ספר

לשם שבו ואחלמה

והוא ספר כללי המסתעף לסעיפים רבים
וכולם הם בסתרי פליאות חכמת האמת להאר״י זלל״ה,
והוא כמראה הבזק המאיר ומזהיר בניצוצי אורות וגונין מיוחדים
שהם כל חלקי הספרים פרטיים שחנני ה׳ ית״ש לעד.
אמנם כאן הנה הוא חלק אחד

מספר הכללים

המדבר בכללי האורות דהתפשטות והסתלקות

אשר נתגלה המאציל א״ס ית״ש בסוד ההשתלשלות העולמות כולם אשר מרום חביון עוזו ית״ש עד סוף העולמות בי״ע אשר נבראו הם יש מאין. ותכונתו, וענינו, ונועמו, וזיוו, דכל יסוד הספר הזה, דנה הוא בסדרי גילוייו ית״ש ויציאתו בהם מרצון לפעולה ומהעלם לגילוי בכל המציאות דהעולמות כולם, וכמו שתמצא כ״ז מבואר בארוכה ובביאור בהחלק הראשון דהספר שלפנינו

אך מקורם ותלייתם אשר בהעולמות דא״ס והתפשטותם באדם קדמאה ובהעקודים (שהוא בבחי׳ הי״ג ת״ד שבו) הנה הם מבואר בהחלק הזה שהוא

חלק שני

יסדתיו וחברתיו לא בכחי ולא בחכמתי אלא בטובו ובחסדו ית״ש
אשר הגדיל לעשות עמדי באור שפעו ית״ש המחדש בטובו
בכל יום תמיד מעשה בראשית:

דברי האיש נכאה ונכאב, מוכה ומשוקא בצער ותלאה ועומד ומתקיים בנס

הנקרא שמו בישראל

שלמה ב״ר חיים חייקל ב״ר אריה

ולאמי מ׳ סתירא גיטא בת ר יצחק זללה״ה

בעיה״ק **ירושלם** תובב״א

שנת תרפ״ו לפ״ק

דפוס „העברי״ של יחיאל ורקר, רחוב נחלת שבעה

לזכרון עולם בהיכל התורה

אלה יעמדו על הברכה

המתנדבים בעם, אשר הואילו ברוב טובם, ונדבת לבם, להיות בסיוע
להוציא לאור ספר הקדוש הזה

הלא המה

הנכבד, עסקן במצוות, ובצרכי צבור, רב פעלים,
וכו׳ מר **נחום** שליט״א ב״ר ברוך ז״ל הלוי
אויערבאך מפרוזינא.

וזוגתו הכבודה והצנועה, מנשים באו״ת, אשה
יראת ה׳ העסקנית מרת **יענטה ליפשע** תחי׳
בת ר׳ ישעיהו ז״ל.

האיש חמודות, במעלות ומידות, יקר ונכבד יר״א
וכו׳ מר **אריה** שליט״א **עליאשאף** מדובלין
[אחי הגאוה״ק המחבר ז״ל]

הנכבד ונדיב לב, רודף צדקה וחסד, יקר הערך
מר **אריה** שליט״א **יאפפה.** ורעיתו החשובה
והכבודה, נדיבת לב, רודפת צדקה וחסד,
מ׳ **רחל לאה** תחי׳ בת ר׳ בנציון ז״ל, מברוקלין.

הנכבד והמופלג ירא וחרד לדבר ה׳ הנדיב
מר **ישעיהו** שליט״א **ליפקין.**

היקר והנכבד רודף צדקה כו׳ מר **מרדכי** שליט״א
ב״ר צבי ז״ל **שיימאן.** ורעיתו הכבודה בנשים,
נדיבת לב, רודפת צדקה וחסד
מרת **שיינע שרה** תחי׳ בת ר׳ דוד ז״ל משאוויל.

היקר והנכבד, יר״א, מר **ברוך** שליט״א, ב״ר יוסף
ז״ל **פלוים** ורעיתו העסקנית, המפורסמת לשבח,
הכבודה מרת **פייגע ביילע** תחי׳
בת ר׳ יהודא ליב ז״ל.

האשה, הכבודה בנשים, טובת הלב, ונדיבת הרוח
מרת **זעלמע ביילע** תחי׳ בת ר׳ זלמן בער ז״ל.

האשה החשובה והצנועה, מנשים באו״ת, נדיבת לב,
מרת **פריידע גרדן.** תחי׳ בת ר׳ ידידיהו ז״ל.

האשה החשובה והנדיבה, אשה יראת ה׳.
מרת **רחל דבורה** תחי׳ בת ר׳ שלמה ז״ל.

האשה הכבודה והצנועה העסקנית רודפת צדקה
וחסד, מרת **העשיל** תחי׳ בת ר׳ משה ז״ל.

האשה הכבודה, נדיבת לב, וכו׳ מרת **בתיה ביילע**
תחי׳ בת ר׳ ישעיהו ד״ל מרגנשטרין.

האשה החשובה והצנועה מרת **רבקה** תחי׳
בת ר׳ אברהם ז״ל.

האשה החשובה נדיבת לב מרת **רבקה** תחי׳
בת ר׳ שלמה זלמן, אשר נדבה לעי״נ בעלה המנוח
אליעזר יעקב בר׳ שמואל ז״ל

**לעד יוחקו שמותם, לנצח יעמוד זכרם, וזכות הגאוה״ק המחבר זצוק״ל, יעמוד להם
לדורי דורים, להתברך בחיים טובים, ארוכים ונעימים, שקטים ושאננים דשנים ורעננים,
וישלים כל משאלות לבם לטב ולחיין ולשלם, אכי״ר.**

ב"ה

אקדמת מילין להוצאת הספר הנוכחי לאור

איתא ביבמות דף צ"ז ב' אמר רב יהודא אמר רב מ"ד אגורה באהלך עולמים וכי אפשר לו לאדם לדור בב' עולמים אלא אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע יהי' רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעוה"ז דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעוה"ז שפתותיו דובבות בקבר, אמר ר' *יצחק בן זעירא (ואי תימא שמעון זעירא) מאי קרא וחכך* כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים ככומר של ענבים מה כומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובב אף ת"ח כיון שאומרים דבר שמועה מפיהם בעוה"ז שפתותיהם דובבות בקבר, והקשה הרי"ף מה הוקשא לו בכתוב הזה שאמר מ"ד אגורה וגו' שאם הקושיא מ"ש אח"כ וכי אפשר לאדם וגו' הול"ל כתיב אגורה באהלך עולמים וכי אפשר לאדם וכו', ועוד נבאר מנ"ל בהי קרא ואיך מוכח שיאמרו דבר שמועה מפיו עיי"ש. ועוד מה בא להוסיף ר' יצחק בן זעירא שדרש מקרא אחרת ומאי צריך לדמות לכומר של יין כי פשטות הקרא **דובב שפתי ישנים** מבואר יותר מן המשל שנמשל לכומר של יין היה לו להביא ראיה מן סוף הקרא **דובב** שפתי ישנים.

ואפשר לומר דאיתא בחולין צ"א חביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת ישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שמע ישראל **ה'** ומלאכי השרת אין מזכירין את **ה'** אלא אחר שלש תיבות כדכתיב קדש קדש קדש **ה'** נמצא שמעלות ישראל גדולה מן המלאכים ובב"ב ע"ה איתא עתידין צדיקים שיאמרו לפניהם קדש כדרך שאומרים לפני **ה'** שנאמר והיה כל הנשאר בציון והנותר בירושלם קדש יאמר לו וכן איתא במד"ר גדולים צדיקים יותר ממלאכי השרת מי גדול השומר או הנשמר וכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך וכן הובא בהקדמת זוה"ק כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך *הא בחכמי ישראל יש עושים נפלאות כמהו כי מרע"ה עשה גבורת אלקים* וכן יהושע בשמש וכן אליהו ואלישע החיו מתים ור' חנינא בן דוסא גזר על חומץ וידליק (תענית כ"ה וכן יש כח ביד צדיק לברוא עגלא תילתא סנהדרין ס"ה להמית רשע למראה עיניו (ברכות נ"ח שבת ל"ה ב"ב ע"ה) להחיות מתים במאמרו (ע"ז י') (לייבש נהר בגערתו) חולין ז' אבל מלאכים אין להם רשות לעשות שום שינוי בעולם ע"י עצמו וכן אמר דוד ע"ה כי מי בשחק יערוך לה' ר"ל מי ממלאכי מרום יערוך וידמה לה' לעשות כמעשיו אך ידמה לה' בבני אלים שהם בני אבות שנקראו אלים.

ומה שהקשו ממ"ש יהושע להמלאך מה אדוני מדבר אל עבדו מפרשים העולם בעת שהמלאך **הולך** לצוות איזה אזהרה לאדם אז הוא בבחינת אדון וז"ש וישלח יעקב מלאכים לפניו מאי **לפניו** הרי הוא מיותר משום דכתיב וקדשתו שאסור להשתמש עם הכהן וכש"כ עם מלאכים ואיך היה משתמש עם מלאכים אלא יעקב ראה שהולכים לשמור אותו מן עשיו אחיו והנשמר גדול מהשומר אז היה לו רשות להשתמש בהם כי ראה **לפניו** שהולכים לפניו להראות לו את הדרך ולשמור אותו והובא בס' שמן ששון שער העבורים פ"א הנשמות

הגה"ה **עוד** מענין הנ"ל

איתא בקדושין נ"ט ר' יוחנן סבר אתי דבור ומבטל דבור הלכך אם לא בא אחר וקדשה וחזרה בה חוזרת כתב הב"י גיטין ל"ב ע"ב מתחלה היתה מתקדשת ע"י הדבור שנתרצתה בקידושין אתי דבור של חזרה ומבטל דבור ואיתביה יוחנן לר"ל מהא דמתניתין פ"ג דתרומות הרשה את בן ביתו או את עבדו או את שפחתו לתרום תרומתו תרומה אם עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה והא הכא דבור ודבור הוא וקאתי דבור ומבטל דבור עיי"ש, ועיין ברמב"ם בפ"ז מה' אישות דפסק כר' יוחנן בין הוא ובין היא יכולין לחזור בהן בתוך שלשים וכ"כ ש"ע אה"ע סי' מ'.

אמנם בפ"ד דתרומות כתב האומר לשותפו או לבן ביתו או לעבדו לתרום תרומתו והלכו לתרום וביטל שליחותו קודם שיתרמו אם לא שינה השליח תרומתו תרומה ואם שינה כגון שאמר לו לתרום מן הצפון ותרם מן הדרום הואיל וביטל שליחותו מקודם אינו תרומה והקשה הראב"ד מה ראה זה המחבר שפסק כר"ל כי הירושלמי העמיד המשנה בשינה אלא לר"ל ולית הלכתא כוותי' עכ"ל והטור ג"כ הקשה כיון שביטל השליחות קודם שתרם למה לי שינה אפילו בלא שינוי אינו תרומה ואם שינה אינה תרומה אף בלא ביטל ואולי נוכל לומר דכתיב אתם גם אתם לרבות שלוחכם כמותו ונחקור בזה אם אנו צריכים לדעת בעה"ב שהבעה"ב יעשה שליח לתרום והוה כמו בעה"ב עצמו ונעשה התבואה של השליח וזה החידש חדשה תורה בדבורו להשליח שיתרום מלא בזה השליח קנין ונעשה כשלו ואז יכול לתרום או נאמר שהדבור מועיל שלא נקרא בלא רשות הבעלים כיון שהבעלים נתנו לו רשות לתרום ונקרא בזה גם אתם מדעתכם אף שהשליח אין לו קנין בהתבואה כלל ג"כ יוכל לתרום: הנ"מ בזה אם הפקיר התבואה אחר מרוח שכבר נתחייב בתרומה ומעשרות ואח"כ הפריש מהן תרומה ועדיין לא זכה בהתבואה ואחר הפרשה זכה בהם אם נאמר דצריך השליח קנין בהתבואה כמו הבעלים והכא עדיין אינו שלו שהוא לא זכה מן ההפקר ובכה"ג לא הוה תרומה אבל אם נאמר דהתורה מקפיד שלא יהיה בלא דעת בעלים כדי שלא יהיה הקפדה מן בעלים אבל הכא בשעת הפרשה אין בעלים שיקפידו עליו ואין כאן דעת חבירו שיהיה צריכים רשות אפשר דתרומתו תרומה:

ובאמת זה החקירה בעי' הירושלמי פ"א דתרומות וז"ל אתם פרט לתורם את שאינו שלו מה את עביד לו כתורם שאינו שלו או כתורם את של חבירו נשמעינה מן הדא אבקיר כרייו ותיקנו וחזר וזכה בו אין תעבדינה כתורם שאינו שלו אין תרומתו תרומה ואם תעבדינה כתורם של חברו תרומתו תרומה משמע דהירושלמי בעי אם שלו ממש או בעינן דלא יהיה בה הקפדת חבירו בלתי רשות חברו כ"ז שיש רשות חבירו הוה תרומה הגם שהפני משה שם מכוין כוונה אחרת בבעיא זו מ"מ יש מקום לומר כן בכוונת הירושלמי ופשיט הירושלמי ממשנה דתרומות פ"ו גנב תרומת הקדש ואכלו משלם שני חומשין וקרן מני תורם לא גזבר הרי תורם שאינו שלו ומסיק שם אמר רב אידא גזבר כמאן דהוא בעלים נמצא דבעינן שיהי שלו ממש אם כן אם עשה שליח גם כן נעשה בכח שלו ממש.

אמנם מהא דאיתא בב"מ מ"ט אמר ר' אבוהי אמר ר' יוחנן ישראל שאמר לבן לוי כור מעשר יש לך בידי בן לוי רשאי לעשותו תרומת מעשר

הקדמה

הנשמות של הבריאה גדולה ממלאכים דבריאה עצמה ומכש״כ ממלאכים דיצירה וכן הובא בס׳ הק׳ לש׳ש׳ו מאדמו״ח זצ״ל עבודת המלאכים הוא מגיע רק אלא בחיצונות דהעולמות אבל התורה הקדושה הנה מאור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א״ס ומגיע עבודת הצדיקים ותורתם למעלה למעלה עד רזא דאור דא״ס משא״כ עבודת המלאכים עם כל מעלות רוממות קדושתם אינו מגיע אלא בחיצונית דאצילות ועיי״ש.

וכן הובא בס׳ תורת חיים על חולין וז״ל ותמימי דרך מזכירין את השם אחר שתי תיבות וכו׳ תימא מה זה תמימי דרך מזכירין השם אחר שתי תיבות ומלאכי השרת אין מזכירין עד אחר שלש תיבות ונראה לפרש לפי שאמרו גדולים תמימי דרך יותר ממלאכי השרת והכי איתא במד״ר פ׳ במדבר כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל עתיד להיות מחיצתן של תמימי הדרך לפנים ממחיצת מלאכים והן רואים אותן ושואלין מה הורה לכם הקב״ה, לפי שאינם יכולין ליכנס במחיצתן.

והטעם בזה לפי ית׳ שמו האציל ממנו עשר ס׳ הראשונה כתר השניה חכמה השלישית בינה ותמימי דרך שורש יסודם היא ספירה השניה חכמה כמו שנאמר ה׳ בחכמה יסד ארץ דהיינו תמימי דרך, כונן שמים בתבונה, זו המלאכים בתבונה עיי״ש.

ואמנם הובא בס׳ קהלת יעקב מלאכים הם בבחי׳ נוקבא לכך הם שירתם בלילה וישראל הם מבחי׳ דכורא לכך תפלתן ביום ופעמים דכורא ונוקבא מתקשרין זה בזה והוה כחד, וכן בזוהר בלק דף ק״צ ע״ב מלאכים מקבלים השפע מזעיר שלא ע״י מלכות ולכך אומרים **ברכו ה׳** מלאכיו וישראל אין מקבלין שפע הזעיר כי אם ע״י המלכות ע״כ אנו אומרים **ברכו את ה׳** את רייקא וכן איתא באליהו זוטא עתיד הקבה״ו להיות יושב בג״ע ודורש וכל הצדיקים יושבין לפניו וכל פמליא של מעלה עומדים על רגליהן עיין שם כ״ב ע״כ משמע ששניהם הם שוין במחיצתן.

ואולם נוכל לומר דאף אם נאמר דשורש ישראל ושורש המלאכים הם שוים במעמד אחד כמו מלאכי השרת או אופנים דג״כ שורש יסודתם היא ספירה שניה דהיינו החכמה כמו תמימי דרך דגבייהו נמי כתיב וארא והנה אופן אחד בארץ וא״כ אינהו נמי בכלל ה׳ בחכמה יסד ארץ וכן מבואר בתורת חיים הנ״ל וכ״ז ישראל ע״י עבודתם ותורתם הקדושה, אשר בעמלם ויגיע רבה יחדשו חידושם בתורת אמת אזי יתעלו במעלתם עד א״ס, כדהובא בהקדמת הזוהר ד״ד ע״ב ר״ש פתח ואשים דברי בפיך כמה אית לו לבר נש לאשתדלה באורייתא יממא ולילא בגין דקבה״ו ציית לקליהון דאינון דמתעסקי באורייתא ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דההוא דאשתדל באורייתא עב״ד רקיעא חדא תנן בההוא שעתא דמלה דאורייתא אתחדש מפומיה דב״נ ההיא מלה סלקא ואתעתדת קמיה דקבה״ו וקבה״ו נטיל לההוא מלה ונשיק לה ועטר לה בשבעין עטורין, וכן הובא בפרד״ס שער היכלות פי״א והנה נשמת הצדיק הוא עיקר האור המתפשט בתוך המלאך המתלבש במלאך ונמצא ערך המלאך אל הנשמה כערך הגוף אל הנשמה והאור הנשפע על הצדיקים הוא אור האדון ית׳ המאיר לכל העולמות והמלאכים שואפים שפע מהצדיקים.

והנה בחינת גרים הוא מעשר אצבעות רגלים שבקדושה שהן צל לעשר אצבעות ידים דקדושה וה״ם אף חובב עמים כשמתגיירים

מעשר על מקום אחר וכתב השיטה מקובצת וז״ל רשאי בן לוי לעשות כתב ר״מ אעפ״י שלא קנאו בן לוי לא במשיכה ולא בשאר קניינים איירי במכירי לוי דחשיב כאלו דידי בא לידו א״נ לא גרע מנותן רשות לחברו לתרום מכריו על תבואה שלו עכ״ל נמצא דאף שהשליח אין לו שום קנין בהתבואה מ״מ נעשה שליח ותרומתו תרומה.

והקצה״ח סי׳ ר״ד הקשה דהא מעשר אינו שלו ואין לו אלא טובת הנאה וזו קיי״ל דאינו ממון וא״כ איך מצי ליתן רשות לתרום משל אחרים ודחיק לתרץ כיון דיש לנו חזקה דלא יחזור מטעם דשארית ישראל לא יעשו עולה ה״ל כבודו לזכות וכיון דבידו לזכות יכול לעשות מזה מה שלבו חפץ והולך בשטת הר״ר אליעזר ממיץ נדרים ל״ד דהיכא דהיה לפניו ככר של הפקר ואין אדם סמוך לו אלא הוא ויכול לזכות לפיכך אם הקדיש הוה הקדש עיי״ש עכ״פ נראה דדעתו דבעינן שלו ממש דאם רשות לבד די מאי קושי׳ מבן לוי דאין לו קנין ואיך יכול לעשות וכו׳ הלא כיון דאין כאן הקפדה משום איש ואין כאן בעלים קבועים על המעשרות שיקפידו על הפרשתו אע״כ דאין מספיקין ברשות לבד רק שיהיה קנין בעלות בהתבואה וזה חסר, שפיר דחק לתרץ דהוה כמו שלו ואפשר הטעם כיון שכל העולם נסתלקו מן המעשרות בשבילו והוה כמו שמצינו בגמרא ב״מ ק״ב כיון דולא לו שם מליאה בעיר מיגדל בדילי אינשי מנה והוה לו כחצר המשתמרת עיי״ש כמו כן הכא כיון דהבעלים נתנו לבן לוי זה פרשו כולם ממנו וממילא הוה שלו ממש.

ולביאורה צריכים להבין שינוי הלשון בירושלמי תרומות פ״א מחלק ר׳ יוחנן בין שעשה הבן לוי תרומת מעשר על מקום אחר או לא אם עשה תרומת מעשר אין הבעה״ב יכול לחזור אבל אם לא עשה תרומת מעשר יכול בעה״ב לחזור ואין תרומתו של הבן לוי תרומה וכן בגמרא קדושין מחלקין אם ביטל עד שלא תרם או לא ביטל כמו שמבואר במס׳ תרומות פ״ג ביטל עד שלא תרם אין תרומתו תרומה אבל אחר שתרם תרומתו תרומה ובב״מ משמע דישראל שאמר לבן לוי מעשר יש לך בידי ואח״כ נתן בעה״ב לאחר אין עליו רק תרעומות משמע לעולם יכול לחזור ועוד צריכים להבין לשיטת האומרים דבעינן שלו ממש וכן מבואר בירושלמי מאי נ״מ אם עשאן הבן לוי או לא עשה הרי כבר נעשה שלו ע״י דבורו וכנ״ל, ואיך יכול לחזור ואם נאמר שאין זה בגדר שליחות רק אמר לבן לוי שיש לו בידו אבל אם עשה שליח לתרום שאני אינו יכול לחזור הלא נחזה דהירושלמי מדמה דין ישראל שאמר לבן לוי לעשה שליח לתרום. ועוד זה גופא צריכים להבין בעשה שליח מחלקין בין ביטל עד שלא תרם או לא ומאי נ״מ בין תרם או לא תרם כיון דע״י שליחות נגמר הקנין בהתבואה והוה שלו ואיזה סברא שיכול לחזור משליחותו ואולם נאמר בזה בעת שהבעלים יאמרו לחברו שיפריש תרומתם יש בזה תיקון לבעלים שיתוקנו תבואותיו ע״י אבל יש חסרון בזה דחסר ממנו המצוה של הפרשה כי פעולת המצוה שנעשה ע״י אחר נתקיים רק תכלית המצוה אך מעשה המצוה לא נתקיים ועיין בקצה״ח סי׳ שפ״ב לפי זה נפל ספק בעת דבורו להשליח ליפרוש אם נגמר בדעתו לקיים מה שאמר ולא ישנה דעתו או לאו כ״ז שלא ונגמר הפעולה של הדבר עדיין לא נגמר דבורו עד אחר גמר הפעולה כן הכא בעת שהשליח יפריש תרומתו אז נגמר פעולתו ואינו יכול לחזור.

וכ״ז ניחא אם נאמר דלא בעינן קנין שלו רק רשות שלא יקפיד עליו הבעלים לפיכך יכול לחזור עד שלא התחיל אבל אם נאמר דבעינן שלו ממש וקנין בהתבואה ע״כ צריכים לומר דקודם שהתחיל לדבר להשליח התיישב בדעתו היטב איך לעשות וכיון שגילה דעתו לימנות שליח ורצונו תכלית המצוה לבד ולא גם פעולת המצוה זכה השליח ונעשה התבואה שלו. אך כיון שכל הזכיה היה רק ע״י הדיבור לפיכך אתי דבור ומבטל דבור ומבטלין השליחות.

הקדמה

כשמתגיירים אינם דומים לישראל כי כל קדושיו דישראל הם בידיך בי' אצבעות ידים והם הגרים תוכו לרגליך דייקא בעשר אצבעות רגלים וז"ם ותגל מרגלותיו הנאמר ברות שהיתה גיורת עיי"ש בשל"ה ד' קצ"ה ע"ב, וכן הובא בס' קהלת יעקב גרים באים מהזווג הצדיקים שאינו מוליד ממנו ולד אעפ"כ אינו לבטלה שנברא ממנו נשמת גרים ומרומז בפסוק ואתם ידעת את נפש הגר מלשון והאדם **ידע** את חוה אשתו, ר"ל ע"י זיווגתם נעשה נפש הגר.

ועתה ניחא מה שאמר רב ביבמות מ"ד אגורה באהלך עולמים דהנה מצינו דרב אמר בחולין דישראל הם חביבין יותר ממלאכים א"כ כש"כ לפני גרים ודאי ישראל הם גדולים מפני מה אמר דוד לשון **אגורה** ולא אמר דוד ה"מ ע"ה לשון שבתי באהלך כמו שאמר שבתי בבית ה' וא"כ איך אמר לשון **אגורה** דהוה גירות וזהו מדרגה פחותה ואם נאמר מטעם שהצדיק חושב לעצמו כגר כמו שאמר דוד ע"ה וגר אנכי בארץ (תהלים י"ט) אמנם הוא רק גר בארץ, אבל וגיורא בשמי שמיא ואיך יבקש רחמים ע"ז שיהיה כגר לעולמים וזהו מרומז בדברי רב מ"ד בלשון תמיה אגורה באהלך עולמים, ועוד תמיה לו מאי עולמים בשני עולמות וכי אפשר לאדם להיות בבחינת גר בב' עולמים אם הוא בבחינת גר בעולם התחתון הוה תושב למעלה ואם תושב הוא בעולם התחתון כלומר שיש לו תשוקה והתקשרות עם עולם התחתון שהוא בבחינת גר למעלה כמובן ואיך שייך לומר בחינת גירות למעלה ולמטה, **אלא אמר דוד** לפני הקב"ה רבש"ע יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בהעוה"ז אז יהיה כגר בשני עולמים וזהו כונתם דהנה מצינו בספר חסד לאברהם אזולאי זצ"ל סוד ירידת נשמות הצדיקים ממקום מנוחתם להתחבר עם הצדיקים העוסקים בתורה בעוה"ז הענין כי הנשמה היא מבינה והתורה מת"ת ונמצאת התורה לבוש אל הנשמה ובעת היות הצדיקים עוסקים בעולם הזה בתורתם אותם הקולות מתהוים מהם אותיות רוחניות משתלשלים ממטה למעלה בסוד **אבי"ע** ממדרגה למדריגה עד עלייתם לג"ע מקום קב"ה עם הנשמות כאומרו חבירים מקשיבים לקולך השמיעני וכשמוע צדיקים ענין זה מתלבשים בסוד אותיות התורה שהתחתונים עוסקין ומה גם אם הוא דבר שהם עסקו בו בהיותם בחיים ובסולם המדריגת עליונת הקולות יורדין למטה ומזדווגין עמהם והטעם כי סוד הייחוד לקב"ה בשלימות הוא ע"י נשמות עולם זה ועולם עליון כנזכר בזוהר תרומה ולזה הצדיקים שהם בעולם העליון יורדין לעולם התחתון להשתתף עם הצדיקים שהם למטה כדי שיהיה הייחוד שלם וזה סוד מלאכים המוני מעלה שהם נשמות הצדיקים עם עמך ישראל קבוצי מטה שהם התחתונים עד כאן לשונו.

וכן הוא מבואר בס' שער רוה"ק דף א' וכן הוא בשער הפסוקים דף י"א ע"ב פ' וירא עיי"ש. וזהו כוונת חז"ל ת"ח אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא כי בשעה שעוסק האדם בתורתו יורדים נשמות של הצדיקים למטה ונותנים כח ורוח חיים לאדם שעוסק בה ונתלבש עם ההבל והדיבור ועולים למעלה עד א"ס ב"ה [ובליקוטי הש"ס מהאר"י ז"ל פירש ת"ח אין להם מנוחה הענין כי בעולם של אחר המיתה ת"ח עוסקים בתורה ועולים ממדריגה למדריגה ומישיבה לישיבה כי אפילו משה רבינו ע"ה בכל יום ויום עולה ומשיג יותר כמו שהשי"ת אין לו סוף כך תורתו אין לה סוף וכו' עיי"ש].

נמצא

לפיכך ניחא דברי הירושלמי אם הבן לוי עשה תרומת מעשר אינם יכולין הבעלים לבטל כיון שעשאו מעשה לא אתי דבור ומבטל מעשה אבל הבבלי ב"מ מ"ט הרי אמרינן לעולם לא יצא מרשות בעלים עד סוף מעשה המצוה של נתינה לכהן אבל כ"ז שלא בא ליד כהן עדיין עומדת הדבר ברשות בעלים לפי זה יכול לחזור מן הבן לוי אף שעשאו תרומת מעשר על מקום אחר ולא דמי להא דתנינן ביטל עד שלא תרם אין תרומתו תרומה אבל אחר שתרם אין בטולו בטל כיון שנתקיים מחשבתו ורצונו לקרא שם תרומה על זה והוה כמו שתרם בעה"ב גופו ולא יכול לחזור אבל בעת שאמר לבן לוי שיש לו מעשר בידו שם אינו נכנס בגדר שליחות וכל מה שעשה שלא מדעת בעלים יכולין לבטל. ובזה ניחא דברי הירושלמי דמדמה מתניתין ביטל עד שלא תרם וכו' להא דבן לוי שעשאן תרומת מעשר משום דשיטת הירושלמי דבעינן שלו ממש ותיכף אחרי הדבור שאמר לבן לוי יצא מרשות בעלים ואם עשה מעשה אינו יכול לחזור ולא אתי דבור ומבטל מעשה וכן אם ביטל אחר שתרם ג"כ אין ביטולו ביטול.

ובזה ניחא דברי הרמב"ם הנ"ל דהרמב"ם כתב בלשונו הקדוש האומר לשותפו או לבן ביתו וכו' ובאמת יש לתמוה למה הוסיף רבינו האומר לשותפו הלא במתניתין תנן הרשה את בן ביתו וכו' ולא תני לשותפו ע"כ צריכים לומר דרבינו מרמז לן כשם שהשותף יש לו חלק וקנין בהתבואה כן הבן בית או העבד וכו' כולם יש להם קנין בן מצד השותפות והן מצד העבדות אשר הם צריכים לאכול מן התבואה וכיון דיש להם קנין א"כ יש להם שני מעלות אחד מצד השליחות ומעלה מצד הקנין לפיכך בזה אינו יכול לבטל כיון שיצא מרשות בעלים ונחשב הקנין כמו מעשה ולא אתי דבור ומבטל מעשה אשר יש להשותף בהתבואה קנין ושייכות בהפרשה ותיכף שנתגלה דעתו שרוצה שיתקן התבואה נפיק מרשותו לגמרי אבל אם שינה השליחות נתבטל כח השליחות ונתבטל רצונו מלהפריש בזה האופן אזי בטולו ביטול אבל הירושלמי דלא גרס שותפו איירי דגם בן ביתו או העבד אין להם שייכות בהתבואה והוה כשאר שלוחים הגם שיש להם זכיה ע"י הדיבור והיינו קנין בהתבואה וכ"ז הזכיה באה ע"י הדבור ואתי דבור ומבטל דבור א"כ מאי חזי ששינה הוכרח לפרש דזה קאי רק אליבא דר"ש לקיש דסבר דלא אתי דבור ומבטל דבור ובזה ניחא קושית הכ"מ בפ"ד ה' תרומות דהקשה וז"ל ועוד יש לתמוה על רבינו דהתם בקדושין איתביה ר' יוחנן לר"ש לקיש מתרומה ושני שאני נתינת מעות ליד האשה כמעשה דמי דאפילו ר"ש לקיש לא אמר אלא כשיש מעשה וכו' אבל דליכא מעשה גם ר"ש לקיש מודה דאתי דבור ומבטל דבור ואיך פסק הכא דדוקא ששינה מצוה צפון לרוח דרום וכו"ל וראיתי בס' מחני אפרים דתירץ דאי מהא לא איריא דאליבא בתרא אמרו מגמרא קדושין הא דר"ש לקיש אף בלא עביד מעשה עיין שם.

ולפי ע"ד נוכל לומר כדבארנו לעיל דמקודם צריכים להבין ענין המחלוקת של ר' יוחנן ור"ש לקיש אם אתי דבור ומבטל דבור או לאו הנה הר"ן נדרים ל' כתב כיון דכתיב כי יקח איש אשה ולא אמר כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שתכניס עצמה לרשות הבעל ומש"ה אמרינן בפ"ק דקדושין דאם אמרה היא הריני מאורסת לך אין בדבריה כלום אלא מכיון שהיא מסכמת לקדושי האיש היא מבטלה דעתה ורצונה ומשוה נפשה אצל הבעל כדבר של הפקר והבעל מכניסה לרשותו א"כ הכא באומר לאשה הרי את מקודשת לי לשלשים יום ונתן לה כסף קדושין וקבלה נמצא שהוא עושה כל הקנין ואין בזה שום חסרון פעולה רק זמן חלות הקנין והזמן הוא ממילא בא וא"כ שהוא בעל המעשה וגמר כל הפעולה השייך לו ואין עליה שום פעולה לעשות לפיכך הסברא נותנת שהיא אינה יכולה לחזור לפיכך אמר ר"ש לקיש דלא אתי דבורה ומבטל דבור הבעל כי דבור הבעל נחשב כמעשה גמור כמו דחזין בהקדש וכה"ג שאינו אלא בדיבור ואעפ"כ אינו יכול לחזור ולבטל וע"כ נ"ל דדבר שנגמר בדיבור הוה הדיבור מעשה אבל גבי ביטל עד שלא תרם אין תרומתו

תרומה

הקדמה

נמצא שרום ומעלות הצדיק שאינו עומד במדרגה אחת ולזאת ביקש דוד ע"ה שלא יהיה בבחינת תושב על מקום אחד ובמדריגה אחת רק יהיה כגר בכל העולם ועולם שיעלה בכל שעתא למדריגה העליונה וע"י בני אדם הלומדים ועוסקים בתורתו יורד נשמתו למטה ונתלבש בחדושי התורה כמו שמבואר בשער רוח הקודש כי כשאדם עוסק בתורה אותם הקולות וההבלים דנפקי מפומי נעשים מרכבה אל נשמות הצדיקים הראשונים לרדת למטה ללמוד תורה לאדם ההוא ועולה למעלה החדושיו לפני הקב"ה ומשעשע בתורתו ועטר להו בשבעין עטרין וכנ"ל ואז שפתותיו דובבות בקבר דייקא כי כולם נתקשרו זה בזה להנשמה דאצילות עם הנשמה דבריאה ויצירה ועשיה ובעת שההבל והקול והדבור יוצא למטה מחדושיו אשר מחדש מטובו לשם ה' נתעלה למעלה עד מקום הנשמה הנגנזת בצרור החיים ונתעורר התעוררות חזקה עד שנתעוררו כל כחותיו של אדם עד למטה בקבר אשר שם תנוח נפש דעשיה, עיין בס' עץ חיים שער טנת"א פ"ה ובשער מוחין פ"ב ועיין מעבר יבק פ"ה, ובזה ניחא דברי ר' יצחק שתמה מאי קרא **וחכך כיין הטוב** דקשה לו בהאי קרא דבחינת יין הוא גבורה ודין כמבואר בזוהר ויקרא שגבורה יונקת מבינה בחינת יין המשומר עיי"ש וברע"מ פנחס ד' רמ"ד כמו שאמר הרב בכוונת הקידש **וטוב** הוא בחסד.

כן מבואר בזוהר תרומה דף קס"ח ב' וזהו קשה לו מאי וחכך כיין הטוב והתשובה לזה היכי דממתיק היין בדברים טובים או במים שעושה מזיגה אז הוא טוב כן מבואר בזוהר בלק קפ"ט מהוא כיין הטוב דאתא יעקב וארמי ביה מיא דא הוא יין טוב ואם האדם זוכה להפוך הדינים והגבורות לחסדים טובים יזכה לרב טוב הצפון לצדיקים והקב"ה משבח לכנסת ישראל וחכך כיין הטוב דהוא חמרא דמנטרא הולך לדודי דא יצחק דאיקרי ידיד למישרים כד"א אתה כוננת מישרים לאתכללא שמלא בימינא וחדאן כולא דובב שפתי ישנים ענין דובב ולא כתיב אמירה או דיבור נוכל לומר ביה ענין דובב נאמר על הדיבור שלא היה ראוי להתגלה ובהכרח נתגלה נקרא דובב כמו שנאמר דובב שפתי (שיר ז') להוציא דיבה על הארץ (במדבר י"ד ל"ו) ומוציא דיבה הוא כסיל (משלי י"ז י"ח) כי שמעתי דבת רבים (תהלים ל"א י"ד, ירמי' כ') דבתם רעה (בראשית ל"ז) כן הכא ע"י התעוררות והתעסקות בתורתו מגלין לו אז חידושין נעלמים וכן הובא בזהר חדש פ' ויצא תני רבי יהודה כל מאן דהוא עסיק באורייתא כל צרכו סלקין ליה לנשמתיה לעלא כד איהו נאים בשינתיה ואולפן ליה מעומק תורה ומינה דובבן ומרחשן שפוותיה ביממא הה"ד דובב שפתי ישנים אמר ר' יצחק כל המתעסק בתורה לשמה כשהוא ישן בלילה נשמתו עולה ומראין לה אותן הדברים העתידין להיות בעולם.

לפיכך נאמר בה לשון דובב שמגלין להצדיקים הישנים שנשמתן עלה למעלה וע"י שאנו מתעסקים בתורתם נתעורר האור התורה למעלה ונתגדל האור ע"י שמגלין שם סתרי תורה דהא כולה מתערי בחדוואין וברכאן ועלמין כלהו משתכחי בחדו ומתערו לארקא ברכאן לתתא עיין בזוהר שמיני ל"ט וד"מ ובעובדא דלתתא יתער עובדא דלעילא וע"ז בא ר' יצחק להוסיף על דברי רב דאמר דהבל והקול והדיבור עולה למעלה ואח"כ נתקשר הנשמה עם הרוח ואח"כ עם הנפש החופפת תמיד על הגוף בקבר והוסיף רק תיכף שמזכירין חדושיו באורייתא תיכף נתעורר הנפש בקבר ושפתותיו מרחשין ודומה לכומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובבת.

כ ן

תרומה משום דעיקר בעל המעשה הוא השליח ומינוי השליחות לא נחשב כמעשה וכיון שעדיין לא נעשה שום פעולה יכול לבטל וזהו כוונת דברי רש לקיש דתירץ **שאני נתינת מעות ליד האשה דכי מעשה** דמי רצה לומר שעיקר בעל המעשה הוא נתינת המעות וכיון שעשה כל הקנין בדבר הפקר לכך אינה חוזרת :

וכן בתרומה לדעת הרמב"ם הנ"ל שאין הבעל הבית יכול לחזור משום דאמרי שיש להשליח שייכות להתבואה הן מצד שותף והן מצד שליחות וכנ"ל הלכך תיכף במינוי השליחות נגמר כל הפעולה וקנין עצמית להשליח ונפק מרשות בעהב"י ואין הוא יכול לחזור :

עכ"פ ניחא קושית הכ"מ על רבינו בדרבינו איירי דענין תרומה וענין קדושין איירי בחד גונא דבמינוי השליחות נגמר כל הפעולה ולא היה יכול לחזור לפיכך מוכרח רבינו לאוקמי אליבא דכו"ע דהשליח שינה משליחותו דבעל המעשה גופו רוצה לבטל לפיכך נתבטל תרומתו וכנ"ל אבל לפי הגמרא דילן דלא גרסינן אמר לשותפו רק שליח כשאר אנשים שאין להם שייכות וקנין בהתבואה לפיכך אינו נגמר בדיבורו כל המעשה רק אחר שתרם וכיון שקדם וחזר וביטל שליחותו עד שלא נעשה מעשה יכול לחזור אבל ר' יוחנן סבר גבי קדושין אין אנו מביטין על המקדש על נתינתו רק על קבלתה וכיון שנתן רשות לה לחזור עד שלושים יום והכסף שקבלה איך אנו נקראים אותם אם הוא יהיה הלואה או פקדון וצריכה לחזור או קדושין וזהו נתן לה רשות ע"כ גבי קדושין אין נתינת הכסף נחשב כמעשה רק כדבור בעלמא דלא ידעינן מה יהיה מן הכסף אם קדושין או לאו לפיכך אתי דיבורו מבטלת דבור :

ובזה נוכל להבין המחלוקת הראשונים דדעת הרמב"ן אם קבלה קדושין מאחר ומת בתוך ל' אלו קדושין הראשונים וכן הוא בירושלמי וכן נראה מדברי הרמב"ם פ"ז מה' אישות בא שני וקדשה בתוך ל' הרי זו מקודשת לשני לעולם לפי שבשעה שקידשה השני לא היתה מקודשת ותפסי בה קדושי השני ונעשת אשת איש ולאחר ל' יום כשבא קדושי הראשון כמו שקידש אשת איש שאין קדושין תופסין בה ועיין בר"ן פי' האומר עיין שם במגיד משנה והרשב"א חולק ואומר כיון שקבלה קדושי שני נתבטל קדושי הראשון לגמרי ולא גרע מחזרה דאמר ר' יוחנן דאתי דיבור ומבטל דיבור נוכל לומר דבסברא זו פליגו דהרמב"ן סבר כיון דעיקר המעשה קדושין תלו בהנותן והיא כהפקר בעלמא וכל הפעולות השייכות לזה הרי גמר ועשה רק חסר זמן וזה אינו חסרון דזמן בא ממילא דנמצא אף שקבלה קדושין מאחר בתוך ל' כ"ז שהשני אי הוא מעכב הזמן של פנויה לבא כי הוא היתנה חלות הקנין בל' יום ואז היא נקרא אשת איש והזמן של פנויה אינו בא נתבטל הקדושין אבל אם מת קודם ל' יום נמצא בעת שבא הזמן של פנויה לבא נתקיים התנאי ונגמר הקנין אבל החולקים סברי כיון שהוא נתן לה רשות לחזור ולעשות מן הכסף כמה שתרצה הן הלואה והן קדושין נמצא תיכף שקבלה קדושין מאחר נתקיים תנאי שלו ונעשית מן הכסף הלואה או פקדון לפי זה אין כאן קדושין ונתבטלה לגמרי נתינת הכסף לשם קדושין מן הראשון לפיכך אף אם מת השני בתוך ל' ג"כ נתבטל הקדושין מן הראשון :

ובזה היה כוונת ר' יוחנן דקפיד על ר' אלעזר דלא אמר משמו משום. דאמר ר' יוחנן הלכה נתקבל דבורו לכל העולם והלכה כמותו וכוה דבורו כמעשה ועיין בתוס' ב"מ ל'. [ועיין תוס' שבועות כ"א היכא דע"י הדבור נעשה מעשה נחשב הדבור עצמו כמעשה] ועיין ב"ב ק"ל וברשב"ם שם אבל ר' אלעזר שלא אמר משמו נעשה רק דבור בעלמא ואתי אחר ומבטל דבורו כשיטתו ע"כ הקפיד עליו דעושה שיבטלו דבריו והטעם בזה דמצינו בזוהר הקדוש דתפלה דלא הוה בדחילו ורחימו לא סלקא לעילא ואיתא בשם ר"י הקדוש הנס דכל תפלה שמתפלל האדם בלי כוונה פסולות מכ"ז לא הוה לבטלה ח"ו לגמרי וכשמתפלל האדם אח"ז תפלה זכה ויזכה בדחילו ולרחימו אז נוטלה תפלה זאת לכל התפלות הפסולות ומעלה להן לעילא כן בתורת ה' האדם הראשון שזכה לגלות סודות ורזין

הקדמה

כן נפש הצדיק מיד נתעורר ועולה עם כל הנשמות הצדיקים עד למעלה למעלה והקב"ה ישמח וישתבח לכנסת ישראל והכך כיין הטוב וגו' לפיכך קפיד ר' יוחנן על ר' אלעזר שלא אמר משמו ובנין זה זכות הצדיק יגן על הלומד את תורתו עליו ועל זרעו ויתברך בהתדבקות בהשי"ת בעבודתו ובתורתו.

ע"כ אחינו בני ישראל הביטו וראו גודל קדושת איש אלקים הגאון הקדוש אדמו"ח מרן

ר' שלמה עליאשאוו זצ"ל

אשר אזן וחקר ותקן דברים חדשים שמאירים עיני צדיקים בחדושיו הספענח נעלמים, בספריו הקדושים **לשם שבו ואחלמה** השתדלו להוציא לאור את יתר חדושיו אשר הניח אחריו ברכה, בכתי"ק ספר גדול מסודר לדפוס, והוא „חלק הביאורים" על ספר עץ־חיים ועי"ז יפח באפיו נשמת חיים ושפתותיו יהי' דובבות בקבר ונשמתו יתקשר בנשמות כל הצדיקים וזכותו יגן עלינו וימליץ בעדינו שיפקיד ה' עמו בגאולה וישועה בבי"א.

ועכשיו מהודא ומשבח אנא למרא עלמא, שהחיינו והגיעני להזות בנועם אמריו כי יצאו לאור בחסד ה', כה יגדל חסדו שעינינו תחזינה כי יצאו לאור כל דבריו אשר בכתובים.

דברי המצפה והמיחל לתשועת ה ועל עמו, **אברהם עליאשאוו**

עלאין שמכל דבור והבל פיו של אדם היוצא בקדושה ע"י ציור האותיות מוליד בזה רוח קדוש ורוחני וזה נשאר חי ורוחניי ואח"כ בשעה שאדם אומר דבר בשם אמרו אותו דבר בעצמו באותן האותיות הרוחני שאמר הראשון מעורר בזה לכח הרוחני אשר הוליד האדם הראשון ומחיה את המת ודובבת שפתותיו כשם שהטבע היין אשר בחבית לשנה אחרת בעת האלן אשר ממנו נלקח היין זה בא זמן החניטה אזי ניכר זה ביין שמתנועע ונובע ונשאר התקשרות רוחני בין האלן ובין היין כן יסד מלכו של עולם עיין בס' דברי יצחק דף נ"ט מהגאון ר' יצחק אייזיק זצ"ל כן בתורה אם אחרים אומרים בשם אומרו אזי נתקשר דבור זה בדבור הראשון ומחיה בכח הרוחני ומחזיק דבור ראשון אבל אם לא אמר משמו אזי מבטל כח הרוחני ונכרת החבל ההתקשרות ואתי דבור אחרון ומבטל דבור הראשון וכמובן :

עוד נוכל לומר דהקפדת ר' יוחנן על ר' אלעזר שלא אמר משמו דמצינו בברכות ה' דאמר ר' יוחנן לר' אלעזר דין גרמי דעשיראה ביר וב"ב קט"ז אמר ר' יוחנן מי שלא הניח תלמיד הקב"ה מלא עליו עברה וביבמות ע"ב אמר ר' יוחנן לרש לקיש שרי אלעזר תלמידו יושב ודורש כמשה מפי הגבורה משמע דקפיד שלא אמר משמו וכן בכריתות כ"ז בעא ר"א אדם מתכפר בשבח הקדש אמר ר' יוחנן כמה שנים גדל בינינו זה ולא שמע הלכה זו ממני עיי"ש ור' אלעזר מצינו שהיה לו בנים עיין בתוס' נידה ח' ד"ה וא"ר פדת וקשה הא בברכות משמע שלא היה לו בנים ושמא אח"כ נולד לו בנים עיי"ש ועתה מה שהקפיד כי שמע ר' יוחנן דלא אמר משמו ע"כ מוכיח שאין זכרון לנפש ע"י התלמיד ושמא השאר תלמידים ילמדו ממנו ולא יזכירו שמו ובנים אין לו ונמצא שנשכח שמו וע"ז הקפיד מצד שר"א יש לו בן ונמצא שחולק על רבו וע"ז הקפיד והביא ראיה מדוד המלך ע"ה אף שהיה לו בנים שיזכירוהו אחר מיתתו ועכ"ז ביקש להקב"ה יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפיו בעולם הזה והעיקר שילמדו תלמידים וילמדו בתורתו ויזכרוהו את שמו ובזה הוא חי לעולמים :

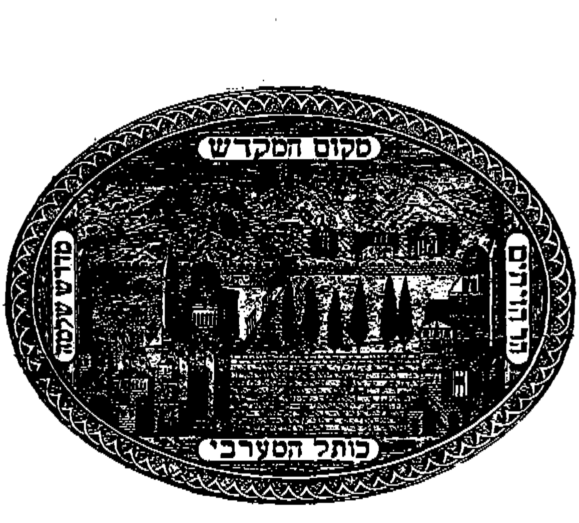

לשם שבו ואחלמה

הקדמה

ענף י'

אמר שלמה הנה אחר שעזרנו הקב"ה לבאר את כל סדרי התפשטות הא' והב' אשר להעקודים ולהאצילות את כל סדר ההשתלשלות שלהם אשר מרום חביון עוזו ית"ש עד מציאותם האחרון. הנה העירני הקב"ה לבאר מעתה. את קישורם ויחודם בא"ק, כי הרי כתב הרב בעגו"י שענ"ב כי א"ק הוא כולל את כל העולמות כולם ועל זה נבאר את סדר כלילותם בו ויחודם בו בפרטות.

והנה נודע הוא שכללות א"ק הנה הוא ד' שמות כלליים, ע"ב וס"ג הכלליים, והם מקרקפתא שבו עד טבורו, ושם הוא כללות כל העקודים. הכולל את כל אורות האח"פ והמ"ה וב"ן הכללים. והם מטבורו עד סוף רגליו ושם הוא כלל כל האצילות. הכולל כל אורות הנקודות והתיקון, והנה כל אור פרטי אשר הן מאח"פ והן מהנקודות והתיקון, הרי נודע הוא שיש לכ"א שם בפנ"ע בהד' שמות עסמ"ב, אם ע"ב או ס"ג או מ"ה או ב"ן. כי השם הוא עצמותו ומציאותו, והוא עצמו, לא זולת אלא שכ"א עומד במעלה ובמדרגה בפנ"ע. לפי ערך זוהר אור דא"ס שבו כי כל מדרגה שהיא יותר עליונה הנה היא נעלה ומרומם באור קדושתו ית"ש לפי ערך קרבותו לאור א"ס ית"ש אמנם כל המדרגות כולם הנה הם נבחנים כ"א ג"כ בכללים ובפרטים לאין חקר, כי הע"ב וס"ג הכלליים דא"ק אשר מקרקפתא עד טבורו, הנה הע"ב הוא מדרגה בפנ"ע הכולל ג"כ פרטי אורות דהעסמ"ב רבים אין חקר, אלא כי שם אין לנו רשות לדבר בזה מאומה כנודע; והס"ג הכללי אשר הוא מהמ"ס רישא תליתאה שבו עד טבורו הנה הוא מדרגה בפנ"ע הכולל ג"כ פרטי אורות דהעסמ"ב רבים אין חקר, והוא כל אורות דהאח"פ, אשר כ"א הוא ג"כ בבחי' מדרגה בפנ"ע הכולל כמה פרטי אורות רבים דהעסמ"ב ועד"ז המ"ה וב"ן הכללים אשר מטבורו עד סוף רגליו, שהם כלל כל הנקודות וכל אורות התיקון, אשר האצילות הוא כלילותם, הנה כ"א הוא מדרגה בפנ"ע, הכולל פרטים רבים דהעסמ"ב. אמנם כל מדרגה עליונה הנה היא כללי בערך התחתונה, כי האחדות שבה הוא יותר עצום והיא בשם אחד כללי נגד התחתון. ולכן נקרא כל מציאת א"ק אשר מטבורו ולמעלה בשם ע"ב וס"ג הכלליים, כי אין היכר למטה מחלוקי ההבחנות והפרטים שבו הגם שבמציאותו גופה הנה הוא נבחן במדרגות כללים ופרטים לאין קץ. והם ג"כ רק כללי ופרטי שמות דעסמ"ב אלא שהעסמ"ב אשר שם, הם במדרגה יותר נעלה ומרומם הרבה, משום גודל קרבותו לאור א"ס, והם מיוחדים באחד ולכן הם נעלם מלמטה מאד הגם שישנם שם עכ"פ.

והנה ע"פ זה הנה נסדר עתה את הס"ג הכללי דא"ק אשר הוא שורש הכל, וממנו הנה יש לנו רשות לדבר בו. הנה נסדר אותו בד' שמות עסמ"ב ונבאר על כל שם ושם את פעולתו ושימושו, וכן נבאר ע"פ זה איך שהוא שורש הכל אשר ממנו יוצאים כולם, היינו כל העקודים כולו הכולל את האורות דאח"פ וכ"א, הרי הוא מיוסד ג"כ על ד' שמות עסמ"ב, כי השמות הם המציאות דכ"א כנז' והרי הוא אורות האזניים בכלל מיוסד על ד' שמות עסמ"ב וכן אורות החוטם בכלל וכן אורות הפה בכלל, ויתבאר על כל שם ושם הכללי דכ"א את פעולתו ושימושו וסדר יציאתו והמשכתו משורשו אשר בהס"ג הכללי, והנה מהעקודים הרי יוצא ונעשה בא"ק ג"כ בחי' או"א שבו, ע"ד או"א דאצילות שהם יוצאים מהי"ג תיקוני דיקנא וכמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ומאותן האו"א שבא"ק הנה יצאו כל אורות הנקודות והתיקון כמו שבארנו בספר הדע"ה. שם דרוש ד' ג' והנה אותן או"א הנה הם כלולים כ"א ג"כ מד' שמות עסמ"ב ויתבאר לפנינו שימושו ופעולתו דכ"א וכן סדר יציאתו דכ"א ממקורו אשר בהס"ג הכללי ועד"ז הנה יתבאר לפנינו בכל אורות הנקודות והתיקון אשר הן מצד האבא שבא"ק ואשר הן מצד האימא שבא"ק, העסמ"ב דכ"א שימושם וגילויים. וסדר יציאתם והמשכתם מהאו"א וכן ממקורם אשר בהס"ג הכללי עד מציאותם העיקרי אשר באצילות ובזה יתבאר לנו איך שא"ק הנה הוא נאחז ומיוחד בכל העולמות כולה. כמ"ש הרב בעגו"י ענ"ד כי במציאותו נמצאו הם ובמציאותם נתגלה הוא, והוא והם כולו חד, והגם שעיקר הדברים הללו כבר כתבנו אותם בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', אך שם הנה לא הזכרנו מאומה מענין התפשטות הא' והב' אשר להנקודות והאצילות. כי הוא אינו מענין הספר שם. וכאן הארכנו בזה הרבה. וגם באורות העקודים. הנה קצרנו שם מאד וכאן ניתוסף בהם כמה דברים עמוקים. עד שנעשה כל הדרוש כמעט לפנים חדשות, אמנם עכ"ז הנה ישנם שם כמה דברים ג"כ אשר לא כתבנו כאן. כדי למעט הכפל בכל האפשרי, והמעיין בזה ובזה ימצא חדשות ונצורות אשר יאירו עיניו בהם בעהי"ש.

והנה סדרנו כל הדרוש שלפנינו ע"פ אותו הסדר והסימנים אשר כתבנו שם זולת סי' ט"ו אשר שם, הנה לא כתבנו אותו כאן כלל מפני הכפל. אך הסי' י"ד אשר שם הנה חלקנו אותו כאן לשניים לסי' י"ד וט"ו, והארכנו בזה להצורך לענין הספר שלפנינו כי הדרוש הזה הוא יסוד כל הספר. ובו יתבאר על כל התפשטיות הא' והב'. וכן שורש הפנימי דכ"א. אשר הן להעקודים והן אשר לאורות הנקודות והתיקון את מציאותם דכ"א. היכן שהם נמצאים. ותלייתם דכ"א במקורן ושורשן ובשורש שורשן, וכן יציאתם והמשכתם הנה את כולם בשם יקרא ומציין את מקומם בכ"א דהעסמ"ב בפרטות ובכ"ז יאירו עיניך בכל דברי הספר כי הדרוש הזה הוא יסוד הספר כולו וכן הוא כלל הספר כולו.

והנה התחלנו לדבר מהרישא תליתאה דהא"ק שהוא המ"ס שבו כי המ"ס הוא הס"ג הכללי, כמ"ש בתיקונים קמ"א ע"ב מוחא סתימא אתקרי אין סוף, דאתפליג לתלת מוחין דאינון י' י' י' דאתרמיזו בהאי שמא. יו"ד ה"י וא"ו ה"י. והנה הוא הס"ג הכללי דהא"ק אשר יש לנו רשות לדבר בו, והנה הוא מוחא חדא דכליל תלת (ע' אד"ר ק"מ ע"א) שהוא חב"ד. רזא דמתקלא. והוא מ"ש התיקונים הנז' דאתפליג לתלת מוחין ור"ל שהוא כולל תלת מוחין ואלין תלת הם מתפרשין לד' וכמו שאמרו בא"ז רפ"ח ב', בגין דהאי חכמתא סתימאה דביה. מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע, והן ג' הויו"ת, ע' הגר"א בספד"צ בתחילתו, ולכן הנה התחלנו ממנו לבאר בו ד' שמות עסמ"ב. והם עסמ"ב הכלליים שבו שהם שורש השרשים לכל העולמות כולם, ובארנו את כל שם ושם שבו על מה שהוא מרמז ר"ל על מה שהוא בבחי' שורש השרשים אליו אמנם הנה זולת המ"ס, ר"ל מהמ"ס ולמטה הנה לא בארנו עוד שום בחי' ד' שמות עסמ"ב בא"ק עצמו, מאומה, אלא רק בהאורות היוצאים ממנו וכגון בהעקודים והאו"א שבו וכן כו' כו' וכנ"ל אבל בא"ק עצמו הנה לא בארנו בו שום ד' שמות עסמ"ב אלא רק בהמ"ס שבו וכנז'. כי הוא ע"ד שאמרו בא"ז רפ"ח א', ודאי בהאי עתיקא לא אתגלייא אלא רישא בלחודוי. כי כל מה שלמטה מרישיה. הנה הוא מתלבש בהאורות היוצא ממנו ואינו מתגלה רק בהם ועל ידיהם והנה הם כל הט"ו מיני עסמ"ב אשר יתבאר בהדרוש שלפנינו שהם כולם רק בהאורות שיצא ממנו כי הם כולם רק גילוייו. וכמו שאמרנו לעיל כי במציאותו נמצאו הם ובמציאותם נתגלה הוא.

והנה תמצא בהדרוש הזה ט"ו סימנים והם ט"ו מערכות דהעסמ"ב וכל סימן הוא בהד' אותיות, אות על כל שם והם ס' אותיות לדעת על כל מדרגה ומדרגה ועל כל שם ושם שבו באיזה אות שהוא נמצא, כי בזה הוא נקל לפני לציין כל אחד על חבירו, ויתבררו עי"ז כ"א בלב המעיין בכל חלוקת מדרגתם. וגם בכל אות ואות שיתארכו הדברים בו, הנה חלקתיו לסעיפים, קטנים כדי ליתן רווח בין פרק לפרק. והנה נתחיל לדבר מהד' שמות עסמ"ב הכלליים שבהמ"ס דהא"ק. הרישא תליתאה שבו. כי הוא התחלת הס"ג הכללי אשר יש לנו רשות לדבר בו, ונבאר את כל שם ושם שבו בפנ"ע ובאות מיוחד לכ"א ועד"ז בכולם וזה החלי בעזר צורי וגואלי. למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן.

לשם שבו ואחלמה

כללי התפשטות והסתלקות כלל חי׳ ענה״י סימן א׳ אות א׳. מערכת הע״ב

ע״ב.

הנה המ״ס דא״ק, הרישא תליתאה שבו הנה הוא הוי״ה שלימה כלול מד׳ שמות עסמ״ב וכנ״ל בהקדמת דברינו. ולזאת נבארם בסי׳ זה אחת לאחת, ונבאר עתה את הע״ב שבו, ונאמר. כי הנה הע״ב שבמ״ס דא״ק, אשר הוא מהאות י׳ דהשם הוי״ה הכללי שבו, והוא התחלתו הראשונה כי הי׳ הוא החכמה. ובו מרומז גם הכתר בקוצו של י׳ כנודע, והע״ב שהוא התפשטות אורו וגילויו של הי׳ הנה הוא בחי׳ או״א עלאין שבמ״ס. והוא כלול בהא״א שהוא הכתר שבו המרומז בו בהוי״ה פשוטה דהע״ב וכן בקוצו של י׳ כנז׳.

והענין הוא כי הנה אותו הע״ב הנה הגם שהוא מהמ״ס רישא תליתאה עכ״ז הנה הוא מיוחד עם הקד״א רישא תניינא הנקרא אין, לגודל העלמו, ועי״ז הנה הוא אותו הע״ב ג״כ מכלל הע״ב הכללי דקרקפתא אשר לא ניתן רשות להבחין בו שום הבחנות מחולקות כלל. והרי נמצא כי אותו הע״ב אשר אמרנו שהוא הכתר והחכמה דמ״ס והוא בחי׳ או״א עלאין דהמ״ס הכלול בהכתר שבו הנה הוא נשאר נעלם ולא נתגלה הוא למטה כלל, והנה מקומו בהגלגלתא הנה הוא בהמוח עצמו בהתחלת וראשית המוח כי הוא ראשית המ״ס כנז׳. והנה הוא שורש השרשים. לכח הראייה כי הראייה הוא מחכמה כנודע וכמ״ש הרב בא״ח פ״א, אמנם הוא כי כאן במ״ס ובהע״ב דהמ״ס, הנה הוא רק שורש השרשים אשר לזה, שהוא כח הפנימי הנעלם העומד בהמ״ס עצמו בפנימיותו אשר עדיין לא נתפשט כלל, והוא למעלה מגבול העינים הרבה, ולא נתגלה למטה הוא עצמו להתפשט ולבא בראיית העינים. אלא רק אחר שנתלבש בהשם ס״ג דאות ה׳ שיתבאר בסמוך ואחר שמתגלה הוא ג״כ בהע״ב שבו שהוא הע״ב דאות ה׳ וכמו שיתבאר לקמן סי׳ ב׳, והנה במה שאמרנו שאותו הע״ב דהמ״ס הנה הוא החכמה שבו והוא בחי׳ או״א עלאין שבו, הנה הוא בזה שורש ג״כ להמציאות דהאצ״א הכללי שבא״ק, העומד בו מהגרון שבו עד החזה שבו כנודע בדברינו ובפרט כי הרי אמרנו שאותו הע״ב, הנה הוא מיוחד בהקד״א הרישא תניינא ונודע הוא (מהגר״א בספד״צ פ״א) שהרישא תניינא שבא״א דאצילות הנה הוא השורש להאצ״א דאצילות. והנה כן הוא בענינינו כי אותו הע״ב ע״י שהוא מיוחד בהקד״א רישא תניינא שבא״ק, הנה הוא השורש להאצ״א שבא״ק, אמנם הוא כי הוא אינו שורש להאצ״א בהדיא ובמכוון אלא רק ע״י הס״ג דאות ה׳ שהוא שורש העקודים, וכמו שיתבאר לקמן אות ב׳, וע״י המ״ה דאות ו׳ שהוא שורש החג״ת שבו וכמו שיתבאר לקמן אות ג׳ והוא ג״כ ע״ד האצ״א דאצילות שיאתו הנה הוא מהי״ג ה״ד מהמזל עליון ומהחג״ת דא״א וכמו שיתבאר בזה עוד לקמן, והרי עכ״פ הוא כי אותו הע״ב הנה פעולתו ושימושו הוא, כי הוא שורש השרשים וכח הפנימי לאור הראייה דעינים, וכן הוא ג״כ. שורש השרשים למציאות האצ״א שבא״ק

אמנם הוא כי הנה עיקר שימושו הנה הוא באמת לענין אחד עוד יותר נעלה, הכלול ג״כ מב׳, והיינו כי ע״י שאמרנו שהוא כלול ומיוחד עם הקד״א, רישא תניינא, אשר שם הוא סוד אור הגנוז. שהוא אור האורה הגנוז בקד״א והע״ב דענינינו הרי הוא כלול ומיוחד בו הנה עי״ז הנה נעשה אותו הע״ב להנביעו דאור א״ס ומתפשט על ידו אור א״ס להתייחד בכל מה שהאציל ממנו ולמטה להיות הוא עצמו ית״ש לעולם המקום והנושא לכל העולמות כולם והוא לבדו תמיד המהוה הכל והמנהיג את הכל, כי הוא הנשמה לנשמה לכולם, אשר בלעדו אין דבר לעולם, כי הוא יסוד כל נמצא ושורש פנימי לפנימי לכל נברא, וכמו שהארכנו בזה לעיל כלל ב׳, וכ״ז הוא ע״י אותו הע״ב דענינינו. כי על ידו הנה הוא מתפשט ומתייחד בכולם, והרי נמצא כי אותו הע״ב הנה הוא באמת שורש השרשים של הכל והוא שורש כללי אשר על ידי הנה נתגלה א״ס ית״ש בכל גילוייו כולם שהוא בכל המציאות כולו ובכל המעשים כולם, אמנם הוא כי הנה היחוד דאור א״ס ית״ש אשר בכל הנאצלים כולם ע״י אותו הע״ב דענינינו, הנה לפעמים מתגלה בו ולפעמים מתעלם בו והוא תלוי באופן יחודו בהקד״א אשר אמרנו, כי כאשר שמתייחדים שניהם בכל עצמותם ופנימיותם, הנה אז הנה מתגלה על ידו ומתראה היחוד דאור א״ס בכולם ומתנהג עי״ז המציאות כולו, למעלה מן הטבע ולמעלה מן המדה, אבל כאשר שיחודם זה בזה הוא אינו בכל עצמותם כהראוי, והוא רק בבחי׳ יחוד החיצונית לבד, הנה אז מתעלם הגילוי דאור א״ס גם באותו הע״ב, אשר הוא שורש הכל, ומתנהג אז המציאות כולו רק ע״פ הטבע והמדה הראוי לכ״א, אמנם כי בבחי׳ חיצונית הנה הם מתייחדים תמיד עכ״פ, ומקבלים אור א״ס בצמצום ובהעלם לעולם עכ״פ, כי בלתי זה אי אפשר להעולמות כולם להתקיים כלל אפי׳ כרגע, כי רק הוא ית״ש יסוד הכל לעולם כנז׳.

וענין הב׳ בחי׳ דיחודם הגילוי דאור א״ס אשר ע״פ זה, הנה הוא ע״פ שני סיבות כי לפעמים הנה הוא ע״י מעשה וזכות התחתונים ונמשך אז חלוקי השינוים, בסיבתם אשר מלמטה למעלה ותלוי אז אופן הגילוי דאור א״ס לפי ערך יחודם דהע״ב עם הקד״א אך לפעמים הנה הוא ע״פ כבשי דרחמנא שהוא ע״פ הנהגתו הנעלמה ית״ש המשגיח ומנהיג את הכל תמיד לכוונת תכלית, תיקון האחרון ונעלם תהלוכות הנהגה הזה מכל בריה, והוא נמשך ובא מעילא לתתא ואז הנה תלוי אופן יחודם דהע״ב עם הקד״א, ע״פ הגילוי דאור א״ס ית״ש שבהם, והבן כ״ז, והנה מבחי׳ היחוד דאור א״ס ית״ש אשר אמרנו שהוא ע״י הע״ב דענינינו. הנה מזה נמשך ויצא ג״כ כל אור התיקון דהמ״ה אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית. והוא אור הדעת עלאה. רזא דמתקלא. שהוא מאור הגנוז. והוא מרזא דאור א״ס וכנ״ל עי״א אות ג׳ ד׳, הנה כ״ז יצא ונעשה ג״כ רק ע״י היחוד דאור א״ס ית״ש אשר מתייחד בהע״ב דאות א׳ דענינינו. והרי רק עי״ז הנה נעשה ג״כ כל התקון דמעשה בראשית, וכן עי״ז הנה נמשך סוד כל המאורות כולם אשר מלעילא לעילא סוד הי״ג חוורתא והש״ע נהורין דהפנים הנמשך מהם. וסוד הי״ג נימין והתרי״ך עמודי אור הנעשה מזה אשר הוא סוד ברית אבות וישראל וסוד כל התורה כולו וכן סוד הי״ג ת״ד. הי״ג מדות הרחמים שנקראים כל טובי שבהן מתנהג העולם. וכן גם כל התיקונים והיעודים דלעתיד דסוד לויתן נחש בריח ונחש עקלתון, הנה כ״ז הוא הכל רק מהיחוד דאור א״ס ית״ש אשר בהע״ב דאות א׳ דענינינו שהוא הע״ב דהמ״ס. והרי הוא אותו הע״ב שורש כל הגילוים דאור א״ס ית״ש אשר בו משתמש א״ס ית״ש בכל גילוייו כולם אשר מן העולם ועד העולם.

אמנם הנה מאחר שנגנז אור הראשון הרי נתעלם כל אלו אורות הנפלאים. וכל שימושם עתה הוא בהעלם מאד. עי׳ זוה״ק תרומה קמ״ט רע״א קס״ו ב׳, אך עכ״ז הנה נמשך כל הנהגה כולה עתה ג״כ, רק ע״י אותו הע״ב דאות א׳ דענינינו, מאור א״ס שעומד בו בהעלם לעולם עכ״פ, כי בהעלם הנה הוא לעולם שורש הכל גם עתה תמיד וזכר כל המעשים לפניו הוא בא, כי כל עליית מ״ן העולה מפנימית כל הנשמות הוא מגיע עד שם, וכן שם היה עליית המ״ן דהנקודות כולם, בהסתלקות הא׳, והוא אשר הוציא אותם דרך העינים, ושם הוא סוד המחשבה הנעלמה על כל מה שנעשה תחת השמש ובסוד כך עלתה במחשבה לפני וכמו שכתבנו כ״ז בספר הדע״ה.

כללו של דבר, כי אותו הע״ב דאות א׳ דענינינו שהוא הע״ב דהמ״ס, ע״י אור א״ס ית״ש המיוחד בו, הנה הוא יסוד הכל לכל מה שהיה והוה ויהיה, ועליו אמרו, בספד״צ פ״א, ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהוויין, אמנם הוא עצמו הנה הוא נעלם עתה מאד, ואור עצמותו גופה הנה הוא לא נתגלה עדיין מעולם לא בהתפשטות הא׳ ולא בהתפשטות הב׳, כי גם הגילוי דכל אור התיקון הנה הוא ג״כ רק מאור המ״ה דאות ו׳, כמו

שיתבאר לפנינו בעה״י, אבל הע״ב דאות א׳ הנה הוא לא נתגלה מעולם למטה כלל, הגם שהכל הוא ממנו והוא יסוד הכל, אבל הוא עצמו אין גילוי לאורו מאומה וכנז׳, ודי בזה, ומעתה נלך לביאור הס״ג, שהוא הס״ג דהמ״ס שבא״ק, למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

(ב).

ס״ג

הוא הס״ג דהמ״ס שבא״ק, שהוא מהה׳ ראשונה דהשם הוי״ה הכללי שבו, התפשטות אורו וגילויו של הה׳ ראשונה הנתגלה לעשר והוא העשר אותיות דהשם ס״ג שבו, והנה הוא הבינה דהמ״ס שבא״ק בחי׳ האימא הכללית שבהמ״ס עצמו, כי כ״א הוא כלול מכל בחי׳ הפרצופים כולם כנודע, והוא בחי׳ ישסו״ת שבו העומד בו מהחזה שבו עד הטבור שבו, ר״ל מהחזה עד הטבור שבהמ״ס עצמו כי כ״א הוא כלול מכל הבחי׳ כנז׳.

אמנם הוא כי הנה אותו הס״ג הנה הוא באמת עיקר המציאות והגילוי דכל המ״ס כולו שהוא הרישא תליתאה שבא״ק, כי הע״ב דאות א׳ הנ״ל הרי אמרנו כי הוא כלול ומיוחד עם הקד״א רישא תנינא הנקרא אין, והוא ג״כ עדיין מכלל הע״ב הכללי דקרקפתא, אך הס״ג הנה הוא עיקרו, והוא עיקר המ״ס רישא תליתאה [כי מהחג״ת ולמטה, ר״ל מהחג״ת דא״ק ולמטה, בהעולמות דא״ס, וכן באצילות מחג״ת דא״א ולמטה, הנה שם הוה עיקר כל פרצוף, רק החג״ת שבו, שהוא המ״ה שבו, וכן שם הוא רק שליטת המ״ה אבל למעלה מהחג״ת הנה שם הוא עיקר כל פרצוף, הבינה שבו, שהוא הס״ג שבו, וכן שם הנה הוא שליטת הס״ג וכן הוא בענייננו כי עיקר המ״ס רישא תליתאה, הנה הוא הס״ג שבו] והוא הא״א שבו, כי משם הוא שירותא, והוא הוא הס״ג הכללי, הגילוי הראשון, אשר משם ולמטה יש רשות לדבר ולהתבונן בו, והוא מבחי׳ הא״א שבו ולמטה.

והנה המקום של אותו הס״ג, הנה הוא מתחיל למעלה מן האזניים ונמשך גם מן האזניים ולמטה ור״ל כי התחלתו הנה הוא מהאזניים ולפנים, נגד הפנים, ומעט למעלה מכנגד האזניים והוא שורשו, ר״ל שהוא שורש דכח השמיעה שבהאזניים, ולכן הוא מקומו מעט למעלה, ולפנים, והוא מה שאמר הרב, שהס״ג הכללי הוא מן האזניים ולמטה, ור״ל שהוא שורש דכח השמיעה שבהאזניים, אבל הוא עצמו הנה הוא באמת לפנים מן האזניים ולמעלה מכנגד האזניים אלא שממנו נמשך כח השמיעה, והוא שורשו, אמנם הוא בעצמו הנה הוא רק קלא דלא אשתמע, והוא קלא פנימאה דלא פסיק לעלמין, קול גדול ולא יסף, והוא מסוף העולם ועד סופו, שהוא קול ההולך בפנימית כל הגוף, ובאטימו דאודנין שמעין ליה, והוא קול הברה הנשמע בסתימת האזניים, ע׳ זוה״ק בראשית נ׳ ע״ב, ויגש ר״י ע״א, ובתז״ח דף נ׳ ונ״א ובהגר״א שם.

והנה אותו הס״ג הנה הוא שורש השרשים להאורות דאה״פ שהם כלל כל עולם העקודים, שהוא בא״ק כמו הי״ג ת״ד שבא״א דאצילות, ולכן מתחיל העקודים מאורות האזניים, שהם מהס״ג דהמ״ס, הבינה שבו כנז׳ והוא ע״ד הי״ג ת״ד, שהתחלתם הוא מהאזניים דא״א, וכמ״ש בספד״צ רפ״ב, מאודנין נפקא, והוא מהבינה, ור״ל ג״כ על הבינה דהמ״ס דא״א, כמ״ש הרב בשער א״א פ׳ י׳ כי הי״ג ת״ד מתחיל מן הבינה דחכמה.

אמנם אין אורות האה״פ יוצאים מאותו הס״ג דענייננו ממנו עצמו, אלא רק אחר התפשטות אורו בכל הד׳ שמות עסמ״ב אשר לקמן סי׳ ב׳ ומשם בכל הסימני גד״ה וכמו שיתבאר שם ושם בעה״ית, אבל הוא עצמו הנה הוא רק בבחי׳ שורש השרשים הנעלם אשר להם, והנה הוא ג״כ ע״ד הי״ג ת״ד דא״א, שאמר הרב שם פ״י, כי הכתר והחכמה דמ״ס לא נתגלו כלל, והוא בענייננו על אותו הס״ג דענייננו שהוא בבחי׳ כתר, ועל הע״ב אשר לקמן סי׳ ב׳ אות ה׳ שהוא בבחי׳ חכמה בערכו והם לא נתגלו עדיין באורות האח״פ כלל, וכמו שיתבאר עוד לקמן סי׳ ב׳.

ודע עוד, כי מ״ש שם פ״י שהב׳ תיקונים אחרונים הם מהכתר דא״א, הכתר שאמר, הנה הוא בענייננו הע״ב דאות א׳, אמנם הוא נעלם מאד במכש״כ מהס״ג דאות ב׳ דענייננו וכנז׳, וכל גילויו הרי הוא ג״כ רק מאחר הע״ב דאות ה׳ הנז׳ ועל ידו וכמו שיתבאר שם, וזהו גם בענייננו מ״ש הרב שם פ״י הנ״ל כי בהכתר הנה לא נתגלו כל הג״ר שבו, כי נתמעט גילויו בהע״ב דאות ה׳ מכל הג״ר כולם שבו, ועי׳ לקמן אות ה׳ סעיף א׳ בזה ותבין.

ועכ״פ הרי נתבאר לנו כי הנה אותו הס״ג הנה הוא בהמ״ס עצמו והוא שורש הפנימי העליון להאורות דהאח״פ, והיינו כי הנה אותו הס״ג הנה הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב, והע״ב שבו הנה הוא מיוחד בהע״ב דאות א׳ אשר הוא שורש הנעלם לאור העינים כנ״ל אות א׳, אך בהג׳ שמות סמ״ב שבאותו הס״ג הנה שם הוא השורש הפנימי העליון לכל האורות דהאח״פ והיינו כי בהס״ג שבו הוא השורש הפנימי העליון לאורות האזניים ובהמ״ה שבו הנה הוא השורש הפנימי העליון לאורות החוטם ובהב״ן שבו הנה הוא השורש הפנימי העליון לאורות הפה אמנם הם רק בבחי׳ שורש נעלם ובכח לעד כי עיקר שורשם הפנימי הנה הוא ג״כ רק בהסמ״ב המתפשטים ממנו וכמו שיתבאר לקמן בסי׳ ב׳ אך בבחי׳ שורש השרשים הנעלם, לכל האורות דהאח״פ, הנה הוא בהסמ״ב אשר בהס״ג דענייננו עצמו.

והנה במה שאמרנו כי אותו הס״ג דענייננו הנה הוא הבינה דהמ״ס והוא בחי׳ ישסו״ת שבו והוא עיקר הגילוי דהמ״ס שבא״ק וכנ״ל, הנה הוא בזה, שורש ג״כ, להמציאות דהאימא הכללי שבא״ק, העומדת מהחזה דא״ק עד הטבור דא״ק, והוא ע״ד שהוא באצילות שהבנ״ס דא״א הנה הוא השורש להאימא הכללית, העומדת בא״א מהחזה שבו עד הטבור שבו, כן הוא כ״ז ג״כ בענייננו, אמנם אין אותו הס״ג שורש להאימא שבו במכוון ובהדיא, אלא רק ע״י השם ב״ן דהמ״ס דאות ד׳, שהוא בחי׳ הגבורות והנוק׳ שבהמ״ס, כמו שיתבאר לקמן אות ד׳, והוא אשר מאיר בהמזל תחתון שבהעקודים המתייחד בהת״ת דא״ק בהשליש האמצעי שבו אשר מהחזה עד הטבור, ומכחו והארתו באמצעית העקודים הנה יוצא ונעשה שם המציאות דהאימא שבא״ק אשר שרשה הוא מאותו הס״ג דאות ב׳ דענייננו, ועכ״פ הוא כי אותו הס״ג דענייננו שהוא הס״ג דהמ״ס, בחי׳ האימא שבו עצמו, והוא עיקר הגילוי דהמ״ס שבא״ק הרישא תליתאה שבו, הנה היא שורש עליון ג״כ להאימא הכללי שבא״ק אשר יצאה אח״כ ע״י העקודים, מהחזה דא״ק עד הטבור שבו, ויצאה האימא שבא״ק משורש הס״ג דענייננו, בפעולת השם ב״ן דאות ד׳ שיתבאר לקמן ובאמצעית העקודים.

והרי נתבאר לנו מכל הנ״ל, ענין שמושו ופעולתו דהס״ג דענייננו, כי הוא שורש השרשים לכל האורות דהאח״פ וכן למציאות דהאימא הכללי שבא״ק, אמנם הוא רק שורש עליון שורש נעלם לכ״ז, אבל הוא עצמו אין לו באמת שום גילוי כלל וכלל, כי הוא מופלא ומכוסה טמיר וגניז, וכל שימושו ופעולתו אשר גם בהעלם הנה הוא רק ע״י הד׳ שמות עסמ״ב המתפשטים ממנו אשר לקמן בסי׳ ב׳ ורק שם הנה הוא התחלתו בהעלם כמו שיתבאר שם, וכל דברינו בו, הנה הוא רק בבחי׳ שורש השרשים אשר ברזא דאור א״ס, וכמו שיתבאר עוד לפנינו בעה״י בכל הדרוש הזה.

אמנם הוא הנה בהעלם נורא הנה היה לאותו הס״ג עוד שימוש גדול נפלא ונעלה, גם לכל ההתהוות והמציאות דהנקודות כולם, וכמ״ש האריז״ל בדרושי נקודות פ״ב בענין הלבוש דא״ק שמלו כל האורות דהוי״ה שלו למעלה מהטבור ונשארו שם, אך כל מה שהיה שייך מהם להיות שרשים פנימים לכל המציאות דהד׳

עולמות אבי"ע, הנה הם עלו עוד למעלה, לבחי' מ"ן לקבל שם תוספות אור וברכה כדי לבא לפעולתם, ואמר שם כי הנה היה עלייתם למעלה למעלה והוא בהשרשים פנימים דהאח"פ, והנה הוא בהס"ג דענינינו, ונזדווגו ע"י הע"ב והס"ג כמבואר שם ע"ש, ובארנו בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכן לעיל בכ"מ, כי הזווג דע"ב וס"ג שאמר כאן, הכוונה הוא, על הע"ב והס"ג דהמ"ס, שהוא הע"ב דלעיל אות א' עם הס"ג דאות ב' דענינינו, שהם החו"ב, דהמ"ס הא"א שבו, ויצא מזווגם האור חדש שממנו הוא בא המלכי יושר, וכן המלכי עגולים שהם האורות אשר יצאו דרך העינים הנה הוא ג"כ מפעולת הע"ב וס"ג כי כאשר עלו המ"ן בהס"ג הנה העלה אותם הס"ג בהע"ב, ע"י יחודם זב"ז, כדי לקבל ממנו תוספות אור וברכה, ואז הוציא אותם הע"ב ממקומו גופה ולחוץ ובסוד טפ"ק, והוא יציאתן דרך העינים, וכנודע כ"ז בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכן לעיל ענ"ב ובכ"מ, והרי נעשה כל מציאת ויציאת הנקודות ג"כ רק ע"י הס"ג דענינינו וע"י הע"ב דאות א' והנקודות הרי הם השרשים פנימיים לכל המציאות כולו ולכל ההנהגה כולה אשר מן העולם ועד העולם כנודע בדברינו, ולא עוד אלא כי גם השם מ"ה דהתיקון אשר על ידו נתקנו כל הנקודות כולם וכן הוא האור דהדעת עילאה אשר בו תלוי כל התיקונים דלעתיד, הנה הוא יצא ג"כ ע"י הס"ג דענינינו והע"ב דאות א' שהם כללות המ"ס, רישא תליתאה, ע"י יחודו בהאוירא רישא תנינא, וכנ"ל ענ"ח, והרי הוה הס"ג דענינינו עם הע"ב דאות א', השורש והשימוש לפעולת כל המעשים והתיקונים כולם, וכן שם הנה הוא סוד המחשבה הנעלמה לכל סתרי ההנהגה, שהם הכבשי דרחמנא, הנפעל ממנו ית"ש תמיד, אשר אין כל בריה יכול לעמוד עליה, והרי הוה הס"ג דענינינו ג"כ השורש והשימוש לכל מה שהיה והוה ויהיה, אלא כי בו עומד הכל ג"כ רק בהעלם גדול כנז', והנה נמשך ויצא פעולת כל המעשים מהעלם לגילוי, ע"י כל המעתיקות דהעסמ"ב אשר בכל הסימנים דהדרוש שלפנינו, ונמשך מעסמ"ב לעסמ"ב עד גילויים האחרון, אכן שורש כולם הנה הוא בהס"ג דענינינו, ועוד ביותר העלם, בהע"ב דאות א', כי הם שניהם הם בבחי' הכח"ב, הא"א והאו"א שבהמ"ס דא"ק, וכנ"ל, ושם הוא הנביעו דאור א"ס לכל המציאות כולו, לכל התהוותם ולקיומם ולהנהגתם, אשר מן העולם ועד העולם, אלא שכל המ"ס כולו עצמו הנה הוא בהעלם גדול נורא מאד והוא מופלא ומכוסה טמיר וגניז והרי נתבאר לנו תהלאית"ש על הע"ב והס"ג דהמ"ס שבא"ק, ענינם ושימושם, ומעתה נבאר עד"ז ג"כ על המ"ה שבו, בע"ה יתברך ויתעלה שמו :

(ג).

מ"ה:

הוא המ"ה דהמ"ס שבא"ק שהוא מהו' דהשם הוי"ה הכללי שבו התפשטות אורו וגילויו של הו' הנתגלה לעשר והם העשר אותיות דהשם מ"ה שבו. והנה הוא הז"א דהמ"ס שבא"ק הכלול מדו"ן שהוא ישראל ולאה [כי היא מחזיו ולמעלה. והיא כלולה עמו והם הדו"ן שבז"א ע' שביה"כ ספ"ז ואו"א ספ"ה] ומקומו בהגלגלתא דא"ק הנה הוא לפנים מן החוטם כנגדו ולמעלה עד כנגד מתחת האזנים ולפנים והגם שאותו המ"ה הנה ה"י באמת בהמ"ס עצמו אשר מקומו כולו הנה הוא למעלה מכנגד האזניים. וכנ"ל אות ב' אמנם הארתו הרי הוא מתפשט עד הגרון. כמ"ש במ"ן ומ"ד דרוש י"ד ועל זה אנו אומרים כי אור המ"ה שבו הנה הוא מתפשט מכנגד תחת האזניים ולמטה. עד כנגד גבול החוטם ולמעלה.

והנה שימושו ופעולתו הוא. כי הנה הוא הוציא והמציא את המציאות דא"ק אשר מהגרון ולמטה עד החזה שבו וכן הוא שורש ג"כ להאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין אשר מקומו הוא ג"כ מהגרון עד החזה שבו והנה הוא כלול בהמזל עליון דהעקודים. שהוא מהס"ג דלעיל אות ב' ונמשך משרשו הפנימי העליון דהע"ב דלעיל דאות א', וכנ"ל אות א' ב', והנה יצא ונעשה מציאת האבא הכללי שבא"ק משרשו הפנימי העליון אשר בהע"ב דאות א' ומהמזל עליון שבהעקודים שהוא מהס"ג דאות ב'. רק בכח ופעולת האור דאותו המ"ה דהמ"ס שבענינינו. והרי הוה אותו המ"ה השורש העיקרי להאבא הכללי שבא"ק וכן כל שפעת אבא הכללי שבא"ק הנה הוא לעולם ג"כ רק ממנו ועל ידו ור"ל כי הרי נודע בדברינו שכל אורות הנקודות והתיקון, הנה הם יצאו ונעשו מהאו"א שבא"ק וכן הם מושפעים מהם תמיד:. ותלוי כל האצילות לעולם על האו"א שבא"ק ע"פ קבלתם מהעקודים מבחי' הב' מזלין דעקודים שהם הנביעו דהמ"ס שבא"ק והוא ע"ד הזו"ן דאצילות המושפעים תמיד מהאו"א דהאצילות ע"פ קבלתם מהב' מזלין דהי"ג ת"ד שהם הנביעו דאור המ"ס שבא"א ע' לעיל כלל א' ענ"ב אות א' וכן הוא עד"ז ג"כ בכלל כל האצילות. שהוא תלוי על האו"א שבא"ק ע"פ קבלתם מהעקודים הנמשך שם מהנביעו דאור המ"ס שבא"ק והנה נעשה כל חלקי האצילות אשר מצד האבא שבא"ק הן כל אורות הנקודות דמצד אבא והן כל אורות התיקון דמצד אבא אשר כולם הם משפעת אור. המ"ס שבא"ק כנז' הנה הם נעשים בפעולות אותו המ"ה דהמ"ס דענינינו כי הע"ב והס"ג דהמ"ס אשר לעיל אות א' ב' שהם בחי' א"א ואו"א שבו שהם הג"ר שבו הנה הם נעלמים אך המ"ה שבו שהוא הז"א שבו והוא המ"ה דענינינו הנה הוא נתפשט בשפעו דרך המזל עליון דהעקודים. לכל מה שנוגע להאבא שבא"ק הן למציאותו עצמו וכן לאורות הנקודות והתיקון אשר ממנו שהוא כל חלקי האצילות אשר מצד האבא הנה הם כולם נפעלים ונעשים בו וממנו מאור המ"ה דהמ"ס שבענינינו מכחו ופעולתו והרי נמצא כי שימושו ופעולתו הנה הוא לכל מה שנוגע להאבא שבא"ק ולכל גילויו אשר באצילות.

אמנם הוא כי הנה באמת הנה יש לאותו המ"ה עוד שימוש גדול יותר נפלא וגם הוא יותר עמוק, והוא כי הנה לעיל כלל ה' ו' בענין ההתפשטות הה' אשר להאצילות הנה נתבאר שם מדברינו כי כל ההתפשטויות אשר לכל העולמות והפרצופים כולם אשר מהטבור דא"ק ולמטה הנה נעשו ההתפשטיות בשני בחי' אחד הוא למדרגתם העיקרי שבהם כי למטה מהטבור דא"ק הנה יצאו כולם ממדרגת אור א"ס כנודע ואחד הוא להתפשטות אור א"ס אשר הוא בפנימית כולם תמיד עכ"פ כי רק הוא מקומם הנושא אותם בכל מלואם לעולם תמיד כנודע. ואמרנו שם כי ההתפשטות דאור א"ס הנה הוא מהע"ב הכללי שבא"ק שהוא מכללות כל הגלגלתא שבו שהוא כולו בבחי' הע"ב הכללי בערך מהגרון ולמטה והאו"א שבו [ר"ל בחי' האו"א שבא"ק אשר הם מהגרון עד הטבור שבו] הנה הם הס"ג הכללי העיקרי אבא הוא ע"ב שבס"ג ואימא היא הס"ג שבס"ג וכמו שבארנו כ"ז בביאור היטיב בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ע"ש ומהאו"א שהוא הס"ג הכללי העיקרי הנה הוא ההתפשטויות אשר למדרגתם העיקרי ומכללות הגלגלתא שהוא כולו בבחי' הע"ב הכללי הנה הוא ההתפשטויות אשר לבחי' אור א"ס שבהם והנה אלו הב' התפשטיות הם שתיים שהן ארבע כי ההתפשטיות אשר למדרגתם עצמם שהוא מהאו"א הרי הם שתיים אחד מאבא ואחד מאימא וכן ההתפשטות אשר מהע"ב הכללי לבחי' אור א"ס שבהם הוא ג"כ שתיים אחד לכל חלקי המציאיות דהעולמות כולם אשר מהאבא הכללי שבא"ק שהוא הע"ב דס"ג ואחד לכל חלקי המציאיות דהעולמות כולם אשר מהאימא הכללי שבא"ק שהיא הס"ג דס"ג הנה כ"ז הוא מה שמתבאר מדברינו אשר לעיל כלל ה' ו' ע"ש והרי לנו עכ"פ כי הנה ישנם ב' מיני התפשטיות בהאבא הכללי שבא"ק וב' מיני התפשטיות בהאימא הכללי שבא"ק אחד מה שהוא לצורך מדרגתם עצמן ואחד מה שהוא לצורך אור א"ס שבכ"א מהם.

ומעתה נבוא לענינינו כי הנה אלו הב' מיני התפשטיות אשר אמרנו בהאבא הכללי שהוא הע"ב שבס"ג הנה נעשה כ"ז בפעולת אור המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהמ"ס

שבא"ק כי הנה בשפעו וכחו אשר הוא מאיר ומשפיע בהעקודים ובבחי' המזל עליון אשר שם הנה הוציא את כל מציאות האבא גופא בכלילותו בהמזל עליון וכן בשפעו אשר האבא מקבל ממנו תמיד דרך המזל עליון דהעקודים הנה הוציא האבא את כל חלקי הנקודות אשר ממנו וכן אח"כ את כל חלקי אור התיקון אשר ממנו וכ"ז הוא מה שנוגע למציאות האבא אשר במדרגתו עצמו וכן לאורות הנקודות והתיקון אשר ממנו אשר במדרגתם עצמם והנה נעשה כ"ז ע"י כח ושפעת אור המ"ה דענינינו בשפעו אשר משפיע בהמזל עליון דהעקודים אשר האבא שבא"ק כלול בו ומקבל ממנו והוא שורשו, והרי נעשה כ"ז רק בכח ושפעת אור דהמ"ה דהמ"ס דענינינו.

וכן עד"ז הנה מתפשט ומתלבש עוד אותו המ"ה דענינינו בכולם ג"כ לצורך בחי' היחוד דאור א"ס בהם, כי אור א"ס הנה הוא מתייחד לעולם בכל אצילות כולו עד סיומו כולו כנודע, וכן גם בעולם הנקודות אשר הגם שהיה אז בהעלם גדול דאור א"ס הרבה מאד, עכ"ז הנה אז ג"כ הרי היה הכל רק ממנו ית"ש, בכוונתו ורצונו, והיו נשואים כולם רק עליו לעולם, ובסוד ואתה מחיה את כולם, כי בלתי זה הרי אי אפשר, אלא שהיה בהעלם גדול, וכמ"ש האריז"ל, במאמרי רשב"י דף כ"ב סע"ד וכנודע, וכ"ז היה בהאבא שבא"ק ובכל חלקי האצילות אשר ממנו (כי כ"ז אשר בהאימא שבא"ק הנה יתבאר לקמן אות ד').

והרי נמצא כי הנה היה שימושו ופעולתו דהמ"ה דענינינו, בהאבא הכללי שבא"ק ובכל חלקי האצילות אשר ממנו, בכפליים, אחד מה שהיה מאיר בהם לצורך תולדות מציאותם אשר במדרגתם גופה, ואחד מה שהיה מאיר בהם לצורך היחוד דאור א"ס שבהם, והרי היה בו השימוש ופעולת דאור המ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהמ"ס שבא"ק, בכפליים, כי היה מתפשט המ"ה דהמ"ס דענינינו, לצורך תולדות האבא שבא"ק ולכל חלקי האצילות אשר ממנו, בב' מיני התפשטיות, אחד לצורך מדרגתם גופה ואחד לצורך אור א"ס שבהם, אמנם הנה לא היה אלו הב' מיני התפשטיות להאבא, ממנו במכוון, אלא רק דרך העקודים, דרך המזל עליון שבהעקודים, וכנז'.

והנה אלו הב' מיני התפשטיות אשר להאבא הנה הם, כל אותן הד' מערכות דהעסמ"ב אשר יתבאר לקמן בהאבא, והם הד' מיני עסמ"ב אשר בסי' ו' ז' ח' י"ב, שהם העסמ"ב דהאבא עצמו עם כל העסמ"ב דאורות הנקודות והתיקון אשר ממנו, שהם כל חלקי האצילות שממנו, והנה יצא ונעשה כל אלו הד' מיני עסמ"ב, בכח ושפעת אור דהמ"ה, שהוא אור המ"ה דהמ"ס דענינינו, אשר האיר והתפשט דרך העקודים, לצורך האבא הכללי שבא"ק, ולצורך כל חלקי אורות הנקודות והתיקון אשר ממנו, והנה היה אותו התפשטות אור דהמ"ה דהמ"ס, בכפליים, אחד לצורך מציאותם שהוא ע"פ הראוי למדרגתם עצמן, ואחד בבחי' אור א"ס שבהם, אמנם הנה גם אותו ההתפשטות אשר בבחי' אור א"ס שבהם, הנה היה ג"כ רק בבחי' אור אותן הד' מיני עסמ"ב עצמן, ור"ל בבחי' השורש אשר להם, שהוא שרשם הפנימי אשר בא"ס ית"ש, והרי נמצא כי אלו הד' מיני עסמ"ב הם כפולים, אחד מבחי' אור א"ס שבהם ואחד מעצמותן ממש, וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ד.

והנה לעיל בהתחלת דברינו אמרנו כי אותו המ"ה דהמ"ס הנה הוא הוציא והמציא את המציאות דא"ק אשר מהגרון עד החזה שבו שהוא המקום דהאבא, אמנם כפי מה שהעלינו שגם האבא עצמו, וכן כל גילויו דהאבא אשר בהאצילות, הנה הוא ג"כ רק בכחו ושפעת אורו דאותו המ"ה דהמ"ס, א"כ יהיה נמצא שגם כל המציאות דא"ק אשר גם מהחזה ולמטה עד סוף רגליו יהיה כולו ג"כ רק מכח ושפעת אור דהמ"ה דהמ"ס, אלא הוא כי מהחזה ולמטה הנה הוא ע"י התלבשותו בהאבא אבל עד החזה הנה הוא ע"י ההתפשטות דהנה"י שלו עצמו, אמנם כי מהחזה ולמטה הנה הוא אינו ממנו עצמו לבד אלא רק בשיתוף השם ב"ן דהמ"ס אשר יתבאר לקמן אות ד'.

והענין הוא כי הנה יתבאר מדברינו לעיל כלל ה' ו' (ועי' כלל ח' ענף ג' ד') כי המציאות דא"ק אשר מטבורו ולמטה שבו הנה הוא נעשה ע"י ג' בחי' דההתפשטות הראשון, היינו הע"ב הכללי, והס"ג הכללי, שהוא הע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, שהם, הא"א והאו"א הכלליים שבא"ק, שנתפשטו בהנה"י שלהם עד גבול המקום דסוף רגליו של הא"ק, ומכ"ז נעשה כל המציאות דהא"ק אשר מטבורו עד סוף רגליו, ובעומק ובדיוק הנה יתבאר לכל חכם ומבין מדעתו, ע"פ דברינו אשר לעיל כלל ה' ו' וכלל ח' ענף ג' ד', שכל המציאות דא"ק אשר גם מהגרון ולמטה שבו הנה הוא נעשה כולו ג"כ רק ע"י אותן ההתפשטות הראשון דכל הנה"י הנ"ז, כי מההתפשטות הראשון דהנה"י דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבו, הנה נעשה בו המציאות אשר מהגרון עד החזה שבו, והוא מה שאמרנו לעיל שהוא נעשה מהמ"ה דהמ"ס, כי זה נעשה מהנה"י דהמ"ה עצמו שבהמ"ס, שהוא הא"א שבו, והמציאות אשר מהחזה עד הטבור שבו הנה זה נעשה מההתפשטות הראשון דהנה"י דהאבא שבו שהוא הע"ב דס"ג כנז', אמנם הנה הוא נעשה ג"כ רק ע"י השתתפות המ"ה דהמ"ס, כי מכחו ושפעו הוא כל גילויו דהאבא כולו וכנז' וכן הוא נודע ג"כ שהא"א הוא מתלבש לעולם בהאבא כולו, והרי נעשה גם המציאות אשר מהחזה עד הטבור ג"כ רק ע"י השתתפות המ"ה דענינינו, שהוא המ"ה דהמ"ס, והמציאות אשר מהטבור עד סוף רגליו הנה זה נעשה מההתפשטות הראשון דהנה"י דהאימא הכללי שבא"ק (אשר יתבאר ענינה לקמן אות ד') שהיא הס"ג דס"ג, והוא ג"כ ע"י התלבשות הנה"י דאבא וע"י התלבשות הנה"י דא"א, כי הם כולם מתלבשים זה תוך זה, כמ"ש במאמרי רשב"י נ"ה ג' וכנודע.

והרי יהיה נמצא, כי הנה כל המציאות דהא"ק אשר מהגרון ולמטה עד סופו כולו, הנה הוא הכל רק מכחו ושפעו דהמ"ה דענינינו שהוא המ"ה דהמ"ס, אלא הוא כי מהחזה ולמטה, הוא ע"י הנה"י דהאבא ג"כ, ומהטבור ולמטה, הוא ע"י הנה"י דהאימא ג"כ, אך גם זה הרי הוא ע"י התלבשות אור המ"ה שבהם כי ממנו הוא כל מציאותם וכל התפשטותם כנז' והרי נעשה הכל ר"ל כל המציאיות אשר מהגרון ולמטה דא"ק, הכל רק ע"י המ"ה דענינינו, וזהו שימושו ופעולתו דאותו המ"ה כי הנה הוא מאיר ומתפשט להוציא ולהמציא את כל הגילויים כולם אשר מהגרון ולמטה דהא"ק עד סוף רגליו, וכן כל היחוד דאור א"ס שבהם הנה הוא הכל ג"כ רק ע"י אותו המ"ה דענינינו וכנ"ל והרי נעשה ממנו, כל המציאות דהא"ק עצמו אשר מהגרון ולמטה עד סופו כולו, וכן כל המציאות דהאו"א שבו, וכן כן גילויים, שהוא כל המערכות כולם דהעסמ"ב, אשר יתבאר לקמן מסימן ו' ולהלאה.

אמנם האו"א וכן כל ההתפשטות דהנה"י שלהם וכנ"ל עם כל גילויים, שהם כל אותן המערכות דהעסמ"ב הנז', הנה כ"ז נעשה ג"כ בסיוע האורות דהעקודים, שהוא מהס"ג דהמ"ס, הנ"ל אות ב', אך הוא ג"כ רק בכח ושפעת אור דאותו המ"ה דהמ"ס עכ"פ, כי על ידו הנה מאיר העקודים בהם ג"כ, וכנ"ל בדברינו, והרי נעשה הכל רק על ידו, והרי נתבאר לנו תהלאית"ש, ענין המ"ה דהמ"ס, ושימושו ופעולתו, ועתה נבאר בעה"י עד"ז ג"כ את הב"ן דהמ"ס, למען שמו יתברך ויתעלה.

(ד).

ב"ן.

הוא השם ב"ן דהמ"ס שבא"ק שהוא מהה' אחרונה דהשם הוי"ה הכללי שבו, התפשטות אורו וגילויו, שנתפשט לעשר, אמנם באשר שהה' אחרונה הנה הוא רק הגילוי דהי' ראשונה,

כי היא עטרה שלה. וכמ"ש בספד"ל בסופו. קרן ביובלא אתעטר עטירהא באימא כו' והאי קרן דיובלא הוא. ולכן הנה היא בסוד אשת חיל עטרת בעלה. כי שורשה היא בעטרה דאימא שהיא עטרה בראש ז"א. ועי' רע"מ תרומה קנ"ח א'. ולכן הנה אין בהשם ב"ן (שהוא הוי"ה כפולה הכולל זו"ן. ע' מ"ן ומ"ד דרוש א') רק ט' אותיות כי שורשה נשאר בעטרה דאימא. ועכ"פ הוא. כי השם ב"ן הנה הוא הגילוי דהה' אחרונה. והיא הנוק' רחל. הכולל ג"כ זו"ן שהם יעקב ורחל. כי הם שניהם יוצאים מהיסודות דאו"א המתגלים בהחזה דז"א. הוא מיסוד דאבא והיא מהיסוד דאימא. ויוצאים שניהם בנה"י דז"א. שהם דידה ולכן נכלל הוא בה. והם הדו"ן דרחל. וכן הוא כ"ז בשורש הפרצופים כאן שהוא בהב"ן דהמ"ס דא"ק. שהוא כולל דו"ן. והוא שורש להאימא הכללי שבא"ק הכולל ישסו"ת, אמנם הוא עצמו הנה הוא בהמ"ס עצמו כי הוא הב"ן דהמ"ס שהוא המוחא פנימאה אשר מקומו בהגלגלתא הנה הוא למעלה. לפנים מן הקרקפתא. אלא שמתפשט בהארתו בהגלגלתא כולו עד הגרון. והנה עד האזניים הנה הוא ניכר הארת הס"ג דאות ב'. ונכללים באורו. ועד החוטם הנה ניכר הארת המ"ה דאות ג'. ונכלל הב"ן באורו. ומהחוטם ולמטה הנה הוא הארת הב"ן. והגם מתלבשים זב"ז. כל עליון בהתחתון בכל קומתו שהם כולו. ע' טנת"א פ"ד סמוך לסופו וספר הגלגולים תחילת פ' י"ט. אך מהתחלת מקום גבול התחתון הנה מתעלם העליון בו ולא ניכר כלל כנודע ופשוט.

והנה שימושו ופעולתו הוא. כי הנה הוא הוציא והמציא את מציאת הא"ק אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו. ונעשה בזה ג"כ לשורש הפרצופים להאימא הכללי שבא"ק שהוא ישסו"ת שבו אשר מקומה הוא מהחזה עד הטבור ונמשכת משם. אמנם הנה לא נעשה אותו הב"ן שורש להאימא הכללי בהדיא ובמכוון. אלא רק ע"י העקודים. וע"י המזל תחתון אשר שם. כי משם יונק האימא את הניצוץ דהמ"ס שהוא מהב"ן דהמ"ס דענינינו. ויוצאת במקומה שהוא מהחזה עד הטבור ע"י המזל תחתון שבהעקודים מכח ושפעת אור דהב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהמ"ס:

אמנם הנה שורשה הפנימי העליון דהאימא. הנה הוא באמת בכל עיקרו דהמ"ס עצמו שהוא הע"ב והס"ג דלעיל אות א' ב'. כי כל המ"ס שהיא הרישא תניינא שבא"א הנה היא השורש נעלם להאימא הכללית. וכנודע מדברי הגר"א בספד"ל פ"א וכן הוא ג"כ בעומק דברי האריז"ל במאמרי רשב"י בכ"מ. כי הב' רישין עלאין. הם השורש לאו"א. הרישא קדמאה שהוא הגלגלתא. הכולל בתוכה האוירא והקד"א. הוא השורש נעלם להאבא הכללי. והמ"ס הוא השורש נעלם להאימא הכללי. והרי הוא כל עיקרו דהמ"ס כולו. השורש נעלם להאימא. אמנם באשר שעיקרו דהמ"ס שהוא הע"ב והס"ג דאות א' ב' הנה הוא נעלם מאד. ומכש"כ הרישא קדמאה. שהרי הוא נקרא אין. כנודע. לכן הנה נעשה השורשין עלאין דהאו"א. בהמ"ה וב"ן דהמ"ס. שהוא המ"ה אשר לעיל אות ג'. ובהב"ן דענינינו. כי הרישא דאין. הנה הוא אחזי נהוריה בהמ"ה דהמ"ס. ונרשם שם. השורש עליון הפנימי להאבא הכללי וכנ"ל אות ג' ובהב"ן דהמ"ס שהוא הב"ן דענינינו הנה שם נרשם השורש העליון הפנימי להאימא הכללי וכנ"ז וכן כל שפעת אור דהאימא הכללי שבא"ק הנמשך ממנה תמיד הנה הוא ג"כ רק ממנו ור"ל כי הרי נודע הוא בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכן הוא לעיל ענ"ב כי עיקרן דהנקודות. שהם מלכי העגולים אשר יצאו דרך העינים דא"ק. הנה הם מהאימא הכללי שבו. מבחי' הנה"י שבה. אשר העלתה ממטה למעלה בבחי' מ"ן והם אשר יצאו דרך העינים. והנה כל הכח והאור דהשפע בזה הנה הוא ג"כ רק ע"י קבלת האימא אשר מקבלת מהב"ן דענינינו. וע"י העקודים כנז'. וכן עד"ז אח"כ בכל אורות התיקון דמצד אימא. שהם חלקי הדר ומהיטבאל אשר ממנה. מכחה ושפעה. שהם תיקונו האצילות כולו אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. וכנ"ל ענף ח'. הנה כ"ז הוא הכל ג"כ רק. מקבלת אימא מה שמקבלת תמיד מהב"ן דענינינו. שהוא הב"ן דהמ"ס ע"י העקודים ע"י המזל תחתון אשר שם וכנ"ל. והרי נעשה כל חלקי הנקודות דמצד אימא וכן כל חלקי אור התיקון דמצד האימא. שהוא כל חלקי האצילות כולו. מציאותו. ואורו. ושפעו תמיד. כל חלקיו שבו אשר מצד האימא הכללי שבא"ק. הנה נעשה כ"ז הכל רק מכח ושפעת אור דהב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהמ"ס. מאורו וכחו ושפעו. שמשפיע בה תמיד ע"י העקודים. והרי הוא שימושו ופעולתו דהב"ן דענינינו. הכל לצורך האימא הכללי שבא"ק. למציאותה עצמה. ולכל חלקי מציאות האצילות אשר ממנה. וכן לחלקי שפעת האצילות שממנה תמיד.

וכן משמש הב"ן דענינינו ג"כ לפעולה עוד יותר גבוה ויותר עמוק. וע"ד שאמרנו לעיל בהמ"ה דאות ג'. והיינו. כי הרי אמרנו לעיל כלל ה' ו' כי כל ההתפשטות דהנה"י דא"ק שהם לבר מגופיה והם רק לצורך האצילות הנה הוא נעשה מג' בחי'. ור"ל כי הנה כל ההתהוות והמציאות דהנה"י דא"ק אשר מטבורו ולמטה. הנה הוא כולו רק לצורך האצילות. אשר מקומו הוא ג"כ מטבורו ולמטה עד סוף רגליו. ואותו המציאות דהנה"י הנה הם נעשו מג' בחי'. היינו מהנה"י דס"ג שהוא האימא שבא"ק ומהנה"י דהע"ב דס"ג שהוא האבא שבא"ק ומהנה"י דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק. וההתפשטיות הנה"י דכל אלו הג' פרטיים אשר יצאו ונתפשטו מהטבור ולמטה דכ"א מהם. הנה הם רוב המציאות דהנה"י הכלליים דא"ק. והוא ג"כ ההתפשטות הראשון אשר לצורך האצילות. שמקומו הוא מטבורו דא"ק עד סוף רגליו. ואמרנו שם עוד לעיל כלל ה' ו'. כי עיקר המציאות דהנה"י דא"ק אשר הוא לצורך האצילות עצמו. הנה הוא מהתפשטות דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם האו"א שבו, אבל ההתפשטות דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבו הנה הוא רק לצורך היחוד והגילוי דאור א"ס שבהאצילות, והוא עומד בפנימית כל אותן ההתפשטות דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. בבחי' נשמה לנשמה להם ולהיחוד והגילוי דאור א"ס שבהם. וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ה' ו'.

והנה נעשו כל ענין ההתפשטות דהנה"י דס"ג שהוא האימא שבא"ק. הן ההתפשטות דהנה"י שלה עצמה. וכן ההתפשטות דהנה"י דהע"ב הכללי המתלבש בה לצורך אור א"ס שבה. הנה נעשה כ"ז ג"כ רק בשפעת אור וכח דהב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהמ"ס. שמשפיע בה דרך העקודים כנ"ל. והרי נמצא. כי מה שאמרנו לעיל בתחילת דברינו כאן כי הב"ן דענינינו הנה הוא הוציא והמציא את המציאות דא"ק אשר מהחזה עד הטבור שבו. הנה האמת הוא שגם המציאות דהא"ק אשר מהטבור עד סוף רגליו הנה כ"ז נעשה ג"כ רק מכחו ושפעו. אלא כי שם היה ע"י התלבשותו בהרישא אשר מהחזה עד הטבור הנה היה נעשה ע"י התפשטות הנה"י דהב"ן עצמו אבל מהטבור ולמטה היה ע"י התלבשותו באימא. כי הוא אשר הוציא את האימא עצמה. ואח"כ מאורו ושפעו שמשפיע בה תמיד. הנה התפשט אימא בהנה"י שלה לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות וכן אח"כ לכל אורות הנקודות והתיקון אשר ממנה וכנ"ל. וכ"ז הוא למציאותם עצמן. וכן הוא מאיר ועומד אורו בה ג"כ תמיד. לבחי' היחוד דאור א"ס אשר לכ"ז. והוא התפשטות דהע"ב הכללי שאמרנו. ור"ל כי הנה ההתפשטות דהע"ב הכללי לבחי' אור א"ס אשר בהאימא הכללי שבא"ק, וכן אשר בכל ההתפשטות דהנה"י שלה כנז', וכן אשר בכל אורות הנקודות והתיקון אשר ממנה, אשר אור א"ס ית"ש עומד בכולם תמיד בפנימית פנימיותם. אם בהעלם שהוא בהנקודות. אם בגילוי וביחוד שהוא באורות התיקון הנה כ"ז הוא הכל מאור אותו הב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהמ"ס שבא"ק. כי כל המ"ס כולו הנה הוא ג"כ בבחי' הע"ב הכללי. בערך האו"א שבו. שהם עיקרן דהס"ג הכללי. אבא הוא ע"ב דס"ג הכללי. ואימא היא הס"ג דס"ג כמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ע"ש

פ"ב ואור הע"ב הכללי אשר לכל מה שנוגע להאימא הכללי. למילואותה. ולכל אורה ופעולותיה. הן למילואותם עצמן הן לבחי' אור א"ס שבהם. הנה הוא הכל מהב"ן דענייננו. שהיא הב"ן דהמ"ס.

והנה מילואותה ואורה ושפעה. דהאימא הכללי שבא"ק. הנה הם הד' מיני עסמ"ב אשר יתבאר לקמן בסי' ט' י' י"א י"ג. כי הנה שם ובהם הנה הוא המילואות דהאימא עצמה. וכן ההתפשטות דהנה"י שלה אשר מהתפשטות הראשון שממנה. לאורך המילואות דהאצילות. וכן אורה וגילויה אשר בכל חלקי הנקודות שממנה שהם מלכי העגולים. וכן אח"כ כל אורה וגילויה אשר באורות התיקון שממנה, שהם חלקי הדר ומהיטבאל שמהאימא. הנה כ"ז הוא הכל באותן הד' מיני עסמ"ב אשר יתבאר לקמן בסי' ט' י' י"א י"ג וכמו שיתבאר שם בעה"י. והנה הוו אותן הד' מיני עסמ"ב בכפליים אחד לאורך מילואותן גופה. וכמו שיתבאר לקמן סי' ט"ו ואחד בבחי' אור א"ס שבהם. שהוא שרשם הפנימי העליון שבאור א"ס העומד בהם תמיד אם בהעלם שהוא באורות הנקודות ואם בגילוי ויחוד שהוא באורות התיקון. והם ג"כ בבחי' אותן הד' מיני עסמ"ב ור"ל על שרשם הפנימי שבו כנז'. והם מהע"ב הכללי המתגלה ומתייחד בהאימא הכללי בכל ענייניה ופעולותיה. ועכ"פ הוא כי כל אלו הד' מיני עסמ"ב הם כפולים והנה הם נמשכים שניהם ויוצאים ונעשים רק מכח ואור דאותו הב"ן דענייננו שהוא הב"ן דהמ"ס המאיר ומתפשט דרך העקודים ודרך המזל תחתון אשר שם. להאיר להאימא לאורך כל אלו הד' בחי' דהעסמ"ב, אחד למילואותן עצמן ואחד לבחי' אור א"ס שבהם.

והרי נתבאר לנו מכל דברינו ענין שימושו ופעולתו דהב"ן דענייננו. כי בשפעו ואורו (בשיתוף המ"ה הנ"ל דאות ג'. והוא בבחי' התפשטות הנה"י שבהם) הנה הוציא והמציא את כל המילואות דהא"ק אשר מהגרון שבו ולמטה עד סוף רגליו. אלא הוא. כי מהחזה עד הטבור הוא ע"י התלבשות בהנה"י דהאבא ג"כ ומהטבור עד סוף רגליו הוא ע"י התלבשות בהנה"י דהאימא ג"כ, וכן מאורו ושפעו הנה הוציא והמציא את המילואות דהאימא הכללי שבא"ק וכן כל חלקי הנקודות דמהאימא. שהם כל מלכי העגולים. וכל חלקי אור התיקון דמהאימא. וכן כל שפעה אשר באצילות תמיד. הנה הוא הכל בכח ואור דהב"ן דענייננו שהוא הב"ן דהמ"ס. אמנם כ"ז (ר"ל על מה שנוגע להאימא) הנה הוא ע"י התלבשותו בעקודים ובהמזל תחתון אשר שם. וכן הוא עד"ז בהמ"ה דהמ"ס אשר לעיל אות ג' הנה כל מה שנוגע ממנו להאבא הכללי שבא"ק הנה הוא ע"י התלבשותו בהעקודים ובבחי' המזל עליון אשר שם. ועכ"פ הוא כי אותן המ"ה וב"ן דהמ"ס שבא"ק הנה הם השרשים העליונים להאו"א שבא"ק ולכל אורות הנקודות והתיקון שיצא מהם ולכל מאורעותיהם תמיד אשר בהיה והוה ויהיה. והרי הוא שימושם ופעולתם דאותן המ"ה וב"ן דהמ"ס. מן העולם ועד העולם. וע"ד שאמרנו לעיל אות א' ב' בהע"ב והס"ג דהמ"ס. אלא שהע"ב והס"ג הם משמשים מהעקודים ולמטה ור"ל שהם משמשים גם בהעולם דהעקודים. ושם הוא גילויים כי כל פעולת העקודים הוא רק מהם. אבל המ"ה וב"ן דהמ"ס הנה הם משמשים רק לכל מה שנוגע להאו"א שבו ומהם ולמטה. שהוא בהאצילות כולו ובכל העולמות בי"ע שיצא מהם ולכל מה שנעשה בהם תמיד. והרי הוא שימושם מן העולם ועד העולם.

ובזה נשלם דברינו בהסימן הזה. בביאור מערכה הא' שהוא מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהמ"ס דא"ק. ענין מילואותם ושימושם אמנם הנה פשוט הדבר כי כל מה שאמרנו בהם מענין שימושם הנה הוא רק על בחי' שורש השרשים הנעלם. לכל המילואות כולו. ובכל מה שנעשה בהם תמיד בהיה והוה ויהיה. וע"ד שאמר הספד"ל פ"א. הא' מתקלא תלוי באתר דלא הוי. כי כ"ז הוא רק בסוד בחי' המחשבה הנעלמה אשר בא"ס ית"ש וכל שימושם ופעולתם שאמרנו בהם הנה הוא ג"כ רק אחר השתלשלות כמה מדרגות דמערכות העסמ"ב אשר בא"ס ית"ש. ג"כ אחר השתלשלות כמה מדרגות דמערכות העסמ"ב אשר הם ג"כ נעלמים מאד מאד. וכמו שיתבאר בעה"י עוד בדברינו למטה אבל המ"ס עצמו ובפרט המ"ס דא"ק הנה הוא כולו מופלא ומכוסה טמיר וגניז. כי הוא מבחי' א"ס, אשר בו עצמו לית מחשבה תפיסא ביה. ופשוט הוא ודי בזה.

סימן ב'

הקדמה.

הנה אמרנו לעיל סוף אות א'. כי הע"ב דהמ"ס הנה הגם שהוא מהרישא תליתאה. עכ"ז הנה הוא מיוחד בהרישא תניינא אשר בהקרקפתא עצמו וכנודע בסוד כתר מלכות שאמר אליהו זל"ט. שהכתר דהתחתון הוא בהמלכות דהעליון והנה הוא הע"ב דהמ"ס ג"כ מכלל הע"ב הכללי שבקרקפתא. אשר אין לנו רשות לדבר בו. ולכן הוא כי הנה הגם שאותו הע"ב דהמ"ס הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. עכ"ז הנה אי אפשר לנו לדבר בהם כלל בבחי' גילויים ושימושם. כי הם עצמם לא נתגלו כלל אמנם הנה הוא מתלבש בהס"ג דהמ"ס שהוא עיקרו דהמ"ס עצמו וכנ"ל סי' א' אות ב' ומתגלה הע"ב על ידו והנה אותו הס"ג דאות ב' הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב והם אשר מתפשטים להיות שורשי הגילוים להאורות דאח"פ אמנם התפשטותם הנה הוא באמת עדיין רק בהגלגלתא עצמו. והם רק שורשי הגילוים. ואינם עדיין הגילויים עצמן אך הם מתפשטים עכ"פ מהס"ג דהמ"ס והם השרשים הנעלמים להאורות דהאח"פ והנה הם מערכה הב' דהמ"ס כי הס"ג דאות ב' הרי הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא' דהמ"ס שבא"ק שהוא הד' שמות עסמ"ב עצמו אך הד' שמות עסמ"ב המתפשטים מאותו הס"ג ג"כ הרי הם מערכה הב' שבו והנה הע"ב שבהם שהוא הע"ב דהמערכה הב' שאמרנו והוא הע"ב שבס"ג שהוא בחי' הכתר והחכמה שבו הנה בו הוא הגילוי ג"כ מהע"ב דהמ"ס עצמו. שהוא הע"ב דאות א' כי הע"ב שבהס"ג דאות ב' הנה הוא מהמלכות דהע"ב דאות א' ואין לנו שום בחי' גילוי מהע"ב דאות א' אלא רק הע"ב דהמערכה הב' שהוא הע"ב דהס"ג דאות ב', שהוא בחי' כתר והחכמה דהס"ג דאות ב' והוא מהמלכות דהע"ב דאות א' והוא גילויו ומתגלה הע"ב דאות א' ע"י הס"ג דאות ב' והוא בהע"ב המתפשט ממנו שהוא הע"ב דהמערכה הב' אשר יתבאר לפנינו.

והנה נבאר עתה בעה"י. את כל אותן הד' שמות עסמ"ב דהמערכה הב' את כל שם ושם בפ"ע. ענינו ושימושו ופעולתו. את כל אחד ואחד על מה שהוא שורש אליו. ומקומו דכל אחד ואחד בהגלגלתא דא"ק ואיך שהם כולם קשורים ומיוחדים זב"ז ונמשכים זה מזה. ובפרט הע"ב שבהם. שהוא הע"ב דהס"ג שאמרנו כי הנה הוא שורש כולם. וכולם תלוים רק עליו. והנה יתבאר באותו הע"ב חדשות ונצורות רבות כי הוא ראשית הגילוי מהגניזו דאור א"ס ובו תלוי כל עולם העקודים. כי הוא עומד בכל העקודים בבחי' נשמה לנשמה ועל שמו נקרא כל העקודים בשם ע"ב דס"ג (וזכמ"ש הרב בדרושי נקודות ספ"א בהמ"ב). כי הוא הע"ב שבהס"ג דאות ב' ולכן נקרא העקודים בשם ע"ב דס"ג כי כל העקודים תלוי ועומד על אותו הע"ב-שבהד' שמות עסמ"ב דהמערכה הב' שהוא הע"ב דהס"ג שבהמ"ס אשר בסי' א' אות ב'. כי הנה אותו הס"ג הרי הוא כלול מי' ספי' שהם עשר אותיות דהס"ג והם הד' שמות עסמ"ב שבו שהוא העסמ"ב דהמערכה הב' שאמרנו והגם שאותו הס"ג כולו הנה הוא רק עצמות אחד לבד. ואינו ניכר בו עשר ספי' כלל ולא ד' שמות עסמ"ב כלל אך בהתפשטותו. הנה יוצא מן הכח לפועל. ונתגלה עי"ז

בעסמ"ב

העסמ"ב שבו. והם העסמ"ב דהמערכה הב' שאמרנו אמנם מה שמתגלה ממנו בתחילה. הנה הוא באמת רק הע"ב לבד. והג' שמות סמ"ב הם כלולים בו, כמו שיתבאר והוא הע"ב דהס"ג שבהמ"ס שהוא כלל כל העקודים כי כל העקודים תלוי עליו כנז' והנה נבאר מעתה את כל אותן העסמ"ב דהמערכה הב' שהם הד' שמות העסמ"ב דהס"ג דהמ"ס ונבאר אותם אחד לאחד כל שם בפנ"ע, באות מיוחד וכאשר שיתארכו הדברים קצת ובפרט בהע"ב שבהם שהוא הע"ב דאות ה'. הנה ראיתי לסדר אותו פסקי פסקי. כל דבור בסעיף מיוחד כדי ליתן ריוח בין ענין לענין וזה החלי בעזר צורי וגואלי, למען שמו יתברך ויתעלה, עד כאן הקדמה:

סימן ב'.

(ה)

ע"ב;

[סעיף א'] הוא האור הראשון מהתפשטות הס"ג דהמ"ס. אשר בסי' א' אות ב' כי הנה אמרנו שהס"ג דאות ב' הנה הוא שורש השרשים לכל האורות דהאח"פ, אמנם הוא עצמו הנה הוא נעלם מאד, כי הוא המוחא סתימאה עצמו, מופלא ומכוסה, ואין להבחין בו גופה שום חלוקת שמות כלל, ולכן הנה התפשט והאיר הוא עצמו מעצמותו ולחוץ [אבל עדיין הוא בהגלגלתא עצמו] ויצא מזה האור דהע"ב הזה לאורך גילויו למטה, והוא השורש והראשית לכל הגילוים. כי הע"ב הנה הוא כולל את הכתר והחכמה והכתר הוא השורש והחכמה הוא הראשית וכנודע כ"ז, והנה הע"ב הוא כולל בתוכו את כל הי' ספי' כולם, אשר הם כלולים בד' שמות עסמ"ב כנודע והרי יצא הע"ב הזה ג"כ כלול מכל הד' שמות והם הד' שמות עסמ"ב אשר הם השורשים פנימים דהאח"פ והיו מתחילה כולם כלולים בהעלם באותו הע"ב אשר הוא אור הס"ג דאות ב' שהתפשט בו מעצמותו ולחוץ ואח"כ נתגלו ויצאו ממנו מן הכח לפועל כל העסמ"ב כולם כמו שיתבאר והנה הוא ע"פ מה שנודע שכל התפשטות הנה הוא מבחי' המלכות שבו אלא שהמלכות הנה היא כלולה מכל העשר שבו וכן הוא כאן כי ההתפשטות הנה היה מבחי' המלכות דהס"ג דהמ"ס, והיתה כלולה מכל העשר דהס"ג והוא הע"ב שאמרנו שהוא כלול מעשר שהם עסמ"ב, והם העסמ"ב שיתבאר בהסי' שלפנינו.

והנה הע"ב הזה, הנה הוא המדרגה השניה להס"ג דאות ב'. ובו הראה כחו וגבורתו מכל הד' שמותיו עסמ"ב הכלולים בו בהעלם הנה הוציא אותם מן הכח אל הפועל ע"י הע"ב הזה, כי בו ר"ל בהע"ב הזה, הנה נתייסד כח הפעולה לכל עולם העקודים כי נתגלה בו ועל ידו כל בחי' הד' שמות עסמ"ב הכלולים בהס"ג דאות ב' בהעלם וברמז, הנה נתגלו מעתה ע"י אותו הע"ב להוציא את כל כחם ופעולתם לאור והנה אותו הע"ב הנה הוא עולם מלא וקומה שלימה מכל בחי' הפרצופים כולם וכמו שאמרנו שהוא הכולל בתוכו את כל שרשי העליונים הפנימים דכל האורות דהאח"פ והם כולם מושרשים בו ונאחזים בו וכן הוא מתפשט בכולם, כי הוא לכל העקודים ע"ד הא"ק לכל להעולמות כולם, שכולם נאחזים בו ותלוים עליו וכן ע"ד הא"א דאצילות לאצילות שכולם נאחזים בו ותלוים עליו ואור א"ס עובר בתוכו ומחיה את כולם על ידו והוא נשמה לכולם, ע' שער הכללים פ"ט וה"א פ"ז וכנודע, כן הוא אותו הע"ב דענינינו לכל העקודים, כי הוא מתפשט בכל האורות דהאח"פ וכולם תלוים עליו והוא בבחי' א"א לכולם וכ"ז הנה הוא משום כי הרי הוא מהס"ג דאות ב' כנז'. והס"ג הוא עיקר המ"ס כנ"ל סי' א' אות ב', והמ"ס הוא הא"א, כי הג' ראשין הם אפס, אין, א"א, כנודע והוה המ"ס שבא"ק בחי' א"א שבו ולכן הע"ב שהוא התפשטות דהס"ג וכחו ואורו הנה הוא הא"א לכל האורות דהאח"פ והוא מה שנודע כי הנה אורות האח"פ הנה הם סוד בינה זו"ן, ע' אח"פ פ"א ופ"ג וכן בענת"א פי א' ב', והרי לכאורה הוא קשה כי המקום דבינה זו"ן הרי נודע הוא שהם רק מהחזה ולמטה, בינה מהחזה עד הטבור וזו"ן מהטבור ולמטה עד סוף רגליו וכאן בא"ק הרי הם יצאו מאוזן חוטם פה ומקומם הוא אורות האוזן עד שבולת הזקן (ר"ל עד סוף הסנטר שהוא מקום לחיית הזקן) אורות החוטם עד החזה אורות הפה עד הטבור והרי הם למעלה הרבה ממקומם הראוי. אך עומק הכוונה הוא כי הם בסוד בינה וזו"ן אשר באותו הע"ב דענינינו, וכמו שאמרנו שהוא קומה שלימה ועולם מלא הכולל כל הפרצופים, א"א או"א זו"ן והאורות האח"פ הם סוד בינה וזו"ן שבו והנה הם יצאו בו באמת רק מהחזה שבו ולמטה, ותופסים בו באמת ג"כ עד סוף רגליו כמו שיתבאר בעה"י, והוא כמו שאמרנו שהוא בבחי' א"א לכולם והנה הם עומדים בו ע"ד פרצופי האצילות בהא"א דאצילות שהבינה וזו"ן הם מהחזה שבו עד סוף רגליו, וכן הוא כאן כי כל האורות דהאח"פ הנה הם עומדים באותו הע"ב ג"כ רק מהחזה שבו עד סוף רגליו, אמנם בענין יציאת האורות דחוטם פה הנה בענין אחיזתם בו הנה נשתנה בהם כאן למעליותא הרבה, כמו שיתבאר עומק הדברים בזה לקמן בדברינו בעה"י:

סעיף ב' והענין הוא כי הנה אותו הע"ב דענינינו הרי אמרנו כי הנה הוא מתפשט ונמשך מהמ"ס עצמו שהוא מהס"ג דאות ב'. והוא הגילוי דהס"ג מכל העשר ספי' הכלולים בו, וא"כ הרי מתחיל עצמותו מהתחלת המ"ס עצמו שהוא מהתחלת הס"ג דאות ב' מהכתר שבו המיוחד בהע"ב דאות א'. כי הכתר דהמ"ס העיקרי שהוא הס"ג דאות ב' וכנ"ל הרי הוא מהמלכות דהע"ב דאות א'. וכנודע בסוד כתר מלכות, והרי הוה העצמות הע"ב דענינינו, מיוחד גם עם הע"ב דאות א', והרי הוה התחלתו מהתחלת ראשית עיקר כל המ"ס כולו אמנם הנה זהו רק בבחי' עצמותו הפנימית שבו, אך מציאותו וגילויו, הרי אמרנו כי הנה הוא מתפשט מהמ"ס ולחוץ אלא שהוא לעולם בגלגלתא עצמו, והנה נמשך מציאותו בכל הגלגלתא כולו, וזהו מה שאמרנו לעיל כי הוא עדיין לעולם בהגלגלתא עצמו אמנם גם זהו רק על מציאותו גופה שהוא מציאותו העיקרי שבו שהוא חציו העליון אשר עד הטבור שבו, הנה בזה הנה הוא מקומו רק בהגלגלתא עצמו לעולם שהוא בכל הגלגלתא כולו אך הנה"י שבו שהם לבר מגופיה, הנה הם מתפשטים באמת למטה ג"כ והיינו כי הנה הם יוצאים ומתפשטים עד הטבור דא"ק, שהוא עד המקום שמסתיימים שם כל האורות דהאח"פ.

והרי נמצא כי תפיסת המקום דהע"ב דענינינו, הנה הוא בג' מקומות, כי עצמותו ופנימיותו הנה הוא מהתחלת עיקרו דכל המ"ס כולו ומגיע עצמותו גם עד הע"ב דאות א' והוא מיוחד בו, אך מציאותו וגילויו, הנה הוא רק מסיום הס"ג דאות ב' ולמטה ועד סופו דהגלגלתא כולו, אמנם התפשטותו בבחי' הנה"י שבו שהם לבר מגופיה, הנה הוא עד מקום הטבור דא"ק, ומתפשט עד שם משום צורך האורות דהאח"פ שהם ממנו ותלוים עליו כנ"ל וכדי להמציא שם את כל עולם העקודים אשר מקומו הוא מהפה עד הטבור, והוא עומד בכל האורות דהאח"פ בבחי' א"א לכולם כנז'.

והנה אמרנו כי הוא עצמו הנה הוא עולם מלא הכולל בתוכו כל הפרצופים, א"א או"א זו"ן, והגם שאמרנו כי לאורות דהאח"פ הנה הוא כולו בבחי' א"א, אך הוא בעצמו הנה הוא כלול ג"כ מכל הפרצופים עכ"פ וכנודע שכ"א הוא כלול מכולם, והנה הא"א שבו הנה הוא נעלם, כי הנה הוא בבחי' אור א"ס שבו כי כן הוא כל בחי' א"א, ע' זוה"ק פינחס רנ"ח ע"א ופ' בראשית ל"א ע"ב, והאבא שבו הנה הוא השורש היותר עליון לאור העינים כי הוא אור העינים הפנימי אשר עליו אמרו

בתז״ה בסופו דף נ״א רע״א, עינא לא שלטא למיחמי, בשעתא דאיתכסי אתגלייא, ובשעתא דאיתגלייא אתכסי, בסתימו דעיינין חמאן ליה, בפתיחו דעיינין איתכסי ליה [והוא מראה שרואה האדם כשסותם עיניו כמו מראה חשוך, וכשפותח עיניו אינו רואה את המראה] לפי שהוא סתימא עלאה, שעליה נאמר ישת חשך סתרו. והוא גוון דלא מתחמי אלא בסתימו דעיינין, וכן אמרו ג״כ בזוה״ק פ׳ וארא כ״ג ב׳. ולא אתייהיב רשו למיחמי, אלא בעיינין סתימין, בגין דאינון סתימין עלאין קיימי על אינון גוונין דאתחזיין, אשר הם מסוד אספקלריא המאירה, כמ״ש בזוה״ק שם, ולכן הם אינם מתלבש בגוף ואינם נראים אלא בסתימו דעינין ועי׳ כ״ז בהגר״א בתז״ה שם.

ודע כי הנה כל מראות העליונים וכל הגילוים הנה. הם כולם רק באור העינים הפנימי הזה אשר לפנים מן העינים והוא הראייה אשר בסתימו דעיינין כנז׳. אלא שגילויו הוא לפי מדרגת האדם ולפי ערך מעלת הגילוי שנתגלה בו, כי הנה כל מראות הנביאים הנה היה ג״כ בהאור הזה שהוא בהראיה אשר לפנים מן העינים, וכן בו היה ג״כ כל מראות דניאל, וכ״ז הוא הכל מהתפשטות אור הע״ב דעינינו שהוא בהגלגלתא ולפנים שהוא מהמ״ס עד העינים, ומשום שהוא מהמ״ס, לכן היה כל ראייתם הכל מראות אלהו״ת שהוא מראה הגבוהה, אלא שבכל הנביאים אשר זולת משרבע״ה הנה היה ג״כ ע״י התלבשות דכח הנפש שבו שבכח המדמה וכמ״ש הושע י״ב י״א, וביד הנביאים אדמה, והיו מצטיירים ע״י העינים, באותו הראייה אשר לפנים מן העינים, בציור גשמיות, ובדניאל הנה היה עוד יותר למטה, כי היה נמשך כל גילויו, ע״י התלבשות ראש עולם העשיה ומתחתית עולם היצירה, והוא אינה נבואה ממש אלא שהוא ממוצע בין נבואה לרוח הקודש ובו היה רואה כל המראות מאת אשר היה עתיד לבוא, בהצטיירות העינים, והכל היה באותו הראייה אשר לפנים מן העינים וכן באותו הראיה הנה היה רואה ג״כ את המלאכים ממש, כמ״ש שם ח׳ ט׳ י׳ י״ב, וכן הוא עד״ז ג״כ מ״ש במלכים ב׳, ו׳ י״ז, ויפקח ה׳ את עיני הנער וירא וגו׳. הנה הגם שאין זה מראה הגבוהה אך היה כ״ז ג״כ רק בהראיה אשר לפנים מן העינים, וכן עד״ז בפ׳ בלק ויגל ה׳ את עיני בלעם וירא את מלאך ה׳ וגו׳, כי באותו הראייה, הוא כל הגילוים הרוחנים אשר אי אפשר לראות אותם בראייה החיצונית, והיה נפתח הראייה החיצונית, ומסתכל ורואה בהראיה הפנימית, וז״ש ויגל ה׳ את עיני בלעם וירא וגו׳ וכן ויפקח ה׳ את עיני הנער וירא וגו׳, כי היה נפתח הראיה החיצונית והיה רואה דרך בה, בהראייה הפנימית.

הגהה.

הנה יצאתי כאן מהענין ונמשך לי הדברים לדרוש אחר אך מה ששייך להענין ע׳ לקמן סעיף ג׳ ע״ב הגהה.

*) **והנה** עד״ז היה ג״כ כל מראות אלהו״ת אשר ראו הנביאים כולם, זולת משרבע״ה, הנה בכולם היה ג״כ רק דרך ראייה החיצונית וכמ״ש בזוה״ק הנז׳ פ׳ וארא דף כ״ג, על פסוק וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא״ל שד״י ושמי ה׳ לא נודעתי להם, אמרו שם, כי אינון גוונין דאתחזיין שהם מאספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא, הנה ביה כתיב, ראיה, וארא, אבל באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו. לא כתיב ביה ראיה, אלא ידיעה, והוא מה שכתוב לא נודעתי, ואמרו שם, כי אבהן היו חמאן מגו אלין גוונין דאתגליין אינון סתימין דקיימי עלייהו כו׳ והיה מתלבש בהם כל הגילוים דמראות אלהו״ת שהם מאספקלריא המאירה, הנה היה מתלבש בהראייה החיצונית דאתחזי שהוא מסוד אספקלריא דלא נהרא, ולכך כתיב בהם וארא והוא שנאמר אם יהיה נביאכם יהו״ה, ר״ל כל מראות אלהו״ת שבהם שהוא מסוד אספקלריא המאירה, הנה במראה אליו אתודע, כי הם רואים אותו ע״י התלבשות באספקלריא דלא נהרא, שהוא במראה, לא כן עבדי משה וגו׳ כי במשרבע״ה היה לא היה בו התלבשות כלל, וזה שנאמר בו ומראה ולא בחידות, כי נתגלה לו כל גילוייו מאספקלריה המאירה עצמו לא ע״י התלבשות כלל, ומ״ש גם בו ותמונת ה׳ (שהיא מאספקלריא דלא נהרא) יביט, הנה לשון הבטה הוא על התבוננות והבנה, כמו הביטו אל צור חוצבתם וגו׳, הביטו אל אברהם אביכם, ישעיה נ״א, והוא על התבוננות ועיון השכלי וכמו גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, וזהו שאמר ותמונת ה׳ יביט ור״ל כי גם אם נתגלה לו איזה ענינים מאספקלריא דלא נהרא, הנה הוא הבין ויודע אותם על מה שהם מרמזים, ולכן הנה לא נמצא בנבואתו, לייחס עליהם שום צורה ותואר ודמות כלל, ע״ד שנמצא בשאר הנביאים, וכמו שאמרו, בב״ר פ׳ כ״ז סי׳ א׳ גדול כחן של נביאים (במה שיש להם רשות על זה) שמדמין צורה ליוצרה שנאמר ואשמע קול אדם וגו׳, ובמד״ר פ׳ י״ט סי״ד, גדול כחן של נביאים, שמדמים דמות גבורה של מעלה לדמות אדם כו׳ שנאמר ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, וכ״ז הוא משום שנבואתם הנה היה רק מאספקלריא דלא נהרא (וכמ״ש ביבמות מ״ט ע״ב, ופי׳ רש״י שם) וכסבורים לראות ולא ראו אבל משרבע״ה הנה הוא נסתכל באספקלריא המאירה. ולכן אמר הוא בנבואתו כי לא ראיתם כל תמונה וכן כי לא יראני האדם וחי וכל המראות אשר נראים גם אליו לפעמים באספקלריא שאינה מאירה הנה הבין וידע, והשיג אותם על מה שהם מרמזים וזהו שנאמר עליו ותמונת ה׳ יביט ולא אמר יראה, אלא יביט שהוא השגת הדבר על עומקו ואמתתו וכנז׳ ולכן נאמר עליו בכל ביתי נאמן הוא, ועי׳ בספרי על פסוק ותמונת ה׳ יביט שאמרו שם זו מראה אחוריים, ור״ל שזהו מ״ש וראית את אחורי, ואמרו בזוה״ק פקודי דף ר״ל רע״ב, כי כ״ז היה ג״כ רק ע״י אספקלריא דלא נהרא, וכן במעשה המשכן אשר נאמר וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר, הנה אמרו ג״כ בזוה״ק פקודי רכ״א ע״א, מאי בתבניתם ר״ל כי הרי הוא לכאורה נגד הידוע שלא היה בנבואתו שום מראה ותבנית כלל, אלא אוליפנא, דאספקלריא דלא נהרא, הוה אחמי ליה בגויה כל אינון גוונין ודיוקנין דאתעבידו כו׳ ע״ש, והרי לנו כי מעשה המשכן אשר הראה לו הקב״ה בהר הנה היה ג״כ רק ע״י אספקלריא דלא נהרא והרי נראה גם למשה רבע״ה, ב׳ פעמים ע״י אספקלריא דלא נהרא אחד מראה אחוריים אשר בנקרת הצור (והוא המערה כמ״ש בתרגום שם וכן במגילה י״ט ב׳, מערה שעמד בה משה ואליהו, ועי׳ פדר״א פ׳ מ״ו וברד״ל שם אות ס״ז) והשני תבנית מעשה המשכן ועל כל זה אמר, ותמונת ה׳ יביט, כי גם כל מה שראה הוא באספקלריא דלא נהרא, הנה הבין והשיג אותם על עומקן ואמתתן, ולכן הוא, כי גם אחר כ״ז, הנה היה קשה למשה לעשותן בעצמו, עד שאמר לו הקב״ה ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור וגו׳. אהליאב בן אחיסמך וגו׳, ועשו את כל אשר צויתך.

ור״ל כי הרי כל מעשה המשכן וכליו, הנה נאמר בתחילה בפ׳ תרומה למשה רבינו בעצמו. שהוא יעשה אותם, וכמ״ש ועשית, ויצקת, ועשית בדי וגו׳ ועשית כפורת וגו׳, ועשית שנים כרובים וגו׳, ועשית מנורת וגו׳ ואת המשכן תעשה, וכן כו׳ כו׳ על כל פרט ופרט הנה נאמר על כל אחד ואחד למשה רבינו בעצמו שהוא בעצמו יעשה אותם וכמפורש שם בכל הפרשה (ומ״ש בארון ועשו עי׳ זוהר חדש פ׳ תרומה דה״מ ועשית כפורת זהב ע״ש) אך אמרו בזוה״ק פקודי רמ״א סע״א, כי משה רבע״ה, הנה הוא סילק את עצמו מזה. ואמרו שם כי גם אחר שהראה לו הקב״ה את תבניתם באשא חוורא, ובאשא אוכמא, ובאשא סומקא ובאשא ירוקא (שהם סוד חגת״ם), עם כלדא אקשי ליה למשה כו׳. ולא בעא משה למעבד ולאו תימא דאיהו לא ידע למעבד או חכמתא לא הוה עמיה, תא חזי בצלאל ואהליאב וכל שאר אחרנין דלא חמו כמשה, מה כתיב וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה׳ כן עשו, אי אינון דלא חמו עבדו כך משה דחמא על אחת כמה וכמה.

אך הענין הוא ע"פ מה שאמרנו, כי גם המראות אשר ראה משה ע"י אספקלריא דלא נהרא, הנה השיג אותם על אמיתתן ע"פ יחודם באספקלריא דנהרא כי הוא זכה שנשלם על ידו היחוד דמלכות בז"א ונתייחד אספקלריא דלא נהרא באספקלריא דנהרא, והסתכל דרך בה גופה בחינין סתימין עלאין, אשר שם אין תבנית ותואר כלל, והנה הוא היפך ממש מכל הנביאים כולם, כי בהם הנה נתלבש כל מראות אלהו"ת שהוא האור דאספקלריא המאירה הנה נתלבשו בהאספקלריא שאינה מאירה, וראו עי"ז את כל אותן המראות בבחי' תואר ותבנית, כמ"ש בזוה"ק פ' וארא כ"ג ע"א ע"ב, אבל במשה רבינו ע"ה היה להיפך, כי גם אותן המראות אשר הראה לו הקב"ה ע"י אספקלריא שאינה מאירה והם מראה אחוריים, ותבנית המשכן וכליו כנז', הנה הסתכל הוא בהם ג"כ ע"פ האור העליון דאספקלריא המאירה, אשר שולל שם את כל תבנית ותואר וזהו שאמרו בזוה"ק פקודי רכ"א א', על פסוק בתבניתם אשר אתה מראה בהר, אשר אתה רואה אין כתיב כאן, אלא אשר אתה מראה, כי הגם דקב"ה אחזי ליה כל אינון גוונין ודיוקנין ע"י אספקלריאה דלא נהרא, אשר שם הנה נראים כן אבל משה הוה חמי לון כל מלה ומלה על תיקוניה, כמה דחמי גו עששיתא וגו חיזו דאחזי כל דיוקנין, ור"ל כי משה ראה והבין שמראה הדיוקנין הוא רק מצד שהוא ע"י אספקלריא דלא נהרא, אבל במקומן ומקורן הוא משולל מכ"ז, כי שם אין תואר ותבנית כלל, ולכן כד אסתכלן בהו משה על עומקן ואמיתתן, אתקשי קמיה ור"ל שהיה קשה לו לכוון בהם, לעשותם כדוגמתן שלמעלה מאחר שבמקומן אשר לעילא לעילא אין דוגמא להם כלל, ואמר ליה קודשא בריך הוא, משה אנת בסימנך ואני בסימני עשה אתה לפי האפשר לך, בתבנית וגוונין. ואני אשרה שכינתי וקדושתי בהם גם ע"פ מקורן ושרשן אשר לפי אמיתתן, הגם שהוא נעלם ממך איך שהוא ועכ"ז הנה הסתלק משה מעשייתן, כמ"ש בפ' פקודי שם רמ"א סע"א וכנ"ל. משום שמלא את עצמו שלא אפשר לו לכוון בהם מאומה.

והעיקר הוא כי מצדו ר"ל כל מה שהיה נוגע לשורש נשמתו הנה התייחד המלכות בז"א והיה עומד גם המלכות בסוד אספקלריא המאירה, ע' תיקונים תיקון מ' בתחילתו ולכן הסתכל הוא גם בהמלכות רק ע"פ האור דאספקלריא המאירה ולא היה אפשר לו לכוון בו על תבניתם כלל, וכן הסכים הקב"ה על ידו ג"כ ואמר לו הקב"ה ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי וגו', ואתו אהליאב בן אחיסמך וגו', כי הם יכוונו בעשייתן היטיב ע"פ דוגמתן, בתבניתם של מעלה שהראה הקב"ה למשה בהר כי בתבנית הזה דוקא הנה הוא נרשם בזה הצרופי אותיות אשר בהם נבראו שמים וארץ והם תלוים במעשה המשכן והרי תלוי קיום כל העולם כולו ע"י אורו וקדושתו ית"ש הנמשך ושורה בהם ע"י הכוונה הזה דוקא [וכמ"ש בזוה"ק פ' תרומה קנ"ב א' ופ' פקודי רל"ה ב', וע' עוד פ' פקודי ר"כ ע"ב ורכ"א ע"א ובדף רל"ד ע"ב] ונעשה כ"ז ע"י בצלאל ואהליאב כי הם היה אפשר להם לכוון היטיב על כל תבניתם אשר מראה בהר, אבל משה רבינו ע"ה היה קשה לו לכוון על כ"ז משום השגתו הגדולה ביחודם אשר באספקלריא המאירה אשר שם משולל הוא מכל תואר ותבנית, והרי היה קשה לו לכוון על דוגמתן ותבניתם אשר למעלה, אחר שלפי השגתו אין למעלה תבנית ודוגמא כלל ולכן הסתלק הוא את עצמו מעשייתן כנ"ל.

אמנם הקמת המשכן וסידור כל כליו הנה זה היה נעשה רק על ידו דוקא, כי אז הנה כוון בהם באמת על יחודם הנעלם אשר בשורש כל תבניתם. לייחד את הכל במקורן אשר למעלה ונשלם ונתקן עי"ז על ידו את כל כוונת בצלאל ואהליאב ג"כ, כי עיקר תיקון הכוונה הוא לייחד הכל במקורן אשר ביחודם הנעלם כמ"ש בהקדמ"ת וכנודע, וזה היה נעשה רק ע"י מרע"ה בהקמתו ובסידור כל כליו ולכן לא שרתה שכינה במעשה ידיהם עד הקמתו וע"י משה דוקא וכמ"ש במדרש רבה ותנחומא פ' פקודי וכן הוא ג"כ בזוה"ק פ' פקודי דף רל"ד סע"ב דתשלום ותיקון כל הכוונות אשר כוון בצלאל במלאכת כל המשכן הנה הוא נשלם ונתקן רק ע"י משרע"ה בהקמתו, ואמר שם רל"ה רע"א ובצלאל לא הוה ידע ולא הוה יכיל למיקם ליה ע"ש והוא מובן ע"פ מה שאמרנו כי יחוד הכל במקורן הנה זה היה נעשה רק ע"י משה דוקא משום שהוא השיג איך שכולם תלוים בסוד אור אספקלריא המאירה, אשר שם הם כולם אחד בלי תואר וציור כלל, וכן אמרו ג"כ שם רל"ח רע"ב. בגין כך ויביאו את המשכן אל משה דאיהו מארי דביתא כו' וליה אצטריך למחזי תיקונהא ורזין דילה דלא אתייהיבו לאחרא לאסתכלא ולמחזי בה באינון סתרין ובאינון רזין דילה בר משה בלחודוי כו' ע"ש ור"ל כי הנה הגם ששם רל"ד ב' ובכ"מ הרי מבואר דבצלאל עביד לון ברזא דגלופא דאתוון דאתבריאו בהון שמיא וארעא, אבל לייחד את הכל במקורן הנעלם ולהמשיך משם את אור קדושתו ית"ש בכל מעשה המשכן וכליו הנה זה היה תלוי במשה דוקא, ולכן לא שרתה שכינה במעשה ידיהם אלא רק ע"י משה דוקא כי על ידו נשלם ג"כ את כל סוד הכוונות אשר כוון בהם בצלאל בעשייתן, והיה גמר תיקונם ג"כ רק ע"י משה דוקא וכמ"ש שם רל"ד סע"ב, וע"ש עוד רל"ח א' סמוך לסופו.

והרי מבואר מכל דברינו שגם אותן הב' מראות, שהם מראה אחוריים ומראה המשכן וכליו אשר הראה הקב"ה אותם למשה רבע"ה ג"כ רק ע"י אספקלריא שאינה מאירה, הנה ראה אותם ג"כ תלוים במקורן ומיוחדים באספקלריא המאירה, ולכן נאמר עליו ותמונת ה' יביט, ור"ל שגם מה שהוא רואה באספקלריא שאינה מאירה הנה הבין אותם על אמיתתן וכנ"ל, וזהו מה שלא נמצא במשרע"ה שאמר על איזה דבר מגילוייו ית"ש אליו, לשון ראיתי, כי עמד היטיב על תוכן אותן הענינים כלמן גם בעת שהראה לו שמשולל הוא מראיית כל בריה ולכן לא אמר הוא על שום אחד מהם לשון ראיתי וכן נאמר אשר אתה מראה בהר ולא נאמר אשר אתה רואה וכנ"ל ועד"ז במראה אחוריים הנה נרמז שם ג"כ את אופן גילויו אליו, על אמיתתו, כי הנה נאמר וראית את אחורי וכתוב אחרי חסר ו', ותרגום אונקלוס, ותחזי ית דבתרי ור"ל כמו שפי' החזקוני, שהכוונה הוא שתראה את האור והזוהר הנשאר אחר עברי מלפניך, והאור והזוהר הזה הנה הוא מכונה והוא נקרא בשם תמונה כי הוא ע"ד צורת החותם הנחתם מהדיוקן עצמו והצורה אשר בהחותם הוא נקרא תמונה, כי הוא תמונת הדיוקן, והוא ע"פ מה שנודע כי בכל דבר שבקדושה, וכן כל אור עליון אשר יורד ומתגלה למטה, הנה גם אחר שחוזר ומסתלק ועולה למעלה, הנה נשאר רושם אור ממנו בהמקום שהיה שם, ועל אותה הרשימו הנה הוא סוד מה שכתוב, שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך, ואמרו בזוה"ק פ' משפטים קי"ד ע"א, כי הוא דברי כנסת ישראל להקב"ה, שימני כחותם ארחיה דחותם כיון דאתדבק בההוא אתר דאתדבק שביק ביה כל דיוקניה, אע"ג דההוא חותם אזיל הכא והכא ולא קיימא תמן והא אתעבר מניה, כל דיוקניה שביק תמן ותמן קיימא, אוף הכי אמרת כנסת ישראל כיון דאתדבקנא בך, כל דיוקני ליהוי חקיק בך דאע"ג דאיזיל הכא או הכא תשכח דיוקני חקיק בך ותדכר לי וכחותם על זרועך, כמה דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, אוף הכי תהא דיוקני חקיק תמן ובכן אהא מתדבקא בך לעלמין ולא אתנשי מינך ע"ש לענינינו, ונודע הוא כי כ"ז הנה הוא סוד תפילין של יד דז"א, שהוא תפילין של ראש דרחל מרושם אור שבה והיא נעשית אח"כ פרצוף שלם באחורי ז"א ר"ל כי מתחילה היא בסוד תפילין של יד דז"א ואח"כ נעשית פרצוף שלם מאחוריו ואח"כ הנה היא חוזרת פב"פ בתפילין בראשה והרושם נשאר בו לעולם בסוד תפילין של יד, וכמ"ש כ"ז בדרושי תפילין דרוש ה' וכן הנה נשלמת ונתקנת ג"כ אח"כ מהתפילין של ראש דז"א מהקשר של ראש, ע"י ב' הרצועות הנמשך מהקשר,

והם נמשכין עד ראש רחל, באור מקיף, ונשלמת עי"ז במוחין חדשים, עי' פע"ח ספ"ח ונראה לענ"ד ויו"י יכפר) כי עיקר הקשר של יד, שהוא ג"כ בבחי' מוחין מוח הדעת דרחל כמבואר שם הנה הוא נעשה ג"כ ע"י התוספות מוחין הללו אשר ע"י הקשר של ראש, כי משם הוא הטפין דהו"ג היורד ביסוד דז"א אשר ממנו הוא הדעת דרחל, וע"י הארת הב' הרצועות הנמשך שם הנה עולה עי"ז אור היסוד דז"א למליאות הדעת דרחל אשר מקומה הוא. כנגד הזרוע שמאל דז"א ונשלם עי"ז מוח הדעת שלה, שהוא הי' דקשר של יד כמבואר בהדרושים שם.

והנה כ"ז הוא מראה אחוריים אשר ראה משה רבינו ע"ה כאשר עבר ה' על פניו והוא מה שנאמר, ושכותי כפי עליך עד עברי והסירותי את כפי וראית את אחורי, ויש כאן ע"ד כתיב וקרי כי לפי הכתיב הרי הוא חסר ו' והוה הכוונה אחרי עברי, ור"ל שתראה את האור והזוהר הנשאר שם אחר עברי וכמו שתרגם אונקלוס ותחזי ית דבתרי שהוא הנשאר אחרי אבל לפי הנקודה שהוא הקרי הה' בחולם והרי בקמץ, הרי הוא הכוונה על מראה אחוריים, והנה בא הכתיב ולימד על הקרי, ור"ל, שלא ראה את מראה האחוריים עצמו, אלא רק את האור והזוהר הנשאר ממראה האחוריים אחרי עברו.

והנה נודע הוא מה שאמרו רז"ל ברכות ז' ע"א על הפסוק וראית את אחורי. מלמד שהראה הקב"ה למשה קשר של תפילין והוא הד' קשר של ראש כמ"ש בזוה"ק ס"פ בא ובפ' פקודי דף ר"ל רע"ב אמרו שם כי הקשר הוא אספקלריא דלא נהרא, אבל התפילין עצמן הוא אספקלריא דנהרא, ועליו אמר ופני לא יראו, והוא ע"פ שנודע מהדרושים, שהתפילין של ראש הם מהמוחין עצמן אבל הקשר של ראש הוא רק ע"י הארת הד' מוחין הנמשך בדרך אור חוזר מהפנים לאחור, וכן הוא עוד כי הנה התפילין הרי הם ד' פרשיות וד' בתים והפרשיות הם מהמוחין עצמן דז"א והבתים הם מלבושי המוחין שהם נה"י דאימא והאור חוזר שהוא הארת הד' מוחין החוזר מהפנים לאחור הנה הוא מתלבש במלכות דאימא אשר היא דבוקה עם הנה"י ומקומה הוא בהדעת דז"א והנה בה מתלבש האור חוזר הנז' ויוצא לחוץ במקום העורף, והנה באשר שהוא רק הארה לבד הנמשך מהד' פרשיות בדרך אור. חוזר והוא מתלבש במלכות שהוא בחי' עור (כי העור הוא מלכות המקפת את הכל, עי' פרקי הצלם רפ"ב) לכן הוא הקשר ג"כ רק בבחי' עור לבד, והוא הקשר של ד' משום שהוא מהארת הד' פרשיות כנז'. והוא בסוד אספקלריא שאינה מאירה כי הרי היא רק עור לבד והנה הוא שורש לאה אשת יעקב, והיא עם רחל הם באמת בבחי' פרצוף אחד שלאה היא חציו העליונה שבה, כי היא יוצאת מהארת הדעת דז"א המתלבש בהמלכות דהתבונה כנז' ורחל שהיא כללות המלכות עצמה דאצילות, היא יוצאת מת"ת דז"א.

ומתחילה הנה היתה אותה ההארה דהדעת אשר ממנו נעשית פרצוף לאה הנה היה מתחלה בהת"ת דז"א, וחלק האור שבהת"ת אשר ממנו יוצאת רחל הנה היה מתחילה בסוף היסוד דז"א והיו מתחילה שניהם רק מבחי' רחל כי הם שניהם באמת רק מעצמות הפנימית דרחל אך בעת הגדלות דז"א שנתעלה הת"ת לדעת והיסוד להת"ת, עי' מוחין דצלם פ"ו וגבירה פ"ד, ונעשה כ"ז ע"י הנה"י דאימא, כמבואר שם ושם, הנה כאשר נתלבשת הארת הדעת, בהמלכות דהתבונה כנ"ל, הנה באשר שהתבונה היא מהנ"ר ממש והיא פרצוף מיוחדת, לכן נעשה מאותה ההארה המתלבש בהמלכות דהתבונה ג"כ בחי' פרצוף מיוחדת והוא פרצוף לאה שהיא הד' קשר של ראש היוצא מאחוריו, על בחי' העורף דז"א, והיא מתפשט עד רחל היוצא מאחורי הת"ת דז"א [בסוד יהודה יה"ו הוא ז"א ד"ה הוא מלכות שהוא רחל הדבוקה עמו, נוקבא בהדי דכורא מתדבקא, כמ"ש בזוה"ק משפטים ק"ד א'] ועכ"פ הוא כי לאה ורחל הם שניהם באמת עצמות אחד, שהם הב' בחי' דהמלכות אשר בהת"ת והיסוד, ועלו בהדעת והת"ת ונעשו לשני פרצופים, עי' מאמרי רשב"י פ' ויחי דף ט"ז ע"ב, והנה הם הנוקבין דז"א, אשר תחילת יציאתם הם מאחוריו, ובסוד אחור וקדם צרתני והנה כ"ז הנה מראה אחוריים שראה משרע"ה, וראה את שניהם:

וזהו מה שבזוה"ק ס"פ בא אמרו בענין הד' קשר של ראש, על דא כתיב וראית את אחורי ובפ' ואתחנן רס"ג רע"א מבואר שענין הקשר של תפילין אשר נאמר על זה וראית את אחורי. הנה הוא ענין אחד עם התפילין של יד שהוא בה' בתראה ה' דידכה, יד כהה, דהיא. שמאלא ע"ש וכענין זה הוא ג"כ בתרגום יונתן על התורה בפסוק וראית את אחורי, אמר שם שהוא הקשר דתפילין של יד (והוא י' סוד היסוד, כמ"ש בזוה"ק ס"פ בא וכנ"ל שהוא מאור היסוד דז"א, שממנו הוא דעת דרחל והוא סוד הקשר דתפילין של יד), ובפ' ויקהל דף ר"ה סע"א מבואר כי סוד וראית את אחורי הנה הוא. בסוד אחור וקדם צרתני שהוא כללות כל הנוק' שהיא אחורי דכולא ע"ש והרי כ"ז הוא כענין דלשות חלוקות שבמקום אחד אמרו שהוא הקשר של ראש ובמקום אחד אמרו שהוא הקשר של יד ובמקום אחד אמרו שהוא ענין אחד עם כלל התפילין כולו של יד, ובמקום אחד אמרו שהוא על כללות הנוק' כולו שהיא מאחוריו, וכן צריך ביאור ג"כ בלשון הגמרא, ברכות ז' א'. וכן הוא במנחות ל"ה ב', בפסוק וראית את אחורי מלמד שהראה לו הקב"ה למשה קשר של תפילין, הרי צריך ביאור על לשון, מלמד שאמרו, כי לשון, מלמד, הוראתו הוא, ע"ד הוכחה, שהוא מוכח כן, הרי לאורה איזה הוכחה יש כאן ממלת אחורי שהכוונה הוא על קשר של תפילין, הן אמת כי ממה שאמר ופני לא יראו הרי משמע שאחורי שאמר הוא האחור שכנגד הפנים, שהוא העורף אך מנ"ל שהוא הקשר של תפילין דילמא הוא בחי' העורף ממש.

אמנם ע"פ דברינו הנה אין כאן סתירה כלל, וכן לשון הגמרא הוא מבואר ג"כ היטיב, כי מה שאמרו, מלמד, הוא מדיקדוק מלת, אחרי, שכתוב חסר ו', והרי הוה הוראתו רק על הנמשך ממנו, ר"ל על אורו המתפשט ממנו ונמשך אחריו אבל לא על עצמותו גופא והוא הקשר של תפילין הד' קשר של ראש שהוא רק מהארת המוחין המתפשט ונמשך מבחוץ, כנ"ל והוא בעורף שהוא באחוריו וכהוראות ונקודותיו שהוא הקרי. והוא כאלו שהיה כתוב מלא ו', אחורי וזהו שאמרו מלמד שהראה הקב"ה למשה קשר של תפילין, ור"ל על הקשר של ראש וכנ"ל מזוה"ק ס"פ בא, והוא מהוראות הכתיב והקרי.

אמנם הוא כי הנה הקשר של ראש שהוא מהארת המלכות דתבונה עם אור הדעת המתלבש בו הנה אותו החלק דאור הדעת אשר ממנו הוא. הקשר. הנה הוא מהבחי' הראשונה דהמלכות כנ"ל. והנה הוא אור הכתר דהנוק' כי הוא שורש הראשון שלה שהיה מתחילה בת"ת דז"א כנ"ל ות"ת דז"א הוא כתר דרחל. עי' ח"א פ"ז, והרי הוה הקשר של ראש שהוא לאה הוה הוא הכתר דרחל, וכן מאור הקשר של ראש שהוא ד' כללות הד' מוחין הנה נמשך ממנו ונעשה הדעת דרחל שהוא הקשר של יד שהוא י', והוא מאור היסוד דז"א כנ"ל מזוה"ק ס"פ בא, כי הוא עולה. ונעשה הדעת דרחל שהיא הקשר של יד, והיינו כי אור היסוד דז"א הנה הוא עולה כנגד הלב דז"א בזרוע השמאלי ונעשה הוא שם הדעת שבה שהוא הי' דקשר של יד והנה נעשה כ"ז ע"י הרצועות הנמשך מהקשר של ראש וכמו שמבואר כ"ז בהדרושים שם ואמר שם כי הרצועות הם כוללים כל הד' מוחין והם אורות המקיפין דרחל ע"ש והרי נמצא כי הקשר של ראש הנה הוא כוללת כל אור המוחין כולן דרחל ג"כ שהם התפילין שלה וכן הוא כי מעיקרם הרי הם ג"כ אחד כי הם ב' הבחי' שבמלכות כנ"ל.

והרי נמצא כי כאשר הראה הקב"ה למשה רבע"ה, היקשר של ראש הנה הראה לו בזה, כל אור דהאחוריים כולו, בכללות ובפרטיות וכן כל הפנימית והחיצונית שבה, היינו כללות אור המוחין דרחל שהם התפילין עצמן שבה, ופרטות הדעת שבה שהוא הקשר של יד וכן כל בנין רחל כולו שהוא מהת"ת והיסוד דז"א. וכן בנין לאה שהוא מהדעת דז"א ומכללות כל הארת הד' מוחין שבו, שהוא עצמו הד' קשר של ראש אשר הם ר"ל לאה ורחל,

הם באמת שניהם אחד, כי עצמות אחד לשניהם כנ״ל וכ״ז הנה היא כללות ופרטות דכל מראה אחוריים והנה כ״ז הוא נגלן במאמרם ז״ל בספרי פ׳ בהעלותך על פסוק ותמונת ה׳ יביט, שאמרו שם זו מראה אחוריים, כי לאה ורחל וכל פרטות אורותיהם הנה הם יצאו שניהם מאחורי ז״א ובסוד אחור וקדם צרתני כנודע.

והרי נתבאר לנו כי כל המאמרים שוים הנמצא בדבריהם ז״ל בענין זה אשר הראה הקב״ה למשה, את הקשר דתפילין של ראש או הקשר דתפילין של יד או כללות התפילין כולן דרחל, או כללות פרצופי הנוק׳ כולן, הנה כולם מתאימים זה עם זה, כי נתראה לו כל מראה האחוריים בכללות ובפרטות, והוא ג״כ מה שאמר לו הקב״ה אני אעביר כל טובי על פניך שהוא כל עומק דרכי ההנהגה של עתה שהם תלוים בהנוק׳, וכמ״ש בפי׳ יתרו ס״ח ב׳, אלהי״ם לתתא שליט על תתאי ע״ש, וכ״ז נתגלה לו למרבע״ה במראה הזה, כי הקשר של ראש הוא באצילות ובסוד מוחין דנשמה, ושל יד הוא בעולמות בי״ע ובסוד מוחין דרוח ונפש ובהם הוא כל ההנהגה של עתה הנמשך מהאצילות להבי״ע ונתגלה לו כ״ז במראה הזה שהוא מראה אחוריים אמנם כבר אמרנו כי לא ראה את האחוריים עצמו, אלא רק את הנמשך ממנו והוא האור והזוהר הנשאר אחרי עברו וזהו מה שכתוב אחרי חסר ו׳ כנ״ל וגם כל המראה הזה הנה היה ג״כ רק באספקלריא שאינה מאירה, כמ״ש בזוה״ק פ׳ פקודי ר״ל סע״א ורע״ב אמנם משה רבע״ה הנה הבין את הדברים על אמיתתן שאין בזה באמת שום מראה כלל וזהו שהעיד עליו הקב״ה ואמר ותמונת ה׳ יביט ולשון יביט הוא על התבוננות הדבר ועיון השכלי (ע׳ מלבים שם ע״ד שנאמר גל עיני ואביטה נפלאות מתורתיך, ור״ל שגם מה שהוא רואה באספקלריא שאינה מאירה הנה הוא עומד בזה על עומקן ושורשן יהיה צופה ומביט על אמיתתן במקורן שהוא באספקלריא המאירה אשר שם הוא משולל מכל מראה ותמונה, והוא מה שנאמר עליו בכל ביתי נאמן הוא, ודי בזה הדרוש כעת כי הרי יצאנו מן הענין הרבה.

אמנם נשלים דברינו בעוד דיבור אחד, מענין הפתיחה סמוך לחתימה, כי הרי מדברינו לעיל, בהתחלת הדברים, הנה מבואר כי כל מראות אלהו״ת אשר מאספקלריא המאירה הם בסתימו דעיינין דוקא וכנ״ל מזוה״ק וארא כ״ג ב׳ שאמרו ולא אתייהיב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין בגין דאינון סתימין עלאין כו׳, ולכן לא כתיב בהם ראיה אלא ידיעה והוא מה שכתוב ושמי ה׳ לא נודעתי להם אלין גוונין עלאין סתימין דזהרין חכה בהו משה לאסתכלא בהון ורזא דא דעינא סתים וגליא, סתים חמי אספקלריא דנהרא אתגלייא חמי אספקלריא דלא נהרא ועל דא וארא באספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא, ביה כתיב ראיה. באספקלריא דנהרא דאיהו בסתימו כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי וזהו הענין כי הנה הגם שבאבות אברהם יצחק ויעקב הנה נתגלה להם ג״כ כמה פעמים בשם הוי״ה ב״ה אך היה כל גילויו להם רק דרך מסך דאספקלריא דלא נהרא והוא ע״י הגילוי אור דהשם א״ל שד״י, שהוא ביסוד ונמשך אל המלכות, הנה נתגלה להם באור דהשם הוי״ה ב״ה ע״י התלבשות אור דהיסוד ומלכות שהם לבר מגופה ולמטה מהפרסא ולכן כתיב בהם ראיה וארא אבל במשה רבע״ה הנה נתגלה לו בהשם הוי״ה ב״ה שהוא בת״ת בלתי התלבשות כלל, והגם שהיה גילויו ג״כ דרך היסוד ומלכות, אך היה רק דרך מעבר לבד, ולא ע״י התלבשות ולכן לא כתיב ביה ראיה רק ידיעה וכנ׳, וע״ש פי׳ וארא כ״ג א׳ ב׳ ובהגהות מהרח״ו שם, והוא ג״כ מה שכתוב ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה׳ פנים אל פנים, והרי נאמר ידעו שהוא ג״כ רק ידיעה ולא ראיה, כי באספקלריא המאירה משולל שם מראיית כל בריה, וגם הידיעה שם הוא ג״כ רק בעיינין סתימין דוקא, כי זהו מרוממות מעלתו שהוא בלתי התלבשות כלל.

אמנם מה יש להעיר על זה כי הרי בעת קריעת ים סוף, שאמרו זה אלי ואנוהו, ובפרט בעת מתן תורה שמבואר הוא בזוה״ק פ׳ בראשית כ״ב ב׳ וכן בפ׳ תשא קצ״ד רע״א כי היה אז הגילוי אור לכל ישראל כולם באספקלריא המאירה, ועכ״ז הנה כתיב בהים וירא ישראל את היד הגדולה ואמרו זה אלי ואנוהו וכן במתן תורה הרי נאמר י״ט י״א כי ביום השלישי ירד ה׳ לעיני כל העם וגו׳ וכן נאמר וכל העם רואים את הקולות וגו׳, והרי מאחר שהיה הגילוי אז באספקלריא המאירה איך נאמר בזה ראיה אך האמת הוא כי הגם שעיקר הגילוי הנה היה אז באספקלריא המאירה, אך כל מה שנאמר בהם ראיה, הנה היה כ״ז ג״כ רק ע״י אספקלריא שאינה מאירה וכמו שמבואר בתיקונים תיקון ל׳, כי מ״ש וכל העם רואים את הקולות, את דא שכינתא תתאה כו׳ דאתמר בה ותמונת ה׳ יביט ע״ש והרי היה הראיה רק על אספקלריא שאינה מאירה, ובפרט הקולות עצמן אשר ראו הנה אמרו בתיקונים שם תיקון כ״ב וכל העם רואים את הקולות אינון הוו מלאכים דכל חד הוה אתעביד קול ואמר הרב בדרושי מ״ן ומ״ד דרוש ד׳ כי הוא ע״פ מאמרם ז״ל חגיגה י״ד א׳ כי כל דבור ודיבור שיוצא מפי הקב״ה נברא ממנו מלאך וכן הוא ג״כ בתיקונים שם תיקון ל״א והרי היה ראיית הקולות אשר נאמר וכל העם רואים את הקולות רק על המלאכים שנבראו מהם וכן מה שנאמר ירד ה׳ לעיני כל העם על הר סיני הנה מה שהיה לעיני כל העם הנה היה זה ג״כ רק באספקלריא שאינה מאירה, כי הרי מ״ש שם, י״ט י״א, כי ביום השלישי ירד ה׳ לעיני כל העם וגו׳ הנה הוא מ״ש אח״כ פסוק ט״ז י״ח ויהי ביום השלישי וגו׳ והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה׳ באש ויעל עשנו כעשן הכבשן וכן הוא ג״כ מ״ש בסוף פ׳ משפטים ומראה כבוד ה׳ כאש אוכלת בראש ההר לעיני בני ישראל והנה פשוט הוא שכ״ז הנה היה רק באספקלריא שאינה מאירה, וע׳ זוה״ק יתרו פ״ו א׳ רבי אבא אמר כו׳ וכן ברע״מ פינחס רנ״ב ב׳ אדנ״י גמר ושלימו דהוי״ה כו׳ אדנ״י כבשן דיליה כו׳ ובגינה אתמר והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה׳ באש ויעל עשנו כעשן הכבשן.

והרי לנו כי הנה הגם דעיקר גילויו ית״ש אשר במתן תורה הנה היה באספקלריא המאירה אך כל מה שנאמר בו ראיה הנה היה כ״ז רק ע״י התלבשות באספקלריא שאינה מאירה, כי אספקלריא המאירה עצמה אינו שולט בו ראיית כל בריה, וכן עד״ז הוא ג״כ בגילויו ית״ש אשר על הים, כי הגם שעיקר גילויו שם היה ג״כ מהאור דאספקלריא המאירה, וכנ״ל מזוה״ק ח״א כ״ב ב׳ ובח״ב קצ״ד רע״א אך מה שאמרו זה אלי ואנוהו הנה היה זה רק ע״י התלבשות באספקלריא שאינה מאירה, וכמ״ש בפסיקתא רבתי פיסקא כ״א בדמויות הרבה נדמה להם ונדמה על הים כגיבור במלחמה, ובהר סיני כזקן מלא רחמים (מכילתא עשרת הדברות פסוק אנכי הובא ברש״י על החומש שם פסוק ב׳ וכן בפסיקתא שם סי׳ ו׳ בדמויות הרבה נראה להם לזה עומד לזה יושב כו׳ בים בחור בסיני זקן כו׳, וע׳ מדרש שמו״ר פ׳ כ״ט סי׳ ב׳) והנה כ״ז הרי פשוט הוא שהוא מאספקלריא שאינה מאירה והרי לנו עכ״פ כי גם בים ובמתן תורה הגם שעיקר גילויו ית״ש הנה היה אז מאספקלריא המאירה אך כל מה שנזכר בהם ראיה הנה זה היה רק ע״י אספקלריא שאינה מאירה וע׳ בזוה״ק יתרו פ״ב א׳ תאנא בההיא שעתא דקב״ה אתגלי בטורא דסיני הוו חמאן כל ישראל כמאן דחמי נהורא בעששיתא ומההוא נהורא הוה חמי כל חד וחד מה דלא חמו יחזקאל כו׳ ע״ש והרי מפורש שכל מה שראו הנה היה רק ע״י אספקלריא שאינה מאירה.

והנה ברע״מ פ׳ תצא, ר״פ ע״ב אמר שם עוד כי גם מ״ש וביד הנביאים אדמה לאו איהו אלא בשכל דליבא ולא בדמיון דעינא ע״ש וזהו שאמר מרבע״ה בפ׳ ואתחנן כי לא ראיתם כל תמונה ביום דיבר ה׳ אליכם בחורב וגו׳, והרי לכאורה קשה כי הרי נאמר במתן תורה וכל העם רואים את הקולות

ואמרו בתיקונים תיקון ל', את דא שכינתא תתאה דאתמר בה ותמונת ה' יביט ע"ש ובספר הבהיר סי' כ"ז, וכן על הים שאמרו זה אלי ואנוהו, הנה אמרו במדרש שם שמו"ר ס"פ כ"ג בא וראה כמה גדולים יורדי הים, משה כמה נתחבט ונתחנן לפני המקום עד שראה את הדמות שנאמר הראני נא את כבודך כו' כו', ועולי הים כל אחד ואחד, מראה באצבעו ואמר, זה אלי ואנוהו ע"ש, והגם כי פשוט הוא שאינו דומה ראייתם לראיית משרבע"ה, כי כ"א ראה והשיג רק לפי השגתו, וכמ"ש בשמו"ר פ"ה סי' ט' הבחורים לפי כחן, הזקנים לפי כחן, הקטנים לפי כחן, היונקים לפי כחן, הנשים לפי כחן, ואף משה לפי כחו, כ"א בכח שהיה יכול לסובלו, אך כל מה שהיה אפשר להם להשיג הנה השיגו בנקל, אבל משרבע"ה הנה מה שהשיג בנקרת הצור הרי היה לו כ"ז רק אחר שנתחבט ונתחנן על זה, אמנם עיקר הסיבה בזה הוא, כי המאורע דנקרת הצור הרי זה היה אחר חטא העגל אשר אז הנה אבדו כל ישראל את השגתם הנעלה, וכמ"ש ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב, וכן משרבע"ה הנה נסתלק ממנו ג"כ תתקצ"ט חלקים ממעלתו הגדולה שבתחילה ולא נשאר אלא בחלק אחד מאלף, מהאור הגדול שהיה לו בתחילה, והוא אלף זעירא דויקרא, שזה אשר נתגלה לו, (אבל א' רבתא, הוא מדרגת אדם קודם החטא והיה עומד להתתקן ע"י משרבע"ה אלולא חטא העגל, והוא א' רבתי, דאדם, בדברי הימים א' א',) וכמ"ש בזוה"ק פ' מצורע נ"ג ב' ופ' בשלח נ"ח א', ועי' מאמרי רשב"י באד"ר קל"ג בסופו דף מ"ד ע"ב ובספר הליקוטים פ' תשא דף פ"ג א' ב', והנה זה היה עיקר הסיבה מה שלא זכה להגילוי אור שבנקרת הצור אלא רק ע"י רבוי הבקשה, כי הוא בסוד ויתעבר ה' בי למענכם, שנשאר ע"ז רק בסוד הקטנות דעיבור, וכמ"ש במאמ"ר שם,

אך עכ"פ הוא כי מה שאמר הכתוב כי לא ראיתם כל תמונה הרי הוא קשה, מדברי התיקונים תיקון ל' שאמר על הפסוק וכל העם רואים את הקולות כי ראו אז ג"כ ע"ד הכתוב ותמונת ה' יביט.

אך מדברי הרע"מ פ' תצא הנ"ל דף ר"פ ע"ב שאמר, כי גם כל המראות דאספקלריא שאינה מאירה וכל החזיונות והדמיונות אשר כתוב עליהם וביד הנביאים אדמה. הנה הם אינם בדמיון דעינא אלא רק בשכל דליבא, שנראה לו בהבנת השכל, שהוא ע"ד הדמיון, אבל לא שהוא רואה שום דמות תמונה כלל, וכל מה שנאמר בזה, ראיה, הוא רק בראיית השכל, שכן היה מדמה לו בראיית שכלו, והוא אור דנהיר בבת עינא, נהורא דנהיר בה מלגו, שאמר ברע"מ שם ע"ש, שהוא אור הפנימי דהעינים המיוחד באור השכלי, הנה שם היה מראה לו האספקלריא שאינה מאירה, את הבנת הדבר שהוא ע"ד דמות ודמיון, והוא ג"כ ע"י בחי' כח הציור אשר בכמוס, אבל לא בציור בפועל ח"ו ולכן אמר הכתוב היטיב כי לא ראיתם כל תמונה כי הרי לא ראו כלל, אלא בהשכלת הכח אשר לזה. שהוא בראיית השכל, והנה כ"ז הנה הוא, מבחי' אצילות שבהאדם אבל לא בבחי' הבי"ע שבו כי בבחי' הבי"ע הנה שם הוא היציאה מן הכח אל הפועל,

וזהו ג"כ עומק הכוונה ברע"מ פ' בא דף מ"ב סע"א ורע"ב, שאמר שם, שדיוקנא דאדם הנה הוא אתרשים בשמא קדישא, יו"ד איהו דיוקנא דרישא, ה', ה', דיוקנא דה' אצבען דימינא ודשמאלא, ו', דיוקנא דגופא, ועם כל דא, אע"ג דבראתי ליה כדמות אתוון דילי, ואל מי תדמיוני ואשוה יאמר קדוש כו', ואם יקשה בר נש דהא כתיב כי לא ראיתם כל תמונה, (ר"ל ואיך אמר כי באותיות השם רשום בו תמונת דיוקנא דבר נש). איהו יתרץ ליה, האי תמונה חזינא (ר"ל רושם דיוקן דבר נש איך שהוא מרומז בהד' אותיות דהשם, זהו מותר להתבונן בזה, ולייחס רמז רושם מתמונת האדם באותיות השם) דהא כתיב ותמונת ה' יביט (והרי מייחס הכתוב ג"כ, לשון תמונה, והוא משום כי הרי רק ממנו ית"ש נעשה הכל והוא שורש הכל כי הוא בבחי' נשמה לנשמה לכל המציאות כולו שהוא בתכונת צורת אדם כנודע ולכן אפשר לייחס שם לשון תמונה והוא ע"ש פעולתו שהוא שורש כל הפעולות והרי הוא רק ע"ש תמונת המציאות שיצא ממנו, אמנם גם מה שמותר לייחס לשון תמונה בו הנה הוא רק על הכח ושורש דבחי' תמונה, שהוא באצילות ג"כ, כי שם הוא הכחות פנימיים והשורשים הנעלמים לכל הפעולות והתכונות כולם, אבל לא בבחי' תמונה בפועל ח"ו, וזהו שאמר הרע"מ עוד) ולא בכל תמונה אחרא דברא ויצר באתווי, ובגין דא כו' (כנ"ל, ור"ל שהתמונה בפועל הוא רק בבי"ע, וזה אסור לייחס שם ח"ו, ועל זה נאמר כי לא ראיתם כל תמונה, ואינו מותר לייחס שם בחי' תמונה, אלא רק על שם הכח והרצון אשר לזה שזהו מאצילות, כי על זה הכוונה הנה הוא ג"כ מה שכתוב ותמונת ה' יביט, והוא מראה אחוריים כנודע, והרי מייחס שם בחי' תמונת דמות כמראה אדם, והוא משום, כי שם הרי הוא הרצון והכח אשר לזה, אמנם כ"ז הנה הוא רק בבחי' גילויו ית"ש אשר לכל המציאות, הנה בזה הנה מותר לייחס שם כל התוארים כולם, והם ג"כ כל התוארי דמות תכונת אדם הנזכר בתורה, והם כולם רק על שם המציאות שיצא ממנו, אבל הוא עצמו ית"ש, הנה מסולק כל התוארים ממנו, וזהו שאמר שם הרע"מ עוד, ואפילו האי תמונה, ר"ל אשר גם רק בייחס הרצון והכח לית ליה באתריה אלא כד נחית לאמלכא על בריין ויתפשט עלייהו יתחזי לין לכל חד כפום מראה וחזיון ודמיון דלהון והאי איהו וביד הנביאים אדמה, אבל עצמותו גופה ית"ש, הנה עליו נאמר, ישעיה מ', ואל מי תדמיון אילי ומה דמות תערכו לו, ובגין דא יימא איהו (ר"ל הוא אומר), אע"ג דהנא אדמה לכו בדיוקנייכו, אל מי תדמיוני ואשוה, יאמר קדוש ר"ל שהוא מופרש ומובדל מכל תכונת תמונה ודמות ותואר, וזהו מכוון במלת קדוש, ור"ל שהוא מרומם ונעלה מכ"ז, ודי בזה, והנה האַרכנו בזה הדרוש אגב דאתי לידינו, הגם שהוא אינו מענין הספר כלל, ומעתה נשוב לענינינו. ונחזור על הדברים אשר בתחילת הסעיף זה, כדי לבוא אל הענין ונייחד לזה סעיף בפנ"ע.

סעיף ג'

הנה אמרנו לעיל בתחילת סעיף ב' כי גילויו דהס"ג דאות ב' שהוא עיקרו דהמ"ס שבא"ק, אשר הוא עצמו הנה הוא ג"כ מופלא ומכוסה, הנה גילויו הוא השם ע"ב, אשר אנו עסוקים בו עתה באות ה', ואותו הע"ב הנה הוא שורש הכללי הפנימי לכל האורות דהאח"פ והוא הא"א להם, והיינו כי הוא עצמו הנה הוא במעלת עוד למעלה מהם הרבה, כי כל האורות דהאח"פ הנה הם רק מהבינה וזו"ן שבו העומדים בו מהחזה ולמטה שבו, בינה מהחזה עד הטבור, והזו"ן מהטבור עד סוף רגליו, והרי הוא עיקרו, שהוא מהחזה ולמעלה שבו, למעלה מכל האח"פ, ושם הנה הוא בחי' האבא שבו והאו"א שבו, היינו האבא מהגרון שבו עד החזה שבו, והא"א הנה הוא כללות הגלגלתא כולו שבו וכנודע שהא"א שהוא המ"ס הוא מתפשט עד הגרון, עי' מ"ן ומ"ד דרוש ר"ד.

אמנם מקומם בהא"ק, הנה אורות האח"פ שהם מהבינה וזו"ן דאותו הע"ב דענינינו, הרי נודע הוא שמקומם בא"ק הנה הוא מהאזניים עד הטבור שבו, והרי נמצא כי מהחזה ולמטה עד סוף רגליו דהע"ב דענינינו, הנה הוא תופס בא"ק ועומד בו מסיום העינים שבו, עד הטבור שבו, ושם מסתיים כל המציאות דהע"ב דענינינו, אך האבא שבו, שהוא מהגרון עד החזה שבאותו הע"ב, כנ"ז, הנה מקומו הוא בהא"ק, מהעינים ולמעלה ולפנים עד המוח שהוא המ"ס, כי עיקר המ"ס הרי הואה מוח עצמו, כי הוא מוחא חדא דכליל תלת, ותופס האבא שבהע"ב דענינינו, מקומו בא"ק, מסיום המוח שבו ר"ל מתחת המ"ס שבו עד סיום העינים דא"ק והוא מה שנודע כי האבא שהוא חכמה, הנה הוא סוד

הראיה, כי הרי כן הוא במקור המקורות, שהוא האבא שבהע"ב דענינינו, שהוא שורש (שורש העליון) של כל הגילוים הנה הוא סוד הראיה שבא"ק, ור"ל על כח הראיה הנמשך מהמוח ומתפשט עד העינים, וכבר אמרנו כי עיקר הכוונה כאן, הוא רק על הראיה הפנימית אשר לפנים מהעינים, והיא רק הראיה נפשיית לבד, אשר בו יכולים לראות גם המלאכים והרוחניים, וכל הראיה החיצונית היוצא מהעינים ולחוץ הוא רק תמצית הארה ממנו, כי עיקרו הוא מהעינים ולמעלה ולפנים והוא כח הראיה המתפשט מהמוח, והוא עדיין בהגולגלתא עצמו, המקום דתפילין של ראש אשר בהקרקפתא, שהוא משך כל כח הראיה המתפשט מהמוח, והוא בהגולגלתא, לפנים מן העינים ולמעלה, ושם הנה הוא המקום דהאבא שבהע"ב דענינינו, ע' לעיל כלל ט"ו ענף ג' אות ב' ובענף ד' אות ב', והא"א שבהע"ב דענינינו, הנה הוא הבחי' הראשונה מהג' בחי' שאמרנו בו לעיל תחילת סעיף ב', והוא עצמותו ופנימיותו שבהס"ג כולו דאות ב' ומגיע עד הע"ב דאות ה' ומיוחד עמו, וכנ"ל בסעי"ב ושם הוא סוד אספקלריא המאירה, והנה אותו העצמות והפנימית, הנה הוא הא"א והיחידה שבהע"ב דענינינו ומקומו הוא בהא"ק בהס"ג עצמו דאות ב' אמנם הוא מתפשט בו בהע"ב בכולו בפנימית פנימיותו, כי כן הוא לעולם בכל א"א שהוא היחידה כנודע.

ועכ"פ הוא כי החמשה פרצופים, א"א או"א זו"ן, שהם יחידה חיה נשמה רוח נפש, שבהע"ב דענינינו, והם ג"כ כללות הע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שבו (כי הע"ב הוא כולל א"א ואבא, קוצו של י' עם הי') והם כללות פרצופו כולו, הנה הע"ב שהוא הא"א והאבא שבו, הנה א"א, הוא בחי' הגולגלתא שבו, ומקומו הוא בהא"ק, בהמ"ה עצמו שהוא בהס"ג דאות ב' ומגיע גם עד הע"ב דאות ה', והאבא הוא מהגרון עד החזה שבו, ומקומו הוא בהא"ק, מסיום המ"ה עד העינים והוא סוד הראיה הפנימית אשר הוא לפנים מהעינים, כי ראיית העינים הוא רק תמצית הארה ממנו, והאימא שהיא הס"ג, הנה היא מהחזה עד הטבור שבו שהוא השליש האמצעי דהת"ת שבו, ומקומו הוא בהא"ק, מתחת העינים עד שבולת הזקן, שהוא הסנטר מקום למיחת הזקן, אשר עד שם מתפשטים אור האזניים, והזו"ן שבהע"ב דענינינו הנה הם מהטבור ולמטה שבו, והוא אור החוטם שגילויו הוא מהשבוה"ז עד החזה דהא"ק ואור הפה שגילויו הוא מהחזה עד הטבור דא"ק, ושם מסתיימין הרגלין דהע"ב דענינינו, אך עכ"פ הוא כי אורות חוטם פה שהם הזו"ן שבהע"ב דענינינו הם מטבורו ולמטה שבו שהוא משבוה"ז ולמטה, ולכן הוא עיקר גילויים רק שם, וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה:

[סעיף ד']

ועומק הדברים בכ"ז הוא ע"פ מה שנודע בדברינו, שבכל הגילוים כולם, הנה הם ע"י פעולת התפשטות והסתלקות והתפשטות שני, שבהתפשטות ראשון הנה הוא חוזר ועולה ומסתלק, ועיקר הגילוי הנה הוא התפשטות השני, אבל התפשטות הראשון שנסתלק הנה הוא בבחי' השורש עליון אליו, העומד למעלה ומשפיע בו, והוא שורשו אשר ממנו הוא יוצא ונולד בכל ההתפשטות השני הוא תולדות האור מההתפשטות הא' וההתפשטות השני הנה הוא עיקר כל הגילוי, וכ"ז הוא נוהג לעולם בכל הגילוים כולם אשר מא"ס ולמטה.

והנה כ"ז הנה הוא נעשה ג"כ בכל אורות הפרטיים דהע"ב דענינינו, והוא בכל בחי' הה' פרצופים שבו אשר אמרנו לעיל סעי"ג, אמנם לא נדבר מבחי' הא"א והאבא שבו שהם למעלה מהאח"פ, כנ"ל, באשר כי הרי גם האריז"ל לא גילה לנו מהם מאומה, כי הא"א שבו הרי אמרנו כי שם הוא סוד אספקלריא המאירה אשר לא נתגלה לשום נביא וחוזה זולת למשה רבינו ע"ה, וכן גם בהאבא שבו הרי אמרנו ג"כ כי הוא רק סוד הראיה פנימית אשר עיקר שימושו הוא רק בסתימו דעיינין, ואז הנה הוא מתייחד בא"א להאיר ג"כ רק בסוד אספקלריא המאירה, וכנ"ל סעי"ב באורכה, וכמו שאמרנו ג"כ לעיל סעי"ג כי הוא בסוד קרקפתא דתפילין דא"ק, והם בסוד תפילין דר"ת שהם אורות דאבא, כי הרי הם מהאבא שבו, ר"ל האבא שבהע"ב דענינינו (והוא בתוך הס"ג דאות ב' סוד תפילין דרש"י, וכנודע כי תפילין דר"ת הם תוך תפילין דרש"י), ועכ"פ הוא כי האבא שבו הנה הוא בקרקפתא, ונודע הוא כי שם אין רשות לדבר בו, וכן הוא ג"כ רק סוד הראיה פנימית אשר הוא רק בעיינין סתימין וכנז', ולכן הנה לא נתחיל לדבר אלא ג"כ רק מהאורות האח"פ ולמטה, שהם האורות דהבינה וזו"ן שבהע"ב דענינינו, והם מהחזה ולמטה שבו כנז', ונבאר על כל אחד ואחד מהם, את מקומו וסדר המשכתו **בהע"ב** דענינינו.

והנה הגילוי דאורות האזניים הנה היה ג"כ ע"פ סדר התפשטות והסתלקות, ב' התפשטיות וב' הסתלקיות, ועיקר הגילוי הוא ההתפשטות השני, ע"ד שמבאר הרב כ"ז באורות הפה, והנה הב' התפשטיות דאורות האזניים הנה הם בהבינה דאותו הע"ב, שהוא הס"ג שבו אשר יתבאר ענינו לקמן אות ו', והוא האימא שבו העומדת בו מהחזה עד הטבור שבו, שהוא בכל השליש האמצעי דהת"ת שבו, והוא בא"ק מגבול סיום העינים עד שבוה"ז, ושם היה הסדר דכל הב' התפשטיות והסתלקיות דאורות האזניים, ונודע הוא כי כל התפשטות ויציאת אור חדש הנה הוא ע"י בחי' זווג ולידה וע"י תוספות אור ומוחין מלמעלה, וכמ"ש הרב הכלל בזה במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו, ויתבאר הענין בפרטות בעה"י בסימנים הבאים, אך עכ"פ הוא כי אורות האזניים הם יצאו בבחי' לידה מהאימא, שהוא ישסו"ת שבהע"ב דענינינו, ונודע כי כל לידה הוא מהנה"י, והאור שנולד הנה הוא בבחי' זו"ן, המלבים על הנה"י שהוא מהטבור ולמטה, והרי יהיו אורות האזניים המתפשטים עד השבוה"ז, בחי' הזו"ן דהבינה. אימא. המתלבשים על הנה"י שבה שהוא מהטבור ולמטה שבה. והרי נמצא כי הטבור דהבינה הוא במקום האזניים דא"ק. וסוף הנה"י שבה הוא בשבוה"ז דא"ק. אבל כל הליה העליון אשר מהטבור ולמעלה שבה שהוא הכח"ב והחג"ת שבה הנה הם למעלה. והם מהאזניים ולפנים. עד גבול העינים. ושם הנה היה ג"כ ההסתלקות האור דהתפשטות הא' שבה. שהוא מגבול האזניים עד גבול העינים.

ובהע"ב דענינינו אשר כל תפיסת האימא בו הנה הוא בהשליש האמצעי דהת"ת שבו. הנה יהיה בו כל שיעור משך דאורות האזניים. שהם מהטבור ולמטה דהאימא. הנה הוא כ"ז בחלי התחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו. וכל שיעור משך אשר מהטבור ולמעלה דהאימא. שהוא הכח"ב והחג"ת שבה. הנה הוא כ"ז. בחליו העליון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו. ויהיה האזניים דא"ק והטבור דהאימא. במרכז האמצעי דהת"ת דהע"ב דענינינו. אמנם הנה כ"ז הוא רק בדרך כלל. אבל פרטות הדברים הם עמוקים מאד ויתבאר בעה"י למטה אות ו' ולקמן סי' ג':

[סעיף ה']

ועתה נבאר עד"ז את אורות החוטם. את מקומם ושורשם בהע"ב דענינינו. כי הנה אורות החוטם הם מהז"א שבו. והוא השם מ"ה אשר יתבאר ענינו לקמן אות ז'. והוא הז"א שבהע"ב דענינינו. והנה אותו המ"ה שהוא ז"א הנה הוא כולל ישראל ולאה שהם הדו"ן שבז"א. והיה יציאת דאורות החוטם מאותו המ"ה מהדו"ן שבו ג"כ בבחי' זווג ולידה. ובב' התפשטיות והסתלקיות. והם מלבישים עליו. ר"ל על המ"ה הנז'. מהטבור שלו ולמטה עד סוף רגליו. והוא יציאתם מהחוטם והתפשטותם עד החזה. והרי נמצא כי הטבור דאותו המ"ה הנה הוא בגבול החוטם דא"ק, וסיומו הוא בהחזה דא"ק. והרי תופס הנה"י דאותו המ"ה בהא"ק כל המקום אשר מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו. ובכל משך שיעור המקום הזה. הנה היה ההתפשטות הא' והב' דאורות החוטם. שהם רק מטבורו ולמטה דאותו המ"ה. אמנם

מטבורו ולמעלה שבו שהוא הכח"ב והחג"ת דאותו המ"ה. הנה הוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים. ושם הנה היה ג"כ עליית והסתלקות האור דהתפשטות הא' דאורות החוטם. אשר עלו למעלה מהטבור שבו בעת הסתלקות הא'. כמו שיתבאר בעה"י לקמן סי' ד'. הנה היה עלייתם ג"כ מהחוטם ולמעלה ולפנים. כי שם הוא המקום דחליו העליון של אותו המ"ה. שהוא הכח"ב והחג"ת שבו. שהם מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזנים. והרי תופס המ"ה כולו מקומו בהא"ק. מסיום האזניים שבו עד גבול החזה שבו. אלא שחליו העליון אשר עד הטבור שבו שהוא הכח"ב והחג"ת שבו. הנה הוא כולו נעלם. כי הוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים. וחליו התחתון אשר מהטבור ולמטה שבו שהם אורות הנה"י שבו הרי הם יצאו ונתגלו ג"כ. כי הרי הם אורות החוטם אשר יצאו מהחוטם ולחוץ. וכ"ז הנה הוא תפיסתו דאותו המ"ה את מקומו בהא"ק.

אך ממילא הנה מתבאר לנו ג"כ. בדרך כלל. את מקומו גם בהע"ב דענינינו. כי הרי אמרנו לעיל סעי"ד כי המרכז דשליש האמצעי דהת"ת דהע"ב דענינינו. הנה הוא בגבול האזניים דא"ק והרי נמצא כי שיעור משך המקום דהמ"ה שבו שהוא הז"א שבו. ר"ל הז"א שבהע"ב דענינינו. הנה הוא בכל חלי התחתון דהת"ת שבו כי שם הוא התחלתו ר"ל שהוא מתחיל לצאת ממנו מתחת סיום המרכז דשליש האמצעי דהת"ת שבו. אמנם הנה הוא מתפשט ג"כ בהנה"י שבו. אשר מהטבור ולמטה שבו שהוא בהשבוה"ז דא"ק. ומשם ולמטה. עד החזה דא"ק. ואדרבה הוא כי הנה עיקר גילויו הוא רק שם שהוא משבוה"ז ולמטה עד החזה וכנ"ל בסעי"ג.

והרי נתבאר. כי הז"א שבהע"ב דענינינו. הנה התחלתו הוא בהע"ב. מחלי ת"ת ממש שבו. שהוא בסיום האזניים דא"ק. אמנם גילויו הנה הוא יותר למטה. שהוא מהחוטם דא"ק. והוא האורות שיצאו מהחוטם ולחוץ. שהם מהז"א דהע"ב דענינינו. והם מהנה"י דז"א מהטבור ולמטה שבו. כנ"ל. אבל החג"ת והכח"ב דז"א הנה הם נשארו נעלמים. כי הם מהחוטם ולפנים ולמעלה עד האזניים והם לא יצאו לעולם לחוץ כלל. וכן שם הנה עלה ג"כ ההתפשטות הא' דאור החוטם אחר ההסתלקות הא' ונשאר שם לעולם ג"כ נעלם. והרי הוה גילויו יותר למטה. שהוא רק מהחוטם. אמנם כ"ז הנה הוא ג"כ רק הענין בדרך כלל. אך סדר יציאתו מהע"ב בפרטות. וכן אחיזתו בו בהנה"י בפרטות. הנה כ"ז יתבאר בעה"י. למטה באות ז' ובפרט לקמן סי' ד'.

אך זה נאמר. כי הענין מה שאותו המ"ה שהוא הז"א שבו. אשר מקומו וגילויו העיקרי הוא באמת ג"כ רק מהטבור ולמטה דהע"ב. שהוא רק מתחת השבוה"ז דא"ק ולמטה. עד החזה (כי עד שבוה"ז הנה מתבטל אורות החוטם באורות האזניים ע"ד שרגא בטיהרא, כנודע) ועכ"ז הנה מתחיל אורו לצאת מהחוטם. שהוא למעלה מהטבור דהע"ב. הנה הענין בזה הוא. משום שבעולם העקודים הנה שולט שם אור הס"ג. והנה עולה שם המ"ה ונכלל בהס"ג ומשתמשים שם הס"ג עם המ"ה שניהם יחד הס"ג ע"י המ"ה ע"ד המ"ה וב"ן שמשתמשים שניהם יחד באצילות, וכמ"ש כ"ז לעיל כלל ו' ענ"ה ובפרט בכלל ט"ו ענ"ז בארוכה, ומשום זה, הנה נתעלה כאן אור המ"ה ומשתתף באור הס"ג שהוא מהטבור ולמעלה, ויוצא דרך החוטם, והרי מתעלה ומשתתף אורות החוטם, שהוא מהמ"ה, באורות האזניים שהוא מהס"ג, בכל שיעור המקום אשר מהחוטם עד שבוה"ז, ודי בזה עתה אמנם עיקר עומק הדברים בזה הנה יתבאר ג"כ לפנינו לקמן בעה"ית"ש:

[סעיף ו']

והנה נבאר עתה עד"ז ג"כ באורות הפה, את יחוסם ומקומם ושורשם בהע"ב דענינינו, כי הנה אורות הפה הרי אמרנו לעיל כ"פ, שהם מהנוק' דז"א שבהע"ב דענינינו, והגם שהנוק' עם הז"א הרי שניהם הם רק מהטבור ולמטה כנודע, והטבור דהע"ב, הרי הוא בהשיבוה"ז דהא"ק, וכנ"ל בב"מ, ועכ"ז הנה יצאו אורות הנוק', מהפה דא"ק, שהוא למעלה מהטבור דהע"ב, הנה הענין בזה הנה הוא ג"כ. ע"פ מה שאמרנו לעיל. שהסיבה בזה הוא. משום רוממות מעלת העקודים. אשר שם הוא שליטת הס"ג וכנ"ל. והנה בכל מקום שהוא שליטת הס"ג. היינו בעקודים ובא"א. הנה שם אינו ניכר לעולם הנוק' כלל. כי היא נכללת שם בז"א. והז"א הנה הוא משתמש שם יחד עם הס"ג כי שם הם משתמשים שניהם. הס"ג ע"י המ"ה. וכנ"ל, והנוק' הנה היא נכללת שם בז"א, ע' מטי ולא מטי רפ"ד, ושער א"א פ"ב בהמ"ק בסופו, וכן הוא ג"כ בענינינו, כי נכללת הנוק' בז"א. ויצאה היא ג"כ למעלה מהטבור דהע"ב אשר הוא בשיבולה"ז דא"ק. והוא מה שיצאו אורות הנוק' דהז"א שבהע"ב. מהפה ולחוץ. והרי נכללו עם אור המ"ה והס"ג. שהוא אור החוטם והאזניים. בכל שיעור המקום אשר מהפה עד שבוה"ז. ואח"כ באור המ"ה. בכל שיעור המקום אשר משבוה"ז עד החזה. וכ"ז הוא משום רוממות מעלת העקודים כי שם הוא שליטת הס"ג ועולה המ"ה בהס"ג והנוק' היא נכלל בז"א. אמנם מהחזה ולמטה הנה יצאה הנוק' בהעקודים ג"כ לגילוי בפנ"ע. והוא משום צורך האצילות שיצא ונעשה מהמלכות דהעקודים. ולכן נתגלה היא מהחזה ולמטה כדי להיות שורש להאצילות. וע' לעיל כלל ו' ענ"ה וכלל ט"ו ענ"ז אות ז'. ודי בזה כעת. ועיקר הדברים בזה יתבאר בעה"י בדברינו לקמן.

ונחזור לענין. כי הנה אורות הפה הנה הם האורות דהנוק' דז"א שבהע"ב דענינינו. והוא אורות הב"ן שבו אשר יתבאר עניינו לקמן אות ח'. והנה אותו הב"ן הוא כולל ג"כ דו"ן. שהם יעקב ורחל כנודע. וע"י בחי' זווג ולידה הנה נולד ויצא אורותיהם להון. והוא האורות אשר יצאו דרך הפה דא"ק ונתפשטו מהפה שבו עד הטבור שבו. והנה אותן האורות הם בחי' הזו"ן שביעקב ורחל הנז'. ומלבישים עליהם מהטבור ולמטה שבהם. שהוא מהטבור ולמטה דכללות הנוק' שבהע"ב דענינינו, והרי נמצא כי התפשטותם מהפה עד הטבור דא"ק. הנה הוא בהנוק'. מהטבור ולמטה שבה עד סופה כולה, כי טבורה הוא במקום הפה דא"ק, וסוף רגליה הוא בהטבור דא"ק, והרי הוא כל שיעור הנה"י שבה, מהפה דא"ק עד הטבור שבו, אבל החג"ת והכח"ב שבה הנה הם עוד למעלה מגבול הפה, והם מהפה ולפנים עד החוטם, והרי הוה התחלת הנוק' דז"א שבהע"ב דענינינו תיכף מסיום גבול החוטם דא"ק ונמשך עד הטבור דא"ק, אלא כי הכח"ב והחג"ת שבה, שהוא חליו העליונה שבה, הוא מהפה דא"ק ולמעלה ולפנים והוא נעלם, כי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, אבל אורות הנה"י שבה אשר מהטבור ולמטה שבה שהוא חליו התחתון שבה, הנה הם יצא מבחוץ ג"כ, והם אורות הפה וכנז'.

והנה היה יציאתם ג"כ בב' מיני התפשטיות. התפשטות א' והתפשטות ב', כי התפשטות א' הוא חזר ונסתלק ועלה למעלה ונשאר שם לעולם, ועיקר המציאות והגלוי הוא רק התפשטות הב', וכמבואר בדברי הרב בדרושי העקודים מפ"ג והלאה ובשער מטי ולא מטי, והנה היה עליית והסתלקות האור דההתפשטות הא', בחליה העליונה אשר מהפה ולפנים ולמעלה, עד החוטם וכנז', ונשאר שם לעולם למעלה נעלם, אבל עכ"פ הוא כי הנה הב' מיני ההתפשטיות דאורות הפה, הנה שניהם יצאו רק מהטבור ולמטה דהנוק' שבהע"ב דענינינו והיה יציאתה מהפה דא"ק כי שם הוא המקום של הטבור שבה והם מתלבשים עליה תמיד מהטבור ולמטה כנ"ל, והנה אותה הנוק' הנה הוא הב"ן שבו, אשר יתבאר ענייננו לקמן אות ה', ואותו הב"ן הנה עיקרו הוא באמת רק למטה מהטבור דהע"ב שהוא רק בשבוה"ז דהא"ק, אך מה שיצאו אורות הנוק' מהפה דא"ק, ואמרנו שכ"ז הוא ג"כ רק מהטבור ולמטה שבה אבל החג"ת והכח"ב שבה הוא עוד יותר למעלה, כי הם מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם, הנה הסיבה בזה הוא, משום רוממות מעלת העקודים, וכנ"ל, ויתבאר עוד עיקר הדברים בזה לפנינו לקמן, וגם יתבאר שם בעה"י עוד, את פרטי אחיזת הב"ן הנז' בהנה"י

דהע"ב דעניינו, את מקומה ואחיזתה שם בפרטות,

אמנם הנה ראינו לכתוב כאן עוד דבר אחד, הגם שהוא פשוט, כי אין להרהר על דברינו על מה שאמרנו לעיל כמה פעמים, שהכה"ב והחג"ת, הם בחציו העליון של הפרצוף, והנה"י, שהוא מהטבור ולמטה, הוא חציו התחתון של הפרצוף, ולכאורה הרי הוא נגד הידוע, שהנה"י הוא רק השליש התחתון של הפרצוף, (יעי' שער אח"פ פ"ג,) אמנם כי מה שהנה"י הוא השליש, הוא רק באיכות, אבל בכמות הנה הוא הטבור, המרכז האמצעי, וכן הוא בלשון המקרא וכן ג"כ בלשון התלמוד, וכמ"ש, שופטים, ט' ל"ז יורדים מעם טבור הארץ, וכן ביחזקאל, ל"ח י"ב, יושבי על טבור הארץ, וכן הוא ג"כ בלשון התלמוד וכמ"ש ביומא פ"ה א', אבא שאול אומר מטיבורו ומשלח שרשיו אילך ואילך, ואמרו בגמרא שם, עד כאן לא אמר אבא שאול אלא לענין יצירה, דכל מידי ממציעתיה מיתצר, והרי לנו כי בלשון המקרא והתלמוד, הוא הטבור, המרכז האמצעי, ולכן חשבנו היטיב את הנה"י, לחציו התחתון דכל פרצוף, הגם שבאיכות הנה הוא רק שליש אך בכמות הנה הוא חציו, ומה גם כי הרי הכה"ב הנה ע"פ הכמות הם אינם תופס מקום כלל, כי החיצונית דהגלגלתא כולו הוא ג"כ רק מכלל החג"ת, כמ"ש הרב במוחין דצלם פ"ז, כי גופא וריפא הם מלבר, ומוחא וליבא אינון מלגאו, ואינו תופס הכה"ב מקום באורך הפרצוף כלל, והרי נמצא כי רק החג"ת הוא החציו העליון. והנה"י החציו התחתון. ופשוט הוא:

[סעיף ז']

והרי נתבאר לנו מכל דברינו כי הע"ב דעניינו בהג' שמות סמ"ב שבו, אשר יתבאר ענייננם לפנינו למטה אות ו' ז' ח', הנה הוא בזה השורש לכל האורות דאח"פ, אמנם כ"ז הוא ג"כ רק בבחי' שורש נעלם לבד, כי הג' שמות סמ"ב הנז', שהם הבינה וזו"ן שבו, הנה הם ג"כ רק השרשים פנימים להאורות דאח"פ, אשר הם לא יצאו מעולם לחוץ כלל, וכמו שיתבאר לפנינו, אבל הע"ב דעניינו, הוא עצמו, הנה הוא רק שורש השרשים הנעלם גם מהם, והוא הא"א להם אשר עומד בפנימיותם, ועצמותו גופא הוא למעלה מהאח"פ הרבה, כי האבא שבו הוא רק השורש הפנימי דאור העינים, והא"א שבו הנה הוא בהס"ג דאות ב' עצמו, ומגיע גם עד הע"ב דאות א' המיוחד בהקד"א רישא תניינא שבקרקפתא והרי הוא עצמו כולו נעלם, אמנם עכ"ז הנה הוא עכ"פ ראשית הגילוי דהמ"ס שבא"ק שהוא הס"ג דאות ב', ואותו הע"ב הוא קדמון לכל הקדומים, ר"ל שהוא ראשית לכל הגילוים, כי קודם לו וזולתו. לא נתגלה שום אור כלל ולא נתהווה שום אצילות כלל. ורק הוא ראשית הגילוי מא"ס ית"ש, כי הוא אשר נתפשט ויצא מהמ"ס שבא"ק. שהוא הס"ג דאות ב'. וכלול גם מהע"ב דאות א'. ונתפשט ויצא ממנו אותו הע"ב דעניינו להיות שורש השרשים לכל הנאצלים כולם, והנה הוא. הע"ב דס"ג. אשר אמר הרב בדרושי נקודות בפ"א בהמ"ב כי הוא מהס"ג דאות ב, כנ"ז, ויצא הוא כליל, ג"כ מד' שמות עסמ"ב. והע"ב שבו הוא. הא"א והאבא שבו. והם מצפים להגלגלתא דא"ק. עד סיום גבול העינים דא"ק וכנ"ל. והאימא והזו"ן שבו הם מתחת גבול העינים דא"ק עד גבול הטבור דא"ק ג"כ מצפים. והם הסמ"ב שבהע"ב דעניינו. אשר הם מהחזה שבו ולמטה עד סוף רגליו. והם השרשים פנימים להאורות דאח"פ. והתחילו הם לצאת מהעלם לגילוי ומהכח אל הפועל ע"י התפשטות הע"ב דעניינו שהתפשט בהם כי הוא השורש והראשית לכל הגילוים. והנה הוא הע"ב דאות ה'. הנזכר בדברינו בכמה מקומות. כי הוא יסוד היסודות אשר עליו נבנה בניינים גדולים ודרושים עמוקים, כאשר עיניך תחזינה מישרים בכל הדרוש הנורא שלפנינו שהעלינו בו גדולות ונצורות בעהית"ש.

והנה אותו הע"ב הוא סוד לובן העליון אשר אמר הרב בעקודים פ"א שהוא סוד שורש כל הגילוים: והוא הע"ב דאות ה' דעניינו אשר יצא ונולד בסוד זווגא עלאה מהס"ג דאות ב'. כי הס"ג דאות ב' שהוא עיקר המ"ס דא"ק, מוחא חדא דכליל תלת. הב"ד. שהוא סוד ד' שמות עסמ"ב. הנה באשר שהוא עצמו הוא למעלה מכל הגילוים, כי הוא מופלא ומכוסה, הנה הוציא הוא בסוד לובן העליון ממנו, את הע"ב דאות ה' דעניינו, והמשיך בו מהעצמות והפנימית דכל סוד הד' שמות עסמ"ב שבו, ונתפשט הע"ב בהם מדרגא לדרגא, והם העסמ"ב אשר בהי' שלפנינו אות ה' ו' ז' ח', והם עצמם בחי' העסמ"ב הכלולים בהמ"ס עצמו שהוא הס"ג דאות ב' שהוא מוחא חדא דכליל תלת כנז' אלא מפני גודל העלמו, הנה התגלה בהם רק ע"י הע"ב דאות ה', דעניינו אשר הוציא ממנו בסוד זווגא עלאה דביה כנז' אך עכ"פ הוא כי כל אותן הד' שמות עסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו אות ה' ו' ז' ח', והם העסמ"ב הכלולים בהע"ב דאות ה', הנה הם מהעצמות והפנימית דהעסמ"ב עצמן אשר בהס"ג דאות ב' שהוא המ"ס עצמו, אלא שנתגלה בהם ע"י הע"ב דאות ה' דעניינו כנז'. ועי' עוד בענין סוד לובן העליון, לעיל כלל ד' ע"ש.

אמנם הוא כי הנה הגם שאמרנו על הע"ב דעניינו כי הוא השורש לכל הגילוים כולם, אך כבר אמרנו לעיל ג"כ, כי הוא עצמו הנה הוא אינו עדיין מכלל הגילוים כלל, כי הוא מרומם ומובדל משום גילוי, והוא עצמו ג"כ רק בבחי' שורש נעלם להם, כי גם כל הג' שמות סמ"ב אשר בו, אשר הם מהחזה שבו ולמטה, והם הג' שמות סמ"ב, דאות ו' ז' ח' אשר בסי' הזה שלפנינו, הנה הם ג"כ רק השרשים פנימים דהאח"פ אשר הם לא יצאו מעולם לחוץ כלל, וכמו שיתבאר עוד בזה לקמן, אמנם הע"ב, הנה הוא נתפשט ויצא ונשלם על ידיהם על מליאותו כולו, כי ע"י הס"ג דאות ו' שהוא השורש פנימי דאור האזניים, הנה התפשט הע"ב על ידו, מהחזה שבו עד הטבור שבו, וע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח' שהם השורש פנימי דאורות החוטם והפה, הנה התפשט הע"ב על ידיהם בכל המליאות דהנה"י שבו, אשר מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, כי אותן הג' שמות סמ"ב דאות ו' ז' ח', הנה הם עצמן כל חלקי המליאות שבו אשר מהחזה שבו עד סיומו כולו, שהוא בהטבור דא"ק, כי התפשט בכ"ז רק לצורך הגילוי דשרשי הפנימים דהאח"פ כי לצורך הגילוי דשורש הפנימי דאור האזניים הנה התפשט הע"ב דאות ה'. למליאות הס"ג דאות ו', שהוא חלק המליאות שבו, אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו ואח"כ התפשט מהס"ג דאות ו', להמ"ה דאות ז' ולהב"ן דאות ח', לצורך הגילוי דשרשי פנימים דאורות חוטם פה, שהם חלק המליאות דכל הנה"י שבו, והרי נשלם על מליאותו רק על ידיהם, כי הם עצמן, חלקיו אשר מהחזה שבו ולמטה, כי כל מליאותו אשר מהחזה שבו ולמטה, הנה הוא עצמו השרשי פנימים דהאח"פ, והרי נשלם הוא על מליאותו רק בהם, וכן נתגלו הם, ר"ל השרשי פנימים דהאח"פ, רק במליאותו אשר מהחזה שבו ולמטה, והרי נתגלה עכ"פ מהחזה שבו ולמטה בבחי' הגילוי דשרשי הפנימים דהאח"פ.

[סעיף ח']

אמנם מהחזה שבו ולמעלה, הנה לא בא לעולם לכלל גילוי כלל כי עיקרו הוא רק לסוד הראיה הפנימית אשר לא נתלבש בגוף וכלי כלל ועי' לעיל סעיף ב' ומתבאר שם כי הנה יש בה ג"כ ב' בחי', אחד הוא סוד אספקלריא המאירה, והנה הוא נמשך ע"י גילוי היחוד הראוי דהאבא שבו בהא"א שבו המיוחד בהע"ב דאות א', ואחד הוא בסוד אספקלריא שאינה מאירה, והוא בלתי גילוי היחוד הראוי דהאבא בהא"א, והנה הוא מתגלה ומתראה ע"י אספקלריא שאינה מאירה, אמנם הוא ג"כ רק מראות אלהו"ת והוא מראות כל הנביאים אשר זולת משרבע"ה, והשלישי הוא מראות הרוחניים והמלאכים שאינם מראות אלהות כלל, וע"ד שכתוב ויגל ה' את עיני בלעם וגו', וכן במלכים ב' ו' י"ז ויפקח ה' את עינו הנער וגו', והוא עוד יותר למטה, אמנם הוא ג"כ רק מכח

הראיה פנימית אשר לפנים מן העינים ואינו מתלבש גם הוא בראיית העינים, אלא שנמשך דרך העינים בדרך מעבר לבד כי הראיה הרוחנית אינו בא ע"י התלבשות גוף וכלי אלא שנמשך דרך העינים בדרך מעבר לבד, אבל ראיית העינים ממש, הנה הוא רק תמונת המראה ממנו, ועיקרה הוא רק מאור חוזר, הנמשך ובא מלמטה למעלה, מאור המוחין שבנצח והוד, שחוזר ועולה למעלה, ויוצא דרך העינים (כי הוא מסוד נצח הוד דרדל"א המתלבש בעיינין דא"א עי' מנת"א פ"ו ובא"א פ"ו, וחוזר כל דבר לשרשו) והוא הראייה אשר משתמש בו האדם, שהוא רק מה שבא בדרך אור חוזר מלמטה, אמנם הנה נמשך בה באמת תמונת המראה ג"כ מכח הראייה הפנימית הנז' אשר סודו ומקורו הוא, מהע"ב דענינינו מבחי' האבא שבו שהוא עד החזה שבו אשר הוא בגבול העינים דא"ק.

וכן גם אורות הנקודות אשר יצאו דרך העינים דא"ק הנה קבלו הם ג"כ תמונת המראה מהע"ב דענינינו, מבחי' האבא שבו אשר הוא לפנים מהעינים דא"ק, לצורך מלוכתם כרגע אשר מלכו בעת עולם הנקודות, ומשום שאותו התמונת המראה הנה השתמש ג"כ בעולם הנקודות, לכן נשאר הוא לעולם, והוא כח הראייה שמשתמש בו האדם כנז', כי כל מה שהיה בעולם הנקודות הוא לא יחסר לעולם כנודע, ועי' הגר"א בספד"צ פ"א בסוף דה"מ תרין נוקבין דפרדשקא, ע"ש סמוך לסופו, ולכן הוא כי כשם ששימש הע"ב דענינינו להשתתף גם הוא בתמונת המראה ממנו בעולם הנקודות (כי שורשו הראשון הנה הוא מהע"ב דאות א' והא כחו וראשית אונו, ע"י יחודו בהס"ג דאות ב', ואורות הנקודות הרי נודע בדברינו כי הם מסוד טפ"ק מהע"ב דאות א', והנה היה המשכתם ג"כ רק דרך הע"ב דענינינו, כי רק הוא כחו וראשית אונו, וכל מה שנמשך ממנו, הוא לעולם. רק דרך בו, והרי משתתף הע"ב דענינינו ע"י קבלתו מהע"ב דאות א', בתמונת המראה ממנו גם בעולם הנקודות) כן הוא משמש תמיד לעולם, שאותו התמונת המראה ג"כ להשתתף בו, בכח הראייה דהעינים, הגם שעיקרה הוא רק מסוד אור חוזר כנז', ועכ"פ הוא כי הנה כל אותו התמונת המראה, הנה הוא לא יחסר לעולם,

ולא עוד, כי הנה בו ר"ל בכח אור הראיה הפנימי שבו הנה הוא משמש ג"כ, בסוד השגחה פקיחא דלא נאים, ונטיר תדירא, האמור בספד"צ פ"א והוא עינא טבא עלאה דאשגחא ואסחי לעינא תתאה תדירא כי אילולא זה לא יכיל עלמא למיקם רגעא חדא, כמ"ש באד"ר ק"ל ע"א, והרי עכ"פ הוא כי הע"ב דענינינו הנה שימושו הוא מעולם ועד עולם, אלא שהוא עתה בהעלם נורא מאד ור"ל כי גם בחי' הא"א והאבא שבו, אשר הם למעלה הרבה גם מכל שורשי הפנימים דהאח"פ שבו, וכנ"ל, הנה הם משמשים באמת ג"כ לעולם תמיד, אלא שימושם הוא עתה בהעלם נורא מאד, ודע וזכור כ"ז.

אמנם עיקר שימושו וגלוייו הרי אמרנו כי הוא רק לשורשי הפנימים דהאח"פ, שהם השמות דס"ג מ"ה ב"ן שבו, אשר הם רק מהחזה ולמטה שבו, אמנם גם הם הנה הם נמשכים ומיוחדים עם האורות הנעלמים, אשר מהחזה ולמעלה שבו, שהם האבא והא"א שבו, אשר הם בהעלמות דהס"ג דאות ב' ומגיע גם בהע"ב דאות א', וכנ"ל בדברינו, וכבר אמרנו בכמה מקומות כי האורות דהאח"פ הם משמשים בא"ק בבחי' הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות, ונודע הוא כי הי"ג ת"ד שבא"א הנה הם מהכתר והחכמה דהמ"ה אשר מהמצח עד הגרון, ומהחכמה הוא הח' ת"ד קדמאין, והם מהה' ספי' דהחכמה אשר מהבינה שבו עד המלכות, ומהכתר הנה הם הה' תיקונים האחרונים והם רק מהחג"ת נצח הוד דהכתר (כי היסוד דהכתר הוא כולל בהבינה דהחכמה, והוא התיקון דנוצר חסד, נוצר הוא בינה דחכמה, וחסד הוא יסוד דכתר, אך המלכות דכתר אין גילוי לה בפנ"ע כלל כי היא כלולה בהיסוד ומיוחדת עמו) כמ"ש כ"ז בשער א"א פ"י ושם פ"ה, כי בהכתר אין גילוי לכל הג"ר שבו לכן מתחיל הה' תיקונים שמהכתר, רק מהחסד שבו אבל בחכמה מתחיל הגילוי מהבינה שבו, ולכן מתחיל הח' ת"ד שמהחכמה, מהבינה שבו, ולא נשאר בו נעלם רק הכתר והחכמה שבו, וכמבואר כ"ז שם פ"י, והנה כן הוא כ"ז ג"כ בענינינו, בהאורות דאח"פ, אשר הם בבחי' הי"ג ת"ד שבא"ק, ואמרנו, שכל גילויים הנה הוא מהס"ג מ"ה ב"ן שבהע"ב דענינינו, שהוא מהבינה ולמטה שבו, אבל הכתר והחכמה שבו, שהם הא"א והאבא שבו, הנה הם לא נתגלו כלל, והאבא שבו הנה הוא, כל חלקיו אשר מהחזה שבו ולמעלה, שהוא מגבול העינים דא"ק ולמעלה ולפנים, והא"א שבו הוא בהס"ג דאות ב' עצמו, וכנ"ל סעי' ג' ובכ"מ, והם הכתר והחכמה שבו אשר הם לא נתגלו בהאח"פ כלל כי כל האח"פ הוא רק מהבינה שבו ולמטה, שהוא מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ה', וכנז', אמנם בהעלם, הרי נמשכו כל שורשי דאורות האח"פ, מכללות המ"ה כולו, שהוא גם מהס"ג דאות ב' עצמו המיוחד גם בהע"ב דאות א', וממנו הנה הוא סוד הה' תיקונים האחרונים דהאח"פ, כי הוא הכתר דהמ"ה, והם רק מהחג"ת נ"ה שבו, אבל הח' תיקונים קדמאין דהאח"פ, הם מהחכמה דהמ"ה, שהוא עיקר המ"ה עצמו, והוא הס"ג דאות ב', והנה הם מהבינה שלו ולמטה, שהוא השורש דהס"ג דאות ו' כנז', והוה שרש הנעלם דאורות האח"פ, שהם בא"ק ע"ד הי"ג תיקונים שבא"א, והנה הוה שרשם הנעלם לעילא לעילא שהוא בהע"ב וס"ג דאות א' ב', הנה הוה שורש הח' תיקונים קדמאין, בהס"ג דאות ב', והם מהבינה שבו ולמטה, והה' תיקונים האחרונים שרשם הוא בהע"ב דאות א', והם רק מהחסד שבו ולמטה, אך כ"ז הנה הוא רק בבחי' שרשם הנעלם דהאח"פ, אשר בהע"ב וס"ג דהמ"ה עצמו דאות א' ב', אבל התחלתם העיקרי דהאח"פ הגילוי אשר לשרשם הפנימי שבהם, הנה הוא רק בהע"ב דאות ה' דענינינו, מהחזה שבו ולמטה, שהוא בהשמות ס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ה', שיתבאר לפנינו בעזהי"ת, ודי בזה והבן:

(ו')

ס"ג

[סעיף א'] **הוא** הס"ג מהד' שמות עסמ"ב הכלול בהע"ב דאות ה' הנ"ל, והיה מתחילה כלול בו בהעלם ובכח עד שלא היה לו אז שום גילוי גם בו עצמו, וע"ד כל ולד קודם לידתו, שהוא כלול אז במוח האב, והיה אז הע"ב דאות ה' רק על המציאות דהע"ב שבו לבד, שהוא עד גבול העינים דא"ק, וכנ"ל אות ה' סעי"ג ובכ"מ שם, אמנם כאשר הגיע העת להמצא ולהתגלה באור הגדול דהאח"פ, והראשון להם הוא אור האזניים, שהוא מסוד האימא, בינה, שבהע"ב דאות ה', וכנ"ל בדברינו, הנה התגלה אז הע"ב דאות ה' בהס"ג שבו ג"כ ויצא בו הס"ג מהכח לפועל, ונתפשט בו מהחזה שבו עד הטבור שבו, והוא בחי' פרצוף האימא שבו, והנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא שורש הפנימי לאור האזניים, והוא ע"פ מה שכתב הרב במטי ולא מטי פ' ג' ד', שיש גם לאורות הפה שורש פנימי, אשר הוא למעלה ולפנים גם מאור ההתפשטות הא', כי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, ואליו הנה עולים תמיד לינק במטי ולא מטי, והנה עד"ז הוא ג"כ באור האזניים, והנה הוא הס"ג דענינינו, כי הוא השורש פנימי לאור האזניים והנה הוא בחי' פרצוף האימא בהע"ב דאות ה' אשר מן החזה שבו עד הטבור שבו, ויצא לגילויו מן הכח לפועל, כאשר הגיע העת להתגלה באור הגדול דהאח"פ, והנה נתפשט על ידו הע"ב דאות ה', עד הטבור שבו, שהוא בגבול השבוה"ז דא"ק, אמנם הנה ענין מציאות דאותו הס"ג ויציאתו מן הכח אל הפועל, הנה היה ג"כ ע"י בחי' זווג ולידה, והוא מהאו"א עלאין שבהע"ב דאות ה', אשר הם בסוד העיינין דא"ק, וכנ"ל בדברינו, וכן הנה נעשה מציאותו ג"כ ע"י התפשטות והסתלקות.

והענין הוא כי הנה אותו הס"ג, ר"ל הס"ג דענינינו, שהוא הס"ג דאות ו', הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, הע"ב וס"ג שבו הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור האזניים, והמ"ה וב"ן שבו הם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור האזניים, והע"ב והס"ג שבו הנה הם מחציו ולמעלה, והם עד הטבור שבו,

והם

יהם עצמותו גופה כי הם עיקרו, והמ"ה וב"ן שבו, הם מהטבור ולמטה שבו, והם בחי' הזו"ן שבו שהם על הנה"י שבו שהם לבר מגופיה, והנה ע"י סוד זווגא עלאה דאור העיינין שהם האו"א עלאין כנז', והנה הם ג"כ בסוד עסמ"ב, הנה נתפשט אור המ"ה וב"ן שלהם ויצא ממקומו ולמטה, ונתפשט מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים, והוא בחי' התפשטות הראשון, לצורך מציאת השורש והמקום, להס"ג דענינינו, ואח"כ הנה חזר ועלה ונסתלק אותה ההתפשטות למקומו, שהוא מהעינים דא"ק ולפנים, כי שם הוא מקומו, שהוא באו"א עלאין עצמן, והוא ההסתלקות הראשון, אמנם הנה היה ההסתלקות, בסוד מ"ן, כנודע בדברינו, והנה נולד עי"ז הע"ב וס"ג שבו (ר"ל שבהס"ג דאות ו' דענינינו) והוא כל מציאותו אשר עד הטבור שבו, ומקומו הוא בא"ק, מגבול העינים שבו עד גבול האזניים, מפנים להגלגלתא, כי הוא הכל רק בסוד הע"ב דאות ה' עצמו, בחי' האימא שבו, אימא העליונה, אשר עד הטבור שבה כנז', והנה הוא בהע"ב דאות ה' בחציו העליון של השליש האמצעי דהת"ת שבו, כי האימא כולה הרי היא תופס בו, כל השליש האמצעי כולו דהת"ת שבו, שהוא מן החזה שבו עד הטבור שבו, והרי הוא החצי העליון דהאימא, שהוא עד הטבור שבה, בחצי העליון דהשליש האמצעי שבו, והנה הוא בא"ק מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים דא"ק, ושם הוא המקום דהשמות ע"ב וס"ג, שבהס"ג דאות ו' דענינינו, והם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דאורות האזניים וכנ"ל, ונולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן דעיינין שהוא מאו"א עלאין כנז', וכן הנה מתלבש בהם ג"כ הארת אור דהמ"ה וב"ן דעיינין לעולם, אלא שהתלבשותם בהם הוא בהעלם גדול, וכמו שאמרנו לעיל אות ה' סעי' ב' ג' שסוד אור הראיה העיקרי דהעיינין דא"ק, אין לו גילוי עתה כלל, אמנם עכ"ז הנה הוא מתלבש בהארתו עכ"פ, באותן הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' דענינינו, כי הרי ממנו הם נולדו ויצאו, והוא האבא להם, ר"ל או"א עלאין כנז':

[סעיף ב] **אמנם** מה שאמרנו כי הע"ב וס"ג דהס"ג דענינינו הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הא' דהאזנים, הנה אין הכוונה על הע"ב וס"ג עצמן בכללותן, כי הרי הנה הם העצמות דהע"ב דאות ה' שהוא כולו נעלם ואין גילוי ממנו לעולם וכן הוא נודע ג"כ, כי הע"ב וס"ג הנה הם לעולם נסתרות, וכל גילויים תמיד הנה הוא רק ע"י הנה"י שלהם, שהם לבר מגופא, והם אשר מתפשטים ומתגלים, והנה כן הוא ג"כ בענינינו, כי הנה אותן הע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, הנה מאחר שיצאו על מציאותם, הרי הם כלולים בהעלם ג"כ מעסמ"ב, והנה נתוסף בהם אור ומוחין מלמעלה ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם מן הכח לפועל, ונתפשטו בו (בהס"ג דאות ו') ממקום הטבור שלו ולמטה עד סוף רגליו, שהוא בא"ק מגבול האזניים דא"ק עד שבוה"ז דא"ק בפנימית פנימיותו, ומשפעת אורם דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים, כאשר שיצאו ונתפשטו, הנה היה נמשך ויצא כנגדם, האור דהתפשטות הא' דהאזניים, אשר יצאו הם ג"כ מהאזניים ולחוץ, ונתפשטו בא"ק מגבול האזניים שבו עד שבוה"ז שבו, וכמו שיתבאר ענינם לקמן סי' ג', והרי נמצא כי מה שאמרנו, שהע"ב וס"ג, אשר בהס"ג דאות ו' דענינינו, הנה הם השורש פנימי להאור דההתפשטות הא' דהאזניים, הנה הוא רק, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי מציאת והתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, הנה משפעם והארתם, היה נמשך ונעשה, ההתפשטות הא' דאור האזניים, והנה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, הנה באשר שהם מהע"ב והס"ג עצמן אשר הם רק בחציו העליון דהס"ג דאות ו' וכנ"ל, וחציו העליון הרי אמרנו לעיל סעי' א', כי מקומו הוא בא"ק רק, מגבול האזניים ולמעלה ולפנים עד גבול העינים ולפנים, לכן הנה חזרו ועלו כל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' מהתפשטותם אשר נתפשטו וירדו מהטבור ולמטה דהס"ג דענינינו, הנה חזרו ונסתלקו, ועלו למקומם הראוי להם, שהוא בחציו העליון שבו, ובהע"ב וס"ג עצמן שבו, כי כל התפשטותם וירידתם שבתחילה, הנה היה רק, כדי להוציא מהם את האור דהתפשטות הא' כנז', וכן היה עוד לצורך אחד עיקרי, שהוא כדי להתצמצם ולהעשות לשורש עליון, לצורך תולדות המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דענינינו, שהם חציו התחתון שמהטבור ולמטה שבו, והיה ירידת המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' לבחי' התפשטות ראשון לזה, וכמו שיתבאר כ"ז למטה סעי' ג', והרי היה כל יציאת וירידת דהמ"ה וב"ן הפרטיים, מה שירדו ונתפשטו בהס"ג דאות ו' דענינינו בחציו ולמטה עד סוף רגליו, הנה היה ירידתם לשני דברים, אחד לצורך ההתפשטות הא' דאור האזניים שיצא מהם ר"ל מהמ"ה וב"ן הפרטיים וכנז', ואחד כדי להתצמצם להעשות שורש עליון להמ"ה וב"ן הכלליים, שיתבאר לקמן, ולכן אחר שעשו את פעולתם אשר ירדו לזה, הנה חזרו ועלו למעלה ונסתלקו למקומם הראוי להם, והוא בחציו העליון דהס"ג ובהע"ב וס"ג שבו.

והנה כאשר עלו הם, הנה חזר ועלה ג"כ, כל ההתפשטות הא' דאור האזניים אשר יצא מהם, הנה חזר אז ועלה גם הוא, והוא ההסתלקות הראשון דאור האזניים, שנסתלק ועלה מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה, כי הנה שם הוא מקומו דכל ההתפשטות ראשון להיות אצל המ"ה וב"ן הפרטיים אשר מהם יצא, ולכן כאשר עלו המ"ה וב"ן הפרטיים הנה עלה אז ג"כ ההתפשטות הא' דאור האזניים ונשארו שם לעולם כי שם הוא מקומם, וכל התפשטותם שבתחילה הנה היה ג"כ רק כדי להתצמצם להעשות שורש עליון לאור ההתפשטות הב' דהאזניים שיצא מהם אח"כ וכמו שיתבאר, ולכן אחר שעשו את שליחותן ופעולתן הנה נסתלקו גם הם ועלו למקומם הראוי להם ועלו יחד עם המ"ה וב"ן הפרטיים, וכמו שאמרנו שהמ"ה וב"ן הפרטיים הם שרשם הפנימי ולכן היה מקרה אחד לשניהם כי בהתפשטותם נתפשטו ובהסתלקותם נסתלקו,

ועכ"פ הרי נתבאר לנו מדברינו עתה כי מה שאמרנו שהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו' דענינינו הנה הם השרש פנימי להתפשטות הא' דאור האזניים. הנה גילויים לבחי' שורש פנימי הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, וכן נתבאר ג"כ כי כן המ"ה וב"ן הפרטיים והן ההתפשטות הראשון שיצא מהם הנה שניהם נסתלקו ועלו למעלה, שהוא מהאזניים דא"ק ולפנים ומהאזניים ולמעלה, ובחציו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא בהע"ב והס"ג הכלליים שבו, ושם הנה נשארו לעולם, והנה הוא בהע"ב דאות ה' בחציו העליון דשליש האמצעי דהת"ת שבו וכנ"ל סעי' א'.

ודע עוד כי הנה יציאת המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, וכן ההתפשטות הא' שיצא מהם, הנה היה יציאתם ג"כ רק ע"י סוד זיווג ולידה, וע"י סוד עליית מ"ן ותוספות אור ומוחין אשר מלמעלה למעלה, וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י לקמן בסימנים הבאים, עי' סי' ד' אות י"ג סעי' א', וסי' ה' אות י"ז סעי' א', ושם אות י"ט סעי' ב' וסעי' ד', הענין בעומק נורא ע"ש היטיב:

(סעיף ג') **הנה** אמרנו כי יציאת וירידת המ"ה וב"ן הפרטיים הנה לבד מה שהיה יציאתם וגילויים לצורך האור דההתפשטות הא' שיצא מהם עמהם יחד הנה היה ירידתם ג"כ כדי להתצמצם ולהעשות שורש עליון להמ"ה וב"ן הכלליים שיצא מהם אח"כ לצורך ההתפשטות הב' שהם השורש פנימי להם כנ"ל כי המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם חציו התחתון דהס"ג דאות ו' דענינינו שהם כל המציאות אשר מהטבור ולמטה שבו, ונולדו ויצאו מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שהם הנה"י דהע"ב וס"ג ומהם יצאו המ"ה וב"ן הכלליים, ע"ד הזו"ן שנולדו מאו"א.

וכן עד"ז אמרנו על יציאת ההתפשטות הא' דהאזניים כי היה התפשטותו מהאזניים עד שבוה"ז, כדי להתצמצם ולהעשות שורש עליון לאור ההתפשטות הב' דהאזניים, שהוא יצא ונולד מההתפשטות הא' כמו שיתבאר, והרי היה יציאת וירידת שניהם, ר"ל אחד המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' ואחד ההתפשטות הא' הנז', הנה היה יציאת וירידת שניהם כדי להתצמצם ולהעשות לשורש עליון להוציא תולדות למטה, והנה על זה נבאר עתה את סדר יציאת התולדות שיצא מהם.

אמנם דע כי הנה ע"ד שאמרנו בההתפשטות הא' עם המ"ה וב"ן הפרטיים שמקרה אחד לשניהם והם תלוים זב"ז, משום שהמ"ה וב"ן הפרטיים הוא השורש פנימי להם וכנ"ל. כן הוא בההתפשטות הב' עם המ"ה וב"ן הכלליים, הנה הם תלוים ג"כ זב"ז בכל סדר מציאותם, כי המ"ה וב"ן הכלליים הוא השורש פנימי להם וכל מה שנעשה בההתפשטות הב' הנה הוא ע"י מה שנעשה כ"ז בהמ"ה וב"ן הכלליים, כי כל מאורעות הענף הוא מכח השורש, אלא שזה הוא בהעלם וזה הוא בגלוי אך כל מה שנעשה בזה הנה הוא נעשה בזה.

והענין הוא כי הנה כאשר עלו ונסתלקו למעלה, הן המ"ה וב"ן הפרטיים והן ההתפשטות הא' שיצא מהם, הנה היה עלייתם בסוד עליית מ"ן, ונתעוררו ע"י זווגי עליונים למעלה למעלה, עד דיקין דא"ק, אוירא ומ"ס, ומשם הנה היה נמשך תוספות אור ומוחין לאותן המ"ן שעלה, והיינו כי להמ"ה וב"ן הפרטיים, הנה היה נמשך תוספת אור ומוחין, לצורך הולדת המ"ה וב"ן הכלליים, והנה מאותן התוספות אור ומוחין, שהוא השורש להמ"ה וב"ן הכלליים, הנה מזה היה נמשך ג"כ תוספות אור ומוחין להמ"ן דההתפשטות הא' לצורך הולדת האור דההתפשטות הב', כי הנה עליית המ"ן הנה הוא לעולם להמקום אשר לוקח משם, והיה עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים, בהמוחין דהע"ב וס"ג הכלליים. כי משם הם נמשכים, ועליית המ"ן דההתפשטות הא', הנה היה בהמ"ה וב"ן הפרטיים, כי משם הם יצאו ונעשו וכנ"ל, ולכן כאשר נתגלה השורש דהמ"ה וב"ן הכלליים בהתוספות אור ומוחין דהמ"ה וב"ן הפרטיים בעליית המ"ן שלהם כנ"ז, הנה כאשר שכל עיקרן דהמ"ה וב"ן הכלליים הנה הם להיות שורש פנימי להתפשטות הב', וכנ"ל ולכן כאשר עלה האור דההתפשטות הא' למ"ן, בהמ"ה וב"ן הפרטיים לקבל שם תוספות אור ומוחין לצורך הולדות את האור דההתפשטות הב', הנה היה נמשך לו את כל אותו התוספות אור ומוחין אשר לזה, מהשורש דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר שם, ואח"כ כאשר יצא ונולד המ"ה וב"ן הכלליים (שבהס"ג דאות ו' דענינינו בחליו התחתון שמטבורו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול האזניים שבו עד גבול השבוה"ז שבו, בפנימית פנימיותו), הנה יצא אז כנגדם, ונולד ג"כ ההתפשטות הב' דהאזניים מההתפשטות הא', ונתפשט ג"כ מהאזניים דא"ק עד שבוה"ז דא"ק מבפנים ומבחוץ, וכמו שיתבאר לקמן סי' ג', ובהם ר"ל באותן הב' תיקוני דההתפשטות הב' אשר מבפנים ומבחוץ, הנה עומד כנגדם, בפנימית פנימיותם, השורש פנימי להם, והוא המ"ה וב"ן הכלליים הנז', שהם החליו התחתון דהס"ג דאות ו' דענינינו שהוא מהע"ב דאות ה', והוא הא"א להם, אבל ההתפשטות הא' אשר מהם נולדו, הוא האו"א להם, ועכ"פ הוא כי הנה הגם שיציאת ולידת כל ההתפשטות הב' הנה הוא מההתפשטות הא', אך היה נעשה כ"ז, ע"י התוספות אור ומוחין, אשר היה נמשך להתפשטות הא', משורש המ"ה וב"ן הכלליים אשר בהמ"ה וב"ן הפרטיים, ולכן היה כל יציאת ההתפשטות הב', בעת אחד יחד, עם יציאת המ"ה וב"ן הכלליים כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי להם והא"א להם ולכן הם תמיד בפנימית פנימיותם וכנז', וכל מה שנעשה בההתפשטות הב' הוא הכל ע"י קבלתם מאותן המ"ה וב"ן הכלליים כי הם הנשמה לנשמה להם לעולם, ודי בזה כעת, ועי' בזה עוד, עומק דברים הרבה, למטה באות ז' ח', בענין אורות החוטם והפה, והם שייך כולם ג"כ גם בענינינו שהוא באורות האזניים ע"ש, אמנם הנה ראיתי להעתיק כאן מה שכתבתי בזה במהדורא קמא ושם כתבתי אותן הדברים בסגנון אחר קצת והעתיקנו כאן בסעי' בפנ"ע. כי שניהם כאחד טובים, ואין ביהמ"ד בלא חידוש.

[סעיף ד']

הנה אמרנו כי הס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא בחי' האימא הכללי שבהע"ב דאות ה', התופס בו מהחזה שבו עד הטבור שבו [והוא בא"ק מגבול העינים עד גבול שבוה"ז, בפנימית פנימיותו] הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ע"ב וס"ג בחליו העליון שהוא עד הטבור שבו ומ"ה וב"ן הוא בחליו התחתון שהוא מטבורו עד סוף רגליו, והם ג"כ עסמ"ב כלליים, אשר כ"א הוא כלול ג"כ מד', אמנם יציאתם בו הנה הוא רק לאט לאט, כי הנה קודם שהגיע העת להמציאות דאורות האח"פ, הנה לא היה נתגלה עדיין בהע"ב דאות ה' אותו הס"ג כלל, והיה כל מציאותו אז רק עד החזה שבו שהוא עד גבול העיינין דא"ק, וכאשר הגיע העת להגילוי דאורות האזניים, הנה נולד אז בהע"ב דאות ה', חליו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו, והיה לידתו, מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דסוד העסמ"ב שבעיינין, וע"פ סדר התפשטות והסתלקות, ונולד מהם ע"ז הע"ב וס"ג, שהם הליו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהם, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים, שבהם, הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דהאזניים, והיה לידת דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים, ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות, הכל רק בפנימית פנימיותו דהא"ק, ומהם ר"ל משפעת אורם הנה היה יוצא ונמשך ונעשה ההתפשטות הא' דהאזנים, ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות, כי כל מה שנעשה בההתפשטות הא' דהאזניים, הנה הוא הכל רק ע"י מה שנעשה כ"ז, בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, כי הם השורש פנימי להם כנז' ומקרה אחד לשניהם, הן בהתפשטותם והן בהסתלקותם, וכן הם בשיעור אחד שוה, זה כנגד זה, הן בהתפשטותם והן בהסתלקותם, זה לפנים מזה זה בהעלם וזה בגלוי, ועכ"פ הוא כי הנה נתגלה עתה בהע"ב דאות ה', בחליו העליון דהס"ג דאות ו' דענינינו, שהוא עד גבול האזניים דא"ק, ונעשה כ"ז כאשר הגיע העת להגילוי דאורות האזניים, בהתפשטות והסתלקות הא' שבהם, ועי' דברינו בזה לעיל כלל ט"ו ענ"ד אות ב' ותבין יותר.

והנה ע"ד שאמרנו כי ההתפשטות הא' הוא תלוי בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הנז' הן בעיקר כל מציאותם שהוא ענין התפשטותם, והן בענין הסתלקותם, כן הוא ג"כ בענין הפעולה והתכלית הנעשה בהם, ר"ל בכוונת המאציל ית"ש אשר בהם, הנה הם ג"כ תלוים זב"ז, והם שניהם שוים בכל מאורעותיהם, כי כוונת שניהם הוא לתכלית אחד, והוא על התולדה שיצא מהם, אשר שניהם משתתפים בו.

והענין הוא כי הנה נודע בדברינו, כי כוונת כל התפשטות א', הנה הוא אינו עדיין להגילוי העיקרי כלל, כי הרי הוא חוזר ומסתלק ונשאר הוא לעולם למעלה נעלם, אלא הכוונה בו הנה הוא רק, כדי להעשות שורש עליון, ומקום נושא, להתפשטות הב' שהוא תולדתו והוא עיקר המציאות דהתחתון והוא הגילוי העיקרי, כי התפשטות הא' הנה ע"י ירידתו ממקורו והתפשטותו במקום הראוי להתחתון, הנה נתגלם ע"ז להיות שורש עליון להתחתון, וכן משאיר ממנו רשימו במקום שירד, להיות מקום נושא להתחתון, שהוא אבן שתיה, אליו, אך הוא עצמו הנה הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה כי שם הוא מקומו אמנם כאשר שנתגלם ע"י ירידתו להעשות שורש עליון להתחתון, הנה לא נח ולא שקט מלהוציא כחו לפועל והיינו כי הנה אחר שנסתלק ועלה למעלה, הנה עומד שם לבחי' מ"ן לעורר זווגי עליונים, וכדי להמשיך משם אור ומוחין לצורך הולדה התחתון, ונולד ממנו ע"ז האור דההתפשטות הב', שהוא עיקר המציאות דהתחתון, והוא נולד ויוצא מההתפשטות הא', וכן הוא עומד לעולם למעלה לשורש עליון אליו להשפיע בו תמיד.

והנה כל השימוש והפעולה הזה הנה נעשה ג"כ בענינינו, הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים, דהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, והן בהתפשטות הא' דאור האזניים שיצא מהם, כי הרי שניהם היו בהתפשטות והסתלקות כנ"ל והיה התפשטותם כדי להתגלם להעשות שורש עליון לצורך התולדות שיצא מהם, והיינו, כי התולדות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', הנה הוא, המ"ה וב"ן הכלליים, דהס"ג דאות ו' דענינינו שהם חליו התחתון שבו,

שמטבורו ולמטה, ובהע״ב דאות ה׳ הנה הוא, החצי שליש התחתון, מהשליש האמצעי דהת״ת שבו, ובא״ק הנה הוא כ״ז מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה״ז שבו, בפנימית פנימיותו והתולדות דהתפשטות הא׳ דהאזניים הנה הוא כל האור דההתפשטות הב׳ דהאזניים, אשר הם יצאו ג״כ מהאזניים ולחוץ ונתפשטו עד גבול שבוה״ז, ונשארו שם לעולם, לבד הנה״י שבהם שהוא חוזר ועולה תמיד במטי ולא מטי (עי׳ דברינו שם פ״ב אות י״ט, שהעלינו שם. כי מה שעולה במטי ולא מטי, הוא רק אור הכתר לבד, ודלא כהמ״ה בזה, ע״ש.)

והנה היה יציאת ולידת כל ההתפשטות הב׳, רק מהתפשטות הא׳, וכן המ״ה וב״ן הכלליים הם נולדו ויצאו, מהמ״ה וב״ן הפרטיים, כי אחר שעלו ונסתלקו המ״ה וב״ן הפרטיים למקומם, שהוא בהע״ב וס״ג עצמן, הנה נעשו למ״ן והתעוררו ע״י זווגי עליונים למעלה למעלה, עד אוירא ומ״ס דא״ק ומשם היה נמשך תוספות אור ומוחין מרזא דאור א״ס, כי באוירא עלאה הנה שם הוא הגילוי דאור א״ס ונמשך משם התוספות אור ומוחין להמ״ן שעלה, לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, וכן היה ג״כ בהתפשטות הא׳ דהאזניים, כי הנה אחר שחזרו ועלו ונסתלקו, שהוא ההסתלקות הא׳ הנודע בדברי הרב (כי כל ענין התפשטות א׳ וב׳ והסתלקות א׳ וב׳ אשר אמר הרב באורות הפה, הנה היה כ״ז ג״כ כן באורות האזניים וכן באורות החוטם וכמבואר בכ״מ מדברינו, ופשוט הוא למבין,) והנה היה עלייתם, במקום שיצאו משם, שהוא בהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, והיה עלייתם שם בסוד מ״ן, והנה קבלו שם תוספות אור ומוחין, לצורך לידת האור דההתפשטות הב׳ דהאזניים.

והנה היה התוספות אור ומוחין שקבלו שם ההתפשטות הא׳, מאותן התוספות אור ומוחין עצמן אשר לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, והוא ע״פ מה שאמרנו כי המ״ה וב״ן הכלליים הם השורש פנימי להתפשטות הב׳, ולכן היה כל קבלת התוספות אור ומוחין אשר קבלו האורות דהתפשטות הא׳, בעלייתן למ״ן, לצורך לידת האורות דההתפשטות הב׳, הנה היה קבלתם, מאותן התוספות אורות ומוחין עצמן, אשר לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים.

והנה אחר קבלת כל התוספות אור ומוחין הנעשה בשניהם, ר״ל הן בהמ״ה וב״ן הפרטיים והן בההתפשטות הא׳ דאורות האזניים, הנה אחר שנשלמו שניהם בקבלת אור ומוחין בהמ״ן שלהם שעלו, הנה יצאו ונולד מכ״א מהם את כל מה שכוון המאציל ית״ש בהם, והיינו כי מהמ״ה וב״ן הפרטיים הנה יצאו ונולד מהם המ״ה וב״ן הכלליים, שהם חציו התחתון דהס״ג דאות ו׳ דענינינו אשר מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בא״ק מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה״ז שבו בפנימית פנימיותו, וכן נולד אז כנגדם, האורות דההתפשטות הב׳ דהאזניים, ונולדו הם מההתפשטות הא׳, ויצא ונתפשט ההתפשטות הב׳ ג״כ כנגד כל שיעור המשך דהמ״ה וב״ן הכלליים הנז׳, שהוא מהאזניים דא״ק עד שבוה״ז דא״ק, ויצאו הם מהאזניים ולחוץ ג״כ, וכמו שיתבאר לקמן סי׳ ג׳, וכנגדם שהוא בפנימית פנימיותם הנה עומדים המ״ה וב״ן הכלליים הנז׳, כי הם השורש פנימי להם תמיד, והם בבחי׳ א״א להם, כי ההתפשטות הא׳ הוא הא״א להם שמהם נולדו כנז׳, והמ״ה וב״ן הכלליים שהם חציו התחתון דהס״ג דאות ו׳ דענינינו הוא הא״א להם, כי אותן המ״ה וב״ן הכלליים שהם חציו התחתון דהס״ג הנז׳, הנה כ״ז עצמו הנה הוא המלאות דחציו התחתון דהשליש האמצעי דת״ת שבהע״ב דאות ה׳ שהוא הא״א לכל האורות דהאח״פ.

והרי נתבאר לנו מכ״ז כי הנה ע״ד שאמרנו בעיקר המציאות דההתפשטות הא׳ דאור האזניים, כי נעשה עיקר מציאותו מהמ״ה וב״ן הפרטיים, דהע״ב וס״ג הכלליים שבהס״ג, דאות ו׳ דענינינו, ותלוי כל ההתפשטות הא׳ רק על אותן המ״ה וב״ן הפרטיים הן בענין ההתפשטות וכן בענין ההסתלקות וכנ״ל, כן הוא עד״ז ג״כ בענין תכלית הכוונה שבשניהם שהוא על בחי׳ התולדות היוצא מהם, הנה הם תלוים ג״כ זב״ז, והם שניהם לכוונה אחת, היינו על גילוי העיקרי דאורות האזניים, שהוא ההתפשטות הב׳ דהאזניים, כי הרי תולדות ההתפשטות הא׳ הנה הוא ההתפשטות הב׳, ותולדות המ״ה וב״ן הפרטיים הנה הוא המ״ה וב״ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב׳, והרי הם שניהם לכוונה אחת, וכן היה קבלת התוספות אור ומוחין אשר לצורך ההתפשטות הב׳, מאותן התוספות אור ומוחין עצמן אשר לצורך המ״ה וב״ן הכלליים וכנז׳, וכן היה המשכתם ולידתם כאחד, זה כנגד זה, זה מבפנים וזה מבחוץ זה בהעלם וזה בגילוי והרי הם תלוים זב״ז בכל מאורעותיהם, והרי נתבאר לנו עכ״פ, כי כללית כל הס״ג דאות ו׳ דענינינו, הנה שימושו הוא, לשורש פנימי לכל ההתפשטות הא׳ והב׳ דאור האזניים, ולכל מאורעותיהם,

והנה נשלם עתה הס״ג דאות ו׳ בכל הד׳ שמות עסמ״ב שבו, ונשלם בזה מציאותו כולו עד סוף רגליו, וכן נשלם בזה הע״ב דאות ה׳, בבחי׳ האימא שבו, שהוא בכל שליש האמצעי דהת״ת עד הטבור שבו, שהוא מגבול העיינין דא״ק עד שבוה״ז דא״ק, כי מתחילה הנה היה הע״ב דאות ה׳ רק בבחי׳ הא״א וזו״א עלאין שבו. שהוא רק עד החזה שבו, שהוא בגבול העינים דא״ק, ואח״כ ע״י לידת הע״ב וס״ג שבהס״ג דאות ו׳, הנ״ל סעי״א, הנה נשלם הע״ב דאות ה׳ בחציו העליון דשליש האמצעי דהת״ת שבו, שהוא עד גבול האזניים דא״ק, ואח״כ בלידת גם המ״ה וב״ן הכלליים שבהס״ג דאות ו׳, הנה נשלם אז הע״ב דאות ה׳, בהשליש האמצעי כולו דהת״ת שבו שהוא עד הטבור שבו, אשר הוא בגבול השבוה״ז דא״ק.

והנה מכ״ז הרי נתבאר לנו כי כל תהלוכות וסדר ההתהוות דההתפשטות הא׳ והב׳ דאור האזניים הנה הוא רק ע״פ תהלוכות ההתהוות דהמ״ה וב״ן הפרטיים והכלליים שאמרנו, והנה נעשה ההתהוות שניהם ביחד ר״ל בעת אחד ממש כי באותו העת אשר נתפשטו הע״ב וס״ג שבהס״ג דאות ו׳ בההתפשטות המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם, אשר הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא׳ דהאזניים ולכל מאורעותיהם, ור״ל הן לענין מציאת ויציאת ההתפשטות הא׳ דאור האזניים, והן לענין חזרת עלייתם, מה שחזרו ונסתלקו ועלו למעלה ונעשה בהם כ״ז, ע״י המ״ה וב״ן הפרטיים דהע״ב וס״ג הנז׳ אשר היה בהם ג״כ התפשטות והסתלקות, וכנ״ל סעי״ב, והנה נעשה הכל ביחד, ר״ל בעת אחת, כי בעת שיצאו המ״ה וב״ן הפרטיים שבהע״ב וס״ג דהס״ג דאות ו׳, כאשר יצאו הם ונתפשטו מהטבור ולמטה דהס״ג דאות ו׳ עד סוף רגליו, כנ״ל סעי״ב, הנה יצא ונעשה אז ג״כ, באותו העת ממש, ההתפשטות הא׳ דאור האזניים, כי הם תלוים ומיוחדים זב״ז, וכל מה שנעשה בההתפשטות הא׳ דהמ״ה וב״ן הפרטיים, מציאותם, ויציאתם והתפשטותם, הנה נעשה כ״ז אז ג״כ, בההתפשטות הא׳ דאור האזניים, כי המ״ה וב״ן הפרטיים, הנז׳, הם שורש הפנימי אשר להם, ע״ד שאמר הרב במטי ול״מ פ״ג באורות הפה, וכל מה שנעשה בהשורש הנה נעשה כ״ז ג״כ באותו העת ממש בענף ותולדה היוצא ממנו, וכן נעשה אח״כ עד״ז ג״כ ההסתלקות באור דההתפשטות הא׳ דהאזניים, והוא ג״כ בעת ההסתלקות דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, כאשר שחזרו הם למעלה מהטבור דהס״ג דאות ו׳, ובהע״ב וס״ג עצמן שבו, הנה חזר אז עי״ז ג״כ, כל ההתפשטות הא׳ דאור האזניים ועלה הוא ג״כ מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה והנה עמדו אז המ״ה וב״ן הפרטיים בהע״ב וס״ג, בסוד מ״ן, לצורך תולדות המ״ה וב״ן הכלליים דהס״ג דאות ו׳, ועד״ז ר״ל בכח זה, הנה היה בהם ג״כ האור דהתפשטות הא׳ דהאזניים אחר עלייתו למעלה, בסוד מ״ן, לצורך תולדות ההתפשטות הב׳ דאור האזניים.

וכן אח״כ, כאשר יצאו ע״י המ״ה וב״ן הכלליים בהס״ג דאות ו׳ ונתפשטו מהטבור ולמטה שבו ועמדו שם לעולם, הנה בכח זה, ובאותו העת ממש, הנה יצא ונתפשט ג״כ האור דהתפשטות הב׳ דהאזניים ויצאו הם גם מהאזניים ולחוץ ונשארו שם לעולם מהאזניים עד שבוה״ז, אלא כי הם עולים תמיד במטי ול״מ (ע״ד שאמר הרב באורות הפה), ועלייתם במטי ול״מ, הנה הוא, עד אותן המ״ה וב״ן הכלליים שאמרנו, כי אותן המ״ה וב״ן הכלליים שבהס״ג דאות ו׳ דענינינו, הנה הם השורש פנימי להתפשטות הב׳ דאור האזניים, לכל מציאותם. ולכל ענינם, ולכל מאורעותהם

תמיד, וכאשר עולים לינק למעלה הנה הם עולים עד השורש פנימי שלהם, כי שם הם מיוחדים תמיד כנז'.

והרי נתבאר לנו עכ"פ איך שהס"ג דאות ו' דענינינו, בהד' שמות עסמ"ב הכללים והפרטים שבו, הנה הוא השורש פנימי להתפשטות הא' והב' דאור האזניים ולכל הסדר שנעשה בהם ועי' עוד בזה לקמן סי' ג', ושם יתבאר ענין מה שנתייסד ב' שמות לשורש פנימי דכ"א, כי הרי אמרנו שהשורש פנימי להתפשטות הא' הוא, הב' שמות דע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' דענינינו, והשורש פנימי להתפשטות הב', הם הב' שמות דמ"ה וב"ן שבהס"ג דאות ו' ויתבאר שם, ענין הצורך דהב' שמות מהו השימוש והפעולה דכ"א ע"ש:

(ז)

מ"ה

[סעיף א'] **הוא** המ"ה מהד' שמות עסמ"ב הכלול בהע"ב דאות ה', והוא בחי' ז"א שבו, ונודע הוא כי ז"א הנה שורשו ועלמותו הוא מהדעת והוא כולל כל הו"ק (עי' שער הפרצופים דרוש ב' ופרצופי זו"ן פ"א), אמנם משום צורך גילויו למטה, להוציא ולהמציא את כל התחתונים, ולהיות סיבתם תמיד, בכל ענייניהם כי הוא ית"ש הוא סיבת הכל תמיד ור"ל שכל מה שנעשה בהם תמיד, מראשית מציאותם עד סוף תכליתם הוא רק בשפעו ההוה תמיד בלי הפסק כי על זה נאמר וידעת היום והשבות אל לבבך כי יהו"ה הוא האלהי"ם בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ולזאת הנה נתגלם וירד, ונעשה כל מקומו וגילויו בא"א רק בנה"י, וכ"ז הנה הוא בז"א דאצילות, שניתן לו מקומו בהנה"י דא"א, ולמטה מהפרסא שבו, והוא מטעם הנז', שהוא משום צורך גילויו למטה, אמנם בענינינו, שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דעקודים, הנה באשר, שכל העקודים כלו, הוא עדיין ג"כ מכלל העולמות דא"ס, (עי' סדר אצילות בקיצור פ"א, והגר"א ספד"צ פ"א דה"מ אבא יתיב) ואין באותו הא"א, שהוא הע"ב דאות ה' שום בחי' פרסא כלל ח"ו, לכן הנה עומד הז"א שבו, מיוחד בשורשו שהוא הדעת, והוא נמשך כולו כאחד, אחוז בהג"ר, עד סופו כולו, והגם שעיקר גילויו הוא באמת כאן ג"כ רק מהטבור ולמטה שבו. והוא אורות החוטם אשר עיקר גילויים הוא רק מתחת השיבוה"ז ולמטה עכ"ז הנה יציאתו הוא מהחוטם, והתחלתו הוא תיכף וסמוך להאזניים. כמו שיתבאר למטה, והרי הוא למעלה הרבה מהטבור שבו, וכ"ז הוא מהטעם הנז', כי כאן הנה עומד הז"א מיוחד בשורשו, והוא אחוז בהג"ר ממש, ויתבאר עוד בזה לקמן בדברינו בעהית"ש:

[סעיף ב'] **אמנם** הנה עיקר מציאותו וגילויו דאותו המ"ה, שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', הנה הוא באמת ג"כ רק בהנה"י שבו, והוא במקום החג"ת דא"ק, ר"ל מתחת השבוה"ז שבו עד החזה שבו. והוא מה שנודע שהמ"ה הוא בחג"ת והוא הז"א, (עי' עגולים ויושר ענ"ה, ובפרצופים דרוש ב' ובהגהמש שם) כי כן הוא בשורש השרשים אשר בענינינו שהוא הז"א דכללות האח"פ, והוא המ"ה דענינינו, הנה הוא בחג"ת דא"ק

ועומק הענין בזה הוא (עי' לקמן אות ה' סעיף ה' בענין זה באריכה קצת) כי סוד אותו המ"ה, הנה הוא נמשך מהמ"ה דהמ"ס, אשר בסי' א' אות ג', שהוא שורש האצא שבא"ק אשר הוא מהגרון עד החזה שבו, וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' א' ע"ש, והמ"ה דענינינו הנה שורשו הוא מאותו המ"ה דאות ג', והיינו, כי הנה הע"ב דאות ה', הרי מבואר הוא מכל דברינו לעיל. שהוא מכללות כל העסמ"ב דהס"ג דהמ"ס שבסי' א' אות ב', והרי הוא הנה"י דהע"ב דאות ה' ג"כ משורש הנה"י דהס"ג דאות ב' אשר הוא מתלבש וכולל את המ"ה דאות ג', כי כן הוא לעולם סדר התלבשות מכל עליון לתחתון, שהנה"י דהעליון הוא מתלבש וכולל את כל התחתון, והרי נמצא מזה ממילא כי גם הע"ב דאות ה' אשר הוא מכללות כל הס"ג דאות ב' הנה הוא ג"כ כי הנה"י דהע"ב דאות ה' הנה הוא כלול בהעלם גם מכל אור המ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', והנה מאותו אור המ"ה דאות ג' הכלול ונמשך בהנה"י דהע"ב דאות ה', הנה מזה נעשה ויצא בו כל המ"ה דענינינו, והרי נמצא כי עיקרו דהמ"ה דענינינו הנה הוא באמת ג"כ רק, בהנה"י דהע"ב דאות ה', כי שם הנה הוא יוצא משורשו הנעלם, שהוא אור המ"ה דאות ג' הנכלל שם, וכבר אמרנו לעיל סי' א', כי הגילוי דהמ"ה דאות ג', הנה הוא בא"ק, מהגרון שבו עד החזה שבו, ולכן הוא ג"כ בהמ"ה דענינינו, הנה נעשה עיקר גילויו ג"כ רק מתחת השבוה"ז ולמטה, שהוא בהנה"י שבהע"ב דאות ה' אשר מהטבור ולמטה שבו, והוא מתחת השבוה"ז דא"ק ולמטה עד החזה דא"ק, כי שם הוא ג"כ המקום דשורשו הנעלם, שהוא המ"ה דהמ"ס דאות ג', והרי נתבאר לנו עכ"פ, כי המ"ה דענינינו שהוא המ"ה שבהע"ב דאות ה' והוא הז"א שבו, הנה עיקר מקומו וגילויו הנה הוא בחג"ת דא"ק, שהוא מתחת השבוה"ז עד החזה שבו, והוא בהנה"י דהע"ב דאות ה' שהוא מהטבור ולמטה שבו, ושורשו הנעלם הנה הוא מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' שהוא מנה"י דהס"ג דאות ב':

[סעיף ג'] **והנה** אחיזתו בהנה"י דהע"ב דאות ה', אחיזתו שם בדיוק, הוא בסדר זה, כי הנה אותו המ"ה דענינינו הרי הוא כלול ג"כ מי' ספי', והנה הכתר שבו הוא מהטבור דהע"ב דאות ה' עד סוף הגוף שבו שהוא בהשליש תחתון דהת"ת שבהע"ב דאות ה', והחב"ד שבו הם בהג' פרקין עלאין דהנה"י שבהע"ב דאות ה', והחג"ת דהמ"ה הם בהג' פרקין האמצעים דהנה"י, אמנם אין הכוונה על הנה"י החיצונים אלא על הנה"י הפנימים, ור"ל כי הנה ישנם בהנה"י י"ג בחי' (והיסוד שהוא המכריע, כולל כולן, והוא סוד הי"ג בריתות, י"ג תיקונים, עי' לקו"ת פ' קדושים במלות שעטנז) עשרה הם בנצח הוד, והם תרין כוליין, תרין ביעין, תרין שוקיים, תרין ירכין. תרין רגלין. וג' הם ביסוד, הג' פרקין שבו, כי התחלתו הוא מהטבור על שתי הכליות, והוא הפרק העליון שבו, שהוא מבפנים להגוף, ופרק ב' הוא אותו החלק אשר מחוץ להגוף, והג' הוא העטרה והנה החב"ד דהמ"ה הנה הם מהתרין כוליין ומהפרק עליון דהיסוד, שהם הג' פרקין עלאין דהנה"י הפנימים והחג"ת דהמ"ה הם מהתרין ביעין שהם מהפרקין האמצעין דנצח הוד, והם ג"כ פנימיים ומהפרק אמצעי דהיסוד אשר מחוץ לגוף, והנה"י דהמ"ה, הנה הנצח הוד, הנה הם מהתרין שוקיים דהע"ב דאות ה', והיסוד דהמ"ה, הנה הוא אין לו באמת על מה לסמוך, והוא בא רק בסוד תוספות, כי כן הוא לעולם בכל בחי' יסוד, כמ"ש בזוה"ק בראשית י"ז א', וע' נסירה פ"ה ובכ"מ, והמלכות דהמ"ה דענינינו הנה היא נכללת באורות הפה שהוא בהב"ן דאות ח' אשר אחיזתו הוא בהב' בחי' אחרונות דהנה"י וכמו שיתבאר בעה"י לקמן, והרי נתבאר בכ"ז, על הי' ספי' דהמ"ה דענינינו, אחיזתם בדיוק, בהנה"י דהע"ב דאות ה'.

[סעיף ד'] **אמנם** הגם כי עיקרו הוא רק בהנה"י דהע"ב דאות ה', שהוא למטה מהשבוה"ז דא"ק, אך כבר אמרנו לעיל סעי' א', כי עכ"ז. הנה הוא יוצא ומתגלה ונמשך, מהחוטם דא"ק, והוא האורות דהחוטם, והוא משום רוממות מעלת העקודים, הנה עומד אותו המ"ה, שהוא הז"א דכללות האח"פ הנה עומד הוא מיוחד בשורשו שהוא הדעת, והוא אחוז בהג"ר עצמן, ולכן הוא יוצא ומתגלה מהחוטם דא"ק, שהוא למעלה הרבה מהטבור דהע"ב דאות ה', וכנ"ל סעי' א' כ"ז.

והסיבה בזה הוא, כי הנה הנה"י דהע"ב דאות ה' הגם שמקומם הוא למטה משבוה"ז דא"ק, עכ"ז הנה לצורך לידת אותו המ"ה דענינינו, הנה עלו אז למעלה מהטבור שבהע"ב דאות ה' שהוא למעלה משבוה"ז. דא"ק, ונכללו הנה"י בחג"ת

שבו וכן בהחג״ת דהאו״א שבו העומדים שם, וניתנו משם המ״ה דענינינו עם הב״ן אשר לקמן אות ה׳ הנה ניתנו) בסוד העיבור במעי האימא, כי הגם שאותו המ״ה הוא מנה״י דא״א, אך מציאותו הוא נעשה ע״י האו״א ובאמצעותם דוקא, ולכן עלו הנה״י דא״א שבהע״ב דאות ה׳, בהחג״ת שלו, אשר שם עומדים האו״א שבו, וניתנו ע״ז בסוד עיבור במעי האימא, וממנה הוא נולד ויוצא, והוא ע״ד הז״א דאצילות אשר הוא מהנה״י דא״א דאצילות ובאמצעית האו״א דאצילות, והיה לידתו ג״כ ע״י עליית נה״י דא״א בחג״ת שלו, כמ״ש בעיבורים פ״ב, אמנם באצילות הנה אחר שנולד ז״א ויצא לחוץ והנה נתפשטו אז ג״כ הנה״י דא״א למקומן שהוא למטה מהטבור (וכמ״ש במבו״ש שער ה׳ ח״א פ״ה, מ׳ ע״א), ושם הנה עומד הז״א, בכל קומתו רק למטה מהטבור דא״א, שהוא למטה מהפרסא, והפרסא מפסיק ביניהם. והוא סוד מה שנאמר, שמות כ״ו, ל״ג, והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין קודש הקדשים. וכמ״ש בזוה״ק בראשית ל״ב ב׳ ל״ג א׳ ובספד״צ רפ״ה, ואמר. לכם כי הנה לעת קץ תיקון האחרון הנה יתבטל הפרסא ויזדכך ולא יהיה אז הבדל כלל, ע׳ ספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף כ״ה סי׳ ד׳ וזהו שאמר לכם, ור״ל שהוא רק עתה, כי אור א״א הוא נעלם עתה והוא רק עד לעתיד לבוא, (ואולי הוא מרומז עוד מ״ש בתו״כ פ׳ אחרי, אהרן באל יבא, ולא משה באל יבא והרי היה מותר למשרע״ה לכנוס בקה״ק בכל ע״ת, ולא היה הבדל לפניו בין הקודש לקה״ק).

ועכ״פ הוא כי, באצילות הנה אחר שחזרו הנה״י דא״א למקומן ועומד הז״א בהנה״י, הנה מפסיק שם הפרסא בין ז״א לעיקרו של א״א, משא״כ בענינינו בהמ״ה שהוא הז״א שבהע״ב דאות ה׳, הנה מאחר שנעשה מציאותו ע״י עליית נה״י בחג״ת, שהוא למעלה מהטבור שבהע״ב דאות ה׳, הנה נשאר שם אור עצמותו לעולם גם אחר שירדו הנה״י למקומן, ועומד אותו המ״ה דענינינו מיוחד לעולם בשרשו ואחוז בהג״ר, וכנ״ל סעי׳ א׳, והוא משום רוממות מעלת העקודים אשר שם שולט השם ס״ג, ולכן הנה עומד שם המ״ה לעולם בהס״ג עצמו, והוא גילויו אשר באורות החוטם, שהוא עדיין בגבול הס״ג עצמו, כי מקומו דהס״ג הרי הוא עד שבוה״ז כנ״ל אות ו׳, והרי אחוז המ״ה בהס״ג עצמו, משא״כ בז״א דאצילות הוה התחלתו רק למטה מהטבור, שהוא אחר שמכתיים כל הס״ג כולו, כמ״ש באו״א פ״ג. אלא שמתפשטים או״א בהנה״י שלהם ומתלבשים בז״א עכ״פ, אבל מציאותם גופא הנה הם למעלה מז״א לגמרי, משא״כ בענינינו הנה הוא אחוז לעולם בהס״ג עצמו, והוא משום רוממות מעלת העקודים כנז׳.

אמנם עיקר גילויו דהמ״ה דענינינו, הנה הוא באמת ג״כ רק מתחת הטבור דהע״ב דאות ה׳, שהוא מתחת השבוה״ז דא״ק, והוא אורות החוטם אשר עיקר גילויים הנה הוא, מהשבוה״ז עד החזה, אבל משבוה״ז ולמעלה, הנה הם כלולים באורות האזניים. ואינו ניכר אורם, ע״ד שרגא בטיהרא.

והנה ע״י אותו המ״ה הנה נשלם הע״ב דאות ה׳ בבחי׳ הנה״י שבו ג״כ (ור״ל באותן הבחי׳ דהנה״י אשר אותו המ״ה נמשך מהם, וכנ״ל בסעי׳ ג׳), כי מקודם הנה היה מציאותו, רק עד סוף הס״ג דאות ו׳ שהוא רק עד הטבור שבו שהוא בשבוה״ז דא״ק, אך ע״י המ״ה דענינינו שהוא הז״א שבו אשר הוא מהנה״י שבו כנ״ל סעי׳ ג׳ הנה נשלם מציאותו עד החזה דא״ק, אמנם כ״ז לא נעשה אלא רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב׳ דאור החוטם וכמו שיתבאר עומק הענין בזה למטה בעהי״ת.

סעיף ה׳.

והנה סדר לידת אותו המ״ה דענינינו שהוא הז״א שבהע״ב דאות ה׳, כי הנה אמרנו שמציאותו הוא, מהנה״י דהע״ב דאות ה׳, ע״י עלייתן למעלה, תלת כלילן בתלת, נה״י בחג״ת, ובאמצעית או״א ור״ל יסו״ת, ע׳ הולדת או״א פ״ג, והיה לידתו מהאימא שבו שהיא הס״ג דאות ו׳, והנה היה לידתו ע״י סדר התפשטות והסתלקות הנודע בדברינו, והוא סוד מ״ש בזוה״ק בכ״מ (בראשית כ״ט א׳, לך פ״ו סע״ב, וישלח קע״ב א׳, ועוד בכ״מ) כד סליק ברעותיה למברי עלמא, ואמר הרב בסוף דרושי נקודות, כי עומק הכוונה הוא על סוד עליית מ״ן, שעלה אז בעצמו, מהאורות התחתונים, ולכאורה אין ביאור להדברים, כי איזה אורות תחתונים היה שם, אך סוד הכוונה הוא, כי כל אור עליון כשנאצל, הנה נרשם בו בהבחי׳ התחתונית שבו כל ערכי האורות והכחות כולם אשר לכל העולמות שהיו עתידין להבראות, וכל זה נתייסד מהמאציל ית״ש גם בהאור היותר עליון אשר מאחר אמתתו הנעלמה ור״ל גם בקו דא״ס ית״ב, וכאשר הגיע העת להמציאות דכל עולם, הנה נתעורר אותו הכח לצאת לפועל, ולא נח ולא שקט, ומעורר באותו אור העליון אשר רשום שם, ומורידו למטה, באותו המקום הראוי לו, וזהו סוד עומק סיבת כל ענין התפשטות ראשון, שנתפשט האור עליון במקום הראוי להתחתון, כי ע״י התפשטותו באותו המקום, הנה נתגלה בו כל כחותיו הראוי אליו, ולצאת למציאות לעצמו, וכן גם ע״י התפשטות אור העליון אשר נתפשט לצורך שימוש זה והרי נתפשט וירד ממקום כבודו בשביל התחתון, הנה נתלמה ע״ז בעצמותו להיות ראוי להעשות שורש עליון להתחתון וכ״ז הנה הוא ע״י שאותו הרושם אור שהוא השורש להתחתון הוא מכריחו לכ״ז והנה אחר שנעשה כל הכוונה הזה ע״י ההתפשטות, ונשלם אותו הרושם אור, על תכונתו, לצאת למציאות בפנ״ע למציאות אותו העולם שירד בשבילו, הנה חזר כל אותו ההתפשטות למקומו ונסתלק ועלה, כי עיקר האור עצמו הרי מקומו הוא רק למעלה וגם הרושם אור אשר להתחתון הגם שעיקר מקומו הוא להיות למטה, עכ״ז הנה עלה הוא ג״כ עם כללות אור העיקרי, כדי לקבל שם תוספות אור וברכה לצאת למציאות שלם ולעולם מלא כי הרי לא היה בתחילה רק רושם אור וכח לבד ולכך חזר ועלה למעלה כדי להשתלם, והנה בעלייתו למעלה, הנה נעשה שם בסוד מ״ן, לעורר זווגי עליונים כי כן הוא הסדר לעולם כאשר שהתחתונים מוכנים ומעוררים את עצמם לקבל, אז העליונים משפיעים, ולכן עתה כאשר שנתגלה הרושם אור, ע״י ההתפשטות להיות כלי מוכשר לקבל, וכן גם האור העיקרי, הנה נעשה הוא, ע״י התפשטותו, מיועד להיות שורש עליון אליו, וכנז׳, והרי נעשה בזה הוא ג״כ, כלי מוכשר, לקבל את השפע, ככל הראוי להשורש להשפיע, ומאחר שהן הרושם אור, והן האור העיקרי, הנה נעשו שניהם בבחי׳ כלי מוכשר לקבל, הנה חוזרים ועולים למעלה, שניהם יחד בכללות אחת, כי עדיין לא נפרד הרושם אור מהאור העיקרי, והם שניהם עדיין אור אחד ממש, וחוזר האור ומסתלק ועולה למעלה, ונעשה שם בסוד מ״ן, לעורר זווגי עליונים, ומקבל שם האור, תוספות אור ומוחין, ומשפיע בהרושם אור שרשום בו, ומתקנו ומשלימו לקומה שלימה ועולם מלא, ואח״כ הנה יוצא ממנו, בסוד לידה ממנו, והוא ההתפשטות הב׳, שיוצא מהאור העליון שהיה כלול בו מתחילה, ויוצא ומתפשט ממנו לחוץ, ונעשה לעולם שלם בפנ״ע ומדרגה בפנ״ע, למטה לגמרי מהעליון, והאור העיקרי העליון הנה הוא עומד עליו לעולם ומקיפו ומשפיע בו מלמעלה, והוא האור העיקרי מההתפשטות הא׳ אשר עלה ונסתלק והוא נשאר ועומד לעולם למעלה, אבל המציאות דעולם התחתון, הנה הוא נעשה רק, מהרושם אור, שהיה כלול בו מתחילה, ויצא לעצמו ע״י ההסתלקות, כי ע״ז הוא נעשה ונשלם, ע״י שהיה ההסתלקות, בסוד מ״ן וכנז׳.

והנה על אותו הרושם אור, שנתקן ונשלם ע״י ההסתלקות, וממנו נעשה העולם ע״י שהיה ההסתלקות בסוד מ״ן, הנה על זה אמר הזוה״ק הנ״ל, כד סליק ברעותיה למברי עלמא כי הנה היה עלייתו בסוד הרצון, שהוא הרעוא דרעוין, ועלה שם לקבל אור ומוחין, וכמו שאמר הרב כי היה הסליקו בסוד מ״ן, וכנ״ל, והוא מובן ע״פ כל מה שאמרנו, וכבר אמרנו

כי אותו הרושם אור הנה הוא נתייסד בתחילה בכל אור העליון לצורך התחתון אלא שלא נתגלה ולא נתעורר עד שהגיע העת והשלימות דאותו העולם ועליו אמר הרב, בדרושי נקודות בסופו, שהיה העלייה מהאורות התחתונים, כי אותן הרושמי אורות הרי הם נאצלו בכל עליון והיו עומדים בו גם מתחילת אצילותו רק לצורך התחתון, והרי מבואר היטב הרושמי אורות שהם אורות התחתונים ומה גם כי הנה כל עמידתם באורות העיקרים הוא רק בסיומם ובסופם דכ"א, ובמ"א כתבתי כי הם נרשמים שם בסוד העטרה, ודי בזה, והנה יצאתי מן הענין לדבר אחר, עבור שנתחדש לי אותן הדברים כעת, ועיקר המקום הנאות להם הוא לעיל בתחילת הספר, וכן אקוה לסדרו שם, בעה"י שמו ועי' עוד לקמן סי' ד' אות י"ג סעי"א, [ועי' לעיל כלל א' ענף ב':

[סעיף ו]

ונחזור לענין כי הנה המ"ה דענינינו שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה' הנה הוא נולד מהאימא שבו שהוא הס"ג דאות ו' וע"י סדר התפשטות והסתלקות, והיינו כי נתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים מהס"ג דאות ו' ור"ל המ"ה וב"ן הפרטיים מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו (כי כ"א הרי הוא כלול מעסמ"ב) הנה נתפשטו הם ממעלת ומדרגת דאור האזניים, למעלת ומדרגת דאור החוטם כי הרי אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו'. הרי הם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור האזניים וכנ"ל אות ו', והנה נתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, ממדרגת שורש פנימי דאור האזניים, למדרגת שורש פנימי לאור החוטם, והנה הוא בא"ק, משורש גבול האזניים שבו עד שורש גבול החוטם שבו, ואח"כ הנה חזר אותו ההתפשטות ונסתלק, ועלה למקומו, ע"ד כל התפשטות א' שחוזר ומסתלק, כנ"ל סעי' ה', ונעשה שם בסוד מ"ן לעורר זווגי עליונים, ולקבל תוספות אור ומוחין, ונולד ע"ז אור המ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', והוא המ"ה דענינינו, אמנם הוא כי הנה אותו המ"ה הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ומה שנולד בו עתה ע"י התפשטות והסתלקות המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו' ככל הנז', הנה הוא רק הע"ב והס"ג דאותו המ"ה שהוא חציו העליון שבו אשר עד טבורו, אמנם, הוא מציאותי העיקרי שבו, וכנודע שעיקרו דכל פרצוף הוא רק חציו העליון אשר עד הטבור, כי מהטבור ולמטה הוא הנה"י שהם לבר מגופיה כנודע, והנה אותו החציו העליון דהמ"ה שאמרנו, שהוא הע"ב וס"ג שבו, והוא עיקרו הנה מקומו הוא בא"ק, מסיום שורש גבול האזניים שבפנים עד שורש גבול החוטם שמבפנים כי בגבול החוטם דא"ק הנה שם הוא מקום הטבור דהמ"ה דענינינו ועד שם מגיע הע"ב וס"ג הכלליים שבו שהוא חציו העליון שבו, והנה שימושו ופעולתו דאותו החציו העליון דהמ"ה, שהוא הע"ב והס"ג שבו כנז', הנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא השורש פנימי להאור דהתפשטות הא' דהחוטם כי הנה ישנה שורש פנימי לכ"א מהאח"פ אשר ממנו הוא נובע ונמשך וכן אליו הוא חוזר ועולה תמיד במטי ולא מטי, כמ"ש הרב באורות הפה, בשער מטי ולא מטי פ' ג"ד, והנה השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם, הנה הוא החציו העליון דהמ"ה דאות ז' דענינינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו. וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה.

אמנם הנה כאן יש מקום קושיא, כי הרי אמרנו שמה שנולד עתה, הוא הע"ב והס"ג דהמ"ה, חציו העליון שבו, ואמרנו שמקומו הוא, מגבול האזניים שמבפנים, עד גבול החוטם שמבפנים, ואמרנו שלידתו הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו', והרי הוא לכאורה סתירה מניה וביה, כי הרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים, הרי הם רק מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו שהם השורש להתפשטות הב' דאור האזניים, אשר מקומם הוא בא"ק מגבול האזניים עד שבוה"ז, והמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו, הנה מקומם הוא בדיוק, מגבול הפה שמבפנים עד גבול שבוה"ז שמבפנים. וכמו שיתבאר בעה"י כ"ז בביאור היטב לקמן סי' ג' וא"כ הרי איך אמרנו כי החציו העליון דהמ"ה דענינינו, אשר הוא נולד מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים, הנה מקומו הוא מהחוטם ולמעלה עד האזניים הרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים, אשר מהם הוא נולד ויוצא, והם שורשו, הנה מקומם הוא רק מהפה ולמטה, ואיך אפשר שיוצא הוא מהם מהחוטם ולמעלה.

אך הענין הנה הוא, ע"פ מה שאמרנו לעיל סעי' ד' כי לצורך לידת המ"ה דענינינו הנה עלו הנה"י דהע"ב דאות ה' בהחג"ת שלו וכן בהחג"ת דהאו"א שבו, ע"ד שאמר הרב בעיבורים פ"ב בענין לידת ז"א דאצילות, אלא כי באצילות הנה כאשר חזרו הנה"י דאו"א להתפשט מהטבור ולמטה הנה ירד הז"א ג"כ כולו למטה, וקבע מקומו שם, משא"כ בהמ"ה דענינינו, הנה נשאר לעולם התחלתו למעלה והוא בסיום האזניים דא"ק, ועומד חציו העליון מגבול האזניים, עד גבול החוטם, מבפנים שהוא בהחג"ת דהע"ב דאות ה', וכן הוא אחוז שם ג"כ בהס"ג עצמו דאות ו' שהוא בהמ"ה וב"ן הכלליים עצמן שבו אשר מקומם הוא ג"כ מגבול האזניים דא"ק ולמטה, הגם שתחילת התהוותו דהמ"ה דענינינו, הרי היה רק מהתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג, אשר הם רק בסיומו דהס"ג, שהוא בשבוה"ז דא"ק, אך ע"י עליית הנה"י בחג"ת כנז', הנה נשאר מיוחד שם התחלתו לעולם, תיכף מסיום האזניים ולמטה, והוא משום רוממות מעלת דאורות האח"פ וכנ"ל סעי' ד'.

אמנם הנה ראוי לדעת, כי כל ענין התפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים אשר לצורך לידת המ"ה דענינינו שאמרנו כאן, וכן כל ההתפשטיות שבענין זה המבואר בדברינו, הנה הוא רק מעין ודוגמא וברמז רושם לבד, כי כל אותן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' אשר בהע"ב דאות ה' הנה כבר אמרנו שהם נעלמים מאד, כי כל הע"ב דאות ה' הרי הוא רק בחי' הא"א לכל כלל האורות דהאח"פ, והס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שבו, הם כולם למעלה הרבה מכל האורות דהאח"פ והם רק השרשים פנימיים להם, והרי אין להבחין בהם באמת, התפשטות והסתלקות שהוא בחי' ירידות ועליות, כלל, אלא שכל מה שאמרנו בזה, הנה הוא רק מעין ודוגמא וברמז רושם לבד.

וזהו מה שאנו רואין כי כל אורות האח"פ הם כולם אגודים ואחודים זב"ז ומשתתפים זה עם זה, כי הרי אורות החוטם אשר עיקר גילויים הוא רק מתחת השבוה"ז ולמטה, עכ"ז הנה הם מתחילים מן החוטם, והרי אגודים ואחודים אורות החוטם באורות האזניים כל משך המקום אשר מהחוטם עד שבוה"ז וכן אורות הפה אשר עיקר גילויים הוא רק מתחת החזה ולמטה עכ"ז הנה הם אגודים ואחודים גם עם אורות האזניים, בכל משך המקום אשר מהפה עד שבוה"ז, ועם אורות החוטם, בכל משך המקום אשר מהפה עד החזה, והרי עכ"פ הוא כי כל אורות האח"פ הנה הם כולם אגודים ואחודים זב"ז, ומכש"כ הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו', ז' ח' שהם השרשים פנימיים שלהם שהם מיוחדים באחד, והרי לא שייך לומר בהם התפשטות והסתלקות ממש, שהוא ירידות ועליות מזה לזה (וככל התפשטות והסתלקות הנאמר בכל מקום, שהכוונה הוא, שהעליון מתפשט בהקלה התחתון שלו, ויורד ומתפשט ממקומו, במקום העתיד להתחתון, וכדי להעשות שורש להתחתון, ואח"כ הנה הוא חוזר ומסתלק ועולה למקומו, הרי לא שייך להאמר כל זה, בהאורות דאח"פ מזה לזה, ומכש"כ בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח') מאחר שאינם חלוקים במקומם, להיות זה למעלה מזה ממש. אלא שהם אחודים זב"ז, וזה עם זה, כנז', ולא היה כאן בחי' התפשטות והסתלקות, אלא רק בהעלם ובמעלה ובמדרגה, כי הנה נתפשטו ממעלת ומדרגת דשורש פנימי דאור האזניים, שהוא מבפנים לכולם, למעלת ומדרגת דאור החוטם

שהוא בתיכונית, וכן משם למעלה ומדרגת אור הפה שהוא בחיצונית, אבל כ"ז הנה היה רק מעצמו על עצמו, שהוא מניה וביה, כי הם כולם אחד, והרי היה ההתפשטות וההסתלקות כאן רק מעין ובדוגמא כנז', והבן, ודע זה:

[סעיה ז']

אמנם מה שאמרנו כי חציו העליון דהמ"ה דעניינו שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הם השורש לאור דהתפשטות הא' דאור החוטם, הנה אין הכוונה על הע"ב והס"ג עצמן כי זה אי אפשר, שהע"ב והס"ג הם נסתרות וכל גילויים הוא לעולם רק ע"י הנה"י שלהם, ומה גם כי הרי אמרנו שמקומם הוא מכנגד גבול החוטם ולמעלה אמנם הכוונה הוא כי הנה אותן הע"ב והס"ג הרי הם כלולים ג"כ כ"א מד' וכאשר הגיע העת להתפשטות הא' דאור החוטם הנה נתפשטו ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, מן הכח לפועל, ונתפשטו וירדו מכנגד גבול החוטם ולפניו ולמטה עד כנגד גבול החזה דא"ק ולפניו, וכן הוציאו כנגדם מן החוטם ולחוץ את האור דהתפשטות הא' דהחוטם ונתפשט מן החוטם עד החזה מבחוץ והרי נמצא כי מה שבחציו העליון דהמ"ה דעניינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו הם השורש פנימי לאור התפשטות הא' דהחוטם, הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה הם אשר נתפשטו מחציו ולמטה דהמ"ה דעניינו, שהוא מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, והוא מגבול החוטם, ולמטה דא"ק עד גבול החזה שבו מבפנים, ומהם ר"ל מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים אשר נתפשטו מחציו ולמטה מבפנים הנה יצא כנגדו ונמשך אור ההתפשטות הא' דהחוטם מבחוץ ג"כ מהחוטם עד החזה והרי נעשו אותן הע"ב וס"ג שהוא החציו העליון דהמ"ה השורש פנימי לאור החוטם רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם אשר נתפשטו מחציו ולמטה, והנה היה יציאת אותן המ"ה וב"ן הפרטיים מן הכח אל הפועל, והתפשטותם מהטבור ולמטה דהמ"ה שהוא מן גבול החוטם דא"ק ולמטה עד החזה הנה היה כ"ז לצורך יציאת האור דהתפשטות הא' דהחוטם שיצא ע"י כנז'.

אמנם האמת הוא כי כן יציאת אותן המ"ה וב"ן הפרטיים והתפשטותם מהטבור ולמטה דהמ"ה הנז' שבהע"ב דאות ה' וכן יציאת ההתפשטות הא' דאור החוטם אשר יצא מהם ונתפשט מהחוטם דא"ק עד החזה שבו הנה שניהם לא היו לכוונת עצמן אלא, לכוונת תכלית אחד עיקרי, אשר נעשה ע"ז ג"כ והיינו כי הנה התפשטות אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' אשר נתפשטו מהטבור ולמטה דהמ"ה, הנה היה עיקרו, להיות לבחי' התפשטות ראשון, לצורך המ"ה וב"ן הכלליים והעיקרים שבו, שהם המלכות דחציו התחתון שמטבורו ולמטה, אבל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים עצמן, הנה באמת הם חוזרים ומסתלקים ועולים למעלה כי אין מקומם למטה כלל. שהרי הם מהע"ב והס"ג דהמ"ה דעניינו שהם חציו העליון שבו אשר מהטבור שבו ולמעלה ומקומו הוא מהחוטם דא"ק ולמעלה עד האזניים ר"ל מגבול החוטם שמבפנים עד גבול האזניים שמבפנים ושם הוא המקום ג"כ המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' והרי אין מקומם לצאת בו ר"ל בהמ"ה דעניננו מהטבור שבו ולמטה כלל. אך כל יציאתם שם הנה היה רק להיות להתפשטות ראשון להמ"ה וב"ן הכלליים שהם חציו התחתון דהמ"ה דעניינו אבל הם עצמן הנה הם חוזרים ומסתלקים ועולים בהע"ב וס"ג עצמן שבו, שהוא מהטבור ולמעלה שבו שהוא בא"ק, מהחוטם ולמעלה עד האזניים, וכן עד"ז ההתפשטות הא' דאור החוטם, אשר יצא לחוץ ונתפשט מהחוטם עד החזה, הנה מאחר שמקורו הוא, מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג הכלליים, הרי אין מקומו לצאת בחוץ כלל, ולא למטה מהחוטם כלל, ולכן חזר באמת כל אותו ההתפשטות הא' ג"כ ונסתלק ועלה למעלה, ונעשה שם שורש עליון להתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא המלכות העיקרי אשר מהחוטם ולמטה עד החזה וכן הוא לעולם מבחוץ ג"כ.

ועכ"פ הוא כי כל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שהם השורש פנימי לאור דהתפשטות הא' דהחוטם, עם אור ההתפשטות הא' עצמו, הנה שניהם הם לכוונת תכלית אחד, שהוא להמלכות דחציו התחתון דהמ"ה שבעניינו, ולהאור דהתפשטות הב' דהחוטם שיצא ממנו, כי החציו התחתון דהמ"ה אשר מהטבור ולמטה שבו, והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה מקומם הוא בא"ק, מכנגד גבול החוטם מבפנים, עד כנגד גבול החזה שבו מבפנים, ואלו המ"ה וב"ן הכלליים, הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהחוטם, אשר יצא מהחוטם ולחוץ ג"כ ונתפשט עד החזה, ויצא ההתפשטות הב' דאור החוטם מההתפשטות הא' אחר הסתלקותו, וכן היה יציאת המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דעניינו מהמ"ה וב"ן הפרטיים (שבהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דעניינו) אחר הסתלקותם. ועכ"פ הוא כי הן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', והן ההתפשטות הא' הנז', הנה לא היה יציאתם והתפשטותם לצורך עצמן, אלא רק לצורך האורות שיצא מהם, והיה התפשטותם רק לפי שעה, כי תיכף חזרו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם, כי שם הוא מקומם, ומה שיצא למטה להיות שם בקביעות, הנה הוא רק המ"ה וב"ן הכלליים הנז', והתפשטות הב' הנז'. והם החציו התחתון דהמ"ה דעניינו, שהוא מהטבור ולמטה שבו, והוא בא"ק מגבול החוטם שבו עד החזה שבו.

[סעיף ח']

אמנם מה שצריכים אנו לבאר, כי הנה אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דעניינו, הנה הם השורש הפנימי להתפשטות הב' דהחוטם, וכן מבואר עד"ז לעיל אות ו' כי המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו' הנה הם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור האזניים, וע"ז צריך ביאור [הן כאן והן לעיל אות ו', וכן עד"ז לקמן באורות הפה, אשר לקמן בהב"ן דאות ח], כי הרי נודע בדברינו, וכן אמרנו ג"כ לעיל, כי כל התפשטות ב', הנה הוא נולד ויוצא מההתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה, והוא שורשו העליון תמיד, והשורש הפנימי דההתפשטות הא', הרי אמרנו לעיל ג"כ, שהוא הע"ב וס"ג הכלליים, ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם גופה, וא"כ הרי לנו בירור הדברים, שהשורש העליון דהתפשטות הב', הוא האור דהתפשטות הא', והשורש פנימי לשניהם, הנה הוא הע"ב וס"ג הכלליים, שהוא חציו העליון דהמ"ה (וכן הוא בהס"ג דאות ו', וכן בהב"ן דאות ח') ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, וכן הוא מבואר ג"כ בדברי הרב במטי ולא מטי רפ"ג, כי השורש פנימי לכל העקודים, הנה הוא למעלה מהתפשטות הא', וכן אמרנו ג"כ בדברינו לעיל כלל ד', כי הם ג' בחי' זה למעלה מזה, השורש פנימי, א', והוא למעלה מהכל ואח"כ התפשטות הא', והוא למטה ממנו, והשני לו, ואח"כ התפשטות הב' והוא השלישי והוא למטה מכולם, וא"כ הרי צריך ביאור מה שאמרנו כאן בכל דברינו, כי השורש פנימי לכל ההתפשטיות הב', הוא המ"ה וב"ן הכלליים, שבכ"א מהס"ג מ"ה ב"ן, דאות ו' ז' ח' וא"כ הרי ישנם שורש פנימי לכל התפשטות ב', בפני"ע ג"כ, זולת התפשטות הא' אשר אליו אשר ממנו יצא, וצריך ביאור מהו הענין בזה, כי למה צריך לשורש פנימי עוד, זולת האור דהתפשטות הא' עצמו. אשר ממנו הוא יוצא, וממנו הוא יונק תמיד.

אך הענין הוא פשוט, כי הנה הוא ע"ד שמצינו דוגמתן בהזו"ן דאצילות, וכן הוא בכל הפרצופים כולם, כי כ"א מקבל שפע מא"א בשני בחי', אחד מלמעלה למטה, והוא מהחוורתי והנימין והמזלין, ואחד מפנימית לחיצונית, והוא מהנה"י דא"א המתלבש בו, ועל אלו ב' הבחי', הוא מ"ש באד"ז רל"ב א', ז"א בעת"ק תלייא ואחיד, ומ"ש, תלייא, הוא על שפעו שמלמעלה למטה, ומ"ש, ואחיד,

הוא ע"י הנה"י דא"א המתלבשין בו, כמ"ש בשער א"א פ"ז ובמאמרי רשב"י, כ"ה סע"ב ורע"ג, וכן הוא לעולם כי כל תחתון הנה הוא קשור בהעליון בב' בחי', אחד מלמעלה למטה, ואחד מפנימית לחיצונית, וכן הוא ג"כ בענינינו בענין התפשטות הב' דאור החוטם, כי הנה הוא קשור בהמ"ה דאות ז', בשני בחי', אחד מלמעלה למטה, והוא באור דהתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה, והוא שורשו העליון אשר מלמעלה למטה, ואחד מפנימי לחיצוני והוא המ"ה וב"ן הכלליים הנז', אשר עומדים בפנימיותם, וכנגדם, והוא מגביל החוטם דא"ק עד גבול החזה דא"ק.

וצורך אלו ב' הבחי', הנה הוא, כי הנה אור העליון הנה לבד מה שמשפיע על התחתון מלמעלה למטה וכדי להטעימו לפעמים ג"כ מאורות העליונים, אשר למעלה ממדרגת התחתון, הנה יורד אליו הוא עצמו ג"כ, ומתייחד עמו תמיד גם במדרגתו עצמו, וכדי להתייחד בו ולהחזירו אליו, והוא ענין דב' הבחי' הנז', שהם, תלייה, ואחיד, כי השבח והטובה אשר מבחי' תלייה, הוא רק עתה כאשר הוא במקומו למטה, אבל השבח והטובה אשר מבחי' אחיד, הוא עיקרו על להבא, שלא יהיה אז מעלה ומטה כלל, ולא תלייה כלל, אלא כולא אחיד, והבן הדברים.

ועכ"פ הוא, כי הנה אלו הב' בחי' שרשים, אשר נתייסד לכל התפשטות ב', אחד ההתפשטות הא', ואחד המ"ה וב"ן הכלליים, שאותו השם (ר"ל אשר בכל שם ושם מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח') הנה הם בכולם, ע"ד הב' בחי', תלייה, ואחיד, אשר בז"א דאצילות מא"א דאצילות, אמנם הנה אלו הב' שרשים הם שניהם ממקור אחד, וכן הם יוצאים ונעשים שניהם ע"י פעולה אחת, כי הם שניהם, מהע"ב וס"ג הכלליים, שבכל שם (ר"ל מהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח') ויוצאים ונעשים שניהם ע"י התפשטות והסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, שהיה עלייתם בסוד מ"ן ונולד עי"ז הגילוי אור דהתפשטות הא' דהאח"פ אשר היה ג"כ בהתפשטות והסתלקות, וכן נולד עי"ז בהע"ב דאות ה' עצמו, ה"מה וב"ן הכלליים, שבכל שם, וכנ"ל סעי' ז' וכן לעיל אות ו' סעי' ג'.

והרי נמצא כי הנה אלו הב' שורשים להתפשטות הב', שהם אחד האור דהתפשטות הא' ואחד המ"ה. וב"ן הכלליים, שבכל שם, הנה שניהם יצאו ממקור אחד, וכן נעשו שניהם ע"י פעולה אחת, והנה מתייחדים שניהם להשפיע בההתפשטות הב', ע"י יחודם בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב והס"ג, וכן עולה בהם שניהם ההתפשטות הב' תמיד במטי ולא מטי, כי עולה באור ההתפשטות הא' ובשורש הפנימי שבו, שהוא ג"כ הנביעו דהמ"ה וב"ן הכלליים, כי ההתפשטות הא' עם המ"ה וב"ן הכלליים תלויים ומיוחדים שניהם בנביעו אחד ושם עולה ההתפשטות הב' במטי ולא מטי ועי' עוד לקמן אות ח' סעי"ב שם יתבאר כי עיקר הנביעו דאור א"ס ית"ש הנה הוא נפתח ומתגלה בשורש הפנימי אשר גם בההתפשטות הא' אלא רק ע"י העלמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שהוא השורש פנימי לההתפשטות הב' ע"ש. והבן. ודי בזה:

סעיף ט

ונחזור לענין דלעיל סעי' ז' כי הנה. הע"ב וס"ג הכלליים דהמ"ה דענינינו, הנה נעשו הם, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם לשורש פנימי להאור דהתפשטות הא' דהחוטם והמ"ה וב"ן הכלליים שבו, אשר מחליו ולמטה שהוא מהטבור שבו ולמטה, הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הב' דהחוטם, והנה יצא כל אור ההתפשטות, עם המילואות דהשורש פנימי שלו ביחד וכן גם באותן המאורעות עצמן, כי כאשר נתפשטו הע"ב וס"ג הכלליים הנז', שהם מחליו ולמעלה דהמ"ה דענינינו, שהוא מהטבור ולמעלה שבו, הנה כאשר יצאו בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם מן הכח לפועל, ונתפשטו בהם מחליו ולמטה, שהוא מן הטבור שבו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בפנימית א"ק, מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו, בפנימיותו הנה אז, הנה הוציאו הם, כנגדם, את האור דהתפשטות א' דהחוטם, ויצא הוא מהחוטם ולחוץ ג"כ, ונתפשט גם הוא עד החזה, אמנם באשר שהרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, הנה. הם, מהע"ב וס"ג הכלליים עצמן, אשר מקומם הוא, מחליו ולמעלה דהמ"ה דענינינו, שהוא מגבול החוטם דא"ק ולפנים ולמעלה עד גבול האזניים שבו, לכן הנה חזרו ונסתלקו ועלו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, למעלה, בחליו העליון דהמ"ה דענינינו, ונשארו שם לעולם, וכן נעשה כ"ז ג"כ באור ההתפשטות הא' דהחוטם, אחר שיצאו מהחוטם ולחוץ ונתפשט מהחוטם עד החזה, הנה באשר שיציאתו היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', אשר מקומם הוא מחליו ולמעלה דהמ"ה, שהוא מהחוטם ולמעלה דהא"ק, לכן חזר ועלה ג"כ כל האור דהתפשטות הא' דהחוטם, והנה חזר ונסתלק גם הוא ועלה למעלה מהחוטם ולפנים, ונשאר הוא ג"כ שם לעולם, מגבול החוטם ולמעלה עד גבול האזניים, בהע"ב וס"ג הכלליים הנז', והרי נעשה להאור דהתפשטות הא' דהחוטם, מקרה אחד עם המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', והוא באשר כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהמ"ה דענינינו, הנה. הם השורש פנימי להאור ההתפשטות הא' דהחוטם כנ"ל, ולכן היה מקרה אחד לשניהם, הן בהתפשטותם הן בהסתלקותם, כי הם תלוים זב"ז וכל מה שנעשה בזה נעשה בזה,

וכן הוא עוד, כי הנה בעלייתם והסתלקותם, הנה נעשו שם למ"ן, לגרום זווגי עליונים, וקיבלו עי"ז תוספות ברכה, אור ומוחין, ויצא ונולד עי"ז מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ז, המילואות דהמ"ה וב"ן הכלליים, מטבורו ולמטה דהמ"ה דענינינו, והוא בא"ק מגבול החוטם ולפנים, עד גבול החזה ולפנים, וכן בכה זה הנה הוציא ג"כ האור דהתפשטות ה"א אחר הסתלקותו ועלייתו למעלה, את האור דהתפשטות הב' דהחוטם. אשר יצא ג"כ מהחוטם ולחוץ ונתפשט ג"כ מהחוטם עד החזה, וקנה שם הוא מקומו בקביעות, לבד מה שעולה במטי ולא מטי, והוא אור החוטם העיקרי, והמ"ה וב"ן הכלליים אשר כנגדו מבפנים וכנ"ז הנה הם השורש פנימי אליו, כי הע"ב והס"ג הכלליים שבהמ"ה דענינינו אשר הם מטבורו ולמעלה שבו והם בא"ק מגבול החוטם ולמעלה מבפנים, עד גבול האזניים מבפנים, הנה הם, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דהחוטם והמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דענינינו שהם מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, והם בא"ק מגבול החוטם, בפנימיותו עד גבול החזה בפנימיותו, הנה הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהחוטם, והרי נשלם בזה המ"ה דענינינו דכל הד' שמות עסמ"ב שבו שהוא כל שלימותו ומילואתו, שהוא מסיום גבול האזניים דא"ק בפנימיותו, עד גבולי החזה דא"ק בפנימיותו, וכן נשלם בכל גילוייו, שהם ההתפשטות הב' דאור החוטם, שהם מהע"ב והס"ג שבו, וההתפשטות הב' דאור החוטם שהם מהמ"ה וב"ן שבו, והע"ב והס"ג שבו הנה הם נולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו', וכנ"ל סעי' ו', וכן מתלבש בו הס"ג דאות ו' ע"י אותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שהם בחי' הנה"י שבו כדרך התלבשות כל הפרצופים זב"ז, אך המ"ה וב"ן שבו הנה הם נולדו ויצאו מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג שבו עצמו כנ"ל בסמוך.

והנה נשלם עתה ג"כ הע"ב דאות ה' ע"י המ"ה דענינינו בכל בחי' הז"א שבו, ור"ל שאותו המ"ה הנה הוא עצמו הז"א שבו אשר מטבורו ולמטה, אלא שהוא עומד כלול בו יותר למעלה, שהוא מתחיל תיכף מחלי ת"ת שבו ולמטה, והוא בסיום גבול האזניים דא"ק, וכנ"ל סעי' א' ג' ד' ו', שהז"א שבו הגם שעיקרו הוא ג"כ רק מהנה"י שבו, שהם מטבור"ז דא"ק ולמטה, עכ"ז הנה הוא כלול בו, ומיוחד ועומד בו, הרבה יותר למעלה, שהוא תיכף מסיום האזניים דא"ק ולמטה, והוא משום רוממות מעלת האורות דאח"פ, וכמו שבארנו שם ע"ש, כי אותו הז"א הרי

הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ועומד הע"ב והס"ג שבו, מגבול האזניים דא"ק עד גבול החוטם, כי שם הוא הטבור דז"א, אך המ"ה וב"ן שבו. שהם מהטבור ולמטה שבו הנה הוא מגבול החוטם דא"ק עד החזה דא"ק, אך עכ"פ הוא כי הנה נשלם עתה הע"ב דאות ה', גם בכל מציאת הז"א שבו ובכל מציאת הד' שמות עסמ"ב שבז"א, שהוא עד החזה דא"ק, והרי נשלם עתה מציאת הע"ב דאות ה' עד החזה דא"ק.

אמנם כ"ז הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבז"א וע"י הגילוי דהתפשטות הב' דאור החוטם, אך כבר נודע שעיקרו דכל פרצוף הנה הוא רק עד הטבור שבו, שהוא הע"ב והס"ג שבו אבל למטה מהטבור שהוא המ"ה וב"ן שבו, הם לבר מגופיה, והם רק לצורך גילויו, וכן הוא בענינינו כי עיקר עצמות הז"א, אשר הוא מהע"ב דאות ה' עצמו, הנה הוא רק הע"ב והס"ג שבו אשר הוא מסתיים בגבול החוטם דא"ק, כי למטה מהחוטם, הוא רק לצורך גילויו, וא"כ נמצא כי מסתיים הע"ב דאות ה' בבחי' הז"א שבו אשר מעצמותו גופה, בגבול החוטם דא"ק כי משם ולמטה הוא רק לצורך גילויו,

וכן הוא עד"ז, בענין הס"ג דלעיל אות ו' שהוא האימא אשר בהע"ב דאות ה' הנה הוא ג"כ כי הנה מגיע בבחי' האימא שבו, הנוגע לעצמותו גופה שהוא בהע"ב והס"ג אשר בהס"ג דאות ו' עד גבול האזניים שבו, וכנ"ל אות ו', וע"י הז"א שבו הנוגע לעצמותו גופה הנה נשלם ג"כ להתפשט ולהגיע, עד גבול החוטם דא"ק, אך ע"י הגילויים שבהם שהוא ההתפשטיות הב' שבהם, אשר הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים שבהם, הנה נשלם להתפשט ולהגיע, ע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', אשר מהם הוא ההתפשטות הב' דאור האזניים, עד גבול השבוה"ז דא"ק, וע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' דענינינו, אשר מהם הוא ההתפשטות הב' דאור החוטם, עד גבול החזה דא"ק,

ונשלים דברינו בעוד דיבור אחד, כי הנה אמרנו, שהס"ג דאות ו' הנה הוא מתלבש עם המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו שהם בחי' הנה"י שבו, בהמ"ה דאות ז' שבענינינו, ע"ד התלבשות כל הפרצופים זב"ז, והנה על זה ראוי לדעת, כי באמת הוא שבכל האורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות מכל עליון בהתחתון, מהס"ג שבו ולמטה, כי שם הוא שליטת הס"ג, ומתלבש כל עליון בהתחתון מאור הס"ג שבו ולמטה, ומה שאמרנו שהיה ההתלבשות כאן ג"כ מבחי' הנה"י, הכוונה הוא רק, ע"פ מה שכתבנו בכ"מ מדברינו, כי כל ענין ההתלבשות הנאמר בכל מקום, הכוונה הוא רק על חלקי או"א מהחומר וצורה שלהם המשפיעים בטיפת הזרע דבירורי הולד עצמו ונותנים חלק בהולד מגופם ונפשם ג"כ, ומשום שכל טיפת הזרע היא נגמרת בנה"י ונמשכת משם, לכן הוא מתייחס על שם הנה"י, אבל באמת הנה היא נלקחת מלמעלה, ובכל עולם לפי ערכו, ובאצילות הנה היא נלקחת מהדעת, שהוא פנימית כל הו"ק, והוא מהמ"ה וב"ן, והוה שם ההתלבשות מהעליון בהתחתון, בהמ"ה וב"ן דהעליון, כי שם הוא שליטת דמ"ה וב"ן, אבל בעקודים הוא שליטת הס"ג, והוה שם ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון, מאור הס"ג ולמטה, ודי בזה, כי כבר נתבאר זה בדברינו בכמה מקומות בארוכה, וכן יתבאר לקמן עוד בזה בעה"י, מה שנוגע לענינינו בדיוק ובפרטות, בעהית"ש:

(ח)

ב"ן

[סעיף א']

הוא השם ב"ן מהד' שמות עסמ"ב הכלול בהע"ב דאות ה', והוא בחי' הנוקבא דז"א שבו, והיה מתחילה כלול בו בהעלם ובכח, ויצא מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי, כאשר הגיע העת להמציאות דאורות הפה, כי הנה אותו השם ב"ן, הנה הוא השורש פנימי לאורות הפה אשר אמר הרב בשער מטי ול"מ רפ"ג, ולכן לא נתגלה מציאות אותו הב"ן גם בהעצמות דהע"ב דאות ה' עצמו, אלא רק כאשר הגיע העת להמציאות דאורות הפה כי כל עיקרו הוא רק להיות סיבה לאורות הפה.

והנה התהוות אותו הב"ן ויציאתו, הנה הוא מהשם מ"ה דלעיל אות ז' שהוא בחי' הז"א שבו, אמנם עיקר התהוותו הנה הוא באמת ג"כ מהס"ג דאות ו', שהוא האימא שבהע"ב דהות ה', וע"ד הנוק' דאצילות, שנקודתה העיקרי שבה, הוא נאצל עם ז"א ביחד במעי האימא, כנודע וכמבואר בדרושי הנוק' בשער תיקון נוק', ובשער הירח, וכן היה בהמלכות דהנקודות, שיצאה היא מהאימא עצמה כמו הו"ק, כמ"ש בנקודות פ' ד' ה', וכן היה ג"כ בעולם העקודים, כמ"ש במטי ול"מ פ"ב, וכן היה כאן בהב"ן דענינינו כי עיקר התהוותו הוא ג"כ מהס"ג דאות ו', ויצא ממנה כלול ביחד עם המ"ה דאות ז' אמנם תיקונו ויציאתו לעצמו, להיות לשורש פנימי לאורות הפה, הנה זה נעשה להב"ן דענינינו ע"י המ"ה דאות ז', וע"ד כל תיקוני הנוק' שהוא ע"י ז"א.

והנה יצא ונתקן הב"ן דענינינו, להמציאות דשורש הפנימי לאורות הפה, מהנה"י דהמ"ה דאות ז', והיה יציאתם דהנה"י ג"כ בבחי' התפשטות והסתלקות, והיינו כי כאשר הגיע העת להמציאות דאורות הפה, הנה התפשט המ"ה דאות ז' בהנה"י שבו, אמנם היה רק הנה"י היותר אחרונים שהם המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו, (ור"ל המ"ה וב"ן הפרטיים מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו) ונתפשטו ויצאו, ממעלת ומדרגת דשורש אור החוטם, למעלת מדרגת דשורש אור הפה, ור"ל כי הרי המ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', הרי הם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא אור התיכון דהאח"פ, ונתפשטו ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים, שבהם עצמן, כי כ"א הוא כלול מעסמ"ב ויצאו ממדרגת דשורש אור החוטם, ויצאו למדרגת דשורש פנימי לאור הפה, שהיא החיצונית דהאח"פ, והיה זה בבחי' התפשטות ראשון אחר-לזה, והיה התפשטותו בא"ק, משורש גבול החוטם שבו, עד שורש גבול הפה שבו, ואח"כ הנה חזר אותו ההתפשטות ונסתלק כי כן הוא בכל התפשטות ראשון שחוזר ומסתלק וכנ"ל אות ז' שעי"ש וכן היה כאן כי נסתלק ועלה למקומו, ר"ל למדרגתו, ונעשה שם בסוד מ"ן, ונולד עי"ז הב"ן דענינינו, שהוא השורש פנימי לאור הפה, אמנם מה שנולד בו עתה, הנה הוא רק הע"ב והס"ג שבו, שהם חציו העליון דאותו הב"ן אשר עד טבורו, ומקומו הוא בא"ק מגבול החוטם שבפנימיותו עד גבול הפה שבפנימיותו כי בגבול הפה הנה שם הוא מקום הטבור דאותו הב"ן דענינינו, ועד שם מגיע הע"ב והס"ג שבו שהוא חציו העליון וזה לבד אשר נולד עתה ע"י ההתפשטות וההסתלקות דהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבהמ"ה דאות ז' כנז', והנה שימושו ופעולתו דאותו החציו העליון דהב"ן דענינינו, שהוא הע"ב והס"ג שבו, הנה הוא כי הוא השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה כנז' וכמו שיתבאר, והגם כי המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז' שהם מהשורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, ואותן המ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הם הנה"י האחרונים שבו, והרי הוה מקומם רק למטה שהוא בגבול החזה דא"ק, ואיך נולד מהם הע"ב וס"ג דהב"ן דענינינו, והם נולדו ויצאו מהם מגבול הפה דא"ק ולמעלה עד גבול החוטם וכנז', אמנם הנה הוא ע"ד הנוק' דאצילות כי הגם שתיקונה הוא מהנה"י דז"א, עכ"ז הנה הוא עולה לפעמים גם בחב"ד שלו והיא שוה בשוה אליו, וכמו במוסף שבת וכיוצא, והוא ע"י קבלת תוספות אור מלמעלה, כנודע, וכן הוא כאן כי הנה הגם שהנה"י האחרונים דהמ"ה דאות ז', הנה מקומם הוא למטה בגבול החזה דא"ק אמנם הנה ברשם והתחלתם הרי הוא למעלה בגבול החוטם דא"ק,

כי שם הוא הטבור דהמ"ה דאות ז' ומשם הוא התחלת דהמ"ה וב"ן הכללים שבו, וכנ"ל אות ז', ונודע הוא כי כל טיפת הזרע אשר לצורך הוולדה הנה הוא נמשך מהמוחין, וא"כ הרי נמצא כי הגם שלידת הב"ן דענינינו הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים, שהם הנה"י האחרונים דהמ"ה דאות ז', עכ"ז הנה עיקרו הוא יוצא ונמשך גם מראשית עיקרן דכל הנה"י הכללים עצמן שהם המ"ה וב"ן הכללים, שבהמ"ה דאות ז', אשר התחלתם הוא בגבול החוטם דא"ק בפנימיותו, ועוד כי הרי אמרנו שהעצמות דאותו הב"ן דאות ה' דענינינו ונקודתו העיקרי שבו, הנה הוא נאצל ביחד עם המ"ה דאות ז' במעי הבינה עצמה שהיא הס"ג דאות ו', והם מהנה"י דהע"ב דאות ה' עצמו ונאצלו בו ע"י עליית וכלילות נה"י בחג"ת, וכנ"ל אות ז' סעי' ד' וע"ש סעי' ו', והרי הוא עיקרו דהב"ן דענינינו ג"כ, מהנה"י דהע"ב דאות ה' גופה ע"י עלייתם וכלילותם בחג"ת שבו, אשר מקומם הוא בגבול האח"פ דא"ק בפנימיותו, ומשם הנה מקבל הב"ן דענינינו שפעת אור עצמותו והוא קשור ותלוי ומיוחד שם תמיד, ולכן הגם כי לידתו ויציאתו הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז'. עכ"ז הנה עלה ונתיישב וקנה מקומו בהתחלת ראשית דהמ"ה וב"ן הכללים שבהמ"ה דאות ז', שהוא מכנגד גבול החוטם ולמטה ולפנים, כי שם הנה הוא קשור ומיוחד משרשו ומעצמותו העיקרית כנז', וע"י זה הנה עומד הב"ן דענינינו בכל חלל העליון שבו אשר עד טבורו שהוא הע"ב והס"ג שבו הנה הוא עומד מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם, והנה הוא השורש עליון הפנימי להתפשטות הא' דאור הפה, וכ"ז הנה הוא מה שנולד מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבהמ"ה דאות ז' וכנ"ל כ"ז, אמנם הטעם מה שנסדר מהמאציל ית"ש שיהא יציאתו ולידתו מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים הנז', אשר מקומם העיקרי הוא למטה, שהוא בגבול החזה דא"ק, הגם שמקומו דאותו הב"ן הנה הוא למעלה הרבה שהוא למעלה מגבול הפה דא"ק, הנה הטעם לזה, יתבאר בעה"ש, למטה בדברינו:

[סעיף ב']

אמנם מה שאמרנו על הע"ב וס"ג דהב"ן דענינינו, שהם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה אין הכוונה על הע"ב וס"ג כמו שהם בכללותם, כי זה אי אפשר, שהע"ב וס"ג הם לעולם נסתרות, ומקומם הוא לעולם מהפה ולמעלה ולפנים, אך מה שנעשו לשורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה הוא רק ע"י הנה"י שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי כ"א הנה הוא כלול מעסמ"ב, אלא שהוא בהעלם ובכח, אך לצורך העשות השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה יצאו אותן הע"ב וס"ג בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, שהוא הנה"י שלהם, מן הכח לפועל, ונתפשטו בהם וירדו מבפנים לגבול הפה ולמטה עד גבול הטבור שבא"ק, בפנימיותו, ונעשו הם לשורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, ונמצא כי מה שבהע"ב וס"ג דהב"ן דענינינו הוא השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כי הם אשר נתפשטו וירדו ג"כ מבפנים להפה דא"ק ולמטה, עד גבול הטבור דא"ק, בפנימיותו, והם אשר הוציאו כנגדה את האור דהתפשטות הא' דהפה, אשר הוא יצא מתחילה מהפה ולחוץ ג"כ ונתפשט עד הטבור.

אמנם באשר כי הרי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג, הנז', הנה מקומה הוא באמת רק מהפה ולמעלה ולפנים, לכן הנה חזרו ונסתלקו, ועלו בהע"ב וס"ג שלהם, שהוא למעלה מגבול הפה ולפנים, ונשארו שם לעולם, וכן חזר עד"ז ונסתלק ג"כ האור דהתפשטות הא' דהפה שיצא מהם, הנה חזר גם הוא ונסתלק ג"כ ועלה למעלה ונשאר לעולם מהפה ולפנים, והוא ההסתלקות הא' דאורות הפה שאמר הרב בדרושי העקודים, והרי היה ההסתלקות, הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי עלו בהע"ב והס"ג שלהם בהם עצמן, והן בההתפשטות הא' דאורות הפה, שעלו הם אצל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, דהע"ב וס"ג, אשר מהם יצאו, והרי חזר כ"א ועלה למקורו.

והנה נעשו שניהם בעלייתן, בסוד מ"ן, כי ע"י התפשטותם שבתחילה, וירידתם, הנה נתחדש להם פנים חדשות ונעשו לבחי' שרשיה להוציא ענפים ותולדות, ואחר שנעשו ראויים לזה ומוכנים לקבל, הנה התעוררו בעלייתן זווגי עליונים, להמציא ולהמשיך להם שפע להוציא כחם לפועל ותשוקתם לאור, כי לצורך זה הנה היה כל ענין התפשטותם שבתחילה וכן הסתלקותם אשר אח"כ, עי' לעיל אות ז' סעי"ה, וכן היה באמת כי אחר שעלו הנה קיבלו למעלה אור וברכה הרבה ונשלמו באורות ומוחין להוציא תולדות, והנה יצא ונולד מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הנז', הנה יצא ונולד מהם, המ"ה וב"ן הכללים דהב"ן דענינינו, והם חלל התחתון אשר מטבורו ולמטה, והוא בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו בפנימיותו, והנה שימושו ופעולתו הוא, כי הנה הוא שורש הפנימי להאור דהתפשטות הב' דהפה, אשר הוא יצא מהפה ולחוץ ג"כ, ומתפשט מהפה דא"ק עד הטבור דא"ק ונשאר הוא לעולם למטה, לבד מה שעולה במטי ולא מטי, עיקר העקודים כנודע אמנם הנה לא יצא האור דהתפשטות הב' דהפה, מאותן המ"ה וב"ן הכללים הנז', מהם להדיא ר"ל מהם עצמם גופא. כי הרי הם מעצמות העיקרי דהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ והוא נעלם מאד, ואי אפשר לצאת מהם גילוי ממש, והנה הוא ג"כ ע"ד הזו"ן דאצילות, שהוא מהנה"י דהא"א דאצילות, כמ"ש בהולדת או"א פ"ג ובעיבורים פ"ב, ועכ"ז הנה לא יצאו הזו"ן מהנה"י דהא"א להדיא, אלא רק באמצעית או"א דוקא, כמ"ש הרב שם ושם, וכן הוא נודע ג"כ. כי העפ"י שז"א מלביש להנה"י דא"א, עכ"ז הנה הוא ג"כ רק ע"י או"א, כי הנה"י דא"א מתלבשין בהנה"י דאו"א והנה"י בז"א, עי' פע"ח תפילין פ"ד, ושער תיקון נוקבא פ"ב כלל י"ד, ושעה"כ דף ל"ה ע"א סמוך לסופו, וכן הוא בענינינו, כי הנה האו"א העיקרים להאור דהתפשטות הב' דהפה, הנה הוא באמת רק האור דהתפשטות הא' דהפה, כי הנה אחר הסתלקותו שנעשה בעלייתו לסוד מ"ן כנ"ל, וקיבל שם אור וברכה, שהוא אור ומוחין, הנה הוליד הוא, את האור דהתפשטות הב', דהפה, ויצא ונולד האור דהתפשטות הב' דהפה רק מהאור דהתפשטות הא', אחר הסתלקותו ועלייתו ובכל הסדר המבואר בדברי הרב בשער מטי ולא מטי פ"ב, אמנם הנה כל אורות המוחין אשר קיבל האור דהתפשטות הא' דהפה שהוא האו"א, כנז', לצורך תולדות אותו התפשטות הב' דהפה הנה היה כ"ז, משורש המ"ה וב"ן הכללים הנז' שבהב"ן דענינינו, שהם בבחי' א"א להתפשטות הב' דהפה, כי הרי אותן המ"ה וב"ן הכללים, הם מעצמות הע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ, וכמו שיתבאר למטה פרטי מציאותם בו והנה קיבל האור דהתפשטות הא' דהפה, אורות ומוחין, בעלייתו וסוד מ"ן, מהעצמות דמ"ה וב"ן הכללים הנז', לצורך תולדות, את האור דהתפשטות הב' דהפה, וזהו אשר אמרנו כי המ"ה וב"ן הכללים דהב"ן דענינינו, הנה הם השורש פנימי להאור דהתפשטות הב' דהפה כי כל האור והמוחין אשר מהם נעשה שפעת אור דהתפשטות הב' הנה הוא מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכללים, אך לידת ויציאת ההתפשטות הב', הנה היה באמת רק מהאור דהתפשטות הא',

[סעיף ג']

ונבאר עתה על אותן המ"ה וב"ן הכללים דהב"ן אשר אמרנו שהם השורש פנימי להתפשטות הב' דהפה, את מקומם ותלייתם בדיוק בהע"ב דאות ה', כי הנה הע"ב וס"ג דהב"ן, שהם חלל העליון, אשר מקומם הוא בא"ק, מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם שבו, הנה אמרנו לעיל סעי"א, כי הם יצאו מהמ"ה דאות ז', ועיקרם הוא ג"כ מהס"ג דאות ו', עם המ"ה

ביחד, והרי הוו הם, שהוא האליו העליון דהב״ן, שהוא עיקרו, הנה הוא ג״כ מאותן הבחי׳ עצמן דהנה״י דהע״ב דאות ה׳, אשר באמרנו לעיל אות ז׳ סעי״ג בהמ״ה. אלא שהמ״ה הוא מבחי׳ החסדים שבהם, והב״ן הוא מבחי׳ הגבורות, שבהם ובסוד איהו בנצח ואיהי בהוד (כי הנוקבא הוה עיקר יניקתה לעולם מן ההוד. ור״ל גם בעת שהם שניהם בכל רוחב הנה״י, ע׳ שעה״כ דף ל״ג ע״ב ודרושי ראש השנה דרוש ה׳ ובכ״מ, ובדברינו בספר הקדו״ש בסופו בליקוטים ליקוט ב׳ סי׳ ב׳ יחוד ג׳) ובאשר שנצח והוד הם סוד מעלה ומטה, לכן הוה עיקרו דהמ״ה, שהוא אליו העליון שבו הוא מהאזניים עד החוטם דא״ק, כנ״ל אות ז׳, ועיקרו דהב״ן הוא נמשך למטה עד הפה כנ״ל סעי״א. אך עכ״פ הוא כי הע״ב והס״ג שהם אליו העליון דהב״ן דעניינו, עד טבורו שבו. שהוא עיקרו׳ הנה תלייתו הוא בהע״ב דאות ה׳ באותן הבחי׳ דהנה״י ג״כ אשר לעיל אות ז׳ סעי״ג. כמו המ״ה, והוא ע״ד שכתב הרב בדרושי מ״ן ומ״ד דרוש ה׳ בענין הזו״ן דאצילות, כי שניהם הם בשורש אחד ע״ש, אך עכ״פ הוא כי הנה נמצא שנשלם ונתפשט הע״ב דאות ה׳, ע״י הב״ן דעיינינו, ור״ל ע״י הע״ב והס״ג שבו שהם עיקרו, עד גבול הפה דא״ק.

אמנם המ״ה וב״ן הכלליים דהב״ן דעניינו, אשר הם יצאו, מהע״ב וס״ג שבו והם תולדותיהם, ומקומם הוא, רק מגבול הפה דא״ק ולמטה עד גבול הטבור שבו, הנה מקומם ויציאותם בהע״ב דאות ה׳ הנה הוא ג״כ רק בהבחי׳ האחרונות דהנה״י שבו, כי הם השורש דהתפשטות הב׳ דהפה אשר עיקר גילויו הוא רק מהחזה דא״ק עד הטבור שבו, ולכן הנה הוה המ״ה וב״ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב׳, הנה הוה הם תלייתם בהע״ב דאות ה׳ ג״כ רק בהבחי׳ האחרונות דהנה״י, היינו הב׳ ירכין והב׳ רגלין ועטרת היסוד, והם ה׳ בחי׳, כי הם השורש פנימי לעיקר אורות הפה, שהוא המלכות, הה׳ תתאה דהשם הוי״ה הכללי דהעקודים. וכן הוא עוד. כי עטרת היסוד הנה הוא, על השורש דהמ״ה הכללי, ר״ל שבו אחוז המ״ה הכללי, והד׳ בחי׳ דנצח הוד הנה בו אחוז הב״ן הכללי, שהיא סוד ד׳ כנודע, ולכן הנה הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב׳ דהפה, אשר עיקר גילויו הוא ג״כ רק מהחזה דא״ק עד הטבור שבו, והכלל הוא כי הנה משום שהמ״ה וב״ן הכלליים הנה הם מהבחי׳ אחרונות דהנה״י דהע״ב דאות ה׳, המתפשט עד הטבור דא״ק ושם הוא מסתיים, שהוא ג״כ עד סוף הפרסא דא״ק, כי משם ולמטה הנה מתחיל האצילות ולכן הנה הם מתפשטים ג״כ עד הטבור, כי הם שורש הפנימי להתפשטות הב׳ דהפה שהוא עד הטבור, אמנם התהוותם ותולדותם דאותן המ״ה וב״ן הכלליים, הנה היה ג״כ רק ע״י עליית הנה״י בחג״ת, כנ״ל אות ז׳ סעי״ד, ולכן הנה הם מתחילים ג״כ תיכף מגבול הפה ולמטה, וכנ״ל בדברינו, ור״ל שהם מהפה ולפנים, והיה התחלתם גם למעלה מהתפשטות הא׳ דהפה, אלא שהם מתפשטים בפנימיותו עד גבול הטבור, כי הם השורש פנימי להתפשטות הב׳ דהפה כנז׳ אשר הוא מתפשט עד הטבור דא״ק שהוא עד התחלת ראשית האצילות, וזהו ג״כ הענין במה שהערינו לעיל סוף סעי״א, בענין האליו העליון דהב״ן דעניינו, שהוא הע״ב והס״ג שבו, אשר מקומם הוא בא״ק מגבול הפה ולפנים ולמעלה עד החוטם. ועכ״ז הנה אמרנו ג״כ שתולדתו ויציאתו הנה היה, מהמ״ה וב״ן האחרונים דהמ״ה דאות ז׳, אשר מקומם הוא, בגבול החזה דא״ק, אלא שהיה ע״י עליית הנה״י למעלה, וכמו שבארנו שם, והנה הטעם מה שסידר המאציל ית״ש, שיהא יציאתו דהאליו העליון דהב״ן שהוא הע״ב והס״ג ג״כ רק מהמ״ה וב״ן הפרטיים אחרונים, אשר מקומם הוא בגבול החזה, הוא משום, כי הרי אותן הע״ב וס״ג הנה הם האבות והשורשים, להמ״ה וב״ן הכלליים, שהם השורש פנימי להתפשטות הב׳ דהפה, אשר עיקר גלויו הוא ג״כ רק מהחזה עד הטבור, ולכן יצאו הע״ב וס״ג, רק מהמ״ה וב״ן הפרטיים האחרונים הנז׳, אשר מקומם הוא עד גבול החזה, כדי להוציא מהם, את השורש פנימי להתפשטות הב׳ אשר גלויו העיקרי הוא רק מהחזה ולמטה עד הטבור, עד הטבור, כי כל דבר נמשך אחר שורשו, וכסדר השורש ע״פ הענף והתולדה היוצא ממנו, ע״ד סוף מעשה במחשבה תחילה:

[סעיף ד׳]

והרי נתבאר לנו מכל הנז׳, על ב״ן דאות ה׳ דעניינו כל פרטי ענייניו, היינו א׳, מציאותו, ר״ל מה שהוא: ב׳ התהוותו, ר״ל ממי שהוא, היכן שהתחיל ריקומו ואריגתו ג׳ יציאתו ותולדתו, ר״ל מהיכן שיצאו על מציאותו, ד׳ סדר יציאת כל חלקיו שבו ה׳ תלייתו בשורשו, על כל חלק וחלק שבו, שורש המיוחד אליו בהע״ב דאות ה׳ .ו. קביעת מקומו בא״ק ג״כ על כל חלק וחלק שבו מקום המיוחד אליו .ז. שימושו ופעולתו, שהוא שפעו וגילויו הנמשך ממנו, והוא ג״כ מכל חלק וחלק ממנו, שפע וגילוי ופעולה מיוחדת. וכ״ז הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ״ל באר היטב. כי מציאותו, מה שהוא, הרי אמרנו, שהוא הנוקבא דז״א שבהע״ב דאות ה׳, כי הע״ב דאות ה׳ הוא קומה שלימה, הכולל כל הפרצופים כולם, וכנ״ל אות ה׳, והוה הב״ן דאות ה׳ דעניינו הנוקבא דז״א שבו.

והתהוותו ממי שהוא, היכן שהתחיל ריקומו ואריגתו, הרי אמרנו לעיל סעי״א, כי נתהווה עם המ״ה ביחד בהס״ג דאות ו׳ ע״י עליית נה״י דהע״ב דאות ה׳ בחג״ת שלו ובמקום החג״ת דאו״א וניתנו בעיבור ונתרקמו במעי האימא שהוא הס״ג דאות ו׳ עם המ״ה ביחד, ע״ד הזו״ן דאצילות שתחילת התהוותה הוא עם הז״א ביחד במעי האימא, ובסוד פסיעה לבר, ע׳ תיקון נו״ק פ״ד.

ויציאתו ותולדתו דאותו הב״ן על מציאותו ותיקונו, להיות שורש פנימי לאורות הפה, אשר על זה הוא כל מציאותו, הנה זה נעשה לו, ונשלם בו ונתקן בכל זה, ע״י המ״ה דאות ז׳, וע״ד הנו״ק דאצילות שכל תיקוניה הוא מז״א, וכנ״ל סעי״ה.

וסדר יציאת כל חלקיו שבו, הרי נתבאר שם בדברינו ג״כ, כי הע״ב והס״ג הכללים שבו הם מהמ״ה וב״ן הפרטיים האחרונים דהמ״ה דאות ז׳, וע״י סדר התפשטות והסתלקות מגבול החוטם עד גבול הפה, והמ״ה וב״ן הכלליים שבו. הם מהמ״ה וב״ן הפרטיים דהע״ב וס״ג שבו גופא, וע״י סדר התפשטות והסתלקות מגבול הפה עד גבול הטבור.

ותלייתו בשורשו דהע״ב דאות ה׳ כל חלק וחלק שבו, הנה הע״ב והס״ג שבו, הם בעיקרן דהנה״י הפנימיים והעליונים שהם, התרין כוליין, תרין ביעין, תרין שוקיים, וב׳ פרקי העליונים דהיסוד, אך המ״ה וב״ן שבו, הם בהה׳ בחי׳ האחרונים דהנה״י, שהם התרין ירכין תרין רגלין ועטרת היסוד.

וקביעת מקומו בא״ק, הנה הע״ב והס״ג שבו שהם האליו העליון אשר עד טבורו, הנה הם בא״ק מגבול החוטם שבו בפנימיותו עד גבול הפה שבו בפנימיותו, והמ״ה וב״ן שבו שהם האליו התחתון אשר מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, הנה הם בא״ק מגבול הפה שבו בפנימיותו, עד גבול הטבור שבו בפנימיותו, והוה התחלתו דהב״ן דעניינו בגבול החוטם דא״ק בפנימיותו, והטבור דהב״ן דעניינו הוא בגבול הפה דא״ק בפנימיותו וסיום רגליו דהב״ן דעניינו הוא בגבול הטבור דא״ק בפנימיותו.

ושימושו ופעולתו דהב״ן דעניינו, הרי נתבאר בדברינו באר היטב, כי אליו העליון שבו שהוא הע״ב והס״ג שבו, הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא׳ דאורות הפה, אמנם הוא רק ע״י המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם, שיצאו ונתגלו הם אז לצורך זה והיה יציאתם בסדר התפשטות והסתלקות, והיה כ״ז בא״ק עצמו בפנימיותו, ומזה הנה יצא כנגדם האורות דהתפשטות הא׳ דהפה מהפה ולחוץ ג״כ ויצאו ג״כ בסדר התפשטות והסתלקות ונעשה כ״ז בשפעת אור דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳ ונמשכו שניהם כאחד, ר״ל תכופים יחד זה מזה, כי כאשר יצאו

ונתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים ממקורם דהע"ב וס"ג, הנה השפיעו הם, ויצאו אז ג"כ ההתפשטות הא' דאור הפה, וכן כאשר חזרו ונסתלקו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים ועלו למקומן, הנה חזר אז ההתפשטות הא' דהפה ג"כ ונסתלק ועלה למקורו, כי הם תלויים זב"ז ומקרה אחד לשניהם. והוא כאשר כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הם השורש פנימי להם, ועכ"פ הוה כי שימושו ופעולתו דהחציו העליון דהב"ן דעניינו שהוא הע"ב והס"ג שבו הנה הוא כי נעשו. הם ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שלהם השורש פנימי להתפשטות הא' דהפה וכן הוא עד"ז בהחציו התחתון דהב"ן דעניינו, שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה שימושם ופעולתם הוא, כי עצמותם הנה הוא השורש הפנימי להתפשטות הב' דהפה, והגם שיציאתו ולידתו הנה היה מהאור דהתפשטות הא', אך היה כ"ז ע"י תוספות אור ומוחין שניתן לו וניתוסף בו משורש העצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר עומד בהע"ב וס"ג, וכן שם הנה עולה תמיד ג"כ ההתפשטות הב' במטי ולא מטי כדי להניק, והרי הוה תלייתו דההתפשטות הב', בהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים לעולם, כי הם השורש פנימי אליו. ולא עוד כי הנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם עומדים לעולם ג"כ בפנימית ההתפשטות הב' כולו מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו, וכנ"ל. והוה מקושר ההתפשטות הב' עם אותן המ"ה וב"ן הכלליים בכפליים, והוא בסוד תלייא ואחיד, וכנ"ל בדברינו,

ודע כי כל אותן הדברים אשר בסעיף זה, שהם כללות וקיצור מכל מה שכתבנו בזה לעיל, הנה הם שייך עד"ז ג"כ בסוף כל הדברים אשר לעיל בהמ"ה דאות ז', וכן היה ראוי לכתוב כעין זה ג"כ בסוף אות ו' בהס"ג, אלא שהעירנו הקב"ה לכתוב כאן, משום שכל הגילוי הוא רק, אורות הפה. והוא עיקר העקודים כנודע:

[סעיף ה]

ונאמר עוד דבר אחד, כי הנה סוד אותו הב"ן דאות ח' דעניינו הנה עודו ושורשו הנעלם, הנה הוא השם ב"ן דהמ"ם אשר בסי' א' אות ד' כי הנה אמרנו שם, שאותו הב"ן דאות ד', הנה הוא סוד שורש האימא הכללי אשר בא"ק, אשר היא מהחזה עד הטבור שבו, והיא כלולה בסוד המזל תחתון שבהעקודים ומשם היא יונקת ומקבלת תמיד, ונודע הוא כי המזל תחתון הנה הוא מגיע עד הטבור, כי עד החזה מגיע המזל עליון אשר ממנו הוא יונק אבא ושם הוא אימא עלאה טמירא יתיר כי היא כלולה בו, אבל מהחזה עד הטבור הוה אבא עלאה טמיר יתיר כי שם הוא עיקר הגילוי דהאימא והוא כליל בה, וכ"ז הנה הוא מסוד הב"ן דאות ח' דעניינו, שהמ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם השורש פנימי לאור ההתפשטות הב' דהפה, הנה הם מהב' בחי' אחרונות דהנה"י דהע"ב דאות ה' אשר הם נתפשטו בפנימית א"ק מגבול החזה שבו עד גבול הטבור שבו, ולכן הנה נמשך מהם ג"כ שפעת האור להתפשטות הב' דהפה, אשר עיקר גילויים הוא ג"כ רק מהחזה עד הטבור, ומשמשים הם בעקודים בבחי' המזל תחתון וכן שם הנה הוא מציאות האימא שבא"ק הכלולה בו, ועכ"פ הוא כי הב"ן דאות ח' דעניינו הנה הוא ג"כ שורש פנימי לסוד האימא הכללי שבא"ק אשר שרשה העליון הוא בהב"ן דהמ"ם והיא יוצא ונמשך ומתתקן מהב"ן דאות ח' דעניינו ועד"ז הנה הוא ג"כ בהמ"ה דלעיל אות ז', אשר המ"ה וב"ן הכלליים שבו הנה הם מהנה"י הפנימים והעליונים דהע"ב דאות ה', אשר הם מתפשטים בא"ק בפנימיותו, מגבול שוקה"ז שבו עד גבול החזה שבו, ולכן הנה הם שורש הפנימי לאור ההתפשטות הב' דהחוטם אשר עיקר גילויים הוא ג"כ משוקה"ז דא"ק עד החזה דא"ק, והנה משמשים בסוד המזל עליון דהעקודים, אשר בו הוא כלול אבא, ור"ל האבא הכללי דא"ק אשר שורשו העליון הוא בהשם מ"ה דהמ"ם דאות ג', והוא יוצא ונמשך ומתתקן מהמ"ה דאות ז' שהוא שורש הפנימי דאור החוטם, והרי נמצא כי פעולת המ"ה וב"ן דאות ג' ד' הנה הוא נעשה ונשלם ע"י המ"ה דאות ז' וע"י הב"ן דאות ח' שהם סוד שורש המזלין, כי הנה הם מיוחדים זב"ז במקורן שהוא הס"ג דאות ב' והם כולם בשורש אחד, ונמשכו זה מזה.

והענין הוא כי הרי אותן המ"ה וב"ן דאות ז' ח', הרי הם מהד' שמות עסמ"ב שבהע"ב דאות ה', אשר, הם מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דאות ב', וכנ"ל בדברינו, והנה עד"ז הוא ג"כ כל עיקרו דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', הנה הם ג"כ רק מהמ"ה וב"ן דעסמ"ב שבהס"ג דאות ב', כי הנה אותו הס"ג הוא סוד תבונה, והמ"ה וב"ן דאות ג' ד' הם סוד ב"ן וב"ת, אשר מתחילה הם כלולים בה, והוא אותיות תבונ"ה, ב"ן וב"ת, כמ"ש באד"ז ר"ל ע"ב, ובעניינו הם המ"ה וב"ן דהעסמ"ב אשר בהמ"ס, אשר הם ג"כ שורש דהמ"ה וב"ן שבהע"ב דאות ה', שהם המ"ה וב"ן דאות ז' ח' דעניינו, והרי נמצא כי המ"ה וב"ן דאות ז' ח' דעניינו עם המ"ה וב"ן דאות ג' ד', הם שניהם משורש אחד, שהוא מהעסמ"ב דהס"ג דאות ב', אלא שהתפשטותה בהע"ב דאות ה' הוא מכללות הס"ג כולו, משום שהע"ב דאות ה' הוא שורש השרשים לכל האורות דהאח"פ, כי הוא הא"א להם כנ"ל, והם הד' שמות עסמ"ב שבהע"ב דאות ה', אשר בארנו אותם בכל הסימן ב' שלפנינו, אבל התפשטותה בהאורות שלמטה מהאח"פ, שהם האו"א שבא"ק ובהנקודות והאצילות, הנה הוא רק בהמ"ה וב"ן שבה לבד, והם המ"ה וב"ן דאות ג' ד', אך עכ"פ הוה, כי הנה אלו הב' מיני מ"ה וב"ן, שהם המ"ה וב"ן דאות ז' ח' עם המ"ה וב"ן העליונים דאות ג' ד', שניהם הם מהעסמ"ב דהס"ג דאות ב', אלא שהמ"ה וב"ן דאות ז' ח', הם יצאו ומתגלים ע"י הע"ב דאות ה', אבל המ"ה וב"ן דאות ג' ד', הם מהס"ג דאות ב' עצמו, ולכן אמרנו כי הם שרשם והם עליונים שהרי הם מהס"ג עצמו שהוא השורש דהע"ב דאות ה', וכן הוא עוד כי הנה כל הגילויים והפעולות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' אשר בתולדות האו"א שבא"ק ובכל אורות הנקודות והתיקון, הנה הם נעשים באמת ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', שהוא דרך העקודים, כי האו"א הם נעשים ונשלמים רק מסוד הב' מזלין אשר שם כנז', ומהם הנה הוא כל אורות הנקודות והתיקון, וכמו שיתבאר לקמן מסימן ו' ולהלאה, והרי נעשה כל תולדות האורות והפעולות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', וכ"ז הוא משום כי כל גם עצמותם דהמ"ה וב"ן דאות ז' ח', הנה הוא ג"כ רק, מה שנמשכו בהע"ב דאות ה', מהעצמות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', אשר בהס"ג דאות ב', ולכן הנה משתמשים לעולם המ"ה וב"ן דאות ג' ד' בכל שימושיהם ופעולותיהם ג"כ הכל רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', כי הם סוד שורש התרין מזלין שבהעקודים כמו שיתבאר ונעשה כל מה שנעשה מהגרון ולמטה רק על ידיהם וכל השפע אשר נמשך ויוצא מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', והם כל הגילויים דהמאורעות והאורות כולם, אשר בכל המערכות שיתבאר לקמן מס' ו' ולהלאה, הנה נמשך ונעשה כ"ז לעולם רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח' דעניינו, שהם שורש המזלין שבהעקודים, ונעשה הכל ע"י העקודים, והוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו כי גם כל העצמות דהמ"ה וב"ן דאות ז' ח' אשר בהע"ב דאות ה', הנה הם ג"כ רק, מהעצמות דהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' אשר בהס"ג דאות ב' והרי נתבאר לנו עכ"פ כי סוד שורש דהמ"ה וב"ן דאות ז' ח', הנה הם מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', ודע כ"ז,

[סעיף ו]

והנה מצאתי חובה לעצמי לבאר כאן עוד דבר אחד הגם שהוא אינו מעיקר הדרוש שלפנינו כי הנה אמרנו שא"א שבא"ק אשר שרשם הוא בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', הנה תיקונם והשלמתם, הנה הוא ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח', שהם השורשים פנימים להאורות דחוטם פה אשר הם משמשים בהעקודים, בבחי' התרין

הדרין נמלין כי אורות החוטם המתפשטים עד החזה, הנה הם משמשים בבחי׳ המזל עליון, אשר בו נכלל אבא, ואורות הפה שעיקר גילויים הוא רק מהחזה עד הטבור הנה הם משמשים בבחי׳ המזל תחתון אשר בו נכלל אימא, וכמ״ש כ״ז לקמן סי׳ ו׳ וסי׳ ט׳ והנה אמרנו לפי״ז כי או״א הם נכללים ונעלמים באורות חוטם פה׳ אבא באורות החוטם ואימא באורות הפה. והנה לכאורה יש סתירה על זה מדברינו בכ״מ, שאמרנו, כי שורש האבא שבא״ק הוא באורות האוזן ותלייתו הוא בהכס״ג דאות ו׳, ושורש האימא שבא״ק הוא באורות חוטם פה ותלייתה הוא בהמ״ה וב״ן דאות ז׳ ח׳, וכמו שכתבנו לעיל ענף ב׳ אות ה׳ ע״ש וכן בכלל י״ב ענ״ב.

אך האמת הוא כי זה וזה אמת. כי הנה נודע הוא כי או״א, הנה הן כלילותם זב״ז נעשות לפרצוף אחד, והן במה שנבחנים לב׳ פרצופים, הנה הוא כ״א בשני פנים׳ אחד באו״א עלאין ואחד ביסשו״ת כי לפעמים הנה נכלל אבא ויש״ס לפרצוף אחד והוא אבא הכללי. ואימא ותבונה לאחד והוא אימא הכללי, וכמ״ש בשער ז״א ספ״ב, והרי הוה כל קו הימין אבא הכללי וכל קו שמאל אימא הכללי, ואז הנה נחשב אבא ואימא עלאין לשניים וכן ישסו״ת לשניים, ולפעמים הנה נכללים או״א עלאין לאחד והוא אבא הכללי, וישסו״ת לאחד והוא אימא הכללי, ובזה הרי הוה חלוקתם במעלה ומטה כי חציו העליון אשר מהגרון עד החזה הוא אבא הכללי, וחציו אשר מהחזה עד הטבור הוא אימא הכללי, והנה הם בסוד הבן בחכמה וחכם בבינה, שאמרו בספר יצירה פ״א, כי באו״א עלאין הנה נכלל הבינה בחכמה, והוא הי׳ בל שם. וביסשו״ת נכלל החכמה בבינה והוא הכ׳ כל שם, ע׳ או״א פ׳ ב׳ ג׳ וזווגים פ׳ ד׳ ה׳ ובכ״מ, כי בעת שזווגם הוא לתת מוחין לז״א הנה אז נעשה אבא עלאה עם יש״ס לאחד, ואימא עלאה עם התבונה לאחד, והרי נעשה אז כ״א לפרצוף גמור ומזדווגים שניהם יחד, כל הקו ימין כולו עם כל הקו שמאל כולו, ומולידים אז מוחין לז״א, אבל כאשר שזווגם הוא רק לקיום העולמות לבד היה אז נכלל אימא עלאה באבא, ולא ניכר לפרצוף בפ״ע כלל, וכן יש״ס בתבונה ואז הנה אין להתבונה מוחין פנימים כלל, אלא היא בסוד, ד׳ על ו׳, שהמוחין מאירין לה מרחוק ורק בבחי׳ מקיפין כי אין הבינה מתגלה בה, כמ״ש בזווגים פ״ד, ועכ״פ הוא כי הנה או״א שבהאצילות, הנה הגם שבכללות הנה כולל אבא את כל הקו ימין דא״א אשר מהגרון עד הטבור, וכן עד״ז אימא את כל הקו שמאל, והם שניהם מיוסדים להאיר בתוקף אורם מראשם לסופם, אך לפעמים הנה נחלקים לחלאין, או״א עלאין לחד, וישסו״ת לחד. ונתעלם אז הגילוי דאו״א עלאין מלמטה, ואז מתעלם יש״ס ג״כ, כי נכלל בתבונה, ולא נתגלה אז רק אור התבונה לבד.

והנה כן הוא עד״ז בענינינו, בהאו״א שבא״ק, כי שורשו ותלייתו העיקרי דהאבא הנה הוא באמת ג״כ גם בהכס״ג דאות ו׳ שהוא השורש הפנימי דהאורות האזניים, כי הרי המזל עליון אשר אבא כלול בו׳ הנה הוא כולל ג״כ כל הח׳ תיקונים העליונים (כמ״ש הגר״א בספד״ל פ״ב בדה״מ בתליסר וע׳ בדברי האריז״ל בהולדת או״א פ״ו) אשר הם מהאזניים ולמטה כי כל התיקונין הם משם. כמ״ש בספד״ל פ״ב מאודנין נפקא. וא״כ הרי הוה שורשו ותלייתו דהאבא, בהאורות האזניים ג״כ שהוא בהכס״ג דאות ו׳. אמנם גילויו דהאבא אשר לצורך האצילות הנה הוא רק מהגרון עד החזה ואז הנה הוא רק בהה׳ תיקונים האחרונים אשר בין המזלין ומהפה ועל הגרון (וכמ״ש בהולדת או״א פ״ד)׳ ושם הרי הוא כל הגילוי רק מאורות החוטם. כי אורות האזניים הרי הם מסתיימים בשבוה״ז׳ והרי נמצא כי כלילותו במזל עליון. אשר בגילויו לצורך האצילות הנה הוא רק מתיקוני דיקנא אשר מאורות החוטם. כי רק אורות החוטם הם החופפים עליו ומאירים בו כי הם משמשים בעקודים לבחי׳ המזל עליון כנז׳ והרי נמשך שפעו רק מהמ״ה דאות ז׳ המיוחד בהמ״ה דאות ג׳ וכנ״ל סעי״ה, ומקבל שפעו רק מאורות החוטם, ר״ל כלילותו וקבלתו אשר מהמזל עליון, הנה הוא בגילויו אשר לצורך האצילות רק מכלילות התיקונים שבו (ר״ל שבמזל עליון) אשר מאורות החוטם. אבל שורשו ותלייתו אשר באורות האזניים הם נעלמים בו, זולת בעת הרצון וזכות גדול.

והוא מה שכתב הרב בשעה״כ דף ע״ד ב׳, כי בסעודת שחרית דשבת הנה עולה עתי״ק דאצילות עד סוד אור האזניים דא״ק ע״ש, והנה הוא ע״פ מה שנודע מדברי הרב הקדוש מהר״ש שרעבי ז״ל, כי כל ענין העליות המוזכר בדברי הרב הנה אין הכוונה על עלייה ממש בכמות שנעתקים ממקומם, כי זה אי אפשר, וכן הוא מבואר בדברי הרב, בנסירה פ״ע, במה שאמר שם בענין תקוני ז״א הז׳ דגלגלתא הנה אמר שם. אמנם הנה אי אפשר שיהיו הם עצמן, כי הרי אין ז״א מגביה נה״א רק מטבורו ולמטה, אך הענין כי מאותו אור עליון שבז׳ דגלגלתא דא״א וז׳ תחתונות דעתיק יסתלסל האור ממדרגה למדרגה עד שיכנוס ויאיר בז׳ דגלגלתא דז״א כו׳ אחר שנתפשטו מלמעלה עד מקומו וממנו יצאו הז׳ דגלגלתא דז״א כו׳ ע״ש, וכן הוא הכוונה בכל העליות. שנתפשט אור העליון למטה בהתחתון ועולה למדרגתו והרי הוא אינו עלייה בכמות אלא באיכות, וע׳ פרצופים דרוש ו׳ בהשמ״ש האחרון שם ובמוחין פ״ה בהשמ״ש, וכן הוא ג״כ בענינינו כי בעת הזכות והרצון הנה נתגלה בהאבא שבא״ק שורשו הנעלם אשר גם באורות האזניים ואז נשפע הוא ג״כ מהאור הגדול הזה בעתי״ק דאצילות, כי כל האצילות הרי הוא מתנהג ע״פ תהלוכות גילויי האורות דהאו״א שבא״ק, וכמו שיתבאר לקמן מסי׳ ו׳ ולהלאה, וזהו שאמר כי בסעודת שחרית דשבת עולה עתי״ק עד סוד אור האוזן ור״ל כי מקבל אור משם ע״י גילויי דאור האוזן שמתגלה אז בהאבא שבא״ק כנ״ז.

ועכ״פ הרי נתבאר לנו כי הנה האבא שבא״ק ע״י כלילותו במזל עליון דהעקודים הנה באשר שהמזל עליון הוא כולל כל הח׳ תיקונים העליונים. הנה שורש אבא באור האוזן ג״כ, וזהו מ״ש באד״ר קל״ב ע״ב דיקנא דהימנא רבא (שהוא אבא) בתמניא תקונין אתתקן, וכמ״ש הגר״א בספד״ל פ״ב, אמנם הוא כי הנה אור הגדול הזה דאור האוזן, הנה הוא נעלם בו. ואינו מתגלה בו אלא בעת הזכות והרצון כנז׳ ועיקר גילויו התמידי הנה הוא רק באור החוטם לבד. כי הוא עצמו המזל עליון אשר אבא כלול בו. שהוא רק משבוה״ז עד החזה, אשר שם הוא עיקר הגילוי רק מאור החוטם.

והרי הוה המזל עליון ג״כ בב׳ בחי׳ כי בהעלם הנה הוא כלול מכל הח׳ תיקונים העליונים, אשר התחלתם הוא מהאזניים, וכמ״ש בספד״ל רפ״ב מאודנין נפקי, אבל בגילויו הנה הוה המזל עליון רק משבוה״ז עד החזה אשר שם הוא עיקר הגילוי רק מאורות החוטם כי עד שבוה״ז הם בטלים באורות האזניים ע״ד שרגא בטיהרא וכן הוא גם באבא שבא״ק הכלול בו, כי שורשו ותלייתו בהעלם, הוא באור האזניים, אך זה אינו מתגלה בו אלא בעת הזכות והרצון, אבל בגילויו התמידי שהוא מהגרון עד החזה הנה הוא שורשו ותלייתו רק באורות החוטם.

והנה עד״ז הוא ג״כ בהאימא שבא״ק, שהיא כלולה במזל תחתון, הנה היא ג״כ בב׳ בחי׳, כי בהעלם שבה הנה שורשה ותלייתה הוא באור החוטם, אבל בגילויה הוה שורשה ותלייתה רק באור הפה, כי כן הוא ג״כ אלו ב׳ בחי׳ גם בהמזל תחתון אשר האימא כלולה בו, והוא כי הרי כתב הרב בהולדת או״א פ״ו כי המזלין הנה הם בסוד אלפי״ן, המזל עליון הוא אל״ף בצורת יו״י, והמזל תחתון הוא אל״ף בצורת יו״ד, וע׳ במפרשים שם שטרחו בזה למצוא טעם מפני מה הם בבחי׳ אור אלפי״ן, אך הענין הוא פשוט, כי הרי המזלין הם סוד הדעת, ע׳ נסירה ספ״ג ודרושי מ״ן ומ״ד ריש דרוש י׳ ובכ״מ, והדעת הוא סוד אל״ף, ע׳ שעה״כ פסח דרוש ה׳ ו׳ ובכ״מ, ועוד כי הרי המזלין הרי הם בא״א משבוה״ז שבו עד הטבור שבו, שהוא בחג״ת, וכל חג״ת הוא בסוד מ״ה דאלפי״ן שהוא סוד ז״א. ומה שהם אלפי״ן בציור יודי״ן. הרי כתב הרב הענין בזה בדרושי מ״ן ומ״ד דרוש ה׳ כי הוא משום שהאלפי״ן דהמ״ה הם מיודי״ן דהס״ג ע״ש.

אך סוד הענין בזה הוא כי הנה אלו האלפי"ן. מקורן הוא באח"פ. כמ"ש הרב בטנת"א פ"ב ובעקודים פ"א. והנה מבואר שם. כי היודי"ן שבהם הם מאוזן. והו"ד שבהם. הם מחוטם. ואח"כ הנה הם נמשכים ונכנסים כולם בפה ומשם הם יוצאים ומתגלים. ועי' דברינו שם בעקודים פ"א אות כ"א. וכבר כתבנו בכ"מ כי כל אורות האח"פ בא"ק הם בו בבחי' הי"ג ת"ד כמו בא"א דאצילות. ונאמר שבמזלין הם כללות כל הי"ג ת"ד. כמ"ש הרב שם בהולדת או"א פ"ו. לכן אמר הרב שם כי אלו האלפי"ן הם במזלין. והמזל עליון אשר בו כלול אבא. אשר שורשו העליון הוא באוזן. הנה בו הוא האל"ף בציור יו"י. כי עיקרו בו הוא היודי"ן. והמזל תחתון אשר בו כלול אימא. אשר שורשה העליון הוא אורות החוטם. הנה בו הוא האל"ף בציור יו"ד. כי הו"ד הוא מהחוטם כנז'. וכן הוא האימא. הנה היא לעולם בבחי' ו' ד'. כי בינה עולה הי"ה הו"ד דמילוי יו"ד. ואח"כ ישסו"ת הוא הה' התבונה שהוא ד' על ו'. ע' זווגים פ"ד וכנודע. וכ"ז הוא משום שהאימא היא כלולה במזל תחתון ושורשו הוא באור החוטם אשר שם הוא הו"ד כמ"ש בטנת"א פ"ב. לכן הוא האל"ף שבמזל תחתון. בציור יו"ד. וכן הוא האימא תמיד בו"ד כי הוא ע"ש הזו"ן דנפיק מנה. ועי' עוד בכוונת פסח דרוש ה' ו'.

אמנם הוא כי הנה מה שהאימא שורשה הוא באורות החוטם הנה הוא רק שורשה הנעלם שבה. אבל בגילויה הוא שורשה ותגלייתה רק באורות הפה. כי כן הוא מקומה מהחזה עד הטבור ושם הוא כל הגילוי רק מאורות הפה. שהם עצמן סוד המזל תחתון אשר היא כלולה בו. והאל"ף שבו הוא בציור יו"ד. אשר מקורו הוא בחוטם כנז'. והרי הוא המזל תחתון גופה שורשו באורות החוטם ולכן הוא כ"ז ג"כ בהאימא כי שורשה העליון אשר בהעלם הוא בחוטם אבל שורשה הקרוב אליה המקיף עליה ומהקף עליה הנה הוא רק אור הפה. שהוא עצמו סוד המזל תחתון המתפשט עד הטבור (כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ב בתיקון ה' בהגהה שם ועי' דברינו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ה') והוא ענין אור הפה המאיר עד הטבור כי הוא סוד המזל תחתון הכולל כל הה' תיקונים האחרונים והרי הוו כן האימא וכן המזל תחתון אשר היא כלולה בו. שניהם בב' בחי'. אחד בהעלם ואחד בגלוי כי בהעלמה הוא שורשם באורות החוטם. ובגלוי הוא באורות הפה. וכן הוא עד"ז ב' בחי' בהאבא ובמזל עליון כי בהעלם היא שורשם באורות האוזן ובגלוי הוא שורשם באורות החוטם וכנ"ל והרי ניחא בזה הסתירה הנמצא בדברינו. אשר הערינו לעיל בריש הדיבור. כי שניהם ישנם ושניהם אמת ועי' דברינו לקמן סי' ט' אות ל"ד ותבין דברינו כאן יותר היטיב יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים אמן ואמן:

סימן ג'

הקדמה

הנה אחר שבארנו תהל"ית"ב את שורש השרשים לכל גילוייו דא"ס ית"ש. והם העסמ"ב דהמ"ס שבא"ק. אשר בסי' א' מערכה הא'. והראשון לכל הגילויים דהעולמות הנה הוא אורות האח"פ שבא"ק. ושורש השרשים אשר לזה בא"ס הנה הוא הס"ג דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג' וכנ"ל סי' א'. אמנם הנה כל גילויים אשר בהס"ג דסי' א' הנה הוא רק שרשם בכלל ובהעלם נורא מאד. אך שרשם בפרט וגלו"א בפנ"ע. לאור האוזן בפנ"ע ולאור החוטם בפנ"ע ולאור הפה בפנ"ע. הנה הוא בהעי"ב דאות ה' אשר בסי' ב'. ובהסמ"ב שבו דאות ו' ז' ח'. שהם השרשים פנימים להם. שורש מיוחד לכ"א. וכנ"ל סי' ב'. ואמרנו שם עוד כי הנה ישנם באמת באותן הסמ"ב ג"כ שורש מיוחד להתפשטות הא' בפנ"ע ולהתפשטות הב' בפנ"ע. וכמו שבארנו שם כ"ז. בכל אחד ואחד מהאח"פ באר היטיב בעה"ית"ב ועכ"פ הוא כי כל מה שדברנו בהם עד כה. הנה הוא רק בשרשם הנעלם והפנימי לבד והנה על זה הנה נבאר עתה ג"כ בהג' סימנים שלפנינו. את מציאותם העיקרי דאורות האח"פ. הן התפשטות הא' דכ"א והן התפשטות הב' דכ"א. סדר מציאותם. וכן שימושם דכ"א. ומקומם בא"ק וכן מקומם בהעי"ב דאות ה' שהוא הא"א להם.

והגם שבדברינו לעיל אמרנו. בכ"מ. שהג' שמות סמ"ב שבסי' ב' אות ו' ז' ח' הנה הם בבחי' אימא וזו"ן. אך הכוונה הוא רק שהם בחי' אימא וזו"ן שבהעי"ב דאות ה' עצמו. שהוא בהא"א עצמו. כי בכ"א ישנו כל הבחי' כולם כנודע. אבל עיקר או"א וזו"ן הכלליים שבכ"א מהאח"פ. הנה הם התפשטות הא' והב' שבכ"א כי התפשטות הא' דכ"א הוא כללות האו"א שבכ"א. והתפשטות הב' דכ"א הוא כללות הזו"ן שבכ"א. וכמו שיתבאר לקמן. בפנים. והגם כי באמת הנה ישנם ג"כ הן בהתפשטות הא' דכ"א והן בהתפשטות הב' דכ"א כל הד' פרצופים ג"כ או"א וזו"ן כלליים ופרטיים. כמו שמבואר בכל דרושי הרב בזה. אך בכללי כללות הנה הוה כל התפשטות הב' רק בבחי' זו"ן נגד התפשטות הא' שהם האו"א להם.

כי הנה ראוי לדעת כי אלו הב' התפשטיות שבכ"א. הנה הם שתיים שהן ארבע. כי היה התפשטות דכ"א הן מבפנים והן מבחוץ. וכגון התפשטות דאור האוזן שהוא מן האזניים עד שבוה"ז הנה היה התפשטות והן מבפנים. מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז מבפנים להגלגתא. וכן מהאזניים עד שבוה"ז מבחוץ. ולא עוד אלא הוא כי הנה עיקר האור הוא מבפנים. ומה שיוצא מבחוץ. הוא רק דרך צינורות השערות ונקבים דקים וכמו שאמר הרב מפורש בטנת"א פ"א כי האור שנשאר בפנימית הא"ק הנה הוא גדול מהאורות היוצא ממנו מהאח"פ ולחוץ והוא ע"ד הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות דהרי לכך נקראו הי"ג ת"ד בשם מדות. י"ג מדות. משום שהשפע הנמשך דרך הם הוא נתצמצם במדה ובמשקל. כמ"ש בפע"ח בכוונת שופר פ"ב וע"ש עוד פ"א. וכ"ז הוא משום שעיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים. וכן הוא בענינינו בענין התפשטות הא' והב' דהאח"פ אשר בא"ק שהם כבחי' הי"ג ת"ד שבא"א הנה היה כל התפשטות בשתיים. אחד מבפנים ואחד מבחוץ ועיקר האור הוא נשאר מבפנים. והוא מה שאמרנו כי התפשטות הא' הוא האו"א והתפשטות הב' הוא הזו"ן. כי הם הב' אורות אשר מבפנים ומבחוץ. וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו. והנה אותן השתיים שהן ארבע שאמרנו שהם בכ"א מהאח"פ. הנה כולם בשם יקרא. והם ד' שמות עסמ"ב שבכ"א. והנה על זה נבאר על כל שם ושם בפנ"ע את מציאותו ושימושו ומקומו אשר בא"ק וכן מקומו אשר בהעי"ב דאות ה' שהוא הא"א להם. הנה כ"ז יתבאר לפנינו אחד לאחד בעזהית"ש. ע"כ הקדמה:

(ט')

ע"ב

הוא השם ע"ב מהתפשטות הא' דאור האזניים. כי התפשטות הא' הנה הגם שהוא בעצמו הנה הוא קומה שלימה הכולל י' ספי' וכל הד' שמות עסמ"ב וכל הפרצופים כולם אך בכללות הנה הוא כולו רק מב' שמות ע"ב וס"ג. בערך התפשטות הב'. והנה יציאת כל אותו התפשטות הא' הנה הוא מהשם ס"ג דלעיל סי' ב' אות ו'. כי אותו הס"ג דאות ו'. הנה הוא השורש הפנימי לכל אורות האזניים. אך בפרטות ובדיוק. הנה הוא בדרך זה. כי הנה הס"ג דאות ו' הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים. והע"ב וס"ג הכלליים שבו הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור האזניים. אמנם אינם הם עצמם כמו שהם בכללות. אלא רק ע"י גילוי המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. והיה יציאת האור דהתפשטות הא' דהאזנים מהם בסדר זה. כי הרי אותו הס"ג דאות ו' בכללות כל הד' שמות עסמ"ב שבו. הרי אמרנו לעיל אות ו' כי הוא בחי' האימא שבהעי"ב דאות ה'. אשר היא מהחזה שבו עד הטבור שבו. שכ"ז הנה הוא הבליע המלוי דהת"ת שבו

והוא

ולזה בא"ק מסיום גבול העינים עד גבול שבוה"ז, והע"ב וס"ג הכלליים שבאותו הס"ג דאות ו' הנה הם חציו העליון עד טבורו וע"ד הא"ק שהע"ב וס"ג שבו הוא עד טבורו ומן טבורו ולמטה הוא המ"ה וב"ן שבו כמ"ש בנקודות דפ"א ופ"ב וכן הוא ג"כ בא"א דאצילות. וכן הוא כאן כי הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' הם בחציו העליון דאותו הס"ג עד טבורו דאותו הס"ג והוא בהע"ב דאות ה' בחצי העליון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו, ובא"ק הנה הוא מגבול העינים עד גבול האזניים, אמנם הוא רק בפנימית פנימיותו כי הרי הוא רק מעצמות הע"ב דאות ה' כנז' וכאשר הגיע העת להתפשטות הה' דאור האזניים הנה יצאו ונתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים הנז', מהטבור ולמטה דהס"ג דאות ו', ונתפשטו עד סוף רגליו, והוא בא"ק בפנימית פנימיותו מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה"ז שבו, ואותן המ"ה וב"ן הנה המשיכו הם שפעת אורם והמציאו את האור דההתפשטות הה' דהאזניים, והרי נמצא כי אור ההתפשטות הה' דהאזניים הנה הוא משפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו'. והרי הוה הע"ב וס"ג הכלליים הנז' השורש פנימי לאור ההתפשטות הה' דהאזניים אמנם הוא רק ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכמו שאמרנו.

והנה נעשה ההתפשטות הה' ג"כ בב' בחי'. ע"ב וס"ג כמו הע"ב והס"ג אשר יצאו מהם והנה הם בבחי' או"א דאורות האזניים. ונודע הוא כי כל או"א הנה אבא הוא נעלם ואימא נגלה. ע' זוה"ק בלק קפ"ג ב' ופ' אחרי ס"א ב' כי האבא הנה עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט. וכן כתב הרב ג"כ בדרושי מ"ן ומ"ד ריש דרוש י'. וכן הוא כאן בההתפשטות הה'. שהם או"א. ע"ב וס"ג הנה הוא הע"ב נעלם. ור"ל כי הוא לא יצא מהאזניים ולחוץ כלל אלא התפשטותו היה רק מבפנים להא"ק. מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז שבו מבפנים. והוא הע"ב דענינינו. שהוא בחי' האבא הכללי דאורות האזניים. ור"ל כי הנה ההתפשטות הה' והב' דאורות האזניים הנה הם בבחי' ד' פרצופים כלליים. או"א וזו"ן שבהאזניים. וכמו שיתבאר בכל דברינו אשר בספי' שלפנינו. והוה השם ע"ב דענינינו בחי' האבא שבו. ושימושו באורות דאזניים הנה הוא בכל עניני השימושים והפעולות דכל פרצוף אבא. וכ"ז הוא במה שאמרנו כי כל ההתפשטות הה' דהאזניים הנה הוא מהע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו' ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. אבל הרי הם מהע"ב וס"ג עכ"פ. וזהו ענין השם ע"ב דענינינו. כי הוא מאור שפעת הע"ב. דהס"ג דאות ו' וכנז'.

והנה אמרנו כי בדיוק הנה לא יצא ההתפשטות הה' דאור האזניים מהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו'. מהם גופא כמו שהם בכללות. אלא רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כאשר נתפשטו מהטבור דהס"ג דאות ו' עד סוף רגליו. והוא בא"ק בפנימית פנימיותו מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה"ז שבו. וכנ"ל כ"ז. והנה כאשר נתפשטו הם אז הנה המשיכו הם את שפעם כנגדם, ונעשה מהם אורות האזניים ונתפשטו גם הם בכל שיעור המקום הזה, אשר כנגדם. מבחוץ להם שהוא ג"כ מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז, כי המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' הם השורש פנימי להם, וכל מה שנעשה בהשורש. הנה נעשה אז כמו כן ג"כ בענף ותולדה הנמשך מהם, כי התפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים היה רק בשבילם כדי שיתפשטו גם הם כנגדם, שהוא ההתפשטות הה' דאור האזנים, והם תלויים זב"ז.

ודע עוד כי יציאת ולידת המ"ה וב"ן הפרטיים והתפשטותם, הנה היה ג"כ רק ע"י שפעת אור מלמעלה, והוא מבחי' האבא שבהע"ב דאות ה' שהוא מהחזה שבו ולמעלה, והוא בעיינין דא"ק בסוד הראיה הפנימית כנ"ל אות ה', הנה משם מקבל הס"ג דאות ו' אור ושפע להוליד ולהוציא את המ"ה וב"ן הפרטיים הנז', וכן מתלבש ג"כ אור העיינין בההתפשטות הה' דאור האזניים ומשפיע בו תמיד, אמנם באשר שאור העיינין עצמן הנה הם גבוהים ונעלמים מאד כי הם מסוד נשמה לנשמה שאין לה כלי להתלבש כלל וכנ"ל אות ה', לכן אינו מתלבש אור העיינין באור ההתפשטות הה' דהאזניים אלא רק בהארה בעלמא, אבל מתלבש בה עכ"פ, ונודע הוא כי סוד ב' האזניים הם יש"ס ותבונה, וסוד ב' עיינין הם או"א עלאין והוה ההתלבשות, מאבא ליש"ס ומאימא עלאה לתבונה, וא"כ הרי בענינינו שהוא בהשם ע"ב דאורות האזנים שהוא בבחי' יש"ס, הנה הוה ההתלבשות שבו מהארת אבא עלאה שבעיינין:

אמנם הוא הנה כל אותו השם ע"ב דענינינו הנה הגם שאמרנו כי הוא ירד ונתפשט בפנימית א"ק מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז, אך באמת הנה אין מקומו שם כלל, כי הרי הוא הארת אור מהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו', שהוא מחציו העליון שבו אשר מטבורו ולמעלה, שמקומו בא"ק הנה הוא רק מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים שבו, וכן גם המ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל, שהם מהע"ב וס"ג הנז' עצמן, אשר הם נתפשטו וירדו ג"כ כנ"ל, הרי פשוט הוא שאין מקומם למטה כלל, ולכן הנה חזרו שניהם ונסתלקו מגבול האזניים ולמעלה, כ"א למקום הראוי אליו, המ"ה וב"ן הפרטיים הם חזרו ועלו בהע"ב וס"ג עצמן בפנימית דפנימית דא"ק, וכן הע"ב דענינינו שהוא אור דהתפשטות הה' דהאזניים, הנה הוא נסתלק ג"כ מהתפשטותו, וחזר ועלה מהאזניים ולמעלה, ובפנימית א"ק ג"כ, וכנגד הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו', כי הוא תולדתם כנז', וכל התפשטותם בתחילה לא היה ג"כ רק, אלא להתלבש ע"י ירידתם במקום הראוי לתחתון, וכדי להעשות שורש עליון אליו, וכמו שיתבאר בדברינו לקמן, אבל אחר שעשו את פעולתן, אשר לזה ירדו, הנה נסתלקו וחזרו ועלו למקומן, ונשארו שם לעולם, והנה עומדים שם בסוד עליית מ"ן, לעורר זווגי עליונים, לקבל תוספות אור וברכה תמיד לצורך התחתונים, וכמו שיתבאר כ"ז בדברינו לקמן, ועכ"פ הרי נתבאר לנו, על השם ע"ב דענינינו, שהוא הע"ב דאות ט', את מציאותו ושימושו, וכן יציאתו ותולדתו, ומקומו ועמידתו כי מציאותו הוא שהוא בחי' אבא הכללי אשר בכללות אורות האזניים.

ושימושו הוא, כי הוא משמש לאור דהתפשטות הה' באורות האזנים כי ע"ז הנה נתלבש להעשות שורש עליון אליו, וכן הוא משמש ג"כ להסתלקות הה' וע"י"ז הנה הוא עומד לעולם בסוד מ"ן לקבל תוספות אור ומוחין תמיד לאור ההתפשטות הב'.

ויציאתו ותולדתו הוא כי הנה הוא הארת ושפעת אור, מהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו', מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, אשר יצאו ונולדו לצורך זה, ע"י תוספת אור ומוחין אשר קבל הס"ג דאות ו'. שהוא אימא הכללי שבהע"ב דאות ה'. מהאור הפנימי דהעיינין דא"ק, אשר שם הוא האבא הכללי שבהע"ב דאות ה', וכנ"ל כ"ז.

ומקומו ועמידתו הוא, כי בהתפשטותו. הרי נתפשט מגבול האזניים דא"ק בפנימיותו עד גבול שבוה"ז דא"ק בפנימיותו, והוא בהע"ב דאות ה' בגבול החצי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, ואחר הסתלקותו שחזר ועלה מגבול האזניים דא"ק ולמעלה עד גבול העינים ונשאר שם לעולם ומשתמש שם לסוד מ"ן וכנ"ל, הנה הוא בהע"ב דאות ה' בגבול החצי העליון דהשליש אמצעי דהת"ת שבו, ודי בזה כעת לענין הע"ב דאות ט' דענינינו, ולמטה בסמוך בענין הס"ג הנה יתבאר שם עוד איזה פרטי דברים הנוגע להע"ב ג"כ ע"ב:

(יוד)

(ס"ג)

הוא השם ס"ג מהתפשטות הה' דאור האזניים. ור"ל על הס"ג

הס״ג הכללי, דהעסמ״ב הכלליים, הכוללים את כל האורות כולן דהאזניים ההתפשטות הא׳ עם ההתפשטות הב׳, וההתפשטות הא׳ הוא ע״ב וס״ג, כי הוא בבחי׳ או״א, וההתפשטות הב׳ הוא מ״ה וב״ן, כי הוא בבחי׳ זו״ן, והוא ע״פ שנודע בדברינו כי כל התפשטות ב׳ הנה הוא כולו רק תולדות אור מההתפשטות הא׳ והוה כל התפשטות הא׳ בבחי׳ או״א שהם ע״ב וס״ג וכל התפשטות הב׳ בבחי׳ זו״ן מה וב״ן, וכ״ז הוא ג״כ כי הנה כל ההתפשטות, הנה הוא בשני בחי׳, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, כי עיקר האור הוא נשאר מבפנים, ומה שיוצא לחוץ הוא רק הדק לשערות ונקבים דקים, כדי להתמעט האור שיוכלו התחתונים לקבל, ומה שנשאר בפנים הנה הוא אבא וז״א, כי בהתפשטות הא׳ הוא אבא ובההתפשטות הב׳ הוא ז״א, ומה שיוצא לחוץ הנה הוא אימא ונוק׳, כי בהתפשטות הא׳ הוא אימא ובההתפשטות הב׳ הוא נוק׳, והגם שבאמת כי בפרטות הנה יש בכ״א הן בהתפשטות הא׳ וכן בהתפשטות הב׳, הן בחלק האור שנשאר מבפנים וכן בחלק האור שיוצא לחוץ הנה יש בכ״א כל הי׳ ספי׳ כולם וכל הד׳ שמות עסמ״ב כולם וכל בחי׳ הפרצופים אך בכללות הנה הוה כל ההתפשטות הא׳ בהב׳ חלקי אור שבו אשר מבפנים ומבחוץ, הנה הוה הוא בבחי׳ ע״ב וס״ג, או״א, וכל ההתפשטות הב׳ בהב׳ חלקי אור שבו אשר מבפנים ומבחוץ, הנה הוה הוא בבחי׳ מ״ה וב״ן שהם זו״ן.

והוא ג״כ ענין השם ס״ג שאנו עסוקים בו עתה באות י׳, כי הנה הוא חלק אור דהתפשטות הא׳ דהאזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ, והוא הס״ג הכללי והאימא הכללי, ר״ל מהאורות הכלליים דהאזניים, ההתפשטות הא׳ והב׳ שבו כנ״ל. והוא ההתפשטות הא׳ דאור האזניים שבהעקודים אשר בו מדבר האריז״ל, כי כל דרושי האריז״ל אשר בהתפשטות הא׳ והב׳ דהעקודים הרי היא רק בהאורות שיצאו מהאח״פ ולחוץ, אבל באורות הפנימיים שבהם הנה אינו מדבר האריז״ל מאומה כי הם נעלמים, אמנם הנה אנו נלמוד אותם מהי״ג ת״ד, שהם פנימיים ומקיפים כנודע.

והנה באריז״ל אינו מדבר מהתפשטות והסתלקות הא׳ והב׳ אלא רק באורות הפה לבד, אמנם הנה רמז רמז לנו, בטנת״א פ״ב סמוך לסופו, כי כל מה שנעשה באורות הפה, הנה הוא מאורות החוטם והאוזן כי הם הנמשכים אליו, וכן מבואר למבין מכל דרושי אח״פ (וע״ש פ׳ א׳ ב׳ שמזכיר בחי׳ כלים גם באורות האוזן והחוטם) וטנת״א פ׳ א׳ ב׳ ועקודים פ״א, כי אוזן חוטם פה הם בכל ענייניהם אחד, אלא שהם זה לפנים מזה וזה למעלה מזה, אבל כל מה שבזה הוא בזה, אמנם בכ״א הוא לפי ערכו, ודי בזה והאמת יורה דרכו.

ונחזור לענין כי הס״ג דענינינו הנה הוא חלק אור דהתפשטות הא׳ דאור האזניים אשר יצא לחוץ, שבו מדבר האריז״ל, כי הם אשר נתגלו בעת התפשטות הא׳ ע״י שיצאו מהאזניים ולחוץ ונתפשטו מהאזניים עד שבור״ז מבחוץ, כמ״ש בטנת״א פ״א, אמנם עיקר האור הנה הוא מה שנשאר מבפנים ונתפשט הוא אז ג״כ בכל שיעור מקום הזה שהוא מגבול האזניים עד גבול שבור״ז מבפנים, והוא השם ע״ב, האבא, הכללי דהאזניים, וכנ״ל אות ט׳, והס״ג דענינינו, הוא מקבל ממנו תמיד ככל בחי׳ אימא מאבא.

והנה יציאת הס״ג דענינינו הנה הוא ג״כ מאותו המקור דהע״ב דלעיל אות ט׳, כי או״א הם כחדא נפקין, כמ״ש בהד״ז ר״ל ע״ב, ועי״ש במאמרי רשב״י דף נ״ה ע״א וכן הוא כאן כי יוצאים שניהם ממקור אחד, שהוא מהס״ג דסי׳ ב׳ אות ו׳, מהע״ב וס״ג שבו ע״י שניתוסף בהם אור ומוחין מלמעלה למעלה עד רזא דאור א״ס לצורך יציאות האור דשורש ההתפשטות הא׳ ואז הנה יצא מהם השם ע״ב דלעיל אות ט׳ והס״ג דענינינו, ע״י המ״ה וב״ן הפרטים שבהם, כנ״ל אות ט׳, אלא שהע״ב דלעיל אות ט׳ הוא מהע״ב שבס״ג וע״י המ״ה הפרטי שבו, והס״ג דענינינו הוא מהס״ג שבס״ג וע״י הב״ן הפרטי שבו, ולכן נקרא הוא ג״כ בשם ס״ג ע״ש מקורו, ויציאתו היה ג״כ רק משפעת אור דהב״ן הפרטי הנז׳. כאשר נתפשט ויצא מהס״ג מטבורו ולמטה, בפנימית דפנימית דא״ק, מגבול האזניים שבו עד שבור״ז שבו, הנה מהארת שפעת אורו הנה יצא כנגדו אור גדול ג״כ מהאזניים ולחוץ ונתפשט עד שבור״ז מבחוץ, והוא האור דהתפשטות הא׳ דהאזניים, והוא הס״ג דענינינו, והנה הוא כנגד השם ע״ב דלעיל אות ט׳, כי הם האו״א אשר כחדא נפקין וכחדא שריין, אלא שהע״ב הוא מבפנים והס״ג הוא מבחוץ, וכן תופסים שניהם בהע״ב דאות ה׳ ג״כ שיעור אחד, שהוא כנגד כל המקום דהתפשטות המ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, שהוא בחלי תחתון דשליש האמצעי דהת״ת שבו שהוא עד הטבור שבו, שהוא מהאזניים דא״ק עד גבול שבור״ז דא״ק, כי עד שם היה מגיע התפשטות המ״ה וב״ן הפרטיים (דהע״ב וס״ג שבהס״ג דסי׳ ב׳ אות ו׳) ועד שם היה מגיע אז, ר״ל בעת ההתפשטות הא׳ דהאזניים. ההתפשטות הע״ב דלעיל אות ט׳ שהוא האבא הכללי דהאזניים, וכן עד שם היה מגיע אז התפשטות הס״ג דעניני שהוא האימא הכללי דהאזניים, אלא שהמ״ה וב״ן הפרטיים הם בפנימית דא״ק, כי הם מהע״ב דאות ה׳ עצמו, שהוא הא״א דכללות כל האח״פ, והע״ב דלעיל אות ט׳ שהוא האבא דכללות כל אורות האזניים, הוא ג״כ בא״ק מבפנים, ובעת ההתפשטות הא׳ דהאזניים, הוא התפשט ג״כ מגבול האזניים ולמטה, מבפנים, עד גבול שבור״ז, וכנגד המ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, והס״ג דענינינו, שהוא האימא דכללות כל אורות האזניים הנה הוא אשר יצא אז, ר״ל בעת ההתפשטות הא׳ דהאזניים, הנה הוא יצא אז כנגדם, מהאזניים ולחוץ, ג״כ בכל שיעור המקום הזה אשר מגבול האזניים עד שבור״ז, כי הם שניהם, ר״ל הע״ב דלעיל אות ט׳ עם הס״ג דענינינו, הנה הם שניהם משפעת הארת אור דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, ולכן הנה התפשטו ועומדים כנגדם, זה מבפנים וזה מבחוץ, ר״ל הע״ב דלעיל אות ט׳ מבפנים והס״ג דאות י׳ דענינינו מבחוץ, ואותו הס״ג דענינינו הנה הוא חלק אור דהתפשטות הא׳ דאור האזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ ובו מדבר האריז״ל, והנה הוא ג״כ נובע ויוצא משפעת הארת אור דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳ כי אותן המ״ה וב״ן הפרטיים, הם השורש פנימי דכל ההתפשטות הא׳ דהאזניים, וכנ״ל סי׳ ב׳ אות ו׳, שכאשר נעשה ההתפשטות בהמ״ה וב״ן הפרטיים, הנה יצא מהם אז כל ההתפשטות הא׳ דהאזניים, הע״ב דלעיל אות ט׳ מבפנים, והס״ג דענינינו מבחוץ.

והנה אמרנו לעיל אות ט׳ כי בהתפשטות הא׳ דהאזניים הנה מתלבש בו הארת אור דהעינים, כי אור האזניים אשר הוא נובע ויוצא מהס״ג דאות ו׳ הנה הוא בחי׳ האימא הכללי שהוא והסו״ת שבהע״ב דאות ה׳, והוה הע״ב דלעיל אות ט׳ בבחי׳ אור דיש״ס שבהע״ב דאות ה׳, והס״ג דענינינו הוא בבחי׳ אור דתבונה שבהע״ב דאות ה׳, אך האור דעיינין הנה הוא בבחי׳ אור דאו״א עלאין שבהע״ב דאות ה׳, וכנ״ל סי׳ ב׳ אות ה׳ כ״ז, והנה הוה ההתלבשות, מהארת אור עינים לאור האזניים, כי הארת אבא עלאה שבעיינין והוא בעין ימין, הנה הוא מתלבש באור דיש״ס, שהוא אור אוזן ימין, והוא הע״ב דלעיל אות ט׳, שהוא מאור יש״ס שבהס״ג דאות ו׳ וכנ״ל אות ט׳, והארת אימא עלאה שבעיינין והיא בעין שמאל הנה הוא מתלבש באור דהתבונה שהוא האור דאוזן שמאל, והוא הס״ג דענינינו, שהוא מאור התבונה שבהס״ג דאות ו׳ ועכ״פ הוא כי הנה מתלבש אור העינים באור האזניים, כי בלתי זה אי אפשר, כי העיינין דא״ק הנה בו הוא שורש השגחה פקיחא אשר בו מתנהג כל העולמות כולם ועליו נאמר אשר עיניך פקוחות, וכמ״ש באד״ר קכ״ט ב׳, ושם ק״ל ע״א, וכן על זה נאמר ג״כ לכו ונלכה באור ה׳.

והנה אחר שיצא הס״ג דענינינו ע״י התפשטות הב״ן הפרטי הנז׳, ויצא משפעת אורו, הס״ג דענינינו, ויצא הוא

מהאזניים ולחוץ והתפשט גם הוא בכל שיעור מקום דהב"ן הפרטי כנגדו מבחוץ, מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז, הנה כאשר שהרי באמת הנה אין מקומם שם כלל, כי הב"ן הפרטי הרי הוא מהס"ג הכללי שהוא מחציו העליון דהס"ג דאות ו' אשר מטבורו ולמעלה והוא מגבול האזניים דא"ק ולמעלה ולפנים עד גבול העינים, וכן הס"ג דעניינינו אשר הוא מנביעו דנהוריה ומשפעת אורו, הרי הוא מקומו ג"כ רק מהאזניים ולמעלה ולפנים, והוא בהב"ן הפרטי אשר מקומו הוא בהס"ג הכללי עצמו וכל יציאתם והתפשטותם שבתחילה, שיצאו ונתפשטו שלא במקומם, הנה היה רק כדי להתגלם ע"י ירידתם להעשות שורש לתולדותם, הצריך לצאת מהם, וככל ענין ההתפשטות הא' כנודע בדברינו, כי התפשטות הב"ן הפרטי הנה היה לצורך תולדות הב"ן הכללי, כנ"ל סי' ב' אות ו' סעי' ג', והתפשטות הס"ג דעניינינו שהוא התפשטות הא' דהאזניים אשר יצא לחוץ ונתפשט עד גבול שבוה"ז, הנה היה לצורך תולדות המציאות דהתפשטות הב' דהאזניים שיתבאר לקמן אות י"ב, והרי היה כל התפשטות הא' מה שיצא מהאזניים ולחוץ וירד עד שבוה"ז הנה היה יציאתו וירידתו שלא במקומו אלא שיצא וירד כדי להתגלם להעשות שורש עליון להתפשטות הב' כנז', ולכן אחר שנתפשט ונעשה בו תועלתו ופעולתו אשר נתפשט לזה, הנה חזר ועלה ונסתלק, וכן היה עלייה והסתלקות בהב"ן הפרטי ג"כ, כנ"ל סי' ב' אות ו' סעי' ג', שחזר ועלה בחציו העליון דהס"ג דאות ו' ואותו הב"ן הפרטי הרי הוא השורש של הס"ג דעניינינו ולכן כל מה שנעשה בהב"ן הפרטי הנה נעשה ונמשך ונתהווה כ"ז ג"כ בהס"ג דעניינינו כי חזר ועלה הוא ג"כ מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה ובמקום החציו העליון דהס"ג דאות ו' ונשאר שם לעולם, ובהע"ב דאות ה' הנה הוא בחציו העליון דהשליש אמצעי דת"ת שבו, שהוא מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים דא"ק בפנימיותו והנה שם עלה ההתפשטות הא' דאור האזנים אחר הסתלקותו ונשאר שם לעולם, ועומד שם בסוד עליית מ"ן לקבל שם תוספות אור וברכה אור ומוחין, להמציא ולהוליד את האור דהתפשטות הב' דהאזניים אשר יתבאר לקמן אות י"ב.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הס"ג דעניינינו שהוא הס"ג דאות יו"ד כל עניניו שבו באר היטב, היינו מציאותו ושימושו יציאתו ותולדתו ומקומו ועמידתו, כי שימושו הוא, כי הוא האימא הכללי דכללות אורות האזניים, ור"ל בכללות ההתפשטות הא' והב', שהתפשטות הא' הוא או"א והתפשטות הב' הוא זו"ן כנ"ל, והוה הס"ג דעניינינו האימא הכללי, כי היא הרה וילדה את כל ההתפשטות הב' דהאזניים. שהם המ"ה וב"ן אשר לקמן אות י"ב.

ומציאותו הוא, כי הוא ההתפשטות הא' דאור האזניים אשר יצאו מתחילה מהאזניים ולחוץ והתפשט ג"כ מהאזניים עד שבוה"ז, ונתקן ע"ז להעשות שורש להתפשטות הב', שהוא המציאות העיקרי, וכנודע בדברינו ביסוד כל הספר הזה מהתועלת והפעולה דכל התפשטות הא', ועיקר תועלתו הנה נתגלה אח"כ בהסתלקות הא', ע' דברינו לעיל כלל י' וי"א ובכ"מ.

ויציאתו ותולדתו הוא, כי הוא נובע ויוצא, מהב"ן הפרטי דהע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' כנ"ל, כאשר נתפשט הוא ג"כ, כנ"ל, וכן נסתלק הוא, בהסתלקות הב"ן הפרטי, כי הב"ן הפרטי הוא שורשו הפנימי, ומתפשט הוא בהתפשטותו וכן מסתלק הוא בהסתלקותו, וכנ"ל סי' ב' אות ו' סעי' ג' ע"ש, וכן הוא עיקר תולדתו ג"כ, ע"י תוספות אור ומוחין אשר קיבל הס"ג דאות ו' מאור הפנימי דהעיינין, כי כל התפשטות א' דאור האזניים שהם מכללות האימא שבהע"ב דאות ה' הנה הוא ע"י תוספות אור ומוחין מאור הפנימי דהעיינין שהם מכללות האבא שבהע"ב דאות ה' וכנ"ל אות ט'.

ומקומו ועמידתו הוא, הנה בעת ההתפשטות, הרי יצא הוא מהאזניים דא"ק ונתפשט עד שבוה"ז דא"ק, והוא בהע"ב דאות ה', בחצי התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו עד טבורו, ובעת הסתלקותו הנה עלה מהאזניים ולפנים להתייחד עם הע"ב דלעיל אות ט' והם מהאזניים דא"ק ולמעלה ולפנים, בחציו העליון דהס"ג דאות ו', שהוא ג"כ בחצי העליון דשליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה', ושם הנה עומד הס"ג דעניינינו עם הע"ב דלעיל אות ט', שניהם יחד, לעולם, שהוא מהאזניים ולמעלה ולפנים, והם שם בסוד מ"ן, לעורר זווגי עליונים, בסוד יסו"ת שבהע"ב דאות ה' שהם הע"ב וס"ג דהס"ג דאות ו', וכן לעורר בסוד או"א עלאין שבעיינין, עד הס"ג שבהמ"ס עם הע"ב שבו, שהם הע"ב וס"ג שבסי' א' אות א' ב' שהם ברזא דאור א"ס, להמשיך משם אור ומוחין, לצורך תולדות אור דהתפשטות הב' דהאזניים, אשר יתבאר למטה אות י"א י"ב, וזהו אשר אמרנו כי אותו הס"ג דאות י' דעניינינו עם הע"ב דלעיל אות ט', אחר הסתלקותם ועלייתם מהאזניים ולמעלה ולפנים, הנה הם בבחי' או"א הכלליים שבכללות אורות האזניים, כי הרי מהם יצא ונולד הזו"ן הכלליים דהאזניים שהם כללות כל ההתפשטות הב' דהאזניים, אשר יתבאר לפנינו בעה"י.

(יא)

ב"ה

[סעיף א']

השם מ"ה הזה, הנה הוא מאור העיקרי דהאזניים, שהוא ההתפשטות הב' דהאזניים, כי הע"ב והס"ג אשר לעיל אות ט' י', שהם ההתפשטות הא' דאור האזניים, הרי הם חזרו ונסתלקו ועלו למעלה, ונשארו שם לעולם, והם נעלמים, וכל יציאתם והתפשטותם שבתחילה שהוא במקום העתיד להתפשטות הב', הנה היה רק כדי להתגלם להעשות שורש להתפשטות הב', וכמו שאמרנו, שהם האו"א להם, ר"ל לאורות האזניים העיקריים שהוא ההתפשטות הב', שכל התפשטות הב' הוא בבחי' זו"ן להם, והם הנגלים, והנה היה ההתפשטות הב' דהאזניים ג"כ בשתיים, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, והם מ"ה וב"ן שהם זו"ן כנז', כי המ"ה שהוא ז"א הנה הוא ג"כ נעלם, לעלם כתיב, כי כל התפשטותו הנה הוא רק מבפנים, מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבוה"ז דא"ק מבפנים, והוא אור יותר גדול כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים, והוא המ"ה שהוא יותר עיקרי מהב"ן, וכל גילויו הנה הוא רק ע"י הב"ן, אבל הוא עצמו הוא מתעלם, סתים וגליא, ר"ל ע"י הב"ן, וכמ"ש בספד"צ רפ"ד ובזוה"ק פ' נשא קמ"ו ב', ושם ע"ג א' קנ"ט א', רפ"ט א', וכן הוא השם מ"ה דעניינינו, שהוא ההתפשטות הב' דהאזניים, ור"ל חלק האור דהתפשטות הב' דהאזניים, העומד מבפנים הוא סתום וגליא כי הוא עצמו הוא סתים, אך הוא מתגלה ע"י הב"ן אשר הוא יצא מהאזניים ולחוץ.

והגם שבאמת הנה ישנו גם בכל ההתפשטות הב' עצמו הן בהחלק שנשאר מבפנים, והן בהחלק שיוצא לחוץ, כל הי' ספי' כולם וכל הד' שמות עסמ"ב כולם וכל בחי' הפרצופים כולם, אך כללות אור ההתפשטות הב' בערך כללות האור דהתפשטות הא', הנה נקרא כללות הב' חלקי אור דהתפשטות הב', הפנימי והחיצון, בשם מ"ה וב"ן, זו"ן, בערך כללות הב' חלקי אור, פנימי וחיצון דהתפשטות הא', בהם ע"ב וס"ג, או"א, וכנ"ל אות ט' י'.

והנה אותן האו"א, שהם כללות כל האור דהתפשטות הא', הם רק בבחי' פרצופים פנימיים, כי הרי אחר הסתלקות הא'

הא׳ שעלו למעלה ונשארו שם לעולם, והם לעולם מהאזניים ולמעלה ומבפנים, מגבול האזניים עד גבול העינים, והרי הם בבחי׳ פרצופים פנימיים, כי הם נעלמים, אבל כללות האור דכל התפשטות הב׳ שהם הזו״ן הכלליים כנז׳, הנה הם פרצופים החיצונים והנגלים, כי הרי הם עיקר דאורות האזניים המתגלים בעקודים, כי גם הז״א והמ״ה שהוא החלק דאור הפנימי שבהאזניים כנז׳, הרי הוא מתגלה ג״כ תמיד ע״י הנוק׳ שהוא הב״ן, שהוא חלק האור היוצא מהאזניים לחוץ, ומתלבש תמיד אור המ״ה בהב״ן, וה׳ בהיכל קדשו כנודע, והרי הוו הם פרצופים החיצונים והנגלים, וכן הוא לעולם כי הג״ר הם נסתרות והזו״ן הם הנגלות כנודע מתפילת אליהו זל״ט, ושרשן של דברים הוא כאן, שאו״א הכלליים הם נסתלקו ועלו למעלה והם נעלמים, והנה הם הע״ב והס״ג דלעיל אות ט׳ ואות י׳ שהם הפרצופים הפנימיים כנז׳ ודע זה.

(סעיף ב]

והנה יציאת השם מ״ה הזה שהוא חלק אור דהתפשטות הב׳ העומד מבפנים, והוא ז״א הכללי דהאזניים כנז׳, הנה יציאתו הוא מהע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ שהם האו״א הכלליים שבאורות האזניים, והם אור הכללי דכל התפשטות הא׳ כנ״ל, הנה מהם יצא ונולד כל האור דהתפשטות הב׳ שהם הזו״ן הכלליים כי כאשר חזר ההתפשטות הא׳ ונסתלק ועלה למעלה כנ״ל, הנה היה עלייתו שם בסוד מ״ן, ונעשה עי״ז זווגי עליונים למעלה למעלה, ונתוסף להם עי״ז אור ומוחין, ונולד מהם עי״ז האור דהתפשטות הב׳, והרי היה יציאת ולידת האור דהתפשטות הב׳, מהתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו, והוא אשר אמרנו כי אור ההתפשטות הא׳ הוא או״א, ע״ב וס״ג, והתפשטות הב׳ הוא זו״ן מ״ה וב״ן,

אמנם הנה שורש הפנימי דכל ההתפשטות הב׳ דהאזניים, שהם המ״ה וב״ן הנז׳ שהם הזו״ן הכלליים דהאזניים, הנה הוא ג״כ בהשם ס״ג דסי׳ ב׳ אות ו׳, והוא ע״ד מאמרם ז״ל, נדה ל״א א׳, ג׳ שותפין באדם, הקב״ה ואו״א, וכן הוא למעלה למעלה, כי כל זו״ן הוא מאו״א והשותף הג׳ הוא א״א ע׳ הגר״א בתיקונים תיקון כ״א, ל״ח סע״ב, וכן הוא בעניינו כי הזו״ן הכלליים דהאזניים שהוא כללות האור דהתפשטות הב׳, הנה הגם שהוא נולד ויצא מכללות האור דהתפשטות הא׳ שהוא האו״א הכלליים דהאזניים, אמנם הנה הוא רק ע״י שותף הג׳ שהוא הס״ג דסי׳ ב׳ אות ו׳, שהוא מהעלמות הע״ב דאות ה׳ שהוא הא״א הכללי לכל האורות דאח״פ, וכנ״ל בדברינו,

והוא ע״פ מה שאמרנו שם אות ו׳, כי אותו הס״ג, הנה הוא כלול מד׳ שמות עסמ״ב כלליים ופרטיים, והתפשטות הא׳ דאור האזניים, הנה הוא יצא ונובע מהמ״ה וב״ן הפרטיים דהע״ב וס״ג שבו, שהם השורש פנימי להתפשטות הא׳ דהאזניים ע״י התפשטות דאותן המ״ה וב״ן הפרטיים שלהם שהיה בהם ג״כ התפשטות והסתלקות, וכמו שבארנו כ״ז ג״כ לעיל אות ט׳ י׳ ע״ש, והנה כאשר נסתלקו אותן המ״ה וב״ן הפרטיים ועלו למקומן הראוי, שהוא בהע״ב וס״ג עצמן, שהם הע״ב וס״ג הכלליים שבהס״ג דאות ו׳, חציו העליון שבו אשר מטבורו ולמעלה, שהוא בא״ק מגבול האזניים שבו ולמעלה ולפנים עד גבול העינים, ושם הוא המקום דהע״ב וס״ג הכלליים שבהס״ג דאות ו׳, ושם הנה עלו המ״ה וב״ן הפרטיים בעת הסתלקותם, והנה היה עלייתם שם בסוד מ״ן, ונולד עי״ז בהס״ג דאות ו׳, המ״ה וב״ן הכלליים שבו, שהם חציו התחתון שמטבורו ולמטה עד סוף רגליו, שהוא בא״ק מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה״ז שבו, והנה אותן המ״ה וב״ן הכלליים שבהס״ג דאות ו׳, הנה הם השורש הפנימי והוא א״א השותף השלישי לתולדות האור דהתפשטות הב׳ דהאזניים, שהוא הזו״ן, המ״ה וב״ן הכלליים, אשר בכללות אורות האזניים.

והגם שלכאורה קשה כי הרי נמצא לפי כל הנ״ל שהמ״ה וב״ן הפרטיים והכלליים דהס״ג דאות ו׳ אשר הם בבחי׳ א״א להתפשטות הב׳ הנה הם יותר נמוך מהאור דהתפשטות הא׳ שהוא האו״א להתפשטות הב׳ כי האור דהתפשטות הא׳ אחר שנסתלק ועלה למעלה הרי מקומו הוא בא״ק מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים, אבל אותן המ״ה וב״ן הכלליים דהס״ג דאות ו׳ שהם בחי׳ א״א הרי מקומן הוא בא״ק מגבול האזניים ולמטה עד גבול שבוה״ז בפנימיותו והרי הם למטה מהתפשטות הא׳ וא״כ איך אפשר לומר שהם השורש פנימי השותף השלישי שהוא א״א.

אך דע כי כ״ז הנה הוא ג״כ בסוד מה שאמרו, בכל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב״ה שם אתה מוצא ענותנותו. כי כל מה שהוא במדרגה יותר גבוה הנה מתגלה הוא יותר למטה הוא עצמו ג״כ ר״ל בעצמותו העליונה גופה וכדי להתייחד עם כולם, והוא ע״ד הז״א דאצילות כי הנה הגם שיציאתו וגילויו הן מציאותו גופה, והן קבלתו תמיד הנה הוא מאו״א שהם למעלה מהטבור דא״א, עכ״ז הנה מתלבש א״א בז״א מטבורו ולמטה ג״כ תמיד והרי נלבשים ז״א על נה״י דא״א, והם בתוכו לעולם, כי הוא שורשו הפנימי השותף השלישי כנז׳, ועכ״ז הנה הוא עומד בו לעולם למטה ומתייחד עמו והנה נאחז בו ז״א תמיד כי בזה הנה תלוי כל תיקונו ועילויו ושלימותו האחרון, שיתעלה ז״א לעתיד למדרגת א״א גם בחיצוניותו.

והוא עומק הענין מ״ש באד״ז רצ״ב א׳, ז״א בעתי״ק תליא ואחיד ומ״ש, ואחיד, הוא ע״י נה״י דא״א המתלבש בו, כמ״ש הרב בשער א״א פ״ז, כי ע״י זה הנה יושלם כל שלימותו האחרון להתעלה לעתיד למדרגת א״א גם בחיצונית הכלים והוא יותר גדול הרבה מכל עילוייו של עתה כי עתה הנה אין להחיצונית הכלים דז״א שום עלייה ממש כלל והם לעולם בבחי׳ ז״א, אבל שלימותו האחרון הוא שיתעלו ויזדככו גם החיצונית דהכלים דז״א ויתעלו במקומן גופא, למדרגת א״א, וכ״ז הוא ע״י הנה״י דא״א אשר ז״א מלביש עליהם והרי נאחז בא״א לעולם, והגם שאותן הנה״י דא״א המתלבשים בו, הנה הוא לעולם ג״כ רק ע״י הנה״י דאו״א, ע׳ שעה״כ ל״ה סע״א וכן הוא בפע״ח תפילין פ״ד, וא״כ הרי אין אחוז ז״א בא״א ממש כלל, אך דע, כי הנה״י דאו״א המתלבשים בז״א, הנה הם נעשים בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו, והוא מה שנודע, כי או״א עצמם הם רק קצרי הקומה, כי הם מסתיימים בהטבור דא״א, משא״כ הנה״י דא״א המתלבשים בז״א הנה הם לעולם במדרגת א״א, והוה ז״א אחוז לעולם בא״א עצמו, והרי לנו בז״א דאצילות ג״כ כי האו״א אשר מהם הוא יצא ונולד, הנה הם למעלה ממנו, כי הם עצמם הם מסתיימים בהטבור דא״א, אך הא״א שהוא השותף השלישי, אשר ממנו הוא עיקר רוחניותו ופנימיותו, הנה הוא מתפשט בו למטה מכולם והוא בכל מלואו תמיד וכדי להחזירו אליו כנז׳.

וכן הוא בעניינו בענין התפשטות הב׳ דאור האזניים שהוא המ״ה וב״ן, הזו״ן הכלליים דהאזניים, הנה ידתו ויציאתו הוא מאור ההתפשטות הא׳ דהאזניים שהוא הע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ שהם האו״א הכלליים דהאזניים אחר שנסתלקו ועלו מהאזניים ולמעלה ולפנים וכנ״ל והרי עומדים האו״א הנז׳ למעלה לגמרי מהזו״ן הנז׳ כי אותן האו״א הם מהאזניים ולמעלה ואותן הזו״ן הם מהאזניים ולמטה כי הם ההתפשטות הב׳ דעניינו אשר מקומו הוא רק מהאזניים עד שבוה״ז, אמנם הא״א שהוא השותף השלישי הנה הוא מתפשט יותר למטה ומתלבש בהזו״ן בפנימיותם במקומם גופה והוא המ״ה וב״ן הכללים דהס״ג דאות ו׳ שהם מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו שהוא בא״ק מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה״ז שבו בפנימיותו, והרי הם בפנימית כל ההתפשטות הב׳ דהאזניים והם הא״א שהוא השותף השלישי ומתפשט הוא בכל ההתפשטות הב׳ עצמו, והוא תמיד השורש פנימי אליו וכנ״ל, והוא למטה מכל ההתפשטות הא׳ שהוא האו״א, כי כן הוא עד״ז גם בז״א דאצילות כנז׳

סעיף ג׳

(סעיף ג)

אמנם העיקר בזה הוא, כי הנה הגם שהתפשטות א"א, שהוא השורש פנימי, הנה הוא מתפשט בז"א למטה מהאו"א העיקריים, הן בענינינו אשר ההתפשטות הא' שהוא בבחי' או"א הנה הוא כולו למעלה מההתפשטות הב' שהוא בבחי' זו"ן אבל בחי' הא"א שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', הנה הם מתפשטים ועומדים בפנימית כל האור דהתפשטות הב', שהוא מהאזניים עד שבוה"ז, וכן בז"א דאצילות, שאו"א הם מסתיימים בהטבור דא"א, והא"א הנה הוא מתפשט בז"א ומתלבש בו בכל הנה"י שלו, והרי הוו כל או"א עצמן, למעלה מז"א, אבל א"א הנה הוא מתלבש בכל הז"א כולו, והרי נמצא כי עומד א"א שהוא השותף השלישי, השורש פנימי, הנה עומד הוא בז"א למטה מהאו"א העיקריים, אמנם באמת הנה ישנה כונה אחרת בזה כי לכאורה הוא דבר שאי אפשר, כי הרי כל מציאות הז"א אשר הוא מאו"א וכל קבלתו אשר מהם תמיד, הנה הוא רק ע"י מה ששואבים ומקבלים או"א כ"ז מהשורש הפנימי, והרי מוכרח הוא שהשורש פנימי למעלה מהם, כי תמיד נמשך השפע רק מעילא לתתא, וכן הוא ידוע ג"כ כי בהעולמות שלמעלה הנה הוה יסוד הבנין למעלה מהבנין, ע' לעיל כלל ט' ענ"ב, וכן הוא ג"כ בדברי הרב בדרוש מטי ול"מ פ' ג' ד' כי גם בעולם העקודים הנה הוה השורש פנימי למעלה, גם מכל האור דהתפשטות הא' והוא פשוט ונודע.

אמנם הנה האמת הוא כי כן הוא גם בענינינו וכן בז"א דאצילות, כי הנה מה שאמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו' שהם השורש פנימי דאור ההתפשטות הב' דהאזניים הנה הם נתפשטו וירדו ג"כ בפנימיות א"ק מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז, הנה נעשה כ"ז רק אחר שנתהווה עיקר מציאותם והתהוותם למעלה ואז הנה ירדו ונתפשטו והיה כ"ז רק בעת ההתפשטות הב' דאור האזניים כאשר נתפשטו הם ג"כ, והנה נעשה אלו ב' ההתפשטויות ביחד, כי הנה התפשטו המ"ה וב"ן הכללים דהס"ג דאות ו' בפנימית פנימיותו דהא"ק וירדו מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה"ז דא"ק, והיינו כי הנה יצאו ממקורם דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו' והתפשטו וירדו בפנימית פנימיותו דהא"ק בכל השיעור הנז', ובאותו העת ממש הנה יצא ג"כ בכח ובפעל, האור דהתפשטות הב' דהאזניים ויצא הוא ג"כ ממקורו שהוא מהאור דהתפשטות הא' דהאזניים והתפשט כנגדם ג"כ בכל המשך שיעור מקום הזה שהוא מהאזניים עד שבוה"ז אמנם כ"ז הנה הוא רק אחר שנולדו ויצאו וירדו למקומה אך התהוותה שבתחילה אשר בבחי' עיבור, הנה נעשה התהוות שניהם רק למעלה, אלא שאחר שנולדו הנה ירדו ונתפשטו למטה, כי ההתהוות והעיבור דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו' הנה נעשה בהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו', ע"י עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים שלהם, וכנ"ל בדברינו, והרי נעשה ההתהוות העיקרי דכל המ"ה וב"ן הכלליים הנז', התהוותם אשר בבחי' עיבור הנה נעשו באמת רק למעלה, שהוא בחליו העליון דהס"ג דאות ו' אשר מטבורו ולמעלה, שהוא בא"ק, מגבול האזניים ולמעלה ולפנים, וכנ"ל, והנה כאשר נעשה ההתהוות העיקרי דאותן המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג, במקורן שהוא התהוותם אשר בבחי' עיבור, הנה מכחם ושפעם הנה נעשה אז ג"כ, ההתהוות והעיבור דהאור דהתפשטות הב' במקורו, והוא בהאור דהתפשטות הא', אחר שנסתלק יעלה למעלה לשורשו הפנימי, שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' ונעשה שם למ"ן, הנה נמשך בו אז שפע אור וברכה, מההתהוות העיקרי דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', ונעשה בו עי"ז ג"כ ההתהוות העיקרי דאור ההתפשטות הב' דהאזניים, והוא ההתהוות אשר בבחי' עיבור, והוא העיבור דהתפשטות הב' שנעשה בההתפשטות הא', אשר נתעבר בו, בהיותו למעלה, אחר הסתלקותו, והוא בהיותו מהאזניים ולמעלה ולפנים, ונעשה בו אז העיבור הזה, משפע אור וברכה דהמ"ה וב"ן הכלליים בהיותם גם הם בבחי' עיבור ג"כ, למעלה, בהע"ב וס"ג הכלליים, וזהו אשר אמרנו כי המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש הפנימי של האור דההתפשטות הב', כי הרי, משפעם הוא נעשה ונתהווה כי הרי נעשה התהוותו למעלה בהאור דהתפשטות הא', משפעו דשורש הפנימי, אשר היה אז ג"כ בבחי' עיבור בהע"ב וס"ג הכללים עצמן, שהוא עוד למעלה למעלה גם מהאור דהתפשטות הא', ונמצא כי מה שאמרנו בכל דברינו לעיל שהמ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו', הם השורש פנימי לההתפשטות ב' דהאזניים, הנה בחי' היותם לשורש פנימי להם, הוא באמת למעלה למעלה, מכל האור דהתפשטות הא', כי משם היה מקבל האור דהתפשטות הא', אור ומוחין לצורך העיבור דהתפשטות הב' שבתוכה.

וכן הנה היו נעשו אח"כ באמת לשורש פנימי ג"כ, לכל ענין הלידה, שהוא היציאה, והירידה, וההתפשטות למקומה, והיינו כי כאשר יצאו ונולדו המ"ה וב"ן הכלליים הנז' ממקורם, שהוא מהע"ב וס"ג הכלליים הנז', וירדו ונתפשטו בפנימי דפנימית הא"ק, מגבול האזניים שבו עד גבול שבוה"ז שבו בפנימית פנימיותו הנה מכחם ושפעם, יצא ונולד אז ג"כ האור דהתפשטות הב' דהאזניים, ויצא אז גם הוא ממקורו שהוא ההתפשטות הא' דהאזניים וירד והתפשט כנגדם, ג"כ מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבוה"ז דא"ק, והיה כ"ז ג"כ מכח ושפע דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' בעת יציאתם והתפשטותם, והרי נמצא כי המ"ה וב"ן הכלליים, הנה הם באמת השורש פנימי להאור דהתפשטות הב', הן למציאותם העיקרי וכן להפשטותה.

והגם שכל מה שנעשה להתפשטות הב', הנה הוא נעשה בהם ע"י ההתפשטות הא', כי ההתפשטות הא' הוא האו"א אל ההתפשטות הב' וכנ"ל, אך כל פעולת ההתפשטות הא' אשר בההתפשטות הב', הנה הוא לעולם רק בהכח ושפע אשר מקבל ההתפשטות הא' מהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', כי הם מהעצמות דהע"ב דאות ה' שהוא הא"א להם, וכן כל מה שמקבל ההתפשטות הב' שפע לעולם תמיד מההתפשטות הא' הנה הוא הכל רק, ע"י קבלת ההתפשטות הא' את האור והשפע לזה, מאותן המ"ה וב"ן הכלליים הנז', שהם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב', ועומד באמת כל אותו השורש פנימי לעולם למעלה למעלה גם מכל ההתפשטות הא', ועפ"י מה שבארנו והוא במה שנודע ג"כ כי כל אור עליון שנתפשט ויורד הנה נשאר עיקרו למעלה, וכמ"ש הרב בנסירה פ"ז וכן בכ"מ כי כל דבר שבקדושה שיורד הנה עיקרו נשאר למעלה ורק הארתו נמשכת למטה, וכן הוא בענינינו כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים אשר אמרנו שהם יורדים ומתפשטים מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבוה"ז דא"ק, והוא בחליו התחתון דהס"ג דאות ו' אשר מטבורו ולמטה ובהע"ב דאות ה' הנה הוא חליו התחתון דהפלגים האמצעי דהת"ה שבו, אך הנה כ"ז הוא רק, הארתם לבד, וזהו אשר עומד לעולם בתוך ההתפשטות הב' דהאזניים בפנימית פנימיותם, ע"ד נה"י דא"א המתלבש בז"א, וכנ"ל בעי"ב, אך עיקרן ושרשן, שהוא עצמותם העיקרי דאותן המ"ה וב"ן הכלליים, הנה הוא נשאר באמת למעלה, שהוא בחליו העליון דהס"ג דאות ו', בהע"ב והס"ג הכלליים עצמן שבו אשר הם מגבול האזניים ולמעלה ולפנים, ושם הוא העצמות העיקרי דהמ"ה וב"ן הכלליים ג"כ לעולם, והרי נמצא כי הגם שההתפשטות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הוא יורד למטה בתוך כל ההתפשטות הב' דהאזניים כולן, אך בחי' היותן השורש פנימי להתפשטות הב', והוא מפאת עצמותן העיקרי, הנה בזה הם באמת למעלה למעלה, שהוא עוד יותר למעלה גם מאור ההתפשטות הא'.

והנה כ"ז הוא באמת ג"כ ע"ד שהוא בז"א דאצילות עם א"א דאצילות, כי הנה הגם שא"א הוא מתפשט ומתלבש בו מטבורו ולמטה, משא"כ או"א הנה הם מסתיימים גם בהנה"י העיקריים שלהם בגבול הטבור דא"א, וכמ"ש בשער או"א פ"ג וכנודע, והרי הוה עיקרן דאו"א למעלה מז"א לגמרי, משא"כ א"א הנה מתלבש הוא עצמו ג"כ מטבורו ולמטה שבו, בכל הז"א כולו

כוגו והרי מתפשט ויורד א״א בז״א למטה והאו״א, וכנ״ל סעי״ב, ועכ״ז הנה בענין מה שא״א הוא שורשו העליון, שורשו הפנימי, והוא השותף השלישי, אשר בבחי׳ אור א״ס המשתתף ומתייחד ומתגלה בז״א, הנה בזה הנה עומד בו הא״א באמת, למעלה מאו״א, וכל פעולת או״א אשר בז״א, וכל השפע שמשפיעים בו בו תמיד וכן כל אורן שמאירים אליו הנה הוא הכל רק מה שמקבלים או״א מא״א אשר למעלה מהם וכן כל קבלת ז״א אשר מא״א תמיד וכגון ההשגחה דז״א שהוא מוח הדעת שבו וכן מה שמקבל מאור ההורתי והנימין, הנה הוא ג״כ לעולם רק ע״י או״א והדך אליהם, וכמ״ש בנסירה פ׳ ו׳ ז׳, וכן בא״א פ״ז וכן הוא ג״כ במאמרי רשב״י דף נ״ה רע״ג, וכ״ז הוא משום כי כל מה שהא״א הוא השורש פנימי אליו, הנה בכ״ז הוא באמת למעלה מאו״א ולכן הוא כל קבלתו מא״א רק דרך או״א וכן גם בעיקר בנינו דז״א, אשר הא״א משתתף בו ג״כ, וכמ״ש בעיבורים פ״ב, הנה גם בזה הוא ג״כ רק דרך או״א, ובבחי׳ היותו למעלה ומבפנים לאו״א, שהוא בבהנ״ת שלו אשר או״א מלבישים עליו וכמבואר שם.

והרי נתבאר לנו מכ״ז, כי האמת והעיקר הוא כי השורש פנימי שהוא הא״א השותף השלישי, הנה הוא באמת לעולם, למעלה למעלה ומבפנים לכולם, שהוא למעלה ומבפנים גם להתפשטות הא׳, כי ההתפשטות הא׳ הוא בבחי׳ או״א הכלליים, אבל השורש הפנימי הוא בבחי׳ א״א הכללי, והוא למעלה ומבפנים להאו״א, ועכ״ז הנה מתפשט א״א למטה מאו״א ג״כ ומתלבש בו בכולו, כי בזה הנה הוא מתקנו תמיד להכוונה התכליתית אשר לתיקון העתיד, שהוא להעלותו ולהחזירו אליו, והוא בסוד תלייא ואחיד שאמרו באדר״ז רל״ב א׳, וכ״ז הוא כן בז״א דאצילות כמ״ש הרב בא״א פ״ז, וכן בענינינו שהוא בהמ״ה וב״ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב׳ אשר מהם הוא נובע ויוצא והם בתוכו לעולם וככל מה שאמרנו ודי בזה

סעיף ד׳

והנה נתבאר לנו תהלאית״ש על המ״ה דענינינו את מליאותו ושימושו וכן יליאתו ותולדתו, כי מליאותו ושימושו הוא כי הוא ההתפשטות הב׳ דאור האזניים, אשר מגבול האזניים עד שבוה״ז החלק הפנימי שבו אשר מגבול האזניים עד שבוה״ז מבפנים, ושימושו הוא כי הנה הוא משמש לבחי׳ ז״א, ור״ל ז״א הכללי דכל אורות האזניים בכלל כל ההתפשטות הא׳ עם ההתפשטות הב׳ שההתפשטות הא׳ הוא או״א וההתפשטות הב׳ הוא זו״ן, והוה המ״ה דענינינו בחי׳ הז״א הכללי שבכל אורות האזניים בכלל, וכנ״ל שעי״א כ״ז, ויליאתו ותולדתו הוא, כי הנה הוא יצא ונולד מאור ההתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו, שהוא ע״ב וס״ג, או״א, שאור האזניים הכללי כנז׳, ואחר הסתלקותם, בהסתלקות הא׳ דאור האזניים, שעלו מהאזניים ולמעלה ולפנים, והיו שם למ״ן בהע״ב וס״ג שבהס״ג דאות ו׳, הנה ע״י״ז יצא ונולד מהם אז, המ״ה דענינינו, והוא ע״י אור ומוחין שניתוסף להם בעלייתם למ״ן, מהעלמות דהמ״ה וב״ן הכלליים שלמעלה בהס״ג דאות ו׳ שנולדו הם אז ג״כ בהס״ג דאות ו׳ ויצאו בו מטבורו ולמטה מהע״ב וס״ג הכלליים שמטבורו ולמעלה, וכל הס״ג דאות ו׳ אשר הוא בחי׳ האימא שבהע״ב דאות ה׳ (כנ״ל סי׳ ב׳ אות ו׳) הנה הוא הא״א לכללות אורות דהאזניים, והוא השורש הפנימי להם, השותף השלישי לכל תולדות אורות האזניים, כי ג׳ שותפין באדם כנודע וממנו ר״ל מהס״ג דאות ו׳ שהוא הא״א השותף השלישי, הנה ממנו ור״ל מהעלמות דהמ״ה וב״ן הכלליים שבו אשר למעלה הנה ניתוסף בעליית המ״ן דהתפשטות הא׳ אור ומוחין ונולד עי״ז המ״ה דענינינו שהוא ז״א הכללי דאורות האזניים והרי הוה יליאתו ותולדתו מהתפשטות הא׳ שהוא או״א ומהמ״ה וב״ן הכלליים דהס״ג דאות ו׳ שהוא א״א, שהם הג׳ שותפין שבאדם, וכנ״ל סעי׳ ג׳, ומקומו ועמידתו בא״ק, הנה הוא מגבול האזניים עד גבול שבוה״ז מבפנים, ובהע״ב דאות ה׳ הנה הוא תופס בו אליו התחתון דשליש האמצעי דהת״ת שבו כי שם הוא כל המקום דהתפשטות הב׳ דהאזניים שהוא מטבורו ולמטה דהאימא שבו, והרי נתבאר לנו על המ״ה דענינינו את מליאותו ושימושו ויליאתו ותולדתו, וכן מקומו ועמידתו.

סעיף ה׳

ומעתה נאמר עוד כי הנה הנה שאמרנו שכל האור דהתפשטות הא׳ שהוא האו״א אליו, הנה הוא למעלה לגמרי ממנו, כי אחר הסתלקותו בהסתלקות הא׳ הנה עומד כל האור דהתפשטות הא׳ מהאזניים ולמעלה ולפנים, אבל המ״ה דענינינו שהוא מההתפשטות הב׳ החלק הפנימי שבו, הנה הוא מהאזניים ולמטה, אמנם עכ״ז הנה פשוט הוא כי הנה מתלבש אור ההתפשטות הא׳ בהתפשטות הב׳ בהארתו עכ״פ וכמו שנודע שכל עליון הוא מתלבש בהתחתון ומתייחד עמו, כי בלתי זה אי אפשר, כי הקיום דכל התחתון וכל הנהגתו ומאורעותיו הוא לעולם תמיד ע״י העליונים המתלבשים בו כנודע, ולזאת הנה ראוי לנו לבאר ג״כ את סדר ההתלבשות דהתפשטות הא׳ בהתפשטות הב׳ אשר בענינינו.

והנה הוא ע״פ מה שבארנו בחלק הביאורים, בשער העקודים פ״א אות ה׳ ובכ״מ שם, והובא בדברינו לעיל כלל ט״ו ענ״ז אות ז׳ ע״ש, כי סדר ההתלבשות דכל עליון בהתחתון אשר בהעקודים הנה הוא גבוה במעלה, מסדר כל התלבשות אשר באצילות, כי באצילות הנה מתלבש כל עליון בהתחתון, בהנה״י שלו, או בהז״ת שלו, (ע׳ דברינו בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף כ״ג סי׳ ג׳ בענין מה שנמצא בדברי האריז״ל ד׳ שיטות בזה כי כולם ישנם וכולם אמת ע״ש) אבל בעקודים הנה שם הוא כל ההתלבשות מיותר עליון אמנם כבר נודע בדברינו כי באמת הנה הוה התחלת כל פרצוף תחתון רק מסיומא דהעליון לגמרי אך עומק הכוונה בכל ענין ההתלבשות הוא רק על טיפת הזרע שממנו נעשה הולד וכל טיפת זרע הנה הוא כלול מב׳ בחי׳ אחד הוא מבירורי הולד עצמו מהניצוצין הנבררין לצורכו, שנבררו ועלו בהמוחין דאו״א ע״י כל המיני מאכלים שהאדם אוכל ועי״ז מתרבה נביעו דהזרע בהמות שלו והוא מהניצוצין הנבררים ע׳ דרושי מ״ן ומ״ד דרוש ז׳ סמוך לסופו, ואחד מחלקי או״א מה שנתמלה ג״כ חלק מגופם ונפשם ונמשך בטיפת הזרע ע׳ טנת״ה רפ״ה ושער המוחין פ״ה ואותו החלק הנתמלה מגופם ונפשם דהאו״א, ונמשך בטיפת הזרע להשתתף בבנין הולד, הנה הוא הוא ההתלבשות דהאו״א המתלבשים בהולד, ובאשר שגם או״א הם מקבלים את האור והשפע במבוע דהמוחין להזריע זרע להוליד בדמותו כצלמו רק מהפרצופים העליונים שעליהם והשפע הנמשך מהם הנה הוא ג״כ באותן הב׳ בחי׳ הנז׳ שבטיפת הזרע הנמשך מכל עליון להתחתון ועי״ז הנה נמצא כי הנה מתלבש כל עליון בכל התחתונים כולם והוא ענין ההתלבשות הנזכר בכל מקום.

והנה באצילות הנה נמשך חלק העליון המשתתף ומתלבש בהתחתון רק מהז״ת שלו, כי עיקר הטיפה הנה היא מתהווית ונגמרת רק בהנה״י, כי הם השחקים שטוחקים מ״ן לצדיקים, לצדיק וצדק כמ״ש בזוה״ק ס״פ ויקרא, אמנם היא נלקחת מכל הז״ת, והנם שכחה ושפעה הרי הוא מהמוחין שהוא מהג״ר וכידוע בסוד אמ״ר, אור מים רקיע, אך השפע דהמוח שהוא האור הנה הוא נתעלם תיכף, ע׳ לעיל כלל ט׳ ענף ז׳ סמוך לסופו ובדברי הרב בפרקי הצלם ספ״א, והוה כל התלבשות אשר בכל פרצופי האצילות, מהעליון להתחתון רק מהז״ת ולמטה.

אמנם בהעקודים ובענינינו שהוא בהתלבשות האור דהתפשטות הא׳ בהתפשטות הב׳, הנה שם היה ההתלבשות, מהחכמה ולמטה, והוא ג״כ ע״פ הנז׳, כי הנה כל המליאות כולו דהאור דהתפשטות

התפשטות הב'. הנה הוא באמת מליאות בפנ"ע. והוא כולו לגמרי מהאור דהתפשטות הא', כי התפשטות הא' אחר הסתלקותו. הרי הוא מהאזניים ולמעלה ולפנים. והתפשטות הב'. הוא כולו רק מהאזניים ולמטה, אמנם היא תולדתו, כנ"ל סעי"ג. שהתפשטות הא' הוא בבחי' או"א אליו, והנה היה נמשך בחי' טיפת הזרע אשר מהתפשטות הא' לצורך התפשטות הב' הנה היה נמשך מהתפשטות הא' מהחכמה שבו ולמטה. ובזה נמצא כי הנה מתלבש התפשטות הא' בהתפשטות הב' מהחכמה שבו ולמטה והרי הוא למעלה מכל ההתלבשות אשר באצילות. כי באצילות הנה מתלבש כל עליון בהתחתון רק בהז"ת שלו אבל בהעקודים הנה מתלבש התפשטות א' בהב', מהחכמה שבו ולמטה.

וזהו מ"ש הרב בדרושי העקודים. כי התפשטות הב', הוא מהחכמה ולמטה והכתר נשאר למעלה. והכוונה הוא ע"י ענין התלבשות שאמרנו שהוא החלק מגופו ונפשו דכל עליון הנמשך ממנו בטיפה הזרעית לצורך התחתון. ובאצילות הנה נמשך אותו החלק רק מהז"ת דהעליון והרי נמצא כי באצילות הנה נשאר הג"ר דכל עליון למעלה. ועומדים ע"ז כל פרצופי האצילות. בבחי' רישין. כי רק בהרישין לבד. שהם הג"ר. מוכר כ"א וגדל מחבירו, אבל הז"ת דכ"א, הנה משתתף בהם כל עליון בהתחתון, ומתלבש בו. אבל הרישין הם מגולין וניכרין בכ"א. וכמ"ש הרב במבו"ש שע"ג ח"ב פ"א. דף כ"א רע"ג. וכן הוא ג"כ בסדר אצילות בקיצור פ"א, משא"כ בהעקודים. הנה הוה ההתלבשות הנז' אשר מהתפשטות הא' בהב'. מהחכמה שבו ולמטה, ולא ניכר התפשטות הא' על מדרגתו, אלא רק בהכתר שבו לבד, כי בהט' אחרונים שבו. שהוא מהחכמה שבו ולמטה. הרי הוא משתתף ומתלבש בהתפשטות הב'. וזהו שאמר האריז"ל. שמהתפשטות הא' נשאר הכתר למעלה והתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא', והכוונה בזה הוא ע"פ עומק הדברים שאמרנו, אבל באמת הנה הוה התפשטות הב'. במליאות כל הי' ספי' בפנ"ע והוא מהאזנים ולמטה, וכל התפשטות הא' במליאות ספי' בפנ"ע והוא מהאזניים ולמעלה, והוא ג"כ ע"ד סדר בנין כל העולמות כולם אשר כ"א הוא ע"י ב' התפשטיות. התפשטות א' והתפשטות ב' וכל התפשטות הנה הוא במליאות י' ספי' בפנ"ע. התפשטות א' למעלה, התפשטות ב' למטה, וכנודע בדברינו בכל דברי הספר הזה, כן הוא ג"כ בענינינו בהתפשטות הא' והב' אשר בכל האורות דאח"פ.

אמנם בזה הנה נשתנה לעילויא בהתפשטיות דאח"פ לבין כל התפשטיות דהעולמות שלמטה, כי בכל העולמות שלמטה מהעקודים, הנה נפרס פרסא בין התפשטות הא' לבין התפשטות הב'. שאחר ההסתלקות כאשר נסתלק התפשטות הא' ועלה למעלה, הנה נפרס פרסא להפסיק מכל אשר למטה. ומפסיק הפרסא בין התפשטות הא' אשר עלה למעלה לבין התפשטות הב' אשר נתפשט אח"כ, וכמבואר מדברינו לעיל כלל ה' ו' ז' בענין התפשטיות הא' אשר לכל הד' עולמות אבי"ע ואח"כ. הנה חזרו ועלו ונסתלקו למעלה מהטבור דא"ק ונפרס הפרסא ומבואר שם כי בין התפשטות הא' לבין התפשטות הב' דהאצילות הנה מפסיק הפרסא דא"ק, וכן מפסיק הפרסא דא"ק ג"כ, בין השורש הפנימי דהבי"ע להתפשטות הא' אשר להבי"ע. וכמבואר בדברינו לעיל כלל ז' ענ"ב, ע"ש ותבין, וכן לפי מה שבארנו שם ענין התפשטות הא' אשר להבי"ע מה שהוא, הנה יהיה נמצא כי המסך אשר בין אצילות להבי"ע, ע' סדר אצילות בקיצור פ"א ובדרושי אבי"ע פ"ד ופ' י"ג, הנה מפסיק המסך בין התפשטות הא' דלהבי"ע לבין התפשטות הב' דלהבי"ע.

ועכ"פ הוא כי בהד' עולמות אבי"ע הנה יש הפסק. פרסא או מסך, בין האור דהתפשטות הא' לאור דהתפשטות הב', וע"ז הנה יצא ונעשה כל אור דהתפשטות הב'. שהוא עיקר כל עולם, במדרגה בפנ"ע למטה הרבה. משא"כ בעולם העקודים. בכל האורות דאח"פ, הנה לא נמצא שם שום הפסק ח"ו בין התפשטות הא' לבין התפשטות הב' וע"ז הנה הם לעולם במדרגה אחת, ולכן עולה אליו תמיד התפשטות הב' במטי ולא מטי כנודע.

וזהו ג"כ טעם. נוסף, מה שאמר הרב שהתפשטות הראשון הוא כתר והתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה הגם שבאמת הם כ"א במליאות י' ספי' בפנ"ע כנ"ל אך משום שהם במדרגה אחת הנה הם נחשבים לקומה אחת, ונחשב כל התפשטות הא' לבחי' כתר להתפשטות הב'. כי הוא מכתירו ומקיפו ומאיר עליו מלמעלה למטה. וכל התפשטות הב' הוא נחשב אליו לבחי' ספי' אחרונים שמחכמה שבו ולמטה, הגם שבאמת ובדיוק, הנה הוה כל התפשטות הב' רק תולדתו. והוא מליאות בפנ"ע מכל הי' ספי' כולם והוא בחי' זו"ן, מ"ה וב"ן. להתפשטות הא', שהוא ג"כ מליאות בפנ"ע מכל י' הספי' כולם, והוא בבחי' או"א שהם ע"ב וס"ג וכנ"ל.

והנה נתבאר לנו תהלה ית"ש את כל ענין המ"ה דענינינו שהוא ז"א העיקרי דכלל אורות האזניים, ר"ל דכללות התפשטות הא' והב' שניהם יחד אשר הם בכללות קומה אחת, ר"ל עולם אחד מי' ספי' הכוללים ה' פרצופים, והוא התפשטות הא' האו"א שבהם, והתפשטות הב' הזו"ן שבהם, והס"ג אשר לעיל סי' ב' אות ו' שהוא האימא שבהע"ב דאות ה', הוא השורש פנימי להם, והוא הא"א שבהם, ובזה אנו אומרים כי המ"ה דענינינו הנה הוא הז"א שבהם, ובארנו בו תהלאית"ש את כל ענינו, שורשו, ותולדתו, ומליאותו (שהוא מליאת הז"א כנז') ובימוטו (שהוא ממש לאור הפנימי שבהתפשטות הב' דהאזניים) ומקומו, כן מקומו אשר בא"ק, וכן מקומו אשר בהע"ב דאות ה', וכן מקומו אשר בהס"ג דאות ו', כי בא"ק הוא מהאזניים עד שבור"ז מבפנים ובהע"ב דאות ה' הוא בחלל התחתון דבלים האמצעי דהת"ת שבו, ובהס"ג דאות ו' הוא מטבורו ולמטה עד סוף רגליו שהוא מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבור"ז דא"ק. וכן בארנו ג"כ התלבשות שבו מהתפשטות הא', כי הוא מתלבש בהתפשטות הב' מהחכמה ולמטה שבו, ורק הכתר לבד דהתפשטות הא' הנה הוא נשאר למעלה, ומעטרו ומכתירו, ומאיר עליו מלמעלה למטה. וע' עוד בענין התלבשות בפרטות לקמן סי' ד' אות ט"ז סעי' ג' ע"ב) והרי נתבאר לנו כל ענין המ"ה דענינינו הכל באר היטב בעהית"ש ומעתה נבאר עד"ז את הב"ן ג"כ.

(י"ב)

ב"ן

השם ב"ן הזה, הנה הוא כל הגילוי דאור האזניים, כי לולא הוא, לא היינו יודעים מאורות האזניים מאומה, כי הרי המ"ה דלעיל אות י"א, הרי אמרנו עליו שהוא מהאזניים ולפנים, ואין לו, עצמו, שום גילוי כלל, וכן גם הס"ג אשר לעיל אות י', הרי אמרנו ג"כ, כי הגם שבעת התפשטות הא' דאור האזניים הנה יצא הוא מהאזניים ולחוץ, אמנם הרי אמרנו, כי בהסתלקות הא' הנה חזר ועלה ונכנס גם הוא מהאזניים ולפנים ונשאר שם לעולם, והרי אין לו ג"כ מעתה שום גילוי כלל, כי הוא עם הע"ב דאות ט' הם שניהם מעתה מהאזניים ולמעלה ולפנים, מגבול האזניים עד גבול העינים, מבפנים, והם רק פרצופים העליונים דהאזניים אשר מהאזניים ולמעלה ולפנים, והם רק פרצופים הפנימים דהאזניים אשר אין להם שום גילוי כלל, אמנם הב"ן דענינינו, הנה הוא החלק אור דהתפשטות הב' דהאזניים אשר יצא הוא מהאזניים ולחוץ ונתפשט מהאזניים עד שבור"ז מבחוץ ועומד שם לעולם, אלא שעולה תמיד לינק במטי ולא מטי אבל מקומו העיקרי הוא מהאזניים ולחוץ, וע' דברינו בחלק הביאורים בשער מטי ולא מטי פ"ב אות

ע״ש בהעלותו שם, כי העיקר הוא שגם בהעלייה אשר במטי ול״מ הנה אינו חוזר לכנוס לפנים, אלא רק הכתר לבד, אבל שאר כל הט׳, הנה כל עלייתם במטי ול״מ, הנה הוא רק ממקום למקום נגד, אבל הם לעולם מבחוץ תמיד, והלא כהמ״ח בזה, ע׳ דברינו שם, וא״כ הרי הם בגלויים לעולם, והוא הגילוי דאור האזניים, כי הם יוצאים מהאזניים ולחוץ ומתפשטים עד טבוה״ז כנז׳, והנה הם נמשכים מאור המ״ה דלעיל אות י״א, אשר הוא מהאזניים ולפנים. כי מחמת תוקף האור שבו וריבוי אורו, הנה בקע ויצא לחוץ, והוא החלל דהאזניים. אשר נעשה, ע״י בקיעת דתוקף וריבוי אור שמבפנים. אמנם הנה עיקר חללי דהאזניים. הם נעשו מכבר, שהוא מעת התפשטות הא׳ דהע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ ואות י׳. שהתפשטו הם אז ג״כ מהאזניים עד טבוה״ז, הע״ב מבפנים והס״ג מבחוץ, וכנ״ל שם בדברינו, והנה היה ג״כ יציאת הס״ג מהאזניים ולחוץ, ע״י תוקף וריבוי אור דהע״ב שמבפנים, שהיה בוקע את כותלי הגלגלתא אשר כנגד האזניים. ונבקע שם ונעשו חללי דהאזניים, ע״י תוקף וריבוי האור הגדול דהע״ב שמבפנים, ויצא דרך שם אור גדול ג״כ מבחוץ. והוא אור הס״ג דלעיל אות י׳, ועכ״פ הוא כי החללי דהאזניים הנה הם נעשו מעת התפשטות הא׳, ע״י יציאת השם ס״ג דלעיל אות י׳, והנה עתה בהתפשטות הב׳ הנה יצא דרך שם ג״כ האור דשם ב״ן דענייננו, והיה יציאתו ג״כ מתוקף וריבוי אור דהמ״ה דלעיל אות י״א שמבפנים.

והנה אותו הב״ן דענייננו, הנה הוא הנוק׳ דז״א אשר באור האזניים הכללי, ר״ל בכללות ההתפשטות הא׳ והב׳ בניהם יחד, שהם בכללות עולם אחד, הכלול מה׳ פרצופים, והוה ההתפשטות הא׳, האו״א שבהם, וההתפשטות הב׳ הוא הזו״ן שבהם, והס״ג דלעיל סי׳ ב׳ אות ו׳ שהוא השורש הפנימי כולם, הוא הא״א שלהם, ובכללות אלו הה׳ פרצופים הנה הוה הב״ן דענייננו הנוק׳ הכללית, והוא הגילוי העיקרי דאורות האזניים, כי כל הג׳ שמות ע״ב ס״ג מ״ה, דלעיל אות ט׳ י׳ י״א הם כולם נכללים בה והיא כלולה מכולם, וכנודע בהנוק׳ דז״א בכל עולם, שהיא כלל כולם והגילוי של כולם, וזהו הכוונה ג״כ מ״ש הרב בטנת״א פ״א כי כל אור האזניים הם כלולים באות ה׳, והוא משום כי הרי כל מילואותם דע״ב ס״ג מ״ה, הנ״ל אות ט׳ י׳ י״א. שהם, יה״ו, הם כולם מבפנים והם נעלמים, וכל גילויים הוא רק הב״ן דענייננו, שהוא הה׳ תתאה, והוא כלל כולם והגילוי של כולם כנז׳:

[סעיף ב׳]

והרי נתבאר בזה על הב״ן דענייננו, את מליאותו ושימושו, כי מליאותו הוא, שהוא כללות הנוק׳ דז״א אשר בכללות כל אורות האזניים, ושימושו הוא שהוא ממש לעיקר הגילוי דכל אורות האזניים כולן, כי הוא החלק אור אשר יצא בהתפשטות הב׳ מהאזניים ולחוץ ועומד שם לעולם, והרי הוא הגילוי דכל אורות האזניים, כי אלולא הוא לא היינו יודעים מאור האזניים מאומה וכנ״ל, והתועלת והשבח והטובה, אשר מגילויו, הרי פשוט הוא, שהוא גדול עצום נורא מאד מאד, כי הוא שורש כל עולם העקודים שהוא כללות האורות, דאח״פ, שהם בא״ק כבחי׳ הי״ג ת״ד שבא״א דאצילות, ובהי״ג ת״ד הרי אמרו בספד״צ רפ״ב, מאודנין נפקי וכן הוא ג״כ בעולם העקודים הנה הוה כל שורשו מאורות האזניים, וכ״ז הוא ע״י הב״ן דענייננו, כי רק הוא גילויו כנז׳, והרי הוה הב״ן דענייננו השורש דכל העקודים, וכן הוא עוד, כי הנה באוזן דא״א דאצילות הנה מבואר הוא בדברי האריז״ל בביאורו לספד״צ, במאמרי רשב״י כ״ה ע״ד וכן בזוהק״י קי״ד ע״ב, כי אין האוזן דא״א לצורך שמיעה אלא השפעה כי אין תפילת התחתונים מגעת בא״א אלא רק עד ז״א, אבל אוזן דא״א הוא, אינו לקבל אלא להשפיע, כי כאשר מתעורר הרחמים בז״א, ע״י תפילות, התחתונים הנה אז פונה ז״א אל א״א, לקבל שפע האוזן משם, ונתמלא רחמים לבקשתם, כי ע״י תפילה ומעשים טובים הנה מתתקן ז״א לקבל השפע מא״א ואמר שם כי זהו מ״ש שכר מצוה מצוה, כי ע״י פעולת ומעשה המצוה הנה מתגלה ומאיר השכר דהמצוה ומתפשט למטה, כי למעלה במקורן מאיר כל מצוה בבחי׳ הזיו והזוהר דנועם העונג והשכר שבה ושם הנה הוא מוכן הכל ועומד, ולמטה הוא מתחילה רק בכח, ונמשך ויוצא מן הכח לפועל ע״י פעולת ומעשה המצוה, כי במקורן שהוא בא״א הנה הוא כל מצוה רק עצם השכר (ע׳ דברינו בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף י״ב מסימן ט׳ שם עד סס״י י״ב) ובז״א אשר שם הוא הנהגת עוה״ז ועד שם מגיע מעשה בני אדם, הנה שם הוא הכל רק בכח, וע״י פעולת המצוה הנה מתתקן ז״א להמשיך בו האור מא״א, ויוצא גם בו מן הכח לפועל ונמשך למטה, ואמר האריז״ל עוד, במאמרי רשב״י שם, כי זהו ג״כ סוד מ״ש, ברכות ז׳ דע״א, שהקב״ה מתפלל על תשועת ישראל וטובתן, והכוונה הוא ג״כ ע״ד הנז׳ וכמו שיתבאר אך עכ״פ הוא כי הנה ע״י כל תפילת הצדיקים וכן ע״י כל מצוה, הנה ע״י התפילה והמצוה עצמה נפעל ונעשה השכר שבה, ור״ל שמתגלה ונמשך למטה ע״י זה אור השכר שבה אשר למעלה ובסוד שכר מצוה מצוה כנז׳ ונמשך ונתגלה ונעשית, בקשת התפילה ושכר המצוה להאדם, ע״ד שנעשית פעולת כל פועל ע״י פעולתו, כי התפילה ועשיית המצוה הנה היא ממש המלאכה והפעולה להבקשה והשכר, לא זולת.

ועומק הענין בזה הוא, כי הנה תועלת עשיית המצוה לפעולת השכר שבה, הוא בשני פנים, כי להמשיך את אור הזיו והנועם דשכר כל מצוה ממקורו אשר בא״א דאצילות והעולמות דא״ס, אשר שם הנה עומד זוהר אור דהתורה והמצוה תמיד בעצם, והוא בסוד עולם המלבוש, אשר בדברינו בספר הקדו״ש שער הפונה קדים, הנה להמשיך אור הזיו והזוהר משם אשר שם הוא הכל מוכן ועומד הנה הוה התועלת דפעולת כל מצוה, רק ע״ד הגשם והשלג היורד מן השמים והרוה את הארץ והולידה והצמיחה, והרי אין פועל המים את עצם הצומח, אלא פעולתה הוא רק לתקן את הארץ, להוציא כחה לפועל, וזהו שאמרו כי למעלה מז״א אין פועל מעשה בני אדם מאומה, כי שם הוא כל זיו וכל זוהר מוכן בלתי מעשה בני אדם, הגם שכל המציאות שם הוא באמת ג״כ רק התורה והמצוה לא זולת, אך שם במקורה הנה הוא כל התורה כולה רק על האור והזוהר והזיו והנועם שבה, והוא ע״י יחודה בא״ס כי התורה היא כולה גילוי המלכות דא״ס, אמנם מז״א ולמטה, הנה הוה תועלת דפעולת התורה והמצוה ממעשה האדם על פעולת השכר שהוא הזיו והנועם שבה, ע״ד יבול הארץ לכל תנובת השדה, שתנובת השדה הרי הוא מעצם היבול עצמו הנה כן הוא פעולת מעשה התורה והמצוה בז״א, כי נעשה בו הזיו והזוהר, מעצם המעשים טובים עצמן דהצדיקים אשר למטה, כי קודם המעשה הנה עומד בו רק בכח, וע״י המעשים טובים הנה יוצא בו מן הכח לפועל, אך הנה נעשה בו כל אותו הזיו והזוהר והשכר של כל מצוה, מהמצוה עצמה, והנה הוא ע״ד יבול הארץ שיוצא מן הכח לפועל ע״י הזרע שנזרע בה ונעשה עי״ז האילן והפירי מהיבול עצמה, כן הוא פעולת המצוה בז״א, כי הנה המשכתה ועלייתה בו הנה הוא כבחי׳ הזרע שנזרע בו, ואח״כ הנה כאשר שבז״א גופה הוא עצם התורה עצמה, כי מזה הוא כל אריגתו ובנייתו, ע׳ פרקי הצלם פ״ו וכן בכל דרושי טנת״א, כי רק מהם הוא בנין כל הפרצופים והשלמות כולם וע׳ עוד שער הכוונות דף כ״ט סע״א ורע״ב, והוא פשוט ונודע ולכן כאשר עולה בו פעולת המצוה מהמעשים טובים של האדם הנה כאשר שם הוא השורש דאור קדושת כל מצוה, וכן הוא שם ג״כ השורש דנשמת האדם, וכחה וקדושתה, אשר המצוה נעשית על ידה, ולכן כאשר נפעל ונעשה המצוה ע״י האדם למטה, הנה מתעורר ע״י שורש נשמתו אשר שם, בשורש אותה המצוה אשר

שם ומתתקן ז"א ע"י כ"ז להמשיך את אור הזיו והנועם דשכל אותה המצוה מהא"א אשר שם, הוא הכל מוכן ועומד כנ"ל וממשיך ז"א את אותו האור אליו ומתגלה. ויוצא גם בו מן הכח לפועל וממנו נמשך למטה וכ"ז הוא ע"פ מה שאמרו באדר"ז כי ז"א עם א"א הם באמת כולא חד מלה, כי הם אחידן נהורא דא, בנהורא דא, ונהורא דא בנהורא דא, ונהרין דא בדא, דכלהו בוצינין ר"ל כל הפרצופים, נהרין מבוצינא עלאה טמירא דכל טמירין, ר"ל מא"א, כל חד וחד נהיר ואחיד בההוא נהורא דלגו לגו, ר"ל הקו דא"ס אשר בפנימית א"ק, ע' כ"ז באדר"ז רצ"א ב' ושם ר"ל סע"א ובאד"ר קמ"א סע"א וכן שם קמ"ג סע"א, ואמר שם, כי הם מתאחדין דא בדא, ואשקן דא לדא, כמה דאתמשך דמא, בקטפין (לשון נזילה וזחילה, כמו שרף הנוטף מעלי הקטף) דורידין, לדא ולדא, להכא ולהכא כו', אשקיין דא לדא, מנהרן דא לדא, כו' ע"ש, ולכן כאשר עולה פעולת המצוה בז"א הנה ע"י יחודו בז"א מעורר ז"א בא"א ונמשך מא"א לז"א ומתגלה אותו הזיו והנועם בז"א ג"כ וממנו נמשך למטה.

וזהו סוד מ"ש שהקב"ה מתפלל, ותפילתו הנה הוא על טובתן של ישראל, וכמ"ש בברכות שם ז' ע"א, כי ע"י פעולת תפילת הצדיקים המתעורר בז"א, הנה נעשה אותו הפעולה ממש בז"א ג"כ, וממשיך ע"י אותו הפעולה את הזיו והנועם. דאותו הפעולה אשר בא"א, וממשיכה אליו, ומתגלה ויוצא בו ע"י כחו לפועל, ומאיר ומזהיר גם בו, אותו הזיו והנועם בפועל ממש כמו בא"א, וממנו נמשך בקשת התפילה וכן עד"ז אור דשכל כל מצוה למטה, וכ"ז הוא ע"פ מה שנודע, כי כל מחשבה ודיבור ומעשה של האדם למטה הנה נעשה כעין זה ממש בשורש נשמתו אשר למעלה למעלה, אלא שבכל מקום ומקום הוא לפי תכונת מציאותו ענינו השייך אליו, ולכן בעסק ופעולת התפילה למטה הנה נעשה ג"כ ענין התפילה למעלה, וכן הוא עד"ז בעשיית כל מצוה, והוא סוד, אשר קדשנו במצותיו, במצותיו דייקא. כמ"ש הראב"ד בספר יצירה פ"ב מ"א, אמנם שם, הנה הוא כל העסק והעשייה, על גילוי הזיו והזוהר שבה כנז'.

וזהו ג"כ ענין מ"ש עבו"ז ג' ע"ב, שהקב"ה יושב ועוסק בתורה כהוגה הוא ג"כ על גילוי אור זוהר קדושתה, כי נודע הוא שהתורה היא נשמת פנימיות דכל הבריאה כולה ובה נברא הכל, וכמ"ש ברכות נ"ה א', יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ, וכן הוא בספר יצירה כי בה צור כל היצור וכל העתיד לצור, וכן היא התורה פעולת כל המעשים תמיד, אשר מן העולם ועד העולם, וזהו ענין עסק התורה של הקב"ה, שעוסק בה בכל יום, והוא גילויי אורה שמגלה בה תמיד לצורך הכחות דפעולת כל המעשים הנעשים בכל יום ונעשה כ"ז ג"כ ע"י עסק התורה וגילוי אורה דהצדיקים שבעוה"ז שמתגלה ומתחדש על ידיהם תמיד, וכבר אמרנו כי כל גילויי אור דהתורה והמצוה הנעשה בז"א הנה הוא נמשך בו כ"ז מהאור דא"א שמאיר בו, כי בז"א עצמו הנה עומד בו כל האור והזוהר והזיו והנועם, דכל התורה והמצוה רק בכח, אך ע"י אור א"א המאיר בו, הנה מתגלה ויוצא גם בו מן הכח לפועל, אמנם תיקונו שמתתקן לקבל אור דא"א ר"ל שיפעל בו האור דא"א להוציא כחו לפועל, הנה התיקון הנה נעשה בו, ע"י התורה והמצוה של הצדיקים בעוה"ז, והוא סוד הענין דעבודה צורך גבוה ובסוד מה שנאמר תנו עוז לאלהים וכן גם בסוד מה שנאמר, שמואל ב' ח' י"ג, ויעש דוד שם, ע' זוה"ק בחקותי קי"ג סע"א, וכנודע.

והנה נעשה בז"א ע"י התורה והמעשים טובים של הצדיקים ב' תיקונים, אחד שיעורר הוא בא"א להאיר אליו ולהתייחד עמו, כי אין מעשה האדם נוגע לא"א עצמו אלא ע"י ז"א, ונעשה ע"י המעשים טובים של הצדיקים ההתעוררות בז"א לעורר יחודו בא"א והתיקון הזה הרי הוא רק בדרך הכשר לבד, ע"ד הגשם והשלג היורד מן השמים והרוה את הארץ, שמכשירה לפתוח את כח יבולה אשר היה כתום בה מקודם, והתיקון הזה הנה הוא בסוד תנו עוז לאלהים, והתיקון השני הנה הוא בסוד ויעש דוד שם, שנעשה ע"י המעשים טובים של הצדיקים הגילוי דהאור עצמו למעלה והוא כי באשר שכל התורה והמצוה וכן שורש נשמת ישראל הנה הוא רק משם ר"ל מז"א לכן הנה עולה בו כל מצוה וכל פעולה ומעשה אשר לשמו יתברך הנה עולה בז"א ליסודו הפשוט ולשורשו בקודש ונעשית אחד בו, ויוצא בו ע"י אותו הפעולה והמעשה כחו לפועל, ומתגלה להאיר בו, ע"י התיקון דהכשר הנז' את יחודו בא"א, ועומד בו מעתה, כל אותן המעשים טובים שעלו בו ומאירים באור השכל שבהם, שהוא בהזיו והזוהר והנועם והעונג דאור השכל שבהם, וכמו שהוא בא"א וכנ"ל.

ודע כי כל מה שאמרנו בהתיקונים דז"א, שהוא ע"י המעשים טובים של הצדיקים, הנה הוא נעשה רק ע"י המלכות שהיא הנוק' דז"א, כי הוא השער לה', וכל המעשים טובים הוא מגיעים אליה ועולים בה, וממנה מתתקן ז"א, וכן על ידה הנה נמשך הטובה למטה, כי בה הוא כל ההנהגה דהעוה"ז, וכמ"ש בפ' אחרי, עד ע"א, שבק כולא בידא דמטרוניתא להנהגא, ואמר שם בשעתא דאשגיחו זכאי בעלמא כו' כו', ע"ש שמבואר שהכל תלוי בה, וזולתה הנה הוא רק בבחי' פלג גופא, כמ"ש באדר"ז רצ"ו א' ע"ש, וכן הוא ידוע ג"כ בסוד הצדיק אבד, דתיקוני ז"א הוא תלוי בנוק', וכמ"ש בפ' בראשית כ"ה א', ובפ' שמות ט' ב', י"א א', ובכ"מ, ובאמת כי ז"א ונוק' הם כלולן דא בדא והם כולן חד, וכמ"ש בפ' פקודי רל"ה ב', אלא כי המעשים טובים של צדיקים, הנה מקבל הוא על ידה, ותיקוני א"א הנה מקבל היא על ידו אבל הן כלולן דא בדא והם אחד וכל מה שאמרנו בז"א הנה הוא בכללות הנוק', ודי בזה, והוא פשוט ונודע.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי כל תיקוני ז"א הנה הוא מא"א ועיקרם הוא מהי"ג ת"ד, שהם נקראין כל טובי, וכן הוא עד"ז בכלל האצילות, שהוא מקבל כל תיקוניו מא"ק, והוא ע"י אורות האח"פ, שהם בא"ק כבחי' הי"ג ת"ד שבא"א, והם נפקין מאודנין כמ"ש בספד"צ רפ"ב, וכן הוא ג"כ בא"ק בהאורות דהאח"פ שבו כי עיקרן הוא האורות דהאזניים, וכמ"ש באדר"ז רצ"ד ב', בהאי נוקבא דאודנין תליין כו', נוקבא דפומא נוקבא דחוטמא כו' כו' ע"ש, והנה האורות דהאזניים עיקרן דכל אורות האח"פ שהם כללות העקודים, והגילוי דכל אורות האזניים, הנה הוא הב"ן דאות י"ב שבעניינו, וכנ"ל בריש דברינו, כי הוא ההתפשטות הב' דאור האזניים, ור"ל הנק' האור שיצא מהאזניים ולחוץ ומתפשט עד שבעוה"ז, ונשאר שם לעולם וכנ"ל, והרי הוא הגילוי דאור האזניים והוא הראשון והראשית לכל.

וכן הנה מתבאר מדברינו ג"כ, כי הגם שמעשה בני אדם אינו נוגע למעלה מז"א אמנם ע"י ז"א הנה נמשך ומתגלה כל האורות דא"א וכן אשר למעלה למעלה גם ע"י מעשה הצדיקים, וכן הוא ג"כ עד"ז מהאורות דהאח"פ, לכלל האצילות, וכמבואר בשעה"כ בסעודת שחרית דשבת, שאז עולה ע"ק דאצילות עד אור האזניים דא"ק, והרי לנו כי ע"י ז"א הנה מתגלה ע"י מעשה הצדיקים אשר למטה, גם אור האזניים דא"ק, וכן מוכח כ"ז ג"כ בדרושי מטי ולא מטי פ"ב, בסוד הכתוב כי רגע באפו חיים ברצונו ע"ש, אמנם לפעמים הנה מתגלים אורות דא"א וכן אשר למעלה למעלה גם מעצמן, וע"פ כבשי דרחמנא שהוא ע"י ברית אבות, כמו שאמרנו בכ"מ, וכן יזכור לנו הקב"ה גם עתה, היום, שהוא ה' תשרי קודם יום הכפורים דשנת תרע"ז, אשר אנו בכלל ישראל, הנה בצרה גדולה אנחנו, נוסף על כל הצרות הגדולות והתלאות הנוראות שעברו עלינו זה שנה שלישית, ואין יום כו' ובכל יום ויום מרובה כו', אך עתה הנה נמס כל לב ורפו כל ידים, יהמו נא רחמיו ית"ש על כלל ישראל עמו למען שמו, לקרוע רוע גזר דיננו בהקדם האפשרי, ולקדש שמו יתברך עלינו ביום הכפורים הבעל"ט בכל תקות המדת ישראל למען שמו, ולמען בריתו את אברהם ואת יצחק ואת יעקב, שיאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך אין עוד מלבדו.

[סעיף ג']

הנה, בארנו תהגאית"ש בהב"ן דאות י"ב דעניינו, את מציאותו שהוא הנוק' דז"א הכללי אשר בכללות אורות האצילות, ושימושו שהוא מצמצם לצורך הגילוי דאורות האצילות, כי רק הוא גילויים כנ"ל וכן הנה מתבאר לנו ג"כ את מקומו בא"ק כי הנה הוא מהאצילות עד שבוהו"ז ושם הוא מקומו לעולם והנה נבאר מעתה ג"כ את יציאתו ותולדתו, וכן תלייתו ומקומו בהע"ב דאות ה', שהוא שורשו הפנימי, אמנם האמת הוא כי הנה כל מה שבארנו בזה בהשם מ"ה דלעיל אות י"א, הנה הוא כ"ז ג"כ בהשם ב"ן דאות י"ב דעניינו, כי הם שניהם הנה הם הזו"ן דכללות אורות האצילות כנ"ל, והיא עמו ממקור אחד ומשורש אחד כי יצאה כלולה עמו תיכף עם יציאתו והיא צלע אחת מצלעותיו ונפלה אליו, וכנודע כ"ז בזו"ן דאצילות, וכן הוא בעניינו, כי הנה שניהם יצאו מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' ואות י' שהם האו"א דכללות האורות דאצילות והם כללות האור דהתפשטות הא' דאצילות אשר מבפנים ומבחוץ, ואחר הסתלקותם בההסתלקות הא' ונעשו שם למ"ן הנה קיבלו שם אורות ומוחין חדשים מלמעלה ונולד מהם עי"ז האור דההתפשטות הב' דאצילות שהם הזו"ן הכלליים, והם המ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דעניינו, ויצאו שניהם יחד, המ"ה מבפנים והב"ן מבחוץ, ועכ"פ הוא כי יציאת הב"ן דעניינו הנה הוא ג"כ מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י' ובאותו הסדר ממש כמו המ"ה דלעיל אות י"א, כי יצאו שניהם יחד כנז',

אמנם פשוט הוא כי העצמות דהמ"ה הוא מהע"ב, כי כן הוא כל עצמות דהז"א הנה הוא מאבא, כי הו' הוא משך הי', והעצמות דהב"ן דעניינו הוא מהס"ג דלעיל אות י"א כי הה' תתאה הרי הוא דפוס וחותם דה' עלאה, ומ"ש פ' פינחס רנ"ח א' ובכ"מ, אבא יסד ברתא ואימא ברא, ר"ל שהכח הזה, להוליד דוגמתה, להאציל הה' תתאה מה' עלאה, הנה אין לה הכח הזה עצמה אלא הוא נתחדש ובא לה מאבא, שהוא משפיע בה שפע וכח להוליד דוגמתה ויתוסף ממנו בטיפת הזרע שבו שפע מיוחדת לזה, והרי נעשית מציאות הנוקבא רק משפעו ולכן אמרו אבא יסד ברתא, ומ"ש ואימא ברא כי ע"י תשוקתה אליו היא מעלה מ"ן להוי' זכר כמו שיתבאר והוא ג"כ מ"ש בגמרא נדה, ל"א א', תלה הזכרים בנקבות והנקבות בזכרים, ומ"ש שם איש מזריע תחלה יולדת נקבה, אשה מזרעת תחלה יולדת זכר, הענין הוא כי כאשר מתגבר תשוקתו על תשוקתה הנה אז הוא מזריע תחלה, ובאשר בתשוקתו הוא על נקבה לכן נמשך אז טיפת זרעו. על מציאות נקבה, וזהו שאמרו איש מזריע תחלה יולדת נקבה ומ"ש אשה מזרעת תחלה יולדת זכר, הכוונה ע"פ הנז', כי באשר בתשוקתה הרי הוא עליו שהוא זכר, והרי היא מעלה מ"ן להוי' זכר, ולכן כאשר מתגבר תשוקתה על תשוקתו, הנה נמשך המ"ד שבו ג"כ אחר המ"ן שלה, ומוליד זכר, ונמצא כי כל נקבה נעשית בכח האב וכל זכר נעשה בכח האם, והוא מ"ש אבא יסד ברתא ואימא ברא [ואותן הכחות הוא עומד תמיד בהבן והבת וכל תכונתן הוא על פיהם].

אמנם סוד הענין בזה הוא, ע"פ מ"ש הרב בשער הזווגים ובכ"מ כי ישנם ב' מיני זווגים, אחד לצורך הנשמות, ואחד לצורך קיום העולמות, והנה הזווג אשר לצורך הנשמות הנה נמשך אז ההתעוררות ממטה למעלה ובסוד אשה מזרעת תחלה, כי הוא נמשך ובא ע"י בירורי המ"ן אשר ע"י מעשים טובים של צדיקים, והם מתבררים ועולים בהנוק', ואז נעשה התעוררות הזווג מהנוק', כדי לקבל תוספות אור מלמעלה לחדש אורם להוליד נשמות צדיקים ולהוציאם בפנים מאירים ומזהירים כזוהר הרקיע, אבל כשאין מעשים טובים בדור להעלות מ"ן, ונעשה הזווגים אז רק ברחמי שמים, ונמשך אז ההתעוררות, רק מלמעלה למטה, ובסוד איש מזריע תחלה, ונמשך השפע אז, רק במיעוט ובצמצום, שהוא רק לקיום העולם לבד, וכמבואר כ"ז בזוה"ק פ' תזריע מ"ה סע"א. תא חזי, בשעתא דקב"ה אשתכח בה בכנסת ישראל כו' והיא מתערת רעותא לגביה בקדמיתא, ומשכאת ליה לגבה, בסגיאות חיבתא ותיאובתא [והוא ע"י העלאת מ"ן דמעשים טובים של צדיקים, או ע"י נשמות הצדיקים עצמן כשעולים למעלה בעת פטירתם, וכמ"ש בזוה"ק ויחי רל"ה א', בשעתא דאסתלים נשמתא דכאי עלמא (ר"ל בעת פטירתו) כד סלקא לההוא אתר דאתקשר ביה (והוא ביסוד דהמלכות ונעשה שם למ"ן) כדין אתער תיאובתא דנוקבא לגבי דכורא, וכדין נבעין מיא מתתא לעילא (שהוא העלאת מ"ן) ואתעביד באר מיין נביעאן, וכדין אתחברותא ויחודא ותיאובתא ורעוא אשתכח כו' ואתער חביבותא ורעותא לעילא ואתחבר כחד עכ"ל ע"ש, וע' עוד שם רמ"ה ב' שאמר שם, אתערותא דרחימו דכנ"י לגבי קב"ה, נשמתהון דצדיקיא לתתא מתערין לה, בגין דאינון אתיין מסטרא דמלכא מסטרא דדכורא (שהוא ז"א) כו', תיאובתא דנוקבא למעבד מיין תתאין לקבל מיין עלאין לאו איהו אלא בנשמתהון דצדיקיא עכ"ל, ע"ש באריכה קצת] כדין אתמליא מסטרא דימינא כו', והוא סוד אשה מזרעת תחלה יולדת זכר, כי נשמות הצדיקים הם מסטרא דדכורא, כנ"ל בסמוך מזוה"ק פ' ויחי, ואמר שם עוד, וכד קב"ה אתער חביבותא ורעותא בקדמיתא, והיא אתערית לבתר, והוא כשאין מעשים טובים לתתא להעלות מ"ן וכנ"ל כדין כולא בסטרא דנוקבא אשתכח, ובמאלא אתער, והוא סוד איש מזריע תחלה יולדת נקבה, כה"ג כתיב אשה כי תזריע וילדה זכר, ור"ל כאשר אשה מזרעת תחלה אז יולדת זכר, מאי טעמא, עלמא תתאה כגוונא דעלמא עלאה, ודא כדוגמא דדא ור"ל כמו שהוא הענין למעלה, שהוא ע"פ סוד הנז', כן הוא הענין ג"כ למטה בעוה"ז, כי כל הנהגת דעוה"ז הוא נתייסד הן בכלל והן בפרט, וכמו שהוא בכלל כן הוא ג"כ בפרט, וכל הנעשה בכ"א בפרט, הוא ג"כ ע"פ שנעשה כ"ז, בשו"ש נשמתו אשר למעלה למעלה, והוא ע"פ כבשי דרחמנא אשר נעלם ההנהגה הזה מכל בריה אך עכ"פ הוא כי הנה נעשה בכ"א בפרט, ג"כ ע"פ סוד הענין הנעשה למעלה וכנ"ל, והבן כ"ז ואל תתמה על החפץ הנעשה בזה, בזולת ג"כ, כי הוא ע"פ מה שנאמר קהלת ז' י"ד, גם את זה לעומת זה עשה האלהי"ם, ודי בזה,

והרי לנו כי מ"ש, אבא יסד ברתא ואימא ברא, הכוונה הוא רק, על הסיבה, כי מציאת הנקבה הוא בסיבת התעוררות האב ומציאת הזכר הוא בסיבת התעוררות האם, וכנז', אבל עיקר עצמותם, הנה הוא באמת עיקר עצמות הזכר רק מהאב, ועיקר עצמות הנוק' רק מהאם, וכן הוא בהמ"ה וב"ן דאות י"א וי"ב דעניינו, שהם הזו"ן הכלליים דאורות האצילות דההתפשטות הב', פנימי וחיצון, והם יצאו שניהם יחד, מהע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', שהם דההתפשטות הא', פנימי וחיצון והם האו"א, הנה הוא שורש העיקרי דהמ"ה דלעיל אות י"א, שהוא הז"א הכללי דהאצילות, הנה הוא שורשו העיקרי, בהע"ב דלעיל אות ט', שהוא האבא הכללי דהאצילות, ושורש העיקרי דהב"ן הכללי דאות י"ב דעניינו, שהוא הנוק' הכללי דהאצילות, הנה הוא שורשה העיקרי, בהס"ג דלעיל אות י', שהוא האימא הכללי דהאצילות, אמנם הנה הם שניהם יצאו יחד מהע"ב וס"ג, ע"ד כל זו"ן שנעשו שניהם יחד באו"א, כי הם שניהם הו"ד דמילוי יו"ד וכן הם שניהם הד"ו שבגלות ה' כנודע, ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דאות י"ב דעניינו ג"כ, כל ענין יציאתו ותולדתו, כי הנה הוא בסדר אחד כמו המ"ה דלעיל אות י"א, כי הם שניהם יצאו יחד והם אחד ובכל מה שאמרנו, ועתה נבאר ג"כ בהב"ן דעניינו, את שורשו ומקורו אשר בהע"ב דאות ה' ואחיזתו ותלייתו בו, וסדר יציאתו ממנו, ע"ד שבארנו כ"ז לעיל, בהמ"ה דאות י"א, ונבאר כ"ז בסעיף בפני"ע:

[סעיף ד']

הנה שורשו ומקורו דהב"ן דעניינו, שהוא שורש הפנימי שבו, אשר בהע"ב דאות ה' הנה הוא ג"כ בהשם ס"ג דלעיל סי' ב' אות ו', באליו התחתון אשר מטבורו ולמטה, והוא בהמ"ה

וב״ן הכלליים שבו, שהם בחי׳ הזו״ן שבו, כי הנה אותן המ״ה וב״ן הכלליים, הנה הם השורש פנימי, שהוא הא״א, לכל ההתפשטות הב׳ דהאזניים, שהוא המ״ה דלעיל אות י״א והב״ן דעניינו אות י״ב והוו הע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ הא״א לכל ההתפשטות הב׳ דהאזניים, והשם ס״ג דלעיל אות ו׳ בהמ״ה וב״ן הכלליים שבו הנה הוא הא״א לכל ההתפשטות הב׳ דהאזניים וע״פ כל אותו הסדר שבארנו לעיל אות י״א בהמ״ה.

והיינו, כי הנה הע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳. הרי בארנו שם, כי מציאותם הוא, מהע״ב וס״ג הכלליים שבהשם ס״ג דאות ו׳, החציו העליון שבו, ע״י המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם שנתגלו הם ג״כ ע״י התפשטות והסתלקות ומהם הנה נולדו ויצאו ונתפשטו בהתפשטות הראשון דהאזניים הע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳, ואח״כ הנה חזרו ונסתלקו כולם יחד בההסתלקות הא׳, והיה הסתלקותם בהע״ב וס״ג הכללים הנז׳, והיה עלייתם שם למ״ן, לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים שבהס״ג דאות ו׳ עם לידת ההתפשטות הב׳ דהאזניים שנמשך מהם, כי הנה ההתפשטות א׳ וההסתלקות א׳ דאור האזניים, הנה הוא תלוי בההתפשטות וההסתלקות דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, כי מהם הם נולדו ויצאו ומקרה אחד לשניהם, בעת אחת, ר״ל שנעשה כל מאורעותיהם בזה אחר זה, כי מההתפשטות דמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳ הנה נמשך ההתפשטות הא׳ דאור האזניים, ומההסתלקות דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳ הנה נמשך ונעשה ההסתלקות דהתפשטות הא׳ דהאזניים, וכן עד״ז ההתפשטות הב׳ דהאזניים, הנה הוא תלוי בלידת והתפשטות המ״ה וב״ן הכלליים הנז׳ כי הם הא״א להתפשטות הב׳ כנ״ל ולכן הנה תלוי ההתפשטות הב׳ על המ״ה וב״ן הכלליים בכל עניניהם והיינו כי הנה כאשר עלו ונסתלקו המ״ה וב״ן הפרטיים, והנה היה עלייתם, בהע״ב וס״ג הכלליים דהס״ג דאות ו׳, שהם מהאזניים ולמעלה ולפנים, והיה עלייתם שם בסוד עליית מ״ן, והוא לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים. והנה עלה אז עמהם ג״כ, ההתפשטות הא׳ דהאזניים ולצורך לידת ההתפשטות הב׳ דהאזניים.

והנה באשר שעליית המ״ה וב״ן הפרטיים הנה היה לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, שהם הא״א לכל האור דהתפשטות הב׳, וכבר אמרנו לעיל סוף כלל ו׳ ובכ״מ, כי הנה הגם שההתפשטות הא׳, הנה הוא באמת ממדרגה יותר גבוה, עכ״ז הנה עיקר הנביעו דאור א״ס ית״ש, הנה הוא לא נפתח ונתגלה, אלא רק לצורך לידת האור דהתפשטות הב׳, ולכן כאשר עלו המ״ה וב״ן הפרטיים, והיה עלייתם לסוד עליית מ״ן, לקבל תוספות אור ומוחין, לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, אשר הם לצורך הא״א ושורש פנימי להתפשטות הב׳, ולכן הנה קבלו אז המ״ה וב״ן הפרטיים, התוספות אור ומוחין, מלמעלה למעלה שהוא מאוירא עלאה סתימאה שבא״ק, הרישא הנינא שבו, והוא רזא דאור א״ס, כי שם הוא האור הגנוז, שהוא מאור א״ס, והנה משם קבלו המ״ה וב״ן הפרטיים תוספות אור ומוחין לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, והנה כאשר עלה עמהם ההתפשטות הא׳ ג״כ, לצורך לידת האור דהתפשטות הב׳ וכנ״ל הנה קבלו הם ג״כ מאותן התוספות אור ומוחין עצמן, ויצא ונולד מהם ע״י האור דהתפשטות הב׳, והרי נמצא כי האור דהתפשטות הב׳, הנה הוא מהעצמות והמוחין דהמ״ה וב״ן הכלליים הנז׳, וזהו שאמרנו כי המ״ה וב״ן הכלליים, הנה הם השורש פנימי והא״א לכל התפשטות הב׳, ולא עוד כי הנה אותן המ״ה וב״ן הכלליים כאשר נולדו ויצאו, הנה מתפשטים הם מהאזניים ולמטה ולפנים, שהוא מגבול האזניים עד גבול שבוה״ז בפנימית פנימיותו, וכנגדם מבחוץ הנה מתפשט ועומד ההתפשטות הב׳ דהאזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ ג״כ ומתפשט ג״כ מהאזניים עד שבוה״ז, והרי קשור ומיוחד האור דהתפשטות הב׳ עם המ״ה וב״ן הכלליים הנז׳ בשני בחי׳, אחד מה שהוא מהעצמות והמוחין שלהם כנז׳, ואחד מה שאותן המ״ה וב״ן הכלליים הם עומדים בפנימית פנימיותו והם אליו בבחי׳ נשמה לנשמה וכנ״ל שהמ״ה וב״ן הכלליים הם השורש פנימי והא״א להתפשטות הב׳.

והנה אלו ב׳ הבחי׳, הנה הם ע״ד שהוא באצילות בז״א עם א״א, שאמרו באד״ז רל״ב א׳, ז״א בעתיק תלייא ואחיד וע׳ שער א״א פ״ז, וכן הוא כאן באלו ב׳ הבחי׳ הנז׳ כי במה שההתפשטות הב׳ הוא נולד ויצא מהעצמות והמוחין דהמ״ה וב״ן הכלליים, הנה בזה הוא מ״ש, תלייא, ובמה שהמ״ה וב״ן הכלליים הם עומדים בתוכו ובפנימיותו בכל שיעורו כולו, הנה בזה הוא מ״ש, ואחיד.

והרי נתבאר לנו בכ״ז על הב״ן דאות י״ב דעניינו, ענין יציאתו ותולדתו, וכן קישורו ויחודו בהע״ב דאות ה׳, כי הוא ע״ד המ״ה דלעיל אות י״א, כי הם שניהם הנה הם ההתפשטות הב׳ דאור האזניים, פנימי, וחיצון, והם הזו״ן הכלליים דאור האזניים הכללי, ותולדתם הנה הוא מהע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ ואות י׳ שהם ההתפשטות הא׳ דאור האזניים, והם הא״א הכללים דאור האזניים הכללי, ושורשם ומקורם דהמ״ה וב״ן הנז׳ אשר בהע״ב דאות ה׳ הנה הוא בהשם ס״ג דלעיל סי׳ ג׳ אות ו׳ שהוא בחי׳ האימא שבהע״ב דאות ה׳, שמקומה הוא בהשליש האמצעי דהת״ת שבו, הנה המ״ה וב״ן הכלליים שבאותו הס״ג שהם חציו התחתון שבו, והוא חציו התחתון דהשליש האמצעי דהת״ת שבהע״ב דאות ה׳ הנה שם הוא המקור והשורש פנימי שהוא הא״א להתפשטות הב׳ דהאזניים שהוא המ״ה וב״ן דאות י״א וי״ב דעניינו ודי בזה.

אמנם הוא, כי הנה ע״ד שאמרנו לעיל שע״ג כי עיקר שורשו דהמ״ה דאות י״א, הנה הוא, בהע״ב דלעיל אות ט׳, ועיקר שורשו דהב״ן דאות י״ב הנה הוא בהשם ס״ג דלעיל אות יו״ד כן הוא ג״כ בענין תלייתם בהשורש פנימי אשר להמ״ה דאות י״א ולהב״ן דעניינו אשר בהמ״ה וב״ן הכלליים הנז׳ הנה הוא ג״כ, כי עיקר השורש נעלם להמ״ה דאות י״א, הנה הוא רק בהמ״ה הכללי, ועיקר השורש נעלם להב״ן דעניינו, הנה הוא רק בהב״ן הכללי, והוא ג״כ ע״ד שאמרו בהזו״ן דאצילות המלבישים על נה״י דא״א, כי איהו בנצח ואיהי בהוד, וכן אמרנו לעיל שע״ג בענין יציאתם מהע״ב וס״ג וכנ״ל ופשוט הוא:

[סעיף ה׳]

והרי בארנו עד כה תהלאית״ש בהב״ן דעניינו, את מציאותו ושימושו, ויציאתו ותולדתו, ושורשו הפנימי, וכן מקומו אשר הן בא״ק וכן בהע״ב דאות ה׳, כי מציאותו הוא, שהוא הנוק׳ הכללי שבכלל כל אורות האזניים, ושימושו הוא שהוא כל הגילוי דאורות האזניים, ראשית שורש כל העקודים, ומשם הנה נמשכים ויוצאים כל זוהרי אור דהזיו והנועם דהתורה והמצוה שהוא מתן שכר של צדיקים, ויציאתו ותולדתו הנה הוא מהע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ שהם הא״א הכללי שבכלל אורות האזניים, ועיקרו הוא בהס״ג דאות י׳ שהוא האימא, כי הב״ן הוא גילוי הס״ג, דחילא בתר חילא כעובדי אימא כך עובדי ברתא, ושורשו הפנימי שהוא א״א הנה הוא המ״ה וב״ן הכלליים שבהס״ג דאות ו׳ ועיקרו הוא בהב״ן הכללי כי מהב״ן הנעלם שבא״א הוא הב״ן הנגלה שהוא הנוק׳, ומקומו בהא״ק הוא מהאזניים שבו עד שבוה״ז והוא ההתפשטות הב׳ דהאזניים, חלק האור אשר יצא מהאזניים ולחוץ ונמשך עד שבוה״ז ושם הוא מקומו לעולם, ובהע״ב דאות ה׳ הנה הוא החצי תחתון דהשליש האמצעי דהת״ת שבו, שהוא עד הטבור שבו והוא בהב״ן הכללי דהס״ג דאות י׳ וכנ״ל, וכ״ז הוא ע״פ הסדר שבארנו לעיל בהמ״ה דאות י״א, כי הם הזו״ן הכלליים דכלל אורות האזניים, והם שניהם בסדר אחד.

והנה עד״ז הנה הוא ג״כ ענין סדר ההתלבשות המתלבש בו באותו הב״ן דעניינו מהאור העליון דהתפשטות הא׳ הנה הוא ג״כ ע״ד שאמרנו לעיל בהמ״ה דאות י״א, ע״ש סעי״ה, כי הנה הגם שאמרנו, שהאור דהתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו בהסתלקות הא׳, הנה הוא נשאר כולו למעלה לעולם, והוא נעלם, כי הוא מהאזניים ולמעלה ולפנים, עכ״ז הנה פשוט הוא, שהארתו הוא

הוא מתפשט ומתלבש בההתפשטות הב׳ לעולם ג״כ כי ההתפשטות הא׳ הרי אמרנו כי הוא השמות דהע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ והם בבחי׳ או״א וכנ״ל, ונודע הוא כי באצילות הנה הגם שאו״א הם קצרי הקומה והם מסתיימים בהטבור דא״א שהוא למעלה לגמרי מהזו״ן, והפרסא מפסיק ביניהם, כי הזו״ן הם מהטבור ולמטה, שהוא ג״כ למטה מהפרסא, עכ״ז הנה הוא נודע ג״כ, כי או״א הם מתפשטים באור הנה״י שלהם ומתלבשים בהזו״ן ועומק הכוונה הוא על פי מה שבארנו בכמה מקומות כי ענין ההתלבשות הנזכר בכל מקום הכוונה הוא, על בחי׳ טיפה הזרעית הנמשך מהנה״י דאו״א, ושם הנה נמשך חלק מגופם ונפשם ג״כ, והוא תמצית האדם מגופו ונפשו כנודע בדברינו, והוא ענין התלבשות הנה״י דאו״א המתלבשים בז״א תמיד, ועכ״פ הוא כי הנה הגם שהאו״א עצמם הנה הם מסתיימים לגמרי למעלה מז״א, עכ״ז הנה הם מתלבשים באור הנה״י שלהם בז״א לעולם, והנה כן הוא כ״ז ג״כ בעניננו בענין ההתפשטות הא׳ שהוא הע״ב והס״ג דלעיל אות ט׳ י׳, והם בחי׳ או״א הכלליים דאור האזניים הכללי, הנה הגם שהם למעלה לגמרי מהמ״ה וב״ן דאות י״א וי״ב דעניננו, שהם ההתפשטות הב׳ וכנז׳, עכ״ז הנה פשוט הוא כי האור דההתפשטות הא׳ שהוא האו״א הנה הוא מתלבש תמיד בההתפשטות הב׳, שהוא הזו״ן, וע״ד שהוא באצילות וכנז׳.

ולא עוד כי הנה כאן שהוא באורות האח״פ, הנה נשתנה סדר ההתלבשות אשר מהעליון בהתחתון, בעילוי הרבה, כי באצילות הנה נמשך טיפה הזרעית דהנה״י, עיקרה רק מהז״ת דהעליון, אבל אור הג״ר דהעליון הנה הוא נעלם בה מאד, והוא מהמעט כי גם בהעליון עצמו הנה נתעלם בו אור הג״ר, עד שהם מכונים בו בשם גדלות, כי הם בו עצמו ג״כ רק למעלה ממדרגתו העיקרי, אמנם בהאורות דאח״פ, שהם מכלל העולמות דא״ס, הנה שם הוה הג״ר דכ״א, שהם החב״ד, גלויים בו, ורק הכתר שבו הוא מבחי׳ הגדלות שבו, ולכן הנה הוה שם ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון, מהחכמה דהעליון ולמטה, ונמשך בהטיפה הזרעית אשר מההתפשטות הא׳ לצורך תולדות האור דהתפשטות הב׳, מהחכמה שבו ולמטה, והרי הוה שם כל בחי׳ ההתלבשות אשר מכל עליון להתחתון מהחכמה דהעליון ולמטה, ובדרך זה הנה מתלבשים ג״כ הע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ בהמ״ה וב״ן דאות י״א י״ב דעניננו, מהחכמה ולמטה, וזהו שאמר הרב בדרושי העקודים, שהכתר דהתפשטות הא׳, הוא אשר נשאר למעלה, והכוונה הוא כי מהחכמה ולמטה שבו, הנה מתלבש בהתפשטות הב׳, ור״ל כי מהחכמה ולמטה הנה נתמלא כחו ליתן חלק ממנו, מגופו ונפשו, בהטיפה הזרעית שבו לצורך תולדות כל האור דההתפשטות הב׳, אבל עיקרו דכל ההתפשטות הא׳ הנה הוא נשאר באמת כולו למעלה, והוא הע״ב והס״ג הכלליים דאור האזניים הכללי, והם הע״ב וס״ג דלעיל אות ט׳ י׳, הנה הם נשארו אחר הסתלקות הא׳ כולם למעלה, שהוא מהאזניים ולמעלה ולפנים, וכל ההתפשטות הב׳, שהוא המ״ה דלעיל אות י״א והב״ן דעניננו, הם כולם מהאזניים ולמטה, והנה נקראו הע״ב וס״ג, בדברינו, בשם פרצופים פנימים מפני שהם מעתה לעולם מהאזניים ולמעלה ולפנים, והם נעלמים, אבל המ״ה וב״ן דאות י״א וי״ב דעניננו שהם ההתפשטות הב׳, והם הזו״ן הכלליים דאור האזניים הכללי, שהם מהאזניים ולמטה, הם נקראו בדברינו בשם פרצופים החיצונים, והגם שהמ״ה דלעיל אות י״א הנה הוא ג״כ רק חלק הפנימי דההתפשטות הב׳, אשר הוא לא יצא מהאזניים ולחוץ, וכנ״ל אות י״א, עכ״ז הנה הוא מתפשט אורו, ומתגלה בהב״ן דאות י״ב, אשר הוא יצא היטיב מהאזניים ולחוץ והוא בגילויו תמיד, והמ״ה הוא מתלבש בו ומתגלה על ידו והוא ע״ד הגילוי דהוי״ה באדנ״י, ולכן נקראו המ״ה דאות י״א עם הב״ן דעניננו בשם פרצופים החיצונים, והם מהאזניים ולמטה, והע״ב והס״ג דלעיל אות ט׳ י׳ שהם מהאזניים ולמעלה הם פרצופים הפנימים והם האו״א. והס״ג דאות ו׳ אשר לעיל סי׳ ב׳, הוא השורש פנימי לכולם והוא הא״א,

והנה קוצר הדברים הללו הנה כתבנו ג״כ בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳, אמנם שם כללנו את הס״ג דאות ו׳ עם כל העסמ״ב שבסי׳ זה ביחד, כי שם באו הדברים בקיצור נמרץ ובכללות, אבל כאן הנה כתבנו הדברים בדיוק, והשימוש דכ״א כתבנו כאן בכ״א בפנ״ע בפרטות, השימוש מיוחד אשר לכל אחד ואחד:

סימן ד׳

והנה נבאר מעתה את כל המציאות דאורות החוטם ג״כ, ההתפשטות הא׳ והב׳ שבהם, אשר הם כלולים ג״כ בד׳ שמות עסמ״ב, ונבאר את שימושם, השימוש דכ״א, ומציאותם ומקומם, ויציאתם ותולדתם, וקישורם זב״ז, וכל עניינם בפרטות ע״ד שבארנו באורות האזניים, וע״פ הקדמת הדברים אשר כתבנו בריש סי׳ ג׳ ע״ש:

(י״ג)

ע״ב

השם ע״ב הזה הוא האור דההתפשטות הא׳ דהחוטם, אשר מתחילה הנה הוא התפשט וירד ג״כ מגבול החוטם דא״ק עד החזה דא״ק, אלא שאח״כ הוא חזר ונסתלק ועלה למעלה, כמו שיתבאר, והנה ההתפשטות הא׳ הזה הנה הוא ג״כ ע״ד שכתבנו לעיל סי׳ ג׳ בההתפשטות הא׳ דהאזניים והיינו כי הגם שהוא בעצמו, הנה הוא קומה שלימה, הכולל י׳ הספי׳, וכל הד׳ שמות עסמ״ב, וכל הד׳ פרצופים כולם, אך בכללות הנה הוא כולו רק מב׳ שמות, ע״ב וס״ג, או״א. בערך ההתפשטות הב׳ שהם, מ״ה וב״ן, זו״ן, כי הנה אותו ההתפשטות הא׳, הנה הוא ג״כ בב׳ בחי׳, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, ואותו שמבפנים, הוא השם ע״ב, והתפשט הוא מגבול החוטם דא״ק עד גבול החזה שבו, מבפנים, והוא בחי׳ אבא הכללי אשר בכללות אורות החוטם והוא מבפנים וכנודע שאבא הוא מתלבש בתוך אימא, וכנגדו הנה יצא ג״כ אור גדול מהחוטם ולחוץ והתפשט ג״כ, מגבול החוטם עד החזה מבחוץ, והוא השם ס״ג, בחי׳ אימא הכללי דכללות אורות החוטם, שיתבאר עניינו לקמן אות י״ד, ועכ״פ הוא כי אותו השם ע״ב אשר אנו עסוקים בו עתה, הוא ההתפשטות הא׳ דאור החוטם, חלק הפנימי שבו, והוא בכללות אורית החוטם כולן ר״ל ההתפשטות הא׳ והב׳ יחד, שהם כללות הד׳ פרצופין דהחוטם, או״א זו״ן, הנה הוה השם ע״ב הזה דעניננו, בחי׳ האבא שבהם, והנה הוא הראשית והעיקר לכל אורות החוטם, וכנודע שהחכמה הוא הראשית ראשית חכמה, וכמ״ש בזוה״ק בראשית נ״א רע״ב, והוא העיקר כמ״ש כולם בחכמה עשית, ועי׳ הגר״א בספד״צ בתחילתו.

ויציאתו ותולדתו הנה הוא, מהשם מ״ה אשר לעיל סי׳ ב׳ אות ז׳, שהוא בחי׳ ז״א שבהע״ב דאות ה׳, ובדרך זה, כי הנה אותו המ״ה הרי הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב כלליים, אשר כ״א הוא כלול ג״כ מד׳, והע״ב וס״ג הכלליים שבו, הם בחציו העליון עד טבורו, שהוא מגבול האזניים דא״ק עד גבול החוטם דא״ק, בפנימית פנימיותו, כי הוא מהע״ב דאות ה׳ כנז׳, וכאשר הגיע העת להתפשטות הא׳ דהחוטם, הנה נזדווגו הע״ב וס״ג הכלליים הנז׳ זב״ז, והיה זווגם ע״י עליית מ״ן שיתבאר בסמוך, ונמשך בהם עי״ז תוספות אור ומוחין מלמעלה, שהוא מהס״ג דאות ו׳ אשר הוא השורש-פנימי דהאזניים, ועי״ז הנה יצא ונולד בהע״ב וס״ג הכלליים הנז׳, המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם ונתפשטו הם מהטבור ולמטה דהמ״ה דאות ז׳ עד סוף רגליו, בפנימית פנימיותו דהא״ק והוא מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו, והנה מאורם ושפעם הנה נמשך ויצא כנגדם, אורות החוטם, והתפשטו גם הם מהחוטם עד החזה, והוא

ההתפשטות הא' דהחוטם, והרי נעשה ויצא ההתפשטות הא' דהחוטם, משפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים, אשר בהע"ב והס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', והרי נמצא כי אותן הע"ב והס"ג הכלליים דהמ"ה דאות ז', הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם, והוא ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכמו שאמרנו.

והנה נעשה ההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו עם ההתפשטות הא' דאור החוטם בעת אחד, וע"ד אור השמש שנמשך מהשמש תיכף עם יציאתו, והוא מיוחד עמו, כי בעת יציאתו הרי הוא מאיר לארץ ולדרים עליה, ובעת שקיעתו הנה תיכף האור יכסה ארץ, כן הוא בענינינו כי בעת שנתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' מהטבור דהמ"ה דאות ז' עד סוף רגליו, והיה התפשטותם בפנימית פנימיותו דא"ק מנגד גבול החוטם שבו עד החזה שבו. הנה תיכף עם יציאתם והתפשטותם האירו בהחוטם, ונמשך ונעשה ג"כ ההתפשטות הא' דאור החוטם, וכן עד"ז הנה היה בכל ההתפשטיות דהאזניים והפה אשר בארנו ואשר יתבאר עוד בדברינו בעזית"ש, כי נעשה כל ההתפשטיות דהאח"פ עם הגילוי אור דהשורש פנימי דכ"א אשר בהס"ג מ"ה ב"ן דלעיל סי' ב' אות ו' ז' ח' הנה נעשו יחד ובעת אחד, וכן התייחדו בכל מקריהם ומאורעותיהם, ג"כ יחד ובעת אחד, כי הם זה בשביל זה ונמשך ונעשה זה מזה, הכל יחד בעת אחד, ודע כ"ז.

ודע עוד, כי המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, עם האור דההתפשטות הא' הנמשך מהם, הנה קודם שיצאו ונתגלו הנה היו מושרשים הם בהעלם ובכח, בהע"ב וס"ג הכלליים הנ"ל, בסופם וסיומם, שהוא בבחי' העטרה שבהם, וכאשר הגיע העת לתולדות האור דהתפשטות הא' הנה התעורר אותו הכח לצאת מן הכח אל הפועל, ולא נח ולא שקט, ודחק את עצמו, לעלות מלמטה למעלה לקבל שם תוספות אור ומוחין, כדי שיותקן ויושלם לצאת מהכח לפועל, והנה העלייה הזה הנה הוא ענין עליית מ"ן שאמרנו לעיל שהיה עליית מ"ן בהע"ב וס"ג הכלליים, והוא אותן הכחות עצמן הנז' שהיו גנוזים בסופם וסיומם, והתעוררו ועלו הם מלמטה למעלה, לקבל תוספות אור וברכה, כדי להשתלם ולצאת מן הכח אל הפועל, וכן היה עד"ז בכל העולמות כולם, בכל עולם ועולם, בתחילת אצילותו ויציאתו מהעליון שעליו, הנה היה בכ"א סוד עליית מ"ן עד"ז, והוא כי השורש דכל תחתון אשר היה מתחילה גנוז וטמון בהעליון שעליו בסופו וסיומו הנה עלה בהמוחין דהעליון כדי להשתלם, כי הנה נתייחד כל זה מן המאציל עליון ית"ש, אשר השריש בכל עליון ועליון, השורש להתחתון, כי בהקו דא"ס היה רשום בסופו, השורש לא"ק, ובא"ק היה רשום בסופו השורש להאצילות, ועד"ז בכולם, בכלל ובפרט ובפרטי פרטות, והבן זה מאד.

והוא עומק הכוונה מ"ש הרב בשער עקודים פ"ב, כי בהמלכות אשר בהפה דא"ק הנה ישנו שם שורש להעקודים, ובהמלכות דהעקודים ישנו שם שורש להנקודים, וכן במלכות דהנקודים להברודים, ע"ש, ובדברינו שם, ועומק הכוונה הוא ע"פ הדברים שאמרנו, וכאשר הגיע העת לאצילות כל עולם הנה נעשה התעוררות באותו השורש, ועולה למעלה בסוד עליית מ"ן כנז', והוא סוד מ"ש בזוה"ק ח"א, כ"ט א', ע"ד א', קע"ב א', ועוד בכ"מ, דסליק ברעותיה למברי עלמא, (ור"ל שעלה ברצונו וסוד) הכוונה הוא, על בחי' עליית מ"ן שאמרנו, וע' בדברי הרב בסוף דרושי הנקודות. וכן בשער התיקון פ"ג, וכבר כתבנו בזה לעיל סי' ב' אות ז' סעי"ה ע"ש. אמנם כי כאן הנה באו הדברים יותר בדיוק, כי כאן הנה מתבאר ענין העליית מ"ן והלידה על ההתפשטות הא' עצמו ג"כ, וכן הוא האמת, כי הבחנת הרושם אור אשר ישנו בהעליון לצורך התחתון, הנה הוא בתחילה רק על ההתפשטות הא' אשר לצורך התחתון ור"ל כי מתנוצץ בתחילה בכל עליון הבחנת רושם אור אשר רק להתפשטות הא' אשר להתחתון, וכן הנה נעשה בתחילה, העליית מ"ן ותיקונו ולידתו, הכל רק, לצורך האצילות דההתפשטות הא', אך כאשר יצא ונעשה ההתפשטות הא', הנה אז מתנוצץ ונבחן בו, הרושם אור אשר להתפשטות הב', ואז מתעורר הוא לצאת מהכח לפועל, והוא ג"כ ע"י עליית מ"ן ואותו העליית מ"ן הוא ההסתלקות הא', והוא הבחי' דסליק ברעותיה למברי עלמא, אשר אמרנו לעיל סי' ב' אות ז' סעי"ה, שהוא העליית מ"ן אשר על ההתפשטות הב', אבל באמת הנה נעשה כ"ז ג"כ לצורך ההתפשטות הא', וכמו שבארנו הלן.

והרי עכ"פ כי נעשה כל אצילות דההתפשטות הא' אשר לכל עולם, ג"כ רק ע"י בחי' זווג ולידה מהעליון שעליו, וכן הוא נודע ג"כ כי אי אפשר להוליד שום אור אלא בכח זווג דוקא, וכמ"ש במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו, ובענינינו הנה יצא ההתפשטות הא' דאור החוטם, ע"י סוד זווג ולידה דהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', כי מזה הנה נולד המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם אשר משפעם ואורם הנה נמשך ויצא ההתפשטות הא' דהחוטם שבענינינו וכן הוא עד"ז באור האזניים והפה והבן הדברים מאד ור"ל כי גם אור השפע הנמשך מהמ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו הנה הוא ג"כ ע"י בחי' זווג ולידה מהם. והשי"ת יכפר, ודי בזה

[סעיה ב']

הנה בארנו תהלאית"ש. על הע"ב דאות י"ג דענינינו את אצילותו ושימושו וכן יציאתו ותולדתו, כי הנה אצילותו הוא ההתפשטות הא' דאור החוטם, החלק הפנימי שבו ושימושו הוא, כי הנה הוא האבא הכללי דכללות אורות החוטם, והנה הוא הראשית והעיקר לכולם, ויציאתו ותולדתו הנה הוא, מהמ"ה שבסי' ב' אות ז', שהוא בחי' ז"א שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דאח"פ, והוה המ"ה דאות ז', בחי' הא"א לכללות אורות החוטם, והנה יצא הע"ב דענינינו מאותו המ"ה דאות ז', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כנ"ל, והנה הוה אותן הע"ב וס"ג הכלליים, השורש פנימי שהוא הא"א השותף השלישי, להע"ב דענינינו, והרי הוה הע"ב דענינינו בחי' אבא הכללי דכללות אורות החוטם, והע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז' הם הא"א הכללי, ויציאתו ותולדתו שאמרנו, הנה בדיוק הם ב' בחי', כי תולדתו הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', כי משם היה הלידה כנ"ל, אך יציאתו בכלל, הנה הוא מכל הע"ב וס"ג הכלליים, כי הם בכלל השורש פנימי אליו והא"א אליו וכנז',

ונבאר מעתה ג"כ את מקומו ואחיזתו אשר הן בא"ק וכן בהע"ב דאות ה', והנה מקומו בא"ק הרי נודע הוא כי ההתפשטות הא' הנה התפשט בתחילה בכל המקום העתיד להתפשטות הב', והתפשט ההתפשטות הא' דהחוטם, מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו, אלא שהע"ב דענינינו הוא חלק ההתפשטות אשר מבפנים וכנ"ל, אמנם אחיזתו בהע"ב דאות ה', הנה הוא בהנה"י שבו, כי הרי אמרנו כי הוא מהמ"ה דאות ז', שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה', וכל ז"א הרי הוא תלייתו בהנה"י כנודע, והגם שהנה"י דהע"ב דאות ה' הנה מקומם הוא רק מתחת השבוה"ז דא"ק, והע"ב דענינינו הרי הוא למעלה הרבה, כי הוא בגבול החוטם דא"ק, אך הענין הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל אות ז', כי הוא ע"י רוממות מעלת העקודים, הנה נשאר שם המ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבו מיוחד בשרשו לעולם והוא מתחת האזניים ולמטה, ע' לעיל סי' ב' אות ז' סעי' א' ג' ד' ו' ע"ב, ולכן הנה הוה מקומו דהע"ב דענינינו, ג"כ בגבול החוטם דא"ק, שהוא למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה' כי טבורו הוא בשבוה"ז דא"ק, והנה הוא בבחי' שליש התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו, שהוא מהאזניים דא"ק עד שבוה"ז דא"ק וכנ"ל סי' ב' אות ה' ובכ"מ, ועכ"פ הוא כי הע"ב דענינינו, הנה

מקומו ועמידתו בהע״ב דאות ה׳ הוא בחלק התחתון דהשליש האמצעי דהת״ת שבהע״ב דאות ה׳ והוא למעלה מהטבור שבו אך אחיזתו ותלייתו בהע״ב דאות ה׳ הנה הוא באמת רק בהנה״י שבו, שהוא למטה מהטבור שבו.

והנה אותו ההתפשטות הא׳ דהע״ב דענינינו, אשר התפשט מגבול החוטם דא״ק עד גבול החזה שבו מבפנים, הנה באשר ששרשו הוא מחליו העליון דהמ״ה דאות ז׳ שהוא למעלה מגבול החוטם דא״ק, וא״כ הרי באמת אין מקומו כלל להיות מהחוטם ולמטה, כי הרי הוא נובע ונמשך, מהע״ב וס״ג הכלליים שבהמ״ה דאות ז׳, שהם חליו העליון שבו שמטבורו ולמעלה, אשר הוא בא״ק, מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, וכמו שבארנו בדברינו שם לעיל סי׳ ב׳ אות ז׳ ע״ש בארוכה, ולכן הנה חזר אותו הע״ב דענינינו מהתפשטותו, וחזר ועלה ונסתלק למעלה, למקומו הראוי לו, שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ושם נשאר לעולם, וכל התפשטותו וירידתו שבתחילה, הנה היה רק, כדי להתמלא ולהעשות שורש להתפשטות הב׳, וכנודע בדברינו, ולכן אחר שעשה את פעולתו ושליחותו, הנה חזר ועלה למעלה, למקומו הראוי לו, ונשאר שם לעולם, אמנם בעלייתו הנה נעשה שם למ״ן לצורך לידת התפשטות הב׳ דהחוטם, אשר יתבאר ענינו לקמן אות ט״ו, והרי נמצא כי אותו הע״ב דענינינו, הנה היה שימושו בכפליים, כי מתחילה השתמש להתפשטות הא׳ דהחוטם, שהוא כדי להתמלא ולהעשות שורש עליון להתפשטות הב׳ דהחוטם, ואח״כ השתמש להסתלקות הא׳ שהוא בבחי׳ פעולת עליית מ״ן אשר לצורך התפשטות הב׳ דהחוטם, אשר עי״ז הנה יצא התפשטות הב׳ על מליאותו, וכמו שיתבאר בעה״י לקמן אות ט״ו ט״ז, והנה נתבאר לנו בזה הע״ב דענינינו כל עניניו באר היטב בעהית״ש:

(י״ד)

ס״ג

השם ס״ג הזה הוא ג״כ מהתפשטות הא׳ דאור החוטם אלא שהוא החלק אור ממנו אשר יצא מהחוטם ולחוץ ונתפשט מהחוטם עד החזה, והנה הוא ג״כ קומה שלימה הכולל י׳ ספי׳ כולם וד׳ שמות עסמ״ב וכל הפרצופים כולם, אמנם כי בכללות אורות החוטם הכולל התפשטות א׳ וב׳ הנה הוה כללות התפשטות הא׳ בבחי׳ או״א, ע״ב וס״ג. בערך כללות התפשטות הב׳ שהוא בחי׳ זו״ן, מ״ה וב״ן, כי החלק אור דהתפשטות הא׳ אשר מבפנים הוא בבחי׳ אבא הכללי, והוא הע״ב דלעיל אות י״ג, והחלק אור דהתפשטות הא׳ אשר לחוץ, הוא בבחי׳ אימא הכללי, והוא הס״ג דענינינו, והרי הוה הס״ג דענינינו, בחי׳ אימא הכללי דכללות אורות החוטם, ור״ל כללות התפשטות הא׳ והב׳ יחד, והנה הוה הוא אור אחד מיוחד עם הע״ב דלעיל אות י״ג, כי ע״י תוקף וריבוי אור שמבפנים הנה יצא אור גדול מבחוץ, ומה שמבפנים הוא בבחי׳ ע״ב אבא, ומה שמבחוץ הנה הוא בגילוי ס״ג אימא, כי כל אור שנתגלה הוא בבחי׳ נוק׳, שהוא יוצא להתגלה למטה, ומקבל מבפנים ומתגלה לחוץ, והרי נתבאר לנו ענין מליאותו ושימושו דהס״ג דענינינו, כי מליאותו הוא, שהוא ג״כ ההתפשטות הא׳ דאור החוטם, והרי הוא הוא מליאות אחד עם הע״ב דלעיל אות י״ג, אלא שהוא החלק אור, אשר יצא מהחוטם ולחוץ ונתפשט ג״כ מהחוטם עד החזה, ושימושו הוא, כי הוא אימא הכללי אשר בכללות אור החוטם, ההתפשטות הא׳ עם ההתפשטות הב׳ יחד, והרי משמש הס״ג דענינינו להשימוש דהאימא הכללי.

וענין יציאתו ותולדתו, הנה הוא ג״כ ע״ד הע״ב דלעיל אות י״ג, כי הם יצאו שניהם יחד ממקור אחד, כי או״א הם כחדא נפקין וכחדא שריין, וכמ״ש באד״ז ר״ל ע״ב, והנה יצאו שניהם יחד מהמ״ה דלעיל אשר בסי׳ ב׳ אות ז׳, מהע״ב וס״ג הכלליים שבו ע״י המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם, וכנ״ל אות י״ג בארוכה, אלא שהע״ב דלעיל אות י״ג, הנה עיקר שורשו הוא בהע״ב הכללי ובהמ״ה הפרטי שבו, והס״ג דענינינו הוא בהס״ג הכללי ובהב״ן הפרטי שבו, (עי׳ לעיל אות י״ב סעי״ג) ולכן יצא הע״ב דלעיל אות י״ג בהגילוי דשם ע״ב, וממנו יצא המ״ה דלקמן אות ט״ו, והס״ג דענינינו הוא יצא בגילוי ס״ג וממנו יצא הב״ן דלקמן אות ט״ז, כמו שיתבאר שם ושם בעה״י.

ומקומו ועמידתו דאותו הס״ג דענינינו, אשר בא״ק, הרי אמרנו כי הוא מהחוטם דא״ק עד החזה שבו וכנודע, ור״ל כי כ״ז היה מקומו בעת ההתפשטות הא׳ דהחוטם עד ההסתלקות הא׳, וכנ״ל בהע״ב דאות י״ג כי הם כחדא נפקין וכחדא שריין כנז׳, וכן מקומו בהע״ב דאות ה׳ הנה הוא ג״כ ע״ד הנ״ל בהע״ב דאות י״ג כי אחיזתו ותלייתו בו, הנה הוא בהנה״י שבו שהוא למטה מהטבור שבהע״ב דאות ה׳, כי הרי הם מהמ״ה דאות ז׳ שהוא הז״א שבהע״ב דאות ה׳, וכל ז״א הנה הוא אחיזתו ותלייתו בהנה״י, והגם כי הנה״י שבהע״ב דאות ה׳ הנה הוא למטה מטבוה״ז דא״ק, ועכ״ז הנה יצאו הם למעלה הרבה שהוא מהחוטם, אך כ״ז הנה הוא מחמת רוממות מעלת אורות הא״פ ושם הנה נשאר הז״א שבהע״ב דאות ה׳ מיוחד בשרשו שהוא הדעת, וכנ״ל סי׳ ב׳ אות ז׳, ולכן הנה יצאו הע״ב דלעיל אות י״ג עם הס״ג דענינינו בגבול החוטם דא״ק, אשר הוא למעלה הרבה מטבוה״ז, והנה הוא בהע״ב דאות ה׳, בהחלק התחתון דשליש האמצעי דהת״ת שבו, שהוא למעלה מהטבור שבו, והרי עכ״פ כי הס״ג דענינינו הנה הוא ג״כ כמו הע״ב דלעיל אות י״ג, כי אחיזתו ותלייתו בהע״ב דאות ה׳ הוא בהנה״י שבו, שהוא למטה מהטבור שבו, אך מקומו ועמידתו בו הנה הוא למעלה מהטבור שבו ור״ל. שהוא מתחיל למעלה מהטבור ונמשך עד סופו והוא מגבול החוטם דא״ק עד החזה.

אמנם הנה כ״ז היה רק בעת ההתפשטות הא׳ דהחוטם שאז הנה התפשטו וירדו הע״ב דלעיל אות י״ג עם הס״ג דענינינו מגבול החוטם דא״ק עד גבול החזה דא״ק שהוא המקום דהתפשטות הב׳ דהחוטם, וכדי להתמלא ע״י ירידתם להעשות שורש עליון להתפשטות הב׳ דהחוטם, אך אחר שעשו את פעולתן הנה חזרו ועלו למעלה שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים והוא מגבול החוטם עד האזניים כי שם הוא מקומם שהרי הם מהע״ב וס״ג הכלליים שבהמ״ה דאות ז׳ שהם חליו העליון שבו שמקומו הוא מגבול החוטם דא״ק ולמעלה עד גבול האזניים שבו, בפנימית פנימיותו, וכנ״ל אות ז׳ ולכן הנה עלו אותן הס״ג דענינינו עם הע״ב דלעיל אות י״ג אשר הם מאותו החליו העליון דהמ״ה דאות ז׳ וכנ״ל, הנה נסתלקו וחזרו ועלו למקומם הראוי להם שהוא מגבול החוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ושם הנה נשארו לעולם להיות שורש עליון להתפשטות הב׳ דהחוטם והנה היה עלייתן ג״כ בסוד עליית מ״ן לעורר זווגי עליונים להאציל ולהוציא את התפשטות הב׳ דהחוטם שהם המ״ה וב״ן שיתבאר ענינים לקמן אות ט״ו ט״ז, והרי היה תועלת גדול מאותו ההסתלקות ג״כ, כי הם עומדים שם בסוד מ״ן לעורר זווגי עליונים למעלה להמשיך למטה אור וברכה תמיד וכן הוא עמידתם שם ג״כ להיות לשורש עליון להתפשטות הב׳ תמיד.

והנה הם, ר״ל הס״ג דענינינו עם הע״ב דלעיל אות י״ג, הנה הם הקו״א להתפשטות הב׳ דהחוטם, והמ״ה דאות ז׳, חליו העליון שבו, שהוא הע״ב וס״ג הכלליים שבו הנה הם השורש פנימי לכל אותו ההתפשטות הא׳ שהוא הס״ג דענינינו והע״ב דלעיל אות י״ג, והוא הא״א להם, ר״ל חליו העליון דהמ״ה דאות ז׳ הנה הוא הא״א והשורש פנימי להתפשטות הא׳ דהחוטם שהוא הס״ג דענינינו עם הע״ב דלעיל אות י״ג, שהם האו״א הכלליים להתפשטות הב׳, ועכ״פ הרי נתבאר לנו על הס״ג דענינינו ג״כ את מליאותו ושימושו, ויציאתו ותולדתו ומקומו ועמידתו וכן אחיזתו ותלייתו, כי מליאותו הוא, שהוא ההתפשטות הא׳ דאור החוטם, חלק החיצון שבו אשר יצא אז מהחוטם ולחוץ,

ושימושו הוא, שהוא ממש לבחי' האימא הכללי לאורות החוטם הכלליים, כי כל אורות החוטם בכללן, ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' יחד. והוה ההתפשטות הא' בבחי' או״א להתפשטות הב' שהוא בבחי' זו״ן, ועל זה אמרנו כי הס״ג דענינינו הוא בחי' האימא. ויציאתו ותולדתו הוא כי הנה הוא מהמ״ה דאות ז' מהס״ג הכללי שבו. ע״י הב״ן הפרטי שבאותו הס״ג, ומקומו ועמידתו, הנה בעת ההתפשטות הא' היה מקומו מהחוטם דא״ק עד החזה שבו מבחוץ. אבל אחר ההסתלקות הא' הנה חזר ועלה מהחוטם ולפנים. ומהחוטם ולמעלה עד האזניים, ונשאר עומד שם לעולם. ואחיזתו ותלייתו בהע״ב דאות ה', שהוא הא״א והשורש פנימי אליו, הנה אחיזתו בו, הוא בחלי תחתון דשליש האמצעי דהת״ת שבו, שהוא למעלה מהטבור שבו, אך תלייתו בו הנה הוא בהנה״י שבו שהוא למטה מהטבור שבו :

(ט״ו)

מ״ה

[סעיף א]

השם מ״ה הזה. הנה הוא האור העיקרי דהחוטם, שהוא ההתפשטות הב' דהחוטם. כי הע״ב וס״ג אשר לעיל אות י״ג י״ד. שהם ההתפשטות הא' דאור החוטם. הרי הם חזרו ונסתלקו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם נעלמים. והם יושבים בסתר עליון לעולם, שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים, וכל התפשטותם שבתחילה, הנה היה רק כדי להעשות לבחי' או״א, להוליד ולהמציא את האור העיקרי דהחוטם, שהוא ההתפשטות הב' דהחוטם, שהם המ״ה וב״ן, זו״ן, אשר יתבאר ענינם לפנינו, כי הזו״ן הם הנגלים. זה שמי וזה זכרי, והוא מציאותו ית״ש הנגלה בכל עולם, שהוא ואין בלתו ואפס זולתו. והוא האור העיקרי המאיר בכל עולם ומתגלה למטה, ונעשה כל הגילוי הזה בכל עולם רק בההתפשטות הב' דוקא, וכן הוא בענינינו. בעולמות דאורות החוטם דא״ק. הנה הוה כל גילויים רק האור דההתפשטות הב' דהחוטם, והוא המ״ה וב״ן אשר יתבאר לפנינו.

והנה הטעם מה שהם ב' שמות מ״ה וב״ן, הרי כבר אמרנו כי הוא משום, שכל אור אשר הן בהתפשטות הא' והן בהתפשטות הב', הנה הוא נמשך ובא בב' מציאות, אחד מבפנים ואחד מבחוץ. כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים, והוא מתפשט ג״כ בכל שיעור ההתפשטות אשר לכל עולם, אורות האזניים עד שבוה״ז. אורות החוטם עד החזה, אורות הפה עד הטבור, והוא בענינינו שהוא באור ההתפשטות הב' דהחוטם. הנה הם הב' שמות דמ״ה וב״ן, כי המ״ה הוא מבפנים והב״ן הוא מבחוץ. ומה שנשאר מבפנים הוא אור יותר גדול והוא העיקרי כי מה שיוצא לחוץ הוא אור ממועט שהוא יוצא רק דרך נקבים וציורות, כמו חללי האזניים והחוטם והפה, והוה המ״ה דענינינו, החלק אור דהתפשטות הב' דהחוטם הנשאר לעולם מהחוטם ולפנים, והוא ג״כ נעלם לעולם כתיב. וכל גילויו הוא ע״י הב״ן שיתבאר לקמן אות ט״ז אבל המ״ה עצמו הוא נעלם כי הוא מבפנים לעולם והוא מתפשט ג״כ מגבול החוטם דא״ק עד החזה שבו. מבפנים, והנה הוא בחי' ז״א הכללי דכללות אורות החוטם, ר״ל ההתפשטות הא' והב' שניהם יחד, והוה ההתפשטות הא' כולו, בבחי' או״א וכנ״ל אות י״ג י״ד, וההתפשטות הב' כולו. בבחי' זו״ן. ובזה הנה הוה השם מ״ה דענינינו. בחי' ז״א הכללי, דכללות אורות החוטם, אך פשוט הוא. כי הוא עצמו הנה הוא ג״כ קומה שלימה וכולם מלא מכל הי' ספי' כולם ומכל הד' שמות עסמ״ב ומכל הפרצופים כולם.

והרי נתבאר לנו בזה על המ״ה דענינינו. ענין מציאותו ושימושו כי מציאותו הוא, שהוא ההתפשטות הב' דאור החוטם. חלק הפנימי שבו. ושימושו הוא כי הוא משמש ומאיר. בבחי' ז״א הכללי דאור החוטם, והוא משפיע ומאיר תמיד. להנוקבא הכללי דאור החוטם. שהוא הב״ן, אשר יתבאר לקמן אות ט״ז, שהוא עיקר הגילוי דכל אורות החוטם, כמו שיתבאר שם. והנה נמשך כל פעולות הב״ן. רק מהמ״ה דענינינו וע״ד כל מ״ה וב״ן שהם זו״ן, שכל קבלתה הוא ממנו כנודע. והרי נתבאר לנו ענין מציאותו ושימושו באר היטיב :

[סעיף ב]

והנה יציאתו ותולדתו דהשם מ״ה דענינינו. הנה הוא. מהע״ב וס״ג דלעיל אות י״ג י״ד, שהם בבחי' או״א אליו כנז', הנה מהם יצא ונולד המ״ה דענינינו עם הב״ן דלקמן אות ט״ז. שניהם יחד, וככל זו״ן אשר יציאתם ולידתם הוא מאו״א. והוא ע״פ מה שאמרנו כי הנה אותן המ״ה וב״ן הנז' הנה הם כללות ההתפשטות הב' דהחוטם. והע״ב וס״ג דלעיל אות י״ג י״ד הרי הם ההתפשטות הא' דהחוטם, וכל יציאת ולידת כל התפשטות ב'. הנה הוא לעולם מההתפשטות הא' כי הוא האו״א אליו כנודע בדברינו.

והנה היה יציאת ולידת דאותן המ״ה **וב״ן** שהם ההתפשטות הב' דהחוטם. מהע״ב וס״ג דאות י״ג י״ד שהם ההתפשטות הא' דהחוטם, בסדר זה, כי הנה אחר שנסתלקו ועלו הע״ב וס״ג הנז', בההסתלקות הא' כנ״ל אות י״ג י״ד שחזרו ועלו למעלה, והיה עלייתם שם, בסוד מ״ן, הנה התעוררו עי״ז זווגי עליונים בשורשם הפנימי, שהוא בהע״ב וס״ג הכלליים שבהמ״ה דסי' ב' אות ז', ובהמ״ה וב״ן הפרטיים שבהם, אשר התפשטו הם בהתפשטותם ונסתלקו הם בהסתלקותם, וכמו שבארנו לעיל סי' ב' אות ז' בארוכה וכן לעיל אות י״ג בקצרה, ומתבאר שם בדברינו, כי ע״י הסתלקות המ״ה וב״ן הפרטיים הנז' אשר היה הסתלקותם ג״כ בסוד עליית מ״ן, הנה נולד עי״ז, בהמ״ה דאות ז', המ״ה וב״ן הכלליים שבו אשר הם מהטבור ולמטה שבו, והם יצאו ונולדו מהע״ב וס״ג הכלליים שבו אשר הם מהטבור ולמעלה שבו, והנה מעלמות דאותן המ״ה וב״ן הכלליים אשר נתגלה בשורש דהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז', הנה קבלו הע״ב וס״ג דאות י״ג י״ד, בעלייתם למ״ן, תוספות אור וברכה, אור ומוחין, להמציא ולהוליד את המ״ה דענינינו עם הב״ן דלקמן אות ט״ז, שהם ההתפשטות הב' דאור החוטם, ונמצא כי יציאת ולידת ההתפשטות הב' דאור החוטם, הנה היה מההתפשטות הא', אמנם שורשם הפנימי הנה הוא מהעלמות דהמ״ה וב״ן הכלליים שבהמ״ה דאות ז' שהוא הא״א להם, כי כשם שהע״ב וס״ג הכלליים שבהמ״ה דאות ז', שהם חציו העליון שבו, הוא השורש פנימי והא״א להתפשטות הא' דאור החוטם, כן הם המ״ה וב״ן הכלליים שבהמ״ה דאות ז', שהם חציו התחתון שבו שמטבורו ולמטה הנה הוא השורש פנימי והא״א, להתפשטות הב' דאור החוטם, כי ההתפשטות הא' שהם הע״ב וס״ג דאות י״ג י״ד הם האו״א אליו והמ״ה וב״ן הכלליים אשר בהמ״ה דאות ז' שהם חציו התחתון שבו הוא הא״א אליו.

ועכ״פ הרי נתבאר לנו כי יציאתו ותולדתו דהמ״ה דענינינו הנה הוא מהע״ב וס״ג **דלעיל** אות י״ג י״ד, ע״י תוספות אור ומוחין שקבלו הם מהעלמות דהמ״ה וב״ן הכלליים שבהמ״ה דאות ז', שהוא הז״א שבהע״ב דאות ה' אשר הוא הא״א לכל כלל האורות דהאח״פ, והמ״ה וב״ן הכלליים שבהמ״ה שבו, הם השורש פנימי שהוא ג״כ בחי' א״א, להמ״ה דענינינו, שהוא התפשטות הב' דאור החוטם, והבן כ״ז היטיב ע״פ מה שכתבנו בזה לעיל סי' ג' אות י״א י״ב, כי שם הארכנו בזה הרבה יותר מדאי אך כאן באו הדברים בקצרה והבן :

[סעיף ג']

והרי נתבאר מכל הנ"ל על המ"ה דעניינו, את מציאותו ושימושו וכן יציאתו ותולדתו, ומעתה נבאר ג"כ את מקומו וכן אחיזתו ותלייתו אשר בהע"ב דאות ה', הנה אמרנו כי כל הד' שמות עסמ"ב אשר באות י"ג י"ד ט"ו ט"ז שבהסימן שלפניו, הנה הם נמשכים כולם מהשם מ"ה שבסי' ב' אות ז' שהוא בבחי' ז"א שבהע"ב דאות ה', כי אותו המ"ה דאות ז' הנה הוא השורש פנימי לכל הד' שמות עסמ"ב שבהסי' שלפניו, והמ"ה דאות ז' הרי כבר אמרנו בו, כי מקומו הוא בא"ק, מתחת גבול האזניים שבו עד גבול החזה שבו, בפנימית פנימיותו, ואליו העליון, שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו, הם מגבול האזניים דא"ק עד גבול החוטם דא"ק, והם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, ולכן עלו אותם הע"ב וס"ג דאות י"ג י"ד, אחר הסתלקותם, מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים וכנ"ל, כי שם הוא מקומם, לישב בסתר עליון, שהוא באליו העליון דהמ"ה דאות ז' שהוא השורש פנימי שלהם, אך אליו התחתון דהמ"ה דאות ז' שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו הנה הם מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו, והם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא המ"ה דעניינו עם הב"ן אשר לקמן אות ט"ז, כי המ"ה דעניינו עם הב"ן אשר לקמן אות ט"ז, הם נמשכים ויוצאים מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' וכנ"ל ולכן נתפשטו וירדו המ"ה דעניינו עם הב"ן דלקמן אות ט"ז, מהחוטם דא"ק עד החזה דא"ק משום שמציאותם הרי הוא מאליו התחתון דהמ"ה דאות ז' אשר הוא כנגדם בפנימיותם.

אמנם הרי אמרנו שכל המ"ה דאות ז' הנה הוא בחי' ז"א שבהע"ב דאות ה', וכל ז"א הרי נודע הוא, שמקומו הוא, בהנה"י, שהוא רק מהטבור ולמטה, והטבור שבהע"ב דאות ה', הרי מבואר הוא בכמה וכמה מקומות מדברינו, כי מקומו בהא"ק הנה הוא. בגבול השבוה"ז דא"ק. וא"כ הרי הוה כל המ"ה דאות ז' רק מגבול השבוה"ז דא"ק ולמטה. וא"כ איך אמרנו על המ"ה דאות ז'. שהתחלתו הוא בא"ק מתחת גבול האזנים שבו ולמטה. אך כבר אמרנו בזה לעיל אות ז'. כי הנה הגם שבחינת הוא שכל תליית המ"ה דאות ז' בהע"ב דאות ה', הנה הוא רק בהנה"י שבו. שהם מהטבור ולמטה שבו, אשר הוא רק מגבול השבוה"ז דא"ק ולמטה. אמנם כי הנה לצורך ההתהוות ולידת דאותו המ"ה דאות ז'. הנה עלו הנה"י שלו בהחג"ת ונכללו שם והיו תלת כלילן בתלת. ושם הנה נעשה ההתהוות דהמ"ה דאות ז' והוא במקום החג"ת דהע"ב דאות ה' אמנם לא היה בכל החג"ת כולו רק במשך המקום דהגלי שליש התחתון משליש האמצעי דהת"ת שבו. אך עכ"פ הוא כי הנה היה נעשה ההתהוות דהמ"ה דאות ז'. במקום החג"ת דהע"ב דאות ה', שהוא למעלה משבוה"ז דא"ק. וכמו שבארנו כ"ז בעומק ובדיוק לעיל סי' ב' אות ז' ע"ש. ואמרנו שם כי הנה הגם. שאח"כ הנה נתפשטו וירדו הנה"י שבהע"ב דאות ה'. למקומם, שהוא למטה משבוה"ז דא"ק, אך אותו המ"ה דאות ז' אשר נעשה התהוותו. למעלה. כנז'. הנה ע"י רוממות מעלת עולם העקודים, אשר שם שולט השם ס"ג. הנה נשאר אותו המ"ה דאות ז' מיוחד בשרשו לעולם. שהוא בהחג"ת שבהע"ב דאות ה' שהוא במקום התהוותו שבתחילה כנז' ונשאר מיוחד לעולם למעלה שהוא בסיום גבול האזניים דא"ק וזהו הטעם בהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שעלו אחר הסתלקותם מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים. וכנ"ל אות י"ג י"ד ועכ"פ הוא כי הענין מה שהמ"ה דעניינו וכן הב"ן דלקמן אות ט"ז. אשר נעשה מציאותם בהחוטם דא"ק. והנה הם ההתפשטות הב' דהחוטם. הגם ששורשם הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' אשר כל תלייתו בהע"ב דאות ה' הנה הוא בהנה"י שבו אשר מקומם הוא רק משבוה"ז דא"ק ולמטה אך הנה נעשה מציאותם בהחוטם דא"ק, ע"י עליית נה"י בחג"ת כנ"ז וכמו שמתבאר כ"ז בארוכה לעיל סי' ב' בהמ"ה דאות ז' ע"ש. ועכ"פ הרי נתבאר לנו בהמ"ה דעניינו, כי הנה הגם שמקומו הוא מהחוטם דא"ק ולמטה. והרי הוא מתחיל ועומד גם למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה'. עכ"ז הנה עיקר שורשו בהע"ב דאות ה' ותלייתו בו. הנה הוא רק בהנה"י שבו. שהם רק משבוה"ז דא"ק ולמטה. וזהו ג"כ מה שאנו רואין כי עיקר הגילוי דאורות החוטם הנה הוא רק למטה משבוה"ז. כי מהחוטם עד שבוה"ז הנה הם בטלים באורות האוזן כנודע והוא משום כי עיקר שורשם ותלייתם בהע"ב דאות ה', הנה הוא רק בהנה"י שבו אשר עיקרם הוא רק משבוה"ז דא"ק ולמטה.

והנה מתבאר מדברינו ג"כ. כי אותו המ"ה דעניינו עם הב"ן דלקמן אות ט"ז. שהם ההתפשטות הב' דאור החוטם. הנה הוא אחוז בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ. בכפליים. האחד. מה שהוא נמשך ממנו. מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שאותו העצמות הנה הוא השורש פנימי, לכל ההתפשטות הב' דהחוטם. ובו הוא תלוי למעלה. שהוא גם בהחג"ת דהע"ב דאות ה'. והוא בההתהוות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר בתחילה שנעשו בסוד תלת כלילן בתלת וכנ"ל. והאחד, באותן המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז', אחר שנתפשטו מסוד תלת כלילן בתלת וירדו לבחי' הנה"י ממש בהע"ב דאות ה', שהם מגבול השבוה"ז דא"ק ולמטה. בפנימית פנימיותו. וכנגדם הנה הוא ההתפשטות הב' דאור החוטם המתפשט מהחוטם דא"ק עד החזה שבו והרי אחוז ההתפשטות הב' דאור החוטם. בהע"ב דאות ה'. בהמ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' שבו. בכפליים. אחד בשרשם שלמעלה. שהוא מגבול החוטם דא"ק עד גבול שבוה"ז דא"ק. ואחד בהתפשטותם בבחי' הנה"י העיקרים שבו. שהם מגבול השבוה"ז דא"ק ולמטה עד גבול הטבור דא"ק. כי שם הנה מסתיימין הרגלין דהע"ב דאות ה'. וכמו שנתבאר בדברינו שם. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי ההתפשטות הב' דאור החוטם הנה הוא אחוז בהע"ב דאות ה' בכפליים. והוא בהשתי בחי' הנז', ואלו הב' בחי', הנה הם ע"ד הב' בחי' דהיחוד ז"א דאצילות בא"א דאצילות. שהוא בסוד. תליא. ואחיד. שאמרו באד"ז רצ"ב א', וכמ"ש הרב בשער א"א פ"ז, אמנם כ"ז שאמרנו עתה, הנה הוא בבחי', א"א, שהוא רק השורש פנימי להמ"ה דעניינו, אבל עיקר יציאתו ותולדתו הנה הוא, מההתפשטות הא' דאור החוטם, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם האו"א אליו, וכנ"ל סעי' ב'.

והנה נתבאר לנו, מכל דברינו עתה, על המ"ה דעניינו, ענין מציאותו ושימושו, יציאתו ותולדתו, ואחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה', כי מציאותו הוא, שהוא ההתפשטות הב' דאור החוטם, החלק הפנימי שבו, ושימושו הוא שהוא בחי' ז"א הכללי דכללות אורות החוטם וכנ"ל סעי' א' כ"ז, ויציאתו ותולדתו הוא, מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם האו"א אליו וכנ"ל סעי' ב', ואחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה' שהוא השורש פנימי והא"א אליו. הנה הוא בהנה"י שבו. והוא מיוחד בו בשני בחי' והוא בסוד תליא ואחיד, כנ"ל בסמוך. ועי' לעיל סי' ג' אות י"א סעי' ב' ג' בארוכה בזה, והרי נתבאר לנו תהלי"א ית"ש, ענין המ"ה דעניינו. שורשו ויציאתו ומציאותו, ועי' למטה בענין הב"ן, שם יתבאר, בעהית"ש, תשלום הדברים דהמ"ה ג"כ ע"ש:

[ט"ז]

ב"ן

(סעיף א)

השם ב"ן הזה, הנה הוא הגילוי דאור החוטם, כי כל מה שידענו מאורות החוטם, הנה הוא רק על ידו,

כי אלולא הוא, לא היינו יודעים מאורות החוטם מאומה, כי הרי הע"ב וס"ג, דלעיל אות י"ג י"ד, הרי הם נסתלקו ועלו מהחוטם ולפנים ומהחוטם ולמעלה, וכן השם מ"ה דלעיל אות ט"ו הרי אמרנו ג"כ, כי הוא החלק אור דהתפשטות הב'. דהחוטם הנשאר בפנים ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל, והרי הוא נשאר נעלם, והוא בכלל מה שאמרו לעלם כתיב, אך הב"ן דענינינו הנה הוא האור דהחוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ, והוא ההתפשטות הב' דאור החוטם המתפשט מהחוטם עד החזה מבחוץ ועומד שם לעולם, והנה הוא הגילוי דאור החוטם, בחי' הנוק' הכללית שבו, וידוע הוא שהנוק' דכל עולם היא כלל כל האורות שלמעלה ועל ידה הוא כל הגילויים, כי היא השער לה', ולכן על ידה הנה נתגלה לנו מאורות החוטם כל מה שבארנו מהם עד כה, אבל זולתה לא היינו יודעים מאורות החוטם מאומה.

והנה השם ב"ן הזה הוא נמשך ויוצא מאור המ"ה דלעיל אות ט"ו, וכנודע, שכל נוק' הנה הוא נמשך ויוצא רק ממנו, וכמ"ש באד"ר קמ"ה ב' וכן בפ' משפטים ק"ד א', ועי"ז הנה הגם, שהוא בעצמו הנה הוא נעלם, אך מתגלה על ידה, ע"י שהוא נמשך ויוצא ממנו, והם כלולים זה בזה, הן בתחילתן והן בסופן, כי בתחילה הנה היא נכלל בו בבחי' אחרונה דהשם הוי"ה הב' אשר בז"א, ואח"כ ר"ל אחר שנתקנה ונשלמה, הנה הוא נכלל בה, באותיות יה"ו דהשם הוי"ה ב"ה אשר בהמלכות, והוא בסוד יהודי"ה, שהוא במלכות שאמרו בזוה"ק משפטים ק"ד רע"א וע"ש סע"ב ועי' הגר"א בספד"צ פ"א ט"ו א', דה"מ מלך הרביעי, ושם עוד ט"ז ד', בדה"מ וענין אפרים, וכן בתחילה הנה הוא נכלל בהשם ב"ן אשר בו, וכמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' סמוך לסופו, ואח"כ הנה נכלל הוא בהשם ב"ן אשר בה, וכמ"ש בשער רפ"ח פ"ג סמוך לסופו, כי זהו ענין שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה, ע"ש כלילותם זב"ז לעולם, ור"ל הן קודם יציאתה ממנו והן לאחר יציאתה ותיקונה הנה הם לעולם כלולים זה בזה ומתגלה הוא על ידה, ונתגלה השם מ"ה דלעיל אות ט"ו ע"י הב"ן דאות ט"ז דענינינו והוא ע"י כלילותם זב"ז.

והנה, נמצא מכ"ז כי אלו הב' שמות מ"ה וב"ן דענינינו, הנה הם נגלים, וכן הם ג"כ שניהם בבחי' החיצונים, והוא ע"י הב"ן דענינינו, שהוא אשר יצא מהחוטם ולחוץ, ונתגלה המ"ה ג"כ על ידו כנז', אבל הע"ב והס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, הנה הם נעלמים, והם פרצופים הפנימים, כי הרי הם מהחוטם ולמעלה ולפנים כנ"ל, וכן הוא לעולם, כי כל התפשטות הא' הוא בבחי', או"א, ע"ב וס"ג, והם פרצופים הפנימים והנעלמים, כי הם לעולם למעלה ומבפנים, וכל התפשטות הב' הוא בבחי' זו"ן מ"ה וב"ן, והם פרצופים החיצונים והנגלים, כי הם לעולם למטה ומבחוץ, כי גם המ"ה מתגלה על ידה כנז', והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דענינינו, ענין מציאותו ושימושו, כי מציאותו הוא, שהוא ג"כ ההתפשטות הב' דאור החוטם, אך הוא חלק האור אשר יצא מהחוטם ולחוץ ומתפשט מהחוטם דא"ק עד החזה מבחוץ, ושימושו הוא, כי הוא הגילוי העיקרי דאור החוטם כנ"ל והוא הנוק' הכללי שבו, ר"ל מכללות אורות החוטם כולן בכלל, ההתפשטות הא' והב' יחד בכללא חדא, שהם בכללן קומה אחת והוא ההתפשטות הא' בבחי' או"א הכלליים שבו, וההתפשטות הב' בבחי' הזו"ן הכלליים שבו, ובזה הנה הוא הב"ן דענינינו בחי' הנוק' הכללי שבאורות החוטם הכלליים, אך בפרטות, הנה פשוט הוא, כי הב"ן דענינינו הנה הוא ג"כ קומה שלימה ועולם מלא מכל הד' שמות עסמ"ב כולם, ומכל בחי' הפרצופים כולם:

[סעיף ב']

והנה ענין יציאתו ותולדתו דאותו הב"ן דענינינו, הנה פשוט הוא, שהוא ממש ע"ד שבארנו לעיל אות ט"ו בהמ"ה, כי הם שניהם ממקום אחד, וממקור אחד ומשורש אחד, וככל זו"ן שהם שניהם, ממקור אחד כנודע, והנה נולדו שניהם, מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם ההתפשטות הא' דהחוטם, אחר הסתלקותן בהסתלקות הא', ונעשו למ"ן לעורר זווגי עליונים בשרשם הפנימי, שהוא בהשם מ"ה דסי' ב' אות ז', אשר הע"ב וס"ג הכלליים שבו, הם השורש פנימי להתפשטות הא' דהחוטם, והמ"ה וב"ן הכלליים שבו הם השורש פנימי להתפשטות הב' דהחוטם, וכאשר עלו הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם התפשטות הא', והיה עלייתם בבחי' מ"ן, הנה לקחו תוספות אור ומוחין, מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' אשר למעלה, להמציא ולהוליד את האור דהתפשטות הב' דהחוטם ונולד ההתפשטות הב' דהחוטם מההתפשטות הא', שההתפשטות הא' הוא האו"א להתפשטות הב', אמנם היה ע"י קבלת אור ומוחין אשר קבלו מהעצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', אשר למעלה, והרי הוא אותן המ"ה וב"ן הכלליים, השורש פנימי להם והוא ג"כ הא"א להם, וכנ"ל כ"ז בהמ"ה דאות ט"ו, שהוא הז"א הכללי, וכן הוא בענינינו בהב"ן, שהוא הנוק' הכללי, כי שניהם הם ממקור אחד כנז'.

וכבר אמרנו, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים, שבהמ"ה דסי' ב' אות ז', הנה הם בחי' הזו"ן שבו, אשר הם מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול החוטם שבו עד גבול החזה שבו, בפנימית פנימיותו, והרי נמצא כי אותו הב"ן דענינינו עם המ"ה דלעיל אות ט"ו, הנה מלבד מה שהם מושרשים בהמ"ה וב"ן הכלליים הנ"ז בעצמותם אשר למעלה בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' וכנ"ל, הנה מתפשט ג"כ המ"ה וב"ן. הכלליים בפנימית פנימיותם, ומתלבש בהם בכל משך מקומם שהוא מגבול החוטם דא"ק עד החזה שבו, והרי אחוז המ"ה וב"ן דענינינו בהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז' שהיא הא"א, בכפליים, אחד ע"י שורשם הפנימי שבו אשר למעלה, ואחד ע"י שהוא מתלבש בהם ג"כ בפנימית פנימיותם בכל קומתם ממש, ואלו ב' הבחי' הוא בסוד, תלייה ואחיד, אשר מיוחד ז"א בא"א, כמ"ש באד"ז רל"ב א', וכנ"ל אות ט"ו, ועי' לעיל סי' ג' ספי' ב' ג' בארוכה בזה.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דענינינו ג"כ, את יציאתו והולדתו וכן אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה', כי בזה הנה הוא ממש ע"ד המ"ה דלעיל אות ט"ו, כי יציאתו ותולדתו הנה הוא מההתפשטות הא' דהחוטם, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם האו"א אליו, כי כן הוא לעולם, שכל התפשטות הב' הוא נולד ויצא מההתפשטות הא' שהוא או"א, ע"ב וס"ג, וההתפשטות הב' הוא מ"ה וב"ן, זו"ן, והם למטה לגמרי מההתפשטות הא', ע"ד הזו"ן דאצילות שהם למטה לגמרי מהאו"א העיקריים, כי או"א מסתיימים בהטבור דא"א, והזו"ן הם מהטבור ולמטה, כן הוא בענינינו כי כל התפשטות ב' שהוא בבחי' זו"ן, הנה הוא למטה מההתפשטות הא' אחר הסתלקותן, כי ההתפשטות הא' הוא נשאר מהחוטם ולמעלה והם פרצופים העליונים והפנימים וההתפשטות הב' הם מהחוטם ולמטה והם פרצופים התחתונים והמתגלים, וכנ"ל, והרי הם שניהם כבחי' או"א וזו"ן שבאצילות, אמנם הנה באצילות הנה מפסיק הפרסא דא"א, בין או"א לזו"ן, אבל באורות האח"פ דא"ק שהוא כללות העקודים, הנה אין פרסא ח"ו בין התפשטות הא' להתפשטות הב', ולכן נחשבים שניהם לקומה כללי אחת, ונחשב כל התפשטות הא' לבחי' כתר להתפשטות הב', שהוא נחשב, בערכו, רק להט' ספי' אחרונים שמהחכמה ולמטה, וכ"ז הוא משום שהם בכללות קומה אחת, ע"י יחודם זב"ז, אבל באמת הנה הם. כ"א קומה שלימה מי' ספי' כולם ומכל בחי' הפרצופים כולם, כי כ"א הוא עולם שלם בפנ"ע, זה נעלם וזה נגלה, וכנ"ל, ודי בזה, והרי נתבאר לנו מכ"ז על הב"ן דענינינו כי בענין יציאתו ותולדתו וכן בענין אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה' הנה הוא ממש כמו המ"ה דלעיל אות ט"ו, כי הרי שניהם הם מהחוטם דא"ק עד החזה שבו, אלא שזה מבפנים וזה מבחוץ, ובהע"ב דאות ה' הנה אחוז בו אור החוטם, שהוא הב"ן דענינינו

עם המ"ה דלעיל אות ט"ו, הנה הם אחוזים בו, בב' בחי', שהוא בסוד, תלייה, ואחיד, כנ"ל, כי הנה עיקר תלייתם בו הנה הוא בהנה"י שבו, אשר הם למטה מהטבור שבו, אשר הוא בא"ק רק מגבול השבוה"ז ולמטה, ולכן הנה הוא עיקר הגילוי דאורות ההו עם ג"כ רק שם, כי למעלה משבוה"ז הרי הם נכללים באור האוזן ובטלים באורו, אמנם עכ"ז הנה הם מתפשטים מהחוטם והם אחוזים בו, גם למעלה מהטבור שבו, והוא ע"י עליית נה"י בחג"ת, ולכן הנה הוא התחלת אור החוטם, תיכף מסיום האזניים ולמטה, והוא התפשטות הא' דאור החוטם, שעלו ועומדים שם, כנ"ל אות י"ג י"ד. וכן גם השורש פנימי דהתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא העצמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', הנה עומד אותו העצמות ג"כ לעולם רק למעלה מגבול החוטם דא"ק, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז' וכנ"ל, והרי הוא תליית דאור החוטם בהע"ב דאות ה', גם בחלקיו אשר למעלה מגבול החוטם דא"ק, שהוא מגיע עד גבול האזניים דא"ק אמנם מגבול החוטם ולמטה אשר שם יצאו המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' על מילואתם הראוי להם, וכמו שמבואר בדברינו שם אות ז', הנה משם ולמטה הרי מתלבשים אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז', בבחי' התלבשות ממש בהתפשטות הב' דאור החוטם, ובזה הנה אחוזים אורות החוטם (ר"ל התפשטות הב' דאורות החוטם) בהע"ב דאות ה' ממש, והוא ע"י המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דאות ז' המתלבשים בהם, אבל בהעצמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים העומדים למעלה, ומהם קבלו התפשטות הא', אורות ומוחין, לצורך התפשטות הב', ואותן העצמות הנה הוא השורש פנימי להם העומד למעלה וכנ"ל, הנה בזה, הוה אחיזת אורות החוטם (ר"ל התפשטות הב' דאורות החוטם) בהם רק מרחוק כי הרי אותן העצמות הם עומדים ומושרשים בהע"ב וס"ג הכלליים דהמ"ה דאות ז', והם למעלה מגבול החוטם דא"ק, והרי הוה האחיזה דהתפשטות הב' באותן העצמות רק מרחוק, והוא בבחי' תלייה, שתלוי בו מרחוק, והנה על אותן ב' הבחי', הוא מה שאמרנו, שהם בבחי' תלייה, ואחיד, כי על אותו העצמות שהוא למעלה ומרחוק, הוא תלייה, ועל המילואות העיקרי דהמ"ה וב"ן הכלליים המתלבשים בהם ממש, הנה על זה הוא מ"ש, ואחיד, וכמו שבארנו לצורך אלו ב' הבחי' דתלייה ואחיד לעיל סי' ג' אות י"א סעי' ב', אמנם תולדתו העיקרי דכל התפשטות הב' הנה הוא מהתפשטות הא' כנז':

(סעיף ג')

והנה אחר שבארנו תהלאית"ש על התפשטות הב' דאור החוטם, שהוא הב"ן דעניינו עם המ"ה דלעיל אות ט"ו, את מילואתו ושימושו, ויניקתו ותולדתו, וכן אחיזתו ותלייתו אשר בהע"ב דאות ה' (מילואתו ושימושו, הוא אורו עצמו מה שהוא, ועל מה שהוא משמש, ויניקתו ותולדתו הוא האו"א אשר אליו, ואחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה' אשר הוא הא"א אליו, ואשר שבארנו כ"ז) הנה נבאר מעתה ג"כ, את סדר התלבשות דהתפשטות הא' דהחוטם בהתפשטות הב' דהחוטם, וכן סדר התלבשות דאורות האזניים באורות החוטם, והענין הוא, כי הנה הגם שאמרנו שהתפשטות הב' הנה הוא למטה לגמרי מהתפשטות הא', כי התפשטות הא' כולו הוא עלה ונסתלק, והוא מעתה ולעולם מהחוטם ולמעלה ולפנים, והתפשטות הב' הוא כולו רק מהחוטם ולמטה, עכ"ז הנה פשוט הוא שמתלבש התפשטות הא' בהב' עכ"פ, כי בלתי זה אי אפשר, והוא ע"ד האו"א דאצילות עם הזו"ן, כי הנה הגם שעיקרן דאו"א הנה הם למעלה מהזו"ן לגמרי, והפרסא דא"א הוא מפסיק ביניהם, ועכ"ז הנה מתפשט אור דהנה"י דאו"א ומתלבש בהם תמיד, והנה כן הוא בעניינו, ופשוט הוא.

אמנם הוא הנה מודע בדברינו, כי כל ענין התלבשות הנזכר בכל מקום, הכוונה הוא רק על בחי' טיפה הזרעית דכל עליון, אשר ממנה נולד הולד, ומשתתפים או"א לתת חלק מגופם ונפשם ג"כ בכל טיפה זרעית, ע' טנת"א פ"ה ושער המוחין פ"ה, ואותו החלק מהאו"א המשתתפים לתת מגופם ונפשם בבנין הולד, הנה הוא הוא, ענין התלבשות אשר מכל עליון להתחתון הנאמר בכל מקום, והנה בעולם האצילות הנה נמשך אותו החלק דהאו"א, עיקר הגילוי, רק מהנה"י שלהם לבד, כי הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיק ולדק כנודע, ולכן הוא באצילות כל התלבשות רק מהנה"י דהעליון, אמנם עכ"ז הנה מפני שהטפה הזרעית הנה באמת הרי היא נמשכת ונלקחת מכל הז"ת כולן, לכן נזכר בדברי האריז"ל בכמה מקומות ג"כ שהתלבשות דכל עליון בהתחתון, הוא מכל הז"ת, וכל זה הוא באצילות, באשר כי שם הוא רק, שליטת דהמ"ה וב"ן, לכן הוה שם הג' ראשונים נעלמים, ע' פרקי הצלם ספ"ה, ולכך נזכר שם כל התלבשות אשר מהעליון להתחתון, רק מהז"ת דהעליון, כי הג"ר הרי הם נעלמים גם בהעליון עצמו, ומכש"כ שאינו ניכר התפשטות אורם, והתלבשותם, בהתחתון, אמנם בעולם העקודים אשר שם הנה שולט השם ס"ג וגם נתעלו שם כל הד' שמות עסמ"ב ממה שהם באצילות, כי באצילות הנה ירדו כולם ממקומם העיקרי וכמ"ש בשער רפ"ח פ"ב והוה באצילות ע"ב בחכמה ס"ג בבינה מ"ה בז"א ב"ן במלכות ונתחלקו שם הזו"ן לשניים ונעשה כ"ז משום צורך הבי"ע אבל בעקודים הנה שם עומדים כולם במקומם הראוי, ושם הנה, ע"ב בכתר, וס"ג בחכמה, מ"ה בבינה וב"ן בכל הז"ת, וכמו שכתבנו כ"ז לעיל כלל ט"ו ענף ז', ושם אות ו' ז' ע"ש. והנה שם הוא הגילוי מהחכמה ולמטה ולכן הנה נתעלה שם התלבשות אשר מהעליון בהתחתון ג"כ מהחכמה דהעליון ולמטה, והוא באשר כי שם הוא שליטת הס"ג, אשר הוא מאיר שם באור החכמה כנז', והרי עומד שם הגילוי מהחכמה ולמטה כמו הגילוי דהז"ת באצילות, ולכן הנה ניכר שם התפשטות והתלבשות דכל אור העליון בהתחתון, מהחכמה דהעליון ולמטה, והנה כן הוא בעניינו, בענין התלבשות התפשטות הא' בהב' (בבחי' התלבשות אשר משתתף העליון ליתן חלק מגופו ונפשו בבנין הולד כנז') כי הנה נתלבש התפשטות הא' דאור החוטם בהתפשטות הב' דאור החוטם מהחכמה שבו ולמטה.

וזהו עומק הכוונה מ"ש הרב בעקודים פ"ג ובכ"מ, כי התפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא'. הגם שהרי לפי דברינו הנה הוה באמת כל התפשטות ב', למטה לגמרי מהא', כי כ"א הוא קומה שלימה בפנ"ע מכל הי' ספי' כולם, והם זה למטה מזה, אך הכוונה הוא ע"פ הנז', שהוא על בחי' התלבשות שאמרנו כי הנה מתלבש התפשטות הא' בהב', מהחכמה דהתפשטות הא' ולמטה, כי מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא', הנה משתתף בבנין ההתהוות דהתפשטות הב', שהוא תולדתו, וכנ"ל סעי"ב, והרי הוה התפשטות הב', מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא', ובהעקודים אשר שם נתעלה הס"ג להאיר באור החכמה כנז', הנה הוה התלבשות בהעקודים מהס"ג דכל עליון.

ונבאר הדבר בפרטות, כי הנה אמרנו שכל התפשטות הא', הנה הוא בבחי' פרצופים הפנימים, כי הרי הוא עלה ונסתלק והוא מעתה ולעולם, מבפנים, והתפשטות הב' הוא בבחי' פרצופים החיצונים, וכנ"ל סעי' א' ובכ"מ, והנה פרצופים הפנימים דהאח"פ הנה הגם שהם ג"כ קומה שלימה מי' ספי' וכנ"ל, עכ"ז הנה לא ניכר הי' ספי' שבו כי הוא לא נתחלק לגבולים אלא הוא כולו בגבול אחד, כי התפשטות הא' דאור האזניים אחר שעלה ונסתלק, הרי הוא כולו מגבול האזניים ולפנים עד גבול העיניים, וכנ"ל סי' ג' אות ט' י', וכן התפשטות הא' דהחוטם אחר שעלה ונסתלק, הנה הוא כולו מגבול החוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, משא"כ התפשטות הב' דהאח"פ הנה נתחלק

כ"א לג' וד' גבולים, והנה לפי ספי' שבו, שהם בג' וד' מדרגות כח"ב, חג"ת, נה"י מלכות, ונחלק התפשטות הב' דהאזניים שהוא פרצוף החיצוני שבו, לג' וד' גבולים, כי הכח"ב שבו, הנה הם מגבול האזניים עד גבול החוטם, והחג"ת שבו הם מגבול החוטם עד גבול הפה, והנה"י שבו, הם מגבול הפה עד שבוה"ז, והמלכות שבו, הוא משתתף עם אורות החוטם המתפשטים עד החזה, ועד"ז הוא בהתפשטות הב' דאור החוטם, שהי' ספי' שבו, הנה הם מתחלקים לג' וד' גבולים, כי הכח"ב שבו הם מגבול החוטם עד הפה, והחג"ת שבו הם מגבול הפה עד שבוה"ז, והנה"י שבו הם מגבול שבוה"ז עד החזה, והמלכות שבו הנה הוא משתתף עם אורות הפה, המתפשטים עד הטבור.

והנה מתלבש הפרצוף פנימי דכ"א בפרצו' החיצוני דכ"א והוא ההתלבשות דהתפשטות הא' דכ"א בהתפשטות הב' שבו, וכן מתלבש הפנימי דהעליון בהפנימי דהתחתון, וכן החיצוני דהעליון בהחיצוני דהתחתון, והיינו, כי הנה מתלבש הפרצוף הפנימי דהאזניים בהפרצוף החיצוני שבו, ומתלבש בו מהס"ג שבו ולמטה כנ"ל, אמנם באשר כי החיצוני הנה הוא בג' גבולים, שהם בחי' ג' מדרגות כנז', הנה נבחן בו ההתלבשות, ג"כ בג' בחי', כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה, ובהחג"ת דהחיצוני, הנה מתלבש בו הפנימי, מהמ"ה שבו ולמטה, אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי דאותו המ"ה, ובהנה"י דהחיצוני, הנה מתלבש בו הפנימי רק בהב"ן שבו, אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי שבאותו הב"ן, ור"ל מהס"ג שבו ולמטה, וכ"ז הוא בההתלבשות אשר מהתפשטות הא' דהאזניים בהתפשטות הב' דהאזניים, וכן הוא בההתלבשות דהתפשטות הא' דהחוטם אשר בהתפשטות הב' דהחוטם הנה הוא ג"כ ע"ד הנז', וכן הנה מתלבש ג"כ הפרצוף פנימי דהאזניים, אשר הוא מגבול האזניים ולמעלה, עד גבול העיניים, הנה הוא מתלבש ג"כ בהפרצוף פנימי דהחוטם, אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד האזניים, הנה מתלבש בו הפרצוף פנימי דהאזניים, מהס"ג שבו ולמטה, ובלי חילוק בחי' כלל, כי הם שניהם, ר"ל כ"א מהפנימיים, הנה לא נתחלקו לגבולים ולמדרגות שונות כנז', ולכן הוה ההתלבשות אשר מזה לזה, ג"כ בלי חילוק בחי' כלל, וזהו ג"כ הענין מה שבהתפשטות הא' דהחוטם, אחר הסתלקותו, הנה עלה מבפנים עד גבול האזניים, וכנ"ל אות י"ב י"ד והוא ע"י ההתלבשות באמרנו והרי הוא בעומק, בבחי' תולדתו, ולכן הוא עולה קרוב וסמוך אליו להתייחד עמו להניק ממנו תמיד, והבן כ"ז.

אמנם החיצוני דאור האזניים אשר הוא מתלבש ג"כ בהחיצוני דאור החוטם כנז' הנה התלבשותם הוא, בדרך זה, כי הרי כ"א הנה הוא בג' גבולים כנז', והרי הוה החג"ת דהאזניים נגד הכח"ב דהחוטם, והנה"י דהאזניים נגד החג"ת דהחוטם, והנה מתלבש החג"ת דהאזניים, שהם מגבול החוטם עד הפה, הנה מתלבשים הם, בהכח"ב דהחוטם אשר שם, מהס"ג שבהם ולמטה *) ונמשך ההתלבשות, החיצוני דהאזניים דרך הפנימי דהחוטם שהוא מתלבש שם ג"כ מהס"ג שבו ולמטה כנז', והנה"י דהאזניים, אשר הם מהפה עד שבוה"ז, הנה מתלבשים הם, בהחג"ת דהחוטם אשר שם, ומתלבשים בהם הנה"י החיצוני דהאזניים, מהמ"ה שבהם ולמטה, אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי שבאותו המ"ה, ונמשך אותו התלבשות החיצוני דהאזניים, דרך התלבשות הפנימי דהחוטם, שהוא מתלבש שם ג"כ מהמ"ה שבו וכנ"ל, והמלכות החיצוני דהאזניים, ר"ל המלכות דהתפשטות הב' שבו, הנה הוא מתפשט ומתלבש בהנה"י החיצוני דהחוטם משבוה"ז עד החזה, ונעשה שם לעלם מאליו, ונמשך אותו ההתלבשות דהמלכות דהאזניים בהנה"י דהחוטם, דרך התלבשות הפנימי דאור החוטם, אשר מתלבש שם ג"כ, בהב"ן שלו כנז'.

*) הגהה

הנה ע"ד שכתבנו כאן הנה כתבנו ג"כ לעיל כלל ט"ו ענ"ב אות ז' ח' ע"ש, אמנם לקמן סי' ה' אות כ' סעיף ט' י', הנה שם כתבנו כי באשר שכל חג"ת הנה הוא רק בהגילוי דהמ"ה וכל נה"י הנה הוא רק בהגילוי דהב"ן, כנודע, הנה היה ההתלבשות אשר מהחג"ת והנה"י ג"כ רק מהמ"ה וב"ן, אמנם הוא מהס"ג הפרטי שבהם ולמטה, כמ"ש בפנים, אבל עיקרם דהחג"ת ודנה"י הם עומדים לעולם רק בגילוי דמ"ה וב"ן, וכן הוא העיקר כמ"ש שם, ע"ש, ע"כ הגהה:

והרי נתבאר לנו הללאית"ש על הב"ן דעניינו עם המ"ה דלעיל אות ט"ו שהם שניהם התפשטות הב' דאור החוטם את סדר ההתלבשות דהתפשטות הא' בהם, וכן סדר ההתלבשות דהתפשטות הב' דאור האזניים בהם, וכן נתבאר ג"כ ענין ההתלבשות אשר מהתפשטות הא' דהאזניים בהתפשטות הא' דהחוטם (וע' עוד בזה לקמן סי' ה' אות י"א סעי' ד') וכן סדר ההתלבשות דהב' התפשטיות דהאזניים עצמן זב"ז, אשר לא בארנו לעיל כל הצורך בזה, ובזה הנה נשלם דברינו בענין אורות החוטם, בביאור הד' שמות עסמ"ב הכלליים שבהם, שהם כללות האורות דהתפשטות הא' והב' שבהם, מלואותם ושימושם וכל ענייניהם כיד ה' הטובה עלינו יתברך ויתעלה שמו לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן:

סימן ה'

ומעתה הנה נבאר ג"כ את המלואות דאורות הפה, התפשטות הא' והב' שבהם, שהם העקודים העיקרי כי על שמם הנה נקראו, כל אורות האח"פ בשם עקודים כנודע, והנה בכללותם הנה הם ג"כ. רק ד' שמות עסמ"ב כלליים, כנ"ל בהקדמת דברינו, ונבאר בהם ג"כ על כל שם ושם, מלואותו, ושימושו וכל ענייניו שבו, ע"ד שבארנו באורות האזניים והחוטם, וכן קישורם ויחודם דכל אורות האח"פ זב"ז, שהם כלל כל העקודים, בעזהי"ת:

(י"ז)

ע"ב

[סעיף א]

השם ע"ב הזה, הנה הוא ההתפשטות הא', דאור הפה דא"ק, אשר התפשט מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, וכנודע בדברי הרב, אמנם הנה כל התפשטות אור אשר מתפשט כל פרצוף, במשך פרצופו, להוציא ולהאיר ממנו ולחוץ, הנה נשאר עיקר אורו מבפנים, ומתוקף אורו הנה הוא בוקע את כותלי הגוף ויוצא ומאיר לחוץ, והרי נמשך ההתפשטות, הן מבפנים והן מבחוץ, והוה הע"ב דעניינו, החלק אור שמבפנים, שהתפשט הוא ג"כ, מגבול הפה עד גבול הטבור, מבפנים להגוף, ומתוקף וריבו אורו, הנה בקע ועשה את חלל הפה בכל החמשה מוצאות שבו דפתוחי חותם, ע' טנת"א פ"ג ובכ"מ, ואותו האור יצא מהפה ולחוץ, בכל הה' מוצאות שבו. הנה הוא השם ס"ג, אשר יתבאר עניינו לקמן באות ח"י, אך אור העיקרי הנשאר מבפנים, הנה הוא השם ע"ב דעניינו, והוא מתפשט ג"כ מגבול הפה עד גבול הטבור מבפנים, ושם הוא עיקר אורו, אשר הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, אלא שבקע הארתו דרך חלל הפה וכן דרך כל כותלי הגוף שכנגדו וכנז' וע' בדברי הרב בדרושי נקודות רפ"ב ובדברינו שם אות א'.

והנה מה שאמרנו שהוא שם ע"ב. הנה הגם כי באמת הנה הוא קומה שלימה, מי' ספי', הכלולים מכל הד' שמות עסמ"ב, ומכל בחי' הה' פרצופים, אך בכללות כל אורות הפה. ההתפשטות

הא' והתפשטות הב' יחד. אשר כ"א הוא בב' חלקים, פנימי וחיצון. הנה הוא הב' חלקי פנימי וחיצון דהתפשטות הא', בבחי' ע"ב וס"ג הכלליים. והב' חלקי פנימי וחיצון דהתפשטות הב' הם מ"ה וב"ן הכלליים. ועל זה אנו אומרים על התפשטות הא' דענינינו שהוא החלק פנימי דהתפשטות הא' דאור הפה. שהוא שם ע"ב, הגם שבאמת הנה הוא קומה שלימה הכלול מכל הד' שמות עסמ"ב כולם וכנז'.

והנה השם ע"ב הזה. הנה הוא בחי' אבא הכללי. ראשית ושורש לכל אורות הפה, שהוא עולם העקודים. והוא העיקר לכל העקודים, שכל העקודים מתנהג על ידו לעולם, והוא פנימי לכולם. כי הוא הראשון לקבלת אור א"ס אשר להעקודים. ולכן תלוי כל העקודים רק עליו, וזהו שימושו ופעולתו להיות לבחי' אבא הכללי לכלל כל העקודים. אמנם הוא עצמו הנה הוא נעלם. כי גם בהתפשטותו הרי היה רק מבפנים כנז', ומכש"כ אח"כ. שנסתלק ועלה. כמו שיתבאר. אך עכ"פ הוא. כי הנה הע"ב הזה דענינינו. הנה הוא האבא הכללי לכל העקודים, והרי נתבאר לנו על הע"ב הזה. ענין מציאותו ושימושו. כי מציאותו הוא. שהוא החלק הפנימי דאור ההתפשטות הא' אשר לאורות הפה. ושימושו הוא, שהוא בבחי' אבא הכללי לכלל כל אורות העקודים אשר כל העקודים מתנהג על ידו.

והנה יציאתו ותולדתו של הע"ב הזה. הנה הוא. מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח'. שהוא בחי' הנוק' דז"א שבהע"ב דאות ה' והיינו כי הנה אותו הב"ן דאות ח'. הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. כללים. ופרטיים. והע"ב והס"ג הכלליים שבו. הם בחציו העליון שבו אשר עד טבורו. והוא בא"ק משיום גבול החוטם שבו, עד גבול הפה שבו. בפנימית פנימיותו. והנה כאשר הגיע העת לתולדות דאור דהתפשטות הא' דאור הפה. הנה יצאו ונתפשטו אז הנה"י דאותן הע"ב וס"ג הכלליים. שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים. שבהם עצמן. ונתפשטו הם במקום העתיד להמ"ה וב"ן הכלליים שבאותו הב"ן דאות ח', שהם כל חציו התחתון שמטבורו עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, בפנימית פנימיותו, והנה מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים כאשר שנתפשטו הם בא"ק, בפנימית פנימיותו, כנז', הנה הוציאו הם מנביעו דלהון ומשפעת אורם, את התפשטות הא' דאור הפה, מבפנים ומבחוץ; שהוא הע"ב דענינינו, עם הס"ג דלקמן אות ח"י, ונמצא כי התפשטות הא' דאור הפה הנה הוא יוצא ונמשך, מהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ח', ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, ור"ל כי יציאתו, הנה הוא מתייחס באמת אחר אותן הע"ב וס"ג הכלליים עצמן, אך תולדתו, בדיוק, הנה הוא רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג הכלליים הנז' וכמו שאמרנו כי הנה יצא ונעשה התפשטות הא' דאור הפה, כאשר שיצא ונעשה התפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים, בפנימית פנימיותו דהא"ק, מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, ואז הנה יצא מהם, וכנגדם, התפשטות הא' דהפה, מבפנים ומבחוץ כנז'.

והנה על אותן הע"ב וס"ג הכלליים, אשר מהם יצא התפשטות הא' דאור הפה, הנה עליהם הוא מה שאמר הרב, במטי ולא מטי, רפ"ג, כי הנה ישנם, שרשים פנימיים, למעלה מהתפשטות הא', אשר מהם הוא יוצא ומהם הוא יונק תמיד, כמבואר שם וכן שם פ"ד ע"ש, ועפ"י דברינו הנה הוא אותן הע"ב וס"ג הכלליים, שבהב"ן דסי' ב' אות ח', כי הנה הם השרשים פנימיים לכל התפשטות הא' דאור הפה, וכמו שבארנו.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו, על הע"ב דענינינו, את מציאותו ושימושו וכן יציאתו ותולדתו, כי מציאותו הוא, שהוא האור התפשטות הא' דאור הפה, החלק הפנימי שבו, ושימושו הוא, שהוא האבא הכללי לכל העקודים, ויציאתו הוא, שהוא מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', מחציו העליון שבו, אשר עד הטבור, שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו, כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים, הנה הם השורש פנימי לכל התפשטות הא' דאור הפה, אמנם תולדתו ממש הנה הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הע"ב וס"ג וכנז'.

אמנם הנה בעיקר ענין דסדר יציאת ותולדות המ"ה וב"ן הפרטיים עם האור דהתפשטות הא' שמהם, איך שיצאו ונולדו מהע"ב וס"ג הכלליים, הנה נעשה כ"ז ע"י סדר סוד עליית מ"ן, כי הנה היו הם ר"ל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים עם התפשטות הא' שיצא מהם הנה היו הם מושרשים בתחילה, בהעלם גדול, בהע"ב וס"ג הכלליים הנז', בסופן וסיומן, שהוא בסוד העטרין שבהם, וכאשר הגיע העת דהתפשטות הא', לצאת ולהתגלות, הנה התעוררו אז אותן השרשים הנעלמים, ועלו למעלה, בהמוחין דהע"ב וס"ג הנז', בסוד מ"ן, ונעשה עי"ז זווגי עליונים, למעלה למעלה, עד הע"ב וס"ג דהמ"ס שבא"ק, אשר בדברינו לעיל סי' א' אות ב', ומשם הנה היה נמשך תוספות אור וברכה אור ומוחין, להמ"ן שעלה, ונולד ונעשה עי"ז, המ"ה וב"ן הפרטיים עם האור דהתפשטות הא' שיצא מהם, והנה על סוד עליית המ"ן הזה שאמרנו הנה על זה אמרו בזוה"ק בכ"מ, כד סליק ברעותיה למברי עלמא, כי היה העלייה מאליו, והיה העלייה בסוד הרצון העליון שהוא בהכתר עליון, המ"ס דא"ק, והכתר הוא נקרא רצון, (עי' הגר"א בתיקונים רתי"ה) וזהו שאמרו כד סליק ברעותיה, ועי' בדברי הרב בדרושי נקודות ספ"ו ובשער התיקון פ"ג.

(סעיף ב')

אמנם הנה כ"ז שאמרנו, הן בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', והן בהתפשטות הא' דאור הפה שיצא מהם, שירדו ונתפשטו מגבול הפה דא"ק, עד גבול הטבור שבו, הנה כ"ז הוא באמת אינם מקומם העיקרי כלל, כי מאחר שהם ר"ל, כל עצמותם ומציאותם הנה הם מהע"ב וס"ג הכלליים הנז', שהוא חציו העליון דהב"ן דאות ח' וכנ"ל, הרי מקומם הראוי להם הנה הוא רק, מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם, וכמו שבארנו לעיל סי' ב' אות ח' באריכה כ"ז, ולכן הנה חזרו באמת ונסתלקו ועלו למעלה למקומם הראוי להם והוא ההסתלקות הא' דאורות הפה המבואר בדברי האריז"ל שחזרו עלו למעלה, כי שם הוא באמת מקומם הראוי להם וכל ירידתם שבתחילה, הנה היה כ"ז רק, כדי להתגלם ולהעשות לשורש עליון להוציא תולדות למטה, שהוא בהמקום שירדו, כי ירידת המ"ה וב"ן הפרטיים, הנה היה כדי להעשות לשורש עליון, ולהוציא ממנו, את המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח', שהם הליו התחתון שמטבורו ולמטה, וכן התפשטות הא' דאור הפה, הנה היה התפשטותו במקום הזה, כדי להעשות שורש עליון להתפשטות הב' דהפה, שהוא העקודים העיקרי, שהוא מהפה עד הטבור, ושם בפנימיותם הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים, חציו התחתון דהב"ן דאות ח', שהוא השורש פנימי דהעקודים וכמו שיתבאר כ"ז לקמן בעה"י ולכן הנה ירדו בתחילה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' עם התפשטות הא' דהפה, שיצא מהם, כדי להתגלם ולהעשות שורש עליון לכל זה, אבל באמת הנה אין מקומם כלל למטה, ולכן הנה חזרו ונסתלקו, ועלו למעלה שהוא מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם והנה היה עליית דהמ"ה וב"ן הפרטיים בהע"ב וס"ג עצמן, ועליית דהתפשטות הא' הנה היה בהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר משם יצאו, ועכ"פ הוא כי חזרו ועלו למעלה כ"א למקומו ושם הנה נשארו לעולם, שהוא בחציו העליון דהב"ן דאות ח', אשר הוא מהפה ולמעלה ולפנים.

והנה כלל כל הב"ן דאות ח', הרי אמרנו שהוא בחי' הנוקבא דז"א שבהע"ב דאות ה', שהוא בהנה"י שבו, וכמו שבארנו באריכה בזה לעיל סי' ב' אות ח', ומתבאר שם, כי הנה חציו העליון דאותו הב"ן, הנה הוא השורש פנימי, ובחי' א"א, להתפשטות הא' דאור הפה, וחציו התחתון שבו הנה הוא השורש פנימי, ובחי' א"א להתפשטות הב' דאור הפה, שהוא העקודים העיקרי כנודע, והרי לנו, כי הע"ב

דעניינינו הנה. הוא האמא הכללי לכל העקודים והב"ן דלעיל סי' ב' אות ח' הוא הא"א הכללי לכל העקודים, ושניהם הם נעלמים כי הב"ן דאות ח' הרי הוא בחי' הנוק' דז"א שבהע"ב דאות ה', שהוא בפנימית פנימיותו דהא"ק, והוא כולו נעלם, וכן הע"ב דענינינו הרי הוא נסתלק ג"כ ועלה מהפה ולמעלה, והוא מבפנים לעולם והרי הוא מעתה ג"כ נעלם, אמנם באשר כי עמידתו למעלה, הנה הוא, להיות שורש עליון להתפשטות הב' שהוא העקודים העיקרי וכל קבלת העקודים הוא לעולם רק ממנו וכן עולה אליו תמיד. ההתפשטות הב' במטי ולא מטי לינק ממנו, וכמ"ש במטי ול"מ פ"ד, והרי עי"ז הנה הוא מתגלה עכ"פ. באורו ושפעו, משא"כ הב"ן דאות ח' שהוא הא"א, הנה הוא נעלם לגמרי, כי הוא לעולם רק לשורש פנימי כנז'.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו ג"כ על הע"ב דענינינו, את מקומו ויחודו בהע"ב דאות ה', כי הנה הוא, בהנוק' דז"א שבו שהוא בהם ב"ן דלעיל סי' ב' אות ח', ובהע"ב וס"ג הכלליים שבאותו הב"ן, שהוא בחציו העליון שבו שמטבורו ולמעלה, כי טבורו דאותו הב"ן הרי הוא בגבול הפה דא"ק, בפנימית פנימיותו, וכאשר אז עלה הע"ב דענינינו למעלה כנז' הרי היה עלייתו, מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם, ושם קנה מקומו כנז' והרי הוה מקומו ג"כ רק בחציו העליון דהב"ן דאות ח', שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבו ושם הוא מיוחד לעולם, כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים הוא השורש פנימי שלו והא"א שלו כנז'.

(יח)

ס"ג

[סעיף א']

השם ס"ג הזה, הנה הוא ג"כ מאור התפשטות הא' דהפה, אך הוא החלק אור ממנו, אשר יצא מהפה ולחוץ, והוא עיקר האור דהתפשטות הא' דהפה, אשר ממנו מדבר האריז"ל, כי הע"ב דלעיל אות י"ז, הרי הוא נשאר מבפנים ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל, ולכן הוא, כי הנה הגם שהוא אור יותר גדול ויותר עיקרי, אך באשר שהוא נעלם, הנה אינו מדבר ממנו האריז"ל, אלא שהעיר אותנו בדברים קצרים לידע ממנו ג"כ, והוא במה שאמר בטנת"א פ"א, והשמיענו בדרך כלל, ואמר שם, כי אור שנשאר בפנימית א"ק, הוא גדול מהאור היוצא לחוץ כו' ע"ש, וכן מרמז לנו ממנו ג"כ, בדרושי נקודות רפ"ב ע"ש, וכן בשער א"א רפ"ג ע"ש. וכן הוא עד"ז בהי"ג ת"ד דא"א, שהם ג"כ פנימים ומקיפים, כמ"ש בשער א"א פ"ח וכנודע, ועכ"פ היא כי האור הנשאר מבפנים הנה הגם שהוא יותר גדול ויותר עיקרו, כי הוא השורש והראשית, והוא בענינינו הע"ב דלעיל אות י"ז, אך באשר שהוא נשאר מבפנים, הנה הוא נעלם, ולכן אינו מדבר האריז"ל ממנו מאומה. ואינו מתחיל לדבר אלא רק מהאור שיצא מהפה ולחוץ, בההתפשטות הא' דאור הפה, וכמ"ש בדרושי העקודים פ"ג, והוא השם ס"ג דענינינו, שהוא האור אשר יצא בההתפשטות הא', מהפה ולחוץ, והוא אשר יצא ונתגלה.

והנה הוא בחי', אימא הכללי, דכלל כל אורות הפה ר"ל ההתפשטות הא' והב' יחד, וכ"א הוא בב' חלקים פנימי וחיצון, והוה הב' חלקי דההתפשטות הא', בבחי' או"א הכלליים, והם ע"ב וס"ג הכלליים, והב' חלקי דההתפשטות הב', בבחי' זו"ן הכלליים, והם מ"ה וב"ן הכלליים, ובזה אנו אומרים, כי האור דההתפשטות הא' דהפה, אשר אנו עסוקים בו עתה, שהוא בהחלק החיצון שבו, אשר יצא הוא מהפה ולחוץ, אשר בו מדבר האריז"ל כנז', הנה הוא השם ס"ג הכללי, והוא האימא הכללי, ור"ל כללות כל אורות הפה כולן יחד, שהם בבחי' עסמ"ב כלליים וד' פרצופים או"א וזו"ן הכלליים, אבל באמת הנה הוה כל ההתפשטות גופה, הן הא' והן הב'. וכן כל חלק וחלק שבכ"א, הן הפנימי והן החיצון, הנה הוה כ"א לעצמו ג"כ קומה שלימה, מכל הד' שמות עסמ"ב כללים ופרטיים וכן מכל הפרצופים כולם כללים ופרטיים, וכ"ז הוא נודע ופשוט בדברינו.

אך עכ"פ הנה נתבאר לנו בכ"ז, על הס"ג דענינינו, את מציאותו, ושימושו, כי מציאותו, הנה הוא, שהוא החלק החיצון דההתפשטות הא' דהפה אשר הוא יצא מהפה ולחוץ, ושימושו הנה הוא, שהוא בחי' האימא הכללי לכל אורות הפה העיקריים, שהם ההתפשטות הב', שהוא, העקודים העיקרי, כנודע, והוה הס"ג דענינינו, בחי' האימא לכ"ז, וכמו שיתבאר בעה"י לקמן בדברינו, שכל ההתפשטות הב' הוא נולד ויצא מההתפשטות הא', שהוא האו"א להתפשטות הב', והוה הס"ג דענינינו בבחי' האימא אשר לזה.

והנה במציאותו, ושימושו, וגילויו, הנה בזה הוא חלוק מהע"ב דלעיל אות י"ז, מכל וכל, כי הע"ב דלעיל אות י"ז הוא החלק אור מהמציאות דהתפשטות הא' דהפה, אשר הוא מבפנים, והס"ג דענינינו הנה הוא החלק אור אשר מבחוץ, וכן בשימושו כי הע"ב דלעיל אות י"ז הוא בחי' האבא הכללי דאורות הפה, והס"ג דענינינו הוא האימא הכללי דאורות הפה וכן בגילויו כי זהו ע"ב וזהו ס"ג.

[סעיף ב']

אמנם באמר כל הענינים כולם, שהוא ביציאתו ותולדתו, וכן במקומו ואחיזתו, אשר הן בא"ק וכן בהע"ב דאות ה' הנה שוה הס"ג דענינינו להע"ב דלעיל אות י"ז מכל וכל, כי יציאתו ותולדתו דהס"ג דענינינו הנה הוא ג"כ, מהב"ן, אשר לעיל סי' ב' אות ח', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו, שהוא מחציו העליון אשר עד טבורו, כי אותן הע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח', שהוא חציו העליון שבו, הנה הוא השורש פנימי ובחי' א"א, לכל המציאות דהתפשטות הא' דהפה, הן להחלק פנימי והן להחלק חיצוני, כי הם שניהם יצאו, ממקור אחד, ונולדו ממקום אחד שהוא מהע"ב והס"ג הכלליים הנז', ומהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כאשר יצאו הם, ר"ל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, כאשר שנולדו הם, בהע"ב וס"ג הכלליים, ע"י סוד עליית מ"ן דפרשם הנעלם שבהם (ר"ל שבהע"ב והס"ג וכנ"ל אות י"ז) וכאשר נולדו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים, ונתפשטו בהב"ן דאות ח', מטבורו ולמטה עד סוף רגליו, אשר הוא בא"ק, מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, בפנימית פנימיותו, הנה אז השפיעו הם, והמשיכו כנגדם, את כל ההתפשטות הא' דאור הפה, הב' חלקי פנימי וחיצון שבו, ונתפשטו הם ג"כ מהפה עד הטבור דא"ק מבפנים ומבחוץ, שהם הע"ב דלעיל אות י"ז עם הס"ג דענינינו, ויצאו ונולדו הם, מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל, ג"כ, ע"י סוד עליית מ"ן שעלה פרשם הנעלם אשר באותן המ"ה וב"ן הפרטיים, כי ע"י סוד כל עליית מ"ן הנז', הנה נעשה זווגי עליונים, למעלה, למעלה, עד הע"ב וס"ג דהמ"ס שבא"ק, אשר בסי' א' אות ה' ב', ונולד עי"ז, המ"ה וב"ן הפרטיים מהע"ב וס"ג הכלליים, וכן נולד עי"ז ג"כ הב' חלקי, פנימי וחיצון, דההתפשטות הא' דהפה, שהוא הע"ב דלעיל אות י"ז עם הס"ג דענינינו, ונולדו הם, מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז'.

ועכ"פ הוא, כי יציאת ולידת הס"ג דענינינו, הנה היה ע"י אותו הסדר עצמו, דיציאת ולידת הע"ב דלעיל אות י"ז כי הם יצאו שניהם יחד, בסדר אחד, וממקור אחד. וממקום אחד כי מקורם הכללי הנה הוא. הע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ח'. אך לידתם בפרטות. הנה היה מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג הכלליים. אך עכ"פ כי יצאו שניהם יחד ובסדר אחד כנז'.

אמנם עכ"ז הנה פשוט הוא, כי הע"ב דלעיל אות י"ז, הנה הוא מתייחס ביותר אחר הע"ב הכללי, שבהב"ן דאות ח', והס"ג דענינינו. הנה הוא מתייחס ביותר אחר הס"ג הכללי שבהב"ן דאות ח', כי עיקר שורשו ומקורו דהע"ב אות י"ז, הנה הוא בהע"ב הכללי, ולכן הוא ג"כ בגילוי שם ע"ב, כמו שורשו ומקורו העיקרי שבו, והס"ג דענינינו הנה עיקר ומקורו, הוא הס"ג הכללי שבהב"ן דאות ח', ולכן הוא ג"כ בגילוי שם ס"ג כמו שורשו ומקורו העיקרי שבו.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הס"ג דענינינו כי בענין יציאתו ותולדתו, הנה הוא שוה ממש כמו הע"ב דלעיל אות י"ז, והנה כן הוא עד"ז ג"כ בשאר כל ענייניו שבו, והיינו, כי הנה אחר שנולד, ויצא ונתפשט מהפה דא"ק עד הטבור שבו, הנה באשר כי כל מציאותו הנה הוא. מהע"ב והס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ח' שהוא מחציו העליון שבו אשר מקומו הוא בא"ק, מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם, לכן הנה חזר ונסתלק מהתפשטותו, וחזר ועלה הס"ג דענינינו ג"כ מהפה ולפנים ומהפה ולמעלה, ועלה ממקורו. שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח', ובהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כי משם יצאו ושם הנה היה עלייתו בדיוק. הוא עם הע"ב דלעיל אות י"ז. ושם הנה עלו ונשארו שם לעולם. והוא ההסתלקות הא' אשר היה באור ההתפשטות הא' שאמר האריז"ל. כי עלה בשורשו. שהוא מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם. וכל יציאתו שבתחילה, הנה היה רק. כדי להתלבש ע"י ירידתו. שיהא ראוי. להעשות שורש עליון. לאור העיקרי דהעקודים. שהוא ההתפשטות הב' דהפה. אשר הוא יצא ונולד. מאור ההתפשטות הא'. אחר הסתלקותו. וכמו שיתבאר בעה"י לקמן באות י"ט כ'. ולכן אחר שעשה את פעולתו ושליחותו אשר נשלח לזה. הנה חזר ועלה למקומו הראוי לו. ולשורשו הפנימי אשר בהב"ן דאות ח'. שהוא בחציו העליון שבו. ושם נשאר לעולם. מהפה ולמעלה ולפנים. הוא. ר"ל הס"ג דענינינו. עם הע"ב דלעיל אות י"ז. שניהם יחד. וכנ"ל אות יז.

וכבר אמרנו כי הב"ן דאות ח', הנה הוא הנוק' דז"א שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ, והרי נמצא כי הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ז, שהם כללות ההתפשטות הא' דהפה, הנה אחיזתו אשר בהע"ב דאות ה', הנה הוא בהנוק' דז"א שבו. בחצי העליון שבה עד טבורה, וכן הנה נמצא מכל דברינו הנז' כי הס"ג דענינינו הנה הוא האימא הכללי אשר באורות הפה הכלליים, בהשתיים שהן ארבע שבו (כנ"ל בהקדמה לסי' ג') והע"ב דלעיל אות י"ז הנה הוא האבא הכללי, והב"ן דלעיל ב' אות ה' שהוא השורש פנימי להם הוא הא"א הכללי.

והנה נמצא מדברינו ג"כ, כי אותן הא"א הכלליים שאמרנו הנה הם רק בבחי' פרצופים פנימיים, כי אחר הסתלקות הא' הנה הם לעולם רק מהפה ולמעלה ולפנים, והם כללות כל ההתפשטות הא' אשר נשאר למעלה אחר הסתלקות, והוא הכתר אשר נשאר למעלה, שאמר הרב, כי הוא כולו בבחי' כתר לכללות ההתפשטות הב' דהפה, שהוא בבחי' פרצופים החיצונים וכמו שיתבאר עוד כ"ז לקמן בדברינו בעה"ש.

סעיף ג'

והנה ראיתי להעיר כאן בדיבור אחד אשר ראיתי צורך להעיר בזה, והוא כי הנה אמרתי בכמה מקומות, שכל יסוד דרוש הזה, אשר כאן כלל ח"י ענ"י, הנה הוא אותן הדברים עצמן אשר בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', אלא כי שם באו הדברים בקיצור נמרץ, אבל עיקר הדברים אחד הם אמנם הנה בענין הנז' שאנו עומדים בו עתה, הנה באו כאן הדברים יותר בדיוק הרבה ממה שאמרנו שם בזה כי כאן וכן לעיל סי' ג' ד' באורות האזניים והחוטם, הרי מבואר, כי ישנו עילוי גדול להשמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר בסי' ב' אות ו' ז' ח', על כל השמות עסמ"ב אשר בבינוני ג' ד' ה', הרבה מאד, כי השמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר בסי' ב', הנה הם אינם בבחי' פרצופים כלל ולא בבחי' ספי' ואורות כלל, כי הם כולם נעלמים, והם רק השרשים פנימיים להב' התפשטות הא' והב' דהאח"פ, וכל התחלת הגילוי הנה הוא רק, מההתפשטות א', כי הם אשר יצאו בתחילה ג"כ בבחי' אורות ופרצופים, ואח"כ הנה נסתלקו גם הם בההסתלקות א' וחזרו ונתעלמו, והם הפרצופים פנימיים שאמרנו, ומהם הנה יצא ההתפשטות הב' שהם פרצופים החיצונים, ואמרנו כי הפנימים והחיצונים הנה הם בבחי' או"א וזו"ן, והס"ג מ"ה ב"ן דסי' ב' אות ו' ז' ח' שהם השרשים פנימים לכ"ז, הנה הם בבחי' א"א להם. הס"ג דאות ו' הוא הא"א להתפשטות א' וב' דהאזניים, והמ"ה דאות ז' הוא הא"א להתפשטות א' וב' דהחוטם, וב"ן דאות ח' הוא הא"א להתפשטות א' וב' דהפה, והוא ע"י כי הנה גם אותן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח', הנה בהעלם הם כוללים באמת ג"כ כ"א מעסמ"ב כללים ופרטים לאין חקר, אלא שהם בהעלם גדול, ומחמת גודל העלמתן הנה לא העלינו אותם בחשבון המערכות כלל, אמנם ישנם עכ"פ, והע"ב וס"ג הכלליים שבהם, הם השורש פנימי והא"א להתפשטות הב' דכ"א, והמ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי ולהא"א להתפשטות הב' דכ"א אבל עכ"פ הוא כי הם אינם בבחי' פרצוף פנימי אלא הם כולם רק לשורש פנימי לבד, ואינם מכלל הפרצופים כלל ולא מההתפשטיות עצמן כלל, כ"ז הוא מה שמבואר בכל דברינו כאן, וכן הוא האמת והעיקר.

אמנם בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', הנה שם כתבנו ואמרנו על השרשים הפנימיים עצמן שהם הפרצופים הפנימיים. וההתפשטות הא' אמרנו שם כי הוא עצמו המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהם, וההתפשטות הב' אמרנו שם כי הוא עצמו המ"ה וב"ן הכלליים שבהם, ע' דברינו שם, אך העיקר הוא רק כמו שכתבנו כאן הענין כולם רק בדיוק, כי כל התפשטות הא' הנה הוא רק הארה ושפעת אור לבד מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' וכן התפשטות הב' הוא רק הארה ושפעת אור לבד מהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', ולכן אמרנו כי הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' הנה הם השרשים פנימיים להם, כי הב' התפשטות הוא רק משפעת אורם ותולדותיהם, וכמו שמתבאר כאן כ"ז בכל דברינו אשר בדרוש הזה, אמנם שם בספר הדע"ה הנה באשר כי כל מה שנוגע לענין ביאור ההתפשטות הא' והב', אין מקום בהספר שם, לכן באו שם הדברים בכללות, ובמועט מחזיק את המרובה, וכללנו שם את השרשים והתולדות באחד, וכבר רמזנו שם בכמה מקומות על עיקר הדברים הנאמר כאן בספר הכללים שלפנינו, כי כאן באו הדברים בדיוק גדול ובפרטות, וע' עוד בזה, בבירור אחר בירור, בשני מלואים אשר בסוף הספר כאן, כי נשנו שם כל הדברים הללו ג"כ בדרך ארוכה וקצרה ע"ש ותן שבח ותהלה לא"ל עולם יתברך שמו:

סעיף ד']

ונחזור להענין כי הנה נתבאר לנו על הס"ג דענינינו, שהוא הס"ג הכללי מהשתיים שהן ארבע שבאורות הפה, את מציאותו ושימושו, וכן יציאתו ותולדתו, ומקומו בא"ק, וכן תלייתו בהע"ב דאות ה', כי בענין מציאותו הרי אמרנו כי הוא ההתפשטות א' דאור הפה, החלק אור ממנו אשר יצא מהפה דא"ק ולחוץ ונתפשט עד הטבור שבו, ואח"כ בהסתלקות הא' הנה חזר ועלה למעלה מהפה ולפנים עד החוטם ושם הוא מקומו לעולם עם השם ע"ב דלעיל אות י"ז, ושימושו הוא כי הנה הוא האימא הכללי שבאורות הפה, מהשתיים שהן ארבע שבהם, ומשמש אותו הס"ג בכללות כל אורות הפה בתורת האימא הכללי ובכל משפטיה, ובענין תלייתה בהע"ב דאות ה', וכן בענין יציאתה ותולדתה, הנה היא שוה בכ"ז להשם ע"ב דלעיל אות י"ז, כי הם שניהם בבחי' או"א אשר הם כחדא נפקין ובחדא שריין, ויצאו שניהם יחד מהע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח', ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, וכנ"ל סעי"ב כ"ז.

אמנם מה שראוי לנו לבאר עוד בזה הוא ענין ההתלבשות. כי הרי מתלבש אור האזניים באור החוטם ואור האזניים עם אור החוטם באור הפה. וכמ״ש הרב בטנת״א פ״ב בדה״מ ודע. וכן הוא נודע שכל אור עליון הנה הוא מתלבש בהתחתון כי רק מזה הוא כל קיומו וחיותו וכל הנהגתו תמיד.

והנה ההתלבשות אשר באורות האח״פ זב״ז הנה הוא בשני פנים אחד הוא מהפנימי להפנימי ואחד מהחיצוני להפנימי. כי ההתפשטות הא׳ דהעליון שהוא הפנימי, כי כל התפשטות הא׳ אחר שעלה למעלה בהסתלקות הא׳. הנה הוא נשאר למעלה מבפנים. והם בבחי׳ פרצופים הפנימים כנ״ל. והוא אשר נקרא בדברינו בשם פנימי. והנה הוא מתלבש בהאור דהתפשטות הא׳ אשר למטה ממנו. אחר שעלה גם הוא למעלה. והוא התלבשות דהפנימי. בהפנימי והרי מתלבש אור האזניים הפנימי. אשר הוא מגבול האזנים ולמעלה עד גבול העינים. כנ״ל סי׳ ג׳. הנה מתפשט הוא בהארתו. ומתלבש בהפנימי דהחוטם. אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד גבול האזניים. וכן מתפשט אור הפנימי דהחוטם. עם הארת אור האזניים שבו. ומתפשט ומתלבש בהפנימי דאור הפה. אשר הוא מגבול החוטם עד גבול הפה והוא ההתלבשות דהפנימי בהפנימי. והגם שכל תחתון הנה הוא למטה לגמרי. ובסיומו דהעליון. אך מתפשט בהארתו ומתלבש בו כנז׳. והוא ע״י שמושרש כל תחתון הנה הוא לעולם מהעליון שעליו. והוא שורש הפנימי דאור החוטם מהקצה התחתון דאור האזניים ושורש הפנימי דאור הפה מהקצה התחתון דאור החוטם. וכמו שמתבאר כ״ז לעיל בסי׳ ב׳ באר היטיב ע״ש. ועי״ז הנה מתלבש כל עליון בהתחתון ע״ד התלבשות דכל או״א בזו״ן כנודע. וכ״ז הנה הוא התלבשות דהפנימי בהפנימי.

וכן הנה מתלבש ג״כ החיצוני בהפנימי. ר״ל החיצוני דהעליון. שהוא ההתפשטות הב׳ דכ״א מהאח״פ. שהם הפרצופים החיצונים שבכ״א. משום שהם יצאו מהאח״פ ולחוץ והם בגילויים לעולם. והם אשר נקרא בדברינו. בשם חיצוני. הנה מתלבש ג״כ כל חיצוני דהעליון בהפנימי דהתחתון אשר כנגדו. ובסדר זה כי הנה החיצוני דכ״א הנה הוא מסודר בג׳ גבולים. והוא להג׳ מדרגות דהי׳ ספי׳. כח״ב. חג״ת. נה״י. שבכ״א מהאח״פ [כי המלכות שבהם הנה היא כלולה ביסוד. כמ״ש במבוא ול״מ פ״ד] כי הכח״ב החיצוני דהאזניים הנה הם מגבול האזניים עד החוטם והחג״ת החיצוני הם מגבול החוטם עד גבול הפה. והנה״י הם מגבול הפה עד שבוה״ז. וכן עד״ז הי׳ ספי׳ החיצוני דהחוטם. הנה הם ג״כ בג׳ גבולים. להג׳ מדרגות דהי׳ ספי׳ שבהם. כי הכח״ב החיצוני דהחוטם הנה הם מגבול החוטם עד גבול הפה. והחג״ת החיצוני דהחוטם הנה הם מגבול הפה עד שבוה״ז. והנה״י הם מגבול השבוה״ז עד החזה. וכבר אמרנו כי כל חיצוני הנה הוא ג״כ שני בחי׳ פרצופים שהם מ״ה וב״ן. המ״ה מבפנים והב״ן מבחוץ. אלא שנקרא המ״ה ג״כ בשם חיצוני משום שהוא מאיר תמיד בהב״ן ומתגלה על ידו.

והנה נמצא לפי זה על מה שנוגע לעניינו. כי הפנימי דהפה אשר הוא מגבול הפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם. הנה לבד מה שנתלבש בו הפנימי דהחוטם והאזניים אשר הם למעלה ממנו הנה מתלבש בו ג״כ החיצוני דהאזניים אשר הוא כנגדו עם החיצוני דהחוטם אשר כנגדו. כי הרי כנגד אור הפנימי דהפה. הנה כנגדו מבפנים. הנה עומד החג״ת החיצוני דהאזניים עם הכח״ב החיצוני דהחוטם. והם מתלבשים ג״כ זה בתוך זה. ור״ל על החג״ת דהמ״ה הכללי דהאזניים שהוא השם מ״ה דלעיל סי׳ ג׳ אות י״א, שהוא המ״ה החיצוני שבו. והוא המ״ה הכללי שבו. וכנגדו הנה הוא הכח״ב החיצוני דהחוטם. ור״ל ג״כ. על הכח״ב דהמ״ה הכללי דהחוטם שהוא המ״ה אשר לעיל סי׳ ד׳ אות ט״ו אשר הוא ג״כ מבפנים וכנגד. לאור הפנימי דהפה כי הם כולם הנה הם. מגבול הפה ולמעלה ומבפנים. עד גבול החוטם, והנה מתלבש החג״ת החיצוני דהאזניים בהכח״ב החיצוני דהחוטם, והם שניהם מתלבשים באור הפנימי דהפה שכנגדם. וגם דרך בו הנה הם מאירים. להב״ן החיצוני שלהם. שהוא מבחוץ. והוא הב״ן הכללי והחיצוני דהאזניים. אשר בסי׳ ג׳ אות י״ב. להחג״ת שבו, והב״ן החיצוני והכללי דהחוטם אשר בסי׳ ד׳ אות ט״ז. להכח״ב שבו.

ועכ״פ הוא כי הנה מתלבש החיצוני דאור האזניים והחוטם ג״כ באור הפנימי דהפה וישנם בו ב׳ מיני התלבשות אחד מהפנימי דהאזניים והחוטם שהוא מהתפשטות הא׳ שלהם ואחד מהחיצוני דהאזניים והחוטם שהוא מהתפשטות הב׳ שלהם. אלא שההתלבשות אשר מהפנימי הנה הוא רק בהארתם לבד. כי כל פנימי עליון הוא למעלה לגמרי מהפנימי דהתחתון. אבל ההתלבשות אשר מהחיצוני הנה הוא מאורו ממש, כי הרי נכנס כל תחתון בגבול החיצוני דהעליון ממש ומתלבש עי״ז כל עליון באורו עצמו בהתחתון. כי הפנימי דהחוטם שהוא מגבול החוטם ולפנים ולמעלה. עד האזניים. הרי הוא כולו בגבול הכח״ב החיצוני דהאזניים וכן הפנימי דהפה הנה הוא כולו בגבול הכח״ב החיצוני דהחוטם. כי ההתפשטות הא׳ דהחוטם אחר שעלה ונסתלק הרי הוא כולו בגבול הכח״ב דהתפשטות הב׳ דהאזניים. וההתפשטות הא׳ דהפה אחר שעלה ונסתלק הרי הוא כולו בגבול הכח״ב דהתפשטות הב׳ דהחוטם וכן הוא ג״כ בגבול החג״ת דהאזניים וכנ״ל.

ועכ״פ הרי נתבאר לנו כי ההתלבשות אשר מהתפשטות הא׳ להתפשטות הא׳. שהוא מפנימי לפנימי [כי כל התפשטות הא׳ אחר הסתלקותו. הנה הוא מעתה לעולם מבפנים והוא בבחי׳ פרצוף הפנימי. כנ״ל בכל דברינו]. הנה הוא רק בהארתו לבד. אבל מהתפשטות הב׳. הנה מתלבש כל עליון בהפנימי דהתחתון הסמוך לו. בהכח״ב דהעליון. ר״ל שכל הפנימי כולו דהתחתון הנה הוא עומד בהכח״ב דהעליון אשר עליו. אך בלפני פניו הנה הוא בהחג״ת שבו. ומתלבש ההתפשטות הב׳ דאור האזניים בהפנימי דהחוטם, בהכח״ב שלו, ובהפנימי דהפה בהחג״ת שלו. וההתפשטות הב׳ דאור החוטם הוא מתלבש בהפנימי דהפה בהכח״ב שבו, וע׳ עוד בזה לעיל סי׳ ד׳ אות ט״ז סעי׳ ג׳. ודי בזה כעת. וע׳ בזה עוד לקמן במערכת הב״ן סעי׳ ט׳ י׳ בארוכה קצת בעזהית״ש:

(י״ט)

מ״ה

[סעיף א']

השם מ״ה הזה. הנה הוא האור דהתפשטות הב׳ דהפה דא״ק שהוא כללות עולם העקודים. אמנם הנה הוא רק החלק אור שמבפנים. כי הרי אמרנו על כל התפשטיות דהאח״פ. שהיה כ״א בב׳ חלקים. הן ההתפשטות הא׳ דכ״א. וכן ההתפשטות הב׳ דכ״א. וכן הם עומדים לעולם בב׳ חלקים מן העולם ועד העולם, והרי הוה ההתפשטות הב׳ דהפה. אשר התפשט מהפה דא״ק עד הטבור שבו. הנה הוה ההתפשטות בב׳ חלקים. אחד. מבפנים לא״ק, מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו. מבפנים. ואחד מה שיצא מהפה ולחוץ, והתפשט מהפה עד הטבור מבחוץ, והאור שנשאר מבפנים הנה הוא לעולם יותר גדול. וכמ״ש הרב בטנת״א פ״א ובכ״מ. והנה הוא השם מ״ה דענייננו, שהוא האור דהתפשטות הב׳ דהפה. החלק אור ממנו הנשאר מבפנים לעולם.

ומה שאמרנו. כי הוא בגילוי דשם מ״ה. כי הנה הב׳ חלקי דהתפשטות הב׳, בערך הב׳ חלקי דהתפשטות הא׳. הנה הוה הב׳ חלקי דהתפשטות הב׳ בבחי׳ מ״ה וב״ן בערך הב׳ חלקי דהתפשטות הא׳. שהם ע״ב וס״ג הגם שבאמת הנה כלול כ״א מד׳ שמות עסמ״ב כללים ופרטים לאין קץ אך בכללי כללות הנה

הוה כל התפשטות הא' בבחי' ע"ב וס"ג בערך כל ההתפשטות הב' שהוא מ"ה וב"ן וכן הוא בענינינו שהוא בענין הב' חלקי דהתפשטות הב' דהפה. אשר הם אחד מבפנים ואחד מבחוץ, הנה הוה החלק אור שמבפנים. בבחי' השם מ"ה. והחלק אור שיצא מבחוץ הוא השם ב"ן. אשר יתבאר ענייננו לקמן אות כ'. כי תוקף האור דהשם מ"ה, אינם יכולים לקבל. ולכן הנה נשאר הוא מבפנים. ומתוקף אורו הנה בקע את כותל דופן הא"ק. ונעשה החלל דהפה. וממנו יצא השם ב"ן דלקמן אות כ'. שהוא כל אורות הפה שהם עיקר עולם העקודים.

אמנם הנה עיקר החלל דהפה, הנה הוא נעשה באמת מההתפשטות הא', מתוקף האור דהשם ע"ב דלעיל אות י"ז, ויצא ממנו הס"ג דלעיל אות י"ח, והוא אשר חקק את החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו, וכנ"ל אות י"ז, אמנם באשר שהע"ב והס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, הרי הם חזרו ועלו ונסתלקו, והם מעתה לעולם מהפה ולפנים, ומהפה ולמעלה, וכנ"ל, הנה עומד מעתה כל החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו, רק ע"י הב"ן דלקמן אות כ', הנמשך ויוצא מתוקף וריבוי אור דהמ"ה דענינינו.

והנה אותו המ"ה דענינינו עם הב"ן דלקמן אות כ', הנה הם בבחי' זו"ן, והם הזו"ן הכלליים דכל אורות הפה בכללן, ר"ל בכלל ההתפשטות הא' עם הב' יחד, שכללות ההתפשטות הא', הב' חלקי פנימי וחיצון שבו, הנה הם, או"א הכלליים דאורות הפה, והם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, וכללות ההתפשטות הב', הב' חלקי פנימי וחיצון שבו, הנה הם הזו"ן הכלליים דאורות הפה, והוא המ"ה דענינינו שהוא הז"א הכללי עם הב"ן דלקמן אות כ', שהוא הנוק' הכללי.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על המ"ה דענינינו את מציאותו ושימושו, כי מציאותו הוא, שהוא ההתפשטות הב' דאור הפה, החלק הפנימי שבו, שהוא מתפשט ג"כ מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו מבפנים, ושם הנה הוא עומד לעולם, כי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, וכן אינו מסתלק לעולם למעלה, כי מעת שיצא ונתפשט עד גבול הטבור, בההתפשטות הב', הנה הוא עיקרו לעולם למטה [כי גם מה שעולה במטי ולא מטי הוא רק הכתר שלו, אבל עיקרו דכל התפשטות הב' הנה הוא נשאר לעולם למטה וכמו שהעלינו בזה בדברינו בחלק הביאורים בשער מטי ולא מטי פ"ב אות י"ט, ודלא כהמ"ח בזה], והרי הוא מציאותו, כי הוא אור העומד מהפה ולפנים ומתפשט עד הטבור, ושימושו הוא, כי הוא בחי' ז"א הכללי דאורות הפה, המשפיע להמלכות תמיד שהוא הב"ן דלקמן אות כ', כי כל יציאתה הוא ממנו, וכן הוא מקבל ממנו תמיד, אבל הוא עצמו הנה הוא נעלם, לעלם כתיב, ולכן הנה נשאר הוא לעולם מבפנים, וכל גילויו הוא רק על ידה, שהוא ע"י הב"ן דלקמן אות כ', אבל זולתה הנה אין אנו יודעים ממנו מאומה:

[סעיה ב]

והנה יציאתו ותולדתו דאותו המ"ה דענינינו, הנה הוא מהשם ע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, שהם הב' חלקי אור דההתפשטות הא' דהפה כנ"ל, כי הם, ר"ל אותן הע"ב וס"ג, הנה הם האו"א להמ"ה דענינינו ולהב"ן דלקמן אות כ' שהם ההתפשטות הב' דהפה, והם הזו"ן כנז', והוה כל ההתפשטות הב', תולדות אור מההתפשטות הא', ע"ד כל זו"ן שהם תולדות דהאו"א.

והנה יציאתם הוא בסדר זה, כי הנה אחר שנסתלקו ועלו למעלה, שהוא ההסתלקות דהתפשטות הא' שעלה למקורו, כנ"ל אות י"ז י"ח, והיה עלייתם שם בסוד מ"ן, הנה נתעוררו עי"ז זווגי עליונים למעלה למעלה והיה עתה העלייה עוד יותר גבוה ממה שהיה לצורך ההתפשטות הא' כי הנה עלה עתה ההתעוררות עד מקור המקורות כולם, והיה נמשך עתה השפע מנביעו דאור א"ס ממש, והוא ע"פ מה שאמרנו לעיל סוף כלל ו' ובכ"מ מדברינו, כי הנה הגם שכל התפשטות א' הנה הוא ממדרגה יותר גבוה מההתפשטות הב' (כי הרי כן הוא בענינינו ג"כ, שההתפשטות הא' הנה הוא מהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות א', וההתפשטות הב' הוא רק מהמ"ה וב"ן הכלליים שבאותו הב"ן דאות א') עכ"ז הנה עיקר הנביעו דאור א"ס ית"ש, הנה הוא נפתח ומתגלה רק לצורך ההתפשטות הב' דוקא, ומשום שהוא עיקר המציאות דהתחתון, כי לזה הנה הוא כוונת גילויו ית"ש, להתגלה למטה, והוא רק ע"י הצמצום שבתחילה, כנודע, ולכן מתפשט בתחילה רק במיעוט וצמצום, ועיקר גילויו הוא רק אח"כ, וכנודע כ"ז בדברינו, ולכך נסדר שיהא עיקר הגילוי דפתיחת פי המקור להנביעו דאור א"ס ית"ש, אשר לכל עולם, רק בההתפשטות השני אשר אליו, הגם שבעולם הנה הוה ההתפשטות הראשון ממדרגה יותר גבוה כנז', וכן היה בענינינו, (וכן הוא ג"כ בהב' התפשטיות אשר לאורות האזניים וכן בהב' התפשטיות אשר לאורות החוטם, ודע וזכור זה). כי הנה פתיחת פי המקור להנביעו דאור א"ס ית"ש אשר לההתפשטות הא'. הנה אמרנו לעיל אות י"ז י"ח. כי הנה היה רק מהמ"ס דא"ק. הרישא תליתאה שבו. והוא מהע"ב וס"ג דהמ"ס. אשר לעיל סי' א' אות א' ב'. הנה משם היה הגילוי דאור א"ס, אשר לכל התפשטיות הא' דהאח"פ אבל לא מיותר למעלה. ולכך הנה יצא ההתפשטות הא'. רק בסוד נפש לבד. וכמ"ש הרב בעקודים פ"ג. והוא משום שהיה אז רק בהגילוי המ"ס לחוד. שהוא סוד נפש. וכנודע שהג' רישין. הם בסוד נר"נ. והוא ג"כ מ"ש הרב בעקודים פ"ג שם. כי בההתפשטות הא' יצאו חסרים. ע"ש. אמנם הנה הגילוי אור דא"ס ית"ש אשר לכל ההתפשטיות הב' דהאח"פ, הנה היה בגילוי היחוד דהאוירא ומ"ס, אוירא ובולינא. שהוא מכללות הרישא תניינא ג"כ. אשר שם הוא אור הגנוז (כי האוירא הנה הוא האור הגנוז. שהוא נגנז ונסתם בהקד"א). והנה נפתח ונתגלה עיקר הגילוי דאור א"ס ית"ש. רק לצורך ההתפשטיות הב'.

ודע כי סוד אלו הב' סדרים שנסדרו בהב' התפשטיות דהאח"פ. שבהתפשטיות הא' שבהם יהא עיקר גילויים רק בגילוי המ"ס. וההתפשטיות הב' היה גילויים מאור הגנוז עצמו. הנה סוד אלו הב' סדרים. הנה הם שורש השרשים. לסוד עולם הנקודות ולכל אור התיקון אשר אח"כ. והוא כנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א וכן לעיל כלל ח"י ענ"ב. כי כל סיבת עולם הנקודות הנה הוא משום שיצאו רק. מהמ"ס לבד. מסוד הגבורות שבה שהיה בולד"ק. וסיבת אור התיקון הוא. שהוא מאור הגנוז ומרזא דאור א"ס. וכנ"ל ענ"א ובכ"מ. והנה שורש השרשים לאלו ב' הסדרים הנה הוא נתייסד בעולם העקודים ובכל האורות דהאח"פ בהב' התפשטיות שבהם וכנז'. וזהו ג"כ מ"ש הרב בעקודים פ"ב. כי הנה נעשה בההתפשטות הא' דהעקודים מעין ודוגמא דבחי' ביטול המלכים ע"ש. והוא בסיבת מה שאמרנו. כי היה ההתפשטות הא' דהעקודים ג"כ רק בגילוי המ"ס. והיה כאן שורש נעלם לסיבת עולם הנקודות. אמנם פשוט הוא כי הנה היה כאן רק בבחי' רמז רושם לכ"ז. אבל באמת הנה יצא גם כל האור דהתפשטות הא' אשר להעקודים ג"כ רק. ביחוד דהב' רישין ומרזא דאור א"ס. כי כל העקודים הוא מעולמות דא"ס. אלא שהגילוי דהרישא תניינא היה ; נעלם קצת בכל תוצאות אור דההתפשטות הא' ונעשה עיקר גילויו רק בההתפשטות הב' וכנז'.

והענין בביאור הוא. כי הנה נודע הוא בדברינו. כי הנה ישנם כמה בחי' ביחוד דהב' רישין. והם זה למעלה מזה. אחד הוא ע"י הקד"א. וכמ"ש בזוה"ק פ' נח ס"ה א' רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאתנהרא מניה (שתשוקת המ"ס הוא להתייחד עם האוירא ולהאיר ממנו), חד פריסו אתפריס (הוא הקד"א) ומגו ההוא פריסא, ברדיפו דההיא מחשבה עלאה, מטי ולא מטי עד ההוא פריסא כו' כו' ע"ש ובדברינו לעיל כלל ט"ו ענ"ה, והוא יחוד אחד דהאוירא עם המ"ס. שמתייחדים שניהם ע"י הקד"א

הקד״א, והרי הוא היחוד הזה דרך מסך הקד״א.

יחוד שני והוא יותר מעולה, והוא ע״י בקיעת הקד״א, שנבקע הקד״א והתייחד האוירא עצמו עם המ״ם בלתי מסך. וזה היה ביום ראשון דמעשה בראשית. והוא הגילוי דאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון. כי היה מתייחד האוירא עם המ״ם בלתי מסך והוא ע״י בקיעת הקד״א. וכמ״ש בזוה״ק בראשית ט״ז ע״ב בפסוק יהי אור. דא רזא סתימא. אתפשטותא דאתפשט, ואתבקע מרזא דספרא דאויר עלאה סתימא. בקע בקדמיתא כו׳ דהא אין סוף בקע מאוירא דיליה כו׳ ע״ש, ועי׳ דברינו לעיל כלל ח״י ענ״ח אות ג׳.

יחוד שלישי והוא עוד יותר מעולה. והוא ע״י הזדככות הקד״א. כי ע״י בקיעת הקד״א הוא אינו עדיין על תכלית השלימות כי כל מה שהוא ע״י בקיעה. הוא נחלש כחו קצת. אבל ע״י הזדככות הקד״א. הנה הוא יותר מעולה. כי מאיר האוירא בכחו הגדול ומזכך את הקד״א ומהפכו לאור עצמו והרי מתבטל מבחי׳ מסך כלל ומתייחד מעתה האוירא עם המ״ם בלתי מסך. אמנם כי זה הנה לא היה עדיין מעולם. כי היחוד המעולה הזה הנה היה עומד להתקן ולהעשות רק ע״י אדם הראשון אלולא החטא. וכן הוא יתוקן ע״י הקב״ה בעצמו בתכלית תיקון האחרון. אבל עתה הנה לא היה עדיין היחוד הזה מעולם. אך היחוד השני אשר ע״י בקיעת הקד״א. הנה זה היה ביום ראשון דמעשה בראשית. אמנם הנה הוא חזר ונסתם ג״כ ונגנז ביום הראשון עצמו. כי הוא אור הגנוז שנגנז ביום ראשון גופה. ולא שימש מאז ולהלאה אלא רק היחוד אשר ע״י הקד״א. ועי׳ דברינו בזה בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף כ״ה סי׳ ד׳. וכן שימש היחוד הזה אשר ע״י הקד״א בעולם העקודים ג״כ. הן בהתפשטות הא׳ והן בהתפשטות הב׳. כי שניהם יצאו מהיחוד דהאוירא עם המ״ם אשר הוא ברזא דא״ס בודאי. אלא שהוא ע״י הקד״א וכנז׳.

אמנם הוא. כי הנה יש גם ביחוד הזה עצמו ג״כ. כמה חלוקי בחי׳. והוא בענין המטי ולא מטי שבהם. אשר אמרו בזוה״ק פ׳ נח ס״ה א׳ הנ״ל שכל יחודם הוא רק בבחי׳ מטי ולא מטי. רצוא ושוב. ולפעמים הנה הוא הרצוא ושוב בכל רגע ורגע. שאינו עומד רגע אחת על מקומו אלא תיכף חוזר ומסתלק והוא לא מטי. ולפעמים הנה הוה המשך זמן המטי. ביותר מהלא מטי. ועד״ז. הנה ישנם בזה. חלוקות רבות בענין המשך הזמן. דהמטי. או בהלא מטי. והנה ביחוד אשר לצורך ההתפשטות הא׳ דלהאח״פ. הנה היה המטי ולא מטי בכל רגע ורגע (או אולי הנה היה אז המשך הזמן דלא מטי עוד יותר מהמטי. וה״י יכפר) וזהו אשר אמרנו. כי עיקר הגילוי הנה היה אז. מהנ״ס. מהע״ב וס״ג דלעיל סי׳ א׳ אות א׳ ב׳ וכנ״ל אות י״ז י״ח. אבל ביחוד אשר להתפשטות הב׳ דהאח״פ הנה היה אז המטי ביותר מהלא מטי. וזהו אשר אמרנו כי האור דהתפשטות הב׳. הנה היה נמשך מהגילוי דהרישא תניינא ומהנביעו דאור א״ס ממש. כי הרישא תניינא. הנה הוא אור הגנוז. אשר הוא מהנביעו דאור א״ס עצמו והיה להתפשטות הב׳ היחוד דהאוירא עם המ״ם עלום מאד אמנם עכ״ז הנה כל יחודם דהאוירא ומ״ם אשר גם לצורך ההתפשטות הב׳ דלהעקודים הנה היה ג״כ רק ע״י הקד״א. וכמ״ש בזוה״ק פ׳ נח ס״ה א׳. כי על זה סובב כל המאמר שם. וכמו שכתבנו לעיל בדברינו כלל ט״ו ענ״ח ע״ש.

וע׳ דברינו בחלק הביאורים שער העקודים פ״ג אות נ׳ סי׳ ה׳ שהעלינו שם. כי הגילוי דאור הדעת עלאה העיקרי. שהוא מהאוירא רישא תניינא. הנה לא נתגלה בכל העקודים. אלא ג״כ רק, בעת התיקון דהאצילות. אשר ע״י השם מ״ה. והיה תלוי גמר שלימות התיקון דהעקודים ג״כ רק בהתיקון דהאצילות. ע׳ דברינו שם. והנה הוא ע״פ דברינו הנז׳ כי כל היחוד דהאוירא ומ״ם אשר גם לכל ההתהוות דהעקודים כולו. הנה היה ג״כ רק. ע״י הקד״א. ולא נתגלה אור האוירא עצמו בלתי מסך. אלא רק בעת התיקון דהאצילות אשר ע״י שם מ״ה. כי אז הנה היה היחוד. ע״י בקיעת הקד״א וכנז׳, והנה נשלם אז העקודים ג״כ במכש״כ. והרי היה תלוי גמר שלימות העקודים ג״כ רק בתיקון האצילות. ודע וזכור כ״ז, ועי׳ עוד לקמן סי׳ ז׳ אות כ״ב:

[סעיף ג׳]

ומעתה נחזור לענינינו בענין יציאת השם מ״ה דענינינו עם הב״ן דלקמן אות כ׳ שהם הזו״ן הכלליים דכלל כל אורות הפה ר״ל ההתפשטות הא׳ והב׳ יחד. אשר אמרנו שהיה יציאת ולידת דכל אותן הזו״ן. שהם כללות ההתפשטות הב׳. מהע״ב וס״ג דלעיל אות י״ז י״ח שהם כללות ההתפשטות הא׳ שהם האו״א להם. והיה לידתם. ע״י ההסתלקות דהאו״א. שהיה הסתלקותם ועלייתם. בסוד עליית מ״ן כנ״ל. ועי״ז הנה קבלו תוספות אור ומוחין מלמעלה. ואמרנו כי הנה היה התוספות אור ומוחין אשר קבלו עתה לצורך הולדת ההתפשטות הב׳, הנה היה ממקום ומקור יותר עליון, למעלה מקבלת המוחין אשר לצורך ההתפשטות הא׳.

והיינו, כי הנה כבר מתבאר מדברינו, כי ההתפשטות הא׳, הנה עיקרו הוא, מהמ״ה וב״ן הפרטיים דהע״ב וס״ג הכלליים שבהב״ן דסי׳ ב׳ אות ה׳. כי אותן הע״ב וס״ג הכלליים הנה הם השורש פנימי להתפשטות הא׳ דהפה, ויצא מהם ההתפשטות הא׳. ע״י לידת והתפשטות המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם, והוא ע״י קבלת המוחין. מהע״ב והס״ג דהמ״ם שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות א׳ ב׳, וכנ״ל אות י״ז י״ח.

אמנם ההתפשטות הב׳ דהפה, הנה השורש פנימי להם, הנה הוא, המ״ה וב״ן הכלליים שבהב״ן דסי׳ ב׳ אות ה׳, אשר נולדו הם, מהמ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳, אחר הסתלקותם ועלייתם למ״ן בהע״ב וס״ג הכלליים הנז׳, וכנ״ל סי׳ ב׳ ע״ש. ובאשר שהמ״ה וב״ן הכלליים הנה הם לצורך ההתפשטות הב׳, כי הם השורש פנימי להם כנז׳, ולכן הנה היה קבלת המוחין אשר לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, הנה היה הקבלת המוחין, מהאוירא, רישא תניינא, ג״כ, ור״ל בגילוי היחוד דהאוירא עם המ״ם.

והנה כאשר עלה ההתפשטות הא׳ דהפה בהסתלקות הא׳, והיה עלייתו בהמ״ה וב״ן הפרטיים, כי משם יצא, והנה היה עלייתו שם בסוד מ״ן לצורך לידת ההתפשטות הב׳ אשר ממנו נולד כנ״ל, והנה קיבל שם ההתפשטות הא׳, התוספות אור ומוחין לזה, מאותו התוספות אור ומוחין עצמן, אשר לשורש המ״ה וב״ן הכלליים הנז׳, והרי נולד ההתפשטות הב׳ מההתפשטות הא׳, ע״י תוספות אור ומוחין אשר מגילוי היחוד דהאוירא ומ״ם, והיה המוחין אשר להתפשטות הב׳, למעלה מהמוחין אשר להתפשטות הא׳, כי שם הנה היה התוספות מוחין רק מגילוי המ״ם לבד. אבל להתפשטות הב׳. הנה היה התוספות מוחין מגילוי האוירא ג״כ. והוא מאותו השורש והעלמות דהמ״ה וב״ן הכלליים. וכן נולדו ויצאו שניהם יחד בעת אחד וכן נתפשטו שניהם בשיעור אחד זה כנגד זה. ר״ל כי בעת שיצאו ונולדו המ״ה וב״ן הכלליים מהמ״ה וב״ן הפרטיים. ונתפשטו בא״ק מגבול השפה שבו עד גבול הטבור שבו. בפנימית פנימיותו וכנ״ל סי׳ ב׳ הנה באותו העת ממש, הנה יצא ונולד ההתפשטות הב׳ מההתפשטות הא׳ ונתפשט ההתפשטות הב׳ ג״כ מגבול השפה דא״ק עד גבול הטבור שבו. מבפנים ומבחוץ. המ״ה דענינינו מבפנים והב״ן דלקמן אות כ׳ מבחוץ. וכנ״ל סעי״א.

והרי נמצא כי ההתפשטות הב׳, הנה הוא קשור ומיוחד בהמ״ה וב״ן הכלליים. בשני בחי׳. אחד הוא כי הרי כל התוספות אור ומוחין אשר קיבל ההתפשטות הא׳ בעלייתו למ״ן לצורך לידת ההתפשטות הב׳. הרי היה קבלת המוחין. מהשורש והעלמות דהמ״ה וב״ן הכלליים כנז׳: והשני כי הרי המ״ה וב״ן הכלליים הנז׳ הנה מתפשט ועומד בתוך ההתפשטות הב׳ דהפה בפנימית פנימיותם תמיד בכל שיעור המשך מקום דכל ההתפשטות הב׳. ומקבל ההתפשטות הב׳ מהמ״ה וב״ן הכלליים שבפנימיותם אור ושפע תמיד. והרי קשור ומיוחד ההתפשטות הב׳. בהמ״ה וב״ן הכלליים. בשני בחי׳.

והנה אלו ב' הבחי'. הוא בסוד מה שאמרו באד"ז רצ"ב א'. ז"א בעתי"ק תלייא ואחיד. כי התפשטות הב'. הרי הוא בבחי' זו"ן הכללים. כנ"ל בדברינו. ואותן המ"ה וב"ן הכללים שהם השורש פנימי להתפשטות הב'. הנה הוא בבחי'. א"א. עתיקא קדישא. להתפשטות הב'. והנה במה שכל אור ומוחין אשר מהם נולד ההתפשטות הב'. הנה הוא מהשורש והעלמות דהמ"ה וב"ן הכללים אשר למעלה. הנה בזה הוא מ"ש. תלייא. ובמה שהמ"ה וב"ן הכללים הנה עומד תמיד בפנימית כל ההתפשטות הב' דכל המשך שיעורו כנז'. הנה בזה הוא מ"ש. ואחיד. כי הרי ההתפשטות הב' הרי הוא אחוד ואחוז בו תמיד. אמנם הנה עיקר יציאת ולידת כל התפשטות הב' הנה הוא באמת רק מההתפשטות הא' כנ"ל. והוה ההתפשטות הא' בבחי' או"א להתפשטות הב': אך המ"ה וב"ן הכללים אשר ההתפשטות הב' הוא תלייא ואחוד בו. הנה הוא הא"א אליו והשורש פנימי אליו.

והרי נתבאר לנו עכ"פ ענין יציאת ולידת המ"ה דענינינו. כי הנה הוא מהתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, וקישורו ותלייתו למעלה. הנה הוא בהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח'. בהמ"ה וב"ן הכללים שבו. וכן מגיע שורשו עוד למעלה למעלה אשר ברזא דאור א"ס. עד רישא תניינא דא"ק. שהוא באוירא וקד"א וכנ"ל בכל דברינו:

[סעיף ד']

והנה נבאר מעתה על המ"ה דענינינו את מקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה'. כי הנה מקומו בא"ק, הרי נודע ופשוט הוא כי מאחר שאמרנו שהוא ההתפשטות הב' דאורות הפה. החלק הפנימי שבו. וכנ"ל בכל דברינו. הרי נודע הוא בדברי הרב כי ההתפשטות הב' דהפה הנה התפשטותו הוא מגבול הפה עד הטבור. אמנם בענין מקומו בהע"ב דאות ה' הנה זה צריך לבאורה ביאור גדול, כי הרי כלל כל אורות הפה הרי אמרנו. שהם, מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח',. שהוא כללות הנוק' שבהע"ב דאות ה', והנוק' עם הז"א הרי נודע הוא. שמקומם הוא בהנה"י דא"א, איהו בנצח ואיהי בהוד. וכן הוא בהע"ב דאות ה' שכללות הזו"ן שבו הם בהנה"י שבו, והנה"י שבו הרי נודע הוא מדברינו, לעיל בסי' ב' ובכ"מ. שהם רק משבוה"ז שבא"ק ולמטה, וא"כ איך נתעלו ויצאו אורותיו מהפה. שהוא למעלה משבוה"ז. ולא עוד אלא שבהתפשטות הא' דהפה. הנה הם נסתלקו ועלו עוד גם מהפה ולמעלה, ושם נשארו לעולם. מהפה ולפנים עד החוטם, וכנ"ל אות י"ז י"ח, הרי מאחר שכל השורש הפנימי דאורות הפה, שהוא הב"ן דאות ח' הנה יסודו ואחיזתו ותלייתו. בהע"ב דאות ה'. הנה הוא רק. בהנה"י שבו שהוא מתחת השבוה"ז דא"ק. וא"כ איך יצאו ענפיו ותולדותיו המתפשטים ממנו. למעלה ממקומו.

אך עומק הענין בזה הרי כבר בארנו לעיל בכ"מ (ועכ"ז הנה אנו חוזרים על הדברים לבאר אותם ג"כ בכ"א ואחד בפרט. כדי שיהא הדברים מאירים לפני המעיין בכל פרט ופרט ומה גם כי אין ביהמ"ד בלא חדוש). כי הנה הוא. ע"ד שאמר הרב בסדר המציאות דהזו"ן דאצילות. אשר הם בהנה"י דא"א. והנה נעשה עיבור הזו"ן, אשר ע"י הזיווג דאו"א. הנה נעשה עיבורם ושורש התהוותם. ע"י עליית נה"י דא"א בהחג"ת שלו. וכמ"ש בשער הולדת או"א פ"ב ובעיבורים פ"ב. והנה כן היה בענינינו ג"כ. שהוא בסדר התהוות דהזו"ן הכללים שבהע"ב דאות ה'. שהם המ"ה דסי' ב' אות ז' והב"ן דסי' ב' אות ח' הנה נעשה תחילת התהוותם בהע"ב דאות ה'. ג"כ רק ע"י עליית נה"י שלו בהחג"ת שלו, והנה נעשה כ"ז כן בא"א דאצילות והן בהע"ב דאות ה' שבענינינו, מסיבה ב' טעמים, אחד הוא משום כי שם הוא המקום דאו"א, אשר בהם הוא העיבור דהזו"ן. והאו"א הרי מקומם היא בחג"ת דא"א כנודע. והשני הוא. כדי לייסד שורש הזו"ן. בהחג"ת דא"א אשר, שם הוא הנה"י דרדל"א. שהוא ברזא דאור א"ס כנודע. ונתייסד עי"ז תליית הזו"ן באור א"ס לעולם, אך עכ"פ הוא, כי הן באצילות והן בהע"ב דאות ה' דענינינו, הנה נעשה העיבור דהזו"ן, ע"י עליית נה"י בחג"ת, אמנם אח"כ הנה נתפשטו בא"א הנה"י למקומם, ע' מבו"ש שער ה' ח"א פ"א, דף מ' ע"א, והנה בזה הנה היה שינוי גדול בין האצילות לבין הע"ב דאות ה' דענינינו, כי באצילות הנה הוא. כי אחר שנתפשטו הנה"י דא"א למקומם, שהוא למטה מהטבור שלו, וירדו הזו"ן להלביש על הנה"י. הנה מפסיק מעתה הפרסא דא"א. בין מהטבור ולמעלה שבו. ששם הוא החג"ת שלו. לבין הטבור ולמטה שבו. ששם הוא הנה"י שלו המתלבשים בהזו"ן כנז'. והרי אין מקבלים הזו"ן מעתה מהחג"ת אלא ע"י מסך והפסק הפרסא. ע' שער ז"א פ"א. אמנם בהע"ב דאות ה' דענינינו אשר שם אין מסך והפסק פרסא כלל ח"ו. כי לא נתייסד מסך ופרסא. אלא רק מא"ק ולמטה, ר"ל בין א"ק לאצילות. וכן ישנו בחי' פרסא בא"א דאצילות. וכן הוא בכל פרצופי האצילות כולם, כמ"ש בשער או"א פ"ג ובמבו"ש שע"ה ח"ב פ"ב, דף מ"ו ע"ב. אבל בעולם העקודים. שהוא בכלל העולמות דא"ס. הנה לא נמצא שם בחי' פרסא כלל. בין החג"ת שבו לבין הנה"י שבו והם מיוחדים זב"ז בלי הפסק, ולכן כאשר עלו בהע"ב דענינינו, הנה"י שלו בהחג"ת שלו, לצורך עיבור זו"ן, שהם המ"ה דסי' ב' אות ז' והב"ן דסי' ב' אות ח', ונעשה עיבורם שם במקום החג"ת שלו, הנה נשארו שם מיוחדים לעולם גם אחר שנתפשטו הנה"י דהע"ב דאות ה' למקומם, והם תמיד נובעים ונמשכים משרשם שבחג"ת, והוא ענין כל הד' שמות עסמ"ב דלעיל סי' ד', שהם מהמ"ה דסי' ב' אות ז', שהם נובעים, ונמשכים מהחוטם, וכן כל הד' שמות עסמ"ב דלעיל סי' ד'. שהם מהמ"ה דסי' ב' אות ז'. שהם נובעים. ונמשכים מהחוטם. וכן כל הד' שמות עסמ"ב שבסי' ה' דענינינו. שהם מהב"ן דסי' ב' אות ח'. שהם נובעים ונמשכים מהפה. והוא משום כי ע"י עיבורם, שהיה ע"י עליית נה"י בחג"ת. הנה נשאר שרשם לעולם במקום החג"ת דהע"ב דאות ה', ומשם הנה הם נובעים ונמשכים תמיד, אמנם עכ"ז הנה עיקר גילויים דאורות החוטם, הנה הוא באמת רק במקום הנה"י דהע"ב דאות ה', שהוא מתחת השבוה"ז ולמטה. כי אורות החוטם. הנה הוא עיקר גילויים מתחת השבוה"ז עד החזה. כי למעלה משבוה"ז. הנה הם בטלים באורות האוזן ע"ד שרגא בטיהרא, וכן אורות הפה הנה עיקר גילויים הוא מהחזה עד הטבור כי למעלה מהחזה. הנה הם בטלים באורות החוטם. ע"ד שרגא בטיהרא, ועכ"פ הוא כי הנה עיקר גילויים דאורות חוטם פה, הנה הוא באמת ג"כ רק מתחת השבוה"ז ולמטה. שהוא במקום הנה"י דהע"ב דאות ה', אשר מהטבור ולמטה שבו. והוא משום כי אחר העיבור דהזו"ן שבו, שהיה ע"י עליית נה"י בחג"ת, כנ"ל. הנה ירדו ונתפשטו הנה"י למקומם. שהוא מגבול השבוה"ז דא"ק ולמטה עד גבול הטבור שבו. ושם הוא עיקר מקומם דהזו"ן ותלייתם בו, ולכן הוה עיקר גילויים רק שם. אך עכ"ז הנה הם מיוחדים לעולם גם בהחג"ת שלו. והוא ענין יציאתם אשר מחוטם פה ונעשה כ"ז ע"י עליית נה"י בחג"ת כנז'.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו על המ"ה דענינינו, מקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה'. כי הנה הוא נאחז בו גם בבחי' החג"ת שבו והוא ענין התפשטותו מגבול הפה, אך מקומו העיקרי שבו. הוא בהנה"י שלו וגם אינו בהנה"י כולו אשר הם מתחת השבוה"ז דא"ק אלא רק בחלקי הנה"י שלו אשר מתחת החזה דא"ק והוא עיקר גילויים דאורות הפה שהם רק מהחזה עד הטבור וכנז'. ויתבאר בזה עוד בפרטות לקמן אות כ', ע"ש בעה"ש ודי בזה לענינינו.

[סעיף ה']

והרי נתבאר לנו מעתה, על המ"ה דענייננו, שהוא המ"ה דאות י"ט, את כל ענייניו שבו, היינו מציאותו ושימושו. יציאתו ותולדתו. ואחיזתו ותלייתו, ומקומו, אשר בהע"ב דאות ה', כי מציאותו הנה הוא, שהוא ההתפשטות הב' דאור הפה, החלק הפנימי שבו. אשר הוא מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו מבפנים, ושימושו הוא. כי הנה הוא בחי' הז"א הכללי דאורות הפה. ר"ל מכללות כל אורות הפה יחד, ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' יחד, אשר כללות ההתפשטות הא' הם האו"א. וכללות ההתפשטות הב' הם הזו"ן. הנה בזה אנו אומרים כי המ"ה דענייננו שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב' דאורות הפה. הנה הוא. בחי' הז"א הכללי שבכללות כל אורות הפה. ויציאתו ותולדתו הנה הוא. כי תולדתו העיקרי. הנה הוא. מהאור דההתפשטות הא'. שהוא הע"ב וס"ג. דלעיל אות י"ז י"ח. אחר הסתלקותם למעלה. וכנ"ל אות י"ז י"ח. שהם האו"א עליו וכנז'. אך מקורו העליון ושורשו הפנימי. הנה הוא בהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח'. שהוא הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ. הנה החציו התחתון דאותו הב"ן אשר מטבורו ולמטה. והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו. הנה מהשורש והעלמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים. הנה מהשורש והעלמות דאותן המ"ה וב"ן הכלליים. הנה מזה נמשך ויצא אור המ"ה דענייננו. ואותו השורש והעלמות. הנה הם נמשכים ויוצאים מלמעלה למעלה שהוא ממקור המקורות אשר מרזא דאור א"ס. שהוא בגילוי היחוד דהב' רישין. אוירא ודגולגלתא קד"א ומ"ס דא"ק. ושם הנה הוא השורש והעלמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דאות ח'. שהם השורש פנימי להמ"ה דאות י"ט דענייננו. והנה הוה ההתפשטות הא' הנז' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. בחי' האו"א עליו. והמ"ה וב"ן הכלליים הנז' שמהב"ן דאות ח'. בחי' הא"א עליו. אשר בו הוא הגילוי דאור א"ס אשר עליו והוא ע"י היחוד הראוי דהב' רישין דאוירא ודגולגלתא דא"ק. ומכ"ז הנה הוא יציאתו ותולדתו דהמ"ה אות י"ט דענייננו. וכנ"ל סעי' ב' ג' כ"ז, ומקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה'. הנה אחיזתו בו. הנה הוא גם בחלקי החג"ת שבו. והוא ענין התפשטותו מגבול הפה ולמטה אך מקומו העיקרי הנה הוא רק בחלקי הנה"י דהע"ב דאות ה'. והוא ענין גילויו העיקרי שהוא רק מהחזה. עד הטבור. והרי נתבאר לנו בכ"ז כל ענייניו דהמ"ה אות י"ט דענייננו. אמנם הנה יש עוד ענינים עיקריים אשר יתבאר בו ג"כ בעהי"ת. לקמן אות כ' ע"ש:

(כ)

[כ"ן]

[סעיף א']

השם ב"ן הזה הנה הוא האור העיקרי דההתפשטות הב' דהפה. אשר ממנו מדבר האר"י זללה"ה. כי השם מ"ה דלעיל אות י"ט שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב'. הרי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל והוא כולו נעלם. אך השם ב"ן הזה דענייננו. הנה הוא. החלק אור דההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ והתפשט מהפה עד הטבור מבחוץ. והוא ההתפשטות הב' העיקרי דהפה אשר ממנו מדבר האריז"ל. אמנם הנה מציאותו ויציאתו מהפה ולחוץ. הנה הוא ע"י המ"ה דלעיל אות י"ט שמבפנים. כי מתוקף ורבוי אורו שמבפנים. הנה בקע את כותל הגוף ונעשה החלל דהפה ויצא האור לחוץ. והוא הב"ן דענייננו כי ע"י שיצא לחוץ ונתגלה. הנה קנה לו שם בפני"ע. והוא השם ב"ן, והאמת הוא כי הנה עיקר החלל דהפה בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו, הנה הוא נעשה מהס"ג דלעיל אות י"ח שהוא מתוקף וריבוי אור דהע"ב דלעיל אות י"ז אך באשר שהס"ג דלעיל אות י"ח הנה הוא חזר ונסתלק' ונשאר לעולם למעלה, הנה עומד מעתה כל החלל דהפה, בכל הה' מוצאות דפתוחי חותם שבו, רק ע"י הב"ן דענייננו, שהוא מתוקף וריבוי. אור דהמ"ה וכנ"ז, וזהו מה שנודע שהפה הוא מלכות, וכמ"ש אליהו זל"ט, והוא משום, כי עומד מעתה הפה רק בכח אור הב"ן דענייננו וכנז', וכן במה שאמרנו שהוא מתוקף וריבוי אור דהמ"ה, הנה יובן בזה, מ"ש בפ' משפטים דף קכ"ג ע"א, דעת גנוז בפומא דמלכא, כי הרי הוא מכח אור המ"ה, שהוא סוד הדעת דמלגו כי השם מ"ה הוא פנימית כל האצילות כמ"ש אליהו זל"ט, ובכחו ואורו הרי עומד כל בחי' הפה כנז', ולכן אמרו דעת גנוז בפומא דמלכא, ומה גם כי הרי נודע שדעת הוא כללות החו"ג. והנה הוא אור המ"ה וב"ן. אשר משניהם יחד הנה נעשה מציאת כל הפה וכנז' והוא מה שאמרו דעת גנוז בפומא דמלכא. ודי בזה.

ונחזור לענין. כי הנה מציאת הב"ן דענייננו. הנה הוא מציאות כל אור ההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ והתפשט עד הטבור, והוא כללות כל העקודים כנודע, כי מה שאמרנו שהוא השם ב"ן, הנה הוא רק. בערך השם מ"ה דלעיל אות י"ט, שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב' דהפה, וכן בערך הב' חלקי פנימי וחיצון. דההתפשטות הא' דהפה, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, ובערך כ"ז הנה הוה החלק החיצון דההתפשטות הב' דהפה דענייננו. בבחי' שם ב"ן. אבל באמת הנה הוא עולם מלא שהוא עולם העקודים הכולל בתוכו כמה מיני שמות דעסמ"ב כולם במדרגות רבות אין חקר, וכנודע ופשוט.

והנה שימושו דאותו הב"ן, הנה הוא, כי הוא משמש ועומד לבחי' נוק' הכללית, לכל אורות הפה בכללן, ר"ל בכלל כל התפשטות הא' והב', שניהם יחד, אשר ההתפשטות הא', שהוא ע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח הנה הוא, האו"א הכלליים, והמ"ה דלעיל אות י"ט. הנה הוא הז"א הכללי. ועפ"ז הנה הוא. הב"ן דענייננו. הנוק' הכללית. אשר בה הוא כל הגילוים. ר"ל שכל גילויו דהמאציל א"ס ית"ש. אשר בכל עולם ועולם הנה הוא תמיד ע"י הנוק' דז"א. שהיא מלכות הכללי דכל עולם. וכן הוא בענייננו כי הנה כל גילויו ית"ש. אשר בכלל כל האורות דאח"פ. הנה הוא בהב"ן דענייננו שהיא המלכות הכללי של כולם. ובה הנה הוא כל ההתפשטות הב' דאורות הפה, אשר יצאו מהפה ולחוץ עד הטבור. שהוא כל עולם העקודים. והרי הוה כל גילויו ית"ש, אשר בהתהוות המציאות דכל עולם העקודים. רק בהב"ן דענייננו. שהיא הנוק' הכללית. דכלל כל העסמ"ב אשר בהתפשטות הא' והב' דהפה. וכן היא הנוק' דכללי כללות דכל האורות דהאח"פ. והוא כל עולם העקודים שהוא כולו בחי' הנוק'. בערך אורות החוטם שהוא כללות הז"א. ובערך אורות האזניים שהם כללות האימא. הגם שכ"א לעצמו. ר"ל הן האור דהאזניים והן האור דהחוטם והן האור דהפה הנה הוא כ"א עולם. מלא ושלם מכל הפרצופים כולם כללים ופרטים לאין שיעור וחקר וכנודע ופשוט.

והעיקר מה שנודע שכללות האח"פ, הנה הם בבחי' בינה וזו"ן. הנה הוא. מסיבת עומק הדברים. אשר בארנו לעיל סי' ב' אות ו' ז' ח'. כי הנה הם בסוד בינה וזו"ן שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ שאור האוזן הוא מבחי' האימא שבו ואורות החוטם פה הם מהזו"ן שבו וכמו שמתבאר שם ע"ש.

אמנם כ"ז הנה הוא. מה שנוגע לאורות הפה בכלל. שהוא כללות כל עולם העקודים. כי הנה הוא כולו בחי' נוק' הכללי לכל האורות דהאח"פ. ולכן הוה כל הגילוי דהאח"פ רק ע"י העקודים. כי כל הגילוים הוא לעולם רק ע"י הנוק' כנז'. וכן הוא עד"ז מה שנוגע לענייננו בפרט. והוא בענין הב"ן דענייננו, כי הנה הוא הנוק' הכללי שבאורות הפה עצמן, כי הב' חלקי דההתפשטות הא' דהפה. שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז

י״ח. הם בבחי׳ או״א דכללות הפה. והמ״ה הנ״ל אות י״ט. הוא בחי׳ ז״א דכללות הפה. והב״ן דענייננו הוא נוק׳ דכללות הפה. וכן הוא ג״כ הנוק׳ דכללי כללות דכל האח״פ [illegible]. והרי נתבאר לנו עכ״פ. שימושו דהב״ן דענייננו. כי הנה הוא משמש לבחי׳ הנוק׳ הכללית מכל וכל. ולכן הנה הוא גילויו דכל העקודים.

וכבר אמרנו כי מציאותו הנה הוא. מהמ״ה דלעיל אות י״ט (מתוקף ורבוי אורו כנ״ל) והרי נמצא כי גם המ״ה דלעיל אות י״ט. הנה הגם שהוא עצמו הנה הוא נעלם. כי הרי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל. עכ״ז הנה הוא מתגלה ג״כ תמיד. ע״י הב״ן דענייננו. והוו אותן המ״ה והב״ן. בסוד הוי״ה אדנ״י. שגילויו דהוי״ה ב״ה. הוא ע״י אדנ״י. והוא סתים וגליא (כמ״ש בספד״ל רפ״ד. ובזוה״ק ח״ג. ע״ג א׳. קמ״ו ב׳. קנ״ט א׳. רפ״ט א׳) כי הוא בעצמו סתים, ומתגלה ע״י אדנ״י. וה׳ בהיכל קדשו כנודע, ולכן הנה הוא השם מ״ה, הגם שהוא מלגו. וכמ״ש אליהו זל״ט. מלגו איהו. יו״ד ה״א וא״ו ה״א. דאיהו ארח אצילות. ר״ל שהוא פנימית כל האצילות וכל האצילות מתנהג עליו. והרי הוא רק בפנימיותו. ועכ״ז הנה נקרא הוא. שם המפורש. כנודע. והוא משום כי הרי הוא מתגלה ע״י אדנ״י. וכמ״ש הגר״א באד״א. דפוה״ח פ׳ תשא. בסוד מסוה משה. משא״כ השם ס״ג. הוא נקרא בשם שמא סתים. כמ״ש בתיקונים ריש תיקון י״ג. ע״ש בהגר״א. כ״ח ג׳. וכנודע ג״כ שהזו״ן הם הנגלים והג״ר הם נסתרות.

וכן הוא בענייננו. כי הנה המ״ה דלעיל אות י״ט שהוא הז״א הכללי עם הב״ן דענייננו שהוא הנוק׳ הכללי שהם כלל כל ההתפשטות הב׳ דהפה הנה הם בבחי׳ פרצופים נגלים. כי הרי המ״ה הנה הוא מתגלה ג״כ ע״י הב״ן. שהוא ממנו וכן הוא משפיע בו תמיד וכנז׳. ולכן הנה הוו המ״ה וב״ן שניהם בבחי׳ פרצופים הנגלים. והם כלל העקודים שהוא מהפה ולחוץ ומהפה ולמטה עד הטבור. משא״כ הע״ב וס״ג דלעיל אות י״ז י״ח שהם האו״א הכלליים אשר בכלל כל אורות הפה והם כלל כל ההתפשטות הא׳ דהפה הנה הם בבחי׳ פרצופים הפנימים. כי הרי הם נסתלקו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם מהפה ולפנים ומהפה ולמעלה עד החוטם. והרי הם לעולם נעלמים.

וזהו הענין ג״כ מה שנקרא ההתפשטות הא׳ בכלל כל הי׳ ספי׳ שבו בשם כתר. להתפשטות הב׳. כמ״ש הרב במטי ול״מ פ״ד ובכ״מ. כי הנה הוא נכלל כולו באחד. ועומד למעלה אצל השורש הפנימי. וכמ״ש הרב בפ״ד שם. וכנ״ל אות י״ז י״ח. והרי הוא כולו להתפשטות הב׳. בבחי׳ כתר המכתירו מלמעלה למטה. אמנם הנה עיקר עומק הדברים מ״ש הרב שכל ההתפשטות הב׳ הוא מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא׳ הגם שבאמת הנה הוה כ״א קומה שלימה בפנ״ע ונולדו זה מזה הנה עיקר עומק הדברים בזה הנה כתבנו בזה בחלק הביאורים. בשער העקודים פ״א אות א׳ ובכ״מ שם. וכן רמזנו זה ג״כ. כמה פעמים. בספרינו זה. לעיל בכמה מקומות. ודי בזה כעת.

והנה נתבאר לנו בסעיף זה. ענין מציאותו ושימושו דהב״ן דאות כ׳ דענייננו. ועתה נבאר ג״כ את יציאתו. ותולדתו. ומקורו מהיכן שנמשך ונולד ויצא וכן מקומו ותלייתו בהע״ב דאות ה׳. וכן יחודו באורות האזניים והחוטם. והתלבשם בו. בכללות ובפרטות. עם עוד איזה עניינים הנמשך לזה. עד יחודו באצילות. כי הב״ן הזה הוא תשלום כל העקודים שהוא שורש האצילות. וכמו שיתבאר כ״ז לפנינו בעהי״ת. למען שמו יתברך ויתעלה:

[סעיף ב׳]

הנה בענין יציאתו ותולדתו דאותו הב״ן דאות כ׳ דענייננו. הנה הוא באמת ענין אחד עם השם מ״ה דלעיל אות י״ט כי הרי הם שניהם בבחי׳ זו״ן. וכנ״ל בכל דברינו. והם שניהם לעולם ממקור אחד וממקום אחד. וכנודע בזו״ן דאצילות כי מתחילה הם כלולים במילוי יו״ד. שהוא ו׳ ד׳. ואח״כ בהי׳ שהוא ד׳ ו׳. וכן בסוד אופיע פסיעה דבר. בפ׳ בלק ר״ג ב׳. וכידוע כ״ז בדרושי תי

המ״ה דלעיל אות י״ט הנה שניהם יצאו ממקום אחד. והוא מהע״ב וס״ג דלעיל אות י״ז י״ח שהם כללות האור דהתפשטות הא׳ דהפה. והם בבחי׳ או״א לכל כללות האור דהתפשטות הב׳ דהפה שהם המ״ה דלעיל אות י״ט עם הב״ן דענייננו שהם בבחי׳ הזו״ן. כי הנה אחר ההסתלקות הא׳ דהע״ב וס״ג הנז׳. אחר שנסתלקו ועלו למקורם כנ״ל אות י״ז י״ח. והנה היה עלייתם שם בסוד מ״ן ונמשך להם תוספות אור ומוחין והולידו ע״י״ז את המ״ה וב״ן דענייננו.

והנה היה המשכת המוחין אשר לצורך לידת אותן המ״ה וב״ן שהם ההתפשטות הב׳. הנה היה ממקור יותר עליון מהמשכת המוחין אשר לצורך ההתהוות ולידת הע״ב והס״ג דלעיל אות י״ז י״ח שהם ההתפשטות הא׳. כי כן הוא לעולם שעיקר פתיחת המקור להנביעו דאור א״ס אשר לכל עולם הנה הוא מתגלה רק בעת ההתפשטות הב׳ דלכל עולם. והגם שההתפשטות הא׳ הנה הוא באמת ממדרגה יותר גבוה. אך הוא בא בצמצום ובמיעוט. כי הוא השורש עליון להתפשטות הב׳, ונעשה גילויו רק לאט לאט ובצמצום ובמיעוט. כדי שיוכלו לקבל. והוא מ״ש הרב בדרושי העקודים פ״ג כי היה ההתפשטות הא׳ רק בסוד נפש. וכן הוא נודע ג״כ. שגילויו הראשון ית״ש אשר לכל. הנה היה בהמלכות דא״ס. ולא נבחן בחי׳ אור א״ס המקיף. אלא רק לאחר שנעשה כל המציאות. והבן. והוא רחום יכפר. והנה כן הוא בענייננו כי הנה עיקר הנביעו דאור א״ס ית״ש. הנה לא נפתח ונתגלה. אלא רק בעת ההתפשטות הב׳ דוקא. והיה המשכת המוחין אשר לצורך כל ההתפשטות הב׳ ממקור יותר עליון מהמשכת המוחין אשר לצורך ההתפשטות הא׳. כי לצורך ההתפשטות הא׳ הנה היה כל המשכת המוחין רק מגילוי הרישא תליתאה דא״ק שהוא המ״ס שבו. ומהע״ב והס״ג דהמ״ס אשר לעיל בדברינו סי׳ א׳ אות א׳ ב׳. משא״כ המשכת המוחין אשר לצורך כל ההתפשטות הב׳ הנה היה מגילוי היחוד דרישא תניינא ג״כ. אוירא ובוצינא. שהוא הגילוי דאור הגנוז. שנתגלה הוא ג״כ לצורך תולדות האור דהתפשטות הב׳. והנה היה נמשך בההתפשטות הא׳. בעלייתו למ״ן. התוספת אור ומוחין לצורך תולדות האור דהתפשטות הב׳. מגילוי היחוד דרישא תניינא ג״כ. שהוא האור הגנוז כנז׳. אמנם הנה לא היה נמשך אותו התוספות אור להתפשטות הא׳. מהאור הגנוז בהדיא ובמכוון אלא רק באמצעית השורש פנימי אשר להם.

והענין הוא כי הנה כבר אמרנו כי כללות כל שורש הפנימי אשר להתפשטות הא׳ והב׳ דהפה. הנה הוא השם ב״ן אשר לעיל סי׳ ב׳ אות ח׳. כי הוא הא״א לכל האורות דהפה. והיינו כי הנה אותו הב״ן דאות ח׳. הרי הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב כלליים והע״ב והס״ג הכלליים שבו שהוא חציו העליון שבו. שמקומו הוא בא״ק מגבול הפה ולמעלה עד גבול החוטם, בפנימית פנימיותו. הנה הוא השורש פנימי ובחי׳ א״א להתפשטות הא׳ דהפה אמנם הנה עיקר יציאת והמשכת כל ההתפשטות הא׳ הנה היה רק מהמ״ה וב״ן הפרטיים שבאותן הע״ב וס״ג וכנ״ל אות י״ז י״ח. והרי הוו הע״ב וס״ג דהב״ן דאות ח׳ השורש פנימי והא״א לכל ההתפשטות הא׳ דהפה אלא רק ע״י המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם. אך המ״ה וב״ן הכלליים אשר בהב״ן דאות ח׳. שהוא חציו התחתון שבו אשר מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו. ומקומו הוא בא״ק מגבול הפה עד הטבור. בפנימית פנימיותו הנה הוא השורש פנימי והא״א, להתפשטות הב׳ דהפה. אמנם הוא כי הנה גם המ״ה וב״ן הכלליים הנז׳ אשר הם מהע״ב וס״ג הכלליים הנז׳ הנה היה יציאתם ולידתם אשר מהע״ב וס״ג. ג״כ רק ע״י המ״ה וב״ן הפרטיים שבהם. וע״י בחי׳ התפשטות והסתלקות וכמו שנתבאר כ״ז בדברינו לעיל סי׳ ב׳ אות ח׳ באריכה הכל באר היטיב ע״ש. והיה לידת המ״ה וב״ן הכלליים. ע״י הסתלקות המ״ה וב״ן הפרטיים הנז׳ ועלייתם למ״ן. וע״י קבלת אור ומוחין

מלמעלה למעלה. והנה נמוס דהמ"ה וב"ן הכלליים הנה הם לצורך ההתפשטות הב' דהפה. כי הרי הם השורש פנימי להתפשטות הב' וכנז'. לכן הנה היה קבלת האור והמוחין אשר קבלו המ"ה וב"ן הפרטיים בעלייתם למ"ן לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים. הנה היה קבלת האור והמוחין. מהגילוי דאור א"ס ובהגילוי דאור הגנוז. שהוא ע"י גילוי היחוד דתרין רישין אוירא ובוצינא שבא"ק.

והנה כאשר עלה ההתפשטות הא' דהפה בסוד מ"ן לצורך ההתפשטות הב' דהפה וכנ"ל. והיה עלייתו. בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' כי משם היה תולדתו וכנ"ל אות י"ז י"ח והנה קיבל אז תוספות אור ומוחין מהארת אותן האורות עצמן אשר היה נמשך שם. לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים וכנז'. הנה מהם קיבל ההתפשטות הא' דהפה ג"כ. לצורך לידת ההתפשטות הב' דהפה. והוא מה שאמרנו. כי המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי להתפשטות הב'. כי הרי מהמוחין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים. הנה מהם קיבל ההתפשטות הא' אור ומוחין ג"כ. לצורך לידת ההתפשטות הב'. אך עכ"פ הוא כי ההתפשטות הב'. הנה היה המשכתו ג"כ מאור רזא דא"ס ית"ש. אשר מגילוי היחוד דתרין רישין אוירא ובוצינא דא"ק. והרי יצא ההתפשטות הב' ע"י הגילוי דאור הגנוז. אמנם הנה היה רק ע"י אמצעית השורש פנימי שלו. כי הרי הגילוי אור דא"ס אשר קיבל ההתפשטות הא' לצורך לידת ההתפשטות הב'. הנה לא היה מהיחוד דתרין רישין בהדיא ובמכוון אלא רק ע"י השורש והעלמות דהמ"ה וב"ן הכלליים שהם השורש פנימי להתפשטות הב' וכנז'. ור"ל כי האורות והמוחין אשר לצורך ההתפשטות הב' הנה הם נאצלו מהשורש והעלמות דהמ"ה וב"ן הכלליים.

והנה כ"ז הנה הוא. בענין שורש המוחין. אשר להתפשטות הב'. כי הנה הם מהמוחין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים.

ועד"ז הנה הוא ג"כ בענין לידת ההתפשטות הב' וירידתה למקומה הנה היה כ"ז ג"כ רק בכח ושפעת אור דהמ"ה וב"ן הכלליים. והגם שלידת ההתפשטות הב' הוא מההתפשטות הא' כי ההתפשטות הא' הוא הא"א אליו אך הכל נעשה בכח ושפעת אור דהמ"ה וב"ן הכלליים כי הם הא"א אליו ומתפשטים ומתלבשים בו בכולו. וע"ד הא"א דאצילות בזו"ן. כי הנה המ"ה וב"ן הכלליים. הנה מקומם בא"ק הנה הוא, מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו. בפנימית פנימיותו, ובכחם ושפעם. הנה הוציא ההתפשטות הא' דהפה את ההתפשטות הב' דהפה. מהפה ולחוץ. שהוא הב"ן דאות כ' דענינינו, והתפשט הוא. מהפה עד הטבור מבחוץ. והמ"ה דלעיל אות י"ט. הוא התפשט כנגדו מבפנים. כי שניהם הם חלקי ההתפשטות הב' דהפה. זה מבפנים וזה מבחוץ. ובפנימית פנימיותם הנה מתפשט ומתלבש בחי' הא"א שלהם. שהוא המ"ה וב"ן הכלליים הנז'. כי הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' והא"א לכל ההתפשטות הב'. ולכן הם מתפשט ומתלבש בפנימיותו. וכל מה שנעשה בההתפשטות הב' הוא הכל מכחם ושפעם.

והנה נמצא כי כל כללות ההתפשטות הב'. הנה הוא קשור ומיוחד בהשורש הפנימי אשר אליו בב' בחי'. אחד בשורשו העליון. וכנ"ל שהמוחין דכל ההתפשטות הב'. הנה הם נאצלו מהשורש והעלמות. דהמ"ה וב"ן הכלליים. אשר נתגלה ונמשך לצורך מציאותם. בהמ"ה וב"ן הפרטיים. דהע"ב והס"ג הכלליים. שבהב"ן דסי' ב' אות ח'. בחציו העליון שבו. העומד מהפה דא"ק ולפנים ולמעלה עד החוטם. ומאותן השורש והעלמות דהמ"ה וב"ן הכלליים. אשר נתגלה לצורכם. בשורשם למעלה. הנה משם נאצלו המוחין דהתפשטות הב' דהפה, והרי קשור ותלוי ההתפשטות הב' דהפה. בהשורש הפנימי אשר אליו ובהא"א אשר אליו. שהוא המ"ה וב"ן הכלליים (דהב"ן דסי' ב' אות ה') בשורשם העליון אשר למעלה. והשני הוא. כי הרי אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' שהם השורש פנימי והא"א להתפשטות הב' דהפה הנה הם מתפשטים ומתלבשים בכל ההתפשטות הב' בכולו. כי הרי ההתפשטות הב' דהפה הנה מקומו הוא בא"ק מהפה עד הטבור. ושם הוא ג"כ המקום דכל המ"ה וב"ן הכלליים. הנז'. כי הרי הם חציו התחתון דהב"ן דסי' ב' אות ח' אשר מקומו הוא ג"כ רק מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו. בפנימית פנימיותו. וכנ"ל בדברינו סי' ב'. והרי מתלבשים אותן המ"ה וב"ן הכלליים בכל ההתפשטות הב' כולו בפנימית פנימותו, והרי נמצא כי הנה קשור ומיוחד ההתפשטות הב' בהשורש פנימי והא"א אשר אליו. בשני בחי', אחד בשורשו העליון אשר למעלה, והשני במה שמתלבש בו בכולו והרי הוא אחוד ואחוז בו ממש.

והנה אלו שני הבחי', הנה הם בסוד תלייא ואחיד, ע"ד שאמרו באד"ז רל"ב א' על ז"א עם א"א, ואמרו שם זעיר אנפין בעתיקא קדישא תלייא ואחיד, כי אלו ב' הבחי', הנה צורך הם, ע"פ מה שנודע. כי הנהגת הנסיי אשר בנסים נגלים. הם מא"א, והנהגת הטבעי ונסים נסתרים. הם מז"א. אמנם גם כל הנהגת הטבעי. הנה הוא סובב והולך באמת ג"כ. רק להכוונה התכליתית לתקן ולהעלות את הגבול עצמו לבלתי גבול. ולתקן ולזכך כל גוף לנשמה וכל חומר לצורה. כנודע בדברינו. וזהו ענין. תלייא כי ז"א תולה כולו בעתי"ק ועי"ז הנה יתוקן לעתיד כל הנהגת ז"א אשר עתה למדרגת א"א וסובב והולך כוונת כל הנהגת ז"א אשר עתה ג"כ רק להעלות אותו גופה לעתיד להנהגת א"א. וכן הוא עולה ומתתקן באמת בהעלם תמיד. שמתתקנים ועולים למדרגת א"א. והנה כ"ז נעשה. ע"י שא"א הוא מתלבש בו גם עתה בכולו ובהיות הכל הוא בכל. והוא ענין ואחיד. כי עי"ז הנה מתנהג ז"א גם עתה בהעלם תמיד רק ע"י א"א. כי הוא בפנימיותו ומנהיג אותו בהעלם תמיד להכוונה התכליתית.

ונמצא כי ענין ואחיד הנה הוא לצורך ההנהגה הנעלמה של עתה. וענין תלייא. הוא לצורך העילוי והגילוי אשר לעתיד. כי ע"י שא"א מתלבש בו ומסתתר בו. הנה מתנהג גם עתה הכל בהעלם. ע"פ כוונת מדרגת א"א. וע"י אשר למעלה הנה הוא קשור ומיוחד ותלוי הוא בא"א עצמו. הנה עי"ז יתעלה ויתגלה לעתיד. יחודם זב"ז, ויאר אז הכל באור דא"א.

והנה כל ענין הזה. דתלייא. ואחיד. אשר נתייסד באצילות בז"א עם א"א. הנה הוא. משורש השרשים שבענינינו אשר בעקודים. בענין ההתפשטות הב'. שהוא כללות הזו"ן דהעקודים ותלייא ואחיד ההתפשטות הב'. בהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דסי' ב' אות ה'. שהוא הא"א אשר אליו. וכנ"ל. ומזה הנה נמשך הסדר הזה. דתלייא. ואחיד. באצילות ג"כ.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דאות כ' דענינינו שהוא ההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט עד הטבור את יציאתו ותולדתו. וכן שורשו ומקורו ואחיזתו ותלייתו למעלה. כי יציאתו ותולדתו הנה הוא. מההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח שהם הא"א אליו. ושורשו ומקורו הנה הוא. בהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח' שהם חציו התחתון שבו. אשר מטבורו ולמטה. והוא השורש פנימי והא"א להב"ן דענינינו. והוא שורשו ומקורו. וכן בו הנה הוא תמיד אחיזתו ותלייתו. והיינו. כי אותו הא"א. הנה הוא מתלבש בו בכולו. שהוא מגבול הפה דא"ק עד הטבור שבו. בפנימית פנימיותו. והרי הוא אחוז בו הב"ן ממש. וכן הוא תלוי בו. בשורשו העליון. אשר למעלה מהפה. ולפנים מן הפה. והוא. כי הנה המוחין דהב"ן דענינינו הנמשך בהמ"ן. שעלו לצורכו הנה הם נאצלו ונעשו מהמוחין שבהמ"ן אשר עלו לצורך הא"א הנז'. והרי תלוי לעולם הב"ן הנז' בהא"א שלו. בשורשו העליון אשר למעלה, וכנ"ל בדברינו כ"ז.

והנה כל מה שכתבנו בסעיף זה בהב"ן דאות כ' דענינינו, וכן גם מה שנכתוב בו בעה"י בסעיף הסמוך. הנה הם ענין אחד עם אותן הדברים עצמן אשר כתבנו לעיל אות י"ט בהמ"ה וכמו שאמרנו לעיל. כי הם שניהם מציאות אחת. והם שניהם בסדר אחד מכל וכל. ועכ"ז הנה כתבנו בדיבור מיוחד בכ"א בפ"ע

בפנ״ע, כדי שיהא הדברים מבוררים ומאירים. ומה גם כי אין ביהמ״ד בלא חידוש.

[סעיף ג׳]

ועתה הנה נבאר ג״כ בהב״ן דאות ה׳ דעניינו. את מקומו בדיוק בהע״ב דאות ה׳ ואחיזתו בו בפרטות. והגם כי הרי כל מה שבארנו בו בסעיף הקודם בענין אחיזתו בהשם ב״ן דסי׳ ב׳ אות א׳. הרי הוא עצמו הביאור דאחיזתו בהע״ב דאות ה׳. כי הב״ן דאות א׳ הוא כולו עצמו רק חלק אחד מהע״ב דאות ה׳. שהוא בחי׳ הנוק׳ דז״א שבו אשר בה אחוזים ותלוים כל הד׳ שמות עסמ״ב אשר בכל הסי׳ ה׳ דעניינו כי אותו הב״ן דאות א׳ הרי הוא השורש פנימי והא״א לכולם וכנ״ל בדברינו. אמנם הנה עדין צריך ביאור גם על הנוק׳ גופא. את מקומה בו. ואיזה חלקים שהיא תופס בו. וממילא יתבאר לנו על כל הד׳ שמות עסמ״ב אשר באות י״ז י״ח י״ט כ׳ שבכל הסי׳ ה׳ דעניינו שהם כולם ממנה כי היא שורשם הפנימי כנז׳ הנה יתבאר לנו ממילא על כולם. את אחיזתם בהע״ב דאות ה׳ בדיוק. ולא עוד כי הנה יתבאר לנו בזה ג״כ. גם כל הד׳ שמות עסמ״ב דאור החוטם אשר לעיל סי׳ ד׳ שהם מהמ״ה שבסי׳ ב׳ אות י״ז שהוא סוד הז״א שבהע״ב דאות ה׳. הנה יתבאר בו עתה ג״כ איזה תוספות דברים עיקריים. בענין אחיזתו בהע״ב דאות ה׳. באיזה חלקים שתופס בו בדיוק. אשר לא כתבנו בזה לעיל סי׳ ד׳.

והענין הוא כי הנה כל הד׳ שמות עסמ״ב שבסי׳ ד׳ שהם מהמ״ה שבסי׳ ב׳ אות י״ז. שהוא סוד ז״א שבהע״ב דאות ה׳. עם כל הד׳ שמות עסמ״ב שבסי׳ ה׳ דעניינו שהם מהב״ן שבסי׳ ב׳ אות א׳ שהוא סוד הנוק׳ שבהע״ב דאות ה׳, הרי נודע הוא. כי הזו״ן הם מלבישים על הנה״י דא״א איהו בנצח ואיהי בהוד. ע׳ תקונים תיקון י״ח ל״ד א׳. כי ז״א הוא מהחסדים דהנה״י. והנוק׳ היא מהגבורות דהנה״י. וכן הוא שורשן ג״כ ביסוד ועטרה כנודע וכסוד צדיק כתמר יפרח. כמ״ש באד״ז רצ״ב א׳. אמנם הנה שורשן בפרטות אשר בהנה״י, הנה הוא. כי הנה ישנם בהנה״י י״ג בחי׳ פרטיות עשרה הם בנצח הוד, ושם, תרין כוליין, תרין ביעין, תרין שוקין. תרין ירכין. תרין רגלין. וכמ״ש הרב בשער השמות פ״ו. וג׳ בחי׳ הם ביסוד. שהם הג׳ פרקין שבו. וכמ״ש בפרצופי זו״ן פ״ג סמוך לסופו. כי התחלתו. אשר מבפנים להגוף. הנה הוא בהשליש תחתון דהת״ת שהוא מהטבור. על שתי הכליות כמ״ש הגר״א בתיקונים דף נ׳ ע״ד. והוא בבחי׳ פרק אחד. וחלק היסוד אשר מבחוץ להגוף הוא בבחי׳ פרק ב׳. והעטרה הוא בבחי׳ פרק ג׳. והרי הם י״ג בחי׳ בהנה״י. ובהם הנה נאחזים הזו״ן.

והנה כל אלו הי״ג, הם כולם נכללים ביסוד, אשר שם כלולים זו״ן, ביסוד ועטרה, כי הנ״ה הם השחקים שטוחנים מ״ן לצדיק וצדק וכלולים כל הי״ג ביסוד, ומהם הנה הוא סוד הי״ג ת״ד שישנם ביסוד ג״כ, ובסוד גדולה מילה שנכרתו עליה י״ג בריתות, כמ״ש האריז״ל, בטעה״מ פ׳ קדושים, ונודע הוא כי הי״ג ת״ד הם נחלקים לב׳ חלקים, ח׳ וה׳, ח׳ הם עד מזל עליון ושם כלול אבא ובו תלוי ונאחז ז״א. וה׳ הם עד מזל תחתון ושם כלול אימא. וכן שם הוא תליית ואחיזת הנוק׳.

והגם שבספד״צ פ״ב הנה מחלקם לט׳ וד׳. ואמר שם ארבע בלחודוי אסתמכו תשעה אשקיין לגינתא. והם א״ח ד׳ דאח״ד. א״ח לז״א וד׳ להנוק׳ (כנודע. וכמ״ש בתיקונים תיקון מ״ז. ל״ד ע״א. וע׳ זוה״ק ח״א רכ״ו ב׳, וח״ג ל״ג ב׳ ורל״ו ב׳). אך כ״ז הוא משום, כי הנה התיקונין דנוק׳. הנה הוא נמשך בה ג״כ רק מז״א ועי״ז הנה נשאר שרשה בו, והוא ענין העטרה, שהוא כתר דהמלכות. השורש שלה. והוא נשאר בו לעולם ולכן אין בה עצמה רק ד׳ תיקונין שהם תיקון ג׳ ה׳ ז׳ י״ב אותן התיקונין שאין בהם שערות כמ״ש הגר״א בספד״צ פ״ב. הגם שאחיזתה ושורשה אשר למעלה הנה הוא בה׳ תיקונים. והוא בכל הה׳ תיקונים עלאין שהאימא כלולה בהם. מהמזל עליון עד המזל תחתון.

וזהו ג״כ הענין. מה שהט׳ תיקונין דז״א הרמוזים בא״ח דאחד הנה הם רמוזים בב׳ אותיות. א׳. ח׳. משום שעיקרן מה ששייך לז״א עצמו. הוא באמת רק ח׳ תיקונין. והם הח׳ תיקונין אשר עד סוף מזל עליון שאבא כלול בהם. ומה שנתקן ונעשה בו ט׳ תיקונין. הוא משום שורש הנוק׳ שנשאר בו ועומד בו לעולם. ולכן הוא מרומז בו באמת באות בפנ״ע.

והנה התיקון ט׳ דז״א אשר הוא שורש הנוק׳. הנה הוא בא לו מתיקון י״ג דא״א המזל תחתון ונקה. והוא אשר מרומז בא׳ דאחד. כנז׳. והוא מ״ש בתיקונים סוף תיקון מ״ב. כי הא׳ דאחד הנה הוא כתר עלאה. ואמר כתר עלאה. ולא אמר כתר סתם. שהיה משמע על כתר דז״א שממנו מדבר שם. אלא אמר. כתר עלאה. ור״ל כי התיקון ט׳ דז״א המרומז בהא׳ דאחד. הנה שורשו הוא מהמזל ונקה. שהוא כתר עלאה. וכן אמרו ג״כ בזוה״ק. ח״א בסופו בהשמטות סי׳ כ״ב. רנ״ו ע״ב. כי א׳ ח׳ דאחד. הנה הוא מרמז על הט׳ תקונין עלאין. והא׳. הוא עתיקא סתימא דכלא. ור״ל על התיקון י״ג. ונקה. שהוא עתיקא דכליל לון ר״ל לכל הי״ג. כנודע. ואמר שם. זה לשונו. וכד מטי לאחד. אבעי ליה לכוונא. בא׳. על. סתימא עתיקא דכלא. וח׳. על. תמניא דרגין עלאין כו׳. וד׳ רבתא. אתדבקותא דכנסת ישראל כו׳. כד אתדבקא לאינון דרגין דלעילא דרמיזין בא״ח. כדין איהי רבתא כו׳ ע״ש.

והנה התיקון י״ג שהוא המזל תחתון. הנה הוא בסוד כתר מלכות. כמ״ש הגר״א בספד״צ פ״א בתחילתו בענין סוד המתקלא עש״ה. כי הוא כתר. משום שהוא עתיקא דכליל לון. וכמ״ש באד״ר קל״ד ע״ב. והאי דתליסר כליל להון כו׳ דהאי תקונא כליל כלא ר״ל שהוא כולל כל הי״ג תקונין דנפקין ממ״ס. שהוא א״א. והוא הכתר הכללי. ונקרא מלכות. משום דהוא כליל כלא ושליט על כלא ר״ל שכל הנהגת האצילות הוא ממנו כמ״ש באד״ז דף רפ״ט ושם רפ״ח ב׳. והתיקון הזה הנה הוא שורש המלכות הנשאר בז״א בעטרה שבו והוא שייך להמלכות. כי הוא שורשה העומד בז״א. ולכן הוא ט׳ תיקונין בז״א והוא א״ח דאחד ומרומז התי׳ ט׳ באות בפנ״ע כי עיקרן מה ששייך לז״א עצמו הוא רק ח׳ תקונין. והוא הח׳ דאחד. והם הח׳ תקונין אשר עד סוף מזל עליון הכלולים באבא. אבל התיקון הט׳. הוא רק שורש הנוק׳ שבו. והוא שייך להנוק׳. והוו ח׳ לז״א וה׳ להנוק׳. וכמו שהוא בא״א. שאבא כלול בח׳ תיקונין ואמ״א בה׳.

והנה במה שאמרנו כי התיקון ט׳ שבז״א השייך להנוק׳. הנה הוא בא לו מתיקון י״ג דא״א שהוא המזל תחתון. והוא כתר מלכות. כנ״ל. הנה יומתק לנו בזה מה שאמר האד״ר. קמ״א ע״ב. כי התחלת הנוק׳ הנה הוא מסיום הדיקנא דז״א. ואמר שם. באתר דתליין שערי דדיקנא כו׳ אתפשט כו׳ ואשתלף כו׳ ועבד גולגלתא דנוק׳. והוא מתיקון ט׳ דז״א. שהוא מתיקון י״ג דא״א. ע׳ הגר״א ספד״צ פ״ג. והוא ע״פ מה שאמרנו כי התיקון י״ג נקרא כתר מלכות. ע״ש שהוא שורשה ולכן היא נמשך ויוצא מסיום תיקון ט׳ דז״א משום שהוא מתיקון י״ג דא״א שהוא שורש המלכות.

אמנם הנה הענין מה שעיקרן דהתיקונין הם ח׳ לאבא וכן לז״א. וה׳ הם לאימא וכן להנוק׳ הגם שעיקר הז״א נודע הוא שהוא ט׳ ספי׳. ע׳ שער פרקי הצלם ובכ״מ. (כי הנוק׳ משלמת לעשר. אבל הוא עצמו הוא ט׳ ו״ק. וג׳ מוחין. כנודע). וכן הנוק׳ הוא עיקרה ד׳. כמ״ש בספד״צ פ״ד. וכן הם מפורשים. כי הם הו״ד דמילוי יו״ד. והד״ו שבצורת ה׳. וכנודע כ״ז.

אך הטעם הוא. ע״פ מ״ש הרב בשער א״א פ״י. כי הי״ג ת״ד הנה הם מתחלקים בשורשם בב׳ בחי׳. ח׳ וה׳. ח׳ הם מחכמה. ממלכות שבו עד הבינה שבו כי הב׳ ראשונים. שהם הכתר והחכמה שבו. אין יכולת בתחתונים לקבל הארתן. וה׳ הם. מהכתר. מהחסד עד הוד. כי מהכתר. אינם יכולים לקבל את כל הג״ר שבו. ומבואר שם. כי הח׳ דחכמה הם

למעלה והה' דכתר הם למטה יעו"ש, והנה זהו הענין מה שאבא הוא כלול בח' תיקונין, כי הם הח' דחכמה אשר הם למעלה ואימא בה' תיקונין, כי הם הה' תיקונים אשר מהכתר, שהם למטה (כי כל ענינה דאימא הוא ע"ש הכתר, וכן נקרא אהי"ה כמהו כמ"ש הגר"א בתיקונים דף מ"ו ע"ד, ע"ש), וכן הוא הענין בהזו"ן כי ז"א לוקח לעיקרו, ה' תיקונין, שהם הח' תיקונים שמחכמה, והה' תיקונים דהכתר, הם להנוק', כי שורשה היא משם, ובסוד אנ"י ואי"ן כנודע וכן הוא בתפילת אליהו זל"ט, כתר עליון איהו כתר מלכות ועליה אתמר מגיד מראשית אחרית, ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי שורש הזו"ן אשר בהי"ג ת"ד הנה הם ח' לז"א וה' לנוק'.

סעיף ד'

ובמעתה נחזור לענינינו, כי הנה אורות החוטם פה, שהם הד' שמות עסמ"ב אשר לעיל בכל הסי' ד' עם הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' ה' דענינינו, והנה הם תולדות המ"ה וב"ן דסי' ב' אות ז' ח', שהם סוד הזו"ן שבהע"ב דאות ה', שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ, והנה עומדים בו אותן הזו"ן בהנה"י שלו. שהוא שרשן ומשם הם יוצאים. והנה ישנם בהנה"י י"ג בחי' וכולם כלולים ביסוד. והם סוד הי"ג תיקונים. שישנם ביסוד ג"כ כל סוד הי"ג ת"ד. וכנ"ל. ובו הנה נאחזים הזו"ן. שהם המ"ה וב"ן שבסי' ב' אות ז' ח'. שהם השרשים פנימים דחוטם פה. והנה הז"א שהוא השם מ"ה דסי' ב' אות ז' עם כל תולדותיו. שהם אורות החוטם הנמשכים ממנו. הנה הוא לוקח מאותן הי"ג תיקונים הכלולים ביסוד. ח' תיקונים. ובהם הנה הוא אחיזתו ושורשו דכל המ"ה דאות ז' עם כל תולדותיו שהם הד' שמות עסמ"ב דכל הסי' ד'. ואלו הח' תיקונים. הנה הם הח' בחי' העליונים דהנה"י. היינו הב' פרקין עליונים דהיסוד. ושהם בחי' מגלה הוד. שהם תרין כוליין תרין ביעין שוקין. ומאלו הח' בחי' הנה הוא שורש השם מ"ה דאות ז' עם כל תולדותיו. שהם הד' שמות עסמ"ב שבכל הסי' ד'. והנה הם תלוים ועומדים על אלו הח' בחי' העליונים דהנה"י שבהע"ב דאות ה'.

אמנם ענין יציאתם מהחוטם הנה הוא כי הנה כבר בארנו לעיל בכמה מקומות. כי כל לידת המ"ה דאות ז' עם הב"ן דאות ח'. שהם הזו"ן שבהע"ב דאות ה'. הנה היה לידתה ע"י עליית נה"י בחג"ת ועי"ז הנה נשרשו שם לעולם. להיות אחוזים ג"כ בהחג"ת שלו. שהוא משבוה"ז דא"ק ולמעלה. הגם שעיקר תלייתם בו. הוא רק בהנה"י שבו שהם משבוה"ז דא"ק ולמטה. אך ע"י עליית נה"י בחג"ת שהיה לצורך מליאותם. הנה נשרשו שם לעולם להיות אחוזים בהחג"ת ג"כ. וזהו ענין יציאת תולדותם וגילויים מה שיצאו למעלה משבוה"ז שהוא דרך החוטם פה. וכמו שבארנו בזה לעיל סי' ב' ובכ"מ. והנה עי"ז. הנה נמצא ג"כ כי גם אחר שנתפשטו הנה"י למקומם. שהוא מהשבוה"ז דא"ק ולמטה. עכ"ז הנה נשארו פנימית הנה"י עצמם עיקרם ג"כ לעולם למעלה כי הרי בהם הנה אחוזים עיקרן דאורות חוטם פה.

והיינו, כי הנה אורות החוטם אשר הם מתפשטים מהחוטם עד החזה. הרי הם תופסים בא"ק ג' גבולים. מהחוטם עד הפה א'. ומהפה עד שבוה"ז ב'. ומשבוה"ז עד החזה ג'. ובהם הנה הוא כל הי' ספי' דאורות החוטם כי כל י' ספי' הנה הם בד' מדרגות כח"ב. חג"ת. נה"י. מלכות. והנה הם בהג' גבולים הנז'. היינו. הכח"ב שבו. מהחוטם עד הפה. החג"ת שבו. מהפה עד שבוה"ז. הנה"י שבו. משבוה"ז עד החזה. אמנם המלכות שבו. הנה היא מתלבש ומשתתף באורות הפה המתפשטים עד הטבור. והנה בתוך אלו הי' ספי' דהחוטם אשר הם מהמ"ה דסי' ב' אות ז'. הנה מתלבשים הח' בחי' העליונים דהנה"י הפנימים שבהע"ב דאות ה'. וכנ"ל. והוא בסדר זה. כי הכח"ב שבו הנה הם בהפרק עליון דהיסוד אשר מבפנים להגוף ובהב' כוליין שבימין ושמאל. והחג"ת שבו הנה הם בהפרק האמצעי דהיסוד אשר מחוץ להגוף ובתרין ביעין. והנה"י שבו הנה הנלה הוד הם נאחזים ותלוים בהב' שוקין דהע"ב דאות ה'. אך היסוד שבו. הנה הוא באמת אין לו שורש מיוחד במה לתלות. והוא ע"ד היסוד דז"א דאצילות שאין לו שורש מיוחד אליו. והוא נעשה רק בסוד תוספות. שנתוסף אור לאורכו מלמעלה. עי' נסירה פ"א ובכ"מ. ובזוה"ק בראשית ט"ז ב' וי"ז א' וע' שעה"כ ל"ה רע"א. וכן הוא עד"ז בענינינו באורות החוטם, שהם מהמ"ה דסי' ב' אות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה' הנה אין להיסוד שבו על מה לסמוך. והנה הוא נעשה ג"כ רק בסוד תוספות. כי נתוסף לאורכו אור מלמעלה למעלה. שהוא מהכתר העליון אשר בהי"ג ת"ד שבסוד אורות האזניים. וכמו שיתבאר למטה עומק הענין בזה. ונעשה היסוד שבו. ע"י תוספות אור מלמעלה. וע"ד שהוא בז"א דאצילות וכנז'.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו מכ"ז על הנה"י דהע"ב דאות ה'. כי הנה הגם שכל נה"י הנה הם רק מהטבור ולמטה. ור"ל שכל המליאות אשר מהטבור ולמטה עד סוף רגליו הנה הוא הנה"י שבכל פרצוף וכנודע. וכן הוא באמת גם בהע"ב דאות ה'. והטבור שלו. הרי הוא רק בגבול השבוה"ז דא"ק. כנודע בדברינו והרי הוו הנה"י שלו רק למטה משבוה"ז דא"ק. עכ"ז הנה ע"י עליית נה"י בחג"ת. כאשר עלו לצורך התהוות דהז"א שבו. שהוא השם מ"ה דסי' ב' אות ז'. הנה ע"י רוממות מעלת הע"ב דאות ה'. שלא ניכר בו חלוקי מדרגות כלל. ולא נמצא בו בחי' פרסא ה"ו להפסיק בו בין החג"ת להנה"י. הנה נשארו בו פנימית הנה"י. מושרשים לעולם למעלה במקום החג"ת שלו. שהוא למעלה משבוה"ז דא"ק. גם אחר שחזרו ונתפשטו הנה"י החיצונים למקומם. שהוא למטה מגבול השבולת הזקן דא"ק. וזהו מה שנמשכו ויצאו תולדות האור. דהמ"ה דסי' ב' אות ז'. שהם אורות החוטם. ויצאו הם ונתפשטו מהחוטם שהוא למעלה משבוה"ז. והם אחוזים ותלוים בהח' בחי' העליונים. דהנה"י כנ"ל. והוא ע"י פנימיותם שנשארו מושרשים לעולם. במקום החג"ת. גם אחר שנתפשטו החיצונית שלהם למקומם שהוא מגבול השבוה"ז דא"ק ולמטה וכנז'.

ולא עוד. כי הנה הפרצוף פנימי דהחוטם. והוא השמות ע"ב וס"ג. שבסי' ד' אות י"ג י"ד. שהם ההתפשטות הא' דאורות החוטם. אחר שנסתלקו ועלו למעלה. הנה עלו ונשארו הם. מהחוטם ולמעלה ולפנים. עד גבול האזניים. וכמו שכתבנו שם ע"ש. והנה הם אחוזים ותלוים. גם בהב' פרקין תתאין דחסד וגבורה דהע"ב דאות ה'. ובפנימיות השליש תחתון דהת"ת שבהע"ב דאות ה' אשר מהטבור שבו עד סוף הגוף שבו וכ"ז הוא כי ע"י עליית נה"י בחג"ת אשר עלו גם בהע"ב דאות ה' לצורך המליאות דהמ"ה דאות ז' שהוא בחי' הז"א שבו. הנה מפני רוממות מעלת הע"ב דאות ה'. הנה נשארו הפנימית דהתנה"י אשר גם מהטבור ולמטה. מושרשים לעולם בהחג"ת שבו. ולכך עומדים כל תולדות המ"ה דאות ז' שהוא אורות החוטם. אחוזים ותלוים לעולם בהחג"ת שבו ג"כ. ועומד ההתפשטות הא' אשר להחוטם. שהוא הפרצוף הפנימי שבו הנה עומד הוא גם למעלה מהחוטם ולפנים. ומגיע גם עד האזניים. שהוא בכל החלי תחתון דהשליש האמצעי דת"ת דהע"ב דאות ה'. הגם שעיקרו דכל המ"ה דאות ז' עם כל תולדותיו הנה הם רק מהטבור ולמטה דהע"ב דאות ה' שהוא משבוה"ז דא"ק ולמטה. ודי בזה.

והנה אומר עוד דבר אחד. והוא שייך לעיל בסמוך. בענין מה שאמרנו על היסוד דהמ"ה דאות ז' עם כללות אורות החוטם. שאין להיסוד על מה לסמוך והוא בא בסוד תוספות וכנ"ל. הנה עומק הענין הוא. כי הנה המקור אשר ממנו נובע ונמשך התוספות אור אליו. הנה הוא ע"פ דברי הרב בשער א"א פ"י בענין הי"ג ת"ד. שהם ח' מחכמה וה' מכתר. והח' דחכמה הם למעלה. והם ממטה למעלה. ממלכות עד הבינה. מלכות למעלה. ובינה למטה והוא בתיקון ח' נוצר חסד. והה' דכתר הם למטה. והם ג"כ ממטה למעלה. מהוד עד חסד. והוא בתיקון י"ג ונקה. ואמר שם

כי הנה עכ"ז הנה מתגלה שם היסוד דהכתר ג"כ והוא בבינה דחכמה, שהיא נוקבא דיליה, וכלול היסוד דכתר ג"כ בתיקון נוצר חסד, כי נוצר, הוא הבינה דחכמה וחסד הוא היסוד דכתר ע"ש, והרי עומד שם היסוד דכתר שלא לצורך הי"ג ת"ד עצמן כלל, והנה הוא לצורך שורש ומקור להיסוד דז"א, להיות מעיין נובע אליו, והוא עומד בבינה, נוצר חסד, שהיא נוצר אותו החסד בתוכה לצורך הז"א, וכאשר יצא ונעשה מציאות הז"א הנה ע"י הזווג דהב' מזלין, (עי' פע"ח ק"ש פ"כ עמידה פ' י"ד) הנה מתפשט ונמשך אור היסוד דהכתר שבתיקון ח' נוצר חסד, עד תיקון הי"ג ונקה, שהוא מגיע בראש ז"א, ומתרבה עי"ז השפע במוחין דז"א, ונמשך בו אור גדול בראשו, ומכח אור זה נתוסף בז"א ונתהווה בו בחי' היסוד שבו, כמ"ש הרב בנסירה פ"ח ע"ש, והרי נעשה היסוד דז"א בסוד תוספות, והוא מסוד היסוד דכתר עליון, שבתיקון ח' נוצר חסד, ונעשה ונמשך בו ע"י התיקון י"ג שהוא המזל תחתון ונקה, והוא ענין היסוד שהוא תלוי בדיקנא, ובסוד סריס אין לו זקן, כמ"ש הרב בנסירה ספ"ג, כי התהוותו הוא מהב' מזלין, נוצר ונקה וכנז', והנה נולד לנו מזה עוד עומק ענין אחד, כי הנה אמרנו לעיל בעי"ג, כי ענין הט' תיקונים דז"א, הנה עיקרן הוא בשייך אליו עצמו, הנה הוא באמת רק ח' תיקונים, וכמו אבא בכלליותו הוא רק בח' תיקונים, והתיקון ט' דז"א הוא רק ע"י שורש הנוק' שבו, והוא שייך אליה וכנ"ל, והנה כן הוא באמת גם בענין הט' ספי' דז"א כי עיקרן מה שהוא לז"א עצמו הוא רק ח' ספי', כי היסוד הנה הוא רק לצורך המלכות וכן הוא נכנס כולו בה, וכמ"ש הגר"א בתיקונים ריש תיקון מ' דף פ"ט ע"ב, כי כל האברים משמשים בו כ"א לתשמיש מיוחד שהוא אליו עצמו, לבד היסוד שכל מציאותו הוא אינו אלא בשביל הנהר, ולכן נקרא הוא ג"כ נהר, ור"ל כי הנהר, הוא עיקרו ע"ש הדעת כי הדעת בו חדרים ימלאו, ועיקרו דהדעת הוא לצורך היסוד שהוא הזווג, ובסוד והאדם ידע כו', וידע אדם כו', ולכן נקרא היסוד ג"כ נהר, כמ"ש ברע"מ פנחס רמ"ז רע"א, והוא ע"ש הדעת והזווג, כי עיקרו הוא רק בשביל זה, וכמ"ש הגר"א עוד בזה בתיקונים תיקון כ"ד דף ק' ע"ג ע"ש וכן אמר ג"כ בספד"צ פ"א דף ג' ע"א כי היסוד הוא רק לתיקונא נוק' ע"ש והרי הוא כל היסוד עיקרו רק להמלכות, אבל ז"א עצמו הנה הוא רק ח' ספי', ולכן בא לו היסוד ג"כ רק בסוד תוספות, כי הוא רק להמלכות, וכן הוא בהט' תיקונים כי מה שהוא אליו עצמו הנה הוא רק ח' תיקונים, והתיקון ט' הוא רק ע"י שורש התיקוני נוק' שבו, והוא בעטרה שבו וכנ"ל, והרי הוא היסוד והעטרה, שניהם להמלכות, היסוד הוא בו, לצורך המלכות, אבל עכ"פ כי הוא בו עצמו ושייך אליו אך העטרה הוא רק שורש המלכות שבו, ושניהם נעשים בו רק בסוד תוספות.

והם שניהם הנה הם בסוד מגדל הפורח באויר, כי הם בין ז"א להנוק', כי הז"א עצמו הוא רק ח' כנ"ל, אך ע"י היסוד שנתוסף בו לצורכה, נעשה בן ט', וכן הנוק' עצמה, היא רק ד', שכן הוא מקומה בהתנה"י, והוא הד' דאדנ"י, וכן היא הד' אותיות אדנ"י שהוא בסוד אנ"י ואי"ן אך ע"י שורשה שבו בסוד העטרה, כתר מלכות, נעשית ה', והוא הה' תתאה דהוי"ה והרי הוא היסוד והעטרה שניהם יחד בסוד מגדל הפורח באויר כי הם באויר, בין הז"א להנוק', כי עיקרו דהז"א הוא רק ח', ועיקרה דהנוק' הוא רק ד', ועי' בסוד מגדל הפורח באויר במאמרי רשב"י דף נ"ג א' ודף נ"ה רע"א, ושם ושם מבאר אותו, על יסוד דא"א ועל יסוד דבינה, ועי' עוד בלק"ת פ' ויצא שמבאר שם, על יסוד דז"א ומשום שאין לו על מה לסמוך, אך ע"פ דברינו הנה הוא משום שהוא בין ז"א לנוק', לא מעיקר הז"א שהוא רק ח', ולא מעיקר הנוק' שהיא רק ד', והרי הוא עומד בין השמים ובין הארץ, שהוא בין הז"א להנוק' והוא מגדל הפורח באויר, אמנם עכ"ז הנה בבחי' תוספות הנה הוא אחוז בשניהם, ובסוד הכתוב, כי כל בשמים ובארץ, ואמרו בזוה"ק בראשית, ל"א סע"א ופי' פינחס רנ"ז סע"א, כי כל, דא צדיק, בשמים דא תפארת, ובארץ דא כנסת ישראל, וכמו שמתרגם יונתן בן עוזיאל, דאחיד בשמיא ובארעא, והנה כ"ז נעשה בו בסוד תוספות, ומסוד היסוד דכתר עליון וע"י ב' מזלות נוצר ונקה וכנ"ל

סעיף ה'

והנה בדברינו הללו הנה יתבאר לנו דיבור אחד מדברי הרב אשר המפרשים נתקשו בו, והוא בנסירה ספ"ה, בהמ"ק שאמר שם הרב, זה לשונו, ודע כי עד שלא נתהוו זו"ן פב"פ ונעשה סוד אצילות עד היסוד לא נתגלה ג"כ מציאת הדעת עליון שבין או"א ולכן לא נזכר הדעת בכלל הי' ספי' כו' ע"ש, ובע"ח הוא הלשון משובש וגם מורכב שם שני דבורים יחד ועי' שער"ק דף מ"ג ע"א כי שם הוא כהוגן וכן בזוהרק"י דף י"ז ע"ב וכבר בארנו כל הדיבור כולו בחלק הביאורים, בשער מטי ולא מטי פ"ד אות כ"ב ע"ש אמנם נחזור עתה רק על ביאור הלשון הנז', כי הנה הוא ע"פ עומק הדברים שבעלינו כאן בעניינו, שאמרנו, כי נעשה היסוד דז"א רק בסוד תוספות, והוא נמשך מהיסוד דהכתר עליון אשר בהי"ג ת"ד, ע"י היחוד דנוצר ונקה שהם הב' מזלין, ונודע הוא כי המזלין הם נעשים לבחי' דעת המכריע בין או"א, כי מתפשט אורם ומתלבש באו"א ונעשה בהם לבחי' דעת המכריע, והוא הדעת שבין או"א הנזכר בכמה מקומות בשער א"א פ"ז ובשעה"כ דף ל"ה רע"א, ובשער רוח הקודש דף י"ד ע"ב בהשמטות שבסוף הספר שם, וכן הוא כאן בעניינו, בלשון הדבור הנז', שאמר, מציאת הדעת עליון שבין או"א, וכ"ז הרי הוא לכאורה נגד הידוע, שהדעת עליון, שהוא המזלין, הוא אינו בין או"א, אלא שהוא חופף עליהם מבחוץ, וכמו שהעליתי בזה בע"ח דפוס ווארשא תרנ"א בשער א"א פ"ז בהגה"ב שם אות ה' ע"ש הנדפס בשמי, אמנם הנה כבר הארכתי בזה לעיל כלל ח' ענ"ב אות ב' ע"ה, והעליתי שם, כי הגם שבאמת הוא, שעיקר המזלין הנה הם רק בבחי' מקיפים על או"א, ואו"א מתכסיין בהון, אך הנה מתפשט אורם ג"כ תמיד באו"א, בתוכם ובפנימיותם, והוא הדעת המכריע בין או"א, הנזכר בכל מקום, והוא זולת הדעת אשר לאבא עצמו ולאימא עצמה וכמ"ש בשער השמות פ"ז ועי' בכללי הו"ג אות י"ד י"ז י"ח ובשעה"כ דף ל' ע"ד ובכ"מ, אלא הוא הדעת אשר בין אבא לבין אימא, המכריע ביניהם ומייחדם, ונמשך בהם אותו הדעת תמיד ג"כ רק מהמזלין המקיפם, כי נכנס אור המזלין בתוך או"א ג"כ ומתפשט ביניהם, והוא הדעת המייחדם,

והוא מה שאמרו באד"ז דף רפ"ט ע"ב, אתאחידו ג' רישין עלאין, תרין רישין, (ר"ל או"א), וחד דכליל לון, (ר"ל הדעת המייחדם כי על ידו הרי כלולים שניהם יחד לאחד), ובמזלא תליין ואתכלילן ביה כי המזלא הוא מקיפם מבחוץ וממנו הם יונקים והם תלוים עליו ונכללים בו והמזלא מכסה עליהם, אלא לבד זה הנה הוא מתפשט בתוכם ג"כ, שהוא בין אבא לאימא וכדי להכריע ביניהם ולייחדם.

והנה אותו אור הדעת שאמרנו שהוא המייחד את או"א הנה הוא נמשך מאור היסוד דהכתר עליון אשר הוא בהתיקון ח', שהוא המזל עליון, נוצר חסד כנ"ל, וע"י היחוד דנוצר ונקה, הנה מתפשט ונכנס אור היסוד דהכתר, באו"א ונעשה בהם לדעת המייחדם, ומהם, בסיוע דהמזל ונקה המגיע עד רישא דז"א הנה מתפשט אותו אור היסוד ג"כ, בראשו דז"א ונתוסף בו ומתרבה אור המוחין שלו, ומתפשט ונתהווה עי"ז, בחי' היסוד שבו, וכמ"ש הרב בנסירה פ"ח, והרי נעשה מהיסוד דהכתר עליון הן מציאת הדעת אשר בין או"א והן מציאת היסוד דז"א, והנה הם נמשכים ונעשים שניהם כאחד, הדעת שבין או"א והיסוד דז"א, ושניהם הם מהיסוד דכתר עליון, ונעשה כ"ז ע"י היחוד דנוצר ונקה, והוא הענין דכפיפת כראש שאמר הרב בנסירה פ"ח שהוא סוד זווג דהמזלין, הרמוז בדברי הרב בשעה"כ ד' ל"ב ע"א וכן בפע"ח שם פ' י"ד,

והרי נעשה הדעת שבין או"א והיסוד דז"א, שניהם, מהמזלין ושניהם הם מאור היסוד דהכתר עליון, העומד במזל עליון, נוצר חסד, אחר שמתפשט בהמזל תחתון ונקה, אך עכ"פ הוא כי שניהם הם ממקום ומקור אחד וכן נעשים שניהם בעת אחד, וזהו שאמר הרב בהדיבור הנ"ל אשר בנסירה ספ"ח בהמ"ק וכן בשעה"ק דף מ"ג ע"א, כי כאשר עדיין לא נאצל מציאת היסוד בז"א, הנה לא היה נגלה עדיין ג"כ בחי' דעת המכריע בין או"א, כי שניהם נעשו כאחד מאור היסוד דהכתר עליון המתפשט מהמזל עליון להמזל תחתון ונמשכו שניהם כאחד ע"י הזווג דהמזלין.

והנה הם שניהם נעשו בסוד תוספות, ולכן לא נמנה ג"כ הדעת בכלל הי' ספי', כי הוא אינו בפנ"ע כלל אלא או שהוא כלול בהמזלין או שהוא כלול באו"א, משא"כ היסוד דז"א כי הנה אחר שיצא ונעשה, הרי הוא למטה, והוא מיוחד ועומד במציאות בפנ"ע,

והעיקר הוא, כי כל מה שהוא בסוד תוספות הנה לא נחשב במנין הספי' כי לא היה בעולם הנקודות וכן הוא מסתלק בעת הפגם ולכן הוא כי הנה באשר כי או"א קודם התיקון הנה היה חסר בהם אותו הדעת המייחדם, כי הוא כרזא דמתקלא אשר לא היה בעולם הנקודות וע"ז הנה לא היו או"א משגיחין אפין באפין, כמ"ש בספד"צ פ"א, וכן הוא מסתלק עיקרו בעת הפגם כי ממנו הוא הזווג שלים שחסר עתה ונפסק מעת החורבן, ולכך לא נמנה הדעת במנין הספי', משא"כ היסוד, שהוא משמש, פנימי וחיצון, שלים ולא שלים, כי הכל צריך לצאת דרך בו, ע' מ"ן ומ"ד דרוש ד' ופנימית וחיצונית דרוש י' והוא עיקר קיום העולם, אות ברית עולם, לכן הנה יצא הוא באמת לעיקרו בעולם הנקודות ג"כ, והתוספות שאמרנו בו, שנעשה גם בו לאחר התיקון הנה הוא רק, לפנימיותו, שהוא לאור הפנימי שבו, שעולה עד המוחין, והוא מיוחד בהדעת רזא דמתקלא. וסליק עד מוחא עלאה, כמ"ש בסבא משפטים דף ק"י, ובדברי הרב בשביה"כ פ"ג ע"ש, וזה אשר בא לו ג"כ רק בבחי' תוספות בעת התיקון, והוא בא לו ביחד עם הדעת אשר בין או"א וכנז', כי הם שניהם ממקום ומקור אחד שהוא מהיסוד דהכתר עליון ומהזווג דהב' מזלין. אבל כלי היסוד והחיצונית שבו הנה זה יצא גם בעולם הנקודות למציאות בפנ"ע, וכן הוא עומד במציאות בפנ"ע לעולם גם אחר התיקון, כי זווגו הוא רק לפרקים, ולכן נמנה היסוד מכלל הי' ספי', משא"כ הדעת, כי הנה הגם שהדעת החיצוני הנה הוא יצא ג"כ בעולם הנקודות כי הוא מלך הראשון בלע בן בעור, אמנם לאחר התיקון הנה אין גילוי לו לעולם בפנ"ע כי הוא תמיד בפנימית כל ספי', אשר כ"א הוא כלול מחו"ג והוא בפנימיותו המייחד כל חו"ג, ואין לו מציאות בפנ"ע כלל, ובפרט הדעת הפנימי אשר מרזא דמתקלא, אשר על ידו הוא כל הזווגים, והוא היה חסר בעולם הנקודות והוא בא רק בסוד תוספות לאחר התיקון לבחי' הדעת המייחד את או"א, וכן הוא ג"כ כל אור הפנימי דהיסוד אשר זווגו הוא רק לפרקים, וכן ביחוד דאו"א הנה חסר עתה הזווגא שלים, וכ"ז הוא משום שהוא היה חסר בעולם הנקודות ולכן משום כ"ז הנה לא נמנה הדעת בכלל הי' ספי'.

הנה כ"ז הוא מה שנוגע לביאור הלשון שבדברי הרב אשר בנסירה ספ"ח, כי הוא ע"פ מה שהעלינו כאן, בענין היסוד דז"א, את שרשו ומקורו, כי הוא משורש אחד עם הדעת אשר בין או"א, ולכן הנה הם תלוים זב"ז, וכן הנה העלינו ג"כ, כי מה שנודע, שז"א הוא ט' ספי', וכן הוא נתקן בט' ת"ד, והוא א' ח' דאחד, הנה עיקרו גופה, הוא באמת רק ח' ספי', וכן בהת"ד הנה מה ששייך אליו עצמו, הוא ג"כ רק ח' תיקונים, ולכן הוא, כי הא' ח' דאחד הרמוז על זה, הנה הם בב' אותיות כי מה ששייך אליו עצמו הוא רק ח' ספי' וח' תיקונים, והוא הח' דאחד, אבל הספי' ט' והתיקון ט', הוא שייך להנוק', והם עומדים בו, משום שכל קבלתה הוא ממנו והיא מיוחד עמו,

והוא הא' דאחד, וכנ"ל כ"ז בסעי' ג' ד'.

[סעיף ו']

והנה מלא לנו מזה ג"כ, כי הזו"ן הנה הם מרומזים בכל הי' אותיות כולם, אשר מא' עד י' כי **הי'**, הוא על כללות שניהם, כי היא מלאות לעשר כנודע, **והט'**, הוא על יחודם בו, והוא הח' דאחד וכנז' **והח'**, הוא על עיקרו השייך אליו והוא זולת היסוד כי הוא משמש להמלכות והוא שייך אליה כנ"ל, וכן מרמז הח' ג"כ על יחוד שניהם, הוי"ה אדנ"י משולבים יאהדונה"י, כי חיצוניותו הוא ח', והוא זולת היסוד וכנ"ל סעי"ד, ובפנימיותו הוא ג"כ ח' והוא ע"י יסוד המייחדם, שהוא ע"י הדעת הפנימי, ואז הנה הוא ח', ע"ש הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י משולבים, ז' הוא על כללות הז"ת, ו' הוא ע"ב הו"ק והיא כלולה אז עמו בסוד פסיעה לבר ובסוד העטרה, בעיבור וכן באחורי הת"ת, ביניקה, ה', הוא ג"כ על כללות הי' ספי' שהם חמש כנגד חמש, כמ"ש בספר יצירה פ"א, והם ה' חסדים וה' גבורות, וכללותם הוא ה' כי נכללו שניהם יחד כ"א כלול מחו"ג, ד' הוא על כלילותם בחגת"ם, שהוא בבחי' קטנות שבהם ז"ת, וכלילותם בחבת"ם, בגדלות שהם י' והוא הד' אותיות דשם הוי"ה ב"ה, ג' הוא על כללות הי' ספי' דזו"ן שבהם כלולים בג' קוין, כף זכות וכף חוב, ומכריע, והוא רזא דמתקלא שורש סוד של שם י"ב ע' הגר"א ספד"צ בתחילתו, ב' הוא זו"ן שהם ד' פרצופין והם כלולין באחד והוא באות ב' שהוא אות אחד, וכן הם ב' שמות הוי"ה אדנ"י, והם משולבים באחד, יאהדונה"י, והוא ע"י אור א"ס המייחדם, וזהו מה שנברא העולם באות ב', אמנם הנה היה כל הבריאה רק ע"י האור הגנוז שהאיר בו, שהוא האור דיום ראשון, והוא הא' דאנכי, בענין אמר הקב"ה לית בי יהודא (שהוא היחוד דהוי"ה אדנ"י) אלא בך, כמ"ש בזוה"ק ח"א, ג' רע"ב, כי היחוד דהוי"ה אדנ"י הוא ע"י אור א"ס הנתגלה בהאור דיום ראשון, שהוא הא' דאנכי דמתן תורה, ולכן אמר הקב"ה לא' לית בי יהודא אלא בך, כי על ידו הוא היחוד דהוי"ה אדנ"י, והרי נמצא עכ"פ כי מה שנתגלו באות ב' לדו פרצופים הנה הם נכללים באות א' לאחד ועכ"פ הוא כי הנה רמוז הזו"ן באות הא' ג"כ היטב, כי בו הנה הוא כלול כל יחודם.

אמנם הנה עיקר עומק הענין דכלילות הזו"ן באות הא', הנה הוא ע"פ סוד הדברים שכתב הגר"א באד"א פ' תשא, בסוד מסו"ה משה, כי הנה הוא בסוד כתיבת וקריאת השם בנקודותיו, שהוא בניקוד צבאות, שב"א קמ"ץ חולם, שהוא קריאת שם אדנ"י, שמספרו ס"ה, והניקוד הנז' הוא מ"ו, והוא סוד מסו"ה ס"ה מ"ו שמספרו קי"א, כמספר אות אל"ף במלואו, וכן השם המפורש, שהוא בשם מ"ה, בניקוד חולם צירי קמץ צירי, הרי מספר הניקוד הוא ס"ו, ועם השם עצמו שהוא מ"ה, הרי ג"כ מסו"ה קי"א, כמספר אל"ף במילוי, והרי כולו הא' את הזו"ן בשני בחי', אחד בשם המפורש אשר הוא בז"א אשר בזה הנה היא כלולה בו, בבחי' אחרונה, והשני, בהשם אדנ"י, אשר בה, אשר בזה הנה הוא כלול בה, וה' בהיכל קדשו והרי כלולים שניהם בא', בסוד כוונת וקריאת השם, והוא ג"כ ההוראה על יחודם בו וכנז', והרי נתבאר כלילות הזו"ן בכל אות ואות אשר מא' עד י'.

וכן הוא ג"כ אח"כ מהאות כ' עד סוף כל הכ"ז אותיות דהמנצפ"ך הכפולות, הנה שם הם חוזרים ונכללים ג"כ, והיינו כי מכ' עד ק', הנה שם הם חוזרים ונכללים ג"כ והיינו כי חוזר אותו הכלילות עצמו. על ההוראה איך שכ"א הוא כלול מי', ומתחיל מאות ב' כי הא' הנה אדרבה הוא שהוראתו הוא לעולם על כלילותם באחד וכנז', אך מאות ב' הנה חוזר אותו הכלילות עצמו שבאות ב', אשר שם בא ההוראה על זו"ן שהם דו פרצופים, וכנ"ל, הנה חוזר אותו הכלילות עצמו, באות כ', להורות, שכ"א הנה הוא כלול מי' ספי'

פרטיות שהוא מכתר עד מלכות, והם כ' ספי' ומרמז הכ' על הזו"ן, שהם שני פרצופים שלימים, כ"א בי' ספי' גמורים ר"ל בכל חלקי אבי"ע שבכ"א, כמ"ש הרב בפרצופים דרוש ז', וענין מה שהזו"ן הם מרומז בכ' שהוא כ' כפופה, כתב המקדש מלך בפ' פקודי רנ"ד סע"ב, כי הזו"ן הנה הם אינם מתפשטים למטה שלא ינקו החיצונים מהם, וע' לק"ת פ' חיי שרה בפסוק לספוד לשרה ולבכתה ע"ש, ועכ"פ הוא כי האות כ' הוא מרמז ג"כ על כלילות הזו"ן, והוא כי מה שנכללים באות ב' באחדים הנה הם חוזרים ונכללים באות כ' בעשיריות וכנז', ל', הנה הוא על כלילותם בהג' שאמרנו שהוא בסוד המתקלא, ימין ושמאל ומכריע, איהו בגלא ואיהי בהוד, ויסוד דא"א הוא מייחד בניהם וכמ"ש הגר"א בספד"צ בתחילתו הנה ע"ז הם חוזרים ונכללים באות ל', נהורות שכ"א מהג' קוין דהמתקלא הנה כלול כ"א מי' והם ג' הויות והנה הם ג' הויות דמלך מלך ימלוך, כי בז"א שהוא כלל האצילות שהוא קודם הבריאה, הנה שם הוא מלך בקמץ, וע"ד שיסדו, אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא וע"י המכריע המייחדם, הנה הוא ההוה והוא ה' מלך בסגול וכמו שיסדו, לעת נעשה בחפצו כל אזי מלך שמו נקרא, אבל בתיקון המלכות דלעתיד, שתהיה עטרת בעלה, ע"י שתעלה אז בבינה, כמ"ש בספד"צ בסופו, קרן ביובלא אתעטר, ור"ל כי עתה הנה היא בעטרה דז"א, ואיהי מאנא תחותיה (ע' רע"מ תרומה קנ"ה ע"א ובמאמרי רשב"י שם) אבל לעתיד תעלה בעטרה דאימא ותהיה עטרה על רישיה והוא באלף השביעי דאתחרב כלא, וחד חרוב, ואז לבדו הוא ימלוך נורא, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא, ועכ"פ הוא כי הוראת האות ל' הנה הוא, על הוראת המתקלא שבאות ג', שכ"א הוא קומה שלימה מי' ספי', והג' קוין הם ג' הויות, והם הג' הויו"ת דמלך מלך ימלוך, בעבר והוה ועתיד כנז'.

אמנם מה שאמרנו, כי ה' מלך בקמץ הרמוז ברזא דמתקלא הנה הוא על ז"א שהוא כלל האצילות, שהוא קודם הבריאה, ועל זה הוא ה' מלך בקמץ, שהוא בעבר, והוא ע"ד שיסדו אשר מלך בטרם כל יציר נברא, הרי כ"ז צריך ביאור כי איך שייך תואר מלך על קודם הבריאה הרי אין מלך בלא עם ולא אדון בלא עבדים.

ואין להרהר, על תואר מלכות דא"ס הנזכר בכמה מקומות כי הנה הוא על פי מה שבארנו לעיל כלל ד' ענ"ג וכלל ו' ענ"ה, כי הנה כל גילוייו ית"ש אשר מאמיתתו הנעלמה ולמטה עד סוף האצילות הנה הוא הכל רק, אור המלכות דא"ס, אשר ירד מגילוי לגילוי, עד סוף המלכות דאצילות, וכל שינוי המדרגות והשמות אשר מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות, הוא הכל רק ע"י הצמצומים אשר מכל עליון להתחתון אשר ע"ז הוא כל הכלים והתלבשות והמסכים, ומזה הנה הוא כל שינוי המדרגות וכל שינויי הפרצופים כולם, אבל העצמות שבכולם חד הוא מהמלכות דא"ס עד סוף המלכות דאצילות, אלא שנחית מדרגא לדרגא ע"י הצמצומים כנז' אבל האור הוא כולו חד, שהוא גילוי דא"ס ית"ש, שנתגלה באור המלכות, כדי למלוך על כל המעשים, והרי הוה המלכות דא"ס, ענין אחד ותואר אחד עם המלכות דאצילות שהוא המציא את העולמות בי"ע ולמלוך עליהם, והרי הוה כל תואר מלכות משום שהוא ית"ש מלך עולם על כל הנבראים כולם.

אך בעניננו אשר אמרנו, כי ה' מלך אשר הוראתו הוא על העבר הנה הוא על קודם הבריאה וכן מה שיסדו בהשיר ושבח של אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא (ונמצא כתוב כי רב שרירא גאון ורב האי גאון מפליגים בשבח השיר הזה) הנה כ"ז בודאי קשה הרי אין מלך בלא עם ואיך שייך תואר מלך על קודם הבריאה.

אמנם הוא, הנה כוונת התואר דמלכותו יתברך, על קודם הבריאה וכן התואר דמלכותו יתברך אחר כלות הכל, הנה הוא על הוראת השבח והתהילה, על שהוא ית"ש הנה רק הוא לבד סיבת הכל וכן הנה רק הוא לבד תכלית הכל (ע' מורה ח"א פ' ס"ט וח"ג פ' י"ג) כי כ"ז הנה הוא מכוון בתואר מלכות, כי הנה עיקר לשון מלכות הנה הוא ע"ש המלכה ועצה וכמ"ש נחמיה ה' ז' ויימלך לבי עלי, וכן דניאל ד' כ"ד, מלכי ישפר עליך, ותואר ה' מלך, בסגול שהוא בהוה, הנה הוא, ע"ש, שהוא ית"ש בהמלכתו ועצתו הנה הוא משגיח בכל ומנהיג את הכל תמיד והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, והרי נעשה הכל תמיד בהמלכתו ועצתו, וכן הנה נמשך ממילא אחר זה ג"כ בכוונת מלך שליט ומושל ואדון הכל, דאל"כ הרי אפשר להיות מניע ח"ו לעצתו, ע"י זולתו ח"ו אבל מאחר כי רק לה' המלוכה ואל עצתו גזרתו וכל אשר חפץ עשה הרי נמשך לזה ג"כ שרק הוא השליט ומושל ואדון הכל, אך עיקר כוונת דתואר מלוכה הנה הוא על המלכה ועצה, וה' מלך בהוה הוא על שהוא ית"ש לבד מנהיג הכל תמיד, ר"ל כל פרטי המציאיות דהדצח"ם כל כחותיהם וכל פעולתם, כל מה שהם עושים בכל משך ימי צבאם, הנה הוא ית"ש העושה ועשה ויעשה לכל המעשים, כי הוא נשמה לנשמה לכל, וכמ"ש בזוה"ק וירא ק"ג ע"ב, בגין דאיהו נשמתא לנשמתא רוחא, לרוחא כי הוא ית"ש הנה הוא הנשמה לנשמה לכל הכחות והפעולות כולם בהוה תמיד והרי הם כולם בהנהגתו, ועל זה הוא התואר דה' מלך.

וכן הוא עד"ז התואר דה' מלך בקמץ שהוא בעבר ור"ל על קודם הבריאה הכוונה הוא ג"כ על המלכה ועצה שהיה נמלך ונתיעץ על הבריאה לבראתו, והמלכתו הזה הנה הוא עצמו סיבת כל הבריאה, וכמ"ש קדוש ה' בשיר היחוד יום ג', יכולת ה' בחפצו קשורה, כי הוא אמר ויהי, והיה המלכתו ועצתו על הבריאה ועל הנהגתה הנה היה הוא עצמה סיבת הכל וכמו שכוונת ה' מלך בהוה הנה הוא, על שהוא עצמו ית"ש הנה הוא פועל הכל וכנז' כן הוא כוונת ה' מלך בקמץ שהוא בעבר הנה הוא על שהוא עצמו ית"ש הוא סיבת כל הנמצאים כולם, כי כאשר נתגלה בהמלכתו ועצתו ורצונו עליהם הנה מהאור והגילוי הזה עצמו הנה יצאו ונעשו כל מעשי בראשית כולם, וזהו התואר דה' מלך בסגול על שהוא ית"ש הנה הוא סיבתם תמיד בהוה. והתואר דה' מלך בקמץ על שהוא ית"ש הנה נתגלה ברצונו להעשות סיבתם על כל עיקר מציאותם שבתחילה ר"ל כי גילוי המלכתו ועצתו ית"ש, הנה הוא היה גילוי רצון ממנו להוציא את כל המציאות ולהתייחד בכל התהוותה והנהגתה תמיד כמו כל סיבה עם המסובב ונמצא כי האמת הוא כי גילויו ית"ש אשר בהעבר עם גילויו ית"ש אשר בההוה, שהוא ה' מלך בקמץ עם ה' מלך בסגול הנה שניהם גילוי אחד הוא, כי על כל זה הנה היה רצונו וגילויו ית"ש אשר מתחילה להעשות סיבה לכל המציאות כולה ולכל הנהגתה תמיד מן העולם ועד העולם.

וכן הוא ג"כ ענין התואר אשר על לעתיד, שהוא ה' ימלוך שעיקרו הנה הוא בהתיקון האחרון אחר שיתבטל כל הזוהמא כולה ויזדכך כל העביות ותתחלף המציאות מכתנות עור בעי' לכתנות אור בא' ותתעלה אז כל המציאות כולו מעילוי לעילוי עד שתשוב לשרשה, כי אז הנה יחזרו הזו"ן עם כל צבאיהם, שהוא כל המציאות דבי"ע, במעי הבינה, ושם הנה תהיה המלכות עטרה על ראשו, עטרת בעלה כי באלף השביעי הנה הוא זמן שליטת המלכות ותשוב אל אימא להכלל בה ולכן הנה תהיה אז עטרת בעלה, והוא ג"כ סוד שאמרו צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, כי צדיקים הן מסטרא דצדיק יסוד עולם ז"א, ועטרותיהם בראשיהם הוא מלכות, שתהיה עטרת בעלה, וכן תהיה עטרה בראש כל צדיק, והוא תכלית האחרון דכל המציאות, שתתייחד עם המלכות, להיות חד עמהם, ואז לבדו הוא ימלוך נורא שיאיר אור המלכות בכולם, ואז יופלא

מהמציאות

בהמליאות כוונת המלכתו ועלתו ית"ש שבתהילה, כי על זה הנה היה הכוונה בתחילה, בהגילוי דה' מלך בקמץ, היינו, לברוא המון ברואים לאין תכלית ולהנהיגם בכל ההנהגה דהששת אלפים שנה, שהוא בכל הגילוי דה' מלך בסגול וכנ"ל ואח"כ לתקנם ולהעלותם לכללם באותו אור המלכות עצמה אשר משם יצאו, ולייחדם בה, שהוא הגילוי דה' ימלוך וכנז' והוא תכליתם האחרון אשר לזה היה הכוונה בתחילה וכמו שיסדו סוף מעשה במחשבה תחילה, וכוונת התכלית, הוא עצמה הנה היא הסיבה שבתחילה, וכנודע שהתכלית הנה היא עיקר הסיבה וא"כ נמצא כי הגילוי דה' מלך עם הגילוי דה' ימלוך שניהם אחד הוא, כי הרי התכלית עצמה הנה הוא הסיבה, אלא הוא כי בהבריאה שהיא בזמן נעשו בה לשני גילויים ובשני זמנים זה בעבר לסיבת הבריאה וזה בעתיד לתכלית הבריאה, אבל עצמותם גופה אחד הוא, כי הרי האור אשר נתגלה בהתכלית הנה הוא עצמו היה מתחילה לסיבה כנז', והרי נמצא כי האור דה' מלך וה' ימלוך חד הוא.

והנה בארנו בכמה מקומות מדברינו כי הנה כל אותה ההנהגה עצמה אשר בכל הששת אלפים שנה דזמן הזה, הנה הגם שהיא נראת שהיא היפך מכל כוונת התכלית שבה, אך באמת ובעומק הנה היא עצמה הסיבה להביא את כל המליאות כולו לתכלית האחרון וכמו שבארנו בזה בספר הקדו"ש ובספר הדע"ה בכמה מקומות, וא"כ נמצא כי כל הנהגת הזה אשר בכל הששת אלפים שנה דזמן קיום העולם שהוא בהגילוי דה' מלך בסגול הנה היא עצמה הסיבה המביאה להתכלית שהוא בהגילוי דה' ימלוך, והרי הם שניהם אור אחד כי הסיבה והתכלית אחד הוא כנז' וכן הם אחד עם הסיבה הראשונה דכל המליאות בכלל שהוא הגילוי דה' מלך בקמץ, וכנ"ל, דמלך ומלך אחד הם וכן מלך עם ימלוך וכן מלך עם ימלוך, והרי הוה כל גילויו ית"ש אשר במלך מלך ימלוך אגודים ואחודים תוך וסוף וראש כמ"ש קדוש ה' בשיר היחוד יום ג', וכן הם נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן כמ"ש בספר יצירה פ"א משנה ז'.

והרי נתבאר לנו מכל דברינו, כי עומק כוונת התוארים, דה' מלך, ה' מלך, ה' ימלוך, הנה הם על שהוא ית"ש, הנה הוא עצמו, סיבת הכל, ופועל הכל, ותכלית הכל, וכמו שהעמיק בזה הרמב"ם ז"ל במורה ח"א פי' ס"ט וח"ג פי' י"ג, ע' שם ושם, ובדברינו לעיל כלל ט"ו ענף י"א, ע"ש, וה' מלך בקמץ שהוא בעבר, והוא קודם הבריאה, וע"ד שיסדו אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא, הנה התואר הוא, שהוא בעצמו ית"ש הנה הוא לבד, סיבת כל הבריאה כולה, כי לשון מלך הנה הוא על שם המלכה ועלה, וכאשר נמלך, ר"ל שנתגלה ברצונו ית"ש להמציא את הבריאה הנה באשר שיכולתו ית"ש הוא בחפצו קשורה, הנה נעשה הגילוי רצון הזה עצמו לסיבה לכל הבריאה כולה. ועל זה הנה הוא התואר דה' מלך בקמץ שהוראתו הוא על קודם הבריאה, וכן הוא עד"ז התואר דה' מלך בסגול שהוא בהוה הנה הוא ג"כ על שרצונו ית"ש הנה הוא עצמו הסיבה לכל הפעולות כולם הנעשה תמיד, וכן בענין תכלית כל המליאות כולו, בכוונתו ית"ש אשר עליה, אשר בשביל זה גילה רצונו בה, במליאותה ובהנהגתה תמיד, להיות הוא עצמו, ר"ל רצונו ית"ש עצמו, הסיבה אליה תמיד כנז', הנה הכוונה בכ"ז אשר ממנו ית"ש, הנה הוא ג"כ רק, להיות הוא עצמו ית"ש לבד תכליתם האחרון כי אליו ישובו, ויוכללו בו באחדותו הנעלמה שהוא ברצונו אשר עליהם והוא תכליתם האחרון מכל הזיו והזוהר והנועם והעונג שאין למעלה מזה ואז ישמח ה' במעשיו, כי יושלם רצונו והמלכתו אשר עליהם והרי נמצא כי כל גילוי רצוניו ית"ש אשר בה' מלך בקמץ ובה' מלך בסגול שהוא בהסיבה והפעולה הנה כ"ז יושלם בהתכלית, שהוא בהגילוי דה' ימלוך והוא תכלית האחרון שאין תכלית אחריה וזהו ה' ימלוך לעולם ועד, כי הוא נצח סלה ועד.

והנה אלו ג' הוויות דמלך מלך ימלוך, הנה לפי דברינו לעיל הנה הם מתחילה כלולים באות ג', כי הם ברזא דמתקלא, והוא כלילות הזו"ן בג' קוין, איהו בנצח ואיהי בהוד ויסוד דא"א הוא המכריע ומייחדם, כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א בענין המתקלא, אמנם כי באות ג' הנה הם רק בכללות, אך אח"כ הנה חוזרים ונכללים באות ל' להורות שכ"א מהג' קוין איהו קומה שלימה מי' ספי' שהוא הוי"ה שלמה, והם ג' הויות דמלך מלך ימלוך וככל מה שאמרנו, כי איהו בנצח והוא ז"א, שהוא כלל האצילות שהוא קודם הבריאה והוא סיבת הבריאה, ושם הנה הוא גילוי התואר והאור דה' **מלך** בקמץ וכנ"ל, והקו האמצעי המכריע הנה הוא הגילוי תואר והאור דה' מלך בסגול שהוא בהוה, והוא האמצעי בין העבר לבין העתיד והנוק' שהיא בהוד, הוד מלכות, הנה שם היא התואר והאור דה' ימלוך, שהוא מלכות עולם, והוא באלף השביעי שליטת המלכות, עטרת בעלה, וכן עטרה בראש כל צדיק כנ"ל.

ונראה לי לומר בזה, אם יכשר בעיני השם, כי יהיה סדר העליות דלעתיד ג"כ לאט לאט ובהדרגה כי מתחילה הנה יהיה כל עיקר העליות רק להעולמות בי"ע שיתעלו הם לעלות להמלכות, שממנה יצאו, כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ב א' כ"ט ב' ואמר שם, דאלהי"ם עלאה (שהוא בינה) עביד שמיא וארץ (שהוא זו"ן) ואפיק לון כחדא, בחילא דלעילא, ראשיתא דכולא (שהוא חכמה) כגוונא דא, רזא עלאה נחית לתתא (בינה אתפשט בז"א ומלכות) והאי בתראה (מלכות) עביד שמיא וארץ לתתא כו' ועל דא, ב', (ר"ל ב' דבראשית) תרין עלמין ניגהו, דא אפיק תרין עלמין, ודא אפיק תרין עלמין, וכולא בחילא דראשית עלאה (ר"ל חכמה וזהו בראשית, ב' ראשית) נחית עלאה בתתאה (בינה אתפשט בזו"ן) ואתמליא בארח דהד דרגא (שהוא יסוד) דשרי עלה, ר"ל על המלכות כו' כד אתמלייא אתעברא, כנוקבא דמתעברא מן דכורא אפיקת תרין בנין כחדא, דכר ונוקבא, ואינון שמים וארץ כו' ע"ש, ואמר כחדא, והוא כדעת חכמים, חגיגה י"ב א' שמים וארץ כאחת נבראו, ועכ"פ הוא כי העולמות נבראו מהמלכות, ע"י השפע שקבלה מהיסוד דז"א והנה יהיה לעתיד, שהוא בתחילת אלף השביעי, יום שכולו שבת, הנה יהיה מתחילה ג"כ עיקר העלייה, להעולמות בי"ע, שיעלו הם בהמלכות, ואח"כ הנה תתעלה המלכות בעיברת הבינה והוא מ"ש בספד"צ ספ"ב קרן ביובלא אתעטר, ואז הנה יקחו העולמות את מקום המלכות, כי יתייחדו הם בעטרה דז"א, ובשפעם הראשונה אשר משם נעשו כנז' ואח"כ הנה תעלה המלכות בבינה עצמה, והוא מ"ש הספד"צ אחר הדיבור הנז', עבירא באימא, ואח"כ הנה יהיה העילוי להז"א ולהעולמות ג"כ, כי יתעלו כולם בהבינה שהיא אם הבנים, והוא מ"ש הספד"צ שם עוד, וכולא תייבין לאתרייהו, דכתיב אהה ה' אלהי"ם, ור"ל בתיבת, אהה, כי יתייחדו הב' ההין כחדא' מלכות בבינה, ולכן כתוב שם ירמיה א' אדנ"י עם הוי"ה בניקוד אלהי"ם, כי אדנ"י הוא מלכות והוי"ה בניקוד אלהים הוא בינה, והנה יהיה אז ג"כ ע"ד שהוא מעין זה בסדר התיקונים אשר בכל שבת כי בעת קבלת שבת הנה נעשה תיקון ועילוי להעולמות בי"ע, ואח"כ בליל שבת הנה הוא עיקר העלייה להמלכות, וביום הנה נעשה עיקר העלייה לז"א, כנודע כ"ז בדרושי שבת, כן יהיה עד"ז בסדר עיקר כל התיקונים אשר לעתיד, ביום שכולו שבת, וכנז', כי באלף השביעי הנה הוא זמן שליטת המלכות ותיקונה ועלייתה הנצחית, שהוא להכלל בהבינה, בפנימיותה וחיצוניותה ובכל כחותיה ונצחיה, ולא תרד עוד למטה כלל, משא"כ בכל שבת דזמן עוה"ז הנה הוה כל עלייתה רק בבחי' תוספות אור מלמעלה אבל לא שהיא עולה ממש

וגם זהו רק לפי שעה, וכן כל תיקוני העולמות בי״ע, אשר בכל שבת, הוא ג״כ רק עד״ז שהוא רק בבחי׳ תוספות אור, ורק לפי שעה, אבל עיקרם הנה נשאר לעולם למטה, משא״כ באלף השביעי שהוא יום שכולו שבת, הנה יהיו אז כל העליות, עליות ממש, ועלייה נצחית, הן להמלכות והן לז״א, וכן לכל לבחיהם.

ומה שאמרנו כי באלף השביעי הוא שליטת המלכות, הגם שז״א עולה אז אח״כ ג״כ, וא״כ הרי במה הוא שליטתה יותר ממנו, אך הוא ג״כ ע״ד שהוא בכל שבת, שהוא נגד המלכות הגם שעיקר עליית המלכות הנה הוא רק בליל שבת, אבל בשבת ביום הרי הוא עיקר עלייה לז״א, אך הנה גם כל עליית ז״א אשר בשבת ביום, הנה הוא ג״כ רק לצורך המלכות, כדי להאירה ולתקנה, כי כל העליות והתיקונים הנה הוא לעולם רק לצורך המלכות, וכן הוא כל תיקוניהם ג״כ רק, ע״י איזה עלייה ותיקון המלכות שנעשה בה מתחילה כי הכל הוא ממנה ובשבילה, והוה יום השבת נגד המלכות לתקן אותה ולהאירה, וכן הוא אלף השביעי שהוא שליטת המלכות, ור״ל שכל התיקונים שיעשה אז, הוא רק להעלות את המלכות בהג״ר ומשם לא״ס, וכנ״ל בתחילת דברינו בענין זה שעיקר הוא לעולם רק אור המלכות, והכל הוא ממנה ובשבילה, ועל זה הוא כל הענין דגילויו ית״ש בהג׳ הויו״ת דמלך מלך ימלוך וכנ״ל בכל דברינו.

והעיקר הוא, כי מה שנודע שיום השבת הוא מאור המלכות (ע׳ שער המלות וטע״מ, פ׳ בהר), וכן אלף השביעי הוא זמן שליטת המלכות, הנה אין הכוונה שכל העילויים אז הוא רק להמלכות, כי באמת הנה יש אז עילויים גדולים לכל הפרצופים כולם כי הם כולם תלוים זב״ז ומיוחדים באחד, וכל הזמנים אשר יש בהם איזה הוספות קדושה, הנה נעשה אז עילוי ותיקון לכולם, לכ״א לפי ערכו, אלא שכל זמן וזמן המיוחד לאיזה ספי׳ ולאיזה פרצוף [ע׳ פ׳ אמור ל״ו א׳ ובהגהות מהרח״ו שם וכן שם סע״ב וע׳ עוד ברע״מ פינחס רנ״ז רע״ב וברע״מ ס״פ תצא רפ״ג א׳] הנה נמשך התיקונים אשר מכל העליות שבכולם, לאותו הספי׳ והפרצוף המיוחס לאותו הזמן, ומאיר ומתגלה באורו ע״י כולם, כי מתתפים כולם להאיר עם אותו האור השולט באותו הזמן, וזהו שליטתו במה שכולם פונים אליו להאיר עמו, והוא ע״י שהם כולם כלולים זב״ז וכן זה מזה והם כולם אחד, וע׳ פע״ח שער מקראי קודש פ״ג וכן בשעה״כ דף ע״ו סע״ד, ובדברינו בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף י״ב סי׳ י׳, ע׳ שם ושם, ודי בזה, ומעתה נחזור לענין בסעי׳ בפנ״ע :

[סעיף ז׳]

הנה כל מה שהארכנו עד כה הנה הוא בכלילות הזו״ן באות ל׳, ועתה נבאר ג״כ את כלילותם באות מ׳, כי הנה מה שהם נכללים באות ד׳ שהוא בההדים הנה הם הוזרים ונכללים באות מ׳ שהוא בעבירויות, כי כלילותם באות ד׳ אמרנו שהוא לרמז על כלילותם בחגת״ס בקטנות או בחבת״ס בגדלות ועל זה הנה הם חוזרים ונכללים באות מ׳ להורות כי בכ״א הם כלולים מעשר והם הוי״ה שלימה בכ״א אלא שזה בהעלם וזה בגילוי והעיקר הוא כי הנה כלילותם בהבת״ס הוא באצילות כי שם הם מיוחדים בהג״ר הכלליים, א״א או״א, שהם בגילויים שם לעולם ולכן הוה כלילותם שם בחבת״ס, אבל בהתפשטותם בבי״ע הוה כלילותם שם, רק בחגת״ס, כי הג״ר הנה הם נעלמים שם, וכמ״ש הנסתרות לה׳ אלהינ״ו, שהוא באצילות, ועל זה הוא מרמז באות מ׳ כי עכ״ז הנה הם לעולם כלולים כ״א מעשר והם הוי״ה שלימה בכל מקום, וכמ״ש אני ה׳ לא שניתי, אלא שבבי״ע הם בהעלם.

ועכ״ה נדבר באות נ׳, כי הוא ג״כ ע״ד הנז׳, כי מה שכלולים מתחילה באות ה׳, שהוא להורות על זו״ן שהם חמש כנגד חמש, כמ״ש בספר יצירה פ״א, ה׳ חסדים וה׳ גבורות והם כלולים זב״ז והם ה׳ וכנ״ל, הנה על זה הם חוזרים ונכללים באות נ׳ להורות כי עכ״ז הנה ע״י שהם כלולים זב״ז הנה כלול כ״א משניהם, אלא שבו הוה החסדים עיקרים בו, ובה הוה הגבורות עיקרים בה, אבל עכ״פ כי כ״א הנה הוא כלול משניהם, ועל כ״ז הנה הוא מלמדינו הוראת דאות נ׳ והוא, כי הרי הוראת הנ׳ הרי הוא על הה׳ שכ״א שבו הנה הוא כלול מעשר, והסיבה בזה הוא משום שכ״א הוא כלול מכולם, וכ״ז הוא רק כאשר שכ״א מהה׳ בפנ״ע הוא כלול ג״כ מה׳ והיינו כי הה׳ חסדים שבז״א הנה הם כלולים מגבורות ג״כ והנה הם אור ומים, אור חסד, מים גבורה, מים עזים, וע׳ זוה״ק פ׳ בשלח מ״ח סע״א, וכן עד״ז הה׳ גבורות שבנוק׳ הנה הם כלולים מחסדים ג״כ, והם אש ומים, אש גבורה, מים חסד זוה״ק שם ס״ד רע״ב ופ׳ וארא כ״ד רע״א, כי החסדים שבה הם גבורות שבו, כמ״ש כ״ז הגר״א בתיקונים תיקון מ׳ דף פ״ט ע״ג, ועכ״פ הוא כי כ״א הוא כלול משניהם שז״א הוא כלול מהנוק׳, והנוק׳ היא כלולה מז״א ולכן הוא, כי הנה הגם שיסוד כ״א הנה הוא רק ה׳, וכנ״ל, שהם חמש כנגד חמש, וכאשר כ״א הוא כלול מכולם, הרי הוא רק כ״ה, אך באשר שכ״א מהה׳ בפנ״ע, הנה הוא כלול ג״כ מב׳ וא״כ הרי כאשר שכ״א מהה׳ הנה הוא כלול מכולם, הרי ה׳ פעמים עשר שהם נ׳.

והרי מלמדינו הוראת אות נ׳ בכלילות הזו״ן שבו, שהן הה״ת שבז״א והן הה׳ גבורות שבהנוק׳, הנה כלול כ״א מחו״ג, דאל״כ הנה אין לנו שום טעם וסיבה, לומר שיעשה הה׳ נ׳ ע״י שכ״א הוא כלול מעשר, כי הרי כלילות כ״א מעשר הרי הוא רק ע״י שכ״א הוא כלול מכולם, ומאחר שהם רק ה׳ א״כ כאשר שכ״א הוא כלול מכולם. הרי הוה הכלילות דכ״א ג״כ רק מה׳ ולא מי׳, והרי אין לנו שום סיבה כלל לומר שיהא כ״א כלול מעשר אלא רק כאשר שכ״א מהה׳ הנה הוא כלול מב׳ והרי הוו הה׳ לעשר, וכאשר שכ״א מהה׳ הוא כלול מכולם הנה הם נ׳ והרי הוא כ״ז ע״י שכל חסד הוא כלול מגבורה ג״כ וכל גבורה הוא כלול מחסד ג״כ והם ה׳ פעמים חו״ג, חו״ג שבחסד וחו״ג שבגבורה חו״ג שבת״ת כו׳ וכאשר שכ״א הוא כלול מכולם הנה הם נ׳, והרי מלמדינו הנ׳, על כלילות החו״ג שבכ״א מהם :

ועד״ז הנה הוא ג״כ האות ס׳, כי הנה כלילות הזו״ן אשר נכללו מתחילה באות ו׳ הנה מתתקנים ועולים וחוזרים ונכללים באות ס׳, כי הנה כלילותם באות ו׳ אמרנו שהוא על היותם בסוד עיבור, שז״א הוא אז רק בבחי׳ ו׳ זעירא, בלתי ראש, תלת בלילן בתלת, והנוק׳ היא אז בסוד פסיעה לבר, ואח״כ ביניקה הנה מתתקן היא ג״כ ועולה עמו עד גם אחורי הת״ת שבו, וכמ״ש הרב בתיקו״ק פ״ד וכן בירח פ״א ע״ש, והנה הם מתתקנים ועולים תמיד, וחוזרים ונכללים באות ס׳, להורות על שלימות דהו״ק שהוא בחי׳ הרוח, ונשלם כל ספי׳ לי׳, ונעשה מו׳ ס׳, ומתתקן הו׳ זעירא בלתי ראש, להעשות לו שלם עם ראש.

אמנם הנה עיקר הוראת אות ס׳, הנה הוא על גדלות הזו״ן, שעולים עד הבינה, אימא עלאה, שהיא הס׳ משום שהיא תופסת הו׳ ספי׳ העליונים דהאבא, וכאשר נשלמו הזו״ן בו׳ שלם עם ראש, אז הנה עולים ג״כ עד הבינה עלאה כמ״ש הרב בזווגים פ׳ ד׳ ה׳ ע״ש ואותו הס׳ הוא הס׳ דאפרסמין כמ״ש בזוה״ק תרומה קכ״ז א׳, וכאשר עולין הזו״ן שם עד אותו הס׳ הנה תמן אתמליין מכל כסופין דנהרי דאפרסמונא דכיא, כמ״ש בזוה״ק שם.

והענין בזה הוא, כי הרי נודע הוא, שאימא עלאה הנה כלולה לעולם במזל תחתון, ונקה שהוא כלל כל הוי״ג ת״ד, ואמרו בספד״צ פ״ב בתיקון י״ג, בההוא מזלא דכלא, נגדין תליסר משיחין דאפרסמונא דכיא כו׳ ע״ש, ובאד״ז רפ״ט רע״ב אמרו שם בזה, תלת עשר נביעין דמשחא דרבותא טבא, תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא, וכלהו נפקין לזעיר אנפין, לא תימא כלהו אלא תשעה מנייהו משתכחן בז״א כו׳, ור״ל כי תשעה הם עיקרן בו, והשאר הם מאירין בו רק בעת רצון, וכמ״ש באד״ר קל״ט רע״א וע׳ שעה״כ דף מ״ג ע״ב דה״מ ועתה ע״ש ועכ״פ הוא כי הס׳ דאפרסמון שבבינה, הוא ע״י כלילותה בהמזלא,

כשעולין

וכשעולין זו״ן בהם׳. אתמליין מניה כנז׳. והרי לנו השבח והמעלה דהזו״ן כאשר עולים מכלילותם באות ו׳ לאות ס׳.

והנה עד״ז הוא ג״כ באות ע׳. כי מה שנכללו בתחילה באות ז׳ שהוא על הוראת הז״ת. והוא הוראה שהם במדרגה בפנ״ע למטה מהג״ר הכלליים. הנה חוזרים ונכללים באות ע׳. להורות על עלויים וכלילותם בהג״ר. ומאירים אז בהד׳ שמות עסמ״ב שמאבא וג׳ שמות אהי״ה דיודי״ן דאלפי״ן דההי״ן שמאימא. והם ע׳ אותיות. ע׳ נהורין דאו״א. המאירים לזו״ן. וכמ״ש בזוה״ק בשלח נ״ח ע״ב. בשבעין גליפין דנהירו דאבא עלאה דאנהיר לה. ובהקדמת זוהר בראשית דף ח׳ ע״א אמרו. וקב״ה מברך לון בשבעין ברכאן ועטרין דעלמא עלאה. ע״ש הרמ״ז במ״מ. וכן הם סוד אלו הע׳ נהורין. מהז״ת דאו״א המאירים להזו״ן. ועכ״פ הוא כי כלילותם באות ע׳. הנה הוא הוראה על כלילותם בהאורות דאו״א.

וכן הוא עד״ז כלילותם בשאר כל האותיות כולם אשר גם מאות פ׳ עד סופן כולם. הנה הוא ג״כ עד״ז. כי כלילותם שבתחילה אשר באות ח׳. וכנ״ל ענ״ו. הנה הם חוזרים ונכללים באות פ׳ וכן כלילותם שבתחילה אשר באות ט׳ הנה חוזרים ונכללים באות צ׳. וכ״ז הוא מכלילותם באחדים שחוזרים ונכללים בעשריות. וכן אח״כ מק׳ ולהלאה הנה הם חוזרים ונכללים במאות. כי הי׳ חוזר ונכלל בק׳. והכ׳ בר׳. והל׳ בש׳. והמ׳ בת׳. והנ׳ בך׳ פשוטה שהוא ה׳ מאות. והס׳ בם׳ סתומה שהוא ו׳ מאות. והע׳ בן׳ פשוטה שהוא ז׳ מאות. והפ׳ בף׳ פשוטה שהוא ח׳ מאות. והצ׳ בץ׳ פשוטה שהוא ט׳ מאות. ואח״כ הנה הם חוזרים לא׳ שהוא אלף, היינו הק׳ לאלף שהוא אלף. הר׳ לב׳ שהוא ב׳ אלפים. הש׳ לג׳ שהוא ג׳ אלפים. הת׳ לד׳ שהוא ד׳ אלפים. הך׳ פשוטה לה׳ שהוא ה׳ אלפים. הם׳ סתומה לו׳ שהוא ו׳ אלפים. הן׳ פשוטה לז׳ שהוא ז׳ אלפים. הף׳ פשוטה לח׳ שהוא ח׳ אלפים. הץ׳ פשוטה לט׳ שהוא ט׳ אלפים. ואח״כ הנה חוזר עוד. הא׳ לי׳ שהוא י׳ אלפים. והב׳ לכ׳ והוא כ׳ אלפים. וכן כו׳ כו׳ עד״ז. עד ריבואות וריבוא ריבואות עד אין קץ. והוא עלייתם אשר עד א״ס. כי כל מה שהם מתעלים. הנה הם עולים למספר יותר גדול. וכמ״ש בתיקונים תיקון ע׳. קמ״ה ע״ב. ובדברי הרב בזה. בדרושי אבי״ע ספ״ה. ועי׳ עוד שער פרטי עי״מ ספ״ב ובשער א״א פ״ה ובאו״א פ״ז בסופו אות ד׳. ודי לנו בעת בזה הדרוש. וכבר יצאנו מן הענין הרבה יותר מדאי כי נמשך לנו הדברים מענין לענין. ומעתה נחזור לענייננו הראשון אשר לעיל סעיף ג׳ ד׳ בענף בפנ״ע:

[סעיף ח׳]

הנה לעיל סעיף ג׳ ד׳ אמרנו שם. בענין האורות דחוטם פה. שהם הד׳ שמות עסמ״ב דלעיל סי׳ ד׳ והד׳ שמות עסמ״ב אשר בסי׳ ה׳ שלפניו. והנה הם מהמ״ה וב״ן. דלעיל סי׳ ב׳ אות ז׳ ח׳. שהם הזו״ן הכלליים שבהע״ב דאות ה׳. שהוא הא״א הכללי לכל האורות דאח״פ. ונודע הוא כי אחיזת הזו״ן בא״א. הוא בהנה״י שבו. איהו בגלא ואיהי בהוד. והנה משם הוא נובע ונמשך האורות דחוטם פה. כי הם תולדות המ״ה וב״ן שהם הזו״ן הנז׳. והנה התחלנו לבאר שם את מקום אחיזתם ותלייתם בו בפרטיות והוא בסדר זה כי הנה ישנם בהנה״י י״ג בחי׳. עשרה בנ״ה. תרין כוליין תרין ביעין תרין שוקין תרין ירכין תרין רגלין. וג׳ הוא ביסוד. ואלו הי״ג. הם ג״כ סוד י״ג ת״ד דא״א. והי׳ מהם הוא לז״א שהוא השם מ״ה אשר לעיל סי׳ ב׳ אות ז׳ והנה בהם הוא אחיזתם ותלייתם דכל אורות החוטם. שהם הד׳ שמות עסמ״ב אשר לעיל סי׳ ד׳.

אמנם הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהסי׳ ה׳ שלפניו. שהם אורות הפה. והם תולדות הב״ן אשר בסי׳ ב׳ אות ח׳. שהיא הנוק׳ הכללי שבהע״ב דאות ה׳. וכנ״ל אות י״ז י״ח י״ט וכן לעיל בסעי״ב. עש״ה. הנה אחיזתם ותלייתם בהע״ב דאות ה׳. בדיוק. הנה הוא. בהה׳ בחי׳ אחרונות דהנה״י שבו. שהם תרין ירכין תרין רגלין והפרק ג׳ דהיסוד. שהוא העטרה שבו. כי באלו הה׳ בחי׳ אחרונות הוא אחיזת הנוק הכללי שבו. שהוא הב״ן דסי׳ ב׳ אות ח׳. וממנה נמשכים ויוצאים כל אורות הפה. שהם הד׳ שמות עסמ״ב דאות י״ז י״ח י״ט כ׳ שבכל הסי׳ ה׳ שלפנינו. והרי נאחזים ותלוים כל אורות הפה רק. בהה׳ בחי׳ האחרונות דהנה״י שבהע״ב דאות ה׳. כי בהח׳ בחי׳ העליונים דהנה״י. הנה שם הוא אחיזת ותליית דאורות החוטם וכנ״ל סעי׳ ג׳ ד׳, אך בהה׳ בחי׳ אחרונות דהנה״י. הנה שם הוא אחיזת ותליית דאורות הפה. והוא ע״פ מה שאמרנו. כי הי״ג בחי׳ דהנה״י. הם מסוד הי״ג ת״ד. אשר הם ח׳ לאבא וה׳ לאימא, וכן הוא כאן. כי ח׳ הוא לז״א שהוא כללות כל הד׳ שמות עסמ״ב דאור החוטם אשר לעיל בכל הסי׳ ד׳ וכנ״ל סעיף ג׳ ד׳, וה׳ הם להנוק׳ שהוא כללות כל הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהסי׳ ה׳ דענייננו שהוא כלל כל אורות הפה, וכנז׳.

אמנם דע כי כ״ז הנה הוא רק. בבחי׳ שימושם וגילויים דאורות הפה. שהוא רק מהחזה דא״ק ולמטה. עד הטבור. כי רק שם הוא עיקר שליטת דאורות הפה ושימושם וגילויים. אבל מהחזה ולמעלה עד שבולת הזקן הנה שם הוא שליטת דאורות החוטם ומשבוה״ז ולמעלה הוא שליטת דאורות האזניים. וכנודע כ״ז. והרי נמצא כי הנה עד החזה הנה בטלים אורות הפה באורות האזניים והחוטם. ע״ד שרגא בטיהרא. והוה כל גילויים רק מהחזה ולמטה. ובזה אנו אומרים כי אחיזתם הוא רק בהה׳ בחי׳ אחרונות דהנה״י. והנה הוא בסדר זה. כי כבר אמרנו שגם ההתפשטות הב׳ דהפה. הנה הוא נבחן ג״כ בשני בחי׳ שהם מ״ה וב״ן. אחד פנימי. והוא המ״ה דלעיל אות י״ט, ואחד חיצוני והוא הב״ן דאות כ׳ דענייננו. וכנ״ל סעי״א וכן לעיל אות י״ט. והנה הפנימי הנה תלייתו הוא בעטרת היסוד. כי העטרה הוא מסוד הדעת כנודע. ושם הוא אחיזת ותליית דהשם מ״ה דלעיל אות י״ט. שהוא. החלק הפנימי דהתפשטות הב׳ דהפה. בבחי׳ מליאותו ושימושו אשר מהחזה דא״ק ולמטה. אך החיצוני שהוא הב״ן דאות כ׳ דענייננו הנה הוה אחיזתו ותלייתו בהד׳ בחי׳ אחרונות דהגלה הוד. שהם התרין ירכין ותרין רגלין. ולכך הנה נקרא הנוק׳ בשם ד׳ והוא ג״כ הד׳ אותיות אדנ״י. אבל השם מ״ה דלעיל אות י״ט. שהוא בעטרת היסוד. הנה הוא הה׳ אחרונה דהשם הוי״ה הכללי הכולל כל האור דהתפשטות הב׳ דאורות הפה. ולכן הנה הוא ג״כ בבחי׳ השם מ״ה. והוה השם מ״ה דלעיל אות י״ט עם הב״ן דאות כ׳ דענייננו הנה הם בזה בבחי׳ הוי״ה. אדנ״י. ור״ל בסוד יעקב ורחל הקטנים (עי׳ אנ״כ פ״ט ושביה״כ פ״ז) אשר גם בההתפשטות הב׳ דאורות הפה.

ור״ל כי הנה כללות כל הי׳ ספי׳ דההתפשטות הב׳ דאורות הפה הרי הם. בג׳ גבולים. מהפה עד שבוה״ז א׳. והוא כח״ב דאורות הפה. ומהשבוה״ז עד החזה ב׳. והוא חג״ת דאורות הפה. ומהחזה עד הטבור ג׳. והוא נה״י דאורות הפה. והמלכות דאורות הפה הנה הוא משתתף ומתפשט באצילות, והרי הם כללות י׳ ספי׳ והם ה׳ פרצופים הכלליים, א״א או״א זו״ן, דאורות הפה, ובהנה״י הנה שם, הוא סוד יעקב ורחל הקטנים כנודע, והרי נמצא כי עיקר גילויים דאורות הפה, שהוא מהחזה דא״ק עד הטבור שבו, הנה הוא באמת רק בסוד יעקב ורחל הקטנים שבכללות אורות הפה, והנה בהם הנה הוא ההתלבשות דהה׳ בחי׳ אחרונות דהנה״י דהע״ב דאות ה׳, ואין להגילוי העיקרי דאורות הפה, אשר הם רק מהחזה ולמטה דהא״ק, הנה אין להם אחיזה ותלייה בהע״ב דאות ה׳, אלא רק בהה׳ בחי׳ האחרונות דהנה״י שבו וכנז׳, אמנם עיקרן דכל אורות הפה כולן ר״ל הכח״ב והחג״ת שבו אשר הם מהפה דא״ק עד החזה שבו, ובפרט הפרצופים הפנימים העליונים שבהם, שהם הע״ב וס״ג דלעיל אות י״ז י״ח אשר מקומם הוא מהפה ולפנים ולמעלה, עד החוטם, וכנ״ל שם אות י״ז י״ח, הנה בזה הנה הוו אורות הפה שוה בשוה עם אורות החוטם, ונאחזים ותלוים אורות הפה ג״כ בכל הנה״י כולן דהע״ב דאות ה׳. כי אורות הפה, שהם תולדות הנוק׳ שבהע״ב דאות ה׳, והוא השם ב״ן דסי׳ ב׳ אות ח׳, עם אורות החוטם שהם תולדות הז״א שבהע״ב דאות ה׳, שהוא

השם מ"ה דסי' ב' אות ז', הנה שניהם הם משתמשים בכתר אחד ונאחזים ותלוים שניהם יחד בכל הנה"י כולן דהע"ב דאות ה'. אלא שאורות החוטם שהוא תולדות הז"א. הוא מגלה החסדים שבהם. ואורות הפה שהוא תולדות הנוק' הוא מגלה הגבורות שבהם. אבל שניהם הנה הם אחוזים ותלוים בו בכל משך הנה"י כולן שבו.

ולא עוד כי הנה ע"י עליית נה"י בחג"ת אשר היה בהע"ב דאות ה' ג"כ. לצורך תולדות אותן הזו"ן שבו. הנה נשארו פנימית כל הנה"י מושרשים לעולם בהחג"ת. וזהו ענין יציאת דאורות חוטם פה מה שיצאו למעלה מטבוה"ז. הגם דעיקר תלייתם הוא רק בהנה"י דהע"ב דאות ה'. שהם למטה מטבוה"ז. עכ"ז הנה הם יוצאים ונמשכים מחוטם פה שהוא למעלה. ולא עוד אלא שפרצופים הפנימים דאורות הפה. הנה הם עומדים לעולם מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם והפרצופים הפנימים דהחוטם הם עומדים מהחוטם ולפנים ולמעלה עד האזניים והרי אחוזים כאורות החוטם פה. בעיקר יציאתם ומציאותם, גם בחג"ת דהע"ב דאות ה'. הגם שעיקר שרשם הנה הוא רק מהנה"י דהע"ב דאות ה'. שהם למטה מטבוה"ז דא"ק. אך נעשה להם כל העילוי הזה. ע"י עליית נה"י בחג"ת שהיה גם בהע"ב דאות ה' לצורך העיבור דהזו"ן. וכנ"ל סעי"ד וכן לעיל אות י"ט סעי"ד ע"ש.

ועב"פ הרי נתבאר לנו מה שנוגע לענינינו. כי מציאותם הכללי דאורות הפה. הנה הם משתמשים בכתר אחד עם כל המציאות דאורות החוטם. והם נאחזים ותלוים שניהם יחד בכל עיקרן דהנה"י כולן דהע"ב דאות ה' ובשרשם העליון אשר בחג"ת שבו. אמנם בבחי' גילויים העיקרי דאורות חוטם פה. אשר הגילוי העיקרי דאורות החוטם הנה הוא רק מטבוה"ז עד החזה. כי עד טבוה"ז הנה הם בטלים באורות האזניים ע"ד שרגא בטיהרא. וגילוי העיקרי דאורות הפה הנה הוא רק מהחזה עד הטבור. הנה בבחי' חלקי גילויים העיקרי. הנה בזה. הנה הוה אחיזת ותליית דאורות החוטם בבחי' העליונים דהנה"י שבהע"ב דאות ה'. ואחיזת ותליית דאורות הפה בבחי' אחרונות דהנה"י שבהע"ב דאות ה' וככל מה שבארנו.

והנה נתבאר לנו בזה. תהלאית"ש. על הב"ן דאות כ' דענינינו. ענין מציאותו ושימושו. שורשו ומקורו. תולדתו ויציאתו. אחיזתו ותלייתו אשר בהע"ב דאות ה'. כי ענין מציאותו הוא. כי הוא מציאת האור דהתפשטות הב' דהפה. אשר יצא מהפה דא"ק ולחוץ. ונתפשט מהפה שבו עד הטבור שבו. ושימושו הנה הוא. כי הוא בחי' הנוקבא הכללי. דכלל כל אורות הפה. ר"ל ההתפשטות הא' והב' יחד. בכל חלקי פנימי וחיצון שבכ"א מהם. והוה ההתפשטות הא' בהב' חלקי פנימי וחיצון שבו. בחי' או"א. ע"ב וס"ג. הכלליים. דכלל כל אורות הפה. וכנ"ל אות י"ז י"ח. וההתפשטות הב' בהב' חלקי פנימי וחיצון שבו. הנה הם הזו"ן. מ"ה וב"ן. הכלליים דכלל כל אורות הפה. והם המ"ה דלעיל אות י"ט שהוא החלק הפנימי. והוא הז"א הכללי דאורות הפה. והב"ן דאות כ' דענינינו שהוא החלק החיצון. הנה הוא הנוק' הכללי וכנז'. והנה אותו הב"ן הוא הגילוי העיקרי דכלל כל העקודים. וכן הוא הגילוי העיקרי דכלל כל אורות האח"פ כולן. כי כ"ז הוא שימושו דהב"ן דענינינו שהוא הגילוי העיקרי דכל האח"פ וכן הוא עיקר כל העקודים. הכולל בתוכו ג"כ. כל בחי' עסמ"ב וכל הפרצופים כולם כנודע. אך בבחי' כלל הב' התפשטיות דהפה. ובהב' חלקי פנימי וחיצון שבכ"א מהם. אשר הנה הם ג"כ בבחי' ד' שמות עסמ"ב כלליים. ור"ל כללי כללים. הנה בזה הנה הוה כל חלקי האור אשר יצא בההתפשטות הב' דאורות הפה מהפה ולחוץ. הנה הוה הוא הב"ן הכללי. ור"ל. הכללי כללי אשר לכל אורות הפה כולן ולכל אורות האח"פ כולן. והוא כלל העקודים כולו וכנז'. וזהו שימושו דהב"ן דאות כ' דענינינו. וכמ"ש כ"ז לעיל סעי"א.

וענין שורשו ומקורו. הרי בארנו לעיל ג"כ. כי מקורו הנה הוא. השם ב"ן דלעיל סי' ב' אות ח'. שהוא הנוק' הכללי דז"א הכללי שבהע"ב דאות ה'. ואותו הב"ן הוא המקור דכל הד' שמות עסמ"ב דאות י"ז י"ח י"ט כ' דכל הסי' ה' שלפנינו. אך השורש בפרט אשר להב"ן דאות כ' דענינינו עם המ"ה דלעיל אות י"ט. שהם שניהם ההתפשטות הב' דהפה. הנה השורש אשר להם בפרט. הנה הוא רק חליו התחתון דהב"ן דסי' ב' אות ה' הנז'. והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו. הנה הם. השורש פנימי. שהוא הא"ה. לכל ההתפשטות הב' דהפה. שהוא המ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דאות כ' דענינינו. וכנ"ל סעי"ב כ"ז.

וענין יציאתו ותולדתו. הנה הוא מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. שהם האו"א אליו. וכמ"ש ג"כ לעיל סעי"ב. אך אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה'. הנה כלל כל אורות הפה כולן. אשר הם מהפה עד הטבור. הנה הם משותפים עם ההתפשטות ב' דאורות החוטם. שהם המ"ה וב"ן דלעיל סי' ד' אות ט"ו ט"ז. והם אחוזים ותלוים בכל הנה"י כולן דהע"ב דאות ה'. וכן גם בשורשם אשר גם בחג"ת. שנשרשו שם ונשארו שם. ע"י עליית הנה"י בחג"ת אשר היה גם בהע"ב דאות ה'. לצורך עיבור הזו"ן שבו. וזהו ענין יציאתם מחוטם פה דא"ק. אשר שם הרי הוא עדיין המשך המקום דהחג"ת שבהע"ב דאות ה'.

אמנם המציאות דאורות הפה אשר בכל גילויים העיקרי. שהוא רק מהחזה דא"ק עד הטבור שבו. (כי למעלה מזה הרי הם בטלים באורות החוטם והאזניים). הנה חלק המציאות שבהם אשר בגילויים העיקרי. הנה בזה הם אחוזים ותלוים בהע"ב דאות ה'. רק בהב' בחי' אחרונות דהנה"י שבו. שהם תרין ירכין תרין רגלין ועטרת היסוד. וכנ"ל בדברינו בסמוך.

והנה אחר שבארנו כ"ז. הנה נבאר מעתה ג"כ. את סדר התלבשות האורות דאח"פ זב"ז. ע"ד שהתחלנו לבאר בזה לעיל סי' ד' אות ט"ז סעי"ג ולעיל אות י"ח סעי"ד. ונבאר כ"ז בעה"י למען שמו. ובסעי' בפנ"ע :

[סעיף ט']

הנה נתבאר מדברינו אשר בכל הדרושים הללו. כי האורות דהאח"פ הנה כלול כ"א משני מיני פרצופים כלליים. פרצופים פנימים ופרצופים חיצונים. והם הב' התפשטיות שבכ"א כי ההתפשטות הא' אחר שנסתלק ועלה למעלה הנה נשאר לעולם למעלה ומבפנים אבל ההתפשטות הב' הוא עומד למטה ומבחוץ והנה הם פרצופים פנימים וחיצונים. נעלמים. ונגלים. כי הפנימים הם ע"ב וס"ג שהם נסתרות. והחיצונים הם מ"ה וב"ן שהם הנגלות. וכן הפנימים שהם הנעלמים הם למעלה. שהוא בחליו העליון. והחיצונים שהם הנגלים. הם למטה. שהוא בחליו התחתון.

והיינו כי כללות אורות האזניים. שהם מהאימא. בינה. ור"ל האימא. מהד' פרצופים שבהע"ב דאות ה', הנה עומדים הפרצופים הפנימים דהאזניים. בחליו העליון שבה. והוא בא"ק מהאזניים שבו ולמעלה ולפנים עד העינים שבו. והפרצופים החיצונים דהאזניים. הם בחלי התחתון שבה. והם בא"ק מגבול האזניים עד טבוה"ז. והנה הפרצופים הפנימים הנה משום שהם מבפנים והם נעלמים. הנה לא נתחלקו הם לבחי' ולגבולים כלל. והם כולם בגבול אחד. שהוא מגבול העינים עד גבול האזניים מבפנים וכנז', אך הפרצופים החיצונים שהם הנגלים. כי הרי הם יצאו מהאזניים ולחוץ. הנה נתגלו ונתחלקו הי' ספי' שבהם לג' וד' מדרגות וכן הם בג' וד' גבולים. כי הכח"ב שבהם הם מגבול האזניים עד החוטם. והחג"ת שבהם הם מהחוטם עד הפה. והנה"י שבהם הם מהפה עד טבוה"ז. והמלכות שבהם הנה היא משתתף עם אורות החוטם. ולכן הנה היא מתפשט מטבוה"ז ולמטה עד כל התפשטות אורות החוטם שהוא עד החזה.

והנה הגם שהפרצופים הפנימים הנה הם למעלה לגמרי מהחיצונים. עכ"ז הנה פשוט הוא שהם מתפשטים ומתלבשים בהם. ע"ד כל או"א המתפשטים בהנה"י שלהם ומתלבשים בהזו"ן. וע"פ מה שנודע בדברינו. שהכוונה בכל ענין ההתלבשות. הנה הוא. על בחי' טיפה הזרעית. שיש בה חלק מגופם ונפשם דהאו"א ומשתתפים בבנין הולד. וכן נודע בדברינו ג"כ. כי הנה

יש בזה חילוק בין העקודים להאצילות כי באצילות אשר שם הוא שליטת המ"ה וב"ן הנה הוה שם כל טיפה זרעית רק בגילוי הז"ת דהעליון שהוא מ"ה וב"ן, והוה ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון רק בהמ"ה וב"ן, משא"כ בהעקודים אשר שם הוא שליטת הס"ג ע' לעיל כלל ט"ו ענ"ז, הנה הוה שם הגילוי דכל טיפה זרעית גם מהס"ג דהעליון, והוה ההתלבשות דכל עליון בהתחתון אשר דהעקודים מהס"ג ולמטה דכל עליון, ומתלבשים הפרצופים הפנימים בהחיצונים, מהס"ג ולמטה, אמנם הרי אמרנו כי כל עיקרם דהפנימים הנה הם באמת למעלה לגמרי, והוה כל ההתלבשות רק בבחי' התפשטותם, שהוא בכחם והארתם לבד, אך עכ"פ הוא כי הם מתלבשים זב"ז לעולם, וכבר בארנו כ"ז באר היטיב לעיל סי' ג' אות י"א סעי"ה ע"ש, עכ"ז הנה חזרנו על הדברים כאן משום ביאור הענין דההתלבשות, בכל האח"פ כולן השייכים מזה לזה וכמו שיתבאר.

ודע עוד כי הגם שהפרצוף הפנימי שהוא נעלם הנה הוא כולו כלול באחד ואין להבחין בו שום חלוקי בחי' כלל, עכ"ז הנה בעומק ובהעלם הנה נבחן גם בו חלוקות שונות בענין ההתלבשות עכ"פ. כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה, ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי רק מהמ"ה שלו ולמטה, אמנם הוא ג"כ מהס"ג שבאותו המ"ה, כי כ"א הוא כלול מעסמ"ב כנודע, ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש הפנימי מהב"ן שלו, אמנם הוא ג"כ מהס"ג דאותו הב"ן, כי באורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות לעולם מהס"ג ולמטה הן בכללות והן בפרטות, וכ"ז הנה הוא באורות דהאזניים.

והנה עד"ז הוא ג"כ באורות החוטם, בענין ההתלבשות אשר מזה לזה, וכן בההתלבשות אשר מאורות האזניים באורות החוטם, והיינו. כי הנה כללות אורות החוטם הנה הם ג"כ בשני מיני פרצופים כלליים, אחד פנימי ואחד חיצוני, נעלם, ונגלה, והם זה למעלה מזה, כי הם שניהם מבחי' הז"א שבהעסמ"ב דאות ה', הפנימי הוא בחציו העליון והוא מהע"ב וס"ג שבו והחיצוני הוא בחציו התחתון והוא מהמ"ה וב"ן שבו, ומקומו דהפנימי הוא בא"ק, מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ומקומו דהחיצוני הוא מהחוטם ולמטה עד החזה, והפנימי הנה הוא כולו כלול באחד בלי חילוק בחי' וגבולים כלל, אך החיצוני הנה הוא בג' וד' מדרגות, כח"ב חג"ת נה"י מלכות, וכן הוא בג' וד' גבולים, כי הכח"ב שבו הוא מהחוטם עד הפה, והחג"ת שבו הוא מהפה עד שבוה"ז, והנה"י שבו הוא משבוה"ז עד החזה, והמלכות שבו הוא משתתף עם אורות הפה המתפשטים עד הטבור.

והנה מתלבש הפנימי בהחיצוני, הגם שהפנימי הוא למעלה לגמרי מהחיצוני, אך הוא מתפשט ממקומו ומתלבש בהחיצוני, וכן מתלבש אור האזניים ג"כ באורות החוטם, הפנימי בהפנימי, והחיצוני בחיצוני, והוא בסדר זה, כי הפנימי דאור האזניים אשר הוא מגבול האזניים ולמעלה עד גבול העינים, הנה הוא מתפשט ממקומו ומתלבש בהפנימי דאור החוטם אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד גבול האזניים, ומתלבש בו אור האזניים מהס"ג שבו ולמטה, כי באורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות אשר מכל עליון לתחתון, מהס"ג ולמטה כנז', וכן הנה מתלבש הפנימי דהחוטם בהחיצוני דהחוטם וכן החיצוני דהאזניים בהחיצוני דהחוטם, ובסדר זה, כי החיצוני דכ"א הרי הוא בג' בחי' כח"ב חג"ת נה"י וכן הם כ"א בג' גבולים כנ"ל, והוה החג"ת דהאזניים נגד הכח"ב דהחוטם ונה"י דהאזניים נגד החג"ת דהחוטם והמלכות דהאזניים הוא בהנה"י דהחוטם.

והנה מתלבש הפנימי דהחוטם בהכח"ב דהחיצוני שבו, מהס"ג שבו ולמטה, ושם, ר"ל בהכח"ב דחיצוני דהחוטם, הנה שם בפנימיותם, עומד החג"ת החיצוני דהאזניים, והחג"ת הרי הוא אור המ"ה כנודע, והרי מתלבש החג"ת החיצוני דהאזניים, בהמ"ה שבו, בהכח"ב החיצוני דהחוטם, אשר שם הנה הוא אור הס"ג הפנימי דהחוטם וכנז', אמנם גם התלבשות המ"ה החיצוני דהאזניים שאמרנו. הנה הוא ג"כ מהס"ג דהמ"ה, כי כ"א הוא כלול מעסמ"ב כנודע. וההתלבשות שבהעקודים הרי הוא לעולם מהס"ג שבכ"א.

ובהחג"ת החיצוני דהחוטם הנה מתלבש בו הפנימי דהחוטם מהמ"ה שלו ולמטה וכנ"ל, ושם, ר"ל בהחג"ת החיצוני דהחוטם, הנה שם בפנימיותם. הנה עומד הנה"י החיצוני דהאזניים. והנה"י הרי הוא אור הב"ן. והרי מתלבש הנה"י החיצוני דהאזניים. באור הב"ן שבו. בהחג"ת החיצוני דהחוטם. אשר שם הנה הוא. אור המ"ה הפנימי דהחוטם. אמנם כל אותו ההתלבשות דהמ"ה הפנימי דהחוטם והב"ן החיצוני דהאזניים. הנה הוא. מהס"ג ולמטה שבכ"א, כי הרי כ"א הנה הוא כלול מעסמ"ב כנודע. וכל ההתלבשות שבהעקודים הוא לעולם מהס"ג ולמטה וכנז'.

ובהנה"י החיצוני דהחוטם. הנה מתלבש בו. הפנימי דהחוטם. באור הב"ן שבו. ומהס"ג ולמטה שבאותו הב"ן. וכנ"ל. ושם. ר"ל בהנה"י החיצוני דהחוטם אשר מקומם הוא מגבול השבוה"ז דא"ק עד החזה דא"ק. הנה שם בפנימיותם. הוא המלכות החיצוני דהאזניים.

והנה היא שם בשני בחי'. כי בבחי' אחת הנה היא משתתף עם אור החוטם ונעשה שם לעלם מעלמיו. כי שם הרי הוא כל עיקר הגילוי דאור החוטם. שהוא רק משבוה"ז עד החזה. כי למעלה משבוה"ז הרי הם בטלים באורות האזניים. ע"ד שרגא בטיהרא. והוה כל גילויים דאור החוטם רק משבוה"ז ולמטה עד החזה. ומתפשט ומתלבש שם המלכות דאור האזניים ונעשה שם לעלם מעלמיו. וכדי להתייחד אור האזניים באור החוטם. כי כן הוא הסדר לעולם שמתייחד כל עליון בהתחתון לעולם לצורך כל קיומו והנהגתו. והוא בחי' אחת. בחי' השנית הנה הוא. לצורך הגילוי דאור א"ס. שהוא לעולם ע"י התלבשות העליון. אך בבחי' הזה הנה עומד שם המלכות. במדרגתה העליונה דאור האזניים. ובעצמותה העיקרי שבה. כי בבחי' הא'. הנז'. הנה היא נתצמצמה להשתתף עם אור החוטם להעשות עלם לעלמיו. אבל בבחי' הזה. הנה עומדת בעצמותה העיקרית שבה. ודי בזה והבן. אך עכ"פ הוא כי המלכות דאור האזניים הנה היא מתפשט משבוה"ז ולמטה. ומתלבש בהגילוי העיקרי דאור החוטם. שהוא משבוה"ז ולמטה עד החזה.

ודע עוד כי כל ההתלבשות שאמרנו. מהפנימי להפנימי. ומהפנימי להחיצוני. ומהחיצוני לחיצוני. ונודע הוא בדברינו שכ"א מהפנימי והחיצוני הנה הוא כלול מב'. כי כ"א לעצמו הנה הוא ג"כ כלול מפנימי וחיצוני. כי הרי התפשטות הא' שהוא ע"ב וס"ג. הנה הוא בפנימי וחיצוני. וכן הוא ג"כ התפשטות הב' שהוא מ"ה וב"ן. וכמבואר כ"ז לעיל בכל הסימנים אשר מסי' ג' עד כ"ה. אלא שאנו קוראים להמ"ה וב"ן בשם פרצופים החיצונים. משום שגם המ"ה הרי הוא משלח הארתו לעולם ע"י הב"ן שהוא תמיד מבחוץ. אבל באמת הנה עומד המ"ה עצמו לעולם כולו מבפנים. וכמו שכתבנו בזה כמה פעמים בכל דברינו לעיל. והרי הוה כ"א לעצמו אשר הן מהפנימים והן מהחיצונים הרי הוה כ"א לעצמו ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני. והנה הוה כל ההתלבשות שאמרנו. הנה הוא כ"א לתכונתו. הע"ב בהמ"ה כי הם שניהם בבחי' פנימים גם בפרטות. והס"ג בהב"ן כי הם שניהם בבחי' חיצונית גם בפרטות. וכן הם באמת גם מעיקר עצמותם. כי עצמות המ"ה הוא מע"ב. ועצמות הב"ן הוא מס"ג. ע' לעיל סי' ג' אות י"ב סעי"ג. והוא פשוט ומובן.

[סעיף יו"ד]

ועתה נבאר עד"ז ג"כ. את כל ענין ההתלבשות אשר באורות הפה. **הנה** אורות הפה הרי הם ג"כ בבחי' ב' מיני פרצופים כלליים. פנימים וחיצונים. נעלמים. ונגלים. כי ההתפשטות הא'. אחר שעלה ונסתלק למעלה. הנה הוא נשאר לעולם למעלה ומבפנים. והוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. שהם עומדים מהפה ולפנים. ומהפה ולמעלה עד החוטם. והם הפרצופים הפנימים והנעלמים. אבל ההתפשטות הב' דהפה. שהם המ"ה וב"ן דלעיל אות י"ט כ'.

ויצא הב"ן מפה ולחוץ. והמ"ה הוא מאיר בו ומשלח הארתו בו תמיד. הנה הם הפרצופים החיצונים והנגלים. ועכ"פ הוא כי הב' התפשטיות הא' והב' הנה הם בבחי' ב' מיני פרצופים. פנימי. וחיצוני. והנה הפנימי. שהוא הנעלם. הנה אין גילוי בו. לבחי' שונות כלל. ואינו מתחלק הוא לגבולים כלל. אלא הוא כולו בגבול אחד. שהוא מפה ולפנים. ולמעלה עד החוטם. וכנז'. אבל החיצוני שהוא הנגלה. הנה מתחלק הי' ספי' שבו לגבולים ולמדרגות. כי הכח"ב שבו. הם מגבול הפה עד שבוה"ז. ושם הנה הם כלולים באורות האזניים. כי הנה שם. הרי הוא המקום דהנה"י דאורות האזניים. וכנ"ל. והחג"ת דאורות הפה הנה הם מגבול שבוה"ז עד החזה. ושם הנה הם נכללים באורות החוטם. כי שם הרי הוא המקום דהנה"י דאורות החוטם וכנ"ל. והנה"י דאורות הפה הנה הם מגבול החזה עד הטבור. ושם לבד הנה הוא הגילוי העיקרי דאורות הפה. והוא מן החזה עד הטבור. והמלכות דאורות הפה הנה היא מתפשט ומתלבש באצילות. אשר מקומו הוא. מהטבור דא"ק עד סוף רגליו. וכמ"ש הרב בשער התיקון פ"ג. ומתלבש המלכות דהעקודים באצילות. כי בזה הנה מתקשר ומתייחד העקודים עם האצילות לעולם.

אמנם הנה התלבשותה שם הנה הוא בשני בחי'. כי בבחי' אחת הנה מתלבש המלכות דאורות הפה באצילות ונעשה שם נעלם מעלמיו. והיא מתצמצם למדרגת האצילות. והוה יחודה שם. לבחי' ירידה. ר"ל להשתלשלות המדרגות אשר מלמעלה למטה שהוא ממדרגת העקודים למדרגת האצילות אך בבחי' אחת הנה היא עומדת שם בהעלם בעצמותה אשר למעלה. והוא לצורך עלייה. להוסיף אור וברכה מהעקודים באצילות תמיד. להתעלה מעילוי לעילוי עד רזא דאור א"ס. אשר יתגלה בכולם בתכלית תיקון האחרון. וכמו שבארנו לעיל כלל י"ז מענף ד' והלאה ע"ש.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו. כי כלל כל אורות הפה הנה הוא ג"כ ע"ד שבארנו לעיל באורות דאוזן חוטם. כי הוא נבחן ג"כ בשני בחי'. פנימי וחיצוני. והפנימי הוא למעלה. מפה ולפנים ומפה ולמעלה עד החוטם. והוא אינו מתחלק לגבולים ולמדרגות כלל. אבל החיצוני הוא מפה ולמטה עד הטבור. ונתגלה ויצא גם מפה ולחוץ. והוא נבחן שמתחלק לג' מדרגות. שהוא לג' גבולים כנז'. והנה מתלבש הפנימי בהחיצוני ע"ד כל או"א המתלבשים בזו"ן. אלא הוא כי באצילות הנה הוה ההתלבשות רק מהז"ת. אבל בהעקודים הנה הוה ההתלבשות מהס"ג ולמטה וכנ"ל. והנה מתלבש הפנימי בחיצוני בסדר זה. כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה. ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהמ"ה שלו ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג שבהמ"ה (כי כ"א הוא כלול מעסמ"ב כנודע וכנ"ל). ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי בהב"ן שבו. אמנם הוא ג"כ מהס"ג דהב"ן. ר"ל מהס"ג שבו ולמטה. כנז'. וכן מאותו ההארה דהב"ן הפנימי אשר בהנה"י דהחיצוני. הנה מתפשט ג"כ בהמלכות דהחיצוני. המתלבש ומשתתף באצילות. כנז'. ובזה הרי מיוחד האצילות גם עם אור הפנימי דהעקודים.

וכן הנה מתלבש אורות החוטם ג"כ באורות הפה, הפנימי בהפנימי. והחיצוני בחיצוני. ובסדר זה. כי הנה הפנימי דהחוטם הרי הוא מחוטם ולפנים ולמעלה עד גבול האזניים וכנ"ל בסעי"ט. והפנימי דהפה הנה הוא מפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם והרי עומד הפנימי דהפה למטה לגמרי מהפנימי דהחוטם. ועכ"ז הנה מתפשט הפנימי דהחוטם ומתפשט בהארתו ומתלבש בהפנימי דהפה. וההתלבשות הנה הוא ג"כ מהס"ג שבו ולמטה. כי בהעקודים הנה הוה כל התלבשות מהס"ג ולמטה וכנ"ל.

ולא עוד כי הנה אמרנו לעיל סעי"ט כי בהפנימי דהחוטם הנה הוה שם ההתלבשות מאור הפנימי דהאזניים. והוא ג"כ מהס"ג שבו ולמטה. וכנ"ל סעי"ט. והנה כאשר מתלבש הפנימי דהחוטם בהפנימי דהפה. הנה מתלבש בו. עם הארת הפנימי דהאזניים ג"כ אשר בו. ונמצא כי הנה מתלבשים הפנימי דהאזניים והחוטם. הם שניהם. בהפנימי דהפה. וכן יהיה נמצא ממילא ג"כ כי כל מה שאמרנו לעיל בענין ההתלבשות דהפנימי דהפה בהחיצוני דהפה. הנה הוא אינו מהפנימי דהפה לבד אלא שהוא ביחוד אור הפנימי דהחוטם ג"כ וכן ביחוד אור הפנימי דהאזניים ג"כ. כי הם מתלבשים ומתייחדים כולם זב"ז כנז'.

וכן הוא עד"ז ג"כ בענין ההתלבשות דפרצופי החיצונים דהאח"פ זה בזה. כי הנה פרצופי החיצונים הרי עומד כ"א בג' גבולים כנ"ל. וכל תחתון הנה הוא בגבול אחד למטה מהעליון שעליו. כי הכח"ב דהחוטם הוא נגד החג"ת דהאזניים. והכח"ב דהפה הוא נגד החג"ת דהחוטם ונגד נה"י דהאזניים. והחג"ת דהפה הוא נגד נה"י דהחוטם עם המלכות דהאזניים שבתוכם. וכנ"ל. והנה מתלבש החג"ת דהחוטם עם הנה"י דהאזניים שבתוכם. הנה מתלבשים הם בהכח"ב דהפה. ושם הנה הוא אור הפנימי דהפה באור הס"ג שבו. וכנ"ל. והחג"ת הרי נודע הוא. שהוא בגילוי דאור המ"ה. והנה"י הוא בגילוי דאור הב"ן. והרי נמצא כי הב"ן דהאזניים עם המ"ה דהחוטם הנה הם בהס"ג דהפה. אמנם כבר אמרנו כי גם ההתלבשות דאותן המ"ה וב"ן. הוא ג"כ מהס"ג שבהם ולמטה. כי כ"א הוא כלול מעסמ"ב כנודע. ובהעקודים הנה הוה כל ההתלבשות לעולם, מהס"ג ולמטה. הן בכללות והן בפרטות. וכן הוא עד"ז כי הנה בהחג"ת דהפה. אשר שם הנה הוא אור המ"ה מהפנימי שבפה. וכנ"ל. הנה מתלבש בו. הנה"י דהחוטם עם המלכות דאור האזניים שבתוכם. והנה"י עם המלכות הרי הם בהגילוי דאור הב"ן. והרי הוה הב"ן דהחוטם עם הארת הב"ן דהאזניים. בהמ"ה דהפה ובפנימיותו. שהוא הנשמה אליו. וכ"ז הוא ע"פ מה שנודע. שאור הקטן דהעליון הוא גדולה במעלה מאור הגדול דהתחתון. עי' מוחין דצלם פ"ג.

וכן בהנה"י דהפה. שהם מהחזה עד הטבור. הרי כבר אמרנו כי שם הנה מתפשט ומתלבש המלכות דאור החוטם. והתלבשותה שם. הנה הוא בשני בחי'. אחד הוא מה שנתצמצמה להשתתף עם אורות הפה. ולהעשות עמו לעלם מעלמיו. כי שם. הרי הוא כל עיקר הגילוי דאורות הפה. שהוא רק מהחזה עד הטבור. כי למעלה מהחזה. הרי הם כלולים ובטלים באורות החוטם. ע"ד שרגא בטיהרא, והוה כל גלויים דאורות הפה. רק מן החזה עד הטבור. והנה מתלבש שם המלכות דאור החוטם. ונעשה שם לעלם מעלמיו. להתייחד עם אור הפה להעשות חד עמהם. כי כן הוא עיקר התיקון. לייחד כל עליון בתחתון ותחתון בעליון עד אור א"ס ית"ש. שיהא כולם תלוים רק עליו ית"ש תמיד. ובחי' השנית הוא כי הנה המלכות דאור החוטם הנה עומדת שם בהעלם. גם במדרגתה העצמותית שבה כדי לזככם תמיד. להעלותם מעילוי לעילוי. ועכ"פ הוא כי הנה מתלבש ומתייחד לעולם המלכות דאור החוטם גם בהגילוי העיקרי דאור הפה. שהוא מהחזה על הטבור. והרי הם מתלבשים ומתייחדים כל אורות האח"פ כולן זה בזה. הפנימים בהפנימים והחיצונים בחיצונים. וע"פ מה שבארנו.

ודע עוד כי הנה כל ההתלבשות שאמרנו. אשר מהפנימי להפנימי וכן מהפנימי לחיצוני ומהחיצוני לחיצוני. הנה באשר שכ"א בפנ"ע. הנה הוא ג"כ. בבחי' פנימי וחיצוני גם במקומו גופה. כי הרי כל התפשטות הא' שהוא למעלה ומבפנים. והוא הפנימי שאמרנו. והוא ע"ב וס"ג. הרי אמרנו לעיל בכל הדרושים שעברו. שהם עצמם ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני. ע"ב פנימי וס"ג חיצוני. כי הוא יצא מתחילה. לחוץ. וכן כל התפשטות הב' שהוא למטה. והוא המ"ה וב"ן. והוא החיצוני שאמרנו. הרי הוא לעצמו. ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני. כי המ"ה הוא מבפנים והב"ן הוא מבחוץ. וכנ"ל בכל דברינו. והרי הם בבחי' פנימי וחיצוני גם בפרטות. שהוא גם בכ"א גופה. ר"ל הן בהתפשטות הא' עצמו והן בהתפשטות הב' עצמו, והנה הוה. עיקר הייחס והמשכת דכ"א

שבפרט. ג"כ רק מהפרט שכנגדו. כי עיקר שורשו דהמ"ה הנה הוא בהע"ב. ועיקר שורשו דהב"ן הוא בהס"ג. וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' ג' אות י"ב סעי"ג ע"ש. והנה כן הוא עד"ז ג"כ כל ההתלבשות שאמרנו, הנה הוא ג"כ עיקרו רק משורשו המתייחס אליו היינו הע"ב בהמ"ה והס"ג בהב"ן. וכן הע"ב העליון בהע"ב התחתון והס"ג העליון בהס"ג התחתון. שהוא מהפנימי להפנימי ומהחיצוני להחיצוני. אשר כן בכלל וכן בפרט.

ובאמרי בכלל. ר"ל הע"ב וס"ג הכלליים דכ"א מהאח"פ. שהם הפנימי הכללי שבכ"א. והמ"ה וב"ן הכלליים דכ"א מהאח"פ שהם החיצוני הכללי שבכ"א. ובאמרי בפרט. ר"ל כי כל ע"ב וס"ג הרי הם ג"כ בבחי' פנימי וחיצוני. ע"ב פנימי וס"ג חיצוני. וכן כל מ"ה וב"ן הוה המ"ה פנימי והב"ן חיצוני. והנה הוה ההתלבשות אשר מהע"ב וס"ג שבכ"א. להמ"ה וב"ן שבכ"א. שהוא ההתלבשות אשר מהפנימי הכללי שבכ"א להחיצוני הכללי שבכ"א. הנה הוה עיקר ההתלבשות רק מהע"ב להמ"ה. ומהס"ג להב"ן. שהוא מהפנימי הפרטי שבהפנימי הכללי להפנימי הפרטי שבהחיצוני הכללי. וכן מהחיצוני הפרטי שבהפנימי הכללי להחיצוני הפרטי שבהחיצוני הכללי. וכן הוא עד"ז ההתלבשות דכללות האח"פ זב"ז הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני. הנה הוא ג"כ עיקר ההתלבשות רק מהע"ב להע"ב ומהס"ג להס"ג. וכן מהמ"ה להמ"ה ומהב"ן להב"ן. והרי הוה ההתלבשות דפנימי בפנימי וחיצוני בחיצוני שהוא מהפנימי הכללי דהעליון להפנימי הכללי דהתחתון ומהחיצוני הכללי דהעליון להחיצוני הכללי דהתחתון. ג"כ עיקרו רק. ע"פ סדר דפנימי וחיצוני אשר בפרטות שבהם ג"כ. שהוא מע"ב לע"ב ומס"ג לס"ג. וממ"ה למ"ה ומב"ן לב"ן. וכן הוא ג"כ עיקר תלייתם זב"ז והמשכתם אשר זה מזה. וכנ"ל סי' ג' אות י"ב סעי"ג ע"ש. ודי בזה ופשוט הוא:

[סעיף י"א]

והנה נתבאר לנו בכל דברינו אשר מסעי"א עד כה. על הב"ן דאות כ' דענינינו. את מציאותו ושימושו. כנ"ל סעי"א. ויציאתו ותולדתו. כנ"ל סעי"ב. ומקומו ואחיזתו בהע"ב דאות ה'. וכנ"ל סעי"ג ובכל הנמשך לזה מענין לענין עד סוף סעי"ח. וכן ההתלבשות דאורות האח"פ זב"ז ויחודם באצילות. וכנ"ל סעי' ט' וכבר אמרנו כי הע"ב דאות ה' הנה הוא הא"א לכל האורות דהאח"פ. שכל האורות דהאח"פ הם תלוים עליו. והנה הם בו מהחזה שבו עד סוף רגליו. כי הם מהאימא וזו"ן שבו, שהם הס"ג מ"ה ב"ן. אשר לעיל סי' ב' אות ו' ז' ה'. שהאימא שבו הוא מהחזה עד הטבור שבו. והזו"ן שבו הם מהטבור שבו עד סוף רגליו והוא בהטבור דהא"ק כי שם מסתיימין רגליו דהע"ב דאות ה'. והרי תופס כל משך שיעורו אשר מהחזה שבו ולמטה הנה הוא תופס בא"ק מגבול העינים שבו עד גבול הטבור שבו כי שם הנה הוא המקום דהאימא וזו"ן שבהע"ב דאות ה'. האורות דהאזניים הם מהאימא שבו, והאורות דחוטם פה הם מהזו"ן שבו. שהם כללות הנהי"מ שבו. אשר מהטבור ולמטה שבו. אמנם הם אחוזים ותלוים גם בהחג"ת שבו, והוא ע"י עליית נה"י בחג"ת אשר לצורך העיבור. וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' ב' אות ז' סעי' ד' וסעי' ו' וכן שם אות ח' סעי' א' ובכ"מ., וכנ"ל סעי' ח' בארוכה קצת. והמלכות דהע"ב דאות ה'. הנה היא מתלבש בהעולם במלכות דהעקודים המתייחד באצילות כנ"ל. ובסוד מה שאמרו בספד"צ פ"א האי מתקלא (שהוא האצילות) תלוי באתר דלא הוי.

ועכ"פ הוא כי הנה תליית כל האורות דהאח"פ הנה הוא מהחזה ולמטה דהע"ב דאות ה'. אך מהחזה ולמעלה שבו. הנה הוא למעלה מהאח"פ. והוא בעיינין דא"ק, ובסוד השגחה פקיחא. סוד ראייה הפנימית. כנ"ל סי' ב' אות ה' בארוכה והוא סוד האבא שבו, שהוא על סוף החזה שבו. וכנ"ל בדברינו שם.

והנה היה סדר מציאותו וגילויו דהע"ב דאות ה' ג"כ רק לאט לאט. ע"פ סדר ההתהוות ויציאת דהאורות דאח"פ. כי במציאותה נתגלה הוא ובמציאותו נעשו הם. שהוא מהס"ג מ"ה ב"ן דלעיל סי' ב' אות ו' ז' ח'. ונתגלה הס"ג שבו שהוא מציאותו אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו ע"י אורות האזניים. והמ"ה וב"ן שבו שהוא מציאותו אשר מהטבור שבו עד סוף רגליו ע"י האורות דחוטם פה. כי הוא והם. הם כמו נשמה וגוף והרי לא נשתלם ולא נתגלה הנשמה בעוה"ז. אלא ע"י הגוף דוקא. כן עד"ז כי הנה לא נתפשט מציאות הע"ב דאות ה' בא"ק. ר"ל כל חלקי המציאות שבו אשר מהחזה שבו ולמטה. אלא רק בהגיע תור דמציאת ויציאת האורות דהאח"פ. ועל ידיהם דוקא. וכאשר נשלם הב"ן דאות כ' דענינינו. שהוא תשלום כל העקודים. בכל עניניו שבו. אשר כן בהתפשטות הא' וכן כל אשר בההתפשטות הב'. ובכל מה שבארנו בו מסעי' א' עד כה. הנה אז נשלם המציאות דהע"ב דאות ה' בכל גילוייו ופעולותיו. כי הוא סיבתם לכל. וכל התפשטותו הוא רק בשבילם. ועי' בדברינו בזה לעיל כלל ט"ו ענ"ה בארוכה קצת. ע"ש ותמצא נחת בעהית"ש.

והנה בזה נשלם דברינו בענין זה בכל מה שנוגע לדרושי העקודים. יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן.

אבני מלואים לדרושי האח"פ

הנה אחר שסיימנו תהלאית"ש את דברינו אשר מסי' א' עד כה, והם מה שנוגע לדרושי האח"פ, הנה ראינו לכתוב בזה עוד דיבור אחד השייך לאורות האח"פ בכלל, וזהו, כי הנה תמצא בדברינו בכמה מקומות שאנו אומרים, כי אורות האח"פ שבא"ק הנה הם בא"ק כבחי' הי"ג ת"ד שבא"א דאצילות, והנה זה כמה שנים שהיה זה פשוט אצלי עד שלא חשבתי לעשות דיבור בזה כלל, כי הרי כן הוא מבואר ומפורש בדברי האריז"ל בכ"מ, והוא בשער מנת"א פ"א בהמ"ב, אמר שם ותחילה הוציא כו' ואח"כ הוציא שערות הזקן הנמשכין מן ס"ג (ר"ל מהס"ג שבסי' א' אות ב') ונמשכין סוד הטעמים דס"ג שהוא אח"פ עד טבורו עכ"ל. והרי אמר מפורש שאורות האח"פ הם שערות הזקן, וכן אמר עוד מפורש. בשביה"כ רפ"ו. ושערות דיקנא הם מאח"פ שבהם בלולים אבא ואימא כו' ע"ש, וכן בשער אח"פ פ"ב אמר שם ג"כ כי הכל ההוטם נמשך דרך אותו ארחא שתחת החוטם שהוא תיקון ג' מי"ג ת"ד הנקרא ועובר על פשע וכן הבל הפה נמשך דרך הארחא ב' שתחת הפה שהוא תיקון ה' הנקרא לא החזיק לעד אפו ע"ש. והרי מבואר ומפורש בכ"ז כי אורות האח"פ הנה הם בא"ק ג"כ בבחי' הי"ג ת"ד ממש וכן אמר הגר"א ג"כ בספד"צ פ"א סמוך לסופו. בדה"מ אבא יתיב. כי בא"ק עד טבורו יוצאין אורות אח"פ ונקראים כולן א"ס על שם א"ק וכן בא"א יוצאין ג"כ אורות אח"פ והן דיקנא יקירא כידוע שאורות אוזן הם עד שבולת זקנו. ואורות חוטם עד החזה שליש ת"ת, ואורות פה עד הטבור. והן הדיקנא כו' ע"ש. וכן אמר עוד שם בדה"מ עמר נקי כי הדיקנא יוצא דרך נקבי האח"פ כידוע כו' ע"ש. והרי מבואר לנו מכ"ז כי אורות האח"פ שבא"ק עם הי"ג ת"ד שבא"א. חדא מילתא הוא. כי בשניהם הם נמשכין מהאח"פ. ובשניהם הוא בחי' הדיקנא, לא זולת. והם כשניהם הי"ג ת"ד. והוא פשוט וברור.

אמנם ראיתי בספר שמן ששון שער מנת״א פ״א אות ז׳ שמיאן בזה והחליט הדבר שאורות ההח״פ עם הדיקנא הם שני דברים בפנ״ע, ושניהם ישנם בא״ק. אורות האח״פ והדיקנא. ע״ש שהאריך קצת בזה. ולדעתי הוא דבר שאי אפשר להאמר כי לא נמצא בדברי האריז״ל מענין הדיקנא שבא״ק זולת האורות דאח״פ מאומה כלל. וכן הוא ג״כ בא״א דאצילות כנז׳.

ומה שדחקן להרב בעל שמן ששון זללה״ה לומר כן. הוא לשון אחד בדברי הרב, במנת״א פ״א. שאמר שם על אורות האזניים. ודע כי אור הזה אינו דבוק ונוגע בפנים עצמן אבל חופף וסוכך עליהם עכ״ל. ובאם שנאמר שאורות האח״פ הם עצמן הדיקנא, הלא הדיקנא הנה הוא צומח וגדל מהפנים גופה והוא דבוק בו ממש, וכן הקשה בספר יפה שעה שם ג״כ.

אמנם ע״פ דברינו שהעלינו בזה בכל הדרושים לעיל. אין כאן קושיא כלל, ודברי הרב הם מכוונים היטיב. כי הרי העלינו שכ״א מהאורות דהאח״פ הנה היה התפשטותו בשתיים, היינו אחד פנימי ואחד חיצוני והם זה כנגד זה ובההתפשטות הא׳ הם ע״ב וס״ג הע״ב מבפנים והס״ג מבחוץ ובההתפשטות הב׳ הם מ״ה וב״ן המ״ה מבפנים והב״ן מבחוץ ונמשך הב״ן מהמ״ה. והוא אשר יצא מהאח״פ ולחוץ. אמנם כי הנה לבד עיקר האור אשר יצאו מחללי נקבי האח״פ הנה משלח המ״ה הפנימי את הארתו עוד דרך כותלי נקבי העור דהפנים, ג״כ. וכמ״ש הרב בדרושי נקודות רפ״ב כי אעפ״י שהאורות יוצאים דרך נקבי פה או חוטם וכיוצא. זהו עיקר האורות אבל ודאי שגם דרך כותלי דופני של הא״ק הנה בוקע ויוצא אור ומאיר תדיר בהם, וכן כתב ג״כ במנת״א פ״א, בהמוקף שם. וכמ״ש בדרושי נקידות פ״א כסוד מ״ש איוב י״ט ואחר עורי נקפו וגו׳ כנודע, והנה אותן ההארות היוצאין דרך נקבי עור הפנים, הנה מהם הוא סוד השערות והם כל שערות הדיקנא. והם דבוקים באמת בפנים ממש. כי הם צומחים וגדילים שם. אבל אורות העיקריים היוצאים מנקבי חללי האח״פ. הנה עליהם אמר הרב כי הוא אינו דבוק ונוגע בפנים עצמו רק הם חופף וסוכך עליו. וכבר אמרנו כי האורות היוצאים מהאח״פ ולחוץ הנה הם האורות דהב״ן, והנשאר בפנים הוא אור דהמ״ה. והרי נמצא כי השערות שהם הדיקנא. והם צינורות השפע מאור הפנימי וכנז׳. הנה הם מאור המ״ה. והנה השערות שהם צינורי השפע הפנימי. הנה הם מחברים ומייחדים את אור המ״ה העיקרי הפנימי עם האור העיקרי דהב״ן אשר לחוץ ונעשו שניהם לאחד. והם כולם מכלל הדיקנא.

והעיקר בזה הוא, כי הרי אנו רואין במציאות הי״ג תיקוני דיקנא דא״א שהם בשני בח׳. ט׳. וד׳. ט׳ תיקונים הם בשערות והם תיקון א׳. ב׳. ד׳. ו׳. ח׳. ט׳. י׳. י״א י״ג. וד׳ הם בלא שערות והם תיקון ג׳. ה׳. ז׳. י״ב. והם הכ׳ ארחין, ארחא שתחת החוטם. וארחא שתחת הפה, והפנים שהוא תרין תפוחין קדישין והפה עם השפתיים, והרי הם בשני בח׳. ט׳ וד׳. וכן אמרו עליהם בספד״צ רפ״ב. ארבע בלחודוי אסתמכו, שהן להנוק׳, תשעה אשקיון לגינתא. שהם לז״א. וכמ״ש הגר״א שם עיי״ש. והנה הד׳ תיקונין אשר הם להנוק׳. והם בלי שערות. הנה הם מהאורות דנקבי חללי האח״פ עצמן שהם מהשם ב״ן כנ״ל. ולכן הנה הם להנוק׳. משום שהם מהב״ן, והוא התיקון דתרין תפוחין שהם מאור אזניים עצמן והתיקון ג׳ שהוא הארחא שתחת החוטם, שהוא מאור החוטם עצמו. והתיקון ד׳ וי״ב. שהם מאורות הפה עצמו. והם כולם בלי שערות. כדי שלא יהא אחיזה להחיצונים במה להאחז ח״ו. וכן הם כולם אורות גלוים, כי כל הגילוים, הוא לעולם בהמלכות. ובה הוא עיקר הגילוי כנודע. ולכן הוו אורות האח״פ. כולם בשם ב״ן, כנ״ל סי׳ ג׳ אות י״ב וסי׳ ד׳ אות ט״ז וסי׳ ה׳ אות כ׳ כי הם כולם מתיקוני נוק׳ כנז׳, ומשום שכל תיקוני נוק׳ עיקרם הם להתגלה למטה ויוצאים כל אורות האח״פ רק כדי להתפשט למטה, ולכן הנה הם אינם דבוק ונוגע בפנים עצמו כי כל יציאתם הוא רק להתפשט למטה, אך השערות שהם מאור המ״ה שמבפנים שיוצאין האורות דרך נקבי צינורות השערות. וכמ״ש הרב בשער א״א פ״ט, שהשערות. הם צינורות וכלים ומעברים. להוציא דרך הם השפע פנימית לחוץ. שהוא מהאור המ״ה שמבפנים, ולכן הנה הם דבוקים בפנים גופה. כי הם נמשכים רק דרך בו. והם ט׳ תיקונים בשערות כנ״ל. כי הם מז״א שהוא ט׳ ספי׳, וכנ״ל סי׳ ה׳ סעי׳ ג׳ ד׳ ע״ש. והוו הט׳ תיקונים דהשערות, מהמ״ה שהוא בחי׳ הז״א הכללי, דכ״א מהאח״פ, וכנ״ל בהדרושים, והם דבוקים בהפנים עצמו כי הם נמשכין דרך כותלי הפנים וכנז׳, אבל ד׳ תיקונים אשר הם בלי שערות, הנה הם מהב״ן, שהוא בחי׳ הנוק׳ הכללי. דכ״א מהאח״פ. וכנ״ל בהדרושים, ואותן הד׳ תיקונים הנה הם מהאורות העיקריים היוצאים מנקבי חללי האח״פ. והם אינם דבוקים בהפנים ממש אלא רק חופף וסוכך עליו, כי הם מתיקוני הנוק׳ אשר עיקרה היא להתפשט ולהתגלה למטה, והם בס״ה י״ג תיקונים, שהם הי״ג ת״ד היוצאים מהאח״פ, מכללות הדו״ן שבהם. וכ״ז הנה הוא הן באורות האח״פ שבא״ק שהם בבחי׳ הי״ג ת״ד שבא״ק והן בהי״ג ת״ד אשר בהא״א דהאצילות, שהם ג״כ רק מהאח״פ שבו, מכללות הדו״ן שבו שהם בפנימי וחיצוני, כנ״ל בכל דברינו, וכן הנה הם מתפשטים להזו״ן דאצילית, ט׳ לז״א וד׳ לנוק׳, כמ״ש בספד״צ רפ״ב. ארבע בלחודוי אסתמכו, תשעה אשקיון לגינתא, וכנ״ל, ועכ״פ הרי נתבאר לנו כי אורות האח״פ. הנה הם הי״ג ת״ד. לא זולת, הן בא״ק והן בא״א דהאצילות.

ואין להרהר כי מאחר שאמינו כי הי״ג ת״ד עם האורות דהאח״פ הנה הם ענין אחד הן בא״ק והן בא״א דאצילות. כי הם בשניהם ענין אחד מכל וכל. א״כ מפני מה הנה הם נקראים. בא״ק. בשם אורות דאח״פ, בא״א דאצילות. בשם י״ג ת״ד. ור״ל כי הנה שם ומלת אורות דאח״פ. הנה עיקר הוראתם הוא, על האורות היוצאים מנקבי חללי האח״פ. שהם רק הד׳ תיקוני נוק׳, וכנז׳, אבל שם ומלת הי״ג ת״ד. הנה עיקר הוראתם הוא. על תיקוני השערות. שהם הט׳ תיקוני דז״א. כי הם עיקר הדיקנא. שהוא המזלין וא״כ מפני מה נקראים בא״ק על שם האורות ובא״א דאצי׳ נקראים על שם השערות.

אך הענין הוא פשוט כי כל אורות האח״פ שהם כלל העקודים. שהוא מהטבור ולמעלה דא״ק. והוא מכלל העולמות דא״ס. כמ״ש הגר״א בספד״צ פ״א בדה״מ אבא יתיב וכן הוא בדברי הרב בסדר אצילות בקיצור פ״א. ולכן הנה נעלמים שם בחי׳ השערות. אשר הם בו. ג״כ רק מהמ״ה הפנימי שבו, וכנ״ל. הנה נעלמים דם בו הרבה מאד. ולכך אינן עולין בו בשם. אלא רק האורות היוצאין בו מנקבי חללי האח״פ. שהם מהב״ן וכנ״ל. משא״כ בא״א דאצילות. הנה שם יש גילוי לכל הי״ג תיקונים כולם.

העיקר הוא. כי הרי כל גילויים שבא״א. הנה הוא ג״כ רק ע״י ז״א. שנמשכים בו הי״ג תיקונים ע״י המזלין אשר הם מגיען עד רישא דז״א, וכנודע שכל הי״ג תוקונים. א״ל רחו״ם והנו״ן כו׳ שבפי תשא. הנה הוא. נהירו דנהיר י״ג ת״ד דע״ק בז״א. וכמ״ש הגר״א בספד״צ פ״ג דה״מ תקונין ע״ש. וכן הוא באד״ר קל״א ב׳. כי כל הי״ג תיקונין דפ׳ תשא אינון לתתא. ור״ל כי הורידן משרע״ה מע״ק לז״א לצורך הרחמים, והוא ע״י המזלין שהם מגיען לרישא דז״א ושם הוא גילויים אבל בא״א עצמו הנה הם נעלמים ג״כ. ועכ״פ הוא כי מה שנקראים בא״א בשם י״ג ת״ד. שהוראתם הוא על השערות. כנז׳, הוא משום שכל גילויים הוא רק בז״א. אשר הם נמשכין בו רק ע״י המזלין. שהם שערות הדיקנא:

ע״כ אבני מלואים לסימן ה׳.

הקדמה א'

הנה עד הנה בארנו האורות דא"פ אשר הם מאור המ"ס עצמו דא"ק והם גילויי דהמ"ס. ועל דרך הי"ג ת"ד דא"א דאצילות שהם נביעין מבועין דנפקין ממ"ס. כי הנה יוצאין האורות דא"פ. שהם הג' מיני עסמ"ב דלעיל סי' ג' ד' ה'. מהעסמ"ב דסי' ב'. שהם מהס"ג דהמ"ס עצמו. בלי שום אמצעי כלל. והרי הם נביעין מבועין דנפקין ממ"ס. ועתה נבאר ג"כ את האורות דהנקודות והאצילות אשר הם ג"כ רק מא"ק. הנה נבאר את סדר יציאתם אשר מא"ק עצמו. וכן סדר השתלשלותם זה מזה עד גמר מציאותם הן באורות הנקודות והן באורות התיקון. וכן יחודם יחד שהוא כלל האצילות. וכן יתבאר ג"כ הן על אורות הנקודות והן על אורות התיקון. שרשם ואחיזתם בעולם העקודים. וכנודע שיש לכל תחתון שורש ואחיזה בהעליון שעליו. ועי' דרושי העקודים פ"ה בדה"מ אמנם. בסופו שם. ובדרושי נקודות פ"ב.

אמנם הנה כל האורות דהנקודות והתיקון הנה הגם שהם נמשכים ג"כ מהמוחין דא"ק. וכן היה יציאתם ג"כ מהגלגלתא שבו. וכנודע מהנקודות שיצאו מהעינים ומאור התיקון אשר מהארת המצח. אך עיקר מציאותם הנה הוא רק מהמציאות דא"ק אשר מהגרון שבו ולמטה. והוא מהאו"א שבו אשר הם בו ג"כ מהגרון שבו עד הטבור שבו. ויצאו כל האורות הנקודות והתיקון רק באמצעית האו"א שבא"ק אשר הם מהטבור שבו ולמעלה. ומהם יצא כל אורות הנקודות והתיקון. שהם כלל האצילות. שהוא מהטבור ולמטה. אמנם הנה או"א שרשם הוא ג"כ רק בהמ"ס ויוצאים משם ג"כ רק ע"י העקודים. וע"ד או"א דאצילות ששרשם הוא בהמ"ס דא"א ויוצאים ע"י הי"ג ת"ד. והנה נבאר את כ"ז ג"כ. שרשם דהאו"א שבהמ"ס ובהעקודים. וכן שורש אורות הנקודות והתיקון אשר באו"א. וכן תלייתם בהמ"ס דא"ק ונבאר הכל ע"פ סדר הד' שמות עסמ"ב כי בהם הוא יציאת ומציאות דכל האורות כולם כי השמות דעסמ"ב הנה הם נשמתם ועצמותם.

והנה כבר כתבנו בכמה מקומות מדברינו כי אדם קדמאה הנה הוא עולם מלא בכל בחי' אורות ופרצופים כמו האצילות אלא שבו הוא הכל בהעלם נורא והנה בבחי' הזה הנה נבחן כל הגלגלתא כולו שבו עם כל אורות הא"פ. הכל בבחי' הע"ב הכללי. והאו"א אשר הם בו ג"כ מהגרון שבו עד הטבור שבו הנה הם הס"ג הכללי. אבא הוא הע"ב דס"ג ואימא הס"ג דס"ג. ומה שנודע מדברי הרב שהס"ג הכללי הוא מהאזניים ולמטה. והע"ב הכללי הוא בקרקפתא ואין רשות לדבר בו. הוא משום שהרב אינו מדבר כלל מבחי' הפרצופים שבא"ק (אלא מה שמרמז לנו מעט רמז בזה ופתח לנו פתח כחודו של מחט. בשביה"כ רפ"ו. שיש להבחין בא"ק כל מה שהוא באצילות ע"ש) וכן אינו מדבר הרב ג"כ מבחי' הג' רישין שבו. אלא ג"כ רק מה שמשמיענו ברמז בזה. בשביה"כ רפ"ו הנז' ע"ש. וכל הג' רישין שבו הנה הם ג"כ ע"ד שהוא באצילות כי בכללות הנה הם כולם בחי' הא"א שבו. עד סוף העקודים. ע"ד הא"א דאצילות שהוא עד סוף הי"ג ת"ד. אך בפרטות הנה הם ג' בחי'. רדל"א. א"ין. א"א. והם ג"כ. אפ"ס. א"ין. א"א. ורדל"א הנה הוא אינו עולה בשם כלל. אך א"ין א"א שהם גלגלתא ומ"ס הנה הם ע"ב וס"ג. וזהו שאמרו בתיקונים קמ"א ע"ב. מוחא סתימאה (דהוא רישא תליתאה. והוא א"א) אתקרי א"ס. דאתפלג לתלת מוחין (ר"ל שהוא מוחא חדא דכליל תלת) דאינון י' י' י' דאתרמיזו בהאי שמא יו"ד ה"י וא"ו ה"י. אך בבחי' אחת הנה מתחלקים הג' רישין תתאין ונעשים הם עצמן לג' והם גלגלתא ואוירא ומ"ס כנודע. והנה הם בבחי' כח"ב. ובזה הנה הם בבחי' ע"ב ס"ג מ"ה. כמ"ש הרב כ"ז. בשער א"א פ' ג' ד'. והוא ע"פ דברינו בהאבני מלואים שבסוף הספר סי' ה'. אות כ' סעי' ג' ד' ה' ו'. כי בא"ק. וכן ברישין דא"א. הנה נתעלו השמות דעסמ"ב. הע"ב בכתר והס"ג בחכמה ומ"ה בבינה ע"ש בזה בארוכה קצת ולכן אמר הרב שם כי בהמ"ס הוא השם מ"ה. ומ"ש התיקונים שהמ"ס הוא ס"ג. הוא על הבחי' שהם ב' רישין והם כתר חכמה ומאיר המ"ס באור הס"ג אבל כאשר שנבחנים בג' רישין ובבחי' כח"ב אז הוה האוירא ס"ג והמ"ס מ"ה וכ"ז הוא משום כי שם הנה נתעלו השמות ועומד הע"ב בכתר והס"ג בחכמה והמ"ה בבינה.

אמנם כ"ז הנה הוא רק בפרטות הג' רישין שבו. ובערך עצמן. אך בערך הפרצופים פרטיים שבו שהם בחי' או"א וזו"ן הכלולים גם בא"ק בהעלם נורא. או"א מהגרון עד הטבור. וזו"ן שהם כלל האצילות. הכולל כל אורות הנקודות והתיקון. שהם המ"ה וב"ן הכלליים. הנה הם מהטבור ולמטה שבו. הנה בערך זה הוה כל הגלגלתא כולו עם כל אורות הא"פ. בחי' הא"א הכללי. שהוא הע"ב הכללי. והאו"א שבו שהם מהגרון שבו עד הטבור שבו. הם הס"ג הכללי. אבא הוא ע"ב שבס"ג ואימא הוא הס"ג שבס"ג. ומהם הנה יצאו ונעשו כל אורות הנקודות והתיקון כי גם מה שיצאו מהעיינין והמצח ומהמוחין דא"ק הנה הוא הכל ג"כ רק ע"י האו"א שבו ובסיבתם. ונעשה כלל כל האצילות מא"ק. רק ע"י האו"א שבו. אמנם כל קבלת או"א מהא"ק. ר"ל מהא"א שבו. הנה הוא לעולם ג"כ רק ע"י העקודים. כי הם כלולים בעקודים ומשם הם מקבלים לעולם. ע' שביה"כ רפ"ו. וכ"ז הנה יתבאר לפנינו. שורש או"א שבהמוחין דא"ק. וסדר יציאתם ממנו אשר ע"י העקודים ויתבאר הכל ע"פ גילויי השמות דהעסמ"ב. וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו ויתבאר על כל שם ושם את שימושו ומקומו.

אמנם הגם שעיקרן דאורות הנקודות והתיקון הנה הם מהאו"א שבא"ק וכנז'. עכ"ז הנה מתפשט ומשתתף בהם. הע"ב הכללי ג"כ. והוא בפנימית פנימיותם הן בחלקי האורות אשר מהאבא והן בחלקי האורות אשר מהאימא. והנה התפשטותו הוא ג"כ באותו הסדר דהעסמ"ב אשר יתבאר באו"א. אמנם התפשטותו הנה הוא רק לבחי' אור א"ס שבהם. כי גם בעולם הנקודות. הגם שהיה בהעלם גדול מאור א"ס. עכ"ז הנה כל מה שיצא ונעשה. היה הכל ג"כ רק ממנו ית"ש. כי בלתו אין מציאות כלל. וכמ"ש בספד"ל פ"א. ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהויין. וע"ש בהגר"א וכן הוא בדברי האריז"ל שם במאמ"ר. הנדפס מחדש. דף כ"ב סע"ד.

והרי נמצא כי כל אותן המערכות דהעסמ"ב אשר יתבאר לפנינו. הן בענין האו"א. שורשם אשר בהמ"ס דא"ק ובהעקודים, וכן בענין שורש אורות הנקודות והתיקון אשר בהעקודים ובאו"א. וכן בענין ההשתלשלות שבהם עד גילויים האחרון, הנה כל אותן העסמ"ב הנה הם כפולים. אחד הוא בענין סוד שורש כולם אשר מהע"ב הכללי שהוא שרשם אשר בא"ס. ור"ל כי שם הוא הרצון על כל אותן המערכות כולם ובסוד כך עלה במחשבה לפני. שהוא על כוונת תכליתם הנעלם מעיני כל חי. עין לא ראתה וגו'. ואחד הוא על מציאותם ועל כל מאורעותיהם אשר בעולם הנקודות והתוהו. וכן גם על כל אורות התיקון דמעשה בראשית עם כל מקריהם אשר בכל משך זמן דהעוה"ז ודימית המשיח עד הזמן דתחיית המתים אשר כ"ז הנה הוא עדיין בכלל ההנהגה דהעוה"ז, והנה כ"ז הנה הוא מגילוייו ית"ש אשר בכל אותן המערכות דהעסמ"ב ע"פ גילויים אשר מהאו"א שבא"ק. והרי הם כפולים אחד מהע"ב הכללי שהוא כלל כל הרישין כולן שבא"ק עד סוף העקודים. ואחד מהס"ג הכללי שהם האו"א שבא"ק וכנ"ל.

והנה כ"ז הנה תמצא מבואר בכל הדרוש אשר לפנינו. כי מקודם כתבנו את כל המערכות בפרט, והוא מסי' ו' עד סוף סי' י"ג. ושם בארנו על כל שם ושם את שימושו ומקומו. והם כולם ע"פ מה שנתייסד מהע"ב הכללי. על כוונת התכלית הנעלם שבכ"ז, ואח"כ בסי' י"ד וט"ו הנה חזרנו עליהם, על סדר גילויים אשר באו"א, וכן סדר יציאתם מהם אשר בהנקודות והאצילות, והנה הם על כל ההנהגה דהעוה"ז וכנז', וכבר כתבנו הדברים הללו באר היטיב, לעיל כלל ו', ע"ש ענף ג' ד' ה', אמנם באשר שעיקר הענין בזה הוא בהדרוש אשר לפנינו, לכן חזרנו על הדברים בקצרה, גם כאן, ודי בזה:

הקדמה שניה

הנה נודע הוא שיציאת כל תחתון מהעליון שעליו הנה הוא מהזו"ן דהעליון שהוא מהמ"ה וב"ן שבו, והגם שהמ"ה וב"ן גופה הם נמשכים ויוצאים רק מהע"ב והס"ג שעליהם, אך הע"ב וס"ג הם הג"ר שבכ"א והם נסתרות ולא ניכרו הם בהתחתון כלל, ע' שער המוחין רפ"ז ובפרקי הצלם ספ"א, וגם בא"ק והעקודים אשר שם הוא שליטת הס"ג ונמשך שם כל תחתון מהעליון ובפ"א האו"א מאו"א) מהחכמה שלו ולמטה, אך באשר שגם בא"ק והעקודים הנה נתייסד ג"כ כל בחי' פרצוף שבהם בד' שמות עסמ"ב ולא יתבטלו המ"ה וב"ן להכלל בע"ב וס"ג לגמרי, אלא רק לעת"ל, אבל עתה הלא יש גילוי למ"ה וב"ן גם בא"ק והעקודים והוא משום צורך האצילות, וכמ"ש לעיל כלל ט"ו סעי"ז, ואח"כ הרי יש אזה ירידה ומיעוטה אור, למ"ה וב"ן, בערך הע"ב וס"ג, גם בא"ק והעקודים והנה יוצא גם שם כל תחתון מהעליון שעליו עקרו רק מהמ"ה וב"ן דהעליון, וכן הוא ג"כ בענייננו, כי הנה או"א שבא"ק אשר עיקרם הם בו ג"כ מהגרון עד הטבור, אבא עד החזה, ואימא מהחזה עד הטבור, והנה הם נמשכים ויוצאים מהמ"ם. כמ"ש באד"ז ר"צ ע"א, האי עדן אתמשך מעדן עלאה סתימאה, ע"ש והנה הגם שהשרש הנעלם דהאו"א, הנה הוא בהב' רישין אוירא ומ"ס. אך גילויים הנה הם שניהם רק מהמ"ם, ומהמ"ה וב"ן דלעיל, והם המ"ה וב"ן דלעיל סי' א' אות ג' ד', שורש אבא הוא בהמ"ה ושורש אימא הוא בהב"ן, כי המ"ה וב"ן דהמ"ם הם מאירים ממקומם ולמטה, שהוא מהגלגלתא ולמטה, יוצאים מעסמ"ב לעסמ"ב דרך כל אורות האח"פ ונעשה מהם ע"י האורות דהאח"פ כל המציאות דהאו"א, וכן הם משפיעים לאו"א תמיד, לצורך כל הנקודות ואורות התיקון וכן לצורך השפע הנמשך מהם להאצילות תמיד, כי הנהגת כל האצילות הוא לעולם ע"י קבלתו מהאו"א שבא"ק וע"פ קבלת האו"א מהעקודים ומהמ"ה וב"ן דהמ"ם.

והנה שפעת האורות כולם הנה הוא לעולם בגילוי השמות דעסמ"ב, כי כל אור הרי הוא כלול מי' ספי' וכל י' ספי' הם כלולים בעסמ"ב, כנודע, והנה נבאר עתה, את האורות דהעסמ"ב אשר לאבא, ואח"כ נבאר את האורות דעסמ"ב אשר לאימא, והנה מדבר הסי' שלפנינו בהד' שמות עסמ"ב אשר יצאו ונתגלו מהמ"ה דהמ"ם אשר בסי' א' אות ג' ויצאו דרך העקודים, לצורך המציאות דהאבא וכן לצורך שרשי הנקודות ואורות התיקון המושרשים בו, והנה אותן הד' שמות עסמ"ב, הנה הוא המערכה הב' אשר בהמ"ה דהמ"ם אות ג', כי המ"ה דאות ג' הרי הוא מהעסמ"ב דהמ"ם דהמערכה הא' שבו, והעסמ"ב המתגלים ויוצאים מאותו המ"ה ג"כ, הרי הם העסמ"ב דהמערכה הב' אשר בו, אמנם הנה יציאת וגילוי דאותן הד' שמות עסמ"ב המתגלים ויוצאים מהשם מ"ה דאות ג', הנה הוא לאט כי מתחילה יוצא הע"ב שבו, והוא לשורש אבא אשר בהעקודים, והנה שורשו העליון דהאבא, הנה הוא באור האוזן. כי כללותו הוא בהמזל עליון, והמזל עליון הרי הוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים אשר בתחלתם הוא מהאזניים, אמנם כי באורות האזניים הוא רק שורשו בהעלם, כי עיקר המזל עליון הרי הוא משבוה"ז עד החזה אשר שם הוא הגילוי דאור החוטם, ועכ"פ הוא כי שורשו הנעלם דהאבא הוא באור האזניים וגילויו הוא באור החוטם, ע' לעיל סי' אות ה' סעי' ו', והנה יצא מתחילה השם ע"ב, שהוא לשורשו אשר בהעקודים ואח"כ יצא השם ס"ג שהוא להמציאות העיקרי שבו אשר הוא מהגרון עד החזה ואח"כ יצאו המ"ה וב"ן שהם לשורשי כל האצילות שבו וכמו שיתבאר כ"ז בהסי' שלפנינו על כל שם ושם מציאותו ושימושו, ע"כ הקדמה ב':

סימן ו'

מערכת הד' שמות עסמ"ב המתגלים ויוצאים מהשם מ"ה דהמ"ם אשר בסי' א' אות ג' והוא המערכה הב' שבו:

(ב"א)

: ע"ב :

השם ע"ב הזה הנה הוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב הראשונים שיצאו ונתגלו מהשם מ"ה דהמ"ם שבא"ק, והיה יציאתם וגילויים לצורך המציאות דא"ק אשר מהגרון ולמטה שבו, שהוא החג"ת והנה"י שבו, והחג"ת הם כללות או"א שבו שהם בו עד הטבור, והנה"י הם כללות כל האצילות, משרשו הראשון עד תשלומו, והיינו התפשטות הא' אשר להאצילות, כנ"ל כלל ה' ו' וההתפשטות הב' אשר להאצילות, שהם אורות הנקודות והתיקון ואלו הב' התפשטויות הם נעשו מב' שהם ג', היינו מהע"ב הכללי דהא"ק ומהס"ג הכללי שבו שהוא כולל או"א, שהם ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, וכנ"ל שם וכן לעיל כלל ט"ו וכלל ח"י ענף א' ב' ה', והנה כל חלקי כללות האצילות הנז' אשר מהאבא שבא"ק, וכן האבא גופא עצמו אשר הוא בבחגת דא"ק, הנה נעשה כ"ז בשפעת אור מהד' שמות עסמ"ב שיצא ונתגלה מהמ"ה דהמ"ם שבא"ק אשר בסי' א' אות ג', וכבר אמרנו כי עיקרו דהאבא הנה הגם שהוא מהמ"ם עצמו שהוא מהג"ר שבו כנז', אמנם גילויו ושלימותו הנה הוא מהאורות דהאח"פ, שהם בא"ק עד הי"ג ת"ד בא"א, והנה יש באורות האח"פ ג"כ בחי' מזל עליון ומזל תחתון, כי אורות החוטם אשר עיקר גילויים הוא, משיבוה"ז עד החזה (כי עד שיבוה"ז הם בטלים באורות האוזן, ע"ד שרגא בטיהרא) הנה הם בבחי' המזל עליון ובו כלול אבא ואורות הפה אשר עיקר גילויים הוא מהחזה עד הטבור הנה הם בבחי' המזל תחתון ובו כלול אימא ונודע הוא כי המזל עליון שהוא תיקון ח' הנה הוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים והם כולם כלולים באבא ובסוד מ"ש באד"ר קל"ב ב', דיקנא דכהנא רבא (שהוא אבא) בתמניא תיקונין אתתקן. כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ב דה"מ ארבע כי אבא הוא כלול במזל עליון, שהוא בחי' דכר, והוא אור החוטם, שהוא ז"א הכללי דהאח"פ כנ"ל סי' ד' והוא בבחינת המזל עליון בהעקודים ובו כלול אבא אך בהעלם הנה נקבל אבא גם מאור האוזן ג"כ, ושם הוא שורשו בהעלם, כי הרי כן הוא המזל עליון הנה הוא כולל את כל הח' תיקונים הראשונים כנז', והוא בענייננו ע"י התלבשות דאורות האזניים המתלבשים באורות החוטם, וכנ"ל סי' ד' אות ט"ז סעי"ג, וכל הז' תיקונים הראשונים, גם מה שהם מהחוטם והפה (זולת תיקון י"ב שהוא מהפה עצמו) הנה באשר שהם משיבוה"ז ולמעלה הם כולם בטלים באור האוזן ע"ד שרגא בטיהרא, והם מכלל אורות האזניים המתפשטים ומתלבשים באורות החוטם, והנה הם בבחי' הז' תיקונים הראשונים הכלולים בתיקון ח' שהוא המזל עליון אשר בו כלול אבא והוא מ"ש דיקנא דכהנא רבא, שהוא אבא בתמניא תיקונין. אתתקן, כי שורשו בהעלם הוא עולה גם בכל אורות האזנים. וכלילותו דהאבא במזל עליון אשר הוא בעקודים, אור החוטם, כנז', הנה ע"ז הוא כלול גם בכל אורות האזנים ג"כ וכמו שאמרנו, ונקרא אבא, בשם כהנא רבא, וכמ"ש הגר"א בספד"צ רפ"ב, וכנ"ז משום שהוא הראשון לקבלת אור א"ס, כמ"ש הרב בשער השמות בסופו כי אי אפשר להתלבש אור א"ס בשום אחד מהי' ספי' אם לא ע"י שיתלבש תחילה בהם אור החכמה כו' וכן כתב ג"כ בשעה"כ יוהכ"פ דרוש ג' ק"א ע"ב, והרי נכנס אבא לפני ולפנים וממשמש לאור א"ס, ולכן נקרא הוא, בשם כהנא רבא.

והנה השורש הזה אשר נעשה לחכמה שבא״ק באור האזניים והחוטם כנז׳, הנה נעשה בו כ״ז, מהטה ע״ב דענייננו, שהוא הע״ב מהד׳ שמות עסמ״ב שבהמ״ה דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ג׳, כי התפשט אותו הע״ב מהמ״ה דאות ג׳ ונכנס בתוך פנימית דאורות האזניים והחוטם, ונשאר שם לעולם, ונשתתף באורות האזניים והחוטם - להעשות הוא עצמו על ידיהם לשורש עליון למציאות החכמה שבא״ק, והרי נתבאר לנו על הע״ב דענייננו מציאותו. ושימושו, כי מציאותו הוא שהוא הע״ב מהד׳ שמות עסמ״ב שיצאו ונתגלו מהשם מ״ה דהמ״ס שבא״ק, ושימושו הוא שהוא לצורך המציאות דהחכמה הכללי שבא״ק אשר הוא עד החזה שבו, ונעשה אותו הע״ב שורש העליון אליו ועומד באורות האזניים והחוטם שהוא סוד המזל עליון שבהעקודים אשר חכמה כלול בו ומשם מקבל חכמה כל שפעו תמיד, ע״י אותו הע״ב הנמשך מהמ״ה שהוא מבוע דא״ס, וכמו שיתבאר בזה עוד למטה בסי׳ זה בעזרת השי״ת.

אמנם נאמר עתה עוד דבר אחד השייך לעיל בסמוך בענין מ״ש באד״ר דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן, ואמרנו כי בענייננו הכוונה הוא על חכמה הכללי שבא״ק הכלול בהמזל עליון שבהעקודים, שהוא כללות אור החוטם, אשר עיקר גילויו הוא רק משבוה״ז עד החזה, והנה הוא בכללו, רק תקון אחד, שהוא המזל עליון תיקון ח׳ שבהעקודים, והז׳ תיקונים הראשונים הנה הם כולם. בכללות אור האזניים, אלא שהמזל עליון הוא כוללם ע״י התלבשות דאור האזניים באור החוטם, וזהו שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקנו וכנ״ל כ״ז, אמנם הנה יש בזה עוד כוונה עמוקה והוא סוד גדול, כי הנה כללות אור החוטם אשר אמרנו. שבכלל כל העקודים אשר הוא ג״כ בסוד י״ג ת״ד. הנה הוה בו כל כללות אור אחוטם. רק בבחי׳ תיחון אחד, שהוא המזל עליון, תיקון ח׳ [כי כללות אור האזניים הם ז׳ תיקונים, שהם מתיקון א׳ עד תיקון ח׳ וכללות אור החוטם הוא תיקון אחד תיקון ח׳ שהוא המזל עליון ור״ל על גילוי אורו שהוא רק משבוה״ז עד החזה וכללות אור הפה הם ה׳ תיקונים] אך כ״ז הנה הוא רק בכלל כל אורות האח״פ כפי מה שהם אחר שיצאו מהאח״פ ולחוץ, והנה הם בסוד הי״ג ת״ד שבא״ק. כנ״ל בשבני מלואים אשר בסוף סי׳ ה׳ והם סוד זקן העליון שבא״ק ע״ד הי״ג ת״ד שבא״א דאצילות, אמנם בסודן ושורשן של האורות דאח״פ. שורש הפנימי שלהם, שהוא הג׳ שמות סמ״ב אשר בסי׳ ב׳ אות ו׳ ז׳ ח׳ שהם האימא וזו״ן שבהע״ב דאות ה׳ שהם מהחזה ולמטה שבו, וכמו שמתבאר שם, והנה הוה השורש פנימי דאורות חוטם פה, הזו״ן שבהע״ב דאות ה׳ אשר הם בהנה״י שבו, אשר כללותם הוא יסוד ועטרה כנודע ושם הוא סוד שורש הפנימי דאורות חוטם פה, ובארנו לעיל סי׳ ה׳ אות כ׳ סעי׳ ג׳ ד׳ ח׳, כי הנה הם בסוד הי״ג תיקונים שבזקן התתתון שהם ג״כ י״ג תיקונים כנודע בדברי האריז״ל בטעם מלות שעטנז והוא בסוד שאמרו גדולה מילה שנכרתו עליה י״ג בריתות, והעלינו שם, כי ח׳ תיקונים מהם, הנה הם לאורות החוטם, וה׳ תיקונים הם לאורות הפה. ע׳ דברינו שם וכן בהאבני מלואים שבסוף הספר סי׳ ה׳ אות כ׳ סעיף י׳, וזהו שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן, כי הרי בענייננו שהוא חכמה הכללי שבא״ק, אשר הוא כלול במזל עליון. שהוא כללות אורות החוטם כנ״ל. הרי הוא מקבל ומתתקן מהח׳ תיקוני דיקנא שבסוד זקן התחתון דהע״ב דאות ה׳. כי כל אלו הח׳ תיקונים הם כולם באור החוטם. שהוא המזל עליון מהי״ג ת״ד שבזקן העליון, אשר חכמה כלול בו, והבן הדברים והשם יכפר, והנה כ״ז הנה הוא הכל ע״י השם ע״ב דענייננו כי הוא השורש עליון דהחכמה שבא״ק. המתפשט מהמ״ה דהמ״ס, ונכנס ועומד בהעקודים לעולם. לצורך החכמה שבא״ק. הן לעיקר מציאותו גופא ולכל תיקוניו והן לכל שפעו דהנוגע ממנו להאצילות כולו תמיד. וכמו שיתבאר למטה כ״ז בביאור היטיב בעה״ית״ש:

כ״ב

ס״ג

השם ס״ג הזה. הנה הוא עצמות החכמה הכללי גופה שבא״ק והוא אור הס״ג מהד׳ שמות עסמ״ב המאירים ומתפשטים מהשם מ״ה דהמ״ס שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות ג׳. והע״ב שבהם הנה הוא נשאר בעקודים. כי התפשטות המ״ה הוא לעולם דרך העקודים. ויצא מתחילה הע״ב שבהם והוא נשאר בעקודים עצמו לצורך שורש עליון להחכמה הכללי שבא״ק. וכנ״ל אות כ״א, והנה היה יציאת הע״ב ג״כ בסדר ההפשטות והסתלקות, כי כן הוא סדר יציאת ומציאת כל אור. כנודע בדברינו. וכל הסתלקות הוא בסוד עליית מ״ן. וע׳ דברינו לעיל כלל א׳ ענ״ב. וכאן היה נעשה כ״ז בסוד עליית מ״ן וזווג דמיניה וביה אשר בהכתר עצמו הכולל עתיק וא״א, שהם שניהם כלולים בהשם ע״ב. והנה היה עליית המ״ן דהע״ב בהמ״ה דהמ״ס ועי״ז הנה יצא ממנו השם ס״ג דענייננו ע״י תוספות אור מהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳. ויצא דרך העקודים שהוא מהע״ב כנז׳ דלעיל אות כ״א. שהוא שורשו כנז׳. העומד במזל עליון דהעקודים כנ״ל. ומקומו הוא מהגרון עד החזה והוא חכמה הכללי. הכולל או״א עלאין ור״ל שהוא חכמה הכללי שבא״ק אשר הוא מהגרון שבו עד החזה שבו. והיה יציאתו מתוספות אור דהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳ שניתוסף בהע״ב דלעיל אות כ״א ועי״ז יצא החכמה הכללי והוא כלול במזל עליון דהעקודים הכולל את כל הח׳ תיקונים הראשונים וכנ״ל.

והנה חכמה הכללי שהוא פרצוף שלם. הרי נודע הוא שכלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב ומכל הפרצופים כולם. וכנודע שכ״א הוא כלול מכל הבחי׳ כולם. אמנם הד׳ שמות עסמ״ב הנה הם הד׳ שמות עסמ״ב שנתפשטו ע״י תוספות אור מהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳, וכל שם. הנה הוא כלול מב׳, כי הע״ב שבו, הוא עצמו הע״ב דלעיל אות כ״א שהוא שורשו שבהעקודים והוא כולל עתיק וא״א שבו, והס״ג שבו הוא כולל או״א עלאין, והמ״ה שבו הוא ישראל ולאה שבו, והב״ן שבו הוא יעקב ורחל שבו, אמנם הנה הם יצאו ונתגלו מה״מה רק לאט לאט, כי מתחילה הנה יצא רק הע״ב שבו והוא שורשו העליון דהחכמה הכללי אשר בהעקודים וכנ״ל, ואח״כ יצא הס״ג שבו שהוא החכמה הכללי עצמו והוא או״א עלאין ולא יצא אז עדיין רק עצמותם לבד בלתי המ״ה וב״ן שבהם, כי הם רק לצורך עולם הנקודות והאצילות, ויצאו הם ג״כ רק אחר יציאת האימא הכללי, אשר יתבאר לקמן סי׳ ט׳ וגם אח״כ הנה יצא הב״ן קודם להמ״ה וגם לא יצא מתחילה הב״ן כולו אלא רק חיצוניותו לבד שהוא המלכיות שבו, וכנודע מסוד עולם הנקודות שיצא מתחילה רק המלכיות דב״ן, ובענייננו שהוא הב״ן דחכמה הכללי הנה נעשה מהם המלכי יושר כנודע בדברינו, ואח״כ בעת התיקון הנה יצא כל הט׳ ראשונות דב״ן, שהם פנימיותו והוא סוד מהיטבאל, ויצא ביחד עם השם מ״ה שבו. שהוא סוד הדר, וכמו שיתבאר כ״ז לקמן, ועכ״פ הוא כי יציאת הס״ג אשר אמרנו שהוא חכמה הכללי הכולל או״א עלאין. הנה יצא מתחילה רק עצמותם לבד בלתי המ״ה וב״ן שלהם, אמנם הנה היה יציאת חכמה הכללי יחד עם יציאת האימא הכללי, הכולל ישסו״ת. אשר יציאתה הוא מהב״ן דהמ״ס שבא״ק שהוא הב״ן אשר בסי׳ א׳ אות ד׳, וכמו שיתבאר ענייה לקמן סי׳ ט׳ בעה״י. והנה יצאה היא ביחד עם חכמה הכללי, כי הם כחדא נפקין, וכמ״ש באד״ז ר״ל ע״ב, אמנם הנה יצא מתחילה עצמותם לבד. בלתי המ״ה וב״ן הכלליים שלהם, והוא מ״ש הרב בדרושי נקודות פ״א כי מתחילה הנה היה מתפשט הס״ג הכללי בכל הא״ק כולו עד סיום רגליו, כי הס״ג הכללי דא״ק הם האו״א שבו, חכמה הכללי הוא הע״ב דס״ג ואימא הכללי היא הס״ג דס״ג והיה מתחילה עצמותם לבד והיו מתפשטים בכל הא״ק כולו עד סיום רגליו.

והנה יש בזה באמת עוד ענין עמוק, והוא ע"פ מה שכתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד', בענין או"א שבא"ק, כי הנה יש בזה ב' בחי', כי בעצמותם גופה. הנה. הם עולים ומיוחדים וכלולים במוחין דא"ק. והוא בהב' רישין אוירא ומ"ס ובבחי' זו אינם נחשבים לפרצופים בפנ"ע כלל, אלא הם מא"ק עצמו. והם הס"ג הכללי שבו, והוא מ"ש הרב, כי מתחילה היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו, אך בכל מה שהיה נוגע מהם להאצילות, והוא אחר שנעשה מקום להאצילות שהוא אחר ההסתלקות שנעשה בא"ק ואחר פריסת הפרסא שאמר הרב בנקודות פ"ב, הנה בזה הנה היה אז איזה בחי' נמוס בהאו"א הנז' ג"כ, ונבחנים בזה שכל מה שנמשך מהם להאצילות, הנה הוא רק מהגרון ולמטה דא"ק. וע"ד או"א שבהאצילות, שהם רק מהגרון ולמטה דא"א, והם בזה בבחי' פרצופים בפנ"ע, ומהם הוא כל הגילויים אשר נתגלה מהא"ק לצורך האצילות שהם כל אורות הנקודות כולם וכל אורות התיקון כולם שיצאו ונתגלו מא"ק שהם המלואות דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות. הנה כ"ז נעשה הכל רק ע"י אותו הבחי' והגילוי אשר נתלבשו האו"א שבא"ק ג"כ. להיות כל גילויים ג"כ מהגרון ולמטה שבו. וע"ד או"א שבהאצילות.

אך כ"ז הנה הוא רק עתה, כל משך זמן דהעוה"ז, שהוא עתה שליטת דמ"ה וב"ן. אבל לעת"ל. שהוא אחר זמן דתחיית המתים שאז יתעלה המלאות כולו להיות במדרגת שליטת הע"ב וס"ג וכמו שאמר הרב בשער התיקון ספ"ג, הנה אז, יחזרו או"א שבא"ק לעצמותם העיקרי. להתאחד ולהכלל במוחין, ויאר הס"ג כבתחילה שהוא עד סוף רגלי א"ק שהוא עד סוף כל האצילות כולו והוא שליטת הס"ג אשר לעתיד, ומשום שא"ק הנה הוא הממוצע. בין אור א"ס להאצילות הנה נתייסדו בו בחי' או"א שבו, שהם שורש כל האצילות כנ"ל וכמו שיתבאר עוד למטה. הנה נתייסדו האו"א שבו ג"כ, על בחי' ממוצע בין אור התיקון העתיד לאור ההנהגה של עתה וישנם בהאו"א שבא"ק ב' הבחי'. כי עצמותם העיקרי. הוא לעולם על שליטת הס"ג, שהוא באור התיקון דלעתיד. אך גילויים הנה הוא רק להיותם שורש לכל הנהגת דהמ"ה וב"ן. וכן הוא עוד. כי בעצמותם העיקרי. הנה עולים או"א בכל המ"ס כולו (ואבא הוא עולה גם עד האוירא. וכמ"ש הרב בשביה"כ רפ"ו. ע"ש שכולל אבא וא"א יחד. שניהם בהע"ב הכללי) אבל גילויים אשר הוא רק מהגרון. הנה הוא השורש להם בהמ"ס. לכל מה שנמשך להאצילות מהם רק בהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד'. וכנ"ל. אמנם הנה יש באמת בחי' אחת אשר היו משתמשים גם בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד'. גם בעת שעמדו על עצמותם העיקרי הגם שהיו אז בגילוי הס"ג לבד עד סוף רגליו כנ"ל. הנה השתמשו גם אז בבחי' אחת בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד'.

והענין בזה כי הנה העיקר הוא. כי גם בחי' היותם על עצמותם העיקרי' הנה הגם שהיו נכללים אז בא"ק עצמו. עכ"ז הנה בהעלם. היה בהם גם אז. כל תכונת או"א. וכמו שמבואר בדברי הרב. שם בשביה"כ רפ"ו עש"ה ותבין. והוא על שם העתיד כי נאצלו בכח ותכונת או"א לצורך האצילות שהיה עתיד ועומד מוכן להוציא מהם. והנה באשר שהאצילות אשר היה עומד לצאת הנה כל עצמותו הוא רק מ"ה וב"ן. שהוא המ"ה וב"ן הכלליים. כנודע. לכן כל הכח ותכונת דהאו"א אשר נאצלו לזה בא"ק. להיות או"א להאצילות ר"ל. שיהיו הם האבא ואימא לכל האצילות הנה נעשה ונאצל כ"ז ג"כ רק. מהמ"ה וב"ן. דהמ"ס דאות ג' ד': כי על זה הוא כל העצמות דהמ"ה להמציא את האו"א אשר בא"ק כדי להיות שורש להאצילות אשר בניינה הוא רק מהמ"ה וב"ן הכלליים. ומאחר שכל עיקרן דהאו"א שבא"ק הוא רק לזה. הרי מוכרח הוא שיהיה יסודן ג"כ רק ממ"ה וב"ן והנם הם המ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד' אשר כל עיקרם הוא ג"כ רק לצורך האצילות. ע' דברינו לעיל כלל ט"ו סענ"ז.

ומזה שאמרנו לעיל בסמוך כי עצמותם העיקרי דהאו"א הוא עולה בכל המ"ס כולו. ואבא הוא עולה גם עד האוירא וכנ"ל (ע' הגר"א ספד"צ פ"א סדה"מ. קרומא דאוירא. שאמר. שם. כי שורש אבא הוא באוירא דכיא כו' ע"ש). הנה כ"ז הוא ג"כ רק לצורך המ"ה וב"ן. כדי להעלותם לעת"ל בע"ב וס"ג. כי זהו הענין מ"ש הרב. בשער התיקון ספ"ג, כי לעת"ל יתבטל השם מ"ה. ור"ל כי יתאחד ויוכלל המ"ה בע"ב והב"ן בס"ג. והוא שליטת הס"ג דלעת"ל וכמו עתה המ"ה וב"ן שמתלבש המ"ה בהב"ן. כן הוא בהע"ב וס"ג דלעת"ל שיתלבש הע"ב בהס"ג ויאר הס"ג בכל תוקפו ואורו יהיה אז יותר גדול מהע"ב. כי לעת"ל יהיה החיצונית. גדול מהפנימית. והוא בסוד מ"ש רז"ל ברכות י"ז א'. גדולה הבטחה שהבטיח הקב"ה לנשים יותר מן האנשים כו'. וע' דברי הרב בפנימית וחיצונית דרוש ד'. והוא משום כי הנה מאחר תחיית המתים והלאה אשר אז הנה יתבטל כל הזוהמא כולה ויהא כלא היה. הנה כל מה שיתקרב להתכלית האחרון. אשר מאלף העשירי והלאה, ע' לעיל כלל י"ז ענ"ד, הנה יאר ויתנוצץ ביותר הארת אור א"ס המקיף. ואז יומשך התיקון מחיצוני לפנימי. וזהו הענין מה שלעתיד יהיה הב"ן גדול מהמ"ה וכן הס"ג מהע"ב. והוא ג"כ ע"פ מה שכתבנו בתחילת הספר בסוד המקיף והמוקף. ודי בזה והב"ן, ועכ"פ הוא. כי גם מה שאמרנו לעיל בסמוך כי עצמותם העיקרי דאו"א שבא"ק. אשר זולת גילויים הנה הם מיוחדים וכלולים בכל המ"ס כולו. ואבא הוא כלול ומיוחד גם בהאוירא. הנה הוא ג"כ רק, לצורך התיקון העתיד דהמ"ה וב"ן. כי כל עיקרן דאו"א הנה הם רק מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד'. וכן כל שפעם הוא מהם לעולם ומתנהגים רק על ידם. ועלייתם וכלילותם בכל המ"ס כולו וכן גם באוירא. הנה הוא ג"כ רק ע"י השורש דהמ"ה וב"ן אשר שם. ע' דברינו לעיל סי' ב' אות א' סעי' ה' ו'.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הס"ג דעניינינו את מליאותו ושימושו כי מליאותו הוא, שהוא מהמ"א דהמ"ס שבא"ק, אשר בסי' א' אות ג', ושימושו הנה הוא, שהוא האבא שבא"ק, ומשמש בו בכל שימושי אבא לצורך האצילות, להוציא ולהוליד את כל אורות הנקודות והתיקון, וכן כל שפעת האצילות הנמשך מא"ק להאצילות תמיד, בכל משך זמן דהעוה"ז אשר בשליטת דמ"ה וב"ן, וכן כל התיקונים והעליות דלעתיד אשר בשליטת הע"ב וס"ג, הנה כ"ז הוא הכל רק משפעת האבא שבא"ק וככל מה שבארנו בו כאן וכן לעיל אות כ"א, ויתבאר עוד בזה לקמן בעהית"ש, [וע' לקמן סי' ט' אות ל"ד מה שהעלינו שם עוד בזה]:

(כ"ג)

מ"ה

השם מ"ה הזה, הנה הוא בחי' ז"א שבהאבא הכללי שבא"ק שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, ונודע *הוא שכ"א הוא כולל כל הבחי' כולם. והרי כולל אבא כל הפרצופים כולם והם הד שמות עסמ"ב, והע"ב שבו הנה הוא העתיק וא"א. אשר נתבאר לעיל אות כ"א, והס"ג שבו הוא עצמותו דהאבא גופה, וכמו שנתבאר לעיל אות כ"ב. והמ"ה שבו. הוא בחי' הז"א שבו. והוא המ"ה דעניינינו והנה הוא השורש להמ"ה הכללי דהתיקון שהוא המלך הדר אשר יתבאר עניינו לקמן סי' י"ב והנה נעשה מליאותו בהאבא. מהתפשטות אור דהמ"ה דהמ"ס דאות ג'. אשר הוא כלול ג"כ מעסמ"ב. וכל גילויו הוא לעולם רק ע"י האבא שבא"ק, והתפשט הוא מאור כלילות המ"ה שבו. והתפשטותו הוא דרך הע"ב דלעיל אות כ"א. שהוא דרך העקודים. כנ"ל. והתפשט דרך בו. בתוספות אור וברכה. להס"ג דאות כ"ב הנז'. ונעשה בו עי"ז בחי' הז"א שבו שהוא המ"ה דעניינינו.

אמנם דע כי הנה ישנו ב' בחי' מ"ה אחד כללי ואחד פרטי, ונתגלו שנכנס בהאבא, מתחילה הפרטי ואח"כ הכללי, אמנם הפרטי הנה הוא חזר ונתעלם, אך נעשה בו ע"ז סבה להכללי, אשר הוא מן העולם ועד העולם, והענין הוא, כי הנה אותן הב' בחי' מ"ה, הנה הם בהב' בחי' שישנו בהאבא שבא"ק אשר בארנו לעיל אות כ"ב, כי המ"ה הכללי הנה הוא רק בהבחי' הב' שבאבא, שהוא בגילויו, אשר הוא רק מהגרון ולמטה, ואז הנה נעשה בו שורש להמ"ה הכללי, שהוא המלך הדר אשר יצא בעת התיקון, והנה יצא עיקרו מהאבא שבא"ק, והוא ג"כ מהמ"ה שבו, אשר נתגלה בו אותו המ"ה ע"י תוספות אור וברכה מהמ"ה דהמ"ם דאות ג' כנז' והוא המ"ה הכללי אשר נתגלה בהאבא שבא"ק, ונתגלה בו ג"כ רק לצורך התיקון ובעת התיקון, כי ממנו הוא מלך הדר דהתיקון, וכנ"ל כלל ח"י ענף ח', ויתבאר עניינו בעזית"ש, לקמן סי' י"ב, והוא מה שנודע כי המ"ה הכללי הנה הוא לא יצא אליו רק בעת התיקון, והוא הן על המלך הדר, שהוא תולדות היסוד דא"ק והוא המ"ה הפנימי, והן על הארת המצח דא"ק, שהוא בבחי' אור המקיף, וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש בארוכה, והן על המ"ה דענייננו, שהוא המ"ה שבאבא שהוא בהחג"ת דא"ק כי ממנו יצא הדר כנז', והם שנכנס אחד שהוא המ"ה הכללי דהתיקון, והנה כ"ז הוא רק בהבחי' השנית שבאבא, שהוא גילויו אשר נתגלה באורות הנקודות והתיקון ונתגלה מציאותו לזה רק מהגרון דא"ק ולמטה, ובזה הנה יצא ונתהוה בו כל המ"ה הכללי כנז'.

אמנם בחי' הראשונה שבאבא, שהוא עצמותו העיקרי הכלול ומיוחד בכל המ"ם כולו ועולה גם עד האוירא, והוא קודם פריסת הפרסא וההסתלקות שנעשה בא"ק, הנה אז לא נתגלה בהאבא עדיין בחי' המ"ה הכללי כלל, והיה כולו אז עדיין בבחי' הס"ג לבד, וכנ"ל אות כ"א, וע' דברינו לעיל כלל ו' שבארנו שם כי עיקר הס"ג הנה הוא באמת רק עד טבורו דא"ק, וכן היה מתחילה, ומ"ש הרב כי הס"ג היה מתפשט עד סוף רגליו, הנה כל ההתפשטות אשר מטבורו עד סוף רגליו, הנה היה כ"ז ג"כ רק לצורך האצילות שהיה עתיד להעשות במקום הזה אשר מטבורו עד סוף רגליו, והיה כל התפשטות הזה לבחי' התפשטות הא' אשר להאצילות, והנה נעשה כ"ז מהמ"ה הפרטי שבהס"ג עצמו, כי כ"א הוא כלול מהעסמ"ב כנודע, ונעשה מהמ"ה הפרטי שבהס"ג עצמו ההתפשטות הא' אשר להאצילות, ויצא ונעשה אותו המ"ה הפרטי בהס"ג, ג"כ רק ע"י תוספות אור מהמ"ה דהמ"ם דאות ג', מהמ"ה הפרטי דהס"ג הכללי אשר ישנו בהעלם גם בו, והתפשט הוא דרך הע"ב דלעיל אות כ"א, ונרשם בו בהמ"ה הפרטי שבהס"ג הכללי אשר גם בו, וניתוסף אור וברכה מכ"ז בהס"ג דאות כ"ב שהוא האבא דענייננו ועי"ז הנה נתהוה ונעשה בו ויצא האור דהמ"ה הפרטי אשר בהס"ג שבו, ויצא ונתפשט מטבורו דא"ק עד סוף רגליו, להתפשטות הא' להאצילות, וכמו שכתבנו כ"ז לעיל כלל ו' ע"ש, והנה על אותו ההתפשטות, הנה מ"ש הרב בנקודות פ"א, כי היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו, אמנם אותו ההתפשטות הנה חזר ועלה ונסתלק, כמ"ש הרב שם פ"ב, והרי חזר המ"ה הפרטי הנז' ועלה מהטבור ולמעלה, והוא ההסתלקות הא' דלהאצילות, כנ"ל כלל י"ב, ונשאר שם לעולם, והוא מה שאמרנו לעיל שהמ"ה, הפרטי הוא חזר ונתעלם, והנה כל עת יציאת והתפשטות המ"ה הפרטי הנז' כאשר יצא ונתגלה בהס"ג דלעיל אות כ"ב, שהיא האבא דענייננו, הנה היה עומד אז האבא בבחינתו הראשונה *) שהוא בעצמותו העיקרי, אשר הוא עולה ומיוחד וכלול, בכל המ"ם כולו, ועולה גם באוירא כנ"ל.

אך אחר ההסתלקות כנז' ופריסת הפרסא, ונעשה מקום להאצילות וכן נעשה אז ג"כ הבנה ורושם להעולמות בי"ע, ע' לעיל כלל ז', הנה נעשה אז בחי' צמצום בהאבא דענייננו, ונעשה גילוי בא"ק רק מהגרון ולמטה שבו ובזה הנה נעשה על ידו מציאת הנקודות כולם וכן יצא אח"כ על ידו כל אור התיקון כולו שהוא המ"ה הכללי הנ"ל, וכנ"ל כלל ח"י ענף א' ב' ושם ענ"ח, וכמו שיתבאר עוד לקמן בסימנים הבאים, בעה"ית, והנה יצא המ"ה הכללי, בסיבת המ"ה הפרטי, אשר עלה למעלה, וכנודע בדברינו שהאור דהתפשטות הא' אחר הסתלקותו, הנה הוא עומד למעלה לשורש עליון להתפשטות הב' לשלימותו ולתיקונו תמיד, וכן הוא בענייננו כי המ"ה הפרטי הנז', שהוא האור דהתפשטות הא' דלהאצילות, אחר שנסתלק ועלה למעלה ונשאר שם לעולם, הנה הוא שם בבחי' מ"ן וכן הוא הסיבה לכל עליית המ"ן, אשר על ידם נתחדש ונתגלה ונולד כל המ"ה הכללי שהוא ההתפשטות הב' אשר להאצילות וכמו שבארנו לעיל כלל ח"י ענ"ח, וכן גם אח"כ הנה עומד לעולם המ"ה הפרטי ג"כ לשורש עליון אליו תמיד.

והרי נתבאר לנו עכ"פ, ענין המ"ה דענייננו, שהוא המ"ה שבהאבא דא"ק ענין מציאותו ושימושו, כי כ"א הנה הוא בב' בחי', כי מציאותו הוא בב' בחי', אחד המ"ה הפרטי אשר בהע"ב והס"ג עצמן שבו, ואחד המ"ה הכללי שהוא בחי' הז"א שבו, ואלו הב' בחי' דמציאותם, הנה היו בב' זמנים, בקדימה ואיחור, והוא עצמו ענין שימושם, כי המ"ה הפרטי הנה היה גילויו ומציאותו, קודם ההסתלקות ופריסת הפרסא שבא"ק, ויצא אז המ"ה הפרטי שבס"ג עצמו אשר עיקרו הוא דהס"ג הוא רק עד הטבור דא"ק, ויצא אז המ"ה הפרטי שבו ונתפשט עד סוף רגליו, והיה כ"ז לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, וזהו שאמר הרב כי מתחילה הנה היה מתפשט הס"ג עד סוף רגליו, וכנ"ל, וכ"ז הנה הוא ענין גילוי המ"ה הפרטי ושימושו, כי היה משמש אז לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות. ורק על זה היה כל ענין מציאותו שבתחילה אמנם אח"כ הנה הוא חזר ונסתלק ועלה כל ההתפשטות הזה למעלה ומשמש שם בסוד מ"ן, והנה יצא ונעשה מתחילה ע"י אותו ההסתלקות, כל עולם הנקודות כנודע, ואח"כ לצורך התיקון. הנה נתחדש ונולד על ידו ג"כ בהאבא שבא"ק המ"ה הכללי שבו שהוא בחי' הז"א שבו והיה מציאותו ושימושו לצורך מלך הדר דהתיקון, אשר יתבאר עניינו לקמן סי' י"ב, בעזית"ש.

והנה אלו הב' בחי' מ"ה, בחלוקי מציאותם ושימושם שאמרנו בהם, הנה סודם הוא, הב' בחי' שבארנו בהס"ג דלעיל אות כ"ב, שהוא האבא שבא"ק, ומיוסד האבא על ב' בחי'. א' ההעלם שבו, והב' הגילוי שבו, ואמרנו עוד כי לעתיד הנה יתאחדו הגילוי וההעלם יחד, והוא ע"י כלילות המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג, וכנ"ל, והרי נמצא כי היחוד דהב' בחי' מ"ה עם היחוד דהב' בחי' ס"ג, אחד הוא כי עתה הנה עומד הס"ג בב' בחי', וכן המ"ה בב' בחי', אך לעתיד כאשר יוכלל המ"ה בהס"ג יהיה הכל אחד. בב"א:

כד

ב"ן

השם ב"ן הזה, הנה הוא ג"כ בהאבא הכללי הנז', שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב והאבא הכללי הרי נודע הוא שהוא כולל או"א עלאין, ואבא עלאה הוא בימין החג"ת דא"ק. והוא ע"ב שבס"ג, ואימא עלאה הוא בשמאל החג"ת דא"ק והיא ס"ג שבס"ג ושניהם הם עד החזה דא"ק. והם האבא הכללי, והם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והס"ג שבהם הוא עד הטבור שבהם גופא, והם ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, כנז', והמ"ה וב"ן שבהם הם מהטבור ולמטה שלהם, המ"ה בימין והוא באבא

עלאה

---

*) **הגהה** אמנם לקמן אות ל"ד העלינו שם כי בעצמותם העיקרי הנה היו כלולים בהמוחין ולא יצאו לבחי' פרצופים בפנ"ע כלל. אך לבד בחי' הראשונה הנה היה בהם עוד כ' הבחנות וההתפשטות הא' הנה היה רק בהיותם על בחי' הב' ע"ש.

עלאה, והוא המ"ה דלעיל אות כ"ג, אשר בארנו בו שם כל הצורך. והב"ן הוא בשמאל והוא באימא עלאה. והוא הב"ן דענינינו והנה נעשה מילואו בהאימא עלאה. ע"ד המ"ה דלעיל שבאבא עלאה, והיינו כי הנה הוא נמשך ג"כ מהמ"ה דהמ"ס דא"ק אשר דסי' א' אות ג', מבחי' הב"ן שבו. ונמשך ממנו אור ומוחין בהע"ב דלעיל אות כ"א. שהוא עומד בעקודים לשורש עליון להאבא הכללי. ונמשך משם תוספות אור ומוחין לאו"א עלאין הכלולים בו. ונולד מזה הב"ן דענינינו מהאימא עלאה ואותו הב"ן הוא בחי' הנוק' דז"א שבהאבא הכללי. ונמצא כי מילואו הוא. שהוא בחי' נוק' שבהאבא הכללי דא"ק הכולל או"א עלאין. ושרשו הוא בהע"ב דלעיל אות כ"א. והוא ג"כ בבחי' הב"ן שבו. והמשכתו מהמ"ס. שהוא שורש הנעלם שבו. הנה הוא בהמ"ה דמ"ס דאות ג'. מבחי' הב"ן שבו. אמנם מה שאמרנו כי הוא מאימא עלאה. הנה הוא רק על בחי' הפרטי שבו. אבל באמת הרי נודע הוא. כי או"א עליון שניהם אחד ממש הם. כי הם שניהם הי' של שם והוא האבא הכללי. והמ"ה דלעיל אות כ"ג הנה הוא המ"ה דהאבא הכללי. והב"ן דענינינו הוא הב"ן דהאבא הכללי ושניהם הם הזו"ן דהאבא הכללי וכן מה שאמרנו. כי האו"א עלאין הנה הם בבחי' ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג. הנה הוא ג"כ רק בפרטות הס"ג עצמו דלעיל אות כ"ב שהוא האבא הכללי. והוא כלול ג"כ מעסמ"ב שהם בבחי' או"א זו"ן. הנה בזה הרי יהיו או"א עלאין בבחי' ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג. ור"ל אשר באותו הס"ג עצמו. והם האו"א שבו שהם עד הטבור שבו גופא והמ"ה דלעיל אות כ"ג עם הב"ן דענינינו. הם הזו"ן שבו. אשר הם מהטבור שבו ולמטה. אבל באמת הנה בכללות כל הפרצופים דא"ק הנה הוה כל אותו הס"ג דאות כ"ב. הנה הוה הוא כולו רק בבחי' הע"ב דס"ג. כי הוא כולו רק האבא הכללי. והשם ס"ג אשר לקמן סי' ט' אות ל"ד הנה הוא הס"ג דס"ג. כי הנה הוא האימא הכללי. כמו שיתבאר שם בעהית"ש. והוא פשוט ונודע.

ונחזור לענין ונאמר כי הנה אמרנו כי אותו הב"ן דענינינו הוא הב"ן דהאבא הכללי שבא"ק. והנה נבחן גם אותו הב"ן בשני מילויית אחד כללי ואחד פרטי ע"ד הנ"ל אות כ"ג בהמ"ה. ויצא מתחילה. הפרטי והוא חזר ונתעלם. ואח"כ יצא הכללי. כמו שנבאר, והנה אלו הב' בחי' דהפרטי והכללי. אשר בהב"ן. הנה הם תלוים ג"כ בהב' בחי' שבאבא אשר אמרנו לעיל אות כ"ב כ"ג. אחד עצמותו העיקרי אשר הוא כלול בכל המ"ס כולו שולה גם עד האוירא עלאה. ואחד גילויו אשר לצורך אורות הנקודה והתיקון. שהוא לצורך האצילות. ובזה הנה נתעלם במילואיהו. להתגלה בכל מה שהוא צורך האצילות. רק מהגרון דא"ק ולמטה. והנה הב"ן הפרטי הנ"ל הוא נולד ונתגלה באבא בעת שהיה עומד בעצמותו העיקרי וכנ"ל אות כ"ג בהמ"ה הפרטי כי הב"ן הפרטי הנה הוא בכל ענייניו ממש כמו המ"ה הפרטי. כי הם שניהם ההתפשטות הא' דהאבא הכללי. או"א עלאן. המ"ה הפרטי הוא ההתפשטות הא' מאבא עלאה. והב"ן הפרטי הוא ההתפשטות הא' מהאימא עלאה. והם שניהם האבא הכללי. והמ"ה וב"ן הפרטיים הם ההתפשטות הא' אשר ממנו וכ"ז הוא בבחינתו העליונה דהאבא. שבבחי' עצמותו. אשר הוא כלול בכל המ"ס כולו ועולה גם בהאוירא. וכנ"ל אות כ"ג בהמ"ה הפרטי. כי בהפרטי אין חילוק כלל בין המ"ה והב"ן. אלא שזה מאבא עלאה וזה מאימא עלאה. והם שניהם אחד. שהוא ההתפשטות הא' מהאבא הכללי וכנז'. וכמו שבארנו בזה לעיל כלל ו' ע"ש.

אמנם הב"ן הכללי אשר הוא מהאימא עלאה. שהוא בחי' הנוק' דז"א שבהאבא הכללי (כי הב"ן הפרטי הנה הוא הנוק' דז"א שבהס"ג עצמו שהוא מהטבור ולמעלה דהאבא הכללי. כי ז"א הוא כלול מעסמ"ב ומכל הבחי' גם בפרטי פרטות. אך הב"ן הכללי הנה הוא רק מהטבור ולמטה שבו). והנה בו נעשה שינויים רבים ונשתנה הרבה מהמ"ה הכללי אשר בהאבא הכללי דלעיל אות כ"ג. אמנם הנה כל השינוים שביניהם הנה הוא רק בסדר יציאתם ומליאותם. וכמו שיתבאר למטה. אבל בשרשם וכן בשורש שורשם. הנה הם שניהם שוים. כי הן המ"ה הכללי דלעיל אות כ"ג שהוא מהאבא עלאה. וכן הב"ן הכללי דענינינו שהוא מהאימא עלאה. הנה שורשם הוא. בהשם ע"ב דלעיל אות כ"א. העומד בעקודים. בהמ"ה וב"ן שבו, ר"ל בהמ"ה וב"ן שבאותו הע"ב. אך שורשם הנעלם שהוא בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהעסמ"ב אשר בהשם מ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג'. בהמ"ה וב"ן שבו. והרי נמצא כי בשורשם ובשורש שורשם הנה הם שניהם שוים. אמנם ביציאתם ובמליאותם הנה נעשה בהם שינוים רבים, והיינו כי המ"ה הכללי דלעיל אות כ"ג הנה יצא כולו רק בעת התיקון. וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ב. והוא החלק הב' דההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל ח"י ענ"א, משא"כ הב"ן הכללי דענינינו הנה הוא יצא בעת עולם הנקודות, שהוא החלק הא' דההתפשטות הב' אשר להאצילות, וכנ"ל כלל ח"י ענף א' ב'. ומה שיצא מהב"ן הכללי דענינינו בעת עולם הנקודות הנה הוא המלכי יושר דהנקודות שהם חלקי הנקודות דהאבא הכללי וכמו שיתבאר ענינם לקמן סי' ח' ע"ש, ועוד כי הנה אותו הב"ן הכללי הנה הוא נחלק לפנימית וחיצונית ויצא מתחילה בעת עולם הנקודות רק החיצונית שבו לבד, והוא המלכיות שבו וממנו נעשה הנקודות שבו שהם המלכי יושר כנז', כי משום שהמלכיות דב"ן הם גבורות תקיפין והיו אז בלא ביסום כלל. ומדרכן של הגבורות הוא להתפרד. ולא לשקוט ולא לנוח כלל כנודע בדברינו. לכן הנה יצאו מהם המלכיות מקודם ונפרד. לעצמן, ומהם נעשו המלכי יושר כנז', שהם חלקי הנקודות אשר מהאבא הכללי, וכמו שיתבאר לקמן סי' ח' בעהית"ש, אך הפנימית שהם הט' ראשונות דהב"ן הכללי דענינינו הנה הם יצאו ג"כ רק אח"כ שהוא בעת התיקון, והם המהיטבאל הנאמר בתורה ושם אשתו מהיטבאל, ויצאה היא ביחד עם מלך הדר שהוא השם מ"ה דלעיל אות כ"ג, וכמו שיתבאר בעה"י כל ענין מהיטבאל אשר מחלק האבא הכללי למטה בסמוך סי' ז' ע"ש, ועכ"פ הוא כי הב"ן הכללי דענינינו הנה הוא נחלק לפנימי וחיצוני כנז',

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דענינינו כל ענין מליאותו ושימושו, כי הנה הם כ"א בב' בחי', שהוא ב"ן פרטי וב"ן כללי. וכן שימושו הוא בב' בחי', כי הפרטי הוא משמש לצורך ההתפשטות הא' דהאימא עלאה כי אותו הב"ן הפרטי דענינינו עם המ"ה הפרטי דלעיל אות כ"ג הנה הם שניהם כלל ההתפשטות הא' דהאבא הכללי שבא"ק אשר לצורך האצילות. וכנ"ל כלל ו', ושימושו דהב"ן הכללי הנה הוא כי הוא נחלק לב' בחי', שהם פנימי וחיצוני, והחיצוני הנה הוא משמש, לצורך המלכי יושר דהנקודות. אשר יתבאר ענינם לקמן סי' ח', והפנימי הוא משמש. לצורך המהיטבאל אשר מהאבא הכללי, אשר יתבאר ענינו לקמן סי' ז', ודי בזה, כי כבר בארנו כל הצורך עוד בזה לעיל אות כ"ג בהמ"ה, כי הם שניהם, המ"ה וב"ן, הזו"ן. שבהאבא הכללי, וזולת השינוים שבארנו בהם. הם שניהם אחד :

הקדמה לסי' ז':

הנה אמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ד. כי הב"ן הכללי דהאבא שבא"ק. הנה הוא נחלק לפנימית וחיצונית. שהם הט"ר ומלכות. והט"ר הנה הם מה שנאמר בתורה במלך הדר ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב. ואמרו באד"ר קמ"ב סע"א בת מטרד תקונין דמסטר גבורה. כי היא מאיר התיקון אשר יצאה עם מלך הדר ביחד אלא שהיא מצד הגבורות. רשפי אש שלהבת י"ה, השורפין ומכלין את כל החיצונים ונעשה עי"ז הבירור והתיקון. בת מי זהב, אתבסמו ואתכללו דא בדא (כי הגבורות הללו הם גבורות מבוסמים כי הם נכללים בחסדים. החסד עלאה דאתגלייא בפומא דאמה כמ"ש שם קמ"ב א'). מי זהב. רחמי

ודינא. ע"כ מאד"ר. והוא כמו שאמרנו כי מהיטבא"ל הנה היא מהב"ן הכללי דהאבא הכללי. ועיקרה הוא מהאימא עלאה. ולכן היא בחי' דינין. דינא דקודשא שלהובין דאימותא כנז'. וכ"ז הוא על הפנימית דב"ן שהוא הט"ר דב"ן. והוא המהיטבאל. דחלק האבא הכללי, אשר יצאה ביחד. עם מלך הדר דאבא הכללי. בעת התיקון. וכנ"ל.

והאמת הוא כי הם יצאו יחד גם עם הדר ומהיטבאל דהאימא הכללי. אשר יתבארו ענייהם לקמן סי' י' י"ב י"ג. והם כולם אחד ממש. כי הדר דהתיקון הוא. יצא מהאו"א הכלליים משניהם יחד, וכן עד"ז המהיטבאל דהתיקון. וכן היה יציאות כל הדר ומהיטבאל ג"כ כולם יחד. כי יצאו כולם באחד ממש. ובסוד צדיק כתמר יפרח דאיהו דכר ונוקבא. כמ"ש בהד"ז רל"ב סע"א וכן באד"ר קל"ה ב'. ושם אשהו מהיטבאל כו' משום דהוה דכר ונוקבא כהאי תמרה דלא סלקא אלא דכר ונוקבא אמנם באשר כי המציאות דהדר ומהיטבאל. הגם שבכללות הם כולם אחד. אך בפרטות הנה הם. משתים שהן ארבע. כי הם מאו"א הכלליים. אשר כ"א הוא כלול מ"ב. או"א עלאין וישסו"ת והדר הוא מאבא עלאה ויש"ס. ומהיטבאל הוא מהאימא עלאה ותבונה. ולכן הנה בארנו את כ"א בפרטות. ומתבאר בהסי' שלפנינו. את ענין מהיטבאל השר מהאבא הכללי. אשר בפרטות הנה הוא מהאימא עלאה ומהב"ן הכללי שבה. והוא מהפנימית דב"ן שהוא הט"ר דב"ן כנז', והנה אותן הפנימית הנה הם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב. והם העסמ"ב אשר בהמהיטבאל דהאבא הכללי כנז'. והנה הם. על שורשו שבהעקודים. ועל מציאותו שבהאבא הכללי עצמו. ועל ירידתו בו אשר ירד בהאבא עצמו מהטבור ולמטה שבו לצורך האצילות. ועל התפשטותו אח"כ באצילות עצמו. לצורך אור התיקון שבו. וכמו שיתבאר כ"ז בהסי' אשר לפנינו על כל שם ושם את מציאותו ושימושו. וכן שורשו ומקומו.

והנה כל אותו המהיטבאל דהאבא הכללי. הנה בפרטות, הנה היא רק חלק רביעי מאור התיקון הכללי. כי הם. ב' בחי' מהיטבאל. ב' בחי' הדר, כאשר יתבאר לפנינו בסימנים הבאים, סי' ז' י' י"ב י"ג, אמנם הם כולם אחד, שהם אור התיקון הכללי הכולל דו"ן,, הדר ומהיטבאל כנז'. והנה אור התיקון הכללי כולו הנה הוא הרזא דמתקלא שאמרו בספד"ל פ"א שהוא הקו המכריע, אור הדעת עלאה המתגלה מרזא דאור א"ס, שעליו נאמר ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וירא אלהים את האור כי טוב ועל ידו נתקנו ונעשו כל מעשה בראשית כנודע, וכמו שבארנו כ"ז בארוכה לעיל כלל ח"י ענ"ח. ע"ש והנה כלול אור התיקון מד' בחי' כלליים שהם הדר ומהיטבאל מצד אבא והדר ומהיטבאל מצד אימא וכ"א הוא כלול מעסמ"ב ועל זה יתבאר בהסי' אשר לפנינו ענין העסמ"ב אשר בהמהיטבאל שמצד האבא

סימן ז'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימיות דהב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד. המתפשט ומתגלה משורשו הנעלם שהוא מהעסמ"ב דהמ"ה שבא"ק, אשר בסי' א' אות ג', והמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' הרי הוא מהמערכה הא'. והב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד, שהוא מהעסמ"ב דסי' ו'. שהם מהמ"ה דאות ג', הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב שבהפנימית דהב"ן הכללי אשר ממנו, הרי הם מערכה הג', והם העסמ"ב שבהפנימית דהב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד שהוא מהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג'.

כ"ה

ע"ב

השם ע"ב הזה שהוא מהד' שמות עסמ"ב הכלולים באור פנימית הב"ן הכללי שבהאבא הכללי דהא"ק, הנה מציאותו הוא, כי הוא בחי' עתיק וא"א דהמהיטבאל דחלק האבא הכללי שיצא ממנו בעת התיקון, ואותו המהיטבאל הנה הוא כלול ג"כ מכל בחי' הפרצופים כולם וכן מכל הד' שמות עסמ"ב, כי ממנו הוא הב"ן דהתיקון שבכל פרצופי האצילות, והנה הע"ב שבאותו המהיטבאל הנה הוא העתיק וא"א שבו וממנו נתקן הב"ן דהעתיק וא"א שבכל פרצופי האצילות. והנה אותו הע"ב הנה מקורו הוא בהמ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג', באור פנימי דהב"ן שבו, והוא ג"כ בבחי' הע"ב שבאותו הב"ן (כי כ"א הוא כלול מפנימית וחיצונית ומכל בחי' עסמ"ב, גם בפרטי פרטות, כנודע), ומקומו הוא, בהשם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"א, והוא בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם וכנ"ל אות כ"א, ושם הוא ג"כ שורש המהיטבאל אשר מהאבא, כי כאשר הגיע עת התיקון, ונתגלה הנביעו דאור א"ס בהמ"ס שבא"ק, לצורך התיקון דמעשה בראשית, וכנ"ל כלל ח"י ענ"ח, הנה נתרבה תוספות אור וברכה בהשם מ"ה דהמ"ס דא"ק אשר בסי' א' אות ג' והשפיע הוא שפעת אורו מהפנימית דהב"ן שבו, מבחי' הע"ב אשר שם, להשם ע"ב דלעיל אות כ"א, שהוא שורש האבא שבהעקודים ונמשך בו שפע אור וברכה לייסד בו שורש לאור התיקון דהמהיטבאל בהאבא הכללי שבהא"ק, ואותו השורש הוא בחי' עתיק וא"א להמהיטבאל, והוא הע"ב דענינינו, שהוא רק שורש המהיטבאל שבהאבא שבא"ק, העומד בהעקודים, ומה שאמרנו לעיל בסמוך כי ממנו נמשך אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא שבא"ק להעתיק וא"א שבכל פרצופי האצילות הנה הוא רק ע"י השתלשלות המדרגות דרך כל השמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר למטה בהסי' שלפנינו, אבל אותו הע"ב דענינינו, הוא עצמו, הנה הוא לכ"ז רק בבחי' שורש השרשים, כי מקומו הוא, למעלה למעלה, שהוא בשורש האבא שבא"ק, אשר בעולם העקודים, וכנ"ז.

והרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו, מציאותו, ושימושו, וכן מקורו ומקומו. כי מציאותו הוא, שהוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב שבהפנימית דב"ן הכללי, אשר בסי' ו' אות כ"ד, ושימושו הוא, שהוא שורש המהיטבאל דאור התיקון אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. ומקורו הוא, בהשם מ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', בהב"ן שבו בפנימיותו, בבחי' הע"ב שבאותו הב"ן, ומקומו הוא, בעולם העקודים, בשורש האבא הכללי אשר שם, והוא בהשם, ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א.

וכבר אמרנו כי אותו המהיטבאל הנה הוא יצא ביחד עם מלך הדר דמצד האבא אשר לקמן סי' י"ב, וכן עם הדר ומהיטבאל דמצד האימא שבא"ק אשר לקמן סי' י' וי"ג. כי הם כולם אחד ממש, ונתגלו והאירו באור אחד, ועליהם נאמר ויאמר אלהי"ם יהי אור. ויהי אור, וירא אלהים את האור כי טוב. אלא שבפרטות הם שניים שהם ארבע. הדר ומהיטבאל דמצד האבא. הכולל או"א עלאין. והדר ומהיטבאל דמצד האימא הכולל ישסו"ת: וכמו שמבואר כ"ז בהד' סימנים אשר בהדרוש שלפנינו. שהם סי' ז' י' י"ב י"ג. כי באותן הד' סימנים הנה בארנו על כ"א שורשו ומציאותו ושימושו ומקומו דכ"א בפרטית הגם שבכללות הם כולם אחד. והוא אור הדעת עלאה. רזא דמתקלא שהוא אור התיקון הכללי אשר הוא מרזא דאור א"ס. וכמו שכתבנו כ"ז לעיל בהקדמה, אמנם חזרנו על הדברים משום החידוש שנתחדש לנו עי"ז אשר נעשה בעולם העקודים ג"כ. ע"י הע"ב דענינינו. והוא ע"פ מה שהעלינו בדברינו בחלק הבאורים שער העקודים פ"ג אות מ' סי' ה', כי הנה הגם שעולם העקודים הנה הוא יצא גם מתחילה בשלימותו וקדושתו עכ"ז הנה לא נשלם גם הוא באור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס ית"ש בכל הראוי. אלא רק אח"כ בעת התיקון דהאצילות דוקא. כי הנה הוא בסוד הכתוב הצדיק אבד, שכל זמן שאינו מתפשט השפע למטה, אז מתמעט האור גם למעלה, ע' זוה"ק שמות ט'

ע"ב ובכ"מ. ועי' דברינו עוד בזה בשער מטי ולא מטי פ"ד אות כ' מה שטרחנו שם בזה.

אך העיקר בזה הוא מה שהעלינו לעיל סי' ה' אות י"ט סעי"ב ע"ש בסופו, כי הנה אור הדעת עלאה העיקרי אשר הוא בהגילוי דאור א"ס עצמו הנה הוא האוירא עלאה, אוירא דלא אתפיס, כי הוא מת"ת דרדל"א, והוא הרישא תניינא, ויחודו עם המ"ס שהיא רישא תליתאה הנה הוא יחוד או"ב, כי האוירא הוא סיום הגלגלתא, יסוד דיליה, והוא נתיב לא ידעו עיט, פלא, מאינון פלאות חכמה. כמ"ש בפ' בלק קפ"ג ב', ופ' אחרי ס"א ב', והוא אור הדעת עלאה המתפשט מאור א"ס ובו הוא היחוד דגולגלתא עם המ"ס והוא מ"ש באד"ר קל"ה ב', והאי אוירא, טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא, והנה היחוד דהאוירא עם המ"ס, הנה הוא לעולם רק ע"י הקד"א, שהוא ע"י פריסו ומסך, וכמ"ש בפ' נח ס"ה א' חד פריסא אתפרים כו' ע"ש, והוא הענין דאור הראשון שנגנז, כי האוירא עצמו הוא האור הראשון, והקד"א שמסבבו ומקיפו ועומד עליו למסך, והרי הוא גניז וטמיר בו, והוא גניזתא, והנה כל המציאות דהעולמות כולם, ר"ל גם עולם העקודים, הנה הוא נעשה ע"י היחוד דהאוירא עם המ"ס אשר בא"ק והיה יחודם ג"כ רק ע"י הקד"א, ועל זה הוא סובב המאמר הנורא דפ' נח, ס"ה א', על סדר יציאת ומציאות דעולם העקודים, וכמו שכתבנו בזה בארוכה לעיל כלל ט"ו ענ"א ע"ש, והנה אמרו בזוה"ק שם, חד פריסו אתפרים כו' והרי נעשה עולם העקודים ג"כ רק ע"י היחוד אשר ע"י הקד"א, אמנם אור התיקון דהאצילות וכל מעשה בראשית, שהוא הגילוי דהשם מ"ה, והיה יציאתו וגילויו ג"כ ע"י היחוד דהאוירא ומ"ס שבא"ק, וכמו שכתבנו בארוכה לעיל כלל ח"י ענ"א ע"ש, הנה אז היחוד דהאווירא עם המ"ס, בלא מסך כלל, כי בקע האור את מסך הקד"א והתייחד עם המ"ס בלא הפסק כלל, וכמ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ב' בפסוק ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, דא רזא סתימאה אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאויר עלאה סתימאה, בקע בקדמיתא כו' דהא אין סוף בקע מאוירא דיליה כו' נפק ואסתלק ואתגניז כו', כי אחר שיצא אור התיקון, הנה חזר ונסתם ואתגנז בהקד"א, והוא גניזת אור הראשון שחזר ונגנז ביום הראשון עצמו, כמ"ש בפ' תרומה קמ"ח סע"ב, והוא מה שנאמר ביום הראשון גופה. וירא אלהי"ם את האור כי טוב ויבדל, כמו שפי' רש"י בחומש שם, והוא בב"ר פ"ג סי' י', אך עכ"פ הוא כי אור התיקון דהאצילות אשר לצורך מעשה בראשית. הנה הוא יצא ע"י בקיעת הקד"א ויצא ע"י היחוד דהאוירא עם המ"ס בלי מסך כלל, והרי היה יציאת אור התיקון דהאצילות ביותר גילוי דאור א"ס מבהעקודים והגם שהעקודים הנה הוא במדרגה יותר גבוה הרבה, כי העקודים הוא מהמ"ס עצמו, מהס"ג דסי' אות ב', והאצילות הנה כל מציאותו רק מהאו"א שבא"ק ע"י קבלתם מהעקודים, ומשורשם הנעלם שבהמ"ה דהמ"ס דאות ג', וכנ"ל בכל דברינו, עכ"ז הנה עיקר הגילוי דאור הדעת עלאה, על כל אלאין, שהוא אור האוירא עצמו בלי מסך כלל, הנה זה נתגלה רק בעת התיקון דהאצילות ולא קודם וכנז', אמנם הנה כל גילויו אז, הנה נעשה באמת בעלם והשגה רק בעולם העקודים, ומהעקודים היה נמשך להאצילות דרך השתלשלות המדרגות דהאו"א שבא"ק, כי כן הוא כל קבלת האצילות לעולם, וממילא הוא כי עיקר אורו הנה נשאר באמת בהעקודים, אלא שמהעקודים הנה נמשך להאצילות ג"כ, ומה שלא נתגלה בהעקודים גם מתחילה הנה הוא רק כמו שאמרנו לעיל שהוא בסוד הצדיק אבד, וכנ"ל, אבל כאשר נעשה הכשר מקום להשפיע למטה. והוא כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות הנה אז נתגלה אורו העיקרי בעלם והשגה. בעולם העקודים. ושם נשאר עיקרו. ומשם היה נמשך להאצילות ג"כ כל תיקונו דרך האו"א שבא"ק ועל ידם. וכנ"ז. והנה גילויו אשר הוא בעלם והשגה בעולם העקודים הנה הוא ע"י אור השם ע"ב דאות כ"ה דענינינו כי הרי אמרנו שאותו הע"ב שהוא שורש המהיטבאל דמלך האבא הכללי שבא"ק. הנה הוא אחד ויצא ביחד עם הדר שמלך האבא אשר בסי' י"ב ועם הדר ומהיטבאל אשר מלך האימא הכללי שבא"ק אשר בסי' י' וי"ג וכל אלו הד' הם כולם אחד שהם אור התיקון הכללי. אלא שהוא כלול מ"ב שהם שתים שהם ארבע (והוא שורש להד' אותיות השם) אבל בכללו הוא אחד. וכנ"ל. והנה הע"ב שבהם שהוא הע"ב דהאות כ"ה דענינינו והע"ב דאות ל"ז אשר בסי' י' והע"ב דאות מ"ה שבסי' י"ב ודאות מ"ט שבסי' י"ג. הנה הד' מיני ע"ב, הם השרשים של הד' בחי' דשתיים שהן ארבע שבכללות אור התיקון והם נשארו כולם בעולם העקודים. כמו שמתבאר בדברינו בכל הסימנים הנ"ז. והנה הם האור העיקרי שיצא בעלם והשגה ונשאר בעולם העקודים. והרי נשלם העקודים אז באור הדעת עלאה העיקרי מתחילה וממנו נתקן אח"כ האצילות ג"כ. ע"י האו"א הכלליים שבא"ק הכלולים בעקודים וכנ"ל. והרי לנו עכ"פ כי אור הדעת עלאה. רזא דמתקלא. הנה לא נשלם בו העקודים ג"כ. אלא רק בעת התיקון דהאצילות אשר לצורך כל מעשה בראשית כולם. אמנם אז. הנה נשלם העקודים בעלם והשגה. ועיקר האור הוא נשאר בהעקודים והוא השמות ע"ב הנ"ז. שהם עיקר האור. כי הסמ"ב הם טפלים לו כנודע אלא שמהעקודים הנה נתקן האצילות ג"כ. דרך כל מדרגות הסמ"ב. אשר בהסימנים הנ"ז. וכמו שיתבאר כ"ז בהדרוש אשר לפנינו בעהית"ש. והנה נתבאר ממילא מדברינו ג"כ כי מה שאמרנו לעיל על הע"ב דענינינו שימושו הוא. כי הוא שורש להמהיטבאל דאור התיקון דהאצילות. הנה האמת הוא כי עיקר שימושו הנה הוא לצורך העקודים ג"כ. להשלים בו את אור הדעת עלאה ככל הראוי לו כנ"ז ולכן הנה הוא נשאר בעקודים לעולם כנ"ל. ודע וזכור כ"ז.

(כ"ו)

ס"ג.

השם ס"ג הזה הנה הוא הס"ג מהעסמ"ב הפנימית דהב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד והוא אור המהיטבאל דהדעת עלאה דהתיקון אשר מלך האבא הכללי שבא"ק, העומד באבא עצמו שהוא הס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב, כי הרי פשוט הוא, כי כאשר נתגלה אור הדעת עלאה מרזא דאור א"ס, ע"י הבטישו עלאה (שהוא זווג נעלם) דאוירא ובוצינא, והיה תולדתו ויציאתו ע"י עליית המ"ן דהאו"א שבא"ק, וכנ"ל כלל ח"י ענ"א בארוכה, הנה פשוט הוא שנשאר עיקרו בכל המדרגות שיורד דרך הם, וכמ"ש הרב הכלל בזה בנסירה פ"ז ובכ"מ ע"ש, וכן הוא בענינינו בענין אור הדעת עלאה דהתיקון דאצילות אשר הוא נמשך מלמעלה למטה עד רדתו להאצילות, הנה נשאר מעיקרו בכל מקום שיורד דרך הם, ובכל יותר עליון נשאר יותר עיקרי שבו, והע"ב שבו הוא נשאר בהעקודים בשורש האבא אשר שם וכנ"ל אות כ"ה, אך הס"ג שבו שהוא הס"ג דענינינו הנה הוא נשאר בהאבא עצמו בעיקרו ועצמותו כי הוא ג"כ הנשמה פנימית שלו, והנה שורשו בהעקודים הנה הוא בהע"ב דלעיל אות כ"ה, אך מקורו שהוא שורשו הנעלם אשר בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם מ"ה שבו, שהוא בהמ"ה אשר בסי' א' אות ג', בפנימית הב"ן שבו. בהס"ג שבאותו הפנימית, כי שם ר"ל בהמ"ה דהמ"ס דאות ג' הנה בו נתגלה הגביעו דאור א"ס, לצורך אור התיקון דהמהיטבאל. אשר מלך אבא הכללי, ומשם נתפשט להעקודים, שהוא הע"ב דלעיל אות כ"ה, בשורש האבא אשר שם שהוא הע"ב דלעיל אות כ"ח. ומשם נתפשט בהאבא עצמו, שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, ונכנס בו אור התיקון דהמהיטבאל אשר לו, שהוא הס"ג דאות כ"ו דענינינו.

והרי נתבאר לנו בכ"ז מציאותו ושימושו ומקומו וכן מקורו ושורשו, כי מציאותו הוא, שהוא אור הס"ג דהפנימית דהב"ן הכללי, אשר בסימן ו' אות כ"ד, שעיקרו הוא מהאימא

עלאה וכנ"ל שם, ושימושי הוא, כי הנה הוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאצא הכללי עצמו, עצמותו ונשמתו, וכן שם הוא מקומו לעולם כי הנה הוא עומד לעולם בעיקרו דהאצא גופה, ושורשו בהעקודים הנה הוא בהשם ע"ב דאות כ"ה, ומקורו בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהשם מ"ה, שבסי' א' אות ג', בפנימית הב"ן שבו, בהס"ג שבאותו הפנימית כי הנה השם מ"ה דאות ג' אשר מליאותו הנה הוא, שהוא שורש להאצא הכללי ולכל האורות המתגלה אליו, וכן המתגלים בו וממנו, שהם כל הד' מיני עסמ"ב אשר בארנו בסי' ו' ז' ח' י"ב, הנה ישנם לכולם שורש פרטי גם בהמ"ה עצמו, כי כל תולדה ופירי היוצא בענף ובכל סעיפיו, הנה הוא רק מהשפע המתיחס אליו בהשורש, אלא שבהשורש הוא בכח ובענף וסעיפיו יוצא מן הכח לפועל, אך עכ"פ הוא כי כל תולדה ופירי הוא מכח פרטי אשר אליו בהשורש. והרי ישנם לכל האורות הפרטיים אשר בהד' מיני עסמ"ב שבסי' ו' ז' ח' י"ב. כח מיוחד לכ"א בהמ"ה דאות ג', אמנם גילוי כל כח הנה הוא רק ביציאתו לפועל, אבל הנה ישנם בהשורש עכ"פ, ולכן כתבנו ייחס לכל אור פרטי, גם בהמ"ה דאות ג', והב"ן.

ודע כי מה שאמרנו על הס"ג דענינינו שהוא מהעסמ"ב דהפנימית דב"ן דאות כ"ד, הנה הכוונה הוא רק על שם שהפנימית דב"ן דאות כ"ד הנה הוא נמשך ממנו, והוא תולדתו, כי הס"ג דענינינו הנה הוא האבא אליו, וכן עד"ז מה שאמרנו לעיל אות כ"ה, על הע"ב, שהוא הע"ב דהפנימית דב"ן דאות כ"ד, הכוונה הוא ג"כ רק, שהוא הא"א אליו, ובעת שיצא ונתגלו הע"ב דלעיל אות כ"ה והס"ג דענינינו, הנה אז עדיין לא היה נתגלה הפנימית דב"ן דאות כ"ד כלל, כי עיקרו דהפנימית דהב"ן שהוא הט"ר דב"ן, והוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר יצא עם מלך הדר דהתיקון, הנה הוא רק באצילות. שהוא למטה מהפרסא דא"ק ובהנה"י דא"ק, והוא תולדות היסוד דא"ק ר"ל היסוד הכללי שבו, הכלול מג', שהוא היסודין דאו"א והא"א שבו, וכנ"ל כלל ח"י ענ"א ע"ש, כי מהיסוד הכללי דא"ק הנה יצא ונולד כל אור התיקון דהדר ומהיטבאל אשר לאצילות, והרי נולד האור מהאו"א הכלליים שבא"ק, ע"י כלילותם וקבלתם מהעקודים, ע"י השפע הנמשך שם לכ"ז, מהמ"ס דהא"ק, ומהמ"ה שבו כנ"ל, והנה שורש השפע שבהעקודים אשר לצורך האצא הכללי הנה הוא השם ע"ב דלעיל אות כ"ה, והנמשך בהאצא עצמו הוא הס"ג דאות כ"ו דענינינו, ועכ"פ הוא כי הע"ב והס"ג דאות כ"ה וכ"ו דענינינו הנה הם אינם מהפנימית דהב"ן עצמו ומהעסמ"ב שבו אלא שהם שורשו ושורש שורשו, כי עיקר הפנימית דב"ן בכל העסמ"ב שבו הוא רק הט"ר דב"ן, אשר ירדו באצילות עצמו, עם מלך הדר כנז', והוא השם ב"ן אשר יתבאר בעה"י לפנינו באות כ"ח.

ומה שחשבנו את כל העסמ"ב אשר בסי' ז' שלפנינו, להפנימית דב"ן, הנה הוא רק, על שם כלילותו בשורשו. ובשורש שורשו. עד המ"ה דהמ"ס שבא"ק, אבל בפרטות ובדיוק הנה הוא כל הפנימית דהב"ן הכללי. אשר מלך האצא הכללי. שהוא המהיטבאל אשר מלך האצא, רק השם ב"ן אשר לפנינו אות כ"ח. וכנז'.

ודע עוד כי מאחר שאמרנו כי אותו הס"ג דענינינו. הנה הוא הדעת הלאה אשר בו נשלם האצא גופה, מה שלא היה בו מקודם לכן. ע"ד הנ"ל בהע"ב דאות כ"ה אשר בו נשלם העקודים, כי הוא הדעת עלאה העיקרי מהגילוי דאור הגנוז שנתגלה בכולם רק בעת התיקון דהאצילות, וכנ"ל אות כ"ה. והנה נשלם בו אז העקודים והאצא הכללי שבא"ק ג"כ. בכל האור הראוי להם מה שלא זכו לזה קודם לכן, והנה אמרנו לעיל אות כ"ב כי האצא הכללי שבא"ק הנה הוא נבחן בשני בחי' כי עצמותו העיקרי הנה הוא כלו. ומיוחד בכל המ"ס כולו ועולה גם באוירא. אך בכל מה שנוגע ממנו לאצילות הנה נתלבש להיות כל גילויו לזה. רק מהגרון דא"ק ולמטה. וכמ"ל סי' ו' אות כ"ב ע"ש, ועל זה הנה נאמר כי הנה הגם שענין הפנימית דהב"ן הכללי שאנו עוסקים בו בכל הסי' ז' שלפנינו, הנה עיקרו הוא השם ב"ן יושר למטה אות כ"ח שהוא באצילות כנז'. וכל מליאותו הוא ע"י האצא הכללי שבא"ק. והרי נתלבש אבא להיות כל גילויו לזה. רק מהגרון דא"ק. ומה גם כי כל הפנימית דב"ן וכל העסמ"ב אשר בכל הסי' ז' שלפנינו. הנה הם כולם מאור התיקון אשר כל גילויו הנה היה רק אחר המליאות דעולם הנקודות שיתבאר לקמן בסי' ח' וי"א, בעה"ית, ובכל זה הנה היה נתלבש האצא הכללי שבא"ק להיות כל גילויו רק מהגרון דהא"ק ולמטה, אמנם הנה כאשר נתקן ונשלם בהשם ס"ג דאות כ"ו דענינינו. שהוא מהאור הגנוז אשר בהגילוי דאור א"ס ית"ש, והוא נכנס בהאצא עצמו בכל עיקרו לצרכו ולתיקונו כנ"ל, הנה אז חזר ונתעלה על עצמותו העיקרי שבו להכלל ולהתייחד בכל המ"ס כולו דהא"ק ולהאחז ולהתאחד עם הקד"א והאוירא ג"כ, והיה עומד בעצמותו העיקרי עד עת התפשטות אור התיקון למטה אשר יתבאר לפנינו בסמוך. אבל בקבלת אור הס"ג דענינינו שהוא לצרכו גופה לתקנו ולהשלימו באור הגנוז, הנה היה נתעלה ועומד אז בעצמותו העיקרי, ודע כ"ז:

(כ"ז)

מ"ה

השם מ"ה הזה, הנה הוא המ"ה מהד' שמות עסמ"ב שבהפנימית דהב"ן הכללי שבסי' ז' אות כ"ד שהוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר מלך האצא הכללי שבא"ק, והשם מ"ה דענינינו הוא המ"ה שבו. והנה הוא נמשך ויוצא מהס"ג דלעיל אות כ"ו שהוא מאור התיקון דהמהיטבאל אשר להאצא עצמו, ומקומו הנה הוא ג"כ בהאצא גופה. שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, אמנם הוא אינו בהעיקרי שבו שהוא מהטבור ולמעלה שבו, אלא הוא רק בהנה"י שבו. שהם לבר מגופיה, כי התפשט המ"ה מהס"ג וירד בהנה"י שבו כדי להמליא ממנו אור התיקון דהמהיטבאל שבהאצילות.

אמנם אין כוונתי על הנה"י המתפשט, כי הנה"י המתפשט. דהאו"א שבא"ק הרי הם מהטבור ולמטה דהא"ק, שהוא באצילות עצמו. ע"ד הנה"י המתפשט דהאו"א שבאצילות. שהם מהטבור ולמטה דא"א ומתפשטים בזו"ן אלא כוונתי הוא. על בחי' הנה"י אשר בהאצא הכללי עצמו אשר הוא כולו רק עד החזה דא"ק והם הנה"י שנתגלו בו בהתפשטות הא' דהאצא כמ"ש לעיל כלל ו' שאחר ההסתלקות הנה חזרו למעלה והם בהאצא עצמו ושם הנה נתפשט וירד המ"ה דענינינו שהוא בבחי' הנה"י שבהאצא עצמו, שהוא בחי' הזו"ן הפרטיים שבו וירד שם המ"ה כדי להמליא ולהוליד לצורך האצילות את אור התיקון דהמהיטבאל שמלך, שהוא הב"ן הפנימי שיתבאר לקמן אות כ"ח, ועכ"פ הוא, כי המ"ה דענינינו. הנה מקומו הוא רק בהזו"ן הפרטיים שבהאצא הכללי, שהוא בהנה"י שבו עצמו, שהם בחי' שתי הכליות ותרין ביעין ואמה, וירידתו שם הנה הוא עצמו שימושו, והוא כדי להעשות לבחי' מ"ן. בהשחקים ששוחקים מ"ן לצדיקים. שהם לדיק ולדק, הסודן דאו"א, לצורך המהיטבאל דהאצילות והנה אמרנו כי הוא נמשך ויוצא מהס"ג דלעיל אות כ"ו, שהוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאצא עצמו, שהוא הס"ג דלעיל אות כ"ב, אך שורשו בהעקודים, הנה הוא. בהשם ע"ב דלעיל אות כ"ה. ושורשו הנעלם אשר בהמ"ס דא"ק, הוא בהשם מ"ה אשר בסי' א' אות ג', בפנימית הב"ן שבו ובהמ"ה שבאותו הפנימית.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על המ"ה דענינינו, מליאותו ושימושו. ומקומו, ושורשו; ומקורו, כי מליאותו הוא, שהוא המ"ה

מהעסמ"ב דהפנימית דב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד. ושימושו הוא, שהוא אור התיקון דהמיטבאל שהוכן בהנה"י דאבא הכללי שבא"ק, להוציאו לצורך האצילות, והנה הלא נמשך ובא, מאור התיקון דהמיטבאל אשר בהאבא עצמו שהוא הס"ג דאות כ"ב. ומאור התיקון דהמיטבאל שבו. שהוא הס"ג דאות כ"ו, ושורשו בהעקודים, הוא בהשם ע"ב דלעיל אות כ"ה, ומקורו בהמ"ס דא"ק, הוא בהשם מ"ה אשר בסי' א' אות ג', בבחי' הפנימית דהב"ן שבו. ובהמ"ה שבאותו הפנימית. כי ישנו בהעלם בהמ"ה דאות ג' שורשים נעלמים. לכל תולדות הפרטיים שיצא אח"כ. וכנ"ל אות כ"ו.

אמנם מה שאמרנו על המ"ה דענינינו שהוא מהעסמ"ב דהפנימית דב"ן הכללי דאות כ"ד. הנה האמת הוא. כי בעת שיצא המ"ה דענינינו על מציאותו. הנה עדיין לא היה נאצל כל הפנימית דב"ן כלל. כי הוא יצא כולו רק מאותו המ"ה ואחריו. וכנ"ל שהמ"ה דענינינו הנה הוא המ"ן מהשחקים השוחקים מ"ן לצדיק וצדק, שהם היסודין דהאו"א הכלליים שבא"ק. כדי להוציא ולהוליד את כל הפנימית דב"ן דאות כ"ד אשר הוא כולו אצילות בכל הד' שמות עסמ"ב שבו. כי הט"ר דב"ן שהוא אור התיקון דהמיטבאל שבהאצילות וכמו שיתבאר כ"ז לקמן אות כ"ח ואח"כ הרי בעת שיצא המ"ה דענינינו הרי עדיין לא היה נאצל כל הפנימית דהב"ן הכללי. ולא היה נמצא עדיין כלל אך מה שאמרנו על המ"ה דענינינו שהוא מהעסמ"ב הפנימי דהב"ן הכללי הכוונה היא על כלילותו דהב"ן בשורשו ובשורש שורשו עד המ"ס דא"ק. והרי כלול כלילותו כולו ג"כ בד' שמות עסמ"ב כלליים. והע"ב שבהם הנה הוא הע"ב דלעיל אות כ"ה. והס"ג שבהם. הוא הס"ג דלעיל אות כ"ו. והמ"ה שבהם הוא המ"ה דענינינו. והב"ן שבהם הוא הב"ן דלקמן אות כ"ח. וכ"ז הוא בכלילותו עד שורש שורשו שבהמ"ס דא"ק ובכללות העסמ"ב שבכללותו אבל במציאותו העיקרי דהב"ן וגילויו. הנה הוא באמת כל הפנימית דהב"ן הכללי דאות כ"ד. רק השם ב"ן אשר יתבאר לקמן אות כ"ח. והוא יצא מהשם מ"ה דענינינו ואחריו. והעסמ"ב שבו הנה הם רק העסמ"ב שבו עצמו והם כולם רק באצילות כי הם הט"ר דב"ן שהוא כל אור המיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. והוא כולו באצילות לעולם. והבן ודע זה.

וכן נאמר עוד. כי הנה בהס"ג דלעיל אות כ"ו אמרנו. שכאשר נכנס הוא בהאבא. הנה נתקן אבא על ידו וחזר על עצמותו העיקרי להתייחד עם כל המ"ס ולהכלל בו בכולו. ולעלות גם באוירא. כי שם הוא שורשו הנעלם דהאבא וכנ"ל. אמנם כאשר נכנס ונתגלה בו גם המ"ה דענינינו. אשר עיקרו הוא לצורך האצילות. וכנ"ז. הנה אז חזר אבא על בחינתו הב'. להצטמצם את כל גילויו. רק מהגרון דא"ק ולמטה. ע"ד האבא דאצילות. בא"א דאצילות שהגם שעיקרו הנה הוא בהמוחין דא"א. אך לצורך הזו"ן הנה נצטמצם במציאותו לעמוד רק מהגרון דא"א. וכמ"ש ברפ"א פ"ב ובפרצופים דרוש ב'. כן הוא בהאבא שבא"ק. כי הנה הגם שעיקרו הוא מיוחד עם הכתר עצמו דהא"ק. וכמ"ש בשביה"כ רפ"ו כי הע"ב שבו הוא כולל את הא"א והאבא שבו. אך בכל מה שנוגע להאצילות הנה נצטמצם, להיות כל גילויו רק מהגרון ולמטה. וכלולים האו"א שבו בהאורות דהאח"פ ובהמזלין שבהם שהם מהגרון ולמטה. וכמבואר למבין בשביה"כ רפ"ו הנ"ז. ע' בכל הדיבור שם והבן. ולכן הוא כי כאשר נתגלה ויצא המ"ה דענינינו שהוא רק לצורך האצילות וכנ"ז. הנה אז חזר האבא שבו להצטמצם להיות כל גילויו רק מהגרון ולמטה דהא"ק.

(כ"ח)

ב"ן

השם ב"ן הזה. הוא הפנימית דב"ן הכללי דסי' ו' אות כ"ד. אשר אמרנו שם. כי הוא נחלק לחיצונית ופנימית. והיה יציאתם בשני זמנים. החיצונית שבו הוא יצא בעולם הנקודות. והם המלכיות שבו. ויתבאר עניינם לקמן סי' ח'. והפנימית שבו. והם כל העסמ"ב שבו שהם הט"ר דב"ן הנה הם יצאו בעת התיקון כי הם אור התיקון דהמיטבאל אשר יצאה עם מלך הדר ביחד. והוא המיטבאל אשר מצד אבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין, אשר עיקרו הוא רק עד החזה דא"ק. אמנם הנה אחר מיתת המלכים ושביה"כ כאשר הגיע עת התיקון כמבואר בדברי הרב בהדרושים שם; הנה נתייחדו או"א עלאין עם ישסו"ת. ונעשה אבא ויש"ס לחד. ואמא ותבונה לחד. ע"ד שאמר הרב בשער ז"א ספ"ב. והנה נעשין אז כל היסודין לאחד. היינו היסוד דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק. והיסוד דהס"ג הכללי שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. שהם האו"א הכלליים, כמ"ש לעיל כלל ה' ו' ע"ש בארוכה קצת. הנה נעשין כל היסודין לאחד. והוא היסוד הכללי דהא"ק, ומזה יצא ונולד כל אור התיקון שהם הדר ומהטבאל. שהם תולדות היסוד דא"ק. כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב. ומהם הנה נתקן ונעשה כל האצילות שהוא מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו. והנה יצא הפנימית דהב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד, שהוא המיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. הנה יצא הוא ביחד עם השם מ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג. שהוא הדר אשר מצד האבא הכללי שבא"ק וכמו שיתבאר עניינו לקמן סי' י"ב. וכן נתקנו על ידם ג"כ כל הנקודות דמצד אבא. שהם כל העסמ"ב אשר לקמן סי' ח'. וכן כל הנקודות והדר עם המיטבאל דמצד האימא הכללי שבא"ק שהם המ"ה וב"ן דסי' ט' אות ל"ה ול"ו. עם כל תולדותיהם. אשר בסי' י' י"א וי"ג הנה בעת התיקון יצאו כלם יחד מהיסוד הכללי דהא"ק. ויצאו כולם באור אחד והם המ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק אשר יצאו שניהם יחד באור אחד. מהיסוד הכללי דהא"ק. לצורך התיקון דכל פרצוף ופרצוף. אשר נתקן כל תחתון ע"י העליון שעליו, והוא ע"י עליית מ"ן אשר מעליון לעליון עד האו"א דא"ק, ועד המ"ס דא"ק, אשר שם נתגלה והיה מאיר אז אור הראשון דיום ראשון לצורך תיקוני מעשה בראשית, ולכל מה שהיה עתיד להתתקן בכל משך ימי עולם, כי כל התיקונים הנה הם נמשכים לעולם מהמ"ס, וכמ"ש בספד"צ פ"א, דיה סליקו ודיה סלקן, דלא הוו והוו ויהויין, ע"ש בהגר"א.

והנה נמשך אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, לכל פרצוף ופרצוף מהמ"ס דא"ק, דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק ונמשך עד כללות היסוד דא"ק כנ"ז, ומשם נתקן כל פרצוף, ע"י אור החסד דאתגלייא בפומא דאמא, שהוא ביסוד הכללי דהא"ק וכנ"ל כלל ח"י ענ"א בארוכה ע"ש, וכ"ז הוא סוד אור התיקון הכללי, שהוא משתים שבן ארבע, הדר ומהיטבאל דהאבא הכללי שבא"ק והדר ומהיטבאל דהאימא הכללי שבא"ק, [אמנם אנחנו, הנה בארנו בהדרוש שלפנינו, כל אחד בסי' בפ"ע, כדי לבאר על כ"א, את העסמ"ב שבו, בפרטות ובדיוק, היכן שהם תלוים בהעקודים ובהאו"א שבא"ק, וסדר יציאתם מהאו"א, וכן שורש תליית כ"א בהמ"ס דא"ק].

וכן הוא בענינינו, שהוא בהמיטבאל שמהאבא הכללי, הנה נתבאר לנו כי יציאתה מהאבא הכללי הוא מהיסוד שלו. והנה הוא ע"י שנעשה אבא עלאה ויש"ס לחד וכן אימא עלאה ותבונה לחד אמנם עיקרה הנה הוא מהאימא עלאה, והיא הב"ן הכללי דהאבא הכללי שבא"ק והוא השם ב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד אלא שמתחילה הנה לא יצא בו אלא רק המלכיות שבו ואח"כ בעת התיקון הנה יצא גם הט"ר שבו ונשלם עי"ז הבן הכללי אשר מצד האבא, והט"ר הם המיטבאל והם השם ב"ן דאות כ"ח שבענינינו, ויציאתו הנה הוא מהמ"ה דלעיל אות כ"ז, ונמשך ומתפשט מהס"ג דאות כו', שהוא מאור התיקון דהמיטבאל שבהאבא עצמו, ושרשה בהעקודים הנה הוא בהע"ב דלעיל אות כה', ושרשה הנעלם בהמ"ס דא"ק הנה הוא בהמ"ה דאות ג', בהפנימית דבחי' הב"ן שבו, ונמשך ומתגלה שם, מהבטישו עלאה, דאוירא ובוצינא, שהוא אוירא ומ"ס' והוא אור הגנוז שנתגלה ביום ראשון, ע"י בקיעת הקד"א, והוא

הרזא דמתקלא שהוא אור הדעת עלאה, על כל עלאין, שנתגלה ביום ראשון, מהגילוי דאור א"ס ית"ש, ובו הנה יצא ונעשה כל האצילות, ונתקנו על ידו כל מעשה בראשית, וכן היה בו עילוי גדול גם לעולם העקודים ג"כ, וכנ"ל אות כ"ה.

אמנם מה שאמרנו כי אור התיקון הנה היה יציאתו ולידתו מהיסוד הכללי דהא"ק, הנה לא יצא האור כולו אלא רק תמצית הארה ממנו, אבל עיקרו נשאר ביסוד, והוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה. כי אינו מקבל הניק' את אור העיקרי כלל, אלא רק תמצית הארה המתפשט ויוצא רק דרך דופני העטרה, וכמ"ש האריז"ל, ובהארת המוחין פ"ט, והוא מ"ש בספד"צ פ"א. אעבר וזעיר נטלי געניה, כי נשאר האור גנוז עיקרי ביסוד, וכמ"ש הגר"א שם בארוכה ע"ש, והוא ג"כ ענין אור הראשון שנגנז, וכמו שכתבנו בזה לעיל כלל י"ז ענף ד' ע"ש בארוכה וכן לעיל כלל ח"י, ענ"א ע"ש אות ג'. וזהו הענין מה שגם אחר התיקון דהאצילות הנה עומד כל האצילות רק בשליטת דמ"ה וב"ן עד לעת"ל, וכמ"ש בשער התיקון ספ"ג. והוא משום כי עיקר האור הראשון הנה הוא חזר ונגנז, ולכן עומד כל האצילות עתה ג"כ רק למטה מהפרסא, והוא רק בשליטת מ"ה וב"ן עד לעת"ל, וכ"ז הוא ג"כ ענין אחד, עם מה שאמרנו לעיל אות כ"ז כי כל שפעת האו"א שבא"ק אשר לאצילות, הנה הוא עתה רק, אחר שנתצמצמו או"א, להיות כל גילויים עתה רק מהגרון דהא"ק ולמטה ואינם מתגלים עתה בעצמותם העיקרי שבהם אלא ג"כ רק לעת"ל וכנ"ל סימן ו' אות כ"ב ע"ש:

הקדמה לסימן ח:

אות א

הנה בסי' ז' בארנו את הד' שמות עסמ"ב דהפנימית דהב"ן הכללי בסי' ו' אות כ"ד, ועתה נבאר את החיצונית שבו וכבר אמרנו כי הפנימית הם הט"ר דב"ן והחיצונית הם המלכיות, והרי הוו הפנימית עם החיצונית יחד, כללות הי' ספי' דהב"ן הכללי אשר בסי' ו' אות כ"ד, והפנימית שהוא הט"ר דבן הרי אמרנו שהוא הב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח, וא"כ הרי הוו כל החיצונית רק המלכיות שבו, כי הם המלכיות דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח, אך כללית שניהם יחד, ר"ל הפנימית עם החיצונית, הנה הם הב"ן הכללי אשר בסי ו' אות כ"ד, והנה הוא הב"ן הכללי דהא"ק אשר מצד האבא שבא"ק, והנה יצא החיצוניות שבו שהם המלכיות שבו יצאו הם קודם הפנימית וקודם המ"ה הכללי דאות כ"ג, שהוא בפנימית כולם כי הנה עתה, ר"ל עד התיקון דלעתיד, הנה מתגלה ויוצא תמיד החיצונית קודם, כי אלולא זה לא היה אפשר להעולם להתגשם ולהתעבה כ"כ ככל רצונו ית"ש בזה עתה ועי' בזוה"ק משפטים ק"ח ע"ב. ובדברינו לעיל כלל ט' בארוכה בזה, ויצא הב"ן קודם להמ"ה, והוא הב"ן הכללי דאות כ"ד שהוא יצא קודם להמ"ה הכללי דאות כ"ג, וכן בהב"ן עצמו הנה אמרנו שהוא נחלק לפנימית וחיצונית, הנה יצא החיצונית שבו קודם להפנימית, כי הפנימית שבו שהוא הב"ן דאות כ"ח, הנה הוא יצא רק אח"כ, עם המ"ה ביחד וכנ"ל, והחיצונית הרי אמרנו שהוא המלכיות שבו, והרי יצא המלכיות מקודם:

והענין בזה הוא כי המלכיות הנה הם לעולם הסיבה לכל וכן הם התכלית לכל, כי התכלית עצמו הוא הסיבה, כי סיבת כל דבר הוא תכליתו, והנה תכלית כל המציאות הוא גילוי כבוד מלכותו ית"ש, והיה ה' למלך על כל הארץ, (זכריה י"ד) ונשגב ה' לבדו ביום ההוא, (ישעיה ב') והוא עצמו הנה הוא סיבת הכל, כל פעל ה' למענהו, (משלי ט"ז) וכן יסדו, שהכל ברא לכבודו, ולכבודי בראתיו, (ישעיה מ"ג) כי גילוי כבוד מלכותו ית"ש, הוא זיו כל הזיו ונועם כל הנועם וחמודת כל החמודות, והוא תכלית כל התכליות, וכן הוא עצמו הוא סיבת כל המציאות לעולם, כי בשפעה, נבראו ונולדו ונעשה הכל, וכן היא ג"כ סיבת הכל תמיד בקיומם ובכל מה שנעשה בהם, וכן בכל תכליתם, כי כל שפעה בזה, אשר להם ובהם, הנה הוא עצמו מסבב אותם תמיד ג"כ להתייחד ולהתאחד עם הזיו והזוהר והנועם והעונג דהתכלית העתיד.

והרי נמצא כי המלכות הנה היא באמת תמיד בבחי' סיבה ופעולה מן העולם ועד העולם, אלא שמתחלפת בגלויה תמיד לפי תכונת פעולתה, והיא תמיד פושט צורה ולובש צורה' לפי פעולתה ומעשיה. והוא ע"ד שאמרו בשמו"ר פ"ג סי' ו', שאמר הקב"ה למשרע"ה שמי אתה מבקש לידע, לפי מעשה אני נקרא כי השם הוא הגילוי, וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ב, ל"ד ג' ובדפוה"ק כ' ע"ב. והוה גילויו ית"ש, לפי מעשיו, וכן הוא בענינינו בענין המלכות, שהיא סיבת הכל תמיד מן העולם ועד העולם, הנה היא מתחלפת תמיד בגילויה לפי פעולותיה, כי הרי לפי מה שאמרנו הנה היא הסיבה הן לפעולת המציאות והן לתכלית המציאות והיא תמיד בפעולה כי מתחילה הנה היא מתפשט בשפעה והיא סיבה להם, לכל מציאותם ולקיומם ולכל מאורעותיהם, עד שנעשה בהם כל מה שנעשה בעוה"ז כל מה שגזרה רצונו ית"ש עליהם, מסוד כך עלה במחשבה לפני ונעשה הכל בשפעה ובסיבתה וא"כ הנה היא פושט צורה, ולובש צורה להתגלה בפנים חדשות גם בכל אותה השפע עצמה ועוד בתוספות אור וברכה, בתוספות מרובה על העיקר, לזככם בזיכוך אחר זיכוך, ולהעלותם מעילוי לעילוי עד שנתגלה בעצמותה להם, בגילת ורנן כבוד הלבנון כו' כבוד הדר ה' אלהינו, (ישעיה ל"ה) עד שיתאחדו כולם בזוהר אורה וזיוה, וכוונת התכלית שבהם אשר לזה נבראו וזה היה כל סיבת מציאותם גם מתחילה:

והנה כל שפעה אשר לסיבת מציאותם, שהם מציאות כל העולמות כולם, הנה הכל הוא משפעת אור המלכות דא"ס ית"ש, והנה הוא נקודה האמצעית, שאמר הרב, בעגולים ויושר ענף ב', ועי' דברינו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ג, אמנם כי בזה הנה מתגלה השפע וכן גילויה גופה, בבחי' צמצום תמיד, וכן בבחי' ירידת מדרגה ומעלה, כי הרי נתצמצמה מבחי' אור א"ס שבעצמותה, לכח הבחנת דגבול ומדה, ונתפשט בגילוי דאור המלכות שבה וירדה למציאות הנאצלים ר"ל להיות לסיבה לנאצלים, שגם הוא הכח דגבול ומדה, להמציא את העולמות הנפרדים ג"כ, שהם העולמות בי"ע, וכן נתצמצמה בהם לייסד שם כל ההכנה ושרשי ההנהגה דכל עולם הנקודות והתוהו, אשר מהם הוא כל הדינין והגבורות אשר ראה רצונו ית"ש להתנהג בהם ג"כ במשך זמן דהעוה"ז מסוד כך עלה במחשבה לפני כנז', כי הנה הם כולה ג"כ רק סיבה להתכלית כנודע בדברינו בספר הדע"ה, והנה נעשה הכל מהנהגת המלכות דא"ס ית"ש, באורה ושפעה אשר נתפשטה בהם בבחי' ירידה מלמעלה למטה בירידה אחר ירידה ובצמצום אחר צמצום, ומתחלפת בגילויה, בגילוים שונים, מגילוי לגילוי מאור לאור, ממלכות למלכות עד שנתעלמה בעצמותה ונסתתרה לגמרי. ובסוד ואנכי הסתר אסתיר פני, וכן ישת חשך סתרו, וכמ"ש בתיקונים תיקון כ"א כ"ז ע"ב ואמרו שם, ובההוא זמנא דאיהו בחשוכא, מתלבשא בתהו ובהו ובחשך ותהום, רח"ל, ואחר שיושלם כל הכוונה בזה, הנה תתפשט מכל המסכים והלבושים ותתגלה באורה לאט לאט, ותתעלה מעילוי לעילוי, היא עם כל המציאות שהם משפעה כנז', ויעשה כ"ז ג"כ רק בסיבתה עצמה ובפעולותיה, כי אותה השפע עצמה שנתצמצמה וירדה בכל תולדות פעולותיה, שהוא המציאות כולו מטה מטה, הנה תתפשט מצמצומה ותתגלה באורה, להתעלה היא עם כל תולדותיה, לעילא לעילא עד מקורה ומקומה הראשון.

אות ב'

והנה כ"ז שאמרנו, הנה הוא, בביאור הענין בדרך כלל, איך שכל אור גילויו ית"ש, הן בסיבת כל מציאות והן בתכלית כל מציאות, וכן בהנהגתם אשר בהיה והוה ויהיה, הוא הכל בגילויו ית"ש, אשר בבחי' אור המלכות, ואיך שהיא אחד ר"ל גילוי אור אחד, או גילוי רצון אחד, ממנו ית"ש, בלי שנוי כלל, כי נמשך ונעשה הכל תמיד בכוונה אחת וברצון אחד, שהוא לסיבת תכלית

גילויו ית"ש, עליהם ובהם, שהוא עצמו תכלית כל התכליות:

וכן אותו הסיבה המסבב את הכל תמיד, הן על כל מציאותם, שבהוה שבכל עת, והן על עילויים אשר להתכלית דכ"א, הנה הוא עצמו ג"כ אור שכינתו ית"ש, השוכן בהמציאות תמיד, בבחי' נשמה לנשמה, ומשום שרק היא עצמה המסבב את הכל ואין בלתה, לכן היא נקראת, בשם אלה"י כל הארץ, כמ"ש בזוה"ק פ' תצוה קפ"ו א' ב' וכן היא נקראת אדון כל הארץ, כמ"ש בפ' תרומה קע"א ב':

אמנם ענין אור שכינתו ית"ש השוכן בכולם, הנה הוא ג"כ בגילויים שונים, והוא לפי ענין פעולתו ית"ש בהם, כי בעולמות דא"ס אשר למעלה מאצילות, כמ"ש בעגו"י רעו"ד, הנה שם הוא אור שכינתו ית"ש, התפשטות אור המלכות דא"ס עצמו, בלי מסך כלל, והוא אור שכינתו ית"ש השוכן בהם לבחי' נשמה לנשמה, אך באצילות הנה שם הוא שכינתו ית"ש דאור א"ס רק ע"י א"ק, וכמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ג, אמנם הוא כי ע"י א"ק הנה מתלבש אור א"ס עצמו ג"כ בכל אצילות כולו, והוא אור שכינתו ית"ש דאור א"ס השוכן בכל האצילות כולו בבחי' נשמה לנשמה, ומתייחד בכל אצילות להיות חד עמהם, ועי"ז הנה נעשה כל אצילות ג"כ אלהו"ת גמור, ואינו נעשה אצילות כולו א"ס גמור גם אחר יחודו בה להעשות חד עמו, משום שיחודו שם הנה הוא רק ע"י א"ק וע"י הפסק הפרסא שבו, אך נעשה אצילות כולו אלהו"ת גמור, שהוא יציאתו מפעולות דבלתי גבול לפעולות הגבול ומדה, כי זהו ענין דתואר אלהו"ת וכל השמות כולם, שהם רק על פעולות דגבול ומדה, כי אור א"ס עצמו אין לו תפיסה בשום שם כלל, וכמ"ש ברע"מ פ' בא. מ"ב ע"ב, דאסור למעבד ליה צורה ודיוקנא, לא באות ה' ולא באות י', ואפילו בשמא קדישא, ולא בשום אות ונקודה בעלמא כו' ע"ש וכנודע, וכל השמות הם כולם רק על פי פעולותיו ית"ש, וכמ"ש לפי מעשי אני נקרא, וכנ"ל, וכל פעולותיו ית"ש, אשר במציאות העולמות כולם, ובקיומם ובהנהגתם, הם כולם בגבול ומדה, וזהו כל תאור אלהו"ת וכל השמות כולם על פעולותיו אשר בהעולמות בי"ע והם גילוייו אשר נתגלה לזה באצילות, כי ע"י התלבשו ויחודו באצילות הנה יצא ונתגלה מבלתי גבול לגבול, שהוא מתואר דא"ס, לתואר אלהו"ת וכל השמות כולם, נתגלה א"ס בעצמו ע"י האצילות, בכל השמות והכינויים ותוארי שבח ותהלה המוזכר עליו בתורה, כדי להמציא את העולמות בי"ע, להנחותם מנועמי זיוו כנ"ל, וכמו שבארנו בזה בכמה מקומות מדברינו.

ועכ"פ הוא, כי אור שכינתו ית"ש אשר באצילות, הנה הוא ג"כ אור א"ס בעצמו, אלא שהוא ע"י אמצעית וגילויו ית"ש אשר בבחי' א"ק, ומשום שהוא אור א"ס בעצמו לכן הוה כל האצילות כולו ג"כ אלהו"ת גמור על ידו, כי מתייחד שם להיות אחד עם כל האצילות כולו, ומתגלה שם עי"ז, לכל בחי' אלהו"ת שהוא ואין בלתו ואפס זולתו גם בכל כחות ופעולות הגבוליים כי הם ג"כ תלויים כולם רק עליו תמיד והנה עי"ז הנה אין באמת להגבול ומדה טבע קיים כלל והוא באשר כי הנשמה לנשמה לכולם הוא לעולם רק אור א"ס ולכן הנה אין להגבול ומדה יסוד הכרחי כלל, אלא רק רצון ממנו, כי הרי הם תלוים לעולם רק על אור א"ס, תולה ארץ על בלימה (איוב כ"ו) וברצותו חוגג ,וברצותו ממוגג, אמנם בעולמות הנה שם הוא הגילוי דאור שכינתו ית"ש רק אור אלהות"ו ית"ש לבד, ואין שם גילוי מאור א"ס כלל, אלא מאור אלהות"ו ית"ש הנתגלה באצילות הנה מתפשט ושוכן בעולמות בי"ע בבחי' נשמה הכללי, והרי לנו עכ"פ כי אור שכינתו ית"ש השוכן בהעולמות כולם, בבחי' נשמה לנשמה, הנה הוא בכל עולם ועולם לפי ערכו, שהוא לפי גילויו בה, וזהו שאמרו בזוה"ק פ' ויקרא ק"ג ב', דאיהו נשמתא לנשמתא רוחא לרוחא, כי הוא בכ"א לפי ערכו, להנשמה הוא נשמה לנשמה, אבל להרוח היא רק בבחי' רוחא לרוחא כי הוא בכ"א רק לפי גילויו בה.

[ג]

ומה שאמרנו, כי כן בהסיבה וכן בהתכלית, וכן אור שכינתו ית"ש השוכן בכולם הנה הוא הכל בגילויו אשר באור המלכות. הנה הוא, ע"פ מה שאמרנו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ג. כי הוראת שם מלכות הנה הוא על שם המלכה ועלה אשר על כל פעולה ופעולה, בסיבתה, להיות סיבה אליה תמיד בכל קיומה ובהנהגתה ותכליתה כנ"ל, וממילא הנה נמשך מזה ההוראה ג"כ, שהוא מלך אדון עליה תמיד ר"ל על כל פעולה ומציאות לעשות בה עפ"י רצונו וכוונתו בה, ומשום כ"ז, הנה נקרא אור גילויו ית"ש אשר בסיבת כל מציאות והנהגתה תמיד, בשם מלכות, כי הרי הם הכל תמיד, מציאותם וקיומם, והנהגתם, רק ע"כ ההתבוננות אשר מהמלכתא ועלתו והרי הוא מלך אדון עליהם תמיד, ולא עוד, אלא באשר שכל קיומם וכל הנהגתם הנה הוא לעולם רק בשפעו התמידית, וברצונו אשר עליהם והם תלוים רק עליו, באשר שהוא ית"ש הנשמה לנשמה לכל המציאות כולו, לכל מלואו, הנה הוה עי"ז כל מלכותו אשר על כל המציאות, מיוחד באלהות"ו, שהוא מלך עולם ואלה"י עולם, כי אפס זולתו הן במלכותו והן באלהות"ו. והוא היחוד דהוי"ה אדנ"י, יאהדונה"י כי בכל המציאות כולו אין עוד מלבדו הן במלכותא והן באלהות"ו יהו"ה מלך עולם ועד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אמן ואמן

[ד]

אמנם הוא כי הנה היחוד דאלהות"ו ית"ש במלכותו, הנה זה נעשה רק בעת התיקון דמעשה בראשית, שהוא בהגילוי דאור השם מ"ה והט"ר דב"ן, כנ"ל סי' ז', אבל קודם התיקון, שהוא בכל זמן דעולם הנקודות ועולם התוהו, אשר הן במלכותם והן במיתתם, הנה אז היה נתעלם היחוד, מאלהות"ו במלכותו, הרבה מאד, והיה רק אלהות"ו אליהם רק בסוד ונוגה לו סביב, ובסוד ורוח אלהי"ם מרחפת, נוגעת ואינו נוגעת, והנה היה אז כל המלכיות בבחי' נאצלות כל תחתון מהעליון שעליו אך בלי יחוד אלהות"ו ית"ש בהם, ולכן באשר שהיו גבורות תקיפין אשר אין מעצור לרוחם ולא היה אורו ית"ש מתייחד בהם לכן הנה היה מלוכתם רק כרגע. ומלכו ומיתו, וכמ"ש אליהו זל"ט, דאורו ית"ש בהם, איהו כנשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא כו', וכד אנת תסתלק מנהון אשתארין כלהו כו' כגופא בלא נשמתא. וכן גם בעת מלוכתם הנה ע"י חסרון אור יחודו בהם היו נפרדות זו מזו, וכמ"ש אליהו זל"ט, ובר מינך לית יחודא בעילאי ותתאי. ונעשה עי"ז בסוד רה"ר, כמ"ש בשער המלכים ספ"ה, ונתחשכו עי"ז הרבה (עי' רע"מ פינחס רמ"ד רע"א) והוא מה שאמרו בתיקונים תיקון כ"א, ס"ז ע"ב. ובהא זימנא דאיהו בחשוכא. מתלבש בתהו ובהו וחשך ותהום. והם סוד. רוח סערה ענן גדול. ואש מתלקחת. ונוגה לו סביב. כמ"ש בתיקונים תיקון י"ח. ל"ה א'. וברע"מ פינחס רכ"ז א' ב'. והנה היה כ"ז בכוונה מהמאציל ית"ש. כדי להמציא עי"ז את העולמות בי"ע. בכל עביותם ובכל המציאות דטוב ורע שבהם משום צורך הבחירה ומשום צורך כל הנהגה של עתה עד זמן ביאת המשיח שיבא ב"ב. אשר רצה רצונו ית"ש להנהיג בזה את העוה"ז. ובסוד כך עלה במחשבה לפני כנודע בדברינו. ונעשה כ"ז ע"י המציאות עולם הנקודות והתהו. ע"י שסידר אז כל האורות רק מהמלכיות דהחיצוניות לבד. ובצמצום אחר לצמצום. שהוא במיעוט האפשרי. וגם היה מתעלם אז את יחודו בהם. ויצא בהסתר פנים ממנו ית"ש הרבה מאד. ועי"ז הנה נעשה בהם כל מה שנעשה. כל מה שגזרה רצונו עליהם. וכמו שבארנו כ"ז בארוכה בספר הדע"ה באר היטיב:

[ה]

ביאור הדברים במה שאמרנו כי יצאו רק המלכיות דהחיצונית לבד, וגם זה במיעוט האפשרי, הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל. כי הב"ן הכללי שבסי' ו' אות כ"ד, שהוא הב"ן דמלך אבא הכללי שבא"ק. עם הב"ן הכללי דמלך האימא הכללי שבא"ק. שהוא הב"ן הכללי אשר לקמן סי' ט' אות ל"ו, ואלו שניהם הנה הם הב"ן הכללי דהא"ק. כנודע. והוא כללות המלכיות שבו. הנה הוא נחלק לפנימית וחיצונית שהם הט"ר שבו והמלכיות שבו. ויצא בעולם הנקודות רק החיצונית שבו שהוא רק המלכיות שבו. וכנ"ל. אמנם מאותן המלכיות. שהם החיצונית דהב"ן הכללי. הנה הגם כי בפרטן הנה נתחדשו ויצאו כולן אך לא ירדו למקומן. אלא רק המלכיות אשר גם מהם. ועיקרן נשאר למעלה. כמו שיתבאר. והרי לא יצאו בעולם הנקודות אלא רק המלכיות דהחיצונית.

והנה היה חילוק גדול בזה. בסדר מציאותם ויציאתם. בין המלכים דהב"ן הכללי אשר מצד אבא. שהוא הב"ן דלעיל אות כ"ד. לבין המלכים דהב"ן הכללי אשר מצד האימא.. שהוא הב"ן אשר לקמן סי' ט' אות ל"ו. כי הרי הם ב' מיני מלכים. מלכי יושר ומלכי העגולים. וכמ"ש לעיל כלל ח"י ענף א' ב' ג' ד' ובפרט בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג'. אמנם כי הנה מלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק. הנה הם יתבאר בעה"י. לקמן סי' ט ובסי' י"א בעה"י. אך מלכי היושר שהם מאבא שבא"ק. הנה יתבארו לפנינו, כי הנה התהוותה בשורשם. הנה היה ג"כ רק המלכיות לבד. ר"ל המלכיות דהב"ן הכללי שבהאבא שבהא"ק. שהוא הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד. והוא בהנה"י דהאבא. והנה לצורך תוצאות עולם הנקודות. שהם שרשי כל העולמות כולם. הנה העלה האבא את המלכיות דהנה"י שבו בסוד מ"ן כי המלכיות הנה הם לעולם הסיבות לכל כנ"ל. ולכן הוה לעולם עליית המ"ן מהמלכיות והעלה אותם בסוד מ"ן למעלה למעלה. שהוא עד המוחין דא"ק. אוירא ובוצינא שבו, כי שורש האבא הוא באוירא רישא תניינא. ועליית המ"ן דכ"א הוא לעולם עד שורשו. וע"י עליית המ"ן הזה, הנה נעשה יחוד עלאה מהע"ב וס"ג דהמ"ס, אשר לעיל סי' א' אות א' ב', ונולד מזה, האור חדש, שאמר הרב בנקודות פ"ב, והוא אשר בקע את הפרסא ויצא דרך הטבור והיסוד, והם המלכי יושר שמהאבא, ועמדו נגד המלכי עגולים שמהאימא, והאירו בהם. כמ"ש הרב בדרושי נקודות שם.

אמנם הנה כל אותו אור החדש עצמו הנה היה בלתי שלם כלל, הן מעיקרו והן ביציאתו, כי כל עליית מ"ן הנה הוא לעולם ע"י התעוררות הזווג וכן נשלם ונעשה כל מציאותו, ע"י זווג עיבור לידה, וכאן היה חסר כ"ז. כי משום צורך עולם הנקודות ועולם התוהו, שעלה רצונו ית"ש להוציא מזה, הנה לא המשיך מוחין להאו"א שבא"ק להזדווג לצורך הנקודות כלל. והיה עליית המ"ן הנז' שלא בזווג דהאו"א. אלא מהאבא עצמו, ולכן לא התעורר היחוד למעלה, בעיקר האוירא עצמו להמשיך מוחין פנימיים אלא רק בבחי' מוחין חיצוניים שהוא מהמ"ה לחוד, כי היה היחוד הנז' רק מהע"ב וס"ג דהמ"ס גופה כנז', וכן לא היה נמשך מעליית המ"ן הזה אור ומוחין. אלא רק להאבא עצמו ולצורך הזווג דמיניה וביה, שהוא מאו"א עלאין. שהוא כללות האבא לבד. וכן היה הלידה ג"כ רק ממנו גופה, שהוא מהטבור והיסוד שבו גופה, והוא בסוד טפ"ק, ולכן משום כ"ז הנה היה כל אותו האור חדש רק החיצונית דהב"ן הכללי שבהאבא. שהוא החיצונית דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד. שהוא רק המלכיות דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח וכנ"ל. והנה הם המלכי יושר. שהם מהאבא הכללי שבא"ק ויצאו מהטבור והיסוד שבו שהוא בסוד טפ"ק. וכן גם אחר שיצאו ועמדו מכנגד מלכי העגולים. שיתבאר ענינם לקמן סי' י"א. הנה מן הראוי היה שיזדווגו מלכי היושר שהם מאבא עם מלכי העגולים שהם מהאימא. כל מלך עם מלך שכנגדו כי אלו הב' מיני מלכים היו בבחי' הזו"ן בעולם הנקודות והיה ראוי שיזדווגו זה"ב אבל לא זכו לזה ג"כ, משום שלא היו מתוקנים בבחי' פרצופים ממש כלל, אלא כי כל מה שהיה ראוי לצאת מכ"א מהם ע"י זווג, ומבחי' יסוד שבו, הנה יצא ממנו רק מבחי' הלפר"ג שבו, והוא רק הארה בעלמא, והם מה שמיתו מהמלכי יושר ג"כ, שהוא ג"כ רק המלכיות שבהם גופה והם המלכיות דהחיצוניות, אבל עיקרן דהמלכי יושר עצמן אשר יצאו מהטבור והיסוד, הם לא מיתו ולא נשברו, כי הם היו עומדים נגד הג"ר דהעגולים, ר"ל נגד הג"ר דהעתיק וא"א ואו"א דהעגולים אשר הם נשארו בקיומם כי לא מיתו רק הז"ת שבהם כנודע, והרי נתבאר לנו עכ"פ, כי המלכי יושר שהם מהאבא, והם מיתו ג"כ, הנה הוא רק המלכיות דהחיצונית לבד, כי הרי כל עיקרן דהמלכי יושר אשר יצאו מהטבור והיסוד, הם החיצונית דהב"ן דאות כ"ד שהם המלכיות דהב"ן דאות כ"ח, ומה שמיתו מהם, הוא רק הארת הלפר"ג שיצא מהם, שהוא ג"כ רק בחי' המלכיות שבהם, והרי הם רק המלכיות דהחיצוניות, והם רק בבחי' אור ממועט מאד, כי הרי הם רק כח והארה בעלמא, והם אשר השתתפו עם מלכי העגולים בענין מיתתם ושבירתם:

[ו]

והנה כללות כל המלכי יושר שהם מהאבא הכללי שיצא ממנו מהטבור והיסוד, ואח"כ המלכיות אשר מהם עצמם שיצאו מהלפר"ג, וכנ"ל, הנה הם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, ויציאתם מהאבא הרי אמרנו שהוא ע"י היחוד דהע"ב וס"ג שבהמ"ס אשר הם בהמערכה הא' דהמ"ס, שהוא הע"ב וס"ג אשר בסי' א' אות ב'. והנה הוא מ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ג, כי ע"י עליית המ"ן הנז' הנה נזדווגו הע"ב שבגלגלתא דא"ק עם בחי' הס"ג שבו שהם הפרסים פנימים דהאח"פ. והוא הע"ב וס"ג דאות א' ב' כנז' כי הע"ב דאות א' הנה הוא נכלל בהקד"א וכמו שכתבנו לעיל סי' א' אות א' והוא הע"ב שבגלגלתא שאמר הרב, כי הקד"א הוא בכלל הגלגלתא וכמ"ש הגר"א בספד"ל פ"א בדה"מ קד"א בסופו שם, כי הקד"א הוא סיום הגלגלתא, והס"ג דאות ב' הוא שורש דכל האח"פ וכנ"ל בדברינו באות ב' וכן בסי' ב', ועכ"פ הוא כי הזווג דע"ב וס"ג שאמר הרב בנקודות פ"ב אשר לצורך אור חדש, הנה הוא הע"ב והס"ג דהמ"ס דאות א' ב':

אמנם הנה המשכת המוחין להאבא הנה היה באמת רק ע"י השם מ"ה דהמ"ס דאות ג', כי שם הנה הוא עיקר הגילוי דשורש האבא אשר בהמ"ס, וכנ"ל בדברינו, וכן גם קבלת האבא מהשם מ"ה דהמ"ס, הנה הוא ג"כ לעולם רק דרך העקודים, ע"י אורות החוטים שהוא בחי' המזל עליון אשר אבא כלול בו, וכנ"ל בדברינו כ"ז, ואח"כ כאשר מקבל אבא את האור ונמשך בו דרך כל פרצופו עד שיוצא מהטבור והיסוד שבו ואח"כ מהלפר"ג כנז', והנה פשוט הוא, כי כאשר יוצא האור ממקורו שבהמ"ס ונמשך דרך כל המקומות הנז', הנה נשאר חלק אור ממנו בכל מקום שעובר דרך שם, ולא עוד אלא שביותר עיקרי הוא נשאר למעלה, ומה שיורד, הוא רק תולדתו והארתו, כמ"ש הרב בנסירה פ"ז ובכ"מ, והנה על זה נבאר עתה בהסימן שלפנינו, את כללות האור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ב, אשר ממנו הנה הם הארות דהטבור והיסוד והלפר"ג אשר אמר שם פ"ג, והם המלכי יושר, כמ"ש הרח"ו ז"ל בשעה"ק דף י"ט ע"ג סוף דרוש ה' ע"ש, והם מהאבא הכללי שבא"ק. והם החיצוניות דהב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד שהם המלכיות דהב"ן אשר לעיל סי' ז' אות כ"ח, וכנ"ל כ"ז, והנה הם כלולים ג"כ מעסמ"ב כנז', ועל זה הנה נבאר בהסי' שלפנינו על כל שם ושם, את מקורו ושרשו ומקומו, וכן מציאותו ושימושו. וע"ד שבארנו כ"ז בהסימנים שעברו. [illegible]

והנה אותן הד' שמות עסמ"ב שנאמר עתה בעה"י, הנה הם מערכה הד' מהמ"ס שבא"ק אשר מה"כ שבו דאות ג',

כי העסמ"ב דהמ"ס אשר בסי' א' הם מערכה הא' והעסמ"ב, אשר מתגלה בהם השם מ"ה דאות ג' שהם העסמ"ב דסי' ו', הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דהב"ן שבו דאות כ"ד, שהם כללות העסמ"ב אשר בסי' ז' עם המלכיות דהב"ן שבו, וכנ"ל בריש דברינו, הרי הם מערכה הג'. והעסמ"ב אשר לפנינו שהם הד' שמות עסמ"ב אשר בהמלכיות גופה דהב"ן דאות כ"ח, הרי הם מערכה הד' והנה הם העסמ"ב שבהמלכיות דב"ן דאות כ"ח, אשר עם הט"ר שבו. הנה הוא כללות הב"ן דאות כ"ד, שהוא מהעסמ"ב, אשר בהם התפשט והתגלה השם מ"ה דאות ג' לצורך כל המציאות דהאצי' הכללי שבא"ק ולכל אורו ופעולתו אשר באצילות וכנ"ל:

ע"כ הקדמה:

סימן ח':

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהחיצוניות דהב"ן, שבסי' ו' אות כ"ד, והם המלכיות דהב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח, ויצאו אותן המלכיות, קודם להט"ר דב"ן דאות כ"ח וקודם לכל העסמ"ב אשר בסי' ז', אמנם משום שהם רק המלכיות דהט"ר דב"ן שבסי' ז', לכן סדרנו הם קודם, כדי לברר על אותן המלכיות על מי שהם מתייחסים.

והנה אותן המלכיות הנה הם המלכי יושר דהנקודות, והם ג"כ רק המלכיות דבן, אשר יצאו הם קודם התיקון, אלא שהם מצד האצי' הכללי שבא"ק. שהוא השם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב ואותן המלכיות, הנה הם כלולים ג"כ מד' שמות עסמ"ב, והם אשר יתבארו לפנינו בעזהי"ת.

(כט)

ע"ב

השם ע"ב הזה, הנה הוא בחי' עתיק וא"א, השורש דהמלכי יושר, שהם האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד והצפר"ג, והנה ישנו שורש להם למעלה למעלה, הן בהאצי' עצמו, אשר מהם יצאו, והן בעולם העקודים בשורש האצי' אשר שם, שהוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א, אשר לאחר התיקון הנה היה נמשך ונתגלה שם, השם ע"ב דלעיל סי' ז' אות כ"ה, לשורש הדר ומהיטבאל דמצד האצי', וכנ"ל שם, אך בעולם הנקודות. הנה היה נמשך ונכנס שם, השם ע"ב דענינו, והשתמש הוא אז במקום הע"ב דלעיל אות כ"א, והוא השורש דמלכי יושר שנתגלה ונעשה בעקודים בשורש האצי' אשר שם, שהוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א.

והנה הוא שורש דאור החדש שאמר הרב בנקודות פ"ב, כי האור חדש שאמר שם הנה ממנו הוא האורות דהטבור והיסוד והצפר"ג שהם המלכי יושר, כי כאשר נמשך האור חדש והיה יציאתו מהע"ב וס"ג דגלגלתא, כמ"ש בנקודות פ"ב, שהוא מהע"ב וס"ג דהמ"ס שבסי' א' אות ב', ומשם היה נמשך ומתגלה האור בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג', כי הוא שורש האצי' וכל קבלת האצי' הוא ממנו, ומהמ"ה דהמ"ס הנה היה נמשך והאיר בעקודים בשורש האצי' אשר שם שהוא השם ע"ב דלעיל אות כ"א אשר הוא בבחי' המזל עליון שבעקודים אשר שם כלול אבא ומשם הוא יניקתו הנה היה נמשך והאיר שם הע"ב דענינו שהוא שורש חדש והמלכי יושר, העומד בעקודים בשורש האצי' אשר שם, שהוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"א.

והרי לנו עכ"פ על הע"ב דענינו כי הנה מציאותו ושימושו הוא, שהוא השורש דאור חדש והמלכי יושר המבואר בדברי הרב בנקודות פ"ב ופ"ג, וכמ"ש הרח"ו ז"ל בשעה"ק דף י"ט ע"ד סוף דרוש ה', ומקומו הוא בעולם העקודים בשורש האצי' אשר שם, שהוא בהשם ע"ב דלעיל אות כ"א, ומקורו ושרשו הוא בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג' הנמשך בו מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב'.

והנה היה עומד אותו הע"ב דענינו בגילויו לבחי' שורש בהעקודים להמלכי יושר, כל משך זמן דעולם הנקודות עד עת התיקון אבל אח"כ שהוא כאשר יגיע עת התיקון, הנה עלה למ"ן למקורו, עם עליית המ"ן דהנקודות, ונתייחד שם עם האור התיקון דהמ"ה, ונעשה אז לפנים חדשות לגמרי, כי הנה נתחדש אורו להאיר שם באור הגנוז אשר מרזא דמתקלא. אור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס. וכנ"ל סי' ז' אות כ"ה וכמו שיתבאר עוד בזה לקמן בעזהי"ת [עי' סי' י"ח בארוכה];

(ל)

ס"ג

השם ס"ג הזה הוא השורש דלאור חדש והמלכי יושר אשר בהעצמות האצי' גופה. כי כאשר נתחדש האור מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב'. ונתגלה בהמ"ה דאות ג' וכנ"ל, והנה היה כל חידושו ומציאותו, לצורך תוספות אור ומוחין, אור וברכה, להאצי' הכללי שבא"ק, כי הרי נעשה כל מציאותו ע"י עליית המ"ן שמהאצי'. וכנ"ל בהקדמה אות ה', שע"י עליית המ"ן דהאצי' הנה נעשה הזווג בין הע"ב וס"ג דגלגלתא ונתחדש שם האור לצורך תוספות אור ומוחין בהאצי', והיה נמשך בו דרך העקודים כנ"ל, ונולד מזה מהאצי' האור חדש אשר יצא מהטבור והיסוד שבו אשר מהם הוא המלכי יושר אשר יצא מהצפר"ג, וכנ"ל בהקדמה. והרי היו כל המלכי יושר רק מהתוספות אור ומוחין שיתוסף בהאצי' ואח"כ הרי נעשו בו לעצם מעצמיו ונשרשו בו לעולם, אלא שתולדתו יצא ממנו מהטבור והיסוד והצפר"ג. אבל עיקרן הרי נשאר בו לעולם, והנה אותו השורש אשר נשאר ועומד בו לעצם מעצמיו, הנה הוא השם ס"ג דענינינו, והוא עומד בהאצי' בעיקרו שהוא בהשם ס"ג, אשר לעיל סי' ו' אות כ"ב הנה שם עומד הס"ג דעניינו להיות שורש להמלכי יושר תמיד.

והרי נתבאר לנו, כי אותו הס"ג, הנה מציאותו ושימושו הוא כי הנה הוא השורש דאור חדש והמלכי יושר, העומד באצי' תמיד, להשפיע בהם, והוא נעשה באצי', לעצם מעצמיו, ושרשו בהעקודים, הנה הוא, הע"ב דלעיל בסמוך אות כ"ט, ומקורו העליון הנה הוא בהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג'. הנמשך בו מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב', וכנ"ל כ"ז.

אמנם כ"ז שאמרנו הנה הוא רק בכל משך זמן העולם הנקודות, אבל כאשר הגיע עת התיקון הנה עלה הוא למ"ן למקורו ולשורשו עם עליית המ"ן דהאורות דהנקודות כולם, ונתחדשו בפנים חדשות לגמרי כי נתייחדו עם אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר מהגילוי דאור הגנוז ונתייחד אז אותו הס"ג דענינינו עם הס"ג דלעיל סי' ז' אות כ"ו ועם הס"ג דלקמן סי' י"ב אות מ"ו ונעשו כולם אחד ממש ונכנסו ג"כ בהאצי' להעשות בו עצם מעצמיו, להיות שורש לאור התיקון דהאצילות, וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ח בעזהי"ת בארוכה כ"ז.

(לא)

מ"ה

השם מ"ה הזה, הנה הוא התפשטות האצי' דהגילוי דאור חדש והמלכי יושר שהתפשט בהם מעצמותו העיקרי שבו, שהוא מהע"ב וס"ג שבו להמ"ה וב"ן שבו שהם בהנה"י שבו, כי כל לידת אור חדש הנה הוא לעולם מהזו"ן דהעליון שהוא מהנה"י דהעליון אשר שם הוא המ"ה וב"ן שבו, והנה התפשט אצי' בהמ"ה דענינינו עד סוף הנה"י שבו כדי להוליד ולהוציא את השם ב"ן שיתבאר לקמן אות ל"ב שהוא חדש אשר בקע את הפרסא דא"ק

וירד ויצא מהטבור והיסוד דא"ק (שהם כללות הנה"י והזו"ן דא"ק) כמ"ש בנקודות פ' ב' ג', וכמו שיתבאר בעה"ש למטה אות ל"ב, אך המ"ה הנה הוא ג"כ עדיין רק בהאבא עצמו אלא שהוא מהטבור ולמטה שבו, ובו הנה התפשט אבא בהגילוי דאור חדש אשר ממנו הוא המלכי יושר והתפשט באותו המ"ה מעצמותו שהוא מהס"ג דלעיל אות ל' שהוא מהטבור ולמעלה שבו, וירד בו מהטבור ולמטה שבו, שהוא בהזו"ן הפרטיים שבו אשר הם בהנה"י שבו גופה אשר הם מגיעים בכל משך הפרסא דא"ק, עי' אר"א פ"ג, וכדי לבקוע את הפרסא, ולצאת מהטבור והיסוד דא"ק בהשם ב"ן שיתבאר למטה אות ל"ב.

והרי עכ"פ הוא כי אותו המ"ה דעניינו הנה הוא ג"כ עדיין רק בבחי' שורש להאור שיצא מהטבור והיסוד, כי הרי הוא כולו עדיין ג"כ רק בהאבא עצמו. בהמ"ה וב"ן הפרטים שבו שהוא בהזו"ן והנה"י שבו גופה אשר משם נולד האור חדש ויצא דרך הטבור והיסוד דא"ק והרי הוא אותו המ"ה ג"כ רק השורש להאור חדש אשר ממנו הם המלכי יושר אלא שהוא השורש היותר קרוב להם להאיר להם בהארת אבא, וזהו מציאותו ושימושו, והוא נמשך ויצא מהס"ג דלעיל אות ל' כנז', ושורשו העליון הוא בהע"ב דלעיל אות כ"ט, ומקורו הנעלם הוא בהמ"ה דהמ"ס דאות ג', הנמשך בו מהע"ב וס"ג דהמ"ס דאות א' ב', וכנ"ל באות ל'.

וכן הוא ממש אותו המ"ה עוד, כי כ"ז שאמרנו בו, הנה היה בו ג"כ רק בכל משך זמן דעולם הנקודות, אבל כאשר הגיע עת התיקון, הנה עלה אותו המ"ה דעניינו ג"כ בסוד מ"ן לשורשו ולמקורו אשר למעלה למעלה, עם עליית המ"ן דאורות הנקודות כולם, ונעשה עי"ז היחוד עלאה דאוירא ובוצינא, שהוא הזווג דע"ב וס"ג שאמר הרב בשער התיקון רפ"ב, ונתחדשו עי"ז כל עליית המ"ן, באור פני מלך חיים, מרזא דמתקלא אשר באור הגנוז ונתייחדו עי"ז כל הנקודות כולם באור התיקון, כל פרט ופרט מהנקודות עם המתייחס אליו מהמ"ה וב"ן דהתיקון ונעשו לאחד ממש, וכן נתייחדו אז המ"ה דעניינו עם המ"ה דהתיקון דלעיל סי' ז' אות כ"ז, ועם אור המ"ה אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ז וחזרו ונכנסו כ"ז בהאבא הכללי שבא"ק, בהמ"ה וב"ן שבו עצמו, להיות תמיד שורש קרוב לכל האצילות כאלו להאיר עליו בכל התיקונים אשר אחר התיקון, ועי' עיקר עומק הדברים בארוכה בזה לקמן סי' י"ח אות מ"ג בהשם מ"ה אשר מחלקי הנקודות שמאימא ע"ש ותלמד אותם לכאן:

(לב)

ב"ן

השם ב"ן הזה, הוא כללות האור חדש והמלכי יושר, אשר יצא מהטבור והיסוד דא"ק ואח"כ מהלפר"ג, והנה הם יצאו מהאבא הכללי שבא"ק, ובסוד טפ"ק ממנו, והם המלכי יושר דהנקודות שהם מאבא, והאירו הם להמלכי עגולים שהם מאימא, לצורך מלוכתם אשר כרגע, כמבואר בהדרושים, והנה השתתף בהם ג"כ החיצונית דהב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד שהם המלכיות דהב"ן הכללי שבהאבא שבא"ק אך עיקרו דאור חדש הוא מה שנולד מהזווג דהע"ב וס"ג דגלגלתא האמור בנקודות פ"ב, והנה הוא כללית המלכיות דהמלכות דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח, והנה הם כלולים מכמה מיני עסמ"ב כללים ופרטים לאין חקר, וכנודע ג"כ משער רפ"ח פ"ב, ומה שבארנו לעיל בסמוך: אות כ"ט ל' ל"א: מענין ע"ב ס"ג מ"ה שבהם. הוא רק על שרשם שבהאבא ושבהעקודים וכנ"ל. אבל הם עצמם כאשר יצאו הנה נתגלו בכמה מיני עסמ"ב. ומעסמ"ב לעסמ"ב אין חקר, ועמדו מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו, כנגד העגולים דהנקודות והאירו בהם, כי הם מבוסמים ביותר, משום שהם מהאבא, ויצאו ממנו ע"פ סדר אמ"ר וק"ב אשר בהאבא עצמו, וכנודע בדברינו כ"ז, אמנם בסוף הנה היה גם בהם כל ענין המיתה ושביה"כ, כי היו הם ג"כ רק בסוד טפ"ק מהאבא, והיו ג"כ רק המלכיות לבד וגבורות ודינין תקיפין, ולא היה אפשר להם ג"כ להתקיים כלל, וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א וכן כאן לעיל כלל ח"י ענף בג"ד.

אמנם ענין המיתה והשבירה אשר היה גם בהם, הנה לא היה באותן האורות עצמן אשר יצאו מהטבור והיסוד כי הם עצמם הנה נשארו קיימים, וכמו הנ"ר דהעגולים שלא היה בהם מיתה ושבירה, אך מה שמיתו ונשברו מהם ג"כ, הוא רק בתולדותיהם, כי כאשר יצאו מהטבור והיסוד ועמדו כנגד העגולים הנה היה בהפלס להזדווג עמהם, כי היושר עם העגולים הם בבחי' זו"ן, אך באשר שלא היו עדיין בבחי' פרצופים גמורים כלל כי היו כולם רק בסוד טפ"ק לכן הנה לא היה אפשר להם להזדווג, אלא כי כל מה שהיה ראוי לצאת מהמלכי יושר מהיסוד דכ"א מהם, הנה יצא מהם רק מהלפר"ג דכ"א מהם, שהוא כח והארה בעלמא כנודע, והם אשר מיתו ונשברו מהמלכי יושר ג"כ. שהוא רק תולדותיהם, אבל עיקר האורות עצמן אשר יצאו מהטבור והיסוד הנה הם נשארו קיימים, וכמו הנ"ר דהעגולים.

והרי נתבאר לנו על הב"ן דעניינו, מציאותו ושימושו ומקומו, וכן מקורו ושורשו, כי מציאותו הוא, שהוא האור חדש אשר יצא מהטבור והיסוד והשתתף עמו ג"כ החיצונית דהב"ן הכללי שבהאבא עצמו שהוא המלכיות שבו אבל עיקרו הנה הוא מהאור חדש שאמר הרב בפ"ב דנקודות והנה הוא ג"כ המלכיות דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח, ושימושו הוא שהוא המלכי יושר דהנקודות אשר הם מהאבא הכללי שבא"ק, והם מאירים ומבסמים להמלכי עגולים, שהם מהאימא, לצורך מלוכתם אשר כרגע, ומקומם הוא כי הנה הם עומדים ג"כ מכנגד הטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו, כנגד מלכי העגולים, להאיר להם כנז', ושרשם הוא, כי בכללות הרי הם האור חדש אשר הוא תולדות האבא הכללי, ויצא מהטבור והיסוד דא"ק, ושורשו הקרוב אליו הנה הוא השם מ"ה דלעיל אות ל"א שהוא בהזו"ן דהאבא, ונמשך מהס"ג דלעיל אות ל' שהוא בעיקר האבא עצמו, שהוא השם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, ושורשו העליון אשר בהעקודים הנה הוא, השם ע"ב דלעיל אות כ"ט אשר הוא בשורש האבא שבהעקודים, שהוא השם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"א, ומקורו בהמ"ס דא"ק, הנה הוא השם מ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', הנמשך בו מהע"ב ס"ג דהמ"ס דאות א' ד, וכנ"ל כ"ז.

אמנם כ"ז הנה היה רק בעולם הנקודות, ר"ל כי כל גילויים ושימושם דהמלכי יושר אשר בארנו אותם בסי' זה, וכן גם כל ענין דהמלכי עגולים אשר יתבאר ענייהם לקמן סי' י"ח, הנה כ"ז היה רק במשך זמן דעולם הנקודות, עי' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ה' ע"ש. אבל אח"כ כאשר הגיע עת התיקון, הרי חזרו ועלו כולן למ"ן, כמ"ש הרב בשער התיקון רפ"ד, ונתחדשו כולם עי"ז בפנים חדשות. להאיר באור פני מלך חיים ית"ש, וע"פ סדר כל התיקונים אשר בארנו לעיל כלל ח"י ענ"ח בארוכה ע"ש וכנודע.

והנה לפי מה שאמרנו כי עיקרו דהמלכי יושר אשר מיתו ג"כ היו רק האורות דהלפר"ג. והם אינם האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד עצמן אלא רק תולדותיהם כי מה שהיה ראוי לצאת מבחי' היסודות שלהם, ע"י הזווג עם המלכי עגולים, הנה יצאו בלתי זווג, ויצאו מהלפר"ג שלהם. שהוא ג"כ בסוד טפ"ק, אלא שהם אינן טיפין ממש, אלא רק כח והארה בעלמא, והם המלכי יושר שמיתו, אבל האורות דהטבור והיסוד, הם עצמן, לא מיתו. אלא רק אור הלפר"ג שלהם, שהם בחי' תולדותיהם. וכנ"ל כ"ז, וא"כ הרי היה ראוי לנו לחשוב ולעשות מערכת העסמ"ב באורות הלפר"ג עצמן ג"כ שהם המלכי יושר העיקריים לבד מהעסמ"ב דאור הטבור והיסוד שהם האור חדש העיקרי, אמנם באשר כי הרב ז"ל אינו מחלקם לשניים, אלא שכולל את אור הטבור היסוד והלפר"ג כולם לאחת, כי כולם הם התפשטות

והגילויים דאור חדש אשר אמר בנקודות פ"ג, לכן כללנו אותם ג"כ לאחת ולא עשינו בהלפר"ג מערכה בפ"ע כלל:

הקדמה לסי' ט'

הנה מסי' ו' עד כה הנה דברנו מאורות דאבא הכללי שבא"ק אשר הוא בא"ק מהגרון עד החזה שבו, וכליל במזל עליון, שהוא כללות אורות החוטם, אשר כל גילוייו הוא ג"כ רק משביה"ז עד החזה (כי עד שביה"ז הנה הם בטלים באורות האזניים) והוא בבחי' המזל העליון שבהעקודים אשר בו כלול אבא. אשר יניקתו מהמ"ס שבא"ק הנה הוא מהמ"ה דהמ"ס דאות ג'. וממנו הוא המלכי יושר דהנקודות וכן הדר ומהיטבאל דמלך האבא הכללי שבא"ק, וכנ"ל כ"ז בסי' ו' ז' ח'. ועתה נדבר עד"ז ג"כ מהאורות דהאימא הכללי שבא"ק, הכולל ישס"ת ותבונה, ומקומה הוא בא"ק מהחזה עד הטבור שבו, וכלולה במזל תחתון שבהעקודים שהוא כללות אורות הפה, אשר כל גילוייה הוא ג"כ רק מהחזה עד הטבור, כי עד החזה הנה הם בטלים באורות החוטם, והוה כל כללות אורות הפה בבחי' המזל תחתון שבהעקודים. ובו כלולה האימא שבא"ק אשר היא יונקה ג"כ מהמ"ס שבא"ק אלא שיניקתה מהמ"ס הנה הוא מהשם ב"ן דהמ"ס אשר בסי' ה' אות ד'. וממנה הנה הוא המלכי עגולים, אשר יצאו הם מהעינים דא"ק שהם הנקודות העקריים, וכן הדר ומיהטבאל דמלך האימא שבא"ק, וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעהית"ש.

והנה כללות האימא בעקודים. ויונקתה על מציאותה בהא"ק עם כללות אור התיקון דאצילות הכלולים בה. וכן שרשי הנקודות המשורשים בה. שהם מלכי העגולים אשר הם ממנה, הנה כ"ז הם ג"כ כלולים רק בד' שמות עסמ"ב, והם נמשכים ויוצאים, מהב"ן דהמ"ס שבא"ק, אשר בסי' ה' אות ד', כי כל אלו הד' שמות עסמ"ב הנה הם גילוייו דהב"ן דאות ד' אשר בהם הנה הוא התפשט והתגלה, והם אשר יתבארו בהסי' שלפנינו:

סימן ט'

מערכת הד' שמות עסמ"ב המתגלים ויוצאים מהשם ב"ן דהמ"ס אשר בסי' ה' אות ד' והוא המערכה הב' אשר בו. כי הרי הב"ן דאות ד' הרי הוא מהעסמ"ב דהמ"ס דהמערכה הא' שבו, והעסמ"ב המתגלים ויוצאים מאותו הב"ן ג"כ, הרי הם המערכה הב', דהב"ן דהמ"ס דאות ד':

(ל"ג)

ע"ב

השם ע"ב הזה. הנה הוא הגילוי הראשון דהב"ן דהמ"ס דאות ד' אשר התגלה בו, והתפשט בו בעולם העקודים, להשריש שם שורש למציאות האימא הכללי שבא"ק, והתפשט אותו הע"ב בבחי' המזל תחתון שבהעקודים, והוא בכללות אורות הפה, אשר עיקר גילוייה הנה הוא מהחזה עד הטבור, כי עד החזה הנה הם מתבטלים באור החוטם, אך מהחזה עד הטבור הנה שם הוא הגילוי דאורות הפה, והם משמשים בעולם העקודים, שהוא בבחי' י"ג ת"ד שבא"ק, בבחי' המזל תחתון, אשר שם כלול אימא, והנה שם התפשט אור הב"ן דאות ד' והתגלה שם בהע"ב דענינינו, להשריש שם שורש להמציאות דהאימא הכללי שבא"ק, והוה אותו הע"ב, שורש האימא הכללי שבא"ק שורשה אשר בהעקודים.

והאמת הוא כי הע"ב דענינינו, הנה הוא אינו לעיקר המציאות דהאימא עצמה לבד, אלא הוא ג"כ שורש עליון לכל תולדותיה ולכל התפשטותה וגילויה אשר בהאצילות ג"כ, כי הנה התהוות כל האצילות שורשו ומציאותו, וכל עניניו אשר הן בעולם הנקודות והן בכל אורות התיקון וכל הנהגת האצילות אשר מעולם ועד עולם, הנה הוא לעולם תמיד מהאו"א שבא"ק וע"פ קבלתם מהעקודים, ע"י שפעת גילוי אור המ"ס דהא"ק, המתגלה שם, והוא ע"ד הזו"ן דאצילות, אשר כל תלייתם הנה לעולם תמיד בהאו"א, ע"פ קבלתם מהמוחין שהם מבועין דנפקין מהמ"ס דא"א כן עד"ז הוא כלל האצילות לגבי א"ק, כי האצילות הוא בבחי' כללות הזו"ן שבו, מ"ה וב"ן הכלליים, והוא על הנה"י דא"ק, כמ"ש בשער התיקון רפ"ג, וקבלתו הוא, מהאו"א שבא"ק, ע"י העקודים שהוא האורות דהאח"פ, שהם מביעין דנפקין מהמ"ס שבא"ק.

ועכ"פ הוא כי התהוות האצילות וכל קבלתו תמיד הנה הוא לעולם מהאו"א שבא"ק, והנה על זה הנה הוא הע"ב דענינינו, כי לבד מה שהוא שורש עליון שבהעקודים להאימא עצמה דבא"ק הנה הוא שורש עליון ג"כ לכל תולדותיה המתפשטים ממנה באצילות תמיד, הן לאורות הנקודות שממנה, אשר יתבאר לקמן סי' י"א, והן לאורות התיקון שממנה, אשר יתבאר לקמן סי' י"ג וכן גם בסי' י', כי אותו הע"ב, הוא מתפשט ומתגלה בהעקודים, מהשם ב"ן דהמ"ס שבסי' ה' אות ד', שהוא שורש הנעלם להאימא הכללי שבא"ק ולכל תולדותיה ואורותיה המתגלה ממנה תמיד.

והרי נתבאר לנו על השם ע"ב דענינו. מציאותו ושימושו, ומקומו, ושרשו, ומקורו, כי מציאותו הוא, שהוא מהד' שמות עסמ"ב המתפשטים ומתגלים מהב"ן דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ד'. ושימושו הוא, שהוא שורש עליון אשר בעולם העקודים להאימא הכללי שבא"ק ולכל חלקי האצילות אשר מהאימא, ומקומו הוא, באורות הפה שהם בחי' המזל תחתון שבהעקודים, אשר שם כליל אימא, ושרשו הוא בהשם ב"ן דהמ"ס כנז'. ומקורו הנה הוא באמת גם בעיקר המ"ס דא"ק עצמו, שהוא הס"ג דהמ"ס דאות ב'. כי אותו הס"ג הוא עיקר המ"ס עצמו וכמו שכתבנו שם, כי המ"ס הנה הוא שורש הנעלם לאימא, וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א בד"ה קרומא דאוירא ע"ש בסופו. ובזה הרי מתבאר לנו על הע"ב דענינינו כל עניניו שבו בעהית"ש:

(ל"ד)

ס"ג

השם ס"ג הזה, הנה הוא המציאות העיקרי דהאימא הכללי שבא"ק, הכולל ישסו"ת, וגילויו הוא בא"ק, מהחזה שבו עד הטבור שבו. וכלול באורות הפה, שהם בבחי' המזל תחתון שבהעקודים, אשר שם הוא השם ע"ב דלעיל אות ל"ג, כנ"ל, שהוא שורש האימא שבהעקודים, ומשם הנה נמשך הס"ג דענינינו שהיא המציאות העיקרי דהאימא עצמה שבא"ק אך שורשו העליון בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם ב"ן שבסי' ה' אות ד'. כי הוא גלוי הס"ג שבו. ר"ל כי הרי כל שם הנה הוא כלול מד'. שהם כלולים בו בהעלם. והתפשט הב"ן דהמ"ס והתגלה בהע"ב שבו. והוא הע"ב דלעיל אות ל"ג ואח"כ הנה התפשט דרך בו והתגלה בהס"ג שבו ג"כ והוא הס"ג דענינינו. אמנם שורשו הנעלם דאותו הס"ג, הנה הוא באמת גם בעיקר המ"ס עצמו. שהוא השם ס"ג אשר לעיל סי' ה' אות ב' וכנ"ל. כי המ"ס הנה שורש השרשים להאימא הכללי. שהוא הס"ג דענינינו.

והנה אותו הס"ג דענינינו עם השם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב הנה הם שניהם הס"ג הכללי דא"ק, הכולל או"א שבו כי האבא הוא ע"ב שבס"ג והאימא היא הס"ג שבס"ג וכנ"ל סי' ו' אמנם הנה גם אותו הס"ג דענינינו עצמו הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. שהם כללות כל הפרצופים. עתיק וא"א או"א זו"ן. כי כ"א הוא כלול מכולם כנודע. והנה עתיק וא"א שבו הוא הע"ב הנז' דאות ל"ג. ואו"א שבו שהם יש"ס ו"ת ח"ב הע"ב וס"ג אשר בעיקרו עצמו והם עד הטבור שבו. והמ"ה וב"ן

שבו הם בהנה"י שבו. אמנם הנה הם בו בשני בחי'. כלליים ופרטיים. והמ"ה וב"ן הכלליים הם לא נתגלו בו ולא יצאו בו. אלא רק בעת עולם הנקודות שאז יצא הב"ן ואח"כ המ"ה בעת התיקון. וכמו שיתבאר למטה אות ל"ה ל"ו. ולקמן סי' י' י"א י"ג. והנה הם הב' חלקי התפשטות הב' דלהאצילות. אשר נתבאר לעיל כלל ח"י ענף א' ב' ח',

אמנם המ"ה וב"ן הפרטיים. והם המ"ה וב"ן אשר בהע"ב וס"ג עצמו שבו, הנה הם נתגלו ויצאו בעת ההתפשטות הא' דלהאצילות, והוא התפשטות הס"ג אשר אמר הרב בדרושי נקודות פ"א שמתחלה הנה היה מתפשט בא"ק הס"ג הכללי שבו עד סוף הגלוי, והכוונה הוא על הס"ג הכללי העיקרי עצמו, הע"ב וס"ג שבו. כי הנה נתגלה ויצא בהמ"ה וב"ן הפרטיים. שבהע"ב וס"ג עצמן, הנה"י הפרטיים שבהם גופה, ונתפשטו אז בכל המקום שהיה עתיד להאצילות, שהוא כל המציאות אשר מטבורו דא"ק עד סוף רגליו, והיה כל זה להתפשטות הא' שהוא שורש עליון להאצילות, וכמו שכתבנו בזה לעיל כלל ה' ו' ע"ש, אמנם כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה הם חזרו ונסתלקו, ונשאר עיקרן לעולם מהטבור ולמעלה, והוא ההסתלקות הא' דלהאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ב בזה ע"ש, ועכ"פ הוא כי הנה ישנם גם בהס"ג דעניינו, מ"ה וב"ן פרטיים ומ"ה וב"ן כלליים, והפרטיים הם יצאו ונתגלו רק בהתפשטות הא' והם חזרו ונסתלקו, אך הכלליים הם יצאו רק אח"כ שהוא בעולם הנקודות, ועיקרם הוא לאחר התיקון, והם כללות כל ההתפשטות ה"ב:

והנה קודם יציאת הנקודות, ור"ל גם בכל עת ההתפשטות הא' דלהאצילות, והרי היה כ"ז ג"כ רק מהגילוי דהאו"א שבא"ק אשר נתגלו ויצאו בהמ"ה וב"ן הפרטיים. דהע"ב והס"ג שבהם, להעשות לשורש עליון להאצילות וכנ"ז, עכ"ז הנה היו כלולים אז עדיין כל האו"א שבו, שהם הס"ג הכללי שבא"ק, הנה היו כלולים הם אז בהמ"ס עצמו, וזהו שאמר הרב שם כי התחלת הס"ג הוא מהאזניים, ונתפשט עד סוף רגליו, כי הנה שעיקר הס"ג הוא לעולם רק עד הטבור, אך בהתפשטות הא' הנה יצא אז בהנה"י הפרטיים שבו ונתפשט בהם עד סוף רגליו, והיה כ"ז כדי להעשות שורש עליון להאצילות. כנז'. וכנ"ל כלל ה' ו'.

אמנם אח"כ שהוא לצורך הגילוי דההתפשטות הב' אשר להאצילות. שהוא כל הנקודות ואורות התיקון שהם המ"ה וב"ן הכלליים כנז' וכנודע אשר כל מציאותם ויציאתם הנה הוא ג"כ רק מהס"ג הכללי שהוא מהאו"א שבא"ק, הנה אז נתצמצמו האו"א, להיות כל גילויים אשר לצורך זה, רק מהגרון דא"ק ולמטה, כי ההתפשטות הב' הנה הוא האצילות העיקרי אשר במקומו עצמו שהוא לעולם רק בהנה"י דא"ק, וממנו הנה יצא ונעשה כל העולמות הנפרדים, שהם העולמות בי"ע, ולכן אלו שלא היו נתצמצמו או"א והיה גילויים אשר לצורך האצילות העיקרי ג"כ רק ביחודם וכלילותם דהמ"ס עצמו, הנה היה יציאת האצילות מהם, במדרגה יותר גבוה ונעלה הרבה ממה שהוא עתה, ולא היה אפשר לצאת מהם העולמות הנפרדים כלל, אמנם ההתפשטות הא' אשר הוא רק לצורך, השורש העליון דהאצילות כי הוא חזר ונסתלק ועלה למעלה הנה נעשה גילויים דהאו"א אשר לזה, ביחודם וכלילותם בהמ"ס גופה, והוא מ"ש הרב. בנקודות דפ"א. כי יציאת הס"ג (שהוא כללית או"א) והתפשטותו הנה הוא מהאזניים עד סוף רגליו, וכנז'.

ועכ"פ הוא, כי הנה בהתפשטות הב' הנה היה גילויים דהאו"א אשר לזה, בבחי' היותם רק מהגרון דא"ק ולמטה. והם הס"ג הכללי אבא הוא הע"ב דס"ג ואימא הס"ג דס"ג והנה נחשב אז, הע"ב הכללי, עד סוף הגלגלתא כולו, וכן גם עולם העקודים הוא אז ג"כ מכלל הע"ב הכללי, ע"ד י"ג ת"ד דא"א שהם כולם שמות ע"ב וכמ"ש הרב דכוונת פורים שהי"ג ת"ד הם י"ג שמות ע"ב, וכולם מכלל הכתר, כמ"ש ר' נחוניא בן הקנה בתפלתו.

ומ"ש הרב בנקודות ספ"א כי העקודים הוא ע"ב דס"ג עומק הכוונה הוא רק כי הנה הוא כולו מהע"ב דאות ה' שהוא מהס"ג דאות ב' וכמ"ש לעיל סי' ב' אות ה', אך בההתפשטות הא' הנה נחשב אז הס"ג הכללי שהוא כללות או"א הנה נחשבו אז שהם רק מהאזניים ולמטה, והע"ב הכללי הוא נחשב אז רק הקרקפתא אשר עד האזניים ואז הנה הוא העקודים, שהוא כל אורות אח"פ. ג"כ רק מכלל הס"ג הכללי כמו או"א הכלולים בהם. כי הם כלולים בהמזלין. אלא שהעקודים הוא רק עד הטבור אבל או"א הנה הם נתפשטו בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם גם עד סוף רגליו והוא ההתפשטות הא' כנז'. והעקודים שהוא יוצא מהאח"פ הנה הוא אז ע"ב דס"ג. והנקודות שהם תולדות ובחי' טפ"ק מהאו"א הנה הם הס"ג דס"ג כמ"ש הרב כ"ז בנקודות פ"א וע"ש בסופו בהמ"ב.

אמנם הנה יש עוד בחי' ג' בהאו"א כי בעצמותם העיקרי הנה הם מיוחדים וכלולים בכל המ"ס כולו. אשר בהס"ג דאות ב' מהמוחין ולמטה. ואבא, הוא עולה אז גם באוירא, רישא תניינא כי שם הוא שורשו בהעלם וכמ"ש לעיל סי' ו' אות כ"ב כ"ג ע"ש.

והרי לנו ג' בחי' בהאו"א. כי בעצמותם העיקרי הנה הם עולים ונכללים בכל המס' כולו ובהמוחין העיקרים שבו שהוא בכל הס"ג כולו דאות ב' ואבא הוא עולה אז גם באוירא. אך בגלויים הראשון שהוא התפשטותם בהתפשטות הא'. הנה הם נכללים אז ג"כ בהמ"ס עצמו, אמנם הוא אינו בכולו אלא הוא רק בחלק המ"ס אשר מהאזניים ולמטה.

ועין לעיל סי' ב' ג' ד' שהעלינו שם, כי מה שנודע שאורות האח"פ הם בינה וזו"ן עומק הכוונה היא כי הם בינה וזו"ן מהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ, והנה העלינו שם כי בגבול האזניים הנה שם הוא הטבור דהבינה, אשר משם ולמטה הם הזו"ן, שהם האורות דחוטם פה, אשר שורשם הפנימי שהוא המ"ה וב"ן דלעיל סי' ב' אות ז' ח' הנה הם מיוחדים וכלולים עם המ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' ד', וא"כ נמצא כי מהאזניים ולמטה הנה הוא ג"כ רק המקום דהמ"ה וב"ן דהמ"ס, והוא ג"כ רק מהטבור דהמ"ס ולמטה, כי שם הנה הוא המקום דהמ"ה וב"ן איהו בגלה ואיהו בגוד, כנודע, וא"כ הרי בבחי' הב' דהאו"א שהוא בגילויים בהתפשטות הא', אשר אמרנו כי אז נבחן התחלת או"א מהאזניים ולמטה הנה הוא מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד', וכבר אמרנו כי אותן המ"ה וב"ן הנה הוא שורשם דהו"א אשר בהמ"ס, וא"כ נמצא כי בבחי' הב', הנה מתגלה שורשם, שהוא האור דהמ"ה וב"ן דהמ"ס. בכל מציאותם כולו ולכן נחשב אז אז המציאות דהס"ג הכללי, שהוא כללית או"א הנה נחשב אז שהוא מהאזניים ולמטה, והנה הוא מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' ונתפשטו אז או"א בהנה"י שלהם עד סוף רגליו וכנ"ז וכ"ז הוא בבחי' הב' דהאו"א שהוא בגילויים דההתפשטות הא', אך בבחי' הב', שהוא בגילויים אשר בההתפשטות הב' הנה נתצמצם גילויים אז להיות כל גילויים רק מהגרון ולמטה והנה הם אז למטה מהמ"ס לגמרי כי הגרון נעשה אז כתר עליהם. ושם הנה הוא סוף התפשטות של המ"ס. ע' הולדת או"א פ"ב ודרושי מ"ד ומ"ן דרוש י"ד, והנה עומד אז המ"ס עליהם רק בבחי' אור מקיף מלמעלה, ואז הנה הוה המ"ה וב"ן דהמ"ס להם, רק בבחי' שורשם העליון אשר למעלה. כי הם למטה מהם לגמרי, וכל קבלת או"א מהמ"ס, הוא אז רק דרך העקודים ודרך האורות דחוטם פה שהם סוד הב' מזלין כנ"ל בדברינו.

קיצור הדברים הוא, כי הנה ישנם ג' בבחי' באו"א הכלליים שבא"ק.

א׳ הוא, כי עצמותם העיקרי אינו נחשב לפרצופים בפ״ע כלל, אלא שהם נכללין עם המוחין דא״ק אירא ימם׳, והם ע״ב וס״ג הכלליים והם האחר, ב׳ ובהם נכללים או״א ג״כ והם נעלמים אז מאד והעקודים שהוא כללות אור האח״פ הוא הדעת ובתוכם הוא החג״ת דא״ק עד טבורו. עי׳ לעיל כלל ו׳ ענ״א בהבחנה א׳.

ב׳ הוא, בעת גילויים (ר״ל בבחי׳ גילויים), בהתפשטות הא׳ הנה הוא אז כלולתם בהמ״ס רק בחלק המ״ס אשר מגבול האזניים ולמטה, והוא בהמ״ה וב״ן שבו, שהם המ״ה וב״ן דאות ג׳ ד׳. ונחשב אז עד האזניים לע״ב הכללי, ומהאזניים ולמטה כולו. לס״ג הכללי. והוא כולל כל אורות האח״פ שהוא העקודים כולו אשר הוא עד הטבור. עם האו״א הכלולים בעקודים שהם ג״כ עד הטבור. וכן גם כל התפשטות הא׳ שלהם. אשר התפשטו מהטבור עד סוף רגליו, הנה כ״ז הוא אז הכל בכלל הס״ג הכללי אשר מהאזניים ולמטה, כי אז ר״ל בעת התפשטות הא׳ הנה לא היה עדיין הפרסא כלל, ולא היה אז חילוק בין למעלה מהטבור לבין למטה מהטבור. והיה אור הס״ג. מהאזניים עד סוף רגליו בלי שום חילוק בחי׳ כלל, ועכ״פ הוא כי בבחי׳ הב׳ הנה לא היה נבחן או״א בהס״ג הכללי אלא רק בהחלק אשר מהאזניים ולמטה שבו שהוא רק בהמ״ה וב״ן שבו כנז׳. אבל בבחי׳ הא׳ הנה הם כלולים בהס״ג כולו כנ״ל. והבחי׳ הג׳ הוא מה שנתצמצמו אח״כ לצורך האצילות להיות כל גילויים רק מהגרון ולמטה כנ״ל.

אמנם העיקר בזה הוא. כי בבחי׳ הא׳, ר״ל קודם הגילוי דהתפשטות הא׳, הנה לא היה נבחן אז בא״ק בחי׳ או״א כלל, כי הרי אין או״א אלא לבנים, שאין מלת ושם או״א. אלא ע״י מציאות הבנים, ושם האו״א שבאצילות הוא ע״י הזו״ן, וכן שם האו״א שבא״ק הוא ע״י האצילות. ולכן הנה כל זמן שלא הגיע עדיין העת גם להגילוי דשורש עליון אשר לאצילות. הנה אין גילוי אז עדיין ג״כ לבחי׳ או״א בא״ק כלל. ולא התחיל הגילוי דבחי׳ או״א בהא״ק ג״כ, אלא רק כאשר הגיע העת להמציא את ההתפשטות הא׳ דלאצילות. שהוא מהנה״י דהאו״א. כמ״ש לעיל כלל ה׳ ו׳, הנה אז נתצמצם הס״ג הכללי וירד מגבול האזניים ולמטה. ונעשה שם הגילוי להאו״א ג״כ, כדי להוציא על ידיהם את האצילות בכל תיקוניו ותולדותיו, אמנם אז שהוא בבחי׳ הוויתם מהאזניים ולמטה, הנה היה אז כל גילויים לצורך האצילות, רק באור ההתפשטות הא׳ אשר לאצילות, שהוא רק שורש עליון לאצילות. אך עכ״פ הוא כי לא נתגלו או״א בהס״ג הכללי. אלא רק אחר שנתצמצם בגילויו וירד רק מהאזניים ולמטה שהוא בהמ״ה וב״ן שלו, ואז הנה נתגלה בבחי׳ או״א לצורך האצילות וכדי להעשות שורש עליון לאצילות שהוא ע״י ההתפשטות הא׳ שלהם כנז׳.

והטעם בזה הוא משום שכל המציאות האצילות הנה הוא רק מהמ״ה וב״ן הכלליים שבא״ק כנודע, לכן לא נתגלו האו״א לאצילות, אלא ג״כ רק מהמ״ה וב״ן דהמ״ס. ולא למעלה. מזה. והוא ענין גילויו דהס״ג הכללי אשר נעשה רק מהאזניים ולמטה. אבל כל זמן שהיה עומד ומאיר הס״ג הכללי בהאור הגדול דהס״ג דהמ״ס עצמו שהוא הס״ג דאות ב׳ הנה אז לא היה בו עדיין שום גילוי לבחי׳ או״א כלל. וזהו מה שאמרנו לעיל כמה פעמים, שכל השורש דהאו״א שבא״ק הנה הוא רק בהמ״ה וב״ן דהמ״ס שהוא המ״ה וב״ן דאות ג׳ ד׳, כי הנה הם ג״כ בהמ״ס רק מבחי׳ האזניים ולמטה שבו כנ״ל.

אמנם אורות העקודים אשר התחלתם הוא ג״כ מהאזניים עכ״ז הנה הם מהס״ג דאות ב׳ עצמו, כי כל שורשם בפנימי דאורות האח״פ. הנה הוא באמת למעלה מהאח״פ ע׳ לעיל סי׳ ב׳ בארוכה וכן כל יציאתם מהאח״פ הנה הם רק בבחי׳ אורות מקיפים. שהם סוד ל׳ מ׳ דצלם, שהם אורות מקיפים על הנה״י שהם דצל״ם והוא ההתפשטות דהמ״ה וב״ן דאות ג׳ ד׳, שנתפשטו בהאו״א והחג״ת דא״ק, המתלבשים בהעקודים והנה הם בסוד אורות פנימים. בצ׳ דצל״ם. וכמ״ש בזה לעיל כלל ח׳ ענ״א. ע״ש ותבין.

ועכ״פ הוא, כי כל בחי׳ או״א שבא״ק, הנה הוא מתחיל רק בגילוי הס״ג אשר מהאזניים ולמטה, ולא בגילוי אשר למעלה, והוא רק כאשר הגיע העת להתפשטות הא׳ דלאצילות, ואז התחיל הבחנת האו״א בא״ק שהוא בהס״ג הכללי אשר מהאזניים ולמטה, אך אח״כ כאשר הגיע העת להתפשטות הב׳ דלאצילות שהוא באורות הנקודות והתיקון, אשר מהם נעשה כל האצילות העיקרי, הנה אז נתצמצם הס״ג עוד להיות כל גילויו רק מהגרון ולמטה, והוא האו״א שבא״ק, אבא הוא הע״ב דס״ג, ואימא הס״ג דס״ג, והוא הס״ג דאות ל״ד שאנו עסוקים בו עתה, והב״ן דהמ״ס דאות ד׳ הנה הוא שורש העליון שלה, כי בבחי׳ גילויים אשר רק מהגרון ולמטה הרי הם למטה מהמ״ס, והגרון שהוא סיומה דהמ״ס הוא הכתר שלהם, והמ״ה וב״ן דהמ״ס דאות ג׳ ד׳, הוא השורש עליון שלהם וכנ״ל.

והנה הארכנו בענין הבחנת או״א אשר בהס״ג הכללי שבא״ק, אחרי שבכ״מ דברנו בזה ולא העלינו בזה כל הצורך לאך במה שכתבנו עתה נראה שהוא די בזה, והית״ש יאיר עינינו בתוה״ק.

אמנם מה שנוגע לעיקר הענין דהס״ג דאות ל״ד דענינינו, הנה נתבאר לנו בכ״ז באר היטיב את מציאותו ושימושו ומקומו, וכן מקורו ושורשו, כי מציאותו הוא שהוא בחי׳ האימא הכללי שבא״ק הכולל ישסו״ת, ושימושו הוא כי הוא עם הס״ג דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ב, הנה מהם שניהם יחד, הנה נעשה מתחילה ההתפשטות הא׳ דלאצילות, שהוא הבחנה הב׳ אשר בא״ק שכתבנו לעיל כלל ו׳ ענ״א, והוא התפשטות הס״ג אשר אמר הרב בנקודות פ״א שהיה מתפשט מתחילה מהאזניים עד סוף רגליו, אמנם הנה הוא חזר ונסתלק כנ״ל כלל י״ב, והיה הסתלקותו בסוד מ״ן, לצורך ההתפשטות הב׳, שהם אורות הנקודות והתיקון, שיצאו ג״כ מהס״ג דענינינו עם הס״ג דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ב מהם שניהם יחד, וכמו שיתבאר עוד לקמן בסימנים הבאים כל חלקי אורות הנקודות והתיקון אשר מצד האימא ג״כ שהוא הס״ג דאות ל״ד דענינינו, והרי הוא שימושו, במה שיצאו ממנו עם הס״ג דלעיל אות כ״ב, הן האור דההתפשטות הא׳ אשר לאצילות וכן כל האורות דההתפשטות הב׳ אשר לאצילות

ומקומו דהס״ג דענינינו, הנה בעת ההתפשטות הא׳ הנה היה הוא עם הס״ג דלעיל אות כ״ב, הם שניהם מגבול האזניים ולמטה אך לצורך ההתפשטות הב׳ הנה נתצמצמו וירדו רק מהגרון ולמטה, וכנ״ל כ״ז, אמנם גילויו העיקרי דהס״ג דענינינו שהוא האימא הכללי שבא״ק, הנה הוא רק מהחזה ולמטה, והלא כלולה במזל תחתון שבהעקודים, שהם אורות הפה אשר עיקר גילויים הוא ג״כ רק מהחזה עד הטבור, כי עד החזה הם בטלים באורות החוטם, אך מהחזה ולמטה הנה משמשים אורות הפה בבחי׳ המזל תחתון ושם הוא כלול אימא, שהוא מהחזה ולמטה, וע״ד האימא דאצילות בהאו״א.

ושורשו דהס״ג דענינינו הנה הוא בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ג שהוא בהעקודים ובמזל תחתון וכנ״ל אות ל״ג, אך מקורו אשר בהמ״ס דא״ק, הנה הוא בהשם ב״ן דהמ״ס דאות ד׳ ומקורו הנעלם הנה הוא גם בעיקר המ״ס עצמו, שהוא בהס״ג דאות ב׳, כי האוירא והמ״ס הם שורשן הנעלם דהאו״א, וכנ״ל בדברינו כ״ז, ודי בזה והבן הדברים מאד כי הם עתיקים:

ל״ה

מ״ה

השם מ״ה הזה הנה הוא בחי׳ ז״א שבהאימא הכללי שבא״ק, כי כ״א הנה הוא כלול מכל הד׳ שמות עסמ״ב ומכל

בחי׳ הפרצופים כולם כנודע והנה העתיק, והא״א שבה, הוא השם ע״ב דלעיל אות ל״ג והוא עומד בעקודים, בבחי׳ המזל התחתון אשר שם, לשורש עליון שבאימא, וכנ״ל שם, והאו״א שבה שהוא ישסו״ת, הוא עיקר עצמותה גופה, והוא הס״ג דלעיל אות ל״ד, והז״א שבה, הוא השם מ״ה דענינינו, והנה נעשה מציאותו באימא, מהתפשטות אור הב״ן דהמ״ס, אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ שנתגלה לזו, והיה גילויו דרך הע״ב דלעיל אות ל״ג ודרך הס״ג דלעיל אות ל״ד, והיה גילויו בב׳ בחי׳ אחד פרטי ואחד כללי, והפרטי הנה הוא יצא ונתגלה בעת ההתפשטות הא׳, והוא חזר ונסתלק, כי היה התפשטותו רק להעשות שורש עליון להאצילות, ונעשה בו כ״ז ע״י ירידתו והתפשטותו במקום האצילות, ואחר שנעשה בו כ״ז ע״י ירידתו. הנה הוא חזר ונסתלק, כי שם הוא מקומו למעלה, והנה עומד שם לעולם בבחי׳ מ״ן, וכנ״ל כלל ה׳ וכלל י״ב, וכן היה ג״כ בתחילה שהיה עלייתו בסוד מ״ן, כי כי הנה ע״ז הנה יצא כל ההתפשטות הב׳ שהוא המ״ה וב״ן הכלליים ויצאו הב״ן בעולם הנקודות, כמו שיתבאר לקמן סי׳ י״א והוא ע״י הב״ן אשר יתבאר בסמוך אות ל״ו, וכן יצא ע״ז אח״כ המ״ה הכללי דענינינו לשורש המ״ה דהתיקון, אשר יתבאר עניינו לקמן סי׳ י״ג והיה יציאתו מהמ״ה הכללי דענינינו, שהוא בחי׳ ז״א הכללי שבאימא הכללי שבא״ק.

והנה לא נתגלה ולא יצא אותו הז״א הכללי שהוא שורש המ״ה הכללי דהתיקון באימא שבא״ק, אלא ג״כ רק אחר עולם הנקודות, שהוא רק כאשר הגיע עת התיקון, אבל לא קודם לזה והוא מ״ש הרב בנקודות רפ״א שמתחילה הנה היה התפשטות הס״ג עד סוף רגליו ולא נתגלה אז המ״ה כלל.

ועכ״פ הוא כי הנה אותו המ״ה דענינינו, הנה הוא בב׳ בחי׳ אחד פרטי ואחד כללי. והפרטי הנה הוא יצא ונתגלה בעת ההתפשטות הא׳, והוא ג״כ כלול ממ״ה וב״ן והם המ״ה וב״ן הפרטיים שבהע״ב וס״ג שבאימא הכללי, שהוא הס״ג דלעיל אות ל״ד, וכנ״ל כלל ה׳ ו׳, והכללי הנה הוא המ״ה הכללי, והז״א הכללי דהאימא הכללי שבא״ק, שהוא הס״ג דלעיל אות ל״ד, ולא נתגלה ולא יצא בה אותו המ״ה הכללי, שהוא המ״ה דענינינו, אלא רק כאשר הגיע עת התיקון, כי הוא רק שורש המ״ה דהתיקון אשר יתבאר עניינו לקמן סי׳ י״ג.

והנה עיקר המ״ה דענינינו הנה הוא הוא רק על המ״ה הכללי, כי הרי הפרטי הרי הוא חזר ונסתלק ונשאר לעולם למעלה כנ״ז. והרי הוא נעלם, אמנם המ״ה הכללי שהוא בחי׳ ז״א שבאימא הכללי, והוא שורש המ״ה דהתיקון, הנה מאחר שיצא, שהוא כאשר הגיע עת התיקון, כנז׳, הרי עומד מציאותו לעולם באימא, כי הוא הז״א שבה, והוא שורש לעולם להאצילות תמיד, כי גם אחר החטא אשר אור התיקון חזר ונתעלם, והוא עתה ג״כ רק מכלל אור הגנוז, עכ״ז הנה לא נסתלק ח״ו, וכמ״ש בזוה״ק תרומה קמ״ט, רע״א ובכ״מ והוא בסוד נהיר לנוקבא דרך דופן, ובתמליה אתרתו, הוא ית״ש זן ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כינים. ובמ״ש לעיל כלל י״ז ובכ״מ מדברינו. ועכ״פ הוא כי המ״ה הכללי דענינינו הנה מציאותו הוא לנצח. כי הוא עומד לעולם לשורש להמ״ה הכללי דהתיקון אשר הוא מן העולם ועד העולם.

אמנם הנה יציאת המ״ה דענינינו הנה היה ביחד עם יציאת המ״ה דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ג. כי הם שניהם אחד ויצאו יחד והם שניהם הז״א הכללי שבהאו״א שבא״ק. כי אותו הז״א הכללי שבהאו״א שבא״ק. הנה הוא השורש להמ״ה הכללי דהתיקון אשר הן מצד אבא והן מצד אימא. שהוא המ״ה אשר לקמן סי׳ י״ב אות מ״ח ואשר לקמן סי׳ י״ג אות נ״ב. כי הם שניהם יחד הנה הם המ״ה הכללי דהתיקון אשר הוא כלול מהאורות דהאו״א שבא״ק. והוא מהשם מ״ה דלעיל סי׳ ו׳ ומהשם מ״ה דענינינו. שהם יצאו ג״כ שניהם יחד.. לשורש דהמ״ה הכללי דהתיקון אשר הוא משניהם. אלא שאנחנו בארנו כ״א בפנ״ע. אורות האבא בפנ״ע ואורות האימא בפנ״ע. כדי לבאר שרשו ומקורו וכל עניניו דכ״א בפרטות. אבל באמת הנה נעשו שניהם לאחד מכל וכל הן במציאותם ושימושם אשר בהאו״א שבהם בחד הז״א שבהם והן בתולדהם שהוא המ״ה הכללי דהתיקון.

והנה לעיל אות כ״ג אמר שם. כי לעת״ל הנה יתייחדו הכללי והפרטי לאחד. והוא ענין ביטול המ״ה אשר לעתיד. שיתעלה בשליטת הס״ג. כי כבר אמרנו שגילוי המ״ה הפרטי והתפשטותיו הנה הוא מ״ש הרב כי מתחילה היה מתפשט הס״ג עד סוף רגליו. והיה אז רק שליטת הס״ג והוא משום כי המ״ה הפרטי הרי הוא רק מהס״ג עצמו. אמנם אח״כ הנה חזר ההתפשטות ונסתלק, ונפרס הפרסא. ויצאו משם ולמטה המ״ה וב״ן הכללים והרי מפסיק הפרסא בין שליטת המ״ה לבין אור הס״ג. אבל לעתיד כאשר שיזדככו כל המסכים. וכנ״ל כלל י״ז בארוכה. הרי לא יהיה עוד הפסק כלל. ויחזיר התפשטות הס״ג להאיר כקדמותו. ויתייחד אז המ״ה הכללי בהפרטי אשר הוא מהס״ג עצמו ויאר באורו״ והוא ענין שליטת הס״ג דלעתיד.

והענין ביתר ביאור הוא. כי הנה אמרנו לעיל אות ל״ד. כי בכל עת ההתפשטות הא׳ אשר להאצילות הנה היה אז הגילוי דהס״ג הכללי שהוא בחי׳ האו״א שבא״ק. מהאזניים שבו ולמטה. והם עצמן הס״ג הכללי. ולא ירד הגילוי דהס״ג הכללי ובחי׳ או״א. מהגרון ולמטה. ר״ל שיהא כל גילויים רק מהגרון ולמטה ולא למעלה אלא רק אחר פריסת הפרסא ובההתפשטות הב׳ דוקא והיה כ״ז לצורך הגילוי דהמ״ה וב״ן הכלליים. שהם רק מתחת הפרסא ולמטה. וכדי ליתן אפשרות להעולמות בי״ע שיצא מהם. וכנ״ל אות ל״ד כ״ז ע״ש. וא״כ הרי לעתיד כאשר יזדככו המסכים ויתבטל הפרסא. הרי יתעלה הגילוי דהס״ג הכללי בבחי׳ או״א שבו. לחזור לקדמותו. שהוא מהאזניים ולמטה. ויאיר בגילויו בכל הא״ק כולו עד סוף רגליו. ואז יאר כל האצילות ג״כ רק בשליטת הס״ג. כי לא יהיה הבדל כלל בין הטבור ולמטה לבין הטבור ולמעלה. ואז יתבטלו המ״ה וב״ן. כי יוכללו הם בהע״ב וס״ג. וכן יתגלה ג״כ גלוי הס״ג בבחי׳ או״א שבו כי יתעלה אז להיות מגבול האזניים ולמטה כמקודם.

ונחזור להענין. כי הנה נתבאר לנו על המ״ה דענינינו. ענין מציאותו ושימושו ושרשו ומקורו. כי מציאותו הנה הוא. בב׳ בחי׳. אחד פרטי ואחד כללי. והפרטי הנה הוא שימושו. כי ממנו הנה היה כל ההתפשטות הא׳ אשר אח״כ הנה הוא לעולם סוד המ״ן לכל האצילות. והכללי הנה הוא. הז״א שבאימא הכללי שבא״ק והוא יצא בה רק כאשר הגיע עת התיקון ולצורך התיקון כי על זה הנה הוא ג״כ כל שימושו שהוא שורש להמ״ה הכללי דהתיקון. אשר מצד האימא וכמו שיתבאר עניינו לקמן סי׳ י״ג. ושרשו הנה הוא בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ג. שהוא בעולם העקודים. בהמזל תחתון אשר שם. אשר בו כלולה אימא. ומקורו הוא. בהשם ב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ד׳. כי הוא השורש והמקור להאימא הכללי שבא״ק לכל מציאותה ותולדותיה כנ״ל ומאורו ושפעו הנה נעשה המציאות דהמ״ה דענינינו באימא הכללי שבא״ק, כאשר הגיע עת התיקון. ונעשה מציאותו ע״י הע״ב דלעיל אות ל״ג כנז׳. וכדי להוציא ממנו את המ״ה הכללי דהתיקון.

והנה הגם שכל יציאת אותו המ״ה הנה היה רק בסוד תוספות כי לא היה בעולם הנקודות כלל. עכ״ז הנה מאז ולהלאה הנה הוא במציאותו לעולם כי הוא לשורש אור התיקון כנז׳ ולא עוד כי לעתיד הנה יתעלה הוא עצמו ג״כ להכלל בהס״ג עצמו וכנ״ל.

ל״ו

ב״ן

השם ב״ן הזה. הנה הוא בחי׳ נוקבא דז״א שבאימא הכללי שבא״ק. אמנם הנה הוא ג״כ בבחי׳ פרטי וכללי

וע"ד המ"ה אשר לעיל אות ל"ה, ובפרטי הנה הוא בכל ענייניו ממש כמו הפרטי דהמ"ה דלעיל, כי הם שניהם יצאו יחד ונתגלו בעת אחת שהוא בהתפשטות הא' אשר לאצילות, ונתפשטו בא"ק עד סוף רגליו, וכנ"ל כלל ה' ו', אלא שהמ"ה דלעיל אות ל"ה הנה עיקרו הוא, מהשם ע"ב שבהאימא שהוא' יש"ס, והב"ן דענינינו, עיקרו מהשם ס"ג שבאימא, שהוא התבונה, אבל הם שניהם אחד, שהם שניהם מלואת אחת, ונעשו שניהם יחד, למציאות ההתפשטות הא' אשר לאצילות, וכנ"ל כלל ה' ו', וכן נסתלקו אח"כ ג"כ יחד בההסתלקות הא', וכנ"ל י"ג, וכ"ז הוא בהפרטי שבהם.

אמנם בהכללי שבשניהם, הנה נעשה בהם חלוקות רבות בין זה לזה, כי המ"ה דלעיל אות ל"ה, הנה הוא יצא כולו ונתייסד באימא רק כאשר הגיע עת התיקון כי הוא לשורש המ"ה הכללי דהתיקון, וכנ"ל אות ל"ה, אמנם הב"ן הכללי דענינינו. הנה הוא נחלק לשניים, לפנימית וחיצונית, והנה הט"ר שבו, והמלכיות שבו והנה הפנימית, שהוא הט"ר שבו, הנה הם יצאו ג"כ רק כאשר הגיע עת התיקון, כי הנה סוד שורש המהיטבאל, הנאמר בתורה, אצל מלך הדר, ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב, והוא יצא ונתייסד באימא ג"כ רק כאשר הגיע עת התיקון, ויצא הוא ביחד עם המ"ה דלעיל אות ל"ה לצורך המהיטבאל דהתיקון אשר יתבאר ענינו לקמן סי' י'.

אמנם החיצונית דהב"ן שהוא המלכיות שבו, הנה הם יצאו בעולם הנקודות. ומהם הנה הוא כל הנקודות העיקריים, כמו שיתבאר לקמן סי' י"א, ויצאו מתחילה החיצונית. שהוא כל מציאת הנקודות אשר בעולם הנקודות. והם המלכים שמלכו ומיתו. ואח"כ בעת התיקון הנה נתבררו, ועלו, ונתייחדו עם הט"ר דב"ן, וכולם יחד הנה הם הב"ן הכללי, וחזרו ויצאו ביחד עם המ"ה הכללי דהתיקון, והם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה ונעשה כל האצילות, כנודע, וכמו שיתבאר לקמן בסימנים הבאים בעהית"ש.

ועכ"פ הוא כי הב"ן דענינינו הנה הוא היסוד דכל הב"ן הכללי, אשר חיצוניותו הנה יצא בעולם הנקודות. ועיקרו הוא יצא ונתגלה ג"כ רק לאחר התיקון.

והנה שורשו הוא ג"כ בהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד'. דהאימא הכללי שבא"ק. לכל מציאותה ותולדותיה, בכללות ופרטית, והשפיע הב"ן דאות ד' באורו ושפעו, דרך העקודים והוא בהשם ע"ב אשר לעיל אות ל"ג. וממש להס"ג דאות ל"ד. שהוא האימא הכללי. ויסד בה השם ב"ן דענינינו שהוא היסוד דהב"ן הכללי, כנז'.

והרי נתבאר, על הב"ן דענינינו, מציאותו, ושימושו ושורשו ומקורו כי מציאותו הוא, שהוא בחי' הנוק' שבהאימא הכללי שבא"ק ושימושו הוא, כי הנה הוא נחלק לפנימית וחיצונית, והפנימית הוא השורש שהמהיטבאל שמצד האימא, שיתבאר ענינו לקמן סי' י'. והחיצונית הנה מהם הוא הנקודות העיקריים, שיתבאר ענינם לקמן סי' י"א, ושורשו בעקודים, הוא בהשם ע"ב דלעיל אות ל"ג. ומקורו בהמ"ס דא"ק, הנה הוא בהשם ב"ן דלעיל סי' א' אות ד'. ובזה הנה נשלם הסי' ט' שלפנינו, בעהית"ש.

הקדמה לסי' י'

הנה אמרנו כי הב"ן שבהאימא, שהוא השם ב"ן הנ"ל אות ל"ו, הנה הוא נחלק לפנימית וחיצונית, שהם הט"ר והמלכיות, והט"ר הנה הם יצאו רק בעת התיקון, כי המהיטבאל הנאמר בתורה ושם אשתו מהיטבאל כו'. כנ"ל, והנה פשוט הוא כי כאשר יצא ממקורו להתפשט בהאימא עד הנה"י שבה המתפשטים באצילות לאור התיקון דהמהיטבאל הנה נשאר עיקרו בכל מדרגה ומדרגה שיורד דרך בו, כדי להיות קשור לעולם למעלה, לקבל שפעו משם תמיד, כי כן הוא הדרך והסדר בכל אור שיורד מלמעלה למטה, הנה הוא לעולם רק בדרך השתלשלות המדרגות, שמתפשט ומתצמצם ממדרגה למדרגה. ונשאר עיקרו בכל עליון, עד רדתו למטה, בקצה התחתון שלו. וכן הוא בהמהיטבאל דענינינו אשר שרשו הוא בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק, וירד בהאימא שבהא"ק להעשות בה ולהתגלות ממנה למציאות המהיטבאל דהאצילות, הנה היה התפשטותו במדרגות רבות ובצמצומים רבים עד גילויו העיקרי שבהנה"י דאימא, הנה כללות המדרגות שירד דרך הם, הנה הם ד' מדרגות, והם הד' שמות עסמ"ב אשר יתבאר בהסימן שלפנינו, וכל אלו הד' שמות עסמ"ב הנה הם כולם ג"כ מכלל הפנימית דהב"ן דלעיל אות ל"ו אמנם הנה הם אינם במציאותו העיקרית אשר ירד באצילות, אלא הם בכל כללותו כולו אשר ממקורו עד אליו שהם כלל כל המדרגות אשר ירד דרך בו והם עיקרו המשפיעים בו תמיד ועל ידם הוא קשור למעלה אך מציאותו העיקרי וגילויו שבאצילות הנה הוא רק הב"ן שבהם שהוא הב"ן אשר לקמן אות מ':

והנה אמרנו כי כל הפנימית דב"ן דענינינו הנה מקורו הוא ג"כ בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד'. כי אותו הב"ן דאות ד'. הנה הוא שורש האימא הכללי שבא"ק, למציאותה עצמה. ולכל תולדותיה ואורותיה הן לכל אורות הנקודות אשר ממנה והן לכל אורות התיקון אשר ממנה והנה ישנם בו לכ"א רמז רושם ג"כ בבחי' אורות ושמות עסמ"ב. פנימית וחיצונית כמו בהאימא וכל תולדותיה היוצאים ממנו. כי הם כולם רק גילוייו דהב"ן דאות ד'. אשר בהם הוא מתגלה ויוצאים ממנו מהכח לפועל וכן. מתפשט ממנו הפנימית דב"ן שבו ממדרגה למדרגה. עד התפשטותו בהנה"י דאימא. המתלבשים באצילות. והם ד' מדרגות. שהם בבחי' ד' שמות עסמ"ב. והנה הם העסמ"ב אשר יתבארו לפנינו כנז'.

ועכ"פ הוא כי העסמ"ב שבהפנימית דב"ן אשר יתבאר בהסי' שלפנינו. הנה הם אינם באותן הפנימית אשר ירד הוא כולו באצילות לאור התיקון דהמהיטבאל אשר שם. אלא הם על כל כללותו. אשר ממקורו ולמטה. אשר כל אור התיקון דהמהיטבאל שירד באצילות. הוא רק הב"ן ממנו. אבל העסמ"ב אשר בו הנה הם לעולם למעלה מהאצילות. כי הם השתלשלות המדרגות אשר בהם הנה התפשט הב"ן דהמ"ס וירד בהם מגילוי לגילוי עד גילויו העיקרי שבהנה"י דאימא. שהוא הב"ן שבהם. ובו הנה הוא אשר ירד באצילות עצמו לאור התיקון דהמהיטבאל אשר שם.

אמנם אחר שירד שם הנה נתפשט ג"כ נתגלה מעסמ"ב לעסמ"ב שהוא לכל פרצופי האצילות כולם אבל בהעסמ"ב שלפנינו הנה הוא כל פרצופי האצילות רק הב"ן שבהם לבד. והרי נמצא כי העסמ"ב שלפנינו. הנה הם אינם על הפנימית דהב"ן הכללי שבהנה"י לבד דהאימא. אלא הם על הפנימית דהב"ן הכללי שבכל חלקי האימא כולה עד שרשה העליון שהוא עד הב"ן דהמ"ס דאות ד' וכמו שיתבאר עוד למטה.

והנה הם יצאו ביחד עם הד' שמות עסמ"ב אשר לעיל סי' ז' שהם שרשי כל הפנימית דב"ן הכללי אשר בהמ"ה דהמ"ס דאות ג'. שהם שרשי דהמהיטבאל שמצד אבא. ויצאו הם ביחד עם העסמ"ב שלפנינו. שהם שרשי המהיטבאל אשר מצד האימא. כי הם שניהם אחד. ויצאו שניהם יחד. אלא שאנחנו בארנו כ"א לעצמו. כי כ"א הנה הוא משורש מיוחד. זה מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' וזה מהב"ן דהמ"ס דאות ד' אבל יצאו שניהם יחד, ונעשו לאחד בהאימה ע"י סוד. זווג עיבור ולידה. והוא אור המהיטבאל דהתיקון. ולא עוד. כי הנה היה יציאתם יחד גם עם מלך הדר שבשניהם. וכנ"ל בהקדמה לסי' ז'. כי הם שניהם המ"ה וב"ן הכלליים. אשר מהם נבנה כל האצילות. הדר הוא המ"ה הכללי. ומהיטבאל הוא הב"ן הכללי. ומתייחדים שניהם. המ"ה וב"ן בכל פרצו' ופרצוף. כנודע. ע"כ הקדמה לסימן י':

סימן י'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימיות דב"ן הכללי דאות ל"ו. ממקורו העליון. אשר בהב"ן דהמ"ס

שבא״ק שבסי׳ א׳ אות ד׳. עד לתתו בהנה״י דאימא להתפשט באצילות בהב״ן אשר בה. שהם הט״ר דב״ן דלקמן אות מ׳.

והנה הם מערכה הג׳. כי הרי הבו דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ד׳. הרי הוא מהעסמ״ב דהמערכה הא׳. והעסמ״ב דסי׳ ט׳ שהם כללות כל האימא. ישסו״ת והזו״ן שבה. שהם גילויי דהב״ן דאות ד׳. המתגלה בכל המציאות דהאימא. הרי הוא מערכה הב׳ והעסמ״ב אשר להב״ן שבהאימא. משרשו העליון עד מציאותו העיקרי שבהנה״י שבה. הרי הם מערכה הג׳. כי הם העסמ״ב, אשר בכללות הב״ן דאימא. והרי הם העסמ״ב שבהב״ן דהעסמ״ב דב״ן. ר״ל העסמ״ב שבכללות הב״ן דהאימא אשר כל כללות. האימא. הנה הוא בגילוי דהעסמ״ב אשר בהשם ב״ן דהמ״ס שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות ד׳:

(ל״ז)

ע״ב

השם ע״ב הזה הנה הוא הגילוי הראשון מהפנימית דהב״ן הכללי שבא״ק אשר נתגלה לצורך אור המהיטבאל דהתיקון אשר מצד האימא הכללי שבא״ק, והנה הוא ג״כ מכלל הפנימית דהב״ן שבה הנ״ל אות ל״ו, והוא נמשך בה מלמעלה למעלה שהוא ממקורו ושרשו דהאימא אשר בהשם ב״ן דהמ״ס דאות ד׳. והנה הגילוי הראשון אשר נתגלה לזה הב״ן דהמ״ס, הנה היה בהשם ע״ב הזה, והאיר בו בעולם העקודים, שהוא בשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ג, ושם הנה המשיך והשפיע הב״ן דהמ״ס דאות ד׳, באור השם ע״ב דענינינו כדי להשריש שם שורש לאור המהיטבאל שמצד האימא, והנה הוא בבחי׳ עתיק וא״א לאור המהיטבאל, ומקומו הוא בהעקודים בשורש האימא אשר שם, כנז׳.

והנה יצא השורש דאור המהיטבאל הזה שהוא הע״ב דענינינו, הנה יצא הוא ביחד עם השם ע״ב אשר לקמן אות מ״ט שבסי׳ י״ג, שהוא השורש דמלך הדר שמצד אימא, והיה יציאתם בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ג, אשר הוא בהעקודים בשורש האימא אשר שם, ועי״ז הנה נשלם העקודים ג״כ באור הדעת עילאה אשר ברזא דמתקלא, וכנ״ל סי׳ ז׳ אות כ״ה, ע״ש בארוכה קצתי כי כל מה שכתבנו שם הם כוללים ג״כ את הע״ב דענינינו, כו הם שניהם אחד, כנ״ל, ועכ״פ הרי נתבאר לנו על הע״ב דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו, וכן מקורו ושרשו, כי הנה מציאות ושימושו הוא שהוא הגילוי הראשון להשורש דאור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא״ק, ומקומו הוא בעקודים בשורש האימא אשר שם, ושרשו הוא בהשם ב״ן דהמ״ס שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות ד׳, ומקורו הוא באמת עוד למעלה למעלה והוא ביחוד דאוירא ובוצינא, שהוא באור הגנוז שנתגלה ביום ראשון, וכנ״ל אות כ״ה באור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד אבא, כי הם שניהם אחד כנז׳, והנה מכל זה הנה הוא נמשך כל הפנימית דב״ן דלעיל אות ל״ו, דרך השתלשלות המדרגות כמו שיתבאר לפנינו בעהית״ש.

(ל״ח)

ס״ג

השם ס״ג הזה, הנה הוא השורש דאור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאימא עצמה, שהוא השם ס״ג דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ד, כי כאשר נתגלה אור התיקון ממקורו שהוא בהב״ן דהמ״ס דאות ד׳, לצאת למקומו, שהוא בתיקון האצילות. הנה נשאר עיקרו בכל המדרגות כולם שיורד דרך הם, והיה גילויו הראשון, בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ז, שהוא בעקודים, כנ״ל, והוא עיקרו העליון שהוא העתיק והא״א שבו, והוא למעלה, בעקודים, בשורש האימא אשר שם, ואח״כ הנה נתפשט עוד ונתגלה בהאימא עצמה שהוא בהס״ג דלעיל אות ל״ד, והוא בישסו״ת, והנה בגילויו והתפשטו בעקודים הנה אז נתמלא ונשלם העקודים באור הדעת עלאה כנ״ל אות כ״ה, ובגילויו והתפשטו בהאימא אז נתמלא ג״כ האימא באור הדעת עלאה.

והנה נעשה כ״ז רק בהגיע עת התיקון דהאצילות, ולא קודם לזה, אמנם כי כאשר נתקן האימא ג״כ באור הדעת עלאה הנה אז חזר האימא להתעלה בעילוי דשליטת הס״ג וכנ״ל סי׳ ז׳ אות כ״ו, כי אז הנה חזר האימא לעצמותה העיקרי שבה, כמו שהיתה בגילויה הראשונה אשר בהתפשטות הא׳, להתעלה ולהתייחד בהמ״ס עצמו, ולהתעלה בגילוי הס״ג מגבול האזניים ולמטה כי כן הם עצמותן העיקרי דהאו״א, כנ״ל, אות ל״ד, ועי׳ לעיל סי׳ ז׳ אות כ״ו בסופו [אלא כי שם עמדנו בהשיטה הא׳, דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ב. אך בזה הנה העיקר הוא מה שהעלינו בזה לעיל סי׳ ט׳ אות ל״ד ע׳ שם ושם והבן].

ועכ״פ הרי נתבאר לנו על הס״ג דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו ושרשו, כי מציאותו ושימושו הנה הוא שהוא אור התיקון דהמהיטבאל אשר מהפנימית דב״ן הכללי דלעיל אות ל״ו אשר נשלם בו בתחילה האימא הכללי עצמה שבא״ק, כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות, כדי להיות בה שורש לכל תיקוני האצילות הנמשך ממנה תמיד, והנה הוא נתפשט בהאימא מהעקודים, שהוא מהשם ע״ב דלעיל אות ל״ז. כי הוא שרשו שבהעקודים, אמנם מקורו הנה הוא, בהשם ב״ן דהמ״ס שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות ד׳. כי אותו הב״ן הוא השורש דהאימא ולכל אורה וענייה.

וכבר אמרנו כי הנה הוא יצא ביחד עם אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד אבא, דלעיל סי׳ ז׳, ועם אור התיקון דהדר אשר בשניהם, אשר יתבאר לקמן סי׳ י״ב וי״ג, אמנם מקורו הנעלם הנה הוא. מהיחוד דאוירא ובוצינא, ומאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון דמע״ב, והוא הרזא דמתקלא אשר על ידו נתקנו כל מעשי בראשית כולם:

(ל״ט)

מ״ה

השם מ״ה הזה, הנה הוא ג״כ אור התיקון דהמהיטבאל אשר בהאימא עצמה, אמנם הוא אינו בהעיקרי שבה אשר למעלה מהטבור שבה, אלא הוא בבחי׳ הז״א שבה, אשר ממנו מקבל הנוק׳ שבה, שהוא השם ב״ן דלקמן אות מ׳ כדי להתפשט באצילות.

והנה מתפשט ויוצא המ״ה דענינינו אות ט״ל, מהס״ג דלעיל אות ל״ח כי הוא המ״ה הפרטי אשר נולד ונתגלה בו עצמו והוא ע״י תוספות אור שניתוסף לזה מהשם ב״ן דהמ״ס דאות ד׳ בשורש האימא שבהעקודים, שהוא בהשם ע״ב שבסי׳ ט׳ אות ל״ג ובהגילוי דאור התיקון דהמהיטבאל שבה שהוא בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ז, ומשם הנה מקבל האימא עצמה שהוא הס״ג דלעיל אות ל״ד ומקבלת את אור התיקון דהמהיטבאל, שהוא השם ס״ג דלעיל אות ל״ח, וממשיכה להז״א הפרטי שבה שהוא השם מ״ה הפרטי דלעיל אות ל״ה, ואור התיקון דהמהיטבאל שמקבל הנה הוא המ״ה הפרטי אשר בהשם ס״ג עצמו דלעיל אות ל״ח, והוא השם מ״ה דאות ט״ל דענינינו ומקבל אותו לצורך האצילות כנז׳.

והנה נתמלאו אז האו״א שבא״ק בגילוי הס״ג שבהם, להיות כל גילויים רק מהגרון דא״ק ולמטה, כי כל מה שנתגלו לצורך האצילות הנה הוה גילויים, בבחי׳ ירידה למטה ממקומם, וכנ״ל סי׳ ט׳ אות ל״ד וסי׳ ז׳ אות כ״ז.

והנה אותו המ״ה דענינינו שהוא אור התיקון דהמהיטבאל, הנמשך מהדעת עלאה שמרזא דאור ל״ס, בהז״א שבהאימא

הכללי שבא״ק, וכנז׳. הנה הוא המ״ה מהעסמ״ב, אשר בהם הנה היה נמשך ונתפשט בכל חלקי האימא הפנימית דב״ן הכללי שבה שהוא הב״ן דלעיל אות ל״ו, כי הנה הפנימית דב״ן באתו ממקורו העליון שהוא מהב״ן דהמ״ס דאות ד׳, עד גילויו האחרון, הרי הוא כלול מעסמ״ב, והע״ב שבהם הוא הע״ב דלעיל אות ל״ז שהוא בשורש האימא שבהעקודים והס״ג שבהם הוא הס״ג דלעיל אות ל״ח שהוא באימא גופה והמ״ה שבהם הוא המ״ה דענייננו שהוא בהז״א שבאימא והב״ן שבהם הוא גילויים האחרון הנכנס באצילות לאור התיקון דהמהיטב״אל וכ״ז הנה הוא כלל הפנימית דהב״ן הכללי דלעיל אות ל״ו אלא שהב״ן שבהם הנה רק הוא נכנס באצילות והוא נתפשט ויצא מהמ״ה דענייננו, ואחריו, ככל ב״ן הנמשך מהמ״ה ומקבל ממנו תמיד, ע׳ שער רפ״ח פ״ג סמוך לסופו ועכ״פ הוא כי כל עיקר הפנימית דב״ן דלעיל אות ל״ו הנה הוא לצורך אור המהיטב״אל דהתיקון הנכנס באצילות עצמו, וכמו שיתבאר לקמן אות מ׳ והוא הב״ן העיקרי דהתיקון אבל כל מה שאמרנו בו מענין הע״ב ס״ג מ״ה דאות ל״ז ל״ח ט״ל אשר בכל הסי׳ שלפנינו, הנה הוא רק על שרשי דהפנימית דב״ן והשתלשלותו, אשר ממקורו העליון דהב״ן דהמ״ס, שהוא הב״ן דאות ד׳, עד גילויו האחרון ולדתו באצילות. והרי הם אינם על העיקר דהפנימית דהב״ן עצמו, אלא רק על שרשיו אשר מהם הוא יוצא.

אמנם מה שנוגע לעיקר המ״ה דענייננו, הרי נתבאר לנו היטב את מציאותו ושימושו ושורשו ומקומו ומקורו, כי מציאותו הנה הוא כי הוא אור התיקון דהמהיטב״אל אשר המשיך האימא הכללי מאור התיקון שבעצמותה שהוא מהס״ג דלעיל אות ל״ח שהוא אור התיקון שבעצמותה להז״א שבה, כדי להתפשט ממנו באצילות, ע״י הנוק׳ שהיא הב״ן שבה. וכמו שיתבאר בעה״י למטה בסמוך וזהו ג״כ כל שימושו, כי ממנו הנה נמשך ויוצא אור התיקון העיקרי דהמהיטב״אל אשר באצילות עצמו. ושורשו הנה הוא השם ס״ג דלעיל אות ל״ח כי הוא המ״ה הפרטי אשר נולד ומתגלה בו עצמו, ושם הוא מקומו ג״כ לעולם׳ ושורשו בעקודים הנה הוא השם ע״ב דלעיל אות ל״ז ומקורו בהמ״ס דא״ק הוא בהשם ב״ן אשר בסי׳ א׳ אות ד׳, ומקורו הנעלם הוא עוד לעילא לעילא שהוא גם בעיקרי דהמ״ס כולו, ביחודו עם האוירא בלי מסך כלל, שהוא בהגילוי אור דיום ראשון, והוא באור הדעת עליה אשר מרזא דאור א״ס וכנ״ל סי׳ ז׳ אות כ״ז.

(מ)

ב״ן

השם ב״ן הזה הנה הוא עיקרו דהפנימית דב״ן דלעיל אות ל״ו, והוא עיקרו דאור התיקון דהמהיטב״אל הנכנס באצילות, והנה הוא הט״ר דב״ן הכללי מצד האימא הכללי שבא״ק, אשר יצאו בעת התיקון דמעשה בראשית, כי מתחילה שהוא בעולם הנקודות הנה לא יצא מהב״ן הכללי אלא רק המלכיות שבו לבד, וכמו שיתבאר בעה״י לקמן סי׳ י״א. אבל אח״כ שהוא בעת התיקון, הנה יצאו הט״ר דב״ן ויצאו הם ביחד עם מלך הדר שהוא המ״ה הכללי דהתיקון, והם המ״ה וב״ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות ונתקנו על ידו כל מעשה בראשית כולם.

והנה הוא נמשך ויוצא מהשם מ״ה דלעיל אות ט״ל, ע״י התוספות אור שניתוסף לזה, מהשם ב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ד׳, ונמשך האור דרך העקודים, שהוא דרך הע״ב דלעיל אות ל״ז ואח״כ דרך הס״ג דלעיל אות ל״ח. ומשם להמ״ה דאות ט״ל עד שיצא בגילויו העיקרי, שהוא בהב״ן דענייננו, לצורך אור התיקון דהמהיטב״אל שבהאצילות וכנז׳.

והנה אותו הב״ן הנה הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב וכן מעסמ״ב לעסמ״ב לאין חקר, כי הרי הוא חלק אור התיקון דהמהיטב״אל אשר בכל פרצופי האצילות בכללות ופרטות ופרטי פרטות, כי הרי כ״א הוא כלול מי׳ ומי׳ לי׳ עד אין חקר, והרי הם מתפשטים מעסמ״ב לעסמ״ב, ומתחדשים ומתגלים בכל עת כנודע בדברינו, והוא הכל מכללות העסמ״ב הכלולים בהעלם בכל שורשי האצילות הן באורות הנקודות והן באורות התיקון דהדר ומהיטב״אל אשר הן מצד האימא והן מצד האבא שכ״א הוא כלול מי׳ לי׳ שהוא מעסמ״ב לעסמ״ב עד אין חקר.

והרי נתבאר לנו על הב״ן דענייננו את מציאותו ושימושו ומקומו ושורשו ומקורו, כי מציאותו ושימושו הוא, כי הנה הוא הט״ר דב״ן שהוא אור התיקון דהמהיטב״אל אשר מצד האימא הכללי שבא״ק הנכנס באצילות לתקן ולבנות את האצילות וכל מעשה בראשית כולם, ומקומו הוא באצילות תמיד, כי מהם עצמם, שהוא מהמ״ה וב״ן הכלליים, הנה נבנה ונעשה כל האצילות, כמ״ש הרב בשער עתיק פ״א ובכ״מ כנודע, ושורשו הנה הוא בעקודים, והוא בהשם ע״ב דלעיל אות ל״ז ומקורו הנה הוא בהמ״ס דהא״ק, והוא בהשם ב״ן דלעיל סי׳ א׳ אות ד׳, ונמשך עוד מלעילא לעילא שהוא מעיקרו של המ״ס אשר בהס״ג דאות ב׳ וביחודו עם האוירא, רישא תניינא, שהוא אור הראשון. אור הגנוז שנתגלה אז, לצורך התיקון דמעשה בראשית, והנה היה יציאתו ותולדתו מהיסוד הכללי דא״ק וכמו שכתבנו לעיל כלל ח״י ענ״א, ע״ש באריכה, וכן רמזנו ג״כ לעיל סי׳ ז׳ אות כ״ח, ויתבאר עוד בעה״י לקמן סי׳ י״ב י״ג, ודי בזה כעת, ובזה נשלם דברינו בסי׳ י׳, בעה״ית״ש.

הקדמה לסי׳ י״א

הקדמה א׳ אות א׳. **הנה** בארנו את הפנימית דב״ן דאות ל״ו שהם הט״ר דב״ן הכללי אשר מצד האימא הכללי שבא״ק אשר יצאו ממנה בעת התיקון ובארנו אותם תחילה כי להם הוא הדין קדימה משום שהם העיקר כי על ידם נתקן הכל, והנה אמרנו כי עיקרן דהט״ר דב״ן בהם אור התיקון הנכנס באצילות. הנה הם רק כללות השם ב״ן דלעיל סי׳ י׳ אות מ׳ ועל ידו נתקנו ג״כ כל הנקודות כולם, שהם רק המלכיות ממנו ר״ל שהם המלכיות דהב״ן דאות מ׳ והם החיצוניית דהב״ן דאות ל״ו, שהם המלכיות דהב״ן הכללי, כי הם עם הט״ר דב״ן שהם כללות השם ב״ן דאות מ׳, הנה הם שניהם יחד. הנה הם הב״ן הכללי דמצד האימא. ויצא המלכיות מקודם שהוא בעולם הנקודות ואח״כ הנה יצאו הט״ר דב״ן בעת התיקון כנז׳ וכנודע, והנה אותן החיצונית דב״ן שהם המלכיות וכל הנקודות כולם הנה הם יצאו ג״כ בסוד עסמ״ב והיו הם כלולים ג״כ מעסמ״ב לעסמ״ב עד אין חקר, וכנודע מסוד הש״כ ופ״ר ורפ״ח שבכ״א מהם, והנה נבאר עתה את שורשי העסמ״ב דהנקודות כולם, כי גם הנקודות הגם שעיקרם הוא רק מטבורו דא״ק ולמטה. כמ״ש בדרושי נקודות פ״ב ובכ״מ, עכ״ז הנה הניחו שרשיהם בכל מקום שעברו דרך הם. ע׳ דברינו ספר הדע״ה ח״א דרוש ג׳ סי׳ ה׳ אות י״א, אמנם הנה מהם הוא, שהם רק שרשים נעלמים, ומהם הוא, שהם גלויים ומאירים להם, ונבאר את אותם הגלוים, שהם בגילוי דהעסמ״ב וע״ז נבאר בהסי׳ שלפנינו על כל שם מהעסמ״ב דשרשי הנקודות, את שימושו ומקומו ומקורו וסדר יציאתו וגילויו.

[ב] **אמנם** הנה ראינו לדבר בכאן במה שנוגע לענין הנקודות בכלל וכן בענין המלכות הכללי שהוא הנוקבא הכללי אשר עיקרן דכל הנקודות היו בשביל גילויה והנהגתה ותיקונה. ויש בזה כמה דברים אשר נצרך לביאור רחב ונדבר בזה כאן כיד ה׳ הטובה עלינו למען שמו יתברך ויתעלה.

ונתחיל ונאמר כי הנה אמרנו כי מה שיצא בעולם הנקודות הוא החיצונית דהב״ן דאות ל״ו והם המלכיות דהב״ן דאות מ׳ שהם החיצונית דהב״ן הכללי, והנה הטעם מה שיצאו המלכיות מקודם, הוא משום, כי הנה שם הוא כל העביות ושרשי הדינין. אשר מהם הוא כל הסיגים והפסולת שהם שרשי כל

הזוהמא והטומאה והרע, אשר בזה תלוי כל מעלת האדם ועילויו לכבוש את הרע תחת ידו, שהוא כל ענין הבחירה, לבחור בחיים אשר על זה שולח האדם בעולמו כנודע, וכן הוא ג"כ מתיקוני האדם בהתורה והמצוה, להמתיק כל הדינין ע"י יחודם בשורשם, ונעשו עי"ז לרשפי אש שלהבת י"ה השורפין ומכלין את כל החיצונים וכל הזוהמא כולו. ומתהפכים עי"ז לשלהובין דרחימו, אשר על ידם הוא כל הזיו והזוהר וכל טוב הצפון מנועם העתיד, והרי הם ב' תיקונים הנעשין ע"י המתקת הדינין, א' ביטול הרע, ב' מציאות כל השכר והעונג ונועם העתיד.

ועוד יש בזה שלישיה. כי הנה משורש הדינין אשר בהמלכות, הנה הוא כל סוד הצמצום, אשר מזה נמשך כל תכונת הטבעיות, שהוא כל ענין דגוף וכלים, וע"י השתלשלות המדרגות של המלכיות אשר מפרצוף לפרצוף ומעולם לעולם, הנה נתגלמו שרשי הדינין שבה להוציא מהם כל תכונת הטבעיות וגוף וכלים הראוי לכל עולם, אך ע"י המתקת הדינין אשר ע"י התיקונים דלעתיד [והתיקונים הנה הם ע"י אחד מב' דברים, אם ע"י התורה והמצוה, אם ע"י כל המאורעות והעונשים אשר בעוה"ז ובעולם הנפשות, וכנודע כ"ז בדברינו בספר הקדו"ש ובספר הדע"ה, אך ע"י אלו ב' דברים. הנה יושלם התיקון עכ"פ] ויתמתקו ויתבסמו כל הדינין. ואז הנה יתוקן ג"כ כי יתבטל ויזדכך כל הטבעיות, ויתוקן ויתעלה כל חומר לצורה וכל גוף לנשמה, והוא חידוש העולם דלעתיד, ע' זוה"ק ויקרא. ט"ז סע"א ובסוף פ' ואתחנן ובפדר"א פ' נ"א ועכ"פ הוא, כי כל הנהגת עוה"ז, הנה הוא הכל משרשי הדינין של המלכות, ועל זה הנה היה כוונת כל הבריאה, לתקן אותם עצמם, בכל התיקונים דלעתיד, ולכך יצאה המלכות מתחילה, משום שהיא עיקר הכוונה בכל הבריאה כולו לברוא מתחילה את העולם רק ע"פ שרשי הדינין דהמלכות ולהתנהג בהם בכל משך זמן דהעוה"ז ואח"כ לתקן אותם עצמן ע"פ רצונו וכוונתו ית"ש בהם, ולכך יצאו מתחילה רק המלכיות לבד כי באם שהיו יוצאים הספי' העליונים ג"כ מתחילה. הנה ע"י אורם הגדול לא היה אפשר שיתגלו שרשי הדינין שבה כלל, והגם שהרי ממנו ית"ש הרי לא יפלא שום דבר, אך מאחר שרצה רצונו ית"ש, לייסד את הבריאה, ע"פ היסוד דהי' ספי', שהם היסוד דגבול ומדה, וכמ"ש ברע"מ פינחס רנ"ז ב' וא"כ הרי נתייסד הבריאה באפשר ונמנע, אם לא בהנהגה הנסיית השולטת עליו כנודע ופשוט, ועכ"פ הוא כי רק ע"י שיצאו המלכיות מתחילה לבדן, הנה נעשה ונשלם עי"ז כוונתו ית"ש בכל תכונת מציאותה שבהעוה"ז. בכל תיקוניה ותכליתה דלעתיד, שהם ג' תיקונין, א' ביטול הרע, ב' הזדככות הטבעיות, ג' הזיו והזוהר דכל טוב הצפון ונועם העתיד, וכנז'.

[ג] **אמנם** הנה כל אותן הג' תיקונים, הנה הם מיוסדים על תיקון אחד כללי, והוא תיקון ד' הכולל את כולם, והוא עמוק מאד. והוא ע"פ מה שאמרנו בספר הקדו"ש, שער ז' פ"ה אות ד', ובכ"מ מדברינו, כי המלכות דאצילות הנה יסד בה המאציל ית"ש ב' בחי', אחד נגלה ואחד נעלם, ובגילויה הנה היא יורדת מטה מטה עד שאין למטה הימנה. כי הנה מתפשטת בכחותיה במציאות כל הבריאה כולה. ובסוד ואתה מחיה את כולם עד שאין דבר זולתה, ר"ל בלתי הנהגתה, וכמ"ש ישעיה מ"ה עושה שלום ובורא רע, וכן כתיב שם נ"ד ואנכי בראתי משחית לחבל, כי גם כל הקלקולים כולם אינם בלתי השגחתו ית"ש, חלילה וחלילה, וכמ"ש אליהו זל"ט, ואתה הסיבות את לבם אחורנית, והודה לו הקב"ה, וכמ"ש מיכה ד' ואשר הרעתי, ונאמר כי הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל, כמ"ש כ"ז בגמרא ברכות ל"א סע"ב ול"ב רע"א ע"ש, כי בידו ית"ש נפש כל חי ורוח כל בשר איש בכל רגע ורגע בלי הפסק כלל, וכל הקלקולים כולם, הנה הם בסיבת הסיגים והפסולת הנובעים מהדינין תקיפין אשר נולדו ויצאו משרשי הדינין של המלכיות דעולם הנקודות, שהם כולם מהתפשטות הכחות דהמלכות הכללי, אשר נתפשטה בהם לצורך כל המציאות והנהגת דהעוה"ז, והרי ירדה עתה המלכות, בגילויה. בירידה אחר ירידה, עד שאין למטה הימנה, והוא סוד גלות השכינה, רח"ל. לצורך תוצאות כל הבריאה והנהגתה אשר רצה רצונו ית"ש בסוד כך עלה במחשבה לפני, ונעשה הכל ע"י המלכות בהתפשטותה וירידתה, כי בה ניתן הכחות לכ"ז, כנז'.

אמנם בפנימיותה, שהוא עתה נעלם בה, הנה היא באחדותה, לעולם למעלה למעלה, ובסוד אני ראשון ואני אחרון, והיא סליקת על כל דרגין דלעילא, כמ"ש ואת עלית על כולנה, זוה"ק ח"ג כ"ח ע"א, כי בהעלם הנה היא שורש הכל, כי היא עולה עד המלכות דא"ס, וכמ"ש ברע"מ פינחס, רנ"ו ב', וע' פ' תרומה קנ"ח א' ופ' בראשית כ"ד א' ב', ותלוי עלייתה למעלה וגילוי אחדותה בהמלכות דא"ס, כאשר יושלם תיקונה בכל הג' תיקונים שאמרנו לעיל, כי אז הנה תתוקן היא בעצמה להתייחד בהמלכות דא"ס, ועל ידה הנה יתוקן הכל, כי היא שורש כולם ויתוקנו כולם עמה וכמו שבארנו כ"ז בכ"מ מדברינו.

והרי לנו עכ"פ תיקון ד' והוא תיקון המלכות עצמה, שאחר שתתוקן בהג' תיקונים הראשונים הנ"ל, שהם על התפשטות כחותיה אשר בגילויה למטה. הנה אז תתוקן היא בעצמה שתתגלה בזיו אור פנימיותה העולה עד המלכות דא"ס, וכן יעלו עמה כל צבאיה ותולדותיה, ואז הנה הוא לבדו ימלוך נורא, והוא תכלית כל התכליות והוא תיקון ד' הכולל כל הג' תיקונים הראשונים, וע' דברינו כלל ח"י ענ"י סי' ה' אות כ' סעיף ו' ע"ש כי הנה נעשה כ"ז בסיבת גילויו בה ית"ש ובסוד אשר מלך בטרם כל יציר נברא, שהוא סוד ה' **מלך** בקמץ, כמו שכתבנו שם ע"ש בזה בארוכה קצת, והנה הוא על גילויו ית"ש בעבר שנתגלה להיות סיבת הכל, וה' מלך, בסגול, הוא על גילויו ית"ש בהוה שהוא מהוה ומנהיג את הכל תמיד. וה' ימלוך הוא על גילויו ית"ש בעתיד, שהוא תכלית הכל, ועכ"פ הוא כי כללות כל גילוייו ית"ש בסיבת הכל, ובהנהגת הכל, ובתכלית הכל, הוא הכל בהמלכות, וכל הט' ראשונים כח"ב חג"ת נה"י, הם ג"כ רק גילויה דהמלכות. שירדה ונתגלה בה מגילוי לגילוי, כדי להתגלה לבסוף בעצמותה גופה שהוא המלכות ר"ל שהכל הוא רק בהמלכתו ועלתו ובהנהגתו מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות והוא סוד אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהי"ם, ישעיה מ"ד, והוא ג"כ מ"ש אליהו זל"ט כי עליה נאמר מגיד מראשית אחרית, כי גילויו בהכתר הוא ג"כ רק כדי להתגלה לבסוף בהמלכות, ולכן הנה היה גילויו הראשון אשר לכל הנאצלים כולם, בהמלכות דא"ס, וגילויו האחרון אשר לכל הנבראים כולם, בהמלכות דאצילות, כי רק היא סיבת הכל, והכל הוא בשבילה למלוך על כל המעשים שיתגלה מלכותו יתברך לעילא ותתא כי רק זה הוא תכלית הכל כנז'.

והרי נתבאר לנו תיקון ד' שהוא גמר כל התיקונים וכן הוא כלל כל התיקונים, אמנם הנה הוא נעשה ג"כ רק ע"י המתקת הגבורות אחר שיתוקנו ויהיו מאירים ברשפי אש שלהבת י"ה אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה כי רק עי"ז יעשה כל העליות וכל התיקונים, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ב' ע"ש, אמנם הנה לא נעשו המתקת הגבורות בכל הראוי לכל העליות והתיקונים כולם, אלא רק אחר שיצאו כל הדינין כולם משורשן, בכל כחותיהם ובכל תוקפם הניתן להם מהמאציל ית"ש בשרשי הדינין של המלכיות דעולם הנקודות, כי הנה ניתן להם מאז כל מה שגזרה רצונו ית"ש להעשות על ידיהם בכל הנהגת דהעוה"ז וכל מה שרצה רצונו ית"ש להעשות על ידיהם בכל התיקונים דלעתיד, והרי ההכרח הוא שיצאו כולם מהעלם לגילוי ומכחם לפועל אך עכ"פ הוא כי הכל הוא ע"י השרשי הדינין של המלכיות דעולם הנקודות, ולכך יצאו אז רק המלכיות לבד, כי עי"ז נתייסדו בכל שרשי הדינין הראוי להם, בכל מה שכוון המאציל ית"ש עליהם, וכנ"ל סוף אות ב', ודי בזה:

[ד]

[ד] **והנה** אחר שאמרנו שהיסוד דשרשי הדינין שבהמלכיות דהנקודות, הנה זה היה עיקר הכוונה לכל. ונודע הוא כי המלכים הנה הם בב' כלליים, מלכי יושר ומלכי העגולים, המלכי יושר הם מהאבא הכללי שבא"ק, והם אשר בארנו לעיל סי' ה', והמלכי עגולים הם מהאימא הכללי שבא"ק, והם אשר יתבאר לפנינו, ועיקר הנקודות הם המלכי העגולים, והנה הם ו' מיני מלכים, עתיק א"א או"א זו"ן (וכן הוא כ"ז ג"כ בהמלכי יושר) וכל תחתון הוא יותר גרוע, ר"ל שבו הוא הדינין יותר מרובין ויותר תקיפין והיה בו המיתה והשבירה ביותר, כמ"ש בשער רפ"ח וכנודע, ועיקר השבירה הנה היה בהמלכים דהנוק' כי שם הוא עיקר הדינין וכן בה הוא עיקר התיקון כנ"ל, והגם שכל הו' מיני מלכים הנז' הנה הם כולם רק המלכיות דז"ן אשר להם, והם כולם יחד מהמלכות הכללי דהב"ן הכללי שבא"ק אשר עליה כיון המאציל ית"ש בכוונת תכלית כל הבריאה כולה, כנ"ל בדברינו, עכ"ז הנה עיקר כוונת התכלית הנה הוא נעשה ונשלם רק בתיקון המלכים דהנוק', כי בה הנה הוא הדינין יותר תקיפין כנז' ובה תלוי עיקר התיקון, והנה בביאור ענין המלכים דכל הפרצופים כולם הנה יש בזה דרושים ארוכים למאד וכבר דברנו בזה הרבה בספר הדע"ה, וכן יושיענו הקב"ה להעמיק בזה עוד ועוד בחלק הביאורים, אמנם באשר כי הסי' שלפנינו הנה הוא מדבר בכללות העסמ"ב הכולל את כולם, הנה נדבר כאן ג"כ קצת, בענין אחד הנוגע להמלכים דהנוק' אשר יש להעיר בזה איזה הערות ונבארם כיד ה' הטובה עלינו:

[ה] **הנה** ענין המלכים דהנוק' הכללי שבהו' מיני מלכים הכלליים הנ"ל, נודע הוא מדברי הרב במבו"ש שע"ב ח"ג פ"ו ובכ"מ, כי הם המלכים אשר בדברי הימים א' א', וחושב שם ג"כ שמונה מלכים, הכלולים בז' שהם ז' מלכים שמיתו, ועי' דברינו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענף ג' ד' ה' ו', והנה יש להעיר בזה איזה הערות, א' הוא כי איך ישתוו הדברים עם מ"ש הרב בכמה מקומות כי הנוק' לא יצאה רק נקודה אחת לבד, כי הז"א יצא ו' נקודות ו' מלכיות, מחג"ת נה"י ועם הדעת שהוא פנימיותם הוא ז', והם הז' מלכים שמיתו, אבל בהנוק' הרי אמר בכ"מ כי לא יצאה רק המלכות דהכתר שבה לבד, ע' שער הכוונות בברכת עקירת המינים, דקל"ו ע"ד, וא"כ הרי לא יצאה אלא רק בנקודה אחת לבד, כמ"ש בשער המלכים פ"ה ובשער תנה"ק פ"ב כלל ט' ובכ"מ, וא"כ הרי לא היה בה ז' מלכים כלל, כי הרי היא לא יצאה אלא רק בנקודה אחת שהוא המלכות שבהכתר שבה לבד והרי לא היה בה אלא רק מלך אחד, וכבר העיר הרח"ו ז"ל בעצמו ע"ז כמ"ש במבו"ש שע"ב ח"ג פ"ו, ב' כי הנה בענין הנקודה אחת שבה, הנה נמצא בזה סתירה בדברי הרב כי בכ"מ אמר שהיה חסר לה הט"ר ויצאה רק בהמלכות שבה, וכמ"ש בסדר אצילות בקיצור פ"ג סמוך לסופו וכן אמר ג"כ בשביה"כ פ"ז כי בהנוק' יצא המלכות עשירית שבה לבד ע"ש. אבל שם פ"ו ובמלכים פ"ה ועוד בכ"מ, אמר כי הנקודה אחת דהנוק' הוא הכתר שבה ויצאה חסרה מהט' אחרונים וע"ש הטעם בזה, אמנם גם בזה הנה העיר הרח"ו ז"ל עצמו בשעה"כ דף ל"ו ע"ד הנ"ל, והעלה שם כי הנקודה אחת דהנוק' הנה היה באמת הכתר שבה והיה חסר לה הט' אחרונות, אמנם גם הכתר שיצא בה הנה היה חסר הרבה כי היה חסר בו כל הט' ראשונות, ולא יצא ממנו רק המלכות שבו לבד וכנ"ל, והרי היה חסר בהנוק' הט' אחרונות כולם לגמרי וגם מהנקודה אחת שיצאה בה, שהוא נקודת הכתר היה חסר הט"ר שבו, ועי' בזה בדברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' סי' ד', מה שהעלינו שם בענין הט' עליונים היורדים בעת הפגם, שהכוונה הוא על הט"ר דב"ן הכלליים שבכל ספי', ע"ש סי' ג', והנה אלו הט' עליונים הפרטיים דנקודת הכתר אשר אמרנו שחסרו גם הם, כי לא יצא רק המלכות לבד דהכתר, וכנז', הנה אלו הט' עליונים הפרטיים, באשר שהם מנקודת הכתר הנה הם מתייחדים בעת התיקון עם הט"ר הכלליים שאמרנו, ומקרה אחד לשניהם, ודע זה, ע"ש ותבין.

ג' **כי** הנה אותה הנקודה אחת אשר יצא בהנוק' בעת עולם הנקודות, הנה אמר הרב בכ"מ, שהוא הנקודה השרשית שבה אשר ממנה היא נבנית, וכמ"ש בשעה"כ דף ל"ו ע"ד, בברכת עקירת המינין ע"ש, וכן הוא שם דף ט' ע"ד דה"מ ודע, ועי' שער הנסירה פ"א ומיעוט הירח פי' א' ב' ובכ"מ וכן הוא ג"כ לאחר התיקון הנה יש לה נקודה שרשית הנמשך לה ג"כ מאימא עצמה, אלא שהוא נמשך ובא לה דרך ז"א, וכנודע בסוד פסיעה לבר אשר בצורת ו' שבתוך ה', ע' שער תנה"ק פ"ד וירח פ"א. והוא נמשך ובא לה מאימא, כמ"ש בזוה"ק פ' בלק ר"ג ע"ב ואמר שם כי מההוא זמנא דהוה במעהא דאימא, מסיטרא דילה, אתמתח ואושיט פסיעה לבר כו' כו' ע"ש וכן הוא ג"כ כל בנין הנוק', הנה הוא מהיסוד דאימא, כמ"ש בתנה"ק פ"ב כלל ט' סמוך לסופו ע"ש, וכן הוא במ"ן ומ"ד דרוש ה' סמוך לסופו שאמר שם שהרי בינה אימא עלאה יש בה הוי"ה א', וה' תתאה שלה נחלקת לציור ד' ו' והם בחי' ב' בניה זו"ן כו', והרי לנו כי בנין הנוק', הנה הוא באמת מהאימא גופה כמו הז"א, אלא שכל אורה ותיקונה הוא נמשך לה דרך ז"א, כנודע בכל דרושי הנוק' ובמיעוט הירח פי' א' ב', אבל עיקרה הנה הוא ג"כ מהאימא גופה כמו הז"א, וכן יש לה נקודה שרשית מעולם הנקודות כנז'. וכן הוא ג"כ לאחר התיקון, וכנודע בדרוש א"ט ב"ה, ואחר כ"ז הרי יש לתמוה, מה שנודע ומפורסם, כי הנוק' הנה היא לית לה מגרמה כלום, ואמרו בהשמטות זוה"ק בראשית סי' כ"ג סמוך לסופו, רנ"ו ע"ב. דלית לה אחסנא בבית אביה ואמה אלא ברא כו' ע"ש ואמרו שם עוד דכנסת ישראל דאיהו חולקיה דדוד דאקרי עני ואביון כו' והוא משום דלית לה מגרמה כלום כמו"ש שם עוד רכ"ז א' ע"ש ועי' עוד בזוה"ק בראשית ל"ג ע"ב סמוך לסופו וכן הוא ג"כ בגמרא נדה ל"א ב', נקבה, אין עמה כלום כו' ועל כ"ז הרי לכאורה יש לתמוה כי הרי לפי כל הדברים הנ"ל הנה יש לה ג"כ שורש עצמותית, וכן הרי יש לה ג"כ חלק ונחלה באו"א וכנודע ג"כ. כי הו"ד דמילוי יו"ד שבאבא הם שורש הזו"ן שבאבא, והה' ראשונה דהאימא שהוא צורת ד"ו, הם שורש הזו"ן שבאימא, וכמ"ש בספד"ל פ"ד, ובזוה"ק ויקרא דף י'. ובאד"ז דף רל"ח, אלא שכל תיקונה וצורתה, הוא בא לה ע"י ז"א כנז', אבל הכל נמשך לה אליה עצמה מלמעלה למעלה, וא"כ הרי אין שייך לומר דלית לה מגרמה כלום, מאחר שיש לה ג"כ שורש ומקור למעלה למעלה לכל אורה ותיקונה כמו שיש לז"א:

ד', **הנה** בענין עטרה דז"א, שהוא בחי' כתר של הנוק', כמ"ש הגר"א בספר יצירה פ"א משנה א' אופן ה', וכן הוא בדברי הרב בתנה"ק פ"ב כלל ט' ועי' עוד בפנימית וחיצונית סוף דרוש ט'. ע' שם ושם ויתבאר למטה, הנה צריך ביאור להבין בדיוק ממה נתהווה העטרה, ואיך שנתייחס לומר עליו שהוא ממש להכתר דהנוק', ומה גם כי הנה בספד"ל פ"א בדה"מ מלך השמיני הנה אמר הגר"א שם כי העטרה דז"א הוא חכמה דילה רוחא דגוה. וכן אמר ג"כ בתיקונים תיקון י"א דף ל"ב סע"א בדה"מ דא נקודה דסיהרא ע"ש.

והנה בהעטרה הכללי, שהוא מהשמונה מלכים הכלליים, הנה אמר הגר"א זללה"ה וזיע"א בספד"ל פ"א, בדה"מ מלך השמיני שהוא הדר, והוא עטרת היסוד מלכות דז"א (וכן הוא בפרטות העטרה שבכל פרצוף ופרצוף), וכן הוא ג"כ בעומק דברי האר"י ז"ל, בשער התיקון פ"ג, בהמ"ד דה"מ ענין מלך הח' עש"ה. ואמר שם הגר"א, כי הנה בעולם התוהו הנה נחלק העטרה מהיסוד, כי לא היה בו אז העטרה העיקרי כלל, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענ"ה אות ג' ד' ה' ו', אמנם לאחר התיקון הנה נעשה יסוד והעטרה לאחד, ונכלל העטרה ביסוד. והם ר"ל היסוד והעטרה, הם מושרשים בסוד הז' תיקוני דגולגלתא, בסוד התרין ניצוצין דפרדסקא, ועי' שם ושם בהגר"א באריכה קצת,

והנה דברי הגר"א ז"ל שאמר על יסוד ועטרה שהם נעשו לאחד לאחר התיקון, ובהם הנה מתגלה אור המ"ה דהתיקון, הנה הוא באד"ר קדישא, דף קמ"ב א', שאמרו שם, אמה דיא, ארכיה דהוא אמה, רמ"ח עלמין (כי הוא בסוד אברה"ם, אב"ר מ"ה, נטל קב"ה מ"ה ושדי באבר ואתעביד אברה"ם, סוד רמ"ח כמ"ש בזוה"ק ח"א דף ג' סוף ע"ב ודף ד' רע"א, וע"ש עוד י"ז א') וכלהו תליין בפומה דאמה, דאתקרי יו"ד (שהוא סוד העטרה) וכיון דאתגלייא יו"ד פומא דאמה. אתגלי חסד עלאה כו' ותלי בהאי פום אמה כו' ע"ש והרי לנו דברי הגר"א, כי העטרה הנה הוא מאור התיקון דהמ"ה והוא נעשה עם היסוד לאחד כנז', ושם הוא כל הגילוי דאור התיקון, בסוד החסד דאתגלייא בפמיה דאימה. וכן הוא בספד"צ פ"א במה שאמרו שם, אעבר וזעיר נטיל וגניז ע"ש בהגר"א, וכן הוא מבואר ג"כ בדרושי הרב בכ"מ, ובפרט בנסירה פ' ג' א' ט' ובשעה"כ דף ל"ד ל"ה, בכוונת קונה הכל, כי נעשו היסוד והעטרה מתוספות אור שניתוסף בעד"א. מאור הדעת עלאה שהוא אור התיקון אשר עליו נאמר וירא אלהי"ם את האור כי טוב, ולכן הוה היסוד בסוד מוסף, כי הוא ניתוסף ובא מחדש מאור התיקון, כמ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ב' וי"ז א', ולכן נקרא ג"כ היסוד בשם נער, כי נתחדש תמיד כנשר נעוריו, בעת הזווג כי אז ישוב לימי עלומיו, והוא הכל ע"י תוספות אור, שניתוסף בו, בעת הצורך, מלמעלה.

אמנם נודע הוא כי היסוד והעטרה הנה הם בסוד דו"ן, לצדי"ק כתמר יפרח. כהאי תמרא דלא סלקא אלא דכר ונוקבא, כמ"ש באד"ר קל"ה ב' ובאד"ז רנ"ב א', והוא סוד הדר ומהיטבאל, כמ"ש באד"ר ואד"ז שם ושם וכנודע. והנה הם שניהם אור המ"ה והט"ר דב"ן שהם אור התיקון הכללי הכולל דו"ן, והם יסוד ועטרה, והוה העטרה עיקרה מהט"ר דב"ן, אלא שהוא כולל אור המ"ה ג"כ בפנימיותו, כי כ"ז הוא ענין שם ב"ן, שכולל ב' הויות כנודע, ע' רפ"ח פ"ג סמוך לסופו, וכן הוא מהיטבאל הנה הוא גימט' מ"ה ב"ן, כי הוא כולל אור המ"ה בתוכה. אך עיקר גילויה הוא הב"ן, שהוא הט"ר דב"ן אשר יצא בעת התיקון עם המ"ה ביחד, וממנה הוא העטרה שהוא בחי' נוק'.

והנה על זה סובב כל דברינו עתה לבאר כי מאיזה בחי' מהם נעשה העטרה, כי אין לומר שהעטרה הנה הוא מכל כלילותם דהט"ר דב"ן דהתיקון זה אי אפשר. כי הרי הם מתחלקים לכל הפרצופים כולם ולכל פרצוף ופרצוף כולו וכנודע כי מהמ"ה וב"ן דהתיקון הנה נעשה בנין כל הפרצופים כולם וכל מציאותם כי עתיק לקח ה' ראשונות דכתר דב"ן וא"א לקח ה' אחרונות ואבא ז"ת דחכמה, וכן כו' כו' וכמ"ש בשער עתיק פ"א ובכ"מ, שמציאות כל הפרצופים הוא רק מהם, ואין לומר ג"כ שהכוונה הוא על גילויים ותמצית אורם, כי א"כ הרי הוא אינו מהט"ר דב"ן לבד, אלא שהוא מהמ"ה ג"כ, כי גלויים ותמצית אורם דכל אור המ"ה והט"ר דב"ן, הנה הוא מתגלה ויוצא בעטרה בסופו. והוא האור החסד דאתגלי בפומא דאמה וכנ"ל ועוד כי אם נאמר דעניין ייחס העטרה למהיטבאל והט"ר דב"ן הוא רק על גילוי אורם המתגלה בו, ואין להעטרה בחי' מיוחדת פרטי בהם, אלא גילוי אור הכללי דכל כללות אור התיקון המתגלה בו, הנה צריך ביאור עדיין כי מפני מה מתייחס העטרה לבחי' כתר להנוק', כנ"ל מהגר"א והאריז"ל. כי הרי במה שהעטרה הוא מהט"ר דב"ן והנוק' היא רק מהמלכות דב"ן, א"כ הרי אינו ראוי לייחס העטרה להכתר שלה לבד, אלא לכל הט"ר כולן שלה, ומה גם כי הרי כשם שהחסד דדכורא גניז בפומא דאמה יסוד שלו, כן ג"כ החסד דנוק' גניז ביסוד שלה, כמ"ש הרב בשעה"כ, יוה"כ דרו"ג. דף ק"ה ע"ג יע"ש עוד ק"ו ע"ב, וכן הוא בדברי הגר"א בספד"צ פ"ג דה"מ וי"ה קוטרין, ע"ש בסופו, וא"כ הרי הוה הגילוי דהט"ר דב"ן בעטרת הנוק' ג"כ, והם שניהם שוים בגילוי אור התיקון שבהעטרה. וא"כ הרי באיזה בחי' אמרו שהעטרה דז"א הוא ממש להכתר דהנוק', והרי לנו ד' הערות בענין הנוק' הצריכים ביאור, אמנם הנה כולם הם תלויים בענין שורשה אשר בעולם הנקודות וכמו שיתבאר לפנינו על כל אחד ואחד נימוקו וטעמו בעהית"ש למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

[ו] **וכדי** לבאר ולברר את כל ההערות הד' נתחיל ונאמר כי הנה נודע הוא מבנין הנוק' לאחר התיקון כי הנה היא נבנית ונעשית מהמלכיות דהי' ספי' דז"א, ולכן היא בסוד מעשר, שנוטלת אחד מעשר מכל ספירין דיליה ומזה הוא כל בניינה כי הם הי' ספי' שבה כמ"ש בתיקונים תיקון ס"ט, קל"ד ע"ב, דכל עשר ספירן, יהיבו בה כל חד חולקיה, ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עישור דיליה, דכל ספי' סליק לעשרה ויהיבו לה כל חד וחד עישור דיליה, אשתארו אינון, תשע תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה ובגין דא מעשרין חד מעשרה (כי בזה מקיים בניינה לעילא) ובגין דאיהי כלילא מכלהו, אתמר בה אהבת כלולותיך, כלילא מכולא כו' ע"ש, וע' עוד בתיקון כ"א, ס"א ע"ב אמר שם ג"כ, כי כל ספירין כל חד איהו תשע. ומלכות בה אשתלים כל חד לעשר, וע"ש עוד ובהגר"א שם ובדברי הרב בשער מיעוט הירח בתחילתו.

והענין הוא כי הנה נודע הוא מהג' כלים שבכל פרצוף וכן הוא בכל ספי', והם, בחי' בריאה יצירה עשיה שבכל פרצו' ובכל ספי', ובתוכם הנה הם הנר"נ שבכל פרצוף ובכל ספי', שהם חב"ד חג"ת נהי"מ שבכל פרצו' ובכל ספי', חב"ד בריאה, חג"ת יצירה, נהי"מ עשיה, והאצילות הנה הוא החיה והיחידה, שהם אין להם התלבשות בהכלים, ע' שער המוחין פ' י"ב סמוך לסופו ובכ"מ.

ומה שחשבנו חב"ד לבריאה, והרי הוה החכמה ג"כ בבחי' בריאה, הוא אחר שירדו הפרצופים כ"א לצורך מטה וירדו אבא ואימא מהגרון ולמטה, וז"א ירד מהטבור ולמטה, והנוקבא ירדה, במיעוט הירח, בסוד בהמה, אבל בעצמותם וכן הוא עיקרם לעולם, שאבא הוא בסוד חיה, נשמה לנשמה והוא אצילות בינה בריאה, וז"א הוא מהדעת ולמטה (ע' רפ"ח פ"ב ודרושי הפרצופים דרוש ב') והוא יצירה וכן הנוק' הנה מעצמותה הנה היא כולה באצילות לעולם והיא מושרש בכל הקו האמצעי, בפה ובטבורא דליבא, ובעטרה, אך ע"י ירידתה למטה היא בבחי' עשיה ועכ"פ הוא כי כל ספי' לאחר התיקון הנה היא שלימה מכל בחי' אבי"ע, והם כח"ב (או חב"ד) חג"ת נהי"מ שבה, ע' שער הפרצופים דרוש ז' ושער פרטי עי"מ ע"ש פ"א בסופו, וכמו שיתבאר עוד למטה.

והנה זהו שאמר התיקונים הנ"ל שהמלכות היא בסוד מעשר כי הנה פרצוף המלכות שהיא נוק' דז"א אשר מתחילת אצילותה, הנה יצאה היא מיוחד עמו בסופו' ובבחי' ספי' העשירית אליו, וכנודע מסדר אריגתה שיצאה מתחילה בסוד פסיעה לבד, והוא בהו' זעירא שבהה' דהבינה, ואח"כ נתייסד שורשה בו בהעטרה שבו, וכנודע כ"ז מדרושי הנוק', וכ"ז הוא הכל משום שהיא באמת רק ממנו עצמו, ספי' העשירית שבו אמנם באשר שכל הכוונה הוא רק עליה, שכל יציאת העליונים ממנה, הוא רק כדי שתתגלה היא וכנ"ל אות ב' ג', לכן אחר שהניחה שרשה בו בכל הקו האמצעי שבו העולה עד א"ס וכדי להשריש יחודם זב"ז לגלות באור א"ס המייחדם, הנה יצאה היא ג"כ לפרצו' בפנ"ע, וכדי לגלות לגילוייה בכל פעולותיה אשר כוון בה המאציל ית"ש מאז ומתחילה ונעשה כ"ז ע"י שהנהגת התחתונים הוא רק על ידה בהיותה לפרצוף בפנ"ע.

והנה על זה מלמדינו התיקונים כי הנה יציאתה מבחי' ספי' אחת שהיא ספי' העשירית, להעשות ולהבנות לפרצוף שלם, שהוא בי' ספי', הנה הוא ע"י שכל הט' ספירות דז"א אשר כ"א הוא כלול מאבי"ע, שהם כח"ב חג"ת נהי"מ והם ג' כלים ונר"נ עם חיה ויחידה שבכ"א, וכנ"ל, הנה נותן כ"א את המלכות שלו, למלכות העשירית, ונעשית ע"י זה פרצוף שלם מי' ספי', ונשאר ז"א

ז"א רק בט' ספי' אשר כ"א הוא מט' ט', והיא משלימתו לעשר, הן בכללו שהוא ט' ספי' והיא העשירית אליו, והן בפרטי הט' ספי' שבו, שכ"א הוא מתשע ובה הוא העשירית דכ"א, וכ"ז הנה הוא כדי שיהיו קשורים זב"ז לעולם, אחרי שהיא רק עצם מעצמיו ובשר מבשרו. והם שניהם יחד רק פרצוף שלם מי' ספי' שלמים.

[ז] **אמנם** הנה יש להעיר בזה בשתיים, א' הוא כי איך אמרנו שהיא בי' ספי' שלימים ע"י התשעה מלכיות הניתוסף בה, כי הרי מה שניתוסף בה, הנה הוא רק המלכיות לבד של כל ספי' וא"כ הרי אינן ספי' גמורים כלל, כי ספירה גמורה הוא רק כשהיא שלמה מכל בחי' אבי"ע שהם כח"ד הג"ת נהי"ם שהם כל הנר"נ ח"י כמ"ש בשער הפרצופים דרוש ז' וכנ"ל אבל המלכיות לבד הרי הם אינם ספי' גמורים כלל. ב' כי הרי אינה דומה המלכיות הניתוסף בה להמלכות העיקרי שבה, כי המלכות העיקרי שבה שהיא ספירה העשירית דז"א הרי היתה מוכנת להיות ספי' שלימה ככל הי' ספירות דז"א, והרי היא מעצמותה ראויה להיות שלימה מכל בחי' אבי"ע שהם נר"נ ח"י שהם מכל בחי' הי' ספי' כח"ב חג"ת נהי"מ כנז', אבל המלכיות הניתוסף בה, הם מעצמותם ג"כ רק המלכיות לבד שבכ"א שהיא העשירית שבכ"א וכנ"ל והרי אינו דומה המלכיות הניתוסף בה, להמלכות העיקרי שבה.

אמנם בזה הנה יש לומר, כי הרי אמרנו לעיל שהמלכות, הנה היא מושרשת בכל קו האמצעי דז"א, בהג"ר שבו, והוא בסוד קשר של תפילין סוד לאה וכן בהפה שהוא מלכות כמ"ש אליהו זל"ע, והנה שם הוא בחי' הכח"ב שבה, ואח"כ היא מנחת שרשה במקום החזה שהוא בטבורא דליבא בהגומא אשר בין ב' דפנות הלב ועל זו אמרו באד"ר קמ"א ב' כי מטבורא דלבא דז"א נקיב ואתעבר בגיסא אחרא (ר"ל מאחוריו) ותקין פרצופא דנוקבא עד טבורא דגופה כו' ע"ש ושם הנה הוא שרשה שמנחת בו. מהחג"ת שבה, ואח"כ בעטרה דז"א מנחת שם שרשה מהנה"י שבה, וא"כ הרי נשאר לעצמותה ג"כ רק המלכות לבד, והרי היא שוה בזה להמלכיות דהט' העליונים, שהם נמשכים כולם בה כל הט' מלכיות שבו ועם המלכות העשירית הרי הם י' מלכיות, ומהם נבנה פרצופה כולה, כל הי' ספי' שבה.

אמנם מה שהערינו כי הרי כל ספי' היא צריכה להיות כלולה מכל אבי"ע שהם כח"ב חג"ת נהי"מ, והמלכיות לבד אינם ספי' גמורים כלל, ואינם אלא רק בבחי' נקודות קטנות לבד, כמ"ש הרב בשער הפרצופים דרוש ז', הנה ענין מה שנעשית ע"י הי' מלכיות לפרצוף גמור מי' ספי' גמורים הנה הם באמת רק ע"י החו"ג מהנה"י דז"א הנמשך בה בכל נקודה ונקודה שבה. ומזה הנה נבנית ונתקנת כל נקודה להיות לספי' גמורה, כמבואר כ"ז בדרוש אטב"ח ועי"ז הנה נבנית כל פרצוף הנוקבא ונתקנה עי"ז ונשלמה בכל שלמותה וגדלותה, עד שחוזרת עמו פב"פ והוא הכל ע"י החוג שביסוד דאימה המתגלה בחזה דז"א, ועי"ז נתקן הנוק' מהתנה"י דז"א, כל נקודה ונקודה שבה לספי' גמורה ונתקנת לפרצוף שלם כמבואר כ"ז בשער תינו"ק ובשער הירח וכנודע, ונמצא כי הגם שהמלכיות דז"א הם באמת העיקרים בה, אך תיקונה ושלימותה הוא רק ע"י אורות החו"ג שניתוסף בה מלמעלה תמיד.

ודע עוד, כי מה שאמרנו כי בנין הנוק' הנה הוא מהי' מלכיות דז"א הנה אין הכונה שהיא נוטלת אותם אחר שנשלם הוא בהם ואחר שיצאו בו בגילויים וכמו שמשמע לכאורה בדברי הרב במיעוט הירח פ"א בהמ"ק שם ע"ש כי הרי תחילת בנין הנוק' הנה הוא עם תחילת בנין הז"א ביחד ונמשך מציאות שניהם יחד כי נארגים שניהם כאחד מתחילת יצירתם, וכמ"ש בזוה"ק בלק ר"ג ב', ומהוא זמנא דהוה במעהא דאמיה מסטרא דיליה, אתמתח ואושיט פסיעה לבר יתיר (שהוא שורש הנוק') כו', כיון דהוה במעהא דאמיה, אושיט פסיעה לבר כו' כו' ע"ש, והוא סוד הו' זעירא שבתוך הה' ראשונה דהבינה, וזו הוא הפסיעה לבר והיא על שרשה אשר גם בה בינה עלמה וע' פע"ח שער התפילין פ' ט"ז דרך ב' ג', וכן בשעה"ק דף י' עמוד ב' ג' ומאותו הפסיעה לבר היא נתקנת בעת עיבור זו"ן למציאת עטרת היסוד שבו, ואח"כ נתקנת עמו בעת היניקה בהת"ת שבו, ובסוד נצע, ואז הנה היא מדה אחד שלימה כשיעור ספי' הת"ת דז"א, והיא אז הה' תתאה של השם, טפלה אליו, כי היא אז רק כשיעור מדה אחת שבו ודבוקה עמו אמנם אותה המדה הנה היא כלולה מי' נקודות, שהוא מכל הי' מלכיות שבו, והיא מקבלת תיקוניה ממנו לאט לאט עד משך י"ב שנים ויום אחד, ואח"כ נשלמה בעת הנסירה, כמ"ש בתינו"ק פ"ג ושם פ"ו, ובכל משך זמן הזה, הנה נתקן כל נקודה ונקודה מהי' נקודות הכלולים בהמדה אחת שבה, שהם מהי' מלכיות דז"א כנז', הנה נתקן כל נקודה ונקודה בסוד סדר אטב"ח, ונשלם כל נקודה לספי' שלימה בכל האבי"ע שבה, ועי"ז הנה היא נגדלת וחוזרת עמו פב"פ, ונעשה כל מציאותה ובניינה ותיקוניה הכל מהי' מלכיות דז"א, מהמלכות של כל ספי' וספי' שבו, ר"ל כי כל מה שהיה ראוי לצאת בו למציאת המלכות דכל ספי' שבו, הנה זה היה נמשך להנוק' למציאותה ולבניינה, והרי נעשית היא רק מהמלכיות שבו, ר"ל מה שהיה ראוי להיות להמלכיות שבו הנה כ"ז נמשך אליה, כי נעשה מכ"ז פרצו' בפנ"ע שהוא פרצוף הנוק'.

וכן גם מה שאמרנו לעיל כי שלימותה וגידולה הנה הוא ע"י אורות החו"ג שבהתנה"י דז"א מהנה"י דאימא המתלבשים בו כמבואר בדרוש אטב"ח ובתינו"ק פ' ה' ו' וכנ"ל, הנה גם כל אורות החו"ג הנמשכים ממנו אליה, הנה הם ג"כ רק מה שמתייחסים להמלכיות שבו, ר"ל להמלכיות שהיו ראוים אליו כנז' כי כל עיקר מציאותה וכן גם כל שלימותה ותיקונה, הוא לעולם רק מהמלכיות שבו, ר"ל מה שהיו ראוים להיות למציאות ולתיקוני המלכיות שבו, הנה כ"ז יצאו לעלמן להעשות מכ"ז פרצוף בפנ"ע שהוא פרצוף הנוק', ובזה הרי נמצא כי רק היא משלמת אותו לי', כי זולתה הוא רק תשע, והם שניהם אח"ד, א"ח ד', איהו א"ח כליל תשע ספירין, מלכות ד' עשירית ליה. כלילא מעשר, שהם עשר אותיות דשם מ"ה (כי היא כולל אותו בתוכה) ואיהי ד', כלילא מארבע אתוון, דאינון יהו"ה ב"ה, כו' כו' כמ"ש בתיקונים תיקון מ"ז ל"ד א', ועכ"פ הוא כי מה שאמרנו שהנוק' נוטלת את כל המלכיות דז"א ומהם הוא כל בניינה, הנה אין הכונה שהיא נוטלת אותם אחר שהם מתגלים בו ואחר שנשלם הוא בהם, אלא הכונה הוא רק על שהיו ראוים אליו, כי כל בחי' המלכיות שהיו ראוים אליו, הנה הם יוצאים לעלמן להעשות מהם פרצוף הנוק', והם יוצאים לצורכה תיכף מתחילת אריגתם דזו"ן כי הנה נמשך כל בחי' מלכות ומלכות הראויה אליו הנה יוצא מתחילה רק אליה ובשבילה, ודי בזה ודע כ"ז.

וכל זה הנה הוא לאחר התיקון אשר יצא כל ספי' וספי' בג' כלים ובכל האורות דנרנח"י ונשלם כל ספי' בכל בחי' אבי"ע. שהם כח"ב חג"ת נה"ימ, וכל פרצוף הוא יצא ונשלם בי' ספי' שלימים, מיוחדים זב"ז להעשות אחד בכל פרצוף ולכן המלכיות דז"א כשנעשה מהם פרצוף הנוק' הנה היא רק חלק ממנו והם שניהם אח"ד, א"ח ד' כנז', ועי"ז הנה תמיד עיניו עליה כי היא עצם מעצמיו ובשר מבשרו וכן היא גם היא רק אליו תשוקתה כי הוא יסודה ועליו היא תלויה תמיד, אך כ"ז הוא רק לאחר התיקון, משום שהם נארגים יחד וכל גידולה הוא ממנו וכן כל תיקונה ושלימותה כנז':

[ח] **אמנם** בעולם הנקודות, אשר גילה אז המאציל ית"ש, כל מה שעלה במחשבה לפניו ולא עוד אלא כי גזרה רצונו עליהם להיותן הם סיבה לתכלית המציאות כולו ולתכלית גילוייו כולם, ונתגלה אז בהם לייסד את כל הבריאה כולה עליהם, להיות הם השורשים הראשונים לכל המציאות כולם אשר מן העולם ועד העולם, ולכן הנה יצאו אז רק המלכיות לבד דכ"א, כי הם אשר נאצלו ממנו ית"ש להיות הם השורשים הראשונים והסבה לכל, וכנ"ל אות ב' ג'. ונודע הוא כי הנה היו

שהם מיני מלכים, עתיק א"א או"א זו"ן, והיו בכללות ופרטות ופרטי פרטות, וג' מהם שהם עתיק א"א אבא, הם לשרשי האצילות שבכל עולם, וג' מהם שהם אימא וזו"ן הם לשרשי הבי"ע שבכל עולם כי ישנם אבי"ע ג"כ בכללות ופרטות ופרטי פרטות, ולכן הנה ישנם בכולם אצילות ג"כ ג' בחי', כנגד הג' בחי' בי"ע שיצא מהם, ע' פנימי וחיצו' תחילת דרוש ב' במ"ש הרח"ו שם גם דע כי ג' כלים דחיצו' כו' וג' כלים דפנימיות כו' ע"ש אך עתיק א"א ואבא שאמרנו הנה הם אינם בבחי' כלים כלל כנודע, אלא שהם שרשם ר"ל שהם השורש להג' כלים פנימים שאמר הרח"ו שם ע"ש, אך עכ"פ הוא כי הם ג' בחי' באצילות ג"כ, כי עתיק וא"א הם ב' בחי', כי הם הב' בחי' שבכתר, כי עתיק הוא גילויו ית"ש אשר בבחי' ממולא מא"ס לאצילות, וכנגדו הוא בהיכל קה"ק שבעולם הבריאה. שהוא הכחב"ד דבריאה, ושם הוא האדם היושב על הכסא שהוא עתיק דבריאה, וכמ"ש בדניאל ז' ט', ועתיק יומין יתיב ע' בספד"ל ספ"ג בהגר"א שם ובדברינו בדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סי' א' וסי' ו' והוא הממולא המייחד האצילות עם הבריאה, כי מזה הנה הוא אור שכינתו ית"ש השוכן למטה ומלא כל הארץ כבודו, וכן הוא עתיק דאצילות הנה ממנו הוא אור א"ס המתייחד באצילות, ולכן הנה היה בחי' מלכים בעתיק ג"כ, כי שם הנה הם בסוד כך עלה במחשבה לפני, ובסוד הנאמר בדניאל ז' ועתיק יומין יתיב וגו' כרסיה שביבין די נור, גלגלוהי נור דליק, כי הוא יתיב עליהון לאכפיא לון, כי משם הנה הוא כל המתקת הדינין וביסומם ותיקונם, וזהו ג"כ הענין מה שהיו ג' בחי' באצילות נגד הג' בחי' דבי"ע כנז', כי נודע הוא כי כל מיתתם ושבירתם וקלקולם, הוא רק בירידתם בבי"ע, ולכן היה כנגדם ג' בחי' באצילות ג"כ שהם שרשם, כי הוא ג"כ כדי לאכפייא לון ולהמתיקם ולבסמם ולתקנם.

והנה כנגד המלכים דאימא הנה הוא למעלה המלכים דעתיק, ואימא הוא שורש עולם הבריאה, אימא עלאה מקננא בכורסיא, ונמשך התיקון דהבריאה מהאימא, והתיקון דהאימא הוא מעתיק, והמלכים דז"א הוא כנגד המלכים דא"א, וז"א הוא שורש היצירה, ז"א מקנן ביצירה. ונמשך התיקון דיצירה מז"א, והתיקון דז"א הוא מא"א, והמלכים דהנוק' הוא כנגדם למעלה המלכים דאבא, והנוק' הוא שורש העשיה, מלכות מקננא באופן, והיא בחי' עתיק שם, כמ"ש הרב אצי' בקי' ספ"א, וע' דברינו בדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' ח' ע"ש, והנה נמשך התיקון דהעשיה מהנוק' דז"א ותיקון דהנוק' הוא מהאבא, הי' דאדנ"י מהי' דהוי"ה וכנודע בסוד הכתוב ה' בחכמה יסד ארץ, וכן היה כ"ז באמת ג"כ במדרגת העולמות שקודם החטא הנה עלה אז העשיה במקום הנוק', והנוק' עלתה אז במדרגת אבא. והיצירה עלה אז במקום הז"א וז"א עלה במדרגת א"א, והבריאה עלה במקום אימא והאימא עלה במדריגת רישא תניינא שהוא עתיק (ע' שער המלכים פ"א וכן בסדר אצילות בקיצור פ"א) וכמ"ש כ"ז בדע"ה ח"ב דרוש ג' ענ"ט ושם דרוש ד' ענ"א סי' ב',

ועכ"פ הוא כי הנה ענין השבה מיני מלכים, הנה הם ג', בבחי' אצילות וג' בבחי' בי"ע, כי האצילות הוא שרשם ושם הנה הם ממותק בערך הבי"ע, ומשם הנה הם מתתקנים תמיד, ומזה הנה נמשך ג"כ מה שעולים גם עתה עד"ז בכל מנחת שבת, שאז הנה הוא תכלית עלייתם עתה ועולים אז ז"א בא"א ונוק' באבא, ועולם הבריאה במקום אימא, והיצירה במקום ז"א והעשיה במקום הנוק' דז"א, כמ"ש בשעה"כ דף ע"ה עמוד ב' ג', והוא הכל מסיבת תיקונם דמלכי הבי"ע ע"י המלכים דאצילות ומתתקנים גם עתה תמיד ע"ד הנז', אלא שעתה הנה הוא כל תיקונם, רק בהפנימית ולא בהחיצונית, כנודע, ולכן הנה הוא עתה ג"כ כל עלייתם רק לפי שעה, כי מתתקנים בכל שבת רק תיקוני דאותה השבוע, אבל אחר כל הבירורים דהגלולין אשר עד ביאת המשיח, עדיין הם למטה ובאשר שעיקר אחיזתם הוא בהחיצונית כנודע ולכן אין עלייה עתה כלל בהחיצונית אלא רק בהפנימית, כי הם מתתקנים תמיד, שאין רגע בלא תיקון, ונמשך תיקונם מאצילות לבי"ע, ר"ל מאצילות דכללות ופרטות להבי"ע דכללות ופרטות, וע"ד הנז'.

ודע עוד כי הגם שאמרנו כי המלכים דהאימא הם ג"כ מכלל המלכים דהבי"ע וכן אמר הרב ג"כ **בדרושי** אבי"ע ר"פ י"ג כי בינה היא בחי' בריאה ע"ש וכן הוא **בכ"מ** הנה האמת הוא כי הם רק ע"ד הממולא כי עיקר האימא הרי היא מהג"ר שהם כולם נסתרות והיא עלמה בכולם ג"כ רק מכלל האצילות שבהם ומה שחושב הרב, בפנימי' וחיצו' דרוש ב' **ובכ"מ** את הבינה מכלל הבי"ע וכן אמר ג"כ בדרושי אבי"ע **ר"פ** י"ג וכן **בפרטי** עי"מ ספ"א כי בינה בריאה וחכמה אצילות **וכן** אמרו בתיקונים תיקון י', כ"ד רע"ב, דאימא עלאה מקננא **בכורסייא**, וכן הוא נודע ג"כ כי נר"נ ח"י הם מכללות העולמות א"ק ואבי"ע וכן הם מהה' פרצופים א"א או"א זו"ן והוה הנשמה מבריאה שהוא מבחי' אימא וכן אמר אליהו זל"ט, חכמה מוחא, בינה לבא, והלב הרי הוא בהז"ת (ע' מוחין דצלם **פ"ז**, מ"ש שם ובזה תבין כו'), הנה כ"ז הוא רק על התפשטות אורה שמתפשט בהבריאה וגם הוא רק ע"י התלבשות בהמלכות דאצילות, ועי"ז הנה היא מקננא בבריאה, כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"א, ומזה הנה נעשה בעולם הבריאה כל אור הנשמה הכללית, והוא מהתפשטות אור הבינה המתלבש בהמלכות, אבל עצמות הבינה הנה היא לעולם מהג"ר, והיא לעולם ג"כ מבחי' אצילות וכן הוא מבואר בזוה"ק בראשית כ"ב ע"ב בדברי הרשב"י כי אימא עלמה הנה היא ג"כ בצורת אצילות לעולם עש"ה] אמנם כי הנה ע"י התפשטותה דהבינה והתלבשותה בהזו"ן, הנה היא בבחי' ממוצע בין אצילות דכל בחי' לבין הבריאה דכל בחי', וכן הוא בהקדמת זוהר בראשית דף א' ע"ב שאמר שם כי בינה נקרא עתיקא דקיימא לשאלה, ואמר שם האריז"ל במאמרי רשב"י כי כל הג"ר נקראים עתיקין, ובינה נקרא עתיקא דקיימא לשאלה, **ע"ש** הו"ק הנבראים ממנה, אבל לא בעצמותה כי נעלמה מאד **ואמר** שם כי בבחי' עלמה היא נקראת סתים עתיקא, ואמר **שם** עוד, כי הג"ר שבבינה אין בהם השגה כלל והיא סתים **עתיקא**, וגם ו"ק שבה אין בהם השגה רק בהתלבשם בז"א כו' ע"ש, **וכן** אמר ג"כ הגר"א בספד"ל פ"א בדה"מ בראשית ברא שית עלייהו, כי זהו הענין מה שהבינה נחשב מכלל הז' היכלות והיא היכל הז', כמ"ש בתיקונים ריש תיקון י"א, כי הו"ק הם שית היכלין **ואימא** עלאה היכלא שביעאה, וכן בשבע רקיעין שהם וילון רקיע שחקים זבול מעון מכון ערבות. הוה ערבות בינה וכמ"ש ג"כ בהגהות מהרח"ו בזוה"ק שמות י' ע"ב וע' דרושי אבי"ע פ"א מהד' פרקים אחרונים וזוה"ק תרומה קס"ה א'. וכן שבע ארצות שהם ארץ אדמה גיא נשיה ציה ארקא תבל, הוה תבל בינה, והיא הארץ שלנו, שהיא העליון מכולם, והוא בינה, וע' זוה"ק ויקרא י' ע"א, וכן הוא בז' ימים כי שבת הוא בינה.

והגם דהרב בטע"מ פ' בהר אמר דשבת **הוא** מלכות וכן הוא ג"כ בתיקונים תיקון ט', שבת דאיהו **שכינתא**, אמנם הנה הוא רק ע"י הבינה שמאיר לה, כמ"ש **הגר"א** בספד"ל פ"א בדה"מ שביעאה עלייהו, כי עיקר שבת הוא **בבינה** יום שכולו שבת, וכן אמרו ברע"מ פינחס רנ"ז א' שכינתא אתקריאת שבת מסטרא דתלת דרגין עלאין דאינון כח"ב כו' אבל מבינה ולעילא איהי מנוחה כו' ע"ש, וברע"מ יתרו צ"ב א' תלת דרגין אינון וכלהו אקרון שבת, שבת עלאה, בינה, שבת דיומא, ז"א, שבת דליליא, מלכות, וכלהו חד ואקרי כלא שבת, וכל חד כד איהו שלטא נטיל לחברוי כו', ועכ"פ הוא כי עיקר **שבת** הוא מסטרא דבינה, וכן הוא בכל שביעי הנה הוא **מסטרא** דבינה, והגם שעיקרה הוא מהג"ר והיא נעלמת מאד אך **ע"י** שהיא אם הבנים והיא מתפשטת בהם ומשתתפת עמהם **תמיד**, לכן היא מצטרפת עמהם ונחשבת לעולם להשביעי להם, וכמ"ש **כ"ז** הגר"א בספד"ל פ"א בדה"מ וענין אלו התיקונים, ושם עוד **בדה"מ** בראשית ברא

מטבורה ולמטה, שהוא לבר מגופה, אבל עצמותה ועקרה היא למעלה למעלה, כי היא מהג״ר ממש והיא נעלמת מאד.

ומ״ש אליהו זל״ט כי בינה לבא. בה הלב מבין, הכוונה היא ג״כ, כי ע״י יסוד דבינה המתלבש בז״א, ומגעת עד החזה שבו, ושם הנה מסתיים פי היסוד ונפתח ומתגלה ויוצא שם אורות החו״ג שבה, הנה נעשה עי״ז שם, כל מציאת הלב, אשר בה הוא הלב מבין, והוא השני למוח. וכמ״ש הרב כ״ז בשער פרצופי זו״ן פ״ד, והרי הוא הלב רק מהתפשטות היסוד דבינה אשר בחזה דז״א, אבל הבינה עצמה הרי היא למעלה, כי היא מהמוחין והיא מהג״ר וכנז׳, והרי היא ג״כ נעלם לעולם ומ״ש נדרים ל״ח א׳, נ׳ שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת, הנה כתב הריג״ק בספר שער אורה בסופו, כי אותו השער הנ׳ הוא מכריע את כולן, ע״ש, ומה גם כי הנה ישנם כמה בחי׳ נ׳ שערים שבבינה, שם ג״כ רק מהתפשטות החו״ג דהיסוד דבינה, המתפשטים ומתלבשים בזו״ן, ע׳ דרושי הצלם כללי חו״ג כלל ו׳, וכן בכוונות ספי׳ העומר, וע׳ עוד בכוונת קריאת שמע, דף כ״ו ע״ג סמוך לסופו, אך העיקר הוא, כי מה שזכה משרע״ה למ״ט שערי בינה, הוא רק להבינה שבמלכות, וכמ״ש במגלה עמוקות אופן כ״ט, וע׳ הגר״א בזה בתיקונים דף מ״ד ע״ב כל הענין שם באריכה, אבל לבינה ה׳ עלאה, הנה לא זכה עדיין באמת אדם. מעולם כי היא מהג״ר שעליהם נאמר הנסתרות לה׳ אלהינו.

[ט]

והנה נתבאר לנו מכ״ז, כי הבינה עצמה הנה היא לעולם באמת ג״כ רק מהנעלמים לגמרי כי היא מהג״ר אשר הם כאחד שוכן והרי היא ג״כ מכלל האצילות דכל בחי׳, אמנם כי ע״י התפשטותה בזו״ן מטבורה ולמטה, ומשתתפת עמהם, הנה נעשה בבחי׳ נשמה להם, והיא עי״ז הנשמה הכללית, שורש דהרוח ונפש, שורש הזו״ן, ר״ל כי בה הרי הוא הגילוי לשורש הזו״ן משא״כ בחכמה אין היכר כלל אלא רק בכח חכמה, כח מ״ה, משא״כ בבינה הוא בפועל. בינה, ב״ן י״ה, וכן תבונה, ב״ן ב״ת, ו׳ ה׳, וכן צורת ה׳ הוא ד׳ ו׳, משא״כ הי׳ פשוט, ולכן הנה היא בזה ר״ל על שורש הזו״ן שבה, הנה היא ג״כ בבחי׳ בריאה, שהוא רק שורש היצירה והעשיה, ע׳ דברינו ספר הקדו״ש שע״ג פ״ו, אך כ״ז הוא ג״כ רק על שם התפשטות אורה שמטבורה ולמטה המתלבש בזו״ן, אמנם כי ע״י כ״ז הנה היא בכללותה, ג״כ רק בבחי׳ ממוצע בין אצילות לבריאה, כי עיקרה הרי היא אצילות, ובהתפשטותה וגילויה, היא בבחי׳ בריאה, והרי היא בכללותה בבחי׳ ממוצע, בין אצילות לבריאה, אמנם פשוט הדבר כי כל מה שהזכרנו עליה בחי׳ בריאה, עומק הכוונה הוא רק על שרשי הבריאה שבאצילות דכל בחי׳, כי בכל עולם ובכל פרצוף ובכל ספי׳ ע״י שהיא כלולה מי׳ ישנו בחי׳ אבי״ע, כתר חכמה אצי׳ בינה בריאה, זו״ן יצירה ועשיה, אבל עיקר הממוצע בין האצילות הכללי לשורש הבריאה העיקריה, הנה הוא רק הבחי׳ אחרונה דהמלכות דאצילות המסתתר בראש הבריאה, בסוד האדם היושב על הכסא, ע׳ דברינו ספר הדע״ה ח״ב דרוש ה׳ ענ״א סי׳ א׳ ג׳ ו׳ ובכ״מ שם, והנה היא הממוצע בין האצילות הכללי לשרשי הבריאה הכללי.

והבחי׳ אחרונה שאמרנו הנה הוא מה שראה ישעיה, ואמר ואראה את אדנ״י יושב על כסא רם ונשא, וראה ישעיה את אותה הבחי׳ אחרונה דהמלכות עצמה, וכמ״ש כי את המלך ה׳ צבאות ראו עיני, והנה הוא עתיק דבריאה, אשר עליו נאמר, דניאל ז׳, ועתיק יומין יתיב כו׳, אמנם מה שראה דניאל, הוא רק חיצוניותה אשר בראש עולם העשיה, כמ״ש הגר״א בליקוטים אשר בסוף הספד״צ, וכנודע שהפנימית הוא בבריאה והתיכונית ביצירה והחיצונית בהעשיה, וראה ישעיה את העתיק יומין דבריאה שהוא פנימיותה ועיקרה ומשום שם הנה הוא כל יחוסה אחר האצילות, והוא מעלתה ושבחה, ולכן לא הזכיר ישעיה התואר דעתיק יומין, שהוא על שם הבריאה, כי יותר שבח הוא לה להתייחס אחר האצילות, אחר הבחי׳ האחרונה שבו, שהוא השם אדנ״י, מלהתייחס אחר הבריאה בהתואר דעתיק יומין, ולכן אמר ישעיה, ואראה את אדנ״י, ואמר כי את המלך ה׳ צבאות ראו עיני, שהוא המלכות דאצילות, ור״ל הבחי׳ אחרונה שבה. היורד למטה בסוד מיעוט הירח, וכמ״ש בדע״ה ח״ב דרוש ה׳ ענ״א, ע״ש באריכה.

ויחזקאל שהוא ראה ביצירה. עתיק יומין דיצירה, אמר הוא, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ואמר כמראה אדם ולא מראה אדם ממש. ואמר אח״כ עוד, הוא מראה דמות כבוד ה׳, ולא כבוד ה׳ ממש, כמ״ש כ״ז בהקדמת תיקונים ז׳ ע״ב, וע״ש בהגר״א, אך ע״פ דרכנו הענין בזה, כי הנה בינה מקננא בכורסייא באורה המתפשט, כנ״ל, וע״י המלכות דאצילות, הבחי׳ אחרונה שבה, כנז׳, ונתהוו הז״ת דמלכות, לעתיק יומין דבריאה, וכן הז״א דאצילות ודבריאה נתלבשו במלכות דבריאה וירדה בהם המלכות דבריאה בהז״ת שלה ביצירה ונתהווה לעתיק יומין דיצירה, וזהו שאמרו כי ז״א מקנן ביצירה, וכן אור המלכות דאצילות ודבריאה ויצירה, ירדו בעשיה, ונתהוו לעתיק יומין דעשיה, וזהו שאמרו כי מלכות מקננא באופן, ע׳ כ״ז בסדר אצילות בקיצור פ״א, ובהגר״א בספר יצירה פ״א משנה ו׳ בסופו.

והנה ישעיה ראה עתיק יומין דבריאה ויחזקאל ראה עתיק יומין דיצירה ודניאל ראה עתיק יומין דעשיה, ועכ״ז הנה אמר כ״א בלשון אחר ובתואר מיוחד כי ישעיה אמר ואראה את אדנ״י ואמר כי את המלך ה׳ צבאות ראו עיני, ויחזקאל אמר ועל דמות הכסא. דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ואמר עוד, הוא מראה דמות כבוד ה׳, ודניאל אמר ועתיק יומין יתיב, וכ״ז הוא משום כי ישעיה ויחזקאל הנה הם ראו את העתיק יומין. בשורשו ותלייתו למעלה, כי ישעיה ראה את העתיק יומין דבריאה בשורשו ותלייתו בהבחי׳ אחרונה דהמלכות דאצילות, וראה הוא גם את אותו הבחי׳ אחרונה דהמלכות דאצילות עצמו אשר העתיק יומין דבריאה נתהווה ממנה ולכן אמר הוא ואראה את אדנ״י וכן כי את המלך ה׳ צבאות ראו עיני. כי היה ראייתו יותר פנימי, שהוא בהשורש דהעתיק יומין דהבריאה וסיבתו אמנם לא ראה את עיקר השורש עצמו שהוא הארת אור הבינה, המתלבש בהמלכות, שהוא הבינה המקננא בכורסייא כנז׳, כי בזה הנה לא שלטה מעולם עין כל בריה כנ״ל, וגם מה שראה בהמלכות הרי נודע ג״כ מאמרם ז״ל, יבמות מ״ט סע״ב, כי לא היה ראיה אמיתית כלל אלא רק ע״י אספקלריא שאינה מאירה, ופי׳ רש״י שם וכסבורים לראות ולא ראו.

וכן עד״ז הנה היה ג״כ ביחזקאל, שהוא ראה עתיק יומין דיצירה ע׳ ספד״צ ספ״ג בהגר״א שם, הנה היה ראייתו ג״כ. בשורשו וסיבתו, שהוא פנימיותו, אשר הוא תלוי עליו, והנה הוא הז״א דאצילות המתפשט באורו ומתלבש בהז״א דבריאה, ומשם בהמלכות דבריאה, וירדה המלכות בכ״ז, בראש היצירה, ונעשו שם הז״ת שלה, לעתיק יומין דיצירה, והרי הוא שורשו וסיבתו, אור הז״א דאצילות ודבריאה המתלבש בהמלכות דבריאה והם פנימיותו, כי אותן הז״ת דהמלכות דבריאה הם נתהוו לעתיק יומין דיצירה, והנה היה ראיית יחזקאל ג״כ, בפנימיותו, שהוא באור הז״א שבו, אשר עליו אמרו, ז״א מקנן ביצירה, וזהו מה שראה יחזקאל ולכן אמר, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, והוא אד״ם, מ״ה, שהוא ז״א, ואמר כמראה אדם ולא מראה אדם. ממש, כי לא ראה אותו עצמו אלא אורו וזיוו שהאיר. דרך המלכות דבריאה. אחר שנתלבש בה כנז׳, וגם לא ראה במקומה עצמה שהוא בסוף הבריאה. אלא בהז״ת שלה המתפשט ביצירה, לעתיק יומין דיצירה. וזהו שאמר עוד, הוא מראה דמות כבוד ה׳, ולא כבוד ה׳ ממש, כי לא ראה אותה במקומה ובתוקף אורה, אלא אחר שירדה ביצירה

כנז', אבל עכ"פ הוא כי הוא ראה ג"כ את הארת זיו אור דז"א המקנן ביצירה ע"י המלבוש דבריאה. ומאיר דרך בה, ולכן אמר, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם, מ"ה, שהוא ז"א המקנן שם, וראה את הארת הז"א המאיר דרך בה.

והרי נתבאר לנו כי לכך לא נזכר בדברו ישעיה את ראיית עתיק יומין דבריאה, ובדברי יחזקאל את ראיית עתיק יומין דיצירה כי הם ראו את שורשו וסיבתו דב"א אשר עליו הוא תלוי בכל עצמותו ונשמתו, ולכן כנו הם לייחס את ראייתם על אותו השורש והסיבה עצמה שהוא עיקר האור גופה כי הרי שם הוא כל תוקף נועמו וזיוו, אמנם דניאל אשר כל מה שראה היה רק ברוח הקודש ולא בנבואה, וכמ"ש במגילה ג' א', ולכן כל מה שראה הוא היה רק בעשיה, כי נבואה הנה הוא מיצירה ולמעלה דוקא ע"י שער הקדושה להרח"ו ח"ג שער ו' וכן הגר"א בליקוטים בסוף הספד"צ, וראיית דניאל היה בראש העשיה, וראה הוא את העתיק יומין דהעשיה, אותו לבד, בלי תלייתו למעלה ובפנימייתו מאומה, ולכן אמר, מה שראה, ועתיק יומין יתיב כו', כמ"ש שם ז' ט', כי לא ראה למעלה מזה מאומה.

ונחזור לדברינו לעיל בענין הממוצע בין אצילות לשרשי הבריאה העיקרית כי הנה הוא רק הבחי' אחרונה דהמלכות דאצילות אשר ירד למטה בסוד האדם היושב על הכסא, כי הכסא עצמה הוא שורש הבריאה, והיא נעשית מהארת הנה"י דמלכות דאצילות, המתפשט ויורד בהיכל הז', קה"ק, דהבריאה, ואותן הד' אורות הם הכסא, והם ג"כ שורשי הבריאה, והאדם היושב על הכסא הנה הוא הממוצע בין אצילות לשרשי הבריאה אבל בענין הבינה אשר אמרנו שהיא ממוצע, הנה הוא רק. על בחי' שורשי הבריאה אשר בבחי' האצילות, כי בכל עולם יש אבי"ע כנודע, וגם זהו ג"כ רק ע"י התפשטותה מטבורה ולמטה להתלבש בהזו"ן ומתפשטת עמהם. אבל הבינה עצמה הנה היא באמת ג"כ מבחי' אצילות לגמרי, כי הרי היא מהג"ר שהם אחד, והם כולם נעלמים, וכנ"ל. ועיקר מה שהבינה הנה היא ממוצע, הנה היא כי הנה היא ממוצע בין הג"ר להז"ת, כי ע"י התפשטותה בז"א, הנה היא השביעי אליו, וכנ"ל, שהיא השביעי. בהיכלות, וברקיעין, ובארצות ובימים שהיא שבת כנ"ל, והיא עתיקא דקיימא נשאלה, ע"י הו"ק שיצאו ממנה, וכנ"ל בז, והרי היא הממוצע בין הג"ר להז"ת.

וישנם ג' בחי' ממוצעים, כי עתיק הוא ממוצע בין בחי' א"ס להנאצלים, ועל ידו הנה מתייחד א"ס בכל האצילות, ובינה היא ממוצע בין הג"ר להז"ת, ועל ידה הוא כל העליות והתיקונים דהזו"ן תמיד' בסוד, ושמים לא זכו בעיניו, כמ"ש בזוה"ק פ' ויגש ר"ז א' וכן בפ' פינחס רל"ט א' ב'. והמלכות הנה היא הממוצע בין האצילות להבי"ע, ועל ידה נבראו הכל, כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ב א' ושם כ"ט ב', ע' שם ושם, וכן על ידה הוא מלא כל הארץ כבודו כי היא שכינתו ית"ש השוכן בתחתונים, והרי הם ג' בחי' ממוצעים, אשר על ידם מתייחד כל תחתון בעליון ועליון בעליון והם מיוחדים זב"ז, וכולם תלוים על א"ס ית"ש, והם ג"כ הגילויים דהג' שמות, אהי"ה, הוי"ה, אדנ"י, שהם כלל הכל, כי אהי"ה הוא על היחוד דא"ס בהג"ר, והשם הוי"ה ב"ה שהוא היחוד דג"ר בהז"ת, והשם אדנ"י הוא על יחודו וגילויו ית"ש בהעולמות בי"ע במציאותם והנהגתם. ודי בזה, ובכך יצאתי מענין לענין יותר מדאי:

[יוד]

ומעתה נחזור לעניינינו דלעיל אות ח', בענין יציאת המלכים, כי הנה היו ו' מיני מלכים שהוא בעתיק וא"א ואו"א וזו"ן, ואמרנו שם כי הם בבחי' אבי"ע, וכל המלכים אשר הם מבחי' אצילות, הם כולם עיקרם לצורך התיקון, לתקן ולהמתיק את הדינין דמלכים אשר הם מבחי' בי"ע, ולפי מה שהעלינו בכל דברינו לעיל, הנה הוא המלכים שבאימא עיקרם ג"כ מכלל המלכים דאצילות, ועיקר המלכים דהבי"ע אשר בהם נעשה התהו ובהו וחושך, הם רק שניים, שהם המלכים דזו"ן, ולכן לא נזכר בתורה באמת אלא רק ב' מיני מלכים. אחד בסוף פ' וישלח והם המלכים דז"א, ואחד בדברי הימים שהם המלכים דהנוק', וכמ"ש הרב במבו"ש שע"ב ח"ג פ"ו, י"ד ע"ד, וכן במאמ"ר דף ט"ל ע"ג וס"ב ב', והוא משום כי התורה, בצורתה אשר לפנינו, הנה היא אורייתא דבריאה וכן ביצירה ועשיה, ור"ל שכל גילויה ולבושה הוא רק מהבריאה ולמטה, בראשית ברא, וכן נזכר בה יצירה ועשיה ג"כ, ע' ספר לק"ת בתחילתו, ולא נגלה בה מאצילות מאומה לכן לא נזכר בה רק ב' מיני מלכים לבד, שהם המלכים דהזו"ן, אשר מהם יצא הסיגים, שהם השורש דכל הזוהמא כולה, אשר היא רק בהעולמות בי"ע, כנודע, אבל בהמלכים אשר הם בבחי' האצילות, הנה גם אחר שמיתו ונשברו וירדו למטה, למקום עתיק א"א או"א שבבי"ע שהם האצילות שבבי"ע והיה גם בהם סיגים בערכם, הנה לא יצא מהם זוהמא ח"ו, אלא רק דינין, אשר בעת הזכות והרצון, הנה הם מתמתקים ומתבסמים בקל, ומתקנים הם, גם את הדינין קשים דהזו"ן, כי כל מה שהוא מבחי' האצילות הם עיקרם רק לצורך התיקון, כנ"ל בדברינו.

והנה מצינו בדברי הרב, בהדרושים, שינויים רבים וגדולים בענין סדר יציאת המלכים, בין המלכים דבחי' האצילות לבין המלכים דבחי' הבי"ע שהם המלכים דהזו"ן בענין סדר יציאתם ומציאותם, וכנודע מדברי הרב בע"ח בכ"מ שהיה שינוי בין המלכים דהזו"ן (שהם לפי דברינו המלכים דבחי' בי"ע) לבין המלכים דעתיק וא"א ואו"א (שהם לפי דברינו המלכים דבחי' האצילות), כי המלכים דעתיק וא"א ואו"א הנה יצאו הג"ר שבהם ג"כ, ונתקיימו, וכן היו הם ג"כ כ"א כלול מי', אך הו"ק שבהם הם יצאו כ"א רק כלול מ"ו, ומיתו ונשברו, והמלכות שבהם היא יצאה רק בנקודה אחת, מנקודת הכתר שבה, ומיתה ונשברה. אמנם גם הג"ר אשר נתקיימו הנה היה גם בהם פגם וביטול, פגם בהאחורים דהנה"י דכתר וביטול דהאחוריים דהחו"ב, וכ"ז בהמלכים דעתיק וא"א ואו"א, שהם המלכים דבחי' אצילות אשר עיקרם הם ג"כ רק לצורך התיקון וכנ"ל, אבל המלכים דהזו"ן, שהם המלכים דבחי' בי"ע, הנה הם לא יצאו כן. וכן היה בהם שינוי גדול ג"כ, בין המלכים דז"א להמלכים דהנוק', כי המלכים דז"א הנה באשר בהם בבחי' בי"ע הנה לא יצא בהם קודם התיקון הג"ר כלל כי הג"ר הם בבחי' אצילות לעולם ולכן יצאו המלכים דז"א רק הו"ק שבהם לבד, וכן היה כ"א כלול מ"ו והגם שהמלכי עגולים הנה הם היו אז רק בבחי' הנה"י לבד אך גם בהיותם בבחי' פרצוף החיצון דהנה"י לבד, ע' פרצופים דרוש ד' ובדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י"ג. הכוונה הוא רק על מיעוטם וקטנותם בכמות ואיכות. שהיו רק בבחי' הנה"י של הפרצוף דלאחר התיקון. אבל עכ"ז הנה היה בהם גם אז כל הבחי' דהפרצוף כולו. אלא שהיה במיעוט וקטנות, וע"ד הולד כשהוא בעיבור, ופשוט הוא, והרי היו גם אז כ"א כלול מו', אך לאחר התיקון הנה נעשה כ"ז, רק נכללות המלכיות דהנה"י, וכ"ז הנה הוא בהמלכים דז"א, שהם יצאו אז בו' נקודות, חג"ת נה"י, מפרצוף החיצון דהנה"י, ועם הדע"ת שהוא המוחין שלהם, והוא נמשך ונעשה מפגם הנה"י דהכתר ומביטול האחוריים דהחו"ב, הוא ז', והם הז' מלכים דז"א שמיתו ונשברו, שהם דעת חג"ת נה"י שבו. אבל המלכות שבו הנה היא לא יצאה למלוכה כלל, כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א, והאריז"ל שחושב נ"ה לאחת, וחושב מלכות למלך הז', כתבנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענ"ה, כי הכוונה הוא על הנוק' דז"א, של כללות הז' מלכים שבה אשר בדברי הימים, ומשום דליכא מידי דלא רמיז באורייתא, כולל אותה התורה במלך אחד, שהוא מלך הז', ע' דברינו שם, ועכ"פ הוא כי הנה היה שינוי גדול בין המלכים דז"א לבין המלכים דעתיק וא"א ואו"א, וכמו שמבואר כ"ז בשביה"כ פ' ו' ז' וכן במלכים פ"ה ובתיעו"ק פ"ב כלל נ'. וכן הוא ג"כ בשעה"ק דף מ"ה, ונודע הוא שיטת מהר"ש שרעב"י ז"ל בזה,

ומבואר הוא בכל דרושי הרב הנז', כי היה ג"כ שינוי גדול גם בין המלכים דז"א לבין המלכים דהנוק' כי הנוק' הנה היא יצאה רק בנקודה אחת, שהוא בנקודת הכתר שבה וכמו שמבאר הרב הטעם בזה, במלכים פ"ו, אמנם כי הנה בכמה מקומות מדרושי הרב מבואר הוא, כי היה הסדר בכולם שוה, כי גם הזו"ן יצאו ג"כ בי' נקודות והג"ר שבהם נתקיימו והז"ת שבהם הם מיתו ונשברו, והיה הסדר בהזו"ן ג"כ כמו בעתיק וא"א ואו"א, וכמ"ש כ"ז במבו"ש שע"ב ח"ג פ"ו, וכן במאמ"ר באד"ר דף ט"ל ע"ג ועוד שם כ"ב ע"ב, וכן הוא ג"כ בספר הליקוטים ס"פ וישלח.

וכבר כתבנו דעתינו בזה בענין השינויים הללו, בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י' והוא כי הנה ישנם ב' מיני מלכים, מלכי היושר שהם מהאצלה שבא"ק ומלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק, ועיקר הסיגים הנה היו מהמלכי עגולים, כי המלכי יושר יצאו משורשם קצת מתוקנים בערכם, והגם שהם מיתו ונשברו ג"כ, והם ג"כ מכלל הנקודות, כי לא היו גם הם מתוקנים כהראוי כלל, עכ"ז הנה עיקר הנקודות הם רק מלכי העגולים, והם קבלו הארה ותועלה מהמלכי יושר לצורך מלוכתם כרגע, וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה שם בח"א דרוש א' סי' ה', והנה המלכי יושר ע"י שהם מהאצלה שבא"ק שהוא העיקר דבחי' אצילות לעולם, כנ"ל אות ח', וגם הז"ת שהם הזו"ן, והם המלכי יושר שיצאו ממנו, הנה הם יצאו משורשם ע"פ דרך התיקון קצת כנז', ולכן הנה היה סדר יציאתם ומציאותם ע"ד המלכים דבחי' אצילות, ויצאו בהמלכי יושר גם הזו"ן שבהם כ"א בי' נקודות כמו העתיק וא"א והאו"א שבהם, והג"ר שלהם נתקיימו והז"ת שלהם מיתו ונשברו.

ולא עוד, כי הנה היה בהם עוד שינוי גדול, והוא ע"פ דברי הרב שאמר בשביה"כ פ"ו ודע כי על דרך שבארנו בכללות הב"ן שהז' מלכים דכללות שהם הזו"ן, לא יצאו הג"ר שבהם, הנה כן הוא בכל ז' מלכים הפרטיים דעתיק וא"א ואו"א הנה לא יצא בהם ג"כ הג"ר הפרטיות שבהם כו' ע"ש, והרי נשמע מדברי הרב בזה, כי סדר יציאת ומציאת הז' מלכים הפרטיים שבעתיק וא"א ואו"א, הנה היה ממש כמו סדר יציאת ומציאת הזו"ן הכלליים, שז"א יצא בו' נקודות, כ"א כלול מו' (דעת חג"ת נה"י, ונ"ה הם אחד, כי הם תרי פלגי גופא) ומלכות שהיא הנוק' דז"א, הנה היא יצאה רק בנקודה אחת והוא נקודת הכתר שבה, והזו"ן הם מיתו ונשברו וכנ"ל, והנה היה כ"ז, ובסדר זה, הן בכללות והן בפרטות, ר"ל הן בהזו"ן הכלליים, והן בהפרטים, שהם הז"ת אשר בעתיק וא"א ואו"א, והנה כן הוא בענינינו, שהוא בהמלכי יושר אשר אמרנו, שהזו"ן הכלליים שבהם, הן הז"א וכן הנוק' דז"א, הנה יצאו הם ג"כ כ"א מי' נקודות, והג"ר שבהם נתקיימו, והז"ת שבהם הם מיתו ונשברו, הנה כן היה כ"ז ג"כ, בהז"ת הפרטיים אשר בהעתיק והא"א והאו"א דהיושר, הנה יצאו גם אותן הז"ת הפרטיים בהג"ר הפרטיים שבהם ג"כ והם נתקיימו, ומהם, ר"ל מהבינה שבהם, שהוא הבינה הפרטי הנה ממנה יצאו הז"ת הפרטיים שבכ"א, והם אשר מיתו ונשברו.

והרי היה עוד שינוי גדול בין העגולים והיושר, כי בהעגולים לא יצא הג"ר גם בהז"ת הפרטיים דעתיק וא"א ואו"א, ובהיושר הנה יצא הג"ר בהפרטיים ג"כ, כמו שהוא בהכלליים שבו, כי משום שהמלכי יושר הם יצאו מהאצלה שהוא האצילות העיקרי וגם יציאתם ממקורם והמשכתם דרך האצלה, הנה היה ע"פ סדר התיקון, וכמו שכתבנו ובארנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' סי' ב' ושם דרוש ג', לכן יצאו בהם גם הזו"ן בי' נקודות, ר"ל שיצא בהם גם הג"ר והם נתקיימו, וכמו בעתיק וא"א ואו"א, והיה כ"ז ביושר הן בכללות והן בפרטות, משא"כ המלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק שהיא שורש כל הדינין, והמלכים שיצאו ממנה הנה היה יציאתם שלא ע"פ סדר התיקון כלל, וכמו שבארנו בדע"ה שם ח"א דרוש ב' וכן לעיל כלל ח"י ענף א' ב', לכן יצא ממנה הז' מלכים שבז"א בלא ג"ר כלל, ר"ל שיצא כל הז"א הכללי שבה, רק מהדעת ולמטה, והיה חסר מהג"ר, וכל אלו הז"ת מיתו ונשברו, וכן היו ג"כ הז"ת הפרטיים אשר גם בעתיק וא"א ואו"א דהעגולים ויצאו הז"ת שבהם ג"כ חסרים מהג"ר, והנוק' דהעגולים הנה היא יצאה רק מנקודה אחת, שהוא נקודת הכתר, ומהטעם שכתב הרב במלכים פ' ה' ו', והיה כ"ז ג"כ הן בהנוק' הכללי והן בהנוק' הפרטי אשר גם בעתיק וא"א ואו"א, וכן עיקר הנקודות, והסיגים, הנה הוא רק בהמלכי עגולים, משום שהם מהאימא שהיא שורש הדינין, בולד"ק, ובפרט בהמלכים דהנוק' שהם התחתונים ובסוף כולם, ובהם הנה היה עיקר הנפילה והירידה, ע' רפ"ח פ"ב וכן בספר לק"ת בתחילתו, וכן ממנה, ר"ל מהנוק' הכללי והפרטי, הנה יהיה ג"כ כל התיקונים דלעתיד, כי הנה היא עיקר הסיבה והתכלית, וכנ"ל אות ג' כי המלכות הנה היא בסוד סוף מעשה במחשבה תחילה, כי התכלית המתגלה בסוף מעשה, הנה עליו הוא הרצון והמחשבה תחילה, והרי הוא עצמו הסיבה לכל הפעולה כולה ולכל תהלוכותיה ומאורעותיה העובר עליה בכל משך הזמן אשר בין הסיבה להתכלית, וכנ"ל אות ג' שגילויו ית"ש בהמלכות, בראשית הכל, שהוא המלכות דא"ס, ובסוף הכל, שהוא המלכות דאצילות, הנה הוא היסוד לכל מה שהיה והוה ויהיה, והוא עצם הסיבה ועצם התכלית, אשר הם באמת שניהם אחד, מתחילתן ועד סופן ור"ל כי גם כל הסיבובים שבינתיים הנה הם עצמן יתגלו ויתהוו לבסוף ג"כ כולם לתכליות.

והוא מרוממות מעשה אלהינו ית"ש, שהוא לא כמעשה בני אדם, כי מעשה בני אדם, הנה בהגיעו לתכלית פעולתו, הרי היו כל פעולותיו שבתחילה שהם הסיבות כולם, כאלו לא היו ואינם, אבל מעשה אלהינו ית"ש הנה לא יתבטל ח"ו שום פעולה ושום סיבה שהם כל המעשים כולם והפעולות כולם הנעשים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. והם כולם רק פעולות וסיבובים לתכלית העתיד הנה לא יתבטל הכח והעצמות דשום אחד מהם כי מעשיו ית"ש הם כולם נצחיים ועלמיים, וכמ"ש הגר"א בספר יצירה פ"א משנה ב' אופן ג' שכל מקרה הוא בשרשו בעלם, ויתהפכו כל הסיבות כולם, ויעשו כל הפעולות כולם, הם עצמן לתכליות, והוא ג"כ סוד תחיית המתים, אשר יתפשט רוח חיים ממקור החיים שהוא מאלהים חיים אלהינו ית"ש על כל הכחות כולם דהבריאה כולה ומאורעותיה אשר מיום שנבראה עד עת תחיית המתים, ויחזרו כולם הם עצמן ויעמדו כולם בתחייה, ע"י שיומשך עליהם אור החיים, מאור פני מלך חיים, לחיי עולם, נצח ועד סלה, וכמו שכתבנו סוד עומק הדברים בזה, בספר הדע"ה ח"ב דרוש ב' ענ"ג ע"ש, והוא אותו הענין עצמו אשר אמרנו, כי יתהפכו כל הסיבות כולם, שהם כל המאורעות כולם, וכל המקריים אשר עברו על הבריאה כולה, בכלל ובפרט ובפרטי פרטות, מכל הכחות כולם אשר יצאו מן הכח לפועל בכל רגעי הזמן כולו, מעת שנברא העולם עד תיקון האחרון, והם כולם רק סיבות ממנו ית"ש, לצורך התכלית העתיד, הנה הם עצמם גופה יתהפכו להעשות כל אותן הסיבות עצמן, לתכליות, וזהו תחייתם אשר אמרנו שיחזרו כולם בתחייה לחיי עולם, מאור פני מלך חיים, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים אמן ואמן :

[יא]

ומעתה נבוא לביאור ההערות אשר הערינו לעיל אות ה' בענין הנוק' דז"א, והוא, כי מאחר שבעיקר הנקודות שהם מלכי העגולים, הנה יצאה הנוק' רק, בנקודת הכתר שבה לבד, ור"ל המלכות דהכתר, וכנ"ל שם, והרי היה הנוק' רק מנקודה אחת, שהוא מהמלכות דהכתר, וא"כ הרי אין נעשה בה שמונה מלכים אשר בדברי הימים, שהם דעת חג"ת נה"י, ונאמר שם מיתה בכולם, וכמו שבארנו הענין בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ע"ש, הרי היא לא יצאה בדעת חג"ת נה"י כלל, אלא רק במלכות הכתר שבה לבד וכנז', וכבר העיר הרח"ו ז"ל עצמו על זה במבו"ש

שע"ב ח"ג פ"ו. ע"ש שנדחק בזה מאד ולבסוף הנה נשאר בצ"ע, וכן הנה העיר הרח"ו ז"ל עוד בזה בתינו"ק פ"ב כלל ג' ונשאר, גם שם בצ"ע ע"ש.

אך מה שנראה לנו בזה, אם יכשר בעיני ה' ית"ש, דכבר כתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ג' ובפרט שם דרוש ו' סי' ג' אות ה', דענין שבירת הכלים דהנקודות, הנה הוא, כי באשר שהנה כל אותן הכלים הנה היו כלולים מכל הכחות כולם דכל פרטי המציאיות שבכל הד' עולמות אבי"ע, ע' אנ"כ ספ"ה במ"ש שם ודע כי כו' עש"ה, אמנם הנה לא היו כלולים אז מכח מציאותם, כמו שיצאו אח"כ לפועל, כי יציאתם לפועל, הרי הוא ע"י המ"ה וב"ן ביחד, אבל אז הרי לא היו כל הכלים, אלא רק מהב"ן לבד, וגם לא מהב"ן כולו אלא רק מהמלכיות דהב"ן כנודע, אמנם כלילותם אז, הנה היה רק מהכחות דהשרשים הראשונים אשר כגרעיני פירי והם רק בבחי' כקרני חגבים והיו הכלים כלולים מכל השרשים הראשונים, אשר כקרני חגבים, דכל פרטי המציאות כולם, שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן דקיום העולם כולו, וזהו עצמו הנה היה כל המציאות דהכלים דהנקודות, היינו כלילותם מכל הכחות דהשרשי' הראשונים אשר כקרני הגבים. דכל פרטי המציאיות דכל הד' עולמות אבי"ע, שהיה עתיד לצאת בהם בכל משך זמן דקיום העולם ובאשר שכל מציאותם הנה היה אז רק מהמלכיות דהב"ן שהם דינין תקיפין וגבורות גדולים בלי ביסום והמתקה כלל, ומטבע הגבורות הוא שלא לשקוט ושלא לנוח אלא להוציא כחם לפועל תמיד, אך כל זמן שהיו עם האורות ביחד, והיה האורות בהכלים, שהוא בעת מלוכתם והיו מיוחדים בא"ק מטבורו עד סוף רגליו, שהוא במקום שהיה עתיד להאצילות, הנה היה כל הפעולה שנעשה בהם אז רק תשלום מציאותם גופה והוא במה שנרשם ונשרש בעצמותם, התהוות הכחות דכל המציאיות כולם, וכן יצאו בפעולתם בפועל ג"כ. כי הוציאו מן הכח לפועל, את בחי' האצילות דכל שרשי המציאיות, כי אין שום מציאות שלא יהיה כלול מאבי"ע, ע' פרקי הצלם רפ"ב ודרושי אבי"ע ר"פ י"ג ובע"ח בסופו, והנה הוציאו אז את בחי' האצילות דכל מציאות, וזהו ענין מלוכתם באותו הרגע שמלכו שהוא אז במקום העתיד להאצילות כי הוציאו אז את בחי' האצילות דכל פרטי המציאיות כולם, ובאשר שהיו גבורות גדולים ודינין תקיפין אשר אין מעצור לרוחם הנה הוציאו כל מה שהוציאו, בלי סדרים כלל, כי לא היה בכח הכלים לסבול את האורות ולצמצם, מחמת גודל רתיחתם, ועי"ז מיתו כי יצא כל כחם מהם שהוא נשמתם ויצאו האורות מהכלים, וירדו הכלים למטה במקום העתיד להבי"ע עם הניצוצין דפ"ך ופ"ר ורפ"ח, והוציאו שם את כל שרשי המציאיות דהבי"ע ג"כ, בלי סדרים כלל, והיינו כי כל שרשי המציאיות דהבי"ע אשר היה כלול בהם כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך ימי עולם כולו, כל דבר בעתו וזמנו, הנה הוציאו הם אז ברגע אחת ובפעם אחד, ונפרד עי"ז הרכבתם, כי היו כלולים ומורכבים מכל הכחות דשרשי המציאיות כולם שהי' עתיד לצאת בכל משך ימי עולם כולו, הנה נפרד הרכבתם, ויצאו הכל ברגע אחת, וזהו ענין שבירתם, שהוא שבירת הכלים, והוא במה שנפרד הרכבתם ונתפזרו לבקעים אין חקר וכ"ז הוא ע"י חיזוק הגבורות ותוקף הדינין שבהם, וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"א בכ"מ שם, ועכ"פ הוא כי ע"י תוקף גבורתם הנה הוציאו כל כחם הנעלמים מן הכח לפועל, ויצאו לאור כל מה שהיה כלול בהם בבחי' שורש ובבחי' שורש השרשים.

ומעתה הנה נבוא לעניינו כי בזה הנה נקל לפנינו ליישב את הערת מהרח"ו ז"ל הנ"ל, כי מאין נמצאו הז' מלכים בהנוק', מהדעת ולמטה, אחרי שכל עצמותה אז הנה היה רק המלכות דהכתר לבד והיתה רק מנקודה אחת, והרי לא היו בה שום אור ומציאות אשר מהדעת ולמטה מאומה, אמנם לפי דברינו הנז' הוא ניחא, כי הנה הגם שבמציאותה וגילויה הנה לא היה נמצא בה אז הט' אחרונים כלל, כי היה אז כל מציאותה רק מנקודת הכתר לבד, המלכות דהכתר, כנז', אך נודע הוא כי הכתר הנה הוא השורש לכל ובו כלול כל הי' ספי' כולם, ומחמת תוקף הגבורות והדינין שבה אשר אין מעצור לרוחם ומוציאים את כל הכלולים בהם בכח ובהעלם, מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי, הנה הוציאה הנוק' ג"כ את כל הי' ספי' כולם שהיה כלול בכח ובהעלם בהנקודה אחת שבה שהוא נקודת הכתר הנה הוציאה אותם כולם מן הכח לפועל, והג"ר שבהם נתקיימו והז"ת שבהם אשר מן הדעת ולמטה, הנה הם יצאו ומלכו כרגע ואח"כ מיתו ונשברו, והם השמונה מלכים אשר בדברי הימים, שהם המלכים דהנוק', והנה לא היו הם באמת מציאות ממש כמו המלכים דז"א אשר בסוף פ' וישלח, כי הז"א הרי יצא בבחי' מציאות ממש לפי מציאות דהנקודות ויצא הז"א דעגולים בז' מלכים בבחי' מציאותם אשר בעולם הנקודות, ואותן הז' מלכים הוא עצמו הז"א דהעגולים, וכנ"ל אות י', שבהעגולים לא יצא הז"א רק בהז' מלכים אשר מהדעת ולמטה שבו והם מלכו כרגע ואח"כ מיתו כולם, והנה היה מציאותם בעת יציאתם ומלוכתם, בבחי' המציאות דעולם הנקודות. משא"כ הנוק' הנה מה שהיתה בבחי' המציאות דעולם הנקודות, הנה הוא רק, נקודה אחת לבד שבה, שהוא נקודת הכתר ורק המלכות דהכתר וכנ"ל, אבל כל הי' כולם אשר הוציאה, אותה הנקודה, מכלילותם בה, ע"י תוקף גבורתה כנז', הנה הם אינם במציאות ממש כלל, כי הרי הם רק מה שהיו כלולים בה בכח ואינם מציאיות ממש כלל, ועכ"ז הנה הם השמונה מלכים שיצאו ממנה, ומלכו כרגע ומיתו, והם השמונה מלכים שבדברי הימים, והנה הם כולם מבחי' כתר, כי הרי כל יציאתם הוא רק מכלילותם בנקודת הכתר וכנז'. והוא מה שאמר הרב במלכים פ' ה' ו', שמה שיצא בהנוק' הוא רק נקודת הכתר שבה, וכמבואר שם הטעם בזה שהוא כדי שלא תתבטל ח"ו וכמ"ש הרב שם כי זהו הטעם מה שיצאה הנוק' רק בנקודת הכתר, כי משום שהיא יורדת למטה מכונס וכדי שלא תתבטל ח"ו בעת הפגם רחמ"ל והנה הוא ע"פ דברינו ג"כ, שהרי כל השמונה מלכים שבה, הם כולם ג"כ רק מבחי' הכתר, ועי"ז הנה הם אינם בטלים ח"ו גם בעת הפגם.

ועי' הגר"א בספד"ל פ"א ד"ה ואתרעא אתבטלת. שאמר שם כי היא לא מלכה כלל דלית לה מגרמה כלום אלא מה שמקבלת ממנו, לפיכך כאן שהמלכים דו"ק מיתו, היא לא באה לכלל הויה ולפיכך לא נזכר מלוכה והויה בתורה עליה כלל כו' והיא יצאה רק נקודה אחת כו' לכן לא נאמר בה הויה כלל כו' ע"ש (ויש שם ט"ס קצת), ודבריו צריך ביאור, כי מאחר שנקודה אחת יש לה הרי יצאה לכלל הויה עכ"פ, אך הענין הוא כי באשר שהנקודה שיצאה בה הנה הוא רק נקודת הכתר, והכתר הנה הוא רק בבחי' שורש ולא בבחי' מציאות, כי הבחי' מציאות הוא מתחיל רק מחכמה, שלכן נקרא חכמה בתורה י"ש, כמ"ש ברע"מ פינחס, רל"ט א', אבל הכתר הוא נקרא אין, ואמרו בזוה"ק בראשית, ל"א רע"ב, בראשית, ב' ראשית, והוא על כתר וחכמה, שהם שניהם נקראו ראשית, כי התחלה וראשית בטמירו הוא הכתר, והתחלה וראשית בגילוי הוא החכמה, כמ"ש הגר"א כ"כ בספד"ל בתחילתו, והוא מזוה"ק הנז' שאמר שם כי גם החכמה נקרא ראשית, הגם דאיהו תניינא לחושבנא, עכ"ז נקרא ראשית בגין דהאי כתרא עלאה טמירא הגם שהיא קדמאה אך על דלא עייל בחושבנא ע"י גודל העלמתה, תניינא הוי ראשית, ע"ש, ועכ"פ הוא כי התחלת המציאות דהי' ספי' הנה הוא מחכמה, שהוא הי' של שם, התחלת השם, אלא שמהחכמה נודע הכתר ג"כ, כי ממנו יצא ועליו הוא תלוי, וכמ"ש והחכמה מאין תמצא, ומשום שכל נקודת הנוק' בעולם הנקודות הנה לא היה אלא רק מנקודת הכתר, שהוא למעלה מהמציאות העיקרי דהי' ספי', לכן אמר הגר"א כי לא נאמר אז על הנוק' הויה כלל, וכן אמר ג"כ הספד"ל עליה אז, ואתרעא אתבטלת כי היא לא באה לכלל הויה כי היא לא יצאה בעולם הנקודות בעיקר המציאות דהי' ספי' כלל וכנז'.

והנה ע"פ דרכינו למדנו כי מה שאמרנו לעיל אות י', כי היה חילוק בין המלכי יושר להמלכי עגולים גם בענין סדר יציאת ומציאות הנוק' דז"א, כי בהמלכי יושר הנה יצאה הנוק' ג"כ בי' נקודות והג"ר נתקיימו והז"ת מיתו ונשברו, וכמו בעתיק וא"א ואו"א, והיה כ"ז הן בכללות והן בפרטות, משא"כ בהעגולים הנה

הנה יצאה כל הנוק' דז"א רק בנקודה אחת | לבד שהוא נקודת הכתר ורק המלכות דהכתר וכנ"ל, אמנם כי לפי מה שהעלינו עתה לעיל בסמוך, הנה נמצא, שהגם כי בבחי' המציאות דהנקודות הנה לא היה כל המציאות דהנוק' דז"א שבמלכי העגולים אלא רק מנקודת הכתר לבד, אבל אח"כ, כאשר נכנסו האורות בכלים, הנה באשר שהכתר הוא השורש דכל הי' ספי', וכל הי' ספי' הנה כלולים בו בכח, הנה ע"י תוקף גבורתו, אשר אין מעצור לרוחו ולא נח ולא שקט מלהוציא כל כחו לפועל. הנה עי"ז הנה הוציא גם הוא את כל הי' הכלולים בו. ויצאו הג"ר ונתקיימו אך הז"ת הם יצאו ג"כ ומלכו כרגע. ואח"כ מיתו ונשברו, והם המלכים דהנוק', השמונה מלכים אשר בדברי הימים, והרי לנו כי גם בהנוק' אשר בהעגולים, הנה יצא בה ג"כ המלכים שבה, ע"ד יציאת המלכים שבהנוק' אשר ביושר, אלא כי בהנוק' אשר בהעגולים, הנה לא היו במציאות דבחי' הנקודות ממש, כי הרי היו כולם רק מבחי' השרשיים והכחות הכלולים בהכתר, ולכן הנה הם כולם באמת בבחי' הכתר לעולם, וכדי שלא יאבדו ח"ו בעת הפגם, כמ"ש הרב הטעם בזה בשער המלכים פ"ו.

והנה בדברינו הללו, הנה ניחא לנו ג"כ מה שיש להעיר בזה עוד בענין הב' מיני מלכים שהם מלכי היושר ומלכי העגולים, והנה הז"א שבשניהם באשר שהם משונים זה מזה, כי הז"א דהיושר יצא בי' נקודות,, והז"א דהעגולים יצא רק בז' נקודות אשר מהדעת ולמטה, וכנ"ל אות י', ובאשר שהם משונים זה מזה. הנה הם נזכרו בתורה בשני מקומות אחד בסוף פ' וישלח. ונאמר שם בז' מלכים, וימלוך וימת, והם הז' מלכים דז"א שבמלכי העגולים, ואחד, ברמז, בפ' ויחי, בסוד הכתוב ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו, שהוא על עשרה האורות דלפר"ג, כמ"ש הרב בנקודות פ"ג, ועי' בתיקונים תיקון ס"ט, קכ"א א', והוא המלכי יושר שיצאו מהלפר"ג כנודע, ומ"ש זרועי ידיו, ר"ל חו"ג כי משם הוא הטיפין כנודע והם הז' מלכים דהמלכי יושר אשר יצאו הם בי' נקודות והג"ר נתקיימו והז' מיתו ונשברו, וכנ"ל אות י', והרי נזכרו בתורה המלכי יושר בפנ"ע. והוא משום כי היו משונים זה מזה לכן נזכר כ"א בפנ"ע, אמנם בהמלכים דהנוק' שהם המלכים אשר בדברי הימים, לא נמצא נזכר העגולים בפנ"ע והיושר בפנ"ע אלא שהכתוב כולל שניהם בזכירה אחת. והוא' ע"פ מה שאמרנו, שגם הנוק' אשר בהעגולים הנה הגם שעיקר יציאתה היה רק מנקודה אחת, אבל באשר שאותה הנקודה היא נקודת הכתר אשר היא שורש כולם וכל הי' כלולים בה, הנה ע"י תוקף גבורתה, הוציאה היא את כל הי' שהיו כלולים בה בכח, ויצא הג"ר ונתקיימו והז' מיתו ונשברו, והרי היה הסדר בהנוק' שבהעגולים ג"כ כמו בהנוק' שביושר ולכן נזכרים שניהם בזכירה אחת.

ונראה לי לומר עוד אם יכשר בעיני ה', כי גם הנוק' אשר ביושר הנה היה ג"כ עיקר יציאתה אשר מבחינה שביושר ג"כ רק בנקודה אחת. שהוא נקודת הכתר. אלא שהכתר הוציאה את כל הי' ג"כ רק ע"י כלילותם בה. וע"ד הנז' בהנוק' שבהעגולים, וכנ"ל. וא"כ הרי היו הנוק' שבהעגולים והנוק' שביושר, שניהם שוה מכל וכל, ולכן הנה הם נזכרים שניהם בזכירה אחת, שהם המלכים אשר בדברי הימים. והכוונה שם הנה הוא הן על המלכים דהנוק' אשר בהעגולים והן על המלכים דהנוק' אשר ביושר, וכולל שניהם בזכירה אחת, אמנם הנה יצא לנו ע"פ דברינו. כי המלכים דהנוק' הן דהיושר והן דהעגולים הנה לא היה מציאותם בבחי' המציאות דהנקודות ממש. אלא היה כל מציאותם רק בבחי' כחיית ושרשיית לבד, כפי אשר יצאו מכלילותם בהנקודה אחת דהנוק', שהוא נקודת הכתר, והיו כולם ג"כ בבחי' הכתר לעולם מכחו ותכונתו וכנ"ל, ודע כל זה:

[יב]

ועתה נבוא לביאור ההערה ג' דלעיל אות ה', כי ההערה ב' הנה נתבאר שם גופה ע"ש, ונבאר מעתה ההערה ג', והוא מה שהערינו שם בענין מה שנודע על המלכות, כי היא לית לה מגרמה כלום, וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל"ג ב', דלא נהרא מגרמה אלא על ידא דנהורין עלאין דנהרין לה, וכן בסיבתה קרא דוד את עצמו, עני ואביון, כי היא מדת דוד, כמ"ש שם רנ"ז א', והנה על זה הערינו לעיל אות ה', כי איך אפשר לומר דלית לה מגרמה כלום, הלא יש לה נקודה שרשיית גם מעולם הנקודות, והוא מה שיצאה גם אז בנקודה אחת, כנ"ל, וכמ"ש הרב בענין הנקודה השרשיית שבה. בשעה"כ דף ט' ע"ד ודף ל"ו ע"ד, וכן הוא בע"ח בכ"מ, וכן יש לה ג"כ חלק ונחלה באו"א, והוא באות ד', דמילוי יו"ד שבאבא, ובהד' שבציורת ה' ראשונה שבאימא, וכן נרשמה ג"כ בהו' שבצורת ה', בסוד פסיעה לבר שבסופו, וכן נעשית עי"ז אח"כ, למדה אחת ממדות הז"א ונחלקת לי' חלקים ונבנית לפרצוף גמור, כנודע בדרוש אטב"ח, וכ"ז הוא מסיבת שורשה העצמותית שבה אשר ניתוסף בו אור על אור מלמעלה וניתן לאו"א לצורכה ועי"ז הנה היא מתתקנת ונשלמת ג"כ מאו"א, כמו הז"א, אלא שנמשך לה ומקבלת כל תיקונה ע"י ז"א, אבל הוא נמשך לצורכה מלמעלה ג"כ כמו לז"א, וא"כ מאיזה פנים אמרו בה, דהיא לית לה מגרמה כלום, והרי יש לה נקודה שרשיית לעצמה גם מתחילה כנז' (ועי' תיקו"ק פ"ב כלל א' במהרח"ו שם, בהמוקף, ובמיעוט הירח פ"א בהמ"ק שם בתחילתו, ובפרצופים דרוש ז', במ"ש שם, ועד"ז ממש, היה המלכות כו') וכן הנה יש לה ג"כ שרשים גדולים באו"א כמו לז"א, וכנז'.

אמנם הוא, כי הנה סוד הענין בזה הנה הוא באמת עמוק מאד, והנה הוא ענין אחד עם סוד מיעוט הירח, כי היתה גדולה ונתמעטה, ועתידה לחזור ולהתחדש, וכל זה הנה הוא משום שבה תלייא כל המציאות וההנהגה דהעוה"ז שהוא ג"כ ע"ז כי בתחילה הנה נברא העולם באור הגנוז, ואח"כ נתעלם ועתיד לחזור לקדמותו, ובעוד תוספת הרבה, וכ"ז הנה הוא מסוד מיעוט הירח,ושלימותה ותיקונה דלעתיד, והנה ענין מיעוט הירח, הנה הוא מהשנגזר עליה, שתרד בהט' אחרונים דהמלכות שלה בהעולמות בי"ע, ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' בג"ד, והנה נעשה כ"ז ביום ד' דמעשה בראשית כי עד יום ד' היה משמש עדיין האור הגנוז ג"כ ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד'. אך מיום ד' ואילך הנה נתעלם הוא עצמו לגמרי ולא שימש רק השם מ"ק שהוא תולדתו, וע' לעיל כלל ח"י ענ"א אות ג' ד', אך עכ"פ הוא כי מיום ד' ואילך הנה נתעלם אז האור הגנוז לגמרי ונעשה אז סוד מיעוט הירח, ונתייסד אז כל סוד הנהגת עוה"ז, והוא מה שכתוב מארת חסר, ע' זוה"ק בראשית מ"ו ב' ובכ"מ, והרי ינכ"פ כי כל הנהגת עוה"ז הוא תלוי בסוד מיעוט הירח אשר נגזר עליה לירד בהט' אחרונות דהמלכות שבה בהעולמות בי"ע. אמנם הנה עד"ז הנה יסד המאציל ית"ש גם בעיקר סדר המציאות דכל הנוק' כולה, אשר היא בכל עיקרה, באצילות לעולם, הנה יסד בה המאציל ית"ש, ג"כ הסדר הזה שתהיה בעולה ויורד תמיד כי אור עצמותה הנה הוא באמת זוהר אור מהמלכות דא"ס, והיא למעלה מהכל והיא סיבת הכל, וכנ"ל אות ג' ואות י', וכל הנאצלים כולם הם רק גילוייה, כי ירד ונתגלה בהם מגילוי לגילוי וכדי להתגלה לבסוף בהמלכות דאצילות, שהוא להמליך את העולמות בי"ע ולמלוך עליהם ולהתגלה כבוד מלכותו בהם ג"כ בגילוי אחר גילוי עד שימלא כבודו ית"ש את כל הארץ בגילוי גמור ויהנו כולם מזיוו, שזה הוא עונג כל העינוגים ונועם כל הנועם שאין למעלה מזה.

והנה רצה רצונו ית"ש לייסד את גילוי אור מלכותו ית"ש למעלה והתפשטות זיו אורו למטה רק ע"י האדם במעשיו ובסיבותיו וכמ"ש בזוה"ק ח"ג קי"ג סע"א, מאן דעביד פקודי אורייתא ואזיל באורחוי, כביכול כאלו עביד ליה לעילא, אמר קב"ה, כאלו עשאני, והוא מה שנאמר אם בחקותי תלכו כו' ועשיתם אותם, ועשיתם אתם כתיב, כגוונא דא אמר ר' שמעון (על פסוק ויעש

דוד שם), וכי דוד עביד ליה, אלא בגין דאזיל בארחי דאורייתא, ועביד פקודי אורייתא, כו', כביכול עשה שם לעילא כו' ע"ש, וכן הוא בשמואל רבתי פרשה ה' בפסוק כי לה' מצוקי ארץ, תני רשב"י כל זמן שישראל עשויין אגודה אחת למטה, כביכול מלכות שמים במקומה כו' כו' ע"ש, וכן בספרי ברכה, בפסוק ויהי בישרון מלך, כתיב (ישעיה מ"ג) ואתם עדי נאם ה' ואני אל, כשאתם עדי אני אל, וכשאין אתם עדי אין אני אל, (ר"ל, כי חוזר אור גילויו ית"ש לשורשו שבא"ס, ונשאר נעלם כבתחילה בלי גילוי ושם כלל), כיוצא בדבר אתה אומר, אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים, אלמלא אני, לא הייתי יושב בשמים [והוא מה שכתוב, רוכב שמים בעזרך], ויהי בישורון מלך, אימתי, בהתאסף ראשי עם, ובמדרש איכה, פ' א', בפסוק ויצא מבת ציון, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, מוסיפין כח בגבורה של מעלה, ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום, כביכול מתישין כח גדול של מעלה, דכתיב, צור ילדך תשי, וכן הוא בזוה"ק פ' בא, ל"ב ב', כד ישראל עבדין עובדין דכשרין, יהבין תוקפא וחילא לקודשא בריך הוא, ועל דא כתיב, תנו עוז לאלהים, במה, בעובדין דכשרין כו' ע"ש, כי כן רצה רצונו ית"ש, לייסד את תיקוני המלכות, וגילויה, והתפשטות אורה למטה, שהוא תכלית כוונתו ית"ש בהמציאות כולו, שיעשה כ"ז בסיבת האדם, אם ע"י מעשיו הטובים, אם ע"י מאורעותיו אשר בזה ובבא, וכנודע בדברינו בספר הקדו"ש בספר הדע"ה, כי זהו עיקר הכוונה בהתכלית דלעתיד, שיתאחד האדם עצמו עם כל הנועם והעונג והזיו והזוהר אשר מגילוייו ית"ש בהתכלית דלעתיד ויעשה האדם עמהם לאחד, והוא רק כאשר יסובב כל גילוייו ית"ש, בסיבת האדם עצמו, כי אז הנה הם שלו בקנין עצמית, והוא אחד עמהם, כי הנה זהו עומק סוד כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו, שאחר אשר כל הרשעה כולה כעשן תכלה ויתבער כל הרע והטומאה, ויתבטל כל הזוהמה והעכירות, ויזדכך כל הגופות והחומריות, הנה יעשה אז, [הפועל] שהוא המסבב את כל זה [והפעולה] שהוא הסיבות אשר לכל זה [והתכלית] שהוא הנועם והזיו והזוהר אשר נסבב מכל זה, הנה יעשו, כולם לאחד, ואז הנה ישמח ה' במעשיו, כי הוא תשלום כוונתו ית"ש, אשר רק על זה כיוון בכל בריאת עולמו, והרי נתייסד הבריאה כולו, באופן כזה, שיהא האדם שותף עמו ית"ש בכל סדרי ההנהגה כולו עד תכליתו האחרון, ונתצמצם אור מלכותו שהוא שכינת עוזו ית"ש המתפשט ושוכן בכל המציאות לעולם בבחי' נשמה לנשמה, להיות עושה ועשה ויעשה לכל המעשים, הנה נתצמצם אורו להיות כל הנהגתו ע"פ מעשה האדם ותחבולותיו.

והרי נמצא כי הנה עצמות אור המלכות, הנה הגם שהיא ראשית הכל וסיבת הכל וגם כל הנאצלים כולם וכל פעולותיהם הם הכל רק גילויה, שהם התפשטות כחותיה ויציאתם מן הכח לפועל, עד שהם כולם רק כללותה, שהיא זוהר אור דהמלכות דא"ס המתגלה בכ"ז, ר"ל בכל הנאצלים כולם אשר עד סוף המלכות דאצילות, ובכל פעולותיהם אשר באצילות עצמו, שכולם הם תולדה מתולדה ואור מאור בדרך השתלשלות המדרגות מזוהר אור המלכות דא"ס עד סוף הגילוי דהמלכות דאצילות, וכן נתגלה אח"כ ממנה ג"כ במציאות הנפרדים, שהם העולמות בריאה יצירה עשיה, ובכל הנהגתם, והרי הוה כל גילוייו כולם ית"ש רק גילויי דעצמות המלכות שהיא זוהר אור דהמלכות דא"ס כי הם כולם רק כללותה, אמנם באשר שעומק הכוונה בכל גילוייו כולם יהיה היה שבהגיעו לגילויי המלכות דאצילות אשר בהעולמות בי"ע, והנה האדם שותף עמו בכל פעולותיהם, ורק עי"ז יסובב תכלית האחרון של כל הגילויים כולם אשר גם למעלה (עי' לעיל כלל ט"ו ענף י"א), ונודע הוא כי שבח ומעלת האדם אשר זכה לכ"ז, ר"ל להיות הוא המסבב והסיבה להשלים כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו בענין הזיו והזוהר דתכלית האחרון, ולהיות האדם שותף עמו ית"ש בכ"ז כנז', הנה כל שבח ומעלת האדם אשר זכה לכ"ז הנה הוא באשר שמציאותו הוא שהוא כלול ומשוכלל מכל מה שלמעלה ולמטה, והוא יושב בסתר המדרגה, אשר סביב רשעים יתהלכון והוא ביניהם כשושנה בין החוחים, וכל העולם כולו הוא נגדו תמיד ולא עוד אלא כי גם אחר יקרת צור מחצבתו אשר בזרע קודש מצבתו, הנה מגודל התערובות, רע בטוב, אשר בסיבת החטא דעה"ד, ויצא האדם עי"ז מיוחס בחטא ומחולל בעון, ובקרבו ישים ארבו, שהוא יצר לבו רע מנעוריו ומתגבר ומתחדש עליו בכל יום ואינו נותן מנוחה לנפשו אף רגע אחת, ותמיד הוא במצור ובמצוק ובנסיונו' גדולות, ולזאת הנה הגם, שכל צבאות עליונים הנה הם ג"כ כולם בעלי עבודה הם, וכמו שיסדו, וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים כו' וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם כו', אך באשר שאין יצה"ר בקרבם והם טהורים וקדושים בכל מציאותם, הרי אין להם נסיונות כלל, (ועי' דברינו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ג') ולכן הנה ראוי האדם לכל השבח והמעלה הזה שיהא הוא דוקא המפתח הפותח וסוגר דלתות שערי ההנהגה שבכל העולמות כולם אשר כל תהלוכותיה ממנו ית"ש, הנה הוא תמיד רק ע"פ כוונתו התכליתית שבכל עולם ועולם, שיסובב כ"ז ע"י מעשה האדם ומאורעותיו, ושוהא האדם שותף בכ"ז כנז', והוא משום שהרי הוא כלול ומשוכלל מכל העולמות כולם וכולם הם סובבים על ידו תמיד באשר שהוא כמטרה לחיצים לקבל עליו כל התלאות ופגעי הזמן והנסיונות הקשים אשר מסיבת הרע והרשעה כולה והוא טבוע בהם ובתוכם מיום הולדו עד יום מותו, וכן כל ביטול הרע והרשעה כולה, אשר בזה תלוי גילוי כבוד מלכותו ית"ש וכל הגילוי דאור התכלית העתיד הנה הוא תלוי רק בהאדם אם ע"י מעשיו אם ע"י מאורעותיו, והרי נסבב הכל ע"י האדם ולכן הנה נעשה הוא עי"ז שותף עמו ית"ש בכל תכלית כוונתו ית"ש אשר בכל העולמות כולם.

והנה כל שבח ומעלת האדם שאמרנו שהוא ע"י התלאות הנוראות וע"י הנסיונות קשים אשר עליו תמיד הרי נודע הוא שכ"ז הנה הוא בסיבת עולם התוהו אשר יצא ונעשה מתוקף הדינין דהמלכיות דהב"ן, וכנ"ל אות ב' ג', ע"ש שמתבאר כי גם כל המאורעות דעולם התוהו הנה הוא עצמו ג"כ הסיבה לכל התיקונים דלעתיד, ונתצמצמה המלכות הכללי גם אחר רום מעלתה הנ"ל, אשר היא סיבה לכל הנאצלים כולם והיא כלל כולם וכנ"ל ברים דברינו, הנה נתצמצמה היא לצאת ולהתגלה רק בסוף כ"א, ולקלוט את הדינין שבו, ויצא בכ"א רק בסוד הדין והעביית שבו, ואמר הגר"א בספד"צ פ"ג דה"מ וענין הפרסא, כי כ"ז הנה הוא סוד הצמצום, שהיה בא"ס, כדי שתתגלה המלכות, בבחי' הדין ועביות הכלים, וכן הוא ג"כ בעומק דברי האריז"ל בעגולים ויושר סוף ענ"ג, וכ"ז הנה הוא, כי ע"י הגילוי דתוקף הדינין שבתחילה, אשר הם הסיבה לכל, הנהגת עוה"ז, הנה זה עצמו הוא הסיבה לכל התיקונים דלעתיד, וכנ"ל אות ב' ג',

והרי לנו עכ"פ כי נתייסדה המלכות על ב' בחי', כי הנה עיקר עצמותה הנה היא למעלה מהכל והיא סיבה לכל וכן היא ג"כ תכלית הכל וכנ"ל אות י', אמנם כ"ז הנה הוא נעלם בה עתה מאד ואינו ניכר בה עתה רום מעלתה כלל וכמ"ש הספד"צ ספ"א, אתחשכת נוקבא, כי נתצמצמה, ונעשה כל גילויה באצילות רק בסוף כ"א, וניתן בה כל הדינין, ועי"ז הנה נעשה בה ועל ידה כל הנהגת דהעוה"ז אשר עתה, שזה עצמו הנה הוא סיבת כל התיקונים דלעתיד, כנ"ל, ועכ"פ הוא כי הנה נתייסד המלכות בב' בחי', אחד נעלם ואחד נגלה, ובהנעלם הנה היא למעלה מהכל, ותלוי בה כל התיקונים דלעתיד ואז תתגלה ברום מעלתה שהיא תכלית האחרון לכולם כי תשוב לקדמותה לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף, כמ"ש ברע"מ פינחס רנ"ו ב', אך הבחי' הב' שהוא גילויה עתה אשר לצורך הנהגת העוה"ז, הנה היא למטה מכולם ובסוף כולם, סופא דכל דרגין, זוה"ק פקודי רכ"ו סע"א, והיא יוצאת ונעשית רק מהם אבל היא עצמה נקרא, יבשה, דלית לה מגרמה כלום, כמ"ש בתיקונים ס"א ב' וקל"ד ב', והיא כולה דינין, דינא דמלכותא דינא, פינחס דף רכ"ז רע"א, וכל הנהגת עוה"ז הוא בידה, בשלא

נ"א

נ"ח א' ופ' אחרי ע"ד סע"א, ולכן אתחשכת וירדה לצורך תולאות כל הדינין אשר לצורך כל הנהגת דהעוה"ז כי זה עצמו סיבת כל התיקונים דלעתיד וכנז', ולכן ירדה בכ"ז בגילויה עתה, אחר שנתעלמה ואתחשכת וכנ"ל.

והנה זהו הענין במה שהעירונו לעיל, בענין שאמרו, כי המלכות לית לה מגרמה כלום. ואין הכוונה על עיקרה ועצמותה, חלילה וחלילה, כי בזה הנה אדרבה הוא שהיא עלתה על כולנה וכנז', אלא הכוונה הוא על הבחי' הב' שבה, שהיא גילויה ומציאותה אשר לצורך כל הנהגת דהעוה"ז עד עת קץ תיקון העתיד, כי בזה הנה אתחשכת ונתעלמה לקבל כל אורה רק מהט' ספי' העליונים, ועיקר קבלתה הוא מז"א, והגם כי הנה נתייסד לה באמת, גם עתה, לעולם נקודה שרשיית המיוחדת אליה, ושם הנה הוא גניז וטמיר רושם שורש עצמותה העיקרית, וכדי שיסובב הכל תמיד ע"פ הכוונה התכליתית, והנה הנקודה השרשית שבה, הנה הוא מהכתר, המיוחד באור א"ס, וכמו שיתבאר לקמן, וכן יש לה שורש גדול ג"כ בחו"ב שהם או"א, והוא באותיות י"ה, וכנ"ל, וכל זה הנה הוא מרושם אור אשר מהעצמות העיקרי שבה, והוא גניז וטמיר בהג"ר, וכדי שיסובב הכל תמיד, ע"פ כוונה התכליתית אמנם כ"ז הנה מתעלם בה ונעשה כל בנייניה, רק מהט' ספי' דז"א, מהמלכיות שבהם, וכנ"ל אות ו' ז', ונעשה בנייניה וכל קבלתה תמיד, עיקרו רק מז"א, והיא לית לה עתה מגרמה כלום רק מה שמקבלת ממנו, וכ"ז הנה הוא ע"י מה שנתעלמה, להיות כל גילויה עתה, בתכלית המיעוט, ומשום לצורך כל הנהגה של עתה אשר עד עת התיקון וכנז'.

והנה מובן לנו מעומק כל הדברים כי הנה נגזר על המלכות למלום ומיעוט, גם מתחילת מציאותה אשר למעלה למעלה, שהוא כאשר נתגלה ויצאה מזוהר אור דהמלכות דא"ס, והיא בעצמותה למעלה וקודם לכל הנאצלים כולם, והיא כולל את כולם וסיבה לכולם וכנ"ל, הנה נגזר עליה מאז, למלום ומיעוט, שתהא כל גילויה למטה רק דרך הם, ושישתלשל מציאותה בכ"א, רק על ידו ובסיומו, וכן הוא הסדר תמיד. כי מתחילה הנה נעשה גילויה בכ"א בהכתר שבו, כי הרי מהמלכות דהעליון הנה הוא הכתר דהתחתון, אך אח"כ הנה נתעלם בה ונתעלם אורה ומתמעט, ומשתלשל ויורד בו רק בסיומו ובסופו, וכן נעשה מציאותה רק ממנו ובסופו, ושם הנה היא יוצאת בגילויה שהוא בהמלכות שלו. והרי נעשה בהמלכות העיקרי והכללי ג"כ סוד כוונת המיעוט גם למעלה למעלה שהוא בתחילת האצילות, ר"ל בעצמות המלכות, שהיא ראשית להנאצלים, וכנ"ל שהיא זוהר אור מהמלכות דא"ס הנה היה עליה מאור כוונת וסוד המיעוט ע"ד המיעוט הירח, אשר נעשה אח"כ בהמלכות דאצילות, שהיא ראשית לנבראים (וכמ"ש בהקדמת תיקונים י"ב סע"ב).

והרי מתבאר מכ"ז כי מה שאמרו על המלכות, דלית לה מגרמה כלום, הנה אין הכוונה שאין לה מעיקרה, וכן מה שאמרו שהיא אספקלריא שאינה מאירה, אין הכוונה שהיא מעצמותה כן, אלא הכוונה בכ"ז, הנה הוא רק עתה אחר שנתעלמה ונתמעטה לצורך ההנהגה כנז', כי לזה היא נתמעט מאורה העצמותית עד דלית לה מגרמה כלום, וכל קבלתה עתה הוא מז"א וכן היא מתהפכת עם העולמות בי"ע, להתפשט בהם ולשכון בתוכם תמיד, ועי"ז היא מתחשכת ועומדת עתה בבחי' אספקלריא שאינה מאירה, וכ"ז הוא רק אחר שנתעלמה מעצמותה העיקרית שבה, אבל לבסוף הנה היא עתידה לחזור לקדמותה, ולהאיר כבראשונה אשר בתחילת גילויה שהוא באור עצמותה העיקרית, שהיא עלתה על כולנה כי היא מזוהר אור דהמלכות דא"ס, וכולם יאירו אז רק ממנה, כי כולם הם רק כלולותה כנ"ל.

וע' דברי הרב בדרושי נקודות פ"ה ובעקודים פ"ה, ומבואר שם ושם, כי שורש הדברים מה שנקרא המלכות אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום הנה הוא מסיבת כלי המלכות דעקודים כי היא נשאר ריקן מאור ע"ש, ומבואר הוא בהענין שם, כי לא הדברים אלא רק על הכלי, אחר שיצא אורו ממנו ונסתלק ולא חזר הוא עצמו אליו עוד הנה אז נעשה כלי המלכות אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום, אלא מכלי היסוד שמאיר לה, ע"ש, אבל באור המלכות, הנה לא שייך לאמר כ"ז כלל, כי הנה הוא עומד בתוקף אור עצמותה לעולם, אלא שנתעלה ונסתלק ביסוד, ע' מטו ול"מ רפ"ה ובדברינו שם בארוכה קלא ע"ש, וכ"ז הנה הוא קרוב ג"כ למה שאמרנו כאן בזה.

[יג]

ונשלים דברינו בעוד דיבור אחד, כי הנה אמרנו כי נעשה בהמלכות הכללי הכולל את כל האצילות והיא ראשית לכל הנאצלים, הנה נעשה בה ג"כ סוד המיעוט, ע"ד מיעוט הירח שנעשה בהמלכות הפרטי, המלכות דאצילות, נוק' דז"א, שהיא ראשית לנבראים, ומיעוט הירח אשר נעשה בהמלכות דאצילות הרי נודע הוא כי היה ביום ד' דמעשה בראשית, כי לכך כתיב, יהי מארת, חסר, וכן נאמר בו, את המאור הגדול ואת המאור הקטן, והוא ע"י שנתמעט כנודע, ונעשה המיעוט ביום ד', והוא אחר שנתעלם אור הראשון, כמ"ש בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף פ"ה סי' ד' ובפרט בדרוש מיעוט הירח, שבסוף ספר הדע"ה סי' ה' שם, כי הג' ימים הראשונים היה עדיין השימוש דאור הראשון, ולא היה נעשה המיעוט אלא מיום ד' ואילך, אמנם עיקר תוקף דאור הגנוז היה נתעלם באמת ביום הראשון גופה, וכמ"ש וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל, ראה וגנזו, כנודע מאמרם ז"ל, וע' דברינו בספר הדע"ה שם. והרי נעשה הכנה לסוד המיעוט ביום הראשון עצמו.

והנה יום ראשון למעשה בראשית, הנה היה כ"ה באלול דשנת תוהו כמ"ש בויקרא רבה ר"פ כ"ט ובפסיקתא רבתי פ' מ"ו וכן הוא בפדר"א רפ"ח. והוא עפ"י דברי ר"א שאמר בתשרי נברא העולם, וכמ"ש בראש השנה י"ב א', למבול כר"א, והיה יום ראשון למע"ב כ"ה אלול, וזה היה להמציאות דהעולמות בריאה יצירה עשיה, הנה בזה מתקיים דברי ר"א דאמר בתשרי נברא העולם, אמנם התחלת דכל האצילות כולן, הנה היה מניסן, ובזה מתקיים דברי רבי יהושע שאמר בניסן נברא העולם, (ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ה' וכאן לעיל כלל ט' מענף י"א ולהלאה ע' שם ושם, וכמה פנים לתורה) וזהו שנאמר, החודש הזה, לכם, ראש חדשים, כי שורש נשמת ישראל הוא מאצילות אשר התחלתו הוא מניסן (ע' זוה"ק ח"א י"ג סע"א) אבל מקודם היו מונין החדשים ג"כ רק מתשרי, וכמ"ש התרגום יונתן בפ' נח, ז' פסוק י"א, כי התחלת הבריאה היה מתשרי, וכדברי ר"א, וכן הוא ג"כ מה שיסדו, זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון, כי ע"י מיעוט הלבנה, נעשה אלול חסר, והיה יום ו' יום א' תשרי, ואמרו עליו, זה היום תחילת מעשיך, הגם שתחלת כל המעשים הרי היה כ"ה באלול והוא היה יום ראשון למעשה בראשית, אך סוד הענין מה שלא קבע הקב"ה באמת את יום ראשון דמעשה בראשית בא' תשרי, הוא משום, כי הנה יסד הקב"ה את סדר השתלשלות העולמות, שיהא הז' תחתונות דהבחי' האחרונה דהעולם העליון, יתלבשו הם בעולם התחתון, וכדי לקשר עולם בעולם, ואלו הז"ת דהעליון הם הז' ימי בראשית להתחתון, ומתלבשים בו ונעשים לעלם מעלמיו, וכן הוא ג"כ הז' ימי בראשית דהעוה"ז הנאמר בפרשה בראשית. הנה עיקרם הם מהעולם העליון, ע' זוה"ק בראשית, ל"א סע"א, ובדברי הרב בשער סדר אצילות בקיצור פ"א ושם בסופו ולכן התחילו הם מכ"ה אלול, כי הם הו"ק דהעולם העליון, כי יום ו' שהוא א' תשרי, הוא עולה לכאן ולכאן, כי אילולא המיעוט, היה גם אלול מלא, והיה הוא יום ל' לאלול, אך ע"י מיעוט הירח נעשה אלול חסר. והוה הוא יום א' תשרי, אמנם אלו הו"ק הם מתלבשים בהששת אלפים שנה דהעוה"ז, ונעשים בו לעלם מעלמיו, כמ"ש בספד"ל פ"א, שיתא אלפי שנין תליין בשיתא קדמאי, וכן

בתז״ח דף מ״ט רע״ג ע״ש וע״י שמתלבשים זב״ז ונעשים בו לעלם מעלמיו, הרי נעשה יום כ״ה אלול, שהוא יום ראשון דמעשה בראשית עם יום ו׳, שהוא א׳ תשרי, הרי נעשו שניהם לאחד, ולכן אמרו היטיב גם על יום א׳ תשרי זה היום תחילת מעשיך, ואמרו עוד, זכרון ליום ראשון, ר״ל שהוא הגילוי דיום ראשון, כי יום ראשון מתלבש בו בבחי׳ נשמה ובפנימיותו ויום ו׳ שהוא א׳ תשרי הוא גילויו, ולכן ביום ו׳ הנה חזר ג״כ האור הראשון לשימושו׳ כמ״ש בב״ר פ׳ י״א, והוא ע״י יום הראשון שנתלבש בו, ויום הראשון הוא חסד ויום הששי הוא יסוד, וע״י שנתלבש בו, כנ״ז, אתגלייא חסד בפומא דאמה, ולכן חזר בו האור הגנוז ושימושו ונברא בו האדם, ועי׳ זוה״ק בראשית כ׳ סע״א, אמנם הנה הגם שביום ו׳ חזר האור לשימושו, ושימש ל״ו שעות, י״ב דערב שבת וי״ב דליל שבת, וי״ב דיום שבת, וכמ״ש בב״ר פ׳ י״א ובכ״מ, עכ״ז הנה לא חזר האור בכל תוקפו ובגילויו אשר יצא ביום ראשון שנתגלה אז הוא עצמו, ע״י בקיעת הקד״א, כי זה אי אפשר עד לעת״ל, ואז יהיה בחמה בעוד יותר עלוי, אלא מה שחזר ביום ו׳, הוא להאיר רק דרך מסך הקד״א, וכמו שבארנו כ״ז בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף כ״ה סי׳ ד׳, ואמרנו שם כי תוקף האור והגילוי דיום הראשון עצמו הנה הוא נתעלם ונסתם תיכף והוא עיקר אור הגנוז שנגנז ביום הראשון גופה ולא חזר עוד והנה כ״ז הנה היה הכנה לענין מיעוט הירח:

והנה בדברינו הללו יתפרש לנו ג״כ בפשיטות יותר היטיב (ע״ד אחר קצת) מה שאנו אומרים בר״ה זה היום תחילת מעשיך הגם שר״ה הוא יום ו׳ דמע״ב, והוא באשר כי ביום ו׳ הנה חזר ונתגלה אור הגנוז אשר בו נברא העולם ביום ראשון, והאור הרי הוא נקרא יום וכמ״ש ויקרא אלהים לאור יום, וזהו שאנו אומרים זה היום, ור״ל אותו האור שחזר ונתגלה היום, הוא תחילת מעשיך, שהרי בו נברא העולם ביום ראשון, אמנם באשר כי ביום ראשון הנה היה אורו ביותר תוקף הרבה כי אז היה מאיר אורו עצמו, בלי מסך כלל, משא״כ ביום ו׳ היה מאיר רק ע״י הקד״א, לכן אנו חוזרים לומר, זכרון ליום ראשון, כי הוא רק זכר וזכרון ליום ראשון ואינו אותו האור עצמו, וכן הנה חזר ונגנז אז תיכף, ונעשה בזה ביום ראשון גופה יסוד ושורש לסוד מיעוט הירח כנז׳:

והנה כ״ז שאמרנו, הנה הוא, בהמלכות הפרטי, המלכות דאצילות שהיא ראשית לנבראים אשר התחלתם הוא מיום א׳ תשרי, ונתגלה לזה ביום ראשון דמעשה בראשית, שהוא ביום כ״ה אלול, ונעשה בה מאז, הכנה לסוד מיעוט הירח שנעשה בהבחי׳ אחרונה דמלכות שבה, ביום ד׳ דמעשה בראשית, לצורך הנהגת דהעוה״ז, ועד״ז הנה נעשה ג״כ בהמלכות הכללי, שהיא ראשית הנאצלים, אשר התחלתם הוא, מיום א׳ ניסן, וכדברי ר׳ יהושע דבניסן נברא העולם, ונעשה בהם ג״כ שבת ימי בראשית שהם מהו״ק של מעלה, והנה הוא הקו דא״ס שהוא בבחי׳ ו״ק, וכמ״ש הרב בענו״י ענ״ב, ע״ש, והיום ראשון דמע״ב אשר לזה, הנה היה כ״ה אדר, דשנת תוהו, ונתגלה אז המלכות הכללי, שהיא זוהר אור מהמלכות דא״ס הנה נתגלה היא אז בכל תוקף אורו, והוא זוהר אור, אשר נפתח, בהפרגוד שמבפנים לאור א״ס המקיף, ונפתח ונעשה שם חלון, ונתפשט שם בהחוט דאור א״ס ונמשך והאיר בהחלל דהצמצום, והוא הסתים דסתימו דנפיק מרזא דאין סוף, שאמרו בזוה״ק תחילת בראשית, ט״ו א׳ ונתגלה אז הזוהר אור דהמלכות דא״ס בכל תוקף אורה, אמנם הנה הוא נגנז ג״כ, ונסתם ונתעלם מלמטה, כי הוא מתלבש בא״ק ושם הוא גניזתו, כי הרי מתחילה היה מתפשט בא״ק עד סוף רגליו, כמ״ש בענו״י ענ״ד, אמנם אחר שנעשה הצמצום בא״ק ג״כ ועליו כל האורות דהנה״י שלו מהטבור ולמעלה, ונפרס שם פרסא להפסיק ביניהם, ונשאר למטה מהטבור ריקן מאור, כמ״ש בדרושי נקודות פ״ב, והרי נסתם ונתעלם האור הקו מלמטה, וזו היא גניזתו, שנגנז בא״ק. לפנים מן הפרסא, עי׳ דברינו לעיל כלל י״ז ענ״ד אות ז׳, והגם כי אח״כ כאשר יצא ונתגלה אור הממ״ה דהתיקון הנה חזר האור א״ס ונתפשט להתייחד באצילות בכמה אורות נפלאים, אם באור הממ״ה עצמו אשר הוא מרזא דאור א״ס, וכן בהחוורתא והנימין והי״ג ת״ד ובהש״ע רבוא נהורין דהפנים, וכן בהתר״ך עמודי אור דהגלגלתא, ולא סר ולא יסיר יחודו ית״ש מאצילות לעולם. אך כבר נתבאר לעיל כלל י״ז ענ״ד הנז׳, כי נעשה בהם ג״כ סוד גניזת האור בכל אחד ואחד לפי ערכו, ואינו עומד עתה שום אור בכל עצמותו אשר מהעליון שעליו עד עת תיקון העתיד, אבל עתה הנה אחר שיצא כ״א, בתוקף אור (כראוי אליו) הנה חזר ונגנז ונתמעט ונתעלם, כ״א לצורך ההנהגה דהעוה״ז אשר עד עת קץ תיקון האחרון:

ועכ״פ הוא כי גם במלכות הכללי, שהיא זוהר אור דהמלכות דא״ס, והיא ראשית להנאצלים, אשר התחלתם הוא א׳ ניסן, וכדברי ר״י כי בניסן נברא העולם, והנה יש להם ג״כ שבת ימי בראשית, מו״ק של מעלה, שהוא החוט דא״ס, ויום ראשון דמעשה בראשית, הנה היה לפ״ז כ״ה אדר דשנת תוהו, והנה יצא אז המלכות הכללי בכל תוקף אורה, והוא יציאת החוט דא״ס, שנמשך ונתפשט מא״ס המקיף וממנו יצאו כל הנאצלים והוא ע״ד אור הראשון, אשר עליו נאמר יהי אור ובו נברא כל העולם אמנם כי עיקר אור הקו הנה הוא נתעלם ג״כ תיכף ונסתם, כי נתלבש בא״ק, הנשתלשל ממנו ומתלבש בו החוט דא״ס עד החזה שבו, ומשם ולמטה הנה נפרס פרסא, בגבול החזה דא״ק, והרי נגנז ונתעלם אור העיקרי דהקו, מהפרסא ולפנים, ונסתם מלמטה, ובזה הנה נעשה הכנה לצורך הצמצום דהמלכות הכללי, שתתעלם בכל הגילוים דאור א״ס שהיתה עתידה להתגלה בהם, כגון התר״ך עמודי אור והחוורתא והנימין והי״ג ת״ד וכיוצא, שתתעלם בכ״א להעשות בו ע״ד שנעשה בגניזת אור הראשון וכנ״ל כלל י״ז ענ״ד, וכן הנה נתעלם המלכות גופה בכל עיקר עצמותה ג״כ, כי הגם שבאמת הנה היא שורש עצמות כל הנאצלים, שכולם הם ממנה, והם גילויה, כי היא נשתלשל בהם מגילוי לגילוי עד המלכות דאצילות, והרי היא לכ״א, סיבתו ופעולתו, וכן היא ג״כ תכליתו, כנ״ל אות י״ב, והוא מה שאמר אליהו זל״ט, כתר עליון, איהו כתר מלכות ועליה אתמר מגיד מראשית אחרית, כי היא ראשיתם ותכליתם, וכן הוא ג״כ הוראת כת״ר, שהוא גמטריא, ה׳ מלך ה׳ ימלוך לעולם ועד, כמו שאמרו הראשונים, והרי הוא הוראת הכתר ג״כ רק על גילוי המלכות, כי הכל הנה הוא רק גילוי אור מלכותו ית״ש, שהיא מתגלה בהסיבה והפעולה והתכלית ומראשית הסיבה עד סוף התכלית הכל רק אמת מלכנו אפס זולתו:

אך לצורך כל הנהגה של עתה, אשר זה עצמו הנה הוא סיבת כל התיקונים דלעתיד, וכנ״ל אות ג׳ י׳ י״ב, הנה נתעלמה ונתחשכת, להיות כל גילויה עתה רק בסוף כ״א וממנו, והיא יוצאת בכ״א בסוד אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום, וכ״ז הוא ענין אחד עם סוד מיעוט הירח אשר נגזר עליה להסתיר אורה, ולהסתיר אור עצמותה העיקרי אשר היא עלתה על כולנה, ולהתעלם ולהתמעט, לפי שעה, עד עת קץ הימין, כי אז הנה תחזור לקדמותה ויתחיל להתנוצץ אור זיוה ותפארתה, מזיו לזיו ומזוהר לזוהר, ותעלה מעילוי לעילוי, להתגלה באור עצמותה העיקרי ואז הנה יתגלה יחודה בכולם וכולם בה מעילא לתתא ומתתא לעילא שהם כולם אחד עד המלכות דא״ס ית״ש, ושם יתעלה הכל לסוד אחדות הנעלמה ואז הנה הוא לבדו ימלוך נורא, יהי שמו הגדול מבורך, מן העולם ועד העולם אמן ואמן, ויהי רצון שנהיה גם אנו בכלל כל הזוכים לזה, למען שמו יתברך ויתעלה הבוחר בעמו ישראל באהבה:

[יד]

ומעתה הנה נשאר עלינו לבאר את ההערה ד׳ שהערינו לעיל אות ה׳, בענין הטעה דז״א, לבאר את נקודתו

העלמותית

העצמותית שבו, אשר מעולם הנקודות, ומציאותו ותיקונו אשר לאחר התיקון, וכן יהיה עד"ז, ברמז, בהעטרין הפרטיים דהפרצופים כולם, אמנם כי בכל הפרצופים כולם, הנה אינו עומד העטרה שבכ"א בבחי' מציאות בפנ"ע, זולת היסוד והמלכות, אלא כי בכל הפרצופים כולם אשר למעלה מז"א, הנה הוה בהם היסוד והעטרה והמלכות, מיוחדים זב"ז לעולם, ואין להעטרה שבהם שורש מיוחד לעצמו, זולת היסוד והמלכות, אלא שהוא לעולם, ר"ל הן בשרשו והן במציאותו למטה, הנה הוא רק להיות ממוצע מהיסוד להמלכות, ומיוחדים זב"ז לעולם, כי הנה הגם שכל פרצופי הג"ר שהם א"א ואו"א הנה כלולים כ"א ג"כ מכל הפרטים כולם אמנם הוא רק ברמז ובהעלם ובכח, והם מתחלפים בגילויים, פעמים בזה ופעמים בזה לפי העת והזמן, וכן הוא בענין העטרין שבהם כי פעולתן בהם בבחי' פרטיות ע"ד שהוא בז"א, הנה הוא בהם רק ברמז ובהעלם גדול ורק ע"פ הצורך לפי העת והזמן, אמנם העטרה דז"א, הנה הוא יש לו נקודה עצמותית בעולם הנקודות, וכן יש לו שורש מיוחד לאחר התיקון, ומציאות מיוחד בז"א, והוא עטרה הכללי דאצילות, ובו תלוי תיקון כולם, והנה כ"ז נבאר עתה בעזהי"ת כיד ה' הטובה עלינו למען שמו יתברך ויתעלה.

הנה הנקודה השרשיית והעצמותית דהעטרה דז"א, אשר מעולם הנקודות, הנה הוא עצמו אותה הנקודה השרשיית דהמלכות הכללי, שהיא הנוק' דז"א, כי היא היתה ממש אז, לבחי' העטרה, ר"ל שהיתה למטה מהיסוד, ובאשר כי אז, ר"ל בעולם הנקודות, הנה לא יצאה אותה בחי' העטרה דבוקה עמו כלל, כי לא היו שניהם יחד בעולם, כי הרי יצאה היא, רק אחר שמת הוא, והוא בעל חנן, שהוא מלכות, שמלוכתו היה, אחר מיתת שאול, שהוא יסוד, לכן נתייסדה היא להיות גם אחר התיקון, לפרצוף בפנ"ע לעולם.

והגם שכל הו"ק כולם, הם מלכו ג"כ רק זה אחר זה, ולא מלך כל תחתון אלא רק אחר מיתת העליון, אך כל הו"ק הנה הם גם בעיקרם רק אחד, ר"ל שיצאו מתחילה ג"כ רק על דעת להיות כולם אחד, כ"א לקצה מיוחד בכל מציאות, זה לקצה מזרח שבו וזה לקצה מערב שבו, זה לקצה דרום וזה לקצה צפון, זה למעלה וזה למטה, כהצורך להו"ק אשר לכל מציאות מיוחד, והרי הם אחד מעיקרם, וכן הוא נודע מדברי הרב שכל הו"ק הם משורשם, רק בבחי' נקודה אחת, הכלולה מו', כמ"ש במלכים פ"ה ובתינוי"ק פ"ב כלל ט', ומה שיצאו בעולם הנקודות בו' נקודות ויצא כל תחתון רק אחר מיתת העליון, הנה הוא מחמת גודל רתיחת גבורתם הנה לא הסתכל כל קצה על חבירו, על תועלת קישורם יחד דוקא והראוי להם שיהא כ"א רק קצה מיוחד במציאות השלם, אלא רצה כ"א להתגבר על שלו ולכבוש כולם תחת ידו, וכמ"ש האריז"ל שכ"א קיבל את האורות כולם הגם שהיה יותר מכחו ולא היה יכול לסבול, אלא שלא היה חושש על זולתו. ולכך מיתו תיכף שנית כ"א בקבלת האורות יותר ממה שיכול לסבול, ולכן נתקנו אחר התיקון כל הו"ק לאחד משום שכן הוא הראוי להם מעיקרם, וכן הוא ראוי ג"כ מסיבת תכונתם, שלא יתגבר כ"א יותר מדאי עד הקצה האחרון, וכמו שהארכנו בזה לעיל כלל ט"ז ענ"א ע"ש, ומשום כ"ז הנה נעשו הו"ק לאחר התיקון כולם לפרצוף אחד ונתקשרו כולם יחד דוקא, משא"כ המלכות הנה היא יצאה בעולם הנקודות בנקודה שרשיית לעצמה, למטה מהיסוד, ואחר מיתת היסוד, ולכן נתייסדה היא לאחר התיקון, ג"כ בבחי' פרצוף בפנ"ע, ומה שיצאה בתחילה דבוקה עמו, בסוד אחור וקדם צרתני, והיתה דבוקה עמו עד אחר הנסירה, כנודע, וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל' סע"ב ול"א א' וע"ש עוד ל"ה א', הנה הוא משום כי באמת הנה הוה גם כל הנקודה השרשיית והעצמות שלה ג"כ רק ממנו, השייך אליו, וכמו שיתבאר למטה, ולכן יצאה דבוקה עמו כי היא עצם מעצמיו ובשר מבשרו, וכן הם מתייחדים ג"כ תמיד פב"פ, והם שניהם יחד אדם שלם, ומשום כ"ז הנה היה ממש ג"כ כל אותה הנקודה השרשית שלה, בעולם הנקודות לבחי' עטרת היסוד שבו ולא שהיתה דבוקה עמו, כי הרי כל יציאתה היה אחר שמת הוא ולא היו שניהם יחד בעולמם כנ"ל, אלא שימושו בבחי' עטרת היסוד הנה הכוונה הוא רק כי היה יציאתה ומקומה, במקום העתיד להיות עטרת היסוד לאחר התיקון, ועוד כי באמת הנה יש שייכות גדול לאותה הנקודה השרשיית גם עם עטרת היסוד אשר לאחר התיקון, כי ע"י כ"ז הנה הם מתייחדים לעולם תמיד, וכמו שיתבאר כ"ז למטה.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי הנקודה השרשיית דעטרת היסוד דז"א אשר מעולם הנקודות, הנה הוא עצמו אותה הנקודה השרשית דהמלכות הכללי דאצילות שהוא נוקבא דז"א, עי' שער תינוי"ק פ"ב כלל ט' ושם רפ"ד ובירח פ"א ובמבו"ש שער ו' ח"א דרוש א' דה"מ ונתחיל, עי' בכל המקומות הללו ותמצא שכן הוא, ולא היה אז נקודה שרשיית להעטרה בפנ"ע, אלא שהנקודה השרשית דהמלכות, היא היתה ממש אז לבחי' העטרה כנז'.

[טו]

והענין בזה הוא, כי הנה כל הנקודה השרשיית של הנוקבא דז"א הנה היא שייך באמת רק להעטרה דז"א שהיא המלכות מבחי' ספי' שבו, המלכות הדבוקה עמו. אך כדי להמציא את העולמות בי"ע בצורתם ותכונתם אשר בכל משך זמן דהעוה"ז, שהם נפרדים נבדלים מאלהו"ת, ר"ל שעצמותם הם אינם בשום בחי' אלהו"ת כלל וכלל. הגם שהוא ית"ש שוכן בקרבם בבחי' נשמה לנשמה. וממנו הוא קיומם והתהוותם תמיד, שהוא נושא אותם בכל מצבם ותלוי כל מציאותם רק עליו ית"ש, הם ומקריהם וכל מאורעותיהם, בלי הפסק רגע אחת. וכמו שנבראו ונוצרו ונעשו מתחילה רק ממנו ית"ש, כן הם תלויים לעולם תמיד בכל קיומם והנהגתם רק עליו ית"ש. והוא מה שנאמר בפ' ואתחנן, וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (ואמרו רז"ל, דברים רבה פ"ב סי' כ"ו כ"ז, מהו אין עוד) אפילו בחללו של עולם, כי כבודו מלא עולם. וכמו שנאמר ירמיה כ"ג את השמים ואת הארץ אני מלא, והוא מה שיסד קדוש עליון בשיר היחוד יום ג' אין בתוך ממך נבדל ואין מקום ריק ממך ונחדל. עכ"ז הנה עצמות כל הבי"ע כולן וכל מציאותם הם עצמם אינם בשום בחי' אלהות כלל וכלל, ואינם מתעלים ואינם מתחלפים ממציאותם העצמותית לעולם. הגם שכל התהוותם לעולם הוא רק ממנו ית"ש, שהוא מהוה אותם בכל מצבם כנז'. אך הוא רק מרוממותו יתברך שגם בהיות הכל הוא בכל. אבל הם עצמם, הנה כל זמן שגזרה רצונו ית"ש על כל מציאות הזוהמא והעבירות שימצא בעולם, והוא עד הגיע הזמן דתחיית המתים, כמ"ש בזוה"ק פ' יתרו ס"ט ע"ב. הנה לא יתעלו העולמות בי"ע ממדרגתם העצמותית, שהם נפרדים נבדלים מבחי' אלהו"ת, לעולם. ואינם מתחלפים ממדרגתם, להיות חד עמו ית"ש, הגם שהוא ית"ש שוכן בקרבם תמיד והם נשואים בכל מצבם רק עליו, וכמ"ש בהקדמת תיקונים דף ד' סע"ב כי בעשר ספי' דבריאה לאו איהון וחייהון חד לאו איהין וגרמיהון חד [עי' לעיל כלל י"ג ענ"ב וכלל ז' ענ"ב] ולכן הוא, כי כדי להמציא את העולמות בי"ע על תכונתם שהם עתה, עם כל מקריהם ומאורעותיהם, אשר גזרה רצונו ית"ש עליהם להתנהג בהם כל משך זמן דהעוה"ז עד עת קץ הימין. הנה רצה רצונו ית"ש לייסד על כל זה גם באצילות עצמו, יסוד בפנ"ע, שיהא אפשר לה להתצמצם להוציא על ידה את כל המציאות דהעולמות בי"ע וכן להתנהג בהם על ידה את כל הנהגת דהעוה"ז. והנה הוא המלכות דאצילות, הנוק' דז"א, שהיא ראשית לנבראים, ר"ל שכל הנבראים הם ממנה וכן כל הנהגת דהעוה"ז הוא ממנה וכנ"ל אות י"ב י"ג. והגם שכל עצמותה הנה היא רק המלכות דז"א, תלבשת הדבוקה עמו, העטרה שבו, וכנ"ל אות ו' ז'. אך משום צורך תוצאות העולמות בי"ע וכל הנהגת דהעוה"ז, הנה יצאה אותה המלכות בפנ"ע גם בשורשה אשר

בעולם הנקודות, וכן נעשית אח"כ לפרצוף בפנ"ע גם לאחר התיקון ע"י כל המלכיות שבו הנמשכין אליה. וכנ"ל אות ו' ז' :

והאמת הוא כי כל אותן המלכיות הנה הם כולם שייכים אליה גם מעיקרם והם כולם רק מעצמותה הנעלם והעיקרי שבה, אלא שע"י גזירת סוד המיעוט הנה ניתנו ונשרשו בז"א, ומקבלת אותם עתה רק ממנו, וכנ"ל אות י"ב י"ג :

אמנם הוא כי הנה בנין כל העולמות כולם בכל סדרם שהם, וכל הכוונה בהם אשר לצורך התכלית. הרי הוא כ"ז ג"כ רק ע"י גזירת סוד המיעוט הנז', כי אלולא זה לא היה נעשה שום עולם כלל, והיה נשאר המלכות על עצמותה וכלילותה לבד. בלי שום פעולה כלל, כי כן גזרה רצונו על כ"ז, ועכ"פ הוא כי סוד המיעוט הנז', הנה הוא יסוד כל הגילויים כולם אשר הן בהנאצלים והן בהנפרדים. וא"כ, הרי בעניננו, כי מאחר שע"י יסוד המיעוט הנה נשרשו המלכיות בז"א וניתנו אליו, הרי הם מעתה רק ממציאותו, וכאשר שנמשכים אליה, הרי הם מתפשטים בה ממנו, כי הם כולם רק עצם מעצמיו ובשר מבשרו, ולכן הוא ג"כ בענין שורש המלכות, הנוק' דז"א, אשר אמרנו כי שרשה בעולם הנקודות הנה הוא היה ממש אז להנקודה השרשיית דהעטרה ג"כ וכנ"ל אות י"ד, והרי היה נעשית מהנקודה השרשיית דהעטרה דז"א, שהיא בחי' המלכות הדבוקה עמו, הנה נעשית לאחר התיקון לפרצוף בפנ"ע, והוא משום כי לצורך תוצאות כל העולמות הנפרדים עם כל הנהגה שבהם אשר בעוה"ז, הנה רצה רצונו ית"ש, לייסד, מז"א עצמו, ובאצילות עצמו, יסוד לזה בפנ"ע. כי ע"י שנחלקת ממנו ויצאה לעצמה, הנה יהיה אפשר לה להתצמצם להעשות ראש לשועלים, ראשית לנבראים, וכן עי"ז הנה יהיה להנפרדים שיצאו ממנה, כח האפשרות והבחירה, אם לייחד את עצמן למעלה, ע"י שרשם אשר ממנו יצאו הנה היא מאצילות עצמו, חלק מז"א, עצם מעצמיו ובשר מבשרו, וכן להפריד את עצמן ח"ו, עבור שרשם אשר יצאו ממנה, נחלקת מז"א ונעשית לפרצוף בפנ"ע, והוא כל ענין הבחירה הניתן להאדם, אשר היא הסיבה העיקרית לכוונת התכלית. כנ"ל אות ב' ג' :

והנה נתבאר לנו מכ"ז, הענין מה שבעולם הנקודות היה ממש הנקודה השרשיית דהנוק' דז"א. לנקודת העטרה, וכנ"ל אות י"ד, הנה הוא משום כי כל המציאות דהנוק' דז"א הנה היא בחינת ממציאות העטרה עצמה. והיתה ראויה הנוק' דז"א. שהיא המלכות העיקרית שבו, להיות דבוקה עמו. מיוחד בו, ע"ד המלכות דאבא, שפעולתה בו היא בהעלם כי היא נעלמת בו. וכן הוא ג"כ המלכות דא"א, ע' שער המלכים פ"ד ובהגהה שם מדברי הרח"ו בשעה"ק, אך משום לצורך תוצאות העולמות בי"ע. הנה יצא בז"א. המלכות שבו. לפרצו' בפנ"ע, וכנ"ל, אבל באמת הנה היא רק ממציאות העטרה שבו, וכן היא עם העטרה ממציאות אחת גם לאחר התיקון. כמו שיתבאר, ולכן היתה משמשת היא. בעולם הנקודות. להנקודה השרשיית דהעטרה ג"כ, והיה לשניהם נקודה שרשית אחת, כי הם שניהם מציאות אחד, והענין בזה כי נודע הוא, שבעולם הנקודות, הנה יצא שורש כ"א, לפי מציאותו העיקרית שבו אשר לאחר התיקון ור"ל, כי לפי יציאת המציאות דהשורש דכ"א אשר יצא בעולם הנקודות, כן הוא נעשה אח"כ ונשלם עפ"ז. המציאות העיקרי דכ"א. לאחר התיקון, ולכן הוא, כי. באשר שבעולם הנקודות הנה יצא להעטרה דז"א, ולהנוק' דז"א, רק שורש אחד, הנה עי"ז, נעשו שניהם לאחר התיקון, ג"כ, רק ממציאות אחת, והם שניהם אחד לעולם, כי כן הם משרשם אשר בעולם הנקודות :

[טז].

והענין הוא, כי הנה הנקודה השרשיית דהנוק' דז"א אשר בעולם הנקודות, הרי מבואר הוא בשעה"כ דף ל"ו ע"ד, שהוא המלכות דהכתר שבה. ע"ש. והכוונה בעומק ובדיוק הנה הוא, כי היא באמת רק המלכות דהמלכות שבכתר, כי בעולם הנקודות הרי לא יצאו אלא רק המלכיות לבד, ורק מהב"ן לבד, שגם הג"ר אשר הם יצאו כ"א מי', כנ"ל אות י', הנה היה כ"א ג"כ רק, מי' מלכיות (והם היו הי' ספי' שבו) דהי' ספי' דב"ן שבו הראוי אליו לאחר התיקון כי לאחר התיקון הנה נעשה כ"א מי' ספי' שלימים, שכ"א הוא כלול מי"ס דמ"ה ומי' ספי' שלימים דב"ן, אבל בעולם הנקודות הנה יצאו גם הג"ר כ"א ג"כ רק מהי' מלכיות דב"ן שבו אשר לאחר התיקון כי הט"ר דב"ן דכל ספי' הם יצאו ג"כ רק לאחר התיקון עם המ"ה ביחד, ולא יצאו בעולם הנקודות אלא רק המלכות דכל ספי' כנודע, וא"כ הרי הנוק' אשר היא יצאה בהכתר דהב"ן שבה, הכוונה הוא, שהיא יצאה בהמלכות דהכתר דהב"ן שבה אשר לאחר התיקון אלא כי בעולם הנקודות אשר לא יצאו אז הלא רק המלכות דכל ספי' הנה היה ממש אז המלכות דהכתר, לספי' הכתר, וזהו שאמר האריז"ל בשער המלכים פ"ה ובתיקו"ק פ"ב ובכ"מ, כי יצאה אז הנוק' בהכתר שבה, ור"ל בהמלכות דהכת"ר, כי בהי' מלכיות דהב"ן שבה, ר"ל בהי' מלכיות דהי' ספי' דהב"ן שבה, הנה ממש המלכות דהכתר לבחי' הכתר, וא"כ הרי מאחר שהעלה הרח"ו ז"ל בשעה"כ הנז', שגם מה שיצא אז מאותו הכתר (שהוא המלכות שבכתר, שהיה ממש אז לבחי' כתר) הנה היה רק המלכות שבו וכנ"ל. הרי נמצא כי בדיוק, הנה היה יציאת הנוק' בעולם הנקודות, רק המלכות דהמלכות שבכתר, וזה היה הנקודה השרשיית דהנוק' אשר מעולם הנקודות, אבל הט' ראשונים הפרטיים אשר על אותה המלכות שבמלכות. הם לא יצאו ג"כ אלא רק לאחר התיקון עם הט"ר דהמלכות הכללי דהכתר שבז"א :

והענין בביאור הוא כי לאחר התיקון הנה יצאה הנוק' בי' ספי' שלימים דב"ן ובי' ספי' שלימים דמ"ה, ומקבל אותן שניהם מז"א, ונשלמה על ידו מי' ספי' שלימים דב"ן ודמ"ה, ובאמרי שלימים, ר"ל שכ"א הוא כלול מכל חלקי אבי"ע כמ"ש הרב בשער הפרצופים דרוש ז'. הנה עיקרן דהי' ספירין שבהנוק', הנה הם, מהי' מלכיות דהי' ספי' דז"א. ונשלמו בה כ"א, כי', מהחו"ג דהתנה"י דז"א ובסוד סדר אטב"ח, כנ"ל אות ו' ז', כי מהמלכות דהכתר דז"א הנה נעשה הכתר שבה, ונשלם לי' בסוד א"ט. ומהמלכות דחכמה דז"א הנה נעשה החכמה שבה. ונשלם לי' בסוד ב"ח, וכן כו' כו' כנודע, וכ"ז הוא לאחר התיקון, שאז נשלמו כ"א בי' ספי' שלימים, אמנם בעולם הנקודות אשר היו כולם אז רק בהמלכיות לבד, שהי' מלכיות שבכ"א היו משמשים אז להי' ספי' שבו, אלא שעכ"ז הנה היה כל מלכות ומלכות ג"כ כ"א כלול מי' כנודע, והנה גם אז הנה היה מציאות הנוק שהיתה אז רק בבחי' הנקודה השרשית שבה, הנה היה אותה הנקודה השרשית ג"כ רק מהמלכות שבז"א, והיתה, מהמלכות דבחי' הכתר דז"א, אשר מזה הנה נעשה לאחר התיקון. הכתר שלה. והוא מ"ש הרב שבהנוק' יצא הכתר שבה, ור"ל כי היתה הנוק' אז רק המלכות דהכתר דז"א, אשר ממנה הנה נעשה לאחר התיקון, הכתר דהנוק', וא"כ הרי כאשר העלה המרח"ו ז"ל, בשעה"כ, שיצאה רק המלכות דהכתר שבה, א"כ נמצא כי הנה הוא המלכות דמלכות דהכתר דז"א. וזהו מה שאמרנו לעיל, אות י"ד, כי אותה הנקודה השרשיית היה ממש אז לבחי' העטרה דז"א, והוא כי הרי היא מהכתר שבו. המלכות דמלכות דהכתר, וכתר ועטרה, הוראה אחת הוא, כתר למעלה, שורש הענין, ועטרה למטה, סוף וכללות הבנין, ושורש להתחתון, ונובע העטרה מהכתר לעולם, וע' תיקונים קנ"ט סע"א, מאי אית בין כתר לעטרה כו' כו' ע"ש, ומשום שהנקודה השרשיית דהנוק' הנה היה המלכות דמלכות דהכתר שבז"א לכן היתה משמשת אז ג"כ לבחי' עטרה דז"א, וכן הוא באמת לאחר התיקון ג"כ הנה הם שניהם, ר"ל העטרה והנוק' הנה הם שניהם מהמלכות דהכתר דז"א, כי לאחר התיקון, הנה ניתוסף בהנקודה השרשיית דהנוק' שהיא המלכות דמלכות דהכתר דז"א, כנז', הנה כאשר ניתוסף בז"א הט' ראשונים דהב"ן הכללי השייך אליו, שהם מהו"ק דהב"ן הכללי דא"ק, וניתוסף אז הט"ר

דב"ן

דז״ן בכל ספי׳ וספי׳ שבו, על המלכיות שיצאו בו מתחילה, הנה ניתוסף אז בהנוק׳ ג״כ מהק״ל דהב״ן הכללי דא״ק השייך אליה שהוא המלכות דהב״ן (כמ״ש באנ״כ פ״ה, ובכ״מ כנודע), הנה אז ניתוסף בהנקודה הפרטיית שבה, שהיא המלכיות דמלכות שבהכתר דז״א, הנה ניתוסף הט׳ ראשונים על המלכות דמלכות. ונעשית שלימה מכל הי׳ הראוי אליה, ונתקן ונעשה ונשלם מכל המלכות שלימה דהכתר דז״א, ומזה נעשה הכתר דהנוק׳, שהוא מהמלכות שלימה דהכתר דז״א, וכן ניתנו וניתוספו בה ג״כ כל הט׳ מלכיות דהט׳ ספירות דז״א אשר גם מחכמה ולמטה שבו, והרי ניתנו בה כל הי׳ מלכיות דהי׳ ספי׳ דז״א, וכן ניתוסף בכ״א ג״כ הט׳ ראשונים ע״י החו״ג שבהתנה״י דז״א, ע״פ סוד סדר הטב״ח. כנ״ל אות ו׳ ז׳ ומה שניתן בה בסדר הטב״ח מהחו״ג שבהתנה״י דז״א. שהם מהאורות דהיסוד דאימא המתגלין ויוצאין בהחזה שבו, הנה כ״ז הנה הם מאורות התיקון דהמ״ה וב״ן, הנמשך אליה מלמעלה לעילא, מסוד הדעת עלאה שבין כתפין דא״א, כמ״ש בנסירה פ״ו, ומכ״ז הנה נבנית ומתתקן ונשלם הנוק׳ ג״כ בי׳ ספי׳ שלימים, והוא ע״י אור התיקון דהמ״ה והט״ר דב״ן:

הנה כ״ז הוא מה שנוגע לתיקון בנין הנוק׳, ומעתה נבא ג״כ לענין ביאור המציאות דהעטרה דז״א, לאחר התיקון, מהיכן שנעשה כי אחרי שכל הי׳ מלכיות דהי׳ ספי׳ דז״א הם ניתנו להנוק׳, א״כ מהיכן נעשה העטרה, אמנם מציאותו הנה הוא, מעשרה בחי׳, וזה סוד מה שנקרא העטרה בשם י׳, וכמ״ש באד״ר קמ״ב א׳, רמ״ח עלמין תליין בפומא דאמה דאתקרי יו״ד, וכיון דאתגלייא, יו״ד, פומא דאמה. אתגלי חסד עלאה כו׳ ע״ש ובזוה״ק בראשית דף ד׳ ע״א וי״ז א׳, ובאותו הי׳ הנה הוא רמוז הי׳ ההוי״ה, הי׳ דאדנ״י, הי׳ דשד״י. הי׳ דיעקב, הי׳ דישראל, וע׳ דגר״א בתיקונים ק״ה ע״א ובכ״מ, ונקרא העטרה בשם יו״ד, משום שמציאותו הוא מעשרה בחי׳, תשעה הוא, מהט׳ מלכיות הפרטיים, דהט״ר דהכתר דב״ן, הניתנו וניתוספו בהכתר דז״א לאחר התיקון, ואחד הוא מהט״ר דהכתר דב״ן הניתן וניתוסף בהכתר דהנוק׳, שהוא כולו ג״כ רק מהמלכות דהכתר דז״א, וכנ״ל, שהרי אמרנו, כי מתחילה שהוא בעולם הנקודות, והיה אז הנוק׳ רק על הנקודה הפרטיית שבה לבד, שהוא המלכות דמלכות דהכתר דז״א, אך בעת התיקון הנה ע״י הט״ר דב״ן הניתוסף בה, הנה נשלמה המלכות דמלכות בהט״ר שבה, ונתקנת למלכות שלימה, שהיא המלכות דכתר דז״א הניתן להנוק׳ להכתר שלה, וכן ניתן בה ג״כ כל הי׳ מלכיות כולם דכל הי׳ ספי׳ שלו, ומזה נעשו כל הי׳ ספי׳ שלה, וכנ״ל, ועכ״פ הוא כי הנה ניתוסף בה לאחר התיקון, הט׳ ראשונים בהנקודה הפרטית שבה, שהוא המלכות דהמלכות שבכתר דז״א וניתוסף בה הט׳ ראשונות ונשלמה למלכות שלימה ומזה נעשה הכתר שלה:

והנה הכתר מאותן הט׳ ראשונים שניתוסף בהנקודה הפרטית שבה, הנה זה הכתר, היה נמשך לעטרה דז״א ולא ירד הוא בהנוק׳, ולא ניתן וניתוסף מהט״ר בהכתר דהנוק׳, אלא מחכמה ולמטה (ע׳ לקמן אות כ׳ בהגהה שם) אבל הכתר הוא נשאר בז״א עצמו להעטרה שבו, ונמצא כי המלכות דהכתר דז״א, אשר מזה נעשה הכתר דהנוק׳, הנה הכתר שבאותה המלכות (שהוא הכתר מהט״ר הניתוסף על המלכות דמלכות דהכתר דז״א אשר מכ״ז נעשה הכתר דהנוק׳, הנה הכתר שבאותן הט״ר) הוא נשאר לעטרה דז״א, וזהו שאמר הגר״א בספר יצירה פ״א, משנה א׳, אופן ה׳. שהעטרה דז״א הנה הוא בחי׳ הכתר להנוק׳, והוא ע״פ מה שאמרנו שהכתר דהט״ר שבהכתר שלה. הוא ניתן להעטרה, והרי נשאר בה׳ רק, מחכמה ולמטה והכתר שלה הוא להעטרה, אמנם הנה בספד״צ פ״א, דה״מ, מלך השמיני, אמר שם הגר״א, כי עטרת היסוד, הוא חכמה של מלכות, ע׳ רע״מ פינחס רנ״ז א׳, פקודא תשיעאה כו׳, ובהגר״א בתיקונים דף ל״ה רע״ב, ופ״ט סע״ב, והענין הוא כי מעצמות העיקרי שבה, הוה העטרה בבחי׳ כתר שלה, וכנז׳, אמנם שימושה בזה, הוא נעלם בה מאד, כי השימוש דכתר בכל פרצוף הוא לעולם נעלם, אך קבלתה הגלויה מהעטרה, והשימוש העיקרי שמשתמש בזה, הנה הוא, כי לבד מה שמקבלת ממנו תמיד אור וברכה, אורות ומוחין, בכל זווג, הנה כל שלימות המוחין שבה אשר לבחי׳ נוק׳ שתהיה ראויה להעלות מ״ן ולהעשות כלי שתהיה מוכשר להתעבר ולהוליד, הנה נתקנה ונשלמת בכ״ז ג״כ רק מהעטרה דז״א, והוא ע״י הרוחא דשדי בגוה בביאה קדמאה, וכן הוא מתחדש בה ג״כ תמיד, כמ״ש בדרושי מ״ן ומ״ד דרוש י׳, ע״ש שמבואר כי הם בבחי׳ מוחין ממש בכל קומת הפרצופים כולם, ע״ש, והנה בזה הנה ממש העטרה לבחי׳ חכמה דהנוק׳, שהוא המוחין שבה אשר על ידו היא נתקנת בכל תיקוני הנוק׳ וזהו שאמר הגר״א באיזה מקומות שהוא חכמה דילה רוחא דבגוה, דמשם פרשה כמ״ש בתיקונים ל״ה רע״ב, אבל מעצמות העיקרי שלה הנה הוה באמת העטרה, הכתר שלה, וכמ״ש הגר״א בספר יצירה, אלא שזהו נעלם בה וכנ״ל:

[יז]

ונחזור לענין, כי הנה מה שנמשך להעטרה דז״א מהשייך להנוק׳, הנה הוא הכתר הפרטי מהט״ר דב״ן שניתוסף בה בעת התיקון בהכתר שלה, שהוא מהמלכות דמלכות דכתר דז״א, ומהט״ר דב״ן שניתוסף בה אח״כ, הרי נעשה עי״ז למלכות שלימה מי׳ ספי׳. לבד הכתר שבה שהוא ניתן להעטרה דז״א, ואותה המלכות שלימה הנה היא המלכות מהכתר דז״א שניתן להנוק׳, וממנה הוא הכתר דהנוק׳, כי כן הוא כל הי׳ ספי׳ שלה הנה הם מהמלכיות דהי׳ ספי׳ שלו כנ״ל אות ו׳ ז׳, שכל מציאותה הוא ממנו מהמלכיות שבו.

ודע עוד, כי גם הט״ר דב״ן, הניתוסף להנו״ק בעת התיקון, בכל מלכות ומלכות מהי׳ מלכיות שבה הנמשך לה מז״א, שהם הי׳ ספי׳ שבה כנז׳, והנה אותן הט״ר דב״ן, הנה הם מהמלכות דהב״ן התיקון הכללי דהא״ק, כמ״ש באנ״כ פ״ה וכ״ן בטנת״א פ״א בסוף המ״ב וכן הוא עוד בכ״מ, הנה זה המלכות דהב״ן הכללי דהא״ק אשר ממנו ניתוסף הט״ר דב״ן בכל מלכות ומלכות מהי׳ מלכיות שבנוק׳ הנה הוא ג״כ מז״א המלכות הכללי מהז״א דהתיקון דהב״ן, כי הוא הט״ר דב״ן שבמלכות הכללי דהז״א, וממנה נתקנו ונמשכו וניתוספו, ט״ר דב״ן בכל מלכות ומלכות מהי׳ מלכיות שבהנוק׳, כי כל בניינה וכל תיקוניה הנה הוא לעולם רק מז״א. ודע זה.

ועכ״פ הרי נתבאר לנו החלק דהנו״ק המשתתף במציאות העטרה דז״א, כי הנה הוא, הכתר מהט״ר דב״ן הניתוסף בהכתר שבה כנז׳, והוא חלק אחד ותשעה, חלקים, הנה הוא מז״א, היינו התשעה מלכיות מהט״ר דב״ן הניתוסף לאחר התיקון בהכתר שלו, כי בעולם הנקודות לא היה בהכתר שלו רק המלכות לבד *) וניתוסף לו בהתיקון, הט״ר דב״ן, ובאשר שהכתר והמלכות הם אחד מפרשן בסוד אנ״י ואי״ן, ובסוד מגיד מראשית אחרית, וממשיך הכתר תמיד גילויו למטה בהמלכות, לכן הנה נמשכו המלכיות מהט״ר דב״ן דהתיקון שבהכתר שלו הנה נמשכו הם למטה, למציאות העטרה שהוא לצורך הכתר דהנוק׳, ונעשה העטרה, מהתשע מלכיות דהכתר שלו, ומהכתר דהט״ר דב״ן דהכתר שלה, אשר כל כלילותה הוא רק המלכות דהכתר שלו וכנ״ל, ומאלו העשרה בחי׳, הנה נעשה מציאות העטרה דז״א:

ונמצא

הגהה *)

והגם שהג״ר הרי לא יצאו בו כלל, אך היו בהוויותם עכ״פ, ונשארו באימא, וכמ״ש בשביה״כ פ׳ ו׳ ז׳, והגם שהמלכות דהכתר שלו הרי לקחה הנוק׳ כי מזה נעשה הכתר שלה וכנ״ל אך כבר אמרנו כי מה שלוקחת הנוק׳, הנה הוא רק המלכות דמלכות, וכן הוא ב״כ בכל המלכיות והי׳

ספי׳ שבו שנוטלת הנוק׳, הנה הוא ג״כ רק המלכות דמלכות, וע״ד, שהוא בהעטרה, שעיקרה נשאר בו, וכנ״ל אות ז׳, כן הוא בכל המלכיות דכל הי׳ ספי׳ כולן שבו שעיקרם הם בו, אלא שהם נמשכים ומושפעים אליה תמיד, שהיא כלל המלכות מהמלכיות שבו, ומשום שכל שפעם הוא אליה, והם שלה, לכן אמר התיקונים, קל״ד ב׳, דכל ספירה יהיב בה עישור דיליה וכנ״ל אות ו׳ כי אור המלכות דכ״א הוא נמשך אליה, אבל עיקרן הם באמת בו לעולם, כי רק הם אשר יצאו בו בעולם הנקודות, והם עיקרם בו, ואינם חסרים בו לעולם, אבל הט״ר דב״ן, הם בו רק בסוד תוספת והם מסתלקים בעת הפגם, ע׳ שער הפסוקים, ירמיה, דף קמ״ג ע״א, בפסוק כי פדה ה׳ את יעקב, ואמר שם כי התוספות הבא להנוקבא כשמסתלק ממנה ע״י הפגם הנה הם חוזרים לז״א כי ממנו הם באים (ע׳ דברינו בספר הדע״ה ח״ב דרוש ה׳ ענ״א סי׳ ד׳) אבל התוספות הבא לז״א כאשר מסתלק ע״י הפגם הם ניתנים אל הקליפות, רח״ל, וע׳ עוד בפע״ח בתחילתו, בהקדמה שניה, וכן בדברי מהרח״ו ז״ל בתינו״ק פ״ב, כלל א׳.:

ועכ״פ הוא כי כל מה שבאו בסוד תוספות הוא מסתלק בעת הפגם, ונודע הוא, כי בעולם הנקודות לא היו בז״א אלא רק המלכיות, כמ״ש בשביה״כ פ״ח ובמוחין פ׳ י״א, וא״כ הרי באם שנאמר כפשטות הדברים, שכל המלכיות שבו, הם עצמם נמשכו לגמרי בהנוק׳, א״כ מה נשאר לז״א בעת שמסתלק התוספות, ואדרבה הוא. כי הרי כבר נכרת ברית, שכל מה שיצא בעולם הקדם, הוא לא יחסר בו לעולם, ועוד כי הרי כתב הרב בכ״מ, לכלל מונח ומוחלט בכל אורות העליונים. כי גם כאשר עולה או יורד, הנה נשאר הבחי׳ שלימה במקומה, ואין שום דבר נגרע למעלה, וגם למטה יש לה כל הבחי׳ עצמה, וכמ״ש באח״פ פ״ג וע׳ בנסירה פ״ז, וכן הוא בענינינו כי כל המלכיות שבו גם אחר שנמשכו בהנוק׳, עכ״ז הנה עיקרם הם בו לעולם, אלא שהם נמשכים ומושפעים אליה תמיד, אבל עיקרה עצמה, הנה היא רק המלכות דמלכות, דכל ספי׳ שבו, אלא משום שהם נמשכים ומושפעים אליה תמיד, והם נמסרים ומאירים אליה, לכן אמר התיקונים, דכל ספירן, יהיב בה כל חד, עשור דיליה, ואשתארו אינון תשע תשע, ע״ש, ס״א ב׳, וקל״ד ב׳:

וע׳ שעה״ק דף ע׳ ע״ב סמוך לסופו שאמר שם, זה לשונו, כי הנה אימא עלאה כאשר הגדילה את ז״א, נתן בו כח הנקבה כלולה בו, כנודע כו׳, ובכל ספי׳ מהי׳ ספי׳ שבו, היתה שם ספי׳ אחת של הנו״ק, כלולה שם, בבחי׳ המלכות שבאותה ספי׳ ההיא שבז״א, ונודע כי הז״א אינו רק ט׳ ספי׳, כי נוק׳ משלימתו לי׳, והנה ט׳ ספי׳ ראשונות שבהנוק׳ נכללו בט׳ ספי׳ של ז״א, בבחי׳ המלכות שבכל אחד מהם, והנקודה הי׳ של הנוק׳, שהיא ספי׳ מלכות שבה, היא לבדה היתה נגלת למטה מן היסוד (לפי דברינו הנ״ל, הנה הוא באמת בחי׳ כתר שלה, כי הוא הנקודה השרשיית שבה, כנ״ל בכל דברינו, אך בעולם הנקודות היתה היא כללות המלכות, והיתה אז למטה מן היסוד, כנ״ל אות י״ד ט״ו) וכאשר נבנת הנקבה בפרצוף שלם של י׳ ספי׳ שבה, הנה ירדו מן הט׳ ספי׳ של הזכר, שהיו שם בתחלה כלולות כנז׳, ונתחברו בספי׳ הי׳ של הנקבה שתחת היסוד שבו, ונעשת פרצוף שלם מי׳ ספי׳ שבה, כו׳ ע״ש. ובמיעוט הירח פ״א נמצא שם ג״כ כ״ז ועכ״ז הנה העתקתי לשונו משעה״ק, כי במה שאמר שם בלשונו שכל ספי׳ של הנוקבא הנה היא כלולה בבחי׳ המלכות אשר באותה הספי׳ שבז״א, ואמר עוד, ט׳ ספי׳ ראשונות של הנוק׳, הם נכללו בהט׳ ספי׳ של ז״א בבחי׳ המלכות שבכל אחד מהם, הנה הלשון הזה, הוא מורה ומסכים לדברינו, שאין כל המלכיות עצמן דז״א, נמשכין הם עצמן אליה, אלא עיקרם נשאר בז״א לעולם, אך היא נכללת בהם, ומהם היא נמשכת ויוצאת, והוא כמו שאמרנו שכל ספי׳ שבה הנה היא המלכות דמלכות שבאותה הספי׳ שבז״א, והם נמשכים אליה תמיד בשפעם ואורם להכלל עמה, ונשאד הוא ע״י רק תשע תשע והיא עשירית לון, כי המלכיות שבו הם נמסרים אליה והם שלה, הגם שעיקרם הם בו לעולם :

אמנם העיקר בזה הוא כמו שכתבנו בסמוך, בפנים, באות ח״י, כי יש חילוק בזה בין הנקודות לאורות התיקון, כי בעולם הנקודות אשר אז לא יצאו בכולם רק

ונמצא, כי העטרה הנה היא, בסוד כתר, ובסוד מלכות, כי הרי מציאותה היא מהכתר דז״א ומהכתר דהנוק׳, אמנם כל עיקרן הם מלכיות כנז׳ וכן הוא ג״כ פעולתו תמיד, לעילא, ולתתא, כי הוא עולה לעילא עד מוחא עלאה, בסוד משכיל לאיתן, ויורד לתתא לחכמה תתאה, בסוד משכיל לדוד, כמ״ש בפ׳ משפטים בסבא דף ק״י, והוא באשר שהוא מהכתר שלו ומהכתר שלה, ולכן הוא מתייחד בשניהם, ובפרט כי באמת הרי הם כולם אחד, שהרי הם כולם מהכתר דז״א, ולכן מתייחד העטרה בשניהם, ומשום שכל מציאותו הנה הוא מהט״ר דב״ן דהתיקון שיצא עם המ״ה ביחד, לכן אמר הגר״א בספד״צ פ״א, שהוא מלך הדר, אשר עליו נאמר ושם אשתו מהיטבאל שהם יסוד ועטרה, מ״ה והס״ר דב״ן, ועל ידו נתקן הב״ן כולו כנודע :

ושורשו הנה הוא, ביסוד ועטרה דרדל״א, המתלבש בתרין נוקבין דפרדשקא, שהם תיקון ו׳ ז׳, מהז׳ תיקוני דגלגלתא, ומשם הוא ג״כ הדר ומהיטבאל דיסוד ועטרה דז״א ובו הוא חסד המתגלה בפומא דאמה, כמ״ש הגר״א כ״ז בספד״צ פ״א, וכן הוא בדברי האריז״ל בכ״מ, כנ״ל אות ה׳ בהערה ד׳ ע״ש, כי העטרה הוא עולה עד מוחא עלאה, כנ״ל ועולה גם עד אור הגנוז שברישא חוורא וכמ״ש בספד״צ פ״א. גלופי דגלופין כו׳ אעבר וזעיר נטיל וגניז, ע״ש בהגר״א, והרי נתבאר לנו בכ״ז תהלת יתב״ש, ענין העטרה, שורשו, ומציאותו, וכן גם כל הד׳ הערות, שהערינו לעיל, אות ה׳, הכל באר היטב, בעהית״ש :

[יח]

אמנם ראינו לבאר עוד בענין תיקון ושלימות הנוק׳ אשר היא נתקנה ונשלמה ע״י שני מיני אורות, אחד ע״י הט״ר דב״ן, שהוא חלק המהיטבאל השייך להנוק׳, והוא המלכות הכללי דהב״ן התיקון, הב״ן הכללי דהא״ק אשר מהמלכות הכללי שבו הנה נעשה החלק המהיטבאל השייך להנוק׳ שהם הט״ר דב״ן הניתוסף ובא אליה בעת התיקון, והם מהמלכות דהב״ן כמ״ש באנ״כ פ״ה, ור״ל מהמלכות הכללי דהב״ן הכללי דבא״ק, אשר בא בעת התיקון עם המ״ה ביחד, והשני התוספות אורות הניתוסף בה מהחו״ג שבהתנה״י דז״א ע״פ סדר אטב״ח, כמ״ש בירח פ״ד, והנה צריכים אנו לבאר, כי איזה תיקון ושלימות שנעשה בה ע״י הט״ר דב״ן, ואיזה תיקון ושלימות שנעשה בה ע״פ סדר אטב״ח, כי לעיל בדברינו, אות ט״ז, הנה באו הדברים שם קצת מעורבים בזה, אמנם הוא כי באמת הנה אלו שני האורות, הם אינם שניים כלל, כי אור החו״ג שנמשך בה ע״פ סדר אטב״ח, הם עצמן הנה הם מאור התיקון לא זולת, ומקבלת אותם ע״י ז״א, וכן מה שאמרנו, הט״ר דב״ן, הרי הוא אינו הט״ר דב״ן, לבד, אלא הוא עם המ״ה ג״כ כנודע, והוא ג״כ חלק המ״ה השייך להנוק׳, שהוא המלכות הכללי דהמ״ה, כמ״ש באנ״כ פ״ה וכן בטנת״א ספ״א, והנה הם מתערבים כולם יחד ר״ל חלקי אורות התיקון השייך להנקודה השרשיית דהנוק׳ עם כל חלקי החו״ג דכל פרצופי העליונים המשפיעים

עליה תמיד הנה כ"ז הם מתערבים כולם יחד והם כולם רק מאור המ"ה והב"ן דהתיקון ובאים בה כולם כאחד ע"י ז"א, ומקבלת אותם לאט לאט בכל משך הזמן דעיבור ויניקה וקטנות וגדלות, כמ"ש בשער תנו"ק ובשער הירח כנודע, אמנם הוא, כי הנה מה שבאו לה, מחלקי המ"ה וב"ן דהתיקון אשר אליה, הנה הגם שהם כולם ג"כ מבחי' המלכות הכללי דז"א, וכנ"ל אות י"ז, עכ"ז הנה הם ניתנו עיקרם בה, ועליהם אמרו בתיקונים, קל"ד ב', דכל ספירין דז"א יהיבו בה כל חד חולקיה. כי כל ספירה יהיב בה עשור דיליה, ואשתארו איהון תשע תשע, והוא על כל אור התיקון. דהמ"ה והט"ר דב"ן, אשר להמלכות דכל ספירה שבו, הנה הם ניתנו עיקרם בה, ואשתארו איהון תשע תשע, אך כ"ז הוא רק באור התיקון, אבל המלכיות אשר יצאו בעולם הנקודות, הנה הם נשארו עיקרם בז"א לעולם, ולא נמשך מהם בהנוק', גם לאחר התיקון, אלא רק המלכות דמלכות דכל ספירה וספירה שבו, וכמו שכתבנו בהגהה, ומשום שאור התיקון הנה הוא העיקר, כי הרי היה התוספת מרובה על העיקר ר"ל על אור הנקודות, לאין שיעור וחקר כנודע, ע' שער התיקון פ"ה ובכ"מ, ובזוה"ק בראשית ל"ה ב', הנטיעות כקרני חגבים הוו ונהורא דלהון דקיק ולא הוו נהרין, כיון דאתנטעו ואתתקנו, אתרביעו בנהורא ואקרון ארזי לבנון, והרי היה התוספות מרובה על העיקר הרבה מאד, עד שמליאות כל העולמות והפרצופים וכל אורם וקדושתם, הוא רק ממה שנעשו אחר התיקון, ולכן משום שאור התיקון דכל המלכיות שבז"א, הנה הם נמשכים להנוק', לכן אמר התיקונים, דכל ספירין, יהיבו לה כל חד וחד עישור דיליה, ואשתארו איהון תשע תשע, ועכ"פ הוא כי מהמלכים דעולם הנקודות. הנה לא היה נמשך להנוק', אלא רק המלכות דמלכות של כל ספי', וזה היה גם לאחר התיקון ג"כ כי עקרם נשאר בז"א לעולם, וכן הוא בכל המלכיות כולם, כי מהמלכים דהנקודות אשר בכל פרצוף ופרצוף, הנה נשאר עיקרם במקומם לעולם, ולא ירד מהם בהנוק', אלא האצילות מהם, ר"ל המלכות דמלכות הנאצל מהם:

והנה הנוק' דז"א היה צריך לשלימות פרצופה ג' תיקונים כוללים, אחד הוא. כי הרי לא היתה מתחילה, שהוא בעולם הנקודות, רק בנקודה השרשיית שבה לבד, שהוא המלכות דמלכות דהכתר שבו, וכנ"ל אות ט"ז, והרי היה חסר לה, הט' אחרונות דהמלכות דמלכות אשר מהחכמה ולמטה, שנית הוא כי מאחר שהיתה רק המלכות דמלכות, הרי חסר להשלים על כל מלכות דמלכות, הט' ראשונות שבה, כדי להיות למלכיות שלימות כ"א מי', שלישית הוא, גם אחר שתהיה לי' מלכיות שלימות, הרי היא עדיין רק ממלכיות לבד, וצריך שתושלם כל מלכות לט' ראשונים שבו, כדי להיות מי' ספירות שלימים כהראוי לכל פרצוף, כמ"ש בשער הפרצופים דרוש ז' ע"ש, והרי היה חסר להנקודה השרשיית דהנוק' ג' תיקונים כוללים, והנה התיקון הראשון, שתתוקן להיותה כלולה מי' נקודות כמו הנקודה השרשיית שבה, שהם י' בחי' דמלכות דמלכות. לכל בחי' הי' ספי' שבה. הנה זה נתקן ונעשה לה בזמן היניקה, שנתקנת אז בסוד צלע אליו, והיא אז בבחי' ה' אחרונה דהוי"ה, מחובר אליו, שאין לה עדיין שם בפנ"ע אלא היא מחובר אליו בסוד צלע, והיא אז בבחי' מדה אחת כלולה מי' והוא הה' תתאה, שהוא ג"כ צורת ד"ו. שהם י', לרמז על הי' הכלולים בה אז ג"כ, שהם בחי' הי' ספי' שבה, אמנם אינם עדיין י' ספי' גמורים כלל, אלא שהיא כלולה אז מי' ספירותיה רק מבחי' המלכות דמלכות שבכ"א מהם, והתיקון הזה הנה הוא הבחי' ג' אשר אמר הרב בתנו"ק פ"ד, כמבואר שם ע"ש וכן בירח פ"א, כי הבחי' א' אשר שם, הנה הוא על היותה קודם התיקון בבחי' הנקודה השרשיית לבד שבה, והיתה משמשת אז להנקודה השרשיית דהעטרה ג"כ, הגם שלא היתה אז מחובר עמו כלל, וכנ"ל אות י"ד וט"ו, והבחי' ב' אשר שם, בתנו"ק פ"ד, הנה הוא על תיקונה להתחבר עמו, והיא אז בסוד פסיעה לבר, אך הבחי' ג' אשר שם פ"ד, הנה הוא על תיקונה. מנקודה אחת לי', ר"ל מה שהיתה בעולם הנקודות, בנקודה אחת, המלכות שבמלכות דהכתר לבד, הנה נתקן בעיבור ויניקה, להעשות, למדה אחת, הכולל את בחי' המלכות דמלכות דכל הי' ספי' כולם שבה, וע' פנימות וחיצונית דרוש ז' שאמר שם אח"כ ביניקה גדלה היא כו' באופן שנשלם בה בחי' י' מלכיות שבה כו' וכולם אינם רק מדה אחת כמדת ת"ת דז"א כו', והכוונה הוא רק על הי' בחי' דמלכות דמלכות כמ"ש באנ"כ פ"ו סמוך לסופו, שהם כלולים במדה אחת שבה, והם באמת רק י' נקודות, כמבואר בשער הירח רפ"ד ע"ש, ואינם עדיין ספי' גמורים כלל כמ"ש בפרצופים דרוש ז', אך עכ"פ הוא כי ע"י עיבור והיניקה הנה נתקן בה, התיקון ראשון הנ"ל, שנעשה כלולה מי' נקודות, שהם י' מלכיות, ור"ל המלכות דמלכות, ונתקנה בהמלכות דמלכות דכל ספי' וספי' מהי' ספי' שבה והנה פשוט הוא כי נעשה באמת, כ"ז ג"כ, רק ע"י אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, כי רק ע"י אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן הנה נעשה הבירור מהעליון להתחתון ואח"כ העליית מ"ן, מכל תחתון לעליון, ונתקן כל תחתון ע"י העליון בסוד העיבור ויניקה (וכמ"ש בשער ז"א פ"א וע' דרושי מ"ן ומ"ד דרוש א', ודרושי אבי"ע בפ"ג מהד' פרקים האחרונים), אמנם הנה אין הכוונה, שנעשה לה יניקה בפנ"ע זולת ז"א, כי הרי היא אז עדיין אינה פרצוף בפנ"ע כלל, אלא היא עדיין מחובר עמו. בסוד, צלע אחת מצלעותיו, אלא הכוונה הוא שתיקון היניקה אשר היה לז"א, כי הרי ינק מעיבור, שהיה אז רק בבחי' נה"י, תלת כלילן בתלת, והיא היתה עמו אז בסוף היסוד שבו, ובסוד פסיעה לבר [ונעשית אז כמדת היסוד כי ע"י הזווג נתקנה להעשות כמדת העטרה וע"י העיבור נתקנה להעשות כמדת היסוד, ע' אנ"כ פ"ו ופנימית וחי' דרוש ז'], אח"כ בלידה שאז מתחיל תיקון היניקה, הנה נתפשטו ו' קצותיו, שהם חג"ת נה"י, ונשארת היא כלולה בהת"ת שבו, בסוד האשה עולה עמו ואינה יורדת, והיתה היניקה תיקון אליה ג"כ, כי גדלה עי"ז כמדת הת"ת, ונעשית אז כלולה מי' מלכיות, כי נשלמה בהמלכות דמלכות של כל ספי' וספי' מהי' ספי' שבה, כנז', והרי היה היניקה תיקון לשניהם יחד, כי היתה היא אז עדיין מחובר עמו, צלע אחת מצלעותיו, והיו אז עדיין שניהם בבחי' פרצוף אחד עד הנסירה, כנודע, והיה תיקון הזווג והעיבור והיניקה לשניהם יחד, כי היו אז עדיין לאחד מכל וכל, והיה נמשך להם כל תיקוניהם מאור המ"ה והט"ר דב"ן לשניהם יחד, מאו"א. כנודע כ"ז ועכ"פ הוא כי גם כל התיקונים הנעשה להם מאו"א, ע"י זווג, עיבור, לידה ויניקה. הנה הוא הכל בשפעת אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, ונתקן ביניקה כל הי' בחי' דמלכות שלה, שהוא התיקון א', הכללי כנ"ל, וכן אמר הרב ג"כ באנ"כ פ"ו, כי ביניקה הנה נשלמו בה, המלכות דמלכות דמ"ה, בכל י' ספי' שבה, והמלכות

רק אלא המלכיות לבד, וכמ"ש בשביה"כ רפ"ח ובכ"מ, הנה אותן המלכיות אשר יצאו אז בכ"א מהם הנה הם עיקרים בכולם, ולא יחסרו הם מז"א לעולם, ולא נמשך מהם להנוק' גם לאחר התיקון אלא רק המלכות דמלכות דכ"א מהם וכנז' אבל באור התיקון דהמ"ה וב"ן. הניתוסף וניתן לכל ספי' וספי', ונשלמה עי"ז כל ספי' לעשר ולכל חלקי האבי"ע שבה, כמ"ש בפרצופים דרוש ז', הנה האור התיקון השייך להמלכות דכל ספי', הנה זה היה נמשך וניתן להנוק', לאותה הספי' שכנגדה בז"א, והוא מה שאמרו, שהי' מלכיות דז"א הם נמשכו בה, והיא עשירית האיפה, דכל חד וחד יהיב בה עישור דיליה, וכ"ז הנה הוא על אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן, השייך להמלכות דכל ספי' שבו, הנה זה היה ניתן ונמשך עיקרו בהנוק', אבל מהמלכיות דעולם הנקודות, הנה היה נשאר, גם לאחר התיקון, עיקרם לעולם בז"א, ולא היה ניתן מהם בהנוק' אלא רק המלכות דמלכות של כ"א מהם, וכנז'. ע"כ הגהה:

דמלכות דז״ן בכל י׳ ספי׳ שלה, אך מבואר שם כי נעשה בה התיקון הזה ע״י המוחין דהו״ק שבז״א ע״ש, אמנם אנו הנה כללנו כאן, את תיקון היניקה עם תיקון המוחין דו״ק יחד והוא כי בכל הזמן הזה הנה היא הכל רק בבחי׳ כללות מדה אחת לבד מז״א, שהוא כללות הת״ת ואולי הוא כי ע״י תיקון המוחין דו״ק שבז״א, הנה נשלמת היא, מהמוחין דקו האמצעי, כתר דעת ת״ת שבבחי׳ הקטנות ועי״ז היא נשלמת לג׳ שנים ויום אחד, שביאתה ביאה, כמ״ש הרב בתינו״ק פ״ב כלל ז׳, וזהו שאמר באנ״כ פ״ו שם כי נשלמת אז במדת הדעת, ור״ל להדעת דקטנות, אך עי״ז הנה היא מתקן להיות ביאתה ביאה, אמנם היא עדיין רק בבחי׳ מדה אחת לבד ובהמלכות דמלכות לבד שבכל ספי׳ וספי׳ שבה, אך מאז ואילך הנה מתחיל התיקון דשלימות פרצופה והוא בכל משך ימי הקטנות שהוא עד י״ב שנים ויום אחד כי הנה בכל משך זמן הזה אשר מג׳ שנים ויום אחד עד י״ב שנים ויום אחד, הנה היא הולכת ומתתקן ממדה אחת לפרצוף שלם, ובסדר התיקון שמתבאר בתינו״ק פ״ד בבחי׳ ד׳ ושם פ׳ ה׳ ו׳ ובירח פ״ד, והנה הם מתתקנים ע״י התיקון דב׳ ג׳ שיתבאר בעה״י בדברינו למטה, אך התיקון הראשון דעניננו, שהוא שלימותה להמלכות דמלכות לכל ספי׳ וספי׳ מהי׳ ספי׳ שבה, הנה זה נעשה, בתיקונה אשר בסוד צלע, שהיא אז מדה אחת ממדות הז״א, ומתחיל התיקון הזה, בהזווג דאו״א אשר לצרך הזו״ן, והולך ומתתקן בהעיבור ואח״כ ביניקה, ואח״כ ע״י תיקון המוחין דו״ק שבז״א, אשר הוא (לפי הנראה לענ״ד לומר, אם יכשר בעיני ה׳ ית״ש) עד משך הזמן דג׳ שנים ויום א׳ שבה שאז נשלמה בהתיקון הראשון הכללי הנז׳ שהוא שלימותה בהמלכות דמלכות לכל ספי׳ וספי׳ מהי׳ ספי׳ שבה:

[יט]

התיקון השני, הנה הוא, מה שנשלמה להתתקן בי׳ מלכיות שלימים, כי הרי בהתיקון הראשון הנז׳ הנה היה כל בחי׳ הי׳ ספי׳ שבה, רק, בבחי׳ המליאות דמלכות, שבכ״א מהם, והרי היה חסר הט׳ עליונות, בכל מלכות, להיות כ״א מלכות שלימה, אך בהתיקון הב׳, הנה נתקנה בכ״ז, ונשלמה כל מלכות דמלכות, בהט׳ עליונים שבה ונעשית כ״א, למלכות שלימה, וזה היה אז הי׳ ספי׳ שבה, ר״ל, י׳ מלכיות, כי מקודם שהוא בהתיקון הראשון, הנ״ל בסמוך, הנה לא היתה אלא רק בי׳ בחי׳ דמלכות דמלכות, וזה היה אז כל כללות הי׳ ספי׳ שבה, אבל בהתיקון השני הנה נעשו לי׳ מלכיות שלימים, והאמת הוא. כי הנה בהתיקון הראשון הנה לא היתה אז עדיין בגילוי פרצוף כלל, כי היתה אז רק מדת ספי׳ אחת מספי׳ הז״א, וכמדת הת״ת שבו, ושם היתה דבוקה עמו בסוד צלע, צלע יתירה אליו, אבל לא היתה אז עדיין בבחי׳ פרצוף כלל, ואותה המדה הנה היה כלול ג״כ מי׳ ספי׳, שהוא הי׳ בחי׳ דמלכות של כל ספי׳. והיו כולם כלולים באותה המדה אשר בסוד צלע, וכן היתה כלולה גם אז מבחי׳ מוחין ג״כ כמ״ש בתינו״ק פ״ד בבחי׳ ג׳ שם, הגם שלא היתה אז עדיין בבחי׳ פרצוף כלל, אבל בתיקון השני, הנה נעשית אז במליאות פרצוף שלם, והגם שהיתה עדיין מחובר עמו, עד הנסירה, אבל היתה בגילוי פרצוף עכ״פ וזה סוד מאמרם ז״ל, ברכות ס״א א׳, חד אמר זנב וחד אמר פרצוף, ואלו ואלו הם דברי אלהי״ם חיים, כי בהתיקון הראשון שהיתה בבחי׳ צלע, הנה הוא בסוד זנב, ואח״כ בהתיקון השני הנה נתקנה בסוד פרצוף, כי הנה נשלם אז המלכות דמלכות דכל ספי׳ כ״א למלכות שלימה, והיו י׳ ספירותיה הי׳ מלכיות, ובזה הנה נתקנת ונעשית לבחי׳ פרצוף גמור, אלא שהיתה עדיין במדרגת קטנות, וכמו שיתבאר והיתה מחובר עמו אב״א, ובסוד אחור וקדם צרתני, אבל בהתיקון הראשון אשר היתה בסוד צלע, והיתה בבחי׳ צלע יתירה אליו, הוא בסוד זנב, וכן היא למטה באדם וחוה, ג״כ כי מתחילה היתה כלולה בו, בצלע יתירה שבו, שהוא זנב, ואח״כ נתפשטה אותה הצלע לאחוריו, ונעשית לפרצוף גמור דבוקה עמו באחוריו, והיה כ״ז כדי להמשיך כל צורתה ותכונתה ג״כ רק ממנו, וע״י שקיבלה כל צורתה ממנו ונעשית כמוהו, נעשית בה עי״ז ג״כ התכונה לקבל ממנו תמיד ולהוליד כמוהו, ואח״כ נסרה הקב״ה והביאה אליו פב״פ, והרי נעשה למטה כל מה שנעשה למעלה.

ונחזור לענין, כי בהתיקון השני, הנה נתתקנה להעשות למלכיות שלימים, והיו י׳ ספירותיה י׳ מלכיות שלימים, כי ניתוסף הט׳ עליונים בכל מלכות דהי׳ המלכיות שבה, ונעשו י׳ מלכיות שלימים. והם משתמשים אז לי׳ ספירותיה. והנה התיקון הזה הנה הוא הבחי׳ ד׳ שאמר הרב בתינו״ק פ״ד וכן הוא בירח פ״ב. והיינו כי הרי כבר אמרנו כי גם בהיותה בסוד צלע ובשיעור מידה אחת ממדות הז״א עכ״ז הנה היה אז ג״כ כלולה מי׳ ספי׳. אלא שכל הספי׳ הנה היה אז רק בבחי׳ דמלכות דמלכות שבה. שהם רק בבחי׳ נקודות לבד, והיה המידה אחת שהוא סוד הצלע כלולה מי׳ נקודות. וזה היה נעשה בה ע״י תיקון הראשון דסוד זווג עיבור ויניקה. כי בעולם הנקודות הנה לא היתה. אלא רק. בנקודה אחת. המלכות דמלכות דהכתר דז״א שהוא הנקודה השרשית שבה לבד. ונתקנה ע״י האו״א. בהזווג עיבור ויניקה. להעשות. לי׳ נקודות. שהם המלכות דמלכות דכל הי׳ ספי׳ שבז״א. שנכנסים בה. אלא שנכללים בה כולם יחד. ונעשית בהם למידה אחת כמידת הת״ת דז״א. דבוק עמו. בסוד צלע יתירה אליו. וזה היה התיקון הראשון שבה. שהיה נמשך תיקונו עד סוף זמן היניקה. אמנם כי הנה מאחר זמן היניקה. עד סוף משך כל זמן הקטנות. שהוא עד סוף י״ב שנים ויום אחד. הנה נתקנה בהתיקון ב׳. שהוא מה שנעשה כל נקודה שבה למלכות שלימה כנז׳, ונעשית מי׳ נקודות לי׳ מלכיות, וממדה אחת לפרצוף שלם, כנז׳ והנה העשות כל נקודה למלכות שלימה. והוא ע״י שניתוסף בכל מלכות דמלכות הט׳ עליונות כנ״ל. הנה נעשה לה כ״ז. ע״י החו״ג שבהתגה״י דז״א שנמשכין בה אחד לאחד. כמ״ש בתינו״ק מפ״ד והלאה ובירח פ״ב. ונמשכין בה ונשלמה בהם ע״פ סדר אטב״ח, כמבואר שם פ׳ ד׳ ה׳. והרי נעשה התיקון השני דהנוק׳. שהוא השלמת הנקודות למלכיות שלימים וכן נתקנה עי״ז ממדה אחת לפרצוף שלם. הנה נעשה בה כל התיקון הזה. ע״י החו״ג שבהתגה״י דז״א וע״פ סדר אטב״ח. עי׳ אנ״כ ספ״ו. והנה כ״ז הנה הוא. התיקון השני הכללי. הנ״ל אות ח״י. והוא שלימותה לבחי׳ פרצו׳ דהקטנות שבה. והרי נתבאר לנו. כי בהתיקון הראשון דהנוק׳ הנה הוא מה שנתקנה להיות בבחי׳ י׳ נקודות. שהם י׳ בחי׳ דמלכות. ובהתיקון השני הנה נתקנה להיות בי׳ מלכיות שלימים. והנה לעיל אות ח״י העלינו כי מה שאמרו. דהנוק׳ היא עיטור דיליה. והוא נשאר תשע תשע. הנה הוא על אורות התיקון. אבל המלכיות דהנקודות הנה הם נשארו עיקרם לעולם בו. ולא נמשך מהם להנוק׳. גם לאחר התיקון. אלא רק המלכות דמלכות דכל ספי׳ שבו. ואח״כ נמצא כי בהתיקון הראשון (שהוא בכל משך ימי היניקה). הנה לא נתקנה הנוק׳ מז״א. אלא רק ע״ד קבלתה ממנו מאורות הנקודות שבו. שהוא רק המלכות דמלכות דכל ספי׳ וספי׳ שבו. אבל בהתיקון השני. הנה נתקנה ממנו. ע״פ סדר קבלתה מאורות התיקון שבו. שעיקרן דהמלכיות דכל ספי׳ שבו. הם נמשכו בה. ונשאר הוא רק תשע תשע. והוא אשר נתקנה בהתיקון השני מהחו״ג דז״א והם אורות התיקון דהמלכיות שבו שנמשכו בה ע״פ סדר אטב״ח. ועי״ז הנה נשלם כל נקודה שבה למלכות שלימה, כי. הם אורות התיקון דהמלכיות שבו הנמשכים אליה ונכנסים בה, ועי״ז הנה היא עיטור דיליה. וכ״ז אנה הוא בבחי׳ הקטנות שבה. שכל מליאותה אז, הנה הוא רק המלכיות דז״א. והנה הם המלכיות דאורות התיקון שבו והמלכיות דאורות הנקודות שבו. כי נכללו שניהם יחד. אחר שנבררו. ונעשו לאחד. כנודע. ומזה הנה נעשית פרצוף הנוק׳ בהקטנות שבה, שהוא התיקון השני מהג׳ תיקונים שאמרנו בה לעיל אות ח״י.

[כ]

[כ]

התיקון השלישי, הנה הוא. כי הנה נשלמה אח"כ ונעשית מי' ספי' גמורים, אשר כל ספי' היא שלימה מכל חלקי אבי"ע שבה, כהראוי לכל פרצוף, כמ"ש בפרצופים דרוש ז', כי בהתיקון השני. הנה היה כל ספירותיה רק מהמלכיות לבד אלא שהיו מלכיות שלימים. והיו הי' ספי' שבה י' מלכיות וכנ"ל והרי חסר בכ"א הט' ראשונים העיקריים שבה וע"ז הנה נתקנה בהתיקון הג' כי הנה ניתוסף לה הט' ראשונים העיקריים בכל ספי' וספי' ונשלמה בי' ספי' שלימים. אשר כ"א הוא כלול מי'. לא בכח לבד, אלא שכל הי' הם מתגלים בה. וזהו שלימות כל ספי' בכל חלקי האבי"ע שבה. שאמר הרב בפרצופים דרוש ז'. והוא שהי' שהיא כלולה מהם הנה הם. מתגלים בה ופועלים בה, והנה בזה נשלמה הנוק' בהתיקון הג'. כי ניתוסף הט' ראשונים העיקריים בכל ספי' שבה ונתקנה בי' ספי' שלימים כהראוי לכל פרצוף ועי' אנ"כ ספ"ו ופנימית וחיצונית דרוש ז', והתיקון הזה, הנה על ידו הוא בחי' הגדלות שבה, ונעשה לה כ"ז. ע"י המ"ה והט"ר דב"ן העיקריים, השייך לחלקה. כמ"ש בטנת"א ספ"א בסוף המ"ב ובא"כ פ"ה. כי מה שנתקנה בתיקון הא', ע"י היניקה. בסוד צלע, ובהי' בחי' דמלכות דמלכות לבד כנ"ל אות ח"י. וכן גם מה שנתקנה אח"כ בהתיקון הב' ע"י קבלתה. אשר בסדר אטב"ח, בהי' מלכיות שלימים. ונעשית עי"ז לפרצוף שלם, בבחי' הקטנות אשר עד י"ב שנים ויום אחד וכנ"ל. הנה הגם שכ"ז הנה הוא גם כן רק מאור התיקון דהמ"ה דהט"ר דבן השייך לחלק הכי רק מזה הוה הוא כל התיקונים. כנודע, עכ"ז הנה עד תשלום משך כל ימי הקטנות, הנה כל התיקונים שנמשכים בה מאור המ"ה והט"ר דב"ן הנה הם כולם רק מהאור ממועט שבהם ואינו עדיין האור העיקרי כלל. ולכן הוה כל ספירותיה אז, רק המלכיות לבד שבהם וכנ"ל. אבל תיקונה בי' ספי' שלימים מכל חלקי אבי"ע ולפרצוף שלם, ולבחי' הגדלות שבה. שהוא תיקון הג' דעניינו. הנה זה נעשה בה המ"ה והט"ר דב"ן מאור אעיקרי שבהם. והוא התיקון הג' הכללי מאור שבה אשר נשלמה עי"ז להגדלות שבה. וכמ"ש בירח פ"ג. והרי נעשה הגדלות שבה רק ע"י התיקון הג' דענינינו. שהוא כאשר ניתוסף בכל ספי' שבה הט' ראשונים העקריים. ונשלמה עי"ז כל ספי' שבה ג"כ. בכל חלקי האבי"ע שבה ר"ל שמתגלה כל ספי' שבה. בפעולת כל האבי"ע. והוא רק בעת הגדלות וכנז'.

והנה כל מה שאמרנו לעיל אות ט"ז וי"ז בסוד העטרה דז"א. בחלק הנו"ק שבו. שהוא מהכתר דהט"ר דב"ן הניתוסף בהכתר שלה. הנה הוא מהב' בחי' דהכתר. אשר בהד' תיקונים. הב' והג' כי הכתר שבתיקון הב'. הרי הוא מהט' עליונים הניתוסף בהנקודה השרשיית שבה שהוא המלכות דמלכות דהכתר דז"א. וניתוסף מהזו"ג שבתנה"י דז"א. ע"פ סדר אטב"ח. הט' עליונים באותה המלכות דמלכות ונשלמה למלכות שלימה. והוא הכתר דהנוק', והנה ניתן הכתר מאותן הט' עליונים שבהמלכות. להעטרה דז"א. וכנ"ל אות ט"ז י"ז. והנה הוא החלק מהכתר דהנוק' הניתן להעטרה דז"א מבחי' התיקון השני שבה שהוא רק מה שנשלמו הי' מלכיות שלה. כ"א למלכות שלימה. וכנ"ל אות י"ט, וכבר אמרנו כי כל אותו התיקון השני הנה הגם שהוא ג"כ רק מהשפעת הזו"ג דהמ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון, עכ"ז הנה הוא רק מהאור ממועט שבהם, ולכך הוה כל אותו התיקון רק להמלכיות שבה ולבחי' הקטנות שבה. וכנ"ל אות י"ט, והנה עד"ז. הנה נמשך ג"כ להעטרה דז"א. חלק מהכתר דהנוק' גם מהתיקון הג' שבה, והנה הם הט"ר העיקריים הניתוסף בה לצורך הגדלות. בכל מלכות ומלכות שבה, ונשלמה עי"ז לי' ספי' גמורים אשר כל ספי' הוא שלימה בכל חלקי האדי"ע שבה. ונמשך לה התוספת הזה מאור התיקון העיקרי דהמ"ה והט"ר דב"ן. אשר לחלק הנוק'. וכנ"ל בסמוך, והנה נמשך ג"כ הכתר מהט"ר העיקריים הניתוסף בהכתר שבה (שהוא המלכות דהכתר דז"א הנעשה להכתר דהנוק') הנה נמשך אותו הכתר הפרטי דהט"ר העקריים. ג"כ להעטרה דז"א. ולא ניתוסף בהנוק' מאותן הט"ר. אלא ג"כ רק מהחכמה ולמטה שבהם. והרי נמצא כי הן הכתר מהט"ר הניתוספו בה בהתיקון הב' על המלכות דהמלכות דהכתר שבה. והן הכתר מהט"ר העיקריים. הניתוספו בה בהתיקון הג'. על המלכות שלימה דהכתר שבה. והנה אלו הב' בחי' כתרים הפרטיים. שהב' בחי' ט"ר. הנתוספו בהכתר שבה. בתיקון הב' והג'. הנה נמשכו אלו ב' כתרים הפרטיים. לצורך המציאות דהעטרה דז"א. ולא נמשכו בהכתר דהנוק' מאותן הב' בחי' ט"ר. אלא רק מהחכמה ולמטה שבהם.

הגהה *)

אמנם הנה לעיל אות ט"ז אמרנו כי הט' מלכיות דהט"ר דהב"ן אשר להכתר דז"א הם נמשכו כולם להעטרה, ולפי מה שאמרנו לעיל אות י"ט הנה הם עצמן מהתיקון הב' הראוי להנקודה השרשיית דהנוק' וא"כ נמצא שכל מה שהיה ראוי מהתיקון הב' להכתר דהנוק' הנה הוא ניתן כולו להעטרה והרי נשאר, הכתר דהנוק' על הנקודה השרשיית שבה לבד ולא ניתוסף להכתר דהנו"ק בעת התיקון אלא רק מהתיקון הג' הנז' הט"ר דב"ן אשר לחלקה עצמה, אבל המלכות דהכתר שבה הנה נשארה על הנקודה השרשיית שבה לבד והבן ודע כל זה:

*) **עד** כאן הגיע דברינו כעת בדרוש הזה הנוגע לדרושי הנוק'. והערנו הקב"ה לדבר בזה כאן. בין סי' י' לבין סי' י"א. אשר אשר הדיבור בהם הנה הוא בשרשי הנוק'. שבעולם הנקודות והתיקון. שהם מלכי העגולים והמהיטבאל. ולכן מצאנו מקום לקבוע הדרוש הזה כאן. כל מה שהופיע הקב"ה עלינו. ממעון קדשו. בזה יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן ועתה נחזור לענינינו. לסדר הסימנים כסדרן. והוא ית"ש יאר עינינו במאור תורתו. למען שמו יתברך ויתעלה לעד ולעולמי עולמים;

הקדמה ב'.

הסימן הזה אשר לפנינו. שהוא הסי' י"א. הנה הוא מדבר בענין המלכי עגולים. שהם חלקי הנקודות אשר מהאימא שבא"ק והם אשר יצאו דרך העינים דא"ק. ועברו דרך העקודים וירדו מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו. והנה היה מציאותם ג"כ. בבחי' אורות דד' שמות עסמ"ב. כללות ופרטי פרטות עד אין חקר וכנודע ג"כ מענין הניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח. שכולם הם על שרשי השמות דעסמ"ב ושאר השמות. וכמ"ש בשער רפ"ח. ובשביה"כ ספ"ז. ובספי. העומר. בשעה"כ דף פ"ה סע"ד והנה נבאר כאן את הד' שמות עסמ"ב הכלליים, הכוללים את כל הנקודות דהעגולים כולם ונבאר אותם את מציאותו דכ"א ושימושו ומקומו וכן שרשו ומקורו. והנה סיבת יציאת המלאכים הללו הנה הוא. כי הנה הם המלכיות החיצוניות שבנה"י דהאימא שבא"ק שהם החיצונית דהב"ן דלעיל סי' ט' אות ל"ו [והם ג"כ בח' המלכיות דהב"ן דלעיל סי' י' אות מ']. והם היו אז בבחי' שרשים אנעלמים לכל המציאות דהד' עולמות אבי"ע. והנה העלה אותם האימא שבא"ק. בסוד מ"ן. בהמוחין דא"ק. והוא בהמ"ס דא"ק. בהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד'. כי שם הוא שורש אימא. כמ"ש שם ע"ש. והעלה אותם שם, האימא. למ"ן כדי לקבל שם תוספות אור וברכה להוציא כחם לפועל. אמנם הנה היה אז עלייתן למ"ן שלא כהראוי כלל. כי היו אז גם האו"א שבא"ק בלא יחוד הראוי כלל. וכמ"ש לעיל כלל ח"י ענף א' ב' והעיקר הוא כי הנה אותן המ"ן היו כלולים מתוקף דינים קשים שהם סיגים ופסולת לכן כאשר עלו למ"ן בהמ"ס הנה הוציא אותם המ"ס ממקומו גופה לחוץ והוא יציאתן מדרך העינים. כי כח הראיה דהעינים הנה הוא מהמ"ס וכנ"ל סי' ב' אות ה'. ולכן הוציא אותם המ"ס דרך העינים כי הם מקומו, והיה יציאתם ממנו בסוד טפ"ק. והם המלכי עגולים. שהם הנקודות העיקריים;

והם האורות דהנה"י דאימא שבא"ק שיצאו דרך העינים דא"ק. ועברו דרך העקודים וירדו מהטבור ולמטה מבחוץ כנגד מקומם שמבפנים. ושם הי' מלכותם באותה הרגע שמלכו שם' הנה הוא המקום: שהיה עתיד להאצילות. ויצאו שם בכל כחם לפועל. והוציאו שם השרשים הראשונים. אשר בבחי' קרני חגבים. דכל המציאות כולם שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן דקיום העולם כולו. הנה הוציאו אז אותם כולם. ר"ל השרשים הראשונים דכ"א. אשר בבחי' קרני חגבים. והוא ע"ד גרעיני פירי שהם השורשים להאילן. אמנם מה שיצאו אז בעת מלכותם הנה היה רק בחי' אצילות שבהם. שהוא בחי' יחידה וחיה שבהם כי אין דבר שלא יהא כלול מנרנח"י שהם אבי"ע ויצאו אז השרשים הראשונים דבחי' יחידה וחיה דכ"א שהוא רק בחי' אצילות דכ"א. וזהו מה שיצא מהם בעת מלכותם. שהוא בהיותם במקום העתיד להאצילות. כנז'. ותוצאות כל הנז' שהוציאו אז. הנה זה עצמו הוא ענין מלוכתם. כי האירו ונתגלו ויצאו בכל כחם לפועל. והוא עצמו ענין מלכותם. ולא עוד כי הנה יצאו אז גם שורשי ההנהגה שבכ"א. שהם כל המקריים כולם. שהיה עתיד לעבור עליהם. על כל אחד ואחד. בכללות ופרטות. ופרטי פרטות. הנה גם בזה יצא אז השרשים הראשונים דבחי' אצילות שבהם בעת מלוכתם. והוא ע"פ מה שאמר הגר"א בספר יצירה פ"א משנה ב' אופן ג'. שכל המקריים כולם. הם בשרשם בעצם. והנה כל אותן העצמיים אשר למעלה אשר מהם נמשך למטה פעולות שונות לפי שעה. שהם המקריים המתחלפים ועוברים. על כל הד' יסודות ארמ"ע ועל כל חלקי הדצח"מ. אם בצורתם אם בתכונתם ונעשים תמיד בגזרת עושה חדשות אדון הנפלאות ית"ש. ובזה הנה הוא כל ההנהגה כולה תמיד אשר ממנו ית"ש. הנה השורשים של כל אותן העצמיים. הם יצאו ונעשו ג"כ. מאותן המלכים בעת מלוכתם ויצא אז העצמיים דפעולת כל ההנהגה וזהו אשר אמרנו בכמה מקומות מדברינו. כי כל ההנהגה כולה. אשר בהיה בהוה ויהיה. הנה הוא כולו חקוק מאז ובקדם. מקודם שנברא העולם. שהוא מעולם הנקודות. שהוא בסוד בך עלה במחשבה לפני, כי כל עולם הנקודות הוא יצא מהמו"ס דא"ק. מוחא סתימאה. מחשבה סתימאה שהוא למעלה מהכל. ונעלם מכל. ושם הוא הרצון לכל המציאיות כולם והגזרה לכל ההנהגה כולו. אשר אשר עם כ"א מהם בשביל עומק הכוונה התכליתית שבכ"א. החקוק שם ומוכן שם לכ"ז. וכמו שכתבנו בכ"מ מדברינו. והנה יצאו השרשים הראשונים דהעצמייה אשר לכ"ז הנה יצאו הם ג"כ אז בעת מלוכתם בבחי' קרני חגבים לכ"ז. ויצאו הם מכח לפועל ע"י מלוכת המלכים. אך מה שיצאו אז הנה היה ג"כ רק בחי' האצילות שבהם. שהוא החיה והיחידה שבכ"א. וכנ"ל. והוא סוד מה שאמרו. במ"ר פ' כ"ח סי' ד'. אלף דור עלו במחשבה להיבראות. כי האצילות הוא בבחי' מחשבה. כמ"ש הרב בשער סדר אבי"ע פ"ב. ע' דברינו בספר הדעה בתחילת הספר במאמר כללי אות ג'. אמנם אח"כ בעת מיתת המלכים. שהוא אחר ירידתן לבי"ע. הנה אז נתחדשו ויצאו כל השרשים הראשונים אשר בבחי' קרני חגבים. דבחי' הבי"ע שבהם ג"כ אמנם אז הנה נפלו כולם בעמקי מצולות ים. שהוא עולם התוהו. כי יצא אז כל הקליפות והחיצונים. המים הזדונים ויצאו בשטף מים רבים. ובלעו בתוכם את כל שרשי המציאיות כולם שיצאו אז. ונעשה עי"ז העולם תוהו. עד שהוציא הקב"ה חמה מנרתקה שהוא אור המ"ה דהתיקון שהוא מאור הגנוז. ונשרפו עי"ז וכלו עיקרן דכל הטומאה והזוהמא והרע שיצא אז ונבררו ועלו ונתקנו עי"ז כל מעשה בראשית כולם. וכמו שמתבאר כ"ז בדברינו בספר הדע"ה באורכה. ועכ"פ הוא כי הנקודות הנה הם השרשים הראשונים לכל. ומהם נתבררו ונתקנו כל מעשה בראשית כולם. וכן הם מתתקנים והולכים תמיד ע"י התורה והמצוה וכן ע"י כל המאורעות והדינים והעונשים אשר בהעולם הזה ואשר בעולם הנפשות ויוגמר תיקונם לגמרי בקץ הימין. ומאז ולהלאה הנה יתחיל להתגלה ולהאיר באור התכלית הנצחי. אשר על זה היה כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו וכנ"ל כלל י"ז ובכ"מ באורכה :

סימן י"ב.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר למלכי העגולים. משורשם העליון אשר שיצאו מהעינים עד מציאותם וגילויים במלוכתם ושליטתם. וכבר אמרנו כי הנה הם החיצוניות והמלכיות דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו וכן הם ג"כ המלכיות דהב"ן אשר בסי' י' אות מ'. כי אורות הב"ן דסי' י' אות מ'. הם הט"ר דאותן המלכיות. ויצאו הט"ר בעת התיקון. והמלכיות הם אשר יצאו בעולם הנקודות ועכ"ז הנה סדרנו את הביאור דהעסמ"ב דסי' י' מקודם כדי לברר על אותן המלכיות על מי שהם מתייחסים כי הנה הם מתייחסים למלכיות להט"ר דב"ן שבסי' י' אות מ'. ויצאו הם מקודם. והם הנקודות שיצאו מהעינים. ושניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי דהא"ק. מצד האימא שבו. שהוא הב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו. וכבר אמרנו בסי' ט'. כי שורשו ומקורו דכל הב"ן דאות ל"ו. הנה הוא ג"כ למעלה למעלה. שהוא בהמו"ס דא"ק. בהשם ב"ן שבו. שהוא השם ב"ן אשר בסי' א' אות ד'. כי שם הוא שורש האימא שבא"ק והתפשטותה וכחותיה.

והנה התפשטות אימא וגילויה שהם כל הב' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' ט' הנה הם מערכה הב' מהב"ן דהמו"ס אשר בסי' א' אות ד' וכמו שכתבנו שם. והד' שמות עסמ"ב אשר גם בהב"ן דאות ל"ו שהם כל העסמ"ב אשר בסי' י' עם כללות הנקודות אשר יצאו מהעינים שהם המלכיות דהב"ן דאות מ' שהם החיצוניות שבו כנ"ז. והם כללות כל האורות דענייננו הנה הם מערכה הג' שבו. וכנ"ל בסי' י'. והעסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו שהם העסמ"ב דכללות הנקודות שיצאו מהעינים. שהם החיצוניות והמלכיות דהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו ודהב"ן דסי' י' אות מ'. הנה העסמ"ב אשר נתגלו בהם ג"כ. הנה הם מערכה הד'. כי הרי הם נוטים מהב"ן דהמו"ס דאות ד'. שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הא'. המתפשט בהארתו לצורך הנקודות דמלכי העגולים ולצורך אור התיקון דהמהיטבאל שמצד האימא שבא"ק. בהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו. שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הב' שבו. ומשם הנה הוא יצא ונתגלה. בהמלכיות דהב"ן שבסי' י' אות מ'. שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הג' שבו. וגילויו בהמלכיות הנז'. הנה הוא ג"כ בד' שמות עסמ"ב. והם העסמ"ב אשר יתבאר בהסי' שלפנינו והרי הם מערכה הד', והנה יתבאר לפנינו בעז"י. על כל שם ושם. את מקומו ושימושו. וכן שורשו ומקורו. וכן יתבאר ג"כ. בדרך כלל. ענין תיקונם אשר אח"כ ע"י השם מ"ה והט"ר דהב"ן דהתיקון. כאשר עיניך תחזינה מישרים מבואר כ"ז בהסי' שלפנינו. בעזה"ש :

(מא)

ע"ב

הנה אמרנו כי כללות כל מלכי העגולים הנה הם מהמ"ן דאימא אשר העלתה אותן למעלה בהמו"ס דהא"ק. כי שם הוא השורש דהאימא שבו. והעלתה אותן שם. כדי לקבל תוספות אור וברכה להוליד אורות ונשמות. אך באשר שלא היה עלייתן אז כהראוי כלל כי היו מתוקף דינים קשים שהם בבחי' סיגים ופסולת לכן כאשר עלו למו"ס הנה דחה אותם. והוציא אותם המו"ס ממקומו גופא ולחוץ. והוא יציאתן דרך העינים. כנ"ל וכמ"ש בזה באורכה בספר הדע"ה ח"א דרוש ב'. ונודע הוא כי המ"ן הם נודעים מן המוח. כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד רפ"א וכל מוח הנה עיקרו הוא בהוי"ה דיודין. כמ"ש בשער א"א פ"ד וכן בעקודים פ"ג. ובשביה"כ פ"ב והנה הוא שם ע"ב דענינינו שהוא העיקר

וראשית ושורש דמ"ן. וכאשר הוציא אותם המ"ס ממקומו ולחוץ. שהוא יציאתן דרך העינים. וכנז'. הנה נתגלה מתחילה אור הע"ב הזה. ונכנס הוא בעקודים. בשורש האימא אשר שם. והוא בהשם ע"ד דלעיל סי' ט' אות ל"ג וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה לקמן אות מ"ב ע"ש. והוא מ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב. כי אורות העינים כאשר ירדו דרך העקודים הנה נבלעו ונכללו בעקודים ג"כ. והוא ע"ש ע"ב הזה. שהוא אשר נכנס בהעקודים והנה קבלו על ידו, האורות דהנקודות. המתקה מרובה. לצורך מלוכתם. ע"י שהע"ב. שהוא השורש שלהם. הנה הוא עומד בהעקודים ומשפיע בהם. ושרשם שהוא הוי"ה פשוטה. שהוא השורש גם להע"ב (ע' רפ"ח פ"א) הנה הוא נשאר בהעינים עצמן אך השם ע"ב הוא נכנס בעקודים. והנה הוא בבחי' עתיק וא"א לכל כללות הנקודות כולם. ושורשו בהמ"ס הנה הוא. בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק שהוא השם ב"ן אשר בהמערכה הא' אות ד' ומקורו הנעלם הנה הוא באמת גם בעיקר כל המ"ס עצמו שהוא בהס"ג דאות ב'. כי המ"ס הוא שורש האימא ולכל תולדותיה אלא שבהס"ג הוא נעלם מאד וכל גילויו לזה הוא בהב"ן דאות ד' והרי הוא שורשו העיקרי דהע"ב דענינינו בהב"ן דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ד'.

והרי נתבאר לנו על הע"ב דענינינו שורשו ומקורו. ומקומו. וכן מציאותו ושימושו. כי מציאותו הנה הוא. שהוא בחי' עתיק וא"א לכל כללות מלכי העגולים. ושימושו ומקומו. הנה הוא. כי הוא עומד בהעקודים בשורש האימא אשר שם. והוא בהשם ע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג ומשפיע משם. שפע קודש להנקודות. שהם כללות מלכי העגולים שיצאו מהעינים. להמתיקם ולבסמם. לצורך מלוכתם אשר כרגע.. ושורשם ומקורם הרי אמרנו כי בהעלם הנה הוא בכל כללות המ"ס כולו דא"ק. אך עיקרו אשר נתגלה אליו. הוא רק בהב"ן שבו שהוא השם ב"ן דאות ד' וכנז'. אמנם כ"ז שאמרנו בענין שימושו. הנה הוא רק בעולם הנקודות. אבל כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית ונתקנו המלכים שמיתו ע"י אור המ"ה שהאיר דרך המצח והוא היה מאיר בבחי' אור המקיף השורף כל החיצונים וע"י"ז נבררו המלכים ועלו למעלה. בסוד ב"ן לצורך היחוד העליון דע"ב וס"ג הכלליים כמ"ש בתיקון פ"ב ובדברינו לעיל כלל ח"י ענ"ח ע"ש והנה היה עלייתם מתתא לעילא. דרך כל המדרגות כולם. עד המוחין העליונים דא"ק. ובכל מקום שעלו הנה היה בכולם. ע"פ סדר היחוד הראוי. כי הנה נתייחדו הניצוצין והשב"כ דהיושר והעגולים זב"ז. כמו שיתבאר לקמן אות מ"ג מ"ד בעה"ית"ש. ועלו שניהם למ"ן בהאו"א שבא"ק. אחר שנתייחדו אותן האו"א ג"כ בהיחוד הראוי להם. ומשם הנה עלו בהעקודים בשורשי האו"א אשר שם ע"י שורשי הנקודות היושר והעגולים המתלבשים בהם שהם הע"ב דסי' ה' אות כ"ט והע"ב דענינינו. המתלבשים בהע"ב דסי' ו' אות כ"א ובהעב דסי' ט' אות ל"ג. אחר שנתייחדו גם. אלו הבי ע"ב דאות כ"א שהוא שורש אבא. ודאות ל"ג שהוא שורש אימא. אחר שנתייחדו גם הם זב"ז. בכל היחוד הראוי להם. והנה נשתתפו אז. הב' מיני ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א אות מ"א דענינינו שהם שורשי הנקודות דהיושר והעגולים. הנה השתתפו הם ג"כ עם כל הנקודות דהיושר והעגולים. שהם הב' מיני ב"ן. דסי' ח' אות ל"ב. ודסי' י"א אות מ"ד. שיתבאר בעה"י בענינינו לקמן. שעלו הם מנפילתם אחר שנתבררו. ועלו מתתא לעילא. בשרשי הנקודות שבהעקודים והוא בהב' מיני ע"ב דסי' ח' אות כ"ט ודסי' י"א אות מ"א דענינינו. והשתתפו אלו הב' מיני ע"ב. דסי' ח' ודסי' י"א אות מ"א. עם כל הנקודות העולים מתתא לעילא. והתיחדו כולם יחד ועלו כולם למ"ן בהמוחין דא"ק. בהע"ב וס"ג הכלליים שבגלגלתא. ונתגלה ונולד עי"ז. אור המ"ה דהתיקון. שהוא תולדות היסוד (ע' לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד' ותבין) ונתייחדו אז כולם יחד. כל אור הנקודות העולים. עם כל אור ר"ל אור המ"ה הפנימי התיקון היורד. וירדו ונתלבשו כ"א במקומו. הכל ע"פ סדר היחוד היותר מתוקן והיותר אפשרי. אך מה שנוגע לענינינו הנה הוא כי הנה נתייחד אותו הע"ב דענינינו שהוא שורש כללות הנקודות דהעגולים שהם מלך האימא. הנה התייחד הוא להעשות לאחד ממש. עם השם ע"ב שבסי' ח' אות כ"ט. שהוא שורש כללות הנקודות דהיושר שהם מלך האבא. והנה נתייחדו הם שניהם להעשות לאחד ממש. ג"כ עם כל אור התיקון השייך להם מהדר ומהיטבאל דמלך האבא ומהדר ומהיטבאל דמלך האמא והנה הם הד' מיני ע"ב. היינו הב' מיני ע"ב דלקמן סי' י"ב אות מ"ה ודסי' י"ג אות מ"ט. והב' מיני ע"ב דלעיל סי' ז' אות כ"ה ודלעיל סי' י' אות ל"ז. ונתייחדו אלו הו' מינו ע"ב. ב' דשורשי הנקודות הנז' וד' דשורשי האורות דהתיקון הנז'. הנה התייחדו כל אלו הו' מיני ע"ב. לאחד ממש. ונתלבשו בשורשי האו"א שבהעקודים שהם הע"ב דסי' ו' אות כ"א והע"ב דסי' ט' אות ל"ג אשר אז הנה נעשו הם שניהם ג"כ לאחד ממש והיה נמשך שם כל תוספות אור וברכה אור ומוחין דהתיקון ומשם הנה ירד עוד בהאו"א עצמן (ר"ל בהאו"א שבא"ק). בהמוחין שלהם ומשם ירד ג"כ דרך כל קומתם. בסוד אור מים רקיע. ויצא האור בזווג דאו"א מיסוד אבא ליסוד אימא. בסוד עיבור במעי אימא. והוא סוד העיבור דהתיקון שבדברי הרב בשער התיקון ספ"א. ונתקן ונשלם ונעשה בעיבור זה כל הדר ומהטיבאל. ביחוד כל הנקודות שעלו בהם מתתא לעילא. כנז' וכולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים שנשלמו ונתקנו בעיבור זה ע"י זווג היסודין דהאו"א שבא"ק. והיסודין שלהם הנה הוא כללות היסוד דא"ק. אשר ממנו יצא הדר ומהיטבאל. שהוא תולדות היסוד דא"ק. שאמר הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב. ועומק הכוונה הוא על כללות האורות כולם שנתייחדו אז יחד ור"ל גם על אורות הנקודות אשר עלו ונבררו בעת התיקון ונתייחדו גם הם עם אור התיקון כנז'. והנה כולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר נולדו מהיסודין דהאו"א שהם היסוד הכללי דא"ק והנה הם כולם בכלל הנה הם מלך הדר שהוא תולדות היסוד שאמר. כי נעשו כולם לאחד. ומהם נבנה כל האצילות כנודע.

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הע"ב דענינינו. שהוא שורש דכללות הנקודות דהעגולים אשר בהעקודים. כנ"ל. אופן תיקונו ג"כ אשר לאחר התיקון. כי מתחילה הנה הוא מתייחד עם הע"ב דלעיל סי' ח' אות כ"ט. והוא ע"י עליית המ"ן דהב' מיני ב"ן. שבסי' ח' אות ל"ב ושבסי' י"א דענינינו. שיתבאר לקמן אות מ"ד. והעליית המ"ן שבהם הנה הוא ג"כ בשני בחי'. אחד עליית האורות שעלו למעלה בעת מיתת המלכים. ואחד עליית. הניצו"ק והשב"כ. שעלו בעת התיקון לצורך התיקון ע' לעיל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד' ע"ש ותבין וכאשר הגיע עת התיקון הנה נעשה העליית מ"ן. מאלו ב' הבחי' כי עלו באותן הב' שמות ע"ב דסי' ח' אות כ"ט ודסי' י"א דענינינו. והתייחדו עי"ז אלו הב' שמות ע"ב זב"ז וכן עם כל המ"ן העולים. ועלו כולם יחד ג"כ בסוד מ"ן בהמוחין פנימים דא"ק. ונולד משם עי"ז אור המ"ה דהתיקון. וחזרו וירדו כל אלו העולים. באור היחוד דהתיקון. כ"א למקומו הראוי לו. כי הב' ע"ב דסי' ח' אות כ"ט ודסי' י"א אות מ"א דענינינו הנה הם נתייחדו עם הד' מיני ע"ב דהדר ומהיטבאל דמלך אבא ודמלך אימא. שהם הד' מיני ע"ב דסי' י"ב י"ג ודסי' ז' י'. ונשארו הם כולם בהעקודים. בשרשי האו"א שבא"ק. והוא באמת מקומם הראשון. כי אותן השמות ע"ב. הם לעולם בעקודים. בשורשי האו"א אשר שם אלא שאחר התיקון הנה הם בתוספות אור וברכה הרבה. כי הרי הם מאירים ומזהירים בתוקף אור. מאור הגנוז. שהוא מרזא דאור א"ס. והוא ענין יחודם בהד' מיני ע"ב הנז'. שהם כולם מאור התיקון אשר מרזא דאור א"ס. וכ"ז הוא רק באותן השמות ע"ב הנז'. כי הם נשארו בעקודים ולא ירדו הם לעולם למטה והנה הם בשורשי האו"א שבא"ק ולשורשי כל אורות התיקון דהאצילות אשר בעולם העקודים. וכנודע שהשורש כל האצילות הוא עומד

לעולם בהעקודים וכמ״ש הרב באח״פ תחילת פ״א.

אך אור התיקון הנכנס ויורד באצילות עצמו וממנו הנה הוא כל האצילות והוא אור המ״ה אשר הוא נולד ונתחדש ג״כ ע״י עליית המ״ן הנז׳ הנה הוא נמשך ויורד בהמוחין עלמן דהאו״א שבא״ק ובכל קומתם בסוד אור מים רקיע, שאמרו בזוה״ק תרומה קס״ז א׳ ב׳ עד שיורד ביסודן דאו״א ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה, ומשם הנה נולד ויוצא הדר ומהיטבאל דהתיקון עם הנילו״ק והשב״כ שנבררו ועלו ונכללו בהם. וכולם יחד הנה הם המ״ה וב״ן הכלליים אשר מהם נבנה ונעשה כל האצילות. והרי נתבאר לנו על הע״ב דענינינו הגם שתחילת גילויו הנה היה רק למציאות השורש לכל כללות הנקודות דמלכי עגולים. שרשם אשר בעולם העקודים ולזה הנה ניכר גילויו ושימושו בתחילה ר״ל בעולם הנקודות עכ״ז הנה נתבאר לנו ג״כ מדברינו היטיב. כי אח״כ שהוא כאשר הגיע עת התיקון הנה התייחד אותו הע״ב ג״כ עם כל אורות התיקון ור״ל עם שרשי אורות התיקון דהאצילות אשר בעולם העקודים כי הנה מתייחד הע״ב דענינינו ג״כ בשורשי אור התיקון דהמ״ה ע״ד היחוד דהנילו״ק והשב״כ הנבררים ועולים. ומתייחדים באור התיקון וע״ד היחוד דאורות המלכים שמיתו שעלו למעלה. ונתייחדו באור התיקון והרי משמש מעתה הע״ב דענינינו ג״כ לשורש אור התיקון דהאצילות אשר עומד בהעקודים:

והנה לפי דברינו לעיל הנה הם ו׳ מיני ע״ב שהם כולם שורשי אור התיקון דהאצילות אשר הם בהעקודים. ולצורך דאלו הו׳. הנה הוא כי כ״א הנה הוא על בחי׳ מיוחדת כי הע״ב אשר לקמן סי׳ י״ב אות מ״ה הנה הוא לשורש אור התיקון דהאצילות אשר בהעקודים לאור המ״ה אשר מצד האבא שבא״ק והע״ב אשר לקמן סי׳ י״ג אות מ״ט הנה הוא לשורש התיקון דהאצילות אשר בהעקודים ואור המ״ה אשר מצד האימא שבא״ק והע״ב אשר לעיל סי׳ ז׳ אות כ״ה הנה הוא לשורש התיקון דהאצילות אשר בהעקודים לאור המהיטבאל. שהוא הט״ר דב״ן אשר מצד האבא שבא״ק. והע״ב אשר בסי׳ י׳ אות ל״ז הנה הוא לשורש אור התיקון דהאצילות אשר בהעקודים לאור המהיטבאל שהוא הט״ר דב״ן אשר מצד האימא שבא״ק והע״ב אשר בסי׳ ח׳ אות כ״ט הנה כאשר הגיע עת התיקון לעליית המ״ן דהאורות דהמלכי יושר. אשר הם מהב״ן דסי׳ ח׳ אות ל״ב וכן לעליית המ״ן דהנילו״ק והשב״כ אשר מאותן המלכי יושר והנה היה עלייתם ממדרגה למדרגה עד אותו הע״ב דסי׳ ח׳ שהוא שורשם והנה עלה אז גם אותו הע״ב אשר בסי׳ ח׳ אות כ״ט הנז׳ הנה עלה אז עמהם גם הוא למ״ן ונתייחדו כולם עם אור התיקון וכבר אמרנו כי כל המלכי יושר הנה הם מהאבא שבא״ק. והם המלכיות דהט״ר דב״ן שבסי׳ ז׳ אות כ״ח וכל התיקון דהמ״ה והט״ר דב״ן אשר מצד האבא שבא״ק הנה הוא בשבילם והנה על זה הנה נתקן אז גם כן ונעשה השם ע״ב דסי׳ ח׳ אות כ״ט להיות לשורש התיקון דהאצילות אשר בהעקודים להמשיך על ידו להמלכי יושר תמיד כל אור התיקון דהמ״ה והט״ר דב״ן אשר מצד האבא שבא״ק. כי אותו הע״ב דהסי׳ ח׳ אות כ״ט הרי הוא מעיקרו רק שרשם דכל המלכי יושר וכנ״ל סי׳ ח׳ שהוא היה שורשם גם בעולם הנקודות והיה עומד הוא גם אז בעולם העקודים לשורש להמלכי יושר דהנקודות לכל שימושם ופעולתם הנעשה בהם בעולם הנקודות והנה עד״ז הנה משמש אותו הע״ב דסי׳ ח׳ גם בעת התיקון ג״כ להיות הוא לעולם השורש עליון להם בעולם העקודים להביא להם תמיד כל תיקונם על ידו אשר מאור המ״ה והט״ר דב״ן ועומד הע״ב דסי׳ ח׳ בעולם העקודים תמיד לשורש עליון להם להמשיך להם תמיד כל תיקונם ושפעם אשר מא״ס להנאצלים שהוא ע״י העקודים ועל זה נתייסד שם הע״ב דסי׳ ח׳ להיות הוא לעולם הממוצע לזה להמשיך להם כל אורם אשר מהעקודים לעולם רק על ידו ועד״ז הנה הוא בהשם ע״ב דסי׳ י״א אות מ״א דענינינו: כי כמו שבעולם הנקודות הנה היה שימושו כי הוא היה עומד בעולם העקודים להיות לשורש עליון לכללות הנקודות דמלכי העיגולים לכל שימושם ופעולתם אשר אז כן הוא ג״כ לאחר התיקון הנה הוא עומד בהעקודים לשורש עליון להמשיך על ידו להמלכי עגולים תמיד כל התיקונים אשר להם מאור התיקון דהמ״ה והט״ר דב״ן וכן לכל שפעם ואורם אשר מהעקודים תמיד והיינו כי הנה כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית ונתעורר אז עליית המ״ן דהאורות דהמלכי עגולים אשר עלו האורות למעלה בעת מיתת המלכים כנודע וכן נעשה אז ג״כ עליית המ״ן דהנילו״ק והשב״כ דהמלכי עגולים אשר עלו לצורך התיקון כמ״ש בשער התיקון פ׳ א׳ ב׳. ועי׳ דברינו לעיל כלל ח״י ענ״א אות בג״ד ע״ש והנה היה עליית המ״ן מתתא לעילא ממדרגה למדרגה שעלו מתחילה לאימא שבא״ק ומאימא עלו לאבא ומשם להעקודים ומהעקודים להמ״ס דא״ק. כי שם הנה הוא עליית כל המ״ן וכמ״ש בספד״ל פ״א ביה סליקו כו׳ יע״ש בהגר״א [והכוונה שם הנה הוא על המ״ס דא״ק כי לא היה אז עדיין האצילות כלל] והנה כאשר עלו בהעקודים הנה היה עלייתם בהע״ב דאות מ״א דענינינו כי הוא שרשם כנז׳ וכאשר עלו בו הנה עלה הוא ג״כ עמהם יחד להמ״ס דא״ק ונעשים שם כולם למ״ן לגרום יחוד עליון דאוירא ובוצינא. שהוא אוירא ומ״ס ונתגלו בהם עי״ז האור הגנוז שהוא מרזא דאור א״ס אשר ממנו הוא האור התיקון העקרי ונתייחדו בו כל המ״ן הנ״ז שעלו בו וחזרו לירד למקומם. בתוספות אור וברכה ממעון הברכות שהוא אור התיקון דהמ״ה והט״ר דב״ן אשר על ידו נתקן האצילות וכל מעשה בראשית כולה:

וכבר אמרנו כי עלייתם אשר לצורך התיקון הנה היה בכולם ע״פ סדר היחוד הראוי בכל האפשרי כי נתייחדו הב׳ מיני מ״ן דהיושר והעגולים זב״ז בכל היחוד הראוי לכם והיה עלייתם באו״א שבא״ק ג״כ ע״פ סדר היחוד דהאו״א בכל הראוי וכן אח״כ בעלייתם בשורשם שבהעקודים שהם הב׳ מיני ע״ב דסי׳ ח׳ אות כ״ט שהוא השורש דמלכי יושר ודאות מ״א דענינינו שהוא השורש דמלכי העגולים הנה נתאחדו אלו הב׳ מיני ע״ב ג״כ ונעשו מיוחדים עתה בכל האפשרי כי כן הוא מקומם ומעונם אשר הם שרוים שם ומלובשים בהם והם השם ע״ב דסי׳ ו׳ אות כ״א שהוא המקום ומעון להע״ב דסי׳ ח׳ אות כ״ט והשם ע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג שהוא המקום ומעון להע״ב דאות מ״א דענינינו, ואלו הב׳ מיני ע״ב דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳ הרי הם השורשים דהאו״א שבא״ק כמו שכתבנו שם ובעת התיקון הנה מתייחדים הם כל האו״א שבא״ק בכל היחוד הראוי כנז׳ והרי מיוחדים ממילא ג״כ הב׳ מיני ע״ב דסי׳ ח׳ אות כ״ט ודאות מ״א דענינינו השרויים בהם הנה הם מיוחדים ג״כ זב״ז ונעשים לאחד והרי נעשו המלכי יושר והעגולים לאחד וכן שרשיהם שבעולם העקודים שהם הע״ב דסי׳ ח׳ אות כ״ט עם הע״ב דאות מ״א לאחד והע״ב שבסי׳ ח׳ הנה על ידו נמשך אור התיקון דהמ״ה והט״ר דב״ן שמצד האבא משרשם שבהעקודים שהוא הע״ב שבסי׳ י״ב אות מ״ה והע״ב שבסי׳ ז׳ אות כ״ה להמלכי יושר כי אלו הג׳ ע״ב הנה הם כלולים זב״ז הע״ב שבסי׳ ח׳ כ״ט הוא כלול בהע״ב שבסי׳ ז׳ אות כ״ה ושניהם בהע״ב שבסי׳ י״ד אות מ״ה ושלשתם הנה הם מלובשים בתוך הע״ב שבסי׳ ו׳ אות כ״א שהוא שורש האבא שבהא״ק שורשו שבהעקודים ועד״ז הנה הוא בהע״ב שבסי׳ י״א אות מ״א דענינינו כי על ידו הנה נמשך אור התיקון דמ״ה והט״ר דב״ן שמצד האימא שבא״ק משרשם שבהעקודים שהוא הע״ב שבסי׳ י״ג אות מ״ט והע״ב שבסי׳ י׳ אות ל״ז להמלכי עגולים כי אלו הג׳ ע״ב הנה הם כלולים זב״ז הע״ב דאות מ״א דענינינו הנה הוא כלול בהע״ב שבסי׳ י׳ אות ל״ז ושניהם הם כלולים בהע״ב שבסי׳ י״ג אות מ״ט ושלשתם הנה הם מלובשים בתוך הע״ב שבסי׳ ט׳ אות ל״ג שהוא שורש האימא שבהא״ק שורשה שבהעקודים.

והרי נתבאר לנו היטיב ענין השימושי דהו׳ מיני ע״ב דסי׳ י״ב ז׳ ח׳ ודסי׳ י״ג י׳ י״א על מה שהם משמשים לאחר התיקון. וכן מתבאר כי הג׳ ע״ב דסי׳ י״ב ז׳ ח׳ הנה הם כלולים זב״ז וכולם הם מתלבשים בהע״ב דסי׳ ו׳ וכן הג׳ ע״ב דסי׳ י״ג י׳ י״א הנה הם ג״כ כלולים זב״ז וכולם הם מתלבשים בהע״ב דסי׳ ט׳ והסי׳ ו׳ וסי׳ ט׳ שהם כללות או״א שבא״ק הנה כאשר

הגיע עת התיקון הנה נתייחדו הם זו״ן ביחוד שלום והנה יצא ונולד מהם כל אור התיקון מהיסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא״ק, בסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה, והוא מלך הדר והמהיטבאל שהוא תולדות היסוד דא״ק והוא המ״ה והט״ר דב״ן עם כללות הנקודות שהם המכוניות דב״ן שנבררו ועלו ונכללו בהם וכולם יחד הנה הם המ״ה וב״ן הכלליים, אשר מהם נבנה כל האצילות ונתקנו כל מעשה בראשית ע״כ הגיע דברינו כעת בזה ויתבאר בעה״י עוד למטה אמנם הוא כי הנה כל מה שכתבנו בזה בהע״ב דענינינו וכן על הע״ב דסי׳ ח׳ כי הם נשארו לעולם בהעקודים ובעת התיקון הנה נתחדשו הם באור פני מלך חיים והם מעתה ולעולם שרשי עליונים לכל צורכי התקון ע״ד שהיו מתחילה שורשי עליונים להנקודות וכנ״ל הנה בהמהדורא קמא של הספר הזה אשר כתבתי אותו זה למעלה מעשרים שנה וכן בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ לא כתבתי כן אך העיקר הוא מה שהעלינו עתה כאן ויתבאר עוד למטה בעה״י:

(מ״ב)

ס״ג

ענין הס״ג הזה הוא כי הנה אמרנו כי הנקודות דמלכי העגולים אשר יצאו מהעינים דא״ק הנה הם אורות המ״ן דהאימא שבא״ק אשר העלתה אותן למעלה בהמ״ס דא״ק לקבל שם תוספות אור וברכה להוציא מהם עולמות ונשמות אמנם באשר שכל אותה העלאת המ״ן הנה היה שלא בסדר הראוי כלל כי היה בלתי יחוד הראוי עם האבא שבא״ק וכנ״ל כלל ח״י ענף ח׳ ב׳. והיו המ״ן דהאמא מתוקף דינים קשים שהם בבחי׳ סיגים ופסולת לכן כאשר עלו אותן המ״ן בהמ״ס דא״ק הנה דחה אותן המ״ס ממקומו ולחוץ והוא יציאתן דרך העינים והנה מבואר הוא בדברי הרב בדרושי נקודות פ״ב כי כאשר עלו אותן האורות (שהוא המ״ן דהאימא הנז׳) מלמטה למעלה הנה נשאר שרשם למעלה מהטבור מבפנים ושם הניחו שורשם תמיד ומשם נתפשטו ויצאו דרך העינים וכן אמר בשעה״ק דף י״ט ע״א וכן שם דף ט׳ ע״ג כי נשאר שורשי תמיד מבפנים במקום החזה ושם נשאר עיקר שורשו וכן הוא ג״כ במבו״ש שע״ב ח״א פ״ב כי האור שהיה בתחילה למטה ועלה למעלה (שהוא המ״ן הנז׳) הנה נשאר עיקרו תמיד למעלה בחזה והוא שרשיהם שהם נשארו מבפנים ורק הענפים לבד הוא מה שיצאו דרך העינים וכמ״ש שם שע״ב ח״ב פ״ג ע״ש והנה אותו השורש שנשאר מבפנים במקום החזה דא״ק הנה הוא הם ס״ג דענינינו כי הנה הוא נשאר בהאימא עצמה אשר מקומה הוא בא״ק מגבול החזה שבו עד גבול הטבור שבו והוא מה שאמר הרב שהוא נשאר בהחזה תמיד כי הוא נשאר לעולם בהאימא עצמה אשר מקומה הוא מהחזה ולמטה שבו, והוא הכס ס״ג דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ד שהוא האימא שבא״ק כנ״ל שם, והנה שם נשאר הס״ג דענינינו והוא באשר כי המ״ן הנה הם נמשכים מהמוחין אמנם הם מתמצים מכל הגוף כולו ע״י הדעת המתפשט עד שיורדים ביסוד ושם הנה הוא עצמותם וכלילותם מכל הגוף ועל ידיהם הנה נקרא היסוד כל משום שכל עצמותו הוא רק המ״ן ומ״ד שהם תמצית כל המוחין שבכל הפרצוף אמנם בתוכם הנה גנוז נקודה העצמותית דהמ״ן שהיא היסוד והשורש של התחתון וכאשר עולה למעלה כדי לקבל תוספות אור ומוחין וכדי להשתלם ולצאת לפרצוף שלם בפני״ע. הנה נשאר עיקרו מה שייך להעליון עצמו והנה נשאר הוא בתוך העליון עצמו למעלה מהטבור שבו ושם הוא נשאר עומד תמיד להיות שורש להתחתון להאיר אליו ולהשפיע בו. וכן הוא ג״כ בענינינו כי הנה כאשר עלו המ״ן דהאימא שבא״ק למעלה שהם הנקודות שיצאו דרך העינים כנז׳, הנה נשאר העיקר מה שייך להאימא עצמה הנה נשאר הוא באימא גופה למעלה מהטבור שבה והוא הס״ג דענינינו כנז׳ כי הוא באמת מהאימא גופה ולכן הנה נשאר הוא בהאימא עצמה לעולם כדי להיות שורש עליון להנקודות להאיר עליהם ולהשפיע בהם תמיד ועכ״פ הוא. כי הנה אותו הס״ג דענינינו הנה הוא היה מתחילה. ג״כ רק מכללות המ״ן אשר להנקודות אלא שהוא מחלקי האימא מתמצית גופה ונפשה המשתתף בהם. ולכן כאשר עלו המ״ן למעלה כדי להשתלם הנה נשאר אותו החלק דהאימא עצמה הנה נשאר הוא בה גופה כדי להיות להם שורש עליון בעצמותה לעולם להשפיע בהם תמיד. והוא מ״ש הרב כי כאשר עלו האורות למעלה הנה נשאר שורשם בהחזה דא״ק והכוונה הוא על הס״ג דענינינו שהוא שורשם והוא נשאר בהאימא עצמה לעולם אשר מקומה הוא בא״ק מהחזה שבו עד הטבור שבו.

והנה לעיל אות מ״א בהע״ב שבהם הנה אמרנו כי הוא יצא ג״כ מהעינים והוא נכנס בהעקודים כנ״ל שם והטעם הוא כי הנה הוא מהמוחין דהאימא שהם מהעקודים ע״ד המוחין דהאו״א דהאצילות שנעשה בהם המוחין מהי״ג ת״ד כמ״ש בהולדת או״א פ״ד כן הוא המוחין דהאו״א שבא״ק הנה הם ג״כ מהעקודים ולכן הע״ב דהמ״ן שהוא מהמוחין עצמן כנ״ל אות מ״א והוא נמשך מהעקודים הנה כאשר עלו המ״ן למעלה בהמ״ס והוציא אותם המ״ס ממקומו גופה לחוץ והוא יציאתן דרך העינים הנה נכנס הע״ב דהמ״ן במקורו שהוא בהעקודים אך הס״ג דענינינו שהוא הס״ג דהמ״ן והנה הוא מהאימא עצמה המתמצה מגופה ונפשה להשתתף בהמ״ן לכן כאשר עלו המ״ן למעלה הנה נשאר אותו הס״ג בהאימא עצמה כי הוא ממנה ולכן נשאר בה גופה והוא בהס״ג דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ד שהוא עיקרו דהאימא עצמה כמו שכתבנו שם ושם והנה נשאר בה הס״ג דענינינו ג״כ ועומד שם לעולם לשורש עליון לכל תולדות המ״ן הנז׳ להאיר עליהם מלמעלה ולהשפיע בהם תמיד כנז׳ והרי נתבאר לנו על הס״ג דענינינו מציאותו ושימושו ומקומו כי מציאותו הנה הוא כי הוא חלק האימא שבא״ק חלק מגופה ונפשה המשתתף בהמ״ן אשר להנקודות דהעגולים (ע׳ טנת״א תחילת פ״ה ושער המוחין פ״ה) ושימושו ומקומו הוא כי הוא נשאר בהאימא עצמה מהטבור ולמעלה שבה ושמש להיות שורש עליון לכל תולדות המ״ן שהם כל הנקודות כולם שיצאו מהעינים לצורך מלוכתם בעת שמלכו לכל פעולתם שיצאו מהם והנה מקורו ושורשו דאותו הס״ג הנה הוא כי הוא מהשם ב״ן דהמ״ס שבא״ק הב״ן אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ כי הוא השורש להאימא שבא״ק ולכל תולדותיה וכחותיה המתפשטים ממנה וכאשר הגיע העת למציאת הנקודות הנה המשיך הוא את שפעו לזה בהשם ע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג שהוא שורש האימא שבהעקודים, כמ״ש שם ומשם הנה נמשך השפע להס״ג שבסי׳ ט׳ אות ל״ד הנעלה שהוא המציאות דהאימא עצמה ומאותה השפע הנה העלתה המ״ן אשר לצורך הנקודות כנז׳ והרי הוא הב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ השורש והמקור לכ״ז, והאמת הוא כי שורש האימא הנה הוא גם בעיקרו דהמ״ס עצמו שהוא בהס״ג שבו הס״ג דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ב׳ אלא ששם הנה הוא בהעלם גדול וגילויו לזה הנה הוא רק בהב״ן דהמ״ס שהוא השם ב״ן דאות ד׳.

והנה, בדברינו הללו אפשר לנו להבין דברי הרב שאמר בדרושי עקודים פ״ה כי במלכות דעקודים הנה יש י׳ שרשים אל י׳ ספי׳ דנקודים ולכאורה יפלא כי הרי נודע הוא שעיקרן דהנקודות הם אינם מהעקודים כלל אלא ביציאתן מהעינים הנה הלכו דרך העקודים ונבלעו בתוכן ג״כ כמ״ש הרב שם פ״ב אבל עיקרם ושרשם. אינם מעקודים כלל אלא שהם מהמ״ן דהאימא שבא״ק ויצאו דרך העינים אמנם בדברינו הנז׳ הנה יש מקום להדברים היטיב. כי הרי אמרנו שכל המ״ן אשר העלה האימא לצורך הנקודות הנה היה בשפעת אור הנמשך בה משרשה שבהעקודים שהוא הע״ב אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ג וכבר אמרנו לעיל בכמה מקומות כי שורש האימא וכלילותה בהעקודים הנה עיקרה הוא באורות הפה אשר עיקר גילויים הוא מהחזה עד הטבור (כי עד החזה הנה הם בטלים באורות האוזן והחוטם) ולכן הוו אורות הפה בבחי׳ המזל תחתון שהוא מהחזה עד הטבור ובו כלול אימא ומשם הוא יניקתא ועומד הע״ב דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ג שהוא שורש האימא שבא״ק הנה עומד הוא באורות הפה ושם הוא שורש האימא שבא״ק ושם

היה נמשך שפעת הב"ן דהמ"ס לצורך המ"ן דהנקודות כנז' ושם הנה נשאר שרשם שהוא באורות הפה ובאותו הע"ב דאות ל"ג הנז' העומד שם ובאשר שהנקודות הנה הם כולם רק מבחי' המלכיות כנודע לכן היה כל שפעת המ"ן אשר להם ג"כ רק מבחי' המלכות ר"ל משפעת המלכות שבב"ן דאות ד' וכן המשכתם באורות הפה בשורש האימא אשר שם הנה היה בכולם ג"כ רק בבחי' המלכות שבכ"א המלכות האחרונה הסמוכה להטבור [והוא הנפש שבנפש שאמר הרב בא"ח פ"ג] ונודע הוא כי כל אור שנמשך מעילא לתתא הנה נשאר עקרו ושורשו. בהעליון וכמ"ש בא"ח פ"ג שם ובכ"מ וזהו שאמר הרב בהעקודים פ"ה כי במלכות דעקודים יש י' שרשים אל י' ספי' דנקודות כי הרי כל המ"ן אשר להנקודות הנה הוא נמשך משם ושם הוא נשאר שורשם לעולם.

והנה יצא לנו מדברינו עוד כי מה שאמרנו לעיל בענין הע"ב דאות מ"א שהוא הע"ב הכללי הכולל את כל הנקודות דהעגולים והוא הע"ב דהמ"ן אשר להנקודות ואמרנו כי אחר יציאתן מהעינים הנה הוא נכנס בהעקודים ומהטעם שהרי הוא מהמוחין אשר משם הם נמשכים וכנ"ל בסמוך אך לפי דברינו עתה יומתק לנו עוד יותר כי הלא כל עיקרן דהמ"ן הנה הוא משפעת הב"ן דהמ"ס דאות ד' אשר השפיע בשורש האימא שבהעקודים כנז' ומשם היה נמשך אור השפע בהאימא והם המ"ן שהעלתה והם אשר יצאו דרך העינים והרי נעשו כל אותן המ"ן רק מהשפע אשר קבלה האימא מהשורש שבהעקודים והנה כאשר יצא השפע מהמ"ס ונמשכה בהעקודים הנה היה אז כל השפע כולה בבחי' האור דשם ע"ב כי כל העקודים שהוא מהמ"ס הנה הוא כולו בבחי' ע"ב וכמו שכתבנו בדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ובכמה מקומות כי בבחי' אחת הנה נחשב עד סוף העקודים הכל מבחי' הע"ב הכללי והוא כולו ע"ב ורק כאשר הגיע השפע בהאו"א שבא"ק הנה שם נתגלם ונתגלה בהם גם בחי' הס"ג כי האו"א הם הס"ג הכללי ומהטבור ולמטה, הנה נתגלם עוד ונתגלה גם מ"ה וב"ן כי שם הוא המ"ה וב"ן הכלליים ועכ"פ הוא כי כל זמן היותה השפע בהעקודים הנה היתה בבחי' ע"ב ולכן כאשר נמשכה בהאימא והעלתה המ"ן ונתגלו לבחי' עסמ"ב והם העסמ"ב אשר בהסימן שלפנינו ויצאו דרך העינים הנה נמשך הע"ב מהם ונכנס בהעקודים כי משם יצא אור הע"ב גם מתחילה כנז' והס"ג שבהם הנה הוא נשאר בהאימא עצמה מהטבור ולמעלה שבה כנ"ל והוא ג"כ מטעם כי עיקרו הוא ממנה עצמה מתמצית גופה ונפשה אשר השתתף בהם ולכן חזר הוא ג"כ ונכנס ונשאר עיקרו בהאימא עצמה וכנ"ל, וכן הוא ג"כ בהמ"ה כמו שיתבאר בעהש"י לקמן אות מ"ג ולא נעשו הנקודות העקריים אלא רק מתמצית אורם שהוא כללות השם ב"ן והוא הב"ן אשר יתבאר לקמן אות מ"ד אשר עיקר עצמותו הנה הוא רק הנקודה העצמותית דהמ"ן אשר לשרשי כל הד' עולמות אבי"ע אמנם בנינו הנה הוא גם מהמלכיות דע"ב ס"ג מ"ה דאות מ"א מ"ב מ"ג שלפנינו ואותן העס"מ הנה הם השורשים העיקרים להב"ן והם אשר נשארו מבפנים ואורות הב"ן הם רק בחי' הענפים מהם אשר אמר הרב במבו"ש שע"ב ח"ב פ"ג כנ"ל בריש דברינו ואמר שם כי הענפים לבד הנה הם אשר יצאו לחוץ וירדו מהטבור ולמטה והם הנקודות העקריים ודי בזה כעת עתה ולקמן יתבאר עוד בזה כל הצורך להבנין בעהית"ש.

אמנם מה שנוגע להשם ס"ג דענינינו הנה נתבאר לנו כי הנה הוא נשאר בהאימא עצמה שבא"ק בעיקרו שבה ושם הוא עומד לעולם ועליו אמר הרב בנקודות פ"ב כי האור שעלה למעלה שוב לא ירד ונשאר שורשו מהטבור ולמעלה והוא הס"ג דענינינו. ומקומו הוא בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד שהוא האימא שבא"ק ושם הנה עלה הס"ג דענינינו להיות עומד ומשמש במרום להשפיע להנקודות בכל השפע הנצרך להם אמנם הנה גם אחר מיתת ונפילת המלכים עם כל מה שנעשה בהם שהוא בכל משך ימי עולם התוהו הנה לא היה זז הס"ג דענינינו ממעון קדשו והיה נשאר הוא לעולם עומד במקומו במרום חביון עוזו שהוא למעלה מהטבור דא"ק עומד ומצפה על עת התיקון לחסדו וטובו של המאציל ית"ש שיזכה הוא גם אז להיות המשמש בזה להמשיך אור התיקון על ידו ג"כ וכן נתקיים בו תקוותו ורצונו כי הנה הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות מ"א הנה נעשו הם ג"כ עיקר הסיבה להגילוי דאור התיקון אשר מרזא דאור א"ס ית"ש והיינו כי הנה כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית אשר לכל הד' עולמות אבי"ע והוא אחר שנשלם ונעשה רצונו ית"ש כל מה שעלה במחשבתו הנעלמה וגזרה רצונו על כל עניני דעולם התוהו הנה אחר שיצאו הם כולם והנה היה כל הכוונה בהם רק בסוד מקלקל על מנת לתקן ור"ל לתקן הרעה מהמכה עצמה ע"ד שאמרו בשמו"ר פ"ג סי' ג' ובכ"מ כי מדת הקב"ה הוא במה שהוא מכה הוא מרפא וכן היה הכוונה כאן ג"כ שיהיו הם עצמן סיבת כל התיקונים וכמו שכתבנו בזה בכ"מ מדברינו שהיה הכוונה בהם להוציא עי"ז כל כחות הגבורות והדינין על תכליתן האחרון כי אח"כ כאשר יומתקו ויתבסמו יתגלה על ידיהם כל טוב הצפון ולכן כאשר יצא כל עולם התוהו כל מה שעלה במחשבה לפניו ית"ש ונבררו עי"ז אורות המלכים מתוקף הדינין שבהם ע"י מיתתן ושבירתן וכנודע שהאורות עלו למעלה והשב"כ והנילוק ירדו למטה והרי נבררו עי"ז האורות מתוקף הדינין הנה חזרו אז האורות לעלות למ"ן כדי להתתקן והנה עלו בשרשם שהוא בהס"ג דענינינו העומד בהאימא העיקרי שבא"ק, שהוא בהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד והנה היה עלייתם אז ביחוד האורות דהמלכי יושר אשר מהאבא שבא"ק כי מאחר שנבררו האורות מתוקף הדינין שבהם הנה התיחד כ"א בבת זוגיה כי הגבורות והדינין הם גורמים פירוד כי אש דרכו להתפרד ומים דרכן להתייחד וכנודע מדברי הגר"א הובא בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ב' אות ד' ובכ"מ ולכן כל זמן שהיו הדינין מעורבין בהם הנה לא התייחדו או"א זו"ן והעלה כ"א המ"ן שלו בפנ"ע כי רצה כ"א להתגבר על חבירו ועלה המ"ן דכ"א בתוקף דינין קשים ולכן יצאו מכ"א בסוד טפ"ק ובפרט המ"ן דהאימא שהם היו דינין קשים ביותר והעלה אותן בהמ"ס דא"ק כי המ"ס הוא שורש האימא ודחה אותן המ"ס ממקומו ולחוץ (ג"כ בסוד טפ"ק) והוא יציאתן דרך העינים ועליהם אמרו בזוה"ק פקודי רנ"ד סע"ב כי בריר פסולת מגו מחשבה ע"ש כי הדינין קשים הם בבחי' פסולת לגבי מ"ס ולכן כל זמן שהיו מעורבין בדינין קשים הנה לא קיבלה אותן המ"ס כלל ודחה אותן לחוץ.

אמנם אחר שיצא כל עולם התוהו ונבררו האורות מהפסולת ע"י מיתת המלכים ושביה"כ כי יצאו מהם כל הניצוצין הש"כ ופ"ר ורפ"ח וכן נפרדו הכלים מהאורות ונשברו וירדו השב"כ למטה והאורות עלו למעלה והרי נבררו האורות מתוקף הדינין קשים שהם הפסולת שהיו מעורבים בהם הנה אז התייחדו המלכי יושר עם המלכי עגולים יחד ועלו למ"ן בשרשיהם שהם הס"ג דאות מ"ב דענינינו עם הס"ג אשר בסי' ח' אות ל' אחר שנתייחדו גם הם זו"ן ונעשו לאחד והוא כי גם מעונם ומקומם אשר הם שרוים בהם ומלובשים בהם והם השם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב שהוא עיקרו דהאבא שבא"ק והשם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד שהוא עיקרו דהאימא שבא"ק הנה התייחדו הם שהם האו"א העיקריים שבא"ק זו"ן ביחוד עצום ובהם הנה מתלבש ומתייחד הס"ג דאות מ"ב דענינינו עם תולדותיו שהם האורות דהמלכי עגולים שעלו בו עם הס"ג אשר בסי' ח' אות ל' עם תולדותיו שהם האורות דהמלכי יושר אשר עלו בו והרי עומדים מעתה האורות דמלכי יושר והעגולים ביחודם בסוד מ"ן ביחוד דשרשיהם שהם הס"ג דאות מ"ב דענינינו המתייחד בהס"ג דסי' ח' אות ל' והנה הם עומדים כולם ר"ל הם ושרשיהם בסוד מ"ן בתוך היחוד דהאו"א העיקריים. שהם השם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב ואשר בסי' ט' אות ל"ד ומשם הנה הם עולים למ"ן עוד בהמוחין דהאו"א ומשם להעקודים בשרשיהם אשר שם שהוא בהשם ע"ב דאות מ"א שבהסי' שלפנינו ובהשם ע"ב דאות כ"ט שבסי' ח' אשר נתייחדו עתה זו"ן הם ומקומם ומעונם שהם הע"ב דסי' ו' אות כ"א שהוא השורש דהאבא שבהעקודים והע"ב דאות ל"ג שבסי' ט' שהוא השורש דהאימא שבהעקודים ונתייחדו הם כולם עתה זו"ן כ"א בבת זוגיה ביחוד עצום ושם הנה עלו למ"ן

כל האורות הנז' ביחוד עלום זב"ז ומשם הנה עלו עוד למעלה שהוא בהע"ב וס"ג המוחין פנימים דא"ק אוירא ובוצינא שהוא אוירא ומ"ס כי הנה בעת שעליית המ"ן של עתה הנה היה ביחוד דכל האורות דהאו"א זב"ז האורות דהמלכי היושר עם האורות דהמלכי העגולים והס"ג שבסי' ח' אשר הוא בהס"ג דסי' ו' עם הס"ג דסי' י"א דענינינו אשר הוא בהס"ג דסי' ט' וכן הע"ב דסי' ה' אשר הוא בהע"ב דסי' ו' עם הע"ב דסי' י"א דענינינו אשר הוא בהע"ב דסי' ט' והרי היה עליית המ"ן אשר לצורך התיקון מכל האורות דהאו"א אחר שנתייחדו כל אחד בבת זוגיה ביחוד השלם והראוי ובאשר שהאו"א הרי הם הע"ב וס"ג הכלליים אשר מהגרון ולמטה. כנודע בדברינו ולכן כאשר עלו אותן המ"ן במוחין דא"ק הנה נתעורר ונעשה ע"י עלייתם יחוד שלם ג"כ בהרישין עלאין דא"ק שהם הע"ב וס"ג הכלליים שבא"ק ונתייחדו גם הם שהם אוירא ומ"ס שבו זב"ז ביחוד נורא שהוא בהגילוי דאור הגנוז אשר מרזא דאור א"ס ית"ש ויצא ונתגלה עי"ז הרעוא דרעוין שהוא הגילוי דאור המצח ויצא הוא בבחי' אור מקיף וכמ"ש לעיל כלל ח"י ענ"א אות ב' ג' ד' ונתפשט אורו הגדול מבחוץ עד סוף רגלי א"ק והנה מאורו הגדול הנה נכוו ונשרפו הקליפות והטומאה זוהמא ורע דעולם התוהו הרבה מאוד ועי"ז הנה נבררו חלק גדול מהגילו"ק והשב"כ כל הצורך לשורש התיקון דהאצילות ולכל מעשה בראשית כולם הנה נבררו הם ע"י האור שהאיר דרך המצח והיה אורו רק בבחי' אור מקיף כי התפשט אורו רק דרך המצח ולחוץ וכנז' והנה אחר שנבררו אותן הגילו"ק והשב"כ הצורך מהם לשורשי התיקון דמעשה בראשית הנה עלו גם הם למ"ן ע"ד והסדר דעליית האורות הנ"ל בסמוך

[**אמנם** הנה לעיל כלל ח"י ענ"א אות ד' ע"ש בסופו. אמרנו שם כי מה שנברר ע"י אור המצח הוא רק הגילו"ק והשב"כ דעתיק ואו"א לבד ע"ש וכן בענין התיקון דהמלכי יושר אשר ע"י המ"ה הנה אמרנו ג"כ לעיל כלל ח"י ענ"ה אות ה' כי לא נתקנו מהנשמות דהיושר אלא רק מה שהיה נוגע לנשמת אדה"ר בלבד אבל זולת זה הנה לא נתקן מהיושר לעולם אלא רק מה שנוגע לעיקר תיקון העולמות עלמן נבהי' האצילות שבהם ע"ש בארוכה קצת וכן בספר הדע"ה בכ"מ בח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ב' ושם דרוש ג' ענף י"ט ושם ח"א דרוש ג' סי' ד' סוף אות א' ע' שם ושם ודע כ"ז] והנה נבררו ע"י אור המ"ה דהמצח מהגילו"ק והשב"כ. הן ממלכי היושר והן ממלכי העגולים את הצורך מהן לשרשי התיקון דהעולמות ונתייחדו שניהם יחד ועלו למ"ן בשרשן ובשורש שרשן אחר שנתייחדו גם הם כ"א בבת זוגיה כנ"ל בהאורות והיינו כי הנה עלו בהס"ג דסי' י"א דענינינו ובהס"ג דסי' ח' אשר מקומם הוא בהס"ג דסי' ט' ובס"ג דסי' ו' שהם האו"א העיקריים ומשם הנה עלו בהמוחין דהאו"א ומשם בהשמות ע"ב דסי' י"א דענינינו ודסי' ה' אשר הם בהשמות ע"ב דסי' ט' ודסי' ו' שהם שרשי או"א שבהעקודים ומשם להמוחין פנימים דא"ק שהם אוירא ומ"ס בהתייחדו אז זב"ז בלי הפסק ומסך כלל ומשם הנה קבלו כל המ"ן העולים תוספות אור וברכה מרזא דאור א"ס וחזרו וירדו דרך הילוכם דרך פנימית כל העקודים ודרך פנימית כל פרצופי א"ק ובכל מקום שעברו הנה האציל כ"א את ברכתו עליהם כי ירדו דרך כ"א בסוד אמ"ר וק"ב והמשיכו מכ"א תוספות אור וברכה לצורך אור התיקון עד שיצא ונפלם בהיסודין דהאו"א שבא"ק והנה הם היסוד הכללי דהא"ק ומשם הנה יצא האור הגדול הזה בסוד חסד דאתגלייא בפומא דאמה והוא מלך הדר והוא אור המ"ה דהתיקון שהוא תולדות היסוד והוא המ"ה הפנימי כי הרי היה המשכתו דרך פנימית כל הפרצופים כנז' והנה יצא הוא ביחד ומיוחד עם כל המ"ן הנז' שהם האורות הנ"ל דהעגולים והיושר ועם הגילו"ק והשב"כ דהעגולים והיושר אשר הם כולם מהב"ן הכללי ושניהם יחד הנה המ"ה וב"ן הכלליים שהם הדר ומהיטבאל כנודע אמנם הנה גם בעת התיקון הנה היה משמש ג"כ השם ס"ג דאות מ"ב דענינינו להיות גם הוא שורש עליון אליהם לאור התיקון ע"ד שהיה משמש מתחילה לשורש עליון להנקודות דהעגולים וכנ"ל בתחילת דברינו באות מ"ב שלפנינו והיינו כי הנה אחר שנתייחדו הס"ג דענינינו עם הס"ג שבסי' ח' לצורך עליית המ"ן אשר לצורך התיקון וכנ"ל בדברינו הנה כאשר נעשה עליית המ"ן ונולד ונתגלה האור התיקון עי"ז ונתחברו ונתייחדו עמהם כל המ"ן שעלו ונעשים אחד עם אור התיקון שהוא הדר ומהיטבאל המ"ה והט"ר דב"ן והנה נתייחדו אז אלו הב' שמות ס"ג שהם הס"ג דענינינו עם הס"ג דסי' ח' הנה התייחדו הם עם עוד ד' שמות ס"ג ונעשו כפולים משנה והיינו כי נתייחדו עם הס"ג דסי' י"ב דלקמן ודסי' י"ג דלקמן ועם הס"ג דסי' ז' ועם הס"ג דסי' י' ונעשו כל אלו הו' שמות ס"ג כולם אחד ואלו הו' שמות ס"ג הנה הם כולם מלובשים ועומדים בהאו"א שבא"ק שהוא בהס"ג דסי' ו' ובהס"ג דסי' ט' שהם נעשים ג"כ לאחד בעת התיקון כנ"ל.

וענין צורך כל הו' שמות ס"ג ושימושם הנה הוא כי הנה השם ס"ג אשר בסי' י"ב אות מ"ו הנה שימושו הוא כי הנה הוא השורש עליון לאור הדר והמ"ה דהתיקון אשר מצד האבא הכללי שבא"ק ועומד הס"ג דאות מ"ו שהוא שורש העליון לזה הנה עומד הוא בהאבא עצמו שהוא בהס"ג דסי' ו' אות כ"ב לינק מהאבא ולהאיר ולהשפיע להמ"ה שמולידו והשם ס"ג אשר בסי' י"ג אות נ' הנה הוא השורש עליון לאור הדר והמ"ה דהתיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק ועומד הס"ג דאות נ' בהאימא עצמה שהוא בהשם ס"ג דסי' ט' אות ל"ד כדי לינק ממנה ולהאיר ולהשפיע להדר ולהמ"ה שמלדה והשם ס"ג שבסי' ז' אות כ"ו הוא שורש עליון לאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האבא שבא"ק ועומד הוא ג"כ בהאבא עצמו שהוא בהס"ג דסי' ו' כדי להאיר ולהשפיע לעולם מאור האבא שבא"ק לאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האבא והשם ס"ג שבסי' י' אות ל"ח הנה הוא שורש עליון לאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האימא שבא"ק ועומד הוא בהאימא עצמה שהוא בהשם ס"ג שבסי' ט' אות ל"ד כדי לינק משם ולהאיר ולהשפיע לאור המהיטבאל אשר ממנה. והשם ס"ג אשר בסי' ח' אות ל' הנה נעשה הוא בעת התיקון ג"כ שורש עליון להמשיך אור התיקון על ידו להמלכי יושר שהם מהאבא כי כשם שהיה להם מתחילה שורש עליון בעת שליטת הנקודות שהוא בעולם הנקודות כי הנה היה להם אז הס"ג דסי' ח' שורש עליון לכל שימושיהם שבעולם הנקודות כן אח"כ הנה נעשה להם ג"כ הס"ג דסי' ח' שורש עליון להמלכי יושר בעת התיקון להמשיך להם כל אור התיקון דהדר ומהיטבאל שמצד האבא על ידו והשם ס"ג דאות מ"ב דענינינו הנה נעשה הוא בעת התיקון ג"כ שורש עליון להשפיע על ידו כל אור התיקון להמלכי עגולים שהם מהאימא שבא"ק כי כשם שהיה להם מתחילה שורש עליון להשפיע בהם אור לכל עניני שימושיהם שבעולם הנקודות וכנ"ל בתחילת דברינו כן הנה נעשה להם הס"ג דענינינו אח"כ שהוא בעת התיקון ג"כ לשורש עליון להמלכי עגולים להשפיע להם תמיד מאור התיקון דהדר ומהיטבאל שמצד האימא והרי נתבאר לנו בכ"ז ענין צורך דהו' שמות ס"ג דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג על מה שהם משמשים.

והנה הג' שמות ס"ג דסי' ז' ח' י"ב הנה הם כלולים זב"ז כי הם כולם שפעת אורות דהאבא שבהא"ק השורש עליון דהמלכי יושר והשורש עליון דהדר ומהיטבאל שהם המ"ה והט"ר דב"ן שמצד האבא וכולם הם מלובשים ועומדים. בהס"ג דסי' ו' שהוא עיקרו דהאבא עצמו והג' שמות ס"ג דסי' י' י"א י"ג הנה הם כלולים זב"ז כי הם כולם שפעת אורות דהאימא שבא"ק השרש עליון דהמלכי עגולים והשורש עליון דהדר ומהיטבאל שהם המ"ה והט"ר דב"ן שמצד האימא וכולם הם מלובשים בהס"ג דסי' ט' שהוא עיקרו דהאימא עצמה ואלו הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט' הרי מעת התיקון ולהלאה הנה הם נעשים לאחד כי הם האו"א אשר הם כחדא נפקין וכחדא שריין ולא מתפרשין דא מן דא והוו אלו הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט' שניהם אחד וא"כ הרי נעשו מעתה כל השמנה שמות ס"ג הנז' הכלולים בהם הרי הם מעתה כולם אחד ויצאו ונולדו כל השמנה מיני ס"ג הנז' מהיסודין דהאו"א שבא"ק שהם שניהם היסוד הכללי שבא"ק וממנו יצאו כל הו' מיני ס"ג הנז' כולם באור אחד בסוד חסד דאתגלייא בפומא דאמה והוא כללות אור

התיקון כולו אור התיקון כלו שהוא תולדות היסוד דהא"ק והוא אור המ"ה וב"ן הכלליים אשר נתחלקו לכל פרצופי האצילות שנעשה כל פרצוף מאיזה חלקים מהם כמ"ש בשער עתיק פ"א ונעשה ונמשך גילויים לאט לאט. כי מתחילה נתקן עתיק וע"י עתיק נתקן א"א וע"י א"א נתקנו או"א וע"י או"א נתקנו זו"ן כמ"ש בתיקון פ"א אך תיקון כולם היה נמשך מא"ק ע"י תולדות היסוד דידיה אלא שהיה נתגלה בזה רק לאט לאט וכללות הגילויים כולם. הם המ"ה והט"ר דב"ן ועם אורות המלכיות דהב"ן שהם האורות דהמלכים שמיתו והניצו"ק והשב"כ מהם שנתקנו כ"ז על ידיהם. הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים כי הנקודות שהם עיקר הגילוי דהב"ן הכללי הם נתקנו ונעשו לאחד עם הט"ר דב"ן והמ"ה הכללי.

(מ"ג)

מ"ה

[סעיף א']

ענין השם מ"ה הזה הנה הוא ג"כ ע"ד השם ס"ג הנ"ל בסמוך כי הוא ג"כ מחלקי האימא עצמה האימא שבא"ק אשר השתתפה את עצמה ליתן חלק מגופה ונפשה בטיפת המ"ן ע"ד שאמר הרב בטנת"א רפ"ה ובמוחין פ"ה שאו"א נותנים חלק מתמצית גופם ונפשם בכל טיפת מ"ן והגם שעיקר המ"ן הרי הוא מחלק הולד עצמו נקודה העצמותית שבו אשר נתייסד מהמאציל ית"ש בכל אב ואם בעטרת היסודין שלהם כי שם הנה נתייסד בכל עליון שורש נעלם להתחתון והוא בסוד מזריע זרע למינהו כו' אשר זרעו בו למינה וכו' כמו שפי' רש"י שם אך עכ"ז הנה נותנים או"א ג"כ מתמצית גופם ונפשם חלק בכל טיפת זרע ומשתתפים בבנין הולד והוא נמשך מכל קומתם כולו ובסוד אור מים רקיע שאמרו בזוה"ק תרומה קס"ז סע"א ורע"ב והנה השם ס"ג הנ"ל אות מ"ב הוא חלקה אשר מהטבור ולמעלה שבה, הוא מכללות הע"ב והס"ג שבה והשם מ"ה דעניינו הוא חלקה אשר מהטבור ולמטה שבה והוא מכללות המ"ה וב"ן שבה אך שניהם הם מהטבור ולמעלה דא"ק כי כל מציאת האימא כולה הרי הוא באמת רק מהחזה עד גבול הטבור דא"ק ושם הנה הוא מסתיים כל עיקרו דהא"ק ג"כ וכל התפשטות הנה"י שבו שהם עצמן התפשטות דהאו"א שבו שנתפשטו בו במציאת הטבור ולמטה שבו ושם היה כל גילויים ג"כ בהמ"ן הנז' הנה כל ענין התפשטות דהנה"י הנה הוא רק בבחי' ההתפשטות הא' אשר לצורך האצילות ולזאת הנה התפשטו האו"א בהנה"י שלהם מגבול הטבור ולמטה דהא"ק והוא ג"כ ענין התפשטות הס"ג שאמר הרב כי היה מתפשט בתחילה עד סוף רגליו וכמ"ש כ"ז לעיל כלל ה' ו' בארוכה ע"ש אבל עיקרן דהאו"א הרי הם רק מהגרון עד הטבור כנודע אבא מהגרון עד החזה ואימא מהחזה עד הטבור ולכן כאשר עלו המ"ן מתתא לעילא ועלו בא"ק כל האורות דהנה"י שבו בסוד מ"ן מהטבור שבו ולמעלה והוא ג"כ ענין ההסתלקות הא' אשר להאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ב ומזה ההסתלקות הנה הוא ג"כ כל מציאות הנקודות שעלו ויצאו דרך העינים והנה כאשר הגיע עלייתם מגבול הטבור שבו ולמעלה ובמקום האימא שבו שהיא מהחזה שבו עד הטבור שבו הנה נשארו בה מחלקי המ"ן מאת אשר השתתפו. בהם מתמצית גופה ונפשה כנז' הנה נשאר עיקרם בה גופה והחלק דתמצית גופה ונפשה אשר מהטבור ולמעלה שבה הוא השם ס"ג דלעיל אות מ"ב והחלק דתמצית גופה ונפשה אשר מהטבור ולמטה שבה הנה הוא השם מ"ה דעניינו ונשאר עיקרו ג"כ בהאימא עצמה להיות בה שורש להנקודות דהעגולים שיצאו דרך העינים לבסמם ולהמתיקם לצורך מלוכתם בעת שמלכו וזה היה הכוונה ג"כ במה שהשתתפה עמהם בתחילה כדי להתצמצם ולהשתוות עמהם וליתן בהם איזה חלק מגופה ונפשה להיות בשר מבשרם כדי להיות להם לשורש לעולם: והשתתפה בהם מכל קומתה כולה כנ"ל וכאשר עלו המ"ן מתתא לעילא הנה נשאר איזה חלק מעיקר עצמותה בה גופה והחלק שמהטבור ולמעלה שבה הוא הס"ג דלעיל אות מ"ב והוא חזר ונכנס בהשם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל והחלק אשר מהטבור ולמטה שבה הוא המ"ה דעניינו אמנם בענין מקומו היכן שנכנס הנה יש בזה עומק דברים והתבוננות גדול כי הנה באמת לא הוכן לו מקום בפנ"ע כלל ולכן הנה עלה גם הוא למעלה ונכנס עם הס"ג דלעיל אות מ"ב יחד בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' שהוא בעיקר האימא גופה מהטבור ולמעלה שבה והוא ג"כ בכלל מ"ש הרב בנקודות פ"ב שהאור הראשון שהיה בתחילה למטה ועלה למעלה הנה נשאר שם מהטבור ולמעלה כי והוא הס"ג דלעיל אות מ"ב עם המ"ה דעניינו כי שניהם נכנסו בהס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד והיו שם ביחד בעיקר האימא עצמה למעלה מהטבור שבה והענין הוא כי הנה כל עיקרו דהמ"ה דעניינו הנה היה באמת כל גילויו רק לפי שעה ויצא מתחילה ג"כ רק לחזור ולהסתלק ולהתעלם וכל עיקרו הוא רק להיות שורש עליון למציאות זולתו ולכן לא הוכן לו מקום לעצמו כי כל מקומו הוא רק בהאימא עצמה.

[סעיף ב']

והענין בביאור הוא כי כבר אמרנו לעיל בתחילת הספר כלל ה' ו' כי עיקרו דהא"ק הנה הוא רק הע"ב והס"ג הכלליים שבו שהוא רק עד גבול הטבור שבו והוא רק הא"א והאו"א שבו אבל המ"ה וב"ן הכלליים שבו שהם הזו"ן שבו והוא כל המציאות שבו אשר מגבול הטבור שבו עד סוף רגליו הנה כ"ז הנה הוא רק כללות עולם האצילות והוה הא"ק עם האצילות רק כללות עולם אחד הכולל ה' פרצופים א"א או"א זו"ן והא"א והאו"א שבו הם נקראים בשם א"ק (והוא מהטעם שכתבנו לעיל כלל י"ז ענ"א) והוא עד גבול הטבור שבו ועד שם הוא ע"ב וס"ג הכלליים וכן הוא כולל גם כל העקודים אבל הזו"ן שהם המ"ה וב"ן הכלליים והם מהטבור ולמטה עד סוף רגליו הנה כ"ז הוא נקרא בשם אצילות והוא כל עולם האצילות וכללות שניהם הנה הם בבחי' פרצוף אחד כללי הכולל מבחי' ראשו ועד רגליו אלא שזה הוא מהטבור ולמעלה וזה מהטבור ולמטה וכן יש ביניהם הפסק פרסא כנודע ולמעלה מהפרסא שהוא כללות א"ק הנה שם הוא שליטת הס"ג ולמטה מהפרסא שהוא כללות האצילות הנה שם הוא שליטת המ"ה והנה נודע הוא כי כל גילוייו כולם ית"ש הנה הם עתה רק מהצמצום ולמטה והם בחלוקי מדרגות ויורד בהם ממדרגה למדרגה שנעשה כל תחתון רק מסופו וסיומו דהמדרגה העליונה שעליו. ונתצמצם בכל עליון לצורך המדרגה שלמטה הימנו וכן נעשה האצילות ע"י א"ק הנה אז נתצמצם בו בסופו וסיומו לצורך הגילוי דהאצילות והנה אמרנו כי הא"ק הנה הוא הא"א והאו"א שבו והם עד גבול הטבור שבו והם בגילוי אור הס"ג ולכן הוא כי הנה אחר שנשלמו הם הנה התפשט בבחי' המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם גופה כי כ"א הוא כלול מכולם כנודע והנה התפשט בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם שהוא בחי' הנה"י שבהם [והוא עצמו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו בזה לעיל סי' ט' אות ל"ה ול"ו ע"ש] וירד בהם מגבול הטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו שהוא המקום שהיה עתיד להאצילות וע"י ירידתם והתפשטותם הנה נתצמצמו עי"ז להעשות שורש להאצילות וכן נתעורר בהם עי"ז הנקודה העצמותית דשורש האצילות אשר היה גנוז בהם בכח בסוד מזריע זרע כנ"ל הנה נתעורר בהם עי"ז לצאת מן הכח לפועל והנה ההתפשטות הזה דהמ"ה וב"ן שאמרנו הנה הוא השם מ"ה דעניינו עם השם ב"ן דלקמן אות מ"ד אמנם אינם הם המ"ה וב"ן הכלליים והעקריים אלא רק המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב והס"ג עצמן והוא התפשטות הס"ג שאמר הרב שהיה מתפשט מתחילה עד סוף רגליו והיה כ"ז להתפשטות הראשון אשר לצורך האצילות שהוא השורש הראשון אשר להאצילות כנודע בדברינו וכן נתגלה ג"כ באותה ההתפשטות בחי' המ"ן אשר להאצילות והרי היה כלול אותו ההתפשטות מב'

מציאיות אחד מאור ההתפשטות הא' דלהאצילות ואחד ממציאות המ"ן אשר להאצילות שהם כל הנקודות דהעגולים דכללות השם ב"ן אשר יתבאר לקמן אות מ"ד, אשר עיקרן דהנקודות הנה הם באמת רק מהנקודה העצמותית דלהאצילות, אמנם הנה השתתף בזה האימא מגופה ונפשה ג"כ וכ"ז היה כלול בהשם מ"ה דעניינו עם השם ס"ג דלעיל אות מ"ב וכנ"ל ובאשר שעיקר ההתפשטות. הנה היה. כדי לעשות לשורש עליון שורש הראשון להאצילות ר"ל להעשות בא"ק שורש עליון להאצילות כי ע"י שירד ונתפשט במקום העתיד להאצילות הנה נתצמצם עי"ז אותו האור שנתפשט להעשות הוא עצמו לשורש עליון בא"ק להאצילות ולכן אחר שנתפשט ונתצמצם לזה הנה חזר ועלה למעלה כי הרי הוא באמת מהא"ק עצמו אשר כל מקומו הוא רק מהטבור ולמעלה ולכן אחר שנעשה פעולתו שהוא הצמצום הנז' הנה חזר ועלה מהטבור ולמעלה והוא ההסתלקות הראשון אשר להאצילות כנודע בדברינו וכמ"ש לעיל כלל י"ב.

[סעיף ג']

והנה נעשה בההתפשטות שני פעולות וכן בההסתלקות שני פעולות והב' פעולות אשר בהתפשטות הוא אחד פעולת הצמצום הנז' כי נתצמצם ע"י ירידתו להעשות לשורש האצילות כנז' ופעולה הב' הוא כי הנה השתתף בו ונתגלה ונעשה עי"ז מציאות המ"ן אשר להנקודות והוא ג"כ בב' בחי' אחד הוא נקודה העצמותית אשר להאצילות אשר בסוד מזריע זרע למינהו וכן אשר זרעו בו למינהו וכמו שכתבנו בזה לעיל בתחילת הספר כלל א' ענ"ב ע"ש והשני הוא השתתפות אימא אשר השתתפה ג"כ במציאות המ"ן מגופה ונפשה שהוא בהס"ג דלעיל אות מ"ב ובהמ"ה דעניינו וכנ"ל והב' פעולות אשר בההסתלקות הוא. אחד הוא. כי בעלייתן למעלה מהטבור שהוא בהאימא עצמה הרי נתייסד עי"ז בהאימא שבא"ק שורש עליון להאצילות תמיד ומתייחד עי"ז הא"ק עם האצילות לעולם פעולה ב' הוא ג"כ בענין המ"ן והוא ג"כ בב' בחי' אחד במציאות המ"ן ואחד בעליית המ"ן וענין עליית המ"ן הרי הוא פשוט כי הנה בההסתלקות הזה הרי היה עלייתם מה שעלו ויצאו דרך העינים והוא עליית המ"ן דהאימא שבא"ק כנ"ל בדברינו אך בענין דמציאות המ"ן הנה הוא כי הרי כל בחי' הנקודות הרי אמרנו שמציאותם הוא אחד נקודה העצמותית דלהאצילות ואחד השתתפות האימא שבא"ק שהשתתף בהם בתמצית אורה כנז' והנה כל אותה ההשתתפות אשר להנקודות הנה הוא מהמלכיות שבה ומהחיצוניות שבה וכן הנקודה העצמותית אשר להאצילות הנה פשוט הוא ונודע ג"כ כי היא רק מהמלכות דמלכות האחרונה שבה וכנודע מכמה מקומות כי רק בהמלכות דמלכות היותר אחרונה דהעליון הנה שם הוא גנוז וטמיר השורש דהתחתון ע' שער הו"א ספ"ח וספ"ט ומוחין דצלם ספ"ד ושער פרטי עו"מ ספ"ד והנה כל ענין הנקודה העצמותית והשתתפות האימא שהם המציאות דהמ"ן אשר לצורך הנקודות ונתגלו הם ג"כ ע"י ההתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' כי כ"ז הנה הוא מהב' פעולות שנעשה בההתפשטות כנז' הנה היה כל אותה המציאות דהמ"ן בהמ"ה וב"ן הפרטיים ג"כ רק בבחי' חיצוניותם ובהמלכיות שבהם ואין כ"ז מעיקר מציאותם כלל כי עיקר מציאותם הנה הוא שיצאו ונולדו מהע"ב וס"ג הכלליים להיות שורש עליון להאצילות העיקרי אשר גם לאחר התיקון אלא שנתהוה ונעשה בהם ג"כ כל השורש להנקודות כי הנקודות הם השרשים הראשונים לכל ולכן נתהוה ונעשה ונתגלה בהם ג"כ השורש להנקודות שהם כל המ"ן הנז' אבל עיקר מציאותם דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנה הוא להיות שורש עליון להאצילות העיקרי אשר גם לאחר התיקון ולכן הוא כי כאשר נסתלקו וחזרו ועלו הנה חזרו ועלו במקורם שהוא בהע"ב והס"ג הכלליים ועומדים שם לעולם ונעשו שם למציאות מ"ן על לאחר התיקון להוציא ולהמציא בהאימא עצמה את כל המציאות דמהטבור ולמטה שבה שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבה והם השמות דמ"ה וב"ן אשר לעיל סי' ט' אות ל"ה ול"ו כי הם שורשי אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שהוא כללות העסמ"ב אשר לקמן סי' י"ג שהם כולם כללות העסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה שמצד האימא שבא"ק וכמו שנתבאר שם וכן הם שורשי אור התיקון דהב"ן אשר מצד האימא שהוא כללות העסמ"ב אשר לעיל סי' י' שהם כולם כללות העסמ"ב דאור התיקון דהט"ר דב"ן שמצד האימא שבא"ק, וכמו שמבואר לעיל סי' י' כי העסמ"ב דסי' י"ג הם נובעים ויוצאים מהשם מ"ה דסי' ט' אות ל"ה שהוא בחי' ז"א הכללי שבהאימא. והעסמ"ב דסי' י' הם נובעים ויוצאים מהשם ב"ן דסי' ט' אות ל"ו שהיא בחי' נוקבא דז"א שבהאימא הכללי שבא"ק והרי הוו המ"ה וב"ן דאות ל"ה ול"ו שבסי' ט' שורשי אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן שמצד האימא הכללי שבא"ק והם ר"ל אותן המ"ה וב"ן שבסי' ט' הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים הזו"ן הכלליים שבהאימא והם נעשו ונולדו בהאימא רק כאשר הגיע עת התיקון ולצורך התיקון דוקא:

והנה היה לידתם מהע"ב וס"ג הכלליים שבה שהם הע"ב וס"ג דסי' ט' אות ל"ג ל"ד ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל כאשר שנסתלקו וחזרו ועלו כנז' הנה נעשים שם למציאות מ"ן לצורך זווגי עליונים לצורך הולדת אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבסי' ט' שהם שורשי אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן שמצד האימא כנז' והרי עכ"פ הוא כי הנה נעשו בעלייתן מהטבור ולמעלה למציאות מ"ן כי הרי נשארו שם לסוד מ"ן עד עת התיקון כי כאשר הגיע עת התיקון הנה אז עלו למ"ן למעלה לצורך הולדות אור התיקון אך בכל משך עת הנקודות הנה עמדו שם למעלה מהטבור ונעשו שם למציאות מ"ן על לעתיד ור"ל כי בכל משך עת הנקודות כל זמן שלא הגיע עת התיקון לא נעשה עדיין פעולתן בעליית מ"ן אלא שעמדו שם במציאות מ"ן על להבא וכאשר הגיע עת התיקון אז עלו למ"ן ונולד מהם עי"ז בהאימא הכללי המ"ה וב"ן הכלליים שבה שהם המ"ה וב"ן שבסי' ט' אות ל"ה ל"ו שהם שורש אור התיקון וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה בסעי"ה ע"ש וזהו שאמרנו כי נעשה בההסתלקות ג"כ ב' פעולות בענין המ"ן אחד למציאות מ"ן ואחד לעליית מ"ן כי עליית מ"ן היה להנקודות שהם רק מהחיצוניות והמלכיות שבהם ומציאות המ"ן הנה זה הוא מאור העיקרי שבהם והוא לצורך אור התיקון וכנז' ועליית המ"ן הנה נתגלה פעולתן תיכף בעת ההסתלקות כי בזה הרי היה יציאת הנקודות שיצאו דרך העינים והרי נתגלה פעולתן תיכף אבל מה שנעשו למציאות מ"ן הנה לא נתגלה פעולתן אלא רק כאשר הגיע עת התיקון וכן נתגלה אז פעולתן ג"כ במה שנעשו לשורש עליון גם בהע"ב וס"ג הכלליים אשר הם למעלה מהטבור אשר שם עלו בההסתלקות כנז' והנה עומדים שם לעולם לשורש עליון בא"ק לכל האצילות כולו תמיד וכנ"ל והרי נתבאר לנו עכ"פ כי נעשה ב' פעולות בההתפשטות וב' פעולות בההסתלקות ובכ"א הנה הוא פעולה אחת לצורך הנקודות ופעולה אחת לצורך התיקון:

ובדיוק הנה הוו הב' פעולות אשר בההתפשטות בבחי' הכנה להב' פעולות אשר בההסתלקות כי בההסתלקות נעשה גמר פעולתן כי הרי הפעולה אשר לצורך התיקון שנעשה בההתפשטות הנה הוא מה שנתצמצם ע"י ירידתם להעשות בהס"ג הכללי: (כי אותה ההתפשטות הוא התפשטות הס"ג כנ"ל) שהוא בהא"ק עצמו בעיקרו אשר למעלה מהטבור שורש להאצילות והרי כ"ז הוא רק בבחי' הכנה על להבא ולא נשלם אותה הכוונה אלא רק בההסתלקות כי כאשר נסתלק ועלה מהטבור ולמעלה ונשאר שם הנה אז נשלם אותה הכוונה כי עומד שם מעתה ולעולם להיות שורש עליון בא"ק להאצילות והרי היה כל הפעולה אשר נעשה לזה בההתפשטות רק בבחי' הכנה לבד ולא נעשה הגמר פעולה רק בההסתלקות וכן הפעולה אשר נעשה בההתפשטות בכל המציאות דהמ"ן אשר להנקודות הן במציאות הנקודה העצמותית הנ"ל שיצאת אז מן הכח אל המציאות וכן בהשתתפות האימא אשר לזה וכנ"ל הרי כל מה שנעשה בזה ע"י ההתפשטות הנה היה כ"ז אז רק בבחי' הכנה לבד ולא נעשה פעולתן אלא רק בעת ההסתלקות כי אז עלו למ"ן ויצאו דרך העינים והרי היה גם כל הפעולה אשר לזה בההתפשטות ג"כ רק בבחי' הכנה לבד והרי נמצא כי כל הב' פעולות שנעשו בההתפשטות הנה היו רק בבחי' הכנה להב' פעולות שבההסתלקות והאמת הוא כי הנה

כל עיקר גילויו דההתפשטות כולו מאחר שהוא רק לפי שעה הרי הוה כל ענינו וכל גילויו רק הכנה על מה שנעשה מזה בההסתלקות אשר שם הוא נשאר לעולם וכן הוא כל ענייני התפשטיות והסתלקיות הא' והב' אשר לכל עולם לעולם הנודע בדברינו הנה הוה כל התפשטות א' הכנה וסיבה למה שנעשה באותו האור בההסתלקות הא' ושניהם הנה הם הכנה וסיבה לכל מה שנעשה בההתפשטות הב' ושלשתם הנה הם הכנה וסיבה לכל מה שנעשה אח"כ בהמציאות דההתפשטות הב' בההסתלקות הב' כי ההסתלקות הב' הנה הוא התכלית לכל המציאות דההתפשטות הב' וכן יתגלה בו ויעשה אז ג"כ עילוי גדול שהוא הכוונה התכליתית אשר גם לפעולת המציאות דההסתלקות הא' ובהעלם נורא גם להתפשטות הא' והבן הדברים כי עתיקים הם.

[סעיף ד']

ונחזור להענין כי הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ"ל מה שנוגע להמ"ה דעניינו בענין מציאותו ושימושו ושרשו ומקומו כי מציאותו הנה הוא משני בחי' כי הוא עם הב"ן אשר לקמן אות מ"ד הנה הם המ"ה וב"ן הפרטיים שנולדו ויצאו מהע"ב וס"ג הכלליים שבהאימא הכללי שבא"ק והוא בחי' אחד והוא עיקרו ופנימיותו והבחי' השנית הוא כי הנה כלול ג"כ אותן המ"ה וב"ן כל מציאות המ"ן אשר להנקודות הן הנקודה העצמותית שבהם והן השתתפות האימא שהשתתף בהם מתמצית גופה ונפשה כנ"ל אמנם כלילות המ"ן הנה היה רק בהחיצוניות והמלכיות דאותן המ"ה וב"ן ועכ"פ הוא כי המציאות דהמ"ה דעניינו הנה הוא כלול משני בחי' אחד מה שהוא עיקרי בו ואחד מה שכלול בו מהנוגע להנקודות ג"כ ושימושו הנה הוא לג' בחי' אחד הוא לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות כי על זה הנה היה עיקר יציאתו והתפשטותו כנ"ל סעי' א' ב' שנית לצורך המ"ן דהנקודות שהיה כלול בו ג"כ כנז' שלישית כי הרי אותו ההתפשטות הנה אמרנו כי הוא חזר ועלה למעלה ונשאר שם להיות לשורש עליון תמיד לכל האצילות כולו לעולם וכן הוא עומד שם לסוד מ"ן לעולם להמשיך ולחדש את אור התיקון דמעשה בראשית בכל יום תמיד והרי הוה שימושו לג' בחי' להתפשטות הא' דלהאצילות ולהמ"ן דהנקודות ולצורך אור התיקון והיה שימושו בג' זמנים ורצה ג' עולמות עת התפשטות הא' דלהאצילות שאז היה מאיר ומשמש שליטת הס"ג ואח"כ הנה היה משמש ג"כ בעולם הנקודות וכנ"ל סעיף א' סמוך לסופו וכן אח"כ הנה הוא משמש לעולם תמיד לאור התיקון כנז' והרי נעשה שימושו בג' זמנים ורצה ג' עולמות ושרשו הנה הוא ג"כ בשניים כי עיקרו ופנימיותו הרי הוא מהפנימיות דהע"ב והס"ג הכלליים שבהאימא הכללי שבא"ק אך כללות המ"ן דהנקודות הכלולים בו הנה הם מהחיצוניות והמלכיות דהאימא והרי הוה שורשו בהע"ב וס"ג הכלליים שבה וכן בהחיצונית דכל קומתה כולה אך שרשו ומקורו הנעלם הנה הוא בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד' כי שם הוא שורש האימא שבא"ק וכל תולדותיה ואורותיה המתפשטים ומתגלים ממנה תמיד הנה הוא הכל משפעת אור הב"ן דהמ"ס המשפיע לזה בהשם ע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג שהוא שורש האימא שבהעקודים וכנ"ל שם ומאותו הע"ב דאות ל"ג הנה נעשה ונמשך האימא שבא"ק שהיא הס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד עם כל תולדותיה ואורותיה המתגלים ומתפשטים ממנה והרי הוה הב"ן דהמ"ס השורש והמקור להאימא ולכל הנמשך ממנה אמנם כל מה שהוא מהמ"ס הרי הוא נעלם מאד כי הוא מוחא סתימאה וכל גילויו הוא ע"י העקודים ומה שנוגע להאימא הוא ע"י הע"ב שבסי' ט' וכנז' כי הוא שורש האימא ר"ל שרשה שבהעקודים ועכ"פ הוא כי שורש המ"ה דעניינו הנה שרשו בהעקודים הוא השם ע"ב שבסי' ט' ושורשו הנעלם שבהמ"ס דא"ק הוא השם ב"ן שבסי' א' אות ד' ומקומו דאותו המ"ה דעניינו הנה החלק דהמציאות שבו אשר היה משמש לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות הנה הוא חזר למקורו שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים עצמן שבהאימא ועומד שם בפנימיותן לעולם והוא שם בסוד מ"ן לעורר זווגי עליונים להמשיך את אור התיקון שמצד האימא שהם המ"ה וב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ה ול"ו וכן אותו המ"ה הנה הוא השורש לאור התיקון לעולם והוא חופף ומרחף עליו תמיד להרחיק ממנו כל מגע זר. שלא יהנה ממנו אלא הראוי אליו, ע"ד שכתוב וירא אלקי"ם את האור כי טוב ויבדל ואמרו רז"ל חגיגה י"ב כי עמד וגנזו, שלא ישתמש בו אלא הראוי אליו, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף ט"ו סי' ג' ע"ש כי משום שאותו השורש הנה הוא מהע"ב וס"ג שהם דוחין את החיצונים, לכן הוא עומד על אור התיקון למגן ומחסה להרחיק ממנו כל מי שאינו כדאי להשתמש בו, והרי נמצא כי מקומו דאותו חלק המציאות שהשתמש לצורך ההתפשטות הא' אשר מהמ"ה דעניינו אחר הסתלקותו הנה הוא, כי הוא עומד תמיד בהע"ב ס"ג הכלליים דהאימא שבא"ק, בהנה"י שבהם, לבחי' מ"ן, לחדש את אור התיקון תמיד בתוספות אור וברכה, וכן הוא ג"כ כי הוא עומד לסוכת שלום תמיד על אור התיקון, להרחיק ממנו כל מגע זר' כי הוא עצמו הנה הוא עומד לעולם בשליטת הס"ג אשר ממנו נכוו כל החיצונים ועומד ומרחף לעולם על אור התיקון, האור דשליטת הס"ג, אמנם כ"ז הנה הוא, בחלק המציאות העיקרי דהמ"ה דעניינו אשר היה משמש לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות. שהוא עצמותו ופנימיותו ועיקרו, אך חלק המציאות שבו שהוא כללות המ"ן אשר לכל הנקודות דהעגולים דהאימא שבא"ק אשר היה נכלל ג"כ באותו התפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים בחיצוניותה, והוא מהחיצוניות והמלכיות דהאימא וכנ"ל הנה כאשר עלו הם ג"כ בעת ההסתלקות והיה משמש להם אותו ההסתלקות לעליית המ"ן אשר להנקודות וכנ"ל, הנה אותן האורות אשר היו בהם מההשתתפות האימא שהשתתף בהם ליתן חלק בהם מתמצית גופה ונפשה שבהחיצוניות והמלכיות שבה, הנה כאשר עלו למ"ן, בהגיעם מהטבור ולמעלה, הנה חזר ונשאר עיקרם בהאימא עצמה במקום שיצאו משם, ושם נשאר עקרם שהוא שרשם, והענפים שבהם הם אשר יצאו לחוץ דרך העינים, וכמ"ש הרב במבו"ש שע"ב ח"א פ"ב ושם ח"ב פ"ג כי מה שיצאו לחוץ דרך העינים ועמדו מהטבור ולמטה מבחוץ והם הנקודות דהעגולים, הנה הם רק בחי' הענפים, אבל עיקרם הנה הם חזרו ועלו בהאימא עצמה ועמדו שם כל משך זמן דעולם הנקודות, להיות שורש להנקודות, להאיר עליהם בכל האפשרי שיהא כל הנהגתם ג"כ, הן במלוכתם וכן במיתתם ושבירתם, שיצא ונעשה ע"ז כל עולם התוהו, יהיה הכל תמיד ע"פ השגחתו ורצונו ית"ש בלי הפסק רגע אחת ח"ו, ועל זה הנה נשאר שורשם בפנים, במקום שמשם יצאו, כדי שיהיו אחוזים ואחודים למעלה תמיד.

[סעיף ה']

אמנם כאשר הגיע עת התיקון, הנה התייחד אותו השורש דהנקודות הנשאר מבפנים, הנה התייחד גם הוא, עם השורש דאור התיקון, שהוא חלק המציאות העיקרי דהמ"ה וב"ן הפרטיים. אשר השתמשו בתחילה לצורך ההתפשטות הא', ואח"כ חזרו ועלו למקורם, לסוד מ"ן ולשורש לאור התיקון כנ"ל, ואמרנו כי באותו ההתפשטות הנה היה כלול מתחילה ג"כ, החלקי אור דהאימא אשר השתתפה את עצמה בהם לחלקי המ"ן אשר להנקודות, ונפרש אח"כ אותו החלק, להמ"ן דהנקודות אך בעת עלייתם, הנה חזר אותו החלק ונכנס בהאימא להיות שורש להנקודות בכל משך זמן דעולם הנקודות וכנ"ל, אמנם כאשר הגיע עת התיקון, הנה חזר אותו החלק ג"כ להתייחד ולהכלל בהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר נעשו אחר הסתלקותם לשורש אור התיקון ונתייחד ונכלל עמהם אותו החלק ג"כ, להעשות גם הוא, מעתה. עמהם יחד, לשורש לאור התיקון, ומה שהיה מתחילה לשורש הנקודות, הנה נעשה מעתה הוא עצמו, ג"כ לשורש לאור התיקון שיתוקנו הנקודות על ידו, והיינו כי כאשר הגיע עת התיקון, הנה עלו אז האורות דהמלכים שמיתו אשר נשארו האורות למעלה במקום האצילות,

וכמ"ש בשביס"כ פ"ג, הנה כאשר הגיע עת התיקון הנה עלו אז האורות למעלה בהאימא שבא"ק, והיה עלייתם בחלקי האור דהאימא שהשתתף בהם בתחילה והם עלו אח"כ למעלה ונשארו שם כנז'. והיו כלולים שם עם אור הס"ג דלעיל אות מ"ב והנה עלו כולם יחד בעיקר האימא עצמה. שהוא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד. ונתייחדו שם עם האורות העקריים דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שהם ג"כ רק מהאימא עצמה. מהע"ב והס"ג הכלליים שבה אשר עלו בה גם הס' לשורש אור התיקון ולסוד מ"ן לאור התיקון וכנ"ל. והנה התייחדו הם כולם יחד. עם כל האורות שכנגדם אשר גם בהמלכי יושר שמהאבא שבא"ק. והנה הם השם מ"ה וס"ג אשר בסי' ח' אות ל"א ואות ל'. שהתייחדו הם ג"כ לצורך התיקון, בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאבא אשר בסי' ו' אות כ"ג ואות כ"ד. ע"ש.

והנה הם בסך הכל עשרה מיני אורות פרטיים. ה' מצד אימא. היינו האורות דהמלכי עגולים שמיתו. והס"ג והמ"ה דאות מ"ב מ"ג דענינינו. והמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל בענינינו. ואלו הה' דמצד אימא התייחדו ועלו כולם יחד בבחי' עליית מ"ן בעיקר האימא עצמה. שהיא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד. וכן הם כנגדם ה' אורות ג"כ עד"ז בהמלכי יושר שהם מצד האבא שבא"ק. והיינו האורות דהמלכי יושר שמיתו, והס"ג ומ"ה שבסי' ח' אות ל' ול"א. שהם ג"כ מהשתתפות האבא אשר בהמלכי יושר. ע"ד השתתפות הנ"ל דהאימא בהמלכי עגולים. והמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד. ואלו הה' דהאבא התייחדו ועלו ג"כ כולם יחד בבחי' עליית מ"ן. בעיקר האבא עצמו. שהוא השם ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ד, וכן התייחדו אלו הב' שמות ס"ג. דסי' ו' ודסי' ט'. שהם עיקרן דאו"א. הנה התייחדו הם זו"ז לצורך התיקון. ביחוד עלום. ועלו בהם כל עשרה מיני אורות הנז'. והתייחדו שם זו"ז כ"א בבת זוגיה. כל אור שמהמלכי יושר שמצד אבא עם כל אור שכנגדו מהמלכי עגולים שמצד האימא. ומשם הנה עלו למ"ן להמוחין דאו"א ומשם הנה עלו עוד בשרשי האו"א אשר בהעקודים. והוא בהשמות ע"ב שבסי' ו' אות כ"א ושבסי' ט' אות ל"ג. אחר שנתייחדו גם הם זו"ז ונעשים לאחד. ומשם הנה עלו כלם. בסוד מ"ן. להמ"ס דא"ק. ונעשה עי"ז היחוד עלאה בהמוחין פנימים דא"ק, ונולד עי"ז האור המקיף דהמ"ה. והוא האור שהאיר דרך המצח מבחוץ והאיר הוא בבחי' אור מקיף אשר מאורו נכוו החיצונים. ולכן הנה נבררו על ידו, מהניצוצין והשב"כ. את הצורך להתיקון דמעשה בראשית ועלו גם הם למ"ן, ע"ד הסדר הנז' בהאורות, ובכל עליית מ"ן הנה נתעורר ונתחדש היחוד לעילא כנודע, וכן הנה נעשה כאן כי הנה נתחדש ונעשה ע"י עליית המ"ן דהניצוצין והשב"כ, ג"כ היחוד עלאה דהמוחין פנימיים דא"ק. ע"ד הנ"ל בהאורות. והנה נאצל עי"ז מהאור הראשון שהוא הרעוא דרעוין המאיר דרך המצח שהוא בבחי' אור מקיף כנז', הנה נאצל ממנו ע"י הגילוי אור שנתחדש מהיחוד דהמוחין פנימים כנז'. הנה נאצל ממנו אור המ"ה דהתיקון והוא אור המ"ה הפנימי סוד המתקלא. שהוא או"ר. ר"ז. מרזא דאור א"ס והוא תולדות אור מהרעוא דרעוין שנתגלה דרך המצח כי נאצל ממנו אור דוגמתו, והוא אור המ"ה הפנימי וכמו שכתבנו לעיל כלל ח"י ענ"ה אות ב' ג' ד'. והנה הוא אור הדעת עלאה. שם מלא, יהו"ה אלהי"ם. חו"ג. (כמ"ש בז"ר פ' וי"ב סי' ט"ו וכן בפסיקתא רבתי פיסקא מ') כי הויה הוא חסד, אלהי"ם הוא דין, ושניהם יחד, ובפרט כשהם משולבים, הוא רחמים שהוא דינים נמתקים, חסד ודין כלולים זב"ז, והנה הוא אור המ"ה דהתיקון והוא הוי"ה דאלפי"ן. שמספרו מ"ה ובמילואו שהוא, מ"ם ה"א. מספרו פ"ו. שהוא המספר דאלהי"ם, ועכ"פ הוא כי הוי"ה אלהי"ם הוא חד"ר. והוא הרזא דמתקלא. ימין ושמאל ומכריע, ועליו נאמר ביום עשות הוי"ה אלהי"ם ארץ ושמים, כי הוא אור הדעת עלאה. אור התיקון אשר בו נברא העולם, והנה הוא תולדות דאור המצח הרעוא דרעוין הנז', והוא אור המ"ה הפנימי.

כי הוא היה נמשך. דרך פנימית כל הפרצופים שבא"ק בסוד, אור מים רקיע וק"ב והוא מרומז במה שנאמר ויאמר אלהים יהי אור, כי ויאמ"ר הוא אותיות אמ"ר, או"ר מים רקיע, והו"י דויאמר עם מלת אלהים, הוא גימט' ק"ב, והם ק' ברכאן ועם הב' שמות דהוי"ה אלהי"ם הנז' הוא ק"ב וע' בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה', והק' שורשו הוא, מהשם ס"ג ומילויו, שהוא ל"ז כנודע בכוונות הברכות והא' דמילוי וא"ו דס"ג הנה הוא הא' דאהי"ה, וממנו הוא השם מ"ה, כמ"ש שם דרוש ה' ובכ"מ והנה נמשך בהמ"ה הא', דאהי"ה בפנימיותו ובאמצעיתו, ונעשה המ"ה למא"ה, כי הנה מאירים בו הס' מ' דאפרסמון, סוד בינה ותבונה, ונשלם בהם עי"ז במאה מפתחין דברכאן, כמ"ש בפ' תרומה קכ"ז רע"ב, ובסתרי תורה פ' לך לך דף ע"ו סע"ב,

[סעיף ו']

והוא סוד מאמרם ז"ל מנחות מ"ג ב', חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום שנאמר ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך, ופי' רש"י שם, מה קרי ביה מאה, [והוא ממדרש תנחומא פ' קרח סי' י"ב], והוא ע"פ סוד הנז', כי השם מ"ה שהוא אור התיקון אשר בו נברא העולם, הנה היה תיקונו ע"י הק' ברכאן שנמשך בו מהס" דאפרסמון, והוא ע"י הא' דאהי"ה שנמשך בהמ"ה מהא' דהוא"ו דמילוי ס"ג ונעשה המ"ה למאה, ולכן חייב אדם לברך מא"ה ברכות בכל יום, כדי להעמיד ולקיים את גילויים תמיד, כי בהם נברא העולם ובהם מתקיים העולם, וכן הוא ג"כ בכל נשמה ונשמה, כאשר הגיע עת ירידתה בעוה"ז, הנה נמסר לה מאה מפתחין דברכאן דכל יומא, שתהא נזהר בהם לקיים אותם ולהאיר אותם תמיד וכמ"ש בסתרי תורה ר"פ לך לך הנז' כי אורם וגלויים הנה הוא אור שכינתו ית"ש השוכן בכל העולם כולו בסוד נשמה לנשמה. אשר בו מתקיים כל המציאות כולו, והוא הכל מאור התיקון דהמ"ה אשר בו נברא העולם.

וענין יחס הברכות לאור התיקון, הנה הוא פשוט, כי ענין כל ברכה הנה הוא על תוספות וריבוי אור ושפע הנובע ונמשך מרזא דאור א"ס ע"י מבועין דנפקין ממ"ס מאור התיקון דמעשה בראשית הנתגלה בו, ומאז ולהלאה הנה מתגלה בהמ"ס אור היחוד דאור א"ס, להשפיע, בו וממנו, שפעת אורו ית"ש כל הצורך, להתהוות, והקיום, וההנהגה, דכל המציאות כולו תמיד, בכלל ובפרט ובפרטי פרטות, ועל זה הנה הוא כל הברכות כולן כי באמירת האדם כל ברכה, ואומר ברוך אתה ה' וכו', הנה באמירתו למטה, הנה גורם למעלה קיום והעמדה לגילוי אור קדושתו ית"ש שנתגלה באותו השפע אשר לאותו הענין שמברך עליו, והוא ע"ד הכתוב, תהלים ס"ח, תנו עוז לאלהי"ם, וכמ"ש בזוה"ק פ' בא ל"ב ב' ובכ"מ, וכנודע בסוד העבודה צורך גבוה,

והנה ישנם ב' מיני ברכות, אחד ע"ד חידוש, והוא מלמטה למעלה, ואחד ע"ד קיום והעמדה והוא מלמעלה למטה, כי כאשר נאמר הברכה בדרך תפילה, כגון יהי שם יהו"ה מבורך כו', יהא שמיה רבא מברך כו', הנה הכוונה הוא ע"ד חידוש, שיתחדש גילוי אור קדושתו ית"ש בתוספות ריבוי תמיד מיום ליום, עד שיהא כבודו מלא עולם, שיאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלה"י ישראל מלך אין עוד מלבדו ואפס זולתו, והנה בזה הנה נמשך גילוי כבוד קדושתו ית"ש מלמטה למעלה, והוא ע"י תפילתינו שאנו מתפללים על זה תמיד, אמנם הנה כל הברכות כולן, אשר הם בלשון, ברוך אתה ה' והוראת לשון ברוך, הוא, שהוא ברוך מעצמו, כי הנה נמשך ונעשה כל ענין הברכה שהוא תוספות ריבוי גילוי אור קדושתו ית"ש, מנביעו דמבועין דמ"ס דנפקין מרזא דאור א"ס כנז', והנה נעשה כ"ז מעצמו ית"ש, והוא מאור התיקון דמעשה בראשית שהיה בהגילוי דאור הגנוז, ובטובו אשר הוא מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, הנה מתגלה בזה בכל יום תמיד באור קדושתו ית"ש ברצונו ובפעולותיו אשר

בכל סדרי העולם כולו והנהגתה תמיד. שהם כולם מהנביעו דמ״ם דנביע תדיר ממבועין דנפקין מא״ס, והרי מתרבה בהמ״ם וניתוסף תמיד הנביעו דאור א״ס ונמשך ויוצא ממנו ע״י המבועין דנפקין מיניה תמיד בכל הנצרך לסדרי העולם כולו והנהגתה, להיותם נובעים תמיד בלי הפסק, ונעשה כ״ז מעצמו ית״ש, וכמו שיסדו המחדש בטובו בכל יום תמיד מע״ב, ועל זה הנה הוא כל הברכות כולן, על גילוי אור קדושתו ית״ש המתרבה וניתוסף בכל יום בכלל ובפרט לצורך כל ענין, ולמציאות כל דבר, אך עכ״פ הוא כי נעשית כל ברכה, שהוא התוספות וריבוי וגילוי אור קדושתו ית״ש אשר לזה, הנה נעשה כ״ז ממנו עצמו ית״ש, וכן הוא הוראת לשון ברוך אתה ה׳ כו׳ שהוא ברוך מעצמו, והוא מלמעלה למטה, כי הרי כל גילוי רצונו ופעולתו ית״ש אשר למטה, הוא נמשך מברכתו אשר לזה. שהוא תוספות וריבוי אור קדושתו ית״ש המתגלה וניתוסף למעלה מעצמו ית״ש להנביע ולהשפיע תדיר.

וכל החיוב והמצוה אשר עלינו באמירת כל הברכות כולן, הוא אינו לסיבת חידוש יציאתן ממקורן, אלא, להתמיד יציאתן, ולהתמיד גילויים ופעולתם. גילויים מלמעלה ופעולתם למטה, והוא רק בבחי׳ קיומם והעמדתם וגם זה הנה הוא ג״כ רק ע״י שקדשנו במצותיו וצונו על זה, וע״ד הכתוב תנו עוז לאלהים, והוא מגודל חסדו וטובו ית״ש הבוחר בעמו ישראל באהבה ויסד אותם להיותם שותף עמו במעשי בראשית. וכמ״ש ישעיה נ״א, ואשים דברי בפיך לנטוע שמים וליסד ארץ, והוא מסוד ברית אבות וישראל שהוא מהנהגתו הנעלמה ית״ש, ויסד אותם להיות שותף עמו, להעמיד על ידיהם, כל גילוייו ית״ש. ולהאיר על ידיהם בכל שמותיו ית״ש, אשר בהם נבראו שמים וארץ וכל צבאם, ובגילויים ואורם הנה הוא כל פעולותיו וכל הנהגתו תמיד, והנה מתקיים כל אותן הגילויים ואורם, רק על ידי ישראל, דאילולא הם היה חוזר כל הגילויים והשמות למקורן שבא״ס, והיה מתבטל המציאות כולו כרגע, וכמ״ש בספרי ברכה, בפסוק ויהי בישורון מלך, וכן במדרש שמואל, בפסוק כי לה׳ מצוקי ארץ, וכנ״ל בהקדמה אות י״ב.

וזהו ג״כ ענין החיוב דמאה ברכות בכל יום, אשר כולם הם על גילוייו ית״ש אשר בסדרי בראשית ותהלוכותיהם אשר בסדרי העולם תמיד לצורך קיומם והעמדתם, ונאמר כל ברכה בלשון ברוך, שהוראתו הוא, שהוא ברוך מעצמו, כי הם כולם על אורו וגילוייו ית״ש המאיר וניתוסף כל יום על יום, ונמשכין ממקורן שבא״ס, נחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ע״ד בריאת העולם שהיה מעצמו ובחסדו וטובו, והנה מתקיים ונעשה חידוש טובו אשר בכל זה, רק ע״י אמירת המאה ברכות שבכל יום.

והנה יסוד כל דברינו בזה, הוא מדברי הגר״א בספר יצירה פ״א משנה ט׳, שאמרו שם, עשר ספי׳ בלימה, אחת (ספי׳ ראשונה שהיא עתיקא קדישא, רישא תניינא, מהג׳ רישין שבא״א, שנקרא בשם אוירא ובשם אין, הוא) רוח אלהים חיים. ברוך ומבורך שמו של חי העולמים, וכתב הגר״א, זה לשונו, ברוך הוא על ידי עצמו, והוא מלמעלה למטה. ומבורך, ע״י הצדיקים ממטה למעלה, עכ״ל, עיי״ש, והוא ע״פ מה שאמרנו כי הברכות הנה הם מיוסדים בשני לשונות, אחד בלשון, ברוך אתה, והוראתו הוא, שהוא ברוך מעצמו והם כל גילוייו המשפיעים ונובעים מאור א״ס תמיד בכל סדרי מעשי בראשית במציאותם והנהגתם, והם מלמעלה למטה ומעצמו ית״ש, ועליהם הוא כל המאה ברכות אשר הם כולם בלשון ברוך אתה, ותועלת אמירתינו הנה הוא כדי לקיים ולהתמיד את אורם וגילויים תמיד, כי קיום גילויים הוא רק ע״י ישראל כנז׳ והשני הוא בלשון תפילה, יהי שם ה׳ מבורך, ור״ל שיתחדש ויתרבה גילוי אורו ית״ש עוד ביותר וביותר, בתוספות מרובה על העיקר, והוא נעשה ע״י תפילות הצדיקים וע״י המעשים טובים בהתורה והמצוה והרי הוא ממטה למעלה.

והבדל בין אלו השני מיני ברכות הוא, כי הברכות אשר ממטה למעלה הרי מותר ומצוה לאומרם תמיד גם בלי הפסק הן בלשון הכתוב כגון יהי שם ה׳ מבורך וכיוצא, הן בלשון עצמו, כגון, ה׳ ית״ש, וכיוצא, אבל כל הברכות אשר הם מלמעלה למטה, שהוא בלשון ברוך אתה, הרי אסור לאומרם בשם ומלכות, אלא רק על גילוייו ית״ש העומדים לפנינו במציאותם אשר מפעולותיו ית״ש ואשר מהנהגתו ית״ש, כמו כל ברכת הנהנין, וכן כל המאה ברכות שאנו מחויב לברך בכל יום, שהם כולם על סדרי בראשית והנהגתם אשר בכל סדר עולם, וכן גם על כל גילוי רצונו ית״ש, שהם כל ברכות המצות, אבל זולת גילויי אשר נתגלה בזה, הרי אסור לברך, בשם ומלכות, שום ברכה בלשון ברוך אתה, וכמ״ש, ברכות ל״ג ע״א, כל המברך ברכה שאינה צריכה עובר משום לא תשא, אמנם הוא רק על ברכה שהוא בלשון ברוך אתה ה׳, שהם מלמעלה למטה, שהם כולם רק על גילוייו אשר נתגלה הוא בעצמו בטובו וחסדו ית״ש, ובזה הרי הוא ברוך מעצמו, ולכן אין לומר ח״ו, בלשון זה, על מה שלא נתגלה עדיין כלל, אבל בלשון תפילה, שיתברך בתוספות ובחידוש, והוא ממטה למעלה, ע״י הצדיקים, הנה מותר ומצוה לאומרו גם כל היום ובלי הפסק.

והנה בדברינו הללו יומתק לנו ג״כ מה שיסדו לנו כל הברכות, אשר הם בלשון, ברוך אתה ה׳, תחילתן בלשון נוכח וסופן בלשון נסתר, ונודע הוא מה שכתבו המפרשים בזה כי הוא משום שהרי כל גילוייו הנה הם רק מצד פעולותיו אבל מצד עצמו הרי הוא לעולם נסתר ונעלם, ולכן הוא כל ברכה מתחילה בנוכח שהוא על גילוייו אשר מצד פעולותיו, ולבסוף בלשון נסתר, כי הוא בעצמו ית״ש הרי הוא לעולם נסתר ונעלם, אמנם לפי דברינו הנה מתבאר כי הוא כמעט כעין הכרח לתקן סופו דכל ברכה, אשר הוא בלשון ברוך אתה, בלשון נסתר דוקא, וכן הוא מוכח ג״כ, ממה שאנו רואין, גודל וריבוי השינויים בזה, אשר בין ברכה לתפילה, כי הרי גם כל מה שבתפילה הוא בזה בלשון נוכח, כגון אתה בחרתנו, ורוממתנו, וקדשתנו, והם כולם לנוכח, אבל בברכה יסדו כ״ז בלשון נסתר אשר בחר בנו ורוממנו וקדשנו הכל בלשון נסתר ובתפילה הוא הנוסח אתה קדשת ובברכה הוא הנוסח מקדש השבת וכן בתפילה הנוסח ותבדל בין קדש לחול, בין קדושת שבת לקדושת יו״ט הבדלת, ובברכה הוא הנוסח המבדיל בין קדש לחול, המבדיל בין קדש לקדש, ובתפילה הוא הנוסח שהחייתנו וקיימתנו בנוכח ובברכה הוא הנוסח שהחיינו וקיימנו בלשון נסתר ובתפילה הוא הנוסח אתה יצרת, ובברכה הוא הנוסח אשר יצר. וכשתדקדק תמצא כגון זה הרבה, ומכ״ז הנה נראה בעליל כי כל ברכה ההכרח הוא לסיים ולומר בלשון נסתר דוקא והוא עפ״י מה שאמרנו כי הוראת לשון ברוך, הוא ע״י עצמו, והוא מלמעלה למטה, מגילוי דנביעו הנובע מאור א״ס ואותה הגילוי הוא השורש והמקור לכל גילוייו ופעולותיו, ומשם הנה הוא מתברך ומתגלה בכל גילוייו אשר לפנינו, והרי מוכרח הוא להעלות תיכף את אור הגילוי אשר לפנינו, אשר ע״ז הוא הוראת הלשון דברוך אתה שהוא לנוכח, להעלותו ולייחדו במקורו אשר משם הוא נובע ונמשך, כדי להתמיד ולקיים את ברכתו וגילוייו תמיד, וכמו שאמרנו לעיל כי ע״י אמירתינו אנו מקיימים את נביעת ברכותיו וגילוייו תמיד, וכמ״ש ואשים דברי בפיך לנטוע שמים וליסד ארץ, ועל זה כתיב תנו עוז לאלהים והוא החיוב דמאה ברכות בכל יום וכנ״ל, אמנם כ״ז הוא רק בברכה שהוא מעצמו ולכן הם חוזרים תיכף בלשון נסתר וכדי לייחדם במקורן ולקיים את נביעת ברכתו שהוא מעצמו ומלמעלה למטה, תמיד.

אמנם בתפילה הנה הם כולם לנוכח, כי בתפילה הנה הם כולם בדרך הודיה ותהילה ושבח על כל אותן הגילויים אשר נתגלה לנו בזה, ותיקון התפילה הנה הוא רק ממטה למעלה, והוא ג״כ כדי לקיים ולהתמיד את אורו וגילוייו ית״ש אשר לכל

פעולתו והנהגתו, על ידינו ג"כ, והרי הוא כל תיקון התפלה רק ממטה למעלה, והוא ע"ד המין השני של הברכות אשר הם בלשון, יתברך, ונמשך התיקונים ע"י הצדיקים, שהוא ממטה למעלה, וכנ"ל. ולכן אמרו על התפילה ג"כ, ברכות כ"א א', הלואי שיתפלל אדם כל היום, והוא משום כי כל התפילות נמשך כל תיקונם ג"כ רק ממטה למעלה, משא"כ הברכות אשר הם בלשון ברוך אתה, שהוראתם הוא, שהוא ברוך מעצמו, ונמשך תיקונם מלמעלה למטה, ולכן אין להוסיף עליהם, אלא רק מה שתיקנו חכמים, ברוח קדשו ית"ש אשר הופיע עליהם, ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי מה שיסדו כל הברכות אשר הם בלשון ברוך אתה ה', תחילתן בנוכח וסופן בלשון נסתר, הנה הוא מטעם כי כל ברכותיו הם מעצמו ית"ש ומלמעלה למטה, והרי הוא נסתר ונעלם, אך תחילת כל ברכה, הוא בנוכח, כי הרי סיבתה הוא רק ע"י גילויו ית"ש אשר לפנינו, ולכן הוא בנוכח, אמנם הוא רק סיבתה, ר"ל שאותו הגילוי אשר לפנינו, הוא רק סיבת הברכה, כי אלולא אותו הגילוי, הרי היה אסור לברך, וכמו שאמרו, ברכות ל"ג א', כל המברך ברכה שאינה צריכה עובר משום לא תשא, והרי הוא כל גילוי פרטי אשר לפנינו, רק סיבת הברכה, אבל עיקר הברכה הנה הוא רק למי שנתגלה באותו הגילוי, שהוא לבעל הגילוים, שהוא ברוך ע"י עצמו ומתגלה בברכותיו מלמעלה למטה. ולכן חוזר תיכף כל ברכה בלשון נסתר וכנז'.

והנה ע"פ דברינו שאמרנו שהברכות הם בשני תיקונים, אחד מלמעלה למטה שהוא מעצמו ית"ש, ואחד ממטה למעלה שהוא ע"י הצדיקים, הנה יובן לנו מאמרם ז"ל, ברכות נ"ג ע"ב, גדול העונה אמן יותר מן המברך, והוא כי בעניית אמן הנה נעשה בו ב' התיקונים יחד כי מלת אמן הוא כולל ב' כוונות, אחד על קיום ואמת. שהשומע הוא מסכים להמברך שכן הוא האמת כמו שאמר והוא נאמן ומתקיים בכל תוקף ועוז, וכמו בישעיה, כ"ה א', אמונה אמן, שהכוונה הוא שהוא נאמן וקיים לעד, ובחוזק האמת שלא ישונה, וכמו ותקעתיו יתד במקום נאמן, שם כ"ב, ור"ל במקום חזק ומתקיים שלא ימוט לעולם, ועד"ז הוא מה שכתוב שם ס"ה, יתברך באלהי אמן, ישבע באלהי אמן, והוא על שאי אפשר שיהא איזה שינוי ח"ו בקיומו ואמיתתו, וכ"ז הוא כוונה אחת במלה אמן, שהוא על חוזק הקיום והאמת, אמנם הנה יש עוד כוונה שנית במלת אמן. והוא הלואי, והנה הוא ע"ד תפילה ובקשה, וכמו שפי' רש"י בשבועות ל"ו ע"א ע"ש, והוא ע"ד שכתוב, במלכים א' א', ויען בניהו כ"ו, ויאמר אמן כן יאמר ה' וכן בירמיה כ"ח, ויאמר ירמיה אמן כן יעשה ה', ולכן אמרו גדול העונה אמן יותר מן המברך, כי בברכה, אשר הוא בלשון ברוך אתה כ"ז הרי הוא רק על התיקון אשר הוא מעצמו ומלמעלה למטה, שהם כל גילוייו ית"ש אשר מששת ימי בראשית וכן אשר מחדש אותם בטובו בכל יום תמיד, ונעשה התיקון דהברכה, והעניית אמן אשר בהכוונה הראשונה שבו, להעמיד ולקיים את כל אותן הגילוים תמיד על ידינו, וע"ד שכתוב תנו עוז לאלהים וכנ"ל, אמנם כ"ז הרי הוא רק לקיים את התיקון דמלמעלה למטה לבד, אך ע"י הכוונה השניה אשר במלת אמן, שהוא בקשה ותפילה, הנה נעשה בעניית אמן התיקון השני ג"כ, שהוא ממטה למעלה, שיתברך תמיד עוד ועוד, בתוספות מרובה על העיקר בכל עת ובכל שעה, והוא התיקון דממטה למעלה אשר ע"י הצדיקים, והרי נעשה ע"י עניית אמן ב' התיקונים. הן התיקון אשר בלשון ברוך, והן התיקון אשר בלשון יתברך, ולכן אמרו גדול העונה אמן יותר מן המברך.

ואשרי מי שזוכה לזה, לכוון בכל עניית אמן דכל ברכה, אשר הוא בלשון ברוך אתה ה', אלו ב' הכוונות יחד, אחד. שכן הוא האמת, שהוא ברוך מעצמו תמיד בלי הפסק, ואחד, שיתברך ויתברך עוד ועוד. בכל תוספות ריבוי דברכאן תמיד מלעילא לעילא ואין שיעור ותכלית, [והכוונה בקיצור לכוון בכל עניית אמן דכל ברכה שהיא בלשון ברוך אתה ה', אמת ואמונה שהוא ברוך מעצמו תמיד בלי הפסק וכן יתברך ויתברך עוד ועוד בלי תכלית, ובברכה שהוא בלשון יתברך, כמו בקדיש, וכיוצא, יכוון הלואי שיהיה כן, ובימינו לעינינו,

והנה מדברינו למדנו, שכל עניית אמן הנה הוא רק על מלת ברוך אבל לא על ההודאה והשבח הנאמר בסוף כל ברכה, והרי הוא כוונה אחת שוה בכל הברכות, ולא כדברי אחד האחרונים בזה] עד כאן הגיעו דברינו כעת, בביאור ענין הברכות הנמשך לנו מענין לענין, ומעתה נחזור לענינינו דלעיל סעיף ה' שהוא עיקר הדרוש: אשר לפנינו ובסעיף מיוחד בפני"ע:

[סעיף ז']

הנה אמרנו על השם מ"ה אשר בסי' י"א אות מ"ג שאנו עוסקים בו בעיקר הדרוש אשר לפנינו, כי הנה הוא מהאימא שבא"ק אמנם הוא אינו המ"ה העיקרי והכללי מהד' שמות עסמ"ב הכלליים שבה (כי כ"א הוא כלול מכל הבחי' כנודע) אלא הוא רק המ"ה הפרטי מהע"ב וס"ג הכלליים שבה, ועיקר שימושו הנה הוא יצא ונתגלה לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, וכמו שכתבנו לעיל כלל ה' ו', ויצא ונתפשט לזה. מגבול הטבור דא"ק עד סוף רגליו, וכאשר שבהתפשטות הא' הנה הוא השורש לכל עניני דאותו העולם שנתפשט בשבילו. לזאת הנה היה כלול באותו ההתפשטות כל שרשי המ"ן דהנקודות ג"כ. והוא השתתפות האימא אשר השתתף את עצמה לתת חלק מגופה ונעשה ג"כ בשרשי המ"ן אשר להנקודות. והנה כ"ז היה כלול בהשם מ"ה דאות מ"ג דענינינו כאשר יצא ונתפשט לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות הנה היה כלול בו בהעלם שורש הנעלם דהאצילות העיקרי שהוא השם מ"ה דהתיקון. וכן היה נכלל בו שרשי המ"ן אשר להנקודות ג"כ. אך באשר כי כל אותו ההתפשטות דהמ"ה, הנה היה רק לצורך שעה בלבד. שהוא כדי להעשות בעצמו ראוי להיות שורש עליון להאצילות כי ע"י התפשטותו במקום העתיד להאצילות. נעשה ראוי לזה, לכן אחר שעשה את פעולתו, הנה חזר ונסתלק ועלה למעלה שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים הנז', כי שם הוא מקומו, אמנם בעלייתו הנה היה נעשה עליית מ"ן להנקודות ג"כ, והנה נשארו גם הם. עיקרם. שהוא חלקי האימא אשר השתתף בהם כנז' הנה נשארו הם. עיקרם. מהטבור ולמעלה מבפנים. ולא יצאו לחוץ דרך העינים, רק הארתן. וכנ"ל סעיף ג' ד' בביאור וארוכה כנז' אלא שחזרנו כאן על הדברים בקצרה כדי לבוא אל הענין. והנה נשאר כ"ז למעלה להיות שם לסוד מ"ן לצורך התיקון. כי כשם שהיה מתחילה התפשטות וירידת המ"ה דאות מ"ג דענינינו לשורש פעולת המ"ן להנקודות ג"כ, כן היה נעשה אח"כ בהסתלקותו למעלה. לשורש הגילוי לכל אור התיקון, וכל שפעת אור התיקון הנמשך תמיד להאצילות, שהוא מהטבור ולמטה, הנה הוא הכל דרך אותו המ"ה דאות מ"ג דענינינו. אשר הוא מהטבור ולמעלה. מבפנים. ושם הוא מקומו לעולם להיות שורש לכל הגילוי דאור התיקון לעולם. כי כאשר נולד אור. המ"ה דהתיקון וירד דרך פנימית כל הפרצופים דא"ק לירד מהטבור ולמטה הנה היה ירידתו ויציאתו דרך אותו המ"ה הפרטי דענינינו.

והענין הוא. כי הנה אור המ"ה דהתיקון הרי נודע הוא שהוא תולדות היסוד דא"ק. ובבחי' חסד דאתגלי בפומא דאמה וכנ"ל כלל ח"י ענ"ח אות ב' ג' ד' בארוכה והיסוד דא"ק הנה הוא כללות היסודין דהא"א והאו"א שבו כי שלשתן יחד הנה הם כללות היסוד דא"ק. ונודע הוא כי כל אור שיורד למטה, הנה נשאר עיקרו למעלה. כמ"ש בנסירה פ"ז ובכ"מ. וכן הוא בענינינו כי כאשר יצא אור המ"ה דהתיקון מהיסודין דהאו"א שבא"ק, הנה נשאר עיקרו בהאו"א עצמן, והנה הוא השם מ"ה אשר בסי' י' אות כ"ג והוא המ"ה הכללי אשר בהאבא שבא"ק,

והשם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה שהוא השם מ"ה הכללי אשר באימא שבא"ק, והנה הם האור העיקרי דהתיקון הנשאר בהאו"א עצמן לעולם, ומהם, שהוא מהיסודין שלהם, הנה יצא אור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות, שהוא השם מ"ה אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ז שהוא השם מ"ה דהתיקון אשר מצד אבא שבא"ק, וכן המ"ה אשר לקמן סי' י"ג אות נ"א שהוא המ"ה דהתיקון אשר מצד האימא שבא"ק, ואלו הב' שמות מ"ה דסי' י"ב וי"ג הנה הם רק תולדות והארת דהשמות מ"ה דסי' ו' ודסי' ט', כי הם העיקריים מאור התיקון אשר נשארו באו"א גופה, כנז', והנה אותן השמות מ"ה דסי' ו' ודסי' ט' שהם המ"ה הכלליים שבאו"א, הנה הם יצאו ונולדו מהמ"ה הפרטיים שאמרנו, שהוא המ"ה הפרטי דאות מ"ג דעניינו, והמ"ה הפרטי שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ג, כי אותן המ"ה הפרטיים אחר הסתלקותן ועלייתן מהטבור ולמעלה, הנה היה עלייתן שם בסוד מ"ן, ונעשה עי"ז היחוד לעילא, כנ"ל סעי"ה, ומהם הנה יצאו ונולדו בהאו"א המ"ה הכלליים הנז' מהטבור ולמטה, ונמצא כי המ"ה הכללי דהאבא שבא"ק שהוא מהטבור ולמטה שבו הנה הוא יצא ונולד מהמ"ה הפרטי דהע"ב והס"ג הכלליים שבו, שהם מהטבור ולמעלה שבו, וכן המ"ה הכללי דהאימא שבא"ק שהוא מהטבור ולמטה שבה הנה הוא יצא ונולד מהמ"ה הפרטי דהע"ב וס"ג הכלליים שבה שהם מהטבור ולמעלה שבה, והרי לנו עכ"פ כי המ"ה הפרטי הנה הוא השורש לאור התיקון למציאותו ולגילויו אשר מהטבור ולמטה וכן הוא שימושי לזה לעולם, וכנ"ל סעי"ד.

והנה הם ששה שמות מ"ה המשמשים באור התיקון. ג' הם מצד אבא שבא"ק וג' הם מצד האימא שבא"ק, והם מיוחדים כולם זב"ז ונעשים אחד, והם בכלל האור המ"ה דהתיקון, הג' אשר מצד האבא, הנה הם. המ"ה הפרטי. והמ"ה הכללי, אשר נתבאר עניינם לעיל סי' ו' אות כ"ג. והמ"ה דהתיקון. שהוא תולדות היסוד אשר לקמן סי' י"ב אות מ"ז. והג' אשר מצד האימא, הנה הם, המ"ה הפרטי דלעיל סעיף ב' ג', והמ"ה הכללי דלעיל סי' ט' אות ל"ה, והמ"ה דהתיקון, שהוא תולדות היסוד דמצד האימא, והוא המ"ה אשר לקמן סי' י"ג אות נ"א, והנה אלו הששה שמות מ"ה הנה הם כולם מבחי' הדר דהאו"א, אמנם הנה כלולים ג"כ מבחי' מהיטבאל דהאו"א, שהם עוד שני שמות מ"ה, היינו השם מ"ה דסי' ז' אות כ"ז שהוא מהעסמ"ב דהמהיטבאל אשר מצד האבא, והשם מ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל שהוא מהעסמ"ב דהמהיטבאל אשר מצד האימא, והנה כל אלו הח' שמות מ"ה הנה הם כולם מכלל המ"ה דהתיקון, וכן התייחד בהם ג"כ בעת עליית המ"ן אשר לצורך התיקון, עוד שני בחי' מ"ה, והם ההשתתפות דהאו"א שהשתתפו ליתן חלק מגופם ונפשם בהמ"ן אשר להנקודות ואח"כ כאשר הגיע עת התיקון הנה נכללו הם ג"כ בכל עליית המ"ן אשר לצורך התיקון, והיה כ"ז ג"כ הן בהאבא שבא"ק וכן בהאימא שבא"ק, ובשניהם הנה היו הם ג"כ בבחי' השם מ"ה והוא השם מ"ה אשר לעיל סי' ח' אות ל"א שהוא מהעסמ"ב דהמלכי יושר אשר מהאבא, וכן הוא כ"ז ג"כ בהאימא. וכנ"ל סעי' בגד"ה.

והרי לנו עכ"פ עשרה שמות מ"ה אשר הם נכללו כולם בהשם מ"ה דהתיקון, ו' מהם הנה הם מאור התיקון עצמו, והם הד' שמות מ"ה הכלליים דסי' ו' ז' ודסי' ט' י' והב' שמות מ"ה אשר לקמן סי' י"ב י"ג, ואלו הו' הם מאור התיקון מעיקרם והד' הנה הם נתחדשו ונעשו מכללות אור התיקון ג"כ כאשר הגיע עת התיקון, והם המ"ה הפרטיים אשר להאבא והאימא, וחלקם אשר השתתפו מתחילה לצורך המ"ן דהנקודות ואח"כ הנה נעשו גם הם לבחי' מ"ן להמשיך ולהוציא את אור התיקון, וכנ"ל, ונעשו הם כולם מכללות אור התיקון וכנז', אמנם כי מכל אלו עשרה בחי' הנה מה שנמשך מהם לתיקון האצילות ממש, הנה הוא רק מהב' שמות מ"ה אשר בסי' י"ב ואשר בסי' י"ג וכן מהב' שמות מ"ה אשר בסי' ז' ואשר בסי' י' כי אלו הד' הנה הם תולדות היסוד דא"ק ומהם נבנה כל האצילות שהוא מהטבור דא"ק ולמטה וכמו שיתבאר כ"ז בסי' י"ב וי"ג בעה"י אבל הו' שמות מ"ה העליונים, הנה הם כולם רק בבחי' שרשים המשמשים לאור התיקון שבאצילות אבל הם עצמם הם לעולם מהטבור ולמעלה ופועלים מלמעלה ומשפיעים למטה.

הנה עד כאן מה שהגיע כעת דברינו בענין המ"ה דאות מ"ג דעניינו, ונתבאר מציאותו ושימושו ושרשו ומקירו ומקומו, וכנ"ל סעי"ד, וכן נתבאר לנו ג"כ כי גם חלקי האימא אשר השתתפה את עצמה מתחילה עם המ"ן אשר להנקודות, הנה בהגיע עת התיקון הנה נעשו הם עצמן ג"כ לשרשי אור התיקון. וכנ"ל סעי"ה וכן לעיל בסמוך, ובספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' י"א, לא כתבתי כן כי שם נמשכתי אחרי דברי הראשונים כאן אשר במהדורא קמא, אך העיקר הוא מה שהעלינו עתה. וכנז', בעהית"ש :

(מד)

ב"ן

[סעיף א]

ענין השם ב"ן הזה, הנה תחילת מציאותו וגילויו, הנה היה הוא, בבחי' מציאות אחת עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, אמנם אח"כ הנה נעשה בו שינויים ונעשה בו צורה אחרת ועבר עליו הרפתקאות רבות, אך לבסוף הנה חזר הוא ג"כ להתתקן ולחזור ולהתייחד עמו, אמנם כי הנה נמשך תיקונו לאט לאט שהוא בכל משך זמן דהעוה"ז עד עת קץ הימין, והענין הוא, כי תחילת מציאותו וגילויו, הנה הוא, כי יצא הוא ביחד עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, והם המ"ה וב"ן הפרטים דהע"ב וס"ג הכללים שבהאימא. ויצאו וירדו מגבול הטבור ולמטה שבא"ק עד סוף רגליו, לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות שהוא השורש עליון אליו והנה היה ההתפשטות הראשון ג"כ משני בחי' שהם מ"ה וב"ן כי משום שמציאות האצילות הנה הוא כולו מהמ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק [שהם המ"ה וב"ן שבסי' ו' והמ"ה וב"ן שבסי' ט', כי כל אור שיורד הנה נשאר עיקרו למעלה כנודע, ואלו המ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט', שהם המ"ה וב"ן דהאו"א שבא"ק, הם עיקרן דהמ"ה וב"ן הכלליים הנשאר בהא"ק עצמו, ומהארתן הנה נעשה כל האצילות שהוא כולו רק מהמ"ה וב"ן הכלליים, כמ"ש הרב בעתיק. פ"א] לכן יצא ההתפשטות הראשון דלהאצילות שהוא השורש העליון אליו, בהגילוי דהמ"ה וב"ן, והם המ"ה דלעיל אות מ"ג עם הב"ן דאות מ"ד דעניינו, שהם המ"ה וב"ן הפרטיים מהע"ב וס"ג הכלליים כנז' כדי להיות שורש להמ"ה וב"ן הכלליים כנז' אשר להאצילות, ובאשר שבכל שורש הנה כלול כל העילות והסיבות אשר להמציאות. לכן הנה היה כלול ג"כ באותו ההתפשטות הראשון שרשי כל הנקודות ג"כ, שהם המ"ן אשר להנקודות, כי הנקודות להאצילות הנה הם כגרעיני פירי להאילן וכזרעים לכל הצמחים כולן, ולכן היה כלול בההתפשטות הראשון דלהאצילות כל כחות המ"ן אשר להנקודות ג"כ.

והנה המ"ן הנה הם כלולים משני בחי', אחד הוא מעיקר עצמות המציאות גופה הנקרא בדברי הרב בשם בירורי דהולד, שהוא הנקודה הפרטית שבו, ואחד מחלקי או"א, מתמצית גופם ונפשם הנותנים ג"כ חלק בכל ולד ומשתתפים עמו להתאחד בו לעולם מעצמיו ובשר מבשרו, והנה הוא כלול מכל קומת או"א כולו, ומה שהוא מהטבור ולמעלה שבהם שהוא מהע"ב והס"ג שבהם, הנה הוא השם ע"ב דלעיל אות מ"א והס"ג דלעיל אות מ"ב, ומה שהוא מבחי' הטבור ולמטה שבהם הנה זה יצא כלול בהתפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים שאמרנו, והאמת הוא כי גם כל גילויי האורות דהע"ב והס"ג דלעיל אות מ"א מ"ב, הנה לא

היו מתגלים כלל ולא היו נעשים כלל אלא ג"כ רק אח"כ אבל מתחילה הנה היו הם כלולים ג"כ רק בההתפשטות עצמו דהמ"ה וב"ן הנז' כי רק שם נתהוו ונעשו, כי רק באותו ההתפשטות הנה בהם היו כלולים מתחילה כל שרשי המ"ן אשר להנקודות כולה אלא שהיו נעלמים בהם בלי שום גילוי כלל, כי כל התהוותם למ"ן להנקודות. הנה היה נעשה להם כ"ז ג"כ רק. ע"י התפשטותם וירידתם מהטבור ולמטה עד סוף רגליו. שהוא המקום שהיה עתיד להאצילות. ולכן כאשר ירדו שם הנה נתגלה בהם כל רושמי אור דשרשי הנקודות. שהם המ"ן אשר להנקודות. והיו הם כלולים בהעלם בהתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז'. אך כאשר חזר ההתפשטות ונסתלק ועלה למעלה. שהוא ההסתלקות שאמר הרב בדרושי נקודות פ"ב: הנה אז נתעוררו אותן הכחות דהמ"ן לצאת מן הכח לפועל. ועלו למעלה לקבל תוספות אור כדי להשתלם ולהתתקן במליאות האצילות כראוי. והנה בעלייתן הנה נשאר עיקרם בהאימא עצמה כי כן היה נעולם כי כל אור שיורד הנה נשאר עיקרו במקומו וכן היה כאן וכנ"ל אות מ"ב מ"ג. אמנם הארתן הנה הוא אשר עלה למעלה בהמ"ס דא"ק. ובהע"ב שבו. כי שם הוא עליית כל המ"ן. כדי לקבל שם תוספות אור וברכה, אך משום שהיה עלייתן שלא כראוי כלל כי היה בלתי יחוד דהאו"א והיה עי"ז כל המ"ן בסיגים ופסולת הרבה בסוד דינים קשים. לכן הנה דחה אותן הע"ב ממקומו גופה לחוץ. והוא הוציאתן דרך העינים (כי העינים. הנה הם נגד מוח הדעת כמ"ש לכללי הוי"ג כלל י"ב. והראייה עצמה הוא סוד חכמה. כמ"ש הרב בשה"פ פ"א. והוא מ"ש. קהלת א' ט"ז. ולבי ראה הרבה חכמה ודעת. כי כח הראיה הוא מהחכמה והדעת) והוי העינים תולאות הע"ב דהמ"ס. ולכן דחה אותן הע"ב דרך העינים. אמנם עיקרם הם נשאר מבפנים. ומה שיצאו הוא רק הארתן כנז'. ומזה הוא כל הנקודות שיצאו. והיו הם כלולים ג"כ מעסמ"ב. והע"ב שבהם הוא מהמוחין דהאימא שנמשכים בה תהעקודים. ולכן נכנס הע"ב בהעקודים. אך הס"ג מ"ה. שהם מעיקר האימא גופה הנה נשארים הם באימא עצמה. כנ"ל אות מ"ב מ"ג כ"ז.

ועכ"פ הוא כי גם הע"ב דלעיל אות מ"א והס"ג דלעיל אות מ"ב. הנה היו גם הם כלולים מתחילה רק בההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' כאשר התפשטו הם לצורך ההתפשטות הא' דהאצילות וכאשר ירדו מהטבור ולמטה הנה אז נתגלה בהם כל רושמי המ"ן אשר לכל העסמ"ב דהנקודות, וכאשר חזרו ועלו למעלה הנה אז יצאו מן הכח לפועל ונעשה בהם כל עליית המ"ן אשר להנקודות, ונתגלו אז הע"ב ס"ג מ"ה דלעיל אות מ"א מ"ב מ"ג וכן הב"ן דענייננו שהם העסמ"ב דכל הנקודות, והע"ב ס"ג הם מהטבור ולמעלה, והמ"ה ב"ן הם מהטבור ולמטה, אמנם הנה חזר המ"ה ג"כ ועלה מהטבור ולמעלה עם הס"ג ביחד, כנ"ל אות מ"ג סעי"ה, והנה בגילוי מליאותם דהמ"ה דלעיל אות מ"ג עם הבם ב"ן דענייננו אשר נתגלו בתחילה לבחי' ההתפשטות הא', וכן ברושמי המ"ן אשר להנקודות הנעשה באותו ההתפשטות, וכן בענין ההסתלקות ועלייתם אשר היה כ"ז בבחי' עליית מ"ן, כנ"ל בכל דברינו, הנה בכ"ז ועד שהגיעו בעלייתם לגבול הטבור ולמעלה הנה לא היה נעשה שום חילוק בין הב"ן דענייננו לבין המ"ה דלעיל אות מ"ג, כי היו שניהם בבחי' מליאות אחת וכל מה שנעשה בזה נעשה בזה והיה גילוי אחת לשניהם, אמנם הנה אחר שהגיע עלייתם לגבול הטבור ולמעלה, הנה אז נתחלקו לשניים, וקבל הב"ן צורה אחרת, ועבר עליו שינויים שונים רבים והרפתקאות שונות, כי ממנו נעשה כל המליאות דעולם הנקודות וכמו שיתבאר:

[סעיף ב']

והענין הוא, כי כבר אמרנו לעיל אות מ"ג כי היה אותו ההתפשטות מיוסד משני מיני מליאות, עי"ש סעי' א' ב' ג' ד' עש"ה, ובעומק הנה הוא אותן הב' מיני מליאות בבחי' ב' מיני שרשיים, כי באשר שכל עיקרו, הנה היה להתפשטות הראשון להאצילות להיות שורש עליון אליו, ונודע הוא כי מליאות כל האצילות, הנה הוא, מאורות הנקודות והתיקון, שהם המ"ה וב"ן הכלליים, והב"ן הכללי הנה הוא הע"ר דב"ן אשר בהם נתקנו הנקודות שהם המלכיות דהב"ן ולכן הנה היה כגול ההתפשטות הראשון אשר אליו, מ"ב מיני שרשיים, כי הנה הם שורש להנקודות ושורש לאור התיקון, והנה השורש להנקודות, הנה הוא, כל אותן המ"ן אשר להנקודות שהיו כלולים באותו ההתפשטות כנז' ושורש אשר לאור התיקון הנה הוא כי הנה היו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים שורש ג"כ להמ"ה וב"ן הכלליים דהאימא שבא"ק, שהם המ"ה וב"ן דאות ל"ה ול"ו שבסי' ט', שהם עיקרן דאור התיקון, דהמ"ה וב"ן שמצד האימא, הנשאר בהאימא עצמה, כמו שיתבאר למטה, והנה נולדו אותן המ"ה וב"ן הכלליים דאות ל"ה ול"ו, מהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' אחר שעלו למ"ן כנ"ל אות מ"ג סעי"ג וכן הוא עד"ז באור התיקון שמצד האבא שבא"ק, כי הנה נשאר עיקרו בהאבא עצמו, והנה הוא השמות מ"ה וב"ן דאות כ"ג כ"ד שבסי' ו', שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבהאבא, והנה נולד אותן המ"ה וב"ן הכלליים שבהאבא, מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, שהוא העיקר דהאבא עצמו, והרי היו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהס"ג דסי' ו', השורש להאיר התיקון שמצד האבא שבא"ק, וכן הנה היו הם ג"כ, השורש להנקודות שמצד האבא, שהם המלכי יושר, אשר נתבאר ענייניהם לעיל סי' ה', והם מהאור חדש שאמר הרב בדרושי נקודות פ"ב, וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א בדרושים הראשונים שם, וכמבואר ג"כ בדברי הרב בדרושי נקודות פ"ב. כי מהסתלקות האורות דהנה"י למעלה, שהוא ע"פ דברינו הסתלקות ועליית המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שחזרו ועלו מהטבור ולמעלה הנה מזה נולד האור חדש, שממנו הוא כל הנקודות שמצד האבא, והרי היו המ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהס"ג דסי' ו', השורש הן להנקודות אשר מצד האבא וכן לאור התיקון אשר מצד האבא, והמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהס"ג דסי' ט', שהם המ"ה דלעיל אות מ"ג והב"ן דענייננו אות מ"ד הנה הם השורש להנקודות *] אשר מצד האימא והשורש לאור התיקון אשר מצד האימא, ועכ"פ הוא כי הנה הוו הב"ן דענייננו עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, בבחי' מליאות אחת, כי ענין אחד לשניהם, כי בתחילה הנה שימשו הם שניהם יחד לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, ונרשם בהם אז כל כללות המ"ן אשר להנקודות שמצד האימא, וכן גם להנקודות אשר מצד האבא כמ"ש בהגהה) ואח"כ כאשר חזר ההתפשטות ונסתלק ועלה למעלה, הנה היה עלייתם שם לבחי' עליית מ"ן ולשורש לאור התיקון, וכנ"ל אות מ"ג:

אמנם הוא כי הנה אחר שנסתלקו ועלו מהטבור ולמעלה, הנה נפרד אז הב"ן מהמ"ה, באותו הבחי' אשר היו מתחילה שורש להנקודות, הנה נפרד בזה הב"ן מהמ"ה, וקנה הוא צורה אחרת לגמרי, כי בהמ"ה הרי אמרנו לעיל, אות מ"ג, כי גם אותו הרושם והגילוי אשר היה בו ג"כ שורש להנקודות, הנה לא יצאו הם מעולם בהנקודות כלל, אלא שנשארו הם למעלה, להיות שם שורשם במקום עליון, להשגיח עליהם שיהא כל

הגהה

הנה לכאורה נראה כי לא נשתוו בזה סיבת הוויית המ"ן דהנקודות שמהאימא, לסיבת הוויית המ"ן דהנקודות שמהאבא, כי המ"ן אשר להנקודות שמהאימא, הרי הם נעשו ונתהוו בעת ההתפשטות הא' אשר להאצילות, היינו, כאשר נתפשטו וירדו המ"ה וב"ן הפרטיים שבה מגבול הטבור ולמטה, הנה אז נתגלה בהם כל רישמי המ"ן אשר להנקודות ונעשה בהם אז כללות כל המ"ן אשר להנקודות דהאימא, בעת ההתפשטות הא', אבל המ"ן אשר להנקודות דהאבא, שהם מהמלכי יושר, אשר הם מהאור חדש, הרי נראה מדברי

כל הנהגתם רק ע"פ הרצון העליון יתי"ש, כי ע"י אותו השורש הנה היו קשורים הנקודות למעלה תמיד בכל מציאותם וקיומם והנהגתם, וכמ"ש בספד"צ פ"א, ביה סליקו ובה סלקן דלא הוו כו', ור"ל כי גם כל הנקודות כל מה שנעשה בהם, היה ג"כ הכל רק ע"י תלייתם למעלה, וכמ"ש האריז"ל במאמ"ר דף כ"ב סע"ד, ואח"כ כאשר הגיע עת התיקון הנה נעשו כל אותן השורשים עצמן אשר להנקודות הנה נעשו הם ג"כ מ"ן ולשורשים לאור התיקון, כנ"ל אות מ"ג, וכ"ז הנה הוא בהמ"ה הפרטי, וכן היה כ"ז באמת גם בהעלם גם בהפנימית דהב"ן הפרטי כי המ"ה הפרטי הוא השורש להמ"ה הכללי דאות ל"ה, והפנימית דהב"ן הפרטי הוא השורש להב"ן הכללי דאות ל"ו ולכל הד' שמות עסמ"ב שבו אשר בסי' י', שהם העסמ"ב דהב"ן הפנימי דהתיקון, אמנם החיצונית דהב"ן הפרטי שהוא הבחי' דפרצי הנקודות שבו, הנה הוא נפרד לעצמו בעת עלייתם מהטבור ולמעלה והוא אשר עלה למעלה ויצא דרך העינים, כי באותו הב"ן, הנה היה הנקודה העצמותית והשרשית דכל הנקודות כולם, וכן היה בו ג"כ תמצית והארת מכל האור דהשתתפות אימא אשר השתתף את עצמה מקומה כולה ליתן חלק בהנקודות, ונשאר עיקרן ושורשן מבפנים אלא שהכתר שבהם הנה הוא אשר יצא ג"כ ונכנס בהעקודים וכנ"ל, אך התמציתן והארתן הנה הוא אשר היה נכלל בבחי' החיצונית דהב"ן דענינינו, והוא אשר יצא מהעינים ולחוץ וממנו הוא כל הנקודות אשר הם מהב"ן כנודע והוא הב"ן דענינינו, והרי בהגיעם לגבול הטבור ולמעלה הנה נפרד הב"ן מהמ"ה וקנה לו צורה אחרת, כי המ"ה הוא נשאר מבפנים והוא יושב בסתר עליון תמיד להיות לשורש עליון לכל מה שלמטה, אבל הב"ן הנה הוא עלה וירד, כי משום שבו הנה היא הנקודה העצמותית, הנקודה השרשיית, דכל עצמות המציאות כולו, ונתגלה כחו ותכונתו ע"י ההתפשטות, הנה הוא לא שקט ולא נח, מלהוציא כחו לפועל, ולכן הנה עלה הוא למעלה לקבל שם תוספות אור, כדי להוציא כחו לפועל, אך באשר שלא היה עלייתו כהוגן כלל, כי היה בלתי יחוד. עי' לעיל כלל ח"י ענ"ב, ועי"ז הנה היה הוא בסיגים ופסולת הרבה, כי היה בדינים קשים, ולכן כאשר עלה למעלה כדי להשתלם, הנה דחה אותן הע"ב ממקומו ולחוץ, והוא יציאתן דרך העינים, ומשם הנה ירדו, ועמדו מהטבור ולמטה, מבחוץ עד סוף רגליו, ושם יצאו למלוכה, בשליטת ומציאות כל עולם הנקודות, והרי קנה הב"ן צורה אחרת ועבר עליו הרפתקאות שונות, שהם כל הרפתקאות דעולם הנקודות במיתתם ושבירתם.

מדברי הרב, בדרושי נקודות פ"ב, שהם נעשו רק בההסתלקות הא', שהוא אחר שחזר ההתפשטות ונסתלק ועלה מהטבור ולמעלה שהוא ההסתלקות הא' אשר להאצילות כמו שכתבנו לעיל כלל י"ב ע"ש, הנה אז נעשה שם עלייתם למ"ן, לצורך האור חדש, כמבואר בדברי הרב שם, והרי נעשה המ"ן להנקודות דהמלכי יושר רק בההסתלקות הא'.

אמנם האמת והעיקר הוא כי גם רישמי הנקודות אשר מהאבא, ר"ל המ"ן שלהם הנה הם נרשמו ג"כ רק בעת ההתפשטות ולא בעת ההסתלקות, כי כח המ"ן הוא בתחוה ונעשה לעולם, בהנה"י שהם השחקים השוחקים מ"ן לצדיקים לצדיק וצדק, כמ"ש בזוה"ק ס"פ ויקרא כ"ז רע"א, וגילויים בבחי' הנה"י, הרי היה רק בעת ההתפשטות, כאשר ירדו מהטבור ולמטה, ומ"ש הרב בפ"ב שם כי בההסתלקות הנה אז נעשה זה האור בבחי' מ"ן. ר"ל כי אז הנה נעשה עליית המ"ן, ופעולתו, לגרום היחוד דהע"ב וס"ג, כמבואר בדבריו שם, אבל רישמי המ"ן ומציאותם, הנה נעשה גם באבא ג"כ רק בעת ההתפשטות ופשוט הוא.

וכן גם בענין מה שנקרא בשם ב"ן, הנה הוא באמת ג"כ רק על שם העתיד כי אחר שנתקנו הנקודות הנה נעשו הם להב"ן הכללי אבל לפי בחינתם עתה אינו ראוי להקרא בשם כלל כי מאחר שכל עיקרו הנה הוא רק מבחי' תמצית והארת המ"ן דאימא, וכן גם רק מנקודה השרשית לבד דהמ"ן העיקרי אשר להנקודות, וכנ"ל, וכן לבסוף הרי לא נעשה ממנו אלא הנקודות, אשר לא יצאו ולא היו אלא בבחי' הקרני חגבים לבד מעיקר מציאותם, כנודע, וכמ"ש בזוה"ק בראשית, ל"ה ב', הנטיעות הקרני חגבים הוו כו' וא"כ הרי אינו ראוי עדיין להקרא בשם כלל, וגם מה שקראנו אותם בתחלה, בשם מ"ה וב"ן פרטיים, הנה הם ג"כ אינם שמות עיקרים, כי הרי לא יצאו בקומה שלימה ממש כלל וגם לא יצאו אלא לפי שעה וחזרו ונסתלקו במקורן ונתעלמו, ומה שקראנו אותם בשם מ"ה וב"ן, הנה הוא ג"כ רק אלא על שם השם השורש דהמ"ה וב"ן הכלליים שנעשו אח"כ וכנ"ל. אבל להב"ן דענינינו אשר הוא נפרד ויצא לעצמו, והוא רק בבחי' חיצונית לבד ולא נעשה ממנו אלא נקודות קטנות והקרני חגבים לבד, א"כ הרי לא יצא הוא ראוי להקרא בשם כלל, אלא שהוא מתייחס אחר מקורו שהוא האימא שבא"ק, שהיא הס"ג, כי הרי כל עיקרו הנה הוא רק שהוא מהמ"ן דהאימא וכנ"ל, אך מה שהוא נקרא בשם ב"ן הנה הוא, כמ"ש האריז"ל, בספר זוהר הרקיע דף ק"ס ע"ב, כי משום שהוא מבחי' האחרונות דהס"ג, כי כל מ"ן הרי הוא מהמלכיות, ולבחי' אחרונה אנו קוראים שם ב"ן, אבל באמת הנה הם עדיין רק מהס"ג ומתייחסים אחריו ועכ"פ הוא כי אותו הב"ן הנה הגם שמתחלה הנה היה הוא במציאות אחת עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, והנה היה כלול אותו המציאות מכל המ"ן אשר להנקודות וכאשר חזר ההתפשטות ועלה למעלה הנה נשאר עיקרה אשר גם מאותן המ"ן הכלולים בו, הנה נשארו הם מבפנים אלא שהכתר שבהם שהוא מהמוחין הנה הוא יצא ג"כ ונכנס בהעקודים וכנ"ל אות מ"ב אך בחי' הענפים והארתן וכן הנקודה העצמותית דהמ"ן, הנה כ"ז הנה נפרד לעצמו בהב"ן דענינינו והוא אשר עלה ויצא דרך העינים וירד מהטבור ולמטה מבחוץ, למציאות כל עולם דהנקודות, והרי נפרד בזה הב"ן דענינינו מהמ"ה דאות מ"ג לגמרי, אמנם הוא רק בחי' חיצוניותו, והנה הוא מעיקרו סוד החיצונית דהב"ן אשר לעיל סי' ט' אות ל"ו שממנו הוא כל עולם הנקודות, כמו שאמרנו שם ע"ש, אבל הפנימית דהב"ן דענינינו, הנה הוא נשאר ג"כ עם המ"ה דלעיל אות מ"ג, מבפנים, לבחי' מ"ן לאור התיקון, וכמו שאמרנו לעיל אות מ"ג דהמ"ה, כי הנה ע"י אותן המ"ן דהפנימית דהב"ן הפרטי דענינינו הנה יצאו עי"ז בעת התיקון כל הד' שמות עסמ"ב דלעיל סי' י', שהם הט"ר דהב"ן הכללי, והם ג"כ הפנימית דהב"ן דלעיל סי' כ' אות ל"ו, כמו שאמרנו שם, אך החיצונית דהב"ן דענינינו, הנה הוא נפרד מהמ"ה דאות מ"ג כאשר הגיעו בעלייתם מגבול הטבור ולמעלה, כי הוא אשר יצא לכל המציאות דעולם הנקודות, שהוא מהחיצונית דהב"ן הכללי אשר בסי' ט' אות ל"ו, וכנז'.

והנה נעשה בכל זה בהב"ן דענינינו, ענין עוד. כי הרי מתחלה כאשר שהיה מיוחד עם המ"ה במציאות אחת, הרי היה מציאותם אז רק להיות שורש עליון להאצילות, בהא"ק מהטבור ולמעלה שבו, וכמו שאמרנו לעיל, כי עיקר גילויים הנה היה לצורך ההתפשטות הא' להאצילות, אשר התפשטותו היה רק לפי שעה, כדי להתלמלם להעשות שורש נעלם להאצילות, ואח"כ הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה ונשאר שם לעולם בהא"ק עצמו, להיות שם לשורש עליון להאצילות לעולם וכנודע בדברינו בכל עניני ההתפשטות הא', שהוא רק לשורש עליון לאותו העולם שנתפשט בשבילו כי הוא נשאר עומד לעולם למעלה משא"כ בהב"ן דענינינו אחר שנפרד מהמ"ה דאות מ"ג ויצא הוא למציאות דהנקודות כנז', הנה מדע הוא כי הנקודות הנה הם השרשים הראשונים לכל הנאצלים כולם, כי אחר שנבררו ונתקנו הנה הם השרשים העיקריים דכל ספי' ודכל פרצוף אשר במקומו גופה והם עומדים לעולם באצילות עצמו, כי הם אינם חסרים לעולם, וכנודע שכל מה שיצא בעולם הקדם הם אינם

מסתלקים גם בעת הפגם, והרי הם העיקריים בכ"א השורשים אשר באצילות עצמו, ולכן אמרנו בכ"מ מדברינו כי יציאת הנקודות הנה הוא מההתפשטות הב' אשר לאצילות, כי הם מעיקר האצילות עצמו, והרי נמצא כי במה שנפרד הב"ן דעניינו מהמ"ה דלעיל אות מ"ב ויצא אור למציאות הנקודות, הנה נתחלף בזה מעולם לעולם, כי המ"ה הרי הוא נשאר על מציאותו הראשונה שהוא רק במציאות ההתפשטות הא' אשר לאצילות, והוא עומד לעולם בא"ק עצמו כי אחר הסתלקותו, שעלה מהטבור ולמעלה כמ"ש בדרושי נקודות פ"ב, הנה נשאר שם לעולם עומד בא"ק עצמו, אבל הב"ן דעניינו אשר יצא הוא למציאות הנקודות הנה הוא מההתפשטות הב' אשר לאצילות, והרי הוא לעולם באצילות גופה, כי הוא מעתה מעיקר האצילות עצמו שורש של כל ספי' ופרצוף שבו ור"ל השורשים דכ"א אשר באצילות, גופה, משא"כ המ"ה דאות מ"ג הרי הוא רק שורש עליון להאצילות העומד לעולם בא"ק עצמו בפנימיותו מהטבור ולמעלה שבו, והרי נתבאר לנו בכ"ז גודל השינוי אשר נשתנה הב"ן מהמ"ה, הגם שמעיקרם הם מציאות אחת וכן היו באמת במציאות אחת בכל עת שליטת ההתפשטות הא' אך אח"כ בעת ההסתלקות הנה כאשר הגיע עלייתם לגבול הטבור ולמעלה הנה אז נעשו לשניים ונפרד הב"ן ויצא הוא לעצמו לשליטת הנקודות ונעשה בו כל השינויים הנז', אמנם הנה הוא עתיד להתתקן ולהתייחד כמקדם כמו שיתבאר:

[סעיף ג']

והנה עיקרו דהב"ן הנז' אשר יצא למציאות הנקודות ואמרנו כי היה כלול ג"כ מהנקודה העצמותית והשרשיית דכל מציאות האצילות והנה היה אותה הנקודה כלול מתחילה ג"כ רק דהאימא עלאה שבא"ק בבחי' עטרת היסוד שבה, מאשר יסד בה המאציל ית"ש, מעת מציאותה, להיות בה יסוד ושורש להאצילות והיה כלילותו בה רק בבחי' כח, ובסוד הכתוב מזריע זרע למינהו, אמנם הנה השתתפה אימא ליתן חלק בזה מגופה ונפשה ג"כ, כנ"ל, וכאשר הגיע העת לגילוי עולם הנקודות, הנה התעורר אותו הכח לצאת לפועל, והוא אשר יצא דרך העינים כנ"ל וירד מהטבור ולמטה ויצא שם מן הכח לפועל בכל הפעולות דעולם הנקודות, שהם היו השרשים הראשונים דכל הנאצלים כולם כי נתגלו ויצאו מעסמ"ב לעסמ"ב במדרגות רבות אין חקר אלא שבכל מה שיצאו היו במיעוט גדול והיו רק בבחי' כקרני חגבים, ממציאותם שאחר התיקון, ובעת מלוכתם, הנה אז יצאו כל בחי' אצילות שבהם, ואחר שמיתו ונשברו הנה יצאו אז השרשים הראשונים גם מכל בחי' הבי"ע שבכ"א, וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה בארוכה, והנה אחר התיקון, כאשר יצאו המ"ה וב"ן הכלליים, הנה נתייסדו כל הנקודות אחר שנתקנו וניתן להם מקומם בהחיצונית דהב"ן הכללי, והנה הוא בהחיצונית דהשם ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד ודהשם ב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, וכן הנה הם ג"כ המלכיות דהב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח ודהב"ן אשר בסי' י' אות מ'.

והענין הוא כי הנה אותן השמות ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד ואשר בסי' ט' אות ל"ו, הנה הם שניהם יחד כללות הב"ן הכללי דהתיקון, אשר הוא יצא ג"כ רק בעת התיקון, והיה יציאתו ומציאותו, בכל הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ז' ובכל הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' י', אשר יצאו הם בעת התיקון עם בירורי הנקודות שנתקנו, וכל אלו, ר"ל, אלו הב' מיני עסמ"ב דסי' ז' ודסי' י' עם הנקודות שנתקנו ויצאו עמהם, הנה כל אלו יחד, הוא הוא, הב"ן הכללי עצמו, לא זולת, והרי הוא הב"ן הכללי כלול מד' בחי', מהב' מיני עסמ"ב דסי' ז' ודסי' י', ומהב' מיני נקודות שנתקנו עם כ"א, וכל אלו הד' בחי' הם כלולים בב', שהם הב"ן אשר בסי' ו', אות כ"ד והב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו, שאלו הב' שמות ב"ן, הם כללות הב"ן הכללי אשר יצא בעת התיקון, ויצא רק בעת התיקון, ולא קודם לכן, ומשום שהנקודות כולם בעת שנתקנו הנה נסדר מציאותם, במציאות החיצונית דאותו הב"ן הכללי, וכן הם מושרשים שם באמת גם במקורם אשר בשורשם הנעלם, לכן אמרנו לעיל בכ"מ, וכן בסי' ט' ובסי' ו', כי הנקודות הם בהחיצונית דאותן הב"ן, ואין הכוונה שאותן השמות ב"ן היו מתחילה והנקודות נמשכו מהחיצונית שבהם, אלא! אדרבה הוא כי מתחילה יצאו רק הנקודות שהם החיצונית, ואח"כ בעת התיקון אז יצא גם הפנימית, שהם כל העסמ"ב דסי' ז' ודסי' י', ויצאו הם ביחד עם הנקודות שנתקנו ר"ל אחר שנבררו ועלו וחזרו ויצאו כלולים עם הב"ן הפנימי ונסדרו אז הנקודות בחיצוניותם, כי הנקודות הם המלכיות שלהם ולכן הם בחיצוניות, והפנימיות שיצאו עמהם אח"כ הם הט"ר דב"ן, ושניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי.

והענין בביאור הוא, כי הנה כל הנקודות שיצאו מתחילה ואמרנו שהם מהמ"ן דהאימא שבא"ק, הנה הם מבחי' המלכיות שבה, כי כן הוא לעולם שבהמלכות דהעליון הנה שם הוא כל כח המ"ן אשר לצורך התחתון. והיה בהמלכות דהאימא שבא"ק, כח המ"ן לכל הנקודות דהעגולים אשר יצאו דרך העינים, וכן היה עד"ז בהמלכות שבהאבא שבא"ק, כח המ"ן לכל הנקודות דהמלכי יושר אשר יצאו מהטבור והיסוד והלפר"ג, ונקראו הנקודות דהעגולים בשם ב"ן, משום שהם מהבחי' אחרונות שבה כנ"ל סעי"ב בשם האריז"ל מספר זוהרקיע דף ק"ס ע"ב והוא הב"ן אשר בסי' י"א אות מ"ד דעניינו אחר שנפרד מהמ"ה דאות מ"ג כנ"ל סעי"ב וכן נקראו הנקודות דהמלכי יושר ג"כ בשם ב"ן, משום שהם מהבחי' אחרונות שבהאבא, והוא הב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב, ואלו הב' מיני ב"ן הנה הם לא נתייחדו אז זב"ז כלל, כנ"ל כלל ח"י ענ"ב ע"ש, ויצא כ"א בשליטתו לעצמו זה בהמלכי יושר וזה בהמלכי עגולים ונעשה מהם כל עולם הנקודות, כי יצאו הם בכל תוקפם, והוציאו כל כחם לפועל בלי חק וגבול, ע"י גודל רתיחתם, עד שלא היה אפשר להתקיים כלל, ומיתו ונשברו עי"ז כמו שמתבאר כ"ז בארוכה בספר הדע"ה.

אמנם כי הנה אחר שיצא כל סיגהם לחוץ ככל כוונת ורצון המאציל ית"ש אשר בכ"ז, הנה נתייחדו אלו הב' מיני ב"ן שהם המלכי יושר והמלכי עגולים זב"ז, ועלו למ"ן, מהטבור ולמעלה, שהוא בהשם מ"ה דלעיל אות מ"ג ובהשם מ"ה אשר בסי' ח' אות ל"א, אחר שנתייחדו גם הם זב"ז, והרי חזר הב"ן להתייחד עם המ"ה אחר שנפרד ממנו כנ"ל סעי"ב הנה בהגיע עת התיקון הנה חזר יעלה להתייחד עמו, אמנם כי לא עלה אז כולו, אלא רק הבירורים אשר היו נצרכים להתיקון דמעשה בראשית, אמנם הנה הם מתבררים ועולים תמיד כל משך זמן דהעוה"ז עד שיתוקנו כולם לעת קץ הימין, כנודע, ועכ"פ הוא כי כל אותו הב"ן שנפרד מתחילה כנ"ל סעי"ב, הנה הוא חוזר ומתתקן כי הוא חוזר ועולה תמיד להתייחד עמו כמקדם, אלא שתיקונו הוא לאט לאט, ומתחילה לא עלה אלא רק הצורך למעשה בראשית, והנה היה סדר העלייה והתיקון, בכל אותו הסדר שכתבנו לעיל אות מ"ג סעי"ה וסעי"ח ע"ש, והנה מתתקן בזה הב"ן דהנקודות דעניינו עם הב"ן דהנקודות שבסי' ח' אות ל"ב, להתייחד עם המ"ה דלעיל אות מ"ג ועם המ"ה דלעיל סי' ח' אות ל"א אשר הם מגבול הטבור שבא"ק ולמעלה ועלו אצלם הב' מיני ב"ן הנז' להתייחד עמהם, והנה נעשו עי"ז כולם למ"ן בהאו"א שבא"ק שהם הב' שמות ס"ג שבסי' ו' ושבסי' ט'. ומשם הנה עלו להמוחין דהאו"א ובשרשם שבהעקודים שהם הב' שמות ע"ב שבסי' ו' ושבסי' ט', ונעשה עי"ז היחוד לעילא לעילא והיה נמשך מזה תוספות אור ומוחין, מרזא דאור א"ס, בהמוחין דאותן האו"א שבא"ק, ונתחדש ונעשה בהם הגילוי דאור התיקון, וירד ונמשך בהם דרך פנימיותם, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהם ודרך המ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג, אשר חזרו ונתייחדו כנז', ומהם, ר"ל מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים, אחר שנעשו ע"י עליית כל המ"ן שעלו בהם, לשרשי אור התיקון אשר

מגבול הטבור ולמעלה וכנ"ל אות מ"ג סעי"ה הנה נולד ויצא מהם ע"י זה המ"ה וב"ן הכלליים הנז' בהאו"א עצמן, מגבול הטבור ולמטה שבהם, והם המ"ה וב"ן שבסי' ו' אות כ"ג כ"ד ושבסי' ט' אות ל"ה ול"ו, שהם המ"ה וב"ן דהתיקון, הכלליים העיקריים העומדים בהאו"א עצמם לעולם והוא ע"פ מה שנודע שכל אור שיורד הנה נשאר עיקרו למעלה, וכן היה כאן, כי נשאר עיקרן לעולה בהאו"א עצמן שבא"ק גופה ורק זוהר אורם והארתן הנה הוא נמשך ויצא, מהיסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק בסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה והוא סוד הדר ומהיטבאל שהם כללות המ"ה וב"ן אשר הם נתחלקו לכל פרצופי האצילות עצמן, כמ"ש הרב בעתיק פ"א ע"ש במ"ש, ואל תטעה כו' אבל כוונתינו הוא כו' ע"ש:

[סעיף ד]

אמנם הנה ביאור הענין מה שאמרנו שעיקרן דהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון הנה הוא נשאר בהאו"א עצמן אשר בהא"ק גופה, שהם מגבול הטבור שבו ולמעלה, הנה ביאור הענין אשר בהמ"ה, יתבאר לפנינו בעה"י לקמן סי' י"ב וי"ג, אך בהב"ן הענין בזה הוא, כי הרי כל מציאותו דהב"ן הכללי דהתיקון, הרי אמרנו כי הנה הוא, הב' מיני עסמ"ב אשר בסי' ז' ואשר בסי' י', שהם הט"ר דב"ן דהמלכי יושר והט"ר דב"ן דהמלכי עגולים עם הב' הנקי הנקודות שנבררו ונתקנו עמהם לצורך התיקון דמעשה בראשית, היינו הנקודות דהמלכי יושר שהם המלכיות דהט"ר דב"ן שבסי' ז' והנקודות דהמלכי עגולים, שהם המלכיות דהט"ר דב"ן שבסי' י', ואלו הד' בחי', הם עצמן כללות הב"ן הכללי כולו, לא זולת, וכנ"ל, ובעולם הנקודות אשר יצאו אז רק המלכיות, הנה לא היה אז עדיין עיקרו דהב"ן הכללי כלל אך בעת התיקון הנה יצא אז גם כל הט"ר שבהם ג"כ, שהה כל העסמ"ב דסי' ז' וכל העסמ"ב דסי' י' ונתייחד הב' מיני העסמ"ב זב"ז, וכן נתייחדו הם עם הנקודות שהם המלכיות שבהם, וכולם יחד הנה הם הב"ן הכללי דהתיקון, וכבר אמרנו בסי' ז' ובסי' י' כי מכל אותן העסמ"ב כולן הנה מה שירד מהם באצילות הנה הוא רק הב"ן שבהם, שהוא הב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ה והב"ן אשר בסי' י' אות מ', הנה רק הם אשר ירדו בא"ק מהטבור ולמטה שבו ומהם הנה נעשה כל האצילות (ר"ל כל חלקי הב"ן שבו) אבל העס"מ אשר בסי' ז' ואשר בסי' י', הנה הם נשארו לעולם למעלה מהטבור דא"ק, ובהאו"א עצמן שבו, וכמבואר בדברינו לעיל בסי' ז' ובסי' י' ע"ש, והנה זהו אשר אמרנו כי עיקרו דהב"ן הכללי דהתיקון הנה הוא נשאר בהאו"א עצמן שבא"ק גופה, ורק זוהר אורם והארתן, הנה זה הוא אשר יצא מהיסודין שלהם, שהם כללות היסוד דא"ק, ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה ומזה נעשה כל האצילות, ר"ל חלקי הבן דהאצילות (כי חלקי המ"ה דהאצילות, הוא יתבאר לפנינו בעה"י לקמן בסי' י"ב וי"ג) והכוונה הוא על השמות ב"ן דסי' ז' ודסי' י' כי הנה רק הם אשר ירדו באצילות גופה והם הב"ן הכללי דהאצילות *) ועיקרו אשר נשאר בהאו"א עצמן שבא"ק גופה שהם למעלה מהטבור שבו, הנה הוא הג' שמות עס"מ דסי' ז' ודסי' י' והם כללותו ועיקרו הנשאר בהאו"א עצמן, והנה הב' שמות ב"ן דסי' ז' ודסי' י' הנה הם נעשים שניהם לאחד, והם הב"ן הכללי דכל חלקי האצילות עצמו וכן הב' מיני עס"מ דסי' ז' ודסי' י' הם נעשים ג"כ שניהם לאחד והם עיקרו דהב"ן הכללי דהתיקון אשר נשאר בהאו"א עצמן, ואותן העס"מ, הנה הם עצמן ג"כ השמות ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד ואשר בסי' ט' אות ל"ו, כי נעשו הם ג"כ שניהם לאחד, והם הב"ן הכללי שבהאו"א, אלא שבעולם הנקודות הנה יצאו אז רק המלכיות מהם, והם ג"כ המלכיות דהב"ן שבסי' ז' ובסי' י', אבל בהתיקון הנה נתייחדו המלכיות עם כל אותן הב"ן דסי' ז' ודסי' י', והם הב"ן הכללי דכל חלקי האצילות, והעס"מ דסי' ז' ודסי' י' הם הב"ן הכללי העיקרי הנשאר בהאו"א עצמן שהם השמות ב"ן דסי' ו' ודסי' ט'.

ודע, כי בעולם הנקודות אשר יצאו אז רק המלכיות לבד, והנה לא היו אז עדיין כל העסמ"ב דסי' ז' ודסי' י' כלל וכלל וכן הנה לא היה אז עדיין ג"כ השמות ב"ן דסי' ו' ודסי' ט' כלל, כי היו מתייחסים הנקודות אחר האו"א עצמן שבהא"ק, שהם הס"ג הכללי, כנודע בדברינו והנה לא היה אז עדיין באמת עיקרו דהשם ב"ן כלל ולא יצא הב"ן בשמו וגילויו, שהם כל הב"ן דסי' ו' וכל הב"ן דסי' ט'(אשר הם נעשים שניהם לאחד כנז') אלא רק ע"י זווג שהוא אחר שנתייחדו המוחין פנימים דא"ק. ע"י עליית המ"ן שבארנו לעיל אות מ"ג סעי"ה, ונולד ויצא עי"ז כל העסמ"ב דסי' ז' ודסי' י' עם כל הנקודות שנתקנו עמהם, הנה רק אז נתחדש ונתגלה המציאות דהב"ן הכללי בהא"ק ובהאצילות כי הנה לא נעשה ולא נתגלה לעולם שום אור להיות במדרגה ושם בפנ"ע, אלא רק כשיוצא ע"י זווג דווקא, כי ע"י ירידתו בהסדר, דאור מים רקיע וק"ב, הנה עי"ז, נתלבש כ"א לצאת במדרגה ושם בפ"ע, ולא נעשה הב"ן הכללי אלא ג"כ רק בעת התיקון וע"י שיצא ע"י זווג, אבל בעולם הנקודות הנה היו מתייחסים המלכיות רק אחר הס"ג עצמו אלא משום שהם מהבחי' האחרונות שבו היו נקראים ג"כ בשם ב"ן, כנ"ל, אבל באמת הנה לא נתחדש השם ב"ן אלא ג"כ רק בעת התיקון דוקא, והוא ע"י שנעשה כל התיקון רק ע"י זווגי העליונים כנודע, וכמ"ש בשער התיקון פ' א' ב' וכ"ז הנה הוא פשוט ומבואר מדרושי הרב זללה"ה וזיע"א:

[סעיף ה']

אמנם מה שאמרנו כי עיקרו דהב"ן הכללי דהתיקון (וכן הוא ג"כ בהמ"ה הכללי אשר יתבאר לקמן סי' י"ב וי"ג) הנשאר בהאו"א עצמן, הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד ואשר בסי' ט' אות ל"ה ל"ו, ואמרנו כי הנה הם מהטבור ולמעלה דא"ק, והוא משום כי הרי כל עיקרן דהאו"א הנה הם מסתיימים בגבול הטבור דא"ק. וכמ"ש בשער או"א פ"ג וכנודע, עכ"ז הנה באמת הוא כי מאחר שהעצמות דאו"א הנה הוא רק הס"ג הכללי, אבא ע"ב דס"ג ואימא ס"ג דס"ג, וכנ"ל סי' ו' ובכ"מ, ולזאת הנה אין גילוי בהם באמת כלל להמ"ה וב"ן הכלליים, כי הם בטלים באור הס"ג, ואי אפשר להמ"ה וב"ן להתלבש על מדרגתם, ולהתגלה, אלא רק מאחר הפרסא דא"ק ולמטה שהוא ע"י הפרסא שמפסיק ביניהם וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ג דה"מ וענין הפרסא, כי הוא בשביל זו"ן שאין יכולין לקבל אור של ע"ק כו', וכן שם פ"ה דה"מ יהי רקיע ע"ש שאמר ג"כ כי אלולא הפרסא היו נכללין זו"ן בא"א ולא היו נחשבין לפרצופים בפנ"ע כלל, ע"ש, ולא נתגלו כל שרשי התיקון דמ"ה וב"ן הכלליים, בהאו"א שבא"ק, אלא רק ע"י התפשטות הנה"י שלהם אחר שנתפשטו דרך הפרסא וירדו מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו. ובהתפשטותו דרך גבול היסוד דא"ק שהוא עצמו רק כללות היסוד דא"א שבא"ק ודאו"א שבא"ק, ונעשה מהם היסוד הכללי בא"ק, ושם ע"י המלכות הנעלמת בו [כמ"ש מהרח"ו ז"ל בזוה"ק פ' בא, ל"ה א' בהגהות מהרח"ו, אות ב' ג' ד' ע"ש] אתגלייא החסד בפומא דאמה ונתפשט אילך ואילך, מהטבור עד סוף רגליו, ונעשה מזה הדר ומהיטבאל שהם מ"ה וב"ן הכלליים, אשר מהם נבנה כל האצילות, אמנם כאשר אתגלייא החסד בפומא דאמה, הנה נשאר עיקרו בפנימיותו, בסוד אור זרוע לצדיק, (כמ"ש בפ' בא הנז', ע"ש כל הענין, וכן בפ' תרומה קמ"ח סע"ב ושם קס"ו ב' ופ' פקודי ר"כ ע"ב וכן בפ' בראשית ל"א סע"ב) ואותו העיקרי הנשאר בפנימיותו, הנה

---

*) הגהה.

ע' מה שהעלינו בזה לקמן סי' י"ב, פנים חדשות פנים מאירות בכ"ז וע"ש אות ט"ח סעי' ה'.

הוא האור העיקרי דהתיקון הנשאר בהאו״א עצמו שאמרנו והוא המ״ה וב״ן הכלליים אשר בסי׳ ו׳ ואשר בסי׳ ט׳, והרי הם ג״כ רק בהתפשטות הנה״י דהאו״א אשר נתפשטו מהטבור דהא״ק ולמטה עד סוף רגליו והם בפנימית כל האצילות גופה, ע״ד הנה״י דהאו״א דהאצילות המתפשטים בזו״ן, כי הנה הגם שעיקרן דאו״א הנה הם קצרי הקומה. והם מגיעין רק עד הטבור דא״א, וכמ״ש בעגולים ויושר שענ״ד ובאו״א פ״ג, עכ״ז הנה מתפשטים הנה״י שלהם בכל קומת זו״ן ג״כ שהם מהטבור דא״א עד סוף רגליו וכל התלבשות ז״א על הנה״י דא״א הוא לעולם רק באמצעות הנה״י דהאו״א וכמ״ש בדרושי הרב בכ״מ ע׳ שעה״כ דף ל״ג ע״ב, במ״ש שם, כי יעקב עומד בצד ימין אשר שם כל הנצחים, דא״א ודאו״א ודז״א, ורחל עומדת בצד שמאל אשר שם כל ההודות, דא״א ודאו״א ודז״א, וע׳ שם עוד, ל״ה ע״א סמוך לסופו, במ״ש שם, כי נודע, שז״א מלביש את או״א מן החזה שלהם ולמטה ואו״א מלבישין את א״א והנה נמצא כי ז״א מלביש את א״א מחצי הת״ת שבו ולמטה אחר היות א״א מתלבש תוך או״א שנתפשטו נה״י שלהם בתוך ז״א כנודע עכ״ל, וכן אמר ג״כ במאמרי רשב״י, אד״ז, ל״ה ע״ג, כי אע״פ שז״א מלביש את א״א מחצי הת״ת שבו ולמטה אינו מלביש אותו בעצמו, אלא אחר היות א״א מתלבש תוך נה״י דאבא ונה״י דאבא מלובשים תוך נה״י דאימא ואז ז״א מלביש את נה״י דאימא עכ״ל ע״ש וכן הוא ג״כ בפע״ח שער התפלה פ״ג ושער התפילין פ״ד ע׳ שם ושם וע׳ עוד שער תיקו״ק פ״ב כלל י״ד ודרושי נקודות פ״ג, ומבואר הוא בכל המקומות הנז׳ כי התלבשות ז״א על א״א מטבורו עד סוף רגליו הוא רק באמצעית או״א, והגם שאו״א עצמן הם מגיעים רק עד הטבור אך לצורך זו״ן הנה הם מתפשטים בהנה״י שלהם גם מהטבור ולמטה דא״א עד סוף רגליו והם בכל קומת זו״ן לעולם.

וכן הוא ג״כ בהאו״א שבהא״ק. כי הגם שעיקרן הם הס״ג הכללי. והם למעלה מהטבור דא״ק וכלולן בהעקודים. ע׳ שביה״כ רפ״ו. אך לצורך האצילות אשר רצה רצונו ית״ש לייסד אותו רק על מדרגת מ״ה וב״ן. וכל האצילות הנה הוא משפעת האו״א שבא״ק. ע״י כלילותן וקבלתו מהעקודים. ולכן הוא כי כדי ליתן אפשרית להגילוי דהמ״ה וב״ן הכלליים. בהאו״א שבא״ק. להיותם שורשי לאור התיקון דהאצילות הנה נתפשטו האו״א שבא״ק בהנה״י שלהם דרך מסך הפרסא שבא״ק וירדו בו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו. ושם נתגלה בהם השמות דמ״ה וב״ן אשר בסי׳ ו׳ אות כ״ג כ״ד ואשר בסי׳ ט׳ אות ל״ה ל״ו. והם שורשי דאור התיקון שבאו״א המלובשים ועומדים לעולם בפנימית האצילות. והם ע״ז השורשים להמ״ה וב״ן הכלליים דהאצילות גופה. כי מהם הוא כל בנין האצילות כנ״ל. ועכ״פ הוא כי עיקרן דאור התיקון דהמ״ה וב״ן הכלליים אשר אמרנו שהוא נשאר בהאו״א עצמן שבא״ק הנה הוא ג״כ רק מהטבור ולמטה שבא״ק והוא בהתפשטות הנה״י שלהם המתפשטים ומתלבשים בפנימית האצילות עצמו. אשר הוא רק מהטבור ולמטה דא״ק עד סוף רגליו.

אמנם מה שאמרנו לעיל כי הנה הם הב׳ שמות עס״מ אשר בסי׳ ז׳ אות כ״ה כ״ו כ״ז ואשר בסי׳ י׳ אות ל״ז ל״ח ט״ל. אשר כל אלו הב׳ מיני עס״מ הנה הם לעולם למעלה מהטבור דא״ק. ואמרנו כי הנה הם עיקרן דאור התיקון הנשאר בהאו״א העיקרים עצמן שבא״ק ואמרנו כי הם ג״כ המ״ה וב״ן דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳. הכוונה הוא כי הם נמשכין כאחד שהב׳ מיני עס״מ הנז׳ הנה הם נמשכים כאחד עם הב׳ מיני מ״ה וב״ן אשר בסי׳ ו׳ ובסי׳ ט׳. רס״ז ע״ב כי הנה הם בבחי׳ שורש האילן עם האילן. שכח הצמיחה שבהם הוא נמשך כאחד. ועכ״ז הנה הם. זה רק בכח וזה בפועל. כי העס״מ אשר בסי׳ ז׳ ואשר בסי׳ י׳. הם בבחי׳ שורש. והם רק בכח. כי הם עומדים בעיקרן דהאו״א עצמן אשר הם למעלה מהטבור דא״ק. והם שרשי דאור התיקון אשר ניתנו ונתחדשו בכח האו״א בעיקרן אשר למעלה לצורך השמות מ״ה וב״ן דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳. אשר הם בהתפשטות הנה״י דאו״א שנתפשטו בהם מהטבור דא״ק ולמטה והנה הם אשר יצאו בהאו״א מן הכח לפועל. והם אור התיקון העיקרי נשמה לנשמה להאצילות הנשאר ועומד בהאו״א עצמן. בהתפשטות הנה״י שבהם אשר הם מתלבשים בפנימית האצילות לעולם. אך באשר כי לעולם הנה מתייחס הענף אחר השורש. ובפרט באור התיקון אשר עיקרן אורו הוא עומד מבפנים לעולם. בסוד אור זרוע לצדיק כנ״ל. והוא אזר ונגנז עתה. וכמ״ש בספד״ל פ״א. אעבר וזעיר גניז וגניז. וכמו שהארכנו בדברינו בזה לעיל בכלל י״ז ענ״ד אות ו׳ ובכלל ח״י ענ״ה אות ג׳. והרי עומד עיקר אורו לעולם למעלה. לכן אמרנו על המ״ה וב״ן דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳ שהם מהטבור ולמעלה. כי אורם גופה אשר מהטבור ולמטה הוא נתעלם ונתמעט אך עכ״ז הנה הוא מתייחס לעולם אחר האור העיקרי שלמעלה. אבל באמת הנה הוא בפנימית האצילות גופה לעולם אשר הוא מהטבור ולמטה. אלא שהוא נעלם עתה. אמנם עכ״ז הנה כל קיום העולמות כולם הנה הוא לעולם רק ע״י תמצית אורם המשפיעים גם עתה תמיד וכמ״ש בזוה״ק בכ״מ. בפ׳ תרומה קמ״א סע״ב וקס״ו ב׳ ופקודי ר״כ ע״ב ופ׳ אמור פ״ח א׳. וע׳ עוד בזה למטה בסמוך סי׳ י״ב:

[סעיף ו׳]

והנה נתבאר לנו מכל דברינו. על הב״ן דאות מ״ד דענינינו. מציאותו. ושימושו. ושורשו ומקורו. ומקומו. כי מציאותו הנה הוא. שהוא במציאות אחת עם המ״ה דלעיל אות מ״ג. והם המ״ה וב״ן הפרטיים דהע״ב והס״ג הכלליים שבהאימא שבהא״ק. והיה שימושם בתחילה. כי יצאו הם לצורך ההתפשטות הא׳ אשר להאצילות, שהוא כדי להעלים. ממדרגת הא״ק העיקרי. ולהיות בא״ק לשורש עליון להאצילות. אמנם כי הנה ע״י ירידתם במקום העתיד דהאצילות. הנה נתגלה בהם ג״כ שרשי המ״ן אשר להנקודות כי הם השורשים דהאצילות ודכל העולמות כולם כנודע והרי שימשו אז בשימוש עוד. כי נעשה בהם המציאות דשרשי המ״ן אשר להנקודות. והנה באשר שכל התפשטות ראשון הנה הוא כל התפשטותו. רק לפי שעה. כי הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה למקומו הראשון, להיות שם לשורש עליון לאותו העולם שנתפשט בשבילו, וכן היה כאן כי עלה ההתפשטות הראשון ונסתלק, והנה היה העלייה ג״כ לכל שרשי המן דהנקודות שנתגלו כנז׳ כי הנה עלו הם אז בבחי׳ עליית מ״ן והנה כאשר הגיע עלייתם בגבול הטבור ולמעלה הנה אז נפרד הב״ן מהמ״ה בכל המ״ן דהנקודות שבו, ועלה הוא למעלה בהע״ב דהמ״ה שבא״ק כדי להשתלם אך לא זכה לזה משום שהיה דינים קשים, ודחה אותו הע״ב ממקומו גופה ולחוץ, והוא יצאתן דרך העינים דא״ק, וירדו בו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, ושם יצאו לשליטת כל הנקודות, והרי שימשו אז להמציאות דכל עולם הנקודות, וכבר אמרנו בכלל ח״י ענ״א כי מציאות הנקודות, הנה הוא החלק ראשון מההתפשטות הב׳ אשר להאצילות, והרי נתהפך, הב״ן, ממציאותו הראשונה, שהיה במציאות ההתפשטות הא׳, וכנז׳, ויצא ונעשה לחלק אחד ממציאות ההתפשטות הב׳ אשר להאצילות, כי בשליטת הנקודות שהוא בכל עת מלוכתם, הנה יצא אז לכל שרשי האצילות, ר״ל שהוציאו אז את השרשים הראשונים בבחי׳ נקודות קטנות וקצרי חגבים, דכל מציאיית האצילות כולם, והרי היו הנקודות בבחי׳ ההתפשטות הב׳ דלהאצילות שהוא מעיקר האצילות עצמו.

אמנם כי בעת עולם הנקודות, הנה לא היה אז עדיין גילוי להאצילות כלל, כי אז הנה היה אור א״ס נעלם בהם מאד, והגם כי כל מציאותם וכל עניניהם היה אז ג״כ ר״ק ע״י שהם תלוים עליו ית״ש אך היה תלייתם בו רק בהעלם גדול, ולא יצא האצילות על שמו ומציאותו וגילויו, אלא רק אחר מיתת המלכים ושביה״כ שאז הנה יצא סיגיהם לחוץ ונטהרו ונבררו ועלו למ״ן וזכו אז לאור המ״ה והט״ר דב״ן שהוא אור התיקון

אשר הוא מראה דאור א"ס ית"ש ונתייחדו הנקודות שנבררו, עמהם יחד ונעשו לאחד עם אור התיקון שהוא בהגילוי והיחיד דאור א"ס ית"ש, שנעשה אז חד עמהם, ואז הנה יצא האצילות על מציאותו ועל שמו וגלויו. והנה נסדרו כל הנקודות שהם עיקרן ושרשן שבתחילה, הנה נסדרו הם בכל המציאות דהאצילות, בכל ספי' ופרצו', בהחיצונית דכ"א וכן הם בכ"א ג"כ בבחי' שרשו שהוא עיקר גידולין דכ"א, ר"ל שממנו הוא התחלת גידולו, והרי נתחדש אחר התיקון בהב"ן הנז' שימושו עוד, כי הוא שורש לכל מציאות והתחלות גידולו, ועומד בכ"א בחיצוניותו.

וענין מה שהוא עומד בהחיצונית דכ"א, הוא מב' סיבות, אחד הוא כי החיצונית הנה הוא סופו דכ"א וכלילותו, שנית כי הוא התחלת וראשית דהתחתון, כי מסופו דהעליון הוא התחלת התחתון ועכ"פ הוא כי הב"ן דענינינו, הנה נעשה שימושו לב' ענינים והם בב' זמנים, כי בתחילה הנה היה שימושו לצורך התפשטות הא' להאצילות, ואח"כ הנה נעשה שימושו למציאת הנקודות שהוא חלק אחד מהתפשטות הב' אשר להאצילות ואח"כ הנה נעשה שימושו גם בהתיקון העיקרי ג"כ כי הוא מעתה מהב"ן הכללי דהתיקון, המלכיות דהט"ר דב"ן, ולכן נסדר מציאתו בכ"א בחיצוניותו ובסופו, וכן הוא ג"כ התחלת גידולו דכ"א, והוא סופו דכל עליון והתחלת כל תחתון, כי כ"ז הנה הוא משימושי ותכונתו דהמלכות, כנודע.

ובענין מקומו הנה הוא לעולם באחד, כי בכל הג' שימושים הנז', הנה נתייסד מקומו בכולם רק למטה מהטבור, כי בהתפשטות הא' הרי היה ההתפשטות מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, וכמו שכתבנו בזה בביאור וארוכה לעיל כלל ה' ו' ע"ש, וכן בשימושו אשר להנקודות הרי נודע הוא כי המציאות דכל עולם הנקודות הנה הוא בא"ק מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו, וכמ"ש בדרושי נקודות פ' א' ב' ג', וכן בשימוש הג' כאשר נתייחדו אח"כ באור התיקון והב"ן הכללי ונעשה מעצם האצילות, הרי נודע הוא ג"כ כי מקום האצילות כולו, הנה הוא לעולם רק מגבול הטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו, וכמ"ש בשער התיקון רפ"ג.

ובענין שרשו ומקורו, הרי אמרנו כי הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבעיקר הס"ג דהאימא עצמה שבא"ק, והיה כלול בו ג"כ כל המ"ן דהנקודות שמצד האימא שבא"ק, וכנ"ל בכל דברינו, והרי הוה השורש דכל הב"ן דענינינו, בכל הג' שימושיו שאמרנו בו, בהאימא עצמה שבא"ק, שהוא השם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, אמנם מקורו העליון, הנה הוא בהמ"ס עצמו שבא"ק, והוא בהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד', כי שם הוא השורש להאימא שבא"ק ולכל תולדותיה והתפשטותה וגילויה, אשר הן בעולם הנקודות והן לאחר התיקון.

אמנם כל השפע אשר היא מקבל מהב"ן דהמ"ס, הנה הוא נמשך אליה רק דרך העקודים, ובשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ט' אות ל"ג, והשימוש אשר להנקודות היה נמשך דרך הע"ב דלעיל אות מ"א, והוא ענין כלילות הנקודות בהעקודים, שאמר הרב בנקודות פ"ב, וכנ"ל אות מ"א, והשימוש אשר לאחר התיקון היה נמשך דרך הע"ב שבסי' י' אות ל"ז ומשם להס"ג מ"ה דאות ל"ח ט"ל, ומתלבש בהמ"ה וב"ן הפרטיים דאות ל"ה ל"ו, שהם המ"ה וב"ן דהאימא עצמה, ומשם להב"ן דאות מ' ולהב"ן דענינינו להשימוש דאור התיקון שבו, וכנ"ל בזה סעי' ד' ה' עש"ה ותבין.

ועד"ז הנה הוא ג"כ בהב"ן שבהמלכים דהאבא שבא"ק, כי הוא שימש ג"כ להג' שימושים הנז' ע"ד שאמרנו בהאימא ומקורו הוא בהשם מ"ה אשר בסי' א' אות ג' ונמשך בכל שימושיו דרך העקודים, שהוא דרך השם ע"ב שבסי' ו' אות כ"א, ולשימוש דהנקודות היה נמשך משם לכל העסמ"ב שבסי' ח' ולשימוש דהתיקון הנה יצא בגילוי העסמ"ב שבסי' ז' ונתלבש בהמ"ה וב"ן הפרטיים דסי' ו' אות כ"ג כ"ד, שהוא בהאבא עצמו ומשם להב"ן שבסי' ז' אות כ"ח ולהב"ן דהמלכים דהאבא שהוא הב"ן שבסי' ח' להתתקן ולהתחדש בהשימוש דאור התיקון כולו גם הוא, להתייחד עם הט"ר דב"ן אשר מצד האבא, וכן עם המ"ה הכללי ג"כ, וכן נתייחדו כל התיקונים אשר מצד האימא עם כל התיקונים אשר מצד האבא, שניהם לאחד, והם חד לעולם, ובזה הנה נשלם דברינו כל מה שחנני הקב"ה להעלות בסי' י"א, יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מסוף העולם ועד סופו מן העולם ועד העולם אמן ואמן:

הקדמה לסימן י"ב:

[א] **הנה** מסי' ו' עד כ"ה היה עיקר כל דברינו בביאור הב"ן הכללי דהא"ק, אשר הוא ראשית והתחלת דכל גילוייו ית"ש, אשר מאחר א"ס ולמטה, בכל העולמית אשר למטה מהפרסא ולמטה מהטבור, והנה יצא תחילה במציאות עולם הנקודות שהוא כולו רק מהמלכיות שבו, וכמש"כ הענין בזה לעיל בהקדמה לסי' י"א ובאשר שכל גילויא ית"ש אשר בהנקודות והאצילות הנה הוא מא"ק, מהאו"א שבו ע"פ קבלתם מהעקודים לכן בארנו ג"כ את המציאות דהאו"א שבא"ק ותלייתם בהעקודים, ומקומם ואחיזתם בא"ק, וכנ"ל סי' ו' וסי' ט' ובארנו בהנקודות שהם המלכיות דהב"ן ויציאתם מהאו"א שבא"ק ואחיזתם בהם וכן תלייתם ושרשם בהא"ק והעקודים, וכנ"ל סי' ח' וי"א, וכן בארנו ג"כ בהט"ר דב"ן שהם הב"ן הכללי דהתיקון, תלייתם בהא"ק והעקודים ואחיזתם בהאו"א ויציאתם מהם, וכנ"ל סי' ז' וסי' י', וכן בארנו ג"כ סדר היחוד והתיקון דהנקודות שהם המלכיות, כאשר שהם מתבררים, יחודה בהט"ר דב"ן, כי שניהם יחד הנה הם הב"ן הכללי דהתיקון, וכנ"ל סי' י"א כ"ז.

והנה נבאר מעתה עד"ז ג"כ בהמ"ה הכללי דהתיקון, את סדר גילויו בא"ק ואחיזתו בו ובהעקודים. והתפשטותו ומציאותו ע"י האו"א שבא"ק, ויציאתו מהם לבנין ומציאות דהאצילות. והנה היה גילויו והתפשטותו ג"כ, ע"פ סדר מדרגות דהעסמ"ב, מע"ב לס"ג ומס"ג למ"ה וממ"ה לב"ן, ונבאר בכל שם ושם את מדרגתו ושימושו ומקומו ומקורו, וכן קישורו ויחודו בכל העסמ"ב ועסמ"ב דכל הח' סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סו' סי' י"ג דלקמן, ונבאר כ"ז בהמ"ה הכללי ג"כ הן בגילויו והתפשטותו אשר מהאבא שבא"ק, וזה יתבאר בהסי' י"ב שלפנינו, והן בגילויו והתפשטותו אשר מהאימא שבא"ק וזה יתבאר לקמן סי' י"ג, והגם שלא נחלקו לשניים ח"ו והיה גילויים משניהם יחד לעולם תמיד, באחדות עצום, אך באשר כי האו"א הם בחי' דו"ן, והם המתקלא, שורש כף זכות וכף חובה ומכריע שהוא הדעת שביניהם המייחדם, ובא"ק, הנה הוא העקודים, שהוא סוד הדעת עלייה דכלל העולמות כולם, ע"ד הי"ג ת"ד דא"א שהוא הדעת הכללי דהאצילות, והרי הוה גם כל עיקר המ"ה אשר יצא מהם, ג"כ ברזא דמתקלא, כי שורשו הוא מזווגא עלאה, דאוירא ובוצינא, שהם המוחין פנימים דהא"ק, כמש"כ בשער התיקון רפ"ב, ואוירא ובוצינא הם רזא דדו"ן, ונתפשט ונתלבש בהעסמ"ב דהאו"א שבא"ק שהם העסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט', שנעשו לאחד, ונתפשט ונתלבש אור התיקון בהעסמ"ב שבהם, ונשאר הע"ב דאור התיקון בהע"ב שבהם, והס"ג דאור התיקון בהס"ג שבהם, והמ"ה בהמ"ה, וכ"ז הוא למעלה מהטבור, שהוא בהאו"א עצמן, אך הב"ן דאור התיקון הנה הוא ירד מהטבור ולמטה ויצא מהיסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק, והוא אור התיקון דהמ"ה הפנימי, שהוא תולדות היסוד, כמ"ש בשער סדר אצילות בקי', פ"ב, והוא הב"ן דהעסמ"ב דאור התיקון הכללי, שיצא מהיסוד, בסוד החסד דאתגלי בפום אמה סוד טיפת הלובן וממנו נתקן ונבנה כל האצילות וכל מעשה בראשית כולם, כמו שיתבאר כל זה בהסימנים שלפנינו.

ובאשר שגם עיקר כל המה הנה הוא יצא ג"כ מרזא דדו"ן, והוא כלול ג"כ ממ"ה וב"ן, כמ"ש בשביה"כ פ"ת

ובכ"מ וכנודע, לכן באמרנו יציאתו אשר הוא מהאו"א שבא"ק, בהאבא בפנ"ע, ומהאימא בפנ"ע, להורות על רזא דדו"ן שבו, וזהו סוד הכתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, ולא נאמר ויהי כן אלא ויהי אור, כי הוא מרומז על רזא דדו"ן שבו, יהי אור אבא, ויהי אור, אימא, כמ"ש בספד"צ פ"א בהגר"א שם ועי' זוה"ק בראשית ט"ז ב':

[ב] **הנה** אמרנו כי יצא אור התיקון כלול מעסמ"ב, ויצא דרך האו"א שבא"ק כלול ומלובש בעסמ"ב שבהם וכמו שיתבאר כ"ז בהסימנים שלפנינו ועל זה הנה ראוי לדעת כי כל הגילוי דכל העסמ"ב דאור התיקון, הנה היה רק ע"י המ"ה דהאו"א, שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג ולעיל סי' ט' אות ל"ה, ור"ל על המ"ה הפרטי דהס"ג שבה עצמן, וכמו שכתבנו שם ושם ע"ש, כי אותו המ"ה הפרטי, הוא השורש עליון להאצילות לעולם, וכנ"ל כלל ה' ו' בארוכה ע"ש, והנה באותו המ"ה הפרטי הנה שם נתייסד הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, והוא ע"י המ"ה דאור התיקון שנתלבש שם, והנה עד שלא נתייסד הנביעו דאור התיקון להאצילות, לא היה נתגלה עדיין גם אור התיקון למעלה כי האצילות הוא עיקר הכוונה בכל גילוייו, שהם כולם רק כדי להגיע לגילוי כבוד מלכותו יתברך אשר בהאצילות, כי היא עיקר כוונתו ית"ש בכל גילוייו כולם, וזה הוא תכלית כל התכליות כמו שבארנו כ"ז בכ"מ מדברינו, ולכן הוא כי כל זמן שלא הגיע עדיין לגילוי הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, הנה לא היה נתגלה עדיין התיקון בכולם, והנביעו דאור התיקון אשר להאצילות הנה הוא התלבשות המ"ה דאור התיקון בהמ"ה הפרטי דהאו"א כנז' ונמצא כי כל העסמ"ס דאור התיקון הנה הם נתגלו ע"י המ"ה שבהאו"א (ור"ל המ"ה הפרטי שבהם) שהם המ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג ודס' ט' אות ל"ה.

ודע עוד כי המ"ה הכללי דהתיקון הנה היה יציאתו בב' בחי', אחד מבפנים ואחד מבחוץ, וכן כתב הרב בשביה"כ פ"ו ע"ש, ומה שיצא מבפנים הוא דרך פנימית כל האו"א שבא"ק אשר הם למעלה מהטבור, ואח"כ ע"י התפשטות הנה"י שלהם שנתפשטו מהטבור ולמטה ויצא מהיסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא"ק, בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, כנ"ל, וזהו המ"ה הפנימי, אך המ"ה החיצון הנה הוא המ"ה אשר האור דרך המצח, והוא בבחי' אור מקיף, וכמו שבארנו כ"ז בארוכה לעיל כלל ח"י ענ"א, ועיקר התיקון דהאצילות וכל מעשה בראשית הנה היה נעשה בהמ"ה הפנימי, שהוא תולדות היסוד, כנז'.

והנה היה עיקר הגילוי דהמ"ה דהתיקון רק מהטבור ולמטה, והגם שאמרנו שאור התיקון הוא כלול ג"כ עסמ"ב, והעס"מ שבו הם נשאר למעלה, והרי נשאר עיקר אור התיקון מהטבור ולמעלה, שהוא בהאו"א עצמן, אמנם שם הנה אין גילוי להם לבחי' המ"ה כלל, כי למעלה מהטבור שם הוא לעולם רק תוקף האור דע"ב וס"ג, ואין עולה המ"ה בשם כלל, ומה שאמרנו לעיל מהמ"ה הפרטי, הנה הוא באמת שם רק בהעלם גדול כי הוא שורש המ"ה הכלול בהס"ג בהא' דמילוי וא"ו שבו, כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' ובכ"מ וכנודע, ואין גילוי למדרגת אור המ"ה רק מהטבור ולמטה, שהוא רק מאור התפשטות הנה"י שלמעלה ושם נתגלה ומשמש אור התיקון דהמ"ה הכללי, ע"פ הסדר שיתבאר, בעה"י, בהסימנים שלפנינו. עד כאן הקדמה:

[סימן י"ב]

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהמ"ה הכללי דהתיקון שנתגלו ע"י המ"ה דהעסמ"ב דהאבא שבא"ק, שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג, ור"ל על המ"ה הפרטי שבו, וכנ"ל בהקדמה, והם העסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אכללי אשר מצד האבא שבא"ק, והנה היה יציאתם ע"י הזווג דהאוירא וגולגלתא, שהוא אוירא ומ"ס, אשר בגולגלתא דא"ק, והאירו בהמ"ה דהעסמ"ב שבמ"ס שהוא השם מ"ה דהמערכה הא' אשר בסי' א' אות ג', כי אותו המ"ה דאות ג' הנה הוא השורש להאבא שבא"ק, למלואותו, ולכל תיקוניו, ולכל תולדותיו, ולכן האירו כל העסמ"ב דאותו אור התיקון שהוא מצד האבא, במ"ה דאות ג' ומשם הנה נתפשטו בהעסמ"ב דהאבא עצמו שהוא העסמ"ב דסי' ו', ונתגלו ע"י המ"ה שבו, שהוא המ"ה דאות כ"ג, והנה הם מערכה השלישית מהמ"ס כי האסמ"ב דהמ"ס הרי הם מערכה הא', והעסמ"ב דסי' ו' שהם העסמ"ב דהאבא עצמו, היוצאים מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' כנז', הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דאור התיקון דענינינו אשר גילויים הוא מהמ"ה דהעסמ"ב דסי' ו', מהמ"ה דאות כ"ג כנז' הרי הם מערכה השלישית מהמ"ס דא"ק, ומשום שהם עדיין בתוך ג' להמ"ס דא"ק לכן נעשה על ידן התיקון להעולמות כולם, כמו שיתבאר בהסי' שלפנינו:

(מ"ח)

[ע"ב]

[סעיף א']

הע"ב הזה הנה הוא בחי' עתיק וא"א דאור התיקון, כי כל אור שיוצא הנה הוא כלול מכל הבחי', י' ספי', והפרצופים וד' שמות עסמ"ב, וכאשר יצא אור התיקון הנה היה כלול ג"כ מכל הבחי' כולם, ויצא הע"ב מתחילה שהוא בחי' עתיק וא"א, והנה סיבת הגילוי ויציאת דאור התיקון בכלל, הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער התיקון פ"א, כי היה ע"י עליית מ"ן דהאורות שנשארו למעלה בעת מיתת המלכים, ועי"ז הנה יצא ונולד מתחילה אור המ"ה דהמצח כמבואר בדברי הרב שם פ"ב, אמנם אור המ"ה דהמצח הנה הוא רק בבחי' אור מקיף, אשר ממנו נכוו החיצונים, ועי"ז הנה נתבררו על ידו, מהניצוצין דס"כ ופ"ר ורפ"ח ועלו גם הם למ"ן, כל הצורך מהם לתיקון מעשה בראשית, וע"י אותו העליית מ"ן, הנה ניתוסף למעלה אור על אור, ונתפשט עי"ז מאור הפנימי שבגלגלתא אשר לפנים מן המצח, הנה נתפשט ממנו אור התיקון דהמ"ה הפנימי, אשר הוא זולת אור המצח, כי אור המצח הוא יצא בבחי' אור מקיף כנז' והתפשטותו הוא מהמצח ולחוץ וסיבתו הנה היה המ"ן דעליית האורות העיקריים דהנקודות אשר נשארו למעלה בעת מיתת המלכים, אבל אור התיקון העיקרי דהמ"ה, אשר ממנו נבנה האצילות וכל מעשה בראשית כולם, הנה הוא האור המ"ה הפנימי אשר ירד דרך פנימית כל הא"ק עד שיצא מהיסוד שבו וסיבתו הנה היה עליית אמ"ן דהניצוצין דס"כ ופ"ר ורפ"ח אשר מהם הנה נתקנו כל הפרצופים כולם, וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ, והנה המ"ן דהנקודות כאשר עלו למעלה כדי להשתלם. והיה עלייתם בהע"ב דסמ"ס, כי שם הנה הוא עליית כל המ"ן, ומחמת שהיו דינים קשים והיה עלייתם שלא כהראוי כלל הנה דחה אותן, הע"ב ממקומו ולחוץ, והוא יציאתן דרך העינים, אמנם עליית המ"ן אשר בעת התיקון שהיו מבוררים, זכים, וטהורים, והיה עלייתם כהוגן שהוא ע"י היחוד דהיושר והעגולים יחד וע"י היחוד דהאו"א כהראוי, הנה כאשר עלו הבירורים למ"ן והיה עלייתם בהמ"ס דא"ק הנה גרמו יחוד בכל המוחין פנימים דא"ק. ונולד מהם עי"ז אור התיקון הפנימי כנז', והנה התייחדו הבירורים ג"כ באור התיקון, ונעשו עמהם לאחד, והיו כלולים מעסמ"ב כנז', והנה נתפשטו וירדו דרך פנימית הא"ק ודרך פנימית העקודים ונשאר הע"ב שבהם בהעקודים, בשורש האבא אשר שם, והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א, ואם הנה נשאר השם ע"ב דאור התיקון דענינינו. כדי להיות שורשו בהעקודים לעולם להשפיע אליו משם תמיד והנה השם ע"ב. הזה הנה הוא מהאור התיקון דהמ"ה הפנימי אשר מצד האבא שבא"ק, והוא אור התיקון העיקרי אשר בעלם וראשונה אמנם

הנה התייחד הוא עם עוד ה׳ שמות ע״ב. היינו. הע״ב דלקמן סי׳ י״ג אות מ״ט שהוא התיקון דהמ״ה הפנימי אשר מלד האימא שבא״ק כמו שיתבאר שם. ועם הב׳ שמות ע״ב דסי׳ ז׳ ודסי׳ י׳ שהם מאור התיקון דהמהיטבאל אשר מלד הא״א שבא״ק. כמו שמתבאר שם ושם. וכן התייחד ג״כ עם הב׳ שמות ע״ב דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א שהם השורשים דהמלכי יושר ודמלכי העגולים אך בעת התיקון הנה ע״י עליית כל המ״ן הנז׳ דהאורות והגילולין. הנה נכללו גם הם בעליית המ״ן. והופיע גם בהם אור התיקון ונתחדשו באור פני מלך חיים ונתייחדו גם אותן הב׳ שמות ע״ב דסי ׳ח׳ ודסי׳ י״א הנה התייחדו אז גם הם עם הד׳ מיני ע״ב הנז׳ לאור התיקון. היינו. הע״ב דענינינו והע״ב דסי׳ י״ג דלקמן והב׳ שמות ע״ב דסי׳ ז׳ ודסי׳ י׳. ונעשו גם הם. ר״ל הב׳ שמות ע״ב דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א. הנה נעשו גם הם מעתה לשרשי דאור התיקון לעולם:

והרי הם ו׳ מיני שמות ע״ב. דסי׳ י״ב י״ג ז׳ י׳ ח׳ י״א. ונעשו כולם אחד. וכ״ז הוא בחי׳ עתיק וא״א דאיר התיקון הכלול מו׳ מיני ע״ב. ומקומו הוא בעקודים בשרשי הא״א אשר שם שנעשו שם הם שניהם מעתה ג״כ לאחד. והוא ג״כ שם ע״ב הכלול מב׳. והם הע״ב דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳ שהם שרשי הא״א שבהעקודים. כמו שנתבאר שם ע״ש. ובעת התיקון הנה נעשו שניהם לאחד והרי הוא שם ע״ב הכלול מב׳. ונמלא כי שורש דאור התיקון. שהוא העתיק והא״א שבו הכלול מו׳ שמות ע״ב. הנה הוא שוכן ושורה בעולם העקודים. בשורש הא״א אשר שם. והוא באורות דחוטם פה. שהם בבחי׳ ב׳ מזלין כי אורות החוטם הוא עד החזה והוא בבחי׳ מזל עליון שהוא עד החזה ואורות הפה הוא עד הטבור והוא בבחי׳ מזל תחתון שהוא עד הטבור. והם ג״כ בבחי׳ שם ע״ב הכלול מב׳. כי אורות העקודים וכן הי״ג ת״ד שבא״א. הנה הם כולם בגילויי אור דהע״ב. והב׳ מזלין דא״א אשר א״א כלולים בהם. וכן האורות דחוטם פה שבהעקודים אשר הא״א שבא״ק כלולים בהם. כנ״ל בדברינו סי׳ ו׳ וסי׳ ט׳. הנה הם בבחי׳ ב׳ שמות ע״ב הכלולים באחד כי המזלין וכן האורות דחוטם פה הם מתלבשים זב״ז והם כלולים באחד והנה נכנס העתיק וא״א דאור התיקון הכלול מו׳ שמות ע״ב. דסי׳ יב׳ י״ג ז׳ י׳ ח׳ י״א. הנה נכנס ושורה בהעקודים בשורש הא״א אשר שם שהוא ג״כ שם ע״ב הכלול מב׳. דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳. והרי הם ח׳ שמות ע״ב. היינו כל השמות ע״ב אשר מתחילת סי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג. והם כולם אחד. כהוראות מספר י״ג. והרי כלול השורש דאור התיקון העומד בהעקודים. מח׳ שמות ע״ב. והם מתפשטים בהא״א הכלולים בהם בבחי׳ אתוון דהוי״ה אהי״ה שבהם ואח״כ הנה הוא מתפשט ויולא מכללות היסוד דא״ק ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה. כי הרי כולו משמות ע״ב שהוא גימט׳ חס״ד. ושם הנה הוא הגילוי דהזו״ן. ביסוד והעטרה. שהם ג״כ בח׳ אתוון. דהוי״ה אדנ״י. והנה השם ע״ב דענינינו הנה הוא מכללות העסמ״ב דאור התיקון הנשאר בהס״א עלמן שבא״ק. וכמו שאמרנו לעיל כי עיקר אור התיקון הנה הוא נשאר עומד לעולם בהא״א עלמן ולא ירד באלילות אלא רק הארתן. כי כן הסדר לעולם שכל אור שיורד מלמעלה הנה נשאר עיקרו בכל מקום שעובר דרך בו. והוה הע״ב דענינינו. מהעסמ״ב דהתיקון העיקרי הנשאר בהא״א עלמן. ועומד הוא בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם וכנז׳ והנה מקורו הנה הוא. בהשם מ״ה דהמ״ס שבא״ק. והוא המ״ה אשר בסי׳ א׳ אות ג׳. כי באותו המ״ה. הנה שם הוא השורש להאבא שבא״ק. למליאותו ולכל תולדותיו וכחותיו. אך כל מה שמשפיע הנה הוא דרך העקודים ומשם נמשך להאבא הכלול בו. וכנ״ל סי׳ ו׳ ע״ש. והנה נשאר הע״ב דענינינו בעולם העקודים. ובשורש האבא אשר שם. והוא בהשם ע״ב אשר לעיל סי׳ ו׳ אות כ״א. וכדי להיות שם שורש לאור התיקון העיקרי שבהאבא עלמו להשפיע עליו תמיד:

והרי נתבאר לנו בכ״ז על הע״ב דענינינו. מליאותו. וסיבתו. ושימושו, ומקומו. ומקורו. וכן כלילותו הכלול בו מכל מה שמלורף אליו כי מליאותו ושימושו ומקומו הנה הוא כי הוא השורש דאור התיקון דהמ״ה הכללי. אשר מלד האבא שבא״ק. העומד בהעקודים. בשורש האבא אשר שם. להשפיע עליו תמיד. וכלילותו המלורף עמו לאותו השימוש ג״כ. הנה הוא כל השמות ע״ב אשר מתחילת סי׳ ו׳ דלעיל עד סוף סי׳ י״ג דלקמן: וכנ״ל: כי כל אלו השמות ע״ב הם נעשים כולם אחד. והם כולם לשימוש אחד. להיות שורש בהעקודים לצורך התיקון הכללי אשר באלילות. וסיבתו ומקורו הנה הוא. עליית המ״ן דהגילולין דש״ך ופ״ר ורפ״ח אשר נבררו ועלו מנפילתן דעולם התוהו ע״י הופעת אור המה דהמלא שהאיר עליהם מבחוץ בבחי׳ אור מקיף. ונטהרו עי״ז מזוהמתן. ועלו למ״ן והגיע עלייתם עד המ״ס דא״ק. ונתחדש עי״ז הזווג בהמוחין פנימים שבו. ונולד וניתוסף עי״ז אור וברכה. אור ומוחין באור הגלגלתא אשר לפנים מן המלה. ונאלל ונולד ממנו. או המ״ה הפנימי. אשר נתפשט וירד הוא דרך פנימית כל הא״ק והנה נעשה גילויו והגביעו דנקודה אשר אליו. בהמ״ה דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ג׳. כי אותו המ״ה דהמ״ס דאות ג׳ הנה הוא השורש לכל מליאות האבא שבא״ק. ובו ניתן ונפתח המקור לאור התיקון דהמ״ה הפנימי אשר גילויו הנה הוא ג״כ בעסמ״ב. ונמשך הע״ב שבו. בהעקודים. שהוא הע״ב דענינינו. וממנו נמשך הסמ״ב שבו בפנימית כל הא״ק עד שיולא מכללות היסוד שבו. בסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה. וכנ״ל כ״ז. ועכ״פ הוא כי מקורו דהע״ב דענינינו הנה הוא בהשם מ״ה דהמ״ס דא״ק. שהוא המ״ה אשר בסי׳ א׳ אות ג׳. וסיבתו הנה הוא. עליית המ״ן דהגילולין דהש״ך ופ״ר ורפ״ח אשר נבררו ועלו לצורך מעשה בראשית ע״י הופעת . אור המ״ה דהמלא שילא הוא מבחוץ. בבחי׳ אור מקיף. והאיר עליהם ועי״ז נבררו ועלו כמ׳:

[סעיף ב]:

אמנם כי בסיבת אור התיקון: הנה יש להעמיק בזה עוד קלת כי הרי נודע הוא מדברינו ברוב דרושי הספר הזה מענין התפשטות הא׳ והב׳ שהם שורש ומליאות כל עולם, כי ההתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו הנה הוא עלמו עומד למעלה בסוד מ״ן והוא עיקר הסיבה להתפשטות הב׳ שמתפשט אח״כ שהוא עיקר המליאות דכל עולם. והנה כן הוא בענינינו ג״כ. כי ההתפשטות הא׳ אשר להאלילות הנה רק הוא עיקר ע״ק הסיבה להאלילות ולכל תיקוניו תמיד אלא באשר כי ההתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו הנה נפרס פרסא ביניהם. ר״ל בינו לבין ההתפשטות הב׳. שהוא האלילות שילא מהטבור ולמטה: והוה מעתה כל התפשטות הא׳ אחר הסתלקותו נעלם מאד. לכן חשבנו לסיבת אור התיקון. רק עליית המ״ן אשר עלו מהאורות והגילולין דהנקודות עלמן שהם ג״כ רק מכלל ההתפשטות הב׳ גופה כנ״ל כלל ח״י ענף א׳ ב׳ ח׳ והם ג״כ רק מהפרסא ולמטה. אבל באמת הנה הוה האור דההתפשטות הא׳ עיקר הסיבה הן להנקודות והן לאור התיקון. וכמו שכתבנו בזה לעיל סי׳ י״א ע״ש. והענין בדיוק הוא. כי כבר אמרנו. לעיל כלל ה׳ ו׳ כי כל המליאות דההתפשטות הא׳ אשר להאלילות הנה היה מהמ״ה וב״ן הפרטיים דהע״ב וס״ג דהא״א שבא״ק. וכמו שכתבנו בזה ג״כ לעיל סי׳ י״א. כי קודם התיקון אשר להאלילות הנה היה כל המליאות דהא״א שבא״ק רק בהע״ב והס״ג שבהם לבד והיו חסרים מהוי״ו וממ״ה וב״ן. אך לצורך ההתפשטות הא׳ אשר להאלילות הנה ילאו המ״ה וב״ן הפרטיים שבהע״ב וס״ג עלמן שבהם, ונתפשטו עד למטה מרגליו דא״ק. ללורך ההתפשטות הא׳ דלהאלילות שהוא השורש הראשון אליו. והנה נעשה באותו ההתפשטות שני תועליות. אשר שולים שניהם לכוונה אחת והיינו כי הנה נעשה באותו ההתפשטות שורש ג״כ להמ״ה וב״ן העיקריים אשר בהא״א עלמן שהם שורש להמ״ה וב״ן הכלליים דכל מליאות האלילות והרי הוא שני תועליות. אחד לשורש להמ״ה וב״ן העיקריים שבהא״א עלמן. אשר הם למעלה מהטבור דא״ק.

ואחד לשורש האצילות שהוא למטה מהטבור דא"ק. אך באמת הנה אותן ב' התועליות הם אחד. כי הם נמשכין זה מזה, כי כי הנה מציאות כל האצילות שהוא מהטבור ולמטה דא"ק הנה הוא רק מהתפשטות הנה"י דהאו"א שבא"ק אשר מתפשטים מהטבו' ולמטה מעיקרן שמהטבור ולמעלה. והוא על דרך הז"א האצילו' שהוא מהנה"י דהאו"א. כמ"ש בנקודות תחילת פ"ב. המתפשטי' מהטבור ולמטה דא"א. מעיקרן שמהטבור ולמעלה. כי כל או"א הרי הם מסתיימין בכולן מהטבור ולמעלה כי הם קצרי הקומה כנודע. אלא שהם מתפשטים בהארת הנה"י שלהם ויורדין מהטבור ולמטה (ע' נסירה פ"ז וכן הוא בכ"מ) לצורך מציאות הז"א אשר כל מציאותו הוא רק מהטבור ולמטה דא"א ואו"א כנודע כ"ז. והנה כן הוא עד"ז בענינינו כי עיקרן דאו"א שבא"ק בכל הד' שמות עסמ"ב הכלליים שבהם הנה הם מסתיימים בכולן. בגבול הטבור דא"ק. והם כלולים בהעקודים. ע' שביה"כ רפ"ו. וכל האצילות כולו הוא רק מהתפשטות הנה"י שבהם. המתפשטים ממקומם. ויורדים מהטבור ולמטה להתגלה במציאות האצילות. ולא נעשה האצילות רק מההתפשטות דהנה"י שבהם אחר שנתפשטו ממקומם העיקרי אשר למעלה ויורדים מהטבור ולמטה. אמנם הנה נעשה כ"ז רק בסיבת התפשטות הא' אשר היה לזה. וכנ"ל. כי ע"י שנתפשטו בראשונה בהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהם. שהוא הנה"י הפרטים וירדו בהם מתחילה במקום העתיד להאצילות. הנה נתלמם עי"ז ונעשה באותה ההתפשטות דהנה"י דאו"א. רושם למציאות האצילות מהם:

אמנם הנה גם הנה"י העיקריים שמהטבור ולמעלה. שהם המ"ה וב"ן דהאו"א עצמן הנה הם לא נתהוו ולא נעשו ג"כ אלא רק כאשר הגיע עת התיקון. ולצורך התיקון דוקא. כי עיקרן דהאו"א הוא רק ע"ב וס"ג. אך לצורך האצילות אשר עצמותו וכן כל גילויו הנה הוא רק מ"ה וב"ן. והוא מהתפשטות המ"ה וב"ן דהאו"א. לכן כאשר הגיע עת התיקון שהוא גילוי כל טובו ית"ש וזוהר אור יקרו דהאצילות הנה נתגלו בעלם וראשונה במציאות המ"ה וב"ן בהאו"א עצמן. ובהם הנה נתפשט אח"כ בהארתן. מהטבור ולמטה דהא"ק. לצורך המציאות דהאצילות. והנה נעשה המציאות דהמ"ה וב"ן העיקריים בהאו"א ג"כ רק ע"י עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל כאשר עלו למעלה בההסתלקות הא' הנה נעשו שם למ"ן ונולד ע"ז בהאו"א עצמן המ"ה וב"ן העיקריים שבהם אשר מהתפשטותם הנה יצא ונעשה האצילות כנ"ז. והנה הם השני תועליות שאמרנו לעיל שנעשה בההתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים. אחד כי עי"ז הנה יצאו אח"כ המ"ה וב"ן העיקריים בהאו"א עצמן. והשני כי נעשה בזה שורש עליון להאצילות ובכל ענין ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו. כנודע בדברינו. אך באמת הנה אותן ב' התועליות הם אחד כי אותן המ"ה וב"ן העיקריים שנעשו בהאו"א עצמן שבא"ק הנה הם עצמן השורש עליון להאצילות, כי מהתפשטותן והארתן הנה יצא ונעשה האצילות וכנ"ז:

[סעיף ג]

אמנם דע כי הגם שאמרנו שהעיקרים דהמ"ה וב"ן. הנה הם ג"כ רק בהאו"א שבהא"ק עצמו וכל האצילות הוא רק מהתפשטותם והארתן. אמנם גילויים למטה הוא אינו כן. כי באשר שאו"א שבא"ק הם למעלה מהפרסא. אשר שם הוא השליטה דע"ב וס"ג והם כלולים בעקודים. שהוא ג"כ מכלל העולמות דא"ס. ולזאת הנה אין גילויי שם כלל לבחי' מ"ה וב"ן. כי הוא ע"ד שרגא בטיהרא. ולא נתגלו המ"ה וב"ן. רק באצילות שהוא מהפרסא ולמטה והגם שבערך אור העיקרי אשר למעלה הוה כל האצילות רק מהארתן כנ"ז עכ"ז הנה נחשב זה באצילות לעיקרי. והוא מה שנודע כי עיקר שליטת דהמ"ה הוא באצילות וכנודע מתפילת אליהו זל"ט. כי ההארה אשר מלמעלה מהפרסא הנה הוא עיקר וכללי. למטה מהפרסא. אבל למעלה מהפרסא הנה אינן עולים שם המ"ה וב"ן בשם כללי מחמת האור הגדול דע"ב וס"ג הכלליים ומחמת האור הגדול דהעקודים המאיר שם. ולכן עיקר השליטה באצילות הוא רק המ"ה. כי הע"ב וס"ג הם נעלם שם מחמת גודל רוממותם. והב"ן הנה הוא כליל בהמ"ה וטפילה אליו ע' רפ"ח פ"ג סמוך לסופו ודרושי מ"ן ומ"ד סמוך לסופו והוה כל האצילות רק בגילוי אור דהמ"ה:

ועיקר שליטת הב"ן הנה הוא בהעולמות בי"ע. כשהם בתיקונן. אבל זולת זה הנה גם הוא נעלם. ושולט בבי"ע רק שם אדנ"י בכללות. ושם אלהי"ם בפרטות. וכן שם אדנ"י הוא שם מבחוץ לכולם בבחי' מקיף. ושם אלהים הוא מבפנים לכולם. אבל השם הוי"ה ב"ה. הוא בבי"ע בהעלם גדול. הגם שהוא הנושא אותם בכל מילואם לעולם תמיד. וכמ"ש בפ' ואתחנן וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי"ה הוא האלהי"ם בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. אבל כשהעולם הוא בתיקונו הנה אז הוא הנהגת דהוי"ה אלהי"ם מבית ומבחוץ והם מתגלים גם בבי"ע. ומתפשטים שם מהשם אדנ"י דאצילות אשר הוא בשילוב הוי"ה. יאהדונה"י. ואותה הוי"ה דשילוב הנה הוא מהוי"ה שניה דב"ן דאצילות. מכ"ז הוא ענין יחוד דקוב"ה ושכינתיה: שהוא ג"כ היחוד דאצילות בבי"ע ונמשך סדר היחוד הזה מדרגא לדרגא. כי מתגלה מקודם בהוי"ה דב"ן שהוא הוי"ה כפולה. זון. ועדיין הוא באצילות עצמו. ואח"כ בהוי"ה אדנ"י שהוא סוף גילויו שבאצילות וראשית גילויו להבי"ע. ואח"כ מתפשט עוד בגילוי דהוי"ה אלהים גם בבי"ע עצמן. והם מתפשטים ומתגלים זה מזה מדרגא לדרגא. והנה הם מהיחוד דהוי"ה אלהי"ם הכללי הכולל כל העולמות כולם יחד והם מתגלים ע"י היחוד דהאצילות והבי"ע הכלליים. שהוא ג"כ הגילוי העיקרי דיחוד קוב"ה ושכינתיה. כי גילוי קוב"ה עצמו הוא רק באצילות. והתפשטות אורו ית"ש המתפשט בהעולמות בי"ע. בהתהוותם וקיומם והנהגתם. הוא קדושתו המתפשט למטה. ועל זה נאמר ירמיה כ"ג הלוא את השמים ואת הארץ אני מלא. וכן נאמר בפ' ואתחנן וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. ואמרו רז"ל בדב"ר שם פ"ב סי' כ"ו מהו אין עוד אפי' בחללו של עולם והוא אור שכינתו ית"ש השוכן בבי"ע ע"י ישראל וכמ"ש ושכנתי בתוכם. וכשהעולם הוא כתיקונו וקיים באמונתו ית"ש שהוא בכל המציאות ובכל המעשים בבחי' נשמה לנשמה ורוחא לרוחא (כמ"ש בפ' וירא ק"ג ב') וכל המציאות בכלל ובפרט וכל הנהגתה הוא רק ממנו ית"ש, כי כל מציאותו וקיומו דכ"א הוא רק ע"י שהוא נושא עליו לעולם. וכן כל מה שנעשה בההנהגה תמיד בכלל ובפרט הוא הכל רצונו והנהגתו ית"ש. לא זולת. ח"ו:

אמנם הנהגתו ית"ש הנה הוא מתלבש בכלים וכלים שונים. המוכשר לכל פעולה ומעשה להעשות על ידה. וכל כלי אשר נשמת רוח חיים באפיו הנה ניתן הבחירה בידו. לאיזה פעולה שתשמש. אם לטוב ואם לרע. ועל זה הנה הם עומדים משכר ועונש הגם שהם רק כלים ואין להם כח מעצמם מאומה. ועכ"פ הוא כי הכל הוא רק ממנו ית"ש ואפס זולתו כי הוא נשמה לנשמה ורוחא לרוחא לכל מציאות ולכל פעולה כנ"ז. וכשהעולם הוא עומד קיים להתנהג ע"פ אמונה זו בכל מעשיהם. הרי עומד העולם על טהרת הקודש ומתייחד עי"ז הבי"ע באצילות כי הרי היא כולו קודש לה'. ואז הנה עומד היחוד דהוי"ה אלהי"ם. שהוא יחוד אצילות בבי"ע. קוב"ה ושכינתיה. בגילויו כראוי. והנה עי"ז הנה גורם ג"כ תוספות אור ותוספות תקון למעלה שהוא בעיקר האצילות גופא באור התקון דהמ"ה שבו. שיתגדל אורו ע"י היחוד בסיבתו כי הרי אמרנו כי עיקר הסיבה דאור התקון דהמ"ה. הנה הוא האור דההתפשטות הא' אחר הסתלקותו. כי הוא היה הסיבה הן להאורות דהנקודות. כנ"ל סי' י"א. והן לאור התקון דהמ"ה. וכנ"ל בריש דברינו. אלא שסיבתו אשר להנקודות הנה היה ע"י ההתפשטות עצמו וע"י ההסתלקות עצמו, כי בעת ההתפשטות הנה ע"י התפשטותו וירידתו במקום הראוי להנקודות הנה נתגלה

בו כח המ״ן להנקודות. ואח״כ בהסתלקותו הנה יצא אותו הכח לפועל ונעשה עליית המ״ן אשר להנקודות. ויצאו עי״ז הנקודות כולם. וכנ״ל סי׳ י״א. אך סיבתו אשר לאור התיקון דהמ״ה. ועלייתו למ״ן אשר לזה. הנה זה היה נעשה בצירוף עליית המ״ן דהאורות והניצוצין דהמ״ק וכנ״ל סעי׳ א׳. אך עכ״פ הוא כי האור דהתפשטות הא׳ הנה הוא היה עיקר הסיבה לכל וכן הוא עיקר הסיבה לכל התיקונים לעולם. כי עמידתו למעלה הוא לשורש עליון להאצילות ולכל תיקוניו לעולם אלא שהוא נעלם עתה מאד כי אחר הסתלקותו הרי הוא למעלה מן הפרסא. והפרסא מפסיק ביניהם. ועומד מעתה האור דהתפשטות הא׳ לעולם בהאו״א עלמן שבא״ק הכלולים בהעקודים. אמנם ע״י גילוי היחוד דקוב״ה ושכינתיה שהוא ג״כ יחוד האצילות בבי״ע בכל הראוי וכנ״ל בסמוך הנה מתגדל האור דהתפשטות הא׳ ומתגבר להאיר למטה וכן מתחדש גילויו בכל יום ועי״ז הנה מתגלה היחוד דהאו״א שבא״ק בהאצילות ונכלל האצילות ג״כ בהעקודים ומאיר האצילות באור פני מלך חיים שבהעקודים. ובסוד הכתוב. חיים ברצונו. כמ״ש הרב במטי ול״מ פ״ב והוא היחוד דהוי״ה אלהים הכלליים שאמרנו לעיל בסמוך כי כל תיקון ויחוד פרטי הוא סיבה ומסובב להכללי ג״כ. לתיקון כל העולמות כולם וליחוד כל גילוייו כולם מהמלכות דא״ס ית״ש עד סוף העשיה שנעשו כולם אחד. ונשגב ה׳ לבדו בב״א. והנה נעשה כ״ז ע״י השם ע״ב דאות מ״ה דענינינו. שהוא השם ע״ב דאור התיקון [דהמ״ה. ר״ל מהעסמ״ב הכלולים בו] המוכן בהעקודים. וכנ״ל סעי׳ א׳. כי על ידו הנה נמשך מהעקודים להאו״א שבא״ק ומהאו״א להאצילות ונכלל עי״ז האצילות בהעקודים ג״כ. ונעשה כ״ז ע״י תורה ומעשים טובים כנ״ז. ובזה הנה נשלם דברינו כעת בענין הע״ב באות מ״ה דענינינו. מציאותו ושימושו ושורשו ומקורו ומקומו וכל תהלוכותיו וענייננו הכל באר היטיב בעהית״ש :

(מ״ו)

ס״ג

[סעיף א]

הוא השם ס״ג מהד׳ שמות עסמ״ב דאור התקון דהמ״ה העיקרי אשר מלך האבא הכללי שבא״ק והנה כלול האור התיקון מד׳ שמות עסמ״ב אשר הם. משורשו העליון. ר״ל מהתפשטותו ויציאתו מהמוחין והגלגלתא דא״ק עד רדתו באצילות. והע״ב שבו הנה הוא נכנס בהעקודים. בשורש האבא אשר שם. כנ״ל אות מ״ה. אבל השם ס״ג שבו הנה הוא נכנס ונשאר בהאבא עצמו. והוא בהס״ג דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ב. שהוא עיקרו דהאבא שבא״ק. וכמ״ש שם. והנה שה נכנס ונשאר השם ס״ג דענינינו. כי כאשר נולד אור המ״ה דהתיקון מהמוחין פנימים דהא״ק והיה נמשך דרך האבא שבא״ק לצאת ממנו באצילות. הנה נשאר עיקרו בו גופה. ונשאר אור הס״ג שבו דהאבא עצמו. בעיקרו. כדי שיתוקן הוא בתחילה ונשלם הוא באור הנפלא והנורא הזה כי עי״ז הנה נעשה האפשרי שיתוקן האצילות על ידו. והוא ע״ד שאמרו. באד״ר קל״ה א׳. כל רישא דעמא דלא אתתקן בקדמיתא לית עמא מתתקנא ואי מתתקנא כולהו מתתקן כו׳ ע״ש. וכן הוא כאן. כי באשר שכל בנין האצילות הנה הוא מהאו״א שבא״ק. לכן היה הצורך שיתוקנו הם בתחילה בהאור המ״ה דהתיקון אשר מרזא דאור א״ס. ולכן נכנס עיקר אור התיקון בתחילה בהאבא שבא״ק ונשאר בו לעולם וממנו נמשך להאצילות. והנה מקורו דאותו הס״ג. הנה הוא ג״כ בהשם מ״ה דהמ״ס דאות ג׳. כי אותו המ״ה הנה הוא שורש להאבא שבא״ק ולכל תולדותיו ולכל תיקוניו וע״ד שאמרנו לעיל אות מ״ה בהע״ב. ונמשך הס״ג דענינינו. דרך הע״ב דלעיל אות מ״ה. שהוא בעקודים. כי כל קבלת האבא שבא״ק הוא לעולם דרך העקודים. ונמשך כל שפעת המ״ה דהמ״ס. אשר הוא משפיע בהאבא. הנה נמשך לעולם דרך הע״ב הנז׳ שהוא שורשו אשר בהעקודים. וכן סיבתו דאותו הס״ג דענינינו הנה הוא ג״כ ממש ככל מה שכתבנו בזה לעיל אות מ״ה בהע״ב, כי דברינו שם הרי הוא על כל אור התיקון בכלל. ואמרנו שם כי סיבתו הנה הוא עליית המ״ן דהאורות והניצוצין דהמ״ק. והיה עלייתם בשרשם. שהוא באור דהתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו למקורו ונתייחדו כולם יחד והעלו מן בהמוחין דא״ק. ועליית המ״ן דכ״ז הנה היה הסיבה העיקרי לכל תולדות אור התיקון וכמו שהארכנו בכמה מקומות בדברינו לעיל סי׳ י״א ע״ש ותמצא. וכן בענין השמות המצורף אליו הנה הוא ג״כ ע״ד שבארנו לעיל אות מ״ה בהע״ב. ע״ש סעי״א. כי הנה נצטרפו עם אותו הס״ג דענינינו ונכללו עמו כל השמות ס״ג. אשר הם השני לע״ב. שבכל אותן הסימנים עלמן אשר כתבנו באות מ״ה סעי״א בכלילות הע״ב. והיינו כי כאשר נולד ויצא אור התיקון מהמוחין פנימים דהא״ק והיה כלול מד׳ שמות עסמ״ב שהם התפשטותו מגילוי לגילוי עד גילויו שבהאצילות. הנה היה כל שם ושם מאלו הד׳ שמות עסמ״ב. כלול מ״ח. היינו מכל שם ושם דהעסמ״ב אשר בהח׳ סימנים שמתחילת סי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג. וכמו שבארנו לעיל כלילות אלו הח׳ בהע״ב דלעיל אות מ״ה והנה כאן הוא עד״ז ג״כ בהס״ג דענינינו. שהוא הס״ג מהד׳ שמות עסמ״ב שבהמ״ה דאור התיקון. כי הנה כאשר יצא ממקורו שהוא מהשם מ״ה דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ג׳ והיה יציאתו דרך השם ע״ב דלעיל אות מ״ה. וכנ״ל. הנה היה כלול מד׳ מיני ס״ג שהם כולם מאור התיקון עצמו. היינו הס״ג דענינינו שהוא מהמ״ה דהתיקון אשר מלך האבא שבא״ק ומהס״ג אשר לקמן סי׳ י״ג אות נ׳ שהוא מהמ״ה דהתיקון אשר מלך האימא שבא״ק. וכן מהב׳ מיני ס״ג דסי׳ ז׳ ודסי׳ י׳ שהם סוד המהיטבאל. הט״ר דב״ן דהתיקון. אשר מלך האו״א שבא״ק. וכמו שבארנו שם ושם ע״ש. ואלו הד׳ מיני ס״ג הנה הם מאור התיקון עצמו. אור הס״ג דהדר ומהיטבאל דמלך האו״א שבא״ק. וכן הנה היה כלול ג״כ מהב׳ מיני ס״ג דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א. אשר בעולם הנקודות השתמשו הם לשרשי דהנקודות ולכל שימושיהם. וכמו שבארנו לעיל סי׳ י״א אות מ״ב. אמנם בענינינו שהוא בעת התיקון הנה נתייחדו גם הם. ר״ל אותן הב׳ שמות ס״ג דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א. הנה נתייחדו גם הם בכל עליית המ״ן אשר לצורך התיקון. ושימשו גם הם לשימושי דאור התיקון כמו ששימשו בתחילה לשרשי המ״ן דהנקודות והנה נתייחדו גם אותן הב׳ מיני ס״ג דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א עם הד׳ מיני ס״ג הנז׳ ונכללו עמהם להאיר בכל זוהר אור התיקון אשר נולד להם ע״י עליית המ״ן אשר התייחדו גם הם בזה כנז׳ והרי כלול אור התיקון מו׳ מיני ס״ג דסי׳ ז׳ ח׳ י׳ י״א י״ב י״ג. והנה כל אותן הו׳ מיני ס״ג הנה עמידתם ומקומם הנה הוא בעלמות העיקרי דהאו״א שבא״ק שהם ג״כ ב׳ מיני ס״ג. הס״ג דסי׳ ו׳ אות כ״ב והס״ג דסי׳ ט׳ אות ל״ד. אשר נתייחדו הם שניהם לצורך התיקון ביחוד עלום לנוחד ובהם הנה נכנס כל כללות אור התיקון בעלם וראשונה. וכנ״ל מאד״ר קל״ה א׳ כל רישא דעמא דלא אתתקן איהו בקדמיתא לית עמא מתתקן כו׳. וכנ״ל. והרי עומד כל עיקר תוקף אור התיקון דהו׳ מיני ס״ג הנז׳. בהב׳ מיני ס״ג דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳. אשר נעשו הם שניהם לאחד בעת התיקון. וכמו שהארכנו בזה לעיל כלל ח״י ענ״ה ע״ש :

והרי הם בס״ה ח׳ מיני ס״ג הכלולים יחד ע״י אור התיקון דהס״ג דענינינו. כי הוא נעשה כלול מכל הח׳ שמות ס״ג אשר מתחילת סי׳ ו׳ דלעיל עד סוף סי׳ י״ג דלקמן. כי בעת התיקון הנה נתייחדו כל אותן הח׳ סימנים. ר״ל כל הח׳ מיני העסמ״ב שבהם. הנה נתיחדו זב״ז ונעשו לאחד. והיה הע״ב כלול מהח׳ מיני ע״ב. שבכל אותן הח׳ סימנים הנז׳. והס״ג הוא כלול מכל הח׳ מיני ס״ג שבכל אותן הח׳ סימנים הנז׳. והמ״ה הוא כלול מכל הח׳ מיני מ״ה שבכל אותן הח׳ סימנים הנז׳. והב״ן נעשה כלול מכל הח׳ מיני ב״ן שבכל ה׳ סימנים הנז׳. והנה נעשו כל הח׳ שמות ע״ב

לאחד. והם כולם בשורש אשר בהעקודים. ונגלה אז העקודים ג"כ בשורש אור התיקון דהאצילות. ע"י אותו הע"ב הניתן בו. ע' דברינו בשער העקודים פ"ג אות מ' סי' ה' שהעלינו שם כי שלימות העקודים היה תלוי ג"כ בתיקון האצילות. ועד שלא נתקן האצילות. היה חסר הגילוי דאור הדעת עלאה בהעקודים ג"כ. והוא ע"ד שאמרו בז"א בתז"ח. ט"ו ד'. ועילת על כל עילאין לא נחית עליה יחודיה עד דאפיק ליה בת זוגיה. וכן הוא ידוע ג"כ בסוד הצדיק אבד. כי שלימות העליונים הוא תלוי בתיקון התחתונים. וכמ"ש בזוה"ק ח"א נ"ה ב'. ח"ב ט' ב' כן הוא בענינינו כי לא נשלמה העקודים ג"כ באור הדעת עלאה העיקרי הראוי אליו עד עת התיקון דהאצילות ולכן לא נזכר הדעת בכל דרושי העקודים כי היה תלוי תיקונו בתיקון האצילות והנה הוא השם ע"ב דלעיל אות מ"ה שהוא כלול מעתה מכל הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן. והוא הגילוי הראשון והשורש דאור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס ית"ש לצורך אור המ"ה דהתיקון דהאצילות. וכאשר הגיע גילויו והתפשטותו באצילות. וכל התהוות האצילות. בניינו והשלמתו וכל תיקונו. הנה הוא מהאו"א שבא"ק הכלולים בהעקודים ויונקים משם. ולכן כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות. הנה נתפשט ונתגלה אורו בתחילה. בשורשו ובשורש שורשו שהוא בהעקודים. והוא הע"ב דלעיל אות מ"ה הכלול מכל הח' מיני ע"ב אשר מתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג. והוא נכנס וניתן בהע"ב דלעיל סי' ו' שהוא שורש החכמה שבא"ק אשר בהעקודים. והנה נשלם עי"ז העקודים באור הדעת עלאה העיקרי הראוי אליו. וממנו מקבל החכמה שבא"ק ומשפיע להאצילות, כמו שיתבאר. ועכ"פ הוא כי הנה נכללו כל הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג הנה נכללו כולם יחד זב"ז ונעשו כולם לאחד. והם כולם בשורש האו"א אשר בהעקודים. וכן נעשו הח' מיני ס"ג אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג לאחד. והם מעתה כללות הס"ג מהעסמ"ב שבהמ"ה דהתיקון ונמשך ויוצא מכללות השם ע"ב הנז' דלעיל אות מ"ה. ונכנס ועומד בעיקר העלמות דהאו"א גופה שבא"ק. והוא האור התיקון העיקרי הנכנס ועומד לעולם בהאו"א עצמן. והם הב' שמות ס"ג אשר בסי' ו' ובסי' ט'. שהם העלמות דהאו"א שבא"ק. וכאשר הגיע עת התיקון הנה התייחדו האו"א בכל יחודם הראוי. ובהם הנה נכנס כללות הס"ג דהתיקון הנז' וכדי שיתוקן האצילות על ידם וכנ"ל. ואותו הס"ג דהתיקון הנה הוא הס"ג דענינינו שאנו עסוקים בו עתה והוא אשר נשאר בהעלמות העיקרי דהאו"א עצמן שבא"ק וכנ"ז:

והנה נתברר לנו בכ"ז על הס"ג דענינינו את מליאותו ושימושו ומקומו ומקורו וכן כלילותו עם כל השמות ס"ג המצורף אליו. כי מליאותו ושימושו ומקומו הנה הוא כי הוא אור התיקון מהעסמ"ב דהמ"ה דהתיקון הנכנס בצלם וראשונה בהעלמות העיקרי דהאו"א עלאין שהוא אבא הכללי שבא"ק. כי הנה נתקן הוא בתחילה כדי להמשיך על ידי אור התיקון בהאצילות ומקורו הנה הוא. בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק שהוא השם מ"ה אשר בסי' א' אות ג'. כי שם הנה נתייסד השורש להחכמה שבא"ק ולכל תיקוניו ותולדותיו הנמשך ממנו להאצילות. וכלילותו בכל השמות ס"ג המצורף אליו. הנה הוא הח' שמות ס"ג שאמרנו. שנעשו בו כולם אחד. והם אור התיקון שבו אשר לצורך האצילות כי כל בחי' או"א שבא"ק. הוא רק להאצילות ור"ל שהם או"א להאצילות וכל האצילות הוא בבחי' הזו"ן שלהם המ"ה וב"ן הכלליים לאותן האו"א. שהם הע"ב וס"ג הכלליים (שבהס"ג הכללי דהא"ק שעיקרו הוא רק מהגרון ולמטה) והוה כל בחי' או"א שבא"ק רק להאצילות כי מהם נעשה האצילות. ע"י כלילותם בהעקודים. ומהם הוא יניקת האצילות תמיד וכל תיקוניו. ולכן ניתן עיקר אור התיקון באותן האו"א כדי לתקן האצילות על ידם. והוה הס"ג דאור התיקון כלול מח' כנז'. כי הנה הוא לצורך גילוי הזו"ן דאצילות שגילויים הוא בהח' אותיות דהוי"ה אדנ"י. והגם שכלילותם הוא לעולם מי'. שהם י' ספי'. אך עכ"ז הנה גלויים הוא רק בח' כי בז"א הנה הוא הכתר נעלם. כי עיקר דהכתר הנה הוא למעלה ואורו המתפשט בתוכו הוא בפנימיותו. והוא נעלם מאד. כי הוא רק שורש המוחין. ומוחין דמוחין. ע' מוחין דצלם ספ"ב. ושם רפ"ז. ופ"ח סמוך לסופו. ושם בתחילת פ"ה בהמ"ק. ולכן נקרא החכמה ראשית משום שהכתר הוא נעלם בו. וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל"א רע"ב וכן בדברי הרב שם פ"ח. ועכ"פ הוא כי הכתר הוא נעלם ואינו מתחיל גילויו דהז"א רק מחכמה. י' של שם. ובהנוק' הנה הוא המלכות נעלם. כי היא רק הארה דהארה. חותם בתוך חותם. כמ"ש בירה פ"ג ובתינו"ק ספ"ו ובכ"מ. והרי היה כל הגילוי דהזו"ן בהי' ספי' רק מהחכמה עד היסוד. והם הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י. יאהדונה"י. שהוא מהחכמה שבו עד היסוד שבה כי הי' ראשונה הוא החכמה שבו והי' אחרונה הוא היסוד שבה וכמ"ש בספד"ל פ"ג י' זעירא בגווה אשתכח. וע"ש פ"ד בהגר"א באריכה ולכן הנה יצא אור התיקון דהמ"ה כל העסמ"ב שבו כל מדרגה ומדרגה ר"ל כל שם ושם, כלול מח'. כי הע"ב שבו יצא כלול מח', כנ"ל אות מ"ה, וכן הס"ג דענינינו יצא הוא ג"כ כלול מח' וכנז', כי כ"ז הנה הוא להיותם שורש להזו"ן דאצילות המאירים בהח' אותיות דהוי"ה אדנ"י, ביחודם, כזה, יאהדונה"י, ויחודם הנה הוא רק ע"י אור התיקון כנודע. ולזה הנה בא כל שם ושם דהעסמ"ב שבהמ"ה דאור התיקון, בשרשם אשר שהאו"א שבהא"ק הנה באו כל שם ושם, כליל מח', כי הם שורש להיחוד דהזו"ן דאצילות, שהוא הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י משולבים:

[סעיף ב']

אמנם כאשר נתבונן בזה הנה נראה שהענין בזה הוא יותר עמוק מאד, כי הנה כלילת הח' שאמרנו אשר כל שם ושם מהעסמ"ב דהמ"ה דאור התיקון הוא כליל מהם, הרי הם הח' מערכות דהעסמ"ב אשר מתחילת סי' י"ג דלקמן, שהם כולם מהאו"א שבא"ק, וגילויים הוא מהגרון שבו עד הטבור שבו. והם כולם לשורש התיקון דהמ"ה דאצילות ולכן הם למעלה מהטבור ומהם נמשך אור התיקון להאצילות אשר מקומו הוא מהטבור ולמטה ונעשה עי"ז אור התיקון כלול מח' שהוא היחוד דהוי"ה אדנ"י משולבים כנז'. אמנם הנה יש עוד ה' מערכות למעלה מהם והם הה' מערכות אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', והם כללות עולם העקודים, שהם מהמ"ס דא"ק עד סוף העקודים, וכבר אמרנו לעיל סוף סי' ה', בהאבני מלואים שם, כי כל עולם העקודים הוא משמש בא"ק, לבחי' הי"ג ת"ד שבו. ע"ד הי"ג ת"ד אשר בא"א דאצילות, ע' דברינו שם באריכה קצת, ונודע הוא כי או"א הנה הם כלולים בהמזלין, שהם כלילת הי"ג ת"ד, וכן הוא בענינינו בהאו"א שבא"ק. שהם כלולים בהעקודים. כמ"ש הרב בשביה"כ רפ"י ע"ש, כי הם כולם, ר"ל העקודים והאו"א שבא"ק הם כולם מסתיימים בטבורא דא"ק וכלולים האו"א שבא"ק בהח' תיקונים האחרונים דהעקודים, והם הם הח' מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' יג' דלקמן, כי הם הח' תיקונים האחרונים מהי"ג ת"ד דהא"ק, שהוא כללות העקודים, אשר האו"א שבא"ק כלולים בהם, והנה הוא ע"ד שאמר הרב בשער א"א פי' י"ג במאמרם ז"ל, באד"ר קל"ד ב', דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן, ואמר הרב שם. כי הה' תקונים קדמאין דהדיקנא הם בסוד מוחין, כי הכתר כולל ג'. שהם הג' רישין שבו. ומתיקון ו' שהוא ורב חסד, והוא נקרא כהנא רבא, ע' זוה"ק פי' נשא קמ"ה ב', הנה הוא כולל כל הח' תיקונים אשר מתיקון ו' ולמטה, ועליו אמרו, דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקוניה אתתקן, וכן הוא בענינינו, כי הנה הה' מערכות אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', שהם להעקודים מעצמו, הנה הם בבחי' מוחין של הי"ג ת"ד אשר בהא"ק והם נסתרים למעלה, ומשם עד תשלום י"ג, הם הח' תיקונים. ובהם כלולים האו"א שבא"ק והאבא הוא העיקר, והוא נקרא כהנא רבא, כמ"ש הגר"א בספד"ל פ"ב, בדה"מ ארבע והוא משום כי הוא הנכנס

לפני ולפנים, כי הוא הראשון לקבלת אור א״ס וכמ״ש בשער השמות ספ״ז לכן נקרא הוא בשם כהנא רבא והוא מה שאמרו, דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן, כי הוא כולל כל הח׳ תיקונים אשר מתיקון ו׳ ולמטה והם הח׳ תיקונים שהם הח׳ מערכות אשר מסי׳ ו׳ דלעיל עד סי׳ י״ג דלקמיין כי הנה הם הח׳ תיקונים התחתונים מהי״ג ת״ד שבא״ק הכלולים בהאו״א שבו העומדים בו מהגרון עד הטבור, והם לשרשי התיקון דהעסמ״ב שבהמ״ה דהתיקון להאצילות שהוא מהטבור ולמטה, ועכ״פ הוא כי כל אלו הי״ג מערכות דהעסמ״ב אשר מסי׳ א׳ דלעיל עד סוף סי׳ י״ג דלקמן, הנה הם זוהרי אור מהי״ג ת״ד שבא״ק, כי לאחר התיקון הנה נעשו כולם לשורשי אור התיקון להאצילות וכנ״ל סעי״א ובכ״מ, והוא ע״י שפעת אור דהי״ג ת״ד דהא״ק שבפנימיותם, אך הה׳ מערכות הראשונים אשר סוף סי׳ ה׳ הנה הם מהה׳ תיקונים הראשונים אשר הם בסוד מוחין והם להעקודים עצמו, אבל הח׳ מערכות אשר מסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג הנה הם מהח׳ תיקונים האחרונים הכלולים בהאו״א שבהא״ק, אך עכ״פ הוא כי הנה הם כולם מהי״ג ת״ד שבא״ק, ר״ל שכל אלו הי״ג מערכות דהעסמ״ב, הם תולדותיהם ושפעת אורם וכן כמו שהי״ג ת״ד דהא״א דאצילות. הם נחלקים לב׳, ה׳ וח׳, כמ״ש בשער א״א, פ׳, ח׳, י׳, י״ג, כן הוא ג״כ בענינינו וכנ״ז, כי הה׳ ראשונים נשאר להעקודים עצמו, והח׳ אחרונים הם מאירים להאו״א הכלולים בעקודים :

[סעיף ג׳]

אמנם דע כי מה שאמרנו שהה׳ ראשונים נשאר להעקודים עצמו הוא רק עיקרם ועצמותם, אבל אורם הנה מתפשט באמת אור הה׳ ראשונים ג״כ בהאו״א שבא״ק, ומאירים האו״א בכל הי״ג תיקונים כולם, כי מאחר שהם כלולים בהמזלין וכל מזל הוא כולל כל הי״ג תקונים, כמ״ש הרב בהולדת או״א פ״ו. וא״כ הרי מאירים באו״א כל הי״ג תיקונים כולם, ועכ״ז הנה עיקר מה שמאיר ומתגלה באבא הוא רק הח׳ תקונים הראשונים אשר עד סוף מזל עליון שהוא תיקון ח׳ נוצר חסד, כי בו כליל אבא, ועיקר מה שמאיר ומתגלה באימא שבא״ק היא ה״ה תקונים האחרונים אשר מתיקון ט׳ עד י״ג שהוא המזל תחתון ונקה, כי בי כליל אימא. וכולל אבא ח׳ תיקונים ואימא ה׳ וכמ״ש הגר״א בספד״צ פ״ב דה״מ ארבע, כי זהו מ״ש באד״ר קל״ב ב׳ דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונים אתתקן כי הנה הם הח׳ תיקונים הראשונים אשר עד סוף מזל עליון, שבהם מתתקן אבא ועכ״פ הוא כי או״א הנה הם מאירים בכל הי״ג תקונים כולם, ח׳ הם לאבא וה׳ הם לאימא, והוא חלוקת הי״ג תיקונים לח׳ וה׳ שאמר הרב בשער א״א פ׳ ח׳ י׳ י״ג והנה כן הוא עד״ז ג״כ בהאו״א שבא״ק בענין כלילותם ולקיחתם מהי״ג ת״ד שבהא״ק, מה שאמרנו לעיל בסמוך, סעי״ד, דענין הח׳ סימנים אשר מסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג כי הנה הם רק מציאות האורות דהח׳ תיקונים התחתונים אשר בהם כלולים או״א. והרי אינם כלולים האו״א שבא״ק אלא רק דהח׳ תיקונים האחרונים לבד שבו, הנה שם הוא הכונה על עיקרם ועצמותם, כי עיקרם ועצמותם דה׳ תיקונים העליונים, הם עומדים באמת למעלה, בהעקודים עצמו וכן אמר הרב ג״כ בשער א״א פ׳ י״ג, בהי״ג ת״ד דא״א כי הה׳ ראשונים הם בסוד מוחין כנ״ל והרי הם נעלמים והרי הוא שם ג״כ עיקר מציאותם וגלויים רק הח׳ התחתונים ובהעקודים הנה הוו הה׳ ראשונים בסוד אורות האזניים אשר הם עד שבוה״ז, והם עדיין מכלל הגלגלתא דא״ק עצמו, למעלה מכל הגילויים אבל הח׳ תיקונים התחתונים הם בסוד האורות דחוטם פה, שהם בבחי׳ תרין מזלין. אורות חוטם עד החזה והוא בסוד מזל עליון, שבו כלול אבא, ואורות הפה עד הטבור והוא בסוד מזל תחתון שבו כלול אימא, והרי כלולים הם רק בח׳ תיקונים, ומהם הוא כל הח׳ מיני עסמ״ב אשר מסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג, שנעשו כולם בעת התיקון לשורשי אור התיקון דהאצילות, אך כ״ז הוא רק על מציאותם וגילויים, כי הח׳ תקונים האחרונים נתגלה מציאתם משבוה״ז ולמטה, ובהם כלולים או״א שבא״ק ומהם נתקנו בעת התיקון כל הח׳ מיני עסמ״ב אשר מסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג, להיות לשרשי התיקון לאור המ״ה דאצילות, משא״כ הה׳ תיקונים הראשונים הנה הם עצמם לא נתגלו כלל, ונשאר עיקרם בעקודים גופה, והוא ע״ד שאמר הרב בשער או״א פ׳ י״ג בענין הי״ג ת״ד דאו״א כי הה׳ ראשונים הם בסוד מוחין והרי הם נעלמים עכ״פ, אמנם בבחי׳ אורם ושפעם הנה פשוט הוא שגם הה׳ תיקונים הראשונים הם מאירים ומשפיעים בהמזלין ונכללים המזלין מכל הי״ג תיקונים כולם ובהם הנה כלולים או״א, והרי נכללים או״א בכל הי״ג תיקונים כולם עכ״פ, וכלילות אבא במזל עליון שהוא תיקון ח׳ הנה הוא כולל הח׳ תיקונים הראשונים, וכלילות אימא דהמזל תחתון שהוא תיקון י״ג, הנה היא כולל הה׳ תיקונים האחרונים וכנ״ל כ״ז :

[סעיף ד׳]

ומעתה נאמר עוד כי הנה מסודר הי״ג ת״ד דהא״ק דהאבא שבא״ק ע״פ אותו הסדר ממש דהי״ג ת״ד דאו״א דאצילות דאו״א דאצילות ונודע הוא כי הם מחולקים שם לח׳ וה׳ הח׳ הם מהחכמה דהמ״ס והה׳ הם מהכתר דהמ״ס, והח׳ דהחכמה הם למעלה, והם מתיקון א״ל עד ונוצר חסד והם לאבא, והה׳ הם למטה מהם כי הם מתיקון לאלפים עד ונקה והם מהכתר דהמ״ס, והם להאימא, כי משום רוממות מעלתם הנה אפשר להם להתגלה למטה אלא רק אחר שנתלבשו דהחכמה, ונתצמצמו בו, ויוצאים מהחכמה ומתגלים על ידו, ועומדים הם למטה מהח׳ דהחכמה, והם כלולים דהאימא ומתגלים למטה על ידה, כי האימא ענינה הוא על שם הכתר, כי היא ג״כ כתר להז״ת, וכן היא נקרא ג״כ אהי״ה כמוהו, כמ״ש הגר״א כ״ז בתיקונים דף מ״ו ע״ד. ולכן נתגלו למטה הה׳ תיקונים דהכתר רק ע״י אימא, והנה כן הוא כל הסדר הזה בענינינו ג״כ בענין כללות הי״ג תיקונים שבהא״ק כי עיקרן דהח׳ תיקונים התחתונים אשר הם משבוה״ז שבו עד הטבור שבו הנה לקחם אבא שבא״ק, אלא שממנו מקבל אימא ג״כ, אבל עיקרם הם לאבא, ומה שנוטל אימא מהשייך לה הנה הוא הארת ושפעת אור דהה׳ ראשונים אשר להעקודים עצמו וכנ״ז והנה הם הה׳ תיקונים האחרונים אשר נתצמצמו להתגלה ע״י האימא, אמנם הרי אמרנו כי גם הם מתלבשים תחילה באבא ויוצאים על ידו, וכנ״ז, אך עיקר גילויים הנה הוא רק ע״י אימא, וזהו הענין מה שכל העקודים הוא נשלם רק באורות הפה. כי שם הוא כל גילויו דהאימא כי אורות הפה הם בבחי׳ המזל תחתון, אשר בו כולל אימא שהוא מהחזה עד הטבור ששם הוא כל גילויי דאורות הפה, כי עד החזה הנה מתבטלים אורות הפה באורות החוטם ולא ניכר אורם כלל ע״ד שרגא בטיהרא. והוה גילוי העיקרי דאורות הפה רק מהחזה עד הטבור והוא בבחי׳ המזל התחתון שבהעקודים, אשר בו הוא כלול האימא שבא״ק, והם הה׳ תיקונים אחרונים אשר מתיקון לאלפים עד התיקון ונקה אשר הם להאימא, והגם שמשורשם ועצמותם הנה הם מהה׳ תיקונים היותר עליונים, כי הם מהה׳ תיקונים אשר להעקודים עצמו, וכנ״ל, אך מאחר שירדו למטה ממקומם, כי נתלבשו בהאבא ויצאו על ידו וכנ״ז, וגם אינם אלא רק הארה ושפע מעצמותם שלמעלה ונתצמצמו. וכנ״ל. הנה הוה גילויים מעתה רק לה׳ תיקונים התחתונים לבד. והוא ג״כ ע״ד הי״ ת״ד דאו״א שבאצילות שהגם שהה׳ אחרונים הנה הם מהכתר דהמ״ס עכ״ז הנה נעשו הם לה׳ תיקונים האחרונים וגילויים הוא רק ע״י האימא. והוא ע״י ירידתם למטה ממקומם והתלבשותם וצמצומם כנז׳. והרי נתבאר לנו מה שנודע להדרוש שלפנינו. כי כל הי״ג סימנים אשר מסי׳ א׳ עד סוף סי׳ י״ג. הי״ג מערכות העסמ״ב שבהם. אשר הם נעשו כולם לאחר התיקון לשרשי אור התיקון דהאצילות. הנה נעשו כ״ז מסוד עולם העקודים המתפשט עד הטבור בא״ק והוא כולו בסוד הי״ג ת״ד שבא״ק. והנה הה׳

סימנים הראשונים אשר מסי' א' עד סוף סי' ה'. הה' מערכות העסמ"ב שבהם. הנה הם הה' תיקונים העליונים. אשר הם בסוד מוחין. והם להעקודים עצמו. אך הח' סימנים אשר מסי' ז' עד סוף סי' י"ג. הח' מערכות העסמ"ב שבהם. אשר הם מגבול השיבוה"ז דא"ק עד הטבור שבו. הנה הם להאו"א שבא"ק. והעיקר הוא אבא. שהוא כולל אותם כולם. ועליו אמרו באד"ר קל"ב ב' דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן. אמנם בגילויים ואורם. שהוא בהתפשטות אור שפעם למטה. הנה מאיר ומתפשט גם הארת אור מהה' תיקונים אשר בהעקודים ג"כ. ומתלבשים בהח' מערכות דהעסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג. ומאירים שם כל הי"ג תיקונים כולם. והם ח' לאבא. הח' ראשונים הכלולים במזל עליון אשר הם עד החזה. וה' הם לאימא והם הה' אחרונים הכלולים במזל תחתון אשר הם עד הטבור והוא ע"ד הי"ג ת"ד דהא"א דאצילות וכלילותם בהאו"א דאצילות. וה' הכלולים בהאימא הנה הם מהה' היותר עליונים אשר הם להעקודים עצמו. אלא שנתפשטו דרך האבא ויצאו על ידו. ונתגלמו עי"ז. ויצאו לגילויים רק בהה' תחתונים אשר ע"י אימא. אמנם באשר כי בשרשם ועצמותם הנה הם מהיותר עליונים. לכן הנה יש להם עילוי בהעלם. גם למעלה למעלה. והוא מה שמזל תחתון. ונקה. הוא עתיקא דכליל לון. ודי בזה:

[סעיף ה]

והנה הענין מה שאבא הוא כלול בח' תיקונין ואימא בה'. וכן הוא באמת בסודן של דברים בזו"ן ג"כ. וכמו שהארכנו בזה לעיל סי' ה' אות כ' סעיף ג' ד' ה' ע"ש ויתבאר בזה למטה ג"כ. הענין בזה הוא כי הרי ענין התיקונין. הנה הוא להאיר בהם אור דא"א ולהשפיע מהם למטה. ולכן הנה אינם מקבלים מא"א אלא רק עפ"י סדר מציאותם. אשר מזה נעשה עיקר בניינם. כי עיקר בנין אבא וכן ז"א. הנה הוא מח' ספי'. מחכמה עד יסוד. כי הכתר הרי הוא נעלם בכל פרצו' והחכמה היא הראשית. כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"א רע"ב. אבל הכתר הוא רק בבחי' מקפת עליו והוא זולתו. כמ"ש במוחין דצלם ספ"ב. ועי"ש רפ"ז וספ"ח. וכן המלכות הרי נודע הוא שהיא פרצוף בפנ"ע. והרי הוה עיקר בנין אבא וז"א רק ח' ספי'. מחכמה עד היסוד. ולכן היה כלילותם בהת"ד. עיקרן ג"כ רק בח' תקונים. שהוא מתיקון א"ל עד נוצר חסד. שהם הח' תקונים דהחכמה דהמ"ס. והנה הם שורש דה"א אותיות הוי"ה אדנ"י בשולבים. יאהדונה"י. הכלול בז"א ע"י שהיא מושרשת בו בכל קו האמצעי שבו. ונמשך היחוד הזה מהת"ד. מהח' תיקונים הכלולים בז"א. והגם שבאמת הנה כלול ז"א מכל הי' ספי' כולם. ועוד מג' לאחות עליונות. ע' א"א פ"ו סמוך לסופו ובהולדת או"א רפ"ד וכ"מ. וכן הנה כלול בו ג"כ כל הי"ג ת"ד דא"א כולם. אך עיקר מציאותו הנה הוא רק מח' ספי' וכן עיקרן דת"ד השייך אליו הוא רק ח' תיקונים. אמנם הנוקבין. שהם האימא וכן הנוק' דז"א הנה הם נבחנים בבחי' שונות. כי הנה נתייסד כל עיקר מציאותן ג"כ. על ב' בחי'. אחד סתום וא' גליא. והם מתחלפים מזה לזה תמיד. ובבחי' גילויים. הנה הוה המציאות דכ"א רק מהנקודה האחרונה שבו ונבלמה ונתקנה רק על ידו אבל בבחי' עצמותן העיקרי. שהוא הסתום שבהם. הנה בזה הנה הוה כל נוק' מבחי' הנקודה הפנימי דהזכר והם משמשים שניהם בכתר אחד ונמשך תיקונו ג"כ רק בסיבתה כמו שיתבאר:

וכן נרמז כ"ז ג"כ בשמה וגילויה. אמנם לא נדבר בשמה וגילויה דהאימא. כי היא אין לה שם וגילוי כלל. וכנודע שאו"א הם מכוסים וכלולים בהמזלין. וכל גילויים הוא רק ע"י זו"ן אבל להם עצמן אין להם שמות מיוחדים כלל. והוא מה שכללות השמות הם רק אהי"ה יהו"ה אדנ"י. שהם א"א זו"ן. וכן הוי"ה אלהים. הכולל שלשתן כי אלהי"ם גי' אהי"ה אדנ"י. והוא משום כי או"א אין להם שמות מיוחדים כלל, כי כלילותם, הוא בהמזלין, וגילויים, הוא בזו"ן, לכן לא נדבר עתה באימא, אלא בהנוק' דז"א וממילא יובן כ"ז על אימא ג"כ כי תכונה אחת לשניהם, והנה הנוק' דז"א הנה בכלילותה, היא רק ספי' אחת, והוא ספי' המלכות, שהוא עצמותה, והוא נקודה העיקרית שבה, הן בההעלם שבה. והן בהגילוי שבה, והוא נקודת ציון שבה, יסוד דידה שהוא עיקרה דכל נוק', ונקרא אנ"י בהגילוי שבה, ונקרא אי"ן, בההעלם שבה וכן הם שניהם ג"כ בסוד אנ"י ובסוד מה שנאמר אנ"י ראשון ואני אחרון, והוא ג"כ אנ"י דאדנ"י, וכמ"ש ברע"מ פינחס רכ"ג ע"א, וכן בזוה"ק בראשית דף ו' ע"א ע"ש, וכ"ז הוא נקודה העצמותית שבה אשר הן בהעלמתה והן בגילויה, אמנם הד' דאדנ"י הנה בבחי' גילויה הנה הוא, ע"ש תלייתה בז"א ויניקתה ממנו שהנה הוא מהד' תחתונות שבו, מהתנה"י שבו, וכמ"ש בשער השכ"כ פ"א וכן הוא בשעה"כ דף כ"ד סע"א, וכנודע, אך כ"ז הוא רק בבחי' גילויה שבה שהיא נמשכת ממנו, אבל בההעלם שבה אשר בזה הנה הוה אנ"י דאדנ"י בסוד אנ"י ראשון ובסוד אי"ן וכנז', כי היא ראשית הכל ויסוד הכל, (זוה"ק ח"א כ"ד א' ב', וח"ב קנ"ה א' ב', וח"ג רנ"ו ב', והתיקונים קמ"ח ב') אך כ"ז הוא רק של הנקודה העצמותית שבה, המלכות שבה שהוא אנ"י דאדנ"י כנז', ואין לה בזה עדיין גילוי כלל, כי הוא רק הנקודה הפנימית שבה והיא רק נקודה אחת אך הד' שבה, אשר בבחי' ההעלם, הנה הוא על סוד ד' מוחין חו"ב חו"ג, חב"ד העליונים, והנה הם מה"ג לאחות העליונות אשר למעלה מהכתר, שהם הג"ר דרדל"א אשר במקומן עצמן עם הז"ת דרדל"א המתלבש בא"א, והם הכחב"ד דרדל"א והם מתפשטים בהנקודה פנימית דהמלכות למוחין שבה, והוא הד' דאדנ"י אשר בבחי' ההעלם שבה ובזה איהי סליקת לעילא ברישא דכל רישין, וסלקא עד א"ס, ובזה הנה נמשך תיקונו דז"א ג"כ רק בסיבתה, כדי שתתגלה היא, שהוא למען גילוי כבוד מלכותו יתברך שיהא כבודו מלא עולם, אמנם הנה אלו הב' בחי', ההעלם והגילוי שבה, שהם ג"כ סוד הנהגה של עתה וההנהגה דלעתיד בכל התיקונים דלעתיד שהם כולם רק ע"י המלכות אשר בפנימיותה הנה היא שורש כולם וכלל כולם והנה אלו ב' הבחי' ההעלם והגילוי שבה הנה הם מיוחדים זב"ז לעולם ומתנהג הגילוי שבה שהוא ההנהגה של עתה, תמיד ג"כ, רק ע"פ הראוי להתייחד עם העלם שבה, וכדי שהוציאה לאור בהתיקון העתיד, אלא שנמשך יחודם לאט לאט בכל האפשרי, והוא תמיד בחסר ויתר, לפעמים יעדיף ולפעמים יחסר, אבל הם אסתכלים זה על זה תמיד לאתייחד עכ"פ, ומתנהג הכל ע"פ הראוי להתיקון דלעתיד, עד שנמצא כי כל ההנהגה של עתה גופה, הנה הוא עצמו יהיה הסיבה לכל התיקונים דלעתיד, וכמו שבארנו כ"ז בכמה מקומות מדברינו, והנה אור המייחד את הב' המציאיות שבה, שהוא ההעלם והגילוי שבה, שיהא הנהגת כל הגילוי שבה ג"כ רק ע"פ ההעלם שבה, הנה הוא האורות דהי"ג ת"ד המאירים להזו"ן תמיד בכל עת רצון כי הנה הם מתקנים את הזו"ן ומעלים אותם תמיד לאור ההנהגה דלעתיד, והנה בבחי' הגילוי שבה, הנה מתפשטים בהנוק רק ד' תיקונים, וט' הם נשארים בז"א, וכמ"ש בספד"צ רפ"ג, דיקנא כו' ארבע בלחודוי אשתמכו תשעה אשקיון לגינתא, ע"ש בהגר"א כי אותן הד' הם להנוק', והם הד' תקונין שאין בהם שערות, הב' ארחין, והפנים, והפה, כי הם לבסם גבורותיה, לכן הם מאירין עליה במכוון, בלי התלבשות בצינורות השערות, והנה הם להנהיג את כל אור גילויה תמיד רק ע"פ הראוי להעלם שבה אשר תתגלה לעתיד וכנז', אמנם כי בפנימיותה שהוא בהעלם שבה הנה מתייחד בה עתה ג"כ התיקון ט' דז"א, והוא עולה לכאן ולכאן, לתיקון ט' דז"א ולתיקון ה' דהנוק', כי עיקרו הנה הוא באמת רק אליה, אלא שהוא עומד בז"א לבחי' שורש הנוק' שבו. וע"ד מציאותה העיקרי שהיא מושרש בו בכל קו האמצעי שבו כנודע בסוד שם של י"ב, בהגר"א בספד"צ בתחילתו, כי משום שהזו"ן הם פרצופים נפרדים ויחודם הוא רק לפרקים, לכן הנה

היא מושרש בו בכל הקו האמצעי שבו, ועומד שורשה בו תמיד, כי עי״ז הנה הם מיוחדים בהעלם לעולם עכ״פ. וכן הוא בענינינו, בענין התיקונים, כי הנה נשאר התיקון ה׳ דהנוק׳ השייך אליה, הנה נשאר הוא בז״א, והוא התיקון ט׳ שבו, כדי להיות שורשה בו לעולם ולהמשיך כל תיקוניה רק על ידו לעולם, אמנם בהעלם הנה הוא מתייחד בה ג״כ תמיד, והוא עולה לכאן ולכאן, לתיקון ט׳ דז״א ולתיקון ה׳ דהנוק׳, כי עיקרו הוא רק אליה ולצורכה, והוו בעיקרן, ח׳ תיקונין לז״א וה׳ לנוק׳, וכמו שהוא באו״א, כי הח׳ דהמזל עליון הם לאבא. והה׳ דהמזל תחתון הם לאימא, אלא שבז״א הנה עומד התיקון ה׳ אשר אליה, ג״כ בו, והוא תיקון ט׳ שבו כנז׳, אבל בהעלם הנה הוא מתייחד באמת עם הנוק׳ לעולם, והוא עולה לכאן ולכאן כנז׳:

[סעיף ו׳]

והענין הוא כי הנה התיקון ט׳ דז״א, שהוא כל חלק הדיקנא שבו אשר משיבולת״ז שבו ולמטה, הנה הוא נובע ונמשך מתיקון הי״ג ונקה שבא״א, ע׳ הגר״א בספד״צ פ״ג בענין התיקונין דז״א עש״ה, אמנם הנה נמצא עוד בסתרי פליאות דברי האריז״ל כי הדיקנא עלאה דז״א הנה הוא נעשה מסוד צמר הכבש העליון, שהוא בסוד הזקן התחתון דיסוד דא״א, הנה משם נעשה זקן העליון דז״א, כמ״ש בשער המלות פ׳ קדושים ובמאמ״ר דף כ״ז ע״ד, וכן הוא בהולדת או״א פ״ה ובכ״מ, ונודע הוא כי הדעת עם הדיקנא והיסוד, ענין אחד להם, ושייכים כולם זב״ז ובסוד סריס אין לו זקן כי הם נובעים כולם מאור הדעת הכללי שבכל עולם וכן כל הי״ג ת״ד דא״א הם הדעת הכללי דהאצילות כנודע וא״כ הרי צריך ביאור והמתקה לבאר כי איך אפשר שהדיקנא שהוא מאור הדעת הכללי דא״א הוא נעשה ונתהוה מהזקן התחתון דא״א, והיסוד דז״א הרי מבואר הוא בנסירה פ״א בשעה״כ בכוונת קונה הכל כי הוא נעשה מתיקון ונקה שבת״ד עלאין, אך פשוט הדבר, כי עומק כוונת הרב בענין התיקון ונקה שאמר, הכוונה הוא, כי על ידו שהוא עתיקא דכליל לון והוא כלל כל הי״ג כולם, הנה היה נמשך ומתפשט ממנו זוהר אור דכל הי״ג ת״ד עלאין, בכח אור הדעת עלאה שבהם, להמציא בא״א עצמו את מציאות היסוד שבו ושיהיה הוא ג״כ כלול ומשוכלל בכל בחי׳ האורות דהי״ג ת״ד, ובסוד גדולה מילה שנכרתה עליה י״ג בריתות והרי נעשה ע״י תיקון ונקה דזקן העליון דא״א את מציאות היסוד דא״א עם בחי׳ י״ג ת״ד אשר בזקן התחתון ג״כ, וכאשר יצא הז״א והוא מלביש על נה״י דא״א כנודע הנה נשלם גם הוא בכל הת״ד שבו, ע״י אותן הת״ד שביסוד דא״א, וכן היה נמשך ונתקן עי״ז מציאות היסוד בז״א ג״כ ומציאותו הוא מאור הדעת עלאה שבו המתפשט בהדיקנא שבו, אשר נשלם בכ״ז מהיסוד דא״א, שהוא נעשה מתיקון ונקה דת״ד עלאין דא״א והרי נמצא כי עיקר המציאות דהיסוד דז״א הנה הוא באמת רק בכח והארת היסוד דא״א, וכן משם הוא ג״כ הדיקנא דז״א כנז׳, אלא שכ״ז, ר״ל כל ענין היסוד דא״א עצמו בכל תיקוניו שבו הנה הוא נובע ונמשך ונעשה, משפעת אור דתיקון ונקה שבת״ד עלאין שבו, והוא ע״פ מ״ש הרב בנסירה פ״א שכל עיקרו דתיקון ונקה הנה הוא ג״כ בבחי׳ יסוד, וכן אמר ג״כ בשעה״כ, שבת, דף ע״ה ע״ב, וכן הוא במאמ״ר נ״ג ע״ד וס״ה ע״א וכ״ז ע״א, ולכן הנה הוה התיקון ונקה היסוד והשורש לכל מציאות היסודין, וכן לכל מציאות הדיקנין, כי היסוד והדיקנא אחד הוא כי שניהם הם מסוד הדעת, וכנז׳.

אך ביאור הענין השייכות תיקון ונקה עם היסוד, וכן ביאור הענין דתיקון ט׳ דז״א ותיקון ה׳ דנוק׳ איך שהם במקורם אחד וגילוי אחד לשניהם, וכנ״ל סעי״ה, והענין הוא, ע״פ מ״ש הרב בדרושי א״א פי׳ כי הנה הגם שהכתר דהמ״ס אינו מתגלה בהתיקונין רק בה׳ תיקונים שהם מה׳ ספי׳ שבו לבד, והם מלמטה למעלה, מהוד עד חסד, לאלפים, הוד, נושא עון נצח, ופשע, ת״ת, וחטאה, גבורה, ונקה, חסד, ואינו מתגלה הכתר דהמ״ס בהתיקונין רק בה׳ ספי׳ שבו, חג״ת נ״ה. עכ״ז הנה בהעלם הנה משתתף הכתר דהמ״ס בהתיקונין, בהיסוד שבו ג״כ, והוא מתלבש בהבינה דהחכמה, שהוא בתיקון נוצר חסד, שהוא המזל עליון נוצר הוא הבינה דהחכמה, חסד הוא היסוד דהכתר, והם שניהם תיקון אחד תיקון ח׳, מזל עליון, כמבואר כ״ז בדברי הרב שם ע״ש והרי לנו עכ״פ כי בהעלם הנה משתתף הכתר דהמ״ס בהתיקונין. בהיסוד שבו ג״כ, והוא אור החסד שבנוצר חסד כנז׳, כי באותו היסוד דהכתר דהמ״ס אשר בנוצר חסד הנה שם הוא אור החסד עלאה דאתגלייא בפום אמה שאמרו באד״ר קמ״ב א׳, והנה ע״ד שהוא בפום אמה דז״א ושורשו הוא מהחסד שבתיקון נוצר חסד, כן הוא עד״ז ג״כ בהיסוד דהנוק׳ בנקודת ציון שבה כי הנה מתגלה בה ג״כ אור החסד עלאה ובסוד והוא יושב פתח האהל, ואמרו בזוה״ק פ׳ בא, ל״ז א׳, כי בעת דאתגלייא יו״ד בפום אמה דז״א, הנה הוא אשרי בגילויא דא, חסד בצדק, ודא היא פתחא דמשכנא עלאה קדישא כו׳ ע״ש, אמנם שורשו הנה הוא, מאור החסד שבתיקון ונקה, כי נוצר ונקה הם בסוד דו״ן, ועומד החסד עלאה. בנוצר. והוא במלת חסד שבנוצר חסד. והוא מהיסוד דהכתר דהמ״ס המתלבש בו, וכן עומד החסד עלאה בתיקון ונקה כי הוא מהחסד עצמו דהכתר דהמ״ס כנ״ל והנה הוא להחסד עלאה המתגלה בפתחא דמשכנא כנז׳, והנה אותו החסד אשר בתיקון ונקה, הוא באמת יותר עיקרי ויותר גדול מהחסד דהיסוד אשר במלת נוצר חסד, כי החסד אשר בתיקון ונקה, שהוא מהחסד דהכתר עצמו, הרי הוא יומא דכלהו יומין, כמ״ש בפ׳ בלק קצ״א ב׳ ובפ׳ אמור ק״ג רע״ב וע׳ בראשית מ״ו א׳, ובהגר״א בתיקונים דף ע״ה עמוד ג׳. והרי הוה החסד עלאה אשר להנוק׳ יותר עיקרי ויותר נעלה מהחסד עלאה אשר לצורך ז״א, אמנם הנה כל מה שהוא להנוק׳, הנה נתצמצם עתה, וכל גילויו הם לעולם רק ע״י ז״א, וכמש״כ בפ׳ בא ל״ו א׳ הנז׳, דאשרי בגילויא דא (דהחסד עלאה דאתגלי בפום אמה דז״א) חסד בצדק כו׳, אבל באמת הנה הוה החסד עלאה אשר לצורך הנוק׳ יותר נעלה ויותר עיקרי, אלא שנצטמצם עתה להיות כל גילויו רק ע״י ז״א, אמנם הנה גם בשורש החסד עלאה אשר לז״א הרי אנו רואין ג״כ לצמצום והעלם גדול, כי הרי הנה הוא החסד שבמלת נוצר חסד והוא מאור היסוד דהכתר דהמ״ס כנ״ל, והרי אמרנו כי הוא לא נתגלה בתיקונים לתיקון מיוחד כלל אלא שמשתתף בהם בהעלם, בתיקון אחד עם הבינה דהחכמה, והוא התיקון דנוצר חסד, כמ״ש הרב בדרושי א״א פ״י וכנ״ל, והרי לנו עכ״פ כי השורש דהחסד עלאה אשר לז״א הנה הוא נתעלם עוד ביותר כי לא נתגלה הוא בתיקונין לתיקון בפנ״ע כלל, והטעם בכ״ז הוא, כי אלו שהיו נתגלו בשורשם בגילויים הראוי, הנה היה מתפשט החסד עלאה למטה ג״כ בכל גילויו, והיו עומדים הזו״ן פב״פ תמיד בזווגא שלים, כמו בהתיקון דלעתיד, והיה מתבטל כל הטומאה והזוהמא והרע בביטול גמור ולא היה אפשר לצאת כל ההנהגה של עתה, אשר היא בכח הבחירה ובדינין וגבורות בכל מה שגזרה רצונו ית״ש עליה במחשבתו הנעלמה מאז ומקדם הנה לא היה אפשר לה לצאת כלל ע״י החסד עלאה דאור הגנוז שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו, ולכן הנה נתעלם ונתצמצם שרשי החסד עלאה אשר הן להז״א והן להנוק׳ ונתעלמו במקורם משום צורך כל ההנהגה של עתה.

והנה היה העלמתם בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה, ע״ד שבארנו לעיל כלל י״ז ענ״ד אות ו׳ ע״ש, כי היסוד דהכתר דהמ״ס אשר הוא השתתף בהתיקונין, ולא נתגלה בתיקון בפנ״ע, והרי אין לעצמותו גילוי למטה הנה הוא בסוד סירס את הזכר, שיצא על מציאותו ולא יצא בתולדותיו, אמנם בהעלם הוא פועל ג״כ, ופעולתו הוא רב ועצום, כי כל היחוד דנוצר ונקה וכל מה שנעשה בתיקון ונקה, הוא רק ממנו ועל ידו, כי אור החסד עלאה דשורש הנוק׳ אשר בתיקון ונקה, כנ״ל, הנה הוא

אינו פועל מעצמו מאומה, כי הוא בסוד הרג את הנקבה, וכל פעולת דתיקון ונקה הנה הוא רק בשפעת דנוצר חסד, שהוא מהיסוד דהכתר דהמ"ס אשר במלת חסד דנוצר חסד כנז', הנה ע"י היחוד דנוצר ונקה הנה מאיר ומזהיר אור החסד עלאה שביסוד שהוא שורש החסד עלאה שבז"א, הנה מאיר הוא לאור החסד עלאה דשורש הנוק' שבתיקון ונקה, ומעורר בו להוציא אותו מן הכח לפועל ונעשה עי"ז, ע"י תיקון ונקה, את כל תיקוניו הן במציאות היסוד דא"א עצמו, ומציאותו הוא מאור שפעת היסוד עצמו דהכתר דהמ"ס, וכן נעשה עי"ז מהתיקון ונקה, מאור החסד עלאה דשורש הנוק' שבו, את מציאות היסוד דז"א, כי כל עיקרו דהיסוד הרי הוא ג"כ רק לצורך הנוק', ע' הגר"א בתיקונים דף פ"ט ע"ב ודף ק' ע"ג, וכן הנה נעשה עי"ז ג"כ התיקון ט' דז"א שהוא כנגד התיקון ונקה דא"א, שהוא כללות הדיקנא דז"א שהוא ענין אחד עם היסוד שבו ובסוד סריס אין לו זקן, וכן הם שניהם ר"ל הדיקנא והיסוד הנה הם שניהם רק מאור הדעת עלאה שבו, ונעשה כ"ז מתיקון ונקה, מהחסד דהכתר דהמ"ס שבו, שהוא שורש החסד עלאה דאתגלייא בפתח האוהל, שהוא בנקודת ציון שבה, יסוד דידה, אמנם באשר שאותו החסד עלאה שבתיקון ונקה, שהוא השורש דהחסד עלאה אשר להנוק', הנה הוא אין לו עתה התעוררות מעצמו מאומה, כי הוא בסוד הרג את הנקבה כנ"ל, לכן הנה נעשה כל גילויו ופעולתו עתה רק ע"י אור שפעת היסוד דהכתר דהמ"ס אשר עומד בהתיקון נוצר חסד, כנ"ל. והגם שהרי גם הוא נתעלה עתה מאד ולא יצא לתיקון בפנ"ע כלל והוא בסוד סירס את הזכר, כנ"ל, עכ"ז הנה בהעלם הנה מסלה הוא את אורו לתיקון ונקה, בשורש החסד עלאה דהנוק' אשר שם, ומעורר בו להוציא כחו לפועל, והם כל התיקונים שנעשה מהתיקון ונקה, והם נעשים כולם ע"י הכח והאור והשפע אשר נמשך בו בהעלם מהיסוד דהכתר דהמ"ס אשר בהתיקון נוצר חסד וכנז', כי זהו החילוק בין סירוס להריגה, כי סירוס, הכוונה הוא, שהוא עצמו אינו מתגלה למטה כלל אבל למעלה ובהעלם הנה הוא פועל ועושה, ופעולתו הוא ג"כ רב ועצום, אבל הריגה, הנה אין לה התעוררות מעצמה גם למעלה מאומה, אלא רק ע"י שפעו ואורו שמאיר ומזהיר עליה, אבל ע"י שפעו הנה יוצא כחה לפועל ופועלת גם היא גדולות ונצורות, והנה אמרנו לעיל כי במקורן הנה הוה החסד עלאה אשר לשורש הנוק' יותר עיקרי ויותר גדול, מאור החסד עלאה אשר לשורש הז"א, כי הוא מהחסד עצמו דהכתר, שהוא יומא דכלהו יומין, כי כ"ז הנה הוא סוד הנעלם דהנוק' סוד פנימיותה ועצמותה, אשר בזה הנה היא סליקת לעילא ברישא דכל רישין, כמ"ש בפ' בראשית כ"ד סע"א, והיא גבוה מכולם שכולם אחידן בה וסלקין עמה. כמ"ש בפ' פינחס רנ"ו ב', כי בזה ר"ל בבחי' הנעלם שבה הנה היא סיבת כולם ותכלית כולם, כמו שבארנו בכ"מ מדברינו.

והנה כל התיקונים הן דא"א והן דז"א והן דהנוק', הנה הוא הכל לתכלית זה, שתתגלה עצמותה ותצא מהעלם לגילוי, וא"כ נמצא שכל תיקון ט' דז"א שהוא מגילוי אור הדעת שבו, וכן ספי' ט' דז"א שהוא היסוד שבו, אשר עיקרו הנה הוא לצורך החסד עלאה דאתגלייא בפום אמה, הנה הכוונה בכ"ז הוא רק בשביל הנוק' להוציא אותה מהעלם לגילוי להאיר עליה באור הדעת עלאה מרזא דמתקלא העולה עד אור א"ס, וכן להמשיך בה החסד עלאה בפתחא דמשכנא, בסוד והוא יושב פתח האוהל, כנ"ל מזוה"ק פ' בא ל"ו א', ויצאו כל אותן התיקונין בז"א ג"כ רק לצורכה, שתתוקן ותתגלה היא בהם, ולכן היה כל יציאתם בז"א ג"כ רק ע"י תיקון ונקה, שהוא מהשורש דהחסד עלאה אשר להנוק', כי עומק הכוונה בכל אותן התיקונין הנה הוא רק לצורך הנוק', והיה הכוונה לעורר דוקא בשורש החסד עלאה אשר לה, כי הוא יותר עיקרי ויותר גדול כי הוא יומא דכלהו יומין וכנ"ל, וכדי לעורר אותו, להעלה את מקורו, לצורך תיקון העתיד, ועכ"פ הוא, כי עומק הכוונה בכל התיקון ט' דז"א וכן בספי' ט' שהוא היסוד שבו הנה הוא רק לצורך הנוק' לפתוח לה עי"ז הנביעו דאור החסד עלאה אבל עיקרו של ז"א הוא רק ח' ספי', וכנ"ל סי' ה' אות כ' סעי' ד' ה' ע"ש, וכן עיקרן התיקונין שבז"א הוא רק ח' תיקונן, אבל תיקון ט' שהוא הגילוי דאור הדעת עלאה וכן גילוי דאור החסד עלאה אשר בפום אמה, הוא עיקרו להנוק' ובסוד והוא יושב בפתח האוהל, רזא דתרעא דצדק פתחא דמהימנותא, כמ"ש בסתרי תורה פ' וירא ל"ח ע"ב, וכנ"ל בזוה"ק פ' בא ל"ו א', אלא שנתייסדו עתה בז"א ומקבלת היא עתה כ"ז רק על ידו, וכמו שגם עיקר מציאותה היא מושרש בו בכל קו האמצעי שבו, בסוד שם של י"ב וכנ"ל סעי"ה, אבל עיקרן דהתיקונים הם באמת רק ח' לז"א וה' הם לנוק', וכמו שהוא באו"א ח' לאבא, כל אותן שבמזל עליון, וה' לאימא, כל אותן שבמזל תחתון, אלא שבזו"ן הנה נתייסד ועומד בו שורש כל מציאותה וכן שורש כל תיקוניה אבל באמת הנה שייך התיקון ט' שבו רק אליה, וכן הוא מתייחד בה בהעלם לעולם, והוא, עולה לכאן ולכאן, לתיקון ט' דז"א ולתיקון ה' דהנוק', כי הנה הוא עיקר שורש אור החסד עלאה העומד מוכן להתגלה בתרעא דצדק פתחא דמשכנא עלאה קדישא פתחא דמהימנותא, לצורך כל התיקונים דלעתיד, עד כאן הגיע דברינו כעת בהדרוש הזה מה שנמשך לנו מענין לענין בעסקינו בביאור השם ס"ג דסי' י"ב אות מ"ו דענינינו. שהוא השורש דאור התיקון דהשם מ"ה אשר להאצילות, הנתגלה בהאבא שבא"ק, בעיקר עצמותו גופה כי נתגלה בו בעצמו בעצם וראשונה לשורש לאור התיקון להאצילות, וכנ"ל סעי"א, ובארנו בו, ר"ל באותו הס"ג דאות מ"ו דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, וכל ענייניו הנדרש בו, אשר לצורך האור התיקון דהמ"ה אשר ממנו נתקן ונבנה האצילות עצמו, כי אותו הס"ג דאות מ"ו הוא רק שורשו אשר בהאבא עצמו, וכן נתגלה בו מגילוי לגילוי שהוא מהס"ג שבו להמ"ה שבו, והכל הוא עדיין בהאבא עצמו וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעהית"ש :

(מ"ז)

[מ"ח]

[סעיף א']

השם מ"ה הזה, הנה הוא ג"כ מהעסמ"ב דאור התיקון העיקרי הנשאר בהאו"א שבא"ק. כי כאשר יצא אור התיקון דהמ"ה ממקורו לצורך בנין האצילות, שהוא מהטבור ולמטה דהא"ק והיה נמשך דרך העקודים ודרך האו"א שבא"ק, שהם מהטבור ולמעלה הנה היה נשאר עיקרו בהם בכל מקום שעבר, כי כן הוא הסדר לעולם שכל אור שיורד מלמעלה למטה הוא בדרך השתלשלות המדרגות, ונשאר עיקרו בכל עליון, להיות שורש להתחתון, וכן הוא בענינינו, כי הנה נשאר אור העיקרי דהתיקון בהאו"א שבא"ק להיות בהם שורש לאור התיקון דהאצילות, אמנם מה שנוגע להאימא הנה יתבאר בעה"י לקמן סי' י"ג, אך דברינו כאן הוא רק בענין אבא, כי הנה נשאר בהאבא שבא"ק עיקרו דאור התיקון אשר להאצילות להיות בו שורש אליו, והנה הוא ג"כ בבחי' ד' שמות עסמ"ב, ומתלבשים בהעסמ"ב שבהאבא עצמו, וכמו שבארנו בענין הע"ב והס"ג לעיל אות מ"ה ואות מ"ו וכן הוא עד"ז בהשם מ"ה דעניננו, כי הנה הוא השם מ"ה מהעסמ"ב דשורש אור התיקון הנשאר בהאבא עצמו, בהשם מ"ה שבעצמותו, כי כאשר נתפשט השורש דאור התיקון בהאבא הנה היה התפשטותו ג"כ בסדר השתלשלות המדרגות, מע"ב לס"ג ומס"ג למ"ה, והוא המ"ה דענינינו והוא מתלבש בהמ"ה דהאבא עצמו :

אמנם כאן יש מקום ביאור, כי הרי לפי דברינו לעיל בכ"מ הנה אין להאבא עצמו גילוי לשם מ"ה, אלא רק אותו השורש דאור התיקון דהמ"ה אשר להאצילות, כאשר יצא בעת התיקון

ונשאר עיקרו בהאבא כנ״ז, הנה רק הוא הגילוי דהשם מ״ה שבו, אבל זולתו הנה הוו כל או״א רק ע״ב וס״ג, והם כלילן בהעקודים ובחלקי הא״ק אשר מהטבור ולמעלה, שהוא כולו רק ע״ב וס״ג הכלליים, כי הקרקפתא הנה הוא הע״ב הכללי ומהאזניים ולמטה (שהוא כל אורות האח״פ, שהם עד הטבור) הוא הס״ג הכללי, ובמ״א כתבתי כי בבחי׳ אחת הנה הוא הגלגלתא כולו הע״ב הכללי, ואו״א שהם מהגרון עד הטבור, הם הס״ג הכללי, אבא הוא ע״ב שבס״ג, ואימא הוא הס״ג שבס״ג והעקודים הנה הוא הדעת עלאה המכריע, ונכלל לפעמים בהע״ב הכללי ולפעמים בהס״ג הכללי, ועכ״פ הוא כי עד הטבור הנה אין גילוי להמ״ה הכללי כלל ולא נעשה הבחנת דהמ״ה הכללי דאו״א שבא״ק, אלא ג״כ רק בעת התיקון ולצורך התיקון, והוא השורש דאור התיקון דהמ״ה, הנשאר בהאו״א, כנ״ז, והנה הוא האור דהמ״ה אשר בסי׳ ו׳ אות כ״ג ואשר בסי׳ ט׳ אות ל״ה ע״ש, וא״כ הרי צריך ביאור על מה שאמרנו שבשורש דאור התיקון דהמ״ה הנשאר בהאבא, הנה הוא מתלבש בהשם מ״ה אשר בהאבא עצמו, הרי לפי הנז׳ הנה אין בהאבא עצמו שום גילוי לאליהות השם מ״ה כלל, כי הוא כולו רק מעצמות האליהות דהס״ג הכללי כנ״ז:

[סעיף ב]

אך הענין בזה הוא ע״פ דברינו לעיל סי׳ ו׳ אות כ״ג ובסי׳ ט׳ אות ל״ה כי רושם דבחי׳ המ״ה בהאו״א שבא״ק הנה היה נעשה בשני זמנים ובשני בחי׳ והם אחד פרטי ואחד כללי והכללי שהוא המ״ה המתפשט ממנו הנה הוא באמת אינו להאבא עצמו אלא רק התפשטות הנה״י שלו לצורך האצילות להמשיך על ידו את אור התיקון דהאצילות, והוא לא נעשה בהאבא אלא ג״כ רק בעת התיקון דוקא, כי הוא רק לצורך התיקון דהאצילות עצמו ונקרא בשם מ״ה הכללי גם בהאבא משום שכל עיקרו הרי הוא רק לצורך המ״ה הכללי דהאצילות, אמנם המ״ה הפרטי שאמרנו, הנה הוא המ״ה הפרטי שבהס״ג הכללי שבו עצמו כי כ״א הוא כלול מעסמ״ב כנודע, הגם שכלילותם בו הוא רק בכח ובהעלם, וכל גלויו הוא לעולם רק ס״ג, אמנם בעצמותו גופה, הנה נבחן בו כל העסמ״ב, ומזה הנה נמשך גילוייו, ר״ל פעולותיו, דגילויים ופעולות שונים, וכנודע כ״ז, והנה אותו בחי׳ המ״ה הפרטי אשר בהס״ג הכללי הנה הוא המ״ה הפרטי אשר בהעצמות האבא גופה כי כל העצמות האבא הוא הס״ג הכללי הע״ב דס״ג כנז׳ והוא כליל מעסמ״ב פרטיים והוה המ״ה הפרטי חלק מעצמותו גופה והנה הגם שהוא בו רק בהעלם ובכח, והוא כולו בעצמותו שהוא מהטבור ולמעלה שבא״ק רק בגילוי ס״ג אך לצורך התהוות הנקודות והאצילות, הנה יצא מתחילה אותו המ״ה הפרטי מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי, ויצא אז ונתפשט הוא מהטבור דא״ק ולמטה עד סוף רגליו, והוא ג״כ מ״ש הרב, בנקודות פ״ב, שהיה מתפשט מתחילה הס״ג עד סוף רגליו, והכוונה הוא על המ״ה וב״ן הפרטיים דהס״ג הכללי שיצאו הם ממקומם, וירדו ונתפשטו מהטבור ולמטה דא״ק עד סוף רגליו, והיה ההתפשטות הזה, לצורך ההתפשטות ה״א, דלהנקודות והאצילות אמנם אח״כ הנה חזר אותו ההתפשטות הא, למקומו, שהוא ההסתלקות ה״א, וכמו שכתבנו כ״ז בביאור וארוכה לעיל כלל ה׳ ו׳ וכלל י״ב, ועכ״פ הוא כי הנה יצא מתחלה המ״ה הפרטי הנז׳. מן הכח לפועל ומן ההעלם לגילוי ונתגלה לבחי׳ מ״ה והגם שהוא חזר ונסתלק כנז׳ עכ״ז הרי יצא על מליאותו עכ״פ, ונשאר בו רושמו לעולם, והוא מעתה השורש עליון בא״ק לכל תיקוני ועניני האצילות, וכנודע בדברינו מענין כל התפשטות הא׳ אחר הסתלקותן, והנה היה הסתלקותו במקורו שהוא בעצמות הס״ג אשר ממנו יצא והוא בעיקרו של אבא אשר למעלה מהטבור, שהוא בהס״ג הכללי עצמו, ועכ״ז הנה מאחר שיצא בפעם אחד למליאות בפנ״ע ובבחי׳ גילוי המ״ה, הנה נשאר רושמו בו לעולם, ושם הנה נכנס המ״ה דענינינו, שהוא מהעסמ״ב דשורש עיקר אור התיקון הנשאר בהאבא, ועומד בו אותו המ״ה דשורש אור התיקון בעיקרו שהוא בהס״ג הכללי עצמו, אלא שהוא בהמ״ה הפרטי שבו:

[סעיף ג׳]

והנה נכלל אותו המ״ה דשורש אור התיקון, ג״כ בה׳ בחי׳ שמות מ״ה ע״ד שבארנו לעיל **אות** מ״ה מ״ו בהע״ב והס״ג, אמנם הנה כל אותן הה׳ שמות מ״ה הכלולים בשורש אור התיקון דהמ״ה שבהאבא, הנה הם ג״כ אינם עומדים בגילויים כלל, כי כולם הם כלולים מעתה בהס״ג הכללי, אלא שהם בהמ״ה הפרטי שבו כנז׳, אשר גם אותו המ״ה הפרטי אין לו גילוי בו, כי הוא מיוחד ג״כ במקורו שהוא הס״ג הכללי וכלול עמו, והענין בביאור הוא, כי הנה אותן הה׳ שמות מ״ה אשר הם כלולים בו הנה ד׳ מהם הנה הם מאור התיקון עצמו, היינו, **א׳**, המ״ה דענינינו שהוא שורש אור המ״ה דהתיקון **דאצילות**, הנשאר בהאבא שבא״ק כנז׳ והרי אמרנו כי מקומו הוא, שהוא עומד ומלובש בהמ״ה הפרטי אשר בהס״ג הכללי דהאבא, והרי אין לו גילוי בו לבחי׳ מ״ה ממש כלל, ב׳, הנה הוא המ״ה דלקמן סי׳ י״ג שהוא ג״כ שורש המ״ה דהתיקון דאצילות הנשאר בהאימא עלאה שבא״ק, והוא המ״ה דלקמן סי׳ י״ג אות נ״א, ומקומו הוא ג״כ בהס״ג הכללי שבהאימא, בהמ״ה הפרטי שבו, ע״ד שאמרנו בהאבא, וכמו שיתבאר לקמן סי׳ י״ג והרי אין גילוי לו ג״כ לבחי׳ מ״ה ממש כלל, כי הוא מיוחד בהס״ג הכללי שבעצמות האימא גופה וכלול עמו, ע״ד שאמרנו בהאבא, ג׳, ד׳, הנה הם השמות מ״ה מהעסמ״ב דהב״ן דהתיקון, והם השמות מ״ה דס׳ ז׳ אות **כ״ז** ודסי׳ י׳ אות ט״ו, והם ג״כ שורש התיקון, מהב״ן הכללי, הנשאר ג״כ בהאו״א, ועומד ג״כ בהמ״ה הפרטי הנז׳ ביחד עם שורש התיקון דהמ״ה הכללי והרי אין להם ג״כ גילוי ממש לבחי׳ מ״ה כלל, כי הם כלולים לעולם בהס״ג הכללי **וכנז׳**:

ומה שחשבנו אותם לעיל סי׳ ז׳ ובסי׳ י׳ בחשבון העסמ״ב, ואמרנו כי הם בגילוי אור המ״ה דהעסמ״ב אשר בשורש אור התיקון דהב״ן הכללי, הוא משום כי הרי הם עיקר השורש להמ״ה עכ״פ והם שורש לאור התיקון דהמ״ה העומד בהאבא עצמו, שהוא בהס״ג אשר הוא למעלה מהטבור והוא המ״ה הפרטי שבו וממנו הנה הוא התפשטות הנה״י דשורש אור התיקון שבהאו״א שבא״ק, המתפשטים ויורדים למטה מהטבור דא״ק, להתלבש באצילות, ע״ד שכתבנו לעיל בכ״מ, על המ״ה וב״ן דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳ ואמרנו כי הם אינם באמת מעיקר האו״א גופה, אלא רק מהתפשטותם המתפשטים מהטבור דא״ק ולמטה להתלבש באצילות לבחי׳ נשמה לנשמה, ושם הנה יצאו לבחי׳ מ״ה וב״ן, והם המ״ה וב״ן הכללי דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳, אך כ״ז הוא רק בהתפשטות הנה״י שלהם אשר ירדו למטה ממקומם להתלבש באצילות ממש, אבל במקומם גופה שהוא מהטבור דא״ק ולמעלה, הנה שם אין גילוי למ״ה וב״ן ממש, כי שם הוא כולו רק הס״ג הכללי, ואין שם רק רמז ורושם להמ״ה ועכ״ז הנה חשבנו **אותם** להמ״ה דהעסמ״ב משום שהם השורש העיקרי להמ״ה, והם בהאבא גופה שהוא המ״ה הפרטי אשר בהס״ג עצמו והוא ע״י שיצא בעת התפשטות הא׳ מן הכח לפועל והגם שגם הוא חזר ונסתלק, והוא מעתה ולעולם, ג״כ רק מהס״ג הכללי, אמנם הרי יצא לגילויו עכ״פ, והנה אותו ההתפשטות הא׳ דהאו״א שבא״ק שהם המ״ה וב״ן הפרטיים דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳, הנה בהם מתכנסים כל שרשי אור התיקון דהמ״ה וב״ן הפרטיים כולם הנשאר בהאו״א בהס״ג הכללי שבהם עצמן, כי ההתפשטות הא׳ הנה הוא שורשם ובו מתלבשים כולם ולכן הנה נחשבים הם להמ״ה דהעסמ״ב שבכ״א, כי הם עיקר שורשי התיקון שבהאבא עצמו, ועי׳ בזה עוד לקמן אות מ״ה סעי״ג, עיקר עומק הדברים בזה ע״ש ותמלא נחת בעה״ש, והנה נתבאר לנו מדברינו ג״כ כי כל השמות מ״ה אשר בכל העסמ״ב והעסמ״ב דכל הה׳

סימנים אשר מסי׳ ו׳ דלעיל עד סוף סי׳ י״ג דלקמן הנה נבחן כל מ״ה בשניים, אחד המ״ה הפרטי אשר בהס״ג עצמו שהוא מהטבור ולמעלה והוא השורש העיקרי דהמ״ה אשר בהאבא עצמו ואחד בהתפשטות הנה״י שלו המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות:

[סעיה ד]

והנה לנו מדברינו עד כה, ו׳ אורות דבחי׳ מ״ה הכלולים בהמ״ה הפרטי שבהס״ג דסי׳ ו׳ שהוא מהטבור ולמעלה דא״ק, וכן הם ו׳ אורות שהם ג״כ מבחי׳ מ״ה, והם מהתפשטות הנה״י דכ״א המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות וכנ״ל בסמוך והם ו׳ בכ״א והיינו הב׳ מיני מ״ה אשר בסי׳ ו׳ ובסי׳ ט׳ שהם כ״א בבחי׳ פרטי וכללי והם מהמאציליות דהאו״א עצמן, והד׳ מיני מ״ה דשרשי התיקון שבהם, שהם המ״ה דענינינו והמ״ה דלקמן סי׳ י״ג, והב׳ מיני מ״ה דלעיל סי׳ ז׳ וסי׳ י׳, כי הנה אלו הו׳ בחי׳ מ״ה הנה מיוסד כ״א בב׳ בחי׳, אחד עיקרי שבו ר״ל שורשי והוא המ״ה הפרטי שבהס״ג עצמו, כי הוא כלול ומיוחד בהס״ג הכללי דכ״א אשר הוא למעלה מהטבור דא״ק, והוא העיקרי ר״ל שורש התיקון העיקרי דהמ״ה העומד בהס״ג הכללי שהוא בהאבא עצמו ואחד ההתפשטות אשר ממנו, כי נתפשט בבחי׳ הנה״י שבו וירד מהטבור ולמטה דא״ק להתלבש באצילות לבחי׳ נשמה לנשמה, ובאשר בהאצילות כל בנינו הנה הוא מהמ״ה וב״ן הכלליים כי הם כל עצמות ומציאות דהאצילות לכן הנה יצא שם ההתפשטות הנז׳ ג״כ בבחי׳ מ״ה והם בכ״א בבחי׳ המ״ה הכללי שבו, הגם שאינו עיקר בו כי הוא רק ההתפשטות, ממנו, אשר ירד למטה ממקומו, עכ״ז הנה בערך העליון שהוא הס״ג הכללי הנה יצא אותו ההתפשטות בכ״א לבחי׳ המ״ה שבו, והנה הם הו׳ מיני מ״ה והם מהעסמ״ב דסי׳ י״ב שלפנינו, ומהעסמ״ב דלקמן סי׳ י״ג וכן מהעסמ״ב דלעיל סי׳ ו׳ ט׳, ומהעסמ״ב דלעיל סי׳ ז׳ וסי׳ י׳ והרי לנו מעתה, ו׳ מיני מ״ה, וכולם הם מיוחדים באחד, והם בהמ״ה הפרטי והכללי דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ג, שהוא המ״ה דהאבא שבא״ק, כי הוא העיקר לכולם בעצם וראשונה כי אבא שהוא החכמה הוא הראשית, ראשית חכמה וכולם נעשה על ידו, כמ״ש כולם בחכמה עשית ולכן הנה הוא כולל כולם ומיוחדים כולם, בו באחד, אמנם כיצא מה הנה יש עוד שני מיני מ״ה, הכלולים בו ג״כ, והם ח׳, מיני מ״ה, והיינו הב׳ מיני מ״ה אשר בסי׳ ח׳ ואשר בסי׳ י״א והשתמשו הם בעולם הנקודות לשרשי הנקודות, אך בעת התיקון הנה נתחדשו הם ג״כ באור פני מלך חיים ושימשו הם ג״כ לשרשי אור התיקון, וכמ״ש לעיל סי׳ י״א בארוכה וכן בסי׳ ח׳ שם, והנה הם ג״כ כ״א בב׳ בחי׳, העיקרי שבו ר״ל שורש שהוא המ״ה הפרטי מהס״ג אשר עליו, ובעת ההסתלקות הנה חזר הוא למקורו שהוא בהס״ג אשר עליו ונשאר כלול ומיוחד בו לעולם, ומשמש הוא ג״כ מעתה לשורש אור התיקון להאצילות, כי באשר שע״י הבירור והעליות מ״ן דהנקודות, האמור בשער התיקון פ׳ א׳ ב׳, הנה ניתוספו כל העסמ״ב דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א, ג״כ על אור התיקון, ונתייחדו עמהם, והנה נעשו גם הם לשרשי אור התיקון שבהאו״א שבא״ק, והוו מעתה כל הח׳ מיני עסמ״ב אשר מסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג, כולם לשרשי אור התיקון להאצילות, וכמו שבארנו ענין התועלת והצורך דכל אלו הח׳ לעיל אות מ״ו מסעיף ב׳ והלאה, כי אלו הח׳ הנה הם בסוד הי״ג ת״ד אשר מהא״ק להאצילות, והי״ג ת״ד הם בשני בחי׳, ה׳ וח׳, כמו שבארנו שם, ועל זה הנה הם אלו הח׳ מיני עסמ״ב הנז׳ כי הנה הם בבחי׳ הח׳ תיקונים בהי״ג ת״ד שבו:

[סעיה ה]

והנה כל העסמ״ב והעסמ״ב מאלו הח׳ הנה הם כולם בסדר אחד, וכמו שמבואר בדברינו בכל הסימנים הנז׳, וכן הוא ג״כ בענין השם מ״ה אשר בכל אותן העסמ״ב כי כ״א הנה הוא נחלק לב׳ בחי׳, פרטי, וכללי, והפרטי דכ״א הנה הוא עומד ומיוחד בהס״ג דכ״א אשר עליו וכלול בו לעולם שהוא בהאבא שלו עצמו, והכללי הנה הוא בכ״א ע״י התפשטות הנה״י שבו המתפשטים למטה מהטבור דא״ק להתלבש באצילות, וכנ״ל, ויתבאר בזה עוד בעה״י למטה אות מ״ח ועכ״פ הוא. כי המ״ה הפרטי הנה הוא ג״כ ח׳ שהוא בכל הח׳ מיני העסמ״ב אשר מסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג, אמנם הם כולם מיוחדים באחד, ומלובשים בהמ״ה הפרטי בהאבא הכללי אשר בהעסמ״ב דסי׳ ו׳, וכבר אמרנו כי כל מ״ה הפרטי הנה הוא כלול בהס״ג אשר עליו ומיוחד עמו, כי הוא ממנו, וא״כ הרי נמצא כי כל אלו הח׳ מיני מ״ה הפרטי שאמרנו, שהם מתלבשים בהמ״ה הפרטי דהעסמ״ב שבסי׳ ו׳ הנה הוא ע״י כלילות כל מ״ה הפרטי בהס״ג שלו אשר עליו עצמו והם מתלבשים כולם בהמ״ה הפרטי אשר בהס״ג הכללי אשר עליו דהעסמ״ב שבסי׳ ו׳ והרי כלולים כולם בהס״ג דסי׳ ו׳, שהוא בהעצמות העיקרי דהאבא הכללי שבא״ק ושם הם מתכנסים כולם ומתייחדים כולם לאחד והנה כל הז׳ שמות דהמ״ה הפרטי אשר מאחר סי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג הכלול כ״א בהס״ג אשר עליו כנז׳, הנה עם הס״ג אשר עליהם הנה כולם הם שרשי דאור התיקון ואבוהון דכולהון הנה הוא המ״ה הפרטי דענינינו הכלול בהס״ג אשר עליו שהוא הס״ג דלעיל אות מ׳, שהוא השורש דאור התיקון העומד בהאבא שבא״ק כי הוא הראשית והעיקר לכולם, שכולם הם ממנו והוא אב לכולם וכולל כולם, והרי כולל המ״ה הפרטי דענינינו הכלול בהס״ג דלעיל אות מ״ו, את כל הז׳ שמות דהמ״ה הפרטיים עם הס״ג אשר עליהם, דסי׳ ז׳ ח׳ ט׳ י׳ י״א י״ג, כי כולם הם שורשי דאור התיקון שבהאו״א שבא״ק [לבד המ״ה הפרטי עם הס״ג אשר עליו שבסי׳ ט׳, כי הוא באמת אינו משרשי התיקון, אלא מעצמות האימא גופה אמנם הוא כלול ג״כ בהאבא ומיוחד עמו] והנה אמרנו כי המ״ה הפרטי דענינינו הכלול בהס״ג דאות מ״ו אשר עליו וכולל הוא את כל שרשי התיקון כולם כנז׳ הנה הם מתלבשים בהמ״ה הפרטי הכלול בהס״ג אשר עליו דעצמות האבא גופה אשר בסי׳ ו׳ כי בו הנה הוא כל שרשי אור התיקון אשר לצורך האצילות, כי ממנו ועל ידו הרי מתתקן האצילות תמיד, והנה הם בס״ה ח׳ מיני שמות מ״ה פרטיים הכלול כ״א בהס״ג אשר עליו, והם כולם בעצמות האבא שהוא הס״ג דסי׳ ו׳, ושם הם מיוחדים כולם זב״ז ונעשים שם כולם אחד והוא שורש אור התיקון דהמ״ה וב״ן הכלליים העומד בהאבא הכללי שבא״ק לצורך האצילות, והוא ע״י המ״ה דענינינו, כי בו כלול כולם שהוא אב לכולם כנז׳ והרי נתבאר לנו עכ״פ המ״ה דענינינו הנה הוא מצורף ג״כ בח׳ שמות מ״ה ע״ד שבארנו לעיל אות מ״ה מ״ו בהע״ב והס״ג והנה הם כל הח׳ שמות מ״ה אשר בהח׳ מערכות דהעסמ״ב שמסי׳ ו׳ דלעיל עד סוף סי׳ י״ג דלקמן, וע״ד שאמרנו לעיל בהע״ב והס״ג:

[סעיה ו]

אמנם בענין המ״ה הנה נתבאר לנו מכל דברינו הנ״ל כמה חידושים אשר בזה הנה נשתנה המ״ה מהע״ב והס״ג בכמה שינוים היינו שהרי נתבאר מדברינו שכל השמות מ״ה אשר מכל אלו המערכות דהעסמ״ב. הנה הוא מיוסד כ״א בשנים. אחד פרטי ואחד כללי והם שניהם אינם בעיקר הגילוי דהמ״ה ממש כלל אלא רק בבחי׳ שורש להמ״ה הכללי והעיקרי אשר הוא רק באצילות. והנה הם בכולם בבחי׳. פרטי. וכללי. ע״ד שבארנו בהשמות מ״ה שבסי׳ ו׳ וסי׳ ט׳. אמנם המ״ה הפרטיים שבסי׳ ו׳ ושבסי׳ ט׳ הנה הם יצאו לגילויים פעם אחד עכ״פ שהוא בעת התפשטות הא׳. כמו שבארנו שם. אבל כל השמות מ״ה הפרטיים אשר בסי׳ ז׳ ח׳ י׳ י״א י״ב י״ג. הם לא יצאו לגילויים לעולם. אלא שהם כלולים ומיוחדים תמיד בהס״ג הכללי דכ״א. בבחי׳ הנה״י דהאו״א עצמן אשר הם לעולם לפנים מן הפרסא, ולא ירדו הם למטה מן הטבור

לעולם. כן הוא עד״ז כל מ״ה פרטי. הנה הוא כלול ומיוחד לעולם בהס״ג הכללי אשר עליו. אלא שהוא בבחי׳ האחרונות שבו והרי לא יצא הוא לעולם לגילוי מ״ה כלל. אלא שהוא שורש המ״ה אשר רמוז בבחי׳ אחרונות דהס״ג. והרי הוא משונה הרבה מהע״ב והס״ג דלעיל אות מ״ה מ״ו. כי הם הרי יצאו היטיב על מליאותם וגילויים. זה ע״ב וזה ס״ג. וכן הנה יש להם ג״כ מקום מיוחד לכ״א כמו שבארנו שם ושם. אבל בהמ״ה הפרטי. הרי אין לו גילוי לבחי׳ מ״ה כלל. וכן אין לו מקום מיוחד בפנ״ע כלל. אלא שהוא כלול לעולם בהס״ג וכנ״ל. אמנם הוא שורש העיקרי להמ״ה הכללי דהאצילות אבל הוא בעצמו הנה הוא רק בבחי׳ רמז רושם לבד לבחי׳ מ״ה והוא כלול בהס״ג לעולם. וכן גם בענין המ״ה הכללי שאמרנו בכ״א הנה הוא באמת ג״כ אינו במליאות המ״ה העיקרי כלל כי הוא רק התפשטות מהנה״י הנז׳ דהס״ג הכללי שבכ״א. אשר הוא למעלה ומבפנים להפרסא. הנה נתפשט. בבחי׳ התפשטות אור דהנה״י וירד מהטבור ולמטה. להתלבש באצילות בבחי׳ נשמה לנשמה. כי על ידו הנה נמשך אור התיקון דהמ״ה הכללי והב״ן הכללי באצילות. כמו שיתבאר בעה״י לקמן אות מ״ח. ולכך הוא נקרא ג״כ בשם. מ״ה הכללי. על שם המ״ה הכללי דהאצילות שנמשך על ידו. אבל הוא בעצמו אינו באמת עיקרי כלל. כי הוא רק התפשטות אור מהנה״י דהס״ג כנ״ז וירד למטה ממקומו כדי להתלבש באצילות. והרי נמצא כי הן המ״ה הפרטי והן המ״ה הכללי אשר כלולים בכל מ״ה ומ״ה דהעסמ״ב שבכל הח׳ סימנים אשר מסי׳ ו׳ עד סי׳ י״ג. ואמרנו כי כל מ״ה ומ״ה מהם הנה כלול כ״א. מפרטי וכללי. והוא עצמו כל המליאות דאותן המ״ה לא זולת. הנה האמת הוא כי הם כולם אינם במליאות מ״ה עיקרי כלל אלא רק בבחי׳ שורש. ושורש לשורש. להמ״ה העיקרי והכללי שבהאצילות. אבל הם עצמם אינם הם בגילוי המ״ה העיקרי כלל. וכ״ז הוא ע״פ מה שאמרנו לעיל. כי כל עיקרן דאו״א אינם אלא ע״ב וס״ג. וכל בחי׳ מ״ה שבהם. הוא רק בבחי׳ רמז ורושם לשורש המ״ה הכללי והעיקרי שבהאצילות. והרי נתבאר לנו ג׳ שינויים. מה שנשתנו השמות מ״ה דכל אלו המערכות. מהע״ב והס״ג שבהם א׳ הוא. כי כל השמות מ״ה אשר בכל אלו המערכות דהעסמ״ב שמסי׳ ו׳ עד סוף סי׳ י״ג. הנה הם כולם. כ״א בשני בחי׳. פרטי. וכללי. ב׳ הוא. כי אין להם מקום מיוחד בפנ״ע. אלא הוא. כי כל מ״ה פרטי. הנה הוא כלול ומיוחד לעולם בהס״ג הכללי אשר עליו. וכל מ״ה כללי הנה הוא מתלבש בהאצילות בתוכו ובפנימיותו. ג׳ הוא. כי אין בהם שניהם גילוי ממש לבחי׳ מ״ה כלל. אלא הם רק בבחי׳ שורש ושורש לשורש להמ״ה הכללי דהאצילות:

[סעיף ז]

אמנם בענין זמן יציאתם. הנה העסמ״ב דסימני. ז׳. י׳. י״ב. י״ג. שהם כולם מאור התיקון. הרי פשוט הוא שכל העסמ״ב והעסמ״ב שבכ״א מהם. וכן כל אותן העסמ״ב כולן. הנה יצאו הם כולם כלולים יחד. בעת אחד. שהוא בעת התיקון. וכן העסמ״ב אשר בסי׳ ח׳ וי״א. שהם שימשו בתחילה לשרשי הנקודות. ואח״כ בעת התיקון הנה נתחלפו גם הם ונתחדשו הם עצמן באור פני מלך חיים ושימשו מעתה הם גופה ג״כ לשרשי אור התיקון וכנ״ל בדברינו הרי יצאו מתחילה ג״כ אותן ב׳ המערכות דהעסמ״ב. דסי׳ ח׳ ודסי׳ י״א. הנה יצאו הם שניהם מתחילה בעת עולם הנקודות. ואח״כ נתהלפו ונתחדשו שניהם יחד ג״כ בפנים חדשות כי נתייחדו שניהם וכן נתייחדו באור התיקון וחזרו ויצאו כולם יחד בעת התיקון. אמנם העסמ״ב אשר בסי׳ ו׳ ובסי׳ ט. הנה בהם הנה היה חילוק זמנים. כי הע״ב והס״ג שבהם שהם העצמות דהאו״א גופה הנה הם יצאו מתחילה. ואח״כ הנה יצא המ״ה הפרטי שבהם. והיה יציאתו אז רק לצורך ההתפשטות הא׳ להאצילות ואח״כ הנה נעשה בו ההסתלקות הא׳ ושימש אז לבחי׳ מ״ן ולשרשי עולם הנקודות. ואח״כ לצורך התיקון כאשר נבררו הנקודות. הנה נתקן הוא ג״כ ונעשה למ״ן ולשורש לאור התיקון. ואח״כ בעת התיקון כאשר נמשך ונתייסד כל שרשי אור התיקון בהאו״א שבא״ק לצורך האצילות. הנה יצאו והתפשטו האו״א. בהמ״ה הכללי שבהם שהוא המ״ה דסי׳ ו׳ אות כ״ג ודסי׳ ט׳ אות ל״ה. להתלבש בתוך האצילות גופה. לצורך התיקון דהמ״ה. אשר על ידו נתקן כל האצילות והרי עכ״פ הוא. כי השמות מ״ה דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳ ור״ל בחינת המ״ה הכללי שבהם שהוא מהתפשטות הנה״י דהאו״א שבא״ק. הנה הם לא יצאו אלא רק בעת התיקון דוקא. ונמצא כי לא נעשה שום חילוק זמנים בכל אלו המערכות כולם והשמות כולם הנה לא נעשה חילוק זמנים בהם עצמם זה מזה. אלא רק בהב׳ שמות מ״ה הכלליים שבסי׳ ו׳ ושבסי׳ ט׳. כי הע״ב והס״ג שבהם. שהם העצמות דהאו״א שבא״ק. הרי נעשו הם מהעקודים ומהא״ק עצמו (וע״ד או״א שבהאצילות שנעשו הם מסוד הגרון והג״ת דהא״א וכן מסוד השערות והדיקנא דא״א. כמ״ש בהולדת או״א פ״א ופ״ד). והרי יצאו הע״ב וס״ג מקודם. וכן אח״כ הנה יצא מהם המ״ה הפרטי. לצורך ההתפשטות הא׳ להאצילות ונתגלה בו אז ג״כ שרשי הנקודות. כמו שכתבנו בארוכה בזה לעיל סי׳ י״א. והרי יצא המ״ה הפרטי שבהם ג״כ מקודם שהוא גם קודם עולם הנקודות. אך המ״ה הכלליים שבהם. הנה הם אשר יצאו רק אח״כ בעת התיקון. והרי נמצא כי לא היה שום חילוק זמנים בשום אחד מהשמות. אלא רק בהשמות מ״ה וב״ן אשר בסי׳ ו׳ ואשר בסי׳ ט׳. כי הע״ב והס״ג שבהם הנה הם יצאו עם עולם העקודים. אבל בחי׳ המ״ה והב״ן הכללי שבהם. הם יצאו רק בעת התיקון דהאצילות ומעתה נשלים דברינו בעיקר הענין כי הנה נתבאר לנו. על המ״ה דענינינו. את מליאותו. ושימושו. ומקומו. ושורשו. וכן כל השמות המצורף אליו. כי מליאותו ושורשו הנה הוא שהוא המ״ה הפרטי מהס״ג הכללי דשורש אור התיקון דהמ״ה הנכנס בהאבא שבא״ק להיות שורש לאור התיקון דהאצילות. וזהו ג״כ שימושו. ומקומו. הנה הוא לפנים מן הפרסא שהוא למעלה מן הפרסא והוא בבחי׳ נה״י דהס״ג הכללי שבו שהוא הנה״י דהס״ג דלעיל אות מ״ו ונכנס ועומד בהמ״ה הפרטי שבהס״ג הכללי דעצמות האבא אשר בסי׳ ו׳ אות כ״ב. אשר שם הנה הוא ג״כ מקומו דהס״ג דלעיל אות מ״ו. וכנ״ל שם. והנה כלול ומיוחד המ״ה הפרטי דענינינו. בהס״ג דלעיל אות מ״ו. ושניהם הנה הם. בהס״ג דעצמות האבא. אלא בהמ״ה הפרטי דענינינו הנה הוא ג״כ רק בהמ״ה הפרטי אשר בו. והשמות המצורף אליו. הנה הם. כל המ״ה פרטיים שבכל הס״ג הכלליים אשר בכל הח׳ סימנים. שמסי׳ ו׳ עד סי׳ י״ג. כי כל המ״ה הפרטים שבהם. הם כלולים זע״ז ומיוחדים יחד כולם באחד בהעצמות דהאבא שבא״ק. שהוא בהס״ג דסי׳ ו׳. בהמ״ה הפרטי שבו. כי שם הנה הם מתכנסים כולם כנ״ל. ומקורו הנעלם דהמ״ה הפרטי דענינינו הנה הוא בהשם מ״ה דהמ״ס שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות ג. כי בו הנה הגילוי לשורש העיקרי דהאבא שבא״ק ולכל תיקוניו ולכל תולדותיו. ונתגלה באותו המ״ה דאות ג׳ השורש דאור התיקון להאבא. ע״י הזווג עליון דהמוחין פנימים שבגלגלתא. שאמר הרב בשער התיקון רפ״ב. אך עכ״פ הוא כי הגילוי דשורש אור התיקון אשר להאבא הנה נתגלה בהשם מ״ה דהמ״ס דאות ג׳ ובו הנה תלוי אבא לעולם. וממנו נמשך להעקודים בשורש האבא אשר שם. ומשם נמשך להעצמות דהאבא גופה שהוא בסוד המזל העליון דהעקודים ומשם. לכל תיקוניו ותולדותיו הנמשך ממנו. וכמו שכתבנו בזה לעיל בכ״מ. ועכ״פ הוא כי המקור הנעלם להמ״ה דענינינו הנה הוא השם מ״ה דהמ״ס שבא״ק. אשר בסי׳ א׳ אות ג׳. ודי בזה כעת. וע׳ עוד למטה אות מ״ח בזה בעה״ית:

(מח)

ב״ן.

[סעיף א]

השם ב״ן הזה הנה הוא התפשטות הנה״י דשורש אור התיקון הכללי הנכנס בהאבא הכללי שבא״ק אשר עיקרו הוא

מהטבור ולמעלה דהא"ק והנה נשאר שם אור התיקון העיקרי והוא ע"פ מה שאמרו באד"ר קל"ה א' כל רישא דעתא דלא אתתקן איהו בקדמותא לית עמא מתתקנא ואי איהו מתתקן כלהו מתתקן, ולכן אחר שנתגלה שורש דאור התיקון בעיקרי דהאבא אשר למעלה מהטבור דא"ק הנה התפשט ג"כ מהבחי' אחרונות דהנה"י דשורש אור התיקון שבו, והוא התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון אשר בהאבא הכללי שבא"ק, שהתפשט בהם, מהטבור ולמטה דא"ק, להמשיך עי"ז את אור התיקון דהמ"ה הכללי באצילות. והנה אותו התפשטות הנה"י, הנה הוא הב"ן דשורש אור התיקון, והוא הב"ן דענינינו. כי התפשטות הבחי' אחרונות דהנה"י הנה הוא השם ב"ן, כנודע, אמנם כל שם ב"ן שהוא הוי"ה כפולה, הנה הוא על שם אור המ"ה המתייחד עמו ומאיר בו, וכמ"ש הרב ברפ"ח פ"ג סמוך לסופו, ועיקר השם ב"ן הזה הוא רק לצורך גילוי האור דשם מ"ה, וע"ד שכתב הרב בדרוש, מ"ן ומ"ד דרוש א' סמוך לסופו, עש"ה, ור"ל כי הנה בו ועל ידו הנה נמשך ויצא מעשה כל אור התיקון דהמ"ה הכללי דאצילות, אלא שנקרא בשם ב"ן, משום שהוא מהבחי' אחרונות דהנה"י דאור העליון כנ"ז, אבל באמת הנה כלול הוא עצמו ממ"ה ג"כ וכמו שיתבאר וכן הנה בו וממנו הנה יצא ונעשה כל אור התיקון דהמ"ה הכללי והעיקרי אשר ממנו נתקן ונבנה כל האצילות, והנה אותו השם ב"ן שהוא הויה כפולה והנה הוא מהתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון שהאבא הכללי שבא"ק וכנז', הרי הוא מהתפשטות הנה"י דמציאות או"א עלאין אשר בשורש אור התיקון עצמו והנה זהו עומק הענין דהוי"ה כפולה שבאותו הב"ן כי הנה הוא מהאו"א עלאין שבשורש האור התיקון, ולכן הוא הוי"ה כפולה, שהוא מ"ה וב"ן, כנז', כי מאבא עלאה הנה הוא המ"ה, ומאימא עלאה הוא הב"ן, והענין ביתר ביאור ובעומק הנה הוא כי נודע הוא שכל אור הנה הוא כלול מי' ספי' ומכל בחי' הפרצופים כולם, וכן הוא ג"כ השורש דאור התיקון הנכנס בהאבא הכללי שאמרנו, הנה הוא כלול ג"כ מעסמ"ב, ומאו"א (ר"ל או"א עלאין) וזו"ן, והוא לבד השם ע"ב דלעיל אות מ"ה הנאמר בעקודים, כי הוא בחי' א"א שבו, אלא כי אותו אור שורש התיקון שבהאבא הכללי עצמו הנה הוא כלול ג"כ מעסמ"ב, שהם או"א עלאין וזו"ן, והמ"ה שהוא ז"א הוא תולדות אבא עלאה, והב"ן שהוא נוק' הוא תולדות אימא עלאה, כי הו' הוא מסך הי' וה' תתאה הוא חותם דה' עלאה:

אמנם בענין מ"ה וב"ן שהם זו"ן הנה אמרנו לעיל, כי באבא ואימא שכל עיקרן הוא ע"ב וס"ג הנה אין בהם האורות דמ"ה וב"ן בגילוי ממש כלל אלא רק בבחי' רמז ורושם לבד, ואמרנו כי הם בשני בחי', אחד פרטי ואחד כללי, הפרטי הנה הוא, המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג עצמן אשר למעלה מהטבור, והם השורש דמ"ה וב"ן, זו"ן, והוא בהאו"א עצמן, וכנ"ל אות מ"ז בהמ"ה הפרטי וכן ישנו שם ג"כ ב"ן פרטי, כי המ"ה פרטי הוא תולדות אבא עלאה. והב"ן פרטי הוא תולדות אימא עלאה כנז' והכלליים הנה הוא התפשטות הנה"י שלהם אשר הם מתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות, והם ג"כ מ"ה וב"ן המ"ה הוא התפשטות מתולדות אבא עלאה, והב"ן הוא התפשטות מתולדות אימא עלאה, והנה בפרטות אבא ואימא עלאין עצמן, הכלולים ביו"ד דהשם כנודע הנה הוה אימא עלאה בבחי' ישסו"ת בערך אבא עלאה, שהוא גופה כלול ג"כ מב' והוא או"א עלאין, כי גם בהי' פשוט שהוא אבא עלאה, הנה כלול בינה בקוצו התחתון שבו והוא או"א עלאין שבו וכן בהו"ד דמילוי יו"ד שהוא אימא עלאה, הנה הו"ד הם שורש דו"ן, וכמ"ש בזוה"ק ויקרא דף י' ע"ב, והם בחי' ישסו"ת בערך אבא עלאה והרי ישנם בפרטות באו"א עלאין עצמן ג"כ בחי' ד' פרצופים, שהם זה בערך זה, בבחי' או"א עלאין וישסו"ת, אמנם הנה עד הטבור אשר שם הם כלולן בהעקודים ושם הנה הוא הע"ב וס"ג העיקריים והנה מתלבש ומאיר הע"ב בכל הס"ג כולו, ע' ספר הגלגולים פ' י"ט, במ"ש שם, וצריך שתדע כי כל המאורות מתלבשים זה בתוך זה מרום המעלות עד תכליתן כו' ע"ש, והנה ע"י האור הגדול דהע"ב המאיר שם ובפרט ע"י כלילותן שם בהעקודים הנה לא ניכר שם בחי' ישסו"ת הפרטית כלל, והוא כולו שם רק בבחי' אור דהאו"א עלאין הכלליים, אשר בהם הנה הוה אימא עלאה טמירא יתיר כמ"ש הרב באנ"כ פ"ח וכן הוא בזווגים פ"ה. ולכן הוא ג"כ בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, כנ"ל. הנה לא ניכר שם הב"ן כלל. כי הנה הוא מהאימא עלאה שהיא טמירא יתיר והיא נעלמת. לכן הנה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל, ולא נגלה שם רק המ"ה לבד, והוא המ"ה הפרטי אשר חשבנו אותו לעיל אות מ"ז מהעסמ"ב דשורש אור התיקון שהאבא הכללי ולא הזכרנו שם הב"ן פרטי כלל אלא רק המ"ה הפרטי לבד ואמרנו שהוא המ"ה דהעסמ"ב. וחשבנו שם את המ"ה לבד, הגם שישנו שם ב"ן פרטי ג"כ. שהוא מאימא עלאה כמו המ"ה הפרטי שמאבא עלאה. אך משום שאימא עלאה היא טמירא יתיר, לכן אינו עולה שם הב"ן שהוא תולדותיה בשם כלל אמנם מהטבור ולמטה דא"ק שהוא מאחר פריסת הפרסא ולמטה, הנה שם נתצמצם השורש דאור התיקון שבהאבא הכללי ועומד משם ולמטה רק בגילוי אור דהאימא עלאה שבו, וכן נתצמצם עיקרה ג"כ ועומד רק בגילוי דישסו"ת שבה. וכנ"ל שגם אימא עלאה עצמה כלולה מדו"ן, והם בערך אבא בבחי' ישסו"ת, והנה בגילוי הזה דישסו"ת שבה. הנה נעשה התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דהאבא הכללי, אשר נתפשט מהטבור ולמטה להתלבש באצילות הנה נעשה ההתפשטות רק בגילוי הזה דצמצום האבא עלאה בהאימא עלאה והאימא עלאה בבחי' ישסו"ת שבה, ולכן הוא כי הנה הגם שבהתפשטות הנה היה באמת מכל האבא הכללי כולו בכללות ובפרטות, ר"ל נכלל האבא עלאה ומכל האימא עלאה, והרי היה ההתפשטות ממ"ה וב"ן כי מאבא עלאה הוא מ"ה ומהאימא עלאה הוא ב"ן, אך באשר שנעשה כל ההתפשטות רק אחר הצמצום דהאבא עלאה. והיה כל הגילוי שם רק מהאימא עלאה ובבחי' ישסו"ת שבה, והנה בישסו"ת הנה הוא אבא טמיר יתיר. כמ"ש הרב באנ"כ פ"ח הנ"ל. ולכן הנה לא נתגלה בהתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון, אלא רק השם ב"ן לבד. והוא הב"ן דענינינו. הגם כי באמת הנה היה ההתפשטות מהשם מ"ה ג"כ שהוא מהשורש דאור התיקון אשר בבחי' אבא עלאה ג"כ וממנו הנה הוא כל האור דהמ"ה הכללי והעיקרי. אשר ממנו נתקן ונבנה כל האצילות. וכמו שיתבאר עוד למטה. אך באשר שההתפשטות דהנה"י הנה היה רק בהגילוי דישסו"ת. אשר שם הוא אבא טמיר יתיר לכן הנה אין גילוי שם לאור המ"ה אשר ממנו. ואינו עולה שם בשם, ולא נזכר רק הב"ן לבד שהוא מהתפשטות הנה"י דהאימא עלאה, והוא הב"ן דענינינו:

[סעיף ב]

והרי נתבאר לנו הן על המ"ה דלעיל אות מ"ז והן על הב"ן דאות מ"ח דענינינו כי הגם שבאמת. היה המציאות דכ"א. משניהם כי לעיל אות מ"ז בהמ"ה הפרטי הנה היה שם המציאות דהב"ן פרטי ג"כ, וכן כאן בענינינו הנה היה המציאות דהמ"ה ג"כ כמו הב"ן. כי היה ההתפשטות הן מהאבא עלאה והן מהאימא עלאה. והתפשטות הנה"י דהאבא עלאה הוא המ"ה, והתפשטות הנה"י דהאימא עלאה הוא הב"ן, ונקראים הם בשם מ"ה וב"ן כלליים, כי הם מתלבשים באצילות ומהם יצאו ונעשו המ"ה וב"ן הכלליים דכל תיקוני האצילות ולכן נקראים הם בשם מ"ה וב"ן כלליים אבל המ"ה וב"ן דלעיל אות מ"ז נקראו הם בשם פרטיים משום שהם פרטי המ"ה וב"ן אשר בהע"ב וס"ג עצמן וכנ"ל ועכ"פ הוא, כי הם מ"ה וב"ן הן לעיל אות מ"ז והן כאן בענינינו אך באשר כי למעלה מן הטבור הנה מאיר שם האור הגדול דהאבא והם שם בבחי' או"א עלאין העיקרי אשר בהם הנה הוה אימא עלאה טמירא יתיר לכן הנה לא ניכר שם הב"ן שהוא ממנה מאימא ואינו עולה הוא שם בשם כלל, אבל למטה מהטבור

הנה נתעלם שם אור העיקרי דהארה הכללי שבשורש דאור התיקון ולא נתגלה שם אלא רק בבחי׳ יסו״ת הפרטי שבו, אשר שם הנה הוא הארה טמיר יתיר ולכן לא ניכר שם המ״ה ואינו עולה שם בשם. אלא רק הב״ן לבד והוא הב״ן דענינינו:

[סעיף ג]

אמנם העיקר בזה הנה הוא, ע״פ סוד הדברים שכתבנו לעיל כלל י״ז ענ״ד אות ו׳ וכלל ח״י ענ״ח אות ד׳, בענין האור הראשון שנגנז אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית ואמרנו שם כי כל התיקון שנעשה על ידו ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה והוא אור התיקון שהוא תולדות היסוד דא״ק, הנה נשאר עיקר אורו ביסוד עצמו, ולא יצא ממנו אלא תמצית הארה דרך לדדי דופני העטרה, כמ״ש הרב בהארת המוחין פ״ט, אבל עיקר האור הנה הוא נשאר גנוז ביסוד עצמו והוא מ״ש בספד״צ פ״א אעבר וזעיר נטיל וגניז ע״ש בהגר״א בזוה״ק פ׳ בא ל״ב א׳ ע״ש בהגהות מהרח״ו אות ב׳ ג׳ ד׳, ונשאר עיקר האור גניז ביסוד לצורך תיקון העתיד, וגם האור שיצא ממנו בסוד החסד דאתגלייא בפום אמה לצורך התיקון דמעשה בראשית, הנה הוא נתלבש במלכות הנעלמת בו, כמ״ש מהרח״ו שם, ויצא ע״י המלכות, ומזה נעשה כל התיקון דמעשה בראשית. ולכן הנה לא נתגלה ממנו אלא רק הב״ן לבד, ולא המ״ה, כי היה כל גילויו רק ע״י המלכות הנעלמת בו, כמ״ש מהרח״ו ז״ל בהגהות שם אות ד׳, והמלכות היא בגילוי דשם ב״ן כנודע וכן האור דשורש התיקון שנמשך בה הנה הוא נתעלם ג״כ רק בגילוי דשם ב״ן. והוא הב״ן דענינינו, והגם שהתפשטות הנה״י הנה היה מהארה עלאה ג״כ (ר״ל מהארה עלאה אשר בבחי׳ השורש דאור התיקון, כי בכ״א, יש כל בחי׳ הפרצופים כולם כנ״ל וכנודע) ומהארה עלאה הרי הוה ההתפשטות בהאור דשם מ״ה. אך משום שעיקרו הרי נשאר ביסוד עצמו כי זהו הענין מה שאמרו על האור הראשון, שנגנז, כי גנזו ביסוד [וכן הוא ג״כ בשורש השרשים, בסוד עולם המלבוש, כמ״ש בספר הקדו״ש שער הפונה קדים פ״ל ע״ש] ולכן אינו עולה שם השם מ״ה בשם, ולא נזכר אלא רק הב״ן לבד שהוא מההתפשטות הנה״י דהאימא עלאה כי היא נתגלה היטיב ע״י המלכות דא״ק הנעלמת בו וכנז׳.

וזהו ג״כ מה שתרצה בכל דברינו לעיל, סי׳ ז׳ ח׳ י׳ י״א, במערכות דהעסמ״ב אשר בכ״א מהם. וכל מ״ה וב״ן שבהם הנה הוא ג״כ כ״א בב׳, שהם פרטי וכללי. הפרטי הוא אשר בהע״ב וס״ג עצמן שבהם, שהם מהטבור ולמעלה, והכללי הנה הוא מהתפשטות הנה״י שבהם המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות, ולכאורה הנה הוה הכלליים יותר עיקריים, כי הרי הם בבחי׳ גילוי מ״ה וב״ן ממש, משא״כ הפרטיים הרי הם כלולים בהע״ב והס״ג לעולם, ועכ״ז הנה חשבנו בהם כולם את המ״ה דהעסמ״ב שבהם, רק את המ״ה הפרטי שבהם אשר הוא בהע״ב וס״ג עצמן, הגם שבאמת הנה לא יצא הוא לעולם בגילוי מ״ה כלל אלא רק מה שנרשם בבחי׳ רושם בהע״ב וס״ג עצמן להיות שורש להמ״ה, ועכ״ז הנה חשבנו אותו להמ״ה דהעסמ״ב שבכ״א. ולא להמ״ה הכללי, אשר הוא מהנה״י המתפשט מהטבור ולמטה להתלבש באצילות והרי נתגלה הוא להיות שורש להמ״ה הכללי ממש, אך הטעם בכ״ז הוא כי הנה כל אותן העסמ״ב אשר בכל אותן הסימנים כולם ור״ל גם העסמ״ב אשר בסי׳ ח׳ ובסי׳ י״א. הרי אמרנו כי כולם נעשו לאור התיקון ולכן הנה חשבנו בכולם את המ״ה דהעסמ״ב שבהם רק להמ״ה הפרטי כי המ״ה הכללי שהוא התפשטות הנה״י שבהם שהוא השורש להמ״ה הכללי והעיקרי הרי אמרנו כי כל אותו אור דהתיקון אשר נתפשט להיות שורש להמ״ה העיקרי ממש, הנה הוא עצמו לא נתגלה כלל. כי נשאר גנוז ביסוד דא״ק, ובסוד אור זרוע לצדיק כמ״ש בזוה״ק ח״ב, קמ״ח סע״ב וקס״ו ב׳, ור״ה ע״ב, וכל גילויו אשר בסוד החסד דאתגלי בפום אמה הנה הוא רק ע״י השם ב״ן שהוא מהמלכות הנעלמת בו, והרי נסתר ונתעלם המ״ה הכללי שבכ״א, מעלמותו ולא נתגלה אלא ע״י הב״ן, וכמו שיתבאר עוד למטה, ולכן חשבנו בכ״א את המ״ה דהעסמ״ב שבו, אלא רק את המ״ה הפרטי שבו, כי הרי הוא נשאר בעלמותו לעולם להיות שורש השרשים בהע״ב והס״ג דכ״א למילואות המ״ה הכללי והעיקרי, ולכן הנה עולה הוא בשם מ״ה ונחשב הוא להמ״ה דהעסמ״ב שבכ״א שהוא השורש להמ״ה דהתיקון:

[סעיף ד]

הנה נתבאר מכל דברינו כי הנה הגם שהגילוי דשם ב״ן דענינינו הנה הוא לצורך גילוי השם מ״ה דהתיקון, עכ״ז הנה עומד הוא רק בגילוי שם ב״ן, כי הוא משורש אור התיקון אשר יצא ונתפשט מהארה הכללי שבא״ק ע״י התפשטות הנה״י שבו לצאת ולהתגלה על ידו באור התיקון דהמ״ה, מהיסוד הכללי דהא״ק שהוא כלול מהיסוד דא״א שבו ומהיסודין דהאו״א שבו וכללות כולם יחד שהם זה תוך זה הנה הוא היסוד הכללי דהא״ק, והיה ראוי לצאת ממנו אור התיקון כולו, ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה, אמנם אלו שהיה כן הנה היה יוצא כל המילואות כולו תיכף ע״פ כוונתו ית״ש אשר בתכלית תיקון האחרון, ולכן כדי להתקיים כל מה שגזרה רצונו על כל מה שעלה במחשבה לפניו ית״ש, בסוד נורא עלילה על בני אדם, לסבב את עומק תכלית תיקון האחרון רק ע״י הנבראים עצמן, אם ע״י מעשיהם אם ע״י מאורעותיהם, וכמו שמתבאר בארוכה בזה בספר הדע״ה ח״ב, ולכן משום כ״ז הנה לא יצא עתה כל תוקף האור עצמו מהיסוד הכללי דא״ק, אלא הוא נשאר גנוז ביסוד עצמו, בסוד אור זרוע לצדיק, אתגניז ואזדרע, כהאי זרעא דעביד תולדין וזרעין ואיבין, ומניה אתקיים עלמא, כמ״ש בזוה״ק תרומה קמ״ט רע״א, ולכן הנה לא האיר האור דשורש התיקון שביסוד בהמ״ה עצמו שבו אלא רק ע״י הב״ן שבו, והוא ענין שם ב״ן, שהוא הוי״ה כפולה והוא מ״ש המ״ה הגנוז בו ומתייחד עמו ומאיר הב״ן על ידו, ובזה הנה מתלבש אותו הב״ן באצילות. וממשיך שם את כל אור המ״ה הכלול בו והוא אור המ״ה דהתיקון, והרי נתבאר לנו מכל דברינו עד כה על אותו הב״ן דאות מ״ח דענינינו, מילואתו ושימושו ומקומו, וכן מקורו ושרשו כי מילואתו ושימושו הוא, כי הנה הוא עצמו רק מהשורש דאור התיקון אשר בהארה הכללי שבא״ק, והוא מהתפשטות הנה״י דשורש אור התיקון אשר מתפשט מהטבור ולמטה דהא״ק להתלבש באצילות, להמשיך באצילות מהשורש דאור התיקון דהמ״ה הכלול בו, את אור המ״ה דהתיקון אשר ממנו נבנה כל האצילות, והנה הוא שוכן באצילות, ושם הוא מקומו לעולם ע״ד הנה״י דהאו״א דאצילות המתפשטים מהטבור ולמטה דא״א להתלבש בהזו״ן ונעשין לבשר מבשרם:

ושורשו הנה הוא, המ״ה וב״ן הפרטיים דהס״ג דלעיל אות מ״ו, ונתחדשו בו גופה המ״ה וב״ן הפרטיים שבו, כנ״ל סעי׳ א׳ ב׳ וכן לעיל אות מ״ז, ומאותן המ״ה וב״ן הפרטיים, הנה יצא התפשטות הנה״י אשר מהטבור ולמטה דא״ק להתלבש באצילות, להוציא שם את המ״ה דהתיקון כנז׳. ואותו התפשטות דהנה״י הוא הב״ן דענינינו כנ״ל, והרי נמצא כי המ״ה והב״ן הפרטיים דהס״ג עצמו הנה הם שורשו, אמנם מקורו הנה הוא בהשם מ״ה דהמ״ם שבא״ק, אשר בסי׳ א׳ אות ג׳. ונתגלה בו אור התיקון דהמ״ה ע״י הזווג דמוחין פנימים שבא״ק, אורח ובוצינא, ומשם היה נמשך להעקודים, שהוא הע״ב דלעיל אות מ״ה, ומשם להארה הכללי שבא״ק שהוא הס״ג דלעיל אות מ״ו, ומשם להמ״ה הפרטי שבו, דלעיל אות מ״ז ומשם לכללות היסוד דא״ק, בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ונתגלה והאיר באצילות ע״י הב״ן דענינינו, כנז׳, ור״ל כי יצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה ע״י הב״ן דענינינו ונעשה ונבנה עי״ז כל האצילות, והב״ן דענינינו

דעניינו הנה הוא מתלבש ועומד באצילות לעולם, והוא מ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב כי השם מ"ה דהתיקון הוא תולדות היסוד דא"ק :

ומ"ש הרב בתיקון פ"ג, כי המ"ה הוא האור שהאיר דרך המצח, הנה כבר כתבנו בזה בארוכה ובררנו הדברים לעיל כלל ח' ענ"ח אות ג' ד', כי שניהם ישנם, כי האור שהאיר דרך המצח הוא בבחי' אור מקיף, כי היה נמשך אורו רק מהמצח ולחוץ, ונתפשט מבחוץ להא"ק, וירד למטה למקום העתיד להאצילות מבחוץ, והוא בבחי' אור מקיף להאצילות, וכמו כן הנה ירד אור בתיקון אשר נולד ונתחדש מהזווג דהמוחין פנימים שאמר בשער התיקון רפ"ב הנה ירד דרך פנימית הא"ק ודרך פנימית כל העקודים ודרך פנימית כל פרצופי הא"א והאו"א שבו, שהם כולם זה בתוך זה, ויסודן כולן הנה הוא כללות היסוד דא"ק, ומשם יצא אור הפנימי דהמ"ה והרי הוא תולדות היסוד דא"ק, וממנו נבנה כל האצילות, ר"ל כי מה שאמר הרב בענת"א פ"א וכן בעתיק פ"א ובכ"מ כי בנין כל פרצופי האצילות וכל מציאותם הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון כי בנין פרצוף עתיק הנה הוא מטעמים דמ"ה ומ"ה ראשונות דכתר דב"ן ומג"ר דחכמה דב"ן ומד"ר דבינה דב"ן ומהכתרים דז"ת דב"ן, ובנין א"א הוא מהנקודות דמ"ה ומה"כ אחרונות דהכתר דב"ן וכן כו' כו' כמבואר שם ושם ובכ"מ, ונעשה בנין כל פרצופי האצילות מהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון הנה כ"ז הוא רק מאותן המ"ה וב"ן הכללייה דאור הפנימי, שהם תולדות היסוד, וכמו שיתבאר למטה גם על הב"ן הכללי דהתיקון שהוא יצא ביחד, מהיסוד, עם המ"ה הכללי דהתיקון, והם שניהם מאור הפנימי, והם שניהם אחד ומהם ר"ל מאור התיקון הפנימי דוקא, שהוא תולדות היסוד, הנה מהם נבנו כל פרצופי האצילות, ונעשה ונתקן כל האצילות וכן נעשו ונתקנו כל מעשה בראשית כולם הכל רק מאור הפנימי דוקא שהוא תולדות היסוד, ולא מאור המ"ה דהמצח, כי הוא לא השתתף בעיקר בנין הפרצופים אלא רק מה שמאיר עליהם בבחי' אור מקיף, שהוא מבחוץ והם נהנים ומתעלים מזיו אורו תמיד, והמשכתו מצפנים הוא לאט לאט ורק בהעלם גדול, אבל עיקר מציאותם הוא רק מאור הפנימי שהוא תולדות היסוד, ודע כל זה, ועי' בזה עוד לעיל כלל ח"י ענ"ח בארוכה קצת, ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו על הב"ן דאות מ"ח דעניינו ענין מציאותו ושימושו הכל באר היטב :

[סעיף ה]

ומעתה הנה נבאר בהב"ן דעניינו ג"כ את כל השמות המצורפים אליו מהעסמ"ב דכל הסימנים אשר בהדרוש שלפנינו, ע"ד שביארנו לעיל אות מ"ב מ"ו מ"ז בהשמות דהעס"מ, והנה נאמר כי אותו הב"ן הנה הוא כלול ג"כ מח' שהוא מכל הח' שמות ב"ן דהעסמ"ב אשר בכל הח' סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, כי כל אותן השמות ב"ן אשר בכל הח' סימנים הנז', הנה כל שם ב"ן, שהוא הוי"ה כפולה, והוא על שם המ"ה המתייחד עמו ומאיר בו, כמ"ש הרב ברפ"א ספ"ג, והנה אותן המ"ה וב"ן, הנה הם מהתפשטות הנה"י דהס"ג שבא"א, ר"ל מהס"ג דהעסמ"ב שבכל אותן המערכות, כי הם מתפשטים בהנה"י שלהם, מהטבור דא"ק ולמטה, כדי להתלבש באצילות. וכל נה"י הוא מ"ה וב"ן, איהו בנצח ואיהו בהוד, כנודע, ונכלל בכולם המ"ה בהב"ן, מהטעם שאמרנו לעיל סעי"ג כי כל אותן השמות מ"ה הם מאור התיקון ומאור הראשון שנגנז, וגילויו הוא רק ע"י הב"ן שהוא ע"י המלכות הכלולה ביסוד, והוה עיקר הגילוי רק מהב"ן, וכ"ז הוא בכל העסמ"ב ועסמ"ב דכל אותן המערכות אשר בכל הח' סימנים הנז' הנה הוה בכולם עיקר הגילוי רק מהב"ן, והמ"ה הוא כלול בו ומתגלה המ"ה רק ע"י הב"ן, והם כולם ר"ל כל אלו העסמ"ב דכל אלו הח' סימנים כולם הנה הם נתקנו כולם בעת התיקון ונתחדשו באור פני מלך חיים מהעסמ"ב דסי' י"ב דעניינו שהם העסמ"ב דשורש אור התיקון אשר בהאו"א שבא"ק והנה הם אינם עדיין האור התיקון דאצילות גופה, כי הנה אור התיקון דהאצילות עצמו שהם המ"ה וב"ן הכלליים, הדר ומהיטבאל, הנה הם עצמם כל האצילות גופה לא זולת, כמ"ש הרב בשער עתיק פ"א ע"ש במה שאמר ואל תטעה לומר שהפרצופים הם בחי' אחת ומה שלוקחים ממ"ה וב"ן הם דבר אחר, אבל כוונתינו הוא כי כל הפרצופים כולם דכל האצילות, כל עצמותם נעשה, מב' בחי' אלו שהם מ"ה וב"ן כו' ע"ש לשונו. והנה אלו המ"ה וב"ן הכללים שהם כוללים כל האצילות גופה הנה הם יוצאים ומתגלים רק מהשמות ב"ן לבד דהח' סימנים הנז' הכלולים כולם בהב"ן דעניינו כי הנה ענין דאלו הח' שמות ב"ן הנה ב' מהם, שהם הב' שמות ב"ן דסי' ו' וסי' ט' הם מהתפשטות הנה"י דהאו"א עצמן שמתפשטים בהתפשטות הנה"י שלהם להתלבש באצילות, ע"ד התפשטות הנה"י דהאו"א דאצילות המתפשטים מהטבור ולמטה דא"א להתלבש בהזו"ן וב' מהם שהם הב"ן דסי' ז' ודסי' י' הנה הם התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דהמהיטבאל שבהאו"א שבא"ק המתלבשים בהתפשטות הנה"י בהאו"א הנז' לצורך התיקון דהמהיטבאל דהאצילות וב' מהם שהם הב"ן דסי' ח' ודסי' י"א הנה הם התפשטות הנקודות שנתפשטו מהטבור ולמטה דהא"ק כנודע, אמנם בעת התיקון הנה נתחדשו גם הם כולם באור פני מלך חיים ונעשו הם עצמם מעתה ג"כ לשרשי אור התיקון, כנ"ל סי' י"א, ונתחברו גם הם עם אור שורש התיקון דהמהיטבאל, והם שניהם הנה הם שורש אור התיקון דהב"ן הכללי (הב"ן דב"ן והמ"ה דב"ן), והוא הב"ן דסי' ח' ודסי' י"א שהוא מהתפשטות הנה"י שלהם שהם מעתה ג"כ לשורש אור התיקון דהב"ן הכללי והם הב"ן דב"ן כנ"ל, והנה הם ו' מיני ב"ן, ב' מהם הם התפשטות דהעצמות האו"א גופה והם דסי' ו' ודסי' ט', וב' מהם הם ההתפשטות דשורש אור המהיטבאל העיקרי שהוא המ"ה דב"ן והם דסי' ז' ודסי' י', וב' מהם הם ההתפשטות דשורש אור התיקון דהב"ן דב"ן, והם דסי' ח' ודסי' י"א שנעשו הם ג"כ לשורש אור התיקון כנז', והרי הם ו' מיני ב"ן, דסי' ו' ז' ח' ודסי' ט' י' י"א, ועוד שניים, והוא הב"ן דסי' י"ב אות מ"ח דעניינו והב"ן דסי' י"ג אות נ"ב דלקמן והם התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דמלך הדר, המ"ה העיקרי, שורשו אשר בהאו"א שבא"ק, והתפשטות הנה"י דשורש אור התיקון דהמ"ה העיקרי שבהם הנה הם הב' מיני ב"ן, דעניינו ודלקמן סי' י"ג, והרי הם ח' מיני ב"ן, ונכללים כולם יחד בהב"ן דעניינו כי הוא השורש דאור התיקון העיקרי שבכולם, כי הרי הוא משורש המ"ה דהתיקון שבהאבא, מהתפשטות הנה"י שבו כנ"ל, ולכן הנה נכללים בו כל הח' שמות ב"ן דכל הח' סימנים כולם, ונעשים בו כולם אחד, ר"ל שנעשים לשם ב"ן אחד הכלול מח', ומתפשט ויורד מהטבור דהא"ק ולמטה במקום הראוי להאצילות ושם הנה מוציא הב"ן הנז', בהגילוי דאור החסד דאתגלי בפום אמה דא"ק, על ידו, כנ"ל, הנה מוציא ע"י הב"ן הנז', את אורות התיקון דהאצילות עצמו, שהם המ"ה והב"ן הכלליים והעיקריים, אשר מהם נבנה כל האצילות כנ"ל כי נתגלו הם ג"כ לעסמ"ב כלליים ופרטיים עד אין חקר וככל הראוי לכל פרצופי האצילות ונעשה כ"ז ע"י הב"ן דעניינו שהוא הוי"ה כפולה, מבחי' מ"ה וב"ן כנז', והוא כלול בתוכו כל הח' שמות ב"ן שהם מעתה כולם משרשי דאור התיקון דהדר ומהיטבאל, מ"ה וב"ן, והב"ן דעניינו הוא כלול מכולם, לכן בכח זה ר"ל בכחם ושפעם הנה הוציא הוא את המ"ה וב"ן העיקרים והכלליים אשר מהם נבנה האצילות כולו :

והרי נתבאר לנו מכ"ז על הב"ן דעניינו, עיקר מציאותו ושימושו כי הנה הוא כלול וכולל כל הח' שמות ב"ן דכל מערכות העסמ"ב אשר בכל הח' סימנים, מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, שהם כולם מעתה שורשי אור התיקון דאצילות אשר בהאו"א שבא"ק והם כולם למעלה מהטבור דא"ק, והם אינם אור התיקון עצמו אלא רק שורשי התיקון והם כולם למעלה מהאצילות, אך הב"ן שבהם הנה הוא התפשטותם למטה מהטבור דא"ק, לצורך

גילויים שבאצילות, והב"ן דענייננו הנה הוא כלל כולם וכולל כולם, והוא אשר מאיר ומתגלה בכל תיקוני האצילות כי על ידו עתה נעשה ונבנה כל האצילות כולו, והוא ע"י כלל כל הה' שמות ב"ן הכלולים בו. והנה הוא שורה ושוכן בפנימית האצילות לעולם ויצאו ונתגלו על ידו המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה האצילות כי נתגלו ויצאו מעסמ"ב לעסמ"ב כלליים ופרטיים לאין חקר וכהראוי לכל פרצופי האצילות בכלל ובפרט, עד כאן הגיע דברינו כעת בסימן הזה אשר לפנינו שהוא בהעסמ"ב דשורשי אור התיקון דהמ"ה, אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, יהי' שם יהו"ה מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן היום יום הושענה רבה דשנת תרפ"א, עיר האמעל פלך מאהלויב:

הקדמה לסימן י"ג אות א'

[א] **ומעתה** הנה נבאר ג"כ את שרשי אור התיקון דהמ"ה הכללי אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, כי כבר אמרנו שהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, שהם סוד הדר ומהיטבאל, אשר מהם נבנה האצילות ומהם נעשו ונסדרו כל מעשה בראשית כולם, הנה הם נתגלו ונמשכו מהאו"א שבא"ק הכלולים בהעקודים, ע"ד תיקוני הזו"ן דאצילות שמקבלים כל תיקוניהם מהאו"א שבאצילות הכלולים בהמזלין, והרי הוו או"א שוים בזה להשפיע בזו"ן כל תיקוניהם, כן הוא עד"ז בכלל כל תיקוני האצילות וכן לכל מה שנוגע לסדרי מעשה בראשית הנה נמשך כ"ז להאצילות מהאו"א שבא"ק, ואי אפשר לזה בלא זה, כי כ"ז הוא סוד המתקלא, כף זכות וכף חוב ומכריע, ובאצילות, הוא או"א והמזלין, ובענייננו הוא או"א שבא"ק והעקודים, וכנודע ענין סוד המתקלא מדברי הגר"א בספד"צ בתחילתו ועכ"פ הוא כי ענין המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נתקן ונבנה האצילות, הנה הם מהאו"א שבא"ק ע"י כלילתם בהעקודים, אמנם כי הנה מה שנוגע להב"ן הכללי שבשניהם הנה כבר בארנו לעיל סי' ז' בהאבא, ולעיל סי' י' בהאימא, וכן מה שנוגע להמ"ה הכללי אשר בהאבא, הנה בארנו ג"כ תהלאית"ש לעיל סי' י"ב, ולכן נבאר עתה ג"כ בעזהית"ש סדר מציאותו וגילויו דאור המ"ה דהתיקון אשר גם מצד האימא הכללי שבא"ק:

והנה שורש האימא הכללי ומציאותה, הנה כבר אמרנו לעיל סי' ט' כי שרשה הנה הוא בהב"ן דהמ"ס שבא"ק, אשר בסי' א' אות ד', כי שורש האבא הוא בהמ"ה דאות ג' ושורש האימא הוא בהב"ן דאות ד', אמנם בתחילה, שהוא קודם שהגיע העת לגילויו ית"ש בהתהוות דהנקודות אשר הם ראשית גילויו ית"ש לשרשי המציאות דהד' עולמות אבי"ע, והיה אז רק במציאות אור אשר להעולמות דא"ס, הנה לא הי' אז עדיין שום גילוי גם למציאות האו"א שבא"ק, כי אין או"א אלא לבנים וכל זמן שלא הגיע העת להגילוי דשרשי האבי"ע, שהם הבנים דהאו"א שבא"ק, הנה כל זמן שלא הגיע העת לגילויים לא היה רושם עדיין גם למציאות האו"א שבא"ק, כי היו כלולים בהא"ק המוחין דחו"ב עצמן שבו שהם הב' רישין דא"ק, אוירא ומ"ס, אך כאשר הגיע העת להמציאות דהנקודות הנה אז נתלבש שורש האור דהאו"א שבא"ק, ונתגלו על מציאותם, מהגרון שבו ולמטה, ע"ד שהוא באצילות (וע' לעיל סי' ט' אות ל"ד הענין בזה בעומק ובביאור ע"ש), כי לצורך האצילות שהוא למטה מהפרסא ולמטה מהטבור הנה ירדו או"א ממקומם הראוי להם שהם מהמוחין עצמן כדי להוציא את האצילות מהם על מדרגתו הראוי לו עתה, וכן הוא באו"א שבאצילות כי ירדו לצורך הזו"ן כמ"ש הרב ברפ"ח פ"ב:

והנה מאחר שנתגלו האו"א מהגרון ולמטה הנה נחשב מעתה כל הגלגלתא כולו עד הגרון, להע"ב הכללי, ומהגרון ולמטה שהוא האו"א, להס"ג הכללי, אבא הוא ע"ב שבס"ג, ואימא הוא הס"ג שבס"ג והעקודים הנה הוא הממוצע בין הגלגלתא להאו"א, כי הוא נמשך מהמ"ס ועולה אצלו תמיד במטי ולא מטי, וכאשר עולים למעלה, כמ"ש בשער מטי ול"מ פ"ד, אז נכלל להעקודים בהע"ב הכללי, אבל כאשר חוזרים למטה ומתייחדים באו"א הכלולים בהם, כמ"ש בשביה"כ רפ"ו, אז נכלל העקודים עם הס"ג הכללי שהוא כללות האו"א, אך עכ"פ הוא כי אין בא"ק רק ב' שמות כלליים, ע"ב הכללי וס"ג הכללי והם גלגלתא ואו"א, והעקודים הוא ממוצע ביניהם ונכלל לפעמים בזה ולפעמים בזה, וכנז', ולא נתהוו ולא נתגלו מדרגת המ"ה וב"ן הכלליים אלא רק מאחר שנפרס הפרסא, ולמטה מהפרסא, ולמטה מהטבור, והם בבחי' נה"י, שהוא מעתה, ר"ל אחר שנפרס הפרסא הנה היה כל בחי' נה"י רק לבד מגופה, והנה שם נתהוה ונתגלו מדרגת מ"ה וב"ן הכלליים, והוא רק אחר שנפסק ונחסך האור דהע"ב וס"ג ע"י פריסת הפרסא ונמצאת כי כל מציאת מדרגת, מ"ה וב"ן הוא בא"ק רק במקרה ולא בעצם כי הרי זולת הפרסא היו מאירים הע"ב והס"ג עד סיומו כולו ולכן לעתיד יתבטל המ"ה וב"ן ולא יהיה רק ע"ב וס"ג, וכמ"ש בשער התיקון ספ"ג, והוא רזא דיהי"ה שאמרו בזוה"ק ויקהל רט"ז רע"ב, אמנם כבר כתב הגר"א בספר יצירה פ"א מ"ב אופן ג', כי גם כל דבר שהוא במקרה, הן בשרשם בעצם, וכן הוא כאן כי הנה הגם שכל מדרגת מ"ה וב"ן הנה הוא נעשה רק אחר שנפסק ונחסך האור שלמעלה, וכנז', עכ"ז הנה הוא בסוד סוף מעשה במחשבה תחילה, כי הרי מדרגת מ"ה וב"ן שהוא אחר שנפסק מהאור העליון ונחסך, הנה בזה הוא כל הנהגה דהעוה"ז עד עת התיקון, שהוא בסוד כך עלה במחשבה לפני, וכנודע בדברינו בספרי הדע"ה והרי הוה כל מדרגת מ"ה וב"ן של עתה מסוד המחשבה הנעלמה שהוא עצם הנושא כל המציאות כולה והנהגתה ובארנו שם ג"כ כי בעומק הנה הוה כל הנהגה של עתה, הוא עצמו הסיבה לכל התיקון דלעתיד, והרי נתייסד ממנו ית"ש האור דמ"ה וב"ן, לסיבה ומסבב את כוונתו התכליתות בכל המציאות כולו והרי הוה עיקר האור דהמ"ה וב"ן עצם ולא מקרה ח"ו כי הם כוונתו עצמו הנושא את תכלית כל המציאות, וכן גם הפסיקו וחשכותו אשר נעשה עתה להאור דהמ"ה וב"ן אשר עי"ז הוא כל הקלקולים, הנה אחר שיתבטלו הקלקולים, כאשר שיתגלה כבוד ה' לעת התיקון, הנה אז ישתמשו אותן הכחות עצמן אשר על ידן נעשה התעלמות האור וכיסויו, להיותן הן עצמן הסיבות לכל תוקף גילויו דלעתיד וכל מה שנעשה עתה הסיבות לירידת מדרגת המ"ה וב"ן בצורתם שהם עתה, הנה יהיו הם עצמן הסיבות לעלייתם, להכלל בהע"ב והס"ג, להתחדש בפנים חדשות ולצורה חדשה שהוא צורת הע"ב וס"ג, ובעילוי עוד, ממה שהם עתה, כי הרי עתה אינם מאירים הע"ב וס"ג בכולו אלא רק עד גבול הטבור, אבל כשיוכללו המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג, הנה לא יהיה כלילותם בבחי' העתק והסתלקות מקום אלא בבחי' עילוי וגדלות קומה, ר"ל שלא יסתלקו ממקומה של עתה לעלות מהטבור ולמעלה, אלא שיתגדל קומתם ויתעלו בכל מסך מקום דהע"ב וס"ג ג"כ ויוכללו בהם להיות חד עמהם, וכן יתארכו אז באמת או"א ג"כ עד סוף רגליו דאו"א, ויהיו אז או"א וזו"ן קומתם שוה הן למעלה וכן למטה, והוא רזא דיהי"ה שאמרו בזוה"ק ויקהל רט"ז ב' [וע' עיקר הדברים בזה באבנ"מ סי' ח' אות ל"א סעי' ד' ה' ו']:

ועכ"פ הוא כי כל מדרגת מ"ה וב"ן בצורתם שהם עתה, בהפסק וחשכת כנז'. ועי"ז הנה תולדותיהם שהם השבע כפולות בגדכפר"ת, הנה הם בדיבור ובתמורה, כמ"ש בספר יצי' פ"ד, ובהם הוא כל תוקף הדינין אשר בהנהגת דהעוה"ז, שהוא מסוד המחשבה הנעלמה, אמנם הם עצמן הנה הם סיבת התיקון והכונה התכליתית בכל המציאות כולה כנ"ל והוא המ"ה וב"ן אשר הם עצמן עם כל האצילות וכחות דכל העולמות בי"ע בכל הנהגתם אשר מעולם ועד עולם, כי הנהגת דהעוה"ז הוא בצורתם שהם עתה, ותיקונם דלעתיד שהוא כל חיי דהעוה"ב, הוא בביטולם וכלילותם בהע"ב וס"ג כנז', אמנם הרי מבואר לנו מכ"ז כי לא נעשו ולא נתגלו המ"ה וב"ן אלא רק כאשר הגיע העת למציאות הד' עולמות אבי"ע והיה יציאתם בבחי' מלמטה למעלה, כי בתחילה

יצאו רק המלכיות דהב״ן אשר מהם הוא כל עולם הנקודות אשר שם נתייסד כל תוקף הדינין דהנהגת עוה״ז, ואח״כ הנה יצא הט״ר דב״ן עם המ״ה, ונמתקו על ידו תוקף הדינין דהנקודות כדי שיהא אפשר להעולם להתקיים כל משך זמן דהעוה״ז. וכן נתייסד שם ג״כ אור התיקון דלעתיד (ע׳ ב״ר פ״א סי׳ יג׳) אלא שהוא נתעלם תיכף כי הוא האור הראשון שנגנז, אבל הוא מיוסד וגנוז לעולם בהבריאה עכ״פ בסוד סוף מעשה בהמחשבה תחלה, ובו נעשה כל הבריאה כולה והוא סיבתה והוא תכליתה והוא נתייסד בה תיכף עם מציאותה, שהוא בעת התיקון דמעשה בראשית, והוא אור התיקון, שהוא תולדות היסוד, החסד דאתגלי בפום אמה, אשר בזה נעשו כל מעשה בראשית, אך באשר שכל גילויו הנה נעשה מאחר הפרסא ולמטה והרי היה גילויו ע״י הפסק, לכן היה גילויו רק כרגע וחזר ונגנז, ואינו משתמש העולם בו אלא בתמצית הארה ממנו ובזה נתקיים העולם ונוהג בחסדו כל דור (ע׳ זוה״ק פ׳ בא ל״ה א׳ תרומה קמ״ט רע״א קס״ו ב׳ ופ׳ אמור פ״ח א׳)

והרי נמצא מכ״ז כי כוונת כל המציאות ותכליתה הנה לא יתגלה אלא רק ע״י המ״ה וב״ן ולכן ירדו הם מתחילה על צורתם ופעולתם שהם עתה, כי כ״ז הוא סיבת כל התיקון אשר יתוקנו לעתיד הם עצמן ג״כ בהגילוי דאור הגנוז אשר בזה נתייסד כל מציאותם, והוא מרזא דאור א״ס שיתגלה אז להשיב את כל המציאות אליו :

[ב]

וזהו ענין אור התיקון דהמ״ה הגם שלכאורה הרי מאחר שעיקר אורו הרי חזר ונתעלם תיכף כי הוא האור הראשון שנגנז ביום ראשון עצמו, ולעתיד לאחר התיקון הרי יתבטל אור המ״ה וב״ן ויוכללו בהע״ב וס״ג, וא״כ אימתי הוא השימוש דאור התיקון דהמ״ה וב״ן עצמן אך ע״פ דברינו, הנה שימושם הוא באמת מן העולם ועד העולם כי הרי כל התיקון דמע״ב היה רק ע״י האור דהמ״ה וכן גם כל הגילוים דהע״ב והס״ג דלעתיד הוא ג״כ רק בסיבות אור התיקון דהמ״ה וכנז׳ וא״כ הרי הוה השימוש דאור התיקון דהמ״ה מן העולם ועד העולם אלא שהוא הכל בהעלם, אמנם חילוק גדול הוא בין שימושו והעלמתו אשר בעוה״ז לבין שימושו והעלמתו אשר בהעוה״ב כי בהעוה״ז הוה העלמתו מחמת חסרון ופגם, וכדי להוציא מן הכח לפועל כל מה שגזרו רצונו ית״ש על כל מה שעלה במחשבה לפניו על הנהגת דהעוה״ז שיהא בתוקף הדינין ובתלאות נוראות העוברים על כל באי עולם, ולכן נגנז האור הראשון ונתעלם, ואין משמש עתה אלא בתמצית הארה ממנו כדי קיום העולם עכ״פ, ושימושו הוא בסוד נהיר לנוקבא דרך דופן, כמ״ש הגר״א בספד״צ פ״א, דף י״ט סע״ג, ור״ל דרך צדדי דופני העטרה, כמ״ש האר״י ז״ל בשער המוחין פ״ט, ועי׳ דברינו לעיל כלל י״ז ענ״ד מאות ז׳ והלאה והנה נעשה אפשרית העלמתו ומיעוט שימושו, ע״י שהיה כל גילויו רק למטה מהפרסא והרי היה מפסיק הפרסא בינו לבין מקורו ועי״ז הנה חזר ונתעלם אינו משמש מעתה אלא רק בתמצית הארה לבד אך עכ״פ הוא כי הוא משמש גם עתה לעולם והוא בתמצית הארה כנז׳, כי אלמלא זה, לא היה אפשר להעולם להתקיים אפי׳ רגע אחת, וכמ״ש בזוה״ק פ׳ תרומה קמ״ט רע״א ובכ״מ, וגם כל תיקון האצילות וכל המציאות דמעשה בראשית הנה נעשה הכל רק ע״י האור הראשון שהוא אור התיקון דהמ״ה, והרי נמצא כי שימושו הוא הן בעיקר המציאות והן בקיום כל המציאות, אלא שהקיום אשר ממנו הוא רק בתמצית הארה ובהעלם גדול. אך כ״ז הנה הוא רק עתה שבהעלם הוא מחמת חסרון ופגם וגם כל גילויו שבתחילה היה למטה מהפרסא שהוא בהפסק ממקורו, אבל בהתיקון דלעתיד שיתבטלו כל המסכים ויזדכך הפרסא מבחי׳ הפסק ומסך כלל ויוכלל אז האצילות בהאו״א שבא״ק שהם הס״ג הכללי וכן גם בהעקודים הנמשך מהמ״ס שהוא הע״ב הכללי והרי יוכללו המ״ה וב״ן הכלליים בהע״ב והס״ג הכלליים, ואז הנה לא יהיה ניכר אור דמדרגת מ״ה וב״ן מחמת גדול האור דהע״ב וס״ג ע״ד שרגא בטיהרא :

והעיקר הוא כי הנה אור התיקון עצמו הוא כלול ג״כ מעסמ״ב כי אין אור שלא יהא כלול מי׳, שהוא כללות הד׳ שמות עסמ״ב, והנה נשאר הע״ב והס״ג דאור התיקון, בעולם העקודים ובהאו״א שבא״ק, וכמו שיתבאר בעה״י כ״ז לפנינו, ורק אור המ״ה והב״ן דהתיקון הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה לצורך התיקון דהאצילות ונתצמצם למדרגת מ״ה וב״ן ע״י הפסק הפרסא כנ״ל ולכן לעתיד לבוא כאשר יזדכך הפרסא מבחי׳ הפסק כלל הנה יתבטל ג״כ הצמצום ממדרגת המ״ה וב״ן, ויתאחדו עם הע״ב וס״ג, והוא ענין ביטול המ״ה אשר לעתיד, וזהו סוד מ״ש ישעיה ל׳ כ״ו בהיעודים דלעת״ל והיה אור הלבנה, שהוא הנו״ק, כאור החמה, שהוא ז״א, ואור החמה. יהיה שבעתים, כאור שבעת הימים, שהוא הדעת נשמת הז״ת. הכולל כל הז״ת, ואורו הוא שבעתיים, כי נודע הוא שז״א הגם שעצמותו הוא אור הדעת, כמ״ש בשער הפרצופים, ריש דרוש ב׳ עב״ז הנה מאחר שנקבע מקומו וירד מהטבור ולמטה, והוא למטה מהפרסא, הנה עי״ז נתצמצם אורו רק לאור הת״ת. ועיקר עצמותו שהוא הדעת הוא נעלם בו, וכן הנוק׳ הגם שהיא אחוזה בו בכל הק׳ האמצעי שבו אך מאחר שמציאתה וגילויה הוא רק למטה מהפרסא שבו, וכנודע בכל דרושי הנוק׳ ומפסיק הפרסא בין השורש שלה אשר בכל הק״ו האמצעי דז״א למציאותה אשר יצאה בהנה״י שלו ועי״ז הנה היא נתצמצמה ונתמעטה והיא לז״א, כפני לבנה נגד פני חמה, והוא מחמת ההפסק והפרגוד אשר בין ז״א להנו״ק ונעשית עי״ז לאספקלריה שאינה מאירה אך עכ״פ הוא כי הנה הזו״ן אשר בהם הוא כל ההנהגה כולה, הנה נפסק כ״א משורשו ועי״ז נתמעט כ״א באורו, וכן גם הדעת שהוא שורש החו״ג, שורש הזו״ן ומקומו הוא בין כתפוי דא״א הנה נפסק גם הוא משורשו, שהוא רזא דמתקלא, החו״ג שבגלגלתא, עי׳ הגר״א ספד״צ פ״א בהליקוט המתחיל בענין דף ט׳ ע״ג ובדפוס״ח הוא דף ו׳ ע״א. והוא אחזי נהוריה ברישיה דא״א, כמ״ש בשער א״א פ״ד ופ״ו, והוא מאד״ר קל״ה ב׳ שאמר שם כ״ז על האוירא דגנוז וסתים ע״י הקד״א, ואמר שם והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא. והאי אוירא היא אוירא דלא אתפיס שאין לו לבוש כלל, והוא שורה על הקד״א, והוא אור הגנוז סוד שורש המתקלא, אור הדעת עלאה השורה על הקד״א, ומפסיק הקד״א בינו לבין המ״ס והרי לנו כי גם כל בחי׳ דעת אשר באצילות הנה הוא מופסק ג״כ מעיקר סוד הדעת עלאה, במסך ופרגוד שהוא הקד״א :

והנה ישנם ג׳ פרגודים, אחד, הקד״א, המפסיק בין בחי׳ אור א״ס השורה על האצילות, לבין המ״ס שהוא א״א והוא התחלת האצילות, והשני הוא הפרסא שבא״א המפסיק בין הג״ר לז״ת, שהוא בין א״א ואו״א לז״א, והשלישי הוא הפרסא שבז״א, המפסיק בינו לבין הנוק׳, והוא בחי׳ ההפסק אשר בין אצילות לבריאה, כי בה ניתגלה שורש הבריאה, ונקראת ראשית לנבראים, כמ״ש בהקד״ת י״ב סע״ב, אמנם היא עצמה הנה היא מהאצילות לגמרי, ואדרבא הוא, שהיא כלל כל האצילות מעילא לתתא ומתתא לעילא ובסוד אני ראשון ואני אחרון, ולכן הנה היא עולה לפעמים בז״א שיה בשוה עמו בכל קומתו, והפרסא, הנה הוא רק כדי להעלות בה אפשרית לגילוי שורש הבריאה שבה וכן לירידתה בבי״ע בסוד מיעוט הירח, ועכ״פ הוא כי הנה הם ג׳ פרגודים, ועי׳ הגר״א בספר יצירה פ״א משנה א׳ אופן ה׳ (ואינו חושב שם הגר״א את הקד״א משום שהיא בחי׳ מסך רק בערך אור א״ס) וע״י אלו הג׳ פרגודים הנה הוא עתה כל הנהגת דעוה״ז אשר החושך יכסה ארץ ותלאה רבה לכל באי עולם :

[ג]

אמנם לעתיד, הנה יזדככו כל אלו הפרגודים ויתבטלו כלם

המסכי

המסכים, ויתאחד כ"א בשורשו. אור הדעת הפנימי השורה עתה בין כתפיו דא"א, והוא הדעת השני שאמר הרב במבו"ש שע"ג ח"ב ספ"א, והוא הדעת המתפשט בהו"ק שבו בפנימיותם, וכמ"ש בשער א"א פ"ח, הנה הוא יתאחד עם אור הדעת עלאה שברישא, והוא הדעת הא' שאמר במבו"ש שם, ועליו אמרו באדרא זוטא רל"א א' כי אותו הדעת לא איתגלייא דהא טמירא אזיל בגוויה ואתכליל ביה, ור"ל על אוירא עלאה דלא אתפיס אשר הוא מכללות רדל"א דאחזי נהוריה בגולגלתא דא"א כמ"ש הרב בא"א פ"ד ופ"ו. והוא מאד"ר קל"ה ב' שאמר שם והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא, ולכן אמר עליו באד"ז הנז' כי אותו הדעת לא איתגלייא, כי הוא מנהירו דרדל"א, והוא הדעת שברישא דא"א שאמר הרב בשער א"א פ"ו, והוא הדעת הא' שאמר במבו"ש שע"ג ח"ב פ"א סמוך לסופו, ועליו אמר הרב שם פ"ב, דף כ"ב סע"א, כי אין בו, ר"ל ברישו רק דעת אחד, כי הדעת הב' שאמר שם לעיל ספ"א, הוא הדעת המתפשט, והוא רק הדעת אשר בין כתפוי שאמר הרב בשער א"א פ"ח, והוא מתפשט בהו"ק בפנימיותם ולא הזכיר שם הרב מהדעת שברישא כי הוא טמיר דטמירין כנ"ז ועליו מכוון הרב בשער א"א פ"ו ובמבו"ש שם פ"ב ואין סתירה במבו"ש שם כלל מפ"א לפ"ב, ע"ש במה שטרחו המפרשים בזה, אך הדברים הם פשוטים וכמו שאמרנו, כי מ"ש שם פ"ב שאין בו אלא דעת אחד. הוא משום כי שם אינו מדבר מהדעת המתפשט אלא מהדעת שברישא, ומלמדינו שם רק החילוק אשר בזה בין א"א לז"א כי בז"א הנה הוא הדעת שברישא כלול מ"ב, שהוא מהנה"י דאבא ומהנה"י דאימא, משא"כ בא"א, אין בו ברישו אלא דעת אחד, וכמו שמבאר שם ע"ש, אבל מהדעת המתפשט אינו מדבר שם כלל, כי סמך עצמו על מה שכתב שם לעיל פ"א, ע"ש ותראה שכן הוא פשוט והנה תמלא בדברי הרב בכ"מ שחושב את הדעת העיקרי רק להדעת שבין כתפוי, והוא משום כי הדעת שברישא הוא גניז וסתים, כי הנה הוא מנהירו דרדל"א כנז' והוא לא אתגלייא כלל כמ"ש באד"ז רל"א א', אבל באמת הנה הוא גם בא"א עיקר הדעת רק הדעת שברישא, וכמ"ש ג"כ בשער א"א פ"ו ובמבו"ש שם ספ"א, וכנ"ל:

[ד]

והנה לעת"ל כאשר יזדכך הקד"א ויתבטל מבחי' מסך כלל, עי' לעיל ח"י ענ"א אות ג' ד' הנה אז תאחד הדעת שבין כתפוי ויוכלל עם הדעת שברישא שהוא האור הגניז, וכן יזדכך אז ג"כ הפרסא שבין א"א לז"א ויוכלל הז"א למעלה ויאר באור הדעת שהוא עיקרי ועלמותו, וכן יזדכך הפרסא אשר בין ז"א להנו"ק ותתאחד הנוק' ותוכלל בשורשה שהוא בכל הקו האמצעי שבז"א. והרי יתגלה בכ"א אור הנעלם שבו ויאר בו מלמעלה למטה והוא בכ"א מאור הראשון שנגנז שיתגלה אז ויתפשט מדרגא לדרגא להאיר בכ"א מאור הראשון מאת אשר הוכן לו בתחילה לצורך תיקונו דלעתיד:

והוא מ"ש והיה אור הלבנה כאור החמה, כי תתעלה הנוק' בכל אור הקו האמצעי שבז"א, ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים כי יאיר ז"א באור הדעת עלאה שברישא, שהוא האור הראשון דשבעת ימי בראשית, וכמ"ש בזוה"ק פ' נח דף ע' ע"ב ע"ש. והנה יוכללו אז הזו"ן בא"א, והמ"ה וב"ן יוכללו בהע"ב וס"ג והוא רזא דיחו"ה וביטול המ"ה לעתיד, כי יתפשט א"א בהע"ב וס"ג שבו שהוא סוד המזלין והאו"א, עד סיומו כולו ובהם יוכללו הזו"ן, כי יתעלו הם ג"כ עד הגרון ויוכללו כולן בהאו"א והמזלין, והוא שליטת החכמה, אבא הכללי, באלף הח', ושליטת המזלין, הדעת הכללי, אשר באלף הט' אבל באלף העשירי הוא שליטת המ"ס בעצמו שהוא א"א גופה ויושמש אז שליטת א"א גופה להעלות הכל ברזא דאור א"ס, וכן הוא ג"כ בכללות העולמות כי באלף הח' יתעלה האצילות בהאו"א שבא"ק, ובאלף הט' בהעקודים, ובאלף העשירי בהמ"ס עצמו דא"ק, ואין הכוונה על עליית והסתלקות והעתק מקום, אלא על עליית מעלה וגדלות הקומה כי הנה יתעלו ויתגדלו עד רום מעלת המ"ס דא"ק, והוא ע"י שיאור המ"ס ויתפשט בתוקף אורו בכל מסך א"ק עד סיומו כולו ויוכללו כולם באורו עצמו, והרי יתעלה האצילות עד אור המ"ס, ויהיה עלוים בבחי' גדלות שיתגדל קומתם מלמטה למעלה עד לעילא לעילא, וכל העלייה הנז' אשר מאלף הח' ולהלאה, הוא בכלל העלייה הג' דהעולמות, שהיה עומד לעלות בשבת בראשית, אילולא החטא, כמבואר בדברי הרב במאמ"ר פ' קדושים ועי' בספר הגלגולים ס"פ י"ז:

[ה]

ונחזור לענין כי הנה אמרנו לעיל אות א' כי כל רושם הגילוי להמלאות דבחי' האו"א שבא"ק אשר הם בו ג"כ רק מהגרון ולמטה, הנה כ"ז לא נעשה רק אלא מעת עולם הנקודות ולהלאה אבל מקודם לזה הנה היו כלולים בהמ"ס עצמו, ובהחלק שבו, אשר מהאזניים ולמטה, והוא בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' שבו ועכ"פ הוא כי הנה לא נעשה הגילוי למלאות האו"א שבא"ק להיותם בו מהגרון ולמטה. אלא רק מעת המלאות דעולם הנקודות ולהלאה, וכן לא נעשה בא"ק הגילוי דהמ"ה וב"ן הכלליים שבו אלא ג"כ רק מעת עולם הנקודות ולהלאה, הב"ן הכללי התחיל גילויו בעולם הנקודות, והמ"ה הכללי בעת התיקון, והנה כל הב"ן ומ"ה הכלליים אשר ירדו מהטבור ולמטה לצורך הנקודות והתיקון, הנה הם רק תמצית הארה מעיקרם הנשאר מהטבור ולמעלה בהאו"א עלמין וכן בהעקודים ג"כ, וכמו שלמדנו הרב הכלל בזה. בנסירה פ"ז ובכ"מ, כי כל אור היורד למטה, הוא רק הארה מעיקרו הנשאר למעלה, וכן הוא בעניינו בהב"ן ומ"ה הכלליים, אשר כל גילויים הוא באור הנקודות והתיקון שהם רק מהטבור ולמטה, הנה הם רק תמצית הארה מעיקרן הנשאר למעלה בהאו"א עלמין וכן גם בהעקודים, והעיקר בזה הוא כי הנה כללות כל אור הנה הוא כלול מי' שהם הד' שמות עסמ"ב, והנה נשאר הט' ראשונות שהם העס"מ נשארו הם למעלה ורק המלכיות שהם הב"ן הנה הם אשר ירדו למטה לצורך כל הנקודות והתיקון, וכבר בארנו לעיל סי' י"א תהל"א ית"ש, בענין הנקודות דמלך האימא הכללי שבא"ק וכן לעיל סי' י' בענין אור התיקון דהמהיטבאל דמלך האימא, ובארנו, שם ושם בכ"א מהם, על כל שם ושם מהעסמ"ב שבו, את מקומו ומקורו ושימושו, וכן קישורו בכל העסמ"ב אשר בכל הדרוש שלפנינו, ועל זה הנה נבאר עתה ג"כ בעהית"ש על אור התיקון דהדר, שהוא המ"ה הכללי דמלך האימא את מלאות העסמ"ב שבו, ונבאר ג"כ על כל שם ושם את שימושו ומקומו ומקורו וכן קישורו בכל השמות אשר כנגדו, בכל העסמ"ב כולן אשר מלעיל סי' ו' ולהלאה, ע"ד שבארנו כ"ז לעיל סי' י"ב באור התיקון דהמ"ה אשר מלך האבא כי שניהם יחד הנה הם המ"ה הכללי דהתיקון, ועם הב"ן אשר לעיל סי' ז' וסי' י' הנה הם הב"ן ומ"ה הכלליים דהתיקון, והם ג"כ המ"ה וב"ן הכלליים בא"ק אשר נתגלו ויצאו הם רק בעת התיקון, ונשאר העס"מ שבהם כלולים, גניזין וטמירין, בהאו"א עלמין וכן בהעקודים ג"כ והוא למעלה מהטבור דא"ק ואין עולין שם בשם כלל כי הם בטלים שם בהע"ב וס"ג, אך הב"ן שבהם הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה ויצא מהיסוד הכללי דהא"ק בסוד החסד דאתגלי בפום אמה ונעשה הוא לאור המ"ה וב"ן דהתיקון אשר ממנו נבנה ונעשה כל האצילות וכל סדרי מעשה בראשית, והוא המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהטבור ולמטה דא"ק, כי הנה הם מהתפשטות הנה"י דהאו"א שבא"ק המתפשטים מהטבור ולמטה להתלבש באצילות וכל נה"י הנה הם הגילוי דמ"ה וב"ן, איהו בנצח ואיהי בהוד, והרי נתגלה ע"י התפשטות הנה"י דהאו"א שבו, הנה נתגלה בו בא"ק ג"כ, בחי' המ"ה וב"ן הכלליים מהטבור הכללי

שבו ולמטה, ובאותן המ״ה וב״ן, הנה נעשה כל האצילות בכל הפרצופים שבו, הכלולים מעסמ״ב כלליים ופרטיים לאין שיעור וחקר, כי באותן המ״ה וב״ן הכלליים, הנה נמשך שם כל אור התיקון הנערך להאצילות, אמנם כל אור התיקון הזה, הנה הוא רק השם ב״ן לבד מאור התיקון הכללי, כי העס״מ שבו הנה הם נשאר למעלה מהטבור, ובהאו״א עצמן וכן גם בהעקודים וכנ״ל, וכמו שיתבאר עוד בזה, אך עכ״פ הוא כי כל הגילוי דהמ״ה וב״ן הכלליים שבא״ק הנה הם רק בהשם ב״ן לבד מאור התיקון הכללי, כי עיקר אור התיקון הכללי הוא נשאר ג״כ מהטבור ולמעלה :

[ו. ז] **והנה** מציאות ויציאת האור דהמ״ה הכללי דהתיקון, הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער התיקון, פ׳ א׳ ב׳, כי היה נעשה ע״י עליית המ״ן מבירורי הנקודות שנתבררו אחר מיתתם, ע״ש, אמנם אינו מבואר שם תחילת בירורם ע״י מה היה, ר״ל כי הנה העליית מ״ן והתעוררות הזווג, הנה אמר שם הרב וכן בדרושי נקודות ספו׳, כי היה נעשה מאליו ע״י הקב״ה עצמו, והיה העליית המ״ן מהבירורים שנבררו. ואינו מבואר שם לכאורה, ע״י מה היה נעשה הבירור דהנקודות הראשונים, אמנם הוא, כי הנה היו הנקודות אחר מיתתם, ג׳ בחי׳, שהם אורות, ניצוצין, וכלים, כנודע משער אנ״כ ובכ״מ, והאורות, הנה הם אשר נשארו למעלה, בעת מיתתם, כמ״ש בשביה״כ פ״ג ובעת התיקון הנה עלו ונתייחדו הם עם עיקרן הנשאר מתחילה ג״כ מהטבור ולמעלה מעת ההסתלקות ונשאר שם שורשן, כמ״ש הרב בנקודות פ״ב, ע״ש, ובאותו השורש הנשאר, הנה נתייחדו בו האורות דהנקודות הנשאר למעלה בעת מיתתם כאשר הגיע עת התיקון הנה נתייחדו הם אז באותו השורש, ונעשה אז, מהם שניהם, העליית מ״ן שאמר הרב בשער התיקון רפ״א, ונעשה עי״ז הזווג דהע״ב והס״ג דהמוחין שאמר שם פ״ב, ונולד עי״ז האור המ״ה דהמצח כמבואר שם, והנה נתפשט הארתו, מהמצח ולחוץ, עד סיומו, בסוד אור מקיף, אשר ממנו נכוו החיצונים. ונעשה על ידו הבירור דהניצו״ק היותר עליונים, שהם הניצו״ק דעתיק והא״א, ונבררו הם ע״י האור המ״ה בהמצח, אשר הוא רק בבח׳ אור מקיף, וגלויו הוא ע״י עליית המ״ן דהאורות כנז׳, והוא זולת עליית המ״ן שנעשה אח״כ בהניצוצין והשב״כ :

וזהו הענין מה שנמצא לכאורה סתירה גדולה בדברי הרב בענין השם מ״ה דהתיקון, כי בשער התיקון פ״ב מבואר שהוא האור המ״ה המתגלה דרך המצח, והוא מבחוץ, אבל בשער סדר אצילות בקיצור פ״ב אמר שם כי המ״ה דהתיקון הוא תולדות היסוד דא״ק, והרי הוא המשכתו מבפנים, אך באמת הנה זה וזה איתא, כי המ״ה דהתיקון הנה הוא יצא בב׳ בחי׳ אחד מבפנים, ואחד מבחוץ, וכן אמר בשביה״כ פ״ו, סמוך לתחילתו, כי נולד השם מ״ה ויצא מבפנים ומבחוץ, כי השם מ״ה שהאיר דרך המצח הוא מבחוץ. והוא בבחי׳ אור מקיף כנז׳ והוא אשר יצא ע״י עליית המ״ן דהאורות עצמן, ועל ידו הנה נעשה הבירור הראשון והעליון שהוא הבירור דהעתיק והא״א :

אמנם מציאותם ובנייתם הנה נעשו גם עתיק וא״א ג״כ רק ע״י אור התיקון דהמ״ה הפנימי, אלא שבירור הניצוצין אשר להם, הנה זה היה נעשה ע״י האור המ״ה שהאיר דרך המצח, אבל מציאותם ובנייתם וכל תיקונם, הנה נעשה בעתיק וא״א ג״כ רק ע״י אור המ״ה הפנימי, כי כל התיקונים הוא לעולם רק ע״י האור הפנימי, אלא שהמקיף מוסיף בו הארה על הארה ג״כ תמיד לעולם, אבל עיקר מציאותם הוא בכולם לעולם רק מאור הפנימי :

וכן הוא בענינינו, והיינו כי כאשר נבררו הניצו״ק של העתיק וא״א, והיה בירורם ע״י הארת אור המ״ה דהמצח כנז׳, הנה עלו הם למ״ן ונתחברו עם האורות והשרשים, כנ״ל, וגרמו גם הם זווג עליון בהע״ב וס״ג דהמוחין פנימים דא״ק, והנה נולד מזווג זה דהעליית המ״ן דהניצוצין, האור המ״ה הפנימי, כי הוא נמשך ונתפשט דרך פנימית כל הא״ק והעקודים, ודרך פנימית כל האו״א שבו עד היסודין דהא״א והאו״א הכלולים כולם זב״ז וכללות כולם הנה הוא היסוד הכללי דא״ק, ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, והוא האור המ״ה הפנימי שהוא תולדות היסוד דא״ק, וממנו נתקן ונבנה כל האצילות, כי אור המ״ה דהמצח הוא רק בבחי׳ אור מקיף כנז׳, ועכ״פ הוא כי אור התיקון דהמ״ה, הנה הוא בב׳ בחי׳. אחד מבפנים שהוא תולדות היסוד, ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ומציאותו הוא ע״י עליית המ״ן דבירורי הניצו״ק והשב״כ, ואחד הוא מבחוץ, והוא המ״ה שהאיר דרך המצח, ומציאותו הוא ע״י עליית המ״ן דהאורות עצמן, ועיקר התיקון דכל האצילות הנה הוא ע״י האור המ״ה הפנימי, והמ״ה שהאיר דרך המצח, הוא משמש לאור מקיף .

[ח] **כבר** אמרנו, כי כל התיקון דאור המ״ה אשר להאצילות, הנה הוא נמשך מהאו״א שבא״ק דרך כל העסמ״ב שבהם, שהם העסמ״ב דלעיל סי׳ ו׳ וסי׳ ט׳, אמנם הנה עיקר גילויו להאצילות, הנה הוא נעשה בהשם מ״ה שבהם, שהוא המ״ה דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ג והמ״ה שבסי׳ ט׳ אות ל״ה, ור״ל על המ״ה הפרטי אשר בהע״ב והס״ג עצמן וכמו שבארנו שם, ע״ש, כי אותו המ״ה הפרטי, הנה היה כל יציאתו ומציאתו לצורך ההתפשטות הא׳ דלהאצילות, ועומד הוא לעולם לשורש עליון להאצילות כולו וכמו שבארנו שם ולעיל כלל ה׳ ו׳, והרי נתייסד אותו המ״ה הפרטי להיות הוא לעולם לשורש עליון להאצילות, ולכן הנה נעשה כל הגילוי אור המ״ה דהתיקון אשר להאצי׳ רק באותו המ״ה הפרטי כנז׳, כי הוא השורש עליון לכל האצילות לעולם :

ובאמרי השורש עליון, ר״ל, כי הוא עומד לעולם בהאו״א עצמן שבא״ק, להיות בהם שורש עליון לכל האצילות, והוא מהטבור ולמעלה דא״ק וגילויו בהם הוא מעת ההתפשטות הא׳ דלהאצילות וכנז׳, וכן הנה ישנו שם באמת ב״ן פרטי ג״כ, אלא שבמקום המ״ה, ובפרט למעלה מן הטבור, שם הוא תוקף האור דהע״ב וס״ג וכן האור דהעקודים, הנה אינו עולה שם הב״ן בשם כלל, אמנם הנה לצורך התיקון דלהאצילות, הנה נתפשטו האו״א שבא״ק באור הנה״י שלהם מהטבור ולמטה, שהוא ג״כ למטה מהפרסא, ועי״ז הנה יצאו אותו ההתפשטות לשם בפנ״ע, והוא המ״ה וב״ן הכלליים שבא״ק, שנתגלו ונעשו בו ע״י אותו ההתפשטות. ובאותן הנה״י דהאו״א שבא״ק הנה שם הוא מתלבש האור התיקון דהמ״ה וב״ן הכלליים אשר מהם נעשה כל האצילות, אמנם המ״ה הכללי הנה הוא נשאר עיקרו גנוז בהיסוד דא״ק, כי הוא האור הראשון שנגנז, ולא נתגלה מהעסמ״ב דאור התיקון, רק הב״ן, והוא החסד דאתגלי בפום אמה, והב״ן הנה הוא הויה כפולה כי הרי הוא כלול מב׳ הויו״ת, ע׳ רפ״א פ״ג סמוך לסופו ודרושי מ״ן ומ״ד דרוש א׳ סמוך לסופו, ואלו ב׳ הויו״ת הכלולים בהב״ן דאור התיקון, הנה הם משמשים להמ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון אשר מהם נבנה האצילות, אבל המ״ה העיקרי דאור התיקון, הנה הוא נשאר גניז בהיסוד הכללי דא״ק, ובסוד מ״ש בספד״צ פ״א אעבר וזעיר נטיל וגניז, והוא נהיר להנוק׳, שהוא הב״ן כנז׳. רק דרך דופני העטרה, כמ״ש שם הגר״א וכן האריז״ל בהקדמת המוחין פ״ט, אבל עיקר אור המ״ה דהתיקון הוא נעלם, והוא רק בידיעה בלא ראיה. כי הוא נשאר נעלם ומלובש וכלול בהתפשטות אור הנה״י דהאו״א שבא״ק, ושם הוא גנוז וטמיר, בסוד אור זרוע לצדיק ע׳ זוה״ק פ׳ בא ל״ה א׳ ובהגהות מהרח״ו שם, ולא נתגלו המ״ה וב״ן הכלליים, דהתיקון אשר להאצילות אלא רק ע״י הב״ן דהעסמ״ב דאור התיקון, שהוא הב״ן דלעיל סי׳ י״ב אות מ״ח והב״ן דהסי׳ י״ג אשר לפנינו, אות כ״ב, שהם שניהם חד, והוא הב״ן מהעסמ״ב דאור התיקון שנתגלו בהאו״א שבא״ק, ובהוי״ה הכפולה אשר באותו הב״ן הנה שם נתגלו המ״ה וב״ן הכלליים אשר מהם נתקן כל האצילות, ואותו הב״ן הנה הוא מלובש ועומד בהב״ן דהאו״א עצמן שהוא הב״ן דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ד ושבסי׳ ט׳ אות ל״ו, והוא, בהתפשטות

הנה"י דהאו"א עלמן אשר נתפשטו לצורך האצילות מהטבור ולמטה, כדי לתקן את האצילות ולהתייחד שם בתוך הב"ן הנז'. אמנם כי הגם שאמרנו שהג' שמות העסמ"ב דאור התיקון הנה הם כולם נעלמים, עכ"ז הנה יש רושם בהב"ן מהם כולם עכ"פ, והוא בהד' שמות עסמ"ב הכלולים בהב"ן עצמו ג"כ, והם מרושם העסמ"ב אשר למעלה ותלייתו בהם, כי הם אחסנתיה וחלקו המאירים בו ומתברך בהם תמיד, ומהם הוא כל העסמ"ב דהתיקון אשר באצילות בכל פרצוף ופרצוף, וכמו שנודע שהשם ב"ן הוא כולל לעולם כל מה שלמעלה הימנו והוא בי כנשתא דלעילא:

[ט] **הנה** אמרנו כי המ"ה העיקרי דאור התיקון הנה הוא בידיעה בלא ראיה, כי הוא האור הגנוז. בסוד אור זרוע לצדיק, והנה עיקרו הוא מלובש ועומד בהמ"ה הכללי דהא"ק שהוא עצמו ג"כ המ"ה הכללי דהאו"א שבו, כי ע"י התפשטות הנה"י שלהם מהטבור ולמטה, הנה נתגלה בהם השמות דמדרגת מ"ה וב"ן, והם המ"ה וב"ן, הכלליים שבא"ק, והם עומדים רק בהתפשטות הנה"י דהאו"א שבו אשר מהטבור ולמטה שבו, והנה התפשטותם הנה הוא בשפעת אור מהמ"ה הפרטי הנ"ל שהוא המ"ה דסי' ו' אות כ"ג ודסי' ט' אות ל"ה, כי המ"ה הפרטי הנה הוא השורש לכל ההפשטות אשר להאצילות כנ"ל אות ח':

וכן כמו שאמרנו בהמ"ה העיקרי דאור התיקון, שהוא נשאר נעלם, כן הוא ג"כ בעיקר המ"ה הכללי דהא"ק, הנה הוא עצמו אינו מתגלה באצילות כלל, והוא ג"כ רק בידיעה בלא ראיה, וכל גילויו הוא רק ע"י הב"ן הכללי שהוא הב"ן דסי' ו' אות כ"ד והב"ן דסי' ט' אות ל"ו, כי אלו הב' מיני ב"ן הם שניהם חד כנ"ל, ועכ"פ הוא כי גם המ"ה וב"ן הכלליים אשר בהא"ק עצמו ואשר בהאו"א עלמן, הנה גם אחר שילא ונתגלו בהם, הנה לא נגלה מהם באצילות, אלא רק הב"ן לבד, וכל גילויו דהמ"ה, הוא רק ע"י הב"ן, ע"י הוי"ה הכפולה שבו ע"ד הנ"ל, וכן כל יניקתם ומציאותם הוא בשפעת אור המ"ה הפרטי, וע"ד שבארנו כ"ז לעיל אות ח' בהמ"ה וב"ן דאור התיקון, והרי הם שני מיני מ"ה עיקריים שהם נעלמים, היינו המ"ה הכללי העיקרי דהא"ק, והמ"ה הכללי העיקרי דאור התיקון, והוי"ה הכפולה דהב"ן שבהם, הוא אשר משמש במקומם, היינו, הוי"ה כפולה אשר בהב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם שניהם חד, הנה הוי"ה הכפולה שבו, הוא משמש להמ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק עצמו, וכן הוי"ה כפולה אשר בהב"ן דסי' י"ב ודסי' י"ג שהם שניהם חד, הנה הוא משמש להמ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון, אבל המ"ה העיקרי שבשניהם, הם לא נתגלו כלל והם נעלמים, הגם שמציאותם הוא מהתפשטות הנה"י שהוא רק מהטבור ולמטה, והרי ישנם גם מהטבור ולמטה, ב' מיני מ"ה עיקריים, שהם נעלמים, א', המ"ה העיקרי הכללי שבא"ק, ב', המ"ה העיקרי הכללי דאוך התיקון, והם כ"א בידיעה בלא ראיה, והם הנשמה לנשמה דהאצילות, התפשטות אור דא"ס לשורש המ"ה שהוא עיקרו דהאצילות והב' מיני מ"ה הללו הם העדות על זה, והם העדות המתקיים בידיעה בלא ראיה:

[יוד] **והנה** נתבאר מדברינו הללו כי עיקרן דהשמות מ"ה אשר בכל עסמ"ב ועסמ"ב דכל הסימנים אשר מסי' ו' עד סי' י"ג, הנה הוא רק המ"ה הפרטי, שבכ"א, אשר הוא מהטבור ולמעלה, כי הוא עולה בשם, והוא המ"ה דהעסמ"ב שבכ"א, כי המ"ה הכללי שהוא מהתפשטות הנה"י הרי הוא נעלם וכל גילויו הוא רק הב"ן שהוא הב"ן אשר בכל אותן העסמ"ב, וע"י הוי"ה הכפולה שבו כנ"ל, והגם שהמ"ה הפרטי הוא עיקרו ג"כ מהנעלמים כי הוא מע"ב וס"ג שהם נסתרות, והוא למעלה מהטבור ומפסיק הפרסא בינו לבין האצילות, אך עכ"ז הנה הוא נגלה מצד פעולותיו, כי כל מציאות האצילות וכל תיקוניו הוא בשפעו וממנו, כי על זה נתייסד להיות הוא שורש עליון להאצילות לעולם ולכן הנה הוא עולה בשם, והוא השם מ"ה דכל העסמ"ב אשר בכל הסימנים מסי' ו' עד סי' י"ג, והוה השם מ"ה שבהם רק המ"ה הפרטי אשר הוא למעלה מהטבור כי השם מ"ה הכללי הוא נשאר נעלם כנז', וכבר אמרנו, כי אותו המ"ה הפרטי הנה הוא השורש עליון להאצילות, למציאותו ולכל תיקוניו, והיינו כי הנה עליית המ"ן דהאורות והניצוצין שאמרנו לעיל אות ז', הנה היה עלייתם הראשונה, באותו המ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג ודסי' ט' אות ל"ה (שהם שניהם חד) כי הוא השורש עליון לכל האצילות כנז' ובו הוא עלייה הראשונה דכל עליית המ"ן כי מתחילה עולים כולם בו ואח"כ הנה הוא עולה עמהם יחד להמוחין פנימים דא"ק לעורר זווג עליון, וקבלו שם את אור התיקון, שהוא העסמ"ב אשר לעיל סי' י"ב ואשר לקמן סי' י"ג, והנה אותו המ"ה הפרטי שאמרנו הרי הוא מהעסמ"ב דהמערכה הב', כי המ"ה הפרטי דסי' ו' אות כ"ג הוא מהעסמ"ב דהמערכה הב' דהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', כי המ"ה דאות ג' הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא', והעסמ"ב דסי' ו' שהם ממנו, הרי הם מערכה הב', והעסמ"ב דסי' י"ב שהם האור התיקון דהמ"ה אשר מצד האבא הכללי שבא"ק שנתגלו הם בהמ"ה הפרטי דסי' ו' אות כ"ג, ע"י עליית המ"ן שלו, כנז' הרי הם מערכה הג', כי הרי הם מהעסמ"ב דהמ"ה דאות כ"ג שהוא מהעסמ"ב דסי' ו', שהם מהמ"ה דאות ג', שהוא מהעסמ"ב דסי' א' שהם העסמ"ב דהמ"ס, והרי הוו העסמ"ב דסי' י"ב, שהם אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האבא שבא"ק, הנה הוו הם מערכה הג' דהמ"ס דא"ק, אשר מצד המ"ה דאות ג' שבו, וכן הוא עד"ז הד' שמות עסמ"ב אשר בהסי' י"ג שלפנינו, שהם אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, והנה מקורם הוא, בהב"ן דהמ"ס, אשר בסי' א' אות ד', כי הב"ן דאות ד' הוא שורש האימא וכל תיקוניה, והנה הוו העסמ"ב אשר בהסי' י"ג שלפנינו שהם אור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, הנה הוו הם מערכה הג' אשר מצד הב"ן דהמ"ס, כי הב"ן דהמ"ס דאות ד' הרי הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא', והעסמ"ב דסי' ט', שהם כללות האימא שבא"ק, והם מהב"ן דהמ"ס, וכמ"ש לעיל סי' ט' הרי הם מערכה הב' והעסמ"ב אשר בסי' י"ג שלפנינו שהם מהמ"ה דסי' ט' אות ל"ה שנמשכו בו אותן העסמ"ב דאור התיקון ונתגלו בעלמותו בעלייתו למ"ן, כנ"ל הרי הם מערכה הג', כי הם מהמ"ה דאות ל"ה, שהוא מהעסמ"ב דסי' ט' שהם מערכה הב' אשר מהב"ן דאות ד', שהוא מהעסמ"ב דהמ"ס דסי' א', מערכה הא', כי מהב"ן דהמ"ס דאות ד', שהוא מהעסמ"ב דהמ"ס עצמו, מערכה הא' שבו, הנה יצאו העסמ"ב דסי' ט', והרי הם מערכה הב' דהמ"ס, אשר מצד הב"ן דאות ד' שבו, וכאשר מתגלה עוד גם המ"ה דסי' ט', שהוא מהמערכה הב', באור העסמ"ב דסי' י"ג שלפנינו הרי הם מערכה הג' והרי הוו העסמ"ב שלפנינו, מערכה הג' דהמ"ס שבא"ק אשר מצד הב"ן שבו, והם העסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, והנה יתבאר בהסי' שלפנינו על כל שם מהם. את מציאותו, ושימושו, מקומו, ומקורו וכן קישורו בהשם שכנגדו בכל העסמ"ב ועסמ"ב אשר מסי' ו' עד כ"ה, הנה כ"ז יתבאר, בעהית"ש, בהסי' י"ג שלפנינו למען שמו יתברך ויתעלה, עד כאן הגיע דברינו, תהל"א יתי"ש, בהקדמה לסי' י"ג:

סימן י"ג

מערכת הד' שמות עסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק והם נתחדשו ונולדו בעת התיקון, בעליית המ"ן דהאורות והניצוצין שאמר הרב בשער התיקון פ' א' ב', והיה עלייתם בתחילה בהמ"ה הפרטי דאות ל"ה שבסי' ט' כי אותו המ"ה הוא השורש עליון לכל חלקי האצילות אשר מצד האימא שבא"ק, ולכן הנה בו הוא עלייתם בתחילה, וכאשר עלו בו, הנה עלה הוא עמהם יחד, למ"ן, למעלה למעלה, שהוא בהמוחין פנימים דא"ק לעורר שם זווג עליון, ונולד עי"ז האור התיקון ונתלבש בהמ"ה הנז', והוא אור התיקון דהעסמ"ב שבהמ"ה הכללי, אשר מצד האימא: והוא נתלבש ונתייחד בהמ"ן דהמ"ה הנז' בעלייתו

שם, ואח״כ ירד למקומו עם כל אותן העסמ״ב דאור התיקון, והכניס כל שם מהם במקום המיוחד אליו, כמו שיתבאר בהסי׳ שלפנינו בעהית״ש, והנה אותן העסמ״ב דאור התיקון דהאימא, שרשם הוא מהב״ן דהמ״ס, אשר בסי׳ א׳ אות ד׳, כי אותו הב״ן, הוא השורש דהאימא הכללי שבא״ק, ולכל תיקוניה ואורותיה המתפשטים ממנה להאצילות,

והנה הוו אותן העסמ״ב דאור התיקון, מערכה הג׳ מהב״ן דהמ״ס, כי העסמ״ב דהמ״ס הוא מערכה הא׳ והמ״ה הפרטי דאות ל״ה הנז׳, שהוא מהעסמ״ב דסי׳ ט׳, הרי הם מערכה הב׳, והעסמ״ב דאור התיקון, שנתגלו הם מאותו המ״ה, הרי הם מערכה הג׳, ועומד אור התיקון, בתוך ג׳ להמ״ס דא״ק, וכל תוך ג׳, הוא כלבוד. לכן הנה נשלם בו התיקון לכל העולמות כולם אשר מהמ״ס דא״ק ולמטה, ובהב״ן שבו, הנה נעשה ונבנה כל האצילות ונתקנו על ידו כל מעשה בראשית, וכמו שיתבאר כ״ז בעה״ש ית״ש בהסי׳ שלפנינו :

והנה נבאר בו ע״ד שבארנו לעיל סי׳ י״ב בהעסמ״ב דהתיקון אשר מלד האבא שבא״ק כי הם באמת שניהם אחד אלא באשר שהם שורש הדו״ן, שורש החו״ג. אשר נתגלו למטה בגילוים שונים, לכן בארנו כ״א לעצמו, שורשם ומקורם דכ״א, ומה גם כי אין ביהמ״ד בלא חידוש כאשר עיני כל מעיין תחזינה מישרים בעהית״ש :

(מ״ט)

ע״ב

[סעיף א]

השם ע״ב הזה הנה הוא השם הראשון מהעסמ״ב דאור התיקון אשר מלד האימא, הכללי שבא״ק, ור״ל מאור התיקון דהמ״ה שבה, כי הנה אין אור שלא יהא כלול מי׳, שהם כללות עסמ״ב, והרי יצא אור התיקון ג״כ כלול מעסמ״ב, והע״ב שבהם הוא הע״ב דענינינו, והוא הע״ב דאור התיקון דהמ״ה אשר מלד האימא, והנה מקומו הוא למעלה למעלה, והוא בעולם העקודים, בשורש האימא אשר שם, והוא בהשם ע״ב דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ג, ומקומו בעקודים הנה הוא בסוד המזל תחתון אשר שם, והוא בא״ק ג״כ מהחזה שבו עד הטבור שבו, והנה הוא אורות הפה, שהם מהפה עד הטבור, אמנם עד החזה הנה הם כלולים ובטלים באור החוטם המתפשטים עד שם, והוה עיקר גילויים דאורות הפה רק מהחזה עד הטבור והם בסוד המזל תחתון שבהעקודים. ושם הוא שורש האימא הכללי שבא״ק, שהוא השם ע״ב דלעיל סי׳ ט׳, והנה שם נתלבש השם ע״ב דאור התיקון דהמ״ה אשר מלד האימא שבא״ק שהוא הע״ב דענינינו :

והנה התלבשותו שם, הוא לב׳ תועליות, אחד הוא להעקודים עצמו, ואחד לצורך האצילו׳ כדי שיהא לאור התיקון דהאצילות שורש בעקודים לעולם, לקבל ולינק משם תמיד, כי עי״ז הנה קשור האצילות ומיוחד ותלוי בהעקודים לעולם :

והתועלת אשר להעקודים עצמו, הנה הוא, כי עד שלא נתקן ונבנה האצילות. לא היה נשלם עדיין העקודים ג״כ על כל שלימותו הראוי לו, כל העולמות כולם הם כללות קומת פרצוף שלם והם תלויים זב״ז ותלוי שלימות כ״א בתיקון כולם, ולא נשלם העקודים ג״כ אלא רק ע״י אור התיקון דהאצילות, והוא ענין התלבשות הע״ב דענינינו שנתלבש בהעקודים כי נשלם בו העקודים עצמו ג״כ על תיקונו הראוי לו :

והנה יצא אור התיקון בב׳ בחי׳, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, והם בבחי׳ אור פנימי ואור מקיף, והוא האור אשר האיר דרך המלא מבחוץ הנה הוא בבחי׳ אור מקיף, אבל האור המ״ה הפנימי הוא ירד דרך פנימיות כל הא״ק והעקודים ודרך פנימית כל האו״א שבו, עד היסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא״ק, ויצא מהיסוד הכללי שבו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, והוא האור המ״ה הפנימי שהוא תולדות היסוד :

והנה לידת אור המ״ה דהמלא הנה היה נעשה ע״י עליית המ״ן דהאורות (אשר הם נשארו למעלה בעת מיתת המלכים, כי לא ירדו רק הניצוצין והשברי כלים, כמ״ש בשביה״כ פ״ג וכנודע), אבל לידת אור המ״ה הפנימי שהוא תולדות היסוד הנה היה ע״י עליית המ״ן דהניצוצין, אמנם עליית שניהם, ר״ל הן דהאורות והן דהניצוצין הנה היה עלייתם בתחילה בשורשם היותר קרוב להם, שהוא השם מ״ה הפרטי דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ה, כי הוא השורש עליון להאצילות לכל בניינו ולכל תיקוניו, והוא השורש היותר קרוב, ושם הוא עלייתם בתחילה לכל המ״ן העולים לצורך תיקוני האצילות, והיה עליית המ״ן דהאורות והניצוצין כאשר עלו לצורך התיקון דהאצילות, לכל מה שנוגע להתיקונים אשר מלד האימא שבא״ק, הנה היה עלייתם בתחילה, בהשם מ״ה, הפרטי דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ה, ומשם עלו כולם יחד, ר״ל עם אותו המ״ה ג״כ, להמוחין דא״ק, לצורך עליית המ״ן, אמנם עלייתם הוא דרך כל אורות העליונים, כי עלו כולם עם המ״ה ביחד להמוחין דהאו״א. ומשם להעקודים, בשורשי האו״א אשר שם, ומשם עלו כולם להמ״ס דא״ק, כי כן הוא דרך עליית כל מ״ן שעולים ממדרגה למדרגה עד המוחין שלמעלה, ומצטרפים בו כל המדרגות כולם בעליית המ״ן, ר״ל שנותן כ״א חלק מפנימיותו, בעליית המ״ן, ועולים כולם להמוחין ומקבל שם כ״א את חלקו לכל תיקוניו הנצרך לו, וכן הוא בענינינו כי עלו מתחילה להמ״ה הפרטי כנז׳ ומשם להמוחין דהאו״א שבא״ק ומשם להעקודים, לשורשי האו״א אשר שם, ומשם להמוחין דא״ק, וע״י עליית כל המ״ן הזה, נזדווגו המוחין פנימים דהא״ק ונולד עי״ז העסמ״ב דאור התיקון הכללי, הכולל כל העולמות כולם, ומהם קיבל כ״א את חלקו, כי הע״ב שבהם, שהוא הע״ב דאות מ״ט דענינינו, הנה הוא נכנס ונתלבש בהעקודים, ונשלם על ידו העקודים ג״כ על שלימות התיקון הראוי לו כנ״ל, וכן הס״ג והמ״ה דאור התיקון הנה נכנסו ג״כ כ״א במקומו הראוי לו, עד הב״ן דאור התיקון, בהוי״ה הכפולה שבו, הנה כשתמש הוא להמ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון אשר מהם נבנה ונתקן כל האצילות, וכמו שיתבאר כ״ז, בעה״י, למטה בהסי׳ שלפנינו, ועכ״פ הוא כי אור התיקון דהעסמ״ב אשר בענינינו, וכן אשר לעיל סי׳ י״ב, כי הם שניהם אחד, הנה הם כלולים כל העולמות כולם, שבאותן העסמ״ב נשלם תיקון כולם :

אמנם לא נשלמו ולא נתגלו, ולא יצא כל אותן העסמ״ב כלל, אלא רק בעת התיקון דהאצילות, והיה תלוי שלימות כולם בתיקון האצילות וזהו שאמרנו שכל אלו העסמ״ב נתגלו ע״י המ״ה הפרטי דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ה שהוא השורש היותר קרוב להאצילות כנ״ל והוא, כי בהתפשטות הארתם בו, וגילויים בו בכל הנצרך לתיקון האצילות, הנה עי״ז נתגלה והאיר בהם עצמן ג״כ הזוהר אור בכל שלימותיו ותיקונו הראוי לכל אחד ואחד, וא״כ נמצא כי כל הגילוי דאלו העסמ״ב כולו הנה הוא נעשה מהמ״ה הפרטי הנז׳ :

והנה נתבאר לנו בכ״ז על השם מ״ב דענינינו, את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, כי מציאותו הוא, שהוא הע״ב מהעסמ״ב דאור התיקון הכללי, ושימושו ומקומו הוא כי הוא יושב בסתר עליון שהוא בעולם העקודים, בחלק אורות הפה אשר מהחזה עד הטבור, ומשמש שם לזוהר אור התיקון אשר להעקודים עצמו וכן גם לשורש לאור התיקון דהאצילות, ומקורו הוא בהמוחין פנימים דהא״ק, כי משם הוא נולד ויצא, והיה יציאתו וגילויו מהמוחין, מהב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ כי אותו הב״ן, הוא השורש להאימא שבא״ק, למציאותה ולתיקוניה, ולכל תולדותיה ואורותיה המתפשטים ממנה :

[סעיף ב']

והנה יצא הע"ב דענינינו כלול מח', שהם הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד הע"ב דענינינו, כי הרי הד' מיני ע"ב דסי' ז' י' י"ב י"ג, הרי הם כולם רק אור התיקון עצמו, הד' מיני ע"ב מהעסמ"ב דהדר ומהיטבאל, כמ"ה וב"ן דהתיקון, דהאו"א שבא"ק, והוה כל אלו הד' רק אור התיקון עצמו, והם כולם אחד, ולא יצאו זה בלא זה ח"ו כי לא יצא אור התיקון לתלאין ולשלש ולרביע אלא יצא כולו כאחת:

וכן גם הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א, אשר הם עיקרן מהנקודות, אך כאשר נבררו לצורך התיקון הנה נתייחדו באור התיקון ונעשו הם ג"כ מאור התיקון עצמו, כמו שבארנו בסי' י"א, והרי נצטרפו גם הב' שמות ע"ב דסי' ח' ודסי' י"א ג"כ עם הע"ב דאור התיקון דענינינו, והרי הוא כלול מו' שהם דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג, והנה התלבשות כולם הנה הוא בהב' שמות ע"ב דסי' ו' ודסי' ט', שהם השרשי דהאו"א שבהעקודים, והם נעשים עם כולם חד, והרי הוה הע"ב דענינינו כלול מח', שהם הח' שמות ע"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג שנעשו בעת התיקון, כולם אחד, והם שורש הח' תיקונים אשר בדיקנא דכהנא רבא שאמרו באד"ר קל"ב ע"ב, כי נשתלשל ונתפשט הארת אלו הח' בחי' העסמ"ב שהם שרשי אור התיקון אשר הם מהטבור ולמעלה ממדרגה למדרגה, מהע"ב להס"ג ומהס"ג להמ"ה שגם הם כלול כ"א מח', כמו שיתבאר למטה אות כ' וכ"א, ומשם נתפשט עוד להב"ן דאות כ"ב, שהוא החסד דאתגלי בפום אמה, ויצא הוא ג"כ כלול מכל אותן הח', ומהם הוא הח' תיקונין אשר בדיקנא דכהנא רבא, שהוא אבא, הכלול במזל עליון, תיקון הח', והוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים שהם מחכמה, כמ"ש בשער א"א רפ"י והם כלולים במזל עליון הכלול באבא, והוא הכהנא רבא אשר בתמניא תיקונין אתתקן וכמ"ש כ"ז הגר"א בספד"צ פ"ג, דף כ"ט ע"ד ובדפוס"ח הוא י"ח ע"ג, וכ"ז הוא מהארת אלו הח' בחי' דהעסמ"ב הכלולים בהעסמ"ב בהסי' שלפנינו, כי אלו הח' מיני העסמ"ב, הם כולם שרשי אור התיקון אשר הם מהטבור ולמעלה, ומהארתם אשר נתפשט בהשם ב"ן דלקמן אות כ"ב, שהוא כללות אור התיקון דלהאצילות, הנה מזה נעשה הח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד, שהם מהחכמה דהמ"ס כמ"ש בשער א"א פ"י, והם כלולים במזל עליון הכלול באבא:

וכן הוא עד"ז ג"כ הה' תיקונים האחרונים אשר הם מהכתר דהמ"ה כמ"ש ג"כ בשער או"א פ"י, והם כלולים במזל תחתון הכלול באימא, כי משום שהם מכתר, אי אפשר לקבל אורו רק ע"י גילויו למטה מהחכמה, כי ע"ז נתמעט אורו קצת ואפשר לקבלו, והוא הה' תיקונים האחרונים הכלולים במזל התחתון הכלול באימא והם מהכתר דהמ"ס כנז' והנה הם ג"כמ התפשטות הארת הה' מיני עסמ"ב אשר מסי' א' עד סוף סי' ה', שהם העסמ"ב דהמ"ס והעקודים, ומתפשטים הם ג"כ, ומתלבשים בהב"ן דלקמן אות כ"ב, שהוא כללות אור התיקון דלהאצילות ומהם הוא הה' תיקונים, האחרונים דהי"ג ת"ד הכלולים בהמזל תחתון הכלול באימא:

והרי נתבאר לנו ענין הח' מיני העסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סי' י"ג דענינינו, והם העסמ"ב מהאו"א שבא"ק ותולדותיהון, ואמרנו שהם כלולים זב"ז, הנה הם השורש להח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד הכלולים במזל עליון הכלול באבא, והה' מיני עסמ"ב אשר מסי' א' עד סי' ה' שהם בהמ"ס והעקודים, הנה הם השורש להה' תיקונים האחרונים הכלולים בהמזל תחתון הכלול באימא:

וענין מה שהם חלוקים בב' בחי', ח' וה', כי הם מב' מקורים, הח' הם מהחכמה דהמ"ס, והה' הם מהכתר דהמ"ס, (ומה שהם מחכמה ח' ומכתר ה' מבואר הטעם בדברי הרב בשער א"א פ"י). וכן הוא כאן בשרשם העליון, כי באו"א ותולדותיהן הם ח' בחי' דהעסמ"ב, ובמ"ס והעקודים הוא ה' בחי' דהעסמ"ב ולכן הם ח' תיקונים באבא, שהוא חכמה, וה' תיקונים באימא, שבה מתגלה הכתר, ולכן נקראת הבינה ג"כ אהי"ה, בשם הכתר, כמ"ש הגר"א בתיקונים, דף מ"ו ע"ד, וכן הוא ג"כ בהזו"ן כי מתפשט בהם ג"כ הי"ג ת"ד, וכמ"ש בתפילת ר' נחוניא בן הקנה שמתפשטים לת"ת ומלכות (ע' מאמרי רשב"י תחילת פ' נשא) והנה הוא ג"כ ח' תיקונים לז"א, וה' תיקונים לנוק':

ומה שמבואר בספד"צ פ"ב ובדברי הגר"א שם כי הם ט' לז"א וד' לנוק', הנה התיקון ט' דז"א, וכן הספי' הט' שבו, הם באמת עיקרן להנוק' אלא שנתייסדו בז"א, כדי להיות עיקרה ושרשה עומד בו לעולם, כי עי"ז הנה הגם שהם ב' פרצופים אשר יחודם הוא רק לפרקים עכ"ז הנה בהעלם הם אחד לעולם, כי שורשה ועצמותה הפנימית הם עומדים בו לעולם והם חלק ממנו עצמו, והוא תיקון הט' שבו וכן ספי' הט' שבו. שהם להנוק' כי עיקרו הוא רק ח', והם ח' לז"א וה' להנוק' ע"ד האו"א, וכמו שבארנו כ"ז בארוכה, לעיל סי' ה' אות כ', ע"ש סעי' ג' ד',

והנה יצאנו בזה מן עיקר הדרוש שלפנינו כדי לבאר עומק הענין דהח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג דענינינו אשר אמרנו שהם כלולים זב"ז והם כולם אחד, והרי מיוחד הע"ב דענינינו בהם כולם, ומתגדל אורו בהם, לכן בארנו בהם תועלתם ושרשם את אשר נמשך מהם להאצילות, ואמרנו כי הם השורש להח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד הכלולים בהמזל עליון הכלול בהאבא, וככל מה שאמרנו בזה ג"כ לעיל סי' י"ב אות מ"ו והדברים הם מאירים תהל"א ית"ש:

(ג)

[ס"ג]

[סעיף א']

השם ס"ג הזה הנה הוא הס"ג מהעסמ"ב. דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא הכללי שבא"ק, כי יצא אור התיקון דהאצילות מהאו"א שבא"ק, והיה כלול מהעסמ"ב אשר מצד האבא ומהעסמ"ב אשר מצד האימא, ומזה הוא הס"ג דענינינו, כי הוא הס"ג דהעסמ"ב דאור התיקון אשר מצד האימא, והנה היה מציאותו דכל אור התיקון בכלל מרזא דאור א"ס שהאיר ונתגלה בעת התיקון ע"י הזווג דהמוחין פנימים, אוירא ובוצינא, אשר בגולגלתא דא"ק, ונעשה הזווג ע"י עליית המ"ן דהאורות והניצוצין שעלו בהמ"ה הפרטי, דלעיל סי' ט' אות ל"ה ודסי' ו' אות כ"ג, ומשם עלו להמוחין דהאו"א ומשם לשרשם שבהעקודים, ונשתתפו כולם ליתן חלק מפנימיותם בעליית המ"ן, ועלו כולם להמוחין דא"ק ונעשה עי"ז הזווגא עלאה דאוירא ובוצינא, והאיר ונתגלה בהם אור התיקון מרזא דאור א"ס, והוא האור הראשון דמעשה בראשית, הנאמר עליו ויאמר אלהים יהי אור, ומלת ויאמר אלהי"ם, הוא סוד אמ"ר וק"ב, (כי כן הוא בגימ'), הנעשה בכל זווג, כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' והוא מזוה"ק, תרומה קס"ז:

והנה התייחד אור התיקון, בכל המ"ה שעלה ונתלבש בכל אחד ואחד בחלק אור השייך אליו, כי הנה יצא אור התיקון כלול מד' שהם כללות הד' שמות עסמ"ב, והנה התלבש בהע"ב שבו בעולם העקודים, להשלים את תיקונו ג"כ, והיה התלבשותו בשרשי האו"א אשר שם, וכנ"ל אות מ"ט, כי כל העקודים הוא לצורך הא"א, שהם כלולים בו, וכמ"ש בשביה"כ רפ"ו, ובהס"ג דאור התיקון, הנה התלבש בו בעיקרן דהאו"א עצמן להשלים את תיקונם ג"כ, כי מקודם הנה היו גם בחי' האו"א שבא"ק מחוסרי תיקון, ובסוד שאמרו בספד"צ פ"א לא הוו משגיחין אפין באפין, וכמו שכתבנו בכלל ח"י ענף א' ב' ובכמה מקומות בספר הדע"ה,

וכנודע בדברינו, ולכן נתלבש בהם אור הס"ג דהתיקון, היינו הס"ג דאור התיקון דמצד האבא, שהוא הס"ג דלעיל אות מ"ו, נתלבש בעיקרו דהאבא עצמו שהוא הס"ג דלעיל סימן ו' אות כ"ב, וכנ"ל סי' י"ב, והס"ג דאור התיקון אשר מצד האימא הכללי שבא"ק שהוא הס"ג דאות נ' שבענינינו, וכנ"ל התלבש הוא בעיקרו דהאימא עצמה שבא"ק, שהוא הס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, ועי"ז הנה נתקנו או"א בהשגחת אפין באפין ובכל תיקונים הראוי, וכן ע"י התיקון שנתקנו הם, הנה נעשה בהם שורש ג"כ לאור התיקון דהאצילות, כי קבלת האצילות הוא מהאו"א שבא"ק, וע"י הס"ג שנכנס באו"א, נעשה הכונה ורושם לאור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות, ועכ"פ הוא כי הנה אור הס"ג דהתיקון דענינינו שהוא אור התיקון דמצד האימא, הנה נכנס הוא בעיקרו דהאימא עצמה, שהוא בהס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד, ונעשה בזה ב' תועליות, אחד להתיקון דהאו"א עצמן כי נתקנו בזה בהשגחת אפין באפין ובכל תיקונים, והשני כי הנה נתגלה ונעשה בזה בהאימא שורש התיקון להאצילות ג"כ, והוא ע"ד האימא והזו"ן דהאצילות שבנין האימא ותיקונה, הוא להיות שורש לזו"ן, כמ"ש באד"ז, רל"א ע"א, וכן הוא נודע כי הא' דמילוי וא"א דהס"ג הוא השורש דהשם מ"ה, וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' ובכ"מ, והרי נעשה ע"י התלבשות הס"ג דאור התיקון דענינינו אשר נתלבש בהס"ג דהאימא, שהוא הס"ג דסי' ט' ונתמלא הס"ג דהאימא באור התיקון ונתקנה בזה האימא בכל תיקוניה הראוי, הנה נעשה בזה הכנה ורושם ג"כ לאור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות, כי כל עולם האצילות הוא בבחי' זו"ן להאימא שבא"ק, ונתגלה רושם תיקונם, עם אור התיקון דהאימא כנז' :

[סעיף ב]

והנה ע"י התלבשות אור התיקון דהס"ג דענינינו כאשר נתלבש בהס"ג דסי' ט' כנז' הנה נעשה הס"ג כלול מח', שהם כל הח' שמות ס"ג אשר מסי' ו' דלעיל עד הס"ג דסי' י"ג דענינינו, כי נעשו כולם אחד וכלול כ"א מכולם, כי הרי הד' מיני ס"ג דסי' ז' י' י"ב י"ג הרי הם אחד מעיקרן כי הם כולם רק אור התיקון עצמו, אור התיקון דהדר ומהיטבאל, וכמבואר בדברינו שם ושם, והרי הם אחד מעיקרן, וכן הב' שמות ס"ג דסי' ח' וי"א, הגם שעיקרן הם מהנקודות, אך בעת התיקון הנה נתבררו ועלו למ"ן ואז נתייחדו הם ג"כ באור התיקון ונעשו גם הם לאור התיקון ממש והם כולם אחד, וכן הב' שמות ס"ג דסי' ו' ודסי' ט' שהם עיקרן דהאו"א שבא"ק ומתייחדים שניהם בעת התיקון ונעשים אחד כנ"ל ובהם מתלבשים השמות ס"ג דכל הד' סימנים הנז', ומתייחדים עמהם, והרי נעשו כל הח' שמות ס"ג אשר מסי' ו' עד סי' י"ג כולם אחד והם כלול כ"א מכולם, והרי הוה הס"ג דענינינו כלול מח', והם השתלשלות גילוי השורש להח' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד וכנ"ל אות מ"ט :

אמנם כל אלו השמות ס"ג אשר אמרנו שהם כולם מעתה מאור התיקון העיקרי, הנה כל זוהר גילוי אור התיקון שהאירו בו, הנה לא נעשה ולא נתגלה בכל הראוי, אלא רק כאשר הגיע זוהר אורו וגילויו לאור התיקון דהאצילות, והוא השם מ"ה אשר יתבאר לקמן אות נ"א ועד שלא הגיע התפשטות אור התיקון עד אליו, שהוא האור אשר ממנו נתפשט מהטבור ולמטה להתלבש באצילות הנה לא האיר אור התיקון גם למעלה כי תולה כל גילויו דאור התיקון אשר למעלה, בגילוי אור התיקון אשר להאצילות, כי שם הוא הגילוי דכבוד מלכותו ית"ש, שהוא תכלית כוונת כל גילויו ית"ש אשר בכל הפעולות כולם ולכן עד שלא הגיע הגילוי דאור התיקון אשר להאצילות, שהוא השם מ"ה דלקמן אות נ"א, לא היה נשלם עדיין התיקון גם למעלה וזהו שאמרנו, לעיל בהקדמה, כי כל אור העסמ"ב דהתיקון אשר מצד האימא, הוא נתגלה ע"י המ"ה דסי' ט', כי בו נתייסד הנביעו דאור התיקון דהאצילות, שהוא השם מ"ה דלקמן אות נ"א, וכמו שיתבאר שם בעהית"ש, ובגילויו, הנה נשלם התיקון גם למעלה למעלה, והוא ע"ד שאמרנו בזוה"ק בראשית, כ' סע"א וכן בפי' תזריע מ"ח א' כי גמר תיקון העולמות אבי"ע היה תלוי בבריאת האדם, משום דכולם כלולים בו והוא כלל כולם, וכן הוא עד"ז בענין אור הגנוז, שבו נשלם התיקון גם להעקודים וכן להאו"א שבא"ק, הנה תלה גמר תשלום התיקון שבהם, רק בגילוי הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, ועד שלא נתייסד הנביעו דאור התיקון גם להאצילות, הנה לא נשלם עדיין התיקון גם בהם, כי האצילות הוא כללות כולם שהיא הכונה התכליתית לכולם, כי תכלית כוונתו ית"ש בכל גילויו אשר מא"ס ולמטה הוא להתגלה בכבוד מלכותו יתברך אשר נתגלה בו באצי' שהוא לבדו ימלוך נורא. והוא עליית המלכות שתתעלה ותתגלה יחודה בא"ס, ועל זה היה השתלשלות כל גילוייו ית"ש אשר בכל העולמות כולם. והרי הוה האצילות הכוונה התכליתית לכולם, ולכן הוה תולה תשלום גמר גילוי התיקון לכולם, רק בגילוי הנביעו דאור התיקון אשר להאצילות, והוא גילוי אור המ"ה דלקמן אות נ"א, אשר נתגלה ונתלבש בהמ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה :

ונחזור להענין כי הרי נתבאר מכל דברינו הנ"ל על הס"ג דענינינו, את מליאותו ושימושו ומקומו ומקורו. וכן קישורו ויחודו בכל העסמ"ב ועסמ"ב אשר מסי ו' עד כ"ה, כי מליאותו הנה הוא, שהוא השם ס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק, ושימושו ומקומו הנה הוא, כי הנה הוא מתלבש בהאימא עצמה, והוא בהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד, ושם הוא מקומו לעולם, והנה בצירוף השם ס"ג דלעיל סי' י"ב אות מ"ו שהוא הס"ג דהעסמ"ב דאור התיקון אשר מצד האבא שבא"ק, אשר מתלבש הוא בעיקרו דהאבא שהוא בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, והנה ע"י התלבשות הב' מיני ס"ג דאור התיקון דלעיל אות מ"ו ודאות נ"א דענינינו המתלבשים בהס"ג דסי' ו' ודסי' ט', שהם עיקרן דהאו"א שבא"ק כנז' הנה נתקנו עי"ז האו"א שבא"ק בהשגחת אפין באפין ובכל יחודם כהראוי, והרי לנו ענין שימושו דהס"ג דענינינו, כי הנה על ידו ובצירוף הס"ג דלעיל אות מ"ו הנה נתקנו האו"א שבא"ק ביחודם כהראוי, ולא עוד אלא כי ע"י התיקון הנז' דהאימא ונתקן הס"ג דסי' ט' בכל תיקונו הנה נעשה עי"ז יסוד ושורש בהאימא ג"כ לאור המ"ה דהתיקון אשר להאצילות, וכנודע, כי בא' דמילוי וא"ו בהס"ג שבהאימא הנה ישנו שם שורש להשם מ"ה שבז"א והרי נעשה ע"י תיקונו דהס"ג דהאימא שבא"ק הכנה ורושם לאור המ"ה דהתיקון, אשר לקמן אות נ"א, שהוא להאצילות, וכ"ז הוא משימושי הס"ג דענינינו, שהוא לצורך התיקון להאו"א שבא"ק, ולשורש אור התיקון להאצילות :

ובענין מקורו, הרי אמרנו שהוא מהמוחין פנימים דהא"ק, אוירא ובוצינא, כי משם נולד כל אור התיקון כמ"ש בשער התיקון רפ"ב, אמנם שורשו המיוחד אליו בהמ"ס דהא"ק, הנה הוא בהב"ן שבו, שהוא השם ב"ן אשר בסי' ה' אות ד', כי שם הוא השורש להאימא שבא"ק וכל שפעה ויניקתה הוא משם, ובענין קישורו ויחודו בהח' מיני עסמ"ב הנ"ל, הרי בארנו ג"כ כי הוא נעשה אחד עם כל הס"ג שבהם, והרי הוא כלול מח', ובזה הנה נשלם תהל"א ית"ש, ביאור הס"ג דהתיקון אשר גם מצד האימא שבא"ק, ומעתה נבאר גם המ"ה בעה"י למען שמו יתברך :

(נ"א)

[מ"ה]

[סעיף א]

השם מ"ה הזה הנה הוא המ"ה הכללי מעסמ"ב הכלליים דאור

התיקון דהמ"ה אשר מצד האימא שבא"ק. ור"ל על אור התיקון הכללי הכולל כל העולמות כולם אשר מהעקודים ולמטה. כי כל זמן שלא יצא האצילות היו כולם חסרים תיקון. וכשיצא אור התיקון. היה כלול מד' בחי' שמות עסמ"ב כלליים. ובו נתקנו כולם וכמו שבארנו לעיל באות מ"ט ואות נ' על הע"ב וס"ג שבו. כי הם היו לתשלום תיקון העקודים ולתיקון האו"א שבא"ק. וכנ"ל שם ושם אך המ"ה שבו. שהוא המ"ה מהד' שמות עסמ"ב דאור התיקון הכללי והוא המ"ה דענינינו. הנה הוא לבנין ולתיקון האצילות כמו שיתבאר.

והענין הוא כי נודע הוא שהשם מ"ה עיקרו הוא בחג"ת ומהטבור ולמעלה. אך לצורך הנוק' שהוא כללית הב"ן והיא בנהי"י כי היא שורש להעולמות בי"ע שהם למטה הנה ירד המ"ה ג"כ מהטבור ולמטה. והוה מעתה המ"ה וב"ן הכלליים אשר לכל האצילות רק בנהי"י דא"ק (ע' כ"ז עגו"י ענ"ה. טנת"א פ"א בהמ"ב. שער התיקון רפ"ג. רפ"ח פ"ב שער הפרצופים ריש דרוש ב'. פרצופי זו"ן רפ"א). אמנם נודע הוא שכל אור שיורד. הנה נשאר שרשו למעלה, כמ"ש בנסירה פ"ז ובכ"מ. וכן הוא בענינינו בהמ"ה דהתיקון אשר לאצילות כי שרשו נשאר מהטבור ולמעלה לעולם. והוא המ"ה דענינינו. כי בדיוק הנה הוא אינו המ"ה הכללי דהתיקון אשר לאצי' עצמו. אלא רק הנביעו דנהורא המתפשט בו ומתייחד בו. ועצמות המ"ה דענינינו הנה הוא באמת רק המ"ה הפרטי אשר בהס"ג הנ"ל אות נ'. וכנודע שכ"א הוא כלול מעסמ"ב. וגילויו הוא בהא' דמילוי וא"ו דהס"ג. ושם הוא הנביעו דנהורא דהמ"ה הכללי דהתיקון אשר לאצילות עצמו. ולכן אמרנו עליו לעיל בדברינו ג"כ שהוא המ"ה הכללי דהתיקון כי הוא הנביעו דנהוריה. אבל באמת הנה הוא רק המ"ה הפרטי שבהס"ג עצמו והוא לעולם מהטבור ולמעלה אבל המ"ה הכללי דהתיקון אשר לאצילות הנה הוא רק מהטבור ולמטה. אמנם אותו המ"ה הפרטי הוא מתפשט בו ומתייחד בו ונכלל עמו תמיד.

ובאמת הנה כלול אותו המ"ה הפרטי מב"ן הפרטי ג"כ והוא הנביעו דנהורא להב"ן הכללי דהתיקון אשר לאצילות שהוא מהטבור ולמטה. והוא הב"ן דלקמן אות נ"ב. אמנם במקום המ"ה ובפרט למעלה מהטבור ששם הוא תוקף האור דעולם העקודים הנה אינו עולה שם הב"ן בשם כלל כי נכלל בהמ"ה שהוא המ"ה הפרטי דענינינו והוא השורש והנביעו דנהורא לכל אור התיקון הכללי דהאצילות שהוא כללות המ"ה וב"ן דהתיקון שמהטבור ולמטה אשר מהם נבנה כל האצילות כמו שיתבאר בעה"י לקמן אות נ"ב:

[סעיף ב]

הנה אמרנו על המ"ה דענינינו כי מציאותו הוא. שהוא השורש דאור התיקון דהאצילות הנשאר מהטבור ולמעלה. והוא בהא' דמילוי וא"ו דהס"ג דהתיקון אשר לעיל אות נ'. והנה הוא מתלבש ועומד בהמ"ה הפרטי דהס"ג דהאימא עלאה שהוא המ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה. ושם נתגלה מציאותו. ושם הוא מקומו לעולם. והוא ע"פ מה שאמרנו שם אות ל"ה. כי עיקרו אשר מהטבור ולמעלה הוא ג"כ רק בחי' המ"ה הפרטי דהס"ג. אשר שם אות ל"ד. והוא אשר יצא מתחילה להתפשטות הראשון לאצילות. כנ"ל בדברינו כלל ה' ו'. ונעשה הוא עי"ז לשורש עליון לאצילות. כמו שבארנו שם ושם. ולכן הנה נעשה בו הגילוי דשורש התיקון אשר לאצילות. והוא המ"ה דענינינו שמתלבש בו כנז'. משום שהוא השורש עליון לאצילות לעולם. ועכ"פ הוא כי ההתלבשות ומקומו של המ"ה דענינינו שהוא השורש התיקון אשר לאצילות. והוא המ"ה הפרטי דהס"ג דהתיקון דלעיל אות נ' הנה הוא מתלבש ועומד. בהמ"ה הפרטי דהס"ג. דמציאות העיקרי דהאימא שבא"ק. שהוא המ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה. ושם הוא מקומו לעולם. ומשם הוא הנביעו דנהורא לאור התיקון אשר לאצילות עצמו שהוא מהטבור ולמטה וכנ"ל.

והנה בגילויו ומציאותו דהמ"ה דענינינו. שהוא השורש להגילוי דאור התיקון אשר לאצילות הנה נעשה ונשלם ג"כ הגילוי דאור התיקון דהשמות ע"ב וס"ג דלעיל אות מ"ט ואות נ'. שהם תשלום התיקון להעקודים ולהאו"א שבא"ק וכנ"ל שם ושם. כי אור גילוי כולם הוא תלוי בהגילוי דאור הנביעו דהתיקון אשר לאצילות שהוא המ"ה דענינינו. אשר גילויו ומציאותו הוא בהמ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה. וזהו אשר אמרנו לעיל בהקדמה כי כל העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו הם מתגלים מהמ"ה דסי' ט'. והם ע"ז מערכה הג'. וכנ"ל שם. והוא משום כי כל העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו. הנה נעשה כל גילויים רק ע"י המ"ה דענינינו אשר יצא ונעשה בהמ"ה דסי' ט'. והנה נתבאר לנו בכ"ז על המ"ה דענינינו את מציאותו ושימושו ומקומו כי מציאותו ושימושו הוא. שהוא המ"ה הפרטי דהס"ג דהתיקון. דלעיל אות נ'. והוא השורש דאור התיקון אשר לאצילות הנביעו דנהוריה. ומקומו הוא בהמ"ה הפרטי דהס"ג דהאימא עלאה שהוא בהמ"ה דלעיל סי' ט' אות ל"ה. והוא מהטבור ולמעלה ומן הפרסא ולפנים. וכ"ז הוא מה שנוגע להמ"ה הפרטי דענינינו. אבל מה שנוגע להמ"ה הכללי אשר אליו. הנה זה יתבאר בעה"י לקמן אות נ"ב. שהוא רק מהטבור ולמטה אבל למעלה מן הטבור הנה אין גילוי שם להמ"ה הכללי כלל. כי שם הוא לעולם רק שליטת ע"ב וס"ג. ואינו עולה שם בשם מ"ה רק המ"ה הפרטי אשר בהס"ג עצמו. והוא שורש דהמ"ה הכללי אשר לאצילות. הנביעו דנהוריה. ומתפשט בו ומתייחד עמו כנ"ל.

ומקורו דאותו המ"ה. הרי מבואר בדברי הרב בשער התיקון רפ"ב. כי הוא מהזווג דהמוחין פנימים דא"ק. אוירא ובוצינא. אמנם גילויו הוא בהב"ן דהמ"ם אשר בסי' א' אות ד', כי בו הוא השורש להאימא שבא"ק, למציאותה, ולכל תולדותיה ואורותיה. המתפשטים ממנה.

וקישורו ויחודו בכל העסמ"ב והעסמ"ב אשר מסי' ו' עד כה. הנה הוא פשוט: כי הוא קשור ומיוחד בכולם. כי כל העסמ"ב דהתיקון אשר בסי' שלפנינו הרי אמרנו שגילויים הוא ע"י המ"ה דענינינו ומיוחדים כולם בו. וכבר בארנו לעיל אות מ"ט ואות נ' על הע"ב וס"ג את יחודם בכל העסמ"ב הנז' והרי מבואר ממילא על המ"ה דענינינו במכש"כ. כי הרי הוא סיבתם. דגילוי הע"ב וס"ג. הנז' והוא סיבת הגילוי דהתיקון כולו וכנ"ל. וא"כ הרי מיוחד המ"ה דענינינו עם כל העסמ"ב כולן אשר מסי' ו' עד כה. וכמו שבארנו לעיל אות מ"ט ואות נ' כי ע"י אור התיקון. הם מיוחדים כולם ונעשו כולם אחד. וכן הנה בארנו ג"כ לעיל. כי אלו הה' בחי' דהעסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דענינינו. הם השורש להה' תיקונים הראשונים מהי"ג ת"ד. הכלולים במזל עליון הכלול באבא. וכנ"ל אות מ"ט נ' וכן לעיל סי' י"ב אות מ"ו. ע' שם ושם בארוכה קצת. ואמרנו כי הה' תיקונים האחרונים הכלולים במזל תחתון הכלול באימא הנה שרשם הוא בהה' בחי' העסמ"ב אשר בהעקודים. ע"ש כ"ז בביאור ובטעמן ונימוקו מדברי הרב זללה"ה:

[סעיף ג']

אמנם ראינו כי עדיין יש בזה מקום ביאור משני פנים. א' הוא. כי הרי נודע בדברנו. שהעקודים בא"ק הוא בבחי' הי"ג ת"ד בהא"א דאצילות. ע' לעיל בהאבני מלואים אשר בסוף סי' ה'. וא"כ הרי ישנם בהעקודים עצמו השורש לכל הי"ג ת"ד שבהא"א דהאצילות. וכן אמרנו בכ"מ. כי בהאורות דחוטם פה שם הוא סוד הב' מזלין. אורות החוטם שהם עד החזה שם הוא סוד המזל עליון שבהעקודים אשר בו כלול האבא הכללי שבא"ק. ואורות הפה שהם עד הטבור שם הוא סוד המזל תחתון שבהעקודים

אשר בו כלול האימא הכללי שבא״ק. ועי' דברינו לעיל סי' ב' אות ח' סעיף ו'. ועכ״פ הוא כי הנה אורות האח״פ הם סוד הי״ג ת״ד שבא״ק. והרי הוה העקודים עצמו לבד השורש לכל הי״ג ת״ד שבהא״א דאצילות.

שנית כי הנה יש להעיר עוד במה שאמרנו כי הח' בחי' עסמ״ב אשר מסי' ו' עד סי' י״ג הם השורש להח' תיקונים הראשונים הכלולים במזל עליון הכלול באבא. אלא הה' בחי' דהעסמ״ב אשר מסי' ו' עד סי' י״ג. הם ד' לאבא שבא״ק. שהם הסי' ו' ז' ח' י״ב. וד' להאימא שבא״ק שהם ט' י' י״א י״ג. ופשוט הוא כי הא״א שבא״ק הם השורש להא״א שבאצילות ולכל שימושם ועניינם. וכן אמרנו בכ״מ כי האבא שבא״ק הוא כלול בסוד המזל עליון שבהעקודים. והאימא שבא״ק בסוד המזל תחתון שבהעקודים כי הם בסדר אחד ממש עם הא״א שבאצילות. והרי צריך לפ״ז שיהא האימא שבא״ק בהד' בחי' העסמ״ב שבה. שורש להאימא דאצילות ולכל הה' תיקונים האחרונים שבה. ואנחנו אמרנו. שכל הח' בחי' העסמ״ב דהא״א שבא״ק הם כולם שורש להח' תיקונים הראשונים דהי״ג ת״ד שבאצילות הכלולים באבא. וכ״ז צריך ביאור,

אך הענין בזה הוא כי הנה סוד הי״ג תיקונים וסוד הא״א אשר ישנם בא״ק ג״כ. הנה גילויים לאצילות. הוא בבחי' שונות. והוא באשר כי עיקר מציאותם בזה. ר״ל הי״ג ת״ד והא״א הוא רק באצילות שהוא למטה מהטבור ולמטה מהפרסא. אבל מהטבור ולמעלה ולפנים מן הפרסא. שם הוא הכל רק בבחי' שרשים נעלמים. ומתכונת השורש הוא שבו כלול כל הכחות דהענפים והתולדות באחד. ומתפשט ומתגלה תמיד בכ״א בגילוים שונים. לפי צורך פעולת הענף ותולדה הנמשך ממנו בכל עת, וכן הוא בעניינו. כי בבחי' אחת הנה נבחן העקודים כולו לסוד הי״ג ת״ד שבא״ק. והוא ע״י האורות האח״פ שבו. שהם ע״ד הי״ג ת״ד שבהא״א דאצילות וכמו שכתבנו בזה לעיל סס״י ה' בהאבני מלואים שם מדברי האריז״ל והגר״א ז״ל: וכן הא״א שבא״ק הנה נבחנים הם בו ג״כ בכל הבחי' כמו הא״א שבאצילות וכמו שמרמז לנו הרב בזה בשביה״כ רפ״ו. אמנם בבחי' אחת הנה נבחן העקודים עם הא״א שבא״ק לאחת. וכל הי״ג מערכות דהעסמ״ב אשר מסי' א' עד סי' י״ג הנה הם כולם צינורות ולבושי השפע הנמשך מהא״ק לאצילות. ע״ד הי״ג ת״ד אשר מא״א לזו״ן. והוה העקודים עם הא״א שבא״ק הכלולים בו (ר״ל בהעקודים. כמ״ש בשביה״כ רפ״ו). הנה הוו הם בבחי' הכתר והחכמה דהמ״ס. כי הם ע״ב וס״ג. והוו ה' תיקונים מהכתר. שהוא מהעקודים שהוא ע״ב. והם הה' מערכות דהעסמ״ב אשר מסי' א' עד סי' ה'. וח' תיקונים מהחכמה. שהוא מהא״א שבא״ק. שהם הס״ג הכללי. ע״ב שבס״ג, וס״ג שבס״ג. והם הח' מערכות דהעסמ״ב אשר מסי' ו' עד סי' י״ג. וגילויים באצילות הוא. הח' דהחכמה הם למעלה. והם הח' תיקונים הראשונים. והה' דהכתר הם למטה. והם הה' תיקונים האחרונים. כמ״ש הרב בשער א״א פ״י. ועכ״פ הוא כי בבחי' אחת הנה הוו כל אלו הי״ג מערכות דהעסמ״ב. שורש להי״ג ת״ד אשר בהא״א דאצילות.

ובכ״ז. הוא לאחר התיקון כי אז האירו כל אלו הי״ג מערכות כולם בזוהר אור התיקון כי נתחדשו. הם כולם באור פני מלך חיים ונעשו הם כולם מאור התיקון עצמו, וכנ״ל בדברינו, והנה בבחי' הא', הנה הוה העקודים לבד, השורש לעיקר הי״ג תיקונים אשר הם בא״א לבד, בבחי' הב' אשר כל הי״ג מערכות כולם הם בבחי' הי״ג תיקונים, הנה מזה נמשך מה שנתגלה לפעמים אור הי״ג תיקונים בכל הפרצופים כולם, כי גם בנוק' דז״א מתגלה לפעמים אור הי״ג תיקונים והוא בהי״ג אותיות דמלוי אלהי״ם, כמ״ש בשער רוה״ק דף ט' ע״ב, וכן הוא בכל הפרצופים. והנה כ״ז נמשך מאור הי״ג תיקונים אשר נתגלה ע״י הי״ג מערכות כנז' כי הם השורש לכל פרצופי האצילות כולם, ונמשך מהם לעת הצורך אור הי״ג תיקונים בכולם:

(נ״ב)

[ב״ן]

[סעיף א']

השם ב״ן הזה הנה הוא הב״ן הכללי מהעסמ״ב דאור התיקון דהמ״ה אשר מלך האימא שבא״ק והוא הב״ן דהעסמ״ב אשר בכל הסי' שלפנינו, והנה הוא מהתפשטות הנה״י דהע״ב וס״ג דאור התיקון דלעיל אות מ״ט ואות נ' שנתפשטו באור הנה״י שלהם מהטבור ולמטה. כדי להמשיך את אור התיקון באצילות. והנה היה התפשטות הנה״י דענינינו ע״י התלבשות התפשטות הנה״י דהע״ב וס״ג דהאימא עצמה אשר בסי' ט' אות ל״ג ל״ד וכמו שכתבנו שם בהמ״ה דאות ל״ה ע״ש. והנה כלול אותו הב״ן מהשם מ״ה ג״כ. כי הם מהתפשטות הנה״י דהע״ב וס״ג דאור התיקון אשר נתפשטו מהטבור ולמטה. וכל התפשטות הנה״י דהע״ב וס״ג הנה הוא בסוד מ״ה וב״ן והם המ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון אשר לאצילות. ור״ל על אור התיקון דהמ״ה אשר מלך האימא שבא״ק. וכנ״ל. והנה הם יצאו באצילות ע״י המ״ה וב״ן הכלליים דלעיל סי' ט' אות ל״ה ל״ו שהם מהתפשטות הנה״י דהע״ב וס״ג דהאימא עצמה. שהם הע״ב וס״ג דסי' ט' אות ל״ג ל״ד וכנז'. ועכ״פ הוא כי הב״ן דעניינו הנה היה יציאתו ממקורו עם המ״ה ג״כ. והם המ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון אשר לאצילות. אמנם אור המ״ה הנה הוא לא נתגלה כלל כי הוא נשאר ביסוד דהא״א עצמו. שהוא כללית היסוד דא״ק. ונשאר שם בסוד אור זרוע לצדיק כי הוא אור הראשון שנגנז והוא בסוד מ״ב בספד״צ פ״א אעבר וזעיר נטיל וגניז. ועי' זוה״ק פ' בא ל״ה א', ואינו יוצא ההארה ממנו, אלא רק דרך לדדי דופני העטרה. עי' הארת המוחין, פ״ט, ועכ״פ הוא כי המ״ה הכללי העקרי דהתיקון אשר לאצילות הנה הוא מכלל אור הגנוז, ולא נתגלה הוא עצמו כלל, ומה שנתגלה לאצילות מכל העסמ״ב דאור התיקון הוא רק הב״ן הכללי והוא הב״ן דענייננו אמנם נודע הוא כי כל עיקרו דשם ב״ן, הוא על שם ההוי״ה הכפולה שבו, והוא על שם כלילותה מהמ״ה, כמ״ש ברפ״א ספ״ג ומ״ן ומ״ד דרוש א', והנה משמש הב״ן דענייננו בהוי״ה הכפולה שבו, במקום המ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון ויצא הוא מהיסוד הכללי דא״ק בסוד חסד דאתגלי בפום אמה, והוא התפשטות הנה״י שאמרנו, והוא אור המ״ה וב״ן הכללים דהתיקון אשר האירו ע״י הוי״ה הכפולה שבב״ן כנז'. ונתגלה מהיסוד הכללי דא״ק, והוא כלל אור התיקון דאצילות שהוא תולדות היסוד, והוא המ״ה וב״ן הכלליים אשר מהם נבנו ונעשו כל פרצופי האצילות כולם, כמ״ש בעתיק פ״א ובכ״מ, כי יצאו ונתגלו מעסמ״ב לעסמ״ב, לפי שיעור האורות והפרצופים אשר לכל האצילות כולו אך כולם הם מהב״ן דענייננו, כי הוא אור התיקון אשר ירד ונתגלה מהטבור ולמטה דא״ק, לצורך כל האצילות, אבל הע״ב והס״ג שבו הם נשארו לעולם מהטבור ולמעלה, והוא לצורך העקודים ולהא״א שבא״ק וכנ״ל:

[סעיף ב']

והנה נתבאר מדברינו. על הב״ן דענייננו את מציאותו ושימושו ומקומו, כי מציאותו הוא שהוא הב״ן דהעסמ״ב, דאור התיקון דהמ״ה, אשר מלך האימא הכללי שבא״ק, והוא מהתפשטות הנה״י דהע״ב וס״ג דאור התיקון דלעיל אות מ״ט נ׳ והנה בהע״ב וס״ג עצמן אשר הם למעלה מהטבור. הנה אין גילוי שם לבחי' מ״ה וב״ן כלל. הגם שבהעלם הנה כלול כ״א מהעסמ״ב. אמנם בהתפשטותם מהטבור ולמטה. הנה שם יצאו בבחי' השמות דהמ״ה וב״ן. והם המ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון אשר לאצילות. וזהו מציאותם. אמנם התפשטותם אשר מהטבור ולמטה הנה לא היו האורות לבד בלתי כלים. אלא היה התפשטותם ע״י התלבשות הנה״י דהע״ב וס״ג דהא״א עצמן שהם המ״ה וב״ן דסי' ו' ודסי' ט'.

והם ג״כ התפשטות הנה״י דאו״א עצמן המ״ה וב״ן הכלליים שבהם ובהם מתלבש המ״ה וב״ן הכלליים דאור התיקון. והנה המ״ה הכללי דהתיקון. הנה הוא נשאר גנוז. בהמ״ה הכללי דהאו״א עצמן שהוא ג״כ כללות היסוד דא״ק. והוא האור הראשון שנגנז. אך הב״ן הכללי דהתיקון הנה הוא אשר נתגלה. בסוד החסד דאתגלי בפום אמה. ובהוי״ה הכפולה שבו. הנה הוא משמש למ״ה וב״ן. והיא כללות המ״ה וב״ן הכלליים דהתיקון אשר לאצילות. והנה מציאותו הנה הוא ע״י הזווג דהמוחין פנימים דהא״ק. שאמר בשער התיקון רפ״ג. ויצא אור הזווג מהמ״ה וב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ג׳ ד׳ האור התיקון אשר מצד האבא הוא נמשך מהמ״ה דאות ג׳. ואור התיקון אשר מצד האימא הוא נמשך מהב״ן דאות ד׳. ומשם היה נמשך ומתפשט דרך העקודים ודרך האו״א שבא״ק. והנה היה אור התיקון כלול מעסמ״ב. ונשאר הע״ב שבהם. כלול בהעקודים. וכנ״ל אות מ״ה ואות מ״ט. והס״ג שבהם נשאר בהאו״א שבא״ק. וכנ״ל אות מ״ו ואות נ׳. והנה הם בהאו״א עצמן שבא״ק שהם הס״ג דסי׳ ו׳ אות כ״ב ודסי׳ ט׳ אות ל״ד וכן הנה נתגלה בהס״ג הנז׳ דאות מ״ו ודאות נ׳. המ״ה הפרטי שבהם. ונתגלה הוא בגילויו להנציצו דאור התיקון להאצילות. וכנ״ל אות מ״ז ואות נ״א והיה גילוי. ומקומו בהמ״ה הפרטי דסי׳ ו׳ אות כ״ג ודסי׳ ט׳ אות ל״ה שבהם השורש עליון להאצילות וכנ״ל כ״ז, והנה כ״ז הוא בהאור התיקון הנשאר מהטבור ולמעלה והם הע״ב וס״ג הכלליים והמ״ה הפרטי שבהם. אמנם אח״כ הנה התפשט עוד אור התיקון דרך פנימית האו״א והא״א שבא״ק: והוא התפשטות הנה״י דאור התיקון שאמרנו ונתגלה שם ע״ז בחי׳ המ״ה וב״ן והנה היה התפשטותו. דרך פנימית כל הא״ק מהטבור ולמטה שבו ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה. ועיקר מה שיצא הוא רק הב״ן כי המ״ה נשאר מבפנים בסוד אור הגנוז ויצא רק הב״ן שהוא הב״ן דענינינו ובהוי״ה הכפולה שבו השתמש בזה לאור התיקון דהמ״ה וב״ן הכלליים וכנז׳. ועכ״פ הוא כי הנה הוא מהזווג דהמוחין פנימים דהא״ק ויצא דרך כל פנימית הא״ק וכנז׳ והוא המ״ה הפנימי שאמר הרב בשביה״כ פ״י והוא זולת אור המ״ה דהמלא כי הוא רק בבחי׳ אור מקיף כי הוא אשר נתפשט ומקיף לכל הא״ק מבחוץ ועיקר התיקון דהאצילות וכל העולמות כולם. הוא רק מאור המ״ה הפנימי שהוא תולדות היסוד כנז׳. וכמו שבארנו כ״ז לעיל כלל ח״י ענ״ח ובכ״מ בארוכה. והנה נתבאר לנו בכ״ז על הב״ן דענינינו את מציאותו ושימושי ומקומו ומקורו, תהל״א ית״ש:

[סעיף ג׳]

ומעתה נבאר ג״כ על הב״ן דענינינו את קישורו ויחודו בכל העסמ״ב אשר מסי׳ ו׳ עד כה. והנה פשוט הוא כי הוא מיוחד בכולם. כי הנה הוא אור התיקון דהמ״ה הכללי אשר לאצילות. האור אשר מצד האימא שבא״ק. והרי הוא מיוחד עם הב״ן דלעיל אות מ״ח שהוא אור התיקון דהמ״ה הכללי דלאצילות אשר מצד האבא שבא״ק כי הרי או״א מתייחדים שניהם וכל אור התיקון הוא מיחודם ויצא מהיסודין שלהם שהוא כללות היסוד דא״ק. כנ״ל ועכ״פ הוא כי הב״ן דענינינו עם הב״ן דלעיל אות מ״ח שניהם הם אחד מעיקרן כי הם המ״ה הכללי מלך הדר שירד מהטבור ולמטה לצורך התיקון דהאצילות והוא מאו״א שבא״ק מהיסודין שלהם שיצא בהם מהתפשטות הנה״י דאור התיקון. ע״י התלבשות בהתפשטות הנה״י שבהם עצמן וכנ״ל אמנם הנה לבד המ״ה הכללי שהוא מלך הדר כנז׳. הנה יצא כלול עמו באותו ההתפשטות הנה״י דאור התיקון הב״ן הכללי ג״כ שהוא סוד מהיטבאל אשת הדר והם המ״ה וב״ן הכלליים דאור התיקון כנודע והם הב׳ בחי׳ ב״ן דלעיל סי׳ ז׳ אות כ״ח ודסי׳ י׳ אות מ׳. שהם אור התיקון דמהיטבאל אשר לאצילות מצד האו״א שבא״ק וכנ״ל אות כ״ח ואות מ׳ והוא הב״ן הכללי דהתיקון אשר לאצילות. ויצא הוא ג״כ בההתפשטות הנה״י דאור התיקון כנז׳. כלול עם המ״ה הכללי והרי נמצא כי הנה אלו הד׳ מיני ב״ן דלעיל אות כ״ח ודאות מ׳ ודאות מ״ח ודענינינו הם כולם אחד כי הם אור התיקון דהמ״ה וב״ן הכלליים אשר לאצילות סוד הדר ומהיטבאל שהם אחד כנודע וכמ״ש בזוה״ק באד״ר קל״ה ב׳ ובאד״ז רל״ב א׳. ולאחר התיקון בביאור הנקודות אשר לצורך מעשה בראשית וכן הם מתבררים והולכים בכל משך ימי עולם עד ימות המשיח הנה כל הנבררים המתבררים הנה הם עולים ומתתקנים מעשיה ליצירה ומיצירה לבריאה ומבריאה לאצילות הנה מתחדשים שם באור פני מלך חיים ונעשים הם ג״כ מאור התיקון עצמו והרי נמצא כל הנקודות אשר הם כללות הב׳ שמות ב״ן דסי׳ ח׳ אות ל״ב ודסי׳ י״א אות מ״ד וכן גם שרשים ומציאותם שהם העס״מ דסי׳ ח׳ והעס״מ דסי׳ י״א אשר לאחר התיקון יעשו הם כולם לרשפי אש שלהבת י״ה השורף כל החיצונים. כנודע בדברינו בספר הדע״ה והרי יעשו הם כולם ג״כ לאור התיקון עצמו שהם העסמ״ב דסי׳ ז׳ י׳ י״ב י״ג ויעשו כל אלו הי׳ מיני עסמ״ב דסי׳ ז׳ ח׳ י׳ י״א י״ב י״ג יעשו הם כולם לאור התיקון עצמו אחד ומיוחד ומקומם דכל אלו העסמ״ב הרי בארנו בכ״א מהם שהם בהעסמ״ב דהאו״א שבא״ק שהם העסמ״ב דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳ אשר הם שניהם אחד. ובהם מתלבשים כל הי׳ מיני העסמ״ב הנז׳ כי דרך הם יצאו ומהם הוא כל גילויים אשר באצילות וכמו שמבואר כ״ז בדברינו לעיל בכ״מ ומהם מאירים כל הי׳ מיני עסמ״ב ונעשו אחד עמהם והרי נעשו כל הח׳ מיני עסמ״ב אשר מסי׳ ו׳ עד כה כולם אחד ונשלים דברינו בדיבור אחד לבאר מה שאמרנו לעיל בסמוך כי הב״ן הכללי דהתיקון אשר לאצילות שהוא סוד המהיטבאל הנה הוא העסמ״ב דלעיל סי׳ ז׳ ודסי׳ י׳ ולכאורה יש להעיר כי הרי לעיל סעיף א׳ ב׳ אמרנו כי הב״ן הכללי דהתיקון הנה הוא ג״כ בהב״ן דענינינו ואמרנו כי בהוי״ה הכפולה שבו הוא משמש להמ״ה וב״ן הכלליים וכנ״ל. אך האמת הוא כי כל הב״ן דענינינו וכן הב״ן דלעיל אות מ״ח הם באמת ר״ק מהמ״ה הכללי דהתיקון ומה שאמרנו בהם מהב״ן הכללי הוא משום שכ״א כלול מכל הבחי׳ וכן הוא ג״כ בהב״ן הכללי העיקרי שהוא סוד המהיטבאל והם העסמ״ב דלעיל סי׳ ז׳ וסי׳ י׳ הנה ישנם שם מבחי׳ מ״ה ג״כ וגילויים הוא ג״כ בהוי״ה הכפולה אשר בהב״ן שבהם שהוא בהב״ן דסי׳ ז׳ אות כ״ח ודסי׳ י׳ אות מ׳ וישנם מ״ה וב״ן בכ״א מהם והוא ענין מ״ה שבמ״ה וב״ן שבמ״ה וכן מ״ה שבב״ן וב״ן שבב״ן, והם מתחלפים בגילויים תמיד כי הם נידונים בערכין וע״ד שכתבנו בזה בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ סי׳ ט״ו ע״ש.

ודי בזה.

ונחזור להענין כי הנה בארנו הקשר והיחוד אשר להב״ן דענינינו ג״כ עם כל העסמ״ב ועסמ״ב אשר בכל הח׳ סימנים דבסי׳ ו׳ עד כה. וכבר אמרנו כי הם השורש להח׳ ת״ד הראשונים דהא״א דהאצילות והיה העסמ״ב דענינינו השורש לתיקון ח׳ נוצר חסד והוו הם בבחי׳ הח׳ תיקונים אשר הם מהחכמה ואח״כ באצילות הנה מתגלה גם הארת הה׳ מיני עסמ״ב דהעקודים, כי אחר שיורדים למטה. אפשר שיתגלו גם הם ונעשו שם שורש גם להה׳ תיקונים האחרונים שמהכתר, ועכ״פ הוא כי הנה אלו הי״ג מערכות דהעסמ״ב אשר מסי׳ א׳ עד סוף סי׳ י״ג דענינינו הנה הם השורש והי״ג ת״ד שבהא״א וע״י אלו הי״ג מערכות הם מאירים בכל האצילות. ובזה הנה נשלים דברינו אשר בסי׳ י״ג, וכן נשלים בזה כל הדרוש הנורא הזה אשר מסי׳ א׳ עד כה. היום ל״א למטמונים דשנת תרפ״ב בעיר האמע״ל. יהי שם, הויה מבורך מעתה ועד עולם מסוף העולם ועד העולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן:

אמר המחבר הנה בהדרוש הזה עסקתי זה כמה שנים מקודם והיה סגנון כל הדרוש ע״פ פרטי הדברים אשר העליתי בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳, אמנם אח״כ העמקתי בו יותר על כל

פרטי הדברים בדיוק רב, והעליתי הדרוש אשר לפנינו והוא בכמה דברים בפנים חדשות ומאירות (עי' לעיל סי' ה' אות ח"י סעי' ג' וע' עוד לעיל סי' י"א אות מ"א בסופו שם וכן שם סוף אות מ"ג) והוא מהדורה בתרא מתחילת הספר עד כאן זולת הכלל ט"ז הנחתיו על מהדורה קמא אבל כל הספר מתחילתו עד כאן עזרני הקב"ה והוא כולו עד כאן מהדורה בתרא, אמנם לא העליתי בו רק עד סוף סי' י"ג. אך סי' י"ד וט"ו הנחתי אותן לפי מה שהם ממהדורה קמא שהוא ע"פ סגנון הדברים אשר בהדרוש ד' דספר הדע"ה ח"א, כי כל הדרוש שם הוא בדרך כלל ג"כ קודש הקדשים וחלילה להרהר אחריו אך דברי תורה הם כפטיש יפוצץ סלע ומתחלק לכמה פנים ומראיהן כמראה הבזק שמאירין לכמה גוונין, והנה הוו השני סימנים דסי' י"ד וסי' ט"ו שלפנינו ע"פ סגנון הדרוש אשר בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' והם עמוקים מאד. כאשר עיני כל מעיין תחזינה מישרים. ויסוד דבריהם הנה הוא ע"פ מה שהעלינו לעיל כלל ו' ענף ג' ד', שכל מערכת העסמ"ב אשר בכל הי"ג סימנים הנ"ל, הנה הם סתים וגליא, והם בב' בחי', אחד הוא מהתפשטות הא"א שבא"ק שהוא בפנימיותם והוא בבחי' התפשטות דא"ס שנתפשט בכל אותן המערכות מבחי' אור א"ס, להיות שורש דא"ס בכולם, והנה הם בהעלם גדול, והם כולם מכללות הא"א שבא"ק. והשני הוא מליאותם העיקרי וגילויים שהוא מהאו"א שבא"ק, והם ב' בחי' סתים וגליא הגם שהם שניהם באחדות עצום, אך הם שניהם בבחי' יחידה וחיה כי הראשון הוא כתר שהוא ע"ב הכללי, והשני הוא חכמה, שהוא ס"ג הכללי והוו האו"א שבא"ק, הע"ב שבס"ג והס"ג שבס"ג, ובהם, ר"ל בהאו"א, הנה בהם ומהם, הוו כל הי"ג מערכות במליאותם וגילויים, ע"פ מה שנמשך בהם מהא"א שבפנימיותם, שהוא בחי' א"ס להם כנז', וכל אורם וגילויים הוא רק ממנו, והנה על זה באו הב' סימנים י"ד וט"ו שלפנינו לבאר על מליאותם וגילויים שבהאו"א את יסודן ושרשן בבחי' הי"ג מערכות שבא"א אמנם הנה הם ע"פ סגנון הדרוש אשר בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' וכנ"ל כי כן היו כל דברי במהדורה קמא ולא שניתי בהם דבר והנחתי אותן הב' סימנים כמו שהיו אלי בראשונה ובחון בה . וחקור בהם ויאירו פניך באור פני מלך חיים :

(סימן י"ד)

הקדמה א'

ונבאר עתה את המערכות דאו"א (שבא"ק) עלמין אשר מהם יצאו כל ההתפשטות הא' דלאצילות, וכל הנקודות. וכל האורות התיקון על מליאותם ומדרגתם כמו שהם שכ"ז יצאו רק מאו"א עלמין שבא"ק והנה אותן האו"א הנה הם הס"ג הכללי שבא"ק אשר מהגרון שבו עד הטבור שבו אבא הוא ע"ב שבס"ג וכלול מאו"א עלאין והוא מהגרון עד החזה אימא הוא ס"ג שבס"ג וכלול מישסו"ת והוא מהחזה עד הטבור וכל האורות דע"ב הכללי שהוא כללות כל הג' רישין שלו, הנה הוא מבחי' הנביעו דאור א"ס אשר לא נתלבש כלל ובכל מקום שהוא הנה הוא במדרגתו הראשונה והוא נעלם מאד אלא שנתפשט למטה משום שהכל תלוי ועומד רק עליו והנה בכל המערכות הראשונים אשר דברנו עד כה היה הכונה הכל רק על התפשטות הע"ב הכללי גופה אשר בכל מקום שמתפשט עומד תמיד במדרגתו הראשונה אשר בו הוא הנביעו דאור א"ס ית"ש וכדי להשריש אור א"ס בכולם (וכנ"ל כלל ב' ענף ב' ג' ע"ש) אמנם הוא כי הנה לבד התפשטות דהע"ב הכללי אשר מתפשט הוא גופה לבחי' אור א"ס בכולם, ועומד לעולם במדרגתו והוא נעלם הנה נמשך האו"א הנזכרים שהם האו"א שבא"ק, וכן בכל האצילות כולו. בכל הפרצופים אשר שם. עוד אור ממנו תמיד. אשר ממנו נמשך ונתהוה כל עיקר מליאותם ומדרגתם [כל תחתון ע"י העליון שעליו] כי הנה הוא מתלבש בהם ונתצמם לפי מדרגתם ונעשה לעצם מעצמיהם ובשר מבשרם וכן אח"כ הנה הוא ממשיך אור הזה בהם ג"כ תמיד. ומאיר בהם בכ"א לפי ערכו בבחי' תוספות אור ומוחין אליו להוציא ממנו אורות ותולדות חדשים בהמליאות תמיד [אם בבחי' מליאות ממש שהוא אור ונשמה חדשה או בבחי' פעולה והנהגה שהוא כל הנהגת, ית"ש אשר הוא לתקן ולהעלות את כל המליאות כולם] ואותה ההתלבשות הנה הוא ג"כ על הדרך והסדר אשר ביארנו במערכות הקודמים. וא"כ נמצא כי כל הסימנים מכל המערכות דעסמ"ב אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג הנה הם כולם כפולים כי אחד הוא מאור הע"ב הכללי עצמו אשר ירד ממקורו ונתפשט בכל העקודים וכן בכל הפרצופים אשר למעלה מהטבור. לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות ולצורך הב' חלקי דהתפשטות הב' דלאצילות שהם אורות הנקודות והתיקון אשר למטה מהטבור ובכל מקום שירד הנה נתצמם ע"י ירידתו וריחוקו ממקומו. מע"ב לס"ג ומס"ג למ"ה וממ"ה לב"ן וכן מהעסמ"ב לעסמ"ב וכמו שבארנו בכל המערכות הנזכרים כי נתצמם בכ"א גם הוא עכ"פ בכל מקום שעובר דרך עליו ע"י ירידתו וריחוקו אך עכ"ז הנה הוא עומד בהם לעולם במדרגת הע"ב הכללי עצמו ולא נתלבש כלל להקרא על שם התחתונים שעובר דרך עליהם (והוא ע"ד שכתב הרב בדרושי מ"ן דרוש ה' ע"ש) והבחי' השנית הנה הוא מה שממשיך אור ממנו עוד ומשפיע בכל התחתונים כולם אשר ממנו הוא עיקר מליאותם שבתחילה וכן אח"כ הנה הוא ממשיך אורו בהם תמיד להיות בהם לתוספת אורות ומוחין לחדש על ידן תמיד כל מעשה בראשית בכל עת וכל הבחי' הזה הנה הוא מתלבש בכ"א ונצמצם לפי מדרגתו להקרא על שמו וכנז' אמנם סדר תהלוכות אלו הב' בחי', הם באמת שוים וע"ז הנה נבאר עתה בפרטיות כל אותה הבחי' השנית ג"כ, ונבאר את כל השמות עסמ"ב שבא"ק דא"ק הן העסמ"ב דאו"א עלאין שבו שהוא אבא הכללי שבא"ק, וכן העסמ"ב דישסו"ת שבו שהוא אימא הכללי שבא"ק את פרטות כל האורות הנמשך בהם מהע"ב הכללי ומתלבש בהם ונצמצם לפי מדרגתם, הן מה שנוגע לעיקר עצמותם גופה אשר מהטבור ולמעלה והוא בהע"ב והס"ג שבהם, וכן מה שנוגע להאורות המתפשט מהם מהטבור ולמטה שהוא כל האצילות כולו והוא המ"ה וב"ן שלהם אשר נתצמצמו הם לכל מדרגת האצילות, ונבארם בפרטיות הן מה שנוגע להתפשטות הא' דלהאצילות וכן מה שנוגע לאורות הנקודות והתיקון שהוא ההתפשטות הב' אשר לאצילות, והגם שעיקר כל הדברים בזה הנה הם ע"פ הדרך שביארנו לעיל עכ"ז הרי אין ביה"מ דלא חידוש, וגם הדברים הם מאירים כשהם מבוארים בכ"א בפנ"ע.

הקדמה ב'

המערכה הזה שלפנינו הנה הוא מדבר מהעסמ"ב דאבא הכללי שבא"ק שהוא האו"א עלאין שבו והוא הע"ב:

דס"ג העיקרי שבו העומד בו מהגרון עד החזה והנה הוא כלול בעקודים באורות האזן דסי' ג' ובבחי' המזל עליון אשר שם (עיין בזה לעיל סימן ב' אות ח' סעיף ו') ושורשו בהע"ב הכללי הוא בהשם ס"ג שבסי' ב' אות ו' ועולה עד למעלה שהוא בהג' שמות עס"מ אשר בסי' א' אות א' ב' ג' והנה אותו האבא הכללי לקח הוא מהע"ב הכללי את כל השם ס"ג כולו אשר בסי' ו' אות כ"ב כי אותו השם ס"ג הנה ממנו הוא כל המליאות העיקרי דכל האבא הכללי גופה ומתפשט בו הע"ב הכללי תמיד בהב' בחי' דהתפשטות אשר אמרנו לעיל בהקדמה א' והנה כלול האבא הכללי מד' שמות עסמ"ב שהם או"א וזו"ן שבו, והם הד' שמות עסמ"ב אשר באותו הס"ג דאות כ"ב וכל שם מהם הרי הוא מקבל אות מלמעלה בבחי' תוספת אור ומוחין אליו הנצמצם בו למדרגתו ומשתמש בו בפעולת כל האצילות כולו הן להתפשטות הא' דלאצילות

וכן בהב׳ חלקי ההתפשטות הב׳ דאצילות שהם אורות הנקודות והתיקון. וכ״ז הנה הוא מתבאר בהמערכה שלפנינו והוא זה:

(נ״ג)

ע״ב

הוא השם ע״ב דאבא הכללי שבא״ק הכולל או״א עלאין והשם ע״ב הוא האבא שבו שהוא אבא עלאה שבא״ק ועצמותו הוא בהשם ס״ג אשר בסי׳ ו׳ אות כ״ב בהע״ב שבו כי הרי אותו הס״ג דאות כ״ב הרי הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב והע״ב שבו הנה הוא האבא עלאה שבא״ק והוא הע״ב שבהאבא הכללי שבא״ק, והנה המשכתו ויציאתו העיקרי מהע״ב הכללי דגלגלתא הנה הוא מהמ״ס שבא״ק מהמ״ה דהמ״ס שהוא המ״ה שבסי׳ א׳ אות ג׳ ואחר שנתפשט אותו המ״ה ויצא מהמ״ס ולחוץ ונכנס בעקודים והוא השם ע״ב, אשר בסי׳ ו׳ אות כ״א ואותו הע״ב דאות כ״א הרי הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב כמו שכתבנו שם והנה מהע״ב שבו שהוא מהע״ב דהע״ב דאות כ״א הנה משם נמשך מציאותו ועצמותו של האבא עלאה שבא״ק שהוא הע״ב אשר בהס״ג דאות כ״ב והרי נמצא כי העצמות דאבא עלאה הוא הע״ב שבהס״ג דאות כ״ב והוא נמשך ויוצא מהע״ב שבהע״ב דאות כ״א, ואותו האבא עלאה הוא הע״ב שבאבא הכללי שבא״ק והוא הע״ב דענינינו אשר אנו עסוקים בו עתה, והנה אח״כ קיבל האבא עלאה הנז׳ (שהוא הע״ב דענינינו) עוד תוספת אור ומוחין מהע״ב הכללי ג״כ [ומתלבש ונתעלם בו והוא] לצורך ההתפשטות הא׳ העיקרי דאצילות אשר מאבא עלאה וכמו שיתבאר לקמן אות נ״ה והנה הוא השם מ״ה אשר בהס״ג דאות כ״ב וקיבל אותו מהשם מ״ה שבהע״ב דאות כ״א כי נתלבש בו אותו התוספת אור ומוחין בהאבא עלאה ונעשה בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו והוליד ויצא ממנו את ההתפשטות הא׳ דאצילות אשר ממנו שהוא השם מ״ה אשר בהס״ג דאות כ״ב והוא המ״ה דהאבא הכללי וכמו שיתבאר ענינו לקמן אות נ״ה, אמנם אח״כ שהוא אחר ההסתלקות הא׳ הנה חזר אבא עלאה (שהוא הע״ב דענינינו) והעלה את אותו האור שקיבל למעלה למ״ן והגיע עלייתו בשורשו ובשורש שורשו אשר בהע״ב הכללי שבגלגלתא והיינו עד הע״ב דהמ״ס שהוא הע״ב שבסי׳ א׳ אות א׳ וגרם עי״ז את הזווג החיצוני בהמ״ס שהוא בין הע״ב והס״ג שבו אשר בסי׳ א׳ אות א׳ ב׳ והנה קיבל אז עי״ז תוספת אור ומוחין חדשים לצורך תולדות האור חדש שאמר הרב בנקודות פ״ב והוא החלק הא׳ מההתפשטות הב׳ של האבא הכללי שהם המלכי יושר שיצא ממנו בעולם הנקודות וכמו שכתבנו כ״ז לעיל ענף ב׳ ויתבאר עוד לקמן אות נ״ה והנה קיבל אותו התוספת אור ומוחין חדשים ג״כ מהע״ב הכללי כנז׳ אחר שנתלבש ונתעלם בו כנ״ל והיה כל סדר הלוכתו ג״כ ע״ד שכתבנו במערכות הקודמים בהתפשטות הע״ב הכללי עצמו והיינו כי הנה קיבל אותן מהשם ע״ב שבהב״ן דהמ״ה דהמ״ס שהוא השם ע״ב החיצוני אשר בסי׳ א׳ אות כ״ט (והוא השם ע״ב דסי׳ א׳ אשר מהב״ן דסי׳ ו׳ דהמ״ה דהמ״ס שבסי׳ א׳) כי הנה אותו הע״ב דאות כ״ט הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב וקיבל אבא עלאה מהע״ב והמ״ה שבו, והאור שקיבל הנה הוה האור דשם ס״ג אשר בסי׳ א׳ אות ל׳ ור״ל הע״ב והמ״ה שבאותו הס״ג כי גם אותו הס״ג דאות ל׳ הרי הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב וקיבל אבא עלאה את הע״ב והמ״ה שבהס״ג דאות ל׳ והוא היה באבא עלאה למוחין חדשים לצורך תולדות המלכי יושר דהנקודות, ומה שקיבל לזה ב׳ שמות שהם הע״ב ומ״ה הנה הוא ע״פ מה שנודע כי בכל תוספת מוחין הנמשך בכל עליון לצורך התחתון הנה נשאר עיקרם בהעליון עצמו ומתגדל על ידם ורק איזה חלק אור מבחינה אחרונה שבו הנה הוא אשר נמשך ויורד בהתחתון ממש וכן הוא כאן כי הע״ב שבס״ג דאות ל׳ הנה הוא נשאר כולו באבא עלאה עצמו ורק המ״ה שבהס״ג דאות ל׳ הנה ממנו נמשך איזה חלק אור להמוחין דמלכי יושר ממש אשר הם מהשם ב״ן שבסי׳ ח׳ אות ל״ב (וע״ש, באות ל״ב במה שכתבתי שם אמנם שורשו כו׳ ע״ש) והרי נמצא כי המוחין חדשים למלכי יושר הנה הם נמשכים באבא עלאה מהע״ב והמ״ה שבהע״ב דאות כ״ט והם הע״ב והמ״ה שבהס״ג דאות ל׳, וכן אח״כ שהוא אחר מיתת המלכים ושביה״כ שנטהרו כל שרשי והאורות הנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ״ן בשרשן העליון ונעשה עי״ז הזווג הפנימי בין הרישין עלאין שבא״ק וכן זווג פנימי בעקודים בעסמ״ב דאורות האזן ובבחי׳ המזל עליון אשר שם וכמו שכתבנו לעיל ענף ה׳ הנה חזר האבא עלאה וקיבל משם תוספת אור וברכה [המתלבש בו ונתעלם למדרגתו] לצורך תולדות החלק השני דההתפשטות הב׳ דאצילות אשר מאבא עלאה, ואותו התוספת אור הנה הוא האור הדעת עלאה אשר מרזא דא״ס ית״ש לצורך השם מ״ה והע״ר דב״ן דהתיקון שהוא האור דהדר ומהיטבאל שהם החלק השני מההתפשטות הב׳ דאצילות והנה קבל אבא עלאה את אותו התוספת אור דהדעת עלאה ג״כ ע״ד ההתפשטות דהע״ב הכללי עצמו אשר בארנו במערכות הקודמים בסי׳ י״ב ובסי׳ ז׳ והיינו כי הנה קיבל אותו מהשמות ע״ב דהמ״ה וב״ן שבהמ״ה דהמ״ס והיינו מהשם ע״ב דאות מ״ה שבסי׳ י״ב ומהשם ע״ב דאות כ״ה שבסי׳ ז׳ [והם השמות ע״ב שבסי׳ ז׳ וי״ב דהמ״ה וב״ן שבסי׳ ו׳ שבהמ״ה דהמ״ס אשר בסי׳ א׳] והנה אלו השמות ע״ב דאות מ״ה וכ״ה הנז׳ הנה כלולים כ״א ג״כ מד׳ שמות עסנ״ב וקבל אבא עלאה מהע״ב והמ״ה שבהם ואותו התוספת אור וברכה שקיבל הנה הוא האור דהשמות ס״ג דאות מ״ו שבסי׳ י״ב ודאות כ״ו שבסי׳ ז׳ והיינו כי גם אותן השמות ס״ג הנה כלול כ״א ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב וקבל אבא עלאה את הע״ב והמ״ה שבהם כי השמות ע״ב הם לאור הדעת עלאה אשר באבא עלאה עצמו שיתגדל הוא גופה ויושלם באור הדעת עלאה ככל הראוי לעצמותו אבל השמות מ״ה הנה מהם היה יורד ונמשך האור דהדעת עלאה להדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות אשר מציאותם הוא מהשמות ב״ן דאות מ״ח שבסי׳ י״ב ודאות כ״ח שבסי׳ ז׳ ועי׳ בדברינו שם ונמצא כי התוספת אור וברכה אשר קבל אבא עלאה מאור הדעת עלאה לצורך הדר ומהיטבאל הנה הוא השמות ע״ב ומ״ה אשר בהס״ג דאות מ״ו וכו׳ וקיבל אותם מהשמות ע״ב ומ״ה שבהע״ב דאות מ״ה וכ״ה והנה ע״י אותה התוספת אור וברכה שקבל עתה אבא עלאה בתוכו שהוא הב׳ מיני שמות ע״ב ומ״ה אשר בהס״ג דאות מ״ו וכ״ו כנז׳ והרי נשלם עי״ז אבא עלאה שהוא הע״ב דאבא הכללי באור הדעת עלאה אשר מרזא דא״ס ית״ש הנה השפיע הוא עי״ז והמשיך ממנו ג״כ מוחין דע״ב להדר ומהיטבאל דאצילות אשר מהטבור ולמטה והם השמות ע״ב אשר בהב״ן דאות מ״ח שבסי׳ י״ב ושבהב״ן דאות כ״ח שבסי׳ ז׳ כי הע״ב שבהב״ן דאות מ״ח הוא המוחין דע״ב להדר דאצילות והע״ב שבהב״ן דאות כ״ח הוא המוחין דע״ב להמהיטבאל דאצילות והם המוחין דהע״ב שמהדעת עלאה אשר ירדו למטה מהטבור דא״ק מהע״ב דענינינו שהוא אבא עלאה שבא״ק (כי קיבל הוא את אור הדעת עלאה בתוכו שהוא השמות ע״ב ומ״ה אשר בהס״ג דאות מ״ו וכ״ו וקיבל אותן מהשמות ע״ב ומ״ה אשר בהע״ב דאות מ״ה וכ״ה ומאותו אור הדעת עלאה אשר קיבל בתוכו המשיך הוא והוריד מהטבור ולמטה דא״ק את הב׳ שמות ע״ב אשר בהב״ן דאות מ״ח ובהב״ן דאות כ״ח שהם המוחין דע״ב דהדעת עלאה אשר מאבא עלאה שבא״ק להדר ומהיטבאל אשר ירדו למטה מהטבור דא״ק שהוא באצילות העיקרי והנה כאשר הוריד את אותן המוחין דע״ב להדר ומהיטבאל כנז׳ הנה ירדו עמהם ג״כ כל הע״ב הראשונים אשר קיבל אבא עלאה כנז׳ בתוכו בעת עולם הנקודות לצורך המלכי יושר והוא הע״ב אשר בהס״ג דסי׳ א׳ אות ל׳ וכנ״ל והיה נשאר אז כולו באבא עלאה עצמו שבא״ק וכן השם ע״ב מהע״ב דאות כ״ט שבסי׳ א׳ הנז׳

אשר ממנו קיבל אבא עלאה הנז׳ והוא נשאר אז כולו בעקודים וכנ״ל בסי׳ ח׳ שם אבל עתה בעת התיקון הנה ירדו גם הם כולם למטה מהטבור דא״ק ממש כי הם השמות ע״ב אשר ניתוסף לאחר התיקון גם בהמלכי יושר עצמן מהעקודים ומאבא עלאה שבא״ק וכמו שכתבנו בזה לעיל סי׳ ח׳ והנה אמרנו שם כי הם הו״ק דהט״ר דב״ן וכן הם ג״כ המוחין דהג״ר להמלכין קדמאין כי אחר התיקון נשלמו גם הם המוחין דג״ר וכמ״ש הרב בשער התיקון פ״ה והוא בעניינו אותן השמות ע״ב אשר בהע״ב והס״ג דסי׳ ח׳ אות כ״ט ואות ל׳ שהם ירדו ג״כ למטה מהטבור בעת התיקון ונשלמו גם המלכי יושר עתה במוחין דע״ב ע״י אבא עלאה שבא״ק [והמוחין דס״ג מ״ה ב״ן שבהם יתבאר למטה באות כ״ד כ״ה כ״ו שבסמוך] ועי׳ לעיל סי׳ ח׳ ותבין כ״ז היטיב:

(נ״ד)

[ס״ג]

הוא השם ס״ג דאבא הכללי שבא״ק והוא בחי׳ אימא שבו שהוא אימא עלאה שבא״ק ובה הוא ג״כ כל הסדר ממש כמו באבא עלאה אלא שבכאן יתבאר הכל על שם ס״ג והיינו כי הנה עיקר מציאת דהאימא עלאה שבא״ק ועצמותה העיקרית שבה הנה הוא ג״כ בהשם ס״ג אשר בסי׳ ו׳ אות כ״ב אלא שהוא בהס״ג שבו והיינו הס״ג דס״ג כי אבא עלאה הוא הע״ב שבאותה הס״ג ואימא עלאה היא הס״ג שבאותה הס״ג והיא הס״ג דאבא הכללי והנה היא נמשכת ויוצאת ג״כ מהשם ע״ב דאות כ״א אלא שהוא ג״כ רק מהס״ג שבו כי אבא עלאה הנה הוא מהע״ב שבו שהוא מהע״ב דע״ב ואימא עלאה נמשכת מהס״ג דע״ב אבל עכ״פ הוא כי או״א עלאין הנה מקורם אשר בהע״ב הכללי דגלגלתא שהוא בהמ״ס דא״ק הנה הם שניהם ממקור אחד שהוא בהמ״ה דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ג׳ אשר שנתפשט ממקומו ולחוץ ונכנס בעקודים באור האוזן ובבחי׳ המזל עליון אשר שם שהוא הע״ב אשר בסי׳ ו׳ אות כ״א וכנז׳ והם שניהם מהע״ב דאות כ״א מהע״ב והס״ג שבו וכן הם שניהם בהס״ג דאות כ״ב בהע״ב והס״ג שבו וכן הוא גם אח״כ שהוא כאשר הגיע העת דהתפשטות הה׳ אשר להאצילות כי הנה מקבלת אימא עלאה הנז׳ ג״כ מהע״ב הכללי דגלגלתא עוד תוספת אור ומוחין לצורך ההתפשטות הה׳ דלאצילות אשר ממנה ומקבלת אותו ג״כ מהמ״ה דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ג׳ אשר שנתפשט אורו בעקודים באור האוזן ובבחי׳ המזל עליון אשר שם שהוא בהע״ב דאות כ״א שבסי׳ ו׳ הנז׳ ומהב״ן שבו שהוא הב״ן דע״ב דאות כ״א כי אבא עלאה שבא״ק הוא מקבל התוספת אור להתפשטות הה׳ שלו מהמ״ה שבו וכנ״ל אבל אימא עלאה שבא״ק היא מקבלת מהב״ן שבו, וע״י אותו התוספת אור אשר האימא עלאה מקבלת אותו ומתלבש בה ונעלם למדרגתה הנה יצא ממנה מציאות השם ב״ן אשר בהס״ג דאות כ״ב שהוא הב״ן דאותו הס״ג כי ע״י התוספת אור להתפשטות הה׳ שמאבא עלאה יצא ממנו מציאות המ״ה דהס״ג וכנ״ל אות נ״ג אבל מהתוספת אור להתפשטות הה׳ אשר מאימא עלאה יצא ממנה הב״ן דהס״ג ונעשה אותו הב״ן דהס״ג להתפשטות הה׳ דלאצילות אשר מאימא עלאה שבא״ק וכמו שיתבאר ענינו לקמן אות נ״ו, וכן אח״כ שהוא אחר ההסתלקות הה׳ אשר חזר כל ההתפשטות הה׳ לעלות למעלה ועלה אז גם כל נשמת פנימיית דהאימא עלאה עצמה שהיא הס״ג דאבא הכללי למעלה למ״ן הנה הגיע עלייתה בשורשה שבהע״ב הכללי שהוא בהמ״ס דא״ק ג״כ בבחי׳ הס״ג שבו שהוא בהשם ס״ג אשר בסי׳ א׳ אות ב׳ והנה נעשה עי״ז ג״כ כל תהלוכות העניינים מיציאת ותולדות האורות דהנקודות דמלכי יושר אשר בארנו לעיל סי׳ ח׳ בהע״ב הכללי עצמו כן נעשה כ״ז גם עתה בהאימא עלאה בכל המציאות העיקרי דהנקודות דמלכי יושר אשר יצאו באמת רק ממנה וכמו שאמרנו לעיל בהקדמה א׳ שהם כולם בסדר אחד אלא שהם כפולים זה מהע״ב הכללי עצמו שבא״ק וזה מאו״א שבא״ק אחר שנתעלמו למדרגתם וכן היה כ״ז ג״כ בכל סדר דההתפשטות הה׳ הנז׳ וכן הוא גם אח״כ שהוא אחר הסתלקות הה׳ דענינינו והגיע עליית נשמת פנימיית דהאימא עלאה למעלה עד הס״ג שבהמ״ס שהוא השם ס״ג שבסי׳ א׳ אות ב׳ והיה נעשה שם עי״ז הזיווג החיצוני בין הע״ב והס״ג דאות א׳ ב׳ והנה קיבלה אז האימא עלאה מהזווג הזה ג״כ תוספת מוחין חדשים לצורך תולדות המלכי יושר כנ״ל אות נ״ג באבא עלאה כי המלכי יושר הנה הם יצאו ע״י הזווג הפרטי אשר באו״א עלאין שבא״ק וכמו שכתבנו לעיל ענף ב׳:

והנה המוחין חדשים אשר קיבלה אימא עלאה שבא״ק לצורך זה הנה הוא ג״כ מבחי׳ המ״ה דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ג׳ אשר שנכנס בעקודים באורות האוזן ובהמזל עליון והיינו מהשם ע״ב החיצוני שבהב״ן דהמ״ה דהמ״ס והוא השם ע״ב אשר בסי׳ ח׳ אות כ״ט שהוא הע״ב החיצוני מהב״ן דסי׳ ו׳ שבהמ״ה דהמ״ס דסי׳ א׳ וכנ״ל באבא עלאה והנה ממנו קבלה אימא עלאה ג״כ אלא שקבלתה היה ג״כ רק מהס״ג והב״ן שבאותו הע״ב דאות כ״ט והאור שקבלה הנה הוא האור דהס״ג שבאות ל׳ אלא שהוא ג״כ רק הס״ג והב״ן שבו שהוא הס״ג והב״ן שבהס״ג דאות ל׳ כי קבלת אבא עלאה שבא״ק היה הע״ב והמ״ה שבו וכנ״ל באות נ״ג אבל קבלת אימא עלאה שבא״ק הנה היה הס״ג והב״ן שבו והיה בה כ״ז לתוספת אורות ומוחין לצורך הולדת המלכי יושר בהנקודות אשר יצאו מאו״א עלאין שבא״ק וכמו שביארנו כ״ז לעיל אות נ״ג באבא עלאה ויתבאר עוד בארוכה לקמן אות נ״ו, וכן היה עד״ז גם אח״כ היינו אחר מיתת המלכים שחזרו לעלות למ״ן לצורך תולדות אור הדעת עלאה להמ״ה והט״ר דב״ן כנ״ל באבא עלאה הנה קבלה אז אימא עלאה ג״כ את אותו אור הדעת עלאה ע״י הזווג הפנימי שלמעלה וקיבלה אותו ג״כ מהשמות ע״ב שבהמ״ה והב״ן דהמ״ס שהוא מהשמות ע״ב דאות מ״ה שבסי׳ י״ב ודאות כ״ה שבסי׳ ז׳ [שהם מהמ״ה וב״ן דסי׳ ו׳ שבהמ״ה דהמ״ס דסי׳ א׳] אלא שקבלתה היה מהס״ג וב״ן שבהם היינו מהס״ג וב״ן שבהע״ב דאות מ״ה ומהס״ג וב״ן שבהע״ב דאות כ״ה והאור שקיבלה הנה הוא ג״כ האור דהשמות ס״ג דאות מ״ו שבסי׳ י״ב ודאות כ״ו שבסי׳ ז׳ אלא שקבלה רק את הס״ג והב״ן שבהם היינו הס״ג וב״ן שבהס״ג דאות מ״ו והס״ג וב״ן שבהס״ג דאות כ״ו כי הס״ג היה לתועלת עצמותה גופה שתתגדל היא עצמה ותושלם באור הדעת עלאה אבל הב״ן היה לתועלת להשפיע ממנה באצילות (וקיבלה אותם מהשמות ס״ג וב״ן שבהע״ב דאות מ״ה ושבהע״ב דאות כ״ה וכנ״ל באבא עלאה אלא שקבלת אבא עלאה היה הכל בבחי׳ ע״ב ומ״ה וכנ״ל אבל קבלת אימא עלאה היה הכל בבחי׳ הס״ג וב״ן והיה כ״ז לתוספת אור ומוחין בהאימא עלאה) לצורך הולדת המוחין דס״ג בהמ״ה והט״ר דב״ן שהוא הדר ומהיטבאל שבאצילות והיינו כי ע״י אותו התוספת אור וברכה שהם השמות ס״ג וב״ן שקיבלה האימא עלאה אשר היא הס״ג דהאבא הכללי הנה השפיעה היא והמשיך ממנה מוחין דס״ג להדר ומהיטבאל דאצילות אשר מהטבור דא״ק ולמטה וכמו שיתבאר עוד לקמן אות נ״ו, וכאשר ירדו הם הנה ירד עמהם ג״כ כל הס״ג הראשונים אשר ניתוסף למעלה בעת יציאת הנקודות והיינו השם ס״ג דהס״ג אשר בסי׳ ח׳ אות ל׳ אשר יצא אז ונשאר כולו באימא עלאה עצמה וכן השם ס״ג שבהע״ב דסי׳ ח׳ אות כ״ט אשר יצא אז [מהחיצוניות דהב״ן דאות כ״ד שבסי׳ ו׳] ונשאר אז כולו בהעקודים עצמו הנה ירדו עתה גם הם מהטבור ולמטה ממש ונכנסו בהמלכי יושר להיות בהם למוחין דס״ג מהעקודים ומהאימא עלאה ונשלמו עתה עי״ז גם המלכי יושר בהמוחין דס״ג ג״כ והרי נשלמו ע״י אימא עלאה המוחין דס״ג הן בהדר ומהיטבאל והן בהמלכי יושר, ואמנם פשוט הדבר לכל יודע ומבין שהגם שביארנו עניני דאבא עלאה ועניני דאימא עלאה כ״א בפני״ע הנה האמת הוא שהם מיוחדים זה בזה בכל ענייניהם לעולם כי הם שניהם כלולים במזל עליון דעקודים ביחוד עלום מאד וקיבלו שניהם מהע״ב דהמ״ה אשר שם שהוא מהע״ב דאות כ״א וממקור אחד אלא שזה נמשך מבחי׳ הע״ב והמ״ה שבו וזה נמשך מבחי׳ הס״ג וב״ן שבו אבל באמת הרי מיוחדים שם הע״ב והס״ג ומ״ה וב״ן באחד ממש והוא שורש ומקור אחד וכן מה שמקבלים משם הוא ג״כ רק אור אחד שהוא השם ס״ג דאות כ״ב אלא שבו הוא בגילוי הע״ב והמ״ה

שבו וזה הוא בגילוי הס"ג והב"ן שבו אבל באמת הרי מיוחדים אותן הע"ב והס"ג שבהס"ג וכן המ"ה וב"ן שבו באחד ממש והם כולם אור אחד וכן ההתפשטות הא' דאצילות הנמשך מהם ע"ז הנה הוא ג"כ רק אור אחד והוא כללות ההתפשטות הא' דאצילות מהאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין שבו שהוא הע"ב דס"ג העיקרי שבא"ק הנזכר בדברינו בכמה מקומות וכן ההסתלקות הא' של שניהם ועלייתם למ"ן וקבלתם משם לצורך המלכי יושר דהנקודות היה הכל ביחוד עצום מאד וכן המלכי יושר שיצא מהם ע"ז הם ג"כ רק חלק אחת לבד ור"ל שלא יצא מין מלכי יושר מאבא עלאה בפנ"ע ומאימא עלאה בפנ"ע אלא שהם רק חלק אחת אשר יצא מהזווג דאו"א עלאין שבא"ק ונולדו מאימא עלאה והם המלכי יושר דהנקודות אשר יצאו מהטבור והיסוד ומלפר"ג שבא"ק. וכן עד"ז ג"כ בעלייתם למ"ן אשר לאחר מיתת המלכים וקבלתם מהזווג הפנימי את אור הדעת עלאה לצורך המ"ה והט"ר דב"ן שהם כל המוחין דע"ב וס"ג אשר נמשכו מאו"א עלאין שבא"ק להדר ומהיטבאל ולמלכי יושר וכנ"ל הנה היה נעשה כ"ז הכל ביחוד עצום מאד הן בזמן והן במקום והן בהפעולה כי עלו ביחד ופעלו ביחד וקיבלו שניהם כאחד ממקור אחת וכן נמשך מהם למטה ג"כ משניהם כאחד אלא שכאשר אנו מבחינים לדעת את תכונת האור מה שהוא. הנה אז אנו אומרים כי ישנו באותו האור ב' תכונות היינו תכונת הע"ב ותכונת הס"ג ותכונת הע"ב הוא מאבא עלאה תכונת הס"ג הוא מאימא עלאה וכל מה שנעשה באבא עלאה הוא הכל מתכונת הע"ב וממנו הוה המ"ה. ומאימא עלאה נעשה הכל בתכונת הס"ג וממנה הוא הב"ן אבל באמת נעשה הכל ביחד וביחוד, ועיקר בגילוי מתכונת הע"ב והס"ג והמ"ה וב"ן הנה הוא רק מהטבור ולמטה שהוא באצילות אבל כל מה שאנו מדברים בזה מהטבור ולמעלה הוא רק ע"פ תכונותיהם אשר בשרשם ובשורש שורשם וכ"ז הוא פשוט ונודע, אמנם עכ"ז הנה ידוע ג"כ כי בכל מקום ובכל עולם הנה נבחן הדבור בו לפי הערך והגילוי המתייחס לשם כי גם בכל עליון היותר גבוה הגם שנגד מתחתון אשר למטה הימנו אין להבחין בו שום שם ושום חילוק בחינות כלל אבל בערך העליון אשר גם למעלה הימנו הנה יש להבחין בו כל הבחינות כולם אשר בהתחתון ממש ולזאת הנה נאמר שהגם שאמרנו כי באו"א עלאין שבא"ק הוה היחוד שם עצום מאד בכל עניניהם עכ"ז הנה בערך העולמות דא"ס אשר למעלה מא"ק יש להבחין גם באותן האו"א עלאין שבא"ק כל הבחי' כמו באצילות ובזה הצד הנה אנו מדברים בהם כל מה שאמרנו מענין הע"ב והס"ג הנ"ל כי הנה אבא עלאה כל קבלתו מלמעלה וכן כל השפעתו למטה הוא הכל מהע"ב והמ"ה ואימא עלאה הוא הכל בהס"ג וב"ן ולא עוד אלא כי עד שהגיע את התיקון באצילות והיינו כל הזמן דעולם הנקודות וכן אפי' גם בעת ההתפשטות הא' הנה היה נמשך כל האורות וכל הגילוים הכל רק מצד האימא עלאה לבד והיה נמשך הכל רק מתכונת הס"ג לבד אבל האור דע"ב שהוא הגילוי דאבא עלאה שבא"ק היה אז גנוז וטמיר יתיר והיה נעלם אורו עד עת התיקון דוקא וכמו שיתבאר למטה בסמוך, ודע זה:

(נ"ה)

מ"ה

הוא השם מ"ה שהוא בחי' פרצוף ז"א דאבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין והנה עומד בו אותו המ"ה רק מטבורו ולמטה אבל מהטבור ולמעלה של אותו האבא הכללי הנה הוא הע"ב והס"ג שבו אשר בארנו לעיל אות נ"ג ואות נ"ד ואמרנו שם שהם או"א עלאין והם באמת עצמותו של האבא הכללי עצמו שהוא בחי' או"א שבו ועומדים בו מהטבור ולמעלה אך מהטבור ולמטה הנה הוא רק המ"ה וב"ן שבו שהם הז"א ונוק' שבהאבא הכללי שבא"ק והם מבחי' הנה"י שבו שהוא לבר מגופא כנודע אמנם הנה כולם הם רק מהחזה ולמעלה שבא"ק כי כל אבא הכללי הוא כולו מהחזה ולמעלה וע"ד שהוא באצילות שכל האבא דאצילות הוא למעלה מהחזה דא"א כן הוא כאן בא"ק, והנה נדבר עתה מהשם מ"ה שבאבא הכללי שבא"ק שהוא הז"א שבאותו האבא והוא מטבורו ולמטה של אותו האבא עצמו כנז', והנה אותו המ"ה הנה עיקר מציאותו ועצמותו הנה הוא המ"ה דהס"ג שבסי' ו' אות כ"ב והוא יוצא מהע"ב שבאותו הס"ג שהוא אבא עלאה ושורשו בעקודים הנה הוא המ"ה שבהע"ב דאות כ"א וכנ"ל אות נ"ג, והנה הוא נתחדש ונולד בו בהאבא עלאה רק כאשר הגיע הזמן דהתפשטות הא' דאצילות כי הוא ההתפשטות הא' גופה של האבא עלאה וירד אז למטה מהטבור דא"ק וכמו שביארנו כ"ז לעיל כלל ו' ענף ה' עש"ה (ועי' עוד בכלל ח' ענף ז') וזהו אשר אמרנו לעיל כלל ו' ובכ"מ כי היה ההתפשטות הא' דהע"ב דס"ג (שהוא האבא הכללי שבא"ק) מהמ"ה וב"ן שבו הנה באמרינו המ"ה הכוונה הוא על אותו המ"ה דעניננו שהוא ההתפשטות הא' העיקרי דאצילות אשר מהאבא עלאה שבא"ק וירד אז מהטבור דא"ק ולמטה אמנם מאחר ההסתלקות הא' והלאה הנה הוא לעולם למעלה מהטבור דא"ק כי חזר ועלה ונשאר שם לעולם וכנודע בדברינו אבל עכ"פ הוא למטה מהטבור דא"ק כי חזר ועלה ונשאר שם לעולם וכנודע בדברינו אבל עכ"פ הוא למטה מהטבור דהאבא הכללי כי הוא הז"א שבו וכנז' והנה אותו המ"ה הנה הוא נמשך ג"כ מהמ"ה דהמ"ס שבסי' ה' אות ג' כי הרי עיקר עצמותו הרי אמרנו שהוא המ"ה דהס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב הנמשך מהע"ב דאות כ"א אשר הוא יוצא מהמ"ה דהמ"ס שבסי' ה' אות ג' וכמו שנתבאר בסי' ו' שם וכבר אמרנו כי הוא ההתפשטות הא' העיקרי דהאבא עלאה עצמו שבא"ק הנז' לעיל אות נ"ג והרי נמצא עכ"פ כי הנה הוא נמשך בו ג"כ מהע"ב הכללי דגלגלתא שבא"ק שהוא מהמ"ה דהמ"ס שבסי' ה' אות ג' וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל בהקדמה א' שכל האורות דע"ב הכללי אשר בכל המערכות שמסי' ו' עד סו' סי' י"ג הנה הם כולם כפולים וכן הוא בענינינו שהוא בההתפשטות הא' דאצילות אשר מהאבא עלאה שבא"ק כי אחד הוא מהע"ב הכללי דגלגלתא עצמו והוא המ"ה שבס"ג דאות כ"ב שבסי' ו' שהוא ההתפשטות הא' דהמ"ה אשר נמשך ומתפשט מהע"ב הכללי גופה והשני הוא מה שנמשך ג"כ עוד מהע"ב הכללי לתוספת מוחין באבא עלאה שבא"ק הנעלם למדרגתו ומתלבש בו ונעשה מזה ההתפשטות הא' העיקרי אשר הוא מאבא עלאה עצמו ומסודר בו ג"כ ע"פ סדר דכל מערכות הנ"ל והיינו הוא גם בו בחי' השם מ"ה שבהס"ג דאות כ"ב ונמשך מהמ"ה שבהע"ב דאות כ"א הנמשך מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' וכנז' וזהו ג"כ אשר אמרנו בכלל ו' ובכ"מ שההתפשטות הא' דע"ב דס"ג הוא היה השורש לכל אורות התיקון ג"כ והכוונה הוא על אותו המ"ה דעניננו שהוא המ"ה דהס"ג שבסי' ו' אות כ"ב ומשום שהוא נמשך ויוצא מהמ"ה דסי' ה' אות ג' שהוא מהמ"ס דא"ק והרי הוא השורש דהמ"ה וב"ן שבסי' ו' אות כ"ג וכ"ד שיצאו מהמ"ס אח"כ בעת התיקון אשר מהם נמשך כל העסמ"ב דסי' י"ב וכל העסמ"ב דסי' ז' שהם כל אורות דהדר ומהיטבאל דהתיקון והגם שאמרנו לעיל ענ"א ב' שכל הגילוי העיקרי מהיחוד דאור א"ס ית"ש הנה היה חסר גם בהמ"ס דא"ק עצמו גם בעת ההתפשטו' הא' דאצילות עד עת התיקון דוקא אך עכ"ז הנה היה ההתפשטו' הא' מבחי' הפנימית דהמ"ס עצמו ומהפנימית שבו אשר לאחר התיקון ומשם היה נמשך אותו המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב בההתפשטו' הא' והוא השורש למציאות המ"ה וב"ן דאות כ"ג וכ"ד אשר נתגלו בעת התיקון מרזא דא"ס ית"ש בהמ"ס דא"ק ונמשכו ויצאו מהמ"ה דהמ"ס לצורך הדר ומהיטבאל דהתיקון וכמו שנתבאר לעיל בסי' ז' וי"ב וא"כ

וא״כ נמצא כי היה ההתפשטו׳ הא׳ השורש לאור התיקון ג״כ ועי׳ לעיל סי׳ ו׳ ס״ו אות כ״ב העיקר בזה אמנם הוא כי ע״י שהיה השבר אז באמת הגילוי העיקרי מהיחוד דאור א״ס וכנ״ל ענ״א ב׳ וכנז׳ הנה היה באמת אז כל אותו המ״ה דענינינו רק במיעוט ובעלם והיה הגילוי העיקרי דהתפשטות הא׳ רק מהשם ב״ן לבד אשר הוא מאימא עלאה וכמו שיבואר ענינו לקמן אות נ״ו והאמת הוא כי גם כל העיקר דאבא עלאה עצמו היה אז גנוז וטמיר יתיר ולא יצא מציאותו בכל הגילוי כהראוי אלא רק לאחר התיקון דוקא אבל קודם התיקון ר״ל גם בעת התפשטות הא׳ היה עיקר הגילוי רק מאימא עלאה לבד ואבא עלאה היה אז גנוז וטמיר בה והוא משום שגם המ״ה עצמו אשר היא השורש דאו״א היה כל גילויה אז רק בבחי׳ הס״ג שבה לבד שהוא הס״ג אשר בסי׳ ה׳ אות ב׳ אבל הע״ב שבה שהוא הע״ב דאות א׳ הנה הוא מיוחד תמיד עם הקד״א אשר היה כלו נעלם עדיין עד עת התיקון וכנ״ל ענף א׳ ב׳ וכן בכלל י״ב ענ״ג ולכך היה הסדר הזה ג״כ באו״א עלאין הנמשך מאותן הע״ב וס״ג דאות א׳ ב׳ ויצא כל מציאות דאבא עלאה מהע״ב שבהע״ב דאות כ״א ובהע״ב שבהס״ג דאות כ״ב וכנ״ל אות נ״ג הנה היה כל אותן הע״ב שהם האורות דאבא עלאה למציאותו, מוסתר ומכוסה באורות הס״ג שעליהם שהם הס״ג אשר בהע״ב דאות כ״א והס״ג שבהס״ג דאות כ״ב אשר הם אורות דאימא עלאה ומציאותה והיה עיקר הגילוי רק מאורות דהאימא עלאה לבד ואבא עלאה היה טמיר וגנוז בה וכן היה ממילא ג״כ באורות דהתפשטות הא׳ הנמשך מהאו״א עלאין הנה היה כל ההתפשטות הא׳ אשר מאבא עלאה שהוא השם מ״ה דהס״ג דאות כ״ב הנמשך מהע״ב שבאותו הס״ג הנה היה ג״כ מוסתר ומכוסה בההתפשטות הא דאימא עלאה והיא כל הגילוי העיקרי דהתפשטות הא׳ רק החלק אשר מהאימא עלאה לבד שהוא הב״ן שבהס״ג דאות כ״ב וכמו שיתבאר לקמן ולא נתגלה כל האורות דאבא עלאה בהגילוי הראוי להם אלא רק לאחר התיקון דוקא, אמנם בהסתר ובהעלם הנה היה עיקר מציאותו דכל האבא עלאה ג״כ והוא הע״ב דאבא הכללי שבא״ק, וכנ״ל אות נ״ג וכן היה יוצא ג״כ בכל התפשטות א׳ שלו שהוא המה דאבא הכללי והוא המ״ה דענינינו שהוא ההתפשטות הא׳ דאבא עלאה והוא המ״ה דהס״ג דאות כ״ב הנמשך ויוצא מהע״ב שבאותו הס״ג שהוא אבא עלאה כנז׳, והרי נתבאר לנו ענין המ״ה דאבא הכללי שבא״ק כי הנה הוא המ״ה דהס״ג שבסי׳ ו׳ אות כ״ב היוצא מהע״ב שבאותו הס״ג ושורשו הוא בהמ״ה דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ג׳ והוא נתחדש ונולד בהאב״א עלאה רק בעת ההתפשטות הא׳ כי רק הוא ההתפשטות הא׳ גופה של האבא עלאה וכן אנו קוראין אותו ג״כ בשם ההתפשטות הא׳ דהע״ב דס״ג שבא״ק [שהוא האבא הכללי שבו] הנודע בדברינו ור״ל חלק המ״ה שבו והנה הוא הז״א של האבא הכללי שהוא ההתפשטות הא׳ שלו מחלק המ״ה שבו.

ועתה נבאר ענינו של אותו המ״ה בהנקודות והתיקון ג״כ ונאמר כי הנה כל ענין ההסתלקות הראשון דלאצילות אשר כתבנו לעיל כלל י״ב ואמרנו שם כי היה ההסתלקות הראשון גם מהע״ב דס״ג והנה הוא ההתפשטות הראשון דהאבא הכללי דענינינו כי הוא אשר חזר ועלה ונסתלק למעלה מהטבור דא״ק והיה עלייתו באמת גם למעלה מהחזה דא״ק כי שם הוא המקום דכל האבא הכללי כנודע אמנם כאשר נסתלק ועלה הנה היה עלייתו בבחי׳ מ״ן שהעלה את נשמת פנימיות שלו למעלה למעלה והתעורר בשורשו ובשורש שורשו שהוא עד המ״ה דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ג׳ ולא עוד אלא שע״י עליית המ״ן דאותו ההתפשטות הא׳ שהוא המ״ה דהאבא הכללי הנה נעשה ע״י״ז עליית המ״ן גם מעיקר האבא הכללי עצמו אשר שורשו בהמ״ס הוא בהע״ב והס״ג אשר שם שהוא הע״ב והס״ג דאות א׳ ב׳ אמנם באשר שכל ההתפשטות הא׳ הנה היה עיקר גילו רק מצד האימא עלאה וכמו שאמרנו לעיל שכל האורות דאבא עלאה היה אז מוסתר ומכוסה באור האימא עלאה וכל האור דאימא עלאה הנה כל מציאותה ועניינה הרי הוא הכל בשם ס״ג לבד כנ״ל אות נ״ד ולכן הנה היה אז כל ההתעוררת העיקרי ג״כ רק בהס״ג דהמ״ס שהוא השם ס״ג דאות ב׳ וע״י״ז היה נעשה בעליית המ״ן הנז׳ רק הזווג החיצוני לבד וכמו שביארנו ענינו לעיל ענף א׳ ב׳ ולכך היה כל תולדות האורות אשר מהזווג הזה רק אורות דגבורות לבד כי לא זכו עדיין להמשיך אז מאור א״ס הפנימי העיקרי המיוחד בהם ולכן היה כל התוספת מוחין להאבא הכללי אשר ניתוסף בו בעלייתו למ״ן מהזווג הנז׳ רק אורות ומוחין אשר לצורך המלכי יושר דהנקודות לבד והיינו כי הנה היה נולד ונמשך מהס״ג דהמ״ס להמ״ה דהמ״ס שהוא מהס״ג דאות ב׳ להמ״ה דאות ג׳ כל שרשי האורות דעסמ״ב אשר לעיל ס׳ א׳ שהם כולם רק החיצוניית דהב״ן אשר בסי ו׳ אות כ״ד והיה נמשך כל אותן העסמ״ב מהע״ב הכללי שהוא מהמ״ה דהמ״ס הנז׳ ע״פ הסדר שביארנו בסי׳ א׳ שם ונתלבשו בעקודים וכן בכל הפרצופים שבאבא הכללי שבא״ק וירדו בהם ונתגלמו למדרגתם להיות בהם לתוספת אורות ומוחין להוליד ולהוציא את המלכי יושר דהנקודות והנה היה נמשך הע״ב דסי׳ א׳ שהוא הע״ב דאות כ״ט בכל ד׳ שמותיו עסמ״ב הכלולים בו ונתלבש בעקודים בהאורות האוזן ובהמזל עליון אשר שם ומשם היו מקבלים. או״א עלאין שבא״ק את הס״ג דאות ל׳ [הע״ב והס״ג שבו] וכמו שביארנו לעיל אות נ״ג נ״ד ונתלבש בהם ונתגלם למדרגתם ואח״כ הנה יצא מהם האור דהשם מ״ה אשר באות ל״א ונתלבש הוא בהמ״ה דענינינו שהוא המ״ה דהתפשטות הא׳ מהאבא הכללי אשר עומד עתה (מאחר ההסתלקות הא׳ והלאה) מהחזה דא״ק ולמעלה והנה שם היה נכנס השם מ״ה אשר בסי׳ א׳ אות ל״א להיות בו לתוספת אור ומוחין לצורך המלכי יושר שיצא ממנו ע״י הזווג עם השם ב״ן דהתפשטות הא׳ דאימא עלאה אשר יתבאר ענינו לקמן אות נ״ו. ואותן המ״ה וב״ן דהתפשטות הא׳ אחר שעלו למעלה כנז׳ הנה נעשו הם לאו״א עלאין לכל האצילות כולו הן לאורות הנקודות והן לאורות התיקון וכנ״ל ענף ג׳ והנה בהם היה נכנס השם מ״ה אשר בסי׳ א׳ אות ל״א להיות בהם לתוספות אור ומוחין להוליד את כל המלכי יושר דהנקודות שיצא מהם, אמנם פרטיית המוחין אשר קבל המ״ה דענינינו לצורך המלכי יושר דהנקודות הנה הוא כי הרי השם ס״ג אשר בסי׳ א׳ אות ל׳ הנה הוא כלול מד׳ שמות עסמ״ב והע״ב והמ״ה שבו הוא לאבא עלאה והס״ג והב״ן שבו הוא לאימא עלאה וכנ״ל אות נ״ג נ״ד וא״כ הרי המ״ה דענינינו אשר הוא התפשטות הא׳ דאבא עלאה הנה קבל הוא מהמ״ה אשר בהס״ג דאות ל׳ שהוא מהתוספת אור של עתה אשר להאבא עלאה שבא״ק ומשם קיבל המ״ה דענינינו את שפעו לצורך התוספת אור ומוחין שבו והאור שקיבל ממנו הנה הוא השם ע״ב ומ״ה אשר בהמ״ה דאות ל״א כי הרי אותו המ״ה דאות ל״א הנה הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב וקיבל המ״ה דענינינו את האור דע״ב ומ״ה שבו ונעשה ע״י״ז לאבא עלאה של כל האצילות ולהוליד ממנו את המלכי יושר דהנקודות והיינו כי ע״י שקיבל הוא את הע״ב והמ״ה אשר בהמ״ה דאות ל״א לתוספת אור ומוחין שבו הנה ע״י״ז המשיך הוא בטיפת מ״ד שבו את אור הע״ב ומ״ה אשר בהב״ן דסי׳ א׳ אות ל״ב כי גם אותו הב״ן הרי הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב והם העסמ״ב דהמלכי יושר עצמם אשר ירדו מהטבור דא״ק ולמטה גם בעולם הנקודות והנה הע״ב והמ״ה שבהם הנה הוא מטיפת מ״ד דהע״ב ומ״ה אשר בהמ״ה דאות ל״א כי אותן הע״ב ומ״ה הוא התוספת מוחין להאבא של המלכי יושר אשר קבל זאת מהע״ב ומ״ה שבהס״ג דאות ל׳ שהם התוספת מוחין להאבא עלאה שבא״ק אשר קבל אז מהע״ב ומ״ה שבהע״ב דאות כ״ט וכנ״ל אות נ״ג, ונמצא כי המ״ה דענינינו שהוא המ״ה דהאבא הכללי שבא״ק והוא המ״ה שבהס״ג דסי׳ ו׳ אות כ״ב הנה קיבל הוא את המוחין לצורך המלכי יושר דהנקודות מהמ״ה שבהס״ג שבסי׳ א׳ אות ל׳ ומה שקיבל הנה הוא את האור דהמ״ה אשר באות ל״א והיינו הע״ב והמ״ה שבו כי אלו הע״ב והמ״ה (אשר בהמ״ה דאות

ל״א) הנה הם נכנסו ונשארו בהמ״ה דעניינו בו גופה לתוספת מוחין אליו וע״ז נולד ויצא ממנו הע״ב והמ״ה אשר בהב״ן דאות ל״ב והם אשר ירדו מהטבור ולמטה ממש שהוא הע״ב והמ״ה דהמלכי יושר כנז׳, אמנם הוא כי כבר אמרנו לעיל כי כל המ״ה דעניינו שהוא התפשטות הא׳ דאבא עלאה והוא המ״ה שבס״ג דאות כ״ב וכן האבא עלאה עצמו שהוא הע״ב שבס״ג דאות כ״ב הנה לא יצאו הם בגילויים העיקרי גם בעת ההתפשטות הא׳ וכנ״ל וא״כ הרי מכש״כ הוא שהיה אורם נעלם בעולם הנקודות וכל מה שאמרנו שהמלכי יושר דהמ״ה דעניינו הנה הם הע״ב ומ״ה שבהב״ן דאות ל״ב האמת הוא כי היה כ״ז רק במיעוט ובהעלם לבד ועיקר המלכי יושר שבעולם הנקודות היה רק מהשם ב״ן דהאבא הכללי אשר יתבאר ענינו לקמן אות כ״ו אבל עיקר הגילוי דהמ״ה והע״ב שבהאבא הכללי שהוא ז״א ואבא עלאה שבו לא יצא רק אלא לאחר התיקון דוקא וכנ״ל, והכלל הוא כי כל ע״ב ומ״ה שבכל שם ושם אשר בהעסמ״ב דהאבא הכללי שבא״ק [וכן הוא ג״כ בהעסמ״ב דאימא הכללי שבא״ק אשר יתבאר עניינם לקמן סי׳ ט״ו בעה״י] הנה לא יצאו בכל מציאותם העיקרי עדיין אלא רק לאחר התיקון והיה העלמת כ״א קודם התיקון בכ״א לפי ערכו וכל מה שדברנו מעניינם של הע״ב ומ״ה הן בההתפשטות הא׳ והן בעולם הנקודות הוא הכל על מציאותם אשר במיעוט ובהעלם כי בהסתר ובמיעוט הנה היו עכ״פ גם בעולם הנקודות ומכש״כ בההתפשטות הא׳:

ונחזור להעניין לבאר את ענין המ״ה דעניינו בבחינותיו אשר לאחר התיקון ג״כ והיינו כי הנה אח״כ ר״ל אחר מיתת המלכים ובזיה״כ שנטהרו כל האורות דהנקודות מתוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ״ן וכמ״ש הרב בשער התיקון פ׳ א׳ ב׳ ונעשה אז ע״י עליית המ״ן הזה הזווג פנימי בהריסין עלאין שבא״ק וכנ״ל ענף ח׳ והנה ניתוסף אז ע״ז אור וברכה בכל א״ק כולו והנה יצא אז המציאות העיקרי דכל האבא עלאה שבו וכן כל המ״ה דעניינו בכל מציאותם וגילויים הראוי להם וכן נמשך ונתגלה בהם ועל ידיהם כל האור דהדעת עלאה שהוא כל אורות דהדר ומהיטבאל דהתיקון הכלולים בהשם מ״ה וב״ן אשר בסי׳ ו׳ אות כ״ג כ״ד אשר הם נמשכים ויוצאים ג״כ מהמ״ה דהמ״ס דא״ק אחר הבטישו עלאה אשר מהמ״ס עם הקד״א שבו ונתגלה בהם אז כל הגניזו דאור א״ס ית״ש ונשלמו ונתמלאו ע״ז כולם באור הדעת עלאה והם כל השמות עסמ״ב אשר בסי׳ י״ב וכל השמות עסמ״ב אשר בסי׳ ז׳ שהם כל האורות דהמ״ה והפנימיות דב״ן דאות כ״ג וכ״ד שבסי׳ ו׳ שהם מהעסמ״ב דהמ״ה דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ג׳ וממש יצא ונתגלה בעת התיקון האור דהדעת עלאה אשר ניתוסף בהעקודים ובכל האבא הכללי כולו שבא״ק ובכל האצילות אשר מצד אבא שבא״ק, והנה מה שנוגע להמ״ה דעניינו הנה הוא כי הנה קיבל אז את אור המ״ה אשר בסי׳ י״ב אות מ״ז וכן אור המ״ה אשר בסי׳ ז׳ אות כ״ז וקיבל אותם מאבא עלאה ומאור הדעת עלאה שניתוסף בו והוא מהשמות ס״ג דאות מ״ו וכ״ו ומהע״ב ומ״ה שבהם כנ״ל אות נ״ג ומשם קיבל המ״ה דעניינו את אור המ״ה אשר באות מ״ז ודאות כ״ז והיינו כי הרי כל אותן השמות מ״ה דאות מ״ז וכ״ז הנה כלולים כ״א מד׳ שמות עסמ״ב וקיבל המ״ה דעניינו את הע״ב והמ״ה שבהם וע״ז נשלם הוא בכל מציאותם וגילויו כהראוי ונתמלא באור הדעת עילאה מה לצורך תולדות הדר ומהיטבאל דאצילות אשר מצד אבא עלאה שבא״ק ויצאו הדר ומהיטבאל דאצילות מאותו המ״ה דעניינו שהוא האבא עלאה של כל האצילות העיקרי וכנ״ל ענ״ג ונתפשטו ממנו וירדו מהטבור ולמטה דא״ק, והנה המ״ה דאות מ״ז שבסי׳ י״ב הנה הוא לאורות דהדר והמ״ה דאות כ״ז שבסי׳ ז׳ הנה הוא להאורות דמהיטבאל ומזה יצא הדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות והנה הם השמות ב״ן אשר בסי׳ י״ב אות מ״ח שהוא האור דהדר ושבסי׳ ז׳ אות כ״ח שהוא אור דמהיטבאל והיינו כי הנה אלו השמות ב״ן שנוגע להמ״ה לאו״א עלאין בכל חלקי אור הדעת עלאה אשר ניתוסף בהם ונשלמו על ידו כבר בארנו לעיל אות נ״ג נ״ד אך מה הנה כלולים כ״א ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב שהם כל העסמ״ב דהדר ומהיטבאל אשר ירדו באצילות והע״ב והמ״ה שבהם הנה הם נולדו מהמ״ה דעניינו שהוא עיקר האבא עלאה לכל אורות דהאצילות וכנ״ל ענ״ג כי הרי המ״ה דעניינו הנה הוא המ״ה דאבא הכללי שבא״ק שהוא המ״א אשר בהס״ג דסי׳ ו׳ אות כ״ב והוא הז״א דאבא הכללי והאבא עלאה של כל האצילות והנה קיבל הוא את המוחין דהדעת עלאה מהס״ג שבסי׳ י״ב אות מ״ו ומהס״ג שבסי׳ ז׳ אות כ״ו מהע״ב והמ״ה שבהם האורות והמוחין דאור הדעת עלאה אשר ניתוסף עתה באבא עלאה [שהוא פרצוף אבא] שבאבא הכללי שבא״ק וע״י מה שנמשכו הם מהע״ב והמ״ה שבהע״ב אשר בסי׳ י״ב אות מ״ה ומהע״ב והמ״ה שבהע״ב אשר בסי׳ ז׳ אות כ״ה שהם התוספת אור דהדעת עלאה שבהעקודים וכנ״ל אות נ״ג כ״ז, ונמצא כי המוחין דאור הדעת עלאה שהם אורות התיקון אשר להמ״ה דעניינו הנה הוא מהשמות מ״ה אשר בסי׳ י״ב אות מ״ז ושבסי׳ ז׳ אות כ״ז הע״ב והמ״ה שבהם והם נמשכו מהשמות ס״ג דאות מ״ו וכ״ו מהע״ב והמ״ה שבהם אשר הם נמשכו מהשמות ע״ב דאות מ״ה וכ״ה מהע״ב ומ״ה שבהם אשר הם נתגלו ויצאו מהמ״ה והפנימיות דב״ן דסי׳ ו׳ אות כ״ג כ״ד הנמשך מהמ״ה דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ג׳, ומאותו אור הדעת עלאה הנז׳ אשר להמ״ה דעניינו הנה משם יצא וירד מהטבור ולמטה דא״ק שהוא באצילות ממש השמות ע״ב ומ״ה דהדר ומהיטבאל העיקריים והיינו השמות ע״ב ומ״ה אשר בהב״ן דסי׳ ז׳ אות כ״ח שהם הע״ב והמ״ה דהמהיטבאל העיקרי שבאצילות והשמות ע״ב ומ״ה אשר בהב״ן דסי׳ י״ב אות מ״ח שהם הע״ב והמ״ה דהדר העיקרי שבאצילות;

והנה כאשר נולדו אלו האורות דהדר ומהיטבאל העיקריים מהמ״ה דעניינו וירדו באצילות כנז׳ הנה נמשך וירד אז עמהם ג״כ המוחין הראשונים אשר קיבל המ״ה דעניינו בעת עולם הנקודות והם השמות ע״ב ומ״ה אשר בהשם מ״ה דסי׳ ח׳ אות ל״א ונשארו הם אז בהמ״ה דעניינו בו גופה כנ״ל אך עתה כאשר נולדו אורות התיקון ונשלם המ״ה דעניינו באור הדעת עלאה ונתמלא באורות ומוחין יותר גדולים וירד ממנו אור הדעת למטה ג״כ שהם הע״ב ומ״ה דהדר ומהיטבאל כנז׳ הנה ירד אז עמהם ג״כ כל המוחין אשר קיבל המ״ה דעניינו בעת עולם הנקודות ונשארו אז בו בעצמו שהם הע״ב ומ״ה אשר בהמ״ה שבסי׳ ח׳ אות ל״א הנה עתה ירדו גם הם למטה מהטבור שהוא באצילות ממש ונכנסו בתוך המלכי יושר עצמם ונשלמו ע״ז גם כל המלכי יושר במוחין דהמ״ה ג״כ בכל שלימותם הראוי להם והרי נתקן ונשלם עתה ע״י המ״ה דעניינו גם כל המוחין דהמ״ה כולם הן להדר והן למהיטבאל והן להמלכי יושר בכ״א כפי הראוי לו אמנם עיקר המ״ה עצמו דעניינו הנה הוא נשאר כולו למעלה כי הרי הוא המ״ה דהאבא הכללי שבא״ק אשר הוא כולו למעלה מהחזה דא״ק וכל עצמותו העקרי שהוא המ״ה שבהס״ג דסי׳ ו׳ אות כ״ב עם כל אור הדעת עלאה שניתן לו ונשלם בהם שהם הע״ב ומ״ה אשר בהשמות מ״ה דאות מ״ז שבסי׳ י״ב ודאות כ״ז שבסי׳ ז׳ וכנ״ל הנה כ״ז נשאר הכל למעלה מהחזה דא״ק כי הרי כ״ז הוא שייך הכל להמציאות דהאבא הכללי גופה שבא״ק ומה שירדו ממנו למטה מהטבור שהוא באצילות ממש הנה הוא רק השמות ע״ב ומ״ה אשר בהשמות ב״ן דאות מ״ח שבסי׳ י״ב ודאות כ״ח שבסי׳ ז׳ וכן כל האורות דהמלכי יושר אשר ממנו וכ״ז אבל הוא גופה עם כל אור עלאה שניתן בו ונשלם בהם הנה הוא לעולם למעלה מהחזה דא״ק והרי נתבאר בכל דברינו הללו כל ענין דהמ״ה שבאבא הכללי שבא״ק עצמותו ומציאותו העקרי עם כל האורות שניתוסף בו ומה שנמשך ממנו הן בעולם הנקודות והן לאחר התיקון והם באמת עומק כל אותן הדברים עצמן אשר כתבנו מענין המ״ה לעיל אות נ״ג, והבן כ״ז היטיב:

(נו)

(ב"ן)

הוא השם ב"ן שבאבא הכללי בחי' הנוק' שבו רחל עלאה שבא"ק והוא הב"ן שבס"ג דאות כ"ב אשר בסי' ו' ר"ל שעצמותו ומליאותו של הב"ן דאב"א הכללי הנה הוא השם ב"ן דהס"ג שבסי' ו' אות כ"ב והוא ההתפשטות הא' דאימא עלאה שבא"ק בחי' הנה"י שבה אשר נתחדש ונולד בה רק בעת ההתפשטות הא' וכנ"ל כלל ו' ענף ה' והוא אשר יצא מאימא עלאה שבא"ק בעת ההתפשטות הא' דאצילות כי הוא ההתפשטות הא' שלה אשר יצא אז מהטבור ולמטה דא"ק והנה הוא ג"כ מההתפשטות הא' דהע"ב דהס"ג חלק הב"ן שבו כי כל כללות הע"ב דס"ג שבא"ק הנזכר בדברינו הנה הוא האבא הכללי שבא"ק ואמרנו [לעיל כלל ו'] כי היה התפשטות הא' דע"ב דס"ג בב' בחי' שהוא מ"ה וב"ן ובאמרינו ב"ן הכוונה הוא על הב"ן דענינינו שהוא בהתפשטות הא' דהאימא עלאה שבא"ק וכבר אמרנו לעיל אות נ"ד כי אימא עלאה שבא"ק הנה היא הס"ג דס"ג דאות כ"ב וא"כ הרי נמצא כי הב"ן דענינינו הנה הוא הב"ן הנמשך ויצא מאותו הס"ג דס"ג ור"ל כי עצמות העיקרי דהס"ג דאות כ"ב הוא רק הע"ב והס"ג שבו וכנ"ל אות נ"ה אבל המ"ה והב"ן הם הנה"י של אותן הע"ב והס"ג אשר הוא לבר מגופיה דכללות הס"ג דאות כ"ב והם נתחדשו ונולדו רק כאשר הגיע הזמן דהתפשטות הא' ונולד המ"ה מהע"ב שבאותו הס"ג והב"ן דענינינו מהס"ג שבאותו הס"ג והנה בזה נשלם עתה הס"ג דאות כ"ב בכל הד' שמות עסמ"ב שבו והם המילואות הד' פרצופים שבו שהם או"א וזו"ן והם האו"א עלאין וזו"ן העלאין [שהם ישראל ורחל] שבא"ק וכל אלו הד' פרצופים הם האבא הכללי שבא"ק הד' פרצופים הפרטיים שבו כי כל הס"ג דאות כ"ב הוא רק האבא הכללי שבא"ק העומד בו מהגרון עד החזה וכנ"ל אות נ"ה ;

אמנם הנה פשוט הדבר למבין כי הגם שאמרנו שהתפשטות הא' דאבא עלאה הוא המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב והתפשטות הא' דאימא עלאה הוא הב"ן שבהס"ג דאות כ"ב הנה בפרטיות הד' שמות עסמ"ב אשר באבא עלאה עצמו וכן אשר באימא עלאה עצמה היה ההתפשטות הא' דכ"א מהם מהמ"ה וב"ן שבכ"א אך מה שאמרנו שמאבא עלאה הוא רק המ"ה ומאימא עלאה הוא רק הב"ן הכוונה הוא על המ"ה וב"ן אשר בהעסמ"ב שבאבא הכללי שהוא כללות הס"ג דאות כ"ב ונחשב בזה כל האבא עלאה להע"ב שבו וכל האימא עלאה להס"ג שבו וכן ההתפשטות הא' דשניהם הוא המ"ה וב"ן שבו אבל בפרטיות האבא עלאה עצמו וכן באימא עלאה עצמה היה התפשטות הא' דכ"א המ"ה וב"ן הפרטיים שבכ"א ופשוט הוא ;

והנה אותה ההתפשטות הא' דאימא עלאה שהוא הב"ן דענינינו הנה רק הוא היה ההתפשטות הא' העיקרי דהאבא הכללי אשר נתפשט בראשונה לצורך האצילות ור"ל כי רק הוא אשר יצא אז בכל גילויו כהראוי לו וממנו נתקן כל התיקונים מהפעולות והתועליות אשר צריך להעשות מכל ענין דהתפשטות הא' וככל מה שביארנו בזה בדברינו אשר מכלל א' עד כלל ח' מענין התועלת והצורך אשר להתפשטות הא' דלכל עולם והנה היה עיקרו רק מאותו ההתפשטות הא' אשר מאימא עלאה שבא"ק שהוא הב"ן דענינינו כי רק הוא יצא בכל גילויו הראוי לו אבל ההתפשטות הא' דהאבא עלאה היה רק במיעוט ובהעלם כי גם כל עיקר האור דאבא עלאה עצמו שבא"ק היה ג"כ רק במיעוט ובהעלם וכנ"ל אות נ"ה והטעם על זה הוא משום צורך תולדות כל עולם הנקודות וכל עולם התהו שיצא ממנו וכפי מה אשר כוון על זה המאציל ית"ש והיה כ"ז רק משום שהיו כל הנקודות רק אורות דגבורות לבד שהוא מהס"ג דס"ג שבא"ק ומהבחי' אחרונות דהב"ן שלו לחוד וכנודע ולכן משום כ"ז נמצא בתחילה המאציל ית"ש גם את כל האורות דהאבא הכללי וכן כל האורות דהתפשטות הא' שלו שהוא שרשה היותר ראשון של כל הנקודות והאצילות ויצאו גם הם מתחילה רק במיעוט וצמצום גדול והנה אמרנו לעיל כלל ט"ו ע"א ובכ"מ כי בכל התפשטות הא' נתגלה שם הנקודה השרשיית של המילואות דהתפשטות הב' כי יצאה כלולה עמו ומשום שעיקר הגילוי דכל ההתפשטות הא' אשר לאצילות היה רק מאימא עלאה לבד שהיא מילואות הס"ג וכל קבלתה הוא רק מהס"ג והב"ן וכנ"ל ולכן יצא עי"ז מתחילה כל הנקודה העיקרית דההתפשטות הב' ג"כ רק מבחי' הס"ג והב"ן לבד שהוא השורש דמלכי יושר דהנקודות וזהו מה שנחלק ההתפשטות הב' דלאצילות לשניים ולא יצאו אורות המ"ה העיקרי אלא רק אח"כ משום שגם בשרשם שהוא בהתפשטות הא' וכן גם באו"א עלאין עצמן שבא"ק היה ג"כ כל המילואות דאבא עלאה שהוא האור דע"ב ומ"ה וכן כל ההתפשטות הא' שלו היה מתחילה ג"כ רק בהסתר ובהעלם וכן היה באמת ג"כ גם בשורש השרשים שהוא בהג' רישין עלאין שבא"ק הנה גם שם היה מתחילה ג"כ הסתר וצמצום גדול וכמו שביארנו לעיל ענף א' ב' ע"ש והכל הוא משום צורך תולדות הנקודות ועולם התהו וכנז', אמנם הוא כי עכ"ז הנה אותו הב"ן דענינינו הוא נמשך ג"כ רק בהמ"ה דהמ"ם שבסי' א' אות ג' כי הרי עצמותו ומליאותו העיקרית הנה הוא הב"ן שבהס"ג דאות כ"ב שבסי' ו' והוא נמשך ויוצא ע"י הקבלת אור שקיבל האימא עלאה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"א אשר הוא מהמ"ה דהמ"ם שבסי' א' אות ג' וכנ"ל בדברינו בסי' ו' שם והוא ההתפשטות הא' דהאימא עלאה שבא"ק והרי לנו כי כל אותו ההתפשטות הא' הגם שהוא רק הב"ן העיקרי שבהס"ג דאות כ"ב עכ"ז הנה הוא ג"כ מהמ"ה דהמ"ם ולכן אמרנו לעיל כלל ו' ובכ"מ שהתפשטות הא' היה השורש לאורות התיקון ג"כ :

והנה אחר ההסתלקות הא' שחזר כל אותו ההתפשטות הא' למעלה מהחזה דא"ק ונשאר שם לעולם בהאבא הכללי [שהוא באימא עלאה שבא"ק] וכנ"ל והנה היה עלייתו בבחי' עליית מ"ן שעלה הפנימית שלו בשרשו ובשורש שרשו שהוא עד המ"ה דהמ"ם שבסי' א' אות ג' וכן עלה עי"ז ג"כ הפנימיות דהאימא עלאה עצמה למ"ן בשרשה שלמעלה שהוא בהס"ג דהמ"ם אשר בסי' א' אות ב' ונעשה אז עי"ז הזווג החיצוני אשר בהמ"ם עצמו מהס"ג והע"ב שבו אשר בסי' א' אות א' ב' וכנ"ל ענף ב' ונולד מהזווג הזה כל האורות דעסמ"ב החיצוניות אשר בסי' ח' והנה קיבל אז הב"ן דענינינו שהוא הב"ן דהס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב והוא ההתפשטות הא' דאימא עלאה הנה קיבל הוא את אור המ"ה אשר בסי' ח' אות ל"א הס"ג והב"ן שבו וקיבל אותו מהב"ן אשר בהס"ג דסי' ח' שם אות ל' ע"י מה שנמשך בו מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ט שם וכ"ז היה לתוספת מוחין חדשים להב"ן דענינינו לצורך תולדת המלכי יושר דהנקודות שיצא ממנו מהטבור ולמטה דא"ק כי אותו הב"ן דענינינו הנה הוא האימא עלאה העיקרית להמלכי יושר דהנקודות ולהאציל המ"ה דאצילות כי ע"י זווגה עם ההתפשטות הא' דהאבא עלאה שבא"ק שהוא השם מ"ה אשר לעיל אות נ"ה הנה נולד מהם המלכי יושר דהנקודות וכן נולד מהם אח"כ אור המ"ה העיקרי שלאחר התיקון והרי הם האו"א עלאין העיקריים של כל האצי' וכנ"ל ענף ג' ולזה קיבל עתה הב"ן דענינינו שהיא האימא עלאה להנקודות והאצילות את אור הס"ג והב"ן שבהמ"ה דאות ל"א להיות בה תוספת אורות חדשים להמלכי יושר דהנקודות שהם העסמ"ב דהב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב כי ע"י אותן התוספת מוחין חדשים אשר קיבלה האימא עלאה הנז' הנה יצא ממנה עי"ז השמות ס"ג וב"ן אשר בהב"ן דאות ל"ב והע"ב והמ"ה שבאותו הב"ן דאות ל"ב הם יצאו מהאור דההתפשטות הא' דהאבא עלאה שבא"ק שהוא המ"ה שבהס"ג דאות כ"ב וכנ"ל אות נ"ה והוא האבא עלאה לכל הנקודות

והאצילות

והאלילות ונשלמו עתה כל העסמ"ב דמלכי יושר שבהנקודות שהם הב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב בכל הד' שמות עסמ"ב שבהם והרי נמצא כי אותו הב"ן דאות ל"ב הנה הוא יצא ונולד ע"י בחי' הזווג ממש מאותן ההתפשטיות הא' של האו"א עלאין שבא"ק שהוא הב"ן דענינינו והמ"ה דלעיל אות נ"ה ואותן ההתפשטיות הא' הנה הם האו"א של כל העסמ"ב דהב"ן דאות ל"ב והיה הע"ב והמ"ה שבו מהמ"ה דלעיל אות נ"ה שהוא התפשטות הא' דאבא עלאה והס"ג והב"ן שבו הוא מהב"ן דענינינו שהוא התפשטות הא' דאימא עלאה ונשלם בזה הב"ן דאות ל"ב בכל שלימות הראוי להנקודות והוא כל המלכי יושר דהנקודות העיקריים אמנם הוא כי אותן הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א אשר קיבל הב"ן דענינינו לתוספת מוחין כנז' הנה הם נשארו בו גופה ובמקומו שהוא מהחזה דא"ק ולמעלה ונשארו בהב"ן דענינינו לתוספת אורות ומוחין אליו עצמו ולא היה אלא רק כי ע"י אותו התוספת אור דהס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א אשר ניתוסף בה נזדווגה היא עם ההתפשטות הא' דאבא עלאה שהוא המ"ה דלעיל אות נ"ה ונולד מהם ע"י זווגם כל המוחין דהעסמ"ב אשר בהב"ן דאות ל"ב כנז' אבל כל העסמ"ב אשר בהמ"ה דאות ל"א הנה נשארו הם בעת עולם הנקודות באותן ההתפשטיות הא' עצמן לתוספת אורות ומוחין בהם עצמם ולא ירדו הם ג"כ אלא לאחר התיקון דוקא וכמו שיתבאר למטה והרי נתבאר לנו כי הס"ג וב"ן שבהב"ן דאות ל"ב הנה הם מהס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א והם נמשכו מהב"ן שבהס"ג דאות ל' אשר הוא נמשך מהב"ן שבהע"ב דאות כ"ט אשר הוא מהמ"ה דהמ"ס שבסי' ו' א' אות ג' הנמשך מהס"ג דהמ"ס דאות' ב' שם ונמצא שכל המלכי יושר דהנקודות הנה שרשם הוא ג"כ מהס"ג ומ"ה שבהמ"ס דא"ק :

אמנם אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים שנטהרו אז כל האורות דהנקודות נמתקו הגבורות שבהם וחזרו ועלו למעלה ונעשו שם לבחי' מ"ן ונעשה עי"ז כל הזו"ן הפנימי בכל הרישין עלאין שבא"ק לצורך תולדות האור הדעת עלאה שבהתיקון והנה נולד ויצא עי"ז כל האור דהמ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג בכל העסמ"ב שבו שהם העסמ"ב אשר בסי' י"ב וכן כל האור דהב"ן הפנימי אשר בסי' ו' אות כ"ד עם כל העסמ"ב הפנימיים שבו שהם העסמ"ב אשר בסי' ז' וכ"ז הנה הם האורות דבחי' הדר ומהיטבאל שהוא האור דהדעת עלאה אשר ירד אז בכל א"ק כולו כנ"ל בדברינו הקודמים והנה קיבל אז הב"ן דענינינו ג"כ תוספות מוחין חדשים מהזווג הפנימי הזה לצורך תולדות הדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות שיצאו ונולדו מאותו הב"ן דענינינו ממנה ממש ויצאו ממנה מהטבור ולמטה דא"ק והיה כ"ז ג"כ ע"י זווגה עם ההתפשטות הא' דאבא עלאה שהוא השם מ"ה אשר לעיל אות נ"ה והנה האורות והמוחין אשר קיבל הב"ן דענינינו לצורך הדר ומהיטבאל הנה הוא האור דהשם מ"ה אשר בסי' י"ב אות מ"ז הס"ג והב"ן שבו והוא לצורך מלך הדר אשר מצד אימא עלאה וכן האור דהשם מ"ה אשר בסי' ז' אות כ"ז הס"ג והב"ן שבו והוא לצורך המהיטבאל אשר מצד אימא עלאה ועי"ז אותו התוספת אורות ומוחין אשר קיבל הב"ן דענינינו הנה נזדווגה עם השם מ"ה דלעיל אות נ"ה ונולד מזווגם כל הדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות בכל הד' שמות העסמ"ב שבהם והנה הם השם ב"ן דאות מ"ח שבסי' י"ב שהוא כל הדר העיקרי [אשר מצד אבא הכללי] והשם ב"ן דאות כ"ח שבסי' ז' שהוא כל המהיטבאל העיקרי [אשר מצד אבא הכללי] ואלו הב' שמות ב"ן דאות מ"ח וכ"ח הנה כלול כ"א מד' שמות עסמ"ב ונעשה הע"ב והמ"ה שבהם מהשם מ"ה דלעיל אות נ"ה והס"ג והב"ן שבהם נעשה מהב"ן דענינינו והם אשר ירדו מהטבור ולמטה שהוא באצילות ממש אבל הב"ן עצמו דענינינו הנה הוא נשאר כולו למעלה מהחזה דא"ק כי הרי הוא כולו מהאבא הכללי עצמו אשר הוא למעלה מהחזה כנ"ל :

אמנם סדר קבלת והמשכת כל אותן התוספת אורות הדעת עלאה אשר קיבל הב"ן דענינינו הנה הוא בדרך זה כי הס"ג והב"ן שבהמ"ה דאות מ"ז אשר בסי' י"ב שהוא לצורך מלך הדר הנה קיבל אותו מהב"ן שבהס"ג דאות מ"ו שם שהוא מהאור דהדר דהאימא עלאה שבא"ק הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות מ"ה שהוא בעקודים הנמשך בו מהמ"ה דאות כ"ב שבסי' ו' שהוא האור הדעת עלאה להדר היוצא מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג' הנמשך ויוצא מהס"ג והע"ב דהמ"ס דאות א' ב' ע"י יחודם בהקד"א דא"ק שהוא הזווג הפנימי כנ"ל ענף ח', והס"ג והב"ן שבהשם מ"ה דאות כ"ז אשר קיבל הב"ן דענינינו לצורך האורות דמהיטבאל הנה הוא נמשך ויוצא מהב"ן שבהס"ג דאות כ"ו שהוא מהאור דמהיטבאל לאימא עלאה שבא"ק הנמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ה שהוא בעקודים הנמשך שם מהשם ב"ן הפנימי דאות כ"ד שבסי' ו' שהוא האור הדעת עלאה דמהיטבאל היוצא מהמ"ס דא"ק מהשם מ"ה דסי' א' אות ג' ע"י קבלתו מהס"ג והע"ב דאות א' ב' ביחודם עם הקד"א שבזווג הפנימי, והרי נמצא כי אור הדעת עלאה אשר בהב"ן דענינינו הנה הוא הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות כ"ז ומ"ז והם יוצאים מהב"ן שבהס"ג דאות כ"ו ומ"ו אשר הם נמשכים מהס"ג וב"ן שבהע"ב דאות כ"ה ומה אשר הם מהמ"ה וב"ן דאות כ"ג כ"ד שהם מהמ"ה דאות ג' המקבל מהס"ג והע"ב דאות א' ב' ביחודם עם הקד"א ומכ"ז הנה מקבל הב"ן דענינינו את אור הדעת עלאה לצורך הדר ומהיטבאל העיקריים כי הוא האימא עלאה העיקרי שלהם ומקבלים ממנה המוחין דס"ג וב"ן והם הס"ג וב"ן שבהב"ן דאות כ"ח ודאות מ"ח כי אותן הס"ג וב"ן שבהב"ן דאות כ"ח ומ"ח הנה הם יצאו מהב"ן דענינו וירדו מהטבור דא"ק ולמטה שהוא באצי' ממש :

והנה כאשר ירדו הם הנה ירד אז עמהם ג"כ כל המוחין הראשונים אשר קיבל הב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות שהם האורות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה דסי' ח' אות ל"א ונשארו הם אז בהב"ן דענינינו בו גופה וכנ"ל אך עתה כאשר יצא אור הדעת עלאה שהוא השם מ"ה העיקרי דהתיקון הנה ירדו אז ג"כ כל אותן התוספת מוחין הראשונים שהם הס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ל"א אשר ניתוסף בהב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות הנה ירדו גם הם עתה למטה מהטבור דא"ק ונכנסו בתוך המלכי יושר בהם ממש ובזה נשלמו גם המלכי יושר בכל המוחין שלימים דהב"ן ג"כ כי הב"ן דענינינו הרי הוא הב"ן העיקרי דהאבא הכללי שבא"ק וממנו הוא כל המוחין דב"ן הן להדר ומהיטבאל [אשר מצד אבא הכללי] והן להמלכי יושר ונשלמו עתה על ידו גם כל המלכי יושר בכל המוחין דעסמ"ב כולם שלימים וגמורים, וכבר אמרנו כי המלכי יושר דהנקודות הנה כל מציאותם ועצמותם הנה הוא הד' שמות עסמ"ב שבהשם ב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב ובעת עולם הנקודות היו כל העסמ"ב שבו רק הבחי' האחרונות מאורות דהנקודות שבהד' פרצופים שבהאבא הכללי שבא"ק כי הע"ב דהמלכי יושר הנה הוא נמשך מאבא עלאה שבא"ק ומהאור דע"ב אשר בהס"ג דסי' ח' אות ל' וכנ"ל אות נ"ג אמנם היה נשאר אז כל עיקר אותו הע"ב כולו באבא עלאה עצמו והס"ג דמלכי יושר הוא נמשך מאימא עלאה ומהאור דס"ג שבהס"ג דאות ל' וכנ"ל אות נ"ד והיה נשאר אז כל עיקר הס"ג באימא עלאה עצמה והאור דמ"ה דמלכי יושר הוא נמשך מז"א שבהאבא הכללי ומהאור דמ"ה שבהמ"ה דאות ל"א וכנ"ל אות נ"ה והיה נשאר אז כל עיקר אורו המ"ה בז"א עצמו והב"ן דמלכי יושר הוא מהב"ן דענינינו שהוא הנוק' דז"א שבהאבא הכללי ומהאור דב"ן אשר בהמ"ה דאות ל"א וכנ"ל והיה נשאר אז כל עיקר הב"ן בהנוק' גופה ונמצא כי רק הבחי' האחרונות מהעסמ"ב הנ"ז הנה הם אשר נתפשטו וירדו למטה בעת עולם הנקודות ונעשה בהם כל המציאות דמלכי יושר דהנקודות שהם העסמ"ב אשר בהב"ן דאות ל"ב אבל לאחר התיקון הנה ירדו כל אלו העסמ"ב הם

ממש ולא עוד אלא גם העסמ"ב אשר בהע"ב דסי' ח' אות כ"ט שהוא נשאר אז בהעקודים הנה לאחר התיקון ירדו גם הם כולם למטה מהטבור ונכנסו גם הם בהמלכי יושר עצמן והרי נשלמו לאחר התיקון גם כל המלכי יושר בכל העסמ"ב העיקריים כולם שלימים וגמורים ונמצא כי כל הסי' ח' כולו שהוא כל העסמ"ב דאות כ"ט ל' ל"א ל"ב הנה לאחר התיקון ירדו הם כולם למטה מהטבור דא"ק ונעשו הם כולם ממציאות העיקרי דהמלכי יושר והם הב"ן החיצוני דאצילות אשר מצד אבא הכללי כי כולם הם מהחיצוניות דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד וכמו שכתבנו בסי' ה' ע"ש אבל הב"ן הפנימי דהאצילות אשר מצד אבא הכללי הנה הוא כל האורות דמהיטבאל שהוא השם ב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח והוא מהפנימית דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד והם הט"ר דב"ן דמצד אבא הכללי אשר יצאו בעת התיקון אך המלך הדר שהוא השם מ"ה דהתיקון אשר מצד אבא הכללי הנה הוא השם ב"ן אשר בסי' י"ב אות מ"ח ונקרא הוא בשם מ"ה יען שהוא מהעסמ"ב דשם מ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג (לכן נקרא הוא בשם מ"ה בערך המהיטבאל שהיא רק מהעסמ"ב דהב"ן דאות כ"ד) והוא המ"ה העיקרי דאצילות אשר מצד אבא הכללי שבא"ק והוא המ"ה הידוע אשר יצא לאחר התיקון והטעם אשר לא נחלק הוא ג"כ לפנימית וחיצונית כמו שנחלק הב"ן דאות כ"ד כבר נתבאר זה בדברינו לעיל סי' ו' אות כ"ד ע"ש ותמצא:

והרי נתבאר לנו בכ"ז כל ענין העסמ"ב שהם הד' פרצופים א"א וזו"ן אשר בהאבא הכללי שבא"ק מציאותם העיקרי וכן כל האורות שמקבלים אשר ניתוסף בהם אח"כ מאיזה מקום שמקבלים וכן כל האורות שנמשך מהם למטה, כי מציאותם העיקרי הנה הוא הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' ו' אות כ"ב ונמשכו מהד' שמות עסמ"ב אשר בהע"ב דסי' ו' אות כ"א אשר הוא נמשך כולו מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג' והאורות שמקבלים בעולם הנקודות הנה הוא העסמ"ב דהס"ג והמ"ה אשר בסי' ח' אות ל' ול"א ומקבלים אותם מהעסמ"ב שבהע"ב דאות כ"ט, ומה שנמשך מהם אז למטה הנה הוא העסמ"ב שבהב"ן דסי' ח' אות ל"ב והם המציאות דכל המלכי יושר שבעולם הנקודות אך לאחר התיקון הנה מקבלים את העסמ"ב דס"ג ומ"ה אשר בסי' ח' אות מ"ו מ"ז וכן העסמ"ב אשר בס"ג ומ"ה אשר בסי' ז' אות כ"ו וכ"ז ומקבלים כל זה מהעסמ"ב שבהע"ב דסי' י"ב אות מ"ה ושבהע"ב סי' ז' אות כ"ה אשר הם נמשכים ויוצאים מהמ"ה והפנימית דב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד שהם מהעסמ"ב דהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' ומה שנמשך מהם לאחר התיקון למטה הנה הוא העסמ"ב אשר בהב"ן דסי' י"ב אות מ"ח ושבהב"ן דסי' ז' אות כ"ח והם המציאות דכל הדר ומהיטבאל אשר מצד אבא הכללי והנה נמשך אז למטה ג"כ כל האורות דסי' ח' כולו, וכל הנמשך למטה שבכל הנז' הנה הוא האצילות העיקרי בכל חלקיו אשר מצד אבא הכללי שבא"ק, ועתה נבאר בעז"ה למען שמו יתברך כל הענין דאימא הכללי שבא"ק ע"ד שביארנו בהאבא הכללי:

סימן ט"ו

הקדמה

מערכה הזה שלפנינו הנה הוא מדבר מהעסמ"ב שבאימא הכללי שבא"ק הכוללת ישסו"ת והעסמ"ב שבה הוא הד' פרצופים או"א וזו"ן שבה ומקומה בא"ק הנה הוא מהחזה שבו עד הטבור שבו וכלולה בעקודים בבחי' המזל תחתון אשר שם ובהאורות דהוטם פה אשר בסי' ד' ה' ועולה שם למעלה עד המ"ה וב"ן אשר בסי' ב' אות ז' ח' ושרשה בהמ"ס דא"ק הוא בהס"ג שבו הוא בהס"ג דסי' א' אות ב' ונמשך האור אליה מהב"ן דהמ"ס שהוא הב"ן דסי' א' אות ד' ומקבל משם את כל השם ס"ג כולו אשר בסי' ט' אות ל"ד כי אותו הס"ג דאות ל"ד הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב והם עצמן כל המציאות דהד' פרצופים או"א זו"ן שבאימא הכללי וכל אותה האימא הכללי הנה היא נקרא בדברינו בשם הס"ג דס"ג דא"ק והיא היותר קרובה לאצילות מכל הפרצופים כולם שבא"ק משום שהרי היא מתפשטת עד הטבור ממש ויצאה גם היא בהתפשטות הראשון אשר להאצילות היינו בבחי' המ"ה וב"ן שבה שהם הנה"י שלה אשר יצאו וירדו בההתפשטו' הראשון מהטבור דא"ק ולמטה וכמו שביארנו לעיל בכלל ה' וכלל ו' וכן אח"כ בעולם הנקודות יצאו עיקר הנקודות רק ממנה והם מלכי העגולים שהם הנקודות העיקריים אשר יצאו מהס"ג דס"ג כנודע שהיא האימא הכללית שבא"ק וכן לאחר התיקון הנה יצא ממנה ג"כ השם מ"ה והט"ר דב"ן שהוא הדר ומהיטבאל שהם חלקי האצילות אשר מצד האימא וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו, והנה היא מקבלת ג"כ מהע"ב הכללי שבא"ק שהוא מהג' רישין שבו בב' בחי' וכנ"ל סי' י"ד הקדמה א' היינו אחד מה שמתפשט בה הע"ב הכללי באורו ובמדרגתו ממש להמשיך בה וכן ממנה ולמטה האור דא"ס וכדי להשרים ולייסד אורו בכולם משום שכולם נמשכים ממנו ותלוים ועומדים רק עליו (וכנ"ל כלל ב' בארוכה וכן בכ"מ) והשני מה שנעלם ומתלבש אורו בכל התחתונים כולם בכ"א לפי מדרגתו הן במציאותם גופה אשר כולם נעשו ונתהוו רק ממנו וכנודע שהוא ית"ש יסוד כל נמצא והרי נתעלם אורו בהם להמציא את כל התחתונים כ"א על מדרגתו והן בכל קיומם וחיותם ובכל פעולתם ועניניהם שבכל הוא רק באור רצונו לבד, וכמו עניני כל הגוף שנעשה הכל ע"י הנשמה שבו והרי נעלם אור רצונו בכל הנהגה כולה ובפעולת כ"א, וכן הוא בענינינו כי לבד ההתפשטות דהע"ב הכללי אשר נתפשט בכל עניני דכל המערכות כולם אשר ביארנו מסי' ו' עד סי' י"ד שהוא כל גילוי המציאות והפעולות של האור דהע"ב הכללי גופה אשר נתפשט גם הוא ג"כ בבחי' ההתפשטות הראשון אשר לאצילות וכן השתתף אח"כ ג"כ בכל אורות דהנקודות וכן בכל אורות דהתיקון והוא הכל בבחי' אור א"ס שבהם הנה לבד זה מתפשט אורו עוד ונעלם להמציא את המציאות דהס"ג הכללי שבא"ק ולמציאות הע"ב דס"ג שהוא אבא הכללי בכל פעולותיו ועניניו אשר מאבא הכללי עצמו הן בהתפשטות הראשון אשר ממנו וממדרגתו והן בהנקודות אשר ממנו והן באורות התיקון שממנו והם ג"כ בכל סדר המערכות אשר בסי' ו' ז' ח' י"ב וכמו שביארנו כ"ז לעיל סי' י"ד והוא הכל ממדרגת האבא הכללי גופה אלא שנעלם בו הע"ב הכללי למדרגת האבא הכללי שהוא הע"ב דס"ג הכללי וכן עד"ז הנה הוא בהאימא הכללי שהוא הס"ג דס"ג כי הנה נתעלם בה הע"ב הכללי ג"כ להמציא את כל מציאותה עצמה וכן בכל פעולותיה ועניניה אשר בההתפשטות הא' שממנה גופה ובכל אורות הנקודות ובכל אורות התיקון שממנה והנה הם ג"כ בכל סדר תהלוכות ממש של הע"ב הכללי עצמו אשר נתפשט בה בהבחי' הראשונה דמדרגת אור א"ס שהוא כל סדר המערכות אשר בסי' ט' י' י"א י"ג וכן בדרך זה ממש נמשך ג"כ כל סדר תהלוכותיה של מציאותה עצמה וכל מציאות האורות שנמשך ממנה וממדרגתה והם ג"כ ע"פ סדר כל אלו המערכות הנזכרים וכ"ז הנה מתבאר בהמערכה שלפנינו והוא זה:

(נז)

(ע"ב)

הוא הע"ב שבהאימא הכללי שבא"ק הכוללת ישסו"ת ויש גם בה בחי' ד' פרצופים שהם או"א וזו"ן והשם ע"ב הנה הוא האבא שבה ומציאותו ועצמותו הנה הוא השם ע"ב אשר בהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד כי הרי אותו הס"ג דאות ל"ד הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב והע"ב שבו הוא המציאות דפרצוף אבא שבהאימא

הכללות

הכללית שבא״ק והנה הוא נמשך מהעקודים ומבחי׳ המזל תחתון אשר שם שהוא באורות דחוטם פה והוא השם ע״ב אשר בהע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג כי אותו הע״ב דאות ל״ג הנה הוא כלול ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב והע״ב שבו הוא השורש דישראל סבא שבא״ק שהוא הע״ב והאבא שבהאימא הכללי שבא״ק ושרשו בהע״ב הכללי שהוא בהמ״ס דא״ק הנה הוא בהשם ב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ אשר הוא נמשך ועולה עד הס״ג דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ב׳ והרי נמצא כי פרצוף אבא שבהאימא הכללי שבא״ק הנה עצמותו הוא הע״ב שבהס״ג דאות ל״ד ונמשך מהעקודים מהע״ב שבהע״ב דאות ל״ג ושרשו ושורש שורשו בהמ״ס דא״ק הנה הוא בהב״ן דאות ד׳ ובהס״ג דאות ב׳:

אמנם אח״כ כאשר הגיע העת דהתפשטות הא׳ אשר לאצילות הנה מקבל האבא הנז׳ תוספת אורות ומוחין מהע״ב הכללי שהוא מהמ״ס דא״ק וכל תוספת אורות ומוחין הרי הוא נמשך ממקום יותר גבוה והוא גם מהע״ב שבהמ״ס דאות א׳ ומקבל אותו ג״כ דרך העקודים שהוא מהע״ב דאות ל״ג ומהמ״ה שבו לצורך התפשטות הראשון דלאצילות, ומה שקיבל הנה הוא השם מ״ה אשר בהס״ג דאות ל״ד כי אותו המ״ה שבהס״ג דאות ל״ד הנה הוא בחי׳ פרצוף ז״א שבהאימא הכללי והוא הנה״י דישראל סבא שבא״ק והנה הוא נתחדש ונולד בו רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא׳ דלאצילות וכנ״ל כלל ו׳ ענ״ה וירד אז אותו המ״ה מהטבור דא״ק ולמטה והוא ההתפשטות הא׳ דלאצילות אשר מישראל סבא שבא״ק וכמו שיתבאר ענינו לקמן אות נ״ט והרי נמצא כי ההתפשטות הא׳ דיש״ס הנז׳ הנה הוא המ״ה שבהס״ג שבסי׳ ט׳ אות ל״ד והוא יוצא ונמשך מהמ״ה שבהע״ב דאות ל״ג, ואח״כ שהוא אחר הסתלקות הא׳ שחזר ועלה אותו ההתפשטות הא׳ למעלה מהטבור דא״ק והעלה את הפנימיות שלו למעלה למ״ן וכן יש״ס גופה העלה ג״כ את נשמת פנימיות שלו למעלה ועלו בשורשן ובשורש שורשן והגיע עלייתן עד המ״ס דא״ק ובהע״ב שבו שהוא בהע״ב אשר בסי׳ א׳ אות א׳ כי שם הוא עליית כל המ״ן אמנם לא זכו הם להתעורר ע״י עלייתם שם לשום בחי׳ זווג כלל וכנ״ל ענף ב׳ ויתבאר עוד לקמן באות נ״ח אלא שכאשר עלו שם הוציא אותם הע״ב דהמ״ס בסוד טפ״ק ממקומו ולחוץ והוא יציאת הנקודות אשר דרך העינים וכמו שביארנו בזה בדעה ח״א דרוש ב׳ בכ״מ שם, והנה היה אז כל מציאת דהנקודות רק החיצוניית דהב״ן דאות ל״ו אשר בסי׳ ט׳ והם כל שרשי האורות דעסמ״ב אשר בסי׳ י״א, וכאשר יצאו מהעינים הנה נכנסו מתחילה ג״כ רק בעקודים וכן בכל הפרצופים שבא״ק אשר מהטבור ולמעלה וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות פ״ב, וכניסתם בעקודים הנה הוא בהשם ע״ב אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ג, ואותן שרשי האורות דהנקודות שנכנסו שם הנה הוא בחי׳ העסמ״ב אשר בהשם ע״ב דסי׳ י״א אות מ״א והנה משם קיבל יש״ס הנז׳ שהוא יש״ס שבא״ק תוספת אור ומוחין ג״כ לצורך מלכי העגולים דהנקודות והיה קבלתו מהע״ב והמ״ה שבהע״ב דאות מ״א והאור שקיבל הנה הוא הע״ב והמ״ה אשר בהס״ג שבסי׳ י״א אות מ״ב כי הע״ב הוא לצורכו גופה שיתגדל הוא עצמו והמ״ה הוא להשפיע ממנו ולמטה שכן הוא הדרך בכל תוספת אור שמקבל כל עליון לצורך התחתון הנה נשאר עיקר האור בו גופה ורק מהבחי׳ התחתונה ממנו נמשך האור למטה ג״כ וכן הוא כאן כי ע״י הע״ב והמ״ה שבהס״ג דאות מ״ב אשר קיבל יש״ס שהוא הע״ב שבהאימא הכללי לתוספת אור ומוחין אליו הנה עי״ז השפיע הוא והמשיך ממנו מוחין דע״ב למלכי העגולים עצמן והוא הע״ב שבהשם ב״ן אשר בסי׳ י״א אות מ״ד כי אותו הב״ן דאות מ״ד הנה כלול הוא ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב והם המציאות דמלכי העגולים עצמן אשר הם מצד האימא הכללית שבא״ק והע״ב דמלכי העגולים שהוא הכתר והחכמה דמלכי העגולים הנה הוא מבחי׳ פרצ׳ אבא שבהאימא הכללית ונמצא מזה כי הע״ב דמלכי העגולים שבעולם הנקודות הנה הוא השם ע״ב אשר בהב״ן דסי׳ י״א אות מ״ד והוא נמשך מהשם מ״ה והע״ב שבהס״ג שם אות מ״ב שהוא התוספת אור לצורך מלכי העגולים דהנקודות הניתוסף ביש״ס שבא״ק ונמשך בו מהשם מ״ה והע״ב שבהע״ב דאות מ״א שהוא מהתוספת אור דהנקודות אשר בהעקודים הנמשך שם לצורך זה מהחיצוניות דהב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ו אשר הם יצאו מהעינים דא״ק בסוד טפ״ק מהע״ב דהמ״ס שבו שהוא מהע״ב דסי׳ א׳ אות א׳ אחר שעלו שם למ״ן בההסתלקות הא׳ כנ״ל וע׳ בזה לקמן אות נ״ח:

והנה אח״כ שהוא אחר מיתת המלכים ושביה״כ כאשר נטהרו כל אורות הנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ״ן וכמ״ש הרב בתיקון פ׳ א׳ ב׳ ונעשה אז ע״י עלייתם כל הזווג הפנימי העיקרי אשר בין הע״ב והס״ג הכלליים שבא״ק וכמו שמבואר בדברי הרב שם ויצא ונולד מזה אור הדעת עלאה שהוא השם מ״ה והט״ר דב״ן שהם הדר ומהיטבאל אשר גם מצד אימא כללית שבא״ק והנה נעשה אז הזווג הפנימי בכל הג׳ רישין עלאין שבא״ק ביחודם זע״ז בכל הראוי ונתגלה ע״ז בהמ״ס דא״ק הנביעו דאור א״ס ית״ש להמשיך את אור הדעת עלאה למטה והנה נמשך אז ג״כ האור הדעת עלאה אשר להאימא הכללית מהס״ג דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ב׳ להב״ן דהמ״ס שבאות ד׳ כי עיקר קבלת האימא הכללי הוא לעולם מהס״ג וב״ן דהמ״ס והנה נתגלה וירד אז השם מ״ה אשר בסי׳ ט׳ יג אות ל״ה בכל העסמ״ב שבו אשר בסי׳ י״ג שהם כל העסמ״ב דהדר אשר להאימא הכללית שבא״ק וכן נתגלה וירד אז ג״כ הפנימית דהב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ו בכל העסמ״ב שבו אשר בסי׳ י׳ שהם כל העסמ״ב דהמהיטבאל אשר להאימא הכללית שבא״ק והנה קיבל אז הע״ב דענינינו שהוא הע״ב דהס״ג שבסי׳ ט׳ אות ל״ד כנ״ל והוא פרצוף אבא שבהאימא הכללית הנה קיבל הוא את אור הדעת עלאה בתוכו ובפנימיותו ונשלם על ידו וכן המשיך הוא ממנו את האור דע״ב שהוא כתר וחכמה להדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות אשר מהטבור דא״ק ולמטה והיה בדרך זה כי האור דהדעת עלאה אשר קיבל הע״ב דענינינו בתוכו גופה, הנה הוא הע״ב והמ״ה אשר בהס״ג דסי׳ י״ג אות נ׳ והוא לבחי׳ הדר, וכן הע״ב והמ״ה אשר בהס״ג דסי׳ י׳ אות ל״ח והוא לבחי׳ מהיטבאל וקיבל אותם מהע״ב והמ״ה שבהע״ב אשר בסי׳ י״ג אות מ״ט, ומהע״ב והמ״ה אשר בהע״ב דסי׳ י׳ אות ל״ז שהוא האור דהדעת עלאה אשר מצד האימא הכללי שניתוסף לזה בעקודים ג״כ ומשם היה מקבל הע״ב דענינינו שהוא פרצוף אבא שבהאימא הכללי את האור הדעת עלאה המגיע לחלקו כנ״ל והנה עי״ז השפיע הע״ב דענינינו ג״כ מוחין דע״ב להב״ן שבסי׳ י״ג אות נ״ב ומוחין דע״ב להב״ן שבסי׳ י׳ אות מ׳ כי אותן הב׳ שמות ב״ן דאות נ״ב ואות מ׳ הנה הם הדר ומהיטבאל העיקריים דאצילות אשר הוא מהטבור ולמטה דא״ק והם הדר ומהיטבאל אשר מצד האימא הכללית שבא״ק והנה כלול כ״א ג״כ מד׳ שמות עסמ״ב ונמשך הע״ב שבהם מפרצוף אבא שבהאימא הכללית שהוא הע״ב דענינינו והרי נמצא כי הע״ב דהדר אשר מצד אימא הכללית שבא״ק הנה הוא הע״ב דהב״ן אשר בסי׳ י״ג אות נ״ב והוא נמשך מהמ״ה והע״ב שבהס״ג אות נ׳ אשר נמשך בו מהמ״ה והע״ב שבהע״ב דאות מ״ט אשר הוא הע״ב דהמ״ה שבסי׳ ט׳ אות ל״ה, והע״ב דמהיטבאל אשר מצד האימא הכללית הנה הוא השם ע״ב דהב״ן אשר בסי׳ י׳ אות מ׳ והוא נמשך מהמ״ה והע״ב שבהס״ג דאות ל״ח אשר נמשך בו מהמ״ה והע״ב שבהע״ב דאות ל״ז אשר הוא הע״ב הפנימי מהב״ן שבסימן ט׳ אות ל״ו ונמצא שעיקרם הוא השם מ״ה והב״ן דסימן ט׳ אות ל״ה ל״ו והם האור דדעת עלאה אשר להאימא הכללית שבא״ק הנמשך בה מהב״ן דהמ״ס שבסימן א׳ אות ד׳ ע״י הזווג הפנימי שבהג׳ רישין שבו ומהנביעו דאור א״ס ית״ש:

והנה כאשר יצא אור הדעת עלאה הנז׳ וירד הע״ב מיש״ס שבא״ק מהטבור ולמטה להדר ומהיטבאל העיקריים וכנ״ל הנה ירד אז ג״כ כל האורות הראשונים אשר קיבל יש״ס שבא״ק בעת עולם הנקודות שהוא האור דהע״ב והמ״ה שבהס״ג דסי׳ י״א אות מ״ב ונשארו הם אז באותו היש״ס עצמו וכנ״ל וכן האור דהע״ב והמ״ה אשר בהע״ב דסי׳ י״א אות מ״א שהם התוספת אורות דהנקודות אשר ניתוסף בעולם העקודים ונשארו

אז בהעקודים עצמו וכנ"ל אך עתה כאשר יצא אור הדעת עלאה ונמשך בהעקודים וכן ביש"ס שבא"ק ונשלמו באור הדעת עלאה כ"א כהראוי לו וכנ"ל הנה ירדו עתה כל המוחין הראשונים דהנקודות אשר בהעקודים ויש"ס ויצאו וירדו כולם למטה מהטבור ונכנסו בהמלכי עגולים עצמן ונשלמו עתה גם המלכי עגולים בהמוחין דהע"ב העיקרי ג"כ כי מקודם לא היה בהם מהמוחין דע"ב רק בהחי' התחתונה והאחרונה מהם לבד והם הע"ב שבהב"ן דסי' י"א אות מ"ד וכנ"ל אבל עתה שהוא לאחר התיקון הנה ירד בהם גם כל המ"ה והע"ב שבהס"ג דאות מ"ב וכל המ"ה והע"ב שבהע"ב דאות מ"א ונשלמו בזה גם המלכי עגולים בכל כללות הע"ב כולו׳

והרי נתבאר בזה כל הענין דפרצוף אבא שבהאימא הכללית שהוא יש"ס שבא"ק מציאותו ועצמותו וכן התפשטות הראשון שלו וכן כל הב' חלקי ההתפשטות הב' שלו שהם אורות הנקודות והתיקון כי מציאותו ועצמותו הנה הוא הע"ב שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד ויוצא מהע"ב שבהע"ב דאות ל"ג הנמשך מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד' והתפשטות הראשון שלו והנה הוא המ"ה שבאותו הס"ג דאות ל"ד ונמשך מהמ"ה שבהע"ב דאות ל"ג הנמשך מהב"ן דהמ"ס דאות ד' ונתחדש כל אלו המ"ה ויצאו מהב"ן דהמ"ס דאות ד' רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' אשר לאצילות ואורות הנקודות שבו הוא הע"ב והמ"ה שבהס"ג דסי' י"א אות מ"ב ונמשך מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דאות מ"א אשר הוא מהחיצוניות דהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו אשר יצאו מהעינים דא"ק בסוד טפ"ק מהע"ב דהמ"ס שבסי' א' אות א' ואורות הנקודות שהיה נמשך מכ"ז (בעת עולם הנקודות) במלכי העגולים עצמן אשר מהטבור ולמטה הנה הוא הע"ב שבהב"ן דסי' י"א אות מ"ד ואור הדעת עלאה שביש"ס דא"ק הנה הוא והע"ב המ"ה שבהס"ג דסי' י"ג אות נ' והע"ב והמ"ה שבהס"ג דסי' י' אות ל"ח אשר הם נמשכים מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט ומהע"ב והמ"ה שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז אשר הם מהמ"ה מהפנימיות דב"ן שבסי' ל"ה ט' אות אשר הם מהעסמ"ב דהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד' שנתחדש ונולד בה בעת התיקון ע"י הזווג הפנימי שבהג' רישין עלאין דא"ק אשר מרזא דאור א"ס ית"ש, ואור הדעת עלאה הנמשך מיש"ס שבא"ק להדר ומהיטבאל שבאצילות אשר מהטבור ולמטה הנה הוא הע"ב שבב"ן דסי' י"ג אות נ"ב ושבהב"ן דסי' י' אות מ' שהם הדר ומהיטבאל העיקריים אשר מלך האימא הכללי שבא"ק וע' עוד בכ"ז לקמן אות נ"ח :

(נ"ח)

[ס"ג]

הוא הס"ג שבהאימא הכללי שבא"ק והוא הפרצוף אימא הפרטי מהד' פרצופים או"א וזו"ן שבה ומציאותה ועצמותה הנה הוא השם ס"ג אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד כי הרי אותו הס"ג דאות ל"ד הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב והס"ג שבו הוא הפרצו' אימא הפרטית אשר בהאימא הכללי שבא"ק והוא התבונה שבו והנה היא נמשכת ויוצאת מהשם ס"ג אשר בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג כי הרי אותו הע"ב דאות ל"ג הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב והם כולם בעקודים באורות דחוטם פה ובבחי' המזל תחתון שבעקודים ונמשך כל אותו הע"ב דאות ל"ג מהב"ן דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ד' ובהשם ס"ג הפרטי אשר באותו הע"ב דאות ל"ג הנה שם הוא השורש של האימא הפרטי הנז' ומשם נמשכת ויוצאת למציאות הס"ג אשר בהס"ג דאות ל"ד והרי נמצא כי מציאותה גופה של אותה האימא הפרטי הנה הוא הס"ג שבהס"ג דאות ל"ד ונמשכת מהעקודים מהשם ס"ג שבהע"ב דאות ל"ג היוצא מהמ"ס דא"ק מהשם ב"ן שבו שבסי' א' אות ד' ,

והנה אח"כ שהוא כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' דלאצילות הנה ניתוסף אור ומוחין באותה האימא הפרטי הנז' מהע"ב הכללי שהוא מכל המ"ס דא"ק והיינו גם מבחי' הע"ב שבו שהוא הע"ב דסי' א' אות א' כי כל תוספת אור הוא מלמעלה למעלה ועי"ז הנה נולדו ויצאו הנה"י שבה מהטבור דא"ק ולמטה שהם ההתפשטות הא' שלה אשר לאצילות (והוא פרצוף הנוק' רחל שבאימא הכללי וכמו שיתבאר לקמן אות ס') והנה המציאות העיקרי דאותו ההתפשטות הא' שהוא הנה"י דאימא הפרטי הנה הוא השם ב"ן אשר בהס"ג דאות ל"ד והוא אשר נתחדש ונולד רק בעת ההתפשטות הא' ושורשו בהעקודים הנה הוא ג"כ השם ב"ן אשר בהע"ב דאות ל"ג שהוא התוספת אור אשר נתחדש. ויתוסף אז בהעקודים ג"כ מהע"ב הכללי והוא מהע"ב דהמ"ס שבסי' א' אות א' לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות אשר מהאימא הפרטי הנז' (שהיא התבונה שבא"ק) ונמצא כי עיקר המציאות דאותה ההתפשטות הא' הנה הוא השם ב"ן שבהס"ג דאות ל"ד ונמשך מהעקודים שהוא מהשם ב"ן שבהע"ב דאות ל"ג :

והנה אותו ההתפשטות הא' הנה הוא הנה"י דתבונה שבא"ק ובה היה כלול ומתלבש הנה"י דישראל סבא שהוא ההתפשטות הא' שלו וכנ"ל אות נ"ז ועיקר הגילוי דכל ההתפשטות הא' אשר לאצילות הנה היה רק מאותה התבונה שבא"ק אבל כל האורות שלמעלה היו רק במיעוט ובהעלם, ורצוני בזה על מה שאמרנו לעיל אות נ"ד ואות נ"ה כי כל המציאות העיקרי דהאבא עלאה שבא"ק וכן כל ההתפשטות הא' שלו לא יצאו בכל גילויים הראוי אלא רק לאחר התיקון דוקא ואמרנו שם כי האימא עלאה שבא"ק היא יצאה בכל גילויה הראוי לה, הנה כל דברינו שם הוא באמת רק על הבחינת אבא עלאה בערך האימא עלאה כי היא יצאה בגילוי יותר ממנו אבל האמת הוא כי גם האימא עלאה בכל עניניה לא יצאה ג"כ כל גילויה בשלימות אלא רק לאחר התיקון והיו כל האו"א עלאין שבא"ק שהם הע"ב דס"ג שבא"ק אשר הם מהגרון שבו עד החזה שבו הנה היו שניהם רק במיעוט ובהעלם אלא שאבא עלאה היה עוד ביותר מיעוט אבל בשלימות לא נתגלה עדיין האימא עלאה ג"כ ולא יצא כל אותו הע"ב דס"ג שהוא כל הא"ב הכללי שבא"ק בכל תוקף אורו אלא רק לאחר התיקון אבל קודם התיקון היה כל הגילוי רק מהס"ג דס"ג לבד שהוא האימא הכללית שבא"ק וגם באותה האימא הכללי גופה הנה היה הגילוי העיקרי רק מבחי' התבונה שבה ור"ל שגם בההתפשטות הא' דישראל סבא היה ג"כ רק כלול ומלובש בההתפשטות הא' דהתבונה אבל כל האורות מהפרצופים אשר למעלה מהתבונה שבא"ק לא יצאו קודם התיקון בכל שלימותם. כלל והיה גילויים בכ"א לפי ערכו שכל מי שהוא יותר תחתון היה ביותר גילוי וכל מי שהוא יותר עליון היה ביותר העלם והטעם הוא משום לצורך עולם הנקודות וכל עולם התהו שיצא מהם אשר כולם הם בצורך ובכוונה מהמאציל ית"ש ולכן נתעלמו ונסתרו האורות היותר עליונים והיותר גדולים כדי ליתן מקום ואפשרות לכל תולדות עולם התהו ולא נתגלו הפרצופים היותר עליונים על שלימותם הראוי אלא רק לאחר התיקון דוקא.

ונחזור להענין כי הנה אמרנו שההתפשטות הא' של האימא הפרטית אשר בהאימא הכללי שבא"ק הנה הוא עצמו התפשטות הא' של התבונה שבו והוא השם ב"ן אשר בהס"ג דאות ל"ד והוא אשר נתחדש ונולד בעת ההתפשטות הא' דלאצילות ויצא הוא וירד אז מהטבור דא"ק ולמטה אמנם אחר ההסתלקות הא' אשר חזר ועלה כל ההתפשטות הא' דהאימא הכללי למעלה והנה עלה ונסתלק כל אותו ההתפשטות הא' דהתבונה הנז' (ובתוכה היה מלובש ג"כ כל ההתפשטות הא' דישראל סבא הנ"ל אות נ"ז כי כל עניניהם ופעולותיהם נעשה הכל ביחד ממש וכנ"ל סי' י"ד אות נ"ד באו"א עלאין והבן זה היטיב) והנה היה עלייתו למעלה במקומו העיקרי שהוא באימא הכללית שבא"ק אשר מקומה הוא מהחזה עד הטבור ונשאר שם אותו הב"ן שבהס"ג דאות ל"ד למעלה מהטבור דא"ק ועומד שם לעולם והנה הסתלקותו ועלייתו היה בבחי' עליית מ"ן שעלה הפנימיות שלו בשורשו ובשורש שורשו עד המ"ס דא"ק וכן גרם עי"ז עליית

מ"ן ג"כ לכל פרצוף התבונה כולה שהיא השם ס"ג אשר בהס"ג דאות ל"ד ועלה גם היא את הנשמות פנימיות שלה למעלה למ"ן השורשה ובשורש שורשה שהוא עד המ"ס דא"ק והיה עלייתם בהשם ע"ב דהמ"ס אשר בסי' א' אות א' כי עליית כל המ"ן הנה הוא לעולם בהע"ב דהמ"ס ומשום שהם הוא עיקר שורש הפנימי של כל המציאות כולו וכמו שידוע בסוד כולם בחכמה עשית ולכן עולים שם לקבל תוספת אור וברכה תמיד וכן היה כאן בההסתלקות הא' כי עלה בהע"ב דהמ"ס לגרום שם זווג עליון ולקבל עי"ז תוספת אור וברכה להוליד עי"ז את האור דההתפשטות הב' אמנם באשר שכל השיתוף דהע"ב דהמ"ס אשר השתתף בהם הן במציאותם העיקרי וכן בהשפעת האור דהתפשטות הא' שלהם היה אור דהע"ב שבהם נעלם ומוסתר מאד וכנ"ל שכל הגילוי שבהם היה רק מהס"ג לבד ובפרט בהאימא הכללית אשר היא עצמות הס"ג ושלשה בהמ"ס היא ג"כ רק הס"ג דאות ב' וגם ישראל סבא שבה אשר הוא מבחי' ע"ב. עכ"פ הנה היה הוא ג"כ מלובש וכליל בהתבונה שהיא רק עצם הס"ג לבד לכן לא היה בכח האימא הכללית לגרום ע"י עלייתה שום התעוררת בהע"ב והס"ג דהמ"ס לבחי' זווג מאומה אפי' בבחי' זווג החיצוני כי כל זווגי העליונים אשר הוא ע"י אתערותא. דלתתא בעליית המ"ן הנה הוא רק כאשר האור העליון מתייחד בהתחתון ומתגלה בו ועומד העליון עם התחתון בבחי' שורש וענף הנה אז מתעורר העליון ע"י כל פעולת התחתון להשפיע לו שפע ממרומים משא"כ כשאור העליון מסתתר ונתעלם בו הנה אז אינו גורם התחתון בהעליון מאומה ולכן לא נעשה ע"י עליית הסתלקות הא' דהאימא הכללי שבא"ק שום זווג מהע"ב להס"ג שבהמ"ס משום שהאור דהע"ב היה נעלם עדיין בהאימא הכללית לגמרי, והעיקר הוא משום שהרי האימא הכללית שהיא הס"ג דס"ג שבא"ק והאבא הכללי שהוא הע"ב דס"ג שבא"ק הנה גם הם לא נתייחדו ביחד לצורך תולדות ההתפשטות הא' שלהם אלא שהיה יוצא ההתפשטות הא' דכ"א בפנ"ע וכנ"ל ענ"ב וכן בכלל י"ז ענף ז' וכ"ז הוא ג"כ רק משום הסתר האור דהע"ב דהמ"ס שבהם שהיה כל השתתפו בהם רק במיעוט ובהעלם כנז' ולכן לא נתייחדו ביחד בתולדות ההתפשטות הא' והיה ההתפשטות הא' דכ"א מכ"א בפנ"ע וכן לא התייחדו ג"כ בההסתלקות הא' כי היה עליית כ"א ג"כ בפנ"ע וכנ"ל ענף ב' כ"ז ע"ש ומשום שלא התייחדו האו"א הכלליים למטה הרי לא היה כלל אתערותא לתתא לגרום שום זווג למעלה מאומה, אמנם האבא הכללי שהוא יותר למעלה והוא הע"ב דס"ג שבא"ק הכלול במזל עליון ובאורות דאזן שבעקודים הנה משתתף בו הע"ב דהמ"ס ביותר הרבה מבהאימא הכללי ולכן כאשר עלה הוא גרם וסיבב ע"י עלייתו בהע"ב והס"ג דהמ"ס את בחי' זווג החיצוני שבהם עכ"פ וכנ"ל סי' י"ד אות נ"ג נ"ד כי היה בכחו לגרום בהם בחי' זווג מבחינתו לבד עכ"פ משא"כ האימא הכללי אשר היא יותר למטה והיא כלולה רק בהמזל תחתון שבהעקודים ובהאורות דחוטם פה והיא הס"ג דס"ג שבא"ק הנה נתמעטה השתתפות דהע"ב דהמ"ס הרבה מאד ואינו ניכר בה אורו כלל ולכן לא היה בכח עליית המ"ן דהאימא הכללי לגרום שום זווג מאומה מהע"ב והס"ג דהמ"ס אפי' איזה בחי' זווג חיצוני ולכך כאשר העלה שם האימא הכללי שהוא התבונה שבא"ק ובתוכה היה מלובש יש"ס שבא"ק כנ"ל, את כל נשמת פנימיותה למעלה למ"ן ועלתה בהע"ב דהמ"ס, כי שם הוא עליית כל המ"ן מפנימיות הנעלם של כל התחתונים כולם כנ"ל, הנה הוציא אותן הע"ב דהמ"ס ממקומו גופה ולחוץ בסוד טפ"ק והן המ"ה האורות אשר יצאו דרך העינים כי שם מבפנים להעינים הוא המקום של הע"ב דהמ"ס והוציא אותן ממקומו ולחוץ בסוד טפ"ק והם האורות דהנקודו' העיקריים שהם מלכי העגולים:

והנה מציאותן העיקרי דהנקודות בעת יציאתם מן העינים הנה הוא כל בחי' החיצוניות דהשם ב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו והם כל שרשי האורות דעסמ"ב אשר בכל הסי' י"א וכאשר יצאו מן העינים הנה נכנסו בהעקודים וכן בכל הפרצופים שלמעלה מהטבור דא"ק ונכנסו מתחילה בעקודים ונכללו שם והוא בחי' הד' שמות עסמ"ב אשר בהשם ע"ב דסי' י"א אות מ"א והוא עיקר האורות של כל הנקודות כולם היותר זכים והמעולים שבהם והם נשארו בעקודים עצמו ונכנסו ועמדו בשורש האור דהאימא הכללי שבא"ק אשר עומד בעקודים ג"כ והיינו השם ע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג שהוא השורש דכל האימא הכללי כולו שבהעקודים וכנ"ל וכמו שיתבאר עוד לקמן ושם היה נכנס ועמד כל השם ע"ב אשר בסי' י"א אות מ"א שהוא שרשי כל הנקודות דמלכי העגולים שמאימא הכללי שבא"ק ונכנס אותו הע"ב בעקודים להיות שם שורש לתוספת אורות ומוחין הנמשך מהעקודים לכל מלכי העגולים:

והנה אותו הע"ב דאות מ"א הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב ומהע"ב והמ"ה שבו היה נמשך חלקי אורות הנקודות דהעגולים לישראל סבא שבא"ק והם הע"ב והמ"ה אשר בהשם ס"ג שבסי' י"א אות מ"ב ונכנסו הע"ב והמ"ה שבהס"ג דאות מ"ב בישראל סבא הנז' שהוא הע"ב שבס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל אות נ"ז אך מהס"ג והב"ן אשר בהע"ב דאות מ"א הנה משם היה נמשך אורות הנקודות דהעגולים להתבונה שבא"ק והם הס"ג והב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות מ"ב ונכנסו הם בהתבונה שהיא השם ס"ג מהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל ונמצא שאורות הנקודות דהעגולים אשר להתבונה דענייננו הנה הם הס"ג והב"ן אשר בהשם ס"ג דסי' י"א אות מ"ב ונמשכו מהעקודים שהוא מהס"ג והב"ן אשר בהשם ע"ב דסי' י"א אות מ"א אשר כל אותו הע"ב כולו (דאות מ"א) בכל הד' שמות עסמ"ב שבו הנה הוא מהחיצוניות דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו וכל אותן החיצוניות הנה הם אשר יצאו מהעינים שבא"ק שהוא מהע"ב דהמ"ס ובסוד טפ"ק ממנו. אחר ההסתלקות הא' דהאימא הכללי מכל הד' פרצופים שבה כאשר עלו בו למ"ן והוציאם אז הע"ב דהמ"ס ממקומו ולחוץ בסוד טפ"ק דרך העינים והם החיצוניות דהב"ן דסי' ט' אות ל"ו ונכנסו בעקודים בשורש האימא הכללי אשר שם והוא בהע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג ונתגלה שם במציאות הע"ב אשר בסי' י"א אות מ"א בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו ומשם יצאו ונכנסו בישסו"ת שבא"ק שהם הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד ועמדו שם במציאות הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' י"א אות מ"ב והם אורות הנקודות דהעגולים אשר בישסו"ת שבא"ק וכאשר קבלה התבונה דענייננו ג"כ את כל אורות הנקודות השייך לחלקה שהם הס"ג וב"ן שבהס"ג דסי' י"א אות מ"ב כנז' הנה השפיעה היא מוחין דס"ג למלכי העגולים דהנקודות העיקריים אשר ירדו מהטבור דא"ק ולמטה והם העסמ"ב אשר בהשם ב"ן שבסי' י"א אות מ"ד שהם הד' פרצופים או"א זו"ן דהנקודות והנה הע"ב שבהם שהוא הכתר והחכמה דהנקודות הרי הוא מישראל סבא שבא"ק כנ"ל אות נ"ז אך הס"ג שבהם שהוא פרצוף הבינה דהנקודות הנה הוא מהתבונה דענייננו כי מהס"ג שבהס"ג דאות מ"ב ירד הס"ג שבהב"ן דאות מ"ד:

והנה אנו רואין מכל דברינו כי הנה שביארנו את מציאת דמלכי העגולים דהנקודות ובכל אורותיהם אשר בסי' י"א איך שנמשכים מהאימא הכללי על אותו הדרך ממש דכל מציאות המלכי יושר אשר בסי' ח' שמהאבא הכללי וכנ"ל סי' י"ד עכ"ז הנה האמת הוא כי היה חילוק גדול בין האבא הכללי שהוא האו"א עלאין ובהמלכי יושר שמהם להאימא הכללי שהוא ישסו"ת ובמלכי העגולים שמהם כי הנה או"א עלאין שבא"ק אשר הם הע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ו' אות כ"ב, הנה הם זכו למוחין ממש ע"י הזווג החיצוני אשר נעשה לצורך זה בין הע"ב והס"ג דהמ"ס שבא"ק ומשם קבלו או"א עלאין שבא"ק ע"י

עלייתם למ"ן כנ"ל סי' י"ד, מוחין בפנימיותם ממש לצורך המלכי יושר שיצאו מהם ועי"ז הנה נזדווגו האו"א עלאין ג"כ בזווג הראוי ונולדו מהם כל המלכי יושר ע"י בחי' זווג עיבור ולידה וכנ"ל ענף ב' משא"כ בישסו"ת שבא"ק אשר הם לא התעוררו למציאת הזווג בין הע"ב והס"ג דהמ"ס כלל, וכל מה שיצא לצורך מלכי העגולים מהע"ב דהמ"ס הנה לא היה אלא רק יציאה חיצוניית שהרי לא ירד דרך פנימית הא"ק כלום אלא שיצא מהע"ב דהמ"ס דרך העינים ולחוץ והוא בסוד טפ"ק וכנ"ל וא"כ הרי לא זכו ישסו"ת לקבל מזה מוחין בפנימיותם ממש אלא שכל האורות אשר קיבלו העקודים וכן ישסו"ת מהאורות דעינים כאשר עבר דרך עליהם הנה היה רק הארה חיצוניית לבד שהוא ע"ד אור מקיף המאיר מבחוץ אבל לא נמשך להם האורות דרך פנימיותם כלל ולכך לא היה ג"כ שום בחי' זווג בישסו"ת עי"ז ולא יצאו המלכי עגולים בבחי' לידה מהם אלא שהיה נמשך האור מהעינים ולחוץ דרך העקודים ודרך ישסו"ת שבא"ק וירדו למטה מהטבור דא"ק ונתיישבו שם והיה כל הילוכם רק מחוץ להעקודים ומחוץ לכל האו"א הכלליים שבא"ק כי הרי האו"א שבא"ק הם כלולים בהאורות דעקודים ומכוסים מהם ע"ד האו"א דאצילות בהמזלין שבא"א וכנודע בדברינו, וא"כ הרי המלכי עגולים אשר יצאו מהעינים ולחוץ הרי לא ירדו דרך פנימיותם כלל ולא בדרך זווג כלל וזהו מ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב כי כאשר יצאו אורות הנקודות דרך העינים ונמשכו וירדו מהטבור ולמטה הנה בכל משך ירידתם אשר מהעינים עד הטבור היה נבלע ונכלל אור מהם בהעקודים ג"כ והכוונה הוא על אותן האורות שאמרנו לעיל שהוא כל העסמ"ב אשר בהע"ב דסי' י"א אות מ"א שהם אשר נמשכו בהעקודים דרך הילוכם עליו ונבלעו שם על דרך בחי' אור מקיף כאשר מאיר מבחוץ שנכנס ונבלע ההארה מבפנים ג"כ והנה נכנסו העסמ"ב שבהע"ב דסי' י"א אות מ"א בהעקודים ונשארו שם והעסמ"ב שבהס"ג דאות מ"ב הוא נכנס בישסו"ת שבא"ק ונשארו בהם והנה הם השרשי אורות דכל מלכי העגולים שהיה נשרש בעקודים וכן בישסו"ת שבא"ק ומהם. היו נמשכים ומושפעים כל המלכי עגולים העיקריים אשר מהטבור ולמטה אבל עכ"פ הוא כי לא היה יציאת מלכי העגולים ע"י זווג כלל לא ע"י בחי' זווג שבהמ"ס דא"ק ולא ע"י בחי' זווג שבכל פרצופי העקודים ולא ע"י בחי' זווג דישסו"ת שבא"ק משא"כ המלכי יושר שהוא כל העסמ"ב אשר בסי' ח' שהם מאו"א עלאין שבא"ק הנה הם יצאו ע"י בחי' זווג חיצוני עכ"ד והיינו ע"י זווג החיצוני שבהמ"ס כנ"ל ומשם ירדו דרך פנימיות העקודים והוא ג"כ ע"י איזה בחי' זווג אשר שם וכן משם לאו"א עלאין שבא"ק וג"כ ע"י בחי' זווג שבהם אמנם משם ולמטה היה חסר גם בהם כל בחי' הזווג העיקרי הראוי והיינו כי לפי הסדר הראוי הרי היה צריך שיזדווג כל האבא הכללי כולו שהוא או"א עלאין עם כל האימא הכללי שהוא ישסו"ת והיה אז יציאת כל המלכים כולם ע"י לידת האימא הכללי אבל עתה לא היה כן אלא שיצאו כל המלכי יושר מהאבא הכללי ולחוץ וג"כ בסוד טפ"ק והוא יציאתם אשר יצאו מהטבור והיסוד ולפר"ג והיה חסר גם בהם הזווג האחרון ולכך מתו גם הם וכמו שביארנו כ"ז בדע"ה ה"א דרוש ב' ג' ע"ש ותמצא אבל כל הזווגים העליונים אשר עד או"א עלאין הנה היה בכל המלכי יושר בבחי' זווגים החיצונים עכ"פ [אמנם הזווגים העיקריים והפנימיים כולם היה חסר גם בהם וכנ"ל ענף ב'] משא"כ המלכי עגולים הנה הם לא יצאו ע"י זווג כלל וכנז':

והרי נתבאר לנו כי היה חילוק גדול בין סדר מציאת העסמ"ב שבסי' ח' שהם להמלכי יושר, לסדר מציאת העסמ"ב שבסי' י"א אשר הם למלכי העגולים, אמנם עכ"ז כי הנה הגם שכל האורות דמלכי העגולים הם יצאו שלא ע"י זוו"ג כלל וא"כ הרי אינם מיוחדים הם עם שורשם העליון כבן הנמשך ממוח האב וע"ד כל האורות שלאחר התיקון עכ"ז הוא כי הם מקושרים ג"כ ותלוים למעלה ע"י שרשם ועיקרם שנשארו בכל העקודים וכן בכל הישסו"ת וכמו שביארנו בכל מציאת העסמ"ב אשר בסי' י"א שהעסמ"ב שבהם הם עמדו מהטבור ולמעלה והם בכל העליונים כולם, והב"ן אשר ירד מהטבור ולמטה והוא כל המציאות העיקרי דמלכי העגולים הנה הוא נמשך רק מהעסמ"ב העליונים וא"כ הרי נמשכים ומושפעים גם המלכי עגולים ג"כ עכ"פ משרשיהם העיקריים אשר עומדים מהטבור ולמעלה ונכללו שם בישסו"ת ובהעקודים וכנ"ל והוא משום כי אלולא זה לא היה אפשר להם לצאת למלוכה כלל גם באותה הרגע שמלכו וכן לא היה אפשר להעשות על ידיהם כל עניני דעולם התהו אשר הם כולם מכוונים בכוונה ורצון מהמאציל ית"ש והם תלוים ועומדים תמיד רק ע"פ רצונו והוא ענין שרשם העליון שאמרנו כי נשאר רושמם למעלה לעולם ע"י שנתייסד בתחילה להיות מושרשים למעלה מהטבור ג"כ וככל דברינו בהעסמ"ב דסי' י"א כי עי"ז הם תלוים תמיד רק ע"פ רצונו ית"ש וברצותו חוגג וברצותו ממוגג והבן זה היטיב:

ונשוב להענין לבאר עתה בהס"ג דהאימא הכללית שהוא התבונה שבא"ק כל עניני דאורות התיקון שבה כי הנה אחר מיתת המלכים ושביה"כ אשר נטהרו הנקודות דהעגולים ג"כ מתוקף הגבורות שבהם ע"י שיצאו מהם כל הש"ך ורפ"ח ניצוצין וירדו למטה כנודע הנה חזרו כל האורות דהנקודות ועלו למעלה והיה עלייתם אז על צד התיקון והשלימות וכנ"ל ענף א' ועלו אז למ"ן ג"כ ונעשה עי"ז הזווג הפנימי העיקרי בהרישין עלאין דא"ק כמ"ש הרב בשער התיקון פ' א' ב' ונולד מזה אור הדעת עלאה לצורך המ"ה והט"ר דב"ן שהם הדר ומהיטבאל שהם כל אורות התיקון דאצילות והיה נמשך והולך דרך פנימית העקודים ודרך כל הפנימיות דהאו"א הכלליים שבא"ק ונכנס בכ"א מהם ויצא ממנו ע"י בחי' זווג העיקרי הפנימי שבו עד שהגיע תולדתו למטה מהטבור דא"ק ויצא משם ולמטה לכל המציאות דאצילות העיקרי והנה מה שהנוגע לחלק אור הדעת עלאה אשר להאימא הכללי שבא"ק הנה הוא כי ע"י הזווג הפנימי שבכל הג' רישין עלאין דא"ק הנה נולד ויצא השם מ"ה והפנימות דב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ה ואות ל"ו כי אותן השם מ"ה והפנימית דב"ן דאות ל"ה ול"ו הנה הם חלק אור הדעת עלאה אשר להאימא הכללי שבא"ק ועי"ז יצא ונולד ממנה מהטבור ולמטה דא"ק כל השם מ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון שהם הדר ומהיטבאל דהאצילות ור"ל מחלק האצילות אשר מהאימא הכללי שבא"ק:

והנה אותן המ"ה והפנימית דב"ן דאות ל"ה ל"ו כאשר יצאו ונולדו מהרישין עלאין שבא"ק הנה נתפשטו ונתגלו כ"א לד' שמות עסמ"ב והם העסמ"ב אשר בסי' י"ג שהם העסמ"ב דהמ"ה דאות ל"ה והעסמ"ב אשר בכל הסי', שהם העסמ"ב דהפנימית דב"ן שבאות ל"ו והנה נתחלקו אלו הב' מיני עסמ"ב דסי' י"ג ודסי' י' בכל הפרצופים דהאימא הכללי וכן נכנס מהם בעולם העקודים ובשורש האימא הכללי אשר שם והיינו כי השם ע"ב דאות מ"ט אשר בסי' י"ג וכן השם ע"ב דאות ל' אשר בסי' י' הנה נכנסו הם בהעקודים בבחי' המזל תחתון שבו ובאורות דחוטם פה והוא בהשם ע"ב דסי' ט' אות ל"ג שהם הוא השורש דכל האימא הכללי כנ"ל בדברינו ושם נכנסו הע"ב דאות מ"ט שבסי' י"ג והע"ב דאות ל"ז שבסי' י' שהם מאור הדעת עלאה כדי להשריש בעקודים שורש דאור הדעת עלאה להאימא הכללי:

והב' שמות ס"ג היינו הס"ג דאות נ' אשר בסי' י"ג והס"ג דאות ל"ח אשר בסי' י' הנה הם. נכנסו לאור הדעת עלאה בהאימא הכללי גופה והיינו כי הרי אלו הב' שמות ס"ג הם כלולים כ"א ג"כ מ"ד שמות עסמ"ב והנה הע"ב והמ"ה שבהם הם נכנסו בישראל סבא שבא"ק וכנ"ל אות נ"ז והס"ג והב"ן שבהם הנה הם נכנסו בהתבונה דענינינו והיינו כי התבונה הרי היא הס"ג אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד הנמשך מהס"ג שבהע"ב דאות ל"ג וכנ"ל והנה באותו הס"ג דס"ג דאות ל"ד שהוא התבונה

הנה

והנה שם נכנס הס״ג וב״ן שבהס״ג דסי׳ י״ג אות נ׳ והס״ג וב״ן שבהס״ג דסי׳ מ׳ אות ל״ח והם נמשכים בה ג״כ ע״י הס״ג וב״ן שבהע״ב דסי׳ י״ג אות מ״ט ושבהע״ב דסי׳ י׳ אות ל״ז אשר עומדים הם בעקודים ובשורש התבונה אשר שם והוא בהס״ג וב״ן שבהע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג כנז׳ והנה אחר שקיבלה התבונה את אותן הב׳ מיני ס״ג וב״ן שבהס״ג דאות נ׳ ושבהס״ג דאות ל״ח שהם אור הדעת עלאה שבה לצורך הדר ומהיטבאל הנה השפיעה היא את המוחין דס״ג להדר ומהיטבאל העיקריים שנולדו ממנה ויצאו באצילות שהוא מהטבור ולמטה דא״ק והנה הם השם ב״ן אשר בסי׳ י״ג אות נ״ב בכל ד׳ שמותיו עסמ״ב שבו שהוא הדר העיקרי דמלך אימא והשם ב״ן אשר בסי׳ י׳ אות מ׳ בכל ד׳ שמותיו עסמ״ב שבו שהוא המהיטבאל העיקרי דמלך אימא והנה הע״ב שבהם הוא נעשה מיש״ס שבא״ק כנ״ל אות נ״ז והס״ג שבהם הנה הוא נעשה מהתבונה דענייננו :

והרי נמצא מכ״ז מה שנוגע לענייננו כי השם ס״ג דהדעת עלאה אשר בהדר דאצילות דמלך אימא שבא״ק הנה הוא הס״ג שבהב״ן שבסי׳ י״ג אות נ״ב והוא נמשך מהס״ג וב״ן שבהס״ג דסי׳ י״ג אות נ׳ שהם האור דהדעת עלאה הנכנס ועומד בהתבונה שבא״ק שהיא הס״ג דס״ג שבסי׳ ט׳ אות ל״ד ונמשך בה אותו אור הדעת עלאה מהס״ג וב״ן שבהע״ב דסי׳ י״ג אות מ״ט שהוא האור דהדעת עלאה הנכנס ועומד בהעקודים לצורך התבונה והוא בהס״ג וב״ן שבהע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג כי הרי שם הוא שורש התבונה הכלולה במזל תחתון דהעקודים וכל אותו אור דהדעת עלאה דענייננו הנה הוא הס״ג מהשם מ״ה אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ה אשר הוא נתחדש ונולד בכל ד׳ שמות עסמ״ב שבו מהב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ ה׳ אות ד׳ ע״י הזווג הפנימי שבהג׳ רישין עלאין דא״ק ומהנביעו דאור א״ס ית״ש :

וכן הוא עד״ז ג״כ באור הס״ג דהדעת עלאה אשר במהיטבאל דאצילות דמלך אימא שבא״ק כי הס״ג דמהיטבאל הנה הוא השם ס״ג שבהב״ן דסי׳ י׳ אות מ׳ והוא נמשך מהס״ג וב״ן שבהס״ג דסי׳ י׳ אות ל״ח שהוא אור הדעת עלאה (למהיטבאל) הנכנס ועומד בהתבונה עצמה שבא״ק שהיא הס״ג דס״ג שבסי׳ ט׳ אות ל״ד ונמשך בה אותו אור הדעת עלאה לצורך המהיטבאל מהס״ג וב״ן שבהע״ב דסי׳ י׳ אות ל״ז שהוא האור דהדעת עלאה דהמהיטבאל הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה אשר שם והוא בהס״ג וב״ן שבהע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג כי הרי שם הוא שורש התבונה הכלולה בהעקודים בבחי׳ המזל תחתון שבו, וכל אותו אור הדעת עלאה דענייננו שהוא שורש הס״ג דהמהיטבאל אשר בהתבונה ובהעקודים כנז׳ הנה הוא הס״ג דפנימות הב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ו אשר הוא נתחדש ונולד בכל ד׳ שמותיו עסמ״ב הפנמיים שבו מהב״ן דהמ״ס שבסי׳ ה׳ אות ד׳ ע״י הזווג הפנימי שבהג׳ רישין עלאין דא״ק ומהנביעו דאור א״ס ית״ש, והב׳ שמות מ״ה וב״ן אשר בסי׳ י״ג ושבסי׳ י׳ יתבאר לקמן באות נ״ט ובאות ס׳ בעה״י:

והנה כאשר נתקנה התבונה דענייננו באור הדעת עלאה אשר לחלקה ויצא ונולד ממנה עי״ז האור דס״ג שבהדר ומהיטבאל העיקריים שמהטבור ולמטה ובחלק האצילות אשר מלך אימא הנה ירד אז ג״כ כל המוחין דס״ג הראשונים אשר ניתוסף בהתבונה שבא״ק בעת עולם הנקודות והיינו השמות ס״ג וב״ן אשר בהס״ג דאות מ״ב שבסי׳ י״א שהם נשארו אז בהתבונה עצמה, וכן השמות ס״ג וב״ן אשר בהע״ב שבסי׳ י״א אות מ״א אשר הם נכנסו אז בעת יציאת הנקודות בעולם העקודים בשורש התבונה אשר שם ונשארו הם בעקודים עצמו וכנ״ל אך עתה כאשר נתקן ונעשה המוחין דס״ג שבהדר ומהיטבאל העיקריים אשר באצילות העיקרי דענייננו שהוא חלקי האצילות אשר מהשפעת התבונה שבא״ק הנה ירדו עתה ג״כ כל המוחין דס״ג הראשונים אשר ניתוסף להם בעת הנקודות ונשארו עיקרם אז בהעקודים ובהתבונה כנז׳ ולא ירד אז בהמלכי עגולים אשר למטה מהטבור אלא רק הבחינות האחרונות מהם לבד שהוא הס״ג אשר בהב״ן דסי׳ י״א אות מ״ד וכנ״ל כ״ז אבל עתה כאשר נשלמה התבונה וכן שרשה שבעקודים באור הס״ג אשר מהדעת עלאה ונתמלאו במי מבוע דאור א״ס ית״ש, הנה ירדו כל המוחין דס״ג הראשונים שניתוסף למעלה מהטבור בעת עולם הנקודות, ירדו גם הם עתה כולם למטה מהטבור ממש ונתקנו עתה גם המלכי עגולים בהמוחין דס״ג העיקריים ג״כ והיינו כי ירד בהם כל מליאות הס״ג אשר בהס״ג דאות מ״ב ממש וכן כל מליאת הס״ג אשר בהע״ב דאות מ״א ממש והרי נתקנו עתה כל המלכי עגולים ג״כ בכל המוחין דס״ג העליונים אשר משרשם שלמעלה וכמו שכתבנו כ״ז לעיל בסי׳ י״א :

והרי נתבאר לנו כל הענין דפרצו׳ אימא הפרטית שבהאימא הכללית שהוא התבונה שבא״ק מליאותה ועצמותה וכן ההתפשטות הראשון שלה וכן הב׳ חלקי ההתפשטו׳ הב׳ שלה שהם אורות הנקודות והתיקון, כי מליאותה העיקרית הנה הוא הס״ג דס״ג שבסי׳ ט׳ אות ל״ד ונמשכת מהס״ג שבהע״ב דאות ל״ג הנמשך ויוצא מהב״ן דהמ״ס דסי׳ ה׳ אות ד׳, וההתפשטות הראשון שלה הנה הוא הב״ן שבהס״ג דאות ל״ד הנמשך ויוצא מהב״ן שבהע״ב דאות ל״ג ונתחדשו אלו הב״ן ויצאו ונולדו מהב״ן דהמ״ס דאות ד׳ ע״י התוספת אור שניתוסף בו מלמעלה כאשר הגיע העת דהתפשטו׳ הא׳ דלאצילות, ואורות הנקודות שבהתבונה דא״ק הנה הוא הס״ג וב״ן שבהס״ג דסי׳ י״א אות מ״ב הנמשך בה מהס״ג וב״ן שבהע״ב דאות מ״א אשר הוא מהחיצוניות דב״ן שבסי׳ ט׳ אות ל״ו שיצאו מהעינים דא״ק ובסוד טפ״ק מהע״ב דהמ״ס שבסי׳ ה׳ אות א׳, ואורות הנקודות שהיה נמשך מכ״ז בעת עולם הנקודות מהטבור דא״ק ולמטה במליאות המלכי עגולים עצמן הנה הוא הס״ג שבהב״ן דסי׳ י״א אות מ״ד ואור הדעת עלאה שבהתבונה דא״ק הנה הוא הס״ג והב״ן שבהס״ג דסי׳ י״ג אות נ׳ והס״ג והב״ן שבהס״ג דסי׳ י׳ אות ל״ח אשר הם נמשכים בה מהס״ג והב״ן שבהע״ב דסי׳ י״ג אות מ״ט ומהס״ג והב״ן שבהע״ב דסי׳ י׳ אות ל״ז, והם מהמ״ה והפנימית דב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ה ואות ל״ו אשר הם מהעסמ״ב דהב״ן דהמ״ס שבסי׳ ה׳ אות ד׳ שנתחדש ונולד בה בעת התיקון ע״י הזווג הפנימי העיקרי אשר בהג׳ רישין דא״ק וע״י הגילוי דאור א״ס ית״ש, ואור הדעת עלאה הנמשך מהתבונה שבא״ק להדר ומהיטבאל העיקריים שבהאצילות הנה הוא השם ס״ג שבהב״ן דסי׳ י״ג אות נ״ב והשם ס״ג שבהב״ן דסי׳ י׳ אות מ׳ כי אלו הב׳ שמות ב״ן דאות נ״ב ואות מ׳ הם הדר ומהיטבאל דאצילות אשר מלך האימא הכללי שבא״ק, ובזה נשלם ונתבאר כל ענין השם ס״ג דהאימא הכללי הנז׳ בעה״י :

(נ״ט)

[מ״ה]

הוא השם מ״ה שבהאימא הכללי שבא״ק והוא פרצוף הז״א שבה העומד בה מטבורה ולמטה כי הע״ב והס״ג שבה אשר בארנו ענינם לעיל אות נ״ז נ״ח הנה הם האו״א שבה והם מטבורה ולמעלה והוא עצמות העיקרי שבה אבל הזו״ן שבה הנה הם מטבורה ולמטה והם בחי׳ הנה״י שבה אשר הם לבר מגופא כי הם באים רק בסוד תוספת ולצורך התחתון כנודע אבל עכ״פ הוא כי הם כולם רק למעלה מהטבור דא״ק כי כל האימא הכללי כולה בכל הד׳ פרצופים שבה, הנה היא הס״ג דס״ג דא״ק העומדת בו מהחזה עד הטבור והם מעיקר העצמות דא״ק גופה, והנה אותו השם מ״ה הנה עצמותו ומליאותו הוא המ״ה שבהס״ג דסי׳ ט׳ אות ל״ד כי הרי אמרנו שאותו הס״ג דאות ל״ד הנה הוא כלול מד׳ שמות עסמ״ב והמ״ה שבו הנה הוא פרצוף הז״א שבהאימא הכללי שבא״ק והנה הוא ג״כ ההתפשטות הראשון של יש״ס שבא״ק אשר ביארנו ענינו לעיל אות נ״ז, והוא נתחדש ונולד בו כאשר הגיע העת דהתפשטות הא׳ דלאצילות והיה לידתו ע״י התוספת אור ומוחין אשר קיבל יש״ס כנז׳ משורשו שבעקודים שהוא הע״ב שבהע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג וע״י התוספת אור שניתוסף שם לצורך זה מהמ״ס

דא״ק ובהב״ן דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ שהוא השורש דכל הסי׳ ט׳ כולו, והנה נתחדש וניתוסף אור בעקודים לצורך התפשטות הא׳ דאצילות והוא השם מ״ה אשר בהע״ב דאות ל״ג ומשם קיבל יש״ס את האור דהמ״ה אשר בהס״ג דאות ל״ד ונתפשט ויצא אותו המ״ה אשר בהס״ג דאות ל״ד וירד מהטבור דא״ק ולמטה והיה זה להתפשטות הא׳ דאצילות אשר מיש״ס שבא״ק והרי נמצא כי התפשטות הא׳ דאצילות אשר מיש״ס שבא״ק הנה הוא המ״ה שבהס״ג דאות ל״ד והוא נמשך מהמ״ה שבהע״ב דאות ל״ג הנמשך שם מהתוספת אור שניתוסף לזה מהב״ן דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ד׳ אמנם אחר ההסתלקו׳ הא׳ הנה חזר אותו ההתפשטות הא׳ למקומו שהוא בהאימא הכללי שבא״ק אשר היא כולה מטבורו ולמעלה כנ״ל ועומד שם כל אותו ההתפשטות הא׳ הנז׳ לבחי׳ הז״א דהאימא הכללי אבל להאצילות הנה נחשב אותו הז״א לבחי׳ יש״ס אליו וע״ד שאמרנו לעיל אות כ״ה שהז״א דהאבא הכללי שבא״ק הוא נחשב לאבא עלאה אל כל האצילות כולו כן הוא כאן כי הז״א דהאימא הכללי שבא״ק הנה הוא נחשב ליש״ס אל כל האצילות והוא עומד לעולם מהטבור ולמעלה דא״ק :

והנה כאשר חזר ועלה ההתפשטות הא׳ דיש״ס למעלה בההסתלקות הא׳ כנז׳ הנה היה עלייתו בבחי׳ עליית מ״ן שעלה הפנימיות שלו למעלה למעלה וכן עלה עי״ז כל הפנימיות דיש״ס עצמו ג״כ למעלה ולבחי׳ מ״ן וכדי לקבל שם תוספת אור ומוחין לצורך ההתפשטות הב׳ אשר להאצילות כי כל התפשטות הא׳ הרי הוא רק השורש הראשון דהתחתון אשר עומד לעולם למעלה להיות שורש להתחתון במקום עליון וכנודע בדברינו ולכן עלו למעלה למ״ן כדי לקבל שם תוספת אור ומוחין לצורך ההתפשטות הב׳ שהוא המציאות העיקרי דהתחתון אשר במקום התחתון גופה וכן הוא בענינינו בההתפשטו׳ הא׳ דיש״ס כי עלו למ״ן כנז׳ אמנם באשר שכל ההתפשטות הא׳ עצמו היה מציאותו העיקרי רק מגילוי המ״ס לאור ובלתי הגילוי דכל הרישין עלאין כולם וכנ״ל ענף א׳ ב׳ ובפרט האימא הכללי דענינינו אשר לא זכתה עדיין להתייחד בהאבא הכללי לא בתולדות ההתפשטות הא׳ אשר להם ולא בעליית המ״ן דההסתלקות הא׳ וכנ״ל אות נ״ח ע״ש ולכן לא היה האפשרית להעליית המ״ן הנז׳ לגרום שום התעוררת זווג למעלה בין הע״ב והס״ג דהמ״ס ולכך כאשר עלו שם בהע״ב דהמ״ס הנה הוציא אותם הע״ב דהמ״ס ממקומו גופה ולחוץ ובסוד טפ״ק והוא יציאתם דרך העינים וכנ״ל אות נ״ח כ״ז :

וכבר אמרנו לעיל כלל ט״ו ענ״א ובכ״מ מדברינו כי בכל התפשטות הא׳ הנה נשרש שם בהבחי׳ האחרונות שבו כל שרשי העיקריים דכל מציאות דההתפשטות הב׳ ג״כ וע״י עליית המ״ן בההסתלקות הא׳ הנה מקבלים למעלה תוספת אורות ומוחין מכל זווגי העליונים ויורדים עי״ז בההתפשטות הב׳ מתוקנים ושלימים במציאות פרצופים גמורים ועולם מלא, אמנם כאן בענינינו אשר לא נעשה ע״י עלייתם שום זווג למעלה כנז׳ הנה הוציא אותם הע״ב דהמ״ס ממקומו ולחוץ שהוא דרך העינים את המציאות דאותן הבחי׳ אחרונות במציאותן העיקרי לבד כי קודם היו נכללים בההתפשטות הא׳ והיו מתבטלים אליו להקרא על שמו אבל עתה הנה יצאו הם בפנ״ע במציאותם העיקרי לבד וזהו מה שתראה בדברי הרב שקורא לפעמים את הנקודות דעינים בשם הס״ג דס״ג וכמ״ש בנקודות פ״א ובתיקון פ״א ולפעמים קורא אותן בשם החיצוניות דהב״ן וכמ״ש בשביה״כ פ״ו ז׳ ובכ״מ והוא ע״פ מה שאמרנו כי כל התחלת מציאותם וגילוי שרשם הראשון היו כלולים בהתפשטות הראשון דהאימא הכללי שהוא הס״ג דס״ג והיו מתבטלים בההתפשטות הראשון ונקראים על שמו אבל עצמותם העיקרי הנה הם באמת רק מהב״ן הכללי דא״ק וממציאות ההתפשטות הב׳ שבו ונתגלה מציאותם העיקרי רק אחר שיצאו מהעינים כי אז הרי נפרדו מהאור דהתפשטו׳ הא׳ ויצאו בפנ״ע כי לא יצאו מהעינים אלא רק הם לבד ולכך היו רק נקודות קטנות ונקראו אגבים וכנ״ל ענ״צ אבל האור דהתפשטו׳ הא׳ כולו הוא נשאר בפנים והוא מ״ש הרב בנקודות פ״ב כי שורש האור נשאר בפנים כי לא יצאו אלא רק מה ששייך להתפשטות הב׳ לחוד, והנה הם החיצוניות דהשם ב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ו שהם אשר יצאו מהעינים ונתגלו לכל הד׳ שמות עסמ״ב אשר בסי׳ י״א וכאשר יצאו וירדו מהעינים הנה נבלעו בהעקודים ובכל הפרצופים שלמעלה מהטבור בעברם דרך הם וכנ״ל אות נ״ח וכן חזרו ונבלעו בו ג״כ באותו ההתפשטות הא׳ עצמו שהוא הז״א דהאימא הכללי והיש״ס דכל הנקודות והאצילות וכנ״ל ונבלעו בו ג״כ וכדי להתקשר בשרשם כולם ולקבל הארה מכולם דאל״כ לא היה אפשר להם לצאת למלוכה וכנ״ל אות נ״ח :

והנה מה שנכנס מהאורות הנקודות דהעינים באותו ההתפשטות הא׳ הנז׳ הנה הוא השם ע״ב ומ״ה אשר בהמ״ה שבסי׳ י״א אות מ״ג כי אותו המ״ה דאות מ״ג הרי הוא כלול מד׳ שמות עסמ״ב וקיבל ההתפשטות הא׳ את הע״ב והמ״ה שבו להיות בו שורש להמלכי עגולים והנה נמשך בו אותן הע״ב והמ״ה הנז׳ ע״י אורות הנקודות דהעגולים שביש״ס שבא״ק אשר ביארנו לעיל אות כ״ז שהם הע״ב והמ״ה אשר בהס״ג שבסי׳ י״א אות מ״ב הנמשך בו מהע״ב והמ״ה שבהע״ב דאות מ״א שהם אורות הנקודות דהעגולים הנבלע בהעקודים ונמשך שם מהחיצוניות דהב״ן שבסי׳ ט׳ אות ל״ו אשר הם האורות שיצאו מהעינים :

והרי נמצא כי בעת יציאת עולם הנקודות הנה נכנסו השמות ע״ב ומ״ה שבהמ״ה דסי׳ י״א אות מ״ג ונכנסו הם בהשם מ״ה שבהס״ג דסי׳ ט׳ אות ל״ד כי הרי אותו המ״ה שבהס״ג אות ל״ד הרי הוא הז״א דהאימא הכללי שהוא ההתפשטות הא׳ דיש״ס שבא״ק וכנ״ל ושם נכנס הע״ב ומ״ה שבהמ״ה דסי׳ י״א דאות מ״ג ונמשך בו מהע״ב וממה שבהס״ג דסי׳ י״א אות מ״ב העומדים בעת עולם הנקודות בהע״ב שבהס״ג דסי׳ ט׳ אות ל״ד שהוא יש״ס שבא״ק אשר נמשכו מהע״ב והמ״ה שבהע״ב דסי׳ י״א אות מ״א אשר הם עומדים בעת עולם הנקודות בהמ״ה והע״ב שבהע״ב דסי׳ ט׳ אות ל״ג שהם שורשי היש״ס והז״א דאימא הכללי שבא״ק אשר בהעקודים וכל אלו התוספת אורות הנכנס בכל הנז׳ בעת עולם הנקודות הנה הם כולם ממציאות החיצוניות דהב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ו כי הם הם האורות דהנקודות אשר יצאו מהעינים ומהע״ב דהמ״ס בסוד טפ״ק לצורך המלכי העגולים דהנקודות אשר מהטבור ולמטה :

והנה כאשר קיבל הז״א דהאימא הכללי שבא״ק את הע״ב והמ״ה שבהמ״ה דסי׳ י״א אות מ״ג לצורך הנקודות דהעגולים כנז׳ הנה המשיך הוא את המ״ה דהעגולים העיקריים אשר ירדו מהטבור ולמטה והם השם ב״ן אשר בסי׳ י״א אות מ״ד כי אותו הב״ן הרי הוא כלול מד׳ שמות עסמ״ב והם העסמ״ב דכל העגולים דהנקודות אשר ירדו מהטבור ולמטה והמ״ה שבהם הנה הוא נמשך ובא מהז״א דהאימא הכללי שבא״ק והיינו מהשם מ״ה שבהמ״ה דסי׳ י״א אות מ״ג הנכנס בהז״א הנז׳ הנה משם נמשך המ״ה העיקרי דהעגולים אשר מהטבור ולמטה :

אמנם הנה אחר מיתת המלכים ושביה״כ כאשר נטהרו האורות דהנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו ועלו למ״ן ונעשה עי״ז הזווג הפנימי העיקרי מכל הג׳ רישין עלאין דא״ק ומרזא דא״ס ית״ש ויצא עי״ז האור דהדעת עלאה לצורך המ״ה והט״ר דב״ן שהם הדר ומהיטבאל והם כל אורות התיקון דאצילות והנה האור דהדעת עלאה אשר להאימא הכללי הנה הוא נמשך ויוצא מהשם ב״ן דהמ״ס שהוא השם ב״ן אשר בסי׳ א׳ אות ד׳ ע״י התוספת אור וברכה והגילוי דאור הדעת עלאה שניתוסף שם מרזא דאור א״ס ית״ש וע״י הזווג הפנימי הנז׳ והנה הוא השם מ״ה אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ה והפנימית דב״ן אשר בסי׳ ט׳ אות ל״ו בכל הד׳ שמות עסמ״ב שבהם שהם כל העסמ״ב אשר בסי׳ י״ג וכל העסמ״ב אשר בסי׳ י׳ שהם האור דהדעת עלאה הנמשך מהב״ן דהמ״ס להאימא הכללי וכנ״ל אות נ״ח ונ״ט והנה קיבל המ״ה דענינינו שהוא הז״א שבהאימא הכללי הנה קיבל הוא מאותו האור דהדעת עלאה את המ״ה אשר בסי׳ י״ג אות נ״א הע״ב והמ״ה שבו כי הרי אותו המ״ה דאות נ״א הנה הוא כולל

מד' שמות עסמ"ב וקיבל הז"א דהאימא הכללי את הע"ב והמ"ה שבו והוא לצורך מלך הדר דאצילות וכן קיבל ג"כ את השם מ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל והוא לצורך מהיטבאל וקיבל ממנו ג"כ את הע"ב והמ"ה שבו, והנה קיבל אותן מיס"ם שבא"ק ומאור הדעת עלאה דהדר ומהיטבאל אשר בו והיינו מהע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דסי' י"ג אות נ' הנמשך בו מהעקודים שהוא מהע"ב והמ"ה דהע"ב שבסי' י"ג אות מ"ט וזהו מהאור אשר להדר, והאור אשר למהיטבאל הנה קיבל אותו מהע"ב והמ"ה אשר בהס"ג דסי' י' אות ל"ח שהוא האור דמהיטבאל אשר ליס"ם שבא"ק בו מהעקודים שהוא מהע"ב והמ"ה שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז וע"י אותו אור דהדעת עלאה אשר קיבל הז"א שבהאימא הכללי כנז' הנה המשיך הוא את השם מ"ה דהדעת עלאה להדר ומהיטבאל העיקריים אשר מהטבור דא"ק ולמטה והנה הם הב' שמות ב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב ושבסי' י' אות מ' ואלו הב' שמות ב"ן הוי כלול כ"א מעסמ"ב שהם העסמ"ב דהדר ומהיטבאל דהאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק והנה נמשך ונעשה המ"ה שבהם מאור הדעת עלאה שבז"א דהאימא:

והרי נמצא כי השם מ"ה דהדר [העומד מהטבור דא"ק ולמטה שהוא באצילות העיקרי ור"ל בחלק האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק] הנה הוא השם מ"ה שבהב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב והוא נעשה ונמשך מהמ"ה והע"ב אשר בהמ"ה דסי' י"ג אות נ"א שהוא האור הדעת עלאה דהדר העומד בהז"א דהאימא הכללי שבא"ק שהוא המ"ה שבהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד ונמשך אותו אור הדעת עלאה דהדר בהז"א הנז' מהמ"ה והע"ב שבהס"ג אשר בסי' י"ג אות נ' שהוא אור הדעת עלאה דהדר העומד ביס"ם שבא"ק שהוא הע"ב שבהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד ונמשך אותו האור דהדעת עלאה דהדר ביס"ם הנז' מהמ"ה והע"ב שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט שהוא האור דהדעת עלאה דהדר העומד בהעקודים ובשורש יס"ם וז"א אשר בהעקודים שהוא בהע"ב והמ"ה דהע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג וכל אותו אור דהדעת עלאה דהדר דמצד האימא הכללי שבא"ק אשר בכל הנז' הנה הוא מהשם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה כי אותו המ"ה דאות ל"ה הנה הוא האור דהדעת עלאה דהדר אשר מצד האימא הכללי שבא"ק והוא יוצא ונמשך מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד' אחר שניתוסף שם אור וברכה מרזא דח"ס ית"ש ע"י הזווג הפנימי העיקרי אשר נעשה בהג' רישין עלאין דא"ק לצורך התיקון דאצילות ויצא אז אותו השם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' ונתפשט ונתגלה בכל הד' שמות עסמ"ב שבו והם העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ג וכל שם מהם נתמלא ג"כ מד' שמות עסמ"ב ומתפשט ומתלבש בעקודים ובכל הד' פרצופים שבהאימא הכללי שבא"ק עד שיצא וירד מהטבור דא"ק ולמטה במציאות הדר העיקרי שבאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק:

וכן הוא עד"ז באור הדעת עלאה אשר להמהיטבאל שבענינינו כי השם מ"ה דהמיטבאל העיקרי אשר מהטבור ולמטה שבא"ק שהוא המהיטבאל דהאצילות העיקרי אשר מצד האימא הכללי שבא"ק הנה הוא השם מ"ה שבהב"ן דסי' י' אות מ' והוא נעשה ונמשך מהשם מ"ה והע"ב שבהמ"ה דסי' י' אות ט"ל שהוא האור דהדעת עלאה למהיטבאל הנכנס ועומד בז"א שבהאימא הכללי שבא"ק שהוא המ"ה שבהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד והז"א הנז' הנה מקבל הוא את אותו אור הדעת עלאה דהמהיטבאל מהשם מ"ה והע"ב שבהס"ג דסי' י' אות ל"ח שהוא האור דדעת עלאה למהיטבאל הנכנס ועומד ביס"ם שבא"ק שהוא הע"ב דהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד ויס"ם הנז' הנה מקבל הוא את אותו אור דהדעת עלאה למהיטבאל מהשם מ"ה והע"ב שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז שהוא האור דדעת עלאה למהיטבאל הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש יס"ם וז"א אשר שם והוא השם מ"ה והע"ב שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג, וכל אותו האור דהדעת עלאה אשר להמהיטבאל דמצד האימא הכללי שבא"ק אשר בכל הנז' הנה הוא מהפנימית דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו כי כל אותן הפנימיות דהב"ן דאות ל"ו הנה הוא האור · דהדעת עלאה למהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא"ק והוא יוצא ונמשך מהשם ב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' אחר שניתוסף שם אור וברכה מרזא דח"ס ית"ש ע"י הזווג הפנימי העיקרי אשר נעשה בהג' רישין עלאין דא"ק לצורך התיקון דהאצילות ויצא אז כל אותן הפנימית דב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו מהשם ב"ן דהמ"ס אות ד' ונתפשט ונתגלה בכל הד' שמות עסמ"ב שבו והם העסמ"ב אשר בכל הסי', י' וכל שם מהם נתמלא ג"כ מד' שמות עסמ"ב ומתפשט ומתלבש בעקודים וכן בכל הד' פרצופים שבהאימא הכללי שבא"ק עד שיצא וירד מהטבור ולמטה שבא"ק ובמציאות המהיטבאל העיקרי שבאצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק:

והנה אחר שנמשך האור דהמ"ה מהז"א דענינינו להדר ומהיטבאל העיקריים אשר באצילות הנה ירד אז ג"כ כל המוחין הראשונים אשר ניתוסף להז"א הנז' בעת עולם הנקודות והם השמות ע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה שבסי' י"א אות מ"ג וכנ"ל בדברינו ונשארים אז אותן הע"ב והמ"ה בו עצמו אבל עתה שהוא אחר שנשלם ונתמלא בהמוחין דאור הדעת עלאה ירדו עתה כל המוחין הראשונים שהיו בו בעת עולם הנקודות כולם למטה מהטבור בהמלכי עגולים עצמן ונשלמו המלכי עגולים בכל המוחין דמ"ה ג"כ כי מתחילה לא היה להם רק הבחי' האחרונה מהם שהוא השם מ"ה אשר בהב"ן דסי' י"א אות מ"ד אך עתה שהוא בעת התיקון כאשר נשלמו הדר ומהיטבאל בכל המוחין דמ"ה הראוי להם הנה נשלמו גם כל המלכי עגולים ג"כ בכל המוחין דמ"ה השייך להם והרי נמצא כי כל המוחין דהמ"ה אשר בכל חלקי האצילות דמצד האימא הכללי שבא"ק הנה נעשה ונשלם ע"י הז"א שבהאימא וכנז':

והרי נתבאר לנו כל הענין דהז"א אשר בהאימא הכללי שבא"ק מציאותו ועצמותו וכן ענינו אשר בהתפשטות הראשון של האימא הכללי וכל ענייניו אשר בהתפשטות הב' שהם אורות הנקודות והתיקון כי מציאותו ועצמותו הנה הוא השם מ"ה אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד ונמשך משורשו שבעקודים והוא השם מ"ה שבהע"ב דסי' ט' אות ל"ג ושורשו בהמ"ס דא"ק הוא בהשם ב"ן שבסי' א' אות ד', ונתגלה כל מציאותו רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' אשר להאצילות כי הוא ההתפשטות הא' גופה דיס"ם שבא"ק וירד אז מהטבור ולמטה אך אחר הסתלקות הא' נשאר לעולם למעלה מהטבור ונעשה הוא למציאות הז"א שבהאימא הכללי שבא"ק וכן נחשב ג"כ לבחי' יס"ם לכל האצילות, ובעולם הנקודות הנה קיבל הוא תוספת אורות ומוחין לצורך מלכי העגולים את השמות דע"ב ומ"ה אשר בהמ"ה דסי' י"א אות מ"ג, ומה שנמשך ממנו אז למלכי העגולים העיקריים אשר מהטבור ולמטה הנה הוא השמות ע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' י"א אות מ"ד [כי גם הע"ב אשר עיקרו הוא מיס"ם שבא"ק וכנ"ל אות נ"ז הנה נמשך למטה ג"כ רק דרך הז"א ואחר שנתצמצם ומתלבש בו וכנודע, והבן] ובעת התיקון הנה קיבל הז"א דענינינו את הע"ב ומ"ה שבהמ"ה דסי' י"ג אות נ"א והוא לצורך הדר וכן הע"ב ומ"ה שבהמ"ה דסי' י' אות ט"ל והוא לצורך מהיטבאל וע"י"ז נמשך ממנו להדר ומהיטבאל העיקריים אשר מהטבור ולמטה את השמות ע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב והשמות ע"ב ומ"ה אשר בהב"ן דסי' י' אות מ' וכן נמשך אז ג"כ כל הע"ב ומ"ה שבו אשר קיבל בעת עולם הנקודות הנה נמשכים לאחר התיקון גם הם כולם למטה בהמלכי העגולים עצמן ונתקן על ידו כל חלקי האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק בכל המוחין דע"ב ומ"ה בשלמות, והרי נתבאר בעה"י כל עניני דהשם מ"ה שהוא פרצו הז"א דהאימא הכללי שבא"ק, שבח ותהילה לאל יתברך שמו:

(סמ'ך)

ב"ן

הוא השם ב"ן דהאימא הכללי שבא"ק והוא פרצוף הנוק' רחל שבה, והנה מליאותה ועצמותה הנה הוא השם ב"ן אשר בהס"ג שבספי' ט' אות ל"ד והוא נתחדש ונולד רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא' דלאצילות כי אותו הב"ן הנז' הנה הוא עצמו ההתפשטו' הא' דהתבונה שבא"ק כי כאשר הגיע העת דהתפשטו' הא' דלאצילות הנה ניתוסף אור ומוחין בהתבונה שבא"ק שהיא הס"ג שבהס"ג דספי' ט' אות ל"ד וניתוסף בה אור ומוחין משרשה שבעקודים שהוא הס"ג שבהע"ב דספי' ט' אות ל"ג והאור שניתוסף שם הנה הוא השם ב"ן אשר בהע"ב דאות ל"ג ומשם קיבלה התבונה שבא"ק אור ומוחין ונולד בה השם ב"ן שבהס"ג דאות ל"ד והוא בחי' הנה"י שבה אשר הם באים רק בבחי' תוספת והם לבר מגופא וכאשר נולדו בה יצאו וירדו מהטבור ולמטה דא"ק והם ההתפשטות הראשון דהתבונה שבא"ק אשר להאצילות אמנם אחר ההסתלקות הראשון הנה חזרו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם ונעשה אז למליאת פרצוף רחל שבהאימא הכללי שבא"ק [וכן נחשבת ג"כ לבחי' תבונה לכל האצילות כי הרחל שבא"ק היא התבונה להאצילות וכנ"ל ענף ג'] והרי נתבאר כי עצמות ומליאות הפרצו' רחל שבהאימא הכללי שבא"ק הנה היא השם ב"ן שבהס"ג דאות ל"ד ונמשכת מהב"ן שבהע"ב דאות ל"ג אשר הוא נמשך ויוצא מהב"ן דהמ"ס שבספי' א' אות ד':

והנה אחר ההסתלקות הראשון שהוא אחר שנעשה ראוי להיות שורש להאצילות ע"י התפשטות הראשון ונתגלה בו אז ג"כ בהבחי' האחרונות שבו כל שרשי העיקריים דאצילות עצמו וכנודע בדברינו הנה חזר ועלה אותו הב"ן מהטבור ולמעלה והיה עליתו אז בבחי', מ"ן שהעלה את נשמת פנימיית שלו למעלה למעלה כדי לעורר זווג עליון ולקבל שם תוספת אור וברכה להוציא ולהמציא את כל האור דהתפשטות הב' דלאצילות שהוא האצילות העיקרי והנה היה עלייתו עד המ"ס שבא"ק ובהשם ע"ב שבו שהוא הע"ב אשר בספי' א' אות א' כי שם הוא עליית כל המ"ן וכדי לעורר זווג עליון מהע"ב דאות א' להס"ג דאות ב' אמנם באשר שכל ההתפשטות הא' עצמו לא היה בו גילוי הע"ב דהמ"ס כלל וגם כל ההתפשטות הא' דהאימא הכללי וכן כל ההסתלקותה לא היה ביחוד האבא הכללי אלא שהיה מכ"א בפ"ע וכנ"ל אות נ"ח וכן לעיל ענף א' ב' ולכן לא היה האפשרי לאותה עליית המ"ן הנז' לעורר בהע"ב דהמ"ס ולגרום שם שום זווג מאומה ולכך כאשר עלו שם למ"ן הוציא אותן הע"ב דהמ"ס ממקומו גופה ולחוץ ובסוד טפ"ק והוא יציאתן דרך העינים ומה שהוציא הנה הוא אותן השרשים הראשונים דהאצילות אשר היו כלולים בהבחי' האחרונות דהתפשטות הא' כנ"ל הנה הם אשר הוציא אותן דרך העינים ובסוד טפ"ק מהע"ב דהמ"ס אבל כל האור העיקרי דהתפשטות הא' עצמו הם נשארו בפנים וירדו למקומן שהוא הנה"י דהאימא הכללי שבא"ק אשר מקומן הוא מהטבור ולמעלה דא"ק כי כל האורות אשר הם שייכים להטבור ולמעלה הנה הם מתייחסים להא"ק עצמו ולא אירע להם שום פגם ח"ו ולא יצאו לחוץ כלל אמנם השרשים הראשונים דהאצילות אשר נתגלה מליאותן בבחי' האחרונות דהתפשטות הא' הם יצאו מהעינים ולחוץ והנה הם החיצוניית דהשם ב"ן אשר בספי' ט' אות ל"ו ור"ל הס"ג והב"ן שבהם כי הע"ב והמ"ה שבאותן החיצונייה דהב"ן הנה הם שייכים להתפשטות הא' דיש"ס שהוא הז"א דהאימא הכללי והם יצאו מהעינים ג"כ בעת ההסתלקות הא' דיש"ס והז"א אשר ביארנו ענינים לעיל אות נ"ז ונ"ט אך בענינינו שהוא בההסתלקות הא' דהרחל והתבונה שבהאימא הכללי שבא"ק והם הס"ג והב"ן שבהס"ג דספי' ט' אות ל"ד וכנ"ל הנה היה האורות שלה אשר יצאו מהעינים, הס"ג והב"ן שבהחיצוניות דב"ן דאות ל"ו אמנם פשוט הוא כי הן הע"ב והמ"ה אשר מהתפשטות הא' דיש"ס וז"א והן הס"ג וב"ן אשר מהתפשטות הא' דהתבונה ורחל הנה כלולים כ"א מעסמ"ב ובכללם הנה הם הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הספי' י"א וזהו מה שמתבאר בכל דברינו כי כל שם מאותן העסמ"ב אשר בספי' י"א הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כי הע"ב והמ"ה שבכל שם הוא מהתפשטות הא' דיש"ס וז"א, והס"ג וב"ן שבכל שם הוא מהתפשטות הא' דהתבונה ורחל כי באמת הרי יצא אלו הב' מיני התפשטיות ביחד ובכללא חדא והוא ההתפשטו' הא' דהאימא הכללי וכן יצא אח"כ מהעינים ביחד והם בכללם החיצוניית דהב"ן שבספי' ט' אות ל"ו והם עסמ"ב אשר בספי' י"א, והבן כ"ז היטב, והנה כאשר יצאו מהעינים ולחוץ וירדו דרך העקודים ודרך כל הפרצופים שמהטבור ולמעלה לירד למטה מהטבור הרי נבלע ונכלל האורות היותר זכים שבהם בהעקודים ובכל הפרצופים דהאימא הכללי כולו אשר מהטבור ולמעלה. והיינו כי הע"ב שבהם בכל ד' שמותיו שבו והוא הע"ב אשר בספי' י"א אות מ"א הוא נכנס בהעקודים והס"ג בכל ד' שמותיו שבו שהוא הס"ג אשר בספי' י"א אות מ"ב הוא נכנס בישסו"ת, והמ"ה בכל ד' שמותיו שבו שהוא המ"ה אשר בספי' י"א אות מ"ג הוא נכנס בהזו"ן והם כולם מהטבור ולמעלה אך הב"ן בכל ד' שמותיו שבו והוא הב"ן אשר בספי' י"א אות מ"ד הנה הוא לבד אשר ירד מהטבור ולמטה כי הוא המליאות דכל המלכי עגולים העיקריים אשר הם מהטבור ולמטה וכבר נתבאר לעיל אות נ"ז נ"ח נ"ט כל מה שנוגע בזה לישסו"ת ולז"א; אך מה שנוגע לרחל שבענינינו הנה הוא כי האורות דעינים אשר נכנס בה הוא ג"כ מהשם מ"ה אשר בספי' י"א אות מ"ג כי הרי אותו המ"ה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב והע"ב והמ"ה שבו הרי הוא נכנס בז"א דהאימא הכללי וכנ"ל אות נ"ט אך הס"ג והב"ן שבאותו המ"ה דאות מ"ג הנה הם אשר נכנס בפרצו' רחל דהאימא הכללי שבא"ק וקיבלה אותן מהס"ג וב"ן שבהס"ג דספי' י"א אות מ"ב שהם האורות דהנקודות הנכנס בהתבונה כי הרי אותה הפרצו' רחל דעניינו הרי היא ההתפשטות הא' דהתבונה עצמה וכאשר חזרה ועלתה בהסתלקות הא' הרי היא עומדת למעלה מהטבור דא"ק ולמטה מהטבור דהתבונה שהיא נה"י דידה וכאשר יצאו האורות מהעינים לירד מהטבור ולמטה ונבלע בכל העולמות והפרצופים אשר מהטבור ולמעלה בעברם דרך הם הנה נכנס מהם בפרצוף רחל האורות דס"ג וב"ן אשר בהמ"ה דספי' י"א אות מ"ד כי הם מחלקה עצמה וכנ"ל שכל ס"ג וב"ן דהאורות העינים הם מההתפשטות הא' דהתבונה שהיא רחל בעצמה והם שרשי האצילות אשר נכלל בתחילה בהבחי' אחרונות דאותה ההתפשטות הא' גופה ויצאו אח"כ מהעינים אחר ההסתלקות הא' ולכך נכנסו אח"כ האורות דס"ג ב"ן שבהמ"ה דאות מ"ג ברחל עצמה כי הם מחלקה וקיבלה אותם מהס"ג וב"ן אשר בהס"ג דאות מ"ב שהם חלקי הנקודות אשר בהתבונה אשר נמשך בה בהתבונה מהס"ג וב"ן שבהע"ב אשר בספי' י"א אות מ"א שהם אורות הנקודות הנכנס בהעקודים וכ"ז הוא מחיצוניית דהב"ן אשר בספי' ט' אות ל"ו ור"ל מהס"ג וב"ן שבאותן החיצוניית וכל אותה החיצוניית כולה הוא אשר יצא מהעינים דא"ק ובסוד טפ"ק מהע"ב דהמ"ס וכאשר יצאו וירדו לעמוד ולהתיישב מהטבור ולמטה נכנס בכ"א חלקו בעברם דרך בו ונבלע בכ"א מה ששייך אליו והנה אחר שקיבלה פרצוף רחל דעניינו את הס"ג וב"ן שבהמ"ה דספי' י"א אות מ"ג כנז' הנה השפיעה היא והמשיך את אורות הנקודות דב"ן ממש והיינו השם ב"ן אשר בהב"ן דספי' י"א אות מ"ד כי אותו הב"ן דאות מ"ד בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו הנה הוא עצמו כל המליאות דכל מלכי עגולים העיקריים אשר מהטבור ולמטה ונמשך ונעשה הב"ן שבהם מפרצוף רחל הנז' שהיא ההתפשטות הא' דהאימא הכללי שבא"ק חלק הב"ן שבה כי הז"א דהאימא הכללי שבא"ק שהוא ההתפשטות הא' דיש"ס אשר ביארנו ענינו לעיל אות נ"ט הנה הוא המ"ה דהאימא הכללי וממנו הוא

כל חלקי המ"ה דמלכי העגולים אך פרצוף רחל שהיא התפשטות הא' דהתבונה והיא חלק הב"ן דהאימא הכללי הנה נעשה ממנה חלקי הב"ן דהעגולים :

והרי נמצא כי הב"ן דהעגולים העיקריים שהוא הב"ן דהב"ן שבס"י י"א אות מ"ד הנה הוא נעשה ונמשך מהב"ן דהמ"ה שבס"י י"א אות מ"ג שהוא אורות הנקודות דהעגולים הנכנס ועומד בפרצוף רחל דהאימא הכללית שבא"ק שהיא השם ב"ן דהס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד ונמשך בה מהשם ב"ן דהס"ג שבס"י י"א אות מ"ב שהוא אורות הנקודות דהעגולים הנכנס ועומד בהתבונה שבא"ק שהיא השם ס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד ונמשך בה מהשם ס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"א אות מ"א שהוא אורות הנקודות דהעגולים הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה ורחל אשר שם והוא בהס"ג וב"ן אשר בהשם ע"ב שבסי' ט' אות ל"ג וכל אלו אורות הנקודות דהעגולים הנכנס בכל הנז' הוא מהחיצוניית דהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו אשר יצא מהעינים דא"ק ובסוד טפ"ק מהע"ב דהמ"ס :

ודע כי מה שנראה לכאורה מדברינו שהס"ג וב"ן דהנקודות הם שני ענינים כי הרי הס"ג הוא מהתבונה וכנ"ל אות נ"ח והב"ן הוא מרחל וכמו שבארנו כאן לעיל וכן בהע"ב והמ"ה דהנקודות הרי אמרנו ג"כ כי הע"ב הוא מיש"ס וכנ"ל אות נ"ז והמ"ה הוא מהז"א וכנ"ל אות נ"ט וא"כ הרי הם שני ענינים אך האמת הוא שהע"ב והמ"ה הוא ענין אחד וכן הס"ג וב"ן הוא ענין אחד כי הרי הע"ב הנה הוא מההתפשטות הא' דיש"ס וכל אותו ההתפשטו' הא' הרי הוא הז"א בעצמו אשר ממנו הוא המ"ה וכן הס"ג הנה הוא מהתפשטות הא' דהתבונה וכל אותה ההתפשטות הא' הוא רחל עצמה אשר ממנה הוא הב"ן אלא הענין הוא כי כאשר היה ההתפשטות הא' דיש"ס ונתגלה אז בהבחי' אחרונות אשר שם מציאות השרשים הראשונים דהאצילות הנה היה מציאותם מבחי' השמות דע"ב ומ"ה משניהם ביחד כלולים זה בזה כי המ"ה הוא מבחי' המציאות דההתפשטות הא' גופה שהרי הוא המ"ה דהאימא הכללי שבא"ק ולכן היה נכלל שם ונתגלה על ידו המ"ה של השרשים הראשונים דהאצילות והע"ב שבאותו ההתפשטות הנה הוא מתכונת היש"ס שבו כי הרי הוא ההתפשטו' הא' דיש"ס עצמו אשר נתפשט ונאצל מכחו למטה וא"כ הרי יש בהעצמות דאותו ההתפשטות וכלול בו מאור הע"ב ג"כ, ולכן נתגלה שם ג"כ בעת ההתפשטות הא', ב' הבחי' דשרשי האצילות שהם ע"ב ומ"ה והיה גילויים שם שניהם ביחד כלולים זב"ז ואח"כ שהוא אחר ההסתלקות הא' כאשר שיצאו מהעינים הנה יצאו אותן ב' המציאיית דשרשי האצילות שהם הע"ב ומ"ה שבהם אשר נתגלו שניהם בהבחי' האחרונות דאותו ההתפשטות הא' הנה יצאו הם שניהם מהעינים ולחוץ והם הנקודות דע"ב ומ"ה אשר בארנו ענינם לעיל אות נ"ז ואות נ"ט :

וכן עד"ז בהנקודות דס"ג וב"ן אשר הם מההתפשטות הא' דהתבונה הנה כלולים הם ג"כ זה בזה ונמצאו ויצאו כאחת כי השם ב"ן הנה הוא מאותה ההתפשטות הא' גופה כי הרי הוא הב"ן דהאימא הכללי שבא"ק פרצו' רחל שבה ולכן היה נכלל שם ונתגלה על ידה השם ב"ן של השרשים הראשונים דהאצילות והשם ס"ג הרי הוא מכח התבונה שבה כי מאחר שנתפשט ונאצלה מהתבונה הרי מתלבש בה אור הס"ג ג"כ ולכן נתגלה שם ג"כ בעת ההתפתטות הא' מציאות השרשי דאצילות אשר מבחי' ס"ג וב"ן בהבחי' האחרונות שבה ונתגלו שם שניהם ביחד כלולים זב"ז ואחר ההסתלקות הא' כאשר יצאו מהעינים הנה יצאו ג"כ אותן ב' הבחי' כלולים זה בזה ויצאו כאחת והם הנקודות דס"ג וב"ן אשר בארנו ענינם לעיל אות נ"ח ובדברינו כאן ונמצא כי הע"ב והמ"ה דהנקודות נתגלה מציאותן בעת אחת בההתפשטו' הא' דיש"ס וכן יצאו כאחת מהעינים בהסתלקות הא' שלו וכן הס"ג וב"ן נתגלה מציאותן בעת אחת בהתפשטות הא' דהתבונה ויצאו כאחת מהעינים בהסתלקות הא' שלה והאמת הוא כי היו כל ארבעתן קשורים ומיוחדים זב"ז כי הרי ההתפשטות הא' דיש"ס ההתפשטות הא' דהתבונה לא יצאו כ"א בפנ"ע אלא שהם רק התפשטות אחת והם ההתפשטות הא' דהאימא הכללי ונתגלה שם כל שרשי הנקודות דהעגולים כולם יחד בעת ההתפשטות הא' וכן יצאו כולם ביחד מהעינים אחר ההסתלקות הא' אלא שהע"ב והמ"ה אשר הם מבחי' יש"ס שבה הם כח אחד ותכונה אחת שהוא מבחי' החסדים קו ימין והס"ג וב"ן אשר הם מבחי' התבונה שבה הם תכונה אחת שהוא גבורות קו שמאל אבל באמת הרי היה גילויים הראשונה כולם ביחד וכן יצאו מהעינים כולם יחד ובעת אחת אך כאשר עברו דרך העקודים ודרך כל הפרצופים שלמעלה מהטבור נבלעו ונכללו בהם כנ"ל הנה היה כניסת כ"א בשורשו אשר ממנו יצא מציאותו בראשונה בפנימיית הא"ק כי שורש הע"ב היותר ראשון שבהם שהוא הע"ב אשר בסי' י"א אות מ"א הנה הוא נכנס בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו ונבלע בעקודים ממש כי הרי משם הוא השורש של כל האו"א הכלליים שבא"ק בכל הד' פרצופים שבכ"א מהם, והס"ג כולו שהוא הס"ג אשר בסי' י"א אות מ"ב אשר ממנו הוא הע"ב והס"ג דמלכי העגולים העיקריים הנה הוא נכנס ונבלע ביש"סו"ת עצמן, והמ"ה כולו אשר ממנו הוא המ"ה וב"ן דמלכי העגולים העיקריים הנה הוא נכנס ונבלע בההתפשטות הא' גופה של היש"סו"ת שהם הזו"ן דהאימא הכללי וכנ"ל כ"ז ובזה נמצא כי נכנסו שרשי כל הנקודות דמלכי העגולים כ"א בשורשו המחייהם אליו וכמו שבארנו בכל דברינו הקודמים וכן הוא עד"ז ג"כ בכל שרשי הנקודות דהמלכי יושר אשר הם מהד' פרצופים או"א וזו"ן דהאבא הכללי וכנ"ל סי' י"ד והבן כ"ז היטיב :

והאמת הוא כי שרשי הנקודות כולם אשר אמרנו שנשארו בהעקודים וכן כל מה שנשאר מהם בהאו"א הכלליים שבא"ק [בכל הד' פרצופים שבכ"א מהם] הנכללים בעקודים זה במזל עליון וזה במזל תחתון כנודע הנה הם כולם באמת ג"כ מקושרים ומיוחדים באחד ביחוד עצום כי כל העולמות והפרצופים אשר למעלה מהטבור הם מתייחסים אחר א"ק עצמו אשר שם הוא היחוד עצום מאד (וכמו שכתבנו בזה לעיל ענ"ב בדיבור המתחיל אמנם מה שראוי לדעת כו' ע"ש) אך השם ב"ן מהם אשר ירד מהטבור ולמטה בהנקודות העיקריים ממש הן הב"ן דכל נקודות היושר אשר מאבא הכללי שהוא השם ב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב והן הב"ן דכל נקודות העגולים אשר הם מהאימא הכללי שהוא השם ב"ן אשר בסי' י"א אות מ"ד הנה אותן השמות ב"ן כאשר ירדו למטה והיה כ"א כלול מד' שמות עסמ"ב שבו שהם הה' פרצופים דנקודות היושר והה' פרצופים דנקודות העגולים הנה הם כולם לא היו מיוחדים זה בזה בכל הראוי כלל והיה חסר בהם היחוד האמיתי גם בהג"ר שבהם ומכ"ש הז"ת שבהם שהם לא היו מוקשרים זב"ז כלל כנודע ושם יצאו כ"א בגילוי בפנ"ע הע"ב שהוא הכתר דהנקודות בפנ"ע והס"ג שהוא או"א דהנקודות בפנ"ע והמ"ה וב"ן שהם הזו"ן דהנקודות כ"א בפנ"ע וכמו שמבואר בדברי הרב וביותר בדברי מהר"ש שרעבי ז"ל וכנודע, ודי בזה :

ונחזור לענין לבאר בפרצוף רחל דעניננו שהיא הרחל שבהאימא הכללי שבא"ק את סדר אורות התיקון שבה ג"כ כי הנה אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים אשר נטהרו אז האורות דהנקודות מכל תוקף הגבורות שבהם וחזרו יעלו למ"ן ונעשה עי"ז הזווג הפנימי בהג' רישין עלאין שבא"ק להמשיך ולהוריד את אור הדעת עלאה מרזא דח"ס יח"ש לצורך המ"ה והט"ר דב"ן שהם הדר ומהיטבאל והם כל אורות התיקון דהאצילות הנה האור הראשון דאור הדעת עלאה אשר נמשך מכל הג' רישין עלאין ויצא מהמ"ס דא"ק שהוא מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' ממנו ולחוץ לצורך תיקון האורות דהנקודות העגולים אשר הם מהאימא הכללי שבא"ק כנז' הנה היה האור הראשון אשר לזה השם מ"ה אשר בסי' ט' אות ל"ה והפנימיות דהב"ן אשר שם אות ל"ו כי הם האור

דהדעת עלאה אשר יצאו מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' ונתחלקו כ"א לד' שמות עסמ"ב כי המ"ה דאות ל"ה הנז' הוא נתחלק לד' שמות עסמ"ב שהם כל העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ג והם להאורות דהדר אשר מהאימא הכללי והפנימית דב"ן דאות ל"ו הנז' הוא נתחלק לד' שמות עסמ"ב והם כל העסמ"ב אשר בסי' י' והם להאורות דהמהיטבאל אשר מהאימא הכללי אמנם כל אותן העסמ"ב אשר בסי' י"ג ושבסי' י' לא ירדו כולם באצילות שהוא למטה מהטבור דא"ק אלא שנשאר עיקרם בהעקודים ובכל הפרצופים שלמעלה מהטבור וכנ"ל אות נ"ז נ"ח נ"ט אך מה שנוגע לרחל דעניינינו הנה הוא כי היא לקחה חלקה מהשם מ"ה אשר בסי' י"ג אות נ"א את הס"ג וב"ן שבאותו המ"ה וזהו אשר לקחה לצורך הדר וכן לקחה ג"כ מהשם מ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל את הס"ג וב"ן שבאותו המ"ה וזה לקחה לצורך המהיטבאל ונשלם עי"ז הרחל דעניינינו שהיא הב"ן דהאימא הכללי באור הדעת עלאה בכל שלימותה ועי"ז הנה השפיעה היא את השם ב"ן דאור הדעת עלאה להדר ומהיטבאל העיקריים שבאצילות והיינו השם ב"ן אשר בהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב והוא להדר העיקרי כי אותו הב"ן דאות נ"ב הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב שהוא כל העסמ"ב דהדר העיקרי שבאצילות אשר מלך האימא הכללי שבא"ק ונמשך ונעשה הב"ן שבו מהרחל דעניינינו שהוא הב"ן דהאימא הכללי שבא"ק וכן השפיעה ג"כ את השם ב"ן שבהב"ן דסי' י' אות מ' והוא להמהיטבאל העיקרי כי אותו הב"ן דאות מ' הנה הוא כלול מד' שמות עסמ"ב שהוא כל העסמ"ב דהמהיטבאל העיקרי שבאצילות אשר מלך האימא הכללי שבא"ק ונמשך ונעשה הב"ן שבה מהרחל דעניינינו שהיא הב"ן דהאימא הכללי וכ"ז הוא ע"י מה שקיבלה רחל הנז' את הס"ג וב"ן דהמ"ב שבאות נ"א והס"ג וב"ן שבהמ"ה דאות ט"ל וכנ"ל וקיבלה אותם ג"כ מלמעלה דהיינו מהס"ג וב"ן אשר בהס"ג שבסי' י"ג אות נ' שהוא אור הדעת עלאה דהדר אשר להתבונה שבא"ק ומהס"ג וב"ן אשר בהס"ג שבסי' י' אות ל"ח שהוא אור הדעת עלאה דמהיטבאל אשר להתבונה שבא"ק וכבר אמרנו לעיל אות נ"ח שגם אותו אור הדעת עלאה אשר להדר ומהיטבאל שבהתבונה הנז' הנה נמשך בה ג"כ מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט ומהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז שהם האור הדעת עלאה להדר ומהיטבאל הנכנס בהעקודים ובשורש התבונה אשר שם וגם העקודים גופה הנה מקבל כ"ז מהס"ג וב"ן שבהמ"ה דסי' ט' אות ל"ה ומהס"ג וב"ן שבהפנימית דב"ן שבסי' ט' אות ל"ו אשר כל אותן המ"ה והפנימית דב"ן דאות ל"ה ול"ו הנה הם האור הדעת עלאה אשר מרזא דא"ס ית"ש אשר נתחדש ונולד מהב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ד' לצורך התיקון דאצילות ע"י הזווג הפנימי שנעשה בכל הג' רישין עלאין דא"ק:

והרי נמצא כי מציאות הדר דאצילות הנעשה מהרחל דעניינינו הנה הוא השם ב"ן שבהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב והוא נעשה ונמשך מהשם ב"ן דהמ"ה אשר בסי' י"ג אות נ"א שהוא אור הדעת עלאה דהדר הנכנס ועומד בפרצוף רחל דהאימא הכללי שבא"ק שהוא השם ב"ן שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד ונמשך בה מהשם ב"ן שבהס"ג דבי' י"ג אות נ' שהוא אור הדעת עלאה דהדר הנכנס ועומד בהתבונה שבא"ק שהיא הס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד ונמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י"ג אות מ"ט שהוא אור הדעת עלאה דהדר הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה ורחל אשר שם שהוא הס"ג וב"ן אשר בהע"ב שבסי' ט' אות ל"ג ונמשך בו מהס"ג וב"ן דהמ"ה שבסי' ט' אות ל"ה אשר כל אותו המ"ה הוא נתחדש ונולד רק כאשר הגיע עת התיקון דאצילות ויצאו אז אותו המ"ה דאות ל"ה מהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד' ע"י הזווג הפנימי שנעשה אז בכל הג' רישין עלאין דא"ק ומרזא דא"ס ית"ש:

ונמצא מדברינו הנז' וכן מכל מה שכתבנו לעיל אות נ"ז נ"ח נ"ט כי כל הע"ב דסי' י"ג אות מ"ט בכל ד' שמותיו עסמ"ב שבו הנה הוא נכנס ועומד בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג שהוא שורש כל האימא הכללי שבא"ק אשר בהעקודים וכל הס"ג שבסי' י"ג אות נ' הנה הוא נכנס ועומד בהע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד (שהם ישסו"ת שבא"ק) וכל המ"ה שבסי' י"ג אות נ"א הנה הוא נכנס ועומד בהמ"ה וב"ן שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד (שהם הזו"ן שבהאימא הכללי) והם כולם רק מהטבור ולמעלה אך כל הב"ן דסי' י"ג אות נ"ב הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה והוא הדר העיקרי שבאצילות אשר מלך האימא הכללי שבא"ק:

וכן הוא ג"כ כי השם מ"ה אשר דסי' ט' אות ל"ה שכל מציאותו נתחדש רק בעת התיקון כנזכר הנה נחלק לד' שמות עסמ"ב ונכנס הע"ב שבו בהע"ב שבסי' ט' אות ל"ג שהוא השורש דכל האימא הכללי שבא"ק אשר בעקודים והס"ג שבו הוא נכנס בהע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד שהם ישסו"ת שבא"ק והמ"ה שבו הוא נכנס בהמ"ה וב"ן שבהס"ג דאות ל"ד שהם הזו"ן שבהאימא הכללי שבא"ק והב"ן שבו הוא אשר ירד דרך התלבשותו בכל העקודים והאימא הכללי כולו וירד מהטבור ולמטה שהוא בהב"ן דסי' י"ג אות נ"ב אשר הוא הדר העיקרי דאצילות שמאימ' הכללי שבא"ק, והוא אותן הדברים עצמן שאמרנו לעיל בסמוך כי הרי הע"ב דסי' י"ג הרי הוא עצמו הע"ב שבהמ"ה דאות ל"ה והס"ג דסי' י"ג הוא עצמו הס"ג שבהמ"ה דאות ל"ה והמ"ה שבסי' י"ג הוא המ"ה שבהמ"ה דאות ל"ה והב"ן דסי' י"ג הוא מהב"ן שבהמ"ה דאות ל"ה כי המ"ה דאות ל"ה אשר הוא נתחלק לד' שמות עסמ"ב הנה הם עצמו כל העסמ"ב אשר בסי' י"ג ופשוט הוא:

וכן הוא כ"ז עד"ז ג"כ בהמהיטבאל העיקרי דאצילות שמהאימ' הכללי שבא"ק כי מציאות המהיטבאל הנעשה מהרחל דעניינינו הנה הוא השם ב"ן שבהב"ן דסי' י' אות מ' והוא נעשה ונמשך מהב"ן דהמ"ה אשר בסי' י' אות ט"ל שהוא האור דמהיטבאל הנכנס ועומד בפרצוף רחל דהאימא הכללי שבא"ק שהיא השם ב"ן דהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד ונמשך בה מהשם ב"ן שבהס"ג דסי' י' אות ל"ח שהוא אור דמהיטבאל הנכנס ועומד בהתבונה שהיא הס"ג שבהס"ג שבסי' ט' אות ל"ד ונמשך בה מהס"ג וב"ן שבהע"ב דסי' י' אות ל"ז שהוא האור דהמהיטבאל הנכנס ועומד בהעקודים ובשורש התבונה ורחל אשר שם והוא בהס"ג וב"ן אשר בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג ונמשך בו מהס"ג וב"ן אשר בפנימיות השם ב"ן שבסי' ט' אות ל"ו אשר כל אותו הפנימיות דב"ן כולו הוא נתחדש רק בעת התיקון דאצילות ונולד ויצא מהב"ן דהמ"ס אשר דסי' א' אות ד' ע"י הזווג הפנימי שבכל הג' רישין עלאין דא"ק ומרזא דאור א"ס ית"ש:

והרי נמצא מדברינו הנז' וכן מכל מה שכתבנו לעיל אות נ"ז נ"ח נ"ט כי כל הע"ב כולו אשר בסי' י' אות ל"ז שהוא להמהיטבאל הנה הוא נכנס ועומד בתוך הע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג שהוא שורש כל האימא הכללי אשר בהעקודים ועומד שם ביחד עם כל השם ע"ב אשר בסי' י"ג שהוא להדר וכנ"ל וכל הס"ג כולו אשר בסי' י' אות ל"ח שהוא להמהיטבאל הנה הוא נכנס ועומד בתוך הע"ב והס"ג שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד שהם ישסו"ת שבא"ק ועומד שם ביחד עם כל הס"ג דסי' י"ג שהוא להדר וכנ"ל וכל המ"ה כולו אשר בסי' י' אות ט"ל שהוא להמהיטבאל הנה הוא נכנס ועומד בתוך המ"ה וב"ן שבהס"ג דסי' ט' אות ל"ד שהם הזו"ן שבהאימא הכללי שבא"ק ועומד שם ביחד עם כל המ"ה כולו אשר בסי' י"ג שהוא להדר וכנ"ל וכל הב"ן כולו אשר בסי' י' אות מ' הנה הוא אשר ירד מהטבור ולמטה שבא"ק והוא המהיטבאל העיקרי אשר באצילות שמלך האימא הכללי שבא"ק וירדה אותה המהיטבאל ביחד עם המלך הדר אשר מהאימא הכללי שבא"ק שהוא השם ב"ן כולו אשר בסי' י"ג וכנ"ל כי הדר ומהיטבאל הנה הם המ"ה והט"ל דב"ן אשר באו בעת התיקון והם מיוחדים לעולם כן בשרשם אשר למעלה מהטבור וכן במציאותם העיקרי אשר באצילות כנודע, וכל מה שאמרנו מהעסמ"ב דסי' י' בסדר כניסתם ועמידתם בהע"ב והס"ג דסי' ט' ובמהיטבאל העיקרי שבאצילות הנה הוא עצמו כל המציאות דהפנימית דב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו

ל״ו כי אותו הפנימית דב״ן דאות ל״ו הוא אשר יצא מהב״ן דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ד׳ ונתחדש ונולד כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות ונחלק לד׳ שמות עסמ״ב והם העסמ״ב אשר בכל הסי׳ י׳ שנכנסו בהע״ב והס״ג דסי׳ ט׳ ובמהיטבאל העיקרי דאצילות וכמו שמבואר כ״ז בכל דברינו הקודמים והבן כ״ז ;

והנה כאשר נתקן ונשלם הדר ומהיטבאל העיקריים אשר מלך האימא הכללי בהמוחין דב״ן ג״כ ע״י הרחל דענינינו הנה ירדו אז ג״כ כל האורות דב״ן העיקריים אשר למלכי העגולים דהנקודות שמהטבור ולמטה ולא היה להם מתחילה אורות שלימים כלל אלא רק הבחי׳ אחרונות מהם לבד שהם העסמ״ב שבהשם ב״ן אשר בסי׳ י״א אות מ״ד וכנ״ל בכל דברינו הקודמים אבל לאחר התיקון נשלמו גם הם בכל מציאותם בשלימות וירד להם כל האורות והמוחין דב״ן אשר נכנסו ונשארו בתחילה ברחל גופה והיינו האורות דס״ג וב״ן אשר בהמ״ה שבסי׳ י״א אות מ״ג שהם האורות דהנקודות אשר נכנסו בעת עולם הנקודות ברחל גופה ונשארו בה וכנ״ל אבל בעת התיקון כאשר נשלמה ונתקנה הפרצו׳ רחל בהאור דהדעת עלאה ככל הראוי לה הנה המשיכה היא את כל המוחין הראשונים דהנקודות שהיו בה וירדו גם הם למטה מהטבור בהמלכי עגולים עצמן ונשלמו גם המלכי עגולים בכל האורות דהב״ן העיקריים בכל הראוי וכן הרי נשלמו אז גם בכל האורות דהע״ב ס״ג מה אשר בסי׳ י״א אות מ״א מ״ב מ״ג ג״כ ע״י ישסו״ת והז״א דהאימא הכללי וכנ״ל אות נ״ז נ״ח נ״ט ובזה נמצא כי כל העסמ״ב כולן אשר בסי׳ י״א הנה ירדו כולן למטה מהטבור וירד כל הסי׳ י״א כולו במלכי העגולים גופה ונתקנו גם הם בכל מציאותה הראוי ובכל המוחין כהראוי ;

והרי נמצא כי ע״י הרחל שבהאימא הכללי שבא״ק נתקנו המוחין דב״ן לכל האצילות כולו הן להפנימית דהאצילות שהם הדר ומהיטבאל וכן להחיצונית דהאצילות שהם המלכי העגולים הראשונים דמלך האימא הכללי ונגמר תיקונם בכל הצריך ע״י הפרצו׳ רחל דענינינו אמנם הוא כי כל האורות דהדר ומהיטבאל דענינינו הנה הם לעולם רק השם ב״ן אשר בסי׳ י״ג אות נ״ב והשם ב״ן אשר בסי׳ י׳ אות מ׳ אבל כל העס״מ אשר בסי׳ י״ג והעס״מ אשר בסי׳ י׳ הנה הם עומדים לעולם רק מהטבור ולמעלה והם נשארו בעקודים ובכל הד׳ פרצופים שבאימא הכללי שבא״ק והנה הוא כללות כל השם מ״ה שבסי׳ ט׳ אות ל״ה וכללות כל הפנימית דב״ן שבסי׳ ט׳ אות ל״ו שנשאר עיקרם למעלה גם לאחר התיקון ולא ירד מהטבור ולמטה בהדר ומהיטבאל העיקריים שהוא כל חלקי הפנימיות דהאצילות אשר מלך האימא הכללי שבא״ק אלא רק הב״ן שבהמ״ה דאות ל״ה והב״ן שבהפנימית דב״ן דאות ל״ו והם עצמן הב״ן דסי׳ י״ג אות נ״ב והב״ן דסי׳ י׳ אות מ׳ וכנ״ל ומהם הוא כל המציאות דהדר ומהיטבאל דהאצילות אשר מלך האימא הכללי אבל החיצוניות דהב״ן שבסי׳ ט׳ אות ל״ו אשר ממנו הוא הנקודות דכל מלכי העגולים שהם החיצוניות דהאצילות אשר מלך האימא הכללי שבא״ק הנה הם לאחר התיקון מכל העסמ״ב כולן שבסי׳ י״א וירד לאחר התיקון כל הסי׳ י״א כולו למטה מהטבור לגמרי וכנ״ל :

וכן הוא עד״ז ג״כ בהדר ומהיטבאל ובמלכי היושר אשר מלך האבא הכללי שבא״ק וכנ״ל סי׳ י״ד הנה הוא ג״כ כי הדר ומהיטבאל שהם הפנימיות דהאצילות לא נעשו הם אלא רק מהשם ב״ן שבסי׳ י״ב אות מ״ח ומהשם ב״ן שבסי׳ ז׳ אות כ״ח והוא מהב״ן דהמ״ה שבסי׳ ו׳ אות כ״ג ומהב״ן שבהפנימית דב״ן שבסי׳ ו׳ אות כ״ד אבל המלכי יושר שהם החיצוניות דהאצילות הנה נעשו הם לאחר התיקון מכל העסמ״ב כולן שבסי׳ ח׳ שהוא מכל החיצוניות כולו דהב״ן שבסי׳ ו׳ והרי נעשה בנין החיצוניות דכל האצילות כולו הרבה יותר מהפנימיות שבה כי הפנימיות הרי נשאר כל עיקרו למעלה מהטבור דא״ק גם לאחר התיקון והטעם הוא כדי להוציא ולהמציא עי״ז כל העולמות בי״ע ובכח הבחירה שבהם שהוא ע״י מציאות הרע כנודע לכן נסתתר עיקר כל הפנימיות ונשאר למעלה והוא ע״ד שהיה בשורש הפרצופים כולן שנעשה הכל ע״י הצמצום ורק ע״י הקו דק מאור א״ס ית״ש ונתעלם כל האור דא״ס העיקר ונגנז למעלה שהוא אור א״ס המקיף כן היה עד״ז גם במציאות האצילות אשר מא״ק ;

ודע כי מה שמתבאר מדברינו שהעסמ״ב דהדר ומהיטבאל ודמלכי העגולים הנה נעשה הע״ב שבהם מיש״ס והס״ג מהתבונה והמ״ה וב״ן מהזו״ן הנה העיקר הוא שגם הע״ב והס״ג דכל האצילות כולו הנה נעשים ונמשכים הם ג״כ רק מהזו״ן שבהאימא הכללי שבא״ק כי אותן הזו״ן דהאימא הכללי הם נחשבים לכל האצילות כולו לישסו״ת אליהם וכנ״ל ענף ג׳ וכל האצילות כולו נחשב אצלם לזו״ן העיקריים ומקבלים כל האצילות גם את הע״ב והס״ג שלהם ג״כ רק מהזו״ן שבהאימא הכללי וע״י מה שמקבלים הם מישסו״ת שבהאימא הכללי וכנ״ל בדברינו ומקבל כל האצילות רק מהמ״ה שבסי׳ י״ג אות נ״א ומהעסמ״ב שבאותו המ״ה והוא להדר וכן מהמ״ה שבסי׳ י׳ אות ט״ל ומהעסמ״ב שבאותו המ״ה והוא להמהיטבאל כי הזו״ן דהאימא הכללי הם שורשם העיקרי דכל האצילות כולו אבל ישסו״ת שבא״ק הם רק שורש שורשם ופשוט הוא למבין והרי נתבאר לנו כל הענין דהב״ן דענינינו שהוא ההתפשטות הא׳ דהתבונה שבא״ק מציאותה העיקרית וכן כל ענינה אשר בההתפשטות הב׳ שהם אורות הנקודות והתיקון כי מציאותה העיקרית הנה הוא השם ב״ן אשר בהס״ג דסי׳ ט׳ אות ל״ד ושורשה בהעקודים הוא השם ב״ן אשר בהע״ב שבסי׳ ט׳ אות ל״ג הנמשך מהב״ן דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ד׳, ונתגלה כל מציאותה רק כאשר הגיע העת דהתפשטות הא׳ אשר להאצילות כי היא עצמה ההתפשטות הא׳ דהתבונה שבא״ק וירד אז מהטבור ולמטה אך אחר הסתלקות הא׳ חזר אותו הב״ן דענינינו ועלה למעלה מהטבור ונשאר שם לעולם והוא הפרצוף רחל שבהאימא הכללי שבא״ק וכן נחשב היא ג״כ לבחי׳ התבונה לכל האצילות כולו, ובעולם הנקודות הנה קיבלה היא תוספת אורות ומוחין לצורך מלכי העגולים את השמות דס״ג וב״ן אשר בהמ״ה דסי׳ י״א אות מ״ג, ומה שנמשך ממנה אז למלכי העגולים העיקריים אשר ירדו למטה מהטבור הנה הוא הס״ג וב״ן אשר בהב״ן דסי׳ י״א אות מ״ד, ובעת התיקון הנה קיבל הב״ן דענינינו את השמות דס״ג וב״ן אשר בהמ״ה שבסי׳ י״ג אות נ״א והיא לצורך הדר וכן השמות דס״ג וב״ן שבהמ״ה דסי׳ י׳ אות ט״ל והוא לצורך מהיטבאל ועי״ז נמשך ממנה להדר ומהיטבאל העיקריים אשר מהטבור ולמטה את השמות ס״ג וב״ן אשר בהב״ן דסי׳ י״ג אות נ״ב והשמות ס״ג וב״ן אשר בהב״ן דסי׳ י׳ אות מ׳ וכן נמשך אז ממנה ג״כ כל הס״ג וב״ן שבה אשר קיבלה בעת עולם הנקודות שהם הס״ג וב״ן שבהמ״ה דסי׳ י״א אות מ״ג וכנ״ל הנה לאחר התיקון נמשכים גם הם כולם למטה מהטבור בהמלכי העגולים עצמן אשר באצילות ונתקן על ידה כל חלקי האצילות אשר מלך האימא הכללי שבא״ק בכל האורות והמוחין דהס״ג וב״ן בשלימות :

והנה נאמר עוד כי פשוט הוא למבין שכל מה שאמרנו בפרטיות את מציאות הדר בפנ״ע ומהיטבאל בפנ״ע ומלכי העגולים בפנ״ע ואמרנו כי מציאות הדר הוא מהמ״ה שבסי׳ י״ג ומהיטבאל מהמ״ה שבסי׳ י׳ ומלכי העגולים מהעסמ״ב שבסי׳ י״א וכן עד״ז בכל הנז׳ אשר מהאבא הכללי שבא״ק הנה אמרנו לעיל סי׳ י״ד כי הדר הוא מהמ״ה שבסי׳ י״ב ומהיטבאל מהמ״ה שבסי׳ ז׳ והמלכי יושר מהעסמ״ב שבסי׳ ח׳ הנה אין הכוונה בכ״ז שיצאו כ״א במציאות בפנ״ע והם ב׳ מיני הדר וב׳ מיני מהיטבאל וב׳ מיני מלכים שהם היושר והעגולים וכ״א בפנ״ע, חלילה וחלילה להעלות זאת על הדעת אמנם הוא כי בעולם הנקודות אשר לא היה אז רק הב׳ מיני מלכים לבד שהם מלכי היושר ומלכי העגולים הנה אז היו באמת כ״א בפנ״ע מלכי העגולים בפנ״ע ומלכי היושר בפנ״ע ולא עוד אלא שגם המלכים שבכ״א גופה היו ג״כ כ״א בפנ״ע וכידוע שהיו אז בסוד רשות הרבים וכמ״ש בשער המלכים ספ״ה ובכ״מ וכמו שמתבאר בדברינו בדע״ה ח״א בארוכה אבל לאחר התיקון הנה

יצאו כולם מיוחדים באחד ממש והיינו כי אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים שחזרו ועלו למ"ן כמ"ש הרב בשער התיקון פ' א' ב' ועלו לשרשם וכנ"ל ענף ח' ויצא ע"י האור הדעת עלאה אשר על ידו הוא היחוד הגמור הנה נתייחדו על ידו האו"א הכלליים שבא"ק ביחוד עלום ונזדווגו זב"ז והיה נמשך כל הבחי' דהדר ומהיטבאל והמלכי יושר אשר מהאבא הכללי שבא"ק כולם במציאות אחת ובאור אחת והיו בבחי' טיפת מ"ד וכל הדר ומהיטבאל ומלכי העגולים דהאימא הכללית שבא"ק היה מציאותם בה בבחי' טיפת מ"ן ונתחברו בה המ"ד והמ"ן ע"י אותו הזווג שמהאו"א הכלליים ונתייחדו בה שניהם בבחי' עיבור ונעשו למציאות אחת והוא מציאת האצילות שנולד מהאימא הכללי שבא"ק והיינו כי יצא ממנה העתיק דאצילות אשר היה כלול מכל הה' פרצופי דאצילות כולם והיה אותו העתיק כלול מהמ"ה והט"ר דב"ן ומהנקודות דיושר והעגולים שהם הדר ומהיטבאל וחלקי הנקודות אשר מהאו"א הכלליים שבא"ק והיו כלם כלולים בו במציאות אחת כי מכל אותן האורות כולם בנה ונעשה פרצופו בשלמות אלא שכל האורות אשר הם מהאבא הכללי שבא"ק הם עומדים בו בפנימיותו וכל האורות שמהאימא הכללי שבא"ק הם עומדים בו בחיצוניותו אבל עכ"פ הוא כי הם כולם בו רק במציאות אחת לבד ואח"כ קיבל העתיק עוד תוספת אורות ומוחין מהאימא הכללי שבא"ק ע"י זווגה עם האבא הכללי והיה אותו התוספת אורות ומוחין כלול ג"כ מכל האורות דבחי' הדר ומהיטבאל ומהנקודות דיושר והעגולים אשר מהאו"א הכלליים שבא"ק משניהם יחד והוציא ממנו את הא"א דאצי' וכן מא"א לאו"א ומאו"א לזו"ן והיה כ"א כלול מכל הדר ומהיטבאל ומלכי היושר דהאבא הכללי ומהדר ומהיטבאל ומלכי העגולים דהאימא הכללי והם המ"ה והט"ר דב"ן עם המלכיות דב"ן דהנקודות היושר והעגולים אשר כל פרצו' ופרצו' דאצי' הוא כלול מכולם יחד והוא עיקר מציאותו ונמצא כי כל האורות דהדר ומהיטבאל והנקודות דהיושר אשר מהאבא הכללי וכל האורות דהדר ומהיטבאל והנקודות דהעגולים אשר מהאימא הכללי הנה הם בכל פרצו' במציאות אחת שכל פרצו' הוא כלול מכולם וכנ"ל ענף ח' כ"ז, וכל מה שבארנו בכל הסי' י"ד וכן בכל הסי' זה הוא הכל רק בפרטיית האורות אשר ישנם בכל פרצו' ופרצו' עצמו והם מציאת אחת בכ"א עכ"פ ופשוט הוא:

והרי נתבאר לנו מכל דברינו שבסי' י"ד ושבסי' זה כל המציאות דא"ק כולו אשר מהגרון ולמטה הן מה ששייך להמציאות העיקרי דא"ק גופה שהוא האו"א הכלליים שבו אשר הם מהגרון עד הטבור והוא מעיקר א"ק גופה וכנ"ל כלל י' ענף א' והן כל המציאות דכל האצילות כולו אשר הם מהטבור עד סוף רגליו המשכתם ויציאתם מהג' רישין שבו שהוא הע"ב הכללי, וכן שרשם שבעקודים וכל מציאותם גופה בפרטיית, כי הנה המציאות דאו"א הכלליים הנה הם הס"ג הכללי שבא"ק, והמציאות דכל האצילות הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים שבא"ק, ובפרטיות הנה הוא כי האבא הכללי בכל הד' פרצופים שבו הנה הוא הס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב, ואותו הס"ג הוא הע"ב דס"ג העיקרי שבא"ק אשר הוא מהגרון שבו עד החזה שבו, ושורשו שבעקודים הנה הוא השם ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א, ושורשו בהע"ב הכללי הוא בהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', וחלקי האצילות אשר מאותו האבא הכללי הנה הוא השם מ"ה והשם ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד, והיינו כי המ"ה דאות כ"ג נחלק לד' שמות עסמ"ב שהם העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ב ונשארו הג' שמות עס"מ בהאבא הכללי עצמו והם שורש האצילות שבו אשר נשאר עיקרם למעלה אך הב"ן מהם שהוא כל הב"ן דאות מ"ח הוא אשר ירד מהטבור ולמטה שהוא באצילות ממש, והשם ב"ן שבסי' ו' אות כ"ד הנה הוא נחלק עוד גם לפנימיית וחיצוניית ואותן הפנימיית והחיצוניית נחלק כ"א ג"כ לעסמ"ב והם העסמ"ב אשר בסי' ז' והעסמ"ב אשר בסי' ח', ומהעסמ"ב שבסי' ז' נשאר ג"כ הג' שמות עס"מ בהאבא הכללי עצמו ורק הב"ן שהוא השם ב"ן דאות כ"ח הנה הוא אשר ירד למטה מהטבור ובאצילות ממש אך החיצוניית דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד שהוא העסמ"ב אשר בסי' ח' הנה הם ירדו כולם במציאות האצילות ממש, והרי לנו כי חלקי האצילות אשר מצד אבא שבא"ק הנה הוא הב"ן דאות מ"ח והב"ן דאות כ"ח והעסמ"ב דכל הסי' ח', ושרשם בעקודים הוא בהע"ב דסי' ו' אות כ"א, ושרשם בהמ"ס דא"ק הוא בהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', והאימא הכללי שבא"ק בכל הד' פרצופים שבה הנה הוא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד ואותו הס"ג הוא הס"ג דס"ג שבא"ק אשר עומד בו מהחזה עד הטבור, ושרשה בעקודים הוא הע"ב שבסי' ט' אות ל"ג ושרשה בהע"ב הכללי שהוא בהמ"ס דא"ק הוא בהב"ן דהמ"ס שבסי' א' אות ד', וחלקי האצילות שמהאימא הכללי הנה הוא המ"ה והב"ן שבסי' ט' אות ל"ה ול"ו והיינו כי המ"ה דאות ל"ה הוא נחלק לד' שמות עסמ"ב שהם העסמ"ב אשר בכל הסי' י"ג והנה הג' שמות עס"מ שבסי' י"ג הם נשארו בהאימא הכללי עצמה והוא שורש האצילות אשר בה (להיות שורשם במקום עליון לקבל עי"ז תמיד השפע למטה) ולא ירד באצילות אלא רק השם ב"ן שבסי' י"ג אות נ"ב, אמנם הב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו הנה הוא נחלק עוד גם לפנימיית וחיצוניית וישנם בכ"א ד' שמות עסמ"ב והם העסמ"ב אשר בכל הסי' י' והעסמ"ב אשר בכל הסי' י"א, והעסמ"ב אשר בסי' י' הנה נשאר ג"כ הג' שמות העס"מ בהאימא עצמה ולא ירד באצילות ממש אלא רק הב"ן אשר בסי' י' אות מ' אבל העסמ"ב אשר בסי' י"א הנה הם ירדו כולם מהטבור ולמטה ובאצילות ממש, והרי נמצא שחלקי האצילות אשר מצד האימא הכללי שבא"ק הנה הוא השם ב"ן אשר בסי' י"ג אות נ"ב והשם ב"ן אשר בסי' י' אות מ' וכל העסמ"ב כולן אשר בכל הסי' ח', ושרשם בעקודים הוא בהע"ב שבסי' ט' אות ל"ג, ושרשם בהמ"ס דא"ק הוא בהב"ן דסי' א' אות ד', ונמצא מכ"ז כי חלקי האצילות אשר מהאו"א הכלליים משניהם יחד הנה הוא בסך הכל ו' בחי' היינו הב"ן דסי' י"ב אות מ"ח והב"ן דסי' י"ג אות נ"ב והב"ן דסי' ז' אות כ"ח והב"ן דסי' י' אות מ' וכל העסמ"ב דסי' ח' וכל העסמ"ב דסי' י"א, אמנם הוא כי השם ב"ן אשר בסי' ח' אות ל"ב והב"ן אשר בסי' י"א אות מ"ד הנה הם השרשים העיקריים של עולם האצילות גופה אשר הם יצאו גם בעולם הנקודות וכמו שמבואר כ"ז לעיל בדברינו ואח"כ הרי נתחלקו אלו ב' הבחי' בפנ"ע כי הרי הם יצאו גם בראשונה אבל העס"מ דסי' ח' והעס"מ דסי' י"א וכן הד' שמות ב"ן הנז' היינו דאות כ"ח ומ"ח ודאות מ' ודאות נ"ב והם ששה בחי' הנה הם כולם באים רק אח"כ ובסוד תוספת לאחר התיקון ואלו הו' בחי' הם הנה"י דאבא והנה"י דאימא שבא"ק שהוא העטרין דהו"ג שבו אשר באים בעת התיקון והם מתפשטים ומתלבשים באצילות ונעשו שם לעצם מעצמיו ובשר מבשרו, והרי נמצא כי שני בחי' מכל הנז' הם היו בראשונה שהוא גם בעולם הנקודות וששה בחי' הם באים בסוד תוספת בעת התיקון והרי הם בס"ה ח' בחי' והנה הם הנהי"מ דאבא שבא"ק והנהי"מ דהאימא שבא"ק כי אותן הב' בחי' הראשונים אשר היו גם בעולם הנקודות הם המלכיות באו"א שבא"ק והוא אשר אמרנו לעיל כי היו מושרשים בבחי' האחרונות דהתפשטות הא' שהוא בהמלכיות שלהם אבל כל אותן הו' בחי' הבאים בעת התיקון ובסוד תוספת הם הנה"י דאו"א שבא"ק המשתתפים בבנין האצילות ומתלבש שם ונעשה לעצם מעצמיו ובשר מבשרו והנה נתייחדו אותן ב' הנהי"מ דאו"א שבא"ק לעצם אחד ולמציאות אחת ע"י בחי' זווג עיבור לידה כנ"ל ויצא ונתפשט מהטבור ולמטה שבא"ק והוא החלק הב' דהתפשטות הב' אשר להאצילות שהוא האצילות העיקרי אשר יצא ונולד מהאימא הכללי שבא"ק וכנ"ל ענף ח' ומזה נעשה כל המציאות דהאצילות כולו ונמצא כי כל האצילות כולו הנה הוא עצמו רק בחי' הנהי"מ שבא"ק כי הרי הוא רק האורות דהנהי"מ שלו הנז' ונחשב כל האצילות להנהי"מ דא"ק וכנ"ל כלל ו' ענף א' וכ"ז הנה הוא יצא ונמשך ונעשה ע"י התוספת אור אשר מרזא דא"ס ית"ש שניתוסף בהב"ן והמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג' ד' הנמשך מהס"ג והע"ב דאות א' ב' ומכל הג' רישין עלאין שבו וכנ"ל, ועי' לעיל כלל ו' ענף ה'

ה' וכלל י"ב ענ"ג וכלל ח' ענף ז' [בהבחנה שלישית שבאו"א] ותבין כ"ז יותר היטיב בעה"י, והרי נתבאר תכלית"ש כל המציאות דא"ק כולו ואיך שהכל תלוים ועומדים בו והוא כולל כולם ומיוחדים הכל באחד, ובזה נשלם כל ענף זה בישועת הקב"ה, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים :

כלל י"ט

ענף א'

ומעתה נבאר ההתפשטות השני אשר להעולמות בי"ע, הנה ההתפשטות השני אשר להעולמות בי"ע הוא נתחלק ג"כ לשני חלקים ע"ד שכתבנו לעיל כלל י"ח (ענף א' ב' ה') בההתפשטות השני אשר להאצילות, והיה נמשך כל חלק אשר להבי"ע מאותו החלק עצמו אשר כנגדו באצילות תיכף וסמוך אליו כי מהחלק הא' דההתפשטות דב' אשר להאצילות הנה ממנו יצא ונמשך החלק הא' אשר לההתפשטות הב' דלהבי"ע ויצא תיכף וסמוך אליו ואח"כ כאשר יצא החלק הב' דהתפשטות הב' אשר להאצילות הנה ממנו יצא ונמשך ג"כ תיכף וסמוך החלק הב' דהתפשטות הב' אשר להבי"ע וכן כל מה שעבר על האצילות מענין מיתת המלכים ושבירתם וכן אח"כ תיקונם ותחייתם הנה עבר כ"ז על הבי"ע ג"כ ומקרה אחד לכולם אמנם עכ"ז הנה היה בהם חילוקים רבים ועצומים עכ"פ יען שאינם דומים זה לזה כלל בכל עצמותם ומציאותם והיה מקריהם שבכ"א לפי תכונתו ומדרגתו וממילא נמשך שהיה ביניהם חילוקים רבים ומה שאמרנו שהיה מקרה אחד לכולם הכוונה הוא על כל הענינים שהיו כולם בכ"א לפי ערכו וענינו המתייחס אליו וכמו שיתבאר לפנינו כל דבר בפרטיות :

החלק הראשון בההתפשטות הב' אשר להבי"ע הנה הוא כי אחר מיתת המלכים ושבירת הכלים דעולם הנקודות שהוא החלק הראשון מהתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב' הנה אחר שמיתו. ונשברו המלכים כולם וירדו ונפלו למטה מרגלי א"ק הנה יצא ונעשה אז מכל אותן השברי כלים כל השרשים העלמיים מכל העולמות בריאה יצירה עשיה מכל המציאיות כולם אשר היה עתיד להבאות בהם משבת ימי בראשית עד סוף כל הששת אלפים שנה דזמן קיום העולם הנה כולם יצא אז בפרטות ופרטי פרטות מאותן השברי כלים אחר שירדו למטה מרגלי א"ק אמנם לא יצאו אז אלא רק שרשיהם לבד אבל לא מציאותם ממש כמו שהם עתה כי הרי אותן השברי כלים הם הכלים דהנקודות אשר היו אז רק המלכיות דהב"ן כנודע והיו כולם רק נקודות קטנות וכקרני חגבים והם רק השרשים העלמיים דכל פרטי האצילות כולו וכן יצא עד"ז אח"כ מהשברי כלים כאשר נפלו למטה רק השרשים העלמיים דכל המציאיות דהבי"ע כולן והנה אותן כל השרשיים העלמיים הם לא יחסרו לעולם כי כל מה שיצא בעולם הנקודות הם אינם חסרים לעולם וכמ"ש הרב במלכים פ"ו, ועי' דברינו בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ג' אות ד' ע"ש, וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שבארנו לעיל כלל ז' כי למטה מרגלי א"ק הנה נעשה שם ע"י ההתפשטות הא' דלהבי"ע כל המקום שלהם ובכל מה שהיה ראוי לכל המציאיות דהבי"ע כולם וכן בארנו שם כי באותן הכלים דהנקודות היה כלול בהם כל הכחות כולם לכל המציאות דהד' עולמות אבי"ע והנה המציאיות דהאצילות הנה יצא שרשיהם כולם בעת מלוכת המלכים שהוא כל המציאות דעולם הנקודות והוא החלק הראשון דהתפשטו' הב' אשר להאצילות והיינו כי הנה יצא אז עי"ז כל השרשים דכל פרטי המציאות דהאצילות בפרטות ופרטי פרטות (עי' ברחובות הנהר למהר"ש שרעבי ז"ל בתחלתם) אבל השרשים דכל המציאיות דהבי"ע הנה יצאו הם רק אחר מיתת המלכים ואחר שירדו השברי כלים למטה במקום בי"ע הנה אז יצאו כל שרשיהם כולם דהבי"ע ג"כ ועי' בדע"ה ח"א דרוש ה' ו' שבארנו שם בארוכה כי זהו עצמו כל ענין דשבירת הכלים מה שנתפרדו כחותיהם לצאת מהכח אל הפועל ונפרד הרכבתם ויצא כל כח וכח לעצמו לפעול את פעולתו, ובאשר שבכל זמן שעמדו במקום האצילות היה עדיין כל הכלים כולם רק במדרגת האצילות לבד לכן לא נעשה אז ממציאות הבי"ע מאומה אמנם אחר שירדו למטה מרגלי א"ק שהוא המקום דהבי"ע נתגלה כל הכחות דהבי"ע שבהם ג"כ ע"י תוקף גבורתם אשר היה בעצמותם גופה וכן ע"י הניצוצין דהש"ך ורפ"ח שהם גבורות גדולים וירדו עמהם כנודע הנה עי"ז יצאו בכל כחם בכל תוקף ועוז והוציאו אז את כל שרשי העלמיים דכל המציאיות דהבי"ע כולם ויצאו כולם לאור ולפועל והיינו כי החיצונית דהפנים אשר באותן השברי כלים הם הוציאו את כל שרשי המציאיות דעולם הבריאה כולה, והחיצונית דהאחוריים אשר באותן השברי כלים הם הוציאו את כל שרשי המציאיות דעולם היצירה כולה, והחיצונית דחיצונית דהאחוריים אשר באותן השברי כלים הם הוציאו את כל שרשי המציאיות דעולם העשיה כולה וכמ"ש הרב בא"כ ספ"ה וכן בשביה"כ פ"ז, וכל אלו הג' מיני חיצוניות שירדו ונתפשטו למטה מרגלי א"ק להוציא מהם את כל שרשי המציאיות דהבי"ע שיצאו אז, הן הם החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע והנה יצאו הם ע"י מיתת המלכים דעולם הנקודות, ונמצא כי ממיתת המלכים דהנקודות יצא תיקון להבי"ע, וכבר אמרנו כי עולם הנקודות שהוא מלוכת המלכים בעת שמלכו הנה הוא החלק הראשון מהתפשטות הב' דלהאצילות ונמצא כי החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע הנה נעשה אחר החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להאצילות אלא שלא נעשה מעת מלוכתם רק אחר מיתתם ושבירתם כנז' :

והנה על אותו החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע הנה זהו מה שנאמר בתורה בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ ואמרו את השמים לרבות תולדות השמים ואת הארץ לרבות תולדות הארץ וכמ"ש רש"י בחומש בפסוק יהי מאורות והוא מתנחומא (רש"ב) פ' בראשית סימן א' ובב"ר פ"א סימן י"ד, והכוונה הוא על אותו החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע אשר אז יצאו רק שרשיהם לבד כנז', וזהו מה שנעשה במאמר הראשון דעשרה מאמרות וכמ"ש במגילה כ"א ע"ב, דבראשית נמי מאמר הוא, ומשום שלא יצא אז אלא רק שרשיהם לבד לכן לא נאמר על זה מאמר בפירוש משום שלא היו עדיין מציאיות גמורים והעיקר הוא משום שלא נתקיימו כי עליהם נאמר תיכף אח"כ והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך והוא כמו שבארנו בדע"ה כי כל אותן השרשים כולן שיצאו הנה לא נתקיימו כלל, הן מחמת תכונת תוקף הגבורות שבהם שיצאו עי"ז, מכח אל כח ומפעולה לפעולה בלי חק וגבול והיו בלא סדר כלל, שהרי כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן דששת אלפים שנה תולדה מתולדה ופרי מפרי וניתן כיל ומדה וגבול ומקום לכ"א וכן נעזר כ"א ע"י חבירו שכל מציאת פרטי מקבל תועלת ותיקון מזולתו ע"י שנכללו ונתקשרו זה בזה וכ"ז הוא ע"י המתקה וביסום אשר נעשה בהם אח"כ שהוא אחר שחזרו ויצאו בשיתוף חסד ודין בעת התיקון דמעשה בראשית כמו שיתבאר אבל כאשר יצאו אז התולדות דעולם הנקודות לבד שהיו גבורות תקיפין ויצאו בכל כחותיהם לפועל בלי חק וגבול הנה נתפזרו ונתדעכו לניצוצין שאין בהם ממש ע"ד מיתת המלכים ושבירת הכלים דהנקודות עצמן ועוד כי בעת שיצאו כל אותן השרשים העלמיים אשר להבי"ע הנה יצא עמהם אז ג"כ כל הקליפות והחיצונים כולם והיו משחיתים ומזיקים מבהילים נוראים הרבה מאד כמ"ש בספר עמק המלך שער קרית ארבע פ' י"א ושלטו הם על כל אותן השרשים העלמיים דהבי"ע שיצא אז וכן על כל השברי כלים והניצוצין כולם ונטבעו ונבלעו כולם בתוך הקליפות והטומאה והרע והוא מה שנאמר אחר פסוק בראשית ברא, שהכוונה הוא על בריאות אותן השרשים העלמיים כנז', הנה נאמר תיכף אחריו והארץ היתה תוהו כו' שהכוונה הוא על כל אותן הקליפות והחיצונים ועי"ז הנה נתחרבו ומיתו כל אותן השרשים העלמיים שיצאו אז, כי נטבעו בהמים הזידונים ומיתו, עד שגזר המאציל ית"ש והחריב אותם ונעקרו ונכרתו כל הקליפות כולם ממציאותן העיקרי, ועכ"ז הנה נשארו עדיין כל

אותן הפרצופים העצמיים כולם מלוכלכים בזוהמא רבה עד שחזר ותיקן אותם ע"י האור דהמ"ה וכמו שבארנו כ"ז בדע"ה חב' דרוש ב' ובכ"מ שם ומשום כ"ז לא נזכר מאמר בפירוש על בריאות כל אותן הפרצופים העצמיים שבתחלה מאחר שלא היה בהם תועלת עדיין עד עת התיקון דשם מ"ה דוקא וע' דברינו עוד בזה בדע"ה שם ח"א דרוש ו' סי' ד', ועכ"פ הרי נתבאר לנו ענין החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע, מה שהם ואימתי שיצאו, וכן הרי נתבאר לנו ג"כ כי היה מקרה אחד להם עם החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר לאצילות כי שניהם היו רק בבחי' פרצופים העצמיים לבד וכן ענין המיתה והחורבן הרי היה בשניהם כנז' אלא שמיתת הנקודות לא נפגמו אורותיהם ח"ו כי האורות עלו למעלה לשרשם שבא"ק כנודע ולא ירד מהם למטה אלא רק השברי כלים עם הניצוצין דש"ך ורפ"ח והם אשר רמוזים בתיבת מרחפ"ת שהוא מת רפ"ח כנודע ור"ל שהאורות העיקריים עלו למעלה ורק הרפ"ח ניצוצין נוכם הם אשר מיתו ג"כ כי נטבער אז גם הם, אבל הפרצופים העצמיים דהבי"ע הם מיתו כולם ועליהם נאמר והארץ היתה תוהו, ולא נתקנו כולם אלא רק ביציאת השם מ"ה ועליו נאמר ויאמר אלהים יהי אור :

אמנם מה שצריך לאורה ביאור הוא כי הרי בכל התפשטיות אשר לכל העולמות כולם הנה יצא לעולם ההתפשטות הב' רק מההתפשטות הא' אחר שעלה הוא למעלה בההסתלקות הא' וכמו שמבואר בכל דברינו בכללים הקודמים וכן בהעולמות בי"ע הרי יצא ההתפשטות הב' מהשברי כלים דהנקודות אשר הם האורות שיצאו מהעינים אבל ההתפשטות הא' אשר להבי"ע והסתלקותו הרי בארנו לעיל כלל ז' וכלל י"ג כי היה רק בהחיצונית דהתנהי"מ דא"ק אשר ירדו למטה מרגליו קודם יציאת האורות דעינים וכמו שמבואר במבו"ש שע"ב ח"א פ"ג וכן בשער הקדמות דף י' ע"א וא"כ הרי לכאורה אינו דומה כלל סדר ההתהוות דהתפשטות הב' אשר להבי"ע להתהוות כל ההתפשטיות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה, אך באמת לא קשה כלל דכבר בארנו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' אות ו' ואות ח' ובכ"מ שם כי אותן החיצונית דהתנהי"מ אחר שחזרו ועלו למעלה בהסתלקות הא' הנה נכללו בהנקודות ונעשו לאחד ממש עם הכלים דהנקודות כי הרי האורות אשר יצאו מהעינים הנה הם רק מאותן התנהי"מ עצמן דהא"ק אשר יצאו האורות מהם ועלו למעלה מהטבור ושם הניחו שורשם ומשם נתפשטו ויצאו דרך העינים וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות פ"ב וא"כ הרי היו מתחלה רק דבר אחד וכן אח"כ כאשר חזרו החיצונית דהתנהי"מ לעלות למעלה בההסתלקות הא' הנה חזרו ונכללו עמהם כי הרי האורות העינים הם שהעלו אותם וחזרו אח"כ ונכללו החיצונית דהתנהי"מ עם הנקודות יחד ועמדו מאחוריהם וכמו שמבואר במבו"ש שם ובדברינו בדע"ה ח"א דרוש' ה' בארוכה, ושם דרוש ו' סימן ג' אות ו' מתבאר שם שכל עיקר התהוות הכלים דהנקודות עצמן שהם העביית שלהם וכנ"ל כלל י"ח ענ"ז הנה נעשה עביותם רק בסיוע דאותן החיצונית דהתנהי"מ וכן נכללו אותן החיצוניית עמהם ונעשו כולם לאחד ומהם שניהם הוא כל הכלים דהנקודות והם אשר נשברו בעת שבירת הכלים וכמו שבארנו בדע"ה שם אות ח' ומהם עצמם הוא ההתפשטות הב' אשר להבי"ע שאמרנו כי המלכות דהתנהי"מ החיצונית הנז' אחר שעלו למעלה וחזרו ונכללו בהנקודות ונשברו כולם הנה ירדו כל השברי כלים דהמלכות של אותן התנהי"מ עם השברי כלים דהנקודות יחד והם עצמם הוא ההתפשטות השני אשר להבי"ע כנז' כי אחר שירדו למטה מרגלי א"ק הנה יצא מהם כל פרצופי העצמיים דהבי"ע וכמו שנתבאר כ"ז בדברינו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' סוף אות ח' ונמצא כי גם כאן בהבי"ע הנה נעשה ג"כ ההתפשטות הב' רק מההתפשטות הא' היינו מהשברי כלים דהתנהי"מ החיצונית שהם היו ההתפשטות הא' להבי"ע ומהמלכות שלהם הנה נעשה ההתפשטות הב' דלהבי"ע כי כל מה שנעשה מהג' מיני החיצוניות דהנקודות שאמרנו הנה נעשה כ"ז ע"י המלכות החיצונית דהתנהי"מ שנכללה בהנקודות ומכוחה ועל ידה נתפשטו הג' מיני החיצונית דהנקודות להוציא מהם את כל הפרצופים העצמים דהבי"ע ומה שנכללה עם הנקודות הוא משום שגם מתחלה היו דבר אחד כנז' וחזרו ונכללו עתה עמהם ג"כ ונעשו עי"ז באיזה תוספת כי כן הוא הדרך לעולם שכל התפשטות הב' הוא ע"י תוספת אור וברכה מלמעלה, וע' בדברינו בדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ה' אות ג' שמתבאר שם שכל מה שנעשה מהחיצונית דהתנהי"מ דהא"ק את כל אותן הפרצופים העצמיים דהבי"ע בעת עולם התהו וכן כל מה שמשתתפים בעיקר הבי"ע עצמן לאחר התיקון הנה הוא רק בהמלכות דהמלכות לבד והיסוד דהמלכות הנה בו היה נעשה המקום להבי"ע אבל הה' ראשונים שבהמלכות מהחיצונית דהתנהי"מ הנז' הנה הם רק לשרשי העליונים דהבי"ע אשר באצילות העיקרי ועומדים הם באצילות לעולם עשה"מ :

ודע כי אותן החיצונית דהתנהי"מ הנה מעיקרם הם מעולים הרבה מכל הנקודות כולם כי הרי הם מההתפשטות הא' אשר לאצילות והנקודות הם רק מההתפשטות הב', אמנם אחר שירדו כל אותן החיצונית דהתנהי"מ להיות למציאות התפשטות הא' להבי"ע וכן גם אח"כ כשעלו בההסתלקות הא' הנה היו הם גרועים הרבה מהנקודות קודם שירדו גם הם וכמו שכתבנו לעיל כלל י"ג ענ"ב ע"ש בשינוי הד' אבל אחר השבירה כשירדו גם הנקודות למטה היו הנקודות גרועים מהם מסבת מעלתם שבתחילה כנז' ואחר התיקון דיציאת השם מ"ה הנה נכללו כולם יחד בהיושרי דאצילות כי מהפנימית התנהי"מ דא"ק אחר שנתקנו בהאור דהמ"ה הנה הם כל היושרי דאצילות כי התנה"י הפנימית הם מבחינת א"ק המשתתף באצי' והמלכות הפנימי הוא לעיקר האצילות גופה והחיצונית דהתנהי"מ אחר שנתקנו ג"כ באור דהמ"ה הנה התנה"י שבהם נכללו ביושרי הז"ת דהאצילות והיו שם לבחי' פרצופי הבי"ע שבא"ק הכלולים בפרצופי האצילות שבא"ק שהם התנה"י דהא"ק המשתתף באצילות כנז' והמלכות שבהם נכלל בעיקר האצילות עצמו (שהוא מהמלכות הפנימית דהתנהי"מ) והוא פרצופי הבי"ע אשר באצילות ונעשו הבי"ע מהמלכות החיצוני דהתנהי"מ וכן הם מושפעים ממנה תמיד הכל רק ע"י המלכות דאצילות הכלול בתוכה המלכות החיצוני דהתנהי"מ לצורך המציאות והשפע דהבי"ע וכ"ז הנה הוא כל בחי' היושרי דהאצילות ועליהם סובבים ומקיפים העגולי דאצילות שהם מהב"ן דעולם הנקודות, ודע זה :

והרי נתבאר עכ"פ כי הפרצופי העצמיים דהבי"ע שהוא החלק הראשון דהתפשטות הב' הנז' הנה הוא נעשה ג"כ מהמלכות דהחיצוני דהתנהי"מ עצמן שהוא ההתפשטות הא' והרי נעשה גם כאן כל התפשטות הב' רק מההתפשטות הא' ועל ידו דוקא, והבן כ"ז היטיב וע' עוד לקמן ענ"ג שמתבאר שם כי עכ"ז הנה היה בזה באמת חילוק אחד עכ"פ מכל ההתפשטיות הב' אשר בכל העולמות שלמעלה ע"ש בארוכה :

[ענף ב']

הנה כל מה שבארנו בענף א' מההתפשטות הב' אשר להבי"ע הרי אמרנו כי הוא רק החלק הא' מההתפשטות הב' ועתה נבאר ג"כ את החלק השני מההתפשטות הב' דלבי"ע והנה הוא כל האורות דהתיקון אשר ע"י השם מ"ה שנתפשטו בהבי"ע לצורך המציאות דמעשה בראשית כולה כל מה אשר נברא ונעשה בששת ימי בראשית ונעשו הם כולם רק אחר יציאת השם מ"ה דהתיקון כנודע והוא מה שנאמר בתורה ויאמר אלהי"ם יהי אור וממנו היה מתחיל התיקון ויצאו על ידו כל מעשה בראשית כולם ככל מה שנאמר בתורה והנה כל אורות התיקון הללו אשר נתפשטו בהבי"ע הנה הם החלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע וכמו שיתבאר לפנינו עוד למטה, והנה נבראו כל מעשה בראשית כולם ע"י המלכות דאצילות אחר שנתקן כל האצילות כולו והיינו כי נבראו כל הפרצופים העצמיים דכל המציאיות דהבי"ע

אשר לצורך כל מעשה בראשית הנה יצאו ונבררו ע"י המלכות דאצילות מזוהמתם וחלאתם דעולם התוהו ועלו למעלה וניתוסף להם אור וברכה ככל הנצרך לשלימותם עד שנעשו למציאות גמורים וככל מה שנעשו בששת ימי בראשית:

אמנם אופן וסדר בירורים איך שנתבררו מזוהמתם וכן סדר עלייתם למעלה הנה זה צריך ביאור גדול ובפרט בענין עלייתם למעלה כי מאחר שכ"ז היה רק אחר שנתקן האצילות וידוע הוא כי אחר התיקון דיציאת השם מ"ה הנה התייחד א"ס ית"ש באצילות ונעשה חד עם כל האצילות כולו וכמו שבארנו לעיל כלל ה' ענ"ו ובפרט בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז' ע"ש וא"כ איך אפשר לשרשים העצמיים דבי"ע שהם נבראים נוצרים נעשים לעלות למעלה וכן צריך ביאור ג"כ לקשר את הענין דבירורם ועלייתם ותיקונם אשר עי"ז עם הי' מאמרות דמע"ב היכן מרומז כ"ז בהעשרה מאמרות הכתובים בתורה כי הרי פשטות הכתובים דכל מעשה בראשית הם מורים בהדיא שנבראו ונוצרו ונעשו הכל במאמר פיו ית"ש מאפס ואין המוחלט ויצאו בכל מציאותם בלי סיבובים כלל אלא הוא אמר ויהי ונעשה כל דבר ברגע אחת מאין ליש וא"כ איך יתקשר זה עם כל דברינו הנזכרים אך הנה סדר תהלוכות בירורם איך שנתבררו ונטהרו מזוהמתם הנה כבר בארנו כ"ז בדע"ה ח"ב דרוש ב' ענף ב' ג' ע"ש ותמצא, אמנם ענין עלייתם איך שעלו למעלה מאחר שהם מבחי' מציאות הבי"ע שהם נפרדים איך אפשר להם לעלות למעלה בהמלכות דאצילות הנה האמת הוא כי מה שעולים מהנבררים למעלה מהמלכות דאצילות עצמה הנה הוא רק הניצוצי אורות דהס"כ ורפ"ח אשר הם ירדו עם השברי כלים כנודע והם נשמתם וכחם הפנימי אשר על ידיהם נבראו ונוצרו ונעשו כל השרשים העצמיים דהבי"ע הנ"ל ענף א' הנה אותן הניצוצין הם אשר עולים למעלה ומקבלים שם תוספת אור וברכה לצורך תיקון המציאות כולם ואח"כ חוזרים ומשפיעים ויורד ומתלבש באותן שרשים העצמיים דהבי"ע לבנות אותם על כל תיקונם ומציאותם העיקרי אבל העצמיים דהבי"ע גופה הם אינם עולים כלל בהמלכות דאצילות ח"ו אלא הם נשארו בהבי"ע עצמן וכל עלייתם הוא רק כי נבררו מהזוהמא והקליפה ונעשו מוכשרים לבוא לידי טהרת הקודש ולקבל בתוכם את שפעת אור שלמעלה הבאה להם ע"י עליית הניצוצין להבנות ולהתתקן על ידם שכל תיקונם הנצרך להם לפי המציאות דהבי"ע והוא מה שאנו רואין גם עתה בכל המציאות המתחדשים בכל עת בכל חלקי הדצח"מ הנה אנו רואין שנמשך וניתוסף תמיד כח חדש ביבול הארץ להוציא דשא עשב מזריע זרע למינהו וכן כל מה שנעשה תחת השמש הכל הוא מן הארץ וכמ"ש בזוה"ק ויצא ק"ע ע"א כל איבין וכל טיבוי דעלמא נפקי מניה וביה אתעבידו כל עובדין דעלמא כמה דכתיב הכל היה מן העפר כ"ו והרי נמשך תמיד כח חדש בהארץ ומתחדשים ממנה מציאיות בכל חלקי הדצח"מ ואותו הכח חדש שניתוסף בה הנה הוא כ"ז רק מאותן השרשים העצמיים דכחות הבי"ע אשר נבראו מהניצוצין והשברי כלים דהנקודות אחר שירדו למטה כנ"ל ענף א' והם נפלו כולם ונטבעו בעמקי הזוהמ"א בעולם התהו, ובעת התיקון דמעשה בראשית כאשר נתקן העולם הנה נבררו אז חלק גדול מהם והוא כל המציאיות אשר יצאו בששת ימי בראשית אך כל שאר הניצוצין עם כל השרשים העצמיים דהבי"ע אשר לא נבררו אז עדיין הנה תלה הקב"ה את תיקונם ע"י האדם וע"י כל הדורות כולם אשר עד ביאת המשיח, והנה נבדלו הם לעצמן וניתן להם מקום בכל חלקי המדבריות שבהעולם ומשם הנה הם עולים ומתתקנים תמיד והיינו כי הם מתגלגלים ונמשכים מחלקי המדבר לחלקי הישוב ושם הם מתגלים ונוצצים ועולים בכל תיקונם הראוי להם והנה הם הכחות חדשים אשר ניתוסף תמיד ביבול הארץ להצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ וכן שאר כל דברי חפץ מהמחצבים כולם המוציאים אותם תמיד מן הארץ וכמ"ש (איוב כ"ח א') כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב יזוקו הנה כולם הם מה שמתחדשים ונמשכים. ובאים בחלקי הישוב ע"י תיקון הבירורים שנבררו מזוהמתם ונמשכים מחלקי המדבר לחלקי הישוב והם כולם מהכחות העצמיים דשרשי הבי"ע אשר נבראו ויצאו מהשברי כלים ונפלו בעמקי הקליפות בעת עולם התוהו וכשמגיע זמן תיקונם נמשכים הכחות הללו בחלקי הישוב ומתתקנים ומתגלים לצורך האדם ויש לכ"א זמן קצוב לעת בירורו ותיקונו וכמ"ש לכל זמן ועת לכל חפץ, וכשיגמרו להתתקן כל הבירורים כולם הנה יתקיים אז מקרא שכתוב (ישעיה מ"א) אשים מדבר לאגם מים כו' אתן במדבר ארז שטה והדס ועץ שמן, אשים בערבה ברוש תדהר ותאשור יחדיו, ויחזור אז המדבר כולו לישוב, וכמ"ש במדרש רבה פ' מסעי סימן ד' עתיד המדבר להיות ישוב וכן הוא בתנחומא שם סימן ג', כי אחר שיתוקנו ויעלו כל הניצו"ק לשורשם אז יכלה ויתבטל הרע מכל וכל כנודע ולא יהיה אז מדבר בעולם וכמ"ש (בישעיה ל"ה) לא יהיה שם אריה ופריץ חיות כו' לא יעברנו טמא כו' והיה שם מסלול ודרך, ודרך הקודש יקרא לה, וזהו שאמרו בשה"ש רבה בפסוק אני חבצלת השרון סימן ב' ר' ברכיה אמר הפסוק הזה המדבר אמרו, אמר המדבר אני מדבר, וחביב אני שכל טובות שבעולם חבויין בי שנאמר אתן במדבר ארז שטה כו' נתנם לי הקב"ה שיהיו שמורים בי, וכשהקב"ה מבקשם ממני אני מחזיר לו פקדונו בלא חסרון ואני מרטיב מעשים טובים ואומר לפניו שירה שנאמר ישושום מדבר וציה, והוא כמו שאמרנו כי כל הניצו"ק עם כל הכחות כולם דכל העצמיים דהבי"ע הם מונחים כולם במדבר וז"ש שכל טובות שבעולם חבויין בי, ואמר שהם שמורים בי, והוא כמו שאמרנו שיש עת וזמן קצוב לכ"א מהם ונברר כ"א רק בעתו וזמנו הקצוב לו וזהו שאמר ג"כ ואני מחזיר לו פקדונו, ואמר מחזיר בלשון הוה (וכן הוא הלשון בשוחר טוב מזמור א' סימן כ') כי הם תמיד מתתקנים והולכים כנודע, ואמר ואני מרטיב מעשים טובים והוא שפעת קודש שנשפע שם תמיד כדי לתקנם וזהו שאמר ואמר לפניו שירה כי כל ניצוץ שנתקן ועולה הוא נותן שבח והודיה לפניו, ומה שהביא הפסוק אתן במדבר ארז שטה כו' כי הנה הם הז' ארזים והם העיקריים והמשובחים מכל הארזי לבנון אשר נטע ה' וכמ"ש בב"ר ריש פ' ט"ו כי כ"ד מיני ארזים הן אלא שאלו הז' הם המשובחים שבכולם והוא משום כי הם הכוללים והם כללות כל הניצוצין דהז' מלכין קדמאין שמיתו אשר עליהם אמרו בב"ר שם רי' פ' ט"ו וכן בזוה"ק בראשית ל"ה ע"ב הנטיעות כקרני חגבים היו והוא קאי על עולם הנקודות כנודע בדברינו ועי' בב"ר שם ובב"ן:

והנה כל אותן התיקונים הנמשך תמיד להשרשים העצמיים דהבי"ע אשר מתתקנים בכל עת כי הנה הוא ע"י הניצוצין דהס"כ ורפ"ח שהם היו הנשמה והחיות דכל השברי כלים שנפלו וכשהגיע זמן תיקונם עולין אותן הניצוצין למעלה בבחי' מ"ן להמלכות דאצילות ומעוררים עי"ז עליית המ"ן לכל הפרצופים דאצילות כולה מכל פרצוף תחתון להעליון שעליו עד המ"ס דא"א ומקבלים שם שפעת אור דא"ס וחוזר ויורד מכל עליון לתחתון עד המלכות וממנה נמשך השפע חדש להבי"ע לצורך התיקונים דשרשים העצמיים ומתתקנים ומתחדשים בתוספת אור וברכה לצאת לכל מציאותם העיקרי הראוי להם והם המציאיות המתחדשים בכל עת בכל חלקי הדצח"מ כנזכר:

וסדר עליית המ"ן ובירורם ותיקונם הנה מבואר הוא בדברי הרב בכ"מ ובפרט בדרושי מ"ן דרוש י"א סימן ז' וכן הוא בפע"ח בנפילת אפים רפ"ז, כי ע"י נפשות הצדיקים הנה מברר השם ב"ן שבעשיה את הבירורים דעולם העשיה [והוא ע"י המצות המיוחדים לזה וכמו שמבואר בפע"ח בכוונת כל חלקי התפילה ובשער פנימי' וחיצו' סוף דרוש ב' ובכ"מ] ומעלה אותן עד היצירה, וע"י רוחות הצדיקים וע"י מצות המיוחדים לזה הנה מברר השם ב"ן דיצירה את הבירורים דעולם היצירה ומעלה אותן וכן הבירורים דהעשיה שעלו עד שם, הנה מעלה אותם עד הבריאה, וע"י נשמות הצדיקים וע"י מצות המיוחדים לזה הנה מעלה אותם וכן את הבירורים דעולם הבריאה הנה מעלה אותם כולם השם

ב"ן דבריאה עד המלכות דאצילות וניתנין שם ביסוד שלה בבחי' מ"ן כי לעולם הוא שהם ב"ן הוא מבחי' בירורין מתוך הסיגים ומעלה אותן למעלה כמ"ש בשער המלכים פ"ז סמוך לסופו, וכאשר ניתנין המ"ן ביסוד דהמלכות הנה מעלה היא ג"כ בחי' מ"ן למעלה וכן עולה מ"ן מפרצו' לפרצו' וממדרגה למדרגה עד רום המעלות, וכמ"ש בנסירה פ"ג ובשאר הכללים ספ"א ובמוחין דצלם פ"ו, וכן עד"ז הם יורדים אח"כ מלמעלה למטה ממדרגה למדרגה בתוספת אור וברכה הרבה [בתוספת מרובה על העיקר] עד העולמות בי"ע, וכ"ז הנה הוא נעשה תמיד בכל עת ובכל רגע וכמו שכתבנו בארוכה בזה לעיל כלל ט' ענף ג' ד' ובכ"מ בדע"ה, וכן היה עד"ז ג"כ בעת התיקון דמעשה בראשית לצורך המציאות העיקרי דכל העולמות כולם (וכמו שמבואר בדרושי מ"ן דרוש א' ובשער התיקון פ' א' ב' ובשער דרושי אבי"ע בפ"ג ופ"ב מהד' פרקים האחרונים, וברוב דרושי ע"ח) כי נעשו כל העולמות בי"ע ג"כ רק מבירורי השרשים העצמיים הראשונים אשר נבראו ע"י הניצוצין והשברי כלים אחר שירדו למטה מרגלי א"ק אשר הם החלק הראשון מההתפשטות הב' אשר להבי"ע כנ"ל ויצאו אז מהם רק שרשים עצמיים לבד ונטבעו כולם בתוך הקליפות והיה בהם הזוהמא רבה למאד וכנ"ל ענף א' הנה אח"כ בעת התיקון דיציאת השם מ"ה העלה ובירר המ"ה מכל אותן הניצוצין שנפלו ועלו למעלה למ"ן והיה עלייתם אז שלא ע"י מעשה התחתונים כי הרי לא היה שום נברא עדיין וכמ"ש הרב בשער התיקון פ"ב ובדרושי מ"ן דרוש א' כי היה עלייתם אז ע"י הקב"ה לבד ואח"כ הנה חזרו וירדו בשפעת קודש ובתוספת אור וברכה מלמעלה למעלה ותיקנו את כל השרשים העצמיים הראשונים ובנו אותם ונשלמו למציאות גמורים ולעולמות גמורים שהם כל העולמות בי"ע אשר נבראו ונוצרו ונעשו בששת ימי בראשית, והנה כל אותה השפע והתוספת והתיקון הנעשה בהם הוא החלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע וזה התוספת והתיקון הנה הוא נעשה תמיד כנ"ל כי מתחילה לא נבררו ולא נתקנו אלא רק הצורך להמציאות דששת ימי בראשית לבד אבל עדיין הנה נשאר הרבה והם מתתקנים והולכים בכל עת ע"י כל תיקוני האדם וכמו שיסדו המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית והוא מ"ש אשר ברא אלהים לעשות כי הם נעשים ומתחדשים תמיד שכל יום ויום הוא מציאות חדש ממש מעצמיים חדשים (וכנ"ל כלל ט') וגמר התיקון והשלמות כל העצמיים כולם הוא יושלם בביאת משיח צדקינו בב"א:

והנה אלו הב' חלקי התפשטיות אשר בהתפשטות הב' דלבי"ע שאמרנו הנה מפורשים הם בדברי האריז"ל מפורש היטיב, כי החלק הא' אשר לעיל ענף א' הנה הוא בשביה"כ פ"ז שאמר שם כי אחר שבירת הכלים הנה ירד פנימית הכל לבריאה וחיצונית הכלי ביצירה וחיצוניות של חיצונית דעשיה והנה הם שרשי דהעולמות בי"ע אשר בהשברי כלים וכמו שמבואר באנ"כ ספ"ה שאמר שם בענין הכלים דהנקודות, ודע כי לא די מה שיצאו בבחי' האצילות שהם הפנים דב"ן אלא גם אחוריהם שהם בי"ע יצאו עמהם והענין הוא כי בבריאה היה חיצונית הפנים דב"ן וביצירה חיצונית דאחוריים דב"ן ובעשיה חיצונית דחיצונות דאחוריים כו' ע"ש וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ז' באר היטיב ע"ש ואלו הב' מיני חיצוניות דהשברי כלים כאשר נפלו וירדו למטה הם החלק ראשון מההתפטות הא' דלהבי"ע כי הרי מהם יצאו אז כל השרשים העצמיים דהבי"ע וכנ"ל ענף א':

וכן החלק השני דהתפשטות הב' אשר לבי"ע הנה הוא מפורש ג"כ באר היטיב בדברי האר"י ז"ל בכ"מ והוא מ"ש בשער סדר אצילות בקיצור, פ"א ובדרושי אבי"ע פ' י"ג וכן בדברי הגר"א בספר יצירה פ"א משנה ו' אמר שם זה לשונו כי א"ס ע"י התלבשו בחכמה דא"ק האציל ע"ס שבאצילות ולכן הן כולן במחשבה לבד ונקראין על שם יו"ד שבהוי"ה וע"י התלבשו בבינה דא"ק וחזר ונתלבש בבינה דאצילות ברא ע"ס דבריאה ולכן נקרא על שם ה' שבשם וע"י התלבשו בו"ק דא"ק ודאצי' ודבריאה יצר ע"ס דיצירה ונקרא ע"ש ו' שבשם וע"י התלבשו במלכות דא"ק ואצילות ובריאה ויצירה עשה ע"ס דעשיה ולכן נקרא ע"ש ה' אחרונה של הוי"ה ב"ה עכ"ל וכן בשער סדר אבי"ע פ"א (ושם פ"ו ובכ"מ) מבואר שם כי מהי"ס דאצילות הנה מתנוצצים מהם אורות ומתפשטים ועוברים דרך המסך אשר בין אצילות לבריאה ונעשה למטה הי"ס דבריאה כלים מכלים ועצמות מעצמות והוא ע"י הכאת האור דכל העצמות וכלים דהי"ס דאצילות עם אור א"ס המלובש בהם שמכה בהמסך והפרגוד אשר בין אצילות לבריאה ומחמת אותו ההכאה הנה מתנוצצים כל האורות דהי"ס דאצילות ועוברים דרך המסך ונעשה מזה כל הי"ס דבריאה כלים מכלים ועצמות מעצמות וכן מהכאת העצמות וכלים די"ס דבריאה בהמסך אשר בין הבריאה ליצירה מתפשט ועובר ונעשו הי"ס דהיצירה וכן מהכאות הי"ס דהיצירה בהמסך אשר בין היצירה לעשיה מתפשט ועובר ונעשה כל הי"ס דהעשיה וכן הוא מבואר בארוכה בשער עגולים ויושר ענ"ד כל סדר ההתפשטות וההתלבשות דכל האורות העליונים כולם אשר מלמעלה מעלה איך שכולם מתלבשים זב"ז ומתפשטים גם עד סוף העשיה וע' דברינו בארוכה בזה בדע"ה חלק א' דרוש ה' סי' ה' מאות ז' שם עד סוף הסימן, וכל ההתפשטו' וההתלבשות הזה הנה הוא החלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע אשר ממנו נשלמו בכל מציאותם כמו שהם ונעשה כ"ז ע"י אור דהמ"ה כי על ידו נבררו כל הבירורים אשר גם להבי"ע וניתוסף בהם אור וברכה מכל העולמות שלמעלה ומתלבשים זב"ז כנודע.

ודע כי כמו שאמרנו לעיל ענ"א בהחלק הראשון דהתפשטות הב' אשר הוא לצורך השרשים העצמיים דלהבי"ע ואמרנו שם כי הנה הוא נמשך ובא רק מהאור דהתפשטות הא' אשר להם שהם החיצונית דהתנהי"מ דא"ק כן הוא ג"כ בהחלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע אשר על ידו נתקנו ונשלמו בכל צורכם כנז' הנה כל תיקונם ושלימותם הוא נמשך ובא להם ג"כ רק ע"י האור דהתפשטות הא' אשר להם שהם החיצונית דהתנהי"מ דא"ק הנז' כי אותן החיצונית דהתנהי"מ אחר שעלו למעלה למקומם בההסתלקות הא' ונשארו שם לעולם וכנ"ל כלל י"ג הנה הם שורשם דהבי"ע אשר באצילות ובא"ק (וכנ"ל כלל ז' וכמו שבארנו עוד בארוכה בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' ובכ"מ שם), וכל המציאות העיקרי דהבי"ע ותיקונם ושלימותם וכן כל התלבשות האורות העליונים בהם הוא נמשך ובא להם לעולם הכל רק ע"י אותן החיצונית דהתנהי"מ הנז' הנכללים באצילות כי אותן החיצונית דהתנהי"מ הוא שורשם דהבי"ע היושב בסתר עליון ועל ידו מקבלין כל שפעם וטובם לעולם ויתבאר עוד עיקר הענין בזה למטה בענף הסמוך:

[ענף ג']

אמנם הוא כי הגם שלפי כל דברינו הנ"ל הנה נמצא שהיה גם כל הסדר דהתפשטיות הב' אשר להבי"ע ע"ד הסדר דהתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה עכ"ז האמת הוא כי הנה היה כמה חילוקים ביניהם עכ"פ והיינו כי החילוק הראשון הוא מה שאמרנו לעיל ענ"א כי כל החלק הא' דהתפשטות הב' אשר להבי"ע הנה הוא יצא ונעשה רק אחר מיתת החלק הא' דהתפשטות הב' אשר להאצילות משא"כ בהעולמות שלמעלה כי הרי האורות דהנקודות שהם החלק הא' דהתפשטו' הב' אשר להאצילות הנה היה יציאתו דרך העקודים וקבלו מהם וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות פ"ב. ועולם העקודים הרי הוא חי וקיים לעולם, אך אולי הוא כי כל יציאות אורות הנקודות וקבלתם מהעקודים היה ג"כ רק בעת שהיה עולם העקודים בבחי' לא מטי כי הרי תמיד הם בבחי' מטי ולא מטי וכמו שאמר שם הרב בשער מטי ולא מטי פ"א כי כן נשאר תמיד האור להיות מטי ולא מטי בהכלים כי לסבת היותן בכלי אחד אין כח בהכלי

לסבול האור אם לא בהיותו מטי ול"מ כו' ע"ש וכן הוא מבואר שם עוד בדבריו פ"ד ע"ש, וכבר אמר הרב בעקודים פ"ב שהסתלקות האורות בהעקודים הוא כעין בחי' ביטול המלכים, אמנם אין לנו רמז כלל בדברי האר"י ז"ל לומר שהיה יציאת כל הנקודות רק בעת שהיה הלא מטי בעקודים והלילה להחליט ולומר דבר כזה מעצמו, אך עכ"פ הוא כי הרי ענין שבירת הכלים לא היה בעקודים כלל ח"ו ואכן בענינינו הרי יצא ונעשה כל החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע רק אחר שנשברו כל הכלים דהנקודות והרי נחרב אז העולם הנקודות לגמרי ונמצא כי יצא ונעשה החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע רק אחר שנתחרב לגמרי החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להאצילות משא"כ בכל העולמות שלמעלה כשיצא ההתפשטות הב' להתחתון הרי עומד עולם העליון שעליו חי וקיים ומאיר להתחתון בזוהרו ואורו והוא חילוק אחד וגדול אשר נמצא בין החלק ראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע לבין ההתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה:

וכן הנה יש בזה עצמו עוד חילוק שני והוא עוד יותר גדול, והיינו כי החיצוניות דהתנהי"מ דא"ק אשר אמרנו לעיל כלל ז' שהוא ההתפשטות הא' להבי"ע הנה בארנו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' אות א' וכן שם דרוש ה' סימן ו' אות ו' כי אותן כל החיצוניות דהתנהי"מ הנה הם מיתו ונשברו כולן ג"כ בעת מיתת המלכים אלא שנפילתם למטה היה רק המלכיות שלהם לבד והתנה"י הם נשארו למעלה ומאותן המלכיות שנפלו למטה הנה מזה יצא ונעשה כל השרשים העצמיים דהבי"ע שהם החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע כנ"ל אבל המיתה והשבירה הנה היה בכל התנהי"מ כולן ונמצא כי גם כל ההתפשטות הא' אשר להבי"ע הנה נתחרב כולו ג"כ ומיתתו וחורבנו הנה רק מזה יצא ונעשה כל החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע וכנ"ל ענ"א משא"כ בכל העולמות שלמעלה הנאדר בה הוא כי כל יציאת ההתפשטות הב' אשר יצא מהתפשטות הא' הנה היה ע"י שעלה ההתפשטות הא' למקורו וניתוסף שם באור וברכה הרבה ועי"ז יצא ונולד ממנו כל ההתפשטות הב' וכן גם אפי' אורות הנקודות אשר הם לא זכו לקבלת תוספת אור וברכה וכנ"ל כלל י"ח ענף ב' ובפרט בדע"ה ח"א דרוש ב' ג' בארוכה שם עכ"ז הנה ההתפשטות הא' אשר להם הם לא נשברו ח"ו אלא נתעלו וישבו במקומם והיו מקבלים הנקודות הארה מהם עכ"פ וכמו שתמצא מבואר כ"ז בדברינו בדע"ה שם דרוש ג' סי' ה' אות י"א אבל החלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע הנה היה כל מציאותו רק ממיתת וחורבן ההתפשטות הא' אשר אליו עצמו והוא חילוק שני וגדול מאד:

חילוק שלישי כי בכל העולמות כולם הנה יצא ההתפשטות הב' מאור ההתפשטות הא' אשר אליו גופה אחר הסתלקותו (וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב' וענף ח' בהתפשטות הב' דלאצילות וכלל ט"ו ענף א' ב' בהתפשטות הב' דלעקודים וכלל י"ד ענף א' בהתפשטות הב' דא"ס ית"ש משא"כ בהתפשטות הב' אשר להבי"ע הן החלק הראשון דהתפשטות הב' והן החלק השני הנה לא יצאו מההתפשטות הא' אשר להם שהוא החיצונית דהתנהי"מ דא"ק ממנו עצמו להדיא אלא רק אחר שנכללו כל אותן החיצוניות דהתנהי"מ בהאורות והכלים דהנקודות (וכמו שבארנו כ"ז בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה' אות ג' ושם סימן ו' אות ו' ודרוש ו' סימן ג' אות ו' ואות א') וכל הנקודות כולם הנה הם מדרגה שניה ולמטה ממדרגת כל התנהי"מ כי התנהי"מ דהא"ק הרי הם מההתפשטות הא' אשר להאצילות וכנ"ל כלל ה' ו' ז' אבל הנקודות הם רק מההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל כלל י"ח ענף א' ב', והנה נכללו החיצונית דהתנהי"מ דא"ק בהנקודות לצורך תוצאות העולמות בי"ע הן להחלק הראשון דהתפשטות הב' אשר להבי"ע והן להחלק השני אשר להם כי לצורך החלק הראשון הנה נכללו בהנקודות ועמדו מאחוריהם אחר הסתלקות אותן החיצונית דהתנהי"מ כאשר העלו אותן אורות הנקודות למעלה ועמדו אז כל אותן החיצונית דהתנהי"מ מאחורי עגולי דהנקודות ונכללו בהם וכמ"ש במבו"ש שע"ב ח"א פ"ג וכמו שבארנו בדע"ה שם וכן לצורך תולדות החלק השני דהתפשטות הב' אשר להבי"ע הנה נכללים ג"כ כל אותן החיצונית דהתנהי"מ בהאצילות וכל מה שמוציאים בהבי"ע הוא לעולם רק דרך הנקודות והאצילות כי כל תוצאות הבי"ע הרי הוא לעולם רק מהמלכות דהאצילות כנודע וא"כ נמצא כי אינו יוצא כל ההתפשטיות הב' דלהבי"ע מההתפשטות הא' אשר להם להדיא אלא רק ע"י כלילותו בההתפשטיות הב' אשר להאצילות משא"כ בכל ההתפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה הנה יוצאים כ"א רק מההתפשטות הא' אשר אליו לבד והוא חילוק שלישי:

אמנם כאשר נתבונן בזה הנה אנו מוצאין בזה שינוי אחת להיפך אשר נשתנה בזה הסדר בהעולמות בי"ע למעליותא ג"כ כי הרי בכל העולמות שלמעלה הנה יוצא לעולם כל ההתפשטות הא' אשר להם רק מהקלה התחתון דהעולם העליון שעליו וכמו שכתבנו לעיל כלל ג' וא"כ הרי היה צריך שיוצא כל התפשטות הא' אשר להבי"ע ג"כ רק מעולם האצילות לבד ולא מא"ק והרי נשתנה בזה הסדר בההתפשטות הא' דלבי"ע לעילויא, כי לא יצא הוא מהעולם שעל גביו אלא רק מהעולם אשר לפני פניו, אך הענין בזה הוא מה שהיה באמת כל עיקר ההתפשטות הא' אשר להבי"ע מהתנהי"מ דא"ק ולא היה מהנקודות ומהאצילות עצמו הוא משום כי רצון המאציל ית"ש הנה היה לכלול לעולם את העולמות בי"ע וליחדם בהאצילות תמיד ובפרט לפי מעלת ומדרגת העולמות קודם החטא וכמו שבארנו בדע"ה ח"ב דרוש ג' ולכן כלל המאציל ית"ש את האצילות עם העולמות בי"ע בשורש אחד לשניהם וכאלו שהם שניהם במדרגה אחת כביכול ולכך הוא כי ההתפשטות הא' אשר הוא השורש העיקרי והראשון כנודע בדברינו הנה סידר המאציל ית"ש התפשטות הא' אחד לכל הד' עולמות אבי"ע ביחד והוא התפשטות א"ק אשר מטבורו ולמטה שהוא התנהי"מ שבו הנה היה כלול באותו ההתפשטות, השורש לכל הד' עולמות כולם כי הפנימית דהתנהי"מ הם לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, והחיצונות דהתנהי"מ הם היו לצורך ההתפשטות הא' דלבי"ע וכנ"ל כלל ה' ו' ז' והרי נכלל עי"ז האצילות עם הבי"ע בשורש אחד וכן נסדר ג"כ כל אריגתם והשתלשלותם בסדר זה תמיד ולכן ירדו החיצונית דהתנהי"מ למטה מרגליו לצורך התפשטות הא' דלהבי"ע תיכף ומיד ר"ל כי נמשך ההתפשטות הא' דלהבי"ע תיכף אחר ההתפשטות הא' דלאצילות זה אחר זה והרי היה נעשה ההתפשטות הא' דלהבי"ע גם קודם החלק הראשון דהתפשטות הב' דלאצילות ובזה מורה כאלו שהם כולם עולם אחד ולכן נמשך מציאותם כאחד והם כלולים זב"ז והוא משום כי כל גילוי האצילות הוא תלוי לעולם רק בהבי"ע וכמ"ש לפי מעשה אני נקרא, והבן מאד ע"פ מה שבארנו בארוכה בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז' ולכן נסדרו לעולם ע"פ סדר אחד כי ההתפשטות הב' נחלק לשניים הן באצילות והן בהבי"ע וכן כל חלק מההתפשטות הב' אשר להבי"ע נעשה תיכף אחר אותו החלק שכנגדו באצילות והרי נמשך כל מציאותם כאחד תמיד וכ"ז הוא משום שרצון המאציל ית"ש הנה היה לכלול את האצילות עם הבי"ע ביחד ותולה תמיד גילויו שבאצילות לפי מצב ותיקוני הבי"ע והם עולם אחד והבן זה מאד:

וזהו הענין ג"כ מה שהערינו לעיל בהחילוק הג' שכל הב' חלקי דהתפשטות הב' אשר להבי"ע אינם נמשכים להם מההתפשטות הא' אשר להם להדיא אלא שנכלל ההתפשטות הא' אשר להם בההתפשטיות הב' אשר להאצילות ומשניהם יחד יצא כל ההתפשטיות הב' אשר להבי"ע וכ"ז הוא כדי לכלול את האצילות בהבי"ע וכן הבי"ע באצילות ולכוללם יחד דאל"כ הרי מאחר שישנו להבי"ע שורש בא"ק כמו להאצילות והוא ההתפשטות

הא׳ דלהבי״ע אשר הוא ג״כ רק מהתנהי״מ דא״ק עצמו וכמו להאצילות אלא שלהאצילות ה״א מהפנימית דהתנהי״מ ולהבי״ע הוא מהחיצונית דהתנהי״מ וא״כ הרי היה הבי״ע עם האצילות כתרין ענפין דיוצאים מאילן אחד והיו מתפרדין זה מזה ולכן חזר המאציל ית״ש וכיללם אותם יחד ונכלל כל ההתפשטות הא׳ דלהבי״ע בכל הב׳ חלקי התפשטיות הב׳ אשר להאצילות והרי נכלל שורש הבי״ע בהאצילות עצמו ונמשך כל הב׳ חלקי התפשטיות הב׳ אשר להבי״ע רק דרך האצילות ובזה הנה נמצא כי הם כלולים שניהם יחד הן בתחלה והן בסוף כי הרי בתחלה הם יוצאים משורש אחד שהוא מהתנהי״מ דא״ק, האצילות מהפנימיות והבי״ע מהחיצוניית ולבסוף הרי נמשך כל עיקר המציאות דהבי״ע בהב׳ חלקי התפשטיות הב׳ אשר להם מההתפשטות הא׳ אשר להם רק אחר שנכלל כל אותו ההתפשטות הא׳ בהנקודות והאצי׳ גופה ומכללות כולם נמשך כל הב׳ חלקין דהתפשטות הב׳ אשר להבי״ע ובזה נמצא שכלולים הם ביחד לעולם:

אמנם עכ״פ הוא כי הנה נמצא מכ״ז כי מצד אחד הנה קשורים הבי״ע בא״ק כמו האצילות כי שניהם הם מהתנהי״מ דא״ק אלא שהאצילות הוא מהפנימית והבי״ע מהחיצונית ומצד אחד הנה קשור הבי״ע רק באצילות כי הרי כל מציאותם וקבלתם וכן גם כלילותם בא״ק הוא נמשך להם מעתה רק דרך האצילות ועל ידו דוקא והיינו כי מצד ההתפשטות הא׳ הוה העולמות בי״ע קשורים בהא״ק עצמו בהחיצונית דהתנהי״מ שבו וכמו האצילות בהפנימית אבל מצד ההתפשטו׳ הב׳ הם קשורים רק בהאצילות לבד והרי לנו עכ״פ כי לא זכו העולמות בי״ע להשתמש בסוף באותו האור אשר היכי להם מתחילה והנה הוא החילוק השלישי אשר אמרנו לעיל בסמוך שהיה בין ההתפשטות הב׳ אשר להבי״ע לבין ההתפשטות הב׳ אשר לכל העולמות שלמעלה והיינו כי הנה לא נמשך ההתפשטות הב׳ דלהבי״ע מהתפשטו׳ הא׳ אשר להם לבדיה אלא רק אחר שנכלל אותו ההתפשטות הא׳ בההתפשטות הב׳ דלאצילות וכנ״ל:

וזהו הענין מ״ש בזוה״ק ויקרא ז׳ ע״ב כי בג׳ מיני שמות נקרא ישראל להקב״ה היינו עבדים ובנים ואחים וכמ״ש כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם וכן נאמר בנים אתם לה׳ אלהיכם ונאמר למען אחי ורעי ע״ש (ועי׳ פע״ח שער עולם הבריאה פ׳ ה׳ ופ׳ י״ב והוא ע״פ דברינו הנז׳ כי מצד שרשם הראשון הנעלם הרי הוה הבי״ע עם האצילות משורש אחד ובזה הם נקראים אחים, אבל מצד התפשטות הב׳ שהוא מציאותם העיקרי אבל בזה הם נמשכים רק מהאצילות וכנז׳ הנה מצד זה הם נקראים בנים, ובחי׳ עבדים יתבאר למטה, וכ״ז הוא כי מפני ששורשם הראשון הוא בא״ק עצמו הנה יש בהם בהעלם עכ״פ כח העילוי להעלות את עצמן ולהכלל עם האצילות יחד ולהיות בבחי׳ אחים להקב״ה וזהו שאמרו בזוה״ק וירא קי״ב רע״א דאברהם אבינו ע״ה קרא לשכינתא קדישא בשם אחותי וכן אמרו בפ׳ תולדות ק״מ ע״ב ביצחק דמה שאמר אחותי היא היה כוונתו על השכינה ואמרו שם כי אברהם ויצחק ודאי אתחזי לון לומר על שכינתא קדישא אחותי היא ע״ש, וכן אמרו בפ׳ שלח קע״ד ע״ב על מש״בע״ה כי מ״ש ותתצב אחותו מרחוק הוא קאי על כנסת ישראל וקורא הכתוב לכנסת ישראל בשם אחותו, ואמר שם דנשמתהון דצדיקייא אתמשך מאתר עלאה כו׳ תוצא הארץ נפש חיה הארץ דא כנסת ישראל נפש חיה נפשא דאדם קדמאה עלאה כו׳ ע״ש, והוא ע״פ דברינו כי שורש הראשון הנעלם דהבי״ע הנה הוא ג״כ רק מאדם קדמאה, והצדיקים הגדולים כהאבות ומשרע״ה היה גילוי בנשמתם גם מהארת האור דא״ק ולכך נקרא להם השכינתא קדישא בשם אחותי והוא כמ״ש בשה״ש ה׳ פסוק ב׳ פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, ואמרו במדרש שם, תמתי תאומתי כביכול לא אני גדולה ממנה ולא היא גדולה ממני, והגם שאמרנו כי האצילות הם מהפנימית דהתנהי״מ והבי״ע הם רק מהחיצונית דהתנהי״מ אמנם לאחר התיקון דמע״ב ע״י השם מ״ה הנה חזרו ונתייחדו החיצונית עם הפנימית בהאור דמ״ה ונעשו לאחד, וכמו שהיו בעת ההתפשטות הא׳ דלאצילות (עי׳ לעיל כלל ו׳ ענ״א בהגהה הב׳) ולכן אמר לא אני גדולה ממנה ולא היא גדולה ממני, והוא ג״כ כמ״ש באד״ר קמ״א ע״ב, ויפח באפיו נשמת חיים כו׳, בגין לאשתלפא ולעיילא ביה סתים דסתימא עלאה עד סיפא דכל סתימין נשמתא דכל חיי דעילא ותתא תליין מהכיא נשמתא ומתקיימי ביה כו׳ והוא כמו שאמרנו כי אפשר להאדם שיזכה להמשיך באור נשמתו גם מהארת א״ק עצמו שהוא שורש הכל [וכ״ז הוא רק לאדם הראשון קודם החטא וכן להאבות ומשרע״ה אשר בהם נתקן אדם הראשון כנודע] וכ״ז הוא ע״י שההתפשטו׳ הראשון דלהבי״ע שהוא השורש הראשון אליהם הנה היה ג״כ מא״ק עצמו וכנז׳:

עוד היה נעשה חילוק רביעי בין התפשטיות הב׳ דלהבי״ע לבין התפשטות הב׳ אשר להעולמות שלמעלה כי כל התפשטיות הב׳ אשר לכל העולמות שלמעלה הנה היה נמשך להם האורות בלי הפסק ומחיצות כלל משא״כ ההתפשטות הב׳ אשר להעולמות בי״ע הנה נעשה להם מסכים ומחיצות בין אצילות לבי״ע וכן בבי״ע עצמן בין זה לזה וע״י המסכים והמחיצות הנה אינו עובר האור עצמו אלא רק הארה ממנו לבד וכמ״ש כ״ז בשער סדר אבי״ע פ״א ובכ״מ ועי״ז הנה נעשו העולמות בי״ע מדרגה אחרת לגמרי מהאצילות ולכן כל מי שלא זכה אלא רק לנשמה מהעולמות בי״ע לבד הנה הוא רק במדרגת עבד שהוא הבחי׳ הג׳ הנז׳ וכ״ז הוא כי ע״י שכל העולמות בי״ע נמשך מציאותם רק דרך מחיצות ומסכים מהאור שלמעלה הנה הם במדרגה אחרת לגמרי ואינם נקראים עתה בשם בנים אלא רק בשם עבדים וכמ״ש בזוה״ק משפטים ד׳ ל״ד ע״ב ותלת אלין (ר״ל העולמות בי״ע) אינון אמה עבד ושפחה דברתא דמלכא כו׳ ע״ש:

[ענף ד]

אמנם בענין החילוק ד׳ שאמרנו הנה יש להקשות בזה הלא נודע הוא כי גם כל האצילות כולו הנה הוא רק מטבורו דא״ק ולמטה שהוא מתחת הפרסא ולמטה ולא נעשה כל ההתפשטות הב׳ דלאצילות אלא רק אחר שנפרס הפרסא בא״ק וכמ״ש הרב בנקודת פ״ב וכן הוא בכל הפרצופים כולם וכמ״ש באו״א פ״ג והוא בספד״צ פ״ה יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקודש לקודש הקדשים וכנודע וא״כ הרי יש מסך ומחיצה בהעולמות שלמעלה ג״כ [וכנודע מקבלת ר״י סרוג בענין השפה והפרגוד אשר גם בין א״ס המקיף להצלמים] והרב אמר בשער סדר הבי״ע פ״א ובכ״מ כי האצילות מקבל אור א״ס בלתי מסך כלל והרי הוא קשה לכאורה מאד מענין הפרסא הנז׳:

אך לפי האמת לא קשה כלל כי הרי ענין הפרסא הרי הוא ישנו בכל פרצו׳ ופרצו׳ המפסיק בו בין החג״ת שבו להנה״י שבו והנה״י דכל פרצו׳ הנה הוא מתלבש בפרצוף התחתון שלמטה הימנו כנודע וא״כ הרי ישנו בחי׳ פרסא בין א״א ואו״א לז״א המלבישים על הנה״י שלהם ואינו מקבל הז״א מהם אלא רק דרך הפרסא וכן יש פרסא בז״א המפסיק בו בין החג״ת שבו להנה״י שבו המתלבש בהנוק׳ ואינה מקבלת הנוק׳ ממנו אלא רק דרך הפרסא וכן יש פרסא בהנוק׳ בין החג״ת שבה להנה״י שבה ואינה משפעת לעולם הבריאה אלא רק דרך הפרסא, אמנם לעולם הבריאה הנה לבד הפרסא אשר ישנו בהנוק׳ בין החג״ת שבה להנה״י שבה כנז׳ הנה יש עוד גם למטה מהנה״י שבה שהוא למטה מהאצילות לגמרי הנה ישנו שם בחי׳ מסך ומחיצה להפסיק בין האצילות להבריאה ואותו המסך הנה הוא נמשך ויוצא מהלבוש היותר חיצון דהנה״י דהבינה דאצילות וכן עד״ז הנה יש מסך אחד המפסיק בין הבריאה להיצירה והוא יוצא ונמשך מהלבוש היותר חיצון דהנה״י דז״א דבריאה והוא לבד כל מציאות הפרסא אשר ישנם בכל פרצופי הבריאה עצמם ג״כ בין החג״ת דכ״א להנה״י

להנה"י דכ"א וכן עד"ז הנה ישנו מסך אחד להפסיק בין היצירה לעשיה והוא יוצא ונמשך מהלבוש היותר חיצון דהנה"י דהנוק' דהיצירה והוא לבד כל מציאיות הפרסא אשר ישנם בכל פרצופי היצירה ג"כ בין החג"ת דכ"א להנה"י דכ"א והרי נמצא כי ישנם בחי' מסך מאצילות ולמטה להפסיק בין כל עולם ועולם בין אצילות לבריאה ובין בריאה ליצירה ובין יצירה לעשיה לבד כל מציאיות הפרסיות אשר ישנם בכל הפרצופים כולם שבכל העולמית כולם בין החג"ת דכ"א להנה"י דכ"א כנז' וכל אותן בחי' המסכים הנה הם לא נמצאו כלל מאצילות ולמעלה ולא יש שם בחי' מסכים כלל אלא רק כל אותן הפרסיות לבד וכנז' והרי נתבאר כי הפרסיות והמסכים הם ב' דברים כ"א בפנ"ע והפרסיות הם נמצאים בכל עולם ובכל מקום אך המסכים אשר בין כל עולם ועולם הנה הם אינם נמצאים אלא רק מאחר האצילות ולמטה:

אמנם העיקר הענין הנה דע כי יש חילוק גדול בין תכונת המסכים אשר הם רק מאחר האצילות ולמטה לבין תכונת הפרסיות אשר הם ישנם ג"כ מאצילות ולמעלה כי ענין הפרסא הרי הוא עומד באמצע כל פרצו' ופנימיותו ותכונתו הוא רק כתכונת כל כלי הגוף ונודע הוא שכל הגוף כולו הוא מיוחד באור נשמתו שבו והוא כולו חי והנה ישנו לכל פרצו' בחי' אור פנימי ואור מקיף והאור פנימי הוא משלח את הארתו מבפנים לחוץ והאור מקיף הוא משלח הארתו מחוץ לפנים ועי"ז נזדכך כל כלי הגוף ונתמלא באור הנשמה שבו ונעשה כולו חי כנודע כ"ז ובפרט כל בחי' הכלים אשר הם מבפנים להגוף הנה מתרבה בהם אור החיות הרבה והם מיוחדים באור נשמתו שבו ונעשה כל נשמה וגוף כללות פרצו' אחד ולכן הוא כי כל אור הנמשך דרך כלי הגוף מפרצו' אחד לזולתו הנה הגם שהוא נתצמצם עכ"פ הרבה מאחר שנמשך רק דרך כל הגוף עכ"ז הנה אינו נקרא זה בשם מדרגה אחרת לגמרי אלא הוא שכל ההארה הנמשך ממנו הוא הכל מדרגת אותו הפרצו' עצמו כי הרי כן סידר המאציל ית"ש בכל המציאות כולו אשר מא"ס ולמטה שהם מסודרים כולם באור וכלי והיה כל כלי גופה ממדרגת אותו המציאיות דהאור שבו כי כן הוא מדרגת כל מציאות באור וכלי דוקא ולכן הוא כי כל אור הנמשך דרך הפרסא אינו נעשה עי"ז מדרגה אחרת משום שכל פרסא הנה הוא רק מתכונת כלי הגוף לבד והוא ממדרגת אותו הפרצו' עצמו כנז' והנה ישנו בכל פרצו' בחי' פרסא בין הכח"ב לחג"ת שבו שהוא הקרומא דחפיא על מוחא וכן בין החג"ת להנה"י שהוא הקרום המפסיק בין כלי הלב להמעיים (ע' בהגר"א ספר יצירה פ"א משנה א' אופן ה') וכל אלו הפרגודים הם הכל רק ממדרגת כל פרצו' עצמו כי הם ג"כ מכלל הכלים שבו כנז' ולכן הוא כי האצילות אשר מקבל האור דא"ס מא"ק דרך הפרסא הנה נקרא כ"ז שהוא מקבל אור א"ס מה"ק עצמו בלתי מסך כלל כי הפרסא הנה הוא רק מא"ק עצמו שהיא ג"כ רק בחי' כלי אחת מהכלים שבו שהוא הגוף שלו והיא ג"כ רק מכלל מדרגת א"ק עצמו והרי מקבל האצי' מא"ק בלתי מסך כלל [וע' דברינו לעיל כלל ה' ענ"ב כי קבלת האצי' מא"ק הוא מאו"א שבו הכלולן בהעקודים ע"ש ומקבל האצי' דרך הפרסא שבאו"א שבהא"ק והוא מדרגת אותן האו"א עצמן כנז'] משא"כ כל ענין המסכים אשר בין אצילות לבריאה וכן בין בריאה ליצירה ובין יצירה לעשיה הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער דרושי אבי"ע פ' י"ג י"ד שכל המסכים הנה הם נעשים רק מהלבושים היותר חיצון שבנה"י דבינה ודזו"ן היורדים ומתפשטים ממקומם עד סוף כל אותו עולם כולו ונעשה מסך ומחיצה להפסיק בינו לבין העולם שתחתיו כי הלבוש היותר חיצון שבהנה"י דבינה דאצי' הנה יורד ומתפשט ממקומו ויורד תחת כל עולם האצילות כולו להיות להפסק ומחיצה בין האצילות לבריאה ואח"כ מהלבוש היותר חיצון שבנה"י דז"א דבריאה הנה מתפשט ממקומו ויורד מתחת כל הבריאה כולה ונעשה מסך ומחיצה להפסיק בין הבריאה להיצירה וכן אח"כ מהיצירה לעשיה הנה מתפשט ויורד הלבוש היותר חיצון מהנה"י דהנוק' דהיצירה ויורד מתחת כל היצירה כולו להיות למסך ומחיצה להפסיק בין היצירה להעשיה והנה יש כאן ב' חילוקים שהם ג' בין בחי' המסך הנז' לבין הפרסא הנעשה מהא"ק להאצילות כי המסך הרי הוא יורד ממקומו ומתפשט למטה לגמרי שהוא מתחת כל אותו העולם כולו כנז' וכבר למדנו הרב בטנת"א פ"א כי התפשטות ויציאת חוץ למקומו הוא גורם עיבוי שנתעבה ע"י התפשטותו וירידתו חוץ למקומו ומה גם כשיורד למטה ונתחת כל אותו העולם כולו הרי הוא קרוב לבחי' מיתה וכנודע ממיתת המלכים שנקרא מיתה משום שירדו חוץ לעולמם לגמרי ונכנסו הגבול עולם הבריאה (וכמ"ש בשביה"כ פ"ב) משא"כ בהפרסא שבא"ק הרי לא ירד חוץ לא"ק לגמרי ומתחתיו ממש אלא רק בסופו וסיומו שהוא במקום הטבור שבו אשר שם הוא סופו וסיומו דהא"ק העיקרי [וכמ"ש לעיל כלל ו' ענף א' בהגהה א' ובהגהה ג'] ועכ"פ כי הוא עדיין מכלל הא"ק גופה והוא מבחי' גופו וכליו וכנ"ל, והוא חילוק אחד, עוד יש חילוק שני הכלול משתיים כי הפרסא שבא"ק הרי אמרנו שהוא רק מבחי' גופו וכליו והרי יש בו אור ונשמה הן אור פנימי והן אור מקיף וכנ"ל משא"כ המסך הנה הוא רק עביות וכלי לבד בלא אור כלל לא אור פנימי ולא אור מקיף וכמו שאמרנו לעיל מדברי הרב כי הוא רק הלבוש היותר חיצון שבנה"י וכנ"ל וכשיורד למטה מעולמו הרי הוא רק בחי' כלי לבד בלא אור כלל כי הרי יורד מכל מציאות פרצופו לגמרי ואינו מאיר עתה באורו כלל כי האור פנימי אין לו מאחר שמתרחק ממנו וכן אין לו ג"כ שום אור מאורות המקיפים שבהפרצוף והוא ע"פ מ"ש הרב בשער המקיפים כי אור מקיף החוזר אינו מקיף אלא רק אותו הפרצוף לבד ואור המקיף הישר הנה הוא מקיף ג"כ רק עד סוף אותו העולם לבד אבל לא יותר למטה וכמו שמבואר שם וכן במבוא"ש שע"ב ח"ג פ"ה וא"כ הרי כל המסכים כולן אשר הם עומדים למטה לגמרי מאותו העולם כי הם הקרקע להעליון והגג להתחתון וכמו שמבואר בדרושי אבי"ע פ' י"ד א"כ הרי הם מסולקים מהארת אור המקיף ג"כ ועוד כי כל אור מקיף הישר הנה הוא עומד רק מרחוק וכמ"ש בעגו"י ענף ד' ובכ"מ והרי לנו עכ"פ כי כל מסך הנה הוא רק בחי' כלי בלא אור כי אין לו מאור שלו אשר יוצאו נמשך משם הנה אין לו מאור העיקרי שבו מאומה והוא רק עביות בלא אור והוא מעובה הרבה מאד מכל בחי' כל שבגוף כי נתעבה על ירידתו כנז' ולכך נעשה הוא למסך ומחיצה ממש להפסיק בין כל עולם ועולם אשר מהאצילות ולמטה משא"כ מהאצילות ולמעלה לא נמצא שם בחי' מסכים כלל ולכן הוא כי ע"י כל המסכים הללו הנה יצאו העולמות בי"ע ממדרגת האצילות לגמרי (ומ"ש הרב בסדר אבי"ע פ"א וכן בדרושי אבי"ע פ' י"ג סמוך לתחילתו שם וכן בשער סדר אצילות בקיצור פ"א) משא"כ הפרסא שבא"ק המפסיק בין הא"ק להאצי' הנה הוא רק ככל בחי' כלי לבד והוא ג"כ עדיין מכלל הכלי והגוף דא"ק ויש לו אור פנימי ואור מקיף ככל הגוף כולו דהא"ק וכנ"ל ולכן אמר הרב היטיב כי האצילות הוא מקבל אור א"ס מהא"ק בלי שום מסך כלל [ועי' מה שכתבנו עוד בענין הפרסא בדברינו בחלק הביאורים בשער מטי ול"מ פ"ה אות ח"י ובנקודות פ"ב אות ט' ע"ש דברים נכונים וע"ש עוד אות י"ב], והרי נתבאר לנו עכ"פ חילוק הרביעי אשר בין התפשטות הב' דלהבי"ע לבין התפשטות הב' אשר לכל העולמית שלמעלה כי בכל העולמות שלמעלה נמשך ההתפשטות הב' אשר לכ"א מהעולם העליון שעליו בלתי מסכים כלל משא"כ ההתפשטיות הב' אשר להבי"ע הנה הם נמשכים ובאים רק דרך מסכים ומחיצות ועי"ז הנה אינו בא להם מעיקר האור כלל אלא רק תמצית הארה לבד וכנז' והרי לנו ד' חילוקים בין התפשטות הב' דלהבי"ע לבין התפשטות הב' אשר לכל העולמות שלמעלה וע"י כל הד' חילוקים ושינוים הללו הנה נעשה עי"ז כל העולמות בי"ע למדרגה אחרת לגמרי שהם נבראים נוצרים נעשים:

וכאשר תתבונן בכל אלו הד' חילוקים ושינוים שבארנו כאן

בהתפשטות

בההתפשטות הב' הנה תראה שהם כמעט ענין אחד עם הה' שינויים אשר בארנו לעיל כלל י"ג ענף ב' בההתפשטות והסתלקות הא', כי השינוי הה' שבכאן הוא מענין השינוי הא' אשר שם והשינוי הא' שבכאן הוא מענין השינוי הב' אשר שם, והשינוי הג' שבכאן הוא מענין השינוי הד' אשר שם, ומתבאר שם בדברינו כי אותו השינוי הד' הוא בסבת השינוי הג' אשר שם ע"ש וכן הוא עד"ז השינוי הד' שבכאן מה שנעשה מסכים ומחיצת להפסיק בין האצי' להבי"ע וכן בבי"ע עצמן בין זה לזה ונעשו עי"ז כל הבי"ע במדרגה אחרת לגמרי הנה הוא ג"כ מסבת השינוי הה' והג' אשר שם ע"ש והתבונן ותמצא כ"ז כי אי אפשר לנו להאריך הביאור בזה כי יתארכו הדברים מאד:

[ענף ה']

והנה מה שהערינו לעיל ריש ענף ב' היכן שמרומזים אלו הב' חלקי התפשטויות הב' דלהבי"ע היכן שהם מרומזים בסדר הכתובים דמעשה בראשית שבתורה, הנה החלק הראשון כבר כתבנו לעיל ענ"א שהוא מרומז בהב' כתובים הראשונים בראשית ברא כו' והארץ היתה כו' וכנ"ל שם וכן אמרנו שם ג"כ כי הפסוק הג' ויאמר אלהים יהי אור הנה הכוונה הוא על האור דהשם מ"ה שעל ידו נתקן הכל וכבר כתב הרמב"ן וכמה מפרשים הראשונים שבריאת יש מאין הנה היה רק ביום הראשון לבד אבל כל מה שנברא מאחר יום ראשון ואילך היה הכל יש מיש וכן הוא ג"כ לפי' רש"י ז"ל והמדרש הנ"ל ענ"א כי את השמים לרבות תולדות השמים ואת הארץ לרבות תולדות הארץ והרי נבראו כל השרשים מיום ראשון ונעשה אח"כ הכל רק יש מיש, ולפי דברינו הנה נבראו כל שרשיהם העצמיים עוד יותר מקודם והיינו בעולם הנקודות שהוא זמן מה קודם יום ראשון דמעשה בראשית [ועי' דברינו לעיל כלל ט' ענף ובדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ד' אות ה' ע"ש] וכמ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ע"א והארץ היתה כו', היתה דייקא מקדמת דנא כו' וכן הוא בספר הבהיר סימן ב' והארץ היתה כו' שכבר היתה ע"ש, וזהו ג"כ עוד טעם (ע' לעיל ענ"א) מה שלא נאמר על זה מאמר בפירוש כי כל מאמר הוא מורה גלוי שהוא גלויו ית"ש אבל בעולם הנקודות אשר אז היה הבריאה יש מאין הנה נעשה הכל אז ממנו ית"ש רק בהעלם גדול ולכן לא יצא אז בשלימות כלל וכמו שהארכנו בזה בדע"ה ח"א דרוש ב' ובכ"מ ולכך לא נאמר עליהם מאמר כי יצאו הכל רק בבחי' רצון ומחשבה ממנו ולא בבחי' דיבור ואמירה כלל והיום הראשון דמעשה בראשית הנה הוא היה התחלת התיקון וגילויו במאמרו ית"ש ועכ"ז הנה לא נעשה אז בשלימות אלא רק האור לבד אבל שאר כל תולדות השמים והארץ לא יצאו ביום ראשון אלא ג"כ רק בבחי' שרשיים לבד ומאז והלאה הנה יצא כל דבר בפועל ובשלימות בכל יום ויום ולכן נאמר מאמר בפירוש מאז ולהלאה על כל מעשה יום ויום.

והעיקר הוא ט' מילת ויאמר הנה הוא סוד אמ"ר וק"ב הנודע בדברי האריז"ל וכן ויאמר אלהי"ם הוא גימטרי' אמ"ר ק"ב, כי כל מה שנעשה מהתיקון והלאה הרי הוא נעשה הכל רק ע"י סוד אמ"ר וק"ב וע"ד שבארנו לעיל כלל י"ח ענ"ה בהחלק הב' דהתפשטות הב' אשר להאצילות כי כן הוא לעולם מאחר התיקון והלאה הנה לא נעשה שום ענין אלא רק ע"י סוד סדר אמ"ר וק"ב ולכן נאמר ויאמר אלהי"ם על כל מעשה ופעולה של כל יום ויום וכל אלו הפעולות כולם הנה תיקן ועשה אותם הקב"ה רק יש מיש אבל עולם הנקודות יצא כולו בלא אמ"ר וק"ב כלל וכנ"ל כלל י"ח ענ"ב וכל מה שנעשה אז היה הכל רק בבחי' יש מאין והוא מה שכתוב בראשית ברא כו' ולא כתיב בו ויאמ"ר אלהי"ם משום שיצא אז בלא אמ"ר וק"ב אלא רק יש מאין והנה ידוע הוא כי כל האמ"ר וק"ב הנה הוא נעשה רק ע"י בירור ועליית המ"ן שבתחילה ואח"כ הנה נתקן בירורי המ"ן שעלה ונעשה מהם ע"י האמ"ר וק"ב כל פרצו' וכל מעשה ופעולה וכל ענין ועליית ובירור המ"ן הראשונים אשר בעת התיקון דמעש"ב הנה היה ע"י הקב"ה לבד וכמ"ש הרב בשער התיקון פ"ב ובדרושי מ"ן דרוש א' ב' ואח"כ תיקן אותם והשלימם ע"י אמ"ר וק"ב אשר בכל הבטישין עלאין משפעת אור שלמעלה ונמשך מלעילא לעילא ומדרגא לדרגא עד הבי"ע ויצאו עי"ז בכל הראוי לפי תיקוני דמעש"ב והנה כ"ז הוא מכוון ומרומז במילות ויאמר אלהי"ם שהוא גימטרי' אמ"ר וק"ב הנאמר בכל מעשה ופעולה דכל יום ויום מששת ימי בראשית והרי נמצא שכל עלייתם ובירורם וסדר השלמתם של כל מעש"ב כולם בכל תיקונם שהוא כללות הענין דאמ"ר וק"ב הנה הוא מרומז במילת ויאמר אלהי"ם אשר בכל הט' מאמרות שבמעשה בראשית, וכתב בספר קהלת יעקב ערך ק"ב כי ט' פעמים ק"ב הוא גימטי' במכוון בריאה יצירה עשיה ע"ש, ולפי דברינו הנה הם עצמם הט' פעמים ק"ב אשר במילות ויאמר אלהי"ם כי הק"ב הוא במלכיות ונמשך בה מהאמ"ר שבז"א וכמו שמבואר בדברי הרב בדרושי מ"ן דרוש ה' ע"ש והוא התיקון דכל העולמות בי"ע אשר יצא להם מהמלכיות דאצילות ע"י קבלתה מז"א, והרי לנו עכ"פ כי נמצא רמז לכל אפני התיקונים שבדברי האריז"ל הנעשה במעש"ב בסדר יציאת ומציאת דכל העולמות בי"ע הנה נמצא רמז להם היטיב בהט' מאמרות עצמן והוא המילות ויאמר אלהי"ם הנאמר בכ"א שהוא גימטי' אמ"ר וק"ב, ויש בהם ט' פעמים ק"ב שהוא גימטי' בריאה יצירה עשיה כנז' ומרמז לנו בזה שכל המציאות דהבי"ע הנה נעשה כולם רק בסדר דאמ"ר וק"ב הנאמר בדברי האריז"ל אשר הוא עצמו כללות סדר כל התיקונים כולם וכנודע מרוב דרושי ע"ח:

ואין להקשות כי הרי לפי דברינו אשר אמרנו שהפסוק הראשון בראשית ברא הוא מדבר על השרשים העצמיים דעולם הנקודות אשר עליהם נאמר אח"כ והארץ היתה תוהו והם נתחרבו ומיתו וכנ"ל ענ"א א"כ הרי לא נזכר בריאת שמים וארץ דלאחר התיקון בתורה כלל כי התחלת התיקון הרי הוא רק מהמאמר ויאמר אלהים יהי אור והיה צריך לחזור ולהזכיר אח"כ ביום ראשון גופה מהתיקון דשמים והארץ ג"כ כי הם הם הראשונים והעיקריים לכל מעשה בראשית כולם אך דע כי הפסוק בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ הנה הוא נדרש הן לפניו הן לאחריו, ולפניו הוא על עולם הנקודות ולאחריו הוא אחר שנאמר יהי אור שהוא לאחר התיקון וכמו שאמרו רז"ל בשמות רבה פ' ט"ו סימן כ"ב הרבה מעשים כתב משה בתורה סתומים עמד דוד ופירשם אנו מוצאין ממעשה בראשית משברא שמים וארץ ברא האור שנאמר בראשית ברא אלהים ואח"כ ויאמר אלהים יהי אור ודוד פירשו מאחר שברא אור ברא שמים שנאמר עוטה אור כשלמה והדר נוטה שמים כיריעה וכתב שם הרש"ש ז"ל כי הוא כדעת ר' יהודה בב"ר פ' ג' סימן א' שאמר כי האור נברא תחילה ואח"כ שמים וארץ והרי לנו מפורש מדברי חז"ל שהפסוק בראשית ברא הוא אחר המאמר דיהי אור וכן כתב הגאון בעל העקדה ז"ל בפי' בראשית שער ב' ע"ש שהאריך בזה בדברי שמו"ר הנז' ועיקר דבריו הנה הם מפורש בזוהר חדש בראשית במדרש הנעלם שם ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור כו' רבי אומר זה האור אור המלאכים הוא (שהוא עולם היצירה) שנבראו תחלה קודם כל העולם (הזה שהוא עולם העשיה) ואי תימא והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחילה לא קשיא דהא שנאמר למעלה עד כאן, ספור הוא דאמר (ר"ל שהוא סיפור דברים מסדר מעשה בראשית שאח"כ) אלא זה ויהי הוא הראשון ומכאן התחילו כל הנבראים ר' יהודה אומר זהו אור הכסא (שהוא עולם הבריאה) ומזה האור נבראו שאר כל הנבראים ממנו נבראו השמים (שהוא עולם היצירה) וכסא נברא בתחילה שנאמר כסא כבוד מרום מראשון רבי אליעזר הגדול אומר אור המלאכים (שהוא עולם היצירה) נברא בתחילה [כי רבי אליעזר הגדול סובר שהכתוב אינו מפרש ממעשה עולם הבריאה מאומה ואינו מתחיל לדבר אלא רק

מעולם היצירה וכן הוא דעת רבו רבן יוחנן בן זכאי שבסמוך] דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החושך כלומר הבדלה נתן הקב"ה בין זה האור (שהוא האור דהמלאכים) ובין החושך שהוא העולם הזה (עולם העשיה והשמים הם המבדילים בין העולם הזה ובין אור המלאכים (שהוא עולם היצירה) והם המבדילים בנתיים בין האור ובין החושך רבן יוחנן בן זכאי אומר נתן הקב"ה ממשלה למלאכים על השמים והשמים על הארץ [והובן ג"כ שהתורה אינו מפרש אלא רק מהיצירה ולמטה] והכל תלוים בכסאו (שהוא עולם הבריאה [והכוונה] שהוא עולם האצילות) יתברך שמו [והוא במה שכתוב ויאמר אלהים הרי תלוים הכל במאמרו ית"ש שהוא עולם האצילות, ואלהים הוא גימט' הכסא שהוא עולם הבריאה הרי תלוים הכל בכסאו ובמאמרו ית"ש] נהורות כי גבוה מעל גבוה שומר עכ"ל (העתקתי כל לשונו כי הוא נצרך לנו לענף הסמוך) והרי לנו עכ"פ כי כל אלו התנאים סוברים שהמאמר יהי אור הוא היה תחילה קודם בריאת שמים וארץ כמו שאמר ר' יהודה בב"ר רי' פ' ג' וכן בשמו"ר רי' פ' ג' שהאור נברא תחילה והוא כדברי המדרש שמות רבה הנז' פ' ט"ו סי' כ"ב שכן פירש דוד המלך ע"ה עוטה אור כשלמה ואח"כ נוטה שמים כיריעה, ומה שכתוב בתורה בראשית ברא כו' קודם המאמר דיהי אור הנה הוא עולה יפה ע"פ דברינו כי הוא נדרש לפניו ולאחריו, כי לפניו הוא קאי על עולם הנקודות ועל בריאת כל השרשים העצמיים דהבי"ע שאז היה בריאתם יש מאין ולכן כתוב המקרא הזה מתחילה, וכן הוא נדרש לאחריו ג"כ ויהיה הכוונה בו על בריאת שמים וארץ דלאחר התיקון וסידורו שבתחילה הוא יהיה כענין סיפור וכנ"ל. מזו"ה שהוא דעת כל חכמינו ז"ל שהם כל התנאים הנז' שמעשה שמים וארץ דמעשב"ב הנה היה רק אחר בריאת האור דיום ראשון [שהוא קאי בהעלם ובפנימיות על האור הגנוז אשר מרזא דאור א"ס ית"ב וכמ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ב' ול"א ב' ובכ"מ (וכן הוא בב"ר פ' ג' סימן ו' ובגמרא חגיגה י"ב ע"א) יהוא האור דהם מ"ה שהוא האור דהתיקון ואז נתקנו עי"ז בתחילה השמים והארץ כי נבררו כל בירורם מנפילתם בעולם התוהו ועלי' למ"ן ע"י האור דהמ"ה ונתקנו ונעשו בכל שלימותם] ויצאו גם אז כלולים מכל תולדותיהם כולם, את השמים לרבות תולדות השמים ואת הארץ לרבות תולדות הארץ, ונעשו הכל ביום ראשון וכמ"ש בב"ר פ' י"ב סימן ד' כתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם מלמד שבו ביום נבראו בו ביום הוציאו תולדות ור"ל מדכתיב בהבראם וכתיב ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים משמע שנבראו עם כל צבאיהם הכל ביום אחד אלא שיציאתם מן הכח אל הפועל היה כ"א ביומו והרי פירש הכתוב עכ"פ כאן שהוא בסוף מעשב"ב מה שהם בתחילה ביום ראשון כי הרי שם לא כתיב מבריאת שמים וארץ דלאחר התיקון מאומה וכנ"ל משמו"ר פ' ט"ו. וכאן בסוף הנה פירש הכתוב את בריאתם ג"כ שיצאו הם ותולדותיהם הכל ביום ראשון וכמו שמסיק הכתוב ואומר ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים שהוא יום ראשון אשר שם נאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ והרי מלמדינו התורה בזה (ר"ל במה שנאמר בסוף אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות כו') כי המקרא שכתוב בראשית ברא כו' הנה הוא נדרש לפניו ולאחריו כמו שאמרנו התבונן בכ"ז ותבין היטב:

ענף ו'

ונחזור לענין הנה ביארנו תלית"ש את ההתפשטות הב' אשר לעולמות בי"ע כי היה ג"כ ע"ד ההתפשטות הב' אשר לאצילות ועכ"ז הנה היה בהם כמה שינויים עכ"פ לפי ערך איכותם ומדרגתם הראוי להם וכנ"ל ענף א' ב' ג' אמנם פרטית ההתפשטיות אשר בעולמות בי"ע עצמן בין זה לזה מהבריאה ליצירה ומהיצירה לעשיה כל סדר תהלוכותיהם הנה לא מצאתי בזה בדברי האריז"ל מבוארים כלל וכנודע שכל עיקר דברי האריז"ל הנה הוא רק מאצילות ולמעלה אבל בעולמות בי"ע הנה הוא מקצר והולך וכמו שכתבנו הטעם בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ז' אות ח' כי בעולמות בי"ע הנה הוא כעין הדעת טוב ורע ואינו מן הראוי להעמיק שם כ"כ והוא כענין מהד' שנכנסו לפרדס אשר לא יצא בשלום אלא ר' עקיבא לבד ולכן לא גילה לנו האריז"ל מעניניהם אלא רק מעט מן המעט [וספר ברית מנוחה הנה הוא מיוסד על זה והוא עמוק עמוק כנודע, ושמענו מעשה בזה מאחד קדוש שעשה פי' עליו והזהיר שם בהקדמתו שלא לעיין בו אלא רק אחר כמה פרישות וחסידות יתירה וחכם אחד התנהג בהם כמה שנים וסבור שהוא ראוי לזה והתחיל ללומדו ואירע לו תיכף שבה לא טובה רח"ל ועמד וגנזו] והרי אין ראוי גם לנו לדחוק עצמינו ולהעמיק בפרטי תהלוכותיהם והשתלשלותם אלא רק בדרך כלל מה שמצאנו מפורש בדבר האריז"ל, ונחזור עליהם בדרך כלל כי הוא נצרך לענינינו, והיינו כי התפשטות הא' אשר לעולמות בי"ע הנה הוא מה שבארנו לעיל כלל ז' מהחיצונית דהתנה"י דא"ק שנחלק לג' בחי' החיצונית דהפנים דהתנהי"מ היה ההתפשטות הא' לעולם הבריאה והחיצונית דהאחוריים דהתנהי"מ היה ההתפשטות הא' ליצירה והחיצונית דאחוריים שלהם לעשיה וכמו שהארכנו ובארנו כ"ז שם באר היטב, ובפרט בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ה' ע"ש בארוכה מאד, וכן ההסתלקות הא' אשר לבי"ע הרי בארנו אותם ג"כ לעיל כלל י"ג וכן בדע"ה שם ע"ש וההתפשטות הב' אשר להם שהוא נחלק לשניים כנ"ל הנה החלק הא' הוא הג' מיני חיצוניית דהשברי כלים החיצונית דהפנים שלהם לבריאה והחיצונית דהאחוריים של השברי כלים ליצירה והחיצונית דאחוריים של השברי כלים לעשיה וכנ"ל ענ"א והחלק הב' דהתפשטות הב' הנה הוא אחר שנתקן האצילות בכל התיקונים אשר ע"י המ"ה ונתלבשו בפרצופי דאצילות זו"ן ע"י הגילוי והיחוד דאור א"ס שבהם וכמ"ש אליהו זל"ט ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון ובגין דאנת מלגאו כו' הנה ע"י התלבשות אור א"ס בבינה דאצילות מתפשט ומשלח את אור הי"ס דאצי' עד המסך אשר בין האצילות לבריאה, והמסך הרי הוא מתלבש ביותר חיצון דהנה"י דבינה דאצילות, ומתנוצץ אורם דרך המסך ונעשו הי"ס דבריאה כלול מכל הארת האורות כולם דאצילות וכן מכל האורות שלמעלה למעלה ואותן, הי"ס דבריאה הוא החלק השני של ההתפשטות הב' אשר לבריאה ונתקן מזה כל עולם הבריאה כולה, וע"י התלבשות אור א"ס אשר בת"ת דאצילות וכן אח"כ בהת"ת דהבריאה הנעשה ע"י התנוצצות הנז' הנה מתפשט ונשלח את אור הי"ס דהבריאה עד המסך שבין הבריאה ליצירה, והמסך הוא מתלבש ביותר חיצון דהנה"י דז"א דבריאה, ומתנוצץ אורם דרך המסך ונעשו עי"ז כל הי"ס דהיצירה כלולים מכל הארת העליונים כולם ואותן הי"ס דהיצירה הוא החלק השני דהתפשטות הב' אשר ליצירה וממנו נתקן ונעשה כל היצירה כולו, וע"י התלבשות דאור א"ס בהמלכות דהאצילות וכן אח"כ בהמלכות דבריאה ודיצירה הנעשית מכל התנוצצות אור הנז' הנה מתפשט ומשלח את אור הי"ס דהיצירה עד המסך אשר בין היצירה לעשיה והמסך הוא מתלבש ביותר חיצון דנה"י דהמלכו' דהיצירה ומתנוצץ אורם דרך המסך ונעשה מזה כל הי"ס דהעשיה כלולים מכל הארת האורות שלמעלה ואותן הי"ס דהעשיה הנה הוא החלק השני דהתפשטות הב' אשר לעשיה וממנו נתקן ונעשה כל עולם העשיה כולה:

והנה כל אותן הענינים כולם היינו ההתפשטות הא' וההסתלקות הא' וכן הב' חלקי דהתפשטות הב' הנה היו נמשכים כ"א בכל העולמות בי"ע זה אחר זה כי אחר התפשטות הא' אשר לבריאה נעשה תיכף ההתפשטות הא' אשר ליצירה וכן תיכף אח"כ ההתפשטות הא' אשר לעשיה, ואח"כ היה ההסתלקות הא' של כולם יחד וכנ"ל כלל י"ג כי אורות העינים ירדו אצלם והעלו אותם כולם יחד וכן עד"ז אח"כ בהב' חלקי דהתפשטות הב'

כי מתחילה היה בהם החלק הא' דהתפשטות הב' בכ"א מהם זה אחר זה ונעשה מהם כולם העולם התוהו וכנ"ל ענ"א ואחר התיקון דאצילות יצא גם בהבי"ע החלק הב' דהתפשטות הב' והיה נמשך מבריאה ליצירה ומיצירה לעשיה תיכף בזה אחר זה וכן עד"ז בפרטות ופרטי פרטות והיינו כי הרי כ"א הוא כלול מפנימית וחיצונית וכ"א מהם הוא כלול מה' שהם נרנח"י אשר כ"א מהה' הוא כלול ג"כ מה' והם כ"ה פרטיות, ובעשיה הם האופנים ונפשין שהם החיצונית והפנימית דהעשיה אשר כ"א הוא כלול מכ"ה פרטיות, וביצירה הנה הם המלאכין והרוחין שהם החיצונית והפנימית דיצירה אשר כ"א מהם הוא כלול מכ"ה פרטיות כנז', ובבריאה הנה הם השרפים (שהם בהז' היכלין דבריאה שהוא עולם הכסא) והנשמות שהם החיצונית והפנימית דבריאה אשר כ"א מהם הוא כלול מכ"ה פרטיות וכמ"ש כ"ז בדרושי פנימית וחיצונית דרוש י"א וי"ג ע"ש, והנה כשנעשה ונתקן הבחי' הראשונה והעליונה שבפנימית והחיצונית דהבריאה ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהבריאה הנה נעשה ונתקן תיכף אח"כ ג"כ הבחי' הראשונה והעליונה שבהפנימית והחיצונית דהיצירה ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שביצירה וכן תיכף אח"כ ג"כ הבחי' הראשונה והעליונה שבהפנימית והחיצונית דהעשיה ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבעשיה, וכן אח"כ כשנעשה ונתקן הבחי' השניה שבהפנימית והחיצונית דהבריאה ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שבהבריאה הנה נתקן תיכף אח"כ אותו הבחי' שכנגדה ביצירה וכן תיכף אח"כ ג"כ אותה הבחי' שכנגדה בהעשיה ע"י החלק הב' דהתפשטות הב' שביצירה והעשיה וכן עד"ז בכל הכ"ה בחי' פרטיות אשר בכ"א מבי"ע הנה היה נמשך תיקונם מכל בחי' שבבריאה להבחי' שכנגדה ביצירה ועשיה, ולא נתקן מתחילה כל הבריאה כולה לגמרי בכל הכ"ה בחי' שבה ואח"כ היצירה בכל הכ"ה בחי' שבה ואח"כ העשיה בכל הכ"ה בחי' שבה אלא שהיה נמשך התיקון מכל בחי' ובחי' בפני"ע מבריאה ליצירה ומיצירה להעשיה וכמ"ש הרב כ"ז בדרוש, אבי"ע בפ' ב' ג' מהד' פרקים אחרונים וכמו שהאריך בזה הרב הקדוש מהר"ש שרעבי ז"ל ברחובות הנהר (דף ו' ע"ב מדפוס ווארשא תרנ"א בדה"מ גם נודע) והוא ז"ל מבאר שם מא"ק ולמטה ע"ש וכן הוא האמת כי בהחלק הב' דהתפשטות הב' הנה נתקנו אז כל העולמות כולם יחד זה אחר זה מראשית א"ק עד סוף העשיה והיה נמשך התיקון מבחי' לבחי' מכל בחי' פרטית שבא"ק לכל אותה הבחי' הפרטית שכנגדה עד סוף העשיה:

[ענף ז']

והנה טרחנו והארכנו בכ"ז כי מתוך זה יתבאר לנו מבוכה אחת גדולה אשר עמדו עליה כמה בעלי תריסין מרנן ורבנן קדושי עליון זלוק"ל וזיע"א והוא במאמרם ז"ל בבראשית רבה פ"א סימן ג' וכן שם פ"ג סימן ח' ובכ"מ במדרשים בענין בריאת המלאכים שאמרו שם אימתי נבראו המלאכים רבי יוחנן אמר בשני נבראו כו' רבי חנינא אמר בחמישי נבראו כו' בין על דעתיה דר' חנינא בין על דעתיה דר' יוחנן הכל מודים שלא נברא ביום ראשון כלום שלא יאמרו מיכאל היה מותח בדרומו של רקיע וגבריאל בצפונו והקב"ה ממדד באמצעו אלא אנכי ה' עושה כל נוטה שמים לבדי כו' וכן הוא בפדר"א רפ"ד כי המלאכים נבראו בשני ע"ש באריכה וברד"ל שם, ונתחבטו בזה כמה קדושי עליון כי הלא נודע הוא שהאצילות כולו הנה הוא נברא רק ע"י השתלשלות המדרגות מעולם עליון לתחתון וא"כ איך אפשר שהמלאכים שהם ביצירה נבראו הם אחר בריאת שמים וארץ דהעשיה, הראשון אשר העיר בזה הוא הרב הקדוש רבינו יוסף גיקטליא בספר גינת אגוז חלק שני בדה"מ את רוח מים, ושם עוד בדה"מ המעלה השלישית, ודעתו ז"ל הוא כי האמת הוא שהמלאכים הם קודמים לבריאת השמים כי מאמתם נמלאו כל הנמצאים כולם בדרך ההמשכה ואמר שם כי זהו מ"ש בפדר"א פ"ג שמים מאיזה מקום נבראו מאור לבושו של הקב"ה והוא אור של המלאכים שהם נקראים לבושי משום שהם קרובים אליו יותר מאשר כל הנמצאים כולם והם תחילת כל הנמצאים [אמנם הגר"א ז"ל (הובא ברד"ל בפדר"א פ"ד) בספד"ל סוף דה"מ וענין הפרסא וכן הוא בתיקונים תיקון ס"ט קל"ד א' כי אור לבושו הוא עולם הבריאה שהוא לבוש על האצילות, ושמים הוא עולם היצירה] ומ"ש בפדר"א פ"ד ובמדרשים שהמלאכים נבראו בשני, כי ביום שני נעשה הבדל הצורות בכל הנמצאים דיום ראשון ונעשה היכר אז בצורת המלאכים כי אין דבר ניכר אלא מכח תמורתו וע"ש באריכה בזה:

והשני אשר העיר בזה הנה הוא רבינו הקדוש הרמ"ק ז"ל כי הוא עמד ג"כ על זה בספר אילימה מעין א' תמר ג' פ' י"ג ואמר שם הוא ז"ל כי עולם העשיה הנה היא עולה באמת רק מהבריאה ולא מיצירה וזהו שאמרו שמים מאיזה מקום נבראו. מאור לבושו שהוא עולם הבריאה אבל עולם היצירה הוא נברא באמת רק אחר בריאת שמים וארץ דהעשיה והוא מ"ש שהמלאכים לא נבראו אלא רק בשני וזהו הענין מה שנודע כי הנהגת העשיה ביום שבת הוא ע"י הבריאה וכן היה לעולם אילולא החטא וכ"ז הוא משום שאין העשיה משועבדת אל היצירה כלל וע"ש באריכה קצת, אמנם דברים הללו קשים מאד לענ"ד לומר שעולם היצירה נולד אחר עולם העשיה כי הוא נגד הידוע ופשוט והוא ז"ל עצמו בספר הפרדס אמר בפירוש בכ"מ להיפך ובפרט בשער אבי"ע פ"א ושם פ"ט ע"ש מפורש והוא פשוט ונודע, ודבריו הנז' באילימה הוא נעלם ממני ומ"ש בזה בלק"ת פ' בראשית ג' סע"ב וד' ע"א הוא מאיזה תלמיד הנמשך בזה אחר דברי הרמ"ק ז"ל ע"כ הגהה:

השלישי אשר העיר בזה ג"כ הנה הוא הקדוש מהר"מ אלשיך ז"ל כי הוא עמד ג"כ על מבוכה זו בספרו פ' בראשית בפסוק יהי רקיע, ודעתו ז"ל הוא ג"כ שהשמים והארץ דעוה"ז הם נבראו קודם עולם היצירה מטעם המדרש הנז' שלא נבראו המלאכים אלא רק בשני ואמר כי לכך היתה הארץ תוהו והכוונה הוא כי לא היתה גוש עפר ממשיי עבה וקשה כמו שהוא עתה משום שלא היה עדיין עולמות האמצעיים שהם עולם המלאכים והגלגלים אשר על ידיהם משתלשל ומתעבה השפע כהצורך וארץ העכורה הזה ע"ש בדבריו, וכבר אמרנו כי סברא זו הוא פלא בעינינו:

והרביעי בקודש הנה הוא הגאון החוקר החסיד מהר"י עראמה ז"ל בספר העקדה פ' בראשית שער ב' עמד ג"כ על מבוכה זו ודעתו הוא כי מדרשים חלוקים הם כי רבי יהודה אשר אמר בב"ר שם פ"ג סימן א' האורה נבראת תחילה הכוונה הוא על האור המלאכים שהם נבראו מתחילה כי כן הוא סדר הטבע להקדים הסבה אל המסובב ועולם המלאכים שהוא הסבה להעוה"ז הנה הוא הראוי או מחויב בדרך הטבע שהם יבראו מתחילה ואמר שזהו כוונת מאמרם ז"ל בשמו"ר פ' ט"ו סימן כ"ב הנ"ל ענ"ה שאמרו שם הרבה מעשים כתב משה סתומים ועמד דוד ופירשם אנו מוצאים במעש"ב שמאחר שברא שמים וארץ ברא האור שנאמר בראשית ברא אלהים כו' ואח"כ ויאמר אלהים יהי אור ודוד פירש מאחר שברא האור ברא שמים שנאמר עוטה אור כשלמה והדר נוטה שמים כיריעה, כי מ"ש ויהי אור הכוונה הוא על האור של המלאכים והם נבראו מתחילה, כמו שפירש דוד והוא מ"ש בב"ר שם פ"ג סימן ב' ויהי אור שכבר היה ור"ל על האור של המלאכים שהם נבראו מתחילה וע"ש שהאריך בזה, ודבר ה' אמת בפיו כי כן הוא מפורש בזו"ח בראשית במדרש הנעלם שם שמ"ש ויהי אור הכוונה הוא על האור של המלאכים והם נבראו מתחילה לשמים וארץ דהעוה"ז וכמו שהעתקנו כל לשונו לעיל ענף ה' ע"ש ואמרו עוד במדרש הנעלם פ' בראשית הנז' בראשית כל הנבראים ברא צורת המלאכים הקדושים שהם תחילת כל הנבראים כו' ועשרה שמות נקראו ובתוך שמותם נקראו אלהים (ע' בזוה"ק פ' בא מ"ג ע"א וע"כ בא להורות בראשית ברא אלהים כלומר ברא הוא יתברך שמו את צורת המלאכים הנקראים אלהים והם היסוד מכל הנבראים האחרים ומתוך זה היסוד נבראו השמים כו' מסוד אור צורת המלאכים כו' כי שם אלהים משותף הוא המלאכים נקראים אלהים הדיינים נקראו אלהים כו' עכ"ל המדרש הנעלם בזו"ח בראשית ע"ש וכ"ז הרי הוא כדברי בעל העקדה ז"ל שהמלאכים נבראו מתחילה ומ"ש

בב"ר

בב"ל הנז' שהם נבראו בשני או בחמישי הנה מדרשים אלוקים הם וכמו שמבואר שם בעקדה שער ב' ע"ש:

[ענף ח']

אמנם ע"פ דרכינו הנ"ל עני"ו שהוא דרך קודש הקדשים האריז"ל הנה אין אנו צריכין ג"כ לומר שהם מדרשים אלוקים כלל אלא שאלו ואלו הם דברי אלהים חיים והוא ע"פ מה שנודע כי כל עולם ועולם מהד' עולמות אבי"ע הנה הוא כ"א כולם מלא מכללים ופרטים ופרטי פרטים ע"ד שאנו רואין בעוה"ז ויש בכ"א בחי' מציאת העולם עצמו שהם כדוגמת שמים וארץ וכדוגמת הד' יסודות הכלליים ארמ"ע שבכ"ז הוא העולם עצמו וכן יש בכ"א המציאיות הפרטיים שבו שהוא כל חלקי הדצח"מ ופרטיהם ופרטי פרטיהם וכמו בעוה"ז וכן מבואר בברייתא דפרקי מרכבה פ"ה כי יש בכ"א רקיע וכוכבים ומזלות ושמש וירח וד' יסודות ודומם וצומח וחי ומדבר עכ"ל וכן נעשה ונברא בכל עולם ועולם כ"א ביומו המיוחד לו ע"ד הששת ימי בראשית שבעוה"ז כי כל העולמות הם נעשו בסדר אחד בכל הענינים והפרטים אלא שבכ"א הוא לפי המציאות השייך בו וכן הימים שהם הששת ימי בראשית אשר בכ"א הוא ע"פ העת והזמן השייך ומתייחס לכל עולם ועולם והכלל הוא כי כל פרשה דמעשה בראשית בכל עניניה ופרטיה הנה הוא מדבר למטה ומרמז למעלה שכן הוא כל הענינים ממש בכל עולם ועולם אלא שבכ"א הוא לפי ערכו וענינו המתייחס אליו, התבונן בכ"ז ותבין שכן הוא:

והנה יש לכל עולם ב' מיני שמות כלליים, שם כללי אחד, מה שנקרא בו על שם העולם עצמו ושם כללי שני מה שנקרא בו על שם הפרטים שבו וכגון העוה"ז הנה על שם העולם עצמו נקרא הוא בשם עולם האופנים שהם כל הגלגלים כולם אשר הם בחי' הד' יסודות העליונים והם הצורה והנפש של העולם וכן הד' יסודות ארמ"ע הכלליים שהם הד' יסודות התחתונים והם החומר והגוף של העולם ואלו הב' מיני היסודות הם כולם עגולים ועל שמם נקרא בשם עולם האופנים והוא שם הכללי אשר נקרא בו העוה"ז על שם העולם עצמו אך על שם הפרטים שבו הנה נקרא העוה"ז בשם עולם העשיה כי בו נעשה ונגמר גמר הפעולה של כל העולמות כולם והוא בהפרטים של כל חלקי הדצח"מ שבהעוה"ז אשר הם הכחות הפרטיים של הגלגלים והד' יסודות ארמ"ע הכלליים ונשלם ונגמר בכל חלקי הדצח"מ שבהעוה"ז כל הפעולות והכחות דהעולמות כולם ולכך נקרא בשם עולם העשיה כי בו נעשה ונגמר הכל שהוא כוונת כולם, וכן עד"ז עולם היצירה כי הנה על שם העולם עצמו נקרא הוא בשם חיות הקודש (וכמ"ש במאורי אור מערכת ח' אות פ"ג) והם ד' חיות שהוא בבחי' הד' יסודות הכלליים ויש חיון עלאין וחיוון תתאין (וכמ"ש בהקדמת ת"ז ה' ע"א ובכ"מ) והחיוון עלאין הם בבחי' הגלגלים שהם הד' יסודות העליונים דהיצירה והחיוון תתאין הם בחי' הד' יסודות ארמ"ע שהם הד' יסודות התחתונים דהיצירה ועל שם הפרטים שבו הנה נקרא הוא בשם עולם היצירה כי שם הוא כחות הציורים של כל הנמצאים כולם דעולם העשיה וכן הוא הציור דכל הצורות הנעלמים שבעולם הבריאה וכמ"ש בהקדמת תיקונים שם שהוא צורה דאותמא בשעוה אך הפרטים עצמן דהיצירה אשר הם כבחי' כל חלקי הדצח"מ בכל פרטיהם ופרטי פרטיהם הנה הם נקראים בשם מלאכים כי הם משמשין לעשר ספירן דבריאה וכמ"ש בהקדמת תיקו' שם דף ד' ע"ב והם מלאכים ושלוחים לכל הכחות ופעולות הנעשים בעולם העשיה, וכן עד"ז העולם הבריאה כי הנה על שם הכללי שבו הנה נקרא הוא בשם כסא הכבוד כי הוא כסא וכבוד ה' שבו שורה אור המלכות דאצילות והוא ג"כ בב' בחי' ד' רגלין ושית דרגין (הכלולים ג"כ בד') והם נגד הב' בחי' יסודות העליונים והתחתונים וכ"ז הוא עולם הכסא שהם הז' היכלין דבריאה שהוא העולם גופא וכמ"ש הרב בשער כסא הכבוד ועל שם הפרטים שבו נקרא הוא בשם עולם הבריאה כי שם הוא הבריאה ראשונה של כל המציאיית כולם ויציאתה מאין ליש אך כל הפרטיים עצמן אשר שם הנה הם נקראים בשם שרפים ועליהם נאמר משרתיו אש לוהט והם המשרתים להמשיך שפעת פעולתו ית"ש משם ולמטה ולקבל כל העבודה שלמטה להעלותה למעלה, והנה נודע הוא ג"כ שכן הכללים וכן הפרטים הנה כולם הם כלולים מעגולים ויושר ובחי' העגולים שבכ"א הוא שורש העיקרי והעצמי של אותו המציאות גופה, והיושר שבכ"א הנה הוא מה שנמשך ומתלבש בו מכל שרשיו שלמעלה המתייחס אליו ונעשה עי"ז כלול מכולם ואותה ההתלבשות הוא עיקר הצורה שבו אשר על ידו נשלם על שלימותו הראוי לו וכמו שמבואר כ"ז בדברינו בדע"ה ח"א דרוש ה' סימן ב' ג', וע"ש עוד סימן ה' אות י"ט שמתבאר שם שכל תולדות ויציאת התחתון מהעליון וכן כל שפעו שמקבל מהעליון תמיד הנה הוא רק מהקצה התחתון דהיושר דהעליון כי היושר שבכ"א הנה הוא עיקר הצורה שבו המוציא את כל כחותיו ופעולתו לחוץ ונמשך ההשתלשלות דכל העולמות כולם אשר הן בכללות והן בפרטות הכל רק מהיושר דהעליון כי הוא הצורה דכל מציאות והוא הפועל בו להמשיך כחו למטה להוציא ממנו את הכללי או הפרטי אשר כנגדו בעולם התחתון ע"ש בדברינו ויתבאר לך כ"ז היטיב:

ומעתה נבוא לענינינו בענין סדר הבריאה דשמים וארץ דהעוה"ז אשר נשתלשלו מעולם היצירה שהוא עולם המלאכים כי הרי אמרנו שהמלאכים עצמן הנה הם רק פרטי המציאיות דהיצירה ע"ד פרטי המציאיות דהדצח"מ שבהעוה"ז כי הנה יש בחי' דצח"מ בכל עולם ועולם לפי ערכו המתייחס אליו וכמ"ש הרב בסוף העץ חיים וכן בשער דרושי אבי"ע ספ"ד ולכן יש כמה מיני מלאכים וכמ"ש בזוה"ק פנחס רי"ז ע"א בסוד מצמיח חציר לבהמה אלין אינון שתין אלף רבוא דמלאכין שליחן דאתבריא ביומא תניינא דבראשית וכלהו אשא מלהטא אלין אינון חציר אמאי חציר בגין דצמחין כחציר דא בעלמא דכל יומא ויומא אתקצירו השתא ולבתר צמחין ומהדרי' כמלקדמין וע"ד כתיב מצמיח חציר לבהמה כו' וכן הוא בזוה"ק בראשית י"ח ע"ב ואמר שם עוד, ועשב לעבודת האדם, עשב דא אלין אופנין וחיות וכרובים כו' עץ פרי עושה פרי דרגא על דרגא כו' וכ"ז הנה הם מבחי' הצומח שבהמלאכים ונבראו הם ביום שני וכן יש מלאכים ג"כ שנבראו ביום ראשון וכמ"ש בזוה"ק בראשית מ"ו ע"א וכן בזו"ח בראשית בתחילתו ואלין אינון מלכיא דאתבריא ביומא קדמאה דאית לן קיומא לאתקיימא בסטרא דימינא ואולי הוא כי הם בחי' הדומם אשר בהמלאכים ולכן נבראו הם מקודם ויש להם קיום והוא ג"כ כבחי' הדומם שבהעוה"ז אשר יש להם יותר קיום מהצמחים וכן יש עוד ב' מיני מלאכים אשר נבראו שניהם ביום חמישי וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל"ד סוף ע"א ועוף יעופף על הארץ אלין שליחי עלאין דאתחזון לבני נשא בחיזו דבר נש כו' בגינדאית אחרנין דלא אתחזון אלא ברוחא ממש לפום סוכלתנו דבני נשא בגין כך לא כתיב בהלין למינהו כו' ע"ש והרי לנו כי שני מינין הם אחד הוא במה שכתוב ועוף יעופף ולא כתיב למינהו ואחד הוא במה שכתוב ואת כל עוף כנף למינהו ושניהם הם ביום חמישי, ואולי הוא כי הם בחי' החי והמדבר שבהמלאכים, וכ"ז הנה נבראו בששת ימי בראשית עצמן:

אמנם צורת המלאכים שהוא כללותיהם ויסודם אשר בבחינת היסודות העליונים שבהם שהוא בהחיוון עלאין כנ"ל והוא אור היושר שבהם ע"ד בחי' היושר שבהגלגלים (כי בכ"א יש יושר ועגולים וע"י היושר שבהגלגלים שהם היסודות העליונים יוצאים עי"ז היסודות התחתונים ארמ"ע וכל פרטי הדצח"מ שבהם וכנ"ל כ"ז) וכן הוא עד"ז למעלה בעולם היצירה ג"כ כי המלאכים שהם המציאות הפרטיים שביצירה הנה אורם וצורתם הוא בהחיוון עלאין שהם היסודות העליונים דהמלאכים ומהם הוא האור והצורה דהמלאכים, והנה אותה הצורה היא נבראת מקודם בריאת השמים דהעוה"ז כי השמים דהעוה"ז הם נבראו מהיושר אשר בהחיוון עלאין דהיצירה שהוא צורת המלאכים כי השמים וכל הגלגלים כולם

שהם היסודות העליונים דהעוה"ז הנה הם כנגד החיוון עלאין דהעולם היצירה שהם היסודות העליונים דהיצירה ונבראו זה מזה וזה אחר זה שאחר בריאת החיון עלאין דהיצירה [שהם נורת המלאכים כנז'] נבראו אח"כ השמים דהעוה"ז שהם כנגדם. קודם בריאת המלאכים עצמן דהיצירה כי הם רק כנגד פרטי הדלח"מ שבהעוה"ז וזהו שאמר הזוהר. חדש הנ"ל בראשית כל הנבראים ברא נורת המלאכים כו' והם היסוד של כל הנבראים האחרים ומתוך זה היסוד נבראו השמים מסוד אור נורת המלאכים כו' וכנ"ל כי החיוון עלאין שביצירה הם נגד בחי' השמים שבעוה"ז, ומבואר שבהם שהוא הנורה והוא נורת המלאכים הנה מאותה הנורה נבראו השמים דהעוה"ז ונבראו הם קודם בריאת המלאכים והוא כמו שאמרנו לעיל בריש דברינו כי כל בחי' שבהעולם התחתון יוצא מהבחי' שכנגדו בהעולם העליון קודם הבחי' השני' אשר בהעולם העליון עצמו ולכן השמים דהעוה"ז אשר הם כנגד החיוון עלאין דהיצירה הנה הם יצאו מהם תיכף קודם בריאת המלאכים עצמן כי המלאכים הם רק כנגד פרטי הדלח"מ שבהעוה"ז ולכן יצאו הם אחר בריאת השמים והארץ דהעוה"ז וקודם בריאת הפרטי הדלח"מ שבהעוה"ז כי בחי' הדומם דהמלאכים יצאו קודם פרטי הדומם שבהעוה"ז ואח"כ יצאו פרטי' בחי' הצומח שבהמלאכים קודם פרטי הצומח שבהעוה"ז ואח"כ פרטי החי שבשניהם וכן אח"כ פרטי המדבר שבשניהם פי הרי כל בריאת המלאכים נגמרו ביום החמישי ואדם הראשון רק ביום הששי (הגם שהיה גבוה מהם במעלה הרבה מאד וכמ"ש בדע"ה ח"ב דרוש ג') ועכ"פ הוא כי בריאת השמים והארץ דהעוה"ז היה קודם בריאת כל המלאכים הפרטיים כולם וכמ"ש רז"ל במדרש ב"ר פ"א הנ"ל הכל מודים כו' [כי מה שנבראו מהמלאכים ביום א' ג"כ וכנ"ל הרי היה רק בחי' הדומם שבהמלאכים וגם זה רק אחר בריאת שמים וארץ דהעוה"ז וכנז'] ומה שאמרו בזוה"ח במדרש הנעלם הנז' שנבראו מתחילה הלא דקדקו בלשונם שם (בכל הלשונות שהעתקנו לעיל) ואמרו רק נורת המלאכים כו' אור נורת המלאכים כו' וכן בהלשון אשר העתקנו לעיל ענף ה' הלא דקדקו שם ג"כ ואמרו אור המלאכים הוא שנבראו תחילה קודם כל העולם וכן שם עוד רבי אליעזר הגדול אומר אור המלאכים נברא בתחילה והוא רק האור והנורה שבהם אבל לא המלאכים עצמן כי אותו האור והנורה הוא בהחיוון עלאין דהיצירה שהם כנגד מציאת השמים דהעוה"ז אשר שם הוא האור והנורה של כל פרטי הדלח"מ שבהעוה"ז כנודע וכנז' והרי נמצא מכ"ז כי אין המדרשים חלוקים כלל וכן מ"ש ג"כ בזמן בריאת המלאכים זה אומר בשני וזה אומר בחמישי הנה שניהם הם דברי א"ח כי כמה מיני מלכי' הם וזה נברא בשני וזה בחמישי כנז', והרי נתבאר לנו עכ"פ כי השתלשלות כל העשיה כולו הוא לעולם רק דרך היצירה ואחריו, וכמו שכתבנו לעיל כל התפשטות הבי"ע זה מזה בדרך כלל מדברי האר"י והגר"א ז"ל ועפ"י; הנה ניחא לנו היטיב מה שנבראו המלאכים רק אחר בריאת שמים וארץ דהעוה"ז וכנ"ז, והנה נשלם בזה דברינו כעת בענין ההתפשטות השני אשר להבי"ע ג"כ בעזרת החונן לאדם דעת קדוש ישראל ומושיע יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים:

כלל כ'

ענף א'

ונבאר מעתה את כל סדר ההסתלקות הב' אשר לכל העולמות כולם בעזרת קדוש ישראל ומושיע למען שמו יתברך ויתעלה, הנה ההסתלקות הב' אשר היה ג"כ בבחי' האור דא"ס ית"ש הנה הוא עצמו עיקר אותו הענין דההסתלקות הא' אשר להאצילות אשר בארנו לעיל כלל י"ב כי הנה האור דא"ס אשר היה נתפשט בתחילה בהתפשטות הב' שבו והוא הקו דא"ס אשר ירד ומתפשט לאורך ההתפשטות הא' דלאצילות עד סוף רגליו דא"ק וכמו שבארנו לעיל כלל ה' ו' (ע"ש כלל ו' ענ"א בהגהה הב') הנה אח"כ לאורך ההתפשטות הב' דלאצילות שהוא להוציא ולהמציא את כל האצי' העיקרי אשר הוא למטה במדרגה מהא"ק והעקודים הנה חזר אותו הקו דאור א"ס ועלה ונסתלק למעלה מהטבור ונפרס שם פרסא להפסי' בין הא"ק העיקרי והעקודים לאצילות ומאז והלאה הנה כל אור א"ס אשר מתפשט באצי' ע"י הא"ק והעקודים הנה הוא מעתה לעולם רק דרך הפרסא שהוא אינו עיקר האור עצמו אלא רק הארה ממנו ועי"ז נעשה האצי' למטה במדרגה מהא"ק והעקודים לעולם. והנה אותו עליית דהקו והסתלקותו למעלה הנה הוא ההסתלקות הב' דאור א"ס וכן נמצא בדברי הרב ג"כ בשער הקדמות דף י"ח סע"ד שקורא את עליית האור הזה אשר עלה למעלה מהטבור בשם צמצום ב', כי ההסתלקות הא' דאור א"ס אשר בענו"י ענ"ב ובדברינו לעיל כלל יו"ד, קורא אותו הרב בשער הקדמות שם דף ט' רע"א בשם צמצום הראשון, ואותו ההסתלקות דענינינו אשר עלה למעלה מהטבור קורא אותו בשם צמצום ב' והוא ההסתלקות הב' דאור א"ס כנז', כי לא היה אפשר להמציא את עולם האצי' על מדרגתה כמו שהיא אלא רק אחר שנסתלק הקו דאור הא"ס העיקרי למעלה מהטבור ונשאר שם לעולם ואינו מאיר מעתה האור הא"ס העיקרי לאצי' אלא מרחוק ועי"ז נעשה שם האצילות למטה מהטבור על מדרגתה כראוי לה [ועי' עוד עיקר עומק הענין דהסתלקות הב' דאור א"ס לקמן כלל כ"א ענף ג' ד' עש"ה] והנה כל היה ההסתלקות הזה רק להאצילות לבד אבל לא להא"ק והעקודים כי הרי למעלה מהפרסא הנה נשאר שם לעולם והם מקבלים תמיד מההתפשטו' הב' דאור א"ס שהוא הקו דאור א"ס העיקרי ולכן נקראו א"ק והעקודים בשם העולמות דאור א"ס וכמ"ש הגר"א בספד"צ ספ"א בדה"מ אבא יתיב והוא משום כי מהם אינו מסתלק הקו לעולם ואינו מתחלף בהם ממדרגתו כלל משא"כ להאצי' הרי נסתלק ואינו מקבל האצי' ממנו אלא רק דרך הפרסא והרי נתחלף בו אור א"ס ממדרגתו ולכן נקרא הוא רק בשם אצילות ולא בשם עולם דא"ס אמנם כבר אמרנו בכלל י"ט ענ"ד כי כל אותו הפרסא שבא"ק הנה הוא ג"כ רק מכלל הכלים דהא"ק שהוא בחי' הגוף שלו והרי מקבל האצי' אור א"ס ג"כ עכ"פ דרך הא"ק והעקודים אשר שם הוא הקו דאור א"ס העיקרי ולכן נעשה האצי' אלהות גמור עכ"פ לעולם והיינו כי הגם שאינו מאיר בו מעתה האור דא"ס בבחי' בלתי גבול ובלתי תכלית אשר הוא נקרא בשם אור א"ס אמנם הנה עומד אורו וגילויו שם להאיר על ידו בבחי' גבול ומדה ומתגלה שם בכל השמות כולם שהם אלהות ובפרט בהשם הוי"ה ב"ה שהוא שורש כל השמות כולם והוא נקרא שם העצם משום שהוא על העצמות דאור א"ס המתפשט באצי' ע"י הא"ק והעקודים כנז' ונתגלה אותו העצמות דאור א"ס ע"י האצילות בשם יהו"ה ב"ה וכמ"ש ברע"מ פ' בא מ"ב ב' ע"ש:

והנה יש להשם הזה ב' הוראת אחד הוא על מציאותו הנגלה וכמ"ש הגר"א בא"ח סימן ה' שהוראתו הוא נמצא קיים ור"ל שמציאתו הוא בהוה תמיד, וזהו בהוראת הג' אותיות ה' ו' ה' שבשם והאות י' הנה הוא ע"ש המחשבה והרצון [וכמ"ש רש"י ז"ל בחומש בפסוק אז ישיר] והוראתו הוא ע"ש שרצה להתגלות את מציאותו והיותו בהוראתו הג' אותיות ה' ו' ה' כנז' כי למעלה מאצילות אשר שם עומד אור העיקרי דהקו א"ס עצמו הנה הוא נעלם ואין לו שם שם וגילוי כלל אבל מאחר שנתפשט באצילות נתגלה מציאותו והוא השם יהו"ה ב"ה שהוא גילוי ומציאותו, כי ביאור מילת מציאות הוא גילוי שהוא יציאתו מהעלמתו ונמצא ונתגלה מעתה, וכן ביאור מילת שם הוא ג"כ גילוי כי הוא נגזר מלשון שם כי שם הוא נמצא, והוא השם הוי"ה ב"ה אשר הוא גילוי מציאותו:

וכן יש להשם הוי"ה ב"ה עוד הוראה שנית והיינו שהוא מהוה את הכל ובו הוא כל ההתהוות כולו ואין דבר יוצא חוץ ממנו כי הי' שבו הוא על שם המחשבה והרצון כנז' ויהיה הוראתו דהאות י' ע"ש שבו הוא המחשבה על ההתהוות כולו

וכל גילויו [שהוא ההוראה הראשונה] הוא רק לצורך ההתהוות וע״י ההתהוות [שהוא ההוראה השניה] כי כל מציאת האצילות הנה הוא רק לצורך ההוות דבי״ע (וכמ״ש הרמ״ק ז״ל בשער מהות והנהגה ריש פ׳ עשרים כי מציאות כל האצילות לא נאצל אלא לצורך תחתונים וכמו שהארכנו כו׳ ע״ש) וכל ההתהוות דהעולמות בי״ע הרי הם בגבול ומדה ועל זה התגלה באצילות כדי לפעול בגבול ומדה כי כל הספי׳ דאצי׳ הנה הם השרשים לכל תוצאות דגבול ומדה וכמ״ש ברע״מ פ׳ פנחס רנ״ז ע״ב דכל ספירה אית לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום ובאלין שמהן מארי עלמא איהו אתפשט כו׳ ואתכסי בהון ודר בהון כנשמתא לגבי אברים דגופא כו׳, וע״י התפשטותו והתלבשו באצילות הנה נתגלה עי״ז לפעול בכל הפעולות דגבול ומדה ואותו הגילוי הוא נקרא בשם אלהות שהוא גילוי הרצון והכח ממנו ית״ש על כל ההתהוות דגבול ומדה והנה נעשה כ״ז ע״י שהאצילות הוא המדרגה השניה לאור א״ס העיקרי שבא״ק והעקודים לכן יצא עי״ז מבחי׳ א״ס (שהוא בחינתו הנעלמה) לבחי׳ אלהות (שהוא בחינתו הגלויה) וכ״ז נעשה ע״י ההסתלקות הב׳ דאור א״ס שאמרנו כי עי״ז נאצל כל האצילות כולו וכן נעשה האפשרות עי״ז להתהוות כל הבי״ע כולן:

אמנם אותו הגילוי דגבול ומדה אשר נתגלה באצי׳ הנה הוא מיוחד באור א״ס תמיד כי הרי אותו האור אשר נתגלה שם בגבול ומדה ע״י האצילות הנה הוא ההתפשטות דאור א״ס עצמו אשר למעלה מהפרסא אלא שנתגלה בגבול ע״י האצילות (כי מצד עצמותו הרי הוא בלתי גבול) וא״כ נמצא רק אור א״ס עצמו הוא נתגלה בגילוי אלהות שהוא גילוי גבולי והרי לנו כי רק אור א״ס עצמו הוא השם הוי״ה ב״ה וכל השמות כולם המסתעפים ממנו, ועי׳ דברינו בארוכה בזה בדע״ה ח״א דרוש ה׳ סימן ז׳ ובדברינו בחלק הביאורים שער עגולים ויושר בהקדמה לענ״ב שם וכן דברינו קצת בזה ג״כ לעיל כלל א׳ ענ״ו ע״ש ושם:

והנה נתבאר לנו עכ״פ ענין ההסתלקות הב׳ דאור א״ס כי הנה הוא עליית הקו האור דא״ס אשר היה נתפשט מתחילה מטבור דא״ק ולמטה עד סוף רגליו ואח״כ חזר ונסתלק ועלה למעלה וכמו שמבואר בדברי הרב בנקודות פ״ב והנה הוא הוא ההסתלקות הב׳ דאור א״ס וכנז׳ ולצורך דאותו ההסתלקות הוא כדי לבוא עי״ז לגילויו שבאצילות שהוא הגילוי דהשם הוי״ה ב״ה וכל השמות כולם וכנז׳:

[ענף ב׳]

ודע כי הנה הגם שבדברי הרב אשר בנקודות פ״ב מבואר שם שאותו האור אשר עלה למעלה הנה לא ירד עוד ונשאר שם לעולם ונפרס פרסא להבדיל בין הקודש לקודש הקדשים וכמ״ש בספד״ל פ״ה וכן בזוה״ק בראשית ל״ב ע״ב עכ״ז הנה אינו עומד ההסתלקות דאותו האור למעלה על מצב אחד כלל כי לפעמים יגדל הסתלקותו ונתעלם אורו מלמטה הרבה ולפעמים מתמעט הסתלקותו ומאיר ונתגלה למטה בכל האפשרי ועד״ז מתנהג תמיד בחסר ויתר ובעולה ויורד לעולם וכן היה חילוק גדול בזה ג״כ בין עולם הנקודות לבין אחר התיקון וכן בין מדרגות העולמות שקודם החטא לבין מדרגתם שאחר החטא, כי בעולם הנקודות היה מתעלם האור מלמטה מאד, ופעולתו בכל מציאת הנקודות כולם היה בהעלם גדול ממנו ולא התיחד בהם כלל ולא היה מכונה על הנקודות שום שם אלהות כלל וכן לא היו נקראו עדיין גם בשם אצילות כלל וכמו שבארנו כ״ז בדע״ה ח״א בכ״מ שם, משא״כ לאחר התיקון הנה התפשט ומתייחד שם לעולם והגם שכל יחודו שם הוא לעולם רק ע״י א״ק והעקודים אבל עכ״פ הוא כי ע״י א״ק והעקודים הנה מתייחד שם לעולם ונתגלה שם עי״ז בכל בחי׳ אלהות ובהשם הוי״ה ב״ה וכנ״ל ולא סר מעתה יחודו מהם לנצח ולא עוד אלא שקודם החטא דעץ הדעת הנה הגיע ועלה חלק גדול מאצילות גם למעלה מהפרסא וחלק גדול מהעולמות בי״ע היו עומדים אז במדרגת האצילות וכמו שבארנו בדע״ה ח״ב דרוש ג׳ ואילולא החטא היה עומד הדבר להתתקן ע״י אדם הראשון שיעלה כל האצי׳ כולה למעלה מהפרסא וכל העולמות בי״ע היה עולים כולם בהאצילות וכן היה עלייתם מעילוי לעילוי עד אין קץ עד שהיה חוזר ומתבטל כל אותה ההסתלקות הב׳ כולו והיה מתפשט הקו עוד יותר למטה שהוא עד לתתא כולה ור״ל גם במקום העולמות בי״ע של עתה עד שהיה חוזר ומגיע לאור א״ס המקיף שהוא עוד יותר הרבה מכל ההתפשטות הב׳ שבתחלה כי הרי ההתפשטות הב׳ לא היה אלא רק עד סוף מקום האצי׳ כולה (עי׳ דברינו בדע״ה ח״א דרוש ה׳ סי׳ ה׳ אות ב׳ ואות כ׳ וכ״א ושם סי׳ ו׳ אות ג׳) אבל אילולא החטא וע״י המעשים ותיקונים דאדה״ר היה יורד הקו ומתפשט בהתפשטות יתירה שהוא עד אור א״ס המקיף שלמטה והרי היה מתבטל ההסתלקות הב׳ לגמרי והיה בעוד יותר עילוי הרבה גם עתה שהיה בהתפשטות הב׳ ואח״כ הנה היה מתעלה והולך מתיקון לתיקון עד שהיה מתבטל גם ההסתלקות הא׳ וכמו שכתבנו לעיל כלל י״ז מענף ד׳ שם והלאה אמנם לא נדבר מענין התיקון דביטול ההסתלקות הא׳ כי הוא הא׳ כי הוא מרומם ונעלה ואינו נוגע כלל לתיקוני בני אדם ומה גם כי כבר דברנו לעיל כלל י״ז הרבה בזה והוא נורא מאד וה׳ יכפר אך נדבר מענין ההסתלקות הב׳ דענייננו כי אילולא החטא היה מתבטל מכל וכל והיה כל ההסתלקות הזה שהוא עלייתה אור למעלה מהטבור כנ״ל רק כדי ליתן מקום לעבודת האדם והיה עומד שיתוקן כל אותו ההסתלקות ע״י מעשה אדה״ר וכן היה מתתקן ג״כ ע״י משרבע״ה אלו שזכינו ללוחות הראשונות כי אז היה עומד להתתקן חטא האדם לגמרי והיה אז שעת הכושר לחזור את כל העולם לתיקונו הראשון וכמו שכתבנו בזה בדע״ה ח״ב וא״כ הרי מובן ממילא שגם כאשר לא זכינו ללוחות הראשונות ואי אפשר מעתה להחזיר העולם לתיקונו הראשון אלא רק בביאת המשיח דוקא עכ״ז הנה פשוט הדבר שאינו עומד אותו ההסתלקות הב׳ שהוא התעלמות דאור א״ס וסילוקו למעלה במצב אחד לעולם אלא שהוא תלוי לפי מעשה ישראל בהתורה והמצוה תמיד, והוא ע״פ מה שכתבנו בדע״ה ח״ב בפתיחה שם אות ב׳ כי הנה הגם שכל פגם ועון אינו מגיע באצילות ח״ו ומכ״ש משם ולמעלה אך זהו דוקא בענין הפגם עצמו שהוא קירב החיצונים ומגע זה ח״ו אבל לענין תוספות אור והגילוי דאור א״ס ית״ש הנה נוגע מעשה בני אדם גם באצילות וכן למעלה למעלה [והגם שכ״א אינו נוגע במעשיו אלא רק עד שורש נשמתו וכמ״ש ברע״מ פנחס רכ״ד סע״ב ורכ״ה ע״א ובתיקונים בכ״מ עכ״ז הנה מגיע הענין ממילא למעלה למעלה, וכמ״ש בזוהר קי״ע דף כ״ד ע״ב כי הגם שכל היחודים והתפילות אינם פועלים רק בההיכלות שהוא בבריאה (עי׳ סוף שער דרושי אבי״ע בפ״ד שם) אך ביחוד ההיכלות יש יחוד באצילות ג״כ כי כשההיכלות מתייחדים אז גם זו״ן עולים להיות מ״נ לאו״א כו׳ ע״ש והרי לנו כי מגיע אח״כ הענין ממילא גם למעלה למעלה והבן] והנה כ״ז הוא ג״כ ע״פ מה שאמרנו לעיל ענף א׳ כי כל פעולת דאותו ההסתלקות הב׳ הנה הוא לצורך גילויו שבאצילות וליתן אפשרית להתהות דהבי״ע ונעשה כ״ז ע״י סילוק דאור א״ס העיקרי כי עי״ז נחשך מטבורו ולמטה ונתעבה ונתהוו הכלים וכנ״ל כלל ז׳, ונודע הוא כי ע״י תיקוני דתורה ומצוות נזדכך העביית והכלים וחוזרים הכלים להיות אורות והוא רק ע״י המשכת גילוי האור אשר מלמעלה למעלה עד הקו דאור א״ס ית״ש והרי לנו מכ״ז כי אותו

ההסתלקות הב' דאור א"ס שאמרנו הנה הוא אינו עומד במצב אחד לעולם ותלוי הסתלקותו וגילויו לפי ענין עליית וירידת העולמות אשר במעשה התורה והמצוה המבוארים בכל דברי האריז"ל ונעשה כל אותו ההסתלקות הב' רק כדי לחזור ולהתתקן ולתלות תיקונו ע"י מעשה האדם בהתורה ומעשים טובים והבן:

[ענף ג']

והנה בענין פעולת האור דאותו ההסתלקות הב' דאור א"ס שאמרנו כאשר עלה למעלה מהטבור ענין פעולתו איך שפעל עי"ז את עולם כל הנקודות וכן אח"כ את כל בנין האצילות דלאחר התיקון אין לנו רשות לדבר בזה כי חלילה להתבונן איזה פרטות ועניינים שונים דבאור א"ס פשוט אך כבר מתבאר בדברינו לעיל כלל י"ב כל סדרי הפעולות אשר נעשה ע"י שאר האורות כולם שבא"ק שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג וכן הע"ב הכללי אשר הם כולם עלו אז ג"כ עם אותו ההסתלקות הב' דאור א"ס למעלה מהטבור, וכל עלייתם הנה היה רק ע"י אותו אור הקו א"ס כי הוא אשר הורידן אותם מתחלה למטה וכן חזר והעלה אותם אח"כ למעלה וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ה' ו' ז' ובכלל י"ב י"ג והרי בארנו שם כלל י"ב כל סדרי פעולותיהם אשר נעשה בעלייתם ע"ש בארוכה, וכל פעולתם ועניניהם הנה הוא נעשה הכל רק ע"י אור הקו דא"ס שבפנימיותם שהוא ההסתלקות הב' דאור א"ס שבענינינו כי רק הוא הפועל ועושה הכל תמיד כנודע אבל בו עצמו הנה אין להתבונן בו מאומה כי כל גילויו ופעולותיו הוא לעולם רק בהנאצלים ועל ידם דוקא וכנודע כ"ז, אמנם הנה הגם כי באותו האור אשר עלה למעלה אין להתבונן בו אך בבחי' הנעשה מהסתלקותו יש לדבר בזה היטיב והיינו כי הרי אמרנו שענין הסתלקותו הוא בחי' צמצום שני, והוא כעין הצמצום הראשון אשר לעיל כלל ו' ונודע הוא מדברי הרב בעגו"י סוף ענ"ג וכן בעקודים רפ"ג שמכל הסתלקות האור נשאר למטה בחי' עביות ונעשה אותה העביות ע"י התפשטותו וכמ"ש הרב בטנת"א פ"א, וכל עביות הנה הוא כח מסתיר ומחשיך את האור ומגבילו שהוא בחי' הכלים המוזכר בכל מקום (ועי' דברינו בדע"ה ח"א דרוש ו' סימן ג' אות ג' ד') ונתגלה אותו הכח והעביות בהסתלקות האור שכאשר נסתלק ועלה למעלה נשאר אותה העביות למטה וכנ"ל כלל י' בכ"ז ע"ש ואמרנו שם כי הנה נשאר לעולם בחי' רשימו מהאור ג"כ למטה ואותן הרשימו והעביות הם השורש דהאורות והכלים להעולם שנעשה שם, והנה הרשימו והעביות אשר נשאר ונעשה מהתפשטו' הא' ומהסתלקות הא' הנה אמרנו שם כי הם בבחי' י"ה שבשם אמנם הרשימו והעביות הנשאר ונעשה מהתפשטות הב' והסתלקות הב' אשר הם ביתר גילוי הנה הם בבחי' האותיות ו' ה' כי הרי הרשימו אשר הוא מהתפשטו' הב' הנה הוא מהקו דאור א"ס אשר אותו הקו הוא כבחי' ו' והיה רק קו דק ומצומצם הרבה ע"י הצמצום הראשון ולכן העביות אשר נשאר ממנו שהוא צמצום כפול הנה הוא רק בבחי' הה' תתאה הנאצל ומתפשט מהה' עלאה ולכן הנה הם רק בבחי' האותיות ו' ה', אמנם לעיל כלל י"ב ענ"א אמרנו כי כ"ז היה ההסתלקות הא' דלאצילות ואמרנו שם כי הרשימו והעביות הנשאר ונעשה מאותה ההסתלקות הם האותיות י' ה' ע"ש וכאן אנו אומרים כי הם אותיות ו' ה', אך האמת הוא כי זה וזה איתא כי הרי הוא ההסתלקות הא' דלאצילות וההסתלקות הב' דאור א"ס ובבחי' ההסתלקות הא' דלאצילות הוה הרשימו והעביות האותיות י"ה, ובבחי' ההסתלקות הב' דאור א"ס הוה הרשימו והעביות רק האותיות ו' ה', כי מה שהוא בערך אור א"ס אותיות ו' ה' הוה לערך האצילות האותיות י' ה', והענין בביאור הוא כי הרי אמרנו שבאותו ההתפשטות אור דקו א"ס אשר התפשט מטבורו דא"ק ולמטה שהוא מההתפשטות הב' דאור א"ס כנ"ל כלל י"ד והוא ההתפשטות הא' דלאצילות כנ"ל כלל ה' ו' הרי אמרנו שם כי היה בלול ומצורף עם אותו האור עוד אורות רבים מא"ק עצמו היינו הג' מיני מ"ה וב"ן דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג והע"ב הכללי ועיקר מה שהיה נחשב להתפשטות הא' ממש דלאצילות הנה היה באמת רק האורות הנז' אשר מהא"ק עצמו כי רק הוא המדרגה העליונה והסמוכה לאצי' וכל קבלת האצילות את האור דא"ס הנה הוא ג"כ רק מהא"ק ועל ידו דוקא ולכן הוא כי עיקר מה שהוא נחשב להתפשטות הא' דלאצילות שהוא השורש הראשון אליו כנודע בדברינו הנה הוא באמת רק אותן ההתפשטיות דהג' מיני מ"ה וב"ן הנז' שבא"ק אשר נתפשטו ממקום הטבור דא"ק ולמטה הנה הם אשר השתמשו להתפשטות הא' העיקרי דלאצילות והיה זה להם באמת ההתפשטות הראשון שלהם ממש כי הרי עד עתה לא ירדו מעולם במקום הזה וכמו שכתבנו לעיל כלל ו' ענ"א בהבחנה הא' ע"ש וע"ש עוד ענ"ה סדר המלואות דאותה ההתפשטו' מהיכן שנתחדש ויל"א ע"ש והנה היא נתחדשת רק אז לצורך המלואות דהתפשטות הא' דלאצילות והוא משום כי כל קבלת האצילות הוא לעולם רק מא"ק ועל ידו דוקא, אמנם הנה הא"ק הרי הוא מיוחד בא"ס בתכלית היחוד ונקרא בשמו שהוא מעולמות דא"ס וכל עניניו ופעולותיו האור א"ס עצמו ולכן היה התפשטותו בהג' מיני מ"ה וב"ן הנז' רק בהקו דאור א"ס שבפנימיותו שהוא מההתפשטות הב' דאור א"ס כי הוא אשר המליאם והורידן אותם למטה, והרי היה זה מההתפשטות הב' דאור א"ס וההתפשטות הא' דהא"ק ולכן הוא כי הרשימו והעביות הנשאר מכל האורות הללו אחר שחזרו ונסתלקו ועלו למעלה מהטבור הנה היה באותן הרשימו והעביות ב' בחי' אחד מהקו דאור א"ס ואחד מההתפשטות האורות דא"ק עצמו והנה מה שהיה מהקו דאור א"ס הנה הוא בבחי' האותיות ו' ה' כי הרי הם מההסתלקות הב' דאור א"ס והנה הם רק אותיות דו"ה וכנ"ל אבל מה שהיה מההתפשטות האורות דהא"ק עצמו הנה הם האותיות י' ה' כי הרי להאורות דהא"ק עצמו הנה הוא רק ההסתלקות הראשון שלהם והוה הרשימו והעביות הנשאר מהם האותיות די"ה וזהו אשר אמרנו לעיל כלל י"ב ענף א' כי נתגלה ונעשה מההסתלקות הראשון אשר לצורך האצילות האותיות די"ה והנה הם מהאורות הנז' אשר מהא"ק עצמו שהוא ההתפשטות הראשון דהא"ק אשר התפשט לצורך האצילות אבל מה שנשאר ונעשה מהסתלקות האור הקו דא"ס שבפנימיותם שהוא מההתפשטות הב' דאור א"ס הנה הוא רק האותיות דו"ה ומשום שהוא רק מההסתלקות הב' דאור א"ס כנז', ובעומק הוא כי מאותיות ו' ה' אשר נתגלה מהסתלקות דאור א"ס הנה נעשה האותיות די"ה מהסתלקות האורות דהא"ק והם הי"ה אשר התחילו להאיר בשורש המלואות דהאצילות ונתגלו ע"י ההסתלקות הראשון דלאצילות וכנ"ל כלל י"ב ענ"א ושורשם ופנימיותם הנה הוא האותיות ו"ה הנתגלה בהם אז ע"י ההסתלקות הב' דאור א"ס שבענינינו:

וכאשר נתבונן בזה אנו רואין כי נמצא כאן השורש דב' צירופי הוי"ה הנז' והא' מהי"ב צירופים שבו שנודע כי הרשימו הנשאר מההסתלקות דאור א"ס הנז' הרי אמרנו שהוא אות ו' וממנו הנה נעשה אור הרשימו מההסתלקות דאור הא"ק הנז' שהוא אות י' והרי הם ו' י' וכן מהעביות אשר מההסתלקות דאור א"ס הנה הוא אות ה' אחרונה וממנו הנה נעשה אות ה' ראשונה מהעביות אשר מההסתלקות דהא"ק והם ה' ה' והרי לנו הצירוף ויה"ה שהוא הצירוף הז' מהי"ב צירופי הוי"ה ב"ה, אמנם בבחי' מליאותם העצמית דכ"א אשר הוי"ה הם מהגילוי דאור א"ס והי"ה הם מהגילוי דהא"ק הנה הם במליאות ויהי"ה שהוא הצירוף הא' מהי"ב צירופי הוי"ה ב"ה, אמנם מה שנוגע לעניננו שהוא בההסתלקות הב' דאור א"ס הרי אמרנו כי הנה הם דאותיות ו' ה' והם הרשימו והעביות הנשאר מהאור דהתפשטות

הב׳ ונתגלה ונעשו לאותיות ו׳ ה׳ ע״י ההסתלקות הב׳ וכן הרי בארנו לעיל כלל י׳ עד״ז בהתפשטות הא׳ והסתלקות הא׳, דאור א״ס כי הנה הם האותיות די״ה והרי לנו כי מהב׳ התפשטיות והב׳ הסתלקיות דאור א״ס ית״ש הנה נתגלה עי״ז רמז ורושם לכל הד׳ אותיות דהשם הוי״ה ב״ה ע״ד שכתב הרב במטי ול״מ פ״א בהב׳ דהתפשטיות והב׳ הסתלוקות אשר לעולם העקודים :

וכן יהיה נמצא ג״כ ע״פ כל דברינו הנז׳ כי הרי בהתפשטות הא׳ והסתלקות הא׳ דאור א״ס הנה נתגלה השם י״ה ואח״כ בהתפשטו׳ והסתלקות הב׳ הרי בארנו לעיל בסמוך כי נתגלה עי״ז כל הד׳ אותיות דהשם הוי״ה ב״ה כולו וזהו מה שכתוב כי בי״ה הוי״ה צור עולמים כי בשם י״ה דהתפשטות והסתלקו׳ הא׳ ובהשם הוי״ה ב״ה דהתפשטות והסתלקות הב׳ הרי נאצלו ונבראו עי״ז כל הד׳ עולמות אבי״ע כולם וכן הוא ג״כ כי הרי אמרנו שורש האצי׳ העיקרי הנה הוא רק אותן האורות אשר נתפשט מהא״ק עצמו שהם ההתפשטות הא׳ דלאצילות והנה הם האותיות די״ה כנ״ל ומהם יצא האצילות שהוא הגילוי העיקרי דהשם הוי״ה ב״ה כנודע וזהו סוד הכתוב כולו לרוכב בערבות בי״ה שמו, והול״ל י״ה שמו מאי בי״ה אך הוא ניחא ע״פ מה שאמרנו כי בהאותיות י״ה אשר מההתפשטות וההסתלקות הא׳ דלהאצילות הנה כלול בזה כל השם הוי״ה כולו כי הרי הם שורש האצילות כנז׳ וזהו שאמר בי״ה שמו וכן האותיות יו״ד ה״א הרי הם מספר כ״ו שהוא כל הוי״ה כולו והוא משום שאותן הי״ה הם השורש של כל האצילות כולו שהוא הגילוי דהשם הוי״ה ב״ה והרי כלול בי״ה כל השם כולו וזהו שאמר בי״ה שמו וכ״ז הנה הוא ע״ד שכתב הרב במטי ול״מ ספ״א בענין ההתפשטות וההסתלקות דלעקודים ע״ש והבן כ״ז, והרי נשלם בזה הביאור דב׳ התפשטיות וב׳ הסתלקיות בהאור דא״ס ית״ש ע״ד שביאר הרב כ״ז בהאורות דהעקודים :

ענף ד׳

אמנם מה שראינו לבאר עוד בזה כי הנה אמרנו שע״י האותיות ו׳ ה׳ אשר מהתפשטות והסתלקות הב׳ דאור א״ס ית״ש הנה נתגלה ונעשה עי״ז האותיות די״ה מהתפשטות והסתלקות הא׳ דהא״ק שהוא השורש הראשון העיקרי לכל המציאות דהאצילות כולו והרי נמצא כי שורש העיקרי דכל האצילות הנה הוא תלוי ועומד על הרושם אור דאותיות ו״ה אשר נשאר ונתגלה בההסתלקות הב׳ דאור א״ס ית״ש והנה בארנו לעיל כלל ו׳ ענף ב׳ מענין הב׳ בחי׳ דמ״ה וב״ן אשר מהתפשטות דא״ק לצורך האצילות ואמרנו שם כי הנה הם הב׳ בחי׳ אשר ישנם בבנין כל פרצוף ומציאות, אחד הוא מה שהוא מעיקר הולד עצמו שהוא עצמותו ונקודתו העיקרית הנאצל לצורכו מא״ס ית״ש והוא גנוז ומופרש בהעליון בהב״ן שבו, והשני הוא מה שמשתתף העליון ונותן חלק מעצמותו בהולד והוא בבחי׳ המ״ה שבו, ע״ש בארוכה קצת והנה כן הוא עד״ז בענינינו בענין האותיות ו״ה אשר נתגלה מאור א״ס ית״ש, לצורך הבנין דהאצילות כי האות ה׳ הנה בו נאצל הנקודה העיקרית והעצמותית דהאצילות עצמו מא״ס ית״ש והאות ו׳ הוא האור דא״ס עצמו המתפשט ומתייחד תמיד בהאצילות לעולם והרי נמצא לפי״ז כי כל האצילות הנה הוא בהמלכות של אור הקו דא״ס כי הרי האותיות ו״ה הנז׳ הנה הם מההתפשטות וההסתלקות דאור הקו כנ״ל והוה כל האצילות העיקרי בהאות ה׳ שהוא המלכות דאור הקו, והו׳ הנה הוא הרשימו דאור הקו המתייחד בו תמיד אמנם א״ק והעקודים אשר מהם לא נסתלק הקו מעולם וכנ״ל ענף ה׳, הנה הם בהמלכות דאור א״ס המקיף כי הרי הקו והצלמים הנה הם בהמלכות דא״ס המקיף וכנ״ל כלל ב׳ וכלל ד׳ ובכ״מ והרי נמצא כי א״ק והעקודים הם בהצלמים הראשון שהוא מההתפשטות וההסתלקות הראשון דא״ס המקיף והם בהמלכות דא״ס המקיף, והאצילות הוא בהצלמים השני שהוא מההתפשטות וההסתלקות דאור הקו שהוא א״ס המוקף והנה הוא בהמלכות דאור א״ס המוקף וכן הוא עוד כי הנה אמרנו כי א״ק והעקודים הנה הם עומדים בהקו עצמו כי הרי מהם לא נסתלק הקו והנה הם באות ו׳ עצמו אבל האצילות אשר הוא עומד בהצלמים השני הנה הוא באות ה׳ והרי הוו הא״ק עם האצי׳ בבחי׳ אותיות ו״ה דאור א״ס המוקף והבן זה מאד, אך כ״ז שאמרנו שאין באצילות אלא רק רושם אור מהקו הנה הוא רק בהשורש הראשון דהאצילות אבל לאחר התיקון הנה מתוסף באצי׳ אור הרבה מאור הדעת עלאה אשר בבחי׳ הג׳ רישין עלאין דהא״ק וכנ״ל כלל י״א ענ״א ומתייחד עי״ז האצילות כולו באור הקו העיקרי ג״כ לעולם אמנם הוא רק דרך העקודים והא״ק ודרך הפרסא שבו וכנ״ל ענף א׳ ב׳ אך עכ״פ הוא כי מתוסף באצילות אור א״ס הרבה ומתייחד עם כל האצי׳ כולו תמיד ונעשה האצי׳ עם הא״ק לכללות קומה אחת כי ממקום הטבור ולמעלה נקרא בשם העקודים והא״ק והם מהעולמות דאור א״ס וממקום הטבור ולמטה נקרא בשם אצילות והם עכ״פ רק קומה אחת לבד וכנ״ל כלל ו׳ ענ״א ע״ש, והבן כ״ז היטיב ודי בזה :

כלל כ״א

[ענף א]

ועתה נדבר מענין ההסתלקות הב׳ אשר להעקודים והנה הוא מבואר בדברי הרב עצמו בשער מטי ול״מ בארוכה והוא הענין מה שעולים האורות תמיד במטי ולא מטי כנודע, אמנם מה שנאמר בזה כי הנה הגם שכתבנו בכמה מקומות מדברינו כי עיקר המציאות דכל עולם והשלמתו הוא לעולם רק ע״י האור דהתפשטות הב׳ וא״כ הרי היה משמע לפי״ז שאין כל הסתלקות הב׳ לצורך תיקוני אותו העולם כלל וכן הוא ג״כ לפי דברינו אשר כתבנו לעיל כלל כ׳ ענ״א שאמרנו שם כי כל ההסתלקות הב׳ דאור א״ס הנה הוא רק כדי להמציא עי״ז את העולם דאצילות על מדרגתה וכן ליתן אפשרות לכל המציאות דהעולמות בי״ע וא״כ נמצא שאין ההסתלקות הב׳ דאור א״ס לצורך השלמת העולם דהקו והצלמים עצמו כלל, וכן אינו הוא ג״כ לצורך הא״ק והעקודים כלל כי הרי לא נסתלק מהם כלל וכמו שכתבנו שם אלא הוא רק לצורך המציאות דהד׳ עולמות אבי״ע לבד כנז׳, אמנם העיקר הוא כי כל הסתלקות ב׳ הנה הוא באמת ג״כ רק לצורך תיקוני אותו העולם עצמו וכן הוה בעומק הענין באמת גם בעולמות דא״ס וכמו שיתבאר לקמן ענף ג׳ ד׳ בביאור היטיב ע״ש ובפרט בענינינו שהוא בההסתלקות הב׳ אשר בהעקודים הרי מבואר הוא בדברי הרב בשער מטי ול״מ כי כל ההסתלקות הב׳ אשר להעקודים הנה היה לצורך עיקר הבנין דעולם העקודים עצמו ג״כ כי ע״י נתחלקו שם האורות לי׳ ונעשו לי׳ אורות ונעשה עי״ז כל אור ואור על מדרגתו הראוי לו וכן עוד כמה תיקונים ושלימות הנעשה בהם ע״י עלייתם והסתלקותם תמיד בבחי׳ לא מטי שהוא ההסתלקות הב׳ וכמו שמבואר בכל דברי הרב שם וע״ש פ״ג ופ׳ ד׳ ה׳ ובפרט בדברינו שם בחלק הביאורים. ונמצא כי בעולם העקודים הוה גם ההסתלקות הב׳ לצורך בנין אותו העולם גופה ג״כ ולכן הוה שם ההסתלקות הב׳ בפועל תמיד וכמו ההתפשטות הב׳ כי הרי הם תמיד בפעולת דמטי ולא מטי כנודע וכן הרי נעשה שם ההסתלקות הב׳ בכולו כי הרי כל האור כולו דהתפשטו׳ הב׳ הוא תמיד שם במטי ולא מטי והוא משום כי כל ההתפשטות הב׳ וכל ההסתלקות הב׳ הנה שניהם הם לצורך הבנין והשלימות דכל העקודים עצמו ג״כ משא״כ ההסתלקות הב׳ אשר בהאור דא״ס הנ״ל כלל כ׳ ענ״א הרי הוא אינו בפועל תמיד אלא הוא כי אחר שנסתלק האור ועלה למעלה מהטבור הנה נפרס שם פרסא למטה הימנו ונשאר ועומד אותו האור למעלה מהפרסא תמיד ואינו יורד הוא עצמו עוד למטה כלל להיות בבחי׳ מטי ולא מטי, וכן הרי לא היה שם ההסתלקות הב׳ [הנז׳ אשר בהקו דא״ס] בכל

האור כולו דההתפשטות הב׳ שהוא בכל הקו כולו ח״ו אלא רק באותו החלק אשר מהטבור ולמטה והוא באמת רק אותו החלק אור אשר היה יורד ומתפשט בתחילה ג״כ רק לצורך האצילות לבד (וכמו שכתבנו לעיל בדברינו כלל ה׳ ו׳, וע״ש ענ״א בביאור הענין דג׳ הבחנות ע״ש) הנה אותו החלק אור לבד הוא אשר חזר ונסתלק והוא ההסתלקות הב׳ אשר באור א״ס כנ״ל אבל בעולם העקודים הרי היה ההסתלקות הב׳ בכל האור כולו דההתפשטות הב׳ שבו ונוהג אותו ההסתלקות בפועל תמיד כמו ההתפשטות וכנ״ז, ובדברינו לקמן ענף ג׳ ד׳ בענין ההסתלקות הב׳ אשר להעולמות אבי״ע יתבאר עוד הענין בזה בעה״י [וע״ש שנתבאר כי כן הוא כל ההסתלקות הב׳ שבכל העולמות כולם הנה הם תמיד רק לצורך תיקוני דאותו עולם עצמו וכן מגיע ההסתלקות לכל האור כולו והוא בכל העולמות בסדר אחד ע״ש בארוכה :

[ענף ב׳]

ונדבר מעתה מענין ההסתלקות הב׳ אשר לאצילות ההסתלקו׳ הב׳ אשר לאצילות הנה הוא נחלק ג״כ לשניים ע״ד שכתבנו לעיל כלל י״ח ענף א׳ ב׳ ח׳ בההתפשטות הב׳, והנה החלק הראשון דהסתלקותה ב׳ דאצילות הנה הוא מה שעלו כל האורות למעלה בעת מיתת המלכים ושבירת הכלים וכמו שמבואר בדברי הרב בשביה״כ פ״ג ובכ״מ והרי חזרו ועלו כל האורות אשר נתפשטו בהחלק הראשון דההתפשטות הב׳ דלאצילות וכנ״ל כלל י״ח ענף א׳ ב׳ שהוא כל יציאת דעולם הנקודות ומלוכת המלכים הנה חזרו כל האורות שלהם ונסתלקו ועלו למעלה ומיתו ונשברו והנה הוא החלק הראשון דהסתלקות הב׳ דאצילות אשר הוא נעשה תיכף ואחריו להחלק הראשון דההתפשטות הב׳ אשר לאצילות, והנה צורכו וענינו דאותו החלק הראשון דהסתלקות הב׳ הנה הוא עיקרו אינו לצורך תועלת ובנין האצילות עצמו אלא רק לצורך המציאות והתהוות דהעולמות בי״ע וכל הנהגתם אשר עד ביאת המשיח כי הרי כל הענין כולו דהתחלקות ההתפשטות הב׳ דלאצילות מה שנחלק לשניים והיה החלק הא׳ דהתפשטות הב׳ רק נקודות קטנות וכקרני חגבים ולא יהיו מתוקנים תיכף הרי היה כ״ז ג״כ רק משום צורך עולם התוהו אשר נעשה משבירת הכלים ומיתת המלכים שהוא ענין החלק הא׳ דהסתלקות הב׳ שאמרנו ונעשה עי״ז כל התעבות דהעולמות בי״ע וזוהמתה עם כל הרע כולו אשר עי״ז הוא כל הבחירה והשכר והעונש וכל ההנהגה כולה אשר עד ביאת המשיח כנודע וכמו שכתבנו לעיל כלל י״ט ענ״א כי ממיתת המלכים יצא תיקון להבי״ע וכן כל התוהו כולו והרי לנו עכ״פ כי כל אותן ההסתלקות הב׳ דענינינו שהוא החלק הא׳ דהסתלקות הב׳ דלאצילות הנה הוא רק משום צורך העביות דבי״ע וכל הנהגתם אשר עד ביאת המשיח [וע׳ בזה לקמן ענ״ד] והנה היה נעשה כל אותן ההסתלקות הב׳ בכל האור כולו אשר בהחלק הראשון דההתפשטות הב׳ כי הרי גם בהג״ר דהנקודות הנה היה בהם ג״כ ביטול ופגם וכמ״ש בנקודות פ״ב והיו עומדים עי״ז רק אחור באחור וכמ״ש שם פ״ו וכן בשביה״כ פ׳ א׳ ב׳ ובכ״מ והרי היה מגיע ענין ההסתלקות הזה לכל האור דההתפשטות כולו והוא כמו שאמרנו שגם כל אותו ההתפשטות כולו ר״ל מה שנחלק ההתפשטות הב׳ דלאצילות לשניים והיה החלק הראשון ממנו רק בבחי׳ נקודות קטנות וכקרני חגבים הנה כל הסדר הזה סידר המאציל ג״כ רק משום צורך התעבות דהבי״ע והנהגתם של עתה וכנ״ל ולכן היה מגיע כל אותו החלק הראשון דההסתלקות הב׳ לכל אותו האור כולו כי הן כל אותן ההתפשטות והן כל אותו ההסתלקות הנה שניהם היו רק משום צורך עולם התוהו וכדי שיעשה עי״ז כל התעבות דהבי״ע וכל הנהגתם של עתה וכנז׳ וכמו שנתבאר בדברינו בזה בכ״מ ובפרט בדע״ה ח״א וב׳ :

[ענף ג׳]

אמנם החלק הב׳ דהסתלקות הב׳ אשר לאצילות הנה הוא נחלק לג׳ בחי׳ וכל אותן הג׳ בחי׳ הנה הם אינם באצילות לבד אלא שהם מגיעים לכל העולמות כולם הן להעולמות שלמעלה שהם העולמות דא״ס והן להעולמות שלמטה שהם העולמות דבי״ע והוא הוא ההסתלקות הב׳ אשר להבי״ע ג״כ כי נעשה אותה ההסתלקות בכל העולמות כולם בזה אחר זה ובכולם בסדר אחד :

וביאור הדברים הוא כי הנה אחר שנתקנו כל העולמות ע״י השם מ״ה שהוא החלק הב׳ דהתפשטות הב׳ דלהאצילות כנ״ל כלל י״ח ענ״ח וכלל י״ט ענ״ב ונשלם עי״ז הבנין דכל העולמות אבי״ע כ״א בה׳ פרצופים שלימים אשר כ״א הוא כלול מנרנח״י וכן נמשך עי״ז תמיד אורות ומוחין חדשים לכ״א, בתיקון כל העולמות כולם לברר את כל הניצו״ק דעולם התהו עד שיוגמרו להתברר כולם ומתחדשים עי״ז אורות ומציאיות תמיד בכל העולמות כולם וכמו שיסדו המחדש בטובו בכל יום תמיד מע״ב וכ״ז הוא ע״י האור דהשם מ״ה אשר הוא נמשך מרזא דא״ס ית״ש ונמשך ומתייחד בכל העולמות כולם כנ״ל כלל י״ח ענ״ח וכנודע והנה אינו עומד אותו האור בהעולמות על מצב אחד גם רגע אחת אלא שהוא נידון תמיד בתוספת וגירעון, אך בכללות הנה הוא נבחן בג׳ בחי׳, בחי׳ אחת הוא, כי לפעמים הנה מתמעט ומסתלק אותו האור ע״י עונות הדור רח״ל וכנודע מהחטא דעץ הדעת שנתמעטו כל הפרצופים כולם והגיע הפגם גם באצילות עד א״א כביכול ומכש״כ בהעולמות בי״ע וכמ״ש הרב בשער הקליפות פ״ג ובפרט בלק״ת פ׳ בראשית ובמאמרי רשב״י פ׳ קדושים וכמו שביארנו בדע״ה ח״ב דרוש ג׳ בארוכה מענין החטא דעה״ד איך שנתמעטו וירדו עי״ז כל העולמות כולם הרבה מאד ונסתלקו האורות למעלה וכן הוא מענין זה בדברי חז״ל במדרש בראשית רבה פ׳ י״ט סימן ז׳ ובתנחומא (רש״ב) פ׳ נשא סי׳ כ״ד, בשעה שברא הקב״ה את העולם התאוה שיהא לו דירה בתחתונים כשם שיש לו בעליונים כו׳ כיון שחטא אדה״ר נסתלקה שכינה לרקיע הראשון, חטא קין נסתלקה לרקיע השני, דור אנוש לשלישי, דור המבול לד׳, דור הפלגה לה׳, סדומיים לו׳, ומצרים בימי אברהם לז׳, וכנגדן עמדו ז׳ צדיקים כו׳ ע״ש וע׳ בדברי הרב בזה בשער מיעוט הירח פ״ב, וכן עד״ז בחורבן ביהמ״ק שאמרו רז״ל ראש השנה ל״א ע״א עשר מסעות נסעה שכינה מכפורת לכרוב ומכרוב לכרוב כו׳ כו׳ ובדברי הרב בזה בשער מיעוט הירח שם פ״ב איך שנתמעט ונסתלק האורות למעלה בעת החורבן רח״ל וכן הוא עד״ז בכל חטא וחטא הנה מסתלקים האורות למעלה בכל עולם ובכל פרצוף לפי ערכו כנודע וכ״ז הרי הוא ההסתלקות הב׳ אשר נעשה בכל הד׳ עולמות אבי״ע בהאור דההתפשטות הב׳ שהוא בהאור התיקון דהשם מ״ה כי נסתלק וחוזר ועולה למעלה ע״י החטא וכמו שמבואר בזה ג״כ בדברי הרב בשער המלכים פ״ו, ולא עוד אלא שמגיע ענין בחי׳ הסתלקות האורות אשר ע״י החטא גם למעלה למעלה שהוא גם בהעולמות דא״ס כביכול וכנ״ל בדברינו כלל כ׳ ענ״ב ע״ש ומ״ש הרב במלכים רפ״ו שאין הפגם מגיע בהג״ר, ר״ל בהג״ר דכל פרצוף בערך הז״ת שבו אבל בערך הפרצו׳ העליון הנה נחשב גם הג״ר דכל תחתון רק לבחי׳ זו״ן ונבחן הפגם גם בהם וכמ״ש הרב הקדוש מהר״ח דילהרוזה ז״ל בספר תורת חכם ד׳ קי״א סע״א ועי״ב זה לשונו, ולפי מ״ש מו״ר מהרש״ש שרעבי ז״ל שגם או״א וא״א שבכל פרצוף מהו׳ פרצופים, נקראו זו״ן בערך העליון מהם והיה בהם שבירת המלכים ונפלו לבי״ע שהוא הפרצוף התחתון מהם הנקרא בי״ע בערכו (ע׳ דברינו בארוכה בזה בדע״ה ח״א דרוש ג׳ סימן ה׳ מאות ד׳ עד סוף אות ח׳) וא״כ ודאי שבכולם מגיע הפגם אלא שהפגם המגיע בכל ג״ר שהם א״א ואו״א שבכ״א ואחד אינו נקרא פגם בערך הפגם המגיע לזו״ן שבכל אחד ואחד אבל בערך העליון מהם נקראו זו״ן ונקרא שמגיע הפגם בהם, והזו״ן שבפרצו׳ הב׳ לא נפלו לבי״ע התחתון כי אם לא״א ואו״א שבפרצוף השני להם הנקרא בי״ע בערכם וכן עד״ז בשאר א״כ הפגם מגיע בכולם שהרי כולם נקראו זו״ן, וענין אדם הראשון יוכיח כו׳ ע״ש בארוכה והבן, והרי לנו עכ״פ כי מגיע הפגם בכל העולמות כולם והוא ענין הסתלקות הב׳ שבכל העולמות כולם ממש (אלא שבכ״א הוא לפי ערכו כנ״ל) אשר ע״י החטא

ועיין רמ"ל והוא בחינת א':

בחינת ב' הוא ענין הסתלקות ועליית האורות דכל תחתון העולים תמיד למעלה בסוד מ"ן כדי לקבל תוספת אור וברכה ומתחדשים במוחין חדשים להשפיע ולהוליד אורות ונשמות חדשות, וכידוע מכוונת כל התפילות והמצוות שעולים הפנימית והנשמות למעלה לבחי' מ"ן, ונעשה זה ג"כ בכל הפרצופים והעולמות כולם עד רום המעלות וכמ"ש במוחין דצלם פ"ו וברוב דרושי הרב והוא תיקוני דכל העולמות כולם הנעשה ע"י המצות ומעשים טובים ובקדושת השבתות ומועדים ונעשים התיקונים הללו בכל העולמות כולם אשר גם למעלה למעלה כי כל תחתון עולה לגבי העליון שעליו לקבל שם תוספת אור ואח"כ חוזר ויורד למקומו להשפיע למטה ועי"ז הנה הוא ית"ש מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, והנה הוא ההסתלקות הב' הנעשה בכל העולמות כולם גם עתה לצורך תיקונם והשלמתם והוא הבחי' הב' שאמרנו והוא לטובה ולברכה:

והנה אותן ב' הבחי' דההסתלקות הב' שאמרנו הנה הם מבוארי' בדברי הרב בשער מטי ולא מטי באורות העקודים, הבחי' הא' הוא מ"ש שם פ"ב בסוד הכתוב כי רגע באפו ואמר שם כי הסתלקות האורות שהוא לא מטי הוא מחמת זעם ואף, מחמת התחתונים כו' כי כפי מעשה התחתונים כך יהי' כו' כפי מעשה בני אדם כך ימשך זמן החיים ההם כו' וכן אמר ג"כ בשער העקודים פ' ז' ח' ע"ש:

והבחי' הב' אשר הוא לקבל תוספת אור וברכה למעלה ולהשפיע למטה, הנה הוא מ"ש שם (בשער מטי ול"מ פ"ד) כי הם מסתלקים ועולים למעלה כדי לעלות אל שורשם לינק משם והחשק הזה שיש להם ליקח אור מן השורש שלהם הוא הגורם להם לעלות כו' ע"ש שמבואר שהסתלקותם ועלייתם הוא כדי לינק אור למעלה ולהשפיע למטה והרי לנו מפורש בדברי הרב אותן ב' הבחי' הנזכרים בעולם העקודים שהוא מעולמות דא"ס, והנה כל אותן הב' בחי' אשר אמר הרב שם באורות העקודים והוא בהאור ההתפשטות הב' שבעקודים שהם מסתלקין ועולים תמיד בסבת ב' הבחי' הנז' והוא ההסתלקות הב' אשר להעקודים הנה כן הוא כ"ז ממש ג"כ במכש"כ באור ההתפשטות הב' אשר להד' עולמות אבי"ע שהוא האור דשם מ"ה אשר ממנו נתקנו כל הד' עולמות אבי"ע וכנ"ל כלל י"ח ענ"ח וכלל י"ט ענ"ב הנה הוא מסתלק ועולה תמיד ג"כ בסבת ב' הבחי' הנז' והוא החלק השני דההסתלקות הב' אשר בכל הד' עולמות אבי"ע כולם והנה הוא החלק השני דהסתלקות הב' אשר נעשה בהחלק השני דההתפשטות הב' שבכל הד' עולמות אבי"ע ונעשה אותה ההסתלקות בכולם הכל רק בסבת הב' הבחי' הנזכרים, וכבר אמרנו כי אלו ב' הבחי' וההסתלקות הנעשה על ידיהם הנה הוא מגיע גם למעלה למעלה שהוא גם בכל העולמות דא"ס ית"ש וכנ"ל:

ודע כי אותה הבחי' הב' שאמרנו הנה היא נבחן ג"כ בשתיים ויש בה תועלת שונות והיינו כי לבד מה שאמרנו שהם עולים לינק לקבל שפע חדשה לצורך תולדות אורות ונשמות חדשות הנה לבד זה הוא רוב עלייתם רק כדי להתחזק בחיות וכח חדש שהוא לצורך עצמן בלבד וע"ד נשמת האדם העולה למעלה בעת השינה ומקבל הנשמה עי"ז חיות חדש וכן מתחזק הגוף עי"ז ג"כ וכנודע במ"ש חדשים לבקרים שנעשה עי"ז לבריה חדשה וכן הוא באמת בכל נשימה ונשימה אשר בתרי"ף רגעי השעה ומקבל הנשמה והגוף עי"ז חיות וכח חדש בכל רגע ורגע וכמו שכתבנו בזה במ"א וכן הוא כ"ז בכל עולם ועולם אשר למעלה למעלה כי עולים תמיד האור פנימיות שבו לקבל חיות חדש מלמעלה ועי"ז מתחזק גם הגוף וכלי דכ"א ע"י הסתלקות ועליית האור והוא ע"ד הצמצום הראשון שעי"ז נעשה העביות וכל תיקוני הכלים וכמ"ש הרב בעגו"י סוף ענ"ג ובעקודים רפ"ג ובמטי ול"מ פ"ד וכמו שבארנו בדברינו שם בשער מטי ול"מ שזהו ג"כ לצורך הענין מה שנוהג שם תמיד במטי ול"מ כי עולה האור ומסתלק תמיד כדי שלא יתבטל הכלי ע"י האור ומתחזק הכלי עי"ז ע"ש בדברינו, והוא ענין הזווג החיצוני אשר לצורך חיות העולמות שאמר הרב בכ"מ שהזווג הזה לא פסיק לעלמין ונעשה הזווג הזה ג"כ ע"י בחי' עליית מ"ן שהוא ההסתלקות הנז' אשר בעת השינה וכן בכל נשימה ונשימה ונמשך מאותו הזווג שפע חדשה תמיד לצורך קיום העולם, והרי לנו עכ"פ כי ישנו באותו הבחי' הב' שאמרנו, תועלת שונות בתיקוני כל העולמות כי הוא משמש הן לצורך תולדות אורות ונשמות חדשות וכן לכל התחדשות האלהיית תמיד המתחדשים בכל עת והן לצורך החיות והקיום דהנשמה והגוף שהוא עיקר הקיום דכל עולם עצמו, וכ"ז הוא ע"י הסתלקות הב' שאמרנו שהוא הסתלקות האורות ועלייתם למ"ן שעולים למעלה תמיד ונעשה עי"ז הזווג פנימי בהפרצופים שלמעלה ונולד מזה אורות ונשמות חדשות בכל תחתון וכן נעשה מזה הזווג החיצוני לצורך השפע דקיום העולמות לבד וכ"ז הוא נוהג בכל העולמות כולם אשר מרום חביון עוזו עד סוף כל העולמות דהבי"ע ג"כ והוא החלק השני דההסתלקות הב' אשר נעשה בהחלק השני דאור ההתפשטות הב' שבכל העולמות כולם כנ"ז [ומה שאנו קוראין כ"ז בשם הסתלקות הב' הגם שאין מספר לכל בחי' ההסתלקיות הזה כי הרי הם עולים ומסתלקים בכל רגע כנ"ז אך אנו נמשכים בזה אחר דברי הרב שקורא ג"כ לכל העליות והסתלקות דמטי ול"מ בשם הסתלקות הב' וכמ"ש שם פ"א וכנודע הגם שהם תמיד במטי ול"מ בכל רגע, והכוונה הוא על כללית ההסתלקות הנעשה תמיד בהאור דההתפשטות הב' אשר להעקודים וכולל הרב את כל ההסתלקות הפרטיים דמטי ול"מ הנעשה תמיד בהאור דההתפשטות הב' בכללא חדא וקורא אותה בשם ההסתלקות הב' כי הרי היא הב' לכללות ההסתלקות הראשון וכן הוא בעניינינו כי כל ההסתלקות הפרטיים דהב' הבחי' הנזכרים הנעשים תמיד בכל עת בהד' עולמות אבי"ע הנה הם כללות החלק השני דההסתלקות הב' אשר נעשה בהחלק השני דההתפשטות הב' אשר בהד' עולמות אבי"ע ואנו קוראים את כל הכללות הזה בשם ההסתלקות הב' דהאבי"ע, ופשוט הוא:

בחי' הג' דההסתלקות הב' הנה הוא לעתיד לבוא והוא חזרתן לשרשן אשר יעלה כל תחתון להעליון שעליו והעליון להעליון עד שיעלה הכל למקורם הראשון וכמו שאמרו בספד"צ פ"א שביעאה עלייהו דאתתקף בלחודוי ואתחרב כולא בתריסר שעתי כו' וכן שם ספ"ה קרן ביובלא אתעטר עטרהא באימא כו' וכולא תייבין לאתרייהו. וכ"ז יהיה באלף הז' שיחזיר הכל למקורן וכדי להתתקן שם לתכלית תיקון האחרון שהוא סוד האחדות השלימה וכמו שכתבנו בארוכה בזה לעיל כלל י"ז והוא סוד מאמרם ז"ל ראש השנה ל"א א', שיתא אלפי שנין הוי עלמא וחד חרוב (וע' בדברינו בזה בדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ג' אות ד') ואח"כ יחזרו ויתחדשו כבראשונה ויתעלו מעילוי לעילוי עד אין קץ וכנ"ל כלל י"ז ועכ"פ הוא כי באלף הז' יחזיר כל האורות והפנימיות לשרשן והוא ההסתלקות הב' דלעתיד אשר לצורך התכלית האחרון לכל העולמות כולם, והוא הבחי' הג' דכללות ההסתלקות הב' אשר עתיד להעשות אחר הזמן דשית אלפי שנין דקיום העולם בכל האור דההתפשטות הב' כי יחזור כולו לשורשו שהוא בהבינה אימא עלאה וכן יהיה בכל עולם ועולם שהז"ת שבו יחזרו להבינה שבו שהיא אם הבנים ולא ישלוט אז אלא רק הבינה לבד שבכל עולם וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א שם, והרי לנו עכ"פ ג' בחי' כלליות בההסתלקות הב' אשר הם בכל העולמות כולם בסדר אחד אלא שבכ"א הוא לפי ערכו אבל עכ"פ הוא כי הם נוהגים בכל העולמות כולם אשר מרום המעלות עד סוף עולם העשיה:

[ענף ד']

והנה מבואר הוא מכל דברינו הנ"ל כי כל ההסתלקות הב' אשר בכל עולם ועולם הנה הוא לצורך תיקוני אותו העולם עצמו אם לצורך ההנהגה הראויה אליו שהוא הבחי' א' הנ"ל

הנ"ל ענ"ג אם לצורך חיותו וקיומו וכן להוציא בו תולדות אורות ונשמות חדשות שהוא הבחי' הב' הנ"ל ענ"ג אם לצורך תיקונו דלעתיד שהוא הבחי' הג' הנ"ל ענ"ג ועכ"פ הוא כי הם כולם לצורך אותו העולם עצמו, אמנם ההסתלקות הב' אשר לאור א"ס ית"ש שהוא הסתלקות ועליית אור הקו אשר עלה למעלה מהטבור וכנ"ל כלל כ' ענ"א, הנה אמרנו שם כי הוא אינו לצורך אור הקו עצמו אלא רק לצורך העולמות שלמטה וכמו שכתבנו שם, וכן עד"ז החלק הראשון דהסתלקות הב' אשר להאצילות שהוא כל מיתת המלכים הנה אמרנו כי היה כ"ז ג"כ רק לצורך ההתהוות והמציאות דהעביות דבי"ע וכל המציאות דעולם התוהו כולו אשר עיקרו הוא ג"כ רק לצורך הבי"ע לבד וכנ"ל ענף ב' והרי נשתנה בזה אלו הב' הסתלקיות הב' מכל תהלוכות הסתלקיות הב' אשר מהעקודים ולמטה כי הרי בכולם היה כל ההסתלקות הב' שבהם לצורך עצמם ובאלו שני ההסתלקיות הב' הנזכרים היה הסתלקותם רק לצורך העולמות שלמטה מהם, אך הסבה בזה הוא כי גם ההתפשטיות של אלו הב' הסתלקיות הנזכרים לא היו ג"כ התפשטות החלטי ומקויימת אלא רק לצורך שעה בלבד ולצורך העולמות שלמטה להם לבד כי הרי התפשטות אור הקו דא"ס מה שירד ונתפשט מהטבור ולמטה לא היה הכוונה להשאר שם אלא רק לצורך שעה והוא כדי להמציא שורש להאצילות שהוא התפשטות הא' דלאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל ה' ו' וכל התפשטות א' הרי הוא אינו אלא רק לצורך שעה כי הוא חוזר ומסתלק ונשאר לעולם למעלה כנודע בדברינו וכל ההתפשטות הזה דאור הקו מה שירד ונתפשט מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו ואח"כ מה שחזר ונסתלק למעלה הרי הוא כולו רק לצורך האצילות והוא להאצילות רק ההתפשטות הא' אשר אליו וההסתלקות הא' אשר אליו וכנ"ל כלל ה' ו' וכלל י"ב אלא שלהאור דא"ס הנה היה זה להסתלקות הב' כי הרי נעשה בו עי"ז סילוק שני עכ"פ אבל כ"ז לא היה אלא רק לצורך האצי' לבד כי אור הקו עצמו הנה עיקרו הוא רק עד הטבור דא"ק לבד ועומד שם לעולם ולא נעשה בו הסתלקות שני כלל והרי נמצא כי הן ההתפשטות הזה והן ההסתלקות הזה הנה הוא רק לצורך האצילות והוא ההתפשטות הא' וההסתלקות הא' אשר להאצילות אבל משום גילוי הקו עצמו לא היה מתפשט למטה מהטבור כלל כי אין גילוי הקו העיקרי אלא רק עד הטבור לבד ולמעלה מהפרסא ומשם אינו מסתלק לעולם כלל, וא"כ הרי ניחא הענין מה שלא היה ההסתלקות הזה דהקו מה שחזר ועלה מהטבור ולמעלה ואמרנו כי היה זה רק לצורך האצילות לבד וכנ"ל כלל כ' ענ"א והוא משום כי הרי כל אותו ההתפשטות דהקו מה שנתפשט מתחילה מהטבור ולמטה הרי היה כל ההתפשטות הזה ג"כ רק לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות וא"כ הרי הוא הצורך להאצי' ג"כ שיחזור ויסתלק ויעלה למעלה כי כל התפשטות א' עיקרו הוא לעולם לעמוד למעלה לקבל משם ולהשפיע למטה כנודע בדברינו אבל משום הקו עצמו לא היה נעשה בו ההתפשטות הזה כלל ולא היה בו הסתלקות שני כלל :

אמנם עכ"ז הנה דע והבן כי מה שאמרנו שלאור הקו העיקרי שהוא עד הטבור והפרסא דא"ק הנה לא נעשה בו הסתלקות שני כלל הנה זהו רק בחי' ההסתלקות בפועל ממש ע"ד כל ההסתלקיות הב' אשר מהעקודים ולמטה אבל בטמירו ובהעלם הנה נעשה בחי' הסתלקיות הב' בסבת כל הג' בחי' הנ"ל ענ"ג גם בכל אור הקו כולו והוא באמת משתמש ונוגע גם לאור הקו עצמו ע"ד כל הסתלקיות הב' אשר לכל העולמות כולם וכמו שרמזנו לעיל ענ"ג והוא עיקר ההסתלקות הב' אשר לאור א"ס ג"כ והוא נוגע באמת לכל אור הקו כולו והבן מאד וא"כ נמצא כי גם ההסתלקות הב' דאור א"ס ית"ש הנה הוא שוה באמת בסדר אחד ממש עם כל ההסתלקיות הב' אשר בכל העולמות כולם אלא שבו הוא הכל בהעלם גדל מאד, והבן כ"ז היטיב, וה"י יכפר :

ונחזור להענין במה שהערינו ג"כ בענין החלק א' דההסתלקות הב' אשר להאצילות שאמרנו לעיל ענ"ב שהוא ג"כ רק לצורך תולדות שרשי הראשונים דהעולמות בי"ע והערינו לעיל בסמוך כי הרי הוא אינו דומה לכל שאר כל ההסתלקיות הב' שבכל עולם שהם לצורך אותו העולם עצמו אך הענין בזה הוא ג"כ ע"ד שכתבנו בזה בהסתלקות הב' דאור א"ס אשר עיקרו הוא רק להאצי' וכנ"ל והנה כן הוא עד"ז ג"כ כאן כי הרי כל אותו החלק ראשון דהסתל' הב' דלאצילות הרי היה הסתלקותו להחלק הראשון דהתפשטות הב' דלאצילות אשר כל עיקר ההתפשטות הזה הוא ג"כ רק לצורך העולמות בי"ע לבד ור"ל כי הרי כל חלוקת ההתפשטות הב' דלהאצילות מה שנחלק לשניים והיה החלק הראשון דההתפשטות רק נקודות קטנות וקרני אגנים שהוא עולם הנקודות הרי היה כ"ז רק לצורך שעה לבד ומשום צורך ההתעבות דהעולמות בי"ע וכל תולדות דעולם התוהו אשר רצה המאציל ית"ש להמציא עי"ז כנודע ולכן הנה היה כמו כן עד"ז החלק הראשון דההסתלקות הב' אשר לאותם החלק הראשון דההתפשטות הב' ג"כ רק לצורך העולמות בי"ע והעולם התוהו וכמו ההתפשטות אשר אליו כי ההסתלקות דכל התפשטות הוא תמיד לצורך אותו העולם ג"כ וכמו ההתפשטות, והן החלק הראשון דההתפשטות הב' דלאצילות והן החלק הראשון דההסתלקות הב' דלאצילות הנה שניהם הם רק לצורך תולאות התעבות דבי"ע ועולם התוהו אבל מה שהוא לצורך האצי' העיקרי הנה הוא רק החלק השני דההתפשטות הב' אשר לעיל כלל י"ח ענ"ח והחלק השני דההסתלקות הב' אשר כאן לעיל ענ"ג והיה זה באמת לצורך תיקוני כל האצילות העיקרי ג"כ וכנ"ל שם והרי נמצא כי באמת לא היה שום שינוי בזה בין העולמות כלל ובכולם היה הסדר שוה כי כל הסתלקות ועליית האור דהתפשטות הנה היה בכולם רק לצורך תיקוני אותו העולם אשר נתפשט בשבילו וכן הוא ג"כ כי בכל העולמות כולם הנה נעשה ונוגע ההסתלקות אשר הוא [בכל העולמות] בסבת כל הג' בחי' הנ"ל ענ"ג, לכל האור ההתפשטות כולו העיקרי אשר לכל עולם ועולם, והבן כ"ז היטיב :

והרי נתבאר לנו בכ"ז את כל ענין ההסתלקות הב' ג"כ דכל העולמות כולם אשר מרום אביון עוזו ית"ש עד סוף כל העולמות בי"ע תהלית"ש, והנה הם ע"ד שאמר הרב מהב' התפשט' והב' הסתלקיות בעולם העקודים וכמו שמבואר בדבריו בשער מטי ול"מ פ"א וכן היה עד"ז בכל העולמות כולם וכמו שמבואר בכל דברינו בהספר הזה כי על זה הוא יסוד כל הספר להורות ולבאר איך שכל העולמות כולם הם הכל בסדר אחד וכמו שאמרנו לעיל כלל א' :

ענף ה'

והנה נודע הוא מדברי הרב בשער מטי ול"מ פ"א כי הב' התפשטיות והב' הסתלקיות הנה הם הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה הכולל את כל אותו העולם והנה ישנו לכל התפשטות ראשון שורש אליו למעלה אשר ממנו הוא נמשך וכמו שמבואר בדברי הרב בעולם העקודים בשער מטי ול"מ פ' ג' ד' מענין השורש אשר להתפשטות הראשון דלהעקודים וכן בארנו עד"ז ג"כ לעיל כלל ה' וכלל ז' ענין השורש אשר ישנו להתפשטו' הראשון דכל הד' עולמות אבי"ע ע"ש והנה אותו השורש הוא הקוצו של י' דהשם הוי"ה הכוללת דכל עולם וההתפשטות הראשון עצמו הוא האות י', שהוא חכמה אבא שממנו הוא שירותא ובו הוא כלול אימא בהאותית ו' ד' דמילוי יו"ד והיא הה' עלאה כנודע ובה הנה נעשה כל תיקוני ההסתלקות הראשון שהוא האות ה' ראשונה שהיא בינה אימא עלאה כי כל הסתלקות הוא בסוד נמוס ודין והוא ע"י הבינה דמינה דינין מתערין ועל ידה ובכחה הנה חוזר ההתפשטות הראשון ומסתלק ועולה למעלה והנה נעשה ההסתלקות הראשון בכח הבינה הכלולה באבא שהוא ההתפשטו' הראשון כנז' וזהו שאמר הרב שבהסתלקות הראשון הוא האות ה' והכוונה הוא כי ההסתלקות הראשון הוא נעשה

בכח האות ה' עלאה הכלולה בהתפשטות הראשון והוא האותיות ו' ד' הכלול במילוי יו"ד שבו וכן נודע הוא כי כל הסתלקות הנה נעשה מזה סוד עליית מ"ן למעלה ומקבל שם תוספת אור וברכה ונמשך וניתן מאבא לאימא ומתעברת בו ושם נשלם ונגמר הולד והרי נעשה כל תיקוני ההסתלקות הראשון בהה' עלאה [וזהו שאמר שההסתלקות הראשון הוא האות ה' ראשונה] ואח"כ נולד ויוצא ממנה והוא ההתפשטות הב' שהוא האות ו' והוא עיקר המציאות דאותו העולם וכמו שבארנו בזה בכללים הקודמים (מכלל י"א עד כלל ט"ו וכן בכלל ו' ובכ"מ) כל ענין דעליית מ"ן הנעשה בהסתלקות הראשון ואיך שנולד עי"ז כל ההתפשטות השני שהוא האות ו' ובאות ו' הנה כלול בו שורש המלכו' נוק' בסוד אושיט פסיעה לבר (וכמ"ש בתיקון נוקבא פ"ד) ונשלמה ונגמרה ע"י שפעת אורות ומוחין חדשים הנמשך בהאות ו' שהוא ההתפשטות הב' מהאו"א שהם ההתפשטות הראשון וההסתלקות הראשון, ושלימת המלכות הוא מה שנתגלה בה שורש המציאות דכל עולם התחתון העתיד לצאת ממנה כי אין מלך בלא עם ואין אשה אלא לבנים ואחר שנשלמה בכ"ז הנה חוזרת גם היא לגרום העלאת מ"ן למעלה והוא ההסתלקות הב' הנעשה בהאור דהתפשטות הב' וזה נעשה בכח המלכו' נו"ק שהיא ה' תתאה כי על ידה חוזר האור דהתפשטו' הב' ועולה למעלה לקבל תוספת אור וברכה להוציא את כל הפרטי המציאות דהתחתון שנתגלה במלכות נוק' מהכח אל הפועל ומההעלם אל הגילוי וכן הוא תמיד כי האור דהתפשטות הב' דהעליון הוא תמיד בעולה ויורד כי עולה למעלה לקבל שפע להתחתון אם לצורך תולדות אורות ונשמות חדשות להתחתון או לצורך שפעת חיותו וקיומו והנהגתו וכנ"ל ענ"ג וכ"ז הוא ע"י המלכו' נוק' כי על ידה נבררו כל הבירורים דהתחתון ונעשה על ידה עליית כל המ"ן וזהו שאמר הרב שההסתלקות הב' הוא הה' תתאה ור"ל שהוא נעשה בכחה וגילויה של המלכות והרי נשלמו בהב' התפשטו' והב' הסתלקות כל הד' אותיות דהשם יהו"ה ברוך הוא, ובזה נשלם דברינו כעת בהספר הזה יהי' שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום, יום ג' לסדר ואגדלה שמך והיה ברכה, ט' לחודש מרחשון דשנת תרנ"ט והוא שנת נ"ז לימי חיי כי נולדתי אור ליום שבת קודש י"ב טבת דשנת תר"ב, וסימן תר"ב גדולתי:

התבונן בפסוק ואתם הדבקים כו' ותראה כי הר"ת הוא גימ' מ"ז כמספר הוי"ה אהי"ה שהם ואו"א וס"ת הם ששה ממי"ן ע"ה תתאה, והשש ממי"ן הם ו"ק שהוא ז"א כי הרי הם ממי"ן סתומין וכל מ' סתומה הוא ו"ק כי כ"א הוא כלול מו' וכנודע בסוד מי ברא אל"ה, והרי הם זו"ן שהם הששה ממי"ן וה' תתאה, ונמצא כי בר"ת מרומז או"א ובס"ת מרומז זו"ן, ועוד כי הס"ת הם גי"מ רמ"ה כמספר ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן אח"ד, להורות שכל הד' שמות עסמ"ב הם כולם כלולים בהזו"ן אשר הם בהס"ת כנז' והם כולם אחד ע"י א"ס המתייחד בהם ומייחדם וכמ"ש אליהו זל"ט ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון, ובכ"ז הם דבוקים ישראל לעולם:

הגיון להמעתיק

נשלם העתקת הספר הקדוש הזה ביום שנכפל בו כי טוב לסדר הנני נותן לו את בריתי שלום ביום תשעה עשר לירח רביעי
דשנת תרנ"ט לאלף הששי שבח והודאה לצור קדושי ומרים ראשי נאום המעתיק גיסו של המחבר אשר
זכיתי להעתיק את הספר הקדוש הזה לפניו ולעיניו הנני צעיר הסופרים משה בר' דוד
ברוך ד' הנותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה·

פתיחה

אמר המחבר הנה באשר כי יסוד הספר הזה הנה הוא על סדר ההשתלשלות העולמות איך שנעשו כולם בסדר התפשטות והסתלקיות, א' וב', ע"ד שביאר הרב סדר הדברים הללו בדרושי העקודים על עולם העקודים הנה כן יצאו ונעשו בסדר זה גם הנקודות כולם וכל האצילות כולו וכן גם כל עולמות בי"ע, ונתייסד הסדר הזה בהתהוות כל המציאות כולו, בכלל ובפרט וכמו שמתבאר סדר יסוד כל הד' בחי' הללו, איך שנתייסדו על זה כל העולמות כולם, בהספר שלפנינו בעהית"ש, כי באלו הד' בחי' הנה יצאו מציאת כל עולם משרשו הנעלם אשר למעלה, ובהם הוא כל השלמתם ותיקונם וכל הנהגתם לעולם, והנה נודע הוא מדברי הרב, כי כל העולמות כולם הנה הם תלוים ואחוזים בא"ק, ושם הוא שרש כולם ומשם יצאו, וכן כל התפשטות א' וב', אשר לכל עולם ועולם, הנה כולם הם משם וכן כל ההסתלקות אשר לכ"א, שהוא סוד עליית מ"ן כנודע בדברינו, הנה שם הם שבים ללכת, לקבל תוספות אור ומוחין, אור וברכה, כדי להשתלם ולהתתקן, ולהתעלה תמיד, כי הכל הנה הוא מגילוייו ית"ש אשר נתגלה לכ"ז בא"ק בשרשי כל העולמות התלוים שם, ועפ"ז הנה נתגלו ויוצא משם כל ההתפשטות דכ"א וכן חוזר להעשות שם ההסתלקות דכ"א :

והנה סדרי תהלוכותיהם דההתפשטיות וההסתלקיו' אשר לכל עולם ועולם איך שמתהווים ונעשים מא"ק וכן מקומם ותלייתם בו אשר לכל עולם ועולם, הנה מבואר כ"ז בהספר שלפנינו כ"א בדרוש מיוחד אליו ומבואר שם כי הנה הם כולם רק ע"פ שרשיהם העליונים, דהאורות והשמות דהד' שמות עסמ"ב, אשר נתייסדו בו לכ"ז כי הנה נתיסדו בו בא"ק י"ג מערכות דעסמ"ב, עסמ"ב למעלה מעסמ"ב, ע"ד הכתוב, קהלת ה', כי גבוה מעל גבוה שומר, נהורין מלוטלחין אלין על אלין, כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ג א', ואלו הי"ג מערכות דהעסמ"ב אשר בו, הנה הם השורשים נעלמים להעקודים והנקודות והאצילות לכל מקריהם ולכל מאורעותיהם אשר מעולם ועד עולם, ובהם ועל ידיהם הנה נעשה כל סדר ההתפשטיות וההסתלקות שבכ"א מהם, ולא עוד אלא הוא כי הנה אלו הי"ג מערכות הנה הם כפולים בו, והוא במה שנודע כי א"ק הנה הוא הממוצע בין אור א"ס לאצילות, ועל ידו הוא היחוד דאור א"ס באצילות, ועל זה הנה הם י"ג מערכות דעסמ"ב בעצמותו גופה, כי הם על בחי' שרשם שבא"ס, על שם שהכל הם תלוים רק עליו ית"ש, ומהם הנה נאצלו בו (ר"ל בא"ק) עוד י"ג מערכות, ע"ד נחתם מחותם, שהם שרשי האצילות עצמו, והוא במה שנודע, כי עיקר א"ק הוא ע"ב וס"ג הכלליים, וישנם אלו הי"ג מערכות הן בהע"ב וכן בהס"ג כי הע"ב הוא בחי' א"א שבו, ושם הנה הם, בבחי' שרשם שבא"ס, ע' רע"מ פינחס רנ"ח סע"א, והס"ג הנה הוא האו"א שבו, כי הם ע"ב דס"ג וס"ג דס"ג, ונחתם בהם הי"ג מערכות מא"א, ע"ד נחתם מחותם, והם שרשי האצילות עצמו, וכמבואר כ"ז בפנים הספר כלל ח"י ענף י' מסי' א' עד סוף סי' י"ג, והם הי"ג מערכות דעסמ"ב אשר בהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק, ואח"כ בסי' י"ד וט"ו, שם הוא, הביאור דאותן הי"ג מערכות עצמן, סדר אצילותן בהאו"א שבא"ק, אמנם עיקרם דהאו"א וגילויים אשר בעולם הנקודות והתיקון, הנה הוא באמת רק בהח' מערכות האחרונים אשר מסי' ו' והלאה, אבל הה' מערכות הראשונים, הנה הוא להם רק, על שם שרשם שבהעקודים, ועיקרם הם לעקודים גופה (כי העקודים להאו"א שבא"ק הוא ע"ד הי"ג ת"ד דהאצילות להאו"א שבאצילות) וכמו שתמצא כ"ז מבואר בכלל ח"י ענ"י, ועכ"פ הוא כי הנה יסד המאציל ית"ש, י"ג מערכות מהד' שמות דעסמ"ב באדם קדמאה, עסמ"ב למעלה מעסמ"ב, שהם שרשי כל העולמות כולם, מציאותם וקיומם והנהגתם בכל עת, מן העולם ועד העולם :

ועניין היותם י"ג, הוא ע"ד כל התיקונים דאצילות שהם במספר י"ג, כי הם רזא דמתקלא, כנודע בספד"צ פ"א ובהגר"א שם, ונקראו תיקונים, כי על ידיהם נעשה האפשרית לאורו ית"ש להתגלה, והוא ע"י שנתמעט ונתצמצם האור בהם כנודע, והנה הם באצילות ג' מיני י"ג, שהם י"ג חוורתא י"ג נימין, י"ג ת"ד שהם מסוד הג' רישין דא"א חב"ד דא"א וכולם מתפשטים אח"כ להמלכות שהיא כלל הכל כנודע, וכ"ז הוא רמוז ג"כ כאן, כי הרי בהי"ג מערכות דהעסמ"ב, הרי הוא י"ג שמות ע"ב, והם בסוד י"ג חוורתא, וי"ג שמות ס"ג, והם בסוד י"ג נימין וי"ג שמות מ"ה, והם בסוד הי"ג ת"ד, וי"ג שמות ב"ן הנה הם כללות המלכות הכוללת כל הי"ג, וכן הרי ישנם, באלו הי"ג מערכות דהעסמ"ב שבא"ק נ"ב שמות פרטיים והנה הם כלולים כולם בהאצילות שהוא בהנה"י דא"ק ששם הוא הב"ן הכללי שבו, כ"ז הנה הוא מענין הי"ג מערכות דהעסמ"ב המבואר בכלל ח"י ענ"י, אשר שם הם מבוארים כולם אחת לאחת זה אחר זה ומבואר שם על כ"א, ענין מציאותו ושימושו, יציאתו ותולדותו, שרשו ומקורו, עם כל הנמשך לזה במה שנוגע אליו :

אמנם כל הדרוש שם הנה מיוחד עיקרו על השמות דעסמ"ב אשר בכל אלו הי"ג מערכות כולם, לבאר עניינו ושימושו דכ"א כנז', אבל עיקר מציאות דהעולמות כולם היוצא ונעשה בהם, התפשטותם והסתלקותם וכן כל סדרי מציאותם, הנה כ"ז הוא מבואר בכל דרושי הספר כולו אשר זולת כלל ח"י ענ"י, כי שם הנה נתבאר סדר ההשתלשלות דכ"א, ותשלומו ותיקונו, בכ"א ואחד בפנ"ע בדרוש מיוחד אליו, וכן נתבאר בכ"א את קישורו ויחוסו, בהשם שלו שבהי"ג מערכות הנז', שהוא נשמתו ועצמותו אשר בו ועל ידו הוא נמצא, כי השמות עם העולמות הם אחד, שהעולמות הם גילויי דהשמות, כי במציאות השמות נעשו העולמות, ובמציאות העולמות נתגלו השמות, וכמ"ש הוא ית"ש, למשרע"ה, לפי מעשי אני נקרא, שמו"ר פ"ג סי' ו', כי פעולותיו ית"ש, שהוא מציאות העולמות, הנה הוא עצמו רק יציאת גילויו, שהוא שמותיו יתברך מן הכח לפועל, כביכול :

והרי נמצא כי כל הי"ג מערכות דהעסמ"ב וכל מה שמתבאר בהם בכלל ח"י ענ"י, עם כל דרושי הספר כולו אשר הם על סדר המציאות דהעולמות עצמן, הנה הם תלוים זב"ז ואי אפשר לעמוד על עומק סוד כ"א אלא ע"י שניהם יחד דוקא, וכמו שתמצא בהספר שמציין ומרמז תמיד בכ"א מזה על זה כי כמה דברים אשר בהדרושים שקדמו הם רק תוצאות הדברים מהדרוש דהי"ג מערכות אשר בכלל ח"י ענ"י, וכמה דברים אשר בהדרוש דהי"ג מערכות, הם רק תוצאות הדברים מהדרושים שקדמו, ואי אפשר לעמוד על בירור הדברים זה בלא זה :

ובאשר שהדרוש אשר בכלל ח"י ענ"י הוא ארוך מאוד ובפרט בהה' מערכות הראשונות אשר עד סוף סי' ה' הנוגע לדרושי העקודים, שם נתארכו הדברים ביותר ע"י עומק הדברים, וע"י כמה דברים הנמשך בהם מענין לענין ועי"ז יהיה קשה מאד על המעיין כאשר נצרך לו לעיין שם לעמוד על קוטב הדברים הנצרך לו ולזאת הנה העיר הקב"ה את לבבי והיה עמדי בחסד וטובו ית"ש, לעשות ולכתוב את המאמר אבני מלואים אשר לפנינו כאן בסוף הספר, והוא קוטב כל הדברים מהדרוש דכלל ח"י ענ"י, בכל מה שהעלינו שם בהי"ג מערכות דעסמ"ב הנה כתבנו כאן את קוטב הדברים בכל מה שהעלנו שם בכל שם ושם אמנם אין ביהמ"ד בלא חידוש, תהלאית"ש, כאשר עיני המעיין תחזינה מישרים :

והנה רשמתי בפנים הספר בכל ענין אשר הצורך הוא לדעת בזה את קוטב שרשי הדברים הנוגע לזה מהדרוש שבהי"ג מערכות דכלל ח"י ענ"י, הנה רשמתי וציינתי לעיין בזה בהאבני

מלואים

מילואים כאן, וציינתי את הסי' והאות המדובר בו באותו הענין ובזה נקוה שיתברר למעיין את הדרושים היטיב וילך לבטח דרכו, ולכן קראנו אותו בשם, אבני מלואים, כי על ידו מלאתיו רוח חכמה ודעת בכל דרושי הספר לעמוד על השכלת הדברים הנוגע לזה מכל הדרוש דהי"ג מערכות דהעסמ"ב :

והנה האבני מלואים הזה, הנה הוא מקור ומעיין לאפיקי מים עיינות ותהומות עמקי תהום רבה, אשר בכלל ח"י ענף י' בכל הדרוש דהי"ג מערכות, וכמו שימצא כל מעיין בהגיעו לשם, פליאות נשגבות חדשות ונוראות, מנפלאות תמים דעים ית"ש, אשר לפי רוממותו ענותנותו להקים מעפר דל והאביון מאשפה להתגלה על ידי סתרי פליאות כאלה, יתברך ויתעלה שמו לעד ולעולמי עולמים :

והנה כל אותו הדרוש אשר בכלל ח"י ענ"י, הנה כתבנו אותו ג"כ, בקצרה ובכללות, בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' אך שם כתבנו אותו בסגנון אחר קצת, לפי ענין הספר השייך שם, וקצרנו שם מאד בעניני ההתפשטות וההסתלקות כי הם אינם מענין הספר שם, וגם הנה נראה שם בזה, איזה שינויים, הכל מסיבה, כי שם באו כל הדברים בזה רק בכללות, וכמו שכתבנו ג"כ בזה בכלל ח"י ענ"י סי' ה' אות ח"י סעיף ג' ע"ש, וכן שם בספר הדע"ה הנה כללנו שם סי' י"ד וט"ו בסי' אחד, וכן הד' שמות עסמ"ב אשר בכל בי' וסי', הנה סדרנו אותם שם, במערכות קצרות ובד' אותיות בתחילת כל סי', ובמילין זעירין וקצרין כמאן דמחוי במחוג קמי מלכא אך עכ"ז הנה עיקרן של דברים השייך לעומק הדרוש, הנה נמצא גם שם, וע' עוד שם מעין אותן הדברים, בסוף ח"א דרוש ז', וכן כאן בספר הכללים דרוש ט"ו עד סוף ענף ה', שם תמצא ג"כ כל עומק הדברים בזה השייך לדרושי העקודים, והרוצה לעמוד על ברורי הדברים בהדרוש הנורא הזה, ועיין בכל המקומות הנז' ויאר פניו באור פני מלך חיים בעהית"ש, ע"כ הפתיחה :

סימן א

מערכת הד' שמות עסמ"ב שבהמ"ס דא"ק, הרישא תליתאה שבו, והוא ג"כ קומה שלימה הכולל בהעלם כל הבחי' כולם, כי הוא מוחא חדא דכליל תלת, חב"ד, והם ד' חבת"ס, שהם עסמ"ב, ואותן העסמ"ב הכלול בו בהעלם, הנה הם ראשית הכל אשר משם ולמטה יש רשות לדבר בזה, והם שורש השרשים בהעלם נורא, לכל הגילויים אשר אח"כ, ואותן העסמ"ב הכלולים בו, הם הד' שמות עסמ"ב אשר לפנינו, והיא מערכה הא', שהוא בהמ"ס עצמו :

(א)

[ע"ב]

הע"ב הזה, הוא החכמה דהמ"ס הכולל או"א עלאין שבו, ובו כלול ג"כ כתר, דהוי"ה פשוטה הכללי שבו, כי אותו הע"ב הנה הוא התחלת המ"ס, והוא מיוחד בהקד"א רישא תניינא שהוא מכלל הע"ב הכללי דקרקפתא, ובו ועל ידו הנה הוא הנביעו דאור א"ס לכל העולמות כולם אשר עומד בהם גם עתה, בהעלם, ולכל מה שיתגלה בתוקף אורו, באור התיקון דלעתיד :

והנה הוא שורש השרשים למילואות הבא הכללי אשר במ"ק ג"כ הנעשה ויוצא בא"ק ג"כ מהגרון שבו, עד החזה שבו ע"י העקודים, מבחי' המזל עליון אשר ישנו שם ג"כ, ובכח אור המ"ה אשר לקמן אות ג' :

וכן הוא אותו הע"ב דעניינו שורש ג"כ לכל האורות הנפלאים אשר בהרישין דא"א דאצילות, התר"ך עמודי אור שבכתר, אשר שם הוא סוד ברית אבות וישראל, וסוד הג' מיני רי"ג שהם ט"ל אורות אשר ברישין דא"א המרומזים בסוד שראשי נמלא ט"ל, והם רי"ג אורייתא ורי"ג נימין ורי"ג ת"ד, שהם סוד התורה והמצוה וההנהגה, והם כלולים כולם, באשגחותא דנהירו עלאה, שהוא השגחה פקיחא דלא נאים, ונטיר תדירא, שאמרו בספד"צ פ"א, והם כולן מסוד הע"ב הזה, כי הוא האספקלריא המאירה הנמשך מאור הגנוז וממנו נמשך האשגחא פקיחא :

אמנם כ"ז הנה הוא רק ע"י הס"ג דאות ב' שבסמוך וע"י גילויו שבהע"ב דאות ה' אשר למטה אבל הע"ב עצמו דעניינו הוא נעלם נורא מאד אשר אין לו תפיסה כלל ולא נתלבש כלל :

וכן אותו הע"ב דהמ"ס, הנה הוא אשר הוציא ג"כ את הנקודות, דרך העינים דא"ק, בעלייתם בו למ"ן, כי בו מגיע כל סוד עליית מ"ן וכל מה שצריך להעשות עמהם בסוד מחשבתו הנעלמה ית"ש על כל מה שהיה והוה ויהיה, והוציא אותם, בסוד טפ"ק, דרך העינים, כי סוד העינים הם ממנו, שהם מסוד האשגחא פקיחא כנז', ועכ"פ הוא כי ממנו הוא הכל, אמנם הוא רק בבחי' שורש השרשים הנעלם, וכל הנפלאות והנוראות שאמרנו, שהם ממנו, הנה הוא באמת רק ע"י הג' שמות סמ"ב דאות ב' ג' ד' שבסמוך ויוצאים לפועל ע"י כל הי"ג מערכות דהעסמ"ב שמתגלה מהם וכמו שמתבאר לפנינו. אבל אותו הע"ב עצמו הנה הוא טמיר וגניז, מופלא ומכוסה והוא נעלם לעולם :

(ב)

[ס"ג]

הס"ג הזה, הוא הבינה דהמ"ס אימא הכללי שבו הכולל ישסו"ת, והנה הוא עיקרו ועצמותו דהמ"ס, כי הע"ב הנ"ל אות א' הנה הוא עומד כלול בנהירו דקד"א, ועצמותו דהמ"ס הוא רק הס"ג והוא הא"א שבא"ק, הבחי' שניה דהכתר, שהוא עתיק וא"א, והוה המכ' עיקר הא"א, והוא הס"ג :

והנה אותו הס"ג הוא שורש השרשים דחוש השמיעה שבהאזנים, ומקומו הוא מבפנים להאזניים ולמעלה עד שורש השרשים דכח הראיה הפנימי, שהוא הע"ב דלעיל שהוא שורש השרשים דהעינים, והנה עיקרו דאותו הס"ג, הנה שימושו הוא, כי הנה שורש נעלם לכל האורות דהאח"פ, שהם כלל העקודים, אמנם הוא רק ע"י הד' שמות עסמ"ב, אשר לקמן סי' ב' כמו שיתבאר שם :

וכן הוא אותו הס"ג שורש ג"כ, למילואות האימא הכללי שבא"ק, אשר היא בו ג"כ מהחזה שבו עד הטבור שבו, הנעשית ויוצא בו, ע"י העקודים, וע"י בחי' המזל תחתון אשר שם, ובכח השם ב"ן אשר לקמן אות ד'.

וכן הוא עוד, כי הנה אותו הס"ג דעניינו עם הע"ב דלעיל אות א', הנה הם, הע"ב וס"ג שבגלגלתא דא"ק שאמר הרב בנקודות פ"ב, כי בעולם הנקודות הנה נזדווגו הם, לצורך תולדות אור החדש, שממנו הוא המלכי יושר כנודע בדברינו .

והרי שימשו הע"ב דלעיל אות א' עם הס"ג דעניינו, דתולאות כל עולם הנקודות ג"כ כי מלכי העגולים אשר הם יצאו דרך העינים דא"ק, הנה נעשה כ"ז ע"י הע"ב דלעיל אות א', וכנ"ל, ומלכי היושר אשר הם מהטבור ויסוד ולפר"ג, הנה הם נעשו ע"י שניהם, מזווגה, כנז', והרי שימשו הם שניהם, לצורך תולאות כל עולם הנקודות ג"כ וכן הנה שימשו שניהם ג"כ לצורך המילואות דכל העקודים, כמו שיתבאר לקמן בסימני בנד"ה בעהית"ש :

ועכ"פ הוא כי הנה הס"ג דעניינו עם הע"ב דלעיל אות א', הנה אותם יסד המאציל ית"ש, ליסוד נעלם לכל המילואות

המציאות דכל העולמות כולם, ולכל ההנהגה כולה, כי הנה הע"ב דלעיל אות א', הוא הרצון הנעלם לכל, והס"ג דאות ב' דענינינו, הוא המחשבה הנעלמה לכל, ובסוד כך עלתה במחשבה לפני, אמנם הם שניהם עצמם הנה הם נעלמים מאד, כי הם המ"ס עצמו, שהוא מופלא ומכוסה, וכל גילויים, הנה הוא רק ע"י כל המערכות דהעסמ"ב שמתפשטים מהם, והם כל המערכות שיתבאר לפנינו בעהית"ש.

(ג)

[מ"ה]

השם מ"ה הזה הנה הוא בחי' הז"א שבהמ"ס דא"ק הכולל ישראל ולאה שהם הדו"ן שבז"א, ומקומו בא"ק הנה הוא ג"כ לפני ולפנים שהוא בהגולגלתא עצמו בהתפשטות המ"ס מגבול האזניים עד גבול החוטם, אמנם הנה כל בחי' מ"ה וז"א שבהמ"ס הנה הוא באמת רק בהעלם גדול כי כל עיקרו הוא רק ס"ג כנ"ל, אבל בהעלם הנה כלול בו עכ"פ, כי הוא מוחא חדא דכליל תלת והם ארבע כנ"ל.

והנה שימושו ופעולתו דאותו המ"ה הנה הוא, כי הוא הוציא את חלק המציאות דא"ק אשר מהגרון שבו עד החזה שבו שהוא כל חלק החג"ת שבו, וכן את המציאות דהאבא הכללי שבא"ק העומד שם ונעשה שם ע"י החג"ת והעקודים, הנה הוא הכל בשפעת אור המ"ה דענינינו, וכן כל שפעת האבא הכללי שבא"ק וכל פעולתו הנמשך ונעשה משפעו וכחו הן אשר בהנקודות והן אשר בהאורות התיקון והן מה שנעשה ממנו באצילות תמיד, הנה הוא הכל משפעת אור המ"ה דענינינו.

אמנם הוא אינו ממנו עצמו במכוון ובהדיא, כי הוא גופה הרי הוא מהמ"ס עצמו, מופלא ומכוסה, אמנם הוא רק ע"י השמות דהעסמ"ב המתפשטים ממנו והם הד' שמות דהעסמ"ב אשר לקמן סי' ו' וכן מעסמ"ב לעסמ"ב כדמבואר שם בסי' ז' ח' ובסי' י"ב.

והנה שפעת האבא אשר הן בהנקודות והן אשר באורות התיקון, והן אשר באצילות תמיד, הנה הוא בשתיים, אחד הוא מה שנוגע למדרגתם גופה, למציאת כ"א כפי מה שהוא ואחד מה שנוגע לגילוי היחוד דאור א"ס ית"ש שבהם תמיד, שהוא הנהגתו הנעלמה ית"ש המנהיג את כל המציאות תמיד לעולם לכוונת תכלית האחרון, וכל אלו ב' ההנהגות הנה הם שניהם ע"י זוהרי אור השמות דהעסמ"ב אשר בכל המערכות שלפנינו, והם נמשכים ובאים בהעולמות הנאצלים ומשם בהעולמות שלמטה, הכל רק מהאו"א שבהא"ק, ע"פ קבלתם מהעקודים, והנה בכל מה שנמשך לזה מהאבא שבא"ק, הנה הוא הכל משפעת אור המ"ה דענינינו, אמנם פשוט הוא כי כל כח ואור המ"ה הנה הוא ג"כ רק ע"פ קבלתו מהס"ג דאות ב' ומהע"ב דאות א', כי הכל הוא רק מה שנובע ונמשך מלמעלה עד אור אחדותו הפשוטה ית"ש, אלא שכל מה שנוגע לשפעת האבא שבא"ק, הנה היא נתלבש ונתגלה בהמ"ה דענינינו כי מהס"ג דאות ב' ומכש"כ מהע"ב דאות א', הנה הוא רק מה שנוגע לשרשי העקודים וכן גם כל מה שאמרנו באותו המ"ה, הנה הוא הכל רק ע"י השמות דהעסמ"ב המתפשטים ממנו כנז' אבל הוא עצמו הרי הוא כולו מהמ"ס עצמו, שהוא כולו טמיר ונעלם.

[ד]

(ב"ן)

השם ב"ן הזה הנה הוא בחי' נוק' דז"א רחל הכללי שבהמ"ס דא"ק, הכולל ג"כ דו"ן שהם יעקב ורחל, והנה היא כאן בבחי' עטרת בעלה, כי סוף מעשה הוא במחשבה תחילה, וכל הכוונה היה בשבילה, ר"ל שעל ידה יתוקנו כולם לתכליתם האחרון, והרי היא כאן בסוד עטרת בעלה, עשיראה באימא, באימא עלמה, שהוא במחשבתו הנעלמה ית"ש, נעשותה עיקר שיתוקן הכל רק על ידה, והנה מקומה בא"ק הנה הוא ג"כ לפני ולפנים בהגלגלתא עצמו בהתפשטות המ"ס מגבול החוטם עד גבול הפה, ומתפשט בחיך וגרון מבפנים, ובהעלם גדול, כי הרי היא ג"כ מהמ"ס עצמו שעיקרו הוא רק ס"ג כנ"ל.

והנה שימושו ופעולתו דאותו הב"ן, הנה הוא, כי הוא הוציא את כל חלקי המציאות דא"ק אשר מהחזה שבו עד הטבור שבו, וכן כל המציאות דהאימא הכללי שבא"ק הנעשית שם, ע"י העקודים, וכן כל שפעת האימא הכללי ופעולתה אשר בחלקי הנקודות שממנה וכן אשר בחלקי אור התיקון שממנה וכן כל שפעת האימא שבא"ק הנמשך ממנה באצילות תמיד, כי קבלת האצילות כל שפעו ואורו תמיד הוא לעולם מהאו"א שבא"ק, ע"פ קבלתם מהעקודים, והשפע מהפעולה הנעשה בההנהגה כולה תמיד, הנה הוא לעולם בשתיים, אחד למדרגת כל מציאות כפי מה שהוא, ע"פ הטבע שנתייסד בו, וע"פ המדה הראוי לו ואחד בהנהגתו הנעלמה ית"ש, המנהיג את הכל תמיד נהכוונה התכליתית, והוא למעלה מן הטבע ולמעלה מן המדה, ואלו ב' הנהגות הם מתנהגים תמיד יחד ומתייחדים זב"ז, הטבע עולה בהנסיי להתעלה בה, והוא ע"י שהנסיי הוא מתלבש בהטבע וכדי להעלות אותה עמה אליו, כי על זה הוא כל כוונת מציאותה, כדי לתקנה ולהעלותה והנה מתנהגים אלו ב' הנהגות יחד לעולם. מאצילות ע"י שפעת או"א שבא"ק אשר לכ"ז ע"פ קבלתם מהעקודים, והנה כל חלקי השפע אשר לזה מהאימא שבא"ק, הנה הוא נמשך בהעקודים מאור הב"ן דענינינו, והוא ג"כ ע"פ קבלתו מהס"ג דאות ב' ומהע"ב דאות א', מהיחוד דאור א"ס אשר שם, אלא כל מה שהוא לצורך האימא שבא"ק, הנה הוא נתלבש ומתגלה בהב"ן דענינינו, וע"ל כ"ז הנה הוא שימושו ופעולתו דהשם ב"ן דענינינו וככל מה שאמרנו.

אמנם הוא כי הנה גם כל שימושו ופעולתו הנה הוא אינו ממנו עצמו במכוון ובהדיא, אלא ג"כ רק ע"י השמות דהעסמ"ב המתפשטים ממנו, והם העסמ"ב אשר לקמן סי' ט' וכן מהעסמ"ב לעסמ"ב שהם כל המערכות דהעסמ"ב אשר בסי' י' וי"א וי"ג אבל אותו השם ב"ן דענינינו עצמו, הרי הוא מהמ"ס עצמו, שהוא נעלם מאד מופלא ומכוסה טמיר וגניז.

והנה במה שבארנו בענין המ"ה וב"ן, כי שימושם ופעולתם הנה הוא רק בחלקי המציאיות דהא"ק אשר מהגרון שלו ולמטה שהם נעשו, ע"י העקודים, ועם העקודים, הרי מבואר ממילא מכ"ז, שכל גילויי דהמ"ה וב"ן בהמ"ס עצמו, הנה לא נעשו ג"כ אלא רק, עם העקודים, ואחר העקודים, והוא ע"פ מה שנודע שכל גילוי שמותיו ית"ש הוא רק ע"י פעולותיו, וכמ"ש בשמו"ר פ"ג סימן ו' שאמר הקב"ה למשרבע"ה, שמי אתה מבקש לידע, לפי מעשי אני נקרא, וע' זוה"ק ויקרא דף י' וי"א, ופ' פינחס דף רנ"ז ע"ב, וא"כ הרי מאחר שכל שימושי דהמ"ה וב"ן הוא רק, עם העקודים, וע"י העקודים, א"כ הרי לא נתגלו הם גם בהמ"ס עצמו אלא ג"כ רק אחר העקודים, והוא אחר כל גילוי דהס"ג דאות ב' בכל המערכות דהעסמ"ב אשר בסי' ב' ג' ד' ה', והוא מה שאמרנו כי התחלת הגילוי דהשם מ"ה דהמ"ס, הנה הוא רק במערכת העסמ"ב דסי' ו', שהוא רק אחר כל העקודים והוא לצורך המציאות דהאבא שבא"ק שהוא נעשה ע"י העקודים, והתחלת הגילוי דהב"ן דהמ"ס, הוא רק במערכת העסמ"ב דסי' ט', וכ"ז הנה הוא רק כאשר הגיע העת להתהוות דהנקודות, שהם מהאו"א שבא"ק, כנודע בדברינו, והרי עכ"פ כי לא נתגלו המ"ה וב"ן דהמ"ס גם בהמ"ס עצמו רק כאשר הגיע העת להנקודות, אבל מקודם הנה היה המ"ס כולו רק בהע"ב והס"ג לבד, והוא מ"ש הרב בנקודות פ"א, כי מתחילה הנה היה מתפשט הס"ג עד סיפו כולו, ודע כ"ז:

סימן ב'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר ישנם בהעלם בהס"ג דהמ"ס שבא"ק, שהוא הס"ג שבסימן א' אות ב', וכאשר הגיע העת להתחלת הגילוי דאורות האח"פ, הנה נתפשטו אותן העסמ"ב שבהס"ג ויצאו מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי ונתגלו למציאות שרשים הפנימיים להאורות דאח"פ, הן להתפשטות הא' והן להתפשטות הב', והיה התפשטותם בהגלגלתא עצמו, בפנימיותו, מע"ב לס"ג ומס"ג למ"ה וממ"ה לב"ן, והם מערכה הב' דהעסמ"ב אשר בהס"ג דהמ"ס שבא"ק, והם הגילוים דהס"ג דהמ"ס שנתגלה בהם, להיות שרשים פנימים לצורך תולאות האורות דאח"פ, והם השרשים פנימיים להאורות דאח"פ שאמר הרב במטי ולא מטי רפ"ג ופ"ד, והנה הם:

מערכה הב' דהעסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס שבא"ק:

(ה)

[ע"ב]

השם ע"ב הזה, הוא ההתפשטות הראשון מהס"ג דהמ"ס שבא"ק שהוא הס"ג דאות ב', והשם ע"ב הזה הוא מהתחלתו, המיוחד בהשם ע"ב דאות א' שהוא אור הגנוז סוד אספקלריא המאירה, כנ"ל אות א', והע"ב הזה דענינינו שהוא מהכתר והחכמה דהס"ג דאות ב', מהקלה העליון שבו, שהוא מיוחד בהקלה התחתון דהעליון שעליו שהוא הע"ב דאות א', והרי הוה הע"ב דענינינו מיוחד באור הגנוז ג"כ, ולכן הנה לא נתגלה הוא עצמו ג"כ, כלל והנה הוא מעיקר עצמותו ג"כ רק הוד הראיה הפנימית דהעינים, שהוא נמשך ג"כ מסוד האשגחא פקיחא דלא נאים, והוא רק ראיה הפנימית, והוא מראה שרואה האדם כשסותם עיניו, כמו מראה חשוך, לפי שהוא מכח סתימא עלאה, וכשפותח עיניו אינו רואה את המראה כמ"ש בתז"ח דף נ"א ע"א, בשעתא דאתכסי אתגלייא ובשעתא דאתגלייא אתכסי, בסתימו דעיינין אמאן ליה, ועי"ש בהגר"א:

והנה בראיה פנימית הזה, הנה היה כל מראות אלהו"ת דהנביאים, אלא שהיה ג"כ ע"י התלבשות בכח המדמה שבהנפש, ולכן היה מצטיירים להם הענינים בדמויות וכמ"ש וביד הנביאים אדמה, זולת במשרע"ה שהוא הסתכל בסוד האשגחא פקיחא עלמו אשר מהע"ב דאות א' שאורו הוא אור הגנוז, לכן לא כתיב ביה, ראיה, אלא ידיעה, אשר ידעו ה' פנים אל פנים, ע' זוה"ק וארא דף כ"ג, וכן הוא עוד, כי הנה בראיה פנימית הזה, הנה הוא ג"כ כל הגיגוים דמראות הרוחניים, כמו ויגל ה' את עיני בלעם, וכן ראיית דניאל את המלאכים, וכיוצא, הנה כ"ז הוא הכל בהראיה הפנימית שמבפנים להעינים, וסודו ושורשו אשר למעלה למעלה הנה הוא הע"ב דאות ה' דענינינו:

והנה אותו הע"ב, הוא ג"כ קומה שלימה ועולם מלא מכל הד' שמות עסמ"ב ומכל הפרצופים כולם. וכח הראיה פנימית שאמרנו הנה הוא מבחי' אבא שבו, והוא תופס בא"ק, מהמוח שבו שהוא מהמ"ס עד גבול העינים, אך באותו הע"ב הנה הוא בו', בחי' החזה שבו, והוה החזה שבהע"ב דענינינו, בגבול העינים דא"ק, כי עד שם הנה מגיע האבא שבו שהוא הע"ב שבו, והס"ג שבהע"ב דענינינו שהוא בחי' פרצוף אימא שבו, הנה היא השורש פנימי להתפשטיות הא' והב' דאור האזניים, והיא בו מהחזה שבו עד הטבור שבו, ובא"ק הנה הוא מגבול העינים שבו עד גבול שבוה"ז שבו, והוה הטבור דהע"ב דאות ה' דענינינו, בגבול שבוה"ז דא"ק, אמנם הוא כי הנה לא נתגלה בו כל אותו הס"ג, אלא כאשר הגיע העת להתפשטות הא' דאור האזניים, וכמו שיתבאר לקמן אות ו' אבל מקודם, הנה יהא עומד כל אותו הע"ב רק בהע"ב שבו לבד, שהוא עד גבול העינים דא"ק, כי זה עיקר עצמותו כי הרי הוא ע"ב מעיקרו:

והמ"ה וב"ן שבו שהם הזו"ן, הנה הם השורש פנימי להתפשטיות הא' והב' דאור החוטם והפה, וכמו שיתבאר לקמן אות ז' ח', ונתגלו הם בו כאשר הגיע העת להמציאות דאור החוטם והפה, כי הזו"ן הנה הם מהטבור ולמטה שבו שהוא הנה"י שבו שהם לבר מגופא, ומקומם בא"ק הוא מגבול השבוה"ז עד הטבור שבו כי בגבול הטבור דא"ק הנה שם מסתיים הנה"י דהע"ב דענינינו, אך המלכות שבו הנה היא מתלבש בהמלכות דהעקודים ומתפשטים בהנקודות, ומתייחד עי"ז האצילות בעקודים לעולם, ועכ"פ הוא כי הע"ב דענינינו הנה מהחזה שבו ולמטה הוא השרשים הפנימים לכל האורות דהאח"פ ועומדים כל האורות דאח"פ מהחזה שבו ולמטה, והוא מתלבש בכולם בפנימיותם, והם תלוים רק עליו, כי הוא הח"א להם, ולהאצילות הנה הוא בבחי' אור א"ס, ע"י אור המלכות שלו המתלבש שם וכנ"ז.

והנה אותו הע"ב דענינינו שהוא שורש הפנימי דכל האורות דהאח"פ והם כולם תלוים רק עליו הנה הוא הע"ב דס"ג שאמר הרב בנקודות ספ"א, בהמ"ב, שהוא כולל כל העקודים, והוא הע"ב דאות ה' דענינינו שהוא הע"ב דהס"ג דהמ"ס דאות ב', והנה הוא יסוד הכל ושורש השרשים הנעלם, לכל העולמות כולם, שכל גילויו ית"ש הוא לעולם רק על ידו, אך עלמותו עלמו הוא לעולם נעלם בתכלית ההעלם, והוא למעלה מהכל, מבפנים להגלגלתא דא"ק.

(ו)

[ס"ג]

השם ס"ג הזה הנה הוא בחי' פרצוף אימא שבהע"ב דאות ה' הנז' העומד בו מהחזה שבו עד הטבור שבו והוא כולו שורש הפנימי דאור האזנים, והוא תופס בא"ק מתחת גבול העינים עד גבול שבוה"ז בפנימיותו.

והנה הוא מעיקרו, השם ס"ג מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס דאות ב' עלמו, אך יצא לגילויו ע"י הע"ב הנז' דאות ה', כי הוא יסוד הכל אשר כל הגילוים הוא על ידו וממנו כנ"ל אות ה'.

והנה אותו הס"ג דאות ו' דעניניו הנה הוא ג"כ קומה שלימה מד' שמות עסמ"ב, והע"ב וס"ג שבו הוא בחליו העליון עד טבורו, והוא בא"ק מגבול העינים עד גבול האזניים מבפנים, והנה הוא שורש הפנימי להתפשטות הא' דאור האזניים, והמ"ה וב"ן שבו הוא בחליו התחתון אשר מטבורו עד סוף רגליו, והוא בא"ק מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז מבפנים, והוא השורש פנימי להתפשטות הב' דאור האזניים, וכן לא נתגלו ולא יצאו אותן המ"ה וב"ן באותו הס"ג דאות ו' עלמו, אלא רק אחר הסתלקות הא' דאור האזניים.

והיינו כי הנה אותן העסמ"ב אשר בהס"ג דאות ו', הנה הם ג"כ כלליים ופרטיים, ונעשה התפשטות הא' דהאזנים ע"י יליאת ולידות המ"ה וב"ן הפרטיים, שנתפשטו הם וירדו במקום העתיד לחליו התחתון, שהוא המ"ה וב"ן הכלליים, אך בעת הסתלקות הא' דהאור האזניים, הנה חזרו ועלו המ"ה וב"ן הפרטיים למקומם, שהוא מהאזנים ולפנים ולמעלה עד גבול העינים שמבפנים והוא בחליו העליון שהוא בע"ב וס"ג הכלליים, והנה נעשו שם למ"ן לגרום יחוד עליון לעילא לעילא, עד רזא דאור א"ס, שבאורה ובולינא, אוירא ומ"ס, ונולד עי"ז בהס"ב דאות ו' דענינינו המ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם חליו התחתון והיו הם השורש להאור דהתפשטות הב' דהאזניים, והיה לידתם מה"מ וב"ן הפרטיים הנזכר:

והנה המ"ה וב"ן הכלליים, באשר שהם לצורך שורש הפנימי להתפשטות הב', שהוא עולם מלא שלם, כנודע בדברינו, הנה היו הם ממוחין יותר גבוהים מהמוחין אשר להמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ז כי המוחין אשר להמ"ה וב"ן הפרטים הנה היה רק מהיחוד דהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות א' וב', ובלתי גילוי היחוד דהאוירא עצמו, שהוא הרישא תניינא, והיה נמשך ההתפשטות הא' דאור האזניים מהשורש פנימי שלהם שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' אשר היה לידתם רק בהעלם גילוי העיקרי דאור א"ס שעיקרו הוא רק בהרישא תניינא גופא, משא"כ המ"ה וב"ן הכלליים, שהם לשורש פנימי לצורך האור דהתפשטות הב' הנה היו הם ממוחין יותר עליונים שהוא מגילוי היחוד דהרישא תניינא גופה ג"כ, שאם הנה הוא הגילוי דאור א"ס עצמו ית"ש :

והנה עומד כל אותו הס"ג דאות ו' דענינינו לשורש פנימי לכל ההתפשטיות הא' והב' אשר לאור האזניים, והיה נעשה מליאותו רק לאט לאט, הע"ב וס"ג הכלליים שבו, כאשר הגיע העת להתפשטות הא' דהאזניים, והמ"ה וב"ן הכלליים רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' שהוא אחר הסתלקות הא' כנז', והנה הוא כולו לשורש פנימי לאור האזניים, שהוא בחי' הא"א שבו, והוא האימא שבהע"ב דאות ה' שהוא כולו בחי' א"א לכל האורות דהאח"פ :

והנה אותו הס"ג דאות ו' הנה הוא עיקר כח השמיעה דהאזנים, אמנם הוא רק כח השמיעה הפנימי, והוא קלא דלא אשתמע, שאמרו בזוה"ק ויגש ר"י ע"א שהוא קלא עלאה, דכל קלין נפקין מתמן, קול גדול ולא יסף, קלא פנימאה, כמ"ש בפ' בראשית כ' ע"ב, שהוא קול הפנימי שבגוף אשר הוא אינו נשמע רק אם תסתום את האזן אז נשמע קול הולך בלי הפסק בפנימית כל הגוף ואינו נח אפי' רגע אחד, וכמ"ש בתז"ח דף כ' וכ"א דהוא קלא נפיק מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, ולא אשתמע קליה לבר, באטימו דאודנין שמעין ליה, לגו במעוי שמיע קלא דלא אתיידע, וע"ש בהגר"א, והנה שורשו הוא למעלה למעלה, והוא כאן בהשם ס"ג דאות ו' דענינינו ;

והנה הוא נמשך מאור הפנימי דהעינים, אשר לעיל אות ה', מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו, ולכן הוא עולה עד גבול העינים כנ"ל, וכן מתלבש בו הארת אור העינים ג"כ תמיד, דפנימיותו, לעולם.

(ז)

[מ"ה]

השם מ"ה הזה הנה הוא הז"א שבהע"ב דאות ה', והוא כלול ג"כ מדו"ן שהם ישראל ולאה, והוא סוד שורש תרין נוקבין דפרדסקא שאמרו בספד"צ פ"א וכן שם פ"ב בתיקון ג', כי הוא שורש הפנימי לאור החוטם שבא"ק כמו שיתבאר :

והנה אותו המ"ה עיקרו הוא ג"כ רק מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס דאות ב' עצמו אך הוא יצא לגילויו ע"י הע"ב דאות ה' וע"י הס"ג דאות ו', ועיקרו הוא בהס"ג כי הע"ב נעלם בו, והנה אותו המ"ה הוא ג"כ קומה שלימה מד' שמות עסמ"ב, כלליים ופרטיים, והע"ב וס"ג הכלליים הם חציו העליון אשר עד טבורו, והם בא"ק מתחת גבול האזניים עד גבול החוטם בפנימית פנימיותו והנה הם השורש פנימי לאור החוטם ור"ל להתפשטות הא' שבו, והמ"ה וב"ן הכלליים שבאותו המ"ה, הנה הם בחציו התחתון אשר מטבורו עד סוף רגליו, והנה הם בא"ק, מגבול החוטם עד גבול החזה שבו בפנימית פנימיותו, והם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם :

והיינו כי הנה כאשר הגיע העת להתפשטות הא' הנה יצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים שבו ונתפשטו וירדו, במקום העתיד להמ"ה וב"ן הכללים שבו ויצא מהם עי"ז כל האור דהתפשטות הא' דאור החוטם אך בהסתלקות הא', הנה חזרו ועלו כל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים ג"כ למקורם, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים והיה עלייתם שם למ"ן, והמשיכו אז מוחין מלמעלה למעלה, עוד יותר מבראשונה, כי המוחין אשר להמ"ה וב"ן הפרטיים, הנה היה רק, מהיחוד דהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו, שהם הע"ב וס"ג דלעיל סי' א' אות א' ב', אבל המוחין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים, הנה נמשכו הם, מהיחוד דהע"ב הכללי שבקרקפתא, שהוא מאוירא עצמו ג"כ, והוא מגילוי היחוד דאור א"ס ית"ש, ויצא ונולדו עי"ז בהמ"ה דאות ז' דענינינו, המ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם השורש פנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, והיה יציאתם ולידתם מהמ"ה וב"ן הפרטיים, אחר הסתלקות הא' כנז' והנה עומד לעולם כל אותו המ"ה דענינינו, לשורש פנימי לכל ההתפשטיות הא' והב' דאור אחוטם, הע"ב והס"ג הכלליים שבו, הם השורש פנימי להתפשטות הא' דאור החוטם, ומקומם הוא בא"ק, מגבול האזניים עד גבול החוטם, והמ"ה וב"ן הכלליים שבו, הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' דאור החוטם ומקומם הוא דא"ק. מגבול החוטם עד גבול החזה שבו כ"ז הוא רק בפנימית פנימיותו :

והנה יציאת כל כלל אותו המ"ה דאות ז', מהס"ג דלעיל אות ו', הנה הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים אשר בהמ"ה וב"ן הכללים דהס"ג, וכן מתלבש בהם הס"ג בהמ"ה לעולם, אמנם הנה סדר יציאת דאותו המ"ה דאות ז' ואחיזתו בהע"ב דאות ה', הנה כ"ז יתבאר בעה"י בדברינו למטה בסמוך עם כלל יציאת הב"ן דאות ח' :

(ח)

[ב"ן]

השם ב"ן הזה, הוא הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה', והיא כלולה ג"כ מדו"ן, שהם יעקב ורחל, והם סוד שורש קול ודיבור, שניהם הם מהפה, כי השם ב"ן הזה הנה הוא שורש הפנימי לאור הפה שבא"ק כמו שיתבאר, והנה עיקרו הוא ג"כ רק מהד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס דאות ב', ויצא לגילויו ע"י הע"ב דאות ה' וע"י הס"ג מ"ה דאות ו' ז', ונקודתו העצמותית דאותו הב"ן, הנה הוא יצא ביחד ומיוחד, עם המ"ה דאות ז', מהס"ג דאות ו', ע"ד הזו"ן דאצילות שלאה היא כלולה עמו, מהאימא, בסוד פסיעה לבר, אמנם גילויה בפנ"ע ושלימותה, לשורש הפנימי לאורות הפה, הנה זה נעשה לה, ע"י המ"ה דאות ז', ע"ד הנוק' דאצילות שמקבלת שלימותה ע"י ז"א :

והנה נעשה ונשלם אותו הב"ן, כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. כלליים ופרטיים, ובזה הנה הוא השורש פנימי לכל ההתפשטיות. הא' והב' דאורות הפה שבא"ק וכל תהלוכותיהם ומקריהם לעולם :

והיינו כי הנה הע"ב וס"ג הכלליים שבו, הנה הם בחציו העליון אשר עד טבורו, והוא בא"ק מגבול החוטם שבו עד גבול הפה שבו, בפנימית פנימיותו ובזה הנה הוא השורש פנימי להתפ' הא' דאורות הפה, והיינו, כי הנה כאשר הגיעה העת להתפשטות הא', הנה יצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג הכלליים, ונתפשטו וירדו מגבול הפה ולמטה עד גבול הטבור דא"ק, בפנימית פנימיותו, שהוא המקום העתיד להמ"ה וב"ן הכלליים דאותו הב"ן דענינינו, והנה נעשה בזה השורש פנימי להתפשטות הא' דאורות הפה, כי מהתפשטות דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', הנה מהם גופה נולד ויצא התפשטות הא' דאורות הפה, וכן עד"ז אח"כ בעת הסתלקות הא' דאורות הפה, הנה חזרו ועלו אז ג"כ. אותן המ"ה וב"ן הפרטיים למקורן, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים הנז' אשר הם מגבול הפה ולמעלה עד החוטם ונעשו שם לסוד מ"ן, והמשיכו עי"ז מוחין, מלמעלה למעלה, עוד יותר מבראשונה, כי המוחין אשר להמליאות דהמ"ה וב"ן הפרטיים, הנה היה רק, מהיחוד דהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו, שהם הע"ב וס"ג אשר לעיל אות א' ב', ולכן הנה יצא מהם ההתפשטות הא' בבחי' נפש לבד

וכסוד

ובסוד הכתוב נשבע ה׳ בנפשו, והיה יציאת התפשטות הא׳ בלתי שלימים. משום שהמ״ס הוא בוצד״ק סוד שורש הגבורות, אבל בהסתלקות הא׳, הנה בעליית המ״ה וב״ן הפרטיים, שהיה עלייתם בסוד מ״ן, לצורך לידת המ״ה וב״ן הכלליים, שהם לצורך האור דהתפשטות הב׳, הנה המשיכו אז מוחין, מהיחוד דהרישא תניינא ג״כ, שהוא מהגילוי דאור א״ס ית״ש, ומזה הנה נולד ויצאו המ״ה וב״ן הכלליים, שהב״ן דאות ח׳ דענינינו, שהם חציו התחתון שבו, אשר מטבורו עד סוף רגליו, והוא בא״ק, מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, בפנימית פנימיותו, והם השורש פנימי להתפשטות הב׳ דאור הפה, ולכן הנה יצא מזה התפשטות הב׳ דאור הפה, שהוא העולם העקודים כולו, שהוא עולם מלא ושלם, ועכ״פ הוא כי השם ב״ן דאות ח׳ דענינינו שהוא הנוק׳ דז״א הכללי שבהע״ב דאות ה׳ הנה הוא השורש הפנימי, שהוא בחי׳ א״א, לכל ההתפשטיות הא׳ והב׳ דאורות הפה:

והנה אותו הב״ן דאות ח׳ דענינינו שהוא השורש פנימי דאורות הפה עם המ״ה דלעיל אות ז׳ שהוא השורש פנימי דאורות החוטם, הרי אמרנו שהם הזו״ן הכלליים שבהע״ב דאות ה׳, והרי הוא אחיזתם בו רק בהנה״י שבו, שהוא מטבורו ולמטה שבו, והטבור דהע״ב דאות ה׳ הנה אמרנו לעיל אות ה׳, כי הוא בגבול שבוה״ז דא״ק, ועכ״ז הנה אמרנו על המ״ה וב״ן דאות ז׳ ח׳, שהם הזו״ן שבו, שמקומם הוא בא״ק, למעלה הרבה ממקום הטבור שבהע״ב דאות ה׳, כי הב״ן, הוא התחלתו מתחת גבול החוטם דא״ק ולמטה, והמ״ה הוא התחלתו מתחת גבול האזניים דא״ק ולמטה, וכ״ל בדברינו, וכ״ז הרי הוא בהע״ב דאות ה׳ למעלה הרבה מהטבור שבו:

אך הסיבה בזה הוא, כי הנה לידת אותן הזו״ן בהע״ב דאות ה׳ שהוא בחי׳ הא״א לכל האורות דהאח״פ, כנ״ל, הנה היה לידת אותן הזו״ן שבו, ג״כ ע״י סדר עליית נה״י בחג״ת, ע״ד לידת הזו״ן דאצילות בהא״א דאצילות, אמנם הנה נשתנה כאן לעילויא עוד, כי בא״א דאצילות, הנה כאשר שחזרו הנה״י דא״א ונתפשטו וירדו למקומן, הנה ירדו הזו״ן ג״כ, מכלילותם בחג״ת שבו, ונתפשטו וירדו, בהנה״י דא״א, ועומדים שם לעולם, והם לעולם רק למטה מהטבור דא״א ועי״ז הנה עומד מעתה האצילות לעולם רק בשליטת המ״ה וב״ן [וכמ״ש הרב בנסירה פ״ט, ע״ש במ״ש, אמנם אי אפשר שיהיו הם עצמן, כי הרי אין ז״א מלביש לא״א רק מטבורו ולמטה, אך הענין כי מאותו אור עליון כו׳ ישתלשל האור ממדרגה למדרגה עד שיכנוס ויאיר כו׳ ע״ש]:

אך בענינינו שהוא בבחי׳ הזו״ן שבהע״ב דאות ה׳ שהוא הא״א לכל האורות דאח״פ אשר שם הוא שליטת הס״ג לעולם והיה לידת אותן הזו״ן שבו, ג״כ ע״י עליית נה״י שבו בחג״ת שבו, הנה נשארו אותן הזו״ן, עיקרם שם לעולם, גם אחר שנתפשטו וירדו הנה״י שבו למקומן, והוא משום כי הנה בכל העולמות אשר למעלה מהטבור דא״ק ובפרט באותו הע״ב דאות ה׳, הנה לא נמצא שם בחי׳ פרסא להפסיק בו בין הטבור ולמעלה שבו לבין הטבור ולמטה שבו, ועומדים הזו״ן שבו שהם המ״ה וב״ן דאות ז׳ ח׳ מיוחדים לעולם בהאימא שבו, שהוא הס״ג דלעיל אות ו׳, ולכן עומדים לעולם המ״ה וב״ן דאות ז׳ ח׳ דענינינו למעלה מהטבור דהע״ב דאות ה׳ והוה התחלת המ״ה דאות ז׳ מגבול האזניים ולמטה והב״ן דאות ח׳ מגבול החוטם ולמטה, אשר כ״ז הנה הוא מקום החג״ת דהע״ב דאות ה׳, וכ״ז הוא משום רוממות מעלתו, שאין בו הפסק והבדל בין הטבור ולמטה שבו לבין הטבור ולמעלה לכן נשארו הזו״ן שבו מיוחדים לעולם גם בחג״ת שבו:

אמנם עיקר גילויים, הנה הוא באמת רק בהנה״י שבו, והוה עיקר הגילוי דאורות החוטם רק מתחת השבוה״ז דא״ק עד החזה, כי למעלה משבוה״ז הרי הם בטלים בהאורות האזניים, ע״ד שרגא בטיהרא, ועיקר הגילוי דאורות הפה הנה הוא רק מתחת החזה עד הטבור, כי למעלה מהחזה הם בטלים באורות החוטם, והרי הוא עיקר גילויים באמת, רק למטה משבוה״ז דא״ק, שהוא למטה מהטבור דהע״ב דאות ה׳, כי שם הוא עיקר תלייתם שהוא בהנה״י שבו:

ובענין תלייתם בהנה״י, הנה נודע הוא כי איהו בנצח ואיהי בהוד, ונוטל המ״ה דלעיל אות ז׳ החסדים דהנה״י, והב״ן דאות ח׳ דענינינו הגבורות דהנה״י, אמנם עכ״ז הנה כאן בענינינו הנה הם מיוחדים זב״ז והם משמשים כאן הם שניהם בכתר אחד, כי הרי נתעלו כאן שניהם, להיות נאחזים בו גם למעלה מהטבור שבו, וכנ״ז, ונודע הוא כי השליש תחתון דת״ת הנה הוא הכתר דהנה״י, ע׳ נקודות פ״ג ובכ״מ, וא״כ הרי משמשים כאן הם שניהם בכתר אחד ולא עוד כי הרי שניהם נאחזים בהע״ב דאות ה׳ גם למעלה מהשליש תחתון דהת״ת שבו, שהוא גם בהחג״ת עצמן שבו:

אך זהו רק בעצמותן העיקרי דאותן המ״ה וב״ן שהוא בבחי׳ העלמתן, שהרי עצמותן העיקרי הנה הוא רק היותן לבחי׳ שרשים פנימים לבד, להאורות דהאח״פ והרי הם נעלמים לעולם כי עצמותן העיקרי הנה הם רק עצמות הזו״ן גופה שבהע״ב דאות ה׳ שהוא כולו רק בבחי׳ הא״א לכל האורות דאח״פ, וכנ״ל, אבל בבחי׳ גילויים דאותן הזו״ן, שהוא בההתפשטיות דאורות חוטם פה היוצא מהם, הנה בזה, הנה נתחלק בהם אור הנה״י דהע״ב דאות ה׳ המתפשט בהם ותלייתם בו, לבחי׳ שונות מהמ״ה בפנ״ע ומהב״ן בפנ״ע וכמו שיתבאר בעה״י לקמן סי׳ ד ה׳, וכן גם האורות דחוטם פה גופא, הנה בהכח״ב והחג״ת שבהם, הנה הם מתייחדים עם שרשם הפנימי שהוא המ״ה דאות ז׳ עם הב״ן דאות ח׳ דענינינו ומושרשים ועומדים לעולם גם בגבול החג״ת דהע״ב דאות ה׳, והוא ע״י עליית נה״י בחג״ת אשר בתחילה וכנז׳, אך בבחי׳ גילויים העיקרי דאורות חוטם פה, אשר הגילוי העיקרי דאורות החוטם הוא משבוה״ז דא״ק עד החזה שבו והגילוי העיקרי דאורות הפה הוא מהחזה דא״ק עד הטבור שבו, וכ״ז הנה הוא בהנה״י דאורות חוטם פה והנה מתייחד בהם המ״ה וב״ן דהע״ב דאות ה׳ דענינינו ג״כ בפנימיותם ע״ד נה״י דא״א המתייחד בכל הזו״ן, בסוד, תלייא ואחיד, כנודע, הנה בזה הנה מתחלק בהם הנה״י דהע״ב דאות ה׳ שהם המ״ה וב״ן דענינינו, לבחי׳ מחולקות, לאורות החוטם בפנ״ע, ולאורות הפה בפנ״ע, וכמו שיתבאר כ״ז לקמן סי׳ ד׳ ה׳ ע״ש, ונמצא כי בהכח״ב וחג״ת דאורות החוטם פה, הנה מתעלים הם ע״י יחודם בהשרשים הפנימים, להתעלה גם הם בגבול החג״ת דהע״ב דאות ה׳, ובהנה״י דאורות חוטם פה, הנה מתחלקים השרשים פנימים, שהם המ״ה דאות ז׳ והב״ן דאות ח׳ דענינינו, ג״כ בהנה״י שלהם, לבחי׳ מחולקים, ע״י יחודם באורות חוטם פה, וכמו שיתבאר כ״ז לקמן סי׳ ד׳ ה׳ ע״ש ותבין:

והנה נתבאר בסי׳ הזה ענין התפשטות הד׳ שמות עסמ״ב שבהס״ג דהמ״ס דסי׳ א׳ אות ב׳, כי נתפשטו מהמ״ס בהגלגלתא עצמו לצורך השרשים פנימים דהאח״פ, אמנם הע״ב, הנה עיקרו הוא, השורש פנימי דכח הראיה, והוא עצמות הע״ב דאות ה׳, והוא כולל בתוכו גם הג׳ שמות סמ״ב, כי הוא עצמו הוא בחי׳ א״א ואבא, שהוא הכח דראיה הפנימית, והס״ג שבו הוא האימא שבו והוא השורש פנימי דאורות האזניים והוא הס״ג דאות ו׳ והנה האבא הוא כולל או״א עלאין והוא השורש פנימי דהב׳ עינים, והאימא הוא כולל ישסו״ת והוא השורש פנימי דהב׳ אזניים, והמ״ה שבו הוא הז״א שבו והוא השורש פנימי דאורות החוטם והוא המ״ה דאות ז׳, וז״א הוא כולל ג״כ ב׳, שהם ישראל ולאה, והוא השורש פנימי דתרין נוקבין דפרדשקא, והב״ן שבו הוא הנוק׳ דז״א שבו והוא השורש פנימי דאורות הפה והוא הב״ן דאות ח׳, והוא כולל ג״כ ב׳ שהם יעקב ורחל, והם השורש פנימי דקול ודיבור, והנה כל אלו הד׳ שמות עסמ״ב כאשר נתפשטו מהמ״ס בהגלגלתא עצמו, והם בפנימית הגלגלתא דא״ק, מהמ״ס שבו עד גבול הפה שבו, הנה הם כולם רק כללות הקומה דהע״ב דאות ה׳, כי הוא כולל את כולם, כי הוא בחי׳ א״א לכל האורות דאח״פ

דאח"פ והוא ע"ד הא"א דאצילות הכולל את כל האצילות שהוא בפנימית כולם, ועי' בזה בפנים הספר, כלל ט"ו ענ"ה, עומק הענין בזה:

והנה אלו הד' שמות עסמ"ב אשר אמרנו שהע"ב דאות ה' הוא כוללם, הנה הוא ג"כ רק בכללי כללות, כי כ"א מהם הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים אשר כ"א מהם הוא כלול מד' שמות עסמ"ב פרטייה, והנה הע"ב וס"ג הכלליים שבכ"א מהם הם השורש פנימי להתפשטיות הא' דהאח"פ, והמ"ה וב"ן הכלליים שבכ"א מהם הם השורש פנימי להתפשטיות הב' דהאח"פ, אך יציאת המ"ה וב"ן הכלליים שבכ"א, הנה הוא ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים, שבהע"ב וס"ג הכללים שבכ"א גופה, אך הע"ב וס"ג הכלליים דכל תחתון, הנה הוא ע"י הגילוי דהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהמ"ה וב"ן הכלליים דכל עליון, כי יצא כל תחתון מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהעליון שעליו:

והנה כל גילוי דמ"ה וב"ן פרטיים, הנה היה ג"כ בסדר התפשטות והסתלקות א' וב', כי כן הוא הדרך דלידת כל אור חדש, יציאתו ושלימותו, הנה הוא לעולם ע"י התפשטות והסתלקות א' וב', התפשטות א' והסתלקות א' הוא בהאור העליון עצמו שעליו, ואח"כ התפשטות ב', והוא באור החדש שנולד, וכן נעשה בו הסתלקות ב' לצורך שלימותו, כמבואר כ"ז בדברינו בכל הספר הזה שלפנינו וכן היה כ"ז בענין סדר היתהוות העסמ"ב הכלליים והפרטיים שאמרנו, אמנם כאן הנה היה כ"ז הכל רק בהעלם גדול, כי הרי הם רק השרשים פנימים העליונים אשר להתפשטיות הא' והב', דהאח"פ, והם כולם רק בפנימית הגלגלתא עצמו דא"ק, בראשית התפשטות המ"ם שבו, והרי הוא הכל טמיר ונעלם ובזה נשלם הסי' ב', שהוא בביאור המערכה ב' דהעסמ"ב שבהס"ג דהמ"ם שבא"ק, שבסי' ה' אות ב', ועי' כ"ז בארוכה כלל ט"ו וכלל ה"י:

סימן ג'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהס"ג דסי' ב' אות ו', שהוא השורש פנימי להתפשטות הא' והב' דאורות האזניים ע"י הד' שמות עסמ"ב הכלולים בו וכמו שכתבנו שם, והנה יציאתם וגילוים בהתפשטיות הא' והב' עצמן, הנה הם מערכה הג' דהעסמ"ב, כי הם מערכת העסמ"ב שבהס"ג דהעסמ"ב דסי' ב', שהם מערכת העסמ"ב שבהס"ג דמערכת העסמ"ב שבהמ"ם דא"ק אשר בסי' א', והרי הוא העסמ"ב שלפנינו מערכה הג' המתפשט מהס"ג דהמ"ם שבא"ק שהוא הס"ג דאות ב' ע"י הס"ג דאות ו', והם התפשטות הא' והב' דאורות האזניים, וכבר אמרנו כי הס"ג דאות ו' הנה הוא האימא שבהע"ב דאות ה', והוו כל אורות האזניים תולדות האימא שבהע"ב דאות ה', והם אשר יצאו ונתפשטו בא"ק מהאזניים שבו עד שבוה"ז שבו:

והנה היה כל התפשטיות הן הא' והן הב' כ"א בשתיים היינו מבפנים ומבחוץ, כי כמו שיצא האורות מהאזניים ולחוץ ונתפשטו עד שבוה"ז, כן היה כנגדו מהאזניים ולפנים ג"כ התפשטות אור, מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז, ואדרבה הוא, כי עיקר האור הנה הוא התפשטות אשר מבפנים, והאור שבחוץ הנה הוא רק מה שנמשך ויוצא מהוקף וריבוי אור שמבפנים הנה הוא בקע את כותלי הגוף ונעשה מזה נקבי וחללי האזניים ויצא ונתפשט האור מבחוץ ג"כ, כנגד האור שמבפנים שהוא ג"כ עד שבוה"ז והיה כ"ז הן בהתפשטות הא' והן בהתפשטות הב' שהיה התפשטות דכ"א בשתיים, אחד מבפנים ואחד בחוץ, והרי נמצא כי היה ההתפשטות בבחי' שתיים שהן ארבע, היינו התפשטות א' והתפשטות ב', וכ"א הוא בשתיים שהוא מבפנים ומבחוץ והנה אותן הד', הנה הם הד' שמות עסמ"ב שלפנינו כמו שיתבאר:

(ט)

(ע"ב)

הע"ב הזה הנה הוא התפשטות הא' דאור האזניים אשר מבפנים, ונתפשט הוא ג"כ מגבול האזניים עד גבול שבוה"ז מבפנים והוא חלק האור היותר גדול, כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים, והנה הוא ג"כ קומה שלימה מי' ספי' ומכל הד' שמות עסמ"ב, אמנם בכללות אורות האזניים כולן התפשטות א' והתפשטות ב' בחלקי הפנימי והחיצון שבכ"א מהם, הנה הוה כל האור הזה בכללו בערך כל האורות כולן אשר למטה ממנו הנה הוה כולו בגילוי שם ע"ב, והוא בבחי' א"א ואבא שבכללות אורות האזניים כולן:

והנה תולדתו הנה הוא מפרצוף האימא שבהע"ב דאות ה', שהוא הס"ג דאות ו' מהע"ב וס"ג הכלליים שבו, שהוא אליו העליון שבו, כי הוא שורש הפנימי דכל התפשטות הא' דהאזניים ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים היוצאים ומתפשטים מהם וכנ"ל שם, וכן עיקר מקומו דאיתו הע"ב דענייננו, הנה הוא באמת ג"כ רק מהאזניים ולפנים, שהוא מהאזניים ולמטה עד גבול העיניים, שהוא באליו העליון דהס"ג דאות ו', אך כאשר הגיע העת להגילוי דאור האזניים הנה יצא ונתפשט אותו הע"ב דענייננו, וירד מגבול האזניים ולמטה עד גבול שבוה"ז, וכדי להעשות שורש עליון להגילוי דאור האזניים העיקרי שהוא התפשטות הב' דהאזניים וכנודע בדברינו מענין הצורך והתועלת דכל התפשטיות הא', שהוא לצורך תולדות האור דהתפשטות הב', ולכן יורד מתחילה האור דהתפשטות הא' בכל המקום העתיד להתפשטות הב' כדי להתלבש עי"ז להעשות שורש אליו הגם שעיקר מקומו הוא למעלה, וכן היה כאן באותו הע"ב דענייננו, כי ירד מתחילה מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבוה"ז שבו כדי להעשות שורש להתפשטות הב' דהאזניים, אבל עיקר מקומו דאותו הע"ב דענייננו הנה הוא באמת רק מגבול האזניים ולמעלה, ולכן הוא, כי הנה אחר שעשה את פעולתו, הנה חזר ונסתלק ועלה למעלה, והוא ההסתלקות הא' שבו, ונשאר הוא לעולם מהאזניים ולמעלה עד גבול העיניים, שהוא במקורו ושורשו הפנימי שהוא באליו העליון דהס"ג דאות ו', בהע"ב וס"ג הכלליים שבו:

אמנם ענין התפשטותו הנה היה, ע"י מה שהוא כלול ג"כ מעסמ"ב כנז', והיה ההתפשטות, בהמ"ה וב"ן שבו, והם אשר ירדו עד גבול שבוה"ז, והנה נעשה כ"ז ע"י התפשטות המ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהע"ב וס"ג הכלליים דהס"ג דאות ו', כי הם השורש פנימי להמ"ה וב"ן שבהע"ב דאות ט' דענייננו, ולכן הנה התפשט הוא בהתפשטותם, וכן היה עד"ז בהסתלקות, כי הנה היה הסתלקות, להמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', שחזרו ועלו למקורן, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו', וכנ"ל שם. ונסתלק ג"כ עי"ז, המ"ה וב"ן שבהע"ב דאות ט' דענייננו, כי נסתלק הוא בהסתלקותם, כי הם השורש פנימי אליו כנז', ונעשה בו כל מה שנעשה בהם, כי כל מה שהוא בהשורש כן הוא בענף ותולדה היוצא ממנו:

(יוד)

[ס"ג]

הס"ג הזה, הנה הוא ג"כ התפשטות הא' דאור האזניים, אלא שהוא חלק האור אשר יצא מהאזניים ולחוץ, והוא אור ממועט מהאור שנשאר לפנים, וע"י שיצא הוא ונתגלה, הנה ע"י מיעוטו וגילויו, הנה נעשה לפנים חדשות, והוא הס"ג דענייננו, והוא האימא הכללי דאורות האזניים אשר בכללות כולן, אמנם היא לעצמה הנה היא ג"כ קומה שלימה מי' ספי' ומכל הד'

שמות עסמ"ב כולן, והנה תולדתו הוא ג"כ ע"ד הנ"ל בהע"ב, שהוא האבא הכללי, והוא מהס"ג דאות ו' מהע"ב וס"ג הכללים שבו, ע"י המ"ה ובי"ן הפרטיים שבהם, שהם השורש פנימי לכל ההתפשטות הא' דהאזניים, כי כאשר יצאו ונתפשטו אותן המ"ה ובי"ן הפרטיים, הנה הוציאו הם את הב' חלקי ההתפשטות הא' דהאזניים הע"ב דלעיל אות ט', מבפנים, והס"ג דענייננו מבחוץ, אמנם כי הע"ב דלעיל אות ט' הנה מתייחס עיקרו אחר המ"ה הפרטי ואחר הע"ב הכללי, והס"ג דענייננו הנה הוא מתייחס עיקרו אחר הב"ן הפרטי ואחר הס"ג הכללי, אבל עכ"פ הוא, כי הם שניהם תולדות המ"ה ובי"ן הפרטיים אשר בהע"ב וס"ג הכלליים שבאליו העליון דהס"ג דאות ו', כי הוא השורש פנימי להם, ויצאו הב' חלקי אור דהתפשטות הא' דאור האזניים, מההתפשטות המ"ה ובי"ן הפרטיים הנ"ז, וכן חזרו ונסתלקו הם ג"כ בהסתלקותם, כנ"ל בהע"ב דאות ט' וכן היה בהס"ג דענייננו, כי חזר ועלה ונסתלק מהאזניים ולפנים ומהאזניים ולמעלה, באליו העליון דהס"ג דאות ו' ונשארו שם לעולם, מבפנים לגבול האזניים עד גבול העיניים, והם פרצופים הפנימים דהאזניים, אלא שהע"ב דלעיל אות ט' שהוא האבא הכללי הנה הוא גניז וטמיר יתיר, כי הרי הוא לא יצא מעולם לחוץ כלל, וכנ"ל אות ט', אבל עכ"פ הוא כי שניהם הם פרצופים הפנימים דהאזניים, כי גם הס"ג דענייננו הגם שמתחילה הנה הוא יצא מהאזניים ולחוץ וכנ"ל, אך מאחר שעלה ונסתלק, שהוא ההסתלקות הא' אשר לכל ההתפשטות הא', הנה נשאר גם הוא לעולם למעלה ומבפנים והרי הוא עם הע"ב דלעיל אות ט' הנה הם שניהם בבחי' פרצופים הפנימיים דכללות אורות האזניים:

והנה הם עומדים אחר עלייתם ותופסים עד גבול העיניים, כי שורש עצמותם הנה הוא נמשך, מסיומם וסופם דכח הראיה שבהעיניים ומתחיל השמיעה, מסיומו וסופו דכח הראיה, כי כן הם בהע"ב דאות ה' מיוחדים ג"כ זב"ז, כמבואר שם, וכן הנה מתלבש ג"כ הארת אור הראיה הפנימית בכח השמיעה לעולם:

(יא)

[מ"ה]

השם מ"ה הזה, הנה הוא ההתפשטות השני דאור האזניים, חלק האור אשר מבפנים, כי הוא ג"כ בשתיים כנ"ל, והנה הוא הז"א הכללי דאורות האזנים, והוא מתפשט מגבול האזנים דא"ק עד גבול שבוה"ז דא"ק, מבפנים, ושם הוא מקומו לעולם, לבד הכתר שלו שהוא עולה ויורד תמיד במטי ולא מטי, כנודע בדברינו:

והנה תולדתו הוא, מהאור דהתפשטות הא' דהאזניים, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות ט', י', אחר שעלו ונסתלקו, והיה עלייתם בסוד מ"ן, ונולד מהם עי"ז כל האור דהתפשטות הב', והרי הוא ההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', בבחי' או"א להתפשטות הב' שהוא המ"ה דענייננו:

והיינו כי הנה אותן הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', הרי אמרנו לעיל סי' ב' אות ו', ששרשם הפנימי הנה הוא בהמ"ה ובי"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים דהס"ג דאות ו', וכן אמרנו שם ג"כ כי אותן המ"ה ובי"ן הפרטיים הנה הם ג"כ שורש העיקרי להמ"ה ובי"ן הכלליים שהם אליו התחתון דהס"ג דאות ו', וקבלו המוחין עבורם, מגילוי היחוד דאוירא ובוצינא שהוא מרזא דאור ח"ס, וכמבואר שם כ"ז, והנה כאשר עלה ההתפשטות הא' למ"ן לצורך לידת ההתפשטות הב' כנז', הנה היה עלייתם בהמ"ה ובי"ן הפרטיים הנז', כי הם שורשם הפנימי כנ"ל, והנה קבלו שם המוחין אשר לצורך ההתפשטות הב', מהארת אותן המוחין עצמן אשר להמ"ה ובי"ן הכללים שבהס"ג דאות ו', שהוא הא"א לכל האורות דהאזנים כנ"ל והרי נמצא כי המ"ה ובי"ן הכלליים הנז' הנה הם השורש פנימי והא"א להתפשטות הב' דהאזניים, כי מהם הנה קבלו האו"א, שהוא ההתפשטות הא', את המוחין להתפשטות הב', והוא ע"ד האו"א דאצילות שמקבלים את המוחין דז"א, מא"א דאצילות כמ"ש בנסירה פ"ו, והרי הוו המ"ה ובי"ן הכלליים דהס"ג דאות ו', השורש פנימי והא"א לכל ההתפשטות הב' דהאזניים:

ולא עוד כי הנה כל ההתפשטות הב', הגם שלידתם הוא מההתפשט' הא', כנז', אך התפשטותו אשר יצא וירד מגבול האזניים דא"ק ולמטה עד גבול שבוה"ז דא"ק, הנה נעשה כל ההתפשטות הזה, ג"כ רק מהארת אור דהמ"ה ובי"ן הכלליים הנז', כאשר שיצאו הם ונתפשטו בכל שיעור מקום דאליו התחתון דהס"ג דאות ו', שהוא בגבול האזניים דא"ק עד גבול שבוה"ז דא"ק בפנימית פנימיותו כנ"ל אות ו', הנה מהארתם וכחם, ירד ג"כ כל ההתפשטות הב' דהאזניים ונתפשט ג"כ כנגדם, בכל שיעור המשך מקום הזה, כי המ"ה ובי"ן הכלליים הם השורש פנימי להתפשטות הב', וכל מה שנעשה בהשורש, הנה נעשה באותו העת ממש, ג"כ, בענף ותולדה היוצא ממנו:

והרי נעשה כל ההתפשטות הב' רק בכח והארת דהמ"ה ובי"ן הכלליים, הן המוחין שלהם, והן כל ענין ההתפשטות שלהם, ועומד המ"ה ובי"ן הכלליים בההתפשטות הב' בכל פנימיותם לעולם, והוא ע"ד הא"א דאצילות שהוא מתלבש בהנה"י שבו בז"א דאצילות לעולם, והנה מקבל הז"א מא"א ומיוחד בו, בשני בחינות, שהוא בסוד, תלייה, ואחיד, עי' שער א"א פ"ז, והנה כן הוא כאן בההתפשטות הב' עם המ"ה ובי"ן הכלליים, כי מצד המוחין, הוא בסוד תלייה, ומצד שהמ"ה ובי"ן הכלליים הם עומדים בתוכם ובכל פנימיותם ומאירים בהם לעולם, והם מיוחדים בהם ממש, הרי הוא סוד אחיד, והוה המ"ה ובי"ן הכלליים להתפשטות הב', בבחי' א"א, אך לידת ההתפשטות הב', הוא מההתפשטות הא' שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', והם האו"א להתפשטות הב':

וכבר אמרנו, כי אותן המ"ה ובי"ן הכלליים הנה הם אליו התחתון דהס"ג שבסימן ב' אות ו', שהוא האימא שבהע"ב דאות ה', ואותו הס"ג, הנה הוא השורש פנימי והא"א, לכל האורות דהאזניים, והס"ג דהמ"ם שהוא הס"ג אשר בסימן א' אות ב' הנה הוא העתיק והרדלמא לכל האורות דהאח"פ:

והרי לנו כי הס"ג שבסימן א' אות ב', הוא הרדלמא, והס"ג שבסי' ב' אות ו', הוא השורש פנימי והא"א לכל האורות דהאזניים, והע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', שהם הב' חלקי פנימי וחיצוני דהתפשטות הא' דאור האזניים הנה אחר שעלו ונסתלקו בההסתלקות הא' דהאזניים, והם מעתה מהאזניים ולפנים ולמעלה, עד גבול העיניים, הנה הם, האו"א הכלליים, שבכל אורות האזניים בכלל, והמ"ה דאות י"א דענייננו, שהוא החלק הפנימי דההתפשטות הב' דהאזניים, הנה הוא, הז"א הכללי, שבהאורות דהאזניים בכלל, ועי' עוד בזה למטה בסמוך בהב"ן דאות י"ב:

(יב)

[ב"ן]

השם בן הזה, הנה הוא ג"כ ההתפשטות הב' דאורות האזניים אלא שהוא החלק החיצוני שבו אשר יצא מהאזניים ולחוץ, ונתפשט מהאזניים עד שבוה"ז ונשאר שם לעולם, לבד הכתר שבו שהוא עולה ויורד תמיד בסדר במטי ול"מ, כמו שהוכחנו על עיקר הדברים בזה בדברינו בשער מטי ול"מ פ"ב אות י"ט, והנה השם ב"ן הזה, הנה הוא עיקר האורות דהאזניים אשר ממנו מדבר האריז"ל, כי השם מ"ה דלעיל אות י"א, הרי הוא כולו נעלם שהוא מבפנים, וכנ"ל, אמנם הוא אור יותר גדול ויותר עיקרי, כי מתוקף אורו וריבויו הנה יצא הב"ן דענייננו דרך חללי האזניים, והוא אור ממועט, כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים, וע"י מיעוטו

וגילויו הנה קנה לו שם חדש, והוא השם ב"ן דענינינו, והנה הוא הנוק' הכללי אשר בכל כללות אורות האזניים, הגם שהיא בעצמה הנה היא קומה שלימה ועולם מלא מי' ספי' ומד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים, אך בכללות אורות האזניים כולן, הנה היא הנוק' הכללי, כי הע"ב וס"ג דלעיל אות ט', י' שהם הב' חלקי דהתפשטות הא' דהאזניים, הם האו"א הכלליים שבכללות אורות האזניים, והמ"ה דלעיל אות י"א הוא הז"א הכללי והב"ן דענינינו הוא הנוק' הכללי:

והנה תולדתה ויציאתה, הנה הוא ג"כ מהתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', שהם האו"א, כנז', ויצאה היא ביחד עם המ"ה דלעיל אות י"א, כי הם מעצמותם אור אחד, כנ"ל, אלא שיצאה לגילויה על ידו, וכן היא מקבל ממנו שלימותה תמיד, ובאמרי שלימותה, ר"ל בחי' נוק' שבה, לקבל מלמעלה ולהוציא על ידה כל הגילוים למטה, הנה כ"ז מקבלת ממנו תמיד ונעשו שניהם לבחי' זו"ן, וכ"ז הנה הוא ע"י שכל עצמותה הוא ממנו, ויצאו יחד באור אחד מהאו"א שלהם, שהם הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י' שהם הב' חלקי אור דהתפשטות הא':

ועכ"ז הנה ראוי לדעת כי באמת הנה מתייחס הב"ן ביותר רק אחר הס"ג, כי תכונת הבת, הוא מהאם, רחילא בתר רחילא אזלא, כעובדי אימא כך עובדי ברתא, והמ"ה הנה הוא מתייחס ביותר רק אחר הע"ב, כי יחוס הבן הוא אחר אביו, (ע' דברינו בזה, בארוכה קצת, בפנים הספר, כלל אי' ענ"י סימן ג', אות י"ב סעי' ג'):

אך עכ"פ הוא כי יציאת שניהם הוא ביחד, מהע"ב וס"ג דהתפשטות הא' שהם האו"א והנה היא ע"י עליית מ"ן אשר בהסתלקות הא', שעלו בהשורש פנימי שלהם, שהוא המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים דהס"ג דאות ו', וקבלו שם המוחין לצורך הולדת האור בכל התפשטות הב' שהוא המ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דאות י"ב דענינינו, והנה היה קבלת המוחין, מהארת עצמות המוחין דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו', אשר המוחין שלהם הנה הם נמשכים ובאים מרזא דאור א"ס, שהוא ע"י גילוי היחוד דאוירא ובוצינא, הב' רישין אוירא ומ"ס, ומזה הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו', ומהארת עצמות דאותן המוחין, הנה קבל האור דהתפשטות הא' תוספות אור ומוחין ג"כ, לצורך הולדות האור דכל התפשטות הב' שהוא המ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דאות י"ב דענינינו, ובזה נמצא כי הנה הגם שהולדת כל התפשטות הב', הנה הוא מהתפשטות הא', אך השורש פנימי דכל התפשטות הב', הנה הוא אור המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו', כי כל העצמות ושורש המוחין דהתפשטות הב' הנה הוא רק מאות המ"ה וב"ן הכלליים, והוו המ"ה וב"ן הכלליים בבחי' הא"א להתפשטות הב':

והשם ס"ג דהמ"ס אשר בסי' א' אות ב' הנה הוא בבחינת רדל"א לכל האורות דהאח"פ, והע"ב דאות ה', הוא הא"א הכללי, לכל האורות דהאח"פ, והשם ס"ג דאות ו', שהוא בחינת האימא שבהע"ב דאות ה', הנה הוא הא"א הפרטי אשר לכלל אורות האזניים, והתפשטות הא' דאורות האזניים, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', הם האו"א הכלליים, שבכללות אורות האזניים בכלל, והמ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דאות י"ב דענינינו, הנה הם הזו"ן הכלליים אשר בכל כללות אורות האזניים בכלל, אמנם כ"א בפנ"ע הנה הוא באמת קומה שלימה ועולם מלא מי' ספי' ומד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים, לאין שיעור וחקר, ופשוט הוא:

ומעתה הנה נאמר עוד כי הנה אותו המ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דאות י"ב דענינינו שהם הזו"ן הכלליים כנז', הנה הם בבחי' פרצופים החיצונים, דאורות האזניים, כי הע"ב והס"ג דלעיל אות ט' י' שהם האו"א הכלליים דאורות האזניים והם כלל האור דהתפשטות הא' דהאזניים, הנה הם פרצופים הפנימים דאורות האזניים, כי הרי מאחר ההסתלקות הא', הנה הוו הם לעולם מהאזניים ולפנים ולמעלה, והם לעולם מגבול האזניים ולפנים עד גבול העיניים, והנה הם פרצופים הפנימים דהאזניים, כי הם נעלמים, משא"כ המ"ה דלעיל אות י"א עם הב"ן דאות י"ב דענינינו, שהם הזו"ן הכלליים דהאזניים, והם כללות האור דהתפשטות הב' דהאזניים, הנה הם פרצופים החיצוניים דהאזניים כי גם המ"ה דלעיל אות י"א שהוא הז"א הכללי, הנה הגם שהוא הרי לא יצא מעולם לחוץ כלל, וכנ"ל שם, עכ"ז הנה הוא מתגלה לעולם באורו עכ"פ כי הוא מאיר תמיד להב"ן דענינינו שהוא יצא לחוץ מהאזניים ומתפשט עד שבוה"ז והוא מבחוץ לעולם, וכל אור הב"ן מה שהוא מתגלה ומאיר הנה הוא לעולם ע"י קבלתו מהמ"ה שמבפנים, והרי מתגלה המ"ה ע"י הב"ן לעולם עכ"פ ג"כ, ולכן הנה הוו המ"ה וב"ן, הם שניהם מכלל פרצופים החיצונים דהאזניים, כי הם מתגלים לחוץ, משא"כ הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י' שהם כלל האור דהתפשטות הא', הנה מאחר הסתלקותו בההסתלקות הא' ועלה למעלה ומבפנים, הרי הוא מעתה נעלם לעולם, והוו הע"ב וס"ג דלעיל אות ט' י', הנה הוו הם לעולם מכלל הפרצופים הפנימים דהאזניים:

והנה מאחר שהם למעלה ומבפנים והם נעלמים, הנה הם כלולים יחד והם מעתה רק כללות אור אחד, ועומד כל ההתפשטות הא' למעלה רק בכללות אור אחד והנה הוא מאיר ומכתיר מלמעלה למטה על כל האור דהתפשטות הב', ועומד כולו בבחי' כתר עליו, והוא מ"ש הרב כי כל האור דהתפשטות הב' הנה הוא רק מהחכמה ולמטה, והכוונה בזה הוא, משום, כי הנה מתייחד התפשטות הא' עם התפשטות הב' לקומה כללי אחת, ונחשב כל האור דהתפשטות הא', לבחי' כתר עליו, וכל האור דהתפשטות הב' הנה הוא בבחי' שהוא מהחכמה ולמטה שבו:

ועומק הענין בזה הוא, כי הנה נשתנה לעילויא סדר הב' התפשטיות הא' והב' דכל אורות האח"פ, מסדר הב' התפשטיות הא' והב' אשר בכל העולמות שלמטה, כי בכל העולמות שלמטה, הנה כאשר עלה ונסתלק האור דהתפשטות הא' בההסתלקות הא' והוא נשאר שם לעולם, הנה נפרס פרסא להפסיק בינו לבין התפשטות הב' שיתפשט שם אח"כ, משא"כ בכל האורות דהאח"פ, הנה לא נפסק פרסא כלל להפסיק ביניהם, ואדרבה הוא, כי הנה הם עולים תמיד מזה לזה במטי ולא מטי, ולכן הנה הם נחשבים שניהם לקומה אחת, וכל כללות האור דהתפשטות הא', הנה משום שהוא למעלה ומבפנים והוא נעלם והוא מאיר ומכתיר לכל האור דהתפשטות הב' מלמעלה למטה, הנה נחשב הוא כולו להתפשטות הב' לבחי' כתר עליו, וכל התפשטות הב' הוא נחשב אליו שהוא מהחכמה ולמטה, כי הם שניהם בבחי' קומה אחת, אבל באמת ובדיוק, הנה הוה כ"א בי' ספי' גמורים, והם פרצופים מיוחדים, פנימים וחיצונים כנז', והתפשטות הא' הוא בבחינת או"א להתפשטות הב' כי ממנו הוא נולד ויצא וכנ"ל:

אמנם הנה עיקר סוד הענין מ"ש הרב כי בהתפשטות הב' הנה נשאר הכתר למעלה ויצא התפשטות הב' מהחכמה ולמטה הנה עומק הכוונה הוא ע"פ מה שהעלינו בזה בחלק הביאורים שער העקודים פ"א אות ה', שהכוונה הוא רק על סוד יציאת ולידת התפשטות הב' מהתפשטות הא' שהוא הא"א אליו כנז', כי באצילות הנה הוה יציאת ולידת כל תחתון מעליון שעליו, מהז"ת דהעליון, כי הז"ת דהעליון הוא אשר משתתף עם התחתון, אבל כל הג"ר דהעליון, הם נשאר למעלה, ולכן עומדים כל פרצופי האצילות ביחודם זב"ז, וכלילותם יחד, בבחי' רישין מגולין, כי בהרישין שהוא הג"ר, הנה נבדל וניכר כל עליון מהתחתון, אבל בהז"ת הנה הם משתתפים זב"ז, וכ"ז הוא באצילות משום כי שם הנה הוא רק שליטת השם מ"ה, ולכן משתתף כל עליון עם התחתון רק בהמ"ה וב"ן שבו שהם הז"ת אבל הג"ר דהעליון הוא למעלה מכל תחתון ונשאר כל הג"ר למעלה, משא"כ בהאורות דהאח"פ, אשר שם הוא שליטת הס"ג, הנה שם נשאר רק הכתר למעלה והשתתף ההתפשטות הא' עם התפשטות הב', שהוא האו"א אליו, מהחכמה שבו ולמטה, ונשאר מהתפשטות הא' רק הכתר למעלה,

וזהו עומק סוד הכוונה מ"ש הרב כי יצא ההתפשטות הב' מהחכמה ולמטה והכתר נשאר למעלה.

ועי' בזה בפנים הספר כלל ט"ו ענף ז' אות ז' שמתבאר שם עוד כי בא"ק ובכל האורות דהאח"פ הנה מתעלים שם הפרצופים והשמות כי נכללו בשרשם שלמעלה, ונכללו או"א, עם המוחין שבגלגלתא, וז"א, עם הדעת שהוא כללות הג"ר, ומלכות הוא עולה עד הכתר, בסוד אנ"י ואי"ן, נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן, אנ"י ראשון ואנ"י אחרון, וכן מתעלים שם כל השמות, ממה שהם באצילות, כי באצילות, הרי הוא ע"ב בחכמה וס"ג בבינה ומ"ה בז"א וב"ן במלכות, אבל בא"ק ובהאורות דהאח"פ, הנה נתעלה, הע"ב בכתר, שהוא סוד רישא תניינא, ששם הוא שורש אבא, וס"ג בחכמה, שהוא מ"ס, רישא תליתאה, שורש אימא, ור"ל שהיא סוד אימא עלאה, ומ"ה בבינה, ר"ל ישסו"ת, שהיא סוד בינה דא"א שהוא בגרון דא"א והוא מתלבש בדעת שבין כתפין [עי' א"א פ"א וזווגים פ"ה ונסירה פ"ו, ועי' אנ"כ פ"א שמבואר שם כי בינה שבגרון דא"א הוא רק ישסו"ת שבא"א, ושם פ"ט מבואר כי ישסו"ת הוא בבחי' ת"ת המכריע בין חו"ג], והב"ן, הנה הוא בהא"ק והעקודים כללות כל הז"ת, כי הב"ן שהוא ב' הויו"ת, הוא כללית זו"ן, כמ"ש ברפ"ח פ"ג סמוך לסופו ובדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' סמוך לסופו ולכן הוא עולה שם בפנימיותו בכל הז"ת:

והנה בהא"ק ובהאורות דהאח"פ אשר נתעלה שם המ"ה ועולה בבינה המתלבש בהדעת כנז', הנה מתחלק שם המ"ה ומתגלה בבחי' פנימית וחיצונית, והפנימית הוא בבינה כנז' והחיצונית הוא מתפשט ג"כ עד סוף החג"ת שהוא עד הטבור, אשר שם הוא סוף העקודים, ונמצא כי בהחג"ת הנה מתייחדים שם המ"ה וב"ן, כי המ"ה מתפשט שם בחיצוניותו, והב"ן הוא עולה שם בפנימיותו, אמנם כי במקום המ"ה אין גילוי להב"ן כלל, כי במקום הדכורא אינו עולה הנוקבא בשם, כמ"ש בזוה"ק פ' תרומה קל"ח א' קמ"ז ב', וא"כ הרי אין מקום בא"ק לגילוי הב"ן ג"כ אלא רק בהנה"י שבו שהוא מהטבור ולמטה שבו אשר שם הנה הוא מתלבש באצילות, וכמ"ש בשער התיקון רפ"ג וכנודע, ונמצא כי אין גילוי להב"ן בא"ק עצמו כלל, אלא שהאצילות הוא כללות הב"ן שלו:

והוא זולת מה שהאצילות הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים דא"ק, וכנודע מהב"ן דהנקודות ומהמ"ה דאחר התיקון, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הם רק תולדותיו וכמו שמתבאר בפנים הספר בכלל ט"ו ובכלל ח"י בארוכה, אבל גם זולת זה, הנה לקח האצילות ג"כ את כל חלק הנה"י והב"ן דהא"ק עצמו, והוה הא"ק והאצילות בבחי' קומה כללי אחת, שהא"ק הוא העס"מ הכלליים והוא עד הטבור שבו, והאצילות הוא הב"ן הכללי שלו והוא חלק הנה"י שלו אשר מהטבור ולמטה שבו, ובאותן הנה"י הנה הוציא תולדותיו מהאו"א שבו, שהם הב"ן דהנקודות והמ"ה דהתיקון, ומהם נעשה כל פרצופי האצילות, והנה אותן הנה"י דא"ק שאמרנו, הנה הם העביות הנשאר מהסתלקות האור, אשר אמר הרב בנקודות פ"ב, שנסתלק האור ועלה למעלה, ונשאר למטה מהטבור ריקן מאור,
ועי' בפנים הספר כלל ה' ו' וכלל י"ב ענ"א:

ועכ"פ הוא כי אין גילוי להב"ן דא"ק בהא"ק עצמו כלל, כי פנימיותו הוא בחג"ת אשר שם הוא נכלל בהמ"ה ואינו עולה שם בשם כלל וכנ"ל וחיצוניותו הנה הוא נעשה להאצילות, ונודע הוא כי הב"ן הנה הוא הי' ספי' דהמלכות, ואין בו רק ט' אותיות, כי שורשה נשאר בז"א, בעטרה שבו שהוא כתרה, אך בא"ק הנה עולה שורשה עד הכתר שלו עצמו, ובסוד אנ"י ואי"ן כנ"ל, וכן הוא ג"כ בעקודים, וכמו שכתבנו בחלק הביאורים בשער מטי ולא מטי פ"ב אות י"ח, שזהו הענין מה שאנו רואין באורות העקודים, שאור הכתר עם אור המלכות אינם עומדים בגילויים יחד, שכאשר שהוא מטי בכתר אז הוא לא מטי במלכות, ואין מטי בהמלכות אלא רק כאשר שהוא לא מטי בכתר, כמו שמבואר שם ע"ש, והוא משום כי באשר שאורות העקודים הם כולם רק בכלי אחד ולא נתלבשו כ"א בכלי בפנ"ע, ואין הפסק בין זה לזה, כי לכך הרי עולים תמיד מזה לזה במטי ולא מטי, ובאשר שפנימית אור המלכות הוא מאור הכתר עצמו, לכן אין גילוי לאורה, אלא רק כאשר שהוא לא מטי בכתר, אבל כאשר שהוא מטי בכתר ועומד הכתר ג"כ בעקודים, אז אין גילוי לאור המלכות בפנ"ע, כי הרי היא רק מאור הכתר עצמו ואין לה גילוי בפנ"ע כלל.

וזהו הענין מה שאמר הרב, בטנת"א פ"א בהמ"ב, על א"ק, ובעקודים פ"ב בהמ"ב, על העקודים, כי ע"ב הוא בכתר, וס"ג בחכמה, ומ"ה בבינה, וב"ן בכל הז"ת, כי שם הנה נתעלו הפרצופים והשמות כנז'.

אמנם עכ"ז הנה היה גם שם חילוק, בין הע"ב וס"ג, לבין המ"ה וב"ן, כי המ"ה וב"ן הם נתעלה רק פנימיותם, אבל בחיצוניותם הנה נשארו גם בהא"ק והעקודים כמו שהוא באצילות ונשאר החיצונית דהמ"ה בחג"ת והחיצונית דהב"ן בהנה"י וכנז':

וכן הנה היה בהעקודים, חילוק ג"כ בין הג"ר להז"ת בענין יניקתם זה מזה ובענין התלבשותם זב"ז, כי הג"ר הנה הם יונק ונמשך כל תחתון מהעליון שעליו, החכמה מהכתר, והבינה מהחכמה, והנה נמשך כל תחתון מהעליון שעליו מהחכמה ולמטה דהעליון, ונשאר רק הכתר למעלה, ומשתתף ומתלבש כל עליון בהתחתון בכל הט' ספי' דהעליון שהוא מהחכמה שבו ולמטה וכנ"ל והוא ענין שליטת הס"ג כי שם הרי נתגלה הס"ג בחכמה כנז' וע"י שמתלבש כל עליון בהתחתון מהחכמה שבו ולמטה הרי מאיר כל עליון להתחתון באור הס"ג שבו, אמנם מהבינה להז"ת וכן בהז"ת עצמן מזה לזה הנה העלינו בשער מטי ולא מטי פ"ב אות ח' סי' ג' כי בהם הוא ההתלבשות אשר מזה לזה רק מהבינה ולמטה:

וזהו אשר כתבנו ג"כ בכמה מקומות מדברינו, כי גם שליטת הס"ג אשר בהעקודים הנה הוא עתה ג"כ רק ע"י המ"ה, והוא כי הרי בהעקודים הנה עלה המ"ה בבינה, וכנ"ל, ובהז"ת אשר שם הנה הוה ההתלבשות, מהבינה ולמטה, והרי מאיר גם שם הס"ג רק ע"י המ"ה, והוה בעקודים הס"ג והמ"ה, כמו באצילות המ"ה והב"ן ומאיר באצילות המ"ה ע"י הב"ן, כן הוא בעקודים כי מאיר שם הס"ג ע"י המ"ה, אמנם גם המ"ה הנה נתעלה שם כנז'.

ועכ"פ הוא כי בהג"ר דהעקודים הנה הוא שליטת הס"ג לבד, וגם הוא בעיליו אשר נתעלה שם בחכמה כנ"ל, ובהז"ת דהעקודים אשר שם הוא ההתלבשות מהבינה ולמטה, הנה בהם הוא שליטת הס"ג ע"י המ"ה, כי הרי הבינה היא מהג"ר שההתלבשות בה הוא מהחכמה והרי מאיר בה הס"ג גם בעילויו אשר שם, אמנם בה עצמה הנה עלה המ"ה, והרי מאיר שם הס"ג רק ע"י המ"ה וכן הוא ההתלבשות ממנה בכל הז"ת כנז' והרי מאיר בכולם אור הס"ג ע"י המ"ה, אמנם גם המ"ה, הנה נתעלה שם בהבינה, והרי הוא כבחי' הס"ג שבאצילות, אך בהעקודים הוא בבחי' מ"ה והרי הוא בעקודים גופא מהבינה ולמטה רק אור הס"ג ע"י המ"ה, אלא כי בערך אצילות הנה הוה בהעקודים כולו רק שליטת הס"ג לבד כי הרי המ"ה הוא עלה שם בהבינה, שהיא מדרגת הס"ג אשר באצילות.

אמנם הנה אמרנו לעיל, כי עכ"ז הנה היה חילוק בין הבינה להחג"ת, כי מה שנתעלה שם המ"ה בהבינה הנה הוא רק פנימיותו אך חיצוניותו הנה הוא מתפשט בחג"ת, והוה שם ג"כ במדרגתו אשר באצילות, וא"כ הרי מאיר בהחג"ת אור הס"ג רק ע"י אור המ"ה ממש.

והרי נמצא, כי הנה יש בהעקודים ג' חלוקות בענין שליטת אור הס"ג, כי בחכמה דהעקודים, הנה הוא שם שליטת אור הס"ג לבד, וגם הוא בעילויו ותוקפו אשר נתעלה שם באור החכמה שהוא מדרגת הע"ב, ובבינה דהעקודים הנה הוה שם ג"כ שליטת הס"ג, אשר בעילויו שבו אמנם הוא רק ע"י אור המ"ה, אשר בעילויו שבו, שהוא במדרגת הס"ג שבאצילות, אך בעקודים הנה הוא נחשב למ"ה, והרי הוה לפי מדרגת העקודים, שליטת הס"ג אשר בבינה, ג"כ רק, הס"ג ע"י המ"ה, ובהחג"ת דהעקודים הנה שם הוא ג"כ שליטת הס"ג בהארת עלויו ותוקפו ג"כ אשר ע"י התלבשות הבינה

אמנם הוא שם רק, ע"י אור המ"ה ממש, כי בהתפשטות אור המ"ה אשר בחג"ת דהעקודים הנה הוא ג"כ רק בבחי' המ"ה אשר באצילות :

אמנם כ"ז שאמרנו הנה הוא רק בחלוקי הבחי' אשר היה בפרטי הי' ספי' דהתפשטות הב' עצמן, ביציאתם זה מזה, ע"י בחי' מטי ולא מטי, כמבואר בדברי הרב בשער מטי ול"מ פ"ב, אבל כלל האור דהתפשטות הב' אשר יצא מתחלה כולו כלול יחד בהכתר שלו, כמבואר בדברי הרב שם, ויצא כולו מהאור דהתפשטות הא', והיה יציאתו מהחכמה שבו ולמטה כנ"ל, ובהחכמה הנה הוא, בהא"ק והעקודים, עליית דשם ס"ג כנז', והרי יצא כללות כל האור דהתפשטות הב', כולו, בשליטת השם ס"ג עכ"פ, אמנם הנה היה אז כולו כלול בהכתר שלו, ואח"כ ביציאתם זה מזה, הנה נתעלם ונעשה בו חלוקי הג' בחי' שאמרנו, אבל בהעלם הנה עומד בו שליטת אור הס"ג, אשר גם בבחי' עלויו בחכמה, כנ"ל, לעולם תמיד, וזהו מה שנודע בדברינו כי בעולם העקודים הנה הוא שליטת הס"ג לעולם, ודע וזכור כ"ז :

ומעתה הנה נאמר עוד, כי הנה התפשטות הא' הרי אמרנו לעיל כי אחר הסתלקותו הנה הוא נשאר לעולם למעלה והוא מהאזניים ולפנים עד גבול העינים, והוא הע"ב והס"ג דלעיל אות ט' י' שהם האו"א להתפשטות הב' דהאזניים, והנה הם פרצופים הפנימיים משום שהם לעולם מהאזניים ולפנים, אבל התפשטות הב' דהאזניים, שהם המ"ה דלעיל אות י"א והב"ן דאות י"ב דעניינו, הנה הם פרצופים החיצונים דהאזניים, והפנימים הם נעלמים והחיצונים הם הנגלים, וכנ"ל כ"ז, והנה הפנימים אשר הם נעלמים הנה הגם שהם ג"כ כלולים כ"א מי' ספי', עכ"ז הנה מאחר שהם מצפנים והם נעלמים הנה אין היכר כלל להי' ספי' שבהם, כי הם כלולים יחד, והם כולם בגבול אחד שהוא מגבול האזניים עד גבול העינים, וכנז', אמנם הפרצופים החיצונים שהם הנגלים, הנה בהם יש היכר היטיב להי' ספי' שבהם, כי הרי הם נתפשטו בא"ק בג' גבולים, מהאזניים ועד החוטם, א', והוא הכח"ב שבהם, ומהחוטם ועד הפה, ב', והוא החג"ת שבהם, ומהפה עד שבוה"ז, ג', והוא הנה"י שבהם, והמלכות, הנה עיקר עצמותה, הנה היא לא יצא באמת בהאורות דהאח"פ לבחי' בפנ"ע כלל, כי היא כלולה עם הכתר וכנ"ל, וכן אורה המתפשט מנקודתה העצמותית ונעשית על ידיהם לקומה שלימה מי' ספי' הנה הם לא יצאו בה בכל האורות דהאח"פ למציאותם ולגילויים כלל, אלא שנכללה בזה עם ז"א, והוא בעטרה שבו, ע' שער מטי ול"מ רפ"ד, ובדברינו שם אות ה' ז', אך הארת המלכות שבה, שהוא בחי' המלכות דמלכות, הנה היא מתפשט ומתלבש להתייחד באור החוטם המתפשט עד החזה, ועכ"פ הוא כי התפשטות הב' דהאזניים הם נתגלו בהי' ספי' שבהם, ונתפשטו ותפסו מקום בא"ק בג' גבולים כנז' :

והנה האור דהתפשטות הא' אשר הוא למעלה ומצפנים, הנה היא מכתיר ומאיר עליהם מלמעלה למטה ומתלבש אורו בהם תמיד. ומה גם כי הרי אמרנו שהאור דהתפשטות הא' הנה הוא באמת עיקר האו"א להתפשטות הב' וכנ"ל, וא"כ הרי פשוט הוא כי הנה מתלבש תמיד האור דהתפשטות הא' בהתפשט' הב', ככל או"א המתלבשים בזו"ן, והנה באצילות אשר שם הוא שליטת אור המ"ה הנה הוה שם כל התלבשות אשר מהעליון להתחתון, רק מהז"ת דהעליון, אבל בהאורות דהאח"פ אשר שם הוא שליטת דהס"ג, ובעילויו בהחכמה, הנה הוה שם ההתלבשות, מהס"ג דהעליון, ובאור עילויו אשר שם, וא"כ הרי מתלבש האור דהתפשטות הא' בהתפשטות הב', מהס"ג שבו, שהוא מהחכמה שבו ולמטה, אמנם כבר אמרנו כי כאשר מגיע האור בהתפשטות הב' הנה נתצמצם שם ומתחלק לג' בחי' וכנ"ל, והיינו, כי תוקף ועילוי הס"ג בעצמו הנה הוא מתלבש רק בהג"ר דהתפשטות הב' אשר הם מגבול האזניים עד החוטם, והס"ג ע"י המ"ה הנה הוא מתלבש בהחג"ת דהתפשטות הב' אשר הם מגבול החוטם עד הפה והוא כי הרי נודע הוא כי שפעת האור שלמעלה הנמשך ויורד למטה, הנה הוא נעולם רק אלא לפי הכח והכשר דהתחתון (כידוע בסוד הצדיק אבד, בזוה"ק ח"א נ"ה ב', ס"ז א', ובח"ב ט' ב', י"א א', נ"ז ב', ובח"ג קי"ג ע"ב), וא"כ כאשר התפשטות הב' הוא נתצמצם בהחג"ת שבו ומאיר שם הס"ג רק ע"י המ"ה וכנ"ל הנה אינו משפיע בו התפשטות הא' ג"כ את אורו, אלא ג"כ רק מבחי' המ"ה שבו ומהס"ג שבהמ"ה, כי כ"א הוא כלול מכל הבחי' עכ"פ וכנודע, ובהנה"י דהתפשטות הב' דהאזניים אשר הם מגבול הפה עד שבוה"ז, הנה בהם מתלבש התפשטות הא', מבחי' הב"ן שבו ומהס"ג דהב"ן :

והאמת הוא כי הנה נתעלו הב"ן והנה"י בהאורות אח"פ בעילוי רב, ממה שהם באצילות, כי באצילות הנה נפרס פרסא בין כל חג"ת להנה"י שבכל פרצוף, משא"כ בהאורות ד' אח"פ הנה לא נמצא שם בחי' פרסא, כלל, להפסיק בין חג"ת להנה"י.

וזהו הענין ג"כ מה שעלו שם הזו"ן הכלליים, ונאחזים שם גם בהחג"ת שבהע"ב דאות ה', הגם שעיקר הזו"ן מקומן הוא רק בהנה"י, וכמו שכתבנו בזה לעיל סי' ב' אות ח', ויתבאר עוד בעה"י לקמן סי' ה' :

והנה באשר שבכל האורות דהאח"פ הנה לא נמצא בהם הפסק פרסא בין הנה"י להחג"ת, הנה מתפשט שם אור המ"ה בהנה"י ג"כ, ומשתמשים שניהם בכתר אחד ור"ל כי הגם שהנה"י הוא רק בחי' שם ב"ן, שהוא סוד מדת לילה, אך שם הנה לילה כיום יאיר ומתפשט המ"ה בהנה"י ג"כ, וא"כ הרי הארת הב"ן דהתפשטות הא' אשר אמרנו שהוא מתלבש באור הס"ג שבו בהנה"י דהתפשטות הב' הנה נמשך הארת הב"ן גם ביחוד אור המ"ה אשר עליו וכן מתלבש אותו ההארה בהנה"י דהתפשט' הב' ג"כ בעילויים ויחודם במדרגת החג"ת אשר עליהם, כי שם הנה מתעלים ומתייחדים הב"ן בהמ"ה והנה"י בהחג"ת ומשתתפים ומשתווים יחד, ע"כ הגיע דברינו בסימן ג' שהוא בביאור התפשטות הא' והב' דאורות האזניים שבא"ק, ולמטה בסי' ד' ה' שהוא באורות חוטם פה יתבאר בעה"י עוד בזה .

סימן ד'

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהמ"ה דסי' ב' אות ז', ואמרנו שם כי הנה הוא השורש פנימי להתפשטות הא' והב' דאורות החוטם, והוא בהד' שמות עסמ"ב הכלולים בו, וכמו שבארנו שם, והנה יציאתם וגילויים בהתפשטות הא' והב' דאורות החוטם היוצא מהם, ור"ל מציאות האורות דהתפשטות הא' והב' עצמן, הנה הם, הד' שמות עסמ"ב אשר יתבאר לפנינו, והנה הם מערכה הב' דהעסמ"ב אשר מהס"ג דהמ"ס, והוא מהמ"ה דסי' ב' אות ז' ע"ד הנ"ל סי' ג' בהס"ג דסי' ב' אות ו' כי הס"ג דהמ"ס עצמו שהוא מהעסמ"ב דסי' א', הוא מערכה הא', והמ"ה מהעסמ"ב דסי' ב', שהם בהס"ג עצמו דהמ"ס, הרי הוא מערכה הב', מהס"ג דהמ"ס, והעסמ"ב המתגלים גם מהמ"ה עצמו שבסי' ב', הם מערכה הג' מהס"ג דהמ"ס, ולא חשבנו מערכה הג', את השרשים פנימים עצמן שבהמ"ה דאות ז', הגם שהם ג"כ בעסמ"ב, וכנ"ל אות ז', וכן לא את השרשים פנימים שבהס"ג דאות ו' הגם שהם ג"כ בעסמ"ב, וכנ"ל אות ו', משום שהם נעלמים מאד, שהרי הם למעלה ומצפנים גם להתפשטות הא', וכמבואר בדברי הרב, בשער מטי ול"מ פ"ד, ולכן לא חשבנו מכלל המערכות דהעסמ"ב, אלא רק תולדותיהם ואורם המתפשט מהם, שהם התפשטיות הא' והב' הנולד ויוצא מהם, כי הם המתגלים ומאירים :

והנה כבר אמרנו, כי המ"ה שבסי' ב' אות ז' הנה הוא הז"א הכללי שבהע"ב דאות ה', שהוא כולל דו"ן, ישראל ולאה, והנה ממנו נולד ויוצא התפשטות הא' והב' דאורות החוטם דא"ק, מסוד תרין נוקבין דפרדשקא שבו, ומתפשטים מהחוטם עד החזה, והם האורות דהד' שמות עסמ"ב אשר יתבאר לפנינו, והם כולם תולדות הז"א שבהע"ב דאות ה', והם לעולם תלוים ונשואים עליו כי אותו הז"א שבהע"ב דאות ה' הנה הוא הא"א להם :

והנה היה כל ההתפשטיות הן הא' והן הב', הנה היה כל אחד בשתיים, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, כי כמו שיצאו האורות מהחוטם ולחוץ ונתפשטו נבחוץ עד החזה, כן התפשט כנגדו מהחוטם ולפנים ג"כ מגבול החוטם עד גבול החזה מבפנים, כי עיקר האור הנה הוא נשאר מבפנים אלא כי מתוקף וריבוי אורו הוא בוקע ויוצא לחוץ ג"כ ומזה נעשה הב' חללי דהחוטם, והיה כ"ז הן בהתפשטות הא' והן בההתפשטות הב', כי כ"א היה בשתיים, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, והרי הם שתיים שהן ארבע, ב' התפשטיות וכ"א הוא בשתיים, והנה הם הד' שמות עסמ"ב אשר יתבאר לפנינו, והוא מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר מהמ"ה דסי' ב' אות ז':

(י"ג)

[ע"ב]

השם ע"ב הזה הנה הוא האור דההתפשטות הא' דהחוטם חלק האור הנשאר מבפנים, ונתפשט הוא ג"כ מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו מבפנים, והוא החלק אור היותר גדול, והנה הוא ג"כ קומה שלימה מי' ספי' ומד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים, אמנם בכללות כל אורות החוטם, בכלל כל השתיים שהן ארבע שבו כנ"ל, הנה הוה הוא השם ע"ב הכללי שבהם, שהוא אבא הכללי שבהם הכולל או"א עלאין וכן נכלל בו בחי' א"א ג"כ, והוא הבהוי"ה הפשוטה שבו .

והנה יציאתו הוא, מהמ"ה שבסי' ב' אות ז' שהוא השורש פנימי דכלל כל אורות החוטם והוא ג"כ הז"א שבהע"ב דאות ה', מחציו העליון אשר עד טבורו, שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו, אשר מקומם הוא בא"ק מגבול האזניים עד גבול החוטם בפנימית פנימיותו ואותן הע"ב וס"ג הם השורש פנימי דהע"ב דענינינו ומהם הוא יוצא:

אמנם כאשר הגיע העת להתפשטות הא' דאור החוטם, הנה יצאו אז הע"ב וס"ג הכלליים הנז', בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, ונתפשטו בפנימית פנימיותו דהא"ק, במקום העתיד להמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהוא חציו התחתון שבו, והוא בא"ק, מגבול החוטם עד גבול החזה, בפנימית פנימיותו, ומכחם ושפעם הנה התפשט אז ג"כ, הע"ב דענינינו בההתפשטות הא' דאור החוטם, בחלק הפנימי שבו, והתפשט אז הוא ג"כ, מגבול החוטם עד גבול החזה, והוא ההתפשטות הא' דאור החוטם, החלק הפנימי שבו, והנה עיקר ההתפשטות דהע"ב דענינינו הנה היה ג"כ רק בהמ"ה וב"ן שבו, כי הנה הוא כלול ג"כ מעסמ"ב כנ"ל, ויצא בעת ההתפשטות הא', בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבו, והתפשט בהם מגבול החוטם עד גבול החזה מבפנים, במקום העתיד להתפשטות הב' דאור החוטם, ונעשה בזה כל הפעולה והתועלת הנעשה בכל התפשטות א' הנודע בדברינו:

אמנם הנה אחר שעשה את פעולתו. הנה חזר ונסתלק תיכף ועלה למקומו שהוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד גבול האזניים, ושם נשאר לעולם, להיות שורש עליון להתפשטות הב' דהחוטם אשר יצא ממנו אח"כ ולכן הנה חזר ונסתלק כי שם הוא מקומו להיות במקום עליון, והוא ההסתלקות הא' אשר לאורות החוטם:

והנה כמו שאמרנו, שהתפשטותו הנה היה, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים, אשר מהמ"ה דאות ז', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו וכנ"ל, כן היה כל ענין ההסתלקות הנז' ג"כ רק ע"י אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים, כי הם נסתלקו ג"כ ועלו בהע"ב וס"ג הכלליים שבהם, כי שם הוא מקומם וכנ"ל סי' ב', ובהסתלקותם ועלייתם, הנה היה עי"ז ג"כ הסתלקות ועלייה להתפשטות הא' דאור החוטם, כי הנה כן בהתפשטות הא' דאור החוטם וכן בהסתלקות הא' דאור החוטם, הנה שניהם היה רק בכח ושפעת דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים, כי בהתפשטותם נתפשט הוא ובהסתלקותם נסתלק הוא, והוא ע"פ מה שאמרנו, כי הע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', הנה הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הא' דאור החוטם הפנימי והחיצוני שבו, וכל מה שנעשה בההתפשטות הא' הנה הוא לעולם תמיד מפעולת כח ושפעת דשורש הפנימי שלו:

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הע"ב דענינינו מציאותו, ושימושו, ותולדתו ושורשו ומקומו כי מציאתו הוא, שהוא, ההתפשטות הא' דאור החוטם, החלק הפנימי שבו, ותולדתו הוא, מהמ"ה דאות ז', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו שהם שורשו הפנימי ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, ושימושו הוא, כי הנה הוא, האבא הכללי אשר בכללות אור החוטם בכל השתיים שהן ארבע שבו, ומקומו הוא, כי מתחילה הנה נתפשט וירד מגבול החוטם עד גבול החזה מבפנים, והוא ההתפשטות הא' דאור החוטם, ואח"כ הנה חזר ונסתלק ועלה מגבול החוטם ולמעלה ומבפנים עד גבול האזניים, והוא ההסתלקות הא' דאור החוטם, והיה עלייתו בהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', בחציו העליון שבו, ושם הוא נשאר לעולם:

(יד)

[ס"ג]

השם ס"ג הזה הנה הוא ג"כ ההתפשטות הא' דאור החוטם, והוא העיקרי שבו, כי הוא גילויו, כי הוא החלק אור אשר יצא בעת ההתפשטות הא' מהחוטם ולחוץ ונתפשט עד החזה מבחוץ אמנם הוא אור ממועט מהחלק אור שמבפנים, כי עיקרו הוא נשאר מבפנים וכנ"ל, אמנם ע"י מיעוטו וגילויו, הנה נעשה לפנים חדשות וקנה לו שם חדש, והוא השם ס"ג דענינינו, והנה הוא האימא הכללי הכולל ישסו"ת אשר בכללות כל אורות החוטם כל השתים שהן ארבע שבו, אמנם הוא עצמו הנה הוא באמת ג"כ קומה שלימה מי' ספי' ומד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים והמ"ה וב"ן הפרטיים שבו, הנה הם ההתפשטות הא' דאור החוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ, אבל הע"ב וס"ג שבו הם נשארו באמת ג"כ רק מבפנים לעולם עם האבא הכללי, הע"ב דלעיל אות י"ג:

והנה תולדתו ויציאתו הנה הוא ג"כ מהשם מ"ה דאות ז' ויצא ממנו יחד עם הע"ב דלעיל אות י"ג, שהוא מהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, וכנ"ל בהע"ב דאות י"ג, ויצאו שניהם יחד, אלא שהע"ב דלעיל אות י"ג, שהוא בחי' אבא הכללי דאורות החוטם, הנה הוא מתייחס ביותר, אחר הע"ב הכללי דהמ"ה דאות ז' ואחר המ"ה הפרטי שבו, והס"ג דענינינו אות י"ד, שהוא בחי' אימא הכללי הנה הוא מתייחס ביותר, אחר הס"ג הכללי דהמ"ה דאות ז', ואחר הב"ן הפרטי שבו, אך עכ"פ הוא כי הם שניהם תולדות המ"ה דאות ז', כי הוא השורש פנימי דכל ההתפשטות הא' דאור החוטם, ור"ל על חציו העליון דהמ"ה, הע"ב וס"ג הכלליים שבו הוא השורש פנימי ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם וכן הנה היה כל ההתפשטיות הא' ג"כ שבשבי' חלקי פנימי וחיצון כנז', הנה היה ההתפשטות ג"כ רק, בחי' המ"ה וב"ן הפרטיים אשר באותן הע"ב דלעיל אות י"ג והס"ג דענינינו אות י"ד, אבל הע"ב וס"ג שבכ"א מהם, נשאר לעולם נעלם למעלה ומבפנים וגם כל אותו ההתפשטיות הנה היה רק לפי שעה, כדי להתלמם ע"י ירידתם, להעשות שורש עליון לצורך ההתפשטות הב' שיצא מהם, ולכן אחר שעשו את פעולתן הנה חזרו ועלו ונסתלקו למעלה במקורן, והוא ההסתלקות הא' שהיה גם להתפשטות דהס"ג דענינינו, כמו בההתפשטות הא' דהע"ב דלעיל אות י"ג, כי חזרו שניהם יחד ועלו למעלה במקורן והוא מהחוטם ולמעלה ולפנים ובחציו העליון דהמ"ה דאות ז':

והנה היה הסתלקותם ג"כ ע"י הסתלקות המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהם השורש פנימי לכל ההתפשטיות הא' דהחוטם, הפנימי והחיצון, והם המ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים להב' חלקי התפשטיות הא' דהחוטם, השורש פנימי להם כנז', וכל התהוותו דאותו השורש פנימי, הנה היה ג"כ ע"י התפשטות והסתלקות וכנ"ל סי' ב', וכל מה שנעשה באותו השורש פנימי הנה נעשה כמו כן בענפיו ותולדותיו, ומזה היה נמשך כל ההתפשטות וההסתלקות אשר אמרנו בהס"ג דענינינו ובהע"ב דלעיל אות י"ג, כי בהתפשטותם נתפשטו ובהסתלקותם נסתלקו וכנ"ל אות י"ג:

והרי נתבאר לנו על הס"ג דענינינו ג"כ, מציאותו, ושימושו, וכן תולדתו, ומקומו, כי מציאותו הנה הוא, שהוא להתפשטות הא' דאור החוטם, לגילויו, ר"ל החלק אור אשר יצא מהחוטם ולחוץ, ותולדתו, הוא ג"כ מהמ"ה דסי' ב' אות ז', כנ"ל בהע"ב, כי הם שניהם כחדא נפקין, ושימושו הוא, כי הוא האימא הכללי אשר בכללות כל אור החוטם בכל השתיים שהן ארבע שבו, ומקומו הוא, כי הנה הע"ב וס"ג שבו, הנה זה נשאר לעולם מהחוטם ולמעלה ומבפנים, אך המ"ה וב"ן שבו הוא אשר נתפשט בתחילה ויצא מהחוטם ולחוץ, ונתפשט עד החזה ואח"כ הנה חזר ונסתלק ועלה הוא ג"כ מהחוטם ולמעלה ולפנים ונשאר שם לעולם נעלם, עם הע"ב דלעיל אות י"ג, והוא ההסתלקות הא' דאור החוטם, והיה עלייתו ג"כ בהמ"ה דסי' ב' אות ז', בחציו העליון שבו, ביחד עם הע"ב דלעיל אות י"ג, כי הם שניהם כחדא נפקין וכחדא שריין:

(טו)

[מ"ה]

השם מ"ה הזה, הנה הוא ההתפשטות השני דאור החוטם דא"ק, חלק האור אשר מבפנים, כי ההתפשטות הב' הוא ג"כ בשתיים, כנ"ל, והוה הוא החלק אור אשר מבפנים והנה הוא הז"א הכללי אשר בכלל כל אורות החוטם והתפשט הוא ג"כ מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו, מבפנים, ושם הנה הוא עומד לעולם, לבד הכתר שבו שהוא עולה במטי ולא מטי, כנודע בדברינו:

והנה יציאתו ותולדתו הנה הוא, מהאור דהתפשטות הא' דהחוטם, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, אחר שעלו ונסתלקו, וכנ"ל שם, כי אותן הע"ב וס"ג הם האו"א לכל האור דהתפשטות הב' ואחר שעלו ונסתלקו הנה נעשו שם למ"ן לגרום זווגי עליונים, וקבלו שם מוחין חדשים לצורך לידת כל האור דהתפשטות הב':

וכבר אמרנו כי כל האור דהתפשטות הא' והתפשטותו והסתלקותו, הנה היה בכח ושפעת אור דחציו העליון דהמ"ה דסי' ב' אות ז', שהוא הע"ב וס"ג הכלליים שבו ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם אשר הם נעשו ג"כ ע"י התפשטות והסתלקות וכמו שנתבאר שם, והנה היה ההתפשטות וההסתלקות דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים, לצורך לידת המציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים, שהם חציו התחתון דהמ"ה דסי' ב' הנז', וכנ"ל סי' ב':

והנה כאשר עלה ההתפשטות הא' בעת ההסתלקות הא', והיה עלייתו שם בסוד מ"ן כנז', הנה היה עלייתו יחד עם המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' ועלו בהע"ב וס"ג הכלליים, וקבל שם עי"ז את האור והמוחין אשר לצורך לידת ההתפשטות הב' מהארת אותן המוחין עצמן אשר להמ"ה וב"ן הכלליים, שהם החציו התחתון דהמ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה' עצמו אשר הוא הא"א לכל האורות דאח"פ, ונמשך אותן המוחין מרזא דאור א"ס שהוא מגילוי היחוד דאוירא ובוצינא, ומשם הנה קבל אז גם האור דהתפשטות הא', אור ומוחין ג"כ לצורך לידת האור דכל ההתפשטות הב', ויצא עי"ז ההתפשטות הב' במוחין יותר גבוהים מההתפשטות הא' כי ההתפשטות הא' הוא יצא רק בגילוי היחוד דהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו, שהם הע"ב וס"ג אשר לעיל סי' א' אות ב', משא"כ המוחין אשר להתפשטות הב', הנה הם היו מגילוי היחוד דרישא תניינא ג"כ:

וזהו הענין מה שאמר הרב, כי ההתפשטות הא' הוא יצא בחסרון והיה רק בסוד נפש, כי היה רק בגילוי המ"ס לבד, שהיא סוד נפש, כי הג' רישין הם סוד נר"נ, כנודע, אבל ההתפשטות הב', הוא יצא בשלימות, ויצא בגילוי דאור א"ס והיה המוחין שלו מהאורות אותן המוחין עצמן אשר להמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', וכן היה יציאת ההתפשטות הב', עם יציאת והתפשטות כל אותן המ"ה וב"ן הכלליים יחד, כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם השורש פנימי והא"א, לכל האור דהתפשטות הב' דהחוטם, והוה ההתפשטות הא' האו"א לכל ההתפשטות הב', והמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דאות ז', שהם חציו התחתון שבו, הוו הם הא"א והשורש הפנימי להתפשטות הב' דאור החוטם:

והרי נמצא, כי יציאתו ותולדתו דההתפשטות הב' הנה היה מההתפשטות הא', שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, אמנם המשכתו בהעלם, הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה הפנימי דסי' ב' אות ז' כי הם הא"א אליו כנז':

וכן הוא ג"כ כי הנה מתלבש ועומד תמיד, אותן המ"ה וב"ן הכלליים, שהם חציו התחתון דהמ"ה הפנימי הנז', הנה הוא מתלבש ועומד תמיד ג"כ בכל האור דהתפשטות הב' דהחוטם, בפנימיותו, בכל שיעור המקום אשר מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה דא"ק, והוא מתלבש ועומד שם לעולם, והרי קשור ותלוי ההתפשטות הב' דהחוטם בחציו התחתון דהמ"ה דאות ז', בשני בחי', אחד במה שכל עיקרן דהמוחין דהתפשטות הב' הם תלוים ונמשכים רק משם, כנ"ל, ואחד מה שהוא מתלבש בו תמיד ג"כ, ואלו הב' בחי' הנה הם סוד תלייא ואחיד אשר בז"א עם א"א. כנודע:

והרי נתבאר לנו בכ"ז על המ"ה דענינינו, את מציאותו, ושימושו, ותולדתו, ומקומו, כי מציאותו הוא, שהוא ההתפשטות הב' דאור החוטם, החלק הפנימי שבו, ושימושו הוא, כי הנה הוא הז"א הכללי דכללות כל אורות החוטם בהשתיים שהן ארבע שבו שהם הד' פרצופים שבו, והוה הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, בחי' האו"א הכלליים שבו, וכנ"ל שם והמ"ה דענינינו הנה הוא הז"א הכללי שבו, הכולל ישראל ולאה והוא שורש סוד תרין נוקבין דפרדשקא שבחוטם, אמנם מקומו דאותו המ"ה הוא מבפנים מגבול החוטם עד גבול החזה שבו, מבפנים, וכנז', והנה הוא מאיר ומשלח הארתו תמיד לאור ההתפשטות הב' דהחוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ, שהוא הנוק' הכללי שבכלל אורות החוטם אשר יתבאר לקמן אות ט"ז, וככל ז"א המאיר לעולם להנוק' ותולדתו הנה הוא, מההתפשטות הא' דאור החוטם, שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם האו"א אליו, אמנם המשכתו בהעלם, הנה הוא מהמ"ה וב"ן הכלליים שבהמ"ה דסי' ב' אות ז', שהם חציו התחתון שבו, כי הוא השורש פנימי אליו, והוא הא"א אליו, ובו הנה הוא תלייא ואחיד כנז', והס"ג דהמ"ם עצמו שבא"ק שהוא הס"ג אשר בסי' א' אות ב' הנה הוא בבחי' רדל"א לכל האורות דאח"פ, ודי בזה מה שנוגע לביאור המ"ה דענינינו, אמנם הנה יש בזה עוד דברים עמוקים ויתבאר בעה"י בענין השם ב"ן אשר בסמוך:

(ט"ז)

[ב"ן]

השם ב"ן הזה, הנה הוא ג"כ ההתפשטות השני דאור החוטם דא"ק אך הוא חלק האור אשר יצא מהחוטם שבו ולחוץ,

והתפשט וירד עד החזה שבו, והוא עומד שם לעולם, לגבי הכתר שלו שהוא עולה תמיד למעלה במטי ולא מטי, אבל עיקרו הנה הוא לעולם למטה ומבחוץ, והנה הוא האור היוצא מתרין נוקבין דפרדסקא ואתער רוחא לכלא, מחד חיין ומחד חיין דחיין, כמ"ש בא"ר ק"ל רע"ב, וכן ממנו הוא התיקון ג' מי"ג ת"ד, כמ"ש בא"ר שם קל"א ע"ו, וכ"ז הוא בא"א דאצילות, וכאן בא"ק הנה הוא כ"ז בבחי' שורש השרשים.

והנה הוא הגילוי העיקרי דאור החוטם, כי הע"ב והס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, הרי הם עלו למעלה ומבפנים, והם בסתר עליון לעולם, וכן אור המ"ה דלעיל אות ט"ו הרי הוא לא יצא לעולם מבחוץ כלל, וכנ"ל כ"ז, אך הב"ן דענינינו הנה הוא כל הגילוי דאור החוטם, בכל תיקוניי, כנ"ז בא"ר ק"ל וקל"א וכנ"ז.

והנה הוא הנוק' הכללית שבכלל כל אורות החוטם בהשתיים שהן ארבע שבו, כי הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, הם האו"א שבכללות אור החוטם, והמ"ה דלעיל אות ט"ו, הוא הז"א שבכללות אור החוטם, והב"ן דענינינו הוא הנוק' שבכללות כל אורות החוטם, אבל באמת הנה כ"א לעצמו הנה הוא ג"כ קומה שלימה הכלול מכולם, וכן הוא הב"ן דענינינו כי הנה הוא קומה שלימה הכלול מכל הפרצופים כולם, ומכל הד' שמות עסמ"ב, כללים ופרטים לאין שיעור וחקר.

והנה תולדתו יציאתו, הנה הוא ג"כ מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם האו"א להמ"ה דלעיל אות ט"ו ולהב"ן דענינינו, שהם הזו"ן, ויצאו שניהם יחד מהאו"א, המ"ה מבפנים והב"ן מבחוץ, כי הם שניהם אור אחד, אלא שלצורך גילויה נתקנת היא לפרצוף בפנ"ע ומקבלת כל תיקוניה ממנו תמיד. אבל מעיקרם הם אחד. הן ביציאתם יחד מהאו"א, וכן בשורשם העליון, שהוא בהשם מ"ה דסי' ב' אות ז'. בחציו התחתון שבו, שהוא המציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבו, כי הנה הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' דהחוטם, כי הנה מהארת המוחין דאותן המ"ה וב"ן הכלליים, שהם מרזא דאור א"ס כנ"ל. הנה קבלו האו"א הנז' בעליתם למ"ן, אחר הסתלקות הא' שלהם, אור ומוחין. לצורך לידת כל האור דהתפשטות הב' דהחוטם, הפנימי והחיצון שבו, שהוא המ"ה דלעיל אות ט"ו עם הב"ן דענינינו. והרי היה יציאת שניהם יחד, ממקום אחד וממקור אחד ובסדר אחד, כי שניהם יצאו מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד, שהם האו"א. להם ע"י הסדר דעליית מ"ן דהאו"א אשר עלו בההסתלקות הא' וקבלו אז המוחין לצורך זה. מלעילא לעילא שהוא מהארת המוחין עלאין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים בהמ"ה דאות ז'. שהוא מרזא דאור א"ס. והוא אותן המ"ה וב"ן הכלליים השורש פנימי והא"א. לכל ההתפשטות הב' דהחוטם. והע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם כללות כל האור דהתפשטות הא' דהחוטם הם האו"א להם. והרי עכ"פ הוא כי הן החלק פנימי דהתפשטות הב' דהחוטם. שהוא המ"ה דלעיל אות ט"ו. וכן החלק החיצון דההתפשטות הב' דהחוטם שהוא הב"ן דענינינו. הנה שניהם יצאו בסדר אחד. וממקום אחד. וממקור אחד. כי בעצמותם הנה הם באמת אור אחד אלא שנתקנו ונעשו לשניים. ובסוד זה במי וזה זכרי. והוא להשתלשלות המדרגות. שהוא לצורך גילויים למטה כנודע.

אמנם הגם שהם שניהם מיוחדים באחד. הן ביציאתם וכן במקורם עכ"ז הנה פשוט הוא. כי המ"ה דלעיל אות ט"ו. הנה הוא מתייחס ביותר. אחר הע"ב דלעיל אות י"ג. וכן בשורשו הפנימי שבהמ"ה דסי' ב' אות ז', אחר המ"ה הכללי שבו והב"ן דענינינו הנה הוא מתייחס ביותר אחר הס"ג דאות י"ד. וכן בשורשו הפנימי שבהמ"ה דסי' ב' אות ז'. אחר הב"ן הכללי שבו. כי כן הוא לעולם. ביחוס הבן הוא אחר אביו. והבת אחר אימה. רחילא בתר רחילא (כתובות ס"ג א'). כי שורש כ"א הוא ממינו. ועי' דברינו בזה בארוכה קצת. בפנים הספר. כלל ח"י ענ"י סי' ב' אות י"ד סעי"ג. אבל בעיקר יציאתם ומציאותם הנה הם שוים כי שניהם הם מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם הב' חלקי דההתפשטות הא' דהחוטם. שהם האו"א לכל האור דהתפשטות הב' דהחוטם. שהוא המ"ה דלעיל אות י"ד והב"ן דענינינו. שהם הזו"ן והשורש הפנימי והא"א אשר לשניהם הנה הוא. החציו התחתון דהמ"ה שבסי' ב' אות ז'. שהם המ"ה והב"ן הכלליים שבו. והנה מיוחד בו כל ההתפשטות הב' בשני בחי'. והוא בסוד תלייה. ואחיד. שאמרו באד"ז רל"ב א' על ז"א עם א"א וכן הוא כאן בענינינו. כי במה שכל האור דההתפשטות הב' הנה התהוותו הוא מהארת המוחין דהמ"ה וב"ן הכלליים שבחציו התחתון דהמ"ה דסי' ב' אות ז' שהוא הא"א לכל ההתפשטות הב'. הנה בזה הרי מיוחד בו כל האור דההתפשטות הב' בבחי'. תלייה. כי הוא תלוי עליו בהמוחין שבו אשר לעילא לעילא. כי הם מרזא דאור א"ס ית"ש אשר נתגלה להם ע"י גילוי היחוד דאוירא ובוצינא. אמנם הנה לא די בזה לבד. אלא כי הנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהמ"ה דסי' ב' אות ז' שהם חציו התחתון שבו. הנה הוא מתלבש ועומד לעולם תמיד. בכל משך המקום אשר מגבול החוטם דא"ק עד גבול החזה שבו. בפנימית פנימיותו. והרי מתלבש המ"ה דסי' ב'. שהוא הא"א לכל האורות דהחוטם. בחציו התחתון שבו אשר מטבורו ולמטה. בתוך כל ההתפשטות הב' דאור החוטם. ע"ד הנה"י דא"א דאצילות המתלבש בהזו"ן דאצילות. ועל הבחי' הזה הנה הוא מ"ש. ואחיד. והרי נמצא כי כל ההתפשטות הב' דהחוטם הנה הוא מיוחד בהמ"ה דסי' ב' אות ז'. שהוא הא"א אליו. בשני בחי'. שהוא בסוד. תלייה. ואחיד

והרי נתבאר לנו על הב"ן דענינינו ענין מציאותו. ושימושו. ומקומו. וכן תולדתו וקישורו ויחודו למעלה. כי מציאותו הוא שהוא האור דההתפשטות הב' דהחוטם אשר הוא מהחוטם ולחוץ עד החזה. ושימושו הוא. כי הוא הנוקבא הכללי שבכלל כל אורות החוטם בהשתיים שהן ארבע שבו. אמנם בענין תולדתו וקישורו למעלה הנה הוא כמו המ"ה דלעיל אות ט"ו שהוא הז"א הכללי: כי שניהם נולדו ויצאו מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד כי הם האו"א להם. וכן בקישורם למעלה. הם שניהם שוים ג"כ שהוא בהשם מ"ה דסי' ב' אות ז'. המ"ה וב"ן הכלליים שבו שהם חציו התחתון שבו. כי הוא השורש הפנימי להם. והוא הא"א להם. שבו הם תלייה ואחד כנ"ז.

סעיף ב'

והרי הוו המ"ה דלעיל אות ט"ו עם הב"ן דענינינו. שהם שניהם ההתפשטות הב' דאורות החוטם. הנה הוו הם בחי' הזו"ן הכלליים שבכלל כל אורות החוטם. והע"ב והס"ג דלעיל אות י"ג י"ד שהם שניהם ההתפשטות הא' דאורות החוטם. הנה הוו הם בחי' האו"א הכלליים שבכלל כל אורות החוטם. וחציו התחתון דהמ"ה שבסי' ב' אות ז'. הנה הוא הא"א הכללי שבכלל כל אורות החוטם והס"ג דהמ"ס שבא"ק, שהוא הס"ג אשר בסי' א' אות ב'. שהוא שורש השרשים דכל אורות האח"פ כולן הנה הוא בבחי' הרדל"א לכל האורות דהאח"פ כולן. וכ"ז הוא בכלל כל אורות האח"פ כולם יחד כאשר נעריך כ"א בערך זולתו. אבל כ"א לעצמו. הנה פשוט הוא שכ"א הוא קומה שלימה ועולם מלא. מכל בחי' הפרצופים כולם ומכל העסמ"ב כולם. כללים ופרטים. לאין שיעור וחקר.

והנה ההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד. שהם האו"א כנז'. הנה הם הפרצופים הפנימים דאורות החוטם. והם נעלמים. כי הרי הם מאחר ההסתלקות הא' ומאז ולהלאה. הנה הם לעולם מהחוטם ולמעלה ולפנים. והם נעלמים לעולם אבל ההתפשטות הב' שהוא המ"ה דלעיל אות ט"ו עם הב"ן דאות ט"ז דענינינו. שהם הזו"ן. הנה הם הפרצופים החיצונים דאורות החוטם. והם הנגלים. והגם שאמרנו כי המ"ה דלעיל אות ט"ו הנה הוא לא יצא לעולם מבחוץ כלל. אך הוא משלח הארתו תמיד להב"ן שמבחוץ. וכל אור הב"ן הוא מריבוי

ותוקף אורו שמבפנים. והרי מתגלה המ"ה ג"כ תמיד ע"י הב"ן והנה הוא סתים וגליא. כמ"ש בזוה"ק פ' נשא קמ"ו ב' ובספד"ל רפ"ד. כי הוא עם הב"ן. הם בסוד. זה שמי. וזה זכרי. והנה הם שניהם בבחי' הפרצופים החיצונים והנגלים דאורות החוטם.

והנה הפנימים אשר הם למעלה והם נעלמים. הנה הם כלולים יחד. והם עומדים בא"ק רק בגבול אחד שהוא מגבול החוטם ולמטה עד גבול האזניים ומבפנים. ואין היכר נבדל להי' ספי' שבהם. משא"כ הפרצופים החיצונים והנגלים שהם הזו"ן. הנה הם תופסים בא"ק ג' גבולים. מגבול החוטם עד גבול הפה. אחד. ומגבול הפה עד גבול שבוה"ז. ב. ומגבול שבוה"ז עד גבול החזה ג'. והוא להי' ספי' שבהם שהם ג' מדרגות. כח"ב חג"ת. נהי"מ. כי הכח"ב שבהם הוא מגבול החוטם עד גבול הפה. והחג"ת שבהם הוא מגבול הפה עד גבול שבוה"ז. והנהי"מ הם מגבול שבוה"ז עד החזה. והמלכות דאורות החוטם הנה היא מתפשט באמת בהארתה עוד. ומתלבשת באורות הפה שהם מתפשטים עד הטבור. אשר יתבאר ענינם בעה"י. לקמן סי' ה'. והרי עכ"פ כי הפרצופים החיצונים שהם התפשטות הב' הנה הם תופסים בא"ק ג' גבולים. והם להג' מדרגות כח"ב חג"ת נהי"מ שבהי' ספי' שבהם.

והנה, הפרצופים הפנימים שהם התפשטות הא' הנה באשר שהם כלולים יחד ואין היכר לחלוקת הי' ספי' שבהם. והם למעלה ומבפנים. הנה הוא מאיר ומקיף ומכתיר מלמעלה למטה על כל ההתפשטות הב'. באור כללי אחד ונחשב הוא כולו לבחי' כתר לכל ההתפשטות הב'. כי הנה הם נכללים שניהם בקומה אחת ע"י שהוא מאיר ומכתיר עליו תמיד ועי"ז הנה נחשב כל ההתפשטות הא'. לבחי' כתר אליו, וכל ההתפשטות הב' הוא נחשב אליו שהוא מהחכמה ולמטה שבו. וזהו שאמר האריז"ל. כי כל ההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא' וכל ההתפשטות הא' הוא הכתר אליו. הגם שבאמת. הנה ישנם בכ"א י' ספי' שלימים בפ"ע.

אמנם הוא כי הנה יש בזה עוד ב' טעמים עיקריים. אשר כתבנו לעיל. בסי' ג' אות י"ב באורות האזניים. וכן הוא ג"כ כאן באורות החוטם. ונכתוב גם כאן קוטב הדברים בקיצור. והיינו. טעם אחד הנה הוא קרוב אל האמור והוא ביאור אליו והוא כי הנה בכל האורות דהאח"פ. הנה באשר שהם למעלה מהטבור דא"ק והם מכלל העולמות דא"ס. הנה לא נמצא בהם בחי' פרסא להפסיק בין ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו שהוא מהטבור ולמעלה דה"א. לבין ההתפשטות הב' שהוא מהטבור ולמטה דה"א. ע"ד שנמצא בכל פרצופי האצילות בחי' פרסא להפסיק בין הטבור ולמעלה לבין הטבור ולמטה אבל באורות האח"פ באשר שהם כולם למעלה מהטבור דא"ק והם מכלל העולמות דא"ס. (ע' הגר"א בספד"ל פ"א דה"מ אבא יתיב. ובע"ח סדר אצי' בקי' פ"א). הנה לא נמצא בהם בחי' פרסא כלל. ולכן הנה נחשב בהם כל ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' לקומה אחת. כי הם נכללים יחד. ונחשב עי"ז כל האור דההתפשטות הא' לבחי' כתר להתפשטות הב' שהוא אליו. רק להחכמה ולמטה שבו. ולכן אמר האריז"ל. שההתפשטות הב'. הנה הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא'.

טעם ב' הוא. כי כבר אמרנו כי כל התפשטות הב' הוא תולדות האור דהתפשטות הא' שההתפשטות הא' הוא בבחי' או"א אליו. והנה בכל פרצופי האצילות. אשר שם הוא שליטת השם מ"ה [כי משום שבכל האצילות הוא רק מהטבור ולמטה דא"ק ורק מהמ"ה וב"ן הכלליים דא"ק. לכן הוא באצילות רק שליטת המ"ה. ור"ל המ"ה ע"י הב"ן. ומשום כי שם הוא כל הגילוי רק מהשם מ"ה. הנה לכך נקרא השם מ"ה. בתיקונים בכמה מקומות. בשם שמא מפרש. שם המפורש. משא"כ השם ס"ג הוא נקרא. בתיקונים. בשם שמא סתים. משום שהוא נעלם שם. הנסתרות לה' אלהינו. כמ"ש הגר"א. תי' י"ג דף כ"ח ע"ג. דה"מ. בשמא סתים]. והשם מ"ה הוא עיקר גילויו בהחג"ת אמנם הוא מתלבש ומתייחד בהב"ן אשר עיקר גילויו הוא בהנה"י. והם שניהם שולטים באצילות. ולכן הנה הוא באצילות המסכת כל תחתון מהעליון שעליו. והתלבשות כל עליון בהתחתון בלמטה הימנו. רק מהז"ת דהעליון. אבל הג"ר דהעליון הם נעלם מהתחתון. הג"ר דרדל"א הם נעלם מא"א. כמ"ש בשער א"א פ"ב וכן במלכים פ"ח. והג"ר דא"א הם נעלם מאבא. ע' הגר"א בספד"ל פ"א סדה"מ לא אתחזי. כי כל ההלבשות א"א. הוא רק על החג"ת דא"א כנודע. וכן הוא ז"א לאו"א והנוק' לז"א. כמ"ש בסדר אצי' בקי' פ"א. ויש בזה איזה דברים ארוכים קצת ואין כאן מקום לזה וכבר בארנו בכ"מ.

אמנם בעולם העקודים אשר הוא כולו למעלה מהטבור דא"ק בהע"ב וס"ג הכלליים שבו. הנה שם הוא שליטת הס"ג. ולא עוד כי שם הנה נתעלו השמות. והגילויים כולם. ע"ב בכתר. וס"ג בחכמה. ומ"ה בבינה. וב"ן בכל הז"ת. ומשתתפים בהז"ת המ"ה וב"ן ביחד. כי המ"ה הגם שעיקר, שם הוא בבינה. עכ"ז הנה מתפשט חיצוניותו גם בהחג"ת. וכן הב"ן הגם שעיקרו הוא בהנה"י אך באשר כי שם לא נמצא בחי' פרסא כלל להפסיק בין חג"ת להנה"י. הנה מתעלה שם הב"ן גם עד כל החג"ת. ועולה פנימיותו בהחג"ת וחיצוניותו הוא בהנה"י. וכן מתפשט בהנה"י אור המ"ה ג"כ. משום שאין הפסק ביניהם. כנז' ועומד שם בכל הז"ת כולן. המ"ה ג"כ בפנימית ובהעלם. והב"ן בחיצונית ובגלוי. אמנם עיקרו דהמ"ה ופנימיותו הנה הוא שם בבינה וכנז'

והנה השם ע"ב אשר הוא נתעלה שם בהכתר. הנה הוא נעלם גם בהעקודים ובכל אורות האח"פ כולן. שהכתר דכל עליון הנה הוא נעלם מהתחתון אשר למטה ממנו. אמנם השם ס"ג. ובעילויו בהחכמה. הנה הוא מתפשט ומתגלה בעקודים ובכל אורות האח"פ כולן. כי המסכת התפשטות הב' דה"א מהאח"פ הנמשך ונולד מההתפשטות הא' דה"א. הנה הוא מהחכמה שבו ולמטה. וכן מתלבש כל התפשטות הא' בכל התפשטות ב' ומאיר בו מהחכמה שבו ולמטה. ושם הרי הנה עומד כל חכמה בגילוי ס"ג כי נתעלה שם כל ס"ג בחכמה כנז', והרי מאיר ושולט. בכל אורות האח"פ. שליטת הס"ג. והנה זהו מ"ש האריז"ל כי ההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא' והכתר נשאר למעלה. כי מהחכמה ולמטה הנה מתלבש ומתגלה ההתפשטות הא' להאיר בההתפשטות הב' אבל הכתר דההתפשטות הא' הנה הוא נשאר למעלה נעלם.

אמנם זהו רק בהתפשטות הב' בכללו. כאשר יצא מההתפשטות הא'. והיה אז כולו כלול בהכתר שלו. כמ"ש במטי ולא מטי פ"ב. הנה היה יציאתו אז מההתפשטות הא'. מהחכמה שבו ולמטה. והיה מאיר כולו באור הס"ג שבו בעילויו שבהחכמה. אבל אח"כ כאשר יצא מכלילותו בהכתר. ויצאו אחד לאחד עד המלכות. כמבואר במטי ול"מ פ"ב. הנה אז נעשה בהם באמת חלוקות שונות בגילוי ושליטת הס"ג שבו. [הגהה ע' למטה סוף סעיף ג' עיקר הדברים בזה] כי החכמה כאשר יצא מהכתר בכלילות כל הט'. הנה היה יציאתה ג"כ מהחכמה ולמטה. ובגילוי הס"ג בעילויו אשר בהחכמה. וכן אח"כ ביציאת הבינה מהחכמה. בכלילות כל הח'. הנה היה יציאתה ג"כ. מהחכמה שבו ולמטה. ובעילוי הס"ג שבו. אמנם הנה משום שהיא שורש הז"ת. שהיה עתיד שיצאו הם באצילות רק בגילוי דהמ"ה וב"ן. הנה היה שינוי בהבינה דהעקודים ג"כ. באור הס"ג שבה. כי עלמותה גופה הנה יצאה באמת באור הס"ג ג"כ ובעילויו שבחכמה. אך מציאותה וגילויה. הנה היה באור המ"ה. אלא שהמ"ה הוא נתעלה שם בעילוי הבינה. אשר בעולם האצילות הנה הוא מדרגת הס"ג. אך באורות האח"פ הנה נעשה זה למ"ה. כי אור המ"ה דבחי' האצילות. נתעלה ועלה בהאורות דהאח"פ. למדרגת הס"ג דבחי' האצילות. אמנם בהאח"פ נעשה זה למ"ה. והוא מ"ש הרב כי בעקודים. הוה המ"ה בבינה. כי שם הנה נחשב כ"ז. למ"ה. והרי עכ"פ הוא כי מציאותה וגילויה דהבינה שבהאח"פ. הנה הוא

רק באור המ"ה.

והוא סוד הענין מ"ש הרב במטי ול"מ פ"ב. כי הז"ת הנה לא לא קבלו שם מהבינה. רק מבחי' אצ"א. והוא משום כי הנה הפצ"פ הנה הוא רק. כשהוא בגילוי ע"ב. שהוא בחי' חיה דאצילות. כמ"ש הרב בעקודים פ"ב. ובאורות האח"פ הרי עלה הס"ג בחכמה והיה הס"ג במדרגת החיה דאצילות אשר בו ועל ידו הוא הגילוי דפצ"פ. ולכן הוא כי באם שקבלו שם הז"ת מהבינה. מאור הס"ג העלמותית שבה שהוא שם מהחכמה היה היה הקבלה בבחי' פצ"פ. אבל מאחר שהיה קבלתם מהבינה ג"כ רק מגילויה אשר באור המ"ה. שהוא גם אחר עילויו ג"כ רק בבחי' הס"ג דאצילות. שהוא רק בחי' נשמה. הנה הוא הקבלה הזה. רק בבחי' אצ"א. ועי' דברינו בזה בחלק הביאורים שם במטי ול"מ פ"ב אות ח' סי' ג' ע"ש.

ועכ"פ הוא כי הנה הבינה שבכל האורות דהאח"פ הנה הגם שעלמותה הוא ג"כ מאור הס"ג אשר בעילויו בהחכמה אך הוא עומד בה רק בהעלם וגילויה. הנה הוא רק. באור המ"ה וכמ"ש הרב. בטנת"א פ"א בהמ"ב שם ובעקודים פ"ב. על א"ק והעקודים. כי שם הנה עלה המ"ה בבינה .והרי מתלבש שם הס"ג בהנ"ה. והוה בהבינה. שליטת הס"ג: ע"י המ"ה אלא שהוא ע"פ עילויו שעלה בהבינה. שהוא כמדרגת הס"ג דאצילות אך בהאורות דהאח"פ הרי הוא רק מ"ה. והרי הוה בהבינה שליטת הס"ג רק ע"י המ"ה עכ"פ.

אמנם אור המ"ה אשר עלה שם בהבינה. הנה הוה רק פנימיותו. אבל חיצוניותו הנה הוא מתפשט בהחג"ת. והוא שם ג"כ רק ע"פ מדרגת המ"ה אשר באצילות. והרי הוה בחג"ת שליטת הס"ג (כי כל ההתפשטות הב' כולו כאשר יצא בתחילה. כולו כלול בהכתר שבו. הרי יצא כולו בשליטת הס"ג אשר גם בעילויו וכנ"ל) רק ע"י המ"ה לבד וכן מתפשט בכל אורות האח"פ. אור המ"ה בהנה"י ג"כ. כי שם אין פרסא ביניהם להפסיק כלל וע"ז הנה מתפשט שם המ"ה בהנה"י ג"כ. וכן ע"ז הנה עולה שם הב"ן הגם שעיקרו הוא בהנה"י. הנה עולה שם הוא ג"כ בכל החג"ת וכמ"ש הרב שם ושם על הב"ן שהוא בכל הז"ת. פנימיותו בהחג"ת וחיצוניות בהנה"י. ומשתתפים שם המ"ה וב"ן יחד בכל הז"ת כולן. כי הנה נתעלה שם הב"ן ועלה עד המ"ה. וא"כ הרי הוה בהז"ת שליטת הס"ג ע"י המ"ה ממש.

והרי נמצא כי הנה ישנו בעקודים ג' חלוקות בשליטת הס"ג. כי בהחכמה. שהוא או"א עלאין הנה הוא שליטת הס"ג לבד. וגם הוא ע"פ עילויו אשר במדרגת הע"ב דאצילות. ובהבינה שהוא האימא הכללית. ישסו"ת הנה הוא ג"כ שליטת הס"ג אשר ע"פ עילויו. אך הוא שם רק ע"י המ"ה אשר בעילויו ובהז"ת. הנה הוא ג"כ שליטת הס"ג אשר ע"פ עילויו והוא שם ע"י המ"ה ממש.

אמנם כי בהז"ת הנה הוא שם ג"כ בבחי' שוות. כי בהחג"ת הנה מתפשט שם המ"ה בחיצוניותו וירד שם מעילויו שבבינה למדרגת אור המ"ה לבד. וכמו שהוא באצילות. והב"ן הנה הוא עלה שם בפנימיותו ונתעלה למדרגת המ"ה והרי הוה בהחג"ת שליטת הס"ג הכל רק ע"י בחי' מ"ה עכ"פ. אך בהנה"י. הנה שם פשוט הוא כי נתמעט אור המ"ה. ע"י ירידתו. וניכר שם אור הב"ן ביותר. ועכ"ז הנה הוא. גם שם הב"ן ג"כ בבחי' מ"ה. הן ע"י עלייתו ועילויו כנז'. והן ע"י אור המ"ה המתפשט שם ג"כ. ומשתתפים שם המ"ה וב"ן יחד בכל הז"ת ע"י שאין הפסק ביניהם כנז' ונחשב עי"ז בכל הז"ת כולן. שהוא שליטת הס"ג ע"י המ"ה. והרי ישנם ג' וד' בחי' בשליטת הס"ג אשר בהעקודים וכן הוא בכל האורות דאח"פ כולן. והב"ן וזכור כ"ז. כי הוא נצרך לנו להענין שנבאר:

סעיף ג'

והענין הוא כי הרי פשוט הוא שהאור וההתפשטות הא' אחר שעלה ונסתלק למעלה. הנה הוא משלה הארתו תמיד בהאור דההתפשטות הב' ומתלבש בו. ומה גם כי הרי אמרנו שהוא כהאו"א אליו שממנו יצא. והרי מתלבש כל או"א בהזו"ן כנודע וכאן שהוא בהאורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות מהחכמה ולמטה כנ"ל. וכ"ז הנה הוא בהתלבשות דההתפשטות הא' דאורות החוטם אשר בההתפשטות הב' דאורות החוטם עצמן וכן עד"ז הנה מתלבש ג"כ אורות האזניים באורות החוטם. וכמ"ש הרב בטנת"א פ"ב בדה"מ ודע. וכבר אמרנו כי האורות דההתפשטות הא' דכ"א הנה הם בבחי' פרצופים הפנימיים והנעלמים שבכ"א. והאורות דההתפשטות הב' שבכ"א הנה הם בבחי' פרצופים החיצונים והנגלים שבו והנה מתלבש כל פנימי בהחיצוני שבו. באורות החוטם עצמן מזה לזה. וכן הוא בהתלבשות דאורות האזניים בהאורות דהחוטם. הנה מתלבש ג"כ הפנימי דהאזניים בהפנימי דהחוטם והחיצוני דהאזניים בהחיצוני דהחוטם. ובכ"א הנה הוא ההתלבשות. מהחכמה שבו ולמטה. שהוא מהס"ג שבו ולמטה. כי כן הוא בהעקודים ובכל האורות דהאח"פ. הוה לעולם ההתלבשות דכל עליון בהתחתון מהס"ג דכל עליון. כי שם הנה הוא הגילוי תמיד רק אור הס"ג. שהוא שליטת הס"ג שאמרנו. אמנם עכ"ז הנה הוא שם ג"כ בבחי' שוות וכמו שנבאר.

והנה הוא בסדר זה. כי הרי נתבאר שיש חילוק בין הפנימי להחיצוני בעמידתם. כי כל פנימי הנה הוא עומד בגבול אחד. הפנימי דהאזניים הוא מגבול האזניים ולמעלה ומבפנים. עד גבול העינים. ואין ניכר בו לבחי' הי' ספי' שבו. למדרגות שוות כלל וכן הפנימי דאור החוטם הוא כולו בגבול אחד. מגבול החוטם ולמעלה ומבפנים עד גבול האזניים. משא"כ החיצוני דכ"א הנה הוא כ"א בג' גבולים. והם למדרגות הכח"ב והחג"ת והנה"י שבו כי החיצוני דהאזניים שהוא מהאזניים עד שבוה"ז הרי הם בג' גבולים. להג' מדרגות דהי' ספי' שבו. מגבול האזניים עד החוטם הנה שם הוא הכח"ב דאורות האזניים. ומגבול החוטם עד הפה. הוא החג"ת דאורות האזניים. ומגבול הפה עד שבוה"ז הוא הנה"י דאורות האזניים. והמלכות דאורות האזניים. הנה עיקר עצמותה נשאר ביסוד שבו. בבחי' העטרה שבו אך הארתה הנה הוא מתפשט ומתלבש באורות החוטם המתפשטים עד החזה. וכן עד"ז החיצוני דהחוטם הנה הוא בג' גבולים. להג' מדרגות דהי' ספי' שבו. כי הנה הוא מהחוטם עד החזה. והוא בג' גבולים. מהחוטם עד הפה. אחד. והוא להכח"ב שבו. ומהפה עד שבוה"ז ב' והוא להחג"ת שבו ומשבוה"ז עד החזה. ג. והוא להנה"י שבו. ושם הנה הוא עיקר גילויו ושליטתו דכל אורות החוטם. כי מהחוטם עד שבוה"ז הרי הוא כלול באורות האזניים ואין לו גילוי כלל. ע"ד שרגא בטיהרא. והוה כל גילויו ושליטתו. רק בהנה"י שבו. שהם מגבול שבוה"ז עד החזה. והמלכות דאור החוטם. הנה עיקרה נשאר ביסוד שבו. כי אין להמלכות דכל אורות האח"פ גילוי בפנ"ע כלל ע' שער מטי ול"מ רפ"ד ובדברינו בכ"מ. והארתה הנה הוא מתפשט ומתלבש באורות הפה. ומתפשטים עד הטבור ועכ"פ הוא כי החיצוני דהאזניים והחוטם הנה הם כ"א בג' גבולים. להי' ספי' שבכ"א שהם בג' מדרגות. כח"ב. חג"ת. נה"י. אבל הפנימי דכ"א הוא בגבול אחד כנז'.

והנה מתלבש כל פנימי בהחיצוני וכן כל עליון בהתחתון. והוא בסדר זה כי הרי מדברינו הנ"ל הנה נמצא כי כללות כל הפנימי דאורות החוטם בכל הי' ספי' שבו. שהם מתחת גבול האזניים עד גבול החוטם. מבפנים. הנה הם נגד הכח"ב החיצוני דאורות האזניים ומתחת כל כללות אור הפנימי שבו. והנה מתלבש אור האזניים בכללות אור הפנימי דהחוטם. בב' בחי' התלבשות. אחד מכללות אור הפנימי שבו שהוא למעלה ואחד מהכח"ב החיצוני שבו. שהוא כנגדו כי הנה כללות הפנימי דאור האזניים שהוא מגבול העינים עד גבול האזניים. מבפנים. הנה הוא מאיר

ומתלבש. בכללות אור הפנימי דהחוטם. אשר הוא מגבול האזניים עד גבול החוטם. מבפנים. וההתלבשות הוא מהס"ג שבו ולמטה. כי ההתלבשות דכל אורות האח"פ אשר מכל עליון בהתחתון. הנה הוא שם לעולם מהס"ג דהעליון. כנ"ל. ובבחי' הב' דההתלבשות הנה הוא. מהכח"ב החיצוני דהאזניים. ור"ל מהמ"ה הכללי שבו שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ג' אות י"ח. שהוא באמת ג"כ בכל הי' ספי' שבו הנה הוא כולו ג"כ רק מבפנים. וכמו שכתבנו שם והכח"ב שבו שהם מגבול האזניים עד החוטם הנה הם מבפנים לכל כללות אור הפנימי דהחוטם ומתלבשים בו. וההתלבשות הנה הוא ג"כ מהס"ג ולמטה כנז'. ועכ"פ הוא כי הנה מתלבש אור האזניים בהס"ג שבו בכללות כל אור הפנימי דהחוטם. בב' בחי' אחד מכללות כל אור הפנימי דהאזניים אשר למעלה ממנו ואחד מהכח"ב החיצוני דאור האזניים אשר כנגדו.

אמנם ההתלבשות אשר בהחיצוני דאור החוטם. הנה הוא בבחי' שונות. כי בכללות הנה הוה ההתלבשות בהם ג"כ בשתיים. אחד מאור הפנימי דאור החוטם עצמו אשר למעלה ואחד מאור החיצוני דהאזניים אשר כנגדו ההתלבשות דכ"א מהם הנה הוא בבחי' שונות. כי הנה כללות אור הפנימי דהחוטם הגם שאמרנו שהוא כולו כלול כאחד ואין היכר בו להי' ספי' שבו. עכ"ז הנה כאשר מתפשט באורו להתלבש בהחיצוני שבו. אשר יצאו שם הי' ספי' בג' גבולים ונהגלו שם לג' מדרגות. כנ"ל. הנה נבחן שם ההתלבשות אשר מאור הפנימי ג"כ לבחי' שונות ונתגלה שם ג"כ בג' מדרגות. כי הרי בהעלם הנה הוה האור הפנימי כלול ג"כ מי' ספי' ומד' שמות עסמ"ב אלא שאין גילוי להם בו מחמת גודל העלמו ולכן כאשר מתפשט להתלבש בהחיצוני אשר הוא בג' מדרגות. הנה יצאו שם מהכח לפועל ומהעלם לגילוי ומתלבש ומתגלה בכ"א כהראוי לו. כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש שם באור הס"ג העיקרי שבו אשר בעילויו בהחכמה. כנ"ל אמנם בהבינה הנה הוא רק ע"י אור המ"ה אשר בעילויו. וכנ"ל ג"כ. ובהחג"ת דהחיצוני הנה בהם מתלבש האור הפנימי רק בהמ"ה שבו. אמנם הוא בהס"ג דמ"ה. כי כ"א הוא כלול ג"כ מהעסמ"ב עכ"פ. ובהאורות דהאח"פ הנה הוה ההתלבשות לעולם מבחי' הס"ג שבכ"א. כי באשר שהחג"ת דהחיצוני הנה הוא עומד בשליטת הס"ג רק ע"י המ"ה. וכנ"ל. הנה כן הוא התלבשות דאור הפנימי שבחג"ת הנה הוא ג"כ רק מהס"ג דהמ"ה שבו. ובהנה"י דהחיצוני אשר שם נתמעט אור המ"ה עכ"פ: והוא שם עם הגילוי דהב"ן. אלא כי הנה שם הרי נתעלה הב"ן ג"כ בעילוי דאור המ"ה. אך באורות דהאח"פ הנה הוא נחשב לב"ן. ומיוחדים שם המ"ה וב"ן בגילוי אחת. וכנ"ל כ"ז והנה עד"ז הוא ג"כ ההתלבשות דאור הפנימי. אשר בהנה"י. הנה הוא ג"כ מבחי' המ"ה וב"ן שבו מיוחדים יחד בגילוי אחד. אמנם הוא מהס"ג שבהם. כי שם הוא ההתלבשות לעולם מהס"ג שבכ"א כנז'. והרי עכ"פ הוא כי ההתלבשות דאור הפנימי דהחוטם באור החיצוני שבו. הנה הגם שהאור הפנימי עצמו הנה הוא כולו כלול באחד. אך ההתלבשות המתפשט ממנו בהחיצוני שבו הנה הוא בבחי' שונות עכ"פ והוא ע"ד שליטת הס"ג אשר בהחיצוני עצמו שהוא בבחי' שונות וכנ"ל. וכ"ז הנה הוא בההתלבשות אשר בהחיצוני דאור החוטם מהאור הפנימי דהחוטם עצמו. אשר הוא למעלה ומבפנים.

וכן הנה מתלבש בהם ג"כ. אור החיצוני דהאזניים אשר הוא כנגדו. ור"ל על הי' ספי' דהב"ן אשר לעיל סי' ג' אות י"ב. והם מהאזניים עד שבוה"ז מבחוץ והם בג' גבולים. להג' מדרגות דהי' ספי' שבו. וכנ"ל. ומתלבשים הם בהי' ספי' דהחיצוני דהחוטם. שהם מהחוטם עד החזה. והם ג"כ ג' גבולים להג' מדרגות שבהם. וכנז'. והנה נמצא כי הכח"ב החיצוני דאור החוטם הנה הוא כנגד החג"ת החיצוני דאור האזניים והחג"ת החיצוני דאור החוטם הנה הוא כנגד הנה"י החיצוני דאור האזניים. ומתלבש אור המ"ה שבהחג"ת דאור האזניים. מהס"ג שבו. כי שם הוא שליטת הס"ג ע"י המ"ה כנ"ל. ומתלבש הוא בהכח"ב החיצוני דאור החוטם. באור הס"ג ובעילויו אשר שם. ונמשך ההתלבשות החיצוני דהאזניים. דרך אור הפנימי דהחוטם המתלבש שם ג"כ מהס"ג שבעילויו כנז'. כי שליטת הס"ג אשר ע"י המ"ה החיצוני שבהאזניים. שהוא אור החג"ת שבו. הנה הוא יותר גבוה במעלה. משליטת הס"ג העיקרי אשר גם בעילויו. שבהכח"ב החיצוני דהחוטם: וכן גם משליטת הס"ג העיקרי שבעילויו. אשר גם מאור הפנימי דהחוטם. ולכן הנה מתלבש אור החג"ת החיצוני דהאזניים. בהכח"ב החיצוני דהחוטם. לבחי' נשמה פנימית אליו. וכמ"ש הרב בשער טנת"א פ"ב בדה"מ ודע.

וכן הוא ג"כ בהחג"ת החיצוני דאור החוטם אשר מקומם הוא מהפה דא"ק עד שבוה"ז דא"ק. וכנגדם מבפנים להם. הנה הוא הנה"י החיצוני דאורות האזניים. ומתלבש אור הב"ן ביחודו בהמ"ה אשר בהנה"י החיצוני דהאזניים. באור הס"ג שבהם. כי שם הנה הוא שליטת הס"ג ע"י המ"ה וב"ן. ומתלבש הוא בהחג"ת החיצוני דאור החוטם. באור הס"ג שע"י המ"ה אשר שם. ונמשך התלבשות החיצוני דהנה"י דהאזניים דרך אור הפנימי דהחוטם המתלבש שם ג"כ באור הס"ג ע"י המ"ה וכנ"ל. כי שליטת הס"ג אשר ע"י יחודם דהמ"ה וב"ן. שבהנה"י החיצוני דאור האזניים. הנה הוא גבוה במעלה יותר משליטת הס"ג אשר ע"י המ"ה העיקרי שבהחג"ת החיצוני דהחוטם וכן גם משליטת הס"ג אשר ע"י המ"ה העיקרי אשר גם מאור הפנימי דהחוטם. ולכן הנה מתלבש אור הנה"י החיצוני דהאזניים בהחג"ת החיצוני דהחוטם לבחי' נשמה פנימית אליו וכנ"ל.

והנה הנה"י החיצוני דהחוטם. אשר מקומם הוא מתחת גבול השבוה"ז דא"ק עד החזה שבו. הנה בהם מתפשט ומתלבש הארת אור המלכות החיצוני דאור האזניים לנשמה פנימית אליו. ומשתתף ומתייחד הארת אור המלכות דהאזניים. עם אור העיקרי דהחוטם ג"כ. כי עיקר אור החוטם וגילויו. הנה הוא רק משבוה"ז ולמטה עד החזה. וכנ"ל. ולכן הנה מתפשט שם ג"כ הארת אור המלכות דהאזניים. להתיחד עמהם. כי כן הוא הסדר לעולם שמתייחד כל עליון בהתחתון להעשות כולם אחד. כי עי"ז הנה הוא כל קיומו וחיותו דכל תחתון. וכן כל הנהגתו תמיד. הכל הוא ע"י הארת אור העליון המתלבש וכן עי"ז הנה מזדכך כל תחתון להתעלה לבסוף גם הוא למדרגת העליון וכן לעילא עד שיחזרו כולם לבסוף למקורם הראשון אשר ממנו יצאו. שהוא המלכות דא"ס ית"ש. וכנודע בדברינו.

ודע עוד כי הנה כל הבחי' שונות שאמרנו בשליטת הס"ג שבהי' ספי' דהחיצוני. הנה הוא רק בגילויים. אבל בעצמותם העיקרי הנה אין בזה בחי' שונות כלל אלא כולן הם בשליטת אור הס"ג העיקרי אשר גם בעילויו שבהחכמה. כי הרי כל מה שאמרנו פנימי וחיצוני. הרי הכוונה הוא. על ההתפשטות הא' והב' כי ההתפשטות הא' שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ג י"ד. הנה הם אשר קראנו אותם בשם פנימי. כי הם פרצופים הפנימיים כנ"ל. וההתפשטות הב' שהוא המ"ה דלעיל אות ט"ו עם הב"ן דאות ט"ז דעניינו. הם אשר קראנו אותם בשם חיצוני. כי הם פרצופים החיצונים. כנ"ל. וכבר אמרנו כי ההתפשטות הא' הנה הוא הא"ח. להתפשטות הב' ויצא כל ההתפשטות הב' מהתפשטות הא' ביציאה אחת. כל הי' ספי' בפעם אחד. והיו כולם כלולים בהכתר. אך אח"כ הנה יצאו מהכתר. כולם כלולים בהחכמה. ואח"כ בהבינה וכן הו' הו' עד המלכות. כמ"ש הרב במטי ול"מ פ"ג. אבל מהתפשטות הא' הנה יצא כל האור דהתפשטות הב' כולו כלול כאחד. והיה יציאתו מהחכמה שבו ולמטה. שהוא מאור הס"ג שבו ובעילויו שבהחכמה. וכנ"ל בדברינו. והרי היה יציאת כל ההתפשטות הב' כולו מהתפשטות הא' רק בשליטת אור הס"ג העיקרי שבו אשר גם בעילויו שבהחכמה דהתפשטות הא'. אלא שאח"כ כאשר שיצאו אחד לאחד כל הי' ספי' שבו. וכל י' ספי' הרי הם בגילוי עסמ"ב. הנה אז נעשה בהם כל הגילויים דכל אותן הבחי' שונות שאמרנו. אבל באמת

הנה כל אותן הבחי' שונות דהעסמ"ב הנה הם כולם רק באור הס"ג העיקרי עצמו אשר גם בעילויו. אלא באשר שכ"א הוא כלול מעסמ"ב. וכאשר נתגלו ויצאו כ"א על גילויו. הרי הם בגילוי בחי' שונות. אבל באמת הנה כל אלו הבחי' שונות שהם העסמ"ב כולם הנה הם עצמן רק מאור הס"ג העיקרי אשר גם בעילויו. אלא כי ע"י התפשטותו וירידתו. הנה נתגלה לעסמ"ב עכ"פ. והם הבחי' שונות שאמרנו. ודי בזה והבן. ע"כ הגיע דברינו בסי' ד' שהוא בביאור התפשטות הא' והב' דאורות החוטם. והנה ישנם בזה עוד איזה דברים עמוקים ג"כ ויתבאר בעה"י למטה בסי' ה' בכללות אורות הפה. כי אורות החוטם פה. הם בדרגא אחת ומשתמשים שניהם בכתר אחד:

סימן ה'

הסימן זה. הנה הוא בביאור המערכה הד' שמות עסמ"ב אשר בהשם ב"ן דלעיל סי' ב' אות ח'. כי הנה אמרנו שם שהוא השורש פנימי להתפשטית הא' והב' דאורות הפה. וכמ"ש הרב בשער מטי ולא מטי רפ"ג. כי ישנם שורש פנימי למעלה. אשר ממנו נמשך ויוצא כל ההתפשטות הא' וכן ממנו הוא מקבל ויונק תמיד. כמבואר שם פ"ד. והנה פשוט הוא כי הוא אינו שורש פנימי להתפשטות הא' לבד. אלא הוא שורש פנימי לכל ההתפשטות הב' ג"כ. וכמבואר שם פ"ד שכל המציאות דהתפשטות הב' ואורו המתגלה תמיד. הנה הוא רק. מה שנמשך מאותו השורש פנימי אשר למעלה. וכבר אמרנו כי ההתפשטות הא' אשר עלה למעלה. אשר הרב זללה"ה קורא אותו בשם. כתר. הנה הוא באמת קומה שלימה. מכל הי' ספי' כולם והוא נשאר אחר ההסתלקות הא'. כולו למעלה. וכן ההתפשטות הב' אשר יצא ממנו. הנה הוא ג"כ. קומה שלימה מכל הי' ספי' כולם והוא לעולם למטה. לבד הכתר שבו שהוא עולה תמיד במטי ולא מטי. כמו שבארנו בחלק הביאורים שם פ"ב אות י"ט (דלא כהמ"ח בזה. ע"ש). והנה כ"ז הנה הוא מהשורש פנימי הנז' כי הוא שורש פנימי הן להתפשטות הא' והן להתפשטות הב'. ולכל מאורעותיהם. כי כל מה שנעשה בהם תמיד הוא הכל רק בהנהגת ושפעת אור מהשורש פנימי. שהוא השם ב"ן אשר לעיל סי' ב' אות ח'. כי הנה הוא השורש פנימי להב' התפשטיות הא' והב' דאורות הפה. כי הנה אותו השם ב"ן הוא כלול מד' שמות עסמ"ב. והבע"ב וס"ג שבו שהם חציו העליון אשר מהטבור שלו ולמעלה הנה הוא השורש פנימי לכל ההתפשטות הא' דהפה. והבמ"ה וב"ן שבו שהם מהטבור שלו ולמטה הנה הוא השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' דאורות הפה. והנה כל התפשטיות. הנה הוא בשתיים. אחד מבפנים ואחד מבחוץ. ועל זה הוא הע"ב וס"ג. שהם להשורש פנימי להתפשטות הא'. והמ"ה וב"ן שהם להשורש פנימי להתפשטות הב' כי הע"ב והמ"ה. הם להחלק פנימי שבהם. והס"ג והב"ן הם לחלק החיצוני שבהם. כי החלק הפנימי הוא יותר גדול ויותר עיקרי, ולכן הנה הוא הע"ב והמ"ה. והחלק החיצוני. שהוא תולדתו והממועט ממנו הנה הוא הס"ג והב"ן. והרי הוו הב' התפשטיות. בבחי' שתיים שהן ארבע. והם הד' שמות עסמ"ב שיתבאר לפנינו בהסי' הזה בעה"י.

ואין הכוונה על שורשם הפנימי עצמן שאמרנו אשר הם בהב"ן דלעיל סי' ב' אות ח'. בו גופה. וכנז' כי הם נעלמים מאד. כי הנה כל אותו הב"ן דאות ח' הנה הוא בחי' הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה'. שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ. והוא טמיר וגניז מופלא ומכוסה. ובו הוא השרשים הפנימים הנז'. והם נעלמים מאד. עד שאין עולים בשם כלל. אלא הכוונה הוא. על ההתפשטות הא' והב' עצמן. שהם האורות והתולדות היוצאים מהשרשים פנימים הנז'. והם אשר עולין בשם. והם הד' שמות עסמ"ב אשר יתבאר לפנינו בהסי' הזה. והם הד' שמות עסמ"ב אשר יצאו מהשרשים פנימים הנז' ונתגלו ונעשו להתפשטות הא' והב' דאורות הפה.

והנה הם מערכה הג' דהעסמ"ב אשר מהס"ג דהמ"ס. והם מהב"ן דסי' ב' אות ח'. שהם לאורות הפה ע"ד העסמ"ב אשר מהס"ג דסי' ב' אות ו' אשר לאורות האזניים כנ"ל סי' ג' וע"ד העסמ"ב אשר מהמ"ה דסי' ב' אות ז' אשר לאורות החוטם וכנ"ל סי' ד'. כן הוא בעניינו בהעסמ"ב אשר מהב"ן דסי' ב' אות ח' אשר הם לאורות הפה. כי הס"ג דהמ"ס עצמו שהוא מהעסמ"ב דסי' א' הוא מערכה הא'. והב"ן מהעסמ"ב דסי' ב' שהם מהס"ג עצמו דהמ"ס. הרי הם מערכה הב' שבהס"ג דהמ"ס. והעסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו שהם מהב"ן עצמו שבסי' ב' אות ח'. הרי הוא מערכה הג' מהס"ג **דהמ"ס** דאות ב'

והנה כבר אמרנו לעיל סי' ב' כי הב"ן **דאות** ח' הנה הוא הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה'. הכולל ג"כ דו"ן שהם יעקב ורחל. והם סוד קול ודיבור. כמ"ש בזוה"ק **בראשית** דף נ' ע"ב. והנה הם ג"כ בחי' פנימי וחיצון שאמרנו. **ובאשר** שהנוק' הנה על ידה הוא כל הגילוים. ולכן הנה יצא מהב"ן דאות ח' כל אורות הפה שהם כל עולם העקודים. שהוא כלל **הגילוי** דכל אורות האח"פ. וכל אורות האזניים והחוטם הם נעלמים **ומתלבשים** באורות הפה. וכן האריז"ל הנה גילה לנו כל הדרושים **דהתפשטות** והסתלקות וכן דמטי ולא מטי. רק באורות הפה. **משום** שבהם הוא כל הגילוים. הגם שבאמת הנה היה כ"ז ג"כ באורות החוטם וכן באורות האזניים. כי הם נשמה זה לזה **וכל** מה שנעשה באורות הפה הנה הכל משורשם שבאורות החוטם **והאזניים**. אלא כי שם הם נעלמים. וכל גילויים הוא רק באורות **הפה** ועל ידיהם. ואין עולין בשם אלא רק אורות הפה שהם **עולם** העקודים העיקרי. כנודע. וכללות הד' שמות עסמ"ב שבהם. **הם** אשר יתבארו בהסי' שלפנינו. על כל אחד ואחד. מציאותו. **ושימושו**. יציאתו ממקורו. ותולדתו. ומקומו. ועניינו בכל **מאורעותיו**.

והנה הם הם. מערכת הד' שמות עסמ"ב. **אשר** יצאו מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח'.

(י"ז)

ע"ב

השם ע"ב הזה הנה הוא האור דהתפשטות הא' דהפה אמנם הוא חלק האור שנשאר **מבפנים** ולא יצא הוא מעולם לחוץ כלל. והוא אור היותר גדול. **וכמ"ש** הרב בטנת"א פ"א. כי אור שנשאר בפנימית א"ק הנה **הוא** יותר גדול מהאור היוצא לחוץ. וכן הוא ג"כ. בהי"ג ת"ד **דא"ל** שהם ג"כ אורות שיוצא לחוץ הנה האור שנשאר מבפנים **הוא** יותר גדול. כמ"ש בשער א"א פ"ח עש"ה ותמצא. וכן הוא **כאן** בההתפשטות הא' דאור הפה הנה האור היותר גדול הוא **נשאר** מבפנים והנה הוא הע"ב דעניינו. ויצא ממקורו והתפשט וירד בעת ההתפשטות הא' מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו. **בפנימיותו**. ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל כנז'.

והנה אותו הע"ב. הנה הוא סוד אבא הכללי אשר בהשתיים שהן ארבע דכללות כל אורות הפה. וכנ"ל בהקדמת דברינו. והם בבחי' ד' פרצופים כלליים **כמו** שיתבאר. והוה הע"ב דעניינו. בחי' האבא הכללי שבהם. הכולל **או"א** עלאין. והם סוד שורש דקול ודיבור שבפה אשר **באו"א** עלאין.

והנה שורשו ומקורו הוא בהשם ב"ן **דלעיל** סי' ב' אות ח'. בחציו העליון שמטבורו ולמעלה. **שהוא** בהע"ב וס"ג שבו. כי הנה אותן הע"ב וס"ג. הם השורש **פנימי** להאור דהתפשטות הא' דהפה וכנ"ל ומקינים הוא בא"ק **מגבול** הפה שבו ולמעלה עד גבול החוטם ובכחם ושפעם הוציאו **הם** את הע"ב דעניינו. וכאשר הגיע העת לגילוי אור דהתפשטות הא' דהפה. הנה יצאו אותן הע"ב וס"ג בהמ"ה וב"ן הפרטיים **שבהם**. כי כ"א הוא כלול מד' כנודע והתפשטו בא"ק. בפנימית **פנימיותו**. מגבול הפה שבו.

עד גבול הטבור שבו והתפשטו עד שם לצורך התפשטות הא' להוציא ולהמציא את המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ה'. והנה ע"י גילויים באותן המ"ה וב"ן הרטיים והתפשטותם, הנה הוציאו כנגדם. משפעם ואורם. ג"כ מהע"ב דענינינו. את המציאות דהתפשטות הא' דאור הפה. החלק הפנימי שבו כנז'.

אמנם הנה היה יציאתו. בכח והארת אור דגילוי אור החוטם אשר מבפנים ולמעלה. באור התפשטות הא' דאור החוטם אשר למעלה. ובגילוי אור התפשטות הב' דהחוטם אשר מבפנים. כי כל תחתון. הוא נעשה ויוצא. מגילוי אור. דהאור העליון שעליו. אור החוטם מהגילוי אור דהאור דהאזניים. ואור הפה מהגילוי אור דהאור החוטם. כי ע"י הגילוי אור. דהאור העליון. הנה נפתח מקורו. דהתחתון. לנביעו דנהוריה. ויוצא על מציאותו. וכן הוא בענינינו כי ע"י זוהר וגילוי אור. דאור החוטם שמלמעלה. ומבפנים. הנה נפתח מקורו דאור הפה. שהוא שורשו הפנימי שאמרנו. ויצא ע"י הע"ב דענינינו. שהוא התפשטות הא' דאור הפה. החלק שבו אשר מבפנים כנז'. והתפשט וירד מגבול הפה דא"ק עד גבול הטבור שבו מבפנים.

אמנם הוא כי הנה עיקר התפשטותו עד הטבור. הנה היה ג"כ רק בהמ"ה וב"ן שבו כי אותו הע"ב. הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. והתפשט בהמ"ה וב"ן עד גבול הטבור דא"ק מבפנים. אבל הע"ב והס"ג שבו. הם נשארו למעלה ומבפנים עם הע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ה' דשורשם הפנימי כנ"ל.

והנה היה ההתפשטות עד גבול הטבור. שהוא המקום העתיד להתפשטות הב'. כדי להעשות שורש אליו. וכנודע בדברינו שכל עיקר התועלת והפעולה דהתפשטות א'. הנה הוא רק כדי להעשות שורש להתפשטות הב'. שהוא העולם העיקרי אשר בשבילו נתפשט. אבל ההתפשטות א' עצמו. הוא באמת אין מקומו למטה כלל. ולכן הנה אחר שעשה את פעולתו בהתפשטותו. הנה חזר ונסתלק ועלה למעלה. יושב בסתר עליון לעולם. והוא שם שורש עליון להתפשטות הב' אשר יצא ממנו אח"כ. ולכן הנה חזר ונסתלק ועלה למעלה. כי שם הוא מקומו לעולם. והוא ההסתלקות הא' אשר לאורות הפה.

אמנם הוא. הנה כשם שאמרנו שנעשה ההתפשטות הא' דהע"ב דענינינו. ע"י המ"ה וב"ן הפנימים העליונים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ה'. המ"ה וב"ן הפרטים שבהם. וכנ"ל. הנה כן היה הסתלקותו ג"כ רק בכחם ואורם. כי הנה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים. הנה היה כל התפשטותם למטה. ג"כ רק. להעשות שורש להמ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ה'. שהיה עתיד לצאת מהם. ולכן אחר שנעשו שורש לזה. הנה חזרו ונסתלקו ועלו למקומם. שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ה', שמקומם הוא בא"ק. מגבול הפה שבו ולמעלה עד גבול החוטם. והנה בעת הסתלקות ועליית המ"ה וב"ן הפרטיים כנז'. הנה בכחם ושפעם. עלה ונסתלק ג"כ. כל ההתפשטות הא' דאור הפה. וחזר גם הוא למקומו. כי הנה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים. שהם מהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ה'. הרי הם השורש הפנימי לכל ההתפשטות הא' דהפה. וכל מה שנעשה בהתפשטות הא' הוא הכל בכח ושפעת אור דהשורש פנימי. ובהתפשטותו נתפשט הוא וכן בהסתלקותו נסתלק הוא.

והרי נתבאר לנו בכ"ז. על הע"ב דענינינו. מציאותו ושימושו. מקורו. ותולדתו. ומקומו. כי מציאותו הוא. שהוא החלק הפנימי דהתפשטות הא' דאור הפה. ושימושו הוא. כי הוא האבא הכללי דכללות כל אורות הפה. בהשתיים שהן ארבע שבו. ומקורו הוא בהשם ב"ן דסי' ב' אות ה' כי שם הוא שורשו הפנימי בחליו העליון שבו. שהוא בהע"ב וס"ג הכללים שבו. ויצא ונולד מהם ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. ומקומו הוא כי מתחילה הנה יצא ונתפשט גם הוא בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבו מגבול הפה דא"ק ולמטה עד גבול הטבור שבו. בפנימיותו. והוא ההתפשטות הא'. ואח"כ הנה חזר ונסתלק ועלה מהפה דא"ק ולמעלה ולפנים. במקום החליו העליון דהב"ן דאות ה'. בהע"ב והס"ג הכלליים שבו. והוא ההסתלקות הא'. ושם הנה הוא נשאר לעולם:

(יח)

ס"ג

השם ס"ג הזה הנה הוא ג"כ רק האור דהתפשטות הא' דהפה. אך הוא חלק האור אשר יצא מהפה ולחוץ והתפשט מהפה עד הטבור מבחוץ. והוא עיקר אורות הפה אשר בו מדבר הרב. בענין התפשטות הא' שבו. כי השם ע"ב דלעיל אות י"ז הרי הוא לא יצא לחוץ כלל והוא נעלם וכנ"ל אמנם הע"ב הוא האור היותר עיקרי כי מריבוי אורו ותוקפו הנה בקע את הכותל ונעשה חלל הפה ויצא משם האור לחוץ. וע"י מיעוטו וגילויו. הנה קנה לו שם חדש. וכן נעשה לפנים חדשות והוא השם ס"ג דענינינו. שהוא עיקר הגילוי דהתפשטות הא' דהפה.

והנה הוא בבחי' אימא הכללי דכללות אורות הפה בהשתיים שהן ארבע שבו והם בבחי' ד' פרצופים כלליים כמו שיתבאר. הנה הוה הס"ג דענינינו בחי' האימא הכללי שבהם. הכולל ישסו"ת. והם שורש הקול ודיבור שבפה אשר בהאימא הכללי. אמנם הוא בעצמו הנה הוא באמת קומה שלימה מי' ספי' ומד' שמות עסמ"ב כלליים ופרטיים. והמ"ה וב"ן שבו הנה הם אשר יצאו מהפה ולחוץ בהתפשטות הא' ונתפשטו מהפה עד הטבור אבל הע"ב והס"ג שבו הם נשארו ג"כ רק מהפה ולמעלה ולפנים ולא יצאו הם מעולם. אך המ"ה וב"ן שבו הנה הם אשר יצאו בהתפשטות הא' מהפה ולחוץ.

והנה שורשו ותולדתו דהס"ג דענינינו. הנה הוא עם הע"ב דלעיל אות י"ז משורש ומקור אחד. וכן יצאו שניהם כאחד. כי הם אור אחד כנ"ז זה מבפנים וזה מבחוץ. כי שורש שניהם הנה הוא. בהשם ב"ן דסי' ב' אות ה'. בחליו העליון שמטבורו ולמעלה. שהוא הע"ב והס"ג שבו. כי הם השורש פנימי להע"ב דלעיל אות י"ז ולהס"ג דאות י"ח דענינינו. ומקומם הוא בא"ק. מגבול הפה דא"ק ולמעלה עד גבול החוטם שבו. בפנימית פנימיותו. ומהם ושפעם. הנה יצא כנגדם הע"ב וס"ג דאות י"ז י"ח דענינינו. הע"ב מבפנים והס"ג מבחוץ. וכאשר נתפשטו הע"ב וס"ג דהשורש פנימי בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. להעשות שורש להמ"ה וב"ן הכלליים דהשורש פנימי. שהיה עומד להוולד מהם ולצאת בא"ק. מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו בפנימית פנימיותו. הנה בעת התפשטות דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים דהשורש פנימי הנז' הנה בכחם ושפעם. הנה נתפשטו ג"כ הע"ב וס"ג דאות י"ז י"ח דענינינו בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם ג"כ. ונתפשטו מהפה דא"ק עד הטבור שבו. המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב דלעיל אות י"ז מבפנים. והמ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג דענינינו אות י"ח מבחוץ. והם האורות דהתפשטות הא' דהפה שאמר הרב. והרי נתפשטו הם רק בכח ושפעת אור. דהמ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים. דהע"ב וס"ג הכלליים. שבהב"ן דאות ה'. כי הנה הם השורש פנימי דהתפשטות הא' דהפה כנז'. והנה היה ההתפשטות עד הטבור דא"ק. כדי להעשות שורש להאור דהתפשטות הב' דהפה. שהוא העולם העקודים שהיה עתיד לצאת שם.

והנה אחר שנתפשט ועשה את פעולתו. הנה חזר ונסתלק תיכף ועלה למקומו שהוא מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם כי שם הוא מקומו דכל אותו האור דהתפשטות הא' לישב בסתר עליון ולהיות שורש עליון להאור דהתפשטות הב' שיוצא ממנו להשפיע עליו טובו תמיד. ולכן הנה חזר ונסתלק אחר ההתפשטות הא'. הוא. ר"ל אותו הס"ג דענינינו עם הע"ב דלעיל אות י"ז. וחזרו ועלו למעלה ומבפנים. בחליו העליון דהב"ן דאות ה'. בהע"ב וס"ג הכלליים שבו. ונשארו שם לעולם. והוא ההסתלקות הא',

אשר לאורות הפה הנודע בדברי האריז"ל.

והנה היה ההסתלקות ג"כ רק ע"י כח ושפעת דשורש הפנימי הנז' ע"י ההסתלקות אשר היה גם שם, והיינו בהמ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים העליונים, אשר בהע"ב וס"ג הכלליים שבהב"ן דאות ח', אשר נתפשטו גם הם מתחילה להיות להתפשטות א' לצורך שורשי המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח' וכנ"ל, ואח"כ כאשר עשו את פעולתן, הנה חזרו ונסתלקו ועלו למקומן, להיות שם שורש עליון להמ"ה וב"ן הכלליים שהיה עתיד להוולד מהם, והנה הם בכ"ז ג"כ השורש פנימי לענין ההתפשטות א' דהפה כי הרי נעשה כל התפשטות הא' דהפה רק בכחם ושפעם כנ"ל, וכן הנה הוא ג"כ בענין ההסתלקות הא' דאורות הפה, הנה היה נמשך ג"כ כל ענין ההסתלקות הא' דאורות הפה, ג"כ רק מפעולת ההסתלקות אשר בהמ"ה וב"ן הפרטיים הפנימיים והעליונים, כי הם השורש פנימי להם הן לכל עיקר מציאותם והן לכל מאורעותיהם, כי הן ההתפשטות והן ההסתלקות אשר לאורות הפה, הנה הוא נמשך להם ע"י שנעשה כ"ז בהמ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים, כי הם השורש פנימי להם לכל ענייניהם והכל היא מהם.

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הס"ג דאות י"ח דענייננו ג"כ, את מציאותו ושימושו, שורשו ומקורו, יציאתו ותולדתו, התפשטותו והסתלקותו, ומקומו, אשר הן בתחילה והן אח"כ, כי מציאותו הוא שהוא ההתפשטות א' דאור הפה החלק אור אשר מבחוץ, שיצא בעת ההתפשטות הא' מהפה ולחוץ ונתפשט עד הטבור, ושימושו הוא, כי הוא בחי', האימא הכללי, דכללות כל אורות הפה בהשתיים שהן ארבע שבו, ושורשו ומקורו הוא, בהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', בחציו העליון שבו, שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבו, אשר מקומם הוא בא"ק בגבול הפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם, הנה שם הוא מקורן דהע"ב דלעיל אות י"ז עם הס"ג דאות י"ח דענייננו, אך שורש התפשטותם מהפה ולמטה עד הטבור, והן הסתלקותם אשר נסתלקו אח"כ וחזרו ועלו מהפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם, הנה פעולת כ"ז הנה נמשך להם, מהמ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים והעליונים דהע"ב וס"ג הכללים שבהב"ן דאות ח' הנז', ע"י התפשטות והסתלקות שנעשו באותן המ"ה וב"ן הפרטיים הפנימים לצורך תוצאות המציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דאות ח', הנה ע"י ההתפשטות וההסתלקות שנעשה באותן המ"ה וב"ן הפנימיים, הנה נמשך ונעשה ג"כ התפשטות והסתלקות לאורות הפה, שהוא הע"ב דלעיל אות י"ז ולהס"ג דענייננו אות י"ח, כי נעשה גם בהם התפשטות והסתלקות, בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, לצורך תוצאות המציאות דהתפשטות הב' דהפה, כי הע"ב וס"ג הכלליים שבהם ב"ן דסי' ב' אות ח', הנה הם, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, השרשים פנימים לכל האורות דההתפשטות הא' דהפה ולכל מאורעותיהם וכנ"ל בכל דברינו, והנה יצא ונולד כל האור דהתפשטות הא' דהפה ונעשה כל ענייניו שבו, הכל בכח ושפעת אור, דהשורש פנימי אשר אליו, שהוא השם ב"ן דסי' ב' אות ח', ע"י חציו העליון שבו, והנה מתחילה הנה ירד בההתפשטות הא', ונתפשט עד הטבור, ואח"כ הנה עלה כולו ונסתלק מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם, ושם הוא עומד לעולם, לשורש עליון לכל האור דהתפשטות הב' שיצא ממנו אח"כ כמו שיתבאר בעה"י בדברינו למטה, ע"כ הגיע דברינו בביאור הע"ב וס"ג דכללות אורות הפה בהשתיים שהן ארבע שבו, ועתה נבאר עד"ז ג"כ בכללות המ"ה וב"ן שבהם, למען שמו יתברך ויתעלה:

(יט)

מ"ה

השם מ"ה הזה הנה הוא האור דהתפשטות הב' דהפה, חלק האור אשר מבפנים, כי כן ההתפשטות הא' והן ההתפשטות הב', הנה כ"א הוא בשתיים, מבפנים, ומבחוץ ואותו המ"ה הנה הוא החלק אור אשר מבפנים להפה דא"ק, והתפשט הוא ג"כ מגבול הפה עד גבול הטבור מבפנים, והנה הוא הז"א הכללי, ר"ל מכללות השתיים שהן ארבע אשר באורות הפה, שהם הב' התפשטות הא' והב', וכ"א הוא בשתיים, מבפנים, ומבחוץ, והם ד' פרצופים כלליים, כי הב' חלקי, פנימי וחיצון, דהתפשטות הא', הם האו"א הכלליים והב' חלקי, פנימי וחיצון, דהתפשטות הב', הם הזו"ן הכלליים, כי אבא הוא מבפנים ואימא מבחוץ, כי אבא הוא בסוד פלא, נתיב לא ידעו עיט וכמ"ש בזוה"ק פ' בלק קצ"ג ע"ב, וכן הוא אבא טמיר יתיר, וכן עד"ז ז"א הוא מבפנים והנוק' מבחוץ ובסוד נקבה תסובב גבר, וכו' בהיכל קדשי, וכן הוא בענייננו בההתפשטות הב' דהפה, הנה החלק אור שמבפנים הוא השם מ"ה והוא הז"א הכללי, מהד' פרצופים הכלליים דהשתיים שהן ארבע אשר בכללות אורות הפה, והנה עומד הז"א שהוא השם מ"ה דענייננו לעולם מבפנים שהוא מגבול הפה ולפנים עד גבול הטבור, לבד הכתר שלו שהוא עולה למעלה תמיד במטי ולא מטי, אבל עיקרו כולו הוא למטה לעולם.

והנה יציאתו ותולדתו, הנה הוא מאור ההתפשטות הא' דהפה שהוא הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח, אחר הסתלקותם, כנ"ל שם, והנה הם האו"א להמ"ה דענייננו שהוא הז"א כי מהם הוא נולד ומהם הוא יונק ומקבל תמיד, אך שורשו ומקורו שהוא הא"א אליו, הנה הוא השם ב"ן אשר לעיל סי' ב' אות ח', חציו התחתון שבו, אשר מטבורו ולמטה, והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה אותו חציו התחתון דהב"ן דאות ח', הנה הוא שורשו ומקורו דהמ"ה דענייננו שהוא הא"א אשר לו.

והנה הוא בסדר זה, כי הנה אחר שעלה ההתפשטות הא' למעלה בההסתלקות הא' והיה עלייתו בסוד מ"ן בחציו העליון דהב"ן דאות ח', שהוא בהע"ב וס"ג הכלליים שבו, כנ"ל אות י"ז י"ח, ואמרנו שם, כי היה עלייתו, ע"י המ"ה וב"ן הפרטיים, דהע"ב וס"ג הכלליים, הנז' אשר היה עליית דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים ג"כ בהע"ב וס"ג הכלליים שלהם, כי עלו שם הם ג"כ לסוד מ"ן, לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח', שהם חציו התחתון אשר מטבורו ולמטה, שהוא בא"ק מגבול הפה ולפנים ולמטה עד גבול הטבור שבו בפנימית פנימיותו והנה הם השורש פנימי והא"א לאור ההתפשטות הב' דהפה, ונעשה ונולד כל אותו חציו התחתון דהב"ן דאות ח', מהע"ב וס"ג הכלליים שבו ע"י עליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז', והנה מאותן המוחין אשר היה נמשך מלמעלה למעלה ונתחדשו וניתוספו בעליית המ"ן דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' לצורך לידת המ"ה וב"ן הכללייה הנז', הנה מהארת אותן המוחין עצמן הנה קבל ג"כ האור דההתפשטות הא' דהפה, בעלייתו למ"ן כנז', אור ומוחין ג"כ לצורך לידת האור דההתפשטות הב' דהפה.

והרי הוא המוחין דההתפשטות הב' דהפה מהארת המוחין דהמ"ה וב"ן הכלליים שבהב"ן דאות ח', והוא מה שאמרנו כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הוא השורש פנימי להתפשטות הב' והוא הא"א אליו, כי הרי כל המוחין דאור ההתפשטות הב' הנה הוא מה שמקבל ההתפשטות הא' מהמ"ה וב"ן הכלליים.

והנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים הרי אמרנו כי הנה הם חציו התחתון דהב"ן דאות ח', מטבור ולמטה, אשר מקומו הוא בא"ק מגבול הפה עד טבורו, בפנימית פנימיותו, והרי הוא מתלבש ג"כ בתוך כל האור דההתפשטות הב' דהפה, והוא ע"ד הא"א דאצילות, המתלבש בהזו"ן דאצילות, מטבורו ולמטה, ומיוחד הזו"ן בא"א בשני בחי', והוא בסוד תלייא ואחיד, כמ"ש בזוה"ק, באד"ז רצ"ב א', ועי' שער א"א פ"ז, כן הוא בענייננו באור ההתפשטות הב' דהפה עם השם ב"ן דאות ח', כי ע"י המ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם חציו התחתון שבו אשר מטבורו ולמטה, הנה מיוחד בו ההתפשטות הב' דהפה בשני בחי', שהם ג"כ בסוד תלייא

ואחיד, כי מצד המוחין דאור ההתפשטות הב', שהם מהארת המוחין דהמ"ה וב"ן הכלליים הנז', הרי הוא בסוד תלייא, ומצד שאותן המ"ה וב"ן הכלליים הם מתלבשים תמיד בכל האור כולו דההתפשטות הב' דהפה בפנימית פנימיותו לעולם, הנה הוא בסוד אחיד, ועכ"פ הוא כי המ"ה וב"ן הכלליים דהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', שהם חציו התחתון שבו שמטבורו ולמטה, הנה הוא הא"א לכל האור דהתפשטות הב' דהפה, והוא השורש פנימי אליו, אבל בהתפשטות הא' הנה הוא האו"א אליו כנ"ל והרי נמצא כי מקורו ושורשו דאור ההתפשטות הב' דהפה הנה הוא השם ב"ן דסי' ב' אות ח', חציו התחתון שבו אשר מטבורו ולמטה, אך יציאתו ותולדתו דאור ההתפשטות הב' דהפה, הנה הוא מהאור ההתפשטות הא' שבו, שהוא האו"א אליו כנז'.

והנה אמרנו לעיל אות י"ז י"ח כי יציאת האור דהתפשטות הא' הנה הוא בשפעת אור אשר מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים דהב"ן דאות ח', וכמו שמתבאר שם אך בההתפשטות הב' הרי אמרנו כי הוא נמשך ובא מהארת המוחין דהמ"ה ב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח' וכנז', והנה היה השפע והארת המוחין אשר להתפשטות הב', ממקור ומקום יותר גבוה ונעלה משפעת המוחין אשר להתפשטות הא', כי עיקר הגניזו דאור א"ס הנה הוא נפתח ונתגלה רק לאור ההתפשטות הב' דוקא, ולכן אמר הרב ג"כ בשער עקודים פ"ג כי ההתפשטות הא' הוא לא יצא בשלימות, ויצא רק בסוד נפש לבד, ובסוד נשבע ה' בנפשו, ע"ש, והוא כי הנה שפעת המוחין אשר לצורך האור דהתפשטות הא' [דכל האורות דהאח"פ שהם מהמ"ס דא"ק וכנ"ל בכל דברינו], הנה הוא רק, מגילוי היחוד דהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו, שהם הע"ב וס"ג דלעיל סי' א' אות א' ב', והמ"ס הוא בסוד נפש, כי הג' רישין גלגלתא ואוירא ומ"ס, הם בסוד נר"נ, כנודע, ולכן אמר הרב כי ההתפשטות הא' יצא רק בסוד נפש משא"כ שפעת המוחין אשר להמ"ה וב"ן הכלליים, דכל השמות סמ"ב שבסי' ב' שהם לצורך ההתפשטות הב', כי כל אותן המ"ה וב"ן הכלליים הם השורש פנימי לכל ההתפשטות הב' דהאח"פ, וכנ"ל בדברינו, לכן הנה היה נמשך ונעשה כל שפעת המוחין אשר לזה גם בגילוי היחוד דהב' רישין, אוירא ומ"ס, והאוירא הוא האור הגנוז, אשר עליו נאמר ויאמר אלהי"ם יהי אור, ושם הנה הוא הגילוי מהגניזו דרזא דאור א"ס ית"ש, עי' בפנים הספר כלל ט"ו ענ"ז אות א', והנה משם היה נמשך שפעת האור והמוחין אשר לכל התפשטיות הב' דהאח"פ.

והרי היה האורות דהתפשטות הב', ממוחין יותר גבוהים ונעלים, שהוא מהגילוי דאור הגנוז ומרזא דאור א"ס, אשר האיר ונתגלה לצורך המציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים דהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', וכן יצא באמת כל ההתפשטות הב', עם יציאת המ"ה וב"ן הכלליים יחד, כי הם השורש פנימי להם כנ"ל, ויצא האור דהתפשטות הב' מהאור דהתפשטות הא', אחר הסתלקותו ונתפשט מהפה עד הטבור, ונעשה כ"ז בכח ושפעת אור דהמ"ה וב"ן הכלליים דהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', שהם חציו התחתון שבו שיצא הוא והתפשט אז ג"כ, בפנימית פנימותו דא"ק, מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו, והוה האור דהתפשטות הא', האו"א להתפשטות הב', והשם ב"ן דסי' ב' אות ח' בחציו התחתון שבו, הא"א להתפשטות הב', והס"ג דהמ"ס אשר בסי' א' אות ב', שהוא שורש השרשים הנעלם לכל האורות דהאח"פ כולן, הוא בבחי' רדל"א לכולן.

והרי נתבאר לנו מכל דברינו, על המ"ה דאות י"ט דעניינו, מציאותו ושימושו, יציאתו ותולדתו, וכן שורשו ומקורו, ומקומו כי מציאותו הוא, שהוא האור דהתפשטות הב' דהפה, החלק אור ממנו הנשאר מבפנים, והוא חלק אור היותר גדול כי עיקר האור הנה הוא נשאר לעולם מבפנים והוא התפשט בא"ק מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו הכל מבפנים ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל, ושימושו הוא, כי הנה הוא הז"א הכללי, מכללות השתיים שהן ארבע דאורות הפה, שהם ד' פרצופים כלליים, והם העסמ"ב אשר בכל הסי' ה' שלפנינו, והוה השם מ"ה דאות י"ט דעניינו, הז"א הכללי שבהם, הכולל ישראל ולאה, והם סוד קול ודיבור שבז"א, והם שם שניהם בהעלם.

והוא ע"ד שאמרו בזוה"ק, בראשית דף ל' ע"ב, בסוד קול ודיבור, תרין אינון דלא אשתמעו ותרין אינון דאשתמעו תרין דלא אשתמעו הם חו"ב ותרין דאשתמעו הם זו"ן, והם שניהם הם סוד קול ודיבור, אלא שזה בשורש וזה בתולדה, ר"ל שהחו"ב הוא השורש והזו"ן הם התולדה, וכן הם שניהם בחכמה, ושניהם בבינה, ובסוד הב"ן בחכמה וחכם בבינה, וכן הם שניהם בז"א, בהדו"ן שבו, שהם ישראל ולאה, ושניהם בנוק' בהדו"ן שבה, שהם יעקב ורחל, ועכ"פ הוא כי השם מ"ה דעניינו הנה שימושו הוא, שהוא ז"א הכללי הכולל ישראל ולאה סוד קול ודיבור, אלא שכאן הם שניהם בהעלם, כי הרי הוא חלק האור שמבפנים וכנז'.

ויציאתו ותולדתו הנה הוא, מהע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח שהם האו"א הכללים שבאורות הפה, שהם ההתפשטות הא' דאורות הפה אחר הסתלקותו למעלה מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם, הנה יצא ונולד מהם האור דהתפשטות הב' דהפה שהוא המ"ה דעניינו עם השם ב"ן שיתבאר בסמוך אות כ', בעה"ית"ש, אך שורשו ומקורו דכל ההתפשטות הב' הנה הוא בהשם ב"ן דסי' ב' אות ח', בחציו התחתון שבו שמטבורו ולמטה שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הנה הם השורש פנימי והא"א לכל האור דההתפשטות הב' דהפה, וכן הם מתלבשים בו לעולם בכל שיעור משך המקום דכל ההתפשטות הב' כולו, שהוא מגבול הפה דא"ק עד הטבור דא"ק, והוא ע"ד התלבשות א"א בהזו"ן, וכנ"ל כ"ז, ע"כ הגיע דברינו בביאור השם מ"ה דאות י"ט דעניינו, והנה יש בזה עוד דברים עמוקים הרבה ויתבארו למטה בביאור השם ב"ן שבסמוך, בעה"ית"ש, למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

(כ)

ב"ן

השם ב"ן הזה הנה הוא ג"כ האור דההתפשטות הב' דהפה דא"ק, והוא חלק האור דההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ והתפשט עד הטבור מבחוץ והוא התפשטות הב' דהפה אשר ממנו מדבר האריז"ל, כי השם מ"ה דלעיל אות י"ט הנה הוא מבפנים כנ"ל, והוא נעלם, וכל הגילוי דהתפשטות הב' הוא רק האור דשם ב"ן דאות כ' דעניינו, והוא עיקר עולם העקודים הנזכר בדברי האריז"ל, והנה הוא עולם שנס ומלא מכל מיני עסמ"ב, כללים ופרטים, לאין חקר, וכן הוא כלול מכל מיני פרצופים כולם, כללות ופרטות, לאין שיעור, וכמו שהוא באצילות גם בפרטי פרטות, אך בכלל הגילויים דאורות הפה שהם בשתיים שהן ארבע, כנ"ל בהקדמת דברינו, והם הב' התפשטיות הא' והב', אשר כ"א הוא כלול משתיים, פנימי וחיצון, והם ג"כ בבחי' ד' שמות עסמ"ב כלליים וד' פרצופים או"א וזו"ן כלליים, הנה הוה עפ"ז כללות כל האור דההתפשטות הב' דהפה, חלק החיצון שבו אשר יצא מהפה ולחוץ, הנה הוא כולו רק בבחי' שם ב"ן והוא השם ב"ן דאות כ' דעניינו, וכן הוא כולו בבחי' הנוק' הכללי, הכולל יעקב ורחל שהם הדו"ן שבנוק' והיא נוק' דז"א, שהוה השם מ"ה דלעיל אות י"ט, כי כל קבלתה הוא ממנו, שהוא מבפנים ומאיר עליה תמיד, והוא הנה הוא המ"ה והז"א דכללות השתיים שהן ארבע שבכללות האורות דהפה. והיא הנה היא השם ב"ן והנוק' שבכללות השתיים שהן ארבע דכללות האורות דהפה

והנה הדו"ן שבה, שהם יעקב ורחל, הנה הם בסוד קול ודיבור אשר בבחי' גילוי, כי הרי הם מבחוץ, משא"כ הדו"ן דז"א, ישראל ולאה אשר בהשם מ"ה דלעיל אות י"ט, שהם ג"כ בסוד קול ודיבור, וכנ"ל, הם רק בהעלם, כי הם מבפנים והנה הם, בכלל מ"ש בזוה"ק בראשית ל' ע"ב, כי תרין אינון דלא אשתמעו, אבל הקול ודיבור אשר ביעקב ורחל, הנוק' הכללי, אשר היא מבחוץ, הנה עליהם אמרו בזוה"ק שם, שהם אינון תרין דאשתמעו, [כי

ע"ד שאמרו שם בחו"ב וזו"ן הכלליים. כן הוא ג"כ בזו"ן עצמם מזה לזה. כי ישנם כל הבחי' בכ"א. והכל נידון בערכו. וכב"ן]:

והנה השם ב"ן דענינינו שהוא העיק' הכללי דאורות השתיים שהן ארבע שבכלל כל אורות הפה. והיא כלל כל ההתפשטות הב' דהפה אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט עד הטבור. הנה היא נשאר שם לעולם. לבד הכתר שבה. שהוא עולה תמיד למעלה אל האור דהתפשטות הא' במטי ולא מטי. לינק שם. וכמ"ש בשער מטי ול"מ פ"ד. אבל שאר כל הט' ספי' האחרונים הם נשארים ועומדים תמיד למטה. וכל עלייתם במטי ולא מטי. הוא רק ממקום למקום למטה גופה. שבזה הנה הם עולים ויורדים תמיד ממקום למקום. לבד הכתר שבהם. הנה הוא חוזר ועולה בעת לא מטי. גם מהפה ולפנים ולמעלה אל האור דהתפשטות הא'. שהוא הכתר עליון אשר בסוף השרשים שאמר הרב שם. אבל שאר כל הט' ספי' דהתפשטות הב' אינם עולים הם מהפה ולפנים. לעולם. וכל עלייתם במטי ולא מטי תמיד הנה הוא רק ממקום למקום. שעולים ויורדים תמיד ממקום למקום למטה גופה. וכמו שהעלינו בזה בחלק הביאורים בשער מטי ולא מטי פ"ב אות י"ט. ודלא כהג"ה בזה. ע' דברינו שם.

והנה יציאתו ותולדתו דהב"ן דענינינו וכן שורשו ומקורו. הנה הוא ככל מה שבארנו לעיל אות י"ט בהשם מ"ה. כי הם שניהם הזו"ן הכלליים דהשתיים שהן ארבע שבכלל כל אורות הפה. ויצאו הם שניהם יחד. מהאור דהתפשטות הא' דהפה. אחר הסתלקותו למעלה שהוא בסוד עליית מ"ן. והיה עלייתו בהע"ב וס"ג הכלליים שבהשם ב"ן דסי' ב' אות ח'. והנה היה עלייתו. יחד עם עליית המ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הע"ב וס"ג. הכלליים. שעלו גם הם לסוד מ"ן. לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים דהשם ב"ן שבסי' ב'. ונעשו הם זווגי עליונים. לעילה למעלה. והמשיכו מוחין מגילוי היחוד דאו"א וכוליה שבא"ק. שהוא מרזא דאור א"ס. לצורך לידת המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח'. שהם השורש פנימי לכל האור דהתפשטות הב' דהפה. והנה מהארת המוחין הללו. הנה קבל ג"כ האור דהתפשטות הא' דהפה. בעלייתו למ"ן כנז'. אור ומוחין ג"כ לצורך לידת כל ההתפשטות הב' דהפה. שהם השם מ"ה דלעיל אות י"ט עם השם ב"ן דאות כ' דענינינו. והרי היה לידת כל ההתפשטות הב'. מהאור דהתפשטות הא' שהוא השמות ע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. כי הם האו"א להתפשטות הב' שהוא השמות מ"ה וב"ן דלעיל אות י"ט ודאות כ' דענינינו שהם הזו"ן. אך מקורן ושורשן שהוא השורש פנימי שלהם. הנה הוא השם ב"ן דסי' ב' אות ח'. אליו התחתון אשר מטבורו ולמטה. והוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו. כי מהארת המוחין דאותן המ"ה וב"ן הכלליים. הנה נמשך תוספות אור ומוחין ג"כ ההתפשטות הא'. לצורך לידת כל האור דהתפשטות הב'. וכן אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם מתפשטים ג"כ בכל שיעור המקום דהתפשטות הב' דהפה. שהוא מגבול הפה דא"ק עד הטבור דא"ק בפנימית פנימיותו. והרי הם מתלבשים ג"כ בתוך כל ההתפשטות הב' לעולם, ומיוחד ותלוי בהם ההתפשטות הב' בשני בחי' אחד מצד המוחין כנ"ל. ואחד מצד ההתלבשות כנז'. ואלו ב' הבחי' הם סוד תלייה ואחיד אשר מז"א לא"א. כמ"ש בשער א"א פ"ז. כי הנה אותן המ"ה וב"ן הכלליים שהם אליו התחתון דהשם ב"ן דסי' ב' אות ח'. הנה הוא שורש הפנימי לכל ההתפשטות הב' דהפה והוא הא"א אליו. ולכן נעשה כל המילואות דהתפשטות הב' דהפה רק מהארת המוחין שלו וכן מתלבש שם לעולם. וכל מה שנעשה בהתפשטות הב' הנה הוא הכל מכח ושפעת אור דאותן המ"ה וב"ן אשר בפנימיותם. ועכ"פ הוא כי ההתפשטות הא' הוא האו"א להתפשטות הב'. והאליו התחתון דהב"ן דאות ח' הוא הא"א להתפשטות הב'. והס"ג דהמ"ס עצמו שבא"ק שהוא השם ס"ג אשר לעיל סי' א' אות ב' שהוא שורש השרשים הנעלם לכל האורות דהאח"פ כולן הנה הוא הרדל"א לכולם. וכנ"ל אות י"ט כ"ז אלא ששנינו הדיבור כאן כדי להתיישב על לב המעיין:

סעיף ב'

והנה לפי דברינו שאמרנו כי ההתפשטות הא' הנה הוא קומה שלימה בפנ"ע כי הם האו"א. אבל כל ההתפשטות הב' הנה הוא קומה שלימה בפנ"ע והם הזו"ן. והרי נמצא כי ההתפשטות הא' הם בבחי' פרצופים בפנ"ע והנה הם פרצופים פנימים. כי הרי מאחר הסתלקות הא' הנה הם לעולם מהפה ולפנים ולמעלה עד גבול החוטם. אבל ההתפשטות הב' שהם הזו"ן הנה הם בבחי' פרצופים החיצונים. כי גם השם מ"ה דלעיל אות י"ט הגם שהוא מבפנים ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל וכנ"ל. אך עכ"ז הנה הוא מתגלה תמיד ע"י השם ב"ן אשר הוא מבחוץ. כי השם מ"ה הנה הוא משלח הארתו תמיד להשם ב"ן ומאיר בו ועל ידו תמיד כי הם בסוד זה שמי וזה זכרי. וה' בהיכל קדשו. והרי מתגלה שם הוי"ה ע"י אדנ"י. אבל הע"ב וס"ג הם נסתרות והם נעלמים. משא"כ המ"ה וב"ן הם הנגלים. והוו הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח שהם האו"א והם ההתפשטות הא' הנה הוו הם בבחי' פרצופים הפנימים. אך המ"ה וב"ן דאות י"ט כ' דענינינו שהם הזו"ן והם ההתפשטות הב' הנה הוו הם בבחי' הפרצופים החיצונים.

והנה באשר כי כאן (וכן הוא בכל אורות האח"פ כולן) הנה אין הפסק כלל בין או"א לזו"ן. כי בכל פרצופי האצילות הרי מפסיק פרסא בין הטבור ולמעלה לבין הטבור ולמטה ויש הפסק פרסא בין או"א לזו"ן. משא"כ באורות האח"פ הנה באשר שהם כולם למעלה מהפרס"א דא"ק אשר משם ולמעלה הוא עדיין מכלל העצמות דא"ס. הנה לא נמצא שם הפסק פרסא כלל להפסיק בין או"א לזו"ן. ועי"ז הנה נחשבים שניהם לקומה אחת עכ"פ. כי ההתפשטות הא' הוא מאיר עליהם תמיד בלי הפסק ומקיף עליהם מלמעלה למטה ומכתיר עליהם תמיד. ולכן הנה נחשב ההתפשטות הא' כולו לכתר על ההתפשטות הב'. והוא הכתר עליון העומד בסוף השרשים שאמר הרב בשער מטי ולא מטי פ"ד, ונקרא כתר עליון, משום כי הרי באמת הנה יש בחי' מליאה כתר להתפשטות הב' ג"כ בפ"ע, אלא כי הנה לבד הכתר שלו עצמו, הנה מאיר ומקיף ומכתיר ההתפשטות הא' אשר עלה כולו למעלה בהסתלקות הא', והוא יושב בסתר עליון לעולם, הנה הוא מקיף ומכתיר מלמעלה למטה, על ההתפשטות הב' ומאיר עליו תמיד, ולכן נקרא כל האור כולו דהתפשטות הא', בשם כתר עליון, והוא יושב בסוף השרשים, שהוא השם ב"ן דסי' ב' אות ח', שהוא השורש פנימי דהתפשטות הא' והב' דהפה, כנ"ל בכל דברינו, [ומ"ש, בסוף, אין הכוונה על הכמות ומקום, אלא על האיכות ומעלה], ועכ"פ הוא, כי הכתר עליון שאמר הרב שם, הכוונה הוא, על כל כללות האור דהתפשטות הא', שהוא כולו בבחי' כתר עליון על ההתפשטות הב', הגם שבאמת הנה הוה כ"א קומה שלימה בפנ"ע. והם בבחי' פרצופים בפנ"ע, כי כל כללות התפשטות הא', הם בבחי' או"א ופרצופים פנימים נעלמים, לכללות התפשטות הב', שהם להתפשטות הא' בבחי' זו"ן ופרצופים חיצונים נגלים, [וע' דברינו בחלק הביאורים שם, במטי ול"מ פ"ד, בענין הכתר עליון שאמר הרב, הנה כתבנו שם הדברים יותר בדיוק, ע"ש אות י' וי"א]:

וזהו הענין מה שאמר הרב בכל דרושי הנקודים, כי ההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא', כי באשר הפסק ביניהם הנה נכללים שניהם לקומה אחת, ונחשב כל ההתפשטות הא' כולו, לכתר על ההתפשטות הב', וכל ההתפשטות הב' כולו, שהוא מהחכמה ולמטה שבו, הגם שבאמת הנה הוה כ"א קומה שלימה בפנ"ע:

סעיף ג'

אך עיקר עומק הכוונה מ"ש הרב שבהתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דבהתפשטות הא', ואמר כי הכתר נשאר למעלה, הנה עומק הכוונה הוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו שבהתפשטות הא' והב' הנה הם בבחי' או"א וזו"ן, והנה בעולם האצילות אשר שם הוא שליטת המ"ה וב"ן והוא באשר כי כל האצילות הנה הוא רק מהמ"ה וב"ן הכלליים דא"ק ולכן הוא דאצילות רק שליטת המ"ה וב"ן ועי"ז הנה נאצל שם כל תחתון מהעליון שעליו רק מהז"ת דהעליון, אבל הג"ר דהעליון הנה הם נשארים למעלה נעלם מהתחתון, והוא מ"ש הרב בכ"מ כי בכל פרצופי האצילות הוו רישין מגולין, ואמר ג"כ בכ"מ כי ההתלבשות דכל עליון בהתחתון הנה הוא בהז"ת דהעליון, ובארנו בדברינו בכ"מ, שהכוונה הוא על החלק דאו"א הנותנים מתמצית גופם ונפשם בטיפה הזרעית להשתתף בבנין הולד, וכמ"ש ג' שותפין באדם אביו ואמו והקב"ה, ונמשך אותו החלק מהז"ת דאו"א ומשתתף בבנין הולד, וזהו ההתלבשות דהז"ת דאו"א המתלבש בהזו"ן, וכ"ז הוא באצילות ומשום שהוא רק למטה מהפרסא ומהמ"ה ב"ן הכלליים דא"ק, אמנם בכל האורות דהאח"פ אשר הם למעלה מהפרסא, ושם הנה הוא שליטת דהע"ב וס"ג כי עד הפרסא הנה הוא הגילוי אור דהע"ב וס"ג והנה שם משתתף ומתלבש העליון בהתחתון מהחכמה שבו ולמטה ולכן הנה הוא בהאורות דהאח"פ, שליטת הס"ג לעולם, אך הע"ב הנה הוא נעלם גם שם:

והענין בזה הוא, כי הנה מתרומם א"ק מאצילות בענין גילויי השמות והפרצופים שבו בשני בחי' כי בא"ק הנה עומד כל שם מעסמ"ב במדרגה יותר גבוה שהע"ב הוא עומד בו, בגילוי אור הכתר, והס"ג בגילוי אור החכמה, והמ"ה בגילוי אור הבינה, והב"ן הוא בו בכל הז"ת משא"כ באצילות הנה הוה הע"ב בחכמה וס"ג בבינה וגם הם ירדו בא"א במקום החג"ת שבו, שהוא מהגרון עד הטבור, והשם מ"ה הוא באצילות בז"מ וגם הוא ירד באצילות מתחת הפרסא שבא"א, שהוא מהטבור ולמטה, ועומד הוא עם הנוק' שניהם בהנה"י אלא שאיהו בנצח ואיהו בהוד, והרי ירדו שניהם במקום הב"ן ע' הפ"ח פ"ג סמוך לסופו ודרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח' סמוך לסופו, והרי היה באצילות, ב' ירידות, אחד. שהשמות ירדו שירד כל שם בהפרצוף שלמטה ממה שהוא בא"ק, כי בא"ק, הוה ע"ב בכתר, ס"ג בחכמה מ"ה בבינה, ב"ן בכל הז"ת, שהוא גם בהחג"ת, ובאצילות הוה ע"ב בחכמה, ס"ג בינה, מ"ה בחג"ת, ב"ן בהנה"י, ב', שהפרצופים ירדו, כי ירדו או"א בחג"ת, וירדו הזו"ן בהנה"י לבד, שגם הז"א הוא רק בהנה"י, ע' שער רפ"ח פ"ב, ושער הפרצופים תחלת דרוש ב' ופרצופי זו"ן תחלת פ"א:

אך הענין בזה הוא כי הנה בסופן וסיומן דבחי' או"א וזו"ן אשר גם בא"ק הנה ישנם באמת גם בו, כל אותן הבחי' אשר באצילות ג"כ, אלא שהוא בו רק בכח ובהעלם, אבל הם ישנם בו ג"כ, וכמו שמבואר למדין בשביה"כ רפ"ו, וע' דברינו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' בארוכה קצת, אמנם הרי נודע הוא, כי הנה יש לכל אור ולכל מה שנעשה בו, הנה יש לכ"ז שורש למעלה, אלא שהשורש הוא בהעלם, והתולדה ממנו הוא מתגלה, ובאשר שא"ק הנה הוא כולו נעלם, ע' דרושי אבי"ע פ"ב, והיחוד בכל שורשי הענינים דהאצילות שבו, הנה הוא בו עלום מאד, הנה נבחן בו עי"ז השורש והתולדה אשר בכל ענין וענין, שניהם כאחת, אלא שהתחלתו הוא בהשורש, וסופו הוא בהתולדה אבל הם אחד, בו, ולכן הוא כי הנה כאשר המדובר בו הנה הוא במה שנוגע להאצילות ממנו, הנה אז נמשך בו הדיבור, ממה שהוא בסופו כי שם הוא השורש להאצילות ונבחן בו אז ג"כ ע"ד שהוא באצילות, כי שם הוא השורש להאצילות, אך כאשר המדובר בו הנה הוא בעצמותו גופה אשר היחוד בו הוא עלום מאד, ונמשך בו השורש עם התולדה לאחד, אז הנה נבחן הענין על שם התחלתו שבשורש, והרי הוא אז גבוה ונעלה מדוגמתו אשר באצילות הרבה, ולא עוד כי הנה בו עצמו, הנה נכלל בו ג"כ כל תחתון עם העליון שעליו ונעשה עי"ז לפנים חדשות לגמרי, עליון נורא, מדוגמתו אשר באצילות, וזהו הענין דהב' עילוים ושינויים הנראה בא"ק שהוא בב' עילוים מהאצילות, אחד בגילויי השמות, ואחד בקביעות מקום דהפרצופים וכנ"ל, הנה הוא הכל בסיבת זה:

סעיף ד'

והענין בביאור הוא, כי השם ע"ב אשר אמר הרב בא"ק, שע"ב הוא בכתר, והרי נתעלה בו הע"ב לאור הכתר, הוא משום, כי בו, הנה נכלל החכמה, שהוא אבא, בהכתר שהוא א"א, ומתראה עי"ז האבא שבו לפנים חדשות עליון נורא כי מתראה ועומד באור הא"א, אך עכ"פ הוא כי מה שהע"ב הוא בו בכתר הנה הוא באמת רק ע"י החכמה הכלול בו, אך עכ"פ הוא כי הנה מתעלה בו הע"ב עכ"פ כי הרי מאיר שם הע"ב באור הכתר, וזהו ג"כ מה שאמר הרב בשביה"כ רפ"ו, בא"ק, כי הע"ב שבו הנה הוא כולל בו, את הא"א והאבא, ע"ש, וכן עד"ז הוא, מ"ש הרב בהמ"ב אשר בטנת"א פ"א, בא"ק, כי הס"ג הוא בחכמה, הנה הוא באמת ג"כ רק, משום הבינה הכלול בו, ובסוד הבן בחכמה (שאמרו בספר יצירה פ"א), אך עכ"ז הרי עכ"פ הוא כי הנה מתעלה בו הס"ג עכ"פ ומאיר בו באור החכמה, אמנם הוא כי הנה הס"ג אשר הוא בא"ק בהחכמה ומשום שורש הבינה שבו, הנה הוא המ"ס רישא תליתאה, והיא שורש הבינה, בו לד"ק, ושם הוא השם ס"ג (כמ"ש בתיקונים תיקון ע' קמ"א ב'), והמ"ס היא כלולה בחכמה, חכמתא סתימאה חכמה קדומה, ועכ"פ הוא כי עיקר הס"ג הוא לעולם רק ע"י הבינה, אלא בא"ק הנה היא כלולה בחכמה, ומאיר שם הס"ג באור החכמה, והרי מתעלה שם הס"ג עכ"פ, וכן המ"ה אשר אמר הרב, בא"ק, (ע' טנת"א פ"א בהמ"ב, וכן בעקודים פ"ב בהמ"ב), כי המ"ה הוא בבינה, הנה הוא משום שורש הז"א אשר שם, כי הבינה שאמר, הוא ישסו"ת, ושם הוא שורש הדעת והתחלתו וכן הוא ג"כ בבינה דא"א, שהוא ישסו"ת שבו כי הנה הוא מגרון, והוא מיוחד עם הדעת שהוא בין תרין כתפוי, ע' א"א פ"א ופרצופים ריש דרוש ב', ועכ"פ הוא כי מ"ש הרב, בא"ק, שהשם מ"ה הוא בבינה, הוא משום שורש הז"א שבה ויחודו בה, אך עכ"פ הוא כי הנה נתעלה שם המ"ה להאיר באור הבינה, וכן מ"ש שם שהב"ן הוא בכל הז"ת, הוא משום שורש הב"ן הכלול בהמ"ה, ע' רפ"ח פ"ג סמוך לסופו, וכן בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח' סמוך לסופו, והוא שם הב"ן בכל הז"ת, משום כלילות המלכות בז"א והרי נתעלה שם הב"ן להאיר בכל אור הז"ת, ומאיר שם הב"ן גם באור החג"ת (וכמו שיתבאר עוד עיקר הדברים בזה למטה סעי' ו'), והרי נמצא כי האמת הוא שעיקרן דעסמ"ב הם לעולם רק בחבת"מ שהם האו"א וזו"ן, כי החבת"מ שהם או"א וזו"ן עם העסמ"ב הנה הם בבחי' לבוש ונשמה, והם כהדין קמצא דלבושא מניה, וא"א להם להתחלף כלל, אך בא"ק, ע"י היחוד העלום שבו, ומאיר אור עליון בתחתון וכלול תחתון דעליון, הנה מזדכך ומתבטל הלבוש של כל תחתון ע"י כלילותו בהעליון, אבל האור והנשמה, אינו מתבטל, אלא מתעלה, והוא ע"י שחפצו דכל עליון הוא תמיד להתגלה למטה, וגילויו דכל עליון הוא לעולם רק ע"י התחתון, ולכן אינו מבטלו באורו הגדול מכל וכל אלא שמאיר בו לפי כחו, ומעמידו על עמדו עכ"פ, אך ע"י יחודו בהעליון וכלילותו בו, הרי הוא מתעלה על ידו עכ"פ, וזהו אשר עומד בא"ק הע"ב בכתר, וס"ג בחכמה, ומ"ה בבינה, וב"ן בכל הז"ת, והוא ע"פ מה שאמרנו, והרי הוא אינו באמת שינוי גמור וחילוף ממש מהאצילות, אלא שבו הוא רק ע"ד התמוצע ועילוי, והבן:

וכן בענין ירידת הפרצופים שאמרנו, הנה האמת הוא כי בסופן וסיומן, הנה נסדרו בא"ק ג"כ כמו שהוא באצילות, כי גם האו"א שבא"ק, בהם הו"ב שבו שהם מהג"ר והמוחין, שעיקרן הם בגלגלתא, עכ"ז הנה הם מתפשטים ג"כ ונכללים בדיקנ"א שהוא כל עולם העקודים ומתפשטים עד הטבור, כמ"ש הרב בשביה"כ רפ"ו וכן המ"ה וב"ן דיליה הוא בא"ק ג"כ רק מטבורא ולמטה, כמ"ש שם, ועי' דברינו, בפנים הספר כלל ה' ו', אלא הוא, כי בא"ק מחמת היחוד העצום שבו, הנה לא נחשב בחי' האו"א שבו אשר מהגרון שלו ולמטה לפרצופים בפנ"ע, אלא שנכללים עם המוחין באחד, והוא התחלתם מהמוחין, ומתפשטים עד הטבור וכן בענין המ"ה וב"ן הכלליים שבו, הגם שעיקרן הם בו ג"כ רק מטבורא ולמטה והוא כל עולם האצילות שהוא מהמ"ה וב"ן הכלליים דא"ק והוא כולו רק מטבורו ולמטה אמנם פנימיותם שהוא הדעת, שהוא פנימית המ"ה וב"ן, כי המ"ה וב"ן הם מעטרין דחו"ג שבדעת כנודע, הנה עומד הדעת ג"כ רק בחג"ת דא"ק עד טבורו, כי סוד הדעת שבו, הנה הוא כל עולם העקודים שהוא כבחי' הי"ג ת"ד שבא"א, שהם סוד הדעת עלאה, הדעת הכללי דאצילות, וכן הוא עולם העקודים בא"ק כי הנה הוא הדעת הכללי שבו, ע' כלל ח"י ענ"י אות י"ט סעי"ב בסופו, והוא עומד בא"ק מהפה עד הטבור שבו, והוא בכל החג"ת שבו, ע"ד הי"ג ת"ד שבאצילות, אמנם התחלת העקודים ופנימיותו, הנה הוא מהס"ג דהמ"ס, דלעיל סי' א' אות ב', אשר הוא לפנים מהאזניים, וכן הוא בהי"ג ת"ד שבאצילות, הם מאודנין נפקי, כמ"ש בספד"צ רפ"ב, והרי לנו עכ"פ כי בענין ירידת הפרצופים אשר ירדו באצילות ממקומם הראוי, וירדו או"א מהגרון עד הטבור, לצורך הזו"ן, וירד הז"א מהטבור ולמטה לצורך הנוק', אשר כל גילויה ומציאותה שם הנה הוא לצורך העולמות בי"ע הנה היה באמת כ"ז ג"כ בא"ק כי גם בו הנה מתפשטים האו"א שבו עד הטבור והוא לצורך האצילות וכן המ"ה הכללי שבו הוא ג"כ למטה מהפרסא שבו, והוא לצורך העולמות הבי"ע והרי ירדו בא"ק ג"כ, אלא שבו הנה הם לעולם כלולים למעלה ג"כ ע"י היחוד העצום שבו, וכנ"ל:

וכן כד"ז בענין גילויי השמות, אשר נראה שינוי בא"ק ממה שהם באצילות, הנה אינו באמת שינוי ממש כלל, אלא כל השינוי הנראה בהם, הנה הוא רק, ע"י היחוד העצום שבו ונכלל בו כל תחתון עם העליון, והרי נתעלה עי"ז כל תחתון ממילא, להאיר באור העליון, ונראה ע"י עלויים, לשינויים, אבל באמת אין שינוי כלל, כי לעולם השם ע"ב הוא אור החכמה, והס"ג הוא אור הבינה, ומ"ה הוא אור הדעת שהוא נשמת החג"ת, והב"ן הוא אור נשמת המלכות שהוא כללות הנה"י, אלא כאשר נכלל החכמה עם הכתר הרי מאיר הע"ב באור הכתר, וכן ע"י שנכלל הבינה עם החכמה הרי מאיר הס"ג באור החכמה, וכן כאשר נכלל גם הדעת המתפשט עם הבינה, הנה מאיר המ"ה באור הבינה, וכן כאשר נכללה המלכות עם ז"א יחד בשורשם שבהדעת, הנה מאיר הב"ן באור כל הז"ת והרי נראו ע"י עלויים לשינויים, הגם שבאמת הנה אינם יוצאים לעולם מתכונתם כלל אלא שנתעלו:

סעיף ה'

ומעתה נאמר עוד, והוא השלום הדברים להנז', וכן למה שהתחלנו לעיל תחילת סעי"ג, והוא בענין אשר אמר הרב בעקודים פ"ג שההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא' והכתר נשאר למעלה הנה. עומק הכוונה הוא עד תולדות האור אשר להתפשטות הב', שהוא מההתפשטות הא', כי הוא האו"א אליו כנ"ל, והרי משתתף האור דההתפשטות הא' ליתן חלק מעצמותו דההתפשטות הב' ולהתלבש בו, ככל או"א בזו"ן, והנה כאשר שכל האורות דהאח"פ הנה הם מהטבור ולמעלה דא"ק אשר שם הוא הגילוי אור דהע"ב וס"ג הכלליים שבו, הנה נתיסד עי"ז תהלוכות כל העקודים וכל האורות דהאח"פ, בשליטת אור הס"ג, כי הע"ב הכללי הנה הוא נעלם גם שם עד לעת"ל, כמ"ש הרב בטנת"א רפ"א וכנודע, אך הס"ג הוא שולט שם, ומתנהג כל העקודים בשליטת אור הס"ג, וכבר אמרנו כי בא"ק והעקודים הנה נתעלה הס"ג באור החכמה, והנה נמצא לפי זה, כי כאשר נולד ויצא ההתפשטות הב' מהאור דהתפשטות הא', הנה היה יציאתו מהחכמה שבו ולמטה, כי מהחכמה ולמטה דהתפשטות הא' הוא משתתף ליתן חלק מגופו ונפשו בההתפשטות הב', ומתלבש האור דהתפשטות הא' בהב', מהחכמה שלו ולמטה, כי באצילות אינו משתתף ומתלבש העליון בהתחתון רק בהז"ת דהעליון, אבל בעקודים אשר שם הוא שליטת הס"ג הנה משתתף ומתלבש העליון בהתחתון בכל הט' ספי' אשר מהחכמה ולמטה דהעליון:

והגם שאמרנו לעיל סעי"ד שעיקר הס"ג הנה הוא באמת לעולם על תכונתו ועצמותו, שהוא עצמות הבינה, אלא שנתעלה שם להאיר באור החכמה ע"י כלילות הבינה בהחכמה, אבל עיקר הס"ג גופה הוא אינו יוצא מעצמותו לעולם, וא"כ הרי גם בשליטת הס"ג הנה אינו צריך שיומשך השתתפות העליון בהתחתון מהחכמה עצמו שבו אלא רק מאורו, אבל לא מעיקר עצמותו גופה, כי עצמותו העיקרי דהחכמה הוא לעולם באמת רק השם ע"ב, והוא נשאר נעלם גם בעקודים, וכנ"ל:

אך דע כי מה שנשאר הע"ב נעלם, הנה הוא רק חלק הע"ב אשר בקרקפתא, והוא בבחי' חכמתא עלאה סתימאה, הנה זהו אשר נשאר בא"ק נעלם, ובא"א דאצילות הנה הוא שורש לאבא עלאה, אשר הוא מהגרון עד החזה, ולכן הוא השם ע"ב בחכמה שהוא אבא ומתפשט הע"ב עד סוף אבא עלאה והוא אינו נעלם כלל, ואינו נעלם אלא רק חלק הע"ב אשר בקרקפתא עצמו [וכן נכלל עמו ג"כ, הע"ב דלעיל סי' א' אות א', וכן ג"כ השם ע"ב דלעיל סי' ב' אות ה', וכמ"ש בכ"מ מדברינו, כי ישנם ג' בחי' ע"ב ההם נעלמים, והם הג' צחצחות העליונות אשר למעלה מהעקודים וכל כללות האורות דהאח"פ] והוא מ"ש הרב בשביה"כ רפ"ו כי הע"ב הוא כולל א"א ואבא משום שהוא מתפשט באבא ומתגלה בו, וכן נכלל הע"ב בהמ"ס ג"כ במכש"כ הוא מוחא חדא דכליל תלת, הב"ד, בהם ע"ב ס"ג מ"ה, ועכ"פ הוא כי הע"ב שבקרקפתא הרי הוא מתפשט בהמוחין ג"כ ושם הוא אינו נעלם, אמנם הנה הוא מתלבש שם בהס"ג אשר כלול בו כנ"ל ומתגלה על ידו, והוה שליטת הס"ג אשר בהעקודים יחד עם כללות החכמה והע"ב, כי הנה הם כלולים זב"ז בעקודים לעולם ביחוד עצום, ולכן הוא כי הנה באשר שכל העקודים הנה הוא למעלה מהטבור דא"ק אשר שם הוא הגילוי דהע"ב וס"ג הכלליים שבו, והנה עומד העקודים עי"ז בגילוי אור הס"ג עם כלילות הע"ב, ולכן כאשר יצא ונולד האור דההתפשטות הב' מההתפשטות הא', הנה יצא ממנו, מהחכמה למטה שבו, כי השתתף עמו האור דהתפשטות הא' ליתן בו חלק מגופו ונפשו מהחכמה שלו ולמטה, ומתלבש האור דהתפשטות הא' בהב', בהט' ספי' האחרונים אשר מהחכמה ולמטה שבו, אך הכתר שבו, שהוא מסוד הע"ב עלאה דקרקפתא, הנה הוא נשאר למעלה בלתי התלבשות, וזהו שאמר הרב כי האור דההתפשטות הב' הוא מהחכמה ולמטה דהאור דהתפשטות הא' והכתר נשאר למעלה, והכוונה הוא על המשכתו ממנו אשר בבחי' לזה והתלבשות כנז' אבל במציאותם הנה הם באמת בבחי' פרצופים מיוחדים זה למעלה מזה, כי הם בבחי' או"א וזו"ן, ההתפשטות הא' הוא האו"א, והם הע"ב והס"ג דלעיל אות י"ז י"ח ומקומם הוא מהפה ולמעלה ולפנים עד גבול החוטם, וההתפשטות הב' הוא הזו"ן הכללים דאורות הפה, והם המ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דאות כ' דענינינו, ומקומם הוא מגבול הפה עד הטבור:

והרי נתבאר לנו כי הגם שאמרנו לעיל סעי"ד כי באמת הנה אינו יוצא השמות מתכונתם לגמרי גם בא"ק והעקודים,

עכ"ז הנה הוא שליטת הס"ג בעקודים ביחוד אור החכמה עצמו ממש. והוא ע"י השם ע"ב שהוא כלול עמו ומתגלה על ידו. וכן עד"ז בהשם מ"ה אשר הוא נתעלה שם בהבינה והב"ן אשר הוא עלה שם בכל הז"ת ומאיר המ"ה באור הבינה והב"ן באור כל הז"ת. כי הנה כשם שכלול שם התחתון בהעליון .כן הוא כלול שם כל עליון עם התחתון וכלול הע"ב עם הס"ג. ומאיר עי"ז הס"ג באור הע"ב ממש. וזהו מה שנתעלה שם הס"ג בחכמה. כי הנה הוא מאיר שם באור החכמה ממש ע"י הע"ב הכלול עמו. וכן המ"ה באור הבינה והב"ן באור כל הז"ת. כי הגם שהשמות עצמן אינם מתחלפים. אבל ע"י כלילותם זה עם זה התחתון בהעליון והעליון עם התחתון הנה מאיר כל התחתון באור העליון עכ"פ:

סעיף ו'

אמנם הוא. הנה כל מה שאמרנו בשליטת הס"ג ובעילויו אשר באור החכמה ע"י יחודו וכלילותו עם הע"ב. וכנ"ל. הנה כ"ז הוא על כל ההתפשטות הב' בכללו. אבל בפרטיו אשר בו גופה. ר"ל בחי' ספי' אשר בההתפשטות הב' עצמו. הנה היה בו כמה בחי' שונות בענין שליטת הס"ג שבו. כי הנה כל ההתפשטות הב' בכללו כאשר יצא מהאור דהתפשטות הא'. והיה אז כולו כלול בהכתר שבו. כמ"ש הרב במטי ול"מ רפ"ב. והרי יצא אז כל האור כולו בכללות. הנה היה נמשך כלילותו. מהחכמה ולמטה דאור התפשטות הא' ובעילוי הס"ג שבו ע"י יחודו בהע"ב בנ"ל. והרי יצא כללות האור דכל ההתפשטות הב' בשליטת הס"ג ובעילויו שבהחכמה. וכנ"ל בכל דברינו. וכן היה אח"כ ג"כ ביציאת החכמה מהכתר בכלילות כל הח'. הנה היה יציאתו מהכתר ג"כ. מהחכמה שבו ולמטה. שהוא בשליטת הס"ג אשר בעילויו ויחודו בהע"ב שבו כנז'. אמנם אח"כ ביציאת הבינה מהחכמה כלולה מכל הז' הנה באשר שהיא אם הבנים שהם הז"ת. ו"ק ומלכות. שבהם הנה הוא כל הגילוים מפעולתיו ית"ש בכל המציאות כולו. והגם שבענייננו שהוא בעולם העקודים אינם ו"ק כלל. כי שם הנה הם כולם בקו' אחד. ע' כלל י"ז. וכן שם אינם גילוים כלל. כי שם הוא עדיין הכל בהעלם נורא. אך שורשם הנה הוא שם ג"כ עכ"פ. ולכן הנה נעשה שם איזה שינוי ביציאת הבינה בענין שליטת הס"ג. כי עצמותה גופה הנה נמשך ג"כ מהחכמה ולמטה ובשליטת הס"ג אשר בעילויו ויחודו עם הע"ב. אך הז"ת הכלולים בה. הנה הם נמשכו ממנה רק מהבינה ולמטה שבה. ובהגילוי דאור המ"ה אשר בעילויו בהבינה ע"י כלילותו בה. וכנ"ל. ונמצא כי הגם שהבינה עצמה הנה היא עומד ג"כ בשליטת הס"ג אשר בעילויו בהחכמה. עכ"ז הנה ע"י כלילות הז"ת שבה הנה היא מלובש באור המ"ה שעלה בה והוה בה שליטת הס"ג רק ע"י התלבשות דהמ"ה. אלא שהוא ע"י עילויו שבה:

והנה הגילוי דאור המ"ה אשר בה. הנה הוא באור הדעת דמלגאו המיוחד בהבינה. וכנ"ל סעי' ד'. אך עכ"פ הוא כי בהבינה הנה הוא רק שליטת הס"ג ע"י המ"ה. אשר בעילויו:

וכן אח"כ כאשר יצאו הז"ת מהבינה. ויצא החסד כלול מכל הו'. הנה היה יציאתו והמשכתו אשר ממנה רק מהבינה שבה ולמטה. ובעילוי המ"ה שבה. אמנם הנה הם ירדו עתה עוד מדרגה אחת. כי היה יציאתם רק בגילוי התרין עטרין שבדעת. שהוא סוד שם ב"ן. ור"ל בשורשו וגילויו דהב"ן שהוא גילויו דהדעת. באור התרין עטרין שבו. שהוא שם ב"ן הכולל ב' הויו"ת שהם מ"ה וב"ן. כמ"ש הרב ברפ"ח פ"ג סמוך לסופו. והנה הוא השם ב"ן המאיר בכל הז"ת בעולם העקודים אשר אמר הרב בדרושי עקודים פ"ב בהמ"ב. והוא עילויו דהב"ן אשר בהעקודים. שנתעלה בכל הז"ת. כי שם הנה עומד השם ב"ן בהגילוי דטרין עטרין שבדעת שהוא כולל מ"ה וב"ן יחד ולכן הנה הוא בכל הז"ת. וכ"ז. הנה הוא ע"י עולם היחוד אשר בא"ק והעקודים. וכלול שם כל תחתון עם העליון והעליון עם התחתון. ולכן הנה עומד שם המ"ה. על אור הדעת מלגאו הכלול עם הבינה. והוא מ"ש הרב כי המ"ה הוא בבינה. והשם ב"ן הוא עומד שם בגילוי התרין עטרין שבדעת הכולל כל הז"ת. והוא מ"ש כי הב"ן הוא בז"ת:

אך עכ"ז הנה פשוט הוא. כי מאחר שאור הב"ן אשר הוא שם בכל הז"ת הנה הוא בסיבת התרין עטרין שבדעת המאירין בו. שהם עטרין דחו"ג. שהם עצמות הזו"ן. אשר כאשר שהם נעשים לפרצופים מיוחדים. הנה הם מאירים בב' שמות מיוחדים. שהם מ"ה וב"ן. כי בתחילה הם שניהם בו. והוא מ"ה. כי אורה בטל אצלו. ע"ד שרגא בטיהרא. ואח"כ נותן לה את שלה וגם הארה משלו ג"כ. כמ"ש ברפ"ח ספ"ג ועי"ז הוא ב' הויו"ת כפולות שהוא השם ב"ן. והנה הם שניהם הז"ת באצילות. הוא הו"ק. והיא מלכות. אלא שהיא תופסת הנה"י שלו ג"כ. כי בניינה הוא משם. והוה החג"ת שלו. והנה"י דידה. כנודע כ"ז. וא"כ הרי פשוט הוא. כי גם בא"ק ועקודים. אשר הם עומדים על פנימיותם. המ"ה בהדעת דלגו הכלול עם הבינה. והב"ן בהתרין עטרין המתגלים ממנו הכוללים כל הז"ת. עכ"ז הנה מתגבר בהחג"ת אור החסדים ביותר ומתגלה שם אור המ"ה ג"כ. כי מתפשט המ"ה בהארתו ובחיצוניותו מהדעת דלגו הכלול עם הבינה. ומתפשט בהחג"ת. וכן הוא מתפשט באמת בכל הז"ת כולן. כי בהעקודים שהוא עדיין ג"כ מכלל העולמות דא"ס. הנה אין שם בחי' פרסא כלל להפסיק בין חג"ת לנה"י ומתפשט עי"ז הארת המ"ה וחיצוניותו. בכל הז"ת כולן. אלא שבהחג"ת הנה מאיר ומתגלה ביותר אור המ"ה כי חג"ת הם שלו גם באצילות. וכן עד"ז השם ב"ן הגם שהוא שם בכל הז"ת כנז'. עכ"ז עיקר גילויו הנה הוא בהנה"י. כי הם דידה גם באצילות. אלא שפנימיותו הוא עולה גם בחג"ת. ונמצא כי גם בעקודים הנה משמש באמת אור המ"ה ג"כ בכל הז"ת. ובפרט בהחג"ת. אלא שהוא רק בהארתו וחיצוניותו. כי עיקרו שם הוא בהדעת דלגו וכלול בהבינה. וכן השם ב"ן הנה עיקרו הוא גם בעקודים רק בהנה"י אלא שבפנימיותו ושורשו הנה הוא מטפס ועולה בהתרין עטרין שבדעת הכולל כל הז"ת:

והרי לנו מכ"ז חלוקות שונות בענין שליטת הס"ג אשר בפרטות הי' ספי' שבהתפשטות הב'. כי הכתר בכללות כל הט' הכלולים בו. וכן החכמה בכללות כל הח' הכלולים בו. הנה הם יצאו מכללות האור דהתפשטות הא'. וכן החכמה גם מהכתר בההתפשטות הב'. מהחכמה שבו ולמטה ובעילוי הס"ג שבו אשר בכללות הע"ב. אך הבינה הנה עצמותה גופה היא יצא ג"כ מהחכמה ולמטה ובאור הס"ג אשר בעילויו והוה בה ג"כ שליטת הס"ג כמו בהכתר והחכמה. אך ע"י הז"ת הכלולים בה אשר הם נמשכו רק מהבינה ולמטה שבה ובאור המ"ה שבה. הנה נתעלם עי"ז כל אור דשליטת הס"ג אשר גם בהבינה עצמה ג"כ. שנמשך כל אורו תמיד רק בהתלבשות המ"ה אשר בעילויו בה. אמנם הז"ת גופו אחר שיצאו הנה בהם הוא שליטת הס"ג ע"י התלבשות המ"ה ממש:

והוא סוד חסרון דהפיכת פנים אשר מהבינה להז"ת. שאמר הרב במטי ולא מטי פ"ב וכמו שהעלינו שם בזה. ע"ש דברינו אות ח' סי' ג'. אמנם הנה שם קראנו לחכמה. ע"ב. ובינה ס"ג. כי כן הם באצילות. והפב"פ שם הוא רק ע"י הע"ב. אבל כאן. כתבנו הדברים ע"פ עילויים שבעקודים. שהס"ג הוא עלה בחכמה ומ"ה בבינה. ומשמש כאן הס"ג ג"כ להמשכת אור דפב"פ. ע"י עילויו וכלילותו. וכנ"ל. כי הס"ג בעקודים הנה הוא משמש כמו הע"ב דאצילות. והמ"ה דעקודים כמו הס"ג דאצילות. ומשום שהיה יציאת הז"ת. רק מהבינה ולמטה. והוא מעילויו דהמ"ה שבהעקודים. שהוא משמש רק בשימוש הס"ג דאצילות. שהוא רק בבחי' אור הנשמה לבד. וחסר עדיין אור החיה. לכן הנה היה יציאתם. רק בבחי' אחור באחור. כי בלתי אור החיה

הנה חסר הבחי' דפב"פ. כמ"ש הרב בדרושי העקודים פ"ב ופ"ח. וזהו עומק הכוונה בענין החסרון דהפיכת פנים שהיה מהבינה לז"ת שאמר הרב במטי ול"מ פ"ב. כי יצאו הז"ת ממנה רק מהבינה שלה ולמטה שהוא רק בשליטת המ"ה אשר בעילויו בהבינה והוא ממש רק בבחי' הס"ג דאצילות וחסר עדיין המוחין דפב"פ:

והרי עכ"פ הוא. כי הגם שמשרשם הנה נמשכו גם הז"ת מאור שליטת הס"ג. אך מציאותם וכלילותם בהבינה. הנה נעשה רק בגילוי המ"ה והרי עומד הבינה ג"כ מעתה עי"ז כל שליטת הס"ג שבה. רק ע"י התלבשות המ"ה אלא שהוא כפי מה שהוא בעילויו בהבינה וגם זה הוא אינו בסיבתה עצמה אלא רק בסיבת הז"ת הכלולים בה. אך עכ"פ הוא כי שליטת הס"ג אשר בהבינה הנה הוא ג"כ ע"י התלבשות המ"ה:

ואח"כ כאשר יצאו הז"ת מהבינה ויצאו לעצמן והיו מתחילה כולם כלולים בחסד. וכן יצאו אח"כ כולם ע"י כלילות עד המלכות וכמבואר בדברי הרב במטי ול"מ פ"ב הנה ירדו עוד מדרגה בענין שליטת הס"ג. כי הוא בכולם רק ע"י התלבשות המ"ה ממש. ר"ל ע"י מדרגת המ"ה עצמו בלתי עילויו. כי עילויו הוא רק ע"י עלייתו וכלילותו בהבינה וכנ"ל עי"ש ושם הנה עומד המ"ה על אור עצמותו ופנימיותו שהוא בהדעת דלנו. אבל בהז"ת דעקודים הנה מתפשט המ"ה במדרגתו עצמו ומתפשט בזה בכל הז"ת. אמנם התפשטותו בהז"ת הנה הוא רק בהארתו וחילוניותו. וכן עולה הב"ן ג"כ בפנימיותו בכל הז"ת. אלא שבחג"ת מתגבר ביותר אור המ"ה. ובהנה"י מתגבר ביותר אור הב"ן. וכנ"ל. והרי הוה שליטת הס"ג אשר בהז"ת ע"י התלבשות המ"ה וב"ן:

אמנם הוא הנה באשר שכל הב"ן אשר שם. הנה הוא רק על אור הגילוי של הדעת שהוא אור המ"ה. ומה גם כי הרי כל העקודים כולו הוא למעלה מהטבור ואין שם נה"י ממש כלל. והוו כל הז"ת כולם דעקודים רק חג"ת דכללות הא"ק. ועי"ז הנה נחשב גם כל הב"ן הנז'. בערך האצילות. ג"כ לאור המ"ה. ונמצא כי כל שליטת הס"ג אשר בהז"ת דהעקודים הנה הוא רק ע"י התלבשות המ"ה. וזהו שתמצא בכמה מקומות מדברינו שאמרנו שליטת הס"ג אשר בהעקודים הנה הוא ע"י המ"ה. ומשמשים הס"ג ומ"ה בעקודים. כמו שהוא באצילות המ"ה וב"ן מאיר ומתגלה המ"ה ע"י הב"ן. כן הוא בעקודים הס"ג ומ"ה. כי שם מאיר הס"ג. אך הוא רק ע"י המ"ה:

והנה כי הרי גם בעקודים הנה נזכר שם ב"ן וכפי מה שמבואר בהדרושים הנה משמע שם הב"ן ג"כ ואדרבה הוא כי שם הרי עלה הב"ן בכל הז"ת. וכמ"ש הרב בטנת"א פ"א בהמ"ב ובעקודים פ"ב בהמ"ב ואמר שם ושם. בא"ק והעקודים. כי הב"ן הוא בכל הז"ת. אמנם הרי כל העקודים הרי הוא למעלה מהטבור דא"ק אשר שם הוא רק הע"ב וס"ג הכלליים שבו. והז"ת והב"ן שאמר שם. הכוונה הוא רק על פרטות. הז"ת והב"ן שבהע"ב וס"ג עצמן. אמנם הם כולם למעלה מהטבור דא"ק. והוא רק כללות החג"ת דא"ק. שהם באמת רק מתכונת ובחי' המ"ה. אלא שהמ"ה הכללי שלו הנה הוא עולה ויורד מהטבור ולמטה. משום צורך האצילות. ועי"ד שהוא בז"א דאצילות שירד מהטבור למטה דא"א משום צורך הנוק' והעולמות בי"ע. עי' רפ"ח פ"ב וכנ"ל. והנה כן הוא בא"ק שירד בו המ"ה הכללי למטה. ועכ"ז הרי עכ"פ הוא כי למעלה מהטבור דא"ק הרי הוא החג"ת. שהוא מקום ותכונת השם מ"ה. ומ"ש על הז"ת דא"ק והעקודים אשר הם בחג"ת דא"ק. שהם ב"ן. הוא על שם אור הב"ן דהע"ב וס"ג הכלליים שבא"ק. שהוא מתפשט בחג"ת דא"ק. ונכללו עי"ז בחג"ת שבו. וכן הז"ת דהעקודים באותו אור הב"ן אבל הם עצמן הנה הם באמת רק בתכונת השם מ"ה. וכן גם כי הנה אותו הב"ן דהע"ב וס"ג הכלליים. שהם חו"ב. הנה הוא התרין עטרין דהדעת שלהם שהם גילוי דהדעת. והם באמת רק התפשטות דאור המ"ה כי הדעת עצמו הוא המ"ה. והוא כלול שם עם הבינה. והתרין עטרין שהם גילוי דהדעת הוא הב"ן וכנ"ל אבל באמת הנה הוא רק התפשטות המ"ה עצמו אלא שבהע"ב וס"ג הכלליים הנה הוא בבחי' ב"ן. משום שהיא האור דתרין עטרין שלהם אבל באמת הנה הוא בתכונת אור המ"ה עצמו שהרי הוא בחג"ת והוא מתפשט בכל הז"ת דהעקודים. והרי הוה שם שליטת הס"ג רק ע"י התלבשות המ"ה:

אמנם כל מה שאמרנו כאן בענין הבחי' שונות אשר בשליטת הס"ג גם בעקודים. הנה הוא רק בפרטי הי' ספי' דההתפשטות הב' אשר הם ג"כ בעסמ"ב. וא"כ הרי עומד שליטת הס"ג בכ"ח. לפי זוהר אורו אבל באמת הנה כל אותן העסמ"ב שהם כללות כל ההתפשטות הב' הרי הוא כולו מיוסד ומשוכלל רק על אור שליטת הס"ג משורשו בלי שינוי כלל. כי הרי כן יצא ונולד בכללו מאור ההתפשטות הא'. מהחכמה שבו ולמטה ובעילוי הס"ג שבו המיוחד בהע"ב. כנ"ל. ויצא כן מההתפשטות הא' מתחילה כולו כלול בהכתר כנודע. והרי יצא כולו מיוסד ומשוכלל רק על שליטת הס"ג בכל תוקפו. וכל הבחי' שונות מההתלבשות שאמרנו הנה הוא הכל רק בפרטי הי' ספי' שבו גופה. שנתלבשו זב"ז. אבל כל אותן הי' ספי' כולם. הנה כל יסודם ומציאותם לעולם הוא באמת בזוהר אור דשליטת הס"ג ובזה הם מאירים לעולם:

ור"ל כי הנה הז"ת דהעקודים אשר אמרנו שהאור דשליטת הס"ג שבהם. הנה הוא בהתלבשות דאור המ"ה. המתפשט בהם. מהדעת דלגאו המיוחד בהבינה. בהארתו וחילוניותו. וכנ"ל. הנה באמת הרי הוה כל אותו המ"ה כולו גופה ג"כ רק מאור שליטת הס"ג. כי הרי כן יצאו כל העסמ"ב דאור ההתפשטות הב'. מהאור דההתפשטות הא'. מהחכמה שבו ולמטה ומעילוי הס"ג שבו המיוחד בהע"ב. אלא שהאור דההתפשטות הב' עצמו הרי הוא בי' ספי' הכלולים בעסמ"ב. והם מתלבשים זב"ז עכ"פ. אבל הם כולם רק ממציאת אור הס"ג העליון. ובזה הם מאירים לעולם:

סעיף ז'

ומעתה נחזור לדברינו לעיל סעי' א' ב' בענין השם ב"ן דאות כ' דעניננו כי הנה אמרנו שם כי הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ה' שלפנינו השם השתים שהן ארבע דכללות אורות הפה. הנה הם בבחי' או"א וזו"ן, כי הע"ב וס"ג דלעיל אות י"ז י"ח. שהם כללות האור דההתפשטות הא'. הם האו"א הכלליים שבכל אורות הפה בכלל. והמ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דאות כ' דעניננו. הם הזו"ן הכלליים שבכל אורות הפה בכלל. והנה האו"א הם בבחי' פרצופים הפנימים והנעלמים כי אחר ההסתלקות הא' הנה חזרו שניהם למעלה. והם מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם ושם הם נשארו לעולם. והרי הם בבחי' פרצופים הפנימים. אך הזו"ן הם בבחי' פרצופים החילונים והנגלים כי גם המ"ה דלעיל אות י"ט הגם שהוא ג"כ מבפנים להפה ולא יצא הוא מעולם מבחוץ כלל. אך הוא משלח הארתו תמיד להב"ן שיצא לחוץ והוא מתגלה על ידו כי הנה הוא סתים וגליא. סתים בקריאה וגליא בכתיבה. שהוא כתיב ולא קרי. זה שמי וזה זכרי וכן הוא נודע כי השם מ"ה הנה הוא השם המפורש המוזכר בכל מקום. והרי הוה המ"ה דלעיל אות י"ט עם הב"ן דאות כ' דעניננו. שהם הזו"ן דכלל כל אורות הפה. בבחי' פרצופים הנגלים והחילונים. והנה פשוט הדבר כי מתלבשים הפנימים בהחילונים תמיד לבחי' נשמה ובפרט כי הרי אמרנו שהפנימים הנה האו"א ונודע הוא כי כל או"א הם מתלבשים בזו"ן. והתלבשותם שהוא התלבשות אור התפשטות הא' בהב' כהרי אמרנו לעיל שהוא מהחכמה ולמטה. וכן הנה פשוט ג"כ

שכל אורות אח"פ כולן הנה הם מתלבשים ג"כ זב"ז. וכמ"ש הרב בטנת"א פ"ב דה"מ ודע. והתלבשותם דכל עליון בהתחתון. הנה הוא. הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני. וא"כ הרי לנו לבאר בזה באורות הפה ג"כ. את ההתלבשות דהפנימי בהחיצוני אשר בהם גופה. וכן התלבשות דאורות אוזן חוטם באורות הפה. הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני. ועי"ד שבארנו כ"ז לעיל סימן ד' אות ט"ז סעי"ג באורות החוטם:

ונתחיל ונאמר כי אור הפנימי דהפה. אשר מאחר הסתלקות הא' ולהלאה. הנה הוא כולו מהפה ולפנים ולמעלה עד החוטם. והרי הוא כולו בגבול אחד ואין בו היכר להי' ספי' בו כלל שהם בג' מדרגות. אלא הוא כולו כלול כאחד. וזהו ג"כ אחד מן הטעמים. מה שהוא נקרא כולו בשם כתר להתפשטות הב'. משום שהוא כולו כלול כאחד ונחשב כולו לאור אחד והוא למעלה נעלם. ולכן הוא בבחי' כתר. משא"כ ההתפשטות הב' דהפה. שהוא החיצוני שאמרנו. הנה הוא בג' גבולים. והם להג' מדרגות דהי' ספי' שבו. שהם כח"ב חג"ת נה"י. כי מהפה עד שבוה"ז הוא גבול אחד כי שם מסתיים אור האוזן והוא להכח"ב שבו. ומשבוה"ז עד החזה הוא גבול ב'. כי שם מסתיים אור החוטם. והוא להחג"ת שבו. ומהחזה עד הטבור הוא גבול ג' והוא להנה"י שבו. ושם מסתיים כל אור הפה עצמו. כי המלכות דאור הפה הנה עיקרה היא כלולה עם היסוד. כמ"ש במטי ולא מטי רפ"ד ועי' דברינו שם אות ה' ז' אך הארתה הנה היא מתפשט ומשתתף בהלי'. ומתייחד שם. כדי לייחד העקודים עם האצילות לעולם:

והנה מתלבש אור הפנימי שהוא כולו כלול כאחד הנה מתלבש הוא. בהחיצוני. מהחכמה שבו ולמטה. כי כן היה יציאת כל ההתפשטות הב' מהא' מהחכמה שבו ולמטה כנ"ל. אמנם כאשר מגיע ההתלבשות להחג"ת דהחיצוני. הנה מתגלגל שם ג"כ לתכונה החג"ת שלו. הגם בעיקרו הוא מהחכמה. וכן עד"ז בהנה"י. הנה מתגלגל שם לתכונת הנה"י אשר בה. וכמו שאמרנו לעיל עי"ו. כי הגם שעיקרו דכל ההתפשטות הב' כולו הנה הוא כולו ג"כ מאור החכמה דהתפשטות הא'. ובשליטת הס"ג אשר בעילויו. עכ"ז הנה נבחן בההתפשטות הב' שליטת הס"ג בבחי' שונות. והיינו לפי גילוי הי' ספי' אשר בו גופה. שהרי הם ג"כ בגילוי ד' שמות עסמ"ב אשר בו עצמו. ועומד בהבינה שבו שליטת הס"ג רק ע"י אור המ"ה אשר בעילויו בהבינה ובהחג"ת שליטת הס"ג רק ע"י הארת המ"ה אשר בחג"ת. ובהנה"י שליטת הס"ג ע"י הארת המ"ה אשר בהנה"י. הגם שבאמת הוא משולשו כולו ס"ג. אך הבחי' שונות. הנה הם. בערך חלוקי המדרגות דהי' ספי' אשר בו עצמו ובערך הבחי' שונות דהד' שמות עסמ"ב אשר בו עצמו אבל באמת הנה כל אותן הבחי' שונות הנה הם רק מפרטי העסמ"ב אשר באור שליטת הס"ג עצמו כי הרי כן יצאו כולם מהתפשטות הא'. וכנ"ל עי"ו. וכ"ז הנה הוא עצמו ענין התלבשות דהפנימי בהחיצוני שאמרנו. והוא משום שהרי כל שליטת הס"ג ואורו אשר אמרנו גם בההתפשטות הב'. הרי כ"ז הוא רק. משום שכל תולדתו ועצמותו הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא'. וזה גופה הנה הוא ההתלבשות דהתפשטות הא' בהב'. שהוא הפנימי בהחיצוני שאמרנו:

ועכ"פ הוא כי התלבשות הפנימי בהחיצוני הוא. כי בהחכמה דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי בזוהר אור דהחכמה ולמטה שבו ובכל עילוי הס"ג שבו אשר ביחודו בהע"ב. ובהבינה דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי באור החכמה והס"ג שבו ע"י גילוי אור דהמ"ה אשר בעילויו בהבינה ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי באור החכמה והס"ג שבו ע"י אור הבינה דהחיצוני ובהגילוי דהמ"ה אשר בהחג"ת. ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי באור החכמה והס"ג שבו. ג"כ ע"י אור הבינה דהחיצוני ובהגילוי אור דהמ"ה אשר בהנה"י. כי בהנה"י הנה נתמעט שם אור המ"ה עכ"פ וכנ"ל עי"ו. ועי' דברינו לעיל סי' ד' אות ט"ז סעי"ג בענין התלבשות הפנימי בהחיצוני אשר באורות החוטם וכתבנו שם בגוון אחר קצת. אך באמת הם מתאימים זה עם זה. עש"ה ותבין:

והנה כ"ז שכתבנו הנה הוא בענין התלבשות דאורות הפה עצמו זב"ז הפנימי בהחיצוני וכנז'. אמנם כי הנה אמרנו כי גם אורות האזניים והחוטם הנה הם מתלבשים ג"כ באורות הפה. והתלבשותם הוא הפנימי בהפנימי והחיצוני בהחיצוני. כי הפנימי דהאזניים אשר הוא מגבול העינים עד גבול האזניים הנה הוא מתלבש בהפנימי דאור החוטם אשר הוא מגבול האזניים עד גבול החוטם. וכנ"ל סי' ד' אות ט"ז. ואח"כ הנה מתלבש אור החוטם עם אור האזניים שבו. בהפנימי דאור הפה. אשר הוא מגבול החוטם עד גבול הפה. וההתלבשות הנה הוא מהחכמה ולמטה דהעליון. כי כן הוא ההתלבשות לעולם בכל אורות האח"פ מזה לזה מהחכמה דהעליון וכנ"ל:

והגם כי בכמה מקומות אמרנו ג"כ שגם אורות האח"פ הם יוצאים כ"א מהעליון שעליו ג"כ רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהעליון. עכ"ז הנה המשכתם הוא. מהחכמה דהעליון. כי זהו הענין דשליטת הס"ג אשר נתעלה בזה העקודים על האצילות. כי באצילות הנה עומדים הג"ר דכל עליון. למעלה מהתחתון ונעלם ממנו. ונקראו אלו בשם גדלות. משום שהם למעלה ממדרגתו. כמ"ש בשער המוחין רפ"ז ועי' פרקי הכלים סע"א. אך בעקודים ובכל אורות האח"פ הנה מתייחד כל עליון עם התחתון מהחכמה שלו ולמטה. והוא ענין שליטת הס"ג. וכנ"ל בכל דברינו. ועכ"ז הנה נתייסד בעקודים ג"כ השמות דמ"ה וב"ן כלליים ופרטיים. ונסדר כל סדר דהנה"י ופעולתם גם בעקודים. משום צורך האצילות. כי כ"ז הוא שורש להאצילות. שעיקרו. הוא רק מ"ה וב"ן. כמ"ש בעתיק פ"א. ע"ש במ"ש ואל תטעה כו'. וכן כל מציאותו. הוא רק הנה"י דא"ק. ע' שער התיקון רפ"ג ובדברינו בפנים הספר כלל ה' ו'. ועי' עוד כלל ט"ו סענ"ז. ועכ"פ הוא. כי כל בחי' המ"ה וב"ן הנתייסד בהעקודים. ג"כ. הנה הוא רק להיותם שורש לאצילות. אבל המשכת כל תחתון מהעליון הנה הוא באמת בעקודים תמיד. מהחכמה דהעליון. ר"ל מהחכמה ולמטה שבו. וכן הוא שם ההתלבשות דכל עליון בהתחתון. וכנ"ל ענף ג' ה'. והרי הוא ההלבשות דאורות האח"פ זב"ז שאמרנו. הפנימי דהאזניים בהפנימי דהחוטם והפנימי דהחוטם בהפנימי דהפה. הנה הוא ההתלבשות דכ"א. מהחכמה שבו ולמטה. והרי כלול אור הפנימי דהפה מכל אורות האח"פ כולן. והרי נמצא ג"כ כי. כל מה שאמרנו לעיל מענין התלבשות הפנימי דהפה בהחיצוני דהפה. הנה הוא אינו מהפנימי דהפה לבד. אלא גם מהאורות דהאזניים והחוטם הכלולים בו. ופשוט הוא:

סעיף ח'

ומעתה נבאר ג"כ את סדר התלבשות דאורות האזניים והחוטם החיצוני שבהם באור החיצוני דהפה. והנה החיצוני דכ"א מהם. הרי הם כ"א. בג' גבולים. להג' מדרגות דהי' ספי'. כח"ב חג"ת נה"י שבכ"א. וכנ"ל בדברינו. והנה נמצא כי הכח"ב החיצוני דאור הפה שהם מגבול הפה עד שבוה"ז הנה הם נגד החג"ת החיצוני דאור החוטם ונגד נה"י החיצוני דאור האזניים. והנה מתלבש אור החג"ת דהחוטם עם אור הנה"י דהאזניים שבו. כנ"ל סי' ד' אות ט"ז. הנה מתלבש הוא בהכח"ב דהפה לבחי' נשמה שבו. כי הם גבוהים במעלה ממנו הגם שהוא כח"ב. וכן מתלבש הנה"י דהחוטם שהם משבוה"ז עד החזה הנה מתלבשים הם בהחג"ת דהפה אשר כנגדם. לבחי' נשמה והארת המלכות דהחוטם הנה היא מתפשט ויורד מהחזה ולמטה. ומתלבש באורות הפה המתפשטים עד הטבור ומשתתף בהם להעשות חד עמהם. ועכ"פ הוא כי החיצוני דאור האזניים והחוטם הנה הם מתלבשים זב"ז. בכל מה שהם זה כנגד זה והם שניהם

מתלבשים באורות הפה אשר כנגדם. והרי הם מתייחדים זב"ז: ויחודם הנה הוא מהחכמה ולמטה דכל עליון וכנ"ל:

אמנם מה שאמרנו. כי אורות האזניים והחוטם המתלבשים באורות הפה הנה הוא הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני. הנה האמת הוא. כי ההתלבשות אשר מהם בהפנימי. הנה הוא מהחיצוני שלהם ג"כ. כי הרי הפנימי דהפה. אשר מקומו הוא מגבול החוטם שמבפנים עד גבול הפה שמבפנים. הרי הוא כנגד הכח"ב החיצוני דאור החוטם. ור"ל הכח"ב דהמ"ה הכללי דהחוטם. שהוא השם מ"ה דלעיל סי' ד' אות ט"ו ע"ש. והוא כולו מגבול החוטם ולפנים עד גבול החזה והוא מכלל החיצוני דהחוטם: וכמ"ש שם. והכח"ב שבו. שהם מגבול החוטם עד גבול הפה. ובתוכם הוא ההתלבשות דהחג"ת החיצוני דאור האזניים. וכנ"ל סי' ד' אות ע"ז סעי"ג. והנה הם מבפנים נגד הפנימי דאור הפה. ומתלבשים בו. הרי נמצא כי גם הכח"ב החיצוני דאור החוטם עם אור החג"ת החיצוני דאור האזניים שבהם. הנה הם מתלבשים ג"כ בהפנימי דאור הפה. ויש בהפנימי דאור הפה ב' בחי' התלבשות. אחד מאור הפנימי דאור החוטם עם אור הפנימי דאור האזניים שבו אשר הם מלמעלה. ואחד מהכח"ב החיצוני דאור החוטם עם אור החג"ת החיצוני דהאזניים שבתוכם. אשר הם כנגדו:

וכן הנה ישנם בהחיצונית דהפה. ג"כ ב' מיני התלבשות. אחד מאור הפנימי דהפה עצמו אשר למעלה. ואחד מאור החג"ת והנה"י החיצוני דהחוטם עם אור הנה"י החיצוני דהאזניים שבתוכם. אשר כנגדו:

אמנם הוא כי הנה החיצוני דאור החוטם והאזניים שאמרנו שהם מתלבש באור הפנימי דהפה. הנה הוא מהשם מ"ה דלעיל סי' ד' אות ט"ו וכן מהשם מ"ה דלעיל סי' ג' אות י"א כי רק הם הנה עומדים בפנימיותו דאור הפנימי דהפה והם מתלבשים בו. אבל החיצוני דאור החוטם והאזניים המתלבש. בהחיצוני. דאור הפה. הנה הוא השם ב"ן דסי' ד' אות ט"ז. וכן השם בן דסי' ג' אות י"ב כי הם אשר עומדים מבפנים לאור החיצוני דהפה. ומתלבשים בו לבחי' נקבה אליו. ועכ"פ הוא כי הן בהפנימי דאור הפה וכן בהחיצוני דאור הפה הנה הוה בכ"א ההתלבשות בשתיים:

אמנם עכ"ז הרי כבר נתבאר מכל דברינו לעיל כי הנה ישנו חילוק גדול בין התלבשות הפנימי בהפנימי לבין ההתלבשות דהחיצוני. כי כל פנימי הנה הוא כולו כלול באחד. כי הוא בגבול אחד כל הי' ספי' שבו. ואין בו שום גילוי לבחי' שונות כלל. והוה ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון. שהוא מהחכמה ולמטה שבו כנ"ל. הנה הוה בכ"א בלי שום חילוק בחי'. הן מצד העליון המתלבש. והן מצד התחתון שמתלבש בו. כי הנה עומד כ"א בכל כללו כולו. באור שליטת הס"ג אשר בעילויו. כנ"ל. בכל כללו כולו. בלי שום חילוק בחי' כלל. אך כ"ז הנה הוא רק בההתלבשות אשר מהפנימי להפנימי. משום שכל פנימי הנה הוא בגבול אחד ואין היכר בו לי' ספי' בו כלל אלא שהוא כולו כלול באחד כנז':

אמנם בההתלבשות אשר בחיצוני. הן בהתלבשות החיצוני בהפנימי. וכגון החג"ת החיצוני דהאזניים עם הכח"ב החיצוני דהחוטם המתלבשים באור הפנימי דהפה. וכן ההתלבשות דהפנימי בהחיצוני. וכגון הפנימי דהפה בהחיצוני דהפה. שהוא בכל הי' ספי' דההתפשטות הב' דהפה שהם בג' גבולים ובג' מדרגות. כנ"ל. וכן ההתלבשות דהחיצוני בחיצוני. וכגון הנה"י החיצוני דהאזניים דהחג"ת החיצוני דהחוטם בהכח"ב החיצוני דהפה וכן אח"כ גם הנה"י החיצוני דהחוטם בהחג"ת החיצוני דהפה. הנה בהתלבשות דכל בחי' חיצוני. הנה בהם נבחן בבחי' שונות. כי כאשר ההתלבשות הוא מהבינה. הנה נמשך ממנה האור דשליטת הס"ג אשר בעילויו רק ע"י גילוי אור דהמ"ה אשר בעילויו. וההתלבשות אשר מהחג"ת הנה נמשך מהם רק ע"י גילוי אור דהמ"ה ממנה. וההתלבשות אשר הוא מהנה"י הנה נמשך ע"י גילוי אור דהמ"ה אשר בהנה"י. שהוא נתמעט שם עכ"פ וכ"ז הנה הוא חילוקי בחי' אשר בהמשפיע וכן הוא עד"ז ג"כ חלוקי בחי' מצד המקבל. כי כאשר ההתלבשות הוא בהבינה. הנה מאיר בה אור שליטת הס"ג העליון שמתלבש בה רק בגילוי אור המ"ה אשר בעילויו שבה. וכאשר ההתלבשות הוא בחג"ת. אז מאיר בהם רק ע"י גילוי אור דהארת המ"ה ממש שבהם. וכאשר ההתלבשות הוא בהנה"י אז מאיר בהם רק ע"י הארת המ"ה אשר בהנה"י שהוא במיעוטו שם. וכנ"ל עיי"ש בכ"ז:

ועכ"פ הוא כי בהחיצוני הנה נבחן התלבשות דכל עליון. בגילויים שונים והוא לפי שינוי המדרגות דבינה וז"ת. אשר הם חלוקים במדרגתם עכ"פ. וכ"ז הנה הוא רק בהחיצוני. שהוא ההתפשטות הב'. כי בו הנה עומדים הי' ספי' שבו בג' גבולים. ונגלו עי"ז הי' ספי' בג' מדרגות. כח"ב. חג"ת. נהי"מ. אבל הפנימי. שהוא כל האור דההתפשטות הא'. הנה אחר הסתלקותו. הרי הוא כולו בגבול אחד. ואין גילוי מבחי' שונות בהי' ספי' שבו. כי הוא כולו כלול באחד. והוא כולו נעלם. ולכן הוא נחשב כולו רק בבחי' כתר להתפשטות הב'. וכנ"ל. והרי נתבאר לנו תהלאית"ש ענין ההתלבשות אשר באורות הפה ג"כ הן אשר מהם עצמן מזה לזה והן אשר מהאזניים והחוטם המתלבשים ומתייחדים עמהם:

סעיף ט'

ואחר שבארנו כ"ז. שהוא תשלום ביאור אורות הפה. שהם עיקר עולם העקודים. וכן הם כלל כל אורות האח"פ. הנה נאמר עתה. בסיומו. מעין פתיחה סמוך לחתימה. כי הנה מתבאר לעיל סעיף א' על הב"ן דאות כ' דענינינו. את מציאותו ושימושו. ושורשו ומקורו. ויציאתו ותולדתו. כי הנה מציאותו הוא. שהוא האור דהתפשטות הב' דאורות הפה. החלק ממנו אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט וירד מהפה עד הטבור. ושימושו הנה הוא. כי הוא משמש באורות הפה. בגילוי הנוק' הכללי. מהשתיים שהן ארבע. שהם או"א וזו"ן שבכללות אורות הפה. והוה הב"ן דענינינו הנוק' הכללי שבהם. ושורשו ומקורו וכן יציאתו ותולדתו. הנה הוא. כמו השם מ"ה דלעיל אות י"ט. שהוא הז"א הכללי דאורות הפה. כי הם שניהם ממקור אחד ושורש אחד. שהוא מהשם ב"ן דסי' ב' אות ח'. אליו מתחתן שבו אשר מטבורו ולמטה. שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבו. כי הם שורש הפנימי והא"ח. לכל ההתפשטות הב' דהפה. שהם המ"ה וב"ן דאות י"ט ואות כ' דענינינו. ומקורם העליון. הנה הוא. השם ס"ג דהמ"ס שבא"ק. אשר בסי' א' אות ב'. כי הוא בבחי' רדל"א לכל האורות דהאח"פ. אך יציאתם ותולדותם דאותן המ"ה וב"ן. הנה הוא. מהשמות ע"ב וס"ג. שבסימן זה לעיל אות י"ז י"ח. שהם כלל התפשטות הא' דאורות הפה. והם הא"ח לאותן המ"ה וב"ן דאות י"ט ואות כ' שהם הזו"ן. וכנ"ל אות י"ט וכן לעיל סעי"א. ע"ש בכ"ז:

והנה נתבאר בכל הדרוש הזה מסימן ב' עד כה. כי ישנם לכל אורות האח"פ שורשים פנימים בהשם ע"ב דאות ה'. והוא בהאימא והזו"ן שבו. והם הס"ג מ"ה ב"ן אשר בסי' ב' אות ו' ז' ח'. והאימא שהוא הס"ג דאות ו' הנה היא בהע"ב דאות ה' מהחזה שבו עד הטבור שבו. והוא בא"ק מגבול העינים שבו עד גבול שבוה"ז שבו בפנימיות פנימיותו. ואותו הס"ג דאות ו' שהוא האימא הנה הוא השורש הפנימי והא"ח לכל אורות האזניים. כי האורות דהאזניים אשר יצאו מהאזניים ולחוץ הנה הם מהטבור ולמטה דהאימא. כי טבורה הוא בגבול האזניים דא"ק. ויצאו האורות דאזניים מטבורה ולמטה. ע"ד הזו"ן דאצילות שהם מטבורו ולמטה דא"א:

וכן הוא אורות החוטם כי שורשם הפנימי אשר בהע"ב דאות ה'. הנה הוא השם מ"ה אשר בסי' ב' אות ז'. שהוא הז"א שבהע"ב דאות ה'. ועיקרו הוא באמת רק מטבורו ולמטה שבו שהוא משבוה"ז דא"ק ולמטה. אמנם הוא עומד בו. מטבורא

דהאימא שבו ולמטה. והוא מגבול האזניים דא"ק ולמטה. וטבורו דהמ"ה הנה הוא בגבול החוטם דא"ק. בפנימית פנימיותו. והוא שורש הפנימי והא"א לכל אורות החוטם. כי אורות החוטם אשר יצאו מהחוטם ולחוץ. הם מטבורו ולמטה דהשם מ"ה דאות ז'. ויצאו האורות מטבורו ולמטה.. ע"ד הזו"ן דאצילות שהם מטבורו ולמטה דא"א.

וכן הוא באורות הפה כי שורשם הפנימי שבהע"ב דאות ה'. הנה הוא השם ב"ן אשר בסי' ב' אות ח' שהוא הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה'. ועיקרה הוא באמת ג"כ רק מטבורו ולמטה דהע"ב דאות ה' שהוא למטה משבוה"ז דא"ק. אמנם היא עומד בו מטבורו דז"א שבו ולמטה שהוא מגבול החוטם דא"ק ולמטה. בפנימית פנימיותו. והיא שורש הפנימי וא"א לכל אורות הפה. כי כל אורות הפה אשר יצאו מהפה ולחוץ. הם מטבורה ולמטה דהשם ב"ן דאות ח'. כי טבורה הנה הוא בגבול הפה דא"ק ויצאו אורות הפה מהטבור ולמטה דהב"ן דאות ח'. ע"ד הזו"ן דאצילות שהם מטבורו ולמטה דא"א.

והרי הוה הע"ב דאות ה' מהחזה ולמטה שבו. הא"א הכללי לכל האורות דאח"פ. כי הס"ג שבו שהוא האימא שבו. הוא הא"א לכל האורות דהאזניים. ויציאתם מהאזניים. הוא מהטבור ולמטה דהאימא והמ"ה שבו. שהוא הז"א שבו. הוא הא"א לכל אורות דהחוטם. ויציאתם מהחוטם. הוא מהטבור ולמטה דז"א. והב"ן שבו. שהוא הנוק' הכללי שבו. הוא הא"א לכל האורות דהפה. ויציאתם מהפה. הוא מהטבור ולמטה דהנוק' הכללי. ויצאו בכ"א. מהטבור ולמטה דהא"א שבו. כי הוא ע"ד שהוא באצילות. שהזו"ן דאצילות הנה הם רק מהטבור ולמטה דא"א דאצילות. והרי הוה הע"ב דאות ה' מהחזה ולמטה שבו. הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ. והס"ג דאות ב' אשר הע"ב דאות ה'. הוא תולדתו וגילויו והוא הס"ג דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' ח' אות ב'. הנה הוא הרדל"א לכל האורות דהאח"פ. והנה כ"ז הנה הוא מה שנתבאר מכל דברינו אשר בדרוש הזה מסי' ב' עד כה.

אמנם מה שצריך ביאור. כי מאחר שאמרנו שהאורות דאח"פ אשר יצאו מהאח"פ ולחוץ שהם מהס"ג מ"ה ב"ן שבהע"ב דאות ה'. הנה היה יציאתם מהאח"פ ע"ד הזו"ן דאצילות מהא"א דאצילות שהוא מהטבור ולמטה שבו כן היה יציאתם מהאח"פ ג"כ בדרך יציאה מהטבור ולמטה דהא"א של כ"א מהם וכנז'. א"כ הרי לא יהיה סדר שוה. מהכלל להפרט. כי הרי זו"ן הכלליים שבהע"ב דאות ה'. שהם המ"ה וב"ן שבו דאות ז' וח'. הנה הם עומדים בו. למעלה הרבה מהטבור שבו. כי הטבור שבו הרי הוא רק בגבול השבוה"ז דא"ק. והמ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבו. הנה הוא עומד בו מגבול האזניים ולמטה. והב"ן דאות ח' שהוא הנוק' שבו. הנה היא עומד בו מגבול החוטם ולמטה. וכנ"ל. והרי הוו הזו"ן הכלליים שבו. למעלה הרבה מגבול הטבור שבו. משא"כ הזו"ן הפרטיים שבכ"א מהאח"פ. שהם המ"ה וב"ן אשר בכל הסימני גד"ה. הנה הם רק מהטבור ולמטה שבכ"א מהם והוא כמו הזו"ן דאצילות בא"א דאצילות וכנ"ל. וכן היה קשה עוד. גם על הזו"ן הפרטיים. אשר הם זה מהאזניים וזה מהחוטם וזה מהפה. שהוא בהנה"י דהא"א שבכ"א מהם. וכנז'. והרי הזו"ן דאצילות אשר הם בהנה"י דא"א. הנה הם אינם מתחילים בו. אלא רק. אחר סיום הרדל"א. גם בנה"י שלו. שהם בחג"ת דא"א. וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ה. בדה"מ יהי רקיע. דף כ"ד ע"ב. ובדפוס"ח תרמ"ג. ל"ג ע"ג. וכן הוא מבואר מדברי הרב אשר בהסירה פ"ו ובאו"א פ' א' ב'. אבל כאן בענינינו הרי אמרנו. כי הס"ג דהמ"ס אשר בסי' ח' אות ב' הנה הרדל"א לכל האורות דהאח"פ. והוא מגבול האזניים ולפנים. והוא בפנימית לכל האורות דאח"פ שהם הזו"ן. והרי הוא בפנימית כל הזו"ן. הן דהכללים והן דהפרטיים.

אמנם הוא הרי כבר אמרנו לעיל סי' ב'. בענין מה שהמ"ה וב"ן שבהע"ב דאות ה'. שהם הזו"ן הכלליים שבו. מה שהם יצאו בו מגבול החוטם פה דא"ק שהוא למעלה מהטבור שבו כי הנה הוא בסיבת עליית נה"י בחג"ת דהא"א. אשר היה לצורך עיבור הזו"ן. ע"ד שהיה באצילות. וכמ"ש בעיבורים פ"ב. אלא שבאצילות הנה אחר שנתפשטו הנה"י דא"א למקומן. הנה ירדו הזו"ן למטה. והם רק למטה מהפרסא לעולם. אבל באורות האח"פ. אשר אין שם בחי' פרסא כלל להפסיק בין נה"י לחג"ת. ובין או"א לזו"ן. ובין התפשטות הא' לבין התפשטות הב'. ואדרבא הוה כי ההתפשטות הב' הנה הוא עולה תמיד בהכתר שלו למעלה בבחי' רצוא ושוב. שהוא במטי ולא מטי. ולכן הוא כי הנה ע"י עליות נה"י בחג"ת אשר היא בא"א לצורך עיבור זו"ן. הנה נשארו שם הזו"ן מושרשים לעולם גם בחג"ת דא"א ובהנה"י דרדל"א. שהוא למעלה משבוה"ז דא"ק ונשארו שם לעולם גם אחר שנתפשטו הנה"י דא"א למקומן. ועומדים שם הזו"ן תמיד מיוחדים באו"א. והנה הם שם ברזא דיחי"ה. שאמרו בזוה"ק פ' ויקהל. דף רט"ז רע"ב. וע' דברינו בסוף ספר הדע"ה. בדרוש ספיקות עגולים ויושר סי' ב' אות ח' סמוך לסופו. ועכ"פ הוא כי הנה מה שעומדים הזו"ן הכלליים אשר בהע"ב דאות ה'. למעלה מהטבור שבו. והם בהנה"י דרדל"א ג"כ. הנה הוא משום רוממות מעלת דאורות האח"פ. כי שם הנה נתעלה כל תחתון להכלל ולהתייחד בהעליון. וע"ד שכתבנו לעיל בסעי' ג' ד' ה' ו'. בענין עילוי השמות דעסמ"ב אשר בא"ק והעקודים. ומאיר שם כ"א באור שורשו העליון. וכן נתעלו שם כל הפרצופים כולם כנ"ל. ולכן הנה יוצאים שם גם הזו"ן. למעלה מהטבור. והוא ענין יציאתם דרך חוטם פה. אמנם עכ"ז הנה עיקר גילויים הוא באמת רק למטה מהטבור דהע"ב דאות ה'. שהוא רק משבוה"ז דא"ק ולמטה. כי אורות החוטם הנה עיקר גילויים הוא רק משבוה"ז דא"ק עד החזה שבו אבל למעלה משבוה"ז. הרי הם בטלים באורות האזניים. ע"ד שרגא בטיהרא. וכן אורות הפה עיקר גילויים הוא רק מהחזה עד הטבור. אך יציאתם מהחוטם פה הנה הוא משום עילויים ויחודם למעלה כנז'.

ומה שהערינו עוד בענין הזו"ן הפרטיים. שהם אורות האח"פ עצמן. אשר יציאת כ"א הוה מהטבור דהא"א שבו. והרי הוא בהם בלתי עילוי. הנה האמת הוא שגם בהם יש גילוי גדול שהרי הם עולים תמיד במטי ולא מטי. והרי הם מתייחדים תמיד למעלה. וכמו שאמרנו לעיל. כי לכך נקרא כל האור דהתפשטות הא'. בשם כתר ההתפשטות הב'. משום שהם מיוחדים זב"ז. ונחשבים שניהם לקומה אחת. והרי נמצא כי האורות דהאח"פ. הנה הגם שיציאת כ"א הנה היה רק מהטבור ולמטה דהא"א של כ"א מהם. שהוא רק מחציו התחתון שבו. עכ"ז הנה הם מתייחדים תמיד בהאור דהתפשטות הא' שהוא בהאו"א שלהם. שהם מחציו ולמעלה. והוא ע"י עלייתם במטי ולא מטי. ונחשבים שניהם לקומה אחת. והרי הם מתעלים עכ"פ:

סעיף י'

ומעתה הנה נשאר לנו לבאר עוד דבר אחד. בענין הזו"ן הכלליים שבהע"ב דאות ה'. שהם כללות השמות דמ"ה וב"ן. אשר בסי' ב' אות ז' ח'. אשר מהם הוא כל האורות דחוטם פה שבסי' ד' ה'. ואמרנו כי אותן המ"ה וב"ן הנה עיקרם הם באמת רק. מהטבור ולמטה שבהע"ב דאות ה'. שהוא בהנה"י שבו. אשר הם מגבול השבוה"ז דא"ק עד גבול הטבור שבו. אלא מה שתפסו מקום למעלה ועומדים מגבול האזניים ולמטה. והאירו ונתגלו בהאורות דחוטם פה. הנה הוא רק ע"י עליות נה"י בחג"ת ונתעלו עי"ז בעילוי גדול. להאחז גם ברדל"א וכנ"ל. אבל באמת הנה עיקר מציאותם ומקומם. הנה הוא רק בהנה"י דהע"ב. וככל זו"ן שמציאותם הוא בהנה"י דא"א.

איכו

איהו בנצח ואיהי בהוד, כנודע שגם הז"א הגם שמקומו הראוי לו הוא בחג"ת וכמ"ש בשער הפרצופים, ריש דרוש ב' ופרצופי זו"ן רפ"א עכ"ז הנה נתייסד מציאותו ומקומו ג"כ רק בהנה"י וכמ"ש בשער רפ"ח פ"ב והנה ע"ז הנה נבאר עתה את פרטי אחיזתם בהפרקין דנה"י, שהם שורשי הזו"ן איזו שהם לז"א ואיזו שהם להנוק':

והענין הוא כי הנה פרטי הנה"י הנה הם י"ג פרטיים, עשרה הם בנצח הוד, וכמ"ש הרב בשער השמות פ"ו, והם ב' כליות, תרין ביעין, ב' שוקיים, ב' ירכין ב' רגלין, וג' בחי' הם ביסוד, שהם הג' פרקין שבו, כי התחלת היסוד הנה הוא בשליש התחתון דהת"ת אשר מהטבור ולמטה, ושם הוא התחלתו מבפנים להגוף, על שתי הכליות, כמ"ש הגר"א בתיקונים דף י' ע"ד ועי' דברי הרב בפרצופי זו"ן פ"ג, והוא פרק אחד, וחלק היסוד אשר מחוץ להגוף הוא פרק ב', והעטרה הוא פרק ג', והרי הם י"ג פרטים בהנה"י, והנה העטרה הוא כוללן והוא סוד הי"ג בריתות שנכרתו על המילה, שהוא בעטרה, והם ג"כ סוד י"ג ת"ד, שישנם שם ג"כ, כנודע מדברי הרב בביאור טעם מצות שעטנ"ז,

והנה הי"ג תיקונים הנה נודע הוא כי ח' הם לאבא והוא עד נוצר חסד, וה' הם לאימא עד ונקה, עי' הגר"א ספד"צ פ"ב דה"מ ארבע, וכן הוא בזו"ן, כי מתפשטים הי"ג תיקונים גם בזו"ן, וכמ"ש בתפילת הנבה"ק ומתפשטים לת"ת ומלכות, והנה הוא ג"כ ח' תיקונים לז"א וה' תיקונים לנוק'.

ומ"ש בספד"צ פ"ב כי לז"א הוא ט' ולנוק' ד', ע"ש בהגר"א הנז', והוא כלילותם במלת אח"ד א"ח, לז"א וד' לנוק', וכן בכללות הי' ספי' הנה הוה ט' לז"א ומלכות לנוק' וכנודע כ"ז, הטעם בזה הוא, משום ששורש הנוק' ושלימותה הנה הוא נשאר לעולם בז"א, והוא יסוד ועטרה אשר הוא רק בשבילה והוא כולו דידה, עי' הגר"א בתיקונים ריש תי' מ', פ"ט ע"ב, מ"ש שם, כל האברים משמשים לז"א, לבד היסוד דאינו אלא בשביל הנהר, ר"ל הדעת, להוריד הדעת על ידו ולהשפיע בהנוק' ובסוד וידע אדם ע"ש, וכן שם תיקון נ"ד, ק' ע"ג, דה"מ בר"א, אמר שם שנהר הוא בכ"מ דעת והוא בכל ספירה על הדעת שבתוכו ונקרא היסוד ביחוד נהר (וכנ"ל שם ריש תיקון מ', ועי' רע"מ פינחס רמ"ז רע"א), שבו מתקבץ כל הנהרות, שהוא הדעת, והוא אינו ח"י אלא בסוד הדעת, אבל ח"י, ובריאתו הוא בשביל זה, ובסוד והאדם ידע כו' וידע כו', עכ"ל.

ועכ"פ הוא, כי היסוד והעטרה, הוא רק להמלכות, והוא יסוד מציאותה ושורשה, וכן ממנו היא כל שלימותה והוא רק לצרכה אבל ז"א בעצמו הנה הוא רק ח' ספי', וכן בהת"ד הנה הוא רק ח' ספי', וכן בהת"ד הנה עיקר אשר לז"א עצמו הוא רק ח' תיקונים, וה' הוא לנוק', וכמו שהוא באו"א ח' לאבא שהוא באו"א ח' לאבא שהוא עד נוצר חסד וה' לאימא עד ונקה, ומ"ש כי ט' הוא לז"א הוא משום כי שורש הנוק' הוא נשאר בז"א ועומד בו לעולם, והתיקון ט' שבו הוא רק שורש הנוק' שבו והוא שייך להנוק', והוו רק ח' לז"א עצמו, וה' הוא לנוק' וכמו שהוא באו"א.

אלא משום שאו"א הם ריעין דלא מתפרשין, והיסוד שבו הוא לעולם טמיר באימא, והוא נתיב לא ידעו עיט דלא אתיידע לעילא ותתא, כמ"ש בפ' אחרי מות ס"א ע"ב, כי לא נודע אם שהוא לאבא או שהוא לאימא ע"י שהוא טמיר בה ולא מתפרשן דא מן דא, ועי' פ' בלק, קנ"ג ב' ובהגהות מהרחו' שם אות ח', וכן בפ' בראשית כ"ט ב', ובדברי הרב בשער"כ דף ג' ע"א, ובדברי הגר"א בספד"צ ג' ע"א, ובדפוס"א הוא ב' ע"א, ומשום דאו"א הם תמיד מיוחדים שניהם יחד, והם שניהם אחד לעולם גם בגילויים, לכן הנה נתן אבא לח' ואימא לה', כי הנה נתן השורש שלה אשר עומד בהבא, הנה הוא נתן ג"כ ומתייחס אחריה כי מתייחד השורש עם התולדה לאחד ע"י שהם מיוחדים יחד, כי משום שהוא שורשה ושייך אליה לכן הוא מתייחס אחריהו ולכך נחשב ח' לאבא וה' לאימא, כי נבחן בכ"א רק מה ששייך אליו עצמו, וכ"ז הוא באו"א משום שהם שניהם אחד לעולם.

אמנם בזו"ן אשר זווגם הוא לפרקים, והם שני פרצופים מיוחדים, הנה נחשב השורש שלה, אשר הוא נשאר בו והוא עומד בו לעולם, הנה נחשב גם הוא רק אחריו ומתייחס היסוד אליו כי הרי הוא רק ממנו, ולכן נחשב הוא לט' ספי' שהוא עד סוף היסוד, והיא לד' משום שבנייתה הוא מהד' תחתונות שבו, וכ"ז הוא משום שבגילויים הנה הם שני פרצופים מיוחדים וזווגם הוא רק לפרקים, והגם כי ע"י שורשה אשר בו וע"י שבנייתה הוא ממנו, הרי הם מדובקים יחד בבחי' רוחא ברוחא אני לדודי ודודי לי, אך באשר שבגילויים הם כ"א בעצמו, הנה מתייחס שורשה אשר בו, רק אחריו ואליו, ונחשב הוא עי"ז לט' והיא לד', והם א"ח ד' דאח"ד כי בעצמותם הם לעולם אחד עכ"פ כנודע, אך עיקרם הנה הם באמת רק ח' וה', כי מה ששייך אליו עצמו, הוא רק ח' תיקונים ותיקון אחד הוא שורשה וד' תיקונים הם שלה עצמה והם ח' וה', ועי"ד שהוא באו"א וכנז'.

וזהו הענין מה שהט' תקונים אשר לוקח ז"א, ונרמז בא' ח' דאח"ד, הנה הוא מרומז בב' אותיות, א' ח', משום שעיקר השייך אליו, הוא רק ח', והא' הנה הוא שורש הנוק' שבו וכנז', ועי' בזה בפנים הספר כלל ח"י ענ"י סי' ה' אות כ' סעי' ג' ד' ע"ש.

ומעתה נבוא לענייננו, כי הנה אמרנו כי הי"ג ת"ד שבזו"ן הנה הוא מסוד הי"ג פרטים דנה"י אשר אחיזת הזו"ן וכל מציאותם הוא משם, והנה הם ג"כ ח' פרטים לז"א וה' הם לנוק', והח' אשר לז"א הנה הם הח' פרקין העליונים דהנה"י, היינו, הב' פרקין העליונים דהיסוד, וששה נצח הוד, שהם, תרין כוליין, תרין ביעין, תרין שוקין ומאלו הח' דנה"י, הנה נעשו הח' ספי' דז"א אשר אליו עצמו, וכנ"ל שעיקרו הוא רק ח' ספי' שהם כח"ד חג"ת נצח הוד, כי והיסוד והעטרה הם רק לתיקונא נוק' והם שורש הנוק' אשר בו, וכנ"ל, ועיקרו אשר אליו עצמו הם רק ח' ספי' כח"ב חג"ת נצח הוד, והם נעשים בו מהח' פרקין עליונים דהנה"י דא"א, כי משם הוא כל מציאותו וכן יניקתו לעולם, וכן משם היא ג"כ הח' ת"ד שלו אשר הוא עצמו כנ"ל והנה הם בדרך זה, כי הכח"ב שבו, הנה הם מהפרק עליון דהיסוד אשר הוא מבפנים להגוף בשליש התחתון דהת"ת, והוא התחלתו אשר על ב' הכליות וכנ"ל, הנה משם הוא הכתר דז"א, והחו"ב הנה הם מהב' כוליין דימין ושמאל, והחג"ת שבו הנה הם מהפרק האמצעי דהיסוד אשר מחוץ להגוף ומהתרין ביעין, והנצח הוד דז"א הם נאחזים ותלוים בהב' שוקין דא"א, אך היסוד שבו הנה באמת כי אין לו שורש במה לתלות, והוא נעשה רק בסוד תוספות, עי' נסירה פ"א ובשער"כ ל"ה רע"א ובכ"מ, ועי' זוה"ק בראשית ט"ז סע"ב, והנה הוא רק לתיקוני נוק' והוא שורש הנוק' שבו וכנ"ל, ועי' דברינו כלל ה"י ענ"י סי' ה' אות כ' סעי"ד, שהבאנו שם, כי סודו הוא מזווגא עלאה דהב' מזלין נוצר ונקה, הנה משם בא התוספות אור לצורך היסוד דז"א, ולכן הנה הוא כולו רק לצורך זווג זו"ן כי הוא מנוצר ונקה, שורש הדעת.

והרי לנו לענינינו על הז"א הכללי שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דהאח"פ, והז"א הכללי שבו, הנה הוא השם מ"ה אשר בסי' ב' אות ז', שהוא שורש הפנימי לכל כללות אורות החוטם, הנה נתבאר לנו מעתה על הז"א הכללי שבו וכן על כל אורות החוטם שיוצאים ממנו, אחיזתם ותלייתם בהע"ב דאות ה' בפרטי הנה"י שבו, שהוא בהח' העליונים אשר בהי"ג פרטיים שבהם, כי כן הוא עיקר מציאותו דז"א מה שנוגע אליו עצמו, כן בהספי' וכן בהתיקוני דיקנא, הנה הוא רק ח', שהוא הח' אותיות דהוי"ה אדנ"י משולבים הכלולים בו, ושורשו הוא בהח' אותיות דהוי"ה אהי"ה משולבים הכלולים באבא.

אך הנוק' הכללי שבהע"ב דאות ה', שהוא השם ב"ן שבסי' ב

אות ח' שהוא שורש הפנימי דאורות הפה, הנה מליאותה הוא רק מהה' פרקין תחתונים דהנה"י שבהע"ב דאות ה', שהם התרין ירכין, תרין רגלין, ועטרת היסוד, הנה מהם הוא כל המליאות דהפה ב"ן דאות ח' שהוא הנוק' הכללי שבו, ובהם הנה נאחזים ותלוים כל אורות הפה היוצאים ממנה, כי הכח"ב שבה שהם המוחין, וכן כל קו האמצעי שבה, שהם כולם מכללות אור הדעת הנה הם כולם נאחזים ותלוים, בעטרת היסוד שבו, שכל עיקרו הוא מסוד הדעת, עי' שביה"כ פ"ג ודרושי הצלם דרוש א', וכנודע, והקו ימין ושמאל דאורות הפה, שהם, חסד נצח, גבורה הוד, הנה הם נאחזים ותלוים, בהד' פרקין דנצח הוד שבו שהם תרין ירכין תרין רגלין דימין ושמאל, וכן הוא עד"ז שורש הנוק' דאצילות אשר בהנה"י דהא"א דאצילות הנה הוא ג"כ עד"ז, ומ"ש איהו בנצח ואיהי בהוד, הכוונה הוא, כי הה' גבורות דהה' פרקין הנז' אשר היא אחוז בהם הנה הם מתגרים בהוד דא"א ומשם הם מאירים בה כי הוא הקו שמאל אשר שם הוא מקומה, אבל שרשה הנה הוא באמת בכל הה' פרקין הנז'.

וכן הה' תיקוני דיקנא אשר אליה, ד' אשר הם בה עצמה, ואחד שעומד בז"א לשרש אליה, וכנ"ל, הנה הם ג"כ משפעת אור דהה' פרקין דהנה"י הנז' אשר הם שורש כל מליאותה הנז'. אמנם עיקר התיקוני דיקנא אשר אליה. הנה הם בה רק משפעת אור עטרת היסוד דא"א אשר הוא השורש להכח"ב שבה ולכל הקו האמצעי שבה וכנ"ל הנה משם הוא עיקר אור הגדול דהתיקוני דיקנא שבה, ודי בזה והבן, ועי' בזה בדברינו כלל ח"י ענ"י סי' ה' אות כ' סעי' ח' שם כתבנו בזה בדרך אחר קצת אך דברי תורה כפטיש מפוצץ סלע מתחלקים לכמה טעמים, ומה גם כי כמה פנים לתורה וכולם אמת.

אמנם כ"ז שאמרנו בענין התחלקות הי"ג פרטיים דהנה"י שבהע"ב דאות ה', בהזו"ן הכלליים שבו שהם המ"ה וב"ן דאות ז' ח' ובאורות חוטם פה היוצא מהם הנה הוא רק מה שנוגע לאור הגילוי העיקרי דחוטם פה שהוא רק מתחת השבוה"ז דא"ק ולמטה [אשר רק שם הנה הוא המקום דהנה"י דהע"ב דאות ה'] כי הגילוי העיקרי דאורות החוטם הרי הוא רק מתחת השבוה"ז עד החזה, כי למעלה משבוה"ז הנה הם בטלים באורות האזניים, והגילוי העיקרי דאורות הפה הנה הוא רק מהחזה עד הטבור כי למעלה מן החזה הם בטלים באורות החוטם, והוה הגילוי העיקרי דאורות חוטם פה, רק משבוה"ז עד הטבור אשר רק שם הנה הוא המקום דהנה"י דהע"ב דאות ה', ושם הנה הוא ג"כ הנה"י דאורות חוטם פה, כי הנה"י דאורות חוטם, הם משבוה"ז עד החזה, והנה"י דאורות הפה הם מהחזה עד הטבור וכנ"ל סעי"ז וכן לעיל אות ט"ז סעי"ג, והנה שם, שהוא בגילויים העיקרי דאורות חוטם פה, שהוא בהנה"י דכ"א מהם, הנה שם דוקא הנה נבחן השינויים דהחילוקי בחי' מהי"ג פרטיים שבהנה"י דהע"ב דאות ה', איזו שהוא להז"א שבו ואיזו שהוא להנוק' שבו, אבל למעלה מהנה"י שבהם הנה שם משתמשים שניהם בכתר אחד ועולים גם בהחג"ת דהע"ב דאות ה' והוא יציאתם מהחוטם פה ומגיעים בזה גם ברדל"א וכנ"ל סעי"ט, והרי משתמשים שם שניהם בכתר אחד.

ובזה הנה נשלם לנו תהלאית"ש הדרוש דאורות האח"פ, מקוטב הדברים אשר העלינו בזה בפנ"ס הספר כלל ח"י ענף י' עד סוף סי' ה' שם, והנה נתוסף לנו בזה כמה חידושים תהלאית"ש כי הוא ממעלת תוה"ק, כמ"ש חז"ל עירובין נ"ד ע"ב על פסוק דדיה ירווך בכל עת, משלי ה' מה דד זה כל זמן שהתינוק ממשמש בו מוצא בו חלב אף דברי תורה כל זמן שאדם הוגה בהם מוצא בהם טעם, ובזה יהי שם יהו"ה מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן, היום, יום ה', ה' סיון ערב חג השבועות, חג הקדוש זמן מתן תורתינו הקדושה, שנת תרע"ח לאלף הששי, פה עיר בערדיאנסק: (וכל מה שכתוב למטה, מסי' ו' ולהלאה, כתבתי כ"ז, בשתי שנים ויותר, אח"כ:

ומעתה הנה ראינו לכתוב ג"כ קוטב הדברים מכל הסימנים אשר מסי' ו' והלאה עד סוף הדרוש, שהם מדברים על סדרי הנקודות ואורות התיקון, וקישורם יחד שהוא האצילות, ובאשר שהדרושים אשר בפנים הספר הנה נמשכו בכמה מקומות מענין לענין ועי"ז הנה באו הדברים שם בכ"מ במה שאינו מעיקר הדרוש כלל, ולזאת ראינו לכתוב כאן ג"כ קוטב הדברים מכל סימן וסימן, וכן גם מההקדמות אשר ישנם לכמה סימנים, כדי שיהא נקל להמעיין לעמוד עליהם ואקוה כי בזה יאירו הדברים והית"ש יאר עינינו במאור תורתו למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

הקדמה לסימן ו' אות א'.

דע כי כל הנקודות ואורות התיקון, וכן קישורם ויחודם יחד שהוא האצילות, הנה הגם שמליאותם ואיכותם, וכל מאורותיהם, הנה הוא הכל מהמ"ס דא"ק, ובסוד כך עלה במחשבה לפני, וכמ"ש בספד"צ פ"א, ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו, והוו, ויהווין, אמנם כי שורשם בהמ"ס הוא רק בהעלם נורא, אלא כי עיקר מליאותם וכל מה שנעשה בהם וכל תיקוניהם, הוא הכל מהאו"א שבא"ק ע"י כלילותם בהעקודים וקבלתם משם, כי הנקודות והאצילות בא"ק, הוא ע"ד הזו"ן בא"א, שכל מליאותם וכל תיקונם הוא מהאו"א ע"י כלילותם וקבלתם מהי"ג ת"ד, ולזאת הנה נבאר בהסימנים שלפנינו הן על אורות הנקודות והן על אורות התיקון, אחיזתם בהאו"ה שבא"ק וסדר יציאתם מהם, וכן אחיזתם בהעקודים, ושרשם ותלייתם בהמ"ס דא"ק, וכן יתבאר לפנינו ג"כ על האו"א שבא"ק אחיזתם בו ובהעקודים, וסדר גילויים בהנקודות והתיקון, וכל פרטי הדברים שיתבאר בזה הנה הם כולם ע"פ סדר המדרגות דהעסמ"ב, הן בהאו"א והן באורות הנקודות, והתיקון, כי בהם הוא כל גלוייו ית"ש, הן בא"ק וכן בהאצילות וכן גם בעולמות בי"ע, שכולם נשואים רק על האורות והשמות דעסמ"ב, שהם הנשמה לנשמה גם בבי"ע כנודע, והם, הן בכללות וכן בפרטות, כי כללות א"ק והאצילות הם עסמ"ב הכלליים, כי אצילות שהוא מהטבור דא"ק עד סוף רגליו הוא מ"ה וב"ן הכללים, ומהטבור ולמעלה שהיא כללות הא"ק הוא ע"ב וס"ג הכלליים, הגלגלתא דא"ק הוא ע"ב הכללי, והאו"א שבו, הנה לצורך התפשטותם ופעולתה באורות הנקודות והתיקון והנה נבחנים בזה ג"כ היותם רק מהגרון שבו ולמטה [עי' שכתב הרב ברפ"א פ"ב באו"א דאצילות] והנה הם הס"ג הכללי, אבא הוא ע"ב שבס"ג, ואימא היא הס"ג שבס"ג והעקודים הנה הוא בחי' דעת עלאה, ע"ד הי"ג ת"ד, והנה נכלל העקודים בזה ובזה כי מצד שהרי כל יציאתם דאורות העקודים הנה הוא ממ"ס, הנה הם כלולים בזה בהע"ב שבגלגלתא, ומצד היותם מתפשטים עד הטבור והם כלולים עם או"א, הנה הם נחשבים בזה עם הס"ג הכללי שבהאו"א, ועכ"פ הוא כי הא"ק עד טבורו הנה הוא ע"ב וס"ג הכלליים הא"א שבו שהוא עד סוף הגלגלתא הוא הע"ב הכללי, והאו"א שבו אשר מצד גילויים באורות הנקודות והתיקון הם נבחנים היותם רק מהגרון ולמטה, הם הס"ג הכללי:

[אות ב']

ומ"ש הרב בטנת"א פ"א ועוד באיזה מקומות, שהס"ג הוא מהאזניים ולמטה הוא משום כי הרב זללה"ה הרי אינו מדבר מבחי' הפרצופים שבא"ק, כמעט מאומה, אלא מה שמרמז לנו מעט רמז, בשביה"כ רפ"ו ע"ש. והוא ע"פ דברי הזוה"ק באדרא זוטא. רפ"ח ע"א סמוך לסופו. שאמר שם בהאי עתיקא לא אתגלייא אלא רישא בלחודוי בגין דאיהו רישא לכל רישא כו' וא"כ הרי מכש"כ בא"ק שאין גילוי לבחי' הפרצופים שבו. ומדבר הרב רק ברישה בלבד. והנה הם ג' רישין. אפס. אי"ן.

א"ח. שהם רדל"א וגלגלתא ומ"ס. והם כח"ב. ורדל"א הנה הוא אינו עולה בשם כלל כי כל שם הוא מורה על הגילוי ורדל"א אין לו גילוי כלל כי הוא רישא דלא אתיידע. ובאמת ובדיוק הנה הוה רדל"א למעלה מהכתר. כי הג"ר שבו הנה הג' צחצחות העליונות כמ"ש הרב בסוף שער עתיק והם למעלה מהכתר. כמ"ש הרמ"ק ז"ל בשער הצחצחות פ"ה בשם תשובת רב האי גאון זל בזה ע"ב. והוה רדל"א למעלה מהכתר. והגלגלתא הוא הכתר. והמ"ס הוא החכמה. חכמתא סתימאה. ואין גילוי לבינה ברישא דא"ק. ע"ד שכתב הרב בשער א"א פ"ח על רישא דא"א. אמנם בהעלם הנה כליל הגלגלתא מכתר וחכמה. כמ"ש הרב בשביה"כ ר"פ וע"ש. וכן המ"ס היא כלולה בהעלם מחו"ב. כמ"ש במאמ"ר פ' תרומה. דף כ' סע"ד וכ"א רע"א על זוה"ק שם קס"ו ב'. וכנודע ג"כ מדברי הגר"א בספד"צ פ"א. אלא שבינה אינה נגלית שם. ואין גילוי ברישא דא"ק. וכן ברישא דא"א. אלא רק להכתר והחכמה לבד. והם גלגלתא ומ"ס והם ע"ב וס"ג. וכן אמרו בתיקונים דף קמ"א ע"ב. מוחא סתימאה אתקרי א"ס דאתפליג לתלת מוחין (ר"ל שהוא מוחא חדא דכליל תלת. כמ"ש באד"ר קל"ח ע"א) דאינון דאתרמיזו דהאי שמא. יו"ד ה"י וא"ו ה"י. ולכן אמר הרב שהס"ג הוא מהאזניים ולמטה. ור"ל על המ"ס דא"ק שהוא חכמה ברישא דא"ק ובו הוא השם ס"ג. וכן הוא ג"כ בהמ"ס דא"א. כמ"ש בתיקונים וכנז'.

[אות ג']

והגם שבכל האצילות הנה הוא הס"ג בבינה. והחכמה הוא ע"ב. אך הוא משום כי באצילות הנה אין גילוי שם להכתר כלל. וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל"א רע"ב וכן הוא ברע"מ פינחס רנ"ח סע"א כי באצילות נקרא כתר א"ס ולכן הנה מתחיל שם השמות. שהם הגילוים. רק מהחכמה. והוה ע"ב בחכמה וס"ג בבינה ומ"ה בז"א וב"ן במלכות. אבל בא"ק וכן בא"א. הנה מתחיל הגילוים בהם. שהם השמות. מהכתר עצמו. והמלכות לא יצאה בהם לבחי' פרצוף בפנ"ע כלל. ולכן הנה נתעלו בהם השמות. שהם הגילוים. והוו שם הע"ב בכתר וס"ג בחכמה ומ"ה בבינה וב"ן בכל הז"ת. כמ"ש הרב בטנת"א פ"א בהמ"ב וכן בעקודים פ"ב בהמ"ב. וע' בזה בדברינו לעיל סי' ה' אות כ' מסעיף ג' והלאה.

[אות ד']

וזהו ג"כ מ"ש הרב בשער א"א פ"ד. בענין הג' רישין אשר בא"א עצמו. הנה אמר הרב שם. כי בזה הנה הוה המ"ס שהיא רישא תליתאה. בהאור דשם מ"ה. ולכאורה צריך ביאור. כי המ"ס. אם שהוא חכמה הרי הוא ע"ב. אם שהוא בינה הרי הוא ס"ג. אבל המ"ה הרי אין מקום נייחס אותו על המ"ס כלל. ומה גם כי התיקונים הנ"ל בסמוך הרי אמר בפירוש כי המ"ס הוא בהשם ס"ג. אך הענין הוא ע"פ דברינו הנז'. כי בא"ק וכן בא"א הנה נתעלו השמות בהם במדרגה אחת למעלה. וכן הוא כי כאשר שאנו מבחינים את הרישא דא"א רק לב' רישין. גלגלתא ומ"ס. והם כתר וחכמה. גלגלתא כתר ומ"ס חכמה. ובזה הנה מתייחס המ"ס על האור דשם ס"ג וכמ"ש התיקונים הנז'. כי אז הנה אין הבחנה כלל להבינה ברישא דא"א כנ"ל. ולכן הנה עומד המ"ס אז בגילוי ס"ג. כי נתעלה שם הס"ג להאיר באור החכמה. ובזה מדבר התיקונים הנז'. ולכן אמר שהמ"ס הוא מרומז בהשם ס"ג. אבל כאשר שאנו מבחינים את הרישא דא"א עצמו לג' רישין. גלגלתא ואוירא ומ"ס אשר בזה הנה מדבר הרב בא"א פ"ד. והם כח"ב. כי בזה הנה ניתן להבינה רמז ג"כ ברישא דא"א. והוא המ"ס. כי הנה היא שורש הבינה בולד"ק כנודע. ואז הנה עומד המ"ס בבחי' האור דשם מ"ה כי נתעלה שם השם מ"ה להאיר באור הבינה כנז'. ולכן אמר שם הרב היטיב. כי המ"ס. הרישא תליתאה הוא בבחי' אור דשם מ"ה. והגם שהתיקונים אמר שהמ"ס הוא רמוז בשם ס"ג. אך הוא רק באותה הבחי' שהם ב' רישין. והם כתר חכמה. ואז עומד המ"ס באור הס"ג. כי שם ר"ל ברישא דא"א הנה נתעלה הע"ג באור החכמה. אבל כאשר שנבחנים בג' רישין ובבחי' כח"ב. אז הנה הוה הס"ג באוירא שהוא חכמה. והמ"ה הוא במ"ס שהיא אז בבחי' בינה. כי שם הרי נתעלו השמות ומאיר המ"ה באור הבינה.

אמנם כ"ז הוא לק ברישא דא"ק וכן ברישא דא"א שהם כללות הכתר ובפרטות המוחין אשר בו עצמו. כי כ"א הוא כלול מכל הפרטים. ומתחיל שם הגילוים והשמות. מהכתר הפרטי עצמו כי בכללות הכתר גופה ובפרטות המוחין שבו הרי פשוט הוא שיש גילוי בו גם להכתר הפרטי ג"כ ולכן הנה נתעלו שם השמות כנז'. ולכן אמר הרב בטנת"א פ"א שהס"ג הוא מהאזניים ולמטה. שהוא מהמ"ס ולמטה. ומדבר שם הרב ג"כ בהבחי' אשר הגלגלתא והמ"ס הם כתר וחכמה והם רק ב' רישין: והם באמת רק פרטות המוחין אשר בהגלגלתא עצמו. אבל בכללות הנה הוא באמת כל הגלגלתא כולו. רק בבחי' כתר והוא כתר הכללי דהא"ק ודא"א ועליו אמר הרשב"י באד"ז. רפ"ח א' בעתיקא לא אתגלייא אלא רישא בלחודוי. ולכן אינו מדבר הרב ג"כ בהפרצופים שבא"ק אשר מהגרון שבו ולמטה. מאומה. אלא רק מה שמרמז לנו בזה בשביה"כ רפ"ו ע"ש. כי באמת הנה ישנם גם בא"ק כל בחי' הפרצופים והאו"א שבו הנה התחלתם הוא ג"כ מהגלגלתא (או מהאוירא) ומ"ס שבו. כמ"ש בשביה"כ רפ"ו עש"ה. אמנם לצורך האצילות שהוא רק מהטבור ולמטה הנה ירדו האו"א שבו ג"כ רק מהגרון שבו ולמטה והוא ע"ד שכתב הרב ברפ"ח פ"ד בהאו"א דהאצילות. והנה הם הס"ג הכללי. אבא הוא ע"ב דס"ג. ואימה הוא הס"ג דס"ג. והמה הכללי הנה הוא המ"ה דהתיקון. מלך הדר אשר יצא אח"כ בעת התיקון עם הב"ן הכללי אשר מהם שניהם נעשה כל האצילות. אלא שהב"ן דב"ן שהם המלכיות והחיצוניות. הם יצאו בעולם הנקודות. והט"ר דב"ן שהם הפנימית דב"ן. הוא מהיטבאל אשת הדר שיצאה עם השם מ"ה ביחד בעת התיקון. אך עכ"פ הוא כי המ"ה וב"ן הכלליים הם רק באצילות שהוא למטה מהפרסא ולמטה בהטבור וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י בהסימנים הבאים. והע"ב והס"ג הכלליים הם מהטבור ולמעלה. וירד הס"ג הכללי. אשר מקומו הראוי לו הוא בהמוחין דא"ק. הנה ירד מהגרון ולמטה. משום צורך האצילות כדי להתקרב אל האצילות אשר כל בניינו ושפעו הוא מהאו"א שבא"ק שהם הס"ג הכללי כנז'. וכן ירד גם המ"ה הכללי אשר מקומו הראוי לו הוא בחג"ת דא"ק. הנה ירד הוא מהטבור ולמטה שהוא בנה"י דא"ק. כדי להתייחד עם הב"ן הכללי. והוא ג"כ לצורך בנין האצילות אשר כל בניינו הוא רק מהם שניהם. כמ"ש הרב בעתיק פ"א. והוא ג"כ ע"ד הז"א דאצילות שירד דהנה"י בא"א כדי להתייחד עם הנוק'. וכמ"ש ג"כ הרב בזה ברפ"ח פ"ב.

[אות ה']

והנה בירידת או"א אשר ירדו מהגרון ולמטה. והם מעתה למטה מהכתר ומתחתיו. והרי נתעלם הכתר מהם. ואין לו גילוי כלל. הנה ירדו בהם עי"ז גילוי השמות ג"כ. והוו ע"ב בחכמה וס"ג בבינה וכן כו' כו' כי נתעלם הכתר מכל אשר למטה ממנו ואין לו שם וגילוי כלל. ומתחיל השם והגילוי רק מהחכמה והוא מה שבכל האצילות הנה הוה השם ע"ב בחכמה כו' משא"כ ברישא דא"א והא"ק כנ"ל. ומה שאמרנו כי האו"א שבא"ק הם הס"ג הכללי שבו. הוא רק לא"ק עצמו אשר הוא מכיר ומשיג את עצמו והוה הגלגלתא שבו בשם ע"ב כנז'. והוא הע"ב הכללי. והאו"א שבו הם בערך זה לפניו בגילוי ס"ג והוא

הס״ג הכללי. אך כ״ז הוא רק לפי השגתו בעצמותו שהוא מכיר את עצמו. אבל לאו״א עצמן אחר שירדו למטה מהגלגלתא הנה נעלם מהם הכתר. וכמ״ש הגר״א בספד״צ פ״א בדה״מ ולא אתחזי. כי אפי׳ החכמה. אבא לא ידע ממה נהיר. הנה הוא אליו הכתר. בלא שם וגילוי כלל. ולכן בערך עצמן דאו״א. הנה הוא אבא. ע״ב. ואימא ס״ג. והוא מה שנודע כי או״א הם הע״ב וס״ג הכלליים שבאצילות. וכמ״ש הרב ג״כ בעגולים ויושר ענף ה׳. אמנם בא״ק ובא״א הנה הוא להם או״א. רק הס״ג הכללי. אבא ע״ב דס״ג ואימא הס״ג דס״ג וכנז׳. וכמ״ש הרב בעקודים פ״ב. ס״ג בחכמה. או״א. ע״ש. והמ״ה הכללי הנה הוא כן בא״ק וכן בהאו״א שבו רק המ״ה דהתיקון. שהוא תולדות היסוד דא״ק כמו שיתבאר בעה״י בהסימנים שלפנינו. וכל יציאתו וגילויו הוא רק מהטבור ולמטה כי הוא יצא ביחד עם הב״ן הכללי ומהם שניהם הנה נבנה האצילות כנ״ל בסמוך.

[אות ו׳]

וידע עוד כי מה שאמרנו כי בערך עצמן דהאו״א הנה הוו הם הע״ב והס״ג הכלליים וכן הם ג״כ הע״ב והס״ג הכלליים דהאצילות. הנה האמת הוא כי האצילות שהוא כולו רק מהטבור ולמטה הנה אינו משיג האצילות את עיקרן דהאו״א שבא״ק מאומה. והוה הו״א שבא״ק להאצילות. בלי גילוי ושם כלל. כי הרי הפרסא מפסיק ביניהם. וכן עד״ז גם בהאו״א דהאצילות הנה אמר הרב בדרושי סוכות דרוש ד׳ דף ק״ה ע״ב. כי ז״א אינו משיג באימא אלא רק מהחצי התחתון דהת״ת שבה ולמטה. וא״כ הרי הוו או״א לז״א בלי גילוי ושם כלל. ומה גם כי באשר שאו״א הנה הם כלילן ומכוסין בהמזלין. הנה אין להם גילוי ושם כלל. וכמ״ש הגר״א בספד״צ פ״א. בדה״מ ויאמר אלקים יהי אור. כי זהו הענין מה שבכל הזוהר וספרי קבלה כולל כל האצילות בג׳ שמות. אקי״ק הוי״ה אדנ״י. ג׳ פרצופים א״א זו״ן. שאו״א נכללין במזלא. עכ״ל, והרי לנו כי או״א אין להם גילוי ושם כלל. וכן הוא בהאו״א שבא״ק כי הם נכללין בעקודים. כמ״ש הרב בשביה״כ רפ״ו. ומה שאמרנו לעיל הו״ה כי או״א הם ע״ב וס״ג. וכמ״ש בעגו״י ענ״ה וכנודע. הנה הוא רק. על בחי׳ התפשטותם שמתפשטים להתלבש למטה. כי האו״א שבא״ק הם מתפשטים להתלבש באצילות. כמו שיתבאר בכל הדרוש אשר לפנינו. והאו״א שבאצילות הם מתפשטים להתלבש בזו״ן. ועל גילוי האור והרצון שבהם להתפשט למטה. הנה על זה הנה הוא גילויים בבחי׳ השמות דהע״ב וס״ג.

והגם שהרי גם א״א מתפשט ג״כ בכל האצילות וכן א״ק הנה הוא מתפשט בכל העולמות. אך התפשטותם הנה הוא רק לבחי׳ אור א״ס. ע׳ שער הכללים ספ״ט. אשר אין לו שום תפיסה בשום שם כלל. משא״כ התפשטות או״א הנה הוא לבחי׳ אור האצילות. והתפשטותם הנה הוא בבחי׳ השמות דע״ב וס״ג. שהם בבחי׳ נשמה הכללי והחיה הכללי שהם הגדלות האמיתי כנודע. וכ״ז הוא ג״כ רק בפנימית ובהעלם. והוא מה שנקרא הס״ג בשם שמא סתים. כמ״ש בתיקונים תיקון י״ג דף כ״ח ע״ב ע״ש בהגר״א דה״מ בשמא סתים. כי השם מ״ה הוא נקרא שמא מפרש. שהוא שם המפורש כנודע. אבל השם ס״ג הוא נקרא שמא סתים ומכש״כ השם ע״ב שהוא נעלם מאד. ועליהם נאמר הנסתרות לה׳ אלהינו. כי הם רק בפנימית ובהעלם, ועכ״פ הוא כי האו״א הם נעלמים לעולם ואין להם עצמן שם וגילוי כלל. כי הם מכוסים וכלולים בהמזלין ומה שנקראו ע״ב וס״ג הוא רק על התפשטותם בזו״ן. אמנם א״א אשר כל הגלגלתא שלו עד הגרון הוא מגולה אלא שנעלם מלמטה מחמת רוממות מעלתו שאין השגה באורו הגם שהוא שורש כולם ולכן הוא כי הנה לכל מה שלמטה ממנו הנה הוא נקרא בשם אהי״ה שהוראתו הוא אנא זמין להתגלייא. כמ״ש בזוה״ק פ׳ אחרי דף ס״ה. אמנם בבחי׳ עצמותו גופה ומכש״כ בערך שלמעלה הימנו. הנה יש לו בעצמותו גילוי ושם כי הרי הוא מכיר ומשיג את עצמו ערכו וגילויו בערך העליון ממנו ונתעלה בו השמות. שהם על פרטי המוחין שבו. מהכתר הפרטי שבו ג״כ. והוא בז׳. ע״ב בכתר ס״ג בחכמה מ״ה בבינה ב״ן בכל הז״ת כנ״ל.

והרי לנו עכ״פ כי כל הגילויים כולם אשר מרום הביון עוזו ית״ש שבא״ק עד סוף כל האצילות הנה הוא הכל רק בגילוי האורות דהעסמ״ב לא זולת. ובהם הנה ירד גילויו ית״ש ממדרגה למדרגה עד סוף המציאות כולו. כי גם העולמות בי״ע הנה כל מציאותם וקיומם והנהגתם הוא לעולם ג״כ רק בהם: כי הם יסוד ושורש הכל. בהיה והוה ויהיה. ולכן יסדנו וסדרנו את כל הדרוש שלפנינו אשר גם באורות הנקודות והתיקון. הכל רק על האורות והשמות דהעסמ״ב כי רק הם העצמות וההתהוות דכל נמצא בכל מלואו אמנם נעשה כל תחתון מהעליון שעליו בבחי׳ ירידה ממדרגה למדרגה. וכמו מחותם לנחתם. וכמ״ש הרב בשער השמות פ״א:

[אות ז׳]

והנה יציאת כל תחתון מהעליון שעליו הנה הוא מהמ״ה וב״ן שבו. שהם בחי׳ הזו״ן שבו. וגם בא״ק אשר שם הוא שליטת הס״ג ונמשך שם כל תחתון מהעליון שעליו מהחכמה שבו ולמטה כנ״ל סי׳ ה׳ אות ה׳ סעי׳ ג׳ ד׳ ה׳. ובכ״מ. אך באשר שגם בא״ק והעקודים הנה נתייסד ג״כ כל האורות והגילויים וכל בחי׳ פרצוף שבהם על האור דד׳ שמות עסמ״ב. והוא משום צורך האצילות שיצא מהם אשר כל עיקרו הוא מ״ה וב״ן, ולא יתבטלו המ״ה וב״ן להתעלה אורן בהע״ב וס״ג לגמרי אלא רק לעת״ל. כמ״ש הרב בשער התיקון ספ״ג. וישנו עתה גילוי למ״ה וב״ן גם בהא״ק והעקודים. וכן גם בהמ״ס דא״ק. וכנ״ל סי׳ א׳ אות ג״ד. והרי ישנו מיעוט וירידה להמ״ה וב״ן על הע״ב וס״ג, כי הם בבחי׳ מעלה ומטה ואבות ותולדות, והנה יוצא גם בא״ק והעקודים כל תחתון מהעליון שעליו עיקרו רק מהמ״ה וב״ן דהעליון. והנה כן הוא ג״כ בענינינו כי או״א שבא״ק הגם ששרשן הוא בהרישין עצמן שבו. אוירא ומ״ס, ע״ד או״א דאצילות בהרישין דא״א. כמ״ש הגר״א בספד״צ פ״א בסד״ה קרומא. והרי הוא שרשם גם בהע״ב וס״ג העיקריים שברישא עצמה. אך כ״ז הנה הוא רק שרשם בהעלם. אך גילויים. הנה הם שניהם רק בהמ״ס. ואחר שירדו מהגרון ולמטה כנ״ל אות ד׳ ה׳ הנה נתעלם שורשם אשר בהרישין העיקרים עצמן שהוא בהע״ב והס״ג שבהם. ונתייסד שורשם ג״כ רק בהמ״ה וב״ן שבהמ״ס, אשר בהמערכה הא׳ סי׳ א׳ אות ג׳ ד׳. שורש אבא הוא בהמ״ה דאות ג׳. ושורש אימא הוא בהב״ן דאות ד׳, כי המ״ה וב״ן דהמ״ס הם מאירים ממקומם ולמטה שהוא מהגלגלתא ולמטה ויוצאים מעסמ״ב לעסמ״ב דרך כל האורות דאח״פ. ונעשה מהם וע״י האורות דהאח״פ. כל המציאות דאו״א. וכן כל תולדותיהם באורות הנקודות והתיקון וכל מה שנעשה בהם תמיד, שהוא כל פעולת והנהגת האצילות. הנה הוא תמיד משפעת או״ב שבא״ק ע״י כלילותם באורות האח״פ וקבלתם מהם, והנה נמשך כ״ז מהארת ושפעת אור דהמ״ה וב״ן דהמ״ס שבא״ק אשר בסי׳ א׳ אות ג׳ ד׳ כי הם השורשים דהאו״א לעולם הן להם עצמן והן לכל מה שנעשה מהם. שורש האבא הוא בהמ״ה ושורש האימא הוא בהב״ן כנז׳.

והנה יתבאר בהסי׳ שלפנינו את הד׳ שמות עסמ״ב הכוללים כל פרצוף האבא שבא״ק. על כל שם ושם, מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, ויציאתם הנה היה לאט לאט מראשית מציאותו עד תשלומו, והתפשטותו באורות הנקודות והתיקון ויחודו בהם, והם נמשכים ויוצאים משפעת הארת המ״ה דהמ״ס דאות ג׳ ודרך העקודים, וכנז׳. ע״כ ההקדמה:

(סימן ו')

מערכת הד' שמות עסמ"ב היוצאים ומתגלים מהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר בסי' א' אות ג'. והוא המערכה הב' שבו, כי העסמ"ב דהמ"ס עצמו הרי הם מערכה הא', והעסמ"ב אשר מתגלה ויוצא מהמ"ה שבו ג"כ, הרי הם מערכה הב' שבו, והנה הם כוללים כל המציאות דפרצוף האבא שבא"ק כמו שיתבאר:

(כ"א)

ע"ב

השם ע"ב הזה, הנה הוא, הע"ב מהד' שמות עסמ"ב הראשונים שיצאו ונתגלו מהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק אשר לעיל סי' א' אות ג' והיה יציאתם וגילויים, לצורך המציאות דהא"ק אשר מהגרון ולמטה שבו, שהוא החג"ת ונהי"י שבו, והחג"ת הנה הם כוללים את האו"א שבו ג"כ כי הם יצאו מחג"ת דא"ק בצירוף שפעת העקודים והיה יציאתם ע"י הזווג דחיך וגרון שהם מאור ההתפשטות דהמ"ה וב"ן דהמ"ס, והוא ע"י הזיווג עליון דהפה, וע"י היחוד עליון דהמזלין, והנה משפעם ואורם דהחג"ת והמזלין, הנה יוצא ביניהם ד' אורות, עסמ"ב, אשר הם נמשכים מהמ"ה דהמ"ס לצורך המציאות דהאבא הכללי שבא"ק, אשר הוא עם כללות האימא (שיתבאר ענינה בעה"י לקמן סי' ט') שהם כחדא נפקין וכחדא שריין (כמ"ש באד"ז ר"ל ע"ב) הנה הם כוללים כל החג"ת דא"ק, ומהם הנה מתפשט ונעשה כל האצילות הכולל כל הנה"י דא"ק, אמנם הוא כי הנה כל מה שנוגע לאימא זה יתבאר בעה"י לקמן סי' ט', אך עתה נדבר רק מה שנוגע לאבא:

כי הנה מהמ"ה דהמ"ס דא"ק הנה היה נמשך שפעת אור דהעסמ"ב להחג"ת והמזלין, להוציא מהם ומביניהם את המציאות דהאבא הכללי שבא"ק, שיהא כליל מהם ובהם, בכל הד' שמות עסמ"ב שבו:

ונודע הוא כי כלילות אבא בהמזלין עיקרו הוא בהמזל עליון שהוא מהגרון עד החזה, ובהעקודים הנה הוא כלל אורות החוטם, כי אורות האזנים הרי הם מסתיימים בשיבוה"ז והם כלולות הז' תיקונים הראשונים וכל חלקי אורות החוטם אשר עד שבוה"ז הנה הם בטלים באור הגדול דאורות האזניים, והוה עיקר הגילוי דאור החוטם רק משבוה"ז עד החזה, והם משתמשים בהעקודים בבחי' המזל עליון תיקון ח' אשר בו כלול אבא:

אמנם כי בהעלם הנה כלול אבא, באור האזנים ג"כ, כי מאחר שכל האורות דהאח"פ הם בא"ק בבחי' הי"ג ת"ד שבו, והמזל עליון הרי הוא בבחי' תיקון ח', נוצר חסד, ובו כלול אבא כנז':

אמנם כי בהעלם הנה כלול אבא, דאור האזניים ג"כ, כי מאחר שכל האורות דהאח"פ הם בא"ק בבחי' הי"ג ת"ד שבו, והמזל עליון הרי היא בבחי' תיקון ח', נוצר חסד, ובו כלול אבא כנז', ואמרו באד"ר קל"ב ב' דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן, והוא אבא עלאה שנקרא כהנא רבא, משום שהוא נכנס לפני ולפנים לקבל אור א"ס לכל האצילות, וכמ"ש בשער השמות ספ"ז, והוא כלול במזל עליון, תיקון ח', שהוא כולל כל הח' תיקונים הראשונים, וזהו שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן, כמ"ש הגר"א כ"ז בספד"צ פ"ב דה"מ ארבע, והרי כלול אבא בכל הח' תיקונים כולם אשר הם גם באורות האזניים, אלא שכלילותו בהם הוא בהעלם ועיקרו הוא באור החוטם שהוא בבחי' המזל עליון עצמו, והוא בבחינת ז"א הכללי דהעקודים, כנ"ל סי' ד', ובו כלול אבא וממנו הוא יונק וכן ממנו נמשך מציאותו, כי כאשר היה נמשך השפע מהמ"ה דהמ"ס לצורך המציאות דהעסמ"ב דהאבא, והיה נמשך גילויים לאט לאט מתחלה להע"ב ומהע"ב להס"ג ומהס"ג להמ"ה ומהמ"ה להב"ן והנה היה נמשך בראשונה אור הע"ב אשר אליו, שהוא שורשו ובחי' א"א שבו, והוא הע"ב דעניננו, הנה היה נמשך הוא בשורשו שבהעקודים, שהוא בהמזל עליון, שבו הוא כלול אבא ושם היה נמשך ונכנס הע"ב בענינינו והוא שורש האבא אשר בהעקודים והוא באור החוטם, וכן הוא כלול בהעלם גם מכל אורות האזניים ג"כ כנז', והרי נשתתף אותו הע"ב דענינינו באורות האזניים והחוטם לעשות הוא עצמו על ידיהם לשורש עליון בהעקודים למציאות האבא שבא"ק:

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הע"ב דענינינו, מציאותו ושימושו וכן מקומו ומקורו, כי מציאותו הנה הוא, שהוא הע"ב מהד' שמות עסמ"ב הראשונים שיצאו ונתגלו מהארת שפעת המ"ה דהמ"ס שבא"ק, ושימושו הוא שהוא לצורך המציאות דהאבא הכללי שבא"ק, השורש העליון אליו שבהעקודים, ומקומו בדיוק הנה הוא בהמזל עליון שבהעקודים, שהוא כללות אור החוטם, אמנם הוא כלול בהעלם בכל האור דהאזניים ג"כ שהם כל הח' תיקונים העליונים דהת"ד הכלולים בהמזל עליון דהעקודים, ועל זה אמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן כנ"ל אמנם מקורו הנעלם הנה הוא ג"כ בהאור הנפלא והנורא שהוא השם ע"ב אשר בסי' ב' אות ה' אשר נפלאות מדובר בו בדברינו בפנים הספר וכן לעיל באבני מלואים סי' ג' ד' ה', ומבואר שם בפנים הספר אות כ' סעי' ג' ד' ה' ע"ב וכן לעיל בהב"מ אות כ' סעי"ו, כי אותו הע"ב דאות ה', הנה הוא בחי' הא"א לכל האורות דהאח"פ, וישנו בזקן התחתון אשר בהיסוד שבו ג"כ סוד י"ג ת"ד ע"ד שאמר הרב בשעה"מ פ' קדושים בא"א דהאצילות, ובארנו שם כי השורש דאור החוטם הנה הוא בהח' תיקונים העליונים שבו, ע' דברינו שם בארוכה בזה, וזהו ג"כ מה שאמרו דיקנא דכהנא רבא בתמניא תיקונין אתתקן, כי אבא שבא"ק שהוא כלול באור החוטם הנה הוא אתתקן, דהח' תיקונים העליונים מהי"ג ת"ך שבסוד זקן התחתון דהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ, וכ"ז הוא ע"י הע"ב דענינינו הנמשך ונכנס בהעקודים ובאור החוטם כנז' ועכ"פ הוא כי מקורו הנעלם הנה הוא ג"כ בהיסוד שבהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ:

(כ"ב)

ס"ג

השם ס"ג הזה הנה הוא העצמות דהאבא הכללי גופה שבא"ק כי השם ע"ב דלעיל אות כ"א הוא שורשו אשר בהעקודים אך השם ס"ג הזה הוא עיקרו עצמו והוא אור הס"ג מהד' שמות עסמ"ב אשר נתגלו ונתפשטו מהשם מ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', והע"ב שבהם הנה הוא נשאר בהעקודים כנ"ל אות כ"א ואח"כ נתפשט ויצא ממנו הס"ג ג"כ והיה יציאתו ג"כ דרך העקודים ומהע"ב דאות כ"א כי התפשטות המ"ה כנז' וגילויו הוא לעולם דרך העקודים, כי המ"ה הרי הוא תולדות הס"ג כנודע, והעקודים הנה הוא ג"כ רק התפשטות הס"ג, כנ"ל סי' ב' שכל אורות האח"פ הם נובעים ממבועין דהס"ג דהמ"ס, והרי הוא המ"ה תולדות הס"ג שבו למעלה והעקודים הוא התפשטות הס"ג שבו וגילויו למטה, ולכן הנה הוא התפשטות המ"ה וגילויו ג"כ תמיד רק דרך העקודים כי הם שניהם ממקור אחד, ונמשך הע"ב שהוא שורש האבא והא"א שבו ונשאר הוא בהעקודים לעולם לשורש האבא אשר שם ומשם הוא יונק תמיד, ואח"כ הנה יצא הס"ג שבו והיה יציאתו ג"כ רק דרך הע"ב, אמנם הוא עצמות העיקרי דהאבא גופא שבא"ק, אבא הכללי

הכללי, הכולל או"א עלאין והוא בא"ק מהגרון שבו עד החזה, השליש העליון דהת"ת שבו. והנה היה יניקתו יחד עם האימא הכללי הכולל משסו"ת, והוא הס"ג אשר לקמן סי' ט' אות ל"ד, והיא תופס בא"ק השליש אמצעי דהת"ת אשר הוא מן החזה שבו עד הטבור, ויגאו הם שניהם יחד, כי הם כחדא נפקין וכחדא שריין, אמנם כי הנה לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, אשר באררנו לעיל כלל ה' ו' וכן לצורך אור התיקון דלהאצילות אשר יתבאר עניינו לקמן, סי' ז' י' י"ב י"ג, הנה נעשה אבא ויש"ס לחד והוא אבא הכללי, ואימא ותבונה לחד והוא אימא הכללי, והם שוים בקומתם, כ"א מהגרון עד הטבור, אלא שאבא הכללי הוא בימין ואימא הכללי בשמאל, אמנם הם מזדווגים ונעשים לאחד, ועי' בזה בפנים הספר, כלל א"י ענ"י סי' ב' אות ח' סעי' ו', ואנה אותן האו"א הכלליים הנה הם הס"ג הכללי שבא"ק, אבא הוא ע"ב שבס"ג והאימא הס"ג שבס"ג וכנ"ל בהקדמה, אמנם מה שנוגע להאימא הנה יתבאר בעה"י בפרטות, לקמן סי' ט' וכאן נדבר רק מה שנוגע לאבא, אך באשר שעיקרו הוא נעשה רק ע"י קישורן יחד, לכן מכריח לנו הדברים בכמה מקומות להזכיר שניהם בכ"א מהם, הגם שפרטי הדברים מתבאר בכ"א בכ"א בפנ"ע:

והנה היה המשכת הס"ג דענינינו מהמ"ה דהמ"ס ע"י הע"ב דלעיל אות כ"א, ע"פ סדר התפשטות והסתלקות, כי כן הוא יניקת ומליאות כל אור תחתון מהעליון שעליו הוא לעולם ע"י סדר התפשטות והסתלקות הנעשה לזה בהאור העליון, כמודע בדברינו, וכל הסתלקות הרי הוא בסוד עליית מ"ן והיה ההסתלקות והעליית מ"ן מהע"ב דאות כ"א, בהמ"ה דהמ"ס, ונעשה כ"ז ע"י הזיווג דמיניה וביה שבהע"ב עצמו הכולל עתיק וא"א, והיה ממשיך בעליית המ"ן דאותו הזווג, שפעת אור מהמ"ה דהמ"ס, לצורך הולדת האור דהשם ס"ג דענינינו שהוא עצמות העיקרו דהאבא הכללי שבהא"ק, והנה שורש הנעלם דהאבא הנה הוא בהאוירא, רישא תניינא. כי משם הנה ממשיך המ"ה דהמ"ס תוספות אור ומוחין לצורך שפעת אור להוליד ולהמציא את הגילוי אור דהאבא שבא"ק, אמנם כי מצד שרשו שבאוירא שהוא חכמתו עלאה סתימאה, אוירא דלא אתפיס, והוא אור הגנוז העיקרי, הנה לא היה יוצא אבא לבחי' פרצוף בפנ"ע כלל, אלא היה מיוחד בא"ק באחדות עצום על שלא היה נתגלה לאור דפנ"ע כלל, כי האור הזה הוא מייחד את הכל ואינו נותן מקום לחלוקי מדרגת כלל, אך לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, אשר באררנו לעיל כלל ה' ו' והוא להמציא וליסד בהחג"ת דא"ק שורש עליון להאצילות שהוא מדרגה למטה מא"ק הנה נתלמש הס"ג דא"ק להיות כל גילויו רק מהאזניים ולמטה והוא מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד', ונתגלה בהם עי"ז מאז ג"כ השורש להאו"א שבא"ק, אמנם עדיין היו מיוחדים בשרשם שבהמ"ס עצמו שהוא בהמ"ה וב"ן שבו דאות ג' ד', ולא היו נתגלו אז ג"כ לפרצופים בפנ"ע ממש אלא רק בבחי' רמז רישם לבד, והוא מ"ש הרב בנקודות פ"א כי מתחלה היה מתפשט הס"ג מהאזניים עד סוף רגליו, וכולל הרב את כל ההתפשטות הזה בשם אחד, שהוא על כללות הס"ג עצמו אשר מהאזניים ולמטה, הגם שעומק הכוונה ובדיוק הנה נעשה ההתפשטות אשר מהטבור ולמטה ג"כ רק בבחי' התחדשות וע"י תוספות אור ומוחין מהמ"ה וב"ן דהמ"ס, ונתחדשו ונתגלו עי"ז המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג שבהאו"א עצמן, ונתפשטו הם מהטבור עד סוף רגליו לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, כנ"ל קלל ה' ו', אך משום שלא היו אז עדיין האו"א בבחי' פרצופים בפנ"ע כלל כי היו עדיין אז מיוחדים בשרשם שבהמ"ס, לכן מייחס הרב את ההתפשטות כולו על המ"ס עצמו, ע"י שמתייחס אז כל הס"ג הכללי ג"כ רק על המ"ס, ולכן אמר הרב כי היה מתפשט הס"ג מהאזניים עד סוף רגליו:

ועכ"פ הוא כי כל זמן שלא היה עדיין האצילות כלל הנה לא היה נבחן אז גם האו"א שבא"ק לבחי' פרצופים כלל כי היו מיוחדים אז בשרשם אשר באור הגנוז עצמו, וכן גם אח"כ בעת ההתפשטות הא' דלהאצילות שהוא השורש העליון דלהאצילות אשר בא"ק, והנה היה נעשה כ"ז ע"י איזה בחי' גילוי שנעשה לצורך זה והאו"א שבהא"ק עכ"פ כי הנה נתלמש עצמותם אשר מאור הגנוז ונתייסד להם השורש רק בהמ"ה וב"ן דהמ"ס, שהוא בחלק המ"ס אשר רק מהאזניים ולמטה, ונעשה להם עי"ז גילוי קלת לבחי' פרצופם ולבחי' או"א שבא"ק, ואז הנה נתפשטו בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם עד סיום רגלי א"ק, לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות כנז', אמנם אח"כ שהוא לצורך ההתפשטות הב' דלהאצילות והוא אור האצילות העיקרי הנעשה מאור הנקודות ואור התיקון והוא ע"י ההסתלקות שנעשה באור ההתפשטות הא' שחזרו האורות ועלו למעלה, כמ"ש בנקודות פ"ב, והיה אותו ההסתלקות בבחי' מ"ן לצורך הנקודות ונעשה כ"ז ע"י או"א שבא"ק הנה נתלמלמו או"א לצורך זה עוד ועוד וירד ונעשה אז כל גילויים ומליאותם רק מהגרון ולמטה, ע"ד או"א שבאצילות, וכן נשלם אז כל מליאות ובחי' או"א שבהם אשר לצורך הנקודות והאצילות רק מהעקודים ומהחג"ת דא"ק, ע"ד או"א שבאצילות שהם רק מהגרון דא"א ולמטה וכל מליאותם הוא מהמזלין ומהחגת דא"א, והנה נעשה מליאות או"א וגילויים רק ע"פ צורך האצילות שיוצא מהם, וכן הוא בהאו"א שבאצילות, הנה הוה גילויים תמיד רק ע"פ לצורך הזו"ן האצילות שיוצא מהם וכן הוא בהאו"א שבאצילות הנה הוה גילויים תמיד רק ע"פ צורך הזו"ן הנמשך מהם, כי אין או"א אלא לבנים, אבל מצד עצמותם גופה הנה הם בסתר עליון בלי שום תואר דאו"א ואין להם גילוי למטה כלל ומליאותם אשר מהגרון ולמטה וכל אוים וגילויים הנה הוא בהאו"א שבא"ק לפי צורך האצילות, ובהאו"א שבהאצילות לפי צורך הזו"ן, כי רק משום זה נתלמלמו וירדו מהגרון ולמטה ונתגלו לכל בחי' או"א וכנ"ז, וזוהי שאמר הרב ברפ"ת פ"ב כי הנה או"א ירדו ממקומם הראוי להם, והיה ירידתם לצורך זו"ן, כי אלולא זה לא יצאו מהם הזו"ן על מדרגתם שהם עתה, אמנם כ"ז הוא רק עתה שהוא בהנהגת דשליטת מ"ה וב"ן, אבל לעתיד כשיחזור כל ההנהגה לשליטת הס"ג, הנה יתעלו אז כל השמות והגילויים במדרגה למעלה, ויהיה ע"ב בכתר וס"ג בחכמה ומ"ה בבינה וב"ן בכ' הז"ת, ותעלה אז כל הפרצופים והעולמות ג"כ וכן יתעלו או"א למקורן שהוא להחו"ב דהמוחין, כמ"ש בפרצופים דרוש ב' וברפ"ח פ"ב, והם אוירא ומ"ס, ויאירו ויתפשטו משם ולמטה עד הטבור ויאיר הס"ג מהחכמה ולמטה והמ"ה מהבינה ולמטה, והזו"ן יוכללו בכל הז"ת ויאירו שניהם באור הב"ן, כי יתעלו השמות והפרצופים כנז', וכ"ז הוא בשליטת הס"ג דלעתיד, אבל עתה הנה ירדו או"א מהגרון ולמטה שהוא הבינה דא"א, כמ"ש בא"א פ"ח ובאנ"ח פ"ח, ושם ירד ג"כ אור הס"ג, כי כל גילויו ואורו עתה הנה הוא בבינה, וכן עומדים עתה או"א הכלליים רק במדרגת הס"ג הכללי של עתה, אבא הוא ע"ב דס"ג ואימא הס"ג דס"ג, וירד עתה כל הס"ג הכללי בחג"ת, והז"א שהוא המ"ה הכללי הוא ירד עתה בנהי"ה, כמ"ש ברפ"ח פ"ב, וכן הוא ג"כ עתה בהאו"א הכלליים שבא"ק ובס"ג הכללי שבו, כי הם עומדים בו עתה רק בהחג"ת שבו וכלולים בהעקודים, והאצילות שהוא המ"ה הכללי, כמ"ש אליהו זל"ט, מלגאו אויהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו אורח אצילות, וכן נעשה כל בניינו מהמ"ה וב"ן הכלליים דא"ק כנודע, הנה עומד כל האצילות עתה רק בהנה"י דא"ק, כמ"ש בשער התיקון רפ"ג וכנודע, וכ"ז הוא כי כל עיקר רום מעלתם דכל העולמות והפרצופים לפי מה שהם בעצמותם העיקרי הנה הם לא נתגלו עתה כלל ונעשה כל גילויים רק אחר שנתלמלמו וירדו למטה במדרגה הרבה וירדו הם וגילויים ושמותם רק אחר שנתעבו בעביות שונות ובמסכים ולבושים לפי כח התחתונים לקבל ונעלם עתה עצמותם ושמותם העיקרי לגמרי, ודי בזה ודע כ"ז:

והנה נתבאר לנו מכ"ז על הס"ג דענינינו, מליאותו ושימושו ומקומו ומקורו ושורשו, כי מליאותו הנה הוא, שהוא מהס"ג הכללי בא"ק אשר מהגרון ולמטה הכולל או"א הכלליים והס"ג דענינינו הוא הע"ב דס"ג שהוא האבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין שבו, והוא מבין העקודים לבין החג"ת דא"ק, ומבין שניהם נמשך מליאותו

מליאותו, ע"ד או"א דאצילות שנעשה מליאותם מבין הת"ד והחג"ת דא"א, ושימושו, הנה היה לג' מיני שימושים, כי מתחילה היה משמש להתפשטות הא' דלהאצילות, וכנ"ל כלל ה' ו', וכמו שיתבאר ג"כ למטה באות כ"ג, ואח"כ הנה היה משמש בעולם הנקודות, לצורך המלכי יושר, כמו שיתבאר לקמן סי' ח', ואח"כ הנה היה משמש בסולם התיקון, לאורות התיקון דהאצילות, כמו שיתבאר לקמן סי' ז' וסי' י"ב, ומקומו, הנה הוא בשני פנים, כי מצד עצמותו וכלילותו במזל עליון, הוא מהגרון עד החזה, ונפסק עיקר שפעו בהחזה, והוו אז או"א עלאין לעלמין, שהם בהשליש עליון דהת"ת, ויש"ת לעלמין שהם בהשליש האמצעי דהת"ת, אבל כאשר מאירים ומתגלים למטה בתוספות אור ומוחין וכמו שהיה בהתפשטות הא' דלהאצילות וכן אח"כ באור התיקון דלהאצילות הנה אז נעשו אבא ויש"ס לחד ואימא עלאה ותבונה לחד, והרי מתפשטים אז או"א עלאין ג"כ כ"א מהגרון עד הטבור, וע"ז אמרו כי או"א כחדא נפקין וכחד שריין, כי הם שוים בקומתם, ושרשו ומקורו, הנה הוא ג"כ בשני פנים, כי בהעלם הנה הוא עולה עד האוירא שהוא רישא תניינא, אבל גילויו הנה הוא רק בהמ"ס, רישא תליתאה, ובחלק המ"ס אשר רק מהאזניים ולמטה, והוא בהשם מ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג', אמנם ע"י כלילותו במזל עליון שהוא אור החוטם, והוא תיקון ח', הכולל כל הח' תיקונים העליונים, אשר הם כללות כל אור האזניים, והרי כלול אבא באור האזניים ג"כ, וכל אורות האח"פ הרי הם מבועין דנפקין מהמ"ס עצמו שהוא הס"ג שבסי' א' אות ב', וא"כ הרי הוא עולה וכלול גם בהס"ג דאות ב':

אמנם הנה בארנו בפנים הספר כלל א"י ענ"י סי' ב' אות א' סעיף ה', ובכ"מ שם, כי כל שפעת המ"ס דא"ק הנה הוא לעולם אינו נמשך ממנו עצמו במכוון, אלא כל שפעו וכל גילוייו אשר מכל הד' שמות עסמ"ב שבו, שהם כל הד' שמות עסמ"ב שבסי' א', הנה הוא נמשך לעולם רק ע"י הע"ב דאות ה', ע"י הג' שמות סמ"ב שבו דאות ו' ז' ח, וכן גם האו"א שבא"ק, וכל תולדותיהם אשר אמרנו כי שרשם הוא המ"ה וב"ן דהמ"ס, שהם המ"ה וב"ן שבסי' א' אות ג' ד', הנה הוא ג"כ רק ע"י המ"ה וב"ן שבהע"ב דאות ה' שהם המ"ה וב"ן דאות ז' ח', שהם השורש דאורות חוטם פה, שהם בחי' הב' מזלין דהי"ג ת"ד שבכללות העקודים, והוא מה שנודע ג"כ שכל מה שנעשה מהעקודים ולמטה הוא הכל רק ע"י העקודים, ויצאו ונעשו האו"א שבא"ק, מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד', רק ע"י המ"ה וב"ן דאות ז' ח' שהם השורש דהמזלין אשר או"א כלולים בהם:

וכן גם מה שאמרנו כי ע"י כלילותו במזל עליון שהוא תיקון ח', הנה הוא כלול ממילא באורות האזניים ג"כ, ובעיקרו דהמ"ס שהוא בהס"ג דאות ב', הנה הוא ג"כ רק ע"י הע"ב דאות ה' וע"י הס"ג שבו שהוא הס"ג דאות ו', כי כל שפעת האח"פ שהוא מהמ"ס, הנה הוא לעולם נובע ומתגלה רק ע"י הע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ וכל עיקרו דהמ"ס שהוא הס"ג דאות ב', וכן כל אורו אשר נמשך מהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' שבו, הנה הוא מאיר ומתגלה לעולם בכ"ז ג"כ רק ע"י הע"ב דאות ה', וע"י הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שבו והרי לנו עכ"פ כי שורש האבא שבא"ק אשר הוא בהמ"ה דהמ"ס דאות ג' וכן גם אשר בהס"ג דהמ"ס דאות ב' ע"י כלילותו אשר באורות האזניים ג"כ הנה הוא הכל רק ע"י הע"ב דאות ה', ע"י הס"ג והמ"ה דאות ו' ז' שבו, וכן הוא שורשו ג"כ גם בהע"ב דאות ה' עצמו, והוא בהח' תיקונים העליונים מהי"ג ת"ד שבסוד הזקן התחתון שבו, כי שם הנה הוא השורש דאור החוטם שהוא המזל עליון אשר אבא כלול בו וכנ"ל סוף אות כ"א, וכן ע"י כלילותו באור האזניים ג"כ כנז' הרי עולה ע"ז שורשו ג"כ בהע"ב דאות ה' עצמו, והוא בשורש אור האזניים אשר בו, שהוא מהחזה שבו עד הטבור שבו, והוא בחי' האימא שבו כנ"ל סי' ד' והוא השם ס"ג דלעיל סי' ב' אות ו', ועכ"פ הוא כי הס"ג דענינינו שהוא השלמות העיקרי דהאבא הכללי שבא"ק הנה הוא עולה בשורשו ממדרגה למדרגה בה' מקומות, היינו בהמ"ה דסי' ב' אות ז', ובהס"ג דסי' ב' אות ו' והם הס"ג מ"ה שבהע"ב דאות ה', ומשם הוא עולה עוד בהשם מ"ה דסי' א' אות ג', ובהס"ג דסי' א' אות ב', והם הס"ג מ"ה שבהמ"ס דא"ק, ומשם הנה הוא עולה עוד בהעלם נורא, שהוא גם בהאוירא, רישא תניינא, כי מכ"ז הוא שורש האבא הכללי שבא"ק:

(כ"ג)

מ"ה

השם מ"ה הזה, הנה הוא ג"כ מהאבא עצמו, אמנם הוא אינו מעצמותו העיקרי שבו אלא הוא רק מגילוייו, כי עצמותו העיקרי שבו הנה הוא רק ע"ב וס"ג, ואין גילוי בו למ"ה וב"ן כלל והוא כולו למעלה מהטבור דא"ק, וכנודע שאו"א הם קרוי הקומה אמנם הנה לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות אשר הוא כולו מהטבור ולמטה דהא"ק וכמ"ש בשער התיקון רפ"ג, וכן הוא כולו רק מהמ"ה וב"ן הכלליים כמ"ש בשער עתיק פ"א הנה יצאו ונולדו המ"ה וב"ן הפרטיים מהע"ב וס"ג הכלליים שבהם, ונתפשטו הם מהטבור ולמטה דהא"ק עד סוף רגליו לצורך התהוות התפשטות הא' דלהאצילות שהוא השורש הראשון, שורש העליון, להאצילות וכנודע מדברינו מענין ההתפשטות הראשון אשר לכל עולם, אמנם מה שנוגע האימא הנה יתבאר בעה"י לקמן סי' ט', וכן מה שנוגע להב"ן הפרטי הנה יתבאר בעה"י למטה אות כ"ד, אך עתה נדבר רק מה שנוגע להאבא הכללי ולהמ"ה הפרטי שבו, כי הנה יצא ונולד המ"ה הפרטי מהס"ג הכללי דלעיל אות כ"ב, שהוא האבא הכללי, לצורך התפשטות הא' דלהאצילות והנה הוא השימוש הראשון מהג' שימושים דהאבא הכללי שאמרנו לעיל אות כ"ב, ויצא ונולד המ"ה הפרטי מהס"ג הכללי והתפשט הוא מהטבור ולמטה דהא"ק עד סוף רגליו, להעשות עי"ז לשורש עליון להאצילות, והוא מ"ש הרב בנקודות פ"א כי מתחילה היה מתפשט הס"ג, מהאזניים עד סוף רגליו, כי בעת התפשטות הא' היה יחודו דהאבא הכללי בעצמות הס"ג שבו בחלק המס' אשר מהאזניים ולמטה, כנ"ל אות כ"ב, והתפשטות המ"ה הפרטי דהס"ג שהיה מתפשט עד סוף רגליו, הוא התפשטות הס"ג שאמר, והיה כל ההתפשטות הזה לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות, והוא שימוש הא' דהאבא הכללי כנז', ונתגלה בו ע"י"ז המ"ה הפרטי דהס"ג הכללי שבו:

אמנם כי הנה אחר שנתפשט ונעשה את פעולתו והוא העשותו לשורש עליון להאצילות, הנה חזר ונסתלק ועלה למקומו שהוא מהטבור ולמעלה ובהס"ג הכללי כמקדם והיה הסתלקותו ועלייתו בהלב דהאבא דא"ק והלב הוא השני להמוחין כנודע ושם הנה היה הסתלקותו והוא ההסתלקות שאמר הרב בנקודות פ"ב, והנה נעשה בעלייתו לסוד מ"ן, ונולד ע"י"ז האור חדש שאמר הרב שם וירד גם הוא מהטבור ולמטה ויצא דרך הטבור והיסוד, וממנו הוא סוד המלכי יושר, שיצאו מהלפר"ג, שאמר שם פ"ג, והם סוד המלכים והנקודות אשר מצד האבא שבא"ק, כנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א בדרושים הראשונים שם:

והנה היה יציאת האור חדש והמלכי יושר, מהנה"י דאבא הכלליים שהם המ"ה וב"ן, הזון הכלליים דהאבא, ונולדו אותן הנה"י ע"י עליית המ"ן דהמ"ה הפרטי הנז' וירדו ונתפשטו הם מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו ומאותן הנה"י הוא האור חדש והנקודות דהמלכי יושר אשר נולד האבא שבא"ק, והוא במה שנודע משער טנת"א פ"ה ומכ"מ כי בכל טיפה הזרעית הנה משתתפים האו"א ליתן בו חלק מגופם ונפשם ג"כ, ועיקרו הוא מהנה"י שבהם, והרי נתן אבא חלק מגופו ונפשו ג"כ, מהנה"י שבו, בלידת אור חדש הנ"ל אשר השתתף בהם בהאור חדש

שיצא ונתפשט מהטבור ולמטה, הנה הוא מהנה"י הכלליים דהאבא שאמרנו, ונקראו הם בשם, כלליים, משום שהם השורש דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה האצילות וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י בביאור היטיב בסימנים הבאים, וכן הם ג"כ אותן הנה"י הכלליים בחי' המ"ה וב"ן הכלליים דהאבא עצמו ג"כ כי הם השורש המ"ה וב"ן הכללים אשר מהם נבנה האצילות ועומדים אלו המ"ה וב"ן הכלליים דהאבא עצמו, ג"כ רק מהטבור ולמטה לעולם, אלא הוא כי הנה המ"ה הכללי שבו הנה הוא לא יצא ג"כ אלא רק בעת התיקון דוקא וכמו שיתבאר לקמן סי' י"ב, אך הב"ן הכללי הנה הוא נחלק לשניים הט"ר שבו, והמלכיות שבו, שהם ג"כ בחי' חיצונית ופנימית הנה הוא יצא ג"כ רק בעת התיקון, כמו שיתבאר לקמן סי' ז' אך החיצונית הנה מהם הוא המלכי יושר הנ"ל והם אשר יצאו בעולם הנקודות כמו שיתבאר כ"ז בסמוך אות כ"ד ולקמן סי' ח', והרי נעשה כ"ז ג"כ רק ע"י המ"ה הפרטי דענינינו כי בעלייתו למ"ן הנה נולד עי"ז האור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ב עם נה"י הכלליים דהאבא המשתתף בו כנז' והנה הוא שימוש הב' דהאבא שאמרנו לעיל אות כ"ב, והוא גילויו והתפשטותו בהנקודות דהמלכי יושר שהם מהחיצונית דהב"ן הכללי שמהאבא:

אמנם אח"כ שהוא אחר מיתת המלכים ושביה"כ, כאשר הגיע עת התיקון ונעשה העליית מ"ן גם מהאורות דהמלכים כמ"ש בשער התיקון פ"א, והנה היה עלייתם כראשונה אשר בא"ק ג"כ בהמ"ה הפרטי הנז' אחר שנתייחד הוא עם המ"ה הפרטי דלקמן סי' ט' אות ל"ה ונעשו שניהם לאחד והנה שם הנה היה עלייתם לאורות הנקודות בעת התיקון כי שם הנה נשאר השורש דכל הנקודות כולם, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י"א ועלו שם בראשונה בסוד מ"ן כדי להתתקן והנה נעשו שם לסוד מ"ן עם המ"ה הפרטי יחד ונתעורר עי"ז זווג עליון לעילא לעילא, בהמוחין פנימים דא"ק כמ"ש בשער התיקון פ"ב, כי הנה התייחד עי"ז אור האוירא עצמו שהוא אור הגנוז, הנה נתגלה אז והתייחד אז הוא עצמו בהמ"ה בלתי מסך כלל:

והנה נולד עי"ז אור המ"ה דהתיקון, והיה גילויו בשתיים, אחד פנימי ואחד מקיף, ומקיף הוא האור שהאיר דרך המצח, אבל הפנימי הוא ירד בא"ק דרך פנימיותו וכן דרך העקודים ודרך הא"א ודרך האו"א שבא"ק אשר הם נכללים ומלובשים זב"ז, ובחי' היסודין שמכולם יחד הנה הוא כללות היסוד דא"ק, ויצא אור המ"ה הפנימי מכללות היסוד דא"ק בסוד חסד דאתגלי בפום אמה, כמ"ש בא"דר קמ"ב א', ועכ"פ הוא כי אור המ"ה הפנימי הנה הוא תולדות היסוד דא"ק, כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב, וכן אותו המ"ה הפנימי הנה יצא כלול ג"כ עם הפנימית דב"ן שהוא הט"ר דב"ן, כנ"ל, והם סוד הדר ומהיטבאל:

והנה היה יציאת כל אותו אור המ"ה דהתיקון מהמ"ה הכללי דהאבא עצמו, כי הרי אמרנו שהוא תולדות היסוד דא"ק הכלול מהיסודין דא"א ואו"א שבו ויצא אור התיקון מהם בסוד החסד דאתגלייא בפום אמה, וכבר אמרנו כי בכל טיפה זרעית הנה ישנו בו חלק מגופם ונפשם דאו"א עצמם והוא מהנה"י שבהם, המ"ה וב"ן שבהם, והרי נעשה כל טיפה זרעית ע"י המ"ה דאבא, וכן הוא בענינינו כי הנה יצא המ"ה דהתיקון, מהמ"ה הכללי דהאבא עצמו ונקרא הוא בשם מ"ה הכללי, בערך המ"ה הפרטי הנ"ל שהוא מהס"ג הכללי והוא כלול בו ומיוחד עמו ואינו עולה הוא בשם בפ"ע כלל, משא"כ המ"ה הכללי הנז' הגם שהוא אינו מעיקרו דהאבא עצמו, כי הוא רק מהתפשטות הנה"י שבו אשר מהטבור ולמטה, אך מאחר שנתפשט והוא עומד שם לעולם להיות שורש להמ"ה הכללי דהתיקון וכן הוא החלק אשר מהאבא שהשתתף בהטיפה הזרעית אשר ממנו נעשה המ"ה דהתיקון לכן הנה נקרא הוא ג"כ בשם מ"ה הכללי, והוא מ"ה הכללי דהאבא, והוא על שם תולדתו היוצא ממנו:

והנה הוא השימוש הג' מהג' שימושים דהאבא אשר אמרנו לעיל אות כ"ב, כי כל הג' שימושים דהאבא אשר אמרנו בו, הנה כולם הם ע"י המ"ה הפרטי דענינינו כי השימוש דההתפשטות הא' הרי הוא מהמ"ה הפרטי בעצמו כנ"ל, והשימוש אשר להנקודות דהמלכי יושר שנעשו מהנה"י דהאבא המשתתף בהם כנ"ל, הרי כל המציאות דהמלכי יושר הנה הם מהאור חדש שאמר הרב בדרושי נקודות פ' ב' ג', וכל המציאות דאור חדש הרי הוא נעשה ע"י עליית המ"ן דהמ"ה הפרטי כנ"ל, וכן השימוש הג' אשר לאור התיקון הרי היה עיקרו ג"כ רק ע"י המ"ה הפרטי דענינינו כי הנה אחר הסתלקותו למעלה בההסתלקות שאמר הרב בנקודות פ"ב, וכנ"ל, והיה הסתלקותו למעלה מהטבור והוא בהלב, ועומד שם לעולם בלבו של א"ק, ששם הוא התפשטות כל המוחין וגילויים, ע"י פתח פה דפי היסוד דאימא המגיע עד שם כנודע, ושם הוא עומד המ"ה הפרטי הנז' אחר הסתלקותו להיות שורש עליון להאצילות ולכל תיקוני ונמשך כל אור התיקון רק על ידו כי הוא עומד שם בסוד מ"ן לכ"ז וכנ"ל, והרי נעשה גם כל השימוש הג' דהאבא אשר אמרנו לעיל אות כ"ב ג"כ רק ע"י המ"ה הפרטי דענינינו, וכל הג' שימושים דהאבא הנה הם עצמם הג' שימושים דהמ"ה הפרטי שבו, וגילויו דאותו המ"ה הפרטי, הנה היה בעת ההתפשטות הא' כי אז הנה יצא לעצמו ונתגלה אלא שאח"כ הוא חזר ונסתלק כנ"ל ומציאותו הנה הוא מעיקרו דהאבא עצמו כי הוא המ"ה הפרטי מהס"ג הכללי שבו ומקומו הוא, בלבו של א"ק, כי שם הוא עומד לעולם לשורש עליון להאצילות, ומקורו הנה הוא אותו המקור עצמו אשר אמרנו לעיל אות כ"ב בהס"ג כי הרי הוא רק המ"ה הפרטי ממנו, אמנם סיבת יציאתו וגילויו ר"ל סיבת התפשטותו להשימוש דהתפשטות הא' הנה הוא כסיבות כל ההתפשטיות הא' אשר לכל העולמות כולם, וכבר בארנו בזה ענין סיבתם בדרך כלל, בפנים הספר כלל א' ענ"ב. ע"ש:

אמנם המ"ה הכללי דהאבא שהוא הנה"י הכלליים שבו אשר נתפשטו מהטבור ולמטה דהא"ק לצורך הנקודות והאצילות [ע"ד התפשטות הנה"י דהא"א שבהאצילות שנתפשטו מהטבור ולמטה דא"א לצורך הזו"ן] והנה הנה"י הם כלולים מ"ה וב"ן ואותן המ"ה וב"ן אנו קוראים אותם בשם מ"ה וב"ן שכללים שבו וכנ"ל וכן גם הב"ן עצמו הוא נחלק לב', פנימית וחיצונית, שהם ט"ר דב"ן והמלכיות דב"ן, וכ"ז הנה הוא כללות הנה"י דהאו"א שבא"ק, ובעת ההתפשטות הא' הנ"ל הנה לא היה אז שום גילוי מכל אותן הנה"י מאומה כי אז הנה היה בבחי' התפשטות הס"ג עד סוף רגליו כנ"ל אך אח"כ בעת עולם הנקודות, הנה נתגלה אז מאותן הנה"י רק החיצונית דהב"ן, אך הפנימית דב"ן עם השם מ"ה, הנה הם לא נתהוו ולא יצא שרשן גם באבא אלא ג"כ רק בעת התיקון ולכן לא הזכרנו אותם בענינינו עתה, כי הם יתבארו לפנינו בעה"י בסימנים הבאים וכן למטה בסמוך אות כ"ד, ולא הזכרנו כאן מעיקר המ"ה אלא רק מהמ"ה הפרטי לבד, ובארנו אותו, מציאותו ושימושו ומקורו ומקומו, והכל הנ"ל באר היטיב בעה"ית"ש, וע' עוד למטה בהב"ן שבסמוך אות כ"ד כמה דברים עיקרים בזה, כי הם שניהם אחד, ותלמוד משם לכאן;

(כ"ד)

בן

סעיף א'

השם בן הזה הנה הוא בכל ענייו ע"ד שאמרנו לעיל בסמוך אות כ"ג בהמ"ה, כי מציאותו הנה הוא מהאבא עצמו, ר"ל מהאבא הכללי שבא"ק, אשר הוא כולו מהטבור ולמעלה, אמנם הוא אינו מעיקר עצמותו גופה כי עצמותו העיקרי דהאבא

הנה הוא רק ע"ב וס"ג, ואין גילוי בו עצמו למ"ה וב"ן כלל, אמנם כי לצורך ההתפשטות הא' אשר להאצילות שהוא להעשות בא"ק שורש עליון להאצילות שכל עיקרו הוא רק מ"ה וב"ן הנה נתגלו ויצאו המ"ה הפרטיים מהס"ג עצמו דהאבא, ונתפשטו מהטבור ולמטה דהא"ק בכל המקום שהיה עתיד להאצילות, ונתצמצמו ונעשו הם עי"ז לשורש עליון להאצילות, ואח"כ הנה חזר כל אותו ההתפשטות למקומו שהוא בהס"ג הכללי כמקדם, והיה הסתלקותו להלב הכללי דהא"ק והלב הוא לעולם השני להמוחין, ושם הנה היה עלייתו, ועומד שם לעולם לסוד העלאת מ"ן, לעורר זווגי עליונים ולהמשיך תמיד מוחין לצורך כל תיקוני האצילות;

והנה יצא אותו הב"ן הפרטי ביחד עם המ"ה הפרטי דלעיל אות כ"ג, כי הנה הם לשורש עליון להמ"ה וב"ן הכללים שהם עיקר בנין האצילות, וכן היה ג"כ הסתלקותם ביחד, ומתייחדים הם שניהם לאחד לעולם והם שניהם יחד לסוד העלאת מ"ן תמיד כנז', והוא שימוש הא' שבו, והנה אמרנו לעיל אות כ"ג שהוא עצמו, הנה הוא, שימוש הא' דהאבא אשר אמרנו לעיל אות כ"ב, אך באמת ובדיוק הנה הגם כי בעיקר ההתפשטות הנה הוא באמת שימוש אחד בשניהם, כי הרי נעשה כל השימוש דההתפשטות הא' אשר מהאבא רק ע"י אותן המ"ה וב"ן הפרטיים עצמן, אך התועלת מההתפשטות ותכליתו, שהוא להיותן שורש עליון להאצילות ולסוד העלאת מ"ן תמיד, הנה כ"ז נתגלה רק באור ההתפשטות עצמו, והוא השימוש הא' דאותו ההתפשטות כי נעשה עי"ז לשורש עליון להאצילות ולסוד העלאת מ"ן תמיד:

והנה אמרנו לעיל אות כ"ב כי בעת ההתפשטות הא' הנה היה אז יחודו דהאבא בעצמות הס"ג שבו, בחלק המ"ס דא"ק אשר מהאזניים ולמטה, וא"כ נמצא כי הנה הגם כי אח"כ לצורך הנקודות וכן גם לצורך אור התיקון, הנה ירד המילואות דהאבא וגילויו, רק מהגרון ולמטה, וכנ"ל אות כ"ב עכ"ז הנה שורש העליון דלהאצילות נעשה בו, הנה הוא נעשה בעצמות הס"ג שבו אשר ביחודו עם המ"ס עצמו, והנה זהו הסיבה להיות תליית האצילות לעולם בהמ"ס גופה ג"כ, והגם שעיקר כל האצילות הנה הוא רק מהטבור ולמטה, והפרסא מפסיק ביניהם עכ"ז הנה ע"י שורש העליון שלו, הנה הוא תלוי לעולם בהמ"ס ג"כ, והוא בחלק המ"ס אשר מהאזניים ולמטה, שהוא בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד':

והוא מ"ש הספד"צ פ"א הא' מתקלא (שהוא אור הדעת עלאה אשר האצילות נתקן על ידו, הוא) תלוי באתר דלא הוי (והוא בהמ"ס דא"ק שהוא נעלם ונורא) אתקלו ביה אינון דלא אשתכחו (והוא אור המ"ה והט"ר דב"ן שלא היו מקודם, והם יצאו ונתגלו בעת התיקון מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד', כמו שיתבאר בעה"י בהדרוש שלפנינו) ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהויין, שכל עליית המ"ן אשר הן מאורות הנקודות והן אשר מכל הנבררים תמיד, הוא לעולם בהמ"ס דא"ק, וכן משם הוא כל תיקונם, וכל זה הנה הוא ע"י שורש העליון דהאצילות שנעשה ונתייסד בהאו"א שבא"ק בעת ההתפשטות הא' הנה היו אז האו"א בעצמות הס"ג שבהם, מיוחדים בהמ"ס דא"ק מהאזניים ולמטה שבו והרי יש לשורש העליון דהאצילות תלייה בהמ"ס דא"ק, ולכן הנה נעשה המ"ס דא"ק למעיין נובע לכל תיקוני אצילות תמיד וכן כל העליית מ"ן דהאצילות הנה הם עולים עד שם;

סעיף ב'

והנה מבואר הוא מדברי הרב בדרושי נקודות פ"ב כי עליית המ"ן דאותו ההסתלקות גרם זווג עליון ונולד עי"ז האור חדש אשר ממנו יצאו המלכים דלפר"ג, כמ"ש שם פ"ג, שהם הנקודות דמלכי יושר אשר הם מצד אבא הכללי שבא"ק, כנודע בדברינו והנה בכל זווג הנה משתתפים או"א ליתן חלק מגופם ונפשם בהולד ועיקרו הוא מהנה"י שלהם, והרי נתפשטו הנה"י של האבא באור חדש אשר יצא מהטבור והיסוד ונתפשט בא"ק עד סוף רגליו הנה השתתף האבא הכללי שבא"ק ג"כ בהנה"י שלו באותה ההתפשטות אמנם לצורך הנקודות שהם רק בחי' החיצוניות שהוא המלכיות דהב"ן לבד הנה היה אז ההשתתפות דהנה"ית דהאבא ג"כ רק בבחי' החיצונית דהנה"י שהוא רק מה שראוי מהם להמלכיות דהב"ן, אך עכ"פ הוא כי הנה התפשט אז האבא דהנה"י שלו, מהטבור ולמטה דהא"ק והיה אותו ההתפשטות לשורש הב"ן הכללי דהנקודות והוא שימוש הב' דהאבא שאמרנו לעיל אות כ"ב, ואותן הנה"י דהתפשטות האבא אשר לצורך הנקודות הם מילואותו ושימושו דהב"ן הכללי דעניינו, והיה יציאתו ע"י הב"ן הפרטי הנ"ל בדברינו, כי ע"י עליית המ"ן דהב"ן הפרטי דהאבא הנה נולד מזה הב"ן הכללי שבו אשר השתתף בהאור חדש כנז':

והנה בבחי' אחת הנה הוא דאמז הב"ן הפרטי יותר עיקרי כי הרי הוא מהאבא עצמו מעיקרו שמהטבור ולמעלה, מהעסמ"ב הפרטיים שבהס"ג הכללי והעיקרי שבו, משא"כ הב"ן הכללי שאמרנו הרי הוא אינו מעיקר האבא עצמו כלל, כי עיקר האבא עצמו הרי הוא מסתיים ונפסק בהטבור דא"ק אלא הוא רק מהתפשטותו ואורו הנמשך ממנו להשתתף בבנין האור חדש והנקודות כנז' אמנם עכ"ז הנה אנו קוראין אותו בשם ב"ן הכללי דהאבא משום שהוא בגילויו תמיד והוא השורש דהב"ן הכללי דהאצילות אשר מצד האבא כי ממנו נעשו הנקודות דהמלכי יושר כנ"ל משא"כ הב"ן הפרטי הרי הוא יושב בסתר עליון לעולם והוא כלול בהס"ג הכללי ומיוחד עמו לעולם, ועכ"פ הוא כי התפשטות הנה"י דהאבא אשר השתתף במילואות האור חדש לצורך הנקודות דהמלכי יושר, הנה הוא המילואות דהב"ן הכללי דענינינו, והוא ג"כ שימושו כי ממנו יצאו האורות ודלפר"ג שהם המלכי יושר שהם הנקודות אשר מצד האבא:

והנה להאבא ולהב"ן הפרטי הנה הוא שימוש הב', כי השימוש הראשון הנה הוא הפעולה והגילוי דההתפשטות הא', והשימוש הב' הוא מה שנולד מהם האור חדש לצורך המלכי יושר עם השתתפות והתפשטות הנה"י בהם כנז', אבל לאותן הנה"י עצמן אשר אמרנו עליהם שמילואותם והתפשטותם עתה שהוא לצורך הנקודות, הנה הוא הגלוי דהב"ן הכללי שנתחדש כל מילואותו עתה רק לצורך כל הנקודות דהמלכי יושר וכנז' והנה הוא בו כל המילואות דהמלכי יושר שיצא ממנו רק השימוש הא', אבל להאבא ולהב"ן הפרטי הנה היה יציאת הנקודות מהם השימוש הב', אך להב"ן הכללי דענינינו הנה היה כ"ז רק השימוש הא';

והרי נתבאר לנו עכ"פ על הב"ן דענינינו כי היה מילואותו בב' בחי', פרטי וכללי, והפרטי היה שימושו בשתיים, להתפשטות הא', ולהעלאת מ"ן לצורך הנקודות, והכללי היה עד עתה כל שימושו רק אחת שהוא לצורך שורש הנקודות לבד אמנם כ"ז הוא רק במילואות הב"ן הכללי אשר בתחילת גילויו והיה כל גילויו אז רק לצורך הנקודות כי הנה היה אז כל גילויו דהאבא אשר נתגלה לזה בהנה"י שלו, רק בבחי' המלכיות החיצונית שבהם לבד וכנ"ל. אמנם אח"כ שהוא כאשר הגיע עת התיקון והיה אז עליית המ"ן מאורות הנקודות ג"כ והיה עלייתם הראשונה אשר בא"ק, ג"כ בהחזה שבו שהוא בהלב, ובהמ"ה הפרטי הנ"ל (כי הלב הוא לפנים מן החזה ע' אצילות פ"א משנה ח') ומשם הנה היה עליית המ"ן שלהם ליעלא לעילא. ונעשה עי"ז זווג עליון בהמוחין היותר פנימים דא"ק ונולד מזה אור המ"ה דהתיקון, והיה גילויו בב' בחי' אחד פנימי ואחד מקיף, והמקיף הוא האור אשר האיר דרך המצח מבחוץ, אך הפנימי הנה הוא ירד דרך פנימית כל הא"ק. דרך הא"א והאו"א שבו, עד היסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק, ויצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, והוא אור המ"ה דהתיקון שהוא תולדות היסוד דא"ק. והיה

כלול מהמ"ה והט"ר דב"ן שהם הדר ומהיטבאל;

סעיף ג'

והנה השתתף בהם ג"כ האו"א שבא"ק לתת חלק מגופם ונפשם. ועיקרו הוא מהנה"י שלהם כי הם השחקים שטוחקים מ"ן כנודע אמנם מה שנוגע להאימא. יתבאר בעה"י לקמן סי' ט' אך עתה נדבר רק מה שנוגע להאבא. כי הנה השתתף אבא לתת חלק מגופו ונפשו. ועיקרו הוא מהנה"י שלו. בהטיפה הזרעית דאור התיקון. והנה"י הנה הוא בבחי' מ"ה וב"ן. וכנודע שאיהו בנצח. ואיהי בהוד. ואותן המ"ה וב"ן אשר מהאבא הנה הם המ"ה וב"ן הכללים דהאבא עצמו. והם נתגלו ג"כ רק בעת התיקון. כי הרי הם השתתפות הנה"י שלו אשר השתתף בהם. בהטיפה הזרעית דהתיקון כנז'. והם המ"ה וב"ן הכללים דהאבא עצמו. והתפשטותם ומקומם הנה הוא מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו. כי הם מתלבשים בכל האצילות לעולם. ובהם הנה מתלבש השורש דאור התיקון להמ"ה וב"ן הכלליים דהאצילות וכ"ז הוא ע"פ מה שנודע כי כל אור היורד מלמעלה למטה. הנה נשאר עיקרו בכל מקום שעובר דרך הם. ובפרט באור התיקון. וכמ"ש באד"ר קל"ה א'. כל רישא דעמא דלא אתתקן הוא בקדמיתא לית עמא מתתקנא ואי איהו מתתקן בלהו מתתקנן כו'. וכמו שיתבאר בעה"י לקמן סי' ז' וסי' י"ב על עיקר אור התיקון דהדר ומהיטבאל שנשאר עיקרן בהאבא עצמו ע"ש. אמנם הנה זולת אור התיקון אשר להאבא עצמו. הנה צריך שיהא בהאבא ג"כ. גילוי שורש לאור התיקון המתפשט באצילות עצמו והנה המקום והמעון אשר נתייסד לזה בהאבא להשראת שורש אור התיקון בתוכו שיהא הוא השורש לאור התיקון דהאצילות ממש הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים שמהתפשטות הנה"י דהאבא עצמו. כי הם המקום והמעון לשרות כבוד בתוכם לעולם. ונודע הוא מדברי הרב. בשעה"ק דף ט' סע"ד. כי המקום הוא יותר גדול ומעולה. מן הניתן בתוכו. ע"ש. וכן הוא בענינינו. והוא ע"פ מה שאמרנו. כי אותו ההתפשטות דהנה"י דהאו"א עצמן. הנה הם נולדו ג"כ רק בעת התיקון. והוא משום כי בעומק הנה הם באמת ג"כ רק מאור התיקון עצמו. והוא מחלק אור התיקון הנאור בהאבא עצמו. ולא נתגלה הוא באצילות כלל. אלא רק לבחי' מקום לשורש אור התיקון. הנושא את השורש דאור התיקון בתוכו ומקיים אותו לצורך האצילות. והוא בידו. ע"ד הכתוב. משלי כ"א. פלגי מים לב מלך ביד ה' על כל אשר יחפוץ יטנו:

ובכלל אור התיקון מג'. היינו מליאותו ועצמותו ומקומו. מליאותו הנה הוא באצילות גופה. והוא המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות. עצמותו הוא שורשו אשר בהאו"א שבא"ק. והם העסמב אשר לקמן סי' ז' י' י"ב י"ג. ומקומו הוא הנה"י הכלליים דהאו"א עצמן. והם המ"ה הכללי דלעיל אות ג"כ והב"ן הכללי דענינינו אות כ"ד. שהם התפשטות הנה"י הכלליים דהאבא שבא"ק כנז' והמ"ה וב"ן הכלליים דלקמן סי' ט' אות ל"ה ל"ו שהם התפשטות הנה"י הכלליים דהאימא שבא"ק. וכמו שיתבאר שם ג"כ בעה"י. והנה כל אותן הנה"י הכלליים שהם המ"ה וב"ן הכלליים דענינינו אות כ"ג כ"ד ודסי' ט' אות ל"ה ל"ו. הנה הם מהאו"א עצמם. מהתפשטותם שהתפשטו מהטבור ולמטה להיות מקום ומעון לשורש אור התיקון הניתן בהם לצורך האצילות. ואותו המקום ומעון הנה הוא ג"כ מעיקר שורש אור התיקון עצמו. מהחלק אשר להאו"א גופה אלא שהוא מתלבש בתוך האצילות בבחי' לבוש על אור התיקון. והוא בסוד. אלוה. שהוא לבוש אל הנשמה והוא גדול מהנשמה כי הוא בסוד כנשר יעיר קינו. כמ"ש בסבא פ' משפטים. ל"ו ב' ל"ז ב'. ועוד בדברי הרב דרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' י' וי"ב. והנה הוא השימוש הג' אשר אמרנו לעיל אות כ"ב שהוא התפשטות הנה"י דהאבא אשר לצורך התיקון. כי יצאו ונולדו אז המ"ה וב"ן הכלליים בהאבא שבא"ק שהוא הנה"י שבו ונתפשטו ונתלבשו בתוך האצילות בבחי' לבוש על אור התיקון דאצילות וכן נמשך על ידן כל תיקוני דהאצילות תמיד והם הם המ"ה הכללי דלעיל אות ג"כ והב"ן הכללי דענינינו שהם הנה"י הפנימים דהאבא שנתפשטו ויצאו בעת התיקון לבחי' לבוש על אור התיקון ולהמשיך על ידם את כל תיקוני האצילות תמיד והוא השימוש הג' אשר להאבא. אמנם לאותן המ"ה וב"ן עצמן הנה הוא רק השימוש הא'. כי הרי הם נולדו ונתחדשו רק עתה. שהוא בעת התיקון דוקא ולא קודם לזה מאומה כלל:

[סעיף ד']

והנה בכל שימוש ושימוש מהג' שימושים שאמרנו לעיל אות כ"ב, הנה ניתוסף מליאות הנה"י דהאבא בכל שימוש על הקודם אליו כי הרי בשימוש הראשון שהוא בהתפשטות הא', הנה שימשו אז רק המ"ה וב"ן הפרטיים לבד, ולא יצאו אז עדיין הנה"י הכללים דהאבא שהם המ"ה וב"ן הכלליים שבו מאומה כלל, ואח"כ בהשימוש הב' שהוא גילויו דהאבא והשתתפו והתפשטותו לצורך הנקודות דהמלכי יושר, והנה יצא אז בהתפשטות, מליאות הנה"י דהאבא להשתתף במליאות הנקודות, אמנם הנה היו אז כל אותן הנה"י, רק מבחי' הב"ן הכללי לבד אבל לא מהמ"ה הכללי מאומה כלל, וגם מהב"ן, הנה לא היה אז בשלימות כלל, כי הנה הוא כלול חיצונית ופנימית שהם המלכיות והט"ר, והיה אז כל הב"ן רק מהחיצונית שבו לבד, שהוא רק מהמלכיות שבו, אבל לא מהפנימית כלל, והרי היה אז כל הגילוי דהנה"י דהאבא שנתגלו אז לצורך הנקודות רק מהב"ן הכללי לבד אבל לא מהמ"ה כלל וגם מהב"ן הכללי הנה לא היה אלא רק החיצונית שבו שהוא רק המלכיות שבו לבד, וזה היה השימוש הב' כנ"ל אמנם הרי ניתוסף בו עכ"פ על השימוש הא' כי הרי יצאו ונתגלו אז הנה"י דהאבא בבחי' החיצוניות דהב"ן הכללי שבו, משא"כ בהשימוש הא' הרי לא היה אז עדיין מהנה"י אשר גם מהחיצונית דהב"ן הכללי לבד מאומה כלל ואח"כ בהשימוש הג' הנה ניתוסף על השימוש הב' כי אז הנה יצאו כל הנה"י דהאבא בשלימות לגמרי הן מהמ"ה הכללי והן גם מכל הפנימית דהב"ן הכללי, שהוא המ"ה הכללי דלעיל אות כ"ג והב"ן הכללי דענינינו אות כ"ד, שהם המ"ה וב"ן הכלליים דהאבא עצמו, ר"ל מהתפשטותו שהתפשט בהארת הנה"י שבו מהטבור ולמטה דהא"ק לבחי' מקום ומעון והיכל ולבוש, לעצמות אור התיקון, ר"ל לשורש דאור התיקון הניתן בתוכו וכדי להמשיך על ידו את אור התיקון דהמ"ה וב"ן הכלליים בהאצילות, ומתלבשים אותן הנה"י דהאבא ועומדים הם ג"כ בתוך האצילות לעולם, כי על ידן הנה הוא הנהגת דאור התיקון באצילות תמיד אם להגדיל אורו או להמעיטו, ומתנהג כ"ז ממנו ית"ש תמיד ע"פ הכוונה התכליתית אשר בתיקון העתיד, והרי לנו עכ"פ כי בכל שימוש ושימוש הנה ניתוסף המליאות והגילוי בהנה"י דאבא ובהמ"ה וב"ן הכלליים שבו, ולא יצא בו המ"ה הכללי וכן לא נשלם בו הב"ן בהפנימית שבו, אלא רק בהשימוש הג', אך בהשימוש הג' שהוא לצורך אור התיקון, הנה יצאו שניהם עכ"פ ויצאו שניהם יחד ונשלם בהאבא התפשטות הנה"י שבו בשלימות והם המ"ה הכללי שבו דלעיל אות כ"ג וכל הב"ן הכללי דענינינו, והם שניהם אחד; והם לבוש והיכל ושורש פנימי להמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר מהם נבנה כל האצילות:

והנה נתבאר לנו מכל דברינו על הב"ן דענינינו את מליאותו ושימושו ומקומו ומקורו, כי מליאותו הנה הוא בב' בחי', אחד פרטי ואחד כללי, והפרטי, הוא הב"ן הפרטי שבהס"ג עצמו, ושימושו, הנה הוא כי בתחילה הנה היה משמש רק להתפשטות הא' להאצילות והוא כי ע"י התפשטותו במקום שהיה עתיד להאצילות הנה נתלמס עי"ז ונעשה ראוי להיות שורש עליון בא"ק

להאצילות, וכן נשאר למטה רשימו ממנו גם אחר הסתלקותו, והוא המקום להאצילות לעולם הנושא את האצילות תמיד, ואח"כ בהסתלקותו. והיה הסתלקותו בהחזה, ר"ל בהלב, שהוא לפנים מן החזה, והיה הסתלקותו בהלב הכללי דהא"ק, ועומד ומשמש שם תמיד לשורש עליון להאצילות ולהעלאת מ"ן לצורך כל תיקוני האצילות תמיד, וכ"ז הנה הוא ענין המציאות והשימוש בהב"ן הפרטי:

ואח"כ הנה ע"י העלאת מ"ן דהב"ן הפרטי הנז' הנה נולד ע"ז האור חדש, כמ"ש הרב בנקודות פ"ג, והנה השתתף אז האבא הכללי שבא"ק ליתן בו חלק מגופו ונפשו ג"כ, ועיקרו הוא מהנה"י שבו כי הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיק וצדק כמ"ש ס"פ ויקרא וכנודע אמנם באשר כי כוונת המאציל ית"ש הנה היה להוציא בתחילה את עולם הנקודות לבד ובכל מאורעותיו אשר בסוד כך עלה במחשבה לפני וכנודע בדברינו, הנה היו אז האו"א שבא"ק בלא יחוד הראוי כולל, והוא סוד שאמרו בספד"צ פ"א, לא הוו משגיחין אפין באפין, והיה זה בסיבת כי הנה קבלת או"א ויניקתם הנה הוא מהמזלין אשר האו"א כלולים בהם, והמזלין הם הדעת עלאה אשר על ידיהם מתייחדים האו"א והם ע"ז תרין ריעין דלא מתפרשין דא מן דא, כמ"ש באד"ז ר"ל ע"ב (וכן הוא ב"פ בשלח נ' ע"ב, נ"ה ע"א, ופ' ויקרא ד' ע"א, ס"א ע"ב) וכ"ז הוא ע"י כלילותם בהמזלין שהם הדעת עלאה דכללית האצילות והם מהמקור והשורש דכל בחי' דעת, וכן הוא כ"ז במכש"כ בהאו"א שבא"ק ע"י כלילותם בהעקודים שהוא סוד הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס.

אמנם הנה בכמה מקומות מדברינו כתבנו כי קודם התיקון דהאצילות הנה לא היה נשלם עדיין העקודים ג"כ בסוד הדעת העקרי הראוי אליו, וכנודע כי כשם שתיקון כל התחתון וכל קיומו והיותו הוא תלוי רק בהעליון שעליו, כן תלוי שלימות כל עליון ומדרגתו וכל מעלתו ג"כ רק בגמר תיקון התחתון הנעשה על ידו כי כמו שכל עליון הוא סיבה להתחתון למציאותו ולתיקונו כן הוא כל תחתון סיבה להעליון לשלימותו ולתכליתו כי נשלם נועם התכלית דהעליון רק בגמר תיקון דהתחתון אשר על ידו ולכן כל זמן שלא נתקן האצילות הנה לא נשלם העקודים ג"כ לא בסוד אור הדעת העיקרי הראוי אליו ולא בסוד היחוד דהאו"א שבא"ק הכלולים בהעקודים, וכ"ז הוא מכוון ג"כ בסוד דברי הספד"צ פ"א במה שאמרו שם דעד דלא הוה מתקלא (ר"ל קודם שהיה נשלם קו המשקולת, קו המכריע בין כל חו"ג, שהוא שורש התיקון דהאצילות והוא ג"כ אור הדעת עלאה אשר בהעקודים), לא הוו משגיחין אפין באפין. ר"ל לא היה אז היחוד דפב"פ גם בהאו"א שבהא"ק ועי"ז הנה היה המ"ן שהעלו כ"א. שלא בשלימות כלל. והיה בכ"א רק מהחיצונית דהב"ן שלו. כי היה אז כל ההתפשטות דהנה"י שבהם שלא בהנה"י העיקרים שבו אלא רק מבחי' החיצונית דהנה"י לבד. וכ"ז הוא משום שרצון המאציל ית"ש הנה היה להוציא בתחילה את כל עולם הנקודות ובכל מאורעותיו אשר בסוד כך עלה במחשבה לפני. לכן עיכב את תיקונם כדי להוציא אז רק את המלכיות דבחי' הב"ן לבד. שהוא בחי' החיצוניות דהב"ן. וכן לא היה אז ההתפשטות דהנה"י דהאבא שהתפשט להשתתף בהם אלא ג"כ רק מהחיצוניות דהנה"י לבד וזה היה השימוש הב' דהאבא במה שהתפשט להתגלה לצורך הנקודות דהב"ן הכללי שהרי עכ"פ הוא כי הנה נעשה אז התחלת הגילוי והמציאות דהב"ן הכללי. ר"ל דהב"ן הכללי אשר מצד האבא שבא"ק. והוא האור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ג. ושימושו הוא רק לצורך המלכי יושר דהנקודות. שהם מהלפר"ג שאמר הרב שם פ"ג. והם הנקודות אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. כמו שיתבאר בעה"י לקמן סי' ח'. ומציאותן הוא מהתפשטות החיצוניות דהנה"י דהאבא שהתפשט ויצא מטבור ולמטה דהא"ק להשתתף בהם. בהמלכיות דהלפר"ג שיצא מהאור חדש והם כולם המלכיות והחיצוניות דהב"ן הכללי שנתגלה אז. והוא השימוש הב' אשר להאבא. אמנם להב"ן הכללי עצמו הנה הוא רק שימוש הא'. כי הרי לא יצא ולא נתגלה הוא מקודם כלל ונתחדש גילויו רק עתה והוא תחילת יציאתו וגילויו במה שיצא אז לצורך הנקודות. והוא מציאותו ושימושו דהחיצונית דהב"ן הכללי אשר מצד האבא הכללי שבא"ק במה שיצא בעולם הנקודות לצורך המלכי יושר. ושורשו הנה הוא. מהזווג דע"ב וס"ג שבגלגלתא. כמ"ש בדרושי נקודות פ"ב. והוא הע"ב והס"ג דהמ"ס אשר בסי' א' אות א' ב'. ומקורו הנה הוא בהמ"ה דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' כי באותו המ"ה דאות ג' הוא השורש דהאבא וכל תולדותיו כנ"ל בכ"מ. וכ"ז הנה הוא בהחיצונית דהב"ן הכללי אשר נתחדש גילויו בעת עולם הנקודות. ויצא ונתפשט מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו כי שם הנה היה בתחילה המקום לכל עולם הנקודות. כמ"ש בדרושי נקודות פ' א' ב' ג';

ואח"כ בעת התיקון הנה ע"י עליית המ"ן דהמ"ה הפרטי עם עליית המ"ן דאורות הנקודות שעלו ונתייחדו בו. הנה נעשה זווג לעילא לעילא בכל המוחין פנימים דא"ק ונזדווג אז האוירא עצמו עם המ"ס בלתי מסך כלל. וכמ"ש בזוה"ק בראשית ט"ו ב'. דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאויר עלמא סתימא. בקע בקדמיתא כו'. ור"ל כי נבקע הקד"א והתייחד האוירא עצמו עם המ"ס בלתי מסך כלל. ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' וכן כאן בפנים הספר כלל ח"י ענ"א אות ג' ד' ובכ"מ. והנה נולד ויצא ע"ז האור התיקון ויצא בב' בחי' אחד מקיף ואחד פנימי. והמקיף הוא אשר יצא והאיר דרך המצח והפנימי הוא יצא דרך פנימית כל הא"ק והעקודים ודרך האו"א והאו"א שבא"ק עד כללות היסודין שלהם שהוא עצמו היסוד הכללי דהא"ק ויצא אור התיקון משם בסוד החסד דאתגלי בפום אמה. וכמו שיתבאר בזה בעה"י לקמן סי' ז' וסי' י"ב בענין אור התיקון דהמ"ה והט"ל דב"ן. שהם הדר ומהיטבאל אשר מצד האבא. והנה פשוט הוא כי הנה השתתף בזה ג"כ האבא הכללי דהא"ק עצמו ליתן חלק מגופו ונפשו ג"כ בהאור התיקון. ועיקרו הוא מהנה"י שבו. כי הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיק:

הקדמה לסי' ז'

והנה אחר שבארנו תהל"א ית"ש את מציאות האבא שבא"ק אשר כל מציאותו וגילויו הנה הוא לצורך הנקודות והאצילות כי האו"א שבא"ק הם הממוצע בין העקודים. שהוא מהעולמות דא"ס. להאצילות שהוא השורש לגילויו ית"ש אשר בגבול ומדה [וכמ"ש ברע"מ פינחס רנ"ז ב' דכל ספי' אית ליה שם ידיע ומדה וגבול ותחום. ע"ש. ור"ל שהם השורש לכל גילויו אשר בגבול ומדה] והוה האו"א שבא"ק הממוצע בין העקודים לבין הנקודות והאצילות ויצאו כל הנקודות והאצילות שהוא אור התיקון ממקורם ושורשם שבריש דא"ק והעקודים הכל רק ע"י או"א הכלליים שבא"ק. ולכן הנה אחר שבארנו כל העסמ"ב שבהאבא. מציאותם וקישורם למעלה. ושימושם והתפשטותם למטה אשר לצורך הנקודות והאצילות. וכנ"ל. הנה נבאר עתה את הנקודות והאצילות עצמן אשר מציאותם וגילויים הנה הוא ג"כ רק ע"פ סדר דד' שמות עסמ"ב. כי רק בזה הנה הוא כל גילויים משורשם העליון עד מציאותם האחרון. ונבאר על כל שם ושם. את מציאותו ושימושו. ומקומו. וקישורו ויחודו באבא. והמשכתו ויציאתו ממנו. הן בהעסמ"ב דהב"ן הכללי שמצד האבא וכן בהעסמ"ב דהמ"ה הכללי שמצד האבא ונתבאר תחילה בהב"ן ואח"כ נבאר בהמ"ה. אמנם בהב"ן הנה נבאר תחילה את אורות התיקון שבו ואח"כ את הנקודות שבו כגם שיציאתה היה להיפך. כי בזה הנה יתבאר לנו אח"כ על הנקודות על מי שהם מתייחסים:

והנה אור התיקון דהב"ן הכללי הנה הוא הט' ראשונים דהב"ן. אשר הם לא יצאו בעולם הנקודות. כי הם נשארין אז נעלם במקורן עם השם מ"ה ביחד. והיה מהיטבאל. הנאמר

בתורה אלא מלך הדר ושם אשתו מהיטבאל. כי יטבא״ל הוא מספרו ב״ן, שהוא הט״ר דב״ן אשר יצא עם המ״ה ביחד והוא המ״ה דמ״היטבאל, והם פנימיה דב״ן, משא״כ בעולם הנקודות, הנה אז יצאו רק המלכיות ממנו והם החיצוניות דב״ן, והם הז׳ מלכים שמיתו בלע, יובב, חשם, הדד, שמלה, שאול, בעל חנן, ובלע הוא כולל ג׳ והם ט׳, והם הט׳ מלכיות והחיצוניות של הט״ר הנז׳ אשר הם יצאו רק בעת התיקון, אמנם כי בעת התיקון הרי נבררו המלכיות ונתקנו גם הם וחזרו ויצאו כל מלכות עם הט״ר שבו ונשלם כ״א לי׳, והם מעתה ט׳ ספי׳ שלמות מחכמה ולמטה אשר כל ספי׳ היא כלולה מי׳ ואלו הט׳, הנה הוא כללות מהיטבאל שהוא הב״ן הכללי, ולכן אין בהשם ב״ן רק ט׳ אותיות, כי הוא רק מהחכמה ולמטה, אבל הכתר שלה הנה הוא מיוחד בז״א לעולם, בהעטרה שבו, ולכך נקרא בשם עטרה, שהוא מיוחד בהכתר דהמלכות, וע׳ בענין העטרה דז״א והכתר דהנוק׳ בפנים הספר בכלל ה״י ענ״י, בהקדמה לסי׳ י״א, אות ט״ז, י״ז באורכו ע״ש:

ותיקון העטרה עם תיקון הט״ר דב״ן שבהנוק׳ עם בירור ותיקון הנקודות דהמלכי יושר שנתקנו עמהם, הנה כ״ז הנה הוא הב״ן הכללי דהתיקון דמצד האבא הכללי שבא״ק, והיה יציאתו מהמ״ה דמס׳ דאות ג׳ כי הוא שורש האבא ולכל תולדותיו וממנו יצא הב״ן דהתיקון דמצד אבא ויצא מהב״ן שבו שהוא מהב״ן דהמ״ה אמנם הנה יציאתו וגילויו בעת התיקון הנה היה נעשה ע״י עליית המ״ן דהנקודות דהמלכי יושר אשר נבררו ועלו לצורך התיקון והיה עלייתם הראשונה אשר בא״ק, בהב״ן הפרטי דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ד, כי משם הנה היה יציאתם אשר בסוד הנקודות, כמו שאמרנו שם אות כ״ד וכן שם באות כ״ב, בהשימוש ב׳ דהאבא ע״ש ולכן היה שם ג״כ עלייתם הראשונה בסוד מ״ן, כי חזרו ועלו למקורם, ומשם הנה עלו עוד עם הב״ן הפרטי הנז׳ כולם יחד, בעצמות האבא גופה שהוא בהס״ג דאות כ״ב ובהמוחין שבו, ובשרשו שבהעקודים שהוא בהע״ב דלעיל אות כ״א, ומשם הנה עלו עוד בשרשם שבהמ״ס דא״ק, והוא בהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳ כי שם הוא הגילוי דשורש האבא שבא״ק ודכל תולדותיו, ומשם עלו גם לעיקרו דהמ״ס, להע״ב והס״ג שבו המיוחד בהרישא תניינא, ונעשה ע״י עליית כל המ״ן הזה, זווגא עלאה, זווג שליש, מהאוירא עלמו עם המ״ס בלתי מסך כלל, וכנ״ל אות כ״ד, ונולד עי״ז האור התיקון דהמ״ה וב״ן הכלליים, והיה תחילת גילויו בבחי׳ אור מקיף, והוא האור שהאיר דרך המצח, ואח״כ הנה נאצל ממנו האור פנימי, והוא האור התיקון העיקרי, וירד הוא מהמ״ס ולפנים דרך פנימית כל העקודים ודרך פנימית כל פרצופי א״ק, הא״א והאו״א שבו, עד כללות היסודין שלהם, שהוא היסוד הכללי דהא״ק, ויצא מהיסוד הכללי שבו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ונתגלה שם האור דהתיקון להאצילות שהוא המ״ה וב״ן הכלליים אשר מהם עצמם נבנה כל האצילות, כמ״ש בשער עתיק פ״א, אמנם כי הנה בדרכו דרך העקודים ודרך האו״א שבהא״ק, הנה נשאר עיקרו בהם גופה, כי כן הוא הסדר לעולם בכל אור שנמשך מלמעלה למטה הנה נשאר עיקרו בכל מקום שעובר דרך הם, ושם הוא שורשו והוא ע״פ מ״ש באד״ר קל״ה ע״א כל רישא דעמא דלא אתתקן הוא בקדמיתא לית עמא מתתקנא ואי איהו מתתקן כלהו מתתקנן, וכבר אמרנו כי מציאות בל אור הנה הוא לעולם בהגילוי דד׳ שמות עסמ״ב, כי בכ״ז הנה הוא סדר גילויו ויציאתו ממקורו עד שלימותו האחרון:

והנה על זה נבאר בהסי׳ שלפנינו, את הד׳ שמות עסמ״ב דשורש אור התיקון דמהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבהא״ק הנשאר בהאבא עצמו, על כל שם ושם, את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, וכל אלו הד׳ שמות עסמ״ב הנה הם כולם בהפנימית דב״ן שאמרנו שהוא הב״ן הכללי דהתיקון שהם הט״ר דב״ן אשר יצאו בעת התיקון והוה יצאו הם ג״כ רק מהב״ן דהמ״ה דהמ״ס לצורך המהיטבאל אשר מצד האבא והם העסמ״ב אשר בהסי׳ שלפנינו אמנם הם אינם בהב״ן הכללי דהתיקון הנכנס בהאצילות עצמו אשר מהם נבנה כל האצילות, אלא כל אלו העסמ״ב אשר בהסי׳ שלפנינו הנה עיקרם הוא רק על שרשם הנכנס ועומד בהאבא עצמו שבא״ק, להיות בו שורש להב״ן הכללי דהתיקון דהאצילות, כי אור התיקון הנכנס באצילות הרי הוא עצמו האצילות גופה וכמ״ש בעתיק פ״א וכנז׳, אבל כל מה שאנו מדברים מהם בהדרוש שלפנינו הנה עיקרם הוא רק על שרשם אשר בהאו״א שבא״ק ודע וזכור כ״ז:

והנה כל אלו העסמ״ב אשר בהסי׳ שלפנינו הנה הם המערכה השלישית מהמ״ס דא״ק אשר ע״י המ״ה דאות ג׳ שבו, כי הרי העסמ״ב דהמ״ס אשר בסי׳ א׳ הרי הם המערכה הא׳ שבו, והעסמ״ב דסי׳ ו׳, בכל השימושים אשר לצורך האצילות שאמרנו בהם, והם כולם מהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳ וכנ״ל סי׳ ו׳ הרי הם מערכה הב׳, והעסמ״ב אשר יתבאר בהסי׳ שלפנינו שהם כולם לצורך שימושי דהאצילות אשר יצאו ונעשו ע״י הפנימית דהב״ן דאות כ״ד הרי הם מערכה הג׳, והם העסמ״ב שנתגלו ע״י הפנימית דב״ן דאות כ״ד שהוא מהעסמ״ב הנמשכין מהמ״ה דהמ״ס והרי הם מערכה השלישית, והם הב״ן הכללי דהתיקון המהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא״ק, העומד בהאבא לשורש להמהיטבאל שבבנין האצילות עצמו, ע״כ הקדמה:

סימן ז׳

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהמהיטבאל דמצד האבא הכללי שבא״ק ונמשך ויצא מהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳ מהב״ן שבו ונתגלו למטה ונתפשטו באצילות ע״י הפנימית דהב״ן הכללי דהאבא דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ד, והם העסמב דענינינו שנתגלו ע״י הב״ן דהעסמ״ב שבסי׳ ו׳ שהם מהמ״ה דהעסמ״ב שבהמ״ס דהא״ק, והוא מערכה השלישית דהמ״ס אשר ע״י המ״ה שבו:

(כה)

ע״ב

השם ע״ב הזה הנה הוא הע״ב מהעסמ״ב דאור התיקון שבהפנימית דב״ן דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ד, אמנם אין הכוונה שכל אותן העסמ״ב הם כולם נתחדשו באותן הפנימית דב״ן, אלא העיקר מה שהם מתייחסים על הפנימית דב״ן הנה הכוונה הוא רק משום שכל גילויים וכל שימושם הנה הם נתגלו רק ע״י הפנימית דב״ן והם כלולים כולם בה אבל עיקר מה שנמשך מאותן העסמ״ב בהפנימית דב״ן בדיוק, הוא באמת רק, הב״ן מהם לבד, וכמו שיתבאר לקמן אות כ״ח, ומה שאמרנו לעיל בהקדמה, כי אותן העסמ״ב הם מערכה השלישית דהמ״ס שבא״ק אשר ע״י המ״ה דאות ג׳ וע״י הפנימית דב״ן דאות כ״ד, הגם שהרי באמת הנה לא נתלבש בהפנימית דהב״ן אלא רק הב״ן מהם לבד, אך הענין הוא כי הנה כל שימושיהם וכל פעולתם דכל אותן העסמ״ב כולן [וכמו שיתבאר כ״ז לפנינו בעה״י] וכל הכוונה מהם הנמשך מהם להאצילות, הנה נמשך מהם כ״ז ונתגלו, רק ע״י הפנימית דהב״ן, והרי נכללו בה כל העסמ״ב ונתגלו בפעולתם רק על ידה, והרי הוה גילויים בהפנימית דהב״ן בבחי׳ המערכה השלישית מהמ״ס דא״ק והם העסמ״ב דענינינו, העסמ״ב דאור התיקון דהמהיטבאל שנתגלו ע״י הפנימית דב״ן אות כ״ד הגם שבאמת הנה אינו מתלבש בו עצמו, אלא רק הב״ן שלהם לבד, אבל הג׳ שמות עס״מ הנה הם למעלה, כ״א במקום המיוחד אליו וכמו שיתבאר לפנינו:

והיינו כי הנה כל אותן העסמ״ב הנה הם אור התיקון דהב״ן הכללי, הט״ר דב״ן, אשר מצד האבא הכללי שבא״ק, והוא

המהיטבאל

במהיטבאל אשר מלך האבא והנה יצא הוא בעת התיקון עם השם מ"ה ביחד אשר יתבאר בעה"י לקמן סי' י"ב. והנה גם אותה המהיטבאל הנה הוא כלולה ג"כ מד' שמות עסמ"ב. והנה יצא הע"ב שבו והוא בחי' עתיק וא"א שבו והוא נכנס בהעקודים בשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"ח. והיה כניסתו שם כדי לייסד בהעקודים. שורש לאור התיקון דהמהיטבאל אשר להאצילות כדי להיות שורשו בהעקודים:

אך באמת הנה היה כניסתו שם לצורך אור התיקון אשר גם בהעקודים עצמו ג"כ והוא ע"פ מה שכתבנו בכמה מקומות מדברינו כי גם אחר כל רוממות מעלת העקודים הנה היה כה קבלת העקודים אשר מהמ"ס דא"ק ביחודו באוירא רק ע"י הקד"א אמנם כי לצורך תיקון האצילות הנה נבקע הקד"א והיה מקבל אז המ"ס בלתי מסך כלל ובעילוי הזה הנה היה נתעלה אז העקודים ג"כ לעילא לעילא על מה שהיה מקודם כי האיר בו אז האור הראשון בכל תוקפו הרבה יותר מבראשונה כי כל העולמות כולם הם זה בשביל זה והם תלויים זב"ז. והרי נמצא כי גמר תיקון העקודים הנה היה תלוי ג"כ רק בתיקון האצילות וכל זמן שלא הגיע העת לגילוי דאור הראשון שהוא מרזא דאור א"ס ולא היה נפתח עדיין הנביעו דאור א"ס לגילוי אור הדעת עלאה שהוא מרדל"א שבא"ק [עומק הדברים הללו הוא ע"פ דברי הגר"א בספד"צ פ"א דף ט' סע"ב ובדפוה"ח הוא דף ו' ע"א בהליקוט דה"מ בענין עש"ה ותבין] והוא הרזא דמתקלא שאמרו בספד"צ פ"א. שהוא הגילוי דאור הדעת אשר מרזא דאור א"ס. הנה כל זמן שלא נפתח עדיין הנביעו- דאור א"ס אשר לצורך תיקון האצילות הנה לא היה נשלם עדיין העקודים ג"כ והעיקר הוא כי הרי נודע בדברינו שהעקודים בא"ק הוא ענין אחד עם הי"ג ת"ד אשר בהא"א דאצילות. ושניהם הם סוד הדעת עלאה. הדעת הכללי. הי"ג ת"ד הם סוד הדעת עלאה. הדעת הכללי דהאצילות והעקודים הנה הוא סוד הדעת עלאה הדעת הכללי דכל העולמות שבא"ק [ולכן לא נזכר מספי' הדעת. לא בהעקודים ולא בהי"ג ת"ד (וכמו שנתקשו בזה איזה חכמים) משום שהי"ג ת"ד. וכן העקודים הנה הם עצמן רק אור הדעת עצמו וכל הספי' הנזכר בהם הוא רק פרטי הספי' שבהדעת הכללי גופה] ולכן כל זמן שלא נפתח הנביעו דאור א"ס לגילוי דאור הגנוז הנה לא היה נשלם העקודים ג"כ בהאור התיקון דהדעת כהראוי והיה תלוי תיקונו ושלימותו ג"כ רק בהתיקון אשר אשר להאצילות וכמו שכתבנו בזה ג"כ לעיל אות כ"ד. דבה"מ והיה זה בסיבת בו' ע"ש. אמנם כאשר נתגלה אור הגנוז בעת התיקון דהאצילות ונפתח אז הנביעו דאור א"ס לצורך אור המתקלא לתקן על ידו כל מעשה בראשית בכל מה שהיה והוה ויהיה. הנה האיר בזה בעצם בראשונה בעולם העקודים. כי הוא הדעת הכללי לכל העולמות כנז' וכל תיקוני הדעת שבכולם הוא על ידו ולכן נשלם הוא מתחילה באור הדעת אשר מרזא דאור א"ס בעצם ובראשונהלכולם:

והוא הענין דהע"ב דאות כ"ה דעניינו אשר אמרנו שהוא נכנס בהעקודים. כי הנה הוא מאור הדעת דהתיקון העיקרי הנתגלה מאור א"ס לתיקון העולמות. ולכן נכנס הוא בעקודים. ע"ד שאמרו בזח"ר קל"ה א'. כל רישא דעמא דלא אתתקן הוא בקדמיתא לית עמא מתתקנא ואי איהו מתתקן כלהו מתתקנן. והוא הענין הע"ב דעניינו שאמרנו שהוא נכנס בהעקודים כי הוא שורש המהיטבאל דמלך האבא הכללי שבא"ק. וכן הוא במהיטבאל שמלך האימא הכללי שבא"ק. כמבואר לקמן סי' י' אות ל"ז. וכן הוא בהשמות ע"ב שבהדר דהאו"א כמבואר לקמן סי' י"ב אות מ"ה וסי' י"ג אות מ"ט. כי כ"ז הנה הוא הגילוי הראשון דשורש אור התיקון ונכנס הוא בעקודים להתגלה שם ולהאיר שם באור הגנוז כדי להשלים מתחילה את העקודים עצמו בהדר גאון זיוו הראוי אליו וכן לייסד בו ע"י"ז שורש עליון גם בעולם העקודים לאור התיקון דהאצילות:

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הע"ב דעניינו מציאותו. ושימושו. ומקומו. ומקורו. כי מציאותו הנה הוא. כי הוא העתיק וא"א לאור התיקון דהמהיטבאל. שהוא הט"ר דהב"ן הכללי דהתיקון אשר מלך האבא הכללי שבא"ק. והוא מאור התיקון אשר נולד מזווג הפנימי דאוירא ובוציני אוירא ומ"ס שבהם המוחין פנימים דהא"ק שהתייחדו אז זב"ז בלי מסך כלל והוא ע"י בקיעת הקד"א וכנ"ל וירד האור בא"ק דרך פנימיותו ודרך העקודים ונשאר הע"ב שבו. שהוא בחי' עתיק וא"א שבו. הנה נכנס הוא בהעקודים ונשאר שם לעולם כי הוא להשלים ולהאיר באור הגנוז מתחילה בהעקודים עצמו אשר לא היה נשלם עדיין גם שם בכל הראוי אליו אלא רק כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות. והנה היה כניסתו בשורש האבא הכללי אשר שם והוא בהשם ע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"ח. כי כל מציאות האבא וגילויו הרי הוא רק בהאצילות וכנ"ל סי' ו'. ולכן כאשר נכנס השורש דאור התיקון בשרש האבא אשר בהעקודים. הנה נתייסד ע"י"ז שורש עליון לאור התיקון דהאצילות גם בעולם העקודים וכדי להאיר משם באצילות תמיד. והרי נתבאר לנו בזה ג"כ ענין שימושו. כי הוא בשתיים. א' הוא להשלים את העקודים עצמו ג"כ על כל שלימותו הראוי לו. ב' הוא. לייסד שורש התיקון דהאצילות גם בהעקודים. כדי להאיר בו ולהשפיע בו מהעקודים תמיד. והרי לנו בכ"ז על הע"ב דעניינו ענין מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו הכל באר היטב בעהית"ש:

אמנם הנה נתבאר לנו מכל דברינו כי אותו הע"ב דעניינו הנה הוא כולו רק משורש התיקון דהאצילות אשר בעקודים אך כל אורו וגילויו הנה הוא נתחדש ג"כ רק כאשר הגיע עת התיקון דהאצילות. אך מקומו הנה הוא למעלה למעלה בשורש האבא שבא"ק אשר בהעקודים שהוא בסוד המזל עליון דהעקודים ומקורו הנה הוא מהזווג דהמוחין פנימים דא"ק. אוירא ובוצינא. שהתייחדו אז זב"ז בלתי מסך כלל. ומשם הנה היה נמשך להמ"ה דהמ"ס דאות ג' ומשם להעקודים לשורש האבא אשר שם. ודי בזה כעת. ועי' למטה בסמוך אות כ"ו עוד איזה דברים עיקריים המצורף לכאן:

(כו)

ס"ג

השם ס"ג הזה. הנה הוא הס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון ע"ד הנ"ל בסמוך בהע"ב. כי שניהם הם מאור התיקון דהמהיטבאל אשר מלך האבא הכללי שבא"ק. אמנם אינם הם מהאור התיקון הנכנס באצילות עצמו. אלא רק משורש אור התיקון הנשאר בהאבא עצמו דרך הילוכו וירידתו כי הע"ב הנה הוא נשאר בשורש האבא שבהעקודים שהוא בהע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"ח. והס"ג הוא נשאר בעצמות האבא גופא והוא בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב. ונשאר הוא בהאבא עצמו לעולם לצורך תיקונו גופה. כי הרי בעולם הנקודות היה חסר תיקון גם בהאו"א שבא"ק ובסוד מ"ש בספד"צ פ"א לא הוו משגיחין אפין באפין וכן היה חסר אז ג"כ תיקון בסוד המתקלא שבא"א שבא"ק. והוא הגילוי דאור הדעת עלאה בהמזלין שבו. והנה על זה נתקן עתה ר"ל בעת התיקון. ע"י הע"ב דלעיל אות כ"ה ועי' הס"ג דעניינו, כי הנה ע"י הע"ב דלעיל אות כ"ה שהוא אור התיקון דמהיטבאל אשר מלך האבא הכללי שבא"ק הנכנס בשורש האבא שבהעקודים הכלול במזל עליון שהוא בהע"ב דלעיל אות כ"ח ועי' הע"ב אשר לקמן סי' י' שהוא אור התיקון דמהיטבאל אשר מלך האמא שבא"ק הנכנס בשורש האמא שבהעקודים הכלול במזל התחתון שהוא בהע"ב דסי' ט' אות ל"ג. הנה נתקנו ע"י"ז סוד המזלין בגילוי אור הדעת עלאה שהוא סוד המתקלא שבא"א דהעקודים וע"י השם ס"ג דעניינו שהוא אור הס"ג דאור התיקון דהמהיטבאל שמלך האבא שנכנס בעצמות האבא גופא שהוא השם הס"ג שבסי' ו' אות כ"ב וע"י השם ס"ג שבסי'

שבסי' י' אות ל"ח שהוא אור התיקון דהס"ג דמהיטבאל אשר מצד האימא הכללי שבא"ק הנכנס בהאימא עצמה. וכמו שיתבאר לקמן סי' י' הנה נתקנו עי"ז האו"א שבא"ק להיות אפין באפין לצורך כל תיקוני האצילות:

אמנם הנה נעשה ונתקן כ"ז בצירוף אור התיקון דהמ"ה שהוא מלך הדר דמצד האו"א אשר יתבאר ענינם בעה"י לקמן סי' י"ב וי"ג. אך עתה אנו עסוקין רק בהמציאות והשימוש דאור המהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק. ונתבאר לנו כי ע"י אור התיקון דהע"ב דלעיל אות כ"ה ודהס"ג דענינינו אות כ"ו. שהם הע"ב והס"ג דהמהיטבאל אשר מצד האבא שבא"ק שנכנסו בהע"ב דלעיל אות כ"א ובהס"ג דלעיל אות כ"ב. הנה נתקנו עי"ז מצד האבא סוד המתקלא שבהא"א דהא"ק וסוד השגחת אפין באפין שבאו"א דהא"ק. ועי' בזה לעיל כלל ח"י ענ"ב

— הגהה —

מכאן ולהלאה עד דה"מ ומאחר שבארנו הוא
מקושר עם דברינו לעיל אות כ"ה:
ע"כ הגהה

והנה נתבאר לנו בכ"ז ג"כ עוד שימוש ג' להע"ב דלעיל אות כ"ה. כי הנה הוא ג"כ לסוד המתקלא לתקן את האו"א שבא"ק והרי הוא לג' שימושים. אחד. כי הרי על ידו נשלם העקודים באור היחוד דאוירא ובוצינא בלתי מסך כלל. כי כל אור התיקון אשר להאצילות הרי הוא היה נמשך רק ע"י בקיעת הקד"א. וכמו שהעלינו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' ועוד בכ"מ. שימוש ב' הוא. כי הנה הע"ב דלעיל סי' ו' אות כ"א עם הע"ב דלקמן סי' ט' אות ל"ג שהם שורשי האו"א שבהא"ק אשר בהעקודים. והנה הם מתייחדים בסוד התרין מזלין אשר בהעקודים אשר האו"א כלולים בהם הנה ע"י הע"ב דלעיל אות כ"ה עם הע"ב דלקמן סי' י' אות ל"ז שהם משורשי אור התיקון כנ"ל ונמשכים ונכנסים הם בהע"ב דסי' ו' ובהע"ב דסי' ט' הנה נתקנו עי"ז הע"ב דסי' י' ודסי' ט' לסוד מתקלא דא"א להאו"א. והוא השימוש ב'. וכן ע"י שאותן הע"ב דסי' ו' ודסי' ט' הם שורשי דהאו"א שבהעקודים. והאו"א הרי כל מציאותם וגילויים הוא רק לצורך האצילות. ולכן הוא כי ע"י שהע"ב דלעיל אות כ"ה וכן הע"ב דלקמן סי' י' אות ל"ז בהם שורשי אור התיקון הנה הם נמשכים ומתלבשים בהע"ב דסי' ו' ודסי' ט'. הנה נשרש עי"ז כל שורש התיקון דהאצילות בהעקודים ומתייחד עי"ז אור העקודים בהאצילות תמיד להוסיף שם אור על אור לצורך כל התיקונים והעילוים. והוא שימוש הג' והבן ודע כ"ז. והוא תוספות דברים השייך להע"ב דאות כ"ה דלעיל בסמוך:

ומעתה הנה נאמר עוד השייך לענין כל העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו. כי הנה אמרנו כי הם מערכה השלישית מהמ"ס דא"ק הכלולים בהפנימית דב"ן דלעיל אות כ"ד ומתגלים על ידו. כי העס"מ הנה הם באמת למעלה מהפנימית דב"ן דלעיל אות כ"ד. וכמו שמתבאר בכל הסי' שלפנינו. אך באשר שבמציאותם אשר במקומם הנה הם נעלמים מאד. כי כל למעלה מהטבור דא"ק הרי הוא כלול בהעקודים שהוא מעולמות דא"ס. וכל גילויים הוא רק ע"י הפנימית דב"ן דאות כ"ד. ע"י שהוא מתפשט מהטבור ולמטה ומתלבש באצילות. וכללים כל הד' שמות עסמ"ב דהסי' שלפנינו באותן הפנימית דב"ן דלעיל אות כ"ד ומתגלים על ידן. ואותן הפנימית דהב"ן הרי הם מהעסמ"ב דסי' ו' אשר הם נתגלו מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג' לכן אמרנו בצדק. כי העסמ"ב דהסי' שלפנינו הנה הם מערכה השלישית מהמ"ס דא"ק אשר ע"י המ"ה דאות ג' וע"י הב"ן דאות כ"ד וכנ"ל כ"ז:

אמנם דע כי הנה העיקר מ"ה שאנו קוראין לאור התיקון דהמהיטבאל בשם פנימית דב"ן הנה הכוונה הוא על הב"ן הכללי דא"ק. כי המלכיות אשר יצאו בעולם הנקודות הם רק החיצונית דהב"ן הכללי כי כל מלכות היא סוף כל העשר והיא חיצונית להם. והנה קודם עולם הנקודות הנה לא היה אז עדיין שום גילוי להב"ן הכללי מאומה כלל כי היה מתפשט אז הס"ג עד סוף רגליו. אך אחר הסתלקות האור ופריסת הפרסא. שאמר הרב בנקודות פ"ב. הנה אז נעשה בו מהטבור ולמטה איזה גילוי לבחי' ב"ן. אך יצאו אז רק המלכיות לבד שהם החיצונית דהב"ן כנז'. והנה היו נעשו הם מהמ"ן דהאימא שבא"ק. והם המלכי עגולים ומהמ"ן דהאבא שבא"ק והם המלכי יושר. אמנם היו כלולים מכח והארת שמ"ס דא"ק ג"כ. כי שם היה עלייתם למ"ן ושם נשאר שרשם ומשם קבלו כח והארה לכל הנהגת הנקודות. מלכי העגולים קבלו מהב"ן דהמ"ס דאות ד' ומלכי יושר קבלו מהמ"ה דהמ"ס דאות ג' והם כולם היו רק המלכיות שהם החיצונית דהב"ן. אח"כ בעת התיקון הנה נולד ע"י זווג. דהמוחין פנימים. דאוירא ובוצינא. שבא"ק. אור התיקון דהדר ומהיטבאל. והם המ"ה והט"ר דב"ן דהתיקון ויצאו הם מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד' ונמשכו דרך כל העקודים ודרך כל פרצופי א"ק. הא"א ואו"א שבו. עד היסודין שלהם. שהוא כללות היסוד דהא"ק. ויצאו מהיסוד הכללי שבו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה והם המ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק אשר הם כוללים את כל המציאות שמטבורו ולמטה שבו. והוא עולם האצילות. שהוא כולו רק כללות האורות דהמ"ה וב"ן הכלליים עצמן. וכנודע כ"ז מדרושי הרב זללה"ה. אך מה שנודע לענינינו עתה בענין הב"ן כי מתחילה הנה יצאו רק המלכיות דהב"ן הכללי. כי היו אז רק מהמ"ן לבד שהעלו אז האו"א. וגם המ"ן הנה לא היו אז שלימים כלל. וכמו שכתבנו לעיל כלל חי' ענ"ב ובכ"מ. ועי"ז הנה לא היו אז גם המלכיות שלימים כלל והיו רק בבחי' החיצוניות והדינין לבד. אמנם בעת התיקון הנה נתקנו וחזרו ועלו בהמ"ס בכל תיקוני המ"ן כראוי וניתוסף אז עליהם מאור הגנוז שלמעלה כל הט' ראשונים ויצאו מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד' דרך פנימית כל העקודים ודרך פנימית כל פרצופי א"ק כנז'. והם הפנימית דהב"ן הכללי שבא"ק. כי הטר הם הפנימית להמלכות שהיא החיצונית וכנודע כ"ז בדרושי הרב ובדברינו בכמה מקומות. והנה אחר כ"ז הרי מתבאר לנו כי כל מה שאמרנו על העסמ"ב שבהסימן שלפנינו כי הנה הם מהפנימית דב"ן דאות כ"ד והם מערכה השלישית דהמ"ס המתגלים על ידו וכנ"ל הנה העיקר הוא כי הם הפנימית דהב"ן הכללי כולו דהא"ק. היוצא מהמ"ה וב"ן דהמ"ס דאות ג' ד'. והרי הם לכאורה רק מערכה הב' כי העסמ"ב דהמ"ס אשר בסי' א' הם מערכה הא'. התיקון שהם העסמ"ב דהסי' שלפנינו היוצא מהמ"ה דאות ג' הרי הוא מערכה הב':

אך עומק וביאור הענין בזה הנה הוא כי הנה כל ענין אדם קדמאה המוזכר בכל מקום הנה אין עניינו שהוא פרצוף מיוחד לבד, ע"ד כל פרצופים הפרטיים, אלא הוא עולם מלא ושלם מכל בחי' הפרצופים כולם ומכל פרטי האורות כולם, אלא שנקרא אותו העולם, בשם אדם קדמאה, ע"ד שנקרא עולם האצילות בשם אדם דאצילות ולעולם הבריאה בשם אדם דבריאה ועולם היצירה בשם אדם דיצירה ועולם העשיה בשם אדם דעשיה, כמ"ש בתיקונים דף קל"ג וקל"ח וקכ"ה וקנ"ו, ועי' דברינו בזה בפנים הספר כלל י"ז ענ"א ע"ש. כי כל עולם ועולם הגם שהוא בנוי ומשוכלל על מציאות רבים המובדלים בסוגים ומינים ואישים פרטיים אין חקר. עכ"ז הנה בכללו מתואר כל עולם בשם. אדם. כי כל עולם הוא בכללו רק אדם שלם. כנודע. וכמ"ש באדר"נ פ' ל"א והרמב"ם ז"ל במורה פ' ע"ב. ועי' זוה"ק ריש פ' תולדות. ועכ"פ הוא כי כל עולם הגם שהוא מיוסד בה' פרצופים. א"א או"א זו"ן. וכ"א הוא כלול מאורות פרטים רבים. עכ"ז הנה מתואר כל עולם בשם אדם מיוחד. כי הוא בכללו רק אדם שלם וכן הוא בא"ק כי הוא אינו פרצוף מיוחד לבד אלא שהוא עולם מלא מכל בחי' הפרצופים כולם ועד טבורו הנה הוא הא"א ואו"א שבו. וכן האקודים אשר שם הנה הוא הי"ג ת"ד שבו. ומטבורו ולמטה הנה

הוא הזו"ן שבו. והם כללות עולם האצילות. וכן עד טבורו שהוא הא"א והאו"א שבו. הנה הם הע"ב וס"ג הכלליים. ומטבורו ולמטה שהוא הזו"ן שבו. והם עצמן הנה הם כל עולם האצילות. הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים שבו. אך אותן המ"ה וב"ן שהם עצמן כל האצילות. הנה כ"ז לא נעשה בו מתחילתו. כי הנה מתחילה הנה היה מתפשט בו הס"ג עד סיומי כולו (וזה היה ג"כ רק לצורך התפשטות ראשון להאצילות ע' בפנים הספר כלל ה' ו' וכלל ח' ענף ג' ד'. ע"ש נפלאות בכ"ז) ואח"כ היה מתחיל שם גילוי הב"ן. והוא עולם הנקודות אמנם היה רק המלכיות לבד ואח"כ בעת התיקון הנה נשלם הב"ן בהט"ר שבו. ונתקן הוא ונשלם זולא עם אור המ"ה ביחד ואז נתייסד מטבורו ולמטה כל המציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים שהם עצמן כל האצילות לא זולת. וכן הע"ב וס"ג הכלליים שבו הנה הם עצמן הא"א ואו"א שבו לא זולת. ומתחילה הנה היה בהם המ"ה וב"ן הכלליים רק בכח ולא בפועל אך אחר הסתלקות האור ופריסת הפרסא הנה יצא מהם המ"ה וב"ן בפועל ג"כ והוא מהתפשטות הנה"י שבהם שנתפשטו דרך הפרסא וירדו מהטבור ולמטה. והרי הוו המ"ה וב"ן הכלליים שהם הזו"ן שבו. מהתפשטות הנה"י דהע"ב וס"ג שהם הא"א והאו"א שבו. וכן הא"א והאו"א הנה הם מהז"ת דהרדל"א שבו. כמ"ש בשער א"א פ' ו' ז' והגר"א בספד"צ פ"א דף ט' בליקוט דה"מ בענין וע"ש עוד פ"ה נ"ד ע"ב ובפיה"א הוא ל"ג ע"ג. וכן כל עולם העקודים הנה הוא מהללם דהנה"י דרדל"א שבו ע"ד הי"ג ת"ד דא"א דאצילות. כמו שמתבאר בפנים הספר כלל ח' בענפים הראשונים שם ע"ש. והנה כל אלו העסמ"ב הכלליים הנה הם כללות העולם דאדם קדמאה. כי כל אלו העסמ"ב כולם יחד הם בגילוי תכונת אדם שלם אבל למעלה מהם אין שום גילוי לתכונת אדם כלל. ולכך נקרא הוא בשם אדם קדמאה: כי הוא הראשון הנתגלה לתכונת בחי' אדם. ולמטה מאלו העסמ"ב הכלליים הוא אדם דבריאה. אדם דיצירה אדם דעשיה. אמנם. כל אלו המ"ה וב"ן הכלליים הנז' הנה הנם שהם ג"כ רק מא"ק עצמו עכ"ז הנה מאחר שכל גילויים הנה נעשה רק בהפסק ובהעלם מעיקרו. שהוא אחר הסתלקות האור ואחר פריסת הפרסא. הנה נתעלמו הם ממדרגות העיקרי שבו. כי הם רק בבחי' תולדותיו ר"ל שהם תולדות הע"ב וס"ג ונשתנה שמם בשם אצילות. ובהוראה שהם אצילות ממנו. ונקרא מטבורו ולמעלה על שם העיקרי שבו שהוא אדם קדמאה. והוא ע"ב וס"ג הכלליים. ומטבורו ולמטה שהוא המ"ה וב"ן הכלליים הנה נקרא הם בשם אצילות. כי הם אצילות ממנו והם אצלו שהם תמיד בצילו. בסתר כנפיו. והוא כוללם. אך עכ"פ הוא כי מאליו ולמטה. ר"ל מטבורו ולמטה. הנה שם נתעלם הא"ק מעיקרו להמציאות דהאצילות. ושם הוא הגילוי להמ"ה וב"ן הכלליים שבו. כי עצמותם הוא ממנו עצמו. ולכן הם מתייחסים אחריו לעולם. בשם המ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק. והם אור התיקון אשר נולד מהזווג דהע"ב וס"ג האמור בשער התיקון רפ"ב. וירדו מהטבור ולמטה לצורך בנין כל האצילות. ונעשו אותן המ"ה וב"ן הכלליים לכל המציאות דהאצילות גופה:

ואחר כ"ז הנה נקל לנו להבין כי אין סתירה כלל במה שאמרנו בענין כל העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו שהם אור הב"ן דהתיקון. הט"ר דב"ן. והנה הפנימית דהב"ן הכללי דהא"ק אשר נולד בעת התיקון מהזווג דהמוחין שבו. ונתגלה בהשם מ"ה דהמ"ם דאות ג' והוא בהב"ן שבו. ומשם היה נמשך דרך פנימית כל הא"ק עד היסוד שבו. ומשם יצא בסוד החסד דאתגלי בפום אמה והם העסמ"ב דענינינו וכנ"ל. והרי הוו כל אותן העסמ"ב שהם הפנימית דהב"ן הכללי דהא"ק. רק מערכה הב'. מהמ"ה דהמ"ם שהוא מהמערכה הא'. ולעיל בכל דברינו אמרנו שהם מערכה הג'. ואמרנו כי ענין היותם פנימית דב"ן. ~~הכוונה הוא על~~ הב"ן דלעיל אות כ"ד. כי על ידו הם מתגלים וכנ"ל כ"ז. אך באמת הנה אין בזה סתירה כלל כי באשר שבחי' הפרצופים שבא"ק הם נעלמים מאד. וכל מה שאנו מדברים מהם הנה הוא רק ממקור הדברים אשר השמיענו הרב בקצרה בשביה"כ רפ"ו [אמנם אנחנו העמקנו בזה הרבה והעלינו בזה זהב ורב פנינים בדברי האריז"ל אך יש לנו סמוכות גדולים לכל הדרושים שהארכנו בזה בכמה מקומות והרחבנו הביאור בהם. הנה לבד מה שהאמת הוא עד לעצמו. הנה יש לנו סמוכות גדולות על זה מדברי הרב מה שמרמז לנו ומדבר בזה. בדרך ארוכה וקצרה. בשער דרושי אבי"ע פ"ב ושם ספ"א ע"ש ומוכח משם כי גם א"ק הוא עולם שלם ומלא מכל אורות הפרטיים כמו האצילות אלא שבו הוא הכל באחדות עצום ובהעלם נורא. והוא פשוט וברור] ולכן משום גודל העלמתו הנה נדרש בו אור התיקון בדרך כלל. שהמ"ה וב"ן הכללים שהם אור התיקון אשר מהם נבנה האצילות הנה הם נולדו מזווג המוחין שבו. ונתגלו בהמ"ה וב"ן דהמ"ם דאות ג' ד' ומשם ירדו דרך פנימיותו כולו מהטבור שלו ולמטה ושם הנה נבנה מהם כל עולם האצילות. והרי נמצא כי הפנימית דב"ן שהם הט"ר דב"ן אשר יצאו בעת התיקון הנה הם הפנימית דהב"ן הכללי דהא"ק. הט"ר דהב"ן הכללי שבו אשר יצאו בעת התיקון. והנה הם כלולים מד' שמות עסמ"ב. והם העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו. והרי הם מערכה הב' מהמ"ה דהמ"ם דאות ג' שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הא' וכנ"ל. והרי עכ"פ הוא כי כל אותן העסמ"ב הנה הם רק מערכה הב'. וכן ענין היותם הפנימית דב"ן. שהם הט"ר דב"ן. הנה הוא על הב"ן הכללי דהא"ק. כי הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב כלליים. והוא כל העסמ"ב דענינינו הט"ר דהב"ן הכללי שבו שהם הפנימית דהב"ן הכללי שבו. והם מערכה הב' היוצא מהמ"ה דהמ"ם שהוא מהעסמ"ב דהמערכה הא':

אמנם האמת הוא כי כ"ז הנה הוא רק כאשר אנו מדברים בא"ק בדרך כלל, ר"ל בעולמו בכלל, בלי הבחנת פרצופים בו, משום גודל העלמם כנז', אבל בעומק ובדיוק הנה כל מה שאנו מדברים בא"ק הנה הוא ג"כ רק על הפרצופים שבו, כי הע"ב וס"ג הכלליים שבו הם הא"א והאו"א שבו, והמ"ה וב"ן הכלליים שבו הם הזו"ן שבו, ובהם הנה אנו מדברים כל מה שאנו מדברים בהא"ק אבל זולת הפרצופים הנה הוא העולם עצמו, שהוא רק הד' יסודות הכלליים שהם שורש הכל אבל אין בהם שום גילוי כלל והם העולם עצמו, והם רק העיגולים שבכל עולם, והם עשרה עגולים, כנודע, הכלולים בד' (חבת"מ), והם הד' יסודין שהכול הוא כלול בהם רק בכללות ובהעלם, ואין מדברים בהם בפרטות כלל, וכל הדיבור בפרטית הנה הוא רק בהיושרים, כמ"ש הרב בעגו"י ע"ב, והם העסמ"ב והם הפרצופים א"א או"א זו"ן, אשר בכללות הם ג"כ רק אדם שלם, כנ"ל, ובענינינו הוא עלמא דאדם קדמאה, ובאמרינו שהע"ב וס"ג הכלליים הוא עד טבורו, ר"ל עד טבורן דהא"א והאו"א, שהוא כללות הטבור דא"ק בבחי' היותן כולם רק אדם שלם כנז', ובאמרינו שהמ"ה וב"ן הכלליים הם מהטבור ולמטה, ר"ל מטבורן ולמטה דהא"א והאו"א מהתפשטות הנה"י שלהם שהוא כללות הנה"י דהא"ק בבחי' היותן כולם רק אדם אחד שלם, וכן באמרינו כי אור התיקון הנה הוא נולד מזווג האוירא והמ"ס שבו ונתגלה בהמ"ה וב"ן דהמ"ם דאות ג' ד' וירד דרך פנימיותו עד היסוד שבו כנ"ל, הכוונה הוא, כי נולד אור התיקון מהזווג דהאוירא ומ"ס דהא"א שבא"ק ונתגלה בהמ"ה וב"ן דהמ"ם שבו שהוא המ"ה וב"ן דאות ג' ד' ומשם ירד דרך פנימית העקודים וחג"ת דא"א ודרך פנימית האו"א שבו עד היסוד דא"א המתלבש ביסודין דהאו"א, והם כולם כללות היסוד דא"ק בבחי' היותן כולם יחד רק אדם אחד שלם, וכנ"ל, ומאותו היסוד הכללי דהא"ק הנה יצא אור התיקון להאצילות בסוד אור החסד דאתגלי בפום אמה והרי יצא אור התיקון שהוא כל הד' מיני עסמ"ב אשר בסי' ז' דענינינו ואשר בסי' יו"ד ובסי' י"ב וי"ג, הנה יצאו הם כולם מהפנימית דא"א ואו"א המתלבשים זה תוך זה, וכן הוא בהעסמ"ב דענינינו, שהם אור המהיטבאל אשר מלך האבא והם הט"ר דהב"ן

הכללי, שהם הפנימית דהב"ן הכללי והם אור התיקון דהב"ן הכללי אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, הנה הם יצאו מהמ"ה דהמ"ס דרך פנימית דא"א שבא"ק המתלבש בהפנימית דהאבא שבא"ק, שהוא העסמ"ב אשר לעיל סי' ו', ומהם הנה יצא להאצילות אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא, אמנם הנה כל מציאותה אשר מהטבור ולמעלה הנה הוא מופלא ומכוסה כי הפרסא מפסיק ביניהם, והוה כל גילויים רק בהתפשטות הנה"י שבו אשר מהטבור ולמטה, והוא ע"י הפנימית דהב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד שהוא התפשטות פנימית הנה"י דהאבא וכנ"ל שם והרי אמרנו היטב כי כל העסמ"ב אשר בסי' שלפנינו הנה הם מערכה הג' כי הרי כל מציאותם הוא מהעסמ"ב דסי' ו' שהם מערכה הב', והם מתגלים ע"י הב"ן דאות כ"ד ר"ל ע"י הפנימית דהב"ן, וכנ"ל בדרינו, ועכ"פ הוא כי הם רק מערכה הג' מהעסמ"ב דהמ"ס שהם מערכה הא', ויוצאים מהעסמ"ב דהמ"ה דהמ"ס, שהם העסמ"ב דסי' ו' שהם מערכה הב' ומהם הנה יוצאים העסמ"ב דהסי' שלפנינו שהם מערכה הג' אך גילויים הוא רק ע"י הב"ן הסי' ו' אות כ"ד, כי למעלה ממנו שהוא למעלה מהטבור הוא מופלא ומכוסה, והרי הם מערכה השלישית מהמ"ס דא"ק אשר ע"י המ"ה דאות ג' ואשר ע"י הפנימית דהב"ן דאות כ"ד, שהם רק הפנימית דהנה"י דהאבא עצמו אשר הם יצאו ג"כ רק בעת התיקון וכנ"ל שם, אמנם העסמ"ב דענינינו (אשר הם מתגלים ע"י הפנימית דהב"ן דאות כ"ד) הנה הם עצמם ג"כ הפנימית דהב"ן הכללי דהא"ק כולו, הט"ר דב"ן שהם הב"ן העיקרי דהתיקון עצמו, ועכ"פ הוא כי העסמ"ב אשר בכל הסי' שלפנינו הם באמת רק מערכה הג', ומה שאמרנו לעיל שהם מערכה הב' הנה הוא רק כאשר שאנו מדברים בהא"ק בכלל, ר"ל בלי הבחנת הפרצופים שבו משום גודל ההעלם שבו כנ"ל, והרי לא נבחן אז כל העסמ"ב דסי' ו' כלל ואינן עולין בשם ונחשב אז כל העסמ"ב שלפנינו רק על הא"ק בכללו, אבל באמת ובדיוק הנה יוצאים כל העסמ"ב דהתיקון רק מפרצופי או"א שבו שהם העסמ"ב דסי' ו' דלעיל ודסי' ט' דלקמן והוו כל העסמ"ב דהתיקון רק מערכות הג' דהמ"ס כי הרי הם יוצאים רק מהעסמ"ב דהאו"א שהם מערכה הב' ודי בזה וכל זה הוא פשוט ודע וזכור כ"ז:

והנה כל מה שכתבנו עד כה הוא לבאר את כל העסמ"ב אשר בכל הסי' שלפנינו את מדרגתם ומעלתם כי הם מדרגה הג' משורשן בנעלם אשר במקורן כנז' וכן הוא כל העסמ"ב דאור התיקון אשר לקמן סי' י' י"ב י"ג, כי העסמ"ב דהאו"א שהם העסמ"ב דלעיל סי' ו' ודלקמן סי' ט', מפסיקים ביניהם, כי כל אור התיקון אשר יצא מהמ"ה וב"ן דהמ"ס, דרך העקודים ודרך החג"ת דא"ק (ר"ל דהא"א שבא"ק), הנה לא יצא ולא נתגלה ג"כ אלא רק אחר שנשאר שורשו בכל העסמ"ב דהאו"א שהם העסמ"ב דסי' ו' דלעיל ודסי' ט' דלקמן וכן הוה יציאת כל תיקוני האצילות לעולם הנה הוא רק מהאו"א שבא"ק ואחר שנשאר כל התיקונין עיקרן בהאו"א עצמן:

ומאחר שבארנו כ"ז הנה נחזור עתה לביאור הס"ג דאות כ"ו דענינינו לבאר, את מציאותו, ושימושו, ומקומו, ומקורו, כי מציאותו הנה הוא מה שאמרנו לעיל שהוא השם ס"ג מהעסמ"ב דאור התיקון דהמיטהבאל אשר מצד האבא שבא"ק, ומקומו הוא בעיקרו דהאבא עצמו שהוא השם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב כי כשיצא ממקורו שהוא מהשם מ"ה דהמ"ס דאות ג' והיה הילוכו דרך פנימית העקודים כדי להוסיף גם שם אור על אור מאור התיקון דאור הגנוז וגם לתקן את תיקון המתקלא בהא"א לכל מה שנוגע לאו"א, ונתן כ"ז ע"י השם ע"ב דלעיל אות כ"ה וכנ"ל, ואח"כ הנה יצא ונמשך הס"ג ונכנס הוא בהאבא עצמו לאתתקן הוא בדקמיתא מאותו אור התיקון האור הגנוז והוא הס"ג דענינינו שנכנס ונשאר הוא בהאבא עצמו לעולם להיות בו לשורש לאור התיקון להאצילות אך עיקרו הוא להתיקון דהאבא עצמו, כי בעולם הנקודות הנה היו גם האו"א שבא"ק חסרים תיקון וכמ"ש הספד"ל פ"א דעד דלא הוה מתקלא (בהא"א) לא הוו משגיחין אפין באפין, הוא על או"א, שהיה חסר בהם היחוד דפב"פ אבל ע"י התיקון דהע"ב וס"ג דאות כ"ה ודאות כ"ו דענינינו, הנה ע"י התיקון דהע"ב הנה נתקן סוד המתקלא בא"א וע"י התיקון דהס"ג הנה נתקן סוד השגחת אפין באפין בהאו"א וזהו שימושו דהס"ג דענינינו, כי על ידו הנה נתקנו האו"א שבא"ק בהשגחת דאפין באפין, ומקומו ומקורו הרי אמרנו כי מקומו הוא בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, ומקורו הנה הוא בהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', ושם הוא נולד מהיחודא עלאה דאורא ובוצינא שהתייחדו אז שניהם זו"ן, בלי מסך כלל, שהוא ע"י בקיעת הקד"א כנ"ל, ונולד משם בהמ"ה דהמ"ס דאות ג', ומשם היה נמשך דרך פנימית העקודים ודרך הע"ב דלעיל אות כ"א ודרך הע"ב דלעיל אות כ"ה ומשם להס"ג דאות כ"ב, ושם היה נכנס הס"ג דאות כ"ו דענינינו ונשאר שם לעולם להיות לשורש אור התיקון להאצילות והוא בהעצמית דהאבא הכללי שבא"ק, והרי נתבאר לנו בזה על הס"ג דאות כ"ו דענינינו, כל הנדרש לנו עליו בענין מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, אמנם כל גילויו וכל מה שנעשה בו, הנה הוא ע"י יציאתו ביחד עם כל אור התיקון אשר לקמן סי' י' י"ב י"ג כי הם יצאו כולם יחד והם בכלל אור התיקון דהאצילות אלא אנו בארנו כ"א לעצמו משום שהרי כן הוא באמת מיוחד כ"א בשימושו ומקומו, והוא באמת נחת רוח לפניו ית"ש ותיקון גדול למעלה, כשנדרוש בפרטי כל שם ואור, כי ע"י שנתגלה למטה בכל שם את כל טובו האפשרי שבו הנה מוציא עי"ז למעלה כחו לפועל ומתגלה בהדר גאון זיוו ומאיר ומזהיר באורו תמיד, וכמ"ש באד"ר קל"ב א' כי ע"י דרשת הרשב"י וסיעתו אתקנו כל הני תיקונין לעילא ע"ש וכן הוא בזוהר ותיקונים בכ"מ וא"כ אל יכבד על המעיין גם אם הארכנו בזה ודע כ"ז.

(כ"ז)

[מ"ה]

השם מ"ה הזה הנה הוא השם מ"ה מהעסמ"ב דאור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא שבא"ק, והוא ג"כ רק מהשורש דאור התיקון אשר בהאבא עצמו, שהוא ג"כ רק למעלה מהטבור דא"ק, ר"ל למעלה מהטבור דא"א דא"ק אמנם בהאבא הנה הוא בבחי' נה"י הפרטים שבו, אשר הם מגיעים עד הטבור דא"א, כמ"ש בשער או"א פ"ג, ומאמרינו נה"י הפרטיים, כי אין לאו"א נה"י כלליים כלל, כי הם קצרי הקומה בלתי נה"י כלליים כי הם רק ע"ב וס"ג שהם רק עד הטבור אבל המ"ה וב"ן הכלליים ונה"י הכלליים הרי הם לעולם רק מהטבור, ולמטה וזה אין באו"א ולכן הם מסתיימים בהטבור, אמנם א"א, שעיקרו הוא רק לבחי' א"ס, הנה הוא מתפשט בכולם כי אפס זולתו ואין בלתו ובהיות הכל הוא בכל, והתפשטותו הוא בכל העסמ"ב הכלליים כולם כי מתפשט למטה כמו למעלה ומתפשט בנה"י הכלליים כמו בחג"ת הכלליים, משא"כ או"א אין למטה מהטבור, מאו"א עצמן מאומה, ואין מהם למטה אלא רק התפשטות אורם לבד אבל לא מעצמותן כלל, כמו שיתבאר עוד למטה, ולכן אמרנו שהם קצרי הקומה, וכן אמרנו שאין בהם מ"ה וב"ן כלליים ולא נה"י כלליים, כי המ"ה וב"ן הכלליים והנה"י הכלליים הוא רק מהטבור ולמטה ר"ל שהטבור ולמטה הנה נקראו הכלים בשם נה"מ והנר"נ בשם מ"ה וב"ן כי שם הוא כל מציאותם עתה, למטה, ולא למעלה, עד לעת"ל, כמ"ש בשער התיקון ספ"ג, וע' רפ"ה פ"ב ונסירה פ"ט, אמנם הפרטיים הנה אין מקום שאינם, כי כל אור ואור הנה הוא כלול מכל הבחי' ומכל הפרטים כולם, כי עי"ז הנה הוה כל עליון שורש לכל התחתונים, וישנו גם באו"א גם במדרגתם העיקרי אשר למעלה מהטבור דא"ק, הנה ישנם גם בהם בחי' נה"י פרטיים ומ"ה וב"ן פרטיים הגם שעיקרם הם רק מחג"ת כי הרי הם בחג"ת דא"א וכן הוא עיקרם רק ע"ב וס"ג כי הרי הם כלולים בהמזלין, אך הפרטיים הנה ישנם בכולם, וישנם גם בחג"ת, נה"י פרטיים, וכן גם בע"ב וס"ג, מ"ה וב"ן פרטיים, והוא פשוט וודע, וכן הוא גם בענין העסמ"ב דאור התיקון דהמהיטבאל שמצד האבא הכלליםשבא"ק דענינינו, הנה ישנם גם בהע"ב וס"ג שבהם מ"ה וב"ן פרטיים, כי האבא הכללי הנה הוא הפ"ב שבס"ג והוא כלול או"א עלאין, שהם

ג"כ בבחי' ע"ב וס"ג, אלא שבכללותם הם ע"ב והוא ע"ב דס"ג כנז', וכן ישנם באותן הע"ב וס"ג הפרטיים, שהם או"א עליון. בחי' מ"ה וב"ן פרטיים. המ"ה הוא מהאבא עלאה והב"ן הוא מהאימא עלאה. אלא שבכללותם הוא מ"ה. כי הי"ה נכללת בו"ו. והוא המ"ה הפרטי שאמרנו.

והוא המה דענינינו שהוא המ"ה הפרטי אשר בהס"ג דלעיל אות כו'. כי הנה הס"ג דלעיל אות כ"ו שהוא השורש דאור התיקון הניתן בהעצמות דהאבא גופה שהוא בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב. להשלמתו ולתיקונו. כנ"ל אות כ"ו. הנה נרשם באותו השורש דאור התיקון אשר להאבא עצמו. רמז רושם לאור התיקון הנמשך ממנו להאצילות. והוא המ"ה הפרטי שאמרנו כי הוא אשר נתגלה בהס"ג דלעיל אות כ"ו. והוא נכנס ומתלבש בהמ"ה הפרטי דלעיל סי' ו' אות כ"ג. להיות לשורש לאור התיקון להאצילות.

והנה נתבאר לנו בכ"ז על המ"ה דענינינו. מציאותו ושימושו ומקומו. כי מציאותו הנה הוא שהוא המ"ה הפרטי מהס"ג דלעיל אות כ"ו. כי הס"ג דלעיל אות כ"ו. שהוא הס"ג מהעסמ"ב דשורש אור התיקון דהמהיטבאל דמלך האבא הכללי שבא"ק. כנ"ל אות כ"ו והנה כלול אותו הס"ג דאות כ"ו ג"כ מעסמ"ב פרטיים, והנה הוה אותו המ"ה דאות כ"ז דענינינו, המ"ה הפרטי שבו. וזה הוא מציאותו. ושימושו הנה הוא כי הוא אשר נתגלה בהאבא לשורש אור התיקון להאצילות. ומקומו הנה הוא ג"כ בהמ"ה הפרטי שבאבא עצמו והוא בהמ"ה הפרטי דלעיל סי' ו' אות כ"ג ושם הוא נשאר ועומד שם לעולם לגילוי שורש לאור התיקון להאצילות. ושרשו ומקורו הנה הוא. ככל מה שאמרנו לעיל אות כ"ה כ"ז בהע"ב והס"ג. כי הרי הוא ג"כ רק מאור התיקון עצמו. המ"ה הפרטי מהס"ג דלעיל אות כ"ו כנז'. והרי הוה שרשו ומקורו בהע"ב דלעיל אות כ"ה. והוא שרשו שבהעקודים. הנמשך ובא מהיחודא עלאה דהאוירא ובוצינא אשר התייחדו שניהם לצורך התיקון בלתי מסך כלל שהוא ע"י בקיעת הקד"א וכנ"ל.

(כ"ח)

ב"ן

השם ב"ן הזה הנה הוא ג"כ מהעסמ"ב דשורש אור התיקון דהמהיטבאל דמלך האבא הכללי שבא"ק הנשאר בהאבא עצמו. אמנם הוא אינו בעיקרו אשר הוא למעלה מהטבור דהא"א שבא"ק. אלא הוא בהתפשטותו. ר"ל בהתפשטות הנה"י שבו המתפשטים מהטבור ולמטה. להתלבש באצילות וכנ"ל סי' ו' אות כ"ד. והנה באותן הנ"י המתפשטים. הנה שם נכנס הב"ן דהעסמ"ב דאור התיקון הנז' כדי להתלבש באצילות. ועל ידו הנה נמשך באצילות כל אור העסמ"ב דאור התיקון דהמהיטבאל דמלך האבא הכללי שבא"ק. כי ע"י הב"ן דשורש אור התיקון שבהנה"י דאבא הנה על ידו נמשך כל העסמ"ב כולן דהתיקון כולו דהאצילות. כי הנה על זה נעשה כל ההתפשטות דהנה"י דאבא שהתפשטו מהטבור ולמטה. כדי להעשות לבחי' לבוש לאור התיקון דהאצילות הנמשך על ידן.

והנה עתה בהשם ב"ן הזה, בצירוף השמות ב"ן אשר לקמן. סי' ח', י"ב, י"ג, שהם כללות השמות ב"ן דהעסמ"ב דשורש אור התיקון דהדר ומהיטבאל אשר בהאו"א שבא"ק ונמשכו כל אותן השמות ב"ן ונתלבשו בהתפשטות הנה"י דהאו"א שהוא כללות הנה"י דא"ק. והנה יוצא עי"ז האור מהיסוד הכללי שבו ונתגלה שם אור החסד עלאה. בסוד החסד דאתגלי בפום אמה שהוא אור התיקון להאצילות. הדר ומהיטבאל. שהם המ"ה וב"ן הכלליים דאור התיקון להאצילות. אשר מהם עצמן נבנה כל האצילות כמ"ש הרב בשער עתיק פ"א. ויצא כל אור התיקון דהאצילות. שהוא תולדות היסוד דא"ק. אור החסד דאתגלי בפום אמה. הנה היה יציאתו והמשכתו מהב"ן דענינינו בצירוף השמות ב"ן דלקמן סי' ח' וי"ב וי"ג.

והוא ע"פ מה שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ד סעיף ג' כי כלל אור התיקון הוא יצא ונתגלה באצילות מגילוי לגילוי, שהוא ע"י ג' גילוים, לבוש, ועצמות, ומציאות, כי מציאותו הנה הוא אור המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר מהם עצמם נעשה כל האצילות כנז', ועצמותו הנה הוא, שורשי דכל אור התיקון העומד בהאו"א שבא"ק, והם כל הד' מיני העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו ואשר לקמן בסי' ח' ובסי' י"ב וי"ג, ולבושם הנה הם, העסמ"ב דהאו"א עצמן אשר העצמות שורה בהם, והם העסמ"ב דלעיל סי' ו' ודלקמן סי' ט', ובהתפשטות הנה"י שבהם מהטבור ולמטה דהא"ק הנה מתלבש שם הב"ן דענינינו שהוא השורש דאור התיקון להאצילות, ר"ל כי מאותו הב"ן דענינינו המתפשט ומתלבש בההתפשטות דהנה"י דהאבא אשר נתפשט מהטבור ולמטה, הנה נמשך ויוצא מאותו הב"ן, כל אור התיקון דהאצילות, שהוא כל המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם עצמן נבנה כל האצילות, והרי כלול אותו ההתפשטות מכל הג' בחי' שאמרנו, שהם לבוש ועצמות ומציאות, כי ההתפשטות הנה"י דהאבא הוא הלבוש, והוא הב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד, הב"ן הכללי אשר אמרנו שם, והוא הלבוש על אור הנשמה הניתן בתוכו, והוא בסוד אלו"ה שאמר בסבא משפטים ל"ו ב' ל"ז ב', והוא יותר גדול מאור הנשמה, כי הוא על אור הנשמה בסוד כנשר יעיר קינו, כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח' י' וי"ב, כי אותו ההתפשטות הנה הוא ג"כ רק בכח אור התיקון עצמו אשר להאבא עצמו ולכן הוא גדול מאור הנשמה הניתן בתוכו שהוא העצמות שאמרנו והוא הב"ן דאות כ"ח דענינינו שהוא רק השורש ובחינת נשמה לאור התיקון הנמשך ממנו להאצילות ואותו השורש הוא העצמות שאמרנו, והוא הבחי' השניה, והמציאות דהמ"ה וב"ן הכלליים הנמשך ויוצא מהשורש והעצמות הנז', ומהם הנה נעשה ונבנה כל האצילות כולו הוא הבחי' השלישית והנה נעשה התפשטות הנה"י דהאבא עם העצמות שבתוכו הנה נעשו שניהם לבחי' לבוש אשר בסוד אלו"ה על אור התיקון דהאצילות אשר ממנו נבנה כל האצילות עצמו כנז' כי בערך אור התיקון אשר להאצילות העיקרי הנה נעשה אור השורש שהוא הב"ן דאות כ"ח דענינינו הנה נעשה הוא לאחת עם ההתפשטות הנה"י דאבא שהוא הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד ושניהם הם בבחי' לבוש אשר בסוד אלי"ה על אור התיקון דהאצילות העיקרי אבל פרטות הב"ן דאות כ"ח דענינינו אשר כל עצמותו הוא רק לבחי' שורש לאור התיקון דהאצילות והנה הוא למטה במדרגה מההתפשטות הנה"י דאבא שהוא הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד כי כל התפשטותו הנה הוא בכח אור התיקון אשר להאבא עצמו ולכן הנה נחשב ההתפשטות הנה"י דאבא לבחי' לבוש אשר בסוד אלי"ה על הב"ן דענינינו שהוא רק בבחי' שורש התיקון להאצילות אבל בערך אור התיקון דהאצילות עצמו שהוא מדרגה השלישית הנה נחשבים הם שניהם (ר"ל התפשטות הנה"י שהוא הב"ן הכללי דלעיל אות כ"ד עם הב"ן דענינינו אות כ"ח שהוא השורש והעצמות שאמרנו הנה נחשבים שניהם) לאחת ושניהם הם להלבוש אשר בסוד אלי"ה על אור התיקון דהאצילות עצמו שהוא הנשמה המתלבש בהם ואותו הלבוש הוא גדול מאור הנשמה והוא עליו בסוד כנשר יעיר קינו ועומד אור התיקון בתוכו בבחי' אור הגנוז להבדילו מרשעים שלא יהנו ממנו כמ"ש בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענין ט"ו סי' ג' ע"ש

אך באמת הנה הוה הענין בזה עוד יותר עמוק כי הנה אותו ההתפשטות דהב"ן דענינינו הנה בהעלם הוא אינו ב"ן לבד אלא הוא מ"ה וב"ן כי גם המהיטבאל הנה היא כלולה ממ"ה וב"ן כי כן הוא הוראת מלת מהיטבאל מ"ה ב"ן כי יטבאל הוא גימ' ב"ן והרי יש בה גילוי מ"ה ג"כ והוא לבד מה שהב"ן עצמו הוא כולל ב' הויות וכ"ז הוא בהשם ב"ן דמהיטבאל אך השם מ"ה דמהיטבאל הנה הוא על גילוי מ"ה שישנו בה ג"כ לבד הוראת דהוי"ה כפולה הכלול בהב"ן שבה כי כללות המהיטבאל דמלך אבא הנה הוא המ"ה דב"ן דיושר עי' דברנו ספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' ט"ו אות נ"ט ע"ש והוא ע"י הב' גילוים שבה המ"ה דהמהיטבאל והב"ן דהמהיטבאל וכן הוא ג"כ בשרשה אשר בהאבא שהוא בהעסמ"ד אשר בהסי' שלפנינו הנה הוה ההתפשטות הב"ן שהוא הב"ן דענינינו המתלבש בההתפשטות הנה"י דאבא להתלבש באצילות להיות לשורש לכל המהיטבאל

דהאצילות הנה היה כמו כן ג"כ כי לא נעשה ההתפשטות מהב"ן לבד אלא ממ"ה ג"כ וכהראוי למציאות המהיטבאל שהיא בגילו מ"ה וב"ן כנ"ז ומה גם כי הרי גם בהמ"ה הפרטי דלעיל אות כ"ז הנה אמרנו שם ג"כ כי הוא אינו בגילו מ"ה לבד אלא בגילוי מ"ה וב"ן כי הנה הם מאו"א עלאין ומאבא עלאה הוא המ"ה הפרטי ומהאימא עלאה הוא הב"ן הפרטי וכנ"ל אות כ"ז והנה כן הוא ג"כ בהתפשטותם למטה מהטבור להתלבש בהתפשטות הנה"י דאבא הנה הוא ג"כ אינו ב"ן לבד אלא הוא מ"ה וב"ן והוא השורש להמ"ה וב"ן דהמהיטבאל כנז' אמנם כאשר שורש המ"ה דהתיקון הנה הוא גבוה מאד לכן הנה נתעלם הוא ונגנז ולא נתגלה אלא הב"ן לבד והוא הב"ן דענינו ונעשה הוא השורש להמ"ה וב"ן דהמהיטבאל ע"י הוראת הוי"ה הכפולה שבו אבל השורש הפרטי אשר להמ"ה דהמהיטבאל הוא נתעלם ונגנז והנה גניזתו הוא כי הנה הוא נשאר בההתפשטות הנה"י דאבא עצמו שהוא הלבוש הראשון והעיקרי אשר בסוד אלו"ה כנ"ל ואינו מאיר ממנו אלא תמצית הארה לבד להב"ן דענינו בהוי"ה הכפולה שבו להיות הוא השורש לגילו המ"ה וב"ן דהמהיטבאל אשר לצורך האצילות וא"כ הרי נמצא כי מה שאמרנו לעיל בסמוך כי נעשה ההתפשטות הנה"י דאבא שהוא הב"ן הכללי דלעיל אות כ"ד עם הב"ן דענינו הנה נעשו שניהם לאחת לבח' לבוש אשר בסוד אלו"ה על אור התיקון דהמהיטבאל דהאצילות, וכנ"ל הנה עומק הענין בדיוק. הוא, כי הם שני בחי' כי המיטבאל הנה שגם. העקירה הוא כולו. רק הב"ן דכללות עכ"ז הנה יש בה גילו. להמ"ה ג"כ כנ"ל כי כן הוא תכונת כל אור התיקון שהוא כללות מ"ה וב"ן ואין בו נילוף קטן שיהא זה בלא זה כי הם מסוד אוירא ובוצינא שהיה יחודם אז בלא מסך כלל ומהם הוא המ"ה וב"ן דהתיקון שהגם שהם שניים כמו אווירא ובוצינא, עכ"ז הנה כלול כ"א מהב', וענין מה שהם שניים הוא רק על שהם ב' מדרגות ובסוד שני המאורות הגדולים וזה לעומות זה הוה זה מ"ה וזה ב"ן אבל כ"א לעצמו הוא כלול משניהם בכל מלואו והוא ג"כ ע"ד אוירא ומ"ש שהם סוד או"ג ועכ"ז הנה עומד האוירא ג"כ בגילו ס"ג. כמ"ש בעטר א"א פ"ד שהוא שורש כל הגבורות וכן החכמה מ"ס שהיא בולד"ק עכ"ז הנה היא לעולם בגילוי חכמה ונקראת חכמה קדומה שורש כל החסדים וכנודע כ"ז וכן הוא המ"ה וב"ן שכלול כ"א מהב'. אך כלילות בהב"ן במ"ה הוא לא ניכר כלל ע"ד שרגא בטיהרא אך המ"ה יש לו גילוי בהב"ן והוא המ"ה דהמהיטבאל וכנ"ז. וכ"ז הוא באצילות עצמו אמנם בשורשם שהוא בהב"ן דענינו ובלבושו שהוא בהתפשטות הנה"י דאבא הנה נתעלם בהב"ן דענינו הגילוי דהמ"ה שבהשורש דהמהיטבאל כי הוא אור הגנוז ונגנז הוא בהלבוש הראשון והעיקרי שהוא בהתפשטות הנה"י דאבא ולא נגלה ממנו אלא רק הב"ן לבד והוא הב"ן דענינו אמנם הנה יוצא תמצית הארה גם מאיתו אור המ"ה שנגנז ונמשך להב"ן דענינו בהוי"ה הכפולה שבו להעשות שורש להגילו דהמ"ה ג"כ ויוצא עי"ז מהב"ן דענינו אור התיקון דהמהיטבאל להאצילות בהגילו דהמ"ה ג"כ והוא המ"ה דהמהיטבאל אך כ"ז הוא רק באצילות עצמו שהוא אחר שירד ונתפשט ונאצל האור בירידתו אמנם בשורשו שהוא בהתפשטות נה"י דאבא הנה שם נתעלם עיקר שורש המ"ה דהמהיטבאל ונגנז כי נשאר עיקרו לעולם שם גופה ולא יצא ממנו אלא תמצית הארה לבד ולכן לא נזכר אלא רק הב"ן לבד והוא הב"ן דענינו שהוא השורש לכל המהיטבאל דהאצילות והוא ע"י ההוי"ה הכפולה שבו וכנ"ז :

והרי נתבאר לנו כי מה שאמרנו לעיל כי נעשה ההתפשטות דהנה"י דאבא לאחת עם הב"ן דענינו לסוד הלבוש אשר בסוד אלו"ה על אור התיקון דהמהיטבאל אשר באצילות הנה עומק הענין בדיוק הוא כי התפשטות הנה"י דאבא הוא נשאר לבחי' לבוש אשר בסוד אלו"ה על אור המ"ה דהמהיטבאל כי הוא נשאר באמת עיקרו בו לעולם כי הוא אור שנגנז אמנם הנה יוצא תמצית הארה ממנו תמיד עכ"פ ומשתתף עם הב"ן דענינו להיות ללבוש אשר בסוד אלו"ה על כל אור התיקון כולו דהמהיטבאל דהאצילות והנה אותו הב"ן דענינו הוא התפשטות השורש דאור התיקון העומד באבא שהתפשט עם הנה"י שלו מהטבור ולמטה להמציא ולהוציא את כל אור התיקון דהמהיטבאל להאצילות, והוה הב"ן דענינו עיקר השורש לכל אור התיקון דהאצילות, ור"ל לאור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק כי רק בזה מדבר כל הסי' שלפנינו, אמנם בצירוף השמות ב"ן אשר לקמן סי' י' י"ב י"ג והם נעשים כולם אחד, הנה הם השורש הכללי לכל אור התיקון דהדר ומהיטבאל שהם המ"ה והט"ר דב"ן, בצירוף הנקודות שנבררו אז בעת התיקון וכן הם מתבררים תמיד, שהם מהמלכיות דב"ן וכולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר מהם נבנה האצילות ונעשו כל העולמות כולם, הנה כ"ז יצא ונתקן ונעשה מהב"ן דענינו בצירוף השמות ב"ן דסי' י' י"ב י"ג שהם כולם מהתפשטות השורש והעצמות דאור התיקון אשר בהאו"א הכלליים שבא"ק ונתפשטו אותן הב"ן עם ההתפשטות הנה"י דהאו"א שהם הב"ן הפנימי והכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד ודלקמן סי' ט' אות ל"ו ונמשכו כל השמות ב"ן הנ"ז, דענינו ודסי' י' י"ב י"ג, עד היסודין שלהם, דהתפשטות הנה"י דהאו"א, שהוא כללות היסוד דא"ק, ומשם הנה יצא ע"י הב"ן הנ"ז, שהוא הב"ן דענינו בצירוף השמות ב"ן דסי' י' י"ב י"ג שהם כולם אחד, והם בהעטרה הכללי דא"ק, הנה יצא משם אור החסד דאתגלי בפום אמה, שהוא הדר ומהיטבאל עם הנקודות הנבררים, וכולם יחד הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם עצמם נבנה כל האצילות ונעשו כל העולמות כולם, והרי יצא הכל מהב"ן דענינו בצירוף השמות ב"ן דלקמן סי' י' י"ב י"ג, שנעשו כולם אחד, ומאותו הב"ן דכללות הנה יצא כל אור התיקון דהאצילות, והוא ע"י התפשטותו בההתפשטות הנה"י דהאו"א שהתפשטו מהטבור ולמטה, שהם הב"ן הכללי, הפנימית דהב"ן, שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ד, כי כל עיקרן מה שנתפשטו מהטבור ולמטה הנה היה רק כדי להתלבש באצילות, ולהמציא ולהוציא את האצילות על ידן, ונתייחדו הם באצילות ונעשו עם האצילות לעצם מעצמיו ובשר מבשרו.

והנה הם הג' בחי' שאמרנו לעיל שהם לבוש, ועצמות, ומציאות והם מתלבשים זה בתוך זה ונעשו כל אלו הג' בחי' רק בההתפשטות אשר מהטבור ולמטה ושם נתגלו ונעשו כל אלו הג' בחי' כי לפנים מן הכל הנה הוא עיקר האצילות עצמו, שהוא המציאות, והוא המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם עצמם נבנה ונעשה כל האצילות, כמ"ש הרב בעתיק פ"א, וחוץ מהם, בבחי' מקיף הנה הוא השורש והעצמות שהוא הב"ן דענינו, בצירוף השמות ב"ן דסי' י' י"ב י"ג שנעשו כולם אחד, והם השורש והעצמות דכל אור האצילות, כי הם התפשטות הנה"י דשורש אור התיקון הנכנס ונשאר בהאו"א עצמן (ר"ל על האו"א הכלליים שבא"ק) ולכן אמרנו שהוא השורש והעצמות, כי פשוט הוא שמה שנשאר בהאו"א הוא יותר גבוה והוא בבחי' שורש לכל מה שלמטה, ע"ד האו"א שהם השורש להזו"ן, ומחוץ להם ובבחי' מקיף ולבוש על כולם, הנה הוא התפשטות הנה"י דהאו"א עצמן, שהם הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד ודלקמן סי' ט' אות ל"ו, וההתפשטות הזה הנה הגם שהוא ג"כ רק לצורך האצילות, להעשות שורש אליו, כי כל התפשטות אשר מהטבור ולמטה הוא לעולם רק לצורך האצילות, כי עיקרן דאו"א הוא רק מהטבור ולמעלה, אך עכ"ז הנה היה אותו ההתפשטות בכח אור התיקון אשר להאו"א עצמו, והוא גדול יותר מהב"ן דענינו, כי הוא היה כל התפשטותו רק מבחי' השורש להאצילות, והרי הוה התפשטות הנה"י דאבא עצמו, שהוא הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד גדול וגבוה במעלה, מהב"ן דענינו ולכן הנה הוה הוא, ר"ל הב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד, בבחי' לבוש ומקיף על כולם, וכבר אמרנו, כי בו הנה נשאר ונגנז עיקר השורש אור דגילוי המ"ה שבמהיטבאל, אבל בהב"ן דענינו הוא רק תמצית הארה ממנו המתגלה בהוי"ה הכפולה שבו וכנ"ל, ועכ"פ הוא כי הם ג' בחי', לבוש, ועצמות, ומציאות, והוא הב"ן הכללי דלעיל סי' ו' אות כ"ד והב"ן דענינו אות כ"ח, והמ"ה וב"ן הכלליים דאצילות העיקרי, אמנם הנה נתייחדו כל אלו הג' בחי' יחד בעיקר האצילות עצמו ונעשו בו כולם לעצם מעצמיו,

ועי"ז הנה קשור האצילות באו"א הכלליים שבא"ק ומיוחד עמהם לעולם וכן עם העקודים אשר האו"א כלולים בהם.

ובזה הנה נשלם דברינו בביאור הב"ן דאות כ"ח דענינינו, כי הנה נתבאר לנו ענין, מציאותו, ושימושו, ומקומו, כי מציאותו הנה הוא, שהוא הב"ן דהעסמ"ב דשורש אור התיקון דהמהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק הנשאר בהאבא עצמו, אמנם הנה הוא מהתפשטותו אשר נתפשט מהטבור ולמטה, והנה היה התפשטותו עם התפשטות דהנה"י דהאבא גופא אשר לעיל סי' ו' אות כ"ד, וכדי להתלבש באצילות ולשורש לאור התיקון דהמהיטבאל אשר להאצילות, וזהו שימושו ומקומו, כי היא עומד לעולם בהתפשטות דהב"ן דלעיל אות כ"ד, ומתלבש בהאצילות להיות שורש לאור התיקון דהמהיטבאל אשר להאצילות עצמו, וזהו שימושו ומקומו לעולם, וענין מקורו ושורשו, הנה מאחר שאמרנו שהוא מעיקר אור התיקון הרי כתבנו לעיל אות כ"ה כ"ו, וכן לעיל בהקדמה מקורו ושורשו באר היטיב ע"ש, וכן לעיל אות כ"ז בסופו בענין מקורו דהמ"ה, כי מקור אחד לשניהם ואין מן הצורך להכפיל הדברים, ובזה הנה נשלם הסי' ז' שבח ותהלה לאל עליון יתברך שמו לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן:

הקדמה לסימן ח'

[א] **ומעתה** הנה נבאר את אורות הנקודות אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, והנה הם המלכי יושר דהנקודות וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג', והגם שהנקודות הנה הם יצאו מתחילה, כי הם הראשונות לכל, עכ"ז הנה סדרנו כאן הביאור, דענין אור התיקון דסוד המהיטבאל בתחילה, והוא כל הד' שמות עסמ"ב דלעיל סי' ז', שהם העסמ"ב דהב"ן הכללי דהתיקון, אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, והוא משום כי הנה בהסי' ח' שלפנינו, עתידין אנו לבאר שם את תקון הנקודות ג"כ אשר הם נתקנו ע"י סוד המהיטבאל הנז', וכן הם נעשים לאחר התיקון, להמלכיות דהב"ן הכללי דהתיקון כנודע. ויצא בעולם הנקודות רק המלכיות לבד ויצא הם מתחילה [משום סוד עולם התוהו אשר בגזירה ממנו ית"ש בסוד כך עלתה במחשבה לפני ומשום סוד הבחירה כנודע] ואח"כ בעת התיקון הנה יצאו הט"ר ונתייחדו עם הנקודות שהם המלכיות ועי"ז נתקנו, וכללות שניהם הוא הב"ן הכללי דהתיקון, והרי הוה הנקודות רק המלכיות מוסד המהיטבאל הנז' (ר"ל המלכיות דכל ספי' שבו, ובעת התיקון יצאו גם הט"ר דכל ספי' ונשלמו) ולכן הנה נתבאר מתחילה ענין המהיטבאל, והוא לעיל סי' ז'. כדי להודיע על הנקודות על מי שהם מתייחסים, כי הם מתייחסים להמלכיות דהב"ן דלעיל סי' ז' שהוא אור התיקון שהיו עתידים להתתקן על ידו, והנה יציאתם ומציאותם דהנקודות אשר מצד האבא, הנה הם מהאור חדש שאמר הרב בדרושי הנקודות פ"ב, והם האורות שיצאו מהטבור והיסוד דכללות הא"ק, והם המלכי יושר העיקריים, והנה הם עצמן לא מיתו כלל כי לא ירדו הם למטה, ולא יצאו הם ממחיצתן שהוא מגבול האצילות ולמטה ונשארו בקדושתם לעולם, והוא ע"ד הג"ר דהאורות שיצאו מהעינים, שנשארו למעלה בקדושתן, כן היה בהמלכי יושר העיקריים כולן, שהם לא מיתו כלל ולא ירדו כלל, ומה שירדו ומיתו מהם ג"כ הוא רק האורות דהלפר"ג שלהם' האורות אשר יצאו מהלפר"ג דהמלכי יושר עצמן הם אשר ירדו ומיתו ונשברו, והם הנקודות דהמלכי יושר אשר הם מהאבא שמיתו ונשברו ג"כ, וכמו שכתבנו כ"ז בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ב' אות ה' ושם סי' ד' אות א' בסופו, אמנם לאחר התיקון אשר נעשה בהמלכי יושר ג"כ ונעשה ע"י עליית המ"ן דבירור הניצו"ק דאורות הלפר"ג, הנה אז התייחדו הם עם המלכי יושר העיקריים ג"כ שנשארו למעלה, וכן התייחדו הם כולם עם המלכי עגולים שהם האורות שיצאו מהעינים, ונעשו שניהם אחד, ומהם הנה נבנו ונעשו כל פרצופי האצילות אשר כ"א הוא כלול מיושר ועגולים, שהם מ"ה וב"ן הכלליים, כנודע, ע' שעה"כ פ"ז ובכ"מ, אך בעולם הנקודות הנה היו כל מלכי יושר שהם מהאבא הכללי שבא"ק בפ"ע, ומלכי העגולים שהם מהאימא הכללי שבא"ק בפ"ע וכן בהמלכי יושר גופה הנה עיקרם נשאר למעלה בקדושתם לעולם, ורק הארת הלפר"ן שלהם הוא אשר ירדו למטה, והם הנקודות דיושר אשר מיתו ונשברו ג"כ, והם מהאבא, ר"ל האבא הכללי שבא"ק כי הם מהאור חדש שהוא תולדות האבא, וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג', והנה גם האורות דלפר"ג כאשר יצאו הם על מציאותם הנה היה גילויים ג"כ בתכונת בחי' ד' שמות עסמ"ב כי רק השמות עסמ"ב הם עצם התהוות כל מציאות, וזולתם אין מציאות כלל, ע' פרקי הצלם רפ"ב ודרושי אבי"ע רפ"א ופנימית וחיצונית דרוש י"א ובעגו"י ענ"ה ובע"ח בסופו, והגם שבכל עולם הנקודות היה בהעלם גדול מאור א"ס, וגם באין גילוי דאלהות כלל. אך בהעלם הנה היה אז ג"כ הכל רק בכח השמות דהעסמ"ב, שהם אלהו"ת גמור לעולם, אלא שהיה מסתתר בהם, אבל כל מציאותם ופעולתם, היה בכח העסמ"ב לעולם, כי זולתם אין דבר, והיה כל מציאותם ומלכותם ממנו ית"ש, ובכח הד' שמות עסמ"ב, והם נמשכים כולם מהמ"ם דא"ק, והוא מ"ש בספד"צ פ"א ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהויין, וכמ"ש שם האריז"ל במאמ"ר דף כ"ג סע"ד.

ולזאת הנה נבאר עתה בהסי' שלפנינו את העסמ"ב הכלליים דהנקודות דהיושר על כל שם ושם, את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו בכל משך זמן דעולם הנקודות, וכן אח"כ בעת התיקון. ויתבאר ג"כ על כל שם ושם את סדר תיקונו בעת התיקון דמעשה בראשית, כי הנה נתייחד כ"א באור התיקון ונעשה הוא עצמו אח"כ ג"כ מכלל אור התיקון. כי כן הוא משרשו שהוא ענף ממנו והם אחד, וכנ"ל שכל אותן הנקודות הנה הם מהמלכיות דהב"ן דאות כ"ח דלעיל סי' ז' שהוא הב"ן הכללי דהתיקון, כנ"ל שם, ולא עוד כי הנה הנקודות אחר שנתקנו, הנה יהיו הם הסיבה לכל התיקונים דלעתיד אשר בהתיקון האחרון, וכשם שהנקודות הנה היו הם מתחילה הסיבה לכל המציאות דהעולם התוהו ולכל הקלקולים הנעשים עתה בעוה"ז, כי כולם הם רק בסיבתם, כן הוא לאחר שמתתקנים, הנה יהיו הם עצמן העילות והסיבות לכל התיקונים דלעתיד, כי אותן הכחות עצמן אשר בהם נעשה כל רע וכל מר, הנה יתהפכו ע"י אור התיקון, להיות מאירים ומזהירים בכל נועם זיו עונג כל העינוגים וחמודת כל החמודות ויעשו כל הנקודות הם עצמן לשורשי כל התיקונים דלעתיד, כי כן הם מעיקרן לעולם השורשים לכל, וכמו שמתבאר כ"ז בדברינו בארוכה בספר הדע"ה בכ"מ, וכ"ז הוא אחר שנבררו הנקודות ונתצרפו

הגהה:

הנה תואר ומלת, א"ס, הוא תואר על עצמותו הפשוטה ית"ש בבחינתו אשר למעלה מהצמצום שהוא בלתי גבול, אך גילוייו ית"ש אשר מהצמצום ולמטה, שהם כולם שרשים בפעולותיו ית"ש אשר הם בגבול ומדה הנה הוא נקרא, אלהו"ת, והוא ג"כ ענין השם אלהי"ם. שהוראתו הוא על גילויו ית"ש אשר בבחי' כחות גבולים ופרטיים והתפשטות גילוייו ית"ש מבלתי גבול לגבול, הוא השם הנכבד והנורא, יהו"ה ית"ש כי בו הנה הוא התפשטותו ית"ש מהעלם לגילוי, מהעלמתו שבבחי' א"ס לגילויו בשם אלהי"ם; ולכן אמרו על השם הוי"ה ב"ה, שהוא סתים וגליא, וכמ"ש בספד"צ רפ"ד ובפ' נשא קכ"ז ב' ובאד"ז רפ"ט א', ופ' אחרי ע"ג א', ופ' שלח קנ"ט א', כי הוא סתים מצד המשכתו והתפשטותו מבחי' א"ס, והוא גלייא מצד התפשטותו בהגילוי דשם אלהי"ם, **והוא** ג"כ מה שאמרו כי הוא סתים מצד עצמי, כי עצמותו ית"ש הוא בבחי' א"ס, שהוא נעלם, וגלייא

מצד פעולתיו, וכמ"ש קדוש ה' בשיר היחוד יום ה', לא מצאנוהו ולא ידענוהו אך ממעשיו הכרנוהו, והרי הוא סתים ונלייא, כי הוא סתים במהותו, ונלייא במציאותו,

ועב"פ הוא כי הנה אנו מבחינים בו ית"ש, ג' בחי' ולכ"א הוא תואר ושם מיוחד, א' הוא, בחי' א"ס, והוא תואר על עצמותו ית"ש על שהוא בלתי גבול, ב' הוא שם יהו"ה ב"ה, והוא על התפשטתו גילויו מבלתי גבול, לכל פעולותיו אשר בהמציאות דהעולמות בי"ע, שהם בגבול ומדה, ג' הוא תואר ומלת אלהו"ת, והוא על כל גילוייו ית"ש בפעולותיו אשר הם בשם אלהי"ם והוא ג"כ ענין הר"ב שמות אלהי"ם דמע"ב והוא על שהם כולם בגבול ומדה, והנה הם, אחר שנתצמצם באור עצמותם, לשרשי הכחות עצמן, דכל פעולות הגבולים כולם, כי כל שרשי הכחות דכל פעולות הגבולים כולם, הנה הוא ג"כ רק הוא עצמו ית"ש, לא זולת ח"ו, אלא שהוא רק אחר שנתצמצם לזה, ועל כל זה הנה הוא התואר אלהו"ת, שהוא על כל גילוייו הפרטיים אשר בזה שהם בהשם אלהי"ם אשר הוא ג"כ עליו עצמו ית"ש, אלא שהוא אחר שנתצמצם כנז'

והוא ע"פ מאמרם ז"ל ב"ר פ"ד סי' ד' ועי' שהש"ר פ"א בפסוק אשכול הכופר, ובשבת פ"ח ע"ב, ברש"י ד"ה בין שדי ילין) וכן הוא בספרא פ"ב, כשהוא רוצה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא, וכשהוא רוצה צמצם שכינתו לדבר עם משה מבין שני בדי הארון, והוא כמו שכתב רבינו עזריאל (רבו של הרמב"ן) בספר דרך אמונה סי' ג', כי הוא ית"ש הנה כשם שהוא בלי גבול וכחו הוא בלתי גבול, כן יש לו כח ג"כ בגבול, והוא התואר אלהו"ת ושם אלהי"ם אשר על שרשי הכחות דהפעולות הפרטיים כולם הן בעיקר מציאותם וקיומם והן כל עניני תהלוכתיהם והנהגתם בכל זמן קיומם, הנה כל הכחות פנימים אשר בזה, הם רק אלהו"ת והם כלולים בשם אלהי"ם אשר הוא רק עליו עצמו ית"ש

והנה כל בחי' אלהו"ת שבהעולמות בי"ע שהוא הנשמה הפנימית שבהם הנה הוא מהכלים דהאצילות וכמ"ש הרב בשער השמות פ' א' ב' כי מהכלים דהאצילות הנה נעשה הנשמה הכללית דהבי"ע שהוא הוא האלהות שבהם המהוה אותם ומקיים אותם ומנהיגם והנה ישנם בהעולמות בי"ע ג"כ ג' בחי' היינו הנשמה הכללי הפנימית שהיא אלהו"ת והוא מהכלים דהאצילות כנז', בחי' ב' הוא הרוח והנפש הכללים שבהם שהם אינם אלהות, כי הם נבראים נוצרים נעשים, והם נפרדים, ג' הוא הכלים שלהם שהם גופות ולבושים והנה אלו הג' בחי' שבכל עולם הנם שהם מתלבשים זה תוך זה ונעשים כולם כאיש אחד, אדם שלם, עכ"ז הנה הם ג' בחי' מיוחדים כ"א על תכונתו, כי הנשמה הכללי הפנימי שהוא אלהו"ת הגם שהיא מהם ומקיימם ומנהיגם, עכ"ז אינו מתייחד לחיות חד עמהם אלא כ"א עומד על מציאותו, הרוח ונפש הם לעולם בבחי' נפרדים אלא שהם בבחי' חיות רוחני והכלי הוא כבחי' גוף וחומר

וזהו שאמרו בהקדמת תיקונים דף ד' סע"ב כי בעשר ספירן דבריאה, לאו אינון וחייהון חד (שאינם אחד עם חייהון, שהוא אלהו"ת שבהם, כי הרוח ונפש שבהם הם לעולם בבחי' נפרדים, נבריאים, נוצרים, נעשים,) לאו אינון וגרמיהון חד, גרמיהון הם הכלים, כמ"ש האריז"ל בדרוש, אבי"ע פ"ה ע"ש, ובעולמות בי"ע, הרי הוא הרוח ונפש עם הגוף וכלים, שני מציאות, כי הרוח ונפש הם חיות רוחני, והגוף וכלים הם בבחי' ונצרפו ונתלבנו ונתייחדו באור הממ"ה דהתיקון הנה נעשו גם הם מכלל אור התיקון עצמו וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעהית"ש:

[ב] והענין בביאור הוא כי הנה מליאות כל הנקודות כולם הנה סודן ויסודן הנה הם באמת ג"כ רק חלק אור מאור התיקון עצמו והם בבחי' חלק עשירית שבו, ר"ל שכל נקודה היא חלק עשירית מהאור הראוי לה, אלא שבתחילת אצילות הנה גזר המאציל ית"ש שנאצלה היא לעצמה, והתפשטה חלקים העליונים ממנה, הם נשארים אז במקורן נעלמים, ונפרדה היא לעצמה, והרי נעשה בה בזה צמצום וסילוק כי נפרדה משרשה וירדה ממקורה בעשר ירידות ועי"ז הנה יצאה כל מליאותה בתכונת דין גדול ונעשית עי"ז בתכונת דינין תקיפין, וזהו הסיבה מה שכל הנקודות הם דינין, כי נעשה כל מליאותם בפעולת הצמצום, והיה כל יציאתם בבחי' סלוק וריחוק מקום ממקורן, אמנם לפ"ז הרי נמצא, כי כל בחי' דינין שבהם הנה הם באמת רק במקרה ולא בעצם, כי עצמותן הם באמת אחד עם אור התיקון שיבא בהם אח"כ, ולכן הנה הם מוכנים ועומדים והם עתידים שיתוקנו כולם כי עצמותם הם מעיקרן גם כן זכים ובהירים, והם טהורים ונקיים מכל סיג ופסולת הגורם לדין קשה, והרי הם מתוקנין מעיקרן.

והנה היה פעולתו ית"ש במליאות עולם הנקודות הנה היה כ"ז פעולתו הראשונה וגילויו הראשון אשר לכל הפעולות שנתגלה בהם מאחר בחי' א"ס ולמטה, כי הנה עד סוף עולם העקודים הנה הם בבחי' עולמות דא"ס, וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א בד"ה אבא יתיב כי עד טבורו דא"ק הוא בבחי' עולמות דא"ס, והיה גילויו הראשון אשר לכל הפעולות דהד' עולמות אבי"ע הנה היה גילויו הראשון, במליאות עולם הנקודות והנה היו הם השרשים דכל הד' עולמות אבי"ע, והיינו כי במלכותם הנה נעשה בהם אז השרשים לכל המליאות דהאצילות, ובמיתתם ושבירתם הנה נעשה בהם אז גם השרשים להג' עולמות בי"ע, לכל מליאותם אשר גם בפרטי פרטות. אמנם כל בחי' השרשים אשר לכ"ז הנה היו רק שרשים קטנים וקרני חגבים, וכמ"ש במדרש ב"ר ר"פ ט"ו וכן הוא בזוה"ק בראשית ל"ה ב'. וגם בכל משך זמן דעולם הנקודות הנה לא היה בהם אז גילוי אלהותו ית"ש, הגם שהכל היה רק ממנו בהשגחתו ובהנהגתו ית"ש, אך היה אז אור קדושתו ית"ש, בהעלם והסתר גדול, והיה פעולתו ית"ש בהמליאות דהנקודות, פעולתו הראשונה לכל, והיו הם השרשים לכל ובהסתר פנים ממנו ית"ש, וכדי להוציא מהם כל עולם התוהו, וכל מה שנעשה מזה, עד ביאת המשיח, ובסוד כך עלה במחשבה לפני.

אמנם מאחר המליאות דהנקודות וכל מה שיצא ממנו, הנה נתגלה המאציל ית"ש באורו וטובו והוא האור התיקון אך סדר גילויו בזה בעולה ויורד כי נתגלה ונתכסה והוא האור הראשון שנגנז והיה גילויו להודיע כוונתו בתכלית כל המליאות דלעתיד וכן מה שנתכסה אח"כ, הנה הודיע בזה, שסיבת התכלית, העיקר הוא שיבוא ע"י מעשה האדם עצמו, ולכן סידר את גילוייו ית"ש, בעולה ויורד, כי הם תלוים במעשה האדם, ולכן פעם נתגלה ופעם נתכסה.

והנה גילויו הוא, בהנהגה הנסיית, וכיסויו הוא, בהנהגה הטבעית, אמנם הנה הוא ית"ש מרכיב שניהם יחד, והוא הנהגתו ית"ש בנסים נסתרים בדרכי הטבע, ובזה הנה הוא הנהגתו ית"ש עם ישראל לעולם. הן בכלל והן בפרט, אלא שלפעמים מתגלה ביותר ולפעמים מסתתר ביותר והוא תלוי לפי ערך קרבת האדם והתדבקותו בהקב"ה.

[ג] והענין הוא כי הנה גילוי אלהו"תו ית"ש שהם כל פעולותיו אשר בשרשי דגבול ומדה שבכל הד' עולמות אבי"ע (וכמ"ש ברע"מ פינחס רכ"ז ב' גם על הספירין דהאצילות, דכל ספי' אית לה שם ידיע ומדה וגבול ותחום כו' ע"ש, ור"ל כי הם הכחות דשרשי הגבול אשר בבי"ע) הנה היה גילויו בהם בשתיים, והם שתיים שהן ארבע אחד הוא גילוי אלהות"ו והנהגתו ית"ש, אשר בכל משך זמן דהעוה"ז עד עת התיקון שמזמן ביאת המשיח והלאה ואחד הוא גילוי אלהות"ו ית"ש אשר מלאחר ביאת המשיח עד סוף אלף העשירי, והרי הם שתיים, והם שתיים שהן ארבע, כי הנה גילוי אלהות"ו אשר בכ"א הנה הוא ג"כ בשתיים, כי הנה בכל משך זמן דהעוה"ז, הנה הוא גילויו והנהגתו ית"ש, בהשמות דהמ"ה וב"ן, וכן הוא גילויים ג"כ בהב' שמות, הוי"ה אלהי"ם, וכן בהוי"ה אדנ"י זה שמי וזה זכרי (ע' זוה"ק בראשית כ' ע"א ופ' אחרי ס"ה א') וכ"ז הוא גילוייו ית"ש, בכל הנהגתו אשר בכל משך זמן דהעוה"ז עד ביאת המשיח, אך גילוי אלהו"תו ית"ש אשר מעת התיקון דביאת המשיח והלאה, הנה הוא בהב' שמות דע"ב וס"ג, כמ"ש הרב בשער התיקון ספ"ג, והם ג"כ רק הגילוי דבחי' אלהו"ת, וכמ"ש רז"ל, ברכות

גשם חומרי, וזהו שאמר לאו אינון וגרמיהון חד, והרי הוו בעולמות בי"ע ג' בחי' מיוחדים, הנשמה הכללי שבהם הוא אלהו"ת, ית"ש לעולם, הרוח ונפש הם לעולם נפרדים, אלא שהם חיות רוחני, הכלים הם גוף וחומר, והרי הם ג' מציאות אשר גם בגילויים הנה עומד כ"א על תכונתו לעולם והם רחוקים זה מזה גם בגילויים הרבה מאד כי זה הוא אלהו"ת וזה הוא אינו אלהו"ת כלל וכלל ח"ו, וזה הוא רוחני וחיות וזה הוא רק חומר עכור וזהו שאמרו, כי בעשר ספירן דבריאה לאו אינון וחייהון חד לאו אינון וגרמיהון חד.

אמנם בעשר ספי' דאצילות הנה הגם שבהעלם הוו גם שם ג' בחי', אבל בגילויים הנה הם כולם חד, אחד יחיד ומיוחד, והיינו כי בהעלם, הרי הוא באצילות ג"כ ג' בחי', בפנימית כל האצילות הנה הוא אור א"ס ית"ש, שמשולל הוא לכנות בו שום בחי' גבול ומדה ח"ו, ואין בו שום גילוי ושום תפיסה בשום אות ונקודה כלל, כנודע, אבל האצילות גופה כל עצמותה ומציאותה הנה הוא גילויו דא"ס ית"ש אשר הוא עצמו נתגלה בו, ע"י עצמות האצילות, בהגילוי דהשם הוי"ה ב"ה **והוא** כמו שכתב הגר"א בספר יצירה פ"א משנה א' אופן ד', כי שם הוי"ה ב"ה בפשיטותה הנה הוא הנפש דאצילות, ובמילואה, (ר"ל השם מ"ה) הוא הרוח דאצילות, ועשר הוי"ת המנוקדות, בט' מיני נקודות והעשירות בניקוד צבאות הם הנשמה דאצילות והרי הוא כל האצילות הגילוי דהשם הוי"ה ב"ה, שהוא שם העצם ר"ל שהוא עצמו ית"ש נתגלה בו ע"י יחודו בהאצילות בהשם הנכבד והנורא הזה, והוא ושמיה חד הוא, **אך** זהו גילויו ית"ש אשר ע"י הנר"נ דאצילות אבל בהכלים דהאצילות, הנה מתגלה שם הוא ית"ש עוד גם בעצמות כל הכחות דשרשי הבי"ע ג"כ, וכנ"ל שהכלים דהאצילות הם הנשמה להבי"ע, ונתגלה שם בעצמות כל הכחות דשרשי הבי"ע, אשר כללות הנה הוא השם אלהי"ם, כי הוא כולל כל גילויו אלהותו ית"ש המתפשט בתוך פנימית העולמות בי"ע, להמציאם ולקיימם ולהנהיגם על כל ענינם שבכל עת, הוא לבדו ית"ש, אשר כהנשמה בהגוף, וכ"ז הוא בחי' גילוי אלהותו ית"ש, אשר בהעולמות בי"ע, הכלולים בשם אלהי"ם שבהאצילות והנה הוא מסתעף ונמשך מהשם הוי"ה ב"ה, מהג' בחי' נר"נ שבו, הנ"ז ממספרו ומנקודתיו, כי הוי"ה פשוטה שבנפש דאצילות כנ"ל הרי מספרו כ"ו ומילואו הוא כף וו, והמילוי בלתי פשוט הוא פ"ו כמספר אלהי"ם, והוי"ה מלא שברוח, שהוא השם מ"ה כנ"ל, ומ"ה במילואו הוא, מ"ם ה"א, במספר פ"ו, שהוה ג"כ כמספר אלהי"ם, ובהוי"ה שבנשמה שהוא מבינה שהם העשרה הוי"ת המנוקדות כנ"ל, הרי הוה, בינה, הוי"ה בניקוד אלהי"ם, כי הפנימית שבה, הוא הוי"ה בצירי, וכמ"ש בתיקונים דף קנא ע"א אבל החיצונית שבה הוא לעולם הוי"ה בניקוד אלהי"ם וכמ"ש בזוה"ק ויקרא דף י' סע"ב, ועכ"פ הוא כי השם אלהי"ם הנה הוא נמשך ומסתעף מהשם הויה ב"ה.

והנה הוא כללית כל השמות שבהכלים דאצילות שהם הז' השמות שאינם נמחקין כמ"ש הגר"א בספר יצירה שם דף ד' ע"ד, שכולם הם על פעולותיו ית"ש, וכמ"ש בשמו"ר פ"ג סי' ו' לפי מעשי אני נקרא ע"ש, והם כולם על גילוי אלהותיו ית"ש אשר בהנהגת דהעולמות בי"ע, והוא כללית השם כונהגת דהעולמות בי"ע, והוא כללות השם אלהי"ם אשר עליו יח"ש, שהוא שורש כל הבי"ע ונמשך מחיצונית דכל האצילות, כי הוא מהחיצונית דהנר"נ שבו כנז, ועי' בענין המקום ל"ד ב'. כל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעוה"ב עין לא ראתה אלהי"ם זולתיך, והרי לנו כי גם לעוה"ב הנה יהיה גילוייו ית"ש ג"כ עדיין רק בבחי' אלהו"ת שהוא בגילויי דגבול ומדה, אשר כללותם הוא השם אלהי"ם והרי הוו השמות דהע"ב וס"ג, ג"כ רק מכלל גילויו, בהשם אלהים, כי השם אלהי"ם הנה הוא כולל את כל הגילויים כולם אשר מהצמצום ולמטה שהם כל השמות כולם, והוא כלל כל גילוייו אשר מאחר בחי' א"ס ולמטה, והם גילוייו דבחי' אלהו"ת, שנתגלה בזה מהעלמתו אשר בבחי' א"ס (וכמ"ש בהגהה) וכ"ז הנה הוא שם אלהי"ם הכללי.

אמנם הנה ישנם ג"כ שמות אלהי"ם פרטיים, כגון שם אלהי"ם שבספי' הגבורה, ושם אלהי"ם שבמלכות והוא ע"ש שהוא כולל כל הכחות דהבי"ע, שהם הל"ב אלהי"ם דמע"ב, הכלולים בהב' שמות אלהי"ם דויכולו (עי' תז"ח דף ל"ה ע"ב ובהגר"א שם) וכן הק"כ צרופי אלהי"ם שבבי"ע, וכ"ז הוא השמות אלהי"ם הפרטיים, והתחלתם הוא מז"א, וכמ"ש בזוה"ק פ' אחרי, ס"ה ע"א, ושירותא מזעיר אפין הוא וביה אתאחיד, ור"ל מספי' גבורה שבו, וכמ"ש בזוה"ק ויקרא י"א רע"א.

אמנם הוא כי גבוה מעל גבוה שומר, והוא שם אלהי"ם הכללי הכולל כל השמות כולם וכל הגילויים כולם אשר בכללות כל החלל דהצמצום, שהוא בנקודה האמצעית שאמר הרב בעגו"י ענ"ב, והוא בהמלכות דא"ס, שבה נכללו הכל, כמ"ש הגר"א בתז"ח דף נ' ע"א, ושם הוא, כביכול, אור דהשם אלהי"ם הכללי שאמרנו.

והוא ע"ד המלכות דהאצילות כד אזעירת גרמה, להתפשט בבי"ע, אתקרי בשמא דאלהי"ם, וכמ"ש בזוה"ק בראשית כ' ע"א, והוא השם אלהי"ם הכללי שבה, הכולל כל הבריאה כולה, והוא השם אלהי"ם אשר בפסוק אלה תולדות השמים והארץ בהבראם (בה' בראם) ביום עשות הוי"ה אלהי"ם, והנה הוא השם אלהי"ם הכולל שבהמלכות דהאצילות הכולל כל הבריאה כולה, ר"ל כלל העולמות דהבי"ע.

כן הוא, כביכול, נתגלה בהמלכות דא"ס, רושם אור דשם אלהי"ם בהנקודה האמצעית שבה, שהוא החלל דהצמצום, שבה נכללו הכל, הנה נתגלה שם כביכול, אור דשם אלהי"ם, והוא שם אלהי"ם הכללי הכולל כל גילוייו כולם וכל השמות כולם, כי הוא כולל כל גילוייו ית"ש אשר מאחר א"ס ולמטה, שכולם הם רק בבחי' אלהו"ת, ר"ל בבחי' גבול ומדה אשר כולותם הוא השם אלהי"ם.

אמנם הוא נעלם ואין לו רמז במקרא, כי כל גילוייו ית"ש אשר בכל העולמות שלמעלה מהאצילות, הם רק בידיעה ולא בקריאה כי כל קריאת וגילוי השמות הוא רק באצילות ולא למעלה, אך שורשם בהעלם ותלייתם הוא להעלה למעלה, והוא ע"ד שאמרו בספד"צ פ"א, האי מתלקא תלוי באתר דלא הוי, ודי בזה, ודע כ"ז, כי הנה יצאנו מן הענין:

[ד] **ונחזור** להענין דלעיל ריש, אות ג', כי הנה גילוייו ית"ש, אשר הם כולם. הנה הם בבחי' אלהות, הנה הם שתים והם שאום שהם ארבע, אחד הוא גילויי ית"ש, אשר בההנהגה דהעוה"ז עד התיקון דביאת המשיח ותחיית המתים, והוא הנהגת דהמ"ה וב"ן, ותהלוכות כל ההנהגה הזה הנה הוא להעמיד את הבחירה ביד האדם, ולהתנהג עמהם בשכר ועונש, וכדי לתקן את כל הניצו"ק אשר נפלו בעולם התוהו, והולך כל ההנהגה הזה, לכלל העולם העיקר בתהלוכות הטבע, אך לישראל ביחוד, הוא בנסים נסתרים תמיד, עי' רמב"ן ס"פ בא, והנהגת דהמ"ה וב"ן הוא הנהגת הז"ת, והנסים נסתרים הוא בהג"ר דהז"ת עצמן, והולך כל ההנהגה הזה לתיקון הניצו"ק, שהוא, אם ע"י מעשים טובים או ע"י העונשים כנודע בדברינו, והנה נמשך הנהגת דמ"ה וב"ן עד זמן תחיית המתים, כי אינו מתחלף האור בבת אחת שהוא תיכף עם ביאת המשיח להתעלה ממ"ה וב"ן לע"ב וס"ג אלא קימעה וכמ"ש במדרש תהילים סוף מזמור י"ח בפסוק אז יבקע כשחר אורך, ולכן הנה אינו מתחלף האור לגמרי רק מזמן תחיית המתים והלאה, אבל עד זמן דתחה"מ יהיה הכל רק מכלל השמות דהמ"ה וב"ן, שהוא עדיין מכלל הנהגת דהעוה"ז, אך מזמן תחיית המתים והלאה הנה יתחלף ההנהגה מהמ"ה וב"ן להע"ב וס"ג שהוא הנהגת הג"ר, והוא ההנהגה הנסיית ובשלילת הטבע לגמרי כי אז הנה יתעלה המציאות כולה ג"כ שיתבטל עביותה, ויזדכך ויתעלה, ותתחלף ותתחדש בפנים חדשות ויתנהג אז בהנהגת ע"ב וס"ג שהוא הנהגת הג"ר והוא ההנהגה דכוונה התכליתית שהוא עד סוף אלף העשירי, כי מאז ולהלאה יחזור לא"ס ובזה הרי הוא בלום פיך מלדבר ולבך מלהרהר. והאמת הוא כי גם בהנהגת

המקור דהשם אלהי"ם בזוה"ק פ' אחרי ס"ח א' ובדברי הרב בפנימית וחיצונית דרוש ב' ובדברינו בארוכה בכלל ט' ענף י"ד באבני מלואים שם ע"ש.

והנה נתבאר לנו מכ"ז כי בהעלם הנה הוא באצילות ג"כ ג' בחי' כללים, דאור א"ס שבפנימיותו וגילויו בהשם הוי"ה ב"ה, והוא האור העיקר דכל האצילות, שהוא גילויו דא"ס אשר בו נתגלה בכל גילויו כולם ג' הוא השם אלהים הכולל כל בחי' גילוי אלהותו ית"ש הממציא ומקיים ומנהיג את כל העולמות בי"ע, והם כל שמותיו ית"ש אשר בהם מתגלה בכל פעולותיו וכמ"ש לפי מעשי אני נקרא, והם כלולים בשם אלהי"ם אשר עליו ית"ש, והוא הל"ב אלהים דמע"ב כי השם אלהים הוא כולל כל הפעולות, והוא נמשך ומסתעף מהשם הוי"ה ב"ה כנ"ל, והוא כלול בחיצונית דהאצילות והרי הוה בהעלם בהאצילות ג"כ ג' בחי' אמנם הוא כי ע"י אור א"ס שבפנימיותם ומתייחד בהם, נעשו כולם חד והם אחד יחיד ומיוחד.

וזהו שאמר בהקדמת תיקונים דף ד' סע"ב, כי בעשר ספירן דאצילות, מלכא בהון, ר"ל המלכות דא"ס, ע"י שהוא מתלבש באצילות ומתייחד עם כל האצילות איהו וגרמיהון חד בהון, מ"ש איהו ר"ל על האור דהשם הוי"ה, שהוא הנר"נ דאצילות, עיקר כל האצילות הנה הוא חד עם גרמיהון, שהם הכלים, והם הנשמה לכל העולמות בי"ע, כללות גילוי אלהות"ו ית"ש המתפשט ומאיר בבי"ע מהשם אלהי"ם הכלול בהכלים דהאצילות, הנה הזה השם הוי"ה ב"ה, חד בהון ומשם הוא מתגלה, כי יהו"ה הוא האלהי"ם אין עוד מלבדו, וז"ש איהו וגרמיהון חד בהון, והוא היחוד דהוי"ה אלהי"ם שהוא ע"י א"ס המייחדם, וכמ"ש, מלכא בהון.

ואמר עוד, אינון וחייוי חד בהון, מ"ש אינון, ר"ל על איהו וגרמיהון שאמר מקודם, כי איהו וגרמיהון הם כללות השמות דהוי"ה אלהי"ם והם הפנימית והחיצונית דהאצילות, שהוא עיקר האצילות עצמו, והם חד ע"י אור א"ס המיוחדם וכנז', ועתה אמר כי הם אחד גם עם אור א"ס עצמו, כי מ"ש, וחייוי, הוא על אור א"ס שבפנימיותם וכמ"ש אליהו ז"ל אנת הוא כו' דאשקי לאילנא בההוא נביעו וההוא נביעו איהו כנשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא. ואמר שם עוד, ואנת הוא ממלא כל שמהן כו' וכד אנת מסתלק מנהון, אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא, והרי לנו כי אור א"ס הנה הוא החיים לכולם, ר"ל שהוא מתגלה בהם לאור החיים, וזולתו הם כגופא בלא נשמתא, בלא חיות כלל וזהו שאמר, אינון, ר"ל איהו וגרמיהון שאמר מקודם, שהם כל האצילות בכללי החיצונית והפנימית שבו, הנה, אינון יחייו, שהוא אור א"ס שבו, חד בהון, כי א"ס מתייחד בכל האצילות ונעשה כולו חד, אחד יחיד ומיוחד.

והרי נמצא כי הגם שבהעלם הנה הוה גם באצילות ג' בחי', אור א"ס, ופנימית האצילות, וחיצונית האצילות, אך בגילויים, הנה הוה שם כולו חד, כי נעשו שם איהו וגרמיהון חד אינון וחייוי חד כי אור א"ס מתייחד בכולם ונעשו עמו ועל ידו כולו חד, משא"כ בהעולמות בריאה יצירה עשיה הנה הם לעולם ג' בחי' מיוחדים, שעומד לעולם כ"א על מציאותו, ואינו משתנה ומתחלף כלל, אור אלהותו ית"ש אשר בפנימיותם המהוום ומקיימם ומנהיגם על כל עניניהם תמיד כהנשמה בהגוף ב' הרוח והנפש שבהם שהם נבראים נוצרים נעשים ג' הגוף והכלים שלהם, והנה הגם שכל התהוותם דהע"ב וס"ג העיקרי שהוא הנהגת דעוה"ב הנה הגם שהוא ג"כ רק מגילוייו ית"ש אשר בבחי' אלהו"ת וכנ"ל עכ"ז הרי אמרו רז"ל ג"כ ברכות ל"ד ע"ב, כי ע"ז ואמר ג"כ עין לא ראתה אלהי"ם זולתיך, ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי גילוי אלהותו ית"ש אשר מעת התיקון דמע"ב ולהלאה הנה הוא בשתיים שהן ארבע, אחד הוא הנהגת דהמ"ה וב"ן שהוא הנהגת דעוה"ז עד זמן ביאת המשיח ותחיית המתים, ואחד הנהגת דהע"ב וס"ג שהוא הנהגת דהעוה"ב.

והנה גילוי אלהות"ו ית"ש דהמ"ה וב"ן הנה הוא רק מהטבור דהא"ק ולמטה שהוא מתחת הפרסא ולמטה, אבל למעלה מן הפרסא, הנה שם הוא העולם דהעקודים שהוא מהעולמות דא"ס וכנ"ל אות ד', אמנם לעיל אות ג' אמרנו כי באמת ובעומק הנה הוה כל פעולותיו ית"ש אשר נעשה בהמלכות דא"ס, שהוא מאחר הצמצום ולמטה, הנה הוו כולם ג"כ רק בבחי' אלהו"ת, אלא שעד הפרסא אין גילוי שם לבחי' אלהות כלל והוה כל המציאות אשר מהפרסא ולמעלה, בערך העולמות אבי"ע, שהם למטה מהפרסא, הנה הוו כל העולמות שלמעלה, שהם נעלמים, הנה הוו הם בבחי' א"ס נגדם, כי הכל נידון בערכין כנודע הגם כי באמת ובעומק, הנה הוו כל הפעולות כולם אשר מהמלכות דא"ס ולמטה, כולם ג"כ רק בבחי' אלהו"ת לעולם אלא שהוא נעלם ואינו מתחיל גילוייו רק מהטבור ולמטה, וכ"ז הנה הוא רק עתה שהוא בשליטת דהמ"ה וב"ן, והוא משום צורך הבחירה לכן הסתיר את אור אלהו"תו ית"ש אשר מהטבור דא"ק ולמעלה, והם עתה כולם נעלמים, ואין גילוי להם רק בידיעה ולא בראיה כי אין להם שם כלל, כי כל השמות הוא רק באצילות וכן בכל אורות האצילות המתפשטים בבי"ע אבל לא למעלה מאצילות.

אמנם כ"ז הוא עתה שהוא בשליטת דהמ"ה וב"ן, אבל בהתיקון העתיד שהוא בשליטת דהע"ב וס"ג, הנה אז יתגלה בחי' אלהו"תו ית"ש אשר גם לעילא לעילא, ואז, ונגלה כבוד ה' הדר גאון אלהינו, כי יתבטלו כל המסכים ויתעלו כל העולמות, ויתיחדו זב"ז, עשיה ביצירה, ויצירה בבריאה ובריאה באצילות ואצילות בהעקודים, ולא יהיה אז הבדל כלל בין למטה מהטבור לבין למעלה מהטבור, ויאר מציאת אלהו"תו יתברך אשר בהמלכות דא"ס עד סוף העשיה ואז יכירו וידעו כל יושבי תבל כי ה' הוא האלהי"ם, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אל"הי ישראל מלך אין עוד מלבדו, ועכ"פ הוא כי בשליטת הע"ב וס"ג הנה יתגלה למטה אין אלהותו יתברך אשר גם לעילא לעילא עד המלכות דא"ס, משא"כ עתה שהוא בשליטת דהמ"ה וב"ן, הנה אין גילוי לבחי' אלהותו יתברך, אלא רק מהאור אשר מהטבור ולמטה לבד, אבל כל אורו יתברך אשר למעלה מהטבור, הנה הוא עתה נעלם לגמרי וכנז':

[ה] אמנם הנה כל גילוי אלהותו ית"ש אשר הוא ג"כ רק מהטבור ולמטה הנה כ"ז נעשה ג"כ רק מעת התיקון בהע"ב ומאז ולהלאה, אבל עד התיקון דמע"ב הנה מעת שנעשה הצמצום ב', שהוא הסתלקות האורות שמהטבור ולמטה שאמר הרב בנקודות פ"ב שנסתלקו ועלו למעלה ונשאר מהטבור ולמטה ריקן מאור, הנה מאז, הנה הסתלק אור אלהות"ו ית"ש מהטבור ולמטה ונעשה כל המקום הזה, חשוך ופנוי מאורו ית"ש, מעת שנסתלק עד סוף כל הזמן דעולם הנקודות שהוא עד עת התיקון דמע"ב, והגם שכל הנקודות כולם, כל מציאותם וכל מה שנעשה בהם, הן מלכותם והן מיתתם, וכל מה שנעשה בהם הוא הכל רק ממנו ית"ש, בהנהגתו ופעולתו, כי לא נעשה זולתו מאומה, אך כל פעולתו ית"ש בהנקודות ובכל מה שנעשה בהם, הנה היה פעולתו בהם, בבחי' חוץ ממנו, כי לא התייחד עמהם מאומה ולא גילה אורו בהם, הגם שהם כולם רק ממנו, אך היה כ"ז רק בידיעה ולא בהרגש, והרי לא היה בכל משך זמן דעולם הנקודות שום גילוי דאלהות כלל ולא היה אז מהטבור דא"ק ולמטה שום גילוי אור ממנו ית"ש, והיה שם הסתר פנים הרבה מאד, וזה היה עיקר הסיבה לכל הנקודות שיצאו שם, להיותם דינין תקיפין ובלי שלימות כלל ובלא סדרים כלל, כנודע בדברינו, והיה כ"ז הן בהנקודות שמהאבא שבא"ק והן בהנקודות שמהאימא, אמנם הנה לא נדבר עתה בהנקודות שמהאימא כי הם יתבאר בעה"י לקמן סי' י"א, ולא נדבר עתה אלא בהנקודות אשר מהאבא שבא"ק, שהם המלכי יוסף, והנה הם נתחדשו ונולדו ע"י עליית המ"ן דהאבא, והיה לידתם ע"י הזווג דהע"ב וס"ג דהמ"ה, שהם הע"ב וס"ג דסימן ח' אות ב', ונולד ע"ז האור חדש שאמר הרב בדרושי נקודות פ"ב, והיה יציאתו מהתפשטות הנה"י דהאבא המתפשטים מגבול הטבור ולמטה דא"ק, ויצא שם האור חדש מהטבור והיסוד, והיה בבחי' פרצוף שלם כלול מי', ויצא ממנו י' אורות דרך הי' לפר"ג שבו, והם הנקודות דהמלכי יוסף שמהאבא, אשר הם מיתו ג"כ, וכמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב'

ג'

והנהגתם היא לעולם ממנו יתי"ש כי הוא נשמה לנשמה ורוחא לרוחא לכל המציאות כולה, עכ"ז הנה הוא אינו מתייחד עמהם להיותם חד עמו אלא שהם עומדים לעולם על תכונתם שהם אינם אלהות כלל וכלל ח"ו וזהו שאמרו מה דלאו הכי בעשר ספי' דבריאה דלאו אינון וחייהון חד, שאינם אחד עם אור אלהותו יתי"ש המחייה אותם, לאו אינון, ר"ל הרוח והנפש שבהם, שהם עיקר העצמות דבי"ע, הנה לאו אינון וגרמיהון חד, שאינם אחד עם הגוף וכלים שלהם, כי הרוח ונפש הם לעולם חיות ורוחני והם בבחי' אור, אבל הגוף וכלים הם עביות וגשם ועומדים לעולם על חומריותם, והרי הוו העולמות בי"ע כ"א בג' בחי' לעולם, משא"כ האצילות הנה הוא כולו חד אחד יחיד ומיוחד יתי"ש לעד:

ב' והנה המליאות דאור חדש, הנה היה, כללות כל המלכיות מהי' ספי' דהב"ן הכללי דהתיקון דמלך האבא שבא"ק שהוא המיטבאל דמלך האבא, הנ"ל סי' ז', ואמרנו שהוא הט"ר דב"ן, ר"ל הט"ר דב"ן דכל ספי' מהי' ספי' דהב"ן הכללי, והם יצאו רק בעת התיקון, אך כללות המלכיות שלהם, ר"ל המלכות דכל ספי', הנה הם אשר יצאו בעולם הנקודות.

[ו] **וכבר** אמרנו לעיל סי' ז' כי כל מה שנזכר בא"ק מ"ה וב"ן כללים וכן ע"ב וס"ג כללים, הכוונה הוא ג"כ ע"ד אלו השמות הנזכר באצילות, שהם רק על גילויים ואורם דהפרצופים שבו אשר הפרצופים מאירים בהם, כי השמות הם נשמת הפרצופים ובאמרינו ע"ב וס"ג כלליים, הכונה הוא על אור ונשמה דהא"א והאו"א הכלליים (כי א"א ואבא הם כלולים בהע"ב כמ"ש בשביה"כ רפ"ו, והוא בהוי"ה פשוט שבו שהוא כתר, והמלא הוא חכמה, ע' או"א רפ"ז ושם פ"ה), ובאמרינו מ"ה וב"ן כלליים הכוונה על אור ונשמה דהזו"ן הכללים ומקומם דהע"ב וס"ג שבהאו"א שבא"ק בנז', אחר שנתגלו להיות שורש להאצילות, הנה מקומם הוא בא"ק, ג"כ רק, מהגרון עד הטבור, ומקומם דהמ"ה וב"ן הכלליים, אשר כל יציאתם הנה היה לצורך התיקון ובנין דהאצילות, שהוא הזו"ן הכללי שבא"ק הנה מקומם הוא בא"ק, ג"כ רק, מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, והוא ג"כ ע"ד האצילות, כמ"ש ברפ"ח פ"ב

והנה יציאת דהמ"ה וב"ן הכלליים שהם בבחי' זו"ן כנז' הנה הגם שפרשם הוא מלמעלה למעלה, כי הם משורש אור התיקון אשר הוא נמשך מרזא דאור א"ס. ע"י יחודא עלאה דאוירא ומ"ס שהתייחדו אז בלא מסך כלל. כנ"ל סי' ז', אמנם יציאתם לתיקון ולענין האצילות הנה היה רק ע"י בחי' האו"א שבא"ק, ומהנה"י שלהם, ע"י התפשטותם שנתפשטו מהטבור ולמטה, כי הנה נעשה המ"ה וב"ן דהתיקון לעלם מעלמיו בהאו"א והוא בהמ"ה וב"ן דהאו"א גופה שהוא בהנה"י שלהם ומאותו ההתפשטות דהנה"י הנה נעשה התיקון והבנין דכל האצילות, כי אותה ההתפשטות דהנה"י דהאו"א הנה הוא עצמו נעשה לשורש אור המ"ה וב"ן הכלליים אשר להתיקון האצילות, וכמ"ש לעיל סי' ז' אות כ"ח הענין בפרטות

ועכ"פ הוא כי המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נתקן ונבנה האצילות הנה הוא מהנה"י דהאו"א שבא"ק, ונבנה האצילות מהם, ע"י התפשטותם שנתפשטו מהטבור ולמטה, ובאמרינו נה"י עומק הכוונה הוא על המלכות המלבש על הנה"י, ע' או"א ספ"ט ומוחין דצלם ספ"ד ובכ"מ והרי נבנה האצילות מהמלכות שהוא הב"ן דהאו"א אמנם מה שנוגע להאימא ולכל תולדותיה הנה זה יתבאר בעה"י לקמן מסי' ט' והלאה אך עתה דברינו הוא רק בענין האבא שבא"ק.

והנה אותן הנה"י והמ"ה וב"ן הכלליים שאמרנו הנה הם בהאבא המ"ה וב"ן הכלליים והפנימים שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ג כ"ד, והם אשר יצאו רק בעת התיקון, אך בעולם הנקודות הנה המ"ה הוא לא יצא אז עדיין כלל וגם מהב"ן הנה לא יצא אז אלא רק המלכיות לבד, ר"ל המלכות דכל ספי' כנ"ל, והוא החיצונית דהב"ן שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ד, והם ג"כ מהנה"י דהאבא עצמו, החיצונית שבו, והם נעשו ונתחדשו ג"כ רק ע"י עליית המ"ן דהאבא שהוא ע"י הסתלקות האורות שאמר בנקודות פ"ב, ונולד עי"ז האור חדש שהוא אותן המלכיות שהוא החיצונית שאמרנו ומזה נעשה כל הנקודות אשר מלך האבא והנה הם כלולים ג"כ מעסמ"ב ונתפשטו מעסמ"ב לעסמ"ב עד אין קץ כנודע וכמבואר ג"כ בשער רפ"ח, אמנם העסמ"ב הראשיים והכלליים הנה הוא האור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ב שיצא מהטבור והיסוד, והוא נמשך מכל העסמ"ב דהאבא עצמו שהוא העסמ"ב דלעיל סי' ו', והנה הם מערכה השלישית אשר מהמ"נ דהמ"ם דסי' א' אות ג', כי המ"ה דהמ"ם הוא מהעסמ"ב דהמערכה הא', והעסמ"ב דהאבא שהוא כל העסמ"ב דסי' ו' המתגלה ממנו, הוא העסמ"ב דמערכה הב', והעסמ"ב דאור חדש שאמרנו שהוא מהנה"י החיצונית דהאבא הרי הוא מערכה הג', אמנם הנה הנם כי כפי גילויים אשר בעולם הנקודות שהיה כל מליאותם אז רק מבחי' החיצונית דהב"ן דהאבא עצמו וכאשר נתגלו הם ג"כ לעסמ"ב הרי הם רק מערכה הג' כנ"ז, כי הרי הם מעסמ"ב שבהאבא שהם מערכה הב', אמנם ע"פ שורשם בהעלם וכן ע"פ גילויים ומליאותם שאחר התיקון שנתגלו אז שהנה הם המלכיות להט"ר דכל ספי' שבהי' ספי' דהב"ן הכללי כנ"ל, והי' ספי' דהב"ן הכללי אשר כל גילויים הוא ג"כ רק בעסמ"ב הרי הם מערכה הג' כנ"ל סי' ז' וא"כ הרי המלכיות שבהם אשר יצאו הם בעולם הנקודות בפנ"ע ונתגלו הם ג"כ לעסמ"ב הרי הם מערכה הד', כי הרי הם העסמ"ב שבהמלכיות, שהם הב"ן מהעסמ"ב דלעיל סי' ז' אשר כל גילויים, הוא מהב"ן דהעסמ"ב דלעיל סי' ו' אשר הם נמשכים ויוצאים מהמ"ה דהמ"ם שהוא מהעסמ"ב דלעיל סי' א', והרי נמצא כי בהעלם הנה הוה העסמ"ב דהנקודות רק מערכה הרביעית, כי הם בעומק ובדיוק רק המלכיות והב"ן החיצוני, להב"ן דלעיל סי' ז', אלא משום שבעולם הנקודות הנה לא יצאו אז עדיין כל העסמ"ב דסי' ז' כלל, לכן היו מתייחסים אז כל הנקודות כולם רק להמלכיות דהאבא עצמו, וכנ"ל סי' ו' אות כד, וכאשר שהם מתייחסים אחר האבא עצמו הנה הם רק מערכה השלישית אבל באמת הנה הם בהעלם המלכיות החיצוניות דהט"ר דכל ספי' מהי' ספי' דהב"ן דהתיקון וכן הם מתייחדים בהם לאחר התיקון ונעשו לאחר התיקון להמלכות החיצוני להב"ן דלעיל אות כ"ח וא"כ הרי כאשר יצאו הם בעולם הנקודות לעצמן ונתגלו גם הם לעסמ"ב, הרי הם מערכה הרביעית, ומהם הנה יצאו כל האורות דלפר"ג שהם הנקודות דהמלכי יושר שהם המלכים אשר מלך האבא שבא"ק, והם יצאו ג"כ בסדר הגילוי דעסמ"ב, כללים ופרטים ופרטי פרטים לאין חוקר, והם כולם מהלפר"ג דהי' ספי' דאור חדש, וכמ"ש בזה ג"כ בספר הדע"ה ח"א בדרושים הראשונים שם, והרי הם בעומק באמת רק מערכה הד' אמנם באשר שהאר"י ז"ל כלל את האורות דלפר"ג עם אורות הטבור והיסוד, שהם האור חדש עצמו, לכן כללנו גם אנחנו אותם בהמערכה חדא וכללנו את העסמ"ב דהמלכי יושר בהעסמ"ב דהאור חדש, והם העסמ"ב אשר יתבאר בהסימן שלפנינו ויתבאר על כל שם מהם מליאותו ושימושו ומקומו ומקורו, וכן תיקונו בעת התיקון דמעשה בראשית:

אמנם מה שנתקן מהם ג"כ, הנה הוא רק מה שנוגע לעיקר בנין האצילות שהוא לפרצופי האצילות עצמן אבל מה שנוגע מהם להעולמות בי"ע ולנשמות בני אדם, הנה זה לא נתקנו מהמלכי יושר, כי היה תולה תיקונם באדם הראשון שהוא יתקן כ"ז במעשיו, כמו שכתבנו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף י"ט ודרוש ד' ענף כ"ג סי' ב', כי הוא ענין אחד עם המוחין דגדלות שני דז"א שלא נתקן אז ז"א בהם כי היה תולה תיקונם ג"כ רק במעשה אדם הראשון, כמו שבארנו שם כ"ז בארוכה בענף כ"ג ע"ש וכן בענף כ"ה שם, אך כ"ז הוא רק מה שנוגע להעולמות בי"ע ולחלקי הנשמות, אך מה שנוגע לבנין האצילות, ומכש"כ לפרצופי עתיק א"א או"א הנה בזה היה נמשך ומאיר כל אור

התיקון דהאבא שבא״ק, אור הדר ומהיטבאל שבו ג״כ היטיב. וכן נתקנו לצורך זה בעת התיקון, המלכי יושר ג״כ, ומה שהיה חסר והיה חולה תיקונם באדם הראשון, הוא רק להמשיך בז״א דאצילות המוחין דגדלות שני דהאבא דאצילות וכדי לתקן את הנשמות אשר מהמלכי יושר ג״כ בהתיקון דפנים בפנים כמו שבארנו כ״ז בספר הדע״ה שם, אבל מה שנוגע לבנין האצילות גופה הנה נתקנו בזה המלכי יושר ג״כ וכמו שיתבאר לפנינו על כל שם מהם את סדר תיקונו בעת התיקון דמעשה בראשית, כי הנקודות הנה הם העיקרים והשורשים דכל אצילות לעולם, כי הם הנקודה הראשונה דכל אצילות, ע״ד גרעין הפרי שהם הזרע להאילן ולכן הנה מוכרח הוא שיתוקנו הנקודות בעת התיקון כי הם השורש הראשון לכל, ע״כ הקדמה.

סימן ח׳

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב דכללות הנקודות אשר מצד האבא הכללי שבא״ק שהם המלכי יושר, והנה הם מהחיצוניות דהנה״י והב״ן דהאבא שיצאו הם בעולם הנקודות, כנ״ל סי׳ ו׳ אות כ״ד, והנה הם המלכיות דכל ספי׳ מהי׳ ספי׳ דהב״ן הכללי דמצד האבא, אשר הט״ר שבהם (ר״ל הט״ר דכל ספי׳) הם יצאו רק בעת התיקון, כנ״ל סי׳ ז׳, אך המלכיות שבהם הנה הם אשר יצאו בעולם הנקודות, ויצאו אז רק המלכיות לבד, והיו ג״כ בהגילוי דבחי׳ עסמ״ב, כי הרי הם י׳ מלכיות ושימשו אז בבחי׳ י׳ ספי׳ שהם עסמ״ב.

והנה הם מערכה הרביעית מהמ״ה דהמ״ס דסי׳ א׳ אות ג׳, כי המ״ה דהמ״ס הרי הוא מהעסמ״ב דהמערכה הא׳, והב״ן דסי׳ ו׳ אות כ״ד הוא מהעסמ״ב דהמערכה הב׳, והפנימית דהב״ן שבהם המתגלה להעסמ״ב דסי׳ ז׳ הם מערכה הג׳ והמלכיות שבהם אשר יצאו מתחילה הם לבדן בעולם הנקודות ונתגלו הם ג״כ לעסמ״ב, והם העסמ״ב אשר יתבאר בהסי׳ שלפנינו, הרי הם מערכה הד׳.

אך באמת הנה מה שהם מערכה הרביעית הנה הוא רק ע״פ שרשן אשר בעומק ובהעלם שהם המלכיות דהעסמ״ב דלעיל סי׳ ז׳, ויצאו הם בעולם הנקודות לבדן, אבל בגילויים הנה היו מתייחסים הם בעולם הנקודות רק על החיצונית דהב״ן דסי׳ ו׳ אות כ״ד, והרי הם רק מערכה הב׳ וכן אחר התיקון ר״ל בעת התיקון דמעשה בראשית כאשר נתקנו גם הם, כנ״ל סוף ההקדמה הנה נתייחדו כל אותן המלכיות, ר״ל הנקודות דעניננו שהם המלכי יושר, הנה נתייחדו הם בהב״ן דלעיל סי׳ ז׳ אות כ״ח ונעשו למלכיות החיצוניות להי׳ ספי׳ שבו, והרי הם כלולים כולם עמו כי הם העיגולים שבו, כמו שבארנו בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ בסופו וכן יתבאר בעה״י בדברינו לקמן, ויחודם אשר נתייחדו בעת התיקון בהב״ן דאות כ״ח, הרי חזרו בזה למערכה הג׳ שהוא לעסמ״ב דסי׳ ז׳, ונמצא כי כל היותן בעולם הנקודות בבחי׳ מערכה הד׳ הנה הוא רק על שם שורשן בעומק ובהעלם, ומשום שנפרדו אז לעצמן, והיו אז למטה מג׳, מרום מעלתן, דאור התיקון הראוי להם מהמ״ה דהמ״ס, ולכן נעשה בהם אז כל מה שנעשה והבן כ״ז מאד.

וזהו הטעם ג״כ מה שסדרנו אותם כאן בסי׳ ח׳, הגם שיציאתם הרי היה קודם העסמ״ב דלעיל סי׳ ז׳, והוא באשר כי שורש בהעלם הנה הם רק מסופן וסיומן דכל העסמ״ב דלעיל סי׳ ז׳, כי הם המלכיות שלהם, וכן נתייחדו עמהם בעת התיקון ונעשו למלכות החיצונית והעגולים להב״ן דסי׳ ז׳ אות כ״ח וכנז׳.

(כט)

ע״ב

השם ע״ב הזה הוא כללות הכתר, הכולל עתיק וא״א, והוא עתיק וא״א דכללות האור חדש האמור בדברי הרב בנקודות פ״ג, כי הרי מבואר שם שהוא נתחדש ונולד מזווג דהע״ב וס״ג דגולגלתא, שהם הע״ב וס״ג דהמ״ס דא״ק שבסי׳ א׳ אות א׳ ב׳. והנה יצאו אותו האור חדש ג״כ בבחי׳ קומה שלימה הכלול מהי׳ פרצופים, א״א או״א זו״ן, והא״א והאו״א הם נשארו למעלה מהטבור והם הע״ב והס״ג שבו. והע״ב הנה הוא נכנס ונשאר בהעקודים והוא הע״ב דעניננו, ונשאר הוא בעקודים בשורש האבא אשר שם שהוא בהע״ב דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״א, והס״ג הוא נשאר ג״כ למעלה מהטבור שהוא בהאבא עצמו כמו שיתבאר בעה״י למטה בסמוך אות ל׳, אך הזו״ן הנה הם הגילוי העיקרי דהאור חדש והוא אשר יצא מהטבור והיסוד וכן ממנו יצאו המלכי יושר מהאלפר״ג שבו כמבואר בדברי הרב בנקודות פ״ג, וכמו שיתבאר כ״ז למטה בעה״י, וכ״ז הוא כי הנה אותו האור חדש הנה הוא כלול ג״כ מכל הד׳ שמות עסמ״ב, שה כללות כל הפרצופים עתיק א״א, או״א עלאין שהם כללות אבא, ישסו״ת שהם כללות אימא וכן יש בו כל בחי׳ זו״ן, והנה נשאר הע״ב שהוא כללות הכתר הכולל עתיק וא״א (כי למעלה מאצילות הנה נתעלו העסמ״ב, כ״א במדרגה למעלה, והוה הע״ב בכתר, כנ״ל בהקדמה לסי׳ ו׳ ובכ״מ) ור״ל העתיק וא״א שמכללות הפרצופים שבאור חדש, והוא הע״ב שבו, והנה נשאר הוא בהעקודים להיות שורש להאור חדש ולהמלכי יושר שיצאו ממנו, להשפיע בהם כל כדי חיותם וקיומם על כל עניניהם בכל משך זמן שליטתם אשר בעולם הנקודות, ובאשר שהאור חדש הנה הוא תולדות האבא הכללי שבא״ק, כמו שבארנו בספר הדע״ה ח״א בדרושים הראשונים שם, לכן הנה נכנס אותו הע״ב בהעקודים בשורש האבא אשר שם, והוא בהשם ע״ב דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״א.

והנה מקורו הוא בהשם מ״ה דהמ״ס דא״ק שבסי׳ א׳ אות ג׳, כי אותו המ״ה דהמ״ס הוא שורש האבא וכל תולדותיו אמנם התהוותו בהמ״ה דאות ג׳ הוא נעשה מהזווג דהע״ב וס״ג דאות א׳ ב׳ כנז׳, ועכ״פ כי הנה נתבאר לנו על הע״ב דעניננו את מציאותו ושימושו ומקומו ומקורו, כי מציאותו הוא שהוא העתיק והא״א מכללות הפרצופים שבאור חדש האמור בדרושי נקודות פ׳ ב׳ ג׳, אשר ממנו הוא המלכי יושר, והוה אותו הע״ב דעניננו השורש לכ״ז, וזהו שימושו בכל משך זמן עולם הנקודות, כי הוא עומד בעקודים בשורש האבא אשר שם, ושם הוא מקומו, והוא בהשם ע״ב דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״א. כדי להשפיע מהעקודים להאור חדש ולהמלכי יושר שממנו לקיומם ולכל עניניהם, ומקורו הנה הוא בהמ״ה דהמ״ס דאות ג׳ וע״י הזווג דהע״ב והס״ג דהמ״ס דאות א׳ ב׳ כנז׳.

אמנם אח״כ, שהוא בעת התיקון דמעשה בראשית, כאשר נתבררו הנקודות אשר לצורך מע״ב ועלו למ״ן, כמ״ש הרב בשער התיקון פ׳ א׳ ב׳ ובדרושי מ״ן ומ״ד דרוש א׳. והנה היה עלייתם ממדרגה למדרגה בכל שרשיהם אשר משם יצאו, עי׳ ספר הדע״ה ח״א דרוש ג׳ סי׳ ה׳ אות י״א, ומשם הנה עלו עוד להמ״ס דא״ק. כי שם הוא עליית כל המ״ן. והנה בעלייתם. שהוא אחר שנתברר כל אותן הנקודות אשר לצורך מעשה בראשית. הנה נתייחדו כל אותן העסמ״ב אשר בסי׳ ח׳ שלפנינו שהם כללות כל המלכי יושר הנה התייחדו הם עם כל העסמ״ב שבסי׳ י״א דלקמן. שהם כללות כל מלכי העגולים, ומכש״כ שהתייחדו אז האו״א שבא״ק, שהם העסמ״ב דסי׳ ו׳ ודסי׳ ט׳. הנה התייחדו הם במכש״כ ביחוד עצום למאד ונעשו שניהם לאחד ממש, וכאשר עלו למ״ן כל הנקודות הנבררים אשר לצורך מע״ב. ועלו בכל שורשם, אשר ממדרגה למדרגה, והגיע עלייתם בהעקודים ג״כ אל הע״ב דעניננו כי הרי גם הוא היה שורש להנקודות, כי הרי רק על זה היה יציאתו וגילויו מתחילה, כנ״ל, והנה כאשר עלו בו למ״ן לצורך התיקון הנה התייחד גם הוא עמהם לצורך זה ועלו אח״כ כולם יחד, ר״ל גם הוא עמהם, והנה עלו כולם יחד למ״ן בהמ״ס דא״ק כי שם הוא עליות כל המ״ן כנז׳, ואח״כ כאשר נולד אור התיקון ע״י עליית המ״ן הזה, הנה נתייחד אור התיקון עם כל אלו שעלו,

ועם כל הנבררים טלם, ונעשו כולם לפנים חדשות, ולאור זוהר בהיר ומזהיר, כי נתייחדו באור' התיקון עצמו ביחוד גמר, ונתהפכו הם עצמן לאור התיקון עצמו, וכן הוא כ"ז ג"כ בהשם ע"ב דעניינו, כי נתהפך ונעשה הוא גופה ג"כ לאור התיקון עצמו, ומה שהיה הוא בתחילה בבחי' שורש בעולם העקודים להמלכי יושר וכנ"ל, הנה נתהפך ונעשה הוא עצמו ג"כ באותו מקום עצמו, להיות שורש לאור המהיטבאל אשר מלד האבא הכללי, שבא"ק, ונתייחד הע"ב דעניינו. בעת התיקון וכן מעת התיקון ולהלאה, הנה התייחד מאז הע"ב דעניינו, עם הע"ב דלעיל סי' ז' אות כ"ה, ונעשה הוא ג"כ השורש לאור התיקון דהמהיטבאל, כנ"ל סי' ז' בהע"ב דאות כ"ה, כי נעשה הע"ב דעניינו עם הע"ב דאות כ"ה לאחד ממש ושניהם הם מעתה רק לשורש דאור התיקון דהמהיטבאל אשר מלד אבא, ועומד אותו השורש בהעקודים לעולם. בשורש האבא אשר שם, והוא בהשם ע"ב דסי' ו' אות כ"ה, כדי להשפיע מהעקודים על אור התיקון דהמהיטבאל תמיד.

ועיקר מה שהע"ב דעניינו הוא שורש אליו הנה הוא לאור התיקון דהמלכי יושר, ר"ל כי המלכי יושר כאשר נתקנו בעת התיקון דמע"ב וכן כל תיקוניהם מאז ולהלאה הנה נמשך להם כל תיקונם תמיד, משורש הע"ב דעניינו כי הוא שרשם הראשון אשר מעולם הנקודות וכן נעשה להם אח"כ ג"כ שורש, כל אור התיקון לעולם והוא ע"י שנתקן ונעשה כל אותו הע"ב גופה ג"כ מאור התיקון עצמו כי נתייחד עם הע"ב דלעיל סי' ז' אות כ"ה להעשות עמו לאחד והרי נתבאר לנו תהלאית"ם על הע"ב דעניינו את מליאותו ומקומו ומקורו וכל שימושיו אשר הן בעולם הנקודות והן לאחר התיקון:

ל'

ס"ג

[סעיף א']

השם ס"ג הזה הנה הוא כללית החו"ב, או"א, שבכללית האור חדש הנ"ז הכולל כל הפרצופים כנ"ל, ועומד אותו הס"ג, שהוא כללית האו"א שבו, בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב, שהוא בעיקרו דהאבא הכללי עצמו. כי כאשר היה נמשך האור חדש מהז"ג דע"ב וס"ג דנגלתה האור בדרושי נקודות פ"ב, והיה מתפשט ונמשך דרך העקודים ונכנס באבא וממנו יצא מהטבור והיסוד שבו הנה נשאר עיקרו בכל מקום שעובר דרך הם להיות שם לשורש עליון לאור היוצא מהטבור והיסוד ומהלפר"ג שהם המלכי יושר. ונשאר הע"ב בהעקודים. כנ"ל אות כ"ט, והס"ג הנה הוא נשאר באבא עצמו בעיקרו' כי נשאר בו השורש דהאור חדש והמלכי יושר, להיות קשור עמהם ולהשפיע בהם. ונמשך שפעו. מהעקודים משורשו אשר שם שהוא מהע"ב דלעיל אות כ"ט וע"פ קבלתו לזה מהמ"ה דהמ"ס שבסי' א' אות ג', כי אותו המ"ה הוא השורש עליון להאבא הכללי שבא"ק ולכל תולדותיו כנ"ל, ועכ"פ הוא כי ע"י אותו הס"ג דעניינו הנה היה קשור האור חדש. וכן המלכי יושר שיצאו ממנו, למעלה, ומזה היה כל פעולתם שליטתם בכל משך זמן עולם הנקודות, אמנם אותו הס"ג עצמו הנה הוא למעלה מהטבור, כי הוא נכנס ונשאר בעיקר האבא עצמו שהוא בהס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב כנז', והרי נתבאר לנו על הס"ג דעניינו מליאותו ושימושו ומקומו, כי מליאותו הוא שהוא בחי' חו"ב, או"א, אשר בכללית האור חדש שומר הרב בדרושי נקודות פ"ב וכליל אותו האור חדש מי' ספיי' כוללים ומד' שמות עסמ"ב כוללים ומה' פרצופים א"א או"א זו"ן. והוי"ה הס"ג דעניינו, השם ס"ג שבהם, והחו"ב שבהם, והאו"א שבהם, ושימושו ומקומו הנה הוא כי הוא נכנס בעצמות האבא הכללי שבא"ק והוא בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב ונשאר שם, והוא מקומו לעולה, וכדי להשפיע מהאבא על האור חדש וכן על המלכי יושר תמיד' והוא שימושו לעולם, כי מזה הנה יצאו כל מלכי יושר על שליטתם ופעולתם בכל משך זמן עולם הנקודות.

[סעיף ב']

אמנם הנה כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית. ונבררו הניצוצין שנפלו ומותו ונבררו כל הצורך מהם להתיקון דמע"ב. ועלו הם עם אורות הנקודות שלהם למ"ן כמ"ש בשער התיקון פ' א' ב' וכן בדרושו מ"ן ומ"ד דרוש א', והנה היה עלייתם ממדרגה למדרגה בכל שרשיהם אשר משם יצאו, והנה עלו ג"כ באותו הס"ג דעניינו כי הוא שרשם אשר בהאבא שבהא"ק כנ"ל, ועלו בו כדי לעלות על ידו ממנו ולמעלה למעלה עד המ"ס דא"ק כדי להשתלם ולהתתקן, אך כאשר עלו בו הנה עלה גם הוא עמהם יחד כדי להתתקן גם הוא ולהתחלף ממ"ה שהיה בתחילה לשורש אור הנקודות להעשות לשורש אור התיקון, כי כאשר עלו בעליית מ"ן להמ"ס דא"ק ונעשה עי"ז זיווגא עלאה מאירה להמ"ס בלי מסך כלל ונולד עי"ז אור התיקון, כנ"ל סי' ז', והנה נתייחדו אז כל המ"ן שעלו עם אור התיקון ונתקנו כולם, כמו שיתבאר עוד לקמן בעהית"ם, ובפרט הס"ג דעניינו שהוא היה השורש לכל המ"ן הנבררים, כנ"ל, ונתקן הוא ונעשה לפנים חדשות לגמרי, כי נתהפך ונתחלף ממה שהיה בראשונה שורש להנקודות דמלכי יושר הנה נעשה עתה שורש לכל אור התיקון שבהם, כי נתייחד הוא מעתה עם הס"ג דלעיל סי' ז' להעשות להשורש דאור התיקון דהמהיטבאל אשר מלד האבא. ונמשך מעתה כל אור התיקון דהמלכי יושר לעולם ע"י הס"ג דעניינו, ע"י יחודו בהס"ג דלעיל סי' ז', והרי נתבאר לנו ג"כ בהס"ג דעניינו תיקונו ושימושו בעת התיקון כי נתייחד בהס"ג דלעיל סי' ז' להעשות גם הוא לשורש אור התיקון לכל המלכי יושר

[סעיף ג']

והאמת הוא כי הן ס"ג דעניינו והן הע"ב דלעיל אות כ"ט הנה תיקונם ועילוייהם בעת התיקון הנה אינו יחודם בע"ב וס"ג דלעיל סי' ז' לבד אלא הוא בכל הע"ב וס"ג אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, בעת התיקון הנה נעשה הע"ב דלעיל אות כ"ט מיוחד בכל הח' מיני ע"ב אשר מתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג וכן נתייחד הס"ג דעניינו בכל הח' מיני ס"ג אשר מתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג, כי הרי כל הסימנים הללו אשר מסי' ו' עד סי' י"ג והם ח' מיני עסמ"ב הנה בעת התיקון הרי נתייחדו כל אותן העסמ"ב זב"ז, ר"ל כל ע"ב עם ע"ב וס"ג עם ס"ג ומ"ה עם מ"ה וב"ן עם ב"ן ונעשים אחד, והוה כל אותן העסמ"ב כולם יחד רק כללות קומה אחת עולם שלם, וקומה שלימה, הכלול מהאו"א שבא"ק [שהם מתחת הגרון שבו, והם כלולים בעקודים] עד סוף האצילות, שהוא מהטבור דא"ק עד סוף רגליו, וכ"ז הוא כלול בהח' מערכות דהד' שמות עסמ"ב שבהח' סימנים הנז'. כי לאחר התיקון הם באמת כולם אחד אלא שמהטבור ולמעלה הוא נקרא בשם א"ק, והוא כללות או"א שבו אשר הם למעלה מן הפרסא, ומן הטבור ולמטה הוא נקרא בשם אצילות והוא למטה מן הפרסא אבל באמת הם כולם קומה שלימה אחת הכלולה מעסמ"ב והם העסמ"ב אשר מהגרון שבו ולמטה, האו"א שבו הוא הע"ב וס"ג, והאצילות הוא מ"ה וב"ן, ואותן העסמ"ב הם כלליים, כי הם כוללים כל הח' מערכות דהעסמ"ב אשר בהח' סימנים שלפנינו כי ע"י אור התיקון הנה נעשו כל אלו הח' מערכות דהעסמ"ב כולם אחד

והענין

בביאור הוא כי הנה אלו הח' מערכות הנה הם בג' בחי', כי העסמ"ב אשר בסי' ו' ואשר בסי' ט' הם האו"א, ור"ל כי הם על האורות והגילוים דהאו"א הכלליים שבא"ק, הוא מליאותן גופא אשר בהם הם נתגלו והעסמ"ב אשר בסי' ח' דעניינו ואשר בסי' י"א דלקמן הם על המליאות דהמלכי יושר והעגולים שהם כללות הנקודות, והעסמ"ב דסי' י"ב י"ג ואשר בסי'

ז'

ז' י' הנה הם על כללות אור התיקון דהדר ומהיטבאל, מ"ה וב"ן הכלליים, אשר הן מצד האבא שבא"ק, ואשר הן מצד האימא שבא"ק, והרי מסודרים כל אלו הב' מערכות דהעסמ"ב אשר בהב' סימנים שלפנינו על ג' בחי', על מציאות הא"א שבא"ק, ועל כללות הנקודות, ועל כללות אור התיקון.

והנה הא"א שבא"ק הנה הגם כי לצורך תולדות כל עולם הנקודות הנה נתפרדה תחילה גם בהם ולא היו עומדים אז גם הם ביחוד הראוי כלל, והוא סוד שאמרו בספד"ל פ"א לא הוו משגיחין אפין באפין, כמו שכתבנו בזה בפנים הספר כלל ת"י ענף א' ב' ובכ"מ וכן יתבאר עוד למטה בארוכה קצת, אמנם כאשר התחיל להתנוצץ אור התיקון דמעשה בראשית ונתגלה סוד המתקלא שהוא אור הדעת עלאה אשר האיר מרזא דאור א"ס ונשלם בזה עולם העקודים בראשונה לכולם, כי הוא הראשון לקבלת אור הנביעו דמ"ה וכנ"ל סי' ז' אות כ"ה וע"ש הנה נתקנו סוד המזלין שבהעקודים ג"כ, באור הדעת עלאה בכל הראוי לייחד את הא"א שבא"ק, והנה נתייחדו מאז הא"א שבא"ק בכל הראוי להם ונעשו העסמ"ב דסי' ו' עם העסמ"ב דסי' ט', שניהם לאחד, הע"ב עם ע"ב, ס"ג, עם ס"ג מ"ה עם מ"ה, דב"ן עם ב"ן, כי הם מעתה כולן דא בדא, והוו מעתה העסמ"ב סי' ו', עם העסמ"ב דסי' ט' שניהם לאחד:

והיא ג"כ רק מהתיקונים אשר נתקן בעת התיקון, כי מקודם הנה לא היו ביחודם הראוי כלל, והיה כ"ז כדי לצאת עולם הנקודות מהם בכל מה שגזרה רצונו ית"ש עליהם וכנ"ל והוא ע"ד שאמר הרב בשער השמות פ"ז על או"א דאצילות דע"י שהיו קודם התיקון אב"א, ע"ז נעשה הענין דמיתת המלכים, אמנם שם אין הכוונה שהיו אב"א ממש שהרי מבואר הוא בשביה"כ פ"א שכל הנקודות יצאו ג"כ רק ע"י זווג ולא הוחזרו או"א אב"א אלא רק אחר מיתת המלכים אלא הכוונה הוא כי היה זווגם אז רק ע"י דעת הפרטי שבהנקודות עצמן, כי היה חסר אז עדיין הדעת הכללי דאמזלין שהוא סוד המתקלא, ובלתו הנה הוה כל הזווגים רק בבחי' החיצונית דהגוף וכלים, והוא נקרא בשם זווג דאב"א, וכמ"ש בספר הגלגולים פ"ז, כי החיצונית נקרא אחוריים כמ"ש בדרושי פנימית וחיצונית דרוש ט"ו, והרי היה עכ"פ בחי' זווג בהב"ר דהנקודות, כי רק ע"ז יצאו ונולדו, כל הנקודות וכמ"ש הרב בשביה"כ פ"א וע' נקודות פ"ד ובמבו"ש שע"ב ח"א פ"ז, ד' ע"ג מדפוס ירושלים תרס"ד, אך בא"א הכלליים שבא"ק הנה לא היה בהם בתחילה זווג כלל, אלא שיצא מהם המ"ן אשר לצורך הנקודות, מכ"א לעצמו וכנ"ל וכנודע בדברינו ולא נשלמו ולא נתקנו הא"א שבא"ק ביחודם הראוי, אלא רק בעת התיקון ולצורך התיקון דוקא, והנה נעשו אז העסמ"ב דסי' ו' עם העסמ"ב דסי' ט', שהם המציאות דהא"א הכלליים שבא"ק, הנה נעשו מאז שניהם לאחד, וכנז':

[סעיף ד']

והענין בזה הוא בחכמת עמוק ונפלא, והוא זה, כי כל זמן הזה שהוא עד עת התיקון אשר מעת אלף השביעי והלאה, שהוא עתה רק שליטת המ"ה וב"ן, כי באצילות, עיקרו הוא המ"ה וכמ"ש את המאור הגדול לממשלת היום, שהוא האצילות וכמ"ש אליהו זל"ט, מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות ר"ל שהוא הנושא והוא עצמותו ואורו, אבל בעולמות בי"ע עיקרן הוא הב"ן, ועל זה נאמר ואת המאור הקטן לממשלת הלילה, כי מתלבש המ"ה בהב"ן, כמ"ש ברפ"א ספ"ג, ומתנהגים העולמות בי"ע על ידה, ע"ש קבלתם מז"א (ע' פי' בשלח נ"א א' יתרו ס"ח ב', אחרי ע"ד סע"א, אד"ז רל"ו א', וע' פי' בראשית כ"ב א' כ"ט ב':

ועכ"פ הוא כי כל משך זמן דששת אלפים שנה הוא שליטת דמ"ה וב"ן, כי באצילות הוא שליטת המ"ה ובבי"ע מתלבש המ"ה בהב"ן כנז', וכמ"ש בספד"ל פ"א, שתא אלפי שנין תליין בשתא קדמאי ר"ל שכל הנהגת דששת אלפים שנה הנה הוא מאור הו"ק שהם הששית ימי בראשית כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"א סע"א וכנודע ואין גילוי עתה לשליטת ע"ב וס"ג מאומה כלל, כי עליהם נאמר הנסתרות לה' אלהינו, וכמ"ש אליהו זל"ט וכנודע, וכנ"ל בהקדמה אות ב' שהגם שהע"ב וס"ג הנה הם ג"כ רק מגילוייו ית"ש שנתגלה בהם מאור א"ס ולמטה, והם ג"כ רק מבחי' גילוי אלהות"ו ית"ש אשר בשורשי דגבול ומדה, אמנם הם רק מאור גילויו ית"ש אשר בתיקון העתיד, מאלף הז' והלאה, אבל בכל הששת אלפים שנה דהעוה"ז הוא רק שליטת מ"ה וב"ן, זו"ן, ואין גילוי עתה לע"ב וס"ג שהם או"א מאומה כלל וזהו הענין ג"כ מה שאו"א הם קצרי הקומה, והם עצמן אינם מתפשטים למטה כלל, וגם עיקרם אשר למעלה הם מכוסים וכלולים בהמזלין, ואין לעצמותם גילוי כלל, וכ"ז הוא משום שאין עתה זמן שליטת דהע"ב וס"ג וגילוייס כלל, ומציאותם בהעלם אשר יצאו ונמצאו עכ"פ, הנה האו"א שבאצילות הנה הוא רק לצורך זו"ן, ולכן ירדו האו"א למטה מהגרון, שהוא למטה ממקומם הראוי להם כי ע"ז הנה נתצמצמו ממדרגתם ככל הנצרך לזו"ן לצאת מהם, כי רק על זה הוא כל מציאותם וגילוייס עתה וזהו ג"כ מה שאו"א אין להם שם תואר כלל על עצמותם גופה כמו רדל"א, עתיק א"א, ז"א, נוק' וכל שמותם הוא רק, אבא ואימא. שהוא רק תוארים על סיבת הבנים, כי אין אבא ואימא, אלא לבנים, וכל זה הוא משום כי כל מציאותם וגילוייס עתה, הוא רק בשביל הזו"ן:

וגם כל שמות הקודש אשר ישנם לאו"א ג"כ היינו שם יה", שהוא באבא, והוי"ה בניקוד אלה"ים, שהוא באימא, כמ"ש בזוה"ק ויקרא דף י' ע"א וכן גם שם אהי"ה שהוא באימא כמ"ש שם י"א א' וכן הוא בפי' אחרי ס"ה ב', וכן גם השמות ע"ב וס"ג שהם באו"א, כמ"ש בעגו"י ענ"ה וכנודע, הנה הגילוי דכל אלו השמות כולם הנה הוא רק דרך ז"א וע"י התפשטותם בו לצורך גדולתו ועילויו, ולכן הנה הם כולם באותיות דהשם הוי"ה ב"ה שהוא בז"א כנודע כי כל גילויים הוא רק לצורך ז"א ולהאיר בהשם הוי"ה שבו, וכן גם השם אהי"ה שבאימא הוראתו הוא אנא זמין לאתגלייא, כמ"ש בפי' ויקרא י"א א', ור"ל דזמין לאתגלייא בז"א וכ"ז הוא כי לאו"א עצמן אין עתה גילוי כלל, כי כל מציאותם עתה בכל משך זמן דששת אלפים שנה דהעוה"ז שהוא רק שליטת דמ"ה וב"ן הוה כל המציאות דהאו"א וכן כל שיעור איכות גילויים, רק מה שנוגע לגילוי הזו"ן ולמדרגתם, אבל לא להעצמות דהאו"א גופה כלל. וכן אמר הגר"א בספד"ל פ"א בדה"מ ויאמר אלקים יהי אור שכלל כל האצילות הוא הג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י, שהם רק א"א וזו"ן כי לאו"א אין עתה גילוי כלל וכנז',

וכן הוא עד"ז ג"כ בהא"א שבא"ק, כי הנה כל מציאותם עתה הנה הוא רק לצורך האצילות, וכל גילויים הנה הוא ג"כ רק מה שנוגע להאצילות, וכן מתחילה הנה היה כל גילויים רק מה שנוגע למציאת הנקודות ולכל עניני מאורעותיהם, ולכן הנה עמדו בתחילה הא"א שבא"ק בלא יחוד כלל ונעשה פעולות המ"ן דכ"א, מכ"א לעצמו, כי רק ע"ז הנה יצא ונעשו המלכי עגולים ויושר כ"א על מציאותו הראוי אליו, וכנודע כ"ז בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג', כי משום שכל מציאותם וגילויים הנה הוא רק לצורך הנקודות והאצילות, לכן הנה היו בכל משך זמן דעולם הנקודות בלתי תיקון כלל, כי לא נתקנו אז עדיין באור רזא דמתקלא, שהוא אור הדעת הכללי, אור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס, והוא נמשך בסוד המזלין אשר גם בהעקודים, ומהם הוא היחוד דהא"א שבהא"ק, אבל בכל משך זמן דעולם הנקודות הנה היה חסר עדיין התיקון הזה גם בהא"א שבא"ק, וכדי שיצאו הנקודות מהם בכל מה שגזרה רצונו ית"ש עליהם, והוא מ"ש הספד"ל פ"א דעד דלא הוה מתקלא לא הוו משגיחין אפין באפין ומלכין קדמאין מיתו כו' ועומק הכוונה הוא על חסרון תוקף אור דהמתקלא העיקרי שהיה חסר אז גם בהעקודים וכן

על החסרון דפב"פ שהיה גם בהאו"א שבא"ק אשר מהם יצא ונעשה עי"ז כל עולם הנקודות:

והרי נתבאר לנו ענין חסרון התיקון והיחוד בהאו"א שבא"ק אשר לכאורה יפלא איך שייך לכנות איזה בחי' חסרון תיקון ויחוד ברום גבוהים כזו שהוא למעלה מהפרסא דא"ק, אך הענין הוא כי משום שכל מציאות או"א עתה, ר"ל בכל משך זמן דהששת אלפים שנה דהעו"ז שהוא רק שליטת דמ"ה וב"ן הנה עומד עתה כל מציאות או"א וגילויים שלא במדרגתם כלל וגם לא לצורך עצמן כלל וכן הנה היה מתחילה כל מציאותם וגילויים דאו"א שבא"ק ג"כ רק לצורך הנקודות ורק במה שנוגע להנקודות מהם, ולכן יצאו מתחילה בחסרון תיקון ויחוד, כדי שיעלו המ"ן כ"א לעצמו ועי"ז יצאו הנקודות בכל מה שגזרה רצונו ית"ש עליהם וכנז', [וי"ע עומק דברים בזה עוד למטה אות ל"א:

[סעיף ה']

אמנם כאשר הגיע עת התיקון דמעשה בראשית ונתקן אז בראשונה עולם העקודים. ג"כ בכל מה שהיה חסר גם הוא מתחילה מתשלום אור רזא דמתקלא, להאיר בו בתוקף אורו עצמו אשר בלי מסך כלל, והנה נתקנו אז סוד המזלין אשר בהעקודים להאיר באור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס, ונתייחדו עי"ז האו"א שבא"ק הכלולים בהם הנה נתייחדו מעתה ביחודא שלים ע"י אור הדעת המייחדם ונעשו שניהם לאחד, וכנ"ל סי' ז' אות כ"ה כ"ו, והוא מה שאמרנו לעיל סעיף ג' ד' כי בעת התיקון דמעשה בראשית הנה נעשו העסמ"ב דסי' ו' עם העסמ"ב דסי' ט' שניהם לאחד, והנה היה יחודם אז ג"כ שלא לצורך עצמן כלל, כי אין שליטתם עתה כנ"ל סעי"ד, והיה כל יחודם ותיקונם אז ג"כ רק לצורך אור התיקון דאצילות, שהוא הדר ומהיטבאל שהם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, והם הד' מיני עסמ"ב, דלעיל סי' ז' ודלקמן סי' י' י"ב י"ג, שהם כללות כל אור התיקון שיצא מהיחוד דהאו"א שבא"ק, ונולד ויצא מהיסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא"ק, ויצא מהיסוד בסוד חסד דאתגלי בפום אמה, והוא אור התיקון שהוא תולדות היסוד דא"ק כמ"ש הרב בשער סדר אצילות בקיצור פ"ב ועל זה הנה היה היחוד דהאו"א שבא"ק שהם הב' מינו עסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט' שנעשו שניהם לאחד בעת התיקון דמעשה בראשית, כדי להוציא ולהוליד את האור התיקון הכללי לאצילות, כנז', והרי נתבאר לנו ממילא ג"כ כי הנה נעשו עתה כל הו' מיני עסמ"ב היינו הב' מיני עסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט' שהם העסמ"ב דהאו"א עצמן עם העסמ"ב דסי' ז' ודסי' י' שהם אור התיקון דהמהיטבאל דהאו"א עם העסמ"ב דסי' י"ב וי"ג שהם אור התיקון דהדר דהאו"א, הנה נעשו כל אלו הו' מיני עסמ"ב כולם אחד, כי הרי אמרנו שנתייחדו העסמ"ב, דסי' ו' וסי' ט' שהם האו"א עצמן כדי להוליד את אור התיקון אשר הוא מרזא דמתקלא המייחד את הכל, והם הד' מיני עסמ"ב דסי' ז' י' י"ב י"ג, ונשאר עיקרם בהאו"א עצמן כמו שמתבאר בכל הסימנים הנז' אלא שמהם מתפשט באצילות ג"כ והוא אור התיקון דהאצילות אשר ממנו נעשה ונבנה האצילות כולו, ואור התיקון הנה הוא אור היחוד המייחד את הכל כי הוא מרזא דאור א"ס והרי הם מיוחדים כל אלו הו' מיני עסמ"ב והם כולם אחד:

אמנם כי במה שאמרנו כי גם כל הנקודות עצמן שהם הב' מיני עסמ"ב דסי' ח' שלפנינו ודסי' י"א דלקמן, שהם המלכי יושר אשר הם מצד האבא שבא"ק והמלכי עגולים אשר הם מצד האימא שבא"ק ואמרנו כי כאשר הגיע עת התיקון ונבררו הנקודות כל הצורך מהם למעשה בראשית הנה נתהפכו הם לפנים חדשות ונתייחדו ונעשו הם עצמן ג"כ מאור התיקון, כי נעשו הם מכלל הב"ן הכללי דהתיקון, שהם בחי' העגולים שבו, והרי הם מעתה ג"כ מכלל אור התיקון עצמו עכ"פ, וא"כ הרי נמצא כי נעשים גם הם אחד עם הו' סימנים הנז' והרי הוא מעתה כל הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סימן י"ג דלקמן הנה הם באמת כולם אחד, כי הו' מיני עסמ"ב דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג הנה הם כולם מעתה רק אור התיקון עצמו, והם מתלבשים באו"א שהם העסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט' שנעשו שניהם לאחד כנז', והרי נעשו כל הח' מערכות דהעסמ"ב אשר בכל הסימנים הנז' כולם אחד:

ונשלים דברינו כי הנה נתבאר מכל הנז' על השמות ע"ב וס"ג דאות כ"ט ל' דענינינו שהם שרשי הנקודות דהמלכי יושר וכמו שבארנו לעיל מציאותם ושימושם אשר בעולם הנקודות הנה בעת התיקון נעשו לפנים חדשות כי נתהפכו ונעשו הם גופא ג"כ מכלל אור התיקון עצמו והנה מתייחדים כל ע"ב וס"ג אשר בכל הסימנים, מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן הנה מתייחדים בזה ונעשים כולם אחד, והרי משמשים הע"ב וס"ג דאות כ"ט ל' דענינינו, בכל השימושים דהע"ב וס"ג דסי' ז' י' י"ב י"ג, שהם מעיקר אור התיקון עצמו, וכמו שמתבאר שם והנה ע"י הע"ב וס"ג דאות כ"ט ל' דענינינו אשר הם מעיקרן דשרשי הנקודות ונתקנו ונעשו לשרשי התיקון הנה שימושם הוא מעתה להמשיך על ידן אור התיקון להנקודות תמיד, ועי"ז הוא כל הבירור דהניצו"ק תמיד וכל תיקונם לעולם:

(ל"א)

[מ"ה]

המ"ה הזה הנה הוא השם מ"ה מהעסמ"ב שבאור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ג, וממנו הוא חלק הנקודות שיצאו מהצפר"ג שאמר שם פ"ג, והם המלכי יושר שהם הנקודות דמצד האבא שבא"ק, והנה כלול האור חדש ג"כ מד' שמות עסמ"ב שהם בחי' ה' פרצופים, והיו הם כולם מתחילה לשרשי הנקודות דהמלכי יושר, ואלו הה' פרצופים הם מלובשים וכלולים בהעסמ"ב דהאבא עצמו, שהם העסמ"ב דסי' ו', וכבר בארנו לעיל, אות כ"ט ל' על הע"ב וס"ג, והנה עד"ז הוא ג"כ על המ"ה דענינינו, כי הנה הוא בחי' ז"א שבהה' פרצופים דאור חדש אמנם הוא אינו הז"א ומ"ה הכללי שבו אשר יצא מהטבור והיסוד שאמר הרב שם פ"ג, שהוא האור חדש עצמו אחר שיצאו ונתגלה, והנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו והם כלולים שניהם בהב"ן אשר יתבאר בעה"י לקמן אות ל"ב, אך המ"ה דענינינו הנה הוא רק המ"ה הפרטי שבהע"ב וס"ג עצמן וכן הוא עומד ג"כ בהמ"ה הפרטי שבהאבא גופה והוא בהמ"ה הנ"ל סי' ו' אות כ"ג, ונמצא כי מקומו הוא ג"כ בהאבא העיקרי עצמו בחג"ת שבו כי הוא רק השורש להאור שיצא מהטבור והיסוד והוא עומד עדיין בהאבא גופה, הנה הוא כלול באמת מב"ן ג"כ, שהוא הב"ן הפרטי אלא שבעיקרו דהאבא שהוא בהחג"ת שבו הנה לא ניכר הב"ן כלל והוא כלול בהמ"ה ולא ניכר אלא המ"ה לבד, והוא המ"ה דענינינו שהוא בחי' הז"א הפרטי והמ"ה הפרטי שבאור חדש והוא נשאר עומד, מלובש וכלול, בהמ"ה הפרטי דהאבא עצמו, כנ"ל סי' ו' אות כ"ג, הרי נתבאר לנו על המ"ה דענינינו, מציאות ושימושו ומקומו ומקורו, כי מציאותו הנה שהוא הז"א ומ"ה הפרטי דהאור חדש, והמ"ה הפרטי דהס"ג דלעיל אות ל'. ומקומו ושימושו הוא. כי הוא כלול ומלובש דהמ"ה הפרטי דהאבא עצמו שהוא המ"מ הפרטי דלעיל סי' ו' אות כ"ג. כי הוא רק השורש להאור שיצא מהטבור והיסוד שורש היותר קרוב אליו, והוא עומד בהבא עצמו וכדי להשפיע עליו תמיד, ומקורו הנה הוא מהע"ב וס"ג דגולגלתא. כמ"ש בפ"ב דנקודות והוא בהע"ב והס"ג דהמ"ס דא"ק שבסי' א' אות א' ב'.

[סעיף ב]

אמנם כ"ז הנה היה רק בתחלה, שהוא בעת עולם הנקודות. כי אז הנה היה כל המילואות דהאור חדש ג"כ רק לצורך הנקודות שהם הנקודות דהמלכי יושר כנז', אבל אח"כ כאשר הגיע עת התיקון והיה נעשה עליית המ"ן. כמבואר בשער התיקון פ"א. ועליית המ"ן הנה הוא לעולם בשרשם אשר משם יצאו. והיה עלייתם בתחלה בהמ"ה הפרטי דענינינו שהוא השורש היותר קרוב להאור שיצא מהטבור והיסוד ולמלכי יושר. כנ"ל ומשם הנה עלו גם בהס"ג דלעיל אות ל' ובהע"ב דלעיל אות כ"ט. ומשם הנה עלו כולם יחד. ר"ל הניצו"ק שנבררו והאורות שעלו בעת מיתת המלכים הנה עלו הם עם העס"מ הנז'. שהם שרשם. הנה עלו כולם יחד למ"ן למוחין פנימים דא"ק ונתייחדו אז עי"ז האוירא ומ"ס דא"ק ביחוד נעלה ונורא שהוא בלי מסך כלל. כי נעשו אז בקיעת הקד"א. כנודע בדברינו. והנה נולד מהיחוד הזה סוד המתקלא שהוא אור הדעת עלאה אשר נמשך מרזא דאור א"ס והוא אור התיקון. ונתייחד עם כל המ"ן העולה. ונעשה עי"ז כל אותן המ"ן לפנים חדשות. כי נתהפכו ונעשו הם עצמן ג"כ לאור התיקון. וכן הוא לעולם כי כל הניצו"ק אחר שנתבררו ונתקנו הנה נעשו הם ג"כ מאור התיקון. והנה נעשה המ"ה דענינינו וכן הע"ב והס"ג דלעיל אות כ"ט ל', הנה נעשו הם אחד עם הע"ב ס"ג מ"ה דהתיקון. דלעיל סי' ז' אות כ"ה כ"ו כ"ז.

והענין הוא כי כבר אמרנו כי הנקודות. הנה הם המלכיות. דכל ספי' וספי' מהי' ספי' דהב"ן הכללי. ולא יצא בעולם הנקודות רק המלכיות לבד. אבל הט"ר דכל ספי' הם יצאו רק בעת התיקון והנה היה יציאתם ע"י עליית המ"ן דהנקודות שהם המלכיות הנז' שעלו למ"ן בעת התיקון והנה נתחברו אז המלכיות עם הט"ר. ויצא כל ספי' כלול מי'. והוא הב"ן הכללי דהתיקון שהוא מי' ספי' שלימים המלכיות אשר יצאו מתחלה שהם הנקודות. עם הט"ר שניתוסף עליהם בעת התיקון. ויצאו בעת התיקון כולם יחד מיוחד באחד. כי לא יצאו הט"ר ולא נתגלו ולא נתהוו כלל. רק עד אחר מיתת המלכים ואחר שהגיע עת תיקונם ואז הנה חזרו הנקודות ועלו למ"ן ונעשה עי"ז זווג עליון כנ"ל ונולדו אז עי"ז הט"ר דהתיקון וניתוספו על המ"ן שעלו ונעשו אחד עמהם והם הב"ן הכללי דהתיקון כנז'.

והנה כ"ז הוא בענינינו ג"כ. כי הנה כל כללות האור חדש הנה הוא רק כללות המלכיות דכל ספי' וספי' מהי' ספי' דהב"ן הכללי אשר מצד האבא שבא"ק. ולא יצאו בעולם הנקודות אלא רק המלכיות לבד. והם כללות העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו. ונשתמשו הם בעולם הנקודות וכמבואר לפנינו על כל שם ושם מילואו ושימושו בעת עולם הנקודות ויצא מהם אז כל המלכי יושר שהם מצד האבא. וכמבואר לקמן אות ל"ב אך אחר מיתתו וכאשר הגיע עת התיקון ועלו למ"ן וכן עלו עמהם כל העס"מ דאות כ"ט ל' ל"א דענינינו; כנ"ל. ונולד עי"ז העסמ"ב דאור התיקון שהם העסמ"ב דלעיל סי' ז'. והם הט"ר דכל המלכיות שבאור חדש. ונתייחדו עם העסמ"ב דענינינו שהם המ"ן שעלו והנה נעשו עי"ז כל העסמ"ב דענינינו ג"כ מאור התיקון עצמו. כי נעשה הע"ב דלעיל אות כ"ט. אחד עם הע"ב דסי' ז' אות כ"ה. והס"ג דאות ל' נעשה אחד עם הס"ג דסי' ז' אות כ"ו. והמ"ה דענינינו נעשה אחד עם המ"ה דסי' ז' אות כ"ז. והרי נעשו העסמ"ב דענינינו ג"כ ממילואות אור התיקון עצמו ובכל שימושי אשר בארנו לעיל סי' ז'. והרי נתבאר לנו עכ"פ על המ"ה דענינינו כי בעת התיקון הנה הוא נעשה אחד ממש עם המ"ה דלעיל סי' ז' אות כ"ז בכל מילואו ושימושו.

[סעיף ג']

והאמת הוא כי הנה נעשו אז אחד עם כל השמות מ"ה כולן אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג. כי הרי אור התיקון דהמיטבאל אשר מצד אבא. שהם העסמ"ב דלעיל סי' ז'. הנה לא יצאו הם לבדם ח"ו. אלא היו כלול מארבע שהם אור התיקון דהמיטבאל אשר מצד האימא שבא"ק שהם העסמ"ב דלקמן סי' י' וכן היו כלול עם אור התיקון דהדר דהאו"א. שהם העסמ"ב דלקמן סי' י"ב וי"ג. והיה אור התיקון כלול מד'. שהם הדר דהאו"א והמיטבאל דהאו"א. והם הד' מיני עסמ"ב דסי' ז' י' י"ב י"ג. וא"כ הרי כאשר אמרנו שנעשו העסמ"ב שלפנינו אחד עם העסמ"ב דהתיקון דלעיל סי' ז' הנה הוא אינו עם העסמ"ב דסי' ז' לחוד. אלא עם כל הד' מיני עסמ"ב דהתיקון אשר בסי' ז' י' י"ב י"ג. וכן העסמ"ב שלפנינו שהם כל שורשן ועיקרן דהמלכי יושר. הנה בעת התיקון הנה נעשו אם אחד עם העסמ"ב דלקמן סי' י"א. שהם עיקרן ושורשו דכל המלכי עגולים. וכמו שבארנו בכלל ח"י ענף ח' בארוכה ובכ"מ מדברינו. וכן הנה נתבאר בכל הסימנים אשר בהדרוש שלפנינו שכל אלו העסמ"ב הנה הם כולם מתלבשים וכלולים בהעסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט' שהם המילואות דהאו"א הכלליים שבא"ק. ונעשו האו"א **בעת** התיקון ג"כ אחד. והם מעתה כחדא נפקין וכחדא שריין וכלילן דא בדא. ובהם הנה מתלבשים וכלולים כל העסמ"ב דהנקודות והא"כ כל העסמ"ב דהתיקון ונעשו מעתה כולם אחד. האו"א עם כל העסמ"ב הכלולים בהם. והרי נמצא כי המ"ה דעניינו. וכן הוא באמת כל העסמ"ב אשר בכל הסי' שלפנינו שהם כולם היו בתחלה שרשן ועיקרן דכל הנקודות דמלכי יושר. הנה כאשר נתקנו בעת התיקון ונעשו הם ג"כ מהמילואות דאור התיקון ונכללו בכל העסמ"ב דלעיל סי' ז'. הנה היה כלילותם באמת בכל העסמ"ב כולן אשר מסי' ו' דלעיל עד סי' י"ג דלקמן. כי בהתיקון הרי נעשו כולם אחד והם מעתה כולם יחד רק אור התיקון דמעשה בראשית הכלול ומלובש שבאו"א הכלליים שבא"ק. והנה כלול אור התיקון משתיים שהן ארבע כי הנה הוא הדר ומיטבאל שמאבא והדר ומיטבאל שמאימא. והם הד' מיני עסמ"ב דסי' ז' י' י"ב י"ג. ומהם מתתקנים תמיד כל הניצו"ק דהמלכי יושר והעגולים. אשר שרשם הוא. מהעסמ"ב דסי' ח' ודסי' י"א. כי ע"י שהם שרבי דהנקודות ונתהפכו ונעשו הם עצמן ג"כ מאור התיקון. הנה נמשך על ידיהם כל אור התיקון דהניצו"ק לעולם. וזה הוא שימושם תמיד.

[סעיף ד]

והנה אלו הב' בחי' דהדר ומהיטבאל הכללים שהם נמשכים ומתגלים מהאו"א שבא"ק. וכן כל הניצוק דמלכי היושר והעגולים העולים ונבררים ומתקנים תמיד על ידיהם. הנה כל זה. הנה הוא. המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון. אשר מהם נתקן ונעשה ונבנה כל האצילות וכן נתקנו ונעשו מהם ג"כ כל מעשה בראשית כולם. וכן בהם הנה הוא כל הנהגת דהעוה"ז שהוא בשליטת דמ"ה וב"ן. והוא נמשך עד ביאת המשיח. שיבוא בב"א. כי מאז ולהלאה הנה יתחיל להתנוצץ שליטת האורות דהע"ב וס"ג שהוא הגילויים דאור עולם הבא. וכמ"ש בספד"צ פ"א חד לאלף יומין זעירין אתגלייא והוא בימות המשיח שאז יתחיל להתנוצץ זוהרי אור דחיי עוה"ב וע"ש בביאור הגר"א. כי ימות המשיח וכל היעודים הנאמר בו הנה הם ההכנה לחיי העוה"ב. כי עדי היעודים חימות המשיח. יזדככו כל הזוכים לזה. שיהיו ראוים לקבל את האור דחיי העוה"ב והרי הוה האור דימות המשיח הממוצע בין שליטת האור דמ"ה וב"ן לבין שליטת האור דהע"ב וס"ג. ואז הנה יתעלו ויכללו המ"ה וב"ן ג"כ דהע"ב וס"ג כי הנה יתפשטו האו"א עצמן ג"כ עד למטה וויכללו הזו"ן באו"א. ולא יהיו עוד או"א קצרי קומה כלל. והוא

עומק ענין רזא דיחו״ה שאמרו בזוה״ק ויקהל רט״ז ב׳. כי יתפשטו או״א עצמן ג״כ למטה וכן יתעלו הזו״ן ג״כ למעלה. ויהיו או״א וזו״ן פניהם שוים ויוכללו זב״ז והוא רזא דיחו״ה. כי יהיו הזו״ן ג״כ בסוד י״ה. והרי יתעלו אז למקומם הראוי להם שהוא בכל הו״ק דא״א. וכן יתעלו אז או״א ג״כ למקומם הראוי להם כי יתעלו עד החו״ב עצמן דהא״א. ע׳ רפ״א פ״ב ושער הפרצופים דרוש ב׳. ויאירו אז או״א מהמוחין עצמן דא״א ולמטה שהוא מהחו״ב דא״א ויתפשטו ויוכללו בהמזלין שהוא הדעת הכללי הכולל חו״ב. ויקבלו מה עם המזלין יחד מהכתר עצמו וכן יתפשטו ג״כ הם עם המזלין יחד עד סוף הזו״ן וכ״ז הוא הנהגת א״א דלעתיד כי יתפשטו כל הג״ר עד סוף רגליו. והרי יתעלו ויוכללו כל הז״ת בהג״ר עצמו וכ״ז הנה הוא אור שליטת הע״ב וס״ג אשר בחיי עולם הבא:

[סעיף ה׳]

וכל זה הנה הוא ע״פ מה שהעלינו לעיל אות ל׳ סעי״ד שע״י שיסד המאציל ית״ש הנהגת דכל השתא אלפים שנה דהעוה״ז עד עת התיקון העתיד, שיהיה רק ע״פ גילוי אור דשליטת מ״ה וב״ן, הנה נעשה ע״ז העלם גדול בהאו״א ולא יצאו עתה על שם שלימותם כלל, והנה נעשה בהם ב׳ חסרונות, אחד בענין מציאותם ואחד בענין יניקתם אשר מלמעלה וכן בשפעם אשר למטה, ואלו הב׳ הנה כלול כ״א ג״כ מב׳, והם שתיים שהן ארבע, כי בענין מציאותם הרי נעשה בהם ב׳ חסרונות אחד בראשם ואחד בסופם, כי מן הראוי היה שיתחיל מציאותם מגבול המוחין עצמן דא״ק כי הרי הם בחי׳ חו״ב, וכמ״ש ברפ״א פ״ב וכן בשער הפרצופים דרוש ב׳, אבל לא כן היה כי הנה נתמעט קומתם, ומתחיל מציאותם רק מהגרון ולמטה, עד או״א דאצילות, כנודע בדברינו וכן בסופם הנה מן הראוי היה שיתפשט המציאות דהאו״א ג״כ בהשואה אחת עם עתיק וא״א וזו״ן, כמ״ש בעגו״י סע״ד, אבל לא כך היה אלא שאו״א הם קצרי קומה, וכל מציאותם הוא רק מהגרון עד הטבור כמ״ש הרב שם וכנודע, והרי הוא ב׳ חסרונות במציאותם, אחד בראשם ואחד בסופם, וכן הוא ב׳ חסרונות ג״כ אחד בענין יניקתם, ר״ל אשר הם מקבלים מלמעלה ואחד בעניו שפעם, אשר הם משפיעים למטה, והוא כי הנה נודע הוא שהאו״א והמזלין הם החב״ד הכלליים דהאצילות כי האו״א הם החו״ב הכלליים, והמזלין הנה הם הדעת הכללי, וכן האו״א שבא״ק עם העקודים הנה הם החב״ד הכלליים דהעולמות כולם, כי א״ק עצמו הוא הכתר הכללי והוא א״א הכללי והוא אבי״ע, או״א שבא״ק עם העקודים הם חב״ד הכלליים והם ע״ב וס״ג עם הדעת המיוחדם שהוא בפנימיותם, והכלילות. הוא מ״ה הכללי. וכמ״ש אליהו ז״ל, מלגאו איהו. יו״ד ה״א וא״ו ה״א דאיהו ארח אצילות והוא ז״ל הכללי והוא סוד אד״ם מ״ה האדם היושב על הכסא שהוא עולם הבריאה סוד בהמ״ה שהוא ב״ן כי העולמות בי״ע הם סוד בהמ״ה, ב״ן. ובהעלמתן הנה הם סוד בהמ״ה אשר בכללא דאדם. והוא הוראת בהמ״ה, בה מ״ה, והיא בכללא דאד״ם. מ״ה. ע׳ ספד״צ רפ״ד ובהגר״א שם.

ונחזור לענין, כי או״א עם המזלין הם חב״ד הכלליים דהאצילות. וכן או״א שבא״ק עם סוד המזלין שבהעקודים. הם שרשי חב״ד דהעולמות כולם. והנה מן הראוי היה שיהיו שלשתן שוה ביניקתן וקבלתן ממקום אחד. שיקבלו כולם מהכתר עצמו. כי החב״ד הם שלשתן ענפי הכתר המסתעפים ממנו מימין ומשמאל ובאמצע. והרי צריך שיקבלו שלשתן מן הכתר עצמו. אמנם לא כך היה, כי מאחר שירדו או״א ממקומם הראוי להם כמ״ש ברפ״א פ״ב וכנ״ל ונעשה כל גילויים רק מהגרון ולמטה הנה נתצמצמו ממדרגתם העיקרי ואינם מקבלים הם מהכתר עצמו. אלא רק מהמזלין. הנובעים מן הכתר. וכנודע שאבא יונק ממזל עליון ואימא ממזל תחתון. וכ״ז הוא רק מסיבת ירידתם ממקומם הראוי להם. כי אלו שלא ירדו והיו במקום החו״ב הרי פשוט הוא כי אז הנה היה יניקתם מהכתר עצמו, מה שיונקים מהמזלין הנה הוא רק ע״י שירדו מהגרון ולמטה. ונמצאת כי כשם שנעשה בהם ירידה במציאותם וירדו שלא במקומם. כן נעשה להם ירידה ומיעוט ביניקתם כי אינם יונקים מהכתר עצמו כי הראוי להם רק מהמזלין הנובעים מן הכתר ונמצא כי יניקתם מהמזלין וכלילותם בהם. הוא בבחי׳ ירידה ומיעוט, והוא ע״י שירדו שלא במקומו כי אלו שהיו במקומן היו יונקים מהכתר עצמו כמו המזלין. וכן הנה נעשה בהם למלום ומיעוט ג״כ בענין שפעם היורד למטה בזו״ן. כי נודע הוא כי כל שפעת הזו״ן הוא לעולם מהאו״א. כמ״ש בע״ח פ״ז ובנסירה פ״ו. וא״כ הרי היה מן הראוי שיקבלו הזו״ן כל קבלתם אשר מהאו״א היה צריך שיקבלו מהם במכוון בלא הפסק כלל. אבל לא כן הוא כי הנה נפרס פרסא להפסיק ביניהם. כנודע וכל קבלת הזו״ן הוא לעולם רק דרך הפרסא. והרי נתמעט ונתעלם השפע ע״ז הרבה, והרי לנו עכ״פ ד׳ חסרונות ומיעוטים מה שנעשה בהאו״א במציאותם ויניקתם ושפעם וכ״ז הנה הוא לצורך תיקון זו״ן. וכמ״ש האר״י ז״ל בשביה״כ פ״ב כי התעלמות האור וכיסויו הוא סיבת תיקונו. וכן הוא כאן כי ע״י שנתעלם הגילוי העיקרי דהאו״א ונתמעט האור בהם בכל הד׳ מיעוטים הנז׳ הנה נעשה האפשרית ע״ז למציאות הזו״ן שיצאו מהם על מדרגתם שהם ושיתנהג עתה בכל משך זמן דשתא אלפים שנה דהעוה״ז הכל רק בשליטת דהמ״ה וב״ן וכנ״ל אות ל׳ סעי׳ ד׳ ע״ש:

[סעיף ו׳]

והענין הוא כי הד׳ חסרונות הללו הם בכללות רק ב׳, והנה הם, אחד לצורך תולדות הגילוי דז״א. ואחד לצורך תולדות הגילוי דהנוק׳, כי הנה הב׳ חסרונות הראשונים, ר״ל אשר בראשם, היינו ירידתם מהגרון ולמטה ויניקתם מהמזלין ולא מן הכתר עצמו, הרי אלו הב׳ הם אחד כי הם תלוים זב״ז, כי אלו שנתייסד מציאותם במקום הראוי להם, שהוא בהחו״ב דא״א, הנה אז הרי פשוט הוא שהיו מקבלים ויונקים מן הכתר עצמו. והרי הוה יניקתם מהמזלין רק ע״י שירדו מהגרון ולמטה כי ע״ז הנה הם מקבלים עתה רק מהמזלין. אשר הם הדעת הכללי, (ע׳ כללי חו״ב כלל ט״ו ודרושי מ״ן ומ״ד, תחילת דרוש י׳, ונסירה ספ״ג. ומאמ״ר דף נ״א רע״א), והנה ע״ז, ע״י שכל קבלתם הוא רק מהדעת. ולא מן הכתר שהוא מהא״א עצמו, הנה ע״ז נתצמצמו להוציא מהם את המציאות דגילוי הז״א, אשר כל עצמותו הוא מבחי׳ דעת, כמ״ש בשער הפרצופים ריש דרוש ב׳, והוא מהדעת המתפשט בהו״ק דא״א, כי הנה ישנם בא״א ב׳ בחי׳ דעת, כמ״ש במבו״ש דף כ״א ע״ד וכן הוא ג״כ במאמ״ר דף נ״א ע״ד. אחד הוא בראש כמש בשער א״א פ״ו, ואחד הוא דעת המתפשט בהו״ק. כמ״ש בשער א״א פ״ח. ועצמות הז״א הנה הוא מהדעת המתפשט בהו״ק, ולכן הנה הוא הו״ק דכללות י׳ ספי׳ דהאצילות, כמ״ש בשער פרצופי זו״ן תחילת פ״א, ואורו ופנימיותו הוא השם מ״ה כמ״ש בעגו״י ענ״ה, והנה יצאו הז״א בכל עצמותו וגילויו הנז׳, מהאו״א, ע״י שירד כל מציאותם דאו״א מהגרון ולמטה שהוא בהחג״ת דא״א וכן יניקתם הוא מן המזלין שהוא סוד הדעת, ולא מן הכתר שהוא א״א בעצמו, הנה ע״י כ״ז הם נתצמצמו להוציא מהם את כל גילוי הז״א, שעצמותו הוא רק מהדעת המתפשט בהו״ק. וכל מציאותו הנה הוא רק בבחי׳ הו״ק דהאצילות ושליטתו וגילויו הוא רק האור דהשם מ״ה והרי לנו עכ״פ כי הב׳ חסרונות הנעשה להאו״א. בראשם. אחד ירידתם מהגרון ולמטה והשני יניקתם מן המזלין ולא מן הכתר עצמו הנה. הוא לצורך תיקון ז״א ושליטת המ״ה שיצא בכל גילוייו כמו שהוא עתה ושיתנהג עתה שהוא בכל השתא אלפים שנה דהעוה״ז הכל רק ע״פ שליטת המ״ה. ונעשה כ״ז ע״י החסרונות והצמצומים שנעשה בהאו״א:

סעיף

[סעיף ז']

הנה נתבאר לנו מדברינו כי הב' מיעוטים הנעשה לאו"א בראשם הוא סיבת מציאות מדרגת הז"א ושליטת המ"ה שבו והנה כן הוא עד"ז ג"כ כי הב' מיעוטים הנעשה להאו"א בסופם הנה הוא סיבת מציאות מדרגת הנוק' ושליטת הב"ן. כי הב' מיעוטים הנעשה בסופם הנה הם. א', מה שהם קצרי הקומה. שכל מציאותם הוא רק עד הטבור דא"א. ואינו נמשך עיקרם למטה כלל.

ומה שנודע מהתלבשות הנה"י דאו"א המתלבשים בזו"ן שהם רק מהטבור ולמטה עומק הכוונה הוא רק על סוד טיפת הזרע שהוא מהנה"י. תרין ביעין ואמה, בסוד שחקים שטוחקים מ"ן לצדיק וצדק. כנודע בדברינו אבל האו"א עצמן אינם מתפשטים למטה מהטבור מאומה. והם קצרי הקומה, והוא מיעוט הא' אשר בסופם. והב' הוא בענין שפעם. כי אינם משפיעים למטה במכוון אלא שנתמצה ונתמעט שפעם מהזו"ן והוא ע"י הפרסא שנפרס ומפסיק בין או"א לזו"ן. ונמשך שפעם לזו"ן רק דרך הפרסא והוא רק תמצית הארה ותולדות השפע. והנה אלו הב' מיעוטים הם ג"כ אחד, כי הם תלוים זב"ז. כי אילולא המיעוט דקצרי הקומה, והיו או"א ג"כ נמשכים למטה בשוה עם כל הפרצופים. הרי לא היה מקום להפרסא כלל, וכן אילולא הפרסא הנה לא היה החסרון דקצרי הקומה חסרון כ"כ. כי היו מאירים הם עצמן במכון מלמעלה למטה בתוקף אורם. והרי הוו אלו ב' החסרונות אחד כי הם תלוים זב"ז. והנה הוא לצורך המציאות דהנוק' דז"א ולשליטת השם ב"ן. כי הנה הנוק' דז"א באשר שהיא היסוד והשורש להעולמות הנפרדים שהם העולמות בי"ע הנה יצאה היא בבחי' פרצוף בפנ"ע ויחידה עם ז"א הוא רק לפרקים. והנה היא בגילוי אור דהשם ב"ן, שהוא הוי"ה כפולה, והוראתו היא. דהיא לית לה מגרמה אלא רק ע"י יחודה בז"א, והנה נעשה בה כ"ז. בסיבת הב' מיעוטים הנז' הנעשה לאו"א בסופם, שהם קצרי הקומה, והם נפסקים מלמטה ע"י הפרסא, כי עי"ז יצאה הנוק' מהם בבחי' פרצוף בפנ"ע. ואתחשכת דלית לה מגרמה כלום. כי רק עי"ז אנה נעשה בה האפשרית להוציא ממנה העולמות בי"ע על מדרגתם שהם, והרי לנו כי הב' חסרונות אשר להאו"א בסופם. הנה הוא לסיבת מציאות הנוק', ושליטת הב"ן שבה אשר בו הוא ההנהגה דהעולמות בי"ע (וכנ"ל סעי"ה) והב' חסרונות אשר להאו"א בראשם הרי הוא לסיבת מציאות הז"א ולשליטת השם מ"ה שבו, שהוא העצמות דהאצילות והנהגתו, וכנ"ל סעי"ו.

והרי נתבאר לנו בכל זה כי כל עניני דאו"א, מה שירדו חוץ למקום הראוי להם שהוא מן הגרון ולמטה, ומה שנתייסד יניקתם מן המזלין והם כלולים בהם, וכן מה שנתמעט קומתם והם קצרי הקומה, וכן הפרסא שנפרס להפסיק ביניהם לבן הזו"ן' הנה כ"ז הנה הוא לסיבת צורך מציאות הזו"ן ושליטת המ"ה וב"ן השולט בכל משך זמן דהששת אלפים שנה דהעוה"ז עד עת התיקון. ונתייסד עתה כל הגילוי דהאו"א מקומם וכן כל מציאותם, רק ע"פ יסוד המציאות דהזו"ן במדרגתם שהם עתה שהוא ע"פ שליטת אור דהמ"ה וב"ן לבד כי באשר שכל יציאתם דהזו"ן ותיקונם על מדרגתם שהם. הרי הוא מהאו"א לכן נתייסד כל עניני דאו"א וכל גילוים עתה רק ע"פ מה שנוגע מהם להזו"ן ולשליטת המ"ה וב"ן שבהם. :

אמנם, הנה כאשר יגיע עת התיקון העתיד שהוא הנהגת א"א, ולשליטת הע"ב וס"ג הנה אז יאיר א"א ע"י או"א והמזלין הנה יאירו כולם יחד בשפע אחת מכולם כי כל הג"ר נחשבין כאחד, וכן יתגלה אז ג"כ א"ק ע"י האו"א שבו וע"י העקודים אז הנה יתעלו או"א ויוכללו גם עם המוחין עצמן שהוא המקום הראוי להם וכן יתארך קומתם עד למטה ג"כ ויתפשטו הם עצמן עד סוף הזו"ן כי יזדכך הפרסא ויתבטל מבחי' מסך וכן יתעלה ז"א למקומו הראוי לו שהוא עד הדעת אשר בין תרין כתפוי דא"א ויוכלל ז"א בכל הו"ק דא"א וכן גם באו"א עצמם. והנוק' שהיא כללות המלכות והיא בהמלכות דא"א (פרצופי זו"ן פ"א ורפ"ת פ"ב שהיא כולה מהתפשטות ארדל"א. כמ"ש בשער א"א) פ"ב ובהמ"ק שם וכן הוא במאמ"ר. מ"א א', ושם הוא מקום הנוק'. וכלילותה שם. ולכן כאשר תתבטל הפרסא הנה תתגלה בה אור מקורה ותעשה היא אז לראש פינה ויהיה אורה גדולה מן השמש. וכן יתגדל ז"א בהמוחין דגדלות שני. כי יוכלל בהאבא עצמו, ויתעלה אז בסוד, יהי"ה, באמרו בזוה"ק ויקהל רט"ז ב', כנ"ל סעי"ד. וכן יתעלה אז גם האצילות כולו לעלות בכל החג"ת דא"ק ולהכלל בהעקודים ובהא"ק עצמו וכ"ז הנה הוא שליטת הע"ב וס"ג דלעתיד שיאירו ויתגלו הן הע"ב וס"ג הכלליים שבא"ק והן הע"ב וס"ג שבהא"א דהאצילות, ויאיר אז רק הארת הג"ר בכל מקום. ר"ל גם ובכל הז"ת. כי יוכלל הז"ת בהג"ר ויאיר אז רק אור הג"ר לבד.

וזהו ג"כ סוד מה שאמרו במדרש. ב"ר פ' כ"ו סי' ו', כי לעת"ל הנה יהיה האור והזוהר דרוח הקודש בכל הגוף: כי עכשיו כשהיא שורה באדם הזוכה לזה הנה היא רק במוח ולב שבו אבל לעת"ל יתמלא אורה בכל הגוף ויהיה כל הגוף כולו מלא רוח ה' רוח חכמה ומדע ודעת קדושים, והוא מה שנאמר יחזקאל ל"ו כ"ז, ואת רוחי אתן בקרבכם ע"ש. והרי לנו כי אז הנה יתעלו כל איברי הגוף לעילוי המוח ולב. והוא בסוד שאמרנו כי בתיקון העתיד יאירו הג"ר עד סוף הז"ת ויהא אור הג"ר ממלא כל עלמין, והוא שליטת הע"ב וס"ג דלעתיד.

וזהו ג"כ ענין מאמרם ז"ל פסחים נ' ע"א ובמדרש רבה ותנחומא פ' חוקת וכן הוא בפסיקתות פ' פרה, על פסוק, זכריה י"ד. ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון. דברים המכוסים מכם בעוה"ז יהיה גלוים לפניכם לעולה"ב. והוא ע"פ הנז' כי הג"ר אשר עליהם נאמר הנסתרות לה' אלהינו כנודע מדברי אליהו זל"ט, הנה לעתיד יוכללו גם הם בהז"ת ויהיו גם הם בהז"ת ויהיו גם הם מהנגלות אשר הם לנו ולבנינו עד עולם.

[סעיף ח']

והאמת הוא כי שליטת הע"ב וס"ג דלעתיד הנה יהיה גילויים הרבה יותר מאד מגילוי המ"ה וב"ן אשר בכל משך זמן שליטתם דהעוה"ז כי המ"ה וב"ן שהם בהז"ת. כי הם נשמת הז"ת, הנה בהם גזר המאציל ית"ש שיסתלקו ע"י החטא ומתעלמים גם הם, ואתחזר עלמא לתוהו ובוהו, כמ"ש בתז"ח דף כ"ז, ע"ב בהגר"א, ואינו מתקיים העולם עתה אלא בתמצית מן התמצית, והוא בחסדו של הקב"ה הנוהג בחסדו כל דור, וכ"ז הוא בשליטת מ"ה וב"ן שהם מסתלקים ע"י החטא ומתעלמים גם הם משא"כ שליטת ע"ב וס"ג אשר בהתיקון דלעתיד, הנה עליהם נאמר קהלת י"ב והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ ואמרו רז"ל שבת קנ"א ב' אלו ימי המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה. ועי' רמב"ן פי' נצבים בפסוק ומל ה' אלהיך. שפי' כי אז הנה יתבטל היצה"ר ויתבטל החטא כי הג"ר הם דוחים את החיצונים. כמ"ש הרב בשער לאה ורחל פ"ז ובשער יעקב ולאה פ"ב. ע"ש סמוך לסופו ועכ"פ הוא כי בשליטת הע"ב וס"ג הנה יהיו הע"ב וס"ג בגילויים תמיד. משא"כ בשליטת המ"ה וב"ן הנה גם הם מתעלמים עתה. והחושך יכסה ארץ. וכנודע שאין שמו שלם ואין כסאו שלם. ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' ז'. ע"ש בזה.

ולא עוד כי הנה עתה בשליטת מ"ה וב"ן אין האדם משיג למעלה ממדרגתו מאומה, כי הגוף הוא למסך מבדיל מלהשיג שום דבר מהעולמות שלמעלה גם במה שהוא בקי ורגיל בו ושגור בפיו וגילוי לפניו בהשכלתו וידיעתו, אך כ"ז הוא רק בידיעה ולא בהשגה, שהוא רק במציאותם ולא במהותם, וגם ידיעת מציאותם הוא אינו בסרגש [ע"ד המחשבה של האדם,

שהאדם מרגיש ממנה ויודע מציאותה בהרגש, אך רק מציאותה ולא מהותה] אלא רק בהשכלה והבנה וידיעה כמו ידיעת מערכת השמים, אשר הם סיבת כל העלולות וכל הפעולות הוא על ידם. וכמ״ש איוב ל״ח, הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ, ואמרו, ב״ר פ״י סי׳ ו׳, אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל וכן כל הפעולות כולם הנה נעשה הכל ע״י מערכת השמים, ועל כל מזל ומזל הנה גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם בעולם היצירה ובעולם הבריאה, ממונים על ממונים כמ״ש בזוה״ק פ׳ שמות ט״ו ב׳ ופ׳ תרומה קע״א ב׳ ופ׳ קדושים פ״ו סע״א, ומקור כולם אשר משם הם מקבלים, הנה הוא השם, הוי״ה, דביה אתבריאו שמיא וארעא, כמ״ש בזוה״ק סח״א רנ״א ע״א ובזו״ח בראשית בסתרי תורה דף ז׳ סע״ג, והוא ר״ת את ה׳שמים ו׳את ה׳ארץ, דביה איתבריאו, ומשם נמשך כל הכחות והשפע לכל הפעולות כולם הנעשה בשמים ובארץ.

והנה כל הידיעות והמושכלות הללו דכל הכחות אשר במערכת השמים, ומכש״כ בהשרי מעלה הממונים עליהם הרי גם למי שזכה לדעת אותם ולהיות בקי בהם ובשמותיהם, וכמ״ש ישעיה מ׳, המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא, וע׳ זוה״ק תרומה קע״א ע״ב, וכן כל המושכלות והידיעות במלאכי מרום ושרפי מעלה, ומכש״כ אשר באורות העליונים דהאצילות ואשר למעלה למעלה, הנה גם למי שזכה להשכיל ולדעת בזה איזה השכלות וידיעות הנה הוא רק בשכל והבנה לבד ובהדעה והדיבור לבד, אבל אין עתה השגה בהם לשום בריה, ולא זכה אדם מעולם לטעום טעם נועם זיו השגתם להדבק בעצמות אור מאיזה אורות עליונים כי השכל והמשכיל והמושכל אחד הוא כמ״ש הרמב״ם ז״ל במורה ח״א פ׳ ס״ח וכשהאדם משיג איזה דבר נעלה מקדושת עליונים הרי נעשה אחד בו, אמנם לא זכינו לזה מעולם לטעום טעם נועם זיו השגתם וכתב הגר״א בליקוטיו שבסוף הספד״צ כי גם משה רבע״ה לא השיג אלא בבריאה, וע׳ ספר הליקוטים בשער הפסוקים שם ס״פ תשא, ושם ריש פ׳ וארא ובשער הקדושה להרח״ו ז״ל ח״ג שער ו׳, וע׳ עוד בפרדס להרמ״ק שער היכלות פ״ג, וכ״ז הוא במשה רבינו ע״ה, אבל שאר כל הנביאים לא השיגו אלא ביצירה ודניאל בראש עולם העשיה, ע״ש עוד בהגר״א.

ועכ״פ הוא כי כל השכלות והידיעות אלינו מה שאנו יודעים מכל מה שלמעלה ממדרגת האדם הוא הכל רק בהשכלה וידיעה אבל לא בהשגה כי במהותם הרי אין אנו יודעים מאומה, והם גבוהים משכילנו עד שאין אנו יודעים לומר בהם שום השערה כלל וכן גם ידיעת מציאותם ועצמותם הנה הגם שרובן מהם הנה הם נושאי כל המציאות בכל התלבשותיהם, ובפרט אורות כל האצילות אשר הם מבפנים לכולם, לו הם מקומו של עולם, נושאי כל העולם, בכלל ובפרט ובפרטי פרטות, עד דלית אתר פנוי מהם, ואין קיום לשום מציאות בכל הנהגתה אף רגע אחת זולתם, וכמבואר כ״ז למבין, מעומק דברי הרב, בשער השמות פ׳ א׳ ב׳ ובכ״מ, והרי הם קרוב אלינו מכל קרוב עד שהם מיוחדים בנו עכ״ז הנה אין לנו הרגש ממציאותם מאומה.

וכ״ז הוא עתה בזמן שליטת מ״ה וב״ן שניתן עתה רשות וכח לחטא ועון להחשיך כל אור עד שחשכו הרואות בארובות ונתקיים בנו רח״ל מ״ש משלי כ׳ כ׳, ידעך נרו באשון חושך, כי חשכו לנו כל האורות העצומים אשר גם בקרבינו תמיד ואין אנו מרגישים בהם מאומה והוא ע״פ מה שכתבנו בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף ט״ו סי׳ ג׳, כי זה עצמו הוא ג״כ הענין כגניזת האור, שנתעלם ונחשך ממי שאינו ראוי אליו גם בעת שהוא מאיר בכל תוקפו וע״ד שהיה במצרים לא ראו איש את אחיו ולכל בני ישראל היה אור, ויהי הענן והחושך ויאר את הלילה, ע׳ ספר הדע״ה שם.

אמנם כי בשליטת הע״ב וס״ג אשר יתחיל להתנוצץ אורם מעת ביאת המשיח והלאה הנה יתגלה אז כל אור על מדרגתו ויאיר ויזהיר לכ״א לפי השכלתו וידיעתו או, שבכל מה שישכיל וידע יהיה גלוי לפניו כל המציאות דכל אותן המושכלות עצמן ויאירו בו ויתענג וישמח בהם כמש״כ משלי י״ג אור צדיקים ישמח כי הנה מזיו אורו ישמח בו כי כל אור קדושת עליונים הם עצם הזיו והנועם והעונג להמשיג להשיג אותם כי הם עצם הטוב עצמו אלא שיש בהם גופה מעלה על מעלה, גבוה על גבוה, וגבוהים עליהם עד זיו השכינה עצמו ית״ש.

וזהו ג״כ מ״ש, אבות פ״ד, שכר מצוה מצוה. כי אור קדושת המצוה עצמה היא עצם השכר העושה אותה כי בעשיית כל מצוה היא ממשיך אור גדול משורשה אשר בעולם המלבוש אשר ממשיך אור גדול בשורש נשמתו ע״י כל מצוה מאור פני מלך חיים ית״ש, ואח״כ הנה הוא בא בשלו להאיר בהאור פני מלך חיים אשר המשיך והתקין לעצמו.

ועכ״פ הוא כי בשליטת דהע״ב וס״ג, הנה יתגלה המציאות דכל המושכלות כולם להמשכילים בהם, בכל מציאותם וגם במהותם, ויתעדן בהם בנועם זיו השגתם ולכן נאמר על אז דניאל י״ב, והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע כי יאירו ויזהירו באור פני מלך חיים ע״י המושכלות שהשכילו בהם, ויעמדו בהם כל אותן המושכלות בתוקף אור זיו קדושתם ויתענגו בהם ויאירו ויזהירו על ידיהם כזוהר הרקיע.

[סעיף ט׳]

וע׳ בהקדמת תיקונים בתחילתו שמבאר שם פרטי הלחאות דזוהר הרקיע בסוד הי׳ ספי׳ ע״ש ועומק הכוונה הוא על סוד הי׳ ספי׳ שבכל אור ואור אשר מהמלכות דאצילות עד המלכות דא״ס כי בהם הנה הוא כל המושכלות כולם אשר מעולם ועד עולם. מיום שניתן התורה לישראל עד סוף כל הדורות. אלא שהשכלת כ״א הוא רק לפי שורש נשמתו. אם בחיצוניות אם בפנימיות או בפנימי דפנימיות וכיוצא בזה מדרגות רבות לאין חקר. אך עכ״פ הוא כי כל העוסקים בה כהראוי הנה כולם הם בכלל והמשכילים יזהירו כו׳ ויהיה האור והזוהר לכ״א לפי ערך המושכלות שעסק בהם.

והרי נתבאר לנו כי הנה בתיקון העתיד שהוא בשליטת הע״ב וס״ג אשר יתחיל להתנוצץ מעת ביאת המשיח והלאה הנה יתגלה לכ״א את אור קדושת הדברים אשר עסק בהם בעוה״ז הנה יאירו בו ויתגלה בו אור קדושת מציאותם ויאירו בו ויתאחד עמהם וישיג אז גם את מהותם ג״כ כי יתבטל אז כל חשכת ועביית וכל מסך מבדיל, ויתעלה כל חומר לצורה ויזדכך כל גוף לנשמה, וכן למעלה למעלה הנה יתבטלו כל המסכים והלבושים מהאורות ויתגלה קדושת אמיתתן עצמן, וכמ״ש בהקדמת תיקונים דף ט״ז ע״ב והתפשט קב״ה מכל כינוין ומרכבות דמט״ט כו׳ ואתמר ביה, ישעיה ל׳, ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך, בההוא זמנא כי עין בעין יראו כו׳ ואתפשט ממרכבות דלתתא ואתלבש במרכבה דיליה דאיהו אד״ני כו׳ ע״ש, ומ״ש ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך, ולשון מוריך הוא לשון תורה ולימוד כמו יורו משפטיך ליעקב והדברים מאירים על מה שאמרנו כי עתה הרי בכל מה שהאדם עוסק ומעמיק בלימודיות שהם למעלה ממדרגתו, הנה הוה כל אותן המושכלות עצמן נעלם מהאדם ולא ידע מה הם, אבל לעתיד הנה יתגלו כולם לפניו ולא יכנף עוד מוריך, שהם כל הלימודיות שעסק בהם, והיו עיניך רואות את מוריך, שישיג את כל המושכלות כולם מציאותם ומהותם. עד כאן הגיע דברינו כעת בהדרוש הזה כל מה שכתבנו בו מלעיל סעיף ד׳ עד כה, ע״י שנמשך לנו הדברים מענין לענין, והדברים הם עתיקים.

[סעיף י]

ומעתה נחזור להשלים הדברים בענין השם מ״ה דאות ל״א דענינונו כי הנה נתבאר לנו מדברינו לעיל סעי׳ א׳ ב׳ ג׳, על אותו השם מ״ה, את מציאותו ושימושו הן בעולם הנקודות וכן אח״כ בעת התיקון, כי מציאותו הוא כי הנה הוא המ״ה הפרטי שבהע״ב והס״ג דלעיל אות כ״ט ל׳, ומקומו הוא בהמ״ה

בהמ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג שהוא בהאבא העיקרי גופה בהחג"ת שבו, והנה הוא כלול מב"ן ג"כ כי הם מ"ה וב"ן פרטיים שבהע"ב וס"ג עצמן דלעיל אות כ"ט ל', אלא שהב"ן אינו עולה בו בשם, והנה הוא המ"ה והז"א הפרטי שבהע"ב והס"ג דהאור חדש הנולד מהזווג דהע"ב וס"ג שבגלגלתא שאמר הרב בנקודות פ"ב וזהו ענין מציאותו ומקומו, אך שימושו הוא כי הנה הוא השורש (ר"ל השורש היותר קרוב) להאור שיצא מהטבור והיסוד אשר מהם הוא האורות דהלפר"ג שהם המלכי יושר, וזהו שימושו אשר בעת עולם הנקודות.

אמנם אח"כ כאשר הגיע עת התיקון ונעשה עליית המ"ן דהניצוק שנבררו, ע"י אור המ"ה שהאיר דרך המצח (כמ"ש בכלל ח"י ענ"ח אות ג' ד' ע"ש) והנה היה עלייתם בתחילה בהמקום שיצא משם והוא בהמ"ה דענינינו שהוא השורש היותר קרוב להם, כנ"ל, ומשם הנה עלו כולם יחד, ר"ל עם אותו המ"ה ג"כ להס"ג ולהע"ב דלעיל אות כ"ט ל', ומשם הנה עלו כולם יחד, להאוירא עלאה שבגלגלתא שהוא שורש האבא, ונתייחד ע"ז האוירא עלאה עם המ"ם ביחוד נורא ונעלה שהוא בלי מסך כלל, והיינו ע"י בקיעת הקד"א, והנה נולד מזה האור דהתיקון הפנימי ונתייחדו עמו כל המ"ן הנז' ונעשו גם הם מאור התיקון עצמו כי נתייחד הע"ב דאות כ"ט עם הע"ב דהתיקון דלעיל סי' ז' אות כ"ה, והס"ג דאות ל' נתייחד עם הס"ג דהתיקון דלעיל סי' ז' אות כ"ו, והמ"ה דאות ל"א דענינינו הוא נתייחד עם המ"ה דהתיקון דלעיל סי' ז' אות כ"ז ונעשה הוא גופה ג"כ מאור התיקון עצמו, ומה שהיה משמש הוא מקודם שהיה שורש להנקודות דהמלכי יושר, הנה משמש הוא עצמו עתה שנעשה שורש להאור התיקון דהאצילות, כי הרי מקומו הוא למעלה מהטבור. בהמ"ה דלעיל סי' ו' אות כ"ג שהוא בהאבא עצמו שבא"ק, וכנ"ל, והרי הוא שורש משם להאור הנכנס בהאצילות שהוא מהטבור ולמטה להשפיע עליו תמיד, ועכ"פ הוא כי בעת התיקון הנה נעשה אותו המ"ה דאות ל"א דענינינו שורש לאור התיקון דהאצילות, ומה שהיה מקודם שורש להנקודות דמלכי יושר נעשה הוא עצמו מעת התיקון והלאה לשורש לאור התיקון דהאצילות, וזהו שימושו מעתה ועד עולם, אמנם מה שאמרנו כי הוא נתייחד מאז עם השם מ"ה דהתיקון אשר לעיל סי' ז' אות כ"ז הנה האמת הוא כי הנה הוא מיוחד מעתה עם כל השמות מ"ה אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, כי בעת התיקון הנה נעשו כל אלו העסמ"ב כולם אחד, כנ"ל סעי"ג ע"ש, ודי בזה.

(ל"ב)

ב"ן

השם ב"ן הזה הנה הוא כללות הזו"ן שבהאור חדש. שיצאו מהטבור והיסוד דא"ק. וכללות הזו"ן הנה הוא כלול בשם ב"ן. כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ע"ש. ועוד כי הרי עתה שהוא בכל זמן דשליטת מ"ה וב"ן. הנה נתייסדו הזו"ן הכלליים כל פרצוף. בהנה"י שבו. כמ"ש ברפ"ח פ"ב. שהוא מקום הב"ן ובסוד והנה שלשה עדרי צאן רובצים עליה כנודע. וכן הוא בהשם ב"ן דענינינו שהוא כללות האורות שיצא מהטבור והיסוד אשר מהם הוא האורות דהלפר"ג שהם המלכי יושר. כמו שיתבאר. הנה הוא כללות הזו"ן דאור חדש. הזו"ן הכלליים שבו. והנה הם כלולים בהב"ן הכללי שבו שהוא הב"ן דענינינו.

והנה הוא כולל ג"כ את כל הב"ן החיצוני דלעיל סי' ו' אות כ"ד. שהוא כללות כל המלכיות דהב"ן הכללי שבהאבא שבא"ק. והם ג"כ המלכיות דהב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח שהוא כללות הט"ל דהב"ן דהתיקון שמצד האבא שבא"ק. והמלכיות שבו שהם מהחיצונית דהב"ן דסי' ו' הם אשר יצאו בעולם הנקודות. כי הנה קודם שנעשה גם עולם הנקודות הנה לא היה אז עדיין המ"ה וב"ן שבהאבא. שהם המ"ה וב"ן דסי' ו' אות כ"ג כ"ד הנה לא היו הם עדיין כלל. והוא מ"ש הרב בנקודות רפ"א כי אז היה מתפשט הס"ג בא"ק עד סיום רגליו. ובאמת הנה גם זה היה ג"כ רק לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות כנודע בדברינו בכלל ה' ו' ובכ"מ. אבל עיקרן דאו"א הם רק עד גבול הטבור כי עד שם הוא מדרגת הע"ב וס"ג העיקריים והוא עצמו ג"כ מדרגת דהאו"א שהם רק ע"ב וס"ג לבד ורק עד גבול הטבור לבד. ולכן חזר ההתפשטות ונסתלק ועלה מהטבור ולמעלה כמ"ש בנקודות פ"ב. ואמר שם כי נשאר אז מהטבור ולמטה ריקן מאור. כי לא היה אז עדיין המ"ה וב"ן כלל. והיו עדיין נעלמים במקורן.

אך כאשר הגיע עת הנקודות לצאת ולהתהוות. הנה נעשה הסתלקות דהתפשטות הנז' למ"ן ונזדווגו עי"ז הע"ב וס"ג שבגלגלתא שהם הע"ב והס"ג דהמ"ם אשר בסי' א' אות א' ב'. ונולד עי"ז האור חדש הנז'. והוא כלול ג"כ מעסמ"ב כלליים ופרטיים ופרטי פרטים לאין חקר. והע"ב והס"ג הכלליים שבו הנה הם הע"ב והס"ג דלעיל אות כ"ט ל'. וכן גם המ"ה וב"ן הפרטיים אשר באותן הע"ב וס"ג עצמן הנה הוא כללות המ"ה אשר לעיל אות ל"א. והם כולם הנה הם נשארים למעלה מהטבור. וכנ"ל אות כ"ט ל' ל"א. וכמו שאמרנו שם בכ"א כל הצורך בזה תהלאית"ש. אך המ"ה וב"ן הכלליים שבו הנה הם אשר יצאו מהטבור ולמטה. והוא האור אשר יצא מהטבור והיסוד אשר מהם הוא האורות דהלפר"ג. וכ"ז הוא הב"ן דענינינו שהוא כללות המ"ה וב"ן הכלליים דהאור חדש. הזו"ן הכלליים שבו אשר הם ירדו ויצאו מהטבור ולמטה.

והנה כל אותן הזו"ן הכלליים דהאור חדש שהם האורות שיצאו מהטבור והיסוד הנה הם המלכיות דכללות המלכות דהב"ן הכללי דהתיקון אשר מצד האבא שבא"ק. והם המלכיות דהשם ב"ן דלעיל סי' ז' אור כ"ח. ויצאו בעולם הנקודות רק המלכיות לבד. והוא הב"ן דענינינו.

[סעיף ב]

והנה הגם שעיקרו הנה הוא מה שנולד מחדש כי הוא האור חדש הנז' אשר הוא נמשך מלמעלה' שהוא מהזווג דהע"ב וס"ג דהמ"ם שבא"ק אשר בסי' א' אות א' ב'. וכנ"ל. אך הנהו משתתף בו ג"כ האבא עצמו. ליתן חלק מגופו ונפשו בהמ"ן שעלה כנז'. ואותו החלק הנה הוא החיצונית דהב"ן שבו. שאמרנו לעיל סי' ו' אות כ"ד. והוא המלכיות דהב"ן שבו ונעשו הם אחד עם המלכיות אשר בהשם ב"ן דענינינו ונעשה שם לעצם מעצמיו ובשר מבשרי והנה נאצל ונתגלה אותו הב"ן החיצוני בהאבא שבא"ק ג"כ רק בעת עולם הנקודות. כי עיקרו הוא רק ע"ב וס"ג לבד וכנ"ל. ועכ"פ הוא כי הב"ן לענינינו שהוא המ"ה וב"ן הכלליים דהאור חדש. והוא המלכיות דכללות המלכות דהב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח. הנה הוא כלול ג"כ מהמלכיות שבהחיצונית דהב"ן דהאבא שבא"ק. שהוא הב"ן החיצוני דלעיל סי' ו' אות כ"ד. וכל כחו והתפשטותו דהב"ן דענייניו שיצא והתפשט מהטבור ולמטה. כי הרי הוא האורות שיצאו מהטבור והיסוד כנז' וכמ"ש הרב בנקודות פ' ב' ג'. הנה כ"ז נעשה בו ע"י כלילותו בהב"ן החיצוני דהאבא אשר בהב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד. כי האבא הנה הוא המולידו והמציאו אותו בעולמו והוא קבע לו מקומו מהטבור ולמטה דוקא וכ"ז הנה הוא ע"י שהשתתף עמו ונעשה בו לעצם מעצמיו ועי"ז הנה הוא מנהיגו לעולם.

הגהה:

אמנם הנה בכ"ם אמרנו כי ההשתתפות דהאו"א הוא בהנה"י שבהם והוא ג"כ ענין התלבשות הנה"י דהאו"א המתלבשים בהזו"ן כנודע בדברינו. אך האמת הוא כי עיקר כל התלבשות והשתתפות הוא רק עם המלכות ובפרט בעולם הנקודות אלא שהמלכות הנה היה לעולם כלולה מהנה"י וכמ"ש באו"א ספ"ט ומוחין דצלם ספ"ד.

והנה נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דענינינו. מליאותו. ומקומו, ומקורו. כי מליאותו הוא שהוא המ"ה וב"ן הכלליים. הזו"ן הכלליים שבאור אדם. והוא האורות שיצאו מהטבור והיסוד שאמר הרב בנקודות פ' ב' ג'. והוא המלכיות דכללות המלכות דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח, וכן השתתף בו ג"כ ונעשה לאחד עמו כל הב"ן החיצוני דהאבא שבא"ק שהוא הבן החיצוני דלעיל סי' ו' אות כ"ד, ומקומו הוא מהטבור ולמטה דהא"ק ועומד כנגד הנקודות דהעגולים, כמ"ש הרב שם, ומקורו הוא שהוא מהע"ב והס"ג דהמ"ה אשר בסי' א' אות א' ב', ושימושו הנה הוא בשתיים, אחד הוא כי הוא ממתיק את הנקודות דהעגולים ומבסם אותם לצורך מלוכתם אשר כרגע וכמ"ש הרב שם שהאור אדם הוא מאיר להעגולים, והוא שימוש אחד, אך כ"ז הנה הוא רק על עיקרן דהאורות אשר יצאו מהטבור והיסוד כי הם לא מיתו ולא נשברו וכן לא ירדו הם עצמם במקום העתיד להבי"ע כלל, אלא שנשארו הם במקום שהיה עתיד להאצילות, ע"ד הג"ר דהעגולים, ולכן לא די שלא מיתו אלא גם האירו הם להעגולים כדי לבסמם לצורך מלוכתם כרגע כנז', והוא שימוש אחד, והשימוש הב' הוא מה שיצא מהם האורות דלפר"ג והיה בהם ג"כ המיתה והשבירה כמו באורות העינים, והם המלכי יושר שהם הנקודות אשר מצד האבא שבא"ק.

והענין הוא כי מן הראוי הנה היה שאותן האורות שיצאו מהטבור והיסוד שהם מהאבא שבא"ק והם בחי' זכרים שיזדווגו הם עם אורות שיצא מן העינים שהם מן האימא שבא"ק והם נוקבין, אך באשר כי גם האורות דהטבור והיסוד שהם מהאור אדם אשר מהאבא הם ג"כ אינם מליאות שלימים כלל כי הם ג"כ רק בסוד טפ"ק, ובפרט האורות שיצאו מהעינים שהם היו עוד יותר מחוסרי שלימות. הנה לא היה אפשר להם להזדווג זב"ז, ולכן כל מה שהיה ראוי לצאת מהאור אדם בסוד טיפת זרע, מבחי' היסוד, הנה יצא מהם רק מלפר"ג שהוא רק הארה בעלמא, ואותן האורות שיצאו מהלפר"ג דכל בחי' הפרצופים שבאור אדם, כי היה הוא כלול ג"כ מכל בחי' הפרצופים כולם והם המלכי יושר העיקריים אשר הם נשארו בקדושתם לעולם ולא ירדו ולא מיתו כלל אך כל ההארה שיצא מהלפר"ג דכל אותו הפרצופים שבו, הנה הם המלכי יושר דהנקודות אשר מצד האבא שבא"ק. אשר הם מיתו ונשברו ג"כ.

וזהו השימוש הב' אשר מהאור אדם, כי השימוש הא' הוא מעיקר האורות עצמן שהם האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד שהם המלכי יושר העיקריים והם עצמם הנה לא מיתו ולא נשברו כלל וכן נשארו הם ג"כ בקדושתן ובמקום האצילות לעולם, ושימושם הוא שהם מאירים ומבסמים להנקודות דהעגולים, כדי לצאת למלוכה כרגע. וגם לבסם את דיניהם במקצת עכ"פ, ועל זה הם מאירים להם, כמ"ש הרב בנקודות פ"ב ושם רפ"ג, והשימוש הב' הוא כי הנה היה ראוי להם להזדווג עם הנקודות דהעגולים. כי הרי הם שניהם בבחי' זו"ן. אמנם באשר שהם אינם בשלימות כלל. הנה לא היה אפשר להם להזדווג. ויצא מהפרצופים שבהם כל מה שהיה ראוי לצאת מכ"א. מהיסוד שבו. הנה יצא ממנו רק כח והארה דרך הלפר"ג שבו. ואותן ההארות דהלפר"ג הם בבחי' המלכי יושר שמיתו. והם הנקודות דמצד האבא אשר הם מיתו ונשברו ג"כ וכמו שבארנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ה' ושם דרוש ב' ג' בארוכה ע"ש. והרי נתבאר לנו תהלה ית"ש על הב"ן דענינינו מליאותו ושימושו מקומו ומקורו:

[סעיף ג']

והנה כ"ז שאמרנו בענין שימושו. הנה הוא רק בעולם הנקודות. אבל לאחר התיקון הנה נשתנה שימושו לגמרי. וסיבת השינוי בשימושו הוא כי הנה בעת התיקון ולצורך התיקון הנה נתוסף בו אורות רבים בתוספות מרובה על העיקר הרבה מאד. עד שנשתנה עי"ז גם כל מליאותו ונעשה לפנים חדשות לגמרי. ועי"ז הנה נשתנה ממילא שימושו ג"כ. כי שימושו דכ"א הרי הוא לפי מליאותו. והם תלויים זב"ז. וכן בשינוי מליאותו שהוא ע"י אורות רבים שנתוסף בו כנז' וכל אותן האורות הנה הם ממקורות יותר נעלים. כי הרי הם עיקרו שמור לאור התיקון העתיד אשר נאמר על זה, ישמח ה' במעשיו. וא"כ הרי נשתנה מקורו ג"כ. וכן בענין המקום הנה נודע הוא ג"כ שהמקום הוא לפי ערך המליאות שעומד בו וכמ"ש בספר הקדו"ש שע"ה פ"א. ועי' מדרש תהילים מזמור ל' סס"י י': וא"כ הרי בעילוי המליאות ושינויו. הנה משתנה המקום ג"כ. וא"כ הרי נגלה כי לאחר התיקון הנה נשתנה הב"ן דענינינו בכל עניניו שבו. במליאותו. ושימושו. ומקומו. ומקורו:

[סעיף ד']

והענין בביאור הוא כי הנה אחר מיתת המלכים ושביה"כ. ויצא כל התוהו. כל מה שגזרה רצונו ית"ש עליה. בסוד. כך עלתה במחשבה לפני. והנה היה כ"ז בסוד מקלקל על מנת לתקן. לסבב התיקונים. מכל הקלקולים עצמן, ולפי גודל איכות כל קלקול. הנה יסובב מזה איכות התיקון אשר הוא ממנה עצמה. בכפלי כפליים. כמו שמתבאר כ"ז בארוכה בספר הדע"ה ח"ב בעהית"ש ע"ש. והנה היה סדר פעולת התחלת התיקון. ע"י האורות דהנקודות שנשארו הם למעלה בעת מיתת המלכים. כי לא ירדו למטה רק הניצו"ק דפ"ך ופ"ר ורפ"ח. אבל האורות הם לא ירדו לעולם ונשארו למעלה. כמ"ש בשביה"כ פ"ג וכנודע. והנה נעשו שם האורות לסוד מ"ן ונתייחדו הם עם האורות דכל מלכי העגולים אשר יתבאר לקמן סי' י"א וכן עם האורות העיקריים שיצאו מהטבור והיסוד. ור"ל כי הנה היה כאן ג' מיני אורות, ב' הם מאבא. וא' הוא מאימא. היינו האורות למלכי היושר אשר הם מהלפר"ג שהם מיתו ג"כ ונשארו האורות למעלה כנז'. ב'. כי הרי אמרנו שעיקר האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד שהם כלולים ג"כ מעשר ספי' ומה' פרצופים כללים ופרטים ופרטי פרטיה. הנה הם עצמם לא מיתו כלל ולא ירדו למטה כלל אלא שנשארו קיימים ובגבול מקום העתיד לאצילות. וע"ד הג"ר דהנקודות וכנודע. ומה שמיתו מהנקודות דהאבא ג"כ. הוא רק הנקודות שיצא מהלפר"ג דהפרצופים שבהאורות דהטבור והיסוד. אבל אותן הפרצופים עצמן הם לא מיתו ולא ירדו כלל. וכן גם האורות שיצאו מהלפר"ג שבהם. אשר הם מיתו ג"כ ונשברו כליהם וירדו השברי כלים למטה. והנה ירד עמהם ג"כ הניצוצין דפ"ך ופ"ר ורפ"ח. שהם מהחב"ד שבהם [הפ"ך הוא מאור החכמה הפ"ר הוא מאור הבינה. הרפ"ח הם מהדעת וכנודע כ"ז בדברינו] ולא ירדו רק הניצו"ק. אבל האורות עצמן הם נשארו למעלה. כמ"ש בשביה"כ פ"ג וכנודע, והרי היו מהאבא שבא"ק ב' מיני אורות אשר הם נשארו למעלה גם בכל משך זמן דעולם הנקודות, אחד הוא עיקרן דהאורות דהטבור והיסוד, ב', האורות דהלפר"ג שבהם, ומהנקודות דהאימא היה רק אור אחד, שהוא האורות דהנקודות דהעגולים שיצאו מן העינים כאשר מיתו ונשברו הנה לא ירדו מהם ג"כ אלא רק הניצו"ק דפ"ך ופ"ר ורפ"ח, אבל עיקרן דהאורות עצמן נשארו למעלה והרי היה ג' מיני אורות שנשארו למעלה. ב' מאבא. ואחד מהאימא:

[סעיף ה']

וכאשר הגיע עת התיקון הנה נתייחדו כל אלו הג' אורות זב"ז כי שורש כולם הם מהא"ס דא"ק, אלא שע"י תוקף הדינין דשרשי התוהו שהיה מעורב בהם נתפרדו והיה כ"א לעצמו, אבל מאחר שיצא התוהו לעצמה, וגם היא נתבטלה ברובה. כי נתהפכה לאם משפט. וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"ב. ונשארו האורות עי"ז זכים בלי סיגים כלל. הנה נתבסמו ונמתקו. כי כן הם משרשם שבמ"ס, רשפי אש שלהבת י"ה. שלהובבין דרחימו. לכן הנה נתייחדו

עתה. ר"ל לצורך התיקון. כל הג' אורות הנז' זב"ז. ונעשו לאחד ממש. ועלו למ"ן ונעשה עי"ז זווגא עלאה. דאוירא ובוצינא שנזדגו עתה בלי מסך כלל. כי הנה נבקע הקד"א ונתייחדו אוירא ומ"ס. בהגילוי דאור הגנוז והנה יצא עי"ז גילוי אור המ"ה שהאיר דרך המצח. והיה יציאתו מבחוץ. בבחי' אור מקיף אשר ממנו נהוו החיצונים. והתפשט עד סוף רגלי א"ק. ובררו את הניצוצין הראשונים אשר לצורך תיקון האצילות. ועלו הם למ"ן. ונתייחדו בעלייתן עם הג' אורות הנז' לעורר עוד בזווג עלאה דהאוירא ומ"ס הנז'. ונאצל ונולד עי"ז האור המ"ה הפנימי. שהוא אור התיקון העיקרי שהוא מבפנים: אלא שהאיר דרך המצח ג"כ. כמ"ש בשביה"כ פ"ו. ועיקרו שהוא מבפנים הוא בגילוי דו"ן. כמ"ש באד"ז. רל"ב א' וכן באד"ר קל"ה ב'. והוא הדר ומהיטבאל. והם המ"ה וב"ן הכלליים. שהם אור התיקון הכללי. ויצא אור המ"ה הפנימי מזווגא עלאה הנז' ונתפשט מבפנים דרך הא"א והאו"א שבא"ק ויצא מהיסודין שלהם שהוא כללית היסוד דא"ק. והוא מ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב. שאור התיקון הוא תולדות היסוד דא"ק. כי יצא מהיסוד בסוד החסד דאתגלי בפום אמה. והוא אור המ"ה הפנימי שאמרנו. והוא אור התיקון העיקרי. משא"כ האור המ"ה שהאיר דרך המצח שאמר בשער התיקון פ"ב וכן הוא ג"כ בשביה"כ פ"ו. הנה הוא רק בבחי' אור מקיף כנז'. וע' בכ"ז בכלל ח"י ענ"ח אות ד'.

ועכ"פ הוא כי הנה הב"ן דענינינו אשר אמרנו לעיל סעי' ב' בהשימוש הב' שממנו הוא המלכי יושר אשר הם מיתו ג"כ. הנה בעת התיקון, נתברר מהם כל הצורך לתיקון האצילות. ועלו למ"ן עם האורות העיקריים שיצאו מהטבור והיסוד וכנז'. והנה היה עלייתם בתחלה במקום אשר יצאו משם שהוא בהשם מ"ה דלעיל אות ל"א ושם בהס"ג דאות ל' ומשם בהע"ב דאות כ"ט והיה עלייתם יחד עם בירורי הניצו"ק והאורות דהעגולים אשר יתבאר ענינם לקמן סי' י"א. והנה הם הג' אורות הנ"ל עם הב' מיני בירורי דהניצו"ק דהיושר והעגולים ונעשו כולם אחד ועלו למ"ן בהמ"ס לעורר הזווגא עלאה הנז' ולהמשיך את אור התיקון הנז', ונתייחדו והאירו כולם יחד עד שנעשו הם עצמם ג"כ לאור התיקון גופה. וכנודע שכל מ"ן שעולה הנה מתייחד הוא עם האור ומוחין שממשיך ע"י עלייתו ונעשים כולם אחד, והרי נמצא כי הנה כל מה שבארנו לעיל סעי' א' ב' בהב"ן דענינינו את מציאותו ושימושו ומקורו ומקומו, הנה הגם כי לא ניטל ממנו, מעצמותו ואיכותו שום דבר עיקרי בו, והוא בהם לעולם גם אחר התיקון עכ"ז הנה ע"י חברותא שנתחבר ונתייחד עם עוד אורות דוגמתו, וכן הנה ניתוסף בו ובשרשיו אורות רבים וממקוריים יותר נעלים וגבוהים לאין חקר, וכן זכה לגילוים שנתגלה לו אורות רבים המאירים ומזהירים בו, מה שבהיותו בעולם הנקודות לא ידע בהם כלל והיה אז העולם חשך בעדו ועתה הנה הוא הולך ומאיר באור פני מלך חיים:

[סעיף ו']

והענין בביאור הוא כי הרי אמרנו שלצורך התיקון הנה נתייחדו העגולים והיושר זב"ז הן הניצו"ק שמשניהם שנבררו והן האורות שמשניהם שנשארו למעלה, וכן שרשיהם אשר בהאו"א ובהעקודים והוא כל העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו עם העסמ"ב אשר בסי' י"א דלקמן הנה נתייחדו שניהם ונעשו לאחד, ועלו למ"ן אחד, בהמ"ס דא"ק לעורר סוד הזווגא עלאה הנ"ל, והוא ענין חברותא שנתחבר ונתייחד עם אורות דגמתו שאמרנו כי היושר והעגולים הרי הם שניהם במדרגה אחת וחברתם זב"ז הרי הוא בדוגמתם, וכן הנה אמרנו כי כל העסמ"ב אשר בהסי' שלפנינו הנה הם כולם רק המלכיות מהעסמ"ב דהב"ן הכללי דהתיקון אשר מצד הצבא שבא"ק כי הע"ב דאות כ"ט הוא המלכיות מהע"ב שבסי' ז' אות כ"ה, והע"ב דאות כ"ה הוא הט' ראשונים שבו אשר יצא בעת התיקון ונתייחדו אז המלכיות עם הט"ר ונעשו לאחד, וכן הס"ג דאות ל' הנה הוא המלכיות מהס"ג שבסי' ז' אות כ"ו כי הס"ג דאות כ"ו הוא הט' ראשונים אשר יצאו הם בעת התיקון ונתייחדו אז המלכיות עם הט"ר שהם הס"ג דאות ל' עם הס"ג דאות כ"ו ונעשו שניהם אחד, וכן המ"ה דאות ל"א הנה הוא המלכיות מהמ"ה שבסי' ז' אות כ"ז כי המ"ה דאות כ"ז הוא הט' ראשונים שבו אשר יצאו הם רק בעת התיקון ונתייחדו אז המלכיות עם הט"ר, המ"ה דאות ל"א עם המ"ה דאות כ"ז זב"ז, ונעשו שניהם אחד, וכן הב"ן דענינינו שהוא כללות הזו"ן דאור חדש והשתתף עמו ג"כ החיצונית דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד הנה כולם הם רק בחי' מלכיות, והוא המלכיות מהשם ב"ן שבסי' ז' אות כ"ח כי הוא הט' ראשונים שבהם אשר יצאו הם רק בעת התיקון והשתתף עמהם ג"כ הפנימית דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד, וכ"ז הוא אשר יצאו רק בעת התיקון ונתייחדו אז הב"ן דענינינו עם הב"ן דאות כ"ח ונעשו אחד, והוא כללות הב"ן הכללי דהתיקון, המהיטבאל הכללי אשר מצד הצבא שבא"ק.

והוא התוספות אורות רבים שאמרנו שניתוסף בו, ובשרשיו, כי הע"ב ס"ג מ"ה דאות כ"ט ל' ל"א הרי הם שרשיו כנ"ל בדברינו, והט"ר שניתוסף בכ"א מהם, הרי הם תוספות אורות רבים, וכל אלו הט"ר שניתוסף הרי הם מאור התיקון, שהוא מזווגא עלאה דהאוירא ומ"ס אשר ע"י בקיעת הקד"א וכנ"ל, וא"כ הרי הוא ממקור נעלה ונורא שהוא מרזא דאור א"ס, והוא אשר אמרנו כי הוא ממקור יותר נעלה וגבוה לאין חקר, כי המקור דאור חדש הרי הוא רק מהע"ב וס"ג דהמ"ס אשר מקבל מהאוירא דרך הקד"א אבל אור התיקון אשר הוא ע"י בקיעת הקד"א הרי הוא בהגילוי דאור הגנוז, ועוד כי גם עיקרו דאור חדש הנה הגם שהוא נמשך ויצא מהזווג דע"ב וס"ג דהמ"ס, עכ"ז הנה מאחר שנמשך להאבא אשר היה אז בלתי יחוד הנה נתמעט בו האור הרבה ויצא כל מה שיצא ממנו רק בסוד טפ"ק. וגם לבסוף הרי יצא מהאור חדש המלכי יושר אשר הם מיתו ג"כ. ועכ"פ הוא כי האור חדש היה ג"כ בכל משך זמן דעולם הנקודות במיעוט ובצמצום ובהעלם גדול מאור א"ס. והוא הב"ן דענינינו אשר אמרנו כי בכל זמן דעולם הנקודות היה העולם חשך בעדו. משא"כ לאחר התיקון הרי נתחדש ונעשה לפנים חדשות לגמרי ונעשה הוא גופא ג"כ מאור התיקון עצמו. כי בעלייתו למ"ן הנה נתייחד באור התיקון ונעשה אחד עם הב"ן דסי' ז' ועם הפנימית דהב"ן דסי' ו'. וכן נתייחד באמת עם כל השמות ב"ן אשר מתחילת סי' ו' עד סוף סי' י"ג. כי נעשו כל אותן העסמ"ב כולם אחד. ע"ב בע"ב ס"ג בס"ג מ"ה במ"ה ב"ן בב"ן. כי בעת התיקון הרי נעשו היושר עם העגולים שהם העסמ"ב אשר בהסי' ח' שלפנינו עם העסמ"ב אשר לקמן סי' י"א נעשו שניהם לאחד ממש. כי נעשו הם שניהם ג"כ לאור התיקון עצמו, ונתייחדו עם הד' מיני עסמ"ב אשר בסי' ז' י' י"ב י"ג שהם אורות התיקון דהדר ומהיטבאל אמר מצד האו"א שבא"ק ונתלבשו כל אלו הו' מיני עסמ"ב. דסי' ח' י"א ז' י' י"ב י"ג. בהעסמ"ב דסי' ו' ודסי' ט' שהם האו"א שבא"ק, שנתייחדו הם בעת התיקון בעולם היחוד היותר אפשרי, והרי נכללו ונתלבשו כל אלו הח' מיני עסמ"ב אשר מסי' ו' עד סי' י"ג זב"א ונעשו כולם אחד:

[סעיף ז']

והרי לנו לענינינו גודל העילוי והשינוי לטובה שנתעלה ונשתנה. הב"ן דענינינו בעת התיקון בכל כמותו ואיכותו ונתבטל בו מציאותו הראשונה ע"י ריבוי התוספות שבו כי מקודם הנה היה רק המלכיות דכללות המלכות דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח ובשיתוף המלכיות דחיצונית דהב"ן שבסי' ו' אות כ"ד ועתה שהוא בעת התיקון הנה נעשה מציאותו מכל הי' דהב"ן שבסי' ז' אות כ"ח וגם בשיתוף המלכיות דכל הי' דב"ן דחיצונית ופנימית שבסי' ו' אות

כ"ד, וכן הוא בנין מליאותו עתה ג"כ מכל הב"ן הכללי דהתיקון אשר גם מצד האימא שבא"ק שהוא הב"ן אשר בסי' י' אות מ'. שהוא בשיתוף המלכיות דהחיצונית ופנימית דהב"ן שבסי' ט' אות ל"ו. כי בעת התיקון הרי נעשו כל העגולים והיושר למליאות אחת,

והרי לנו גודל העלוי והשינוי שנתעלה ונשתנה בעת התיקון עד שהוא עתה מליאות אחר לגמרי נעלה ומרומם על מה שהיה. לאין חקר. וכן עילוי מליאות הנה הוא עצמו שימושו. כי הרי אמרנו שהוא נעשה ג"כ לאור התיקון עצמו. כי בעלייתם למ"ן אחר מיתת המלכים כנ"ל סעי"ה הנה נתייחד עם אור התיקון שנמשך מהזווגא עלאה דאוירא ומ"ה והוא עתה ג"כ מכללות אור התיקון. הדר ומהיטבאל, הכלולים מהד' מיני עסמ"ב דסי' ז' י' י"ב י"ג. וירדו דרך פנימית כל הא"ק והעקודים והאו"א שבו. והם הג' שמות ע"ב ס"ג מ"ה. אשר בסי' ז' י' י"ב י"ג. כמבואר שם ושם בכ"א מהם. עד שירדו ביסודין דאו"א שהוא כללות היסוד דא"ק. והאור שירד ביסוד הוא הב"ן דהתיקון, הכולל מד' מיני ב"ן, דסי' ז' י' י"ב י"ג. אשר בכללים הוא ג"כ הב"ן דענינינו עם הב"ן דסי' י"א, כי נעשו כולן אחד כנ"ל, והם כולם מתלבשים וכלולים בהב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם היסודין דהאו"א, שהוא כללות היסוד דא"ק, ומשם הנה יצא בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, וכנ"ל. וזה הוא שימושו. כי הרי ממנו נתקן כל האצילות וכל מעשה בראשית כולם וכן בזה הנה הוא משמש לעולם. וכגם שהוא אור הגנוז כי הוא אור הראשון שנגנז. עכ"ז הנה תמלית אורו משמש לעולם, דאילולא כן לא אתקיים עלמא אפי' רגע אחת כמ"ש בזוה"ק פ' תרומה קמ"ט רע"א ובכ"מ:

[סעיף ח']

והרי נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דענינינו העילוים והשינוים שנעשה בו בעת התיקון ממה שהיה מקודם בעולם הנקודות כי מליאותו בעולם הנקודות אשר היה משמש אז לבחי' הזו"ן הכלליים דהאור חדש וכנ"ל סע"א הנה היה אז כל מליאותו רק המלכיות מהי' ספי' דהמהיטבאל שהיא הב"ן הכללי דהתיקון אשר מצד האבא שבא"ק והוא יצא בעת התיקון בי' ספי' שלימים. והוא השם ב"ן אשר בסי' ז' אות כ"ח, אך בעולם הנקודות הנה יצא רק הי' מלכיות ממנו. וזה היה כל המליאות דהב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות. אמנם הנה היה משתתף אז עמו ג"כ המלכיות דהחיצונית דהב"ן דהאבא שבא"ק, שהוא הב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד, ובעת עולם הנקודות הנה לא היה אז ג"כ אלא רק החיצונית דהב"ן לבד, והם אשר השתתפו אז עם המליאות דהב"ן דענינינו במליאות הנז' אשר בעולם הנקודות. ואותו ההשתתפות שאמרנו הנה הוא היה אליו ג"כ בבחי' מקום. וכנודע מדברי הרב במבו"ש וכן בשעה"ק ד' ט' סע"ד. כי המקום הוא יותר גדול במעלה מן המליאות שבו וכן הוא בענינינו ג"כ כי החיצונית דב"ן דאות כ"ד הרי מהאבא עלמו והרי הוא יותר גדול במעלה מהב"ן דענינינו שהוא מהאור חדש. אך עכ"פ הוא כי החיצונית דהב"ן דאות כ"ד שאמרנו שהיה משתתף עמו היה. משמש אליו ג"כ לבחי' מקום, כי הב"ן דענינינו במליאותו הנז' אשר בעולם הנקודות הנה היה כלול ומלובש בו והיה משתמש אליו החיצונית דהב"ן דאות כ"ד לבחי' מקום. וכן בענין שימושו אשר בעולם הנקודות. הנה היה אז כל שימושו רק להנקודות. והיה אז שימושו בשתיים כנ"ל סעי"ב. אחד מעיקרו גופה. שהוא האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד. אשר הם עלמם לא ירדו למטה כלל ולא מיתו ולא נשברו, והיה שימושם. כי האירו הם להנקודות שיצאו דרך העינים לבסמם באיזה מקצת שלא יתגברו בתוקף דינם יותר מדאי, ושימוש השני הוא. כי אותן האורות דהטבור והיסוד הנה הם ג"כ בבחי' פרצופים, והם בבחי' זכרים כי הם מהאור חדש שהוא מהאבא שבא"ק והיה מן הראוי שיזדווגו הם ע"י האורות שיצאו דרך העינים שהם ג"כ בבחי' פרצופים והם נוקבין. כי הם מהאימא שבא"ק. כי האורות שיצאו דרך העינים הם מהאימא שבא"ק כנודע כ"ז בדברינו בספר הדעי"ה ח"ה בדרושים הראשונים שם, אמנם באשר כי הם שניהם ר"ל הן הזכרים והן הנוקבין לא היו פרצופים גמורים כלל ולא היה אפשר להם להזדווג כהראוי הנה יצא מהזכרים כל מה שהיה צריך לצאת מהיסוד בסוד טיפת הזווג, הנה יצא רק מהפלפר"ג שבו, שהוא רק הארה בעלמא, והוא אורות הלפר"ג שאמר הרב בנקודות פ"ג והם מיתו ונשברו ג"כ, והם הנקודות דמלכי היסוד שהם מהאבא שבהא"ק. כנודע בדברינו, והוא השימוש הב' דהאור חדש שאמרנו. והוא כי הנה ממנו יצאו המלכי יושר שהם הנקודות אשר מצד האבא שבא"ק. ומקורו דאור חדש הנה מבואר הוא בדברי הרב בנקודות פ"ב כי הוא מהזווג דהע"ב וס"ג דגלגלתא. ור"ל מהע"ב והס"ג דהמ"ס אשר לעיל סי' א' אות א' ב' אמנם היה נמשך מהאוירא ג"כ כי הוא שורש האבא וכמו שכתבנו בזה בכלל ח"י ענ"ב אות ג' ובכ"מ. ועכ"פ הוא כי שורשו ומקורו הנה הוא מגיע עד ראש המ"ס. וכ"ז הנה הוא. שורשו. ומקורו. ומליאותו. ושימושו. ומקומו. דהב"ן דענינינו בעת עולם הנקודות: שהיה אז כל אורו וגילויו מהאור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ב:

[סעיף ט']

אמנם בעת התיקון הנה נשתנה בו כל אלו הבחי' ונתעלו בו כ"א, בעילוי רב. עד שהם בו פנים חדשות לגמרי, כי מליאותו הנה הוא לאחר התיקון, כי נעשה הוא להב"ן הכללי דהמהיטבאל אשר מצד האבא שבא"ק. ואותו הב"ן הכללי הוא ג"כ כללות הזו"ן דאותו המהיטבאל (ע' לעיל ריש סעי"א) והנה אותו הב"ן הכללי הוא כלול מי' ספי' שלימים הט"ר דהב"ן שיצאו בעת התיקון. והוא עיקרו דהב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח. עם המלכיות שלהם. אשר הם יצאו בעולם הנקודות. אשר רק הם היה אז כל מליאותו דהב"ן דענינינו. כנ"ל סעי' א' ב', וכ"ז הוא כללות הזו"ן דהמהיטבאל הנז' שהוא המליאות דהב"ן דענינינו שנתחדש בו בעת התיקון והוא הט"ר דב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח שניתוסף בו. ונתייחד עמהם למליאות אחת, והנה משתתף עמהם אז ג"כ הפנימית דב"ן דלעיל סי' ו' אות כ"ד שהוא הב"ן דהתיקון דהאבא. ושם הוא נכלל. ונתלבש הב"ן דענינינו ושם הוא מקומו לעולם, והרי נתעלה מקומו מהחיצונית דהב"ן שבהאבא להפנימית דהב"ן שבהאבא, וכן נתעלה מליאותו מהמלכיות דהנקודות להי' ספי' שלימים דהתיקון: ולא עוד כי הנה מליאותו מהמלכיות דהנקודות אשר בעולם הנקודות כנ"ל סעי"א. הנה היה רק מאור אחד פרטי לבד אשר הוא מהאבא לבד. כי הוא רק האור חדש אשר הוא נולד אז בהאבא ויצא מהטבור והיסוד שבו. וכנ"ל סעי' א' ב'. אבל מליאותו אשר בעת התיקון שהוא אז מי' ספי' שלימים כנז'. והיינו כי הוא הב"ן דלעיל סי' ז' אות כ"ח עם המלכיות דהנקודות אשר לו. וכנ"ל. הנה הוא לא יצא בבחי' פרטי ומהאבא לבד. אלא הוא יצא כלול ג"כ עם המהיטבאל אשר גם מצד האימא שבא"ק שהוא השם ב"ן דהתיקון אשר לקמן סי' י' אות מ' עם המלכיות שלו אשר מהב"ן דלקמן סי' י"א. וכן יצא באמת כלול ג"כ עם ההדר דהאו"א. שהוא הב"ן דלקמן סי' י"ב אות מ"ח ודסי' י"ג אות נ"ב. כי אלו הד' מיני ב"ן. דסי' ז' י' י"ב י"ג. עם המלכיות שלהם. אשר נתקנו מהנקודות. שהם הב"ן דענינינו והב"ן דסי' י"א אות מ"ד במליאותם אשר בעולם הנקודות, הנה כללות כולם יחד, הנה הם ההדר ומהיטבאל, המ"ה וב"ן הכלליים שיצאו ונתגלו שניהם יחד, באור אחד ממש, והוא אור התיקון שהוא החסד דאתגלי בפום אמה, שממנו נתקן האצילות וכל מעשה בראשית כולם, ועכ"פ הוא כי הנה נתעלה המליאות דהב"ן דענינינו בעת התיקון בעילוי אין חקר כי נעשה כלול מכל אור התיקון כולו שהוא מהד' מיני ב"ן. דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג, שהם כולם מעתה כללות אור התיקון הכללי, המתפשט באצילות, והנה הוא כלול ומלובש, בהפנימית דהב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם הפנימית או"א עלמן אשר יצא בהם אותן הפנימית ג"כ רק בעת התקון, ונתייחדו אז

כהו"א

האו"א זב"ז בעולם היחוד היותר אפשרי, ובאותו הפנימית דהב"ן דהאו"א, דסי' ו' אות כ"ד ודסי' ט' אות ל"ו, הנה שם הוא כלול ומלובש אור התיקון הכללי והוא מקומו לעולם, כי אותו הפנימי דהב"ן, הוא עטרת היסוד הכללי דהא"ק, והאור התיקון המתגלה שם הוא החסד דאתגלי בפום אמה, וממנו נתקן האצילות, והרי נתבאר לנו בכ"ז על הב"ן דענינינו עילוי מליאותו בעת התיקון על מליאותו הקודמת אשר בעת עולם הנקודות כי הוא רב ועצום מאד, וכן יתבאר לנו ג"כ שינוי מקומו כי הוא מהחיצונית לפנימית וכנז'.

והנה כל אותן השינוים והעילוים שנעשה בענין מליאותו וככל מה שבארנו בהם במליאותו בפרט, עם כל כלילותו בכל אור התיקון בכלל, הנה כל אותן השינוים והעילוין עצמן הרי הם גופה מה שנתחדש בו בשימושו, כי מאחר שנעשה כל מליאותו עתה לאור התיקון, הרי הוה שימושו מעתה בתיקון ובנין כל האצילות וכל מעשה בראשית כולם וכן הוא מאיר והולך תמיד, כי הגם שעיקר האור הנה הוא חזר ונגנז עכ"ז הנה בהעלם הוא משמש תמיד כי קיום כל העולמות תמיד הוא רק על ידו, ע"י תמצית אורו שממשיך ממנו תמיד, כמ"ש בזוה"ק ח"ב קמ"ט רע"א, קס"ו ב', ר"כ ע"ב. וכן בס"ג פ"ח א', ועכ"פ הוא כי שימושו הנה הוא עתה באור התיקון ובזה הנה הוא משמש לעולם, והרי נתבאר לנו על הב"ן דענינינו, עילוי מליאותו ושימושו הנעשה בו בעת התיקון, כי נתעלה אז לאין חקר, וכן נתעלה ג"כ במקומו אשר הוא בהשם ב"ן דסי' ו' אות כ"ד מחיצונית לפנימית כנ"ל, וכן במקורו כי הוא נתחדש ויצא מהיחוד דאורה ובוצינא שנתייחדו אז זב"ז בלא מסך כלל, ונעשה היחוד הזה רק ביום ראשון דמע"ב והוא חזר ונסתם תיכף ולא נעשה עוד היחוד הזה עד התיקון העתיד, וכמו שכתבנו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ג' ד' ע"ש.

ודע עוד כי כל בנין התיקון דמעשה בראשית שהוא ע"י הדר ומהיטבאל שהם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון המוזכר בכל מקום, הנה הוא הכל רק בהב"ן דענינינו בצירוף כל השמות ב"ן אשר בכל הח' סימנים אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, ובכל אלו השמות ב"ן שהם כולם אחד, כי הם כולם הנה הם אור התיקון הכללי. המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון. אשר בהם נתקנו מעשה בראשית כולם. כי השמות ב"ן דסי' י"ב י"ג הם המ"ה הכללי. והשמות ב"ן דסי' ז' ודסי' י' (שהם הט"ר דהב"ן אשר יצאו הם בעת התיקון) בצירוף השמות ב"ן דסי' ח' דענינינו ודסי' י"א (במליאותם בעת עולם הנקודות שהיו אז רק המלכיות. ור"ל המלכיות דהט"ר דהב"ן דסי' ז' ודסי' י') הנה הם הב"ן הכללי. ואלו המ"ה וב"ן הכלליים הם כלולים ומלובשים בהשמות ב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם הב"ן דהאו"א עצמן. שהם המקום להמ"ה וב"ן הכלליים. ונעשו כל אלו הח' מיני ב"ן כולם אחד והם המ"ה וב"ן הכלליים. וכנ"ל כ"ז. אך עכ"פ הוא כי כל המ"ה וב"ן הכלליים הם כולם רק באלו הח' שמות ב"ן אשר מסי' ו' דלעיל עד סוף סי' י"ג דלקמן, והם רק בהשמות ב"ן לבד שהם מהטבור ולמטה דהא"ק. ולמטה מהפרסא. ושם הנה הוא המקום דהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון. אבל בשמות עס"מ אשר בכל הח' סימנים הנז', שהם למעלה מהטבור ולפנים מן הפרסא. הנה הם כולם רק השרשים דהמ"ה וב"ן הכלליים אשר בהאו"א עצמן שבא"ק. ואינם נכנסים הם עצמן באצילות כלל, כי כל האצילות הוא רק למטה מהטבור ולמטה מהפרסא, ושם הוא המקום ג"כ דהמ"ה וב"ן הכלליים. שהם כל השמות ב"ן דהח' סימנים הנז' שנתפשטו הם מהטבור ולמטה. ע"י הב"ן דסי' ו' ודסי' ט' שהם בבחי' הנה"י דהאו"א המתפשטים להתלבש בהזו"ן. כן הוא כאן כי הב"ן דסי' ו' ודסי' ט' הם בבחי' נה"י דהאו"א שבא"ק המתפשטים ויורדים מהטבור ולמטה שבו להתלבש באצילות, כי קודם שנעשה האצילות. כאשר הגיע העת להתהוות האצילות. והוא אחר מיתת המלכים ועליית המ"ן, ונולד עי"ז אור התיקון וירד דרך פנימית כל הא"ק ודרך העקודים ודרך כל האו"א שבו ונשאר עיקרו בהם גופה והם השמות העס"מ אשר בכל הו' סימנים. דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג. כי כל אלו הו' שמות עס"מ שבהם הם נשארו למעלה מהטבור ובהאו"א והעקודים עצמן. וכמבואר בדברינו שם בכ"א מהם. אך הו' שמות ב"ן שבהם הנה הם אור התיקון השייך להאצילות. והם מתלבשים בהנה"י דהאו"א. שהוא השמות ב"ן דסי' ו' ודסי' ט' והתפשטו או"א בהם מהטבור ולמטה עד היסודין שלהם. שהוא כללות היסוד דא"ק. והתגלה בהם בהעטרה שלו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה. והם הדר ומהיטבאל. המ"ה וב"ן הכלליים. אשר מהם נתקן כל האצילות וכל מע"ב כולם. והרי לנו כי כל אור התיקון דהאצילות הנה הוא רק מהשמות ב"ן דהו' סימנים הנז'. דסי' ז' ח' י' י"א י"ב י"ג. והם נתפשטו להאצילות ע"י התפשטות הנה"י דהאו"א שבא"ק. שהם השמות ב"ן דסי' ו' ודסי' ט'.

אמנם כ"ז הנה הוא רק עתה שהוא בשליטת דהמ"ה וב"ן אך בהתיקון העתיד אשר יתחיל להתנוצץ מזמן ביאת המשיח והלאה שהוא שליטת ע"ב וס"ג הנה יתבטל מאז כל המסכים. כי יזדכך הפרסא לאור ולא יהיה עוד הפסק כלל. בין העקודים והאו"א. להאצילות ואז הנה יתעלה האצילות ויוכלל בהאו"א עצמן ובהעקודים עצמו וישתמש אז האצילות גם באור התיקון אשר להאו"א והעקודים שהוא גם בכל העס"מ אשר בכל הח' סימנים הנז' ואז הנה יוכללו המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג והוא שליטת הע"ב וס"ג כנ"ל אות ל"א בארוכה:

[סעיף י']

אמנם מה שראוי להתבונן ולדעת מאד, כי כל מה שאמרנו בענין החלוקי בחי' אשר בין שליטת הע"ב וס"ג לבין שליטת המ"ה וב"ן הנה אין הכוונה שהמ"ה וב"ן הם מיוחדים לעצמן ח"ו, ויש להם שליטה והנהגה מיוחדת לעצמן בלתי הע"ב וס"ג, חלילה וחלילה, כי לעולם הוא הע"ב וס"ג הם הנשמה להם ומיוחד עמהם, וכל שליטת המ"ה וב"ן ופעולתם הוא לעולם רק בכח ואור הע"ב וס"ג השוכן בהם ומיוחד עמהם, וכל הכוונה בשליטת המ"ה וב"ן שאמרנו הנה הוא רק שהע"ב וס"ג הם ירדו ממעלתם ונתלמלמו ממדרגתם, ונתעלמו ונתמעטו, והם מאירים עתה רק לפי כח מדרגת המ"ה וב"ן שיהא אפשר להם להשתמש באורם, וכנ"ל אות ל"א סעי' ה' ו' ז' ומבואר שם כי הנה נעשה עתה באו"א כמה מיעוטים לצורך הזו"ן ב"ש ועכ"פ הוא כי כל שליטת מ"ה וב"ן הנה הוא ג"כ לעולם רק בכח ואור דהע"ב וס"ג.

והאמת הוא כי גם שליטת מ"ה וב"ן אשר עתה הנה הם ג"כ אינם באורם העקרי כלל, כי גם הם ירדו ממקומם העיקרי ונתמעטו, כי עיקר מקום הז"א הראוי לו הרי הוא בחג"ת דא"א, וכמ"ש בשער פרצופי זו"ן תחילת פ"ה וע' עוד שער הפרצופים תחילת דרוש ב', וירד מהטבור ולמטה שהוא בהנה"י דא"א כמ"ש בשער רפ"ח פ"ב, וכן מקום הנוק' הוא בהנה"י כמ"ש בשער הפרצופים שם, ונתמעטה וירדה בבי"ע בסוד מיעוט הירח, ע' שער כסא הכבוד ספ"ה ושם פ"ב ובשער השמות פ' א' ב', וכן נתמעטו הזו"ן באורם וגילויים, וכנודע מאמרם ז"ל, פסיקתא פיסקא זכור ותנחומא ס"פ תצא כי אין שמו שלם ואין כסאו שלום עד שימחה זרעו של עמלק, ומ"ש, ע' דברינו בכ"ז בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א ע"ש.

והענין דאין שמו שלם, הוא המיעוט וההעלם אשר בהמ"ה, והוא ג"כ ענין האור הראשון שנגנז, וענין אין כסאו שלם, הוא מהמיעוט וההעלם הנעשה בהב"ן, כי המלכיות הוא האדם היושב על הכסא, ועכ"פ הוא כי גם שליטת המ"ה וב"ן אשר עתה הוא ג"כ אינם באורם העיקרי כלל כי הרי נתעלמו עתה ונתלמלמו הרבה מאד, והוא ג"כ ענין הסתר פנים, וכן כל הגלות שהוא מענין עולם התוהו, כמ"ש בתז"ח ע"ב דף כ"ז, ואין גילוי עתה גם לשליטת המ"ה וב"ן אלא רק במה שבוחר בעמו ישראל באהבה. ונתן, ונותן, לנו את תורתינו הקדושה והיא מאיר ומתגלה בנו

תמיד, וכן קדשנו במצותיו והרבה לנו תורה ומצות, והוא ע"י אורו ית"ש השוכן בנו, ומאיר ומתגלה בזה אלינו, והוא שליטת המ"ה וב"ן העומד בישראל תמיד בגילויו ואורו ית"ש. והוא אור המ"ה, מ"ה דמשה, כי על ידו השית"ש הוא אלהינ"ו ושוכן בנו כמ"ש הגר"א בתיקונים תיקון ס"ט קל"א ע"א, אבל זולת התורה והמצוה, אשר הוא רק לישראל ביחוד, והרי החושך יכסה ארץ ואין גילוי עתה לאלהות"ו ית"ש וכמ"ש למה יאמרו הגוים איה נא כו' וכן נאמר ויאמרו לא יראה י"ה ולא יבין כו', והרי חזר העולם לתוהו, וא"כ איה הוא ההיכר והגילוי בכל העולם כולו לשליטת המ"ה וב"ן, שהוא גילוי אלהות"ו ית"ש והנהגתו עתה בכל משך זמן דהעוה"ז עד ביאת המשיח, אשר הכתוב אומר, את המאור הגדול לממשלת היום, שהוא באצילות [כי שם הנה הוא שליטת המ"ה כמ"ש אליהו זל"ט מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצי'] ואת המאור הקטן לממשלת הלילה שהוא בעולמות בי"ע (עי' פע"ח בכוונת מה נשתנה) ועי' זוה"ק ח"א, ל"ד א', ובח"ג י"ב א' ובכ"מ, וכן הוא בתיקונים תיקון מ"ד, והרי העיד הכתוב על שליטת הזו"ן שהוא שליטת דהמ"ה וב"ן כנז', הרי מאחר שברוב משך זמן העולם, היינו הב' אלפים תוהו, וכל זמן גלות מצרים ואח"כ בכל זמן הד' גליות, ובפרט בהגלות האחרון הזה דאתחזר עלמא לתוהו ובוהו, כמ"ש בתז"ח דף כ"ז ע"ב, ואין גילוי עתה לאלהות"ו ית"ש. אלא רק בישראל, וכנ"ל. והם שפלים ונבזים עד לעפר יגיעו, ותמיד עליהם יערימו סוד כו' אמרו לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר כו', תהלים פ"ג. וא"כ איה המקום דשליטת המ"ה וב"ן שהוא עד ביאת המשיח.

ומה גם כי הנה הנסים נגלים דיציאת מצרים אשר עי"ז הנה נתפרסם אלהות"ו ית"ש, וכמ"ש רחב יהושע ב', כי שמענו את אשר הוביש ה' את מי ים סוף מפניכם כו' ונשמע וימס לבבינו כו' כי ה' אלהיכם הוא אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת הנה הנסים הללו לא היו בגילוי אור דמ"ה וב"ן. שהם זו"ן, אלא רק בגילוי אור דא"א, וכמ"ש בספד"צ ספ"ד על הנס דקריעת ים סוף, וכן כל הניסים כולם שנעשה אז עמהם. וגם ביאתן לארץ היה הכל ג"כ רק בהנהגת א"א, וכמ"ש בזוה"ק פ' בשלח ס"ד ב' בפסוק, היש ה' בקרבנו אם אין, וכן בפ' שלח קנ"ח ע"ב בפסוק היש בה עץ אם אין, ועי' מאמרי רשב"י דף כ"ו ע"ד מדפוס"ח תרנ"ח, ואור הא"א הנה הוא האור דהע"ב וס"ג ומשם הוא כל הנסים נגלים, וא"כ הרי צריך ביאור על שליטת מ"ה וב"ן אשר כל ההנהגה עתה בכל העולם כולו בכלל ובפרט ובפרטי פרטות הוא עתה הכל על ידיהם ומאחר שאור אלהות"ו ית"ש אשר בשליטתם ופעולתם בכל הלהבת העולם כולו זולת ישראל עמו, שהם כליו ומשמשיו והם חלקו ונחלתו, חבלו בנעימים, אך זולתם הרי אורו מסתתר בכולם ונעלם מכולם, וא"כ לאיזה שימוש ותיקון משמשים המ"ה וב"ן עתה בכל העולם כולו בשליטתם ופעולתם:

לו ולהצלויים אליו, כמ"ש בחולין ז' ע"א, וכן כל הנפלאות דר' יצחק בן אלישוב וכיוצא, בתענית דה כ"ג אמנם כל הנסים הללו היה בכח מעשיהם והיו כדאי לזה שיתקדש שמו ית' על ידיהם ואפשר כ"ז להעשות גם באור גילויו ית"ש אשר רק בשליטת דהמ"ה וב"ן אך הנסים דיציאת מצרים אשר אמרנו שהיו הם בהנהגת א"א, הסיבה בזה הוא. משום שלא היו אז כדאי לזה, והיה כל הגאולה רק מסוד ברית אבות ולכן היה אז הכל רק בהנהגת א"א. שהנהגתו הוא למעלה מן המדה ובחסד, אבל הנהגתו ית"ש אשר בגילוי אור הזו"ן הוא לפי המעשים ובלי ויתור כלל להיות גומל לאיש חסד כמפעלו ולרשע רע כרשעתו, כי בזה תלוי תיקון כל הניצו"ק שתיקונם הוא אם ע"י התורה והמצוה או ע"י מאורעות ועונשים, ושניהם הרי הם ע"י האדם עצמו, כנודע בדברינו בספר הדע"ה. והנה על זה נתייסד שליטת דהמ"ה וב"ן ופעולתם, לתקן ולברר את כל הניצו"ק דעולם התוהו ולתקן אותם לצורך תיקון העתיד, ועל זה הוא כל שימושם עתה והוא ג"כ סוד גליות השכינה וכן כל הגליות הוא הכל לתיקון זה וכל הנסים דיציאת מצרים אשר היה בהנהגת א"א כנז' היה רק לפי צורך שעה כי גאולה זו לא היה אפשר להם להגאל כלל כי לא היו כדאי לזה וכמו שבארנו בארוכה בזה בספר הדע"ה ח"ב סוף דרוש ד' ושם דרו"ש ה', וכן יהיה לעתיד בגאולה העתידה דביאת המשיח שהוא ג"כ רק בסוד ברית אבות ולכן יהיה גם בדור שכולו חייב ויהיה רק למען שם קדשו ית"ש כמ"ש ביחזקאל ל"ו ויהיה התחלתו ג"כ בנסים גדולים, וכמ"ש, מיכה ז', כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, הנה יהיה כ"ז ג"כ בגילוי, אור דא"א ובחסד, כי הנהגתו ית"ש אשר בשליטת דהמ"ה וב"ן הוא רק לפי המעשים, וכל מה שנעשה נסים נגלים גם בשליטת דהמ"ה וב"ן וכנז', היה כ"ז רק בצדיקים גדולים ונעשו להם בכח מעשיהם.

וחילוק גדול הוא בין יום שנעשה הנס בחסד, לבין מי שנעשה לו נס בכח מעשיו, כי למי שנעשה לו בחסד לבד הנה על זה אמרו, שבת ל"ב א', ואם עושין לו נס מנכין לו מזכיותיו, ואמרו ג"כ, שבת נ"ג ע"ב, כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית כי כאשר נעשה הנס לאינו ראוי לזה הוא בהכרח לאיזה צורך וסיבה אבל לבסוף הנה הוא ית"ש מאריך אף וגבי דיליה אבל מי שנעשה לו הנס בכח מעשיו הנה אדרבה הוא כי נתוסף לו זכות בזה ומקבל שכר גם על הנס והוא על שנתקדש שם שמים על ידו, וע"ד שאמרו בתענית כ"ג א', כי עליך הכתוב אומר ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך, ועכ"פ הוא כי הנה ישנו בכח גילויו ית"ש אשר גם ע"פ שליטת דהמ"ה וב"ן לעשות ג"כ נסים נגלים ונפלאות נוראות, אלא שהוא נתייסד ממנו ית"ש להתנהג רק ע"פ המעשים, והוא בשביל תיקון הניצו"ק שיתוקנו ויתבררו ע"י האדם עצמו, אם ע"י מעשיו בהתורה והמצוה, אם ע"י מאורעותיו, ומיוסד הנהגת דשליטת המ"ה וב"ן רק על תיקון הניצו"ק, ולכן כשיושלם התיקון והבירור הנה יתעלה ההנהגה לשליטת הע"ב וס"ג:

[סעיף י"א]

אמנם הוא כי הנה מה שאמרנו שכל הנסים נגלים דיציאת מצרים וביאתן לארץ היה בהנהגת א"א הנה אין הכוונה ח"ו שהוא משום שאין כח לאורות הזו"ן על זה, חלילה וחלילה שהרי כל בריאת שמים וארץ וכל צבאם הנה היה רק בשפעת אור המלכות אשר ע"פ גילויה ומדרגתה לבד, והוא הה' זעירא דהבראם, דמ"ש במנחות כ"ט ב' וכן בזוה"ק ח"א ל"ג א', וע"ש כ"ט ב' וכ"ב א', וכל מעשה וסדרי בראשית הם תמיד בידה ובהנהגתה אם להעמידם על הטבע דסדרי בראשית או לשנות הטבע מהם מכל וכל ולהנהיגם בנפלאות ונוראות בחדשות ונצורות, וכמו שהיה בזה בדור המבול וכן בסדום ועמורה, ועד"ז להיפך במדה טובה. בנסים ונפלאות שנעשה לכמה קדושי עליון, לאברהם אבינו ע"ה באור כשדים וכן לחנניה מישאל ועזריה, ועד"ז כמה נסים שנעשה לקדושי עליון מהתנאים כמו ר' פנחס בן יאיר שנחלק לפניו הנהר גינאי,

[סעיף י"ב]

הנה נתבאר מדברינו על העסמ"ב הכלליים כולן כי לא נתגלו מעולם באורם העיקרי כלל, וירדו ממקומם הראוי להם ונתמעטו ונתצמצמו וכמו שבארנו בהמ"ה וב"ן לעיל סעי' י' ובהע"ב וס"ג לעיל אות ל"א סעי' ה' ו' ז'. והנה נשאר אורם העיקרי במקומם העיקרי, כי אור העיקרי דהאו"א הוא נשאר בהמוחין דהא"א עצמו ונמשך להאו"א ע"י אור החוורתא והנימין והמזלין, והעיקר ע"י המזלין, וכן להאו"א שבא"ק הנה נמשך להם ע"י העקודים, והאור העיקרי הראוי לז"א, שהוא מהדעת עצמו, הנה מזה נמשך לו אור הדעת מהתיקון ונקה, לצורך היסוד שבו, כמ"ש בכוונת קונה הכל וכן בנסירה פ"א, ופשוט הוא כי האור הנמשך דרך העברה ומרחוק, הנה הוא מתמעט ונחלש ע"י ריחוקו, והוא שאמרנו כי נתמעטו ונתצמצמו הן הע"ב וס"ג וכן המ"ה וב"ן, והוא הכל רק לצורך הנהגת דהעוה"ז וכנ"ל.

והנה נעשה לז"א המיעוט בכפליים, כי לבד מה שירד ממקומו הראוי לו וכל קבלתו הוא לעולם דרך הפרסא, הנה נודע הוא כי כל קבלת הז"א הוא לעולם מהאו"א, וכמ"ש בא"א פ"ז וכן הוא בנסירה פ"ו ובכ"מ, והרי מן הראוי הוא שאורו הנצרך אליו לשימושו ומקבל אותו מאו"א, יהיה משניהם שוה, שיקבל לעולם כל שיעור הראוי לו משניהם יחד, אמנם לא היה כן כי כל מה שנוגע לתיקון העולמות בי"ע וכן להנשמות דבי"ע, הנה לא השתתף בזה אבא הכללי באור תיקונו הנצרך להמלכי יושר שממנו לתת חלקו בז"א לתוספות אור ומוחין להוליד מהם נשמות בבי"ע וכן בכל מה שנוגע לתיקון העולמות בי"ע עצמן הנה בכ"ז לא השתתף אז אבא הכללי מאומה, ולא היה מתוקן ז"א בזה אלא רק בהמוחין אשר קבל מהאימא הכללי להתיקון הכללי להתיקון דמלכי העגולים לבד, ונודע הוא כי בלתי המוחין דאבא הנה מכונה אז כל זווגי זו"ן בשם אחור באחור כמ"ש בדרושי עקודים פ"ב ופ"ח, והרי נמצא כי כל מה שאמרנו לעיל, בכל העסמ"ב אשר בסי' שלפנינו, ובפרט בהעסמ"ב אשר לעיל סי' ז', כל מה שאמרנו שם ושם, באור התיקון דהמלכי יושר אשר מצד האבא הנה כ"ז הוא רק מה שנוגע מהם לתיקון כל האצילות, אבל כל מה שנוגע מהם לתיקון דהבי"ע, הנה לא השתתף בזה האבא הכללי מאומה, כי הנה תלה המאציל ית"ש את כ"ז, באדם הראשון שהוא יתקן את כ"ז במעשיו הטובים, ועל זה נאמר ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, אמנם לא זכה אדה"ר לתקן ולהשלים בזה מאומה, ולא די שלא תיקן אלא שקלקל, וזה היה השורש דכל הקלקולים אשר בהחטא דעהד"ע וכמו שהארכנו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' מענף כ"ג והלאה. ועי"ש עוד דרוש ה' ענ"ב סי' ו' והרי היה לז"א עוד מיעוט ב' והוא במה שלא נשלם מתיקוני אבא לכל מה שנוגע להעולמות בי"ע וכן להנשמות דבי"ע מהמלכי יושר הנה לא השתתף בזה האבא מאור תיקונו לזה מאומה כי תלה כ"ז המאציל ית"ש במעשי הדה"ר ושורש הדברים בכ"ז הוא בדברי האריז"ל בלק"ת פ' בראשית וכן בשער הפסוקים שם ובספר הליקוטים פ' פקודי, ועי' דברינו עוד בארוכה בזה בפנים הספר כלל ח"י ענ"ח אות ח' ע"ש.

והנה סיבת החסרון דמציאות אור התיקון דמצד אבא לכל מה שנוגע להעולמות בי"ע, הנה היה סיבת החסרון בזה, כי היה חסר עליית המ"ן מהאורות והניצוצין דהמלכי יושר אשר לזה. כי כבר אמרנו בכלל ח"י ענ"ח אות ג' ד' כי מציאות אור התיקון דאור המ"ה דהמלא וכן אח"כ אור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד דא"ק. הנה היה סיבתם, עליית המ"ן דהאורות והניצוצין דהמלכין קדמאין, כי האורות הנה הם נשארו למעלה בעת מיתתם, כנודע. וכאשר הגיע עת התיקון, הנה גזר המאציל ית"ש, והעלה אותם למ"ן לעילא לעילא עד המוחין פנימים דא"ק, לקבל שם תוספות אור ומוחין, כדי להתתקן ולהשתלם, ובאשר שתשוקת כל אור עליון הוא להשפיע ולהטיב תמיד, בעת שהתחתון הוא מתעורר ומפושר לקבל, לכן כאשר עלו האורות למ"ן הנה התייחדו עי"ז האוירא ומ"ש זב"ז והיה יחודים בלי מסך כלל, והוא ע"י בקיעת הקד"א, כנ"ל והנה נולד עי"ז האור התיקון אשר מרזא דאור א"ס. והאיר דרך המלא, והוא אור המ"ה דהמלא והתפשט הוא מבחוץ, בבחי' אור מקיף אשר מתנו נכוו החיצונים. ונתבררו עי"ז הניצוצין, אשר לעתיק וא"א ועלו גם הם למ"ן ונולד עי"ז האור המ"ה הפנימי וירד הוא דרך פנימית כל הא"ק ועקודים ודרך האו"א שבא"ק ע"י היחוד דפב"פ שבהם עד שיצא היסוד הכללי שבא"ק, בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, ונתקן עי"ז עתיק וא"א שבאצילות ע"י הזיווגי דפב"פ בכל הפרצופים שלמעלה, ואח"כ ע"י עתיק וא"א והנה נעשה הבירור והעליית מ"ן להניצוצין דהאו"א ונתקנו הם ע"י עתיק וא"א. ואח"כ ע"י האו"א נתקנו הזו"ן, ונתקנו הם כולם, מהניצו"ק דמלכי היושר והעגולים משניהם יחד שנתייחדו זב"ז בעלית המ"ן לצורך התיקון ונעשה בנין כל פרצוף מהניצוצין דהמלכי יושר אשר אם מהאבא שבא"ק ומהניצוצין דהמלכי עגולים שהם מהאימא שבא"ק ונתייחדו אלו ב' הניצוצין בעליות המ"ן אשר לצורך התיקון, ונתייחדו גם הם באור התיקון עצמו וחזרו וירדו ויצאו ע"י זווגי דפב"פ דכל פרצופי העליונים, ונתקן כל תחתון ע"י פרצ' העליון שעליו, ונעשה כ"ז ע"י אור החסד דאתגלי בפום אמה, שהוא היסוד הכללי דהא"ק, ואותו אור החסד הנה הוא מהאור התיקון דהאו"א הכלליים שבו, המתגלה שם, ע"י עליית המ"ן הנז' שהיה מהיחוד דהיושר והעגולים שניהם יחד וכנז' ונעשה בעת התיקון כל את עליית המ"ן מהמאציל עצמו ית"ש, כמ"ש בשער התיקון רפ"א.

[סעיף י"ג]

אמנם כ"ז הנה היה בתיקון הפרצופי דאצילות אשר עד סוף כל האצילות כולו כי הם כולם נתקנו ע"י אור התיקון מהאבא הכללי וע"י אור התיקון מהאימא הכללי משניהם שוה, כי השתתפו האו"א באור תיקונם לכ"ז משניהם יחד, כי כן היה הבירורים והעליית המ"ן אשר מהניצוצין דהמלכי יושר שהם מאבא ומהניצוצין דהמלכי עגולים, שהם מהאימא, הנה נתבררו ועלו למ"ן ג"כ מכ"א מהם ועלו משניהם יחד, אך כ"ז היה רק מה שנוגע לתיקוני האצילות, אך כאשר הגיע לתיקוני הבי"ע וכן להנשמות דבי"ע הנה לא השתתפו בזה המלכי יושר מאומה ולא נתבררו מהם הניצוצין אשר לזה ולא עלו למ"ן כלל, וממילא הוא שלא השתתף אבא הכללי באור תיקונו לכל מה שנוגע למציאות הנשמות דהמלכי יושר ולא לחלקי המציאות דהעולמות בי"ע, בכל מה שנוגע להם מתיקוני הנקודות דהמלכי יושר ונשארו העולמות בי"ע חסרים מאור תיקוני דהאבא וכן מכל חלקי המציאות שבהם אשר מתיקוני הנקודות דהמלכי יושר.

אמנם כי הנה מה שנוגע לעיקר המציאות דהעולמות בי"ע, הנה באשר שמציאות כל העולמות הם נבראו באור הגנוז וכמ"ש ב"ר פ' י"ב סי' ו' אותה האורה שנברא בה העולם אדה"ר הביט בה מסוף העולם עד סופו וכל זמן שהיה משמש באור הגנוז היה מאיר ומתפשט אור תיקונו דהאבא ג"כ כי כל המציאות הנה נעשה מהמלכות דאצילות כנודע, וכמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ט ע"ב, ואמרו שם וכלא בחילא דראשית עלאה, שהוא חכמה, אבא, וע"ש עוד כ"ב ע"א, והרי לנו כי עיקר המציאות דהעולמות בי"ע הנה נעשו באור תיקוני דהאבא ג"כ והוא משום כי הנה עיקר יסוד כל מעשה בראשית הנה נעשה באור הגנוז, וכל זמן ששימש אור הגנוז לא היה חילוק כלל בין אבא לאימא, ובין תיקוני המלכי יושר להמלכי עגולים והיו ג"כ אז הזו"ן ביחוד דפב"פ התמידי כמ"ש האריז"ל במאמר דף ט' סע"ד וכן אמר ג"כ בשעה"כ ר"ה דף ע"ו ע"ג כי כשנאצלו זו"ן היו שוים בקומתם ממש והיו נקראים שני המאורות הגדולים כו', וכן אמר ג"כ בשער סדר אבי"ע פ"ו כי באצילותן הנה היו ב' המאורות שוין זה לזה בקומתן ע"ש ועי' במכרשים שם דכוונות ר"ה מה שהעירו בזה הרבה מהסתירות הנמצא בזה, אך דברי הרב ז"ל הוא רק על העת אשר שימש אור הגנוז, וכמו שאמר בפירוש במאמרי רשב"י שם, והאור הזה היה מאיר מסוף העולם ועד סופו, והיו מאירים בו הזו"ן דאור התיקון העתיד ועמדו באותו העת ביחוד הפב"פ העיקרי והוא בבחי' ז' הנאמר בשער מיעוט הירח ספ"א ושם פ"ב ובאור זה הנה נעשה יסוד כל הבריאה, ביום ראשון דמעשה בראשית, שאז הנה יצא כל הבריאה כולה מאין ליש ויצא ביום ראשון השורשים דכל מע"ב כולם כמ"ש בב"ר פ"א סי' י"ד וע"ש פ' י"ד סי' ד' ור"ל כי ביום ראשון הנה יצאו כל המציאות דששת ימי בראשית בבחי' הבריאה שבהם וכמ"ש בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ ומ"ש את ואת לרבות תולדותיהן, כמ"ש בב"ר פ"א וכנז' ויצא הכל ביום ראשון, בחי' הבריאה שבהם והיה יציאתם בכח אור הגנוז, והיו הם בתיקוני אבא ג"כ ומיחוד הזו"ן דפב"פ ג"כ, אמנם האור הראשון הנה הוא חזר ונגנז ביום הראשון עצמו, וכמ"ש בזוה"ק פ' תרומה

קמ"ח סע"ב, וכן הוא מפורש בתורה, וירא אלהי"ם את האור כי טוב ויבדל כו' הבדילו לצדיקים לעת"ל, ומאז ולהלאה הנה נתעלם ג"כ אור דאבא ונתמעטו הזו"ן וחזרו אחור באחור, ובכל הסדר שאמר הרב בשער מיעוט הירח פ"ב, ויצאו כל המציאות דששת ימי בראשית, בחי' יצירה ועשיה שבהם, חסרים מתיקוני אבא, ורק ע"י היחוד דאחור באחור שבזו"ן, כי האורות דתיקוני אבא הנה יסד המאציל, ית"ש שיהיו תלוים במעשה אדם הראשון וכן מאז ולהלאה במעשה התחתונים, ובלתי אורות דאבא אין יחוד להזו"ן רק אב"א כמ"ש הרב בעקודים פ"ב ופ"ה, וכנודע, והרי יצאו כל מע"ב, כל בחי' היצירה והעשיה שבאם, זולת מעשה יום ראשון שהוא בחי' הבריאה שבהם שהיה בשימוש דאור הגנוז אבל מאחר יום ראשון הנה יצאו כל בחי' יצירה ועשיה שבהם רק ע"י יחודי זו"ן דאב"א.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו, כי המציאות העיקרי דהעולמות בי"ע עם כל תולדותיהן שיצאו בששת ימי בראשית, הנה מציאותם הראשונה אשר מאי"ן ליש, שהוא התהוותם אשר ביום ראשון, הנה כ"ז יצאו היטיב בכל תיקונם באור תיקונו דאבא ג"כ וע"י בירור ועליית המ"ן דהמלכי יושר ג"כ וע"י היחוד דפב"פ היותר שלם אשר בהזו"ן ג"כ.

והוא מה שאמרו, ב"ר פ' א' סי' י"ג אפי' אותן שכתוב בהן, כי הנני בורא שמים חדשים, כבר הן ברואין מששת ימי בראשית, וכן שם סי' י', למה נברא העולם בב' להודיעך שהם שני עולמים, העוה"ז והעוה"ב והרי לנו כי בבריאת יום ראשון הנה היה כלול כל התיקונים דלעתיד ג"כ והרי יצא יסוד הבריאה אשר ביום ראשון באור התיקון היותר נעלה שהוא באור תיקונו דאבא ג"כ וביחוד הזו"ן דפב"פ ג"כ ובזה. יצאו כל פרטי הבריאה ביום ראשון.

אמנם נודע הוא כי אין דבר שאין בו נרנח"י, וכמ"ש בפרקי הכללים רפ"ב, וכל פרטי המציאות דששת ימי בראשית שאמרנו שיצאו הם ביום ראשון, שהוא בחי' הבריאה שבהם וכנז', הנה הוא מבחי' הנשמה שבהם ולמעלה אבל בחי' הרוח והנפש, שהוא היצירה והעשיה שבהם הנה הם יצאו אח"כ כ"א ביומו, ע"י התשעה מאמרות הנאמר בכ"א, ויאמר אלהי"ם, כי הנה יצאו הם ג"כ ע"י זיווג מהזו"ן וכל זיווג הוא בסוד אמ"ר וק"ב שאמרו בזוה"ק תרומה דף קס"ז ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' ו' בארוכה, והוא ענין דהתשעה מאמרות הנאמר בכ"א ויאמ"ר אלהי"ם, שהוא גימט' אמ"ר ק"ב, כי יצא כ"א ע"י זווג דהזו"ן אשר כל זווג נתקן ונעשה ונשלם בסוד אמ"ר וק"ב, והנה כל הזווגים הללו אשר אחר שנגנז האור הראשון הנה היו כולם רק בסוד אחור באחור, כי היו רק מתיקוני האור דהאימא לבד בלתי אור תיקוני דאבא, כי היו חסרים מעליית המ"ן דהמלכי יושר ויצאו כל המציאות דששת ימי בראשית, בחי' היצירה והעשיה שבהם, שהוא הרוח והנפש שבהם, רק מהזווגי דאחור באחור, כי הם היו חסרים מבירור ועליית המ"ן דהמלכי יושר והיו חסרים עי"ז מאור תיקוני דאבא הכללי, כי כ"ז השאיר המאציל ית"ש שיתוקן ע"י מעשי אדה"ר וכן ע"י הדורות שאחריו והוא משום דהאורות דאבא הנה תלה כל עיקר התיקון דלעתיד וצריך שיסובב כ"ז ע"י האדם עצמו וזהו מ"ש האריז"ל בספר הגלגולים פ"ז שהגם שנודע הוא שכל הנשמות שהיו עתידים לצאת בכל הששת אלפים שנה היו הם כולם כלולים באדם הראשון, וכמ"ש במדרש שמות רבה פ"מ סי' ג', אך הנה נשאר כנגדם שיעור נשמות ג"כ אשר לא נכללו באדם הראשון, והם גבוהים במעלה הרבה יותר מאותן שנכללו בו ע"ש והנה הם מהניצו"ק דהמלכי יושר אשר לא נתבררו ולא עלו הם למ"ן כלל, ונשארו הם טבועים כמו שהיו בעולם התוהו, והגם שאמרנו שחלקי האצילות והבריאה שבהם, ר"ל חלקי אצילות והבריאה דכל נשמה ונשמה (כי כ"א הוא כלול מנרנח"י שהם בבחי' אבי"ע כנודע) וחלקי האצילות והבריאה שבהם הם נתבררו גם מהמלכי יושר וכן הם מתוקנים היטיב גם באור התיקוני דאבא ג"כ וכנז', אך באשר שחלקי היצירה והעשיה, שהם הרוח והנפש שבהם הם לא נתבררו ועי"ז הנה היה חסר ממילא ג"כ אור התיקון דאבא אשר להם והרי היו חסרים עי"ז מעיקר המציאות ולהשוות עם הגוף בגוף כי הרוח ונפש הם העיקר אשר יש להם הכשרון להתלבש בגוף ולהשתוות עם הגוף: ולכן באשר שהיו חסרים מרוח ונפש לכן לא היו נכללו הם באדה"ר ולא נתקנו הם כלל ולא יצאו הם גם בבחי' הזווג דאב"א, כי לא נתבררו הם ולא עלו עדיין מנפילתן בעולם התוהו כנז', משא"כ חלקי הנשמות אשר מהניצו"ק דהמלכי עגולים שהם מהאימא, הנה נתבררו ועלו הניצו"ק אשר להם גם מחלקי רוח ונפש שבהם, והם אשר יצאו ונולדו עם כל חלקי המציאות דששת ימי בראשית אשר מאחר יום ראשון והלאה יהיה לידתם רק מהזווגי דאב"א שבהזו"ן, וכנ"ל כי היו חסרים אז מאור התיקון דאבא אך עכ"פ כי הם נתבררו ועלו למ"ן ונתקנו ונולדו עכ"פ מהזווגי דאב"א שבזו"ן לכן נכללו הם באדם הראשון, והם כל הנשמות דהעוה"ז.

[סעיף י"ד]

והנה הגם שיציאתם בעוה"ז הנה היה ע"י זווג דאב"א שבהז"ן, עכ"ז הנה מאחר שהם נתבררו ועלו למ"ן הנה היה עלייתם למעלה למעלה עד המוחין **פנימים** דהא"ק ושם הלה נתקנו באור התיקון והתייחדו עמו וחזרו ויצאו דרך פנימית הא"ק והעקודים ודרך פנימית האו"א שבא"ק ויצאו מכ"א דרך פנימית כל הפרצופים שבו. וע"י הזווג דפב"פ שבכל הפו"ן שבהם וירדו בדרך זה דרך פנימית כל הא"ק עד שיצאו מהיסוד שבו ובסוד החסד דאתגלי בפום אמה ונתקנו מהם כל הי"ב פרצופי האצילות עתיק ונוקביה א"א ונוקביה, או"א עלאין ישסו"ת, ישראל ורחל יעקב ולאה, כמ"ש בתיקון פ"ת, ונתקן כל תחתון ע"י זווג דפב"פ דהעליון, וכ"ז הוא עד סוף פרצופי האצילות, ואח"כ בהגיע למציאות ולתיקון הנשמות דבי"ע שהם נולדו מזווג הזו"ן דאצילות (וכמ"ש בזוה"ק שמות י"ב א', ויקרא ז' א', י"ע א' שלח קע"ד ב', וע' עוד בהקדמת זוהר בראשית י"ג ספ"א), וכל נשמה הנה היא כלולה מנרנח"י שהם בחי' אבי"ע (ע' פרקי הכללים רפ"ב, פרטי עי"א ספ"א, פרצופים דרוש ז' דרושי אבי"ע **לפ"א** ושם פ"ב ור"פ י"ג, ושם בהד' פרקים האחרונים פ"ד) והנה בחי' אצילות ובריאה דכל נשמה הנה זה נעשה ביום ראשון למעשה בראשית ונעשה בשימוש דאור הגנוז ויצא עי"ז האצילות ובריאה דכל נשמה, בכל תיקון הראוי, היינו ע"י עליית המ"ן דהניצו"ק דהמלכי יושר ג"כ, ר"ל שיצא האצילות והבריאה אשר גם מחלקי הנשמות דהניצו"ק דהמלכי יושר ג"כ, ויצאו הם בהתיקוני דאור האבא ג"כ ובהיחוד דהזו"ן דפב"פ ג"כ ולא היה חילוק בזה בין הנשמות דהמלכי יושר להנשמות דהמלכי העגולים, אך מאחר יום ראשון והלאה אשר חלקי הניצו"ק להיצירה והעשיה דהנשמות שבהם הנה הם לא עלו להמ"ן ולא נתבררו לזה מהמלכי יושר מאומה, הרי נשארו חלקי היצירה והעשיה, דהנשמות שבהמלכי יושר טבועים עדיין בהקליפות כמו שהיו מנפילתן בעולם התוהו, וכן גם מציאותם העיקרי שהוא האורות שלהם אשר לא נפלו לבי"ע כי לא נפלו רק הניצו"ק ולא האורות כנודע*) הרי היו כל מציאותם ג"כ רק מבחי' אחור באחור וכנודע שכל המציאות דעולם הנקודות היו כולם גם מעיקרם רק מזווגי דאחור באחור, ולא מבחי' פב"פ כלל, וכמבואר בפנים הספר, כלל ח"י ענ"ב בארוכה, ולא באו להתיקון דפב"פ אלא רק אחר בירור הניצו"ק והעליית

הגה"ה.

והעיקר הוא כמ"ש בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ב' אות ה' ושם סי' ד' סוף אות א' כי המלכי יושר עצמן הם לא מיתו כלל ונשארו הם בקדושתן לעולם בגבול האצילות, והנשמות הכלולות

בהם הם הנשמות דאצילות שאמר האריז"ל בספ' הגלגולים פ"ז שהם חלקי הנשמות דאצילות שנשארו למעלה, והחלקי נשמות דהבי"ע שבהם שהם סיתו נ"כ הוא מה שיצא מהצפר"ג שלהם אבל הם עצמן הם האורות העיקריים שלא ירדו כלל, ע"כ הגה"ה

והעליית המ"ן כנ"ל, וא"כ הרי חלקי היצירה והעשיה דהניצו"ק אשר להנשמות דהמלכי יושר אשר הם לא נבררו ולא עלו למ"ן הרי נשאר עיקרם רק ממציאות דאב"א כי כן הוא גם כל עיקר מציאותם אשר בעולם הנקודות משא"כ חלקי היצירה והעשיה דהנשמות דהמלכי עגולים אשר יצאו הם מהזווג דאב"א דהזון, בהב' ימים דהששת ימי בראשית אחר שנגנז האור דיום ראשון, והנה היה יציאתם אחר שנבררו הניצו"ק אשר להם ועלו למ"ן למעלה למעלה ונולד עי"ז האור התיקון אשר להם ונתייחדו בו וחזרו וירדו דרך פנימית כל הפרצופים דהא"ק והעקודים והאו"א שבהא"ק וירדו כל עליון לתחתון ע"י הזווג דפב"פ שבהדו"ן דהעליון וירדו דרך זה עד היסוד הכללי דהא"ק (הכלול מהיסודין דהא"א והאו"א שבו) ומשם יצאו בסוד החסד דאתגלי בפום אמה, והוא אור התיקון שהוא תולדות היסוד דא"ק, ומאותו אור התיקון הנה נבנה כל האצילות בתיקון כל הפרצופים שבו, שהם הי"ב פרצופים שאמרנו ונתקן כל תחתון ע"י הזווג דפב"פ אשר בהדו"ן דעליון:

ואחר שנשלם האצילות, הנה יצאו השורשים דהעולמות והנשמות דבי"ע ביום ראשון דמעשה בראשית כי אז הנה יצאו השורשים דכל המציאות כולם דעוה"ז ודעוה"ב אשר גם התיקון העתיד, וכנ"ל ממדרש ב"ר פ"א סי' י' וסי' י"ג, ושם סי' י"ד, את השמים לרבות תולדות השמים ואת הארץ לרבות תולדות הארץ וכן הוא שם ג"כ פ' י"ב סי' ד' ע"ש, וכנ"ל, והנה יצא כ"ז ע"י עליית המ"ן מבירור הניצו"ק השייכים להשורשים דמעשה בראשית, וכמ"ש הרב בשער דרושי אבי"ע בפ"ג מד' פרקים האחרונים שם, עש"ה כי אחר שעלו אותן המ"ן למעלה למעלה וחזרו וירדו דרך פנימית כל העליונים וירדו מכל עליון לתחתון ע"י זווג דפב"פ שבכל עליון עד שירדו לבסוף בהזו"ן דאצילות, ג"כ ע"י הזווג דפב"פ שבהם, כי ביום ראשון דמע"ב שהיה בשימוש דאור הגנוז, הנה היה משמש אז אור תיקונו דהאבא ג"כ, והיו אז הזו"ן ביחוד דפב"פ ג"כ, ויצאו כל השורשי דמע"ב אשר הם יצאו ביום ראשון הנה יצאו כולם ע"י היחוד דפב"פ שבהזו"ן, וכמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ט ע"ב בארוכה שמפורש שם ואמר וכלא בחילא דראשית עלאה, שהוא אור התיקון דאבא, וכן אומר שם ג"כ, כי היו אז הזו"ן, אשר היסוד דיליה הוא בסוד, ארח וארח צדיקים כאור נוגה, היה הוא ביחודא חדא עם תוק' כגוונא דההיא שביל סתים וטמיר וגניז לעילא, ר"ל ,כמו היחוד דאו"א, אשר היסוד דיליה הוא נתיב לא ידע עיט, והוא שביל סתים טמיר וגניז באימא, ונקרא הוא שביל סתים, משום שיחודם הוא תמידי והוא לעולם סתים בגוה, משא"כ היסוד דז"א, נקרא ארח, כי יחודו הוא רק לפרקים ,אך אז הנה היה גם היחוד דזו"ן פב"פ עכ"פ וכמו היחוד דאו"א, ע"ש בזוה"ק כל הענין ותראה שכן הוא, וכן הוא ג"כ שם דף ל"א רע"א ע"ש, ומ"ש שם דף ל"ב. רע"א כי היו אב"א, וחזרו פב"פ ע"י היחוד דאדם וחוה ע"ש, זה היה רק אחר שנגנז האור הראשון כי אז חזרו אב"א ובכל הסדר שאמר הרב בשער מיעוט הירח פ"ב, אבל כל זמן ששימש אור הגנוז היו הזו"ן פב"פ כמו או"א, וכמ"ש האריז"ל במאמרי רשב"י דף ט' ספ"ד, ואמר שם כי ענין חזרתם אב"א הוא עצמו מענין גניזת האור, ע"ש.

[סעיף ט"ו]

ונחזור לענין כי הנה קוטב הדברים מכל מה שכתבנו כי הנה אחר שיצאו שורשי כל המציאות והנשמות שהוא האצילות והבריאה שבהם, ליום ראשון דמע"ב, ויצאו הם ע"י זווג דפב"פ דהזו"ן, והנה לא הי' חילוק בהמציאות והנשמות דיום ראשון, בין המלכי יושר להמלכי עגולים, כי היה יציאתם ע"י עליית המ"ן שבשניהם, וכמו שמוכח לנו הדברים מהזוה"ק בראשית כ"ט ב' הנ"ל שאמרו שם, וכלא בחילא דראשית עלאה, שהוא אבא, והרי אמרו מפורש שלא היה חסר ביסוד הבריאה, מאור תיקוני דהאבא ג"כ, וא"כ הרי פשוט הוא שהיה כ"ז ע"י עליית המ"ן מהניצו"ק דהמלכי יושר ג"כ, כי אין אור עליון משפיע ומתגלה למטה, אלא רק ע"י עליית המ"ן דהניצו"ק אשר ממנו, כי הכל נעשה ע"י אתערותא דלתתא דוקא, וכמ"ש בזוה"ק בראשית, ל"ה א' ובכ"מ, ועי' דברי הרב בזה במוחין דצלם פ"ו, והרי נתקנו עי"ז ג"כ האצילות והבריאה דהנשמות אשר הן מהמלכי יושר והן מהמלכי עגולים דהתיקון דפב"פ, כי בעולם הנקודות הנה יצא אז כל מה שיצא משרשי המציאות כולם בעת מלוכת המלכים, רק מסוד אחור באחור, כו אז היו כל האורות כולם אשר גם למעלה למעלה הכל רק בסוד אב"א וכמו שכתבנו בכלל ח"י ענ"ב, ע"ש בארוכה, ומהם הנה יצאו כל הנקודות, והרי יצא אז הכל רק בסוד אב"א אבל כאשר הגיע עת התיקון ועלו הבירורים למ"ן ונולד עי"ז אור התיקון ונתייחדו בו המ"ן שעלו וחזרו וירדו כולם יחד דרך פנימית כל הפרצופים כולם, וירדו מכל עליון לתחתון ע"י הזווג דפב"פ שבהדון דכל עליון, והרי נתקנו עי"ז בהאור הפנים שלמעלה ואח"כ יצאו מהיסוד דא"ק בסוד החסד דאתגלי בפום אמה ונתקנו עי"ז העתיק דאצילות ואחרי שהוברר חלק העתיק לגמרי אז התחיל הוא לברר את חלק הא"א, ומשם לאו"א, ומשם לזו"ן וכן כו' כו', כמ"ש בשער דרושי הבי"ע, בפ"ג מהד' פרקים האחרונים ע"ש וכן ירד מתיקון לתיקון עד שהגיע להנשמות דבי"ע ונתקנו הם לאט לאט כי מתחילה נתקן האצילות והבריאה שבהם, ביום ראשון דמעש"ב ויצאו הם מהזו"ן דאצילות ג"כ ע"י הזווג דפב"פ שבהם ולא היה חילוק בזה בין המלכי יושר להמלכי עגולים וכנ"ל אמנם מיום ראשון והלאה, אחר שנגנז האור הראשון הנה כל חלקי המציאות וכן חלקי הנשמות שיצא מאז ולהלאה בכל מעשה בראשית כולם עד שנברא אדם הראשון הנה היו רק בחי' היצירה והעשיה שבהם (וכן כתב ג"כ הגר"א דאב"א בפסוק אלה תולדות השמים והארץ ע"ש) והנה היה יציאתם ג"כ ע"י בירורי הניצו"ק אשר להם וע"י עלייתם למ"ן אשר לזה וע"י הזווגים דכל העליונים אשר למעלה למעלה, וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ז' ובמוחין דצלם פ"ו ובכ"מ והנה ירדו המוחין מכל עליון לתחתון ע"י הזווג דפב"פ שבכל עליון עד הזו"ן דאצילות.

וזהו ענין העשרה מאמרות דמע"ב (ע' סדרן בפדר"א פ"ג ובב"ר ר"פ י"ז, ובזוה"ק ויקרא י"ב ע"א, ובתז"ח ל"ה ע"ב ובהגר"א דפ"י אבות רפ"ה) הנאמר בכ"א, ויאמר אלהי"ם שהוא גימטי' אמ"ר ק"ב, כי כל אותן המציאות שנעשו בכל מאמר ומאמר, הנה נעשו כולם ע"י סוד זווג שהוא נשלם ונעשה ע"י אמ"ר וק"ב, כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' והטעם מה שיצאו חלקי היצירה והעשיה דכל הנשמות והמציאות ביציאה בפני"ע הנה הוא כדי לייחד את הבריאה על כח הבחירה שהוא ע"י טו"ר וכמו שיתבאר לקמן סעי' ט"ז.

והנה אותן הבירורים והמ"ן אשר לחלקי הנשמות דאחר יום יום ראשון והלאה שהוא לבחי' היצירה והעשיה, שהם בחי' רוח ונפש שבהם, הנה היה הבירורים דהניצו"ק והעליית המ"ן אשר לזה, רק מחלקי הנשמות דמלכי העגולים לבד, ולא מהמלכי יושר כלל ולכן הנה נתעלם מאחר יום ראשון והלאה האור דהאבא, משום שהיה חסר האתערותא דלתתא אשר לזה, שהוא עליית המ"ן דהמלכי יושר, אשר הם ממנו, ולכך הנה נתעלם אז האור דהאבא, ולא היה מאיר בהזו"ן מאחר יום ראשון והלאה אלא האור דהאימא לבד, ועי"ז הנה עמדו אז הזו"ן רק אב"א

כי בלתי אור דאבא הוכרחו הזו"ן לעמוד רק אב"א כמ"ש הרב בעקודים פ"ב ופ"א, והוא מ"ש הרב בשער הפסוקים בראשית בענין החטא דעהד"ע, כי לא היו אז בזו"א רק המוחין דמצד אמא ועי"ז הוכרחו אז הזו"ן לעמוד רק אב"א ונולד נשמת אדה"ר רק ע"י עליית הזו"ן למעלה וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' בארוכה. והיה כ"ז משום שהיה חסר אז הבירור ועליית מ"ן דהמלכי יושר אשר לחלקי הנשמות אשר מצד האבא. הנה נעשה עי"ז החסרון בשתיים, א'. כי הנה כל חלקי הנשמות אשר מצד אבא הם לא הובררו אז כלל, ועי"ז הנה הם לא עלו למ"ן כלל ולא נתקנו כלל, ור"ל כי הניצו"ק שלהם אשר הם ירדו ונפלו לקליפות, הנה מאחר שלא הובררו, הרי נשארו הם בעימקי הקליפות כמקדם, וכן גם האורות שלהם אשר הם לא נפלו, הנה מאחר שלא עלו למ"ן. הרי לא נתקנו גם הם באור הפנים כלל, ונשארו כמו שהיו בתחילה בעולם הנקודות, שהיו אז רק מסוד אב"א, וכמו שבארנו בכלל ח"י ענ"ב בארוכה, משא"כ חלקי הנשמות דהמלכי עגולים אשר מצד האימא, הנה נבררו הניצו"ק שלהם ועלו למ"ן, והרי נתקנו הם היטיב לחזור ולצאת באור התיקון דהפנים, ע"י זווגי הדו"ן דכל פרצופי העליונים שהיה זווגם פב"פ כנ"ל, משא"כ חלקי הנשמות אשר מצד אבא אשר הם לא נתקנו בכ"ז הנה נשארו הם כמו שהיו בעולם הנקודות רק מסוד אב"א, וכן הניצו"ק שלהם הם נשארו בלא בירור, וכמו שהיו בעולם התוהו וכנז', והוא חסרון אחד מה שהיה בהמלכי יושר, חסרון ב' מה שהיה עי"ז בהנשמות דהמלכי עגולים ג"כ, והוא כי הנה ע"י שנתעלם אז האור דהאבא, והרי הוכרחו עי"ז להזו"ן לעמוד אז רק אב"א, וכנז', וא"כ נמצא כי הגם שכל חלקי הניצו"ק אשר להנשמות דהמלכי עגולים הנה הם נבררו ועלו למ"ן והרי נתקנו הם היטיב באור התיקון דהפנים, ע"י יציאתם מזווגי פב"פ דכל הדו"ן העליונים אשר למעלה, וכ"ז, עכ"ז הנה ויציאתם בעוה"ז אשר הוא מהזו"ן דאצילות, וכנ"ל הנה היה רק מבחי' הזווג דאב"א דהזו"ן, כי ע"י שנתעלם האור דהאבא, הרי הוכרח שיהיו הזו"ן רק אב"א, והרי יצאו בעוה"ז רק מהזווג דאב"א, וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א'

והרי לנו כי ע"י שהיה חסר הבירור, והעלית מ"ן דהמלכי יושר הנה נעשה החסרון בשתיים שהוא הן לחלקי הנשמות דהמלכי יושר כי הם לא נתבררו כלל, כי נשארו הניצו"ק שלהם טבועים עדיין בעמקי התוהו, וגם האורות שלהם אשר הם לא נפלו כי נשארו הם במקום האצילות, וכמ"ש בשביה"כ פ"ג, הנה נשארו הם עדיין ג"כ בלא התיקון דאור הפנים כלל, אלא רק במציאותם אשר מעולם הנקודות שהיו רק אב"א גם מלעילא לעילא, כמו שכתבנו בזה בכלל ח"י ענ"ב בארוכה, והוא חסרון אחד, עוד היה חסרון ב', והוא במלכי העגולים ג"כ מאחר שהניצו"ק דהמלכי יושר שהם הנקודות אשר מצד האבא הנה הם לא נתבררו, לא עלו הם למ"ן, והרי היה חסר האתערותא דלתתא אשר לאבא. הנה נתעלם עי"ז האור תיקוני דהאבא, ולא היה מאיר בז"א אלא האור דהאימא לבד, והיו מוכרחים הזו"ן עי"ז לעמוד רק אב"א כמ"ש בעקודים פ"ב, ועי"ז הנה הגם שהניצו"ק דהמלכי עגולים כל מה שהיה נצרך מהם להתיקוני דמע"ב ולהנשמות כולם, הנה נתבררו ועלו למ"ן ולתקנו היטיב באור הפנים שלמעלה ע"י זווגי דפב"פ מכל הדו"ן העליונים אשר למעלה למעלה אשר אותן המ"ן עברו דרך הם בחזרתן למטה עכ"ז הנה בהגיעם לצאת בהעוה"ז, והיה יציאתם ולידתם מהזו"ן דאצילות, כמ"ש בפ' ויקרא ז' א' וכ"מ. הנה היה יציאתם בהעוה"ז רק מהזווג דאב"א דהזו"ן, וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' והיה כ"ז משום שרצונו ית"ש הנה הוא שיתוקן כ"ז ע"י מעשה התחתונים, כי האור דהאבא, ובירור ועלית המ"ן דהניצו"ק דהמלכי יושר, הנה הם היסוד דכל תיקון העתיד אשר בחידוש העולם אשר מאלף השמיני והלאה ותלה כ"ז המאציל ית"ש, שיתוקן כ"ז ע"י האדם, אם ע"י מעשיו או ע"י מאורעותיו וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"ב בארוכה, משא"כ האור דהאימא, ובירור ועליית המ"ן דהניצוק דהמלכי עגולים, וכל מה שהיה נוגע מהם להתיקון דמעשה בראשית, הנה כ"ז הוא מה שהיה מוכרח לעיקר המציאות דהעולם וכן לעיקר קיומו תמיד, לכן הנה נעשה כ"ז ע"י הקב"ה עצמו, וכמ"ש בשער התיקון רפ"א ובמוחין דצלם פ"ז.

[סעיף ט"ז]

אמנם כבר אמרנו כי החסרון דבירור ועליית הניצו"ק אשר לחלקי הנשמות דהמלכי יושר, הנה היה כ"ז רק לבחי' היצירה והעשיה שבהם, שהוא הרוח והנפש שבהם, (כי אין דבר שלא יהיה כלול מנרנח"י שהוא בחי' אבי"ע כנודע), אבל האצילות והבריאה שבהם, שהוא מבחי' הנשמה שבהם ולמעלה, הנה בזה לא היה חסר להם גם מהבירור והעליית המ"ן אשר מהניצו"ק דהמלכי יושר ג"כ, והיה מאיר ומתגלה בהם האור תיקוני דהאבא ג"כ, וכן יצאו הם ג"כ ע"י הזווג דפב"פ שבהזו"ן וכנ"ל כ"ז, והוא משום כי הנה הם יצאו ביום ראשון דמע"ב בשימוש דאור הגנוז ויצא אז יסוד הבריאה כולה כלול מאור התיקון דלעתיד ג"כ וכמ"ש בב"ר פ"א סי' י"ג, ולכן לא היה חסר בהם שום דבר:

וזה סוד מאמרם ז"ל, אבות פ"ה בעשרה מאמרות נברא העולם מה תלמוד לומר, (ר"ל לאיזה לימוד אמרתי לך שהם עשרה מאמרות) והלא במאמר אחד יכול להבראות, אלא להפרע כו' ור"ל כי אלו העשרה מאמרות, הם להודע ולהודיע, שבריאת העולם הוא על טוב ורע ועל שכר ועונש, וכדי לכוף ולכבוש את יצרו ולבחור בטוב, כי על זה הוא כוונת כל הבריאה, והוא תכלית הבריאה, והוא כי הנה אנו רואין, שהבריאה כולה אשר היא מיוסד, באבות ותולדות, והאבות הם הד' יסודות ארמ"ע, והתולדות הם הדלח"מ, הנה כ"א מהדלח"מ, הוא מיוסד על חלוקי סוגים ומינים, כללים ופרטים ופרטי פרטים רבים אין חקר, וכל אלו כולם, הנה נבראו המציאות הראשונים מהם, בששת ימי בראשית, ויצאו אז כולם אחד מהם לא נעדר, כי מאז ולהלאה הרי כתיב ואין כל חדש תחת השמש, והנה השרשים הפנימים מכל אלו הנבראים, שהם בריבוי רבוים לאין תכלית, הנה נבראו כולם ביום ראשון דמעש"ב, וכמ"ש בראשית ברא אלהי' את השמים ואת הארץ א"ת, וא"ת לרבות תולדותיהן כנ"ל, ובראשית נמי מאמר הוא כמ"ש בר"ה ל"ב א', והרי נבראו השרשים פנימים של הנבראים כולם, ביום ראשון גופה, ובמאמר אחד, שהוא במאמר בראשית, בריבו דא"ת וא"ת כנז':

וכבר אמרנו כי מה שנבראו ביום ראשון הנה הוא האצילות והבריאה שבהם. שהוא בחי' החיה והיחידה, שהם האצילות עם הנשמה שהיא הבריאה, והם הנ"ר, אשר בהם אין להרע אחיזה כלל כמ"ש בשער הקליפות פ"ד ואלו שהיו נבראו גם היצירה והעשיה שבהם, שהוא הרוח והנפש שבהם ג"כ ביחד עם הנ"ר שבהם, הנה אז לא היה להיצה"ר שליטה בהם כלל, כי הנ"ר הם דוחין את החיצונים מכל וכל כמ"ש, בשער לאה ורחל פ"ז אמנם לא היה כן אלא שהרוח ונפש שבהם הנה הם נבראו במאמר בפנ"ע, וגם נחלקו למיניהם, כ"א ביומו, ובמאמר מיוחד לכ"א, כי הצמחים יצא במאמר מיוחד וביום ג', ותולדות המים והעופות במאמר מיוחד וביום ה', ושאר כל נפש חיה במאמר מיוחד וביום ו' וכן תולדות השמים ג"כ מאמר מיוחד וביום ד', ובצירוף המאמר ביום ב', וכל מאמר, הוראתו הוא על פעולת אמ"ר וקי"ב, שהוא סוד זווג כנ"ל, ונעשו כל אלו הזווגים אשר

אחר יום א׳ רק בבחי׳ אב״א, כדי שלא ינקו מהם החיצונים, שעדיין לא נתבטלו, כי ביטולם הוא תלוי בבירור הנלו״ק, ועדיין לא נתבררו כולם כי היה תלוי בירורם במעשה אדה״ר וכן בכל הדורות אשר אחריו כנודע:

והנה יסד הקב״ה את גמר פעולת מעשה בראשית כולם, שהוא היצירה והעשיה שבהם, הרוח והנפש שבהם, שיצאו הם לעצמן, חלוק מהנשמה שבהם ולמעלה במאמר בפנ״ע ובעת מיוחד לכ״א מהם, כי אלו שיצאו כולם בגמר פעולתם, ג״כ במאמר אחד וביום ראשון עצמו, לא היה מקום להחיצונים כלל להאחז בהם, והיה היצה״ר מובדל מהמציאות לגמרי, ולא היה מקום להבחירה, כי היה כל המציאות לעולם כולו קודש לה׳.

ואין להקשות על זה מדברי הרב בשער הקליפות רפ״א וכן הוא בשעה״כ דף ט״ו ע״ג, כי בהעולמות בי״ע הנה יש שם אחיזה ויניקה להחיצונים בהג״ר ג״כ, וע״ש פ״ב באריכה׳ אך כ״ז הוא רק אחרי חטא דעה״דע שנשתרבב הרע ועלה למעלה עד ראש הבריאה ור״ל שיש להם יניקה גם מהג״ר דבריאה אמנם הוא רק בהארתם אחר שמתפשט למטה אך מקומם הנה הוא שהקליפה דכל עולם הוא רק נגד האחוריים דהז׳ היכלין אשר תחת ההיכל ק״ק שבו, אמנם הקליפה דאצילות הנה היא עולה לינק גם מסוד דדי בהמה דהנוק׳ דאצילות אשר הם מגיעים בראש הבריאה, אך מקומה הקבועה לה הנה הוא ג״כ רק למטה מהיכל ז׳ דקדושה דבריאה אמנם הנה היא יש לה אחיזה גם בהארה דהיכל ז׳ ג״כ, ע׳ דברינו בזה בספר הדע״ה ח״ב דרוש ד׳ ענף י״ד סי׳ ב׳, וע׳ עוד שם ח״א דרוש ה׳ סי׳ ה׳ אות כ״ג אך כ״ז הנה הוא רק מאחר החטא כי מאז הנה נתקנה הקליפה ועלתה למעלה אך קודם החטא היתה הקליפה בתכלית המיעוט ובלי שום תיקון כלל, כמ״ש בשער הקליפות פ״ג ובשעה״ק ד׳ ע׳ ע״ד וגם היתה למטה מכל העולמות כולם, ע׳ ספר הדע״ה ח״ב דרוש ג׳ ענ״ט, ולא היה אז להקליפה שום יניקה מהג״ר שבכל עולם ג״כ כמו שהוא באצילות ולכן הוא כי אם שהיה יוצא בחי׳ הרוח ונפש דכל מציאות, ביציאה אחת עם הג״ר שבו׳ היו נדחים החיצונים מהז״ת ג״כ ע״ד שהוא באצילות שהג״ר דוחים את החיצונים מכל וכל ולכן ע״י מוחין דאב״א הם פב״פ כנודע, וזהו שאמר והלא במאמר אחד יכול להבראות, כי במאמר בראשית אשר בו נבראו כל תולדות השמים והארץ שהיא השרשים הפנימיים שבהם, החיה והיחידה שבהם הרי היה יכול להבראות אז הרוח והנפש שבהם ג״כ, אלא להפרע מן הרשעים כו׳ וליתן שכר טוב לצדיקים כו׳ כי לכך נבראו הרוח והנפש דכל מציאות, במאמר בפנ״ע, חלוק מהג״ר שלהם, ונבראו הם אחר שנגנז האור הראשון ואחר שנתעלם גם האור דהאבא, ויצאו הם רק מזווגי דאב״א, משום חשש יניקת החיצונים אשר בהז״ת [ע״י הנלו״ק דהמלכין קדמאין שהם מהז״ת אשר עדיין לא נבררו, כי לא נבררו אז אלא רק הצורך למעשה בראשית, ועי״ז יש להקליפה אחיזה בהז״ת, והוכרחו בשביל זה לעמוד אב״א] וענין הזווגי דאב״א הרי נודע היא שהוא ע״י עליית הזו״ן בהיכלין דאו״א, אמנם לידתם היה למטה במקומם גופה בהיותן אב״א, כמ״ש בדרושי מ״ן ומ״ד דרוש א׳, והנה ע״י שיצאו הרוח והנפש שבהם במאמר בפנ״ע ובלידה בפנ״ע חלוק מהג״ר, הנה עי״ז נעשה בהם האפשרית לאחיזת החיצונים. שהוא היצה״ר, לאחוז בהם. ונתייסד בזה כח הבחירה והשכר ועונש. שאל״כ אם שהיה יציאת כולם במאמר אחד וכנז׳ וזהו שאמרו להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם (ע״י) שנבראו בעשרה מאמרות. וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם (ע״י) שנברא בעשרה מאמרות. כי אילו שהיה נברא במאמר אחד. שהיה יציאת הז״ת עם הג״ר ביחד. לא היה כח לשום בריה להוסיף או לגרוע בהבריאה מאומה. כי הג״ר הוא אור אלהי״ת. וכנודע שהנשמה הכללית ולמעלה הוא אור אלהי״ת. ואין כח לשום בריה לשנות שם מאומה, ומה גם כי המאמר הראשון. שהוא ביום ראשון, הרי היה הוא בשימוש אור הגנוז. שאין מעשה בני אדם מגיע שם. והרי נתבאר לנו עכ״פ כי הענין דהעשרה מאמרות. הגם שהיה יכול להבראות במאמר אחד. אך כ״ז היה כדי לייסד את העולם על כח הבחירה. והוא ע״י המציאות דטוב ורע. וכדי שיכוף האדם את יצרו אשר הוא מעורב בכל המציאות ובכל עניני העולם והוא ע״י שנבראו בעשרה מאמרות ולא במאמר אחד כנז׳ וכדי שישתדל האדם; תמיד לכוף את יצרו ויכבוש אותו מכל וכל. להיות דבוק בה׳ ובתורתו. כי רק על זה היה כוונת הבריאה בהעשרה מאמרות שבה, ר״ל כי הרי לכך נבראו בעשרה מאמרות כנז׳ והמתנהג בדרך זה הוא משלים כוונת הבריאה ונעשה שותף להקב״ה במעשה בראשית:

[סעיף י״ז]

ונחזור דלעיל סעי׳ י״ד וט״ו שנתבאר שם לפענין כי כל מה שהיה נוגע לחלקי הנשמות דהנלו״ק דהמלכי יושר הנה נשאר חסר בהם בעת התיקון דמעשה בראשית. הבירור ועליית מ״ן. לחלקי הרוח ונפש שבכל נשמה. ועי״ז הנה נשארו כל הנשמות אשר מהנלו״ק דהמלכי יושר בלי תיקון כלל. כי התלבשות הנשמה בהגוף הוא ע״י הרוח ונפש. כי הם הממוצעים אשר על ידן נעשה האפשרית להתלבש הנשמה בהגוף ולכן הנה כלול כל נשמה ג״כ מכל הה׳ בחי׳ נרנח״י. כי ע״י בחי׳ רוח ונפש אשר ישנם בה ג״כ, הנה יש לה עי״ז השתוות עם הרוח ונפש הכלליים להתלבש ולהתקשר עם הגוף, ובאשר שחלקי הנלו״ק מהמלכי יושר אשר לבחי׳ הרוח ונפש דכל נשמה. הם לא עלו ולא נתבררו. הנה נשארו עי״ז כל בחי׳ הנשמות דהמלכי יושר בלא תיקון. וזהו שאמר האריז״ל בספר הגלגולים פ״ז כי הנה הגם שכל הנשמות כולם אשר בכל הששת אלפים שנה דהעוה״ז הנה היו כולם כלולים באדה״ר. וכמ״ש במדרש. שמו״ר פ״מ. סי׳ ג׳. אך היו עוד שיעור נשמות כמו כן ג״כ, אשר לא נכללו באדה״ר. והם יותר גבוהים הרבה מאותן שנכללו בו. והם לא נתקנו עדיין בהתיקון דפב״פ. עד לעת״ל. ע״ש, והנה הם כל חלקי הנשמות דהמלכי יושר אשר הם לא נתקנו בהתיקון דפב״פ כנז׳. והם מהאבא הכללי שבא״ק. והרי הם יותר גבוהים מאותן שנכללו בו שהם מהנלו״ק דהמלכי עגולים שהם מהאימא הכללי.

ואותן שהם מהמלכי יושר הרי הם בחי׳ דוכרין כי הרי הם מהאבא. ואותן שנכללו בו שהם מהמלכי עגולים הרי הם נוקבין שהרי הם מהאימא, ולעת״ל כאשר יתוקנו הנשמות דהיושר ג״כ. הנה יתייחדו כ״א בבת זוגיה, והוא התיקון האמיתי ההוא שתענוגי קדושה שיתוקנו ויתענגו כ״א בבת זוגיה. והוא הנשמתין חדתין דעתידי למהוי על ישראל. כמ״ש בזוה״ק בראשית כ״ח רע״ב. ופ׳ וירא קי״ט סע״א. ופ׳ שמות י׳ ע״א, וכן בתיקונים קי״ט ע״א:

והתיקון דפב״פ, אשר יתוקנו הנשמות דהמלכי יושר ג״כ. ויחודם עם הנשמות דמלכי עגולים. שהם כל הנשמות דהעוה״ז, הנה כ״ז יהיה באלף השביעי. שהוא החד חרוב שאמרו רז״ל, ראש השנה ל״א א׳ כי אז ישובו הכל לשרשם, שהוא בינה, אימא עלאה. ויוחזרו כולם לבטן אימם בסוד עיבור, ושם יתוקנו הנשמות כולם ויתייחדו כ״א בבת זוגיה. אותן שנכללו באדה״ר באותן שלא נכללו בו. ושם יתחדשו ויחזרו לצאת כבראשונה בחידוש העולם שאחר האלף. כנז׳ שאמרו חז״ל סנהדרין צ״ז א׳, ועכ״פ הוא כי תיקון כל הנשמות ויחודם בבת זוגיה, הנה יהיה כ״ז ע״י סוד העיבור בהאימא עלאה שהוא בינה אשר זמן שליטתה הוא באלף השביעי, שהוא החד חרוב, שאז ישובו הכל לשרשם שהוא באימא אם הז״ת אשר בהם נעשו כל סדרי בראשית וכל המציאות

דהעוה"ז, ויתוקנו כולם בסוד העיבור הנז' לחזור להתחדש בחידוש העולם לחיי העוה"ב אשר מאלף השמיני והלאה, וכל היעודים דימות המשיח הנה הם היקונים להתתקן ולהזדכך שיהיו ראוים לעלות בסוד העיבור הנז'. וכדי לבוא להתיקון דחיי העוה"ב:

[סעיף י"ח]

ודע כי מה שאמרנו שיחודם דהנשמות כ"א בבת זוגה הוא ע"י סוד העבור אשר באלף הז'. הנה הוא בזוה"ק פ' שמות י' ע"א. שאמר שם. עד דיהא שבת לה' לאלקטא נפשין בתענוגי קדושה. כל ההוא אנף שביעאה כו' לאתלבשא לבתר שבת (שהוא בחידוש העולם אשר באלף השמיני) בגופין אחרנין קדישין דאתקרי קדישין כו' ע"ש כל הענין, וכן בפ' וירא קי"ט סע"א שאמרו שם. זכאין אינון. כל אינון דישתארון בעלמא דסייפי אלף שתיתאה. למיעל בשבתא. דהא כדין איהו יומא חד לקב"ה באחודוי. לאזדווגא כדקא יאות. ולמלקט נשמתין חדתין למהוי בעלמא כו'. אמנם בזוה"ק בראשית כ"ח סע"א ורע"ב. הנה שם משמע דהתיקון דנשמתין חדתין הוא גם בימות המשיח. כי אמרו בהוא זמנא שם יזכו ישראל כל חד וחד לבת זוגה ודא איהו דכתיב ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם. וכתיב ונבאו בניכם ובנותיכם. ואלין אינון נשמתין חדתין דעתידין למהוי על ישראל כמה דאוקמוה אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף. ואז החדשות יבואו. בההוא זמנא מתעברין ערב רב מעלמא וכו'. וכן הוא ג"כ בתיקונים קי"ט א'. ומכ"ז משמע דהנשמתין חדתין הם יתוקנו בימות המשיח ג"כ.

ובדברי האריז"ל בספר הגלגולים פ"ז. הנה אמר שם כי הנה הנשמות חדשות הנז' אשר אמרנו כי הם לא נכללו באדה"ר. אמנם בעולם הנקודות הרי יצאו הם כולם ג"כ. אלא שהיו רק בבחי' נקודות קטנות וקרוי חגבים וכנודע שאז יצאו כל שרשי המציאות כולם דכל הד' עולמות אבי"ע. כל מה שהיה עתיד לצאת. הן בהשית אלפי שנין דעוה"ז. והן בכל העולם התיקון דלעתיד: הנה כולם יצאו אז מהמלכין קדמאין בעולם הנקודות בעת מלוכתם. כי זהו ענין מלוכתם שהוציאו אז את כל מה שהיה עתיד לצאת מעולם ועד עולם. אלא שהיה כל יציאתם רק בבחי' שרשים קטנים לבד וכגרעיני פירי. והיו נקודות קטנות וקרוי חגבים. וגם היו יציאתם בלא סדרים כלל. ולכך מיתו ונשברו. וירדו ונפלו ויצא מהם עי"ז כל עולם התוהו וכמו שבארנו כ"ז בארוכה בספר הדע"ה תהלאית"ש. וכן היה בענין הנשמות אשר לא נכללו באדה"ר: כי יצא שרשם ג"כ בעולם הנקודות והיה יציאתם ג"כ מסוד אחור באחור. כמו כל הנקודות כולם וכן הם מיתו ונשברו ג"כ וירדו הניצו"ק שלהם עם השברי כלים במקום העתיד להבי"ע ונפלו ונטבעו בעמקי התוהו אך האורות שלהם הם נשארו למעלה במקום האצילות לעולם וכמו שכתבנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ב' אות ה' ושם סי' ד' סוף אות א' ע"ש:

והנה נשתנו הם מכל הנקודות, כי הנה כל הנקודות כולם הרי נבררו הניצו"ק כל הצורך מהם למעשה בראשית ונתקנו באור התיקון דהפנים ע"י אור התיקון דהמ"ה ובזה הנה נתקנו ונעשו כל מעשה בראשית כולם. ונעשה כ"ז מהמאציל ית"ש עצמו בלי שום סיוע מזולתו; כי הרי כ"ז היה בטרם כל יציר נברא ואפס זולתו. אמנם הנה מאחר ששת ימי בראשית והלאה הנה הגם כי לעולם הנה הוא ית"ש המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב וכל קיום העולם וההנהגה וכן כל המציאות המתחדש בכל יום בכל חלקי הדלאת"מ וכל מאורעותיהם ומקריהם הנה הוא הכל בכח ואור הניצו"ק העולים ומתבררים בכל יום. אך בזה הנה יסד המאציל ית"ש כי מעת שנברא אדה"ר עד סוף כל הדורות. יהיה תלוי עליית ובירור הניצו"ק. הן בכמותם והן באיכותם, הכל ע"פ מעשה התחתונים, אם ע"י מעשים טובים, אם ע"י צירופים וליבונים אשר בעוה"ז ואשר בעולם הנפשות.

והנה בזה נתייסד הבדל ושינוי. בין הנשמות דהמלכי העגולים לבין הנשמות דמלכי יושר. כי הנה אמרנו כי ישנם בכ"א מהם (וכן הוא בכל הנקודות), ב' בחי', אחד הוא הניצו"ק והשברי כלים שירדו ונפלו למטה. ואחד עיקר האורות, שהם לא נפלו למטה אלא שנשארו הם במקום האצילות. כמ"ש בשביה"כ פ"ג וכנודע והנה בהניצוק והשב"כ היה ההבדל והשנוי בבירור הנשמות שבהם בין היושר להעגולים. רק בבחי' אחת. אבל בהאורות שנשארו למעלה הנה בהם היה ב' שינויים בין האורות דהנשמות דהמלכי עגולים לבין האורות דהנשמות דהמלכי יושר, כי הנה האורות דהנשמות דהמלכי יושר שהוא בחי' האצילות שבהם (כי הם נשארו במקום האצילות לעולם ולא ירדו הם למטה כנז') הנה הם לא עלו למ"ן מאחר יום ראשון דמע"ב והלאה, אשר נתעלם מאז האור דהאצבא הכללי, והיה חסר מאז הבירור והעליית מ"ן לכל בחי' רוח ונפש דחלקי הנשמות דהמלכי יושר וכנ"ל סעי' ט"ו, והנה אותן הרוח ונפש הנה הם חלקי הבי"ע דהנשמות הנז' כי הרי הם מהניצו"ק אשר נפלו לבי"ע. וכנ"ל, אך האורות הנה הם חלקי האצילות שבהם, וכנז', והנה כשם שלא עלו למ"ן בחי' הרוח ונפש דחלקי אבי"ע דהנשמות דיושר, והרי לא נתקנו הם בהתיקון דפב"פ, וכנ"ל הנה כמו כן לא עלו ג"כ לבחי' עליית מ"ן כל חלקי האורות אשר כנגדם למעלה באצילות, ר"ל חלקי האורות שהם האצילות לאותן הרוח ונפש שבהבי"ע הנה לא עלו הם ג"כ והיה חסר עליית מ"ן להרוח ונפש דהנשמות דהיושר הן לרוח ונפש דהבי"ע העיקרי שבהם, שהם מהניצו"ק שנפלו, והן לרוח ונפש אשר כנגדם למעלה בהאצילות אשר להם שהוא בהאורות אשר הם נשארו למעלה, והוא השינוי אחד אשר אמרנו שהיה בין הנשמות דהמלכי יושר לבין הנשמות דהמלכי העגולים, כי הנשמות דהמלכי עגולים הנה היה בהם היטיב העליית מ"ן הן לכל חלקי האצילות שבהם שהם האורות הנשארו למעלה והן בכל חלקי הבי"ע שבהם שהם מבירורי דהניצו"ק שנפלו למטה, ועלו כולם למ"ן ונתקנו הם באור הפנים, ונכללו באדה"ר, והיו כולם כלולים בו קודם החטא והם כל הנשמות כולן דהעוה"ז, משא"כ הנשמות דהמלכי יושר, הנה הם לא נשלמו כלל. כי לא נתבררו הרוח ונפש שבהם ולא עלו הם למ"ן כלל, הן הרוח ונפש דחלקי הבי"ע העיקרי שבהם אשר הם יצאו מהניצו"ק שנפלו למטה, והן אשר מחלקי האצילות שבהם. שהם מהרוח ונפש אשר כנגדם באורות שלמעלה, והרי לא נתקנו הם באור הפנים כלל, ולא נשלמו. ונשארו האורות כמו שהם מעולם הנקודות בבחי' נקודות קטנות וקרוי חגבים והניצו"ק כמו שהם מעולם התוהו, ולכן לא נכללו הם באדה"ר, וכבר אמרנו כי הסיבה בזה הנה הוא כי כל תיקוני דהמלכי יושר שהם מהאצבא הכללי הנה בהם תלוי כל התיקונים דלעתיד, ורצה המאציל ית"ש שיתוקן כ"ז ע"י אדה"ר וע"י כל הדורות הבאים, ולכן הנה לא נתקנו הנשמות דמלכי יושר בהתיקון דמעשה בראשית, כי היה תולה תיקונם במעשה אדה"ר:

אמנם הנה יש בהם עצמן ג"כ חילוק גדול. כי כל חלקי הנשמות שהם מהאצילות שבהם, שהם מהאורות העיקריים הנשאר למעלה. הנה הם לא היה אפשר להתתקן אלא רק ע"י אדם הראשון עצמו ובמעלתו הגדולה אשר קודם החטא דוקא אבל מאחר שחטא הנה אי אפשר להם להתתקן מעתה. אלא ע"י הקב"ה בעצמו ית"ש, והם עיקרן דהנשמתין חדתין שיתוקנו הם רק לעת"ל כנ"ל. אבל מחלקי הנשמות, דהיושר אשר הם מחלקי הבי"ע שהם מהניצו"ק דהמלכי יושר. כנ"ל הנה הם אפשר שיתוקנו גם עתה לבוא בעולם, ע"י יחודים וכוונת הצדיקים, והרי נמצא כי בחלקי הבי"ע דהנשמות, היה רק שינוי אחד בין היושר

להעגולים, כי הנשמות דהנילו"ק מהעגולים הם נתקנו באור התיקון דמע"ב, והם כולם הנה הם הנשמות שנכללו באדה"ר, משא"כ הנשמות דחלקי אבי"ע דהיושר הנה באשר המאציל ית"ש תלה את תיקונם במעשה הצדיקים דוקא, לזאת הנה לא נתקנו הם באור התיקון דמע"ב, וגם לא נתקנו הם ע"י אדה"ר מאחר שנכשל בחטא דעהד"ע, ולכן הנה לא נתקנו הם אז. ולא נכללו הם באדה"ר. והוא השינוי אחד אשר נשתנו הנשמות דהיושר מהנשמות דהעגולים. כי העגולים נתקנו בהתיקון דמע"ב ונכללו הם באדה"ר. אבל הנשמות דהיושר הנה הם לא נתקנו בהתיקון דמע"ב ולא נכללו באדה"ר, אמנם עכ"ז הנה אפשר שיתוקנו הם גם עתה, והוא ע"י כוונות ויחודים אשר ע"י הצדיקים שבכל דור ודור, אך כ"ז הנה הוא רק בהנשמות שמחלקי הבי"ע שהם מהנילו"ק וכנ"ל. אך הנשמות אשר מחלקי האצילות שהם מהאורות אשר כנגדם למעלה. הנה בהם נעשה עוד שינוי ב' (ר"ל אותו השינוי עצמו הוא כפול) כי הם הנה אי אפשר להתתקן מעתה ע"י מעשה בני אדם, ולא יתוקנו הם אלא לעת"ל ע"י הקב"ה בעצמו כנ"ל. והרי משונים הם מהנשמות דהעגולים בשתיים. א' כי הנשמות דהעגולים הם נתקנו בהתיקון דמע"ב הן חלקי האצילות שבהם והן חלקי הבי"ע שבהם ונכללו כולם באדה"ר, וכן גם אחר החטא דעהד"ע. אשר חזרו ונפלו בעמקי הקליפות, הנה הם עולים ומתתקנים תמיד, אם ע"י מעש"ט אם ע"י המאורעות והעונשין אשר בעוה"ז או בעולם הנפשות, וכנודע בדברינו. אבל הנשמות דהיושר הנה הם לא נתקנו אז מעולם בהתיקון דמע"ב מאומה. כי היה תולה תיקונם במעשה אדה"ר דוקא. ועכ"ז הנה הנשמות דחלקי אבי"ע דהיושר, הנה הם אפשר להתתקן מעתה, ג"כ ע"י מעשה הצדיקים אשר בכל הדורות כולם. אך הנשמות אשר מחלקי האצילות דהיושר, שהם מהאורות שלהם הנשאר למעלה. הנה בהם נעשה עוד שינוי ב'. כי הם הנה אי אפשר להתתקן אלא רק ע"י אדה"ר, וכפי מה שהיה קודם החטא במדרגתו ובמעלתו הגדולה והנוראה, אבל מאחר החטא הנה אי אפשר מעתה שיתוקנו הם ע"י שום אדם. ולא יתוקנו הם מעתה אלא רק ע"י הקב"ה בעצמו בהתיקון דלעת"ל:

[סעיף י"ט]

והנה אמר האריז"ל בספר הגלגולים פ"ז. על חלקי האצילות מהנשמות החדשות. דהיושר, כי הם אי אפשר שיבואו עתה בעוה"ז עד אחר תחיית המתים ע"ש, והוא שלא כדברי הזוה"ק בראשית כ"ח רע"ב. הנ"ל סעי' י"ח שעליהם אמרו. אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, והרי הוא מזה. כי ביאתם דהנשמות הנז' הנה הוא עם ביאת המשיח בתחילתו, והוא מ' שנה, קודם תחייה המתים. וכמ"ש במדרש הנעלם פ' תולדות קל"ט א'. מ' שנה קודם קבוץ הגליות לתחיית המתים. ע' דברינו ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב סי' ט', וענף ט"ז סי' כ'. והרי דברי האריז"ל שאמר שאי אפשר להנשמות החדשות שיבואו קודם תחה"מ הוא שלא כדברי הזוה"ק בראשית הנז' כי שם מבואר שהם יבואו עם ביאת המשיח בתחילתו. ובהם תלוי ביאת המשיח שהרי אמרו שם שהוא בכלל מ"ש אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף. וכן הוא דברי האריז"ל ג"כ שלא כדברי הזוה"ק. פ' וירא קי"ט א' ופ' שמות י' ע"א. כי שם ושם מבואר שהתיקון דהנשמות חדשות הוא כי באלף הז' שהוא החד חרוב. ושם יתוקנו בסוד העיבור כנ"ל. והאריז"ל אמר שאפשר שיבואו בזמן תחה"מ. שהוא נמשך. ר"י, או רי"ד שנה כמ"ש בזוה"ק במדרש הנעלם תולדות ק"מ ע"א, ובדברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב סי' ט', ועי"ש עוד ענף ט"ז סי' כ'.

אמנם הוא כי הנה, מכל דברינו הנ"ל נתבאר לנו. כי הם ד' זמנים לביאת הנשמות החדשות. אחד הוא תיכף עם ביאת המשיח ב' הוא בזמן תחיית המתים, ג' הוא בסוד העיבור אשר באלף הז'. ד' הוא אשר אמרנו לעיל כי כל חלקי הבי"ע שבהם. שהם מהנילו"ק אשר נפלו למטה והוטבעו בקליפות, הנה הגם שהם לא נתקנו בהתיקון דמע"ב ולא נכללו באדה"ר, הנה עכ"ז הנה אפשר שיתוקנו גם הם במשך זמן דהעוה"ז ע"י הצדיקים שבדור: ע"י כוונות ויחודים אשר לזה, וכמ"ש בספר הגלגולים פ"ז וכנ"ל כ"ז. והרי לנו ד' זמנים לתיקון הנשמות החדשות, והנה הם כולם אמת וכולם ישנם. כי הרי לפי מה שנתבאר מעומק כל דברינו אשר מסעיף ט"ו עד כה הנה הוו הנשמות החדשות בכמה בחי' והם בכללות, שתיים שהן ארבע. והשתיים הוא, כי הם בבחי' אצילות ובי"ע, אך כ"ז הוא בכללות, אך באמת הנה כלול כ"א ג"כ משתיים, כי ישנו בחי' בי"ע דהאצילות ג"כ, והם אצילות דהאצילות והבי"ע דהאצילות. וכן ישנו בחי' האצילות בהבי"ע ג"כ. והם האצילות דהבי"ע והבי"ע שבבי"ע, והוא כי הרי כאשר מיתו המלכים בירידתם לבי"ע וירדו הניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח עם השברי כלים מטה, והאורות העיקרים נשאר למעלה במקום האצילות ועי"ז הנה הוו האורות בבחי' האצילות. והנילו"ק הם בבחי' בי"ע אך באשר שכ"א הנה הוא כלול מי' ספי'. שהם בבחי' נרנח"י, וכן הם בבחי' אבי"ע. כנודע וא"כ הרי הוה האורות אשר הם למעלה בבחי' אבי"ע בהאצילות, והנילו"ק אשר הם למטה הנה הוו הם בבחי' אבי"ע שבבי"ע, וכן הוא כ"ז בענין הנשמה דהיושר דענינינו שהאורות העיקרים שלהם הנשאר למעלה הם כללית האצילות שבהם. וע"י כלילות הבי"ע הכלול בהם ג"כ, הנה הוו הם האבי"ע שבהאצילות. והנילו"ק שלהם שנפלו למטה, הוא כללית הבי"ע שבהם, וע"י כלילות האצילות הכלול בהם ג"כ הנה הוא האבי"ע שבבי"ע. והרי לנו בהם עכ"פ ד' בחי'. היינו אצילות ובי"ע דהאצילות, ואצילות ובי"ע דהבי"ע. והנה אלו הד' בחי' הרי פשוט הוא, כי הנה הם ד' מדרגות זו למעלה מזו. וכן תיקונם הוא בד' זמנים מיוחדים והנה הם הד' זמנים שנתבאר מדברינו לעיל כי נתקן כ"א בזמן מיוחד כמו שיתבאר.

והנה אלו הד' בחי' דהנשמות. הנה השניים מהם שהם האצילות דבי"ע והבי"ע דבי"ע. הנה הם הב' בחי' שאמרנו לעיל סעי' ט"ו, כי אחד הוא מה שנבראו ביום ראשון, בעת שימוש אור הגנוז. ונבראו אז כל השרשים דכל מע"ב כולם, שהם הג"ר דכל מציאות, והוא האצילות דהבי"ע שבהם, והנה הם בחי' יחידה חיה נשמה שבכ"א, והם אשר נבראו ביום ראשון שהם תולדות השמים והארץ. המרומז במלות. א"ת, וא"ת, א"ת השמים וא"ת הארץ, ונבראו הם בשימוש דאור הגנוז ובהגילוי אור דהאבא ג"כ, ויצאו הם ע"י היחוד דפב"פ שבהזו"ן, והיו כלולים ג"כ מכל התיקונים דלעתיד, וכנ"ל בכל דברינו, והוא האצילות שבבי"ע שהם חלקי הנשמות שיצאו מבירורי הנילו"ק שנתבררו ונתקנו באור התיקון דמעש"ב ויצאו הם ביום ראשון והיו הם כלילים ומייחדים הן מבירורי דהמלכי יושר והן מהבירורי דהמלכי העגולים וכנ"ל בדברינו אך מאחר יום ראשון והלאה שאז יצא בחי' הרוח והנפש דכל מציאות, שהוא בחי' היצירה והעשיה שבו ונשלם אז כל מציאות בכל תיקוני הנפש והגוף, ונעשה כ"ז אחר שנגנז האור הראשון ונתעלם מאז ג"כ האור דהאבא הכללי וכל הזווגי זו"ן היה אז רק אחור באחור, ובזה הנה יצאו כל מעשה בראשית כולם, והיו כולם אז רק מבירורי הנילו"ק דמלכי העגולים לבד, כי מאחר שנתעלם האור הראשון לא השתתפו עוד המלכי יושר מאומה, והיה אז כל בירורי דהנילו"ק אשר להרוח והנפש שהם היצירה והעשיה לכל התיקוני דמע"ב, רק מהמלכי עגולים לבד, אבל המלכי יושר לא נתבררו הם בזה כלל, כי היה תולה במעשים טובים דאדה"ר, כנ"ל, ונשארו חלקי הרוח והנפש דהנשמות דהנילו"ק של המלכי יושר טבועה עדיין בהקליפות כמו שהיו מעת מיתת המלכים אחר שירדו בעולם הבריאה:

ועליהם הוא מה שאמר האריז"ל בספר הגלגולים פ"ז כי

חלקי הבי"ע דהנשמות החדשות, ור"ל על הרוח והנפש דחלקי הנשמות דהניצו"ק דהמלכי יושר שהם הבי"ע דהבי"ע שאמרנו, והם אשר נפלו בעמקי התוהו בעת מיתת המלכים בירידתם לעולם הבריאה. הנה הם נשארו אז טבועים עדין בהקליפות ולא נתקנו הם בעת התיקון דמע"ב. לכן לא נכללו הם באדה"ר. והנה שהאצילות שבהם שהוא הפנימית שבהם שהם האצילות דהבי"ע. הנה הם נתקנו היטיב ביום ראשון דמע"ב עם שימוש אור הגנוז וכנ"ל. אך הפנימית בלתי החיצונית אי אפשר לצאת בעוה"ז. כמ"ש הרב בפנימית וחיצונית דרוש י' ולכן מאחר שלא נתקנו חלקי הרוח והנפש שבהם הנה לא היה אפשר להם להתלבש באדה"ר. ותיקונם הוא בביאת המשיח. ועליהם אמרו אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף כי אז הנה יתחיל לצאת ג"כ כל חלקי האצילות דהנשמות דהיושר שהם האצילות דבי"ע אשר נתקנו הם ביום ראשון דמע"ב. אך הבי"ע דהבי"ע. שהם הרוח והנפש שבהם אשר הם לא נתקנו ג"כ בששת ימי בראשית כנז'. הנה אמר הרב שם כי עכ"ז הנה הם אפשר להתתקן גם עתה לבררם ולהעלותם ע"י הצדיקים שבכל דור וכנ"ל. כי החיצונית בלתי פנימית אפשר לתקנם ולהוציאם בעוה"ז ג"כ וכמ"ש בפנימית וחיצונית דרוש י' ולכן אפשר לכל חלקי הנשמות החדשות הבי"ע דבי"ע להתתקן ולצאת גם עתה ע"י מעשה הצדיקים.

והרי נתבאר לנו כי הב' חלקי הנשמות דהבי"ע דהיושר שהם הנשמות החדשות והיינו האצילות דבי"ע, והבי"ע דבי"ע, הנה התיקון דהבי"ע דבי"ע אפשר להתתקן גם עתה ע"י מעשה הצדיקים. אך התיקון דהאצילות דהבי"ע הנה תיקונם הוא רק עם ביאת המשיח, כי על זה אמרו. אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף וכמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ח רע"ב ור"ל כי כאשר יתוקנו כל התתקע"ד דורות דעולם התוהו ויצטרפו ויושלמו הם ג"כ עם הכ"ו דורות אשר מאדה"ר עד משרע"ה. והם האלף דור נשמות אשר עליהם נתייסד כל הנהגת דשית אלפי שנין דהעוה"ז, וכשיתוקנו הם, אז יהא ביאת המשיח, והנה אז יצאו ג"כ כל הנשמות החדשות הנ"ל שהם האצילות דהבי"ע דהמלכי יושר והנה יתחיל מאז והלאה היחוד דהנשמות כ"א בבת זוגיה שהם היושר והעגולים כנ"ל. והרי נתבאר לנו הב' חלקי החדשות דהבי"ע דהיושר. האצילות דהבי"ע. והבי"ע דהבי"ע, מציאותם וזמן תיקונם כי הבי"ע דהבי"ע שהוא הרוח והנפש שבהם, הם אפשר להתתקן גם עתה, אך האצילות שבבי"ע דהיושר שהוא מהנשמה ולמעלה שבהם, הנה הם יתוקנו לבוא בעוה"ז רק עם ביאת המשיח:

[סעיף כ']

והנה אלו הב' בחי' שהם האצילות דבי"ע והבי"ע דבי"ע אשר בהנשמות החדשות שהם הנשמות דהיושר, הנה הם מהניצו"ק דש"כ ופ"ל ורפ"ח אשר הם מהלפר"ג דמלכי יושר שנפלו בעת מיתת המלכים במקום העתיד להבי"ע והוטבעו מאז בעמקי התוהו. והנה האצילות שבהם שהוא מהנשמה ולמעלה שבהם. הנה הם אשר נתבררו ונבראו ביום ראשון ונתקנו הם בכל תיקוני דפב"פ. אך הרוח ונפש בהם אשר הם היו ראוי לצאת בהששת ימי בראשית. מאחר יום ראשון והלאה. הנה הם לא נתקנו אז, כי היה תולה תיקונם באדה"ר וכן גם בכל דורות הצדיקים שאחריו, ומאחר שלא נתקנו הרוח ונפש. הנה לא היה אפשר להנשמה ג"כ לצאת מאז בעוה"ז, כי הפנימית בלתי החיצונית אי אפשר להתלבש בגוף. ולכן הנה לא נכללו הם באדה"ר. והרי לנו עכ"פ ב' בחי' בהנשמות החדשות אשר הם מהניצו"ק דמלכי יושר, והם בבחי' בי"ע. כי הם נפלו בבי"ע. אמנם מהנשמה ולמעלה שבהם שהם הנ"ל. הוא בבחי' אצילות שבבי"ע, והרוח והנפש הוא הבי"ע שבבי"ע. והנה הבי"ע שבבחי' הנה הם אפשר להתברר ולהתתקן גם עתה ולצאת בעוה"ז ע"י כל דורות הצדיקים. אך האצילות שבבי"ע הנה תיקונם לצאת בעוה"ז הוא רק מזמן ביאת המשיח וכנ"ל.

והנה כנגד הב' בחי' אלו שהם מהניצו"ק, הנה הם ב' בחי' ג"כ בהאורות העקרים שלהם הנשאר למעלה לעולם במקום האצילות. כי לא ירדו ולא נפלו למטה רק הניצו"ק עם הש"כ אשר מהלפר"ג דמלכי יושר אבל האורות העיקרים שהם המלכי יושר עצמן הם נשארו לעולם למעלה במקום האצילות והנה הם השורש דהניצו"ק, והם כלולים ג"כ מהב' בחי' הנז' היינו שורה להנשמה חיה יחידה שהם הג"ר שהם בחי' אצילות ושורש לרוח ונפש שהם בחי' בי"ע. אך **בכללם** הם כולם רק אצילות. כי הרי הם מהאורות העקרים אשר הם לא ירדו למטה ונשארו הם לעולם במקום האצילות, והוו אלו הב' בחי' שבהאורות לעולם בבחי' האצילות אלא שהם האצילות דאצילות והבי"ע דהאצילות. והם השורש להב' בחי' דהניצו"ק, והנה הם גבוהים במעלת קדושתן הרבה מאד. כי הרי הם לא ירדו לקליפין ולא נתלכלכו מעולם בשום זוהמא כלל. וגם לא יצאו הם מעולם חוץ למחיצתן, כי הם לא ירדו ולא יצאו מחוץ לגבול האצילות מעולם, וגם הם האורות העיקריים, והרי גבוה מעלת קדושתן הרבה מאד.

והנה זמן תיקונם לצאת גם הם בעוה"ז, לנשמות בני אדם. הנה הוא רק מאחר תחית המתים, כי אז הנה יתבטל כל הטומאה והזוהמא. וכל הרשעה כולה כעשן תכלה ויהיה כלא היה, והנה יתוקנו אז כל הנשמות כולן דעוה"ז ג"כ ויתצרפו ויתלבנו כצרוף את הכסף וכבחון את הזהב. ואז יבואו הנשמות החדשות אשר מעיקר האורות ג"כ, להתייחד בהם. כ"א בבת זוגיה. אמנם כ"ז הוא רק בחלקי הנשמות החדשות דהאורות אשר רק מבחי' הבי"ע שבהם. שהם רק הבי"ע דהאצילות כנז'. כי הם יתוקנו לצאת בעוה"ז ג"כ, מזמן תחיית המתים עד סוף ימות המשיח כולן, שהם ג"כ עדיין רק מכלל אלף הששי. הנה ליום שכולו שבת שהוא מתחלת אלף השביעי. והוא מ"ש האריז"ל בספר הגלגולים פ"ז שהנשמות החדשות דאצילות הם יבואו מזמן תחיית המתים והלאה והוא על חלקי הבי"ע דהאצילות וכמו שאמרנו, אמנם חלקי הנשמות החדשות אשר מהג"ר דהאורות דהמלכי יושר. שהם בחי' האצילות דאצילות. הנה תיקונם להתייחד עם הנשמות של עתה ר"ל עם הנשמות הישנות אשר כנגדם בהאורות דמלכי העגולים הנה הוא רק בסוד העיבור אשר באלף השביעי וכנ"ל סעי' י"ז י"ח והאמת הוא כי עיקר התיקון של כולם. ר"ל גם אשר נתקנו בזמן תחיית המתים שהם בחי' אבי"ע דאצילות, וכן גם אותן אשר נתקנו מתחלת ימות המשיח. שהם בחי' האצילות דבי"ע, וכנ"ל. הנה עיקר גמר תיקונם ותשלום יחודם כ"א בבת זוגיה הנה נשלם יחוד כולם ג"כ רק בסוד העיבור אשר באלף השביעי. כי ע"י שיחזרו לסוד העיבור כ"א בבת זוגיה, הנה יתייסד אז יחודם גם בעיקר מציאותם. שהוא בעצם ולא במקרה, וכמו שהם משרשם ביציאת עולם הנקודות שהיושר והעגולים שהם בבחי' דו"ן. ויצאו בעולם הנקודות זה מאבא וזה מאימא. והנה הם שניהם ממקור אחד אשר לעילא לעילא. שהוא מרדל"א שבא"ק: וע"י חזרתם לסוד העיבור אשר באלף השביעי הנה יחזרו ליחודם כבראשונה.

והרי נתבאר לנו כי אין סתירה כלל במה שנמצא בדברי הזוה"ק והאריז"ל, עתים שונים, לביאת הנשמות החדשות (אשר לא נכללו הם באדה"ר והם יתוקנו ויבואו רק לעתיד) כי בזוה"ק בראשית כ"ח רע"ב מבואר שביאתם הוא עם ביאת המשיח בתחילתו וכן הוא ג"כ בתיקונים דף קי"ט ע"א, ובדברי האריז"ל בספר הגלגולים פ"ז אשר שהוא בזמן התחה"מ, והוא לא פחות ממ' שנה אחר התחלת ביאת המשיח, ובזוה"ק פ' וירא קי"ט א' מבואר

שהוא ביום שכולו שבת, שהוא אלף השביעי שאז יחזרו כולם לשרשן, בסוד העיבור במעי אימא, והרי לנו ג' זמנים לביאת הנשמות החדשות. או בתחילת ביאת משיח, או בזמן תחה"מ. שהוא מ' שנה אח"כ, או בסוד העיבור אשר באלף השביעי, ואמר האריז"ל עוד בספר הגלגולים פ"ז שם, כי הנשמות החדשות אשר מבחי' בי"ע, הם הוטבעו ג"כ בקליפות, והגם שהם לא נתקנו בעת מע"ב והם לא נכללו באדה"ר אמנם הם אפשר להתתקן גם עתה ולבוא בעוה"ז והוא ע"י הצדיקים, והרי לנו ד' זמנים לביאת הנשמות החדשות, והוא כי הנה הם בד' מדרגות היינו ב' הם מהניצו"ק אשר ירדו לבי"ע והם בבחי' בי"ע והב' הם אצילות דבי"ע והבי"ע דבי"ע, וב' הם מהאורות שנשארו למעלה במקום האצילות והוא המלכי יושר עצמן כי לא ירדו למטה רק מהלפר"ג שלהם אבל הם עצמן נשארו באצילות לעולם והם בבחי' אצילות, והב' בחי' שבהם הנה הם הבי"ע דאצילות, והאצילות דאצילות, והנה הבי"ע דבי"ע הם אפשר להתתקן ולבוא גם עתה כנז', והאצילות דבי"ע הנה תיקונם הוא עם ביאת המשיח בתחילתו, והבי"ע דאצילות תיקונם הוא מאחר תחיית המתים, והאצילות דהאצילות תיקונם הוא רק בסוד העיבור אשר באלף השביעי, ואז הנה הוא גמר תיקון של כולם וכנ"ל, והרי נמצא כי כל דברי הזוה"ק עם דברי האריז"ל הם כולם אמת וכולם ישנם. כי הם כמה מדרגות, וכל מדרגה הוא תיקונו, בזמן מיוחד:

[סעיף כ"א]

אמנם מה שיש להעיר להאורה בזה, כי הרי תיקון הניצו"ק הנה הוא ע"י עליית מ"ן, וכל עליית מ"ן, הנה הוא בשרשי ובשורש שורשי אשר למעלה ומתייחד שם בכולם ואח"כ הנה הוא חוזר למקומו ביחוד כולם, וכמו שבארנו לעיל בכמה מקומות, וא"כ הרי כאשר עולה המדרגה התחתונה, אשר ממטה למעלה, שהוא הבי"ע דהבי"ע, אשר הוא אפשר להתתקן גם עתה ולצאת בעוה"ז, כנ"ל וא"כ הרי כאשר עולה היא למ"ן הרי היא עולה בשרשה שבהניצו"ק גופה, שהוא האצילות דבי"ע, ומשם לשורש שרשה שהוא להב' בחי' שבאורות שהם הבי"ע דהאצילות ואצילות דאצילות, ומתייחד עם כולם הן בהליכתה ועלייתה, והן בחזירתה וירידתה, ואח"כ הנה היא חוזרת למקומה. ביחוד כולם, וכנודע כ"ז. וא"כ הרי נמצא כי בתיקון הבחי' התחתונה והאחרונה ויציאתה למטה. שהוא בעוה"ז. הנה היא כלולה ג"כ מכל הבחי' כולם אשר למעלה. והרי אין זמנים מיוחדים להם לכ"א בפ"ע אלא כולם יוצאים יחד בעת אחת. כלולים גם בהבחי' התחתונה לבד.

אך פשוט הוא כי לא קשה כלל, כי הגם שהאמת הוא שגם כל בחי' תחתונה כאשר שהיא מתתקן ונשלם. הנה הוא ע"י קבלתה וכלילותה מכל העליונים אשר בשרשה ושורש שרשה אשר למעלה. עכ"ז הנה כל השתתפם בה וכלילותם עמה. הנה הוא רק לפי מדרגתה לבד. ואינם מתגלים בה להשתתף עמה ולהתלבש בה יותר מהראוי לה. גם אחר יחודם בה וכלילותם בה, וא"כ הרי בעת תיקון הנשמות דבי"ע שהוא אפשר להעשות גם עתה ולצאת ולבוא בעוה"ז, הנה אינו משתתף עמה אז כלל ממדרגת האצילות דבי"ע ומכש"כ ממדרגות שלמעלה להשתתף ולצאת עמה. כי הנה ישנו לכ"א עת וזמן לתיקונו. הגם שכל מה שנוגע אליה עצמה, הנה הם מאירים ומתגלים בה להכלל עמה ולהתייחד בה. אך כל מה שנוגע למדרגתם גופה, הנה הם נעולים למעלה ממנה ויש להם לכ"א עת וזמן מיוחד לתיקונו ולגילויו. וליציאתו ולביאתו, וככל מה שבארנו לעיל. וכ"ז פשוט הוא, וכתבנו כל זה על דבר שאמרו משום יגדיל תורה ויאדיר.

עד כאן הגיע דברינו כעת בענין הדרוש דהנשמות החדשות: שהם מהמלכי יושר, אשר הם מהאבא הכללי שבא"ק וכבר כתבנו עיקר הדברים בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ב' וכן שם דרוש ג' ענף י"ט, וע"ש עוד ח"א דרוש ג' סי' ב' אות ה' ושם סי' ד' סוף אות א' עש"מ, אמנם כאן הנה באו הדברים בזה ברחבה, ובנימוקן וטעמן. והנה נתגלגל לנו הדברים בכאן, באשר שהרי בארנו תיקוני דכל הנקודות דהמלכי יושר אשר לעיל סעי' א' ב'. סדר תיקונם, איך שנתקנו הם עצמם אח"כ בעת התיקון דמע"ב, וכנ"ל מסעי' ד' עד סעי' י', והנה נעשה כל התיקונים כולם, ע"י האו"א הכללים שבא"ק, ע"י שניהם יחד, אמנם כ"ז הוא רק מה שנוגע לכל עולם האצילות כולו וכן להשרשי דבי"ע כי הנה בזה נשתוו התיקוני דאו"א ונעשה הכל מתיקוני שניהם יחד, אבל מה שנוגע לנשמות בני אדם וכן לתשלום כל המציאיות דבי"ע אשר יצאו מאחר יום ראשון והלאה. אחר שנגנז האור הראשון, הנה בזה נעשה למלום, גדול באור תיקוני דאבא, ולא להשתתף בזה האבא באור תיקונו מאומה ויצא תשלום כל המציאיות דבי"ע אשר נולדו ונעשו מאחר יום ראשון והלאה. בלתי הבירורים דהמלכי יושר, אשר הם מהנקודות דהאבא. והיו רק מבירורי דמלכי העגולים לבד, שהם מהאימא, ונתבררו הם ונתקנו בהאור תיקוני דהאימא, וכן הנשמות בני אדם הנה לא נתבררו ולא נתקנו אלא מהבירורים דהמלכי עגולים לבד, והם אשר נכללו באדה"ר, והם כל הנשמות דהעוה"ז אבל כל הנשמות דמלכי היושר הי' תולה תיקונם באדה"ר ומאחר שלא זכה לזה ולא נתקנו על ידו הנה אין להם כולם, תקנה עתה בעוה"ז, והם הנשמות חדשות אשר יתוקנו רק לעת"ל, וכן גם כל תשלום תיקון דהעולמות בי"ע עצמן, כל מה שנוגע להם מאור תיקוני אבא, הנה כ"ז יתוקן להם ג"כ רק לעת"ל.

והוא מ"ש האריז"ל בשער הפסוקים, בענין החטא עהד"ע כי כשנברא אדה"ר הנה לא היו עדיין המוחין בז"א רק מצד האימא בלבד, אבל להמשיך את המוחין דמצד האבא, היה תולה באדה"ר, אך לא הצליח בזה ונכשל, ונתהפך לקלקול גדול, וזה היה שורש כל החטא דהעד"ע, ואח"כ הנה עמדו כמה קדושי עליון מהדורות שאחריו לתקן את כ"ז, אך גם הם לא הצליחו ולא עלתה בידם, וכמו שבארנו כ"ז בארוכה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג ולהלאה, ע"ש נפלאות בזה, אמנם כל מה שנעשה בזה הן באדה"ר והן בכל קדושים שאחריו הנה הוא הכל. בסוד. נורא עלילה על בני אדם, כי הכל הוא בגזירה ממנו ית"ש. ממחשבתו הקדומה הנעלמה ובסוד, כך עלתה במחשבה לפני, וכמו שמתבאר כ"ז בספר הדעה ח"ב בעומק ובארוכה תהלאעית"ש ודי בזה לענינינו.

והנה נשלם בזה הסי' ח' אשר בו יתבאר ענין הנקודות דהאבא הכללי שבא"ק שהם המלכי יושר ותולדותיהן [כי עיקרן דהמלכי יושר הם אשר יצאו מהטבור והיסוד, והם כללות האור חדש אשר אמר הרב בנקודות פ"ב, והם נשארו בקדושתן לעולם, אך תולדותיהן שהם האורות דהלפר"ג, ור"ל שהם יצאו מהלפר"ג דהמלכי יושר עצמן, והם הנקודות דהמלכי יושר אשר מיתו ונשברו ג"כ. והנה נתבאר בהסי' ח' אשר לפנינו] ענין מציאותם ושימושם אשר בעולם הנקודות. וכן כל סדרי תיקונם אח"כ בעת התיקון דמע"ב, עם מה שהיה כלול בהם גם מתחילה מהתיקוני דלעת"ל, וכל אלו התיקונים אשר בהם נתקנו הנקודות דהמלכי יושר, הנה הם המציאות דהדר ומהיטבאל אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, וענין הדר. הנה הוא יתבאר בעזהית"ש לקמן סי' י"ב, אך ענין המהיטבאל דמצד האבא. הרי הוא מתבאר כל ענין מציאותו ושימושו אשר כיטיב, לעיל סי' ז', וכל הנקודות דהמלכי יושר הם מהמלכיות דהב"ן דסי' ז' ואלו המלכיות הם אשר יצאו בעולם הנקודות, וכן נתקנו הם אח"כ, ע"י אותו הב"ן דסי' ז'. בכל תיקונים בעת התיקון דמע"ב, והרי מצורף הסי' ח' דענינינו

לסי' ז' דלעיל, והנה שניהם, ר"ל הסי' ז' והסי' ח', הנה הם כלולים בהשם ב"ן דהאבא הכללי עצמו, שהוא הב"ן דלעיל סי' ו'. בהחיצוניות והפנימיות שבו, כי כל העסמ"ב דסי' ז' ודסי' ח' הנה הם תולדותיו אשר בהם הוא נתגלה ומתחילה היה נתגלה בהחיצוניות שבו, והוא בהנקודות דהמלכי יושר במליאותם ושימושם אשר בעולם הנקודות, וכמו שבארנו בזה בכל הד' שמות עסמ"ב דהסי' ח' שלפנינו, ובארנו בכ"א מהם ענין מליאותו ושימושו אשר בעולם הנקודות, וכ"ז הנה גילויו דהאבא הכללי שבא"ק אשר היה נתגלה בזה, מהחיצוניות דהב"ן שבו, בשורשן ומליאותן ושימושם דכל המלכי יושר אשר הם ממנו, והם תולדותיו אשר בהם התגלה בעולם הנקודות, ואח"כ בעת התיקון דמע"ב הנה התגלה בהפנימיות דהב"ן שבו, בכל תיקוני דהנקודות שממנו, ומתגלה באור תיקונם בשורשן ומליאותם ושימושם, והם כל העסמ"ב אשר לעיל סי' ז' ואשר לקמן סי' י"ב, וכמו שנתבאר שם ושם בכ"א מהם, והם תולדותיו, ר"ל שהם תולדות הפנימית דהב"ן שבו, שהוא הב"ן דלעיל סי' ו'.

והנה התייחדו הנקודות באור תיקונם, עד שנעשו בכל מליאותם ג"כ לאור התיקון עצמו, והם משמשים מעתה ג"כ רק לשימושי דאור התיקון, משורשם העליון, עד מליאותם האחרון, וכמו שמתבאר כ"ז בכל העסמ"ב אשר בהסי' ח' שלפנינו, וכ"ז הנה הוא מגילוי האבא הכללי שבא"ק, שהוא כללות העסמ"ב דלעיל סי' ו', שנתגלה בזה בכל תולדות הפנימית דהב"ן שבו, שהוא הב"ן דסי' ו', לכל גילויי דאור התיקון שממנו, כדי להוציא ולהמציא את כל הד' עולמות אבי"ע, כי מתחילה היו מרומזים כולם בכל המליאות דהנקודות ואח"כ נתקנו ויצאו על מליאותם ע"י אור התיקון, וכמו שכתבנו בכ"מ מדברינו. כי הנקודות היו השרשים בכל העולמות והמליאות כולם, בבחי' שרשים קטנים וכקרני חגבים, וע"י אור התיקון נתקנו ונשלמו על מליאותם שהם, ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו בהג' **סימנים** הנ"ל, שהם סי' ו' ז' ח', כל ענין האבא הכללי שבא"ק, **מליאותו** גופה בגילוי דכל הד' שמות עסמ"ב שבו עצמו, וכן **גילויו** ופעולתו במליאות הנקודות שממנו, שהם המלכי יושר, והם **תולדותיו** אשר בעולם הנקודות, וכן אח"כ גילויו ופעולתו בהתיקון דהנקודות והוא ע"י תולדותיו דהדר ומהיטבאל שממנו, שהם המ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון אשר מלך האבא, וכמבואר כ"ז בסי' ו' ז' ח' שבאבני מלואים דעניננו, ונתבאר כ"ז בעמקות **יותר** הרבה, מעיקר הדברים אשר כתבנו בזה בפנים הספר בכלל ח"י ענף יו"ד סי' ו' ז' ח' שם, כי שם באו הדברים בזה בקיצור נמרץ, אך הכל הוא מאת ה', כי ממנו הוא החכמה והמדע, ויש עת וזמן גם לתורתינו הקדושה עם כל דיבור ודיבור ממנה אימתי שתתגלה, שבח ותהלה להקב"ה על שחנני בכ"ז, ונתן לי כח, והערני ועזרני על זה, יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן.

היום יום ג' בשבת, כ"ד לחודש אלול שנת תפאר, עיר האמעל פלך מאהליוב:

השמטה מדף קכ"ב ע"א לפני ההקדמה לסי' ז'.

אחר תיבת לצדק

לצדק. והנה היה נמשך בעת התיקון, ההתפשטות דהנה"י דהאבא ואורם ושפעם, בכל הראוי להמ"ה, וכל הראוי להב"ן, הן לפנימית וכן לחיצונית, ור"ל כי כבר אמרנו כי כל ענין המ"ה וב"ן שאנו מדברים מהם כאן בענינינו ולעיל אות כ"ג, הנה אין הכוונה על אור המ"ה וב"ן דהתיקון הנמשך להאצילות עצמו אשר מהם גופה נבנה כל האצילות, וכן אין הכוונה ג"כ על השורש דאור התיקון הנכנס ונשאר בהאבא לעולם, כמבואר לקמן סי' ז' וסי' י"ב, אלא הכוונה הוא על המ"ה וב"ן הכלליים דהאבא עצמו, ור"ל על ההתפשטות דהנה"י שלו המתפשט מהטבור ולמטה דהא"ק, ולהשתתף בהם באור התיקון ולהעשות לבוש אליו, בסוד אלי"ה, שהוא לבוש אל הנשמה, וכנ"ל. ואותו ההתפשטות דהנה"י הנה הם עצמו בחי' מ"ה וב"ן הכלליים דהאבא, ונקרא מ"ה וב"ן, כי נצח הנה בו הוא סוד ז"א שהוא מ"ה, והוד הנה הוא בו סוד נוק' שהוא ב"ן, ונקראו הם בהאבא בשם מ"ה וב"ן הכלליים שבו, כי למעלה מהטבור אין שם גילוי למ"ה וב"ן עצמן כלל, אלא רק ע"ב וס"ג, ונקרא בשם כלליים, כי הם הלבוש וההיכל ר"ל המקום הנושא לכל האורות דהמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון העומדים בתוכם, ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו על המ"ה הכללי דלעיל אות כ"ג והב"ן הכללי דענינינו אות כ"ד, מציאותן, ושימושן, כי הנה הם התפשטות הנה"י דהאבא אשר נתפשטו לצורך התיקון להיות מקום ומעון לבוש והיכל, להשורש דאור התיקון העומד בתוכם, והנה הם מתפשטים בהא"ק מהטבור ולמטה שבו להשתתף באור התיקון, ומתלבשים ועומדים בתוך האצילות, ושרשם ומקורם הנה הוא מסוד זווגא עלאה דאורייתא ומ"ם כנ"ל, והנה הם ג"כ רק מעצם אור התיקון עצמו הנמשך בהאבא להיות עצם מעצמיו.

והרי נתבאר לנו על המ"ה דלעיל אות כ"ג ועל הב"ן דענינינו אות כ"ד שהם בחי' המ"ה וב"ן שבהאבא הכללי שבא"ק, והם כ"א בב' בחי', פרטי, כללי, כנ"ל, ונתבאר בכ"א את מציאותו ושימושו, ומקומו, ומקורו, וכן נתבאר כי אותן המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם אינם בהאבא בגילוים ממש כי כל או"א הנה עיקרן רק ע"ב וס"ג, כי כללות או"א עלאין אשר הם בשליש העליון דתפארת עד החזה, הוא ע"ב, וכללות ישסו"ת אשר הם בשליש האמצעי דת"ת, שהוא מהחזה עד הטבור, הם ס"ג *) והם ע"ב וס"ג הכלליים, והרי עכ"פ הוא, כי כללות הו"א הם לעולם רק ע"ב וס"ג, והוא כן בהאבא ואימא שבא"ק שהם מהע"ב וס"ג הכללי שבא"ק אשר הם למעלה מהטבור שבו, וכן בהאו"א שבאצילות שהם למעלה מהטבור דז"א, הנה בכ"א, הוא כל הגילוי שבהם רק מהע"ב וס"ג, ואין למעלה מהטבור גילוי ממש למ"ה וב"ן כלל, וכן אמר הרב בנסירה פ"ט, זה לשונו, אמנם אי אפשר שיהיו הם עצמן כי הרי אין ז"א מלביש לאו"א רק מטבורו ולמטה עכ"ל עיי"ש. אמנם בהעלם ובכח הנה יש גם למעלה מהטבור, ובבחי' האו"א עצמן ג"כ בחי' מ"ה וב"ן וכנודע שחכמה הוא כח מ"ה, וכן המילוי יו"ד הוא ו' ד' שהוא שורש מ"ה וב"ן וכן כלול החכמה מסוד שם ב"ן וכנודע בסוד אבא יסד ברתא ועד"ז הנה כלול הבינה ג"כ ממ"ה וב"ן, ובסוד תבונה שהוא בן ובת, וזה הוא הענין דהמ"ה וב"ן שבהאבא דענינינו, ור"ל על כל כלילותם אשר הם כלולים בו בהעלם ובכח, והתחילו לצאת בו לגילוים לאט לאט מאחר ההסתלקות הא' ולהלאה, אבל עכ"ז הנה אינם בו בגילוי ממש כלל. כי אין למעלה מהטבור גלוי ממש מהמ"ה וב"ן לעולם, וכן אין למטה מהטבור גילוי ממש מהע"ב וס"ג לעולם והוא מה שנודע ג"כ כי או"א הם קצרי הקומה והוא באשר שאין גילוי לע"ב וס"ג מהטבור ולמטה וכן אין גילוי למ"ה וב"ן מהטבור ולמעלה, וכל מה שאמרנו מענין המ"ה וב"ן הכלליים שבהאבא וכנז'. הכוונה הוא רק על ההתפשטות דהנה"י שבו שנתפשטו ונתגלו למטה מהטבור, ונעשו שם למקום ומעון ולבוש והיכל להמ"ה וב"ן הכלליים דהתיקון, אמנם הנה אותו ההתפשטות דהנה"י הנה הוא עצמו בבחי' מ"ה וב"ן, שורש זו"ן וכנודע שאיהו בנצח ואיהו בהוד, ואותו ההתפשטות הנה הוא ג"כ רק מעצם אור התיקון וכנ"ל, ודי בזה.

והרי נתבאר לנו בכל הסימן הזה ענין המציאות דהאבא הכללי שבא"ק בכל הד' שמות עסמ"ב שבו מציאותם, ושימושם ומקורם, ויחודם למעלה, והשתלשלות גילויים למטה, והארכנו כאן באיזה דברים משום שבעיקר הדרוש אשר בפנים הספר. כלל ח"י ענף י' סי' ו' קצרנו בזה באיזה מקומות:

הגה"ה.

ומה שנודע כי לפעמים הנה נכלל אבא עלאה עם יש"ם לחד, והם באו"א מהגרון עד הטבור שבו כצד ימין, ואימא עלאה עם תבונה לחד והם מהגרון עד הטבור שבו לצד שמאל, הענין בזה הוא כי כאשר יחודם הוא רק לצורך הקיום והחיות לבד, אז נתצמצמו או"א עלאין עם ישסו"ת לב' מדרגות, ונשתלשל ונתצמצם בשפע מזה לזה, ונמשך אז השפע, רק לצורך הקיום והחיות לבד. אבל כאשר יחודם הוא לצורך אורות ונשמות, הנה אז נעשו אבא עלאה עם יש"ם לחד וכן אימא עלאה עם תבונה לחד ומתיחדים אבא הכללי עם אימא הכללי יחד ואז נולד מהם אורות ונשמות חדשות, ע' ז"א סוף פ"ב ואו"א פ"ח ודרושי הצלם דרוש א' ז' ח', ודע וזכור זה.

ספר

לשם שבו ואחלמה

והוא יכלכל בתוכו חלקי הדרושים וחלקי הביאורים.
ובאן הוא חלק אחד (חלק ג׳) מחלקי הדרושים
הנקרא בשם **ספר הכללים**
שהוא כללי התפשטות והסתלקות
ובו ידובר נפלאות בסדר אריגת העולמות והשתלשלותם.
מהעולם היותר עליון אשר ברום מעלה עד סוף כלל העולמות
בריאה יצירה עשיה, אשר נבראו הם יש מאין.

ונתבאר (בכל הנאצלים כולם) בכל עולם ועולם בפנ״ע. מהתחלתו הראשונה עד סוף מציאותו כולו. ואח״כ עד״ז בהעולמות בריאה יצירה עשיה בכלל. ויתבאר בהם כולם מקורם ומקומם בא״ק בפרטות ופרטי פרטות. ואיך שכולם אגודים ואחודים ותלוים בו לעולם. ממחשבה התחלה עד סוף מעשה. עם עוד כמה ענינים עמוקים הנמשך לזה מענין לענין בחדשות ונצורות בדברי האריז״ל. יסדתיו וחיברתיו בעזרת קדוש ישראל ומושיע. אשר ממנו הוא. החכמה; והמדע. והרצון. והכח. והיכולת. והוא החונן לאדם דעת ומקים מעפר דל ואביון מאשפה, וחנני גם אותי בכ״ז מאוצר גדול של מתנת חנם. למען שמו יתברך ויתעלה לעולמי עולמים. כדכתיב וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם. והפליא חסדו גם עמדי. איש קטן המעלה באין אומר ומלה. בענותנותו ית״ש השוכן את דכא.
אֱנוש אָנוש. הנקרא שמו בישראל

שלמה ב״ר **חיים חייקל** ב״ר **אריה**
ולאמי מ׳ **סתירה גיטא** בת ר׳ **יצחק** זללה״ה

בעיה״ק **ירושלם** תובב״א
שנת תרפ״ד לפ״ק

דפוס „העברי״ רחוב נחלת שבעה

ספר הכללים

זהוא ביאור לכללי התפשטות והסתלקות, והם ב׳ התפשטיות וב׳ הסתלקיות. התפשטות א׳ והסתלקות א׳, ואח״כ התפשטות ב׳ והסתלקות ב׳, כי ע״ז יצא ונעשה כל עולם ועולם מהעולמות כולם, וע״ד שהיה כ״ז במציאות עולם העקודים כמ״ש הרב בשער העקודים ובשער מטי ולא מטי כנודע, וכן היה כ״ז בכל עולם ועולם כמו שיתבאר לפנינו בסמוכות גדולות על כ״ז מדברי האריז״ל :

וענין הב׳ התפשטיות והב׳ הסתלקיות הנה הוא, כי הנה יסד המאציל ית״ש את המציאות כולו שהוא כולו רק משפעת אורו ית״ש אשר נתגלה בו בפעולתו והנהגתו ית״ש אשר מהעולם ועד העולם, והנה יסד אותו בהשתלשלות מדרגות רבות, מדרגה למטה ממדרגה, ובכל מדרגה הנה הוא קומה שלימה ועולם מלא, שכל מה שישנו בזה ישנו בזה, ונמשך כל התחתון מהעליון שעליו, והרי ישנו לכל עולם שורש למעלה אשר ממנו הוא נמשך ובו מתקיים, ועל זה הוא הב׳ התפשטיות והב׳ הסתלקיות, כי בהתפשטות א׳ והסתלקות א׳ נעשה בזה השורש דכל עולם אשר למעלה, ובהתפשטות ב׳ והסתלקות ב׳ נעשה המציאות העיקרי דכל עולם אשר במקומו גופה למטה ;

והנה הם מגילוי אור דהשם הויה ב״ה אשר הוא מאיר בכל עולם ועולם. התפשטות א׳ והסתלקות א׳ הם מאותיות י״ה דהשם, והתפשטות ב׳ והסתלקות ב׳ הם מאותיות ו״ה דהשם ע״ד שכתב הרב כ״ז בשער מטי ולא מטי פ״א סמוך לסופו בהד׳ בחי׳ הללו אשר בעולם העקודים :

וענין מציאותם ועניינם, וסדרם, דהב׳ התפשטיות והב׳ הסתלקיות וצורכם ופעולתם ותיקונם אשר בכל עולם ועולם, הנה כ״ז יתבאר בעהית״ש בביאור וארוכה בהספר שלפנינו בסמוכות גדולות מדברי האריז״ל כאשר עיני המעיין תחזינה מישרים, ובחון בזה וחקור בזה ויאירו פניך באור פני מלך חיים, יתברך ויתעלה שמו לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן :

◆

הימים נכון יהיה הר בית ה׳ בראש ההרים ונשא הוא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים
כותל המערבי
זכרו את ה׳ מרחוק וירושלם תעלו על לבבכם

לשם שבו ואחלמה

ספר הכללים. הקדמה אות א'

[א] **כתיב** (משלי ג' י"ט)

שהעמיק בזה ג"כ הרמב"ם ז"ל במורה ח"ג פ' י"ג וכן בח"א פ' ס"ט
כי הוא עצמו ית"ש לבד הוא התכלית כל המציאות. וגילויו ית"ש
אשר נתגלה בתחילה בעצמותו להוות יסוד כל המציאות הוא עצמו
יתגלה לבסוף לתכלית כל המציאות. והנה ע"ז יסובבו ג"כ כל
דרכיו ופעולותיו ית"ש תמיד אשר מעת גילויו ביסוד עד עת
[illegible]

(ב) **אמנם** מה שיש להעיר על דברינו. כי אנו עשינו את הארץ שהוא עולם התחתון לעיקר היסוד והתכלית. וכל צבאות העליונים שהם כלל כל העולמות העליונים. חשבנו אותן כולם לשמשים לעולם התחתון שעל ידם הוא כל הפעולות אשר בהנהגה תמיד. ובאמת הנה יש בזה מחלוקה גדולה בין החכמים כי דעת הרמב"ם ז"ל במורה ח"ג פ' י"ג כי כל צבאות העליונים הנה לבד מה שהם פועלים בעולם התחתון ונמשך בהם אור ושפע להאיר ולהשפיע למטה. הנה יש לכ"א ג"כ תכלית מיוחד למציאותו אשר הוא ג"כ עיקר בו. וכן הוא מוכח באמת ג"כ מדברינו לעיל אשר אמרנו בסוד היסוד דכל המציאות אשר ברצונו. שהוא בעצמותו ית"ש כנ"ל. והרי כל מה שהוא ברצונו הוא הכל יסוד ועיקר. כי שם הוא האחדות עלום. ברצון אחד על כולם שוה. וכן בתכלית אחד לכולם שוה. כי הרי אמרנו שהוא עצמו ית"ש הנה הוא יסוד הכל ותכלית הכל. והרי הם כולם שוה. הן ביסוד והן בהתכלית:

ובזה כנודע מכל חלוקי מדרגות שבכל המציאות כולו. שהם בחלוקי מדרגות לאין חקר. הנה הוא הכל מסיבת הצמצום, ומאחר הצמצום ולמטה. והוא משמש עד סוף התיקון האחרון. ובזה הנה יש מקום ג"כ לדברי הרמ"ג ז"ל בענין התכלית. ע' בפנים הספר כלל ע"ו ענף י"א בארוכה. אך הרמב"ם ז"ל מדבר בתכלית האחרון של הכל שהוא כאשר יגיעו כולם לעצמותו ית"ש. כמבואר בדבריו. ואז יתבטלו כל הצמצומים. וכמו שהיה קודם הצמצום. ובזה הוא. משה אמת ותורתו אמת. כל מה שאמר בענין התכלית. ואין השגה בזה לשום בריה זולתו ית"ש מאומה:

אמנם גם אם נאמר שבענין התכלית מכוונים העליונים עם התחתונים בתכלית אחד לכולם. ר"ל שכוונת התכלית הוא לזה כמו לזה. עכ"ז הנה הוא ניחא היטב מ"ש כונן שמים בתבונה. על שפעולתם הוא רק לפי הראוי להארץ כנ"ל. שהרי יש להם יתרון על הארץ עכ"פ במה שהם משפיעים עליה תמיד וכנ"ל. אך מה שאמר על הארץ יסד ארץ בחכמה, ומייחס על הארץ התואר והמעלה דכל היסוד והתכלית. וככל מה שאמרנו לעיל בעומק כוונתו. הלא לפי מה שאמרנו הנה הוא יסוד אחד לכולם וכן תכלית אחד לכולם והרי הם כולם עיקרים. הן ביסוד והן בהתכלית: וא"כ מפני מה מייחס כל התואר והמעלה הזה רק על הארץ. שהוא רק על כללות עולם התחתון לבד:

(ג) **אך** הענין בזה הוא עפ"י מה שנקדים ונאמר. כי הנה נודע הוא שכל מה שאנו מדברים ממנו ית"ש. הנה הוא הכל רק מהמלכות דא"ס ולמטה. כי למעלה מהמלכות דא"ס הוא מכלל אמתתו הנעלמה. אשר שם מבולל הוא מלהבחין ולהתבונן בו מאומה. והתחלה וראשית אשר הורשה לנו לדבר בו. הוא רק מהמלכות דא"ס. ונקרא בשם מלכות. על שם המלכה ועלה. כי שם נעשה גילויו ורצונו על כל המציאות. והוא היסוד דכל המציאות שאמרנו. כי בהיותו הגילוי אור דמלכות דא"ס הנה נעשה כל העולמות כולם. אויר קדמון וטהירו עלאה. שהוא העולם דקו וצמצום. אדם קדמון. והעקודים. שכ"ז הוא מכלל עולמות דא"ס. ואח"כ כל הנאצלים כולם עד סוף המלכות דאצילות. ונעשה כ"ז מהמלכות דא"ס עצמה. ע"י ירידתה מגילוי לגילוי. ואלה המלכות דאצילות בשמה הראשון. ובסוד מגיד מראשית אחרית. כי הנה היא מכוונת ג"כ על אותו הכוונה כמו המלכות דא"ס. כי כשם שכל גילוי דהמלכות דא"ס אשר עד סוף האצילות הנה היה הכוונה בכולם. ר"ל בתכלית האחרון של כולם. להעלותם ליסודם הנעלם. יסודם הראשון. שהוא המלכות דא"ס. והרי היה הכוונה. להנהותם ולהאירם. בזיו אור הנורא דהמלכות דא"ס. כן נתייסד עד"ז המלכות דאצילות. להיות יסוד נעלם לכל העולמות בי"ע. ולהנהיגם בהנהגה כזו. שיהיו ראוים גם הם להעלותם אצלה ולייחדם בה ביחוד כל האצילות. והנה יתעלו אז כל העולמות כולם מרום חביון עוזו ית"ש עד סוף הכל יתעלו אז ממטה למעלה להכלל זה בזה כל התחתון בעליון. ואין כוונתינו על עליית מקום אלא על עליית מעלה. אמנם הנה יהיה עלייתם וכלילותם רק לאט לאט. ויהיה עלייתם ע"י שיאיר כל עליון על התחתון להאיר באורו ולהכלל עמו ויאיר מתחילה כל עליון רק על התחתון השני לו. וכן מתחתון לתחתון. עד שיאיר גם היותר תחתון באור דהיותר עליון. ויוכלל עמו. ויאירו כולם עד"ז. עד שיוכללו כולם ג"כ באור המלכות דא"ס. שהוא היסוד הראשון והתכלית האחרון של כולם כנ"ל. ומה שנקרא המלכות דאצילות ג"כ בשם מלכות. הנה הוא בסוד מגיד מראשית אחרית. שנמשך בה השם הזה מהמלכות דא"ס. ע"י שנתייסדה היא למטה להיות יסוד נעלם להעולמות בי"ע. ולהתגלה בכבוד מלכותו עליהם ע"י המלכות דא"ס אשר למעלה שהיא יסוד נעלם לכל הנאצלים ולהתגלה בהם ביחוד דאור א"ס תמיד. וכן נתייסד גם המלכות דאצילות בכל מה שהיה עתיד להעשות בה ג"כ. ביסוד נעלם דהמלכות דא"ס. ובסוד מגיד מראשית אחרית כנז'. ולכן תעלה המלכות דאצילות עם כל צבאיה ג"כ. בהתכלית האחרון. להמלכות דא"ס. כי רק היא היסוד של כולם והתכלית של כולם:

(ד) **והנה** בזה יתבאר ויומתק לנו להבין ג"כ דברי קדוש ה'. בהשבח הנעלה אשר נסדר בהתחלת וראשית התפילה. ואמר שם. אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא כו'. ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא. והרי צריך ביאור. כי מה שייך תואר מלך. קודם הבריאה. וכן אחר ככלות הכל. הרי אין מלך בלא עם. אך לפי דברינו. הנה הוא על היסוד דהעולמות בי"ע. אשר נתייסד בהמלכות דאצילות. והם נתייסדו בה עם מציאותה כאחת. כי לזה הוא כל מציאותה. להתגלה בכבוד מלכותו ית"ש גם למטה תמיד. והרי יצאה היטב בתואר מלכות גם ממציאותה הראשונה:

וכן מה שאמר ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא. הרי הוא ניחא פשוט עפ"י דברינו. כי הרי אין הכוונה שיתבטל המציאות לגמרי ח"ו. כי יתבטל רק הטומאה והזוהמא והרע עם כל העכירות. שכ"ז יתבטל לגמרי ויהיו כלא היו. וכן יזדכך כל חומר וגשם ויתבטל העביות דהגופות. ויתהפך כל חומר לצורה וכל גוף להנר"נ שבו. וכן יתעלו כ"א מעילוי לעילוי. כל תחתון למדרגת העליון. ויוכללו המדרגות זב"ז להעשות כולם אחד. עד המלכות דאור א"ס. כי יוכללו כולם בה. להאיר באורה. וזהו תכלית האחרון של הכל. להתייחד בהמלכות דאור א"ס. וזהו שאמר ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא. כי הוא איום ונורא אשר אין השגה בזה לשום נברא. ולא עוד כי גם הנאצלים הנה אין השגה לכ"א עתה ג"כ למעלה ממדרגתו. כי הזו"ן אינם משיגים למעלה מחצי ת"ת דאימא. כמ"ש בפע"ח שער הסוכות פ"ד. ואו"א אינם משיגים את א"א. כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א בדה"מ ולא אתחזי. וכן א"א אינו משיג את רדל"א. כמ"ש בשער המלכים פ"ח ובשער א"א פ"ב. וכן רדל"א אינו משיג בהעקודים. ע' בהגר"א בספר יהל אור פ' פקודי. ע"ז סע"ד. והרי לנו כי גם הנאצלים אינו משיג כ"א למעלה ממדרגתו. והרי אין השגה עתה באור המלכות דא"ס לשום אחד מגילוייו ית"ש. ולכן כאשר יאיר אורו עצמו בלי גבול בכל המציאות כולו. שיסובו הכל אליו בתכלית האחרון. הנה אמר עי"ז היטב ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא:

(ה) **ונחזור** להענין כי הנה גילויו דא"ס ית"ש. אשר יתגלה לכל המציאות בתכלית האחרון. הנה יהיה גילויו אז. ברום מעלה יותר הרבה מגילויו אשר עתה גם בהעולמות דא"ס. כי כל גילויו אשר עתה הרי נודע הוא שהוא רק ע"י הקו דאור א"ס. שהוא עתה באמת ג"כ מצומצם הרבה. כי הרי הוא רק קו דק וגם יש לו גבול למטה. כי מסתיים לבסוף. ואינו מגיע לאור א"ס המקיף שבתחתיתו. כמ"ש כ"ז בעגו"י עכ"ב ונודע. אמנם תכלית האחרון אשר הוא רק אחר גמר כל התיקונים דלעתיד. שיזדככו כל הגופות והכלים וכל המסכים והלבושים ויתבטלו כל הצמצומים ויתגלה האור הגנוז ויאיר מסוף העולם ועד סופו. והנה אז יתפשט הקו דא"ס ויגיע גם לאור א"ס המקיף אשר בתחתיתו. ויתבטל אז המעלה ומטה. וכן כל הצמצום כולו. וכמו שבארנו בארוכה בזה בפנים הספר כלל ח"י ענ"ח ע"ש בזה עמוקות נשגבות. והרי יהיה גילויו דא"ס אשר יתגלה בתכלית האחרון לכל המציאות כולו. בעילוי יותר הרבה מגילוי אשר עתה גם בהעולמות דא"ס. והנה על העילוי הנורא הזה הנה היה כוונתו ית"ש ביסוד הראשון דכל המציאות. שאמרנו לעיל אות א'. להתגלה בו באור א"ס בהשוואה אחת למטה כמו למעלה. ולא יהיה מעלה ומטה כלל.

וממילא הוא כי גם המעלה יתעלה אז בעלוי רב ממה שהוא עתה. כי עתה הרי היה כל המשכתו אשר גם למעלה על מנת להתצמצם ולהעשות לחלוקי מדרגות. אבל אז הרי יהיה כל גילויו להיפך. להאיר בתוקף אורו. לבטל כל הירידות והמיעוטים. והרי היה הכוונה דכל הגילוי הזה בעצם וראשונה על היותר התחתון והיותר ממועט. כי רק בתיקונו ועילויו ישלם הכוונה בכולם.

כי הרי אי אפשר שיופתח פתח וחלון, גם באור א"ס המקיף אשר למטה. ולהמשיך הקו אליו, להמשיך בו אור א"ס גם מלמטה כמו מלמעלה. אלא רק עד שיתוקן לגמרי גם העולם היותר תחתון. היותר קרוב אליו שהוא העוה"ז. והרי נמצא כי התחלת גילוי אור דהתכלית האחרון. שהוא פתיחת פתח וחלון באור א"ס המקיף אשר למטה ג"כ להמשיך אור הקו גם אליו. הנה תלוי כ"ז בתיקון העוה"ז התחתון. כי הוא היותר קרוב אליו. והרי תלוי היסוד דהתכלית האחרון רק בתיקון דהעוה"ז. אשר תיקונו הוא קשה מאד. כי בו הוא כל הטומאה והזוהמא והרע. וכל החטאים והפשעים. והוא מעכב על תיקון כולם. כי תכלית תיקון האחרון הנה הוא רק ממטה למעלה כנז'. ומה גם כי כל העולמות כולם הם קומת פרצוף אחד ותלוים זב"ז. ולכן אמר. ה' בחכמה יסד ארץ ותולה כל מעלת היסוד והתכלית בהארץ. שהוא העולם התחתון. הגם שכל העולמות כולם הם באמת כולם עיקרים בזה. וכוונת התכלית הוא לכולם שוה, אך מפני שגילוי אור דהתכלית האחרון. שהוא להחזירם ליסודם הראשון. ולהכוונה התכליתית. שהוא ביותר מעלה הרבה נפלא ונורא מכל גילוייו ית"ש אשר בראשונה כנז', הנה תלוי כ"ז בתיקון עולם התחתון. לכן מייחס עליה כל מעלת היסוד והתכלית. כי סוף מעשה הוא במחשבה תחילה. והוא ממחשבתו הנעלמה ית"ש. להיות כולם תלוים בה. הגם שעומק כוונת התכלית הוא לכולם שוה כנ"ל:

(ו) **והנה** תפסנו לעיקר את דעת הרמב"ם ז"ל שכל ברואי מעלה ומטה אשר הם משטרא דקדושה הנה הם כולם עיקרים בכוונת התכלית ואינם טפלים זה לזה כי כל המציאות כולו ר"ל כל העולמות כולם אשר מרום חביון עוזו ית"ש עד סוף העולמות בי"ע. הנה הם כולם בבחי' קומת פרצוף אחד ותלוים זב"ז. וכלולים כולם בתכלית אחד והם כולם עיקרים בו.

וכ"ז הוא כי הנה כל נבראות עליונים הם ג"כ כולם בעלי עבודה הם וכמ"ש הראב"ד בספר יצירה פ"ב משנה א' ע"ב. וכן יסדו ואשר משרתיו כולם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה כו'. וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם כו'. והנה בעבודתם הגם שהם אינם בעלי בחירה כלל. עכ"ז הנה הם מסבבים עליהם את התכלית האחרון אשר להם ג"כ. כמו האדם בהתורה והמצוה:

אמנם חילוק גדול הוא בין זה לזה והם בפרטות ג' חלוקים. אשר הם עולים לאחת. א' הוא, כי הנה נשמת ישראל הנה הוא מן פנימית המלכות דאצילות לגו לגו. ור"ל העולה עד המלכות דא"ס. וכמ"ש בזוה"ק ח"א. י"ג סע"א. אבל המלאכים הם מן החיצונית. וכמ"ש הרב בשער העיבורים פ"א. ואמר שם כי החיצונית בערך הפנימית הוא בבחי' גוף בערך הנשמה. אמנם יש כמה מיני מדרגות נשמות לאין חקר וכמה מיני מדרגות מלאכים לאין חקר והם גבוה מעל גבוה וגבוהים עליהם: אך כל נשמה ומלאך שהם משורש אחד הנה הוא הנשמה מהפנימית שבו. והמלאך מהחיצונית שבו. וע' בספר שמן ששון בשער העבורים שם אות ו' בדה"מ ודע. ב', כי הנה ע"ד החילוק אשר בין מציאות הנשמות למציאות המלאכים כן הוא עד"ז החילוק עוד. ביותר ויותר. בין תורתנו הקדושה לעבודת המלאכים. כי עבודת המלאכים הוא מגיע רק אלא בהחיצונית דהעולמות. אבל התורה הקדושה הנה היא מאור הדעת עלאה אשר מרזא דאור א"ס. והיא בסוד עולם המלבוש. אשר בארנו בספר הקדו"ש בשער הפונה קדים. וע"ש פ"א. ומגיע עבודת הצדיקים ותורתם למעלה עד רזא דאור א"ס. משא"כ עבודת המלאכים. עם כל מעלת רוממות קדושתם. אינו מגיע רק אלא בחיצונית דהאצילות. ג' הוא, כי הצדיקים ע"י שורש נשמתם שהוא לגו לגו, כנז'. וע"י התורה שעוסקים בה שהיא מגיע עד רזא דאור א"ס כנז' הנה הם מתעלים תמיד מעילוי לעילוי עד אין קץ. משא"כ המלאכים אשר שרשם ועבודתם הוא רק בהחיצונית דאצילות. שהוא השורש דגבול ומדה. הנה אין להם עילוי כלל, ואינו מתעלה למעלה על מדרגתו אשר נברא בו. לכן הם נקראים עומדים. וכמ"ש (בזכריה ג' ז') ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה. כי הם עומדים תמיד על מדרגה אחת בלי עילוי כלל. משא"כ הצדיקים כנז':

וזהו שאמר ונתתי לך מהלכים וגו'. ולא אמר ונתתי לך מקום בין העומדים האלה. אלא ונתתי לך מהלכים וגו'. כי אותן המלאכים היו משורש אחד עם יהושע כהן גדול. אלא שהוא בהפנימית והם בהחיצונית כנז'. וזהו שאמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה כי הגם שאתה עמהם משורש אחד הנה יהיה לך יתרון גדול עליהם כי אתה תהיה מהמהלכים. ולא מהעומדים. כי אתה תלך תמיד להתעלה למעלה ולעלות מעילוי לעילוי עד אין קץ. והנה הגם שכ"ז הרי הוא מהבטחות והיעודים אשר לכל הצדיקים כולם וכנ"ל. אך אין כולם זוכים להראות להם את מקומם ומדרגתם בהיותם בעוה"ז בין איזה מלאכים העומדים שיהיה לו מהלכים בהם אבל יהושע כה"ג זכה לזה שהראה לו בעוה"ז. בין איזה מלאכים העומדים שיהיה לו מהלכים והראה לו חלקו וגורלו אשר לעוה"ב גם בהיותו בעוה"ז. והעיקר הוא כי אותן המלאכים היו מצויינים ברום מעלה וגבוהים מאד. והראה לו כי גם בהם יהיה לו מהלכים לעוה"ב. אמנם כי ע"י הצדיקים הנה יתוקנו לעתיד המלאכים לעלות עמהם ג"כ. כי ע"י האור הגנוז אשר יתגלה לעתיד ע"י עבודת הצדיקים ותורתם. שהוא באור הפנימי ומעוררים למעלה עד רזא דאור א"ס. הנה כאשר יגמר הבירור דהניצו"ק שהוא לעת התיקון דביאת המשיח. הנה יתגלה אז האור הגנוז לייחד את הכל. ויתייחדו כל חיצונית דהפנימית שבו ויוכללו עמו. ויתייחדו עי"ז המלאכים בהנשמות להתעלה ג"כ מעילוי לעילוי. ויתעלו בדרך זה המלאכים ג"כ לאור התכלית האחרון עם הצדיקים להתייחד באור המלכות דא"ס. שהוא יסוד הכל ותכלית הכל. כנ"ל. ויהיו המלאכים ג"כ עיקרים בהתכלית. כי יזכו גם הם לכ"ז ע"י עבודתם אשר הם כולם בעלי עבודה כנ"ל:

(ז) **והנה** יש במלאכים ג"כ כמה חלוקי מדרגות בעבודתם. והוא ע"ד שמצאנו חלוקי מדרגות בעבודת הצדיקים אשר בעוה"ז. כי יש מהם שהם קדושים העומדים לפני ה' תמיד. בתורה ועבודה יומם ולילה תמיד לא יחשו. כרשב"י וחביריו. וכמה מדרגות בזה ג"כ בענין התורה ובענין העבודה. אם לעצמו אם בזולתו [ע' הגר"א שה"ש ח' בפסוק אם חומה היא] כ"א לפי כשרונו ולפי שורש נשמתו. ויש מהם עוסקים בעניני העולם ג"כ אלא שמקיימים בעצמם בכל דרכיך דעהו. וכל מעשיך יהיו לשם שמים. וגם בהם כמה מדרגות וכמה מינים בשימושם ועבודתם. אם בצורכי כלליים או פרטיים. וכן יש בהם אשר כל כשרונם הוא הוא רק לשמש לזולתם:

והנה עד"ז הוא ג"כ בהמלאכים המוני מעלה. כי הנה הם במדרגות רבות אין חקר. והם חלוקים בעבודתם. כי הנה ישנם. אראלים ומלאכים. חשמלי זוהר. עירין קדישין. תקיפי שרפים. אלפי אלפים ורבי רבבן. העומדים בחדרי מרכבה וכל עבודתם הוא רק להמליכו ולהעריצו ולהקדישו למלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בלי הפסק רגע אחד. ע' זוה"ק ויקהל קנ"ט ע"א ובכ"מ. והנה הם נהנין מזיו השכינה אם בקרוב או ברחוק כ"א לפי מדרגתו ובזה הם חיים וקיימים וכן בזה הם מתחדשים תמיד בכח ועצמה להיות עבודתם בלי הפסק. וישנם ג"כ כיתות מלאכים לאין מספר אשר עיקר עבודתם הוא בשימושי איתו העולם. בכל עולם ועולם שהם. וכמ"ש בזוה"ק בהיכלות בראשית ופקודי. והם ג"כ אלפי אלפים ורבי רבבן. וע"ד שאמרו בחגיגה י"ג ב'. על פסוק דניאל ז' נהר דינור נגד ונפק וגו' אלף אלפים ישמשוני'. ר"ל להנהר דינור. לכל הפעולות והשימושים הנעשה ע"י הנהר דינור. ע' זוה"ק ויקהל רי"א ע"ב. וכן ישנם כמה מלאכים לאין מספר אשר עיקר עבודתם הוא לשמש לצדיקים. וכמ"ש כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך וגו' ועד"ז המלאכים המלוין לאדם. כמ"ש בשבת קי"ט ב'. וכן בתנחומא פ' ויצא סי' ג' ובסוף פ' משפטים עשה

אדם מצוה אחת מוסרין לו מלאך אחד. מצות הרבה מוסרין לו מלאכים הרבה. וכן יש כמה רבבן מלאכים אשר הם ממונים על ענייני בני אדם ועל ידיהם הוא כל הקמיעות ושימושי השמות. והנה הנה שכולם הם מקבלים עליהם עול מלכות שמים ומפארים ומעריצים ומקדישים. וכמו שיסדו שבח נותנים לו כל צבא מרום תפארת וגדולה כו׳ אך בעיקר עבודתם הוא כמה מדרג׳ ובכל מדרגה כמה פרטים לאין מספר וכמבואר כ״ז בברייתות דפרקי המרכבה ושימושי המלאכים. ועכ״פ הוא כי הנה ישנם בעבודת המלאכים כמה מדרגות:

ובדרך כלל הנה הם ג׳ מדרגות בכל עולם. הן בבריאה שהם השרפים והן ביצירה שהם החיות והמלאכים והן בעשיה שהם האופנים כי שורשם הרי הוא ג״כ מהעשר ספי׳ שבכל עולם ואותן אשר שרשם הוא מחכ״ב, הנה כל עבודתם להקב״ה לבד, ואשר שרשם הוא מחג״ת, עבודתם הוא בשימושי אותו העולם עצמו. ואשר שרשם הוא מנהי״י עבודתם הוא לענייני עולם התחתון, אך עכ״פ הוא כי כולם הם בעלי עבודה, וכל עבודתם הוא לשמו יתברך, וכמו שיסדו, וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם, וניתן להם עבודתם ג״כ רק לטובתם כדי שיזכו עי״ז לתיקון תכלית האחרון אשר כוון לזה הוא ית״ש בכל בריאת עולמו, ע״ד עבודת הצדיקים בהתורה והמצות. כי רק על זה הוא ג״כ מציאת המלאכים כולם וכל צבא מרום, כי הוא לתכלית מכוון לכ״א ואחד, והם מסבבים על עצמן את התכלית ע״י עבודתם, וכמו שיתבאר עוד למטה, והוא מה שיסדו יוצר משרתים ואשר משרתיו כו׳, ופשוט הוא כי הקב״ה אינו צריך למשרתים כלל, ואינו נצרך לבריותיו מאומה, ומה גם כי כל צבאות העליונים כולם המשמשים במרום כנ״ל, ע׳ זוה״ק תרומה קצ״א ופ׳ קדושים פ״ו, הנה כל כחם ופעולתם הוא לעולם תמיד רק בשפעו ית״ש המשפיע עליהם תמיד כי הוא ית״ש הוא לכולם בבחי׳ נשמה לנשמה ורוח לרוח, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים מן העולם ועד העולם וא״כ מהו הענין דכל משרתי מעלה. כי הרי כשם שברא ויצר ועשה את עיקר כל העולמות באין עוזר עמו במלאכתו, כן לא היה נמנע לפניו ח״ו לסדר את ההנהגה ג״כ בכל פעולותיה, שיהיה נמשך לכ״א, ממנו עצמו במכוון בלי שום אמצעים כלל, אחרי שלעולם הרי נעשה כל מה שנעשה רק בשפעו תמיד ומכוונת שפעו על כל פרט ופרט בתכלית הדיוק והרי הוה לעולם הכל רק ממנו עצמו ית״ש וא״כ הרי הוו כל האמצעים שהם המשרתים כולם, והם כל המלאכים המוני מעלה וכל צבא מרום המשמשים לענייני עולם התחתון, הרי הם ללא צורך, אך הוא מה שאמרנו כי מציאותם הוא ג״כ רק לתכלית מיוחד לכ״א אשר בתיקון תכלית האחרון דכלל המציאות, שהוא מכוון לכלל המציאות כולו בכלל ובפרט, וכולם עיקרים בו, אמנם כל הזיו והזוהר דאור הזה הנה יזכה בו כ״א רק בסיבתו גופה, ע״י מעשיו ע״י פעולתו ועבודתו, וזהו ענין העבודה אשר לכל צבא מרום ג״כ כדי לסבב על עצמן את הזיו והזוהר דאור התכלית האחרון ע״י עבודתם. אמנם אי אפשר להם אלא רק ע״י הצדיקים וכנ״ל אות ו׳ וכמו שיתבאר עוד למטה:

(ח) **והעיקר** מה שנראה לי בזה. אם יוכשר בעיני הקב״ה. כי כל שימושי המלאכים ושרי מעלה וכל צבא מרום המשמשים לענייני עוה״ז. הנה נעשה כ״ז רק מאחר החטא ולהלאה. והוא ע״ד שמלאכו בעת שהוציאנו הקב״ה ממצרים לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו. הנה תחילה היה עומד שיעשה הכל ע״י הקב״ה בעצמו. וכמ״ש בפ׳ וארא והוצאתי אתכם, והצלתי אתכם, וגאלתי אתכם, ולקחתי אתכם לי לעם, והבאתי אתכם אל הארץ. ור״ל אני ולא מלאך. אני ולא השליח. וכן היה באמת ג״כ. וכמ״ש וה׳ הולך לפניהם וגו׳. וכן בהצור שבחורב. הנני עומד לפניך שם על הצור. אך ע״י החטא ואחר חטא העגל. כאשר הורד עדיו מעליכו הנה נעשה הסתרת פנים. ואמר הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך, ולהביאך אל המקום וגו׳. וכן בפ׳ תשא ושלחתי לפניך מלאך וגו׳ כי לא אעלה בקרבך וגו׳. אלא שביקש משה רבע״ה ואמר, אם אין פניך הולכים אל תעלינו מזה וניתן לו בקשתו. ואמר גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה * ועכ״ז הנה חזר המלאך עכ״פ בימי יהושע כנודע. כן עד״ז הנה נשתנה ההנהגה בכל סדרי בראשית מאחר החטא דעהד״ע. כי קודם החטא ועד שגורש אדם הראשון מגן עדן. הנה לא השתמש הקב״ה בכל ענייני אדם הראשון ע״י שום מלאך מאומה. אלא הקב״ה בעצמו טיפל בו בכל צרכיו וענייניו. וכמ״ש ויפל ה׳ אלהים תרדמה על האדם. ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתינה ויבן ה׳ אלהים את הצלע וגו׳ ויביאה אל האדם ויקח ה׳ אלהים וגו׳ ויניחהו בגן עדן ויעש ה׳ אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. וישלחהו ה׳ אלהים מגן עדן וגו׳. הרי לנו כי עד אחר שגורש מגן עדן הנה נעשה כל צרכיו וענייניו ע״י הקב״ה בעצמו, ולא ע״י שום מלאך כלל. וכן היה עומד באמת. אלולא החטא. להעשות כל צרכי האדם תמיד מהקב״ה בעצמו. במכוון. בשפעו ואורו עצמו. בלי שום מלאך ואמצעי כלל, וכן היה נעשה ענייני כל העולמות כולם וכל הנהגתם הכל מהקב״ה בעצמו גם בפרטי פרטות. והנה ע״ד שהיה כל הבריאה והיצירה והעשיה דכל מעשה בראשית כולם אשר בששת ימי בראשית הכל מהקב״ה לבד במאמרו, שהוא באורו ושפעו, על כל פרט ופרט במכוון בלי שום אמצעי זולתו מאומה כלל. כן היה עומד להעשות אלולא החטא. כל ההנהגה שבהם ג״כ מעולם ועד עולם גם בכל פרטיהם כל תהלוכותיהם וענייניהם. הכל באורו ושפעו עצמו ית״ש. בלי שום פעולה ומעשה מזולתו כלל. אך מאחר החטא דעה״ד אשר ירדו כל העולמות ונפלו מאת פניו. ובפרט בעוה״ז ע״י העבירות והזוהמא שנעשה בהן. הנה אין באפשרי לבני אדם לקבל אורו ושפעו ממנו עצמו ית״ש במכוון אלא רק ע״י מסכים רבים ולבושים רבים.

כי

הגהה

* **הגהה** א׳ וראיתי במפרשים שטרחו הרבה, כי בפ׳ תשא אחר החטא כאשר אמר לו הקב״ה ושלחתי לפניך מלאך כו׳ כי לא אעלה בקרבך כ״ו ביקש משה רחמים ואמר אם אין פניך הולכים כו׳ ובפ׳ משפטים קודם החטא, כאשר אמר לו הקב״ה הנה אנכי שולח מלאך כו׳ שתק משה ולא ביקש כלום. וטרחו המפרשים הרבה בזה, אך לדעתי נראה פשוט כי משום שגם בפ׳ משפטים הרי היה ג״כ רק בסבת החטא דלעתיד, כמ״ש שם רש״י והרמב״ן, הנה לא הרהיב משה רבע״ה לבקש על זה, ורק אחד ששמע מהקב״ה שאמר לו, ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני, וכמפורש בדברי מישרבע״ה בעצמו, כי רק ע״ז היה בקשתו, ולכן בפ׳ משפטים שהוא קודם ששמע מהקב״ה דברי ריצוי והן כאלו, לא הרהיב בנפשו לבקש על זה, וגם כי בפ׳ תשא הרי כבר נפרעו על החטא וכמ״ש ויגוף ה׳ את העם כו׳ וכן גם עשה משה דין בהם כמפורש בפ׳ שם, ולכן משום כ״ז הרהיב משה לבקש על זה. משא״כ בפ׳ משפטים שעדיין לא ידע משה מתהלוכות החטא ומה שיהיה בו, הרי לא שייך לבקש על דבר שלא היה עדיין, ולא ידע מתהלוכותיו מאומה. כן נראה לי פשוט.

ומה שאמר לו הקב״ה הנה אנכי שולח מלאך הגם שהקב״ה ידע כי משה יבטל את זה בבקשתו, אך עכ״ז הנה נתקיים הדבר אח״כ בימי יהושע וכמ״ש רז״ל במדרש תנחומא פ׳ משפטים בפסוק הנה אנכי שולח מלאך, ע״ש אות י״ח, ומ״ש הקב״ה כ״ז למשרבע״ה, הנה הוא, ע״ד שכתוב (עמוס ג׳ ז׳) כי לא יעשה אדנ״י אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים:

הגהה ב׳ הנה בענין מה שקיבל יהושע את המלאך הרי הוא לכאורה תמוה, כי מאחר שמשה רבע״ה ביקש על זה והקב״ה נתרצה לו ואמר גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה א״כ למה קיבל אותו יהושע, והגם שנראה כי המלאך שבא אל יהושע היתה השכינה עמו, כי זהו שאמר של נעלך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו קודש הוא, והוא משום השכינה שהיתה עמו, והודיע לו בזה

שהשכינה

כי היו נשוים מאורו. והיו מתבטלים ממציאותם. והוא ע"ד שנאמר בפ׳ תשא. אחר חטא העגל. כי לא אעלה בקרבך. ר"ל שלא אתגלה בך באורי עצמו כי עם קשה עורף אתה. ור"ל וזוהמתך רבה. פן אכלך כו׳. כי גוף עכור ומזוהם אינו יכול לקבל אור של מעלה כי נכוה ומתבטל ממציאותו. והוא ג"כ ע"ד שאמר כי לא יראני האדם וחי, וזה הוא ג"כ הענין מה שאנו רואין. כי בכל משך זמן שהיו ישראל במדבר היה מספיק להם הקב"ה כל צרכיהם. הכל רק באורו ושפעו עצמו ית"ש. ולא ע"י שליח כלל. וכמו המן והבאר והשלוים וכן בענין מלבושיהם הלא נאמר. בפ׳ עקב. שמלתך לא בלתה מעליך. ואמרו רז"ל. דברים רבה סוף פ׳ תבא. ענני כבוד היו שפים בכסותם ומגהצים אותם כמין כלים מגוהצים כמו שכתב רש"י שם. והתנהג הקב"ה בהנהגה כזו כל משך זמן דדור המדבר כל זמן שהיה מרבע"ה קיים. כי היה עומד אז תיקון העולם כמו קודם החטא (כנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"ב) ולכן היה משפיע הקב"ה אז את שפעת כל צרכיהם שלא ע"י שליח כלל אלא באורו ושפעו עצמו ית"ש. אבל קודם הזמן הזה וכן מאחר הזמן שנסתלק מרבע"ה. היה נתעלם מהם הנהגה הזה, ונמשך מאז ולהלאה כל שפעות אורו לישראל. אפי׳ בזמן שהם צדיקים גמורים. ג"כ רק ע"י ממסכים ושלוחים. וכמו שאמרו ברכות ל"ה ב׳. בזמן שעושין רצונו של מקום מלאכתן נעשה ע"י אחרים. והרי לנו כי אפילו בזמן שעושין רצונו של מקום לא נשלם להם כל צרכיהם אלא רק ע"י מסכים ושלוחים דוקא. ולא נעשה מעתה שום דבר מאורו ושפעו עצמו ית"ש. בלתי התלבשות במסכים ולבושים ושלוחים. אלא רק בעת התיקון דלעתיד ומאז ולהלאה. וכל זה הוא ע"פ הדברים שאמרנו כי הנה ע"י משה רבינו ע"ה היה עומד להאיר הנהגתו ית"ש עם ישראל תמיד באורו עצמו בלי שום אמצעי והיה עומד הדבר להחזיר את העולם כולו בתיקון האמתי וכמו שהיה קודם החטא והיה עומד אור התיקון הזה עד החטא דמי מריבה, אמנם מאז ולהלאה הנה נאבד מישראל האור הגדול הזה ונשתנו מעתה להיות הנהגתם תמיד רק ע"י מסכים ולבושים ושלוחים וכנ׳:

וכן הוא ג"כ בענינינו כי ע"י החטא דעהד"ע שנתרבה העכירות והזוהמא הנה נשתנה ההנהגה בכל העולמות כולם כי אי אפשר להאיר אורו ושפעו עצמו ית"ש אלא רק ע"י מסכים ולבושים רבים והוא הענין מה שנמצא בכמה אגדות חז"ל ובזוה"ק על כמה עניני דעוה"ז שהם נעשו ע"י בית דין של מעלה. ושרי מעלה, ומלאכים המוני מעלה. הגם שבאמת הנה הוא הכל רק מהנהגתו עצמו ית"ש. מאורו המאיר בהם ומשפעו המשפיע בהם. והוא ע"ד כל פעולות הגוף שכל פעולותיו ותנועותיו הוא הכל רק מהנשמה שבו, כן הוא ית"ש לכולם. כי רק ממנו לבד הוא כל מציאותם וכחם ופעולתם. כי הוא נשמתא לנשמתא ורוחא לרוחא. כנ"ל אות ו׳. אך מה שנעשה על ידיהם הנה הוא רק משום כי ע"י החטא דעהד"ע הנה אי אפשר לקבל מאורו עצמו ית"ש אלא רק ע"י מסכים ולבושים. והם כל המלאכים המוני מעלה וצבא מרום שהם המסכים ולבושים לכל אור הנהגתו ית"ש המנהיג את הכל תמיד בכלל ובפרט והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים. ומה שנעשה על ידיהם הנה הוא רק כי הם בבחינת המסכים ולבושים לאור הנהגתו ע"ד הגוף שהוא לבוש לאור הנשמה שבו ונעשה בעוה"ז כל פעולת הנשמה רק ע"י הגוף. הגם שכל העושה והפועל הוא רק הנשמה. כן נעשה פעולותיו ית"ש אשר בכל הנהגת דעוה"ז. ע"י המלאכים המוני מעלה וכל צבא מרום. מפני שאין העוה"ז. ע"י עביותו ועכירתו. אינו יכול לקבל את אורו ושפעו ית"ש כי אין להם שום השתוות עמו. אבל הפועל והעושה הוא לעולם רק הקב"ה לבד. ולכן אמרו במדרש תהלים. מזמור ד׳ סי׳ ג׳. הגיע לאדם עת צרה לא יהי קורא לא למיכאל ולא לגבריאל אלא קורא אותי ואני עונה הה"ד כל אשר יקרא בשם ה׳ ימלט ונעשה כל שימושי המלאכים וכל צבא מרום בזה ע"י החטא דעהד"ע. אבל קודם החטא הנה היה עומד כל הבריאה כולו להתנהג בכל מערכה ועניניה אשר גם בפרטי פרטות מהקב"ה בעצמו באורו ושפעו בלי שום אמצעי כלל. וכן היה הנהגתו ית"ש עם אדם הראשון קודם החטא וכנ"ל:

והענין הוא כי נודע הוא מדברי האר"י ז"ל כי ע"י החטא הנה נעשה ירידה גדולה בהעולמות כולם כי ירדו בכל מלואם. וקודם החטא היה מגיע העשיה למקום הנוק׳ דאצילות של עתה. והיה מדרגת אדה"ר גדולה מאד. כי כאשר ניתן בגן עדן היה מגיע למדרגת האצילות, ואילולא החטא היה ניתן לו התורה, והוא מה שכתוב ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, והתורה שהיה ניתן לו. היה בלי לבוש. כי אחר החטא הנה נתלבשה התורה בלבושי הבריאה. שהוא לבושין דמט"ט, והיא באסור ומותר חייב וזכאי טמא טהור רע וטוב פסול כשר חול קודש, אבל התורה דאצילות היא כולה קודש קדשים והוא אורייתא דקוב"ה שהקב"ה עוסק בה וכל עניניה הוא בגילוי אור דא"כ, להגדיל גילוייו ולהמשיך ולהתפשט את גילויי אורו אור מאור. זיו מזיו. זוהר מזוהר, זיו מאור. אור מזיו. זיו מזוהר. זוהר מזיו אור מזוהר, זוהר מאור, מופלא ממופלא, קודש מקודש, מופלא מקודש, קודש ממופלא, עיין בספר מעין החכמה המיוחס למשה רבינו ע"ה. וכל הגילוים הללו הנה מהם הוא אורו ושפעו ית"ש לכל התהוות המציאות דהעולמות כולם ולכל הנהגתם תמיד אשר מעולם ועד עולם, והוא אורייתא דקוב"ה, שהקב"ה עוסק בתורה כמ"ש בעבו"ז דף ג׳ ד׳, והוא התורה דאצילות שהיה ניתן לאדה"ר אילולא החטא. כי היה אז מדרגת אדה"ר וכן מדרגת העולמות כולם ג"כ בקדושה נפלאה נורא מאד, וכמו שכתבנו בזה בספר הדעה ח"ב

שהשכינה עמו, אמנם הרי כבר אמרו רז"ל (סנהדרין ל"ח סע"ב), הימנותא בידן דאפי׳ בפרוונקא נמי לא קבלניה, וא"כ איך קיבל אותו יהושע ונראה לי לומר בזה כי לא קיבל אותו יהושע להיות לו לעזר ולתשועה בענין המלחמה וכיבוש הארץ, אלא רק להראותו את הדרך, ולהורות לו לאיזה צד שיפנה אם אל ימין או אל שמאל, גם להודיע איזה יום שיעסוק במלחמה ואיזה יום שיפסיק, כי הרי פשוט הוא שלא היו עוסקין במלחמה בלי הפסק, דא"כ תורה מה תהא עליה, וכמ"ש רז"ל, מגילה דף ג׳ א׳, כי על זה אמר לו המלאך עתה באתי, ועל שימושים כאלו היה מקבל יהושע את המלאך ובימי משה בהליכתם במדבר היו יודעים כ"ז ע"י ענני כבוד כי הענן היה הולך לפניהם להראותם הדרך, ובהאריך הענן יחנו ובהעלותו יסעו. והיה כ"ז מהקב"ה בעצמו, ע"פ ה׳ יחנו וע"פ ה׳ יסעו, אבל יהושע היה משתמש בכ"ז ע"י המלאך, והיה משתמש יהושע בהמלאך בכל שימושי דהענן אשר בימי משה, והשימושים הללו הרי הם אינם בבחי׳ פעולה ומעשה ולא בבחי׳ עזר וישועה, אלא רק בבחי׳ ידיעה לבד להודיע לו את אשר נצרך לו לדעת, ואלולא המלאך היה משתמש יהושע בזה, אם ע"י נביא או ע"י אורים ותומים, אבל מאחר שנשלח לו המלאך לא רצה יהושע לסרב בזה ולהדחותו, מאחר שהמלאך ביקש ממנו שלא ידחה אותו כמ"ש רז"ל (במדרש תנחומא פ׳ משפטים) בפסוק הנה אנכי שולח מלאך, ע"ש אות י"ה, כי עילוי גדול הוא למלאכים כשמשמשים לצדיקים, וקיבל אותו יהושע כי לא ראה חשש בזה והיה קשה אליו לדחותו, מאחר שנשלח לו, אך עכ"פ הוא, כי כל השימושים אשר השתמש יהושע עם המלאך, היה רק בהשימושי דהענן אשר בימי משה כן נראה לי לומר, אם יוכשר בעיני הקב"ה.

ואומר עוד דיבור אחד בזה, והוא בענין השתחויה אשר השתחוה יהושע לפני המלאך הרי הוא קשה מאד כי השתחויה לצבא מרום הרי הוא איסור פשוט מן התורה וכבר עמדו המפרשים בזה, ולא ראיתי בדבריהם דבר המתיישב על הלב. והיה בדעתי לומר כי לא השתחוה להמלאך אלא להקב"ה על אשר שלח לו המלאך.

אמנם ראיתי בספר קה"י בסופו בהשמטות שם שכתב בשם הרקאנטי שאמר כי נתגלה לו בחלום, כי כאשר נתלבש המלאך בצורת ולבוש אדם ונתגלם ונתגשם לפרצוף אדם, אז הותר בהם כל מה שהותר באדם, והוא בכלל מה שאמרו (סנהדרין ס"א ב׳), אבל מותר להשתחוות לאדם כמותך, ע"כ הגהה:

דרוש ג' ע"ש בביאור וארוכה וזה היה עסק אדה"ר, בהתורה דאצילות, להמשיך גילויים למטה בכל הצורך להנהגת העולמות אשר לפי מדרגתם של אז, ע"י פעולת עסק התורה שלנו שהוא להמשיך אורו ושפעו ית"ש לכל הצורך להנהגתו ית"ש אשר למדרגת העולמות של עתה:

והנה עד"ז הנה היה ג"כ. אילולא החטא, עבודת המלאכים וכל צבא מרום. אשר מציאותם הוא לעולם רק מהחיצונית דאור המלכות וכנ"ל אות ו' וכל עבודתם מגיע ג"כ רק בהחיצונית דאור המלכות. וכנ"ל אות ו' וכל עבודתם מגיע ג"כ רק בהחיצונית ולא בפנימית. הנה היה כל עבודתם אשר אז. ג"כ בלי לבוש. וכדי להמשיך אור שפעו ית"ש עליהם בגילוי אחר גילוי עד שיושלם האור דכוונת התכליתית אשר כוון עליהם הוא ית"ש ג"כ בהמציאו אותם בתחלה. ועכ"פ הוא כי קודם החטא עץ הדעת. הנה היה עבודת דכל ברואי מעלה ומטה. ר"ל הן דישראל בהתורה והמצוה. והן עבודת דכל צבא מרום. הנה היה הכל במדרגה יותר גבוה הרבה מאד. כי עבודת ישראל בהתורה הנה היה בהתורה דאצילות שהוא אורייתא דקב"ה שהקב"ה עוסק בה בכל יום והוא בגילוי אור א"ס להרבות ולהגדיל גילויו בלי גבול. ובזה היה עבודת ישראל ג"כ אלולא החטא וכנז'. וכן עבודת המלאכים הנה שכל עבודתם הוא רק בהחיצונית, עכ"ז הנה היה ג"כ בגילוי אורו עצמו ית"ש אשר בהכלים דאצילות. וכן עד"ז הנה היה הנהגתו ית"ש אשר בכל העולמות כולם בקיומם ובחיותם ובכל הנהגתם היה נעשה הכל תמיד מהקב"ה בעצמו לעולם. ר"ל באורו ושפעו עצמו במכוון על כל פעולה ופעולה. אשר גם בפרטי פרטיות. בלי שום אמצעיים ומשרתים כלל. ועי"ד שהיה הבריאה כולה מהקב"ה בעצמו בלי שום עוזר עמו במלאכתו כלל. אמנם ע"י החטא דעה"ד שירדו העולמות כולם בירידה אחר ירידה ונתגשמו ונתעכרו בזוהמא רבה. הנה אי אפשר מעתה להמציאות כולו לקבל אורו ושפעו ממנו עצמו במכוון אם לא ע"י מסכים ולבושים רבים. והם כל המלאכים המוני מעלה וכל צבא מרום. שהם נעשו משרתים לזה. ועליהם נאמר ברכו ה' כל צבאיו משרתיו עושי רצונו. ובזה הוא עתה ג"כ כל עבודתם של מלאכיו משרתיו עושי רצונו והם אלף אלפין ורבי רבבן שהם משרתים בזה להעשות כל פעולות אורו ושפעו ית"ש על ידיהם. והוא עי"ד פעולות הנשמה בעולם הזה שנעשה רק ע"י כלי הגוף. וכן נשתנה ג"כ התורה שבידינו. כי נתלבשה בלבושי דמט"ע. באסור ומותר. כשר פסול. טהור טמא. חייב זכאי. חול קודש. ונעשה עתה כל התיקונים הן דישראל בהתורה והמצוה והן דעבודת המלאכים. הכל רק ע"י לבושים ומסכים. אמנם באשר שעבודת ישראל בהתורה הנה הוא עולה מעלה מעלה עד רזא דאור א"ס הנה יתוקן עי"ז בהגילוי דאור הגנוז שיתגלה לעת התיקון ויתייחד ע"י זה התיקון דעבודת המלאכים ג"כ בהתיקון דאור התורה אשר ע"י ישראל. ויתייחדו שניהם לאחד ויזכו ע"י זה המלאכים ג"כ להתיקון הפנימי דתכלית האחרון. ויהיו המלאכים ג"כ עיקרים בו. כי כל זה הוא מוכן להם ג"כ. מסוד יסודם הראשון שבתחילה וכנ"ל וכמו שיתבאר עוד למטה:

(ט) **והנה** הארכנו בדברינו להוכיח את דעת הרמב"ם ז"ל שכל הנבראים כולם הם כולם עיקרים בהתכלית והם כולם שווים בו. אמנם מה שנמצא בדברי רז"ל במקומות רבים שכוונת כל התכלית היה רק בשביל ישראל וכל הנבראים כולם הם טפלים בזה. וכמו שאמרו בראשית ברא. בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית. וכמו שאמרו בב"ר פ"א סי' ד' ובויק"ר פ' ל"ו סי' ד' (וכן הוא בהנחומא הקדוש בתחילתו) ומקרא מפורש הוא (ירמיה ל"ג כ"ה). אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ובגמרא (ברכות ל"ב ע"ב) שאמר הקב"ה לכנסת ישראל. י"ב מזלות בראתי ברקיע. ועל כל מזל ומזל בראתי לו כו' כו' וכולן לא בראתי אלא בשבילך כו' וכן יש עוד כמה מאמרים עד"ז על כל צבא השמים שהם לא נבראו אלא בשביל התורה וישראל וכמו שהאריך בזה הרב הקדוש הרמ"ג ז"ל בחלק התכלית בפרקים הראשונים שם שעיקר הבריאה וכל כוונת הבריאה היה רק בשביל התורה וישראל ושאר כולם הם טפלים לזה והוא לא כדברינו הנ"ל שכל הנבראים כולם הם עיקרים בהתכלית. והן בהיסוד והן בהתכלית הם כולם עיקרים בו. וכנ"ל בכל דברינו:

אמנם לפי דברינו אשר אמרנו ג"כ שכל סיבת התכלית הנה הוא רק ע"י האור הפנימי שהוא ע"י התורה וישראל א"כ הרי ניחא פשוטו מה שאמר. וכולן לא בראתי אלא בשבילך. כי הרי כל מה שיזכו כולן הוא רק ע"י ישראל:

ומה גם כי הרי גם כל גילוייו ית"ש אשר באצילות שהם כל שמותיו יתברך. וכל אורם וגילויים הוא ג"כ רק ע"י הצדיקים. וכמ"ש בספרי, ברכה, בהפסוק ויהי בישרון מלך. וכן הוא במדרש שמואל רבתי פרשה ה' בפסוק כי לה' מצוקי ארץ. תני ר' שמעון בן יוחאי. כל זמן שישראל עשוין אגודה אחת. מלכות שמים במקומה. שנאמר ויהי בישרון מלך. אימתי בהתאסף ראשי עם יחד כו'. כיוצא בו אתה אומר. ואתם עדי נאום ה' ואני אל. כשאתם עדי אני אל. וכשאין אתם עדי אין אני אל. (כי היה חוזר גילוייו לשורשו הנעלם שבא"ס. ולא היה שום גילוי לאלהותו מאומה ח"ו) כיוצא בדבר אתה אומר אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים (וכתוב היושבי ול"ל היושב) אלמלא אני. לא הייתי יושב בשמים. כי לא היה מתגלה כלל כנז'. וכל גילויו הוא רק בשביל ישראל וע"י ישראל. כי ע"י שאינם מטיחים את דעתם ומודים אליו בלב ונפש כי יהו"ה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. אפילו בחללו של עולם. והוא ית"ש מלך עולם ועד ואפס זולתו. הנה עי"ז הם מקיימים את שמותיו וגילוייו אשר באצילות והנהגתו בכל העולמות בי"ע וכנ"ל בספרי. כי בכל מה שמתבונן האדם למטה הוא מאיר ומזהיר אותו הענין למעלה. וכשמתבונן בשמותיו ית"ש ובאורם אשר באצילות הוא מעורר גילויים למעלה ונמשך ממילא אור קדושתם למטה ג"כ. כי כל גילוייו שבאצילות הוא רק בשביל העולמות בי"ע. ועי' באד"ר קל"ה ע"א כי ע"י דרשת הרשב"י ותלמידיו בסי"ג תיקונים הנה נתגלו והאירו בזוהר אורה למעלה. וכן הוא ג"כ בהקדמת זוהר בראשית. ב' ע"א. וכן בהקדמת תיקונים ג' סע"ב. ועכ"פ הוא כי כל גילוייו ית"ש אשר באצילות הוא ג"כ רק בשביל ישראל וע"י הצדיקים. ועי' זוה"ק פ' בחקותי קי"ג סע"א בסוד הכתוב (שמואל ב' ח') ויעש דוד שם. וכן הוא ג"כ בכ"מ שהגילוי דכל האצילות וזוהר אורה הוא לעולם רק ע"י הצדיקים. ומהאצילות הנה נבראו ונוצרו ונעשו כל העולמות בריאה יצירה עשיה. וכל קיומם והנהגתם. והרי מובן היטיב מה שאמר הקב"ה וכולן לא בראתי אלא בשבילך. כי הרי כל מציאותם וקיומם הוא הכל ע"י אור קדושת התורה והעבודה דישראל:

והגם שעיקר מציאותם אשר מיסודם הראשון הוא ג"כ לתכלית האחרון הכללי אשר הם כולם עיקרים בו וכנ"ל. אך שורש מציאותם אשר ביסודם הראשון וכן עצמותם אשר בתכלית האחרון. הנה הוא נעלם מאד. כנ"ל אות ה'. וגילויים בבחינת שורש וכח. הוא רק באצילות. ויציאתם מן הכח לפועל הוא רק בעולמות בי"ע. אשר גילויים ומציאותם דכל הד' עולמות אבי"ע. הוא רק בשביל ישראל וע"י הצדיקים כנ"ל. והרי מכוון היטיב מה שאמר וכולן לא בראתי אלא בשבילך:

(י) **אמנם** הנה באמת יש בזה עוד דברים בנו. כי הנה ענין התכלית דהבריאה בכלל ובפרט הוא נבחן בג' בחינות כי התכלית האחרון הנצחי שיזכה כל המציאות לבא לאור המלכות דא"ס הנה יתחיל גילויו רק באלף הח' שהוא בעת חדוש העולם אשר אחר אלף הז' שאמרו רז"ל סנהדרין צ"ז ב' ואין הקב"ה מחדש את עולמו אלא לאחר שבעת אלפים שנה. ואז יתחיל להתנוצץ אור התכלית האחרון דהיקון הנצחי שאמרנו ויהיה גילויו ג"כ לאט לאט שהוא באלף הח' והט' והי'. וכמו שביארנו בזה בארוכה בפנים הספר כלל י"ז ע"ש נפלאות בזה בעה"י ית"ש. אמנם קודם הזמן הזה שהוא מעת בריאת אדם הראשון עד ימות המשיח. שכל זה הוא מכלל הששת אלפים שנה דהעוה"ז. וכן אח"כ באלף הז' שהוא סוד חד חרוב. שאמרו רז"ל בסנהדרין. שם צ"ז סע"א. הנה כל הזמן הזה הוא מסודר ג"כ בבחי' פעולה ותכלית, בב' בחינות. אחד הוא במציאות הדורות כולם אשר מעת אדם הראשון עד ביאת המשיח הנה הוא מיוסד ג"כ על בחינת פעולה ותכלית. כי מציאות כל אדם

וקיימו

וקיומו אשר בעולם הזה עם כל מה שנעשה בו כאשר הולך לעולמו אחר פטירתו בעולם הנשמות הם בבחינת פעולה ותכלית. כי כי מציאותו ועניניו שבעולם הזה הם בבחינת פעולה והכנה אשר הכין לעצמו להתכלית העומד לפניו לאחר פטירתו. וכפי מה שהכין לעצמו בעוה״ז כן הוא שכרו אתו לאור באור החיים במחיצתן של צדיקים אשר בעולם הנשמות. אם בגן עדן התחתון שהוא במלכות אם בגן עדן העליון שהוא בבינה. ועכ״פ הוא כי מציאת האדם בעוה״ז עם כל מה שנעשה בו בעולם הנשמות הם שניהם בבחינת פעולה ותכלית. כי בעולם הנשמות נעשה התכלית מכל מציאותו ופעולותיו שבעוה״ז. וכל מה שנעשה בשניהם. הנה הם כולם ג״כ רק מאורו ושפעו ית״ש. אלא שהוא נעשה ע״י התלבשות במסכים ולבושים רבים שונים חלוקים זה מזה הן בכמותם והן באיכותם לכ״א לפי מדרגתו. ועכ״פ הוא כי הם כולם ג״כ רק מהנהגתו וגלויו ית״ש שהוא מאורו ושפעו עצמו. אלא שהוא ע״י התלבשות במסכים ולבושים שונים. לאין שיעור וחקר, והוא ע״י המלאכים הממונים על עניני בני אדם שמשתמש בהם הקב״ה בכל פעולותיו ע״ד הנשמה שעושה כל פעולותיה ע״י כלי הגוף וכנ״ל.

וכן כל הנהגתו ית״ש אשר הן בעוה״ז והן אשר בעולם הנשמות הנעשה בכל משך זמן דהששת אלפים שנה עד עת תחיית המתים. שאז יתחיל התיקון העיקרי דימות המשיח הנה הם שניהם ג״כ בבחי׳ פעולה ותכלית. כי כל הנהגתו ית״ש אשר מעת שנברא אדם הראשון עם כל הדורות כולם. אשר בכל הששת אלפים שנה. עד זמן דתחיית המתים. כל מה שנעשה בהם הן בעוה״ז והן בעולם הנשמות. הנה הם כולם ג״כ רק בבחינת פעולה להתכלית העתיד להעשות עמהם מאחר תחיית המתים והלאה בתקון דהלויתן וזיז שדי ובהמות בהררי אלף. (ע׳ דברינו בזה בספר הדע״ה ח״ב דרוש ג׳ ד׳ באריכה וכן שם דרוש ב׳ ענף ג׳) שהם כל התיקונים והיעודים דימות המשיח והם התכלית לכל הפעולות שנעשה מעת בריאת אדם הראשון עד הזמן דתחיית המתים. והנה הם כולם ג״כ מהנהגתו שהוא גילויו ית״ש הנעשה באורו ושפעו דהשגחה פרטית על כל ענין וענין ולכל אחד ואחד בפרט. אמנם הם נעשים ג״כ ע״י בחינת מסכים ולבושים, לכל אחד לפי מדרגתו, אלא שאותן המסכים הם זכים ודקים הרבה. יותר מהמסכים שאמרנו בהתכלית הראשון. והנה כל היעודים והתיקונים דימות המשיח הם כולם ג״כ הכנות ותיקונים להגופות והנשמות שזכו להם. שיהיה אפשר להם לקבל ולהתייחד בהאור דהיום שכולו שבת שהוא באלף השביעי. שאז הוא סוד העיבור, שכולם ישובו לבטן אימא. בינה. אם הבנים. והוא החד חרוב. שאמרו רז״ל ושם יתוקנו כולם להיות מוכן להתכלית הנצחי שיתחיל אורו מעת חידוש עולמו ית״ש אשר מאחר אלף הז׳ ולהלאה ויתגלה אותו התכלית ג״כ לאט לאט והוא באלף הח׳ והט׳ והי׳, עד גילוי אור דהמלכות דא״ס ית״ש. ועכ״פ הוא כי התיקון והתכלית, הוא בג׳ בחינות כלליים, אחד הוא אחר פטירת האדם שבעוה״ז, אחר הצירוף והליבון, כאשר זוכה לבוא למנוחתו, ובפרט בצדיקים גמורים, שהם באים לתכליתם שבגן עדן תיכף, והשני הוא בעת תחיית המתים שהוא התיקון התכליתי דימות המשיח, והג׳ הוא בחידוש העולם שאחר אלף הז׳ שהוא התחלת התיקון הנצחי:

והנה בהב׳ תיקונים הראשונים, בכל האורות והעינוגים שבגן עדן, ובכל האורות והיעודים שבימות המשיח, הנה הנם משתתפים בזה המלאכים המוני מעלה ג״כ עם הצדיקים, כל אותן שהם משורש אחד, וכנ״ל אות ו׳, ומקבלין שניהם הזיו והעונג אשר בכל תכלית ותכלית, עם כל זה הוה הצדיק העיקר בזה והמלאך הוא טפל אליו, והוא ע״י שכל הנועם והזיו אשר גם באותן ב׳ התכליות הוא ג״כ רק ע״י גילוי אור הפנימי ית״ש, אשר מהדעת עלאה המגיע עד רזא דאור. א״ס, שכל גילויו הוא רק ע״י הצדיקים אשר נשמתן הוא, לגו, לגו, ועבודתן אשר בהתורה והמצוה הוא מגיע ג״כ עד רזא דאור א״ס. והוה הצדיקים העיקרים בזה והמלאכים הם רק טפלים להם. אמנם בהגיע עת התכלית הג׳. שהוא התיקון הנצחי הנ״ל. הנה אז יתגלה אור האחדות הנעלם ויתייחדו המלאכים ג״כ עם הצדיקים, כל אותן שהם משורש אחד. באחדות עלום. להיותן לאחד ממש. ובזה יזכו המלאכים ג״כ עם הצדיקים להתכלית האחרון הנצחי עם הצדיקים, בתכלית אחד לשניהם שוה. אמנם כבר אמרנו שכל מה שיזכו המלאכים בזה הנה הוא ג״כ רק ע״י עבודתם. שהם כולם בעלי עבודה כנ״ל, אלא באשר שכל עבודתם הוא מגיע רק באור החיצונית דהכלים שבאצילות, ולכן כל מה שיזכו גם הם לתכלית האחרון. שהוא מאור הפנימי. הנה הוא רק ע״י אור הגנוז שיתגלה לעתיד ע״י הצדיקים ויתאחד אז ע״י החיצוני בהפנימי ויזכו גם הם ע״י לתיקון הנצחי דהתורה והעבודה אשר ע״י הצדיקים. ויהיו אז כולם עיקרים בהתכלית האחרון וכנ״ל כ״ז:

(יא) **אמנם** הנה בענין איך שיתייחדו המלאכים עם הצדיקים בהתיקון הנצחי אשר הוא באמת רק ע״י התורה והעבודה. הנה יש בזה עוד דברים עיקרים וכמו שיתבאר לפנינו בעהית״ש ונקדים בזה ג׳ הקדמות. א׳ הוא במה שנודע. כי הנה שהוא ית״ש הנה הוא באמיתת עצמותו נעלם בתכלית ההעלם ומופלא ממנו הדיבור וההתבוננות בו כנודע כל זה לכל חכמי לב האמיתיים. אך כאשר עלה ברצונו להמציא את כל המציאות הנה צמצם בעצמותו. כביכול. ונתגלה בזה בגילוי אורו לצורך המציאות והנה היה גילויו בהשתלשלות מדרגות רבות מדרגה למטה ממדרגה עד שיצא כל המציאות כולו בכל מה שגזר רצונו עליו והרי יצא לזה מגילוי לגילוי עד גילויו התחתון אשר גם לצורך העולמות בי״ע, והנה על זה ראוי לדעת כי היה כל גילוייו לזה במדה ובמשקל שהגילוי דכל עליון הנה היה רק לפי הצורך להתחתון שיצא ממנו, וגם הגילוי הראשון דא״ס ית״ש (כי גם כל בחי׳ אור א״ס הנה הוא ג״כ רק מכלל הגילויים וכמו שבארנו בזה בספר הקדו״ש שע״ד פ״ג ובכ״מ מדברינו) ויסד גם הגילוי דא״ס ית״ש רק לפי הצורך ממנו להמציאות כולו בעבר והוה ועתיד. אבל זולת צורך המציאות הנה הוא נשאר באמיתתו הנעלמה כמקדם, וכן הוא ע״ד זה בכל גילוייו כולם הנה הוא כל גלוי עליון במדה ובמשקל רק לפי הצורך להתחתון ממנו. לא פחות ולא יותר. ונודע הוא כי כל עליון הנה כלול בו מכל התחתונים ממנו. ולכן הוה מתחילה ג״כ הגילוי הראשון דא״ס המקיף. במקום הראוי להעולמות כולם. ואח״כ כאשר נעשה הצמצום שהוא הסתלקות הראשון ויצא הקו שהוא התפשטות השני (כמו שיתבאר כ״ז בפנים הספר אשר לפנינו) הנה היה נמשך הקו עד סוף המקום הראוי להעולמות כולם. ואח״כ כשנעשה א״ק. הנה היה מתפשט הוא עד סוף המקום דכל העולמות כולם. ואח״כ בהסתלקות השני שעלו כל האורות שמטבורו ולמטה. בחציו העליון. ונשאר מהטבור ולמטה ריקן מאור. ונעשו ע״ז החיצונית דהכלים הנשאר בו הנה נעשו הם לבחי׳ אצילות. ונתפשטו הם עד סוף המקום דהעולמות בי״ע. כמ״ש במבו״ש כם. וכמו שיתבאר כל זה ג״כ בהספר שלפנינו. ועכ״פ הוא כי היה כל סדר גילויו ית״ש. שכל גילוי עליון היה גילויו מתחילה עד סוף המקום הראוי לכל התחתונים. כי ע״ז הנה נצמצם הוא להשפעות שורש לכל אשר למטה. והבן. כל זה מאד כי נורא הוא והש״י יכפר ונעשה כל זה משום צורך הצמצום שהוא לצורך ההנהגה אשר עתה:

וכן הוא בזה ג״כ כל ההנהגה אשר בתיקון העתיד. אלא שהוא יתעלה בגילוי יותר הרבה. אבל עכ״פ הוא כי יהיה גם אז ג״כ הכל רק בבחי׳ הצמצום. עד גמר תכלית תיקון האחרון. כי מאז ולהלאה יתבטל כל הצמצומים וכל השיעורים ויאור אורו בלי שיעור ומדה. וע״ז יסדו ואמרו ואחרי ככלות הכל. לבדו ימלוך נורא ודי בזה. עד כאן הקדמה א׳:

הקדמה ב׳ (והוא ג״כ מאותו הענין דהא׳) כי הנה כל גילוייו כולם וכל העולמות כולם עד סוף הד׳ עולמות אבי״ע הנה נתיסדו ממנו ית״ש. כולם לקומה שלימה אחת ובבחי׳ פרצוף אחד. והם תלוים זה בזה וקשורים זה בזה ומיוחדים זה בזה. וכשם שכל תחתון הוא נצרך להעליון לצורך מציאותו וקיומו וכל עניניו שהוא הכל ע״י העליון שעליו כן נצרך העליון להתחתון להשלים על ידו כחו ותכונתו ותשוקתו. וע״ד שאמרו (פסחים קי״ב ע״א) יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, כי כן יסד המאציל ית״ש בתכונה כל עליון שכל מגמתו ותשוקתו הוא להשפיע למטה. כי כל זה הוא חובתו בעולמו המביא אותו

להכליתו להטיב עם התחתון ממנו בכל האפשרי והוא משום שהם כולם קומה אחת ופרצוף אחד ונשלם כל אבר ע״י כולם דוקא והוא ג״כ מה שאמרנו בהקדמה א׳ שהגילוי דכל עליון הוא במדה ובמשקל לפי הצורך התחתון, ככל מה שנצרך להתחתון לקבל ממנו, והוא משום כי הם כולם רק קומה אחת שלימה ובבחי׳ פרצוף אחד, והרי הוא תכונת כל אבר שבהפרצוף במדה ובמשקל רק כפי הראוי לכולם לא פחות ולא יותר. ועכ״פ הוא כי כל גילוייו כולם אשר מאמיתתו הנעלמה ולמטה עד סוף האצילות. עם גם העולמות בי״ע שנבראו מהם. הנה הם כולם בבחי׳ פרצוף אחד אשר כל האברים שבו הוא הקיום דכ״א ע״י כולם דוקא (וכנ״ל אות ט׳ מספרי. שכל גילוייו ית״ש הם רק בשביל ישראל וע״י ישראל) ונעשה זה בשביל זה ונשלמו זה ע״י זה. והם לעולם. אחד. ותכלית אחד לכולם :

הקדמה ג׳ הוא ג״כ מענין הא׳ והב׳. והוא זה. כי הנה מציאות כל תחתון וקיומו שהוא מהעליון שעליו.

הנה אינה הוא בבחי׳ פועל ופעולה אלא הם בבחי׳ סיבה ומסובב. כי הפועל והפעולה הם שני דברים. והפעולה אחר שנגמרה הרי היא מסולק מן הפועל ומתקיים גם בהעדר הפועל. משא״כ הסיבה עם המסובב. כי היא תמיד סיבתו הן במציאותו והן בקיומו ובכל ענייניו ומאורעותיו. ותלוי ומיוחד המסובב בסיבתו. בחומרו וצורתו. ובכל מלואו. בלי הפסק רגע אחת. עד שאם יוסר ממנו הסיבה רגע אחת יתבטל מכל וכל. והוא כל עולם עליון עם התחתון בבחי׳ סיבה ומסובב הן בכללו והן בכל פרטיו שבו. אמנם הנה יש סיבה לסיבה. כי גם עולם עליון הוא מסובב מהעליון שעליו אשר הוא סיבתו. וכן מעליון לעליון עד המאציל עצמו ית״ש שהוא המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. כי הוא לבדו ית״ש הוא הסיבה לכל. שהוא הסיבה דכל הסיבות והוא ית״ש לעולם עם כל המציאות כולו כהשמן עם השלהבת שבפתילה. שכל אור השלהבת וכחה וצורתה וכל הגוונין שבה הרי הוא תמיד רק מהשמן שבנר. וכשיופסק השמן, הוא מתבטל מכל וכל. והרי תלוי מציאות השלהבת תמיד וכל צורתו רק בהשמן שבנר. והיא סבתו. כן הוא ית״ש לעולם הסיבה לכל המציאות כולו בכלל ובפרט לכל מציאותם וקיומם ולכל מקריהם ומאורעותיהם אשר מעולם ועד עולם. וכמו שהעמיק בזה הרמב״ם ז״ל במורה ח״א פ׳ ס״ט. כי על זה הנה היה הכוונה ממנו בכל גילוייו להמציא המציאות ביסוד וסדר כזה שיהיה הוא עצמו ית״ש היסוד והסיבה להם תמיד ושיהיה הוא עצמו ג״כ התכלית לכולם. וכנ״ל בדברינו :

והנה כתב הרמב״ם ז״ל שם כי בחינת היותו סיבה. הוא ע״י ענין המכונה בשם שפע. כי הוא ממשיך שפעו בכל המציאות תמיד לכל קיומה והנהגתה ובזה הנה הוא סיבתה תמיד :

אמנם הנה אמרנו שהמציאות כולו הוא במדרגות רבות. שהם עולמות רבים. ונסדרו כולם שכל עליון עם התחתון הם ג״כ בבחי׳ סיבה ומסובב. כנ״ל. והנה הוא ג״כ ענין הסיבה דכל עליון להתחתון. שממשיך בו חלק מרוחו ונפשו ומשתתף עמו במציאותו ועצמותו ונעשה בו צלם מצלמיו ובשר מבשרו ועי״ז הנה נעשו כולם לקומה אחת ובבחי׳ פרצוף אחד כנ״ל. כי כן יסד הקב״ה והשפיע בהם. להיות כל עליון ג״כ סיבה להתחתון. כדי שיהיו כולם מיוסדים לקומה אחת. אמנם הוא ית״ש הנה הוא הסיבה לכ״ז. כי נעשה כ״ז הכל בשפעו כנז׳ וגם הוא הסיבה הראשונה לכולם כי הוא סיבה כל הסיבות כנ״ל :

(יב) **אמנם** מה שאמרנו כי נסדרו ממנו ית״ש שכל עליון הוא סיבה להתחתון הנה הוא אינו בעיקרו ובעצמותו הפנימית שבהתחתון. כי בזה הנה הוא הקב״ה לבד הסיבה לכולם. בכלל ובפרט. תמיד לעולם. ועל זה נאמר (ישעיה מ״ד כ״ד). אנכי ה׳ עשה כל. נוטה שמים לבדי. רקע הארץ מי אתי. מי היה שותף עמי בברייתו של עולם. (ב״ר פ״א סי׳ י״ג) :

וזהו ג״כ ענין פלוגתת ב״ש וב״ה אם השמים נבראו תחילה או הארץ נבראת תחילה. כמ״ש בחגיגה י״ב א׳. ולכאורה יפלא איך אפשר לאמר שהארץ נבראת תחילה הרי אמרו. את השמים. לרבות תולדות השמים. ואת הארץ לרבות תולדות הארץ, כמ״ש רש״י בחומש בפסוק יהי מארת והוא מב״ר פ״א סי׳ י״ד ושם פ׳ י״ב סי׳ ד׳. ונודע כי כל תולדות הארץ הם נעשו ע״י מערכת השמים. וכמ״ש (איוב ל״ח ל״ג) הידעת חוקות שמים אם תשים משטרו בארץ. וכמ״ש בב״ר פ״י סי׳ ו׳ ע״ש. וא״כ הרי איך אפשר לומר שהארץ נבראת תחילה. אך הענין הוא כי כל מה שנעשה בתולדות הארץ ממערכת השמים. וכן בכל תחתון מהעליון שעליו וכנ״ל. שהם סיבות זה לזה. הנה הוא הכל רק בתיקוניהם. אבל עיקרם ועצמותם הפנימי הנה הוא בכולם לעולם רק מהקב״ה לבד :

והענין בביאור הוא כי הנה כל המציאות כולו בכלל ובפרט הנה כלול כ״א מבחי׳ נרנח״י. שהם ג״כ בחי׳ אבי״ע. (כי היחידה והחיה הם בחי׳ אצילות שבכל אחד) עי׳ פרקי הכלל. רפ״ב ודרושי אבי״ע ר״פ י״ג ובכ״מ. והנה האצילות דכל מציאות. שהוא שפעו ית״ש אשר לזה. הרי פשוט הוא שהוא ממנו עצמו ית״ש. וכן בחינת הבריאה דכל מציאות. שהוא יציאתו מאין ליש. הנה כ״ז נעשה ג״כ מהקב״ה בעצמו לבד. בלי מסכים ולבושים כלל. והיה הבריאה דכל המציאות כולה בכלל ובפרט. ביום ראשון דמעשה בראשית. והוא כל תולדות השמים וכל תולדות הארץ שיצאו ביום ראשון, ויצאו ביום הראשון רק בבחי׳ האצילות והבריאה שבהם. יהי׳ כ״ז מהקב״ה בעצמו ולא השתתפו בזה. ר״ל בבחי׳ האצילות והבריאה שבהם הנה לא השתתפו בזה מערכת השמים בתולדות הארץ מאומה. אמנם הנה בשאר ימי בראשית אשר זולת יום ראשון. הנה אז נתקן ונעשה בכולם בחי׳ היצירה והעשיה שבהם ג״כ. שהוא הרוח והנפש שבהם וכמו שהעלינו בזה. בהאבני מילואים שבסוף הספר שלפנינו. סי׳ א׳ אות ל״ב. עיין שם בסעיף י״ג ומשם והלאה. בעומק וארוכה. וכן ראיתי אח״כ הכל״א ית״ש שורש הדברים בזה. בהגר״א זללה״ה וזיע״א. בספר (אד״א) הנדפס מחדש בווארשא תרמ״ז. י״ע ע״ד בפסוק אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ע׳ שם :

והנה בבחי׳ היצירה והעשיה דכ״א. הנה בזה נתייסדו ממנו ית״ש. להיות כל עליון סיבה להתחתון, וכן נעשו בזה ג״כ מערכת השמים. מאז. ולהלאה. סיבה לתולדות הארץ. אך הוא רק בבחי׳ היצירה והעשיה שבהם כנז׳. ועי׳ בספר חזקוני. בפסוק נעשה אדם. שאמר שם ג״כ זה לשונו. נעשה אדם. ולא כתוב נבראת אדם. כי הבריאה. הוא לבדו. ברא ה׳. כדכתיב ויברא את האדם. ואומר. האדם אשר בראתי. אבל העשיה. וההכנה. חברם אתו. (גם את כל הפמליא שלמעלה). שכולם נעשו לו חברים בזה עכ״ל. וכן בספורנו שם. ז״ל. ויאמר אלהים נעשה אדם. נתן אז כח בפמליא שלו להשפיע את הצלם בנושא המוכן לו עכ״ל. אמנם גם בבחי׳ הבריאה שבהם היה ג״כ כללים ופרטים. השמים ותולדותיהם. הארץ ותולדותיה. וכן בכל עולם. והיו ג״כ כלולים זה בזה משורש האחדות שבהם. ולא עוד אלא שהיה אז אחדותם יותר גלויה. כי בהיותם רק בבחי׳ הבריאה שבהם לבד הנה הם אינם מופסקים זה מזה כ״כ. משום דקות ורכות דבחי׳ הגוף וכלים שבהם. והרי הם מיוחדים ממילא. אמנם כל זמן שהיו בבחי׳ בריאה. שהוא ביום הראשון דמעשה בראשית. הנה לא היו משתתפים זה עם זה בפעולתן. ולא פעלו אז מערכת השמים בתולדות הארץ מאומה. ולא היו אז באמת מציאות גמורים עדיין כלל. כי לא היו אלא רק בעצמותם הפנימי לבד שהוא תחילת יציאתם אשר יצאו מאין ליש. אך כל מה שנעשה בהם אז. היה הכל רק מהקב״ה לבד, באורו ושפעו מכוון על כל פעולה ופעולה ועל כל פרט ופרט. וכל זה היה רק ביום הראשון אשר היה אז תחילת יציאתם אשר יצאו מאין ליש. וזה היה מהקב״ה לבד. אך בשאר ימי בראשית אשר אחר יום הראשון הנה בהם נתקנו ונעשה בכל אחד. היצירה והעשיה שבו. ובזה הנה יסד הקב״ה שיהיה תלוי כל תחתון בעליון שעליו. והם כולם בסיבה ומסובב. ונעשו עי״ז כולם יחד לקומה אחת ובבחי׳ פרצוף אחד שלם. וכנ״ל אות י״א בהקדמה ב׳. והנה היותן לסיבה ומסובב הנה הוא ע״י שנמשך כל עליון חלק מרוחו ונפשו להשתתף עם המסובב ממנו להעשות בו לצלם מצלמיו. וממשיך כל עליון בהתחתון כחו מרוחו ונפשו תמיד. ונעשה מעתה מציאת כל תחתון בכח כל העליונים ממנו וכל מה שנעשה בו למטה הוא הכל עם כח העליונים כולם ובשפעם ונמלא

כי כל תחתון הוא בנוי ומשוכלל מכל העליונים כולם ע"י חלק דבחי' היצירה והעשיה שבהם. שמשתתפים עמו כנז':

וזהו סוד הכתוב נעשה אדם כנ"ל מדברי החזקוני והספורני. אמנם כבר אמרנו שכל כחות ושפעת העליונים המשפיעים בכל תחתון הוא הכל ג"כ רק מאורו ושפעו של הקב"ה, כי כל מה שעושים הנבראים והיצורים והנעשים זה עם זה. הוא הכל ג"כ רק באורו ושפעו של הקב"ה. במכוון על כל פרט ופרט. וכנ"ל בדברינו. ואין צורך עוד להכפיל הדברים בזה. אך עכ"פ הוא שבמה שיסד הקב"ה שבבחי' היצירה והעשיה יהיה כל עליון עם התחתון בבחי' סיבה ומסובב הרי נעשו בזה עכ"פ כולם לקומה אחת שלימה. וכל מה שעושה התחתון הוא בכח העליונים כולם. וכן גם בחלק הבריאה שבכולם שהוא העצמות העיקרי דכ"א אשר יצא יש מאין ונעשה העצמות דכ"א מהקב"ה לבד. הנה הם ג"כ מיוחדים זה בזה בודאי והם כלולים יחד ע"י שורש האחדות שבהם שהוא יציאתם הראשון מאצילות לבריאה. וע"י כ"ז הנה הם תלוים זה בזה לעולם ומתתקנים זה ע"י זה ומאירים זה ע"י זה וכן יושלם התכלית דכ"א ע"י כולם דוקא. ויהיו כולם עיקרים בו כי הם כולם מכוונים ממנו ית"ש על התכלית האחרון. שהוא מכוון ג"כ מיסודם הראשון שבעצמותו ית"ש בסוד סוף מעשה במחשבה תחילה. שיהיו מוכנים כולם יחד בתכלית אחד לכולם. ונשלם ונעשה כל זה ע"י שיסד הוא ית"ש שיהיו העליונים עם התחתונים בבחי' סיבה ומסובב גם בכל פעולתם ובכל עניניהם. והרי נעשו כל עבודת הצדיקים אשר בהתורה והמצוה [שהוא כל עיקר סיבת דהתכלית הנ"ל. להאיר ולהתייחד באור המלכות דא"ס כנ"ל. הנה נעשה כ"ז] בכח וסיבת כל צבא מרום ג"כ. והרי נמצא שכל צבאות העליונים הם באמת שותפים עם כל עבודת ופעולת קדושת אור של הצדיקים כולם כי הרי כל קדושת עבודתם הנה הוא נעשה בכח כל צבאות העליונים המשתתפים בזה. וע"י זה הנה הם נעשים כולם ג"כ עיקרים בהתכלית. ודי בזה:

אמנם גם אחר כל זה הנה הוא לעולם כל גילויו ית"ש רק בישראל. וע"י ישראל. וכמו שאמרנו לעיל כי הנה הם המעמידים ומקיימים גם את כל קדושת אור האצילות לעולם (אך באמת לפי דברינו הנז' הנה הוא ג"כ בסיבת וכח כל צבא מרום וכנז') וכן הם ישראל בעילוי אחד עם התורה עצמה. כי על התורה נאמר שהיא שעשוע של הקב"ה וכמ"ש (משלי ח' ל') ואהיה שעשועים יום יום. וכן נאמר השבח הזה על ישראל ג"כ (ירמיה ל"א י"ט) הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים. וכן (ישעיה ה' ז') כי כרם ה' צבאות בית ישראל ואיש יהודה נטע שעשועיו. וכן הם ישראל תמיד תשוקתו של הקב"ה כמ"ש (שה"ש ז') אני לדודי ועלי תשוקתו. וכן הוא התורה וישראל בשורש אחד. ברישא קדמאה דא"א רישא חוורא בתר"ך עמודי אור אשר שם. הנה הוא שורש התורה ושורש ברית אבות וישראל. (וע' ספר הקדו"ש בליקוטים שם ליקוט א'). והרי לנו כי שורש כל גילויו ית"ש. הנה הוא לעולם רק בהתורה וישראל:

(יג) **ונשלים** דברינו ונאמר. כי הנה מה שאמרנו שנתייסדו ממנו ית"ש. על כל המציאות כולם שבכל הד' עולמות אבי"ע. אשר כ"א הוא כלול מנרנח"י. הנה נתייסדו ממנו ית"ש על בחי' רוח ונפש שבהם. שיהיה בזה כל עולם עליון עם התחתון בבחי' סיבה ומסובב. והוא כל עליון סיבה להתחתון הן במציאותו והן בתכונתו. שהוא בכל פעולותיו ומעשיו. שכל מה שנעשה בהתחתון הוא הכל מה ששואב מכח העליון שעליו ומתכונתו. ועי"ז הנה יש להמלאכים ג"כ חלק וזכות בכל מעשה התורה והמצוה דהצדיקים אשר בהעוה"ז. כי כל מלאך אשר הוא מאותו המדרגה דשורש נשמת האדם (אלא שהנשמה היא מהפנימית והמלאך הוא מהחיצונית וכנ"ל אות ו') הנה ע"י שהוא סבתו. בחלקי המציאות דרוח והנפש שבו הרי הוא ג"כ שותף עמו בכל פעולותיו ומעשיו. כי הרי כל מה שעושה האדם. ע"פ תכונתו ובכחו הרי נמשך לו כ"ז מסיבת מציאותו ותכונתו אשר למעלה. והרי הוא סיבתו אשר למעלה שותף עמו בכל מעשיו. וכנ"ל כ"ז. והנה ע"ז באתי עתה לבאר. כי הענין מה שהמלאכים וכל צבא מרום. הנה הם עם האדם בבחי' סיבה ומסובב הנה כ"ז הוא זולת הענין דכל שימושי המלאכים המשמשים בעוה"ז בכל צרכי העוה"ז ועניני בני אדם וכנ"ל אות ז' ח'. כי הנה כל אותן השימושים המשמשים לזה הנה עושים כ"ז בכוונה ורצון. לעשות רצון קונם, וכמו שכתוב. ברכו ה' כל צבאיו משרתיו עושי רצונו. וכן יסדו ג"כ וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם. לקיים שליחותו ית"ש לאותו הענין והפעולה אשר נשתלחו לזה. והוא עבודתם ושימושם כל ימי צבאם. וכנ"ל אות ז'. שיש כמה כתות מלאכים אלפי אלפין ורבי רבבן. הממונים על שימושי העולם ועניני בני אדם והם עושים כ"ז בכוונה ורצון ובאימה ויראה לעשות רצון קונם. וזה הוא עבודתם כנז'. משא"כ ענין הסיבה והמסובב אשר אמרנו שכל מלאך שהוא מאותו השורש דנשמת האדם הוא בבחי' סיבה אליו כנז'. הנה אין להמלאך בזה שום כוונה ורצון לזה אלא שהוא נמשך ממנו ונעשה כ"ז מאליו. מיסודו ומציאותו אשר נתייסד לזה בעת מעשי בראשית שיסובב כל עניני התחתון ע"י העליון שעליו בלי שום כוונה ורצון ממנו כי נעשה כ"ז מאליו ובהכרח. מאשר יסד בו היוצר בראשית ית"ש. והוא ע"ד שנמשך כל עשב. ממזל שכנגדו ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל והוא נמשך ונעשה מאליו ובהכרח. מאשר יסד היוצר בראשית ית"ש בכח ותכונת כל מזל שברקיע שיהא סיבה למציאות ולתיקוני העשב אשר כנגדו למטה בארץ. כן הוא עד"ז בכל ענין סיבה ומסובב אשר אמרנו שכל עולם עליון הוא סיבה להתחתון:

והרי לנו כי בענין התקשרות אשר ישנו מכל עולם עליון להתחתון. והטובה והתועלת אשר מקבל כל תחתון מהעליון שעליו. הנה הוא בב' בחי'. אחד הוא בבחי' סיבה ומסובב. ואחד הוא בבחי' שימוש ועבודה. ומה שהוא בבחי' סיבה ומסובב הוא נמשך מהעליון להתחתון בלי שום כוונה ורצון ממנו כלל. ואין להעליון בזה שום הרגש כלל. אלא הוא מהטבע שהטביע בזה היוצר בראשית ית"ש בכל סדרי בראשית. שיומשך כח ושפע מכל עליון לתקן ולהשלים את התחתון שכנגדו להעמידו על שלימותו הראוי לו. ועל זה נאמר (איוב ל"ח). הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ. ואמרו (ב"ר פ' י' סי' ו') אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל. ואמרו שם. כימה מעדנת את הפירות. וכסיל מושך בין קשר לקשר. ועיש ממזר את הפירות. וכל אלו המזלות הנה הם ברקיע השמים. שהוא רקיע השני מהז' רקיעים. וכמ"ש בחגיגה י"ב ב'. ועד"ז הנה הוא ג"כ מה שכתוב נעשה אדם. ששיתף הקב"ה את המלאכים וכל צבא מרום שיומשך מהם חלק מעצמותם ותכונתם בתיקון מציאות האדם (וכנ"ל מדברי החזקוני והספורני) ונעשה האדם כלול מכולם וכל מה שעושה בעוה"ז בכחו ותכונתו הנה הם כולם שותפים עמו כי הם תלוים זה בזה בבחי' סיבה ומסובב והם מיוחדים זה עם זה. והנה אינו נופל בזה על המלאכים בכל מה שיומשך מהם אל האדם. בבחי' שימוש ועבודה. כי הרי כל מה שנמשך מהם בזה. הנה הוא אינה בכוונה ורצון מהם. אלא שהוא ממילא ומאליו. מהטבע שהטביע בזה הקב"ה בכל סדרי בראשית שיהיו כל עליון עם התחתון אשר הם משורש אחד בבחי' סיבה ומסובב זה לזה. ויומשך תיקוני התחתון משורשו אשר בהעולם העליון שעליו ממילא ומאליו. ע"ד שאמרנו במזלין שהם ברקיע השמים. שנמשך מהם כל תיקוני הצמחים אשר כנגדם למטה בארץ:

וכן הוא עד"ז גם בהחי' והמדבר. שישנו לכל אחד מזל למעלה שנמשך לו ממנו כל תיקונו בכל משך זמן קיומו כנודע. וכמ"ש (בשבת קנ"ו א'). מזל מחכים מזל מעשיר. (ובמועד קטן כ"ח א'). אמר רבא חיי בני ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא. וע' בזה בזוה"ק ח"א קפ"א ע"א. וביבמות ס"ד ב'. רב אשי אמר מזל גורם. ובב"מ ק"ה א'. מזלא דבי תרי עדיף. והרי לנו כי כל עניניו של האדם הם חקוקים וחצובים בהמזלות שברקיע השמים. ונמשך מהם לכ"א. כל מה שנגזר עליו בבחי' סיבה ומסובב:

ומה שאמרו בשבת קנ"ו א' וכן בב"מ אין מזל לישראל. הכוונה הוא רק שאין המזל מכריח עליהם כי באשר שישראל הם מתנהגים תמיד בהשגחתו והנהגתו הפרטית ית"ש אשר על כ"א

בפרט. ולכן אין המזל מכריע עליהם כלל. ואפשר שיתהפך עליו ההנהגה לטובה. הגם שהמזל מורה עליו לרעה ח"ו וכמו שהביא שם הגמרא כמה ראיות על זה. אבל מ"מ הנה עומד כ"א במזל מיוחד עכ"פ על כל עניניו. ומה שאמר ר' חנינא שם (שבת קנ"ו א') יש מזל לישראל ור' יוחנן אמר אין מזל לישראל. שניהם הם דברי א"ח. כי לעולם הנה יש מזל מיוחד לכ"א. אלא שבישראל הנה אין המזל מכריע עליו. ויוצא לפעמים מהוראות המזל כנז'. וכמו שמוכח בגמרא שם מכל אותן הראיות עצמן. שהביא להוכיח שאין מזל לישראל. שהכוונה הוא רק. כי בישראל אין המזל מכריע עליהם. והם אפשר להשתנות. ע' שם ותמצא:

ועניין יסוד המזלות. מה שנתייסד כ"א בהמזל על חיי בני ומזוני. כנ"ל מדברי רבא במועד קטן כ"ח א'. ונתייסד עליו ההנהגה בזה מעת לידתו עד סוף כל ימי חייו. ומשונה בזה כ"א מחבירו. הנה כל ענין הוראת המזלות. הנה כל זה הוא רק מהנהגתו הנעלמה ית"ש והוא מכבשי דרחמנא אשר לא נתגלה כ"ז לשום בריה. והוא ג"כ סוד הנעלם דצדיק וטוב לו. צדיק ורע לו. אשר משרע"ה ביקש על זה ואמר הודיעני נא את דרכיך. ואמר ר' מאיר. (ברכות ז' א'.) כי לא ניתן לו בקשתו בזה. ואמר לו הקב"ה וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם. אע"פ שאינו כדאי ואינו הגון. ונעשה כ"ז ג"כ מסבת המזל. וכמו שאמר רבא (במועד קטן כ"ח א') על רבה ורב חסדא ע"ש והוא מכבשי דרחמנא ומהנהגתו הנעלמה ית"ש:

ויסודן ושורשן הנה הוא במזלין דא"א. נוצר ונקה שהם מבועין דנפקין ממ"ס. שהיא חכמה קדומה. חכמתא סתימאה. אשר ע"ז אמר הקב"ה למרע"ה שתוק כך עלה במחשבה לפני, ומהמ"ס נמשכין המזלין. אשר עליהם אמרו בזוה"ק ח"ג באד"ר (קל"ד א') הכל תלוי במזל אפי' ספר תורה בהיכל, ואותן המזלין דא"א הנה שם הוא סוד דכל הנהגה כולה דכל הכבשי דרחמנא אשר הם מרזא דאור א"ס והנה הם ג"כ שורש השרשים הנעלם. דכל המזלות שברקיע השמים. בכל מה שנמשך מהם להאדם בענין שנוי המזל מה שמשונה כ"א מחבירו בענין מזלו. וחקוקים הם כל אלו השינוים כולם בהמזלות שברקיע ויסודן הוא לעילא. שהוא בהמזלין שבא"א דאצילות שהוא בהנהגתו הנעלמה ית"ש אשר מרזא דאור א"ס. ואין כל בריה יכולה לעמוד עליה כי הוא מהנהגתו ית"ש שמנהיג את הכל תמיד. בהשגחה והנהגה פרטית. ע"פ כוונת תכלית תיקון האחרון, שהוא ע"פ רצונו ית"ש. אשר בהיסוד דכל האצילות שבתחילה. אשר ע"ז נאמר ה' בחכמה יסד ארץ. וכנ"ל אות א':

(יד) **ונחזור** להענין כי המזלות שברקיע השמים הנה נתייסדו הם ממנו ית"ש. שיהיו הם עם כל מה שנעשה עם האדם למטה. וכן בעומק גם עם כל חלקי הדצח"מ כולם שבהארץ, הנה נתייסדו המזלות אשר ברקיע השמים שיהיו הם בבחי' סיבה ומסובב לכל מה שנעשה בהם, והמזלות הנה הם בהרקיע השני מהז' רקיעים. וכמ"ש בחגיגה י"ב ב'. והנה המזלות וכל מערכת השמים הנה הם בעולם העשיה שהוא הנפש הכללי דכלל העולמות כנודע. ושם הוא הגילוי לכל ההנהגה אשר לכל חלקי הדצח"מ שבהארץ:

אמנם מרומם הוא כל עדת ישראל בני אברהם יצחק ויעקב. שהם חלק ה' ונחלתו. כי להם הנה נתייסד ונתגלה היסוד לכל הנהגה שבהם יותר למעלה. והוא בעולם היצירה ג"כ. שהוא רוח הכללי דכלל העולמות. ושם הנה הוא החיות הקודש ומלאכים המוני מעלה. ונתייסד לבני אברהם יצחק ויעקב. הסיבה לכל ההנהגה שבהם גם בעולם היצירה, שהוא בהמלאכים המוני מעלה ונעשה הם לבני אברהם יצחק ויעקב להיות עמהם בבחי' סיבה ומסובב לכל ההנהגה שבהם והוא מה שאמר נעשה אדם. וכנ"ל אות י"ב ומיוחדים בזה בני אברהם יצחק ויעקב לבד. וזהו שאמר נעשה אדם. ואמרו אתם קרואים אדם כו'. ונעלה בזה בני אברהם יצחק ויעקב מכל חלקי הדצח"מ אשר על פני האדמה כי לכולם הנה נתגלה היסוד. דסיבה ומסובב רק בהנפש הכללי שהוא סוד בהמה. אבל לישראל הנה נתגלה היסוד דסבה ומסובב גם ברוח הכללי שהוא סוד אדם והנה נתגלה להם היסוד דסבה ומסובב להנהגה שבהם גם בהחיות הקודש ובמלאכים המוני מעלה. משא"כ לכל חלקי הדצח"מ הנה להם לא נתגלה הסיבה לכל ההנהגה שבהם אלא רק בהמזלות שברקיע השמים שהם רק בעולם העשיה ובנפש הכללי דכלל העולמות:

והגם שאמרנו שהוא נמשך ג"כ מלמעלה למעלה ומסוד המזלין שבא"א. אך הוא רק בהעלם גדול ובבחי' שורש השרשים הנעלם משא"כ לבני אברהם יצחק ויעקב. הנה להם נתייסד הגילוי דבחי' סיבה ומסובב גם בהחיות הקודש ובכל המלאכים המוני מעלה. והגם שהמשכת השפע לפעול למטה הנה הוא ג"כ דרך כל עולם העשיה ודרך המזלות שברקיע השמים. כי כן הוא סדר ההשתלשלות לעולם. אך עיקרם הוא תלוי בהחיות הקודש ובכל פמליא של מעלה. ושם הוא גילויים והרי נעשה בהם כל מה שנעשה בקדושה יתירה ובגילוי אורו ית"ש ביותר וביותר. והרי נעלים הם בכל תיקוני מציאותם והנהגתם מכל חלקי הדצח"מ אשר על פני האדמה:

והוא מה שאמרנו לעיל שכל צבא מרום הם שותפים עם הצדיקים בכל עבודתם ותורתם. כי הנה הם עמהם בבחי' סיבה ומסובב לכל תיקונם ובכל פעולתם והרי הם שותפים עמהם בכל מעשיהם. וכ"ז הנה הוא מה שנתייסד בכל מציאת העולמות כולם בסדרי מעשי בראשית, שיהא כל עליון סיבה להתחתון בכל הענינים אשר בבחי' הרוח ונפש שבו ולמטה ונמשך כ"ז מעליון להתחתון מאליו ומאילא בלי כוונה ורצון ממנו. כי הנה הוא מה שנתייסד בהם ששת ימי בראשית שיהא כל עליון עם התחתון בבחי' סיבה ומסובב בכל הענינים אשר מהרוח ונפש ולמטה שבכ"א. ובזה הנה הם מקושרים כל העולמות כולם יחד זה עם זה להיות כולם אחד. כי הנה נמשך מעליון להתחתון. מכוחו ואורו אשר למעלה. לעשות ולפעול למטה. ולהשלים את כל חובתו בעולמו. ואח"כ הנה חוזר העליון ומקבל מהתחתון חלק וזכות גדול מכל תיקוניו אשר תיקן למטה. כי הרי כל מה שתיקן ועשה. הוא נעשה גם בשיתוף כחו ואורו. שנמשך ממנו והרי הוא שותף עמו עכ"פ:

אמנם כ"ז ר"ל. הן התועלת הנמשך להתחתון מהעליון. והן הטובה והשבח אשר חוזר להעליון מהתחתון. הנה נעשה כ"ז לעולם מהקב"ה עצמו בלי שום כוונה ורצון משום אחד מהם. אלא הוא מהקשר והאחדות. שיחד הקב"ה בהם כולם. מעת ששת ימי בראשית. שיהיה כל עליון עם התחתון בבחי' סיבה ומסובב. בכל עניני אשר מהרוח והנפש שבהם ולמטה. ועי"ז הנה הם מיוחדים זב"ז. לעולם:

אמנם כ"ז שאמרנו בענין הסיבה ומסובב. והוא כי הנה יסד הקב"ה בכל סדרי בראשית. שבבחי' רוח ונפש דכ"א מהם. יהיה כל עליון עם התחתון בבחי' סיבה ומסובב. הנה הוא רק מה שנוגע לעיקר מציאותם. שנשלם התחתון עי"ז על מציאותו העיקרי שבו. ומה שמסובב בו מהעליון שעליו. הנה נעשה בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. והוא ע"ד שאמרנו. מב"ר פ"י סי' ו'. שאין לך כל עשב ועשב למטה שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל. והרי נעשה עיקר מציאותו דהעשב ע"י השפע דהמזל. ונעשה בו השפע דהמזל לעצם מעצמיו. ויסד כ"ז הקב"ה בעת התיקון דמעשי בראשית. כדי שיתייחדו העולמות כולם זב"ז להיות כולם אחד. כדי שיתוקנו העולמות כולם ג"כ בהתיקון דהתורה והמצוה אשר ע"י הצדיקים. ויתוקנו כולם בתיקון אחד ולתכלית אחד שהוא התיקון דהתכלית האחרון הנצחי. שהוא מכוון לכולם. וכולם הם עיקרים בו. וכנ"ל בכל דברינו:

אמנם ע"י החטא דעהד"ע. שנתרבה ונתגדל הקליפה ועלה עד למעלה ראש. שהוא עד ראש הבריאה. ובפרט ביצירה והעשיה כי שם נתערב הרע בטוב הרבה מאד. ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש א' ענף ז' אות ה' ושם אות ד' בהגהה ע"ש. ונעשה עי"ז העכירות והזוהמא בכל העולמות בי"ע. בכל עולם לפי ערכו ובפרט בעוה"ז:

והנה נתוסף עי"ז. עוד קשר וחיבור מהמלאכים המוני מעלה ומכל צבא מרום. שמתקשרים ומתחברים אל העולם

והאדם גם בענין שימושם ועבודתם. בכל צורכי העולם ועניני האדם. כי הם המשרתים לזה. להעשות על ידיהם כל פעולותיו ית"ש בשפעת אורו. לכל מה שנעשה תחת השמש. ונעשה מעתה כל פעולותיו ית"ש אשר בשפעת אורו. הנה נעשה מעתה ע"י התלבשות בהמלאכים ובכל צבא מרום. שהם הכלים והלבושים לזה. ונעשה מעתה הכל על ידיהם. והרי הם משמשים להעולם והאדם תמיד:

ובאמת הנה יש להם להמלאכים עוד עבודה גדולה רבה בכל עולם ועולם מהעולמות בי"ע. והיינו כי הנה יש להם מלחמה גדולה רבה ועצומה עם הס"מ הצורר ובכל חיילותיו ותולדותיו. משחיתים מזיקים הרבה מאד. אשר חפצם תמיד להחריב העולם. ועומדים על ישראל תמיד להרע ולהשחית רח"ל והם רבים מאד ע"ד שאמרו. ברכות ו' א'. אלמלי נתנה רשות לעין לראות אין כל בריה יכולה לעמוד מפני המזיקין. וקיימו עלן כי כסלא לאוגיא. כל חד וחד מינן אלפא משמאליה ורבבא מימיניה. שנאמר יפול מצדך אלף ורבבה מימינך. וכן הוא עד"ז למעלה הם רבים אין מספר. וכל מלאכתם הוא לחבל ולהשחית ולבלע את ישראל רח"ל. אלא שישנם כנגדם עירין קדישין. חשמלי זוהר. תקיפי שרפים. מלאכים הרבה קדושים וטהורים. שעומדים כנגדם לדחותם ולבטלם בכל האפשרי. והם במלחמה גדולה תמיד. ויש להם יגיעה רבה בזה. וכל חוזקם ותוקפם הוא במעשים טובים דישראל. וכן גם כאשר מרגישים איזה מחשבה טובה מישראל. כי הרי תיכף באותו רגע ממש. כאשר נעשה למטה איזה מצוה ודבור ומחשבה טובה. הנה מעורר למעלה. בקדושת אורו ית"ש. ונמשך להמלאכים אותו הזוהר אור. שהוא שורף כל טומאה זוהמא ורע. ובזה הנה מתחדשים המלאכים קדושים בתוקף ועוז תמיד לדחותו ולבטלו בכל האפשר ועכ"פ הוא כי הנה אלפי רבבן מלאכים קדושים הם תמיד במלחמה גדולה עצומה עם הס"מ וחיילותיו. והם ביגיעה גדולה בזה. וכל מצוה ומעשה טובה דישראל היא להם חיי רוחם ושמחתם בזה אין לשער כי רק זה הוא כל כלי זיינם. אמנם הנה גם זולת זה ח"ו. הנה לא כלו רחמיו בכליון ח"ו. ונמשך לזה הרחמים מלמעלה בזוהר אורו ית"ש להמלאכים קדושים לעמוד במלחמה בזה כדי שלא יוחרב העולם ונעשה כ"ז בסוד מה שאמרו (ברכות ז' א') מנין שהקב"ה מתפלל כו' ועיין בזה במאמרי רשב"י להאריז"ל דפוס"ח תרנ"ח. דף כ"ד ב' וכ"ה ד' ע"ש:

אמנם גם זולת עבודת המלאכים אשר בזה הנה הם ג"כ אלפי אלפין ורבי רבבן המשמשים בכל צורכי העולם ועניני בני אדם והיינו להמשיך את אורו ושפעו ית"ש. המאיר ומתגלה תמיד לצורך פעולת כל המעשים, כי הרי הוא לבדו ית"ש עשה ועושה ויעשה לכל המעשים כולם מן העולם ועד העולם. ועל זה הנה הוא מאיר ומתגלה באורו ושפעו לצורך פעולת כל המעשים תמיד. ובאשר כי מעת החטא דעה"ד והלאה עד זמן התיקון העתיד אין העולם יכול לקבל את אורו ושפעו עצמו בלתי לבוש. כי אורו ית"ש הוא אש שורף כל עכירות והזוהמא וכן גם כל חומר וגשם. ע"ד שכתוב כי לא יראני האדם וחי. ולזאת הנה נתלבש אורו ושפעו בלבושים ומסכים. והם כל מלאכים המוני מעלה שהם נעשים מסכים ולבושים לזה. ונעשה מעתה כל הפעולות אשר לצורך ההנהגה תמיד ע"י מלאכים המוני מעלה כי הנה מתלבש אורו ושפעו אשר לכל פעולה ופעולה הנה מתלבש בהמלאכים כהנשמה בהגוף ונעשה מעתה כל הפעולות רק על ידיהם והם המשרתים לזה להעשות כל פעולותיו ית"ש. רק על ידיהם. ועי"ז נאמר ברכו ה' כל צבאיו משרתיו עושי רצונו. ופשוט הוא כי הוא ית"ש אינו צריך למשרתים כלל. אך הסיבה לזה הוא רק מסיבת החטא דעה"ד שאין העולם יכול לקבל ולסבול את אורו בלתי לבוש. ועי"ז הנה נעשו המלאכים המשרתים לזה. וכנ"ל אות ח'. והרי עכ"פ הוא כי מתחברים ומתייחדים כל אותן המלאכים כולם עם העולם והאדם. ע"י כל השימושים והפעולות. אשר לצורך העולם ועניני האדם תמיד. ונעשה כל זה רק מסיבת החטא דעה"ד. אבל זולת החטא וקודם החטא הנה היה עומד להעשות כל הפעולות והמעשים כולם ע"י הקב"ה בעצמו וכמו שנעשה כל הבריאה כולה רק על ידי עצמו ית"ש. בלי שום עוזר עמו במלאכתו כלל:

והרי נתבאר לנו כי הנה ישנם ב' סיבות בענין הקשר והיחוד בכל צבא מרום עם העולם והאדם. אחד הוא. מה שנתייסד ממנו ית"ש שבבחי' היצירה והעשיה דהמציאות כולם. יהיה כל עליון עם התחתון בבחי' סיבה ומסובב למציאותו ולכל תיקוניו. ונתייסד כל זה בכל מעשי בראשית כולם בששת ימי בראשית. שנית הוא מה שנשתנה ונעשה ע"י החטא דעה"ד. שנעשו המלאכים וכל צבא מרום. בבחי' גוף וכלים. שהם מסכים ולבושים. לאורו ושפעו ית"ש אשר בפעולת כל המעשים להתלבש בהם ולהעשות מעתה רק על ידיהם:

והנה מתלבש אורו ושפעו אשר לכל פרט ופרט במלאך מיוחד אשר לזה. והוא המלאך עם האור והשפע המתלבש בו. בבחי' גוף ונשמה. ולכן אמרו: ב"ר פ"נ. אות ב': אין מלאך אחד עושה ב' שליחות, כי לכל אור ושפע שהוא בבחי' נשמה. הנה יש גוף מיוחד אליו. והוא בנוי ומשוכלל רק לפי תכונת אותו האור והנשמה. להוציא כחו לפועל. והוא ע"ד כלי העין שהוא בנוי ומשוכלל ע"פ כח הראיה שבמוח להוציא כחו לפועל. וכן כלי האוזן הוא בנוי ומשוכלל ע"פ כח השמיעה שבמוח להוציא כחו לפועל. ואין העין יכולה לשמוע ולא האוזן לראות. כי כל גוף וכלי. הוא בנוי ומשוכלל רק לפי כח הנשמה שבו. כן הוא עד"ז כל מלאך עם האור והשפע שהוא נשמה אליו. הנה נעשה המלאך משוכלל. רק לאותו האור והשפע לבד. ולא לזולתו כלל:

אמנם האדם שהוא עולם קטן. והאור שבו. הוא רושם מכלל העולם כולו. וכן הגוף שבו. הוא בנוי ומשוכלל לכל הפעולות שבעולם משא"כ המלאך הוא רק גוף מיוחד על אור מיוחד, ע"ד העין שהיא כלי מיוחדה רק לאור הראיה. וע"ד האוזן שהיא כלי מיוחדה רק לאור השמיעה. ולכן אמרו אין מלאך אחד עושה ב' שליחות. משא"כ האדם כי הוא עולם קטן כנז':

[טו] **ומעתה** נאמר עוד כי בעיקר הענין מה שאמרנו לעיל אות ח' שכל שימושי המלאכים אשר לצורך העולם והאדם הנה הוא נעשה רק בסיבת החטא דעה"ד, כי קודם החטא וזולת החטא. הנה היה עומד להעשות כל המעשים כולם רק ע"י אורו ושפעו עצמו ית"ש. וכמו הבריאה כולה שנעשה ממנו עצמו ית"ש בלי שום עוזר עמו במלאכתו כלל. וכן היה עומד להעשות כל המעשים כולם אשר בכל משך ימי העולם בכל ההנהגה כולה תמיד אשר מעולם ועד עולם. הנה אלולא החטא. היה נעשה הכל על ידי אורו ושפעו עצמו ית"ש. בלי שום אמצעי ומלאך ושליח ובלי שום שימוש מזולתו כלל. וע"ד שהיו כל עניני אדם הראשון קודם החטא שהיה מטפל בו הקב"ה בעצמו. בכל עניניו. בלי שום שליח כלל. עד שנכנס בהלבוש דכתנות עור. הרי כתיב ויעש ה' א' לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. (והגם שזה היה גם אחר החטא. אך כל זמן שהיה משמש עדיין אור הגנוז. והוא עד אחר שבת בראשית כי חלק הקב"ה כבוד לשבת. ושימש האור הגנוז. עד סוף שבת בראשית. וכמו שאמרו בב"ר פ' י"ב. הנה התנהג הקב"ה עמו בזה. כמו קודם החטא. וטיפל עמו הקב"ה בעצמו. לא ע"י שליח) כן היה עומד להעשות אלולא החטא. כל המעשים והפעולות אשר בכל ההנהגה דכל משך ימי עולם היה עומד להעשות הכל ע"י הקב"ה עצמו באורו ושפעו. בלי שום מלאך ושליח כלל. ורק ע"י החטא. הנה נשתנה הענין, שנעשה מעתה כל הפעולות. ע"י המלאכים ואופנים וכל צבא מרום. הגם שהם כולם רק מאורו ושפעו ית"ש. אך נתלבש אורו ושפעו. במסכים ולבושים. והוא בהמלאכים וכל צבא מרום. הנה נתלבש בהם אורו כהנשמה בהגוף ונעשה מעתה הכל על ידיהם. וכנ"ל אות ח' כל זה:

והנה עיקר הענין בזה הוא. ע"ד שלמדנו האריז"ל בענין הה' בחי' דנרנח"י המתלבשים באדם. והנה ישנם ג' כלים שהם. מוח. לב. כבד. שבהם מתלבשים הג' אורות דנר"נ. הנשמה במוח. והרוח בלב. והנפש בכבד. (ר"ל גילוי אור הנפש הוא בכבד. אבל עצם הנפש הוא ג"כ בלב. כמו שכתבנו בחלק הביאורים שער שנת"א פ' ה' ו'.) ולא נמצא אלא רק ג' כלים בהגוף. שהם הכלים להנר"נ. אבל להחיה והיחידה. הנה לא נמצא להם כלים בהגוף. להתלבש בו. כי כל גוף וכלי אינו יכול לסבול אורם. אלא הוא

כי החיה מתלבש בהנשמה שבמוח. והיחידה (שהוא הארת אור אלהות) הנה הוא מתלבש בהחיה ועיקר אורה הוא באמת רק בבחי' מקיף. אך הארתה הנה הם מתלבשים בפנימיותו ג"כ. החיה בהנשמה והיחידה בהחיה. וכמו שלמדנו האריז"ל כ"ז. בשער המוחין פ' י"ב ובכ"מ. והרי לנו כי הגוף אינו סובל לקבל בתוכו אל רק מהנשמה ולמטה. ולכן לא נמלא בהגוף. בחי' כלים אלא רק להנר"נ לבד. ולא להיחידה והחיה והרי לנו עכ"פ כי אין אור אלהות מתגלה. אלא רק בהחיה לבד אבל מהחיה ולמטה אין אור אלהות מתפשט אלא רק ע"י התלבשות. במסכים ולבושים ובפרט באור הנפש אין אור אלהות מתפשט בה אלא רק ע"י שמתלבש היחידה בהחיה והחיה בהנשמה והנשמה בהרוח והרוח בהנפש וכנז':

והנה זה הוא הענין ג"כ בעניננו אשר אמרנו. כי קודם החטא וזולת החטא. היה עומד להעשות כל הפעולות והמעשים. ע"י הקב"ה עצמו. מאורו ושפעו. בלי שום מלאך ושליח כלל. אך ע"י החטא. הנה נשתנה. ונעשה כל הפעולות והמעשים רק ע"י המלאכים הממונים על זה. כי מתלבש בהם אורו ושפעו אשר לכל פעולה. הנה מתלבש במלאך הממונה על זה. כהנשמה בהגוף ועי"ז הנה נעשה מעתה הכל על ידי שימושי המלאכים וכנז'. וכל זה הנה הוא עפ"י מה שנודע כי קודם החטא דעה"ד היו כל העולמות במדרגה גבוה הרבה מאד והיינו כי עולם העשיה היה מגיע עד המקום דהנוק' דאצילות של עתה. וזולת הו' תחתונות דהעשיה הם היו נמשכים ויורדים בהו' ראשונות דהבריאה. והרי היה מגיע עולם העשיה עד האצילות של עתה. ונודע הוא כי הה' עולמות הכלליים. שהם א"ק ואבי"ע. הם הנרנח"י הכלליים. והנה האצילות בבחי' חיה הכללית. ולכן היו נעשה אז כל הפעולות והמעשים וכן כל טיפולי אדם הראשון. היו נעשה אז ע"י הקב"ה בעצמו. כי אור החיה הנה היא יכולה לקבל את אורו ית"ש בלי לבוש כלל. ומאחר שהיה אז עולם העשיה וכן אדם הראשון. במדרגה דבחי' חיה. היה אפשר להם לקבל את אורו עצמו ית"ש. ולכן היה נעשה כל טיפולי ועניני דאדם הראשון מהקב"ה עצמו בלי שום מלאך אמצעי כלל משא"כ מאחר החטא דעה"ד. אשר ירדו העולמות כולם. ונעשה העשי' רק בבחי' נפש הכללי כנודע. הלא אין באפשרי לקבל מעתה את אור אלהותו ית"ש אם לא ע"י מסכים דוקא ע"ד אור הנפש שבאדם. שאי אפשר לה לקבל את אור היחידה והחיה אלא רק ע"י שמתלבשים בהנשמה והנשמה בהרוח. כן עד"ז אי אפשר לכל עולם העשיה לקבל את אור הנהגתו ית"ש בכל המעשים והפעולות כולם אלא רק ע"י שמתלבש אורו ושפעו בהמלאכים. והאופנים. בכל צבא מרום שהם המסכים והלבושים לאורו ומתלבש. בהם אורו ושפעו כהנשמה בהגוף. ונעשה מעתה כל הפעולות והמעשים כולם רק ע"י המלאכים והאופנים וכל צבא מרום והוא ע"ד פעולת. הנשמה אשר בעוה"ז. שנעשה הכל רק ע"י כלי הגוף. הגם שעיקר העושה והפועל הנה הוא רק הנשמה. אך באשר שהעולם הזה הנה אין לה. שום השתוות עם אור הנשמה עצמה. לכן מוכרח הוא שתתלבש הנשמה בהגוף. ונעשה כל פעולותיה רק ע"י כלי הגוף. כן הוא עד"ז בכלל העולם כולו ובכלל כל ההנהגה שבה. שאי אפשר לה לקבל את אורו ושפעו עצמו אלא רק ע"י התלבשות בכל צבא מרום אשר מעולם הבריאה ולמטה. אך העושה והפועל לכל הפעולות והמעשים כולם. הנה הוא לעולם באמת רק הקב"ה בעצמו. כי הוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים כולם. ונעשה הכל באורו ושפעו עצמו תמיד. יתברך ויתעלה שמו לעד ולעולמי עולמים. אמן ואמן:

עד כאן הגיע דברינו בהדרוש הזה שהוא מדבר בכלל מליאות המלאכים וכל צבא מרום. הכוונה בהם. וסיבתם. ותכליתם. וכן קישורם ויחודם עם העוה"ז והאדם. והנה כתבתי כ"ז בתואר הקדמה להספר. הגם שהוא אינו מעיקר הספר כלל. אך באשר שלא עלה בידי לעשות הקדמה להספר כחפצי בו כי כשל כחי. וכהו עיני למאוד. עד שקשה לי אפי' לכתוב מלה אחת, וגם הדרוש הזה כתבתי אותו בתלאה רבה, וסדרתיו ע"י זולתי, ע"י נכדי הילד כמ"ר יוסף שלום שליט"א בן בתי מרת חיה מושה תחי' והעמדתי אותו, במקום הקדמה להספר. יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם מסוף העולם ועד סופו ברוך ומבורך שמו של חי העולמים מן העולם ועד העולם אמן ואמן:

דברי **שלמה** בן לא"א מו"ר **חיים חייקיל** ב"ר **אריה**

ולאמי מורתי **סתירה גיטה** בת ר' **יצחק** זללה"ה

היום יום א' לשבת י"א לחדש מרחשון שנת תרפ"ד. בעיר האבעל.

אבני מלואים לספר הכללים בתחילתו

אמר המחבר הנה תמצא בהספר שלפנינו. בכ״מ רבו מלספר. שמצוין לעיין בהאבני מלואים שבתחילת הספר, והוא באשר שאותן הדרושים הם תלוים בדרוש הארוך אשר בכלל ח״י ענ״י. ועד שלא יגיע המעיין שם. יחסר לו הבנה באותן הדרושים התלוים בו. ובאשר שהדברים שם הם ארוכים למאוד כי הם מסודרים שם בט״ו סימנים וכל סי׳ הוא בד׳ אותיות ע״פ הד׳ שמות עסמ״ב והם עמוקים וארוכים למאוד, ולא נקל להמעיין למצוא מבוקשו בהם. ולזאת אמרתי לסדר את קוטב הדברים בקיצור מכל הט״ו סימנים שם בתחילת הספר בשם אבני מלואים כדי שיהא אפשר לו להמעיין למצוא מבוקשו בנקל לעמוד על הכוונה הנצרך לו לאותו הענין. אמנם כאשר התחלתי לעשות את כוונתי בזה, הנה באשר שתורתינו הקדושה היא כמעין הנובע בשפעת מים חיים וכל מה שמתבונן בה הנה היא שופעת ומשפיע דעת על דעת, וכמאמרם ז״ל, עירובין נ״ד ב׳ על פסוק דדיה ירווך בכל עת. מה דד זה כל זמן שהתינוק ממשמש בו מוצא בו חלב. אף ד״ת כל זמן שאדם הוגה בהן מוצא בהם טעם, ועי״ז הנה כאשר התחלתי לעשות את האבני מלואים ולהתבונן בו. הנה נעשו גם אותן הדברים לדרוש עמוק ארוך וסדרתי אותו בסוף הספר. בשם אבני מלואים לכלל ח״י ענ״י. (אמנם באשר כי כשל כחי. בעוה״מ. לא עלה בידי להעמיק בו, אלא עד סוף סי׳ ח׳) והרי לא נשלם כל מה שכוונתי בו ולזאת אמרתי כי היות שאותו הדרוש אשר בכלל ח״י ענ״י הנה תוכן הדברים ממנו. הנה הוא ג״כ בספר הדע״ה. ח״א דרוש ד׳ אלא שם הם בכללות ובקיצור נמרץ אבל עיקרם הם שם ג״כ עכ״פ, ולכן אמרתי כי ראוי לי לסדר את אבני מלואים שבתחילת הספר כאן. את המערכות קצרות אשר בתחילת כל סימן וסימן מהי״ד סימנים הראשונים אשר שם ואני חושב שבזה יספיק להמעיין לעמוד על תוכן הכוונה שבכל אותן הדרושים שמצוין לעיין עליהם בהאבני מלואים אשר בתחילת הספר כאן. וע׳ עוד בהקדמה להאבני מלואים אשר בסוף הספר. ומעתה אני אומר יהי רצון מלפניו ית״ש שיקוים בנו מ״ש ויהי נועם אדני אלהינו עלינו וגו׳ שיהיו כל דבריי אשר גם באבני מלואים הזה תועלת להמעיינים בהספר למען שמו יתברך ויתעלה לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן :

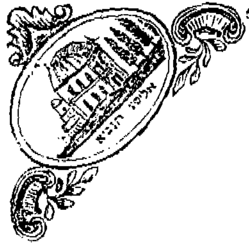
אליהו הנביא

מערת שמעון בר יוחאי

והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה׳ בראש ההרים ונשא הוא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים
כותל המערבי
זכרו את ה׳ מרחוק וירושלם תעלה על לבבכם

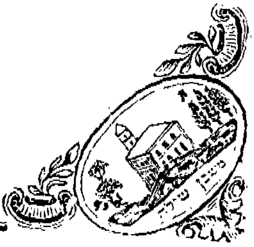
משכן שילה

מאמר אבני מלואים לספר הכללים בתחילתו

סימן א׳.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב שבהמ״ם דא״ק והוא מערכה הא׳ שבהמ״ם שבו והוא שורש הכל:

(א)

ע״ב

הוא נשאר נעלם ועומד תמיד מבפנים להמ״ס, שלא יצא מעולם מבחוץ כלל, והוא אור העינים הפנימי, אשר הוא לא יצא ולא נתפשט מבחוץ לעולם, ולא נתלבש כלל:

(ב)

ס״ג

הנה בו הוא השרשים הפנימיים לכל האורות דהאח״פ, אמנם עומדים בו רק בבחי׳ שרשים נעלמים להם, אשר לעילא לעילא, ועומד הוא כולו ג״כ נעלם לעולם;

(ג)

מ״ה

הנה הוא השורש לבחי׳ פרצוף אבא הכללי שבא״ק, הכולל או״א עלאין, אשר מהגרון שבו עד החזה שבו, וכן הוא שורש השרשים לכל המלכי יושר דהנקודות ולכל אורות התיקון דאצילות אשר מצד האבא שבא״ק. אבל הוא בעצמו הנה הוא ג״כ נעלם מאד:

(ד)

ב״ן

הנה הוא השורש לבחי׳ פרצוף איסא הכללי שבא״ק. הכולל ישסו״ת, אשר מהחזה עד הטבור שבו, וכן הוא שורש השרשים ג״כ לכל המלכי ענולים דהנקודות, ולכל אורות התיקון דאצילות אשר מצד האיסא שבא״ק, אך הוא בעצמו הנה הוא ג״כ נעלם מאוד:

סימן ב׳.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהס״ג דהמ״ם שהוא הס״ג דסי׳ א׳ אות ב׳ והנה הוא מערכה הב׳ אשר בהס״ג דהמ״ם שבא״ק:

(ה)

ע״ב

הוא ההתפשטות הראשון מהס״ג דהמ״ם דאות ב׳ כאשר התחיל לצאת מהמ״ם ולחוץ מהד׳ שמות עסמ״ב הכלולים בו ויצא בהשם ע״ב הזה מהמ״ם ולחוץ וברישא גופה והוא ההתפשטות דאור העינים הפנימי והיה כלול בו גם הד׳ שמות סמ״ב ג״כ ונתפשט בו מגבול המ״ס עד גבול העינים מבפנים להרישא גופה, והוא הוא הע״ב דאות ה׳ שהעסקנו בו הרבה בכמה דרושים והוא הע״ב דס״ג הכולל כל העקודים המוזכר בדברי הרב זללה״ה:

(ו)

ס״ג

הוא הס״ג מהד׳ שמות עסמ״ב שבהס״ג דהמ״ם דאות ב׳ ויצא לגילויו ע״י הע״ב. הנ״ז דאות ה׳ ונתפשט מגבול העינים עד גבול האזנים מבפנים להרישא גופה והוא שורש הפנימי של התפשטות הא׳ והב׳ דאור האזניים הנמשך ויוצא מהפרצוף הפנימי דאור העינים:

(ז)

מ״ה

הוא המ״ה מהד׳ שמות עסמ״ב שבהס״ג דהמ״ם דאות ב׳ ויצא לגילוין ע״י הע״ב דאות ה׳ וע״י הס״ג הנ״ז דאות ו׳ ונתפשט הוא מגבול האזניים עד גבול החוטם מבפנים להרישא גופא והוא שורש הפנימי של התפשטות הא׳והב׳ דאור החוטם הנמשך ויוצא מהפרצוף הפנימי דאור האזניים:

(ח)

ב״ן

הוא הב״ן מהד׳ שמות עסמ״ב שבהס״ג דהמ״ם דאות ב׳ ויצא לגילויו ע״י הע״ב דאות ה׳ וע״י הס״ג דאות ו׳ וע״י המ״ה הנז׳ דאות ז׳ ונתפשט הוא מגבול החוטם עד גבול הפה מבפנים להרישא גופה והוא שורש הפנימי של התפשטות הא׳ והב׳ דאור הפה הנמשך ויוצא מהפרצוף הפנימי דאור החוטם:

סימן ג׳.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהס״ג דסימן ב׳ אות ו׳ שהוא שורש הפנימי דאור האזניים והוא מערכה הג׳ אשר בהס״ג דס״ג שבהמ״ם דא״ק :

(ט)	(יוד)	(יא)	(יב)
ע״ב	ס״ג	מ״ה	ב״ן
הוא ההתפשטות הראשון דאור האזניים אשר נתפשט וירד מגבול האזניים עד גבול שיבולת הזקן מבפנים להרישא שבא״ק :	הוא ההתפשטות הראשון דאור האזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ ונתפשט וירד ממקום האזניים עד שיבולת הזקן מבחוץ :	הוא ההתפשטות השני דאור האזניים אשר נתפשט וירד מגבול האזניים עד גבול שיבולת הזקן מבפנים להרישא שבא״ק :	הוא ההתפשטות השני דאור האזניים אשר יצא מהאזניים ולחוץ ונתפשט וירד ממקום האזניים עד שיבולת הזקן מבחוץ :

סימן ד.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהמ״ה דסי׳ ב׳ אות ז׳ שהוא שורש הפנימי דאור החוטם והוא מערכה הג׳ אשר בהמ״ה דס״ג שבהמ״ם דא״ק :

(יג)	(יד)	(טו)	(טז)
ע״ב	ס״ג	מ״ה	ב״ן
הוא ההתפשטות הראשון דאור החוטם אשר נתפשט וירד מגבול החוטם עד גבול החזה שבא״ק בפנימיותו :	הוא ההתפשטות הראשון דאור החוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ ונתפשט וירד ממקום החוטם עד החזה שבא״ק מבחוץ :	הוא ההתפשטות השני דאור החוטם אשר נתפשט וירד מגבול החוטם עד גבול החזה שבא״ק בפנימיותו :	הוא ההתפשטות השני דאור החוטם אשר יצא מהחוטם ולחוץ ונתפשט וירד ממקום החוטם עד החזה שבא״ק מבחוץ :

סימן ה׳.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהב״ן דסי׳ ב׳ אות ח׳ שהוא שורש הפנימי דאור הפה והוא מערכה הג׳ אשר בהב״ן דס״ג שבהמ״ם דא״ק.

(יז)	(יח)	(יט)	(כ)
ע״ב	ס״ג	מ״ה	ב״ן
הוא ההתפשטות הראשון דאור הפה אשר נתפשט וירד מגבול הפה עד גבול הטבור שבא״ק בפנימיותו :	הוא ההתפשטות הראשון דאור הפה אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט וירד מהפה עד הטבור שבא״ק מבחוץ :	הוא ההתפשטות השני דאור הפה אשר נתפשט וירד מגבול הפה עד גבול הטבור שבא״ק בפנימיותו :	הוא ההתפשטות השני דאור הפה אשר יצא מהפה ולחוץ ונתפשט וירד מהפה עד הטבור שבא״ק מבחוץ :

סימן ו'.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהשם מ"ה דהמ"ס שבא"ק שהוא המ"ה דסי' א' אות ג' והנה הוא מערכה הב' שבהמ"ה דהמ"ס :

(כא) ע"ב	(כב) ס"ג	(כג) מ"ה	(כד) ב"ן
הוא השורש דהאבא הכללי שבא"ק אשר בעולם העקודים בבחי' המזל עליון אשר שם :	הוא האבא הכללי שבא"ק הכולל או"א עלאין העומד בו מהגרון עד החזה ונכלל בהמזל עליון אשר בהעקודים :	הוא האור דהדעת עלאה אשר יצא בעת התיקון לצורך מלך הדר דאצילות אשר מחלקי האבא שבא"ק :	הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות והחיצוניות הם הטלכי יושר דהנקודות והפנימיות הוא אור דמהיטבאל דמצד אבא שבא"ק שיצא בעת התיקון :

סימן ז'.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימית דב"ן בשסי' ו' אות כ"ד והם מערכה הג' אשר בהב"ן שבהמ"ה דהמ"ס שבא"ק :

(כה) ע"ב	(כו) ס"ג	(כז) מ"ה	(כח) ב"ן
הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האבא שבא"ק הנשאר בהעקודים בשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א :	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל. דמצד האבא שבא"ק הנשאר בהאבא עצמו בהע"ב והס"ג שבו היינו בהע"ב וס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב :	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האבא שבא"ק הנשאר בהאבא ג"כ בהמ"ה והב"ן שבו והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב :	הוא האור דהדעת עלאה דהמהיטבאל נופה אשר מצד האבא שבא"ק אשר נמשך וירד מהטבור דא"ק ולמטה ובמציאות האצילות עצמו :

סימן ח'.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהחיצוניות דב"ן שבסי' ו' אות כ"ד והם מערכה הד' אשר בהב"ן דב"ן שבהמ"ה דהמ"ס שבא"ק :

(כט) ע"ב	(ל) ס"ג	(לא) מ"ה	(לב) ב"ן
הוא שורש האור של המלכי ישר דהנקודות אשר היה נשאר בעקודים ובשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ו' אות כ"א :	הוא עצמות האורות של המלכי יושר דהנקודות אשר היה נשאר באבא עצמו שבא"ק בהע"ב והס"ג שבו היינו בהע"ב והס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב :	הוא פנימית האורות של המלכי יושר דהנקודות אשר היה נשאר ג"כ בהאבא עצמו שבא"ק והוא בהמ"ה וב"ן שבו והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ו' אות כ"ב :	הוא המלכי יושר העיקריים דהנקודות עצמן אשר יצאו מהאבא שבא"ק וירדו מהטבור ולמטה והיינו כי היה יציאותם אשר מהאבא מהטבור והיסוד שבו ואח"כ נמשכו עוד ויצאו גם מהצפר"נ ג"כ :

(ע' באבני מלואים אשר בסוף הספר בסי' ז' ח' שם, המצא בהם חדשות ונצורות בב"ז)

סימן ט.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהשם ב"ן דהמ"ס שבא"ק שהוא השם ב"ן דסי' א' אות ד' והנה הוא מערכת הב' שבהב"ן דהמ"ס שבו:

(לג)	(לד)	(לה)	(לו)
ע"ב	ס"ג	מ"ה	ב"ן
הוא השורש דהאימא הכללי שבא"ק אשר בעולם העקודים בבחי' המזל תחתון אשר שם:	הוא האימא הכללי שבא"ק הכולל ישסו"ת ועומד בו מהחזה עד הטבור ונכלל בהמזל תחתון אשר בהעקודים:	הוא האור דהדעת עלאה אשר יצא בעת התיקון לצורך מלך הדר דאצילות אשר מחלקי האימא שבא"ק:	הוא נחלק לפנימיות וחיצוניות. החיצוניות הוא המלכי ענולים דהנקודות והפנימיות הוא אור דמהיטבאל דמצד האימא. שבא"ק אשר יצא בעת התיקון:

סימן יוד.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהפנימית דב"ן דסי' ט' אות ל"ו והם מערכה הג' אשר בהב"ן שבהב"ן דהמ"ס שבא"ק:

(לז)	לח	(לט)	(מ)
ע"ב	ס"ג	מ"ה	ב"ן
הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהעקודים בשורש האימא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ט' אות ל"ג:	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהאימא עצמה בהע"ב והס"ג שבה היינו בהע"ב וס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד:	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך המהיטבאל דמצד האימא שבא"ק הנשאר בהאימא ג"כ בהמ"ה והב"ן שבה והיינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד:	הוא האור דהדעת עלאה דמהיטבאל גופה אשר מצד האימא שבא"ק אשר נמשך וירד מהטבור דא"ק ולמטה במציאות האצילות עצמו:

סימן י"א.

מערכת הד' שמות עסמ"ב אשר בהחיצוניות דב"ן שבסי' ט' אות ל"ו והם מערכת הד' אשר בהב"ן דב"ן שבהב"ן דהמ"ס שבא"ק.

(מא)	(מב)	(מג)	(מד)
ע"ב	ס"ג	מ"ה	ב"ן
הוא שורש האור של מלכי הענולים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק ולחוץ והיה נבלע ונשאר בעקודים בשורש האימא אשר שם והוא בהשם ע"ב אשר לעיל סי' ט' אות ל"ג:	הוא עצמות האורות של המלכי ענולים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק והיה נבלע ונשאר בהאימא עצמה שבא"ק בהע"ב והס"ג שבה היינו בהע"ב והס"ג אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד:	הוא פנימית האורות של המלכי ענולים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק והיה נבלע ונשאר ג"כ בהאימא עצמה שבא"ק והוא בהמ"ה והב"ן שבה היינו בהמ"ה וב"ן אשר בהשם ס"ג דלעיל סי' ט' אות ל"ד:	הוא המלכי ענולים העיקריים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק וירדו דרך כל העקודים ודרך כל פרצופי אימא שבא"ק וירדו משם מהטבור ולמטה והם הנקודות העיקריים:

[אמנם בפנים הספר כלל ח' ענ' בסי' י"א וכן אח"כ בסימנים הבאים, תמצא שם בכמה דברים בזה, פנים חדשות לגמרי]

סימן י״ב.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהשם מ״ה דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ג והם מערכה הג׳ אשר בהמ״ה דהס״ה.דהמ״ס שבא״ק

(מה) ע״ב	(מו) ס״ג	(מז) מ״ה	(מח) ב״ן
הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא״ק הנשאר בעולם העקודים בשורש האבא אשר שם והוא בהשם ע״ב אשר לעיל סי׳ ו׳ אות כ״א :	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא״ק הנשאר באבא עצמו בהע״ב והס״ג שבו והיינו בהע״ב והס״ג אשר בהשם ס״ג דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ב :	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האבא שבא״ק הנשאר ג״כ באבא עצמו והוא בהמ״ה והב״ן שבו והיינו בהמ״ה וב״ן אשר בהשם ס״ג דלעיל סי׳ ו׳ אות כ״ב :	הוא האור דהדעת עלאה דמלך הדר העיקרי דמצד האבא שבא״ק אשר נמשך וירד מהטבור דא״ק ולמטה ובמציאות האצילות עצמו :

סימן י״ג.

מערכת הד׳ שמות עסמ״ב אשר בהשם מ״ה דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ה והם מערכה הג׳ אשר בהמ״ה דהב״ן דהמ״ס שבא״ק.

(מט) ע״ב	(נ) ס״ג	(נא) מ״ה	(נב) ב״ן
הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האימא שבא״ק הנשאר בעולם העקודים בשורש האימא אשר שם והוא בהשם ע״ב אשר לעיל סי׳ ט׳ אות ל״ג :	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האימא שבא״ק הנשאר בהאימא עצמה בהע״ב והס״ג שבה והוא בהע״ב והס״ג אשר בהשם ס״ג דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ד :	הוא האור דהדעת עלאה אשר לצורך מלך הדר דמצד האימא שבא״ק הנשאר ג״כ בהאימא גופה והוא בהמ״ה והב״ן שבה והיינו בהמ״ה וב״ן אשר בהשם ס״ג דלעיל סי׳ ט׳ אות ל״ד :	הוא האור דהדעת עלאה דמלך הדר עצמו דמצד האימא שבא״ק אשר נמשך וירד מהטבור דא״ק ולמטה במציאות האצילות העיקרי :

סימן י"ד.

ביאור פרמי השמות דהעסמ"ב אשר בהאו"א שבא"ק ובשורשי האצילות אשר בהם וכן התפשטותם אשר נתפשטו באצילות עצמו גופה.

(נג)

העסמ"ב שבעצמות העיקרי דהאו"א הכלליים שבא"ק העומדים בו מהגרון עד הטבור. הנה הם הד' פרמי שמות עסמ"ב אשר בהשם ס"ג דסי' ו' אות כ"ב והד' פרמי שמות עסמ"ב אשר בהשם ס"ג דס' ט' אות ל"ד והוא המערכה הראשונה שבהם. שהוא עיקר עצמותם גופה. היינו בחי' האו"א והזו"ן הפרטיים שבהם:

(נד)

העסמ"ב ושרשי כל האצילות אשר באו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק הנה הם הד' מיני ס"ג אשר בסי' י"ב אות מ"ו ובסי' י"ג אות נ' ושבסי' ז' אות כ"ו ושבסי' י' אות ל"ח. והנה הם המערכה השניה שבהם בערך העסמ"ב דעיקר עצמותם גופה אמנם מגילויים הנה הוא רק המערכה הראשונה שהרי הוא הגילוי הראשון אשר נתגלו האו"א הכלליים שבא"ק לצורך האצילות והנה כ"ז הוא רק מהטבור ולמעלה כי הנה הוא רק שורש האצילות אשר נתגלה ועומד בהאו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק בהם עצמם גופה:

(נה)

העסמ"ב דשרשי כל האצילות אשר בהזו"ן דאו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק הנה הם הד' מיני מ"ה אשר בסי' י"ב אות מ"ז ובסי' י"ג אות נ"א ושבסי' ז' אות כ"ז ושבסי' י' אות ט"ל והוא המערכה השלישית בערך העסמ"ב דעיקר עצמותם גופה אך מגילויים הנה הוא רק המערכה השניה. שהרי הוא הגילוי השני אשר ירדו ונתגלו בהם או"א הכלליים שבא"ק גם בהזו"ן שלהם לצורך האצילות וירדו בהם מגילוי לגילוי אמנם כ"ז הוא ג"כ רק למעלה מהטבור דא"ק. כי הנה הוא שורש האצילות אשר בהזו"ן דאו"א עלאין וישסו"ת שבא"ק:

(נו)

העסמ"ב אשר נתפשט מהאו"א הכלליים שבא"ק. בכל המציאות העיקרי דהאצילות גופה. הנה הם הד' שמות ב"ן אשר בסי' י"ב אות מ"ח ובסי' י"ג אות נ"ב ושבסי' ז' אות כ"ח, ושבסי' י' אות מ' והנה הם המערכה הרביעית מהאו"א הכלליים שבא"ק בערך העסמ"ב דעיקר עצמותם גופה אך מגלויים הנה הם רק המערכה השלישית והוא גילויים העיקרי אשר נתפשטו וירדו בהם בכל המציאות דהאצילות ממש שהוא מהטבור דא"ק ולמטה והנה היה מתפשט ונכלל ומתייחד עמהם ג"כ כל כללות העסמ"ב אשר בסי' ח' וכל כללות העסמ"ב שבסי' י"א כי כ"ז הוא כל המציאות דהאצילות העיקרי הנמשך ויוצא מהאו"א הכלליים שבא"ק, ומתפשט ועומד מהטבור דא"ק ולמטה עד סוף רגליו:

עד כאן האבני מלואים שבתחילת הספר, אמנם הוא רק בבחי' נצוצי אור דכוכבים קטנים בערך תוקף האור שבעיקר קוטב גלגל השמש עצמו. כן הוא דברינו כאן בערך עומק הדרוש אשר בפנים הספר. כלל ה"י ענ"י. ודברינו כאן הם רק ממערכות הקצרות אשר בספר הדע"ה הלק א' דרוש ד' שבתחילת כל סי' שם [אמנם הנה באו כאן באיזה שינוים ותיקונים ע"פ עומק הדרושים שהעלינו בהספר שלפנינו]. ועיין שם בביאור הדברים בכל סי' וסי', ועיקרם הנה הוא בהספר שלפנינו כלל ה"י ענ"י בעומק וארוכה הרבה ע' שם ותמצא נפלאות תמים דעים ית"ש לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן:

לשם שבו ואחלמה

ספר הכללים והוא כללי התפשטות והסתלקות

כלל א' ענף א, אות א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' והוא פתיחה להספר

פתיחה

[א] **יסוד** הקבלה וכללי החכמה להבין ולדעת כי התהוות המציאות דכל העולמות כולם אשר מא"ס ולמטה. והוא כל גילויו ית"ש אשר נתגלה מאמיתתו הנעלמה. הנה נסדר גילויו דכל עולם ועולם בד' בחי'. ר"ל כי מהתחלת הגילוי הראשון אשר לכל עולם. שהוא שורשו הראשון. עד סוף יציאתו על מציאותו התכליתית שבו. הנה נעשה בו ד' בחי' כלליים, והיינו ב' התפשטיות וב' הסתלקיות. והוא ע"ד שמבאר הרב זלה"ה אלו הד' בחי' בהתהוות העולם דעקודים בשער העקודים ובשער מטי ולא מטי כנודע. כן נעשה עד"ז בכל עולם ועולם אשר מרום חביון עוזו ית"ש עד העולם היותר התחתון הנה נמשך אריגתו דכל אחד ואחד וכן כל תיקונו ושלימותו על תכליתו האחרון רק ע"י אלו הד' בחי' כלליים בהם ב' התפשטות וב' הסתלקות, התפשטות ראשון והסתלקות ראשון ואח"כ התפשטות שני והסתלקות שני:

[ב] **והנה** נתייסדו אלו הד' בחי' בכל עולם. להעשות בו ע"י כ"א מהם דבר והפוכו. היינו ירידה ועלייה. כי בתחילה הנה נעשה כל עולם ע"י אלו הד' בחי' במדרגה למטה הרבה מהעולם העליון שעליו וירדו העולמות עי"ז בירידה אחר ירידה, עד העשיה התחתונה שהוא העוה"ז הגס והעכור. אמנם לבסוף הנה יעשה בכל עולם ע"י אלו הד' בחי' עצמן. כל התיקון והשלימות ויעלה מעילוי לעילוי עד התיקון האחרון. הכל רק ע"י יסוד כל הד' בחי' הללו ג"כ והם בתחילה. שהוא כל הזמן הזה אשר עד עת התיקון העתיד. הנה הם סיבת מיעוטו וירידתו דכל עולם. שעל ידם ירד למדרגתו שהוא עתה. אך לבסוף יהיו הם עצמן סיבת עלייתו ושלימותו לתכליתו האחרון. והרי נתייסדו אלו הד' בחי' בכל עולם להשתמש בו על ידם בדבר והפוכו. שהוא חסרון ושלימות וירידה ועלייה. והוא כי הנה ישנם בכל בחי' ובחי' מאלו הד' בחי' ב' תכונות. תכונת המיעוט וחסרון. ותכונת התיקון ושלימות.

[ג] **והנה** נדבר עתה בבחי' המיעוט שבהם. אשר על ידם יצאו בתחלה כל העולמות כולם כמו שהם עתה עד עת התיקון ומכונהם יתבאר לנו ג"כ את בחי' התיקון והשלימות אשר יעשה ג"כ על ידם גופה לעתיד.:

[ד] **ונתחיל** ונאמר כי הנה אלו הד' בחי' הנה נעשו עתה כולם. להתצמצם על ידם האור שבכל עולם ועולם. מהשורש העליון שבו לכל מה שצריך להעשות בו עד סופו כולו. כי רק ע"י שנתמעט ונתצמצם האור באלו הד' מיעוטים וצמצומים. אז נעשה בו האפשרי לצאת ממדרגתו ולהעשות על ידו כל המציאות דאותו העולם. אשר בשבילו ירד ונתפשט אליו. והנה נתקן ונעשה ע"י כ"א מאלו הד' בחי' דהב' התפשטות והב' הסתלקות ב' תיקונים. תיקון אחד בענין האורות דאותו העולם ותיקון שני בענין הכלים דאותו העולם. והיינו כי ענין התפשטות הראשון הוא. כי אותו האור אשר הוא צריך להיות שורש למציאת אותו העולם (לכל עולם ועולם כאשר צריך להמצא) הנה הוא יוצא ממקורו ויורד ממדרגתו הנעלמה היינו מהעולם העליון שעליו, אשר הוא בבחי' העלם ואין להעולם שתחתיו, ויוצא ממקומו ומתפשט בחלל דהצמצומים. ומתפשט ונמשך עד סוף המקום אשר עתיד להיות שם העולם שתחתיו אשר הוא שורש אליו. והנה ע"י יציאתו וריחוקו ממקורו והתפשטותו עד סוף אותו מקום. הנה נצמצם עי"ז ממדרגתו הראשונה ונעשה ראוי להיות שורש לאותו העולם שעתיד לצאת ממנו. והנה נתקן עי"ז ב' תיקונים הנז'. אחד בענין האורות ואחד בענין הכלים. והיינו כי הרי מאחר שנעשה ראוי להיות שורש להעולם שתחתיו הרי נודע הוא כי בכל שורש הנה יש בו הכחות לכל הענפים והתולדות כולם הנמשכים ממנו. וא"כ הרי נמצא שע"י אותו התפשטות שהוא ההתפשטות הא'. הנה נתקן ונעשה השורש הראשון. אשר כלול בו בהעלם. האורות והכחות כולם להעולם שתחתיו. וזהו התיקון בענין האורות. והתיקון אשר בענין הכלים הוא. כי הנה ע"י יציאתו והתפשטותו במקום הצמצום. אשר יתבאר לקמן בדברינו בעה"י. הנה ע"י התפשטותו שם. הוא נתעבה באיזה עיבוי. כי ע"י הצמצום הנה נעשה ונקנה בכל אור שמתפשט שם. איזה חשכות ועביות. ואותו העביות הוא השורש הראשון דהגוף וכלים דאותו העולם. וזהו התיקון בענין הכלים. והרי נתקן ע"י ההתפשטות הראשון אשר לכל עולם ב' תיקונים. אחד בענין האורות דאותו העולם ואחד בענין הכלים דאותו העולם:

[ה] **אמנם** כל אלו הב' תיקונים הנעשה בהתפשטות הראשון. הנה הם רק בבחי' שורש נעלם לבד הן להאורות דאותו העולם והן להכלים דאותו העולם. כי אותו ההתפשטות הנה הוא לא נשאר למטה כלל. אלא הוא חוזר ומסתלק ועולה. ונשאר למעלה לעולם. והוא ההסתלקות הראשון. כי כל ירידתו שבתחלה הנה היה ג"כ. רק לחזור ולעלות למעלה. ולהיות שורש עליון אליו. ולא ירד בתחילה אלא להתצמצם ולהעשות לשורש עליון אליו ור"ל במקומו הוא לעולם בעולם העליון. וירידתו אשר בתחילה. שהתפשט וירד במקום העתיד לעולם התחתון היה כ"ז רק כדי להתצמצם ולהעשות אליו לשורש עליון אשר בעולם העליון. והרי עכ"פ הוא כי כל מה שנעשה ראוי להיות שורש אליו. הנה הוא רק בבחי' שורש נעלם. כי הרי הוא אינו שורשו ממש אשר באותו העולם עצמו כשורש האילן לאילן. אלא הוא רק שורשו הנעלם אשר בעולם העליון:

[ו] **והנה** עד"ז הוא ג"כ בענין התיקון השני שהוא התיקון דהכלים. כי מאחר שהם מהעביית אשר מהאור דהתפשטות הא'. שהוא רק שורש עליון לאותו העולם כנז'. א"כ הרי ממילא הוא שגם אותה העביית הנה היא רק עביית דקה ורכה בכל אפשרי. והנה היא ג"כ רק בבחי' שורש נעלם להכלים. אמנם הוא כי הנה אותה העביית הנה היא נשאר לעולם באותו העולם גופה. כי כאשר חזר האור דהתפשטות הא' ועלה למעלה בההסתלקות הא'. הנה לא עלה עמו אותה העביית ג"כ. כי לא היה אפשר לה לעלות ג"כ. מאחר שנתעבה. והנה נשארה אותה העביית, אשר נעשה באור ע"י התפשטותו כנ"ל. הנה נשארה היא למטה באותו העולם עצמו לעולם. ומאחר שעלה אור הזך ונסתלק ממנה. ונשארה היא למטה לבדה הנה נתעבה היא עוד עי"ז בעיבוי אחר עיבוי. ונעשית לבחי' גוף וכלי להאור שהתפשט בה אח"כ בההתפשטות השני וכמו שיתבאר. אך עכ"ז הנה מאחר שהיא עצמה רק מהאור דההתפשטות הא' גופה. אשר הוא רק השורש עליון דאותו העולם. הנה הוה באמת כל אותה העביית כולו הנעשה בו. ג"כ רק בבחי' שורש נעלם להכלי לאותו העולם. ואינה עדיין הכלי ממש כלל וכלל. והרי נתבאר לנו כי הנה אלו הב' תיקונים אשר נעשה ע"י ההתפשטות הא', אחד תיקון להאורות דאותו העולם ואחד תיקון להכלים דאותו העולם. הנה הוה כל אלו הב' תיקונים אז. רק בבחי' שורש נעלם לבד:

[ז] **וכן** נתבאר מדברינו ג"כ. כי התחלת דאלו ב' התיקונים הנה היה התחלתם בהתפשטות הא'. וסופן הנה נעשו בההסתלקות הא'. כי הרי תיקון האורות. להיות שורש נעלם ומקור לנביעת האורה הראוי להתחתון. הנה הגם שנעשה ראוי לזה ע"י התפשטותו וירידתו. אך לא נגמר לזה. אלא רק אחר

שנסתלק וחזר ועלה למעלה. ואז הנה הוא נתייסד שם להיות שורש עליון לכל שפעת האורות הראוי להתחתון וכנז'. והרי נגמר תיקון האורות. שהוא להעשות שורש עליון. להשפיע אור להתחתון. אלא רק בהסתלקות הא'. וכן עד"ז התיקון דהכלים. כי הנה הגם שנעשה החשכה והעביית דאור ההתפשטות הראשון עלמו ע"י התפשטותו וירידתו וכנ"ל. עכ"ז הרי לא הי' ניכר אז עדיין העביית כלל. כי הי' מעורב בהאור והי' אז רק אור חשוך קצת שנתחשך ע"י התפשטותו וירידתו ולא נעשה היכר וגילוי להעביית. אלא רק אחר הסתלקות הא' כאשר עלה אור הזך ונשאר העביית לבדה למטה וכנ"ל, והרי לא נגמר אותו התיקון ג"כ. רק בהסתלקות הא'. והרי נמלא כי הן התיקון אשר בענין האורות והן התיקון אשר בענין הכלים, הלא הגם שביניהם הנה היו אז עדיין רק בבחי' שורש נעלם לבד, אך גם אותו התיקון דשורש נעלם בשניהם. הנה היה נעשה בההתפשטות הראשון רק התחלתם לבד ולא נגמרו אלא רק בההסתלקות הראשון.

[ח] **וכן** הרי נתבאר מדברינו ג"כ, כי הן ההתפשטות הראשון והן ההסתלקות הראשון הנה שניהם הם מיעוטים ולמלומים, ללורך ההתהוות דעולם התחתון כי ענין ההתפשטות הראשון הרי אמרנו כי יולא ממקומו ויורד ממדרגתו העליונה ומתפשט במקום העתיד להתחתון ועי"ז נתמעט ונתלמלם להעשות שורש נעלם להעולם התחתון אשר הוא למטה במדרגה הרבה מהעולם העליון, והרי הוה התפשטותו, בבחי' מיעוט ולמלום, וההסתלקות הנה הוא הלמלום עלמו, וכענין הלמלום הראשון אשר בעו"י עג"ב. שנתלמלם האור ומסתלק ועולה למעלה (כי כל סילוק ועלייה הוא ע"י למלום שמתלמלם האור ועולה, כי אילולא שנתלמלם אי אפשר להסתלק ולעלות אלא אדרבא שהיה מתפשט והולך) והרי הוה ההסתלקות ענין הלמלום עלמו. ונמלא כי הן ההתפשטות הא' והן ההסתלקות הא' שניהם הם מיעוטים ולמלומים בלור העליון ללורך התהוות המליאות דעולם התחתון.

[ט] **והנה** מה שאמרנו באור ההתפשטות הא' שהגם שנתמעט ונתלמלם ע"י ירידתו עכ"ז הנה הוא רק השורש עליון דאותו העולם אשר נתפשט בשבילו, הוא משום כי מאחר שהוא מהמליאות דעולם העליון גופה, הנה לא היה אפשר לאותו העולם לגאת על מדרגתו התחתונה כפי רלון המאליל ית"ש ממנו. לכך נעשה כל אותו ההתפשטות הא' רק לשורש עליון אליו. שהוא בורשו אשר בעולם העליון כי הוא נשאר למעלה כנ"ל, וכל לורכו ועניינו הנה הוא, כי על ידו הנה קשור התחתון בהעליון, כי הוא שואב למעלה ומשפיע למטה, וכן כל עיקר מליאותו וקיומו דהתחתון, הוא נמשך תמיד רק ממנו, והוא אחוד ואחוז בו לעולם, וכן ע"י אורו וגילויו הנה יודכך התחתון לעתיד ויעלה על ידו מעילוי לעילוי עד אין קץ. אמנם הנה נעשה כ"ז רק ע"י הסתלקות הא' כי אז הרי עלה למעלה ונעשה שם לשורשי עליון להתחתון וכנז'.

[יוד] **והנה** היה הסתלקותו ועלייתו בבחי' עליית מ"ן, וגורם עי"ז יחוד עליון למעלה למעלה ועי"ז מקבל הוא תוספות אור ומוחין תמיד להשפיע למטה, וכ"ז הנה הוא מה שנוהג תמיד, ששואב למעלה ומשפיע למטה ללורך קיומו וחיותו דהתחתון, וכן ללורך עלויו להיקון העתיד, אך בעת ההסתלקות הא' עלמו, אשר עדיין לא היה למטה שום דבר, כי הרי לא היה רק אותו האור, וגם הוא הרי חזר ונסתלק, הנה היה אז הסתלקית, אשר הוא בבחי' עליית מ"ן, רק ללורך ההתהוות העיקרי דאותו העולם, כי ע"י אותו עליית המ"ן הנה נעשו יחוד למעלה, ונולד עי"ז האור העיקרי הראוי לאותו העולם, והוא האור דהתפשטות הב' שהוא תולדות האור דהתפשטות הא' והוא רק בבחי' קו דק ממנו. והוא יולא ונמשך ומתפשט באותו העולם שהוא באותו המקום אשר היה מתפשט שם בתחילה האור דהתפשטות הא' אשר חזר ונסתלק. ואותו האור דהתפשטות הב' הנה הוא הנשמה העיקרי דאותו העולם והוא נתפשט ונכנס בתוך העביית הנשאר מאור ההתפשטות הא', בעת ההסתלקות הא' ועי"ז הנה נקנה באותו האור עביית ג"כ ואותן העביית הם הכלים העיקריים דאותו העולם כמו שיתבאר לקמן בהדרושים.

[י"א] **אמנם** גם הכלים הללו הנה הם נעשים ג"כ רק ע"י הסתלקות ב'. שאז נשלם הכלי על גמר שלימותו, והוא ע"ד גוף האדם שהוא מתחזק ומקבל תועלת תמיד ע"י עליית הנשמה בעת השינה, כי ההתפשטות ב' וההסתלקות ב' הם נוהגים תמיד בכל משך ימי עולם והוא ע"ד הנשמה שעולה בכל לילה ומקבל שם תוספות אור ומוחין ומתחדש בכל יום בסוד חדשים לבקרים, ע' זוה"ק פ' ויקהל רי"ג סע"ב ויתבאר עוד ענין הסתלקות ב' לקמן בפנים הספר ברחבה בעה"י, ועכ"פ הוא כי המליאות העיקרי דכל עולם הנה נעשה רק בההתפשטות הב', והוא נעשה ע"י הסתלקות הא' כי הוא סוד עליית מ"ן דאור ההתפשטות הא' ונעשה עי"ז יחוד בהאורות העליונים שלמעלה אשר עלה שם, כי כל עליית מ"ן הוא גורם יחוד כנודע. ומקבל הוא היחוד הזה תוספות אור וברכה במוחין חדשים. להוליד ולהמליא את כל האורות דנר"נ להעולם התחתון, והוא הוא האור דהתפשטות הב'. הנולד ויולא מהאור דהתפשטות הא'. אחר הסתלקותו, ונעשה הוא (ר"ל האור דהתפשטות הב') לקומה שלימה ועולם מלא שהוא כל האורות והפרלופים דהעולם שתחתיו בכל מדרגתה הראוי לה, וכ"ז נעשה ע"י הסתלקות הא' שהוא חזרת ועליית האור דהתפשטות הא' שחוזר ועולה למעלה.

[יב] **והנם** שהרי קודם התפשטותו היה ג"כ אותו האור למעלה, וא"כ מה נתחדש בו בהתפשטותו שנעשה עי"ז למ"ן בחזרתו ועלייתו, אך הענין הוא כי משום שע"י התפשטותו וירידתו למטה, נעשה ראוי עי"ז להיות שורש ומשפיע ולהוליא ענפים ותולדות. לכן הוא מעורר למעלה בחזרתו ועלייתו יחוד עליון. כדי להמשיך השפע מהמאליל עליון ית"ש. ככל השיעור הנלרך לו להשפיע למטה. כי לעולם הוא שקבלת כל אור מלמעלה הנה הוא רק לפי ערך שמשפיע הוא למטה. וכמ"ש בתז"ח דף כ"ו ע"ד וכן שם ע"ל ע"ד. ועילת על כל עילאין לא נחית עליה יחודיה עד דאפיק ליה בת זוגיה כו'. ולכן כל זמן שלא נעשה ראוי להשפיע. לא היה מעורר מ"ן למעלה. לייחד ולהוליד. אבל אחר שנעשה ראוי להשפיע ולהוליד אורות חדשים להמשיכם למטה הנה מעורר בעלייתו יחוד עליון כדי לקבל ולהשפיע כל שפע הראוי להמליאות דכל עולם התחתון :

[יג] **ועכ"פ** הוא כי כל השפע אשר ממנו נעשה ונבנה המליאות דכל עולם. הוא ע"י ההסתלקות הא' אשר להאור דהתפשטות הא'. וכן הוא ג"כ בההסתלקות הב' אשר נעשה תמיד. להאור דהתפשטות הב' וכנ"ל. הנה הוא גורם תמיד יחוד עליון למעלה. כי הוא מעורר באור דהתפשטות הא' העומד תמיד למעלה. כי הוא השורש עליון להתחתון כנ"ל. ואותו השורש עליון. הוא מעורר למעלה למעלה. ונעשה כ"ז ע"י האתערותא דלתתא שהוא הסתלקות הב' אשר נעשה תמיד באור דהתפשטות הב'. שהוא עליית מ"ן, ונעשה עי"ז יחוד בכל העליונים כנז' ומזה נמשך שפע תמיד: אם שפע החיות והקיום אם שפע דתוספות אור ומוחין כל מה שנלרך להעולם בכל עת קיומו דמשך העוה"ז. וכן יומשך עי"ז ג"כ לעתיד כל אור התיקון. לביטול הזוהמא והרע והזדככות והעילוי. כי לעתיד יהיה ההסתלקות הב' בסוד מ"ש רז"ל וחד חרוב. שהוא חזרתן לשרשן. ואז יתוקנו הכל לתיקון האחרון :

[יד] **והרי** נתבאר לנו כי אלו הד' בחינות שהם הב' התפשטות והב' הסתלקות. הנה הם משתמשים. הן ללורך מליאות כל עולם לפי מליאותו שהוא עתה. והן ללורך תיקונו דלעתיד. כי סוד אלו הד' בחי' הנה הם סוד הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה אשר נתגלה בו המאליל ית"ש מגילוי לגילוי. והוא יסוד ושורש כל העולמות כולם כנודע. ונתגלה אלו הד' אותיות בהד' בחי' הנז'. וכמ"ש הרב במקו' ולא מקו' פ"א וכן יתבאר בעה"י לקמן בדברינו. ועי"ז הנה נעשה כל עולם ועולם במליאות אורות וכלים. הכל רק ע"י הד' בחי' הנז'. וכמו שאמרנו לעיל. כי למליאות העולמות כולם אשר רלה רלונו ית"ש להמליאם בתחילה. שהוא כל משך זמן דהעוה"ז עד עת התיקון, במדרגה למטה ממדרגה. וירדו בירידה אחר ירידה עד מליאת דהעוה"ז הגס והעכור. הנה השמשו כל

אותן הד' בחי' לצמצומים ומיעוטים. בכל עולם ועולם. כפי הנצרך לכ"א לצאת בתחילה על מציאותו שהם עתה. אך לעת קץ תיקון הימין. ישתמשו אז אלו הד' בחי' עצמן להאיר לכל עולם באור שלמעלה ולהעלותם מעילוי לעילוי עד תכליתם האחרון. כי אלו הד' בחי' הם מסוד הד' אותיות דהשם הוי"ה ב"ה השורה בכל עולם. ולכן הנה עומד עליהם כל מציאותם שהם עתה וכן יתוקנו על ידיהם כל תיקונם האחרון דלעתיד :

[טו] **והנה** כ"ז הוא הענין בדרך כלל. וכנ"ל בריש דברינו. שאלו הד' בחי' דהב' התפשטיות והב' הסתלקיות הם בכל עולם ועולם מכל העולמות כולם. והם בכ"א יסודו וקיומו ותכליתו.

אמנם תהלוכותיהם בכל עולם ועולם בפרט. הנה הוא בכ"א לפי מציאותו וערכו. ויתבאר כ"ז לפנינו בעה"י בכל עולם ועולם בארוכה ובביאור. והמעיין על דברינו ימצא הכל ערוכים לפניו. וכגון על זה נאמר (משלי ט"ז כ') משכיל על דבר ימצא טוב :

ענף ב.

אמנם הנה עומק הענין דהתפשטות הא' וסיבתו וכן התפשטות הב' וסיבתו הנה נלמד כ"ז מעומק דברי הזוה"ק. שאמרו בכמה מקומות (בח"א כ"ט א'. ע"ד א'. פ"ו סע"ב. קע"ב א'. רנ"א א'. ובח"ב ל"ו ב'. ובח"ג ס"א רע"ב) בענין סדר סיבת התחלת בריאת העולם. הנה אמרו. כד סליק ברעותא למברי עלמא. ואמר הרב בסוף דרושי נקודת ספ"ו שהכונה בלשון סליק שהוא ענין עלייה. הענין הוא כי הנה התחדשות כל מציאות. הנה הוא לעולם ע"י עליית מ"ן מהתחתונים (כי הוא מ"ש בזוה"ק. בכ"מ. כי הכל תלוי באתערותא דלתתא. ואמרו בפ' ויחי רל"ה א'. דאי לא מתערין לתתא. ולא מתערין לעילא. ובאתערותא דלתתא אתער לעילא. כי כל אתערותא דלתתא הוא עצמו סוד עליית מ"ן) ובאשר כי קודם שנברא העולם. הרי אדם אין ולא היה אז אתערותא דלתתא כלל להעלות מ"ן לכן הנה היה אז עלית מ"ן מאליו. ועלו אז האורות התחתונים מעצמן בסוד מ"ן כו' ע"ש. והדברים צריך ביאור. כי קודם שנברא העולם לא היה עדין שום מציאות כלל. הרי איזה אורות התחתונים היו שם :

אמנם כי במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו וכן שם ח"ב פ"ד מבואר שם. שהכוונה הוא על האורות. דהז' מלכים שניתנו באו"א מזווג דהכתר אשר מניה וביה. וזה היה הסיבה הראשונה לכל המציאות כולו ע"ש. אמנם הוא כי הנה עדיין צריך ביאור גם על הכתר עצמו. כי הרי כל זמן שלא נזדווג הכתר מניה וביה. הרי לא היה אז למטה שום דבר כלל והרי לא היה אז ממה להעלות בו מ"ן כלל. א"כ מאיזה סיבה נזדווג הכתר בזווג דמניה וביה בלתי עליית מ"ן. והלשון דהזוה"ק הנז'. אשר אמרו כד סליק ברעותא. הרי מבואר שמדבר על הכתר. כי רעותא הוא רצון. והוא הכתר. ובסוד רצון ומחשבה והרהור וקול ודיבור. שהם כח"ב ת"מ. ע' הגר"א בתיקונים ריש תיקון ה'.

ועי' בזוה"ק פ' פקודי רס"ב ע"ב: ומ"ש שם. רעותא. ר"ל על ההרהור. והוא מה שדקדק שם מקודם לזה. ואמר. רעותא דלבא. ור"ל. הרהור הלב. וזהו מ"ש שם. רעותא דנפיק מגו מחשבה כי ההרהור הוא התפשטות המחשבה והוא אחריו. אבל עצם הרצון לבד. הנה הוא קודם למחשבה. ע' הגר"א בהז"ח דף כ' ע"א דה"מ בריש הורמנותא ובדבריו בספד"צ בתחילתו. כי עצם הרצון הוא נקרא בשם אין. לגודל העלמו. כי אינו נתגלה אף מציאותו. אבל המחשבה נקרא. יש. שנתגלה מציאותה ולא מהותה. אבל ההרהור הנה יש גילוי למהותה ג"כ אך עדיין הוא בלב האדם לבד. והוא רעותא דלבא כנז'. והכתר עדיין מזולתו. ולכן נקרא הבינה בשם. הוא כנודע שהוא נכתר מזולתו :

אך עכ"פ הוא כי עצם הרצון הוא הכתר. ועליו אמר הזוה"ק כד סליק ברעותא כנז' והרי צריך ביאור. כי כל זמן שלא הי' אלא רק הכתר לבד. הרי לא היה כלל, מי ומה שיעלה בו למ"ן. וא"כ מה שאמר כד סליק כו'. איזה סליקו היה בו. וא"כ הרי מהו שאמר הרב כי נזדווג הכתר מניה וביה איך היה אפשר לו להזדווג בלתי עליית מ"ן :

אך הענין בזה הוא, כי הנה כבר בארנו בספר הקדו"ש שער ד' כי סוד כל המציאות כולו אשר המציא המאציל ית"ש מאחר אמיתתו הנעלמה ולמטה. הנה המציא אותה ע"י הי' גלוים כלליים. שנתגלה בהם באורו ית"ש מגילוי לגילוי והנה כל אור גילוי העליון. הנה הוא שורש להתחתון. כי כל גילוי הוא רק בשביל זה, וכל מציאותו הוא רק לצורך זה. ר"ל שכל מהותו הנה הוא רק מה שנוגע לצורך זה. שאין בהמציאות דכל גילוי עליון. אלא רק מה שנוגע להיות שורש להתחתון. והבן הדברים כי הם עתיקים. והש"י ברחמיו יכפר.

ונודע הוא שכל הנאצלים הנה הם בבחי' י' ספי'. ובהמלכות דכ"א הנה שם הוא עיקר גילויו ופעולתו. וכן הוא כ"ז ג"כ בהי' גילוים הכלליים. כי הנה נתייסד המציאות דכ"א להיות שורש לכל בחי' הי' ספירות שבהגילוי השני שתחתיו. ובסופו דכ"א שהוא בחי' מלכות שבו הנה שם הוא עיקר הגילוי לזה. ר"ל בבסופו דכל גילוי עליון שהוא בבחי' המלכות שבו. הנה שם הוא הגילוי העיקרי להשורש דהגילוי הכללי השני אשר תחתיו. והרי נמצא כי התחדשות המציאות כולו הוא רק בגילוי הראשון. כי משם ואילך הנה כבר ישנו לכל תחתון שורש בהעליון שעליו. וכן גם להיותר תחתון. הנה כבר ישנו שורש לשורש. ושורש נעלם. גם בהיותר עליון מאת גילויו הראשון.

והנה כ"ז הנה הוא ע"ד שאנו רואין בסדרי מעשה בראשית אשר בהעוה"ז. כי הנה נתיסד סדר המציאות דהעוה"ז. שבריאת יש מאין. הנה היה רק ביום ראשון בלבד. אבל כל מה שנעשה מיום ראשון ואילך. הוא הכל יש מיש. ע' רמב"ן בפסוקי מעשה בראשית. וכן כתב רש"י בפסוק יהי מארת. והוא ממדרש ב"ר פ"א סי' י"ד ופ' י"ב סי' ד', והרי יצא הכל כלול ונעלם בהמציאות דיום ראשון. שבו יצא השורש נעלם לכל מעשה בראשית כלם. וכן עד"ז בכל מעשה שנעשה תחת השמש בכל משך ימי עולם. הנה יסוד כל המעשים הוא מששת ימי בראשית. שאז היה נרשם רמז רושם לכל. ואין כל חדש תחת השמש. אלא שיוצא ונעשה כ"א בזמנו הנגזר עליו מאז ומקדם במחשבתו הנעלמה ית"ש ובסוד כך עלה במחשבה לפני. ונגזר עת וזמן לכל חפץ הן לכל המציאיית המתחדשים תמיד. וכן לכל המקריים המתחדשים תמיד. וכן לכל החכמות והמדעים המתחדשים תמיד. הנה עת וזמן לכ"א הנגזר עליו מאז ומקדם ממחשבתו הנעלמה ית"ש למציאותו ולגילויו. ואין מקדים ומאחר אף רגע אחת. וזה סוד מ"ש. לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמש. כי כל עת וזמן. הנה הכל הוא חקוק וחצוב מאז ומקדם. והם נרמזו כולם ג"כ בסדרי בראשית אשר במע"ב. והוא מ"ש אשר ברא אלהי"ם לעשות. ור"ל שנתייסד מאז. כל מה שהיה עתיד להעשות בהם ומהם. בכל משך ימי עולם. הנה היה הכל כלול בכח ונרמז בסדרי בראשית אשר בששת ימי בראשית.

ועכ"פ הוא כי הנה כל מה שהוא עליון. וקודם במעשה ובזמן. הנה נתייסד בו כח ורושם. לכל המאוחר אליו ולכל מה שלמטה ממנו. וכלול בכל עליון, השורש להתחתון והוא נתייסד בו תיכף עם יציאתו

והנה הוא ע"ד שכתוב. עשב מזריע זרע. והכוונה הוא כמו שפי' רש"י ז"ל שיגדל בו זרע לזרוע. ממנו במקום אחר. וכן מה שכתוב אשר זרעו בו. שהן הגרעיני פרי שמהן האילן צומח. וכן הוא בכל מעשה בראשית כולם. שיסדו בכל עליון כח ושורש להתחתון. ונגזר עליו עת וזמן לגילויו ויציאתו מן הכח לפועל :

והנה הוא עד"ז ג"כ בכל אורות הנאצלים העליונים אשר למעלה למעלה. והם כולם נאצלו ומתפשטים זה מזה. הנה טרם יציאת כל התחתון מהעליון שעליו. הנה היה כלול ורשום שם בסופו. בבחי' כח ושורש נעלם. לכל המציאות דהתחתון ולכל מה שהיה עתיד להעשות בו. וזה הנה היה כלול בכל עליון תיכף עם אצילותו. וכמו שאמרנו. שהוא ע"ד שכתוב בסדר מעשה בראשית. תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע. ונתייסד מתחילה שיגדיל בו זרע

לזרוע ממנו במקום אחר :

ומעתה נבוא לענינינו כי הנה זהו סוד כל ענין התפשטות ראשון וסיבתו והתפשטות שני וסיבתו. כי הנה אותו השורש דכל תחתון הרשום בכל עליון בסופו ובתחתיותו כנז'. הנה כאשר הגיע עת וזמן הנגזר עליו להתחדשות מציאותו שיצא מן הכח לפועל במקומו הראוי לו. הנה התעורר אז שורש הנעלם אשר לזה. שהיה טמיר וגניז בקצה התחתון דהעליון מעת אצילותו כנז'. הנה התעורר הוא לצאת מהכח לפועל ומההעלם לגילוי. ולא נח ולא שקט ועולה בו למ"ן. מניה וביה. מסופו לראשו. ומקבל שם תוספות אור ומוחין, כדי להתחדש ולצאת לגילוי. ובכח זה הנה מעורר באותו אור העליון אשר הוא רשום שם. ומורידו למטה במקומו הראוי למציאותו כדי לצאת שם מהעלם לגילוי. כי ע"י ירידתו במקומו הראוי אליו הנה נעשה בו מעת האפשרות לצאת לגילוי, והוא עומק הענין דסוד ההתפשטות הא' וכל תיקוניה. אשר אמרנו לעיל ענ"א. ע' עליו :

וזהו ג"כ מ"ש האריז"ל בעקודים פ"נ. כי ההתפשטות הא' הוא רק בסוד נפש. שהוא המלכות. והוא כמו שאמרנו כי עיקר רושם האור. שהוא הכח ושורש נעלם להתחתון. הנה עיקר רישומו. הנה הוא רק בקצה התחתון. דהעליון שהוא סוד מלכות וסוד נפש. שהוא לבר מגופא כי כל עיקרו הנה הוא רק לצורך התחתון. כי הוא לעולם רק השורש עליון לאותו הרושם אור שרשום בו. וכל מציאותו הוא רק לצורך זה כנ"ל, והרי הוא עיקרו לבר מגופא דהעליון עצמו כי הרי הוא רק לצורך התחתון. ע' לקמן כלל ח' ענ"ה. והוא המלכות. וסוד נפש דהעליון. והוא אשר התפשט וירד במקום התחתון לצורך התפשטותו הא' אשר אליו. ולכל תיקוניו אשר אמרנו לעיל ענ"א. והרי נתבאר לנו ענין סיבת ההתפשטות הא'. כי הנה הוא. הרושם אור. שהוא השורש דהתחתון. הרשום בו מעת אצילותו. לצורך המציאות התחתון. כי הנה הוא אשר הורידו למטה להעשות בו כל תיקוני דהתפשטות הא' הנ"ל ענ"א כנז'׃

אמנם גם אחר כ"ז. הנה ידעתי מאד. כי עדיין לא יצאתי ידי חובת הביאור בזה. כי הנה עיקר הרושם אור שהוא השורש דהתחתון אשר אמרנו. הנה עיקרו הוא באמת רק לצורך ההתפשטות הב'. כי ממנו גופה הנה נעשה כל ההתפשטות הב'. שהוא המציאות העיקרי דהתחתון. ובעת תהלוכות פעולות הסיבות להגילוי דההתפשטות הא'. שהוא רק שורש עליון להמציאות דהתחתון. הנה לא יצא אז עדיין אותו הרושם אור אשר הוא להמציאות דהתחתון. הנה לא יצא הוא אז עדיין לפעולתו כנ"ל, כי עדיין לא הגיע עתו וזמנו לגילוי, עד עת ההתפשטות הב' דוקא. אבל בעת פעולת הסיבות להתפשטות הא'. הנה היה עדיין אותו הרושם אור דהתחתון. רק בבחי' קודם דקודם. והיה הוא אז עדיין סתום ונעלם מאד. ולא יצא הוא אז עדיין לבחי' ההתעוררות כלל. ולבחי' עליית מ"ן כלל. כי לא היה מקומו אז עדיין בבחי' שורש דהתחתון. אלא רק בבחי' שורש השרשים להתחתון :

אמנם עכ"ז. הנה כל הדברים הנ"ל שאמרנו. הנה הם באמת. אך אינם הם עצמן. אלא רק שרשן ודוגמתן אשר למעלה. והוא עפ"י מ"ש האריז"ל בשער מטי ול"מ רפ"ג. כי הנה ישנם עוד לכל התפשטות הא' ג"כ אשר גם הוא בבחי' י' ספי'. הנה ישנם להם שרשים למעלה בפנים. אשר מהם הנה יוצא כל ההתפשטות הא' וע' לקמן כלל ח"י ענ"י סי' ב' הדברים בארוכה. ע"ש ותראה נפלאות. והנה באותן השרשים הפנימים שהם אורות נעלמים. אבל הם מציאות אורות עכ"פ. הנה ישנו בסופם ובתחתיתם. שהוא בחי' המלכות שבהם. רמז ורושם אור. להתפשטות הא'. וכאשר הגיע העת להתפשטות וגילוי. הנה התעורר אז אותו הרמז רושם אשר אליו, ויעלה הוא למ"ן. מניה וביה. מסופו לראשו. כדי לקבל אור ומוחין. להשלם ולצאת לגילוי. שהוא ההתפשטות הא'. וכאשר נשלם ונעשה כל ההתפשטות הא'. ונתלבש ע"י ירידתו. להיות ראוי להעשות לשורש עליון להתחתון. הנה אז נתגלה בו ג"כ הרושם אור דהתחתון. שאמרנו לעיל. ולא נח ולא שקט. והתעורר גם הוא לעלות למ"ן. שהוא ההסתלקות הא'. לצורך התפשטות הב'. כי אותו הרושם אור אשר להתחתון הנה כל עיקרו הוא להתפשטות הב'. כי ממנו גופא הנה נעשו כל ההתפשטות הב'. שהוא כל המציאות דהתחתון. והנה לא נתגלה אותו הרושם אור דהתחתון אלא רק בההתפשטות הא'. אחר שנשלם הוא. כי רק ההתפשטות הא' הוא שורשו הקרוב אליו. ובו נתגלה הרושם אור דהתחתון. בסוד עשב מזריע זרע. וכן אשר זרעו בו כנ"ל. והנה נשלם אותו הרושם אור דהתחתון ג"כ רק ע"י עליית מ"ן בההתפשטות הא' גופה שעולה בו למ"ן מסופו לראשו מניה וביה. וכן עולה הוא עוד עם ההתפשטות הא' יחד. למעלה למעלה במקורם. והוא ההסתלקות הא'. כי עולה אז ההתפשטות הא'. עם הרושם אור דהתחתון. בשורש הפנימי דהתפשטות הא' הנז'. ומקבל עי"ז הרושם אור ג"כ מלמעלה למעלה. תוספות אור ומוחין להשתלם. ואח"כ הנה יוצא ונולד מההתפשטות הא'. ויורד למקומו לקומה שלימה ועולם מלא. והוא ההתפשטות הב'. וכמו שיתבאר עומק כל הדברים הללו בארוכה וברחבה לקמן כלל ח"י ענף י' סי' ב' אות ז'. סעיף ה'. ושם סימן ד' אות י"ג סעי"א. ושם סי' ה' אות י"ז סעי"א.

והרי נתבאר לנו בכ"ז. ענין ההתפשטות הא' וסיבתו וענין ההתפשטות הב' וסיבתו. כי הנה הוא בשניהם הרושם אור אשר ישנו לכ"א בשורשו מאת אצילותו. והוא מוכן להתחתון מאז ומקדם. ובסוד תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע. אלא שיוצא כ"א בעתו וזמנו הנגזר עליו ג"כ מאז ומקדם.

והנה יוצא כ"א בעתו וזמנו. בהנהגתו ית"ש שבכל עת. ובסוד הכתוב לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים. ור"ל שישנו עת מיוחד למציאת כל דבר הנגזר עליו מאז ומקדם על אותו העת דוקא. ואז הנה הוא מתעורר ומתגלה ונשלם ויוצא. אמנם ענין השלמתו ויציאתו. הנה הוא ע"י עליית מ"ן. אשר מניה וביה. בשורשו עצמו מסופו לראשו ונעשה העליה מאליו. ר"ל ע"י הנהגתו ית"ש שבכל עת. כדי להוציאו בזמנו הנגזר עליו מאז ומקדם. ועי"ז הנה הוא לא נח ולא שקט ועולה למ"ן מניה וביה כנז' ועי"ז הנה הוא נשלם ונעשה ויוצא. הן בההתפשטות א' והן בההתפשטות ב'. כי יוצא ונשלם כ"א מהרושם אור שבשורשו. אשר הוכן אליו מהמאציל ית"ש מתחילת האצילות. ובסוד מגיד מראשית אחרית. (ישעיה מ"ו י') והרי נתבאר לנו בכ"ז ענין סיבת ההתפשטות הא' והב' באר היטיב. והנה קוטב יסוד כל דברינו הללו הנה הוא מכוון בדברי הזוה"ק הנ"ל מה שאמרו על סדר התחלת בריאת כל עולם. כד סליק ברעותא למברי עלמא. ואמר הרב שהכוונה הוא על עליית מ"ן אשר מניה וביה שעלה אז מאליו בהכתר עצמו מסופו לראשו כנ"ל. והנה מכוון הדברים על הרושם אור שאמרנו. שהוא השורש נעלם דכל תחתון. העומד מוכן אליו. בקצה התחתון דכל עליון. שכאשר הגיע העת להמציאות דכל תחתון. הנה עלה אותו הרושם אור מסופו לראשו. לסוד מ"ן. כדי להשתלם ולצאת למציאות שלו. והיה העלייה מאליו. שהוא בהנהגתו ית"ש. וכדי להוציאו לפועל. באותו העת והזמן הנגזר עליו מאז ומקדם. והנה אותו העליון אשר הרושם אור להתחתון הוא עומד בו. הנה הוא הכתר להתחתון כי הוא מכתירו ומקיפו מלמעלה למטה. והוא הרצון אליו. (ר"ל כי בו הוא גילוי הרצון להתחתון) וכל רצון הוא בבחי' כתר כנ"ל. ובו היה הרושם אור יסוד עליית מ"ן דמניה וביה כנז'. ועליו אמר הזוה"ק כד סליק ברעותא :

ובעומק הענין הנה הוא כוונת הזוה"ק. על סוד ההתפשטות הא' והב'. אשר סדר בנין כל העולם הוא רק בהם וכנ"ל ענף א'. והנה נעשה ההתפשטות הא' אשר לכל העולם. ע"י הרושם אור אשר אליו בשורשם הפנימי. (שאמר הרב בשער מטי ול"מ רפ"ג) וע"י סוד עליית מ"ן דמניה וביה שהיה שם. והוא מה שאמרו כד סליק ברעותא. כי השורש הפנימי להתפשטות הא' אשר אמר האריז"ל במטי ול"מ רפ"ג. הנה הוא הרצון והכתר להתפשטות הא'. ובו היה הרושם אור להתפשטות הא' והעליית מ"ן דמניה וביה. ועליו אמרו כד סליק ברעותא. למברי עלמא. כי ההתפשטות הא' הנה הוא העולם. ר"ל שבו הוא סוד העולם. כי הוא השורש עליון אליו. ר"ל שורשו אשר בעולם העליון כנ"ל :

ואח"כ כאשר יצא התפשטות הא' הנה אז נתגלה גם בו. הרושם אור להתפשטות הב'. וכן עלה אח"כ. שהוא

בהסתלקות הא' הנה עלה אז הרושם אור. בסוד דהתפשטות הא'. בעליית מ"ן דמניה וביה לצורך תולדות ההתפשטות הב'. והוא מכוון ג"כ מ"ש בזוה"ק כנז'. כד סליק ברעותא למברי עלמא. כי ההתפשטות הא'. הוא הכתר והרצון להתפשטות הב'. כי הוא מכתירו ומקיפו מלמעלה למטה והוא הכתר אליו. וההתפשטות הב' הנה הוא העולם. כי עיקר המציאות דכל עולם הנה הוא ההתפשטות הב'. כי ממנו עצמו הנה נבנה ונעשה אותו העולם כולו. וזהו שאמרו על עליית מ"ן דמניה וביה שהיה בשבילו בסוד דהתפשטות הא'. שהוא הכתר. כד סליק ברעותא למברי עלמא. והרי מכוון בדברי הזוה"ק. הן על ההתפשטות הא'. והן על ההתפשטות הב'. וע"פ הדברים שאמרנו. ומעתה נחזור להענין בביאור התפשטות והסתלקות. בכל מה שחנני בזה הקב"ה בחסדו וטובו ית"ש למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן :

כלל ב' ענף א'.

ונתחיל לבאר אלו הד' בחי' בפרטיות בכל עולם ועולם ונבארם על הסדר. מתחילה. ההתפשטות הא' אשר לכל עולם ועולם ואח"כ ההסתלקות הא' אשר לכ"א. ואח"כ ההתפשטות הב'. וההסתלקות הב'.

הנה העולם הראשון מכל העולמות כולם. אשר ממנו התחיל הרח"ו ז"ל לדבר בעץ החיים. והוא עולם הצמצום והקו. אשר הוא באמת כולו רק מכלל העולמות דא"ס. וכן צריך לדעת ג"כ כי כל מה שנזכר ממנו בע"ח הנה הוא רק בכללי כללות. כי הוא כולל עולמות אין חקר וכולם הם רק בבחי' עולמות דא"ס. ע' דברינו בספר הקדו"ם שער הפונה קדים. וע' עוד מה שאמרנו בהקדמה שם כי כל דברי הרב בזה אשר בעגו"י ענ"ב הנה הם. הן בכללות העולמות והן בפרטות כל עולם. ע"ש. אך עכ"פ כי הוא לעולם רק מכלל העולמות דא"ס. כי כל מה שלמעלה מא"ק הוא מעולמות דא"ס. וא"ק הנה בו נתגלה המאציל ית"ש בבחי' ממוצע מא"ס לאצילות. אבל הקו וצמצום. הנה הוא כולו מעולמות דא"ס. כי הוא הגילוי הראשון דא"ס ית"ש. אשר נתגלה בו לצורך העולמות. והוא ג"כ עולם מיוחד בפנ"ע למעלה מא"ק. וכמו שבארנו בזה בארוכה בחלק הביאורים שם בכ"מ :

והנה ההתפשטות הראשון אשר היה אליו. הנה הוא האור דא"ס ית"ש אשר היה ממלא מקודם. את כל החלל דהצמצום. כמ"ש הרב בעגו"י ענ"ב. ואותו האור דא"ס הנה הוא ההתפשטות הראשון אשר לעולם הצמצום והקו. כי מקודם שנתפשט באותה ההתפשטות. הנה הוא אמיתתו הנעלמה אשר מצד עצמו ית"ש. ואסור לקרותו אפי' בשם א"ס. כי לאמיתתו הנעלמה אשר מצד עצמו. אין שום שם ומלה כלל במה לתארו ולכנותו. ואפי' ההרהור אסור בם. ותואר אין סוף הנה הוא ג"כ רק אחד מגילוייו ית"ש אחר שנתגלה להבחינו ולתוארו בבחי' ותואר הזה. והוא הראשון לגילוייו. ומדרגה השניה כביכול לאמיתתו הנעלמה. וכמו שכתבנו בזה בספר הקדו"ם שער ד' פ"ג. והנה אותו הגילוי דאור א"ס אשר נתגלה בו בתחילה בכל המקום שהיה עתיד להיות שם אח"כ כל החלל דהצמצום. הנה הוא הוא ההתפשטות הראשון שאמרנו. ור"ל שהוא ההתפשטות הראשון אשר לצורך המציאות דעולם הצמצום והקו. שהוא השורש הראשון אליו. ונקרא בשם התפשטות, כי נתפשט ויצא כביכול. מהעלמתו העלמותיה. אשר משולל שם כל דיבור ומחשבה והרהור כלל. וירד להבחנת מדריגת א"ס שהוא גילוי פשיטותו. ור"ל ששם ניתן להבחין מציאת פשיטותו ית"ש. וניתן רשות להזכירו מעתה בתואר הזה דא"ס. וכן ניתן רשות לדבר בו בכל מה שנתגלה ממנו אח"כ. בהקו וצמצום ובא"ק ובהתהוות הד' עולמות אבי"ע. ולהבחין כל שרשיהם גם בהעולמות דא"ס, ולכך נקרא בשם התפשטות. שענינו הוא יציאת וירידת מדרגה בדרך המשכה. ותלוי ומיוחד במקורו בלי הפסק ופירוד בינתיים כלל וכלל ח"ו. ודע וזכור כ"ז :

והנה היא אותה ההתפשטות. בכל בחי' המקום אשר נתהווה שם אח"כ החלל דהצמצום, שהוא המקום דעמידת כל העולמות כולם אשר היו עתידים להעשות שם אח"כ. וכמ"ש האריז"ל בעגו"י ענ"ב בהצמצום הראשון היה במקום העתיד להעולמות כולם. והנה כי באמת הנה היה צמצום חדש לכל עולם ועולם בפ"ע. מכל אור עולם עליון להשני אליו. וכמו שיתבאר בעהש"י לקמן בדברינו. אך כל הצמצומים כולם שנעשה אח"כ. הוא הכל מכח הצמצום הראשון דא"ס. כי בו הוא ההתפשטות האורות וההתהוות דהעולמות כולם ונקנה על ידו. בכל אור שמתפשט בו. כח הצמצום מכל אור עליון לצורך השני אליו. וכן היה הצמצום הראשון שורש נעלם ג"כ לבחי' מקום הנושא את כל. ונעשו בו כל הנאצלים והנבראים והיצורים והנעשים. והוא היה והוא הוה לשורש נעלם לבחי' המקום הנושא את כלם. לכל אחד ואחד לפי ערכו :

ונחזור להענין כי בכל אותו המקום דהחלל דהצמצום. הנה היה מקודם. ההתפשטות הראשון דא"ס. שאמרנו שהוא גילויו אשר נתגלה לבחי' א"ס ית"ש כנז'. והנה ע"י התפשטותו. היה נעשה כביכול באותו אור ההתפשטות. בחי' רושם ושורש נעלם מופלא ומכוסה לכל העולמות כולם. והוא שורש הנעלם דכל העולמות כולם שישנם בא"ס. כנזכר בדברי כמה קדושי עליון. כי בהתפשטותו. ר"ל ע"י יציאתו כביכול מאמתתו הנעלמה. שהוא ירידתו לבחי' מדרגה למטה מהקודם. הנה ככל שיעור ירידתו הנה נצמצם בזה. כביכול. להיות לבחי' שורש נעלם מופלא ומכוסה לכל העולמות כולם וכשיעור התפשטותו וירידתו :

והנה אחר שהגיע ההתפשטות עד סוף אותו המקום אשר להתהוות כל העולמות כולם. ר"ל אשר רצה רצונו ית"ש לעשות שם. עי"ז אח"כ. לבחי' מקום לכולם. הנה חזר ועלה למקורו. והוא הצמצום כנודע. והוא ההסתלקות הראשון אשר לאור א"ס. והנה נעשה עי"ז בכל המקום דאותו ההסתלקות בחי' חשכה ועביות. והוא נעשה ע"י פעולת ההסתלקות עצמו. כי כל הסתלקות הוא מגילוי דין כביכול. והנה אותו החשכה ועביות הנה הוא סוד שורש דבחי' כלים. וכמ"ש הרב בעגו"י סוף ענ"ב :

והנה ישנם כאן ג"כ. כל הענינים כולם. שהם התיקונים אשר אמרנו לעיל כלל א'. בענין התפשטות א' והסתלקות א'. הנה נבחנו כולם כביכול כאן ג"כ. אלא כאן הוא הכל בהעלם גדול נורא מאד. ואי אפשר להתבונן בזה מאומה. אך עכ"פ הוא. כי הנה ענין אור א"ס שאמר האריז"ל שהיה ממלא מקודם את כל המקום דהעולמות של עתה. וענין החלל והצמצום שנעשה אח"כ. הנה הוא הוא הענין דהתפשטות א' והסתלקות א'. אשר נתגלה בהם בראשונה. מאמתתו הנעלמה. לצורך הגילוי דשורש השרשים להתהוות כולו. ועל דרך שכתבנו לעיל כלל א'. וכמו שיתבאר עוד למטה :

והנה אותו האור דא"ס אשר נסתלק ממקום הראוי להעולמות ועלה למעלה. הנה הוא נשאר שם לעולם והוא בבחי' מקיף להעולמות כולם והוא אשר נקרא בשם א"ס המקיף. וכ"ז הוא ע"פ מה שאמרנו. כי לאמיתת עצמותו הנעלמה הנה לא אפשר לתארו בשום תואר ולקרא אותו בשום שם ומלה כלל. ורק להתפשטות הראשון אשר התפשט מקודם בהמקום שנעשה שם אח"כ החלל דהצמצום, הוא יקרא בשם א"ס, וכמו שאמרנו לעיל כי ענין התפשטות הוא ירידת מדרגה לצאת מהעלם אל הגילוי, והוא במה שירד כביכול ויצא מאמתתו הנעלמה, ונתגלה באותו המקום לתארו בתואר א"ס. ולכן גם אח"כ כאשר חזר ונסתלק ועלה ונשאר אותו האור למעלה, כי לא נמשך ממנו אח"כ אלא רק קו דק כנודע. הנה נקרא אותו האור לעולם בשם א"ס, כי הקו אשר נמשך ממנו הוא נקרא בשם קו דא"ס והוא אור א"ס אשר בפנימית דכל העולמות כולם. והאור דא"ס שעלה, הוא אור א"ס המקיף לכל העולמות כולם, וכן הנה הוא בפנימית לכולם והוא אור א"ס המוקף, ומחוץ לכולם ומקיף לכולם והוא אור א"ס המקיף, ונתגלה בכל הגילוי הזה דתואר א"ס, רק ע"י ההתפשטות וההסתלקות הנז', והוא הוא כל בחי' אור א"ס המוזכר בכל דברי הזוה"ק והאריז"ל, כי רק ע"י התפשטות הנז' הנה נתגלה לתארו בתואר הזה, ר"ל בתואר א"ס. אבל קודם ההתפשטות וכן זולת

האור דההתפשטות הנה אין לתארו בשום תואר כלל, ואשר שם ההתבוננות מאומה וכנז׳ :

והנם כי לכאורה הרי אחר שנסתלק וחזר ועלה למעלה הרי חזר להתעלם כבתחילה ולבלי תואר כלל. וא״כ איך אנו מתארים אותו האור שעלה בשם א״ס המקיף. אך הענין הוא כי מאחר שכבר ירד פעם אחת. הנה נתלבש עי״ז. ויצא אותו האור מעתה לכלל גילוי. ונשאר בגילויו לעולם. והוא ע״ד שאמר הרב בשער המקיפין פ״א בענין אור מקיף החוזר ע״ש. וכן הוא עד״ז בעניננו בענין ההתפשטות הראשון דא״ס ית״ש וככל מה שאמרנו והבן :

וסוד הדברים הוא. כמו שאמר הרב בסדר אבי״ע פ״א. כי כל ענין התפשטות הנה הוא מורה התעבות האור ממה שהי׳ ע״ש. ולכן הוא. כי ע״י התפשטותו בההתפשטות הנז׳. הנה הוא נשאר באותו הגילוי לעולם. גם אחר הסתלקותו ועלייתו. ונעשה בו האפשרית עי״ז. לתארו מעתה. בשם א״ס המקיף. ונשאר הגילוי דא״ס לעולם :

ודע כי עומק הענין דגילויי אור אין סוף באלו שני הבחי׳ המקיף והמוקף. שהוא הקו דאור א״ס. אשר בתוך הצמצום ואור א״ס המקיף אשר הצמצום הוא בתוכו. הנה אלו ב׳ הבחי׳ הנה הם בסוד שורש השרשים. דסוד נחש בריח ונחש עקלתון. הנזכר בספד״צ פ״א. וע״ש בהגר״א שהם סוד שורש בחי׳ דו״ן. אשר מזה נתהוו כל העולמות כולם. והגם כי בכמה מקומות אמרנו ששורש דו״ן הוא הקו והצמצום. אך הוא הוא. וכמו שבארנו במ״א סוד הענין דחלל ואויר פנוי. וע׳ דברינו עוד בזה לקמן כלל י״ז ענף ד׳. ע״ש דברים עמוקים בעה״ש :

ענף ב׳.

הנה נתבאר מדברינו כי הגילוי אשר לבחי׳ א״ס. היה רק לשורש השרשים אשר להעולמות כולם. אבל זולת הנוגע להעולמות הנה נשאר באמתתו הנעלמה בלי תואר ומלה כלל, אמנם העולמות עצמן. הרי אמר האריז״ל בעגו״י ענ״ד כי המציא אותם כולם רק מבחי׳ נקודה אחת שהיא נקודה האמצעית והוא סוד מלכות דא״ס כי כל לשון נקודה הוא לעולם על יסוד ומלכות עי׳ הארת המוחין פ״ה, ר״ל על בחי׳ יסוד ומלכות אשר מהותו הגילויי דא״ס. והוא הקו והצמצום הנעשה שם, שהם השורש העיקרי דכל העולמות, ונשאר עיקר כל הגילוי דא״ס עצמו רק בבחי׳ שורש השרשים להם, מופלא ומכוסה כנ״ל :

אמנם עכ״ז הרי לנו עכ״פ כי הגם שההתחלה והראשית דכל ההתהוות דהאצילות כולן הנה הוא מהקו והצמצום, והם מיוסדים עי״ז על יסוד דגבול ומדה וכנודע, אך שורשם הנעלם הנה הוא באמת לעולם רק א״ס בעצמו ית״ש, והם נשואים רק עליו לבד. כי הרי גם כל הצמצום כולו. לבד מה שהרי הוא רק ממנו עצמו. הנה הוא בתוכו גופה. ומקיף ומוקף ממנו והוא נשוא רק עליו, והרי נמצא כי גם עיקר כל היסוד דגבול ומדה. שהוא הצמצום. הנה עומד הוא גופה ונשוא לעולם ג״כ רק על אור א״ס. והרי עומד ונשוא לעולם גם כל כח הגבולי עצמו רק על אור א״ס, וא״כ הרי עומד כל הגבול ומדה אשר בההתהוות כולו רק ברפיון. כי שרשם הנעלם הוא שוללם והרי אין להם יסוד קיים כלל. אלא שתלויים על בלימה ורצונו לבד, וברצותו חוגג וברצותו ממוגג. וכן יהיה באמת בסוף הכל שיחזרו כולם לאור א״ס שהוא שורשם הראשון. כי הרי כל הגילוי דאור א״ס הנה הוא רק מה שנוגע להם. ובשבילם. וכנז׳. ורצה רצונו ית״ש. להמציא עולמות בגבול ותכלית. וכדי להטעימן אח״כ מנועם זיו אורו הבלתי גבולי אחר שיחזירם אליו. שהוא לשרשם הנעלם אשר הם תלוים עליו. אשר רק בשביל זה נתגלה לכל בחי׳ א״ס וכנז׳ :

והרי עכ״פ הוא. כי כל הגילוי דא״ס ית״ש. הנה הוא רק מה שנוגע להעולמות ובשבילם והוא יסודם לעולם וזהו סוד הכתוב (איוב ל״ח) איפה היית ביסדי ארץ וגו׳, מי שם ממדיה כי תדע וגו׳. ור״ל איך שיצא הגבול מבלתי גבול. כי הרי כל יסודם הנעלם דהעולמות עצמן הוא רק בבלתי גבול. והיה זה תשובתו ית״ש לאיוב על התרעמו על ההנהגה. ועל זה השיב לו הוא ית״ש כי איך אפשר לך להתחקות על ההנהגה. מאחר שכל יסודם הראשי׳ הוא רק בבלתי גבול, והוא אור א״ס. והרי משולל כל החקירה בזה. והנה ראינו לסמוך כאן דרוש אחד אשר יצא לנו מזה הגם שהוא אינו נוגע לעיקר הספר. ונייחד לו ענף בפנ״ע :

ענף ג׳ אות א׳.

הנה ע״פ דברינו הנז׳ יתבאר לנו מאמר אחד מדברי רז״ל. אשר נתקשו בו כמה מהראשונים. והוא מ״ש בב״ר פ״ה סי׳ ה׳, אמר ר׳ יוחנן (נוסחת הראשונים. ר׳ יונתן) תנאי התנה הקב״ה עם הים שיהא נקרע לפני ישראל כו׳. אמר ר׳ ירמיה בן אלעזר לא עם הים בלבד התנה הקב״ה אלא עם כל מה שנברא בששת ימי בראשית. הה״ד אני ידי נטו שמים וכל צבאם צויתי וגו׳ צויתי את הים שיהיה נקרע לפני ישראל. צויתי את השמים ואת הארץ שישתקו לפני משה שנאמר האזינו השמים וגו׳. צויתי את השמש ואת הירח שיעמדו לפני יהושע שנאמר שמש בגבעון דום. צויתי את העורבים שיכלכלו את אליהו כו׳ צויתי את האור שלא יזיק לחנניה מישאל ועזריה. צויתי את האריות שלא יזיקו את דניאל. צויתי את השמים שיפתחו לקול יחזקאל שנאמר נפתחו השמים. צויתי את הדג שיקיא את יונה כו׳. וכן בזוה״ק ויקהל קצ״ח ע״ב האריך בזה ג״כ ואמר על כל הנסים כולם דאתני עלייהו קב״ה בשעתא דברא עלמא בעובדא דבראשית, ואמר שם. וכן בכל עובדא ועובדא דאתחדש בעלמא קודשא בריך הוא פקיד ההוא עובדא מיומא דאתברי עלמא ע״ש והנה הרמב״ם ז״ל במורה ח״ב פ׳ כ״ט תמה מאד על דברי רז״ל הללו, ואמר כי היה קשה להם על שינוי הטבע דמעשה בראשית. אחר שנאמר בהם וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. וכן היה קשה להם כי איך יתכן שיתחדש רצון בהקב״ה ח״ו. ולכך אמרו כי התנה מתחילה בסדרי בראשית עצמן את כ״ז. ותמה הוא ז״ל מאד על זה כי א״כ נמצא שכל הנסים כולם הם לא נתחדשו באותו העת אלא כי כן נתייסדו בתחילה בהטבע עצמה שישתנו באותו העת. וא״כ הרי נתייסדו כל הנסים בטבע עצמה. ולכן תמה שם מאד על זה ע״ש. ובאמת כי חלילה וחלילה להעמיס את זה בכונתם ז״ל. וע״ש ברש״י. ודעת הרמב״ם ז״ל עצמו שם הנה הוא. כי מפאת שינוי הטבע. החשש הוא רק על התמדת הענין. שאי אפשר שישתנה ויתחלף הטבע בשינוי תמידי, אחרי שהתורה חתם ואמר וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. וכן החכם מכל האדם אמר. קהלת ג׳ י״ד. כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע. אבל שינוי באיזה זמן מן הזמנים ולצורך שעה, אין חשש כלל. ועל זה אמר קהלת שם באותו פסוק ג״כ. והאלהי״ם עשה. ר״ל מה שתראה שעשה האלהי״ם לפעמים איזה שינוי בהטבע. הוא כדי שיראו מלפניו. וע׳ רש״י שם. והוא ממדרש שם. ולכן אמר הרמב״ם שם שהנס לא יתמיד. ואם מפאת שינוי רצון הרי פשוט הוא כי ידיעתו וכוונתו ורצונו ית״ש. הנה הוא מקיף את הכל. כל מה שהיה והוה ויהיה. והוא אצלו הכל בהוה. והרי אינו נופל בזה שינוי ח״ו, כי על כ״ז הוא ידיעתו ורצונו ית״ש מן העולם ועד העולם. כן הוא דעת הרמב״ם ז״ל למי שמבין דבריו ע״ש :

והנה בעיקר עניני הנסים הנה דעתו ז״ל הוא ג״כ עם קדושים נאמן עס״ה. אמנם מה שמובן מדבריו שם בענין התמדת הנסים אשר בהנהגה הנסיית דלעתיד, וכן מה שחשב בכונת רז״ל הנז׳, וע׳ דבריו עוד בשמונה פרקים פ״ח. ובאבות פ״ה מ״ו, הנה כבר התרעם על כ״ז הרבה, הרב הקדוש מהר״מ גבאי ז״ל בעבודת הקודש חלק התכלית פ׳ י״א ובחלק העבודה מפרק ל״ח עד סוף פ׳ מ״ד, ומבואר שם כי כל יעודי הנסים דלעתיד הנמצא בדברי הנביאים, הנה הם באמת אינם סותרים כלל לסדרי בראשית. אשר קודם החטא. ע״ש. וכן בדברינו בזה בארוכה הרבה. בספר הדע״ה ח״ב. והבן כ״ז ויתבאר ג״כ קצת למטה :

[ב] **והנה** בכוונת דברי חז"ל בענין תנאים הנז'. ראיתי רוב דברים בזה בכמה ספרי חכמים. עי' פי' ר' שם טוב במורה שם. ובעקידה פ' נח שער ט"ו. ובר"מ גבאי ז"ל הנז' חלק התכלית פ' י"א. ובספר גינת אגוז להר' הקדוש מהר"י גיקטליא ז"ל בשער הכנוי. דה"מ האלים. ורבינו בחיי פ' בשלח בפסוק לפנות בוקר לאיתנו [ודבריו שם הם כדברי הרמב"ם ז"ל באבות פ"ה מ"ו. אשר הרמב"ם ז"ל במורה ח"ב פ' כ"ט. כתב אותן ג"כ בכוונת רז"ל אבל אמר שם על זה כי הם דברים זרים מאד. אבל דעת הרמב"ם ז"ל עצמו שם. הוא עם קדושים נאמן. וכנ"ל. אלא שתפשו עליו על חשבו כן בדעת רז"ל וכנ"ל כ"ז]. ועיין עוד ברבינו יונה הנדפס בש"ס החדש ווילנא. במשנה. אבות שם פ"ה שאמר. שהכוונה בענין התנאים הוא. להודיע שאין דבר מחודש בעולם שלא עלה במחשבה במעשה בראשית ע"ש. וכן כתב ג"כ הגר"א בפירושו על אבות שם כי הוא משום שאין כל חדש תחת השמש ע"ש. וכן הוא ג"כ במחזור ויטרי בפי' המשנה שם. במשניות החדש דפוס ווילנא תרס"ט. ועי' עוד בזה למהר"ל מפראג בספר גבורות ה' בהקדמה שניה שם ובפירושו על אבות בספר דרך חיים פ"ה מ"ו. ועי' עוד בתוספת יום טוב על משניות אבות במשנה שם שהאריך בזה ג"כ בדברי המורה ומדברי המאירי ודעת עצמו בזה ע"ש. ומ"ש דעת עצמו קרובים דבריו לדברי בעל העקידה פ' נח שער ט"ו. ועי' עוד בתפארת ישראל שם על אותה משנה שאמר. כי הכוונה בהתנאים הוא. שבשעת הבריאה. ניתן בהדבר שבו נעשה הנס. כח להוציא הנס בשעתו כו' ע"ש. ודבריו הם כדברי מהר"י גיק' הנז' בספר גינת אגוז. אמנם מהר"מ גבאי ז"ל בעבודת הקודש הנ"ל. מיאן בזה הרבה. ואמר כי אם הוא ית"ש הטביע הטבעים ונתן כח בהם בעת הבראם להוציא הנס בשעתו. לא יהיה אם כן נס ופלא. כי כבר הושם בטבעו כח זה בעת הבראו, ואין בזה, כי אם יציאת אחד מהדברים שהושם בהטבע. מן הכח אל הפועל. ואין זה נס כלל. אלא כל נס הוא אינו מונח בהטבע כלל. והוא רק פעולה חדשה ובריאה חדשה הנתחדש מכח בלתי בעל התכלית כו' ע"ש. ואמר הוא ז"ל כוונה אחרת בענין התנאים. ואי אפשר לי להעתיקן מפני האריכות. וגם לענ"ד יש להשיב עליהם ג"כ [וכן כמעט על דברי שאר כל המפרשים כולם] כי לפי דבריו ז"ל ע"ש איני רואה לענ"ד תועלת מהתנאים ולמה היה צריך הקב"ה להתנות על זה גם מתחילה הלא כל אשר חפץ עשה. ולדברי המפרשים אשר אמרו. שהוא להורות שכל הבריאה הוא בשביל ישראל. עי' תוספת יו"ט הנ"ל. וכן נתייסדה כל הבריאה מתחילה רק לתכלית זה. עי' עקידה הנ"ל. הלא כבר מספיק מאמרם ז"ל. ויק"ר פ' ל"ו סי' ד' וב"ר פ"א סי' ד'. בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית. בשביל התורה שנקראת ראשית. ומקרא מלא הוא. ירמיה ל"ג כ"ה. אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ומה משמיענו רז"ל בזה בענין התנאים הנז'. ולדברי המפרשים שאמרו. שהוא להודיע שאין דבר מחודש בעולם שלא עלה במחשבה במעשה בראשית והכל נגזרו מאז ומקדם. וכמ"ש רבינו יונה הנ"ל וכן במחזור ויטרי הנ"ל. הרי גם זה מקרא מלא הוא ישעיה מ"ו י'. מגיד מראשית אחרית. ומקדם אשר לא נעשו. וכן הרי מבואר מזה ממילא ג"כ החשש דשינוי רצון. כי הרי כל מה שנעשה בהבריאה לעולם. הכל הוא ממחשבתו ורצונו ית"ש אשר מאז ומקדם. וכן נאמר ג"כ. ישעיה מ"א ד'. מי פעל ועשה קורא הדורות מראש אני ה' ראשון ואת אחרונים אני הוא. וא"כ הרי מה משמיענו בענין התנאים שאמרו. ומאמרם ז"ל שאמרו תנאין התנה הקב"ה כו' עם כל מה שנברא בששת ימי בראשית כו' צויתי את הים כו' צויתי את השמים ואת הארץ כו' צויתי את השמש ואת הירח כו' הנה משמעות הדברים הוא כי קשר ותלה את כל אותן הנסים. בהם עצמן. ולכן חשב הרמב"ם ז"ל בזה מה שחשב בכוונתם ז"ל. וכנ"ל. ע"ש:

[ג] **וראיתי** עוד להרב הקדוש מהר"מ אלשיך ז"ל בפ' בשלח בפסוק וישב הים לפנות בוקר לאיתנו. שמביא שם מילין אחדים ממה שכתב במ"א על ענין תנאים הנז', ומשמע כוונתו שם. כי הנה הוא כאשר שנודע הוא שעל כל דברי הטבעיים אשר בארץ מתחת. הנה יש בשמים ממעל שרים ממונים על כל דבר ודבר וכל כח ותכונת הטבע אשר למטה הוא נמשך מהשר שלו אשר למעלה. מהשפע אשר מקבל הוא תמיד מלמעלה למעלה. עד המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב ית"ש. ואותו השפע הנה היא חיותו וקיומו של השר הממונה על זה, והרי קשה להשר מאד כשמשנה איזה טבע למטה ע"י נס. כי הוא כמו שניטל חיותו ממנו והוסר ממשמרתו. והרי הוא צערו גדול מאד. ולכן התנה הקב"ה עמהם על כל זה מתחילה בעת שבראם. שעל מנת כן נבראו. שלא יהא להם פתחון פה לערער על הדבר:

אמנם גם על זה קשה כי הרי נודע הוא שכל שרי מעלה. הנה הם משרתיו עושי רצונו ית"ש. ועליהם נאמר ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו. וכי חשודים הם ח"ו להרהר אחר מדותיו ית"ש, ואמרו בפסחים קי"ח ע"א בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע את חנניה מישאל ועזריה לתוך כבשן האש. עמד יורקמי שר הברד לפני הקב"ה אמר לפניו רבש"ע. ארד ואצנן את הכבשן ואציל לצדיקים הללו מכבשן האש. אמר לו גבריאל אין גבורתו של הקב"ה בכך שאתה שר של ברד והכל יודעין שהמים מכבין את האש. אלא אני שר של אש ארד ואקרר מבפנים ואקדיח מבחוץ ואעשה נס בתוך נס, אמר לו הקב"ה רד. והרי לנו שגבריאל גופו שהוא שר של אש עשה מעצמו נגד טבעו כדי להתקדש שם שמים על ידו. ומשמע ג"כ כי לא מסיבת התנאי אמר כן אלא מעצמו אמר כי הרי הגמרא סיפר לנו. שהקב"ה אמר לו רד והסכים לדבריו. והרי לנו כי לא היה מקודם תנאי כלל בזה אלא שגבריאל רצה כן מעצמו כדי לקדש שם שמים על ידו. והרי הוא שלא כדברי מהר"מ אלשיך ז"ל. אמנם גם הגמרא גופה צריך ביאור כי איך אמר גבריאל ארד ואקרר מבפנים. מאחר שהוא שר של אש וכל תכונתו וכחו הוא אש. איך אפשר לו מעצמו לעשות היפך מתכונתו. ובאמת כי במדרש תנחומא פ' נח סי' י' מבואר. כי גם חנניה מישאל ועזריה ניצולו ע"י הקב"ה עצמו, ע"ד שאמרו בגמרא פסחים הנז' באברהם אבינו ע"ה. אמנם בתנחומא. פ' הלוה סימן י"ד. מבואר כמו שהוא בגמרא פסחים. והרי סותרים האגדות זה לזה. וכן צריכים להבין ג"כ בב"ר הנ"ל בענין התנאים. שאמרו שם. צויתי את האור שלא תזיק לחנניה מישאל ועזריה. ואלמה דילגו על אותו הנס ג"כ אשר באברהם אבינו ע"ה באור כשדים:

[ד] **ובמדרש** שמו"ר פ' י"ד סימן ג' אמרו שם על פסוק כל אשר חפץ ה' עשה. אמר דוד, אע"פ שגזר הקב"ה השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם כו', כשבקש ליתן התורה ביטל אותה הגזירה ואמר התחתונים יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים, שנאמר וירד ה' על הר סיני, וכתיב ואל משה אמר עלה אל ה'. הרי כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ. כמו כן כשבקש אמר יקוו המים, וכשבקש עשה את היבשה ים ותהום. שנאמר הקורא למי הים. ואמר ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה. וכשבקש עשה את הים ותהומות יבשה, שנאמר ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים ואומר ויוליכם בתהומות כמדבר. וכן במצרים. במשה שהיה בארץ, נתן לו רשות לשלוט במעשה שמים. שנאמר ויאמר ה' אל משה נטה ידך על השמים. והרי מבואר מדברי המדרש הללו שכל מה שנעשו משינוי הטבע. הוא לא מחמת תנאים כלל. אלא שהקב"ה משנה את סדרי בראשית בכל עת שרוצה וכמו שנאמר כל אשר חפץ ה' עשה. כי אם כפשטות הדברים דבראשית רבה הנ"ל. שהיה על כל שינוי הטבע והנסים. תנאים וגזירות מתחילה בעת הבריאה, הרי לא שייך לומר כל אשר חפץ ה' עשה מאחר שאינו עושה חדשות כלל מעת הבריאה ולהלאה. ואין להרהר על מה שאמר עשה. שהוא לשון עבר. כי הכוונה שם הנה הוא על כל הנסים דיציאת מצרים וכמ"ש במדרש שמו"ר הנז'

הנז'. כי הרי בששת ימי בראשית לא נעשו עדיין כל השינויי טבע דהנסים כלל. אלא הכונה הוא על הנסים דיל"מ ודור המדבר. וע"ד שכתוב. דברי הימים א' ט"ז. זכרו נפלאותיו אשר עשה. וכן נאמר. דניאל ד' ל"ב. וכמצביה עבד בחיל שמיא ודארי ארעא. ומלת עבד הוא לשון הוה. והרי לנו עכ"פ כי כל השינויי טבע והנסים הוא מה שהקב"ה עושה ומחדש אותם באותו העת לפי חפצו. ואינם מסיבת תנאים וגזירות הקודמות כלל. אמנם פשוט הוא כי עכ"ז הנה אין כאן חשש שינוי רצון. כי את הכל. מקיף ידיעתו ורצונו ית"ש על כל מה שהיה והוה ויהיה. והוא ית"ש מקיף אותם הכל בהוה. ועל זה נאמר. ישעיה נ"ה. כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי כו' כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם ומחשבותי ממחשבותיכם. אך כל שינוי הטבע וגם הנה הוא עכ"פ פעולה חדשה ממנו ית"ש אשר נתחדש באותו העת לפי חפצו. ואינה מונח בהבריאה כלל. כי היא כולה למעלה מטבע הבריאה. ועל זה נאמר כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ בימים וכל התהומות. ור"ל שמשנם לפי חפצו. וכנ"ל ממדרש שמו"ר. וכ"ז הרי הוא לא כדברי המדרש ב"ר הנ"ל אות א'. והרי סותרים אותן המדרשים זה את זה:

[ה] **אמנם** על פי דרכינו הנ"ל ענף ב' יתבאר הכל על נכון. כי הנה גם עם כל חוזק הטבע ותוקפה אשר היא כראי מוצק ואין בכח לשום נברא לזוז אותה ממקומה אף זיז כל שהוא. וכמ"ש יסד ארץ על מכוניה בל תמוט עולם ועד. הנה כל חוזקה ותוקפה אשר יסד בה היוצר בראשית ית"ש. הנה הוא רק לפעולותיה ותולדותיה. ר"ל מה שרצה רצונו ית"ש להוציא ממנה פעולות טבעיים ותולדות טבעיים. ובזה הנה כחה גדול וכן לזה הנה היא מסודר ג"כ בסדר יפה ונאה אשר אין להוסיף ואין לגרוע. אמנם כ"ז הנה היה רק באם שהיה רצונו ית"ש להמציא אותה לצורך מציאותה לבד ולפעולתה לבד ולא לשום תכלית אחר מכוון בה. ואז הנה היה פעולתו ית"ש רק על דרך פעולת בני אדם שאחר גמר פעולתו אין לו עוד שייכות עמה כלל. אך באמת הרי היה פעולתו ית"ש בכל מציאת הטבע כולה. לא לכוונת מציאותה לבד. להמציא אותה כמו שהיא להשארת נצחי ח"ו. אלא רק להעלות אותה עצמה לתכלית נעלה ומרומם. הראוי אליו ית"ש. אשר הוא נעלם מכל בריה. וכמ"ש ישעיה ס"ד. עין לא ראתה אלהים זולתך. והנה עומד כל הטבע כולו תמיד מעת הוסדה עד סוף זמן קיומה רק תחת אותה הכונה התכליתית שבה. והוא ית"ש אינו מסיר השגחתו ממנה אף רגע אחת. והיא מתנהגת תמיד רק בהנהגתו ית"ש לבד הן בקיומה והן בכל שינוייה. הכל רק לאותה הכונה התכליתית. והרי עומד הנהגת כל הטבע כולו תמיד רק בתנאי. אם קיומה הוא יפה לפי התכלית המכוון בה אז מתנהגת בקיומה. ואם לאו אז מתנהג כל הבריאה. בשינוי הטבע ובביטולה. שהוא בהנהגה נסיית השולל כל טבע והיא חוץ מהטבע ולמעלה מן הטבע לגמרי. והיא נמשכת באותו העת. מכוון ממנו ית"ש לבד. בלי שום התלבשות בכח טבע כלל. והיא חדשה ממש. ר"ל שכל נס היא פעולה חדשה שנתחדשה ממנו ית"ש באותו העת שנעשה הנס. והיא כולה כעין בריאה חדשה. והרי נמצא שכל חוזקה ותוקפה דהטבע שאמרנו אשר עליה אין להוסיף וממנה אין לגרוע. הנה הוא רק להנבראים עצמן באשר בכל יסודם הם בה וממנה. אמנם במה שהיא עומד תמיד תחת השגחתו ית"ש רק לכונת תכליתה. היא גופה וכן כל הנבראים בה וממנה. הנה בזה הרי אין לה ולהם יסוד קיים כלל, וכל עמילתם וקיומם הם תלויים ברפיון תמיד. וכמ"ש איוב כ"ו. תולה ארץ על בלימה וכן שם פסוק י"א עמודי שמים ירופפו. כי אין להם כולם יסוד קיים כלל. וכן שם ט'. המעתיק הרים ולא ידעו כו' המרגיז ארץ ממקומה כו' האומר לחרס ולא יזרח כו'. וכ"ז הוא משום שכל רצונו בהם הוא רק להכונה התכליתית ומנהיג אותם תמיד רק לאותה הכונה ולכן לא יסד להם יסוד קיים כלל אלא שתלוים תמיד רק ברצונו ברצותו חונג וברצותו ממוגג. וכמ"ש כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ בימים וכל תהומות וכנ"ל במדרש שמות רבה. שהכוונה הוא על כל שינויי הטבע שהם כל הנסים כולם. ועל זה נאמר ג"כ איוב ט' הנ"ל עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר. ועכ"פ הוא כי הטבע ושינויה. שהוא הנהגת הטבע וההנהגה הנסיית. שניהם שקולים הם ויסוד אחד לשניהם שהוא רק רצונו לבד אשר להכונה התכליתיית. אמנם עתה שהוא כל משך זמן דקיום העוה"ז הנה הוא אותו הרצון נעלם בה. ולכן הוא עתה כל ההנהגה החיצונית והגלויה עיקרה רק ההנהגה הטבעית. אבל הנהגה הנסיית הנה הנסים גלוים. הרי הם אינם מצוי עתה כלל. וכל הנסים והנפלאות אשר הקב"ה עושה עמנו תמיד אם שלעינינו הם גלוים אבל למי שאין לו חלק בהם אינו רואה אותם כלל והרי הם רק נסים נסתרים. והרי הוא עתה אותו הרצון נעלם בה. והוא מועט. כי ההנהגה הנסיית הנה היא מגילויו ית"ש אשר יתגלה להבריאה רק לעתיד. שזה עצמו הוא הכונה התכליתית גם לכל הטבע כולה ג"כ כי על זה ברא אותה להעלות אותה גופה לגילויו וליחודו ית"ש. והרי עכ"פ הוא כי עתה הוא רק זמנה הראוי לה, והוא זמן שליטת הטבע, ולכן הוא עתה אותו הרצון נעלם בה, אבל עכ"פ הוא כי אותו הרצון הוא סיבתה, והוא הכוונה בה, והוא יסודה שעליו הוא עומד, והוא מסבב אותה ומנהיג אותה תמיד לכוונת תכליתה, ולכן הנה עומד בה באמת הנהגה הנסיית בהסתר ובהעלם ג"כ בה תמיד עכ"פ, והם כל הנסים נסתרים שאין הפסק להם אף רגע אחת, וכמ"ש הרמב"ן סוף פ' בא ע"ש, וכן יסדו בברכת מודים ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. וכ"ז הוא משום שכל אותו הרצון הוא יסודה ורק עליו הוא נסבב, ולכן מתגלה לפעמים אותו הרצון בה בגילויו ג"כ, והם הנסים הנגלים, ויוצא אז הטבע מסדרה לגמרי, כי כל עמידתה וקיומה היא לעולם רק בתנאי אם יחפוץ בה, ורק מה שראוי ממנה להכונה התכליתית שבה וככל הנז':

[ו] **והנה** על כל זה הוא ג"כ ענין מאמרם ז"ל בב"ר, הנ"ל אות א', תנאין התנה הקב"ה עם כל מה שנברא בששת ימי בראשית, על כל שינויי הטבע ועל הנסים כולם, ואמרו שם כי זהו כוונת הכתוב, ישעיה מ"ה, אני ידי נטו שמים וכל צבאם צויתי, מידי נטו שמים וכל צבאם, צויתי, ר"ל שבאותו העת עצמו אשר נטיתי שמים וכל צבאם, הנה אז גופה צויתי אותם על כל שינוייהם שנעשה בהם בכל משך ימי עולם, ואמרו שם, צויתי את הים שיהיה נקרע לפני ישראל, צויתי את השמים ואת הארץ שישתקו לפני משה. שנאמר האזינו השמים כו' צויתי את השמש ואת הירח שיעמדו לפני יהושע כו' וכנ"ל אות א', והנה משמעות הלשון דהמדרש, כי תלה הקב"ה את כל שינויי הטבע שנעשה בהם, הנה תלה אותם בהם גופה, כי כן הוא מורה, לשון צויתי את הים צויתי את השמים צויתי את השמש כו' כו' ועומק כונתם הוא כי תלה את כל שינוי הטבע בהטבע עצמה לעשות הפכו, והוא נס בתוך נס, ע"ד הנ"ל אות ג' שאמר גבריאל, שהוא שר של אש ליורקמי שר הברד, שאם תרד אתה אין גבורתו של הקב"ה ניכר כ"כ, אלא אני שר של אש ארד ואקרר כו' ואעשה נס בתוך נס. ועד"ז הוא הלשון צויתי אשר אמר המדרש בכולם והכוונה הוא כי תלה הקב"ה את כל נס ונס שחשב שם, באותן הטבעיים עצמן לעשות הפכם והוא נס בתוך נס, שאותה הטבע עצמה בעת שהיא על טבעה בכל תוקפה, תעשה היא גופה באותו העת עצמו את היפך בכל תוקפו, והרי הוא נס בתוך נס והוא מעין שני הפכים בנושא אחד, אשר החוקרים חושבים את זה, מן הנמנעות, שאין ליחס להם מציאות כלל, וכנודע דבריהם בזה, ועל כל זה מלמדינו רז"ל במדרש הנז' שלא כדברי החוקרים בזה כלל וכלל, אלא הוא, כי מהיוצר בראשית ית"ש לא יפלא ממנו כל דבר, ועל זה נאמר ישעיה נ"ה ולא דרכיכם דרכי, כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם, וכן נאמר שם מ' ואל מי תדמיון א"ל והכוונה הוא בכל מה שאמרו, צויתי, כי יסד את כל חוזק תוקף הטבע שבהם, וגזר עליהם שיהיו תלוים תמיד רק על רצונו ית"ש ועל הכוונה התכליתית, והוא ע"י, כי בעת הבריאה עצמה הנה לא יסד להטבע כולה ולכל הנבראים בה וממנה, יסוד בפנ"ע, אלא יסד אותם שיהיו תלוים תמיד רק על רצונו, ויומשך

כל תהלוכותיהם תמיד רק על פי רצונו אשר על הכוונה התכליתית. והרי תלוי כל הטבע שבהם תמיד רק על תנאי. אם קיומם הוא לפי התכלית. ר"ל בעת שיומשך התכלית ע"י קיומם אז יעמוד הטבע בהם על תוקפה. ואם לאו. ר"ל בעת שיהיה נדרש עפ"י הכוונה התכליתית להתנהג בהנהגה נסיית. אז ישתנה הטבע מכל וכל. והרי תלוי הנהגת כל הטבע ותהלוכותיה עם כל הנבראים בה. רק על תנאי. ותלה הקב"ה את כל הטבע כולה וכל הנבראים כולם שנתייסדו בה בששת ימי בראשית. הכל רק על רצונו לבד. שיהיו תלוים כולם תמיד. כל מציאותם והנהגתם. הכל רק על רצונו וכוונתו התכליתית בה, כי רק על זה הם עומדים ורק על זה הם תלוים כל רגע ורגע. והרי עומדת כל הבריאה כולה רק על בלתי גבול כי הרי רצונו אשר על הכוונה התכליתית, הרי הוא מבלתי גבול. כי הוא מאור א"ס לבד שהוא יסוד הנעלם דכל המציאות כולו וכנ"ל ענף א' ב'.

והרי נמצא כי דברי המדרש ב"ר הנ"ל אות א' בענין התנאים אינו סותר כלל לדברי המדרש שמו"ר הנ"ל אות ד' בענין הפסוק כל אשר חפץ ה' עשה. כי אדרבה הוא בזה עצמו הוא ענין התנאים. שיהיו תלוים כולם תמיד רק ברצונו ושישנה בהם ויחדש בהם בכל עת שירצה. בחדשות ונצורות. מהארת אור א"ס והוא כל הנסים כולם. שהם באמת רק פעולה חדשה כענין בריאה חדשה ממש שאינו עומד בהבריאה כלל אלא שנעשה ונתחדש ממנו ית"ש. באותו העת שנעשה הנס. והוא מ"ש כל אשר חפץ ה' עשה כו', וכנ"ל אות ד' ה'.

והנה ענין התנאים על זה הוא רק ע"ד שאמרו בחולין ס' ע"א. כל מעשה בראשית לדעתן נבראו. שהודיעם הקב"ה כל תהלוכותיהם ומאורעותיהם ויאותו לזה. לצביונם נבראו ר"ל לתכליתן. עי' מהרש"א בחידושי אגדות שם. כי צבי, הוא הוראת על תוקף החמדה והשבח והתפארת. כמו ישעיה כ"ח ה' לעטרת צבי. וכן יחזקאל כ"ו כ' ונתתי צבי בארץ חיים. וכן הוא הכוונה לצביונן נבראו שהודיעם הקב"ה את תוקף שבחן. חמדתן ותפארתם. ועילויים בתכליתן האחרון. והודיעם את הכוונה התכליתית שבהם. והוא ע"י שנתייסדו שיהא תלייתם תמיד רק על רצונו ית"ש אם בקיומם אם בשינויים. שיהיה כל תהלוכותיהם תמיד רק לפי חפצו ית"ש. ועל זה היה ג"כ כל התנאים הנ"ז. בדרך הודעה וידיעה על כל אשר יעבור עליהם. והם קבלו את כ"ז בחפץ וברצון. והוא מה שאמרו לדעתן נבראו. כי בזה גופה. ר"ל ע"י שקבלו את כ"ז באהבה. להיות מסורים אליו ית"ש תמיד ולהיות תלוים תמיד רק על רצונו. הנה בזה גופה הרי נעשו כולם קודש לה'. לסבב על עצמן. את שכרם ועילויים דלעתיד, ולהתקיים עליהם עי"ז את כל הכוונה התכליתית שבהם. והוא מה שאמרו. לדעתן נבראו. לצביונם נבראו. כי ע"י לדעתן. יתקיים בהם לצביונן. שהוא תכליתן. ועי' כ"ז לקמן כלל ט' סוף ענף ט"ו:

[ז] **והרי** עכ"פ הוא כי כל הנסים כולם הנה הם באמת פעולות חדשות ממש אשר נעשו ונתחדשו ממנו ית"ש באותו העת שנעשה הנס. והם כולם חוץ מן הטבע לגמרי. שאין להטבע ולשום כח נברא חלק בזה כלל. אלא הם נמשכים ונעשים באותו העת מהארת אור א"ס שהוא למעלה מכל מדה וגבול. והם פעולות חדשות ממש שנתחדש ממנו ית"ש באותו העת שנעשה בו הנס. ומה שאמרו לויתי את הים. לויתי את השמים. לויתי את השמש כו' כו' אין הכוונה שהתנה אותן הדברים בטבעי הנבראים מעת ששת ימי בראשית לעשות את אותן הנסים בשעתן חלילה וחלילה להעלות זאת על הדעת. וכמו שהתרעם הרמב"ם ז"ל עצמו על זה במורה ח"ב פ' כ"ט וכנ"ל בדבריו. אלא הכוונה במה שאמרו לויתי ור"ל שיסד אותם כולם על רצונו לבד, בלי שום יסוד אחר כלל ושיהיו תלוים תמיד רק על רצונו אם בקיום הטבע שבהם אם בביטול הטבע שבהם. וכן ליוה אותם ממש ג"כ. ר"ל השרי מעלה שהם הכחות דכל הטבעיים והנבראים כולם. הנה ליוה אותם, שישעבדו וימסרו את עצמן אליו תמיד בחפץ נפשם. שיעשה עמהם כחפצו ורצונו ית"ש. וע"ד שכתוב ואהבת את י' א' בכל לבבך ובכל נפשך אפי' הוא נוטל את נפשך והודיעם מתחילה שיעשה שינוים רבים בהם. שהם כל ענין הנסים. ועל כל זה התרצו וקבלו על עצמם בנפש חפצה. וכמ"ש כל מעשה בראשית לדעתן נבראו וכנ"ל. ולא עוד אלא שהודיעם הקב"ה ג"כ שיעשה כמה נסים שהם היפך כל הטבע וביטולה. על ידיהם גופא שהוא ע"י הטבע עצמה וקיומה. והוא נס בתוך נס. וגם כ"ז הרי הוא צער גדול להם מאד. כי הרי כאשר נעשה היפוך הטבע ע"י מנוע זולתה. הרי הוא ג"כ נס בודאי. והוא ג"כ צער להם. ר"ל להשר הממונה על זה. כי נמנע ממנו כחו ותכונתו וחפצו ונעשה נגדו. אך כאשר נעשה הפכו על ידו גופה. הרי הוא נס בתוך נס והוא צער גדול אליו מאד. שמוכרח הוא עצמו לעשות היפך תכונתו. והוא באמת דבר שאי אפשר להעשות. אלא רק ע"י שתלוים כולם רק על רצונו ית"ש לבד. והרי הוא יסוד הנעלם של כולם. למעלה מכל חק וגבול ומדה. והן פעולת הטבע והן פעולת הנסיית הנה הם מתהווים ונמשכים כולם תמיד רק מרצונו. וכל אשר חפץ בהם עשה. ונעשה כל נס. ע"י שפעת אור רצונו. לפי גילויו בהם באותו העת ונמשך ונעשה כל נס מרצונו עצמו. לפי רצונו באותו העת על הנס שנעשה בו.

והנה עפ"ז, הוא ג"כ הכוונה בהלשון לויתי שאמרו. במדרש ב"ר הנ"ל. כי הנה נעשו כל אותן הנסים שחשבו שם. הנס בכולם הם למעלה מן הטבע לגמרי והיפך הטבע שבהם. עכ"ז הנה נעשו כולם על ידיהם עצמן. ולא ע"י מלאך ולא ע"י שליח זולתם שהכריח אותם על זה אלא הוא מרצונו ית"ש. לבד, אשר עליו הם תלוים כנ"ז. והאיר והתגלה בהם הרצון, באותו העת שנעשה בו הנס. לעשות על ידיהם גופה. היפך הטבע שבהם. והוא נס בתוך נס וזהו לשון „לויתי" והוא במה שנעשה הנס על ידיהם עצמן כי הנה נעשה הנס דקריעת ים סוף ע"י השר של ים עצמו. לא ע"י מלאך ושליח אחר. שקרע אותו. ועמידת השמש. ע"י השמש עצמו. ולא ע"י מלאך ושליח אחר. שהעמיד אותו. ועד"ז כל הנסים כולם אשר חשבו במדרש שם. ועל זה הוא הלשון „לויתי" שאמרו שם בכולם. והוא במה שהרי לא נעשו כל אותן הנסים ע"י הקב"ה בעצמו. אלא רק ע"י אותן הממונים עצמן אשר על הטבע שבהם. ונצטוו ממנו ית"ש. לעשות היפך טבעם. וגזר הקב"ה שיעשה כל הנסים הללו על ידיהם גופה, והגם שהרי הוא היפך טבעם, ואי אפשר לשום נברא לעשות הפכו. אך הם נעשים כולם רק מהשפעת אור רצונו ית"ש לבד. והוא אור א"ס אשר עליו הם עומדים ותלוים תמיד. ובמה שנעשה על ידיהם גופה הוא באמת נס בתוך נס. ונעשו באמת הנסים כולם רק מאור רצונו עצמו ית"ש שהאיר והתגלה בהם. באותו העת שנעשה בו הנס לצורך אותו הנס שנעשה בו. והנה נעשו על ידיהם גופה רק ע"י אור א"ס שבהם שהוא בלתי גבול ואין מנוע לפניו:

[ח] **ומה** שהעלינו לעיל סוף אות ג' במדרש ב"ר הנ"ל שאמרו שם. לויתי את האור שלא תזיק לחנניה מישאל ועזריה. אלמה דילגו על אותו הנס ג"כ אשר באברהם אבינו ע"ה באור כשדים. הענין בזה הוא כי מפני גודל שבח מעלת זכות אברהם הנה לא היה נעשה שם הנס ע"י השר של אש כלל. ע"ד שהיה בחנניה מישאל ועזריה. אלא באברהם אבינו ע"ה היה הנס מהקב"ה בעצמו. וכמ"ש בפסחים קי"ח א' שגם שם רצה גבריאל שיעשה הנס על ידו ואמר לו הקב"ה אני יחיד בעולמי והוא יחיד בעולמו נאה ליחיד להציל את היחיד. וא"כ הרי לא שייך לומר בו. לויתי את האור שלא תזיק לאברהם. כי הרי לא נעשה בו הנס ע"י השר של אש כלל. אלא מהקב"ה בעצמו. והגם שאמרנו שכאשר נעשה ע"י השר של אש עצמו. הוא נס יותר גדול כי הוא נס בתוך נס. אך מפני גודל זכות מעלת אברהם לא רצה הקב"ה לעשות הנס דרך המלאך גבריאל כלל אלא הקב"ה נגלה עליו בכבודו ובעצמו. אמנם כבר אמרנו כי גם בחנניה מישאל ועזריה. היה באמת הנס ג"כ העיקר רק מהקב"ה מאור רצונו ית"ש שהאיר והתגלה בהשר של אש שהוא גבריאל לצורך אותו הנס. כי אין כח להשר של אש לעשות מעצמו היפך כחו ותכונתו. והיה שם העיקר ג"כ רק מהקב"ה אלא שהיה דרך גבריאל ועל ידו. וזהו שאמרו במדרש תנחומא פ' נח סי' י' בחנניה מישאל ועזריה. באותה שעה בקשו מלאכי השרת לירד להציל חנניה מישאל ועזריה מן הכבשן. אמר להן הקב"ה הואיל ולשמי ירדו. אני יורד ואצילן כו' ע"ש. והרי לכאורה הוא סותר להגמרא פסחים קי"ח א

שאמרו שם. כי חנניה מישאל ועזריה הם ניצולו ע"י גבריאל שר של אש, ומה גם כי בתנחומא נוסח פ' תצוה סי' י"ב מבואר ג"כ כמו בגמרא פסחים. וכמו שהעירנו בכ"ז. לעיל אות ג'. אך ע"פ דברינו עתה אין סתירה כלל. כי מה שאמרו בפ' נח בקשו מלאכי השרת לירד להציל כו' הכוונה הוא על יורקמי שר הברד. כמ"ש בפסחים שם. ולא הסכים הקב"ה על זה. ואמר הואיל ולשמי ירדו אני יורד ואצילן. והוא מה שנעשה הנס ע"י גבריאל שר של אש. והרי א"כ הנה היה כל עיקר הנס ג"כ רק ע"י הקב"ה אלא שהיה דרך גבריאל ועל ידו וכנז'. ומ"ש גבריאל. בפסחים שם. אני ארד ואקרר כו' אין הכוונה שיעשה זה מעצמו ובכחו. כי הרי מאחר שהוא שר של אש הרי אי אפשר לו לקרר ולעשות הפכו. אלא הכוונה שבקש מהקב"ה שישפיע בו. מאור רצונו דבלתי גבול ומדה שהוא מאור א"ס ית"ש. לעשות הפכו ולקרר. והסכים הקב"ה לדבריו ואמר רד. והרי כשנעשה הנס ע"י גבריאל היה העיקר ג"כ רק מהקב"ה אלא שנעשה דרך בו ועל ידו. והיה זה נס בתוך נס. אמנם באברהם אבינו ע"ה הנה לא נעשה הנס גם דרך גבריאל כלל אלא מהקב"ה בכבודו ובעצמו וכנז'. ואפשר הוא כי גם ביוסף עם אחיו כשהשליכו אותו לבור רק אין בו מים. והיה בו נחשים ועקרבים. כמ"ש בשבת כ"ב רע"א. וא"כ הרי קשה בדברי ב"ר הנ"ל שאמרו שם. צויתי את האריות שלא יזיקו את דניאל. אלמה דילגו על אותו הנס ג"כ שהיה ביוסף ולא אמרו צויתי את הנחשים ועקרבים שלא יזיקו את יוסף. ולכן נראה כי גם ביוסף היה הנס ע"י הקב"ה לבד ולא ע"י מלאך כלל. כ"ד שאמרו באברהם אבינו ע"ה. וא"כ הרי לא שייך שם ג"כ לומר צויתי וכנ"ל:

[ט] **אמנם** הנה לכאורה יש לתמוה על התפעלות הנסים הללו. מחנניה מישאל ועזריה בכבשן האש. ומדניאל בגוב האריות. וכן גם מאברהם אבינו ע"ה באור כשדים. הלא מצינו בכמה צדיקים אחרונים הרבה מהם. שעשו כן מדעתם ולא שלטו בהם האש. וכמ"ש בכתובות ס"ז ע"ב במר עוקבא ואשתו שנכנסו לתנור מדעתם. וכן בר' זירא. בבא מציעא פ"ה סע"א. וא"כ מהו הרעש גדול מאברהם אבינו ע"ה באור כשדים וכן מחנניה מישאל ועזריה בכבשן האש. וכן מצינו ג"כ. ברכות ל"ג א'. בר' חנינא בן דוסא שהכניס את עצמו מדעתו בסכנת ערוד ולא שלט בו. וא"כ מה הרעש מהנס דדניאל בגוב האריות:

אמנם דע כי הענין בזה הוא באמת מנפלאות תמים דעים ית"ש. ומדרכי הנהגתו הנעלמה הנעלם מעיני כל חי:

והוא כי הרי נודע הוא רום מעלת דורות הראשונים. ואמרו שבת קי"ב ע"ב. אם ראשונים בני מלאכים אנו כו' ובעירובין נ"ג א' לבן של ראשונים כפתחו של אולם ושל אחרונים כפתחו של היכל ואנו כנקב מחט כו'. וביומא ט' ע"ב טובה צפורנן של ראשונים מכריסן של אחרונים [ועי' בהגר"א בתיקונים דף קכ"ח ב' דה"מ ונעץ צפרניו בקרקע סוד נפלא בזה]. וכן ענין גילויו ית"ש שהוא גילוי שכינה. הרי היה חסר מאחר בית ראשון והלאה וכמ"ש ביומא י' רע"א ושם ספ"א (והגם כי לעולם אין השכינה זזה מכותל מערבי, וכמ"ש בשמו"ר פ"ב סי' ב' ובכ"מ. אך הוא רק בהסתר והעלם וכן הוא בזוה"ק ר"פ תצוה). וכן פסקה הנבואה בבית שני כמ"ש ביומא שם ספ"א. והרי היה הבדל גדול בין דורות הראשונים לדורות האחרונים.

עכ"ז הנה היה מנפלאות תמים דעים ית"ש. בהנהגתו הנעלמה אשר כך עלה במחשבה לפניו מאז ומקדם. להתגלה בשפעת אור קדשו ולמסור הכחות והמפתחות דסדרי בראשית ורזי עולם. רק לדורות האחרונים אשר מבית שני והלאה. כי להם הנה ניתנה החמדה גנוזה הזאת. לשלוט בכל מעשה בראשית וזכו לזה עד סוף הזמן דכל מייסדי התורה שבע"פ. כי הנה ניתן להם החמדה גנוזה הזאת להשתמש בה כאפלים הרבה יותר מבדורות הראשונים.

וכמ"ש בהיכלות דר' ישמעאל כה"ג פ' כ"ז כ"ח כ"ט, ע"ש באריכה, ואמרו שם, אמר ר' ישמעאל כך אמר ר' עקיבא משום רבי אליעזר הגדול. לא קיבל. עליהם אבותינו לשום אבן על אבן בהיכל ה' עד שכפו למלכו של עולם ולכל משרתיו ונזקק להם וגילה להם. סודה של תורה. היאך יעשוהו והיאך ישתמשו בו (שהוא שימושי כל השמות), מיד הופיע רוח הקודש כו'. עוד שם אמר ר' ישמעאל, כך אמר ר' עקיבא משום ר"א הגדול מיום שניתנה תורה לישראל עד שנבנה הבית האחרון (ר"ל בית שני. כמ"ש בזוה"ק משפטים ק"ג א'. ועי' פ' פנחס רכ"א א') תורה ניתנה אבל הדרה ויקרה. כבודה וגדולתה ותפארתה, אימתה פחדתה ויראתה. עושרה וגאותה וגאונה, זיעתה וזיותה. עוזה ועזוזה. ממשלתה וגבורתה. לא ניתנו עד שנבנה הבית האחרון.

עוד שם כי הנה נשתלשל כסא הכבוד ועמד בין האולם ולמזבח ומלכו של עולם עליו. וניתן להם רשות לעמוד לפני כסא הכבוד ע"ד שהם יושבים בישיבה. ותפשו כתר. וקבלו חותם. ולמדו סדר סוד תורה כו'.

עוד שם ס"פ כ"ז ור"פ כ"ח. בתי גנזיי ובתי אוצרותי אין כל דבר חסר מכם. אמרו משאלותיכם ויותנו לכם. ותאות נפשיכם מיד תיעשה. כי אין עת כעת הזאת. ואין זמן כזמן הזה. אני יודע מה אתם מבקשים. ולבי הכיר מה אתם מתאוים. תורה מרובה אתם מבקשים. והמון תלמוד. ורוב שמועות. לשואל הלכה אתם מצפים. ולהמון רזיי אתם מחמדים. להרבות תעודה הרי הרים. להעלות תושיה גבעות גבעות. להגדיל תלמוד בחוצות. ופלפול ברחובות להרבות הלכות כחול הים. ובנים (ר"ל תלמידים) כעפרות תבל להושיב ישיבות בשערים. לפרש בהן איסור והיתר. לטמא בהם את הטמא לטהר בהם את הטהור. להכשיר בהם את הכשר ולפסול בהם את הפסול. להכיר בהם את הדמים. להורות לנדות מה יעשו. לקשור כתרים בראשיכם כו'.

עוד שם בתי גנזיי ובתי אוצרותי. כו' כנז'. להם גנוז מימות עולם. ומימי בראשית להם מתוקן. ולא עלתה על לבי ליתנו לכל הדורות אשר מימות משה ועד עכשיו. לדור זה היה שמור להשתמש בו עד סוף כל הדורות. ועל זה נאמר. חגי ב' ט'. גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

והרי לנו מכ"ז כי מתחילת בית שני הנה נפתחו שערי תורה ונתגלה האור דצפיית המרכבה ודכל סדרי מעשה בראשית וניתן רשות לכל הרוצה ליטול את השם שיבוא ויטול. ור"ל לכל מי שהכין את עצמו להתקדש בקדושה שלמעלה ולהיות מהקדושים שעומדים לפני ה' תמיד. הנה נפתח להם מאז שערי אורה בכל סתרי תורה וכל גנזי אוצרות חיים. ונתקיים בהם מאז מקרא שכתוב שמואל ב' כ"ג ג'. צדיק מושל יראת אלהים. ואמרו על זה בדברים רבה פ' האזינו סי' ב' ג'. הצדיקים מושלים כביכול במה שהקב"ה מושל כו' ע"ש באריכה. וכן בב"ר ר"פ ע"ז אין כאל ישורון. אין כאל. ומי כאל ישורון. הגאים והמבוחנין שבכם כו' ע"ש, כי ניתן מאז רשות לצדיקים להשתמש בשרביטו של מלך מלכי המלכים הקב"ה. וכמ"ש סנהדרין ס"ה ב'. אי בעו צדיקי. ברו עלמא כו'

אמנם הנה קודם העת דבנין בית שני הנה היה ננעל עדיין השער הזה, ולא ניתן אז השליטה לשלוט על סדרי מעשה בראשית לכל הצדיקים כולם שבכל דור. הלא רק למעט מזעיר מהיחידי סגולה המצויינים אשר ראה רצונו ית"ש להתגדל ולהתקדש על ידיהם. וכמו כל הניסי מצרים ודור המדבר שנעשו ע"י משרע"ה וכן בכיבוש הארץ שהיה לצורך כלל ישראל, אבל זולת זה הנה לא ניתן המפתח דשנוי סדרי בראשית אלא רק לצורך שעה ולאיזה קדושים המצויינים אשר בחר בהם הוא ית"ש לקדש שמו עליהם. והם כל הנסים והנפלאות הנזכר בתנ"ך. וכל זה הנה הוא ג"כ רק מסוד תיקון העתיד. וכמ"ש במדרש ויק"ר פ' כ"ז סי' ד'. כל מה שהקב"ה עתיד לעשות ולחדש בעולמו העתיד לבוא. כבר הקדים ועשה מקצתו ע"י נביאיו והצדיקים בעוה"ז כו' ע"ש, ועי' תיקונים תיקון כ"א. בהגר"א דף מ"ב סע"ב ע"ש. ואכמל"א בזה:

אמנם מבית שני ואילך. אשר אז הנה נפתחו השמים. ונגלי עמיקתא ומסתרתא [עמיקתא זו עומק המרכבה ומסתרתא זו מעשה בראשית (סדר עולם פ"ל) לכל מי שהכין את עצמו להתקדש בקדושה של מעלה. כנ"ל מספר היכלות. וניתן

השליטה אז לכל הקדושים שעומדים לפני ה׳ תמיד לשלוט בכל מעשה בראשית. לשנות בהם כחפצם וכנז׳. ולכן הנה מצאנו לכמה תנאים ואמוראים שעשו נסים נפלאים בנקל מאד. מה שנעשו בדורות הראשונים רק ע״י הנביאים המצויינים והיו להם כ״ז לאות ולמופת. וכמו שמצינו בר׳ פינחס בן יאיר שחלק את הנהר גינאי בנקל מאד גם להאי טייעא שהלך עמו. חולין ז׳ ע״א וכן הנס דתחיית המתים אשר היה רק אליהו ואלישע מצויינים בזה. ובדורות אחרונים דהתנאים בימי רבי. הנה אמרו עכו״ז י׳ ע״ב. ידענא. זוטי דאית בכו מחיה מתים. וכן מצינו כמה מהם שהחיו את המתים בנקל מאד הרבה יותר מאליהו ואלישע כי הרי באליהו כתיב. במלכים א׳ י״ז. ויתמודד על הילד שלש פעמים ויקרא אל ה׳ וגו׳ וישמע ה׳ בקול אליהו וגו׳. וכן באלישע במלכים ב׳ ד׳. ויבוא ויסגור הדלת בעד שניהם. ויתפלל אל ה׳ ויעל וישכב על הילד וישם פיו על פיו ועיניו על עיניו וגו׳ וגו׳. אמנם בדורות האחרונים נעשה להם הנס הזה בנקל מאד. וכמו שמצינו בר׳ יוחנן שהחיה את רב כהנא. בבא קמא קי״ז ב׳. וכן רבה החיה את רבי זירא. מגילה ז׳ ב׳. וכן ר׳ חנניה בן חכינאי שהחיה את אשתו בתפילתו. כתובות ס״ב ב׳. וכן בענין עצירת גשמים. אשר נעצר ע״י אליהו זל״ע. ג׳ שנים. [ר״ל ג׳ חדשים בראשונה וג׳ באחרונה וי״ב באמצע. כמ״ש ויק״ר פ׳ י״ט סי׳ ה׳] והנה היה זה אצלו לנס מצוין. וכמ״ש בסנהדרין קי״ג סע״א. ואמימר שהיה מהאמוראים האחרונים. אמר בתענית ח׳ ע״ב. אי לא דצריך לברייתא. בעינן רחמי ומבטלינן ליה. וכן הנפלאות ונוראות דחוני המעגל ודר׳ יצחק בן אלישיב ודר׳ חנינא בן דוסא ודר׳ יוסי דמן יוקרת ובריה. וכיוצא. אשר בתענית כ״ג כ״ד כ״ה אשר נראה מזה כי כל סדרי בראשית היה מסור בידם. מה שלא נמצא כ״כ בדורות הראשונים. וכ״ז הנה הוא מנפלאות תמים דעים ית״ש מהנהגתו הנעלמה. להכניע ולשעבד כל כחות הטבע דמעשה בראשית כולם. להקדושים שבדורות האחרונים. הרבה יותר מבדורות הראשונים. וכנ״ל מספר היכלות:

ולכן הוא כי הנה כל אלו הקדושים המיוחדים אשר בדורות הראשונים שנעשה עמהם ג״כ כמה נסים נפלאים בשינוי הטבע כמו אברהם אבינו ע״ה באור כשדים. וחנניה מישאל ועזריה בכבשן האש. ודניאל בגוב האריות, וכן באליהו ואלישע שהחיו את הילדים. והיה נעשה כ״ז בסיבת גודל רום מעלתם וקדושתם הנפלא. ונשתנה הטבע להם גם בעת תוקף שליטתה. הנה היה אז באמת כל אותן הנסים לאותות ומופתים גדולים עד שחרדו ורעדו על זה כל יושבי תבל. והוא משום כי הנה אז לא הגיע עדיין העת לזה לשלול הטבע ע״י יחיד.

משא״כ מבית שני והלאה הנה נעשו כמה נסים נפלאים כיוצא בזה. בנקל מאד. ע״י כמה קדושי עליון. ונעשו בלא פרסום כלל. וגם בלא הכרח כ״כ. ולא עוד אלא שכמה מהם הנה הכניסו את עצמם בסכנה. והיו בטוחים שלא ישלוט הטבע עליהם עד שלא היה נחשב אצלם לנס כלל. כי הרי ר׳ זירא דהוי בדיק נפשיה. כל תלתין יומין. שגר תנורא סליק ויתיב בגויה. ב״מ פ״ה סע״א. ועד״ז במר עוקבא ואשתו. כתובות ס״ז ב׳ [אמנם שם הנה היה מחמת הכרח קצת. כדי שלא יתבייש העני, כמבואר שם.] וכן ר׳ חנינא בן דוסא שנתן עקבו על החור של ערוד. ברכות ל״ג א׳. הרי הכניסו את עצמם בסכנה מפני שהיו בטוחים על זה עד שלא היה נחשב להם לנס כלל וכלל. דאל״כ הרי אסור להכניס את עצמו בסכנה ולסמוך על הנס. כמ״ש בשבת ל״ב ע״א. ובפרט היכא דקביע היזיקא. לא סמכינן אניסא אפי׳ בדבר מצוה. כמ״ש בקידושין ט״ל ב׳ וכן בפסחים ח׳ ב׳. ור׳ זירא עצמו היה נזהר בזה. כמ״ש שם בשבת ל״ב א׳. ר׳ זירא ביומא דשותא לא נפיק לביני דיקלי. אלא ודאי כי משום שידעו בעצמם שהם צדיקים גמורים. [וע״ד שאמרו. ברכות ס״א ב׳ לידע איניש בנפשיה אם צדיק גמור הוא אם לאו]. וכצדיקים גמורים. הנה אין להטבע עליהם שום שליטה כלל. וכל סדרי בראשית מוכנעים ומשועבדים להם לחפצם ולרצונם. ולא נחשב להם כל שינוי טבע לנס כלל. ומ״ש בשבת ל״ב א׳ הנ״ז, ר׳ זירא ביומא דשותא כו׳ וכנז׳ הנה הוא רק משום שבמקום רבים לא רצה להתראות שמחזיק את עצמו לצדיק גמור ולהחזיק טיבותא לנפשיה. ע״ד שאמרו בתענית כ״ג ב׳ באבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל ע״ש:

ועכ״פ הוא כי ע״י שהצדיקים גמורים הנה כל מעשה בראשית משועבדים להם. וע״ד שאמרו ברכות ו׳ סע״ב. כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה כו׳ אלא לצוות לזה. ושם נ״ח א׳. ברוך שברא כל אלו לשמשיני. ועי״ז הנה נמסר להם השליטה על כל מעשה בראשית כולם ולא נחשב להם שינויי הטבע לנסים כלל:

וזהו מה שאנו רואין ג״כ כי בכל הנפלאות דר׳ יצחק בן אלישיב וכן בר׳ חנינא בן דוסא. הרי לא היה הכרח כ״כ בכל מה שעשו. לשנות סדרי בראשית ולעשות נפלאות כאלה. וכן בר׳ חנינא בר חמא שהחיה את המת. (ההרוג של אנטונינוס.) עכו״ז י׳ ע״ב. הרי לא היה לו לזה הכרח כ״כ. אלא הכל הוא משום שלא היה נחשב אצלם שינויי הטבע לנסים כלל:

אמנם מה שמצינו בכמה מקומות שגם הם היו נזהרים בזה מלהכניס את עצמם אפי׳ גם בספק סכנה וכמו בשבת ל״ב א׳. רב לא עבר במברא דיתיב ביה עכו״ם. אמר דילמא כו׳. שמואל לא עבר אלא כו׳. ר׳ ינאי בדיק ועבר כו׳. וכן עד״ז בתענית כ׳ ע״ב ע״ש. אך כ״ז הנה הוא משום שהיה שם מקום רבים. והיו נזהרים בזה כדי להורות הלכה לרבים:

ובפסחים ח׳ ע״ב בענין שמואל אשר אמר איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר ה׳ עגלת בקר תקח בידך וגו׳. ולמד הגמרא מזה כי במקום דשכיח היזיקא יש לחוש גם בשלוחי מצוה ועי׳ רד״ק שם בשמואל א׳ ט״ז מ״ש בזה בשם י״מ ע״ש ולדבריהם הנה יהיה לימוד הגמרא רק מדברי שמואל. [אמנם נראה כי הנה עיקר כוונת שמואל הנה היה. משום שהיה קשה לו מאד על צער שאול כאשר ישמע פתאום כי בא שמואל בית לחם *) ליקח המלוכה מידו בחייו וליתנו לדוד. וכן הסכים הקב״ה עמו ואמר לו עגלת בקר תקח בידך ואמרת לזבוח לה׳ באתי. ולימוד הגמרא בפסחים שם הוא מפשטות דברי שמואל. אבל באמת הנה היה כוונת שמואל כנ״ז. כי מחמת יראה, לא היה מסרב כלל. מאחר ששלחו ה׳. היה בטוח על ההצלה. ובפרט על שאול כצדיק גמור היה. ולולא הרוח רעה לא היה עוין את דוד כלל. כמו יהונתן וכמו מפיבושת בן יהונתן]:

ונחזור אל הענין כי הנה מבית שני ואילך היה נמסר לצדיקים גמורים השליטה על כל מעשה בראשית. ונתקיים בהם צדיק מושל יראת אלהים. כנ״ל ועי׳ מועד קטן ט״ז ב׳. ולא נפתחו שערי השמים ליתן השליטה לצדיקים בזה. אלא רק מבית שני והלאה אבל לא קודם לזה. וכנ״ל מספר היכלות. וזהו הענין ג״כ מה שהרהיבו אז בנפשם לבקש רחמים ליתן את היצה״ר בידם ולבטלו מכל וכל. ונמסר להם לעשות בו כרצונם. וכמ״ש ביומא ס״ט ב׳ וכן בסנהדרין ס״ד א׳. מה שלא הרהיבו לבקש על זה בכל הדורות הראשונים. ועי׳ ערכין ל״ב ב׳. כי היה באמת מהקב״ה הקפדה על זה. אמנם לא הרהיבו בנפשם לבקש על זה. אלא רק בבית שני אחר שראו שניתן להם כל חשק לבבם. וכמ״ש בהיכלות שם כ״פ כ״ז. אז הרהיבו בנפשם לבקש רחמים גם על זה.

והנה בדברינו הללו. אשר העלינו כי מתחילת בנין בית שני והלאה הנה נפתחו שערי השמים וזכו מאז ולהלאה כל הצדיקים כולם

---

*) **הגהה.** והנה נמשח דוד בבית לחם כי ושם הוא קבורת רחל ושם הוא עיקר שריית השכינה כמ״ש בתיקונים תיקון ו׳ ע״ש בהגר״א דף כ״ב ע״ב דה״מ בדרך וה״מ ועד ע״ש. והוא דוד עלאה. כמ״ש בפ׳ קדושים פ״ד א׳ ושם פ״ז א׳, ועליה נאמר ואת דוד מלכם אשר אקים להם וכמ״ש בפ׳ וירא ק״ב ע״ב וכן בפ׳ נח ע״ב ב׳ ע״ש. ודוד המלך ע״ה היה אחיד בה כמ״ש בסוף ח״ג ש״ב ע״א ואמר שם. והוא יתער להוא בת שבע דלעילא. ע״ש ועי׳ אד״ז רצ״ב רע״א ובח״א דמ״ה ב׳ ודנ״ט א׳ ולכן דוד מלך ישראל חי וקים:

כולם. מה שלא זכו מקודם לזה אלא רק היחידי סגולה המקודשים היותר מצוינים. הנה יומתק לנו להבין בזה סברת ר"ז"ל האומרים. כי קדושה ראשונה קידשה לשעתה ולא קידשה לעתיד לבא. אבל קדושה שניה קידשה לשעתה וקידשה לעתיד לבא. וכן פסק הרמב"ם להלכה. בהלכות תרומות פ"א הלכה ה' ובהלכות בית הבחירה פ"ו הלכה ט"ז. ולכאורה יפלא. הלא קדושה ראשונה הנה היה ע"י כל ישראל יחד ובגילוי שכינה והארון וכפורת וכרובים ואורים ותומים. כמ"ש ביומא ספ"א. והיה ביאתן ע"י יהושע וזקנים ובנסים ונפלאות וביאה שניה היה חסר כ"ז. ואיך אפשר דקדושה שניה יעשה רושם יותר גדול מקדושה ראשונה. אך ע"פ דברינו הוא ניחא. כי בביאה שניה הנה מסר להם הקב"ה השליטה על כל מעשה בראשית עד שגם כל הרשעה כולה היתה כבושה תחת ידם. והיה אפשר להם לבטלה מכל וכל. וכמ"ש בגמרא בסנהדרין ס"ד א' וכן ביומא שם. וכל שערי תורה ואורה היה פתוח לפניהם. והסכים הקב"ה על ידם בכל מה שעשו. וע"ד שאמרו מגילה ז' א'. קימו וקיבלו. קימו למעלה מה שקיבלו למטה. ולכן מה שקידשו בשניה קידשה לשעתה וקידשה לעת"ל:

והגם שלא היה אז באמת עדיין גאולה שלימה כלל. והיה חסר להם כמה דברים כנז'. אך כ"ז הנה הוא בבחינת מכבשי דרחמנא ומהנהגתו הנעלמה ית"ש. להתגלה לפעמים באורו וטובו מעין האור דהתיקון העתיד. גם בעת שהחושך מכסה ארץ. והוא ע"ד הכתוב. איוב י"ב. מגלה עמוקות מני חשך ויוצא לאור צלמות. ואמרו בזוה"ק בראשית ל' ע"ב. בקע בחשוכא ונפק ואתנהיר. ועי' מ"מ שם. כי הנה בעת שהקליפה הנקרא צלמות. מתגבר ורוצה לשלוט ח"ו. הנה אז וה' עליהם יראה ויצא כברק חיצו ונכוים ונשרפים מגחלתו. והוא מה שאמרו בקע בחשוכא ונפיק ואתנהיר:

וכן הוא בענינינו כי הנה מחורבן בית ראשון ובגלות בבל שהיה החושך מכסה ארץ. והיה העולם מתמוטט. ולא היה אפשר להיות גאולה שלימה כלל בגילוי שכינתו ית"ש כמקדם. עד כלות כל הד' גליות וכל הזמן כולו אשר עד ביאת המשיח דוקא. והנה כדי שלא יתמוטט העולם בכל משך זמן הארוך הזה וכדי להעמיד האבן שתיה. אשר ממנה הושתת העולם ועליה העולם עומד. והיא שכינתו ית"ש המסתתרת ומתעלמת ביסוד כל העולם כולו. ועליה העולם עומד. ע' פ' נח ע"א ב'. ועי"ב א'. ופ' ויחי רל"א א' ובהגר"א בתיקונים קכ"ח א'. ועליה נאמר ג"כ דברי הימים ב' ב' פסוק ג' לעולם זאת על ישראל. כי היא שורה בישראל לעולם. (ועי' מנחות ק"י ע"א ובתוספות שם. ובזו"ח פ' נח. במדרש הנעלם שם ד"ה הפתח השלישי). וכדי להעמידה על מקומה. ביסוד העולם וישראל. בכל משך הזמן אשר עד ביאת המשיח. הנה בקע בחשוכא ונפק ואתנהיר. גם בעת התעלמותה. וכמ"ש מגלה עמוקות מני חושך וכנז'. ונתן את המפתחות דכל גנזי אוצרות חיים בידם של צדיקים אשר מבית שני ואילך. ומסר את העולם בידם והשליטם על כל מעשה בראשית ונזקק להם לעשות את כל חפצם ורצונם בכל מעשה בראשית כולם. וכמ"ש, איוב כ"ב. ותגזר אומר ויקם לך. צדיק גוזר מלמטה והקב"ה מקיים מאמרו מלמעלה. כמ"ש בתענית כ"ג א' ובכ"מ. וכן אין להטבע שום שליטה עליהם. כמ"ש ב"מ ק"ו א'. ובזוה"ק בראשית מ"ה רע"ב. קב"ה גזיר ואיהו מבטל. עוד שם. איהו גזיר וקב"ה עביד:

ועכ"פ הרי נתבאר לנו בכ"ז מה שהערינו בענין הנסים מה שמצינו כי כמה נסים אשר בדורות הראשונים היו נעשים רק בקושי גדול. והיו לאותות ולמופתים גדולים. ובדורות האחרונים הי' נעשה להם כ"ז בנקל מאד ובלא פרסום כלל. כי כ"ז הנה הוא רק ע"ד שכתוב. קהלת ג'. לכל זמן ועת לכל חפץ. כי יש עת וזמן לכל גילוייו ית"ש. לפעמים מתעלם ולפעמים מתגלה. וכמ"ש בזוה"ק אחרי מות נ"ח סע"א. זמנין אית קמי קב"ה לאשתכחא רעוון ולאשתכחא ברכאן כו'. וזמנין דרעוון לא אשתכחו כו' כו' ע"ש. וכ"ז הוא הכל מהנהגתו הנעלמה ית"ש. ובסוד כך עלה במחשבה לפני, מנחות כ"ט ב'. שהוא במחשבה סתימאה דא"ק. אשר שם הנה חקקן חצבן צרפן שקלן והמירן. את כל פעולותיו ית"ש אשר בכלל ובפרט ובפרטי פרטות. איך להתנהג בכ"א מהם. בכל רגע ורגע. מרגעי הזמן כולו אשר מן העולם ועד העולם. וכמו שמבואר כ"ז בארוכה בדברינו בספר הדע"ה. והרי נגזר מאז ומקדם. על כל מה שנעשה ועתיד להעשות מן העולם ועד העולם במחשבתו הנעלמה ית"ש הנעלם מעיני כל חי. וכן הוא בענין גילוייו ית"ש אשר בהנהגה הנסיית ובכל שינויי הטבע. הנה גזרה רצונו ית"ש להתגלה באור הזה מעת הבנין דבית שני והלאה ע"י כל הצדיקים כולם והיה נמסר להם האור הזה להשתמש בו כחפצם תמיד גם בלא הכרח כלל. והנה היה מתגלה ועומד האור הזה בהם. כל הזמן דמייסדי התורה שבע"פ עד סוף הזמן דהאמוראים האחרונים והיו משתמשים בו לצורכם. וכנ"ל ברבה ור' זירא ורבא ואמימר וכן מצינו ג"כ בענין השליו. שהיו ממציאין להם מן השמים. וכמ"ש ביומא ע"ה ב'. רב יהודה משתכח ליה בינו דני. רב חסדא משתכח ליה בינו ציבי. רבא מייתי ליה אריסיה כל יומא. והוא נס גלוי ובלא הכרח והיה, רק להורות חיבתם למקום. וכן היו משתמשים בשימושי השמות לצרכם ובלא הכרח כמ"ש סנהדרין ס"ה ב'. רבה ברא גברא שדריה לקמיה דר' זירא. רבי חנינא ור' אושעיה הוו יתבי כל מעלי שבתא ועסקי בספר יצירה ומיברו להו עגלא תילתא ואכלי ליה. והרי לנו כי היה להם רשות להשתמש באור הנסיי דמעשה בראשית בכל חפצם. וכל זה הנה הוא מהחמדה גנוזה אשר ניתן לכל הצדיקים כולם רק מתחילת בנין בית שני וכנ"ל [וראיתי לאיזה מתחכמים שמקשים בזה. ממאמרם ז"ל ב"ר פ' פ"ד סי' ד' וכן עוד בכ"מ. שאמרו. אם מתכנסין כל באי העולם לבראות אפי' יתוש אחד אינן יכולין. הנה קושיית הבל הוא. כי פשוט הוא שכל הנפלאות אשר בכח הצדיקים לעשות הנה הוא רק, אם ע"ד הכתוב ותגזר אומר ויקם לך. או ע"י צרופי אותיות ושמושי השמות. וא"כ הרי הם כולם רק מעשי הקב"ה לבד. וע"ד שאמר רחב"ד. תענית כ"ה א'. מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לחומץ וידלוק. וכן הוה כי היה דולק והולך כל היום כולו עד שהביאו ממנו אור להבדלה. וכמו שאמרו בגמרא שם. והרי הוא רק מעשה הקב"ה, ופשוט הוא.]

והרי לנו עכ"פ כי אור הנסיי הנה היה גלוי ופתוח לפני צדיקים גמורים להשתמש בו בכל חפצם רק מעת בנין בית שני והלאה. והנה ניתן להם מאז החמדה גנוזה הזה לאור עולם. והיו משתמשים בו בנקל ובלי הכרח כלל. כאדם, המשתמש בתוך שלו. וכ"ז הוא נתחדש רק מבית שני והלאה. אבל מקודם לזה הנה לא היה ניתן האור הזה גם להצדיקים גמורים כולם. אלא רק לאיזה יחידי סגולה שבהם ולאות ולמופת. אם לצורך כלל ישראל ולקידוש השם. או לצורך שעה לבד. וכ"ז הנה הוא מעניני הנהגתו הנעלמה ית"ש וכנז' ודי בזה והבן הדברים ותן לחכם ויחכם:

[י] **ונחזור** לענין אשר לעיל. אות ה' ו' ז'. כי הנה כל הנסים כולם הנה הם פעולות חדשות ממש שנתחדשו ונעשו ממנו ית"ש באותו העת שנעשה הנס. ולא הונחו מקודם בטבעי הבריאה כלל. אלא הם גילוים חדשים ממנו ית"ש שנתגלה בפעולה הזה באותו העת וכנ"ל בכל דברינו:

אמנם מה שכתוב. קהלת א' ט'. ואין כל חדש תחת השמש. ואמר שם מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה כו', יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא, כבר היה לעולמים וגו'. הנה עומק הכוונה, בכ"ז הוא. כי הרי אמרנו שפעולת כל הנסים כולם הנה הם מגילויי דאור א"ס ית"ש וכנ"ל. והנה הנס כי

עיקר

בעיקר גילויו הנה הוא רק לעתיד, שהוא בהתכלית האחרון. אך הוא מתגלה גם עתה לפעמים באיזה הארה ממנו והם כל הנסים כולם והם ג"כ רק לצורך התכלית, ואמרנו כי אור א"ס הנה רק הוא לבד יסוד כל הבריאה כולה ועליה נתייסדה גם כל הטבע ג"כ שתתעלה ותתהפך היא עצמה ג"כ לבלי חק וגבול, והוא ג"כ עומק הכוונה בכל התנאים שאמרו כנ"ל, כי רק הוא היסוד דכל הבריאה כולה ודכל ההנהגה כולה, והנה הוא האור הגנוז אשר בו נברא העולם, וכמ"ש בב"ר פ' י"ב סי' ו', אותה האורה שנברא בה העולם, אדם הראשון היה צופה בה מסוף העולם ועד סופו וכמ"ש בחגיגה י"ב א', וא"כ הרי מאחר שהאור הזה הוא כל יסוד העולם אשר רק עליו הוא עומד וכן הוא מסבב רק עליו להביאו אותו לגילויו, וא"כ הרי נמצא כי כל גילויו ית"ש אשר מתגלה לפעמים באור הנסיי, הנה הוא באמת אינו חדש כלל כי הוא נמשך מיסוד העיקרי דהעולם אשר עליו הוא מסבב תמיד, וזהו שאמר הכתוב הנז', יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעולמים וגו', וכן אמר שם ג' ט"ו, מה שהיה כבר הוא, ואשר להיות כבר היה, ור"ל הן הנסים דלעבר, אשר עד הזמן דשלמה המלך ע"ה, והן כל הנסים דלעתיד, הרי כולם הם מהארת דאור הגנוז, אשר כבר נתגלה והיה בששת ימי בראשית, וזהו שאמר, כבר היה, וכן הנה הוא באמת יסוד הפנימי והעיקרי דהעולם תמיד, וזהו שאמר, כבר הוא, ומשום שהנסים דלעתיד יהיו בכל גילויו העיקרי, וכמ"ש נגנז לצדיקים לעת"ל, לכן אמר על זה ואשר להיות (ר"ל כל הנסים דלעתיד) כבר היה, כי כן היה ג"כ גילויו העיקרי דאור הגנוז בעת בריאת העולם. ע' דברינו בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ג' ד', אבל כל הנסים דלעבר אשר בכל משך זמן דהעוה"ז, הנה הם רק מהארתו לבד, ולא מגילויו העיקרי שבו, ולכן נאמר עליהם בערך הנסים דלעתיד, בקהלת א' י"א, אין זכרון לראשונים, וכמ"ש במדרש שם וע' בגמרא ברכות ספ"א, ולכן לא אמר על הנסים דמצרים, כבר היה, כי הרי הם אינם מהגילוי העיקרי אשר היה בעת הבריאה אלא אמר עליהם, כבר הוא, ור"ל כי הרי הוא יסוד העולם תמיד, ע' זוה"ק תרומה קמ"ב רע"א ושם קס"ו ב' ופ' פקודי ר"כ ע"ב, כי מזוהר גילויי אורו הנה נעשו כל הנסים דיציאת מצרים, וזהו שאמר, מה שהיה כבר הוא, כי הרי הם היו מאותו אור הגנוז אשר הוא יסוד העולם תמיד ובו נברא העולם, ולכן אמר ואין כל חדש תחת השמש.

והרי נתבאר לנו, כי כל דברי קהלת א' פסוק ט' י' מה שהיה הוא שיהיה וגו' וגו' וכן שם ג' פסוק ט"ו, מה שהיה כבר הוא וגו', הנה הם עצמן כל עומק הכוונה אשר אמרנו לעיל אות ה' ו' בדברי המדרש בענין התנאים, כי כל המציאות כולו בכל סדרי בראשית שהטביע בהם, הנה הם תלוים כולם תמיד רק על אור א"ס ית"ש והוא יסוד העולם הפנימי, יסוד העיקרי שבו והוא האור הגנוז שבו נברא העולם והוא רצונו וכוונתו ית"ש בכל המציאות כולו, ועליו הוא נסבב תמיד, ר"ל לאותה הכוונה התכליתית, וכן כ"ז הוא התנאים שהתנה בה, והודיע אותה שינהיג אותה תמיד רק ע"פ אור רצונו, וכל חדשות ושינוים שנעשה בה בכל משך זמן דהעוה"ז, הנה הם כולם גילוים מאותו האור מה שנתגלה בהם לצורך שעה, ומתגלה לזה באותו העת, מאותו הרצון הנעלם, שהוא היסוד הפנימי והעיקרי שבה, והוא האור הגנוז שהוא מאור א"ס, והרי נמצא שהאמת הוא שאין כל חדש תחת השמש כי הרי כל חדשות שנעשו, הנה הם, מאותו האור שבו נברא העולם, וא"כ הרי הוא כבר היה לעולמים, ועליו היו כל התנאים, שיתנהג הכל תמיד רק ע"פ הראוי אליו, וכנ"ל אות ה' ו'.

והעיקר הוא ע"פ מה שהעלינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה ובדברינו בחלק הביאורים דרושי נקודות פ"א אות י"ט, כי האור הגנוז היה מאיר ומשמש כל הג' ימים הראשונים דששת ימי בראשית, וכן חזר אח"כ ביום ז' והיה מאיר עד סוף שבת בראשית, וכ"ז הוא בהאור דהאוירא עלאה עצמו, שהוא האור הגנוז, כי נגנז בהקד"א ביום ראשון גופו אלא שהיה מאיר דרך הקד"א כל הג' ימים הראשונים עד יום ד' שנתלו המאורות, ולכן כתיב מארת חסר, כי אז נפסק האור הגנוז, הוא עצמו לגמרי, אמנם האור דשם מ"ה שהוא תולדתו הנה הוא היה מאיר ומשמש כל הששה ימי בראשית כולן, אלא שאח"כ ע"י החטא נתעלם גם הוא, וחזר ונעשה העולם תוהו, והוא השני אלפים תוהו, כי נתעלם האור דהשם מ"ה ג"כ ולא נשאר אלא רק תמצית ממנו, לצורך קיום העולם, אך עכ"פ הוא כי בששת ימי בראשית גם אחר שנגנז האור הראשון אך השם מ"ה שהוא תולדתו הנה היה מאיר הוא בכל תוקפו בכל הששת ימי בראשית כולם, וזהו מה שאמרנו לעיל אות ה' כי כל הטבע כולה שנתיסדה בששת ימי בראשית הנה נעשית כל יסודה רק ברפיון. והוא משום כי האור דשם מ"ה שהוא תולדות אור הגנוז אשר מאור א"ס היה מאיר הוא אז בכל תוקפו.

הגהה ע' לקמן כלל ט"ו ענף ז' אות א' עיקר סוד עומק הדברים בזה ע"ש

וזהו מה שנמצא בהטבע ג"כ, כמה ענינים, שהם מעין ובדוגמא דאור הנסיי דלעתיד, וכמ"ש בשבת דף ל' סע"ב יתיב רבן גמליאל וקא דריש עתידה אשה שתלד בכל יום שנאמר הרה ויולדת יחדיו, ליגלג עליו אותו תלמיד אמר אין כל חדש תחת השמש, אמר ליה בא ואראך דוגמתן בעוה"ז נפיק אחוי ליה תרנגולת, ותו יתיב רבן גמליאל וקא דריש עתידים אילנות שמוציאין פירות בכל יום שנאמר כו' ליגלג עליו אותו תלמיד אמר והא כתיב אין כל חדש תחת השמש אמר ליה בא ואראך דוגמתם בעוה"ז כו' כו' ע"ש, וכ"ז הוא משום שכל כח הטבע שהטביע הקב"ה בסדרי בראשית הנה התייחד מאז עם אור הנסיי יחד, כי לכך עומד כל הטבע כולו באמת רק ברפיון כנז', וע"י יחודם מאז יחד, הנה נטבע בהטבע ג"כ איזה דוגמאות, מעין אור הנסיי, משום שהרי הוא רק יסודה הפנימי והעיקרי של כל המציאות כולו וכנ"ל.

והנה נתבאר לנו מדברינו עתה כי מה שאמרנו לעיל אות ה' שאור הנסיי וכח הטבעיי הם בבחי' נעלם ונגלה וכנ"ל שם, הנה כ"ז הוא רק מאחר החטא דעהד"ט והלאה, אבל בסדרי בראשית אשר בעת ששת ימי בראשית עצמן, שהיה אז האור דהשם מ"ה מאיר ומגלה בתוקף אורו, הנה היה אז האור הנסיי עומד ומרחף על כל המציאות כולו בתוקף גילויו, וכל כח הטבע היה עומד אז כבוש ומצומצם תחתיו והיה ניכר שהוא עומד תחת רצונו כל רגע ורגע, ואין לו בפנ"ע יסוד החלטי כלל.

והנה על זה הוא ג"כ תפילת כל הצדיקים תמיד שלא ישלוט הטבע עליהם אלא שיתנהג כ"א רק ממנו ית"ש תמיד, בהשגחה פרטית על כל פרטי עניניו אשר בכל רגע ורגע, בלי הפסק, והוא מ"ש יעקב אבינו ע"ה, והיה יהוה לי לאלקים כי אלהים הוא גימט' כמספר הטבע, כי בו נברא כל הטבע כולו, והיה בקשת יעקב אבינו ע"ה שיתנהג עמו בהשגחה פרטית גם בכל עניני הטבעים כי היה חשקו לחסות תמיד רק בצלו של הקב"ה, וע"ד שכתוב בצלו חמדתי וישבתי, וכן אמר דוד המלך ע"ה, תהלים כ"ז את פניך ה' אבקש, והיה בקשתו להיות עם הקב"ה תמיד פנים בפנים, ובקשת הצדיקים הנה הוא. שיהא השגחתו והנהגתו ית"ש עמהם תמיד גם לעיניהם, אבל בהעלם הנה הוא ית"ש באמת תמיד המשגיח ומנהיג את כל, וכמ"ש כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, אלא שהוא עתה בהעלם גדול נורא מאד, ע' זוה"ק פ' תרומה קל"ד א' קס"א ב' אמנם קודם החטא דעה"ד, הנה היה גילויו ית"ש תמיד בכל המציאות כולה שרק הוא לבד המקיים אותה ומנהיג אותה, ע"ד גילוי הנשמה בתוך הגוף והרי מתנהגים ומשתמשים כל כלי הגוף רק ע"פ רצונו דהנשמה שבו ושולט הנשמה על הגוף לעשות בו כרצונו, אם במה שנוגע לעמידתו, ר"ל לעמידת הגוף עצמו לקיימו ולחזקו, אם להפכו ר"ל

מה שהוא נגד תכונת הגוף שהם כל עניני הגשמיי. והרי ניכר ונגלה כי רק הנשמה הוא מנהיגו ותלוי הכל ברצונו, כן היה גילויו ית"ש בכל המציאות כולו בששת ימי בראשית גם מאחר יום ג' אשר נגנז האור הראשון, כי ע"י תוקף האור דהמ"ה שהוא תולדתו, היה ניכר ונגלה כבוד ה' בכל המציאות כולו שהוא תלוי ועומד רק על רצונו והיה אור הנסיי מרחף על הטבע כולו לעשות בה כרצונו, וא"כ הרי כל הנסים כולם שנעשו בכל משך זמן דהעוה"ז אינם גילוים חדשים כלל, כי הם כולם מהגילוי דאור הנסיי שהיה מרחף על כל המציאות כולו בכל הששת ימי בראשית, והרי אין כל חדש תחת השמש וכבר היה לעולמים.

ע"כ הגיע דברינו בהדרוש הזה, ויצא לנו כ"ז מעומק הדברים שאמרנו לעיל ענף א' ב', בסוד דברי האריז"ל שאמר בעגו"י ענ"ב כי מקודם הכל היה ממלא אור א"ס בכל המקום דהמציאות של עתה, ואמרנו כי עומק הכוונה הוא, כי התגלה בבחי' א"ס ע"י בחי' התפשטות מאמתתו הנעלמה, שהתפשט לאורך שורש נעלם לכל המציאות כולו, ובכל השיעור שהתפשט הנה נעשה בחי' הגילוי דאור א"ס לשורש נעלם לאורך תכלית כוונת דהמציאות כל העולמות כולם שהם ג"כ רק בשיעור מקום זה, כי רק הוא השורש להם ורק לאורך זה נתפשט וכנ"ל כלל א' ענ"ב. וכל זה הוא ההתפשטות הראשון דאור א"ס ואח"כ גילה בסוד נקודה פנימית שבו בחי' צמצום, והוא ההסתלקות הראשון לאור א"ס, ונתהוה עי"ז בחי' מקום להמציאות דכל העולמות כולם, ואח"כ הנה נתפשט בו קו דק מאור א"ס הראשון, והוא ההתפשטות השני לאור א"ס, וממנו נאצלו כל הנאצלים, וכן נבראו ונעשו ממנו אח"כ כל העולמות כולם, וכמו שיתבאר כ"ז לקמן בארוכה בעה"י, אך עכ"פ הוא כי כל הגילוי דאור א"ס אשר התגלה בו מאמתתו הנעלמה ית"ב, הנה הוא רק להיות יסוד ושורש השרשים הנעלם. להכוונה התכליתית דכל המציאות דהעולמות כולם, ומזה יצא לנו כל הדרוש הנז' ודע זה.

ונסיים דברינו ונאמר, כי כאשר תעמיק בדברינו בכלל א' וכן בכללים הבאים הנה תבין ותראה. שכל עיקר ההתפשטות, הן כל התפשטות ראשון והן התפשטות שני, הנה אין להבחין שם שום בחינה אחרת אלא רק את בחי' השרשים לאותו העולם אשר נתפשט בשבילו וכאלו שנאמר שאין שם שום מציאת אור זולת אותו אור השרשיי דאותו העולם שנתפשט בשבילו. וכן הוא עד"ז בענינינו, שכל ענין ההתפשטות הראשון דא"ס ית"ש אשר אמרנו בענף א', הנה אין להבחין בו שום הבחנה אלא רק מה שנוגע ממנו, לשורש נפלא נורא ונעלם, לכל מה שלמטה הימנו, וכנ"ל ענף א' ב'. שהיה כל גילויו בזה להיות לבחי' שרשים לכולם, שנתגלה לנביעו דאור א"ס לצורכם ובשבילם, והרי נמצא שגם כל מה שאנו מתארין ומזכירין מלת א"ס הנה הוא רק מה שנוגע ממנו להשרשים הנעלמים דהעולמות, אבל זולת זה הנה הוא רק עלמותו האמתי הנעלמה אשר אסור הדיבור וההרהור שם וכנ"ל ענף א' והבן הדברים והוא ברחמיו יכפר:

וא"כ הרי מאחר שכל תואר א"ס ית"ש, הנה הוא ג"כ רק מה שנוגע ממנו להמציאות כולו, וכל הגילוי דתואר א"ס הוא רק לזה לבד. א"כ הרי נמצא כי עיקר השורש דכל העולמות והמציאיות כולם הנה הוא, על בלתי מדה ושום חק וגבול כלל, כי הרי רק על זה נתראה ונתגלה בכל התואר דא"ס ית"ש כנז'. וכל הגבול והטבע אשר המציא הוא ית"ש והוא נעשה ע"י הקו וצמצום וכנ"ל ענף ב' הוא תמיד רק רצונית ממנו ית"ש לבד, שכל הכח דהטבע וכל קיומו ועמידתו, הוא רק רצונית ממנו על כל רגע ורגע והיא תלויה תמיד רק ברצונו, אבל אין לה כח עצמות ח"ו ויסוד בפנ"ע כלל וכלל ח"ו. כי הרי אדרבה הוא היסוד העיקרי של הכל, הרי הוא רק א"ס ית"ש לבד וכנז', ודי בזה:

כלל ג.

ונחזור לענינינו ונאמר כי הנה ההתפשטות הראשון דכל עולם אחרי שאמרנו (בכלל א') שכל עניינו הוא להעשות שורש להעולם שתחתיו אשר הוא כולו למטה ממנו במדרגה הרבה, הנה היה הצורך משום זה שיעשה בהאור דהתפשטות הא', בסדר התפשטותו. ג' מיעוטים. והיינו א' הוא, כי הרי מאחר שכל עיקרו הוא להעשות שורש לעולם חדש הנה פשוט הדבר כי הוא יוצא רק מהמדרגה התחתונה לבד דהאור העליון, שהוא מהאור היותר ממועט שבו, כי הנה אינו מתחיל לצאת שום עולם חדש במדרגה בפנ"ע, אלא רק מגמר סיומו דהעליון, והוא משום כי הנה המאציל ית"ש אשר הוא טוב ומטיב בתכלית ההטבה וטובתו הוא שלימה, ולכן הוא כי הנה כל מה שיש בכח כל עולם וכל מדרגה, לקבל שפעו ית"ש ולהוציא בו על ידו עוד איזה מציאות ממדרגתו, הנה משפיע ומאיר בו עד סופו כולו, אך אחר שמסתיים מדרגת כל עולם מכל וכל, הנה אז מוציא ומשפיע ממנו עולם חדש בקומה שלימה ג"כ, במדרגה התחתונה למטה לגמרי מהעליון, והיינו כי יורד אור מקצה התחתון דהעליון ויוצא ממקומו ומתפשט עד סוף המקום הראוי להתחתון, להעשות שורש אליו, והוא ההתפשטות הראשון דלכל עולם שאמרנו וממנו ועל ידו נתהוה אח"כ כל התחתון כולו על מדרגתו הראוי לו שהוא במדרגה למטה לגמרי מהעליון, כי משום שכל האור אשר נתפשט אליו הנה הוא רק מסיומו דהעליון וגם יצא ממקומו וירד למקום הראוי להתחתון הנה ע"י ירידתו הוא נתצמצם ונתעבה ונעשה ראוי להיות שורש להאורות והכלים דמדרגת התחתון שהוא למטה לגמרי מהעליון, והנה כ"ז הוא מיעוט אחד, והיינו מה שנעשה כל אור דההתפשטות הראשון דלכל עולם רק מהקצה התחתון דהעליון שהוא מהאור היותר ממועט שבו.

וכן נאמר עוד [והוא מיעוט הב'] כי הנה כשם שאמרנו שהוכרח הוא שיצא כל אור דהתפשטות הראשון רק מקצה התחתון דהעליון דאילולא כן לא היה אפשר להתצמצם ולהתעבות להעשות שורש להאורות והכלים הראוי להתחתון, כן נאמר עוד כי כאשר שידוע הוא שכל עולם וכל פרצוף וכן גם כל אור פרטי הנה כלול כ"א מעשר ספי' וא"כ הרי פשוט הוא שגם אותו האור דהתפשטות הא' אשר לכל עולם הוא כלול ג"כ מע"ס, ובפרט כי הרי כל יציאתו הוא להיות שורש לעולם מלא בקומה שלימה ככל הראוי והרי ודאי הוא שהוא כלול מעשר ספי' והנה היה סדר יציאת דאותן הי' ספי'. כאשר יצאו מעולם העליון לירד ולהתפשט עד סוף המקום דהתחתון, הנה היה סדר יציאתם ג"כ, ע"ד המיעוט, והיינו כי מתחילה יצאה אור המלכות שבהם שהוא האור היותר ממועט ואח"כ יצאו כולם עד"ז ממטה למעלה עד הכתר. כי כשם שהיה ההכרח על כל האור הכללי דהתפשטות הא' שלא יהיה רק מהאור היותר קטן דהעליון ומהטעם שאמרנו, הנה מחמת אותו הטעם עצמו מוכרח ג"כ שגם מאותו אור הקטן גופה, ייצא מתחילה ומקודם, רק ספי' המלכות שבו כי ע"י שהיא היותר מעוטה והקטנה מכולם עלולה היא ביותר להתצמצם ולהתעבות ככל הראוי להעולם שהתפשט בשבילו, והגם שאח"כ סמוך ותיכף יוצאים כולם ג"כ אחד לאחד מהיסוד עד הכתר, אך מאחר שסדר יציאתם הוא ממטה למעלה, שהיותר קטן וממועט יוצא מקודם, הנה נסבב בזה בנקל. צמצומם והתעבותם בכולם, כי כל מה שהאור הוא יותר קטן וממועט הרי הוא יותר נקל להתעבות כנז'. ואחר שנתעבה הוא. הנה הוא גורם ומסבב שיתעבה אח"כ גם העליון הסמוך אליו, והוא במה שנודע כי כל ענין צמצום ועביית הנה הם מבחי' הגבורות הכלולים בכל אור (כי כל אור הוא כלול מחו"ג כנודע) ומתחיל להתגלה בחי' הגבורות שבכל אור. כאשר יורד למטה ממקומו וע"י ריחוקו ממקורו, אמנם הגילוי העיקרי דהעביית ויציאתה מן הכח אל הפועל ולבחי' בפנ"ע. הנה הוא רק כאשר חוזר האור למעלה. שהוא ההסתלקות הראשון, וכמ"ש הרב בעקודים לפ"ג וספ"ו, אך התחלת מציאות העביית הנה הוא מתחיל באמת תיכף עם ההתפשטות הראשון ע"י ירידתו וריחוקו ממקורו, ולכן כאשר יורדת המלכות תחילה אשר היא יותר גבורות ודינין מכולם ונקל

ינקל ע"י שיגלה מציאת העביות שבה ע"י ירידתה למטה, הנה גורם עי"ז תועלת וסיוע, להתעורר בכל בחי' הגבורות שבכולם, ונתגלה עי"ז אח"כ גם העביות דכל ספי' העליונים ממנה ג"כ, ע"י שמוציא מין את מינו וניער, ומסיבה זה הוא ההכרח שיצאו העשר ספי' אשר בכללות האור דההתפשטות הא' מלמטה למעלה דוקא, מתחילה המלכות ואח"כ אחד לאחד עד הכתר, כי רק עי"ז נעשה האפשרית שיושלם הכוונה בההתפשטות הא' בענין צורכה ותועלתה להעולם שנתפשט בשבילו וכנ"ל כלל א', והנה כ"ז הוא מיעוט הב' הנעשה בההתפשטות הא', והוא מה שנסדרו יציאת הי' ספי' שבה מלמטה למעלה :

מיעוט הג' הוא כי הנה אותן העשר ספי' הכלולים בהאור דההתפשטות הא' הגם שיצאו כולם כנז', אמנם הנה בענין השלימות שבהם הנה לא היו שוים, והענין הוא כי הרי נודע שכל עשר ספי' הנה הם כולם בה' פרצופים שהם א"א או"א זו"ן, וכן הוא נודע שלימות כל פרצו' הוא להיות בה' פנימים שהם נרנח"י, והוא כללות הי' ספי' שבו, ועוד צריך שיהא לו ב' מקיפים ג"כ שהם מקיף חיה ומקיף יחידה, וכמ"ש הרב בעקודים פ"ב. וע' בביאורינו שם, אמנם הי' ספי' שהם בחי' הה' פרצופים אשר בההתפשטות הא' דלכל עולם הנה לא נשלמו הם בכל הה' פנימים והב' מקיפים הנז' אלא רק הזו"ן לבד, אבל פרצו' האימא היה לה רק הה' פנימים לבד והיה חסר לה המקיפים לגמרי, ופרצו' האבא היה חסר לו גם היחידה והחיה מהפנימים, ולא היה לו רק נר"ן לבד, והא"א היה לו רק נפש לבד מהפנימים ולא נשלם בכל השאר מאומה והוא ע"ד שאמר הרב כ"ז בשער עקודים פ"ג בההתפשטות הא' אשר להעקודים, והרי לא נשלם בכל הה' פנימים והב' מקיפים רק הזו"ן לבד אבל הא"א והאו"א הנה כל מי שהוא יותר עליון היה יותר חסר, והוא המיעוט הג' אשר היה בהאור דהתפשטות הא' דלכל עולם שהוא השורש הראשון אליו ונתצמצם בההתפשטותו להתמעט בכל אלו הג' מיעוטים, וכ"ז הוא משום שכל עולם התחתון הוא למטה במדרגה לגמרי מהעליון שעליו, וצריך למציאת מדרגתו [כפי המדרגה וההתעבות אשר גזר המאציל ית"ש בבנין כל עולם ועולם] לצמצום חדש ועביות יותר גדולה, לכן נסדר בשורש הראשון של כל עולם, שהוא בההתפשטות הא' אשר לו, הג' מיעוטים הנזכרים, היינו א' מה שכל עיקרו הנה הוא אלא רק מהקצה התחתון דהעליון שהוא מהאור היותר ממועט שבו, ב' כי היות שגם הוא כלול מי' ספי' עכ"פ, הנה לא יצאו כולם כאחד, או הכתר כלול מכולם, ע"ד שהוא בההתפשטות הב' וכמ"ש בשער מטי ולא מטי פ"ב ובנקודות פ"ד, אלא שהיה סדר יציאתם בההתפשטות הראשון, רק המלכות מתחילה שהיא האור היותר ממועט וכן יצאו אח"כ כולם אחד לאחד רק ממטה למעלה, שהוא מהמלכות עד הכתר, ובזה נמצא שלא יצאו בשפע אלא רק לאט לאט שהוא בסדר המיעוט דוקא, ג' כי הנה אותן הי' ספי' אשר הם נכללים בה' פרצופים שהם א"א או"א זו"ן, והצורך הוא שיהא כלול כ"א מה' פנימים וב' מקיפים אבל בההתפשטות הא' הנה לא נשלמו בכ"ז אלא רק הזו"ן לבד, והרי היה בהאור דההתפשטות הא' ג' מיעוטים, כי רק עי"ז היה באפשרי להעולם התחתון שיצא ממנו לבא ולהתעבות על מדרגתו הראוי לו :

והנה ע"י הג' מיעוטים הללו הנעשה בכל ההתפשטות הא' דלכל עולם הנה מזה הוא סוד הג' כלים שישנם בכל אחד, שהם הכלים דנר"נ, שהם זה מעובה מזה, כי רק על ידם נעשה האפשרית להגילוי דאור ונשמה שבו, בכל עולם ועולם כהראוי לו, וכמ"ש האר"י ז"ל בשביה"כ פ"ב, כי התעלמות האור וכיסויו הוא מציאת תיקונו, והרי עכ"פ הוא כי ההתפשטות הא' אשר לכל עולם הנה הוא בא ממועט במיעוט אחר מיעוט כי רק עי"ז אפשר להעולם שיצא ממנו לבא על מדרגתו הראוי אליו :

והנה כל אלו הג' מיעוטים הנעשה בהאור דההתפשטות הא' הנה הם מפורש בדרושי העקודים פ"ג ופ"ו, כי הרי אמר שם שהיה כולו, רק בבחי' אור הנפש לבד וכן הוא מבואר בשער אח"פ פ"ג ופ"ה ובענת"א פ' א' ב' שכל אורות האח"פ הם מה' אחרונה דהס"ג והרי הוא מבואר שהוא כולו רק מהקצה התחתון דהעליון ומהאור הממועט שבו, ומה גם כי הרי נודע הוא שכל הפה בכללה אשר עיקר כל העקודים יוצא ממנו, הנה היא רק בחי' מלכות, וכמ"ש אליהו ז"ל מלכות פה כו', ור"ל שהיא המלכות מהי' ספי' שבראש, וכמ"ש בענת"א פ"ו, והרי הוא כל העקודים כולו רק מהמלכות, שהיא האחרונה לכל העשר ספי' שעליה, וכן הוא מבואר ג"כ בשביה"כ פ"ו שכל אורות אח"פ הם רק ענפי ס"ג, והרי אינם מאור העיקרי שבו והוא רק מהקצה התחתון והאור הממועט שבו שהוא המיעוט הא' הנז', וכן המיעוט הב' והג' הנה הם מפורש ג"כ בשער העקודים פ"ג ופ"ו וכנודע, והרי לנו כי נעשה כל ההתפשטות הא' רק בג' מיעוטים :

אמנם אח"כ הנה הוא עולה ונשלם מכל וכל, כי הוא חוזר ועולה למעלה והוא ההסתלקות הא', ונשאר שם לעולם ונעשה בעלייתו לבחי' מ"ן ומקבל שם מלמעלה לעילא ונשלם מכל וכל, ואח"כ הוא ממשיך ומשפיע ממנו את האור דהתפשטות הב' שהוא תולדתו, והוא יוצא מלמעלה למטה שהוא מכתר עד המלכות, כמ"ש במטי ולא מטי פ"ב, וכן כל יותר עליון שבו הוא יותר בשלימות, כי כל תחתון מקבל רק מהעליון שעליו, ונשלם הוא מכל הג' מיעוטים. לפי ערך המציאות הראוי לאותו העולם, אמנם כל קבלתו הוא לעולם רק דרך האור דהתפשטות הא' העומד למעלה, כי הוא השורש העליון אליו והוא המשפיע בו תמיד, כי אור ההתפשטות הא' הוא עומד בעולם העליון תמיד, והוא השורש עליון להתחתון שהוא ההתפשטות הב' אשר הוא עיקר המציאות דאותו העולם, והוא מקבל מאור ההתפשטות הא' שהוא השורש עליון אליו, ונעשה כ"ז ע"י התפשטותו בתחילה במקום העתיד להתחתון וע"י הג' מיעוטים כנ"ל :

כלל ד' ענף א'.

ונבאר עתה את ההתפשטות הא' אשר להעקודים שורשו ומציאותו, הנה הרב אמר בשער עקודים רפ"א כי סוד לובן העליון הוא היה העושה את כל העקודים נקודים וברודים לצורך האצילות שיאציל אחריהם כו' ע"ש. והנה מ"ש סוד לובן העליון, עומק הכוונה הוא, על טיפת הלובן אשר מרזא דזווגא עלאה דאוירא ובוצינא, קד"א ומ"ס שבא"ק, ואח"כ ע"י רזא דחו"ל וכן הזיוג נעלם, דחיך וגרון אשר בהפה דא"ק, ע' הגר"א ספד"צ פ"א דה"מ והחיות רצוא ושוב ובדברינו במטי ולא מטי פ"ד אות כ"א, ואותו טיפת הלובן, הוא סוד לובן העליון שאמר, וממנו יצא העקודים, וכן שם הוא סוד המחשבה הנעלמה והגזירה כבושה על כל עולם הנקודים, וכן משם נמשך ויצא אור המ"ה דהתיקון שהוא הברודים. [ונקרא ברודים כי תרגום של ברודים הוא, פציחין. והוא מלשון צח שהוא זך ובהיר, ותוקף הצחות הוא נקרא ברודים, ע' ערוך ערך פצח, והוא על אור המ"ה דהתיקון שהוא אור זך ובהיר הרבה כי הוא מרזא דאור א"ס, אור הגנוז, ולכן הוא נקרא ברודים שהוראתו הוא על תוקף הצחות והזוהר, והוא נמשך ויצא מסוד הלובן העליון הנ"ל, וכן הוא עוד הכוונה במלת ברודים. על תוקף היחוד והקשר, כי הוא מלשון ברד, וכמ"ש האבן עזרא בפ' ויצא ל', כי הכפור והברד הם צומחין ומכווצין ומייחד את הנפרדים להיות אחד, ובעת התיקון נתייחדו אורות הב"ן שהיו בסוד רשות הרבים וע"י המ"ה נתייחדו כולם יחד ונעשו בסוד רשות היחיד, והוא מ"ש הרב בשביה"כ פ"ו סמוך

לסופו כי המ"ה וב"ן ביחד נקרא ברודים, כי נמצאו יחד בכל האצילות כולו, וכמ"ש הרב בשביה"כ פ"ז כי אין שום ניצוץ קטן בכל אצילות כולו שאין בו מ"ה וב"ן, ומשום כ"ז נקרא האצילות בשם ברודים], אמנם מ"ש, לצורך האצילות שיאציל אחריהם, הרי הוא צריך ביאור. כי הברודים הרי הוא עצמו האצילות גופה, אך הענין בזה הוא עמוק מאד, כי הנה הרב אמר בשער מטי ולא מטי רפ"ג כי לאותו האור דהתפשטות הראשון דלהעקודים, הנה יש לו י' שרשים פנימיים אשר ממנו הוא יונק ושואב אור וברכה תמיד, ופשוט הוא כי כן הוא לכל התפשטות הראשון דלכל עולם הנה יש לכ"א י' שרשים פנימיים אשר מהם יונקים הי' ספי' אשר באותו ההתפשטות, וא"כ הרי נמצא כי יש לכל עולם ועולם ג' בחינות הייני אחד עיקר התהוותו אשר הוא מההתפשטות השני דלכל עולם. שנית הוא ההתפשטות הראשון אשר אליו. שהוא השורש עליון אשר לו, שלישית הוא הי' שרשים פנימיים אשר להתפשטות הראשון :

והענין בכ"ז הוא ע"פ מה שנודע, שכל העקודים והאצילות הנה הם מהס"ג הכללי דהא"ק אשר מבחי' האזניים שלו ולמטה כי העקודים הוא מהע"ב דס"ג והנקודות הם מהס"ג דס"ג, והשם מ"ה שהוא אור התיקון הרי הוא יצא ג"כ ע"י הזווג דע"ב וס"ג הכלליים. וכמ"ש בתיקון רפ"ב, והנה הס"ג הכללי דהא"ק הנה הוא באמת עיקרו רק סוד המ"ס דא"ק הרישא אליתאה שבו, אלא שמתפשט עד למטה כולו, אבל עיקרו הוא רק סוד המ"ס שבו, כי כן הוא לעולם שעיקרם דהע"ב והס"ג הוא לעולם רק בהמוחין, והם בא"א וא"ק הב' רישין גלגלתא ומ"ס, והנה יצא העקודים והנקודות והאצילות כולם רק מהמ"ס שבו, ר"ל שהג' בחי' אשר אמרנו לעיל בסמוך שבכל עולם ועולם מהתחלת שורשו הנעלם עד סוף מציאותו שעיקרית הוא מיוסד בג' בחי', וישנם אותן הג' בחי' הן בהעקודים והן בהנקודות והן באור התיקון שהוא השם מ"ה אשר ממנו נתקן ונעשה האצילות, הנה כל אותן הג' בחי' שבכ"א מהם, הנה כולם הם מהמ"ס שבא"ק, והוא ע"פ מה שהעלינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' [והובא בקצרה כל קוטב הדברים מהם, לעיל בהתחלת הספר, בשם אבני מלואים] ומבואר שם כי נתפשט המ"ס דא"ק מהד' שמות עסמ"ב הכלולים בו, עוד לי"ב מערכות דעסמ"ב, והם בס"ה י"ג מערכות דעסמ"ב, והם כולם גילויי דהמ"ס דא"ק, אשר נתגלה בהם בהארתו וכחו, וירד מעסמ"ב לעסמ"ב עד י"ג מערכות, ובהם הוציא והמציא את כל העקודים והנקודות והאצילות בכל הג' בחי' שבכ"א מהם, כי התפשטו לי"ב מערכות, הנה הוא מסוד מה שאמרו בא"ז דף רפ"ח ע"ב, דהאי חכמתא סתימאה דכיה. מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע, והוא עתיקא כליל לון, ור"ל שעמו הוא י"ג וכנז'. ובאותן הי"ב מערכות הנה שם הוא הג' בחי' אשר הן בעקודים והן בהנקודות והן באצילות :

והיינו כי הג' בחי' דהעקודים, הנה הבחי' הראשונה שהוא הי' שרשים פנימיים דאור ההתפשטות הא' שאמר בשער מטי ולא מטי רפ"ג, הנה הם בהשם ב"ן דסי' ב' אות ח' (אשר לעיל בהתחלת הספר באבני מלואים שם), וכמבואר שם ענייני, שהוא השורש הפנימי דאור הפה עש"ה. והבחינה השניה דהעקודים שהוא ההתפשטות הראשון גופה, הנה הוא השם ס"ג אשר שם סי' ה' אות י"ח, ע"ש ותמצא. ור"ל כי הי' ספי' דאור ההתפשטות הא' דהעקודים הנה הם הי' ספי' אשר בהשם ס"ג דאות י"ח שם. וההתפשטות השני אשר להעקודים שהוא עיקר העקודים עצמו והוא הבחי' הג' שבו. הנה הוא השם ב"ן דסי' ה' אות כ' אשר שם, ע"ש ותמצא. ור"ל כי הי' ספי' אשר באותו השם ב"ן דאות כ' הנה הם כל המציאות דהעקודים, וכל זה הוא באורות הפה שהוא העקודים העיקרי. אך נודע הוא שהם כלולים מאורות אוזן חוטם ג"כ, וישנם גם בהם כל הג' בחי' הנז'. והנה הי' שרשים פנימים דהתפשטות הראשון דאור האוזן הנה הם בהשם ס"ג אשר בסי' ב' אות ו' ע"ש, וההתפשטות הראשון עצמו דאור האוזן הנה הוא השם ס"ג אשר שם סי' ג' אות י', וההתפשטות השני דאור האוזן הנה הוא השם ב"ן אשר שם סי' ג' אות י"ב ע"ש. ועד"ז הוא בהג' בחי' דאור החוטם כי הי' שרשים פנימים דהתפשטות הראשון דאור החוטם הנה הם בהשם מ"ה דסי' ב' אות ז'. וההתפשטות הראשון עצמו דאור החוטם הנה הוא השם ס"ג אשר שם סי' ד' אות י"ד. וההתפשטות השני דאור החוטם הנה הוא השם ב"ן אשר שם סי' ד' אות ט"ז.

והרי לנו כי כל הג' מיני שרשים פנימים דהאח"פ. הנה כולם הם בהסי' ב'. בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח', אשר כולם הם ממערכת הד' שמות עסמ"ב שבהס"ג דהמ"ס עצמו. והוא הס"ג אשר בסי' א' אות ב'. כי כל הד' שמות עסמ"ב דאות ה' ו' ז' ח' שבסי' ב'. הם ההתפשטות דטיפת הלובן דהס"ג דאות ב' אשר בסי' א' שהוא הס"ג שבהמ"ס עצמו. ונתגלה בטיפת הלובן שבו כל הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ב'. והם השרשים פנימים להתפשטות הא' דהאח"פ. ואלו השרשים פנימים הם הטיפת לובן להעקודים שאמר. שהוא הטיפת לובן דהס"ג דהמ"ס שבסי' א' אות ב'. וכמו שיתבאר עוד עומק דברים הרבה בכ"ז לקמן כלל ט"ו וכן בכלל י"ח ענף י' :

והנה עד"ז הוא ג"כ באורות הנקודות והתיקון שהם הב"ן ומ"ה הכלליים כנודע הנה יש להם ג"כ כל ענין הג' בחי' הנ"ל וכמו שיתבאר בעה"י לקמן כלל ו' וכלל י"ח. והנה הם בהמערכות אשר לעיל באבני מלואים שבתחילת הספר. ממערכה ו' ולהלאה. והם יצאו מטיפת הלובן דהמ"ה וב"ן אשר שם בסי' א' אות ג' ד'. אך עיקר הנקודות ואור התיקון שהם הב' חלקי דהתפשטות הב' דהב"ן ומ"ה הכלליים, הנה הם מו' שמות ב"ן אשר באותן המערכות הנז'. והיינו כי הנקודות, הנה הם מהשם ב"ן דסי' ח' אות ל"ב ומהשם ב"ן דסי' י"א אות מ"ד. ואורות התיקון שהם הדר ומהיטבאל. הנה הם מהד' שמות ב"ן, אשר בסי' ז' אות כ"ח. ואשר בסי' י' אות מ'. ובסי' י"ב אות מ"ח. ובסי' י"ג אות נ"ב. וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י לקמן בארוכה :

אך שרשם ושורש שרשם של כל הנקודות והתיקון הנה הם. בכלל המערכה ו' ובכלל המערכה ט'. שהוא סי' ו' וסי' ט' שם. שהם מסוד טיפת הלובן דהמ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בסי' א' אות ג' ד' :

וזהו שאמר הרב בעקודים פ"א הנ"ל כי סוד לובן העליון הוא היה העושה את העקודים נקידים ברודים לצורך האצילות שיאציל אחריהם. והנה הלובן העליון אשר להעקודים שהוא אורות הפה. הנה הוא הב"ן דסי' ב' אות ח'. והלובן העליון אשר להנקודות הנה הוא, בהשם ב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד. ובהשם ב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו. והלובן העליון אשר להברודים הנה הוא, בהשם מ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג. ובהשם מ"ה דסי' ט' אות ל"ה. וכן בהפנימית דהב' שמות ב"ן הנז'. ומ"ש לצורך האצילות שיאציל אחריהם. הכוונה הוא על הו' שמות ב"ן שאמרנו לעיל בסמוך. כי מהם הוא עיקר כל האצילות שהוא כל המ"ה וב"ן הכלליים וכנ"ל. וע' היטב באבני מלואים אשר בהתחלת הספר. והתבונן שם ותבין כאן את כל דברינו בעה"י :

ודע עוד כי כל הי"ג מערכות אשר באבני מלואים הנז' הנה הם רק מערכות כלליים אשר כ"א הוא כולל אורות רבים אין חקר. וכמו שאמרנו שהשם ב"ן דאות כ' שהוא רק פרט אחד ממערכה הה' הנה הוא כולל כל עולם העקודים ועד"ז בכולם וכנ"ל. כי הם כולם רק כלליים אשר כ"א הוא כולל אורות רבים אין חקר. והוא ע"ד י"ג חוורתא וי"ג נימין וי"ג תיקוני דיקנא שהם כולם רק כלליים. וכנודע שהחוורתא הם בפרטות הר"כ כמנין כתר. וכן מתפשטין עוד לכמה רבוא עלמין, וכמבואר באד"ר קכ"ח ב'. ועד"ז בהנימין כמבואר שם וכן בהי"ג ת"ד כמ"ש קל"ב א'. וכן הוא ג"כ בענינינו בהי"ג מערכות המאירים ומתפשטים מהמ"ס דא"ק, אשר באבני מלואים הנז'

והם מדברינו בדע"ה ח"א דרוש ד' ולקמן כלל י"ח ענף י' בארוכה הרבה. הנה אלו הי"ג מערכות הם רק כלליים כי הם כוללים כל העולמות כולם. ודע וזכור כ"ז :

ועכ"פ הוא כי הנה נתבאר לנו מה שנוגע לעניננו בענין ההתפשטות הא' דלהעקודים שהוא כללות כל האורות דאח"פ, שורשם ומציאותם. כי שורשם הוא בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' אשר בסי' ב' שהוא בהמערכה ב'. ומציאותם הוא. בהמערכה ג' ד' ה'. וכמו שיתבאר בעה"י כ"ז עוד לקמן כלל ט"ו בעומק הרבה :

והנה נתבאר ממילא מדברינו ג"כ. כי הנה שבדברי הרב הנה לא נזכר ענין ההתפשטות הא'. וכן התפשטות הב'. וכן השרשים פנימים להתפשטות הא'. אלא רק באורות הפה לבד, אך האמת הוא כי כן היה כ"ז. ר"ל כל אלו הג' בחי'. באורות האזניים וכן באורות החוטם ג"כ. וכמו שביארנו כאן שורשם ומציאותם דכ"א מהם וכן יתבאר עוד בעה"י בדברינו לקמן בארוכה. והבן כ"ז מאד ודע את אשר לפניך :

ענף ב'

הנה בארנו הג' בחי' דהעקודים. ר"ל כל האורות דהאח"פ. השרשים הפנימיים וההתפשטות הראשון וההתפשטות השני שבכ"א מהם. מקורם ומקומם בהי"ג מערכות דהמ"ס שבא"ק. אמנם כ"ז הנה הוא רק בדרך כלל אך באשר שאלו הי"ג מערכות הם היסוד והשורש דתוכן כל הספר אשר לפנינו לכן ראוי לנו לדבר בזה בארוכה קצת ובכל הנצרך לנו להדרושים דלקמן אך לא נדבר פה אלא רק מה שנוגע להעקודים כי מה שנוגע להנקודות והאצילות יתבאר במקומם שהוא לקמן כלל ו' וכלל י"ב וכלל י"ח. אמנם הדברים כאן יהיו למקור נפתח גם על שם :

והענין הוא כי הנה אמרנו שאלו הי"ג מערכות הנה הם מסוד מה שאמרו באד"ז רפ"ח ע"ב על המ"ס דא"א. דהאי חכמתא סתימאה דביה. מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע. והוא עתיקא כליל לון ושליט על כלא. וכן הוא כ"ז ג"כ בהמ"ס דא"ק כי הוא מתפרש ג"כ לג' הויו"ת. והוא סוד ס"ג מ"ה ב"ן אשר במערכה הא' אות ב' ג' ד' ומתפשט כל שם לד' מערכות. ומהם הוא כל הי"ד מערכות אשר מסי' ב' עד סוף סי' י"ג. שהם כלל כל העקודים והנקודות והאצילות. כי הם כולם מהמ"ס דא"ק. התפשטותו וגילויו. ולכך התפשט הס"ג מתחילה מהאזניים עד סוף רגליו. כדי להעשות שורש לכולם. וכנודע שא"ק הוא כולל את כולם ומתפשט בכולם (ע"ד שא"א דאצילות הוא כולל את כל האצילות). כי במציאותו נמצאו הם ובמציאותם נתגלה הוא. כי הם כולם גילוייו. וזהו ג"כ מה שנתראה התחלת גילויו. רק מהאזנים ולמטה. הגם שעיקר מציאותו דהמ"ס. שהוא המוח העיקרי. הוא באמת למעלה מהאזניים. אך ראשית גילויו הוא רק מהאזניים. כי שם הוא התחלת העקודים שהוא מאח"פ. כי העקודים בא"ק הוא כמו הי"ג תיקוני דיקנא בא"א אשר התחלתם היא מהאזניים. וכמו שאמרו בספד"צ רפ"ב מאודנין נפקא. אבל המ"ס עצמו הנה עיקרו הוא באמת למעלה מהאזניים. אלא שבמקומו הוא נעלם ואינו מתחיל גילויו אלא רק מהס"ג שבו שהוא הס"ג אשר בהמערכה הא' אות ב'. והוא בחי' בינה שבו. וממנו הוא שורש העקודים אשר התחלתם הוא מהאזניים שהם בחי' בינה כמ"ש הרב בא"ח פ"א. וכן הוא הי"ג ת"ד בא"א. הנה התחלתם הוא מהבינה כמ"ש בשער א"א פ"י שלמעלה מהבינה אין גילוי כלל. ולכן מתחיל שורש כל העקודים ג"כ רק מהס"ג דהמ"ס שהוא הס"ג דהמערכה הא' אות ב'. אבל הע"ב דהמ"ס שהוא הכתר והחכמה שבו. והוא הע"ב דהמערכה הא' אות א'. הנה הוא נשאר נעלם. כי הוא מיוחד עם הרישא תניינא שנקרא אי"ן והוא גלגלתא ואוירא וקד"א שהם כללות הרישא תניינא שנקרא אי"ן לגודל העלמו. ובו הוא מיוחד הע"ב דהמערכה הא' אות א' שהוא הכתר והחכמה דהמ"ס רישא תליתאה. ומתחיל גילויו רק מהס"ג דהמ"ס וממנו ולמטה והוא הס"ג מ"ה ב"ן דהמערכה הא' אות ב' ג' ד'. כי הס"ג הוא שורש השרשים לאורות האח"פ שהם העקודים. כי הוא מתפשט להמערכה הב' אשר שם הוא שורשם הפנימי דהאח"פ. והוא בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'. ומשם להמערכות ג' ד' ה' ששם הוא ההתפשטות הא' וההתפשטות הב' דהאח"פ שהוא כל המציאות דכלל העקודים. וכן המ"ה ב"ן דהמערכה א' אות ג' ד' הם השורשים פנימים. ר"ל שורש השרשים. לכל האורות דהנקודות והאצילות. שהם כל המערכות אשר ממערכה הו' ולהלאה, והרי נמצא כי בהס"ג מ"ה ב"ן דהמערכה הא' אות ב' ג' ד' הנה שם התחיל הגילוי דהמ"ס דא"ק בהתגלה בבחי' שורש השרשים להתחלת המציאות ולכל המציאות כולו, אבל הע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב דאות א' הנה הוא אין לו גילוי כלל ונשאר נעלם כי הוא נכלל עם הע"ב הכללי דקרקפתא שהוא רישא תניינא דא"ק והוא הע"ב הכללי שאמר הרב שאין לנו רשות לדבר בו ובו נכלל הכתר והחכמה דהמ"ס ג"כ והוא הע"ב דהמערכה הא' אות א' ולכן הוא נשאר נעלם :

והנה הס"ג דהמ"ס שהוא בחי' בינה שבו הנה הוא בסוד יסו"ת, ונודע היא כי תבונה היא כולל בן ובת, וכמ"ש באד"ז רנ"א רע"א ובזווגים ספ"ד, והוא סוד מ"ה וב"ן דהמערכה א' אות ג' ד', שהם הזו"ן דהס"ג אות ב', ואותן המ"ה וב"ן הם שורש השרשים דכל הנקודות והאצילות שהם המ"ה וב"ן הכלליים, כי הם נמשכין ויוצאין מאותן המ"ה וב"ן דהמ"ס שהם הזו"ן דהס"ג אות ב'. והרי עכ"פ הוא כי הס"ג מ"ה ב"ן דהמערכה הא' אות ב' ג' ד', הם סוד בינה וזו"ן דהמ"ס שבא"ק והם שורש השרשים דכל הגילויים כולם כי למעלה ממנו שהוא הע"ב דאות א' אין לו גילוי כלל כי הוא נכלל עם הע"ב הכללי דהקרקפתא כנז' :

אמנם מ"ש הרב בנקודות ספ"א בהמ"ב, כי העקודים שהוא כללות אורות האח"פ הנה הם מהע"ב דס"ג, הנה יש בזה עוד כוונה עמוקה, כי הרי אמרנו לעיל ענף א' כי הס"ג דהמ"ס שהיא שורש השרשים דהעקודים הנה ע"י שנתפשטה בסוד טיפת לובן שבה [והוא ע"י זווגה ויחודה עם הע"ב דאות א' הכלול בהקרקפתא, נתפשטה ע"ז בסוד טיפת לובן שבה] והוא הד' שמות עסמ"ב דהמערכה הב' אות ה' ו' ז' ח', שהם הטיפת לובן דהס"ג דהמ"ס אות ב', ואמרנו שם כי הס"ג דאות ו' הוא השורש הפנימי דאור האזניים והמ"ה דאות ז' הוא השורש הפנימי דאור החוטם והב"ן דאות ח' הוא השורש הפנימי דאור הפה, והרי היו כל שורשי הפנימים דהאח"פ רק בהס"ג מ"ה ב"ן דהמערכה הב' אות ו' ז' ח', אמנם הע"ב דהמערכה הב' שהוא הע"ב דאות ה', הנה הוא אין לו ג"כ גלוי פרטי כלל אלא הוא רק בבחי' שורש כולם וכלל כולם, שהוא שורש כולל דהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' כי בו נכללים כולם באחד, והוא מ"ש הרב שכללות האח"פ הוא הע"ב דהס"ג הנה עומק הכוונה הוא, על אותו הע"ב דאות ה'. שהוא כללות העסמ"ב דכל מערכה הב' שהם השורשים פנימים דהאח"פ והע"ב דאות ה' הוא כללותם, והוא נמשך ויוצא מהס"ג דהמ"ס דאות ב' שהוא סוד טיפת הלובן שבו, והרי הוא כללות האור דהאח"פ, הע"ב דהס"ג :

והנה נתבאר לנו מדברינו ג"כ כי יש בזה ג' שמות ע"ב שהם נעלמים, אחד הוא הע"ב הכללי דקרקפתא, והשני הוא הע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב דאות א', והשלישי הוא הע"ב דאות ה', כי אלו הג' שמות ע"ב, הם סוד שורש הג' לחלחות העליונות אשר למעלה מהאצילות וכן הם אלו הג' ע"ב הם למעלה גם מכל שרשי העקודים עצמן :

וכן הוא ג"כ כי סוד אלו הג' ע"ב שבא"ק. הנה הם בו סוד שורש הג' מיני י"ג חוורתא וי"ג נימין וי"ג ת"ד.

כי הע"ב הכללי דקלקפתא הוא סוד שורש הי"ג חוורתא שבו, והע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב דאות א' הוא סוד שורש הי"ג נימין שבו, והע"ב דהס"ג שהוא הע"ב דאות ה' הוא סוד שורש הי"ג ת"ד שבו, כי הרי הוא שורש, הכולל את הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שהם השורשים פנימים דהאח"פ אשר הם הי"ג ת"ד בא"ק. והוא כי אלו הג' ע"ב הנה מתפרש כ"א ג"כ לארבע ארבע ומהם הוא סוד הג' מיני י"ג, י"ג חוורתא וי"ג נימין וי"ג ת"ד שבא"ק, שהם סוד תב"ד הכללים שבו, ולמעלה מהם הוא הכתר שבו שהוא בחי' רדל"א שבו וכמ"ש הרב בשביה"כ רפ"ו, והשם יכפר על דברינו ברום גבוהים כזו כי כוונתינו הוא רק למען שמו יתברך ויתעלה לעד.

ענף ג'

והנה בדברינו במהדורא קמא הארכנו כאן עוד בענין העקודים כי הנה שכל ההנהגה שם הוא עיקר רק דשליטת השם ס"ג (ע' לקמן כלל ט"ו ענף ז') ועכ"ז הנה הוא לעולם רק ע"י יחוד דאור המלכות, כי כל גילויו ית"ש בכל העולמות כולם אשר מן העולם ועד העולם הנה הוא רק בה, כי כל עצמותה הוא רק אור המלכות דא"ס אלא שנתפשטה מגילוי לגילוי. מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות, ע"י הצמצום אשר מכל עולם לעולם, ע' נקודות רפ"ב, אבל עצמותה הוא אחד בכולם, ונגלה המלכות דא"ס מתחלה במציאות דהקו וצמצום ואח"כ במציאות הא"ק, ואח"כ בהעקודים, ואח"כ ברדל"א ובהג' רישין דא"א, ומהם להג' מיני י"ג, שהם י"ג חוורתא וי"ג נימין וי"ג ת"ד, ומשם לכל פרצופי האצילות עד המלכות, ובה יצאה ונתגלית בשמה הראשון שהוא בשם מלכות, כדי למלוך על כל המעשים להתגלה במלכותו גם למטה, והיא אמונת ישראל, ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד, ה' מלך עולם ועד, והרי עכ"פ הוא כי הכל הוא רק אור המלכות עצמות אחד מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות, אלא שנתפשטה מגילוי לגילוי ע"י הצמצום שבכ"א, ונקראת למעלה בשם מלכות ולמטה בשם מלכות, כי למעלה ר"ל המלכות דא"ס, הוא על שם המלכה ועלה על המציאות כולו, שהם נמלך ונתייעץ להמציא את כל המציאות, ור"ל כי אותו הבחי' דהמלכה ועלה על המציאות, הוא נקרא בשם מלכות דא"ס, והוא אשר המציא את כל המציאות, כי הרי יכולתו בחפצו קשורה, והוא עצמו ג"כ המקום הנושא לכל המציאות כולו, ולמטה נקרא בשם מלכות על שם המלכה ועלה על ההנהגה, כי בה ר"ל בהמלכות דאצילות. הוא ההנהגה דכל העולמות בי"ע, וכמ"ש בא"ז רל"ו א' וכן בפ' אחרי מות ע"ד סע"א ובכ"מ, ועכ"פ הוא כי שם מלכות אחד הוא והוא עצמות אחד אלא שנתפשט, וירד מגילוי לגילוי ע"י הצמצום שנעשה מכל עליון להתחתון.

והנה מאחר שהיה ירידת המדרגות ע"י צמצום שבכ"א, והר' נתחשך ונתעבה האור, הנה נחשב כל עליון לבחי' פנימית, וכל תחתון לבחי' חיצונית אליו, כי אור העליון שנתלבש הוא עומד באמת ג"כ בהתחתון לעולם, אלא שהוא בפנימיותו ובהעלם, ועי"ז הנה ירדו המדרגות ממדרגה למדרגה, מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות, אמנם העלמת העליון בהתחתון הוא אינו עומד לעולם במצב אחד כי לפעמים מתגדל ולפעמים מתמעט, והוא ענין העליות והירידות הנעשים ותלוים תמיד בתיקוני התפילות והמצות, כי כשמתגדל ומתגלה האור העליון בהתחתון הוא עלייתו, ולפעמים מתגדל גילויו בו עד שנעשה שוה אליו והוא אחד עמו, והרי עולה התחתון בהעליון ממש וכן העליון בהעליון עד שנעשים כולם חד, וכן יהיה לעתיד כי יתגלה העצמות הפנימי שבכולם ויאירו כולם באור א"ס.

והוא מה שיסדו ואמרו, ואחרי ככלות הכל לבדו הוא ימלך נורא, כי יתעלה ויתגלה באצילות כולו, אור המלכות דא"ס כי עתה שהוא, לעת נעשה בחפצו כל, והוא מעת הצמצום והלאה ונעשה כל תחתון ע"י צמצום בהעליון וירדו ממדרגה למדרגה עד המלכות דאצילות, והיא נתלבשה כ"כ עד שגם העולמות בי"ע במציאותם שהם עתה, הנה אפשר להם ג"כ לקבל אורה, והוא מה שאמרו, כי לעת נעשה בחפצו כל, אזי, ר"ל ע"י הצמצומים, מלך שמו נקרא, ואפשר גם להמציאות של עתה לקרוא בשמו ולקבל אורו, והוא ע"י שנתלבש המלכות לפי מדרגת המציאות של עתה, אבל לעתיד לבוא כשיכלה הזוהמא ויזדכך המציאות שיהיה כולו קודש לה', אז יתבטל כל הצמצומים, ותאיר המלכות, בעצמותה הפנימית, שהוא אור המלכות דא"ס, שהוא נורא מאד ומי יכילנו, וזהו שאמר, ואחרי ככלות הכל, שהוא אחר העת דחד חרוב אשר אח"כ יתחדש העולם כבראשונה ואז הנה הוא לבדו, כי יהיה כל המציאות קודש לה' ונשגב ה' לבדו, ימלוך נורא, שיאיר המלכות באור א"ס שהוא איום ונורא, והרי נתבאר לנו עכ"פ כי האמת והעיקר הוא שכל האורות כולם וכל הפרצופים כולם וכל העולמות כולם הכל הוא רק אור מלכותו ית"ש לבד, וכמו שיסדו אמת מלכנו אפס זולתו, ור"ל כי אין שום מציאות כלל אשר מאחר אמתתו הנעלמה ולמטה אלא רק אור מלכותו ית"ש לבד, וכמו שנודע ג"כ שהמלכות דהעליון הוא הכתר שהוא השורש דהתחתון, והוא מלעילא לעילא שהוא מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות, הכל רק אור המלכות לעד והיא ג"כ ראשית לנבראים כי ממנה נברא הכל כמ"ש בהקדמת תיקונים דף ה' סע"ב ודף י"ב סע"ב וכן היא שוכן בכולם בבחי' נשמה לנשמה והוא שכינת עוזו ית"ש אשר מלא כל הארץ כבודו ושוכן גם למטה ואפס זולתה כלל וכלל, כי כל כוונתו ורצונו ית"ש, וראשית גילויו בהקו וצמצום ובא"ק ובכל האצילות כולו. וכן בכל המציאות דהעולמות בי"ע. הוא הכל רק גילוי כבודו ומלכותו ית"ש, והוא ג"כ שכינת עוזו השוכן בישראל והוא שמו ורצונו, שהם במספר שוה כי שמו גימ' רצון. ונעשה הכל לגילוי כבודו ומלכותו ית"ש. כי הם כולם מאור המלכות דא"ס. אלא שגילוי כל התחתון הוא ע"י הצמצום שבכ"א כנ"ל. כי המלכות דא"ס אשר תואר המלכות הוא על בחי' המלכה ועלה. הנה שם הוא הרצון על כולם. על כל גילויו הפרטיים דכל הנאצלים. ומתגלה רצונו בכ"א מהם בבחי' יציאה מן הכח אל הפועל ע"י צמצומים כנ"ל:

אמנם יציאת כ"א הנה הוא משפעת אור א"ס גופה הנמשך תמיד בהמלכות דאור א"ס. כי כל המציאות כולו וכל ההנהגתה תמיד הוא הכל משפעת אור א"ס עצמו הנמשך ע"י המלכות דאור א"ס. אלא שהמשכת השפע מהמלכות דא"ס בבחי' יציאה מן הכח אל הפועל בהתהוות המציאות דכ"א הנה הוא ע"י הצמצומים. שע"י הצמצום דכל עליון יוצא כל תחתון מן הכח אל הפועל על כל מציאותו וגילויו. והרי הם כולם מא"ס עצמו עכ"פ תמיד הן כל מציאותם וכן כל הנהגתם. כי הם כולם רק שפעת אור א"ס עצמו שנתגלה העלמתו בהם. לאורם ולמציאותם כמו שהם. ולכן הנה הם כולם אלהו"ת כי כל עצמותם הוא רק אור א"ס עצמו. אמנם כ"ז הוא רק עד סוף האצילות. שהוא עד סוף המלכות דאצילות. אשר עצמות כולם הוא אחד מהמלכות דא"ס עד סוף המלכות דאצילות וכנ"ל. ומתייחד העצמות בהנאצלים כולם להיות חד עמהם ג"כ. ולכן הם כולם אלהו"ת גמור יחיד ומיוחד עד סוף כל האצילות.

אמנם מאחר המלכות דאצילות ולמטה הנה אינו מתייחד עוד העצמות עם המציאות להיות חד עמהם כלל וכלל. והם כל העולמות בי"ע שהם כולם תולדות ופעולות כחות המלכות דאצילות שהוציאה אותם מאין ליש בכח העצמותה האחדות אשר מלעילא לעילא. הנה לא נעשה בהם העצמות חד עמהם כלל וכלל. והגם שכל מציאותם והתהוותם הנה הוא ג"כ רק מהמלכות דאצילות בכח העצמות שבה אשר מלעילא לעילא והוא הנושא את כל העולמות בי"ע כולם בכל מילואם תמיד. עכ"ז הנה המציא אותם כולם רק בבחי' מציאות שחוץ ממנו. ואינו מתייחד עמהם להעשות עם מציאותם לאחד. והם כולם אינם אלהות כלל וכלל ח"ו. הגם שהם כולם ג"כ רק מהמלכות דאצילות ומעצמות המיוחד בה ובזה הם תלוים ועומדים תמיד.

והוא מה שנודע שכל המציאות דהעולמות בי"ע נבראו מאין ליש. כי הרי הם נבראו ממנו ית"ש. והם מציאות חדש שאינם אלהות כלל. אלא שהם תלוים ועומדים עליו ית"ש תמיד. אבל מציאותם גופה שהוא אינו אלהות הרי הוא נעשה ממנו ית"ש מאין ליש כי הרי הם בריאה חדשה.

אמנם באשר שכל תלייתם ועמידתם הנה הוא לעולם רק על אור המלכות דאצילות ביחודה אשר למעלה כי אורה וזיוה מתפשטת בהם כולם עד למטה כולה ושרויה בהם בבחי' נשמה לנשמה והוא הנושא אותם כולם תמיד. והוא שכינתו ית"ש השוכנת

למטה ומלא כל הארץ כבודו הרי נמצא עכ"פ כי לשלם הוא שאור מלכותו יתברך הנה הוא מן העולם ועד העולם וכל העולמות כולם הנה הם רק כללות אור המלכות לבד, כי הרי כל הנאצלים הנה הם כולם בעצמות אחד מהמלכות דא"ס עד סוף המלכות דאצילות, אלא שנתפשט בהם מגילוי לגילוי ומתייחד בכולם להעשות חד עמהם. והרי הם כולם רק גילוי כבוד מלכותו יתברך, וכן גם העולמות בי"ע אשר הם נבראים חדשים והם אינם אלהות ח"ו. עכ"ז הרי כל מציאותם הוא רק ממנו ית"ש וכן כל עמידתם וקיומם תמיד הוא רק עליו ית"ש, כי אור מלכותו הוא בהם תמיד בבחי' נשמה לנשמה והם תלוים רק עליו. והרי נמצא כי מן העולם ועד העולם הנה הוא רק כבוד מלכותו ית"ש לבד. והוא מה שיסדו. אמת מלכנו אפס זולתו, יתברך ויתעלה שמו לעד.

והנה הקדמנו כל אלה הדברים איך שכלל כל גילוייו ית"ש הוא הכל רק כללות אור המלכות. אלא שנתפשט בה מגילוי לגילוי. אבל כולם הם רק עצמות אחד מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות. והוא מ"ש בזוה"ק בכ"מ, פ' אחרי ע"ג א'. קב"ה דרגא על דרגא סתים וגליא. ופ' נשא קמ"ג ב'. שכינתא לעילא שכינתא לתתא קב"ה לעילא קב"ה לתתא. עוד באד"ר קמ"א סע"א. עתיקא דעתיקין וזעיר אפין כלא חד כו'. וכן באד"ז ר"ל סע"א. כל מה דאמינא דעתיקא קדישא וכל מה דאמינא דזעיר אנפין כלא הוא חד מלה. והוא ע"פ מה שאמרנו שהעצמות הוא אחד בכולם מהמלכות דא"ס עד המלכות דאצילות. וכל החילוקים הוא רק בבחי' הגילוים כי התפשט בה מגילוי לגילוי אבל כולם הוא רק אור המלכות וכנ"ז. ודי בזה וזכור זה כי בזה יובן לך כמה ענינים והיה העקב למישור. וע' עוד לקמן כלל ו' ענף ה'.

כלל ה' ענף א'

ומעתה נחזור לסדר הדברים. כי הנה בארנו ההתפשטות הראשון אשר לעולם הראשון שהוא העולם דקו וצמצום וכן ההתפשטות הראשון אשר לעולם העקודים. וכנ"ל כלל ב' ענף א' וכלל ד' ענף ב'. ונבאר עתה ההתפשטות הראשון אשר לעולם האצילות. בישועת הקב"ה למען שמו יתברך ויתעלה.

ונתחיל ונאמר כי הנה הגם שבדברי הרב לא נמצא מפורש כי היה סדר התפשטות והסתלקות לצורך בנין עולם האצילות וכן להעולמות בי"ע. בשום מקום. עכ"ז הנה האיר הקב"ה את עינינו ומצאנו בדבריו עמוקות נשגבות בענין זה אשר ראינו כי הם הם ענין הב' התפשטות והב' הסתלקות אשר לאצילות וכן להעולמות בי"ע וכענין הב' התפשטות והב' הסתלקות אשר להעולם העקודים. וכמו שתמצא מבואר כ"ז בדברינו לקמן בארוכה והם כולם רק מה שאבנו מדברי הרב זללה"ה אלא שהרחבנו ובארנו הדברים בישועת החונן לאדם דעת ית"ש עד שנראים כפנים חדשות. ושמע והבן מנפלאות תמים דעים ית"ש. ואתם הלא הגידו השמעתיך חדשות מעתה ונצורות ולא ידעתם (ישעיה מ"ח ו').

והנה הרב אמר בשער סדר אבי"ע פ"א זה לשונו שם. תחילת הכל נתפשט א"ס בסוד י' ספי' דאצילות בסוד כלים כי הלא ענין ההפשטות הוא מורה התעבות האור ממה שהיה. ונמצא כי י' ספי' אלו הם י' כלים ונעשו מגד התפשטות הא"ס עצמו רק שנתעבה האור ונעשה כלים ע"י ההתפשטות. ואחר התפשטות הזה אשר על ידו נעשה י' כלים אז נתלבש עצמות א"ס בתוכם וזה סוד עצמות וכלים. והנה כאשר הגיע ההתפשטות הנז' עד המלכות דאצילות. ראה המאציל שאין כח בהתחתונים לקבל האור ההוא אם יתפשט יותר. ואז כאשר נגמר הכלי הי' דאצילות נעשה שם מסך ופרגוד אחד המפסיק בין האצילות לשאר העולמות שלמטה הימנו. ואז הכח אור א"ס יתברך המתפשט עד שם. במסך ההוא. ואז בכח ההכאה של הירידה ופגע שם. חזר לעלות בסוד אור חוזר למעלה למקומו. ואז נגמר עולם האצילות בבחי' הכלים. ואז חזר הא"ס להתלבש בהם בסוד העצמות כנ"ל לכן עד המקום שמגיע אור הא"ס על דרך הנז' נקרא עולם האצילות כי האור עצמו הוא דק אלא שהוא אחר התעבותו. עכ"ל הרב ז"ל.

וביאור הדברים בכ"ז הוא. כי מ"ש תחילת הכל ר"ל על התחלת הגילוי דהעולמות אבי"ע כי הרי מהאצילות מתחיל הגילוי דא"ס הנעלם. ובהאצילות שם הוא נבחן הראשית וההתחלה לגילוי ית"ש כי שם נתגלה בשמו. וכנודע שכל העולמות אשר למעלה מהאצילות הם מכלל העולמות דא"ס. ומ"ש נתפשט הא"ס בסוד י' ספי' דאצילות. הכוונה הוא על התפשטות הקו דא"ס אשר נתפשט בהחלל דהצמצום והוא נמשך ומתפשט עד סיום רגלי א"ק וכמ"ש בענו"י סענ"ד ובשער סדר אבי' בקיצור פ"ב. והנה על התפשטותו אשר היה מתפשט בתחילה להאציל את כל המציאות דא"ק אשר ממקום הטבור שבו ולמטה הנה על זה אמר כי נתפשט הא"ס בסוד י' ספי' דאצילות. כי כל ההתפשטות הזה אשר מהטבור ולמטה היה רק לצורך האצילות לבד להעשות שורש ראשון אליו. וככל ענין ההתפשטות הראשון אשר לכל עולם וכנ"ל כלל א'. והיה ההתפשטות הזה מהקו דא"ס אשר ירד ממקום הטבור ולמטה. רק אחר שנגמר א"ק העיקרי ור"ל כי עיקר מציאות הא"ק הוא רק מהטבור ולמעלה וכמו שיתבאר לקמן ואחר שנגמר עיקר המציאות דהא"ק גופה הנה ירד אח"כ הקו דא"ס עוד ונתפשט להאציל את כל המציאות שבו אשר ממקום הטבור ולמטה לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות. כי כל האצילות הרי הוא מהטבור דא"ק ולמטה כנודע.

אמנם הוא כי הנה ההתפשטות הזה דעניננו שהוא הקו דא"ס אשר היה מתפשט מתחילה ממקום הטבור דא"ק ולמטה. הנה לא נתהווה אז עדיין האצילות כלל. כי כל זמן שהיה עדיין כל אותו תוקף האור דהקו בכל גילויו לא היה באפשר עדיין שיתהווה שם מבחי' אצילות מאומה כי כל האצילות הרי הוא רק למטה ממדרגת א"ס. וזהו מ"ש הרב בנקודות פ"א. כי מתחילה היה השם ס"ג מתפשט בכל א"ק כולו עד סיום הרגלים שלו. ולא היה שום גילוי עדיין להמ"ה וב"ן הכלליים כלל אשר מהם הוא כל מציאת האצילות כנודע. אלא היה הכל עדיין רק התפשטות דהס"ג הכללי שהוא מעיקר הא"ק גופה והוא מעולמות דא"ס. ולא נתגלה האצילות אלא רק אח"כ שהוא אחר שנפרס הפרסא שם להפסיק ביניהם אבל קודם שנפרס הפרסא היה כל ההתפשטות אשר גם מהטבור ולמטה רק מהעיקר הא"ק עצמו אשר כל עצמותו הוא הע"ב וס"ג הכללים ולכן היה מתפשט אז הס"ג הכללי עצמו עד סוף רגליו ומה שאמרנו כי היה ההתפשטות הזה אשר מהטבור עד סוף רגליו לצורך האצילות. הכוונה הוא רק להעשות שורש עליון אליו. שהוא שורש האצילות אשר בא"ק. וככל ההתפשטות הראשון אשר לכל עולם שהתפשטותו וירידתו למקום העתיד להתחתון הנה הוא רק כדי להעשות שורש עליון אליו. ועל זה היה מתפשט הס"ג הכללי עם הקו דא"ס שבתוכו ממקום הטבור עד סוף רגליו שהוא המקום העתיד להאצילות וכדי להעשות ע"י ירידתו והתפשטותו במקום הזה. שורש להאצילות בהא"ק עצמו.

והענין בביאור הוא כי הרי מבואר הוא בטנת"א פ"א ובכ"מ שכ"א מהד' שמות עסמ"ב שהם טנת"א הכללים הנה כלול כ"א מטנת"א ועסמ"ב פרטיים. ומתגלה הפרטיים בכ"א ויוצאים בו מן הכח אל הפועל ומתפשטים במקום העתיד להתחתון להיות שורש אליו כאשר מגיע העת להוצאות תולדות הכללי דהתחתון. וכן הוא בעניננו כי כאשר הגיע העת לתוצאות תולדות המ"ה וב"ן הכללים שהם המציאות דעולם האצילות אשר מקומם הוא ממקום הטבור דא"ק ולמטה עד סיום הרגליים שלו. הנה התגלה מתחילה הס"ג הכללי בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבו שהם התגין והאותיות שבו. שיצאו בו מן הכח אל הפועל. והתפשט בהם ממקום הטבור עד סוף רגליו. כי אלו המ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג הכללי הם השורשים להמ"ה וב"ן הכללים. אשר מקומם הוא מהטבור עד סוף רגליו. ולכן יצאו ונתפשטו שם הם מתחילה כי בזה נתגלה ונעשה השורש להאצילות שהיה עתיד לצאת מהם ולהעשות בהמקום הזה. כי המ"ה וב"ן הכללים שהם האצילות הם יצאו ונעשו מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהס"ג הכללי וכן דהע"ב הכללי [כי כל מה שאמרנו בהס"ג הכללי כן הוא ג"כ בהע"ב הכללי שפנימיותו. ויוצאים המ"ה וב"ן הכללים מבין שניהם. ע"ד הזו"ן שהם מהנה"י דאו"א וכנודע]. והנה אותן

הבחי' האחרונות (שהם התגין ואותיות וכן הם ג"כ המ"ה וב"ן הפרטיים) דהע"ב והס"ג הכלליים אשר היו מתפשטים מתחילה ממקום הטבור דא"ק עד סוף רגליו וכנ"ז. הנה הם ההתפשטות הראשון אשר לעולם האצילות כי בהם הוא השורש הראשון והשורש עליון אשר להאצילות וכנ"ל. וע' עוד לקמן כלל ו' בארוכה בעה"י.

וזהו מ"ש הרב כי נתפשט הא"ס בסוד י' ספי' דאצילות. ור"ל על הקו דא"ס אשר היה נמשך בהחלל דהעלמות ונעשה ממנו הא"ק ועומד בפנימיותו וירד בו ומתפשט להמציא בו את כל המציאות אשר גם ממקום הטבור שלו ולמטה. ועל יד"ז הנה נתגלו ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבע"ב והס"ג הכלליים מן הכח אל הפועל וירדו ונתפשטו כולם. ר"ל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים עם הקו דא"ס שבתוכם נתפשטו כולם מהטבור ולמטה לעשות שורש להאצילות. וא"כ נמצא. כי אותו ההתפשטות דאור א"ס ית"ש הוא בסוד הי' ספי' דאצילות ור"ל לצורך ההתפשטות הראשון אשר להאצילות. שהוא השורש עליון אליו.

ומ"ש כי היה ההתפשטות הזה. בסוד כלים. הוא ע"פ מה שמבואר בשער עקודים פ"ג כי מההתפשטות הראשון נעשה הכלים. כי ע"י התפשטותו וירידתו וריחוקו ממקורו מתעבה האור. כמ"ש בטנת"א פ"א. ואח"כ הנה חוזר האור הזך ועולה למעלה. כי כן הוא כל אור התפשטות ראשון הנה עיקר מקומו הוא למעלה. והעביות הנעשה בו ע"י התפשטותו. הוא נשאר למטה לבדו וע"י"ז נתעבה עוד בעיבוי אחר עיבוי ונעשה לבחי' כלי להאור שמתפשט בו אח"כ. שהוא האור דההתפשטות השני. והרי נמצא כי נעשה הכלי מהאור דההתפשטות הראשון. מהעביות הנשאר ממנו אחר הסתלקותו. וע' כ"ז לקמן כלל י"ח ענ"ז בארוכה. וכן הוא ג"כ בענינינו כי בהתפשטות הקו דאור א"ס מהטבור ולמטה והוליד והמשיך שם ע"י"ז המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכללי כנ"ל. והנה נתעבה האור בהם ע"י ירידתם ואח"כ עלה האור הזך מהם כי נסתלק וחזר ועלה למעלה ונשאר העביות למטה לבדן ריקן מהאור. וכמבואר כ"ז בדברי הרב עצמו בנקודות פ"ב. ונעשה ע"י"ז כל אותן העביות לכלים. וזהו שאמר הרב כי תחלת הכל נתפשט. הא"ס בסוד י' ספי' דאצילות בסוד כלים. ור"ל כי הרי האור שנתפשט שם הרי הוא אינו נשאר שם כלל כי הוא חוזר ועלה למעלה כי כן הוא הסדר בכל אור התפשטות ראשון שהוא חוזר ועולה למעלה ונשאר שם לעולם כי הוא רק השורש עליון אליו וכנ"ל ומה שנשאר ממנו באצילות עצמו הוא רק העביות ממנו שהוא סוד הכלים וזהו שאמר כי תחילת הכל נתפשט הא"ס בסוד י' ספי' דאצילות בסוד כלים כי הלא ענין התפשטות מורה התעבות האור כו'.

ומ"ש שם עוד ואחר התפשטות הזה אשר ע"י נעשים י' כלים אז נתלבש עצמות אור א"ס בתוכם כו'. הכוונה הוא על התפשטות השני שחזר ונתלבש האור בתוכם וכמו שיתבאר לקמן בדברינו בארוכה בעה"י. ומ"ש עוד והנה כאשר הגיע התפשטות הנ"ל (בשער הקדמות דף ע"א ע"ד. הלשון הוא. ההתפשטות של הכלים הנז') עד המלכות דאצילות (ובשעה"ק הלשון הוא. עד מקום הנקרא מלכות דאצי') ור"ל כאשר הגיע ההתפשטות עד סיום רגלי א"ק ששם הוא המקום דהמלכות דאצי'. כי האצילות הוא תופס מהטבור דא"ק עד סוף הרגלים שלו. ומשם ולמטה הוא מקום דעולמות בי"ע. לכן היה נפסק ההתפשטות משם ולמטה. כדי ליתן מקום להעולמות בי"ע להתהוות שם. ולא עוד כי לא היה עדיין אפשר להבי"ע לצאת על מדרגתם הנצרך להם אלא רק ע"י הפסק מסך ופרגוד. שנעשה מתחת האצילות להפסיק ביניהם. כי אחר שנתקן ונשלם האצילות הנה נעשה אז מסך ופרגוד מלמטה ליתן אפשרות להתהוות עולם הבריאה תחתיו. ונעשה המסך והפרגוד אחר ההתפשטות השני שהוא אחר שנתקן האצילות.

ומ"ש עוד ואז הכה אור א"ס ית"ש המתפשט עד שם במסך ההוא. ואז בכח ההכאה חזר לעלות כו' כו'. הנה הא"ס שאמר. הוא האור דהתפשטות השני דלאצילות. וכמ"ש בשעה"ק דף ע"ה ע"ד סוף דרוש י"א. שהמלכות דאצילות נעשית בחי' א"ס אל הבריאה. ועיקר ההכאה שאמר. הוא כדי להוליד ולהאציל ע"י"ז אור הי' ספי' בהבריאה. שהם מהתכוללות הי' ספי' דאצי'. המתהווה ונולד ע"י אותה ההכאה. וכמ"ש הרב שם למטה בסמוך. ומ"ש חזר לעלות בסוד אור חוזר. הכוונה הוא על הסתלקות השני דלאצילות. וכמו שיתבאר ענינו בדברינו לקמן בעה"י והנה הוא ג"כ ע"ד עליית הנשמה למעלה בעת השינה. וכדי להתחדש בסוד חדשים לבקרים והוא תועלת להגוף וכלים ג"כ כי מתחדשת ע"י"ז בכח חדש. והוא ע"ד הסתלקות הב' אשר להעקודים כמ"ש במק' ול"מ פ"ד שעליית האורות למעלה תמיד הוא משום תועלת הכלי. ג"כ. כי ע"י תוקף היחוד דהאור עם הכלי שהוא כדי להזדכך הכלי ע"י"ז הנה מוכרח הוא ג"כ שיחזור האור להסתלק ולעלות תמיד וכדי שלא יתבטל הכלי מכל וכל ולכן מוכרח האור להסתלק ולעלות תמיד שהוא ענין הסתלקות הב'. כי מתחזק הכלי ע"י"ז. והוא מ"ש הרב בענינינו ואז נגמר עולם האצילות בבחי' הכלים.

והנה נעשה העלייה ע"י ההכאה בהמסך ופרגוד. כי אותו המסך ופרגוד הנה הוא מהבינה. כמ"ש הרב שם לקמן פ"ב וכן בדרושי אבי"ע פ' י"ג, וכל האורות והמוחין הנה הם ממנה. ולכן גורמת היא עלייתם וחזרתם ג"כ. וכדי שתתחזק הכלי ע"י"ז כנז'. וזהו שאמר הרב שנעשה ההכאה ועליית האור ע"י המסך. והרי נתבאר לנו עכ"פ כי עומק כוונת דברי הרב בזה הוא ללמדינו על הסדר דבנין האצילות. שהיה ג"כ ע"פ ב' התפשטיות וב' הסתלקיות. אלא שדברי הרב שם הוא בכללות ובקיצור נמרץ. ויתבארו לפנינו בעה"י על כל אחד ואחד בארוכה וברחבה.

ענף ב.

אמנם מה שצריך ביאור בזה כי הרי לפי דברינו יהיה נמצא שהתפשטות הראשון אשר להאצילות הנה הוא מא"ק בעצמו וע"י הקו דא"ס כי הרי אמרנו שהקו דא"ס הוא אשר ירד ממקום הטבור ולמטה והמשיך והוציא שם את הבחי' אחרונות דהס"ג והע"ב הכללים ונעשו הם לאור ההתפשטות הראשון להאצילות. וכל בחי' הע"ב והס"ג הכלליים הרי הוא רק א"ק בעצמו וא"כ הרי נמצא שאותו האור דהתפשטות הראשון דלאצילות הוא נאצל ונעשה מא"ק עצמו במכוון. כי הוא מבחי' אחרונות שבו ונאצלו ממנו ונמשכו ממקום הטבור ולמטה ע"י הקו דא"ס אשר נתפשט שם והאציל אותם והמשיך אותם שם. והרי הוה כל אותו ההתפשטות הראשון רק מא"ק עצמו. ועל זה צריך ביאור כי הרי ע"פ סדר השתלשלות העולמות היה צריך שכל ההתפשטות הראשון אשר להאצילות. לא יומשך ויתפשט אלא רק מעולם העקודים אשר הוא למטה במדרגה מא"ק עצמו והוא הממוצע בין עיקר הא"ק להאצילות כנודע והרי היה צריך שכל האור דהתפשטות הא' אשר להאצילות לא יומשך ויתפשט אלא רק מהעקודים ולא מא"ק עצמו. וכן אמר הגר"א בספר יהל אור פ' פקודי דף ע"ז סע"ד כי מהתכוללות הז"ת דהמלכות דעקודים נעשה רדל"א דאצילות ע"ש.

אך הענין הזה הוא כי כבר בארנו בכ"מ מדברינו כי א"ק הנה הוא ג"כ עולם מלא ושלם כמו אצילות ממש. ונבחן בו ג"כ כל הבחי' אשר באצילות. רדל"א וכל הג' רישין. והחוורתא והנימין והי"ג ת"ד שהם אורות האח"פ שהוא העקודים. וכל הה' פרצופים א"א או"א זו"ן כללים ופרטיים. והי"ג ת"ד הכללים שבו הוא עולם העקודים. והזו"ן הכלליים שבו הוא עולם האצילות. וכמו שהזו"ן הם עומדים בא"א מהטבור ולמטה שבו ומגיעים עד הדיקנא. כי המזל תחתון ונקה הרי הוא נמשך עד הטבור אשר שם הוא התחלת זו"ן. כן הוא עולם האצילות מגיע עד העקודים. והוא מ"ש הגר"א כי הרדל"א דאצילות הוא מהמלכות דהעקודים. וכן כמו שהוא בא"א דאצילות שהמ"ס שבו הנה הנם שבפרצות המוחין אשר בהרישא עצמו הנה הוא המ"ס השם ס"ג. וכמ"ש בתיקונים. תיקון ע' קמ"א ע"ב. מוחא סתימאה אתקרי כו' בהאי שמא יו"ד ק"י וא"ו ק"י כו'. אבל בכללות הרישא כולו הנה הוא המ"ס רק מכלל הע"ב הכללי. כי הוא המוח הכללי מוחא חדש דכליל תלת. וכל מוח הוא שם ע"ב כמ"ש הרב בעקודים פ"ב וכן בשבירת הכלים פ"ב. וע' פע"ח בכוונת פורים שגם הי"ג ת"ד דנפקין ממ"ס הם ג"כ י"ג שמות ע"ב. אבל הס"ג הכללי דאצילות הנה הם או"א הם

שניהם. כי שניהם לקחו בינה דמ"ה. והוא אבא ע"ב דס"ג ואימא ס"ג דס"ג. והם שניהם כלילן במזלא וביה תליין וביה אחידן וכמ"ש באד"ז רל"ב א' ורפ"ט ב'. והוא מ"ש הרב בכ"מ (בעקודים פ"ב בהמ"ב וכן בטנת"א פ"א בהמ"ב) כי ע"ב הוא בח"א שהוא כתר וס"ג הוא בחכמה שהוא או"א. וכן הוא כ"ז בפרטות ובדיוק גם בא"ק כי כללות הרישא כולו עד הגרון עם כל אורות אח"פ שהוא העקודים הוא שם ע"ב. והוא מ"ש בנקודות פ"א. כשתמנה מן ע"ב. ר"ל כאשר תחשוב את כל העקודים כולו ג"כ לשם ע"ב אז יהיה כל בחי' ע"ב. ר"ל העקודים. י' מן הוי"ה. וס"ג שהוא הנקודות. אות ה' ראשונה של הוי"ה. ומ"ה דהתיקון אות ו'. וב"ן. אשר נברר ונתקן ע"י המ"ה. הוא אות ה' אחרונה. והנה כל הרישא כולו עם העקודים רק מכלל הע"ב הכללי. אבל הס"ג הכללי הנה הוא בא"ק ג"כ רק האו"א שבו העומדים בו מן הגרון עד הטבור והם נכללים בעקודים וביה תליין וביה אחידן. כי כל מציאותם וכל קבלתם הוא מעקודים. וכן כל האצילות שנתהוה מהם ומושפע מהם תמיד הנה הוא הכל ע"י קבלתם מעקודים. ע"ד מציאות וקבלת הזו"ן דאצילות אשר מאו"א שהוא רק ע"י קבלת או"א מהמזלין.

אמנם משום שבא"ק אשר הוא עצמו הנה הוא מהעולמות דא"ס וכל הבחינת הפרטיים שבו הנה הוא בהעלם גדול לכן לא נבחן בו כל פרצופי או"א בפרטות ומכש"כ קבלתם מהעקודים בפרטות. מאומה כלל. וקודם שנתגלה האצילות הנה נחשב הס"ג הכללי. שהוא באמת ובדיוק רק האו"א שבו אשר נתהוו מהעקודים ומקבלים מהעקודים. הנה נחשב הוא כולו עם המ"ם לאחד. והוא באשר שבפרטות המוחין עומד המ"ם בגילוי שם ס"ג וכנ"ל ונחשב הס"ג הכללי מן האזניים ולמטה עד סופו כולו. והוא ע"י גודל האחדות והעלם שבו אשר לא נבחן לפרטים. ולכן אמרנו כי ההתפשטות הראשון אשר לאצילות הנה הוא מאותו הס"ג הכללי אשר מהאזניים ולמטה מה שהיה נמשך ונתפשט גם ממקום הטבור עד סוף רגליו הנה זהו ההתפשטות הראשון אשר לאצילות. המנם כל דברינו הוא רק כי הרי אנחנו מוכרחים ומחוייבים להשתמש בלשון הרב אשר קורא להס"ג הכללי מהאזניים ולמטה עד סוף רגליו והוא משום גודל האחדות והעלם שבו וכנז'. אבל בעומק ובדיוק הנה הוא עיקר הס"ג הכללי גם בא"ק ג"כ רק בחי' האו"א שבו אשר מהגרון עד הטבור שבו הנכללים ומתכסיין בהעקודים. והם אשר נתפשטו בהנה"י שלהם. שהוא בהבחי' אחרונות שבהם. המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם כנ"ל ענף א'. ממקום הטבור דכללות הא"ק עד סוף רגליו לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות. והיה כל התפשטותם באמת רק בשפעת העקודים וע"ד האו"א דאצילות להזו"ן אשר כל מציאות הזו"ן וכל קבלתם תמיד שהוא מאו"א לעולם הנה הוא תמיד רק ע"י קבלת או"א מהי"ג ת"ד. כן היה כ"ז כאן שכל ההתפשטות הראשון דלאצילות וכן כל קבלת האצילות תמיד שהוא לעולם רק מהאו"א שבא"ק. הנה כ"ז הוא ג"כ לעולם רק בשפעת העקודים אשר האו"א תליין ביה ואחידן ביה.

ונמצא כי מה שאמרנו לעיל ומה שנודע שהעקודים הוא הממוצע בין הא"ק לאצילות. עכ"ז הנה נמשך עיקר קבלת האצילות מהעקודים רק דרך או"א שבא"ק כי הם למטה ממדרגת העקודים והם הממוצעים בין העקודים להאצילות. והוא ע"ד קבלת הזו"ן מהי"ג ת"ד שהוא ע"י או"א. ע' נסירה ספ"ג ודרושי מ"ן דרוש י' ובכ"מ והוא נודע ופשוט. כן הוא כאן כי כל שפעת האצילות מהעקודים הוא ע"י האו"א שבא"ק כי הם המקבלים מהעקודים להשפיע לאצילות וכן הוא בענין ההתפשטות הראשון אשר לאצילות שאמרנו לעיל ענף א' הנה היה כ"ז ג"כ מבחי' הנה"י דאו"א שבא"ק אשר נתהוו ונעשו משפעת העקודים והם אשר נתפשטו ממקום הטבור ולמטה לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות וכמו שיתבאר בעה"י עוד בזה לקמן כלל ו' הענין בעומק וארוכה.

אך עכ"פ הוא כי הרי נתבאר לנו היטיב כל מה שהערינו לעיל בענין ההתפשטות הא' דלאצילות שהוא השורש הראשון אליו והערינו כי היה הצורך שיהיה אותו ההתפשטות מהעקודים ולא מא"ק עצמו. כי האמת הוא שכל אותו ההתפשטות דהא"ק הנה היה מאותן הבחי' שבו אשר הם למטה מהעקודים והיינו מאותן האורות שבו אשר מהגרון ולמטה והם למטה במדרגה מהעקודים ומקבלים מהם, ובאותו השפע שמקבלים מהעקודים הם משפיעים להאצילות תמיד כי הם הממוצעים בין העקודים להאצילות. וכן היה ג"כ כל ההתפשטות הראשון דלהאצילות הנה היה ג"כ מאותן האורות שמהגרון ולמטה ע"י השפע שקבלו מהעקודים והרי נמצא כי היה כל אותו ההתפשטות הראשון באמת רק בשפעת העקודים אלא שלא היה במכוון מהעקודים עצמו רק מאותן האורות אשר מהגרון עד הטבור המקבלים מהעקודים. כי הם הממוצעים בין העקודיים להאצילות וכל קבלת האצילות מהעקודים הוא רק דרך הם.

כלל ו' ענף א'

והנה ע"פ דברינו שאמרנו כי מה שאמר הרב בנקודות פ"א שמתחילה היה מתפשט הס"ג הכללי עד סיום הרגליים שבו הנה כל ההתפשטות אשר מהטבור ולמטה עד סוף רגליו הנה הוא רק לצורך ההתפשטות הראשון דלאצילות וכן היה בזה אח"כ הסתלקות ראשון וכן התפשטות שני והסתלקות שני וכנ"ל בדברינו, הנה יהיה נמצא לפ"ז כי היה בכל אותו המקום דמהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו ג' הבחנות. והיינו כי הרי מאחר שאמרנו שעיקר א"ק הנה הוא רק הע"ב והס"ג הכלליים אשר בכללם הוא העקודים כולו עם האו"א שבו אשר מקומם הוא רק עד המקום הטבור שבו. וכל התפשטותם ממקום הטבור ולמטה הוא רק כאשר הגיע העת להתהוות האצילות. שהוא אחר שנשלם הא"ק עם כל העקודים והאו"א שבו (כי הרי אמרנו שכל אותו ההתפשטות אשר מהטבור עד סוף רגליו היה מאו"א ובשפעת העקודים) וא"כ הרי קודם שהתנוצץ אור הגילוי דלהאצילות והיה רק הא"ק עם העקודים לבד. הנה לא היה אז ממקום הטבור דא"ק ולמטה שום אור ושום גילוי כלל. לא מא"ק ולא משום בחי' אור מאומה כלל. אלא שהיה שם אז עדיין רק החלל ואויר פנוי. מהצמצום הראשון. בלי שום הבחנת מציאות כלל. ע' לקמן כלל ח' וכלל י'. ומה שמבואר בדברי הרב שא"ק הוא כולל ומקיף את כל העולמות כולם הנה הוא רק אחר ההתפשטות הנז'. וכמו שנתבאר סוד עומק הדברים בזה בעומק וארוכה בספר הדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ה' ע"ש ובכ"מ מדברינו. אבל קודם ההתפשטות דענינינו הנה היה רק הא"ק העיקרי עם העקודים לבד. שהוא עד מקום הטבור לבד. והוא הע"ב והס"ג הכללים.

והיינו כי הע"ב הכללי עם הקו דא"ס שבפנימיותו הנה הוא לעולם על עצמותו לבד בלתי התלבשות כלל והוא מהתחלת הקרקפתא עד מקום הטבור מבפנים ע' ספר הגלגולים פ' י"ט בהתחלתו במ"ש שם וצריך שתדע כו' ע"ש ועליו הנה הוא הס"ג הכללי הכולל גם פרצופי או"א שבו מהמ"ם שבו עד מקום הטבור. והם בפרטות ד' בחי'. ב' רישין שהם אין הוא א"א. ואו"א. אין הוא מהקרקפתא עד המ"ם. ר"ל ששם הוא גילויו כי שם הוא בלתי התלבשות. ואח"כ א"א שהוא המ"ם מלביש על אי"ן והוא עד הגרון ר"ל ששם הוא גילויו דהמ"ם בלתי התלבשות. ואח"כ האבא שבו והוא מן הגרון עד החזה. ר"ל ששם הוא גילויו דהאבא בלתי התלבשות. ואח"כ האימא שבו. שהיא מלביש על האבא שבו מהחזה עד הטבור. והם נעשו ע"י העקודים כנ"ל, והנה כ"ז הוא עצמות הא"ק שהוא ע"ב וס"ג הכלליים. ועם העקודים. שהוא הדעת הם כללות הג"ר. והם מהקרקפתא עד הטבור. שהע"ב הוא בכל אותו השיעור בפנימיותו. ואח"כ מתחיל הס"ג. מהמ"ם שבו. ומלביש על הע"ב. ג"כ עד הטבור. אלא שכללות הס"ג הוא כולל את העקודים עם או"א ג"כ. כי אבא מן הגרון עד החזה. והוא עיקר הע"ב דס"ג. כי המ"ם עם העקודים נכלל לפעמים ג"כ בהע"ב הכללי וכנ"ל. ואימא מן החזה עד הטבור והיא הס"ג דס"ג. אך עכ"פ הוא כי עצמות הא"ק עם העקודים והאו"א הכלולים בו הנה כ"ז נשלם ומסתיים במקום הטבור. אבל ממקום הטבור ולמטה הנה מקודם שנתגלה שורש האצילות. שהוא קודם התפשטות הא'. לא היה אז ממקום הטבור ולמטה שום גילוי לשום אור ומציאות כלל אלא רק החלל ואויר פנוי דהצמצום לבד. והוא הבחנה הא'.

הבחנה ב' הוא כי אחר התפשטות הראשון אשר לאצילות הרי ירדו שם מהטבור ולמטה התגין ואותיות שהם המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שנאצלו ונולדו אז מהם. וירדו ונתפשטו ממקום הטבור ולמטה שהוא המקום העתיד לאצילות שהוא מהטבור דא"ק עד סוף רגליו. והיה התפשטותם בהחלל דהצמצום אשר ממקום הטבור ולמטה ונעשה אז המציאות דא"ק אשר מהטבור עד סוף רגליו. אמנם הוא אינו לצורך הא"ק עצמו כי הוא מסתיים עיקרו במקום הטבור שלו אלא שהוא רק לצורך האצילות היינו להעשות בא"ק שורש להאצילות. והוא מה שנודע שכל נה"י הם לבר מגופא. כי הם רק לצורך התחתון כי שם הוא השורש דהתחתון שבעליון. ונתגלה אותו השורש דהאצילות בא"ק רק אחר שנשלם הא"ק. עיקר עצמותו שהו עם העקודים ג"כ. כי אותו הגילוי נתפשט ונולד ע"י העקודים כנ"ל. והוא מה שנודע שכל נה"י. ר"ל הנה"י הפנימים שהם סוד תרין ביעין ואמה הם באין בסוד תוספות המוחין. ע' זוה"ק בראשית ט"ז וי"ז א' ובדברי הרב בשער הולדת או"א פ"ד. והתוספות אשר מהמוחין הוא ע"י המזלין כנודע. וכן היה כאן אותו ההתפשטות שהוא תוספות הנה"י דא"ק נאצלו ע"י העקודים, ועכ"פ הוא כי כל המציאות אשר מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו שהוא נה"י שבו הם נעשים בו רק בסוד תוספות לצורך האצילות. והם נעשים בו רק אח"כ שהוא אחר שנשלם עיקר עצמותו גופא. והוא ההבחנה הב'.

ההבחנה הג' הוא. כי הרי אותו האור הנה הוא חזר ונסתלק ועלה למעלה מהטבור שהוא בעיקר הא"ק עצמו כי שם הוא מקומו. כי לא ירד מתחילה אלא להעשות לשורש האצילות אשר בא"ק עצמו ואחר שנעשה פעולתו הנה חזר ועלה למקומו וגם נפרס פרסא שם להפסיק ממנו ולמטה וכדי ליתן אפשרית להתהוות האצילות שם אשר הוא למטה במדרגה מעיקר הא"ק עצמו. והנה אותו ההסתלקות והעליה הנה הוא ההסתלקות ראשון אשר להאצילות ואח"כ הנה חזר ונתפשט שם אור מחדש. כהראוי למדרגת האצילות. והוא ההתפשטות שני אשר ממנו נעשה כל המציאות דהאצילות כולו. וכמו שיתבאר בעה"י כ"ז לקמן בביאור וארוכה. והנה הוא ההבחנה הג'. כי א' הוא. קודם ההתפשטות שמהטבור ולמטה והיה שם אז עדיין בכל אותו המקום שמהטבור ולמטה רק בחי' הצמצום לבד. ב' הוא. אחר ההתפשטות הראשון שהיה שם אור ההתפשטות דא"ק. ג' הוא. אחר ההסתלקות ופריסת הפרסא והתפשטות הב' שנעשה שם האצילות. והרי היה ג' הבחנות בהא"ק באותו המקום אשר מהטבור ולמטה שבו שהוא המקום דהאצילות. וכן היה אותן ג' הבחנות ג"כ בא"א דאצילות וכן גם באו"א דאצילות וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י לקמן כלל ח'. כי הנה אותן הג' בחי' הם הסיבה והמסובב להמציאות דכ"א אשר מכל עליון להתחתון וכמו שמתבאר כ"ז בדברינו שם. אך מה שנוגע לענינינו עתה, כי כל ההתפשטות דהס"ג הכללי שהיה מתפשט בתחילה מהטבור ולמטה הנה הוא רק לצורך האצילות ולא לצורך הא"ק עצמו כי עצמותו העיקרי שבו מה שנוגע אליו גופה הוא מסתיים ונשלם עד מקום הטבור וכנ"ל. והנה נתבאר מכל דברינו ג"כ כי הגם שבדברי הרב אשר בנקודות פ"א לא נזכר כל אותו ההתפשטות שאמרנו רק על הס"ג הכללי לבד. אך האמת הוא כי היה אותו ההתפשטות מכל הבחי' כולם דהא"ק היינו מהע"ב הכללי ג"כ וכן גם מהקו דא"ס אשר בפנימיותו. כי כל בחי' האורות שבא"ק הם יצאו ונמשכו ממקום הטבור ולמטה ונתפשטו עד סיום הרגליים שלו לצורך ההתפשטות הראשון דלאצילות. והנה היה ההתפשטות מג' בחי' שמות. שהם הע"ב הכללי והס"ג הכללי הכולל ב'. שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם האו"א שבו. ומה שלא נזכר בדברי הרב רק הס"ג הכללי לבד הוא משום כי מהאזניים ולמטה מלביש הס"ג הכללי על הע"ב הכללי. ולא ניכר משם ולמטה האור דהע"ב הכללי מאומה אבל באמת הנה היה ההתפשטות מכולם וכן גם הקו דא"ס ית"ש ג"כ וכנ"ל כלל ה'. והנה היה ההתפשטות דכ"א מב' בחי' שהם התגין ואותיות שבו שהם המ"ה וב"ן הפרטיים שבו וכדי להעשות שורש להמ"ה וב"ן הכלליים שהם המציאות דהאצילות ממש שהוא ההתפשטות השני שיצא מהם אח"כ.

אמנם הוא הנה עיקר יציאת המ"ה וב"ן הכלליים הנה הוא רק מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג, שהם האו"א שבא"ק, ומהם יצאו המ"ה וב"ן הכלליים שהם הזו"ן שבא"ק, ועומדים בו מטבורו ולמטה ע"ד הזו"ן דאצי' בא"א דאצי' אך ההתפשטות דהע"ב הכללי שהוא בחי' הא"א שבא"ק ובתוכו הקו דא"ס ית"ש וכנז' הנה הם רק בבחי' שורש להתוספות אור ומוחין הנמשך באצילות תמיד מא"ס ית"ש ע"י הא"ק, והוא ע"ד מאמרם ז"ל, נדה ל"א ע"א, ג' שותפין יש באדם, הקב"ה ואביו ואמו כו' כן הוא עד"ז בכל עולם ועולם ובכל פרצו' ופרצו' וכן הוא בענינינו. כי עיקר מציאת האצילות שהוא המ"ה וב"ן הכלליים הנה הם מהאו"א שבא"ק אך מההתפשטות הע"ב הכללי אשר השתתף ג"כ בהתפשטות הראשון דלהאצילות הנה מזה נמשך להאצילות תמיד תוספות אור ומוחין מרזא דאור א"ס להתעלה ולעלות גם בא"ק עצמו וכנודע מעליית ז"א במנחת שבת, בשעה"כ דף ע"ה ב' ג' ודף ע"ד ב'.

אמנם הנה עצם האצילות גופה הנה היא במדרגה למטה הרבה מעיקר הא"ק ואינו מקבל האצילות מא"ק אלא דרך העקודים ולכן הוא כי משום תוקף האור דהתפשטות הראשון שהיה גם מהע"ב הכללי עם הקו דאור א"ס שבו הנה לא היה אפשר שיתהווה שם אז מציאת בחי' האצילות אלא רק אחר שחזר ונסתלק כל אותו ההתפשטות כולו הן דכל הע"ב הכללי עם הקו דא"ס שבו והן דכל הס"ג הכללי הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג וחזרו ועלו כולם מהטבור ולמעלה שהוא בעיקר הא"ק עצמו וגם נפרס פרסא מתחתיהם להיות למסך ומחילה ואז יצא שם אח"כ שהוא בההתפשטות הב' הב"ן ומ"ה הכלליים שהוא המציאה דכל האצילות ונעשה האצילות ע"י כ"ז במדרגה למטה הרבה.

והנה היה שינוי גדול בזה בין העקודים להאצילות, כי בהעקודים לא נעשה מסך ומחילה בין התפשטות ראשון להשני ואדרבה הוא כי שם הנה עולה תמיד למעלה לינק במטי ולא מטי כנודע ולכן נחשבים שם, שניהם לאחד אלא שכל האור דהתפשטות הא' נחשב להכתר לכל האור דההתפשטות הב', שהוא נחשב כולו נגדו, רק מחכמה ולמטה, וכמו שיתבאר בדברינו לקמן, והרי הם נחשבים שניהם לאחד, משא"כ באצילות הנה נעשה פרסא להפסיק בין האור דהתפשטות הא' שעלה למעלה לבין התפשטות הב' שירד שם אח"כ, ולכן הנה נחשב העקודים ג"כ מעולמות דא"ס כמו א"ק, ע' הגר"א בספד"צ פ"א דה"מ אבא יתיב כו' משא"כ האצילות הנה הוא מדרגה למטה והוא משום הפרסא שמפסיק ביניהם וכנז'.

אמנם הוא עכ"ז הרי נעשה האצילות עכ"פ מאותו ההתפשטות דא"ק עצמו וכמו שאמרנו שכל ההתפשטות אשר מהטבור ולמטה הנה הוא רק בשביל האצילות וכן הנה נעשה עי"ז כל המציאות שמהטבור ולמטה דהא"ק גופה כי הגם שהאורות הנה חזרו ועלו ונסתלקו, שם לעולם אך העביות הנעשה בהם ע"י ההתפשטות הנה זה נשאר למטה, והוא המציאות דא"ק אשר מהטבור ולמטה אמנם הוא משתתף באצילות ונעשה שם לעצם מעצמיו ובשר מבשרו וכמו שיתבאר בעה"י לקמן בדברינו, והנה עי"ז הנה נחשב האצילות עם הא"ק לפרצוף אחד, זה מהטבור ולמעלה וזה מהטבור ולמטה, כי חציו העליון שבו הוא א"ק וחציו התחתון הוא האצילות והם שניהם רק אחד ובבחי' החציו התחתון של כל פרצוף אשר מהטבור ולמטה שבו הוא קשור ומיוחד עם חציו העליון אשר מהטבור ולמעלה, וכ"ז הנה הוא הב' הבחנות האחרונים שאמרנו, כי הבחנה הב' הוא מה שנעשה ע"י ההתפשטות הראשון כל המציאות דא"ק אשר מהטבור ולמטה שבו אמנם נחשב אז עדיין לא"ק עצמו וההבחנה הג' הוא כי אחר העליה וההסתלקות שהוא ההסתלקות הראשון הנה נעשה אח"כ כל אותו המציאות שמהטבור ולמטה, למציאת האצילות, והוה מעתה כל האצילות עם הא"ק לבחי' קומת פרצוף אחד, ודע כל זה.

ענף ב.

הנה אמרנו כי היה ההתפשטות הראשון להאצילות מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג ודהע"ב הכללי, והרי נתפשט כ"א בב' בחי', ואמרנו כי לצורך אלו הב' בחי', כי הם

השורש להמ"ה וב"ן הכלליים, שהם הזו"נ הכלליים דהאצילות, וכן הם הדו"ן הכלליים והפרטיים, וכן הם רוח ונפש שהוא עיקר מדרגת כל אצילות כי הנשמה הנה היא למעלה ממדרגתו העיקרית ולכן היא מכונה בשם גדלות וכמ"ש בשער המוחין רפ"ז והוא עיקר מדרגת כל פרצוף רק רוח ונפש שהם מ"ה וב"ן, והוא מדרגת האצילות וכמ"ש אליהו זל"ט מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות, ואמר מלגאו כי הוא מלגאו והשם ב"ן מלבר, ולכן היה ההתפשטות הראשון דענינינו בהמ"ה וב"ן הפרטיים דכ"א כדי להעשות שורש לאצילות האצילות שהוא המ"ה וב"ן הכלליים.

אמנם עומק הענין בזה הוא, כי הנה אמרנו שעיקר הא"ק הוא מסתיים ונשלם במקום הטבור שלו ולכן היה כל מציאותו בהבחנה הא' רק עד מקום הטבור לבד וכנ"ל ולא נעשה בו גופה כל המציאות דמן הטבור ולמטה שבו אלא רק אח"כ שהוא כאשר הגיע עת גילוי האצילות אז נתחדש ונולד ונעשה כל ההתפשטות אשר ממקום הטבור עד סוף רגליו שהוא השורש הראשון אשר ממקום הטבור עד סוף רגליו שהוא השורש הראשון אשר לאצילות והוא ההבחנה הב' שבו וכנ"ל והנה כבר כתב הרב הכלל בזה במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו כי אי אפשר להוציא שום אור אלא בכח זווג דוקא וכן היה כאן כי נולדו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דכ"א ע"י זווג הדו"ן שבו, כי הע"ב דס"ג הרי הוא כולל או"א עלאין והוא האבא הכללי שבא"ק, ונולדו המ"ה וב"ן דכ"א ע"י זווג הדו"ן שבו, ובכח ושפעת אור אשר מקבלים מהעקודים וכן מלמעלה למעלה עד רום המעלות וכמ"ש במוחין דצלם פ"ו ובכ"מ וכנודע, והנה יש בכל טפה הזרעית דהזווג ב' בחי', אחד הוא בירורי דהולד עצמו שהוא עצם מציאותו והנקודה העיקרית שבו, והנה הוא כיון מהאציל ית"ש בהאו"א דכל תחתון וכן הוא נשרש בכל העליונים כולם כי כיון מהמאציל ית"ש שורש כל תחתון בכל העליונים כדי שיהא כלול מכולם ומיוחד בכולם, וכשמגיע עת תולדתו הנה מתברר ומתבקע כל חלקיו וגלוליו מכל שרשיו העליונים ומתברר מכולם את הראוי אליו, וכ"ז נקרא בשם בירורי דהולד עצמו, כי הוא עצמותו ונקודתו העיקרי שבו.

אמנם כ"ז הוא רק הבחי' אשר מצד השם מ"ה שבכ"א והוא מתברר ונמשך מלמעלה למטה, אך ישנו עוד בחי' בירור דהולד שהוא ג"כ רק עצמותו גופה והוא מצד השם ב"ן שבכ"א והוא מתברר ועולה ממטה למעלה, וכנודע בסוד בירור הגילגלין מנפילת המ"ק, אך בענינינו שהוא בהתפשטות הראשון אשר להאצילות שהוא קודם עולם הנקודות הרי אין לנו עתה עסק בזה ולא היה כאן הבירור דמלמטה למעלה כלל אלא רק בחי' בירורי הולד אשר מלמעלה למטה וכנז' והוא בחי' אחד. והבחי' השנית הוא כי כל או"א הנה נותנים חלק מגופם ונפשם ג"כ בכל טפה הזרעית ומשתתפים את עצמם בבנין הולד ונעשה אותו החלק בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. ונבנה הולד מאלו שני הבחי' אחד הנקודה העיקרית שלו עצמו, שנית מחלקי או"א המשתתפים בו:

והנה אלו ב' הבחי' הנה הם כענין אותן הב' בחי' שאמר הרב בנסירה פ"ו. באחסנתא דאו"א ובאחסנתא דז"א עצמו. אלא כי שם הכוונה הוא בענין אורות המוחין והגדלות. ודברינו עתה הנה הוא בעיקר המציאות דהולד עצמו. אך כ"א הנה הוא ע"י אלו ב' הבחינות וכנז'

והנה הנקודה העיקרית דהולד גופה הנשרש באו"א הנה מקומו הוא בהמלכות דאו"א שהוא בעטרת היסוד שבהם והוא בבחי' הב"ן שבהם. אבל החלק דאו"א המשתתפים עמו מגופם ונפשם הנה הוא בהנה"י שבהם והוא מהמ"ה שבהם. וזהו הענין המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג וכן דהע"ב הכללי שנתפשטו מהטבור ולמטה לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות להעשות שורש אליו. כי היה התפשטותם בחי' לידה מהע"ג וס"ג הכלליים. שנתחדש ונולד מהם אז מציאות השורש עליון דהאצילות אשר בא"ק. והיה ההתפשטות באלו ב' הבחי' וכנז' והבן כ"ז:

והנה אחר כ"ז יתבאר לנו ג"כ כי היה כאן ג"כ כל ענין הג' מיעוטים אשר אמרנו לעיל כלל ג'. כי אחר שאמרנו שכל אותו ההתפשטות הראשון דענינינו הנה הי' בבחי' לידה מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג והע"ב הכללי. ע"י זווג הדו"ן שבכ"א מהם וכנז'. והנה כל טפת הזווג הרי נודע הוא שהגם שהיא נמשך מלמטה למעלה אך התהוות מציאותה הנה הוא רק בהמלכות דהעליון, והנה היא רק מהמלכות האחרונה דהמלכות וכמ"ש במוחין דצלם ספ"ד וכן בשער פרטי עי"מ ספ"ד. ועי' או"א ספ"ח ונסירה תחילת פ"ז. והנה כ"ז הנה הוא המיעוט הא' שאמרנו לעיל כלל ג', וכן היה התפשטותו בכל בחי' הי' ספי' שבו רק ע"פ סדר דמלמטה למעלה שהוא ממלכות עד הכתר והוא המיעוט הב' דלעיל כלל ג'. והוא במה שנודע ג"כ כי ההלוכות מציאת כל ולד הוא ממטה למעלה מעיבור ליניקה ומיניקה לקטנות ומקטנות לגדלות ומגדלות לגדלות עד שנשלם. עי' נסירה פ"ט ובכ"מ. ובדברינו לקמן כלל ט' נפלאות בזה. וכן היה כאן ג"כ ענין המיעוט הג' שאמרנו שם, כי גם אותו ההתפשטות הראשון אשר להאצילות הנה היה כלול ג"כ מי' ספי' ומכללות ה' פרצופים והיה בהם כל הסדר ג"כ כמו ההתפשטות הראשון אשר להעקודים בכל הג' מיעוטים שבו אשר כתבנו לעיל כלל ג', כי כל אותן הג' מיעוטים שבארנו שם הנה הם כלולים באמת באחד. שהוא בסדר דממטה למעלה. אשר כ"ז הוא באמת סדר הגידול דכל פרצוף וכנז', ויתבאר עוד בעה"י לקמן כלל ט' כ"ז בביאור היטיב. אך עכ"פ הוא כי גם בענינינו שהוא בהתפשטות הראשון אשר להאצילות הנה היה ג"כ כל הסדר דג' מיעוטים כמו בהתפשטות הראשון דלהעקודים. וכן הוא לעולם הסדר הזה דכל התפשטות ראשון אשר מכל עליון לצורך התהוות דהתחתון וכמו שאמרנו לעיל כלל ג' ומהטעם שנתבאר שם ע"ש:

ענף ג'

ונבאר מעתה בהתפשטות הה' אשר להאצילות שבענינינו את שורשו ומקורו ע"ד שבארנו לעיל כלל ד' ענף א' ב' בהתפשטות הה' דלהעקודים. כי הרי ישנם לכל התפשטות ראשון שרשים פנימים למעלה ע"ד שאמר הרב במטי ולא מטי רפ"ג:

הנה שורשו ומקורו דההתפשטות הא' אשר להאצילות הנה הוא ג"כ בסוד לובן העליון אשר אמר הרב בשער עקודים פ"א. שהוא מסוד זווג נעלם דאוירא ובוצינא אשר מקד"א והמ"ס שבא"ק. והנה הוא בהד' שמות עסמ"ב דהמערכה הא' אשר כתבנו לעיל בהתחלת הספר באבני מלואים שם, כי אותן הד' שמות עסמ"ב דהמערכה הא' הנרשם עליהם אבג"ד הם הלובן העליון שהוא טפת הזווג דאוירא ובוצינא, וכלול בו כל הי"ב מערכות אשר כתבנו באבני מלואים שם. שהם כל גילויו ית"ש אשר בהם נתגלה להיות שורש לכל המציאות דהעולמות כולם. העקודים והנקודות והאצילות ולהמציאות דהעולמות בי"ע ולכל ההנהגה שבהם אשר מן העולם ועד העולם. שהוא הן ההנהגה של עתה והן ההנהגה אשר בכל התיקון העתיד עד סוף התיקון האחרון הנה נמשך הכל מאלו הי"ב מערכות כי בהם נעשה כל מה שנעשה מן העולם ועד העולם. ושורש השרשים של כולם הוא המערכה הא' הנז' שהוא הלובן העליון ושם הוא השורש נעלם לכל הי"ב מערכות המתפשטים ממנו ומתגלים במציאות העולמות כולם והנהגתם. וכבר אמרנו לעיל כלל ד' כי מציאות כל עולם הוא בג' בחי'. אחד עיקר התהוותו שהוא מההתפשטות השני אשר אליו. ואחד ההתפשטות הראשון אשר אליו והוא שורשו העליון העומד למעלה. ואחד השורש פנימי דההתפשטות הראשון. והנה כל אלו הג' בחי' של כל עולם הם כולם בהי"ב מערכות אשר כתבנו באבני מלואים שבהתחלת הספר. וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה בכל עומקן באריכה הרבה לקמן כלל י"ח ענף י'. והנה הג' בחי' הנז' אשר לעולם העקודים. הנה הם באותן הי"ב מערכות, ממערכה ב' עד סוף מערכה ה' וכנ"ל כלל ד'

ולקמן כלל ט"ו בארוכה, אך אלו הג' בחי' אשר לאצילות הנה הם ממערכה הו' עד סוף מערכה י"ג, אמנם מה שנוגע להתפשטות השני אשר לאצילות הנה הוא ג"כ אין מקומו כאן כי ההתפשטות השני דלאצילות הנה הוא המציאות דכל אורות הנקודות כולם וכל אורות התיקון ומקום ביאורם הוא לקמן כלל י"ח. אך ההתפשטות הראשון דלאצילות וכן השורש פנימי אשר אליו. הנה זה יתבאר בעה"י לפנינו עתה:

אמנם דע ידידי המעיין כי הנה שאכתוב לך בזה כל מה שאפשר לי עכ"ז הנה ידעתי היטיב שאי אפשר לך להבין הדברים על אמיתתן למצוא בהם טעם מתוק לחיך כהראוי לדברים נפלאים ונוראים כאלו עד שתלמוד מקודם את הדרוש ד' אשר בספר הדע' אח"א. כי המערכות קצרות אשר כתבתי בהאבני מלואים שבתחלת הספר כאן הם רק ראשי פרקים לבד אך כאשר תעיין היטב בהדרוש ד' שבספר הדעה ח"א ובפרט כאשר תזכה לקמן כלל י"ח ענף י' אז תשכיל בינה ודעת קדושים תדע:

ומעתה נאמר כי הנה אמרנו שההתפשטות הראשון דלאצילות הנה היה מג' מיני אורות היינו מהס"ג דס"ג שהוא בחי' האימא שבא"ק ומהע"ב דס"ג שהוא בחי' האבא שבא"ק ומהע"ב הכללי שהוא בחי' א"א שבא"ק ונתפשטו. מכל אלו הג' אורות. מהטבור דא"ק עד סוף רגליו כנ"ל ענף א'. וכן יכנס לכ"א מהם שרשים פנימים למעלה. והנה התפשטות הע"ב הכללי הנה הוא בבחי' שתים שהן ארבע. כי הרי הוא השורש להאו"א שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. הנה הוא בסי' ו' ובסי' ח' שהם אורות הנקודות שמאבא ובסי' ו' ז' י"ב שהם אורות התיקון שמאבא. ויחודו באימא הנה הוא בסי' ט' ובסי' י"א שהם אורות והנקודות שמאימא ובסי' ט' י' י"ג שהם אורות התיקון שמאימא וכן הוא נתפשט בכ"א בשני בחי' אחד הוא במה שהוא שורש להם. לעיקר מציאותם. ומתפשט בהם ונעשה בכ"א לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. והשנית הוא כי העיקר דהע"ב הכללי שהוא א"א הנה הוא לצורך תוספות אור ומוחין ולגילוי אור א"ס שבהם. והנה על כל זה הנה היה ההתפשטות הראשון דלאצילות מהע"ב דס"ג ומהס"ג דס"ג ומהע"ב הכללי. והיה כלול באותה ההתפשטות. השורש נעלם לכל אורות הנקודות כולם ולכל אורות התיקון כולם וכן לכל התוספות אור דא"ס שהיה עתיד להתפשט ולהתגלה באצילות תמיד הנה על כל זה נתייסד ונעשה באותו ההתפשטות שורש נעלם. לכל זה. והוא הכל בהמציאות דאותן המערכות הנז':

אמנם הוא כי הנה המערכה ז' ח' י"ב. שהם אורות הנקודות והתיקון דהע"ב דס"ג שהוא האבא שבא"ק. ומערכה י' י"א י"ג שהם אורות הנקודות והתיקון דהס"ג דס"ג שהוא האימא שבא"ק. הנה הם ממש. לא יצאו ולא נעשו אלא רק בההתפשטות הב' דוקא. אך שרשם בהעלם שהוא במערכה הו' והט'. הנה הם יצאו בההתפשטות הא' ג"כ ומהם נעשה כל המציאות דההתפשטות הא' עצמו שהוא השורש לכל הנז' והיינו כי הס"ג דהמערכה הו' שהוא הס"ג הנרשם עליו אות כ"ב שהוא כללות האו"א עלאין שבא"ק וכן הס"ג דהמערכה הט' הנרשם עליו אות ל"ד שהוא כללות ישסו"ת שבא"ק הרי פשוט הוא כי כלול כ"א מד' שמות עסמ"ב שהם הד' פרצופים שבו. וכנודע שכ"א הוא כלל מכולם. והנה מקומם של אלו שב' מיני ס"ג הנז' שהם כללות האו"א שבא"ק הנה הם מהגרון שבו עד הטבור שבו. ע"ד האו"א דאצילות בא"א דאצילות. אמנם בהגיע עת המציאות דהתפשטות הראשון לאצילות הנה יצאו ונתפשטו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהב' מיני ס"ג הנז'. מהטבור ולמטה דא"ק עד סוף רגליו. והוא הוא ההתפשטות הראשון דלאצילות אשר מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. שהם האו"א שבא"ק שנתפשטו בהנה"י שלהם מטבורו ולמטה. כי הס"ג דאות כ"ב שבמערכה הו' הוא כללות האבא שבא"ק שהוא הע"ב דס"ג, והס"ג דאות ל"ד שבמערכה הט' הוא כללות האמ"א שבא"ק שהיא הס"ג דס"ג. ונתפשטו הם שניהם בהנה"י שלהם שהוא המ"ה וב"ן שבהם [ע' דרושי מ"ן ומ"ד דרוש ב' סמוך לסופו במ"ש שם ונחזור לבאר יותר ענין זה. ע"ש והבן] מהטבור ולמטה עד סוף רגליו. והוא ההתפשטות הראשון דלאצילות שמהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. והנה הם בהב' מיני ס"ג דאות כ"ד ואות ל"ד שבמערכה הו' והט'. המ"ה וב"ן שלהם כנז':

והנה עד"ז הוא ג"כ ענין שורש הפנימי של כל אותו ההתפשטות. כי הוא ג"כ בהב' מיני ס"ג הנז'. בהע"ב והס"ג שבהם. וכנודע ששורש המ"ה וב"ן שבכל פרצו' הוא בהע"ב והס"ג שבו. ע"ד הבנים שהשורש שלהן הוא במוחין דאו"א. והרי נמצא כי כל ההתפשטות הא' וכן השורש דהתפשטות הא' הנה הוא הכל באלו הב' מיני ס"ג דאות כ"ב ואות ל"ד אשר במערכה הו' והט'. ההתפשטות הא' הוא המ"ה וב"ן שבאותן הס"ג. והשורש דהתפשטות הא' הוא בהע"ב וס"ג שבאותן הס"ג. וזה לבד אשר נתגלה מהם בעת ההתפשטות הא'. אמנם הנה השמות מ"ה וב"ן הכלליים דאות כ"ג כ"ד שבמערכה הו' וכן דאות ל"ה ל"ו שבמערכה הט'. הנה הם לא נתגלו ג"כ אלא רק בעת ההתפשטות הב' כי אלו הד' שמות מ"ה וב"ן הכלליים הם השורשים ממש דכל אורות הנקודות והתיקון שהם הו' מערכות. ז' ח' י"ב שמהאבא. י' י"א י"ג שמהאימא ולא נולדו ולא נתגלו אלו הד' שמות מ"ה וב"ן הכלליים דאות כ"ג כ"ד ודאות ל"ה ל"ו. אלא ג"כ רק בעת ההתפשטות הב' דוקא. והיה לידתם. מאותן המ"ה והב"ן הפרטיים שהם ההתפשטות הא' דהב' מיני ס"ג דאות כ"ב ל"ד הנז'. אחר שעלו בהסתלקות הא' מהטבור ולמעלה ונעשו שם למ"ן כנודע בדברינו הנה אז נולדו מהם הד' שמות מ"ה וב"ן הכלליים דאות כ"ג. כ"ד ודאות ל"ה ל"ו שהם השורשים ממש דכל אורות הנקודות והתיקון. כי מה שייך להנקודות נולד בעת עולם הנקודות ומה שייך להתיקון נולד בעת התיקון. אבל עכ"פ הוא שהמ"ה וב"ן הכלליים הנז' הם. לא נולדו אלא רק אחר ההסתלקות הא' וכאשר הגיע העת להתפשטות הב' דוקא. אבל בעת ההתפשטות הא' [שהוא עת כל ההבחנה הב' הנ"ל ענף א'] הנה היה. אז כל הגילויים רק עד סוף הב' מיני ס"ג דאות כ"ב ודאות ל"ד הנ"ל. כי המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם עצמן הם היו המציאות דכל ההתפשטות הא' וכנז':

אמנם הנה לידת ויציאת כל אותו ההתפשטות הא' שהוא אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהב' מיני ס"ג הנז' איך שיצאו מושרשם שהוא מהע"ב והס"ג הפרטיים דאותן הב' מיני ס"ג. הנה הוא בשפעת אור העקודים. כי הרי כבר אמרנו באותן הב' מיני ס"ג הכלליים דאות כ"ב ול"ד הנה הם האו"א הכלליים שבא"ק העומדים בו מהגרון עד הטבור. והם כלולים בעקודים שהוא בבחי' הי"ג ת"ד שבא"ק, והם כלולים שם בבחי' הב' מזלין אשר שם. ובכללותם שם הנה הוא הג' שמות ע"ב הכלליים דאות כ"א ודאות ל"ג דמערכה הו' והט'. ואותן הב' שמות ע"ב הכלליים הנה כולל כ"א ג"כ מד' שמות עסמ"ב פרטיים. ומאותן המ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב הכלליים הנה מקבלים הב' שמות ס"ג הכלליים. שהם האו"א. שפעת אור ומוחין להוליד ולהוציא את המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. לצורך ההתפשטות הא' דלאצילות:

והרי נתבאר לנו היטב מציאת ההתפשטות הא' דלאצילות מה שהם ומקומם. ר"ל איזה שמות פרטיים שהם והיכן שהוא מקומם בהמערכות אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר. כי מקומם ומציאותם הוא בהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהשמות ס"ג הכלליים דהמערכה הו' והט' דאות כ"ב ול"ד. וכן נתבאר לנו השורש שלהם מהיכן שנולדו ויצאו כי הנה הוא מהע"ב וס"ג הפרטיים אשר ג"כ באותן הס"ג הכלליים הנז'. וכן נתבאר לנו ג"כ שורשם שבהעקודים. ר"ל שפעת אור שלהם אשר נמשך להם מהעקודים שמזה נתהוו. כי הנה הוא בהשמות ע"ב הכלליים דאות כ"א ול"ג אשר ג"כ בהמערכה

הו' והט'. מהמ"ס וב"ן הפרטיים שבהם:

אמנם כ"ז שאמרנו כאן הנה הוא רק בהמציאות דהתפשטות הא' אשר מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם הא"א שבא"ק והרי צריכים אנו לבאר כ"ז ג"כ בהמציאות דהתפשטות הא' דלאצילות אשר מהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק. ונבאר אותו בענף בפ"ע ובעה"י כי עמוק הוא מאד:

ענף ד'

הנה ההתפשטות הראשון דהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק אשר השתתף הוא ג"כ בכל עניני לאורך האצילות ומציאותו מראש ועד סוף. כי הרי הוא השורש של כולם אשר עליו תלוים הכל והוא הפנימיות כולם לעולם. וכמו שאמרנו לעיל כי התפשטותו הוא הן בהאבא שבא"ק שהוא הע"ב דס"ג וכן בהאימא שבא"ק שהיא הס"ג דס"ג. ואמרנו כי הוא מתפשט בכ"א בב' בחי'. אחד לאורך עיקר מציאותם ובזה הנה נעשה התפשטותו בהם לעצם מעצמיהם ובשר מבשרם. ואחד לאורך תוספת אור וברכה בהם שהוא לגילוי דאור א"ס המאיר ומתגלה באצילות ע"י הא"א שבא"ק וכ"ז הוא ע"י התלבשות הע"ב הכללי שבפנימיותם תמיד כי כל מה שנעשה באצילות מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם הא"א שבא"ק הנה הוא הכל ע"י הע"ב הכללי שבפנימיותם שהוא הא"א שבא"ק:

והנה אורו וגילויו דהע"ב הכללי אשר לאורך האצילות הן בהתפשטות הראשון שלו והן מה שהוא לאורך כל ההתפשטיות הב' אשר הן להנקודות וכן לכל אורות התיקון הנה הוא באמת ג"כ הכל רק בגילוי אותן הי"ג מערכות עצמן. אשר לעיל בהאבני מלואים שבתחילת הספר. ואדרבה הוא כי עיקר כל אותן הי"ג מערכות הנה עיקרם הוא בהע"ב הכללי, כי הרי הם כולם גילויו והתפשטותו דהמ"ס דא"ק. שהוא עצמו הע"ב הכללי דענינינו [כי המ"ס שהוא א"א הנה הוא באמת לעולם מכלל הע"ב הכללי כי הרי הוא המוח עצמו. מוחא סתימאה. וכל מוח הוא ע"ב. וכמ"ש בשער עקודים פ"ב ובשביה"כ פ"ב. ועיקר המ"ס עצמו הוא באמת למעלה מהאזנים והוא ג"כ רק מכלל הע"ב הכללי וכנ"ל כלל ה' ענף ב' ועי' דברינו בארוכה בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ושם אות י' ע"ש ותמצא מבואר כ"ז והוא כל עיקר הי"ג מערכות הנז' כולם עיקרם מהע"ב הכללי. ר"ל שהם הגילויים דהע"ב הכללי אשר נתפשט בהם לאורך המציאות דהא"א שבא"ק ולאורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות וכן לאורך כל אורות הנקודות ולכל אורות התיקון דלהאצילות. וא"כ נמצא כי כל מה שאמרנו לעיל בהמציאות דהתפשטות הראשון דלהאצילות וכן בשורש ההתפשטות הראשון. מקומם ומציאותם בהי"ג מערכות הנז'. הנה הוא הכל עיקרם רק בהגילוים דהע"ב הכללי עצמו. כי כל אותן הי"ג מערכות הרי הם כולם רק גילויו וכנז':

אמנם הרי אמרנו כי הוא מתפשט בהא"א שבא"ק וכן בכל עניני האצילות ואמרנו כי הוא מתפשט בכ"א בב' בחי' וכנ"ל. והנה בכ"א מהב' בחי' שמתפשט בהם הנה הוא הכל ג"כ רק במציאות אותן המערכות. וכמו שאמרנו לעיל שכל גילוייו ית"ש אשר בכל העולמות כולם אשר מן העולם ועד העולם הוא הכל במציאות דאותן המערכות כי אותן המערכות הם יורדים מגילוי לגילוי מהע"ב הכללי דא"ק עד סוף האצילות כולו. משורש האילן לאילן ומפרי לפרי ומתולדה לתולדה עד סוף המציאות כולו כי כל מה שנעשה הוא נעשה הכל רק בהם. כי מתפשטים מגילוי לגילוי לאורך כל פעולה ופעולה אשר בפעולות כולם. אמנם כי בכל עולם ועולם הנה משתמשים רק אותן המערכות השייך אליו, היינו, כי בעולם העקודים משתמשים המערכות דסימני בגד"ה. ומתפשטים הם שם מגילוי לגילוי ובעולם הנקודות השתמשו המערכות דסי' ח' י"א ויצאו הם אז בהם מגילוי לגילוי. ובעת התיקון דמעשה בראשית השתמשו המערכות דסי' ז' י"ב ודסי' י' י"ג ויצאו הם אז מגילוי לגילוי:

ונבאר הענין ביתר ביאור כי בעולם העקודים אשר אמרנו שהם משתמשים הסימני בגד"ה. שהרי הם כל הג' בחי' דכללות העקודים. שהם השורש דהתפשטות הא'. וההתפשטות הא' והתפשטות הב' וכנ"ל כלל ד'. והנה שימושם של אלו הד' מערכות בגד"ה הרי הוא ע"י שורשם המאיר בהם שהוא הס"ג דהמערכה א' אות ב'. ואותו הס"ג הרי הוא מהמ"ס שהוא הע"ב הכללי והנה מאיר אותו הס"ג בהם בב' בחי'. אחד מה שמשתתף עמהם לעיקר המציאות דהעקודים ונעשה בהעקודים לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. ואחד מה שמאיר בהעקודים בבחי' אור א"ס. וא"כ הרי נמצא כי כל אותן הד' מערכות בגד"ה עם אור הס"ג דאות ב' המאיר בהם הנה הם כפולים כי אורם הוא בב' בחי'. אחד ממציאת מדרגת העקודים עצמו. ואחד ממציאת מדרגת הע"ב הכללי גופה העומד בהם תמיד להאיר בהם בבחי' אור א"ס:

וכן הוא אח"כ במציאת הא"א שבא"ק העומדים בו מהגרון עד הטבור. ומציאותם הוא ע"י העקודים ונכללים שם וכנ"ל כלל ה' ענף ב'. ומציאות הא"א בהמערכות הרי הוא באות כ"א וכ"ב דסי' ו' ובאות ל"ג ול"ד דסי' ט' וע"י שורשם המאיר בהם שהם המ"ה והב"ן דהמערכה הא' אות ג' ד'. שהם מהמ"ס שהוא הע"ב הכללי. והנה הוא מאיר באותן המ"ה וב"ן בהא"א בב' בחי'. אחד לאורך עיקר מציאותם ובזה הנה נעשה אורו בהם לעצם מעצמיהם ובשר מבשרם. ואחד מה שמאיר בהם בבחי' תוספות אור וברכה תמיד ולבחי' אור א"ס. וזהו הכל באותן המערכות עצמן. וא"כ הרי נמצא כי אותן השמות ע"ב וס"ג דאות כ"א וכ"ב שבמערכה הו' ודאות ל"ג ל"ד שבמערכה הט' עם שרשם המאיר בהם שהוא השמות מ"ה וב"ן דאות ג' ד' שבמערכה הא'. הם כולם כפולים. כי הרי הם. אחד. לעיקר המציאות גופה דהא"א שבא"ק שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. לעיקר מדרגתה עצמן. ואחד לאורך תוספות אור וברכה בהם ולבחי' אור א"ס:

וכן הוא עד"ז בכל אורות הנקודות. שהם מערכה הח' ומערכה י"א. עם שרשם מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שבשמות ב"ן דאות כ"ד ודאות ל"ו. אשר במערכה הו' והט'. עם שורש שורשם אשר בהשמות מ"ה וב"ן דהע"ב הכללי שבמערכה הא' אות ג' ד'. הנה הוא ג"כ כל אותן המערכות דהשמות עם שרשיהם ושורש שרשיהם כולן כפולות. כי אחד הוא מה שהם לעיקר מציאותם גופה. ואחד הוא תלייתם רישומם אשר בהע"ב הכללי ובאור א"ס ית"ש. והגם שכל עולם הנקודות הנה היה בהעלם גדול מאור א"ס. עכ"ז היה תלייתם בו עכ"פ דאל"כ לא היה אפשר להם להתהוות כלל. וכמ"ש האריז"ל במאמרי רשב"י דף כ"ב סע"ד מדפוס"ם תרכ"ח. וכמו שנתבאר בדברינו בארוכה בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג':

וכן הוא עד"ז באורות התיקון שהם הד' מערכות ז' י' י"ב י"ג. עם שרשיהם מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם מערכה ו' ומערכה ט', עם שורש שרשיהם מהע"ב הכללי השמות מ"ה וב"ן שבמערכה הא' אות ג' ד'. הנה הוא כל אותן המערכות ושרשיהם עם שורש שרשיהם כולן כפולות כי אחד הוא מה שהם לעיקר מציאותם גופה דכל אורות התיקון וכהראוי למדרגת האצילות שנעשה מהם. ואחד הוא לתוספת אור וברכה הניתוסף להם תמיד מאור א"ס שהוא ע"י הע"ב הכללי ע"י גילויו והתפשטותו בכל אותן הי"ג מערכות:

והרי נמצא מכ"ז כי כל אותן הי"ג מערכות הם כולם כפולים. כי אחד הוא מה שמתפשט בהם הע"ב הכללי לאורך עיקר מציאותם ומדרגתם דכל פרטי האורות דכל מערכה ומערכה. וכולם יוצאים ממנו. והוא מתפשט ומשתתף עם כולם ונעשה בכ"א מהם לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. והוא בהגילוי דאותן המערכות. ואחד הוא מה שמתפשט עוד בהם בתוספות אור וברכה. ממדרגתו עצמו ג"כ לבחי' אור א"ס בהם. והוא ג"כ רק בגילוי אותן המערכות. והרי הוא כל אותן המערכות כפולים:

ואחר כ"ז הרי מתבאר לנו היטיב מה שנוגע לענינינו הנ"ל סוף ענף ג' בענין ההתפשטות הראשון דהע"ב הכללי אשר לצורך האצילות וכן השורש פנימי דאותו ההתפשטות הראשון היכן הם מקומם ומציאותם בהי"ג מערכות. הנה נתבאר לנו עתה היטב. כי מקומם ומציאותם דאותן הבחי' אשר מהע"ב הכללי. הנה הם באותן השמות עצמן ממש אשר בארנו בהם לעיל ענף ג' בהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג והוא בהשמות ס"ג דהי' ו' אות כ"ב ודהי' ט' אות ל"ד. כי באותן השמות ס"ג שם הוא מקומם ומציאותם דההתפשטות הראשון וכן השורש פנימי דההתפשטות הראשון. אשר הן מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג והן אשר מהע"ב הכללי. וכמו שהוכחנו לדעת כי כל אלו המערכות הם כפולים. כי הן הע"ג דס"ג והס"ג דס"ג והן הע"ב הכללי הנה כל גילויים וכל שימושם הוא לעולם הכל רק בהגילוי דאותן המערכות. לא זולת. אלא שהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם הזו"א שבא"ק הנה משתמש כ"א רק באותן השמות והמערכות השייך אליו והנמשך ממנו. כי גילויו דהאבא ושימושו הוא במערכה ו' ז' ח' י"ב ובשם מ"ה דמערכה הא' אות ג'. וגילויה דהאימא ושימושה הוא במערכה ט' י' י"א י"ג ובשם ב"ן דמערכה הא' אות ד'. אך הע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק. שהוא שורש כולם ופנימית כולם. הנה גילויו ושימושו הוא בכל הי"ג מערכות כולם. ולא עוד אלא כי שימושו בכ"א הוא בכפליים. אחד מה שמתפשט ומאיר בכל עולם ועולם ובכל פרצוף ופרצוף ובכל פעולה ופעולה. באותה המערכה השייך אליה לצורך המציאות דמדרגתה העיקרי שבה. ובזה הנה מתפשט ומשתתף להעשות שם לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. ואחד מה שמתפשט להאיר בכולם ממדרגתו עצמו ולבחי' אור א"ס שבהם. והוא הכל בהגילוי דאותן המערכות. לא זולת. וככל מה שאמרנו. והרי נמצא כי כל מה שאמרנו לעיל ענף ג' בענין ההתפשטות הראשון דלהאצילות. והשורש דאותו ההתפשטות הראשון. אשר מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. כי הנה הם בהשמות ס"ג דמערכה הו' והט' דאות כ"ב ודאות ל"ד. הנה הוא כ"ז ג"כ בההתפשטות הראשון דלהאצילות אשר מהע"ב הכללי ובהשורש דהתפשטות הראשון אשר מהע"ב הכללי כי הנה אלו המערכות והשמות הם משתמשים לכולם שוה וכנז'. ומתפשט הע"ב הכללי להאיר באותן המערכות. בהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג. לצורך ההתהוות שורש פנימי להתפשטות הראשון להאצילות. וכן להמציאות דהתפשטות הראשון גופה. אשר מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג עצמן. ובזה הנה נעשה אורו בכ"א מהם לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. וכן מתפשט עוד הע"ב הכללי ג"כ באור אותן המערכות והשמות. ממדרגתו גופה. לשורש פנימי דההתפשטות הראשון להאצילות ולההתפשטות הראשון עצמו. לבחי' אור א"ס בהם. והרי הוו כל אלו המערכות כפולות. ודי בזה ודע וזכור כ"ז:

ענף ה'.

ועתה הנה נדבר בענין חלוקי ההבחנות אשר בין שורשי האצילות להעקודים. כי הרי שורש השרשים דהעקודים הנה הוא משם אחד. שהוא הס"ג דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ב', אבל שורש השרשים דהאצילות הנה הוא משני שמות שהם המ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ג' ד'. אמנם מאחר המ"ס ולמטה הנה מצינו להיפך. כי הרי נודע הוא שבכל העקודים הם אורות דהאח"פ שהם ג' מיני אורות. והגם שהם נכללים כולם באורות הפה והוא עיקר העקודים כנודע. עכ"ז הנה הם ג' מיני אורות עכ"פ. ע' טנת"א פ"ב דהי"מ ודע. וכן התפשטות הראשון אשר להם וכן השורש דהתפשטות הראשון אשר להם הנה הם בג' שמות. כי השורש דההתפשטות הראשון אשר להאח"פ הנה הם הג' שמות ס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שבמערכה הב'. וההתפשטות הראשון אשר להם הנה הם הג' שמות ס"ג. היינו הס"ג דאות י' דמערכה הג'. והס"ג דאות י"ד דמערכה הד'. והס"ג דאות י"א דמערכה הה' וכנ"ל כלל ד'. והרי הוא עלמות העקודים ג' מיני אורות מג' שמות. משא"כ האצילות. הנה הוא לעולם רק מב' שמות כלליים. שהם הב' שמות ס"ג דמערכה הו' אות כ"ב ודמערכה הט' אות ל"ד וכנ"ל בכל דברינו, וכן הוא נודע שכל האצילות הוא המ"ה וב"ן הכלליים:

אמנם פרטות האורות דהתפשטות השני אשר להאצילות. הנה הוא מו' מערכות כוללים, והם מערכה ז' ח' י"ב היוצאים ונמשכים ממערכה הו' שהוא כללות האבא שבא"ק, ומערכה י' י"א י"ג היוצאים ונמשכים ממערכה הט' שהוא כללות האימא שבא"ק. משא"כ העקודים הן ההתפשטות הראשון אשר לו והן ההתפשטות השני אשר לו הנה הוא לעולם רק בהג' מערכות שהם מערכה ג' ד' ה' וכן שרשם הוא בג' שמות. ס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' דמערכה ב':

והרי נמצא כי העקודים הנה בשורש השרשים הרי הוא משם אחד, הס"ג דאות ב' שבמערכה הא'. ואח"כ נתפרש לג'. הג' שמות ס"ג מ"ה ב"ן דמערכה הב', ובהג' מערכות גד"ה היוצאים ונמשכים מהם, אבל האצילות הנה הוא מב' שמות הן בשורש השרשים, והם המ"ה וב"ן דאות ג' ד' שבמערכה הא' והן בהשורש והם הב' שמות ס"ג דמערכה הו' אות כ"ב ודמערכה הט' אות ל"ד. אבל אח"כ שהוא בההתפשטות הב' הנה מתפרש לו' שהם הו' מערכות. ז' ח' י"ב. הנמשכים מהאבא שבא"ק. י' י"א י"ג הנמשכים מהאימא שבא"ק. משא"כ העקודים הנה אחר שיצא משורש השרשים הנעלם הוא לעולם בג' וכנז'. ועי' דברינו עוד בזה בדרוש מיעוט הירח (הנדפס בסוף ספר הדע"ה) סי' ג':

והענין בכ"ז הוא. כי מה שהעקודים הוא משם אחד הנה פשוט הוא שהוא משום עולם האחדות שבו כי הרי העקודים הוא הממוצע בין העולמות דא"ס להנאצלים ולכן הנה הוא כולו משם אחד ומשם ס"ג שהוא תהג"ת. אבל האצילות הוא מהמ"ה וב"ן כי הרי שם נתגלו הזו"ן והם המ"ה וב"ן הכלליים. וכן נתייסד האצילות על ו"ק. כמ"ש הרב בטנת"א רפ"ה. כי הו"ק הן יסוד כל נמצא ובכל ו"ק הוא י"ב גבולי אלכסון שהן הן גבולות עולם. כמ"ש בספר יצירה רפ"ה כי הי"ב גבולי אלכסון הם יסוד כל כחות ההרכבה והמיזוג שבכל הנמצאיים כולם ומזה נעשה ההמון ברואים לאין תכלית, וכ"ז הוא ע"י גילוי הו"ק. ולכן נתייסד האצילות מו' מערכות כנ"ל. כי מזה נתגלה האצילות בגילוי דו"ק:

והנה העקודים שהיא משם אחד הנה אין שם נוק' ניכרת כלל. וכנודע שאור המלכות נכנסה בכלי של היסוד וכמ"ש במטי ולא מטי רפ"ד. וע' בנקודות פ"ה. ובארנו בדברינו בשער מטי ולא מטי שם כי כלילות המלכות ביסוד הוא בסוד עטרה. שכל כללות המלכות דהעקודים נעשית שם לעטרת היסוד. ולא יצאה שם המלכות לבחי' פרצוף בפנ"ע. והגם שהרב אמר שם כי נכנס בכלי המלכות ג"כ האור דאות ד' אשר מזווג הדו"ן דהבינה הנה בארנו בדברינו שם כי אותו האור דאות ד' הוא רק בסוד הכסא אשר מהעקודים להאצילות ע"ד הכסא אשר מהאצילות לבריאה. והאדם היושב על הכסא הוא בעקודים אור הבינה. אבל המלכות נוק' הכללית לא יצאה בעקודים לפרצוף בפנ"ע כלל והוא מטעם כי בעקודים הנה שולט שם השם ס"ג. ומשתמשים בעקודים הס"ג ומ"ה כמו באצילות המ"ה וב"ן. כי כל עולם הוא כלול מעסמ"ב ומתלבש בעקודים הס"ג שבו בהמ"ה שבו והם השולטים שם אבל השם ב"ן לא יצא בעקודים לבחי' בפנ"ע אלא הוא נכלל ביסוד כנז'. וכ"ז הוא משום שיציאת העקודים: הוא מהס"ג דהמ"ס:

וכן הוא ג"כ בהא"א דהאצילות כי גם בו אינה ניכר הנוק' כלל וכמ"ש בשער א"א פ"י וכן שם פ"ב בהמ"ק שם. כי גם בא"א שולט שם הס"ג. כי א"א הוא המ"ס והוא הס"ג. וכמ"ש בתיקונים תיקון ע'. קמ"א ע"ב. אלא באשר שכ"א הוא כלול מעסמ"ב. הנה מתלבש הס"ג שבו בהמ"ה שבו. והוא מ"ש הרב בשער א"א פ"ד כי הוי"ת דמ"ס הם הוי"ת דמ"ה, והגם שעיקר המ"ס הוא הוי"ה דס"ג. וכמ"ש בתיקונים וכמ'

אך הס״ג שבו הנה הוא מתלבש בשמ״ה שבו. וכמ״ש בתיקונים שם. דא מלגאו ודא מלבר ע״ש. והוא בא״א ע״ד שהוא בעקודים. שליטת הס״ג. ולכן הוא שם השם מ״ה מלבר והנוק׳ לא ניכר שם כלל. אבל באצילות. הנה הוא שם השם מ״ה מלגאו. וכמ״ש אליהו זל״ע מלגאו איהו יו״ד ה״א וא״ו ה״א דאיהו ארח אצילות (ר״ל שעליו מתנהג האצילות) והוא שם השם מ״ה מלגאו והשם ב״ן מלבר:

אמנם מה שצריך ביאור בזה כי מאחר שנתייסד העקודים עיקרו על שליטת הס״ג ולכן אינה ניכר שם הנוק׳ כלל כי לא יצאה היא בעקודים לגילוי בפנ״ע אלא שנכללה ביסוד דז״א והוא העטרה שבו וכנז׳ א״כ למה נסדר בהתפשטות הא׳ דלעקודים עיקרו רק על המלכות כי הרי אז יצאה היא מתחילה לכולם וכן נשלמה היא בכל הה׳ פנימים והה׳ מקיפים מתחילה גם להז״א והיה היא פב״פ עם ז״א משא״כ באו״א כמבואר שם ספ״ג וספ״ו. ומה גם כי הרי נודע הוא בדברינו שההתפשטות הראשון דלכל עולם הוא היסוד והשורש שלו וא״כ אלמה נסדר תהלוכות ההתפשטות הראשון היפך ממה שנעשה אח״כ בההתפשטות השני. וכן צריך ביאור עוד גם על ההתפשטות הב׳ עצמו כי מאחר שהמלכות נוק׳ דז״א הנה היא לא יצאה שם למציאות בפנ״ע אלא שיצאה כלולה עם ז״א. ולא נתגלה בעקודים רק ב׳ אורות כלליים היינו הס״ג שהוא עיקר השולט שם והמ״ה אשר בו מתלבש הס״ג מלגאו והמ״ה מלבר כנז׳. א״כ אלמה נתייסד העקודים מג׳ אורות כללי כלליים שהם האורות דאח״פ. אשר הם השורשים דס״ג מ״ה ב״ן. בינה וזו״ן. כמ״ש בשער אח״פ פ״א ובכ״מ וכנודע. מאחר שהשליטה והגילוי דהעקודים הוא רק הס״ג והמ״ה אבל הב״ן לא יצא שם לגילוי בפנ״ע כלל:

אך הענין בזה הוא כי האמת והעיקר הוא כי כל מה שלא יצאה המלכות בהעקודים לגילוי בפנ״ע וכן בא״א דאצילות שלא ניכר הנוק׳ שם וכנ״ל הנה אין הטעם בזה משום קטנותה ומיעוטה ח״ו ומשום שאינה כדאי ליתן לה מקום בפנ״ע וגילוי בפנ״ע ברום גבוהים כזו. חלילה וחלילה. כי כבר אמרנו לעיל כלל ד׳ ענף ג׳ שכל גילויו ית״ש אשר נתגלה מאמיתתו הנעלמה הוא רק בה לבד. שהיא עצמה היא כלל כל הגילויים כולם. ואין שום מציאה כלל אשר אמתתו הנעלמה נתגלה בו אלא רק עצמות אור המלכות לבד. וכמו שיסדו אמת מלכנו אפס זולתו. והיא שמו ורצונו. שהם במספר שוה. והוא ורצונו כלו חד. וכל הקו והצמצום וא״ק וכל העקודים כלו וכל האצילות כולו הוא הכל רק עצמות אור המלכות. אלא שהתפשט בה מגילוי לגילוי אבל אפס זולתה. ומה שנקרא בשם מלכות, ע׳ דברינו בספר הקדו״ש שער הפונה קדים פ״ג עש״ה:

אמנם בעולם האצילות הנה נתלבשה המלכות ויצאה שם לגילוי בפנ״ע ובסוף כולם. והוא משום תולאות העולמות בי״ע שנבראו על ידה. במציאות עולמות נפרדים שאינם אלהות כלל. והיה כוונתו ית״ש שיקבלו אלהותו ומלכותו עליהם למלוך על כל המעשים. וכדי שייתיחדו לבסוף גם הם עמו. כי על זה היה כוונת כל גילויו ית״ש בכל המציאות כלו. ולכן נתלבשה המלכות דאצילות ונתמעטה במיעוטים רבים ובכל השיעור שיהא אפשר להעולמות בי״ע להתייחד עמה. ולא עוד אלא שנתפשטה וירדה בהם עצמן ג״כ ובסוד מיעוט הירח. לקבל העבודה מהם. ונתייסדה המלכות באצילות ונתלבשה ג״כ שיהא כל תהלוכותיה בגדולתה ומיעוטה ע״פ מעשה התחתונים, וכנודע מדברי הרב בשער מיעוט הירח וכן בכל ספר שער הכוונות. וכן כל הנהגתה וגילויה בכל פעולותיה עתה הוא הכל ע״פ הראוי ממנה להתחתונים. כי ע״י כ״ז הנה יושלם כוונתו ורצונו ית״ש בכל גילוייו כולם והוא באשר שהרי כל גילוייו כולם הנה הם רק עצמות אור המלכות כנז׳ והיה כוונתו בהם כדי למלוך על כל המעשים ושיתייחדו לבסוף גם הם עמו ויעלו עמה מעילוי לעילוי עד רום גבוהים וכמו שהיא בעצמותה. והוא ע״י שנתלבשה בהאצילות להיות שורש להנבראים ולתלות כל גדולתה ועילויה על ידיהם והוא משתתף עתה עמהם לירד בירידתם. הנה ע״ז יתייחדו הם עמה לבסוף להזדכך על ידם ולעלות בעלייתה:

והרי עכ״פ הוא כי מה שיצאה המלכות באצילות לגילוי בפנ״ע הנה אין גילויה בפנ״ע שלם בה ח״ו אלא שהיא רק מקרה אליה. שנתלבשה לזה בשביל צורך הנבראים:

והנה כל הצמצום הזה הנה נעשה בה ג״כ רק לאט לאט ומדרגא לדרגא. והוא מראשית גילויו ית״ש אשר מאמתתו הנעלמה. שנתפשט ונתגלה מגילוי לגילוי. מהגילוי דא״ס להגילוי דמקורו עלאה ואויר קדמון. ומשם להגילוי דאדם קדמון. ומשם להגילוי דהעקודים. ומשם להדל״א ולהג׳ רישין דהאצילות. ומשם להי״ג חוורתא ונימין והי״ג ת״ד. ומהם לאו״א ומהם להזו״ן. וכל תחתון הוא ע״י צמצום בהעליון. כמ״ש הרב בדרושי נקודות פ״ב. והרי ירד הצמצום מדרגא לדרגא. וכולם באור עצמות המלכות כנ״ל. עד שנתלבשה באצילות להיות סופא דכל דרגין. וכמ״ש בפ׳ פקודי רכ״ו סע״א. ויצאה שם לגילוי בפנ״ע ג״כ ומשום צורך הנבראים כנ״ל. אבל למעלה מאצילות וכן גם בא״א דאצילות הנה שם לא יצאה לגילוי בפנ״ע כלל.

אמנם בחי׳ היותה סופא דכל דרגין. הנה בחי׳ הזה נעשה בה בכולם. ר״ל גם למעלה הוה לעולם המלכות דכ״א סופא דכל דרגא. והוא ג״כ משום כי היא השורש דכל תחתון. ולכן נתגלה היא בסוף כל מדרגה עליונה וכדי להוציא ולהמציא את המציאות דהמדרגה התחתונה כי ממנה ומגילויה נעשה כולם ע״י התפשטותה מגילוי לגילוי כנ״ל כלל ד׳ ענ״ג. ולכן נתגלה היא בכולם בסופא בכל דרגא. אבל יציאתה בבחי׳ גילוי בפנ״ע הנה זה נעשה בה רק באצילות לבד. והוא משום תולאות עולמות הנפרדים שנבראו על ידה כנ״ל וכן משום זה הנה נתמעטה באצילות ג״כ בכמה מיעוטים כמ״ש הרב במיעוט הירח פ״א והוא ג״כ משום הצורך שהשתתף עמהם וכנ״ל. אבל כ״ז ר״ל מיעוטה אשר נתמעטה בכל המיעוטים הנאמר בדברי הרב הנז׳ וכן גילויה בבחי׳ פרצוף בפנ״ע. הנה כ״ז לא נעשה בה אלא רק באצילות לבד אבל לא למעלה כלל:

וזהו מה שבעולם העקודים הנה נכלל היא בעטרה דז״א ולא יצאה שם לבחי׳ פרצוף בפנ״ע כלל אלא נתגליה בסופו. כדי להיות שורש לכל האצילות. וכמ״ש הגר״א ביהל אור פקודי דף ע״ז סע״ד כי מהתגוללות ז״א דהמלכות דעקודים נעשה הדל״א ע״ש. אבל לא יצאה בעקודים לבחי׳ פרצוף בפנ״ע אלא שנכללת עם ז״א. וכן הוא במכש״כ למעלה למעלה. כי לא יצאה לפרצוף בפנ״ע וכן לא נתמעטה בכל המיעוטים אשר אמר הרב בשער מיעוט הירח פ״א אלא רק באצילות לבד ומשום צורך העולמות בי״ע וכנ״ל. והנה זהו הענין ג״כ מה שיצאה בההתפשטות הראשון גם בהעקודים המלכות מתחילה וכן נשלמה היא. מתחילה לכולם. הגם שנתייסד כל העקודים עיקרו רק על שליטת הס״ג וכמו שהערינו לעיל. וכן מה שנתייסד העקודים על ג׳ אורות דאח״פ שהם השורש דבינה וזו״ן כנודע ועיקר העקודים הוא אורות הפה שהם השורש דהמלכות הגם שעיקר השליטה דהעקודים הוא הס״ג. הנה כ״ז הוא ע״פ מה שאמרנו משום שעצמות כולם הוא בחינת רק אור המלכות וכולם הם רק גילויה. ולכן יצאה מתחילה. כי היא שורש כולם והכוונה בכולם. וכן בכללות האורות דאח״פ הנה נכללים כולם באורות הפה שהוא כללות אור המלכות. כי היא כלל כולם. ומתגלים כולם בה ועל ידיה. וכן יהיה בסוף הכל. שיחזרו כולם אליה עצמה שהוא המלכות דא״ס והוא לבדו ימלוך נורא. וכל שליטת הס״ג דהעקודים אשר עתה וכן בתיקון העתיד אשר יתעלה האצילות ג״כ לשיטת הס״ג הוא הכל רק עצמותה וגילויה דהמלכות גופה כי היא עצמות כולם כנז׳ והם כולם רק גילויה ואורה שנתפשטה בהם מגילוי לגילוי כנ״ל. ונתגלה בעקודים בהג׳ אורות דאח״פ כי הם הג׳ לחלוחות העליונות שורש להג׳ רישין ושורש השרשים לבינה וזו״ן. ועומדת גם באורות הפה ג״כ רק בגילוי הס״ג. אך עכ״פ הוא כי כ״ז הנה הוא הכל רק גילויי דהמלכות עצמה וכן ירדה מגילוי לגילוי עד המלכות דאצילות ונתלבשה שם להיות

סיבת כל התהוות המילואות של עתה אבל בסוף הכל הנה יחזרו כולם אליה עצמה שהוא המלכות דא"ס. ית"ש לעד. ודי בזה כעת:

והנה אמרנו כי האורות דאח"פ הם בבחי' בינה וזו"ן וכמ"ש הרב באח"פ פ"א. והוא ע"פ דברינו בהאבני מלואים שבתחילת הספר. כי הם מהס"ג מ"ה ב"ן דמערכה הב' אות ג' ז' ח', וכל ס"ג מ"ה ב"ן הרי הם בינה וזו"ן כנודע. אמנם הם כולם בשליטת הס"ג והוא באשר שהם כולם ר"ל כל המערכה הב' כולה הרי היא מהס"ג דאות ב' שבמערכה הא' וכנ"ל והרי הוא כל האורות דהאח"פ בבחי' בינה וזו"ן דהס"ג שבמערכה הא' אות ב', וכן כל התפשטות הראשון דאח"פ הרי הם כלם שמות ס"ג. היינו הס"ג דמערכה הג' אות י' והס"ג דמערכה הד' אות י"ד והס"ג דהמערכה הה' אות י"ח. והרי הוו כל האח"פ מבחי' ס"ג כן משורש שרשם שהוא הס"ג דמערכה הא' וכן מילואתם גופה שהוא השמות ס"ג דמערכה ג' ד' ה'. ומשום כ"ז הוא העקודים בשליטת הס"ג. משא"כ האצילות הוא שליטת המ"ה וב"ן. כי שורש שרשם הוא המ"ה וב"ן דמערכה הא' אות ג' ד'. וכן המילואות העיקרי דהתפשטות הא' דלאצילות הגם שהוא ג"כ בהשמות ס"ג. דמערכה הו' אות כ"ב ודמערכה הט' אות ל"ד. עכ"ז הרי הוא ג"כ רק בהמ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הס"ג. וכנ"ל ענף ג' ד' ולכן הוא כל האצילות בשליטת המ"ה וב"ן:

אמנם ההתפשטות השני הנה הוא גם העקודים ממילואות השמות ב"ן היינו השמות ב"ן דמערכה הג' אות י"ב ודמערכה הד' אות ט"ז ודמערכה הה' אות כ'. וכל ב"ן הוא בחי' מלכות והוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו כי היא יוצאת לגילויה בסוף כל דרגא להיות שורש להתחתון. ונעשה כל התפשטות השני שהוא עיקר המילואות דכל עולם רק מגילוי המלכות דהמדרגה העליונה וכן הוא במכש"כ באצילות כי נעשו כל אורות הנקודות ותיקון הכל רק משמות ב"ן. כמבואר בכל המערכות אשר ממערכה הי' עד סוף מערכה הי"ג. ונעשה לעולם כל התפשטות השני שהוא עיקר המילואות דכל עולם הכל משמות ב"ן. שהוא אורה וגילויה דהמלכות וכנ"ל. אלא כי בהעקודים הוא כל השמות ב"ן אשר מהם הוא ההתפשטות הב' הנה הוו הם כולם מתולדות הס"ג דהמ"ס שבא"ק ולכן הוא שם שליטת הס"ג. ובאצילות הוו הם כולם מתולדות המ"ה וב"ן דהמ"ס שבא"ק ולכן הוא שם שליטת דהמ"ה וב"ן. והרי נתבאר לנו בכ"ז חלוקי ההבחנות אשר בין שורשי העקודים לשורשי האצילות בדרך כלל ודע כל זה:

ונשלים דברינו בעוד דיבור אחד הנצרך לנו בכ"מ. כי הנה ראוי לדעת כי הגם שכל התפשטות ראשון אשר לכל עולם הנה הוא גבוה במעלה הרבה מההתפשטות השני כי הרי הוא שורשו העליון אשר למעלה וממנו מקבל ההתפשטות השני כל שפעו תמיד וכמבואר בדברינו בכמה מקומות. עכ"ז הנה פתיחת המקור בנביעו דאור א"ס ית"ש הנה הוא רק בההתפשטות השני. והגם שההתפשטות הראשון הנה הוא השורש אליו אך הוא רק שורש נעלם. וכלול בו כל עניני העתיד לצאת בההתפשטות השני הכל רק בהעלם גדול ולא נתגלה בו פתיחת המקור בנביעו דאור א"ס אלא רק לצורך התפשטות השני כאשר שהגיע עתו לצאת על מילואתו. וכן לצורך כל שפעו הנצרך אליו תמיד. כי הרי כל הי"ג מערכות כולם אשר רמזנו עליהם בהאבני מלואים שבתחילת הספר והם מבוארים בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' ובפרט לקמן כלל י"ח ענף י' בעומק וארוכה. והם כולם משפעת נביעו דאור א"ס הנה לא נתגלו ולא יצאו כולם על מילואתם ושלימותם אלא רק בהתפשטות השני דוקא. אבל בההתפשטות הא' הרי לא היה אז שום גילוי עדיין לכל המערכות ז' ח' י"ב אשר הם מהאבא שבא"ק וכן להמערכות י' י"א י"ג שהם מהאימא שבא"ק וגם היה חסר אז עדיין הגילוי דהשמות מ"ה וב"ן אשר במערכה ו' אות כ"ג כ"ד ואשר בהמערכה הט' אות ל"ה ל"ו וכנ"ל ענף ג'. וכן בעת ההתפשטות הראשון דלהעקודים הרי היה חסר אז עדיין כל הג' מיני שמות דמ"ה וב"ן דמערכה ג' אות י"א י"ב ודמערכה הד' אות ט"ו ט"ז ודמערכה הה' אות י"ט ואות כ'. כי הם כולם הם רק הגילוי אור דא"ס ית"ש אשר לא נפתח המקור והנביעו שלהם. אלא רק בעת ההתפשטות הב' דוקא. אמנם בהאור דההתפשטות הא' הנה היה באמת הכל כלולים שם אבל היה כל כלילותם אז רק בהעלם גדול נורא מאד. והרי נמצא כי לא נפתח פי המקור והנביעו דאור א"ס ית"ש לכל עולם. אלא רק בעת ההתפשטות השני אשר אליו. כי אז הנה נפתח המקור מהנביעו דאור א"ס ויתוסף אור וברכה בהאור דההתפשטות הא' להאציל ממנו ועל ידו את האור דהתפשטות הב'. וכל מה שנעשה ההתפשטות הב' יותר ראוי ומוכשר לקבל הנה יתוסף שפעת אור מנביעו דאור א"ס בההתפשטות הא' כדי להמשיך על ידו לההתפשטות הב' ככל מה שראוי לקבל ולכן לא נתגלו כל המערכות הנז'. אשר כולם הם מתוספות הגילויים דאור א"ס ית"ש, אלא רק בעת התפשטות הב' דוקא אבל לא קודם אליו. אמנם עכ"ז הנה היה כלול הכל בהאור דהתפשטות הראשון ג"כ אך היה כלילותם שם רק בהעלם נורא מאד, ודע כ"ז:

כלל ז' ענף א'.

הנה בכל דברינו עד עתה הרי בארנו תהלה לאל ית"ש את ההתפשטות הראשונים שהם הגילוים הראשונים דאור א"ס ית"ש דהעקודים והאצילות, ונבאר עתה ג"כ את ההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע, והנה הגם כי בעץ חיים הנה לא נזכר מזה מאומה אמנם הנה מצאנו תהלא"ית"ש דברים מוכיחים ומאירים בזה בספר מבוא שערים שער ב' ח"א פ"ג וכן הוא בשער הקדמות סוף דף ט' וריש דף י'. ונעתיק לשונם כל הנצרך לענינינו. ונעתיק בדילוג ובשינוי לשון קצת כהצורך להענין וע' שם ושם:

הנה בזמן שעדיין לא נאצלו העגולים של הנקודות אשר מהם עלמא נעשו לאחר התיקון כל פרצופי האצילות, הנה קודם שנאצלו, היה פנוי וחלל כל המקום אשר בין סיום רגלי היושר דא"ק עד אור המקיף דהיושר שלו, והנה אותו המקום הוא המקום דהג' עולמות הנודעים הנקראים בשם בריאה יצירה עשיה, והנה שתי בחי' הם האחת הוא העולם בעצמו והשני הוא המקום שהעולם נברא בתוכו, והמקום הוא יותר זך וגדול ומעולה מן העולם עצמו, ולכן נקרא הקב"ה מקומו של עולם כו', וענין עולמות בי"ע עצמן הוא. דע כי אין דבר שאין בו פנימית וחיצונית אפי' בבחי' הכלים, ויש פנימית וחיצונית מצד הפנים של כל פרצוף ופנימית וחיצונית בהאחוריים של כל פרצוף, וכן הוא ג"כ בא"ק כי מהחצי ת"ת שלו ולמטה עד סיום רגליו הנה נחלק לד' בחי', פנימית וחיצונית מצד הפנים ופנימית וחיצונית מצד האחוריים, והנה הפנימית דהפנים הוא לשרשי האצילות והחיצונית דהפנים הוא לשרשי עולם הבריאה, וכן הוא עד"ז בהאחוריים כי הפנימית דהאחוריים הוא ג"כ לשרשי דאצילות [וכמו שמתבאר לקמן כלל י"ח ענף ז' ע"ש אות ח'] והחיצונית דהאחוריים הוא לשרשי היצירה והעשיה כמו שיתבאר והנה נעשה כ"ז בדרך זה כי הנה כאשר רצה להאציל את עולם הנקודות הנה נצמצם א"ק מטבורו ולמטה כי עלו כל האורות דהתנה"י שלו אשר מהטבור ולמטה עלו למעלה מהטבור ונשאר למטה מהטבור ריקן מאור ולא נשאר שם אלא העביות לבד שהוא הכלים דהתנה"י, והנה ע"ז הוחשכו אותן החיצונית דהכלים מאד, ולא היה בהם כח לעמוד במקום הגבוה הזה וירדו למטה מרגלי א"ק במקום החלל והפנוי הנז', והנה החיצונית דהפנים הם היו יכולים לעמוד במקום יותר עליון ונשארו הם בהמקום אשר נקרא עתה עולם הבריאה, אבל החיצונית אשר מצד האחוריים הם ירדו יותר למטה ובהמקום שהוא עתה עולם היצירה, והנה כאשר ירדו שם ונתרחקו כ"כ הרבה מהאור העליון, הנה נחשכו עי"ז עוד יותר וירדו החיצונית דהחיצונית של האחוריים עוד יותר למטה, שהוא בהמקום שהוא עתה עולם העשיה, (ע' כ"ז במבו"ש דפוס ירושלים וכן הוא בשעה"ק כי במבו"ש דפוס קארעץ וקראקא יש בזה ט"ס וחסרון), והנה אח"כ כאשר יצאו העגולים של הנקודות מהעינים ונתפשטו מהטבור ולמטה דא"ק ונתעגלו סביב הנה"י שלו הנה נתעגלו גם תחת רגליו והפסיקו בין תחת רגליו לבין החיצונית שירדו שם, ועי"ז דחקו את אותן החיצונית

שעמדו שם ונרשום ממקומם, ועלו אז כל החיצוניות למעלה ועמדו באחורי העגולים של הנקודות מכנגד מקומם הראשון שהוא ממקום הטבור ולמטה. ונמצא עתה כי העגולים של הנקודות היו עומדים ומלבישים על הכלים דהתנה״י דא״ק שהוא על חלקי פנימיותם [אשר הם לא ירדו כלל ונשארו במקומם] אבל החיצוניות דהכלים אחר שעלו הנה הם עמדו מבחוץ ומלבישים על העגולים דהנקודות במקום שכנגד הטבור ולמטה. ומפסיקים העגולי דהנקודות בין פנימית הכלים להחיצונית דהכלים. ואז במקום אשר ירדו שם החיצונית מתחילה הנה נשאר שם חלל ופנוי. וזה נקרא מקום בריאה יצירה עשיה. ונודע הוא כי המקום סובל העולם שבתוכו ולכן המקום גדול במעלה מהעולם עצמו, כי נעשה מהארת אותן החיצונית שירדו שם כו׳ ואמר שם הרח״ו ז״ל עוד כי נראה לי ששמע פעם אחד מהאריז״ל כי מקום בי״ע הוא אחורי העגולים של הנקודות שהוא אותן החיצונית הזה שעלו, וכאן נראה כי מקום בי״ע הוא למטה מרגלי א״ק בהחלל הנז׳ ול״ע, עכ״ל במבו״ש ושעה״ק שם בשינוי לשון קצת להבנת הענין ולקצר וע״ש, וכבר האריכנו בביאור דברי הרב הללו בספר הדע״ה ח״א דרוש ה׳ ע״ש דברינו כי הם רחבים ועמוקים מני ים, אמנם מה שנוגע לענינינו נקח משם מעט צרי ומעט דבש כדי לבוא לכוונתינו (אמנם הוא כי במהדורא בתרא לספר הדע״ה אשר ממנו הוא ספר הדע״ה הנדפס, השמטתי כל הדברים השייך כאן באשר שאינם מענין הספר שם, ולכן ראיתי עתה לכתוב כאן קיצור הדברים ממהדורא קמא אשר שם, וכל מה ששייך להספר אשר לפנינו תמצא עיקר הדברים רק כאן):

ונתחיל ונאמר כי הנה עומק הדברים מענין ירידת אותן החיצוניות דהתנה״י דא״ק שירדו למטה מרגליו ולמקום שהיה עתיד להעולמות בי״ע וכנ״ל, הנה כל ענין ירידתם שם, היה לצורך ההתפשטות הראשון להעולמות בי״ע, וע״ד שהיה התפשטות ראשון לצורך העקודים ולהאצילות:

והענין הוא כי הנה נודע מ״ש הרב בעגולים ויושר ענף ב׳ ושם ענף ד׳ כי א״ק הוא כולל בתוכו את כל העולמות כולם, שכולם נתלים ונאחזים בו וממנו יצאו, וכן מבואר שם עוד ובפרט בשער סדר אצילות בקצור רפ״א וספ״ב ורפ״ג כי גם הקו דא״ס ית״ש אשר הוא שוכן ומיוחד תמיד בא״ק הנה גם הוא מבריח וכולל את כל העולמות כולם, שרק ממנו ועל ידו יצא ונעשה הכל, אמנם כבר אמרנו לעיל כלל ה׳ ו׳ כי כל א״ק העיקרי הנה הוא נשלם ומסתיים בהאמת לגמרי. במקום הטבור, אלא כי לצורך ההתפשטות הראשון אשר להאצילות הורידו הקו דא״ס שבו והמשיך אותו ממקום הטבור ולמטה עד סוף רגליו, אמנם כל זמן שלא נפרס עדיין הפרסא הנה הוא מתייחס אז כל אותו ההתפשטות אשר מהטבור ולמטה ג״כ על שם א״ק עצמו והוא התפשטות הס״ג שהיה נתפשט מתחילה עד סוף רגליו כי היה נמשך עמו ג״כ למטה תוקף האור הקו דא״ס שבתוכו בלי שום מסך כלל ולכן הי׳ מתייחס כולו על שם א״ק ועל שם ס״ג הכללי, אמנם עכ״ז מאחר שגם הקו עצמו הרי ירד ונתרחק ממקורו עכ״פ הנה נתהוה כל ההתפשטות הזה לשורש הראשון להאצילות, כי ע״י ריחוקו [דהקו שנתרחק] ממקורו ויציאתו [דא״ק שיצא] ממקומו העיקרי, הנה נתעבה כל אותו ההתפשטות במקצת עכ״פ, וירד ממדרגתו העיקרי שבו להעשות לשורש הראשון דלהאצילות, והוא כמו שאמרנו ג״כ לעיל כלל א׳ וכלל ג׳ כי תיכף בהתפשטות הראשון אשר לכל עולם הנה נעשה בו ע״י התפשטותו בחי׳ חשכת ועביות. ואמרנו שם ג״כ כי אותו העביות הוא מציאת הכלים לאותו העולם שנתפשט בשבילו, והנה נודע הוא מדברי הרב בשער השמות פ׳ א׳ ב׳ וכן בפנימית וחיצונית דרוש א׳ כי העולמות בי״ע הנה נעשה כל עיקרם מהכלים דאצילות, וא״כ הרי נמצא כי תיכף בהתפשטות הראשון אשר להאצילות שהוא שורש הראשון אליו הנה נתהוה אז ג״כ רמז ורושם גם להעולמות בי״ע כי הרי אותו העביות אשר נעשה בו שהוא לצורך הכלים דהאצילות הרי הם שורש להבי״ע וכן הוא מוכח ג״כ ממה שאמרנו לעיל כלל ו׳ איך שנעשה אותו האור דהתפשטות הא׳ שורש להמ״ה וב״ן הכלליים ע״ש וכבר כתב הרב בא״כ ספ״ה וכן הוא בשביה״כ פ״ז כי בהחיצונית דב״ן שם הוא השורש לכל העולמות בי״ע, והרי לנו עכ״פ כי תיכף בהתפשטות הראשון דלהאצילות הנה נעשה רמז רושם לשרשי הבי״ע ג״כ, אמנם הנה אותו הרמז רושם הנה הוא רק בבחי׳ גילוי רצון לבד כי בהתפשטות הא׳ אשר להאצילות היה נרשם הגילוי רצון להמציאות דהבי״ע ג״כ:

והנה אותו הגילוי רצון שהוא הרמז רושם הנז׳ הנה הוא הוא השורש פנימי הנעלם להתפשטות הראשון דלהבי״ע כי הרי אמרנו לעיל שיש לכל התפשטות ראשון דלכל עולם שורש פנימי אליו אשר ממנו ומכחו הוא נעשה, והנה היה השורש פנימי דהתפשטות הראשון אשר להבי״ע, בהאור דהתפשטות הראשון דלהאצילות, שהוא התפשטות הס״ג הכללי אשר היה נמשך ונתפשט בכל חלקי הא״ק שמטבורו ולמטה עד סוף רגליו, הנה נתגלה שם אז ג״כ השורש פנימי הנעלם, להתפשטות הראשון אשר להבי״ע שנעשה להם אח״כ, כמו שיתבאר למטה ענף ב׳:

והרי נתבאר לנו עכ״פ עתה ענין השורש פנימי להתפשטות הא׳ דלבי״ע, כי הוא נתגלה תיכף עם ההתפשטות הראשון דלהאצילות, והגם שהיה כ״ז עדיין קודם פריסת הפרסא והיה נמשך שם אז גם הקו דא״ס עצמו כי הרי לכך היה מתייחס אז עדיין כל ההתפשטות הזה רק על שם א״ק והס״ג הכללי וכנ״ל, אך עכ״ז הנה היה נתגלה שם אז ג״כ הגילוי רצון להבי״ע ג״כ, והוא ע״פ מה שאמרנו לעיל כלל ב׳, שגם הגילוי הראשון דא״ס ית״ש הנה היה כל גילויו ג״כ רק מה שהוא צורך להעולמות ולתלות בו כל העולמות כולם ולהאחז בכולם, כי המציאם רק ממנו וכן ישובו לבסוף הכל אליו, ולכן ע״פ כוונה זו הנה גילה רישומו בהם תמיד בכל ירידתו מדרגא לדרגא שהוא מגילוי לגילוי, וכן היה בהקו דא״ס, שהוא גילויו השני ית״ש, הנה נרמז ותלוי בו בהעלם את שרשם הפנימי דכל העולמות כולם באשר שהוא שורש השרשים של הכל, ונתגלה שורש הפנימי אשר גם להתפשטות הראשון דהעולמות בי״ע תיכף בהתפשטות הס״ג הכללי ג״כ גם בהיותו עם תוקף האור דהקו א״ס שבו שהוא גם קודם הצמצום דא״ק וקודם פריסת הפרסא כנז׳, ודי בזה ועי׳ עוד למטה בסמוך

ענף ב׳

הנה בארנו תהלאית״ש את השורש פנימי להתפשטות הראשון אשר להעולמות בי״ע, כי הנה הוא בהתפשטות הס״ג הכללי עם תוקף האור דהקו א״ס שבו אשר קודם הצמצום דא״ק, והוא ההתפשטות הראשון דלהאצילות (אשר הוא חזר ונסתלק אח״כ ע״י הצמצום דא״ק ועלה למעלה מהטבור), הנה באותו ההתפשטות בהחיצונית שבו. שם עומד נרמז ונרשם השורש פנימי הנעלם להתפשטות הראשון דלהבי״ע וכנ״ל ענ״א.

אמנם ההתפשטות הראשון עצמו אשר להבי״ע הנה הוא נתהווה ונעשה רק אחר ירידת ב׳ מדרגות. אחד ירידת מדרגה אשר בבחי׳ איכות ואחד הוא ירידת מדרגה אשר בבחי׳ כמות והיינו כי לא נתהווה ולא נעשה ההתפשטות הראשון אשר להבי״ע אלא רק אחר הצמצום דא״ק שחזרו ועלו כל האורות שמהטבור ולמטה שהוא כל האור דהס״ג הכללי עם תוקף האור דהקו א״ס שבו הנה חזרו ועלו כולם למעלה מהטבור ונשאר למטה העביות לבדו ריקן מאור. והוא ירידת מדרגה אשר בבחי׳ איכות, כי הרי ניטל מאותו המקום את מעלתו ומדרגתו ונעשה חסר מאור ומכל אורתו הראשונה, והשני הוא כי הנה ע״ז הנה נחשכו העביות מאד ונפרדו החיצונית מהם וירדו למטה מרגליו, והוא ירידת מדרגה אשר בבחי׳ כמות, שהרי ירדו כל החיצונית ממקומם ממש שהוא ממקום האצילות וירדו למקום העתיד לבי״ע. והנה אז נעשו אותן החיצוניות למציאת ההתפשטות הראשון שהוא השורש ממש להעולמות בי״ע עצמן כי אחר שירדו שם שהוא באותו המקום העתיד להבי״ע עצמן הנה נתצמצמו אותן החיצונית ע״ז ונעשו

ראוי להעשות למציאות ההתפשטות הראשון דלהבי"ע, והרי לנו כי לא נעשה ההתפשטות הראשון ממש אשר להבי"ע אלא רק אחר ירידת ב' מדרגות מהשורש פנימי אשר אליו.

והענין בכ"ז הוא כי הנה באשר שכל העולמות בי"ע הנה רצונו ית"ש להמציא אותם בבחי' עולמות נפרדים דוקא והם במדרגה אחרת לגמרי מכל העולמות שלמעלה, כי כל העולמות שלמעלה עד סוף האצילות הרי מתייחד בהם א"ס ית"ש ביחוד גמור אחד עד שנעשים כולם על ידו אלהות גמור והוא והם כולו חד, וכמ"ש בהקדמת תיקונים דף ד' ע"ב סמוך לסופו, דעשר ספירות דאצילות מלכא בהון (שמלכות דא"ס מתלבש בהם ומתייחד עמהם) איהו וגרמיהון חד בהון (גרמיהון, ר"ל עצמותם שהוא כחם ואורם אשר מהם הם מתהווים, ועל זה אמר שאור א"ס ית"ש הוא מתייחד עם עצמיותם ונעשה לאחד עם כל עצמותם) איהו וחייהון חד בהון (ר"ל שהרי כל פרצוף הוא מיוסד באור וכלי, גוף ונשמה. וע"ז אמר שהם כולם חד, כי הכל הוא אלהות גמור יחיד ומיוחד והוא ע"י אור א"ס שמתייחד עם כולם) מה דלאו הכי בעשר ספירות דבריאה דלאו איהו וחייהון חד, לאו איהו וגרמיהון חד כי גופם ונשמתם הם אינם חד, וכן גופם ועצמותם הם אינם חד. ור"ל על הנפש המרכבת מציאת הד' יסודות שבכל מציאותם הוא גם בהדומם ובכל גשם וחומר, והוא עצמות דכל מציאות אשר ממנו הוא מתהווה, ושורשו הוא מהד' גזעין עלאין. שהם הד' אותיות דשם הוי"ה ב"ה והוא עצמות כל דבר אשר עליו הוא נהוה ובו הוא מתקיים. ועכ"ז אינו מתייחד בהם להיות אחד עמהם, כי הם לעולם בבחי' חוץ ממנו. ולכן נקראים כל העולמות בי"ע וכל אשר בהם בשם נפרדים כי כל מציאותם אינם אלהות כלל וכלל ח"ו, הגם שהוא ית"ש הוא מהוום ומקיימם ומנהיגם. והוא בפנימיותם בבחי' נשמה לנשמה. (שאין לו כלי בהגוף כנודע) ועליו הם נשואים תמיד. עכ"ז אין בעצמותם ובמציאותם שום אלהות כלל וכלל ח"ו. ועל זה נאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, ר"ל זולת האצילות. נוסף על האצילות, כי האצילות הוא נקרא פניו. כמ"ש בזוה"ק פ' אמור ל"ג ע"ב ע"ש. וכבר הארכנו בזה בכ"מ מדברינו ותכ"פ הוא כי כל העולמות בי"ע הם כולם נפרדים (וע' עוד לקמן כלל י"ג ענף ב' ושם כתבנו בזה בפנים אחר קצת ע"ש) ומשום שהם עומדים תמיד רק בבחי' נפרדים והרי הם במדרגה אחרת לגמרי, לכן הנה נשתנה כל סדר מציאות ההתפשטות הראשון דלהבי"ע מכל סדר המציאות ההתפשטות הראשונים. אשר לכל העולמות שלמעלה בשינוי, גדול מאד

והיינו כי בכל העולמות שלמעלה הנה נעשה ההתפשטות הראשון אשר לכל עולם ע"י תוספות אור וברכה אשר ניתוסף בשורשו העליון מלמעלה למעלה עד א"ס ית"ש ומריבוי האור שניתוסף בו נולד ויצא האור דההתפשטות הראשון אשר לצורך התחתון וכנ"ל כלל ד' ענף א' בהתפשטות הראשון דלהעקודים כי הוא מסוד לובן העליון אשר בהב"ן דהמערכה הב' אות ה' וכן ההתפשטות הראשון אשר לאצילות הוא מסוד לובן העליון אשר בהב' שמות ס"ג דסי' ו' אות כ"ב ודסי' ט' אות ל"ד כנ"ל כלל ד' ענף ב' ג', והגם שאמרנו שם ג"כ שכל התפשטות ראשון אשר לכל תחתון הנה הוא רק הבחי' אחרונה דתולדות העליון, עכ"ז הנה כל אותה שהולדה הנה הוא נעשה ונמשך ויוצא רק ע"י תוספות אור ומוחין בהדו"ן העליונים. אשר נתוסף ונתרבה בהם לצורך זה, מלמעלה למעלה עד א"ס ית"ש, וכ"ז הוא כי כל הנאצלים כולם הם מיוחדים באור א"ס וכולם הם רק התפשטותו וגילויו ולכן נעשו הם כולם ע"י פתיחת הכניעו לאור א"ס. וגילויו דוקא, משא"כ העולמות בי"ע אשר הם נפרדים וכל מציאותם גופה הם עבים וחשוכים נבדלים ממדרגת אלהות לגמרי, לכן היה כל תהלוכות סדר מציאות ההתפשטות הראשון אשר להם, שהוא השורש הראשון אשר להם. רק ע"י סילוק האור והפסק הפרסא וכן רק ע"י פירוד וריחוק דוקא, שהוא ירידתם למטה מרגלי א"ק שהוא ג"כ למטה ממקום האצילות.

וזהו שאמר הרב בשער הקדמות ומבוא שערים הנ"ל ענ"א, כי כאשר נצטמצם א"ק בצמצום שנית (ר"ל כי הצמצום הראשון הוא הצמצום דא"ס ית"ש הנאמר בעגו"י ענ"ב, והצמצום השני הוא הצמצום דא"ק שבענינינו הנאמר בנקודות פ"ב) ועלו כל האורות דהתנה"י שלו למעלה, והוא ההסתלקות הראשון אשר להאצילות ונפרס הפרסא להפסיק ביניהם, וכמו שיתבאר עוד לקמן כלל י"ב והנה נשארו עי"ז העביות לבדן למטה, ונתעבו אז עי"ז בעיבוי אחר עיבוי, וע"ד שכתב הרב בעקודים רפ"ג, וזהו מ"ש שם הרב עוד ואז הוחשכו אותו החיצוניות דהכלים ונפרדו וירדו למטה מרגליו, שהוא בהמקום העתיד להבי"ע, ונעשו שם עי"ז למציאות כל ההתפשטות הראשון להעולמות בי"ע וכנ"ל.

והרי לא נעשה כל התפשטות הראשון אשר להבי"ע אלא רק אחר ההסתלקות הראשון דלאצילות אך עכ"פ הנה נתבאר לנו מהלאית"ש כי ענין ירידת אותן החיצוניות למטה הנה היה כ"ז לצורך המציאות דההתפשטות הראשון להעולמות בי"ע.

ענף ג'.

ומעתה הנה נאמר עוד כי כבר אמרנו לעיל כלל ו' ענף ב' כי כל ענין ההתפשטות הראשון דלהאצילות שהוא התפשטות הא"ק אשר נתפשט ממקום הטבור ולמטה, הנה הוא נעשה בבחי' לידת האור אשר נולד ויצא ע"י זווגי דהדו"ן העליונים אשר בעיקר הא"ק עצמו, והנה אמרנו שם כי כל לידת אור חדש הוא מיוסד משני בחי', אחד הוא ברורי הולד עצמו והוא בהמלכות דהעליון, והשנית הוא החלק אשר נותנים או"א מגופם ונפשם ג"כ בטפה הזרעיה ומשתתפים בבנין הולד ונעשה בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו, והחלק הזה הוא מהתנה"י דהעליון אשר ממקום הטבור ולמטה שבו. וכן היה כאן. כי התפשטות הכללי דא"ק אשר מהטבור הכללי שבו עד סוף רגליו הכלליים. והוא לידת אור מהדו"ן העליונים העיקרים שבו אשר הם למעלה מהטבור וכנ"ל כלל ו' ענ"א ע"ש. הנה היה כלול אותו ההתפשטות הכללי משני בחי' הנז' אשר מכ"א מהדו"ן העליונים העיקרים שבו שהם למעלה מאותו הטבור הכללי דענינינו. והכן כ"ז היטיב ויתבאר כ"ז בעה"י באריכה לקמן כלל י"ח ענף י'.

והנה כאשר נולד כל אותו ההתפשטות שממקום הטבור הכללי ולמטה והיה אותו ההתפשטות השורש העליון להאצילות וכן היה נרשם שם ג"כ שורש השרשים להבי"ע וכנ"ל ענף א'. הנה היה מושרש שם לכ"א מהם אותן הב' בחי' הנז'. והיינו כי בהשורש העליון דהאצילות היה ב' בחי' אליו אחד מה שהוא מבחי' אצילות עצמו שהוא החלק דבירורי הולד כאמרנו שהוא הנקודה העיקרית והעצמותית דעצם האצילות גופה. אשר היה מונח ומוכן לזה בהמלכות דהא"ק העיקרי. והשני הוא החלק אשר נמשך מהא"ק העיקרי הכללי ממנו עצמו מבחי' גופו ונפשו ג"כ ונמשך ומשתתף בבנין האצילות ועומד שם לעולם כי הוא נעשה בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו כנ"ז. והחלק הזה הוא מהתנה"י דהא"ק הכללי העיקרי. וכן היה עד"ז אותן הב' בחי' ג"כ בחלקי שורש השרשים דהבי"ע אשר היה נרשם חלקיהם ג"כ באותו ההתפשטות דא"ק. וכנ"ל ענ"א וכן ריש ענ"ב. הנה היה להם ג"כ אותן הב' בחי' הנז'. והיינו כי הנה היה באותו ההתפשטות בחי' אחת אשר הוא שייך להנקודה העיקרית והעצמותית דשורש השרשים דהבי"ע עצמן. והוא היה מונח ומוכן לזה בבחי' החיצוניות דהמלכות דהא"ק הכללי העיקרי. וכן היה שם ג"כ בחי' אחת מחלקי הא"ק העיקרי והכללי. וממנו עצמו ג"כ. העתיד להיות נמשך ומשתתף גם הוא בבנין העולמות בי"ע ולהעשות שם לעצם מעצמיהם ובשר מבשרם. וכנ"ל ענ"א כי א"ק הוא נכלל ונאחז בכל העולמות כולם. ואותו החלק הוא בהתנה"י דהא"ק הכללי והעקרי. בבחי' החיצונית שבו.

והנה סדרם בפרטיות הוא בדרך זה. כי הנה המלכות דא"ק אשר בה הוא השורש לכל הד' עולמות אבי"ע. הנקודה העיקרית והעצמותית דכ"א מהם כנז'. הנה היא נתחלקה לג' בחי'. והיינו כי הרי יש בה פנימית וחיצונית. והפנימית הם שניים. פנים דפנימית ואחוריים דפנימית. ר"ל הפנימית אשר מצד הפנים והפנימית אשר מצד האחוריים וכנ"ל ענף א'. והחיצוניית הם ג'. ר"ל שהם נתחלקו לג' כי משום שהחיצונית הנה נתפשט האור בהם וכל היחוד הוא לעולם רק ע"י האור

אחור לכן נעשה בהחיצונית הריבוי והחלוקה יותר מהפנימית. ונתחלקו החיצונית לג'. היינו החיצונית דמצד הפנים א'. והחיצונית דמצד האחוריים ב'. וחיצונית דחיצונית דאחוריים ג'. והרי לנו ה' בחי' במלכות דא"ק. ואלו הה' בחי' הנה בהם הוא הנקודות העיקריים והעצמותית דהד' עולמות אבי"ע. שרשי העצמות שלהם גופם. כי הב' חלקי פנימית הוא לאצילות והג' חלקי החיצונית הוא להעולמות בי"ע. והנה שכל מה שהוא לשרשי הבי"ע הם נעלמים גם מאד. אבל כולם הנה עומדים שרשיהם בה עכ"פ. שכולם תלוים בה והיא כאחז בכולם. והרי לנו ה' בחי' במלכות דא"ק. שהם השרשים העיקריים דעצמות הד' עולמות אבי"ע. וכן עד"ז ממש הנה ישנם ג"כ ה' בחי' בהתנה"י דא"ק אשר מטבורו ולמטה. היינו פנימית דהפנים. ופנימית דהאחוריים. וחיצונית דהפנים, וחיצונית דהאחוריים וחיצונית דחיצונית דאחוריים והם ג"כ שרשים נעלמים להד' עולמות אבי"ע אלא שהם מחלקי הא"ק עצמו נמשך ומשתתף מעצמותו ג"כ בכל הד' עולמות אבי"ע ונעשה הם לצלם מעצמיהם ובשר מבשרם. והרי לנו עשרה בחי' שונות בהתנהי"מ דא"ק. אשר הם השורשים ושורש השרשים לכל הד' עולמות אבי"ע. ור"ל כי בעת התפשטות הא' דלהאצילות. הנה היו אז אלו העשרה בחי'. להמילואות דהתפשטות הא' להאצילות. ולשורש הפנימי הנעלם. להתפשטו' הא' אשר להבי"ע וכנ"ל ענ"א. ואח"כ בעת הצמצום דא"ק. הנה ירדו אז הו' בחי' החיצוניות. שהם הג' חיצוניות דהמלכות דא"ק והג' חיצוניות דהתנה"י דא"ק. הנה ירדו אז כל אלו הו' חיצוניות. להיות להתפשטות הא' ממש להבי"ע וכנ"ל ענ"ב וע"ש כ"ז.

והנה נתבאר מדברינו ג"כ כי התפשטות הא' דלהאצילות הנה הוא מד' בחי'. כי הם מהב' בחי' פנימיות דהמלכות דהא"ק ומהב' בחי' פנימיות דהתנה"י דא"ק. אבל חלקי הבי"ע. הנה הוא מו' בחי'. הג' חיצוניות דהמלכות והג' חיצוניות דהתנה"י כנז. כי החיצוניות דהאחוריים נתחלקו הם ג"כ לשניים. שהם חיצונית וחיצונית דחיצונית וכנ"ל ועי"ז נעשו החיצונית לג' הן במלכות והן בהתנה"י והרי הם ו' בחי' חיצוניות והם כולם להעולמות בי"ע. משא"כ הפנימית הם ד'. ב' בהמלכות וב' בהתנה"י והם כולם רק להאצילות. והרי עכ"פ הוא כי האצילות הוא מד' בחי' והעולמות בי"ע הם מו' בחי' ובסך הכל הרי הם עשרה בחי' בהתנהי"מ דא"ק אשר מטבורו ולמטה והם להד' עולמות אבי"ע וכנז'.

אמנם כל אלו הבחי' שונות והחילוקים כולם הנה קודם ההסתלקות שהוא הצמצום דהא"ק הנה לא היה ניכר שם ח"ו שום הבחנת חלוקה ובחי' שונות כלל כי היה הכל באחדות שוה למאד והיה מתייחס אז כל אותו ההתפשטות אשר מהטבור עד סוף רגליו רק על שם א"ק לבד, אך אחר הצמצום דא"ק ונסתלקו ועלו כל האורות למעלה ונפרס הפרסא להפסיק ביניהם הנה נתחלפו ויצאו ממדרגת א"ק לגמרי והתחיל אז להתגוון ולהתגלות בהם כל ההבחנות והחלוקות הנז'. כי הד' בחי' פנימית אשר הם לאצילות וכנ"ל הנה הם לשורש הפנים ואחור דמ"ה והפנים ואחור דב"ן. כי הפנימית דהפנים דהתנה"י הם השורש להפנים דהמ"ה והפנימית דהאחוריים דהתנה"י הם השורש להאחור דמ"ה, והפנימית דהפנים דהמלכות הם השורש להפנים דהב"ן והפנימית דהאחוריים דהמלכות הם השורש להאחור דב"ן.

וכן הוא עוד כי הרי אמרנו לעיל כלל ו' כי היה ההתפשטות הן מהע"ב הכללי והן מהס"ג הכללי שהוא מהע"ב דס"ג והס"ג דס"ג, מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהם. ובכ"א מהם הנה היה כל העשרה בחי' שאמרנו לעיל. ד' בחי' פנימית ו' בחי' חיצונית. והיה כל הפנימית שלהם שורש להאצילות. אמנם מה שהיו שורש להכלים דאצילות הנה הוא רק להכלים דהנ"ר דאצילות אשר הם לא נשברו. וכמו שיתבאר עוד בדברינו לקמן בעז"ה כי העיקר מה שהיה נעשה מהע"ב דהתפשטות הראשון שרשי הכלים דאצילות. הנה היה רק להנ"ר דאצילות אשר הם לא נשברו. והוא משום כי הרי כל ההתפשטות הנה הוא מהע"ב הכללי והס"ג הכללי שהם רק בחי' הנ"ר. אך האורות דהנ"ר העיקריים הנה הם יצאו רק אח"כ בהגילוי דשם מ"ה. כנודע כ"ז בספד"צ פ"א), והחיצוניית שלהם אחר שירדו למטה הנה נעשו הם להתפשטות הראשון שהוא השורשים הראשונים להעולמות בי"ע. החיצונית דהפנים להבריאה והחיצונית דהאחוריים להיצירה והחיצונית דחיצונית לעשיה וכנ"ל ענף א' ב'. כי אחר שירדו למטה מרגלי א"ק שהוא המקום העתיד להבי"ע הנה נתלבשו ונתעבו ע"ז להעשות למילואת התפשטות הראשון להבי"ע. אמנם לא נעשה כ"ז אלא רק אחר ההסתלקות הראשון דלהאצילות שהוא אחר הצמצום דהא"ק שעלו האורות למעלה. והרי נעשה ההתפשטות הראשון דלהבי"ע רק אחר ההסתלקים הראשון דלהאצילות:

ענף ד׳.

והנה מבואר הוא במבו"ש ושעה"ק הנ"ל ענ"א כי אחר שיצאו אורות העינים. שהוא התפשטות הב' אשר להאצילות וכמו שיתבאר לקמן כלל י"א. הנה אז חזרו כל אותן החיצוניות שירדו למטה הנה חזרו ועלו למעלה. והוא ההסתלקות הראשון אשר להבי"ע ונעשה ע"י ההתפשטות הב' אשר להאצילות וכמ"ש במבו"ש ושעה"ק הנ"ל שאורות העינים הנה הם גרמו וסיבבו את עליית החיצוניית למעלה ע"י שדחקו אותם לחוץ ולמעלות. ועלו ועמדו שם מכנגד מקומם הראשון מחוץ להעגולים דהנקודות וכנ"ל ענ"א. וכ"ז הוא משום כי מאחר שכל אלו החיצוניית שירדו הם רק ההתפשטות הא' אשר להבי"ע והנה הם באמת שרשיהם העליונים אשר מבחי' האצילות עצמו אלא שמהם נולד ויצא אח"כ האור דהתפשטות הב' אשר להבי"ע שממנו הוא הבי"ע העיקרים. אבל כל התפשטות הא' דלהבי"ע הוא רק שרשיהם העליונים אשר באצילות. ולכן חזרו הם ועלו למעלה כי שם היא מקומם. וכן הוא מוכרח שיעמוד שרשם במקום עליון תמיד כדי לקבל על ידיהם השפע מלמעלה. וכן הוא הסדר לעולם בכל ההתפשטיות הראשונים אשר לכל עולם ועולם. שהוא נשאר למעלה בעולם העליון אחר הסתלקותו. כי הוא באמת רק ממדרגה העליון עצמו אלא שהוא מהבחי' האחרונה שבו וכמו שבארנו לעיל כמה פעמים מזה.

וזהו ג"כ הענין מ"ש הרב במבו"ש ושעה"ק הנז' שהמקום דכל עולם היא יותר גדול במעלה מהעולם עצמו. כי הנה ענין המקום. היא הכח הנושא וסובל את גוף העולם העומד בו והוא כל כח מציאותו וקיומו התופסו ומחזיקו בכל מלואו. והנה הוא נעשה לכל עולם מרשימת האור דהתפשטות הא' הנשאר ממנו אחר הסתלקותו כי כל אור שנסתלק הנה משאיר ממנו רושם כנודע. ואותו הרושם אור הנשאר מהתפשטות הא' אשר לכל עולם אחר הסתלקותו הנה הוא הכח הנושא של אותו העולם והוא מקומו הנושא אותו ועליו הוא עומד, ולכן הוא מעלתו יותר גדולה מהעולם עצמו כי העולם עצמו הנה הוא רק מההתפשטות הב' אשר הוא רק התולדות דהתפשטות הא' והוא מדרגה אחרת למטה לגמרי כי הוא עיקר הנרנח"י דעולם התחתון גופה משא"כ ההתפשטות הא' הנה הוא ממדרגת עולם העליון והוא עומד לעולם למעלה כנ"ז ולכן המקום אשר הוא מרשימו דהתפשטות הא' הנה מעלתו יותר גדולה מהעולם עצמו.

ודע כי יש שינוי בזה בין העולמות. כי בעולם העשיה הוא מקומו למטה. ובעולם היצירה הוא מקומו באמצעיתו. ובעולם הבריאה הוא מקומו למעלה. והם בסוד הג' נקודות חולם חירק שורק (ר"ל מלאפום) חולם למעלה חיריק למטה שורוק באמצע. והוא ג"כ מ"ש בזוה"ק פ' נח ס"ה א'. כי רעותא עלאה. שהוא בגלגלתא דא"א הוא קיימא על רדל"א. ואמר על זה הגר"א בתז"ח דף י"א רע"ג. כי למעלה. הוא יסוד הבנין למעלה מהבנין כידוע עכ"ל ומ"ש כידוע. הוא מהספר גינת אגוז דף ל"ג ע"ב מדפוס ראשון שצ"ד. וכמו שיתבאר בעה"י כ"ז לקמן כלל ט' בארוכה.

ונחזור לענין כי הנה ההתפשטות הא' הנה הנם שאמרנו שהוא מהעולם העליון ולכן הוא חוזר ומסתלק ועולה למעלה וכנז'

וכנז'. אמנם הנה משום שכבר ירד פעם אחת למטה וגם הוא רק מהבחי' האחרונה דהעליון. וכנ"ל כלל ו' ענ"ב. הנה הוא נחשך ונתעבה ע"י ירידתו וריחוקו ממקורו. כי הרי עי"ז הנה הוא נעשה לשורש העיקרי להתחתון. שורש העליון אליו וכנ"ל. ולכן הוא כי גם אחר עלייתו למעלה הנה אין באפשר לו לחזור ולהכלל עם העליון ולהעשות עמו לאחד ממש כמקדם מאחר שכבר יצא לבחי' בפנ"ע. וזהו מ"ש במבו"ש ושעה"ק הנ"ל ענ"א. שהעגולים דהנקודות היו מפסיקים ביניהם. ועמדו כל החיצוניות אחר שעלו למעלה. באחוריהם דהתנה"י דא"ק. רק בהפסק מקום. כי העגולים דהנקודות היו מפסיקים ביניהם. ונשארו עי"ז לעולם רק לשורש עליון להעולמות בי"ע ואינם מעיקר האצילות עצמו. כי באם שהיו חוזרים למדרגתם הראשונה ממש לא היו אפשר להיות לשורש עליון להעולמות בי"ע ולכך עמדו אחר עלייתם רק בהפסק מקום ממקום הראשון ובאחורי דהעגולים.

וזהו ג"כ הענין מ"ש שם הרח"ו ז"ל כי שמע פעם אחד מהאר"י זללה"ה כי מקום בי"ע הוא מאחורי העגולים של הנקודות והוא אותן החיצוניות שעלו [דוק בלשונו שאמר. מקום. ולא אמר. בי"ע. שהם] ועומק הכוונה הוא על אותו ההתפשטות הראשון שהוא עיקר מקומו של עולם העומד למעלה מכל העולמות כולם והוא הנושא אותם מלמעלה למטה ועליו הם עומדים. ובסוד תולה ארץ על בלימה (איוב כ"ו ז') על בלי מהות מושג. והוא כמו שאמרנו לעיל כי אור הרשימו שלהם אחר שנסתלקו הוא המקום של העולמות בי"ע אשר בתוכם ממש הנושא אותם ומיוחד עמהם בכל מלואם וכנ"ל. והם באמת כולם למטה לגמרי מרגלי א"ק, אך ההתפשטות הראשון עצמו הנה הוא מקומם העיקרי אשר למעלה הנושא אותם מלמעלה למטה ועומדים כולם רק עליו. ומקומו הוא למעלה שהוא באצילות גופה ומשם נמשך להעולמות בי"ע תמיד כח מציאותם וקיומם ושואבים משם כל חיותם לעולם ע"י אור הרשימו העומד בתוכם ממש ומיוחד עמהם כנז'.

והרי אין סתירה בזה בין השמועות כי שניהם ישנם ושניהם אמת. כי מקומם המיוחד עמהם הוא למטה והוא הנושא אותם בכל מלואם והוא הרשימו כנ"ז, אבל המקום אשר עליו הם עומדים. הוא למעלה. וכנ"ל מדברי הגר"א כי למעלה הוא יסוד הבנין למעלה מהבנין והוא התפשטות הראשון עצמו אשר הוא עומד למעלה.

והוא סוד מ"ש במדרש ב"ר פ' ס"ח סי' ט'. מפני מה מכנין שמו של הקב"ה וקורין אותו מקום. שהוא מקומו של עולם ואין עולמו מקומו כו' מעונה אלהי קדם כו' הקב"ה מעונו של עולמו ואין עולמו מעונו כו' (והוא על סוד האור דהתפשטות הא' של כל עולם שהוא מקומו של עולם אשר למעלה והוא מעונו של עולם אשר ממנו נמשך כל חיותו וקיומו והוא קודם להעולם ולמעלה מהעולם). אמר ר' אבא בר יודן לגבור שהוא רוכב על הסוס וכליו משופעים אילך ואילך. הסוס טפילה לו כו'. והוא על סוד הרשימו שהיא תמצית הארה מהאור דהתפשטות הא' והוא מקומו של עולם למטה המיוחד עמו והעולם טפילה לו כי הוא הנושא אותו בכל מלואו והוא קיומו של עולם אשר למטה. כי עיקרן דהעולמות בי"ע הם באמת למטה מרגלי א"ק. ועי' דברינו עוד בזה בספר הקדו"ש שער הפונה קדים ס"פ כ"ח. ועכ"פ הוא כי אין סתירה בזה בין השמועות. ועי' דברינו עוד בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ה'. שם יישבנו את אלו ב' השמועות בדרך אחר ע"ש בארוכה. אך שניהם הם דברי א"ח אמת. התבונן שם והתבונן כאן ותבין.

אמנם דע כי גם אחר כל הדברים הללו שאמרנו במעלת המקום ור"ל על הרשימו הנז'. שהוא גבוה ונעלה במעלה הרבה מהעולם עצמו. עכ"ז הנה אינו ניכר מעלתו. וגם מציאותו כלל. אלא רק אחר שנעשה העולם. וע"י העולם. אבל זולת העולם אין גילוי למציאותו כלל. והעולם עצמו הנה הוא נודע בדברינו כי הוא נעשה מהאור דהתפשטות הב'. וא"כ נמצא כי קודם ההתפשטות הב'. אין שום גילוי כלל להרשימו הנשאר שם מהאור דהתפשטות הא'. והיא שם בבחי' אין. נעלם משום השגה ותפיסה לגמרי. וזהו מה שנמצא בדברי הרב שחושב כל הצמצומים כולם. למקום ריקני וחלל פנוי. וכמ"ש בעגו"י ענ"ב בהצמצום הראשון דא"ס ית"ש וכן בנקודות פ"ב בהצמצום דהא"ק. וכן בשער עקודים פ"ה אמר שם הרב על ההסתלקות הראשון דהעקודים. שהוא מעין בחי' ביטול מלכים ע"ש ואח"כ כאשר בא האור דהתפשטות הב' הוא כענין התיקון, אשר ע"י האור דשם מ"ה. וכ"ז הרי הוא לכאורה היפך מהנז'. כי הרי הרשימו שנשאר שם היא גבוה ונעלה במעלה הרבה יותר מכל האור דהתפשטות הב'. וכן מצינו באמת בעקודים גופה שבהכתר והחכמה דהעקודים היה משמש האור הרשימו בהם לבחי' זכר והאור דהתפשטות הב' שנכנס בהם היה משמש שם לבחי' נוק'. והרי לנו מכ"ז כי הרשימו היא גבוה יותר במעלה מכל האור דהתפשטות הב'. ואיך חושב הרב את ההסתלקות לבחי' ביטול, והאור דהתפשטות הב' לבחי' תיקון. הלוא הרשימו שנשאר גם אחר ההסתלקות היא יותר גדול במעלה מכל האור דהתפשטות הב' (וכנ"ל שהמקום גבוה במעלה מהעולם עצמו וכן האור הזך דהרשימו הוא נעשה לבחי' זכר בהכתר והחכמה דהעקודים כנ"ז וכמ"ש הרב במטי ול"מ פ"ג).

אך הענין בכ"ז הוא ע"פ מה שאמרנו כי הגם שעצם הרשימו הנה היא מהאור דהתפשטות הא'. הנשאר ממנו תמצית הארה אחר הסתלקותו בעת הסתלקות הא'. והרי היא קודם להתפשטות הב' הן בזמן והן במעלה וכנז' עכ"ז הנה אינו ניכר מעלתה וגם מציאותה כלל אלא רק בהתפשטות הב' ועל ידו דוקא. והטעם והסיבה בזה הוא כי משום שהרי היא רק איזה תמצית הארה הנשאר למטה מהאור דהתפשטות הא' לכן הנה היא תלויה רק עליו. שכל כחה ואורה הוא רק ממנו והיא מתקיים רק עליו. ולכן הוא כי בעת הסתלקותו. שעולה ומסתלק וחוזר פניו מלמטה. הנה נחשך אז הרשימו מאד ואינו ניכר מציאותה כלל. ולכך חושב הרב כל בחי' צמצום. למקום ריקני וחלל פנוי. וחושב את זה כענין בחי' ביטול מלכים. אמנם בעת ההתפשטות הב' הנה אז חוזר האור דהתפשטות הא' את פניו להאיר למטה. והוא כמו שכתבנו בכמה מקומות וכן יתבאר בעה"י עוד בדרושים הבאים. שההתפשטות הב' הנה הוא תולדות האור דהתפשטות הא' ושפעו הנמשך ונולד ממנו אחר הסתלקותו והוא משפיע בו תמיד. ולכן ע"י ההתפשטות הב' אשר אז חוזר האור דהתפשטות הא' את פניו להאיר למטה. הנה אז חוזר וניעור אור הרשימו ג"כ ומתגלה ומתראה בכל כחה ואורה. שהיא מהאור דהתפשטות הא' עצמו. ונתגלה אז כל מציאותה ומעלתה. אשר היא באמת גבוה במעלה הרבה מכל האור דהתפשטות הב' וכנ"ל.

והרי נמצא כי מעלת הרשימו וגילויה. הוא תלוי לעולם בסדר ההלוכות האור דהתפשטות הא' וגילויו למטה. כי כאשר. שהאור דהתפשטות הא' הוא מסתלק ועולה וחוזר פניו מלמטה ע' עקודים פ"ד ובכ"מ. אז נחשך גם אור הרשימו. ואינו ניכר כלל וכאשר שהאור דהתפשטות הא' הוא חוזר פניו להאיר למטה אז נתחדש גם אור הרשימו. ומתלהט ומתגלה ונתראה כחה ומעלתה. כי תלוה הרשימו תמיד בהאור דהתפשטות הא' משום שהיא ממנו עצמו. ולכן בעת ההסתלקות. הנה נעשה כל לצמצום ממש והוא חושך ולא אור. כי לא ניכר אז גם הרשימו כלל. ואינו חוזר וניעור גם אור הרשימו. אלא רק בעת ההתפשטות הב' דוקא ומשום שאז הרי חוזר האור דהתפשטות הא' את פניו למטה להאיר שם ומתחדש עי"ז אור הרשימו ג"כ ומתלהט אורה ומאירה בכל מדרגתה ומעלתה שהיא גבוה במעלה הרבה מההתפשטות הב' כולו וכנ"ל ודע וזכור כ"ז.

כלל ח' ענף א'

הנה בארנו תהלה לאל ית"ש עד כה את סדרי התפשטות הראשון דהעולמות כולם אשר מרומן חביון עוזו ית"ש עד סוף כלל עולמות בי"ע עם עוד כמה ענינים הנמשך לזה מענין לענין. והנה נדבר עתה עד"ז ג"כ בפרטות הפרצופים דאצילות מזה לזה כי כל מה שהוא בכללות

כן הוא ג"כ בפרטות כנודע. ע' עגולים ויושר ענף ה' ופנימית וחיצונית דרוש ט' וי"א ודרושי אבי"ע פ"ב ומקיפים פ"ב ובכ"מ. ולזאת נדבר עתה כ"ז ג"כ בפרטות הפרצופי דאצילות ומתוכם יתבאר לנו בעה"י כמה עמוקות נשגבות בדברי האריז"ל. אך ראינו לבאר מקודם ענין אחד הנוגע לדרושי א"א ואו"א ומתוך זה נבוא לענינינו.

הנה בסדר התלבשות או"א על א"א הרי צריך לכאורה ביאור גדול כי הרי התהוות ולידת הפרצופים זה מזה הנה הוא לעולם רק מנה"י דהעליון אשר למטה מהפרסא שבו והפרסא הוא מפסיק לעולם בין עצמות העיקרי דהעליון לבין שורש מציאות התחתון שבו ולכן מלביש כל תחתון על הנה"י דהעליון וכנודע כ"ז. וכן אמר הרב באמת מפורש בנקודות פ"ב גם באו"א כי הם מהנה"י דא"א (ע"ש דברינו בזה אות ח' אך כאן נדבר בזה רק מה שנוגע לענינינו) וא"כ אלמה נשתנה בזה סדר ההתלבשות דאו"א על א"א כי הם עומדים עליו למעלה מהפרסא שבו. ע' שער א"א. פ"ג ומלבישים על החג"ת שבו.

וכן הוא יפלא עוד כי הרי בכל הפרצופים והאורות כולם הנה מתלבש כל עליון בהתחתון ונכלל בו. והעליון נעלם והתחתון נגלה. ע' סדר אצילות בקיצור פ"א ובעט"א פ"ב דה"מ ודע ובכ"מ. ובאו"א עם המזלין הוא להיפך שהם נכללין בהמזלין ומתכסיין בהם. והוה המזלין נגלים ואו"א נעלם.

ובזה גם כי הרי המזלין הנה הם הדעת עלאה הדעת הכללי דאצילות. ע' דרושי הצלם דרוש ב' בכללי חו"ג כלל ט"ו ודרושי מ"ן ומ"ד דרוש י' ונסירה ספ"ג. כי הב' מזלין נוצר ונקה הנה הם הבין עטרין דחו"ג דהדעת הכללי, הדעת עלאה דאצילות הכללי. והוא נמשך מהדעת דא"א שהוא רישא דאיינא מהג' רישין שהם הכתר הכללי והוא גילוי של הכתר וכנודע ופשוט כ"ז לכל מביני מדע. ואו"א הנה הם החו"ב הכלליים דאצילות. והנה הדעת הוא לעולם נעלם בין חו"ב ולכן לא נמנה הדעת בכלל הי' ספי' כמ"ש הרב במוחין דצלם פ"ה סי' ד' ובכסא הכבוד פ"ה ובפנימית וחיצונית דרוש ו'. וכאן בהדעת הכללי הוא להיפך שהמזלין שהם הדעת הכללי הוא נגלה ואו"א שהם החו"ב הכלליים הם נכללים ונעלמים בו. וכן הוא צריך ביאור ג"כ כי כל ענין הזה דהתלבשות או"א על החג"ת דא"א, והמזלין מכסים עליהם. היכן מצאנו דוגמתן בעוה"ז כי כל הענינים הנה הם למטה ג"כ. ומבשרי אחזה וגו' וכמ"ש הרב במוחין דצלם ספ"ב וכנודע.

אך עומק הענין בכ"ז הוא כי כל אלו הג' שהם חג"ת דא"א א'. ואו"א המלבישים עליהם ב'. והמזלין אשר הם על או"א ג'. והרי מתלבשים החג"ת דא"א באו"א בתוכם. אבל המזלין הם מבחוץ לאו"א ומקיפים עליהם. הנה כל אלו הג' הם סוד שורש המוחין דהתחתון המתלבשים בנה"י דהעליון בסוד צ' דצל"ם ועיקר אורם נשאר מבחוץ ומקיפים עליהם מלמעלה למטה בסוד ל' מ' דצל"ם. והוא ע"פ מה שלמדנו הרב בנסירה פ"ז וכן במאמרי רשב"י דף נ"ד סע"א ורע"ב מדפוס"ח תרנ"ח. כי כל ענין פנימים ומקיפים אשר בסוד צל"ם הנה הם בו' בחי' גם בהנה"י דאו"א עצמם קודם שנכנסים בז"א. ע' שם בבחי' הג' והד'. והנה על סוד הזה דפנימים ומקיפים דסוד צל"ם אשר ישנם בהנה"י דהעליון גופה קודם שנכנסים בהמוחין דהתחתון ממש. הנה הם הג' בחי' דענינינו שהם. החג"ת דא"א. א'. והם סוד המוחין עצמן המוחין פנימים. ואו"א המלבישים על החג"ת. ב'. הם סוד הנה"י אשר המוחין מתלבשים בתוכם. והמזלין המקיפים על או"א. ג'. הם סוד הל' מ' דצל"ם המקיפים על הנה"י. וכמו שיתבאר כ"ז לפנינו בעזה"י :

והענין הוא כי הנה נודע שכל האצילות כולו שהוא גילויו דא"ס ית"ש אשר שם נתגלה שמו ולהיות שורש לכל המציאות כולו ולכל פעולותיו והנהגתו ית"ש אשר עד קץ תיקון האחרון. הנה הוא בהזו"ן דאצילות אשר הם למטה מהפרסא דא"א. ששם הוא שמו וגילויו. אבל למעלה מהפרסא הם הג"ר שהם כולם נסתרות וכמ"ש אליהו זל"ע וכן בספד"ל רפ"ד וע"ש בהגר"א וכנודע. והנה הם ג' בחי' אשר הם ממוצעים בין העקודים להאצילות העיקרי שהוא הזו"ן. והם רדל"א וא"א שהם הכתר הכללי והם אחד. ואו"א שהם החו"ב הכלליים והם בניים והוי הזו"ן למטה מג' ובהם הוא הגילוי העיקרי. זה שמי וזה זכרי. אמנם כללות כל אלו הג"ר אשר עד הפרסא דא"א. הנה כולם הם רק פרטי הט' ספי' דרדל"א כח"ב חג"ת נה"י שבו (כי המלכות שבו היא לא יצאה לבחי' בפנ"ע. ע' שער המלכים פ"ד וא"א פ"ב בהמ"ק. ועיין לעיל כלל ו' ענף ה') כי רדל"א עצמו הנה הוא הכח"ב שבו. והג' רישין דא"א שהם חב"ד דא"א. אשר מהם הוא החוורתא והנימין והדיקנא. הם חג"ת דרדל"א. ע' הגר"א ספד"ל פ"א. וחג"ת דא"א עם או"א המלבישים עליהם הם נה"י דרדל"א. והיינו כי החג"ת דא"א הם האורות והמוחין ר"ל עטרין דחו"ג הכלולים בדעת. ואו"א המלבישים עליהם. הם הכלים דהנה"י אשר העטרין מתלבשים בתוכם. והנה הוא סוד ענין או"א המלבישים על החג"ת דא"א, שהחג"ת דא"א הם בתוכם. כי הוא ההתפשטות העטרין דחו"ג דרדל"א בהנה"י שבו. ע' נסירה פ' ו' ז' והולדת או"א ספ"ו ובכ"מ. והנה אותן העטרין דחו"ג המתלבשים בהנה"י הם בסוד צ' דצל"ם, והוא החג"ת דא"א המתלבשים באו"א. בסוד צ' דצל"ם. והמזלין שהם החו"ג עצמן דהדעת עלאה. כנ"ל מדברי הרב בכללי חו"ג כלל ט"ו ובנסירה ספ"ג. הנה הם בסוד ל' מ' דצל"ם. והוא המזלין המוספים על או"א ומקיפים עליהם. בסוד ל' מ' דצל"ם. אשר בהנה"י דרדל"א. אמנם כל אותן החג"ת דא"א עם או"א והמזלין. אשר אמרנו בהם בסוד עטרין דחו"ג דרדל"א המתפשטים ומתלבשים בהנה"י שלו עם המקיפים אשר עליהם. הנה כ"ז הוא בסוד האורות פנימים ומקיפים דהנה"י. קודם שמתלבשים בזו"ן. והוא רק בסוד הבחי' הג' והד' מהו' בחי' שאמר הרב בנסירה רפ"ז. כי הרי האו"א והחג"ת דא"א עם המזלין הרי הם כולם למעלה מהפרסא שהוא למעלה מזו"ן. והרי הוא כל סוד הנה"י והצל"ם שאמרנו בהם. רק בעוד הבחינה הג' והד' הנז'. ור"ל כי כל ענין החג"ת דא"א וענין או"א המלבישים עליהם וענין המזלין המקיפין על או"א, הם סוד הצל"ם אשר בהנה"י דרדל"א. הבחי' הג' והד' שבהם. מהו' בחי' אשר מרדל"א לכלל האצילות. והם שורשם להי' בחי' הנזכר אשר מאו"א לזו"ן שאמר הרב בנסירה רפ"ז. וכנודע שכל הבחי' אשר למטה ישנם כולם למעלה ג"כ ושם הוא שורש וכן הוא כאן כי כל הפרטים אשר מאו"א להזו"ן הנה ישנם כ"ז למעלה שהיא מרדל"א לכלל האצילות ויפנס כל הו' בחי' אשר אמר הרב בנסירה פ"ז, מרדל"א ג"כ והיינו כי הבחי' הג' והד' הוא שנז'. והבחי' הה' והו' אשר מרדל"א. הנה הם עצמן בחי' הא' והב' אשר מאו"א לז"א שאמר שם רפ"ז ע"ש כי הם מגלא הוד דרדל"א כמ"ש שם פ"ו.

והבחי' הא' והב' אשר מרדל"א הנה הם סוד פאתי הראש. שהם אורות מקיפים. והם מהחו"ג הפנימים שבמוח הדעת כמ"ש במבו"ש בשער א"א פ' י"ג. והם ג"כ מגלא הוד דרדל"א כי משם הוא סוד כל השערות כמ"ש בשער א"א ספ"ו. והם שורש הי"ג ת"ד כמ"ש שם פ' י"א. ועכ"פ הוא כי הפאות הם ג"כ מהאורות החו"ג שבדעת אשר מנה"י דרדל"א שברישא דא"א. והם למעלה. שורש דהב' מזלין אשר למטה. והם ג"כ בחי' מקיפים. וכנגדם הוא אורות החו"ג דהדעת שמבפנים והם הפנימים. ואלו הפנימים והמקיפים דפאתי הראש דא"א אשר הם ג"כ מהנה"י דרדל"א כנז' והם למעלה. ברישא דא"א. אשר שם הוא עיקר הגופא כל חג"ת דרדל"א. ע' שער א"א פ"ז ובהגר"א ספד"ל פ"א. הנה אלו הב' בחי'. פנימים ומקיפים דפאתי הראש. הם האורות דהבחי' הא' והב' אשר מהדרל"א וכמו הבחי' הא' והב' אשר מאו"א לז"א שאמר בנסירה רפ"ז.

והרי נתבאר לנו כי כל הו' בחי' שאמר הרב בנסירה פ"ז מאו"א לז"א הנה ישנם ג"כ כל אלו הו' בחי' מרדל"א לכלל האצילות. כי הבחי' הא' והב'. הנה הם ברדל"א. הפאתי ראש שבא"א. שהם ג"כ פנימים ומקיפים. והם הב' בחי' הא' והב' שבגופא דרדל"א כי ברישא דא"א הוא הגופא דרדל"א שהוא החג"ת שבו. והבחי' הג' והד' שברדל"א הוא החג"ת דא"א אשר בתוך או"א עם המזלין המקיפים עליהם. והבחי' הה' והו' שברדל"א הנה הוא הבחי' הא' והב' אשר מאו"א לזו"ן. כי אותן הבחי' הא' והב' אשר מאו"א לזו"ן הנה הם עצמם בחי' הה' והו' אשר מרדל"א, כי באותן הבחי' הה' והו' דרדל"א הנה שם נעשה אצילות הזו"ן ע"י או"א והם הבחי' הא' והב' שבהם.

ואחר כל הדברים הללו הרי יתבאר לנו בנקל כל ההערות שהערינו לעיל בריש דברינו. כי ענין התלבשות או"א על החג"ת דא"א מה שלא מצינו כן בכל הפרצופים שכל תחתון הוא מלביש רק על הנה"י דהעליון. הרי הוא מבואר ע"פ דברינו כי כל ענין החג"ת דא"א והאו"א המלבישים עליהם שניהם הם רק בחי' ההתפשטות הנה"י דרדל"א. והם שניהם בבחי' אורות וכלים. כי החג"ת דא"א הם האורות. ר"ל עטרין דחו"ג. כי הם התרין עטרין הכלליים שהם כלל המוחין דהאצילות. והם מהנה"י דהרדל"א כמבואר בדרושי הנסירה ובכ"מ ומהם נמשכים ונעשים כל או"א. כמבואר בדרושי או"א פ' א'. והוא ענין התלבשות או"א על החג"ת דא"א. בבחי' הנה"י אשר בתוכם הוא עטרין דחו"ג. והוא באמת התלבשות או"א ג"כ על הנה"י ור"ל על הנה"י דרדל"א כי מהם הם נעשים. וחג"ת דא"א אשר בתוכם. הוא עטרין דחו"ג דרדל"א אשר בתוך הנה"י. וענין המזלין שהם הדעת עלאה אשר הם חופפים על או"א מבחוץ. הנה הם ג"כ רק מאותו האור עצמו דהעטרין הנז' אלא שהעטרין הם האורות הפנימים. והמזלין הם האורות המקיפים אבל שניהם הם מהדעת דא"א הנמשך בו מרדל"א.

והענין בביאור הוא כי הנה ישנם בכל עולם וכן בכל פרצוף ב' בחי' אור. אחד מה שהוא ממדרגתו הראוי אליו והוא האור הפנימי שבו ואחד החופף עליו מבחוץ כדי להתגדל על ידו למעלה ממדרגתו ולהתעלה מעילוי לעילוי והוא ע"י האור מקיף שבו. והוא סוד הצל"ם אשר ישנו בכל עולם ובכל פרצוף. וכן הוא ג"כ באדם התחתון וכמ"ש בשער הצלם וכן בדרושי הצלם דרוש ה' ודרוש ח' ובכ"מ. וכ"ז הנה הוא הענין דחג"ת דא"א המתלבשים תוך או"א והמזלין אשר הם מקיפים מבחוץ לאו"א. כי החג"ת דא"א אשר הם בתוכם. הם העטרין והמוחין דאצילות כהראוי למדרגת האצילות גופה. כי כל האצילות נעשה מאותן החג"ת דא"א שבתוך או"א. ואותן החג"ת דא"א הם מהעטרין דרדל"א ונעשה מזה כל האצילות ע"י האו"א. וכמ"ש בנסירה פ"ו ובמאמרי רשב"י דף כ"ד ע"א מדפוס"ח. ועי' שער א"א פ"א ואו"א פ"א וכן אמר בא"א פ"ז כי גלא הוד דעתיק הם בחסד גבורה דא"א בהם מוחין לאו"א. אך כ"ז הנה הם המוחין פנימים דהאצילות אשר ממדרגת האצילות גופה. אמנם המזלין אשר הם מהרישא תניינא דא"א שהוא מהדעת דרדל"א (וכמו שבארנו במ"א) והם מקיפים על או"א. הנה הם המקיפים הכלליים להאצילות הכללי. לצורך הגדלות דאצילות ועילויו, שיתעלה עי"ז למעלה ממדרגתו.

והגם כי בכ"מ מבואר שגם עיקר כל המוחין דאצילות הוא ג"כ לעולם מהמזלין. עי' הולדת או"א פ"ו ודרושי מ"ן ומ"ד דרוש י' ונסירה פ"ג ופ"ו ובכ"מ. אך כ"ז הוא רק ע"פ מה שכתבנו בספר הקדו"ש שער ו' ספ"ג כי כל ענין המקיפים הנה שעיקרם הוא לצורך העילוי להתעלה על ידו למעלה ממדרגתו. ובזה הנה אינו משמש אור המקיף בתמידות כי הגדלות והעילוי הוא רק לפרקים. אמנם גם מה שנוגע לקיום פעולת אור הפנימי הנה בזה משתתף אור המקיף ג"כ תמיד כי קבלת אור הפנימי הוא לעולם ע"י אור המקיף. ע' דברינו שם. וכן הוא בענינינו והוא מה שמבואר בכ"מ שקבלת החג"ת דא"א להשפיע לאו"א הוא לעולם ג"כ מהמזלין. אבל עיקרן דהמזלין הנה הוא באמת רק לצורך הגדלות והעילוי כי על זה הוא עיקר הענין דבחי' המקיפים. והוו המזלין בבחי' ל' מ' דצל"ם המקיפים על העטרין דחו"ג שהם הצ' דצל"ם אשר בהנה"י בפנימיותם. וכנ"ל שהאו"א הם בבחי' התפשטות הכלים דנה"י דרדל"א. והחג"ת דא"א שבתוכם הם בבחי' עטרין דחו"ג דרדל"א. והמזלין אשר עליהם הם מקיפי ל' מ' דצל"ם והם מהתפשטות הדעת דרדל"א.

וכבר אמרנו כי כ"ז הנה הוא בבחי' הנה"י והצל"ם קודם שמתלבשים בהזו"ן. ובבחי' הג' והד' כנ"ל. והנה נעשו אותן הנה"י והמזלין. לחב"ד הכלליים דאצילות. כי משום שהם למעלה מהפרסא הנה הם נכללים בא"א עצמו ונעשו או"א שהם מגלא הוד דרדל"א, לחו"ב הכלליים דאצילות. והמזלין שהם מהתפשטות הדעת דרדל"א נעשים הם להדעת הכללי דהאצילות. אמנם משום שכל קבלת הזו"ן מהמזלין הנה הוא לעולם רק דרך או"א. וכמ"ש באד"ז רל"ב א'. או"א כו' אתכלילו במזלא וביה תליין וביה אחידן, והרי לנו כי שפעת המזלין הוא באו"א וכל קבלת הז"א מהמזלין הוא רק ע"י או"א. וכמ"ש בנסירה פ"ו ובא"א פ"ז ובמאמרי רשב"י דף כ"ה סע"ב ורע"ג ע"ש. ולכן עומד הדעת בז"א. נעלם וכלול בין חו"ב. כי הוא נמשך בו רק מהם ועל ידיהם. וכן הוא לעולם. שהדעת הוא נעלם. כי למעלה הוא כלול בין חו"ב. ולמטה הוא נשמת הז"ת ופנימיותם. והעיקר הוא כי הוא המתקלא קו המכריע הנמשך מרזא דאור א"ס ולכן הוא נעלם לעולם. ומה שהמזלין הם גלוים והאו"א הם מכוסים בהם הוא כמו שאמרנו כי או"א עם החג"ת דא"א הם בסוד הנה"י וצ' דצל"ם מרדל"א. והמזלין הם בסוד ל"מ דצל"ם מרדל"א מקיפים עליהם. ועי' עוד למטה בסמוך:

ענף ב' אות א'.

הנה אמרנו כי או"א עם החג"ת דא"א הכלולים בתוכם הם בבחי' נה"י דרדל"א. ונעשו אותן מגלא הוד לאו"א דאצילות. כי משום שהם למטה מהפרסא דרדל"א והם לבר מגופיה עי"ז נעשה האפשרית בהם. להעשות. לאו"א דאצילות. אמנם עכ"ז הנה משום שהם למעלה מהפרסא דא"א הנה הם נכללים בא"א ולכן אין לאו"א שם בפנ"ע כי כל מה שהוא למעלה מהפרסא הנה הוא נכלל בו ונקרא על שמו. והוא מה שנודע כי שמות הכלליים דאצילות הוא רק אהי"ה יהו"ה אדנ"י. שהם שמות דא"א זו"ן, ע' זוה"ק אחרי מות ס"ה א' ב' ובתיקונים קמ"ב ע"ב. אבל או"א אין להם שמות בפנ"ע. ומה שנודע כי או"א הם ע"ב וס"ג. הנה הוא באמת רק על חו"ב דז"א אשר הם בו מהתלבשות או"א ולכך נקראים או"א ג"כ על שם זה אבל הם עצמן במקומן אין להם שם כלל כי הם נכללים בא"א. וכן הוא ג"כ בהמזלין במכש"כ כי הם נכללים בא"א עצמו ואין להם שם מיוחד. וכל השמות שנמצא בהם. ע' הולדת או"א פ"ו ובכ"מ. הנה הוא רק על גילויים שבזו"ן. כי מתפשטים אחרת כל הי"ג ת"ד בז"א. כמ"ש הרב בשער א"א פ' י"א ובכ"מ. וכן מתפשטים בהמלכות ג"כ והוא בהי"ג אותיות דמילוי אלהי"ם דיודי"ן כמ"ש בשער הזוה"ק דף ט' ע"ב. ועי' עוד בכוונת ברכת כהנים בשעה"כ דף מ' מ"א ובמבו"ש שער א"א פ"ה דף כ"ד ע"ב מדפוס"ח תרס"ד. וכן אמר ג"כ ר' נחוניא בן הקנה בתפילתו על שורש כל הי"ג תיקונים כי הם מתפשטים בת"ת ומלכות. והנה על התפשטותם אשר בת"ת ומלכות. הנה על זה הוא כל השמות דהי"ג ת"ד שאמר בתפילת ר' נחוניא בן הקנה שם וכן השמות דהי"ג ת"ד והמזלין הנמצא בדברי הרב. אבל במקומן שבא"א אין להמזלין והי"ג ת"ד שום שם כלל כי שם הם נכללים בא"א והם נעלמים מאד.

ודע עוד כי התפשטות הי"ג ת"ד והמזלין המתפשטים בזו"ן כנז' הנה הוא לעולם רק הארתם לבד. אבל אין בז"א עצמו לעולם אלא רק ט' תיקונים כמ"ש באד"ר קל"ט א'. וכמו שכתב הרב הכלל בזה בשעה"כ דף מ"ג ע"ב סמוך לסופו. וכן כ"ז הוא ג"כ לעולם רק ע"י או"א וכנ"ל ענ"א. כי הרי גם החוורתא והנימין. אשר עליהם אמרו באד"ז רל"ב א'. זעיר אנפין בעתיקא קדישא תלייא ואחיד. עכ"ז הנה אמר הרב ג"כ בשער א"א פ"ז וכן במאמרי רשב"י דף כ"ה רע"ג. כי אין ז"א מקבל אותם אלא רק דרך או"א. ואמר בלשון מאמרי רשב"י שם. שאין ז"א מקבל שפע א"א עצמו רק ע"י או"א המלבישים את א"א והוא מלביש אותם עכ"ל ע"ש* וא"כ הרי מכש"כ הוא על אור המזלין אשר עליהם אמרו באד"ז רל"ב הנ"ל שאו"א אתכלילו במזלא וביה תליין וביה אחידן. הרי כש"כ הוא שאינו מקבל ז"א שום שפע מהמזלין אלא רק ע"י או"א.

אמנם הנה נמצא בא"ז מקומות שאמר הרב. שמקבל ז"א שפע דהמזלין שלא ע"י או"א. והוא

---

* הגהה א'.

וכן אמר הרב ג"כ בשעה"כ דף צ"ה ע"א סמוך לסופו. וכן הוא ג"כ בספר עולת תמיד דף כ"ח ע"א. ובתיקון נר"ק ס"ב אות י"ד ובהשמש שם. ובנקודות פ"ג ושם בהמ"ק. ועי' כ"ז דברינו לקמן ענ"ד סמוך לסופו:

ע"כ הגהה

בנסירה פ"ח. בענין המילואות דיסוד דז"א שהוא ע"י השפע דהמזלין הנה אמר שם הרב. כי הנה נמשך השפע דמזל הי"ג במוחין דז"א. שלא באמצעית או"א. רק ע"י המזל עצמו הנה נמשך אור גדול בראשו, ומצא אור זה נתוסף בז"א ונתהוה בחי' יסוד שבו כו' ע"ש. וכן אמר ג"כ במאמרי רשב"י דף כ"ה ע"א מדפוה"ח תרכ"ח. כי לצורך המילואות דיסוד דז"א הנה כופף א"א את ראשו מעט שיושפל המזל תחתון למטה ויגיע עד ראש ז"א ואז נתוסף בו אור, גדול מן המזל עצמו המגיע עד ראשו, שלא ע"י או"א אלא מן המזל עצמו. וע"י האור הגדול הזה נתהוה בו מילואות היסוד. והרי מבואר מזה כי לפעמים. היינו כאשר כופף א"א את ראשו הנה אז מקבל ז"א הארת המזלין שלא ע"י או"א. והוא סותר למה שאמר במאמ"ר גופה שם רע"ב כי לעולם אינו מקבל ז"א שפע א"א עצמו אלא רק ע"י או"א, ולא עוד כי הנה בשעה"כ בכוונת עמידה דרוש ד' בכוונת קונה הכל. דף ל"ד סע"ד ול"ה רע"א. הנה מבואר שם. כי אותו הענין עצמו דמליאת היסוד דז"א ע"י אור המזלין. הנה הוא נעשה ג"כ רק באמצעית או"א ועל ידיהם דוקא ע"ש.

אמנם הנה כאשר נתבונן בזה הנה נראה לנו כי אין כאן סתירה כלל כי הרי לכאורה יש להקשות כי למה צריך לכפיפת הראש דא"א להמשיך את אור המזלא ברישא דז"א הרי גם בלא כפיפה הנה מגיע ג"כ היטיב המזל תחתון עד רישא דז"א ממש. וכמ"ש בשער א"א פ"ה. בכללים שם כלל א'. וכן בהולדת או"א תחילת פ"ו. וע' מאמרי רשב"י דף ל' סע"ד במה שמסתפק שם האריז"ל על המזל עליון עד היכן שמגיע אך על המזל תחתון הנה פשוט הוא לו שם ג"כ שהוא עד טבורא דנוקבא וא"כ הרי מגיע המזל תחתון עד ראש ז"א ממש גם בלא כפיפה וכן עד"ז הנה צריך ג"כ ביאור בענין כפיפת הראש דא"א אשר לצורך נה"י דאו"א שאמר הרב בהולדת או"א ספ"ד וכן במאמ"ר דף כ"ה ע"ד. ע' שם ושם. כי הרי גם בלא כפיפה הנה מגיע ג"כ שפעת הד' תיקונים, אשר מתיקון ח' לתיקון י"ג. לגלגלתא דאו"א. שהוא בהגרן דא"א (ע' זוונ"ג ספ"ב ופ"ה והולדת או"א פ' א' ב' ואג"כ פ"ח וא"א פ' י"). וא"כ למה צריך גם שם לכפיפת הראש בזה.

* הגהה ב'.

ע' בארוכה בזה לקמן כלל י"ז ענ"ד אות ה'. בענין הסתירות הנמצא בזה ג"כ ע"ש:

אמנם הנה פשוט ומבואר הוא. כי כל ענין הכפיפה הכוונה הוא על בחי' זווג. והורדת טיפה כזווג להורידה מלמעלה למטה. ולצורך הנה"י דאו"א שהוא ע"י זווג הנשיקין שבפה כמבואר שם ושם הנה נעשה כפיפת הראש להוריד אותה השפע דזווג הנשיקין לכל הו' תיקונים אשר מתיקון ח' עד תיקון י"ג ולכלול אותם כולם בהמזלין אשר או"א כלולים בהם. ומתרבה עי"ז השפע באו"א לצורך ההתהוות דמילואות הנה"י שבהם. ע' מאמרי רשב"י כ"ב א' שם. וכן הוא עד"ז ענין כפיפת הראש אשר לצורך היסוד דז"א. הכוונה הוא ג"כ על בחי' זווג. אלא ששם הוא הזווג. מהמזל עליון עם התחתון. והוא שם ענין הכפיפה. כי הוא בחי' המשכה והורדת הטיפה. מהמזל עליון להמזל תחתון. ולהורידה ולהמשיכה בז"א.

והנה נמשך באמת אותה השפע. ברישא דז"א. [illegible] עצמו שלא באמצעית או"א. כי המזל תחתון גופה הרי ה. מגיע עד רישיה ממש. אמנם הנה הזווג דהמזלין הנעשה לצורך זה. הנה נעשה כל אותו הזווג. רק ע"י או"א. ע"י המ"ן שלהם כי הם כלילן בהמזלין ומעלין הם מ"ן בהמזלין כדי שיזדווגו לזה. והרי נעשה כ"ז ע"י או"א ג"כ עכ"פ.

וכן הוא עוד כי הנה הגם שהמשכת השפע ברישא דז"א הנה הוא מהמזל תחתון עצמו המגיע עד רישיה כנז'. אמנם הנה מליאת היסוד דז"א אשר נתהוה מאותו השפע. ע"י ריבוי השפע שנתרבה בהמוחין שלו. (כמ"ש בנסירה פ"ח). הנה הוא באמת ג"כ רק ע"י או"א עכ"פ. והיינו כי הרי המוחין דז"א הנה הם לעולם רק מהנה"י דאו"א המתלבשים בו כנודע. ע' נסירה פ"ז כי הנה הם בו' בחי' אמנם עיקרם הוא בחי' הה' ע"ש. כי היא אשר נעשה בז"א לעצם מעצמיו. אבל הד' בחי' הראשונים הם עדיין על שם או"א עצמן. ועכ"פ הוא כי כל המוחין שלו הוא רק מאו"א. כנודע ופשוט. כי החו"ב שבו הרי הם מאחסנתא דאו"א עצמו והדעת שבו הנה הגם שהוא אחסנתא דז"א עצמו הנה הוא נמשך בו ג"כ רק ע"י או"א כמ"ש בנסירה פ"ו. וא"כ נמצא כי כל ענין ההתהוות היסוד דז"א שהוא ע"י ריבוי השפע אשר נתרבה בהמוחין שבו ע"י המזלא עצמו כנז'. הנה הוא ג"כ רק ע"י או"א עכ"פ הן בעיקר הסיבה דהשפע עצמה. כי הוא ע"י העלאת מ"ן דהאו"א כנ"ל. והן אח"כ שהוא מריבוי התוספות דאור וברכה שנתרבה ונתוסף בהמוחין. אשר כל עיקרן דהמוחין הם אורות דא"א. והרי נמצא כי הנה הגם שבאמת הוא שנמשך כל אותה השפע לז"א מהמזל התחתון עצמו המגיע ברישיה ממש. וממנו מכוון הנה נמשך בהמוחין שלו. עכ"ז הנה מליאת היסוד שנעשה עי"ז הנה הוא ע"י או"א ג"כ. הן בתחילה. שהוא בהסיבה כנז'. והן בסוף. כי הרי כל המוחין הנה הם רק מהאו"א.

והרי נתבאר. כי אין כאן סתירה כלל. כי שניהם אמת ושניהם עולים בקנה אחד. כי גם שפע דהמזלין. אשר הוא מהמזלין עצמן. הנה הוא ג"כ ע"י הנה"י דהאו"א. ובתוכם הנה"י דא"א אך המשכת ברישיה הנה הוא מהמזלא עצמו. וע' עוד למטה סוף אות ב'. ודי בזה והבן:

[ב] **והנה** ראיתי לבאר כאן עוד ענין אחד הנוגע לדברי הרב הנ"ל אשר בשעה"כ. בכוונת העמידה סוף דרוש ד' בכוונת קונה הכל. דף ל"ה רע"א הנ"ל. והגם שהוא אינו מעיקר ענינינו עתה. אך אגב דאתי לידן והוא צריך ביאור גדול לדעתי. והוא במ"ש הרב שם. כי ע"י שאו"א אתכלילו במזלא. שהוא הדעת עלאה אשר הוא למעלה מאו"א. (ע' כללי חו"ב כלל ט"ו ונסירה ספ"ג ודרושי מ"ן ומ"ד ר"ס דרוש י' ומאמ"ר כ"א רע"א). הנה נמשך עי"ז אור גדול מהמזלא אל הדעת אשר בין או"א. ומשם נמשך להעשות יסוד בז"א כו' ע"ש. וכן הוא ג"כ בפע"ח שער העמידה פ"ד ע"ש. והרי לנו מכ"ז סברת הרב. כי ישנו בחי' הדעת בין או"א. זולת המזלין נוסף על המזלין ובפע"ח שם אמר בפירוש שהוא דעת הב' ר"ל שהוא הב' להמזלין. וכן נמצא ג"כ סברא זו בדברי הרב עוד בע"ח שער א"א פ"ז דה"מ ז"א. ע"ש וכן הוא ג"כ בשער רוח הקודש בתיקון נדר ושבועה בדף י"ד ע"ב. ע"ש בלוח הטעות והשמטות אשר בסוף הספר דף ע"ו א' מדפוס ראשון תרכ"ח ע"ש. וכן הוא ג"כ בספר שער היחודים לעמבערג דף ט"ל ע"ג. והרי לנו מפורש בדברי הרב בכמה מקומות (בע"ח שער א"א פ"ז וכן בשער רוה"ק ובשער היחודים. ובשעה"כ דף ל"ה רע"א וכן בפע"ח שם פ"ד) כי ישנו בחי' דעת בין או"א גם זולת המזלין. ובאמת הנה לא נמצא בשום מקום מדרושי הרב מענינו. מה שהוא. מאומה כלל. וכבר העירותי בזה בע"ח דפוס ווארשא. תרכ"ח. ע"ש הנדפס בשמי בשער א"א רפ"ז בהו"ב אות ה'. ואמרתי שם כי כ"ז הנה הוא ע"פ מה שנמצא בדברי האריז"ל בשער מאמרי רשב"י דף כ"ג ע"ג סמוך לסופו (מדפוה"ח תרכ"ח). וכן הוא ג"כ בזוהר הרקיע דף ק"ט ע"א. כי היה האריז"ל עצמו כמסתפק בזה אם ישנו מליאת בחי' דעת בין או"א זולת המזלין או לא. ומתחילה היה שם סברת האריז"ל לומר. כי ישנו בחי' דעת בין או"א גם זולת המזלין. אמנם אח"כ הנה הכריע שם הוא ז"ל עצמו. כי המזלא גופה הנה הוא הדעת שביניהם ואין זולתו ביניהם שום דעת אחרת כלל. וכן תפס אח"כ בפשיטות. במאמ"ר שם דף כ' ע"ד. אך עכ"פ אנו רואין. כי מתחילה הנה היה סברת האריז"ל לומר. כי הדעת אשר בין או"א הנה הוא זולת המזלין וזהו מה שנמצא בכל המקומות הנז'. שמזכיר בחי' דעת בין או"א נוסף על המזלין כי כ"ז הוא מה שאמר האריז"ל לפי סברתו שבתחילה. כי מתחילה היה סובר כן. כמבואר במאמ"ר הנז'. אמנם אח"כ הרי מסיק שם גופה והכריע שאינו כן. אלא רק המזלא עצמו הנה הוא הדעת שביניהם. ואין ביניהם דעת אחרת כלל זולת המזלין, וכן הוא האמת והעיקר, כי הנה לא נמצא בשום מקום מענין מליאת הדעת בין אבא לאימא, מה שהוא, זולת המזלין, אלא העיקר כי אינו כלל.

אמנם מה שהביא להאריז"ל לסברתו שבתחלה, הנה הוא דברי האדרא זוטא דף רפ"ט ע"ב. שאמר שם בענין או"א. אחר שנמשכו מהמ"ס ויצאו ונעשו ע"י המזלין. הנה אמר שם אתנהירו ג' רישין עילאין. תרין רישין (שהם או"א) וחד דכליל לון (שהוא הדעת). ובמזלא תליין ואתכלילן ביה. עכ"ל. והרי הלשון הזה הוא מורה. כי הדעת שביניהם הכולל אותם. הוא זולת המזלא. ומזה הוא סברת האריז"ל שבתחילה כי ישנו בחי' דעת בין או"א זולת המזלין. אמנם אח"כ הנה הכריע האריז"ל ואמר שם כי יותר נראה שמה שאמר ובמזלא תליין, הנה הוא עצמו החד דכליל לון. ע"ש במאמרי רשב"י דף כ"ג סע"ג.

וכן אמר בפירוש במאמ"ר שם דף כ' סע"ד בביאור האד"ז הנז', זה לשונו, כי כמו שהוא ג' רישין בא"א, כן יש עוד ג' רישין. והם. תרין רישין דא"א. וחד דכליל לון. והוא בחי' מזלא דדיקנא היורד ומתפשט עד טיבורא דליבא (עי' לעיל אות א' הגהה ב'). כשיעור קומת או"א. וחופף ומכסה עליהם. וזהו מה שביאר ואמר ובמזלא תליין ואתכלילן ביה. להיותם מכוסים וטמונים תחתיו ולכן אין או"א יכולים להזדווג. אם לא ע"י דעת עליון. שהוא המזל דתיקון י"ג והמזל דתיקון ח' המתפשט ומכסה עליהם. והוא כולל אותם ואינון איתכלילו ביה. עכ"ל ע"ש והרי לנו דברי האריז"ל עצמו. כי מ"ש האד"ז. וחד דכליל לון. הנה הוא עצמו רק המזלא והוא הדעת עלאה המייחדם וכולל אותם. ואין זולתו ביניהם בחי' דעת אחרת כלל וכלל. ומה שנמצא באיזה מקומות מדברי האריז"ל שמזכיר בחי' דעת בין או"א גם זולת המזלין. הנה כ"ז הוא רק לפי סברתו שבתחילה אבל אח"כ הנה הכריע הוא עצמו ז"ל שאינו כן וכנז'.

והנה הארכנו בכ"ז משום שלא ראינו מי שהעיר בזה ולכן הארכנו בזה וכפלנו הדברים פעמיים ושלוש כדי לקבוע בלב המעיין.

אמנם התבוננתי וראיתי כי הגם שעיקר דברינו בזה הם אמת. עכ"ז הנה יש מקום היטיב להעמיד ג"כ את לשון האריז"ל בכל המקומות הנ"ל אשר מזכיר שם. בחי' דעת בין או"א נוסף על המזלין. ואמר כי נמשך אור מהמזלין אל הדעת שבין או"א. ע"ש בכל המקומות הנ"ל. הנה יש מקום היטיב להעמיד הדברים ג"כ גם לפי סברתו אח"כ אשר הכריע. שהמזלא עצמו הוא החד דכליל לון.

והיינו כי הנה כבר אמרנו לעיל ענ"א שכל ענין המזלין, הנה הם בבחי' ל' מ' דצל"ם, מרדל"א, שהם אורות מקיפים ממנו על העטרין דחו"ג שבו שבאו"א, וע"ד הל"מ דצל"ם אשר מאו"א לזו"נ עי' לעיל ענ"א ונודע הוא כי בכל עת גדלות יותר מעולה הנה נמשכים ונכנסים המקיפים בפנימיותו. עי' שעה"כ בברכת כהנים ובכ"מ ואז נמשכים מקיפים אחרים מלמעלה. וכן מתחלפים תמיד ממקיפים לפנימים (כי הפנימים הראשונים הנה אחר שעושים את פעולתם לכל הצורך לפרצופים ולהעולמות שלמטה. הנה הם חוזרים למקורם הנעלם ומתתקנים שם לעלמין דכסופין לעלמא דאתי עי' אד"ז רפ"ח א' יופי' קרח קע"ת א' וכן בח"א קנ"ד ב') ועכ"פ הוא כי המקיפים הנה הם מתחלפים תמיד ממקיפים לפנימים ומתחדש מקיפים אחרים במקומם. וכן הוא בענינינו. כי הרי כל תקוני דיקנא הנה הם לצנורות השפע הנובע ממ"ס. ונמשכים דרך הי"ג ת"ד. ושורש כולם הוא מרדל"א. שפעת החו"ג שבו. ונכללין בה מזלין שהם. העטרין דהחו"ג מרדל"א אמנם הם רק בחי' המקיפים על הכלים דנה"י דרדל"א שהם או"א, כי העטרין דחו"ג הפנימים דהרדל"א הם החג"ת דא"א. שהם הפנימים דהאו"א. וכנ"ל ענ"א כ"ז. והנה אותן העטרין שהם שפעת המזלין הנה הם מהדעת דרדל"א. עי' א"א פ"ו. לכן נקראין המזלין בשם דעת עלאה. ובאשר שהמקיפים הנה הם נכנסים ובאים בפנים כי הם מתחלפים ממקיפים לפנימים כנז'. והרי נמשכים תמיד אור המזלין באו"א בפנימיותם. והנה נעשה אור המזלין אז לבחי' דעת בין או"א המייחד את שניהם. כי על ידו הנה הם שני ריעין דלא מתפרשין. והוא באשר כי אור המזלין. הנה הם נוזלים ונמשכים תמיד. כי לכך נקראו בשם מזלין. וכן הם מתחלפים תמיד ממקיפים לפנימים ונעשין באו"א לדעת המייחדם ולכך הוו או"א תרין ריעין דלא מתפרשין.

והרי ניחא בזה מה שהקשינו לעיל ענ"א בענין המזלין שהם הדעת עלאה. הדעת הכללי. והם הדעת בין או"א המייחדם כי הם החד דכליל לון וכנודע. והקשינו בזה כי הרי הדעת הוא לעולם למטה מהחו"ב ובפנימיותם. אבל המזלין הרי הם למעלה מהם ומקיפים עליהם. אך לפי מה שאמרנו עתה הנה שניהם אמת ושניהם ישנם. והם שניהם אחד. כי מה שנקראו המזלין בשם דעת עלאה דעת הכללי. הוא משום כי הם נמשכים מדעת דרדל"א והם עטרין דחו"ג הכלליים לכל האצילות כולו. ובזה הנה הם למעלה מאו"א ומקיף עליהם. אך מה שהם הדעת בין או"א ומייחדם הנה הוא משום שהם נמשך תמיד בהאו"א עצמן בפנימיותם. והוא אשר נעשה בהם לדעת המייחדם תמיד. ומשום שכ"ז הוא באמת הכל רק אור אחד אלא שהוא בבחי' ב' פעולות. ר"ל בשני גילוים. שהם בקדימה ואיחור. אבל הוא הכל אור אחד. כי אותו האור עצמו שנמשך מתחילה לבחי' מקיף הנה הוא עצמו נמשך ונכנס אח"כ בפנימיותם. והם תמיד רק אור אחד. ממקיף לפנימי. והרי הוא האור הדעת המייחדם שהוא בפנימיותם. אור אחד ממש עם הדעת הכללי המקיפם, כי הם נמשכים כאחד. אלא שהם בשני פעולות כנז' וזהו מה שחלקם האד"ז. רפ"ט ב'. בתרי בבי. ואמר וחד דכליל לון (ור"ל על הדעת המייחדם שבפנימיותם) ובמזלא תליין ואתכלילן ביה. ור"ל על הדעת הכללי המקיפם. הגם שהם שניהם אחד עכ"ז הנה חלקם לתרי בבי משום השני פעולות שבו. והנה הוא הרישא תליתאה הכוללם. כי הרי הם כלולים בו ע"י שמקיפם וכן הם כלולים זב"ז ומיוחדים על ידו ע"י המשכתו שבפנימיותם והגם כי ע"י כ"ז הרי נעשו כולם כאחד אך משום כי מעיקרו הרי הוא למעלה מהם וגדול מהם והם כולם כלולים יחד על ידו. לכן הוא רישא בפ"ע. והם ג' רישין. או"א והמזלא הכוללם. אך עכ"פ הוא כי מה שהמזלא הוא הדעת עלאה. הדעת הכללי המקיפם, ומה שהוא הדעת שביניהם המייחדם הנה הוא על שם הב' פעולות שבו שהם בקדימה ואיחור וכנז'. כי מה שהוא בבחי' מקיפם. הוא בבחי' ל' מ' דצל"ם. ומה שהוא בבחי' דעת המייחדם. הוא בבחי' צ' דצל"ם.

והרי ניחא בזה כל מה שהעירנו לעיל ענ"א בענין השינויים הנמצא באו"א מכל הפרצופים כולם. הן מה שהעירנו בענין הדעת המייחדם שהם המזלין והם על או"א ומבחוץ להם. כי האמת הוא כי עיקר הדעת המייחדם. הוא באו"א ג"כ. רק אור המזלין הנמשך בפנימיותם. וכן מה שהעירנו בענין ההתלבשות דהאו"א שהם על החג"ת דא"א וכל ההתלבשות מהמתחתון להעליון. הרי הוא רק על הנה"י כי האמת הוא שכאן הוא כ"ז ג"כ רק בחי' נה"י, כי כל אלו הג' מציאיות שהם החג"ת דא"א א' ואו"א ב' והמזלין שעליהם ג' הנה הם כולם רק. בחי'. נה"י ור"ל הנה"י דרדל"א, כי כל נה"י הם כלולים. מג' בחי', אחד כלים, שהם הנה"י עצמן. ואחד אורות. שהם העטרין דחו"ג שבתוכם. והם ג"כ ב' בחי'. אחד פנימים והוא צ'. דצל"ם. ואחד מקיפים והוא ל' מ' דצל"ם. והם ג"כ בענינינו כי הנה הם הג' מציאיות הנז'. האו"א הם הנה"י דרדל"א. והחג"ת דא"א הם העטרין דחו"ג הפנימים. והמזלין הם העטרין דחו"ג המקיפים. אשר בבחי' ל' מ' דצל"ם. ובאשר שאלו ב' האורות. האור המקיף והאור הפנימי. שהם המזלין והחג"ת דא"א. חשקם להדבק. זב"ז. ומאיר ונמשך זה מבחוץ לפנים וזה מבפנים לחוץ. הנה נתמלאו הנה"י מהאורות דחו"ג מבית ומבחוץ. והוא הצ' דצל"ם והוא בענינינו האור הנמשך באו"א ומייחד אותם. שהוא הדעת המייחדם ונמשך בהם מהמזלין המקיפם ומהחג"ת דא"א שבפנימיותם. אך עכ"פ הוא כי כ"ז הנה הוא בחי' נה"י. ור"ל נה"י דרדל"א.

כי הנה הנה"י דרדל"א עם העטרין דהחו"ג שלו שהם המוחין שבתוכם. הנה נעשים הם להג"ר הכלליים דהאצילות כי הנה הוד הם האו"א שהם החו"ב הכלליים דהאצילות, והדעת שביניהם המייחדם, שהוא מת"ת דא"א והמזלין, שהם הדעת הכללי הנמשך ועולה עד הדעת דרדל"א כנ"ל, הנה הוא הכתר הכללי

דאצילות

דהאלילות וכנודע שהכתר דז"א הוא מת"ת דא"א ומהמזלין ע' מוחין דצלם פ"ז ובכוונת שבועות, והרי נעשים הנה"י דרדל"א לכח"ב דאצילות ולא נמשך ולא ירד הרדל"א להתפשט ולהתגלה עוד יותר למטה, אלא רק עד סוף הג"ר הכלליים דאצילות והם אלו הג' מציאיות הנז' שהם המזלין ואו"א והחג"ת דא"א שכ"ז הוא מנה"י דרדל"א וככל מה שאמרנו [ועומק הכוונה הוא, על המלכות שלו שהיא נתגלה בכ"ז ונתפשטה בהנה"י עד סוף הג"ר, והמלכות שלה עד סוף כל האצילות כולו, והבן.]

וכן הנה ניחא בזה ג"כ מה שהערינו לעיל ענ"א בענין או"א אשר הם מכוסים בהמזלין, כי היכן מצינו בזה דוגמתו למטה, אך מאחר שהעלינו כי המזלין המקיפים לאו"א הם בבחי' הל' מ' דצל"ם המקיפים להנה"י, והם בכל הו' בחי' שאמר הרב בנסירה רפ"ז וכנ"ל ענ"א ועכ"פ הוא כי או"א והמזלין הנה הם בבחי' הנה"י והצל"ם. אשר מהרדל"א לכלל האצילות וכנ"ל והנה נודע הוא כי ישנו בחי' צל"ם מכל עולם לעולם מהעליון לתחתון. וכן מכל פרצוף לפרצוף, מכל עליון לתחתון, ע' דרושי הצלם. סוף דרוש ח', ובשעה"ק דף ס"ד ע"ג סוף דרוש י"ז ע"ש. והוא פשוט ונודע, וכן ישנו בחי' צלם גם באדם התחתון ג"כ וכסוד אך בצלם יתהלך איש כמ"ש בזוה"ק פ' תזריע מ"ג רע"ב וכ"מ וכנודע בדברי הרב בשער הצלם פ' א' ב', וע' לקמן כלל ח"י ענ"ח מאות ט' עד סופו. ועכ"פ הוא כי מאחר שהעלינו שהחג"ת דא"א עם האו"א שעליהן והמזלין המקיפם, הנה כ"ז הוא בחי' הנה"י והצל"ם, הרי ישנם דוגמתן למטה, שהוא באדם התחתון ג"כ, והרי ניחא נעתה כל מה שהערינו לעיל ענ"א, הכל היטיב בעהית"ש.

והנה אחר כ"ז הרי נקל לנו ג"כ להעמיד את דברי האריז"ל אשר אמר בכמה מקומות כי נמשך הארה מהמזלא אל הדעת שבין הו"א, וכמ"ש בשער א"א פ"ז בדה"מ ז"א מאירין בו כמה מיני אורות כו', וכן בשעה"כ דף ל"ה רע"א ע"ש ועוד בכ"מ וכנ"ל. שהגם שהאמת הוא כי אור המזלא עצמו הוא הדעת המייחדם אך משום שפעולתו הוא בשני מיני גילויים. אחד מה שהקיף אותם מבחוץ. ואחד מה שנמשך ונכנס בפנימיותם. ואלו הב' גילוים הם נעשים בקדימה ואיחור והם בשני פעולות הנמשך זה מזה ונעשים זה אחר זה. כי מתחילה הנה נמשך ועומד אור המזלין בבחי' אור מקיף על או"א, ואח"כ הוא נמשך בפנימיותם. ואז נעשה לדעת המייחדם. כי נמשך ונובע בהמזלין תמיד אור וברכה ממבועין דנפקין ונמשכין מהמ"ס. ונכנסים אורות הראשונים דהמזלין באו"א בפנימיותם. כי מתחדשים להם מקיפים אחרים וכן מתחלפים אור המזלין תמיד ממקיפים לפנימים ע"י הנביעו דהמ"ס הנמשך ונתוסף בהם תמיד. אמנם הנה המקיף והפנימי הנה הם באמת אור אחד. כי הרי הם נמשכים תמיד באחד, ונמשך מבחוץ לפנים, והם אחד ממש. אך עכ"ז הנה זה הוא בבחי' אור מקיף וזה הוא בבחי' אור פנימי, והוא כמו שאמרנו כי הם שניהם בחי' הצל"ם. האור הפנימי הוא הצ' דצל"ם והוא הדעת המייחדם והאור העומד בהמזלין ר"ל כל זמן שעומד בהמזלין קודם שנמשך בהאו"א, והוא אז בגילוי אור מקיף הנה הוא בבחי' הל' מ' דצל"ם, ונודע הוא כי גם קודם שנכנס האור מקיף בפנימית ממש, הנה הוא משלח את הארתו תמיד להאור הפנימי להאיר אליו (כי האור מקיף הוא בבחי' בלתי למוס, והאור הפנימי הוא בבחי' מצומצם כנודע כ"ז,) וזהו שאמר האריז"ל בהמקומות הנ"ל כי נמשך הארה מהמזלא אל הדעת אשר בין או"א הגם שהם אור אחד כי הנה הוא ככל הארת האור המקיף המאיר אל אור הפנימי.

אמנם הנה אותה ההארה הנה הוא במיעוט, וריבוי, לפעמים, מתמעט ולפנים מתרבה, וזהו מה שבשער א"א פ"ז אמר, כי נמשך הארה כו' ע"ש, ור"ל כי זהו בתמידות, ובשעה"כ דף ל"ה רע"א בענין מציאת היסוד דז"א שנעשה מזה אמר שם כי נמשך אור גדול כו', כי לצורך פעולת מציאת היסוד הנה נמשך לזה מהמזלא אור גדול, כי פעולת מציאת היסוד דז"א הנה הוא מאותו הדעת שבין או"א ומייחד אותם, ומשפעת אותו הדעת, ע"י האור גדול דהמזלא הנמשך בו הנה מזה נעשה ג"כ היסוד דז"א אשר על ידו הוא היחוד זו"ן ג"כ כי הרי הוא נעשה מאור הדעת המייחד או"א ג"כ.

אמנם הנה המשכת אותו אור הדעת ברישיה דז"א ובמוחין שבו הנה זה נעשה מהמזלא עצמו המגיע עד רישיה, ונמשך בו שפעת דאור הדעת, ע"י המזלא עצמו, שלא באמצעית או"א, וכמ"ש בנסירה פ"ח כי כמו שהוא ג"כ כל עיקר דאותו אור הדעת שבין או"א הרי הוא ג"כ רק מאור המזלא עצמו, וכנ"ל שנמשך ונעשה המקיף לפנימי, והדי נכנס אור המזלא עצמו בין או"א והוא הדעת המייחדם, כן הוא ג"כ, כי לצורך המציאות דהיסוד דז"א הנה ממשיך אור המזלא עצמו המגיע ברישיה, את שפעת דאותו אור הדעת. במוחין דז"א, שלא באמצעית האו"א. ועי"ז הנה נעשה ונקשר היסוד דז"א באור המזלא עצמו, ולכן מושך הוא לעולם את טפת ההולדה מלמעל: למעלה, ע' נסירה ספ"ג ודרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה', במ"ש שם ודע הקדמה אחת כו'. וכ"ז הוא משום שגם עיקר כל מציאותו הנה הוא נעשה ג"כ מהמזלא עצמו וכנ"ל אות א', ודי בזה:

ענף ג

ונחזור לסדר הדברים אשר לעיל ענ"א, כי הנה אמרנו כי המזלין ואו"א והחג"ת דא"א, הנה כולם הם רק בחי' נה"י דרדל"א הנה"י עצמן עם העטרין דחו"ג שבהם. הפנימים ומקיפים שהם הצ' דצל"ם והל' מ' דצל"ם ונתפשטו ונתגלה הרדל"א בהנה"י שהוא עד סוף הג"ר הכלליים דאצילות שהוא עד הפרסא דא"א ולא יותר למטה כי הרדל"א הוא ג"כ רק מכלל העולמות דאור א"ס, אמנם הנה"י שהם לבר מגופא הנה הם נתפשטו באצילות ג"כ, אך כל גילויים הוא ג"כ רק בהג"ר הכלליים דאצילות שהם למעלה מהפרסא אבל לא יותר למטה, כי הנה על זה נאמר יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקדש ובין קדש הקדשים, עתיקא לזעירא, כמ"ש בספד"צ פ"ה, ע"ש בהגר"א בכל הדבור שם.

והענין הוא כי הנה כבר בארנו בדברינו בספר הקדו"ש שער ד', כי כלל גילויו ית"ש אשר מאחר אמתתו הנעלמה ולמטה, הנה הם ה' גילוים כלליים, אור א"ס, אור קדמון, אדם קדמון, אצילות וכלל העולמות בי"ע שהם עולמות הנפרדים וכן שם שער ז' בארנו כי כנגדם הנה הם ג"כ הה' פרצופים שבכל עולם, א"א או"א זו"ן. וכן הם ה' חלקי נשמה בכל פרצוף. יחידה. חיה. נר"נ וכמו שנתבאר שם יחוסם והשוואתם זה לזה. כל פרט להכלל שכנגדו והנה אמרנו שם שער ז' פ"א אות ו'. כי הנה הגם שגילוייו הכלליים אינם אלא רק ה' שהוא מאחר אמיתתו הנעלמה ולמטה, כי למעלה מזה הרי אין לדבר ואין להרהר כלל. ואינו מתחיל הגילוים אלא מאחר אמתתו הנעלמה ולמטה והם ה' גילוים כלליים וכנז' אמנם הנה הפרטים אשר בכל עולם ועולם עצמו הנה יסד המאציל ית"ש בחי' אחת אשר הוא מרמז על אמתתו הנעלמה ג"כ וכדי להתבונן ולדעת כי הכל הוא רק ממנו עצמו ית"ש וכולם תלוים רק עליו וכמו שאמר הספד"צ פ"א. הא' מתקלא תלוי באתר דלא הוי, והנה אותה הבחי', הנה הוא הרדל"א שבכל עולם, שהוא למעלה מא"א שהוא הכתר, והנה כן הוא הרדל"א דעניננו אשר אמרנו שהוא מתפשט בגילויו רק עד סוף הג"ר דאצילות ואינו מתגלה יותר למטה כלל, כי משום שכל אורו הנה הוא רק לרמז על אמיתתו הנעלמה עצמו לכן אין לו גילוי אלא רק עד סוף הג"ר שהם נסתרות, וכמ"ש אליהו זלה"ה כי עליהם נאמר הנסתרות ליי' אלהינו,

אמנם א"א אשר הוא מרמז על הגילוי הראשון דאור א"ס ית"ש שהוא ג"כ מכלל הגילוים וכמו שבארנו בספר הקדו"ש שם, והוא פרצוף א"א בכל עולם נגד גילוי הראשון דאור א"ס אשר לכלל העולמות כולם, ולכן הוא, כי הנה כשם שההתפשטות הראשון דאור א"ס הנה היה מתחילה במקום העתיד להעולמות כלם וכדי להעשות שורש לכולם, וכמו שבארנו לעיל כלל ב' ע"ש, כן הוא עד"ז הא"א בכל עולם. כי בתחלה הנה התפשט הוא עצמו עד סוף כל אותו העולם כולו וכדי להעשות שורש עליון אליו, וכן כשם שהיה באור א"ס הסתלקות ראשון, שהוא הצמצום ואחר כך הנה נעשה בו התפשטות שני, שהוא הקו דא"ס הנוקב ויורד בכל העולמות כולם, כן הוא כ"ז ג"כ בא"א דכל עולם, וכמו שיתבאר:

היינו

והיינו כי הנה עיקר פרצוף הא"א עצמו הנה הוא רק עד סוף החג"ת שבו, שהוא עד מקום שמסתיימים המזלין שהוא עד הטבור, אבל הנה"י שבו הם אינם מעיקר הפרצוף והם רק בסוד תוספות וכמ"ש בא"א פ"ז והוא ע"ד הא"ק שעיקרו הוא רק עד סוף העקודים שהוא עדיין מכלל העולמות דא"ס ומסיים העקודים בהפרסא דא"ק וממש ולמטה, הוא לצורך האצילות כן הוא בא"א. שעיקרי הוא רק עד הפרסא, וממש ולמטה הוא לצורך זו"ן ונעשה בו אותו התוספות וההתפשטות דהנה"י שבו רק לצורך הזו"ן, והנה הוא ההתפשטות הראשון דהא"א שנמשך ונתפשט לבר מגופיה לצורך הזו"ן, וקוא ע"ד ההתפשטות הראשון דהא"ק, שהוא לצורך האצילות, וכנ"ל כלל ה' ו'.

והאמת הוא כי הנה עיקר עצמות א"א ורוממות מעלתו הנפלאה והנוראה, הנה הוא רק הג' רישין שבו גלגלתא, ואוירא, ומ"ס עם האורות המתפשט מהם, שהם י"ג אורחא וי"ג נימין וי"ג ת"ד והוא מ"ש באד"ז רפ"ח א' בהאי עתיקא לא אתגלייא אלא רישיה בלחודוי, כי רק זהו עיקר עצמותו ורוממות מעלתו, ובאלו הג' הנה בהם מתלבש חג"ת דרדל"א חסד בגלגלתא גבורה במ"ס ת"ת באוירא ולכן הנה הוו הם לעיקר עצמותו אמנם החג"ת דא"א אשר בהם הוא הנה"י דרדל"א הנה הם ג"כ רק שרשי האצילות שבו, אך עכ"ז הנה הם עדיין למעלה מאצילות העיקרי והם ג"כ מעצמותו גופה, אך הנה"י שבו הנה הוא התפשטותו אשר נתפשט במקום האצילות, לצורך האצילות, ומשתתף בהנה"י שבו עם כל האצילות גופה ג"כ, והיה ההתפשטות הנה"י שבו לההתפשטות הראשון להאצילות.

אמנם הנה השתתפו עם האצילות. הוא אינו בכל אותו ההתפשטות הראשון עצמו, כי השתתפו עם האצילות הנה הוא רק אחר שנעשה בו ג"כ בחי' צמצום והסתלקות האור ופריסת הפרסא, שעלה כל האור דהנה"י שלו למעלה מהטבור ונעשה שם ג"כ מסך ופרסא להפסיק בנתיים, ונשאר למטה ריקן מאור, והוא הסתלקות הראשון בהא"א ע"ד ההסתלקות הראשון אשר בא"ק, ואותן הנה"י אחר הסתלקות האור מהם ואחר פריסת הפרסא, הם אשר השתתפו באצילות לעולם, אבל האור הראשון שעלה, הנה הוא רק שורש עליון להזו"ן העומד לעולם למעלה, כי כן הוא הסדר בכל התפשטות הראשון אחר הסתלקות כנודע, ויצאו הזו"ן ממנו רק אחר פריסת הפרסא שבו ג"כ, וע"ד האצילות בא"ק, ועל זה נאמר יהי רקיע בתוך המים להבדיל כו' ואמרו בספד"צ פ"ה שהוא להבדיל בין הקדש ובין קדש הקדשים, שהוא בין א"א לז"א.

והרי עכ"פ הוא כי הנה עיקר עצמות א"א גופה הנה הוא רק הג' רישין שבו ועצמותו במה שהוא שורש נעלם לכל האצילות הנה הוא החג"ת שבו אמנם הוא רק שורש נעלם, אך התפשטותו להוציא את האצילות לפועל, הנה הוא הנה"י שבו אמנם נעשה באותן הנה"י ב' בחי', אחד התפשטות ואחד הסתלקות, כי ע"י התפשטותו במקום העתיד להזו"ן נעשה ראוי להיות שורש אליהם ואח"כ נסתלק האור ועלה למעלה ועומד שם לבחי' שורש עליון להזו"ן תמיד, והרי עכ"פ הוא כי הנה היה בא"א ג"כ בחי' צמצום והסתלקות האור למעלה, וכמבואר כ"ז בדברי הגר"א בספד"צ פ"ג דה"מ כתיב ויאמר ע"ש כי בפריסת הפרסא דא"א, הנה נעשה בו ג"כ הסתלקות וצמצום האור למעלה, ע"ד הסתלקות וצמצום האור. שבא"ק, שעלו כל האורות דהנה"י שלו למעלה מהטבור ונפרס פרסא להפסיק ביניהם כמ"ש בנקודות פ"ב, כן היה בא"א ג"כ, והוא ההסתלקות ראשון הנעשה בא"א לצורך התהוות הזו"ן, ואז נעשו הנה"י שלו לשורש ממש להזו"ן, והרי נתבאר לנו בכ"ז ענין התפשטות ראשון והסתלקות ראשון אשר גם מא"א להזו"ן ע"ד התפשטות ראשון והסתלקות ראשון אשר מא"ק לאצילות וע"ד התפשטות ראשון והסתלקות ראשון אשר מא"ס לכלל העולמות כולם.

וכן היה עד"ז גם בא"א אח"כ התפשטות שני ג"כ, והיה ג"כ רק בבחי' קו דק, ע"ד ההתפשטות השני דאור א"ס, והוא בסוד מה שנאמר ביום שלישי דמעשה בראשית יקוו המים אל מקום אחד ואמרו בזוה"ק ל"ג א' דא איהו אתר דכתיב ביה וברית שלומי לא תמוט, והוא יסוד שעל ידו נמשך כל השפע. והרי נתצמצם האור מכל הנה"י להיות נמשך דרך היסוד, והרי נעשה כל התפשטות שני רק בצמצום! שהוא רק דרך קו דק, ע"ד התפשטות השני דאור א"ס ומאותו השפע דהיסוד דא"א שהוא התפשטות השני דא"א הנה ממנו נעשה כל מציאת הז"א. ע' עיבורים פ"ב ונסירה ספ"ג ובכ"מ וע' עוד בהולדת א"א ספ"ז.

והרי נתבאר לנו מכ"ז כי ישנם בא"א ג"כ ג' הבחנות ע"ד ג' הבחנות שבא"ק אשר בארנו לעיל כלל ו' ענף א', כי הבחנה א' הוא עיקר מציאותו גופה שהוא עד סוף החג"ת שבו, אשר כנגדם מתפשטים הג' מיני אורות שהם האורחא והנימין והת"ד, וכ"ז הוא הכל מעיקר הא"א עצמו, הבחנה ב' הוא התפשטות הנה"י שלו שהם בסוד תוספת והם התפשטות הראשון להזו"ן. אמנם היה כ"ז עדיין הכל ממדרגת א"א עצמו אשר נעשה בו עצמו שורש להזו"ן אחר ההתהוות דהעיקרי שבו ואז נתפשט ונעשה בו שורש להזו"ן ג"כ והוא ההבחנה הב'. אמנם אח"כ שהוא אחר הסתלקות האורות ופריסת הפרסא ונשאר הנה"י שבו ריקן מאור ואז נעשו אותן הנה"י לשורש ממש להזו"ן ונתצמצם כל השפע הנמשך להנה"י, להתפשט רק דרך היסוד, והוא בהתפשטות השני אשר להזו"ן, וזהו ההבחנה הג' שבו, והרי נעשה ג' הבחנות בא"א לצורך הזו"ן ע"ד הג' הבחנות שבא"ק אשר לצורך האצילות.

אמנם כל התפשטות א"א הרי הוא לעולם רק ע"י או"א וכנ"ל ענ"ב, ואו"א הנה הם שניהם הס"ג הכולל דאצילות, כנודע בדבריו, וע' שביה"כ רפ"ו אבא הוא הע"ב דס"ג ואמא הס"ג דס"ג וא"א עצמו הוא הע"ב הכולל, ומזה הוא כל הכח"ב דז"א ונעשה כ"ז ע"י התפשטות נה"י דא"א משפעת היסוד שבו אשר בהתפשטות השני כנז' והרי לנו כי היה בא"א ג"כ כל אותן הבחי' כולם וכל אותו הסדר אשר בארנו לעיל כלל ו' ענ"א מהתפשטות הא"ק לאצילות הנה היה כ"ז ג"כ מהתפשטות הא"א להז"א, כי התפשטות א"א עצמו שהוא הע"ב הכללי הנה הוא באמת רק בסוד אור א"ס, כי על ידו הוא היחוד דאור א"ס בכל אצילות כולו וממנו נמשך החיות וקיום לכל העולמות כולם, וכן אמר הרב בשער הכללים ספ"ט כי א"א מתפשט ומתלבש בכל אצילות כולו ואור א"ס עובר בתוך א"א ועליו נאמר ואתה מחיה את כולם כי הוא מחיה כל העולמות בהתלבשו בתוכם עכ"ל, וכ"ז הוא ענין ההתפשטות דהע"ב הכללי אבל התפשטות הס"ג, הכולל הע"ב דס"ג וס"ג דס"ג שהם או"א הנה הם לצורך ההתהוות דמדרגת האצילות עצמו, וע"ד שבארנו כ"ז בא"ק.

ענף ד'

ונבאר הענין בפרטיות ובביאור, כי הנה הרב אמר בשביה"כ פ"ד. ראה והבן איך האצילות לא נתקן בפעם אחד אלא רק לאט לאט באו תיקונים זה אחר זה כו'. והוא במה שאמר שם פ"ג בענין התחלת התיקון שהיה מתחיל תיקף עם שבירת הכלים בעת עולם התוהו עצמו ומבואר שם כי היה התחלה הראשונה במה שהתחיל כלי הכתר (כי אז לא היה נקרא עדיין בשם א"א אלא רק בשם ספי' פרטית הכתר לבד, כי היו אז עדיין רק בבחי' נקודות. שער הפרצופים דרוש ז') והתחיל כלי הכתר להתגדל ולהתפשט. והיה מתפשט מתחילה רק עד אמצעיתו לבד שהוא עד מקום הטבור כמ"ש שם פ"ג. ואמר שם הרח"ו ז"ל רפ"ד כי מה שנתפשט הכתר עד מקום הטבור הוא בסבת הנה"י שלו שנפלו עד שם.

והכוונה הוא כי הנה הנקודה העצמותית דא"א הנה הוא רק הע"ב הכללי. שורש המוחין אשר בהקרקפתא. ולא יצא בו בעולם הנקודות אלא רק אותו הנקודה העצמותית לבד. אך היה כולל מי' שהם הי' ספי' דנקודת הכתר. והיה א' מקומם של כל אותן הי' שבו. במקום שורש המוחין של עתה אשר בהקרקפתא אמנם הנה"י. שבו אשר הם לעולם לבר מגופה כי הם שורש להתחתון והיו הם שורש לאו"א שהם הס"ג הכללי והם המוחין העיקריים חו"ב ושם היה מקומם של או"א בעולם הנקודות. במקום המוחין שבגלגלתא. תחת הכתר וסמוך אליו תימינו ומשמאלו, מתלבשים על הנה"י דהכתר כי ממנו יצאו. ונתפשט הנה"י דהכתר באו"א בבחי' עטרין דחו"ב שהם המוחין שלהם. ועל ידם מתחקים אחוריהם ג"כ ומזדווגים. ר"ל כי כל טיפת

הזווג הרי הוא יורד מהמוחין דרך חוט השדרה. ונתתקן מהנה"י דכל עליון. התיקון דחוט השדרה לכל תחתון שיהא מתוקן להמשיך דרך בו טיפת הזווג דמוחין [וזהו מ"ש הרב בנקודות, פ"ו שהחו"ג גורמין הגדלת אחוריים לצורך הזווג ע"ש והכוונה הוא כמו שאמרנו] ונעשו המוחין ותיקון החו"ג להאו"א. מהנה"י דהכתר. וכמ"ש בנקודות פ"ו כי המוחין שהם חו"ג הם נמשכין באו"א מהנה"י דא"א. ולכן כאשר נפלו האחוריים דאו"א הנה ירדו עמהם הנה"י דהכתר ג"כ.

והיה ירידתם במקום שהוא עתה החג"ת דא"א. כי האחוריים דא"א. נפלו במקום החסד גבורה דאו"א כי הם הוא מקומם לאחר התיקון. ונה"י דהכתר נפלו במקום הטבור דלאחר התיקון. וכן היה שם אז בעולם הנקודות. ג"כ מקום החג"ת דז"א. ר"ל החג"ת דהמלכים. כי היו אז כל הז' מלכים בקו אחד והיה התחלתם מהמקום שהוא עתה הדעת דא"א ונתפשטו עד סוף המקום דהרגלים דא"א של עתה. כי א"א עצמו היה אז רק נקודת הכתר שהוא במקום שורש המוחין ואו"א היו אז במקום המוחין שהם חו"ב והז' מלכים היה התחלתם ממקום הדעת דא"א ונתפשטו בקו אחד זה תחת זה עד סוף הרגליים דא"א של עתה. ע' דרושי הפרצופים תחלת דרוש ב' ובדברינו בסדורי נקודות פ"ב אות ח'.

כי בעולם הנקודות היו כולם אז רק על עצמותם ונקודתם העיקרי לבד, שעצמות העיקרי דא"א הוא רק שורש המוחין. ועצמות העיקרי דאו"א היא המוחין, ועצמות העיקרי דז"א הוא הדעת וחג"ת. ועצמות העיקרי דנוק'. הוא הנהי"מ. וכן היה תחלת מקומם אז בעת אצילותם ומלוכתם רק במקום העצמות העיקרי דכ"א אשר היא מתייחס אחריו. והרי היו עומדים כולם אז במקום יותר גבוה ממה שהם עתה. כי מקום הא"א עתה הוא המ"ס רישא תליתאה. כי המ"ס היא עיקר הא"א כמו שאמרנו בכ"מ מדברינו. אבל אז בעולם הנקודות היה מקומו בשורש המוחין שבקרקפתא ומקום האו"א עתה היא מהגרון דא"א עד הטבור אבל אז היה מקומם במוחין עצמו. ע' רפ"ח פ"ב. ומקום הז"א עתה הוא מהטבור דא"א ולמטה אבל אז היה מקומו מהדעת דא"א עד סוף רגליו של עתה.

אמנם כ"ז הנה היה רק בעת אצילותם ומלוכתם אך בעת נפילתם וירידתם הנה ירדו כ"א למקום הראוי למדרגת העולמות של עתה. ר"ל שירד כל עליון כפי הראוי למדרגת התחתון שיוצא ממנו. כי הנה"י דא"א שהם השורש דאו"א כנ"ל הנה ירדו מתחילה עד מקום הטבור שבו כי שם הוא מקומם דאו"א עתה. והוא מ"ש הרב בשביה"כ פ"ד כי לכך לא התפשט הכתר מתחילה רק עד הטבור כדי שלא יהיה יותר למטה מאו"א דאחר התיקון. ור"ל כי הרי כל התפשטותו שם מתחילה הנה היה עומק הכוונה כדי לעשות שורש לאו"א ולכך לא נתפשט מתחילה רק עד המקום הראוי לאו"א. אמנם אח"כ הנה נתפשט עוד עד סוף הת"ת שלו כולו. כמ"ש בשביה"כ פ"ג. והוא כדי לעשות שורש לז"א. כי מאותו חלק הת"ת דא"א אשר מהטבור ולמטה שבו. נעשה ממנו הגלגלתא דז"א. כמ"ש בהולדת או"א תחלת פ"ה ושם פ"ז.

והנה כי לאחר התיקון הנה מתפשט א"א בהנה"י שלו ג"כ. ומתפשט בהם עד סוף כל האצילות כולו. אך ההתפשטות הזה אשר עד סוף כל אצילות כולו הנה הוא רק לבחי' אור א"ס. כנ"ל סוף ענ"ג. וזה נעשה רק בעת התיקון אבל בעולם הנקודות היה בהעלם דאור א"ס כנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א, והיה ההתפשטות אז רק מה שנוגע לעיקר מדרגת הפרצופים והעולמות עצמן אשר לאחר התיקון ולא לבחי' אור א"ס שבהם.

וכן לכוונה זו הנה היה באמת כל ירידת הפרצופים כולם מה שירדו ממקומם העיקרי אשר מתחלת אצילותם כנ"ל. כי הנה היה כ"ז כדי שיוצא כל תחתון מכל עליון על מדרגתו הראוי לו לפי מדרגת העולמות של עתה, ומה שנאצלו מתחילה ממקום יותר גבוה הוא לשורש תיקונם העתיד לתיקון האחרון. אבל אח"כ ירדו ממקומם לצורך מדרגתם של עתה, ונתייחד כ"ז מהמאציל עליון ית"ש כדי שיהא תיקונם ועילויים ע"י התורה וישראל כנודע. וירדו בכוונה למטה ממקומם העיקרי. כדי שיעשה תיקונם ע"י ישראל דוקא. וכבר ביארנו כל סוד עומק הדברים בזה בספר הדע"ה ח"ב בארוכה.

ונחזור לענין כי הנה"י דהכתר הנה היה נפילתם עד מקום הטבור שלו דלאחר התיקון: וכן היה מתפשט בתחילה כלי הכתר עד שם, כדי לעשות שורש לאו"א אשר שם הוא מקומם. ואח"כ נתפשט עוד כלי הכתר עד סוף הת"ת שלו כולו. כדי לעשות שורש גם להגלגלתא דז"א. כי כל עיקר מליאת א"א שהוא הע"ב הכללי: אשר מהגרון שלו ולמטה. הוא רק לצורך או"א וזו"ן והם כולם מהנה"י דנקודת העצמותית שבו כנז' והרי הם לבר מגופיה כי עיקר מקומו של הע"ב הכללי עצמו הוא רק בגלגלתא.

ועד"ז ובעוד יותר הנה היה באו"א. כי הם ירדו ממקומם לגמרי כי מקומם הוא ג"כ בהגלגלתא כי הם המוחין. וירדו בכל מליאותם רק מהגרון ולמטה לצורך הזו"ן. וזהו הענין מה שהם כלילן בהמזלין שהם מהמ"ס הע"ב הכללי ע' דברינו בדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' כי משום שהם באמת מהמוחין עצמן וירדו ממקומן רק בשביל הזו"ן. ע' רפ"ח פ"ד. לכן ממשיך המ"ס שפעו עליהם תמיד והם חופפים בגילו וכלולים בו כי הם חד עמו. אמנם לצורך הזו"ן הנה ירדו למטה ממקומם והם לאחר התיקון רק בחג"ת דא"א שהוא מהגרון עד הטבור. וזהו הענין ג"כ מה שבעולם הנקודות שהוא עת תחלת אצילותם ונאצלו אז במקומם העיקרי שהוא במקום המוחין עצמן וכנ"ל הנה ירדו אחוריהם בעת מיתת המלכים במקום החסד גבורה דא"א. ואח"כ. שהוא אחר התפשטות כלי הכתר. הנה נתפשטו עוד גם בהמקום דהחסד וגבורה דז"א. והוא כי נפילתם הנה היה באותו המקום אשר נגזר עליהם ששם יורדו בכל מליאותם שהוא בחג"ת דא"א ולכן נפלו אחוריהם שם. להורות להם המקום היכן שיקבעו מקומם. ומשום שכ"ז הנה היה רק בשביל הזו"ן לכך נתפשטו אח"כ באמת עד המקום דהחסד וגבורה דז"א עצמו. והרי ירד א"א ממקומו העיקרי בשביל או"א ואח"כ נתפשט גם עד סוף המקום הראוי לגלגלתא דז"א וכן ירדו או"א ממקומם העיקרי בשביל הזו"ן ואח"כ נתפשטו או"א ג"כ עוד גם עד המקום הראוי להחסד וגבורה דז"א.

ור"ל כי נפילת אחורי או"א שבתחילה הנה היה רק במקום שהוא אחר התיקון החסד גבורה דא"א. והוא למעלה מהטבור שבו ובעולם הנקודות בעת מלוכת המלכים היה שם אז רק החסד וגבורה דהמלכים וכנ"ל. אבל התפשטות או"א אף אח"כ הנה היה. עד המקום שהוא אחר התיקון החסד וגבורה דז"א שהוא אחר התיקון, הגלגלתא דז"א. וההתפשטות דאו"א. הנה היה במקום שהוא לאחר התיקון החסד והגבורה דז"א. ובעולם הנקודות בעת מלוכתם הנה היה שם הנצח הוד דז"א. ונתלבשו בהאחוריים דאו"א אשר נתפשטו שם כמ"ש בשביה"כ פ"ב.

כי הנה המלכים אשר מב' שלים התחתון דהת"ת ונה"י. היו תופסים בעולם הנקודות את כל המקום אשר הוא לאחר התיקון מהטבור דא"א ולמטה. וכנ"ל שאז היו כולם יותר גבוהים והיו עומדים זה למטה מזה בקו אחד מהדעת דא"א עד סוף רגליו והמלכים אשר מב' שלים התחתון דת"ת ונה"י היו תופסים אז כל המקום אשר הוא עתה מהטבור דא"א ולמטה. וא"כ הרי ההתפשטות האחוריים דאו"א אשר נתפשטו במקום החסד גבורה דז"א דלאחר התיקון הרי היה מגיע ההתפשטות גם בתחלת הנצח הוד של אז. ובעת שיצאו ומלכו הנצח הוד היו עוברים דרך אותו ההתפשטות האחוריים דאו"א ונתלבשו בהם. ע' בספר איפה שלימה על אוצ"ח דף י"א ע"ב אות ח'.

והרי לנו עכ"פ כי ירידת ונפילת האחוריים דא"א עם הנה"י דכתר אשר בתחילה היה רק במקום העתיד לאו"א שהוא למעלה מהטבור דא"א אבל התפשטותם אשר אח"כ הנה היה גם למקום הראוי לז"א שהוא למטה מהטבור דא"א וכ"ז היה גם בעולם הנקודות עצמו. שנעשה גם אז שורש ובחי' התפשטות הראשון על צורך התיקון. והתפשט א"א מתחילה עד מקום הטבור שלו לעשות שורש לאו"א וכן התפשטו או"א עד החסד גבורה דז"א לעשות שורש לז"א. אמנם נעשה התפשטותם רק אחר ההתפשטות

הא״א אשר אח״כ, שנתפשט מטבורו ולמטה ג״כ. עד סוף הת״ת שלו. שהוא השורש להגלגלתא דז״א וכנ״ל. והרי לנו עכ״פ כי היה בחי׳ התפשטיות מא״א לאו״א וכן מא״א ואו״א לז״א גם בעולם הנקודות ע״ד שאמרנו לעיל ענף ב׳ ג׳ לאחר התיקון. והיה בחי׳ התפשטיות ראשון להגלגלתא דז״א. שהוא הג״ר שלו. מהא״א. ולהחג״ת דז״א מהאו״א עלאין. ולהנה״י דז״א מישסו״ת. והוא האחוריים דישסו״ת שנפלו במקום הנה״י דז״א אשר לאחר התיקון. כמ״ש במבו״ש שע״ב ח״ב פ״ו בדף ט׳ ע״א מדפוה״ח תרס״ד. ע״ש משורה ל״ה עד שורה מ״ה. והרי לנו כי היה בחי׳ התפשטיות ראשון לכל פרצוף ופרצו׳ וכן לכל חלק וחלק דכל פרצוף גם בעולם הנקודות וכן היה ג״כ ענין ההסתלקות ראשון לכולם וכמ״ש בשער התיקון תחילת פ״א כי אז חזרו כל ההתפשטיות הנז׳ להאסף למעלה כו׳ ע״ש והיה הסתלקותם בסוד עליית מ״ן ונולד עי״ז כל אורות התיקון שהוא כללות התפשטות השני לכל העולמות כולם.

והנה היה באו״א ג״כ ג׳ הבחנות ע״ד שאמרנו לעיל עכ״ג בא״א. כי הבחנה הא׳ הוא עצמותם העיקרי אשר היו בעולם הנקודות בבחי׳ המוחין דא״א ובמקום המוחין וכנ״ל. הבחנה ב׳ הוא התפשטותם אשר נתפשטו אח״כ בעולם הנקודות גופה עד סוף כל המקום העתיד להזו״ן שהוא עד סוף הנה״י שלו כנ״ל. אך ההבחנה הג׳ הנה הוא לאחר התיקון אשר הם עומדים אז בבחי׳ קצרי הקומה שהוא רק עד הטבור דא״א לבד.

והגם שמתפשטים גם אז בהנה״י שלהם בהזו״ן. וכל התלבשות הזו״ן על א״א מטבורו ולמטה הנה הוא לעולם רק ע״י הנה״י דאו״א. וכמ״ש במאמרי רשב״י דף כ״ה ע״ג מדפוה״ח כי אעפ״י שז״א מלביש את א״א על הנה״י שלו. אינו מלביש אותו בעצמו. אלא אחר היות א״א מתלבש בהנה״י שלו תוך נה״י דאבא שנתפשטו עד שם ונה״י דאבא מלובשים תוך נה״י דאימא וז״א מלביש את נה״י דאימא עכ״ל ע״ש. וכן אמר ג״כ בשעה״כ דף ל״ה ע״א סמוך לסופו כי ז״א מלביש את א״א על הנה״י שלו אחר היות א״א מתלבש תוך או״א שנתפשטו נה״י שלהם בתוך ז״א כנודע עכ״ל. וכן בע״ח. תיקון נוק׳ פ״ב סימן י״ד אמר ג״כ כי ז״א מלביש לאבא ואבא מלביש לגלגלתא דא״א ונוקבא מלבשת לאימא ואימא מלבשת את הוד דא״א ע״ש והרי מבואר מכ״ז כי גם או״א מתפשטים ג״כ עד סוף הזו״ן שהוא עד סוף האצילות. והוא סותר למה שאמר בשער או״א ובכ״מ כי כל מציאותם הוא רק עד הטבור דא״א לבד והם קצרי הקומה. וכבר העיר בזה השמש שם.

אך הענין הוא כי הנה התלבשות נה״י דאו״א בתוך זו״ן הנה נעשה בהם לעצם מעצמיהם ובשר מבשרם ולכן נחשבים או״א כי הם רק עד הטבור דא״א לבד והם קצרי הקומה כי התפשטות הנה״י שלהם בהזו״ן מתהפך לעצם הזו״ן גופה ואינו נחשב המציאות דאו״א רק עד הטבור דא״א לבד. משא״כ הנה״י דא״א הנה הם לעולם במדרגתם כי הם למציאות אור א״ס בהזו״ן וכנ״ל.

והרי מבואר לנו עכ״פ כי ישנם גם באו״א ג׳ הבחנות אחד הוא עצמותם העיקרי שהוא בהמוחין דא״א ושם היה מקומם בעת עולם הנקודות. ואחד הוא התפשטותם אשר נתפשטו אז בעולם הנקודות גופה עד סוף המקום העתיד להזו״ן. ואחד הוא מציאותם וגילויים ומקומם אשר נתייסד להם לאחר התיקון והוא מהגרון עד הטבור דא״א וכנז׳ וכן ישנם אותן ג׳ הבחנות בכל בכל פרצוף ופרצוף וכן הוא בהעלם בכל ספירה וספירה כי כל תחתון יוצא מהעליון שעליו ע״י התפשטות והסתלקות אשר בכל דברינו לעיל. והרי ישנו בכ״א כל אותן ג׳ הבחנות. היינו אחד עצמותו העיקרי שבו והשני התפשטות לצורך התחתון שהוא התפשטות הנה״י דהעליון במקום העתיד להתחתון. והשלישי הוא אחר הסתלקות ראשון והתפשטות שני. שנעשה אז באותו המקום דהתפשטות הנה״י כל המציאות דהתחתון. ובעת ההבחנה הא׳ היה אז כל אותו המקום ריקני ופנוי. והיה משמש ושולט שם אז רק הלבוש הראשון דאור א״ס אשר בעגו״ן עכ״ב. ובעת הבחנה הב׳ הנה היה נעשה שם ההתפשטות דהעליון. ובעת ההבחנה הג׳ הנה נעשה שם המציאות דהתחתון. וכן הוא כי בעת ההבחנה הא׳ הנה היה אז העליון רק של עיקר מציאותו גופה ובעת ההבחנה הב׳ הנה נתגלה בו שורש להתחתון והמקום להתחתון. אך בעת ההבחנה הג׳ הנה נסתלק ועלה אותו השורש והמקום למעלה. ובסוד מ״ש במאמר אדם דאצילות פ״א. דסליק המקום לעילא וכנ״ל כלל ז׳ ענ״ד ע״ש. כי כל התפשטות ראשון הוא רק שורש עליון להתחתון העומד לעולם למעלה ומשפיע למטה כנודע בדברינו ונעשה כ״ז ע״י ההסתלקות הראשון ואז נעשה ונשלם ההבחנה הג׳. וכ״ז הן בכללות והן בפרטות וכן בפרטי פרטות. ר״ל שהן התהוות כל עולם והן התהוות כל פרצוף וכן התהוות כל ספירה הנה הוא לעולם רק בסדר הב׳ התפשטיות והב׳ הסתלקיות וישנם בכ״א אותן הג׳ הבחנות הנז׳ והבן זה מאד ודע זה ודי בזה:

ענף ה׳ ו׳.

ומעתה נאמר עוד. כי בענין הנה״י שהם לבר מגופיה (כמ״ש הרב בהולדת או״א רפ״ד ובכ״מ. והוא מזוה״ק ח״א. כ״א ב׳ קמ״ו א׳. קס״ו א׳. ובאד״ר קמ״ג א׳) והם רק לצורך התחתון. הנה היה נראה לכאורה. כי עיקר הכוונה הנה הוא רק, על תרין ביעין ואמה. שהם לצורך ההולדה. והם נה״י הפנימים, כי התחלתם הוא מהטבור והכליות. ועליהם אמרו בפ׳ משפטים קכ״ג א׳ מעוי בדעת אתתקן. והוא ע״י הדעת המתפשט. שממנו הוא כל הזווגים. והרי הם לבר מגופיה. כי הם רק לצורך ההולדה שהוא לצורך התחתון. אבל השוקין והירכין והרגלין שהם כלם מכלל הגלא הוד. כמ״ש בשער השמות פ״ו. והם להשתמשות האדם עצמו. הנה עליהם הרי לא שייך לכאורה לומר שהם לבר מגופיה. כי הרי גם לצורך האדם גופה. אך האמת הוא כי גם כללות כל הרגלין כולן שהם הגלא הוד החיצוניים. הנה הם ג״כ רק לבר מגופה. וכמו שמבואר בכל דברי הזוה״ק הנז׳ ע״ש.

והענין בזה הוא. כי האמת הוא. שגם הם לא ניתנו בהאדם. אלא רק. כדי להתתקן את אשר למטה ממנו. והגם שכפי מה שאנו רואין הרי הוו הירכין והרגלין כל שימושם רק להאדם עצמו. כי זולתם הרי אי אפשר להאדם להעתיק את עצמו ממקומו כלל, אך דע כי כל סדר הבריאה הזה. אשר נתייסד. שיהא העתקת האדם והליכתו. רק ע״י הרגליים. כי המלאכים משתמשים ע״י פריחה וכמ״ש ב״ר פ״א סי׳ ג׳ ועוף יעופף אלו המלאכים ואין ברגליהם חוליות ופרקים לנטותם וכמ״ש ורגליהם רגל ישרה כמ״ש בב״ר פ׳ ס״ה סי׳ כ״א ע״ש והכנפיים הם בחי׳ חג״ת כמ״ש בשערוה״ק דף כ״ב סע״ב ומשתמשים המלאכים בהחג״ת משא״כ בני אדם הם משתמשים בהנה״י וכ״ז הנה הוא משום שהאדם שולח בעוה״ז רק לתקן את כל אשר למטה הימנו. ולא ניתן האדם בעוה״ז שיהנה ממנה בהנאת עצמו כלל. ור״ל שכל הנאת האדם שבעוה״ז. הם כולם ג״כ רק. פעולות ותיקונים. כי ע״י הנאת האדם מהם הנה הם מתתקנים, והם כולם ג״כ רק, ע״ד התורה והמצוה והרי לא נתנו להאדם בשביל הנאת עצמו כלל, וכידוע בסוד כוונת אכילה, וע״ד זה כל הנאות כולם שהם כולם רק תיקונים גדולים הן למטה והן למעלה, ולא ירד האדם בעוה״ז בשביל הנאת עצמו גופה, אלא שכל הנאותיו מהעוה״ז, הם כולם רק סיבות ותיקונים לתכליות, ר״ל לתכלית תיקון העתיד, ונתייסד האדם בכל פעולותיו ומעשיו, שיהא שימושו רק ע״י חלקי הדלח״מ שבעולם, אשר הם כולם במדרגה למטה ממנו. כי בזה הם מתתקנים, והוא מה שאמרו ברכות נ״ח א׳ ברוך שברא כל אלו לשמשני, והנה פועל האדם בהם תמיד ומתקנם בכל עניניו, וכמו שידוע בסוד תיקוני כל המלאכות בשער המצות פ׳ בהר ופ׳ עקב וע׳ ספר הגלגולים פ׳ ל״ח ופ׳ כ״ד כי כל פעולותיו ומעשיו של האדם גם במה שעוסק בישובו של עולם ובכל עניניהם הנה הם כולם תיקונים מהקלקולים שנעשו בעולם התהו, ואין שום ענין בהעולם שלא נעשה בו איזה תיקון, ועל זה נאמר משלי ג׳ בכל דרכיך דעהו,

אמנם לא ניתן להאדם להתחקות עליהם ולהתבונן בזה כלל, כי הם כולם מכבשונו של עולם, ומסדרי כוונתו הנעלמה של יוצר בראשית ית״ש אשר לא ברא ולא יסד בהטבע שום ענין לבטלה. ולו לבד נתכנו עלילות. ויסד תיקונם ע״י כל המפעלות

כולם הנעשים תחת השמש בכל חלקי הדלח״מ. וכן מתתקנים ממילא ג״כ ע״י כל סדרי חוקי הטבע המכריח בכל עניני מקריהם, ואח״כ נמשכו בהעלם וממילא ג״כ כולם להאדם, ע״י כל ההכרחיות המכריח אותו להשתתף בכל חלקי הדלח״מ, ואח״כ נמשך שיתופם בו בהתורה והמצוה. הנעשה בהם ועל ידיהם, ובזה נשלמו תיקונם אך לא ניתן להאדם להתחקות ולהתבונן אלא רק מה שנוגע להתורה והמצוה לבד. אבל זולתם אין להתבונן בזה כלל. אלא רק לדעת בידיעה כללית. שהכל ברא לכבודו ית״ש. וכל הנברא לכבודו ברא ונעשה כל מה שנעשה רק בכוונה ורצון ממנו ית״ש. וכמ״ש כל אשר חפץ ה׳ עשה בשמים ובארץ. ור״ל שכל מה שנעשה בשמים ובארץ. גם בפרטי פרטות. הם כולם רק מה שחפץ בזה. כי הם כולם בכוונה, והם כולם תיקונים. אלא שנגמר תיקונם. הוא רק ע״י האדם. ולכן ניתן האדם בהעוה״ז והוא קשור ומיוחד בכל חלקי הדלח״ם כדי להתתקן כולם על ידו.

וזהו ענין הנה״י הניתן בהאדם. כי הנה הם הממוצעים. בין האדם להעולם. שעל ידיהם הם מקושרים ומיוחדים זב״ז. כי עיקר האדם עצמו הוא באמת רק החג״ת שבו. שהוא המ״ה. סוד אד״ם. אבל הנה״י, הם מהב״ן סוד בהמ״ה. וכנודע בסוד והנה שלשה עדרי צאן רובצים עליה. בסתרי תורה פ׳ ויצא קנ״א ב׳. ונתייסד הבריאה בסדר זה. שיהא שימושו של האדם ע״י הנה״י. ושנעשים הם ג״כ מעיקר גופו עצמו. כי עי״ז הוא מקושר ומיוחד בהעולם שהיא רק סוד בהמ״ה. וכמ״ש בספד״צ רפ״ד ע״ש בהגר״א. והג״ר דהאדם הנה על ידם הוא ראשו מגיע השמימה. שעל ידם הוא מקושר ומיוחד למעלה. והנה״י דהאדם הנה בהם הוא מוצב ארצה ועל ידיהם הוא קשור ומיוחד למטה, והרי הם לבר מגופיה. כי עיקרו הוא רק החג״ת לבד. אלא שנתייסדו בו הנה״י. ומשתמש על ידם בהעוה״ז. כדי לקשרו עי״ז בהעולם עצמו. שתתוקן על ידו. אמנם האדם עצמו. הנה ע״י הג״ר שהם למעלה ממנו. וע״י הנה״י שהם למטה ממנו. הנה עי״ז הוא עולה ויורד תמיד. כי זה עצמו הוא באמת היסוד דכל התיקונים. כי ע״י ירידתו הרי מתקשר העולם בו. ועי״ז הנה היא מתתקן ועולה ג״כ ע״י עלייתו.

והרי נמצא. כי כל עיקרן דהנה״י. הנה הגם שכפי מה שאנו רואין. הרי הם ג״כ רק מעיקר האדם גופה, אך עכ״ז. הנה הם באמת רק לבר מגופיה. כי כל הסדר הזה עצמו אשר נתייסד בהבריאה שיהא גם הנה״י חלק מעיקר גוף האדם עצמו. הנה הוא רק כדי לקשר את האדם בהעולם. שהיא כולו בסוד בהמה וכן הם הנה״י ג״כ רק בסוד בהמה. וכנודע בסוד צמר כבשים. בהולדת או״א פ״ה ושער המצות סוף פ׳ קדושים וספר הגלגולים פ׳ מ״ו. ומתקשר האדם בהעולם ע״י הנה״י שבו, כדי להתתקן העולם על ידו. והרי הוו הנה״י באמת רק לבר מגופיה. כי הם בהאדם רק כדי לתקן את אשר למטה הימנו.

אמנם מה שיש להקשות בזה כי מאחר שכל הנה״י הם באמת רק לבר מגופיה, ועיקר מציאותו הוא רק החג״ת א״כ אלמה נסדר ראשית התהוותו של האדם רק בבחי׳ נה״י. וכמ״ש בנדה דף ל׳ ע״ב. למה הולד דומה במעי אמו לפנקס שמקופל כו׳ וראשו מונח לו בין ברכיו כו׳. והוא סוד תלת כלילן בתלת כנודע. אך הטעם הוא ג״כ ע״פ מה שאמרנו כי עיקר מה ששולח האדם בהעוה״ז הנה הוא כדי לתקן את אשר למטה הימנו וכל סוד בהמה. ולכך נעשה תחילת יצירתו ג״כ בבחי׳ הנה״י שהוא סוד בהמה, והוא ג״כ מש״כ בזוה״ק פ׳ משפטים צ״ד ב׳ בר נש כד אתייליד יהבין ליה נפשא מסטרא דבעירא כו׳ זכה יתיר כו׳ זכה יתיר כו׳ ע״ש והנה הוא הולך וגדל ממטה למעלה. כי ע״ז שולח בהעולם לקשרו עם העולם ולהעלותה עמו. אמנם עיקר עומק הדברים בזה יתבאר בעה״י לקמן כלל ט׳ בארוכה ע״ש. ועכ״פ הרי נתבאר לנו, כי כל עיקר הנה״י הניתן בהאדם הוא רק כדי לקשרו עם העולם לתקן העולם עי״ז ולכן אמרו כי כל הנה״י הם לבר מגופיה ודי בזה:

אמנם במהדורא קמא הנה כתבנו בזה עוד ענף ו׳. בענין חלוקי ההבחנות אשר בין החג״ת להנה״י. וכן הרי נתייסד ג״כ הפרסא להפסיק ביניהם והוא משום שכל נה״י הם רק לצורך התחתון וכנז׳ ולכך נתייסד הפסק הפרסא, כי עי״ז נעשה ההבדל וכל חלוקי המדריגות אשר בין כל עליון לתחתון. בין פרצוף לפרצוף ובין כל עולם לעולם, כי כל תחתון הנה הוא יוצא ונעשה רק מהנה״י דהעליון. וכמ״ש הרב בנקודות פ״ב ובכ״מ וכנודע, וע״י הפרסא המפסיק בין חג״ת להנה״י. הנה נעשה כל חלוקי מדרגות שביניהם. וכן נעשה עי״ז האפשרית למציאות העולמות בי״ע שהם נבראים נוצרים נעשים ואינם אלהות כלל. והם נבראו מאין ליש מהארת הנה״י דהמלכות דאצילות אשר מתחת הפרסא שבה ולמטה ולכן יצאו העולמות בי״ע עי״ז בבחי׳ נפרדים שאינם אלהות כלל.

וכן ע״י הפרסא המפסיק בין א״א לז״א. הנה יצא עי״ז המאציל ית״ש מהעלם לגילוי ונתכנה שם בשמו שהוא יהו״ה ב״ה כי כל גילוייו הוא רק בז״א. כי שם ר״ל בז״א הנה נתגלה אמתתו הנעלמה עצמו. בשם יהו״ה ב״ה. ובכל השמות המסתעפים ממנו כי כל השמות כולם הם מסתעפים מהשם הוי״ה ב״ה והם כולם בז״א. בבחי׳ היכל ולבוש וגוף ונשמה שבו. ע׳ הגר״א אגדות ברכות דף מ״ג ע״ב. ויצא המאציל א״ס ית״ש בגילויי דכל השמות בז״א ע״י הפרסא המפסיק בין א״א לז״א. אמנם כ״ז הנה הוא גילויים אשר באצי׳ עצמו אך גילויים דכל השמות כולם בעולמות בי״ע. פעולתם וגילויים ר״ל ידיעתם הנה הוא רק ע״י המלכות. ע״י התלבשות ז״א בהמלכות ויחודם זב״ז הנה נמשך ע״י המלכות. הגילוי דכל השמות ופעולתם בהעולמות בי״ע. כי בהם הוא כל ההנהגה כולה וכל שינוייה. וכמ״ש לפי מעשי אני נקרא, והם כולם ע״י המלכות: לפי קבלתה ויחודה בז״א וכן ז״א ומלכות בהערך אותם זה כנגד זה, הוה ז״א כולו. כללות הגילוי דהשם הוי״ה ב״ה: והמלכות הנה בה הוא שאר כל השמות כולם המסתעפים מהשם הוי״ה. וכמ״ש הגר״א בתיקונים סוף תי׳ ס״ו דף קי״ג ע״ב דה״מ אבל ע״ש הגם שבפרטיות הנה ישנם כולם בז״א ג״כ והם בבחי׳ היכל ולבוש שבו כנז׳ אלא שבו הוא בהעלם ובה הם מתגלים ומנהגת את כל העולמות בי״ע בהם ע״פ הגילוי דכל שם שמתגלה בה.

ור״ל כי המאציל א״ס ית״ש מתייחד בז״א ומלכות והוא חד עמהם יחיד ומיוחד וע״י יחודו בז״א נתגלה בשם הוי״ה ב״ה וביחודו בהמלכות. נתגלה בה בשאר כל השמות כולם המסתעפים מהשם הוי״ה. ונעשית המלכות עי״ז: ר״ל ע״י יחודו בה וגילוייו בה לאלה״י כל הארץ המנהגת את כל העולמות כולם [וכמ״ש בזוה״ק פ׳ תצוה קפ״ו א׳ ב׳. ופ׳ בשלח נ״א א׳. יתרו פ״ח ב׳ פ׳ אחרי דף ע״ד סע״א ובאד״ז רל״ז א׳ ועוד בכ״מ] והם כל השמות כולם שהם הכחות דכל ההנהגה. וכמ״ש לפי מעשי אני נקרא. ומתגלה המאציל ית״ש ע״י יחודו בהמלכות דאצילות. בכל שם ושם. לפי ההנהגה הנמשך ממנו.

והנה בזה תבין כי כל הדרושים הנאמרים בז״א ומלכות, הנה אין ענינם הוא, על מהות ההנהגה לבד ח״ו (וכמו שחשבו אחרים) כי ההנהגה הוא רק בהעולמות בי״ע, אבל באצילות שהוא כללות גילויו ית״ש אשר נתגלה ע״י ז״א ומלכות, ע׳ דברינו בספר הקדו״ש שער ז׳ פ״ד אות נ׳ ופ״ה אות א׳. הנה שם הוא המנהיג עצמו ית״ש. וכל הדרושים הנאמרים בז״א ומלכות הוא בהפועל והמהוה והמנהיג עצמו שהוא המאציל א״ס ית״ש ע״י אשר נתלבש בז״א ומלכות ומתייחד בהם להיות חד עמהם יחיד ומיוחד ומתגלה עי״ז הוא עצמו ית״ש בהשם הוי״ה ב״ה ובכל השמות המסתעפים ממנו. שהם שרשי הכחות דכל ההתהוות וכל ההנהגה. אשר נתגלה בהם המאציל עצמו אחר שנתצמצם. להיות מהוה ומנהיג את כל העולמות כולם. ובזה ר״ל בסדרם וגילויים איך שנתצמצם בהם וירד בהם מגילוי לגילוי להעשות לסיבת כל הסבות ולעלת כל העלות לכל מה שנוגע לכל ההתהוות כולו ולכל ההנהגה כולו. הנה בזה הוא כל דרושי האריז״ל. והרי נמצא שכולם הם בהמהוה עצמו ובהמנהיג עצמו ית״ש לעד.

ומזה הנה תבין ותדע ג״כ. כי כל הדרושים אשר בדברי הזוהר והאריז״ל. הנה אין ענינם ח״ו לומר שהם ע״ד מראות הנביאים. וכמ״ש הושע י״ב י״א. וביד הנביאים אדמה (כמו שחשבו אחרים) כי כל מראות הנביאים בכל מה שהיו מדמים. הנה לא היו עצם הדמויות. מציאות אמיתיים כלל. וכמ״ש רש״י ביבמות מ״ט

סע"ב דה"מ נסתכלו. אבל כל הדרושים הנאמרים בדברי הזוה"ק והאריז"ל הנה הם מציאות אמתיים. אמת לאמיתתן. והם כולם מציאות האמת עצמו אלא שלא נודע מהותם לשום בריה והם בלתי נתפסים בשום השגה ושכל כל נברא. ואינם ידועים ומושגים אלא רק לו לבדו ית"ש אבל זולתו אין שכל ומדע אשר יבין וישכיל בזה ר"ל במהות והשגת הדברים מאומה. ומעולם לא תמצא בדברי הזוה"ק והאריז"ל בשום מקום מדבריהם לומר איזה הסבר בזה מאומה. כי משולל השגתם מכל נברא.

אמנם חדשים מקרוב באו שמרבים בהסבירם בזה. ולבסוף קצרה ידם והם כמכחישים את הכל רח"ל ואומרים שכל הדרושים הנה הם רק ענין ההנהגה היינו הנהגת דהעוה"ז אשר אנו רואין בעינינו עתה והנהגת דתיקון העתיד. אבל זולת זה אין שום מציאות אלא המאציל א"ס ית"ש הנעלם בתכלית ההעלם אשר אסור הדבור וההתבוננות בו. אמנם חלילה להעלות זאת על הדעת כי הנה הוא רק דעת החוקרים אשר לא נגה עליהם אור הקבלה כלל. וכנודע שבדורות הראשונים היה כל תורת חכמת האמת גנוז ומוצנע רק אצל היחידי סגולה שבדור אשר קבלו אותה רק איש מפי איש עד משרע"ה מפי הגבורה. כמ"ש הרמב"ן בפירושו על התורה בפסוק בראשית. וע' עוד בספר ברית מנוחה בתחלתו. ולכן כל מי שלא היה לו ידיעת בית רבו בזה. הי' חסר לו כל חלק התורה הזה מכל וכל כי אי אפשר לשום נברא להשכיל מעצמו ולעמוד על מה שהוא למעלה מהבריאה ולכן היה נעלם כל תורת חכמה האמת מחכמי המחקר כולם. ואמרו בעניני מעשה בראשית ומעשה מרכבה השערות מדעתם. כ"א לפי חכמתו. אבל מאחר שנתגלה לנו בזה גנזי אוצרות חיים בכל דברי הזוה"ק והאריז"ל וגילו לנו ממציאת עולם האצילות בכללות ובפרטות. שהוא מציאת האמת עצמו. והוא למעלה מהבריאה כולו והוא כולו אלהות גמור הרי חלילה לנו לומר השערות בזה ושום הסבירים במהותם ועניניהם כי הם אורו עצמו ית"ש אשר נתגלה בכל פרטי המציאיית דאצילות והתגלה עי"ז להיות סיבת כל הסיבות ועלת כל העלות לכל התהוות דהעולמות בי"ע ולכל מקריהם ועניניהם אשר מעולם ועד עולם שהוא כל ההנהגה שבהם. אבל עכ"פ הוא כי בכל האצילות הנה הוא רק הוא עצמו ית"ש וכל הדרושים הנאמרים שם הנה הוא בהמהוה והמנהיג עצמו ית"ש בסדר גילוייו עי' התלבשו באצילות ויחודו שם הנה נתגלה עי"ז להיות הוא עצמו מהוה ומנהיג את הכל וכל פרטי האצילות הם כולם פרטי גילוייו אשר לזה אשר נתגלה הוא עצמו בכ"ז ובהם הוא כל הדיבור וההתבוננות אשר באצילות וכל גלוייו הם עצמן כל השמות כולם והוא ושמותיו כולם חד דהוא איגון. כמ"ש פ' יתרו פ"ו א, ופ' ויקרא י"א ב', ואח"כ הרי אין השגה בזה לשום נברא וכמ"ש חגיגה י"ג ב' ברוך כבוד ה' ממקומו מכלל דמקומו ליכא דידע ליה,

אמנם כל אותן הגילויים אשר נתגלה בהם, הנה הוא רק אחר שנתצמצם אבל למעלה מהצמצום הנה הוא אור א"ס לבד ואי אפשר להתבונן שם מאומה כי שם הוא נעלם בתכלית ההעלם אבל באצילות הנה נתגלה באלהותו יתב"ש ובהשם הוי"ה ב"ה שהוא המהוה והמנהיג את הכל בגילוי כל השמות כולם המסתעפים מהשם הוי"ה ב"ה ושם ר"ל באצילות הנה הוא מציאותם ומהותם. אבל התפשטות גילויים אשר למטה ר"ל בהעולמות בי"ע הנה הוא רק במציאותם. ולא במהותם ומשולל הוא מכל בריה לומר שום הסבר בזה מה שהם.

אמנם זאת מחוייבים אנו לדעת מאד כי כל גילוייו שבאצילות הנה הם רק ע"פ סדרי פעולותיו והנהגתו ית"ש אשר פעל ועשה בהעולמות בי"ע וע"פ הנהגתו אשר מנהיג אותם מהעולם ועד העולם. כי רק על זה היה כל גילוייו אשר באצילות להיות שורש וסיבת להעולמות בי"ע. בכל מה שרצה רצונו בהם בסדר התהוותם והנהגתם תמיד. והוא כל גילוייו באצילות להיות הוא עצמו ית"ש שורש וסבה לכל זה תמיד. ואין באצילות שום גילוי אחר זולתם כלל. כי זולת זה הנה הוא באמתתו הנעלמה עצמו למעלה, מאצילות, למעלה מגילוייו, ושם הוא נעלם בתכלית ההעלם כמו קודם שנתגלה וכמו שאמר קדוש ה' בשיר היחוד. יום ה'. לא מצאוהו ולא ידענוהו אך ממעשיו הכרנוהו. והוא ע"ד הנשמה שבגוף שאין גילוי לה אלא רק במה שהיא מקיים את הגוף ופועל בו. וכן הוא גילויו ית"ש שבאצילות שהוא רק ע"פ סידרי פעולותיו שבבי"ע. אבל עכ"פ הוא כי באצילות הנה הוא עצמו והוא שמו אשר נתגלה אלינו. יתברך ויתעלה שמו לעד.

עד כאן ממה שכתבנו בזה במהדורא קמא והארכנו שם עוד בזה, אמנם כאשר שכבר בארנו כ"ז תהלאית"ש בספר הדע"ה הנדפס. בח"א שם דרוש ה' סי' ז' כל די הצורך בזה ע"ש ותמצא לכן השמטנו כאן ודי בזה, ועתה נחזור לדברינו הראשונים בכלל בפנ"ע:

כלל ט' ענף א'

הנה בסדר אצילות ובריאת העולמות מצאנו לכאורה סתירות גדולות מזה לזה הן בכללות והן בפרטות כי הרי נודע הוא שכל השתלשלות העולמות כולם הנה הם רק מלמעלה למטה. מתחלה אויר קדמון וטהירו עלאה שהוא הצמצום והקו. ואח"כ אדם קדמאה ואח"כ אצילות ואח"כ בריאה ואח"כ יצירה ואח"כ עשיה. וכן הוא עד"ז ג"כ בפרטות הפרצופים שבכל עולם. מתחלה רדל"א ואח"כ א"א ואח"כ או"א עלאין שהוא אבא הכללי ואח"כ ישסו"ת שהוא אימא הכללי ואח"כ ז"א ואח"כ נו"ק. וכן הוא ג"כ בעשר ספי' הפרטיים הרי נאצל כל תחתון רק ע"י העליון שעליו וכמ"ש בעגו"י ענ"ב ובמטי ול"מ פ"ב ובנקודות פ"ד ובכ"מ. והוא נודע ופשוט שכל תחתון יוצא ונמשך רק מהעליון שעליו. והרי נעשה השתלשלות כל המציאות כולו רק מלמעלה למטה. אמנם עכ"ז הנה מצאנו בזה סתירות גדולות ג"כ. כי הרי הצמצום שהוא סוד הנו"ק נתהוה קודם להקו שהוא סוד ז"א וכן העגולים שהם בחי' נפש הנה הם נתהוו קודם להיושר שהוא בחי' רוח. וכן בעולם התוהו והתיקון הרי יצא הב"ן קודם להמ"ה. וכן התהוות כל פרצוף הנה הוא לעולם ג"כ רק מלמטה למעלה מקטנות ליניקה ומיניקה לגדלות. כנודע בשער המוחין ובשער הפרצופים ובכ"מ, וכן בבריאתו של עולם הנה נאמר ויהי ערב ויהי בוקר מתחלה ערב והדר בוקר. וכן האדם שהוא מבחר כל יצור הוא נברא אחרון לכולם. וגם סדר בריאתו עצמו הנה היה תחלתו עפר מן האדמה ואח"כ ויפח באפיו נשמת חיים והרי הוא כ"ז ממטה למעלה. ובאדם וחוה הנה נברא אדם מקודם שהוא מלמעלה למטה. והרי צריך ביאור מהו הכוונה והסבה בשינוי הסדרים בכ"ז.

ובאמת הנה נמצא בדברי הרח"ו ז"ל עצמו שהעיר כענין זה אמנם לא העלה לנו פשר דבר לרוות הצימאון בזה כלל. והוא במ"ש בשער הנ"כ ס"פ י' כי לפעמים אמר שהפנימית נעשה תחילה ואח"כ החיצונית. והוא מלמעלה למטה ולפעמים אמר להיפך שהחיצונית נעשה תחילה, והוא מלמטה למעלה ע"ש ובשער סדר אצי' בקיצור ספ"ג. וע' עוד בפע"ח שער ר"ה השנה פ"ד ובשעה"כ שם דרוש א' שאמר שם כי זהו פלוגתא ר' אליעזר ור' יהושע אם בניסן נברא העולם. ונשלמה המלכות מתחילה. ואם בתשרי נברא העולם, ונשלם הז"א מתחילה. ואמר שם כי אלו ואלו הם דברי א"ח כי זה בסוד הנשמות שהוא הפנימית וזה בסוד העולמות שהוא החיצונית: ולבסוף אמר כי לא קבל מהאריז"ל בירור הדברים בזה, ע"ש.

והנה מצאנו ג"כ שגם הזוהר הקדוש מדבר ג"כ בענין זה. והוא בזוה"ק משפטים דף ק"ח ע"א אמר שם זה לשונו, קודשא בריך הוא כל עובדוי לאו כעובדי דבני נשא, בני נשא כד בנו בי מקדשא לתתא בקדמיתא עבדו שורי קרתא ולבסוף עבדו בי מקדשא, שורי קרתא בקדמיתא בגין לאגנא עלייהו ולבתר בניינא דביתא, קוב"ה לאו הכי אלא בני בי מקדשא בקדמיתא ולבסוף כד יחית ליה משמיא ויותיב ליה על אתריה כדין יבנה חומות ירושלים. דאינון שורי קרתא כו' הכא אית רזא כל עובדין דעביד קוב"ה בקדמיתא אקדים ההוא דלבר ולבתר מוחא דלגו והכא לאו הכי, תא חזי כל אינון עובדין דעביד קוב"ה ואקדים ההוא דלבר מוחא אקדים במחשבה, ובעובדא ההוא דלבר, דהא כל קליפא מסטרא אחרא הוי ומוחא מן מוחא, ותדיר ס"א אקדים ורבי ואגדיל

אנטיר אבא. כיון דאתרבי זרקין ליה לבר. ויכין רשע וצדיק ילבש וזרקין להאי קליפה ומברכין לצדיקא דעלמא, אבל הכא בבניינא דבי מקדשא דסטרא בישא יתעבר מעלמא לא אצטריך, דהא מוחא וקליפא דיליה הוי, אקדים מוחא דכתיב, היטיבה ברצונך את ציון בקדמיתא ולבתר תבנה חומות ירושלים, דהיא חומה דלבר דאיהי קליפה דיליה היא ממש, דכתיב ואני אהיה לה נאום ה' חומת אש סביב אני ולא סטרא בישא, ישראל אינון מוחא עלאה דעלמא, ישראל סליקו במחשבה בקדמיתא, עמין אחרנין דאינון קליפה, אקדימו, דכתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל, וזמין קוב"ה לאקדמא מוחא בלא קליפה דכתיב קודש ישראל לה' ראשית תבואתה, מוחא קדים לקליפה, ואע"ג דמוחא יקום בלא קליפה מאן הוא דיושיט ידא למיכל מניה, בגין דכל אוכליו יאשמו רעה תבוא אליהם נאום ה' כו' בגין דהא כדין יתחבר כולא בחבורא חדא ויהא שמא שלים בכל תקוניה כו' ע"ש עכ"ל לענינו, והנה ראינו לבאר הענין הזה בארוכה קצת וכמו שיתבאר לפנינו בעה"י:

ענף ב'.

אמנם ראיתי לסמוך את הדרוש הזה על דברי הרב הקדוש רבינו יוסף גיקטליא זלה"ה וזי"ע בדבריו בספר גינת אגוז חלק בי דה"מ עליון תיכון תחתון. והנה שעי"ז יתארכו לנו הדברים עד שנבוא לעיקר כוונתינו עכ"ז ראינו לסמוך על דבריו באשר שהם שייכים זה לזה ויתבאר לנו עי"ז כמה ענינים.

הנה מבואר שם בדבריו כי היסוד של כל עולם הוא אינו שוה בכל העולמות כולם אלא שבכל עולם הוא לפי ענינו. והיינו כי בעולם התחתון הוא יסוד של כל דבר למטה הימנו. וכמו שאנו רואין בעוה"ז שהיסוד כל בנין הוא למטה מהבנין והוא נבנה מלמטה למעלה ועומד הבנין למעלה מהיסוד שלו. וכן שורש האילן הרי הוא למטה מהאילן ונמשך גידולו מלמטה למעלה. וכן הוא בכל הנמצאות כולם שבעוה"ז הוא היסוד והשורש של כ"א למטה ממנו. הכל היה מן העפר כו' והיא למטה מהכל. ונמשך התהוות כל דבר בעוה"ז מלמטה למעלה. אך עולם היצירה שהוא עולם התיכון הנה בו נמשך התהוות כל דבר מאמצעיתו. כי בעולם היצירה הנה ניתן יסודו באמצעיתו. ונמשך שם גידולו של כל דבר מאמצעיתו שבו ומתפשט אילך ואילך. ובעולם הבריאה שהיא עולם העליון הנה שם הוא יסודו למעלה. ונמשך שם מציאת כל דבר מלמעלה למטה.

וכ"ז הנה הם מסוד הג' נקודות. חולם. חיריק. שורק. ר"ל מלאפום. שהחולם הוא למעלה והוא נקודה היסודי לעולם העליון. והחיריק הוא למטה והוא נקודת היסודי לעולם התחתון והשורק הוא באמצע והוא נקודת היסודי לעולם התיכון.

ובאמת הנה נמצא גם בעוה"ז עצמו אלו הג' תכונות. והוא בהג' יסודות. אש רוח מים. כי אש טבעו למעלה. והרוח הוא מרחף באמצע. והמים הוא טבעו למטה. אמנם העפר הנה הוא יסוד מורכב וכלול מכולם. ולכן הוא ממציא ומוציא ממנו את הדצח"מ. שהצומח הוא קשור למטה. כי כשנעתק מן הארץ אינו מצמיח עוד. והחי הוא באמצע. והמדבר הוא למעלה. שתשוקתו הוא תמיד להתעלה ולעלות מעלה. ועי' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף ו' במאמר שרשי הצח"מ. וכ"ז הנה הוא משום כי העוה"ז הנה הוא כלול מכולם. ע' דברינו ספר הקדו"ש שער ה' פ"נ. ולכן נמצא בו כל אלו הג' תכונות. אך בדרך כלל הוה כל עולם הזה יסודו למטה. ועולם היצירה יסודו באמצעיתו ועולם הבריאה יסודו למעלה. וא"כ הרי נמצא כי העוה"ז אשר יסודו הוא למטה הנה הוא מתפשט ועולה תמיד מלמטה למעלה. ועולם הבריאה אשר יסודו הוא למעלה הוא מתפשט ונמשך תמיד מלמעלה למטה ועולם היצירה אשר יסודו באמצעיתו ומתפשט אילך ואילך. הרי נמשך מציאתו העליון מלמטה למעלה והוא פנים בפנים עם הבריאה. ומציאתו התחתון הוא נמשך מלמעלה למטה. ובזה הוא פנים בפנים עם העשיה. ומתיחדים ע"י היצירה הג' עולמות זב"ז.

וכן הנה יש בזה ענין עוד כי הנה עולם העשיה אשר יסודו הוא למטה הנה נמצא בו ביסודו דבר והפוכו. כי מציאותו הוא בגבול אבל פעולתו הוא בבחי' בלתי גבול. כי הרי שורש האילן אשר האילן עומד עליו ויונק ממנו. הגם הוא בגבול וקצבה. כי כאשר יזקין בארץ שרשו. הנה נתייבש מקורו. והוא כלה ונפסד. והרי יש גבול וקצבה לכל שורש. אמנם הוא רק למציאותו לבד. אבל פעולתו שהוא כחו ושפעו אשר הוא ממשיך בהאילן ליתן פריו בעתו. הנה פעולתו בזה. הוא נמשך בבחי' בלתי גדול. כי הרי כל פרי הנה זרעו בו למינהו. שהן גרעיני כל פרי שמהן האילן צומח כשנוטעין אותן. כמ"ש רש"י בחומש בראשית א' י"ב. והרי נמשך הפעולה תמיד. כי נעשה מאילן פירי ומפירי אילן ומאילן פירי וכן לעולם. והרי נמשך הפעולה בבחי' בלתי גבול. כי מתקיים הפעולה כל ימי עולם, וכ"ז הוא בעולם הזה אשר יסודו הוא למטה.

והנה עד"ז הוא ג"כ בעולם הבריאה אשר שם הוא יסודו למעלה הנה ישנו שם ג"כ אלו הב' בחי' גבולי ובלתי גבולי בהיסוד שבו. אלא ששם הוא להיפך כי מציאותו שם. הוא בלתי גבול אבל פעולתו הוא בגבול. כי היסוד דעולם הבריאה אשר אמרנו ששם הוא יסודו למעלה. הנה הוא הכתר דבריאה. ונודע הוא כי כל כתר הוא ב' בחי' עתיק וא"א. ועתיק דבריאה הנה הוא המלכות דאצילות שהוא האדם היושב על הכסא, יחזקאל א' כ"ו, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם וגו', וכן דניאל ז' ט', חזה הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב וגו', ועל זה אמר ישעיה ו' א'. ואראה את אדני יושב על כסא רם ונשא. ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף א' סי' א'. וע"ש עוד בסי' ו' ז' ח' כי ענין הכסא וכן האדם היושב על הכסא הנה הוא הן בכללות והן בפרטות. והם כולם אחד. ע"ש ותמצא ותבין, והרי נמצא כי היסוד דעולם הבריאה הנה הוא רק אורו עצמו ית"ש שהוא ורא המלכות דאצילות שהוא אלהות גמור. והוא שאמרנו כי בעולם הבריאה הוה יסודו למעלה. והרי הוא בלתי גבול ובלתי תכלית כי הרי הוא אורו עצמו ית"ש. אמנם פעולתו הנה הוא בגבול ותכלית כי הרי עולם הבריאה הנפעל ממנו היא מעולמות הנפרדים שהם כולם בגבול ותכלית. והרי נמצא כי עולם הבריאה הוא היפך מהעשיה כי בהעשיה הוה כל מציאת היסוד שבו. הוא עצמו בגבול ותכלית. אך פעולתו הנמשך ממנו הוא בבחי' בלתי גבול בערך יסודו וכנ"ל. ובעולם הבריאה הוא להיפך כי עצמות היסוד שבו הוא בלתי גבולי אבל פעולתו הוא בגבול:

ענף ג'.

והנה ענין כל השינויים הללו הנמצא בהם הנה כולם הם לכוונה אחת ולתכלית אחד. כי הרי נודע הוא וכן נתבאר בדברינו בכ"מ. כי כפי מה שאנו רואין בעינינו את סדרי גילויו ית"ש בסדר מציאת העולמות כולם וכוונת תכליתם. הנה היה רצונו ית"ש להמציא תחילה את העולמות במדרגות רבות מדרגה למטה ממדרגה עד רדת העוה"ז שהיא בתכלית העביות והחומרי ושולחה תחת פניו להוציא בה ועל ידה את כל תוקף הדינין. ולבררם מכל הסיגים והפסולת הנעשה בהם בעולם התוהו. ולתקנם ולהעלותם בקודש למקור מחצבתם אשר לוקחו משם. והנה שם שני פעולות אשר הם זה היפך מזה. אמנם הם נעשים זה ע"י זה. כי הנה יציאת הדינין בכל תוקפם להוציא אותם מכח לפועל. כל תכונתם הנמצא בהם. הנה כ"ז נעשה רק ע"י הסתרת פניו ית"ש. וע"י ירידתם היותר אפשרי. וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ג. בדה"מ כתיב ויאמר. כי סוד הדין והעביות. הוא ע"י הצמצום שהוא הסתרת פנים. ונעשה עי"ז כל גלידת וחשכת הדינין. שהוא יציאתם מן הכח לפועל על תכלית האפשרי. והוא ענין ירידת מציאת העוה"ז. אשר בה הוא תכלית החומרי והעביות. וכן כל מאורעותיה ותלאותיה אשר בכל משך זמן קיומה הנה כולם הם רק יציאת תוקף הדינין מכחם לפועל על תכליתם היותר אחרון. אמנם הנה בזה גופה הם מתצרפים ומתלבנים. כי ע"י פעולתם בכל המאורעות והתלאות יוצא סיגיהם לחוץ ונפרד מהם. ונבררים ומתתקנים עי"ז ומוזרים ועולים בקודש למקור נור מחצבהם. ונעשים שם לרשפי אש שלהבת י"ה. שהם כל הנועם והעונג והזיו והזוהר. אשר רק לזה כוון בהם המאציל ית"ש

בפעולתו אותם. להנות ולהתענג בהם כל אותן אשר בשבילם נתגלה בכל זה והם אשר עלו במחשבה תחלה כמ"ש בב"ר פ"א סי' ד' ובשבילם נברא העולם. והרי נמצא כי הנה נתייסד הבריאה בסדר ירידה ועלייה שהם זה היפך מזה. אמנם הנה נעשה העלייה ע"י הירידה עצמה. וכמו שאמרנו כי הרי עי"ז גופא הנה יוצא מהם כל סיגיהם ונפרדו מהם והם מתתקנים ועולים.

כי הנה כל ירידתם הוא רק ע"י הסיגים המעורב בהם. כי הם אשר ממשיכים אותם מטה מטה להוציא כחם לפועל. כי בהיותם קרוב לאור עליון הם נכוים מגחלתו וכאפס ואין נחשבו לו. ואי אפשר להם לצאת מכח לפועל אלא רק בריחוק מקום וברדת מטה. אך על ידי זה הנה נפרדו לעצמן ומתבטלים. כי אין קודש מתערב בחול ומש"כ בטמא ח"ו. ונפסק יניקתם ומתבטלים והרי נבררו הדינין עי"ז מכל סיג ופסולת ומתתקנים ועולים לשרשם העליון אשר בקודש פנימה. והרי נמצא כי נעשה בירורם ותיקונם ועלייתם. ע"י הירידה עצמה. וכמו שביארנו בזה כל די הצורך בספר הדע"ה ובספר הקדו"ש.

והנה זהו הענין מה שנתייסד העולם העשיה. יסודו למטה והוא מתגדל והולך ממטה למעלה וכן מציאת היסוד גופה הוא בגבול וקצבה. אבל פעולתו הוא נמשך כל ימי עולם וכנ"ל. כי בכל זה הנה נשלם ונעשה כוונתו ית"ש אשר כוון בה בסדר הירידה והעלייה שאמרנו. כי במה שניתן יסודו למטה. הוא הירידה שבו. שהרי כל שורשו ויסוד התהוותו הוא בתחתית התחתית. ועי"ז הנה הוא יוצא בכל עביותו. וכן עי"ז נעשה האפשרית בו להוציא על ידו כל הסיגים והפסולת מהכח לפועל. אשר כל אפשרית מציאותם הוא רק בריחוק מקום ובתחתית התחתית וכנז'. וזהו ג"כ מה שיסודו עצמו הוא בגבול. והוא כלה ונפסד. והוא ג"כ מהטעם הנז'. כי משום שכל עיקרו הוא רק להיות סיבה למציאת העביית וכל הסיגים והפסולת. אשר מציאותם הוא ביטולם. ושלימותם הוא כליונם והפסידם. ור"ל כי הנה מציאת וקיום כל סיג ופסולת הנה הוא רק כאשר שהוא מעורב ודבוק עם איזה דבר טוב אבל כאשר שהוא יוצא על תכלית מציאותו והוא בפנ"ע אין לו קיום כלל והוא כלה ומתבטל. והרי הוא מציאותו ביטולו ושלימותו הפסידו. ולכן הוא ג"כ היסוד דהעוה"ז שהוא סיבתם. הנה הוא ג"כ בבחי' גבול וקצבה. כי לעולם הוא שהסיבה הוא לפי המסובב ממנו. וכמו שמקומו הוא בתחתית התחתית. להיות סיבה לפעולת הירידות כולם וכנז'. כן הוא זמנו בגבול ותכלית. משום שהרי עיקר הכוונה בו ובירידתו הוא להוציא על ידו כל הסיגים והפסולת. על מציאותם האחרון. אשר זה עצמו הוא ביטולם וכנז'. והרי היה הכוונה בו רק על בלתי קיום ר"ל שיתבטל על ידו כל סיג ופסולת.

אמנם זהו רק בעיקר מציאותו. כי הנה ניתן לו מקומו למטה. כדי להוציא על ידו כל העביות והחומרי והסיגים והפסולת. וכדי לבטלם עי"ז וכנז' והוא במה שאמרנו כי כאשר יוצא כחם לפועל על תכלית האחרון שבהם. אז הם נבדלו לעצמן. כי הטהרה והטומאה אינם סובלים זה את זה. וכאשר הם לעצמם לגמרי הם מתבטלים תיכף. ונבררו אז הדינין כולם וחוזרים ועולים לשרשם בקודש. והם כל הניצוצי קדושה. שמתבררים ועולים. אחר תכלית ירידתם. וכבר נודע הוא שהניצוצי קדושה הם שרשי דכל המציאיות כולם שכל המציאיות כולם אשר מחלקי הדצ"מ המתבררים ועולים מן הארץ. וכמ"ש הכל היה מן העפר. ומתחדשים תמיד מציאיות חדשים. הנה כולם הם מבירורי הניצו"ק כאשר נבררים ועולים אחר תכלית ירידתם כנז'. וכ"ז הנה הוא מפעולות היסוד דהעוה"ז. אשר אחר ירידתו בתחתית התחתית הנה הוא חוזר ועולה מלמטה למעלה בשפעו ופעולתו. שהוא גידוליו אשר הוא מצמיח ועולה בהם ממטה למעלה. ובפעולה שאין לה הפסק כל ימי עולם. כי הרי מוציא אילן שהוא עץ עושה פרי אשר זרעו בו למינהו כנ"ל. והנה כ"ז הוא ע"י עליית הניצו"ק המתבררים ועולים תמיד בלי הפסק כל ימי עולם. ולכן הוא פעולתו בבחי' בלתי גבולי. כי הוא לצורך התיקון והעילוי. שעולים מעילוי לעילוי עד אין קץ. ולכך נתייסד פעולת היסוד דהעוה"ז. שהוא בדרך עלייה ממטה למעלה ובבלתי גבול כי הם מתבררים ועולים תמיד. והרי נתבאר כי ענין הירידה והגבולי אשר במציאותו. וענין העלייה ובלתי גבולי אשר בפעולתו שניהם הם לכוונה אחת. שהוא לתיקון. הניצוצין שנפלו בעולם התוהו. להוציא כל סיג ופסולת אשר בתוקף דיניהם. להוציאם לחוץ כדי שיתבטלו ויתוקנו עי"ז הניצו"ק כולם. ויעלו מעילוי לעילוי עד אין קץ. כי יציאתם וביטולם דהסיג ופסולת. הוא ע"י הירידה והגבול אשר ביסוד דהעוה"ז בענין מציאותו. והבירור והעלייה דהניצו"ק. הוא נעשה ע"י פעולתו שהוא בעלייה ממטה למעלה ובבלתי גבול:

ענף ד'.

והנה אלו הב' בחי' והתיקונים אשר ישנם ביסוד דהעוה"ז. בענין מציאותו ופעולתו. הנה הוא מקבל אותם מעולם הבריאה והיצירה. כי הנה עולם הבריאה אשר יסודו הוא למעלה והוא בלתי גבול כי הוא רק מאורו עצמו ית"ש. והוא נמשך בפעולתו מלמעלה למטה ובגבול. שהוא בעולמות הנפרדים וכנ"ל ענ"ב. והרי נתייסד היסוד דעולם הבריאה. מעומק רום עד עומק תחת. כי מציאותו ומקומו הוא בעומק רום. שהוא באור אלהותו ית"ש אשר באצילות. אך גילויו שהוא פעולתו והתפשטותו. הוא עד עומק תחת. שהוא עד תחתית עולם הבריאה. והנה היה כוונתו ורצונו ית"ש בכ"ז. להתגלה עי"ז בעומק ראשית. ועומק אחרית. ע' ספר יצירה פ"א. היינו להוציא עי"ז כל סוד עולם התוהו אשר יצא מעולם הנקודות. אחר שעלו במחשבה לפניו שהוא במחשבה דא"ק כמ"ש בזוה"ק פ' פקודי רכ"ד סע"ב. וסליק גו מחשבה כו' ובריר פסולת מגו מחשבה כו' והמחשבה הנה שם הוא עומק ראשית. כי סוף מעשה הוא במחשבה תחלה. וכן היא נקרא ראשית. כמ"ש ראשית חכמה. ועליה נאמר בראשית ברא. כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"א רע"ב. והנה כלול שם כל מה שהיה והוה ויהיה. והוא עומק ראשית. אשר ממנו הוא עומק אחרית. כל מה שנעשה תחת השמש כי שם נגזר הכל. כמ"ש כך עלה במחשבה לפני.

וכ"ז הוא ג"כ ביסוד דהמלכות. הי' דהמלכות דאצילות המתלבש בהבריאה. ע' הגר"א ספד"ל פ"ד שהוא י' זעירא. חכמה זעירא. החכמה והמחשבה אשר על כל הבריאה. והוא הי' דאדנ"י שהוא היסוד דהבריאה אשר הוא למעלה כנ"ל ענ"ב. ור"ל כי אותו הי' דאדני הוא ג"כ בחי' חכמה. החכמה שבבריאה. והוא נקרא ג"כ ראשית. ראשית לנבראים. ועליה נאמר בראשית ברא. והיא ג"כ סוד המחשבה. ע' תיקונים י"ב סע"ב. וכ"ה סע"ב. והיא עומק ראשית ועומק אחרית לכל הבריאה כולה והנהגתה כי בה הוא כלול הכל: ובסוד כך עלה במחשבה לפני כל מה שהיה והוה ויהיה.

והנה נתפשט היא. מעומק רום עד עומק תחת: שהוא מלמעלה למטה עד סוף הבריאה. להעשות על ידה כל סוד העומק אחרית בתחתית העשיה. שהוא בעוה"ז. כל מה שעלה במחשבה לפניו ית"ש בעומק ראשית. שהוא הי' דאדנ"י שבעומק רום היסוד העליון דהבריאה כנז'. והרי נעשה כל מה שנעשה בעוה"ז. הכל מסוד היסוד העליון. דעולם הבריאה. אשר מציאותו הוא למעלה ופעולתו הוא למטה. כי הוא נמשך בפעולתו מלמעלה למטה.

והנה המקבל ממנו בראשונה. הוא העולם היצירה. ע"י אויר העליון אשר הוא נמשך מלמטה למעלה והוא פנים בפנים עם הבריאה. ומשם נמשך השפע בחציו התחתון שהוא מלמעלה למטה והוא בזה פנים בפנים עם העשיה כנ"ל ענ"ב כ"ז. והנה נעשה מתחילה ע"י כ"ז, כל סוד עומק תחת אשר בתחתית העשיה שהוא פעולת כל הירידות כולם. לצורך תוצאות כל תוקף הדינין מכחם לפועל: שהוא עומק אחרית. אשר כוון בו המאציל ית"ש. בכל תוצאות עולם התוהו להוציאם מן הכח אל הפועל בכל תכלית האפשרי וכנ"ל ענ"ג. והעומק אחרית הזה, שהוא כוונתו הנעלמה ית"ש אשר בתוצאות פעולת כל עולם התוהו. הנה הוא נעשה רק בעומק תחת, שהוא בתחתית העשיה. הנמשך מעומק רום, שהוא היסוד העליון דהבריאה, ושם הוא העומק ראשית, הכוונה לכ"ז,

וכבר אמרנו כי הכוונה בכל תוצאות עולם התוהו. להוציאם מן הכח אל הפועל. היה רק לצורך התיקון. כי עי"ז יוצאין הדינין על תכונתם האחרון. ועי"ז גופא הם מתבררים. כי כשיוצאים

על תכונתם האחרון. אז יוצאים כל הסיגים לעצמן. וכשהם לעצמן אין להם קיום כלל. ומתבטלים תיכף. ומתבררים הדינין [ע"ז מכל סיג ופסולת. ואז עולים לשרשם בקודש. ונעשים לרשפי אש שלהבת י"ה. שלהובין דרחימו. שהוא נועם כל הנועם, ועונג כל העינוגים.

אמנם הוא כי הנה עלייתם אחר שנתבררו. הנה הוא ג"כ רק ע"י איזה שפע מלמעלה. וכמ"ש במוחין דצלם פ"ו. והנה מקבלים את אותו השפע ג"כ ע"ד הנ"ל. שהוא מעומק רום עד עומק תחת. ודרך עולם היצירה. שהוא בחציו העליון. פנים בפנים. עם הבריאה. ובחציו התחתון. פנים בפנים עם העשיה. ויורד אותו השפע מלמעלה למטה. ליתן להם כח והארה לצורך עלייתם. שהוא מלמטה למעלה. מעומק תחת עד עומק רום שהוא מתחתית העשיה עד היסוד העליון דהבריאה. הי' דאדנ"י. והנה הם עולים מהעשיה ליצירה. דרך חציו התחתון. שהוא פנים בפנים עם העשיה. ומשם לחציו העליון, שהוא פנים בפנים עם הבריאה. ועולים משם להבריאה. עד היסוד העליון שבה. הי' דאדנ"י, שהיא העומק רום דהבריאה, ושם הוא העומק ראשית להעומק אחרית. כי שם היה הכוונה בראש. על התכלית האחרון שבסוף, ור"ל כי הרי כל הירידות כולם דכל העולמות בי"ע אשר הם יורדים עתה. מעומק רום עד עומק תחת, ונעשה בהם ע"ז כל הוצאות הפעולות דעולם התוהו. בכל העומק אחרית שבהם. שהוא יציאתם מן הכח לפועל על תכליתם, האחרון ככל מה שכוון המאציל ית"ש עליהם. בעומק ראשית. הרי היה כל עומק הכוונה בזה שיהיו הם כולם רק סיבות לתכלית התיקון האחרון.

וזהו עיקר הוראת דעומק ראשית ועומק אחרית. ר"ל מה שאנו מכנים וקוראים אותם בתוארים הללו, דעומק ראשית ועומק אחרית. משום שהרי כל אותן הסיבות להתכלית. הרי הם עמוק מכל עמוק. ומשולל הוא מהשגת כל בריה. איך אפשר שיהיו כל אותן הירידות כולם. אשר מהם הוא כל הקלקולים היותר אפשרי וכל הריסות הגדולות וצרות הנעשים בכל משך ימי עולם איך אפשר שיהיו הם עצמן הסיבה והפעולה לכל התיקונים היותר אפשרי ולכל הנועם והעונג והזיו והזוהר היותר אפשרי, והרי הוא עמוק מכל עמוק וסתום מכל סתום. ולכך הוא נקרא בשם עומק ראשית ועומק אחרית. כי הכוונה לכ"ז אשר בתחילה, הרי הוא עומק ראשית, וכן היסוד אשר נתייסד על כ"ז, הנה הוא עומק רום, הפעולה והמעשה בתוצאת כל התוהו כולו, שהם כל הקלקולים וההריסות הנעשה מזה בסוף, הנה הוא עומק אחרית, והמקום אשר נתייסד לזה, להוציא שם כל כחם לפועל, שהיא בתחתית העשיה, הוא עומק תחת, ונקראים כולם בשם, עומק, משום ששכל כל בריה משתוממת עליהם למה הוא, ונעלם מכל בריה, איך שהם סיבות להתכלית, ונקראים בשם עומקים, הן על ההוה והן על התכלית, כי הרי שכל כל בריה משתאה ומשתומם על כל מה שנעשה בהם עתה, מהקלקולים וההריסות, וכן הוא מופלא ומכוסה משכל כל בריה, איך שיסובב מהם עצמן לעתיד, כל היעודים העתידים דכל תקות חמדת ישראל.

והרי נתבאר לנו עכ"פ, כי כן העומק ראשית והעומק רום, שהוא כוונתו העמוקה ית"ש, אשר היה במחשבה עלאה הי' דאדנ"י, שהוא היסוד העליון דהבריאה, על כל המציאות כולה והנהגתה, וכן העומק אחרית והעומק תחת, שהוא כל מה שנעשה עתה, מתוקף הדינין, ביציאתם מכחם לפועל, בתחתית העשיה, הנה הם כולם ענין אחד, כי כולם סובבים למטרה אחת ותכלית אחד, שהוא לברר את כל הגבורות והדינין מכל סיג ופסולת, ולהעשות לרשפי אש שלהבת י"ה, שלהובין דרחמי. לתכלית העתיד, כי כל מה שנעשה עתה, בהעומק תחת מהעומק אחרית, הם סיבה לביטול כל הרע ולביטול כל הסיג ופסולת מהם, שהוא בירורם ותיקונם וע"ז הנה הם חוזרים ועולים תמיד ממטה למעלה עד שיחזור העומק תחת עצמו לעומק רום ואז יאיר ויתגלה, העומק אחרית דלעתיד, שהוא עומק אחרית התכליתי, ויחזור העומק אחרית, הוא עצמו, לעומק ראשית, ור"ל כי הרי יעשה ויתגלה בסוף מעשה, כל מה שכוון עליה במחשבה תחילה, והוא תכלית תיקון האחרון שיתעלה הכל, בעילוי אחר עילוי, ויחזור כל המציאות כולו לשורשו הראשון, עד סוד האחדות הנעלם. וכ"ז הוא ע"י כל הסיבובים כולם, אשר נעשה בהם עתה, בכל משך זמן דהעוה"ז וכנז', ואותן הסיבובים, הנה הם נעשים ע"י כל השינויים כולם, אשר אמרנו לעיל ענ"ב, והרי נמצא כי כל אותן השינויים, דלעיל ענ"ב, הנמצא עתה בהמציאות דהעולמות בי"ע, הנה כולם הם לכוונה אחת ולתכלית אחד.

ענף ה'

ומעתה נבוא לענין ההערות אשר הערינו לעיל ענ"א בענין הספירות הנמצא בסדר הבריאה ע"ש. ונקדים מקודם לבאר ענין אחד בענין מציאת הספירות ויציאתם מהמאציל ית"ש. וכן אח"כ בענין יציאתם זה מזה. כי הנה נודע הוא מדברי הראשונים שנעשה מציאותם בדרך עילה ועלול. ומבואר בדבריהם שגם מציאותם מא"ס ית"ש. הוא ג"כ בדרך עילה ועלול. ע' הקדמת הראב"ד בספר יצירה בתחילתו. בדה"מ. אדנ"י שפתי תפתח, ובפרדס, שער טעם האצילות פ"ז, אמנם כפי מה שאנו רואין בדברי הזוה"ק, וכן בכל דרושי האריז"ל, הנה הוא דבר שלא ניתן לאמר, כי הרי כל עילה ועלול, הנה אין בין העילה לעילתו, שום הפסק כלל, והם קרובים וסמוכים זה לזה בתכלית הקירוב, וכמו שמבואר בדברי הרמ"ק ז"ל שם פ"ז, בענין החקירה, אם היה אפשר להאציל עוד י' ספי' זולת אלו, אם שוים או גדולים או קטנים, ואמר, כי החקירה הזאת היא פתיות וסכלות גדולה, כי הרי ענין האצילות הוא, שהוא סמוך וקרוב אל המאציל בתכלית הקירוב ואין הבדל בין המאציל והנאצל, אלא הבדל מה שבין עילה ועלול, שזה עילה וזה עלול, [אמנם מבואר שם כי באמת הנה יש בהם כמה הבדלים, א' כי הם מחודשים, שקדם להם ההעדר, ב' כי כל קיומם וחיותם היא ממנו, ע"י שמשפיע בהם תמיד, ג' שהם בגבול ושיעור ומדה, כמ"ש רע"מ פינחס רנ"ב. ד' כי כל התוארים והשינויים הוא בהם ועל ידיהם, ע' דבריו שם שער ג' פ"א ע"ש ותמצא, אך כוונת הרמ"ק בענינינו הוא] רק בבחי' כמוהם, ר"ל על מציאותם והתהוותם, שבזה הם קרובים אל המאציל בכל מציאותם ומקומם עד שאין מקום עוד לזולתם כלל. כי האציל אותם ממנו בבחי' עילה מעלול, בכל רוממות מעלה שאפשר להמצא בהם, ולא השאיר עוד מקום ומעלה לזולתם כלל וכל מה שאפשר להיות נאצל קרוב אל המאציל, נתקרב הכתר, עד שלא נשאר מקום לומר שיהיה נאצל בין הכתר והמאציל, אלא שזו עילה וזו עלול. ועד"ז הוא מהכתר להחכמה כי אין הבדל והפסק ביניהם אלא שזה עילה וזה עלול כי החכמה עלולה מהכתר והכתר עילה אל החכמה וכן מהבינה אל החכמה כי אין הפסק ביניהם כי היא עלולה מהחכמה והחכמה עילה אל הבינה ועד"ז הבינה עם החסד וכן כו' כו' עד ה' שהיא המלכות שהיא סוף הנאצלים כי בה מסתיים מדרגת כל נאצל, וא"כ הרי תפול כל החקירה הנז', מאחר שכל מה שאפשר למדרגת נאצל לקבל מהמאציל, השפיע ויסד באלו הי', עד שאין עוד לזולתם בחי' נאצל כלל אלא למעלה מהם הוא המאציל אשר אפס זולתו, ולמטה מהם הם הנבראים, ולא מנע המאציל ית"ש את טובתו מאותן הי' ספי', והשפיע בהם ויסד אותם בכל רוממות מעלה בחי' נאצל עד התכלית, ע"ש דבריו פ"ז בארוכה בזה.

והנה הגם שפשוט הוא בכוונתו בכל מה שמכנה את המאציל ית"ש עם האצילות בבחי' עילה ועלול הכוונה הוא רק כדי לשלול את אפשרית מציאות נאצל אחר זולת האצילות. כי כל מה שאפשר לשם נאצל לקבל מהמאציל [הנה ישנו הכל באצילות. וכבחי' כל עילה ועלול שהם מסורים זה לזה בכל כחם. זה להשפיע וזה לקבל. ואין מקום לזולת ביניהם. ועד"ז הוא האצילות עם המאציל ית"ש אשר אפס זולתו. הנה השפיע באצילות כל מה שאפשר בחק הנאצלים לקבל. עד שאין מקום לשום נאצל נוסף. זולת האצילות מאומה. אמנם הוא. כי הנה כל בחי' עילה ועלול הנה באשר שהם מסורים זה לזה בכל כחם. כי העילה הוא רק להעלול ממנו. ומוסר את כל כחו אליו. וכן העלול מקבל בכל כחו. הנה ע"ז אינו יורד העלול מעילתו אלא רק מדרגה אחת. כי זה עילה וזה עלול. אך המאציל ית"ש עם הנאצלים הנה אין קץ לרוממותו עליהם. כי הם בערכו, בבחי' גבול ומדה ושיעור בכל עניניהם.

וכמ"ש ברע"מ פינחס רנ"ז ב'. וא"כ הרי הוא אינו מסוגם כלל. ולכן אמרו בתיקונים תיקון ע' קנ"ט ב'. כתר עלאה. אע"ג דאיהו אור קדמון אור צח ואור מצוחצח. איהו אוכם קדם עלת העלות. וכן בתיקון ס"ט קל"ג ב'. ואור קדמון. אע"ג דאיהו סתים וגניז. ואיהו קדמון לכל ספירן כו'. איהו לגבי עלת על כל העילת כגופא לגבי נשמתא כו' ע"ש. וכן נמצא עוד בזוה"ק כמה מאמרים הדומים לזה אשר אין המאציל מסוג הנאצלים כלל. חלילה וחלילה. והובא כל אותן המאמרים בפרדס עצמו. ע"ש בשער אם הא"ס הוא הכתר ובשער הצחצחות ובכ"מ מדבריו. וכן מרמז עליהם בשער טעם האצילות פ"ז גופה. בענין הנז' ע"ש. ואין כוונת הרמ"ק ז"ל וסיעתו במה שמכנים את המאציל עם הנאצלים בבחי' עילה ועלול. לענין השגת ותפיסה מהם. בהמאציל. אלא רק מה שנוגע לענין השגה ותפיסה בהנאצלים. שאי אפשר להיות שום בחי' עלול מהמאציל ית"ש. זולת אותן הי' ספי' הנאצלים. אבל בהמאציל עצמו. הרי נודע הוא שהגם שהוא עילת כל העלות וסיבת כל הסיבות הנה הוא נעלה ומרומם מהכל באין ערך וחקר ובאין דיבור ומלה, וכל זה הוא פשוט ומוכח גם בכוונת הרמ"ק זללה"ה.

אמנם גם בזה. הנה אני בעניי. איני עדיין שבע רצון בזה. כי אם ניתן רשות לשכלינו להתבונן ולחקור. אם היה אפשר להאציל עוד איזה אצילות נוסף על הי' ספי' שהאציל. וכמו שהביא הרמ"ק ז"ל שאלת החוקרים בזה. שם בשער טעם האצילות פ"ז ע"ש. הנה אין לנו עדיין ע"פ דברינו הנ"ל שום תשובה מספקת על זה. כי מה שמבואר בתשובתו שם. כי ניתן בהאצילות כל האפשרית אשר בחק הנאצלים לקבל. הרי מאחר שאמרנו כי המאציל הוא נעלה ומרומם מהם באין ערך וחקר. וכמ"ש התיקונים הנז' שגם כתר עלאה כו' איהו אוכם קדם עילת העלות. כי הוא בלתי גבול ואין סוף לאורו ושפעו וא"כ הרי אין גדול לשער. באפשרית האצילות שהיה אפשר לו להאציל עוד. מאחר שהוא נעלה ומרומם מהם באין שיעור וחקר והרי אין שיעור לאפשרית אורו ושפעו. ותשובת הרמ"ק ז"ל היתה תשובה מספקת רק באם שהיה אפשר לומר שהאצילות קרובה לרוממותו בתכלית הקירוב. אבל מאחר שחלילה לומר כן. וכמ"ש התיקונים כי גם כתר עלאה הוא בערך המאציל רק כערך השחרות לערך הלבנונית וכערך הגוף לגבי הנשמה וכנ"ל. וכן הוא ידוע ג"כ מתפילת אליהו וע' עוד ברע"מ פ' בא מ"ב ב' ופ' פינחס רנ"ז ב' ורנ"ח א' ובתז"ח ע"ו ג' ד' וכן בכ"מ בזוה"ק. כי אין ערך וחקר לרוממות המאציל על האצילות אלא שמתייחד עם האצילות ביחוד עצום עד שנעשה חד עמו אבל אין ערך וחקר לרוממותו עליהם.

וא"כ הרי אין מקום לתשובתו בענין החקירה הנז' כלל וכלל.

אמנם הוא הנה שאלת חקירה הנז' הוא באמת פתיות וסכלות גדולה כמ"ש הרמ"ק ז"ל. אך לא מטעמו משום שאין הפסק הבדל ביניהם. כי ההבדל ביניהם הוא רב ועצום כנז' ואין גבול לשער באפשרית שפעת המאציל כנ"ל. אמנם החקירה הנז' הוא באמת פתיות וסכלות גדולה. משום שאין קץ לשאלות כאלו. כי אם האציל אצילות עוד היית שואל ג"כ למה לא האציל עוד ועוד. ושאלות כאלו אין קץ וגבול להם. הן בכלל והן בפרט. למה לא ברא רק את העוה"ז לבד ולא שני ולא שלישי. וכן על כל פרטי הנמצאות אשר כ"א הוא בשיעור וגבול הן בכמותו והן באיכותו והן בזמנו הרי נופל שאלות כאלה על כל פרט ופרט. וגם לעולם לא תשבע נפשך לומר די. ועל זה נאמר קהלת ב' י"ב. ופניתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות (ר"ל שחכמה כזו לחקור בזה. הוא רק הוללות וסכלות) כי מה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו. ומן התימה על רבינו הרמ"ק ז"ל שמביא חקירה כזו בספרו הקדוש.

והעיקר בזה הוא. כמ"ש הרמב"ם ז"ל, במורה ח"ב פ' י"ח. דה"מ הדרך השלישי. בענין החקירה על חידוש הבריאה על מה שלא נברא מקודם. אמר שם כי מאחר שכרי השאלה הזה. הרי הוא מגיע ברצונו וחכמתו ית"ש. הנה כמו שנסכל מלהבין את חכמתו אשר חייבה שיהיו הגלגלים תשעה לא יותר ולא פחות. ומספר הכוכבים כמו שהם לא יותר ולא פחות ולא יותר גדולים ולא יותר קטנים. כן נסכל מלהבין את חכמתו. בהמציאו כל המציאות בהוותו העת דוקא. כי הכל נמשך אחר חכמתו התדירה. אשר אינה משתנה. אלא שאנחנו נסכל סכלות גמורה דרך החכמה ההוא ומשפטה אחר שכבר נתבאר בדברינו שחכמתו ורצונו הוא עצמו: וכמו שמשולל מלהשיג את עצמותו כן הוא משולל מלהשיג את רצונו וחכמתו. אחר שהכל עצמותו הפשוטה לבד אין דבר נוסף בו ע"ש. והרי למדנו הרמב"ם ז"ל כי משולל הוא מלהתבונן בטעמי סדרי הבריאה למה ברא בסדר זה ולא בסדר אחר וכן למה בשיעור זה ולא בשיעור אחר כי הרי חקירות כאלו נוגע בחכמת המאציל עצמו. שהוא עצמותו ית"ש. אשר משולל הוא מכל נברא מלהשיג בזה מאומה: וכבר אמר החכם מכל האדם. קהלת ג' י"ד. כי כל אשר יעשה האלהי"ם וגו' עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע. וכן חתם התורה וירא אלהי"ם את כל אשר עשה והנה טוב מאד. וא"כ הרי אין להרהר אחר זה מאומה. וע' זוהר חדש פ' בראשית במדרש הנעלם שם. דף י"ד עמוד ב' ג' ד"ה שאל ר' יצחק ע"ש, ודי בזה:

ענף ו'.

אמנם כי הנה בענין ההבדל אשר בין המאציל להנאצלים. אשר לפי דברינו הנ"ל אין שייך לייחס עליהם התואר עילה ועלול לומר שאין הפסק ביניהם כסברת הרמ"ק ז"ל לעיל. מאחר שההבדל ביניהם הוא רב ועצום ואין לשער כלל בכח אפשרית המאציל מה שהיה אפשר לו להאציל עוד כי אין סוף לאורו. אבל כל הנאצלים הרי הם בגבול ומדה ותחום וכמ"ש בפ' פינחס רנ"ז ב'. וא"כ הרי הגם שכל מה שאפשר להיות נאצל קרוב אל המאציל הנה נתקרב הכתר אליו. אך כ"ז הוא רק. לפי כל בחי' נאצל אשר עתה, אבל מאחר שאין ערך לרוממותו עליהם. ואין לשער האפשרית שבו. כי הוא אין סוף. הנה אם השפיע ממנו אור נאצל עוד יותר גבוה במעלה הרי היה עוד יותר קרוב אליו. ובאמת כי מאחר שכל הנאצלים הם מצד עצמן בגבול ומדה ותחום וכנז'. והוא ית"ש אין סוף, הנה לא שייך כלל לייחס עליהם לשון קירוב כלל ולומר שהם קרובים אליו במעלה מאחר שהם בגבול ומדה ותחום, והוא א"ס ית"ש, הרי אין ערך לרוממותו עליהם וכנ"ל עפ"ה בדברינו כ"ז.

והרי לנו עכ"פ, כי אין שייך לייחס כלל את ערך מעלת הנאצלים לרוממות א"ס, בבחי' הקירוב היותר אפשרי שבעלול לעילתו, כי שם הוא הקירוב היותר אפשרי כאשר אינו יורד העלול מעילתו אלא רק אותה המדרגה לבד שזה עילה וזה עלול, אבל בהמאציל עם הנאצלים הרי לא שייך כ"ז כי רוממותו עליהם הוא לאין חקר, ואחר כ"ז הרי לכאורה אין מקום כלל לדברי הרמ"ק ז"ל בזה.

אמנם הנה מצאנו בדברי האריז"ל ג"כ דברים מסכימים לדבר. הרמ"ק. והוא בשער דרושי אבי"ע פ"א. במה שאמר שם כי יש בחי' אמצעית בין כל מדרגה ומדרגה. ואמר כי הנה בהכרח הוא, שתהיה מדרגה אמצעי בין המאציל אל הנאצל. שהיא קרובה אל המאציל וקרובה אל הנאצל. והנה הוא בחי' כתר כו', כי הכתר הוא בחי' ממוצע ממאציל ונאצל, כי הוא הבחי' היותר אחרונה מכל האפשר בא"ס והוא השורש דכל הנאצלים כו' כו' ע"ש, וכ"ז הוא מסכים לדברי הרמ"ק והרי יש להקשות עליו ג"כ, מדברי התיקונים הנ"ל, שאמר, כי גם כתר עלאה אע"ג דאיהו אור צח ואור מצוחצח, איהו אוכם קדם עילת העילות. וכן שם קל"ג ב', ואור קדמון אע"ג דאיהו סתים וגניז ואיהו קדמון לכל ספירן כו' איהו לגבי עלת על כל העלות כגופא לגבי נשמתא.* וא"כ הרי איך אפשר לייחס עליו ולומר. שהוא בחי' אחרונה דא"ס:

הגהה.

אה"כ ראיתי כי דברי האריז"ל ניחא פשוט כי כל אור עולם עליון הוא בבח' א"ס בערך הכתר דהתחתון ולכן אמר האר"י ז"ל היטב שהכתר הוא האמצעי בין א"ס לעולם התחתון ע"כ הגה"ה

וכן יש להקשות עוד. כי הרי נודע הוא מכל דרושי האריז"ל. שמציאת כל האצילות. הוא נעשה בשני זמנים, וע"י שני מיני פעולות כי שרשם הראשון. הוא יצא ונעשה בעולם הנקודות, ומציאותם ושלימותם.

נעשה בעולם התיקון, והנה בעולם הנקודות, כאשר יצאו אז מהעינים דא"ק. והמלכיות דהב"ן, לבד, ויצאו כולם בהעלם גדול מאור א"ס ובסוד רשות הרבים, הרי פשוט הוא, כי לא שייך לכנות אז עליהם כלל, כל בחי' עילה ועלול אשר אמר הרמ"ק שהכתר הוא קרוב אל המאציל בתכלית הקירוב עד שלא אפשר להיות נאצל גדול יותר ממנו. מאחר שגם הכתר לא היה אז אלא רק מהמלכות דב"ן. ומכש"כ שלא שייך לכנות אז על הכתר ולומר שהוא בחי' אחרונה דא"ס, כנ"ל מדברי האריז"ל. כי הרי לא היה אז הוא ג"כ רק מהבחי' אחרונה דהב"ן. וכן הרי לא שייך לכנות אז גם על פרטי הי' ספי' כולם ולומר שהיו קרובים זה לזה בתכלית הקירוב דבחי' עילה ועלול, כנ"ל מדברי הרמ"ק, כי א"כ הרי היה אחדותם גם אז עצום מאד, ולא היו נעשו בסוד רשות הרבים כלל, והרי אי אפשר לייחס הדברים הללו על מציאותם בעולם הנקודות בשום פנים.

וכן הנה אי אפשר לייחס הדברים הללו גם על אחר התיקון. כי הרי נודע הוא. כי שרשם הראשון דכל פרצוף, הנה הוא ג"כ רק מהבירורים דעולם הנקודות, אשר עליהם לא שייך לכנות כלל הייחס דעילה ועלול כנז', ולא שייך לכנות עליהם. אלא רק שהיה מציאותם ע"ד יש מאין, כי הם כולם נעשו ויצאו אחר הפסק הפרסא דא"ק. והיו בסוד רשות הרבים, כ"א מופרד מחבירו והיו חסרים מאד מאור האחדות והשלימות, והרי נעשה מציאותם מא"ס ית"ש בבחי' יש מאין, ומהם, ומבירורם הנה נעשה אח"כ השורשים הראשונים דכל פרצופי האצילות לאחר התיקון. והיה נמשך התיקון דכ"א. ר"ל גם בעתיק וא"א רק לאט לאט וממטה למעלה, ע"י סיבובים מסיבובים שונים, ע"י זווג עיבור לידה קטנות גדלות, ע' שער התיקון פ"א ושער סדר אצילות בקיצור פ"ג סמוך לסופו, ובדרך כלל הרי נעשו כל הנאצלים רק מאחר הצמצום ולהלאה: וגילויו ית"ש בכולם, הוא רק ע"י קו דק כנודע, וא"כ הרי אין מקום לומר שהכתר הוא מבחי' אחרונה דהמאציל ית"ש ואין הפסק מעלה ביניהם, הלוא מכל הנ"ל הנה נראה שכל הנאצלים הם נעשו מהמאציל ית"ש ג"כ רק בבחי' יש מאין, וגבוה המאציל עליהם כגבוה שמים על הארץ וכמו שאמר האריז"ל עצמו בשער דרושי אבי"ע פ"א ע"ש אלא שמתפשט ומתלבש בהם כהנשמה בהגוף ומתייחד עמהם ביחוד עצום ונעשה חד עמהם עד שנעשה כל האצילות כולו אלהות גמור על ידו כנודע אבל מציאותם גופה זולת יחודו בהם הם ג"כ רק בבחי' יש מאין ולכן אמר התיקונים שגם אור קדמון, שהוא כתר עלאה, הוא לגבי המאציל, כגופא לגבי נשמתא.

אמנם הוא. הנה דברי חכמים הם קיימים. וזה וזה אמת ושניהם אמת. ויש גם אלו ב' הבחי'. בכל הנאצלים כולם ובכל עולם ועולם לפי ערכו. כי הנה העולם היותר עליון אשר ברום חביון עוזו ית"ש והוא העולם דקו וצמצום ונקרא בשם טהירו עלאה ובשם אור קדמון. אור דנפיק מאויר. כי קודם שנתפשט בהקו היה נקרא הצמצום רק בשם אויר קדמון. כי לא היה ניכר בו אור כלל. וכנ"ל כלל ז' ענ"ד עש"מ, אבל אחר שנתפשט הקו. הנה נקרא בשם טהירו עלאה, והוא אור קדמון דאיהו סתים וגניז. ועכ"ז הנה הוא לגבי עילת על כל העילות כגופא לגבי נשמתא. והוא ע"פ מה שביארנו בחלק הביאורים שם. שהקו, הנה הוא ג"כ בבחי' אור וכלי, שהאור שבו הוא אור א"ס הנמשך שם ונתצמצם ע"י הצמצום בהקו, שהרי הוא רק קו דק, והנה אפשר לכנות עליו ולומר כי הוא בבחי' ממוצע בין א"ס להנאצלים, שהוא בין אור א"ס המקיף, לכל הנאצלים כולם, כי הרי יש בו שני הבחי', שהאור הוא א"ס אך הקו הוא בגבול ומדה, וכמ"ש הרב שם כי נבחן בו ראש וסוף מעלה ומטה פנים ואחור ע"ש, והרי הוא ממוצע בין א"ס להנאצלים, כי בפנימיותו הוא א"ס ובחיצוניותו הוא בבחי' גבול ומדה, וכן הנה יש לייחס, על אותו האור א"ס שבהקו שהוא הבחי' האחרונה שבא"ס ועכ"ז הנה הוא לגבי אור א"ס המקיף כגופא לגבי נשמתא, כי הרי הוא בבחי' כלי כנז'.

והנה בסוד שורש הי' ספי' אשר ישנם באותו הקו, הרי נופל שפיר כל הייחס דעילה ועלול אשר אמר הרמ"ק, כי הרי הכתר שבו, הרי הוא קרוב אל המאציל בתכלית הקירוב, כי הרי נמשך ממנו ממש והוא חד עמו, ועכ"ז הנה אמר עליו התיקונים היטיב, כתר עלאה אע"ג דאיהו אור קדמון אור צח ואור מצוחצח איהו אוכם קדם עילת העילות, כי אותו הכתר הרי הוא התחלת וראשית הקו, אשר הוא מצומצם מאד ובבחי' קו דק, והרי הוא אוכם לגבי אור א"ס המקיף. וכל קרבותו אליו הוא רק בבחי' מקום, ולא בבחי' מעלה כלל וכלל, אך עכ"פ הוא כי באותו המציאות שהוא, הנה הוא קרוב אל המאציל בתכלית הקירוב והוא אחד עמו, ולא שייך לכנות ולומר בו הבחי' יש מאין, אלא רק, על הכלי דהקו, אבל לא על האור שבו, אלא הוא, כי אותו האור אשר הוא אחד ממש עם האור המקיף ונתצמצם בהקו הנה הוא על דרך שאמרו, כשהוא רוצה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא, וכשהוא רוצה מצמצם שכינתו בין שני בדי הארון, ובאמת הנה לא היה שייך עליו לומר שהוא עילה מעלול ולא בחי' נאצל כלל כי הרי הוא מאור א"ס עצמו, אך מסיבת שנתצמצם בהקו ונתגלה עי"ז, הנה הגילוי הזה שנעשה בו, הרי הוא בחי' עילה ופעולה כי הוא עתה בפנים חדשות, ופעולה הזה שנעשה בו הוא נאצל מהמאציל והוא עילה מעלול, ועומד עתה בגילוי דבחי' נאצל, הגם שבאמת הנה הוא אחד ממש עמו.

והנה עד"ז הנה הוא ג"כ בהתפשטות אותו אור הכתר עלאה מגילוי לגילוי, שהוא ממנו להחכמה ומהחכמה להבינה ומהבינה להחסד וכן כו' עד סוף הקו שהוא המלכות, הנה נאצל הגילוי דכל תחתון מהעליון שעליו, בבחי' עילה מעלול, ובהם, הנה קרובה כל עילה לעילתו, הן במקום והן במעלה, ואין הבדל ביניהם אלא שזו עילה וזו עלול ובכל בחי' עילה ועלול שאמר הרמ"ק ז"ל בפרדס שער טעם האצילות פ"ז וכנ"ל ענ"ה.

והנה על אלו בחי' הי' ספי' נעלמים. אשר בהקו. אשר הם מאור א"ס עצמו, אלא שנתגלו ונעשו לבחי' שורש די' ספי'. ע"י הקו, הנה עליהם אמר במעין החכמה המיוחס למשה רבינו ע"ה [והובא בפרדס שער האצילות פ"ז ובעמק המלך שער כדור הטהירו פ"ג וע' דברינו בס' הקדו"ש שער הפוגה קדיש פ"ל] ואלו העשרה הם נודעים מהחושך (כי הם מתפשטים מא"ס המקיף שהוא נעלם, וכמ"ש במעיין החכמה שם, דנקרא חושך, משום גודל העלמתו) [והם אור מאור] הוא הכתר, שהוא נמשך כאחד, עם אור א"ס המקיף, ונקרא על שמו, וכמ"ש ברע"מ פנחס רנ"ח ע"א, דכתר אין סוף אתקרי כי ביה לית סוף לנביעו דנהוריה, כמ"ש ברע"מ פ' בא מ"ב ע"ב [וזוהר מזוהר] הוא החכמה, שהוא יוצא מזוהר אור הכתר [וזיו מזיו] הוא הבינה שהיא נקרא נועם, וכמ"ש בזה"ק פ' מקץ דף קנ"ז ע"ב, עלמא דאתי אקרי נועם. והיא יוצא מהחכמה שהוא נקרא עדן. וכמ"ש בפ' יתרו דף ל' ע"א, ולכך נקרא הבינה זיו מזיו [זוהר מאור] הוא החסד, שהוא ענף החכמה, ונקרא על שמו, והוא יוצא מהבינה, ונקרא הבינה בערכו בשם אור. וכן היא נקרא לעולם על שם הכתר. אהי"ה, כי היא הכתר להז"ת ולכן אמר על החסד זוהר מאור [אור מזוהר] הוא הגבורה היוצא מהחסד שנקרא זוהר. ומשום שהגבורה הוא ענף הבינה שנקרא ג"כ אור כנז'. לכן נקרא הגבורה על שמה, ונקרא הגבורה אור מזוהר [זיו מאור] הוא הת"ת שנקרא ג"כ זיו. על שם שהוא מאיר להמלכות, ועל דרך שאמרו בענין זיו, בזוה"ק במדבר קי"ז ע"ב ע"ש כן הוא בת"ת וע' עוד למטה ומשום שהוא יוצא מהגבורה שנקרא אור כנז', לכן נקרא הת"ת זיו מאור. [אור מזיו] הוא נצח. כי עיקר הגילוי אשר מכל עליון להתחתון ממנו, הוא מהנה"י, כי הנה"י דהעליון הם המאירין להתחתון, וכמ"ש הרב בנקודות פ"ב והתחלתו הוא מהנצח, לכך נקרא הוא בשם אור. והוא יוצא מת"ת שנקרא זיו כנז' לכן נקרא הנצח אור מזיו, [זיו מזוהר] הוא הוד, שנקרא ג"כ זיו ע"ד הת"ת. משום שכל קבלת המלכות הוא ממנו, איהו בנצח ואיהי בהוד, והוא יוצא מזוהר אור הנצח, לכך נקרא הוא זיו מזוהר. [זוהר מזיו] הוא יסוד. שהוא נקרא זוהר הרקיע, ע' תיקונים בתחילתו ובהגר"א שם, וכן הוא בכ"מ [יקוד מיקוד] הוא המלכות, שהיא נוטל בעת הנסירה הגבורות, מז"א, [הרי עשרה.

הראשון אור מופלא (כי הוא נמשך כאחד מאור א"ס, כנז')

וזהו אור מאור, והשני אור נסתר (כי הג"ר הם נסתרות, ועליהם נאמר הנסתרות לי"א, כמ"ש אליהו זל"ט), וזהו זוהר מזוהר, (שהוא מזוהר אור הכתר, כנ"ל), והשלישי אור מתנוצץ (כי היא מתנוצץ להז"ת, הגם שהיא בעצמה היא ג"כ רק מהנסתרות) וזהו זיו מזיו, הרביעי אור לח (שהוא גוון לבן) וזהו זוהר מאור, החמישי אור מלוחלח (שהוא גבורות ממותקים, וכל לחות החסד הוא על ידו, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ב' אות ד', עש"ה) וזהו אור מזוהר, הששי אור מזהיר (והוא כללות הת"ת שהוא ז"א, והוא מזהיר ומאיר על המלכות וכנ"ל) וזהו זיו מאור, השביעי אור מזוקק, וזהו אור מזיו (כי משום שבאצילות הוה נה"י דינין. ובהתפשטותם למטה נאחזים בהם החיצונים. ולכן אמר, כי בשורש השרשים אשר למעלה, הוה הנלא אור מזוקק), השמיני אור לח ומלוחלח, וזהו זיו מזוהר (כי באצילות הרי הוה הוד. דין קשה מאד, ע' תיקון הירח פ"ה, אבל כאן בשורש השרשים. הוה הוד אור לח ומלוחלח. כי הגבורות כשהם נמתקים, הנה כל מה שהם יותר בתוקפם, הנה מתגלים על ידם אור החסדים ביותר, ולכן אמר על ההוד שהוא לח ומלוחלח), התשיעי אור בהיר, וזהו זוהר מזיו (ונקרא אור בהיר, שהוא אור זך, והוא ע"פ שאמר הרב במ"ן ומ"ד דרוש ה' ובכ"מ. שכל מה שנוטל יסוד מלמעלה אינו מתעבה כלל. ואע"פ שיורד האור דרך כל המדרגות שלמעלה. אינו מתעבה ומתלבש כלל. וגדולה הארתה למטה כמו למעלה. ע"ש. וזהו שאמר על אור היסוד שהוא אור בהיר. אמנם באצילות. הנה נשאר האור גנוז ביסוד עצמו. ואינו מאיר להנוק' אלא דרך דופני העטרה. ע' הארת המוחין פ"ט ובהגר"א ספד"צ פ"א דף י"ט סע"ג. ובדפוה"ח הוא י"ב סע"ב. וכן בדבריו בתיקונים דף פ"ט ע"ג. אך עכ"פ הוא כי אור היסוד עצמו. הנה גדולה מעלתה למטה כמו למעלה ואינו מתעבה כלל כנז'. ולכן אמר עליו המעין חכמה. שהוא אור בהיר). העשירי אור נוגה. וזהו יקוד מיקוד. עכ"ל. כי הוראת נוגה הוא שאין לו אור מצד עצמו אלא שנמשך בו האור מזולתו. וכמ"ש רמ"ל מלבים ז"ל על פסוק ונוגה כאור תהיה. חבקוק ג' ד'. והוא המלכות. שקבלתה הוא מז"א. וכן נוגה עם הכולל הוא גימ' אדנ"י. כמ"ש בספר יאיר נתיב. ומשום כ"ז אמר על המלכות. שהיא אור נוגה.

והנה כאן בשורש השרשים ד' ספי' אשר בהקו. הנה הם כולם בקו אחד. ע' לקמן כלל י"ז. ונמשכים זה מזה בבחי' עילה ועלול. וכן הוא הכתר עם המאציל. אלא שהקירוב דבחי' עילה ועלול אשר מהכתר עם המאציל. הנה הוא רק בבחי' מקום. ולא במדרגה ומעלה, אבל הקירוב דבחי' עילה ועלול, אשר מזה לזה בכל הספי' כולם אשר מכתר עד המלכות, הנה הוא, הן במקום והן במדרגה ומעלה, וככל בחי' עילה ועלול, והנה על כל אותן בחי' שורש דהי' ספי', אשר בהקו, עליהם הוא דברי המעיין החכמה הנז'. ולכן אינו קורא אותם בשמות הספי', כי אינם ספי' ממש ח"ו, והם נעלמים כאן מאד, והם כאן רק בבחי' רצון הנעלם שבא"ס אשר עליהם, ולכך קורא אותם המעיין החכמה רק בשמות תוארים, על הורם ותכונתם אשר למטה, ועכ"פ הרי נתבאר לנו, הייחס דעילה ועלול אשר אמר הרמ"ק ז"ל על הספי', איך שיש מקום לדבריו ז"ל, בשרשם הנעלם אשר בהקו דא"ס ית"ש שהוא מאחר הצמצום ולמטה:

ענף ז'.

והנה ע"ד שאמרנו בייחס דעילה ועלול אשר בשורש שרשם הנעלם שבהקו דא"ס, הנה עד"ז הוא ג"כ במכש"כ בסוד הי' ספי' אשר בעולם העקודים. והיינו בהתפשטות הב' אשר להעקודים כי בהסתפשטות הא' הנה יצאו אז ממטה למעלה ממלכות עד הכתר והרי יצא אז כל עלול קודם עילתו. והגם כי בשרשם הנעלם הנה לא היה באמת שום שינוי כלל בין התפשטות הא' להב'. כמו שבארנו בכ"מ מדברינו. וכן יתבאר עוד לקמן כלל ט"ו. אמנם הנה אנחנו אין לנו לדבר אלא רק במציאת גילויים ולא בההעלם שבהם. אלא כי מגילויים נבין ממילא על ההעלם ג"כ. אך הדיבור אינו ראוי לדבר אלא רק בבחי' גילויים' ולכן בההתפשטות הא' אשר היה גילויים. רק ממטה למעלה. ממלכות עד הכתר. הרי לא יצאו זה מזה. ונתגלה מזה אז כל עלול קודם עילתו. אמנם בהתפשטות הב'. הנה היה אז יציאתם מהמאציל וכן אח"כ יציאתם זה מזה בבחי' עילה ועלול.

והיינו כי מתחילה הנה יצא הכתר כלול מכל הט'. כמ"ש במטי ולא מטי פ"ב. והנה היה יציאתו. משרשם הפנימי אשר בהפה. כמ"ש הרב שם רפ"ג. וכנ"ל כלל ד' ע"ש. והנה היה יציאת הכתר משם: בבחי' עילה ועלול. כי הכתר הוא קרוב לאותו השורש שהוא בחי' המאציל אליו. בכל הקירוב היותר אפשרי שבעילה ועלול. הן במקום והן במעלה. וכן היה יציאתם אח"כ זה מזה החכמה מהכתר והבינה מהחכמה וכן כו' כו' עד המלכות (ע' דברינו במטי ולא מטי פ"ד אות ה' ז') כל תחתון מהעליון שעליו בסדר דעילה ועלול. ומה שאמר התיקונים על הכתר דאיהו לגבי עלית על כל העילות כגופא לגבי נשמתא. יהיה הכוונה. על הכתר דעקודים בערך אדם קדמאה. והוא כי הרי בעקודים התחיל בחי' הכלי כנודע. ועכ"פ הוא כי יש ייחס להבחי' דעילה ועלול בהי' ספי' דהעקודים ג"כ.

וכן עד"ז הנה יש לייחס היטיב באמת כל הבחי' דעילה ועלול. גם בהי' ספי' דאצילות אשר לאחר התיקון. והגם כי שרשם הנה הוא ג"כ רק מהמלכיות דב"ן דעולם הנקודות. אשר יצאו אז נפרדים זו מזו. ובבחי' נקודות. כקרני חגבים. ולא היה שייך אז לומר כלל על הכתר דהנקודות שהוא קרוב אל המאציל בייחס הקירוב דעילה ועלול. לא במקום ולא במעלה ח"ו וח"ו. ווכן כל הי' כולם אחר שיצאו זה מזה. הרי היו נפרדות זה מזה. ובפרט הז"ת שבהם. אמנם הנה במיתת המלכים כאשר יצאו האורות מהם ועלו למעלה: כמ"ש בשביס"כ פ"ג. ואח"כ לצורך התיקון הנה עלו עוד בעלייה אחר עלייה. עד שעלו בע"ב ס"ג דא"ק. כמ"ש בשער התיקון פ"א. וניתוסף עליהם אז: המ"ה הכללי. שהוא מרזא דאור א"ס. ונתייחדו ונעשו עם המלכיות דב"ן לעלם אחד. ויצאו אח"כ ע"י זווג מהע"ב והס"ג דא"ק. וע"י סוד אמ"ר וק"ב. אשר נמשך דרך הא"ק כולו. ר"ל דרך כל פרטי הפרצופים שבו. כמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד'. ויצאו ע"י זווג ועיבור. מהאו"א שבא"ק. ומבחי' אמ"ר וק"ב שבהם. ונתקן ע"ז. העתיק יומין שהוא הרדל"א דאצילות, ואח"כ היה הזווג בעתיק יומין. ומבחי' אמ"ר וק"ב שבו נתקן הא"א דאצילות. ואח"כ היה הזווג בא"א. ומבחי' אמ"ר וק"ב שבו יצאו ונעשו או"א דאצילות. ואח"כ היה זווג באו"א ומבחי' אמ"ר וק"ב שבהם. יצאו ונעשו הזו"ן דאצילות' ע' כ"ז בתיקוו פ"א. והנה בזה הנה היה נעשה באמת עיקר המציאות דכל תחתון מעליון בבחי' עילה מעלול. והגם שהרי נמשך החהוות דכ"א. רק ממטה למעלה. וע"י סיבובים מסיבובים שונים. ואינו זוכה כל תחתון כ"כ מהר לבוא קרוב וסמוך למדרגת העליון. עד זמן זמנים: ע' דרושי הצלם דרוש א' ונסירה פ"ט וז"א פ"א ובכמה וכ"מ. אמנם הייחס דהקירוב דעילה מעלול אשר מזה לזה. הנה הוא על עלם כח הפנימי דכ"א ועל יציאתו משורשו. אמנם תיכף אח"כ, הנה מתעלם ומתעבה. ר"ל שנתלבש וכהדין קמצא דלבושיה מיניה. ואינו מכיר עוד את עילתו מאומה.

וכ"ז הנה הוא סוד אמ"ר וק"ב שאמרנו, ע' זוה"ק תרומה קס"ז א' ושם רע"ב, כי הנה סוד טפת הזרע הנמשך מן המוח, הנה המשכתו מן המוח, הנה הוא רק אור וכח לבד והוא האור דאמ"ר. ע' הגר"א בתיקונים תיקון מ' דף פ"ט ע"ג, אך תיכף בהתפשטותה מן המוח, הנה היא מתלבש ומתעבה בסוד מים, והוא המ' דאמ"ר, ואח"כ הנה היא מתפשט עוד דרך חוט השדרה. ונגלד ונקרש בסוד רקיע. והוא הר' דאמ"ר, והנה אינו ניכר בה עתה האור כלל אשר הוא מעלם האור דהמוח, ע"י התפשטותה והתעבותה, והנה יציאתה מן המוח הנה הוא באמת בבחי' עילה ועלול, והיא מכיר אז את עילתה, כי היא קרובה אליו, אמנם הוא רק אותו הרגע קטנה לבד, בעת שהיא נאצלה משם, אבל תיכף עם יציאתה, הרי נשתנה ומתעבה, ואינה מכיר עוד את עילתה כלל, אמנם עצמותה הפנימית, הנה הוא לעולם, אותו האור אשר מן המוח, והוא עומד בה לעולם לעלם ועיקר, והוא הנושא אותה תמיד אך הוא מתעלם בה מאד, ואינו ניכר בה כלל מערך עצמותה, וגם

הוא

היא גופה אינה משגת אותו, ע״ד כל גוף שאינו משיג את הנשמה שבו, ואינה יודעת אותו מאומה כי הוא רק שורש עלמותה הפנימית ונעלם בה לעולם.

והנה אותה העלמות הפנימית שאמרנו, שהוא עלמות הפנימי דכל ספי׳ ודכל פרצוף, הנה הוא אשר נאצל כל תחתון מהעליון שעליו. בבחי׳ עילה ועלול. אמנם השלמת הגילוי והמציאות דכל ספי׳ ודכל פרצו׳. הנה הוא נמשך ונעשה רק ממטה למעלה. ע׳ א״א פ״א ואו״א פ״א. וע״י סיבובים מסיבובים שונים. ועי״ז יורד המציאות דכל תחתון. למטה במדרגה הרבה ממדרגת העליון. אך העלמות הפנימי דכל אחד. הנושא אותו בכל מלואו. הנה בזה הוה כל תחתון עם העליון שעליו. בבחי׳ עילה ועלול וכדברי הראשונים והרי נתבאר לנו מדברינו עכ״פ כי הגם שמציאת כל תחתון וגילויו. הנה הוא במדרגה למטה הרבה מהעליון שעליו. ואינו ניכר בו העליון כלל. אך עלמותו ופנימיותו. הנה הוא באמת מהעליון עצמו. ובבחי׳ עילה ועלול. והוא בסוד אמ״ר וכנ״ז.

אמנם שורש בחי׳ עילה ועלול אשר מהמאציל עליון עצמו ית״ש הנה הוא רק ע״י הצמצום ומהצמצום ולמטה וכנ״ל ענ״ו. והרי הוא כל שורש הבחינה דעילה ועלול רק ע״י צמצום. והוא רק בבחי׳ מקום ולא בבחי׳ מעלה. והבן כ״ז מאד

ענף ח׳.

ומעתה נבוא לעניננו אשר בתחילת הדרוש, אשר לעיל ענף א׳ ב׳. כי הרי לפי כל הנ״ל הנה אנו רואין כי נמשך ההתהוות דכל פרצוף בב׳ בחי׳ כי הבחי׳ דעילה מעלול שאמרנו וכל הסדר דאמ״ר. הרי הוא מלמעלה למטה. אך סדר מציאותו וגילויו. הוא ממטה למעלה מעיבור ליניקה ומיניקה לקטנות ומקטנות לגדלות. וכן גם הסדר דמלמעלה למטה אשר בסוד האמ״ר. הנה לא נמשך בו כל אורו בשלימות תיכף ומתחילה. אלא ג״כ רק במיעוט היותר האפשרי. כי האור שיורד ונמשך מהמות עצמו שהוא א׳ דאמ״ר הנה אינו יוצא עיקרו כלל כי הוא נשאר עתה גנוז ביסוד דהעליון. ואינו ממשיך בהנוק׳ אלא רק תמצית הארה ממנו דרך דופני העטרה כמ״ש הרב בהארת המוחין פ״ט והוא סוד מ״ש בזוהר בראשית דף א׳ ע״א. אור דאתברי ואתגניז ואתכליל בברית כו׳. והוא זרע קיימא באות ברית ממש. כי נשאר שם עיקרו ואינו מאיר לנוק׳ אלא דרך לדדי דופני כל העטרה ואמר הגר״א בתיקונים דף פ״ט ע״ג. כי אלו שהיה יוצא בהזווג האור הזה עצמו היה האדם צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו. והוא סוד שאמרו ב״ב דף ע״ד ב׳. סירס את הזכר. כי גנזו לצדיקים לעתיד לבוא. וממש הוא סוד הש״י עולמות שעתיד הקב״ה להנחיל לכל צדיק וצדיק. ע׳ דברינו ספר הקדו״ש בשער הפונה קדים פ׳ ל׳ דף ע״ט ע״ד, והוא סוד אור זרוע לצדיק שאמרו בזוה״ק תרומה קס״ז א׳ ב׳ ופ׳ בא ל״ה א׳, ועכ״פ הוא כי האור דכ״א אשר אמרנו שהוא נמשך בו מהעליון בבחי׳ עילה ועלול הנה הוא נשאר עיקרו למעלה ולא נמשך ממנו בהתחתון ממש. אלא רק תמצית הארה ממנו. ועיקרו הוא רק על לעתיד לבוא.

אמנם גם מציאת האור הראוי אליו עתה. הנה לא ניתן בו מתחילה ג״כ אלא רק במיעוט האפשרי ואינו זוכה אליו אלא אח״כ בעת הגדלות וע״י עיבור שני דמוחין ובסוד מה שאמרו בזוה״ק אחרי מות ס״ה ב׳. דינקא להו אימא ואח״כ אתעברת מנייהו. שהוא עיבור שני דמוחין. כמ״ש בנסירה פ״ג ובמאמרי רשב״י דף כ״ג ב׳ ג׳ מדפוה״ח תרנ״ח. והרי נמצא כי גם האור אשר נמשך בו מלמעלה למטה. הנה אינו זוכה אליו ג״כ. אלא בסדר דרך דמלמטה למעלה. שהוא לאט לאט.

והנה הטעם בזה הרי הוא פשוט. שהוא משום צורך ההתחברות והשתוות הנשמה עם הגוף. שהם שני הפכים. כי זה אור בהיר וזה חומר עכור, וכן זהו מרום גבוהים וזה מתחתית התחתית ולכן כדי שיתייחדו וישתוו זה עם זה. הנה נמשך המציאות דכ״א רק לאט לאט. וכן הם הולכים וגדלים ביחד מעט מעט. מזווג לעיבור ומעיבור ליניקה ומיניקה לקטנות ומקטנות לגדלות. כי רק עי״ז נעשה להם ההשתוות והיחוד מזה לזה. ופ׳ דברינו בשער טנת״א רפ״ה. ונמשך הגידול דהגוף. ממטה למעלה, לאט לאט. וכן נמשך בו כנגדו האור והנשמה. מלמעלה למטה ג״כ לאט לאט, והולכים וגדלים בדרך זה ועי״ז הם משתווים זה עם זה ומתייחדים ונעשו שניהם. לאחד ונשלם עי״ז כל פרצו׳ ופרצו׳ באור וכלי נשמה וגוף עד שנעשה גם הגוף כולו חי ע״י יחוד הנשמה שבו. וכן הוא כלל המציאות כולו בכלל ובפרט שכ״א הוא מיוסד בחומר וצורה ומיוחדים זה בזה. והוא ע״י שנמשך גידולם ויחודם זכ״ז רק לאט לאט.

אמנם סוד הדבר בכ״ז. ר״ל מה שנתייסד המציאות כולו מהמאציל ית״ש שיהא כל תהלוכותיו בכלל ובפרט ע״י שיומשך ההתהוות דכ״א באלו ב׳ הסדרים אחד מלמעלה למטה ואחד מלמטה למעלה זו בדרך ירידה וזו בדרך עלייה ומלמעלה למטה הנה נמשך מפנימי לחיצון. כי הנשמה היא מתפשטת ויורד לתכונת הגוף ולהשתוות עמו. ובמלמטה למעלה הוא נמשך מחיצון לפנימי כי הרי הגוף הוא נמשך ועולה מחומר לצורה לצאת מחשכת עביותה ולהעשות מחושך לאור כי משתווית עם הנשמה ונעשה כולו חי על ידה, והנה כ״ז הוא משום שהרי כוונתו ית״ש בכל גילויו כולם אשר נתגלה לצורך המציאות. הנה היה להמציא אותה במציאת עולמות רבים שיהיו מיוסדים כולם בעליון ותחתון. ר״ל מדרגה למטה ממדרגה מרום גבוהים עד תחתית התחתית. שהוא מהעולם העליון אשר ברום חביון עוזו ית״ש עד העולם הזה החומרי והמגושם בתכלית העביות. ואח״כ להעלותם כולם כל תחתון לעליון ועליון לעליון ויעלו בדרך זה מעילוי לעילוי עד שיזהירו כולם כזוהר הרקיע ויאירו כולם באור פני מלך חיים. והנה נעשה כ״ז ע״י אלו ב׳ הסדרים. שהם אחד מלמעלה למטה ואחד מלמטה למעלה אשר נתייסדו בכל המציאות בכלל ובפרט כנז׳ והרי מיוסד כל מציאות בכח הירידה והעלייה ר״ל ירידת מדרגה ומעלה ועליית מדרגה ומעלה ויכנס אלו ב׳ התכונות בכל מציאות ומציאות ועי״ז הנה נעשה בו כל תהלוכותיו אשר עתה. שהם כולם בדרך ירידה. וכל תיקונו דלעתיד שהם בדרך עלייה, ונתייסד התהוות כל מציאות ומציאות משורש הויותו. על כל מקריו ועניניו שעתיד להעשות בו עתה וכן על כל תיקוניו דלעתיד, והוא ע״י אלו ב׳ הסדרים הנז׳ שנתייסד מציאותו עליהם.

אך עומק הכוונה בכ״ז. ור״ל כל ענין צורך הירידה, למה הוא, הנה כבר כתבנו בכ״מ מדברינו בספר הדע״ה וכן בספר הקדוש, כי הוא מסוד מחשבתו הנעלמה ית״ש אשר עלה במחשבה לפניו מאז ומקדם, לייסד את תהלוכות כל הנועם והעונג והזיו והזוהר מתקות חמודת כל החמודות, ע״י דינין דקודשא שהם מבחי׳ גבורות קדושים ממותקים, כי רק על ידם יתגלו כל שלהובין דרחימו מרשפי אש שלהבת י״ה אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה מישראל לאביהם שבשמים ית״ש, וכל מציאת הגבורות והדינין על תכליתם האחרון, הנה הם לא יצאו ולא נעשו אלא רק אחר השתלשלות המדרגות וע״י ירידתם בכל חשכת עביית דהעולם הזה שהיא בתחתית התחתית, הנה יוצאים עי״ז כל הגבורות והדינין על מציאותם האחרון ואח״כ בעלייתם כאשר יחזור המציאות כולו לעלות בעילוי אחר עילוי להתייחד באור פניו ית״ש, אז יתמתקו ויתבסמו ויעשו כולם לדינין דקודשא אשר בהם הוא כל הנועם והזיו והזוהר כנז׳. והרי נמצא כי כל הירידות כולם וכל מה שנעשה עי״ז עתה. הנה הם עצמן הסיבות לתקות כל חמדת ישראל אשר בתכלית האחרון, ולכן נתייסדו כל העולמות כולם וכל המציאות כולו. בכח הירידה והעלייה ויכנס אלו ב׳ התכונות בכל מציאות ומציאות כי עי״ז יושלם בכ״א עומק תכלית כוונתו ית״ש אשר כיון בכל בריאת עולמו.

וזהו הענין מה שהערינו לעיל ענף א׳ בהיפוך הסדרים הנמצא בהמציאות. כי הרי השתלשלות העולמות הם מלמעלה למטה מכל עליון להתחתון, אבל בכ״א גופה הנה נמשך מציאותו ממטה למעלה. שהרי הצמצום שהוא סוד שורש הגוף וכלי. ע׳ ענו״י סוף ענ״ג. הוא קודם להקו שהוא סוד האור והנשמה. וכן העגולים הם קודם להיושר. כמ״ש בענו״י ענ״ג ובכ״מ. וכן הב״ן הוא יצא קודם להמ״ה. ועד״ז במציאת הפרצופים כי הנה הגם שמציאת כל תחתון הוא רק מהעליון שעליו ונמשך מציאותם מלמעלה למטה. מעתיק

לא"א ומא"א לאו"א ומאו"א לזו"ן. אך גידולו דכ"א הוא ממטה למעלה כנ"ל. וכ"ז הוא מטעם שאמרנו כי נתייסד כל מציאות בב' תכונות הכונת הירידה ותכונת העלייה כי רק בזה נשלם בכ"א עומק כוונתו ית"ש בתכלית המציאות כולו.

וכן הנה יש בזה ענין עמוק עוד. כי הנה רצה רצונו ית"ש לייסד את כל הבריאה באופן כזה שיומשך תכליתה שהוא כוונתו ית"ש אשר כיון בהמציאות כולו יומשך כ"ז ע"י הנבראים עצמן אם ע"י מעשיהם או ע"י מאורעותיהם. וכמו שבארנו בכ"מ מדברינו. והנה נעשה כ"ז ג"כ ע"י אלו ב' התכונות דהירידה והעלייה אשר יסד בסדר התהוות כל המציאות כולו הן בכלל והן בפרט כנז': כי הנה אלו ב' התכונות דהירידה והעלייה. הנה הם עצמן סיבת סוד הפירוד והיחוד. אשר הם שורש סיבת כל הנהגה של עתה וכן שורש סיבת כל התיקון דלעתיד, כי הרי כל השתלשלות העולמות אשר מלמעלה למטה והם במדרגה למטה ממדרגה, שהוא תכונות הירידה שאמרנו. הרי נתייסד מהמאציל ית"ש שיעשה כ"ז ע"י בחי' צמצום והסתלקות מכל עליון להתחתון. וכמ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב ע"ש דבריו אות י"ב. והוא ענין הסתלקות הראשון. הנעשה בכל ההתפשטות דאור עליון. לצורך המציאות דכל תחתון כנודע בדברינו. והרי יוצא כל תחתון רק אחר הסתלקות דאור העליון. ונעשה כל מציאותו רק מההתפשטות השני שהוא רק תולדתו. והם עי"ז במדרגות רבות עד שאינו משיג כל תחתון את העליון כלל.

ובפרט עולם האצילות הנעשה מא"ק אחר הצמצום וההסתלקות דהנה"י שבו. ויצא עי"ז הבין קודם להמ"ה ובמיעוט גדול שהוא רק המלכיות דהב"ן. ונסתר ונתעלם אז בהם האור דא"ס הרבה מאד. ועי"ז מתו המלכים ונעשה העולם תוהו. והנה יצא אז כל השורש דעולמות הנפרדים וכל סוד הפירוד. אשר מזה הוא כל הכח האפשרית והבחירה הניתן להאדם. אשר הוא עצמו הוא הסיבה לכל ההנהגה של עתה מעת החטא דעהד"ע עד ביאת המשיח. שהיא משמשת והולכת עתה תמיד רק על סוד עולם התוהו. אמנם הנה נעשה בה דבר והפוכו שהוא קלקול ותיקון. כי הרי בכח הבחירה הניתן בהבריאה שהיא מסוד הפירוד. ובסוד שנאמר. משלי ט"ז כ"ח. ונרגן מפריד אלוף (ע' זוהר ח"א ל"ד א'. ותז"ג ע"ז ב'. ל"א א'. ע"ד א') והנה יוצא עי"ז מציאת הרע אשר מסוד עולם התוהו מן הכח אל הפועל תמיד בכל תוקפו. ונעשה עי"ז העולם מלא בזוהמא חלאה וצחנה ומתרבה ומתגדל בכל יום ונמשך עי"ז כל הרעות והצרות וכל הדינין כולם העוברים על כל באי עולם. כי כל עבירה עצמה וזוהמתה הנעשה ממנה. היא עצמה מתהפך לחמה עזה וסער מתחולל והם כל הדינין והעונשים. ושניהם ר"ל הן החטא והן העונש הנה הם מסיבת הרע דעולם התוהו אשר הוא יוצא מן הכח אל הפועל ע"י האדם העושה אותם. והנה הגם שכ"ז ר"ל הן החטא והן העונש הנה הוא קלקול גדול וצרה גדולה אך באמת הנה נעשה בזה ג"כ תיקון גדול על העתיד.

והענין הוא כי הנה כל כחות הרע אשר מעולם התוהו הנה ניתן להם כיל ומדה וקץ וקצבה. ושיעור ומנין לכל כחותיהם. ושיעורם הוא. לפי רגעי הזמן. ואישים הפרטיים. אשר מעת עולם התוהו עד ביאת המשיח. והנה כל כח מהם אשר יוצא ע"י החטא והוא מתהפך לעונש כנז'. הנה כשנשלם הפרעון דהעונש הוא כלה ומתבטל ונעשה כלא היה. וא"כ הרי הקלקול שנעשה בהחטא. בתוצאות כח הרע דעולם התוהו מן הכח אל הפועל. הנה נתקן כ"ז ע"י העונש כי עי"ז הוא כלה ונתבטל והרי נעשה מעתה תיקונו יותר מקלקולו. כי הרי נעשה ביטולו גם ממציאותו בכח. כי מה שהיה בכח הרי הוא יצא ע"י החטא. וע"י העונש הוא מתבטל. והרי הוא כל חטא בבחי' קלקול ע"מ לתקן. והנה נעשה כ"ז ע"י האדם עצמו ע"י מעשיו ומאורעותיו. שהן מציאת הרע ויציאתו מן הכח אל הפועל והן ביטולו הרי הוא נעשה כ"ז רק ע"י האדם עצמו.

אמנם אם משום זה לבד. לא היה עדיין שבח וטובה כ"כ. כי הנה הגם שבמה שנעשה ביטול הרע ע"י האדם הנה זוכה עי"ז לשכר ועונג ולרב טוב הצפון לצדיקים. אמנם ע"י שנמשך כ"ז ע"י כל הקלקולים והמאורעות שבתחילה וע"י כל הנסיונות קשים שסובלים ממנו ובסיבתו ועומד האדם עי"ז תמיד בסכנה גדולה רח"ל. הנה אינו נוח להאדם כלל שיעבור עליו כ"ז ח"ו בשביל השכר העתיד. וכמאמרם ז"ל יומא ס"ט ב'. לא איהו בעינן ולא אגריה בעינן. ובפרט כאשר נעשה התיקון ע"י מאורעות ח"ו ולא ע"י מעשים טובים.

אך באמת הוא כי עיקר הענין דעולם התוהו בכח מציאת הרע שיצא ממנו. הנה הוא רק בגזירה כבושה מהמאציל ית"ש. ובסוד כך עלה במחשבה לפני. שהוא ממחשבתו הנעלמה ית"ש אשר אי אפשר לשום בריה לעמוד על זה. וגזרה רצונו ית"ש שישתתפו הנבראים. ור"ל כל אותן אשר בשבילם נברא העולם. הנה ישתתפו הם ע"י כל מאורעותיהם אשר בסיבת עולם התוהו. בתוצאות כוונתו ית"ש בכל בריאת עולמו. וכדי שיומשך התכלית האחרון דכל המציאות כולו ויושלם הכוונה התכליתית. רק בסיבתם. ויהיו הם שותפים עמו במלאכתו. ועי"ז יתאחדו עמו בתיקון האחרון בסוד האחדות הנעלם ויהיה כל שעשועיו בהם והם בו, אני לדודי ודודי לי. והרי עכ"פ הוא כי הקלקול והתיקון אשר ניתן להאדם. ונעשה הכל רק על ידו אם ע"י מעשיו או ע"י מאורעותיו וכנ"ל הנה נתייסד כ"ז רק בגזירה כבושה ממנו ית"ש אשר אין שום בריה יכול לעמוד עליה. ואינו תלוי זה בדעת ורצון האדם כלל אם שהוא רוצה ונוח לו בזה או שאינו נוח לו בזה. וכמ"ש באבות ספ"ד שעל כרחך אתה נוצר כו' ועל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון כו'. והגם כי באמת כאשר יגיע המציאות כולו להנועם והעונג והזיו והזוהר העתיד. יכירו הכל את חסדו וטובתו ית"ש שהמציאם ובראם ויאמרו כולם הודו לה' כי טוב. אך עכ"ז הנה בכל משך זמן דהעוה"ז אינו נוח להם כלל וכמ"ש בעירובין י"ג ב' נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, ונעשה הכל רק בגזירה.

אמנם הוא כי לא היה הכוונה בכל מציאת עולם התוהו ובכל הרע שיצא ונעשה ממנו. לא לענין זה לבד שיתבטל הרע ע"י האדם ע"י מעשיו ומאורעותיו. כי בשביל זה לבד לא היה באמת כדאי לזה. וכמאמרם ז"ל לא איהו בעינן ולא אגריה בעינן וכנ"ל. אלא עיקר הכוונה הנה היה. משום כי רק עי"ז הנה רצה רצונו ית"ש להוציא הגבורות כולם על מציאותם היותר אפשרי. והוא ע"י הרע וביטולו שהוא ע"י החטא והעונש, וכמו שבארנו כל עומק הדברים בזה בספר הד"עה. ונמצא כי בתיקון העתיד שהוא אחר הצירוף והליבון אשר יעשו אז כל הגבורות כולם לדינין דקודשא אשר מהם הוא כל הנועם והעונג העתיד הנה יתהפכו אז כל הקלקולים עצמן כולם לתיקונים. ר"ל שכל הקלקולים של עתה יהיו הם עצמן ג"כ הסיבה להתיקונים דלעתיד. כי הן בהחטא והן בהעונש הנה יוצאים הגבורות מן הכח אל הפועל ושניהם הם סיבות לתוצאות הגבורות והדינין על מציאותם האחרון. אלא שביציאותם ע"י החטא הם בזוהמא רבה והם רע ומר ולכן מתהפכים תיכף לאש מתלהט וסער מתחולל ובזה מתצרפים ומתלבנים. אמנם עי"ז הנה מתגלה כח גבורתם ג"כ ביותר וביותר. אך ע"י שמצטרפים ומתלבנים הנה הם חוזרים למקורם ע"י כח העלייה אשר מלמטה למעלה כנ"ל ושם הם נמתקים ונעשים לרשפי אש שלהבת י"ה אשר מהם הוא כל הנועם והעונג שבתיקון העתיד. והרי עכ"פ כי גם כל הקלקולים כולם הנה הם הסיבה להתיקון דלעתיד. והנה על זה היה הכוונה העיקרית בכל המציאות דעולם התוהו כי כן גזר המאציל ית"ש שרק עי"ז יסובב כל תכלית תיקון האחרון אשר עליה כיון בכל בריאת עולמו. והוא אשר הולכת ומשמשת עתה תמיד כל ההנהגה כולה רק בהסתר פנים ובתוקף הדינין שהוא ההנהגה אשר מסוד עולם התוהו ומתנהג עתה ג"כ בסוד בונה עולמות ומחריבן, כי כל אדם הוא עולם בפ"ע. כמ"ש הגר"א בתז"ח דף כ"ז ע"ב ע"ש. כי כל פעולותיו ית"ש עתה ובפרט עכשיו שהוא בסוף הימים. עקבות דמשיחא. כי יוצאים עתה הדינין אחרונים אשר בתחתית עשיה שהוא בעקב דא"ק כמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פי"ג. והם הבחי' האחרונות דעולם התוהו אשר הם יוצאים עתה על מציאותם האחרון הן בהעונשים. והן בסיבתם כי בזה הנה נגמר ונשלם גמר יציאותם וגמר צירופם דכל הכחות דעולם התוהו כולו. ובכל מה שכיון עליהם המאציל במחשבתו

הנעלמה ית"ש שיהיו הם הסיבה לכל טוב העתיד כנז'. והנה נעשה כ"ז ע"י הנבראים עצמן ע"י מעשיהם ומאורעותיהם. ועי"ז הנה נעשו הם שותפים אליו ית"ש בתכלית כוונת הבריאה וכנ"ל והנה נעשה כ"ז ע"י סוד הצמצום והסתלקות אשר מכל עליון לתחתון וע"י ירידת המדרגות ממדרגה למדרגה.

והרי נתבאר כי הענין מה שיסד המאציל ית"ש בכל האצילות כולו את הכונת סדר הירידה דמלמעלה למטה, הנה הוא סוד הסיבה העיקרית לתכלית כוונתו ית"ש בכל בריאת עולמו. כי ע"י סדר הירידה נעשה סוד הפירוד אשר בזה יוצאים כל הגבורות ע"י החטא והעונש על מציאותם האחרון וכאשר מצטרפים ומתלבנים ע"י העונש הנה הם חוזרים ועולים לסוד היחוד ע"י סדר העלייה דמלמטה למעלה. והרי נמצא כי הנה אלו ב' הסדרים דהירידה והעלייה אשר נתייסד בהבריאה הם היסוד והשורש דכל ההנהגה של עתה והיסוד והשורש דכל התיקון דלעתיד:

ענף ט'.

והנה זהו ג"כ הענין מ"ש בזוה"ק משפטים ק"ח ע"ב כי עתה נעשה לעולם החיצונית קודם אבל לעתיד יעשה הפנימית קודם. וכנ"ל ענ"א ע"ש. והוא מבואר ע"פ דברינו כי הרי כל מה שנעשה עתה בכל מציאות ומציאות הוא בתוצאות כל הגבורות המתייחס אליו. ר"ל לאותו המציאות, להוציאם בכל האפשרי שבו. והנה הוא רק ע"י חשכת הטבעיים דכל גוף כאשר שהוא בלתי אור. והעיקר הוא ע"י סוד הפירוד הנשרש בכל מציאות משרשו שבעולם התוהו. וזה אי אפשר להעשות אלא רק ע"י שנעשה בו החיצונית מקודם ונמשך ההתהוות דכ"א מהחיצוני לפנימי כי אלו שהיה יוצא בו האור. שהוא הפנימית שבו. מקודם. אז היו נמתקין כל הגבורות שבו והיה מתבטל כל שורשו המזוהם שמעולם התוהו ולא היו יוצאים תוקף הדינין שבו לפועל כלל. ולכך הוא הצורך שיומשך עתה התהוות דכ"א מחיצוני לפנימי שהוא החיצונית מקודם. ובסוד קליפה שקדמה לפירי. כמ"ש בזוהר שם (ומ"ש בזוהר שם על הקליפה. ונטיר איבא. ור"ל שהיא שומר לפירי. הכוונה הוא כי הפירי שהיא מאור הפנימי תמצית הארה מאור הגנוז שעומד בהעולם גם עתה כי רק בו מתקיים העולם תמיד כמ"ש בזוה"ק תרומה קמ"ט רע"א וככ"מ. ואי אפשר לה לסבול את סערת העולם ועכירתו. אך ע"י הקליפה היא נשמרת כי הקליפה סובלת אותן כי הם ממינה. ומקבלת הפירי על ידה מהד' יסודות ארמ"ע כל מה שמקבלת. הכל לתועלת ולא להפסד).

אמנם לעתיד לבוא אחר הצירוף והליבון שיתבטל כל עכירת והזוהמא ויתהפכו כל הגבורות לדינין דקדושה, לבוא לסוד היחוד, הנה יעשה אז כל התיקונים, ע"י שיומשך אז האור מלמעלה למטה ומפנימי לחיצוני רק לצורך עילוי ושבח והיינו כדי לזכך את החיצוני להתייחד בהפנימי ולעלות מעילוי לעילוי, והרי יתפשט ויתגלה אז הפנימי מקודם, כדי לתקן את החיצוני לייחדו עמו ולהעלותו אליו, והרי נמצא כי עתה הנה נמשך והולך גידולו של כל מציאות מחיצוני לפנימי וממטה למעלה אבל בהתיקון דלעתיד יומשך התהוות דכ"א מפנימי לחיצוני שהוא מלמעלה למטה, וזהו שאמר הזוה"ק כי עתה נעשה החיצונית מקודם ור"ל שכל מציאות ומציאות גופה הנה נעשה בו החיצונית שבו קודם להפנימית שבו) אבל לעתיד יעשה ויתגלה בכ"א הפנימית מקודם.

וא"כ נמצא כי מה שנמשך עתה המציאות דכ"א מנה"י לחג"ת ומחג"ת לכח"ב, ועומד כ"א רק בהגילוי דהנה"י. ע' שער פרקי הצלם ושער הפרצופים, אבל לעתיד לבוא יומשך המציאות דכ"א מכח"ב לחג"ת ומחג"ת לנה"י, שיאיר הכח"ב לחג"ת להעלות אותו למדרגתו. וכן יאיר החג"ת להנה"י להעלות אותו למדרגתו, ויהיו כל הי' ספי' הכלליים שבכל פרצוף, במדרגת הי' ספי' הפרטיים שבהכח"ב עצמן ויאירו כולם במדרגת הכח"ב, ויהיה הפרצוף כולו רק בבחי' המוחין לבד.

וזה סוד מ"ש במדרש ב"ר פ' כ"ו סי' ו', כי בעוה"ז הרוח היא נבזקת (ר"ל שהיא מתנוצץ ומאיר, מלשון כמראה הבזק) באחד מאיבריו (שהוא רק במוח ולב) אבל לעתיד לבא היא נבזקת בכל הגוף, הה"ד ואת רוחי אתן בקרבכם, ר"ל שיהיה החכמה והדעת בכל אבר ואבר. והוא כמו שאמרנו שיתעלה כל הפרצוף כולו בסוד המוחין. וכ"ז הוא משום שאז יתגלה האור העליון בהתחתון ויעלה כ"א מעילוי לעילוי ויתייחדו כולם למעלה עד סוד היחוד הנעלם.

ענף י'.

ומעתה נבאר דברי מהרח"ו ז"ל מה שהעיר בזה ג"כ בכ"מ והוא בהנ"כ ס"פ י' שאמר שם. כי במ"א כתוב כי תחילה נעשה פנימית ואח"כ חיצוניות ובמ"א להיפך ונראה כי בתחילה בבריאת עולם הוצרך לעשות חיצוניות תחילה כי כן הוא הסדר שתחילה נכנס הגוף ואח"כ הנשמה אך אח"כ הוא להיפך כי החיצוניות אינו יכול לכנוס אם לא יכנוס תחילה הפנימית, ובשער סדר אצילות בקיצור ספ"ג אמר שם. הנה בר"ה נעשה כלים פנימים בתחילה אך בקבלת שבת ובתפלה של שאר ימי החול נתקן תחילה מוחין כלים חיצונים כו' וכן העיר הרח"ו ז"ל בזה בכ"מ. בפנימית וחיצוניות דרוש ג' ד' ושם דרוש ח' וט"ו ובפע"ח שער התפילה פ"ו ועוד בכ"מ. והנה להביא את כל דבריו בזה ולבאר אותם אחד לאחד הנה נצרך לזה דרוש ארוך בפנ"ע אך הענין בדרך כלל הרי נתבאר היטב ע"פ דברינו לעיל כי הנה ישנם באמת ב' הסדרים בכל פרצו' ופרצו', כי שורש ועצמותו הוא מפנימי לחיצוני. כי כל טיפה זרעית היא נעשית מסוד אמ"ר, אור מים רקיע. והרי הוא הפנימית מקודם. אמנם מציאותו וגילויו הוא מחיצוני לפנימי שהוא מנה"י לחג"ת ומחג"ת לכח"ב כמ"ש בשער הפרצופים וברוב דרושי ע"ח והרי הוא החיצונית מקודם. והרי נעשה המציאות דכ"א ע"י ב' הסדרים יחד. כי הנה הם סוד הפירוד והיחוד והירידה והעלייה שישנם שניהם בכח כל מציאות ומציאות בכלל ובפרט כי הם השורש והסיבה לכל ההנהגה של עתה וכן השורש והסיבה לכל ההנהגה אשר לאחר התיקון וכנ"ל בכל דברינו. וכ"ז הנה הוא מה שנוגע להמציאות דהפרצופים והעולמות למציאותם גופה.

אמנם מה שנוגע לתיקוני התורה והמצוה הנה הם נמשך לעולם מלמעלה למטה ומפנימי לחיצוני כי הן מה שנעשה ע"י התחתונים ע"י מעשיהם ומאורעותיהם ובבחי' עליית מ"ן, והן מה שנעשה ממילא ע"י קדושת הימים והזמנים הרי נעשה כל התיקונים כולם ע"י האור שנמשך מלמעלה למטה לצורך תוספות אור ומוחין כי ע"ז הוא כל עליית הפרצופים וכל תיקוניהם ע' שער הפרצופים דרוש ו'. והרי נעשה כל התיקונים גם עתה רק ע"י האור שנמשך מלמעלה למטה. וע' מוחין דצלם פ"ו וכן בשעה"כ דף כ"ג כי גם כל עליית מ"ן הנה הוא ג"כ רק ע"י קבלת הארה מלמעלה ע"ש, והרי נמשך כל התיקונים רק מפנימי לחיצוני ע"ד שיהיה בתיקון העתיד וכנ"ל, אמנם הנה ישנם תיקונים הנוגע להעולמות שהם החיצונית הכללי ולהנר"נ שבהם, וישנם תיקונים הנוגע להפרצופים שהם פנימית הכללי וכן ישנם תיקונים הנוגע לשניהם יחד. וכמבואר כלל הדברים בזה בדרושי פנימית וחיצונית דרוש ב' ג' ד' ה' ח' ט"ו.

אמנם כל התיקונים כולם הנה הם עתה עיקרם רק להנר"נ לבד אשר הן בהפנימית הכללי שהם הפרצופים והן בהחיצונית הכללי שהם העולמות. אבל הגוף והכלים ממש הנה אין להם עלייה עתה כלל עד לעתיד לבא. וכל התיקונים הנעשה בהם ג"כ עכ"פ הנה הוא רק במקומן ובמדרגתן עצמן היינו להסיר ולהרחיק את אחיזת ויניקת החיצונים מהם אבל אין להם עתה עלייה ממש לעלות ממדרגה למדרגה. כלל כי לא זכה לזה אלא רק חנוך בן ירד שהוא עלה בגופו למעלה ונעשה מט"ט שר הפנים, וכן זכה לזה עוד יותר משה רבינו ע"ה כי הוא זכה לקרן עור פניו גם בהיותו בעוה"ז גופה. אבל חנוך הרי לא זכה למעלתו הגדולה רק אחר שעלה למרום. ועוד כי הנה הקרני הוד דמרע"ה הם היו מאור הגנוז. כמ"ש בזוה"ק בראשית דף ל"א ע"ב. והרי לא זכה שיתחלף הגוף והכלי ממש מכתנות עור לכתנות אור. אלא רק מרע"ה וכן חנוך כנז' אבל זולתם הנה אין עתה עליית מדרגה להגוף וכלי ממש אלא רק להנר"נ שבהם אשר הן להחיצונים והן

להפנימית כנז׳. ומה שנמלא בכ״מ שישנם עליות להכלים ג״כ הכוונה הוא כי ניתוסף בהם אור מלמעלה והרי הם מתעלים ע״ז. אמנם אינם מתחלפים עתה ללאת ממדרגתם לגמרי לעולם אלא כי ע״י שניתוסף בהם [אור מלמעלה הם מתעלים ומאירים ביותר. ע״ד שכתב קהלת ח׳ א׳. חכמת אדם תאיר פניו ועוז פניו ישונא. משא״כ הנר״נ דהכלים הנה הם מתחלפים ממדרגתם ע״י העליות ג״כ ומתעלים למדרגה אחרת לגמרי.

אמנם אין הכוונה שהם יולאים ממקומם ח״ו ועולים למעלה א״כ הרי הוא אינו טובה ושבח כלל אלא אדרבה שהוא חסרון ופגם גדול כי הוא כעין מיתה ח״ו שיולא האור מהכלי. וזהו שאמר הרב בשעה״כ דף ס״ח סע״א כי העלמות שבתוך הכלים אינו זז ממקומו כלל. וכן אמר ג״כ בדף ע״ג עמוד ג׳ שם וכן במבו״ש ל״ח ע״א מדפוה״ח תרס״ד (כי אינו עולה העלמות אלא רק בעת הפגם כמ״ש בדרושי פנימית וחילונית דרוש ה׳ ע״ש. כי הוא כעין מיתה ח״ו) אלא הכוונה הוא כי נמשך להם אור גדול מלמעלה למטה במקומם גופה עד שנתעלה התחתון ומתחלף למדרגת העליון. וכ״ז הוא בהאורות אבל לא בהכלים כי הם אינם מתחלפים עתה ללאת ממדרגתם לגמרי עד לעתיד לבא. וכל עלייתם הוא רק בבחי׳ תוספות אור לבד ע״ד שכתוב חכמת אדם תאיר פניו כנז׳ וכמו שהוכיח הרח״ו ז״ל ואמר במאמרי רשב״י פ׳ קדושים דף ל״ח ע״א מדפוה״ח תרנ״ח (וכן אמר עוד בכ״מ) כי אם שהיה עלייה ממש להחילוניית ג״כ הרי היינו רואין בעינינו את עלייתן. ור״ל כי היינו רואין בעינינו שמתחלפים הגופות למדרגה אחרת. אבל עליית הנר״נ הנה אינו נראה ואינו ניכר לעין אעפ״י שעולים. ומה שמבואר בכ״מ (ע׳ שער קילור אבי״ע פו׳) שישנם עלייה ממש גם להחילונית והכלים הנה הוא רק להנר״נ דהכלים. ע׳ שעה״כ דף ס״ד ע״ב סמוך לסופו ודף י״א ע״ד ודף כ״ט ע״ב. אמנם נודע הוא בדרושי פנימית וחילונית ובכ״מ כי ישנם כמה בחי׳ חילוניית וכמה בחי׳ כלים והם בפרטים רבים אין חקר. אם כלים דעיבור ויניקה אם כלים דמוחין אם כלים דב״ן. אם כלים דמ״ה. וכל מי שהוא יותר פנימי הוא יותר קרוב לבחי׳ עליית מדרגה כ״ג. אבל הכלים החילונים ממש שהם הכלים דעיבור דב״ן. אין להם עתה עליית מדרגה ממש עד התיקון העתיד. כ״ז הנה הוא הענין בזה בדרך כלל.

קיצור הדברים המהבאר מדברינו כי בענין מה שנוגע להמלאות עלמו דכל פרלוף הנה נתייסד כ״א בב׳ הסדרים יחד כי נמשך מליאותו מפנימי לחילוני ומחילוני לפנימי משניהם יחד שהוא מלמעלה למטה ובדרך ירידת מדרגה וממטה למעלה שהוא בדרך עליית מדרגה אמנם התיקונים דכ״א הנה הוא נמשך ובא לו רק מלמעלה למטה שהוא מפנימי לחילוני אלא שהוא אינו בדרך ירידת ממדרגה אלא שהוא רק בדרך עליית מדרגה לזכך את החילוני להתייחד עם הפנימי אמנם אין כל התיקונים שוים כי נפרטים התיקונים לפרטים רבים לפי שיעור פרטי הפנימית והחילונית שישנם בכ״א שהם פרטים רבים אין חקר ומתתקן פעמים זה ופעמים זה ופעמים כולם יחד הכל לפי ענין התיקון. וכן איכות התיקונים הנה הם בג׳ בחי׳. א׳ הוא במקומן עלמן להסיר ולהרחיק אחיזת ויניקת החילונים. ב׳ הוא כי ניתוסף להם אור וקדושה מלמעלה ונכלל כל תחתון בהעליון שעליו. כי נכלל כל גוף בהנשמה שבו ושולט ומאיר בו אור הנשמה שבו וכן נכלל התחתון עם העליון ומאיר בו אור העליון. והוא תיקן הכלילות שנכלל כל תחתון בהעליון שעליו. ע׳ כ״ז שעה״כ דף י״ד ופע״ח שער התפילה, ג׳ הוא כי נמשך אור גדול מלמעלה למעלה ונמשך מכל עליון להתחתון עד שמתחלף התחתון ועולה למדרגת העליון שעליו. וזהו ענין עליית הפרלופים והעולמות הנזכר בכל דרושי האריז״ל. אמנם התיקון הזה הנה הוא רק להנר״ן ולא להכלים. ואין הכוונה שיולאים הנר״כ מהכלים ועולים למעלה ח״ו. כי זה אינו תיקון כלל אלא אדרבה כי הוא חסרון וקלקול גדול כי הוא כעין מיתה ח״ו ולא נעשה זה אלא בעת הקלקול והפגם רח״ל, אלא הכוונה הוא כי נמשך וניתוסף אור גדול מלמעלה למטה מכל עליון להתחתון, במקומו עלמו, עד שמתחלף עי״ז ממדרגתו למדרגת העליון ולא נעשה התיקון הזה עתה אלא רק להאורות ולא להכלים עד לעת״ל וכל התיקון דהכלים עתה הנה הוא רק בבחי׳ כלילות, שנכלל כל גוף עם הנשמה וכל תחתון עם העליון שעליו, וזהו מה שנזכר בכמה מקומות ענין עליות על הכלים ג״כ והכוונה הוא על בחי׳ הכלילות שאמרנו אבל עליות ממש שיתחלפו ממדרגתם לגמרי הנה לא נמלא התיקון הזה עתה אלא רק להאורות שהוא הנר״כ ולא להכלים עד לעת״ל, אמנם הנה ישנם כמה מיני כלים פנימית וחילונית בכמה בחי׳, וכל מה שהוא יותר פנימי הנה הוא קרוב ג״כ לבחי׳ חילוף מדרגה ע״ד האורות, וישנם בזה בחי׳ חלוקות רבות אך עיקר התיקון דעליית מדרגה ממש הנה הוא לעולם עתה רק אלא להאורות ולא להכלים, כ״ז הנה הוא מה שנוגע להערת הרח״ו ז״ל בזה בדרך כלל כי פרטי הדברים בזה הם ארוכים למאד, השית״ש יאיר עינינו במאור תורתו הקדושה:

ענף י״א:

אמנם ראינו לבאר בזה ענין אחד הנמשך מזה והוא מ״ש הרב בדרושי ראש השנה דרוש א׳ בענין פלוגתת ר׳ אליעזר ור׳ יהושע אם בתשרי נברא העולם אם בניסן נברא העולם כי אלו ואלו הם דברי א״ח כי זה מדבר בבחי׳ חילוניות שהם העולמות וזה מדבר בבחי׳ פנימיות שהם הפרלופים. ואמר שלא קבל מהאריז״ל באיזה בחי׳ שמדבר ר״א ובאיזה בחי׳ שמדבר ר׳ יהושע. וענין ניסן ותשרי הנה אמר שם כי ניסן הוא עטרה דגבורה. והוא ניסן עם כל ו׳ חדשי הקיץ סוד הו״ק דהנוקבא. ותשרי הוא עטרה דהחסדים. והיה תשרי עם כל ו׳ חדשי החורף סוד הו״ק דז״א. ור״א שאמר כי בתשרי נברא העולם ר״ל שעטרה דחסדים ילא תחילה. ונשלם ז״א בתחילה. ור״י שאמר שבניסן נברא העולם ר״ל שעטרה דגבורה ילא תחילה ונשלמה הנוקבא בתחילה. ע״ש דברי הרב בכ״ז.

והנה נקל לנו להבין לפי הנ״ל מ״ש כי אלו ואלו הם דברי אלהים חיים כי זה מדבר בחילוניות שהם העולמות וזה מדבר בפנימיות שהם הפרלופים. כי הרי עולם הנקודות שהם אורות דב״ן שהם החילוניות ומהם הוא כל העגולים שהם העולמות כנודע בדברינו בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ בסופו ודרוש ה׳ בתחילתו הנה ילא בעולם הנקודות מלך הגבורה קודם למלך החסד. וכמ״ש בספר הליקוטים פ׳ וישלח וכן במאמרי רשב״י דף ס״ב ע״ג מדפוה״ת תר״ח וכן הוא דעת הגר״א בספד״ל פ״א. אבל אחר התיקון הרי ילא השם מ״ה בתחילה כי הרי באורו וגילויו נתקנו כל האורות דב״ן. והשם מ״ה הוא הפנימית והיושר כי בו נתקנו ונעשו כל הפרלופים והוא אור החסד כנודע כ״ז. והרי נמלא כי בהפנימית שהוא לאחר התיקון הנה ילא בו עטרה דהחסד שהוא השם מ״ה קודם והוא בחי׳ זכר כי המ״ה הוא זכר. וזהו שאמר ר״א כי בתשרי נברא העולם. וכן אנו אומרים זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון שהוא למעשה בראשית. ר״ל לתשלום מעשה בראשית דלאחר התיקון כי בו נברא אדם הראשון. והוא כר׳ אליעזר. כמ״ש בגמרא ראש השנה כ״ז א׳ כמאן מללינן כו׳. והרי מתקיים דברי ר״א בלאחר התיקון. ודברי ר״י הנה הם מתקיים על עולם הנקודות כי אז ילא הגבורה מקודם כנז׳ והוא סוד ניסן.

וכן יש מקום לדברי שניהם בעולם הנקודות גופא ג״כ. והוא ע״פ דברינו בספר הדע״ה ח״א דרוש א׳ ס״ ה׳ אות ב׳. כי היו ב׳ מיני מלכים. מלכי עגולים ומלכי יושר. ובמלכי עגולים ילא הגבורה מקודם להחסד וכנז׳. אבל במלכי היושר הנה ילא בהם החסד מקודם כמ״ש הרב בדרושי נקודות פ׳ ד׳ ה׳ ובשביה״כ פ׳ א׳ ב׳. ומלכי היושר הם הפנימית למלכי העגולים, והרי מתקיים דברי ר״א במלכי היושר ודברי ר״י במלכי העגולים ומתקיים דברי שניהם בעולם הנקודות גופא ג״כ,

וכן הוא עוד, כי בכלל הנקודות והתיקון שהם הב״ן ומ״ה הכלליים הרי ילא הב״ן קודם להמ״ה והוא כדברי ר״י שהגבורות ילאו מקודם. וילאה הנוקבא קודם להזכר והחילונית קודם להפנימית: אבל בעולם התיקון עלמו שהוא עולם האלילות, הנה שם ילא ונעשה ז״א קודם להנוקבא כי הריהיא נעשה רק ממנו וכנודע בשער תיקון נוק׳ ובשער הירח. והיא גבורות אליו וחילונית אליו, ובזה הרי מתקיים דברי ר״א שבתשרי

נברא העולם, מז"א ומעטרה דחסדים תחילה. עולם חסד יבנה כמ"ש בטנת"א רפ"ה.

ונמצא כי דברי ר"א הנה הם להלכה כי הרי כן היה לאחר התיקון שנשלם הז"א מקודם וכמו שידוע בכל דרושי ע"ח. אך עכ"ז הוה דברי ר"י ג"כ אמת והוא על כלל הנקודות והתיקון שיצא הב"ן קודם להמ"ה וכן בהנקודות עצמן במלכי העגולים הנה יצא מלך הגבורה קודם להחסד. וכן הוא עוד בענין המוחין דקטנות והגדלות שהם ג"כ בבחי' חיצונית ופנימית הנה בהמוחין דקטנות שהם החיצוניות יוצאים הגבורות מתחילה ובמוחין דגדלות שהם הפנימיות יוצאים החסדים מתחילה וכמ"ש בשעה"כ דף פ"ג ע"ד סמוך לסופו והרי יש מקום לדברי ר"י ג"כ בכמה פנים. וזהו שאמר הרב כי אלו ואלו הם דברי א"ח כי זהו בחיצוניות וזהו בפנימיות. אך עכ"ז הנה העיקר כדברי ר"א. כי בעולם התיקון שהוא העיקר הרי נשלם שם הז"א מקודם וכן בהפנימיות שהם העיקר הנה יוצאים שם החסדים מתחילה. ולכן הוא הלכה כדברי ר"א שבתשרי נברא העולם ולכן הוא תשרי ר"ה לשנים. שהוא לשנות ימי עולם ולשנות הדורות וכמ"ש למבול כר"א (והגמרא שם ח' ע"א שאמרו ר"ה לשנים לענין אחר הוא משום דהגמרא מהדר לומר מה שהוא נפ"מ להלכה למעשה) וכן הוא תשרי ר"ה. לשמיטין וליובלות. והוא ע"פ מה שנודע בקבלת הראשונים בסוד השמיטות ובסוד יובל הגדול, וכ"ז הוא הכל משום שהעיקר הוא כר"א שבתשרי נברא העולם. וכן הוא בהקדמת תיקונים דף י"ז ע"א. בראשית. בא' תשרי ר"ל שכן הוא האותיות בראשית. כי באחד בתשרי נברא העולם ע"ש בהגר"א. וכן הוא עוד בתיקונים תיקון ל"ה ע"ש. והוא מה שאנו אומרים. זה היום תחילת מעשיך. כמ"ש בגמרא שם כ"ז א'. וכן הוא ג"כ בירושלמי עבו"ז פ"א ה"ב וכן הוא במדרש ויקרא רבה ר"פ כ"ט.

ודהגם דלר"א דאמר בתשרי נברא העולם. היה יום ראשון למע"ב יום כ"ה באלול. כמ"ש בפדר"א ר"פ ח' וכן במדרש ויק"ר ר"פ כ"ט. אך משום שאדה"ר שנברא ביום ו'. היה א' תשרי. ואמרו בזוה"ק בראשית. כ' סע"א. כי עד יום שתיתאה דאתתקן דיוקנא דאדם. תקונא כדקא יאות לא אתיישב בדוכתיה כו' ע"ש וכן הוא ג"כ בפ' תזריע מ"ח סע"א שתיקון הבריאה לא נעשה רק אלא בבריאת אדה"ר לכן אנו אומרים בר"ה, זה היום תחלת מעשיך* וכ"ז הוא הכל משום דהלכה כר"א דבתשרי נברא העולם.

ומ"ש התוספות שם דף כ"ז ע"א דה"מ כמאן מצלינן והקשו שם דהרי קי"ל לתקופה כר"י ולכן אמרו כי מה שאנו אומרים זה היום תחילת מעשיך הנה הוא רק משום שהוא תחילה לדין ע"ש. ע' בדברי ריטב"א שם שמיאן בדברי התוספות בזה מאד ע"ש. אלא העיקר בזה הוא כי מ"ש שם י"ב א' לתקופות כר"י הנה מודה בזה באמת ר"א ג"כ וכמו שמוכח בפדר"א פ' ז'. כי הגם שבתשרי נברא העולם למולדות ולתקופות הנה מונין מניסן והוא מטעם גזרת הכתוב שנאמר החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. ומ"ש ראש חדשים. הרי הוא לכאורה מיותר כי מאחר שאמר ראשון הוא לכם לחדשי השנה הרי לאיזה ענין אמר ראש חדשים. ומ"ש בספר ת"ת בשם הירושלמי כי הוא למעט שנים ושמיטין ויובלות. המעיין בירושלמי שם רפ"א יראה שעיקר דרשת הירושלמי הוא ממלת לכם. שהוא מיעוט. והוא כאלו אמר שהוא רק לאותו ענין שאני אומר לכם. שהוא ראשון לחדשים. אבל לא לשנים ולא לשמיטין ולא ליובלות. והוה הדרשה רק מהמיעוט לכם ע"ש. אבל מ"ש. ראש חדשים. הנה לא נמצא בגמרא ובירושלמי *וכן לא במכילתא. שום דרשא על זה לאיזה ענין שנאמר. אך הכוונה הוא שהוא ראש חדשים למולדות ולהתקופות. שיהיה החשבון מניסן ולא מתשרי הגם שבתשרי נברא העולם. ומודה בזה ר"א ג"כ.

ובזה ניחא מה שטרח הרד"ל ז"ל בפדר"א ר"פ ח' ע"ש. וכן מצאתי מפורש כ"ז בתרגום יונתן, כי בפ' נח בפסוק בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחודש השני. אמר שם התרגום יהונתן כי האי בחודש השני הוא מרחשון כי בתשרי נברא העולם. והיו מונין החדשים קודם מתן תורה ג"כ רק מתשרי. וכן אמר הת"י עוד במלכים א'. ח' פסוק ב ע"ש וברש"י שם. והרי כ"ז הוא כר"א שבתשרי נברא העולם ובחודש השני הנאמר במבול הוא מרחשון. ועכ"ז הנה בפסוק החודש הזה לכם ראש חדשים אמר שם התרגום יונתן כי הוא ראש חדשים לקביעת המולדות ולתקופות. ואמר זה בדרשת המלות ראש חדשים. ע"ש. והרי לנו כי בחשבון המולדות והתקופות שהוא מניסן הנה מודה בזה ר"א ג"כ. והוא מטעם גזרת הכתוב שנאמר החודש הזה לכם ראש חדשים וכו'. וא"כ הרי ניחא בזה תמיהת התוספות בר"ה כ"ז א' דה"מ כמאן מצלינן ע"ש. בפשיטות היטב.

ועומק הטעם בזה הוא כי הנה ניסן הוא סוד המלכות כמ"ש הרב בעניינו בשער הכוונות דף ל' ע"ד. וכן הוא בזוה"ק פ' בא דף ל"ט ב'. ובה הוא כל חשבון המולדות ותקופות. בסוד הכתוב, שה"ש ז'. עיניך ברכות בחשבון. כמ"ש בזוה"ק בראשית מ"ו ב' ופנחס דף ר"כ ע"ב. ופ' ויחי רל"ט א'. וכן הוא בתרגום יונתן בשה"ש שם. וכן בפי' רש"י שם. ולכן הוא כל החשבון דמולדות ותקופות רק מניסן גם לר"א כי על זה אמרה תורה החודש הזה לכם ראש חדשים וכמו שתרגם התרגום יונתן וכנ'. ומחשבין חשבון המולדות והתקופות. מהניסן שקודם תשרי דבריאת עולם דר"א.

כלל הדברים הוא. כי בענין פלוגתתם. נקטינן כר"א דבתשרי נברא העולם. וזהו מה שאנו אומרים בר"ה. זה היום תחלת מעשיך. כמ"ש בגמרא שם כ"ז א'. וכן הוא בירושלמי עבו"ז פ"א ה"ב ובמדרש ויק"ר ר"פ כ"ט. וכן הוא ג"כ דעת התרגום יונתן בכ"מ בפ' נח. ז' פסוק י"א. ושם ח' פסוק ד' ה' ופסוק י"ג י"ד. וכן הוא גם בתרגום יונתן אשר על נביאים. במלכים א' ח' פסוק ב'. וכן הוא ג"כ דעת המכילתא. כר"א. דבתשרי נברא העולם. כי אמרו שם בפ' בא. על הפסוק החודש הזה לכם. לכם. ולא לאדם הראשון ור"ל כי לאדה"ר היה תשרי ראשון לחדשים. כי בתשרי נברא העולם. וכנ"ל מהתרגום יונתן שקודם מתן תורה היה תשרי הראשון לחדשים. וכן הוא ג"כ דעת התיקונים. בתיקון ל"ה. וכן שם בהקדמה. שבתשרי נברא העולם. והרי הוא העיקר כר"א. כי דעתו הוא דעת רבים, ועכ"ז הנה יש מקום לדברי ר"י ג"כ. בכמה פנים. וכנ"ל. אמנם לענין החשבון דכל המולדות והתקופות הנה מודה ר"א ג"כ. דהחשבון הוא מניסן (ור"ל מהניסן אשר קודם התשרי) וכמו שמוכח בפדר"א פ' ו' ז' וכמ"ש ג"כ התרגום יונתן בפ' בא בפסוק החודש הזה לכם ראש חדשים וכנ"ל.

אמנם מה שיש לדקדק בזה. כי בגמרא ראש השנה דף י"ב א'. שאמרו שם. בשלמא לר' יהושע כו' אלא לר"א מאי שני. שני לדין. ולמה לא אמר הגמרא. כמו שאמר התרגום יונתן שם. כי קודם מתן תורה היה חשבון החדשים ג"כ מתשרי. והיה מרחשון שני לחדשים. וכן העיר שם בזה ג"כ הגאון רע"א. בגהש"ס שם. מדברי הת"י אשר במלכים. ולא ראה כי כן אמר הת"י ג"כ בפ' נח גופא מפורש.

אך התירוץ הוא כי הגם שבאמת הנה היה אז מרחשון שני לחדשים עכ"ז הנה אין סברא כלל. שהתורה אשר מליין לנו את אותו השנה ואת אותו החודש ואת אותו היום שהתחיל המבול. וכמ"ש בשנת שש מאות שנה לחיי נח. בחודש השני. בשבעה עשר יום לחודש. ביום הזה נבקעו וגו'. יהיה הכוונה. על חשבון השני של אז. מאחר שאין התורה משמיע לנו בשום מקום מהחשבון של אז כלל. א"כ מאי תועלת הוא מה שכתב לנו החודש השני כלל. ולכן שאל הגמרא היטיב. ואמר. אלא לר"א מאי שני. ומתרץ הגמרא. שני לדין. ור"ל להגזר דין דראש השנה. שאז כל באי עולם

עוברין

הגהה.

ועי' מה שכתבנו בזה עוד לקמן כלל ה' ענ' י' בהקדמה לסי' י"א אות י"ג ע"ב הגהה.

הגהה.

ואין להקשות כי הרי בגמרא שם ח' סע"א אמרו שם דר' זירא אמר לתקופה ר"א היא כו' והרי מוכח כי ר"א חושב לתקופות ג"כ מתשרי אמנם הרי רב פפא ורב נחמן בר"י שם לא סבירו להו הא דר' זירא וכן הגמרא שם כ"ז א' שאמרו כמאן מצלינן כו' הוא ג"כ דלא כר' זירא כי הרי אנן קי"ל לתקופה כר' יהושע ור"א מודה בזה ג"כ וכמו שמוכח בפדר"א וכן בתרגום יונתן וכנ'.

עוברין לפניו כבני מרון. והוא משפט לאלה"י יעקב מאז ומקדם. מיום שנברא אדם הראשון. ע' פסיקתא דרב כהנא פיסקא בחדש השביעי. הובא בר"ן ריש ראש השנה. וע' בזוה"ק פ' בא ל"ב ב' ול"ג א'.

ועכ"פ הוא כי הנה שדברי הת"י הם אמת. שאותו החודש השני דהתחלת המבול, הנה היה אז השני לחדשים ג"כ, והוא מרחשון, כי בתשרי נברא העולם, והיו מונין אז החדשים ג"כ רק מתשרי, עכ"ז שאל הגמרא היטיב, מאי שני, כי אין סברא כלל בהתורה שיליין לנו דבר אשר לא נודע לנו, ולכך משני הגמרא, שהוא שני לדין, והרי הוא דבר ידוע מעולם:

ענף י"ב.

אמנם עדיין יש להתבונן בזה הרבה. כי הרי הרב בשער הכוונות שם. ראש השנה. דרוש א'. בענין מחלוקת דר"א ור"י אם בתשרי נברא העולם אם בניסן נברא העולם. אמר שם. כי הרי הוא קשה שנראה כחולקין במציאות. וח"ו דברי אחד מהם אינו אמת. וזה תמיה גדולה. ועל זה הולך הרב ומבאר שם. כי פלוגתתם הוא. אם עטרה דחסדים נכנס תחילה. ונשלם ז"א מתחילה או עטרה דגבורות נכנס תחילה ונשלם הנוק' בתחילה. ובזה הנה הם שניהם דברי א"ח כי זה בחיצונית. ששם נכנס עטרה דגבורות מתחילה. וזה בפנימית ששם עטרה דהחסדים מתחילה. וכנ"ל בכל דברינו. ובאמת הנה עדיין יש לתמוה הרבה מכמה פנים היינו. א'. וכי לא ידע ר' אליעזר שבהחיצוניות נכנס עטרה דגבורות מתחילה וכן וכי לא ידע ר' יהושע שבהפנימית נכנס העטרה דחסדים מתחילה וא"כ הרי במה נחלקו. ב'. כי הרי בגמרא מוכח. שהם חולקים במציאות ממש אם בתשרי נברא העולם או בניסן נברא העולם. כי הרי אמרו שם. כ"ז א'. כמאן מצלינן האידנא זה היום תחילת מעשיך כו'. כמאן כר' אליעזר. דאמר בתשרי נברא העולם. והרי מוכח מכ"ז דפלוגתתם הוא במציאות ממש. וכן הוא מוכח ג"כ בגמרא עבו"ז ח' א' בענין אדה"ר אחר החטא שאמרו שם בשלמא למ"ד בתשרי נברא העולם יומי זוטי חזי יומי אריכי אכתי לא חזי אלא למ"ד בניסן נברא העולם הא חזי ליה יומי זוטי ויומי אריכי כו' והרי מוכח מכ"ז דפלוגתתם הוא במציאות ממש באיזה זמן שנברא העולם אם בניסן אם בתשרי. ג'. הרי בגמרא מבואר שם כי ע"ד שהם חלוקים בזמן הבריאה אם בניסן אם בתשרי כן הם חלוקים בזמן התחלת המבול אם באייר אם במרחשון. עוד שם ר"א אמר בתשרי נולדו אבות בתשרי מתו אבות. ר"י אמר בניסן נולדו אבות בניסן מתו אבות. וכל אלו הנה הם מחלוקה במציאות. ולא השמיענו האריז"ל בזה דבר. ד'. הנה יש להקשות כי הרי אמרו במגילה ג' א' כי התרגום יונתן הוא מה שקבל מפי חגי זכריה ומלאכי. וא"כ הרי איך פליג ר' יהושע ואמר שבניסן נברא העולם. הרי התרגום יונתן שדבריו הם מפי הנביאים אמר בפ' נח בכ"מ. שם ז' פסוק י"א. ושם ח' פסוק ד' ה' י"ג י"ד. מפורש כר' אליעזר. אמנם הוא כי ישנם איזה גאונים שאמרו כי התרגום יונתן אשר על התורה הוא אינו ליונתן בן עוזיאל אלא לאיזה מקדושי עליון מחז"ל וכן משמע באמת בגמרא מגילה שם שאמרו. תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חגי זכריה ומלאכי הרי אמרו בפירוש רק על תרגום של נביאים שהוא ליונתן בן עוזיאל אבל תרגום של תורה המיוחס ליונתן. הוא אינו לו. ולא נודע לנו למי מקדושים. ע' כ"ז בשם הגדולים לחיד"א ח"ב ערך תרגום ע"ש. אך מ"ש שם שהוא תרגום ירושלמי. הנה בידינו נמצא תרגום יונתן לחוד ותרגום ירושלמי לחוד ושניהם על התורה. ועכ"פ הוא כי קושייתינו מתרגום יונתן על התורה אין קושיא כי הוא אינו ליונתן בן עוזיאל. אך מ"מ קשיא כי הרי תרגום יונתן אשר על נביאים שהוא ודאי ליונתן בן עוזיאל הנה מפורש שם ג"כ. במלכים א' קאפיטל ח' פסוק ב'. כר' אליעזר. וא"כ איך פליג עליו ר' יהושע בזה הרי דברי הת"י הוא מקבלת הנביאים כנז'. ה'. גם בעיקר הדברים אשר אמר הרב בכוונות ר' אליעזר ור"י. כי ר"א אשר אמר בתשרי נברא העולם כוונתו הוא על העטרה דחסדים שהוא נכנס תחילה כי תשרי עם ו' חדשי החורף הוא בחי' ז"א שהוא חסדים בערך הנוק'. ור"י דאמר שבניסן נברא העולם הכוונה הוא על עטרה דגבורה שהיא נכנס תחילה כי ניסן עם ו' חדשי הקיץ הוא בחי' נוק'. הנה יש לתמוה בזה הרבה ג"כ כי הרי הוא היפך ממש ממה שנודע ומפורסם שתשרי הנה הוא דין. וניסן הוא חסד. ע' רע"מ פ' משפטים ק"כ רע"א. פסח דרועא ימינא כו' והאי איהו בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל לקיים בהון ובחסד עולם רחמתיך כו'. ובפ' פנחס רנ"ז רע"ב חג המצות וחג השבועות וחג הסוכות מסטרא דג' אבהן (ר"ל חסד ת"ת גבורה. ע' פ' אמור ל"ו א') וראש השנה מסטרה דילה. דינא דמלכותא דינא כו'. וכן הוא ג"כ בסוף פ' תצא רפ"ג א' ע"ש. ובשער הכוונות דף ע"ז ע"א. והוא פשוט ונודע. וכאן אמר הרב להיפך כי תשרי הוא עטרה דחסדים וניסן עטרה דגבורה והוא היפך מהנודע ומפורסם.

גם בענין הו' חדשי חורף והו' חדשי קיץ הנה נודע הוא ג"כ כי הו' חדשי חורף הם גבורות. ולכן מזכירין בהם גבורות גשמים והם הו"ק דנוקבא. אבל הו' חדשי הקיץ הם הו"ק דז"א. והם חסדים. ולכן אומרים בהם מוריד הטל. שסודו הוא מהג' מיני י"ג שהם י"ג חוורתא י"ג נימין י"ג ת"ד. כמ"ש בספר קה"י ערך טל. ועכ"פ הוא כי הו' חדשי הקיץ הם חסדים והם בז"א. והו' חדשי החורף הם גבורות. והם בנוקבא. וכמ"ש הרב בלק"ת וכן בספר הליקוטים פ' ויגש בדה"מ ענין ז' כוכבי לכת. וכאן בדרושי ראש השנה אמר להיפך כי ו' חדשי החורף הם בז"א והם חסדים והו' חדשי הקיץ הם בנוקבא והם גבורות. ו'. הנה יש להקשות עוד במה שאמר כי ר' אליעזר מדבר בעטרה דחסדים ואמר שהוא נכנס תחילה ומתקיים דבריו בהפנימיות ששם נכנס באמת העטרה דחסדים מתחילה. ור' יהושע מדבר בעטרה דגבורות ואמר שהוא נכנס תחילה ומתקיים דבריו בהחיצוניות כי שם נכנס העטרה דגבורות מתחילה. וכנ"ל בדברינו. הרי נודע הוא. כי ר' אליעזר הוא מתלמידי בית שמאי. ע' רש"י ותוספות בשבת דף ק"ל ע"ב וכן הוא בכ"מ (כי הגם ששימש את ריב"ז. עכ"ז היה נמשך בכל דבריו אחר ב"ש. ע' סדר הדורות) ונודע הוא כי ב"ש וב"ה הנה ב"ש מסוד הגבורות וב"ה מסוד החסדים. ע' הגר"א ביהל אור סוף פ' פקודי דף ע"ל ע"א. ונודע הוא כי כ"א נמשך בכל דבריו אחר שורש נשמתו. וא"כ הרי איך אמר האריז"ל כי ר"א אשר אמר בתשרי נברא העולם הוא מדבר בעטרה דחסדים. ור"י אשר אמר בניסן נברא העולם הוא מדבר בעטרה דגבורות הרי שורש נשמתם הוא להיפך.

גם צריך ביאור כי הנה הרח"ו אמר בפע"ח שער השופר פ"ה, מה שר"א אומר בתשרי נברא העולם ור"י אומר בניסן נברא העולם הנה שניהם הם דברי א"ח כי הנה יש עיבור ולידה ובתשרי היה העיבור ובניסן היתה הלידה. וזהו מה שאנו אומרים היום הרת עולם. והוא לשון הריון. כי בתשרי נעשה ההריון אבל הלידה היה בניסן. וע' תוספות ראש השנה. כ"ז א'. סוף דה"מ כמאן מצלינן. והנה צריך ביאור איך יתקשר דברי הרח"ו הללו. עם כל מה שאמרנו לעיל שר"א מדבר בעטרה דחסדים ובפנימיות. ור"י מדבר בעטרה דגבורות ובחיצוניות:

ענף י"ג.

אמנם הוא הנה כבר הוכחנו לדעת בכמה מקומות מדברינו, כי דברי הרב זללה"ה הנה הם עמוק מני ים ויורד לעמקי תהום, וכן הוא בעניניו כי ליישב את הקושיות העצומות הנז', הנה ראינו, כי דברי הרב בזה הם לא כמו שכתבנו נקראו, וכל דבריו בענין עטרה דחסדים ועטרה דגבורות ופנימית וחיצונית, אשר הלביש אותם בפלוגתת ר"א ור"י אם בתשרי נברא העולם או בניסן נברא העולם, הנה יש בהם פנים חדשות ונצורות עמוקים מאד.

והיינו כי הנה סוד כל הדברים הללו, הנה הם סובבים והולכים, על סוד ההתפשטות וההסתלקות, הנודע בדברינו, שהוא כולל כל העולמות כולם, בכלל ובפרט, וכנ"ל כלל ח' ענף ד', ונתייסד כ"א בהתפשטות א', והסתלקות א', והתפשטות ב' והסתלקות ב', ועיקר המציאות דכל עולם הנה הוא מההתפשטות. הב', כי ההתפשטות הא', הנה הוא רק שורשו העליון, אשר בעולם העליון,

כי אחר ההסתלקות הא' אשר הוא בבחי' צמצום, הנה נשאר האור דההתפשטות הא' לעולם למעלה, וההתפשטות הב' הוא רק תולדתו וממנו נעשה עיקר המציאות דכל עולם וכנודע כ"ז בדברינו.

והנה כל הבחי' הללו הגם שהם נמשכים זה מזה ונעשים זה אחר זה, כי הרי מתחילה הוא ההתפשטות הא', ואח"כ נעשה בו וממנו, ההסתלקות הא', ועי"ז הנה נמשך אח"כ, ונעשה מהם שניהם, ההתפשטות הב', וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י לקמן בדברינו, ואו"כ הרי היה נראה לכאורה, כי המציאות דכל עולם אשר היא רק מההתפשטות הב', הנה אין בה מהבחי' הקודמים מאומה, אמנם לא כן הוא, אלא, כי היא כלולה מכולם, אלא שכל בחי' היותר ראשון, הוא יותר בהעלם בה, אך עכ"ז הנה מתגלה ומוציא בה כחה ג"כ, אלא שהוא לעולם רק ע"י התלבשות באור דהתפשטות הב', אבל עכ"פ כי כ"א הוא מוציא בה כחה עכ"פ, והנה נודע הוא שכל אור כללי, הכלולה בתוכה מפרטים שונים, הנה הגם שכל זמן שהם במקורן הם כלולים יחד והם רק עצם אחד, אך בהתפשטותם למטה הנה הם נעשים לענפין מתפרדין, וכן הוא בענינינו כי תכונת האור דההתפשטות הא' ותכונת הכח דההסתלקות הא', שהוא הצמצום, הכלולים באור דההתפשטות הב', הנה הגם כי בעת אצילותה ממקורה, ר"ל כאשר נאצלה האור דההתפשטות הב' ממקור מחצבתה, וכמו שיתבאר לקמן עניינו, הנה היו עומדים בה התכונה דאור ההתפשטות הא' והתכונה דהצמצום הכלולים בה בהעלם, היו עומדים בה אז כולם באחדות עצום עם מציאותה העיקרי שבה שהוא מההתפשטו' הב', אך כאשר נתפשט האור דהתפשטות הב' למטה, ר"ל להעשות ממנה אותו העולם אשר נתפשט בשבילה, הנה נעשו אותן הכחות הכלולים בה לענפין מתפרדין, והם סוד ניסן ותשרי אשר הם חלוקים זה מזה בשני זמנים שונים, כי סוד ניסן הוא מתכונת האור דהתפשטות הא' כי מכלילות האור דהתפשטות הא' הכלולה בהתפשטות הב' הוציא מכחה ותכונתה את המציאות דסוד ניסן, ולכן הוא ניסן שליטת החסד כנ"ל, כי כל התפשטות הוא מצד החסד שהחסד דרכו להתפשט, אבל תשרי הנה הוא מכח הצמצום הנכלל ג"כ באור דהתפשטות הב', ולכן הוא תשרי שליטת הדין, וכמ"ש בתיקונים תיקון ל"ה דתשרי איהו דין, וכן אמר הרב בשעה"כ דף ל"ז עמוד ג' דלכך אנו אומרים היום הרת עולם משום שבו הוא התקבצות הדינין והגבורות דשכ"ה ופ"ר שהם גימט' הרת, ולכן הוא יום הדין, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, וכ"ז הוא, כי מציאת התשרי, הוא מסוד הצמצום הכלולה בההתפשטות הב', והנה יצאו ונעשו המציאות דניסן ותשרי בהעולם, שהיא מהאור דההתפשטות הב', מסוד האור דהתפשטות הא' ומסוד הצמצום הכלולים בו, והגם שכלילותם בו הנה הוא באחדות עצום למאד, אך כאשר יצאו בהמציאות הנה נעשו לענפין מתפרדין, ויצאו בזמנים שונים,

אמנם דע כי מה שאמרנו כי המציאות דהתשרי הוא מסוד הצמצום, אין הכוונה על המציאות גופה, כי הרי הצמצום הוא בסוד סילוק והוא היפך המציאות, וכנ"ל כלל ז' סוף ענף ד' ע"ש, אלא הכוונה הוא על גילוי הגבורות ושליטת הדין אשר בתשרי, הנה כ"ז הוא מסוד הצמצום הכלול באור דההתפשטות הב', אבל מציאת התשרי עצמה, הנה הוא ג"כ רק מהאור דההתפשטות הב' גופה, כי כל מציאה, הנה הוא רק מבחי' ההתפשטות כנודע, אך כח הצמצום הכלול בה הנה הוציא הוא את גילוי הגבורות והדינין במציאת התשרי, ונתייסד התשרי לעת משפט לאלה"י יעקב, וכן מה שאמרנו שהאור דהתפשטות הא' הוציא הוא את מציאת הניסן, הנה האמת הוא שכל המציאות כולו אשר הוא מיוסד, מעולם שנה נפש, שהוא המקום והזמן והאדם (כי כל הפרטים שבעולם הם כולם קומות פרצוף אדם אחד כנודע) הוא הכל רק מהאור דהתפשטות הב', אלא הוא, כי האור דההתפשטות הא' הכלול בו, הנה יצאו מכחו מציאת הניסן וגילוי החסד שבו, ועכ"פ הוא כי הגם שעיקר כל המציאות הנה הוא רק מהאור דהתפשטות הב' כי רק ממנו הוא המקום והזמן והמציאות דכל עולם, אך מכח האור דהתפשטות הא' וכח הצמצום הכלולים בה, הנה יצא בה סוד הניסן בשליטת החסד שבו וסוד התשרי בגלוי הגבורות שבה. והגם שכלילותם בה הנה הוא באחדות עצום למאד, אך כאשר שנתפשטו ויצאו לגילויים הנה נעשו לענפין מתפרדין, ויצאו בשני זמנים מחולקים, זה בניסן וזה בתשרי,

והנה מחלוקת ר' אליעזר ור' יהושע אם בתשרי נברא העולם או בניסן נברא העולם, הנה הוא באמת מחלוקה ממש, במציאת העולם, באיזה זמן שנברא וכפשטות הדברים, ועכ"ז הנה אמר הרב היטיב כי אלו ואלו הם דברי אלהים חיים ושניהם אמת, והיינו כי הרי ההתפשטות הא' שממנו הוא סוד ניסן כנז', הרי הוא הגילוי הראשון והיסוד והשורש הראשון לכל הבריאה כולו, וכנ"ל כלל ז' וכן לעיל כלל א' ובכמה מקומות מדברינו, אמנם הנה הוא עלה ונסתלק, ונשאר ועומד לעולם למעלה, להיות תמיד לשורש עליון לכל הבריאה כולה, כנודע בדברינו, והרי נתעלם האור דהתפשטות הא' מהבריאה כולה, הגם שהוא השורש הראשון אליו, כי הרי הוא עומד לעולם למעלה בעולם העליון, אמנם עכ"ז הנה נשאר ממנו תועלת גדול ונעשה ממנו פעולה גדולה למטה ג"כ, כי ע"י ירידתו והתפשטותו שבתחלה וע"י הסתלקותו שהוא סוד הצמצום שנעשה בו אח"כ, הנה נעשה מזה המקום דהעולם שהוא הכח הנושא אותו תמיד בכל מלואו ועליו הוא מתקיים וכנ"ל כלל ז' ובכ"מ, ואותו המקום הנעשה ע"י הצמצום הנה הוא עיקר היסוד אשר למטה, כי הרי עליו הוא עומד, שהוא נושא אותו תמיד כנז' והרי נמצא כי היסוד והשורש העליון העומד למעלה הנה הוא האור דההתפשטות הא', שהוא סוד ניסן, והיסוד והשורש התחתון העומד לעולם תמיד באותו העולם עצמו, הנה הוא הצמצום שהוא סוד תשרי כנ"ל,

והנה ר' אליעזר אשר הוא מתלמידי בית שמאי ומשורש הגבורות, הנה הסתכל הוא על התחלת הבריאה ויסודו ושורשו שהוא רק מסוד הצמצום שהוא היסוד אשר למטה גופה, כי היסוד העליון הרי הוא נעלם, ולכן אמר שבתשרי נברא העולם, כי דעתו וסברתו הוא, כי ודאי נברא העולם באותו הזמן אשר ע"פ שורשו הנגלה, ולא בהזמן אשר הוא רק ע"פ שורשו הנעלם, לכן אמר כי בתשרי נברא העולם, כי תשרי הרי הוא הזמן של היסוד אשר למטה גופה, וודאי הוא כי בו וממנו, נברא העולם, כי הרי על אותו היסוד הנה עליו הוא עומד למטה גופה, וכשם שהוא עומד למטה רק עליו, כן נברא בודאי, רק באותו הזמן הנמשך ממנו, שהוא תשרי, ולכן אמר ר' אליעזר כי בתשרי נברא העולם, וכ"ז הוא משום ששורשו הוא מצד הגבורות, ועי"ז הנה הסתכל הוא על בחי' החסד שהוא נעלם מאד,

אמנם ר' יהושע אשר שורשו הוא מצד החסדים. הנה עי"ז הנה הסתכל הוא. על התחלת הבריאה. מיסודו ושורשו העליון אשר מהאור דהתפשטות הא'. שהוא החסד סוד ניסן. וחושב הוא את היסוד העליון. להיסוד העיקרי דהעולם. ולכן אמר. כי בניסן נברא העולם. כי בודאי נברא העולם באותו העת והזמן דהיסוד העיקרי שבו. שהוא סוד ניסן. הנמשך מכח האור דהתפשטות הא'. כי ר' יהושע אשר שורשו הוא מצד החסדים. הנה התחיל הוא להסתכל על המציאות. מן עצמותו הפנימית שבו שהוא האור דההתפשטות הא' סוד החסד ומחשב אותו לשורש העיקרי דהמציאות. ולכן דעתו וסברתו הוא כי בודאי נברא העולם. באותו הזמן הנמשך ממנו. שהוא ניסן. ולכן אמר כי בניסן נברא העולם. אבל ר' אליעזר אשר שורשו הוא מצד הגבורות. הנה התחיל הוא להסתכל על המציאות רק מן גילויו העיקרי. שהוא סוד תשרי כנז'. כי דעתו הוא באשר שאור ההתפשטות הא' הוא נשאר למעלה. הרי אין לחשבו כלל להתחלה וליסוד להמציאות. אלא התחלתו הוא רק מהצמצום ולמטה שהוא סוד תשרי כנ"ל.

ונמצא כי פלוגתתם הנה הוא במציאות ממש. באיזה זמן שנברא אם בניסן אם בתשרי, ועכ"ז הנה הם שניהם דברי א"ח. כי זה בפנימיות וזה בחיצוניות. כי ר"י הסתכל על התחלת המציאות מהפנימית שבו. ור"א הסתכל על התחלת המציאות שהוא רק מהחיצונית שבו. וכ"ז הוא. מצד שרשם. כי שורש ר"א הוא מצד הגבורות. ור"י הוא מצד החסדים. כנז'.

והנה נודע הוא. כי בההתפשטות הא'. הנה יצאו הי' ספי' ממטה למעלה. שהוא ממלכות עד הכתר. ונשלם בו הנוקבא

מתחילה. וכמ"ש בשער עקודים פ"ג ופ"ו. וזהו שאמר האריז"ל בשער הכוונות דף ל"א ע"א. כי לר"י נכנס בחי' הנוקבא מתחילה ונשלם קומתה מתחילה ושלא על ידו. כי כן היה כ"ז בהתפשטות הא'. אבל ר"א אשר הוא אינו חושב את ההתפשטות הא' לחלק מהמליאות מאומה. יען שהרי הוא חזר ועלה ונסתלק. וחושב ר"א את התחלת המליאות. רק מהצלמים ולמטה ומההתפשטות הב'. ושם הרי היה יציאתם מלמעלה למטה. ונשלם הז"א מתחילה. וכמ"ש במטי ול"מ פ"ב. ואז הנה היא מקבל הכל רק על ידו. וכן היה עד"ז ג"כ ביציאת השם מ"ה. שנעשה אז הז"א מתחילה. וכל קבלתה הוא רק על ידו. והרי נמצא. כי לר"י הנה נכנס ונשלם עטרה דגבורה מתחילה. ולר"א הנה נכנס ונשלם עטרה דחסדים מתחילה. וכמ"ש האריז"ל בשעה"כ שם. ושניהם הם אמת. כי בהתפשטות הא' נשלם עטרה דגבורה מתחילה. ובהתפשטות הב' הנה נשלם עטרה דחסדים מתחילה. אלא כאשר שר' יהושע חושב את התחלת המליאות מההתפשטות הא'. הנה יצא לפי דעתו שעטרה דגבורות נשלם תחילה אבל ר"א שחושב כל התחלת המליאות רק מהצלמים וההתפשטות הב'. הנה יוצא לפי דעתו. שעטרה דחסדים נשלם תחילה.

והנה דברינו עתה הוא היפך מדברינו לעיל ענף י"א. כי שם אמרנו שר"י מדבר בחיצוניות ור"א בפנימיות. אבל לפי דברינו עתה. הוא בהיפך. כי ר"י מדבר בפנימיות. ור"א בחיצונית אך שניהם הם אמת. כי באותן המליאות אשר אמרנו שם הנה יתקיים דברי ר"י בחיצוניות ודברי ר"א יתקיים בהפנימיות. אבל בהמליאות אשר אמרנו כאן הרי הוה דברי ר"א בחיצוניות ודברי ר"י בפנימיות. וזהו הענין מ"ש הרח"ו ז"ל בשעה"כ רא"ה סוף דרוש א'. כי לא קיבל מהאריז"ל בפרטות. באיזה בחי' שמדבר ר"א ובאיזה בחי' שמדבר ר"י. כי ישנם פנים לכאן ולכאן. ושניהם הם אמת אמנם עיקר פלגתתם הנה הוא רק ע"פ מה שאמרנו כאן כי באותן הפנים אשר אמרנו לעיל ענף י"א. הרי לא שייך פלוגתא כלל. וכמו שהערינו לעיל ענף י"ב. ע"ש הערה א' ב' אבל לפי מה שאמרנו כאן הרי הוא ניחא פשוט. וכן יהיה ניחא פשוט ג"כ מה שהערינו שם הערה ה' ו'. ע"ש ותמצא ותבין. כי קשה לנו לכפול הדברים וע"ש. וע' עוד לקמן ענף ט"ו בזה:

ענף י"ד.

אמנם מה שצריך ביאור לדברינו בענין. שאמרנו כי התפשטות הא' הוא סוד ניסן שהוא חסד. כי ניסן הוא חסד דנוקבא כמ"ש בשעה"כ דף ל' סע"ד. וע' בזוה"ק פ' שמות י"א ב' בהגהות מהרח"ו שם. ובהתפשטות הא' הרי נשלמה הנוקבא מתחילה וכן יצא שם הגבורה קודם להחסד. וזהו שאמר הרב כי לר"י נשלמה היא מתחילה וכן יצא עטרה דגבורה מתחילה. והנה על זה צריך ביאור כי אחרי שהתפשטות הא' הוא בבחי' חסד א"כ הרי היה צריך שיוצא שם באמת עטרה דחסדים מתחילה וכן שיושלם בו הז"א מתחילה כי כל שהוא מבחי' חסד הנה מתגלה בו לעולם מליאות החסדים בתחילה כנודע.

אך כאשר נתבונן בזה הנה לכאורה הרי צריך ביאור גדול גם בעיקר הסדר דכל ההתפשטות הא', שהיה כולו בהיפך מההתפשטות הב' שיצאו בו ממטה למעלה ונשלם בו הזו"ן מתחילה ובפרט הנוק' היא יצאה מתחילה לכולם ונשלמה מתחילה לכולם משא"כ בהתפשטות הב' הנה היה שם בהיפך מכ"ז כמ"ש במטי ול"מ פ"ב, ולא עוד כי בעולם העקודים הנה לא יצאה הנוק' בהתפשטות הב' לבחי' פרצוף בפנ"ע כלל, כי אז הרי נכנס אור המלכות בכלי היסוד ונשארה שם כלולה בז"א כמ"ש במטי ול"מ פ"ד וכנודע, והוא בהיפך ממש מהסדר דהתפשטות הא', כי שם יצאה היא לבחי' פרצו' בפנ"ע ומתחילה לכולם וכן נשלמה היא מתחילה לכולם, וכן עד"ז הנה היה שינוי גדול בהג"ר, כי בהתפשטות הא' הנה יצאו הם באחרונה ולא נשלמו הם כלל, משא"כ בהתפשטות הב' הנה יצאו הם בראשונה. וכל קבלת הזו"ן ושלימותם. הוא תלוי לעולם רק בהם כנודע. והרי היה ההתפשטות הא' והב' בהיפוך זה מזה. והרי צריך ביאור מהו הענין בזה.

אמנם הענין דב' הסדרים הללו שהם בהיפך זה מזה. הנה הם עצמם ענין ב' הסדרים אשר אמרנו לעיל ענף א' ומשם עד סוף ענף ח'. שהוא הסדר דהירידה והעלייה וסוד הפירוד והיחוד שהם השורש דהנהגה של עתה והשורש דהתיקון דלעתיד. אשר נתייחדו שניהם בכל המליאות כולו. והם זה לצורך זה ושניהם הם לכוונה אחת. לכוונה התכליתית דהמליאות כולו. כי מהיסוד דהירידה עצמה. אשר מזה נעשה כל סוד הפירוד. הנה מזה גופה יסובב כל התיקון דהעלייה אשר לסוד היחוד דהכוונה התכליתית. וככ"ל ענף ח' כ"ז ע"ש. והנה נסדר אלו ב' הסדרים דסדר הירידה והעלייה אשר ישנם בכל מליאות ומליאות הנה נסדרו ג"כ בכלל כל עולם גופה. בהב' ההתפשטיות אשר אליו. ונסדר בהתפשטות הא'. אשר היא בכללה רק בבחי' נפש. ובסוד הכתוב נשבע ה' בנפשו כנודע. ויצא שם המלכות מתחילה ובפנ"ע. הנה נתייסד שם בזה כל הסדר דירידה, ר"ל היסוד דירידת מדרגה אשר נתייסד בהמליאות. וכן כל סוד הפירוד אשר יצא מזה. אבל אח"כ בההתפשטות הב' אשר יצאו שם מלמעלה למטה ויצאו מתחילה כולם כלולים בהכתר וכן כל תחתון בהעליון שעליו וגם אח"כ כאשר יצאו כולם אחת לאחת הנה נסדרו בעולם העקודים שחוזר כ"א ועולה במטי. ולא מטי, והמלכות הנה היא נכנס ביסוד ונשאר לעולם כלולה בז"א. הנה נתייסד בזה כל הסדר דהעלייה וכל סוד היחוד אשר בהתיקון דלעתיד. והוא במה שנודע שבהמלכות דכל עליון הוא השורש דהתחתון כולו. ולכן יצא בהתפשטות הא' המלכות בפנ"ע והג"ר לא נשלמו הם בהתפשטות הא' כלל. והרי היה חסר בההתפשטות הא' שלימות דהג"ר העיקריים. כי מזה נתייסד כל סדר הירידה וסוד הפירוד. אשר עלה במחשבה לפניו ית"ש לייסד בזה את כל ההנהגה של עתה אשר עד עת התיקון. ונעשה כ"ז גם בגבהי מרומים שהוא בסוד ההתפשטות הא' אשר גם בעולם העקודים. ובסוד מה שאמרו שתוק כך עלה במחשבה לפני.

ועומק סוד הדברים בביאור הוא. כי כבר בארנו תהל"א ית"ש בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' נד"ה (והובא בקצרה לפנינו כאן בתחילת הספר. באבני מלואים שם. וכן יתבאר בעה"י לקמן כלל י"ח ענף י' באריכות הרבה) כי סוד ההתפשטות הא' דהאורות אח"פ הנה היו הם כולם ג"כ רק בשם ס"ג. כי ההתפשטות הא' דאור האוזן אשר יצא לחוץ ונתפשט מגבול האוזן עד שיבולת הזקן. הנה הוא השם ס"ג. דסי' ג' אות י'. אשר הוא מהס"ג דסי' ב' אות ו'. אשר הוא מהס"ג דסי' א' אות ב'. וכמו שנתבאר שם כ"ז ע"ש בדברינו. והנה היה הסדר דאותו ההתפשטות הא' כי הנה יצאו הי' ספי' שבו ממטה למעלה ויצאה המלכות מתחילה ובפנ"ע והג"ר שבהם הנה הם לא נשלמו אז כלל. וכן עד"ז הנה היה ג"כ בההתפשטות הא' דאורות החוטם. שהם מהס"ג דסי' ד' אות י"ד. אשר הוא מהמ"ה דסי' ב' אות ז'. שהוא מהס"ג דסי' א' אות ב'. והיה הסדר דאותו ההתפשטות ג"כ שיצאו הי' ספי' שבו ממטה למעלה ויצאה המלכות מתחילה ובפנ"ע והג"ר שבהם הם לא נשלמו. ועד"ז היה ג"כ בהתפשטות הא' דאורות הפה. שהם מהס"ג דסי' ה' אות י"ח. אשר הוא מהב"ן דסי' ב' אות ח'. שמהס"ג דסי' א' אות ב'. ויצאו הי' ספי' דאותו ההתפשטות. ממטה למעלה. והמלכות היא יצאה מתחילה ובפנ"ע. והג"ר שבהם הם לא נשלמו כלל. והרי לנו כי כל ההתפשטיות הא' אשר נתפשט ויצא מהאח"פ ולחוץ. ויצא בהם המלכות בתחילה ובפנ"ע והג"ר שבהם הם לא נשלמו כלל. הנה היו הם כולם שמות ס"ג. כי הם הס"ג דסי' ג' אות י' ודסי' ד' אות י"ד ודסי' ה' אות י"ח, והשם ס"ג הנה הוא משורש סוד המ"ס בולד"ק שורש כל הדינין ולכן יצאו שם כל האורות ע"פ סדר המיעוט וההעלם.

והנה כ"ז הנה הוא מעין ובדוגמא דעולם הנקודות. שהוא ג"כ כולו רק מהס"ג. הס"ג דס"ג כנודע. ויצאו שם ג"כ רק הבחי' אחרונים דהס"ג. המלכיות לבד. והג"ר דהמלכים הנה הם לא יצאו אז כלל. וכמ"ש בספד"צ פ"א וזיוניהון לא אשתכחו וכמ"ש הגר"א שם. וכנודע שהמלך הראשון בלע. שהוא הדעת דהמלכים. היה משמש הוא לבחי' מוחין ולהג"ר שלהם. והנה כ"ז הוא כעין ההתפשטיות הא' דלהעקודים שיצא בהם המלכות מתחילה ובפנ"ע והג"ר

שבההתפשטות הא' הנה לא נשלמו הם כלל. והיה כ"ז שורש למה שנעשה אח"כ. מעין ודוגמא כזה. בעולם הנקודות כי בעולם הנקודות הנה היה כל הסדר הזה. לזרך שם. משום מה שנודע שהסדר דהנקודות וכל מאורעותיה. הנה הוא יסוד לכל סוד הפירוד וכל סדר ההנהגה של עתה אשר עד עת התיקון. ולכן הנה יצאו האורות שם. בתכלית המיעוט. שהוא רק המלכיות דב"ן. ר"ל שיצאו הז' מלכיות מסז"ת דכל פרצוף שבהב"ן הכללי. והם הז' מלכים שבכ"א. מדעת ולמטה. אבל הכח"ב שלהם הנה הם לא יצאו אז כלל. והרי יצאו אז האורות כולם בתכלית המיעוט. והוא משום כי הנקודות הנה הם השורשים לכל המציאיות כולם. וע"י שיצאו אז במיעוט היותר אפשרי. הנה נעשה בזה שורש לכל ההנהגה של עתה. וכנודע כ"ז בדברינו. והנה היה השורש לכל הסדר דהנקודות גם בההתפשטות הא' אשר להעקודים. אשר הוא מהנעלמות דא"ס. והוא בסוד כך עלה במחשבה לפני. והרי עכ"פ כי נעשה שורש השרשים לכל ההנהגה של עתה גם בההתפשטות הא' דלהעקודים. אמנם ההתפשטות הב' אשר להעקודים אשר אז יצאו מלמעלה למטה וכלולים זב"ז וכמ"ש במטי ולא מטי פ"ב. וכן עולים הם תמיד כל אחד זב"ז במטי ול"מ. והמלכות הנה היא נשאר שם כלולה לעולם בז"א. וכמ"ש שם פ"ב ופ"ד. הנה כ"ז הוא שורש ויסוד להתיקון דלעתיד שיוכללו כל העולמות כולם זב"ז ויעלו מעילוי לעילוי עד סוד האחדות הנעלם כמו שיתבאר לקמן כלל י"ז.

וסוד הענין מה שנעשה השורש להסדר דשלם הנקודות ולסוד הפירוד. ברום גבוהים כזו, שהוא בההתפשטות הא' דלהעקודים. אשר הוא מהנעלמות דא"ס. הנה הוא מטעם שני דברים עמוקים אשר שניהם עולים בקנה אחד. א' הוא. מטעם המתקת הגבורות והדינין. כי ע"י ששרשם הם למעלה. במקום הגילוי דאור א"ס. הנה הם נמתקים ומתבסמים תמיד. והוא ג"כ סוד ענין הצמצום. הנעשה בא"ס. והבן. ב' הוא ע"ד שאמרו באד"ר קכ"ח ב' יתיב על כרסייא דשביבין לאכפייא לון. ועומד שורש הדינין תמיד תחת השגחתו ית"ש ואין להם שליטה בעצמם אף רגע אחת ח"ו. אלא הכל הוא בהשגחתו ורצונו ית"ש. והוא ג"כ הענין השם ס"ג אשר בהמ"ם (כמ"ש בתיקונים קמ"א ב') והיא בוצד"ק. שביבין דנור. והיא תחת הקד"א והאוירא. שורש החסדים כי שם הוא הגילוי דאור א"ס. והקד"א מקיף אותה. וכ"ז הוא ג"כ בסוד יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא לון. והוה ע"ז המ"ם כולו תמיד לרשפי אש שלהבת י"ה שלהובין דרחימו. וכן הוא ג"כ הענין מה ששורש הדינין הוא בבינה אימא עלאה [כמ"ש בפ' בשלח ס"ד סע"א ופ' ויקרא י' סע"ב ופ' אחרי ס"ה א') הנה כ"ז הוא הכל מטעם הנז' כי נתייסד שורש הדינין למעלה כדי לאכפייא לון.

ואמרו בפ' אחרי שם. ג' דרגין אינון. אחד הוא בינה אימא עלאה. אשר היא בעצמה רחמי אלא מסטרהא דינין מתערין. ולכן הנה היא הוי"ה בניקוד אלהי"ם. והיא דרגא חד. דרגא תניינא מסטרא דהאי קדמאה נפיק ואתער דרגא אחרא. אקרי גבורה. והאי אקרי אלהי"ם באלין אתוון ממש. ושירותא מזעיר אפין הוא. וביה אתאחיד. ובגין דאתאחיד בהאי. כתיב יהו"ה הוא האלהי"ם. כי יהו"ה הוא האלהי"ם. באלין אתוון והוא חד. ודא הוא דרגא תניינא. * ור"ל כי עיקרו דז"א הוא באמת ג"כ השם הוי"ה ב"ה כי עיקר הגילוי דהשם הוי"ה ב"ה הנה הוא בז"א. ע' שפד"ל רפ"ד והגר"א שם. ובדברינו בספר הקדו"ש שער ז' פ"ד. אך עכ"ז הנה מתחיל בז"א הגילוי דשם אלהי"ם ג"כ. והוא בהתיכונית שבו. וזהו שאמר הזוה"ק הנז' וביה אתאחיד. ור"ל הגם שעיקרו הוא בשם הוי"ה ב"ה. עכ"ז הנה אחוז בו השם אלהי"ם ג"כ.

ואמר הזוה"ק עוד. דרגא תליתאה. צדק, כתרא בתראה. האי בי דינא דמלכא. כו' אדנ"י כו' וכנסת ישראל בהאי שמא אתקרי. והאי שמא באתר דא אשתלים. ר"ל כי השם אדנ"י. שהוראתו הוא אדון הכל. והוא השופט כל הארץ העושה ועשה כל המעשים הנה נשלם פעולתו והוראתו בהמלכות. כי שם הוא גילויו ית"ש שהוא אלה"י כל הארץ ואין אלהים זולתו כלל וכלל. ומסיים הזוה"ק עוד ואמר. ואלין אינון ג' דרגין דאקרון בשמהן דדינא. וכלא מתקשר חד בחד בלא פרודא עכ"ל ע"ש. ונתייסד שורש הדינין בהבינה שהוא בהג"ר ובכלל האצילות הנה הוא בהמ"ם דא"א שהיא בוצד"ק. וכן בכלל העולמות הנה נעשה היסוד להסדר דהנקודות גם בההתפשטות הא' דלהעקודים אשר הוא מהנעלמות דא"ס וכן הצמצום הראשון הנה הוא נעשה בא"ס עצמו וכ"ז הוא הכל בסוד יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא לון כי מזה הנה נמשך המתקת כל הדינין שנמתקין ומתבסמין תמיד.

ובעומק הדברים הנה הוא באמת השורש נעלם ג"כ לסוד הנועם והזיו והזוהר העתיד שעיקרו הוא כולו ע"י דינין דקודשא וכמ"ש מה רב טובך אשר צפנת שהוא בצפון וכן תערוך לפני שולחן. ושולחן הוא בצפון והוא ג"כ סוד יין המשומר בענביו כנודע בדברינו בכ"מ. וכ"ז הוא מסוד שורש הדינין אשר למעלה בבינה שהיא בהג"ר ובהמ"ם דא"א וכן שורש סדר הנקודות שהוא בההתפשטות הא' אשר להעקודים. וסוד הצמצום הראשון אשר הוא בא"ס. והכלל הוא כי כל מה שנעשה. הנה הכל הוא רק לסוד הכוונה התכליתית. כי גם כל מה שנתגלה עתה בתחילה בשורשם היותר עליון. היסוד להנהגה של עתה. שהם שורש כל הדינין כנ"ל. וכמ"ש הוא ית"ש כך עלה במחשבה לפני הנה הוא ג"כ רק משום שגם סדר כל ההנהגה של עתה גופה הנה היא באמת ג"כ רק לצורך הכוונה התכליתית כנודע בדברינו. והרי נמצא כי הן מה שאמרנו לעיל בענין שורש הדינין אשר למעלה, שהוא כדי לאכפייא לון. והוא לצורך ההנהגה של עתה ג"כ והן מה שאמרנו עתה כי הוא לסוד נועם העתיד הנה הוא הכל דבר אחד. כי הרי גם כל הסדר דכל ההנהגה של עתה הנה היא ג"כ רק לעומק סוד הכוונה התכליתית, והרי הוא הכל רק דבר אחד. ודי בזה והבן:

אבני מלואים.

הנה אנו רואין מפורש בדברי הזוה"ק הללו כי הגילוי בשם אלה"ים התחלתו הוא מז"א דאצילות. כי הרי אמר. ושירותיה. מזעיר אפין הוא. וכן נמצא ג"כ בדברי הרב בשער הקדמות דף ל"ו ע"ב סמוך לסופו בענין הק"כ צירופי אלה"ים אמר שם ג"כ התחלתם הוא מן ז"א דאצילות. וכן נמצא ג"כ בדברי מהרח"ו ז"ל בספר מאמרי רשב"י דף מ' סע"ג ע"ש. אמנם במבו"ש שער הקליפות פ"ב דף נ"ו ע"ב. הנה אמר שם בפירוש כי הם מתחילים רק מן ז"א דבריאה ולמטה. ולא למעלה ממנו וכן הוא מבואר בשער השמות פ"ה ובשעה"ק דף מ"ב ע"ב. והרי יש סתירה בזה בדברי הרב מדבריו אל דבריו אמנם ממ"ש בשער הזווגים פ"ז בענין הק"כ צירופי אלה"ים שהם בבינה ותבונה ע"ש הנה מזה לא קשה. כי שם הוא הכוונה רק שהם רמוזים שם. בסוד השם בוכ"ו. שהוא גימ' ד"ל. ד' פעמים ל' צרופים שהם ק"כ. והשם הזה הנה הוא הכח והשורש דהק"כ צרופי אלה"ים כמבואר שם ע"ש והנה נתגלה הכח הזה באחוריים דתבונה והוא בסוד השם בוכ"ו אשר שם. שהוא גימ' ד"ל ד' פעמים ל' כנז' אבל עיקרן דהק"כ צרופים ממש אינם באמת אלא רק מז"א ולמטה וכנ"ל. אך על הסתירה הנז' הנה זה ודאי כי צריך ישוב וביאור.

אך מצאנו היישוב בזה בדברי הרח"ו עצמו. והוא בפנימית והיצונית דרוש ב' שאמר שם. כי הג' כלים פנימים דז"א דאצילות הנה הם באמת ג"כ רק שמות הוי"ת (ור"ל ע"ד שמבואר בשער השמות פ"ג ע"ש) אך הג' כלים החיצונים דז"א. הנה הם שמות אלה"ים. כי הפנימים הם בחי' אצילות דז"א ולכן הם שמות הוי"ת. אבל החיצונית והם בחי' בי"ע שבז"א ולכן הם שמות אלה"ים. כי הם שורש להבי"ע התחתונים ע"ש. א"כ הרי לנו ישוב נכון להסתירה הנז' כי האמת הוא שעיקר הגילוי דהשמות אלה"ים

הוא

אבני מלואים.

הוא רק בבי"ע, והוא ג"כ ענין הל"ב אלהי"ם דמעשה בראשית. אמנם באשר כי ישנם שורש להבי"ע התחתונים גם בז"א דאצילות לכן נעשה בו ג"כ הגילוי דשמות אלהי"ם והוא בהג' כלים החיצונים שבו שהם השורש להבי"ע התחתונים, אבל עיקר הגילוי דהשמות אלהי"ם הוא באמת רק בבי"ע ממש והוא מז"א דהבריאה ולמטה. וכמ"ש בשער השמות פ"ה ובכ"מ. וזהו ג"כ מה שאמר במוחין דקטנות פ"ג. כי בעת הזכות הנה יורדים השמות אלהי"ם שבז"א עד הבריאה ע"ש וכן באנ"כ פ"י (וע' דברינו בזה לקמן כלל ה"י ענ"ח אות י"ג). וכ"ז הוא משום שעיקרן דהשמות אלהי"ם הנה הם רק בהעולמות בי"ע. והוא מהז"א דהבריאה ולמטה כנז'.

אמנם מה שיש להעיר בזה הרבה. הוא מדברי הרב במאמרי רשב"י דף מ' במה שאמר שם בסוד יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא לון. שהוא השמות אלהי"ם שהם דינין תקיפין שביבין די נור. וההתחלתם הוא מתחת הכתר בין מקיף למקיף אשר לכל ספי וספי' ומתחילים מחוץ לאור המקיף של החכמה ומתפשטים עד סוף העשיה ע"ש, והוא קשה מאד כי הרי אמרנו שהשמות אלהי"ם עיקרם הם באמת רק בהעולמות בי"ע והוא מז"א דבריאה ולמטה. אך באשר שישנם שורש לבי"ע בז"א דאצילות ג"כ. והם הג' כלים החיצונים שבו לכן הנה הם מתגלים שם ג"כ והוא על שורש הבי"ע שבו. אמנם בעת הזכות והרצון הנה הם יורדים ויוצאים ממנו ונכנסים גם הם בהעולמות בי"ע ממש. וכנ"ל בסמוך כ"ז. וכאן במאמ"ר הנז' הרי אמר הרב, כי הנה הם קבועים ועומדים לעולם גם בין כל אורות המקיפים אשר מתחת הכתר ולמטה כי הוא בסוד יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא לון.

אמנם ראינו כי הרח"ו ז"ל עצמו עמד על קושיא זו. במאמרי רשב"י שם דף מ' סע"ג ורע"ד. ע"ש שאמר זה לשונו. וצריך עיון גדול. א' בענין מ"ש שהם מתחילים מן תחת הכתר. והרי התחלתם הוא רק, מן ז"א ולא יותר למעלה. ב' במ"ש שהם בין מקיף למקיף ולפ"ז הרי הם בכל ספי' מבחוץ לאור המקיף שלו. וכפי מה שמבואר לעיל הרי הם רק בהכלים החיצונים דז"א. אשר הם לפנים מן אור המקיף. כי האור המקיף הוא עליהם. כנודע. עכ"ל (בשינוי לשון קצת ע"ש).

אמנם ראיתי כי דברי האריז"ל הנה הם כולם דברי א"ח אמת ואין בהם סתירה כלל. וקושיית מהרח"ו ז"ל בהב' קושיות הנז'. הנה הקושיא השניה. הנה בה גופה מתורץ הקושיא הראשונה ג"כ. והיינו כי הנה מה שמתחילים מתחת הכתר ולמטה הנה אינם מתערבים שם כלל בהפרצופים עצמן ח"ו ואינם נכנסים בהם כלל. כי הרי מקומם שם הוא רק בין המקיפים אשר מספירה לספירה, בהאויר וחלל אשר בין מקיף למקיף כמבואר במאמ"ר שם. והרי אינם נכנסים ומתערבים עם הפרצופים עצמן כלל. וכל עמידתם שם. הנה היא רק בסוד יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא לון וכנ"ל. והוא משום כי הנה מהגבורות הנה הוא יניקת החיצונים כנודע. ולכך נתייסד התחלת וראשית כל הגבורות תיכף מתחת הכתר שהוא עתיקא קדישא כי הוא יתיב עליהן לאכפייא לון. וזהו הענין ג"כ מה שמקומם שם הנה הוא רק בין המקיפים. והוא כדי להסיר ולהרחיק את יניקת החיצונים (מהארהם אשר למטה) בכל האפשרי. כי באור המקיפים אין כח להחיצונים להסתכל בהם. ע' דרושי אבי"ע פ' י"ג וציור עולמות בהקדמה בסופו ובכ"מ. ולכך נתייסד ראשית כל הגבורות בין המקיפים כדי להרחיק היניקה מהם בכל האפשרי. אך עכ"ם הוא כי מ"ש שהתחלת שמות אלהי"ם הוא מתחת הכתר שהוא עתיקא קדישא. הנה אינם מתערבים שם עם הפרצופים כלל אלא מקומם הוא רק בין המקיפים בין מקיף אחד לחבירו. בחלל והאויר שביניהם. אבל מה שאמרנו לעיל שהם מתחילים מן ז"א דאצילות. הנה שם הוא הכוונה. שהם בו גופה ומיוחדים עמו. כי הם בהג' כלים החיצונים שבו. שהוא בשורש הבי"ע שבו וכנ"ל. ולהיות השמות אלהי"ם מיוחדים בהפרצוף עצמו. הנה זהו רק מז"א ולמטה ולא למעלה מז"א והרי אין כאן סתירה כלל והם שניהם אמת.

ועוד כי נראה לי לעיקר כי כל מה שאמר שהם מתחילים מן תחת הכתר. הנה אין הכוונה כלל על שמות אלהי"ם ממש. אלא רק על אורם וכחם בהעלם. כי הרי אמר שהם בבח' האויר והחלל אשר שם והרי אי אפשר לומר שהם במציאות ממש כי מציאות ממש הוא רק היותם בבח' גוף וכלים כנודע. כן נראה לענ"ד וה"י יכפ"ר.

ודע עוד כי מה שהפליג הרב שם על הענין הזה ואמר שהיא סוד נפלא ונעלם ואין לגלותו אלא לצנועין. הנה כל ההפלגה הזה הנה הוא. כי הרי מבואר הוא בדבריו שם. שעומק כוונתו הוא. על הק"כ צרופי אלה"ים. שהם מגיעים למעלה למעלה. עד תחת עתיקא קדישא. ונודע הוא כי בעת הפגם הנה עולים החיצונים ויונקים משם כי מקומם הוה מתחת הק"כ והוא ענין אלילים גימ' קכ"א. כי הם מתחת הק"כ צרופים דקדושה. ועל זה אנו מתפללים. והאלילים כרות יכרתון, שיכרתו משורשם שבהק"כ ואז יתבטלו ויהיו כלא היו. ולפעמים בעת החטא ופגם גדול רח"ל הנה, נאחזים ונכללים. ונרגש ע"ז טעם מר ומרור רח"ל למעלה למעלה. ר"ל עד שורש הק"כ אשר למעלה. ולכן אמר הרב שהוא סוד נעלם ונפלא. לומר שמגיעים הק"כ צרופים ברום גבוהים כזה, וע' מבו"ש שער הקליפות פ"ב דף נ"ז סע"א שאמר שם. כי הק"כ צרופים עם הקליפות הנאחזים בהם. הם סוד. צל מות. כי צ"ל הוא גימ' ק"כ. ומות. הוא הקליפה. הנאחז שם בסופם באחוריהם. ולפעמים עולים לינק עד הכתר כי על זה אמרו באד"ר קכ"ח ב' יתיב על כורסייא דשביבין לאכפייא לון, כנ"ל במאמ"ר. ועלייתם עד הכתר. הוא ע"י סוד התכללות. כמבואר במאמ"ר שם דף מ' ע"א וכן בשעה"ק דף ל"ו סע"ב וע"ג וכן עוד שם ע"א. ע' שם ושם הסוד בזה. והוא סוד יניקת החיצונים, אבל לא ח"ו שהחיצונים עצמם יונקים מן הקדושה ממש ח"ו. והשמר אל תפן אל און. עכ"ל מבו"ש דפוס ירושלים ושאלינוקי (ובדפוסים אחרים הוא משובש הרבה בזה. ה"י יכפ"ר). וזהו מה שהפליג הרב בהסוד הזה. ואמר כי אין מגלין אותו אלא לצנועין. ור"ל כי הם יבינו אותו על בוריו שהכוונה הוא רק שיניקתם הוא ע"י התכללות כמבואר שם ע"א וכן בשעה"ק דף ל"ו ומבו"ש דף נ"ז סע"א. וע' עוד קצת בזה בע"ח בהארת המוחין פ"ז. ודי בזה.

ודע כי הנה זהו הענין מה שהפליגו בזוה"ק תרומה קס"א ב' בענין רוממות מעלת היחוד דהוי"ה אלה"ים. ואמרו שם. כי בגין דא אייתי ליה קוב"ה לבר נש בעלמא. לדעת כי יהו"ה הוא אלה"ים. דא איהו כללא דכל רזא דמהימנותא (ר"ל כי בזה תלוי כל עיקר האמונה) כללא דכל אורייתא. כללא דעילא ותתא כו' כו' ע"ש. וכ"ז הוא כי, באשר שכל יניקתם הנה הוא רק משם אלה"ים. לכן כאשר שמתייחד הוי"ה באלה"ים שרק הוי"ה לבדו ב"ה הוא האלה"ם. הנה ע"ז מוציא בלעם מפיהם. ומתבטל יניקתם וחיותם. ונכרתו משורשם ונעשו כלא היו. וע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענ"ט.

ונאמר עוד כי הנה במה שאמרנו לעיל כי השמות אלהי"ם אינם

מתערבים

אבני מלואים.

מתערבים בהפרצופים עצמן אלא רק מז"א ולמטה. והוא רק בהג' כלים החיצונית שבו והם רק מבחי' עיבור ויניקה כי הם רק מהמוחין דקטנות. והרי אין גילוי לשמות אלהי"ם בז"א אלא רק בהו"ק שבו. ולא בהג"ר שבו. (ע' מוחין דצלם פ"ז. כי גם החיצונית דהג"ר הם ג"כ רק מכלל הו"ק. וכמ"ש. גופא ורישא מלבר ע"ש). אבל הג"ר ממש שהם המוחין דגדלות הם לעולם רק שמות הוי"ת כנודע. והנה זהו הענין מ"ש בשער רוח הקודש בענין הו' ציורים אשר בשם אלה"ים [ע' סדר הו' ציורים. בשער היחודים. ובדפוס למבע"ג הוא דף ל'. כי בשער רוח הקודש הוא קטוע ומבולבל. וגם בשער היחודים היא משובש. אבל שם הוא נקל לתקנו]. וענין אלו הו' ציורים. הנה הוא כי הם שורשי הו"ק אשר בהג"ר. כי באשר שאין בהג"ר שמות אלה"ים ממש כנז' לכן באו שם בסוד ציורים. שהם רק כחות האותיות ולא האותיות ממש. והוא ע"ד שכתב הגר"א בסוף הליקוטים שבספר אגדות ברכות דף מ"ד ע"ב בהמ"ט כחות שבאותיות א' ב', ועיקר דברי הגר"א שם הוא מספר התמונה דף כ"ד ע"א ע' במפ"יש שם. ועד"ז הנה הוא אלו הו' ציורים דשם אלה"ים שאמר בשער רוח הקודש (דף נ"ט ובספר היחודים כנז') כי הנה הם כח האותיות דשמות אלה"ים אשר בהו"ק. ושורשם הרי הוא בהג"ר ומשום שאין בהג"ר שמות אלה"ים ממש והם שם רק אלא בבחי' כחות ושורשים לבד. והנה הם אלו הו' ציורים שאמר שם. שהם רק כחות האותיות ולא האותיות עצמן.

וזהו ג"כ מה שאנו רואין שם כי עיקר הציורים הוא רק על האותיות אל"ה מאלה"ים. והוא משום כי האותיות מ"י הנה הם בהג"ר ג"כ. כי עיקרם הם בבינה. ובסוד מ"י ברא אל"ה (בזוה"ק ח"א דף א' ע"ב) אמנם כי הנה הם בכל הג"ר כולם. וכמ"ש בזוה"ק פ' בלק ר"ד ע"א. מאי מ"י דא רישא וגיזעא ושבילא. אבל האותיות אל"ה הנה הם אינם בהג"ת ולכן הנה הם רק בסוד ציורים שהם רק כחות האותיות ושרשיהם אבל אינם האותיות ממש כי הגילוי דשמות אלהי"ם ממש הוא רק בהו"ק ולא יותר למעלה ובכל מה שאמרנו: ע"כ אבני מלואים:

ענף ט"ו:

הנה אמרנו לעיל ענף י"ד כי הענין מה שההתפשטות הראשון יצא בסוד נפש לבד (כמ"ש בעקודים פ"ג) וכן הנה היה כולו רק מסוד הס"ג. ויצא בו רק המלכות מתחילה ובפנ"ע. והג"ר הנה הם לא נשלמו בו כלל. הנה היה כ"ז בבחי' יסוד ושורש להסדר דעולם הנקודות. כי כל המיעוטים הנז' הנה הוא מעין ובדוגמא כמו סדר האורות דעולם הנקודות שהיה כולו רק מהס"ג דס"ג. והמלכיות דב"ן. והיו חסדים מהג"ר. ונעשה השורש להנקודות ברום גבוהים כזו שהוא בההתפשטות הא' דלהעקודים שהוא מעולמות דא"ס. כי הוא בסוד כך עלה במחשבה לפני. שהכל הוא לעומק סוד הכוונה התכליתית. כי ע"י ששרשם הם למעלה הנה הם נמתקים ומתבסמים. וכן הוא עוד כי הוא בסוד יתיב על כורסייא דשבינן לאכפייא לון. כי מזה הנה נמשך שגם כל ההנהגה של עתה אשר היא בדינין תקיפין ובהסתר פנים רמ"ל. ומזה הוא סוד כל ירידת המדרגות כולם. וכן כל סוד הפירוד הנעשה מזה. הנה הם עצמם כולם רק סיבות לתכלית תיקון העתיד. וכנ"ל בכל דברינו. והרי נמצא כי כל המציאות דהתפשטות הא' וכל הסדר שנעשה בו. הנה הוא באמת רק מאור החסד העיקרי. כי נתייסד הוא להתהפך על ידו כל הקלקולים עצמן לתיקונים.

וזהו מה שאמרנו כי ר' יהושע שאמר בניסן נברא העולם ור"ל בהניסן אשר קודם התשרי דר"א, הנה הוא משום כי באשר שורש ר' יהושע הוא מצד החסדים הנה השכל הוא על התחלת המציאות שהוא מההתפשטות הא', שהוא סוד ניסן, ולכן אמר כי בניסן נברא העולם, אבל ר"א אשר שורשו הוא מצד הגבורות הנה השכל הוא על כל התפשטות הא' שהוא רק חסד נעלם מאד, ולכן חושב הוא את התחלת המציאות רק מהצמצום והתפשטות הב', שהוא סוד תשרי וכנ"ל ענף י"ג ע"ש:

והנה אמרנו שם כי הגם שכל המציאות הנה הוא באמת רק מההתפשטות, ר"ל ההתפשטות הב', ולא מהצמצום שהוא הסתלקות. אך כח הצמצום שהוא דין, הנה הוא נמשך גם בההתפשטות והוא עומד בו לעולם, וממנו הוא סוד התשרי שהוא דין, והנה זהו ג"כ מ"ש הרב בפע"ח שער השופר פ"ה כי מה שאנו אומרים היום הרת עולם, הכוונה הוא על הריון ועיבור, ור"ל כי כל צמצום שהוא סוד הסתלקות הנה הוא בבחי' עליית מ"ן כנודע בדברינו (וע' לעיל כלל א' ענף ב' עש"מ) כי עלו האורות למעלה באימא עלאה בסוד עיבור, כדי להתתקן שם לצורך הלידה, כי זה הוא כל ענין ההסתלקות כנודע בדברינו, ובאשר שכל סוד התשרי הנה הוא מסוד בחי' הצמצום וההסתלקות העומד בהמציאות תמיד כנז', לכן אנו אומרים היום הרת עולם, לרמז על ענין התשרי ממה שהוא, כי הוא מסוד הצמצום והעיבור, ובאשר שכל צמצום והסתלקות הנה הוא מבחי' דין לכן מתקבלים בו אז ג"כ הדינין דסכ"ה ופ"ר וכמספר הר"ת, כמ"ש הרב בשעה"כ דף ל"ז ע"ג, אמנם סוד ניסן הנה הוא מכח אור ההתפשטות הראשון אשר עומד הוא ג"כ בהעלם בהמציאות תמיד, והוא בסוד לידה מסוד לובן העליון, כי כל אור שמתפשט ויוצא הוא לעולם בסוד לידה כנודע, וזהו שאמר הרב בפע"ח הנ"ל כי תשרי הוא בסוד עיבור וניסן הוא בסוד לידה:

ובאשר שכל ההתפשטות הא' הוא בגילוי דאור המלכות, כי היא יצאה אז תחילה והיא נשלמה אז תחילה וכנ"ל, לכן אמר הרב בדרושי ראש השנה, כי ניסן וכל הו' חדשי הקיץ הוא בסוד נוק', ור"ל כי הנה הם מסוד ההתפשטות הא' שהוא כולו רק בחי' נוק', ועכ"ז הנה הוא חסד גמור כי כל ההתפשטות הא' הוא בחי' חסד העיקרי חסד הנעלם כנ"ל, כי הגם שהוא נוק' והוא חכמה זעירא הי' דאדנ"י, אך כ"ז הוא רק בערך אשר למעלה הימנו, אבל בערך את אשר למטה ממנו, שהוא ההתפשטות הב', הנה הוא כל ההתפשטות הא', החכמה רבתא, שהוא הי' דהוי"ה, וכמ"ש הרב במטי ולא מטי פ"א כי כל התפשטות הא' הנה הוא הי' דהוי"ה שהוא חכמה, והוא שורש החסד, ולכן הוא ניסן עם כל ו' חדשי הקיץ כולם מבחי' חסדים, כי הם מסוד הכח דההתפשטות הא', העומד בהעלם בהמציאות תמיד וכמו שאמרנו:

וזהו ג"כ מה שניסן הנה הוא ראש לחדשים שממנו הוא כל החשבון דמולדות ותקופות, וכנ"ל ענף י"א שבזה מודה ר"א ג"כ, כי ניסן הרי הוא מסוד ההתפשטות הא' שהוא השורש העליון דכל עולם, ולכן נמשך כל החשבון דמולדות ותקופות רק אחריו, והוא ראש לחדשים, כי הרי בו נתחדש השורש לעולם חדש, אבל לשנים שהוא הקף כלל העולם הנה הוא מתשרי, כי סוד הצמצום שהוא המקום דהעולם, ובו הוא ההתפשטות הב' שהוא כלל העולם עצמו, הרי כ"ז הוא מתשרי:

והנה יש בו ג"כ ב' בחי', כי מצד שהוא מהצמצום ומההתפשטות הב', שהוא כולו רק קו דק מאור ההתפשטות הא', ולכן הוא תשרי עם כל ו' חדשי החורף רק בבחי' גבורות, אך מצד אשר בו גופה, ר"ל בהי' ספי' והה' פרצופים אשר בההתפשטות הב' עצמו, הרי נשלמו בו הז"א מתחילה, הנה הוא בבחי' חסדים, וכמ"ש הרב בדרושי ראש השנה שם, וכן עד"ז בניסן, שהוא מסוד התפשטות הא', הנה מצד עצמו הוא עטרה דגבורה ובחי' נוק', כי כל התפשטות הא' הוא בסוד נפש ויצא בו המלכות מתחילה ונשלמה היא מתחילה, אך בערך ההתפשטות הב' שהוא כולו רק קו דק ממנו, הנה הוא ההתפשטות הא', השורש הראשון

אליו, והוא הי' דהוי"ה שורש החסדים, ומה גם כי העיקר מה שכל התפשטות הא' הוא עטרה דגבורה מצד עצמו, הנה הוא רק כדי להפך על ידו כל הקלקולים לתיקונים, והרי הוא חסד גמור וכנ"ל, והרי עכ"פ כי הן הניסן והן התשרי, הנה מיוסד כ"א מחו"ג, אך גילויו דהתשרי עם ו' חדשי החורף, הם על דינין וגבורות, וגילויו דהניסן עם ו' חדשי הקיץ הם בבחי' חסדים:

והנה בגמרא ר"ה י"א א' אמרו שם תניא ר"א אומר מנין שבתשרי נברא העולם שנאמר ויאמר אלהי"ם תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי, איזהו חדש שהארץ מציאה דשאים ואילן מלא פירות הוי אומר זה תשרי ואותו הפרק זמן רביעה היתה וירדו גשמים ולימחו שנאמר ואד יעלה מן הארץ, ר' יהושע אומר מנין שבניסן נברא העולם שנאמר ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עושה פרי איזהו חדש שהארץ מוציאה דשאים ואילן מוציא פירות הוי אומר זה ניסן ואותו הפרק זמן בהמה חיה ועוף שמזדווגין זה אצל זה שנאמר לבשו כרים הצאן, ואידך נמי הא כתיב עץ עושה פרי, ההוא לברכה לדורות הוא דכתיב, ואידך נמי הא כתיב עץ פרי, ההוא כדר' יהושע בן לוי, דאמר ריב"ל כל מעשה בראשית לקומתן נבראו לדעתן נבראו לצביונן נבראו עכ"ל הגמרא.

וסוד הדברים בכ"ז הוא ע"פ דברינו הנ"ל, וע"פ מה שכתב הגר"א בספד"צ פ"ב דה"מ ויהי כן (דף ל"ג סע"ב, ובדפוה"ח תרמ"ב הוא כ' ע"ד) כי פסוק תדשא הארץ וגו' ויהי כן, כי תדשא הוא הרחישה (כצ"ל שם, ע"ש בסוף דיבור הקודם וכן שם דף ל"ו רע"ד, ובדפוה"ח כ"ב ע"ד, דה"מ ותוצא) ור"ל על הרחישה וזריעת הזרע אשר בהזיווג מהאבא לאימא, ויהי כן, הוא העיבור ע"ש דברי הגר"א, והרי לנו כי פסוק תדשא דר"א הוא על סוד העיבור, וע"פ דרכינו הנה הוא כמו שאמרנו לעיל כי ר"א מדבר מסוד הצמצום והסתלקות אשר מזה הוא כל סוד הדין שבתשרי, וכל צמצום והסתלקות הנה הוא בסוד עיבור, כי מסתלקים האורות ועולים האורות למעלה בהאימא עלאה למ"ן, ונעשה עי"ז הזווג בהפרצופים העליונים, וסוד העיבור בהאימא עלאה, ומתתקן בה האורות לצורך ההתפשטות הב', וכנודע כ"ז בדברינו, וזהו שאמר ר"א בדבריו הנ"ל ואותו הפרק זמן רביעה היתה, שהוא הזווג שנעשה מזה, וירדו גשמים ולמחו שנאמר ואד יעלה מן הארץ, וכ"ז הוא על סוד מ"ד ומ"ן הנעשה בזווג, והוא ג"כ סוד מאמרם ז"ל תענית כ"ה ב', קול שני ריעים אני שומע, שנאמר תהום אל תהום קורא לקול צנוריך כו' לתהומא עלאה אמר חשור מימיך, לתהומא תתאה אמר אבע מימיך, והנה הם מ"ד ומ"ן כמ"ש בב"ר פ' י"ג, סי' י"ג, המים העליונים זכרים והתחתונים נקבות. וכן הוא בזוה"ק בראשית כ"ט ב' ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש י"ד (ורע"מ פינחס רנ"ז ב') ועכ"פ הוא כי הפסוק תדשא הוא על סוד העיבור. שהוא הצמצום וההסתלקות. אשר ממנו הוא סוד התשרי. ולכן אמר ר' אליעזר כי בתשרי נברא העולם.

וכן הוא עד"ז דברי ר' יהושע שאמר מפסוק ותוצא. כי פסוק ותוצא הוא מדבר בסוד הלידה. כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"ב דף ל"ו רע"ד (ובדפוה"ח תרמ"ב הוא כ"ב ע"ד) דה"מ ותוצא ע"ש. והוא ע"פ דרכינו. כי ר"י הסתכל על התחלת המציאות שהוא מהאור ההתפשטות הא'. שהוא בסוד לידה מלובן העליון. ע' לעיל כלל ד' ענף א'. ולכן דרש הוא מפסוק ותוצא. שהוא על הלידה כנז'. ור"ל על לידת האור דהתפשטות הא' שממנו הוא סוד ניסן ולכן אמר הוא כי בניסן נברא העולם וכנ"ל.

ואמרו בגמרא שם ואותו הפרק זמן בהמה חיה ועוף שמזדווגין זה עם זה. והכוונה הוא על סוד נפלא כי ההתפשטות הא' הוא כולו בסוד נפש אור המלכות שהיא שם ב"ן. סוד בהמה גימט' ב"ן כנודע. ולכן הוא זמן זווגם זב"ז בניסן. כי התעוררות כל דבר הוא נמשך משורשו אשר למעלה. ולכן מביא ר' יהושע כ"ז ראיה לדבריו. שראוי לחשוב את האור התפשטות הא' להתחלת הגילוי דהמציאות. כי הרי אנו רואין שנמשך גילויה למטה ג"כ. כי הרי התחדשות זמן לידת הבהמה הוא בניסן. והוא מהאור ההתפשטות הא' דלכל עולם. שהיא סוד ניסן. והיא סוד בהמה בהמה דרביעא על אלף טורין כנודע. והבן הדברים.

אך סברת ר' אליעזר הוא כי פסוק ותוצא שהוא על הלידה הנה הוא על לידת האור דהתפשטות הב' שהיה בתשרי לפי דעתו. וזהו שאמר כי מ"ש עץ עושה פרי. הוא לברכה לדורות. והוא ההתפשטות הב'. שממנו הושתל העולם כנ"ל ענף י"ג וכל הדורות עולם הוא ממנו.

וכן פסוק תדשא שהוא על סוד העיבור. ור"ל על הצמצום וההסתלקות שממנו הוא סוד הדין שבתשרי וכנ"ל. הנה הוא לסברת ר' יהושע. להורות על כל מעשה בראשית. שהם כולם לקומתן נבראו לדעתן נבראו לצביונן נבראו. ומ"ש לקומתן הוא ע"פ מה שאמרנו בכמה מקומות שכל המציאיות כולם הם כולם רק קומה כללי אחת. ר"ל שהם קומת פרצוף אחד. והם נתלים זה בזה. ונצרכים זה לזה וכולם הם לתכלית אחד. ר"ל שמעכב כ"א על תכלית כולן. כי הם כולם רק פרטיים מפרצוף כללי אחת. וכל זמן שלא נשלם אחד מהם הוא מעכב על שלימות כולן. וזהו שאמר לקומתן נבראו ור"ל שהם כולם רק שלימות קומה אחת. והם כולם נצרכים לתשלום הקומה הכללית. ומ"ש לדעתן נבראו ר"ל שנתגלה להם כל תהלוכותיהם ומאורעותיהם כל אשר יעבור עליהם בכל משך זמן קיומם ונתרצו על כל זה. ומ"ש לצביונן נבראו ר"ל לחמדתן ולתשוקתן שהוא תכליתן כי הקב"ה גילה להם כל סוד תכליתן דלעתיד. וגילה להם את סיבת התכלית שהוא ע"י כל מאורעותיהם אשר בכל משך זמן קיומם בעוה"ז שהוא מ"ש. לדעתן נבראו כנז'. והן סיבתם והן תכליתם הנה נמשך להם כ"ז לכל אחד ואחד בפרט ע"י כלילותם כולם יחד ותלייתם זב"ז בהקומה הכללי. שהוא מ"ש בקומתן נבראו כי נבראו להכלל כולם בקומה אחת דוקא ובזה תלוי כל תכליתם האחרון. ועל זה הוא כל מאורעותיהם עתה כדי לבוא לאותו התכלית. והבן כ"ז.

והנה פשוט הדבר שכל הגילויים הללו דקומתן ודעתן וצביונן הנה היה להם כ"ז רק בהיותם בשורש העליון אשר למעלה למעלה, והוא בעת עלייתם למ"ן בעת ההסתלקות הראשון שהוא סוד העיבור כנ"ל ושם נתגלה לכל אחד ואחד כל מה שיארע לו וכל מה שיעבור עליו עד תכליתו האחרון, וזהו שאמר ר' יהושע כי הפסוק תדשא שהוא סוד העיבור הנה הוא רק להורות על מעשה בראשית שכולם נבראו לקומתן לדעתן לצביונן, אבל לא להורות על זמן הבריאה שהיה בסוד הדין שבתשרי, כי בניסן נברא העולם, שהוא עת הגילוי דיסודו הראשון שהוא ההתפשטות הראשון שממנו הוא סוד ניסן כנ"ל ענף י"ג, ודי בזה והבן כ"ז.

הרי בארנו תהל"א ית"ש את דברי הרב מ"ש בדרושי ראש השנה בענין פלוגתת ר"א ור"י אם בניסן נברא העולם אם בתשרי נברא העולם, אמנם הנה בדברינו במהדורא קמא הארכנו בזה עוד הרבה מאד לבאר ע"פ זה גם כל פלוגתתם דר"א ור"י בראש השנה שם בזמן המבול ובלידת האבות ובגאולה העתידה אם בניסן אם בתשרי, אך עתה במהדורא בתרא השמטתי כל זה משום שאינו מענין הספר ולא הנחתי רק מה ששייך לביאור דברי הרב בדרושי ראש השנה הנז', אמנם אכתוב כאן עוד דיבור אחד בענין מה שהערינו לעיל ענף י"ב בהערה ד' שם כי איך פליג ר' יהושע על התרגום יונתן שהוא מפי חגי זכריה ומלאכי, כמ"ש במגילה דף ג' ע"א, והת"י בפ' נח ז' פסוק י"א אמר שם בפירוש כי בתשרי נברא העולם ולכן היו מונין קודם מתן תורה חשבון החדשים ג"כ בתשרי וכן הוא ג"כ בתרגום יונתן במלכים א' ח' פסוק ב' כי קודם מתן תורה היו מונין החדשים ג"כ רק מתשרי, ע' רש"י במלכים שם. וא"כ איך פליג ר' יהושע על זה ואמר שבניסן נברא העולם אחרי שדברי הת"י הוא מפי חגי זכריה ומלאכי, אמנם כבר אמרנו לעיל ענף י"ב כי הת"י על התורה הוא אינו ליונתן בן עוזיאל אלא רק מיוחס אליו, והרי אפשר לר' יהושע לחלוק עליו, אך בתרגום יונתן אשר במלכים ח' ב', הנה באמת הרי אינו מפורש שם כלל שבתשרי נברא העולם, אלא מבואר שם שקודם מתן תורה היו מונין החדשים ג"כ רק מתשרי והיה אז תשרי להחודש הראשון, ויש לומר אליבא דר' יהושע כי. הוא רק משום שהוא ראשון לדין. וע"ד שאמרו בגמרא ר"ה שם י"ב א' אליבא דר"א. מאי שני. שני לדין. כן הוא אליבא דר' יהושע כי מה שהיו מונין אז חשבון החדשים

מתשרי הוא משום שהוא ראשון לדין. כי בזה מודה ר׳ יהושע ג״כ כנ״ל ענף י״ג עש״ה. ומשום שבו דנין כל באי עולם אם לחיים אם למות אם לרעב אם לשובע וכן לכל מאורעותיהם והרי תלוי כל קיום העולם רק על אחד בתשרי. לכן היה אז גם חשבון החדשים רק אחריו והיה אז תשרי הראשון הן לשנים והן לחדשים. ובזה הנה נשלם דברינו בדרוש הזה. יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים.

כלל י׳ ענף א׳.

מעתה נחזור לענין הספר. כי הנה בארנו תהל״א ית״ש את סדרן דהתפשטות הראשון אשר לכל העולמות כולם מרום חביון עוזו ית״ש עד כלל העולמות בי״ע. התפשטות הראשון דא״ס ית״ש בכלל ב׳. התפשטות הראשון אשר להעקודים בכלל ד׳. התפשטות הראשון אשר להאצילות בכלל ה׳ ו׳ התפשטות הראשון אשר להעולמות בי״ע בכלל ז׳. ונבאר מעתה ענין ההסתלקות הראשון אשר לכ״א מהם. למען שמו יתברך ויתעלה.

הנה כבר נתבאר לנו בכל דברינו שם. כי ענין ההסתלקות הראשון הנה הוא משום שכל עיקר האור דהתפשטות הא׳ עצמו אשר לכל עולם ועולם. הנה הוא באמת רק ממדרגת העולם העליון גופה ועיקר מקומו הוא רק למעלה. וכל ירידתו בהתפשטות הא׳. הנה הוא רק כדי להמציא שורש בהעליון לצורך התחתון. כי ע״י ירידתו. נתצמצם להעשות בו שורש להתחתון (וכן נעשה ע״ז באמת ג״כ סיבות גדולות להתחתון עצמו כמו שיתבאר לפנינו) אבל האור העיקרי דהתפשטות הראשון עצמו הנה הוא באמת רק מהעולם העליון. ולכן הוא חוזר ומסתלק ועומד לעולם למעלה. ונשאר שם יושב בסתר עליון לעולם. ומקבל שם כל השפע הנצרך להתחתון תמיד ומשפיע למטה. כי ע״י התפשטותו וירידתו מתחילה נעשה ראוי להיות שורש אליו להשפיע בו.

והנה עלייתו והסתלקותו למעלה הנה הוא ההסתלקות הראשון אשר נזכר בדברינו תמיד. והיה הסדר הזה בכל עולם ועולם אחר התפשטות הראשון אשר אליו. כי חזר אותו אור ההתפשטות לעלות ולהסתלק. והנה ההסתלקות הראשון אשר היה בעולם היותר עליון שברום חביון עוזו ית״ש בהעולמות דא״ס. הנה הוא הצמצום הידוע המבואר בדברי הרב בעגולים ויושר ענף ב׳. והיינו שכל הגילוי דא״ס שהוא בחי׳ ההתפשטות הראשון אשר אליו. וכמו שבארנו כ״ז בביאור היטב לעיל כלל ב׳ עש״ה. הנה חזר אותו הגילוי ונסתלק. והוא מ״ש שם הרב כי עלה האור דא״ס למעלה ונשאר אותו המקום חלל ואויר פנוי ריקני. והנה הוא ההסתלקות הראשון אשר בהעולמות דא״ס. כי נצטמצם משם ולמטה ונתעלם מהגילוי דבחי׳ א״ס. אשר אין לו תפיסה בשום שם ואות ונקודה, ויצא משם ולמטה להתגלה בגילוי דהשם הוי״ה ב״ה ובכל השמות המסתעפים ממנו, שהוא הגילוי דאלהות אשר נתגלה שם אח״כ. והרי היה הצמצום הזה כי נצטמצם מבחי׳ א״ס כדי להתגלה להגילוי דאלהות. והוא ענין ההסתלקות הראשון אשר להעולמות דא״ס. וענין הריקני ואויר פנוי שאמר יתבאר למטה.

והנה אין הכוונה ח״ו שאחר שעלה ונסתלק הנה חזר כמקדם. וכמו קודם שנתפשט, חלילה וחלילה. אלא הוא כי הנה הוא עתה. כביכול, בבחי׳ מדרגה השלישית להקודם. כי הנה קודם שנתפשט הנה היה באותו המקום ג״כ רק אמתתו העצמותית הנעלמה אשר אסור הדיבור וההרהור בו ואין לתארו אפי׳ במלת א״ס. כי תשולל כל זולתו משם ולאחר בו מאומה ועל זה היה ההתפשטות הראשון שאמרנו. שנתגלה ע״ז לבחי׳ א״ס ית״ש, והוא הגילוי הראשון. ועומד שם כביכול בבחי׳ מדרגה למטה מהקודם. ואח״כ באותו הגילוי גופה הנה נצטמצם מעצמו אל עצמו להסתלק שם גם מבחי׳ א״ס ונתן מקום בו להתגלה ע״ז בהשם הוי״ה ב״ה ובכל השמות המסתעפים ממנו. שהוא לכל בחי׳ הגילוים דאלהותו ית״ש. ועשה את אותו המקום בתוך הגילוי דא״ס עצמו בתוכו ובאמצעיתו, כביכול, כי הגילוי הראשון דא״ס, הוא עומד ומקיף מסביב. ובתוכו הוא אותו המקום שאמרנו. והוא המקום לכל העולמות כולם אשר נעשו שם אח״כ. והנה אותו האור דא״ס אשר היה מתחילה באותו המקום והוא אשר עלה ונצטמצם כנז׳. הנה הוא ההתפשטות הראשון דא״ס. כי נתפשט מתחילה באותו המקום ג״כ כדי להעשות בא״ס עצמו שורש לכל העולמות כולם שהיה עתיד להעשות שם אח״כ, כי שורש כולם הוא בא״ס ועליו הם תלוים לעולם בכל מציאותם וקיומם והנהגתם. אמנם מציאתם בו הוא בבחי׳ בלתי גבול. משא״כ מציאותם גופה אשר נעשו אח״כ, מבחי׳ אותו המקום אשר נצטמצם שם. הנה נעשו כולם ע״ז בבחי׳ גבול ומדה.

והיינו כי עיקר הצמצום הנה הוא אינו העדר ח״ו. אלא הוא גילוי כח ממנו ית״ש. כח מסתיר ומגביל להאור. והוא ג״כ ענין ההסתלקות. כי הרי נסתלק שם מבחי׳ בלתי גבולי לכח גבולי. ועומד אותו הכח, בכל שיעור התפשטותו שהוא כל מקום דהצמצום בבחי׳ מסך ומסתיר לאור א״ס. והוא סוד הכתוב ישת חשך סתרו. והנה כח הזה. הוא כח הגבולי שבו ניתן גבול ומדה לכל דבר. והוא כח הגבלת האור. שהוא שורש כל הכלים. ע׳ עגולים ויושר סוף ענף ג׳. שהכח הזה הנה הוא מגביל את האור הניתן בתוכו. ומחזיקו בתוכו שלא לצאת ממנו כל ימי צבאו ע״ד הגוף המחזיק את הנשמה שבתוכו וכן הוא עוד כי הוא מסדרו ומציירו בכל צורתו הנצרך לו ומעמידו על צורתו. ומתייחד על ידו הגוף עם הנשמה לעצם אחד ונשלם בו כעובר במעי אמו כי ניתן הכח הזה ברחם האם להשלים בה את הולד על מציאותו. והוא הוא ענין הצמצום אשר נעשה בכל עליון לצורך התחתון. כמ״ש הרב בדרושי נקודות רפ״ב. כי באותו המקום דהצמצום ובכחו נתהוה ונעשה שם כל צורתו דהתחתון. ועכ״פ הוא. כי הצמצום דכל עליון הוא עצמו הכח. אשר על ידו נעשה ההתהוות דהתחתון, וא״כ הרי הוא אינו העדר ח״ו אלא הוא הכח אשר בו נעשה כל המציאות דהתחתון. גופו וצורתו כנזכר. ונאצל אותו הכח ע״י ההסתלקות.

אמנם הוא כי הנה כל ענין הכח הזה שאמרנו. הנה הוא רק בבחי׳ פועל ונודע הוא כי כל פועל הוא רק בחומר וצורה ר״ל שמוכרח הוא שיהא לו איזה מציאות במה לפעול. וכן הוא בענינינו כי הצמצום בעצמו שהוא כל בחי׳ כח הנזכר. אין גילוי לו כלל אלא רק אחר ההתפשטות הב׳ דוקא. כי בההתפשטות הב׳ הנה ניתן בו מציאות במה לפעול. ואז נתגלה כחו. ויוצא מן כח לפועל. וזהו שאמר האריז״ל. שהצמצום. הוא מקום ריקני וחלל ואויר פנוי. כי הרי כל זמן שלא נמשך בו ההתפשטות הב׳. הנה הוא רק בבחי׳ מקום וכח לבד. והוא כפועל בלי פעולה. כי אין לו עדיין במה לפעול, ואינו יוצא כחו לפועל. אלא רק אחר התפשטות הב׳ דוקא.

והנה כ״ז הוא בכל ענין הצמצומים אשר מכל עליון להתחתון. מכל עולם עליון להתחתון וכן מכל פרצוף עליון להתחתון. כי סדר כל ההתפשטיות וההסתלקות. הנה נעשה מכל עליון לצורך התחתון. הן בכלל והן בפרט. כמו שכתבנו לעיל כלל ח׳. וההסתלקות הראשון אשר נעשה בההתפשטות הראשון דכל עליון. הנה הוא הצמצום, שהוא המקום והכח לכל ההתהוות דהתחתון. ונעשה כ״ז מהתפשטות הראשון עצמו ע״י הסתלקותו. אך עומד עדיין כל אותו הצמצום שהוא המקום והכח. בלי גילוי כלל. ובלי פעולה כלל. וכל גילויו לבחי׳ מקום וכל פעולתו שהוא יציאתו מן הכח אל הפועל. הנה הוא רק ע״י התפשטות הב׳ דוקא.

וכן הוא כ״ז בענינינו. שהוא הצמצום הנעשה מההסתלקות [הראשון דא״ס. כי הנה נעשה ע״י אותו ההסתלקות. המקום והכח לכל המציאות וההתהוות דכל העולמות כולם. אמנם לא נתגלה כל זה. ר״ל לא המקום ולא הכח אשר לכולם. אלא רק ע״י ההתפשטות הב׳ דוקא. אבל זולת ההתפשטות הב׳ הנה עומד כל הצמצום בהעלם נורא מאד. ואין עליו שום שם ומלה במה לתארו. וגם מה שנזכר עליו בדברי האריז״ל. בחי׳ מקום. הוא ג״כ רק על שם העתיד. כי ע״י התפשטות הב׳. הנה נתגלה לבחי׳ מקום וכח לכולם כנז׳.

אמנם כל מה שכתבנו בזה עד כה. הנה הוא בדרך קצרה וארוכה כדי להעלים הדברים. אך הענין בביאור הוא כי הנה עיקר עומק סוד הצמצום ומה שאמר הרב שהוא חלל ואויר פנוי. הנה סוד הדברים הוא כי כל הצמצומים כולם אשר מכל עליון להתחתון, ולצורך התחתון. הנה הוא בבחי׳ רחם האם והבית ולד שבה. שהוא לצורך הולד שעתיד להוולד ממנה. והוא סוד הנקודה האמצעית שאמר הרב בעגולים ויושר ענ״ב ששם נעשה הצמצומים.

והנקודה האמצעית הוא עצמו בחי' הנז', כמו שאמר הרב בשער מאמרת המוחין פ"ה. ע"ש. והנה מיוסד רחם האם והבית ולד שבה בבחי' כח ופועל. לתקן ולהשלים את הניתן בה. להעשות על ידה מציאות שלם ולקומה שלימה. בכל ציורו ותיקונו. והרי הוא אינו נעדר וחלל ריקני. אלא שיש בו כח פעולה לפעול מציאות שלם, והיינו כי הוא משתתף עם המתפשט בה ומשפיע בה. להעשות משניהם יחד פעולה שלימה ומציאות חדש. ונמצא כי הצמצום הגם שהוא נעשה ע"י סילוק האור ועלייתו למעלה. עכ"ז הנה הוא מיוסד על כח נפלא. והוא ג"כ אומן ופועל ממש. אלא כשהוא לעצמו הנה נעלם כחו בו והוא נעלם ונסתר. ונראה כחלל ריקני ופנוי, וכל גילויו הוא רק ע"י המתפשט בו ומשפיע בו. שהוא התפשטות הב' שאמרנו, כי הרי הוא הב' להראשון אשר נסתלק ממנו. וממנו עצמו (ר"ל מאור ההתפשטות הראשון) הצמצום מהווה. כי ממנו הוא נאצל והוא האב המולידו (אבא יסד ברתא). וכשהוא לעצמו הנה הוא כחלל ריקני ואויר פנוי. וכל גילויו הוא רק ע"י ההתפשטות הב' כאשר מתפשט בו. והוא המשפיע בו. כי על ידו הוא מתגלה ג"כ ויוצא כחו לפועל. כי הוא (ר"ל הצמצום) משתתף ומתייחד עם האור דההתפשטות הב' להמציא ולהוציא ע"י שניהם יחד אור חדש ועולם מלא. ובכונת המאציל ית"ש ורצונו מהם כי הוא מאיר בהם תמיד ומשפיע בהם להתגלות על ידיהם באורו וטובו ית"ש שהוא בחידוש עולמו ובכל סדרי בראשית במציאות העולמות כולם. ונעשה כל עולם ועולם ע"י צמצום מכל עליון להתחתון. שהוא ע"י ההסתלקות דהאור הראשון אשר אליו. וע"י האור דההתפשטות הב' אשר חוזר ומתפשט בו. וכנ"ל בכל דברינו. ודי בזה. והבן הדברים. וה' יתברך יכפר.

והנה אחר ההתפשטות הב' המתפשט בהצמצום ומשפיע בו כנז'. הנה נאצל מהצמצום ג"כ בחי' מסך ועביות. להעשות מזה בחי' גוף וכלי להאור חדש הנולד משניהם יחד כנז'. ונעשה הגוף וכלי עיקרו. רק מהצמצום. כי ממנו הוא העביות והכלים. כמו שאמר הרב בעיגולים ויושר סוף ענ"ג גם בסוד הצמצום הראשון דאין סוף. והוא כמו שאמרנו כי הצמצום הוא הכח דהגבלת האור בכל גבול ומדה הנאצל ממנו ית"ש ע"י הסתלקות הראשון דאור א"ס. והוא שורש כל הצמצומים דלמטה וכל שורש העביות והכלים. וכן הנה הוא ג"כ שורש כל הדינין כולם. כי הדין והעביות הם שניהם מבחי' הסתר וסילוק. והוא מגביל להאור לומר עד פה תבוא ונותן מדה וגבול וקצבה לכל אור ופעולה. והכל הוא לפי הזכות והמעשים. אך החסד הפשוט הוא מאיר ומתפשט בלי גבול והוא חונן ומרחם וטוב ומטיב לרעים ולטובים.

ענף ב',

אמנם הוא כי הנה הגם שאמרנו לעיל בריש דברינו כי אור ההתפשטות הראשון אשר עלה ונסתלק הנה הוא נשאר לעולם למעלה אלא שנאצל ממנו ע"י הסתלקותו כח מגביל ומסתיר את האור והוא אשר נשאר למטה הנה האמת הוא כי עכ"ז הנה נשאר איזה רושם אור גם מהאור עצמו. למטה ג"כ. וצורכו ועניינו הוא. כדי להשאיר רושם אור א"ס בכל העולמות כולם והוא לעולם עם המציאות תמיד שכולם תלוים רק עליו והוא אור א"ס המתייחד עם המציאות לעולם והוא עיקר מקומו של עולם הנושא וסובל את כול. אמנם הוא בהעלם נורא מאד. ולכן אינו גורם שום עיכוב ומניעה לכל פעולת הצמצום אשר עניינו הוא על כח הגבלה וההסתר וגבול ומדה כנ"ל. והעיקר הוא כי מפני שאותו הרשימו הנה הוא מהאור העיקרי דההתפשטות הא' אשר נסתלק, הנה הוא נמשך אחריו והגם שהוא נשאר למטה אך כל עת ההסתלקות אין גילוי ממנו למטה כלל וכל גילויו הוא ג"כ רק אחר ההתפשטות הב' ועל ידו דוקא כי על ידו הנה מתייחד א"ס בכל העולמות כולם והוא סיבתם תמיד אבל קודם ההתפשטות הב' הנה עומד הרשימו ג"כ בהעלם נורא מאד ואינו ניכר שם כלל. וע' לעיל סוף כלל ז'. ולכן נקרא אז בשם צמצום לבד ואינו עולה הרשימו בשם כלל הגם שהיא מאור א"ס הנושא את כל והיא עומד בה לעולם.

והנה נתבאר לנו מכ"ז כי היה ההתפשטות הראשון לג' תועליות, אחד הוא כדי להעשות לשורש עליון להתחתון וכנ"ל ענף א'. השני הוא כי ממנו יצא ונעשה אח"כ. ר"ל אחר שנסתלק. השורש דכל גוף וכלים וכנ"ל. השלישי הוא הרשימו שנשאר ממנו למטה אשר על ידו הנה קשור לעולם התחתון בהעליון עצמו ומיוחד עמו לעולם כי הרי אותו הרשימו הנה היא מהאור העליון עצמו ועומד לעולם בהתחתון בפנימיותו והיא נושא אותו בכל מלואו. ומזה הוא נמצא כי תלוי לעולם התחתון בהעליון וברצותו חוגג ורצותו ממוגג.

והנה ההתפשטות הראשון ע"י שנעשה בהתפשטותו לשורש עליון להתחתון כנז' הנה הוא בבחי' האות י' דהוי"ה הכולל. וההסתלקות הראשון אשר נעשה בו לכח מגביל ומסדר ומצייר ומתקן את הניתן בתוכו והוא בבחי' פועל וכנ"ל ענ"א. הנה הוא בבחי' הה' ראשונה דהוי"ה הכולל והרי נעשה בההתפשטות וההסתלקות הראשון. בחי' אותיות י"ה דהוי"ה הכולל. ואור הרשימו הנז' אשר היא מהאור העליון עצמו ועומד לעולם למטה וכנ"ל הנה הוא בבחי' אור א"ס המייחדם. אמנם כבר אמרנו שכל הגילוים הללו. הן דהצמצום והן דהרשימו ומכש"כ בחי' ההתפשטות הראשון עצמו מה שהוא לשורש עליון להתחתון הנה הם כולם רק מאחר ההתפשטות הב' ועל ידו דוקא כי רק על ידו אנו מבחינים מהמאוחר אל הקודם את כל הגילוים הנז'. וההתפשטות הב' הוא האות ו' דהוי"ה הכולל וכן ישנו הסתלקות ב' והוא הה' אחרונה דהוי"ה הכולל וכמו שיתבאר במקומן בע"ה ית"ב.

והנה אותו ההסתלקות אשר אמרנו כי האור דההתפשטות הראשון עלה ונסתלק שהוא ההסתלקות הראשון. הנה נעשה בעלייתו למעלה. לבחי' מ"ן לעורר זווג עליון. להוליד את האור העיקרי הראוי להמציאות דהתחתון וכן להוליד אורות ומוחין להתחתון תמיד.

והענין הוא כי הנה המאציל עליון ית"ש כאשר נתגלה בגילוי אורו כדי להמציא את העולמות כולם הנה נעשה באותו אור הגילוי הראשון. הכח לכל המציאות כולו בכלל ובפרט ובפרטי פרטות עד הפרט היותר האחרון. כי סוף מעשה הוא במחשבה תחילה. ואותו הכח אשר נעשה שם הנה הוא השורש דכ"א אלא שהם כולם שם רק בהעלם מאד. ואינו מתחיל להתגולל השורש דכ"א ולצאת מן הכח אל הפועל. אלא רק בעת ההתפשטות הראשון דלכל עולם. כי ע"י התפשטותו וירידתו במקום העתיד להתחתון. הנה מתגלה אז השורש דהתחתון אשר בו. ומתגולל לצאת מן הכח אל הפועל. ולכן הוא כי בהסתלקותו כאשר מסתלק האור דהתפשטות הראשון ועולה למעלה הנה נעשה אז אותו השורש דהתחתון לבחי' מ"ן ומזדווגים על ידו האורות העליונים ומולידין ע"ז את האור דההתפשטות הב' שהוא האור העיקרי דהתחתון וכן עומד לעולם אותו השורש למעלה בבחי' מ"ן להוליד אורות ומוחין להתחתון תמיד והנה אותו השורש הוא השורש העיקרי דהתפשטות הב' כי ממנו הוא יוצא. ונתגלה אותו השורש בההתפשטות הא' ונעשה לבחי' מ"ן בההסתלקות הא' וע"ז הנה נולד ההתפשטות הב' שהוא עיקר המציאות דהעולם.

והנה זה סוד מה שאמרו הראשונים שההעדר הוא קודם לכל הויה והוא סיבתו. ע' במורה ח"א פ' י"ז. ובע' כאות להגר"א.

וסוד הענין בזה הוא ע"פ דברינו כי כל המציאות דכל עולם שהוא מהאור דהתפשטות הב' אשר לכל עולם הנה הוא נעשה רק ע"י ההסתלקות הראשון הקודם אליו וכמו שאמרנו כי ההסתלקות הוא בחי' עליית מ"ן ונולד ע"ז האור דהתפשטות הב' שהוא עיקר המציאות דהעולם והרי נמצא כי ההעדר שהוא ההסתלקות הוא סיבת ההויה. וע' במורה שם שאמר זה רק. על ההעדר המיוחד ע"ש. כי נתבאר בחכמת המחקר שיש לנו ג' בחי' העדר. וכמו שמבואר בספר שביל האמונה בנמ"ז דף ע"ז ע"א ע"ש. וההעדר שהוא סיבת הויה הוא רק ההעדר המיוחד. והוא בסוד שאמרנו כי ההסתלקות הראשון אשר לכל עולם. הוא סיבתו דאותו העולם וישנו הסתלקות מיוחד לכל עולם ועולם והוא ההעדר המיוחד לכל עולם ועולם בפכ"ע.

ואין כוונתי כלל שהחוקרים כוונו על מה שאמרנו. כי נודע הוא שחכמי המחקר היו רחוקים הרבה מכל חכמת הקבלה. אך

כוונתי הוא כי כל מה שהעלו חכמי מחקר היותר גדולים את האמת בחכמתם הנה נמצא כל דבריהם מבואר ג"כ בחכמת הקבלה הממשיך ומקדש את לב האדם העוסק בזה בקדושתו ית"ש משא"כ חכמת המחקר. ולא עוד אלא שראיתי שגם כל מה שהחוקרים היותר ראשונים אשר לא מבני ישראל המה. הרבו לתמוה וכחשו ופקרו רח"ל. הנה למי שבא בסוד ה' הוא הכל עולה יפה ונעשו כל המעקשים למישור אלא משום שהם לא זכו לכ"ז והיה נעלם מהם לכך הרבו לתמוה וכ"ז הוא משום שקצרה שכל אנושי מלעמוד על נפלאות תמים דעים ית"ש. ולא רציתי להביא איזה דברים בזה ולבארם מטעם כי לא הכל ניתנו לכתוב, ועוד כי לא ראיתי תועלת כ"כ בזה למי שלבבו נאמן עם ה' ותורתו. ואמרתי כי אין ראוי לי להעלות זמן על זה כי היכא דעייל ירקא ליעול בשרא וכו'. (ושמעתי בשם הגר"א ז"ל שאמר (וכמדומה לי שראיתי ג"כ נדפס כ"ז בשמו) כי אריסטו היה מכלל היודע רבונו ומכוון למרוד, כי אלולי שהיה רוצה להשיג האמת היה הולך אצל שמעון הצדיק. שהיה בדורו. והיה מעמידו על האמת. ואין לומר. כי נתראה עמו. ולא השוו יחד. זה אי אפשר כו'. ולא ניתן להכתב מה ששמעתי בזה) * אמנם כל מה שהעלו החוקרים בחכמתם דברי אמת, הן במה שביארו בחכמת אלהות והן במה שדיברו בסדרי בראשית הנה תמצא הכל בתורת הקבלה. בדברים המתקבלים על הלב ובעומק יותר נפלא. ובפרט דברי רבינו א"ש אלהים קדוש הרמב"ם ז"ל במורה הנה מלאנו בו הרבה דברים אשר עולים לגבהי מרומים גם בתורת הקבלה הגם שהיה נעלם בימיו כנודע אלא שרוח ה' דיבר בו ומלתו על לשונו ודי בזה.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו ענין ההסתלקות הראשון וצרכו ועניינו. כי מה שנשאר ממנו למטה אחר ההסתלקות הוא סוד הצמצום אשר ממנו הוא השורש דכל גוף וכלים. כי הכלי הוא מצמצם את האור ומגבילו. ונתגלה הכח הזה ע"י ההסתלקות עצמו שהוא סוד דין. אמנם נשאר בו ג"כ רשימו מאור הראשון והוא רושם אור דא"ס אשר בו תלוי המציאות תמיד. אך הן הכח דהצמצום והן הרשימו אין גילוי להם אלא רק אחר ההתפשטות הב' ועל ידו דוקא אשר הוא יוצא ונעשה אחר ההסתלקות הראשון ובסוד ההעדר שהוא סיבת ההויה. אבל קודם ההתפשטות הב' הנה עומד הצמצום בהעלם גדול מאד. והנה ע"י אותו ההסתלקות שהוא הצמצום הנעשה מכל עליון להתחתון הנה יוצא ע"ז כל תחתון במדרגה למטה הרבה מהעליון. ובענינינו שהוא בהסתלקות הראשון דאור א"ס הנה היה ענין הצמצום כי נתצמצם מבחי' א"ס להתגלות משם ולמטה בהשם הוי"ה ב"ה ובכל השמות המסתעפים ממנו שהוא בחי' אלהות וכנ"ל ענ"א ע"ש ודי בזה :

הגהה

אמנם הנה בסדר הדורות חלק ראשון, דף ס"ח סוף ע"א (מדפוס החדש תוצאת הר"ן משכיל לאיתן) כתוב שם. מספר שה"ק. כי אריסטו בסוף ימיו הנה נתראה עם שמעון הצדיק. והעידו על האמת ונעשה גר צדק. עיי"ש בארוכה. אך לדעתי הדברים תמוהים. כי באם שהיה כן היתכן שלא היה נודע כ"ז להרמב"ם ז"ל ולחכמי המחקר המפורסמים. וכן לכמה גאונים ראשונים מחכמי התלמוד. שהובא בדבריהם. דרך אגב באיזה ענין. מדברי אריסטו ומכל דבריהם מבואר שאינו כן. ולכן אמר עליו הגר"א ז"ל היטב. ככל הנז', כי אריסטו בכמה דברים הוא נגד תורת משה שקיבל מסני. וכל דבריו הוא רק בהשכלת שכל אנושי שעלול הוא לשגיאות. כי אי אפשר לאדם להעמיק במושכלות ולעלות ולעמוד על קוטב האמת. ובפרט במעשי בראשית אשר הם נבראו מאין ליש. ולא נעשה יסוד בריאתם ע"פ שכל אנושי כלל. וע"ז נאמר איוב י"א ז'. החקר אלוה תמצא אם עד תכלית שדי תמצא כו' כו' וכן בישעיה. נ"ה ט'. כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם ומחשבתי ממחשבתיכם ע"כ הגהה.

כלל י"א ענף א',

ועתה נדבר בהסתלקות הראשון אשר לצורך העקודים. והנה עיקר הדברים בזה הרי הם מבוארים בדברי הרב עצמו בשער העקודים מפ"ג והלאה אך מה שיש לנו לבאר בזה הוא על כלל הענין דהסתלקות הראשון אשר ישנו לכל עולם ועולם וכן בעולם העקודים דעניננו ואמר שם הרב בפ"ג כי הכלי דהעקודים הוא נעשה מהעביות הנשאר אחר ההסתלקות וכן הוא ע"פ דברינו בכל עולם ועולם. כי על זה הוא הענין דההסתלקות הראשון אשר לכל עולם שהוא בחי' הצמצום אשר נעשה לכל עולם בפנ"ע כנודע בדברינו והוא משום צורך הכלים אשר אליו שהם מהעביות הנשאר מההסתלקות הראשון אשר אליו. ועל זה צריך ביאור כי לכאורה למה לא הספיק הצמצום הראשון דא"ס ית"ש אשר אמרנו לעיל כלל י' שממנו הוא הכח המסתיר ומגביל להאור. שהוא תכונת כל בחי' כלי להסתיר ולהגביל את האור הניתן בו ולהחזיקו בתוכו שלא ישוב למקורו כל הזמן הניתן לו באותו העולם. כגוף המחזיק את הנשמה וכנ"ל. והרי מבואר הוא בדברי הרב בעגו"י ענ"ב שהצמצום הראשון היה מתפשט ונמשך בכל המקום דהעולמות כולם. ופשוט הדבר כי היה תכונת הצמצום בכל מקום ומקום ע"פ תכונת ההסתר והגבלת האור כראוי לכל עולם ועולם שהיה עתיד להעשות בו. דהרי לכך נמשך ונתפשט בכל המקום העתיד להעולמות כולם כדי להשרים בכ"א את תכונת ההסתר וכח הגבלת האור כהראוי לו וא"כ למה צריך עוד הסתלקות חדש שהוא צמצום חדש לכל עולם ועולם בפנ"ע.

אך הענין בזה הוא כי האמת הוא שהצמצום הראשון הגם שהיה מתפשט בכל המקום העתיד להעולמות כולם והיה בבחי' צמצום לכל עולם ועולם כהראוי לו עכ"ז הנה היה כולו רק בבחי' צמצום לאור א"ס לבד. והענין הוא כי הנה גם ההתפשטות הראשון דא"ס אשר התפשט מתחילה במקום העתיד להעולמות כולם הנה היה התפשטותו ג"כ לכל עולם ועולם לפי ערכו. כי הרי אמרנו שהתפשטות הראשון דא"ס הנה הוא כדי להעשות שורש בא"ס לכל העולמות כולם. כי רק ממנו יצאו ונעשו ותלוים לעולם רק עליו. והרי פשוט הוא כי אינו דומה גילויו ויחודו ית"ש אשר בכל עולם היותר עליון להעולם היותר תחתון והרי היה התפשטותו ג"כ רק בערכין. לכל עולם ועולם לפי ערכו. והנה על זה היה אח"כ ג"כ הצמצום בכל מקום ומקום. לאותו ההתפשטות אור דא"ס אשר התפשט בו. והרי היה הצמצום הראשון רק לבחי' כח מגביל ומסתיר לאור א"ס. והנה פשוט הוא כי מה שנחשב להסתר והעלם לאור א"ס הנה לא נחשב זה עדיין להסתר והעלם כלל להאורות שלמטה הימנו. וכמ"ש בתיקונים קנ"ט ב'. כתר עלאה אע"ג דאיהו אור קדמון אור צח ואור מצוחצח איהו אוכם קדם עלת העלות כו' דכלהו נהורין אתחשכאן קמיה. וכן שם קל"ג ב'. ואור קדמון אע"ג דאיהו קדמון לכל ספירן איהו לגבי עלת על כל העלות כגופא לגבי נשמתא. הרי לנו כי מה שנחשב הסתר והעלם ובחי' צמצום וכלי וגוף לגבי אור א"ס הנה לא נחשב כ"ז לבחי' צמצום כלל להאורות שלמטה הימנו.

והאמת הוא כי כל אותו הצמצום הראשון דא"ס הנה הוא נקרא בזוה"ק בשם טהירו עלאה. כמ"ש בריש פ' בראשית. וביאור מלת טהירו הוא תוקף האור שאין למעלה ממנו אשר נמשל לצהרים שהוא תרגום טיהרו. ואמר הגר"א בתז"ח דף כ' ע"א שהוא הצמצום שגם מאיר אור א"ס וגם הוא עיקר שורש האור ע"ש. והרי לנו עכ"פ כי הצמצום הראשון אינו מספיק כלל להסתר והעלם לאורות הנאצלים, ולכן היה הצורך להעשות הסתלקות חדש ובחי' צמצום לכל עולם ועולם בפנ"ע. ונתצמצם כל אור עולם עליון ונעשה בו הסתר והעלם וכח המגביל שהוא שורש גוף וכלים לעולם שלמטה הימנו. וכן הוא בענינינו שהוא בעולם העקודים הנה היה הסתלקות שהוא בחי' צמצום לאור ההתפשטות ראשון אשר אליו, והכוונה הוא ג"כ כמו שאמרנו לעיל כלל י' כי ע"י ההסתלקות שהוא בחי' דין הנה נאצל מאור הראשון כח מחשיך ומסתיר את האור והוא העביות אשר אמר בעקודים פ"ג שהוא נשאר למטה אחר ההסתלקות וממנו הוא הכלי דהעקודים.

והנה מבואר הוא בדברי הרב שם פ"ק כי אותו בחי' העביות היה כלול באמת ג"כ באור ההתפשטות הראשון עצמו. והוא ע"פ מה שאמר בענ"ת פ"א וכן בסדר אבי"ע פ"א. כי כל אור שמתפשט מתעבה קצת. כי יציאתו ממקורו אשר שם הוא בבחי' בלתי גבול בערך התחתון. ומתפשט ויורד למטה בבחי' גבול

ומרב

ומדה הרי נעשה בו בחי' דין שהוא כח המגביל את האור. והנה נעשה בו אותו הכח באמת ג"כ ע"י הצמצום הראשון דא"ס הנ"ל כלל י'. כי הרי בו הוא המקום דכל האורות הנאצלים וכל העולמות כולם ולכן כל אור שנתגלה ויוצא ממקורו הנה נרשם בו ע"י הצמצום הראשון בחי' דין והוא כח המחשיך ומסתיר את האור שהוא בחי' עביות הנעשה בכל אור ע"י התפשטותו, וכאשר חוזר ומסתלק בהסתלקות הראשון הנה נאצל ממנו אותו כח הגבולי שהוא כח המחשיך ומסתיר את האור והוא העביות הנז' ונשאר הוא למטה. כי הוא אי אפשר לו לעלות למעלה כי שם הוא הפכו שהוא בלתי גבול כנז' אבל אותו הכח הרי כל עיקרו הוא נעשה רק ע"י יציאתו ממקורו והתפשטותו וירידתו ולכן אי אפשר לאותו הכח לעלות גם הוא ולכך נאצל ממנו ונשאר הוא למטה בפנ"ע ואז הנה ניתוסף בו עי"ז עיבוי על עיבוי כי מתחזק בו תכונתו ע"י היותו למטה לבדו בלתי אור ונעשה עי"ז לבחי' גוף וכלי ככל הראוי.

והנה מבואר שם בדרושי העקודים כי נשאר למטה ג"כ רושם אור מהאור דהתפשטות הא' עצמו אחר שנסתלק. והנה היה זה ג"כ כי משום שאור הראשון הנה הוא נשאר לעולם למעלה אחר הסתלקותו כנודע בדברינו, לכן נשאר רשימו ממנו למטה כדי שיהיה התחתון קשור עמו ומיוחד לעולם באור העליון עצמו.

אך עומק הענין דהרשימו הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל כלל י' כי המאציל עליון ית"ש השריש גם בכל אור היותר עליון הכח לכל התחתונים כולם והנה מתחיל להתגלות ולצאת אותו הכח מן כח לפועל ע"י התפשטות הראשון דכל עליון כאשר מתפשט ויורד למקום העתיד להתחתון הנה אז מתחיל להתגלות אותו הכח ולצאת מן הכח לפועל ונתגלה אז בבחי' שורש להתחתון. והנה כשם שיש בכל עליון הכח לכל התחתונים וכלול כל עליון מכל התחתונים כולם כן הוא כלול כל תחתון מכל העליונים כולם. עי' שער המלכים פ"א ובשער הקדמות דף י"ז ע"ב. והנה כלול כל שורש תחתון מכל העליונים כולם אשר למעלה למעלה עד א"ס ית"ש. והנה זהו הענין דהרשימו אשר נשאר למטה. כי הוא בחי' כלילות העליונים אשר התחתון כלול מהם ואותו הבחי' הוא שורשו העיקרי אשר מלמעלה ר"ל שורש הפנימי דהתחתון הנמשך לו מלמעלה והוא אשר עומד לעולם למטה בהתחתון עצמו בפנימית פנימיותו ועליו הוא נשוא תמיד, והוא מקומו של עולם אשר עליו העולם עומד. ועל זה ירד האור דהתפשטות הראשון בהמקום העתיד להתחתון כדי להמשיך שם את אותו הרשימו שהוא עיקר שורשו דהתחתון העומד בו תמיד ועליו הוא מתקיים.

והרי נמצא כי נשאר למטה ע"י התפשטות הראשון אחר ההסתלקות הראשון שני בחי'. אחד הוא העביות שאמרנו שהוא השורש הגוף והכלים דהתחתון וכל חלקי החיצונית שבו. ואחד הוא הרשימו שאמרנו שהוא מקומו אשר נשוא עליו והוא נושא אותו בכל מלואו תמיד. והוא האבן שתיה שממנו הושתת העולם כי על ידו נמשך בו מלמעלה כל חלקי הפנימית שבו והוא חיותו וקיומו תמיד. כי על ידו הוא קשור ומיוחד למעלה למעלה.

והנה ההתפשטות הראשון אשר ממנו הוא הרשימו. וההסתלקות הראשון שהוא הצמצום אשר ממנו הוא העביות. הנה הם בבחי' או"א כי הם י"ה כנ"ל כלל י'. והרשימו והעביות הנשאר למטה. הם בבחי' ו"ה. כי הרשימו הוא הו'. דעת המבריח מן הקצה אל הקצה. כי הוא כלול מכל מה שלמעלה והוא עיקר עצמותו דהתחתון. והעביות שהוא כלול כל חלקי החיצונית שבו כנז' הוא הה' תתאה. אמנם כבר אמרנו לעיל כלל י' כי אין גילוי לכל זה אלא רק אחר ההתפשטות הב' ועל ידו דוקא. כי ההתפשטות הב' הוא עיקר ההתהוות דאותו העולם והוא נתקן ג"כ ונגמר ונשלם ע"י ההסתלקות הב' ואז נתגלה מהמאוחר אל הקודם מבחי' הרשימו הנז' שהוא עיקר עצמותו ושורשו הפנימי ומבחי' העביות הנז' שהוא שורש כל חלקי החיצונית שבו אשר הם נמשכים ונעשים מההתפשטות הא' וההסתלקות הא' אשר הם בבחי' או"א. אבל קודם ההתפשטות הב' הם לא נגלו כלל. כי כלילותם בההתפשטות הא' הוא רק ע"ד הבן שהוא כלול מקודם במוח האב. וכלילותם בההסתלקות הא' הוא ג"כ רק בדרך עיבור והוא עדיין נעלם כעלמים בבטן המלאה. ואין גילוי כלל לא להרשימו ולא להעביות אלא רק ע"י ההתפשטות הב' וע"י ההסתלקות הב' והם ו"ה העיקריים כמו שיתבאר הענינים לקמן בעה"י אבל הרשימו והעביות אשר הם מההתפשטות א' וההסתלקות א' הם הנ"ר שלהם והם בבחי' י"ה. וכל גילויים הוא ג"כ רק ע"י התפשטות הב' וכנז' ולכך מכונה קודם ההתפשטות הב' רק בשם צמצום לבד שהוא בהעלם נורא מאד:

ענף ב'.

הנה אמרנו לעיל כלל י' כי ההסתלקות הא' דהתפשטות הראשון אשר נסתלק האור וחזר ועלה למעלה. הנה היה עלייתו בבחי' עליית מ"ן כדי לעורר למעלה למעלה עד המקור דנביעו מאור א"ס להמשיך משם שפע אור וברכה באור ומוחין להוליד ולהמציא את האור דהתפשטות הב' אשר ממנו הוא עיקר ההתהוות דאותו העולם אשר בשבילו נתפשט. ובעניננו הנה הוא העולם העקודים. ונעשה מאור דהתפשטות הב' המבואר בשער מטי ולא מטי מפ"ב והלאה ונולד אותו האור דהתפשטות הב' ע"י ההסתלקות הא' שהיה בבחי' עליית מ"ן כנז'. והנה על זה נבאר עתה את המקום דההסתלקות ועלייתו בהמערכות דהיינו שמות עסמ"ב אשר כתבנו לעיל בתחילת הספר בהאבני מלואים שם. ויתבארו לקמן כלל י"ח ענף י' בארוכה.

והענין הוא כי הנה אמרנו לעיל כלל ד' ענף א' ב' כי מציאותם העיקרי דהתפשטות הא' דהא"פ הנה הם הע"ב וס"ג אשר בסימני ג' ד' ה'. ושורשם העליון הנעלם אשר בא"ס. הנה הוא בהשם ס"ג דסי' א' אות ב' שהוא הס"ג דהמ"ס שבא"ק. ונמשכו משם בהשם ע"ב דסי' ב' אות ה' והוא בחי' א"א לכל האורות דהא"פ. ושם הם עדיין נעלמים. ושורשם הפנימי שהוא התחלת גילויים. הנה הוא בהשמות ס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שבסי' ב'. כי שם נתגלה השורש דכ"א בפנ"ע. השורש פנימי לאורות האוזן בפנ"ע והוא בהשם ס"ג דאות ו'. והשורש פנימי לאורות החוטם בפנ"ע והוא בהשם מ"ה דאות ז'. והשורש פנימי לאורות הפה בפנ"ע והוא בהשם ב"ן דאות ח'. כי בהשם ע"ב דאות ה' שהוא בחי' הא"א אשר להם הנה שם עדיין כלולים כולם כאחד ואין היכר שם לשורש אור האוזן בפנ"ע ולשורש אור החוטם בפנ"ע ולשורש אור הפה בפנ"ע אבל בהשמות ס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' הנה שם נתגלה השורש פנימי לכ"א בפנ"ע, אמנם עדיין הוא שם רק בבחי' שורש פנימי לבד אשר להם. אך מציאותם העיקרי דהתפשטות הראשון אשר להא"פ הנה הם השמות ע"ב ס"ג אשר בסימני ג' ד' ה' וכמו שנתבאר כ"ז לעיל כלל ד' ענ"א ע"ש. והנה הוא הע"ב דאות ה' בחי' א"א להם והס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' בבחי' או"א להם, הס"ג דאות ו' הוא בבחי' או"א לאור האוזן, והמ"ה דאות ז' הוא בבחי' או"א לאור החוטם. והב"ן דאות ח' הוא בבחי' או"א לאור הפה. והג' מיני שמות ע"ב ס"ג שבסימני ג' ד' ה' שהם המציאות העיקרי דהתפשטות הראשון דהא"פ הם בבחי' זו"ן לכל הנז'. אך הס"ג אשר בסי' א' אות ב' שהוא בהמ"ס דא"ק עצמו הנה הוא בבחי' אור א"ס לכל האורות דהא"פ.

אמנם הרי אמרנו כי כל התפשטות ראשון הנה עיקר מקומו הוא למעלה ולא ירד מתחילה במקום העתיד להתחתון אלא רק כדי להעשות שורש ומקום עליון אליו. וכן הוא בעניננו כי אלו הג' מיני ע"ב וס"ג דהא"פ אשר בסימני ג' ד' ה' שנתפשטו זה עד שבולת הזקן וזה עד החזה וזה עד הטבור כנודע הנה הוא רק אלא כדי להעשות ולעשות שורש ומקום להתפשטות הב' דהא"פ, שהם הג' מיני שמות מ"ה וב"ן אשר בסימני ג' ד' ה' שהם העקודים העיקרי. אבל מקומם עצמם דאותן הע"ב וס"ג דהתפשטות הא' הנה הוא באמת רק למעלה. והיינו כי מקומם הוא מהא"פ ולפנים ובהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' אשר בסי' ב'. והם למעלה מהא"פ כמבואר שם ע"ש [כי כל אלו הע"ב וס"ג דסימני ג' ד' ה' הם באמת רק הזו"ן הפרטיים שלהם עצמם כמו שמבואר בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' ע"ש וכן לקמן כלל ט"ו וכלל י"ח

עני'

ענ״י ע״ש בארוכה ותמלא ותבין בעהית״ס] ולכן הוא כי משום שכל התפשטותם דאוזן הע״ב וס״ג שהם ההתפשטות הראשון הנז׳ הנה היה רק כדי להעשות לשורש ומקום לכל העקודים. לכן אחר שעשו את שליחותם. הנה חזרו ועלו למקומם. שהוא בהס״ג מ״ה ב״ן דאות ו׳ ז׳ ח׳ שבסימן ב׳ והוא ההסתלקות הראשון אשר להעקודים אמנם מאחר שנתגלה בהם השורש להעקודים הנה נעשה אותו השורש בעלייתו לבחי׳ מ״ן ועלה למעלה למעלה כדי לקבל שם תוספות אור וברכה לצורך תולאות ותולדות האור דהתפשטות הב׳. והנה היה עלייתם בהמוחין דס״ג מ״ה ב״ן דאות ו׳ ז׳ ח׳ שהם האו״א שלהם כנז׳ ומשם עלו להע״ב דאות ה׳ שהוא בחי׳ הא״א שלהם כנ״ל ועלו עוד למעלה למעלה שהוא גם בהס״ג דהמ״ס דא״ק עצמו שהוא הס״ג דאות ב׳ שהוא השורש הנעלם שבהם אשר מרזא דאור א״ס ושם מתגלה הנביעו דאור א״ס לכל השפע הנצרך להעקודים.

אמנם הוא הנה לעיל כלל ד׳ ענף ב׳ כתבנו שם כי הס״ג דהמ״ס דאות ב׳ הנה הוא ג״כ רק. בבחי׳ ישסו״ת דהמ״ס אבל או״א עלאין והא״א דהמ״ס הנה הוא בהשם ע״ב דאות א׳ אשר הוא מיוחד בהקד״א. רישא תניינא שהוא אוירא עלאה אוירא דלא אתפיס. ומשם הוא עיקר היחוד דא״ס ית״ש בכל הנאצלים כולם. כי הוא הנביעו עצמו דאור א״ס אשר משם נמשך השפע והברכה לכל העולמות כולם. ע״י הבטישו עלאה שהוא בחי׳ זווג נעלם אשר מהקד״א והמ״ס ע״י היחוד דהע״ב דאות א׳ עם הס״ג דאות ב׳. והנה עליית המ״ן דעניננו. שהוא ההסתלקות הא׳ אשר להעקודים. הנה היה מגיע גם עד אותו הע״ב דאות א׳. ונעשה עי״ז הבטישו עלאה הנז׳ ונתגלה ונפתח עי״ז המקור אשר מרזא דאור א״ס ונמשך השפע לכל צורך תולדות אור דהתפשטות הב׳ אשר להעקודים ועכ״פ הרי נתבאר לנו כל סדר המדרגות דעליית המ״ן אשר נעשה מההסתלקות הא׳ אשר להעקודים. כי היה עלייתם בהמוחין דסמ״ב דסי׳ ב׳ אות ו׳ ז׳ ח׳ שהם. השרשים פנימיים דהאח״פ ומשם עלו להע״ב דאות ה׳ ומשם להס״ג דאות ב׳ וכן הגיעו גם עד הע״ב דאות א׳ ונעשה עי״ז הבטישו עלאה מהקד״א להמ״ס ונולד עי״ז השפע מרזא דאור א״ס לצורך תולדות האור דהתפשטות הב׳ אשר להעקודים שהוא העקודים העיקרי.

והנה כ״ז הנה הוא ע״פ מה שאמרנו לעיל סוף כלל ו׳ כי הנה הגם שההתפשטות הא׳ אשר לכל עולם הנה מקומו הוא למעלה בהעולם העליון והוא גדול במדרגה הרבה מההתפשטות הב׳ עכ״ז הנה עיקר הנביעו דשפעת אור א״ס הנה הוא נפתח ומתגלה רק בההתפשטות הב׳ ועל ידו דוקא וכמו שבארנו בדברינו שם. והטעם הוא כי לא נפתח המקור למעלה אלא רק כאשר יש הכנה ומקום להמשיך השפע למטה והוא כאשר שהגיע העת דההתפשטות הב׳ אשר ממנו הוא כל ההתהוות דעולם התחתון. ומשום זה הנה היה עליית המ״ן אשר לצורך תולדות האור דההתפשטות הב׳. יותר למעלה גם מהשרשים הפנימים דההתפשטות הא׳. שהם הסמ״ב דסי׳ ב׳ אות ו׳ ז׳ ח׳ והיה מגיע עליית המ״ן גם עד הע״ב דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות א׳ ונעשה עי״ז הבטישו עלאה מהקד״א והמ״ס כנז׳ ומזה יצא ההתפשטות הב׳ שהוא העולם דעקודים ויצא מקור לובן העליון שהוא הבטישו עלאה הנז׳ וכנ״ל כלל ד׳ ענ״א ע״ש. והרי נתבאר לנו בכ״ז ענין ההסתלקות הא׳ דלעקודים ענינו ומקומו. ודי בזה:

ענף ג׳.

והנה ראינו לבאר עתה ענין הג׳ הבחנות אשר בארנו לעיל כלל ו׳ ענ״א וכן בכלל ח׳ ענף ג׳ ד׳. איך שישנם בשרשי העקודים ג״כ. ונתחיל ונאמר כי הנה אמרנו שמליאות ההתפשטות הא׳ דלעקודים הנה הם השמות ע״ב וס״ג אשר בסימני גד״ה. וההתפשטות הב׳ דלעקודים הם השמות מ״ה וב״ן אשר שם בסימני גד״ה. והשרשים הפנימים שהם בבחי׳ או״א אשר לכלל כל העקודים. הם הג׳ שמות סמ״ב אשר בסי׳ ב׳ אות ו׳ ז׳ ח׳. אך השם ע״ב דסי׳ ב׳ אות ה׳ הנה הוא הא״א דכלל כל העקודים כי הוא כולל כל האורות דאח״פ. ע״ד הא״א דאצילות הכולל כל האצילות כן הוא הע״ב דאות ה׳ לכל האורות דאח״פ. שכולם מלבישים אותו. וכל גילויים וכל ענייניהם הנעשה בהם הוא הכל בו ועל ידו. כי הוא מקומם ועליו הם נשואים.

והיינו כי אותו הע״ב דאות ה׳ שהוא בבחי׳ א״א כנז׳ הרי הוא כלול מד׳ שמות עסמ״ב. והס״ג שבו הנה הוא כלל כל אורות האוזן והנה הוא השם ס״ג אשר בסי׳ ב׳ אות ו׳ עם כל פרטי הד׳ שמות עסמ״ב אשר באותו הס״ג גופה. והם העסמ״ב אשר בסי׳ ג׳. שנתגלו ויצאו ממנו בההתפשטות א׳ וב׳ דאור האזניים כי כולם הם מהס״ג דאות ו׳ שהוא הס״ג שבהע״ב דאות ה׳. והנה הוא בחי׳ האימא שבו אשר מקומה הוא מהחזה שבו ועד הטבור שבו כנודע. והמ״ה וב״ן שבו הנה הם כלל כל אורות החוטם פה שהם השמות מ״ה ב״ן אשר בסי׳ ,ב׳ אות ז׳ ח׳. עם כל פרטי הד׳ שמות עסמ״ב שבכ״א מהם גופה. והם העסמ״ב אשר בסי׳ ד׳ ה׳ שהם ההתפשטות א׳ וב׳ דאורות החוטם והפה וכולם הם מהשמות מ״ה וב״ן דאות ז׳ ח׳. שהם בחי׳ הזו״ן שבהע״ב דאות ה׳. ומקומם הוא מהטבור שבו עד סוף רגליו, ושם מסתיים עולם העקודים. שהוא בטבורו דא״ק, ומסתיימים סוף רגליו דהע״ב דאות ה׳ בטבורו דא״ק. וכל אורות אח״פ מלבישים אותו מהחזה שבו עד סוף רגליו. כי הם מהס״ג מ״ה ב״ן שבו שהם האימא והזו״ן שבו. כי באותו המקום אשר הוא מהחזה שבו עד סוף רגליו הנה שם הוא כל האורות דשרשי פנימים דהאח״פ שהם בהס״ג מ״ה ב״ן דאות ו׳ ז׳ ח׳ וכן כל ההתפשטות הא׳ והב׳ דהאח״פ שהם כל העסמ״ב אשר בסימני גד״ה. הנה כולם הם בהע״ב דאות ה׳ מהחזה שבו עד סוף רגליו אשר הם מסתיימים בטבורא דא״ק.

אמנם מהחזה שבו ולמעלה הנה שם הוא בחי׳ האבא והא״א שבו. והאבא הוא החכמה נשמה לנשמה שממנו הוא סוד הראיה והוא למעלה מהאח״פ כנודע, והנה התחלת הע״ב דאות ה׳. הרי נתבאר בהאבני מלואים שבתחילת הספר ובפרט בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ סי׳ ב׳. כי התחלתו הוא מהס״ג דהמ״ס דאות ב׳ מבפנים להרישא דא״ק ונמשך הא״א והאבא שבו שהוא עד החזה שבו. עד העינים דא״ק כי בהעינים דא״ק הנה שם הוא מקום החזה דהע״ב דאות ה׳. ומשם ולמטה מתחיל האימא שבו שהוא הס״ג אשר בסי׳ ב׳ אות ו׳ אשר הוא שורש הפנימי דאור האזניים והוא מתחיל מהעינים דא״ק ונמשך עד האזניים. כי שורש הפנימי הוא עומד למעלה ומבפנים להאזניים וממנו הוא ההתפשטות הא׳ והב׳ דאור האזניים המתפשטים מהאזניים עד שבולת הזקן. וכל אותו ההתפשטות הנה הוא רק בחי׳ הנה״י דהס״ג. ומתפשטים הנה״י עד שבולת הזקן. ושם הוא מקום הטבור דהע״ב דאות ה׳. והוא ע״ד האימא דאצילות שמגיעים הנה״י שלה בהטבור דא״א כמ״ש בשער או״א פ״ג.

ועד״ז הנה הוא באורות חוטם פה כי הנה שורש אור החוטם הוא מבפנים. ולמעלה מהחוטם. ושורש אור הפה הוא מבפנים ולמעלה מהפה, והרי מבואר לנו עכ״פ כי מקום החזה דהע״ב דאות ה׳ הנה הוא בעינים דא״ק. ומקום הטבור דהע״ב דאות ה׳ הנה הוא בשיבולת הזקן דא״ק. וסיומו שהוא סוף הרגליים שלו הוא בסיום העקודים שהוא בהטבור דא״ק. כי הע״ב דאות ה׳ הוא בחי׳ הא״א להעקודים הנמשך מהס״ג דהמ״ס שבסי׳ א׳ אות ב׳. ומתחיל גילוי השורש דהעקודים בהע״ב דאות ה׳ מהס״ג שבו ולמטה. שהוא ממקום החזה שבו שהוא בעינים דא״ק. ר״ל מתחת סיום העינים הנה שם מבפנים מתחיל שורש אור האזניים שהוא הס״ג דאות ו׳ והוא בחי׳ האימא שבהע״ב דאות ה׳ המלביש עליו מהחזה שבו עד הטבור שבו שהוא בשיבולת הזקן דא״ק. ומשם ולמטה מתגלים האורות חוטם פה שהם מהמ״ה וב״ן דאות ז׳ ח׳ שהם בחי׳ הזו״ן שבהע״ב דאות ה׳ והם מלבישים מהטבור ולמטה שבו. שהוא הנה״י שבהע״ב דאות ה׳. אשר מקומם הוא משיבולת הזקן דא״ק עד הטבור דא״ק. וכמו שיתבאר כ״ז בארוכה הרבה לקמן כלל י״ו ע״ש עומק כל הענין בזה בביאור ובפרטיות.

והנה קודם ההתפשטות הא׳ דהאח״פ הנה היה עומד הע״ב דאות ה׳ רק בהשרשים פנימים דהאח״פ שבו, לבד שהוא בהס״ג מ״ה ב״ן דאות ו׳ ז׳ ח׳ והיה כל קומתו אז רק עד הפה

לבד שבא"ק. כי כ"ז הוא רק עצמותו גופה. שהוא השורש פנימי לכל האורות דאח"פ. והשורש פנימי דכ"א הנה הוא בכ"א. למעלה ומבפנים. השורש פנימי דאור האזניים הוא מבפנים ולמעלה מהאזניים. השורש פנימי דאור החוטם הוא מבפנים ולמעלה מהחוטם. השורש פנימי דאור הפה הוא מבפנים ולמעלה מהפה. וכ"ז הוא העצמות דהע"ב דאות ה' שהוא השורש פנימי דהאח"פ. ולכן קודם ההתפשטות הא' היה אז רק על עצמותו לבד. והיה כל קומתו רק עד הפה לבד שבא"ק. והנה הוא הבחנה א' שבו מה שהיה עומד בתחילה רק על עצמותו לבד.

הבחנה ב' הוא אחר ההתפשטות הא', שנתגלה כ"א. מהס"ג מ"ה ב"ן דהע"ב דאות ה' והם הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'. הנה נתפשט ונתגלה כ"א. בנה"י שבו. ונתפשטו הנה"י דהס"ג דאות ו' מהאזנים עד שיבולת הזקן. והם הע"ב וס"ג שבס' ג' אות ט' ואות י' והוא ההתפשטות הא' דאור האזניים. והנה"י דהמ"ה דאות ז'. עד החזה דא"ק. והוא ההתפשטות הא' דאור החוטם. והם הע"ב וס"ג דס' ד' אות י"ג י"ד, והנה"י דהב"ן דאות ח' עד הטבור דא"ק והוא ההתפשטות הא' דאור הפה. והם הע"ב וס"ג דס' ה' אות י"ז י"ח, והנה נתגדל אז הע"ב דאות ה' עד הטבור דא"ק. כי מקודם היה רק על עיקר עצמותו לבד שהוא שורש פנימי דהאח"פ ובהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שבו והיה אז רק עד הפה דא"ק. אבל אחר ההתפשטות הנה"י דכ"א הנה נתפשט בכל קומתו והוא עד הטבור דא"ק.

והנה נקרא כל אותן ההתפשטיות דהנה"י הנז'. בשם ע"ב וס"ג הגם שכל נה"י הם רק מ"ה וב"ן. הטעם הוא כי כל אותן הנה"י. אינם הנה"י העיקריים שהוא המ"ה וב"ן הכלליים דאותן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'. אלא הם רק המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג שלהם כי כ"א כלול מעסמ"ב וכן מעסמ"ב לעסמ"ב כנודע. והוא כל ההתפשטות הא' רק פרטי המ"ה וב"ן אשר בהע"ב והס"ג שבהם עצמן. ולכן נקראו כל ההתפשטיות הא' רק בשם ע"ב וס"ג כי הם מהע"ב וס"ג אשר בכ"א דהסמ"ב דאות ו' ז' ח'. הנה"י הפרטיים שבהם. ולכן הנה חזרו הם באמת ועלו למעלה בההסתלקות הא' ונשארו שם לעולם כנ"ל ענ"ב. אך עכ"פ הוא כי בההתפשטות הא' הנה נתארך הע"ב דאות ה' בכל קומתו שהוא עד הטבור דא"ק. והנה הוא הבחנה הב' שבו. כי הבחנה הא' הוא קודם התפשטות הראשון דהנה"י דהסמ"ב שבו והיה אז רק עד הפה של א"ק כי היה עומד אז רק על עצמותו לבד. אך ההבחנה הב' הוא. אחר ההתפשטות הראשון דהסמ"ב שבו. שנתפשט כ"א בהנה"י שלו כנז'. הנה אז נתארך קומתו עד הטבור דא"ק.

אמנם הוא כי מאחר שאמרנו שכל אותן ההתפשטיות דהנה"י אשר בההתפשטות הא' הנה היו כולם רק הנה"י הפרטיים דהע"ב והס"ג עצמן אשר בכ"א מהסמ"ב שבו. הנה לזאת לא יצאו עדיין ממדרגתם כלל ולא נתהוו עדין למדרגת העקודים ממש. וכנודע בדברינו שכל ההתפשטות הראשון הוא רק שורש עליון לאותו העולם שנתפשט בשבילו. וכן הוא בענינינו כי כל אותו ההתפשטות ראשון הנה היה מיוחס עדיין אחר הע"ב דאות ה' עצמו שהוא רק הא"א לכל העקודים. ולא יצא אז עדיין מציאות העקודים העיקרי כלל. אלא שהיה מכונה רק. שהע"ב דאות ה' עצמו הנה הוא נתפשט ונתארך עד הטבור דא"ק. והיה נקרא עדיין רק על שם הע"ב דאות ה'. ולכן הוא כי הנה כדי שיצא ויתהווה שם מציאות העקודים ממש הנה חזר כל אותו ההתפשטות ועלה למעלה והוא ההסתלקות הא' והיה עלייתו בבחי' עליית מ"ן כנ"ל ענ"ב ונולד ע"ז כל המציאות אור דההתפשטות הב'. והם כל השמות מ"ה וב"ן אשר בסימני גד"ה, והם המ"ה וב"ן הכלליים. הזו"ן הכלליים. אשר בכ"א דהסמ"ב דאות ו' ז' ח'. והם העקודים העיקרי. עולם העקודים. אמנם הע"ב דאות ה' הנה הוא עומד לעולם בפנימיותם: כי הוא הא"א לכל העקודים וכל יחוד א"ס אשר בעקודים הוא לעולם רק על ידו והוא בפנימית כל העקודים תמיד ומלביש העקודים עליו מהחזה שבו עד סוף רגליו שהוא מגבול העינים דא"ק עד הטבור דא"ק והנה כ"ז הנה הוא הבחנה הג' אשר בהע"ב דאות ה'. והוא כי הרי מהאח"פ דא"ק עד טבורו הנה הוא כולו עתה מכלל עולם העקודים והע"ב דאות ה' הוא רק נעלם בהם ומתלבש בהם.

והרי נתבאר לנו כי ישנם ג' הבחנות בשורש העקודים. שהוא הע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכלל כל העקודים ע"ד הג' הבחנות אשר לעיל כלל ו' ענ"א וכלל ח' ענף ג' ד'. כי הבחנה א' הוא קודם ההתפשטות הא' דהאח"פ שהיה אז הע"ב דאות ה' על עצמותו לבד והיה מגיע אז רק עד הפה דא"ק. הבחנה ב' הוא. אחר ההתפשטות הא' שנתפשט אז הע"ב דאות ה' עד הטבור דא"ק. אך היה נקרא עדיין כל ההתפשטות הזה. כולו אז רק על שם הע"ב דאות ה' עצמו ולא היה אז עדיין עיקר העקודים כלל הבחנה ג' הוא אחר ההתפשטות הב' דהאח"פ שהנה נעשה אז בכל המקום אשר מהאח"פ דא"ק עד הטבור דא"ק. מציאות העקודים ממש. ולא ניכר מעתה הע"ב דאות ה' כלל כי הוא רק בפנימית העקודים ונעלם בהם. אמנם הנה הוא עיקר עצמות דכל העקודים לעולם ומתנהג כל העקודים לעולם רק על ידו כי בו הוא כל היחוד והגילוי דאור א"ס ית"ש ועל שמו הנה נקרא כל העקודים בשם ע"ב דס"ג. ע' דרושי נקודות ספ"א. והוא הע"ב דאות ה' שהוא מהס"ג דהמ"ה דאות ב' כנ"ל. וכמו שיתבאר בעה"ית"ש עוד דברים עמוקים בזה באריכה הרבה לקמן כלל ט"ו ובכלל י"ח ענ"י ע"ש ודי עתה בכ"ז:

כלל י"ב ענף א'.

ומעתה נדבר בענין ההסתלקות הראשון אשר להאצילות. כי הנה הוא מ"ש הרב בנקודות פ"ב כי נתצמצם א"ק ועלו כל האורות אשר מטבורו ולמטה ונסתלקו ועלו למעלה מהטבור ונשאר למטה ריקן מאור כמבואר שם. והנה ע"ז היה מתחיל בו ענין ההבחנה הג'. אשר אמרנו לעיל כלל ו' ענ"א ע"ש. כי ע"י ההסתלקות ומעוט האור הנה נתחלף מהטבור ולמטה ויצא ממדרגת א"ק. להעשות משם ולמטה מקום ומדרגת האצילות כי הנה אחר שנסתלק האור משם הנה ע"י הסתלקותו נחלל ונתהווה בכל משך מקום הזה אשר מהטבור עד סוף רגליו. בחי' עביית ורשימו. שהם שורשי האורות והכלים דהאצילות. והיה מתחיל גילויים להתכונן ע"י התפשטות הא' דלאצילות ונאצלו ויצאו בההסתלקות הא'. וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל י' וי"א. וע"ש שמתבאר כי עיקר גילויים הוא נעשה באמת רק אחר ההתפשטות הב' אמנם אצילותם בהעלם הנה היה בהסתלקות הא' ע"ש וכן הוא בענינינו כי בההסתלקות הא' אשר להאצילות שהוא הצמצום דא"ק אשר אמר הרב בנקודות פ"ב כנז' הנה נאצלו ממנו הרשימו והעביית שהם השורשים הראשונים להאורות והכלים דאצילות. וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל כלל ה' ו' כי כל מציאות האורות כולם שבא"ק אשר ירדו ונתפשטו מטבורו ולמטה (שהוא ההבחנה הב'. הנ"ל כלל ו' ענ"א) הנה היה כל ירידתם שם רק לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות וכדי להעשות מציאת שורש האצילות בא"ק. וכנודע בדברינו שכל ענין תועלת דכל ההתפשטיות הראשון אשר לכל עולם הנה הוא להמציא בהעליון שורש להתחתון וכן היה כאן בהתפשטות האורות דא"ק אשר נתפשטו מטבורו ולמטה שהוא ההתפשטות הראשון אשר להאצילות כנ"ל כלל ה' ו' הנה היה כ"ז רק כדי להמציא בא"ק שורש להאצילות. ולכן אחר שנעשה כל פעולת תועלת הזה כהראוי הנה חזרו כל האורות ועלו למעלה למקומם הראשון להיות שורשם במקום עליון. לקבל משם כל השפע הנצרך להשפיע למטה. אמנם כי הנה ע"י עלייתם והסתלקותם התחיל להתגלה השרשים הראשונים דהאצילות במקום האצילות עצמו שהוא מטבורו דא"ק עד סוף רגליו. והיינו ע"י העביית והרשימו שנאצל אז בעת ההסתלקות כנ"ל כלל י' וי"א. והם השורש והתחלה הנעשה אז להאצילות במקום דאצילות גופה. אמנם קודם התפשטות הב' הנה לא היה ניכר עדיין מאותו מציאות הרשימו והעביית. שהם מבחי' התחלת האצילות כלל כי הרשימו הנה הוא היה אז בהעלם מאד וכן העביית הרי אמרנו לעיל שכל עיקרה הוא רק בחי' כח מסתיר ומגביל להאור ולכן כל זמן שאין לאותו הכח במה להשתמש הרי הוא בבחי'

כח לבד ואין לה היכר כלל. וכמו שכתבנו כ"ז לעיל כלל י' וי"א ע"ש. וכן הוא בענינינו ג"כ. וזהו מ"ש הרב בנקודות פ"ב כי אחר שנתלמלם א"ק ועלו האורות מהטבור ולמעלה. שהוא ההסתלקות הא' דענינינו. הנה נשאר למטה ריקן מאור כי היה אז רק בבחי' גלמוס לבד אשר לא ניכר שם מאומה כלל. אמנם בהעלם הנה היה באמת אותו הגלמוס עצמו השורש וההתחלה לעיקר אצילות כל האצילות. והוא ע"י אותו הגלמוס עצמו השורש וההתחלה לעיקר אצילות כל האצילות. והוא ע"י אותו הרשימו והעביית שנאללו בעת ההסתלקות והם נשארו במקום האצילות עצמו. והם השורש להאורות והכלים דאצילות. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי הגלמוס דא"ק אשר אמר הרב בנקודות פ"ב הנה הוא הוא ענין ההסתלקות הראשון אשר להאצילות.

והנה נודע הוא מ"ש הרב במטי ולא מטי פ"א כי התפשטות ראשון והסתלקות ראשון הנה הם בבחי' י' ה'. וההתפשטות ב' וההסתלקות הם בבחי' ו' ה'. ואמרנו לעיל כלל י"א סענ"א כי הרשימו והעביית אשר הם מההתפשטות וההסתלקות א' והם עומדים לעולם בההתפשטות הב' הנה משמשים הם לבחי' י"ה בההתפשטות הב' ולבחי' הג"ר. וכן הוא ג"כ בענינינו

והענין בביאור הוא כי הרי אמרנו לעיל כלל ה' ו' כי היה ההתפשטות הראשון אשר להאצילות מהע"ב והס"ג הכלליים שבא"ק שהם בחי' הא"א ואו"א שבו כי הא"א הוא הע"ב הכללי ואו"א הם הס"ג הכללי. ע"ב שבס"ג וס"ג שבס"ג העומדים בו מהגרון שבו עד הטבור שבו. ונתפשט כ"א בב' בחי' שהם המ"ה וב"ן הפרטיים שבכ"א. ויצאו ונתפשטו בהם מהטבור עד סוף רגליו ומבפנים לכולם הנה הוא הקו דא"ס ית"ש כי הוא אשר הורידן למטה מהטבור והמשיך אותם כולם עד סוף רגליו והוא ההתפשטות הראשון אשר להאצילות שהיה מכל אותן הבחי' כולם כדי להמציא בכולם שורש להאצילות כנ"ל וכן הוא אשר חזר להעלותם אח"כ למעלה בההסתלקות הא' ונסתלקו כל אלו האורות כולם. היינו אור הקו דא"ס עם כל ההתפשטות דהע"ב הכללי והע"ב שבס"ג והס"ג שבס"ג. הנה כולם חזרו ועלו למעלה מהטבור וכמ"ש הרב שם נקודות פ"ב. כי נשאר מהטבור ולמטה ריקן בלתי אור. אמנם הנה נשאר למטה מכל אלו האורות כולם. בחי' רשימו ועביית מכ"א מהם להיות שורשים להאורות והכלים דאצילות כנ"ל. אמנם באשר כי אותן הרשימו והעביית הנה הם מהע"ב והס"ג הכלליים שבא"ק שהם הא"א והאו"א שבא"ק. לכן הנה נעשה הם לבחי' שורשים ג"כ רק, לבחי' האורות והכלים דהא"א ואו"א דאצילות. שהם הע"ב והס"ג הכלליים דאצילות אמנם נודע הוא כי הא"א ואו"א הכלליים הנה מהם נמשך ונעשה כל הג"ר הפרטיים שבכל פרצוף וא"כ הרי נמצא כי אותן הרשימו והעביית הנז' הנה היו הם בחי' השורשים הראשונים לכל בחי' אורות וכלים דהג"ר דאצילות ר"ל להג"ר דכל פרצוף. ולכן אמרנו לעיל. סוף ענף א' דכלל י"א. כי הרשימו והעביית הנשאר למטה ע"י הסתלקות הא' הנה הם עומדים בההתפשטות הב' רק בבחי' י"ה. וכל כללות התפשטות הב' וההסתלקות הב' הם הוי"ה. וכ"ז הנה הוא כי הנה הרשימו משום שהיא מאור ההתפשטות הא' לכן הוא מעלתו גדולה מאד. כי הוא מהאור העליון עצמו וכן העביית הנאצל מההסתלקות הא' הנה הוא ג"כ מעלתו גדולה ואינו עביית ממש. ולכן הוא כי הן הרשימו והן העביית הנה הם רק לשרשי אורות והכלים אשר להג"ר לבד. והם בבחי' י"ה בהוי"ה הכללית דכל עולם.

והרי נתבאר לנו עכ"פ ענין ההסתלקות הראשון אשר להאצילות כי הנה הוא הגלמוס דא"ק אשר אמר הרב בנקודות פ"ב והנה נעשה מזה בהעלם השורשים הראשונים ר"ל שורשים נעלמים להאורות והכלים להג"ר דאצילות והוא הרשימו והעביית הנז' אשר הם בבחי' י"ה בערך ההתפשטות הב' וההסתלקות הב' שהם הוי"ה וכנז'.

אמנם באמת הנה נעשה ג"כ בההתפשטות הב' לבד כל הגילוי דהשם הוי"ה ב"ה כולו. והוא בהד' פרצופי דאצילות כנודע וכל בחי' י"ה אשר בהרשימו והעביית הנה הוא רק שרשם הנעלם כי הרי הם מההתפשטות הא' וההסתלקות הא' אשר הם קודם הגילוי דאצילות וזה סוד הכתוב כי בי"ה יהו"ה צור עולמים (ישעי' כ"ו ד') כי השם י"ה הוא מהתפשטות הא' והסתלקות הא' והוא שורשם ובהעלם. והגילוי דהשם הוי"ה ב"ה הוא בהתפשטות הב'. ובכ"ז הנה נעשה ונשלם כל העולמות כולם. וזהו שאמר כי בי"ה ה' צור עולמים. והוא ע"ד שאמר הרב במטי ולא מטי פ"א ע"ש.

ענף ב'.

ונבאר מעתה מקום ההסתלקות הזה דלהאצילות. באיזה מקום שעלו, בהמערכות אשר כתבנו בהאבני מלואים שבתחילת הספר. ע"ד שבארנו לעיל כלל י"א בההסתלקות הא' דלעקודים. וכן יתבאר ג"כ הענין שאמר הרב. בנקודות פ"ב. כי אחר שנסתלקו ועלו למעלה מהטבור הנה נעשו לבחי' מ"ן אל השרשים הפנימיים דהאח"פ ונזדווגו ע"י הע"ב והס"ג שבגלגלתא ונולד מזה האור חדש אשר בקע את הפרסא וירד למטה אך האור הראשון אשר נסתלק ועלה למעלה הנה נשאר עיקרו מבפנים והארתו. נתפשט ויצא דרך העינים וכמבואר שם בדברי הרב כ"ז. והנה כ"ז צריך ביאור מכמה פנים היינו א'. כי איך היה שייכות לאלו האורות להיות למ"ן להשרשים פנימיים דהאח"פ הרי אלו האורות אינן מהאח"פ כלל והם במדרגה למטה מהם כי הם רק מלמטה מהטבור. ב'. כי אחר אשר עליית המ"ן הנז' גרם ג"כ זווג עליון מהע"ב וס"ג שבגלגלתא. א"כ מהו החילוק בין הזווג הזה. להזווג דאותן הע"ב וס"ג ג"כ אשר אמר הרב בתיקון דפ"ב. ושם הרי יצא מאותו הזווג כל אור התיקון אשר מאור הגנוז שהוא מרזא דאור א"ס והוא השם מ"ה. אבל כאן הנה לא יצא מאותו הזווג רק האור חדש אשר בקע את הפרסא וירד למטה, והוא ג"כ רק מכלל אורות הנקודות אשר מיתו ונשברו כמ"ש הרח"ו בשער הקדמות דף י"ט ע"ד סוף דרוש ה'. ג'. כי באיזה סיבה נתחלק האור הראשון מהאור החדש כי האור החדש בקע את הפרסא וירד למטה. והאור הראשון נשאר למעלה והארתו נתפשט ויצא דרך העינים. ואיך נסבב אשר היה יציאתו ממקום גבוה כזו לצאת דרך העינים.

אך הענין בכ"ז הוא כי כבר אמרנו שכל אותו ההתפשטות דא"ק אשר מטבורו עד סוף רגליו הנה הוא רק לצורך האצילות. כי הוא בסוד שאמרו באד"ר קמ"ג א' (וכ"ה בזוה"ק ח"א. כ"א ב'. קמ"ז א'. קס"ו א'.) שכל נה"י הם לבר מגופא. כי עיקר כל פרצוף הוא רק עד מקום הטבור ומשם ולמטה הוא רק לצורך התחתון, וכ"ז הנה הוא נמשך משורש העליון. שהוא מא"ק עם כלל העולמות. שעיקרו הוא ג"כ רק עד מקום הטבור שבו אבל כל המציאות אשר מהטבור שבו עד סוף רגליו הוא רק לצורך האצילות והוא ההתפשטות הראשון אשר להאצילות כנודע בדברינו. והנה היה אותו ההתפשטות דהא"ק מהע"ב והס"ג הכלליים שבו שהם בחי' הא"א והאו"א שבו. ונודע הוא כי בא"א ואו"א דאצילות. הנה שורש אבא הוא רק בקד"א רישא תניינא. ושורש אימא הוא בהמ"ס רישא תליתאה. ומציאותם העיקרי דאו"א הנה הם מהמזלין והנימין וע"י זווג הפה דא"א כמ"ש בהולדת או"א פ"ד. והנה כן הוא כ"ז באו"א שבא"ק ג"כ כי שרשם הוא מהב' רישין שבא"ק, ומציאותם הוא מהאורות האח"פ, אשר הם בבחי' הי"ג ת"ד דהא"ק, כמו שיתבאר לקמן כלל י"ח ענ"י בסי' ה' ע"ש, והנה עיקר הגילוי דהאורות אח"פ הרי נתבאר באבני מלואים שבתחילת הספר כי הם הג' שמות ב"ן אשר בסי' ג' ד' ה', ושרשם הפנימיים דהאח"פ הנה נתבאר שם ג"כ כי הוא בהס"ג מ"ה ב"ן דסי' ב' אות ו' ז' ח'. והנה בכ"ז הוא קשור ותלוי המציאות דאו"א שבא"ק. והיינו כי הרי אמרנו כי או"א הם הס"ג הכללי. אבא הכולל או"א עליון הוא ע"ב שבס"ג. ואימא הכולל ישסו"ת הוא ס"ג שבס"ג. ונודע הוא מדברי הרב בשער אנ"כ פ"ט. כי או"א עלאין עם ישסו"ת הם בסוד ג' רישין והם ג"כ בסוד חב"ד. כי או"א עלאין הם חו"ב. וישסו"ת הם דעת המכריע הכולל זו"ן. והנה יצא לנו לומר עפ"ז כי תליית או"א שבא"ק בהשרשים פנימיים דהאח"פ. הנה אבא הכולל או"א עלאין תלייתו הוא. בהשם ס"ג דסי' ב' אות ו' שהוא שורש הפנימי דאור האוזן. ואימא הכולל ישסו"ת שהם שורש זו"ן. תלייתם הוא. בהשמות מ"ה וב"ן דסי' ב' אות ז' ח' שהם שורש הפנימי דאורות חוטם פה.

והרי נתבאר לנו מכ"ז כי הנה שורשם הנעלם דאו"א שבא"ק הנה הוא בהב' רישין דא"ק. אבא בהרישא תניינא. אוירא וקד"א. ואימא ברישא תליתאה מ"ס. ותלייתם ומליאותם דהאו"א שבא"ק שהוא מהאורות האח"פ. הנה תליית אבא הוא. בהשם ס"ג דסי' ב' אות ו' שהוא שורש הפנימי דאור האוזן. ומליאותו הוא. מהשם ב"ן דסי' ג' אות י"ב שהוא הגילוי ממש דאור האוזן. והנה שם הוא סוד המזל עליון דהעקודים * ובו כלול אבא כי ממנו הוא יוצא ומתהווה כנודע. אך תליית אימא שהיא שורש זו"ן הנה תלייתה בהשרשים פנימים דהאח"פ הנה הוא רק בהשמות מ"ה ב"ן דסי' ב' אות ז' ח' שהם השרשים פנימים דחוטם פה. ומליאותה העיקרי דהאימא שבא"ק הנה הוא מהשמות ב"ן דסי' ד' ה' שהם הגילוי ממש דאורות חוטם פה ושם הוא סוד המזל תחתון דהעקודים ובו כלול אימא כי ממנו היא יוצאה ומתהווה כנודע.

הגהה.

ע' בזה לקמן כלל ח"י ענ"ט או"ה ושם ענ"י סי' ב' אות ח' סע"ו מה שהעלינו שם בזה:

הגהה וב'.

גם בזה הנה העלינו לקמן כלל ח"י ענ"י בב"מ שם כי סוד המזל עליון שבהעקודים הוא אורות החוטם שהם עד החזה וסוד המזל תחתון שבהעקודים הוא אורות הפה שהם עד הטבור:

וזהו ג"כ הענין מה שהאורות הנקודות שהם הז' מלכים לא לקחו מהעקודים בעברם דרך שם אלא מהאורות דחוטם פה, כי הרי גם מליאת ותליית אימא שבא"ק אשר ממנה הוא כל המלכים, כמו שיתבאר למטה, הנה הוא ג"כ רק באורות דחוטם פה.

וכן בדברינו אשר אמרנו כי אבא אשר שרשו הוא בהרישא תניינא הנה אחיזתו הוא בהשם ס"ג דסי' ב' והאימא אשר שרשה הוא בהרישא תליתאה הנה אחיזתה הוא בהשם מ"ה וב"ן דסי' ב', הנה יומתק לנו בזה דברי הרב אשר אמר בשער א"א פ"ד כי הרישא תניינא הוא כללות השם ס"ג, והרישא תליתאה הוא כללות השם מ"ה, הגם שנודע הוא שאלו הב' רישין הב' והג' הם סוד חו"ב, ועכ"ז אמר שהם ס"ג ומ"ה, כי הוא משורש הנעלם שבא"ק אשר שם עומד אבא שהוא חכמה אחוז ותלוי בהס"ג ואימא שהוא בינה אחוז ותלוי בהמ"ה וכנז', כי ירד כ"א כדי להתגלות למטה וכמ"ש בשער רפ"ח פ"ב [אמנם הנה יש בזה עוד אריכות דברים אבל אין המקום כאן וכמו שיתבאר בעה"י לקמן כלל ט"ו ענף ז' אות ו' ז' ע"ש דברים עמוקים].

ונחזור להענין כי הנה נתבאר לנו כי תליית ומליאת או"א שבא"ק הנה הוא מאורות האח"פ ובהשרשים פנימים דהאח"פ, ע"ד או"א דאצילות בהי"ג ת"ד, אשר התחלתם הוא ג"כ מהאזניים כמ"ש בשער א"א פ"ט ופ' י"א וכן הוא בספד"צ רפ"ב דיקנא כו' מאודנין נפקא כו', וא"כ הרי ההתפשטות הראשון אשר לאצילות אשר מהע"ב שבס"ג והס"ג שבס"ג שהם האו"א שבא"ק הרי היה ג"כ השורש נעלם דאותו ההתפשטות, בהאורות דהאח"פ וכן בהשרשים פנימים דהאח"פ, וכן היה לאותו ההתפשטות שורש נעלם ג"כ גם בהב' רישין דא"ק, הקד"א והמ"ס שבו, כי הרי הם השורשים נעלמים להאו"א שבו כנ"ל.

והנה לעיל כלל ו' ענף ג' ד' בארנו שם כי כל מליאת ההתפשטות הראשון אשר לאצילות הנה היה בהב' שמות ס"ג דסי' ו' אות כ"ב ודסי' ט' אות ל"ד, המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, הנמשכים ויוצאים משרשם הפנימי, שהם הע"ב וס"ג הפרטיים שבהם, ע"י תוספות אור וברכה שמקבלים משרשם שבהעקודים, שהם הב' שמות ע"ב דסי' ו' ודסי' ט' וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ו' ענ"ג ע"ש, וא"כ כאשר היה ההסתלקות לאותו האור דההתפשטות הראשון, שנסתלק וחזר ועלה למעלה, והיה עלייתם לבחי' מ"ן כנ"ל, הרי היה ג"כ עלייתם, בהשמות ע"ב דסי' ו' אות כ"א ודסי' ט' אות ל"ג, שהם השורש דאו"א אשר בהאורות דהאח"פ ותלייתם אשר בהשרשים פנימיים דהאח"פ וכנ"ל, כי כ"ז הוא כלול באותן השמות ע"ב הנז' אשר אמרנו לעיל כלל ו' וכן בהאבני מלואים שבתחילת הספר שאותן השמות ע"ב הם השורש דאו"א שבא"ק אשר בהעקודים, שהוא בסוד הב' מזלין שבהעקודים אשר משם הוא המליאות העיקרי דהאו"א (ע"י החג"ת דא"ק), וכן נכלל באותן השמות ע"ב ג"כ, תליית או"א אשר בשרשם הפנימי דהאח"פ, שהוא בהשמ"ב דסי' ב' כנ"ל, הנה כ"ז הוא מרומז וכלול באותן השמות ע"ב דאות כ"א ול"ג. אשר אמרנו שהם השורשי דאו"א שבהעקודים, ועפ"ז הרי אמרנו לעיל ג"כ כי שורש ההתפשטות הראשון אשר בכל דברינו לעיל כלל ו' הנה היה נמשך ג"כ משם, כי היה מגיע השורש דההתפשטות הראשון, גם עד השרשי פנימים דהאח"פ שהם השמ"ב דסי' ב' הכלולים ג"כ בהשמות ע"ב הנז', ולכן אמר הרב היטיב בנקודות פ"ב, כי אח"כ בעת ההסתלקות שהוא כאשר חזר כל האור דהתפשטות הא' למקורו, והיה עלייתו בסוד עליית מ"ן, הנה נעשה לבחי' מ"ן גם אל השרשים פנימים דהאח"פ כי הרי עד שם היה מגיע השורש דכל האור דהתפשטות הא' ולכן היה אח"כ עלייתו לבחי' מ"ן ג"כ באותן השרשים פנימים דהאח"פ כי הם שורשו הנעלם.

וסדר העלייה הנה הוא, כי הרי אמרנו שאותו ההתפשטות הא' הנה הוא המ"ה וב"ן הפרטיים דהב' שמות ס"ג דאות כ"ב ודאות ל"ד, אשר המקום העיקרי דאותן הס"ג כולן, הנה הוא רק למעלה מהטבור, אלא לצורך ההתפשטות הא' דלהאצילות יצאו ונתפשטו המ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הב' שמות ס"ג ונתפשטו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו, ויציאתם הנה היה מהע"ב והס"ג הפרטיים דאותן הס"ג, ע"י שפעת אור וברכה מהמזלין דעקודים וכן מהשרשים פנימים דהעקודים, הכלולים בהשמות ע"ב דאות כ"א ול"ג וכנ"ל, והנה אח"כ בהסתלקותם ועלייתם היה ג"כ בסדר זה, כי עלו למעלה מהטבור שהוא באותן הס"ג עצמן, לבחי' המ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הס"ג גופה, למליאות הנה"י שלהם עצמן שהם ג"כ רק מהטבור ולמעלה דא"ק וכמ"ש הרב בשער או"א פ"ג, וזהו שאמר הרב בנקודות פ"ב כי בעלייתם הנה נשאר עיקרם מהטבור ולמעלה, ור"ל כי הם עומדים שם לעולם לבחי' הנה"י דאו"א שבא"ק שהם הב' שמות ס"ג הנז', אמנם הפנימית שלהם הנה הם עלו למ"ן, והיה עלייתם מתחילה, בהמוחין דאותן הס"ג שהוא בהע"ב וס"ג הפרטיים שבהם עצמן, ומשם עלו עוד בסוד המזלין דהעקודים ומשם להשרשים פנימים דהעקודים אשר כ"ז הוא כלול בהשמות ע"ב דאות כ"א ודאות ל"ג כי שם הוא אחיזת ותליית האו"א שבא"ק שהם השמות ס"ג הנז' דאות כ"ב ודאות ל"ד, ולכן עלו הפנימית דהתפשטות שלהם אחר הסתלקותם ועלייתם, לבחי' מ"ן בהשמות ע"ב הנז' שהוא כללות המזלין דהאח"פ והשרשים פנימים דהאח"פ, והרי נתבאר לנו עכ"פ ענין מ"ש הרב בנקודות פ"ב כי אחר הסתלקותם נעשו למ"ן אל השרשים פנימים דהאח"פ, אמנם משם הנה עלו עוד למעלה כמו שיתבאר, ונייחד לזה ענף בפנ"ע כדי ליתן רווח להמעיין:

ענף ג'.

הנה אמרנו כי ישנם שורש נעלם להתפשטות הראשון דלהאצילות, גם בהב' רישין קד"א ומ"ס דהא"ק, כי הרי כל אותו ההתפשטות, הוא ג"כ רק מסוד לובן העליון, דאוירא ובוצינא, כנ"ל כלל ד' ענ"א וכלל ו' ענ"ג, ולכן בעת ההסתלקות כאשר עלו למ"ן הנה היה עלייתם, גם בהב' רישין קד"א ומ"ס ג"כ והיינו כי ההתפשטות דע"ב דס"ג שהוא אבא אשר שרשו הוא, הרישא תניינא קד"א, הנה הגיע עליית המ"ן שלו גם עד הקד"א אבל ההתפשטות דס"ג דס"ג שהוא אמא אשר שרשה הוא הרישא תליתאה הנה היה עליית שלה רק בהמ"ס, אבל עכ"פ הוא כי היה עליית דאותן המ"ן גם בהב' רישין דא"ק שהם הקד"א והמ"ס שבו.

אמנם הוא כי הנה כאשר שכוונת המאציל ית"ש הנה היה להוציא מתחילה מהתפשטות הזה כל סוד עולם הנקודות וכל תולדותיה. לכן הנה לא התייחדו אז הב' רישין הנז' זב"ן ביחודם הראוי. בכל מה שנוגע לפעולת אותו ההתפשטות ולפעולת כל עולם הנקודות. ועי"ז הנה היה חסר היחוד לגמרי

באותן הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג שהם האו"א שבא"ק ולא התייחדו הם זו"ז כלל. והוא סוד מ"ש בספד"צ פ"א על או"א. כי לא היו משגיחין אפין באפין, שלא היו פב"פ, ועי"ז הרי היה התפשטותן דכ"א בפנ"ע בלתי יחוד, וכן היה אח"כ ההסתלקות שהוא עליית המ"ן דכ"א ג"כ מכ"א בפנ"ע, ועלה כ"א לשורשו, עליית המ"ן דהאבא הוא עלה והגיע גם בקד"א, אבל עליית המ"ן דהאימא הנה לא עלה אלא רק עד המ"ס, ועי"ז הנה היה נעשה שינוים גדולים בין זה לזה, כי הנה עליית המ"ן דאבא שהגיע גם בקד"א ובאוירא עלאה שהוא מרזא דאור א"ס, וכמ"ש הרב בשער א"א פ"ד ופ"ו, והוא מאד"ר קל"ה ע"ב שאמרו שם, והאי אוירא הוא טמיר דטמירין, דעתיק יומין, (ר"ל שנמשך מרדל"א) ברוחא דגניז בהאי גולגלתא, הנה גרם עליית המ"ן דאבא זווג עליון בהב' רישין קד"א ומ"ס, והוא מ"ש הרב בנקודות פ"ב כי ע"י עליית המ"ן הזה הנה נזדווגו הע"ב שבגלגלתא דא"ק עם הס"ג שבו, והם הב' רישין קד"א ומ"ס שנזדווגו ע"י עליית המ"ן דאבא, משום שהגיע עלייתו גם בהרישא תניינא שהם הוא שורש אבא כנז', אמנם באשר שהיה כל עליית המ"ן שלו, ממנו לבד בלתי היחוד באימא, הנה לא היה גם הזווג דהב' רישין אשר גרם בעליית המ"ן שלו זווג שלים, אלא רק בבחי' זווג דלא שלים, שהוא רק בחי' זווג חיצונית הנקרא בשם זווג דאכ"א, ולא זווג פנימי הנקרא בשם זווג דפב"פ, ולכן לא נמשך מהזווג הזה אלא רק האור חדש אשר אמר בנקודות פ"ב שהוא ג"כ רק מכלל אורות הנקודות, כי מהם הוא המלכי יושר כנודע בדברינו.

וזהו החילוק והשינוי הגדול אשר היה בין הזווג הע"ב וס"ג שבגלגלתא האמור בנקודות פ"ב, לבין הזווג הע"ב וס"ג אשר אמר בתיקון רפ"ב, כי כאן הנה היה עליית המ"ן דהאו"א רק מכ"א בפנ"ע, ולא הגיע עליית המ"ן בהרישא תניינא ג"כ אלא רק המ"ן דהאבא לבד משום שבשרשו הוא משם, ולכן היה כל הזווג דהע"ב וס"ג שבגלגלתא הנעשה מזה, רק זווגא דלא שלים שהוא רק זווג חיצוני וזווג דאכ"א, ולכן לא היה נמשך מהזווג הזה אלא רק אותו האור חדש שהוא ג"כ רק מכלל אורות הנקודות, משא"כ הזווג דהע"ב וס"ג האמור בתיקון רפ"ב, הנה שם היה נעשה הזווג, ע"י עליית המ"ן אשר מהיחוד דהאו"א שבא"ק בכל הגלוי, וכמו שיתבאר בעז"ה הענין באריכה בזה לקמן כלל י"ח ענ"ח ע"ב, לכן היה גורם גם העליית מ"ן, זווגא שלים שהוא זווג פנימי דפב"פ העיקרי בהע"ב וס"ג שבגלגלתא. ולכך היה נמשך גם מאותו הזווג כל האור התיקון אשר מרזא דאור א"ס ית"ש שהוא האור דהשם מ"ה כנודע.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי בעניינו שהוא בענין ההסתלקות הראשון אשר להאצילות ונעשה אותו ההסתלקות לבחי' עליית מ"ן הנה נתחלקו או"א זה מזה והיה עליית המ"ן מכ"א בפנ"ע ועלה כ"א לשרשו, עליית המ"ן דהאבא עלה עד הרישא תניינא ג"כ ונעשה עי"ז בחי' זווג חיצוני בהב' רישין כנז' אמנם המ"ן דאימא הנה הם לא עלו אז אלא רק בהרישא תליתאה לבד שהוא המ"ס כי שם הוא שורש אימא כנ"ל ומשום שלא הגיע עליית המ"ן שלה בהרישא תניינא מאומה הנה לא גרמו הם שום זווג כלל בהב' רישין. אלא היא כי תיקף כאשר עלו אותן המ"ן דאימא בהמ"ס. שהיא בוצד"ק. ע"י שבה גנוז גבורה דרדל"א כנודע. הנה הוציא המ"ס את כל אותן המ"ן דאימא שעלו בה. ממקומו גופה לחוץ. והוא יציאתן דרך העינים כי שם מבפנים הוא מקום המ"ס. ע' בהאבני מלואים שבתחלת הספר סי' א' אות א'. והוציא אותן המ"ס ממקומו גופה לחוץ.

ועומק סוד הענין הוא. כי הרי מאותן האורות הנה נעשה כל עולם הנקודות שעיקרן הוא מאותן האורות שיצאו דרך העינים כנודע. ומהם הנה יצא ונעשה כל סוד עולם התוהו וכל תולדותיה. אשר עפי"ז הוא הלוכות כל ההנהגה דעוה"ז עד עת התיקון אשר נעלם דרכה מכל בריה להבין אותה מאומה. כי כולה היא רק גזירה כבושה ממנו ית"ש ובסוד נורא עלילה על בני אדם. כמו שהארכנו בזה בספר הדע"ה כי על כ"ז אמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה שתוק כך עלה במחשבה לפני. וזהו ענין יציאתן מהמ"ס דענינינו. שהוציא אותן המ"ס ממקומה לחוץ. כי כולם הם רק ממחשבתו העמוקה הנעלמה. שהרי הם יצאו ממוחא סתימאה דא"ק שהוא למעלה למעלה מכל האצילות ושם היה הכוונה על כ"ז. ומשם יצא הגזירה כבושה על כל תהלוכות ההנהגה דהעוה"ז אשר עד עת התיקון. ומתנהג הכל בהשגחתו ית"ש תמיד ובהשגחה פקיחא דלא נאים ונטיר תדירא (כמ"ש בספד"צ פ"א) להנהיג הכל ע"פ כוונת תכלית תיקון האחרון והוא ענין יציאתן דרך העינים. והיה יציאתן מהמ"ס עצמו כנז' והבן.

ונחזור להענין כי הרי נתבאר לנו החילוק שהיה בין עליית המ"ן דהאבא לבין עליית המ"ן דהאימא כי עליית המ"ן דהאבא הגיע גם בהרישא תניינא ולכן נעשה עי"ז בחי' זווג מהע"ב והס"ג שבגלגלתא אבל עליית המ"ן דהאימא לא הגיע אלא רק עד הרישא תליתאה לבד ולכן לא נעשה ע"י עליית המ"ן שלה שום זווג כלל והוציא אותן המ"ס ממקומה גופה לחוץ והוא יציאתן דרך העינים. אמנם כאשר שהיה גם עליית המ"ן דהאבא בלתי היחוד באימא לכן לא גרם גם הוא בחי' זווג עיקרי בין ע"ב וס"ג שבגלגלתא אלא רק זווג דחיצונית לבד. ולכן לא נולד מהזווג הזה אלא רק האור חדש שבקע את הפרסא וירד למטה שהוא ג"כ רק מכלל אורות הנקודות כי ממנו הוא המלכי יושר דהנקודות כנודע בדברינו.

ודע כי עיקר כל הזווג דע"ב וס"ג שבגלגלתא הנעשה ע"י עליית המ"ן דהאבא הנה הוא באמת ג"כ רק מהע"ב והס"ג דהמ"ס גופה והוא הע"ב וס"ג אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסי' א' שם אות א' ב'. אבל לא מהרישא תניינא שהוא הע"ב הכללי עצמו. והגם ששורש אבא הנה הוא באמת בהרישא תניינא עצמו. אמנם הוא רק שורשו הנעלם אבל גילויו הוא ג"כ רק בהמ"ס והוא בהמ"ס דהמ"ס, כמו שכתבנו בהאבני מלואים שם סי' א' אות ג' ולכן משום שצורך תולדות עולם הנקודות הנה לא התגלה אז הרישא תניינא ממש עצמו להשתתף היא עצמו בזה. והיה כל הזווג דהע"ב וס"ג הגלגלתא ג"כ רק מהע"ב וס"ג דהמ"ס גופה. והם הע"ב וס"ג אשר בהאבני מלואים שם אות א' ב'.

אמנם היא הנה אותו הע"ב דאות א'. שהוא הכתר והחכמה דהמ"ס. הנה הוא מיוחד לעולם עם הקד"א רישא תניינא. וכמו שכתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' שם סי' א' וכן יתבאר עוד לקמן כלל י"ח ענף י' סי' א'. אות א' וע' שם שיתבאר כי יחודו עם הקד"א הוא בבחי' שונות. כי לפעמים הם מתייחדים בכל עיקרם והם חד ממש ולפעמים הוא רק בחיצונית לבד ובבחי' מטי ולא מטי. ע' זוה"ק פ' נח ס"ה א'. אבל הם מתייחדים לעולם עכ"פ. ונכלל הע"ב דהמ"ס עם הקד"א רישא תניינא והוה הע"ב דאות א' ג"כ מכלל הע"ב הכללי דקרקפתא וזהו אשר אמרנו כאן לעיל בסמוך כי בעליית המ"ן דהאבא נעשה זווג דהב' רישין קד"א ומ"ס והגם דעיקר הזווג הנה היה אז ג"כ רק מהע"ב והס"ג דהמ"ס עצמו אך משום שאותו הע"ב הוא נכלל לעולם בהקד"א לכן נחשב אותו הזווג לבחי' זווג דהב' רישין עצמן, אך באמת הנה היה עיקר הזווג הזה ג"כ רק מהע"ב והס"ג דהמ"ס גופא וזהו הזווג דהע"ב והס"ג שבגלגלתא שאמר הרב בנקודות פ"ב. ולכן נולד משפעת הזווג הזה אותו האור חדש שאמר שם. שהוא ג"כ רק מכלל אורות הנקודות. משא"כ הזווג דהע"ב וס"ג שאמר הרב בתיקון רפ"ב. הנה שם היה הזווג מהע"ב הכללי העיקרי עצמו. שהוא הרישא תניינא ממש גופה, וזהו מה שמדקדק שם הרב ואמר שם על אותו הע"ב, שהוא כללות בחי' המוחין דא"ק. כי שם ר"ל בעת התיקון דמעשה בראשית היה הזווג מעיקר הרישא תניינא עצמו ע'. דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' עש"ת. ולכן היה נמשך שם מאותו הזווג הגילוי דאור הגנוז ונתקנו עי"ז כל מעשה בראשית.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי עיקר הזווג אשר היה כאן ע"י עליית המ"ן דאבא הנה היה ג"כ רק מהע"ב וס"ג דהמ"ס עצמו. שהם הע"ב והס"ג אשר בהאבני מלואים בתחילת הספר סי' א' אות א' ב'. אמנם המ"ן דאימא כאשר עלו למ"ן ועלו הם ג"כ באותו הע"ב. כי שם הוא עליית כל המ"ן כמ"ש בספד"צ פ"א ביה סליקו וביה שלקין דלא הוו והוו ויהויין. הנה כאשר בשורש האימא הוא רק בעיקר המ"ס עצמו הרישא תליתאה הזה לא התעוררה היא בהרישא

תניינא מאומה לגרום שם איזה זווג כלל ולכן הוציא אותן המ"ס ממקומו גופה לחוץ והוא יציאתן דרך העינים שהוא מקום מוצא דהע"ב דהמ"ס וכנ"ל.

והנה המ"ן דהאבא אשר הם גרמו הזווג דהע"ב וס"ג כנז' הנה קיבלו הם מאותו הזווג תוספות אור וברכה להמוחין דאבא: וחזרו וירדו אותן המ"ן עם התוספות אור. בפנימית האבא עצמו בכל קומתו. מחב"ד שבו לחג"ת שבו ומשם לנהי"י שבו ויצאו ונולדו ממנו ע"י זווג דמיניה וביה. והוא האור חדש אשר בקע את הפרסא ויצאו מהטבור והיסוד דא"ק. כמ"ש בנקודות פ' ב' ג' כי שם ר"ל במקום הטבור דא"ק הנה שם מסתיימים הנה"י דאבא ע"ד שכתב הרב בשער או"א פ"ג ויצאו הם מהטבור והיסוד דא"ק כדי להאיר להנקודות שיצאו דרך העינים מבחוץ וירדו ג"כ מהטבור דא"ק ולמטה כנודע וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג'.

והרי נתבאר לנו עכ"פ סיבת החילוק והשינוי אשר היה בין אורות העינים שהם יצאו דרך העינים ולחוץ. לבין האור חדש. שהוא ירד דרך הא"ק בפנימיותו ובקע את הפרסא ויצא הוא דרך הטבור והיסוד. כי אלו הב' מיני אורות הם מעליית המ"ן דאו"א שבא"ק והיה אז עלייתם שלא ביחוד כלל אלא מכ"א בפנ"ע. ועי"ז הנה היה כמה שינוים ביניהם. ומזה נעשה כל עולם הנקודות וכל עולם התוהו. שהוא הכל בכוונה ורצון מהמאציל ית"ש וכנ"ל.

וכן הרי יתבאר לנו ג"כ היטיב בעה"ש. את המקום דכל עליית המ"ן הנז'. שהוא ההסתלקות הראשון דלהאצילות. באיזה מקום שעלו. בפרטי השמות אשר באלפי מלואים שבתחילת הספר. וכבר כתבנו לעיל עכ"ב את מקום עלייתם וסדר עלייתם אשר עד בלשי הפנימים דהאח"פ. כי הוא בהשמות ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א ובסי' ט' אות ל"ג. אמנם כאן בענף זה הרי נתבאר לנו עוד. כי משם ר"ל מהשמות ע"ב הנז' הנה עלו עוד למ"ן למעלה למעלה. היינו המ"ן דהאבא הנה הוא עלה להשם מ"ה דהמ"ס. אשר בסי' א' אות ג'. כי הוא השורש דהע"ב שבסי' ו' אות כ"א. כמו שיתבאר בספר הדע"ה שם סי' ו', והמ"ן דהאימא הנה הוא עלה להשם ב"ן דהמ"ס, אשר בסי' א' אות ד'. כי הוא הוא השורש דהשם ע"ב שבסי' ט' אות ל"ג. כמו שיתבאר בספר הדע"ה שם. אמנם משם שהוא מאותן השמות מ"ה ב"ן עלו עוד עד הע"ב דהמ"ס דאות א' כי שם הוא גמר עליית כל המ"ן. והנה המ"ן דאבא אשר שורשו הנעלם הוא הרישא תניינא. התעורר הוא עד שם ונעשה על ידו הזווג דהע"ב והס"ג כנז'. אבל המ"ן דהאימא אשר שרשה הוא רק המ"ס עצמה. הרישא תליתאה. הנה לא התעורר המ"ן שלה שום זווג כלל. והוציאה אותן הע"ב דהמ"ס ממקומו גופה לחוץ והוא יציאתן דרך העינים וכנ"ל כ"ז. והרי נתבאר בכ"ז כל ההערות שהערינו לעיל רענ"ב וכן כל ענין ההסתלקות הראשון אשר להאצילות הכל באר היטיב בעהית"ש.

כלל י"ג ענף א'.

ומעתה נבאר ג"כ את ענין ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע עניינו וסדרו ותועלתו, למען שמו יתברך ויתעלה, ונתחיל ונאמר כי הנה ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע הנה הוא ג"כ על דרך כל ההסתלקות הראשונים שבכל העולמות שלמעלה אשר בארנו לעיל כלל י' י"א י"ב, והיינו כי כל המציאות דההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע שבארנו לעיל כלל ז', הנה הוא חזר ועלה למעלה במקום האצילות, כי באשר שכל אותו התפשטות הנה הוא באמת מאצילות עצמו וכל התפשטותו וירידתו למטה הנה היה בשביל שני סיבות, א' הוא כדי לעשות רושם ומקום ושורש נעלם להבי"ע, ב' כדי להעשות בעצמו שורש להבי"ע, שיהא הוא השורש עליון להבי"ע אשר באצילות, ונעשה כ"ז ע"י ירידתו במקום העתיד להבי"ע, ולכן אחר שנעשה פעולתו הנה חזר ועלה למעלה כי מקומו הוא באמת רק באצילות עצמו וכנודע בדברינו כ"ז.

והענין בביאור הוא כי התפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע הרי אמרנו לעיל כלל ז' כי הנה הם הג' מיני חיצוניות דהכלים אשר מהטבור ולמטה דא"ק, היינו חיצונית דהפנים, וחיצונית דאחוריים, וחיצונית דחיצונים דאחוריים (כי בהאחוריים נחלקו החיצוניות לשנים כמו שבארנו שם) ואלו הג' מיני חיצוניית ירדו מתחת רגלי א"ק אחר ההסתלקות הא' אשר להאצילות והיה ירידתם במקום שהיה עתיד להעולמות בי"ע ואותו הירידה שירדו שם, זהו ההתפשטות הראשון אשר להם כמו שביארנו כ"ז לעיל כלל ז' בארוכה ע"ש, והנה באשר שעיקרם הם באמת רק מחלקי הכלים דהאצילות עצמן אשר מקומם הוא מהטבור עד סוף רגליו, לכן חזרו ועלו למעלה והוא ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע ונשארו שם לעולם [להיות שורש עליון להבי"ע ומקבלים שם תמיד את כל השפע הנצרך להעולמות בי"ע ומשפיעים למטה, אמנם ע"י ירידתם שבתחילה הנה נשאר מהם, אחר הסתלקותם, שורש נעלם, מבחי' רשימו ועביות, שהוא שורש לכל האורות והכלים דהבי"ע, וע"ד שבארנו לעיל כלל י' י"א י"ב, והגם שאמרנו שירדו רק החיצונית דהכלים לבד והיו בלי אור כלל, אך נודע הוא שהכלים דאצילות הנה משם הוא אורות הנר"נ להעולמות בי"ע (וכמ"ש בשער השמות פ"א ופ"ב, ובפנימית וחיצונית ריש דרוש ח', ובדרושי אבי"ע פ"ה, ובשער קליפת נוגה פ"א, וכן הוא ג"כ בסוף העץ חיים), והנה נשאר רשימו ועביות מכל אותן החיצוניות למטה, וכן נשאר רשימו ג"כ, מהאורות העינים אשר ירדו אצלם להצלותם, ע' לעיל כלל ז', ואותן הרשימו והעביות, הם השורש להאורות והכלים דהבי"ע העיקריים אשר נעשו אח"כ בההתפשטות הב', שיתבאר בעה"י לקמן, אך עכ"פ הוא כי העלייה וההסתלקות אשר חזרו ועלו כל החיצונית הנז' למעלה, הנה הוא הוא ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע.

והנה לעיל כלל ז' כתבנו שם מדברי הרב במבו"ש ושעה"ק, דסיבת עלייתם היה, ע"י אורות העינים שירדו אצלם והעלו אותם, ומבואר שם כי היה עלייתם ע"י הכרח ודוחק ע"ש, והרי צריך ביאור בזה כי למה נשתנה כאן מכל ההסתלקות אשר בהעולמות שלמעלה, שעלו כאן רק ע"י זולתם ולא מעצמם, וגם היה עלייתם רק בהכרח ודוחק.

והאמת הוא כי גם בסדר התפשטות הא' אשר להבי"ע הנה היה בהם ג"כ שינוי גדול מכל סדר ההתפשטיות אשר בהעולמות שלמעלה, כי בכולם היה נמשך ההתפשטות למטה, מיוחד בהאור העליון, שהיה נמשך ממקורו בדרך המשכה ונתפשט למטה, ואמרנו לעיל כלל ד' וכלל ו' כי נמשך כל התפשטות דהעליון אשר לצורך התחתון ע"י בחי' זווג מהדו"ן העליונים, וכולם הם מסוד לובן העליון דאוירא ובוצינא כמו שבארנו שם, והיה ההתפשטות דכ"א מיוחד למעלה, אבל כאן בההתפשטות הא' אשר להבי"ע הרי לא היה כן, אלא שירדו הג' בחי' דהחיצונית הנ"ז למטה שלא ע"י זווג כלל ויצאו חוץ למקומם ונפרדו ונבדלו מלמעלה, וכמו שמבואר בדברי הרב במבו"ש ושעה"ק שם וכנ"ל כלל ז'.

וכן הרי יש בזה סתירה עוד בדברי הרב, כי בעניינו כאן הרי מבואר שכל העולמות בי"ע הם למטה לגמרי מרגלי א"ק. כי הרי לכך ירדו אותן החיצונית למטה מרגליו כדי לעשות שם מקום להעולמות בי"ע וכן כדי להעשות עי"ז שורש עליון להבי"ע. כי ע"י שירדו במקום העתיד להם הנה נתגלמו עי"ז להעשות שורש עליון להם. והרי מבואר מזה כי מקום הבי"ע הוא למטה לגמרי מרגלי א"ק, אבל בשער סדר אבי"ע בקיצור ובכ"מ הרי מבואר כי א"ק הנה הוא מבריח עד סיום כל העולמות כולם וכן בעגו"י ענ"ד מבואר שם בארוכה כי כל העולמות אבי"ע הם מקיפו מסביב מטבורו עד סוף רגליו והוא בתוכם ובפנימיותם. וכן העיר הרח"ו ז"ל בזה במבו"ש שם. והנה הגם שכבר דברנו בזה בכ"מ. לעיל כלל ז' ובספר הדע"ה ח"א דרוש ה' וכן בחלק הביאורים בעגו"י ענ"ד. עכ"ז הנה מכריח לנו הענין לדבר בזה כאן ג"כ ואין ביהמ"ד בלא חידוש, אמנם נייחד לזה ענף בפנ"ע:

הנה

ענף ב'.

הנה הענין בכ"ז הוא כי הנה מפני שרצונו ית"ש הנה היה להמציא ולהוציא את כל העולמות בי"ע במציאות כזה שיהיו הם במציאות עולמות נפרדים והם נבדלים מאלהות לגמרי. וכמ"ש בהקדמת תיקונים דף ד' סע"ב. (הגהה ע' אב"מ אשר בתחילת הספר בהקדמה לס' ק' בהגהה שם באריכות בזה) דלאו איהו וחייהון חד (שאותם המחיה אותם. שהוא אורו ית"ש. אינו מתייחד עמהם להיות חד עמו) לאו איהו וגרמיהון חד, גרמיהון הם הכלים. כמ"ש הרב בשער דרושי אבי"ע פ"ה. והוא ע"פ מה שנודע בשער השמות פ' א' ב' ובכ"מ. שגם הרוח ונפש דבי"ע הם ג"כ אינם אלהות. ועכ"ז הנה גם הם אינם אחד עם הכלים שלהם. וכמו שאנו רואין גם בעוה"ז שהגוף הוא אינו אחד עם הרוח והנפש שבו. הגם שהוא כולו חי על ידם. עכ"ז הנה הוא עומד לעולם במציאות גשם וחומר. וזהו שאמר כי בהעולמות בי"ע הנה לבד מה שהם אינם אחד עם אור אלהותו ית"ש אשר בפנימיותם. הנה הם אינם אחד גם עם הרוח והנפש שלהם הגם שהם ג"כ אינם אלהות. משא"כ באצילות איהו וגרמיהון חד בהון. שאור א"ס ית"ש מתייחד שם גם עם הכלים עד שנעשים כולם אלהות גמור על ידו. איהו וחייוי חד בהון. כי הכלים הם אחד עם אור החיות שלהם ולא נקראו כלים אלא בערך בחי' אור החיה שבהם (שהוא חכמה כי על ידו הוא היחוד דאור א"ס כמ"ש בסוף שער השמות וכנודע) אבל הם עצמם הם ג"כ נר"ן כי הם נר"ן להעולמות בי"ע. כמ"ש הרב שם בדרושי אבי"ע פ"ה ע"ש.

ועכ"פ הוא כי העולמות בי"ע הנה הם נפרדים ונבדלים והם בריאות שונים. ולכן הנה נשתנה סדר סיבת מציאותם בכל הבחינות הנ"ל. כי הרי בכל העולמות שלמעלה עד סוף האצילות הנה לא נעשה ההבדל וחילוק מדרגה אשר בין עולם לעולם. אלא רק ע"י ההסתלקות הראשון אשר אליו שהוא הצמצום אשר מכל עליון להתחתון וכמו שמבואר בכל דברינו. אבל ההתפשטות הראשון אשר היה מכל עליון לצורך התחתון. הנה הוא היה מתפשט בדרך המשכה. שהיה נמשך מלמעלה ונתפשט למקום העתיד להתחתון אבל היה אותו ההתפשטות מיוחד תמיד במקורו כי בזה הנה נתגלה ונתראה איך שכל תחתון הוא נמשך ויוצא מהעליון עצמו ומיוחדים זב"ז. משא"כ בההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע הנה נעשה גם ההתפשטות הראשון אשר להם ג"כ רק בהבדל ונפרד מלמעלה ובריחוק מקום וכמו שאמרנו שאחר ההסתלקות הראשון דלהאצילות ופריסת הפרסא שנשאר למטה ריקן מאור והוחשכו הכלים. הנה אז נבדלו מהם החיצוניות דהפנים והאחורים וירדו הם למטה מרגליו במקום העתיד להבי"ע ונעשו הם להתפשטות הא' אשר להבי"ע והרי נעשה כל אותו ההתפשטות הא' בהבדל וריחוק ממקורן. כי רק ע"י זה יצאו ונעשו העולמות בי"ע על מדרגתן הראוי לפי שהם נפרדים ונבדלים מאלהות. והגם שאורו ית"ש הוא תמיד בפנימיותם ומהוה אותם ומקיים אותם והם תלוים לעולם רק עליו בכל מציאותם ובכל מקריהם. עכ"ז הנה הם אינם אחד עמו והם נבדלים מאלהות לגמרי וכנז'.

וזהו עומק הכוונה מה שאמר במבו"ש ושעה"ק הנ"ל כלל ז' כי ירדו הג' מיני חיצוניות הנז', שהם ההתפשטות הראשון אשר לבי"ע למטה מרגלי א"ק, אשר לכאורה היה לו לומר רבותא יותר שירדו למטה גם ממקום העתיד לאצילות. כי עיקר הא"ק הנה הוא באמת נשלם ומסתיים במקום הטבור וכל המציאות אשר מהטבור ולמטה שבו הנה היה זה רק לצורך ההתפשטות הראשון דלאצילות והיה מתייחס אז על שם א"ק. שהוא ההתפשטות דס"ג הכללי שהיה מתפשט להמציאות אשר מהטבור עד סוף רגליו. וכדי להעשות בא"ק שורש לאצילות והוא ההתפשטות הראשון לאצילות. אבל אחר ההסתלקות ופריסת הפרסא הרי חזר כל אותו אור דההתפשטות למקומו. וחזר ונשלם ומסתיים עיקר הא"ק רק במקום הטבור. אבל כל המקום אשר מהטבור ולמטה עד סוף רגליו הנה נעשה מאז ולהלאה והוא מעתה ועד עולם רק להמקום דאצילות וכנ"ל כלל י"ב ענ"א ולעיל כלל ה' ו'. וא"כ הרי החיצונית דאותן הכלים כאשר ירדו אז למטה. הרי היו למטה גם ממקום האצילות. כי לא היה נמשך שם א"ק אלא רק לפי שעה. אבל מאחר ההסתלקות ולהלאה לא נתייחס אותו המקום מעתה עוד על שם א"ק כלל. והרי היה לו לומר רבותא יותר שירדו למטה גם ממקום האצילות.

אך עומק כוונת דברי הרב הוא ע"פ מה שנודע בדברינו כי כל ענין התלבשות הנה"י דהעליון המתלבש בכל תחתון הכוונה הוא על בחי' טיפה הזרעית אשר עיקרה היא מהנה"י. ובסוד השחקים ששוחקים מ"ן לצדיקים לדיק ולדק ע' זוה"ק ויקרא כ"ו רע"א. ויש גם בכל בחי' טיפה הזרעית ב' בחי'. אחד בירורי דהולד עצמו ואחד מחלקי או"א המשתתפים בו ונעשים בו לצלם מצלמיו. וכמ"ש בשער המוחין ע"ש מפ"ה והלאה. ואותו החלק דבירורי הולד עצמו עיקרה הוא מהמטרה דהעליון. והחלקי דאו"א המשתתפים בו. עיקר הוא מהנה"י דהעליון. ועי"ז אמרו ברא כרעיה דאבוה הוא. (עירובין ע' ע"ב). והנה על אותו החלק דאו"א המשתתפים בהולד ונעשה בו לצלם מצלמיו והוא מהנה"י דאו"א. הנה זהו מ"ש הרב בכמה דרושים. שכל עליון מתלבש בהתחתון בהנה"י שלו וע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ג' ע"ש.

והנה כ"ז הוא הענין ג"כ בהא"ק עם האצילות מה שמלביש האצילות מהטבור ולמטה דהא"ק. הנה עומק הכוונה הוא ג"כ רק ע"פ הנז'. והוא כמו שאמרנו לעיל כלל ד' וכלל ו' כי הכל נעשה מסוד לובן העליון דאורייתא ובוצינא. כי מזה יצא כל הי"ג מערכות אשר לעיל בתחילת הספר בהאבני מלואים שם והוא ענין ההתלבשות דהאצילות על הא"ק מטבורו ולמטה. והכוונה הוא על חלקי או"א שבא"ק שהם הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג וכן דהע"ב הכללי כנ"ל כלל י"ב וכלל ה' ו'. המשתתפים בהאצילות ונעשים בו לצלם מצלמיו ואותן חלקי דהע"ב דס"ג ודס"ג דס"ג ודהע"ב הכללי הנה כולם הם רק בסוד לובן העליון. אשר עיקרו הוא מהנה"י שלהם ובסוד השחקים ששוחקים מ"ן לצדיקים כנ"ל. והוא הנה"י דהא"ק המתלבש באצילות. ומזה הוא נעשה כל ההתפשטות הראשון אשר להאצילות וכן כל ההתפשטות השני אשר להאצילות והבן הדברים,

והנה באצילות עצמו הנה הגם שנעשים בו כל אותן הנה"י הנז' לצלם מצלמיו. עכ"ז הנה יש בו היכר וגילוי שהם מתולדות א"ק עכ"פ ומשיג האצילות את בחי' א"ק מטבורו ולמטה שבו והוא ע"י אותו התלבשות הנז'. אמנם כל אותן החיצוניות דהכלים כאשר ירדו למטה ממקום האצילות להעשות להתפשטות הראשון להעולמות בי"ע. הנה הגם שהם ג"כ רק מאותן הנה"י עצמן והם ו' בחי' חיצוניות וכנ"ל כלל ז' ענף ג' עש"מ. עכ"ז הנה מאחר שירדו למטה שהוא גם מכל המקום העתיד להאצילות הנה נתחשכו שם עד שלא היה להם שם שום היכר וגילוי כלל שהם מתולדות הנה"י דא"ק. וזהו עומק כוונת דברי הרב מ"ש שירדו למטה מרגלי א"ק. ור"ל שאין להם שם היכר כלל מבחי' נה"י דא"ק מאומה. הגם שבאמת הנה הם רק החיצונית דהכלים דאותן הנה"י עצמן אך מאחר שירדו למטה ממקום האצילות והיה ירידתם במקום העתיד להעולמות בי"ע הנה נתחשכו כ"כ עד שלא היה להם אז היכר כלל שהם מנה"י דא"ק.

והרי נתבאר כי מ"ש הרב שירדו למטה מרגלי א"ק ולא אמר רבותא יותר שירדו למטה גם ממקום העתיד לאצילות כי כוונת הרב הוא להשמיענו חידוש שאחר שירדו למקום העתיד להעולמות בי"ע הנה נתחשכו כ"כ הרבה עד שלא היה ניכר אז בהם מבחי' נה"י דא"ק מאומה הגם שבאמת הנה הם ג"כ רק מאותן הנה"י עצמן. החיצונית דהכלים שלהם וכנ"ל. וכ"ז הוא מסיבת הדברים שאמרנו לעיל שהוא באשר שהיה ירידת אותן החיצוניות שלא בדרך המשכה ויחוד אלא רק בהבדל ופירוד. בנפרדו החיצונית מהפנימית וירדו למטה. ועי"ז נתחשכו כ"כ. והם אשר נעשו להתפשטות הראשון להעולמות בי"ע שהם השורש הראשון להם ויצאו עי"ז כל מציאות הבי"ע. נפרדים ונבדלים מאלהות שהם עצמם אינם אלהות כלל. וכוונת המאציל ית"ש בהם.

והנה כאשר ירדו למטה ונתחשכו כ"כ כנז'. הנה יצאו עי"ז כמעט ממדרגת האצילות ג"כ ולכן גם אחר שעשו את שליחותן ופעולתן באותו ההתפשטות. ע"י כל ההתפשטות הראשון

אשר לכל עולם כנודע בדברינו. הנה לא היה אפשר להם לעלות מעצמם למעלה. ע"ד כל ההסתלקות הראשון דלכל עולם. מאחר שנתעבו כמעט למדרגת הבי"ע. ועי"ז לא היה אפשר להם לחזור ולעלות מעצמם למקום האצילות הגם שהם מאצילות גופה הוא מקומם לעולם. ולכן לא עלו אלא רק ע"י אורות העינים שירדו אצלם והעלו אותם. וגם זה היה ג"כ רק בהכרח ודוחק מאחר שנתעבו כ"כ הרבה. אמנם ע"י אורות העינים שירדו אצלם הנה נזדככו קצת והעלו אותם עכ"פ. ועכ"ז הנה לא עלו למקומם הראשון ממש. להיות חיצונית של הכלים דנה"י אשר לוקחו משם. ולא עלו על הנה"י עצמם. אלא עמדו אחורי עגולי דהנקודות מכנגד מקומם הראשון כמ"ש במבו"ש ושער"ק שם. וכ"ז הוא מסיבת ירידתם למקום העתיד להבי"ע שהם עולמות נפרדים לכן נעשה בהם כל אותן השינויים· הן בסדר ההתפשטות והן בסדר ההסתלקות. בשביל תולדות הבי"ע שיצא מהם. אמנם הם עצמם. ר"ל אותן החיצונית עצמן הנה הם ג"כ רק ממציאות האצילות כי הם שורש הבי"ע אשר באצילות ולכן חזרו ועלו למעלה שהוא ההסתלקות הראשון ועומדים הם לעולם באצילות גופה. ומהם נמשך כל השפע הנצרך להבי"ע תמיד.

אמנם מה שאמרנו כי אותו ההתפשטות הראשון ע"י ירידתו למטה הנה נתלבש בו אור הא"ק ולא היה ניכר בו שהוא מתולדתו מאומה. כי זהו מ"ש שירדו למטה מרגלי א"ק וכנ"ל וכן מה שאמרנו ג"כ כי העולמות בי"ע הם למטה לגמרי גם מהאצילות. הנה הכוונה הוא רק על גילויים ועל המציאות עצמן דהבי"ע כי המציאותן עצמה דהבי"ע הם אינם אלהות ח"ו והם למטה מאצילות לגמרי. אמנם באשר כי כח התהוותם וכל קיומם וחיותם הנה הוא לעולם תמיד רק משפעת אורו ית"ב אשר באצילות והא"ק. והוא עומד תמיד בפנימית פנימיותם לעולם. ובו הם מתהוים וחיים וקיימים. וכל שפעת אור הנה הוא לעולם ג"כ רק ע"י זווגי העליונים. ובסוד הספקים בשוקים מ"ן שהם נה"י. והם עומדים בכל העולמות כולם בפנימית פנימיותם. והרי נמצא כי כל העולמות כולם הנה הם מקיפים על סוד הנה"י דאצילות וא"ק כי הם עומדים בהעלם בפנימית כל העולמות כולם מתחלתם עד סיומם כי כל התהוותם וקיומם והנהגתם בכל מאורעותיהם הנה הוא לעולם תמיד בשפעת אור אשר מנה"י דא"ק ודאצילות אשר בפנימיותם וזהו שאמר הרב בשנוי' עכ"ד ובכ"מ. שהעולמות בי"ע הם מקיפים על הנה"י דא"ק ודאצילות. הגם דעיקר מציאותם דהבי"ע הוא באמת למטה לגמרי גם מכל האצילות אך הכוונה הוא ע"פ הנז'. וכבר כתבנו בזה בכ"מ. והרי נתבאר לנו בזה בדרך כלל כל ההערות שהערנו לעיל ענ"א. ועי' עוד למטה בסמוך הענין בדיוק ובפרטות:

ענף ג'.

ומעתה נאמר עוד כי הנה כאשר נתבונן בזה אנו מוצאין כי היה ה' שינוים בין ההתפשטות הא' וההסתלקות הא' אשר להעולמות בי"ע לבין ההתפשטות הא' וההסתלקות הא' אשר להעולמות שלמעלה. א' הוא. כי בכל העולמות שלמעלה הנה היה ההתפשטות הראשון אשר לכל אחד מהאור העליון. אלא שהיה נכלל בו בהעלם בחי' כלי ג"כ והוא נתגלה בו רק אחר הסתלקותו כמבואר בכל דברינו בזה. אבל בהתפשטות הראשון אשר להבי"ע הנה היה כל ההתפשטות רק מהחיצונית דהכלים לבד וכנ"ל.

שינוי ב' הוא כי בכל ההתפשטיות הראשונים אשר בהעולמות שלמעלה, הנה היה ההתפשטות אשר לכל אחד. אחר ההתפשטיות הב' אשר להעליון שעליו. שהוא אחר שנשלם העליון. כי הרי מציאות הא"ק נעשה מהקו דא"ס שהוא ההתפשטות הב' דא"ס כמו שיתבאר בעה"י לקמן כלל י"ד. וכן ההתפשטות הא' אשר להעקודים הנה הוא נעשה אחר שנשלם הא"ק ומסוד אוזן העליון שבו כנ"ל כלל ד'. וכן ההתפשטות הא' אשר להאצילות הנה הוא נעשה ע"י העקודים וכנ"ל כלל ה' ו' והוא אחר ההתפשטות הב' דלהעקודים. משא"כ ההתפשטות הא' אשר להעולמות בי"ע הנה הוא נעשה רק אחר ההסתלקות הא' דלהאצילות והוא אחר שנתרוקן כל האור משם. והוא שינוי נוסף על הא'. כי הרי לבד מה שהיה כל ההתפשטות רק מהחיצונית דהכלים בלתי אור. הנה גם למעלה לא היה אז שום אור כלל. והרי עי"ז הנה נתחשך ונתעבה אותן החיצוניות שירדו למטה בעיבוי אחרי עיבוי, ולא נשאר להם למעלה לקבל הארה משם אלא רק פנימית דהכלים לבד והם האירו מרחוק לאותן החיצוניות שירדו, והוא ע"ד שהוא לאחר התיקון שהכלים דאצילות הם הנר"נ להבי"ע, אבל אותן החיצוניות עצמן שהם ההתפשטות הא' אשר להבי"ע הנה הם נתעבו בעיבוי אחר עיבוי ע"י אלו ב' השינוים הנז' כי א' הוא מה שהיו רק החיצונית דהכלים לבד בלתי אור, ב' הוא שלא נשאר להם למעלה ג"כ שום אור להאיר להם, והוא במה שנעשה כל אותו ההתפשטות הראשון אשר להבי"ע רק אחר ההסתלקות הראשון אשר להאצילות, משא"כ ההתפשטות הא' אשר לכל העולמות שלמעלה הנה היה כל ההתפשטות מהאור עצמו, וכן היה ההתפשטות הראשון אשר לכל תחתון אחר ההתפשטות הב' אשר להעליון ונמשך ההתפשטות דכ"א מיוחד בהאור העליון, ועי"ז הנה מיוחדים כל העולמות שלמעלה תמיד ביחודו של עולם שהוא א"ס ית"ש, כי כל מציאותם הוא מאורו המתפשט ממנו והיה כל ההתפשטות גם מהאור עצמו, משא"כ העולמות בי"ע הם נפרדים מפני שכל מציאותם הוא רק אחר שנסתלק האור העליון והיה התפשטותם רק מבחי' חיצוניות הכלים לבד.

שינוי ג' הוא בסדר ההסתלקות, כי בכל העולמות שלמעלה הנה היה ההסתלקות הראשון מסיבת האור עצמו, ע"י יחודו במקורו, כי באשר שגם בעת התפשטותו וירידתו היה ג"כ מיוחד במקורו תמיד כי הוא מהאור העליון עצמו, ולא ירד למטה אלא לעשות שליחותו, שהוא כל התועליות דההתפשטות שאמרנו לעיל, היינו להעשות בעצמו שורש להתחתון וכן לייחד מקום להתחתון וגם לרשום שם שורשים נעלמים לאורות וכלים דהתחתון וכנ"ל בדברינו כ"ז, ולכן אחר שעשה את שליחותו הנה חזר הוא עצמו ועלה למקורו מאליו כי שם מקומו, והיה אפשר לו לעלות מאליו אחר שהוא מהאור העליון עצמו, משא"כ ההסתלקות הא' אשר להבי"ע הנה היה רק ע"י זולתם והוא ע"י אורות העינים שירדו אצלם והעלו אותם אבל לא היה אפשר להם לעלות מאליו, והוא ע"י שנתעבו בעיבוי אחר עיבוי ע"י ב' שינוים הא' והב' הנ"ל, ונמצא כי השינוי הא' והב' אשר היה בההתפשטות הנה זה גרם להם עוד שינוי ג' שהוא בסדר ההסתלקות, והיינו במה שלא היה אפשר להם לעלות מאליו אלא רק ע"י זולתם והוא ע"י שנתעבו כנז' ולכן לא היה אפשר להם לחזור ולעלות למקום האצילות אלא רק ע"י אורות העינים שירדו אצלם ונזדככו קצת ונעשו הם טפלים לאורות העינים.

והנה כ"ז גרם להם ג"כ עוד שינוי ד' והוא כי הנה לא עלו למקומם הראשון אשר ירדו משם אלא שעמדו רק מאחורי עגולי דהנקודות, והענין בביאור הוא כי הרי מקומם הראשון הנה היה בהנה"י דא"ק כי הם החיצונית דהכלים דהנה"י, אבל הנקודות הנה הם רק מהמלכיות דהא"ק המלבישים על הנה"י והנה כאשר עלו אלו החיצוניות ע"י אורות העינים שהעלו אותם, הנה לא חזרו לעלות למקומם הראשון שהם מהנה"י ממש אלא עמדו רק מאחורי העגולי דהנקודות שהם רק מהמלכיות המלבישים על הנה"י והרי הפסיקו העגולי הנקודות ביניהם למקומם הראשון, משא"כ כל התפשטיות הראשונים דהעולמות שלמעלה כאשר חזרו ועלו בההסתלקות הראשון הנה חזרו למקומם ממש ממקום שיצאו. והרי היה עוד שינוי ד' בסדר ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע מכל ההסתלקיות הראשונים אשר בהעולמות שלמעלה, והיה השינוי הזה ג"כ מסיבת גודל העיבוי שנעשה בהם ע"י השינוים אשר בההתפשטות כנז'. ועי"ז לא עלו מעצמם שהוא השינוי הג' וכן לא עלו למקומם הראשון שהוא השינוי הד' והנה נעשו ע"י כ"ז טפלים לאורות העינים כי רק על ידם נעשה להם האפשרית לחזור ולעלות למקום האצילות. ונשארו עי"ז החיצונית טפלים לאורות העינים.

והנה יצא ונעשה בהם מכל זה עוד שינוי אחת גדולה ועצומה והוא שינוי ה'. והיינו כי בכל ההסתלקיות הראשונים אשר

בהעולמות שלמעלה הנה אמרנו לעיל כלל י' י"א י"ב כי היה נעשה כל ההסתלקות לבחי' מ"ן ואמרנו בכלל י"א י"ב כי היה עליית המ"ן דכ"א בהשורש הפנימי דכ"א. כי ישנם שורש פנימי להתפשטות ראשון דלכל עולם כנ"ל כלל ד' ענ"א. וכן היה ג"כ שורש פנימי להתפשטות ראשון אשר להבי"ע כנ"ל כלל ז' ענ"א והנה הוא בההתפשטות הראשון אשר להאצילות. שהוא ההתפשטות הא"ק אשר מהטבור עד סוף רגליו. ובהבחנה הב' שבו. אשר לעיל כלל ו' ענ"א שהיה מיוחס עדיין על שם א"ק עצמו והתפשטות הס"ג הכללי. הנה שם עצמו היה נעשה רמז ורושם נעלם גם להתפשטות א' דלהבי"ע. ואותו הרמז ורושם נעלם הוא השורש פנימי להתפשטות הא' דלהבי"ע. והרי היה אותו השורש פנימי. בבחי' הא"ק עצמו והס"ג הכללי. וכנ"ל כלל ז' ענ"א כ"ז. אמנם הנה אותו ההתפשטות דא"ק והס"ג הכללי הרי הוא עלה ונתעלם, אחר ההסתלקות הראשון דלהאצילות ופריסת הפרסא. ועומד כל אותו המקום מאז ולהלאה רק בגילוי האצילות. וכנ"ל כלל ו' ענ"א בההבחנה הג'. והנה כאשר נעשה אז ההתפשטות הראשון דלהבי"ע כנ"ל ענ"א. הרי אמרנו לעיל ענ"ב. כי נתעלם אז מאותו ההתפשטות. כל מדרגת א"ק לגמרי. ואמרנו עוד כי ע"י ירידתם למטה הנה יצאו כמעט ממדרגת האצילות ג"כ כי לכן היה הצורך שירדו אלהם האורות דהעינים להעלות אותם. והרי לנו כי הגם ששורש הפנימי דההתפשטות אשר להבי"ע הנה היה נרמז. ונרשם גם במדרגת הא"ק והס"ג הכללי. אך ההתפשטות עצמו הנה נתחלף ויצא ממדרגה הזה לגמרי ויצא כמעט ממדרגת האצילות נ"כ אך ע"י אורות העינים שהעלו אותם הנה חזרו למקום האצילות. ועכ"ז הנה נשארו רק טפלים לאורות העינים כנ"ל והיה כ"ז ע"י שנעשה כל אותו ההתפשטות רק אחר ההסתלקות דלהאצילות וכנ"ל כ"ז.

והנה ע"ז הנה נעשה בהם שינוי גדול. מכל ההסתלקות אשר למעלה. כי כל ההסתלקות הנה נעשו לבחי' מ"ן בעלייתם. כי הם עולים לשרשם הפנימי שלהם ונעשו שם למ"ן ומשם עולים עוד למ"ן למעלה למעלה עד הנביעו דאור א"ס ית"ש וכנ"ל כלל י"א י"ב, אבל ההסתלקות הראשון אשר להבי"ע הנה לא היה עלייתם אז בבחי' עליית מ"ן כלל. כי נעשה כל מציאותם ע"י ההסתלקות דלהאצילות ונחשך שם כל אותו המקום משם אור כלל ואז נעשו להתפשטות הא' להבי"ע וכן אחר שחזרו ועלו בהסתלקות הא' הנה לא חזרו למקומם הראשון אשר במדרגת הא"ק כי נתחלפו ממדרגתם הראשונה לגמרי ונעשו רק טפלים לאורות העינים. משא"כ כל ההסתלקיות אשר בהעולמות שלמעלה הרי היה עלייתם למקומם ולמקורם ועלו שם למ"ן. והנה זהו השינוי הה' אשר אמרנו שהיה בהסתלקות הא' דלהבי"ע. כי כל הסתלקיות אשר בהעולמות שלמעלה היה הסתלקותם בבחי' מ"ן אבל ההסתלקות הא' אשר להבי"ע היה כל ההסתלקות רק בבחי' עליית מקום לבד כי עלו למקום האצילות כי שם הוא מקומם לעולם להיות שורש עליון להבי"ע אבל לא היה אז עלייתם בבחי' מ"ן כלל.

אמנם לאחר התיקון שהוא אחר ההתפשטות הב' דלהאצילות אשר ע"י האור דשם מ"ה. הרי חזר ונתמלא שם כל אותו המקום אשר מהטבור עד סוף רגליו באורו ית"ש. כי נשלם ונעשה שם מציאת כל האצילות. ונתקן אז כל אותן החיצוניות נ"כ למציאות האצילות ממש כי נתייחדו עם הפנימית לאחד ממש והם שורש העליון דהעולמות בי"ע אשר עומד באצילות לעולם ומקבלים משם ומשפיעים למטה. והנה מאז ולהלאה שהוא מאחר התיקון דמעשה בראשית אשר ע"י השם מ"ה. הנה עומדים שם כל החיצוניות הנז' שהם השורשים העליונים דהבי"ע. לבחי' מ"ן תמיד ע"י כל הבירורים מהנוגה"ק שעולין בהם מלמטה תמיד. אך כ"ז הוא רק לאחר התיקון דמעשה בראשית. אבל בעת עולם הנקודות כאשר עלו החיצוניות הנז' להסתלקות הא' אשר להבי"ע שהוא אחר הסתלקות הא' אשר להאצילות. שנתרוקן שם אז מהאור העליון ונתחשך שם כל המקום אשר מהטבור עד סוף רגליו הנה לא היה אז ההסתלקות הא' דלהבי"ע לבחי' מ"ן כלל. אלא שהיה אז כל ההסתלקות רק לבחי' עליית מקום. שעלו למעלה במקום האצילות ונשארו שם לעולם להיות שורש עליון להבי"ע. ועי' מה שכתבנו בזה עוד. בספר הדע"ה ח"א דרוש ה' סי' ד' ה' ו' ושם דרוש ו' סי' ג' אות ו' ז' ח' ע"ש בארוכה.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי היה ה' שינוים בין התפשטות הא' והסתלקות הא' אשר להעולמות בי"ע לבין התפשטות הא' והסתלקות הא' אשר בהעולמות שלמעלה כי בכל העולמות שלמעלה הנה היה ההתפשטות הראשון אשר לכל תחתון. אחר ההתפשטות הב' אשר להעליון אבל ההתפשטות הא' אשר להעולמות בי"ע הנה היה ההתפשטות אחר ההסתלקות הראשון אשר להאצילות ונתרוקן האור משם. והוא שינוי הא' (כי זה היה הסיבה לכל הה' שינוים כולם). שינוי הב' הוא. כי בכל העולמות שלמעלה היה התפשטות הראשון אשר לכל תחתון מהאור העליון עצמו והיה ההתפשטות בדרך המשכה בלי פירוד כלל והיה מיוחד במקורו אבל התפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע הנה היה ההתפשטות מהכלים לבד בלי אור ורק החיצונית דהכלים ונפרדו מהפנימיה וירדו למטה. והרי היה ב' שינוים בההתפשטות. וכן היה עוד ג' שינוים בההסתלקות והיינו, כי בכל ההסתלקיות הראשונים אשר בהעולמות שלמעלה היה ההסתלקות הראשון אשר לכ"א מעצמו ומאליו. אבל ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע היה רק ע"י זולתם כי נתעבו ולא היה אפשר להם לעלות מעצמם ולא עלו אלא רק ע"י אורות העינים שירדו אלהם והעלו אותם והוא שינוי ג'. עוד היה שינוי בההסתלקות. כי בכל ההסתלקיות אשר בהעולמות שלמעלה כאשר נסתלקו ועלו. הנה היה עלייתם במקומם הראשון. שהוא בהמקום אשר יצאו משם והיה ההסתלקות במקומם ומקורם אשר משם נתפשטו ויצאו. אבל ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע הנה לא עלו במקומם כלל אלא עמדו באחורי עגולי דהנקודות שהם האורות דהעינים. והפסיקו עגולי הנקודות בינם לבין מקומם הראשון. ונעשו טפלים רק לאורות העינים. ולא חזרו למקומם הראשון להתייחד עם הפנימית אלא רק בעת התיקון אשר ע"י שם מ"ה. אבל בעת עולם הנקודות עמדו רק בהפסק מקום כנז' והוא שינוי ד'. וכן היה עוד שינוי גדולה ועצומה. והוא שינוי ה'. כי כל ההסתלקות הראשונים אשר בהעולמות שלמעלה הנה נעשה כל הסתלקיות לבחי' עליית מ"ן לקבל ע"י תוספות אור וברכה מלמעלה למעלה. אבל ההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע הנה היה אז רק בבחי' עליית מקום לבד. שעלו למעלה במקום האצילות כי שם הוא מקומם והם שורש העליון להבי"ע להשפיע להם תמיד. אבל אז שהוא בעת ההסתלקות הראשון והיה אז שליטת דעולם הנקודות הנה לא היה עלייתם אז למ"ן כלל אלא לעליית מקום לבד.

והרי היה ה' שינוים בהתפשטות וההסתלקות הראשון אשר להעולמות בי"ע מההתפשטות והסתלקות ראשון אשר להעולמות שלמעלה, ועי"ז הנה יצאו כל העולמות בי"ע במציאות עולמות נפרדים וכנ"ל דענ"ב, כי משום שרצונו ית"ש הנה היה להמציא אותם רק בבחי' נפרדים לכך שינה עליהם סדרי בראשית בכל הה' שינוים הנז' כדי להמעיט האור בהם שיצאו רק ע"פ כוונתו ית"ש בהם, והרי נתבאר בזה תהל"א ית"ש ענין ההסתלקות הראשון אשר לכלל העולמות בי"ע ובזה נשלם הביאור דענין הסתלקות ראשון אשר לכל העולמות כולם, יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים. ועתה נלך לדרכינו בביאור ההתפשטות הב' אשר לכל עולם:

והוא ית"ש יאר פניו אתנו סלה:

כלל י"ד ענף א'.

ההתפשטות הב' אשר להעולם היותר עליון שהוא העולם הראשון מהגילוי דא"ס ית"ש הנה הוא הקו דאור א"ס אשר נמשך מאור א"ס המקיף ונתפשט בתוך החלל דהצמצום המבואר בדברי הרב בעגו"י ענ"ב. והנה אותו הקו וצמצום. הנה הוא עולם בפנ"ע למעלה מאדם קדמאה. והוא נקרא בשם אור קדמון ואויר קדמון וכן נקרא בשם טהירו עלאה על שם תוקף האור דא"ס שבו. והנה הוא הגילוי הראשון אשר נתגלה בו א"ס ית"ש להיות על ידו לסיבה כל הסיבות ולעילת כל העילות לכל העולמות כולם.

והנה הגם כי בדברי הרב בעגו"י ענ"ב משמע שם כי התחלת אדם קדמאה הוא מראשית הקו תיכף וסמוך לאור א"ס

המקיף. ואין הקו עולם בפנ"ע כלל. אך כבר הוכחנו לדעת בכמה מקומות כי דברי הרב הם ככל תורת ה' אשר לא כמו שכתבו נקראו. והעיקר הוא כי הקו הוא עולם בפנ"ע למעלה מא"ק. וכמו שמוכח בשער הקדמות דף י"א ע"א. שאמר שם כי א"ק הנה הוא רק בחי' זו"ן. מ"ה וב"ן. בערך הקודם אליו ודי בזה עכ"ל. ונודע הוא כי הזו"ן שהוא מ"ה וב"ן הוא רק למטה מהפרסא דא"א והם בהנה"י שבו שהוא לבר מגופיה וכל עיקר א"א הוא למעלה ומכש"כ עתיק ורדל"א שהם למעלה לגמרי. וכן הוא מבואר למבין בשביה"כ דפ"ו והוא אמת וברור. ועכ"פ הוא כי עיקר הקו הוא למעלה לגמרי מא"ק והוא עולם מיוחד בפנ"ע ונקרא בשם אור קדמון ואויר קדמון וכן בשם טהירו עלאה וכנז' והוא עולם דאור א"ס. וע' שער סדר אצילות בקיצור תחילה פ"א ודי בזה.

והנה הגם שהוא. רק בבחי' קו דק והוא בתוך הצמצום שהצמצום מקיפו. והרי כ"ז הוא היפך מכל בחי' אור א"ס ואיך הוא נקרא בשם קו דאור א"ס ואמרנו שהוא ההתפשטות השני דאור א"ס. אמנם הוא כי הנה ישנם בזה ב' כוונות אשר הם היפך זה מזה הגם ששניהם הם אמת, אחד הוא כי הכוונה הפשוטה הוא באמת שע"י אותו הקו נתגלה אור א"ס ית"ש ויצא על ידו באמת מבחי' בלתי גבול לבחי' גבול. ומה שנקרא בשם קו דאור א"ס הוא להורות שא"ס עצמו ית"ש נתגלה בפעולת גבול ומדה ע"י הקו והצמצום. אך יש בזה עוד כוונה שנית שהוא היפך מזה. והיינו כי הנה גם בכל פעולת גבול ומדה אשר נתגלה ע"י הקו וצמצום הנה עומד בהם בפנימיותם בבחי' אור א"ס לעולם ואין להגבול ומדה יסוד קיים כלל כי היא תלויה תמיד רק על אור א"ס. וברצונו חונג וברצונו ממוגג. ור"ל שכל היסוד דגבול ומדה אשר עליה מסודר כל סדרי הטבע, הנה הוא עומד לעולם רק ברצון ממנו ית"ש. ואינו מכריח רגע ההוה על רגע העתיד. והוא מה שכתוב, איוב כ"ו. עמודי שמים ירופפו תולה ארץ על בלימה, כי אין לכל הטבע כולה יסוד קיים כלל אלא היא עומד לעולם תמיד על רצונו ית"ש והוא אור א"ס ית"ש אשר בפנימית כל המציאות כולו והוא נושא את כולם בכל מלואם תמיד. והרי עכ"פ הוא כי אור א"ס הוא עומד לעולם בפנימית הגבול ומדה עצמה. וזהו הוראת הקו דאור א"ס. שאור א"ס הוא בפנימית הקו הגם שהוא דק ומצומצם וממנו הוא כל הגבול ומדה. ור"ל שעל ידו נתגלה הוא ית"ש בפעולת כל העולמות כולם שהם בגבול ומדה. עכ"ז הנה הוא אור א"ס בפנימית כולם לעולם תמיד כי הם נשואים רק עליו ועומד כל הגבול ומדה רק ברצונו תמיד כנז'.

והנה כ"ז הנה הוא עומק הענין מה שאמרנו שהקו הנה הוא ההתפשטות השני דאור א"ס. כי ההתפשטות הראשון, אשר לעיל כלל ב'. הנה היה רק להגילוי דאור א"ס לבד אבל ההתפשטות השני הוא להגילוי דאור א"ס גם בהיות הגבול ומדה ג"כ והגם שאמרנו שם כי היה כל גילויו ג"כ רק לצורך העולמות שיהיו הם כולם מיוסדים רק על אור א"ס לעולם. אך כל הכוונה בהגילוי הזה אשר בההתפשטות הראשון הנה היה רק לצורך התכלית האחרון. שהוא כדי שיתגלה אחדותו הפשוטה הנעלמה שאפס זולתו. והוא כאשר יוחזר הכל אליו. ע' לקמן כלל י"ז. אבל הכוונה בההתפשטות השני שאמרנו כאן. הנה הוא לייסד את כל המציאות על אור א"ס גם בהיותם במציאותם שהם. והוא באמת רק הסיבה להתכלית. והיה הכוונה בההתפשטות הראשון. הן על הסיבה והן על התכלית. והרי עיקרו הוא התכלית אבל ההתפשטות השני הוא כל פעולתו תמיד. בהסיבה המביא לידי תכלית. והבן הדברים,

והנה הקו דאור א"ס אשר אמרנו שהוראתו הוא. על אור א"ס שהוא בפנימית תמיד גם בכל גבול ומדה. הנה הוא בבחי' אור וכלי. כי הכח דגבול ומדה שבו הוא בחי' כלי לאור א"ס שבפנימיותו ועי"ז הנה נתגלה ויצא אור א"ס ית"ש בכל הפעולות דגבול ומדה כנז'. והגם שאין גילוי לבחי' כלי למעלה מהעקודים אך מאחר שאמרנו שהוא הכח דגבול ומדה הנה הוא שורש דבחי' כלי עכ"פ. וכן הוא גם כל הצמצום כי הנה הוא רק השורש דכל עביות וכלים. וכבר אמרנו לעיל כלל י' כי הוא נאצל מההסתלקות הא' דאור א"ס והנה ממנו ועל ידו ור"ל מאותו הכח דההסתלקות אשר הוא בבחי' פרגוד מבפנים לאור א"ס המקיף, ע' דברינו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ה] הנה ממנה הוא נעשה ונמשך הכלי דהקו ג"כ. כי הן הכלי דהקו והן הצמצום הנה נאצלו שניהם מכח ההסתלקות.

והנה אמרנו לעיל כלל י' כי ישנם בהצמצום הכחות כולם הצורך לפעולת כל ההתהוות אמנם הם יוצאים מהכח לפועל רק ע"י ההתפשטות הב' דוקא. והנה הוא בצירוף הכלי דהקו. כי שניהם הם מכח ההסתלקות כנז' וענין אחד לשניהם. כי שניהם הם בבחי' דו"ן ונעשה פעולת הצמצום ע"י שפעת הקו. כי באורו ושפעו נתגלה הכחות דהצמצום וכן נאצל ממנו ג"כ כל הצורך להתהוות הנעשה בתוכו ע"י אור הקו.

והנה אמרנו לעיל כלל י' ג"כ כי נשאר רשימו בתוך הצמצום מאור ההתפשטות הא' עצמו. והוא רשימה דאור א"ס עצמו ית"ש העומד לעולם בתוך כל ההתהוות. אמנם כל עת ההסתלקות הנה לא היה ניכר הרשימו מאומה כי היא נמשך בתכונתה אחר האור דההתפשטות הא'. ומאחר שהוא נסתלק. הנה נתעלם היא ג"כ ואינו ניכר כלל. אך בההתפשטות הב' הנה היא חוזר וניער ע"י אור הקו והיא רושם האור דא"ס העומד תמיד בכל המציאות כולו ומנהיג אותו תמיד לכוונת תכלית האחרון אשר כוון עליה המאציל ית"ש בכל ההתפשטות הא' וכנ"ל. ונמצא כי מה שאמרנו לעיל שענין בחי' אור א"ס ית"ש אשר בהקו שהוא ההתפשטות השני דאור א"ס הנה הוא הסיבה להביא את המציאות לכוונת התכלית אשר בההתפשטות הא' דאור א"ס, הנה נעשה ונשלם אותה הסיבה לכוונת התכלית. ע"י הרשימו. כי על ידה נמשך תמיד ונשלם הסיבה לכוונת התכלית והרי נתבאר לנו כאן ג"כ עומק הענין דהצמצום והרשימו וכן הענין דההתפשטות הא' והב' והבן כ"ז מאד כי אי אפשר להרחיב הדיבור בזה אלא רק ברמז ובהעלם ובדרך קצרה וארוכה ולכן הארכנו כ"כ והבן זה מאד והית"ש יכפר.

אמנם ראינו לבאר ע"פ דברינו דיבור אחד מהזוה"ק אשר בהתחלת בראשית ע"ו א' והוא דיבור נורא סתום ונפלא ומלאנו בו לבארו ע"פ דברינו. כי הוא מדבר על ההתפשטות הב' דענינינו שהוא הקו דאור א"ס ית"ש המתפשט בהצמצום ומתחיל הזוה"ק לדבר מהקו ומדבר בדרך רמז עד תשלום כלל האצילות וכמו שיתבאר לפנינו בעהית"ש.

ענף ב' אות א'.

(זה לשון הזוה"ק שם) **בריש** הורמנותא דמלכא גליף גליפו בטהירו עלאה בוצינא דקרדינותא ונפיק גו סתים דסתימו מרזא דאין סוף. קוטרא בגולמא נעיץ בעיזקא. לא חוור ולא אוכם ולא סומק ולא ירוק ולא גוון כלל. כד מדיד משיחא עביד גוונין לאנהרא לגו. בגו בוצינא נפיק חד נביעו דמניה אצטבעו גוונין לתתא. סתים גו סתימין דרזא דאין סוף בקע ולא בקע. אוירא דיליה לא אתיידע כלל. עד דמגו דחיקו דבקיעותיה. נהיר נקודה חדא סתימה עלאה, בתר ההיא נקודה לא אתיידע כלל. ובגין כך אקרי ראשית מאמר קדמאה דכלא. עכ"ל הזוה"ק.

והנה ראשית דברי הזוה"ק הוא מדבר על הקו דאור א"ס ית"ש שהתפשט בהצמצום שהוא ההתפשטות הב' דאור א"ס כנ"ל. והוא ראשית הגילוי דאור א"ס למציאות כל העולמות. וזהו שאמר [בריש הורמנותא דמלכא]. ענין הורמנותא. הוא כלול ב' כוונות. כח ורצון והרצון הוא נופל על הפנימית. והכח הוא על החיצונית. וכן הוא ג"כ כי הכח הנה גילויו ושימושו הוא על הסיבה. והרצון הוא על התכלית. ועל דרך פעולת האדם שכל מה שמטפל ועושה בכחו ויכלתו. הנה הוא רק הכנה וסיבה להשלים חפצו ורצונו. שהוא התכלית אשר אליו כוון בכל פעולתו. אמנם לא נגלה התכלית והרצון אלא רק אחר שנגמר כל הפעולה אבל בכל משך זמן הפעולה הרי גנוז הרצון מבפנים והוא מלובש בהפעולה. והוא הפעולה החיצוני. והרצון הוא הפנימי. ועד"ז הנה הוא פעולת המאציל ית"ש כי הנה יסד את פעולתו בדרך סיבה ותכלית. ושיסובב התכלית

ע"י הנבראים עצמן כמו שבארנו בכ"מ מדברינו. והנה הם כב' בחי' דכלים ואורות כי הם הסיבה והתכלית והם הפעולה והרצון. כי יסד את הכלים והעביות שהם המציאות דכל העולמות. כדי להנהותם מזיו אורו ית"ש. והוא הכלים בחי' הסיבה והפעולה. והאור הוא בחי' הרצון והתכלית.

אמנם בזה הנה הם משונים מעשיו של הקב"ה ופעולתו ית"ש מפעולות בני אדם. כי פעולות האדם הנה אחר שנגמר הפעולה ונעשה תכליתו הרי נתבטל הפעולה מעתה והיא עבר ואינו. משא"כ פעולותיו ית"ש הנה הוא קיים לעד. שכל פעולה עצמה וכל סיבה עצמה הנה היא עצמה נעשה לתכלית. ואין בין זה לזה אלא חילוף צורה לבד. כי הנה אחר שיכלה כל הזוהמא והרע. אשר הוא באמת רק מפעולות בני אדם (כמו שבארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' ע"ש באריכה וכן בכ"מ שם) ולכן יתבטל הוא לגמרי. וכל הרשעה כולה כעשן תכלה. הנה אז יתחלפו כל פעולותיו ית"ש מצורתם ויבאו מצורת פעולה לצורת תכלית. ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ב' ענף ג'. אלא עתה שהוא בכל משך זמן דהעוה"ז הנה עומדים כל פעולותיו ית"ש. רק בשם הכנה וסיבה. אבל לעתיד הנה יעשו הם עצמם לתכלית. וכל פעולתו ית"ש בהמציאות כולו שהם העביות והכלים הנה יזדככו הם עצמן ויתהפכו לאורות.

ונמצא כי מה שהוא עומד עתה בבחי' פעולה ורצון. שהם חיצוני ופנימי, כלים ואורות הנה יתוקנו הם כולם להעשות לרצון לבד. וכל כחו ופעולתו ית"ש, אשר גילה בהמציאות מעת ששת ימי בראשית עד סוף הזמן כולו. ובתוכם הרי הוא מלובש בהם כוונתו ורצונו ית"ש כדי להאיר אותם כולם באור פניו ית"ש. הנה יתהפכו ויעשו הם כולם עצמן לאור פניו עצמו. ומה שנראה עתה שכוונתו הוא כדי להאיר אותם. הנה יתגלה אז שעומק כוונתו היה כדי שיאירו הם. אמנם עתה אשר החושך יכסה ארץ ע"י גודל הזוהמא רח"ל הנה משולל הוא מהאדם מלהתבונן בזה עתה מאומה. כי הם עומדים עתה רק בשני בחי' לגמרי. שהם פעולה ורצון. כלים ואורות גוף ונשמה. ולכן הנה עומד עתה הכוונה רק בהגילוי. שהוא כדי להאיר להם. והבן הדברים וה' יכפר:

[ב] **ונחזור** להענין כי הנה המשיך המאציל את תחילת גילויו ית"ש בסדר פעולה ורצון שהם סיבה ותכלית ויסד את המציאות בכלים ואורות כי הכלים שהם העביות אשר נעשה מהם כל העולמות כולם הנה הוא הפעולה והסיבה. להנהותם אח"כ בזיו אורו ית"ש שהוא תכלית הכל. במה שיבואו אח"כ הם עצמם לסוד היחוד. שיתייחדו כולם באורו עצמו ית"ש. והנה הוא ע"י האורות שבהכלים. שהם מהאור הפנימי הנעלם העומד בהם תמיד. והוא אשר מנהיג אותם תמיד לכוונת תכליתם.

ועל כל זה הנה הוא סובב דברי הזוה"ק שלפנינו. ואמר. בריש הורמנותא דמלכא. בהתחלת גילוי רצונו ופעולתו ית"ש. ומ"ש דמלכא. ר"ל המלכות דא"ס. כי שם הוא התחלת גילויו. והיה כ"ז כדי שיתגלה כבודו ומלכותו, להמציא עולמות ולמלוך עליהם שידעו הכל כי לה' המלוכה. ויהיה כל מגמתם ותשוקתם להמליך אותו עליהם ולהדבק בו. כי בזה יתייחד עמהם להיותם חד עמו. ר"ל כי בזה ימשיכו הם עצמם את קדושת אור יחודו עמהם, אשר רק זה הוא תכלית כל התכליות. מנועם כל הנועם והזיו והזוהר דכל טוב הצפון דלעתיד, כמו שבארנו בכ"מ מדברינו. וזהו שאמר בריש הורמנותא דמלכא כי כל גילוייו ית"ש הנה היה רק למען גילוי כבוד מלכותו. כי זה עצמו הוא תכלית הכל. וכן זה עצמו הוא באמת ג"כ רק סיבת הכל כי כולם נעשו רק ממנה כנודע והנה מתחיל הזוה"ק לבאר לנו את התחלה סדר גילוייו ית"ש ואמר:

[ג] **גליף** גליפו בטהירו עלאה בוצינא דקרדינותא. גליף הוא לשון חקיקה. וסוד הדברים הוא על חלל הצמצום הנעשה באור א"ס אשר היה מתחילה ממלא בכל מקום ולא היה אז רק אור א"ס לבד ואח"כ צמצם בעצמו מעצמו אל עצמו. ונעשה בו החלל דהצמצום. וזהו שאמר גליף גליפו בטהירו עלאה. כי טהירו הוא תרגום לזהרים. שהוא תוקף האור שאין למעלה הימנו והוא אור א"ס שהיה בתחילה בכל המקום דהעולמות כולם וגליף ונעשה בו החלל דהצמצום והנה הצמצום הוא שורש כל הגבורות כנודע ושורש הגבורות נקרא בוצינא דקרדינותא. שהוא אור חשוך וחזק. שמתלהט באור חשוך. והוא תואר על הצמצום. וזהו שאמר גליף גליפו בטהירו עלאה בוצינא דקרדינותא. שחקק ועשה חלל דהצמצום, שהוא בוצינא דקרדינותא. בתוך האור דא"ס שהוא טהירו עלאה.

אמנם דע כי כ"ז הוא רק על עצמות דהצמצום בערך אור א"ס שבתחילה. אבל אח"כ הנה נקרא באמת הצמצום גופה ג"כ בשם טהירו עלאה. והוא על שם תוקף האור דא"ס המקיף המשלא שם הארתו תמיד. אבל מאור א"ס עצמו ובפרט מאור א"ס שבתחילה הנה אין אנו מדברים ממנו מאומה. ונקרא הצמצום עצמו ג"כ בשם טהירו עלאה וכן בשם אויר קדמון כנודע בדברינו בכמה מקומות אך דברי הזוה"ק דענינינו שמדבר מהתחלה הראשונה לכל. הנה קורא טהירו עלאה רק לאור א"ס שבתחילה. והעצמות דהצמצום שנעשה בו הוא הבוצינא דקרדינותא וכנז'.

אמנם הנה נראה לנו לפרש עוד את דברי הזוה"ק שלפנינו באופן אחר. ואולי הוא יותר עיקר. והיינו. כי מאור א"ס שבתחילה הנה באמת אינו מדבר הזוה"ק כלל ואינו מתחיל לדבר אלא רק מהקו דאור א"ס לבד. ועליו אמר גליף גליפו, כמו שיתבאר. ומה שאמר בטהירו עלאה בוצינא דקרדינותא, הכוונה הוא הכל על הצמצום, כי הוא נקרא בשני שמות. שנקרא טהירו עלאה ע"י תוקף דאור א"ס שמאיר שם כנ"ל. וכן נקרא ג"כ בוצינא דקרדינותא. על שם עצמותה גופה שהיא שורש הגבורות כנ"ל. ועל התפשטות הקו דאור א"ס שנתפשט בו הנה עליו אמר גליף גליפו, כי התפשטות אור הקו בהצמצום הוא כענין חקיקה. וכמראה חמה עמוקה מן הצל. והגם שאמרנו שהצמצום עצמו הוא הטהירו עלאה אך עיקר האור שמאיר בו הוא אור הקו. וכמ"ש הרב בעגו"י ענ"ג. והנה מתחיל הזוה"ק לפרש את ענין הקו. ואמר.

[ד] **ונפיק** גו סתים דסתימו מרזא דאין סוף. והוא כמו שאמרנו לעיל ענ"א שהקו הוא ג"כ בבחי' אור וכלי וכשם שהאור דהקו הנה הוא נמשך מרזא דאור א"ס המקיף כן הוא הכלי דהקו הנה הוא נמשך ג"כ רק משם. והוא מצד הסתלקות האור שישנו באור המקיף. מבפנים להחלל דהצמצום. המעכב אותו. שלא יחזור בהחלל. ועומד ובו כח ההסתלקות מבפנים. כעין מסך ומחילה לפניו בכל סביבו. אשר מבפנים להחלל. והוא בבחי' כלי כביכול וכאשר נמשך אור הקו ממנו. הנה היה נמשך הוא ונרתקו עמו והיה נמשך האור והכלי שניהם יחד. מא"ס המקיף. אמנם הרי פשוט הוא כי באמת הרי הוא סתום ונעלם מלהזכיר כאן בחי' כלי כלל. הן באור הקו ומכש"כ באור א"ס המקיף ח"ו. ולא נצריך לכנות ולומר. אלא לשון סתום לבד. שיצא האור סתום. מסתימו דאור א"ס. וזהו שאמר ונפיק גו סתים דסתימו מרזא דאין סוף. ור"ל שאותו הסתים. שהוא בחי' כלי שבהקו. הנה היה נמשך מהסתימו אשר מרזא דאי' סוף. כי יצא האור ונרתקו עמו כנז'.

[ה] **ואמר** הזוה"ק עוד קוטרא בגולמא נעיץ בעזקא. הוא קשר והוא הקו דאור א"ס אשר בו הוא כלול שרשי כל העולמות כולם. וכל ההנהגה כולו אשר בכל הקומה הגבולי הכללית עד תכלית תיקון האחרון. הנה כולם כלולים בו והוא המקשר ומייחד את כולם יחד לסוד האחדות הנעלם דלעתיד. ולזה הכוונה קורא אותו בשם קוטרא ללמדינו שהוא הקשר והיחוד של כולם. ומ"ש בגולמא. הוא הכלי שבו כנז'. ומלמדינו כי הוא היסוד והשורש דכל גבול ומדה ג"כ. כי ע"י הכלי דהקו הנה נצמצם האור להיות פעולתו בגבול ומדה.

והנה הגם שהרי כבר אמר ונפיק גו סתים כו' ואמרנו שהכוונה הוא שהאור הוא בתוך כלי וא"כ למה כפל עוד ואמר קוטרא בגולמא. אך הוא ללמדינו על מה שאמרנו לעיל ענף א' כי מה שנקרא. בשם קו דאור א"ס. הוא על ב' כוונות. אחד הוא להורות שא"ס עצמו ית"ש הוא יצא ונתגלה בפעולת דגבול ומדה. ועל זה אמר קוטרא בגולמא. והוא על גילויו ית"ש בפעולות דגבול ומדה שהוא ע"י הכלי דהקו. והשנית הוא להורות. כי עכ"ז ר"ל שהגם שפעולת דגבול ומדה הנה הוא היפך מהוראת דאור א"ס עכ"ז הנה היא תלוי. ועומד לעולם רק על האור דא"ס. ואין

להגבול ומדה יסוד קיים בפנ"ע. כי אור א"ס הוא בפנימיותה לעולם והוא מנהיגה כפי רצונו. ועל זה הוא מ"ש ונפיק גו סתים דסתימו מרזא דאין סוף ור"ל כי הן האור דהקו והן הכלי דהקו הוא תלוי לעולם על רזא דאין סוף ומנהיגה ע"פ רצונו, לפעמים ע"פ המדה והגבול והוא הנהגת הטבע ולפעמים למעלה מן המדה והוא הנהגת הנסי'. וכנ"ל כלל ב' בארוכה בזה.

ואמר נעיץ בעזקא, עזקא הוא טבעת. והוא הצמצום שהוא חלול עגול כנודע, והקו הוא נעיץ בעזקא כי הוא נמשך ויורד בתוך הצמצום, וכבר אמרנו לעיל כלל י' כי כלול בהצמצום כל הכחות כולם הנצרך להתהוות כל העולמות שנעשה שם והם יוצאים מן הכח לפועל ע"י הקו. כי בשפעת אור הקו מתגלה כחות הצמצום וכן נחלל ממנה אז ג"כ אור וכלי' עביות ומשתתפים שניהם בבנין כל העולמות וזהו ג"כ מתועליות הכלי שבהקו. כי זולת הכלי לא היה השתוות להאור עם הצמצום להתייחד זב"ז ולהשתתף יחד, אך ע"י הכלי הנה משתווה האור דהקו עם הצמצום ומתייחדים זב"ז ומשתתפים שניהם בבנין העולמות. ונעשו כל העולמות ע"י הקו והצמצום יחד.

[ו] **ואמר** הזוה"ק עוד. לא חיור ולא אוכם ולא סומק ולא ירוק ולא גוון כלל. ענין הגוונין הוא הוראת תכונת ואיכות הפעולות. פעולת החסד היא מכונה בגוון לבן. פעולת הגבורה הוא בגוון אוכם סומק (וכמ"ש נדה י"ט שחור אדום הוא אלא שלקה) פעולת הת"ת הוא ירוק וכן כמה גוונין הכל לפי המיזוג. אך עכ"פ הוא כי הוראת הגוונין הוא על איכות הפעולות. ועל זה אמר כי כאן שהוא בהקו והצמצום הגם שהוא שורש השרשים דכל העולמות כולם וכל הפעולות כולם. אך שם גופה הנה אין שום גילוי עדיין לשום פעולה כלל. וזהו שאמר לא חוור ולא אוכם כו'. כי כאן הוא רק בהעלם גדול.

[ז] **ואמר** הזוה"ק עוד. כד מדיד משיחא. עביד גוונין לאנהרא לגו. הכוונה הוא. על הגילוי דאדם קדמאה שבו נתגלה השורש דעשר ספי'. אשר הם בבחי' מדה וגבול. וכמ"ש בפ' פנחס רנ"ז ב' דכל ספי' אית לה שם ידיע ומדה גבול ותחום כו'. והגם כי בא"ק עצמו אינם עדיין העשר ספי' ממש אבל השורש דעשר ספי' הנה נתגלה בו. דהרי לכך נקרא בשם אדם. וכמ"ש בתיקונים קל"ח א' דלית ספי' דלא אתקריאת אדם. אבל אדם קדמאה עלאה דכלהו כו' סתים דכל סתימין עלת העלות קדמון לכל קדומים. בגין האי אדם קדמון אתמר בעלת העלות (אולי צ"ל בעלת על כל העלות) ואהיה אצלו אמון. ר"ל שא"ק אמר שהוא היה אמון אצל עלת על כל העלות כי ע"י א"ק נעשה הכל ובו הוא שורש הכל. וא"ק הנה הוא הגילוי הראשון שנתגלה מהקו דא"ס. וזהו שאמר הזוה"ק דעניננו. כד מדיד משיחא ר"ל כאשר נתגלה מהקו. השורש דעשר ספי'. שהם בבחי' מדה. והוא הגילוי דא"ק כנז'. משיחא הוא לשון מדידה. וכן הוא מלשון משחת קודש. שמתרגם. משח רבות קודשא. כי א"ק הוא משח רבות קודשא מהקו דא"ס. והנה בא"ק עביד גוונין לאנהרא לגו. הכוונה הוא על עולם העקודים שהוא אורות דהאח"פ הנמשך מא"ק והם שורשי האצילות. כמ"ש הרב באח"פ רפ"א. וזהו שאמר עביד גוונין כי בעקודים מתגוללים ומבהיקים האורות דשרשי האצילות. וזהו שאמר לאנהרא לגו. כי האצילות נקרא בתי גואי. כמ"ש בפ' שמות י"ח א'. ונעשה בעקודים הגוונין שהוא זוהרי אור לצורך פעולת האצילות.

והנה עד עתה מדבר הזוה"ק בהעולמות דא"ס. שהוא מתחילת הקו עד סוף העקודים. שהם נקראים בשם עולמות דא"ס כי למעלה מהטבור דא"ק הוא מכלל עולמות דא"ס. אך מכאן ולהלאה הנה מדבר מאצילות עצמו. מהרישין דא"א עד אבא, אשר הוא מרומז בתיבת בראשית. ראשית חכמה. וכמו שמתרגם בתרגום יונתן. ועליו אמרו. ראש השנה ל"ב א'. בראשית נמי מאמר הוא. וכן הוא בזוה"ק לקמן ט"ז ב' וע"ז סובב דברי זוה"ק דענינינו אשר מכאן ולהלאה וכמו שמפרש והולך.

[ח] **והוא** מ"ש הזוה"ק. בגו בוצינא נפיק חד נביעו דמניה אצטבעו. (ר"ל נתייסדו). גוונין לתתא. מ"ש בגו בוצינא. הכוונה הוא על המ"ס דא"א. רישא תליתאה. כי הב' רישין דא"א נקראים אוירא ובוצינא. אוירא הוא רישא תניינא שהוא אוירא דלא אתפיס והוא מהדעת דרדל"א ובו גנוז חסד דרדל"א. והמ"ס. רישא תליתאה היא בולד"ק שבה גנוז גבורה דרדל"א. כנודע כ"ז. והרדל"א עצמו הנה הוא מהתכוללות הז"ת דהמלכות דעקודים, כמ"ש הגר"א ביהל אור פ' פקודי דף ע"ז סע"ד, והרי נמשך הרדל"א מהעקודים, ומתלבש בהחסד וגבורה שבו, בהאוירא ובוצינא שהוא המ"ס כנז' והנה המ"ס הוא היסוד והשורש של כל הנהורין דאצילות כנודע בספד"צ פ"א, ולכן הוא כי אחר שרמז לנו הזוה"ק דעניננו ממליאות דהעקודים. כנ"ל אות ז', הנה מלמדינו על סדר השתלשלות דהאצילות שהוא מהמ"ס, וזהו שאמר בגו בוצינא. שהוא המ"ס, נפיק חד נביעו כו', והענין הוא כי אוירא ובוצינא, שהם הב' רישין דא"א, הנה הם בבחי' דו"ן, כנודע בהגר"א בספד"צ פ"א (וע' מאמרי רשב"י פ' תרומה דף כ' סע"ד, וכ"א רע"א, מדפוה"ח תרכ"ח, עש"ה) והדעת המייחדם הנה הוא הקד"א כמ"ש הרב בא"א פ"ו, שבו מתלבש ת"ת דרדל"א, והנה הוא הדעת המייחד את האוירא ובוצינא,

והגר"א בספד"צ פ"א אמר כי הת"ת דרדל"א הוא הרעוא דרעוין, אשר במלא הרצון, וכוונתו הוא על חלק הקד"א שכנגד המלא, ור"ל על נהירו דרדל"א שהוא האוירא הגנוז בו, וכמ"ש שם בדה"מ קד"א, ואותו הנהירו דרדל"א שהוא האוירא הגנוז בחלק הקד"א שכנגד המלא הנה אותו האוירא הוא מבחי' הת"ת דרדל"א הנמשך מהדעת דרדל"א והנה הוא הרעוא דרעוין וכן הוא הדעת המייחד את האוירא עצמו עם המ"ס, וע' דבריו בתיקונים דף קל"ח עמוד ג' ד' וכן שם דף מ"ו סע"ג, כי האוירא עצמו הוא הדעת דרדל"א ובא"א הוא אותו האוירא לחכמתא עלאה סתימאה, והאוירא המתפשט וגנוז בקד"א, הוא ת"ת דרדל"א, והוא הדעת אשר בין האוירא עצמו להמ"ס, שהוא הדעת המייחדם, והוא הדעת דא"א, אבל הקד"א עצמו הוא החסד דרדל"א ובו גנוז הת"ת שהוא הדעת דא"א, כי הקד"א הוא סיום הגלגלתא, כמ"ש הגר"א שם בסדה"מ קד"א, ועכ"פ הוא כי הנהירו דרדל"א הגנוז בקד"א הוא הדעת דא"א.

והנה זהו שאמר, כי בגו בוצינא, שהוא המ"ס נפיק חד נביעו, ור"ל על הדעת שהוא הנהירו דרדל"א אשר בקד"א והוא מתפשט ונמשך בהמ"ס דא"א והוא הנביעו שאמר ונעשה המ"ס על ידו למעיין נובע לכל האורות דהאצילות ומהאצי' לבי"ע וזהו שאמר דמניה אצטבעו גוונין לתתא, כי מאותו הדעת נתייסדו בהמ"ס כל הכחות להאורות והפעולות אשר להאצילות ולבי"ע שכולם הם מהמ"ס דא"א כנודע.

[ט] **ואמר** הזוה"ק עוד, סתים גו סתימין ברזא דאין סוף בקע ולא בקע, אוירא דיליה לא אתיידע כלל הכוונה הוא ע"פ מה שאמרנו, כי האוירא עם המ"ס הם בבחי' דו"ן ברישא דא"א, והאוירא הנה הוא מהרדל"א, וכמ"ש באד"ר קל"ה ב', והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא, וזהו ג"כ כוונת הזוה"ק שלפנינו, מ"ש, סתים גו סתימין דרזא דאין סוף, ור"ל, על רדל"א דאחזי נהוריה ברישיה דא"א, והוא האוירא שהיא אור הרדל"א, והנה הוא משלח את הארתו להמ"ס דרך הקד"א והוא מ"ש בקע ולא בקע כי אינו בוקע את הקד"א אלא שנמשך ההארה דרך מסך הקד"א והרי נמצא כי הגם שאינו בוקע אותו ממש עכ"ז הנה הוא מאיר דרך בו וז"ש בקע ולא בקע, אמנם האוירא עצמו הנה לא אתיידע כלל. כי גם המ"ס אינו משיג אותו, והגם שהוא מאיר בו. אך מכיון שהוא רק דרך הקד"א הנה אינו משיג המ"ס את האוירא עצמו כלל, וכמ"ש בפ' נח ס"ה א', ההוא מחשבה עלאה, שהוא המ"ס, נהיר בנהירו שהיה דלא ידיע, וההוא מחשבה לא ידע כו' כו' ע"ש, וז"ש הזוה"ק שלפנינו. אוירא דיליה לא אתיידע כלל, כי אע"ג שמאיר בו וכל קבלת המ"ס הוא ממנו עכ"ז הוא עצמו לא אתיידע כלל, כי הקד"א מפסיק ביניהם.

[י] **ואמר** הזוה"ק עוד. עד דמגו דחיקו דבקיעותיה. נהיר נקודה חדא סתימא עלאה, והכוונה הוא כי הנה האוירא והמ"ס שהם בבחי' דו"ן כנז', הנה תשוקתם תמיד להתייחד זב"ז וכמ"ש בפ' נח ס"ה א', רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאתנהרא מניה, ר"ל מהאוירא, חד פריסו אתפרס, שהוא הקד"א,

ומגו הוא פריסא ברדיפו דהיא מחשבה עלאה שהוא המ"ס, כו' ע"ש וזהו שאמר הזוה"ק שלפנינו דמגו דחיקו דבקיעותיה, ור"ל מתוך שדוחקים את עצמם להתייחד זו"ן דרך הקד"א, ונמשך ההארה בבחי' בקע ולא בקע כנ"ל הנה עי"ז נהיר נקודה חדא סתימאה עלאה, והכוונה הוא על החכמה שהוא אבא והוא נקרא בשם נקודה, ע"ש שהוא הי' דהשם, כמ"ש לקמן דף ע"ז ע"ב ודף כ' ע"א, והנה הוא אצילות הראשון הנאצל מהמ"ס. כי המ"ס הוא כתר, ואבא הוא חכמה, ושרשו הוא באוירא, ונמשך ויוצא מהמ"ס ע"י הנהירו דאוירא שמקבל דרך הקד"א כנ"ל, וזהו שאמר. כי מגו דחיקו דבקיעותיה. ע"י הנהירו אשר מהאוירא להמ"ס דרך הקד"א, שהוא בבחי' בקע ולא בקע עי"ז הנה נהיר נקודה חדא סתימאה עלאה. שהוא אצילות דמציאות החכמה שהוא אבא, והוא סתימאה עלאה, כי אבא טמיר יתיר כמ"ש באדר"ז דף רנ"א ע"א, ועי' דברינו במקו' ולא מצי פ"ג אות י"ב, ואמר עלאה כי הכוונה הוא על או"א עלאין שהוא הי' דהשם.

[יא] **ואמר** הזוה"ק עוד, בתר ההיא נקודה לא אתיידע כלל, הכוונה הוא ע"פ מ"ש הרב בשער השמות פ"ז כי אי אפשר להתלבש אור הא"ס בשום אחד מהי' ספי' אם לא ע"י שיתלבש תחילה אור החכמה בהם וזה סוד כולם בחכמה עשית, והרי לנו כי כל הגילוי דאור א"ס אשר באצילות הנה הוא רק בהחכמה, אבל ממנו ולמטה אין גילוי עוד לאור א"ס כלל, כי כולם מקבלים רק ע"י התלבשות בהחכמה, וזהו שאמר כי בתר ההיא נקודה. שהוא חכמה לא אתיידע כלל. כי ממנו ולמטה אין עוד שום גילוי לאור א"ס כלל, ועי' שער סדר אבי"ע פ"א וכן שם פ"ו.

[יב] **ואמר** הזוה"ק עוד. ובגין כך אקרי ראשית. מאמר קדמאה דכלא, ור"ל כי החכמה נקרא ראשית משום שהוא הראשון להנאצלים כי הוא נאצל מהמ"ס כנז'. אבל המ"ס עצמו שהוא הכתר הנה הוא נקרא ג"כ בשם א"ס, וכמ"ש בתיקונים. תיקון ע' קמ"א ע"ב מוחא סתימאה אתקרי אין סוף וכן אמרו ברע"מ פ' בא מ"ב ע"ב, כי הכתר הוא המקור וביה לית סוף לנביעו דנהוריה כו'. וכן בפ' פנחס רנ"ח סע"א. דכתר אין סוף אתקרי. והוא מהטעם כי לית סוף לנביעו דנהוריה כנז'. ובפ' בראשית ל"א רע"ב אמרו שם הגם שחכמה איהי תניינא לחושבנא עכ"ז אקרי הוא ראשית בגין דהאי כתרא עלאה טמירא כו'. ר"ל כי הכתר הוא בדרגא דא"ס כנז' ולכך לא עייל הוא בחושבנא, ולכן תניינא. שהוא חכמה. נקרא הוא ראשית ע"ש. והוא מרומז בתיבת בראשית. שהוא מאמר קדמאה דכלא. וכמ"ש ראש השנה ל"ב א'. בראשית נמי מאמר הוא. כי כל העשרה מאמרות הוא על הבריאה. שהיא בגבול ומדה. והתחלה דבחי' הגבול הוא מהחכמה כי כתר הוא בדרגא דא"ס כנז' והוא התחלת הגילוי מחכמה, ועל זה נאמר תהלים ק"ד כולם בחכמה עשית.

והגם כי כאשר נאמר שהמאמר הראשון שהוא בראשית הנה הוא חכמה. א"כ איך הם עשרה מאמרות. הרי זולת הכתר. הוא רק תשעה. אך הענין הוא כי העשרה מאמרות הנה הוא באמת עם הכתר ג"כ. ומה שאמרנו כי מה שנאמר בראשית הוא חכמה כי היא נקרא ראשית כנז' הכוונה הוא שכל העשרה מאמרות הם העשר ספי' דחכמה וכמ"ש בתיקונים תיקון כ"א. ס"ח סע"ב. האי נקודה שהוא חכמה עלה אתמר בעשרה מאמרות נברא העולם וכתב שם הגר"א ז"ל שהעשרה מאמרות הן עשר ספירן דכלילן בחכמה כו' ע"ש, וכן שם בדבריו ע"ג. דה"מ כליל עשר ספירן וכן בדבריו בספד"צ בתחילתו. ועי' שם ושם היטיב.

אמנם הנה אין כוונתינו שהעשרה מאמרות הם העשר ספי' הפרטיים שבחכמה אלא עיקר הכוונה הוא שכל הגילוי דעשר ספי' הוא רק ע"י החכמה. כי מצד הכתר. לא היו מתחלקים לעשר. ולא היו נקראים בשם ספירן כלל. כי כתר משום שהוא מיוחד בא"ס. הנה לית סוף לנביעו דנהוריה כנ"ל. ולכן מצידו לא היו מתחלקים לעשר כלל. וכל ההתחלקותם לעשר הוא רק אחר שנמשך מהכתר להחכמה ולכן הוא החכמה הי' דהשם. כי מצידו נעשו לעשר ספי' ולכן נקרא ראשית כי הוא ראשית הגילוי: הראשון לבחי' דעשר ספי'. אך עכ"פ הוא כי העשרה מאמרות הנה הוא באמת עם הכתר ג"כ אלא שגילויו דהכתר הנה הוא רק אחר שנתלבש בהחכמה. ועי' בהשמטות זוהר בראשית סי' כ"ד, רכ"ו סע"ב. שמבואר שם. כי בפסוק בראשית. מרומז שם כל העשר ספי'. ואמר שם. בראשית רזא דחכמה. ברא. עלאה סתימאה דלא אתיידע, כתר. אלהים בינה כו' ע"ש. והרי חושב שם ג"כ כתר אחר חכמה והוא מהטעם שאמרנו. כי גלויו דהכתר בבחי' הי' ספי' הוא רק ע"י החכמה. אבל במקומו עצמו אינו ניכר כלל. ונמצא כי האמת היא שהמאמר הראשון הוא הכתר אבל החכמה הוא רק המאמר השני. אלא משום שגילויו דהכתר הוא רק ע"י החכמה. ולכן נרמז בתורה המאמר דהחכמה קודם להמאמר דהכתר. וכן הוא בספר הבהיר סי' נ' שאמר שם, מאי ניהו י' מאמרות ראשון כתר עליון כו'. שנית חכמה כו' ע"ש. הובא בפרדס שער ג' פ"ג ע"ש. כי בספר הבהיר שלפנינו הוא משובש בזה. והרי לנו ג"כ כי המאמר הראשון הוא הכתר אלא שלא נתגלה רק ע"י החכמה המרומז בתיבת בראשית. ולכן אמרו כי בראשית הוא מאמר קדמאה ור"ל שהוא הראשון לגילוים. כי על ידו נתגלה הכתר ג"כ.

והנה כ"ז הוא ג"כ עומק כוונתם ז"ל במדרש שמות רבה פ' ט"ו סי' כ"ב שאמרו שם. הרבה מעשים כתב משה בתורה סתומים עמד דוד ופירשם. אנו מוצאין ממעשה בראשית משברא שמים וארץ ברא האור שנאמר בראשית ברא אלהים כו' ואח"כ ויאמר אלהים יהי אור, ודוד פרשו מאחר שברא אור. ברא שמים שנאמר עוטה אור כשלמה והדר נוטה שמים כיריעה הרי למדנו משברא אור ברא שמים עכ"ל המדרש והנה עומק כוונתם ז"ל הוא ע"פ מה שאמרנו, כי המאמר יהי אור הנה הוא מהכתר שהוא האור הגנוז והוא היה באמת קודם לכל. אלא בשביל שהוא נעלם מאד לכן לא נתגלה הוא אלא ע"י המאמר דהחכמה ואחריו. שהוא אחר המאמר דבראשית וכנז'.

וזהו ג"כ הענין מה שלא כתוב בבראשית מאמר מפורש. כי כל מאמר הראת והוא רק על ענין פרטי אבל החכמה הנה היא השורש של כל הגילוים כולם. וכמו שנודע שבתיבה בראשית הנה כלול בו כל הבריאה כולו ולכן לא נכתב שם מאמר בפ"ע.

וזהו הענין נ"כ מה שבאיזה מקומות מדברי רז"ל. בפדר"א ספ"ג וכן בזוה"ק ויקרא י"א סע"ב וי"ב א'. חושבים עשרה מאמרות לבד התיבת בראשית. הגם שבראשית נמי מאמר הוא. אך משום שבראשית הוא מאמר כללי הכולל כל הי' לכן דקדקו למנות הי' מאמרות כולם. פרטיים ג"כ. אמנם אותו המאמר פרטי אשר הוא מיוחד להחכמה. הנה פשוט הוא שהוא מכוון בתיבת בראשית בדיוק ובכוונה יותר מכל השאר. אשר הם כלולים בו ג"כ. ועי' עוד בחשבון הי' מאמרות בתז"ח דף ל"ה ע"ג ובב"ר ר"פ י"ז

[יג] **אמנם** דע כי כל הי' מאמרות הנה בדיוק הוו הם כולם רק הי' ספי' דהרוח. שהם הי' אותיות דהשם מ"ה שבז"א. והם ג"כ עשרה הויו"ת מנוקדות בניקוד הט' נקודות. קמץ פתח כו' ומלכות בניקוד לבאות כי הי' אותיות דהשם מ"ה הם הרוח העיקרי הרוח הכללי דאצי' והעשרה הויו"ת המנוקדות בניקוד הט' נקודות ומלכות בניקוד לבאות הם הנפש ור"ל הנפש שברוח עי' הגר"א בתחילת התיקונים ובליקוטים שבסוף אגדות ברכות אמנם כ"ז הנה הוא חלק הרוח שבז"א אשר מצד אבא אבל חלק הרוח דז"א אשר מצד אימא הנה הם העשרה הויו"ת הנזכר בתקונים בתז"ח דף ל"ה ע"ג, והם מנוקדות בניקוד הד' תיבות הראשונות של העשרה מאמרות דמעשה בראשית וכמבואר שם ע"ש*) והנפש דאותו הרוח הם העשרה שמות אלהי"ם אשר באותן העשרה מאמרות שמבואר שם, וכ"ז למדתי מדברי האריז"ל בשנה"א פ"ה, עי' דברינו שם אות כ"ו ואות ע"ט, והרי עכ"פ הוא כי העשרה מאמרות הם הי' ספירות הפרטיים דהרוח הכללי שבז"א ואילו הי' ספי' הפרטיים הם הנרנח"י דהרוח הכללי שבז"א הנמשך בו מהרוח הכללי דאו"א כנז' והנה אלו הי' ספי' הפרטיים דהרוח הכללי שבו הם העשרה מאמרות דמעשה בראשית

[הגה"ה] **כן** הוא בישעה"ז בק"ש שעל המטה דף נ"ה סוף ע"ב ורע"ג וכן בפע"ח שם פ"ב ועיין בדברי הגר"א בזה בתיקונים דף קי"ט רע"א ד"ה אב"ג ית"צ ע"ש. אהרן שלמה מהריל: עכ"ל הגה]

והנפ

והנה עד"ז הוא ג"כ בהנפש הכללי שהוא המלכות, כי בשניהם נעשה כל העולמות אבי"ע שהם מהמ"ה ובו"ן הכללים רוח ונפש אלא שגלויה לזה הנה הוא בסוד כ"ב הנמשך בה מהי"ג ת"ד דא"א והט' ת"ד דז"א והם ג"כ העשרה אותיות דהשם מ"ה עם הי"ב אותיות דמילוי אדנ"י. כנודע בכוונת ברכת כהנים. והנה העשרה מאמרות דז"א עם הכ"ב שבהמלכות הם סוד הל"ב נתיבות חכמה שבהן נברא העולם. ונמשכים ומתגלים בהמלכות כל הל"ב כי כמו שהוא בחכמה עלאה ל"ב נתיבות. כמ"ש בהאד"ז ר"ל ע"א. ועי' דברינו בדרוש ש"ך וש"ר ורפ"ח סי' ב' כן הוא ג"כ בחכמה תתאה שהיא מלכות כי היא מכוון ג"כ במלת בראשית. כמו"ש בזוה"ק ח"ה ל"א רע"ב. ויש בה ג"כ ל"ב נתיבות והם הכ"ב שבה עם העשרה מאמרות הנמשך בה ג"כ. וכן הם ג"כ הג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י. אשר הם כולל כל האצילות, ובמילואם הוא ל"ב אותיות ונמשכים כולם בהמלכות. והם הל"ב נתיבות שבמלכות.

והנה היא נפש הכללי. כמו הז"א שהוא רוח הכללי. ויש בה ג"כ חלק הנפש מצד אבא הכולל רוח ונפש. ר"ל רוח שבנפש ונפש שבנפש וכן חלק הנפש מצד אימא הכולל רוח ונפש. רוח שבנפש ונפש שבנפש. והם כולם בה בסוד כ"ב. וכנ"ל שגילוי המלכות אשר לצורך הבריאה היא בסוד כ"ב והם הכ"ב אותיות התורה ג' אמות אמש ז' כפולות י"ב פשוטות שבהן נברא הכל כמ"ש בספר יצירה.

והנה הב' חלקי כ"ב דהנפש שבה אשר מצד האימא הנה הם הכ"ב שמות אלהי"ם דמעשה בראשית. אשר זולת הי' שמות אלהי"ם שבהעשרה מאמרות כי הי' שמות אלהי"ם שבהעש"מ הם יותר חשובים. והם מהרוח הכללי שמצד האימא וכנ"ל. אבל השאר כ"ב שמות אלהי"ם הם פחותים מהם במעלה. וכמ"ש הרב בענת"א פ"ה ע"ש. והנה הם רק מהנפש הכללי. אשר מצד האימא. אמנם הם בחי' רוח שבנפש. אך הנפש שבנפש אשר מצד האימא הנה הם הכ"ב אותיות אשר הם בבחי' גוף על הכ"ב שמות אלהי"ם הנז' וכמ"ש הרב בענת"א פ"ה שם. והרי לנו כי הנפש הכללי אשר מצד האימא הנה הם הכ"ב שמות אלהי"ם דמעשה בראשית. אשר זולת הי' שמות אלהי"ם שבהעשרה מאמרות עם הכ"ב אותיות התורה אשר מצד האימא. הנה כ"ז הוא הנפש הכללי דמצד האימא. רוח שבנפש ונפש שבנפש כנז'.

ועד"ז הנה הוא בהנפש הכללי אשר מצד האבא והיינו כי הנה אותן הכ"ב שמות אלהי"ם שאמרנו הנה בעת הגדלות הם מתמלאים בשמות דהוי"ת וכמ"ש הרב במבו"ש שער ה' ח"ב ספ"ו דף מ"ח סע"ד מדפוה"ת תרס"ד, כי כל הל"ב אלהי"ם הנה בגדלות הם מתמלאים בהויו"ת, ונראה לי כי אלו הויות הם מנוקדות ג"כ בניקוד הר"ת של הד' תיבות שבפסוקים דאלו השמות אלהי"ם, המבואר בתז"ח דף ל"ה עמוד ג' ד' ע"ש ותמצא, אך עכ"פ הוא כי אלו הויות אשר בהכ"ב שמות אלהי"ם זולת העשרה מאמרות, הנה הם סוד הרוח שבנפש הכללי אשר מצד אבא והכ"ב אותיות התורה אשר מצד אבא הם הנפש שבנפש וכנ"ל באימא ומשניהם הוא נפש הכללי שהוא המלכות שהיא בסוד כ"ב ועם הרוח הכללי אשר מאו"א שהוא ז"א אשר הוא בסוד י' הי' אותיות דהשם מ"ה והם הי' מאמרות כנ"ל הנה הם ל"ב והם הל"ב נתיבות דחכמה שבזו"ן אמנם הם נכללים כולם בהמלכות וכנ"ל והם הל"ב אלהי"ם דמעשה בראשית אשר בהם נברא הכל ע"י המלכות אך עם שרשם דהי' מאמרות אשר בז"א עצמו הם מ"ב, וכמ"ש בתיקונים תיקון ד' ע"ש וכן הוא בהקדמ"ת דף י"ד ע"א והוא סוד שם מ"ב שבו נברא העולם כמ"ש בזוה"ק פקודי רל"ד א', והם סוד הג' פעמים מ"ב אתוון דבהר"ב כנודע, והם מן ב' דבראשית עד ה' של ובהו ומן ה' של ובהו עד ד' של ויאמר ומן ד' של ויאמר עד ד' של ויבדל והם ג' פעמים שם מ"ב נגד הג' עולמות אצילות בריאה יצירה כי בעשיה אין בה שם מ"ב כמ"ש הרב בסוף שער כסא הכבוד ע"ש הטעם בזה ונראה לומר עוד טעם אם יכשר בעיני ה' כי בהשם מ"ב דהאצילות הנה נברא עולם הבריאה ובהשם מ"ב דהבריאה הנה נברא עולם היצירה ובהשם מ"ב דהיצירה נברא עולם העשיה אבל למטה מהעשיה הרי לא יש עוד שום עולם ולכן אין בעשיה שם מ"ב ועכ"פ הוא כי כל עולם נברא בשם מ"ב והם סוד הי' מאמרות והל"ב אלהי"ם דמעשה בראשית וכנ"ל.

והנה הם נכללים כולם בחכמה. אבא שהוא שורש הכל. כולם בחכמה עשית. והוא בהשם מ"ב שבו. פשוט ומלא, ומלא דמלא. כמ"ש הרב באו"א פ"ה וכנודע, והוא מרומז בתיבת בראשית ראשית חכמה שהוא מאמר קדמאה דכלא.

ע"כ הגיע דברינו תהלאית"ש בביאור דברי הזוה"ק הנ"ל אשר הוא סובב והולך ללמדינו מתחילת גילויו ית"ש בהקו דא"ס עד סוף כלל האצילות ובכל מה שבארנו, והקו דא"ס הנה הוא ההתפשטות השני דאור א"ס שהוא גילויו הראשון והיסוד הראשון. אשר להעולמות כולם וכנ"ל ענ"א. ומעתה נלך לדרכנו בביאור ההתפשטות השני אשר לעולם העקודים. למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

כלל ט"ו ענף א.

הסדר דהתפשטות השני אשר לעולם העקודים, הנה הוא מבואר באמת היטיב בדברי הרב עצמו. בשער מטי ולא מטי, כנודע אמנם מה שהוכרח לנו לדעת מאד, כי הנה הגם שמשמע מפשטות דברי הרב. בדרושי עקודים וכן בשער מטי ולא מטי' שההתפשטות הב' הנה הוא אותו האור עצמו דההתפשטות הא' מהחכמה שבו ולמטה. לבד הכתר שהוא נשאר למעלה אבל כל שאר הט' ספי' אשר מחכמה ולמטה הנה הם עצמם חזרו ויצאו בההתפשטות הב', כי כן מורין לכאורה כל פשטות הדרושים בכל דבריו שם אך דע והבן כי לפי עומק הדברים לא כן הוא וכמו שהארכנו בזה בחלק הביאורים שם. וכן תמצא בזה מבואר למטה ג"כ, כי דברי הרב זללה"ה הנה הם עמוקים מני ים, והם ככל תורת ה' אשר לא כמו שנכתבו נקראו, ועכ"ז הנה יש אם למקרא ויש אם למסורת ושניהם הם דברי אלהי"ם חיים אמת וכמו שתראה קצת בדברינו בזה לקמן.

והאמת והעיקר הוא. כי כל אור ההתפשטות הראשון הנה הוא נשאר כולו למעלה. וההתפשטות השני הנה הוא כולו אור מחודש. כי הוא רק תולדות האור דהתפשטות הא'. אשר הוא נתחדש ונולד ממנו אחר עלייתו למעלה בההסתלקות הא'. אשר הוא נתחדש ונולד ממנו אחר עלייתו למעלה בההסתלקות הא'. וכל ההתפשטות הב' הוא רק אור ממועט ממנו הרבה, על דרך הקו דא"ס ית"ש שהוא רק קו דק הנמשך מהאור הראשון. וכנ"ל כלל ב' וכלל י"ד. כן הוא בעקודים ג"כ וכמו שיתבאר וכן הוא עד"ז בכל עולם ועולם, שההתפשטות השני הוא תולדות ההתפשטות הא'. והוא אור ממועט ממנו הרבה, וכמו שאמר הרב במטי ולא מטי פ"א כי הב' התפשטיות הם בבחי' י"ו דהשם שהם אבא וז"א, והרי לנו כי כל התפשטות הב' נגד הא' הוא בבחי' ז"א בערך אבא שהיא רק מהנה"י שבו וז"א הוא קומה שלימה בפנ"ע, וכן הוא עד"ז בכל התפשטות הא' והב', שז"א הוא קומה שלימה בפנ"ע וההתפשטות הא' הוא נשאר למעלה תמיד אחר הסתלקותו, והיה הסתלקותו בבחי' מ"ן ועי"ז הנה נתחדש ונולד ממנו האור דהתפשטות הב'. והוא אשר ירד למטה להיות למליאות כל אותו העולם אשר נתפשט בשבילו:

אמנם מה שאמר הרב בדרושים שם שהכתר דהעקודים נשאר למעלה ומהחכמה ולמטה ירדו בההתפשטות הב', הנה עומק הכוונה הוא על גודל מעלת העקודים כי הרי באצילות הנה נמשך כל התחתון מהעליון רק מבחי' הז"ת שבו. ע' סדר אצילות בקיצור פ"ה אבל בעקודים הנה נמשך התפשטות הב' מהא' מהחכמה שבו ולמטה וכמו שבארנו כ"ז בשער עקודים פ"א אות ה' ושם פ"ג אות י"ב ע"ש בארוכה ותמצא נחת בעה"י וכן בכ"מ שם.

והנה יש בזה ענין עוד. כי בכל העולמות כולם הנה נבדל ההתפשטות הב' מהא' במדרגה בפנ"ע. משא"כ בעקודים הנה נתעלה ההתפשטות הב' בעילוי רב ועומד לעולם במדרגה אחת עם ההתפשטות הא'. וכנודע ג"כ שעולה תמיד אצלו במטי ולא מטי. והנה הם נכללים ביחד ונחשבים לקומה כללי אחת. ונחשב

ההתפשטות הא' בכללו להכתר דהקומה. וכל ההתפשטות הב' הוא בכללו רק בבחי' הט' ספי' אחרונים שבו ולכן קורא הרב להתפשטות הא' בשם כתר ולהתפשטות הב' בשם החכמה ולמטה. אבל בפרטות ובדיוק הנה הוו כ"א קומה כללי בפנ"ע. מבחי' י' ספי' גמורים. וכל ההתפשטות הא' בהי' ספי' שבו. עומד הוא כלו תמיד למעלה, וכל התפשטות הב' הוא רק תולדתו והוא ג"כ בי' ספי' גמורים ושלימים בפנ"ע. והוא עיקר המציאות דהעקודים אשר יצא מהאח"פ ולחוץ. עד שבולת הזקן, והחזה והטבור כנודע.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי התפשטות הב' הנה הוא מציאות בפנ"ע והוא תולדות האור דההתפשטות הא' הנמשך ונולד מהחכמה ולמטה שבו. אבל עיקר כל האור דהתפשטות הא' הוא עומד למעלה תמיד והוא שורש העליון דהתפשטות הב'. העומד וחופף עליו מלמעלה והוא כולו בבחי' כתר להתפשטות הב' וכנז' הנה כבר מתבאר כ"ז בכמה מקומות מדברינו. אמנם ראינו לחזור על הדברים כאן. כי הוא כעין הקדמה לכל הדברים אשר לפנינו בעה"י יתברך ויתעלה שמו:

ענף ב' אות א.

והנה ראינו לבאר את המציאות דהתפשטות הב' וסדר תולדתו מההתפשטות הא' איך שהוא נמשך ממנו ומשתלשל ויורד ע"פ סדר המערכות דהשמות עסמ"ב אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר (ולקמן כלל י"ח ענף י' תמצא אותם כולם מבואר היטיב בעומק וארוכה) וכן יתבאר כאן ג"כ עיקר הדברים אשר כתבנו לעיל כלל ד' וכלל י"א בענין התפשטות הא' והסתלקות הא' הנה הבאר כאן ג"כ לפנינו. פרטות כ"א בכל עומקן. הכל באר היטיב בעה"ית. והן לבך להדברים ויאירו עיניך.

ונתחיל ונאמר כי הנה כבר הקדמנו לעיל כלל ד'. כי התהוות כל עולם הוא מיוסד בב' סדרים והיינו כי עיקרו דכל עולם הנה הוא ההתפשטות השני. ולמעלה ממנו. שהוא שורשו אשר בעולם העליון. הנה הוא ההתפשטות הראשון אשר הוא יצא ג"כ מתחילה לחוץ וירד ונתפשט בכל המקום העתיד להתפשטות השני וכדי להעשות לשורש עליון אליו ואח"כ נסתלק הוא וחזר ועלה למעלה ונשאר שם לעולם כי שם הוא מקומו. ולמעלה ממנו הנה הוא שורש פנימי אליו, אשר הוא לא יצא לעולם לחוץ כלל.

והנה ראוי לנו לדעת כי אלו הב' התפשטיות, הנה הם באמת שתים שהן ארבע כי כ"א כאשר יצא לחוץ ונתפשט עד מקומו, וכגון אור האוזן כאשר יצא לחוץ ונתפשט עד שבולת הזקן הנה מה שיצא לחוץ הוא בבחי' אור מקיף, ויש כנגדו ג"כ אור פנימי אשר מתפשט הוא ג"כ ממקום האוזניים עד מקום שבולת הזקן מבפנים והוא על דרך שכתב הרב בשי"ג ה"ד בשער א"א פ"ח ופ"י ע"ש. וכן הוא כאן. אמנם הנה אין הכוונה שהם בבחי' מקיפים ממש. וככל אור מקיף שהוא גדול מאור פנימי כי שם הוא הטעם כמ"ש הרב בשער השתלשלות הי' ספי' ענף ה' ובכ"מ. כי האור היותר גדול שאין הכלי יכיל לקבלו ולסובלו הוא נשאר מבחוץ לבחי' אור מקיף והרי הוא גדול מהאור הפנימי הרבה אבל כאן הוא להיפך. כי עיקר האור נשאר מבפנים ואינו יוצא לחוץ אלא דרך צינורות ונקבים דקים והוא רק אור ממועט, וכן הוא בכל אורות האח"פ היוצאים לחוץ ומתפשטים, זה עד שבולת הזקן וזה עד החזה, וזה עד הטבור הנה עיקר האור דכ"א הוא נשאר מבפנים והם מתפשטים ג"כ עד כל אותן המקומות ועומדים זה כנגד זה, זה מבפנים וזה מבחוץ וכן היה כ"ז ג"כ בהתפשטות ראשון והרי נמצא כי הב' התפשטיות דהאח"פ הם שתים שהם ארבע, כי כ"א הוא הן מבפנים והן מבחוץ והדרבה הוא כי אותן שמבפנים הם אורות יותר גדולים וכנז'. וזכור כ"ז כי הוא נצרך לך לקמן.

ונחזור להענין כי התהוות כל עולם הנה הוא מיוסד בב' סדרים התפשטיות השני ולמעלה ממנו התפשטות ראשון. ולמעלה ממנו השורש פנימי. ובעניננו שהוא עולם העקודים הוו המציאות דאותן הב' סדרים בסי"ג מערכות אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסדר זה כי הנה שורש השרשים לכל האורות דאח"פ. שהם בהס"ג הכללי דא"ק כמ"ש הרב בטנת"א פ"א וכנודע הנה הוא בהמ"ס דא"ק שהוא הרישא תליתאה שבו. ובהס"ג דהמ"ס. שהוא הס"ג דהמערכה הא' אות ב'. כי הע"ב דהמערכה הא' אות א' שהוא הע"ב דהמ"ס הנה הוא למעלה מהאח"פ והוא שורש הפנימי שורש הנעלם דאור הראיה שבעינים שהוא נשמה לנשמה והוא למעלה מאח"פ כנודע ואותו הע"ב הנה הוא מיוחד בהקרקפתא רישא תניינא שהוא הע"ב הכללי אשר אמר הרב שאין לנו רשות לדבר בו והווה התחלה דהס"ג הכללי שהוא שורש השרשים דהאח"פ רק מהס"ג דהמערכה הא' אות ב'. אמנם גם אותו הס"ג הרי הוא המ"ס עצמו והוא נעלם מאד כי הוא מוחא סתימאה ונקרא ג"כ בשם א"ס. ואינו מתחיל הגילוי להשרשי פנימים דהאח"פ אלא רק מהמערכה הב'. כי הנה הוא התחלת התפשטות המ"ס והוא הע"ב דהמערכה הב'. שהוא הע"ב דאות ה'. הנה הוא הוא בחי' הא"א לכל האורות דאח"פ והס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' הוו הם בחי' או"א הנעלמים לכל האורות דאח"פ.

כי הס"ג דאות ו' הנה הוא הא"א (ור"ל ישסו"ת) לאורות האוזן כי באותו הס"ג הוא השרשים פנימים הן להתפשטות הראשון דאורות האוזן וכן להתפשטות השני דאורות האוזן. והיינו כי גם אותו הס"ג הרי הוא כלול מד' שמות עסמ"ב ובע"ב ס"ג שבו הוא השורש פנימי להתפשטות הראשון. ובהמ"ה וב"ן שבו הוא השורש פנימי להתפשטות השני. ועכ"פ הוא כי אותו הס"ג דאות ו' הוא הא"א הנעלמים לאורות האוזן. אמנם בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דאח"פ הנה עומד בו כל אותו הס"ג דאות ו' מהחזה שבו עד הטבור שבו כי הוא בבחי' האימא שבו וכמו שיתבאר עוד בזה בדברינו לקמן בעה"י.

וכן עד"ז הוא בהמ"ה דאות ז'. כי הנה הוא בחי' הא"א לאורות החוטם. כי באותו המ"ה הוא השרשים פנימים הן להתפשטות הראשון דאורות החוטם וכן להתפשטות השני דאורות החוטם. והיינו כי הרי גם אותו המ"ה. הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. והנה בהע"ב והס"ג שבו הוא השורש פנימי להתפשטות הראשון דאור החוטם ובהמ"ה וב"ן שבו הוא השורש פנימי להתפשטות השני דאור החוטם. והרי עכ"פ הוא כי המ"ה דאות ז' הנה הוא בבחי' האו"א לאורות החוטם. אמנם בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דאח"פ הנה הוא אותו המ"ה דאות ז, לבחי' הז"א שבו והוא נמשך ונתגלה בו מהטבור ולמטה שבו ע"ד הז"א דאצילות בא"א דאצילות וכמו שיתבאר בזה עוד בדברינו לקמן בעה"י.

וכן הוא עד"ז בהב"ן דאות ח' כי הנה הוא בבחי' או"א לאורות הפה כי באותו הב"ן דאות ח' הוא, השרשים פנימיים הן להתפשטות הראשון דאורות הפה וכן להתפשטות שני דאורות הפה כי אותו הב"ן הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב ובהע"ב והס"ג שבו הוא השורש פנימי להתפשטות הא' דאורות הפה ובהמ"ה וב"ן שבו הוא השורש הפנימי להתפשטות הב' דאורות הפה, אך עכ"פ הוא כי הב"ן דאות ח' הנה הוא בבחי' או"א לאורות הפה. אמנם בהע"ב דאות ה' הנה הוא אותו הב"ן דאות ח' לבחי' הנוק' הכללי דז"א שבו וכמו שיתבאר בזה עוד לקמן בעה"י ועכ"פ הוא כי הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' הם האו"א הנעלמים לכל אורות האח"פ, אבל הע"ב דאות ה' הנה הוא הא"א להם ובו הנה הם נכללים כולם באחד ואין להם בו עצמו שום גילוי כלל, ואינו מתחיל הגילוי לאור האוזן בפנ"ע ולאור החוטם בפנ"ע ולאור הפה בפנ"ע אלא רק בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' וכנז'. ויתבאר כ"ז לקמן כל הדברים בדיוק בעה"י.

[ב] **הנה** נודע הוא דברי הרב בשער עקודים פ"א. כי יציאת כל העקודים הוא בסוד לובן העליון. וע' דברינו לעיל כלל ד' והנה יצא כל התפשטות ראשון וכל התפשטות שני. רק בסוד זווג ולידה וכן אמר הרב במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו. כי אי אפשר להוציא אורות אלא בכח זווג והוא פשוט ונודע והנה היה יציאת ולידת ההתפשטות הראשון דאור האוזן. אשר אמרנו ששרשו הוא בהס"ג דאות ו' בהע"ב וס"ג שבו. הנה היה יציאתו ע"י בחי' זווג דאותן הע"ב וס"ג. וכל מה שיוצא ע"י זווג הנה הוא בבחי' מ"ה וב"ן שהם זו"ן והיה ההתפשטות הראשון מאור המ"ה וב"ן דהס"ג

דאות ו' אשר נולדו הם לצורך ההתפשטות הראשון מהזווג דהע"ב וס"ג הכלליים שבו:

ואין כוונתינו על המ"ה וב"ן הכלליים דאותו הס"ג. כי הם לא נתגלו עדיין והוא ע"פ מה שאמרנו לעיל כי הם רק השורש פנימי להתפשטות הב' ובעת ההתפשטות הא' הנה לא נתגלו הם עדיין כלל. וכמו שיתבאר בעה"י לקמן אלא כוונתינו הוא. כי התפשטות הראשון דאור האזן. הנה הוא שפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג עצמן (כי כ"א הוא כלול מעסמ"ב כנודע) אשר בהס"ג דאות ו'. והנה היה התפשטותו מהטבור שבו עד סוף רגליו כי כן הוא הסדר תמיד שכל מ"ה וב"ן שהם זו"ן מקומם הוא מהטבור עד סוף רגליו ומשפעת אור דאותן המ"ה וב"ן הפרטיים היה נמשך ההתפשטות הראשון דאור האזן ולכן היה תופס ההתפשטות הראשון דאורות האזן בהס"ג דאות ו' ג"כ רק מהטבור ולמטה דהס"ג דאות ו'. עד סוף רגליו דהס"ג דאות ו'. ובא"ק הנה הוא המקום אשר מהאזניים שבו עד שבולת הזקן.

והרי נמצא לפ"ז כי הטבור דהס"ג דאות ו' הנה הוא במקום האזניים דא"ק אבל הע"ב והס"ג הכלליים שבו. שהם מהטבור שבו ולמעלה הנה הם מהאזניים ולמעלה ולפנים. כי רק המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם הנה הם נולדו אז. ונתפשטו וירדו מגבול האזניים עד גבול שבולת הזקן מבפנים, ומאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנה היה נמשך שיפעת אור מהם והוא אשר יצא מהאזנים ולחוץ ג"כ והוא ההתפשטות הראשון דאורות האזניים וכבר אמרנו כי כל הס"ג דאות ו' אשר בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א דהאח"פ הנה הוא מהחזה שבו עד הטבור שבו. וא"כ הרי נמצא לפ"ז כי הטבור דהע"ב דאות ה' הנה הוא במקום גבול השבולת הזקן דא"ק ושם הנה מסתיים הרגלין דהס"ג דאות ו'. ויתבאר כ"ז עוד לקמן בעה"י.

אמנם מה שאמרנו כי אותן המ"ה וב"ן נתפשטו עתה בהס"ג דאות ו' מהטבור שבו עד סוף רגליו הרי אמרנו כי הם באמת אינם עדיין המ"ה וב"ן העיקרים שבו כי הם לא נתגלו ולא יצאו אלא רק בהתפשטות הב' וכן מה שהזכרנו בשם רגלין דהס"ג שהוא בחי' נה"י שבו אינם באמת הנה"י העיקרים שבו. כי הנה"י הם רק המ"ה וב"ן עצמן. וכל זמן שלא יצאו המ"ה וב"ן הכללים שבו. כי הם לא נתגלו ולא יצאו אלא רק לצורך התפשטות הב'. והוא רק בהגיע העת דהתפשטות הב'. אבל בעת ההתפשטות הא' הנה לא היה עדיין המ"ה וב"ן העיקרים שלו כלל וכנ"ל והרי לא היה לו אז עדיין בחי' הנה"י העיקרים כלל אך מה שאמרנו שבהתפשטות הא' היה נתפשט מהטבור שבו עד סוף רגליו שבו שהם הנה"י הכוונה הוא למקום העתיד להיות שם מציאת הנה"י שבו אשר מהטבור עד סוף רגליו וכנודע שההתפשטות הא' היה מתפשט בכל המקום העתיד להתפשטות הב'.

והרי לנו עכ"פ כי ההתפשטות הראשון דאור האזן הנה הוא רק שיפעת אור של המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו' כי הם אשר יצאו מהע"ב וס"ג בעת ההתפשטות הא' ונתפשטו הם ג"כ מגבול האזניים דא"ק עד גבול שבולת הזקן דא"ק כי כ"ז הוא המקום העתיד להיות שם המ"ה וב"ן הכלליים שהם הנה"י העיקרים דהס"ג דאות ו' שהוא המציאות אשר מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו והנה כל אותו הס"ג דאות ו' הנה הוא בחי' האימא אשר בהע"ב דאות ה'. שהוא הא"א לכל האורות דאח"פ ועומד בו הס"ג דאות ו' מהחזה שבו עד הטבור שבו. ומגיע הטבור דהע"ב דאות ה' בשבלות הזקן דא"ק.

[ג] **והנה** עד"ז היה ג"כ בההתפשטות הא' דאור החוטם כי הוא נובע ונמשך מהע"ב וס"ג הכללים שבהשם מ"ה דאות ז'. והוא מאור המ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הע"ב וס"ג הכלליים שהוא בחי' הנה"י שבהם ונתפשטו הם אז במקום העתיד להתפשטות הב'. שהוא מגבול החוטם דא"ק. עד גבול החזה דא"ק והוא מהטבור דהשם מ"ה דאות ז' עד סוף רגליו שהם מסתיימים בהחזה דא"ק אמנם הנה כל ההתפשטות דאותן המ"ה וב"ן היה רק מבפנים לא"ק אך מהם ר"ל משפעת אורם הנה יצא ונתפשט ההתפשטות הא' דאור החוטם מבחוץ ונתפשט ג"כ בכל המקום הזה שהוא עד החזה דא"ק והרי עכ"פ כי נתפשטו אז גם המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג דהשם מ"ה דאות ז', בכל המקום העתיד להמ"ה וב"ן הכלליים שבו אשר נתגלו הם רק כאשר הגיע העת דההתפשטות הב' ונתגלו הם אז לצורך ההתפשטות הב' דהחוטם שהוא מהחוטם דא"ק עד החזה דא"ק לעולם. אמנם בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א להאורות דהאח"פ הנה נחשב בו באמת כל אותו המ"ה דאות ז' לבחי' ז"א שבו העומד בו רק מטבורו ולמטה. וכמו שיתבאר בזה בעה"י עוד לקמן. אך עכ"פ הרי נתבאר לנו כי כל ההתפשטיות הא' והב' דאור החוטם אשר שרשם הוא בהשם מ"ה דאות ז'. הנה היה כל התפשטותם רק מהטבור ולמטה שבו והרי הוא מקום הטבור דאותו המ"ה. בהחוטם דא"ק אבל מהטבור שבו ולמעלה שהוא הע"ב והס"ג עצמן שבו הנה הם לא ירדו כלל ולא נתגלו כלל אלא שנשארו לעולם מהחוטם ולפנים שהוא למעלה מהחוטם הגם שבהע"ב דאות ה' הנה הוא באמת כל אותו המ"ה רק מטבורו שלו ולמטה כנז'. ויתבאר כ"ז בעה"י בדברינו לקמן.

וכן הוא עד"ז בההתפשטות הא' דאור הפה אשר שרשו הוא בהב"ן דאות ח' בהע"ב והס"ג שבו והנה היה לידתו, ע"י הזווג דאותן הע"ב וס"ג ונולדו אז המ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הע"ב וס"ג עצמן ונתפשטו הם וירדו מהפה ולמטה עד הטבור דא"ק מבפנים ומשפעת אורם הנה יצא אור התפשטות הא' דהפה מהפה ולחוץ ג"כ ונתפשט עד הטבור דא"ק שהוא בכל המקום העתיד להתפשטות הב' דהפה שהוא מאור המ"ה וב"ן הכלליים דאותו הב"ן דאות ח' אשר הם עומדים בו מהטבור שבו עד סוף רגליו שהוא בהטבור דא"ק ונתפשט ההתפשטות הא' דאור הפה ג"כ בכל המקום הזה אך הוא לא היה רק אלא משפעת אור המ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהע"ב וס"ג עצמן שבו אשר מקומם הוא באמת רק למעלה מהטבור דאותו הב"ן דאות ח' שהוא לפנים מהפה ולמעלה מהפה אך לצורך התפשטות הא' דהפה הנה נתפשטו אז המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג עצמן ג"כ למטה מהטבור דאותו הב"ן דאות ח' ועד סוף רגליו ומבפנים להא"ק ומשפעת אורם הנה יצא כנגדם אור ההתפשטות הא' דהפה ויצא הוא אז מהפה ולחוץ ג"כ ונתפשט ג"כ עד הטבור דא"ק שהוא המקום העתיד להיות שם סוף רגליו דאותו הב"ן דאות ח' והרי נמצא לנו מזה ג"כ כי מקום הטבור דהב"ן דאות ח' הנה הוא בהפה דא"ק אמנם בהע"ב דאות ה' הנה הוא בו כל אותו הב"ן דאות ח' באמת רק מטבורו ולמטה שבו כי הוא הנוק' דז"א שבו וכנ"ל ויתבאר בכל זה בעה"י עוד לקמן בדברינו

והנה נתבאר לנו מכל דברינו כי נעשה כל ההתפשטות הא' דהאח"פ משפעת אור דהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג הכלליים אשר בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' ונתפשטו אז כל אותן המ"ה. וב"ן הפרטיים ג"כ מהטבור ולמטה דכ"א בכל המקום העתיד להתפשטות הב' דכ"א. אמנם עיקרן דכל אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הם שייכים באמת למעלה מהטבור דכ"א וכמו שיתבאר למטה.

והנה אמרנו כי הטבור דהס"ג דאות ו' הנה הוא במקום האזניים דא"ק והטבור דהמ"ה דאות ז' הוא בהחוטם דא"ק. והטבור דהב"ן דאות ח' הוא בהפה דא"ק. אמנם בהע"ב דאות ה' הנה נחשבים כל אותן המ"ה וב"ן דאות ז' ח'. שהם כולם רק מהמציאות אשר למטה מהטבור שלו שהוא מהשיבולת הזקן דא"ק ולמטה וכמו שיתבאר לקמן כ"ז בביאור היטיב.

(ד] **אמנם** אח"כ שהוא בההסתלקות הראשון. הנה חזרו ועלו כל אלו הג' מ"ה וב"ן הפרטיים וכן כל הג' התפשטיות דהאח"פ הנה נסתלקו כולם וחזרו ועלו כולם למעלה. כ"א לשורשו והיינו בהע"ב וס"ג דכ"א מהג' שמות שמ"ב דאות ו' ז' ח'. והוא מהטבור ולמעלה דכ"א והנה קבלו שם תוספות אור וברכה. ונשלמו באורות שלימים. כי מקודם שהוא בהתפשטות הא'. הרי נודע הוא שלא היו אז רק בבחי' נפש לבד. אבל בהסתלקותם ועלייתם למעלה הנה נשלמו עי"ז ונעשו לפרצופים גמורים הראוי להוליד ולהוציא תולדות. והוא ההתפשטות הב'. שנולד ויצא מההתפשטות הא' אחר הסתלקותו כנודע בדברינו.

והנה עלה ההתפשטות הא' דאור האזן מהאזניים ולמעלה ולפנים ונשלמו ונעשו שם לפרצופים גמורים והם השמות

ע"ב וס"ג אשר בסי' ג' אות ט' ואות י'. ונקראו ע"ב וס"ג משום שהרי הם מהע"ב וס"ג אשר בהס"ג דאות ו' כנ"ל. וכן עלה ההתפשטות הא' דאור החוטם. מהחוטם ולמעלה ולפנים. ונשלמו ונעשו שם לפרצופים גמורים. והם השמות ע"ב וס"ג אשר בסי' ד' אות י"ג ואות י"ד. ונקראו ע"ב וס"ג משום שהרי הם מהע"ב וס"ג אשר בהמ"ה דאות ז' כנ"ל וכן עלה ההתפשטות הא' דאור הפה, מהפה ולמעלה ולפנים ונשלמו ונעשו שם לפרצופים גמורים. והם השמות ע"ב וס"ג אשר בסי' ה' אות י"ז ואות י"ח. ונקראו ע"ב וס"ג משום שהרי הם מהע"ב וס"ג אשר בהב"ן דאות ח'.

ומה שהם כ"א. מב' שמות, הענין הוא, ע"פ מה שאמרנו לעיל אות א', כי היה ההתפשטות דכ"א בב' מציאות. אחד מבפנים ואחד מבחוץ, והנה השם ע"ב הוא חלק ההתפשטות אשר מבפנים. והשם ס"ג הוא חלק ההתפשטות אשר מבחוץ, כי החלק היותר גדול הוא נשאר מבפנים והוא השם ע"ב דכ"א, ומה שיצא דרך נקבים דקים שהוא מהאח"פ ולחוץ הוא הס"ג דכ"א, ועכ"פ הוא כי הג' מיני שמות ע"ב וס"ג אשר בסימני גד"ה, הנה הם האורות דההתפשטות ראשון דהאח"פ, אשר הם מהמ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג דהשמות סמ"ב אשר בסי' ב' אות ו' ז' ח', ואחר ההסתלקות ראשון הנה חזרו ועלו כל אלו הג' מיני שמות ע"ב וס"ג דסימני גד"ה. מהאח"פ למעלה ולפנים, שהוא בהע"ב והס"ג עצמן אשר בהשמות סמ"ב דסי' ב', ונעשו שם לפרצופים גמורים ונשארו שם לעולם, ומהם הנה נולד ויצא כל ההתפשטות הב' דהאח"פ, אשר שרשם הפנימי הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים דהשמות סמ"ב שבסי' ב' אות ו' ז' ח' וכנ"ל בכל דברינו.

והנה נתגלו ונעשו אותן השרשים הפנימים, ג"כ רק ע"י אותו ההסתלקות הראשון, כי מקודם הנה היו כל אותן השמות סמ"ב דאות ו' ז' ח' רק בבחי' הע"ב והס"ג שבהם לבד שהוא בבחי' הא"א והאו"א שבכ"א אשר הם תופסים עד הטבור דכ"א והי' חסרים מנה"י, אך בעת התפשטות הא' הנה יצאו הנה"י הפרטיים אשר בהע"ב וס"ג עצמן ונתפשטו בכל המקום העתיד להנה"י הכלליים דכ"א להיות שורש להם, ומאותן הנה"י הפרטיים הנה יצאו ונעשו כל ההתפשטות הא' דהאח"פ כנ"ל, ואחר ההסתלקות. והיה הסתלקותם בבחי' מ"ן במקורם ושרשם, שהוא בהע"ב וס"ג, דכ"א מהסמ"ב דאות ו' ז' ח', הנה אז נולד עי"ז, המ"ה וב"ן הכלליים, שהם הנה"י הכלליים, דכ"א מאותן הסמ"ב דאות ו' ז' ח', ומהם הנה קבלו הג' מיני ע"ב וס"ג דסימני גד"ה שעלו למ"ן, תוספות אור וברכה. להמציא ולהוציא ולהוליד את ההתפשטות הב'. והם הג' מיני מ"ה וב"ן אשר בסי' ג' אות י"א וי"ב ואשר בסי' ד' אות ט"ו וט"ז ואשר בסי' ה' אות י"ט ואות כ'.

והנה הם ג"כ כ"א מב' שמות, שהם מ"ה וב"ן, כי היה התפשטותם ג"כ בב' מציאיות, אחד מבפנים ואחד מבחוץ, החלק היותר גדול נשאר מבפנים והוא השם מ"ה דכ"א, והחלק הקטן יצא מבחוץ והוא השם ב"ן דכ"א, ונתפשטו זה כנגד זה. המ"ה דאור האזן שהוא המ"ה דסי' ג' אות י"א הוא נולד ונתפשט מהאזניים עד שבולת הזקן מבפנים, והב"ן דאור האזן הוא יצא לחוץ ונתפשט כנגדו מהאזניים עד שבולת הזקן מבחוץ, והם המ"ה וב"ן דסי' ג' אות י"א וי"ב, ועד"ז הוא בהמ"ה וב"ן דסי' ד' אות ט"ו וט"ז שהם ההתפשטות הב' דאור החוטם, וכן עד"ז בההתפשטות הב' דאור הפה שהם המ"ה וב"ן דסי' ה' אות י"ט ואות כ'.

ונולדו ויצאו כל אלו הג' מיני מ"ה וב"ן דסימני גד"ה שהם ההתפשטות הב' דהאח"פ, מהג' מיני ע"ב וס"ג דסימני גד"ה, אשר הם ההתפשטות הא' דהאח"פ, ע"י התוספות אור וברכה אשר קבלו, מהמ"ה וב"ן הכלליים דהסמ"ב דסי' ב' אות ו' ז' ח', אשר נולדו הם (ר"ל אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהסמ"ב, הנה היה לידתם) ג"כ רק אחר ההסתלקות הא' דהמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל כי היה ההסתלקות בבחי' עליית מ"ן שעלו למ"ן בהע"ב וס"ג הכלליים דהסמ"ב דסי' ב', ועי"ז נולדו מהם, המ"ה וב"ן הכלליים דהסמ"ב, ומהם, קבלו הע"ב וס"ג דסימני גד"ה שהם ההתפשטות הא' אחר שעלו למעלה, תוספת אור וברכה, להמציא ולהוציא ולהוליד את הג' מיני מ"ה וב"ן דסימני גד"ה שהם ההתפשטות הב' דהאח"פ. והרי נמצא כי המ"ה וב"ן דסימני גד"ה שהם ההתפשטות הב', הנה היה לידתם מהע"ב וס"ג דסימני גד"ה שהם ההתפשטות הא', אך שרשם הפנימי דכל אותן ההתפשטות הב' הנה הוא בהמ"ה וב"ן הכלליים אשר בהסמ"ב דסי' ב', וכן הרי נתבאר ג"כ דכל אותן המ"ה וב"ן הכלליים דהסמ"ב, הנה הם עצמן נתגלו ונעשו ג"כ רק אחר ההסתלקות הא' ולצורך ההתפשטות הב', ויתבאר כ"ז לקמן בארוכה בעה"י:

ענף ג' אות א'.

הנה אמרנו כי כל התפשטות הא' והב' דהאח"פ, הנה הם כ"א, מבחי' הטבור ולמטה דהסמ"ב אשר בסי' ב', כי מקום הטבור שלהם הוא באח"פ דא"ק, וכנ"ל ענ"ב אות ג', והרי צריכים אנו לבאר ג"כ על מציאותם אשר מהטבור שלהם ולמעלה. היכן שהוא מקומם בא"ק בדיוק, וכן היכן שהוא מקומם בהע"ב דאות ה' בדיוק, וגם צריך ביאור כי הנה אמרנו שם כי כל אותן הסמ"ב דסי' ב' הנה הם מהחזה ולמטה דהע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכולם, ואמרנו שמקום הטבור דהע"ב דאות ה', הוא בשבולת הזקן דא"ק, והמ"ה וב"ן דסי' ב' אות ז' ח' הם מהטבור ולמטה שבו. כי הם הזו"ן שבו וכנ"ל בדברינו שם והרי הוא לכאורה סתירה מניה וביה, כי הרי אמרנו שכל אותן המ"ה וב"ן דאות ז' ח' כל גילויים הוא בהחוטם פה דא"ק, ושם הוא מקום הטבור שלהם וכנ"ז, וכ"ז הרי הוא למעלה משבולת הזקן דא"ק, והרי הוא גם מקום הטבור דאותן המ"ה וב"ן דאות ז' ח', ג"כ למעלה הרבה מהטבור דהע"ב דאות ה', וכן צריך ביאור ג"כ על כל פרטי חלקיו דהע"ב דאות ה' אשר מהטבור ולמעלה שבו, את מקומם בא"ק בדיוק, וכן על האורות דאח"פ, כל חלקי מציאותם אשר למעלה משבולת הזקן, היכן שהוא מקומם בהע"ב דאות ה' בדיוק, וגם צריך ביאור בענין מה שאמרנו כי התפשטיות הא' דהאח"פ אחר הסתלקותם הנה הם נעשו לפרצופים גמורים והם מהאח"פ ולמעלה ומבפנים, וההתפשטיות הב' דהאח"פ הם ג"כ פרצופים גמורים והם אשר יצאו לחוץ ג"כ, הנה צריכים אנו לבאר התלבשותם וקישורם זב"ז. וכן ההתלבשות דאורות האזן באורות החוטם ואורות החוטם באורות הפה, הן בהפנימים והן בהחיצונים, כ"א זב"ז, והנה כ"ז יתבאר עתה לפנינו בעה"י:

(ב) **הנה** בענין הע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ והם כולם בו רק מהחזה ולמטה שבו כי הם בחי' האימא והזו"ן שבו והוא הג' שמות ס"ג מ"ה ב"ן דסי' ב' אות ו' ז' ח' כנ"ל ענ"ב. הנה יהיה נמצא כי מקום החזה דהע"ב דאות ה' הוא בעינים דא"ק כי הרי אמרנו שהאורות דאזן הוא מהטבור ולמטה דהס"ג דאות ו' וא"כ הרי הוא כל חלקי הס"ג אשר מהטבור ולמעלה שבו למעלה מהאזניים. והנה הוא מהאזניים עד העינים דא"ק כי העינים שהוא הראיה הנה הוא מאבא וכמ"ש באח"פ פ"א וכנודע. ומסתיים אבא. ר"ל או"א עלאין. בחזה דא"א. וכן הוא בעניננו כי או"א עלאין שבו שהוא כללות אבא שבהע"ב דאות ה' הנה הוא מסתיים בהחזה שלו והוא במקום העינים דא"ק. ונמשך הראיה ממוח החכמה שהוא אבא. ויוצא מהעינים. שהוא מסופו דהאבא כולו [ואינו יוצא מהטבור שלו ולמטה ע"ד האורות דהאח"פ שכ"א הוא מהטבור דכ"א וכנ"ל. כי משום שהחכמה הוא נשמה לנשמה ואין לו כלי בהגוף והוא ג"כ רק בסוד אור מקיף כמ"ש בשער אח"פ פ"א. לכן התועלת והשימוש היוצא ממנו למטה הוא רק מסיומו וסופו. והוא העינים. שהם מסופו דהאבא כולו שבו והוא מסיום דמוח החכמה] ועכ"פ הוא כי שם הוא מקום החזה דהע"ב דאות ה'. והוא בעינים דא"ק שהם מסתיים בחי' האבא שבו. כי כל עיקרו דהע"ב דאות ה' הנה הוא התפשטות אור מהמ"ס דא"ק. בהגלגלתא עצמו מבפנים. ומתפשט ונמשך מהס"ג דהמ"ס שבסי' א' אות ב'. וכלול אותו הע"ב דאות ה' ג"כ מה' פרצופים ומסתיים האבא שבו. בהעינים דא"ק. ששם הוא מקום החזה שבו. ואח"כ מתחיל האימא שבו שהוא הס"ג שבסי' ב' אות ו' והיא תופס בהע"ב דאות ה' מהחזה שבו עד הטבור שבו. שהוא מתחת העינים דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק.

והנה כל חלקי דאותו הס"ג דאות ו' אשר עד הטבור שבו. הנה הוא תופס בא"ק מסיום העינים עד האזניים והם כולם מבפנים לא"ק והם לא נתגלו כלל אבל חלקיו אשר מהטבור שבו ולמטה והנה הוא תופס בא"ק ממקום האזניים עד שבולת הזקן. הנה הם הוציאו האורות לחוץ ג"כ בההתפשטות הא' והב' שיצאו מהאזניים ולחוץ ונתפשטו עד שבולת הזקן. ושם הנה מסתיים הרגלין דהס"ג דאות ו'. ושם הוא מקום הטבור דהע"ב דאות ה'. אמנם חלקיו דהס"ג דאות ו' אשר מהטבור ולמעלה שבו שאמרנו שהוא בא"ק מסיום העינים שבו עד האזניים שבו. הנה הוא מקומם בהע"ב דאות ה', בהחלי העליון דשליש האמצעי דהת"ת שבו. כי מהחזה עד הטבור הרי הוא השליש האמצעי דהת"ת, והוא בעיניו שבהע"ב דאות ה'. מהעינים דא"ק עד שבוה"ז, אשר שם הוא כל המקום דהאימא שבו. וא"כ הרי כל חלקי דחליו העליון דהאימא אשר מהטבור ולמעלה שבה, שהוא מהאזניים עד העינים, הרי הוא כ"ז, בהחליו העליון דאותו השליש האמצעי דהת"ת,

והרי נתבאר לנו על כל חלקי דהע"ב דאות ה' אשר מהחזה ולמעלה שבו מקומם בא"ק. כי הוא מהעינים שבו ולמעלה וכן על כל חלקי דהס"ג דאות ו' אשר מהטבור שבו ולמעלה. מקומם בהע"ב דאות ה', כי הוא בהחלי העליון דשליש האמצעי דהת"ת שבו. ובא"ק הנה הוא מגבול האזניים שבו עד גבול העינים שבו מבפנים והם לא נתגלו כלל. אך חלקיו דהס"ג דאות ו' אשר מהטבור שבו ולמטה. והם מחליו התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה' הנה הם אשר נתגלו בשפעת אורם בהתפשטות הא' והב' דאורות האזניים אשר יצאו לחוץ ג"כ ונתפשטו מהאזניים עד שבולת הזקן. והם מחלקי האורות דהס"ג דאות ו' אשר מהטבור שבו ולמטה עד סוף רגליו. שהם. בהטבור דהע"ב דאות ה' ובשבולת הזקן דא"ק:

ג] **וכן** הוא עד"ז באורות החוטם והפה. כי הנה אורות החוטם אשר הם מהמ"ה דאות ז' מהטבור שבו ולמטה. הנה כל חלקיו אשר מהטבור ולמעלה שבו הנה הם לא נתגלו כלל והם לעולם מבפנים להחוטם ולמעלה. עד האזניים. שהוא עד הטבור דהס"ג דאות ו'. ומתחיל המ"ה דאות ז' מהטבור דהס"ג דאות ו'. שהוא מתחת האזניים דא"ק ומבפנים. ומתפשט עד החזה דא"ק. כי שם מסתיימים סוף רגליו דאותו המ"ה דאות ז'. אלא הוא כי חלקיו אשר מהטבור ולמעלה שבו הם עומדים למעלה מהחוטם, ולפנים עד האזניים. אבל חלקיו אשר מהטבור ולמטה שבו הם נתגלו בשפעת אורם בההתפשטות הא' והב' דאורות החוטם אשר יצאו לחוץ ג"כ ונתפשטו מהחוטם דא"ק עד החזה דא"ק. אמנם בהע"ב דאות ה' הנה הוא כל אותו המ"ה דאות ז' בחי' הז"א שבו אשר מהטבור ולמטה שבו. וזהו מה שעיקר גילויו דאורות החוטם הנה הוא רק מתחת השיבולת הזקן. כי עד שבוה"ז. הנה הוא נכלל באורות האזניים. והוה עיקר גילויו רק מתחת השיבוה"ז. והוא משום כי כל אורות החוטם הוא בחי' הז"א שבהע"ב דאות ה' ולכן הוא עיקר גילויו רק מטבורו ולמטה שבו שהוא מתחת השבוה"ז דא"ק ולמטה. אמנם התחלתו הוא מתחת האזניים וכנז'. כי הוא מטבורו דהס"ג דאות ו' וכנ"ל. כי הס"ג דאות ו' הרי הוא בחי' אימא וכנ"ל. ומתחיל אורות החוטם שהוא בחי' ז"א. מהטבור דאימא. אבל גילויו הוא רק משבוה"ז ולמטה, שהוא מהטבור דהע"ב דאות ה' שהוא הא"א. והוה גילויו דהז"א רק מהטבור דא"א ולמטה. אמנם פרטית תפיסת כל חלקי אורות החוטם בהע"ב דאות ה' הם באמת עמוקים מאד ויתבאר לפנינו למטה אות י' ובאות י"ב בעה"י.

וכן הוא עד"ז באורות הפה. אשר הם מהב"ן דאות ח'. ויציאתם מהפה הנה הוא כל חלקי האורות אשר מהטבור ולמטה דאותו הב"ן. כי מקום טבורו הוא בהפה דא"ק. ומתפשט מהפה דא"ק עד הטבור דא"ק כי שם מסתיים סוף רגליו דאותו הב"ן דאות ח'. אבל כל חלקיו אשר מטבורו ולמעלה. הם מהפה ולמעלה. ולפנים. עד החוטם. שהוא מקום הטבור דהמ"ה דאות ז'. כי הב"ן דאות ח' הוא בחי' הנוק' דז"א שיציאתה הוא מהטבור דז"א. ולכן מתחיל הב"ן דאות ח' מהטבור דהמ"ה דאות ז' שהוא ז"א. ומתפשט עד הטבור דא"ק שהוא סוף כל העולם דהעקודים. אלא שכל חלקיו דאותו הב"ן אשר מהטבור ולמעלה שבו. הנה הם לא נתגלו כלל והם מהפה ולמעלה ולפנים. אבל חלקיו אשר מהטבור ולמטה שבו הם נתגלו בשפעת אורם לאורך התפשטות א' והב' אשר יצאו לחוץ ג"כ. ומתפשטים מהפה דא"ק עד הטבור דא"ק. אמנם גילויים הנה הוא רק. מהחזה דא"ק ולמטה. כי עד החזה הנה הם נכללים באורות החוטם. אך למטה מהחזה שהוא אחר שמסתיים אורות החוטם. הנה שם הוא עיקר הגילוי דאורות הפה. והוא מהחזה דא"ק עד הטבור שבו.

והנה מקומם בהע"ב דאות ה' שהוא הא"א. הנה הוא בבחי' העטרה שבו. כי העטרה דהע"ב דאות ה' הנה הוא בהחזה דא"ק ושם הוא תלייתם דאורות הפה. ולכן הוה עיקר גילויים רק מהחזה ולמטה. אמנם הנה תפיסת כל חלקי אורות הפה. בפרטות כל חלקיו אשר מהפה עד הטבור, תפיסתם בהע"ב דאות ה'. הם באמת עמוקים מאד ויתבאר לפנינו בעה"י [והוא לקמן אות י"א וי"ב :

[ד] **ומעתה** נאמר עוד כי הנה כל חלקי האורות אשר מהטבור ולמעלה דכ"א מהסמ"ב דסי' ב' אות ו' ז' ח'. שאמרנו שהם מגבול האח"פ ולמעלה ולפנים. הרי נתבאר מדברינו לעיל ענף ב'. כי הנה שימושם הוא כי מהם הנה נמשכים ויוצאים הג' מיני שמות ע"ב וס"ג דסימני גד"ה. כי הם אשר נעשו לאורות שלימים ולבחי' פרצופים גמורים. אחר ההסתלקות הא' דכ"א. והם אשר עלו למעלה מהאח"פ שהוא ,למעלה מגבול הטבור דכ"א. ובהם הנה שייך לדבר ולהתבונן בהם מאחר שנתגלו בפעם אחד שהוא בעת ההתפשטות הא' שיצאו הם אז לחוץ ג"כ. ולכן שייך בהם הדיבור וההתבוננות מאחר שנתגלו. אבל בהסמ"ב דסי' ב' הנה בהם עצמם גופה זולת העסמ"ב דסימני גד"ה שיצא מהם הנה לא שייך לדבר בהם מאומה. מאחר שהם רק השרשים הפנימיים הנעלמים. וכנ"ל ענ"ב. א"כ הרי לא שייך לדבר בהם עצמם מאומה. והעיקר הוא כי הנה כל אותן הסמ"ב דסי' ב' הנה הם באמת רק מכלל הע"ב דאות ה' גופה כי הם הד' שמות הכלולין בו והם כולם רק מבחי' הא"א עצמו אשר הוא למעלה מהאח"פ. שהם רק מבחי' האימא והזו"ן. כי אורות האוזן הוא האימא וממנה הוא כל העסמ"ב דסי' ג', ואורות החוטם הוא הז"א וממנו הוא כל העסמ"ב דסי' ד', ואורות הפה הנה הוא הנוק' דז"א וממנה הוא כל העסמ"ב דסי' ה', והוה כללות כל העקודים רק בחי' אימא וזו"ן כנודע (והם אימא וזו"ן משום שהם יוצאים מסוד ס"ג מ"ה ב"ן דסי' ב' אות ו' ז' ח' שבהע"ב דאות ה' שהוא כללות הא"א לכולם) אבל למעלה מהעקודים הרי אי אפשר לדבר כלל. וכל דברינו אשר אמרנו בהסמ"ב דסי' ב' הנה הוא רק על בחי' תלייתם דהאח"פ בשרשם הפנימי שלמעלה. כי משם הרי הם נמשכים ומתהווים וכמ"ש הרב במטי ולא מטי פ"ג וכן משם הם מקבלים שפעם תמיד כמ"ש שם פ"ד, אבל באמת הנה הוו כל הסמ"ב עצמן אשר בסי' ב' רק למעלה מהאח"פ והם נעלמים ואי אפשר לנו לדבר ולהתבונן אלא רק בבחי' תולדותיהם שיצא מהם, והוא בהעסמ"ב דסי' ג', שהם תולדות הס"ג דסי' ב', ובהעסמ"ב דסי' ד' שהם תולדות המ"ה דסי' ב' ובהעסמ"ב דסי' ה' שהם תולדות הב"ן דסי' ב', ולזאת הנה נדבר ונחקור בהם כיד ה' הטובה עלינו.

ונתחיל ונאמר כי הנה הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ג' שהם כללות אור האזניים הנה הם שני מיני פרצופים כלליים אחד פנימי ואחד חיצוני והם הב' מיני התפשטיות הא' והב' דאור האזניים כי הע"ב וס"ג אשר בסי' ג' אות ט' ואות י' הרי הוא האור דהתפשטות הא' אשר הוא חזר ועלה ונסתלק למעלה מגבול הטבור דהאימא שהיא כללות אורות האזניים. והוא נשאר שם לעולם שהוא למעלה מהאזניים ולפנים והנה הוא פרצוף הפנימי כי הוא אשר עומד מבפנים לעולם אבל המ"ה וב"ן אשר בסי' ג' אות י"א ואות י"ב הנה הוא ההתפשטות הב' דאור האזניים והוא אשר יצא לחוץ ג"כ וכנ"ל ענ"ב אות ד' ועומד לעולם מבחוץ ג"כ והנה הוא פרצוף החיצוני וכן הוא עד"ז באורות חוטם פה אשר בסי' ד' ה' כי הע"ב

וס"ג שבהם שהם מההתפשטות הא' שבהם. הוא הפרצוף הפנימי, אך המ"ה וב"ן שבהם שהוא ההתפשטות הב' דכ"א. הוא הפרצוף החיצוני, כי הוא עומד מבחוץ ג"כ לעולם. כי הוא העקודים העיקרי אשר נעשה מההתפשטות הב' כנודע. אך ההתפשטות הא' שהוא פרצוף הפנימי הוא שורשו כי ממנו הוא נולד ויצא, וכנ"ל בדברינו.

והנה נודע הוא כי כל תחתון הוא מלביש להעליון אשר ממנו נולד. מהגה"י שבו ולמטה. וכן הוא ידוע ג"כ כי כל פרצופי האח"פ. הנה הם מתלבשים זב"ז. פרצופי האזן בפרצופי החוטם ופרצופי החוטם בפרצופי הפה. כמ"ש בענת"א ספ"ב. והרי יש לנו ב' מיני התלבשות, א' הוא בכ"א גופה. כי מתלבש כל פנימי בחיצוני כנז'. הב' הוא כי הרי הפרצוף הפנימי והחיצוני דאור החוטם הוא מלביש על הפנימי והחיצוני דאור האזניים. ופרצוף הפנימי והחיצוני דאור הפה הוא מלביש על הפנימי והחיצוני דאור החוטם. ובתוך כולם הנה מתלבש הע"ב דאות ה', מהחזה שבו ולמטה וכנ"ל. והנה כ"ז נבאר עתה בפרטות בעה"י למען שמו יתברך ויתעלה.

[ה] **והנה** נאמר. כי הנה שאמרנו שההתפשטות הא' דכ"א מהאח"פ. שהוא הפרצוף הפנימי שבו. הנה הוא בבחי' ע"ב וס"ג וההתפשטות השני שהוא הפרצוף החיצוני דכ"א. הנה הוא בבחי' מ"ה וב"ן. עכ"ז הרי פשוט הוא. כי באמת הנה כלול כ"א מכל הד' שמות עסמ"ב. וכנודע מפרטי הי' ספי' והפרצופים אשר היה הן בההתפשטות הא' והן בההתפשטות הב'. כמבואר בדרושי העקודים ובמטי ולא מטי. ומה שאמרנו כי זהו ע"ב וס"ג וזהו מ"ה וב"ן. הכוונה הוא רק על יציאתם משורשם הפנימי דהנ' שמות עסמ"ב שבספי' ב'. כי הנה יצא ההתפשטות הא' דהאח"פ. מהע"ב והס"ג דכ"א שבהסמ"ב דספי' ב'. וההתפשטות הב' דהאח"פ הם יצאו מהמ"ה וב"ן דכ"א שבהסמ"ב. וכנ"ל ענ"ב. אבל באמת הנה כלול כ"א מד' שמות עסמ"ב ומכל הי' ספי' כולם. כי כ"א הוא בבחי' פרצוף כללי וכנ"ל. ופשוט הוא והנה הם מתלבשים זב"ז כמו שיתבאר.

אמנם דע כי הנה יש חילוק בהתלבשות הפרצופים זב"ז. בין העקודים להאצילות. כי באצילות הנה מתלבש כל עליון בהתחתון להתלבש בו להעשות למדרגתו רק בהז"ת שלו לבד שהוא בהמ"ה וב"ן שלו. אבל הע"ב והס"ג שלו הוא עומד למעלה מהתחתון ואינו מגיע מדרגת התחתון אליהם מאומה. וחלוקים כל עליון מהתחתון בהע"ב וס"ג שלו. והוא מה שנודע כי הרישין הם מגולין. וכמ"ש במבו"ש שע"ג ח"ב פ"א. דף כ"א רע"ג מדפוס"ח תרס"ד וכן הוא בסדר אצי' בקי' פ"א, וכ"ז הוא באצילות, משום ששם הוא עתה רק שליטת המ"ה וב"ן. שעי' זו"ן מתנהג העולם. ע' הגר"א ספד"צ פ"ד. אמנם עולם העקודים הנה הוא נעלה ומרומם מהאצילות כי בהעקודים הנה שם הוא גם עתה שליטת הס"ג. כי הרי הוא כולו למעלה מהטבור. והנה הוה שם התלבשות הפרצופים זב"ז גם מהס"ג שבו ולמטה. והוא ע"פ מה שנודע ג"כ שכל העקודים הוא מהס"ג הכללי ור"ל הס"ג דהמ"ס אשר בהמערכה הא' אות ב'. והנה הוה ההתלבשות הפרצופים זב"ז בהעקודים. מהס"ג דכ"א.

והגם כי גם בעקודים נקרא כל תחתון לגבי עליון רק בשם מ"ה וב"ן. וכמ"ש במטי ול"מ פ"א כי כל התפשטות והסתלקות ב' הם בחי' ו"ה (שהם מ"ה ב"ן) להתפשטות והסתלקות א' שהם י"ה ע"ב וס"ג, ולא עוד אלא כי גם כל כללות הא"ק כולו הוא ג"כ רק בחי' מ"ה וב"ן בערך הקודם אליו. וכמ"ש בשעה"ק דף י"א ע"א. וכן הרי אמר הרב עוד בסדר אצילות בקיצור ספ"ג. כי כל הה' פרצופים שבכל עולם תחתון הנה הם בבחי' חסרי מוחין בערך עולם שלמעלה ממנו. וא"כ הרי אם נאמר שלמעלה מאצילות הוה ההתלבשות מהס"ג ולמטה. הרי אינם חסרים מוחין כלל. כי הס"ג הוא מהמוחין, וכן הרי אינם רק מ"ה וב"ן לבד אלא שהם ס"ג מ"ה ב"ן, ולא עוד כי הרי אמרנו בכ"מ מדברינו שתולדות כל כללות ההתפשטות הב' דלהעקודים הנה הוא מהחכמה ולמטה דההתפשטות הא' והרי מתלבש ההתפשטות הא' בהב' גם בהע"ב שבו ג"כ.

אך הענין מה שגם למעלה מהאצילות נקרא כל תחתון לגבי העליון בשם מ"ה וב"ן הגם ששם הוא השליטה דע"ב וס"ג. הענין הוא, כי הנה כל זמן שעומד האצילות רק בגילוי המ"ה וב"ן הכלליים לבד, והוא ע"י הפסק הפרסא אשר הן בא"א והן בא"ק שמפסיק בין הטבור ולמטה לבין הטבור ולמעלה. כי לעתיד הנה יתבטל כל המסכים ויזדככו מבחי' מסך כלל ויתאחדו המ"ה וב"ן בהע"ב וס"ג ויאירו גם הם באור הע"ב וס"ג ממש. והוא ענין ביטול המ"ה שאמר הרב בשער התיקון ספ"ג. אבל עכשיו הנה ע"י הפסק הפרסא הנה נעשה מהטבור ולמטה. הגילוי דמ"ה וב"ן והם עתה ד' שמות עסמ"ב כלליים, והנה ישנו עי"ז גם למעלה, שהוא בהע"ב והס"ג עצמן ג"כ רמז רושם לחלוקת ד' שמות עסמ"ב, ונבחן כ"א בד' שמות עסמ"ב פרטיים, שמהטבור ולמטה. דכ"א, הוא המ"ה וב"ן שלו, וכן נבחן כל תחתון לגבי עליון וכ"ז משום שנעשה התהוותו רק מהגילוי דמהטבור ולמטה דהעליון, אך כ"ז הנה הוא רק בבחי' ערך הד' שמות פרטיים אשר בכ"א עצמו, אבל באמת הנה למעלה מאצילות הנה הוא הכל רק הע"ב וס"ג הכלליים לבד שבא"ק (הסולל כל העולמות) אלא שנבחן גם שם בחי' ד' שמות עסמ"ב פרטיים, והוא רק בדרך רמז רושם. ע"י המ"ה וב"ן הכלליים שיצא מהם אח"כ באצילות וכנז', וכן עי"ז הנה לא נשלם עתה באמת עדיין כלל הגילוי העיקרי הראוי דא"ס ית"ש, גם למעלה למעלה. כל זמן שלא נשלם האצילות בכל התיקון הראוי אליו. והוא מה שאמר הרב כי כל עולם תחתון בערך העליון הנה נחשב שהוא חסר מוחין עדיין וכנ"ל, אך עכ"ז הנה בבחי' מצב העולמות אשר עתה. הנה נחשב למעלה מהאצילות. לאור הע"ב והס"ג לבד שהם אור המוחין עצמן כי הכל נידון בערכין כנודע, ובעקודים הנה הוא בבחי' שליטת הס"ג הכללי, כי הוא כולו מהס"ג דהמ"ס אשר במערכה הא' אות ב'. והוא בעקודים התלבשות דכל עליון בהתחתון גם מהס"ג שבו ולמטה.

וכבר אמרנו כי ההתפשטות הב' דהאח"פ הנה נקראים הם בשם פרצופים חיצונים. כי הרי הם יצאו מבחוץ להאח"פ ועומדים לעולם מבחוץ ג"כ. ושרשם הוא מהמ"ה וב"ן דהסמ"ב אשר בספי' ב' אבל ההתפשטות הא' דהאח"פ הנה נקראים הם, בשם פרצופים פנימיים. כי אחר שחזרו ועלו למעלה בההסתלקות הא'. הנה הם עומדים לעולם מהאח"פ ולפנים, ושרשם הוא מהע"ב וס"ג דהסמ"ב אשר בספי' ב'. והנה מתלבש כל פרצוף פנימי בהחיצוני. מהס"ג שבו ולמטה.

והגם שאמרנו (בחלק הביאורים בשער עקודים פ"א אות ה' ובכ"מ שם) כי תולדות כללות ההתפשטות הב' מהא', הנה הוא מהחכמה שבו ולמטה, אך האמת הוא כי למעלה מאצילות הנה נקרא החכמה בשם ס"ג והבינה בשם מ"ה וזו"ן הם שניהם בשם ב"ן, וכמו שיתבאר בזה לקמן ענף ז' עי"ש אות ו' ז'. אמנם מה שנוגע לענין ההתלבשות. הנה העיקר הוא. מה שהעלינו בזה בשער מטי ולא מטי פ"ב אות א' סי' ג'. כי יש בזה גם בעקודים חלוקי בחי' כי עד הג"ר הנה הוה ההתלבשות אשר מההתפשטות הא' להב' וכן מכל עליון להתחתון. מהחכמה שבו ולמטה. אבל בהז"ת הנה הוה ההתלבשות רק מהבינה ולמטה ע"ש.

והנה כל ההתלבשות הזה. הנה הוא ג"כ מההתפשטות הא' דאור האזניים בההתפשטות הב' דאור האזניים (כי בכ"א היה התפשטות א' וב' כנודע בדברינו). וכן מהתפשטות הא' דאור החוטם בהתפשטות הב' דאור החוטם. וכן מהתפשטות הא' דאור הפה בהתפשטות הב' דאור הפה, הנה בכולם הנה הוה ההתלבשות דכל עליון בהתחתון, מבחי' הס"ג שבו ולמטה.

והגם שהרי לעיל בדברינו הוא מבואר שכל התפשטות הב' הוא למטה לגמרי מההתפשטות הא'. כי הרי זהו מהאח"פ ולמעלה ומבפנים וזהו מהאח"פ ולמטה ומבחוץ. אך כבר מתבאר בכ"מ מדברינו. כי כל ענין ההתלבשות הנאמר בכל מקום. הנה הכוונה הוא רק על בחי' טפה הזרעית אשר ע"י הזווג שבהעליון. ונמשך חלק מגופם ונפשם דהאו"א גופה ג"כ. ומשתתפים עם החלק דבירורי הולד עצמו, ונעשה בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו. והוא הוא, ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון המוזכר בכל מקום והנה באצילות הנה נמשך החלק אשר מאו"א. רק מהז"ת שלהם.

שהוא רק מהמ"ה וב"ן שלהם. אך בעקודים הנה נמשך אותו החלק. מהס"ג שבהם ולמטה. אבל בעיקר עצמותם הנה עומד באמת כל התחתון רק למטה לגמרי מהעליון. ונודע כ"ז בכ"מ מדברינו. והרי עכ"פ הנה מתבאר, כי התלבשות התפשטות הא' בהב'. שהוא הפנימי בהחיצוני. הנה הוא מהס"ג ולמטה:

[ו] **אמנם** כ"ז הנה הוא ג"כ רק בדרך כלל. אבל בפרטות הנה יש בזה עדיין עומק דברים הרבה. כי הנה אנו רואין. שכל חיצוני שהוא ההתפשטות הב'. הנה הוא תופס מקום בא"ק בג' גבולים. משא"כ הפנימי הוא תופס רק גבול אחד. כי הרי ההתפשטות הב' דאור האזניים שהוא החיצוני שבו אשר הוא נמשך ומתפשט מגבול האזניים עד סיבולת הזקן. הרי הוא ג' מקומות חלוקות והם. מגבול האזניים עד החוטם א'. ומגבול החוטם עד הפה ב'. ומגבול הפה עד סיבוה"ז ג'. משא"כ הפרצוף הפנימי שבו שהוא ההתפשטות הא' דאור האזניים אשר הוא חזר ועלה למעלה בהסתלקות הא' ועומד מהאזניים ולמעלה ומבפנים. הנה הוא תופס רק גבול אחד שהוא מבפנים להאזניים ולמעלה עד העינים וכנ"ל עכ"ד.

והענין בזה הוא. כי הנה אלו הג' מקומות אשר תופס הפרצוף החיצוני. הנה הוא בחי' הי' ספי' שבו. שהם חלוקים בד' בחי'. כח"ב. חג"ת. נה"י. מלכות. והכח"ב שבו הנה הוא מהאזניים עד החוטם. והחג"ת שבו הוא מהחוטם עד הפה. והנה"י שבו הוא מהפה עד שבוה"ז. אך המלכות שבו הנה היא מתפשטת ונכללת עם אורות החוטם. אשר הם מתגלים מתחת השיבולת הזקן ולמטה עד החזה. כי שם הוא עיקר גילויים דאורות החוטם. ומתפשט המלכות דאורות האזניים מתחת השיבוה"ז ולמטה ונכללת באורות החוטם ונעשה שם לעלם מעלמיו. ועכ"פ הוא כי הג' גבולים דאורות האזניים הנה הם בחי' הג' מדרגות דהי' ספי' שבו. שהם כח"ב חג"ת נה"י. אך כ"ז הוא רק בפרצוף החיצוני שבו. אשר הוא נתגלה ויצא לחוץ. משא"כ הפרצוף הפנימי שבו שהוא כללות ההתפשטות הא' אשר הוא חזר ועלה למעלה ועומד שם לעולם מבפנים. הנה אין גילוי בו בהי' ספי' שבו בבחינות חלוקות כלל. ותופס בא"ק רק מקום אחד והוא מהאזניים ולמעלה ולפנים עד גבול העינים.

והנה עפ"ז הנה יהיה נבחן ג"כ ענין ההתלבשות שאמרנו. כי מתלבש הפנימי בהחיצוני שהוא ההתפשטות הא' בהב' בהעלם ג"כ בחלוקות שונות עכ"פ כי בהכח"ב דהחיצוני אשר הוא מגבול האזניים עד החוטם. הנה מתלבש בו הפנימי. מהס"ג שבו ולמטה. ובהחג"ת דהחיצוני אשר הוא מגבול החוטם עד הפה הנה מתלבש בו הפנימי. מהמ"ה שלו ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג שבאותו המ"ה. ובהנה"י דהחיצוני אשר הוא מגבול הפה עד שבוה"ז. הנה מתלבש בו הפנימי מהב"ן שלו ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג דהב"ן כי בעולם העקודים הוא ההתלבשות דכל בחי'. מהס"ג שבו ולמטה. וכנ"ל ועכ"ז הנה מתלבש בכ"א מבחינתו. כי בהכח"ב. הוא ההתלבשות מהס"ג הכללי דהעליון. ובהחג"ת הוא ההתלבשות מהמ"ה הכללי דהעליון. ובהנה"י מהב"ן הכללי דהעליון:

[ז] **ועד"ז** הנה הוא ג"כ באורות החוטם כי הרי הפרצוף החיצוני שבו שהוא ההתפשטות הב'. הנה הוא תופס מקום בא"ק בג' גבולים. היינו מהחוטם עד הפה א'. ומהפה עד שבולת הזקן ב'. ומשבוה"ז עד החזה ג'. והנה הם הי' ספי' שבו אשר הם בג' חלוקות. כח"ב. חג"ת. נה"י. ותופס הכח"ב שבו מגבול החוטם עד הפה. והחג"ת שבו מגבול הפה עד שבוה"ז. והנה"י שבו מגבול שבוה"ז עד החזה. אך המלכות שבו הנה היא נמשך ונכללת באורות הפה אשר גילויים הוא מהחזה עד הטבור. ועכ"פ הוא כי הג' גבולים דאורות החוטם הנה הם הג' חלוקות דהי' ספי' שבו. כח"ב חג"ת נה"י. וכ"ז הוא בהפרצוף החיצוני דאורות החוטם שהוא ההתפשטות הב' שבו. אבל הפרצוף הפנימי דאורות החוטם שהוא ההתפשטות הא' שבו אשר הוא חזר ועלה למעלה בההסתלקות הא' והוא עומד מבפנים לעולם הנה נכלל בו כל הי' ספי' שבו בכללא חדא ואינו תופס מקום בא"ק אלא רק גבול אחד. והוא מהחוטם ולפנים ולמעלה עד האזניים. כי אחר שעלה בהסתלקות הא' הנה עלה מהחוטם ולפנים ונשאר שם לעולם ומקומו הוא מבפנים להחוטם עד האזניים.

והנה התלבשות הפרצוף הפנימי דאור החוטם שהוא ההתפשטות הא' שבו. בהפרצוף החיצוני דאור החוטם שהוא ההתפשטות הב' שבו. הנה הוא ג"כ ע"ד הנ"ל. באור האזניים. כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי. מהס"ג שבו ולמטה. ובהחג"ת דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי. מהמ"ה שלו ולמטה. אמנם הוא ג"כ. מהס"ג הפרטי שבאותו המ"ה. ובהנה"י דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי בהב"ן שלו. אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי שבאותו הב"ן.

וכן הנה מתלבש ג"כ אור האזניים באור החוטם. הפנימי בהפנימי והחיצוני בהחיצוני. ובדרך זה כי הפנימי דאור האזניים אשר מקומו הוא מהאזניים ולמעלה ולפנים עד העינים הנה הוא מתלבש בהפנימי דאור החוטם. אשר מקומו הוא מהחוטם ולמעלה ולפנים עד האזניים. מהס"ג שבו ולמטה והוא בלי חילוק בחי' כלל. אמנם החיצוני שבשניהם אשר מתחלק כ"א לג' בחי' כח"ב חג"ת נה"י, ועומד הג' בחי'. דכ"א בג' גבולים כנ"ל. והרי עומד החג"ת החיצוני דאור האזניים. נגד הכח"ב החיצוני דאור החוטם. שהוא מגבול החוטם עד הפה. והנה"י החיצוני דאור האזניים נגד החג"ת החיצוני דאור החוטם שהוא מגבול הפה עד שבוה"ז הנה הוה בהם ההתלבשות ג"כ בדרך זה, כי החג"ת החיצוני דאור האזניים הנה הוא מתלבש בהכח"ב החיצוני דאור החוטם מהס"ג שבהם ולמטה, והנה"י החיצוני דאור האזניים הוא מתלבש בהחג"ת החיצוני דאור החוטם מהמ"ה שבהם ולמטה, אמנם הוא ג"כ מהס"ג הפרטי דאותו המ"ה דנה"י ע"ד הנ"ל והמלכות החיצוני דאור האזניים הנה היא מתלבש בהנה"י החיצוני דאור החוטם אשר הם מהשבוה"ז עד החזה ונעשית שם לעלם מעלמיו ועכ"פ הוא כי מגבול החוטם ולמטה הנה מתלבש ההתפשטות הב' דאור האזניים ג"כ בכל אורות החוטם, וכמ"ש הרב בטנת"א ספ"ב. והוא פרצוף החיצוני דאור האזניים, וההתלבשות הוא ע"פ הסדר שאמרנו:

[ח] **וכן** הוא עד"ז באורות הפה כי הוא נבחן ג"כ בשני פרצופים כלליים, אחד פנימי ואחד חיצוני כי ההתפשטות הא' אשר הוא עלה למעלה ע"י הסתלקות הא' ונעלם ונעשה שם לקומה שלימה ופרצוף שלם ועומד לעולם למעלה ומבפנים לכפה, שהוא מהפה עד החוטם והרי הוא תופס בא"ק רק מקום אחד, שהוא מגבול הפה עד גבול החוטם והנה הוא פרצוף הכללי הפנימי והוא בלי חילוק בחי' כלל כי הוא נעלם, משא"כ ההתפשטות הב' אשר הוא יצא גם מהפה ולחוץ והוא ג"כ קומה שלימה מעשר ספי', והוא הפרצוף הכללי החיצוני והוא תופס בא"ק ג' גבולים, אחד מהפה עד שבולת הזקן ושם הוא הכח"ב שבו, ב' הוא משבולת הזקן עד החזה ושם הוא החג"ת שבו, ג' הוא מהחזה עד הטבור ושם הוא הנה"י שבו, ושם מסתיים העקודים שהוא עד הטבור דא"ק, אך המלכות דאור הפה הנה היא מתפשט ומשתתף בהאצילות ג"כ, וכמ"ש הגר"א ביהל אור סוף פקודי, דף ע"ז סע"ד כי המלכות דעקודים אחר התגלגלות ז"ת דילה נעשה רדל"א דאצילות ועכ"פ הוא כי גם אורות הפה, הם נבחנים בבחי' שני פרצופים כלליים אחד פנימי ואחד חיצוני והם זה למטה מזה, כי הפנימי הוא מבפנים להפה ולמעלה עד החוטם, והחיצוני הוא מהפה ולמטה עד הטבור והנה מתלבש הפנימי בהחיצוני ע"ד הנ"ל כי בהכח"ב דהחיצוני הנה מתלבש בו הפנימי מהס"ג שבו ולמטה, ובהחג"ת דהחיצוני מהמ"ה שבו ולמטה, אמנם הוא ג"כ מהס"ג דהמ"ה ובהנה"י דהחיצוני מהב"ן שלו ולמטה. ומהס"ג דהב"ן כנז:

וכן הנה מתלבש בו ג"כ הפנימי והחיצוני דאור החוטם וכן גם החיצוני דאור האזניים ובדרך זה, כי הפנימי והחיצוני דאור החוטם הוא מתלבש בהפנימי והחיצוני דאור הפה. הפנימי בהפנימי והחיצוני בחיצוני. והיינו כי הפנימי דאור החוטם אשר הוא מגבול החוטם ולמעלה עד האזניים הנה הוא מתלבש בהפנימי דאור הפה אשר הוא מגבול הפה ולמעלה עד החוטם מהס"ג שבו ולמטה בלי חילוק בחי כלל. אך החיצוני דאור החוטם אשר הוא תופס ג' גבולים והוה החג"ת שלו נגד הכח"ב החיצוני דאור הפה ונה"י שלו נגד החג"ת

דאור הפה, הנה מתלבש החג"ת בהכח"ב, מהס"ג שבו ולמטה, והנה"י בחג"ת מהמ"ה שלו ולמטה. אמנם הוא ג"כ מהס"ג דאותו המ"ה, אך המלכות דאור החוטם הנה היא נכלל ומשתתף בהנה"י דאור הפה ומתפשט ג"כ עד סוף העקודים שהוא עד הטבור.

וכן מתלבש ג"כ הנה"י דאור האזניים. אשר מקומם הוא מגבול הפה עד שבולת הזקן. והם מתלבשים מהמ"ה שלהם ולמטה, בהחג"ת דאור החוטם אשר שם וכנ"ל. ואמרנו לעיל כי הוא מהס"ג דאותו המ"ה, והנה מתפשט אותו הס"ג ג"כ. דרך הס"ג דחג"ת דאור החוטם. ומתלבש הוא ג"כ בהכח"ב דאור הפה אשר שם. והרי מתלבש בהכח"ב דאור הפה. הס"ג דחג"ת דאור החוטם עם הס"ג דהמ"ה דהנה"י דאור האזניים. והרי נמצא כי כל האורות דאח"פ. אשר כ"א הוא בב' מציאות. פנימי וחיצוני. הנה מתלבשים זב"ז, הפנימי בהפנימי. והחיצוני בחיצוני. וכן בכ"א עצמו, הפנימי שבו. בהחיצוני שבו. וכסדר שבארנו, והרי נתבאר לנו סדר התלבשותם זב"ז וכן מקומם של כ"א בא"ק מהאח"פ, [וע' מ"ש בזה לקמן כלל ח"י ענ' סי' ד' אות ט"ז בעזה"י. בהגהה שם.

[ט] **ומעתה** נאמר עוד, כי הנה אמרנו לעיל ענף ב' וכ"מ, שכל האורות דאח"פ הנה הם יוצאים מהג' שמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר, בהאבני מלואים שבתחילת הספר, בסי' ב' אות ו' ז' ח'. כי אותן הג' שמות סמ"ב. הם בחי' הא"א להם. אבל השם ע"ב. אשר שם. סי' ב' אות ה'. הוא הא"א להם. והוא מתפשט בכולם ועליו הם תלוים. אמנם הם כולם בו רק מהחזה ולמטה שבו, כי אותן הג' שמות סמ"ב. הם בחי' אימא וזו"ן שבו. אשר הם מהחזה שבו עד סוף רגליו. שהם מסתיימים במקום הטבור דא"ק. אשר שם מסתיים כל העקודים. והרי נמצא כי כל האורות דאח"פ הנה הם מלבישים על הע"ב דאות ה'. שהוא הא"א להם. מהחזה שבו עד סוף רגליו. וכנ"ל בענף זה אות ב' ע"ש. והנה על זה נבאר עתה. ג"כ על כ"א מהאורות דאח"פ את מקומו בהע"ב דאות ה'. מהיכן שנמשך ממנו. וכן את מקומו אשר מלביש עליו. הכל בפרטות בעה"י.

הנה אורות האזניים. אשר הם בבחי' ב' פרצופים כלליים. אחד פנימי ואחד חיצוני וכנ"ל. והם מהס"ג דאות ו' שהוא בחי' האימא שבהע"ב דאות ה'. והיא מהחזה שבו עד הטבור שבו. ובא"ק הנה הוא. מתחת העינים דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק. והנה כל המקום הזה הרי הוא שליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה' (כי מהחזה עד הטבור הוא שליש האמצעי דהת"ת כנודע). והנה המסכתו ותלייתו דהפרצוף הפנימי דאור האזניים. בהע"ב דאות ה' הנה הוא בהחלק העליון דאותו שליש האמצעי דהת"ת דהע"ב דאות ה'. והנה הוא בא"ק מתחת העינים עד האזניים. כי שם מבפנים הנה הוא המקום דהפרצוף הפנימי דאור האזניים. והוא עומד בהחלק העליון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו. והמסכת ותליית דהפרצוף החיצוני דאור האזניים. הנה הוא בהחלק התחתון דאותו שליש האמצעי דהת"ת דהע"ב דאות ה'. והנה הוא בא"ק ממקום האזניים עד שבולת הזקן וכנ"ל אות ב' כ"ז ע"ש.

אמנם הרי אמרנו. כי הפרצוף החיצון בהכח"ב חג"ת נה"י שבו הנה הוא תופס בא"ק ג' גבולים וכנ"ל אות ו' ע"ש, וכל אלו הג' גבולים דהא"ק אשר תופס בו אור האזניים הנה הם כולם בהחלק התחתון דהשליש האמצעי דהת"ת שבהע"ב דאות ה'. והנה תלייתם בו בפרטיות הוא בדרך זה. כי נודע הוא שמשתתף עם הת"ת דכל פרצוף עוד ז' בחי'. כי הרי בכל ת"ת הנה יש בו אור הדעת שהוא פנימי אליו. וכנודע שדעת מלגאו ות"ת מלבר. וכן משתתף עמו ג"כ הב' דרועין. חו"ג. בכ"א ג' פרקין. והרי הם ז' בחי'. ובענינינו אשר אמרנו שהפרצוף החיצון דאור האזניים הוא בהחלק התחתון דשליש האמצעי דהת"ת. הנה מגיע גם השתתפות החו"ג שהם הדרועין. רק הב' פרקין תתאין דכ"א. ע' פרצופי זו"ן פ"ב.

והנה המסכה ותליית הפרצוף החיצון דאור האזניים. באותו החלק תחתון דשליש האמצעי. דהת"ת. דהע"ב דאות ה'. הנה הוא בדרך זה. כי הכח"ב דהפרצוף החיצון. אשר הם מגבול האזניים דא"ק עד החוטם דא"ק. הנה תלייתם הוא. באור הדעת הפנימי אשר באותו החלק תחתון דשליש האמצעי דהת"ת. כי הדעת הרי הוא כללות כל המוחין כנודע. ונמשך מהדעת. אשר בהחלק תחתון דשליש האמצעי דהת"ת דהע"ב דאות ה'. הכח"ב דהפרצוף החיצון דאור האזניים.

והחג"ת דאותו פרצוף החיצון. אשר הם מגבול החוטם דא"ק עד הפה דא"ק, הנה תלייתם הוא. בהפרקין האמצעין דהחסד וגבורה ובחלק הת"ת אשר כנגדם בהחלק התחתון דכללות שליש האמצעי דהת"ת דהע"ב דאות ה'. כי מהפרקין האמצעין דהחו"ג שבהע"ב דאות ה' ומהחלק הת"ת שבו אשר כנגדם, הנה נמשך ותלוי. החג"ת דהפרצוף החיצון דאור האזניים. אשר מקומם הוא מגבול החוטם דא"ק עד הפה דא"ק.

והנה"י דאותו הפרצוף החיצון אשר הם מגבול הפה דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק. הנה המסכתם ותלייתם הוא. בהפרקין תתאין דהחסד וגבורה דהע"ב דאות ה' ובהחלק הת"ת שבו אשר כנגדם בהחלק התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו. כי מהפרקין תתאין דהחו"ג שבהע"ב דאות ה' ומהחלק הת"ת שבו אשר כנגדם בהחלק התחתון דשליש האמצעי דהת"ת שבו. הנה נמשך ותלוי. הנה"י דהפרצוף החיצון דאור האזניים. אשר מקומם הוא מגבול הפה דא"ק עד שבולת הזקן דא"ק וכנ"ל אות ו'.

והרי לנו. כי פרטות הג' הבחנות דפרצוף החיצון דאור האזניים אשר הם בהג' גבולים דא"ק כנז'. הנה תלייתם בהע"ב דאות ה' הוא בהדעת הפנימי אשר בהחלק התחתון דשליש האמצע דת"ת שבו ובהב' פרקין האמצעין ותתאין דהחו"ג שכנגדו בימין ושמאל*) אמנם כ"ז הוא בהפרצוף החיצון דאור האזניים אבל הפרצוף הפנימי דאור האזניים הנה הוא לא נבחן בחילוק בחי' כלל כי הוא כולו מבפנים והוא כולו נעלם כי הוא מהאזניים ולמעלה ומבפנים עד גבול העינים. ותלייתו בהע"ב דאות ה' הנה הוא בהחלק העליון דהשליש האמצעי דהת"ת שבו אמנם הוא ג"כ בהדעת הפנימי אשר באותו החלק עליון דהשליש האמצעי דהת"ת. וכן בהפרקין האמצעין דהחו"ג שכנגדו אלא שכ"ז הוא הכל נעלם כי הוא לא נבחן בחילוק בחי' כלל וכנ"ז, וע' עוד בזה לקמן כלל י"ח ענ"י ס"י ג':

הגהה

ואל תתמה מה שאנו חושבים את הפרקין התתאין דהחו"ג ג"כ עם השליש האמצעי דהת"ת, השליש התחתון דהת"ת הרי הוא שבכלל הנה"י כנודע והבן:

[י] **והנה** עד"ז הוא ג"כ באורות החוטם. בענין תלייתם בהע"ב דאות ה'. כי אורות החוטם הרי אמרנו שהוא תולדות הז"א שבהע"ב דאות ה'. שהוא הא"א לכולם. ונודע הוא כי ז"א הוא מטבורו ולמטה דא"א. וכן הוא ג"כ בענינינו. כי הנה המסכת ותליית דאורות החוטם בהע"ב דאות ה' הנה הוא בהנה"י שבו. אמנם הוא כי הנה יש בהנה"י י"ג בחי' פרטיות. כי נצח הוד הם עשרה בחי'. תרין כוליין. תרין ביעין. תרין שוקיים. תרין ירכין. תרין רגלין (וכמ"ש הרב בשער השמות פ"ו), וג' בחי' הם ביסוד שהם הג' פרקין שבו כמ"ש בפרצופי זו"ן פ"ג סמוך לסופו. כי התחלתו אשר מבפנים להגוף. הנה הוא מהשליש תחתון דהת"ת. שהוא מהטבור. על שתי הכליות. כמ"ש הגר"א בתיקונים דף ג ע"ד. והוא בחי' פרק אחד. והיסוד אשר מחוץ להגוף הוא בחי' פרק ב'. והעטרה הוא פרק ג'. והרי הם י"ג בחי' בהנה"י. והנה מה שלוקח הז"א מהם. הנה הוא ח' בחי'. הב' פרקין עליונים דהיסוד. וששה בחי' מנ"ה. שהם תרין כוליין ותרין ביעין ותרין שוקיים.

והיינו כי הנה אורות החוטם שהם תולדות הז"א דהע"ב דאות ה'. הרי אמרנו לעיל שהם בבחי' ב' פרצופים. אחד פנימי ואחד חיצוני. והחיצוני הנה הוא תופס בא"ק ג' גבולים, כי הכח"ב שבו הוא מגבול החוטם עד גבול הפה, והחג"ת שבו הוא מגבול הפה עד שבולת הזקן. והנה"י שבו הוא מגבול שבוה"ז עד החזה, והנה אחיזתם ותלייתם בהנה"י דהע"ב דאות ה'. הוא בדרך זה כי הכח"ב שבו הנה הם נמשכים מהפרק עליון דהיסוד אשר מבפנים להגוף ומהב' כוליין שבימין ושמאל. והחג"ת שבו הנה הם מהפרק האמצעי דהיסוד שמחוץ להגוף ומהתרין ביעין. והנה"י שבו הנה הנצח הוד

הם נמשכים ותלוים בהב' שוקיים דהע"ב דאות ה'. אך היסוד שבו הנה הוא באמת אין לו שורש מיוחד במה לתלות, והוא ע"ד היסוד דהז"א דאצילות שאין לו שורש מיוחד אליו. ונעשה רק בסוד תוספות. מהאור הגדול שניתוסף לו מלמעלה, וכמ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ב' וי"ז א' וכן הוא בתיקונים כ' ע"א. וע' בדברי הרב בנסירה פ"ח (ובעיבורים פ"ד אות ב' ואות ה' ובשער הכלים פ"ג ועי' עוד שעה"כ ר"ה ל"ב ע"ד) וכן בשעה"כ דף ל"ה רע"א, כן הוא עד"ז בענינינו. באורות התוהו, שהוא תולדות הז"א שבהע"ב דאות ה', הנה אין להיסוד שבו על מה לסמוך. והנה הוא נעשה ג"כ רק בסוד תוספות, כי ניתוסף בו אור מלמעלה. מהתלבשות העליונים שמתלבשים בו כנ"ל אות ז'. להמציא את בחי' היסוד שבו והוא ע"ד שהוא בז"א דאצילות וכנז'. והרי נתבאר לנו עכ"פ אופן המשכת ותליות אורות התוהו בהנה"י דהע"ב דאות ה'. כי הוא מהח' בחי' העליונים דהנה"י וכמו שאמרנו.

אך כ"ז הנה הוא בהפרצו' החיצון דאור התוהו אשר הוא עומד בא"ק בג' גבולים. והוא ע"י הגילוי דהי' ספי'. כח"ב חג"ת נה"י שבו, אמנם הפרצוף הפנימי דאור התוהו אשר הוא לא נבחן בחילוק בחי' כלל והוא תופס בא"ק רק מקום אחד. והוא כולו נעלם כי הוא מהחוטם ולמעלה ומבפנים שהוא מגבול החוטם ולמעלה מבפנים עד האזניים. וכנ"ל אות ז', הנה אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה', הנה הוא בהשליש תחתון דהת"ת שבו אשר מהטבור עד סוף הגוף. והנה הוא אחוז ג"כ בהפרקין התאין דהחו"ג שבו אשר הם מגיעים שם ג"כ, וכמו שיתבאר עוד בעה"י עומק דברים בכ"ז לקמן כלל י"ח ענ"י סי' ה' אות כ' ע"ש סעיף ג' ד' ח':

י"א) **ונאמר** מעתה ג"כ ע"ד הנז' באורות הפה תלייתם בהע"ב דאות ה', כי הנה כלל אורות הפה הנה הם תולדות הנוקבא דז"א שבו, והנה היא ע"ד הנוק' דז"א דאצי' שהיא נבחן בשני בחי', אחד הוא מה שהיא בסוף כל האצילות וכלל כולם, ושנית הוא מה שהיא ראשית לנבראים, ומשתתפת עמהם, וכנודע בסוד מיעוט הירח, והנה במה שהיא ראשית לנבראים, הנה היא בבחי' רגלין דז"א, ובסוד והארץ הדום רגלי [ע' זוה"ק יתרו פ"ה סע"ב ופ"ו רע"א ורע"מ פינחס רמ"ח רע"א] אבל בבחי' שהיא כלל כל האצילות כולו, וכולל את כולם. הנה אפשר לה עי"ז לעלות למעלה להיות שוה בשוה אליו. ומשתמשים שניהם בכתר אחד, כמ"ש הרב במיעוט הירח פ"ב ושם ספ"א בבחי' הז'. וכן היא עולה ג"כ עוד למעלה למעלה, כמ"ש ברע"מ פ' תרומה קנ"ח א'. וע' פ' בראשית כ"ד א' ופ' פינחס רנ"ו ב' וכנודע כ"ז,

וכן כ"ז הוא ג"כ בענינינו. כי הנה אורות הפה. הנה עיקר גילויים הוא רק מהחזה עד הטבור והוא כללות דאורות הא"פ, וכל גילויה הוא מהחזה ולמטה ומתגלית שם כדי להיות שורש להאצילות והנה בבחי' הזה, הנה הוא אחיזתה בהע"ב דאות ה' רק בהה' בחי' אחרונות דהנה"י שבו. הנ"ל אות י'. היינו בעטרת היסוד שבו ובהד' פרקין תתאין דהנצח הוד שבו שהם התרין ירכין ותרין רגלין. כי הפרצוף פנימי דאורות הפה. הנה שורשו הוא בעטרת היסוד דהע"ב דאות ה'. והיא בזה בסוד בחי' ה' ר"ל הה' בתראה דהוי"ה הכללי שבו שהוא כתר המלכות אדנ"י. ע' הגר"א ספר יצירה פ"א מ"א אופן ה' דף ה' ע"ב. והפרצוף החיצוני דאורות הפה, הנה הוא אחיזתו בהע"ב דאות ה' בהד' פרקין תתאין דנ"ה הנז' ועל שמם נקרא המלכות בשם ד'. והוא כללות הד' אותיות אדנ"י שבו. שהוא על שם שהיא השורש לכל מה שלמטה והבן כ"ז.

אמנם כ"ז הנה הוא רק מה שנוגע ונמשך להגילוי העיקרי דאורות הפה. שהוא רק מהחזה דא"ק עד הטבור דא"ק, אבל כלל המציאות דכל אורות הפה עצמן. בכל הי' ספי' שבו. אשר הוא תופס בא"ק ג' גבולים. מגבול הפה עד שבולת הזקן והוא הכח"ב דאורות הפה, ומגבול השבוה"ז עד החזה והוא החג"ת, ומהחזה עד הטבור והוא הנה"י, וכ"ז הוא הפרצוף החיצוני דאורות הפה, אך הפרצו' הפנימי שבו, הנה הוא עוד למעלה ומבפנים לשפה והוא מהפה ולמעלה עד החוטם וכנ"ל אות ח', והנה כ"ז הנה הוא עצמותם ופנימיותם דכל כללות אורות הפה בכל בח' הי' ספי' שבהם המגיעים למעלה למעלה עד מקורם העליון שהוא השם ב"ן אשר בסי' ב' אות ח' בעצמותו העיקרי שבו העולה בהע"ב דאות ה' למעלה למעלה כמו שיתבאר ובזה הנה הוא שורש הפנימי לכל אורות הפה אשר הוא נחלק לפנימי וחיצוני, והפנימי הוא מהפה ולמעלה, והחיצוני הוא מהפה עד הטבור, וכנ"ל אות ד' וכבר אמרנו לעיל אות ח', כי הנה מתלבש אור החוטם באור הפה, הפנימי בהפנימי והחיצוני בהחיצוני, והנה בהבחי' הזה שהוא בקישורם אשר למעלה הנה יהיו אורות החוטם והפה שניהם משתמשים בכתר אחד, ור"ל כי תלייתם ואחיזתם דכללות אורות הפה הנז' בהע"ב דאות ה' הנה יהיה ג"כ בכל הנה"י כולן שבו ע"ד הנ"ל אות י' באורות החוטם כי שניהם הנה הם בחי' הזו"ן שבו אשר הם מלבישים על א"א על כל הנה"י שבו, אלא שז"א לוקח בחי' החסדים שבהם והנוק' בחי' הגבורות שבהם (ע' מב"ש שע"ה פ"ו דף ל"ח רע"ב מדפוה"ח תרס"ד ובלע"ד איים כו' ע"ש) והוא מה שאמרו כי איהו בגלא ואיהי בהוד ור"ל כי ז"א הוא מבחי' החסדים דנה"י והנוק' היא מבחי' הגבורות דנה"י אבל היחוד דפב"פ אשר מישראל ורחל הנה הוא בכל כללות הנה"י כולו דא"א, כי נה"י דא"א מתלבש תוך נה"י דאבא ונה"י דאבא תוך נה"י דאימא ונה"י דאימא תוך ז"א, [כמ"ש במאמרי רשב"י דף כ"ה ע"ג מדפוה"ח תרנ"ח וכן הוא בשעה"כ ל"ה סע"א] וכן אמר הרב בדרושי נקודות פ"ג כי זו"ן מלבישים לא"א מכל צדדיו וסביבותיו, ומה שאמרו כי איהו בגלא ואיהי בהוד הכוונה הוא כמו שאמרנו כי ז"א הוא נמשך ומקבל מצד החסדים דהנה"י והנוק' היא נמשך ומקבל מצד הגבורות דהנה"י, וכן הוא בענינינו, כי אורות החוטם והפה הרי הם שניהם בחי' הזו"ן בהע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל האורות דא"פ ונאחזים ותלוים שניהם בכל כללות הנה"י שבו שהוא בכל משך אשר מהטבור שלו ולמטה, ע"ד שבארנו לעיל אות י', אמנם כ"ז הנה הוא בבחי' העצמות העיקרי דכל כללות אורות הפה כולן החיצוני אשר מהפה עד הטבור עם כללות הפרצוף פנימי דהפה אשר גם מהפה ולפנים עד החוטם הנה בזה ר"ל בעצמותם הפנימי, הנה הם שניהם שוים ונאחזים ותלוים שניהם יחד בכל הנה"י כולן דהא"א שהוא הע"ב דאות ה' כנז' אבל בבחי' הגילוי העיקרי דאור הפה אשר הוא רק מהחזה עד הטבור עם גם התלבשות הפרצוף פנימי שבו הנה הוא נאחז ותלוי בהע"ב דאות ה' רק בהד' פרקין תתאין דהנ"ה עם עטרת היסוד שלו כנ"ל והבן כ"ז, נתבאר לנו תהלאית"ם על כל אחד ואחד מאורות הא"פ את אחיזתו ותלייתו בהע"ב דאות ה'

[יב] **אמנם** מה שצריך באור כי הרי אמרנו לעיל בכ"מ שמקום הטבור דהע"ב דאות ה' הנה הוא במקום שבולת הזקן דא"ק [שהוא הסנטר מקום התחלת לצמיחת השערות דהזקן) כי שם מסתיימים אורות האזניים. שהיא האימא שבהע"ב דאות ה' אשר מקומה הוא מהחזה שבו עד הטבור שבו שהוא מגבול העינים עד שבוה"ז וכנ"ל אות ב' ובכ"מ וא"כ הרי כל אורות חוטם פה שהם רק כזו"ן שבו. ואחיזתם ותלייתם בו הוא רק בהנה"י שבו שהוא מהטבור ולמטה שבו וכנ"ל בכל דברינו וא"כ הרי איך יוצאים הם למעלה שהוא מהחוטם פה. ואמרנו כי באורות הפה הוה הכח"ב שבו מגבול הפה עד שבולת הזקן והרי עומדים אותן הכח"ב למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה', ובפרט אורות החוטם הרי אמרנו כי הכח"ב שבהם הוא עד גבול הפה והחג"ת שלהם הוא עד גבול שבולת הזקן והרי עומדים הם גם בהחג"ת שלהם ג"כ למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה'. והרי קשה כ"ז לכאורה מאד. כי הרי כפי הראוי היה צריך שכל התחלת דאורות חוטם פה. יהיו רק למטה משבולת הזקן דא"ק שהוא למטה מהטבור דהע"ב דאות ה'. וע"ד הזו"ן דאצילות שהתחלתם הוא רק למטה מהטבור דא"א וכמ"ש בשער ז"א פ"א וכנודע.

אמנם הוא הרי נודע ג"כ כי יש בזה שיטות שונות בדברי הרב כי בשער א"א פ"ה במ"ב א'. ושם פ"ז וכן בהולדת או"א ספ"ו ורפ"ז ועוד בכ"מ הנה מבואר שם שגם ז"א דאצילות התחלתו הוא מחצי ת"ת דא"א והוא ממש כמו שהוא כאן באורות החוטם אשר הפרצוף פנימי שבהם הוא מתחיל מתחת האזניים, אשר שם הוא המרכז האמצעי דהת"ת דהע"ב דאות ה' וכנ"ל

אות ב' ואות ט' עש"ה. וא"כ הרי נמצא שיטה כזה ג"כ בדברי הרב גם בז"א דאצילות. אמנם כבר הערינו בזה בענין השיטות שונות והסתירות, הנמצא בזה בדברי הרב בכ"מ מדברינו. והעלינו בזה כי אלו ואלו הם דברי א"ח אמת ואין כאן סתירה כלל וע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ג' ע"ש ותמצא נחת בעה"י. אך העולה מכל דברינו הוא כי עיקר פרצוף ז"א בכל הי' ספי' שבו הנה הוא באמת רק למטה מהטבור דא"א שהוא למטה מהפרסא וא"כ הרי קשה מאד על יציאת אורות דחוטם פה. שהם הזו"ן דהע"ב דאות ה'. ותלייתם בו הוא ג"כ רק בהנה"י שבו, שהוא למטה משבולת הזקן, וא"כ הרי איך יוצאים הם מחוטם פה שהוא למעלה והפרצוף הפנימי דהחוטם הנה הוא מגיע מבפנים עד האזניים וכנז'. והוא קשה מאד.

אך הענין הוא ע"פ מה שכתב הרב בעיבורים פ"ב וכן בהולדת או"א פ' ג' ה'. כי העיבור ראשון דז"א הנה היה ע"י עליית נה"י דא"א בחג"ת שלו. כי משום שמציאות הזו"ן הנה שורשם הוא מהנה"י דא"א אך הם נתהוו ונעשו ע"י הזווג דאו"א וע"י העיבור במעי האימא, והרי נמשך מציאותם. משורשם שבנה"י דא"א ובמציעות או"א דוקא, ולכן באשר שאו"א הנה הם למעלה מהנה"י דא"א. כי מקומם הוא בחג"ת דא"א כנודע. לכן העלה א"א את הנה"י שלו במקום או"א ונתלבש בתוכם. והשפיע בהם מוחין להזדווג. ויצא עי"ז השורש דזו"ן אשר בהנה"י דא"א. וניתנו בעיבור במעי אימא ושם נעשו ונתהוו על מציאותם הראוי להם וע' מבו"ש שע"ה ח"א פ"ו דף ל"ח ע"א סמוך לסופו מדפוה"ח תרס"ד שאמר שם כי ע"י העלייה הזה דהנה"י דא"א בחג"ת שלו, הנה מתחיל הז"א באמצע הת"ת שלו ממש, ולא מהטבור שהוא רק השליש התחתון לבד ע"ש, והרי לנו מכ"ז כי גם הז"א דאצילות הנה שעמידתו ומקומו בא"א. הוא רק מהטבור דא"א ולמטה. שהוא בהשליש התחתון דהת"ת ובהנה"י שלו. ושם הוא עמידת כל הי' ספי' דז"א שהוא למטה מהפרסא. אמנם התחלת יציאת הז"א. שהיה רק ע"י עליית הנה"י דא"א. בחג"ת שלו כנז'. הנה היה מתחיל אז יציאתו מחצי ת"ת ממש דא"א.

והנה כן הוא כ"ז בעניננו. בענין הע"ב דאות ה' שהוא הא"א לכל האורות דהאח"פ ובענין האורות דחוטם פה. שהם הזו"ן שבו. ואחיזתם ותלייתם בו הוא רק מהטבור ולמטה שבו וכנ"ל אות י' ואות י"א. והוא למטה משבולת הזקן דא"ק. וזהו באמת הענין מה שעיקר הגילוי דאורות החוטם הנה הוא רק מתחת השבולת הזקן עד החזה ועיקר הגילוי דאורות הפה הוא רק מהחזה עד הטבור וכ"ז הוא משום כי עיקר מקומם הראוי להם בהע"ב דאות ה' הרי הוא רק מהטבור ולמטה שבו שהוא רק מתחת השבוה"ז ולמטה וכנ"ל בדברינו כ"ז. אמנם עכ"ז הנה הם נמשכים ויוצאים מלמעלה משבולת הזקן. שהוא מחוטם פה שהוא למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה', כי כן הוא כ"ז ג"כ בהז"א דאצילות. שתחילה יציאתו משורשו. הנה הוא למעלה מהטבור דא"א והוא מחצי ת"ת ממש וכנ"ל וכן הוא בעניננו כי פרצוף הפנימי דאור החוטם אשר מהחוטם ולפנים הוא מתחיל מהאזניים שהוא בחצי ת"ת ממש דהע"ב דאות ה'. ובעומק הנה נעשה כ"ז באמת כאן ג"כ ע"י עליית נה"י בחג"ת. שהיה גם כאן ע"ד שלמדנו הרב בא"א דאצילות, כי כולם הם בסדר אחד כנודע בדברינו. אך עכ"ז הנה היה כאן באמת שינוי גדול לפליאה הרבה. כי הרי באצילות הנה אחר העיבור ראשון דזו"ן, ונתפשטו אז הנה"י דא"א וחזרו וירדו למקומם. וכמ"ש במבו"ש שם פ"ח דף מ' ע"א. ונולד הז"א מאימא. הנה הוא מקומו בכל הי' ספי' שבו. לעולם. רק מהטבור ולמטה דא"א. ע' נסירה פ"ט במה שאמר שם אמנם א' אפשר שיהיו הם עצמן. כי הרי אין ז"א כו' ע"ש. משא"כ כאן הנה נשאר לעולם עיקר אור החוטם למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה' וכנ"ל אות ז' שהכח"ב דאור החוטם הוא מהחוטם עד הפה והחג"ת דאור החוטם הוא מהפה עד שבוה"ז והרי נשאר עיקרו לעולם למעלה מהטבור דהע"ב דאות ה'. וכן אורות הפה הנה נשאר הכח"ב שבו ג"כ למעלה לעולם. והסיבה בזה הוא משום רוממות מעלת העקודים. אשר שם שולט השם ס"ג לכן נשארו האורות דחוטם פה הגם שהם בהע"ב דאות ה' בבחי' מ"ה וב"ן שבו. הנה נשארו במקום עליון. שהוא בהמקום אשר נאצלו בעת עיבור ראשון שהיה אצילותם אז במקום חצי ת"ת ממש דהע"ב דאות ה', והוא ע"י עליית הנה"י בחג"ת כנ"ל, והגם שאחר הנה"י דהע"ב דאות ה' הנה חזרו אח"כ ונתפשטו למקומם, שהוא למטה משבולת הזקן דא"ק, עכ"ז הנה נשארו אורות דחוטם פה אחוז למעלה משבוה"ז דא"ק, כי נשארו אחוז באור הס"ג בהע"ב דאות ה' אשר הוא מעינים דא"ק עד שבוה"ז דא"ק, וכנ"ל אות ב', וע"י אצילותם הראשונה אשר היו שם בעת עיבור ראשון ע"י עליית הנה"י דהע"ב דאות ה' בחג"ת שלו כנ"ל. הנה גם אחזו עי"ז האורות דחוטם פה אחוז שם לעולם. ומאירים באור הס"ג, ועכ"ז הנה באשר שהם עצמן הנה הם רק מ"ה וב"ן אשר מקומם הוא למטה מהטבור דהע"ב דאות ה'. וממש הם נמשכים ויוצאים כנ"ל אות י' וי"א לכן הוה עיקר גילויים דאורות חוטם פה ג"כ רק למטה מהטבור דהע"ב דאות ה'. והוה עיקר הגילוי דאורות החוטם. משבוה"ז דא"ק עד החזה דא"ק ועיקר הגילוי דאורות הפה הוא מהחזה עד הטבור. אבל עכ"ז הנה הם עומדים ואחוזים גם למעלה. שהוא מחוטם פה ומתחת האזניים ולמטה ומאירים עי"ז באור הס"ג ג"כ. והוא משום רוממות מעלת העקודים הנה מתעלים שם המ"ה וב"ן ועומדים גם הם בהס"ג עצמו בחלקיו אשר למעלה מהטבור שבהע"ב דאות ה'. שהוא בשבוה"ז דא"ק, והוא ענין יציאתם מחוטם פה, אמנם בהס"ג נופא, הנה הוא כ"ז באמת למטה מהטבור שבו, שהוא בהאזניים דא"ק כנ"ל אות ד'. אך בהע"ב דאות ה' הנה הם למעלה מהטבור שבו, והוא עדיין בהס"ג עצמו משא"כ באצילות הנה עומדים שם הזו"ן בכל הי' ספי' שבהם, רק למטה מהטבור דא"א. שהוא למטה מאו"א לגמרי, כי הם מתקיימים בהטבור דא"א, אלא שנה"י שלהם הם מתפשטים ומתלבשים בהזו"ן אבל עיקרם הרי הם מתקיימים בהטבור דא"א. וכמ"ש באו"א פ"ג ומפסיק שם הפרסא דא"א בין או"א להזו"ן, ע' שער ז"א פ"א. וכן מפסיק שם הפרסא בין הטבור ולמעלה דא"א, שהוא עיקר הא"א, לבין הזו"ן. ועל זה נאמר, יהי רקיע בתוך המים להבדיל, בין הקודש ובין קודש הקדשים. שהוא בין עתיקא לזעירא. כמ"ש בספד"צ פ"ה וכן נאמר על זה והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים. כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"ב ב' ול"ג א'. כי משום שבאצילות הוא, עתה, שליטת המ"ה וב"ן. הנה מפסיק שם הפרסא ביניהם ועומדים הזו"ן רק למטה מהפרסא וכמ"ש הרב בשער ז"א רפ"א וכנודע. משא"כ בעולם העקודים. וכנז'. ודע כ"ז:

ענף ד' אות א'.

הנה נתבאר מדברינו לעיל כי מציאות ההתפשטות הא' והב' דכ"א מאורות האח"פ. הנה הם הג' מיני עסמ"ב אשר בסימני נד"ס. באבני מלואים שבתחילת הספר, כי מציאת ההתפשטות הא' דכ"א הוא הע"ב וס"ג שבהם. ומציאות ההתפשטות הב' הוא המ"ה וב"ן שבהם, ושורשם אשר בהע"ב דאות ה'. שהוא שורשם הפנימי, הנה הוא הג' שמות סמ"ב שבספי' ב' אות ו' ז' ח'. כי הס"ג דאות ו' הוא השורש פנימי דאור האזניים. והמ"ה דאות ז' הוא השורש פנימי דאור החוטם. והב"ן דאות ח' הוא השורש פנימי דאור הפה, אמנם פשוט הוא כי מציאות כל תחתון הנה הוא מהעליון שעליו, כי המ"ה דאות ז' הוא יצא מהס"ג דאות ו', והב"ן דאות ח' הוא מהמ"ה דאות ז', וכן גם הס"ג דאות ו' הנה הוא מלמעלה ממנו, והיינו כי הרי אמרנו לעיל ענף ג' אות ב', כי בהעיינין דא"ק הנה שם הוא מקום החזה דהע"ב דאות ה'. ושם מסתיים בחי' האבא שבו שהוא סוד חיה, נשמה לנשמה, אשר ממנו הוא סוד הראייה שהוא למעלה מהאח"פ, כנודע, וכמ"ש בשער אח"פ פ"א. וא"כ הרי פשוט הוא, כי הס"ג דאות ו' שהוא בחי' האימא שבהע"ב דאות ה', שהוא השורש פנימי דאור האזניים, הנה הוא נמשך ויוצא, מבחי' האבא שבהע"ב דאות ה' שהוא סוד אור העינים והנה על זה נבאר עתה, את סדר יציאתם זה מזה, אור האזניים מאור העינים, ואור החוטם מאור האזניים, ואור הפה מאור החוטם.

[ב] **והנה** ביאור הדברים בכ"ז הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל ענף ב' בענין מציאות כל ההתפשטיות הא' דכ"א מהאח"פ אשר בסימני גד"ה, כי היה יציאתם משרשם הפנימי, שהוא הס"ג מ"ה ב"ן, דסי' ב' אות ו' ז' ח' מהמ"ה וב"ן הפרטים דהע"ב וס"ג הכלליים שבכ"א מהם, וע"י הסדר דהתפשטות והסתלקות. וכמו שבארנו שם ע"ש, והנה עד"ז הנה היה ג"כ בענין המציאות דאותן הס"ג מ"ה ב"ן עצמן דסי' ב' אות ו' ז' ח'. בענין יציאתם ומציאותם זה מזה. וכן יציאת ומציאות הס"ג דאות ז' בסוד האימא שבהע"ב דאות ה'. בענין יציאתה מאור העיינין שמסוד האבא שבהע"ב דאות ה', הנה היה יציאתם ג"כ עד"ז, כי יצא כל תחתון מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דכל עליון, וע"י הסדר דהתפשטות והסתלקות, ור"ל כי הנה אותן המ"ה וב"ן הפרטיים דהעליון אשר מהם יצא כל תחתון, הנה היו הם, מהמ"ה וב"ן הכלליים שבכל עליון, כי המ"ה וב"ן הכלליים שבכ"א הרי הם כלולים כ"א ג"כ, מד' שמות עסמ"ב, אלא שהם רק בכח ובהעלם, אך כאשר הגיע העת להמציא את התחתון, הנה נתגלו ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים שבהם, מהכח אל הפועל, ונתפשטו וירדו במקום הראוי להתחתון, ואותו ההתפשטות, הנה היה, בבחי' ההתפשטות הא' להתחתון. ואח"כ הנה חזר ונסתלק. ועלה למקומו. והיה שם בסוד מ"ן. ועי"ז הנה יצא ונולד ממנו המציאות דהתחתון. ובדרך זה הנה יצא ונולד גם הס"ג דאות ז'. מאור העיינין, שהוא, מסוד האבא שבהע"ב דאות ה'.

והיינו כי הנה סוד האבא שבהע"ב דאות ה'. הרי הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים, והוא מסתיים בהחזה דהע"ב דאות ה'. ובגבול העיינין דא"ק. והנה נתפשט סוד האבא הנז' בהמ"ה וב"ן הפרטיים. מהעסמ"ב שבהמ"ה וב"ן הכלליים שבו (כי כ"א הוא כלול מד' כנודע). ונתפשט ויצא בהם. מגבול העינים דא"ק עד גבול האזניים דא"ק [אמנם היה ההתפשטות, הכל רק. בהע"ב דאות ה' עצמו, שהוא מבפנים להגלגלתא] ואח"כ הנה חזר אותו ההתפשטות ונסתלק. ועלה למקומו, שהוא מהעינים ולמעלה ולפנים, והנה נעשה בעלייתו לסוד מ"ן. ונולד ממנו עי"ז. הס"ג דאות ו'. והיה יציאתו מסוד לובן העליון, שהוא טיפת הזווג דהאו"א עלאין שבהע"ב דאות ה' אשר הם בסוד העיינין דא"ק. ומהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהמ"ה. וב"ן הכללים שבהם.

אמנם מה שנולדו עתה. הנה הוא רק, הע"ב והס"ג שבהס"ג דאות ו', שהוא חליו העליון עד טבורו שבו, והם עד גבול האזניים דא"ק. והנה הם השורש פנימי להתפשטות הא' דהאזניים. והם נולדו ויצאו מסוד לובן העליון דהאו"א עלאין שבהע"ב דאות ה'.

אך המ"ה וב"ן הכלליים שבהס"ג דאות ו'. שהם מטבורו ולמטה שבו עד סוף רגליו. אשר הם בהא"ק. מגבול האזניים שבו עד שבוה"ז שבו. הנה הם נולדו רק אח"כ כאשר הגיע העת להתפשטות הב' דאור האזניים, כי הם השורש פנימי להם. והיה לידתם ממנו עצמו שהוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים הנז'. וכנ"ל ענף ב' אות ד' ע"ש. אך עכ"פ הוא. כי הע"ב וס"ג הכלליים שבהס"ג דאות ו'. שהם עיקר מציאותו והם חליו העליון הנה הם נולדו ויצאו. מסוד לובן העליון דהאו"א עלאין שבהע"ב דאות ה'. והיה לידתם ג"כ ע"י סדר התפשטות והסתלקות. מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דסוד או"א עלאין הנז'.

והנה עומדים אותן המ"ה וב"ן הפרטיים. לעולם למעלה. שהוא מהעינים ולמעלה ולפנים ובהאו"א העלאין עצמן. וככל סדר התפשטות ראשון אחר הסתלקותו. והם השורש עליון להס"ג דאות ו'. ור"ל להע"ב וס"ג שבו. שהוא כל חליו העליון אשר עד טבורו אמנם הוא עיקר מציאותו (וכנודע שעיקר כל פרצוף הוא עד טבורו. כי משם ולמטה הוא הנה"י. שהם לבר מגופיה). ומקומו הוא בא"ק מגבול העינים עד גבול האזניים מבפנים. ואותן הע"ב וס"ג הם השורש פנימי לאור ההתפשטות הא' דהאזניים.

וזהו מה שאמרנו בדברינו לעיל. כי ההתפשטות הא' דאור האזניים אחר הסתלקותו. הנה הוא עלה מהאזניים ולפנים. ומקומו הוא בא"ק מגבול העינים עד גבול האזניים. והוא משום כי הנה היה עלייתו בשורשו הפנימי אשר ממנו הוא נמשך. והם הע"ב וס"ג שהם חליו העליון דהס"ג דאות ו'. והוא יוצא ונולד מסוד אור הפנימי דאור העינים עצמו. ועומד מגבול העינים עד גבול האזניים מבפנים. ולכן ההתפשטות הא' אשר הוא נמשך ממנו. הנה כאשר עלה ונסתלק, הנה היה עלייתו בשורשו הפנימי ובמקומו.

[ג] **והנה** עד"ז. הנה היה ג"כ יציאת ומציאות המ"ה דאות ז' מהס"ג דאות ו'. כי הנה נתפשט הס"ג דאות ו'. בהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו. ר"ל המ"ה וב"ן הפרטיים. מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו. שהם השורש הפנימי להתפשטות הב' דאור האזניים כנ"ל. ותכונתו הנה הוא להיות מבפנים לגולג'. וכמ"ש הרב בשער טנת"ה פ"ב. סמוך לסופו, בדרה"מ ודע. ע"ש. והנה הוא רק להכונה. ר"ל לאיכות מעלת דאור האזניים. והנה התפשט מפנימי לתיכון. להכונת. ר"ל לאיכות. המדרגה. דשורש פנימי לאור החוטם. שהוא המציאות דאור המ"ה דאות ז'. אמנם הנה היה ההתפשטות הזה רק בבחי' אור ההתפשטות הא' אליו. ואח"כ הנה הוא חזר ונסתלק. ועלה למקומו שבפנים. שהוא למדרגת אור האזניים. והנה היה שם בסוד מ"ן, לעורר זווגי עליונים. וניתוסף ע"ז באור ומוחין. ונולד ממנו אור המ"ה דאות ז'. והרי היה לידתו מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו'.

אמנם מה שנולד עתה. הנה הוא רק הע"ב וס"ג. דהמ"ה דאות ז'. שהוא חליו העליון שבו אשר עד טבורו. והוא שורש הפנימי לאור ההתפשטות הא' דאור החוטם. ומקומו הוא בא"ק, מגבול האזניים עד גבול החוטם מבפנים [והוא ע"פ עומק הדברים אשר העלינו לעיל ענ"ג אות י"ב עש"מ והבן. ויתבאר עוד בזה למטה (באותו הדיבור) וזהו הענין מה שעליית האור דההתפשטות הא' דאור החוטם אחר הסתלקותו הנה היה עלייתו. מגבול החוטם ולמעלה ולפנים. עד האזניים. כי כאשר נסתלק ועלה, הנה עלה לשורשו הפנימי אשר ממנו הוא נמשך ובמקומו, שהוא בחליו העליון דהמ"ה דאות ז' אשר עד טבורו, שהוא מגבול האזניים דא"ק עד החוטם דא"ק.

אמנם חליו התחתון דהמ"ה דאות ז' שהוא המ"ה וב"ן הכלליים שבו. אשר הם מטבורו שבו עד סוף רגליו שבו. הנה הם נולדו ויצאו, רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' דאור החוטם, והיה לידתם. מהמ"ה וב"ן הפרטיים שבהע"ב וס"ג הכלליים שבו גופא. ומקומם הוא בא"ק. מגבול החוטם שבו עד החזה שבו וכנ"ל ענ"ב.

[ד] **והנה** כן היה עד"ז ג"כ, בענין יציאת ומציאת הב"ן דאות ח' מהמ"ה דאות ז' כי הנה נתפשט המ"ה דאות ז', אשר הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב כלליים, אשר כ"א הוא כלול ג"כ מד'. הנה נתפשט בהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים שבו, ר"ל המ"ה וב"ן הפרטיים, מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו, שהם השורש הפנימי להתפשטות הב' דאור החוטם, ותכונתו הנה הוא, לאיכות מעלת ומדרגת, דשורש הפנימי לאור החוטם, ור"ל להתפשטות הב' דאור החוטם, שהוא אור המ"ה דכללות האח"פ, והוא אור התיכון להאורות דהאח"פ. והנה נתפשט מתיכון לחיצון, וממדרגת מעלת דאיכות אור המ"ה דאות ז'. לאיכות מדרגת מעלת דאור הב"ן דאות ח', שהוא שורש הפנימי לאור הפה, אמנם כל ההתפשטות הזה הנה היה עדיין רק בבחי' התפשטות ראשון אליו. ולכן הנה הוא חזר ונסתלק ועלה למקומו. שהוא לאיכות מעלת מדרגת המ"ה דאות ז'. אמנם הנה נעשה בעלייתו לסוד מ"ן לעורר זווגי עליונים. וניתוסף עי"ז באור ומוחין ונולד ממנו עי"ז אור הב"ן דאות ח', שהוא שורש הפנימי דאור הפה. והרי היה לידתו. מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים. אשר בהעסמ"ב הכלליים שבהמ"ה דאות ז'.

אמנם הוא כי הנה אותו הב"ן דאות ח'. הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב. ומה שנולד בו עתה, הנה הוא רק הע"ב וס"ג שבו שהוא חליו העליון אשר עד הטבור שבו והוא השורש הפנימי להתפשטות הא' דאור הפה, ומקומו הוא בא"ק. מגבול החוטם עד גבול הפה בפנימיותו. וזה לבד הוא אשר נולד עתה שהוא מהזווג דהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז'. ע"י סדר ההתפשטות והסתלקות כנז', והנה הוא רק החליו העליון דהב"ן דאות ח' אשר

עד טבורו שהוא הע"ב וס"ג שבו אשר מקומו הוא בא"ק מגבול החוטם עד גבול הפה, והוא השורש פנימי להתפשטות הא' דאור הפה, הנה זה לבד הוא מה שנולד מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז'.

והגם דהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז'. הנה עיקר מקומם הוא באמת רק למטה הרבה. שהוא בגבול החזה דא"ק בפנימיותו וא"כ איך אמרנו שמהם נולד החיו העליון דהב"ן דאות ח'. שהוא הע"ב וס"ג שבו, אשר מקומם הוא מגבול הפה דא"ק ולמעלה, עד גבול החוטם. ועד"ז הנה הוא קשה ג"כ בענין המ"ה דאות ז' אשר לעיל בסמוך, שאמרנו, שהע"ב וס"ג שבו שהוא חיו העליון שבו. אשר מקומו הוא בא"ק, מגבול החוטם ולמעלה עד האזניים. הנה הוא נולד. מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים. דהס"ג דאות ו'. אשר מקומם בא"ק. הנה הוא רק, בגבול שבוה"ז בפנימיותו. אך הענין הוא מובן. ע"פ עומק הדברים שהעלינו לעיל ענ"נ אות י"ב. כי המ"ה וב"ן דאות ז' ח'. הנה הגם ששורשם הפנימי. דמציאותם העיקרי. הנה הוא רק מחלקי הע"ב דאות ה' אשר מתחת השבוה"ז דא"ק. עד הטבור שבו. עכ"ז הנה משום רוממות מעלת העקודים. אשר שם הוא שליטת הס"ג. הנה עומדים לעולם גם המ"ה וב"ן דאות ז' ח' ג"כ. קשורים ותלוים סמוך ותיכף מתחת גבול האזניים ולמטה. ושם היה לידתם. ושם הם מיוחדים לעולם. וכמו שבארנו שם ע"ש.

[ה] **ונחזור** לענין. כי הנה הע"ב וס"ג דהב"ן דאות ח'. שהוא חיו העליון אשר עד טבורו. והוא עיקרו. הנה הוא יצא ונולד מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהמ"ה דאות ז'. ואותן הע"ב וס"ג דהב"ן דאות ח'. הם השורש הפנימי להתפשטות הא' דאור הפה. ומקומם הוא בא"ק. מגבול החוטם שבו עד גבול הפה בפנימיותו. כי בגבול הפה דא"ק. הנה שם הוא הטבור דהב"ן דאות ח' שהוא בחי' הנה"י שבו שהם לבר מגופיה ומשם הוא כל אורות הפה המתפשטים ממנו. אבל למעלה מהפה ולפנים. הם הע"ב והס"ג שבו שהם למעלה מהטבור שבו והם לעולם נעלם. ולכן הוא. כי הנה אור ההתפשטות הא' דהפה, אחר הסתלקותו. אשר אז חזר ועלה למקומו. הנה היה עלייתו. מהפה ולמעלה ולפנים. עד גבול החוטם. כי חזר ועלה לשורשו הפנימי אשר משם הוא יצא ונמשך. והוא הע"ב וס"ג חיו העליון. דהב"ן דאות ח'. אשר מקומו הוא מגבול החוטם עד גבול הפה בפנימיותו וכנ"ל.

אמנם המ"ה וב"ן הכלליים דהב"ן דאות ח'. שהוא חיו התחתון שבו אשר מטבורו ולמטה שבו עד סוף רגליו. הנה הוא נולד ויצא. מהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהע"ב וס"ג הנז' שבו גופא. ומקומם הוא בא"ק. מגבול הפה שבו עד גבול הטבור שבו. בפנימיותו. והוא שורש הפנימי לאור ההתפשטות הב' דהפה. כי המ"ה וב"ן. שבהב"ן דאות ח', הרי הם בחי' הנה"י שבו. והם השורש הפנימי לכל האורות המתגלים ממנו, שהוא האור דההתפשטות הב'. והם אורות הפה שיצאו ונתגלו לחוץ. והנם נולדו ויצאו אותן המ"ה וב"ן הכלליים בהב"ן דאות ח'. שהם כל המציאות דחיו התחתון אשר מטבורו ולמטה. הנה הם נולדו ויצאו בו. רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' דאורות הפה. כי הם השורש פנימי להם כנז'. והרי נתבאר לנו מכל דברינו את סדר יציאתן ומציאותן דס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'. סדר יציאת כ"א. מהעליון ממנו. עד סוף גילויים אשר נתגלו בההתפשטות הא' והב' דהאח"פ. כי הם השורש פנימי להם וככל מה שאמרנו.

[ו] **והנה** אמרנו לעיל ענ"ב אות ד'. כי הענין מה שההתפשטיות הוא כ"א מב' שמות. הוא משום. כי היה כל התפשטות בב' בחי'. אחד מבפנים ואחד מבחוץ. וכמו שבארנו שם ע"ש. והנה על זה ראוי לדעת. כי הנה אלו הב' בחי' דמבפנים ומבחוץ. הנה הם משורשם הפנימי. דמ"ה וב"ן הפרטיים הנ"ל כי כל מ"ה וב"ן הנה הם בסוד זה שמי וזה זכרי. סתים וגלייא. ע' זוה"ק ח"ג קמ"ו ב'. ונמשך ההתפשטות אשר יצא מהאח"פ ולחוץ. משורשם הפנימי שבב"ן. כי ממנה הוא כל הגילוים. אבל השם מ"ה. הנה הגם שהוא עיקר שם המפורש. והוא אתגלייא. עכ"ז הנה הוא ג"כ רק ע"י התלבשות. וכמ"ש בזוה"ק שם ואפילו ההוא דאתגלייא אתכסייא באתוון אחרנין. והוא השם אדנ"י. לעלם כתיב. והוא נודע ופשוט.

והנה נאמר עוד דבר אחד. כי הנה בארנו לעיל ענ"ג. סדר ההתלבשות דהאורות האח"פ זב"ז. ע"ש מאות ד' והלאה. והנה פשוט הוא. כי כן הוא הסדר ג"כ בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שהם השורשים פנימים דהאח"פ בענין התלבשותם זב"ז. אלא שבהם אי אפשר לדבר כ"כ. מחמת רום מעלתם שהם בהעלם גדול, וכן הנה הוא פשוט ג"כ. כי מאחר שאמרנו. שהס"ג דאות ו' שהוא השורש פנימי דאור האזניים. הנה הוא נולד ויצא. מסוד אור העינים הפנימי. שהם האו"א עלאין שבהע"ב דאות ה'. וכנ"ל בדברינו. וא"כ הרי פשוט הוא לכאורה כי אור העינים הפנימי, הנה הוא מתלבש ג"כ בהס"ג דאות ו', בבחי' הנה"י שבו, ע"ד התלבשות הפרצופים כולם זב"ז, כל עליון בהתחתון והנה על זה ראוי לדעת, כי עכ"ז הנה היה כאן שינוי גדול. כי משום שלמעלה מאח"פ הנה הוא נעלם מאד והוא מכלל הע"ב הכללי שבקרקפתא, וכמ"ש הרב בטנת"א רפ"א, וכן אמרנו לעיל ענ"ג אות ב', כי כל כח הראייה שבהעינים, שהוא מחכמה, אבא, ר"ל אבא ואימא עלאין הנה אינו מתגלה הוא מטבורו ולמטה שבו ע"ד אורות האח"פ, שיציאת כ"א, הוא מהטבור ולמטה דכ"א, אלא הוא, כי הנה ראיית העינים, הנה הוא אינו יוצא ומתגלה, אלא רק מסיומו כולו דהאבא כי הרי אבא הוא מסתיים בכולו בגבול העינים דא"ק, אשר שם הוא מקום החזה דהע"ב דאות ה', והוא סיומו כולו דהאבא, כנ"ל, והרי נמשך ומתגלה הראייה רק מסיומו כולו, וכן הוא עוד כי כל כח הראייה היוצא מהעינים הנה הוא באמת רק, בבחי' תמונת המראה לבד אשר ממנו, כמו שיתבאר לקמן כלל ח"י ענ"י סי' ב' אות ה', וכ"ז הנה הוא משום רום מעלתו, כי אין גילוי למטה ממנו עצמו כלל, וכן הוא ג"כ בענין התלבשותו בהס"ג דאות ו' אשר אמרנו, הנה הוא אינו מתלבש ג"כ, אלא רק בהארתו לבד, וכמו שנודע ג"כ שחכמה שהיא נשמה לנשמה אין לה כלי להתלבש בהגוף ועיקרה הוא רק בבחי' מקיף, ודי בזה.

ודע עוד, כי הנה כללות הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' שהם השרשים פנימים דהאח"פ וככל מה שאמרנו, הנה הם לכללות עולם העקודים, בבחי' הג' נקודות העליונים אשר עליהם, שהם זוהר אור דא"ס, אשר אורות דהאח"פ, יזהירו בהם תמיד, הס"ג דאות ו' הוא הנקודה העליון לאורות האזניים, המ"ה דאות ז' הוא הנקודה העליון לאורות החוטם, הב"ן דאות ח' הוא הנקודה העליון לאורות הפה, ואלו הג' נקודות, הם ע"ד הג"ר דרדל"א, להאצילות, שהם זוהר אור א"ס להג"ר דאצילות. ע' לעיל כלל ח' ענ"ג, ודע כ"ז:

ענף ה'.

והנה אחר שבארנו על הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'. את סדר יציאתם זה מזה, וכן המשכתם מלמעלה, הנה נאמר עוד, כי הרי כבר אמרנו, כי אותן הס"ג מ"ה ב"ן. הנה הם כולם רק מהעצמות דהע"ב דאות ה'. חלקי המציאות שבו. אשר מהחזה שבו ולמטה, וכל זמן שלא יצאו ולא נתגלו הם, הנה לא נשלם עדיין הע"ב דאות ה' על מציאותו כלל, וזהו מה שאמרנו לעיל כלל י"א ענ"ב בענין הג' הבחנות דהע"ב דאות ה', שהם כללות מציאותו וגילויו היינו מעת יציאת עיקר כל עצמותו גופא, עד סוף כל גילויו בהאורות דאח"פ ואמרנו שם. כי ההבחנה הראשונה שבו הנה הוא מציאת עצמותו אשר עד הפה דא"ק. והוא ע"פ דברינו הנ"ל. כי בזה. הנה נשלם. בהע"ב וס"ג דהב"ן דאות ח'. שהם עיקר העצמות דהנוק' שבו. שהיא השורש פנימי לאורות הפה. והוא ע"פ מה שמבואר מכל דברינו הנ"ל אשר מענף ב' עד כה. כי כל עיקר יציאת ומציאות דהע"ב דאות ה'. הנה הוא. למציאות היסוד והשורש לכללות כל עולם העקודים. אשר עיקרו הוא מהאורות דהפה. כנודע. ולכן כל זמן שלא הגיע הע"ב דאות ה' למציאות העצמות העיקרי דהנוק' שבו. הנה לא נשלם עדיין עצמותו כלל. כי הרי רק בשביל זה הוא כל מציאותו. ולכן חשבנו

את ההבחנה הראשונה שבו רק בהגיעו לגבול הפה דא"ק. שהוא כאשר נשלם במציאות העצמות העיקרי דהנוק' שבו. כנז'.

אך באמת. הנה נעשה גם עיקר עצמותו אשר הוא מגבול הפה דא"ק ולמעלה ג"כ רק לאט לאט ובהבחנות שונות כי תחילת מציאותו, הוא יצא רק עד גבול העינים דא"ק, שהוא מציאות הא"א והאבא שבו, שהוא חלק מציאותו אשר עד החזה שבו. ואח"כ הנה נשלם בהס"ג דאות ו' שהוא בחי' האימא שבו שהיא מהחזה שבו ולמטה עד הטבור שבו, שהוא בגבול השבוה"ז דא"ק. אמנם כ"ז הוא רק חלק פנימיותו. שהוא השורש פנימי לאורות האזניים שהם מבפנים. כמ"ש הרב בענת"א פ"ב, בדה"מ ודע כו'. ואח"כ הנה נשלם גם בהמ"ה דאות ז', שהוא בחי' הז"א שבו. והוא מהגה"י שבו וכנ"ל ענ"ג אות י'. והוא עד גבול החזה דא"ק. וכ"ז הוא עדיין ג"כ רק חלק התיכון שבו שהוא השורש פנימי לאורות החוטם שגם הם אינם עדיין העקודים העיקרי כלל. והרי לא הגיע עדיין לתכלית מציאותו, שהוא להמציאות השורש פנימי לאורות הפה. שהם עיקר העקודים. עד שנשלם גם בהב"ן דאות ח'. ולכן חשבנו את הבחנה הראשונה שבו. רק כאשר הגיע למציאת עצמותו אשר גם עד הפה דא"ק. כי בזה הנה נשלם תכלית מציאותו אשר רק בשביל זה נאצל ונמצא שהוא להגיע להשתלשלות דשורש פנימי לאורות הפה. שהם העקודים העיקרי. והוא הב"ן דאות ח' שהוא הנוק' שבו. שהיא השורש פנימי לאורות הפה.

והגם שהב"ן דאות ח' הנה הוא מגיע עד הטבור דא"ק. וכנ"ל בדברינו. שהס"ג דאות ו' מגיע עד שבוה"ז דא"ק. והמ"ה דאות ז' מגיע עד החזה דא"ק. והב"ן דאות ח' עד הטבור דא"ק.

אך כ"ז הנה הוא נעשה באמת רק, ע"י התפשטיות הא' דהאח"פ (שהוא ההבחנה הב' דלעיל כלל י"א ענ"ג) וע"י ההתפשטיות הב' דהאח"פ (שהוא ההבחנה הג' דלעיל כלל י"א ענ"ג). ואותן ההבחנות דהב' והג' שהם ע"י הב' ההתפשטיות. הרי הם רק מכלל הגילויים דהע"ב דאות ה' המשתלשלים ונמשכים ומתפשטים ממנו. אבל עצמותו עצמו. ושלימותו. אשר נשלם בהס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח'. הנוגע מהם. לעיקר המציאות דעצמותו גופה. זולת גילויו והוא רק להיות לשורש פנימי להם. הנה הוא מגיע בהם באמת רק. עד גבול המקום דהאח"פ דא"ק ולא יותר למטה. והנה הם רק הע"ב והס"ג שבהם לבד. ור"ל הע"ב וס"ג שבהס"ג דאות ו' שהם עד גבול האזניים דא"ק. מבפנים. והע"ב וס"ג דהמ"ה דאות ז'. שהם עד גבול החוטם דא"ק, מבפנים, והע"ב וס"ג דהב"ן דאות ח'. שהם עד גבול הפה דא"ק, מבפנים. כי כ"ז הוא שלימות עיקר המציאות דעצמות הע"ב דאות ה' האימא וזו"ן שבעצמותו גופה. והוא ההבחנה הראשונה שבו. שהוא מה שנוגע לעצמותו גופה. ומגיע עיקר מציאות דעצמותו עצמו באמת רק עד גבול הפה דא"ק. מבפנים. כנז'.

אמנם כי ע"י גילויו המשתלשלים ומתפשטים ממנו. שהם הב' התפשטיות הא' והב'. הנה התפשט ע"ז הוא עצמו באמת ג"כ. בהס"ג שבו עד גבול שבוה"ז דא"ק, מבפנים. ובהמ"ה שבו. עד גבול החזה דא"ק מבפנים, ובהב"ן שבו. עד גבול הטבור דא"ק מבפנים. אך זה נעשה בו רק. ע"י גילויו, שהם הב' התפשטיות הא' והב'. והם רק הב' הבחנות האחרונות שבו. הב' והג'. כנ"ל ענף י"א. אבל ההבחנה הראשונה שבו. שהוא שלימות עיקר מציאות עצמותו גופה אשר זולת גילויו, הנה הוא מגיע רק. עד גבול הפה דא"ק. מבפנים. כנז'.

אמנם דע, כי אין הכוונה, שהשלימות כל מציאותו עצמו הנה הוא נעשה בתחילה וכל גילויו המתפשטים ויצאו ממנו, הוא נעשה אח"כ. כי זה הנה לא ניתן להאמר, כי הרי אמרנו לעיל ענ"ד, שיציאת ומציאת כל תחתון, הנה הוא מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דכל עליון שהם רק מהמ"ה וב"ן הכלליים דהעליון. ואמרנו שם כי המ"ה וב"ן הכלליים דכ"א. הנה הוא נעשה בכ"א רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' אשר ממנו. שהוא אחר ההסתלקות הא' שבו. וכמו שבארנו שם כ"ז ע"ש. וא"כ הרי לא נעשה הב"ן דאות ח'. גם הע"ב והס"ג שבו. שהוא המציאות העיקרי דהנוק' שבהע"ב דאות ה', שהיא השורש פנימי לאורות הפה. אשר מקומם דהע"ב וס"ג שבה הנה הוא. מגבול החוטם עד גבול הפה, מבפנים, והוא העצמות החיצוני דהע"ב דאות ה' אשר עד גבול הפה דא"ק. שהוא הבחנה הראשונה שבו אשר לאורות הפה. הנה לא נעשה כ"ז בהע"ב דאות ה', אלא רק אחר הסתלקות הא' והתפשטות הב' דאורות החוטם, שהוא הבחנה הב' והג' שבהע"ב דאות ה' אשר לאורות החוטם.

וכן עד"ז. הנה לא נעשה ההבחנה הראשונה שבו אשר לאורות החוטם שהוא מציאת עצמותו דהע"ב דאות ה' אשר מגבול האזניים דא"ק עד גבול החוטם, מבפנים. שהוא הע"ב והס"ג דהמ"ה דאות ז' שהם המציאות העיקרי דהז"א שבהע"ב דאות ה' והוא השורש הפנימי לאור החוטם. הנה לא נשלם ולא נעשה בו כ"ז. אלא רק אחר ההבחנה הב' והג' שבו (ר"ל שבהע"ב דאות ה') אשר לאורות האזניים, כי הרי כל יציאת המ"ה דאות ז', ר"ל מציאות העיקרי שבו, שהוא הע"ב והס"ג שבו, ר"ל דהמ"ה דאות ז', והוא הבחנה הראשונה שבהע"ב דאות ה' אשר לאורות החוטם, הרי היה כל יציאתם ומציאותם רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים דהס"ג דאות ו', ור"ל המ"ה וב"ן הפרטיים, מהמ"ה וב"ן הכלליים שבו (ר"ל שבהס"ג דאות ו'), ואלו המ"ה וב"ן הכלליים דהס"ג דאות ו', הרי לא נולדו ולא יצאו, אלא רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' דאור האזניים, שהוא אחר ההסתלקות הא' שבו, שהם ההבחנה הב' והג' שבו [ר"ל בהע"ב דאות ה'] אשר לאורות האזניים, והרי לא נשלם ולא נעשה בו, הבחנה הא' שהוא מציאת עצמותו, אשר לשורש פנימי לאורות החוטם, רק עד אחר הבחנה הב' והג' שבו, שהם גילויו אשר באורות האזניים.

וכן עד"ז הנה לא נעשה בהע"ב דאות ה' ההבחנה הא' שבו אשר לאורות האזניים, שהוא מציאת עצמותו דאור הס"ג דאות ו', הע"ב והס"ג שבו [ר"ל שבהס"ג דאות ו'] אשר מקומם הוא מגבול העינים עד גבול האזניים, מבפנים. והוא שורש הפנימי לאור האזניים, והוא בחי' האימא שבהע"ב דאות ה' אשר מעיקר עצמותו גופה. והוא הבחנה הראשונה שבו אשר לאורות האזניים הרי לא נשלם בזה ולא נעשה בו כ"ז. אלא רק מהמ"ה וב"ן הפרטיים האחרונים, ר"ל המ"ה וב"ן הפרטיים מהמ"ה וב"ן הכלליים, שבאור הפנימי דהעינים, אשר כל אלו המ"ה וב"ן הכלליים, הנה לא יצאו ולא נעשו באור הפנימי דהעינים אלא רק כאשר הגיע העת להתפשטות הב' אשר לזה, שהוא אחר ההסתלקות הא' אשר לצורך זה כי הנה נעשה כ"ז ג"כ באור הפנימי דהעינים. לצורך הוצאות המציאות דשורש הפנימי לאור האזניים, וכנ"ל ענ"ד אות ב' ע"ש, וכל אותן ההסתלקות הא' והתפשטות הב', אשר היה לצורך זה, באור הפנימי דהעינים, הרי הם הבחנה הב' והג' בהע"ב דאות ה' אשר נתגלה בהם, מעצמותו העיקרי שבהאבא שבו, לצורך המציאות דשורש הפנימי לאור האזניים, שהוא הבחנה הראשונה שבו אשר לאורות האזניים, והרי נעשה ונשלם בו ההבחנה ראשונה אשר לאורות האזניים. שהוא מציאת עצמותו גופה אשר לזה, רק אחר הבחנה הב' והג' שבו שבאור הפנימי דהעינים, ודע והבן כ"ז.

והנה נתבאר לנו מכל דברינו, כי אותן הג' הבחנות אשר אמרנו לעיל כלל י"א ענ"ג בהע"ב דאות ה' הנה היה בו כל אותן הג' הבחנות עצמן, בכל חלק וחלק שבו, ר"ל בכל פרצוף ופרצו' שבו, ונתפשט מציאותו בהם לאט לאט, ע"ד התהוות כל האצילות כמ"ש בשער התיקון פ"ה, וכן הוא ג"כ בשורש השרשים, בהקו דא"ס ית"ש, כמ"ש בעגו"י ענ"ב, וכן היה כאן בהע"ב דאות ה'. והיה בו כל הג' הבחנות הנז'. בכל פרצוף ופרצוף שבו, ולא נעשה בו הבחנה ראשונה. אשר לכל פרצוף תחתון. רק אחר שנעשה בו כל הג' הבחנות כולם. אשר בכל פרצוף עליון.

אמנם באשר, שכל עיקר יציאתו ומציאותו דהע"ב דאות ה'. הוא רק לצורך העקודים. כי עולם העקודים הנה הוא התחלת הגילוי להעולמות כולם, והוא ראשית לכל הגילוים [וזה בכל העולמות דא"ס הרי הוא רק כדי להתגלות] ועיקר הטעמים הוא רק מאורות הפה, כמ"ש הרב בשער העקודים פ"א, אבל למעלה מאורות הפה, הנה הוא כולו נעלם, ולכן חשבנו את הבחנה הראשונה דכללות כל הע"ב דאות ה', רק בהגיעו לגבול הפה, כי רק לתכלית

זה הוא כל מציאותו. והוא שלימותו וכנז'. ודי בזה. ועי' עוד לקמן כלל ח"י ענף י' סימן ב' בארוכה:

ענף ו'. אות א'.

והנה אחר כל הדברים הללו שבדרוש הזה. אשר מתחילת ענ"ב עד כה, הנה ראינו לבאר בזה עוד ענין אחד. הגם שדברנו בזה בכמה מקומות אך הוא ענין הכרחי ומוכי שלא להסיח דעת מזה לעולם ח"ו גם בהיותו עומד בהתבוננות עומק העיון שבגבהי מרומים היותר נורא, וכמו כל הדרוש שלפנינו,

והוא זה כי הנה מבואר בכל דברינו, שהע"ב דאות ה', הנה הוא בבחי' א"א לכל האורות דאח"פ ואמרנו, כי עיקר יציאתו ומציאותו, הוא לתכלית הגילוי דאורות הפה שהם מהנוק' שבו, ובה הוא כל הגילוי והוא עולם הנקודים וכנ"ל והנה על זה הרי צריך לכאורה ביאור הרבה, כי הרי נודע הוא שבא"א אין הנוק' ניכרת בו כלל כמ"ש בשער א"א פ"ב בהמ"ק וכן שם פ"י וכן הוא באמת גם בעולם הנקודים עצמו הנה לא יצאה שם המלכות לפרצוף בפנ"ע אלא שנשארה שם כלולה בז"א כמ"ש במטי ול"מ פ"ד וכאן בענין הע"ב דאות ה' שהוא הא"א הכללי לכל האורות דאח"פ הנה אמרנו שעיקר הגילוי הוא רק הנוק' שבו.

אך האמת הוא כי אין בזה שינוי כלל, כי מה שאמרנו שהע"ב דאות ה' הוא הא"א לכל האורות דאח"פ זהוא כולל את כולם הנה הוא ג"כ רק ע"ד הא"א דאצילות להאצילות וע"ד הא"ק לכלל העולמות כולם וכמו שהוא בא"ק הנה המלכות שבו אינו ניכר כלל והיא נעלמת בו, עי' הגהות מהרח"ו בזוה"ק פ' בא ל"ה א' אות ד' ועכ"ז הנה ממנה נעשה כל האצילות כמ"ש בשער סדר אצילות בקיצור פ"א ושם פ"ב וכן בא"א דאצילות הנה המלכות שבו היא נעלמת בו ועכ"ז הנה נתפשט ממנה המלכות דאצילות, כמ"ש במאמרי רשב"י כ' ע"ד כי מן המלכות דא"א נתפשטה הנוקבא דז"א וכן הוא ג"כ בשער המלכים רפ"ד והרי הוא האצילות הגילוי דהמלכות דא"ק וכן הנוקבא דז"א דאצילות היא הגילוי דהמלכות דא"א, כי בא"א עצמו היא נעלמת בו וכן בא"ק עצמו הוא המלכות נעלמת בו. וכן הוא באמת ג"כ בענינינו בענין הע"ב דאות ה'. כי כל הגילוי דהנוקבא שבו שהוא ע"י אורות הפה שאמרנו. כי הם הגילוי העיקרי מכל האורות דאח"פ. הנה כ"ז הוא ג"כ באמת רק מהמלכות הנעלמת בו כי הנה לא נתגלה המלכות שבו. שהוא הב"ן דאות ח' שאמרנו אלא רק ע"י התפשטיות הא' וב' דאורות הפה שהוא הנקודים אבל הב"ן דאות ח' עצמו הנה היא נעלמת בו ואין לה גילוי כלל. והוא ע"ד המלכות הנעלמת שבא"ק. שלא נתגלה אלא ע"י האצילות. וע"ד המלכות הנעלמת שבא"א. שלא נתגלה אלא ע"י הנוקבא דז"א. ולא עוד אלא כי גם הס"ג דאות ו' שהוא האימא שבו וכן המ"ה דאות ז' שהוא הז"א שבו הנה גם הם נעלמים מעצמם וכל גילויים הנה היא רק ע"י ההתפשטיות הא' והב' דהאורות האזניים ודאורות החוטם. כי הנה לבד מה שאמרנו שכל הסמ"ב דסי' ב' הנה הם בבחי' השורש פנימי לכל האורות דאח"פ והרי אין גילוי להכח והשורש פנימי דהאילן. אלא רק ע"י האילן שיוצא ממנו. הנה לבד זה הנה היא. כי גם כל אותו הכח והשורש פנימי גופא. הנה לא יצא ולא נמצא. ולא נעשה מציאותו בהע"ב דאות ה'. אלא רק כאשר הגיע להתפשטיות דאח"פ. ובהם ועל ידיהם דוקא.

והענין הוא כי הנה כל אותן הסמ"ב דאות ו' ז' ח'. הנה מציאותם הוא רק גילוי הרצון להתפשטיות האורות דאח"פ. ונודע הוא. כי הנה אצלו ית"ש הנה רצונו ופעולתו באין כאחד. וכמ"ש קדוש ה' בשיר היחוד יום ג' יכולת ה' בחפצו קשורה. ואין בו ית"ש שום קדימה, להרצון על הפעולה. ולא עוד אלא שאינם מציאות מיוחדים כלל. אלא שזה בהעלם וזה בגילוי זה בכח וזה בפועל והוא מה שכתוב תהלים מ' י"ד. רצה ה' להצילני. וכן משלי ט"ז ט"ו. באור פני מלך. חיים. ורצונו כעב מלקוש. וכן הוא בענינינו. כי כל אותן הס"ג מ"ה ב"ן דאות ו' ז' ח' אשר אמרנו עליהם. שהם השרשים פנימים להתפשטות הא' והב' דהאורות אח"פ. הנה הם עם ההתפשטיות. בבחי' רצון ופעולה ממנו ית"ש אשר הם נמשכים כאחד אלא שהרצון הוא בהעלם והפעולה הוא בגילוי. והוה כל אותן הס"ג מ"ה ב"ן רק הרצון להם. ובו ית"ש הנה הוה הרצון הכח עצמו של הפעולה אשר הפעולה נעשית בו. ויוצא בו הכח מהעלם לגילוי. והרי לנו מכ"ז כי הנה לא נמצא ולא נעשו הס"ג מ"ה ב"ן בהע"ב דאות ה' אלא רק בעת ההתפשטיות הא' והב' דהאח"פ וכן אין גילוי כלל להס"ג מ"ה ב"ן בהע"ב דאות ה' אלא רק ע"י הפעולה שהוא ההתפשטיות הנעשה בהם ויוצא מהם,

והרי נמצא כי מה שאמרנו שעיקר הגילוי דהע"ב דאות ה'. הנה הוא הב"ן דאות ח' שהוא הנוקבא שבו. הנה כל גילויו דאותו הב"ן הוא רק ההתפשטיות דאורות הפה היוצא ממנו ונעשית בו. כי הב"ן דאות ח' הוא רק הרצון לזה והכח אליו. והרצון זולת המעשה וכן הכח זולת הפעולה הרי אין להם גילוי כלל. ובו ית"ש הנה אי אפשר לכנות עליהם שום מציאות בפנ"ע כלל. כי תיקף עם מציאותם הרי אין להם זולת כי אין קדימה בו להרצון על הפעולה כנז'.

והרי נמצא כי כל ההתפשטיות דאורות הפה הנה יצאו הם ג"כ רק מהמלכות הנעלמת שבהע"ב דאות ה'. והוא הב"ן דאות ח' שאמרנו. אשר כל מציאותו וגילויו הוא רק ע"י אותו ההתפשטיות כנז'. והנה הוא ע"ד הנוקבא דז"א דאצילות שיצא מהמלכות הנעלמת שבא"א וע"ד האצילות שיצא מהמלכות הנעלמת שבא"ק. והרי נתבאר לנו בכ"ז מה שהערינו בזה בענין הע"ב דאות ה':

[ב] **אמנם** עדיין לא יצאנו חובת ביאור מאותו ההערה עצמו אשר יש להעיר בזה ג"כ בענין כלל הנקודים עצמו. כי הרי האורות דאח"פ הנה הם בסוד בינה וזו"ן. ור"ל הבינה וזו"ן שבהע"ב דאות ה' היוצאים ומתפשטים ומתגלים מהס"ג מ"ה ב"ן הנעלמים בו כנ"ל ונודע הוא כי עיקר הגילוי הוא רק אורות הפה כי מהם הוא כל עולם הנקודים כמ"ש הרב בשער הנקודים פ"א והרי היה כל הגילוי רק באורות הפה שהוא הנוק'. והרי צריך ביאור כי הרי מא"א דאצילות ולמעלה אין הנוק' ניכרת שם ולא יצאה לגילויה כלל. ובארנו בכמה מקומות מדברינו שהטעם הוא כי מא"א ולמעלה הנה הוא שליטת הס"ג. ור"ל הס"ג והמ"ה שהס"ג מתלבש בהמ"ה ושניהם שולטים. ע"ד שהוא באצילות המ"ה והב"ן. שהמ"ה מתלבש בהב"ן. הוי"ה באדנ"י. וה' בהיכל קדשו כן הוא מא"א דאצילות ולמעלה הס"ג והמ"ה. כי שם הוא ע"ד הממוצע בין הנהגה של עתה. לבין ההנהגה דלעתיד אשר לאחר התיקון. כי עתה הוא ההנהגה דמ"ה וב"ן. ולעתיד יהיה ההנהגה דהע"ב וס"ג. כמ"ש הרב בשער התיקון ספ"ג, אך מא"א דאצילות ולמעלה הנה הוא עתה ע"ד הממוצע. שהוא שליטת הס"ג והמ"ה. שהס"ג מתלבש בהמ"ה. אבל הנוק' אינה ניכרת שם כי היא נשארה כלולה בז"א בעטרת היסוד והיא פרצוף אחד עמו וכן היה באמת בהנוק' שבהנקודים כי היא נשארה שם כלולה בז"א ולא יצאה שם לפרצוף בפנ"ע כלל וכמ"ש במטי ול"מ רפ"ד. והרי לנו כי מא"א ולמעלה הנה לא יצאה הנוק' הפרטית שבכ"א מהם לגילוי כלל וא"כ הרי צריך ביאור על כללות אורות האח"פ שהם בינה וז"א ונוק' הנה שם הוא להיפך שכל הגילוי שם הוא רק מאורות הפה שהוא הנוק' וכללות השם ב"ן. אבל אורות האוזן והחוטם שהם בינה וז"א ס"ג ומ"ה הם נעלמים (כמ"ש בשער הנקודים פ"א).

אך הענין בזה הוא. ע"פ מה שאמרנו בספר הקדו"ש שער ז' פ"ה אות ד' (וע"ש אות א'). כי הנוק' דז"א שהיא המלכות הכללי הנה הוא מיוסד על ב' בחי' אחד נגלה ואחד נסתר והם הפנימית והחיצונות שבה. ובפנימיותה. הנה היא למעלה מהכל. כי הנה היא עולה עד המלכות דא"ס והיא שורש הכל אבל בחיצוניותה הנה היא למטה מהכל והיא נמשכת מכולם. והנה בפנימיותה אשר היא מגיע עד המלכות דא"ס והיא שורש הכל. הנה היא עצמות כל הנאצלים כולם אשר מהמלכות דא"ס ולמטה. כי כולם הם רק אורה עצמה הנמשך ומתפשט מגילוי לגילוי וממדרגה למדרגה אבל עצמות אחד לכולם. עצמות אור המלכות דא"ס. המתפשט מגילוי לגילוי וכדי להתגלה בכבוד מלכותו למטה. ור"ל כי על זה הוא השתלשלות כל המדרגות. להתגלה בכ"א באור כבוד מלכותו. בכ"א כהראוי לו-

לפי כחו שאפשר לו לקבל וכן משתלשל מגילוי לגילוי עד המלכות דאצילות שהיא ראשית לנבראים. ור"ל שממנה נברא הכל. וכמ"ש בהקדמת תיקונים י"ב סע"ב. והיה הכוונה בכ"ז כדי למלוך על כל המעשים ר"ל להתגלה באור המלכות דא"ס בכל הנאצלים כולם. ובאור המלכות דאצילות בכל התחתונים כולם. שיהא כבודו מלא עולם בגילוי גמור עד שיכירו הכל כי לה' המלוכה ואין עוד מלבדו כי כ"ז לבד הנה הוא תכלית כל התכליות והוא זיו כל זיו ונועם כל הנועם. ליהנות מזיו אור שכינתו ית"ש. וכמו שבארנו בכמה מקומות מדברינו. ועי' לעיל כלל ד' ענ"ג וכלל ו' ענ"ה. ולכן הוא כי הנה עולם העקודים אשר הוא הסיום והסוף דהעולמות דא"ס. כי הוא הממוצע בין העולמות דא"ס לאצילות. הנה נעשה כל גילויו רק מאורות הפה שהוא המלכות וכן עד"ז המלכות דאצילות שהיא סוף כל האצילות. הנה היא כל הגילוי ר"ל שבה הוא כל גילויו ית"ש אבל למעלה ממנה הנה הוא כולו נעלם לעלם כתיב כי כ"ז הנה הוא בסוד מגיד מראשית אחרית. וכן בסוד סוף מעשה במחשבה תחילה. כי רק על זה היה כוונתו ית"ש בכל המציאות כולו. להתגלה באור כבוד מלכותו ית"ש וכנז'. ומה שאמרנו כי בעקודים הוא שליטת הס"ג הכוונה הוא על אור הס"ג אשר בהעקודים עצמו. כי כ"א הרי הוא כלול מעסמ"ב. ומאיר שם אור הס"ג שבו ר"ל הס"ג ע"י המ"ה. וכנ"ל. אבל הב"ן הנה הוא לא יצא שם לגילויו כלל, וכמו שיתבאר עוד למטה.

אמנם כ"ז הנה הוא רק מצד פנימיותה. שהיא שורש כולם ועצמות כולם. ולכן נתגלה היא בסוף כולם ר"ל בסוף העולמות דא"ס והוא עולם העקודים וכן בסוף האצילות והוא המלכות נוקבא דז"א. להודיע שהיא כלל כולם וכוונת כולם אבל בבחי' חיצוניותה שהיא למטה מכולם והיא נמשך מכולם. (כמ"ש במיעוט הירח רפ"א ועי' תיקונים ס"א ע"ב) ונעשה בה כ"ז. ע"י כח הצמצום שבתחילה ונתצמצמו להסתר ולהתעלם את כל עצמותה העיקרית שבה. וכדי להתגלה בה ועל ידה בכל סוד הדין ועביות הכלים כדי שיהא אפשר להוציא. ולהעשות על ידה כל העולמות הנפרדים וכל ההנהגה של עתה אשר רק כ"ז הוא הסיבה העיקרית לתכלית כוונתו ית"ש אשר בתיקון העתיד. וכמו שבארנו כל עומק הדברים בזה. בספר הדע"ה ח"ב. וכן הוא עוד כי משום צורך תוצאות כל הנפרדים וההנהגה של עתה הנעשה בה ועל ידה הנה יצאה היא לפרצוף בפנ"ע. בחיצוניותה וגילויה. ואינה מיוחדת עם כל העליונים ממנה ביחוד תמידי כהראוי כלל. הגם דהיא אתנטלית מכולהו ואיהי שלימו דכולהו. עי' ספר הקדו"ש שער ז' פ"ו אות ג' ושם פ"ה אות א'.

והנה הבחי' הזה שהוא יציאתה לגילוי פרטי ולפרצוף בפנ"ע ובחסרון היחוד הראוי אשר בחיצוניותה וגילויה. הנה זה לא נמצא רק באצילות. והיא שם בבחי' פרצו' בפנ"ע ולנוק' דז"א. משום שהיא שם ראשית לנבראים כנ"ל שכל העולמות הנפרדים יצאו ממנה ומתנהגים על ידה (כמ"ש בפ' בראשית כ"ב א'. כ"ט ב'. ופ' בשלח כ"א א' ופ' אחרי ע"ד סע"א) אבל מא"א ולמעלה הנה לא יצאה המלכיות לגילוי פרטי ובפנ"ע כלל. אלא שהיא עומדת שם בבחי' עצמותה העקרית. שהיא שורש הכל ותכלית הכל. כתר מלכות אנ"י ראשון ואנ"י אחרון. שהכל הוא בשביל גילוי כבוד אור מלכותו ית"ש. וכן הוא במכש"כ בעולם העקודים הנה לא יצאה שם לגילוי בפנ"ע ולפרצוף פרטי. אלא שעומדת ומאיר שם באור עצמותה הכללי שהוא אור המלכות דא"ס הכולל כולם, וזהו .גם כן הענין דשליטת הס"ג שאמרנו. כי הס"ג שהוא כללות הג"ר. הנה שם הוא הגילוי דאור א"ס. ולא נתצמצם שם לצאת אור המלכות בגילוי פרטי בפנ"ע. אלא שמאירה שם באור עצמותה הכללי וכנז' ולא נתצמצמה לצאת בפרט בפנ"ע ולפרצוף בפנ"ע אלא רק בסוף האצילות ומשום צורך עולמות הנפרדים כנז' ודי בזה והבן:

ענף ז'
אות א'

הנה בענין שליטת הס"ג אשר בעקודים שאמרנו לעיל בכ"מ. הנה יש בזה ג' סיבות. אחד מצד מקורם ואחד מצד יציאתן והמשכתן מהיכן שיצאו ונמשכו. ואחד מצד מקומם ועמידתם בא"ק. הסיבה אשר מצד מקורם הנה הוא כי הרי כל העקודים הרי הוא מהס"ג דהמ"ס, והוא (בהאבני מלואים שבתחילת הספר) השם ס"ג שבסי' א' אות ב'. ושם הוא מקור כל העקודים וכמו שמתבאר בהאבני מלואים שם מסי' ב' עד סוף סי' ה' וכן בכ"מ מדברינו לעיל משא"כ כל האצילות הנה מקורו הוא מהשמות מ"ה וב"ן דהמ"ס. אשר בסי' א' אות ג' ד' וכמבואר שם מסי' ו' עד סוף סי' י"ד ולכן הוא בעקודים שליטת אור הס"ג, ובאצילות הוא שליטת המ"ה וב"ן, והוא סיבה אחת מה שבהעקודים הוא שליטת הס"ג משא"כ באצילות הוא שליטת המ"ה וב"ן והוא מצד מקורן כנז'.

סיבה ב' הוא מצד יציאתן והמשכתן כי יציאת העקודים. הנה הוא מנקבי האח"פ שהוא מנקבי הראש והרי הם נמשכים מהמוחין ממש ועיקר העקודים שהם אורות הפה. הנה הם מהשני מיני זווגים שבפה אחד הוא בחיך וגרון שהם חו"ב עי' הולדת או"א פ' א' ב' ובכ"מ והוא מרוחא דנביעו שהוא נובע ונמשך מאוירא דמוחא עלאה אשר ברזא דא"ס והוא זווג נעלם מאד כי הוא בחשאי תדיר. ורוחא דא הוא לא שכיך ולא פסיק לעלמין כי הוא עלם החיות, עיקר החיות המחיה את כל הגוף. והוא בחיך וגרון דא"ק. וכן בחיך וגרון דא"א לחיות כל העולמות דהוא לא פסיק לעלמין והוא מסוד זווג הנשיקין זווג העליון שבו, שהוא בשורש או"א עלאין שבן בחכמה עי' זוה"ק תרומה קמ"ו, וכן יוצאין מזווג הזה נשמות ג"כ, הם נשמות הקדושים המצויינים עי' דרושי מ"ן ומ"ד דרוש ד' ודרוש ט', וכן ישנו זווג שני בהפה והוא ג"כ בסוד נשיקין אך הוא למטה מהעליון כי הוא משורש ישסו"ת והנה הוא בחיך ושיניים ולשון, חיך חכמה, שיניים בינה ולשון דעת והזווג שזה הוא בקול ודיבור כי הוא בקלא דאשתמע עי' תז"ח דף י"ט ודף כ' ובהגר"א שם ומהזווג הזה הוא נשמות דמלאכים עי' כ"ז בהגר"א בספד"צ פ"א דה"מ והחיות רצוא ושוב ובדברינו בשער מטי ולא מטי פ"ד אות כ"א בארוכה קצת והנה כן הוא אלו ב' הזווגים גם בהפה דא"ק ומזה יצא ונמשך ונעשה כל עולם העקודים והוא בחי' הב' מזלין אשר ישנו בו ג"כ כנודע בדברינו כי הם מסוד אלו ב' הזווגים והבן והרי עכ"פ הוא כי עולם העקודים הנה הוא מסוד השני זווגים שבפה והוא מכללות הזווג דנשיקין שהוא זווג העליון והוא מהמוחין ממש ולכן הוא בכל העקודים לעולם שליטת הס"ג שהוא אור המ"ס עצמו כמ"ש בתיקונים תיקון ע'. דף קמ"א ע"ב כי המ"ס שהוא מוחא חדא דכליל תלת הוא מרומז בהשם ס"ג בהג' יודי"ן שבו והרי הוא המ"ס עיקר שורש השם ס"ג, ולכן העקודים שהוא נמשך מהמ"ס דא"ק כי הוא בבחי' הי"ג ת"ד שנמשך מהמ"ס דא"א (כמ"ש הרב במבו"ש שער א"א ר"פ י"א ור"פ י"ב והגר"א בספד"צ תחלת פ"ב דה"מ בתליסר עד כו') הנה שולט שם האור הגדול דשם ס"ג.

אמנם מציאת כל האצילות הנה הוא יצא ונמשך מהזווג תחתון דא"ק שהוא יסוד ומלכות שבו, כי הרי כל עולם הנקודות שהם השרשים הראשונים הנה הם רק מהמלכיות דהב"ן ומלך הדר שהוא אור התיקון הרי הוא תולדות היסוד דא"ק כמ"ש בסדר אצילות בקיצור פ"ב ובשביה"כ פ"ח ובתיקון פ"ג והרי הוא יציאת והמשכת כל האצילות מהזווג תחתון שבו שהוא מהיסוד ומלכות, והם מ"ה וב"ן שהם ביסוד ומלכות וכמ"ש בזוה"ק תרומה קכ"ז א' בסוד הכתוב מ"ה רב טובך ועי' בדברי הרב בשער הכוונות דף מ"א ע"ד ולכן הוא באצילות שליטת מ"ה וב"ן כי כל האצילות הוא מהזווג תחתון דיסוד ומלכות שהם מ"ה וב"ן.

ואין להקשות ממה שנודע בדברי הרב בשער התיקון פ"ב כי השם מ"ה דהתיקון הנה הוא נמשך מן המצח דא"ק והוא רעוא דרעוין שהוא מצח הרצון והוא אור המ"ה דהתיקון והרי הוא נמשך ויוצא מלמעלה שהוא עוד יותר עליון מהאח"פ.

אך דע כי עומק הכוונה שם הנה הוא רק על האור דשורש המ"ה ולא על המ"ה עצמו ממש כי אותו האור דהמצח, הנה הוא נפיק מאוירא עלאה הנמשך מרדל"א דאחזי נהוריה בהאי רישא שהוא רישא תניינא דא"א הנקרא.

אין וכמ"ש הרב בא"א פ"ד ופ"ו והנה הוא האור הראשון שנגנז, כי הוא נגנז בקד"א אך ביום ראשון דמעשה בראשית הנה בקע את הקד"א ויצא ונתגלה והאיר דרך המצח ועליו נאמר ויאמר אלהי"ם יהי אור שהוא האור הראשון שנגנז והוא מה שאמרו בספר הבהיר אות י"א אור שכתב היה, וכן הוא ג"כ בזוה"ק בראשית ט"ז ב' כי הרי הוא אור האוירא הנמשך מרדל"א, אלא

שעתה יצא ונתגלה.

וזהו ג"כ מ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ב' בפסוק ויאמר אלהי"ם יהי אור, אור דא, רזא סתימא (כי הוא מנהירו דרדל"א שהוא ברזא דא"ס) אתפשטותא דאתפשט ואתבקע (כי הוא נתפשט ובקע את הקד"א) מרזא דסתרא דאוירא עלאה סתימא. כי הוא מאוירא עלאה אוירא דלא אתפס. חכמתא עלאה סתימאה. כנודע. והוא אשר בקע את הקד"א ונתגלה והאיר דרך המלא. אמנם הנה הוא עצמו הנה הוא חזר ונגנז תיכף ביום ראשון גופה. כי חזר ונגנז בקד"א. ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' ע"ב.

והנה האור הזה הנה הוא נתחדש ונולד בעת התיקון דמעשה בראשית. ע"י הזווג דע"ב וס"ג שבגלגלתא דא"ק שהם כללות כל המוחין שבו. וכמ"ש בשער התיקון רפ"ב. וכאשר נתגלה שם. ר"ל בהגלגלתא עצמו. הנה בקע את הקד"א והאיר דרך המלא מבחוץ. אמנם כל ההארה הזה הנה הוא רק בבחי' אור מקיף, ותועלתו ותיקונו. ע' לקמן כלל י"ח ענ"ח אות ב'. אך עיקר התיקון אשר לצורך מעשה בראשית, הנה הוא נעשה מאור פנימי שבו. כי הנה אחר שנתחדש ונולד בהגלגלתא דא"ק בבחי' תוספות אור וברכה שהוא תוספות אור ומוחין שבו אשר מרזא דאור א"ס והוא האור הגנוז אשר נתחדש בו ע"י הזווג הנז'. הנה נמשך הארת אור הגדול הזה ונתפשט דרך פנימית כל קומת א"ק. בסוד אור מים רקיע כנודע. עד הגיעו להיסוד שבו ובהגיעו להיסוד הנה יצא אז ונתגלה מהיסוד. ובסוד החסד שנתגלה בפומיה דאמה. שאמרו באד"ר קמ"ב א'. ואותו החסד הוא אור המ"ה דהתיקון אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית. והוא סוד מ"ש עולם חסד יבנה. שהוא החסד שנתגלה ביום ראשון. וכמ"ש בזוה"ק בראשית מ"ו א'. ההוא יום דנפיק אור קדמאה. אתפשט בכלהו יומי כו' יומא קדמאה אזיל עם כלהו כו' (וע' ח"ג ק"ג רע"ב וקל"א ב' ובהגר"א בתיקונים ע"ה ג') והנה הוא רק תולדות היסוד דא"ק כי הוא יצא ונולד מהיסוד. וכמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב וכן בשביה"כ פ"ח. כי מלך הדר דהתיקון הוא תולדות היסוד דא"ק. כי הוא החסד שנתגלה בפום אמה כנז'. והנה הוא רק תולדות אור הגנוז שהאיר דרך המלא כנ"ל, כי שם, ר"ל מה שהאיר מתחילה דרך המלא הנה הוא מאור הגנוז עצמו. אבל החסד שנתגלה בפום אמה הנז' הוא רק תולדתו הנמשך ממנו. בסוד אור מים רקיע כנ"ל.

אמנם גם אותו אור החסד שנתגלה בפום אמה דא"ק. והוא אור המ"ה העיקרי כנז'. הנה גילויו ממש. לא היה ג"כ אלא רק ביום ראשון לבד. וגם הוא נגנז תיכף ביום ראשון גופה. וגניזתו הוא ביסוד עצמו. ובסוד מה רב טובך אשר צפנת כי הנה הוא נגנז ג"כ. ע"ד אור הראשון דאוירא עלאה עצמו. וכמ"ש בזוה"ק תרומה קכ"ז א' ע"ש. אלא שהאור הראשון דאוירא עלאה עצמו הוא נגנז בהקד"א. ואור החסד שנתגלה בפום אמה שהוא האור המ"ה העיקרי הנה הוא נגנז ביסוד עצמו. והוא סוד הכתוב (ישעיה ג') אמרו צדיק כי טוב. כי בו נגנז האור הראשון הנאמר בו וירא אלהי"ם את האור כי טוב. וכמ"ש בזוה"ק בראשית דף ל' ע"ב ע"ש. והנה הוא אינו מאיר מאז ולהלאה אלא רק דרך דופני העטרה ובסוד שאמרו בספד"צ פ"א אעבר וזעיר נטיל וגניז. כמ"ש הגר"א שם ובדברי הרב בהארת המוחין פ"ט.

והוא מ"ש בזוה"ק ח"א דף ד' רע"א כי כל קוב"ה מ"ה. ושדי באבר (כי הוא נמשך ביסוד. בסדר אור מים רקיע כנז') ואתעביד אברהם. והוא החסד שנתגלה בפומיה דאמה. ונתתקן ונעשה על ידו כל תולדות שמים וארץ. כמבואר שם ע"ש. אמנם אותו האור עצמו. שהוא הגילוי דהשם מ"ה העיקרי. הנה הוא חזר ונתעלם ונגנז ג"כ תיכף ביסוד עצמו. וכמ"ש בפ' פקודי דף ר"כ ע"ב והאי נהורא דאברהם גניז ליה קוב"ה כו' ע"ש. ונגנז ביסוד עצמו בסוד אור זרוע לצדיק כמ"ש שם ר"כ ע"ב. וע"ש קמ"ח סע"ב וקס"ו סע"ב ול"ה א'. ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא דרך דופני העטרה. והוא החסד שמנהיג בו כל הדורות. אמנם בכל הששת ימי בראשית הנה אזיל יומא קדמאה בגילוי החסד שבו. עם כלהו יומין כנ"ל ונתקן על ידו כל מע"ב כולם. וע' עוד בזה לקמן כלל ח"י ענ"ח אות ג'.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי השם מ"ה דהתיקון שהוא מלך הדר. הנה הוא אינו אותו האור עצמו אשר האיר דרך המלא אלא הוא רק תולדתו הנמשך ממנו. והוא. ר"ל המ"ה העיקרי שהוא מלך הדר דהתיקון הנה הוא רק תולדות היסוד דא"ק. וממנו נתקנו כל המלכיות דב"ן שהם מהמלכות דא"ק. ומהם שניהם. ר"ל המ"ה וב"ן. שהם מהיסוד והמלכות. הנה מהם נבנה ונעשה כל האצילות כנודע והרי נעשה כל האצילות רק ע"י הזווג תחתון דא"ק. שהוא הזווג דיסוד ומלכות. שהם מ"ה וב"ן. ולכן הוא באצילות שליטת המ"ה וב"ן. אבל עולם העקודים שהוא מהזווג עליון דנסיקן וכנ"ל ולכן הוא בעקודים שליטת הס"ג.

והרי לנו סיבה ב' לשליטת הס"ג בעקודים. כי הסיבה א' הוא ע"י שורשן ומקורן. שהשורש והמקור דכל העקודים הוא בהס"ג דסי' א' אות ב' והשורש והמקור דהאצילות הוא בהמ"ה וב"ן אשר שם אות ג' ד' וכנ"ל והסיבה ב' הוא ביציאתן. כי יציאת העקודים הוא מהזווגים העליונים דשפה. ויציאת האצילות הנה הוא מהזווג התחתון דהיסוד ומלכות. ע' זוה"ק פ' בא. ל"ט א'. בהגהות מהרח"ו שם אות ד'.

עוד יש סיבה ג' והוא במקומם. כי מקום העקודים הרי הוא בא"ק מהאח"פ שבו עד הטבור שבו. ועומד כל העקודים מחציו ולמעלה שהוא לפנים מן הפרסא אבל מקום האצילות הוא מהטבור עד סוף רגליו. וכמ"ש בשער התיקון רפ"ג וכן הוא בעגו"י ענ"ה כי עולם האצילות הוא רק לבוש אל נה"י דא"ק. וכן הוא ג"כ בנקודות פ"ד ע"ש ומפסיק הפרסא בין העקודים להאצילות ועומד האצילות רק למטה מן הפרסא והרי הוא חילוק גדול בין מקום העקודים למקום האצילות כי העקודים הוא מלביש על הס"ג הכללי דהא"ק והאצי' הוא מלביש על המ"ה וב"ן הכלליים דהא"ק והוא סיבה ג'. והעיקר הוא כי עולם העקודים הנה הוא בא"ק כבחי' הי"ג תיקוני דיקנא בא"א דאצילות. וכל האצילות הוא בא"ק כבחי' הזו"ן. והרי נעלה ומרומם העקודים על האצילות הרבה מאד. ומשום כ"ז הנה הוא בעקודים שליטת הס"ג ובאצילות הנה הוא שליטת המ"ה וב"ן ועי' עוד בדברינו לעיל כלל ו' ענף ה':

[ב] **וענין** שליטת הס"ג הוא כי הרי העשר ספי' הנה נודע הוא שהג"ר הם נסתרות וכמ"ש אליהו זל"ט שעליהם נאמר הנסתרות לי"א. והוא הג"ר בבחי' ממוצע בין הנעלם הגדול דא"ס לגילויו ית"ש שהוא בהז"ת והרי נתלבש אור א"ס ואינו מתגלה אלא מתחת הג"ר ולמטה. וכ"ז הוא באצילות. אבל בעקודים הנה שם הוא הגילוי דאור הס"ג שהוא מהג"ר והרי מאיר העקודים בבחי' ממוצע בין א"ס לאצילות.

והנה באצילות הנה אמר אליהו זל"ט. מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות שהוא עלם האצילות. כי עלם האצילות הוא בחי' הרוח שהוא השם מ"ה אבל הנשמה שהוא השם ס"ג כאשר מאיר הוא באצילות. הנה נקרא שם בשם נגלות כי הוא למעלה ממדרגתו וכמ"ש הרב בשער המוחין רפ"ז וכן השם מ"ה הנה הוא נקרא באצילות בשם שמא מפרש כי הוא מפורש ונגלה שם. שהוא עיקר מדרגת האצילות. אבל השם ס"ג הוא נקרא באצילות בשם שמא סתים כי הוא נסתר ונעלם שם. וכמ"ש הגר"א בתיקונים תיקון י"ג דף כ"ח ע"ג דה"מ בשמא סתים וכ"ז הוא מקום שהוא למעלה ממדרגת האצילות כנז'. משא"כ בעקודים הנה שם הוא השם ס"ג עלם בו. וכל עלמיתו הוא הנשמה הכללית שהוא הס"ג הכללי. והוה שם השם ס"ג השמא מפרש כי באצילות הוה עיקר הגילוי רק מז"א שהוא הרוח הכללי אבל בעקודים הוה הגילוי מאימא שהיא הנשמה הכללי. אמנם השם ע"ב הכללי דקרקפתא הנה הוא נעלם גם בעקודים וכמ"ש הרב בענ"א רפ"א והוה השם ע"ב דקרקפתא בבחי' ממוצע בין א"ס להעקודים והוא השמא סתים גם בעקודים.

וכ"ז הוא ע"פ מה שנודע בהפרצופים הפרטיים שבאצילות שאין בכל פרצוף רק ג' כלים מל"כ שהם הכלים דנר"ן אבל מהחיה ולמעלה אין כלי כלל. ולכן הוא עד"ז ג"כ בכללות העולמות. שהתחלת הכלי הוא מעקודים. שהוא הס"ג הכללי הנשמה הכללית. אבל למעלה מעקודים אין כלי כלל ואין גילוי כלל. והוא הע"ב דקרקפתא

שהוא החיה הכללי שאין לנו רשות לדבר בו מגודל העלמתו, וזהו הענין ג"כ מ"ש הרב בדרושי אבי"ע פ"ב סמוך לסופו. כי בבחי' אחת הנה נקרא הנשמה ג"כ בשם גוף ע"ש והוא משום כי הרי גם בכללות העולמות הנה נתגלה בחי' כלי להנשמה הכללי. והוא עולם העקודים שהוא הס"ג הכללי ונעשה שם בחי' כלי ועי"ז נעשה האפשרי לגילוי אור הס"ג שבו. וכנודע שע"י הכלי יש אפשרי לאור שיתגלה, ע"ד הנשמה שאין גילוי לה רק ע"י הגוף ומתגלה בעקודים הס"ג הכללי כמו באצילות המ"ה הכללי.

והנה נמשך מזה עוד ענין אחד נעלה. כי באצילות אשר עיקרו דכל פרצוף הוא רק השם מ"ה שהוא בחי' רוח, הנה אינו מתלבש כל עליון בהתחתון אלא רק בהז"ת שבו שהוא בחי' רוח והרישין הם מגולין (וכמ"ש בשער סדר אצילות בקיצור פ"א וכן בהולדת או"א רפ"ד ובמבו"ש שע"ב ח"ג פ"ד וכן שם שער א"א פ"א, ע' שם ושם) כי הם למעלה ממדרגת התחתון ועומד כל עליון בכל הג"ר שלו למעלה מהתחתון. משא"כ בעקודים אשר שם הוא שליטת הס"ג. הנה מתלבש שם כל עליון בהתחתון מהבינה שלו ולמטה ומתגלה אור הס"ג דהעליון בהתחתון ומאיר כ"א באור הס"ג.

והנה נמשך מזה ענין עוד כי באצילות אשר ההתלבשות דהעליון בהתחתון הוא רק בהז"ת שלו הנה נמשך מזה אשר כל הנה"י דהתחתון אין להם על מה לסמוך בהעליון והם באים כולם בסוד תוספות וכמ"ש הרב בהולדת או"א רפ"ד וכן בא"א פ"ז. אבל בהעקודים אשר ההתלבשות הוא מהבינה ולמטה א"כ הרי אין צריך לבוא בסוד תוספות אלא רק היסוד ומלכות לבד כי הח' עליונים דכל התחתון הרי יש להם על מה לסמוך בהעליון והוא בהח' ספי' שמבינה ולמטה המתלבשים בו. וזהו מ"ש הרב במטי ול"מ רפ"ד כי אור היסוד והמלכות דהעקודים הם הוצרך להעשות מחדש ע"ש. והוא משום כי אין להם על מה לסמוך כנז' והוצרכו הם לבוא בסוד תוספות:

[ג] **אמנם** הנה כאן יש מקום עיון אגב דאתי לידן נדבר בזה קצת כי הנה זה לשון הרב בהולדת או"א רפ"ד. כבר ביארנו כי לעולם כל בחי' נה"י הם בסוד תוספות ואינם עיקרין ולכן הם לבר מגופא והטעם לפי שמרישא עלאה דעתיק אינו מלובש בא"א כי אם ז"ת שבו א"כ נמצא שאין קיום לא"א רק לז' ראשונות שבו והג' תחתונות שהם נה"י אינן יכולין לבוא רק בסוד תוספות כי אין להם עיקר וקיום במציאות העליון ממנו וכעד"ז כל האצילות עכ"ל, והנה הדברים הללו הם לכאורה קשה מאד כי מאחר שמתלבש הז"ת דהעליון בהתחתון הרי מגיע ההתלבשות עד סוף נצח שהיא השביעית ואין צריך לבוא בסוד תוספות אלא רק הוד יסוד לבד. וכן צריך ביאור עוד אלמה השמיט המלכות ואמר רק נה"י ולא אמר נהי"מ.

אמנם הנה הדברים הללו הנה הם ג"כ בשער א"א פ"ז ואמר שם זה לשונו. כי ז"ת דעתיק אע"פ שאמרנו שהם מתלבשים בז' דגלגלתא עכ"ז בהכרח הוא שיתפשטו בכל קומת א"א, ועיקר מה שהם ברישא דא"א אינם אלא ב' שהם חסד וגבורה. חסד בגלגלתא גבורה במוחא. אבל שאר המתגלין בז' דרישא אינם רק הארה בעלמא אך עיקר התלבשותם הוא למטה בשאר שיעור קומה דא"א. כיצד ת"ה בבינה דא"א שהיא גלגלתא דאו"א, נצח הוד בח"ג דא"א שהם מוחין לאו"א ואח"כ היסוד מתפשט בת"ת ונה"י דא"א כי כבר ידעת כי לעולם כל נה"י הם באים בסוד תוספות ואינם עיקרין לכן מסוד יסוד דעתיק מתפשטין נה"י דא"א וכן הענין בכל נה"י דאצילות עכ"ל וכן הוא ג"כ במבו"ש שע"ג ח"ב פ"ב ע"ש וכן במאמרי רשב"י דף מ"ט ע"ד כ"א ע"ב מדפוה"א תרנ"א. והנה מלשון הזה הרי ניחא לכאורה מה שהערנו בענין הנ"ל כי הרי אינו חושב ההתלבשות רק מו' דעתיק שהם חג"ת נה"י והרי אינו מגיע ההתלבשות אלא עד סוף הת"ת והוא משום כי המלכות דעתיק וא"א הנה היא בהעלם מאד. ע' א"א פ"ב בסוף המ"ק שם וכן בא"א פ"י ובמלכים פ"ד וע' עוד במאמרי רשב"י דף מ"ח ע"א שחושב בא"א את הי' ספי' מרדל"א שהוא למעלה מהכתר והרדל"א הוא משלים לעשר כי המלכות לא יצאה בא"א לבחי' בפנ"ע אלא שהיא כלולה בהט' העליונים דא"א וברדל"א, ואמר שם. אמנם אח"כ נגלית המלכות מסוד הרדל"א אשר למעלה מהכתר, כי משם היא נמשך ומתגלה לבסוף ובזה תבין מעלת וגדולת המלכות כי היא עטרה בראש צדיק והיתה לראש פינה ויהיה לעתיד אורה גדולה מן השמש כי התפשטותה הוא מן רדל"א, (ע"ש כי בע"ח בא"א פ"ב, בסוף הדיבור אשר קודם המ"ק יש שם ט"ס קצת בהלשון). ועכ"פ הוא כי הרי מדברי הרב אשר בא"א פ"ז וכן במבו"ש ובמאמ"ר הנז' אשר חושב שם ושם כל ההתלבשות דהעתיק בא"א רק הו' דחג"ת נה"י, הרי ניחא מה שהערינו לעיל בענין הנ"ל בפשוט היטיב, אמנם מה שקשה מאד כי הרי גם בכל המקומות הנז' גופה הנה אמר בפירוש כי ז' תחתונות דעתיק מתלבשים בא"א, אלא שבסוף אינו חושב רק ו', ומתחיל בז' ומסיים בו', ע' שם ושם ותראה שכן הוא.

אך הענין בזה הוא פשוט ג"כ כי האמת הוא שכל התלבשות אשר מהעליון להתחתון הוא לעולם רק בהמלכות לבד, וכמ"ש בשער או"א פ"ה והנה נודע כי אין העליון מתלבש בתחתון אלא המלכות שבו לבד עכ"ל, וע"ש פ"ט ובמוחין דצלם שפ"ד ובכ"מ רבו מלספר, אמנם התלבשות המלכות הנה הוא בכללות כל הו"ק כי הם כלולים בה, והרי נמצא כי ההתלבשות הוא ז' והוא ו' והוא אחד, כי בפרטות הוא ז' שהם חג"ת נהי"ם, ובכללות הוא ו' שהם חג"ת נה"י לבד, כי המלכות היא רק כלולה מכולם ונמשכת רק מהם ואין לה גילוי זולתם כלל, כי כל עצמותה היא בתחילה בכח בהם ואח"כ היא יוצאה בסוף מן הכח לפועל בגילוי בפנ"ע ג"כ ונמשכת ונתגלית רק מהם ועל ידם כנודע כ"ז והרי הוה עצמותה רק עצמות דחג"ת נה"י, ובכללי כללות הוא רק אחד שהוא המלכות לבד כי רק הוא מתלבש בכל תחתון אלא שהיא כלולה מהם כולם.

והנה אחר כ"ז הרי ניחא היטיב ג"כ מה שכל הנה"י הם בסוד תוספות כי הרי אינו נמשך ההתלבשות מהעליון בהתחתון אלא מהמלכות הכלולה מעצמות הו"ק ומגיע ההתלבשות בהתחתון רק עד סוף הת"ת שבו ואין להנה"י שבו על מה לסמוך ובאים כולם בסוד תוספות, וכן הרי ניחא ממילא ג"כ מ"ש רק נה"י ולא אמר נהי"מ, כי הרי היא אין לה מציאות בפנ"ע, ר"ל שכל גילוי מציאותה נעשית רק מהם ועל ידיהם והיא רק כלילותם, וכל מה שנעשה בה הוא מהם כי הם מתגלים בה, ולכן אינו חושב אותה לפרט בפנ"ע, כי כל מה שנעשה בהם הוא נעשה בה כי היא רק כלילותם כנז', ובאמרו נה"י שהם בסוד תוספות, הנה ממילא הוא שכן הוא בכש"כ המלכות ג"כ כי היא נמשך רק מהם.

[ד] **אמנם** בענין הסדר ואופן התוספות דנה"י, הנה נמצא בזה שמועות שונות בדברי האריז"ל, כי בשער א"א פ"ז וכן במבו"ש בא"א תחילת פ"ב הנה אמר שם כי נעשו הנה"י דא"א ע"י ריבוי השפע דיסוד דעתיק שהוא בהת"ת דא"א הנה מריבוי השפע היוצא מהיסוד, מתפשטים ונעשים הנה"י דא"א, וכן אמר ג"כ במאמ"ר דף מ"ט ע"ד, אמנם בשער המלכים פ"ד וכן בשעה"ק, ח"י ע"ב, כ"ו ע"ד, הנה אמר כי הנצח הוד דעתיק מתחלק כ"א לב' פרקין, והיסוד דעתיק לב' פרקין, יסוד ועטרה, והנה הפרקין עליונים הם לחג"ת דא"א והשניים הם להנה"י דא"א והפרקין תחתונים דנצח הוד דעתיק הם למטה מהא"א שהוא למטה מהאצילות והם לסוד דדי בהמה, שיתבאר עניינו לקמן בעה"י, והרי לנו עכ"פ כי לא נעשו הנה"י דא"א בסוד תוספות כלל אלא שנעשו מהפירקין אמצעין דנה"י דעתיק ע"ד החג"ת דא"א שהם נעשו מהפרקין העליונים דהנה"י דעתיק, וכן אמר ג"כ במבו"ש פ"ב הנז' דף כ"ב ע"א בשמועה הב' שם, עוד אמר שם במבו"ש דף כ"ב ע"ב שמועה ג', כי הב' פרקין עלאין דכ"א מהנה"י דעתיק הם לחג"ת דא"א, והפרקין תתאין דהנה"י דעתיק הם להנה"י דא"א (כי גם ביסוד יש בחי' ג' פרקין כמ"ש בשער פרצופי זו"ן פ"ג) והרי לנו ג' שמועות בענין התהוות הנה"י דא"א אשר נראה לכאורה שסותרים זה את זה, וכבר האריכו המפרשים בזה, ע' עליהם.

אך לדעתי נראה כי כל אלו הג' שמועות הנה כוונה אחת לכולם, אלא שבא זה ולימד על זה, ומבין כלם נלמוד איך שהוא הענין בדיוק ובפרטות, והענין הוא כי הנה עיקרן דכל הנה"י דעתיק הם באמת רק בהחג"ת דא"א והם כולם למעלה מן הפרסא דא"א

ולפנים מן הפרסא, וכמ"ש ג"כ הגר"א בספד"צ פ"ה בד"ה יהי רקיע, אמנם הנה ע"י ריבוי השפע דהיסוד דעתיק המסתיים בהחזה דא"א (ע' שער א"א פ"א וכן בשעה"ק כ"ו ע"ד) הנה מתפשט הארת הב' פרקין תתאין דנצח דעתיק והארת הב' פרקין תתאין דהוד דעתיק, אשר אלו הב' פרקין תתאין דכ"א מהם הנה הם בחלקי החסד גבורה דא"א אשר למטה מהחזה, ולכן מתפשטים הם ג"כ ע"י ריבוי השפע היוצא מהיסוד דעתיק המסתיים בהחזה דא"א, ומתפשט עי"ז הארת כל אותן הפרקין דהנה"י דעתיק ג"כ עם ריבוי השפע דהיסוד ומתפשטים דרך הפרסא דא"א ונעשה מכ"ז הנה"י דא"א, ונמצא כי נעשים הנה"י דא"א רק בסוד תוספות, שהוא מריבוי השפע דהיסוד דעתיק, וכמו שאמר בשמועה הא', אמנם הוא ג"כ רק ע"י הארת הפרקין דהנה"י הנז', וכמו שאמר בשמועה הב', כי הם מקבלים את ריבוי השפע דהיסוד דעתיק, בעצם וראשונה, וע"י אותו ריבוי השפע מתרבה ומתגדל אורם וממשיכים את הארתם ג"כ דרך הפרסא דא"א להמציא ולהוציא את הנה"י שבו, והרי נתבאר לנו כי השמועה הא' והב', הם משתתפים זב"ז ונעשים לאחד, כי ע"י ריבוי השפע דהיסוד דעתיק אשר בשמועה הא' הנה נתפשטו הארת הפרקין דהנה"י דעתיק אשר בשמועה הב' ומשניהם יחד נעשה הנה"י דא"א.

אמנם הנה הארת הפרקין דהנה"י דעתיק המשתתפים עם ריבוי השפע דהיסוד דעתיק להמציא ולהוציא את הנה"י דא"א כנז', הנה הוא עיקרן רק מהפרקין האמצעין דהנה"י דעתיק, אבל הארת דהפרקין תתאין הנה זה מתפשט עוד יותר למטה מכל הנה"י דא"א, ולמטה מכל האצילות, ונעשה מזה הסוד דדי בהמה שהם מהארת הפרקין תתאין דעתיק המתפשטים בגבול עולם הבריאה, כמ"ש בא"א פ"א ובז"א פ"א, וכן במלכים פ"ד ובמבו"ש שע"ג ח"ב פ"ב, ונעשים הם ג"כ רק ע"י ריבוי השפע דהיסוד כנז', וזהו שאמר בשמועה הב' כי הפרקין האמצעין הם להנה"י דא"א והפרקין תתאין הם לסוד דדי בהמה, והכונה הוא רק על הארתם לבד וכמו שאמרנו, וכן כל התפשטות אותן ההארות הנה הוא רק ע"י ריבוי השפע דהיסוד ובשיתופם יחד וכנ"ל, והרי לנו עכ"פ כי אין שום סתירה בין שמועה הא' להב' כי משתתפים שניהם יחד וככל מה שאמרנו,

והנה עד"ז יתפרש ג"כ ענין השמועה ג' הנ"ל כי הוא ג"כ רק ע"פ הכוונה הנז', ומה שאמר כי הב' פרקין עלאין הם לחג"ת והפרקין תתאין הם לנה"י, הנה בזה מלמדינו כי גם הארת הפרקין האמצעין אשר ע"י ריבוי השפע דהיסוד הנה נשאר ג"כ עיקר ההארה למעלה בחג"ת דא"א וכן הארת הפרקין תתאין אשר ע"י ריבוי השפע דהיסוד אשר לסוד דדי בהמה הנה נשאר ג"כ עיקר ההארה למעלה באצילות עצמו להנה"י דא"א, והוא ע"פ הכלל שנודע שכל אור עליון היורד למטה הנה נשאר עיקרו למעלה, כמ"ש הרב הכלל בזה באח"פ פ"ג ובנסירה פ"ז ובכ"מ, וזהו שאמר בשמועה הג' שהב' פרקין עלאין הם לחג"ת והפרקין תתאין הם להנה"י, כי הנה"י דא"א, אשר הם בסוד תוספת מריבוי השפע דהיסוד דעתיק, כמ"ש בשמועה הא', הנה הוא בשיתוף הארת הפרקין האמצעין דהנה"י דעתיק כמ"ש בשמועה הב' ובשיתוף הארת הפרקין תתאין דהנה"י דעתיק, כמ"ש בשמועה הג', והרי נמצא כי כל אלו הג' שמועות הנה הם כולם דברי א"ח אמת כי כולם יכנס ובא זה ולימד ע"ז, כי נעשו הנה"י דא"א ע"י שיתוף הדברים אשר בכל אלו הג' שמועות כולם וכמו שבארנו, והבן ודע כ"ז:

[ה] **וענין** סוד דדי בהמה אשר בהפרקין תתאין דנה"י דעתיק אגב דאתי לידן נדבר בזה קצת, כי הנה בשער המלכים פ"ד וכן בספר שעה"ק דף ח"י ע"ב אמר כי סוד דדי בהמה הנה הוא להחיות את המלכים בחיות המוכרח כדי שלא יתבטלו לגמרי ויהא אפשר להם להתתקן ועל זה ירדו הפרקין תתאין דנה"י דעתיק בגבול עולם הבריאה ונעשו שם בסוד דדי בהמה כדי להניק את המלכים שירדו שם אחר מיתתם ושבירתם, אך בשער ז"א פ"א אמר כי סוד דדי בהמה אשר נעשו בנה"י דעתיק הנה היו משמשים בעת התיקון ג"כ, כי כל הפרצופים כולם שהם א"א או"א זו"ן הנה היה התיקון דכ"א ע"י עיבור ולידה מהעליון ממנו, ואחר הלידה דכ"א הנה יצא וירד בגבול עולם הבריאה וינקו מסוד דדי בהמה דעתיק ונתקנו עי"ז לעלות במקום האצילות לינק אח"כ מסוד דדי אדם, וכן אמר ג"כ במבו"ש שע"ג ח"ב פ"ב כי סוד דדי בהמה הנעשים מתרין פרקין תתאין דנה"י דעתיק המתפשטים בגבול עולם הבריאה, הנה הוא כי מהם היו יונקים המלכים שירדו בבריאה קודם שנתקנו במקומם בא"א ובאו"א ובזו"ן, וגם אחרי שהיו נולדים כל פרצוף ופרצוף היו יורדים תחילה שם, ר"ל בגבול עולם הבריאה ובמקום דסוד דדי בהמה הנ"ז, ויונקים משם ואח"כ עולים למקומם וכנ"ל פ"א ע"ש עכ"ל.

והנה לכאורה הרי צריכים אותן הדברים ביאור מכמה פנים, היינו, א', כי א"כ הרי מאין היו יונקים המלכים קודם שנתקן גם עתיק, וכן מאין היו יונקים המלכים דהעתיק עצמו, כי גם בעתיק היה כל ענין דמיתת המלכים כנודע ומאין היו יונקים המלכים שלו גופה הן קודם תיקונם הן לאחר תיקונם ר"ל אחר לידתם ככ"ז, ב', כי הרי בשביה"כ פ"ג מבואר כי סידר המאציל ית"ש באודות המלכים אחר מיתתם שלא יתרחקו האורות מהם יותר מג' כדי להאיר להם מרחוק שלא ימותו לגמרי, כמבואר שם וכנודע, וא"כ הרי למה היה צריך לסוד דדי בהמה אשר מעתיק הלא כ"א קיבל הארה מאורו עצמו לצורך חיותו המוכרח לו שיהא אפשר לו להתתקן וכמבואר שם, ג', בענין יניקתם וירידתם בעת התקון אחר העבור והלידה דכ"א שחזרו וירדו לעולם הבריאה וינקו גם אז מסוד דדי בהמה דעתיק, הנה כ"ז הוא ג"כ לכאורה תמוה מאד מכמה פנים, אחד, כי לאיזה צורך חזרו וירדו כ"א אחר הלידה, בגבול עולם הבריאה, שנית, כי הרי הוא כענין בחי' מיתה ח"ו, וכנודע מענין מיתת המלכים שירידתם ממקום האצילות למקום הבריאה הוא בחי' מיתה, שלישית, ענין יניקת כולם אחר הלידה דכ"א מסוד דדי בהמה דעתיק, הרי לכאורה היה צריך שיהא יניקת כל ההמון רק מסוד דדי בהמה דהעליון שיצא ממנו, הזו"ן מאימא, ואימא מאבא, ואבא מא"א, וא"א מעתיק, והרב אמר שכולם ינקו מסוד דדי בהמה דעתיק, ואלמה הוא, ולא עוד כי לא נמצא בדברי הרב בשום מקום, ממציאות דדי בהמה, לא באבא ולא באימא ולא בז"א, אלא רק בעתיק וא"א, כמ"ש במלכים פ"ד ובשעה"ק דף ח"י ע"ב ובמבו"ש שע"ג ח"ב פ"ב, וכן בנוק' דז"א, בשער הקליפות פ"ב, אבל בשאר הפרצופים הנה לא נמצא בדברי הרב ממציאות דדי בהמה בהם כלל, ומהו הענין בזה, וכן צריך ביאור עוד כי הרי נודע הוא שכל הענינים אשר באצילות הנה ישנם דוגמתן למטה, כי בצלם אלהי"ם עשה את האדם, וכמ"ש בנסירה פ"ג ובמוחין דצלם ספ"ד, וענין הזה דיניקת הפרצופים אחר לידתם מסוד דדי בהמה הרי לא נמצא דוגמתן למטה כלל, גם צריך ביאור על הסוד דדי בהמה דהפרקין תתאין דעתיק שאמר, היכן שהוא מקומם בו בדיוק,

והענין בכ"ז הוא כי נודע הוא כי הניצוצין והשב"כ אשר ירדו בעת מיתת המלכים הנה היו כלולים מספרי המציאות דכל הד' עולמות אבי"ע כי כולם נעשו ונתקנו רק מהם, וכמ"ש בדרושי אבי"ע פ"ג מהד' פרקים אחרונים ובכ"מ וכנודע, ובאשר שהאצילות אחר התיקון הנה הוא כולו אלהות גמור ע"י אור א"ס שמתייחד בהם עד שנעשו הוא והם כולו חד, והרי היו עומדים כל הניצוצין והשב"כ הראוים להאצילות לעלות ולהתעלה לאור פניו ית"ש ולהעשות למעונה אלהי קדם, לכן נהג בהם המאציל ית"ש בעילוי יתירה גם בעת נפילתם וירידתם בעולם התוהו אשר היו אז מסולקים מאור א"ס כמעט לגמרי, כי נתעלם אז אור א"ס מהם בהעלם גדול מאד, אך משום צורך תועלת אותן הניצוצין והשב"כ אשר היו עתידים להעשות מהם עולם האצילות. הנה התפשט וירד הארת הפרקין תתאין דעתיק ונעשה בהם בסוד דדי בהמה להניק את המלכים כי העתיק שהוא הז"ת דרדל"א והוא מן מלכות דא"ק והוא נשמת פנימית דא"א, כמ"ש בסדר אצילות בקיצור פ"א ובמלכים פ"ח. והוא הנאצל הראשון לקבלת אור א"ס כמ"ש בא"א פ"ב הנה ע"י סוד דדי בהמה שנעשה בו להניק את המלכים, הטעימן ע"ז במעט זיו הארת אור דא"ס עכ"פ גם בנפילתם וירידתם למטה.

והרי ניחא בזה מה שהערינו לעיל בהערה ב' כי למה היה צריך ליניקת דסוד דדי בהמה מעתיק הרי היה להם הארה

מאורם עצמם ע"י שלא נתרחקו מהם יותר מג' כמ"ש הרב בשביה"כ פ"ג אבל בדברינו עתה הוא ניחא כי אחר נפילתם וירידתם אשר נתמעטו כ"כ במיתתם ושבירתם הנה היה ההכרח להטעימן מאור א"ס דוקא, ר"ל מהארת בחי' מדרגת אור א"ס שבעתיק שהוא היניקה דסוד דדי בהמה שבו. כדי שיהא אפשר להגילוין והשב"כ דאצילות ר"ל העומדים להתתקן ולבוא למדרגת האצילות. שיהיו ראוים לקבל בתוכם אח"כ את היחוד דאור א"ס ממש ולכן לא הסיר את השגחת אור פניו ית"ש מהם לעולם ר"ל גם בעת מיתתם. משום שהרי הם היו עתידים ועומדים להאיר באור פניו עצמו ית"ש.

וכן הרי ניחא לנו ממילא ג"כ את ההערה א' שהערנו לעיל כי מהיכן היו יונקים המלכים קודם שנתקן גם עתיק וכן מהיכן היו יונקים המלכים דהעתיק עצמו וכנ"ל. הרי ניחא כ"ז היטיב עפ"י דברינו. כי האור דעתיק הרי הוא ממדרגת אור א"ס כנודע וכנ"ל וא"כ כאשר מיתו המלכים שבו וירדו הגילוין והשב"כ שבו למטה והיו גם הם בכלל כל המלכים שמיתו הנה ע"י האורות דהמלכים דעתיק שנשארו למעלה והאירו מרחוק להגילוין והשב"כ שלהם ע"י שלא היו רחוקים יותר מג'. כמ"ש הרב בשביה"כ פ"ג וכנ"ל, הנה ע"י הארה הזה מהאורות דעתיק שנמשך בהם אז, הנה היה מספיק להם אז לטעם נועם זיו דבחי' הארת מדרגת אור א"ס כי אור דעתיק הוא לעולם ר"ל גם קודם התיקון. מבחי' מדרגת אור א"ס. ולכן הנה כל אורות המלכים שלו שהמשיכו הארתם מלמעלה למטה להאיר להגילוין והשב"כ שלהם, ע"י שלא היו רחוקים מהם יותר מג'. הנה היה מספיק זה אז, לבחי' הארת מדרגת אור א"ס לכל הגילוין והשב"כ כולם. משא"כ אח"כ ר"ל אחר שנתקן עתיק. וכל שאר כל המלכים עדיין לא נתקנו. והרי יצא ועלה מהם הגילוין והשב"כ דעתיק לצורך תיקונם ונשארו כל הגילוין והשב"כ דכל המלאכים בלי הארה ממנו הנה נעשה אז בעתיק הסוד דדי בהמה להאיר להם מבחי' מדרגת הארת אור א"ס וכנ"ל כי אורם עצמן של שאר כל המלכים אשר היה מאיר להם מרחוק ע"י שלא נתרחקו מהם יותר מג' לא היה מספיק להם אלא רק כדי שיהא אפשר להם להתתקן ולבוא למדרגת עצמותם גופה אבל לצורך העילוי דהיחוד אור א"ס בהם, היה הצורך להניק להם מעתיק דוקא. כי אורו הוא לעולם ממדרגת בחי' אור א"ס כנז'.

והנה ניחא לנו מעתה ג"כ מה שלא נמצא הסוד דדי בהמה לא באבא ולא באימא ולא בז"א אלא רק בעתיק. כי הם כולם אינם ממדרגת אור א"ס כלל. ולכן אחר שירדו בבריאה ויצאו ממחיצתן. וכמו שיתבאר למטה והיה נצרך להם להטעימן אז ג"כ מהארת אור א"ס. כדי שיהא אפשר להם להתעלה אח"כ בעלייתם למעלה ביחוד אור א"ס ממש הנה היה ההכרח להניק להם מעתיק דוקא. כי אותו התועלת שהוא להטעימן מהארת זיו אור דא"ס הנה הוא רק בעתיק ולא בזולתו כלל.

וכן הנה ניחא לנו ג"כ מה שלא נמצא למטה בעוה"ז עתה. ענין היניקת דדי בהמה, אחר לידת כל אדם בהעוה"ז וכמו שהוא בהפרצופים שלמעלה, וכמו שהערנו לעיל בזה, כי מאחר שאמרנו שכל ענין דיניקת מסוד דדי בהמה, אחר לידת כל פרצוף הנה הוא בכולם, רק מעתיק לבד, וכדי להטעימן מהארת זיו אור דא"ס, וכדי שיהא אפשר להם בעלותם באצילות להתייחד באור א"ס ממש, וא"כ הרי לא שייך כל ענין הזה עתה בהעוה"ז כלל, כי הנה עד סוף הזמן כולו עד שיגיע עת תיקון האחרון הנה אי אפשר להעולמות בי"ע להתעלה ולעלות למדרגה הנורא הזה דגילוי היחוד דאור א"ס ית"ש בכולם בשום פנים, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף ה' ו' ז' וכן בכ"מ שם, ולכן אין מציאות כלל ליניקת דסוד דדי בהמה אחר לידת כ"א אשר בהעוה"ז, כי הרי גם למעלה הנה לא נמצא ענין התיקון הזה אלא רק מעתיק לבד, שבו הוא הסוד דדי בהמה וממנו יונקים כל הפרצופים כולם אחר לידת כ"א, וכדי להתתקן ולבוא לגילוי היחוד דאור א"ס אשר הוא בכל פרצופי האצילות כולם גם עתה, כי זהו עיקר מעלת כל האצילות לעולם, ובמעלות עילוי הזה (דגילוי היחוד דאור א"ס) הנה נבדל האצילות מכל העולמות בי"ע כנודע, וא"כ הרי אין לתמוה מה שלא נמצא ענין הזה בהעולמות בי"ע, כי הרי כ"ז הוא עצמו רק מתכונת האצילות במה שהוא נעלה ונבדל מהבי"ע, אמנם לעתיד לבוא כאשר יגיע עת תקון האחרון שיתעלו הבי"ע כולם ג"כ להתייחד באצילות אחר שיחזרו כולם לשרשן. ונשגב ה' לבדו, הנה יעשה להם אז באמת ג"כ התיקון הזה דהארת א"ס, להכינם לתיקון האחרון שהוא גילוי היחוד דאור א"ס שיהיה לעתיד בכולם, אבל עתה אשר כל העולמות בי"ע הם כולם עתה רק בבחי' נפרדים, אין להם שייכות עתה כלל לענין התיקון הזה, כי הוא רק למעלת האצילות לבד אשר בו הוא גילוי היחוד דאור א"ס תמיד, ולכן נעשה גם באצילות התקון הזה רק מעתיק ולא מפרצוף זולתו וכנז', והבן ודי בזה,

ודע כי ענין התיקון הזה דסוד דדי בהמה דעתיק להניק את המלכים הנה הוא עומד לעולם. כי תמיד הרי מתבררים ומתתקנים גילוין חדשים למציאות חדשים המתחדשים תמיד בכל הד' עולמות אבי"ע. וכן גם בעת קץ הימין הגם שאז הרי יוגמר הבירור בכולם. עכ"ז הנה לא יופסק ג"כ ענין התיקון הזה דיסוד דדי בהמה דעתיק, כי אז ישמש התיקון הזה לכל העולמות בי"ע כולם ג"כ כדי להטעימן מהארת אור א"ס שיהיו מוכשרים לחזור לשרשן באלף השביעי וכן להכינם לתיקון האחרון שיעלו כולם לסוד האחדות הנעלם שהוא לגילוי היחוד דאור א"ס ממש שיאיר אז בכולם כמו שכתבנו בכ"מ מדברינו. ועכ"פ כי המציאות הזה דסוד דדי בהמה דעתיק המתפשטים בגבול עולם הבריאה הנה זה לא נפסק לעולם אלא כי עתה הם משמשים רק לצורך תיקון הגילוין והאורות הראוים להאצילות. אבל מעת ביאת המשיח ומזמן תחיית המתים והלאה הנה ישמשו אז הסוד דדי בהמה דעתיק לצורך התיקון לכל העולמות כולם ר"ל העולמות בי"ע ג"כ כדי להכשירם כולם לבוא למדרגת מעלת האצילות ולסוד האחדות הנעלם אשר בתכלית תיקון האחרון. וכמו שבארנו בזה בספר הדע"ה בכ"מ וכן יתבאר בזה עוד ועוד בדברינו לקמן בעה"י. אך עכ"פ הוא כי הוא המציאות דסוד דדי בהמה דעתיק הנה לא יתבטל לעולם ח"ו עד שיוחזר כל המציאות כולו לסוד האחדות הנעלם וכנז'.

ואין להרהר על זה מדברי הרח"ו ז"ל בעגו"י שענ"ד שנאמר שם בזה בל"ע ואמר אפשר לומר כי לאחר התיקון דמעשה בראשית הנה חזר העתיק לאסוף רגליו למעלה כו' ול"ע עכ"ל ע"ש.

אך דע כי בספר שער הקדמות דף י' שע"ג חזר בו מהרח"ו ז"ל מסברא הזה כי הביא שם ג"כ מתחילה אותו האפשר לומר שכתב בע"ח ושקיל וטרי בזה ואח"כ מסיק כי לא כן הוא אלא כי הב' פרקין תתאין דגלא הוד דעתיק הם עומדים לעולם בראש הבריאה לסוד דדי בהמה וכמו שאמרנו. ע"ש ותמצא.

והאמת הוא כי הנה כל סברתו בתחילה. בהאפשר לומר הנז'. הנה הוא רק משום סתירת הדברים שנראה בעיניו. כי פעם אמר שנה"י דעתיק מסתיימים בסוף עם נה"י דא"א וזו"ן ופעם אמר כי נה"י דעתיק הם מתפשטים יותר למטה שהוא גם בגבול עולם הבריאה ולסוד דדי בהמה וע"ז אמר את האפשר לומר הנז'. כדי לתרץ את סתירת הדברים שנראה לו בזה. אמנם כי לפי דברינו לעיל אות ד'. שעיקרן דנה"י דעתיק הנה הם באמת רק בחג"ת דא"א. וכמ"ש בשער א"א פ"ז וכן הוא בגבירה פ"ו ע"ש. ומ"ש בעגו"י ענ"ד כי נה"י דעתיק מסתיימים בסוף עם נה"י דא"א. ובשער המלכים פ"ד וכן בשער א"א פ"א ובז"א פ"א. הנה אמר שם ושם כי הפרקין תתאין דגלא הוד דעתיק הם מתפשטים עוד יותר למטה שהוא גם בראש הבריאה לסוד דדי בהמה, הנה הכוונה בכ"ז הוא רק על התפשטות אורם אשר ע"י ריבוי השפע דהיסוד וכנ"ל אות ד' כ"ז ע"ש ואין כאן שום סתירה מזה לזה, והבן כ"ז היטיב.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי סוד דדי בהמה דעתיק הנה הוא קיים לעד כי עתה הנה הם לתיקון בירור הגילוין אשר לצורך האצילות ולאחר בירור הגילוין אשר בימות המשיח ישמשו אז הסוד דדי בהמה דעתיק לתיקון העולמות כולם להביאם לסוד האחדות הנעלם וכנ"ל. והרי נתבאר לנו מכ"ז היטיב מה שלא נמצא ענין הזה

דיניקת מדדי בהמה גם אחר לידת כל פרצוף בעוה"ז, כי כל סוד ענין הזה. הוא רק למדרגת מעלת האצילות ולצורך תיקון העתיד וכנז' והבן,

ודע עוד כי הנה שבכמה מקומות (בא"א פ"א ובשעה"ק כ"ו ע"ד) הנה נראה כי נעשו הסוד דדי בהמה דעתיק בסוף הפרקין התאין דגלא הוד ממש שבו, אמנם בשער המלכים פ"ד ובשעה"ק ח"י ע"ב ובמבו"ש שע"ג ח"ב פ"ב הנה מבואר הוא כי הם בהמלכות דעתיק וא"א כי נתחברו יחד הב' פרקין התאין דגלא הוד דעתיק ונתלבשו בהמלכות דעתיק. ומלכות דעתיק נתלבשה בהמלכות דא"א (ר"ל אחר התיקון דא"א) ונעשה בהמלכות דא"א למטה סמוך לרגליה כענין שני דדי בהמה. והוא ע"ד שאמר בשער הקליפות פ"ב על המלכות דאצילות כי יש בה למטה שני שדיים בבית הרחם שלה ונקרא דדי בהמה כו' ע"ש וכן הוא בענינינו, ועל זה מרמז הרב בשער ז"א פ"א במה שאמר שם בהם כדמיון ב' דדי בהמה שדדיהם סמוך לרגליים והמשכיל יבין איך נעשו ממש בחי' דדים למטה ואין להאריך עכ"ל, וכוונתו בזה הוא כי הם ע"ד שאמר בהמלכות דאצילות בשער הקליפות פ"ב וכנז', ועכ"פ הוא כי הם אינם בסוף פרקין תתאין דגלא הוד ממש אלא הם רק בהמלכות דעתיק וא"א וכנז', ומ"ש בכ"מ שהם בהפרקין התאין דנ"ה. הכוונה הוא כמו שאמרנו לעיל שהם מהארתם המתפשט. כי מתפשט אורם דנ"ה ומתלבש בהמלכות דעתיק המתלבש בהמלכות דא"א ונעשים בה עי"ז למטה הסוד דדי בהמה, וקודם שניתקן א"א היה הסוד דדי בהמה בהמלכות דעתיק עצמו ואחר שנתקן א"א הנה נתלבש המלכות דעתיק בהמלכות דא"א ונעשו משניהם יחד הסוד דדי בהמה בהמלכות דא"א. ועיקרם הם מהארת הפרקין תתאין דנ"ה דעתיק כנז' כי מהתפשטות אורם הנה נעשה בהמלכות הסוד דדי בהמה. ומה גם כי גם עיקרן דהמלכיות עצמן דעתיק וא"א הם ג"כ רק בסוד תוספות מלמעלה וכמ"ש בשער א"א פ"ב וכנ"ל אות ג' והנה משום שעיקרן דכל סוד דדי בהמה שבהמלכות הנה הם מהארת הפרקין התאין דנצח הוד לכן אמר בכ"מ שבהפרקין התאין דנ"ה הם מתפשטים בראש הבריאה ודי בזה.

והנה לעיל בריש דברינו העירנו עוד במה שאמר הרב כי בעת התיקון אחר עיבור ולידת כל פרצוף חזר כ"א וירד בבריאה ויינק אז מסוד דדי בהמה דעתיק והעירנו לעיל כי לאיזה צורך ירדו בבריאה אחר הלידה. ומה גם כי הירידה מאצילות לבריאה הנה הוא בחי' מיתה וכנודע ממיתת המלכים. אמנם הוא כי הנה מיתת המלכים הנה היה ע"י ביאת האורות מהם ולא נשאר בהם רק הנילוין דש"ך ופ"ר ורפ"ח שהם רק כענין הבלי דגרמי כנודע. אבל מה שירדו בעת התיקון אחר העיבור והלידה דכ"א והרי נתקן אז כ"א בנפש ורוח ממקור החיים. הרבה יותר ממה שהיו קודם מיתתם כי מתחילה לא היו רק אלא מהמלכיות דב"ן ובשינים הרבה ואח"כ הרי יצאו מתוקנים מכל סיג ופסולת ובאור הע"ב דב"ן עד האור דהמ"ה כנודע כ"ז. א"כ הרי לא היה ירידתם לבריאה מענין בחי' מיתה ח"ו כלל וכלל.

אמנם הנה צורך ירידתם לבריאה אחר העיבור והלידה. הנה הוא לצורך גדול. כי הרי אמר הרב בשער השמות פ' א' ב' כי מכל הה' פרצופים א"א או"א זו"ן דאצילות הנה נמשך ומתפשט בבי"ע מהכלים והאורות דכ"א. והם הנהגה"י דאלהו"ת אשר בפנימית הבי"ע והוא שוכן בבי"ע תמיד. וע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' ב' ג' ושם סי' י"ג י"ד ע"ש בארוכה בזה.

והנה על זה היה ירידת כ"א אחר העיבור ולידה מה שירדו בבריאה (ור"ל במקום העתיד להבריאה. כי עדיין לא היו אז העולמות בי"ע כלל) כי היה ירידתם שם כדי להתלבש ולהעשות בהם שורש להנהגה"י דהבי"ע אשר מתפשט מהם אח"כ והנה היה ירידתם אשר אחר העיבור והלידה דכ"א. בבחי' התפשטות הראשון. לצורך הנהגה"י דאלהו"ת אשר בבי"ע. שהוא להעשות שורש לזה. ואח"כ עלו ונסתלקו למקומם באצילות. כ"א למקומו הראוי לו, ואח"כ שהוא אחר שנעשו הבי"ע הנה היה נמשך ומתפשט מכ"א. מהכלים והאורות שבו. להנהגה"י דאלהו"ת שבבי"ע השוכן שם תמיד.

והוא ההתפשטות השני. שהוא המציאות העיקרי דהנהגה"י דאלהו"ת אשר בהעולמות בי"ע. וכנודע בדברינו מענין ההתפשטות א' והב'. והרי עכ"פ הוא כי ענין ירידת דכ"א מה שירדו אחר העיבור והלידה. לבריאה. הנה היה כ"ז לבחי' התפשטות הא'. לצורך המציאות דהנהגה"י דאלהו"ת השוכן בבי"ע. ובאשר שילאו מנחילתן וירדו למקום העתיד להבריאה. וכדי שלא יתחשכו ח"ו. הנה ינקו אז מסוד דדי בהמה דעתיק וכדי להטעימן מזיו הארת דאור א"ס שיהיו ראוים לחזור ולעלות בעולם האצילות ולמדרגתם הראוי להם שהוא לגילוי היחוד דאור א"ס ממש וכנ"ל.

ומה שנקראו בשם דדי בהמה. הוא משום ב' טעמים אשר שניהם עולים למקור אחד. היינו כי א' הוא. משום שהם למטה. ועיקרם הם מהארת הפרקין תתאין דגלא הוד וכנ"ל והרי הם כענין דדי בהמה שהוא סמוך להרגליים וכן הוא כאן שבהם עומדים ונסמכים על הרגלין כי הרי הם מהארת הפרקין תתאין דנ"ה ומשם הם נמשכים. ב' הוא משום שהם מגיעים בגבול עולם הבריאה שנקרא בהמה. בהמה דרביעא על אלף טורין. ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב. כי כל אצילות הוא סוד אדם כי עיקרו הוא אור דשם מ"ה גימ' אדם. אבל עולמות בי"ע עיקרם משם ב"ן גימ' בהמה. וכל עולמות בי"ע הם לבר מגופא והם מהנה"י שבשם הוא גילוי אור דשם ב"ן סוד בהמה. וכן הוא עיקרן דנה"י ג"כ בסוד והנה בלושה עדרי צאן רובצים עליה. ולכן הדדים אשר למטה והם מהנה"י הנה הם נקראים בשם דדי בהמה. ומהם יונקים כל המלכים וכן כל הפרצופים כאשר ירדו לבי"ע. כי באשר שאותן הדדי בהמה הם מעתיק הנה הם מתתקנים עי"ז להתעלה ולעלות באצילות וכנ"ל בכל דברינו והרי מבואר תהלה"י כל מה שהערינו לעיל בזה. וראיתי איזה דברים במפרשים אחרונים שלא ישרו בעיני כלל אבל בדברינו הנה מתיישב הכל על נכון בעה"ש ודי בזה:

[ו] **ומעתה** נחזור לענינינו הראשון בענין בליעת הס"ג אשר בעקודים שאמרנו לעיל אות א' ב' ומהלבש ומתגלה שם כל עליון בהתחתון מהבינה שבו ולמטה ולכך עומדים כולם בגילוי הס"ג. אמנם הוא כי הנה יש באמת עוד מעלה יתרה בעקודים. כי כל הד' שמות עסמ"ב אשר שם הנה עומד שם כ"א במקום ובמדרגה יותר גבוה ממה שהם באצילות. ור"ל כי באצילות הנה ירדו כולם ממקומם הראוי להם. כי ירדו שם הע"ב וס"ג למדרגת המ"ה. וכן המ"ה הנה ירד שם למדרגת הב"ן. והב"ן הנה הוא נתעלם באצילות. כמעט. מעלמותו העיקרית לגמרי ונעשה כל גילויו שם רק בבחי' תוספת ולבר מגופא. משא"כ בעקודים הנה עומדים שם כולם במקומם הראוי להם. למדרגת העולמות של עתה. ר"ל עד עת תיקון דחידוש העולמות שבחיי עולם הבא.

והיינו כי הנה באצילות הרי עומדים או"א שהם הע"ב וס"ג הכלליים רק מהגרון עד הטבור דא"א שהוא בחג"ת המקוריים. והוא באמת רק מדרגת המ"ה הכללי. וז"א שהוא המ"ה הכללי הנה הוא עומד מהטבור דא"א ולמטה. שהוא בנה"י דא"א. שהוא רק מדרגת הב"ן הכללי, ע' רפ"א פ"ב ושער הפרצופים ריש דרוש ב'. והנוק' שהוא ב"ן הכללי. היא נאחז בהמלכות דא"א. כמ"ש ברפ"א פ"ב הנז'. והוא רק בסוד תוספת כמ"ש בא"א פ"ב בסוף המ"ק, והרי ירדו באצילות כל העסמ"ב הכלליים ממקומם ומדרגתם. כי היה ירידתם משום צורך העולמות בי"ע. וכמו שכתבנו לעיל כלל ח' ענ"ד וכן בדברינו בנקודות פ"ב אות ח'. משא"כ בעקודים הנה שם נשארו במקומם הראוי להם. אלא שנתפשטו ונתארכו עד למטה ג"כ משום צורך האצילות. והוא במה שנודע שאורות הא"פ שהם כלל כל העקודים. והם ס"ג מ"ה ב"ן. והם מתפשטים עד הטבור הנה הם מתחילים כולם ברישא דא"ק. זה מהאזניים וזה מהחוטם וזה מהפה, והם אחוזים כולם בשרשם העליון שהוא המ"ס דא"ק ובהעסמ"ב שבו וכנ"ל ענף ג', והמ"ה דא"ק הנה הוא הס"ג הכללי דהא"ק והרי נמצא כי גם כל העסמ"ב הפרטיים, דעקודים הנה הם מתחילים ועולים כולם עד המ"ס והוא משום כי הם יוצאים רק משם אלא שהם מתפשטים ומתארכים עד הטבור.

וכן הנה כתבנו עד"ז ג"כ בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד'. כי הנה הגם שבדיוק ובפרטיות הנה ישנם בא"ק ג"כ בחי' או"א שהם מהגרון שבו עד הטבור שבו. ומאותן בחי' או"א אשר מהגרון עד הטבור. הנה יצא ונעשה כל הנקודות והאצילות וכמו שבארנו שם דרוש ב' ג' ושם דרוש ד' מסי' ו' והלאה והם ע"ד או"א דאצילות שהם בא"א מהגרון שבו עד הטבור שבו ומהם יצא ונעשה הזו"ן, אך כ"ז ר"ל להבחין בא"ק ג"כ בחי' או"א שהם בו ג"כ בבחי' מהגרון עד הטבור. הנה הוא רק בהעלם גדול. אבל בגילויים הנה הם מתאחדים בהע"ב והס"ג דהמ"ס שבא"ק ונחשבים מהמ"ס עצמו המתפשט ע"י הע"ב שבו עד החזה וע"י הס"ג שבו עד הטבור, והרי עומדים בא"ק בחי' האו"א שבו במקום הראוי להם שהוא בהמוחין עצמן אלא שמתפשטים ג"כ עד למטה (והתפשטותם הוא ע"י העקודים. כי הם למטה במדרגה מהעקודים. כי העקודים הוא מהס"ג דהמ"ס והם מהמ"ה וב"ן דהמ"ס ולכן יצא כל הנקודות והאצילות רק מהם. והבן.)

ודע כי על סוד כל הנז' הנה הוא מ"ש הרב בטנת"א פ"א בהמ"כ. כי הע"ב הוא כתר וטעמים. ור"ל על הע"ב דקרקפתא שאין לנו רשות לדבר בו. וס"ג הוא חכמה ונקודות ור"ל על המ"ס דא"ק. שהוא החכמה. והוא הס"ג כמ"ש בתיקונים קמ"א ע"ב והוא נקודות, כי ממנו יצאו הנקודות שהם שורש הכל, וכן עומד תמיד לעולם באותו המ"ס שורש כל הנעשה בהמציאות כולו. בכל רגעי הזמן כולו מעת מציאותה עד עת תיקון העתיד. הנה עומד הכל בבחי' שורש נעלם באותו המ"ס ובסוד כך עלה במחשבה לפני, וכמו שכתבנו בספר הדע"ה בכ"מ שם. ומשום כי שם הוא הכל רק בבחי' רמז רושם נעלם ונורא, הנה הוא מכונה בשם נקודות, ומה גם כי הרי הכל הוא מסוד עולם הנקודות וכמו שכתבנו בספר הדע"ה. ולכן נקרא המ"ס שהוא הס"ג בשם חכמה ונקודות.

ואמר שם האריז"ל עוד, מ"ה הוא בינה ותגין. ור"ל על סוד עולם העקודים, שהוא בבחי' הי"ג ת"ד דא"א שהם מבינה, כמ"ש בספד"צ רע"ב, מאודנין נפקא, שהם בינה, וכללות הי"ג ת"ד הם הב' מזלין, והם בחג"ת דא"א כי המזל עליון הרי הוא עד החזה ובו כלול אבא והמזל התחתון הוא עד הטבור ובו כלול אימא, וכן הוא כ"ז בהעקודים עם כללות האו"א שבא"ק, כנ"ל שהם בחג"ת דא"ק, והחג"ת הוא סוד מ"ה, וזהו שאמר כי מ"ה הוא בינה ותגין כי הרי החג"ת דא"ק שהוא סוד מ"ה, שם הוא העקודים שהוא סוד בינה, והוא בסוד תגין על האצילות, כי העקודים הוא מרחף על האצילות מלמעלה ומבחוץ, ואמר האריז"ל עוד, ב"ן הוא ז"א ואותיות, ור"ל על האצילות שהוא עיקר הנקרא בשם עולם, והוא בו"ק (ע' טנת"א רפ"ה) ומלכות, והוא ז"ת, ושם הוא הכלים שהם האותיות, וכל האצילות הרי הוא בהנה"י דא"ק שהם הוא סוד ב"ן, וזהו שאמר, ב"ן ז"ת ואותיות,

ונחזור להענין כי בא"ק עומדים בחי' האו"א שבו מיוחד עם המ"ס עצמו והרי הם במקום הראוי להם משא"כ באצילות וכנ"ל, ומכש"כ העקודים שהוא מיוחד עם המ"ס כי הוא כולו רק התפשטות וגילוי לאור המ"ס עצמו שהוא הס"ג הכללי, וכן הוא גם הי"ג ת"ד דא"א, שהם התפשטות וגילוי המ"ס דא"א ולכן הוא שם ג"כ רק הנהגת הס"ג שהוא המ"ס דא"א, אך באצילות הנה נתעלם האור מתחת המ"ס דא"א ולמטה, ועומד כל הרישא כולו לאצילות, רק בבחי' כתר ובבחי' קוצו של י', ואין לו שם כלל, ומתחיל שם הגילוי, שהם השמות ע"ב וס"ג רק מהגרון ולמטה, והוא מאו"א שהם ע"ב וס"ג, וכן מתחיל שם הראשית רק מאבא שהוא מהגרון ולמטה, ע' לעיל כלל י"ד ענ"ב אות י"ב, והרי נמצא כי הכתר באצילות אין לו גילוי ושם כלל, ע' זוה"ק בראשית ל"א רע"ב, ומה שהוא בא"ק בחי' מ"ה ותגין כנ"ל, הנה הוא באצילות בחי' ע"ב וטעמים, והוא אבא חכמה, כי כתר לא נתגלה כלל, ואימא היא ס"ג ונקודות, וז"א הוא מ"ה ותגין, ומלכות היא ב"ן ואותיות, כי החו"ב הכללים אשר באצילות ירדו ממקומם והם רק בחג"ת דא"א, והי"ג ת"ד הם רק בבחי' מקיפים עליהם, ע' לעיל כלל ח' ענ"א, וע"י אותן המקיפים הנה נעשה אבא לע"ב וטעמים ואימא לס"ג ונקודות, כי אבא מקבל מן מזל עליון. עולה עד אוירא עלאה אוירה דלא אתפס, שהוא מכלל הכתר, ע' דרושי מ"ן ומ"ד דרוש י' ואימא מקבל מן המזל התחתון שעולה עד המ"ס שהוא חכמה כי בו הוא גבורה דרדל"א בולד"ק שהוא סוד אימא, ועי"ז נעשה אבא לע"ב וטעמים ואימא לס"ג ונקודות, ור"ל כי הגם שאו"א שניהם הם בחג"ת המקוריים שהוא רק סוד המ"ה, עכ"ז הנה נעשה אבא לע"ב וטעמים, ע"י קבלתו ממזל העליון שעולה עד האוירא שהוא בא"א הכתר וע"ב, וכן אימא נעשית לס"ג ונקודות, ע"י קבלתה ממזל תחתון שעולה עד המ"ס שהוא בא"א החכמה וס"ג*) ויורד הע"ב וטעמים ממדרגתו שהוא מהכתר להחכמה. ונעשה באצילות האבא שהוא חכמה לע"ב וטעמים. וכן יורד הס"ג ונקודות ממדרגתו, שהוא מהחכמה להבינה. ונעשה באצילות האימא שהיא בינה. לס"ג ונקודות.

ועד"ז הנה יורד המ"ה ותגין ממדרגתו שהוא מבינה לז"א. כי בא"א הוא המ"ה ותגין בבינה. כי בינה דא"א היא בגרון והיא בבחי' תגין על חג"ת המקוריים שהם המ"ה, וכן הי"ג ת"ד שהם מבינה. מאודנין נפקא שהם בינה הנה הם על החג"ת המקוריים שהם מ"ה. בבחי' תגין. וכן הוא העקודים בא"ק כנ"ל. אבל באצילות הנה שם ירד המ"ה בז"א שהוא בנה"י דא"א. והי"ג ת"ד הם חופפים עליו בבחי' תגין. והרי ירד באצילות המ"ה ותגין בהנה"י ונמצא כי בא"א עומד המ"ה במקום הראוי. שהוא בחג"ת שלו ועליו הוא התגין שהוא אור הבינה שבגרון. וכן הי"ג ת"ד שהם מבינה הרי הם עומדים ומאירים בבחי' תגין על החג"ת שהם המ"ה. אבל באצילות הנה עומד המ"ה שהוא ז"א. באור התגין דהי"ג ת"ד אשר חופפים עליו מלמעלה, הנה עומד כ"ז בהנה"י דא"א והרי ירד באצילות המ"ה ותגין דאור הבינה. מחג"ת לנה"י.

וכן עד"ז בהב"ן שהוא ז"ת ואותיות כי בא"א עומדים הזו"ן שהם ז"ת ואותיות (כי בהם הוא הכלים שהם האותיות) הנה עומדים הם. על הנה"י שלו. אשר שם הוא השם ב"ן. והרי הוה בא"א הב"ן לז"ת ואותיות וכן הוא ג"כ בא"ק. כי כל האצילות אשר שם הוא הכלים הנה הוא בהנה"י שלו שהם הב"ן דא"ק. אבל באצילות הנה ירד הב"ן. בהמלכות לבד. והו"ק הם המ"ה. והרי ירד באצילות הב"ן מהז"ת. למלכות לבד. והרי לנו מכל הנז'. כי באצילות הנה ירדו כל הד' שמות עסמ"ב וכל הד' בחי' טנת"א. ממקומם ומדרגתם. ממה שהם בא"א וא"ק.

ובאמרינו ממקומם ומדרגתם. ר"ל כי היה הירידה בב' בחי' אחד הוא במקומם. כי הרי הע"ב וס"ג שהם טעמים ונקודות הנה ירדו במקום המ"ה ותגין, וכן המ"ה ותגין הנה ירד במקום הב"ן ואותיות. והב"ן הנה הוא ירד

בהמלכות

(* הגהה.

ואולי הוא כי האוירא והמ"ס הנה בפרטות היינו כאשר נחשוב ג' רישין בא"א עצמו והם גלגלתא ואוירא ומ"ס הנה אז הוו האוירא והמ"ס בבחי' חו"ב, אוירא חכמה והוא ע"ב טעמים ומ"ס בינה והוא ס"ג נקודות והרי הוה הע"ב וטעמים בחכמה והס"ג ונקודות בבינה כי הגלגלתא שהוא למעלה מאוירא הנה הוא אינו עולה בשם כלל אבל בכללות היינו כאשר נחשוב א"א לב' רישין, כי נכלל האוירא בהגלגלתא. הנה הוו אז האוירא והמ"ס בבחי' כתר וחכמה(כי רדל"א הוא למעלה מן הכתר כמ"ש בא"א פ"ב) האוירא כתר והוא ע"ב וטעמים, המ"ס חכמה, חכמתא סתימאה והוא ס"ג ונקודות והרי הוה אז הע"ב וטעמים בכתר וס"ג ונקודות בחכמה, ונמצא כי או"א שהם ע"ב וס"ג והם טעמים ונקודות ואמרנו שהוא ע"י קבלתם מהמזלין ומהרישין דא"א, הנה כ"ז הוא לפי בחי' גילויים בפרטות כי כן הוא קבלת או"א והמשכתם. הנה הוה שורש אבא באוירא ושורש אימא בהמ"ס כנודע מהגר"א בספד"צ פ"א. והוה ישרשם בא"א. רק ע"פ בחי' הפרטות שבו לבד, אבל בא"א עצמו הנה נכלל בו באמת האוירא בהגלגלתא שהוא הכתר שבו והוא הע"ב וטעמים. וחמ"ס הוא חכמה והוא ס"ג ונקודות והרי נמצא כי בא"א עצמו שהוא בכללות הוה ע"ב כתר וטעמים. וס"ג חכמה ונקודות. אבל בערך מה שנמשך ממנו למטה להיות שורש לאו"א, והוא בפרטות הג' רישין שבו

גופה. הנה הוה ע"ב חכמה וטעמים. וס"ג בינה ונקודות. והנה נעשה בו השינוי בין כללות לפרטות. משום צורך ירידת או"א שירדו למטה ממקומם כמו שמתבאר בפנים. **אמנם** נראה. כי ברישין דא"א הנה הוא באמת לעולם ע"ב בכתר וס"ג בחכמה כי שם הנה מתעלה השמות דהעסמ"ב כ"א במדרגה אחת כי באצילות הוא ע"ב חכמה. ס"ג בינה מ"ה ז"א ב"ן הנוקבה אבל בא"ק וכן בעקודים וכן ברישין דא"א הנה הוא ע"ב כתר, ס"ג חכמה מ"ה בינה ב"ן בכל הז"ת. אך החילוק בין כשנחשוב את הרישין דא"א לב' והם גלגלתא ומ"ס כי אז הנה נכלל אוירא עם הגלגלתא לחד לבין כשנחשוב את הרישין דא"א לג' והם גלגלתא ואוירא ומ"ס. הנה החילוק הוא, כי כשנחשוב לב' הנה אז הוה המ"ס לחכמה וס"ג, וזהו שאמרו בתיקונים דף קמ"א ע"ב, כי מ"ס שהוא מוחא הדא דכליל תלת. הנה הג' מוחין הכלולים בו הם הג' יודין דשם ס"ג כי כאשר שהם נכללין בב' רישין הנה אז הוה הגלגלתא עם האוירא בבחי' כתר והם ע"ב ומ"ס הוא חכמה והוא ס"ג. כי הבינה דא"א הנה היא בגרון כמ"ש הרב בשער א"א פ"ח וכנודע אבל כשנחשוב את הרישין דא"א לג' והם גלגלתא ואוירא ומ"ס והנה הם אז בבחי' כח"ב וכמ"ש הרב בשער א"א פ"ג הנה אז הוה הגלגלתא ע"ב שהוא בכתר והאוירא ס"ג שהוא בחכמה והמ"ס שהוא בינה הנה הוא אז השם מ"ה, והוא מ"ש הרב בשער א"א פ"ד כי המ"ס הוא בהשם מ"ה והוא משום כי שם נתעלו השמות. והוו ע"ב בכתר וס"ג בחכמה ומ"ה בבינה וכמ"ש התיקונים כי המ"ס הוא ס"ג. הוא משום כי התיקונים מדבר בהבחי' אשר הרישין דא"א הם כלולים בב' ואז הנה הוה המ"ס בבחי' חכמה ובאור דהשם ס"ג וכנ"ל. ועכ"פ הוא כי ברישין דא"א הנה הוא לעולם ע"ב בכתר וס"ג בחכמה אך החילוק בין כשנחשוב לב' רישין או לג' הנה הוא כמו שאמרנו. והבן כ"ז היטב ודי בזה.

ע"כ הגהה.

בהמלכות וכן הנה ירד הב"ן עוד גם בהעולמות בי"ע שהם בסוד בהמה גימט' ב"ן כנודע. וזה הוא הירידה אשר בבחי' מקום. וכן הנה ירדו ג"כ בבחי' מדרגה. כי הע"ב וטעמים אשר בא"א וא"ק הוא בכתר. הנה באצילות הם באבא שהוא חכמה. והס"ג ונקודות אשר בא"א וא"ק הוא בחכמה. הנה באצילות הם באימא שהיא בינה. והמ"ה ותגין אשר בא"א וא"ק הוא בבינה [כי החג"ת דא"א הם כלילן ומכוסין בהמוחין שהם סוד בינה, כי כל הי"ג ת"ד הם מבחי' בינה. כי הם מאודנין נפקא כמ"ש בספד"צ רפ"ב, וע' א"א פ"ח ושם פ"י, ועד"ז הוא העקודים בא"ק. כי הם בבחי' הי"ג ת"ד בא"א. ככ"ל בדברינו] הנה באצילות הם בז"א שהוא ו"ק. וכנ"ל. והב"ן ואותיות אשר בא"א וא"ק הנה הוא בכל בחי' הז"ת. שנעשה לשם ומהם. וכנ"ל הנה באצילות הם עיקרם רק בהמלכות לבד. והרי ירדו כולם ממדרגתם ג"כ. והנה היה ירידתם משום צורך העולמות בי"ע שנעשה מהם. כי הע"ב וס"ג. שהם או"א הם ירדו בשביל הזו"ן והזו"ן ירדו בשביל העולמות בי"ע וכמו שכתבנו לעיל כלל ח' ענ"ד וכן בדרושי נקודות פ"ב אות ח'.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כל מה שטרחו המפרשים בשער טנת"א פ"א בהמ"ב וכן בעקודים פ"ב. בענין סתירת הדברים בסדר העסמ"ב. כי שם ושם אמר כי ע"ב הוא בכתר וס"ג הוא בחכמה ומ"ה בבינה. והוא היפך מהנודע בכל הדרושים כי ע"ב הוא בחכמה וס"ג בבינה ומ"ה בז"א. אך בדברינו הוא ניחא היטיב. כי הנה יש חילוק בין א"א וא"ק לבין האצילות. כי בא"ק וא"א הנה שם הוא ע"ב בכתר. וס"ג בחכמה ומ"ה בבינה. וב"ן בז"ת. אבל באצילות שהוא בכל הפרצופים אשר מהגרון דא"א ולמטה. הנה בהם נשתנה הסדר ממה שהוא בא"א עצמו כי בהם כולם הנה הוא ע"ב בחכמה וס"ג בבינה ומ"ה בז"א וב"ן במלכות. והסיבה הוא כי הם כולם ירדו ממקומם וממדרגתם כמ"ש הרב בשער רפ"ח פ"ב וכנ"ל והנה ירדו הע"ב וטעמים ממדרגת הכתר למדרגת החכמה. וס"ג ונקודות ממדרגת החכמה למדרגת הבינה. והמ"ה ותגין ממדרגת הבינה למדרגת ז"א. והב"ן ואותיות למדרגת המלכות והוא מה שנודע כי עסמ"ב הם בחו"ב וזו"ן ונעשה כ"ז ע"י ירידתם. כמ"ש ברפ"ח פ"ב וע' בפרצופים ריש דרוש ב' ובהשמט שם. משא"כ בא"א ,וא"ק הנה שם הם במקומם ומדרגתם הראוי להם. שהע"ב וטעמים הם בכתר. שהוא הגלגלתא. ועיקרו הוא באמת באוירא הכלול בגלגלתא והאוירא הוא שורש אבא חכמה וס"ג ונקודות הם בחכמה שהוא המ"ס חכמתא סתימאה. והיא באמת בולד"ק. והרי היא שורש אימא בינה. והמ"ה ותגין הם בבינה שבגרון והיא שם שורש הדעת פנימית הז"ת שהוא ז"א. והב"ן ואותיות הם בהז"ת. אשר לאה ורחל כוללם כנודע והרי הם כללות המלכות

ונמצא כי באמת ובעומק הענין מתייחד מציאת העסמ"ב אשר באצילות עם מציאותם אשר בא"א וא"ק הנה מתייחדים שניהם והם שוים זה לזה. אלא בא"א וא"ק אשר שם הוא שורשם. והיחוד שם הוא עצום מאד. הנה נבחן שם כ"א ע"ש שורשו החכמה על שם הכתר והבינה על שם החכמה וז"א על שם הבינה. והמלכות על שם הז"ת. כי נבחן כ"א בשם שורשו ע"י היחוד העצום אשר שם. ומיוחד כ"א בשורשו ולכן הנה נבחן שם הע"ב בכתר והס"ג בחכמה והמ"ה בבינה והב"ן בהז"ת. ונקרא כ"א על שם שורשו משום שהוא מיוחד בו. וכ"ז הוא רק בא"ק וא"א משא"כ באצילות ודי בזה והבן:

[ז] **והרי** נתבאר לנו כי בא"ק וא"א הנה עומדים בהם כל הד' שמות עסמ"ב כ"א במדרגה יותר גבוה ממה שהם באצילות כי הנה מיוחדים שם כ"א בשורשו ומגיע הע"ב עד הכתר והס"ג בחכמה והמ"ה בבינה והב"ן בכל הז"ת, והנה כן הוא ג"כ בהעקודים ובהי"ג ת"ד, כי כל שהוא למעלה מהפרסא הנה הוא מעיקר עצמותו, והוה בעקודים כמו שהוא בא"ק, ובהי"ג ת"ד כמו שהוא בא"א, ומגיע הס"ג בעקודים עד החכמה וא"כ הרי באמרינו שבעקודים שולט השם ס"ג ומאיר אור הס"ג בהעקודים, הכוונה הוא על אור החכמה הכללית והפרטית מהי' ספי' דהעקודים, שהיא מאיר בהעקודים, ע"ד האצילות שמתנהג שם באור המ"ה שהוא ת"ת והדעת, **וזהו** מה שאמרנו בדברינו בחלק הביאורים בענין שאמר הרב בעקודים פ"ג ובכ"מ כי בהתפשטות הב' היה ההתפשטות רק מהחכמה ולמטה והכתר נשאר למעלה, ואמרנו שם שהכוונה הוא כי האור דהתפשטות הב' הנולד ויצא מהאור דהתפשטות הא', הנה היה יציאתו ממנו, מהחכמה ולמטה שבו. ומתלבש האור דההתפשטות הא' בההתפשטות הב', מהחכמה ולמטה שבו, ומתלבש האור דההתפשטות הא' בההתפשטות הב' מהחכמה ולמטה שבו כי באצילות הנה מתלבש העליון בהתחתון רק מהז"ת שלו ולמטה [וע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ג'] אבל בהעקודים הנה מתלבש אור ההתפשטות הא' בההתפשטות הב' מהחכמה שלו ולמטה (וכמו שבארנו הענין בפרטות בשער מטי ולא מטי פ"ג אות ד', וע' בעקודים פ"א אות ה' וכן בכ"מ מדברינו שם). והוא ע"פ דברינו עתה, כי בעקודים מגיע הס"ג עד החכמה ולכן באשר כי שם הוא שליטת הס"ג הנה מתלבש שם העליון בהתחתון מהחכמה שלו ולמטה, וזהו שאמר הרב כי ההתפשטות הב' היה מחכמה ולמטה דההתפשטות הא', ור"ל כי נמשך ממנו מהחכמה ולמטה שבו וכן הוא מתלבש ההתפשטות הא' בההתפשטות הב' בכל הספי' אחרונים אשר מהחכמה ולמטה, והוא באשר כי שם הוא שליטת הס"ג, ובהעקודים הרי מגיע הס"ג עד החכמה, ולכן מתלבש ההתפשטות הא' בהב', מהחכמה שלו ולמטה, וכן הוא עד"ז ג"כ בפרטות כל הפרצופים דהעקודים, הנה מתלבש שם ג"כ כל עליון בהתחתון מהחכמה שבו ולמטה, ועי"ז הנה שולט ומאיר בכל העקודים אור הס"ג,

אמנם הוא הנה בדברינו בשער מטי ולמ"מ פ"ב אות ח' סי' ג' הנה העלינו שם כי עכ"ז הנה היה גם בעקודים חילוק בין הנ"ר להז"ת, כי הנ"ר הנה הם מתלבשים זב"ז, הכתר בהחכמה, והחכמה בהבינה, כ"א בהט' אחרונים שבו שהוא מהחכמה שבו ולמטה וכנ"ז, אבל הבינה בהז"ת וכן הז"ת עצמן מזה לזה הנה בהם הוא ההתלבשות אשר מכל עליון בהתחתון רק מהבינה ולמטה

שהוא בבחי' אחרונים שבה, ונסדר גם בעקודים הבדל בין הג"ר להז"ת, כי בהג"ר הנה מתלבש כל עליון בהתחתון מהחכמה שבו ולמטה, אבל מהבינה בהז"ת וכן דהז"ת עצמן מזה לזה הנה מתלבש כל עליון בהתחתון רק מהבינה שבו ולמטה, והנה נעשה השנוי הזה בין הג"ר להז"ת גם בהעקודים, משום צורך האצילות, אשר שם הוא רק שליטת הז"ת, והג"ר הם שם רק בבחי' נסתרות, ולכן נעשה בעקודים ג"כ הבדל ושינוי בין הג"ר להז"ת, משום צורך האצילות שיצא ממנו, אמנם בעקודים הנה הוה ההתלבשות אשר גם בהז"ת, מהבינה ולמטה משא"כ באצילות הרי הוה ההתלבשות דכל עליון בהתחתון רק מהז"ת דהעליון וכנ"ל, אך הרי אמרנו כי בעקודים הנה מתעלה כל שם ועומד שם במדרגה יותר גבוה, הס"ג בחכמה והמ"ה בבינה וכנ"ל, וא"כ הרי נמצא כי ההתלבשות אשר בהז"ת דעקודים שאמרנו שהוא מהבינה, הנה הוא ג"כ רק האור דשם מ"ה כי הרי בעקודים הנה נתעלה המ"ה בהבינה כנז', והרי מאירים הז"ת בעקודים ג"כ רק באור המ"ה, אמנם הנה אור המ"ה דהעקודים הרי הוא כמו אור הס"ג שבאצילות, אלא בעקודים הנה הוא בבחי' מ"ה, אך הרי מאירים כל הז"ת דעקודים ג"כ רק בבחי' אור המ"ה עכ"פ וע"ד שהוא באצילות.

אמנם הנה אמרנו ג"כ בכ"מ מדברינו כי הגם שבהעקודים הנה הוה שם שליטת הס"ג, עכ"ז הנה הוא ג"כ רק ע"י המ"ה, שהס"ג הוא בפנימית והמ"ה בחיצונית, והוה בעקודים הס"ג ומ"ה כמו באצילות המ"ה וב"ן וא"כ הרי לא נתבטל לגמרי מדרגת אור המ"ה דהאצילות גם בהעקודים והעילוי דהמ"ה אשר שם, הוא רק בפנימיותו, אמנם הב"ן, הנה הוא לא יצא בעקודים בגלוי בפנ"ע כלל, והוא מה שנודע כי המלכות דעקודים הנה היא כלולה בז"א, וכמ"ש במטי ול"מ רפ"ד וע"ש בדברינו אות ה' ואות ז' דברים עמוקים בכ"ז אבל עיקר הב"ן הכללי דהעקודים והא"ק, הנה הוא יצא רק באצילות, והוא מה שנודע כי כל האצילות הוא בהנה"י דא"ק שהוא הב"ן שבו, וכן הוא עד"ז בא"א, כי הב"ן הכללי שבו, הנה הוא בהזו"ן, והוא מה שנודע כי הזו"ן הם בהנה"י דא"א שהוא בהב"ן שבו, אבל בא"א עצמו הנה לא יצא הב"ן הכללי לגילוי בפנ"ע כלל והנה הזו"ן הם הז"ת הכלליים כנודע והיא מה שאמרנו לעיל כי בא"א הוה הב"ן ז"ת ואותיות, והוא הזו"ן שהם כללות הז"ת, והם האותיות, כי הם הגוף וכלים שהוא (בהז"ת), והם הב"ן דא"א שהוא הנה"י שבו, וכן הוא כל האצילות בא"ק רק בהנה"י שבו, שהוא הב"ן שבו. ושם הוא האותיות שהם הכלים, וכל האצילות הוא ז"ת שהוא ו"ק ומלכות (כי הג"ר הם נסתרות והם רק מבפנים שהוא המוחין, כמ"ש בדע"מ פ' נשא קכ"ג ע"ב, שמוחא ולבא מלגאו וגופא ורישא מלבר, והוה גם הרישא רק מכלל הז"ת) והוא אשר אמרנו כי בא"ק הוה הב"ן ז"ת ואותיות, והוה כל הב"ן, שהוא ז"ת ואותיות דא"ק והעקודים, בהאצילות, והב"ן שהוא ז"ת ואותיות דהא"א, בהזו"ן, אבל בא"א עצמו הנה לא ניכר המלכות כלל. וכן עד"ז בהא"ק והעקודים. והטעם הוא כי שם הוא שליטת הס"ג ומאיר שם הס"ג ע"י המ"ה כי נתעלה שם הס"ג בחכמה ופנימית המ"ה בבינה אך חיצוניותו מתפשט גם בחג"ת ונמשך המ"ה מהבינה עד סוף החג"ת ומאיר החכמה ע"י הבינה ומתפשט עד סוף החג"ת ובהשליש תחתון דהת"ת אשר שם הוא הפרק עליון דהיסוד כי התחלתו הוא מהטבור על ב' הכליות הנה שם הוא כללות כל הנה"י וכל כללות המלכות ולא יצא שם הב"ן לגילויו כלל כי נכלל שם המלכות בז"א וכנז'. ועי' עוד באבני מלואים שבסוף הספר אות י"ב.

עוד יש טעם מה שלא יצאה המלכות לפרצוף בפנ"ע בא"א וכן בא"ק והעקודים, כי הנה עיקר גילויה לפרצוף בפנ"ע. הנה הוא רק לצורך ההולדה. וע"ד שאמרו. כתובות נ"ט ב'. אין אשה אלא לבנים. ולכן הוא כי באשר שהרי כל יציאת האצילות אשר יצא ונעשה מתחת העקודים. הנה לא היה יציאתו מהעקודים להדיא אלא רק מהאו"א שבא"ק ע"פ קבלתם מהעקודים. וכמו שבארנו כ"ז לעיל כלל ה' ענ"ב ע"ש. וכן עד"ז במציאת ולידת הזו"ן דאצילות הרי היה נעשה מציאותם ולידתם רק מהאו"א דהאצילות. כי הרי לכך נקראו בשם או"א. משום שהם האבות להזו"ן כנודע. וכן עד"ז באו"א שבא"ק. כי הם האבות להאצילות. ולכן הנה לא נתגלית המלכות דא"א וכן המלכות דהעקודים לפרצוף בפנ"ע. אלא שנשארה כלולה למעלה. כי אין צורך לצאת לפרצוף בפנ"ע אלא משום ההולדה, כדי להוליד את אשר למטה הימנה. ולכן בא"א וכן בהעקודים אשר כל ההולדה היה שם רק מהאו"א שבהם. הנה לא יצא בהם המלכות לפרצוף בפנ"ע כלל. אלא שנשארה שם כלולה למעלה.

אמנם דע כי גם אחר כ"ז הנה אין הכוונה שלא נמצא בעקודים מציאת הב"ן כלל כי הרי כל העקודים שהוא ההתפשטות הב' דהאח"פ שיצאו מהאח"פ ולחוץ. הנה כולם הם רק מכללות הב"ן. כמו שכתבנו. בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסימני גד"ה. וכן לעיל ענף ב' ג' בארוכה. כי כל העקודים כולו הגם שהוא מהס"ג הכללי דהא"ק הנה יש בו ג"כ כללות הד' שמות עסמ"ב כללים ופרטיים לאין שעור ותקר וכנודע שכ"א הוא כלול מכולם והם העסמ"ב שבהס"ג עצמו. וכנודע ופשוט הוא. אמנם מה שאמרנו כי לא יצאה המלכות בהעקודים לפרצוף בפנ"ע ובגילוי מיוחד דשם ב"ן, הכוונה הוא רק על המלכות הפרטי מהי' ספי' דההתפשטות הב' דאור הפה. הנה היא לא יצאה לפרצוף בפנ"ע ובהגילוי דשם ב"ן אלא שנשארה שם כלולה בז"א אשר הוא מיוחד בהס"ג. הס"ג בפנימית והמ"ה בחיצונית וכנ"ל. כי באצילות הרי יצא המלכות ספי' העשירית מהי' ספי' דהאצילות הנה יצאה היא באצילות לפרצוף בפנ"ע. והיא הנוק' דז"א. והיא הב"ן הכללי דהאצילות וכנודע. אבל בעקודים הוא אינו כן אלא כי היא עומדת שם כלולה בז"א בעטרת היסוד שבו. והרי נשארה שם היא ג"כ כוללה בהמ"ה המיוחד בהס"ג ומאירים כולם באור הס"ג שבפנימיותם. והוא ענין שליטת אור הס"ג שבכל העקודים וכנז' אמנם כל אותו הס"ג כולו ר"ל כל העקודים כולו שהוא ההתפשטות הב' דהאח"פ אשר יצאו מהאח"פ ולחוץ הנה הם כולם באמת רק מבחי' ב"ן. ור"ל כי הם הב"ן מהעסמ"ב שבהס"ג הכללי כל האורות דהאח"פ וכמבואר כ"ז בהאבני מלואים שבתחילת הספר ע"ש בסימני בגד"ה ותבין.

ואין להרהר ולומר כי מאחר שבכל העקודים הוא רק שליטת הס"ג ומאיר שם הס"ג ע"י המ"ה כנ"ל, א"כ הרי למה באמת הנה נבחן שם ג"כ חלוקת הד' שמות עסמ"ב. ונבחן גם הס"ג עצמו בבחי' ד' שמות עסמ"ב. הרי לכאורה היה צריך שיהיה שם מסודר כ"א רק בג'. ר"ל שלא יהיה נבחן כ"א רק בג' שמות עס"מ.

אך סדר הבחנת ד' שמות עסמ"ב אשר ישנו גם בהעקודים. וכן הוא גם בהמ"ס דא"ק עצמו, וכמ"ש בהאבני מלואים שבתחילת הספר סי' א' ע"ש. הנה הוא מסיבת האצילות. כי משום שבאצילות הנה היה הצורך שיצאו שם עתה. ר"ל עד התיקון העתיד. כל הד' שמות עסמ"ב במציאותם ממש וכ"א בגילויו הראוי לו. הנה נסדר עי"ז שיהא רמז רושם גם למעלה. ונבחן שם כ"א גופה ג"כ בד'. והוא בחי' הד' שמות עסמ"ב אשר ישנם בהעלם גם בהמ"ס עצמו דהא"ק הגם שהוא מעיקרו כולו רק ס"ג לבד. אמנם כ"ז הוא רק עד עת התיקון העתיד. וכמ"ש הרב בשער התיקון ספ"ג וכנודע. ועי' דברינו דרוש ספיקות עגולים ויושר סי' ב' אות ח' ע"ש בזה. ובזה נשלם דברינו עתה בכ"ז. שבח ותהילה לאל עליון ית"ש :

ענף ח'.

אמר המחבר הנה אחר שעזרני הקב"ה לבאר את סדר ההתפשטות א' וב' אשר להעקודים בכל עניניהם בפרטות. עם עוד כמה ענינים הנמשך לזה כאשר כתבנו תהלא"ש עד כה. הנה ראיתי להלביש את עיקר אומן הדברים. במאמר אחד מזוה"ק. מאמר נפלא ונורא מופלא ומכוסה. ע"ד שכתבתי לעיל כלל י"ד ענ"ב בהמאמר הנורא מזוה"ק התחלת בראשית. שבארתי אותו על הענין וסדר דהתפשטות הב' דאור א"ס ית"ש והנה המאמר אשר אנו רוצים לבאר אותו עתה ע"פ סדר האורות דעקודים. הנה הוא המאמר הנורא אשר בפ' נח ס"ה א' ונשנה המאמר הזה ג"כ בפ' פקודי רס"ח ב' וקצת ממנו הוא שם עוד רכ"ו א'. והגר"א זללה"ה בביאורו לתיקוני ז"ח דף י"ח עמוד ג' ד' מפרש אותו על הג' רישין דא"א וגילויים בהט' ספירן דא"א ע"ש ועי' עוד

בספר מקדש מלך פ' נח מ"ש שם מדברי מהרח"ו ז"ל בזה וכן בספר שעת רצון שהוא ביאור על הזוהר ותיקונים מהר' הקדוש בעל יפה שעה ז"ל מפרש את אותו המאמר על סדר השתלשלות האצילות מא"ק ע"ש, אמנם אנחנו נפרש אותו על סדר השתלשלות עולם העקודים בהתפשטות הא' והב', וכיד ה' הטובה עלינו, כי כמה פנים לתורה:

[א] זה לשון המאמר **אמר** ר' שמעון ארימת ידאי בצלותין לעילא, דכד רעותא עלאה לעילא לעילא קיימא על ההוא רעותא דלא אתידע ולא אתפס כלל לעלמין רישא דסתים יתיר לעילא, וההוא רישא אפיק מאי דאפיק ולא ידיע. ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו. רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאתנהרא מניה. חד פריסו אתפריס. ומגו ההוא פריסא. ברדיפו דההיא מחשבה עלאה. מטי ולא מטי עד ההוא פריסא. נהיר מה דנהיר. וכדין ההוא מחשבה עלאה נהיר בנהירו סתים דלא ידיע וההוא מחשבה לא ידע. כדין בטש האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע. בנהירו דפריסא דקיימא. דנהיר ממה דלא ידיע ולא אתיידע ולא אתגלייא. וכדין דא. נהירו דמחשבה דלא אתיידע. בטש בנהירו דפריסא ונהרין כחדא ואתעבידו תשע היכלין. והיכלין לאו אנון נהורין ולא אינון רוחין ולאו אינון נשמתין. ולא אית מאן דקיימא בהו. רעותא דכל תשע נהורין דקיימי כלהו במחשבה דאיהו חד מנייהו בחושבנא, כלהו למרדף אבתרייהו בשעתא דקיימי במחשבה לא מתדבקן ולא אתיידעו. ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא במחשבה עלאה. תפסין בה ולא תפסין באלין קיימין כל רזי דמהימנותא. וכל אינון נהורין מרזא דמחשבה עלאה ולתתא כולהו אקרון אין סוף עד הכא מטון נהורין ולא מטין ולא אתיידעו. לאו הכא רעותא ולא מחשבה. כד נהיר מחשבה ולא אתיידע ממאן דנהיר כדין אתלבש ואסתים גו בינה. ונהיר מאן דנהיר ואעיל דא בדא עד דאתכלילו כלהו כחדא. וברזא דקרבנא כד סליק. כלא אתקשר דא בדא ונהיר דא בדא כדין קיימי כלהו בסליקו, ומחשבה אתעטר באין סוף. ההוא נהירו דנהיר מניה מחשבה עלאה דלא אתיידע בה כלל. אקרי אין סוף. ומניה אשתכח וקיימא ונהיר למאן דנהיר ועל דא כלא קאים. זכאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי, עכ"ל המאמר, והרי נראה בעליל כי כל דבריו הם סתומים וחתומים אמנם ראינו לפרש אותו על שרשי אורות העקודים אלא שכל דבריו הם רק ברמז והעלם נורא.

[ב] **ביאור** הדברים. מ"ש ארימת ידאי בצלותין לעילא. כי משום שרצונו הנהו היה להתחיל ולדבר ברום גבוהים שהוא בעולם העקודים וגם בשורשו ומקומו אשר ממנו נמשך. שהוא הרישין דא"ק. אשר כ"ז הנה הוא מהעולמות דא"ס. לכך נשא ידיו בתפילה למעלה לעורר הרצון וליטול רשות לדבר ברום גבוהים כזו. וגם היה נשיאת ידיו ותפילתו כדי שיתעורר למעלה באותו המקום הנורא שרוצה לדבר שם שיתגלה אורם ע"י דיבורו. ויאירו ויזהירו באורם וזיום. בגילוי אור כבודו ית"ש למעלה ולמטה. כי זהו ענין כל עסק לימוד חכמת הנסתר לעורר את גילויו ואורו ית"ש באותו הענין שמדבר. ונתגלה אותו האור למעלה ונמשך זיוו למטה כמו שמחדש ומגלה אותו בלימודו ודיבורו. ועי"ז הנה הוא ממש בונה עולמות למעלה, לפי שורש נשמתו הקשור ומיוחד בשורש כלל ישראל (עי' זוהר ח"א י"ג סע"א) ועי"ז הנה יאירו ויזהירו כולם לעתיד באותן האורות שנתגלה על ידו ויאירו כולם בו ויהנו מזיום. אחר שיוסר כל המסכים דהזוהמא ואחר שיזדככו העולמות מעביותם וכמו שבארנו בכמה מקומות מדברינו. ובאשר כי בעולם העקודים שהוא מעולמות דא"ס הנה אינו נוגע כ"כ מעשה בני אדם שם. לכך נשא ידיו בתפילה שיעורר ע"י דיבורו שם ג"כ את גילויו ואורו ית"ש עכ"פ. וזהו שאמר ארימת ידאי בצלותין לעילא, ועי' בענין סוד הרמת ידים בתפלה בזוה"ק ר"פ יתרו ובתיקונים תיקון י"ט. ע"ל א' ובהגר"א שם:

[ג] **ואמר** דכד רעותא עלאה לעילא לעילא. הכוונה הוא על הקו דא"ס ית"ש. וקורא אותו בשם רעותא שהוא רצון. משום שהוא גילוי רצון אשר בו נתגלה ברצונו להוציא ולהמציא את העולמות כולם. וכמ"ש הרב בענויו עכ"נ שאורו וגילויו ית"ש אשר נמשך ונתפשט להאיר ולהמציא את כל העולמות. הנה עיקרו הוא מהקו דא"ס. והוא הגילוי הראשון העיקרי אשר לצורך המציאות ממש כי אור א"ס המקיף הנה הארתו הנמשך להמציאות הוא רק בהעלם גדול ועיקר הגילוי הוא רק הקו כנודע ועליו מכוון מ"ש דכד רעותא עלאה כו'. ואמר ג' לשונות, עלאה, לעילא, לעילא. והוא על הג' מציאיות שהם, א"ק, והעקודים והאצילות. והקו הרי הוא נעלה בעילויו למעלה מכל אלו הג' לכן כאשר מכוון בדיבורו על הקו, הנה אמר עליו הג' לשונות. עלאה, לעילא, לעילא, כי נגד האצילות שהוא מדרגה אחת למטה מעיקר א"ס עצמו, וכן הוא למטה גם מהעולמות דא"ס, הנה עליו אמר על הקו לשון עלאה, כי לשון עלאה הוא מורה ביותר על רוממות מדרגה שאינו משתווה עם את אשר למטה, אבל על העקודים וא"ק שהם ג"כ מהעולמות דא"ס. הנה נגדם אמר על הקו לשון. לעילא, לעילא, כי הרי הוא מאור א"ס עצמו והרי הוא לעילא מהעקודים ולעילא מא"ק. ועל זה מכוון מה שאמר דכד רעותא עלאה לעילא לעילא, ור"ל על הקו דא"ס כנז':

[ד] **ואמר** כי הקו דא"ס קיימא על ההוא רעותא דלא אתידע ולא אתפס כלל לעלמין, רישא דסתים יתיר לעילא. הכוונה הוא על הג' רישין דא"ק. רדל"א, וגלגלתא. ומ"ס. וכמו שכתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' כי הנה ישנם בא"ק ג"כ בחי' ג' רישין וכן כל הבחי' שיש בא"א דאצילות אלא בא"ק הם כולם בהעלם גדול אבל ישנם בו עכ"פ. וכן כתבנו בכ"מ מדברינו כי הקו וצמצום הנה הוא באמת בחי' עולם גמור בפנ"ע למעלה מא"ק, וזהו שאמר כי הקו הנה הוא עומד על הג' רישין דא"ק. ור"ל כי שם הוא גילויו הראשון כי בתחילה וראשית הכל, האיר הקו ונתגלה להוציא ולהמציא את הג' רישין דא"ק ועליהם הוא עומד תמיד בכל אורו וגילויו ושפעו כי כל גילויו ושפעו אשר לכל העולמות כולם הנה הוא תמיד בהג' רישין דא"ק ועל ידם דוקא, וזהו שאמר דכד רעותא עלאה לעילא קיימא על ההוא כו'. ור"ל כאשר נתגלה הקו בהמציאות דג' רישין דא"ק, כדי להוציא ולהמציא את כל העולמות כולם. והראשון לכולם הנה הוא עולם העקודים, הנה היה סדר גילויו בדרך זה וכמו שמפרש והולך וכמו שיתבאר. והנה אמר על הרדל"א רעותא דלא אתידע וקורא אותו ג"כ בשם רעותא שהוא רצון והוא במה שנודע כי הרדל"א הוא למעלה מהכתר כמ"ש בא"א פ"ב והוא ג"כ מכלל האור דא"ס ולכן הוא מכונה ג"כ בשם רצון כי הוא רק בבחי' הרצון דא"ס ועל הרישא תניינא שהוא כללות הגלגלתא ואוירא. הנה אמר ולא אתפס כלל לעלמין. כי האוירא הגנוז בגלגלתא הוא נקרא אוירא דלא אתפס. כי אין שום תפיסה בו כי אינו מתלבש כלל והוא אור בלתי כלי ונקרא בשם א"ין לגודל העלמו. כמ"ש בא"ז רפ"ח רע"ב וכן באד"ר קל"ה ב' אמר והאי אוירא טמיר דטמירין כו' ולכן נקרא הוא בשם אוירא דלא אתפס והוא הרישא תניינא שהוא כללות הגלגלתא רישא חוורא. ועל הרישא תליתאה אמר רישא דסתים יתיר לעילא והוא חכמתא סתימאה. מוחא סתימאה ומשום שגם בא"א הנה נקרא היא בשם מוחא סתימאה. לכן על בחינתה אשר בא"ק שהוא יותר בהעלם אמר דסתים יתיר. ואמר לעילא. ר"ל שהיא למעלה מהעקודים כי כל אורות אח"פ הם ממנה נמשכים אבל עצמותה גופה הנה עיקרה היא למעלה מהאזניים כי היא המוח שבראש. והנה בכל אלו הג' רישין שבא"ק הנה מתגלה הקו דא"ס ובהם ומהם הנה מאיר ומשפיע במציאת כל העולמות כולם. והתחלה והראשית הנה הוא עולם העקודים. כמו שיתבאר:

[ה] **ואמר** וההוא רישא (ר"ל רישא תליתאה שהיא מ"ס) אפיק מאי דאפיק ולא ידיע. ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו. הכוונה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל כלל ד' ובכ"מ כי המ"ס דא"ק שהוא הרישא תליתאה שבו. הנה נתפשט ונתגלה בהד' שמות עסמ"ב שבה. לצורך המציאות דהעקודים והנקודות והאצילות. והם הד' שמות עסמ"ב אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר בהמערכה הא' שם בסי' א' אות אבג"ד, אמנם כל אלו הד' שמות הם כולם רק בהמ"ס עצמה והם בה רק בבחי' שורש השרשים הנעלם אשר בה גופה לצורך העולמות כולם. כי מהם יצאו כל הי"ב מערכות שאח"כ אשר

כתבנו באבני מלואים שם. והוא כמו שאמרו באד"ז רפ"ח ב'. דהאי חכמתא סתימאה דכיה. מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע (והם הי"ב מערכות הנז' שכולם הם מהס"ג מ"ה ב"ן שבה. מכ"א ד' מערכות והוא עתיקא כליל לון. והוא המערכה הא' הנז' שהוא בהמ"ס עצמו ועמו הם י"ג. והם הי"ג מערכות אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר. והנה אמרנו לעיל ענף ב' ג' (וכן לעיל כלל י"א וכלל ד') כי הע"ב שבה שהוא הע"ב דאות א'. הנה הוא בחי' כתר וחכמה שבה שהוא א"א ואו"א עלאין: והס"ג שבה שהוא הס"ג דאות ב' הוא בחי' בינה שבה שהוא ישסו"ת שבה והוא שורש השרשים הנעלם להאורות דאח"פ. והיינו כי אותו הס"ג דאות ב' הנה הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב והם העסמ"ב אשר בהמערכה הב' אות ה' ו' ז' ח'. והם השרשים פנימים לכל האורות דאח"פ. והיינו כי הע"ב שבהם שהוא הע"ב דאות ה' הנה הוא בחי' הא"א לכל כלל האורות דאח"פ והס"ג שבהם שהוא הס"ג דאות ו' הוא בחי' או"א לאורות האזניים כי בו הוא השרשים הפנימים להתפשטות הא' דאור האזניים. והמ"ה שבו שהוא המ"ה דאות ז' הוא הזו"א לאורות החוטם ובו הוא השרשים הפנימים להתפשטות הא' דאור החוטם, והב"ן שבו שהוא הב"ן דאות ח' הנה הוא הזו"נ לאורות הפה כי בו הוא השרשים הפנימים אשר להתפשטות הא' דאור הפה. אבל הע"ב דאות ה' הנה הוא הא"א לכולם וכולם הם נשואים עליו שהוא סיבתם. וכנ"ל ענף ב' ג' וכן לעיל כלל י"א בארוכה. והנה כל אלו הד' שמות עסמ"ב דסי' ב' הם כולם מטיפת הלובן דהס"ג דהמ"ס שהוא הס"ג דסי' א' אות ב' וכנ"ל כלל ד' וכל העסמ"ב דסי' ב' הם מערכה הב' שבו, כי אותו הס"ג אשר בס' א' אות ב' הוא עצמות המ"ס דא"ק ועיקרו הוא לשורש השרשים הנעלם להאורות דאח"פ ונתפשט בטיפת הלובן שבו להמציאות דעסמ"ב דסי' ב' להמציא את השרשים פנימים לכל האורות דאח"פ כנז'.

והנה זהו הכוונה בדברי הזוה"ק דענינינו, מ"ש. ההוא רישא ר"ל המ"ס רישא תליתאה. אשר עיקרו הוא הס"ג דאות ב' כי הוא עצמות המ"ס כנז' (אפיק מאי דאפיק ולא ידיע) הכוונה הוא על הע"ב דאות ה'. שהוא מטיפת הלובן דהס"ג דאות ב'. ואותו הע"ב דאות ה' הוא בחי' הא"א לכל כלל האורות דאח"פ כנז' והוא השורש לכל הג' שמות סמ"ב דאות ו' ז' ח' כי הם יצאו רק ממנו והרי הוא הע"ב דאות ה' הכלל דכל מערכה הב'. והוא אשר יצא בטיפת הלובן מהס"ג דאות ב'. ועליו הוא מ"ש אפיק מה דאפיק ולא ידיע. כי הרי הוא נעלם מאד. שהרי הוא למעלה גם מכל הג' שמות סמ"ב דאות ו' ז' ח' שהם רק השרשים פנימים להתפשטות הא' דאח"פ. ואותו הע"ב דאות ה' הרי הוא עוד למעלה גם מהם ולכן אמר עליו אפיק מה דאפיק ולא ידיע.

ואמר עוד. ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו. הכוונה בזה הוא על הג' שמות סמ"ב דאות ו' ז' ח' הנז'. ועליהם אמר ונהיר מאי דנהיר. וקורא אותם בשם הארה ואור. משא"כ על הע"ב דאות ה' באמר אפיק ואפיק מאי דאפיק. משום. כי הרי הסמ"ב דאות ו' ז' ח' שהם יצאו בג' שמות. לאור האזן בפנ"ע, ולאור החוטם בפנ"ע, ולאור הפה בפנ"ע והרי יש בהם איזה גילוי עכ"פ. משא"כ הע"ב דאות ה' שהוא לא נבחן בבחי' שונות כלל, לכן אמר על הסמ"ב דאות ו' ז' ח', ונהיר מאי דנהיר וקורא אותם בשם הארה ואור. נגד הע"ב דאות ה'. משום כי בערכו הרי יש בהם איזה גילוי עכ"פ. ועכ"ז הנה באמת עדי הם ג"כ רק כולם נעלמים. כי הרי רק השרשים פנימיים להתפשטות הא' אשר להאח"פ וכנ"ל. לכן אמר עליהם ג"כ הלשון ונהיר מאי דנהיר. שהוא לשון המורה על העלם. שלא נודע מה הוא ואמר כלא בסתימו. כי הרי הם רק השרשים פנימיים להתפשטות הא'. אשר גם כל ההתפשטיות הא' עצמן. הם ג"כ עלו ונסתלקו והם מעתה לעולם נעלם ומכש"כ אותן הסמ"ב דאות ו' ז' ח'. שהם רק השרשים פנימים שלהם. ולכן אמר גם עליהם. הלשון. ונהיר מאי דנהיר (ור"ל שלא נודע מה הם. והם) כלא בסתימו כי נשארו לעולם נעלמים כי הם רק השרשים הפנימים להתפשטות הא' דהאח"פ כנז'.

[ו] **ואמר** עוד. רעו דמחשבה עלאה למרדף אבתריה ולאתנהרא מניה. חד פריסו אתפריס, הכוונה הוא כי הנה הרישא תליתאה מ"ס והיא חכמתא סתימאה הנה היא נקרא מחשבה עלאה כי כל חכמה נקרא בשם מחשבה. והמ"ס הוא נקרא בשם מחשבה עלאה. והנה היא הראשית לכל המציאות כולו כי ממנה נעשה הכל. והוא ע"י קבלתה מאור א"ס הנמשך בהגלגלתא ובהאוירא שבו. וזהו שאמר רעו דמחשבה עלאה שהיא המ"ס. למרדף אבתריה. דאור א"ס אשר באוירא. ולאתנהרא מניה. שהוא לקבל ממנו אור וברכה כדי להאציל את העולמות. הנה באשר שא' אפשר להמציאות. שהם כולם בבחי' גבול ומדה. לקבל את אור א"ס בגילוי גמור ולכן הנה אי אפשר להמ"ס לקבל מהאוירא ממש אלא ע"י הפסק דוקא. וזהו שאמר חד פריסו אתפריס והוא קרומא דאוירא דאתחפייא על מוחא דאיהו חכמתא סתימאה. כמ"ש באד"ר קכ"ח ב'. ואינו מקבל המ"ס את אור א"ס מאוירא אלא דרך הפריסו שהוא הקד"א. ועי"ז נעשה האפשרית להעולמות לקבל ממנה. וזהו שאמר עוד ומגו ההוא כו':

[ז] **ומגו** ההוא פריסא. בדדיפי דההיא מחשבה עלאה. מטי ולא מטי עד ההוא פריסא נהיר מה דנהיר. ור"ל כי גם דרך הקד"א הנה אי אפשר להמ"ס לקבל אלא ג"כ רק דרך רצוא ושוב שהוא במטי ולא מטי. ועי"ז גודל התשוקה אשר יש להמ"ס לקבל מהאוירא ואי אפשר לה לקבל אלא רק דרך הקד"א הנה תשוקתה הוא להתייחד תמיד עם הקד"א. אך גם זה לא אפשר לה אלא רק בדרך מטי ולא מטי שהוא ברצוא ושוב ולכן הוא המ"ס תמיד עם הקד"א במטי ולא במטי. וכן הוא ג"כ בכוונה. מטי ולא מטי. משום שתכלה הוא להשפיע למטה תמיד ולכן היא תמיד ברצוא ושוב. כי רצוא למעלה לקבל ושוב למטה להשפיע.

אך עכ"פ הוא כי המ"ס הנה היא משתדלת תמיד בכל תוקף ועוז להתייחד עם הקד"א. והנה עי"ז הנה מאיר ומשפיע בה האוירא דרך הקד"א עכ"פ וזהו שאמר הזוה"ק. ונהיר מה דנהיר. ור"ל על האוירא כי משום שהוא לא נתפס בשם כלל, שהרי נקרא אוירא דלא אתפס וכנ"ל אות ד' לכן אמר עליו ונהיר מה דנהיר. ור"ל שהוא נעלם מאד ולא נודע מה הוא, והנה הוא מאיר דרך הקד"א ומקבל המ"ס ממנו להשפיע למטה, וזהו שאמר הזוה"ק עוד ובדין ההוא כו':

[ח] **ובדין** ההוא מחשבה עלאה נהיר בנהירו סתים דלא ידיע וההוא מחשבה לא ידע, ר"ל כי מאותה ההארה והשפע אשר מקבל המ"ס מהאוירא דרך הקד"א וכנ"ל, הנה מזה מאיר ומשפיע המ"ס, ומוציא את הע"ב דאות ה' בכללות כל המערכה הב' הכלול בו, ואותו הע"ב דאות ה' הנה הוא נקרא נהירו סתים דלא ידיע כי היא למעלה גם מהשרשים הפנימים דכל ההתפשטיות הא' דהאח"פ וכנ"ל אות ה', והוא עצמו מה שאמר לעיל וההוא רישא אפיק מאי דאפיק ולא ידיע וכנ"ל שם, אלא שהוא חוזר ומפרש אותו עתה, מהיכן שנמשך ואמר כי המשכתו הוא, מאור האוירא עלאה שמאיר להמ"ס דרך הקד"א ומזה נמשך ויוצא מהמ"ס, הע"ב דאות ה' בכללות כל המערכה הב', שהוא הנהירו סתים דלא ידיע כנז',

ואמר עוד וההוא מחשבה לא ידע, ור"ל ג"כ על הע"ב דאות ה', כי כל ע"ב הוא חכמה והוא מחשבה, אלא שנגד המ"ס שהוא הס"ג דאות ב' שנקרא הוא מחשבה עלאה כנ"ל אות ו', הנה נקרא נגדו הע"ב דאות ה' בשם מחשבה סתם, ועל זה אמר הזוה"ק וההוא מחשבה לא ידע, ור"ל כי הע"ב דאות ה' הנה הוא אינו משיג את המ"ס שהוא הס"ג דאות ב', ומכש"כ שאינו תופס ומשיג את הקד"א ואוירא. וע"ד שאמר הרב בשער א"א פ"ב כי א"א אינו משיג את רדל"א. ויותר נראה כי מה שאמר וההוא מחשבה לא ידע ואמרנו כי הכוונה הוא על הע"ב דאות ה' שהוא מחשבה סתם כנגד המ"ס כנז', הנה על זה אמר שהוא לא ידע את הקד"א ר"ל שאינו משיג אותו ומכש"כ את האוירא עצמו, אבל את המ"ס, ידע היטיב כי ממנו הרי הוא נמשך במכוון,

ומה שמכנה הזוה"ק את שם הע"ב דאות ה' לקרא אותו בשם מחשבה (ר"ל כי הרי מקודם הנה קורא אותו בשם נהירו סתים דלא ידיע וכנ"ל בסמוך, ואח"כ תיכף באותו דיבור משנה את שמו וקורא אותו בשם מחשבה) הנה הוא ללמדינו, כי מאחר שנתגלה הוא, ר"ל אותו הע"ב דאות ה', הנה מעתה, הוא הוא כל סוד בחי' המחשבה שהיא הראשית וההתחלה לכל העולמות כולם, כי המ"ס שהיא הרישא תליתאה, הנה היא באמת נעלם מאד ונקרא רק בשם

מחשבה סתימאה כנודע, אך הע"ב דאות ה', שהוא הא"א לכל כלל האורות דאח"פ כנודע בדברינו, והוא יוצא ונמשך מהמ"ס כנ"ל, הנה עומד הוא במקום המ"ס ונעשה הוא סוד כל המחשבה להעולמות כולם, והבן ודע זה:

[ט] **כדין** בעת האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע בנהירו דפרסא דקיימא דנהיר ממה דלא ידיע ולא אתיידע ולא אתגלייא וכדין כו', הכוונה בזה הוא כי הנה אחר שרמז לנו בדבריו הנפלאים אשר עד כה על סוד מציאת הע"ב דאות ה' עם כל מערכה הב' שהם הפרצופים פנימים להתפשטות הא' דהאח"פ כי הוא נמשך ויוצא מהמ"ס דא"ק שהוא הס"ג דאות ב' ע"י הנהירו עלאה שמקבל דרך הקד"א מהג' רישין עלאין עד הקו דא"ס, וככל מה שבארנו עד כה, הנה מעתה ולהלאה הוא משמיענו ומרמז לנו על מציאות ההתפשטות הא' דהאח"פ ואח"כ על מציאות ההתפשטות הב' דהאח"פ שהוא העקודים העיקרי, שכולם הם נמשכים ויוצאים ע"ד הנז', שהוא מהמ"ס דא"ק ומהנהירו עלאה אשר לעילא לעילא הנמשך בה דרך הקד"א וכמו שיתבאר,

וזהו שאמר, כדין, ר"ל אחר שנשלם הע"ב דאות ה' עם כל המערכה הב' הנמשך ממנו, והרי נעשה ונשלם המציאות דהפרצופים הפנימים לכל ההתפשטיות הא' דהאח"פ, הנה אז התייחד עוד המ"ס עם הקד"א, וקבל מהם אור גדול מהנהירו עלאה דאוירא ומלעילא לעילא, לצורך כל המציאות דההתפשטיות הא' דהאח"פ, להוציאם מהפרצופים הפנימים שהם הסמ"ב דאות ו' ז' ח' ויצאו מהכח לפועל ומהעלם לגילוי, והם השמות ע"ב וס"ג אשר בסימני גד"ה, ע' אבני מלואים שבתחילת הספר, שהם ההתפשטיות הא' דהאח"פ שיצאו מהסמ"ב הנז' דסי' ב' וכנ"ל בדברינו ענף ב' ג' ע"ש, והנה נעשה כ"ז ע"י היחוד והזווג דהמ"ס עם הקד"א,

וזהו שאמר הזוה"ק, כדין, ר"ל כאשר נעשו הפרצופים פנימים להאח"פ, הנה בעת (הוא הכאת האורות זה בזה בשלהובין דרחימו) האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע, שהוא המ"ס, בנהירו דפרסא דקיימא, שהוא הקד"א, ואמר, דקיימא, כי משום שהרי המ"ס הנה הוא כל קבלתה רק בדרך מטי ולא מטי, רצוא ושוב כנ"ל, אבל הקד"א הנה הוא מיוחד עם האוירא תמיד, וזהו שאמר בנהירו דפרסא דקיימא, שאור האוירא הוא קיים בהקד"א תמיד, ואמר עוד, דנהיר, ר"ל שהקד"א הוא מאיר ומקבל אור, ממה דלא ידיע, שהוא הקו דא"ס, ולא אתיידע, שהוא הדל"א, ולא אתגלייא, שהוא האוירא, ובכל אלו הג' המאירים מזה לזה מלמעלה למטה עד סוף האוירא הנה עומד בהם הקד"א מיוחד תמיד והוא מקבל מהם תמיד, ומתייחד ומזדווג המ"ס בקד"א, ומקבל ממנו אור וברכה ע"י כל הנהורין עלאין הנז' וממשיך אותן בהע"ב דאות ה' וממנו להסמ"ב דאות ו' ז' ח', ויוצא ומתפשט מהם ע"ז כל ההתפשטיות הא' דהאח"פ שהם הג' מיני שמות ע"ב וס"ג אשר בסימני גד"ה,

ומה שאמר בעת האי נהירו דמחשבה כו', ולא אמר בעת האי מחשבה, הנה מלת נהירו שאמר, הכוונה הוא. על אור הפרצופים הפנימים הנז' שהם עלו למ"ן בהמ"ס ועי"ז מזדווג המ"ס עם הקד"א, כי מאחר שיצא ונעשה הפרצופים הפנימים הנז' על מציאותם, וכנ"ל אות ה', הנה עולה תמיד אותו האור דהפרצופים הפנימים. להמ"ס בבחי' מ"ן ומזדווג עי"ז המ"ס עם הקד"א וממשיכים מלמעלה תוספות אור ומוחין בהפרצופים הפנימים הנז', לצורך תוצאות כל העקודים,

ומה שאמר, דמחשבה דלא אתיידע, וקורא עתה את המ"ס בשם מחשבה דלא אתיידע, הטעם הוא ע"פ מה שכתבתי לעיל אות ח' כי אחר שיצא ונעשה הע"ב דאות ה' הנה נעשה הוא לסוד בחי' מחשבה לכל העולמות כולם, והוא מעתה ההתחלה והראשית לכולם, ולא נחשב מעתה המ"ס דא"ק להתחלה וראשית כלל כי הרי היא כולה לעולם נעלם מאד, ולכן הנה קורא הזוה"ק מעתה את המ"ס בשם מחשבה דלא אתיידע להורות לנו שהיא מעתה לעולם נעלם, ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי דברי הזוה"ק הנז' (בריש אות זה שהוא אות ט') הנה הוא לרמז לנו על מציאות ההתפשטיות הא' דהאח"פ, שהם הג' שמות מיני ע"ב וס"ג דסימני גד"ה, כי יצאו ונעשו מהפרצופים הפנימיים, שהם הסמ"ב דסי' ב', ע"י הבטישו דהמ"ס עם הקד"א וככל הנ"ל:

[י] **וכדין** דא, האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע בטש בנהירו דפריסא ונהרין כחדא ואתעבידו תשע היכלין, והיכלין לאו אינון נהורין ולאו אינון רוחין ולאו אינון נשמתין ולא אית מאן דקיימא בהו, הנה הכוונה בכ"ז הוא על ההתפשטות הב' אשר להאח"פ, והם הג' מיני שמות מ"ה וב"ן אשר בסימני גד"ה, ע' אבני מלואים בתחילת הספר, והנה הם יצאו ונתפשטו מאור ההתפשטות הא' אחר ההסתלקות הא', כי בההסתלקות הנה עלו למעלה למ"ן והיה עלייתם מדרגא לדרגא עד גם בהמ"ס עצמו, ע' לעיל כלל י"א ענ"ב, והנה גרמו עי"ז הזווג עלאה דהמ"ס עם הקד"א, וקבל המ"ס מהזווג הזה תוספות אור וברכה מלמעלה למעלה עד הגביעו דאור א"ס ית"ש,

וזהו שאמר וכדין דא, ר"ל אחר ההתפשטות הא' אשר אמר בדבריו הקודמים וכנ"ל אות ט', ונודע הוא מדברי הרב בעקודים פ' גדה"ו, כי אחר ההתפשטות, הנה חזרו ונסתלקו ועלו למעלה, והנה היה עלייתם בסוד מ"ן עד המ"ס דא"ק, ונזדווג עי"ז המ"ס עם הקד"א, וזהו שאמר, כי האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע, בטש בנהירו דפריסא, וקבלו עי"ז אור גדול מלמעלה, וזהו שאמר, ונהרין כחדא ואתעבידו כו',

הנה לעיל בהזווג הא' אשר לצורך ההתפשטות הא' הנה לא אמר ונהרין כחדא, וכאן בהזווג אשר לצורך ההתפשטות הב', הנה אמר ונהרין כחדא, הענין הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל סוף כלל ו' כי הנה הגם שהאמת הוא בהאור דהתפשטות הא' הנה הוא ממדרגה יותר גבוה מהאור דהתפשטות הב', עכ"ז הנה עיקר פתיחת המקור להגביעו דאור א"ס ית"ש, הנה זה נעשה ונתגלה רק בההתפשטות הב' דוקא, ע' דברינו שם, וזהו שאמר עתה ונהרין כחדא, כי עתה בהזווג אשר לצורך ההתפשטות הב' הנה נתגלה הגביעו דאור א"ס ונעשו הקד"א עם המ"ס שניהם שוים, שהוא הזווג היותר מעולה כנודע,

ואמר עוד, ואתעבידו תשע היכלין, הוא הי' ספי' דהתפשטות הב' שנכללים בט', כי המלכות היא נכללת ביסוד כמ"ש במטי ולא מטי רפ"ד וכנודע, וע' שער א"א פ"ב ובדברינו לעיל ענ"ז אות ז',

ואמר עוד והיכלין לאו אינון נהורין והוא נפש, כן הוכיח הגר"א בתז"ח דף י"ח רע"ד ע"ש) ולאו אינון רוחין ולאו אינון נשמתין ולא אית מאן דקיימא בהו, כי אין להם גילוי כלל, ור"ל כי באצילות הרי נתלבשו שם הי' ספי' בבחי' גוף וכלים ומתייחד האור עם הכלי והרי נתגלם האור לפי תכונת הכלי להשוות עמו, כי מהבינה ולמטה הם נר"נ ומתלבשים במוח לב כבד, וכן גם החיה והיחידה הנה הם מתלבשים ג"כ בהנשמה שבמוח והרי הם מתגלים ע"י הכלים, וגילויים הוא בכל תוצאות ופעולות הבי"ע שיצא מהם, משא"כ הי' ספי' דהעקודים אשר הם כולם רק בכלי אחת והרי אין גילוי לכ"א בפנ"ע לא בבחי' נפש ולא בבחי' רוח ולא בבחי' נשמה, ואין הבנה בהם רק בדרך כלל שהם שורש הכל, והם אורות נעלמים למעלה הרבה מכל האצילות,

וענין מה שנקראו בשם היכלין, הוא מטעם כי הם היכלין לאור א"ס כי בהם מתלבש אור א"ס ית"ש להתגלה על ידם באצילות, ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי בהדיבור הזה הנה בא הזוה"ק לרמז לנו, על ההתפשטות הב' דהאח"פ שהם העקודים העיקרי, כי הם נמשכו ויצאו מהגביעו דאור א"ס אשר נתגלה מקורו ע"י היחוד דהמ"ס וקד"א דא"ק וכנ"ל:

[יא] **רעותא** דכל תשע נהורין דקיימי כלהו במחשבה דאיהו חד מנייהו בחושבנא, כלהו למרדף בתרייהו, בשעתא דקיימי במחשבה, ולא מתדבקן ולא אתיידעו, ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא במחשבה עלאה, תפסין בה ולא תפסין,

ביאור הדברים הוא כי הנה אחר שרמז לנו הזוה"ק על התהוות כל הג' בחי' דהעקודים (ע' לעיל כלל ד' ענ"א) שהם הפרצופים הפנימים כנ"ל אות ח'. וההתפשטות הא' כנ"ל אות ט'. וההתפשטות הב' כנ"ל אות י'. הנה בא עתה לרמז לנו עליית דהתשע היכלין שהם ההתפשטות הב' והם העקודים העיקרי שהם עולים תמיד למ"ן באור ההתפשטות הא' העומד לעולם למעלה אחר הסתלקותו ובהם הנה עולים תמיד האורות דהתפשטות הב'. לקבל מהם אור

וברכה לגורך האצילות, והנה האורות דההתפשטות הא' דהאח"פ שהם הג' מיני שמות ע"ב וס"ג דסימני גד"ה וכנ"ל אות ט', אחר שעלו למעלה ונשארו שם, הנה הם מעתה בבחי' מחשבה לכל האורות דההתפשטות הב', כי האורות דהתפשטות הב' הם בבחי' זו"ן מ"ה וב"ן והאורות דהתפשטות הא' הם או"א ע"ב וס"ג והם בבחי' מחשבה להם, והנה כבר אמרנו בכמה מקומות מדברינו כי בעולם העקודים הנה מתייחד ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' לאחד. והוא מ"ש הרב שהכתר נשאר למעלה, כי נחשב כל ההתפשטות הא' לבחי' כתר להתפשטות הב',

והנה זהו שאמר הזוה"ק דעניינו, רעותא דכל חשא נהורין (שהוא ההתפשטות הב') דקיימי כלהו במחשבה, שהוא ההתפשטות הא', כי ההתפשטות הב' עולה תמיד אללו בבחי' מטי ולא מטי כנודע, דאיהו חד מנייהו בחושבנא, כי הרי הוא הכתר שלו כנז' והרי הוא נ"כ מחשבון הט' ספי' שבו, כלהו למרדף בתרייהו, ר"ל לקבל מהפרצופים פנימים ומהע"ב דאות ה' הנ"ל אות ח' וכן גם מהב' רישין אוירא ומ"ש הנ"ל אות ז', בשעתא דקיימי במחשבה, ר"ל בשעה שעולים למעלה לינק שהוא בעת שהוא לא מטי בכתר דעקודים. כנודע מדברי הרב בשער מטי ולא מטי פ"ד ומבואר שם. כי אז עולה ההתפשטות הא' ג"כ לינק ולקבל מהפרצופים הפנימים. והנה חפלם ודלוגם הוא לעולם אז גם למעלה שהוא בהע"ב דאות ה'. אשר הוא הכתר הכללי דהאח"פ כנ"ל. וכן גם בהס"ג דאות ב' שהוא בהמ"ם עצמו וזהו שאמר כלהו למרדף בתרייהו בשעתא דקיימי במחשבה כי בשעה שעולים לינק מהאור דהתפשטות הא'. בלא מטי. אז רוצים כולם לקבל מלמעלה. אמנם הנה אמר הרב שם כי כאשר עולה הכתר דהתפשטות הב' לינק למעלה הנה אז עולה תיכף האור דהתפשטות הא' בהפרצופים הפנימים כי אינם יכולים להיות ביחד ע"ש וזהו שאמר הזוה"ק דעניינו. ולא מתדבקן. ואמר עוד ולא אתיידעו ור"ל על הפרצופים הפנימים, כי הם לא אתיידעו כלל להאור דההתפשטות הב'. כי על התפשטות הא' אמר ולא מתדבקן. ור"ל כי ההתפשטות הב' אינו מתדבק בההתפשטות הא' כי כאשר עולה ההתפשטות הב' למעלה אז מתרחק האור דהתפשטות הא' ועולה בהפרצופים הפנימים כי אינם יכולים להיות ביחד כמ"ש הרב במטי ול"מ פ"ד וכנז'. אבל על הפרצופים הפנימים הנה עליהם אמר ולא אתיידעו כי הם אינם ידועים כלל לההתפשטות הב'. שאינם יודעים מהם מאומה.

ואמר עוד ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא במחשבה עלאה תפסין בה ולא תפסין, ומ"ש ואלין, ר"ל על כללות כולם. הן ההתפשטות הב' והן ההתפשטות הא' גם כשעולים. הנה אינם מגיעים לא ברעותא הוא הע"ב דאות ה'. שהוא הכתר הכללי לכל האח"פ כנ"ל אות ה' ולא במחשבה עלאה, שהוא המ"ם כנ"ל אות ח'. כי שם אינם מגיעים גם כשעולים אלא רק תפסין בה ולא תפסין. שהוא בדרך רצוא ושוב אבל עלייתם ממש הנה הוא רק כי אור ההתפשטות הב' הנה הוא עולה בההתפשטות הא' וההתפשטות הא' עולה אז בהפרצופים הפנימים כנז' וכמבואר בדברי הרב בשער מטי ול"מ פ"ד אבל בהע"ב דאות ה' ומכ"ש בהמ"ם עצמו שהוא הס"ג דאות ב' הנה שם אינם מגיעים בעלייתם רק בדרך רצוא ושוב וז"ש תפסין בה ולא תפסין.

[יב] **באלין** קיימי כל רזי דמהימנותא ר"ל כי כאן בעולם העקודים הוא שורש כל האצילות וכמ"ש הרב בשער אח"פ פ"א כי אורות האח"פ הם הגילוי דשורשי האצילות והאצילות הוא נקרא מהימנותא. כי שם הוא גילויו ית"ש בהשם הוי"ה ב"ה ובכל השמות הקדושים אשר כולם הם על גילויו ית"ש בהתהוות המציאות כולו אשר בכלל ובפרט וכן בהנהגת המציאות כולו אשר בכלל ובפרט. וכמ"ש לפי מעשי אני נקרא שמו"ר פ"ג סי' ו' וכנודע וכ"ז הוא אמונת ישראל שהוא ית"ש מהוה את הכל ומקיים ומנהיג את הכל, ולא עוד אלא כי כל האצילות כולו שהוא גילוי שמותיו הנה הוא תלוי באמונת ישראל כי ע"י שהם מאמינים שהוא ית"ש מהוה הכל ומשגיח בכל ומנהיג את הכל הנה הם מעמידים את גילויו אשר באצילות ומתקיימים ומתנהגים בהם. ר"ל באותן הגילוים. כל העולמות בי"ע על מציאותם ובכל התהלוכותיהם והנהגתם. אבל בלתי האמונה ח"ו היו חוזרים כל הגילוים למקורן ולהעלמתן שבא"ס והרי היה חוזר האצילות שהוא גילוי אלהותו ית"ש לשורשו ואז הנה היה מתבטל תיכף כל העולמות בי"ע כרגע. כי אם לא היה נגלה הרי לא היה מתגלה (ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב בתחילתו בפתיחה שם אות ב'. ושם ח"א דרוש ה' סי' ז' אות ו'. וכן בספר הקדו"ש שער א' פ"ט ושם שער ז' פ"ד אות ז') ועכ"פ הוא כי כל גילויו ית"ש שהוא כללות כל האצילות הוא תלוי ועומד באמונת ישראל. ולכן נקרא האצילות רזא דמהימנותא כי סוד כל אמונת ישראל שהוא ית"ש מהוה הכל ומקיים הכל הרי כ"ז הוא רק ע"י גילויו שבאצילות ואמונת ישראל הוא מקיים אותם כנז'. וכאשר כי שורשי כל אורות האצילות הנה הוא עומד בעקודים. ולכן אמר הזוה"ק דעניינו באלין קיימי כל רזי דמהימנותא.

[יג] **וכל** איכון נהורין מרזא דמחשבה עלאה ולתתא כולהו אקרון אין סוף, הנה הגר"א זללה"ה בביאורו להז"ח דף י"ח ע"ג אמר שם כי צ"ל ומרזא דמחשבה עלאה ולעילא, ע"ש, אמנם הנה המאמר הזה הובא גם בפ' פקודי רס"ח ושם כתוב ג"כ ומרזא דמחשבה עלאה ולתתא. וכן בנוסח זה הביא ג"כ הרמ"ק ז"ל וכן האר"י ז"ל. בע"ח בעגו"י ענ"ד ובאמת כי לפי דברינו בביאור המאמר הזה שהוא סובב והולך על האורות דהעקודים הנה נקל הוא להעמיד את הגירסא כמו ־יא לפנינו. והכונה הוא. כי מה שאמר. ומרזא דמחשבה עלאה ולתתא ר"ל כל האורות כולם היוצאים ומתפשטים מהמ"ם דא"ק ולמטה עד האצילות. והם כל האורות דאח"פ. הנה כולם מכונים ונקראים בשם א"ס. וכמ"ש הרב בסדר אבי"ע בקיצור רפ"א וכן הגר"א בספד"צ פ"א. בד"ה הבא יתיב. שכל העקודים הוא מכלל העולמות דא"ס. עיי"ש והנה הגם שכל העקודים היוצא מהמ"ם דא"ק הוא כולל אורות רבים גדולים ונוראים הרבה אין חקר והם מאירים ומזהירים בזוהר נפלא ונורא תמיד. כי הם בא"ק בבחי' הי"ג ת"ד שבו ע"ד הי"ג ת"ד שבא"א אשר כל ההנהגה הנעלמה הוא מהם. וכנודע כ"ז בדברינו עכ"ז הנה הם נעלמים מאד משום השגה ותפיסה מכל אשר למטה מהם. ר"ל גם מהאצילות כי הם כולם רק מהעולמות דא"ס כנז' וזהו שאמר הזוה"ק עוד. עד הכא מטו נהורין. ולא מטין. ולא אתיידעו. לאו הכא רעותא ולא מחשבה, והנה מלמדינו בזה ואמר לנו. כי כל עולם העקודים כולו. משורשו עד סופו שהוא מהס"ג דאות ב'. אשר בהמערכה הא' שהוא המ"ם דא"ק עד סוף כל ההתפשטות הב' דהעקודים שהוא עד סוף כל המערכות דסימני גד"ה הנה כולהו איקרון אין סוף. והגם שאמרנו שנתגלה. שם שורשי כל האצילות כולו הנה כל גילויים שם. הוא רק בערך מה שלמטה מהם אבל לא בערך אצילות עצמו, ואין האצילות משיג מהעקודים כלל. וכמ"ש הגר"א בהיכל אור. פ' פקודי בסופו. דף ע"ז סוף ע"ד כי מהמלכות דהעקודים אחר התגלגלות ז"ת דילה. נעשה רדל"א דהאצילות וגם אינו נמשך האצילות מהעקודים במכוון ובהדיא וכנודע כי מהעקודים עד האצילות הנה נסדרו ונעשו ביניהם הרפתקאות רבות גדולות ונוראות. שהוא כל עולם הנקודות וכל עולם התוהו. וכן כל האצילות הוא למטה מהפרסא. ועיקר האצילות הוא מאו"א שבא"ק ע"י קבלתם מעקודים וכנ"ל כלל ס'. אבל העקודים עצמו הוא נעלם מאצילות מאד. וכן גם בעקודים עצמו הנה אינם עומדים שם האורות בקביעות תמיד אלא הם תמיד שם בדרך מטי ולא מטי.. נגלה ונעלם וזהו שאמר עד הכא מטו נהורין ולא מטין ולא אתיידעו.

ואמר עוד לאו הכא רעותא ולא מחשבה. ור"ל כי הגם שבערך א"ק עצמו ומכש"כ בערך הקו דא"ס הנה נבחן א"ק גופה ג"כ בכל הבחי' אשר באצילות ויש בו ג"כ בחי' ג' רישין וכן העקודים הוא אללו כבחי' הי"ג ת"ד וכן יש בו בחי' או"א הכלולים ומכוסים בהמזלין דהעקודים והוא העקודים מבחי' הכתר שבו שהוא הרצון. והאו"א שבו. בבחי' מחשבה והרהור. כמ"ש הגר"א בתיקונים ריש תיקון ה' וההרהור נקרא ג"כ בשם רעותא ע"ש הכתר (כי היא נקרא ג"כ אהי"ה כנודע) אלא שהיא נקרא רעותא דליבא. כמ"ש בזוה"ק פ' פקודי רס"ב ע"ב ע"ש) והרי עכ"פ הוא כי העקודים והאו"א שבו הנה הם גם בא"ק בבחי' מחשבה ורעותא

אמנם כ"ז הוא רק בבחי' פרטי האורות אשר בא"ק עצמו אבל בערך האצילות הנה הוא כל העקודים נגד כל האורות אשר מהטבור ולמעלה שבו רק מבחי' אור א"ס אשר אין להבחין שם מאומה, כי הכל נידון בערכין כנודע וזהו שאמר הזוה"ק דעניננו לאו הכא דעותא ולא מחשבה:

[יד] **ואמר** הזוה"ק עוד, כד נהיר מחשבה ולא אתיידע ממאן דנהיר, כדין אתלבש ואסתים גו בינה, ונהיר למאן דנהיר ואעיל דא בדא עד דאתכלילו כלהו כחדא, האי מחשבה שאמר הכוונה הוא על בחי' אבא שבא"ק אשר ישנו בו ג"ר ועומד בו מהגרון עד החזה שבו, והבינה שאמר, הוא על בחי' אמא שבא"ק שישנו בו ג"כ ועומד בו מהחזה עד הטבור, והם כלולים בעקודים ומקבלים משם, ומהם הנה יצא ונעשה כל הנקודות והאצילות והם הממוצעים בין העקודים והאצילות. עין לעיל כלל ה' ענ"ב וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' ושם דרוש ב' ג'. והנה שורש אבא הוא באוירא עילאה רישא תניינא כנודע בהגר"א בספד"צ פ"א, והנה זהו שאמר הזוה"ק בענינינו, כד נהיר מחשבה, והוא אבא שבא"ק, ולא אתיידע ממאן דנהיר, כי קבלתו הוא מאוירא עלאה אוירא דלא אתפס, כדין אתלבש ואסתים גו בינה הוא יחוד דאו"א שמתייחדים זב"ז ונמשך השפע בבינה, ור"ל באימא שבא"ק כנ"ז. וממנה יצא רדל"א דאצילות, וזהו שאמר ונהיר למאן דנהיר, כי הרדל"א הוא בלי שוער וגם כלל לגודל העלמתו, וכן מתייחדים עד"ז תמיד אותן האו"א שבא"ק להמשיך השפע מהעקודים ומהמ"ס דא"ק וכן מלמעלה למעלה עד הגביעו דאור א"ס ית"ש, לצורך תיקון הג' רישין דא"א, ואח"כ לצורך תיקון כל הפרצופי דאצילות כולם ולהלבישם זב"ז, כמ"ש הרב בשער התיקון פ"ה. וכן לייחדם כולם זב"ז להעשות כולם לאחד. וזהו שאמר הזוה"ק ואעיל דא בדא עד דאתכלילו כלהו כחדא. והנה נעשה כ"ז ע"י או"א שבא"ק ע"פ קבלתם מהעקודים וכן מלמעלה למעלה כנז'.

ודע כי על סוד זה הוא מה שאמר הרב בשער ז"א פ"א. זה לשונו, כי הנה נתבאר אצלינו (שער התיקון פ"א) כי הנה תיקון כל האצילות היה בעיבור י"ב חדש. ולא ידעתי לפרש היכן היה מקום עיבור זה, והמשכיל יבין מדעתו, עכ"ל. והנה כונתו הוא על סוד האימא שבא"ק העומד בו מהחזה שבו עד הטבור שבו ונכלל בו בבחי' המזל תחתון שבהעקודים (ע' דברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' ט' אות ל"ג, וכן כאן בתחילת הספר באבני מלואים אות ל"ג ותמצא ותבין) ובאותה האימא שבא"ק הנה שם היה העיבור לכל פרצופי האצילות כולם. ונעשה כ"ז ע"י סוד הדברים שאמר הזוה"ק דעניננו, כי האבא שבא"ק הנכלל במזל עליון דעקודים הוא מקבל השפע מעקודים וכן מלמעלה למעלה עד הגביעו דאור א"ס ית"ש, ומתייחד עם האימא שבא"ק הנכלל במזל תחתון דהעקודים. וממשיך בה השפע לצורך כל בירורי דהנקודות שנבררו ועלו בה, בסוד עיבור ע"י אור המ"ה דהמזא, והם משתהים בה, בסוד עיבור די"ב חדש ומתתקנים בה, ע"י אותה השפע, כל פרצופי האצילות כלם וכנ"ל:

[טו] **ואמר** הזוה"ק עוד, וברזא דקרבנא כד סליק, כלא אתקשר דא בדא ונהיר דא בדא. כדין קיימי כלהו בסליקו ומחשבה אתעטר בא"ס, הנה בהדיבור הזה, הנה חוזר הרשב"י לדבריו הקודמים אשר קודם כל המאמר שהעתקנו לעיל אות א' שהנה גילה שם הרשב"י לר' אלעזר בנו את סוד הקרבנות ומבואר שם כי אותן שהם באים על חטא הנה הם לסלק את הקטרוג ולהסיר ולתקן את הפגם. ואותן שאינם על חטא הנה הם לבסם את הדינין ולהמשיך אור קדושה של מעלה לקשר ולייחד את העולמות זב"ז עד א"ס (ע"ש דף ס"ד בע"ב וש"נ, רע"א, וע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש מיעוט הירח סי' ז', עוד שם דרוש ד' ענף י"ב סי' י"א) והנה ע"ז חוזר עתה הרשב"י אחר שסיים את דבריו ככל הנ"ל שע"י הגביעו דאור א"ס הנמשך למטה הנה נמשך התיקון מלמעלה למטה ומתייחדים האורות כולם ונכללו זב"ז וכנ"ל אות י"ד, הנה חוזר לדבריו הראשונים אשר בסוד הקרבנות ואמר כי ע"י הקרבנות הנה נמשך התיקון מלמטה למעלה ומתקשרים העולמות זב"ז ועולים מזה לזה עד סוד המחשבה שהוא אבא שבא"ק ומחשבה אתעטר בא"ס.

ומ"ש וברזא דקרבנא כד סליק, כי הנה ישנם בקרבנות כמה תקונים אשר הם רק לתקן את העולמות במקומן עצמן להסיר הפגם ולבסם את הדינין כנז'. אך ישנם בהם כמה תיקונים ג"כ שהם לקשר את העולמות זב"ז ולהעלותם. וזהו שאמר וברזא דקרבנא כד סליק, כאשר נעשה התיקון דהעלייה, אז כולא אתקשר דא בדא, שמתקשרים זב"ז מלמטה למעלה, ונהיר דא בדא שמאירים זב"ז מלמעלה למטה, כדין קיימי כולהו בסליקו, שעומדים כולם להתעלה ולעלות גו מחשבה שהוא החכמה אבא. ומחשבה אתעטר בא"ס. כי הוא הראשון לקבלת אור א"ס, ששרשו הוא באוירא עלאה כנז' ומאיר ומתגלה על ידו אור א"ס ית"ש בכל אצילות כולו כנודע וכמ"ש בסוף שער השמות ובכ"מ:

[טז] **ואמר** הזוה"ק עוד, ההוא נהירו דאתנהיר מניה מחשבה עלאה, דלא אתיידע בה כלל, אקרי אין סוף ומניה אשתכח וקיימא, ונהיר למאן דנהיר, ועל דא כלא קאים, זכאה חולקיהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי. הנה חוזר עתה בחתימת המאמר, ללמדינו מה שלא השמיענו עד כה, כי מה שפירשנו אנחנו בכוונת דבריו מבחי' אור א"ס, וכנ"ל בכל דברינו הנה הוא רק ממה שאמר הוא עצמו כאן בחתימת דבריו. כי ההוא נהירו דאתנהיר מניה מחשבה עלאה, והוא אור האוירא הנמשך דרך הקד"א. להמ"ס שהוא הס"ג דאות ב'. שהוא נקרא בשם מחשבה עלאה וכנ"ל אות ה' ו' ז'. הנה נקרא אותו הנהירו דהאוירא, בשם אין סוף, והנם שהרי לעיל אמר כי כל אינון נהורין אשר מרזא דמחשבה עלאה ולתתא, שהוא מהס"ג דאות ב' עד סוף כל הסימני גד"ה שהוא עד סוף כל העקודים. כולהו אקרון אין סוף וכנ"ל אות י"ג. אמנם הוא הנה זהו באמת מה שהשמיענו כאן כי מה שנקרא המ"ס שהוא הס"ג דאות ב' עם כל הסימני בגד"ה הנמשך ממנו שהוא כל העקודים כולו, בשם אין סוף, הנה הוא רק מפני אור האוירא המאיר בו, ומפני שמאותו האור הנה יצאו כל הסימני בגד"ה ונעשה ממנו כל העקודים. הנה נקרא ע"ז עד סוף העקודים בשם אור א"ס, אבל עיקר הגילוי דאור א"ס הנה הוא באמת רק בהאוירא לבד, וזהו שאמר הזוה"ק עוד. ומניה, ר"ל מאור א"ס שבאוירא, אשר המ"ס מקבל אותו דרך הקד"א אשתכח. ר"ל ע"ז נתגלה המ"ס במציאותה, שהוא כל המערכה הא' דסי' א'. וכן נתגלה בפעולתה שהוא כל המערכה הב' דסי' ב' בשם הפרטים פנימים דהאח"פ, ואמר עוד, וקיימא. והוא כל הסימני נד"ה בשם העקודים העיקרי אשר שם נתגלה בחי' כלי. והיא עומד בגילוים תמיד, לכן אמר עליה וקיימא, ואמר עוד, ונהיר למאן דנהיר, ור"ל על רדל"א דאצילות וכנ"ל אות י"ד, והרדל"א הוא השורש דכל אצילות כולו כי ממנו ועל ידו נתקן אח"כ כל האצילות כנודע, והנה נעשה כ"ז מהשפעת אור האוירא, שבה הוא הגילוי דאור א"ס ית"ש כנז'. והוא נמשך בהמ"ס דרך הקד"א ומזה נעשה העקודים וכן כל האצילות ואח"כ מהאצילות לבי"ע. כי כלם נעשו ועומדים על אור רצונו ית"ש אשר במחשבתו הנעלמה דהמ"ס דא"ק. וזהו שמסיק ואומר, ועל דא כלא קאים, כי הכל מתקיים ועומד רק על אור א"ס ית"ש לבד, וכמו שהארכנו בזה בדברינו לעיל כלל ב' ע"ב. ומפני שכל גילוייו ית"ש הנה הם מתקיימים ועומדים רק ע"י הצדיקים וכנ"ל אות י"ב. ולכן מסיים ואומר, זכאה חולקיהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

ודע כי מה שהוסיף כאן הזוה"ק דענינינו לומר על המ"ס, דלא אתיידע בה כלל הכוונה הוא, כי הרי עיקר המ"ס שאנו מדברים בה. הנה הוא הס"ג דאות ב' שהוא שורש הפרטים דאורות האח"פ וכנ"ל בכל דברינו, והנה אמרנו לעיל אות ה' ובכ"מ מדברינו. כי הס"ג דאות ב' הנה הוא באמת רק בחי' יסו"ת דהמ"ס. אבל הק"א ואו"א עלאין שבה. הנה הם בהשם ע"ב דאות א'. והנה פשוט הוא כי עיקר המקבל, את האור דא"ס ית"ש מהאוירא עלאה. הנה הוא השם ע"ב דאות א' לעיל כלל ד' ענ"ב ובכ"מ וזהו שאמר הזוה"ק דעניננו. ההוא נהירו דאתנהיר מחשבה עלאה דלא אתיידע בה כלל.

והוסיף לומר דלא אתיידע בה כלל. ור"ל על הע"ב דאות א'. כי הוא נעלם מאד. והוא מקבל את עיקר הנהירו דאוירא, כי הוא הא"א והאו"א עלאין. דהמ"ם אמנם הוא כי לצורך תולאות עולם העקודים הנה מתייחדים האו"א עלאין עם ישסו"ת ונעשים לאחד. ע"ד שכתב הרב בשער ז"א ספ"ב ובכ"מ. והרי מתייחד הע"ב דאות א' עם הס"ג דאות ב' ונעשים לאחד בקבלת הנהירו דהאוירא עלאה. אבל עיקר המקבל הנה הוא הע"ב דאות א' שהוא נעלם מאד. אלא שהם נעשים לאחד כנז'. וזהו שקורא הזוה"ק דעניינו. עתה את המ"ם. בשם מחשבה עלאה דלא אתיידע בה כלל. עד כאן הגיע דברינו בעשית"ם בביאור כל המאמר הסתום והנורא הזה. שבח ותהלה לאית"ם:

ענף ט'.

[א] **ומעתה** הנה ראינו לבאר ענין אחד אשר ראינו צורך לדבר בזה והוא בענין השינוים הנמצא בין התפשטות הא' להתפשטות הב' וכבר דברנו בזה קצת לעיל כלל ט' ענף י"ד לפי ענין הדרוש אשר נתבאר שם אך עתה נדבר בעומק ענינם גופה אם הם שינוים או לא וכן בסיבתם ונימוקן:

ונתחיל ונאמר כי הנה כאשר נתבונן בסדרי יציאות ומציאות ההתפשטות הא' וההתפשטות הב' הנה מצאנו לכאורה כי היו משונים זה מזה הרבה וישנם בפרטיות ה' שינוים מזה לזה. והיינו כי בהתפשטות הא' הרי יצאו האורות מתחילה וכמו שמבואר בעקודים פ"ג. אבל בהתפשטות הב' הנה היו הכלים מתחילה וכמו שמבואר בעקודים פ"ה ובמטי ול"מ פ"ב ובכ"מ שם וכן הוא בדרושי נקודות פ"ד. והוא, שינוי אחד.

שנוי ב' כי בהתפשטות הא' הנה יצאו הי' ספי' שבו אחד לאחד ונתגלה מציאת כ"א תיכף ומתחילה. וכמו שמבואר בעקודים פ"ג. אבל בהתפשטות הב' הנה יצאו מתחילה כלולים זב"ז. כל תחתון בהעליון שעליו, ורק אח"כ נפרטו ויצאו זה מזה והיו אחד אחד כ"א בפנ"ע וכמו שמבואר במטי ול"מ פ"ב וכן בנקודות פ"ד.

שינוי ג' כי בהתפשטות הא' הנה יצאו מלמטה למעלה מתחילה המלכות ואח"כ אחד לאחד עד הכתר. וכמ"ש בעקודים פ"ג. אבל בהתפשטות הב' הנה היה יציאתם מלמעלה למטה כי יצא הכתר מתחילה ובו היו כלולים כל התחתונים ואח"כ יצאו ממנו החכמה כלול מכל הח' וכן כו' כו' עד המלכות וכמ"ש במטי ול"מ פ"ב וכן הוא בדרושי נקודות פ"ד. ובהשינוי הזה הנה היה עוד שינוי אחד גדול בהתפשטות הב' עצמו. בין העקודים והנקודות שהוא אור הב"ן. לבין אחר התיקון אשר עם האור דהמ"ה כי בהעקודים והנקודות הנה יצא הז"א שבהם שהוא הו"ק ג"כ רק בו' יציאות. כי מתחילה יצא החסד לעצמו אלא שבו היה כלול כל הו'. ואח"כ יצא ממנו הגבורה לעצמה. כלול מכל הה', ואח"כ יצא ממנו הת"ת לעצמה. כלול מכל הד'. וכן כו' כו' עד היסוד ומלכות. והיה הסדר הזה הן בהתפשטות הב' אשר להעקודים וכמ"ש במטי ול"מ פ"ב. והן בהנקודות כמ"ש בדרושי נקודות פ"ה ובשביה"כ פ"א. ומבואר הוא במטי ול"מ פ"ב כי הענין דמטי ולא מטי הוא נוהג בהם תמיד בכ"מ בפנ"ע. שכ"א הוא תמיד בעולה ויורד. וא"כ הרי מחולקים הו"ק דז"א שבהעקודים זה מזה תמיד. ובפרט בהנקודות הרי נודע הוא שהיו נפרדות זו מזו ובסוד רבות הרבים כמ"ש במלכים ספ"ה אמנם הנה זהו באמת כל ענין הקלקול והחסרון אשר היה בעולם הנקודות והיה כ"ז בכוונה ורצון מהמאציל ית"ש כנודע. אך גם בעולם העקודים שהוא העולם היותר עליון והיותר מתוקן. הנה מסודר שם ג"כ הו"ק חג"ת נה"י כ"א לעצמו כנז'. משא"כ אחר שיצא אור המ"ה ונתקן האצילות הרי נודע הוא כי שם הנה יצאו הו"ק לעולם כלולים ומיוחדים זב"ז כי בעיבור הנה הם תלת כלילן בתלת וגם אח"כ הרי הם לעולם כלולים ומיוחדים כל הו"ק זב"ז בפרצוף אחד בתכלית היחוד. והרי הוא שינוי גדול בענין היחוד דהו"ק זב"ז בין עולם העקודים לעולם האצילות.

שינוי ד' כי הנה יציאת ההתפשטות הראשון אשר לכל עולם הנה היה רק מהאור היותר ממועט דהעולם העליון. וכמו שבארנו לעיל כלל ג' ע"ש, משא"כ ההתפשטות הב' הרי בארנו לעיל בכ"מ כי היה ההתפשטות ע"י תוספות אור וברכה אשר מהנביעו דאור א"ס ית"ש שנפתח המקור לזה ע"י עליית המ"ן אשר בעת ההסתלקות וכנ"ל כלל י"א ענ"ב ובכ"מ. וע' לעיל סוף כלל ו'.

שינוי ה' כי בהתפשטות הא' הנה נשלמו הזו"ן. לפי ערכם, מקודם וביותר. מהג"ר. לפי ערכם וכמו שמבואר בדברי הרב בעקודים ספ"ג וספ"ו, אבל ההתפשטות הב' אשר היה יציאתם מלמעלה למטה ויצא כל תחתון מהעליון שעליו. ויצא הזו"ן רק מהג"ר וכן הם מקבלים שפעם תמיד רק מהג"ר. הרי נודע ופשוט הוא כי נשלמו הג"ר יותר ומקודם להזו"ן כי הרי כל קבלת ושלימות הזו"ן הוא רק ע"י הג"ר ומה שמקבלים מהם תמיד. וכמו שנודע ופשוט מכל הדרושים והרי עכ"פ הוא כי בהתפשטות הב' הנה נשלמו פרצופי העליונים תמיד מקודם וביותר שלימות מהזו"ן, והרי לנו ה' שינוים מה שהיה בין התפשטות הא' להתפשטות הב' [ואלו הה' שינוים שאמרנו שהם היו בין התפשטות ראשון לשני הנה הם עצמן כללות הג' שינוים המבואר בדברי הרב בעקודים ספ"ו ובנקודות רפ"ד שהיה ג' שינוים בין העקודים להנקודות והאצילות והם באמת רק השינוים אשר בין התפשטות הא' להב' וכמו שיתבאר כ"ז בדברינו לקמן בעזה"י] והנה הגם שהתפשטות הא' הרי הוא השורש והמקור של כל ההתפשטות הב' וא"כ הרי היה צריך לכאורה שיהיו שניהם שוין בכל עניניהם כי כל טבע השורש הוא בענף ואין בענף אלא מה שיש בהשורש ועכ"ז הרי נשתנו באלו הה' שינוים וא"כ הרי צריכים אנו להבין מאד עומק הענין בזה.

[ב] **אמנם** הוא כי כאשר נתבונן היטיב בכל אלו הה' שינוים שחשבנו הנה אנו רואין כי הם כולם תלוים זב"ז ואינם אלא רק שנוי אחד לבד וכאשר נתבונן עוד יותר אז נמצא שאין בזה שום שינוי כלל והיה באמת כל סדר ההתפשטות הא' והב' שוים בכל עניניהם, כי הנה השינוי הראשון מה שבהתפשטות הא' יצאו האורות מקודם ובהתפשטות הב' היה הכלים מקודם הרי ידוע הוא כי כל ענין הכלים אשר בהם היה נכנס ומתלבש כל האור דהתפשטות הב', הנה הוא רק מהעביות הנשאר מאור ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו בהסתלקות הא' וכנ"ל כלל י' י"א י"ב י"ג. וסבת העבייה ומציאותו בכח האור דהתפשטות הא' הרי בארנו לעיל כלל ג' כי היה בסיבת הג' מיעוטים שנעשה בו, והיינו א' מה שלא היה אלא רק מהאור היותר ממועט דהעליון, ב' מה שהיה סדר יציאתו רק מלמטה למעלה. ג' כי לא נשלמו בכל אורותיהם המוכרחים להם, אלא רק הזו"ן שבהם לבד. ע"ש בארוכה ואלו הם שינוי ג' ד' ה' שחשבנו כאן, ואותו המיעוט הב' שאמרנו שם לעיל כלל ג' ובארנו שם טעמו ונימוקו, הנה הוא עצמו ג"כ השינוי הב' שחשבנו כאן ע"ש ותמצא כ"ז, ונמצא שכל הד' שינוים האחרונים הנה טעם אחד לכולם כי כולם הם לסבת השינוי הראשון, והיינו כדי שיתהוו הכלים למציאת עולם התחתון שהוא ההתפשטות הב'. והאמת הוא כי אינם לסיבת מציאת הכלים לבד אלא רק לסבת ירידת מדרגת האור ג"כ כי כל עולם תחתון הרי הוא רק מדרגה אחרת למטה לגמרי מהעולם העליון כנודע וכ"ז הוא ע"י כל הג' מיעוטים שהם הד' שינוים הנזכרים. וכמ"ש לעיל. כלל ג' והרי נמצא כי כל אלו הה' שינוים הם כולם תלוים זב"ז, שסבה אחת לכולם והוא כדי להוציא עי"ז את האור וכליו דהעולם התחתון במדרגה המעוטה הראוי אליו וכן נאמר עוד כי מאחר שכל הד' שינוים האחרונים הנזכרים הם כולם מיעוטים מה שנתמעט בהם האור דהתפשטות הא' וכנ"ל כלל ג'. א"כ הרי ע"כ הוא כי נתעלם במקורו שלא לצאת אלא רק בסדר אותן הג' מיעוטים דוקא והרי לנו כי לכל אור דהתפשטות הא' עצמו הנה היה מקודם לו ענין צמצום אליו ג"כ שלא יצא אלא רק באלו הג' מיעוטים דוקא. וידוע הוא כי כל ענין צמצום הוא בחי' דין ועביות שהוא כח הגבלת האור והוא עצמו בחי' הכלים. וא"כ הרי לנו שגם להתפשטות הראשון היה מקודם לו בחי' כלים אליו שעי"ז נתצמצם ויצא רק בהג' מיעוטים הנזכרים. וא"כ הרי נמצא כי לא היה השינוי הזה (ר"ל השינוי הראשון) כלל בין התפשטות

הראשון להתפשטות הב' כי הרי גם בהתפשטות הראשון היה ג"כ בחי' כלים קודם אליו וכנז' ומה שמבואר בדברי הרב בעקודים פ' ג' ה' ו' וכן בענו"י סע"ג שהכלים לא נעשה אלא אחר ההסתלקות, הנה הכוונה הוא רק על בחי' הכלים אשר לאותו העולם שהאור יורד שם שהוא המקום דהתפשטות הב' ובתחילה כאשר ירד שם האור דהתפשטות הא' הנה לא היה עדיין שום כלי שם השייך לאותו העולם אלא רק אחר הסתלקותו דוקא כי בכל עולם צריך להיות כלים מתכונתו דוקא כי הכלים דהעליון אינו נחשב לו לכלים כלל. וכמ"ש הרב בסו' הע"ח שהכלים דהעולם העליון הם נחשבים לאורות להתחתון, וכנ"ל כלל י"א ענ"א. ומשום שהאור דההתפשטות הא'. הרי הוא רק מהעולם העליון וכן חוזר ועולה שם אח"כ ונשאר שם לעולם כנודע בדברינו. ולכן אינו נחשב בחי' הכלים אשר יש לו ג"כ ממקורו עכ"פ וכנז'. להיות להכונת כלים להעולם התחתון כלל וכלל. וכדי להעשות כלים להתחתון הראוי אליו היה נצרך לזה באמת כמה גרמות וסבובים וכמו שתראה מדברי הרח"ו ז"ל בעקודים פ"ה כמה שטרח בזה וכמו שבארנו שם בזה בחלק הביאורים. אבל אה"נ כי בחי' כלים אשר מתכונת עולם העליון. הנה היה באמת לכל אור. דהתפשטות א' ג"כ כי עי"ז נתעלם ולא יצא אלא רק בבחי' נפש לבד כמ"ש הרב בעקודים פ"ג. וכן נתמעט עי"ז בכל הג' מיעוטים הנ"ל כלל ג' וברור הוא למבין. וא"כ נמצא שהשינוי הא' שחשבנו לעיל לא היה כלל ולא היה אלא רק ד' שינוים לבד. ואלו הד' שינוים הם עצמם הג' מיעוטים שחשבנו לעיל כלל ג' אשר נתמעט בהם האור דההתפשטות הא' בירידתו. כדי להעשות עי"ז שורש להתחתון אשר הוא כולו מדרגה למטה מהעליון ואילולא שנתמעט באותן הג' מיעוטים. לא היה אפשר להעשות שורש להתחתון כלל. ולא היה נתגלה מציאותו דהתחתון מאומה. וכן הוא לעולם כי מציאת כל תחתון הוא רק ע"י מיעוט ולמום בעיקר אור העליון וכמ"ש בדרושי נקודות פ"ב. והוא נודע ופשוט.

[ג] **וכאשר** נתבונן עוד. הנו מוצאין שגם שאר כל השינוים כולם אינם באמת שינוים כלל כי הרי ידוע הוא שכל לידת אור חדש הוא לעולם ע"י זווג, ונמשך כל אור חדש רק מהמלכו' דהעליון לבד, שהוא רק מבחי' האחרונה שבו, והגם שכל זווג הוא באמת ע"י תוספת אור ומוחין הנמשך מלמעלה למעלה עד א"ס ית"ש. עכ"ז הנה אינו נמשך מכל עליון להתחתון אלא רק מהמלכו' האחרונה לבד שבו. עי' שער או"א ספ"ט ובמוחין דצלם בפ"ד וכנודע. וא"כ הרי נמשך מכל התפשטות הב'. ג"כ אלא רק מהבחינה האחרונה לבד דהעליון. וכן הוא ידוע עוד כי הנה סדר יציאת ומציאות כל אור. הנה הוא נעשה רק ע"י עיבור יניקה. קטנות גדלות שהם בחי' מלכו' נה"י חג"ת חב"ד ונמשך מציאותו דכל פרצוף רק מלמטה למעלה שהוא ממלכות עד הכתר ובאים כל המדרגות שבו רק אחד לאחד. ונשלם בכ"א פרצופי הזו"ן שבו מתחילה. כי הרי בעת העיבור שאז נשלם בו בחי' הנפש והמלכו'. הרי לא בא לו אז עדיין מבחי' הרוח והז"א כלום, וכן ביניקה הוא עומד בבחי' הרוח וז"א וחסר לו אז בחי' הנשמה שהוא בינה ונמצא שגם בהתפשטות הב' הרי נעשה בכ"א בחי'. הה' פרצופים שבו רק מלמטה למעלה, והם נעשים בו רק אחד לאחד, ונשלם הזו"ן שבו מתחילה. והרי ישנם כל הבחי' אשר חשבנו בהד' שינוים. הנה ישנם באמת בהתפשטות הב' ג"כ כי לידת כ"א הרי הוא רק מהבחי' האחרונה דהעליון. ויוצאים הה' פרצופים שבו אחד לאחד, ומלמטה למעלה. ונשלם הזו"ן שבו מתחילה. ומה גם כי הרי בארנו לעיל כלל ד' וכלל ו' שכל יציאת האור דהתפשטות הא'. הנה היה ג"כ ע"י בחי' לידה וע"י הזווג מהעליונים שעליו. והיה ג"כ ע"י תוספת אור ומוחין אשר מלמעלה למעלה עד א"ס ית"ש. א"כ הרי נמצא כי היה באמת כל סדר התפשטות הא' והב' שוין בכל עניניהם.

[ד] **אמנם** מה שאמרנו כי היה בהם שינוים. הנה כ"ז הוא רק כאשר נעריך אותם זה כנגד זה. וכשאנו מסתכלים באור ההתפשטות הראשון בעת גילויו וירידתו בעולם התחתון. הנה אז נראה בהם באמת כל הה' שינוים הנזכרים. כי הרי בעת אשר ירד ההתפשטות הראשון למטה. ונתקרב למדרגת התחתון הרי היה שם הגילוי דבחי' אור לבד בלא כלי כלל. וכנ"ל שבחי' הכלי אשר היה בו ממקורו לא נחשב למטה לכלי כלל. וא"כ הרי היה ההתפשטות הראשון אור בלא כלי והיא השינוי הא'. וכן באשר שכל אותו ההתפשטות הראשון הנה עיקרו הוא רק ממדרגת עולם העליון. אשר בערך התחתון. לא ניכר בהעליון בחי' הפרצופים כלל. ולא מבחי' זווג עיבור ולידה כלל. וכל הגילוי דהתפשטות הא' למטה, הוא רק בבחי' אור כללי מופלא ונעלם משא"כ בהתפשטות הב' אשר הוא יצא בהגילוי דה' פרצופים ובהגילוי דכל בחי' הנזכרים כולם ולכן בהעריך זה מול זה אז נראה ביניהם כל הה' שינוים הנזכרים. אבל באמת לא היה ביניהם שינוים כלל והיו כולם בסדר אחד.

ושמע והבן עומק הדברים. כי הנה כל אור היורד מלמעלה למטה על דעת להשאר שם הנה אינו עומד בם מציאותו במדרגה אחת לעולם אלא שמתחלף ועולה תמיד מעלוי לעלוי כי תחילת מציאותו של כל פרצו' הרי הוא רק בבחי' עיבור וקטנות. עד שנשלם לבחי' ז"א ואח"כ הוא מתגדל ומתעלה והולך ונשלם בהמוחין והגדלות ועי"ז הנה מוציא הוא פרצופים אחרים ממנו. ונעשה לבחי' או"א. ואח"כ לבחי' א"א ואח"כ לבחי' עתיק. ורדל"א וא"ק עד שחוזר בא"ס ית"ש. עי' דברינו בספר הקדו"ש שער ז' פ"א א"כ נמצא שכל אור ופרצ' כאשר מתחדש ונולד הנה הגם שבתחילת מציאותו הוא בתכלית הקטנות, עכ"ז הנה כלול בתוכו בכח ובהעלם כל כחות הגדלות וכל כחות האורות והפרצופים העתידים להוולד ממנו. אך כ"ז הוא רק בהי"ס והאורות דההתפשטות הב' אשר לכל עולם כי משום שהוא המציאות העיקרי דאותו העולם ועל ידו נבנה ומתקיים כל אותו העולם כולו עד סוף הזמן דתכלית תיקון האחרון. ולכן יוצא כל ספי' ואור שבו. כלול בתוכו כל הספי' והאורות שעתיד להוולד ממנו עד סוף זמן קיום העולם כולו. ונמצא כי יציאת כ"א הוא מסודר על שני בחי'. היינו אחד מלמטה למעלה. והוא במה שהולך וגדל מעיבור ליניקה ומיניקה לקטנות ומקטנות לגדלות עד שנשלם כל עצמותו גופה. והשני מלמעלה למטה, והוא במה שכלול בו ויוצא ממנו אח"כ כל הפרצופים שתחתיו. אשר הם כולם במדרגה למטה ממנו והוא בבחי' א"א והו"א אליהם כנז'. משא"כ בההתפשטות הראשון אשר לא היה יציאתו להשאר שם כלל. ולא ירד שם להמציא ממנו עצמו שום פרצו' למטה כלל. והיה כל יציאתו למטה רק בבחי' פרצו' אחד הנוגע לעצמותו לבד כי הוא כולו לתועלת אחת והיינו להעשות שורש למטה. וא"כ הרי נסדר בו סדר מציאותו וגילויו למטה. רק אותו הסדר אשר ישנו בפרצו' אחד בכל מה שנוגע לעצמותו לבד מתחילת מציאותו עד שנשלם פרצופו המוכרח לו וזהו מה שיצא בבחי' הי"ס שבו רק אחד לאחד מלמטה למעלה. כי הוא ע"ד יציאת כל פרצוף בבחי' עצמותו גופה. שנעשה מתחילה הקטנות שבו ואח"כ הגדלות שבו. והולך וגדל רק ממטה למעלה. וזהו ג"כ מה שלא נשלם בו רק הזו"ן משום שעיקר כל פרצו' הוא רק הזו"ן שבו כנודע וכן הוא עוד כי משום שכל עיקר יציאתו. הרי היה רק להעשות שורש להתחתון וכל שורש דהתחתון עיקרו הוא בהמלכו' דהעליון כנודע. לכן נשלם המלכו' בההתפשטות הא' גם מתחילה להז"א. כי היא העיקרית השולטת אז. כי בשבילה יצאו כולם. משא"כ ההתפשטות הב'. אשר ממנו נבנה כל העולם כולו ומתקיים בו לעולם. הנה יצא הוא כלול מה' פרצופים ממש. כי כן הוא מדרגת כל עולם להיות בה' פרצופים דוקא. וכן כל פרצו' ופרצו' שבו יצא מסודר על ב' הבחי'. אחד מה שנוגע לעיקר עצמותו גופה. ובזה היה הסדר שבו. כמו בההתפשטות הא' בכל אותן הבחי' שחשבנו לעיל בהד' שינוים האחרונים. כי הרי יצא רק מהבחי' האחרונה דהעליון כנ"ל. וכן הבחי' דעיבור יניקה קטנות גדלות. שהם המדרגות דנרנח"י. מלכו' נה"י חג"ת חב"ד שבו. הנה באו בו ג"כ רק ממטה למעלה. ואחד לאחד. ונשלם גם בו בחי' הזו"ן שבו מתחילה. כי כן הוא הדרך בכל פרצו' כנ"ל כי כ"ז הוא מה שנוגע לעיקר עצמותו גופה דכל פרצו'. אמנם הנה יצא כל פרצו' בבחי' שנית ג"כ והיינו כי ניתן ונתייסד בו הכח להוציא כ"א פרצופים אחרים תחתיו ויצא כ"א כלול בכל מה שעתיד להוליד ממנו עד סוף זמן דתכלית תיקון האחרון, וע"ד שהיה נכלל באדה"ר כל הנשמות עד סוף כל הדורות כולם, וזהו מה שמבואר בדברי הרב

במטי ול"מ פ"ב וכן בנקודות פ"ד, כי יצאו מלמעלה למטה, וככל עליון היה כלול בו כל התחתונים כולם. כי כאשר יצאה ספי' הכתר. הנה יצא בב' הבחי' והסדרים. כי בכל מה שנוגע לעיקר עצמותו עד השלום מציאותו גופה. הנה בזה היה בו בודאי ג"כ רק סדר התהוותו ככל הסדר שבהתפשטות הא' מתחילה קטנות ואח"כ גדלות וכנ"ל אך מה שנוגע להפרצופים שתחתיו ושאחריו הנה נתייסד בו לזה הסדר להיפך כי הרי יצא כלול מכולם שהם היו כולם כלולים בו בכח ובהעלם גם מתחילת מציאותו והיה כלול מכל הד' פרצופים שתחתיו. וכן היה כלול ג"כ מכל הפרצופים שהיה עתיד להתגלות עד סוף הזמן כולו. ובזה הרי הוא בבחי' מלמעלה למטה ונשלם הוא מקודם כי הם למטה ממנו במדרגה וכל יציאתם וקבלתם הוא ממנו. וכן הוא כי הרי בבחי' הזה הנה הוא קשור ודבוק בא"ס ית"ש כי כל הכחות הכלולים בו לכל מה שתחתיו הנה רק מבחי' הארת א"ס שבו המתייחד בכל עליון ומתגלה בו בכח המציאות דכל התחתונים אשר תחתיו להוציא ממנו ועל ידו ונמצא שבכל מה שנוגע להפרצופים התחתונים הנה בזה הוא הסדר להיפך מהסדר הנוגע למציאותו עצמו. ונתייסד בכ"א הב' הסדרים ביחד. וכמו שבארנו עומק הענין הזה לעיל כלל ט' ע"ש ענף ה' ו'.

והרי לנו מכ"ז כי כל הה' שינוים הנ"ל הנה ישנם באמת בכל פרצו' ופרצו' עצמו והם הב' סדרים דמלמעלה למטה אשר נתייסד בכ"א כנ"ל כלל ט' ומה שאמרנו. כל הה' שינוים. כי גם השינוי הראשון הנה ישנו ג"כ שהר' במה שנוגע לעיקר עצמותו דכ"א הרי נעשה לו שורש האור מקודם. והוא הכח אשר מונח בהעליון ומוכן בו לצורך התחתון ואמרנו שהוא מיוחד לאור א"ס ית"ש המתייחד בכל עליון. והוא האור והשורש דהתחתון. וא"כ הרי נעשה לכ"א האור מקודם. כי הכלי שלו הוא אינו נעשה לו אלא רק אח"כ. והיינו בעת הזווג דכל עליון אשר לצורך התחתון הנה אז נתלבש אותו האור בטפה הזרעית וכידוע בסוד אמ"ד וק"ב אבל במה שנוגע מהעליון עצמו לצורך התחתון הרי נעשה הכלי מקודם כי אותו הכח המוכן בכל עליון לצורך התחתון והוא מהארת אור א"ס כנ"ל בסמוך והוא האור. הרי הוא רק אחר שנתגלה מציאות דהעליון גופה. והוא הכלי לאותו האור [והוא ע"ד שכתב הרב במ"ן ומ"ד דרוש ח' בסוד אלו"הן. והרי לנו עכ"פ כי כל הה' שינוים הנה ישנם בכל פרצו' ופרצו' עצמו בין מה שנוגע לעיקר עצמותו גופה לבין מה שנוגע ממנו לפרצו' השני שתחתיו. וישנם בכל אחד ב' הסדרים ביחד.

אמנם כ"ז לא שייך אלא רק באור ההתפשטות השני אשר יצא אז כ"א להמציא ולהוליד פרצופים אחרים ממנו. משא"כ בההתפשטות הא' אשר לא היה יציאתו להמציא למטה פרצופים אחרים ממנו עצמו כלל. וכל יציאתו לא היה אלא רק להעשות ע"י הירידה שורש עליון להתחתון. והיה ירידתו על מנת לחזור תיכף למעלה ולהשאר שם לעולם כי הוא באמת רק ממדרגת העליון לבד כנודע כ"ז בדברינו וא"כ הרי נעשה ע"י ההתפשטות למטה רק לבחי' פרצו' אחד לבד שהוא פרצו' הכתר עליון שורש עליון לאור ולא יצא ולא ירד למטה אלא רק בשביל מציאותו עצמו. שיעשה הוא מציאת שורש עליון אשר בעולם העליון לצורך התחתון. אבל לא להוליד מעצמותו גופה פרצופים למטה. כלל אלא רק להאיר להם מבחוץ ולמעלה ובבחי' אור מקיף ולכן לא נמצא באור התפשטות הא' אלא רק הסדר אשר ישנו בכל פרצו' במה שנוגע לעיקר מציאותו לאור אבל הסדר השני מה שנוגע להולדות פרצופים אחרים ממנו. לא נמצא בו כלל וזהו הענין דהה' שינוים שיש בין התפשטות הא' להתפשטות הב' אבל באמת הרי נמצא אותו הסדר דמה שנוגע לעיקר עצמותו. בהתפשטות הב' ג"כ וא"כ הרי לא נשתנו כלל. אלא שבהתפשטו' הב' הנה יש בו עוד סדר נוסף אשר הוא היפך מהראשון ואותו הסדר נוסף הוא אשר לא נמצא בהתפשטות הא' וכנ"ל.

[ה] **והאמת** הוא כי בעומק הנה ישנו גם הסדר השני בהתפשטות הא' ג"כ כי גם בו הוא כח ההולדה וכלול בו כל מה שתחתיו. כי כל עיקר דהתפשטו' הב' הרי נולד רק ממנו. וכנ"ל בענפים הראשונים אלא משום שהוא ממדרגת עולם העליון הנה לא ניכר בהתחתונים עצמותו כלל ושם ממנו רק בבחי' יש מאין ולכן לא ניכר למטה הסדר השני אשר לצורך הולדת התפשטות הב' ממנו מאומה משא"כ הסדר הראשון הנוגע לעיקר עצמותו. הוא ניכר היטיב גם למטה משום שכ"ז הנה נעשה בו רק ע"י ירידתו למטה באותו העולם השני. (בעת ההתפשטות הא') שע"ז הרי נעשה ראוי בו להיות שורש להתחתון כנודע בדברינו אבל ההולדה אשר מוליד ממנו את כל האור דהתפשטות הב' הנה הוא רק אחר שעלה למעלה וכנ"ל ענף א' ב' ולכן לא ניכר בעולם התחתון מאותה הסדר דההולדה אשר בו מאומה. כי הם כנגדו רק בבחי' יש מאין כנז' ולא ניכר בהם יציאתם ממנו כלל והרי נמצא כי באמת ובעומק הנה שוה ההתפשטו' הא' להתפשטו' הב' מכל וכל ואין ביניהם שום שינוי כלל כי ישנם ב' הסדרים הנזכרים בכ"א ואחד.

והרי נתבאר בעה"י ענין הה' שינוים כל הצורך לענינינו. אמנם מה שהערינו עוד לעיל אות ו' בענין השינוי דהשם מ"ה זה יתבאר לקמן כלל ט"ז ענ"א בעה"י.

ענף י'.

אמנם הנה אותן הב' סדרים שאמרנו אשר ישנם בכל פרצו' והם זה היפך מזה וכנ"ל ענ"ט הנה הם עצמן לסבת עומק הכוונה בכל הבריאה בכלל. לפי התיקון והתכלית אשר כיון בהם המאציל ית"ש בכל בריאת עולמו. וכמו שבארנו בזה לעיל כלל ט' ענף ג' ד' וכן שם ענף ח' י' ע"ש והמצא. אך עכ"ז הנה נוסף עתה לבאר בזה עוד איזה דברים למען שמו יתברך.

הנה אנו רואין מכוונתו ית"ש בסדר בריאת עולמו כי היה רצונו ית"ש לברוא המון ברואים לאין תכלית במדרגות שונות רבות מדרגה למטה מדרגה עד תחתית התחתית מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב וכמו שידוע ממדרגת ד' עולמות אבי"ע ובפרטי העשיה וכל צבאיה הטוב והיפך המרובה שבה, והיה רצונו ית"ש לגלות אח"כ מלכותו על כולם, להתם פשע ולכלות רשע, ולברר וללבן ולזקק ולזכך. עד שתהיה כל הבריאה כולה קודש לה', וכדי להחזירה כולה לשרשה העליון להתעדן ולהתענג בנועם זיו קדושת אורו ית"ש.

והנה נסדר סדר התיקון על ג' ענינים, אחד סדר הכלילות, והשני סוד הכללות, והשלישי סוד האחדות, והתיקון דסדר הכלילות, ענינו הוא, מה שכל השונים והמינים והפרטים שבכל המציאות כולו הנה הם נקשרים ונלוים זב"ז, ע"י שנצרכים זה לזה תמיד ונעזר כ"א ע"י חברו ונתקן כ"א ע"י זולתו ונכללים זה בזה עד שנעשים כולם לפרצו' אחת, וכמו שהסכימו בזה כל חכמי לב שכל המציאות כולה בכל הפרטים שבה הנה היא רק קומת פרצו' אדם אחד, והוא התיקון דג' קוין הנודע בדברי הרב זללה"ה, שנעשה כל הבריאה לפרצו' אחת שכל הפרטים כולם נקשרים ונכללים זב"ז ונתקן ונתעלה כ"א ע"י חברו, והתיקון הזה הנה הוא נעשה תמיד וניכר ונתגלה לכל והוא נעשה ע"י כל אדם וע"י כל בריה כי הוא מטבעי הבריאה אשר נתייסדה להיות כולם תלוים זב"ז ולהתתקן כ"א חברו, והוא נתקן ונעשה תמיד מעשה בראשית עד סוף כל זמן קיומה, והנה הוא נעשה ע"י יציאת השם מ"ה כי על ידו נשלם כל מעשה בראשית ונתייחדו זב"ז ונעשין כולן לקומה אחת בג' קוין כנודע, ויתבאר עוד בזה לקמן כלל י"ז בעה"י, והוא התיקון דסדר הכלילות.

תיקון השני הוא התיקון דסוד הכללות, וזה לא נעשה אלא רק ע"י התורה והמצוה, והוא נעלם עתה מאד, ולא נעשה עתה הלא רק במיעוט גדול ועיקרו הוא רק לעתיד, וענינו הוא, כי רצונו ית"ש הנה הוא, לכלול ולייחד את כל המציאות כולם כל ענף בשרשו וכל טפל בעיקרו, ויעלה כל מדרגה התחונה בהעליונה שעליו, וכל עולם תחתון בהעליון והעליון בהעליון, עד שיעלו כולם לשרשם הראשון שיצאו משם, שהוא המלכות דאצילות, כי כל עולמות בי"ע הם כולם כחות המלכו' ותולדותיה, ותחזור המלכו' להעלות ולאסוף את כל כחותיה בתוכה ויכנסו כולם בה, ונכללו עמה לחד ממש' ואז תחזור היא עמהם יחד לאימא עלאה, בינה, וכ"ז יהיה באלף הז', שהוא ענין מ"ש רז"ל וחד חרוב וכן בספרא דצניעותא פ"א, שביעאה עלייהו דאתתקף בלחודוי ואתחרב כולא בתריסר שעתא וכן שם סוף פ"ה קרן ביובלא אתעטר עטירא באימא כו' והוא חוזרין לשרשן, וכמ"ש הגר"א שם ע"ש. כי באלף הז' יעלו כולם לשרשן,

והוא התיקון דסוד הכלילות. ולא יהיה ניכר אז מציאותם כלל, וכ"ז יהיה אחר ימות המשיח, כי בימות המשיח יתבטל כל הזוהמא והרע מכל וכל, ויזדכך כל המציאות כולה מעכירותה [והזיכוך יהיה ע"י הג' סעודות העתידים, שהם סעודות דבהמות בהררי אלף, וזיז שדי ולויתן (וכמ"ש בויקרא רבה ס"פ כ"ב ובכ"מ ובפסיקתא דרב כהנא בפסקא קרבני לחמי), כי הם יזכו את הגוף ע"ד שהיה במן, וכמ"ש רבינו בחיי בס' שולחן ארבע שער ד' ע"ש ונראה כי מהסעודות הללו יזונו בכל ימות המשיח כולם ויהנה ויזדכך מזה כ"א לפי ערכו, ע"פ מעשיו והיקוני שתיקן את עצמו בעוה"ז]: ואח"כ הנה יהיה הצירוף והליבון הגמור, שהוא יום הדין הגדול הנאמר עליו, מלאכי ג', הנה היום בא וגו', כי כאשר יעלה כל התחתון בהעליון, אי אפשר לעלות אלא היותר זך שבו לבד, וזהו הבירור האמיתי והליבון הגמור שיהיה אז, וכמ"ש וישב מצרף ומטהר וגו' וזיקק אותם וגו', עד שיוגמר ויושלם הזיכוך לגמרי, עד שתהיה רהויה כל המציאות להתקדש באור אלהותו ית"ש, ולחזור ולהכלל בשורשה, שהוא המלכו' דאצילות כנז', והמלכו' תעלה עמהם לבינה להזדכך עוד שם ולהתקשט את עצמם להתיקון דסוד היחוד הגמור, והיינו להתייחד אח"כ גם באור א"ס, וכ"ז יהיה באלף הז', ואח"כ יחזרו לצאת כולם כבראשונה, וכמ"ש בספד"צ פ"א שם, תליסר יקים לון ברחמי ומתחדשן כקדמיתא וקמו כל איכון שתא והוא חיי עולם הבא העיקרים, שהוא באלף הח' והט' והי', אשר אז יתוקנו ויתעלו במעלה אחר מעלה, עד שיזכו כולם להיחוד דאור א"ס ממש, שהוא התיקון דסוד האחדות, וכל הזמן דאלף הז', הנה הוא התיקון דסוד הכלילות שאמרנו כי יוכללו בשרשם כנז', אבל הזיכוך להתיקון דסוד האחדות, הוא בזמן אלף הח' והט' והי' שהוא חיי עולם הבא העיקריה, שיעלו אז מעלה מעלה עד המלכות דא"ס ית"ש, וכמו שיתבאר עוד לקמן כלל י"ז ענף ד' בעה"י עש"מ, והנה כל אלו התיקונים הנה הם נעשים באמת תמיד גם עתה וכמו שבארנו לעיל כלל ב' ענ"ג וכלל ט' ענף ג' ד' ח' י', אמנם עתה הוא רק במיעוט גדול ונעלם מאד וגם הוא רק הכנה על לעתיד, כי כל התיקונים הנעשה גם עתה למעלה עכ"פ, וכמו שבארנו שם, הרי אין לכל המציאות כולה שום הרגש בזה, כי הם רק בבחי' הכנה לבד, ולא ניתן עדיין להנות מהם כלל אלא שנתקנו והוכנו על לעתיד,

והנה אנו רואין מכ"ז כי היה רצונו ית"ש להמציא מציאיית רבות אין חקר ולחזור ולכלול אותם בהתיקון דסדר הכלילות ואח"כ בהתיקון דסוד הכלילות וליחדם אח"כ בהתיקון דסוד האחדות, וכן אנו רואין ג"כ שהיה רצונו ית"ש להמציא את המציאיית במדרגות רבות זה למטה מזה עד המדרגה היותר שפלה האפשר להמצא בחק הבריאה וכן כל מציאות עצמה נברא ג"כ בסדר כזה שהיא תמיד בעולה ויורד והיא נבחן בחלוקת מדרגות רבות בה גופה, עד מדרגה היותר שפלה שאפשר להמצא בה, וכ"ז הוא כדי שיהא כל המציאות כולה בכלל, וכן כ"א בפרט, כלי מוכשר לקבל טובתו וברכתו ית"ש,

והוא ע"פ מה שאמרו במדרש תמורה, שאין שום דבר ניכר אלא רק מהפכו, ואמרו שם פ"א כי אלולא מות לא נקראו חיים ולא נודע שהם חיים כו', ושם פ"ב אלולא מות לא היה חיים ואלולא חיים לא היה מות אלולא שלום לא היה רע ואלולא רע לא היה שלום כו' אם אין טהרה אין טומאה אם אין טומאה אין טהרה אם אין צדיק אין רשע כו' כו' ע"ש, ולכן היה תחילת בריאת כל מציאות ומציאות בתכלית החסרון בתחילה, כדי להרגיש ולהנות מנועם זיו הטובה והתענוג אשר אח"כ, וע"י שנולד כל אדם במקום חושך ואפל ובתכלית השפלות, עי"ז נהנה ושש ושמח, מעלייתו וטובתו, ואם שלא היה נברא מתחילה חסר, לא היה נהנה משלימותו כלל ולא היה מתענג מטובתו מאומה, וזהו ענין כל החסרונות ומיעוטים, אשר נתבאר מדברינו לעיל ענ"א בענין הה' שינוים, ונתייסד מציאות כל פרצו' [בכל מה שנוגע לעצמותו גופה] בכל הה' מיעוטים שבארנו שם, כי עי"ז נעשה מוכן ומוכשר לקבל טובתו וברכתו של המאציל ית"ש, ונהנה ומתעדן בנועם זיו אורו, אשר משפיע בו ומשלים אותו אח"כ, בכל הג' תיקונים דסדר הכלילות וסוד האחדות שאמרנו.

וכן הוא בסדר בנין כלל הבריאה כולה, כי ע"י שילוח בעולם הנקודות חסרים מהיחוד דאור א"ס ונתפזרו ונפרדו בסוד רשות כרכים בעולם התהו כנודע, הנה עי"ז הרגישו אח"כ מנועם זיו האור דהשם מ"ה, אשר נכללו על ידו כולם, בקומה אחת, שהוא בג' קוין כנודע, שהוא התיקון דסדר הכלילות כנז', וכן נהנים ומתענגים תמיד בהתוספת אור וברכה אשר מקבלים תמיד מלמעלה בכל מה שנוגע לתולדות פרצופים אחרים מהם, ומתעלים עי"ז ממדרגה למדרגה, ממדרגת זו"ן למדרגת או"א ומאו"א לא"א, ומא"א לרדל"א, וכן למעלה למעלה, ונתקנו ונשלמו מכל הה' מיעוטים שהיה חסר להם בתחילה, ונעשים הם שורשים ומקורים בכל שפע ישועה וברכה, לכל התולדות שאחריהם, וכמו שבארנו לעיל ענ"א שבכל מה שנוגע לתולדות פרצופים אחרים, המתחדש ונולד מכ"א, הנה בזה הוא הסדר להיפך, שהוא מלמעלה למטה, וע"י כלילות, וע"י תוספת אור וברכה מכל העליונים עד א"ס ית"ש, ואז הנה מרגיש מטובתו ושש ומתעדן בתיקון השלימות אשר נשלם מחסרונו שבתחילה וכן נתוסף לו עי"ז תמיד עונג על עונג מריבוי ברכה שמתברך תמיד, ע"י תולדות פרצופים חדשים, שמתחדשים בכל עת על ידו ובסבתו ע"י מה שהוא שורש אליהם וע"ד שאדם הראשון וכן האבות אברהם יצחק ויעקב נהנים ושמחים ומקבלים תמיד עילוי רב ע"י מציאת כל דור ודור המתחדשים תמיד עד סוף כל הדורות ומשום שכולם הם מהם והם השורש של כולם וכן הוא עד"ז בהפרצופים העליונים וכמו שכתבנו בספר הקדו"ש שער ז' פרק ז' ע"ש ותבין וכ"ז הוא הכל ע"י החסרונות והמיעוטים שנבראו בתחילה ונעשה עי"ז כ"א כלי מוכשר לקבל טובה וברכה עד אין קץ ומתגדל והולך כל פרצו' מלמטה למעלה וכלל הסדר הכלליות שאמרנו, והיינו כי נכללו כל המציאות שבכל דור בקומה אחת, וכן נכללו ג"כ כל הדורות כולם בקומה כללית אחת, ומקבלים תועלת זה מזה (וכמו שכתבנו בעקודים פ"ג אות מ' סי' ג'. ובכ"מ מדרינו) וכן הוא ג"כ כי ע"י שירדו מתחילה כל האורות והפרצופים ובפרט העולמות בי"ע ונתרחקו משרשם ונתגלו כ"א למציאות בפנ"ע ע"י הכלים והמסכים והעביות ולכן אחר שיזדככו מעביותם ויתוקנו להכלל כ"א בשורשו ובשורש שורשו שהוא התיקון דסוד הכלילות, ויתוקנו עי"ז עוד להתיקון דסוד האחדות לאור באור א"ס ממש, אז ירגישו כולם מגודל העונג והנועם דהזיו והזוהר הזה והוא תכליתם הנצחי אשר אחר תיקון האחרון שיתעלו אז בהשלימות היותר אפשרי ויתענגו מטוב אור קדושת א"ס ית"ש לעד וכ"ז הוא הכל רק ע"י שילוח מקודם בחסרונות ומיעוטים ובירידות המדרגות וכנ"ל והרי נמצא כי סבת הב' סדרים אשר נתייסד בכל פרצו' הנה הוא לסבת טובתו ותכליתו כי רק בזה תלוי הצלחתו העיקרית והרגש טובתו וברכתו הנצחית.

והנה היה הענין דהב' סדרים שאמרנו בכל פרצו' ומציאות אשר בכל העולמות כולם, כי כולם נאצלו ונבראו ונוצרו ונעשו רק לקבל טובתו וברכתו של המאציל א"ע ית"ש בתכליתם האחרון הנצחי והוא ע"י שכל החסרונות והמיעוטים הנזכרים הנה נעשה מתחילה בכולם שוה, אלא שבכ"א הוא לפי ערכו כי כשם שירד ונתרחק מתחילה המדרגה התחתונה שבעשיה, ונתעבה ונתגשם בכל העיבוי שבה ע"י ריחוקה משרשה ומשורש שרשה שבהמלכות דאצילות כן הוא עד"ז נתייסד מתחילה כל שורש החסרונות והמיעוטים הללו בהמלכו' דאצילות לפי ערכה ע"י ירידתה וריחוקה משורשה ומשורש שורשה אשר בהמלכו' דא"ס וכן הוא עד"ז בכל הפרצופים כולם ובכל העולמות כולם כי כולם הם שוים בחסרונם לפי ערך כ"א, וכן הם שוים אח"כ בהנאת טובהם אחר שיתוקנו בכל הג' תיקונים הנ"ל אשר הוא ג"כ בכ"א לפי ערכו ע"י עלייתו ויחודו בשורשו ושורש שורשו אשר בא"ס ית"ש כי ישנם רבוא רבואות מדרגות אין חקר בהעולמות דא"ס וכן אח"כ בעולמות הנאצלים, ואח"כ בעולמות הנפרדים וכ"ז הוא ע"י הצמצום דא"ס ית"ש אשר ירד בגילוייו ונמשך בהם לאט לאט ור"ל שכ"א הוא קרובה במדרגתה וסמוכה להעליונה שעליה בכל האפשרי וכ"ז הוא

בהעולמות דא"ס וכל שיעורי המדרגות שירד בהם, הם כולם שרשים להאצילות, כי מכ"א נאצל אח"כ בחי' אחת כנגדה בהאצילות, וכן מכ"א שבאצילות נברא אח"כ בחי' אחת כנגדה בהעולמות הנפרדים ונמצא שכל מציאות ומציאות וכל פרט ופרט שבכל עולם ועולם הם כולם שוים בירידתם וריחוקם משורשם שוה בשוה ממש, והם נשתוו בירידת המדרגה ופחיתת המעלה הנעשה בכ"א ע"י ירידתו וריחוקו משורשו. כזה כן זה, אלא שבכל עולם הוא לפי מציאותו ועצמותו המתייחס אליו והוא לפי קרבותו אל המאציל כמה שהוא יותר עליון, אבל בריחוקם משורשם הם כולם שוים ממש. כי הרי כל מי שהוא יותר עליון הוא שורשו ג"כ יותר גבוה וא"כ הרי רחיק היותר עליון שבאצילות משורשו שבא"ס כשיעור הריחוק התחתון שבעשיה משורשו שבאצילות וכן נחשב ג"כ מצב המציאות העיקרי ומדרגתו של היותר עליון שבאצילות לפחיתות מעלה אליו הנעשה בו ע"י ירידתו וריחוקו משורשו, כמו מצב המדרגה ופחיתת מעלה אשר להיותר תחתון שבעשיה ע"י ירידתו וריחוקו משורשו שבאצילות וא"כ הרי נמצא שהחסרונות והמיעוטים הם בכולם שוה ממש, ועי"ז הרי הם כולם שוים ג"כ בכל ענין הג' תיקונים הנזכרים השייך בכ"א לפי ערכו, וכן בהנאת קבלת טובתם אשר אחר תיקונם ועלייתם, כי כ"א מתענג ומתעדן בנועם הזיו והזוהר אשר ע"י עלייתו ויחודו בשורשו, ונמצא כי כל ריבוי המדרגות והפרטים כולם אשר אציל וברא ויצר ועשה המאציל ית"ש, הנה היה הכוונה על כ"א ואחד ממש בפרט להביאו לתכלית הנועם דהזיו והזוהר דאור א"ס ית"ש, והיה כ"א לכוונה תכליתית. אשר לו עצמו בפרט ג"כ, אמנם אותה הכוונה לא נשאר עומד בפרטיות ח"ו כי הרי הכוונה התכליתית הוא לסוד האחדות השלימה שיכללו כולם בסוד האחדות ממש. ולא יהיה אלא רק ה' אחד ושמו אחד. ונשגב ה' לבדו ביום ההוא.

ענף י"א:

והנה בדברינו הללו יתבאר לנו מחלוקה הקדומה אשר נראה בין הרמב"ם ז"ל וסיעתו לבין הר"מ גבאי ז"ל ודעמיה. בענין תכלית כל המציאות כולו. אם הוא כ"א לכוונה תכליתית לעצמו, או שהוא רק לתכלית האדם לבד וכמ"ש במורה ח"ג פ' י"ג ובעבודת הקודש להר"מ גבאי ז"ל בחלק התכלית, בפרקים הראשונים שם והאמת הוא כי אלו ואלו הם דברי אלהים חיים, כי הנה כל המציאות כולו אשר מראשית הגילוי דאור א"ס ית"ש שהוא מהתחלת הקו ולמטה וא"ק והעקודים והאבי"ע, הנה הוא באמת רק מציאות כללית אחת וקומת פרצו' אחד. וכמו שמבואר בדברי האריז"ל בשער סדר אצילות בקיצור פ"ב ופ"ג ובשער דרושי אבי"ע פ"ב ובכ"מ והוא פשוט למבין, והנה בקומת פרצו' אדם אחד, הרי ידוע סוד שכל חלקי פרטיו שבו הם כולם נצרכים זה לזה ואי אפשר להתקיים אלא ע"י כולו, וכן לא נשלם תכליתו בו אלא ע"י כולו דוקא, כי הנשמה הוא נצרך להגוף והגוף לנשמה כי הרי נשמה לבדה אין לה מקים וקיום בהעוה"ז כלל וכלל וכן הגוף בלא הנשמה אינו אדם כלל, וכן עד"ז כי כשם שאי אפשר לחציו התחתון שבהאדם שהוא החלק אשר מחזה ולמטה להיות לו חיות וקיום בלתי החלק העליון שבו כן הרי אי אפשר לחציו העליון שבהאדם שהוא החלק העליון שבו אשר מהחזה ולמעלה היינו הלב והראש והמוח הרי אי אפשר להם ג"כ להיות חיים ולהתקיים אפי' שעה אחת בלתי חלק התחתון שבו אשר מהחזה ולמטה וכל הרמ"ח אברים ושס"ה גידים שבאדם הרי הם כולם נצרכים זה לזה ונעשו זה בשביל זה והם כולם עיקריים בו, וכשיארע איזה צער ותלאה לאחד הרי מרגיש בכולו וכשעומד בו כ"א על תיקונו הרי הוא תועלת לכולו. וכן כל מעשיו ופעולותיו של האדם הנה הם נגמרים ונעשים רק ע"י כולו דוקא וכן נשלם תכליתו האחרון, תכלית אחד לכל קומתו כולו ור"ל שאין לחלק הנאת התכלית לכל אבר בפרט אלא שהוא מיוחד בכולו. שכל האדם כולו בכל אבריו ובכל חלקיו הוא יבוא לתכליתו האחרון להדבק באלהי"ם חיים ולהאיר באור פני מלך חיים ע"י כל חלקיו ופרטיו שבו.

והנה כן הוא בדרך זה ממש בכל העולמות כולם אשר מראשית הגילוי דא"ס ית"ש בהעולם דקו ולמטה עד סוף העשיה, הנה כולם הם רק קומה כללית אחת הנצרך ומוכרח זה לזה ונעשה זה בשביל זה וזה בשביל זה, וכ"א הוא טפל לחבירו בעניניו שתלויים בו ומקבל ממנו, וכן הוא עיקר לחבירו בהענינים אשר חבירו מקבל ממנו ותלוי בו, והן הסבה והן התכלית נעשים באמת רק ע"י כולם יחד דוקא. ויש כוונה תכליתית לכל פרט ופרט מהמציאות כולו שבכל העולמות כולם, אמנם לא נעשה ולא נגמר אלא רק ע"י כולם דוקא, ותכלית אחד לכולם ור"ל שהתכלית דכל פרט הוא תלוי ומיוחד בכולו, שלא יבוא להנאת תכליתו ליהנות מנועם הזיו והזוהר העתיד, אלא רק ע"י כולם דוקא, וביחיד כולם כי כולם הם רק אחד, וכן הם עומדים כולם רק לתכלית אחד, וכ"ז הוא משום כי הם באמת כולם רק קומת פרצו' אדם אחד. וכן הוא עוד כי כל עניניהם ומאורעותיהם תמיד אשר נעשה בכל העולמות כולם בכלל ובפרט וכל מה שמתחלף עליהם תמיד מעלייתם וירידתם, אשר כ"ז הנה הוא הסבה והמסובב להתכלית האחרון. הנה הוא ג"כ סיבה אחת לכולם יחד.

אמנם הנה כשם שאין שייך לדרוש ולחקור על מציאת האדם הפרטי התחתון לאיזה תכלית ברא אותו הקב"ה בכ"כ אברים וגידים ולמה לא הספיק להוציא תכליתו ממנו מחציו העליון לבד או מחציו התחתון לבד כן אין שייך להתבונן ולחקור כלל על תכלית מציאות דהעולמות העליונים כולם לאיזה תכלית שהמציא אותם כי הרי הם לאותו התכלית עצמו דהאדם התחתון גופה שהרי הם רק החציו העליון ממנו שכולם הם קומה כללי אחת כנז' ואין שייך לחקור למה ברא אותו בצורת קומה כללית כזו, כי הרי אי אפשר החקירה והתבוננות בני אדם בהמאציל ית"ש בסיבת רצונו אלא רק מרצונו ולמטה שהוא מהתחלת ראשית הקומה ולמטה, יען שכ"ז הוא מחלק האדם עצמו שהוא החלק העליון שבו כנז'. ולכן שייך בזה החקירה וההתבוננות שהרי הוא רק מעיקר עצמותו ושורשו דהאדם גופה,

והנה מחויב האדם להתבונן על סבתו ותכליתו והיינו שמחויב האדם לדעת את סיבתו ושורשו בהעולמות כולם עד אליו ית"ש ולייחד הכל אליו, כי הם כולם נמשכים זה מזה ותלויים כולם עליו ית"ש תמיד, והם כולם סיבת האדם ושורשו, והיא בכל הקומה הכללית עד אור א"ס ית"ש, וזה עצמו סיבת האדם ותכליתו לייחד את הכל אליו ית"ש. וכמ"ש בזוהר תרומה קס"א ב' בענין יחוד דק"ש, דהא בגין דא אייתי ליה קוב"ה לבר נש בהאי עלמא לדעת כי ה' הוא האלהים כו' כו' ע"ש. ובז"ח שיר השירים בפסוק הגידה לי דף כ"ו ע"א, חכמתא דאצטריך ליה לבר נש למנדע כו' ע"ש, הרי בכ"ז מחויב האדם לחקור ולהתבונן, לייחד את כל המציאות דאבי"ע כולם זב"ז ולכלול ולייחד את הכל באור א"ס ית"ש וכל ההתבוננות הזה הרי הוא רק מהתחלת גילוי רצונו ית"ש ולמטה, ומשום שכ"ז הוא באמת הכל מעצמות ושורש האדם גופם, מראשית קומה הכללית שבו שהוא מגילוי רצונו ולמטה, אבל למעלה מזה הרי הוא רק בעל הרצון שהוא המאציל ית"ש עצמו, אשר לית מחשבה תפיסא בו כנודע ואין שייך לחקור שם על מה שבחר ורצה בצורת קומה כללית כזו דוקא, מאחר שאין שום תפיסה בו, ונשלל ונמנע החקירה שם וכמ"ש הרמב"ם ז"ל במורה ח"ג פ' י"ג ובח"א פ' ס"ט ובכ"מ מדבריו.

והרי נתבאר לנו כי כל המציאות כולו, היינו כל העליונים וכל התחתונים הם כולם כלולים יחד בכוונה תכליתית אחת, וכולם עיקריים באותה הכוונה שהעליונים הם בשביל התחתונים והתחתונים הם בשביל העליונים וכולם עיקריים ומיוחדים באחד.

וזהו ענין הנאמר ביום ההוא [שהוא בזמן שליטת הבינה (הנקרא הוא כנודע) והג"ר שהוא מאלף הז' ולמעלה יהיה ה' אחד ושמו אחד כי ה' הוא עצמותו ית"ש ושמו הוא רצונו]וכנודע שהם חד בחושבן) והוא כל המציאות כולו שהוא גילוי שמו ורצונו

רצונו, ואחר התיקון העתיד יתאחדו כולם זכ"ז ע"י הקו האמצעי העיקרי והפנימי שהוא הדעת עליה אשר מרזא דא"ס ית"ש ויתאחדו ויוכללו כולם בו עצמו ית"ש ואז יהיה כולו אחד ויתקיים מ"ש יהו"ה הוא האלה"ים וכמ"ש בזוה"ק ואתחנן רס"ד א' ובפ' תרומה קס"א ב', שמע ישראל כו' בשכמל"ו כו' דכד מתייחדן תרין שמהן אלין דא ביחודא חד ודא ביחודא חד כדין תרין שמהן אלין אתעבידו חד ואתכלילו דא בדא, והוי כולא שמא שלים ביחודא חדא, ובכן יהו"ה הוא האלהי"ם, דהא כדין אתכליל כולא דא בדא למהוי חד ע"ש ושם בארוכה,

אמנם זה שמפורסם ונודע בכ"מ מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים ובכל דברי רז"ל שעיקר הכוונה בכל גילויו ית"ש ובכל הבריאה כולה הוא רק בשביל התורה וישראל וכמ"ש בראשית בשביל התורה שנקרא ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית וכן נאמר אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי ונאמר סוף דבר הכל נשמע גו' כי זה כל האדם כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה ברכות דף ו' סע"ב וכן שם בפ' אין עומדין ל"ב ע"ב י"ב מזלות בראתי ברקיע כו' כו' וכולן לא בראתי אלא בשבילך וכן בב"ר פמ"ח סי' ח' שאמר הקב"ה לאברהם אבינו אילולא אתה לא בראתי גלגל חמה כו' אילולא אתה לא בראתי את הירח כו', וכמו שהאריך בזה הר"מ גבאי ז"ל בעבוה"ק חלק התכלית פ"ה וע' בפרדס בשער טעם האצילות פ"ו ובכ"מ והוא נודע ומפורסם לכל המאמינים בה' ובתורתו שכל הבריאה כולה וכל גילויו ית"ש בכל העולמות דא"ס והנאצלים הוא הכל רק בשביל התורה וישראל, והוא ג"כ מה שנאמר כל פעל ה' למענהו, כי קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, כמ"ש בזוהר משפטים קכ"ד רע"א, אורייתא כולא שמא דקוב"ה כו' דאורייתא כולא חד שמא קדישא הוא כו', ובפ' יתרו פ"ו ע"א (וכן צ' ע"ב) אני ה' הוא שמי הוא ושמיה חד הוא והרי לנו דאורייתא וקב"ה חד הוא, ובפ' ויקרא ד' ע"ב ישראל שלימו דשמא קדישא אינון וכן בפ' יתרו פ"ז רע"א זכאין אינון ישראל קמיה דקוב"ה דאחדין באנפין עלאין דמלכא באינון פנים דהוא ושמיה אחידן בהו. ואינון ושמיה חד הוא ובפ' תרומה קמ"ו ע"א רזא דרזין כו' אנשיב רוחא מנקודה עלאה דנגיד מלעילא לתתא ושוי תקוניה לאתיישבא בהאי עלמא כו' שלימו דתיקונא דהאי רוחא רוחהון דצדיקיא בהאי עלמא כו' ע"ש וע' בהגר"א בתיקונים תיקון ל"ח ד' פ"ז ע"ד. שאמר שם דאנן איברים דשכינה וכן שם ד' מ"א ע' ג' ד' דהשכינה היא כלל ישראל וכן הוא בדבריו בכ"מ והרי לנו דקוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא ואמרו עוד בזוה"ק פ' בחקותי קי"ג סע"א מאן דעביד פקודי אורייתא ואזיל באורחוי כביכול כאלו עביד ליה לעילא אמר קב"ה כאילו עשאני ועל דא ועשיתם כו' ע"ש וא"כ הרי לנו שכל כוונה התכליתית הוא רק בשביל התורה וישראל לבד ולעיל אמרנו שכל האצילות כולו הוא עקרי בהכוונה התכליתית שהיא כוללת את כולם יחד בתכלית אחד לכולם וכנ"ל.

אך עומק הענין בזה בקצרה הנה הוא ע"פ מה שבארנו לעיל כלל ד' ענ"ג ובכ"מ מדברינו שכל האצילות כולו הנה עיקר עצמותה הוא רק התפשטות כחות המלכות לבד, וירדה המלכות דא"ס ונתפשטה בכחותיה בכל הקומה הכללית כולה אשר מראשית האצילות עד סוף העשיה כנ"ל והיה הכוונה להוציא ולהמציא את כל אותן האצילות כולם ולהנהותם מנועם הזיו והזוהר דאור א"ס ית"ש והיה הכוונה הזה באמת על כל הכללים והפרטים כולם אשר באותה הקומה הכללית כולה וכולם עיקרים בזה וכנ"ל (והוא כדעת הרמב"ם ז"ל שהכוונה התכליתית הוא לכולם שוה) אמנם הוא כי הנה אופן ביאתן של כל האצילות כולם איך שיבואו לאותו התכלית הרי נודע הוא שהוא רק ע"י ביטול הקליפה והזדככות החומר שבכ"א ואחר שיזדכך כל העביות דהגוף והחיצוניות שבכ"א להתייחד עם הנשמה והפנימית שבו וכן ילכו אח"כ מזיכוך לזיכוך עד שיעשה כל גוף עם הנשמה שבו לאחד ממש וכן יומשכו עד לעלות כל מדרגה התחתונה למדרגת העליונה שעליו וכל עולם התחתון בהעליון ויתייחדו גם הם כולם זכ"ו עד שיעלו ויבאו לשרשם הראשון שלוקחו משם שהוא המלכו' דאצילות אשר שם הוא התחלת היחוד העיקרי ומשם יעלו עוד מעילוי לעילוי עד אין קץ ועד"ז יתעלו אז גם העולמות הנאצלים כולם עד המלכו' דא"ס שהוא מקורם הראשון ושם הוא תכליתם האחרון שיתייחדו כולם באור א"ס ית"ש וכל סדר התיקון הזה ידוע הוא שהוא רק ע"י התורה וישראל והיינו ע"י כל מעשי ישראל ועסקם בהתורה והמצוה וע"י כל עניניהם, ומאורעותיהם מעת היותם לעם עד סוף ימות המשיח וכמו שבארנו בספר הדע"ה ח"ב בכ"מ שם באופן שכל סבה והמסבב לכל התיקון דהקומה הכללי כולה הוא רק ישראל לבד ע"י המפתח שבידם שהוא התורה הניתנה להם אשר היא עצם כח הפנימי דכל האצילות כולו ובה הוא כל קיומם והנהגתם המנהיג את הכל תמיד לתיקון האחרון והוא כמו שבארנו בכ"מ כי שורש התורה הוא מהגילוי הראשון דאור א"ס ית"ש אשר הוא שורש הראשון דכל האצילות כולו ואליו ישובו הכל ושורש ישראל הנה הוא המלכו' דאצילות אשר ממנה נבראו כל הבי"ע כולם כי על ידה יצאו מכחה אל הפועל ומאין ליש והנה כל העולמות דבי"ע הם מהחיצוניות שבה ונשמת ישראל הוא מהפנימיות שבה שהוא אור הדעת עליה קו האמצעי סוד התורה הנמשך בה מאור א"ס ומתייחד בה ומאותו אור הדעה שבמלכות משם הוא נשמת ישראל, והנה נתגלה המלכו' מתחילה בכל כחות החיצוניות, והוציאה את הבי"ע ואח"כ נתגלה באור פנימיותה והוציאה את נשמת ישראל, בהאבות אברהם יצחק ויעקב ובכל תולדותיהם, ואח"כ נתגלה עוד בפנימית פנימיותה שהוא באור הדעת עליה קו האמצעי העיקרי עצמו הנמשך בה מרזא דא"ס, והוא סוד השם מ"ה דמלגאו והוציאה את נשמת משה רבע"ה עם כל אור התורה כולה [והוא על דרך שנתגלה הלבוש קודם להקו וכן העגולים קודם להיושר, וכן הוא הסדר תמיד, מתחילה קטנות ואח"כ יניקה ואח"כ גדלות, וכמו שבארנו לעיל כלל ט' וכלל ב' וכלל ג' ובכ"מ מדברינו) וא"כ נמצא שכל סדר התיקון דהאצילות והזיכוך העיקרי אשר הוא להזדכך כל חיצונית לפנימיותו ולהעשות מגוף לנשמה וכנ"ל, הנה הוא לתקן את כל העולמות דבי"ע כולם, שיתיקנו למדרגת אור ישראל, וכן ישראל יתעלו למדרגת אור התורה ואור התורה יתגלה ויתראה באור הקב"ה לבד ועי"ז יתעלו גם כל הנאצלים כולם ויעמדו כולם בגילוי דאור א"ס ית"ש, וכ"ז ע"י סדר הג' מיני תיקונים שאמרנו לעיל, אחד התיקון דסדר הכלילות שנעשה גם עתה, והשני התיקון דסוד הכלילות שיתוקן כל האצילות בימות המשיח לעולם לשרשם, באור אלהותו ית"ש אשר בהמלכו' דאצילות, והוא אחר הבירור הגמור שיתבטל כל הפסולת וכל החומריות והעביות דהגופים, ויוסר כל המסכים ויזדכך כל החיצוניות להיות למדרגה הפנימיות ואז יאסף המלכות כל כחותיה בתוכה ויתייחדו כולם באור פנימיותה שהוא אור נשמת ישראל, ויעלו עוד תיכף לבינה אמא עלאה, וכמ"ש הספד"צ ספ"ה קרן ביובלא אתעטר עטירה באימא, ושם יתעלו ויתייחדו באור הדעת עלאה עצמו, שהוא אור שורש התורה הנמשך מרזא דא"ס ית"ש, ואח"כ יעלו כולם כבראשונה ויעמדו אז במדרגת הג"ר הקרובה וסמוכה לאור א"ס, וזה יהיה באלף הח' והט' והי' שיתיקנו אז לבוא לסוד האחדות העיקרי, שהוא אור א"ס ית"ש אשר נמנע ונעלם הדיבור והמחשבה בזה, ועל זה היה כל הכוונה התכליתית העיקרי, להביא את כל האצילות דהבי"ע למדרגת אור ישראל ולמדרגת אור התורה ושיתגלו ויאירו כולם באור האצילות לבד ואח"כ להביאם כולם עם הנאצלים יחד לאור א"ס. והוא התכלית שאין לו סוף ותכלית כלל, והרי לנו כי עיקר הכל הוא רק ישראל והתורה לבד, הן מחמת שרק הם המסבבים את כל דרכי התיקון לכל האצילות כולו והן מחמת שכל תיקונם ותכליתם העיקרי והאמתי דכל האצילות כולו הנה הוא רק להעלותם ולייחדם באור ישראל ואח"כ כולם באור התורה וכנ"ז וא"כ נמצא כי האמת הוא שכל כוונתו ית"ש בכל האצילות כולה הנה הוא באמת רק בשביל ישראל שנקראו ראשית ובשביל התורה שנקראו ראשית, כי רק על ידיהם ובהם יתקיים מ"ש כל פעל ה' למענהו וכמ"ש ונשגב ה' לבדו ביום ההוא.

ועתה נבאר מה שהעירנו לעיל ר' ע"ש, בענין השינוי דשם מ"ה בעה"י למען שמו יתברך, ומשום עומק וגודל הענין בזה נייחד לזה כלל בפנ"ע.

כלל ט"ז ענף א'

הענין מה שהעקודים והנקודים יצאו ו"ק גם בההתפשטות הב' אחד לאחד וכו' יציאות, וכמ"ש במטי ול"מ פ"ב ובנקודות פ"ה, משא"כ בהאור דשם מ"ה, הלא ידוע הוא שכל הו"ק יצא ביחוד מהבינה ונכללו כל הו"ק כולם יחד מתחילה בטיפה אחת בהזווג ואח"כ בעיבור נכללו יחד בתלת כלילן בתלת, ואח"כ נולדו ויצאו בפרצו' אחת שהוא פרצו' ז"א (וכמ"ש בהולדת או"א פ"ה ובשער ז"א פ"ב ובאנ"ך פ"א ובכ"מ וכנודע), אמנם הוא כי הנה מה שיצאו בנקודות אחד לאחד הרי פשוט הדבר שלא קשה כלל וכמו שידוע מרוב דרושי הרב זללה"ה כי זה היה באמת סבה אחת למיתת המלכים ושבירת הכלים אשר הוא בכוונה מהמאציל ית"ש לצורך כל עולם התהו והוא ע"י מה שיצאו הו"ק נפרדות זו מזו (וכמ"ש בשביה"כ ספ"ד ובתיקון פ"ה ובמלכים רפ"א וספ"ה ופ"ו ורפ"ז ובאנ"ך פ"א) והרי היה שם הכוונה שיצאו דוקא נפרדות משום צורך עולם התהו, ואח"כ בהמ"ה יצאו כלולים וביחד כי בזה נתקנו כנודע, וכמו שבארנו בכל דרושי עולם התהו בארוכה אמנם מה שנראה לכאורה הקושיא גדולה הוא על העקודים כי הרי העולם העקודים ידוע הוא כי שם הוא היחוד עצום מאד שהרי הוא ג"כ מכלל העולמות דא"ס כנודע וא"כ אלמה יצאו שם ו"ק אחד לאחד כ"א בפנ"ע וכמ"ש במטי ול"מ פ"ב והיה סדר יציאת הו"ק בעקודים ע"ד סדר יציאתם אשר בהנקודות וכמ"ש בנקודות פ"ה, והוא לכאורה קושיא גדולה למאד ולא עוד אלא שגם באדם קדמון עצמו מצאנו ג"כ כי יצאו בו הו"ק ג"כ רק אחד לאחד וכ"א בפנ"ע וכמ"ש הרב בעו"י ענף ב' וכן בכל הדרושים שם כי הן בהעגולים והן ביושר יצאו כל הי"ם שבו רק לאט לאט שהוא אחד לאחד מהכתר עד המלכו' וכמו שמבואר שם וא"כ הרי אנו צריכים להבין כ"ז מאד.

אך כאשר נתבונן בזה לאמתן אנו רואין, כי אין הקושיא על א"ק והעקודים למה יצאו שם הו"ק אחד לאחד כ"א ביציאה בפנ"ע כי בודאי הוא שכן הוא הנכון וכן צריך להיות באמת כי מאחר שגם הו"ק הם ו' ספירות מיוחדים א"כ הרי הצורך באמת שיצא כ"א מהם באור המיוחד לו בפנ"ע וכמו שהוא בהג"ר והמלכו' כי אלמה יגרעו שם ליקח כולם יחד רק חלק אחד לבד מאור א"ס ולהעשות מכולם יחד רק פרצו' אחד ולמה יגרעו מלהיות גם הם ו' פרצופים מיוחדים ע"ד הג"ר והמלכו', שכ"א מהם נוטל חלק שלם מאור א"ס ונבנה כ"א בבנין פרצו' גמור בפנ"ע וא"כ הרי לנו כי מה שיצאו החג"ת נה"י בא"ק והעקודים כ"א מיוחד בפנ"ע ע"ד יציאת הג"ר והמלכו' הוא באמת ניחא לנו מאד אך הקושיא הנופל בזה והביאור הצריך לזה הוא אינו על א"ק והעקודים אלא אדרבה הוא שהוא רק על האצילות כי אלמה היה ההכרח שבעולם האצילות יעשה מכל הו"ק שהם הו' ספי' חג"ת נה"י רק פרצו' אחד לבד וכמו שהיה נעשה ע"י השם מ"ה ובעולם הנקודות אשר לא היה כן גרם ע"ז מיתה ושבירה וקלקול עצום כי יצאו ע"ז כל הקלקולים דעולם התהו כנודע והלמה הוא ועל זה צריך בודאי ביאור גדול,

והאמת הוא כי כבר מצאנו שעמד האר"י זללה"ה בעצמו על קצת מזה וכמו שהאריך בזה בשער המלכים פ"ה ופ"ו וכנודע אך עכ"ז עיקר הענין עדיין לא נתבאר לנו מדבריו שם כלל וגם דבריו עצמן הם צריכים עדיין לביאור גדול כי הרי ממה שאמר שם פ"ה [והתשובה בזה כי ודאי שמאותן י' נקודות הראשונים לא היו רק ה' נקודות לבד כו' והם בחי' ה' פרצופים כו' והנה כל נקודה ונקודה מהם צריך שתהיה כלולה מי' כו' כדי שיעשה אח"כ כ"א מהם בחי' פרצו' אחד כלול מי"ס כו' כו' ע"ש] ומשמע לכאורה מדבריו בזה שעיקר הי"ס הם באמת רק ה' לבד והוא קשה מאד כי הרי [ידוע הוא מכל תורת הראשונים בזוה"ק ובספר יצירה ובפתיחת אליהו זל"ע שהספירות הם באמת עשר עיקרים ומשנה שלימה שנינו בספר יצי' פ"א עשר ספי' בלימה עשר ולא תשע עשר ולא אחת עשר ועוד דאם נאמר שעיקרן הם ה' למה צריך שיהא כ"א כלול מי' הרי לא היה צריך אלא להיות כ"א כלול ג"כ רק מה' וכמו שהם מעיקרן ועוד כי באם שהם מעיקרן רק ה' הרי ישאר קושייתנו הנ"ל אלמה יצאו א"ק והעקודים בי' ספי' מיוחדים אך נודע הוא שכל דברי האריז"ל הם כולם דברי אלקים חיים המסורים למשה מסיני אלא שמדבר בקצרה מאד וכל דיבור ממנו הוא ככוכב אחד שהוא מקיף את כל העולם כולו,

ועיקר הענין בזה הוא כי באמת הוא שהספי' הם י' עקרים בודאי (ועי' בפרדס שער א' ב') ולכך יצאו באמת בא"ק וכן בהעקודים כל הי"ס שבהם מיוחדים כ"א באורו וגילויו ככל הראוי לו ור"ל שגם הו"ק חג"ת נה"י יצאו בא"ק והעקודים כ"א מיוחד באורו וגילויו כמו הג"ר והמלכו' וכנ"ל אמנם באצילות הנה היה הצורך שישתנה הגילוי דהו"ק ויוכללו כולם יחד דוקא ויעמדו רק בגילוי כללי אחת לבד והסבה בזה הוא כי משום שהאצילות הנה הוא השורש היותר קרוב להבי"ע והיה הצורך להסתיר שם את האור דא"ס ולהתלבש בהם כדי להוציא את הבי"ע על ידם ובאשר שהעולמות בי"ע הם נפרדים כנודע והיה רצונו ית"ש להמציא אותם על הכונת הפירוד ועכ"ז יהיה מושרש בהם כח היחוד ג"כ כדי שיתקרבו עצמם אל היחיד תמיד ויתייחדו לבסוף והיה עיקר בריאת העולמות בי"ע, רק ע"י הו"ק חג"ת נה"י כמ"ש הרב בטנת"א פ"ה וכנודע והוא משום כי הרי החסד והנצח הם נוטים לימין והגבורה וההוד נוטים לשמאל והרי זה פונה לכאן וזה פונה לכאן וע"ז הנה נתייסד ונתגלה כל כח הפירוד שבבי"ע ואלולא הקו האמצעי עלאה הנכנס בהם שהוא המכריע ומייחד שניהם היו מתרחקים כל הו"ק זה מזה הרבה יותר מדאי עד תכלית קצה האחרון וכן היה באמת בעולם התהו, כי אז היה חסר בהם המתקלא שהוא האור דדעת עלאה שהוא הקו האמצעי העיקרי והפנימי הנמשך מרזא דא"ס ית"ש המייחד את הכל. כי בכל מקום שמאיר אור א"ס הנה מתבטל וכלה כל כחות הפירוד והנגדיים והמרחקים כי כולם יצאו רק ממנו והוא מייחד את הכל ובעולם התהו אשר היה חסר הגילוי דאור א"ס בהם ולכן יצאו אז נפרדות ונעשה כל הקלקולים מזה והיה גם זה באמת כמקלקל על מנת לתקן שע"ז יצאו אח"כ כל העולמות הנפרדים כרצונו ית"ש וכנודע אמנם הם יצאו בכח היחוד ג"כ כנ"ל כי היה עיקר מציאותם ע"י השם מ"ה שהוא אור הדעת קו האמצעי הנמשך מרזא דא"ס המייחד וכנודע ויצאו ע"י כ"ז כל הנפרדים דבי"ע אלא שיצאו בכח היחוד ג"כ כדי שיתייחדו לבסוף.

והנה זהו הטעם והסבה מה שיצאו באצילות כל החג"ת נה"י בפרצוף אחד ומיוחדים בכללא חדא דוקא כי משום שבאצילות אשר הוא מהטבור ולמטה דא"ק נתמעט שם הגילוי דאור א"ס העיקרי ויצאו שם החג"ת נה"י בתכונת גילוי הקצוות שבהם. שיהא פונה זה לכאן וזה לכאן. והוא ע"י שהו"ק הם רחוקים מאור א"ס ית"ש כי הרי הם למטה מג' שהוא הג"ר אשר הם מפסיקים בינם לבין אור א"ס העיקרי ולכן אלו שיצאו הו"ק דחג"ת נה"י כ"א בכחו ובפנ"ע לפרצוף מיוחד והיה עומד כ"א בבחי' אור והנהגה מיוחדת. הנה היה נטייתו לקצה אחד הרבה יותר מדאי והיה נתרחק מהקו האמצעי שהוא שורש היחוד ולא היה אפשר להם להתקיים כלל. וכמו שהיה בעולם הנקודות שמתו ונתבטלו משום שכל קיומם הוא רק ע"י שורש היחוד הנעלם שהוא אור. א"ס ית"ש המתפשט בכולם וכמ"ש אליהו זל"ע וכד אנת אסתלק מנייהו אשתארן כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא כו' כי אינם מתקיימים אלא ע"י אור א"ס שבהם, והוא ע"י הקו האמצעי שהוא הדעת הפנימי המייחדם שעל ידו נמשך אור א"ס בכולם ומתעלם בהם בפנימיותם ומתנהג הכל על ידו תמיד בהנהגה מוסתרת ונעלמת. להביא את כל הבריאה כולה לתיקון תכלית האחרון כנ"ל בדברינו בכ"מ. וכ"ז הוא דוקא ע"י הקו האמצעי שעל ידו נתייחדו כל הקצוות בהעלם ובפנימיותם. וכן נתקשרו על ידו כולם זב"ז גם בחיצוניותם ולכך היה הצורך וההכרח בהו"ק

חג"ת נה"י שיתקשרו ויכללו כולם זב"ז, להעשות מכולם יחד רק פרצו' כללי אחד, שהוא הנהגה מיוחדת מכולם ביחד דוקא, כי אלולא שיהיו כלולים ומיוחדים כולם בבחי' פרצו' אחד, אלא שהיה נעשה מהם ו' פרצופים, הרי היו פרצופי הקוין, שהם פרצופי החסד והנצח נוטים לימין יותר מדאי, וכן פרצופי הגבורה וההוד היו נוטים לשמאל יותר מדאי והיו מתרחקים זה מזה הרבה יותר מדאי ח"ו, ולא היה אפשר להתקיים העולם כלל, ולכן הוכרח שיתייחדו כולם יחד ע"י השם מ"ה לעשות מכולם יחד רק פרצו' אחד כללי לבד, אמנם בתחילה שהוא בעולם התהו, נתפרדו והיה זה כדי להמציא את כל מציאת הפירוד על ידיהם, וכן יצאו ע"ז אח"כ כל העולמות בי"ע בתכונת נפרדים, ונבראו ע"ז כל הריבוים וכל ההפכיים, וכן נתייסד ע"ז כל כח הבחירה, שיהא האפשריות והיכולת להטות לכאן ולכאן ולאיזה צד שירצה, כי ע"י שיצאו מתחילה הו"ק נפרדות, הוציא כ"א את כל כחו ותכונתו עד הקצה האחרון, אבל אח"כ לא נשארו בפירוד ח"ו אלא שנתייחדו ע"י השם מ"ה, ומזה יצאו כל מציאת הבי"ע מושרש ומיוסד בכח היחוד דוקא, כי בחיצוניותם הם נפרדים, ע"י ששורשי הבריאה שהם הו"ק דעולם הנקודים, יצאו בבחי' ו' עצמיים מיוחדים, כ"א בפנ"ע, אבל משום שעיקר מציאת כל הבריאה היה נעשה רק ע"י השם מ"ה וגם הו"ק דהנקודות גופה הרי עיקרם הוא ג"כ רק משורש היחוד. אלא שנפרדו ע"י הסילוק דאור א"ס מהם כנודע, לכן מיוחד גם כל הבריאה כולה בפנימיותו, וכח היחוד שולט עליה תמיד ומנהיג אותה לתכליתה האחרון, וכדי שיתוקנו גם החיצוני' כולם לעתיד באור היחוד הגמור כנ"ל,

והנה כ"ז שאמרנו הנה הוא רק בבחג"ת נה"י לבד אבל הג"ר דאצילות, הנה משום שהם קרובים לאור א"ס כנודע. הנה היה יכול היטיב שיתגלה כ"א באורו בכל הראוי, ונעשה מכ"א פרצוף מיוחד ושלם, כי גם החו"ב שהם שורש הקוות קו ימין וקו שמאל, עכ"ז הרי אינם נוטים ח"ו להלוך לצדדי הקוות מאומה, אלא שהם תמיד פונים זה לזה, תרין ריעין דלא מתפרשין, ופניהם הוא תמיד להקו האמצעי שהוא א"א המייחדם, וכמו שידוע שהם כלולים בהמזלין ואור א"ס ית"ש מאיר בהם בתוקף גדול ומייחדם ביחוד עצום, עד שכל הג"ר הם כחד חשיבן, וגם בעולם התהו לא מיתו הם כנודע ולכן יצאו הג"ר גם באצילות כ"א בפרצו מיוחד, והגם שלכאורה הרי הסברא להיפך, כי מאחר שהיחוד הוא עצום בהם א"כ איך נעשו לג' והיה צריך שיהא כל הג"ר לחד פרצוף ממש ע"י תוקף אור א"ס שבהם המייחדם, אך האמת לא כן הוא, כי מאחר שרצה רצונו ית"ש שראוי להוציאם בג' פרצופים כי הם החב"ד שורש לכל המתקלא דתלת תלת, הנה לא נגרע מהם את הראוי להם ע"י תוקף הגילוי דאור א"ס שבהם כי אדרבה הוא שהוא מקיימם ברצונו להעמידם על גילויים וצורתם כהראוי להם לפי חפצו וכוונתו בהם ואינו מתמעט מדרגת גילויים שראוי להם, לפי כוונתו ית"ש, ע"י יחודו בהם כלל כי בהיות הכל הוא בכל, ועומד בהם באמתתו הנעלמה כפי מה שהוא. והם עומדים על גילויים שיטיב כפי רצונו בהם, והם עכ"פ ג' פרצופים ממש. אלא שהם פונים זה לזה תמיד ומתייחדים זב"ז ביחוד עצום ע"י נועם זיו אור א"ס שבהם וקרבותם אליו, משא"כ הו"ק דהאצילות אשר הם רחוקים מאור א"ס ממש, ויחודם הוא ע"י אור הדעת, היה הצורך שיתעלם יחודם גם בחיצוניותם ויעשו כולם רק לפרצוף אחד ממש, וכדי שלא יתרחקו זה מזה יותר מדאי וכנ"ל.

והענין בקצת יתר ביאור הוא. כי הג"ר אשר בהם מאיר תוקף האור דא"ס והיחוד הוא בהם עצום מאד, לכן סדרם המאציל ית"ש בג' פרצופים וכ"א הוא מיוחד בפרצו' בפנ"ע, כדי להתגלה בהם בחי' הקוות ג"כ, וכדי להוציא מהם את הו"ק שיהא כ"א מיוחד בתכונה בפנ"ע. משא"כ הו"ק אשר הם רחוקים מאור א"ס, כי הרי הפרסא מפסיק ביניהם, וכ"א הוא בתכונה בפנ"ע, לכן סדרם המאציל ית"ש רק כולם יחד בקומת פרצו' אחד דוקא, ומיוחדים כולם יחד ע"י הדעת הפנימי, כדי שלא יתרחקו כ"א מחבירו יותר מהראוי, וקשורים כולם בקו האמצעי המכריע. כי אור א"ס מגלה את היחוד לבחי' שונות. ומייחד את השינוים, (שהם הו"ק) באחדות גמור, אמנם כ"ז הנה הוא רק באצילות, אבל בעולם העקודים, ומכש"כ בא"ק ששם הוא הגילוי דא"ס ית"ש הרבה מאד לעולם. ולא יצאו שם בשום פעם ספי' החג"ת ונה"י שבהם בבחי' מרחקים ונטיית הקוות כלל וכלל ח"ו אלא שהם הם פונים תמיד זה לזה בשלהובין דרחימו, ומתייחדים ביחוד עצום לעולם ע"י הריבוי דאור א"ס המייחדם תמיד, ולכן יצאו שם גם הו' ספי' חג"ת נה"י, כ"א מיוחד באורו ובחי' פרצו' בפנ"ע, ע"ד הג"ר והמלכו', כי החסד והגבורה וכן הנצח וההוד הגם שהם שם בחי' פרצופים כ"א בפנ"ע, עכ"ז הנה הם מתייחדין בשלהובין דרחימו תמיד זב"ז, ע"ד החכמה והבינה שהם מיוחדים תמיד גם באצילות, ע"י הגילוי דאור א"ס שבהם, ומשום שהג"ר הם קרובים לאור א"ס גם באצילות כנודע, וכן הוא במכש"כ, בהחג"ת ונה"י שבהעקודים וא"ק.

והרי נתבאר כי הענין מה שבאצילות כלולים כל הו"ק בבחי' פרצו' אחד משא"כ בהעקודים וא"ק, הוא אינו מסבת המעלה אלא אדרבה מסבת החסרון, והוא ע"י שהאור א"ס הוא ממועט בהם, וכנודע שכל האצילות הוא למטה מהטבור דא"ק שהוא למטה מהפרסא, והפרסא מפסיק בין אור א"ס שבא"ק להאצילות, אמנם הג"ר שהם יונקים האור מנקבי הטבור והיסוד שהם נקבים פתוחים וכמ"ש בנקודות פ"ג הנה יש בהם עדיין אור הרבה, משא"כ הז"ת שכל יניקתם הוא רק מנ"ה הסתומים, הנה נתמעט בהם האור, וכמ"ש הרב בשער סדר אבי"ע פ"א, כי הז"א דאצילות, אינו מקבל האור דא"ס אלא רק דרך חלון ונקב צר כו' ע"ש, משא"כ בהעקודים וא"ק וכנז',

אמנם מה שהמלכו' יצאה לפרצו' בפנ"ע גם באצילות, הגם שהיא עוד יותר למטה במדרגה גם מהז"א, הנה הוא משום כי היא העיקרית לכל תוצאת הבי"ע, שממנה ועל ידה נבראו הכל, וכמ"ש בהקדמת תיקונים ד' י"ב סע"ב, דאיהי ראשית לנבראים. ולכן היה הצורך שהצומצם המלכו' הרבה מאד, כדי להוציא את כל עביות הבי"ע על ידה, וכמ"ש הרב בשער סדר אבי"ע פ"א הנז'. שבה נתמעט האור דא"ס עוד יותר, ואינה מקבלת אותו אלא רק בהרחקה ע"ש, ולכן נעשית ג"כ המלכות בבחי' פרצו' בפנ"ע, כי אלו שהיתה כלולה עם ז"א בפרצו' אחד לא היה אפשר להוציא ולהנהיג את הבי"ע על ידה, בכל מציאות עביותם והנהגתם של עשה, ועכ"ז הנה האמת הוא שמלכות היא לעולם קשורה בכל הפרצופים העליונים. והיא כלול בכולם, וכולם נכללים בה וכן בפנימיותה היא אחדה תמיד באור א"ס ואינה נפרדת מיחודה ח"ו לעולם והוא משום כי שורשה הוא לעולם רק בהקו האמצעי העיקרי, והאחוזה שם, וכנודע שעצמותה היא הג' ההי"ן דהשם של י"ב, והיינו כי בהג"ר מקומה הוא בהדעת קשר של תפילין, ובחג"ת היא בת"ת שיוצאת מנקב החזה, ובנה"י היא בעטרת היסוד, וכן עולה עד הכתר בסוד מגיד מראשית אחרית, כמ"ש אליהו זל"ט, וכמ"ש הרב ג"כ בשביה"כ ספ"ג, כי רק ע"ז היה לה הכח והאפשרית להוציא ממנה ועל ידה כל הבריאה כולה, וכן מתנהג ע"ז כל הבריאה בהנהגתו הנעלמה דאור א"ס ית"ש, המנהיג אותם תמיד להכוונה התכליתית, כמו שבארנו בכ"מ מדברינו, וכן גם כי משום שהיא יורדת למטה הרבה מאד. וכמ"ש ומלכותו בכל משלה וכידוע ג"כ בסוד ואתה מחיה את כולם, לכך הוכרח שתהיה אחוזה תמיד ומושרשת למעלה למעלה, כדי שלא תפגם עצמותה ח"ו, ולכן הגם שנעשית לפרצו' בפנ"ע מהטעם הנ"ז, עכ"ז אינה נפרדת עכ"פ מיחודה לעולם, כי כל עצמותה נמשכת רק מקו האמצעי העיקרי לבד, ותמיד אחוזה שם משא"כ הו"ק אשר הם עומדים למעלה ממנה והם שורש לכל הריבוים והמרחקים שבכל המציאות דהבי"ע [שנעשה מהמלכות לפי קבלתה מהם] ולכן אלו שהיו נעשים הו"ק כ"א ג"כ לפרצו' מיוחד בפנ"ע, היה נטייתו לצד אחד יותר מדאי וכנ"ל, והרי נתבאר כי גם הו"ק חג"ת נה"י הנה הם באמת ג"כ ו' ספי' מיוחדים כמו הג"ר, אלא שהוכרחו לצאת עתה כלולים יחד דוקא מהסבה הנז'.

וזהו שענין מה שאנו רואין שהתהוות הבריאה היה בששת ימים, וכן שהוא אלפי שנין דהוי עלמא, אשר כ"ז הוא משום דתליין בשתא קדמאי שהם הו"ק, וכמ"ש הספד"צ פ"א, וכן אמרו בתז"ח ד' מ"ט ע"ג, דבכל אלף קדמאה שולטנותיה חסד, באלף תנינא שולטנותיה גבורה כו' ע"ש, וכ"ז הוא משום שגם הו"ק הם באמת ו' ספי' מיוחדים כ"א בעצמות מיוחד, ולכן מוציא כ"א את כחו ושולטנותיה בזמנו המיוחד לו, וכל מה שנעשו עתה כל הו"ק לפרצו' אחד ונכללו בחד, הוא רק מסבת מיעוט האור דא"ס אשר נתעלם ונתמעט מהם עתה, משום לצורך תוצאות עולמות הנפרדים מהם וכל כח הבחירה, וכדי שלא יתרחקו זה מזה הרבה וינטו להקצוות יותר מדאי, לכך נכללו כולם בחד כדי ליסד את הבריאה היוצא מהם על שורש היחוד עכ"פ וכנז', אבל בפנימיותם וכן משרשם ועיקרם הם ו' ספי' ממש, וכמו הנ"ר, שכ"א הוא עצמות מיוחד, וכן לעתיד לבוא כאשר יתוקן כל המציאות ויתגדל ויתגלה אור א"ס ית"ש בכל המציאות כולו, הנה אז יתוקנו כל הו"ק ויאירו כ"א באורו, והיינו שיהיו גם הם ו' בחי' פרצופים ממש, וכמו הנ"ר, ועכ"ז יהיה היחוד בהם עצום מאד בשלהובין דרחימו מזה לזה, עד שיהא נחשב כל הי"ם כולם לאחד ממש באור א"ס שבהם, וכמו שיתבאר עומק הענין בזה לקמן כלל י"ז בעה"י.

ואין להקשות ולומר כי הרי לפי מה שאמרנו דלכך נעשו הו"ק לאחד, כדי שלא ינטו הקצוות שלהם כ"א לצידו יותר מדאי, א"כ הרי לא ניחא בזה אלא רק מה שנעשו החסד וגבורה עם הת"ת לאחד וכן הנצח והוד עם היסוד לאחד, כדי לקשרם עם הקו האמצעי המכריע ולייחדם באור הדעת הפנימי שבו, אבל אלמה נעשו החג"ת ונה"י ג"כ לאחד הרי יכול להיות בחג"ת לפרצו' אחד, ונה"י לפרצו' שני, כי הרי ההקפדה הוא רק שיהיו הקצוות מקושרים עם הקו האמצעי, וא"כ הרי גם אם היו החג"ת ונה"י לב' פרצופים, היה כ"א קשור עם הקו האמצעי שבו היטיב, ואלמה נכללו החג"ת ונה"י ג"כ לאחד.

אך באמת לא קשה כלל, כי הרי כל המעלה של הקו האמצעי דספי' התחתונים אשר כל מציאותם הרי הוא רחוק מאור א"ס, הנה הוא רק אלא משום שהם קשורים ומיוחדים כל תחתון בהעליון שעליו, כי המלכו' הרי היא כלולה בכל הקו האמצעי כולו, אשר מעילא לעילא כנ"ל, והיסוד הנה הוא קשור ומיוחד עם הת"ת, כי גוף וברית חשבינן חד והם פרצו' אחד לעולם, והת"ת הנה הוא מיוחד בהדעת שבפנימיותו ועל ידו עולה החוט השדרא שבת"ת עד המוח, ויונק ושואב עי"ז גם מהאוירא עלאה, שהיא מרדל"א ומבחי' אור א"ס, ונעשה עי"ז הת"ת לבריח התיכון המבריח מהקצה אל הקצה, שהוא מהכתר עליון עד העטרה שעל היסוד, ומשם מקבל הנוק' העיקרית ג"כ כנודע כ"ז, והרי נמצא שכל מעלת הקו האמצעי גופה אשר גם מהבחי' התחתונה, הנה הוא רק משום שהוא קשור ומיוחד למעלה, וא"כ אלו שהיו החג"ת ונה"י לב' פרצופים כ"א בפנ"ע הרי היה נבדל היסוד מהת"ת ומהדעת הפנימי, ולא היה לו להיסוד המעלת דקו האמצעי כלל, מאחר שמעצמותו גופה, הרי הוא רחוק מאור א"ס ית"ש, ולכן היה הצורך שיתקשרו גם החג"ת ונה"י ג"כ שניהם לפרצו' אחד ממש דוקא, כי רק בזה הנה יש להיסוד מעלת דקו האמצעי ונמשך עם הת"ת והדעת כאחד, ועולה למעלה למעלה עד רזא דא"ס ית"ש.

והגם שהחג"ת שהוא הז"א הוא אינו בפרצו' אחד עם הג"ר שהם א"א ואו"א, ועכ"ז הנה ישנו להת"ת כל מעלת דקו האמצעי היטיב אך פשוט הדבר שכל מה שיורדים המדרגות יותר למטה ומתרחקים משורשם הפנימי, הנה צריכים הם לסבות יותר גדולים, כדי להתקשר למעלה, ולכן החג"ת שאינם רחוקים כ"כ, הנה מספיק בהם בחי' הדעת הפנימי המתלבש בז"א ונשאר בו ע"י חלקי הנה"י דאו"א המשתתפים בהטפה הזרעית, ומתלבשים ונשאר לעולם בז"א לעצם מעצמיו כנודע, והנה מספיק זה להחג"ת שיהיה עי"ז קשור ומיוחד למעלה לעולם, והגם שעיקר הנה"י דאו"א הם עומדים למעלה, שהם לעולם למעלה מז"א כנודע בדברינו, ע' לעיל כלל ח' ענף ד', עכ"ז הנה קרובים החג"ת להבינה לעולם, ומתייחדת הבינה עם הז"א תמיד, וכמ"ש בזוהר ויגש ר"ז ע"א ובפ' פנחס רל"ט ע"ב ע"ש וכנודע ג"כ בסוד כי חפץ חסד הוא, ע' מטי ול"מ פ"ב, וא"כ הרי מיוחד החג"ת עם הדעת עלאה לעולם, משא"כ הנה"י אשר הם עוד יותר למטה, ובאם שהיה הנה"י לפרצו' בפנ"ע, לא היה מיוחד היסוד עם הדעת כלל, ולא היה לו המעלת דקו האמצעי מאומה, ולכן מוכרח הוא שיעשה כל הנה"י והחג"ת ג"כ לפרצו' אחד ממש כדי להשריש את כולם באור הדעת עלאה הפנימי, ולהמשיך, את היחוד בכולם,

אמנם עדיין יש להקשות כי באם שנאמר שהספי' הם עיקרן י' א"כ אלמה לא יש רק ה' בחי' נר"ן ח"י לבד וזהו גם בהעקודים וכן גם בא"ק, וכמו שמבואר בעקודים פ"ג וכן באח"פ פ"א ובטנת"א פ"א, ואלו הה' בחי' נר"ן ח"י הרי הם עצמן בחי' הי"ם גופה, והרי לנו שגם בהעקודים וא"ק עיקרם הוא ג"כ רק ה' לבד, וכמו שמבואר כ"ז ג"כ בשער דרושי אבי"ע פ"ב בארוכה,

אך הענין הוא כי באמת הנה יש להבחין בספי' כל הבחי' כולם כי הם עשר והם חמש והם שלשה והם שנים והם אחד, וכמו שיתבאר כ"ז לקמן בעה"י, אך הענין מה שהם חמש הוא ע"פ מה שנודע כי הי"ם הם חמשה חסדים וחמשה גבורות, וכמ"ש הספר יצירה פ"א מ"ג, שהם חמש כנגד חמש, חמש ימינים וחמש שמאלים, כתר חכמה חסד תפארת נצח בימין חסדים, בינה גבורה הוד יסוד מלכו' בשמאל גבורות, ואלו הה' בחי' נר"ן ח"י הנה כלול כ"א משניים, שהוא מחו"ג, וכנודע שגם בא"א ועתיק יש בחי' חו"ג מ"ה וב"ן, וסדרן בפרטיות הוא בסדר זה, כי כחחת"נ, שהם חסדים הנה כתר הוא יחידה דחסדים, חכמה חיה דחסדים, חסד נשמה דחסדים [וזהו מה שהאמצעי והפנימי דחסד, הוא שם אלו"ה, כמ"ש בשמות פ"ג, כי הוא עיקר סוד הנשמה, כמ"ש בדרוש. מ"ן דרוש י"ב, ובסבא משפטים צ"ו ע"ב] ת"ת הוא רוח דחסדים, נצח נפש דחסדים וכנודע ששורש הנפש הוא מתחיל מנצח, ובגהי"ם שהם הה' גבורות, הנה בינה היא יחידה לגבורות [והוא מה שהבינה נקראת אהי"ה על שם הכתר ועומדת במקומו וכמ"ש הגר"א בתיקונים ד' מ"ו ע"ד ע"ש] כי עצמותה העיקרי היא מהגבורה שבכתר והיא היחידה דהגבורות, ספי' הגבורה היא חיה דהה' גבורות כי עצמות ספי' הגבורה הוא מהגבורה שבחכמה, והוא ענין ל"ב אלהי"ם שהם ל"ב נתיבות חכמה, ובמים עזים נתיבה, כמ"ש הגר"א בריש ספר יצ' שכן בהמ"ש נתלבש הגבורה דרדל"א, ומשם הוא שהגבורה שבחכמה, כמ"ש הרב בא"א פ"ו, ומשם הוא עצמות ספי' הגבורה ועצמותה העיקרית הנה הוא החיה דהה"ג. הוד הוא נשמה דהה' גבורות, כי בינה עד הוד אתפשטותה, ומהוד דהעליון נעשה הבינה דהתחתון כנודע כ"ז. והוא משום שעצמות ההוד הוא מהבינה. ואותה העצמות שביסוד, הנה הוא הנשמה דהה' גבורות, יסוד הוא רוח דהה' גבורות מלכות נפש דהה' גבורות, כן הוא סדרן בפרטיות אשר מעצמותן העיקרי שבכ"א, אלא שאחר שנתלבשו זב"ז ונכללו העליונים בהתחתונים והתחתונים בהעליונים נשתנה צורתם וגילויים למטה, ועומד הכתר בבחי' היחידה דחו"ג והחכמה חיה דחו"ג ובינה לנשמה דחו"ג, והחג"ת נה"י לרוח דחו"ג (שכן הוא הקו האמצעי שבהם, שהם הת"ת והיסוד, הם הרוח דחו"ג גם בפרטות העיקרי כנז') והמלכו' לנפש דחו"ג. משום שהיא מקבלת מכולם, והרי נמצא כי בפרטות הם עשר ובכללות הם חמש, כי הם חמשה חסדים וחמשה גבורות, ונכלל כ"א מהכרנח"י מחו"ג ביחד, ולכן הם רק חמשה, וע' עוד למטה בסמוך:

ענף ב'.

אמנם מה שאמרנו כי הם ג"כ בבחי', שלש, ושנים, ואחד, וכן להבין עיקר המציאות דחו"ג שבהם הענין הוא, כי הרי התהוות כל ספי' עצמה, הנה הוא ע"י ב' בחי' שהם כלים

האור ומציאת ויציאת כל ספי' מחברתה, הנה הוא בג' בחי', והוא כמו שבארנו בכ"מ, כי מאחר שאור א"ס ית"ש, הוא נעלם בתכלית ההעלם, אי אפשר לצאת ממנו, איזה גילוי ומציאות, אלא ע"י צמצום דוקא, וכל צמצום שהוא ענין סילוק והסתרה, הנה הוא מבחי' הגבורות כנודע, והמציאות עצמו אשר יוצא ונתגלה הנה הוא ע"י השפעה והתפשטות, שהוא בחי' חסד. ובזה נמצא כי יש בכל ספי' ובכל מציאות בחי' החו"ג, כי נכלל עצמותה מכח החסדים ומכח הגבורות, כי רק ע"י שניהם נתהוה, והם הב' בחי' שבכל ספי',

וכן הוא ידוע ג"כ כי כל ספי' שיוצא הנה אינה יוצאת לעצמה לבד אלא להאציל עוד אחרת תחתיה. וא"כ ע"כ הוא כי יש בכל ספי' ג' בחי', כי הרי יש לה בהתחלתה איזה קשר והשוואת עם שרשה ומקורה אשר יצא ממנו, והבחי' הזה היא ממוצע בין שרשה לעצמותה העיקרית, כי היא הסוף דהעליון והתחלה דהתחתון והוא הראש והפנימי העיקרי שבה, והוא בחי' אחת, בחי' שניה הוא עצמותה דכל ספי' שהוא מציאותה גופה והוא התוך והתיכון שבה, בחי' שלישית הוא הכח אשר יש גם בה להאציל עוד ספי' אחרת תחתיה, והיא הסוף והחיצון שבה, והרי יש בכל ספי' ג' בחי' שהם ראש תוך סוף וכן הם פנימי תיכון חיצון, ואלו הג' בחי' הנה הם עומדים בגילוי גמור בכל ספי' וספי',

וכאשר נתבונן עוד אנו מוצאין שגם כל בחי' ובחי' מאלו הג' הנה הוא כלול ג"כ מג'. והם ג"כ גלוים בה, כי הרי כל אלו הג' בחי' הם כולם ממוצעים, שהרי הבחי' העליונה שהוא הראש והפנימי שבה, הרי היא ממוצע בין עיקרה דהעליון ובין העצמות העיקרי דאותה המציאות דהספי' גופה, וכן עד"ז ממש, בהבחי' התחתונה, שהוא הסוף והחיצון שלה, שהרי היא ג"כ הממוצע בינה להתחתונה, כמו הראש והפנימי שהוא הממוצע בינה להעליונה וכן הוא ג"כ במציאותה עצמה שהוא התוך והתיכון שלה, הרי ע"כ הוא שהוא ממוצע בין הראש והסוף אשר בה גופה, וכל ממוצע הוא כלול מהעליונו ומהתחתונו והוא מכריע, וא"כ נמצא שאלו השלושה בחי' שחשבנו, הנה הם באמת תשעה בחי', והם הג' מדרגות כח"ב חג"ת נה"י, אשר ישנם בכל ספי', כי הרי הם כולם גלוים בה [אבל מה שמתפרט עוד כ"א מאלו התשעה, ג"כ לשלשה, וכן משלשה לשלשה עד א"ס, הרי הם נעלמים] ומה שאמרנו שהם שלשה מדרגות הוא משום, כי הרי אינו דומה הג' בחי' אשר בהעליונה, להג' שבהאמצעית ולהג' שבהתחתונה, כי הרי כל מה שיורד יותר למטה, הוא נתעבה ביותר ומתגלה ביותר, והוא נחשב כתולדה מן הראשונה, וכנחתם מהחותם, וא"כ הרי הוו כל שלשה, מדרגה אחרת, והם הג' מדרגות כח"ב חג"ת נה"י, שהם התשע ספי' שבכל ספי', והם הראש תוך סוף שבה וכן החיצון תיכון פנימי, ונמצא כי כל ספי' הגם שהיא אחת באמת, הנה היא שניים, שהרי היא כלולה מחו"ג כנ"ל, וכן הרי יש בה בעצמותה, בחי' נאצל ומאציל, שהרי היא נאצלה מהעליונה, ויש בה הכח להאציל אחרת תחתיה וכנז', וא"כ הרי היא נאצל ומאציל, והרי היא שניים וכן היא שלושה, היינו כח העליון שבה וכח התחתון שבה ועצמותה גופה, והרי היא שלושה וכנז', וכן היא ג"כ תשעה שהוא בפרטיות וכנ"ל,

אמנם הוא כי הנה יש בה באמת עוד בחי' עשירית ג"כ. והיא עיקר הכל, כי היא כולל את כולם וכן היא כלולה בכולם והיינו הסבה והתכלית דכל ספי' אשר בשבילה נמצאת, והוא הכוונה התכליתית אשר כיוון בה המאציל ית"ש, והוא עצמה הסבה למציאותה, והוא כח העיקרי שבה, והנה נתעלם בה אותה הכוונה [אשר היא מציאת הארה ממנו ית"ש] בכל עלם מציאותה דכל ספי' מראשית התחלתה עד סופה כולם, ובהתחלתה היא גבוהה. והתייחד עמה בכל עיקרה הנה עי"ז נתעלם (ר"ל מלשון עלמות) כל מציאותה וכן כל הנהגתה תמיד, לפי סבוב תכליתה, ובסופה הנה מוציא בה מקום לתכליתה ממש, והיינו כי באותה המקום יתגלה לבסוף כל כוונתו כולה אשר כיוון בה ונתעלם עמה מהתחלתה עד סופה, והנה הוא המלכות דכל ספי' שהוא בחי' העשירית שבה אשר היא תכלית כוונתו ית"ש אשר כיוון בכל המציאות בכלל ובפרט, והיא כולל את כולם, ומתגלה בסוף כולם, כלולה מכולם, והוא באשר שהיא כוונתו ורצונו עצמו, המסבב את כל והמתעלם בהתהוות כול, לצורך גילויה, שהוא רק גילוי רצונו עצמו, וכמו שיסדו שהכל ברא לכבודו, שכל המציאות הוא גלוי כבודו, והוא עצמו רצונו, והוא מה שנאמר כל פעל ה' למענהו ונמצא כי המלכות היא סבת כולם, וכלל כולם, ותכלית כולם, כי בשורשה [שהוא בכתר, כתר מלכות, מגיד מראשית אחרית] היא סבת כולם, ובאמצעיתה, היא כלל כולם [והוא בדעת קשר של תפילין ובחזה, ובעטרת היסוד], ובסופה היא תכלית כולם, שמגלה היא עם כל צבאיה, וכן כל הע"ס, על ידה עד המלכות דא"ס (ע' לעיל כלל ד' ענ"ג) והוא ספי' המלכות העיקרית שהיא הבריח התיכון מעילא לתתא ומתתא לעילא, והיא עתה עשיריה של כל ספי' ומשלים כל ספי' לעשר, ונעלמה עתה ונסתרת ונעלמת, שיהא כל תיקונה וגילויה, רק ע"י ישראל במעשי התורה והמצוה ובכל מאורעותיהם וכמ"ש בדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ז י"ח ובכ"מ ולעיל כלל ט"ו ענף י"ח.

וכן הוא ג"כ עוד. כי ע"ד שאמרנו שהמלכות היא העשירית להתשע ספירות שבארנו לעיל, הנה כן הוא ג"כ שהיא הרביעית לכל תלת היינו לכל מדרגה ומדרגה מהג' מדרגות שבהתשע שאמרנו לעיל כי מאחר שרק היא סבת הכל כנ"ז, הנה מתגלה היא בסוף כל מדרגה לסבב על ידה ובשבילה את המדרגה השניה, ומתגלית בסוף הכח"ב לסבב את החג"ת, וכן בסוף החג"ת לסבב את הנה"י,

והאמת הוא שאין זה בשביל בחי' שאין הסבה לבד שהוא רק לצורך התחתון אלא הוא כי גילויה אשר בסוף כל תלת הוא לצורך העליון ג"כ, כי הרי אמרנו שכמו שהיא הסבה כן היא ג"כ התכלית, ואדרבה הוא שעיקרה הוא התכלית, אלא שע"י כוונת התכלית שבה. נעשית היא גופה הסבה, לסבב על ידה את כולם לכוונת התכלית, ולכן הנה מתגלה היא בסוף כולם, להביא את כולם לתכליתם שבסוף כנ"ל, כי רק היא הסיבה לזה כי בתיקונה תלוי תכלית הכל,

והנה כן הוא עד"ז ג"כ גילויה אשר בסוף כל תלת, שהוא ג"כ רק כדי להביאם לתכליתם על ידה, ור"ל כי גילויה אשר בסוף כל תלת, הנה הוא הכנת מציאת ומקום. להביא אותם לתכליתם ומתגלה בסוף כל מדרגה ומדרגה לצורך כוונת התכלית שבהם, ויש לה גילוי בסוף הכח"ב. והוא בהדעת קשר של תפילין שהוא באחוריו, וכן היא בהפנים הנה גילויה הוא בהפה. וכמ"ש אליהו ז"ל, מלכות פה, וכן בהחג"ת הנה יוצאת מנקב החזה ומתפשטת לאחוריו, כמ"ש באד"ר דף קמ"א ע"ב, אתפשט האי תפארת מטבורא דליבא ונקיב, והוא הנקודה שתחת החזה, ואתעבר בגיסא אחרא ר"ל שמתפשט ונמשך ועובר האור מהפנים לאחוריו, ותקין פרצופא דנוקבא עד טבורא ר"ל עד הטבור דהנוק' כי למטה מהטבור שהוא הנה"י הם רק בסוד תוספות, כנודע, וכ"ז הוא גילויה אשר בחג"ת, וכן בנה"י הנה גילויה הוא בעטרת היסוד כנודע, והרי לנו שהיא רביעית לכל תלת והוא הסוד של שם י"ב כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א.

הרי נמצא מכ"ז כי הספי' הם עשר, והם תשע והם חמש כנ"ל ענ"א, וכן הם ד', ג' מדרגות כח"ב חג"ת נה"י והמלכות, וכן הג' אשר בפרטות כל מדרגה וגילויה שבסוף כל תלת, והם ג' כי הרי המלכות היא רק סבת הכל ותכלית הכל וכלולה בכולם וכולל את כולם וא"כ הרי אינה נחשבת היא לבחי' בפ"ע כלל שהיא חד עמהם, והם שניים מציאות הספי' והמלכות, והם אחד כי הם כולם רק אחד לבד כי הסבה והמסובב והתכלית הוא הכל רק אחד, כי כ"ז הוא רק הגילוי של המלכות דא"ס ית"ש אשר ירד ונתגלה בכ"ז לחזור ולהביאם אליו וכנ"ל כלל ד' ענ"ג ע"ש, וע' בדברי הגר"א בספד"צ פ"א בד"ה דעד דלא הוה מתקלא, בכל הדיבור שם, וכ"ז שאמרנו הנה הוא בפרטות כל ספי', וכן הוא ג"כ בכללות הי"ס שבכל פרצו

ובכל עולם, כי כל ספי' פרטית מהי"ס דעולם הנקודים, אשר אז נעשה רק השרשים הראשונים דהי"ס, הנה אח"כ ר"ל ע"י השם מ"ה, נעשית לספי' כללית שכלול כ"א מי', בכל ספי' וספי' מהי"ס שבכל פרצו', וכן מפרצו' לפרצו' וממדרגה למדרגה עד סוף דכל האצילות כלו, אבל כולם הם מיוחדים באחדות גמור שהרי הם כולם כלולים ומיוחדים בסבתם ותכליתם, שהוא סבת הכל ותכלית הכל, ודי בזה :

ענף ג'

הנה אמרנו לעיל ענ"א כי העולמות הנפרדים הנה הם יצאו מכח תכונת הו"ק וכנודע. והנה ראינו לבאר הענין הזה בביאור וברחבה, ומתוכם יתבאר ג"כ כל הענין דתיקון ג' קוין שנעשה ע"י השם מ"ה, כנודע, מהו התיקון בזה, עם עוד כמה ענינים עמוקים בעה"י למען שמו יתברך.

הנה מצאנו וראינו כי נתייסד הבריאה כולה בתכונות שונות, כי הנה הם רבוים רבים שהם המון ברואים לאין תכלית, ויש בהם מציאיות הרבה אשר הם מתנגדים זה לזה, ויש בהם אשר הם הפכים זה מזה, וכן יש בהם אשר הם נבחנים בתמורות. כמו תמורת עושר עוני תמורת זרע שממה כו', כמ"ש בספר יצירה פ"ד מ"ג, וע' מדרש תמורה פ"ג שחושב כל הכ"ח עתים דקהלת, לתמורות, והנה כלול כל הרבוים והשינוים הללו, בג' הבחנות, והם ריבוי. נגד, היפך, וענין היפך, הנה הוא רק במקרה, אבל הנגד הוא בעצם ג"כ, כי ההיפך הוא נופל רק על שינוי הגמור הנעשה במציאות אחת מזמן לזמן, שנשתנה בו מהיפך להיפך, וכמו ושער בנגע הפך לבן וכן הפכת מספדי למחול לי, כי הלבנונית, והשחרות, וכן ההספד והמחול הם משונים זה מזה בשינוי החלטי מקצה לקצה, וכאשר נשתנה מציאות אחת משחרות ללבנונית וכן מהספד למחול, על זה נופל לשון היפך, שאותה המציאות עצמה נתהפך בזמן הזה ממה שהיה בזמן הקודם בשינוי החלטי מקצה לקצה,

ונמצא כי ההיפך הנה יש לו ג' גדרים, היינו מציאות אחת, ושינוי החלטי, וב' זמנים, (כי זולת ב' זמנים אי אפשר, דאין שני הפכים בנושא אחד), והוא רק במקרה, כי נתהפך עליו המקריים בשינוי גמור מקצה לקצה, ועד"ז הוא בדיוק כל לשון היפך הנמצא בתנ"ך, כמו הפך ים ליבשה, ההופכי הצור אגם מים, וכמוהו הרבה, אבל לשון נגד, הנה הוא רק בב' מציאיות, ובזמן אחד דוקא, וכשהם זה מול זה, אמנם הוא הן על צד היחוד והקירוב, והן על צד הפירוד והריחוק, וכגון שויתי ה' לנגדי תמיד, הרי הוא על צד הקירוב והיחוד שכל תשוקתו וכל מעשיו הוא רק לה' לבד שהם הולכים רק אליו לבד ביושר ובמכוון בלי נטיה לצד אחר כלל וכן ויחן ישראל נגד ההר, שהיה כל מגמתם לקבל את התורה משם ולהנות מזיו השכינה שיתגלה שם אליהם, והיה כל כוונתם ותשוקתם רק שם לבד בלי שום נטיה אחרת כלל, וכן הוא כל הנגדיים שבתורה אשר הם על צד הקירוב והדיבוק כמו נגד כל עמך אעשה נפלאות שאעשה נפלאות רק להם ולצורכם לבד כדי שיהיו דבקים רק בי (כי זה היה התשובה על בקשת מרבע"ה במ"ש ונפלינו אני ועמך כו', וכן כתיב את ה' האמרת וה' האמירך, ולתתך עליון) וכן עד"ז כל הנגדים שהם על צד הקירוב והיחוד, אמנם יש נגדיים ג"כ שהם על צד הריחוק והפירוד וכמו ושר מלכות פרס עומד לנגדי, והכוונה הוא ג"כ שנתן כל כחו ביושר ובמכוון רק עליו לבד לדחותו מכל וכל ולא להסכים עמו גם במקצת, ונמצא כי בחי' נגד, יש לו ג"כ ג' גדרים, היינו, ב' מציאיות, וזמן אחד, וזה מול זה, אם ע"ד הקירוב, אם ע"ד הריחוק.

אמנם מלת תמורה, הנה יש לו ב' גדרים, גדר אחד מההיפך, וגדר אחד מהנגד, והיינו, כי ענין תמורה הוא נופל ג"כ רק על שינוי החלטי אשר מקצה לקצה, והוא גדר אחד מההיפך, אבל הוא רק בב' מציאות וזהו גדר אחד מהנגד, ור"ל כי לשון תמורות הוא נופל על השינויים עצמן, והם שניים, וההיפך הוא נופל על המקבל השינוים, והוא אחד, וכגון השמחה וההספד וכן השלום והמלחמה והעושר והעוני הנה הם שינוים אשר מקצה לקצה, ועליהם הוא לשון תמורה, כי הם זה תמורת זה, וכן הוא החכמה והאולת, והזרע והשממה, וכן השחרות והלבנונית, והחום והקור, והיובש והליחות וכדומה, הנה כ"ז הם תמורות, והרי הם שני ענינים נפרדים, בשינוי החלטי ביניהם מקצה לקצה, ולכך אמרנו שהם שני מציאיות, והנה הם בזמן אחד ג"כ, כי הרי נמצאים הם כל אותן הענינים בהעולם תמיד בזמן אחד, אבל כשהם עוברים שניהם על מציאות אחת שנשתנה בו מהספד למחול, הנה עליו נופל לשון היפך, וכמו הפכת מספדי למחול לי וכנ"ל, ועד"ז הוא ג"כ מה שכתוב כבודם בקלון אמיר וכן מ"ש לא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב, כי הכבוד והקלון, וכן הקודש והחול הם שינוים מקצה לקצה, [והעיקר הוא, כי כל דבר שהיה מתחילה קודש וכשיוצאה אח"כ לחול, הנה משתדל הס"א להתקרב לינק משם, כי מכל אור קדושה, נשאר רושם לעולם כנודע, ולכך הוא בבל ימיר, והם בודאי שינוים אשר מקצה לקצה] ולכן אמר על זה לשון תמורה כי הוא קאי על השינוים גופה, אבל על הבהמה עצמה כאשר ממיר אותה, הנה נופל עליה באמת רק לשון היפך, שנתהפכה מקודש לחול וכנז', ונמצא כי ההיפך, הנה הוא משתמש בתמורות שכאשר עובר עליו הב' שינוים דהתמורה, אז נפל עליו לשון היפך שנתהפך מקצה לקצה, והרי שכל שימושי דההיפך הוא רק בהתמורות. אלא שאי אפשר לו להשתמש בהם, אלא רק בב' זמנים דוקא, דאין שני הפכים בנושא אחד, אבל התמורות מצד עצמן, הם בזמן אחד ג"כ וכנז',

וכן הוא עוד כי עיקר בחי' התמורות הנה הם רק עצם בחי' הנגד אשר מצד הריחוק וכנ"ל, כי הרי השחרות והלבנונית וכן ההספד והמחול הרי הם זה נגד זה ממש, וע"כ נמצא שבההיפך והנגד הנה נכלל בהם התמורות ג"כ, וכמו שאמרנו שהתמורות הנה הוא גדר אחד מההיפך וגדר אחד מהנגד, והוא כלול בהם שמבחי' ההיפך ומבחי' הנגד נבחן בחי' התמורות ג"כ, כי הרי מבחי' ההיפך נבחן שיש שינוים מקצה לקצה, והם עצמן בחי' הנגד אשר על צד הריחוק, כי כשמשתמש בהנגד שמצד הריחוק, לפעול וליקח זה תחת זה, נופל על הפעולה לשון תמורה, וכמו לא ימיר אותו כו', וכנ"ל והבן, והרי לנו עכ"פ כי בחי' התמורות הנה הוא כלול בההיפך והנגד, כי הם עצמן בחי' הנגד כנז', ונבחנים וניכרין בההיפך, אמנם הם קודם להיפך, כי ההיפך משתמש בהם,

והרי נתבאר הגדרים דהנגד וההיפך והתמורה, וכן נתבאר ג"כ כי התמורה הוא נכלל בהנגד וההיפך, אמנם ענין הריבוי אין לו גדר כלל, כי הרי הוא נמצא בכולם ומשותף בכולם, כי הרי כל המציאות כולו בכלל ובפרט הוא כולו מלא בריבוים שונים, בכמותם ובאיכותם, ומקומם, וזמנם, ובחי' הריבוי הנה הוא בודאי קודם להיפך והנגד, כי הם כולם רק אחריו, שאם אין ריבוי הרי אין נגד ואין היפך כלל, ונמצא כי הם שלושה בחי' היינו, ריבוי, נגד, היפך, והריבוי הוא קודם לכל, ואחריו הוא הנגד, ואחריו ההיפך ובאלו השלושה ובכל האמצעיים שביניהם אשר הם הרבה למאד הנה נבנה ונתייסד בהם כל המציאיות דבי"ע,

ומעתה נשוב לענינינו כי הרי אלו השלשה שהם ריבוי נגד היפך, הנה הרי נבחן כ"א ע"י שניים דוקא, כי באחד הרי אין ריבוי ואין נגד ואין היפך. וא"כ הרי נמצא שאלו הג' הם בפרטיית ששה, והנה אלו הששה הם הם מפורש סוד הו"ק חג"ת נה"י, כי מכחם יצאו ונבראו תכונת כל הששה פרטים אשר בריבוי נגד היפך, והוא בדרך זה כי השניים שבריבוי, הנה הם ת"ת ויסוד, והשניים שבנגד הם חסד וגבורה, והשניים שבהיפך הם נצח והוד, אמנם המלכות שהיא כלולה בכולם הנה על ידה נעשה בחי' התמורות, שהם ג"כ כלולים בכל הקודמים להם וכנ"ל,

והענין הוא כי הנה ת"ת ויסוד אשר שניהם הם בקו האמצעי, ואין יתרון ומעלה מזה על זה, אלא רק מה שיצאו בב' יציאות ונבחנו לשניים, שהרי הם שני ספי' מיוחדים, הנה מזה נתייסד כח הריבוי בהבריאה, והגם שהאמת הוא שהת"ת הוא גבוה במעלה

מהיסוד אך דע שהיתרון אשר יש להת"ת על היסוד והיסוד הוא נגרע ממנו במעלה. הוא אינו מסבת עצמותו. אלא רק מסבת הב' קוין ימין ושמאל. שהם חסד נצח. וגבורה הוד אשר הם השורש דהנגד וההיפך. כמו שיתבאר. וכאשר שכל הו"ק כולם הם כלולים זה מזה. ובפרט הקו האמצעי. אשר רק מהם יצאו הכל ומוכרח הוא שיהיו הת"ת והיסוד כלולים מתכונת הב' קוין ג"כ. ולכן משום זה. הנה ניתן בהת"ת והיסוד גם תכונת הטוב והגרוע והמעלה והחסרון. כדי להוציא מהם את כל שורש הנגדיים וההפכיים. שהם הב' קוות דחסד נצח. גבורה הוד אבל מצד הת"ת והיסוד עצמן לא היה בהם שום הבחנה דטוב וגרוע כלל. אשר הוא רק מתכונת הנגד וההיפך אלא שהיו שניהם שוים במעלה אחת כזה כן זה. ולא היה בהם אלא רק הבחנה דתכונות. שניים לבד. שהוא רק שורש הריבוי לבד. כי מצד עצמותן העיקרי הנה היה האור דא"ס בשניהם שוה. והיו משמשים שניהם בכתר אחד. ולא היה נבחן בהם הטוב והגרוע כלל אלא רק תכונת שניים לבד. וזהו מה שאנו רואין שגם עתה הנה עולה היסוד עד הדעת ולוקח משם וכמ"ש בסבא. משפטים ד' ק"י. וכמ"ש הרב בשעה"כ פ"נ וכן בנסירה ספ"ג. ואמר עוד בדרושי מ"ן דרוש ה'. זה לשונו. ודע הקדמה אחת שמה שמושך יסוד מלמעלה אינו מתעבה ומתלבש כלל. וזה סוד אור של מע"ב שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו (ור"ל בכל מקום במדרגה אחת) ואעפ"י שיורד האור הזה ממדרגה אינו מתעבה ומתלבש כלל. וכמו כן גדולה הארתה למטה כמו למעלה. משא"כ בשאר הספי' כו' ע"ש וע' בדברי הגר"א בתיקונים ת' מ' ד' פ"ט ע"ג, הרי לנו כי פתיחת היסוד מהת"ת הוא אינו מסבת עצמו כלל. כי מצד עצמו הנה יש בו כח לקבל כמו הת"ת ממש. ומה שאמרו (בתיקונים תיקון י"ג בד"ה תשיעאה בריכה. ד' ל' ע"א. וכן בתי' כ"א נ"ו סע"א) כי ת"ת נטיל לימינא ויסוד לשמאלא. ועומד היסוד במדרגה למטה מהת"ת. הנה הוא רק מסבת שכל קו האמצעי הוא כלול מקוי הקוות ג"כ עכ"פ. ובסבתם נשתנה וירד מעלת היסוד מהת"ת. ואינו נמשך בו האור הראוי לו. אלא רק לפרקים. והרי נתבאר כי בחי' הת"ת והיסוד הוא אינו לבחי' הנגד וההיפך אלא רק לבחי' הריבוי לבד. כי במה שנחלקו לשניים והם שני ספי' מיוחדים הנה מזה יצא בחי' תכונת הריבוי בעולם ור"ל בהעולמות בי"ע כנודע.

אמנם החסד והגבורה אשר הם קוי הקוות ואינם מחוברים יחד אלא רק ע"י הת"ת. הנה הם בחי' הנגדיים. כי זה פונה לימין וזה פונה לשמאל. ואלולא הקו האמצעי המחברם היה נוטה כ"א עד קצה האחרון וכמו שהיה כן באמת בעולם התהו וכנ"ל עכ"א. והוא משום כי מצד עצמותם העיקרי הם אינם שוות ורחוקים הם זה מזה הרבה. וזהו מה שיתוסף בהם הבחנה נוספת על הבחנת הריבוי. והוא הבחנת השינוים כי הרי הם נשתנו זה מזה. מהיפך אל היפך זה חסד וזה דין ולכן נתייסד מציאותם העיקרי בריחוק מקום מזה לזה. שהרי ת"ת מפסיק ביניהם. כי כ"ז מורה שנתרחק תכונתם זה מזה מקצה לקצה. משא"כ הת"ת והיסוד אשר הם רק לתכונת הריבוי לבד אבל שניהם שוים מצד עצמם וכנ"ל. לכן אין שום הפסק ביניהם כלל. אבל החסד והגבורה אשר הם לתכונת השינוים הם רחוקים זה מזה והם עומדים זה כנגד זה. כי זה נוטה עד תכלית קו הדרומי לימין. וזה עד תכלית קו הצפוני לשמאל: והם זה מול זה. ומהם הוא כל תכונת הנגדיים שבהבריאה. אמנם ע"י הת"ת המחברם. הנה יש בהם צד הקירוב ג"כ. כי עי"ז נתמזגו ונתבסמו כל תכונותיהם. שיהא אפשר להם ג"כ להתקרב עצמם זה לזה עכ"פ וכשמתגבר להאיר בהם אור הקו האמצעי שבת"ת. הנה הם מתייחדים זה בזה בכל האפשרי. והוא תכונת הנגד אשר על צד הקירוב כנ"ל. כי הם מסתכלים זה מול זה להתקרב את עצמם זה לזה בכל האפשרי. והוא אחר שמקבלים המתקה וביסום ע"י הת"ת. אז הם פונים זה לזה בשלהובין דרחימו לייחד את עצמם זב"ז וכ"ז הוא משום כי הרי משורשם הנה הם באמת מיוחדים באחד אלא שנתרחקו בתכונתם ונשתנו ע"י הריחוק מקום וע"י הסילוק דאור א"ס מהם בעת עולם התהו וכנ"ל עכ"א ולכן כאשר שמקבלים המתקה וביסום מהשם ית' ע"י הת"ת הנה נתעורר בהם שורש היחוד שמשרשם והם פונים זה לזה להתייחד את עצמם בכל כחם ומזה נמשך כל תכונת הנגד אשר על צד הקירוב שבהבריאה כנ"ל כי הרי בזה תלוי כל התיקון וכל כוונת תכלית האחרון. שיהא כ"א פונה ומטה את עצמו כלפי שורשו לעלות בקודש לשורש היחוד הגמור כנודע וכ"ז הוא ע"י הת"ת קו האמצעי המייחדם שהוא מרזא דמתקלא אור הדעת עלאה אשר יצא ונתגלה בעת התיקון דאור המ"ה.

וכן הוא עוד. כי ע"י ת"ת הממוזג הנה מזה נולד בהבריאה כל האמצעיים כולם אשר בין ב' הקוות והם כל המציאות והענינים אשר הם אמצעיים בין כל התמורות וכגון האמצעיים אשר בין השחור והלבן ובין המר והמתוק ובין החום והקור וכן כל האמצעיים אשר בין ההספד והמחול ובין האהבה והשנאה ובין המלחמה והשלום וכן בין כל התמורות. וכ"ז הוא ע"י המיזוג וההמתקה אשר הקו האמצעי ממזג את ב' הקוות. הנה מזה נולד כל האמצעיים כולם.

ואין לומר כי פעולות האמצעיים הרי הם יוצאים מתכונת הקו האמצעי לבד. ומה תועלת הוא מהנגדיים בזה. אך דעת לנבון נקל כי אלולא הנגדיים הנה היו כל האמצעיים רק על תכונה אחת לבד אבל ע"י הנגדיים רבו האמצעיים עד אין חקר ומשתנים מזמן לזמן. כי אין אדם דומה לחבירו ואין בריה דומה לחברתה. כי אין דומה מראה עשב למראה קש. ומראה תפוח למראה אתרוג. אף ששניהם הם רק מהאמצעיים אשר בין השחור להלבן. ומשונים הם כל מין וכן כל פרטי המינים כ"א מחבירו במראיתו ובכמותו ואיכותו. וכן משתנים מזמן לזמן ע"י המקריים המתחדשים בכל עת. וכן מתחלף ג"כ תכונת נפש כל אדם בכל עת כי פעם נוטה לעצב ולדאגה ולהכנעה ולקימוץ ופעם לשמחה ולרצון ולגאות ולפיזור וכן עד"ז בכל התכונות שבנפש שמתחלפים מזמן לזמן כידוע והגם שאינו מגיע בכ"א עד הקצה האחרון שהוא מהתמורות ממש אך האמצעים עצמם הם רבו עד אין חקר. וכ"ז הוא הכל מפעולות הנגדיים וע"י המיזוג שביניהם אשר מהקו האמצעי ולפעמים מתגבר זה ביותר ולפעמים זה ביותר ולפי ערך המיזוג דקו האמצעי אבל באם שהיו מציאות כל האמצעים שבהבריאה רק מהקו האמצעי לבד זולת הנגדיים הנה אז היו עומדים כל האמצעיים כולם רק על תכונה אחת בקיום תמידי בלתי מתחלף כלל. וגם היו דומים כולם זה לזה בכל. כי מפעולת הקו האמצעי לבד היו נבחנים רק בריבוי לבד ולא בבחי' נגדי כלל ופשוט הוא למבין.

והרי נמצא שכל פעולות ריבוי האמצעיים אשר מקוטב קו האמצעי עד ע"י המרחקים דשני הקוות הנה כל שינוייהם הוא הכל רק מפעולות הנגדיים. שהם חסד וגבורה ימין ושמאל דרום צפון כי רק מהם הוא כל השינוים כולם. שכל מה שהוא מקוטב האמצעי עד קצה תכונת החסד הנה הוא מהתגברות החסד ביותר ומה שהוא מקוטב האמצעי עד קצה תכונת הגבורה הוא מהתגברות הגבורה ביותר. אמנם כ"ז הוא רק בשיתוף הקו האמצעי הממזגם ומקרבם זה לזה. כי אלולא הוא היו רק הנגדיים שהוא התמורות לבד ולא היו האמצעיים כלל. ורק ע"י הקו האמצעי שבהת"ת נמצא בהחסד וגבורה כל בחי' הנגד אשר מצד הקירוב והיחוד כנ"ל. ומזה הוא כל האמצעיים שבהבריאה. וכן כל תכונת הנגד שמצד הקירוב שבהבריאה אבל זולת הקו האמצעי. היו כל החסד והגבורה רק בבחי' הנגד דמצד הריחוק לבד אשר מהם הוא כל עצם התמורות עצמן. וכמו שהיו בעולם התהו וכנ"ל. והרי נתבאר לנו עכ"פ איך שהחסד והגבורה הם רק בבחי' הנגד. ויש בהם כל ג' גדרי הנגד שחשבנו לעיל. היינו: ב' מציאיות. שהרי הם שניים. ומשונים זה מזה מקצה לקצה זה חסד וזה דין. והם בזמן אחד שהרי כ"א מהם עומד על תכונתו תמיד:

ענף ד':

אמנם הנצח וההוד. הנה הם בבחי' ההיפך בכל גדריה הנו' לעיל. ומהם נמשך כל ענין ההיפך שבהבריאה. והענין הוא כי הרי ידוע הוא שהנצח וההוד הנה הם תרי פלגי גופא בחיצונית והאמצעית שבהם והם מציאות אחת וכמ"ש הרח"ו בהקדמת ע"ח בהכללים שם כלל ב'. כי נו"ה הם גופא חד. וע' בפנימי וחיצ' דרוש ח' ובשער השמות פ"ו ובכ"מ והוא משום כי הרי הם נמשכין

נוהת"ת שהוא גוף אחד. ונמשכין עמו כאחת אלא שנחלקו לשניים ונחשב כאלו שהגוף דת"ת עצמו נחלק למטה לשניים. והם תרי פלגא גופא דת"ת. אך זהו רק בבחי' החיצונית והאמצעית שבהם. אבל בבחי' הפנימית שהוא המוחין, הנה מקבלים הנו"ה את האורות דחו"ג לצורך טפה הזרעית. כי הם השחקים ששוחקים מ"ן כנודע. ובזה הם נחשבים לשניים ממש. כי הרי החו"ג הם ב' תכונות מיוחדים כ"א לעצמו זה חסד וזה דין. מ"ה. וב"ן. זכר ונוק'. והוא נצח ענף החסד וההוד ענף הגברה וא"כ הרי הם שניים בפנימיותם. אך בעיקר מציאותם הם אחד. שהם נמשכים עם הת"ת כאחת כנז'. וכ"ז הוא רק בספי' הנצח וההוד אבל ספי' החסד והגבורה הנה עיקר מציאותם הוא רק תכונות האורות דחו"ג. אשר הם כלולים בהדעת באחד הנה הם יוצאים ומתגלים כ"א לעצמו זה לימין בספי' החסד וזה לשמאל בספי' הגבורה. ועל זה הוא עיקר המציאות דספי' חסד וגבו'. שנתגלה בהם החסדים וגבורות לשניים. ולכן הוו ספי' החו"ג שניים מעיקרן. משא"כ הנו"ה שהם מעיקרן רק אחד, ומה שנחלקין לשניים הוא משום כי הרי עיקר צורך מציאותם הנה הוא רק לקשר על ידם את העולם התחתון בהעליון וכדי לתקן את התחתון להעלותו למעלה וכמו שבארנו לעיל כלל ח' ענ"ה. והוו הנו"ה הממוצע בין העליון להתחתון ונודע הוא שכל תחתון בערך העליון הוא בבחי' פירוד וריבוי. כי כל עליון הוא יותר מיוחד. ונחשב כולו לאחד נגד התחתון. ומשום שהנצח וההוד הם הממוצעים ביניהם לקשר אותם יחד והם הממוצעים בין היחוד והפירוד שהוא בין האחד והשניים. לכן יש בהם ב' התכונות שהוא השוות עם שניהם. היינו שהם מעיקרן אחד ונחלקין לשניים לצורך התחתון והרי לנו עכ"פ כי הנצח וההוד עיקרן הם מציאות אחת

והנה כתב הרמ"ק ז"ל בספר ירך יעקב פ' ב' ג'. כי הנצח וההוד הם נתהפכו, כי מתחילה היה יניקת הנצח משמאל וההוד מימין ואח"כ נתהפכו להיות יניקת נצח מימין וההוד משמאל. ע"ש בסו' פ"ד. וכן אמר הגר"א ז"ל בספד"צ פ"א בד"ה מלך השמי כי בתחלה יצא נצח בסטרא דדינא והוד בסטרא דרחמי. והרי לנו כי נו"ה נתהפכו מחסד לדין ומדין לחסד. וא"כ הרי לנו לכאורה לימוד מזה לענינינו בפשיטות. שההיפך הוא בנו"ה ומזה נמשך כל ענין ההיפך אשר בהמציאות דהבי"ע

אמנם הוא כי מדברי הרמ"ק ז"ל מבואר שם. כי מה שסידר המאציל ית"ש. שתהא יניקת הנצח מהשמאל וההוד מהימין הגם שהנצח הוא ענף החסד והוד הוא ענף הגבורה הנה הוא מטעם המתקת ומזיגת המידות. כי אם שיהיה יניקת הנצח מימין והוד משמאל וכמו שהם מסודרים ממציאותם שנצח הוא ענף החסד והוד הוא ענף הגבורה הנה היה נוטה כ"א לקצה יותר מדאי. אבל כאשר יונק כ"א מהשורש שכנגדו. הנצח משמאל והוד מימין. אז נמתק עי"ז המדות בהם היטיב ויבוא מהם השפע בדרך הממוצע.

והנה מתבאר מדברי הרמ"ק ז"ל שם כי היה נוהג הענין זה משעת ימי בראשית עד המאורע דיעקב אבינו ע"ה. בהאבק איש עמו ויגע בכף ירכו. והיה הנגיעה. מצד גבורות שבנצח שהיה יונק מהשמאל. ובזה הכח היה אפשר לו ליגע שם. כי החיצונים יונקים מן הגבורות כנודע. ועי"ז נפגם הנצח ונתבטל המיזוג. ולא היה אפשר להשפיע מעתה דינים קדושים כלל וכסדר המזוג והמתקה כמו שהיה והנה חזר המאציל ית"ש מאז ולהלאה. והפך את המדות וקשר את הנצח בשורשו וההוד בשורשו. שיהא יניקת הנצח מהימין וההוד משמאל. וכמו שהם במציאותם. ועי"ז הנה נשפעים מעתה הדינים מההוד יותר מדאי. משום שהוא בלא המתקה והמזגת המדות. ומושפעים עי"ז החיצונים משם. וכמ"ש והודי נהפך עלי למשחית וכן נאמר כל היום דוה. וכן הנצח הגם שנתקשר בימין אך משום שנפגם ע"י נגיעת הס"מ. הנה נשאר חשוך ופגום ולא היה נמשך אורו למטה ולא היה אפשר להיות יניקת הנביאים משם. עד דאתא שמואל ותיקן אותו קצת ואתנבא מתמן. וזהו מ"ש שמואל וגם נצח ישראל לא ישקר להאחז ח"ו בסטרא דשקר (הגר"א בספד"צ פ"א בד"ה מלך השמי) ולהיות איזה נגיעה להס"מ משם ח"ו אמנם לא נגמר תיקונו בשלימות אלא רק ע"י דוד המלך ע"ה ע"י שירותיו וזמירותיו וכמ"ש נעימות בימינך נצח ונתקדש מאז שפעת הנצח דיונק ומשפיע מהימין. אבל שפעת ההוד שיונק רק מהשמאל נפגם השפעתו משום שהוא בלא המתקה ולא יתוקן בשלימות אלא רק לעתיד לבוא וכמ"ש כל היום דוה וע' כ"ז בזוה"ק בראשית כ"א ע"ב ובפ' משפטים ק"א ע"ב.

הנה כ"ז הוא ע"פ דרכו של הפרדס ז"ל בספר ירך יעקב ע"ש וע' עוד בספר עסיס רמונים ופלח הרמון להרמ"ע מפאנו ז"ל. שהוסיף לבאר בזה. כי התיקון היה במה שנתמרק הדין בימי שמואל על הכהנים בני עלי. ובזה נתמרק הדין דפגם הנצח שבימין. ועל שאול ועל ביתו במעשה דעמלק ימ"ש, ובזה נתמרק הדין אשר מצד הגבורות שבשמאל. כי מלוכת שאול היה מצד ההוד. והוא סוד מ"ש וימלוך שאול מרחובות הנהר. וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א בד"ה מלך השמי ע"ש ונתמרק הדין בזה ע"י שבטל השר של עשו את שלו, בעונש של הצדיקים הללו אשר כ"ז היה ע"י נגיעתו בירך יעקב. ורווח וינק משם ונגע בו ובתולדותיו. וכמ"ש במדרש רבה וישלח ס"פ ע"ז.

אמנם סוד הנגיעה ברמז ובקיצור נמרץ. הנה הוא כי הרי אמרו רז"ל חולין פ"ט ע"ב. גיד הנשה נוהג בירך של ימין ובירך של שמאל ונודע הוא כי הנה התרין ירכין הם השחקים ששוחקים מ"ן. שהוא טפת הזרע להבריות. וזהו מה שרואה אז הס"מ מיעקב אבינו ע"ה. וכמ"ש התיקונים תיקון נ"ו ד' ק"ה רע"א. ויותר יעקב לבדו. ובההוא זמנא נצח ליה סמ', ויגע בכף ירכו. באן אתר כו' ע"ש וביאור הגר"א וכן בדבריו בתיקון י"ט בד' מ"א ע"א. וכן הוא ג"כ בתיקון י"ח ד' ל"ה ע"א. ותקע כף ירך יעקב בגיד הנשה דאיהו צדיק כו' ע"ש.

והענין הוא כי הנה ירד הסמ' ונתלבש בגופא. דהאי עלמא. כמ"ש בזוה"ק תולדות קמ"ד ע"א. ונגע בו ממש ואמרו עוד בפ' וישלח ק"ע ע"ב. מיד תשש חיליה דיעקב כו'. אלמלא לא אתחלש חיליה דאתר דא דיעקב. אתקיים יעקב לגביה ואתבר חיליה דעשו לעילא ותתא. ואמר שם עוד. והוא צולע על ירכו אתכאב ולעיר גרמיה על מה דעבר ע"ש כל הענין בקס"ע ב' וקע"א.

ומה שלא אסרה התורה גם את עצם האבר עצמו. הוא משום כי הרי עיקר סבת הנגיעה הרי היה לצורך אבר חי ולא באבר מת וכשהוא חי הנה הוא נמשך מהירכין שהם השחקים כנודע. ועוד כי הרי הוא נצרך לבריאתא לקיום העולם ולא נבדל הוא להיות מחלק הס"א ח"ו.

והנה מבואר בזוה"ק פ' וישלח שם. כי היה מלחמת הסמ' עם יעקב אבינו ע"ה. בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הן ברוחני הן בגשמי כי נתחזק עליו הס"מ בכל כחו והטיל בו כל מיני מחשבות רעות מכל תאות ומחשבת עבו"ז. ובא עליו בכחו של הנחש הקדמוני וכמו שבא על אדם הראשון בעת המעשה דעץ הדעת. והיה החטא של אדה"ר הן במחשבה והן במעשה. וכמ"ש בסנהדרין ל"ח ע"ב כופר בעיקר היה מושך בערלתו היה. ושניהם הוא באות י'. כי המחשבה הרי הוא באות י'. חכמה מוחא. וכן חטא הברית הוא ג"כ באות י'. כי הזרע הוא טפה דיו"ד (הנמשך מהמוח) וכנודע כ"ז והוא האות י' דיעקב י' דישראל י' דאדנ"י י' דהוי"ה י' דשד"י והוא נקודת הי' דקוצו של ד' דאחד, וכמ"ש כ"ז בתיקונים תי' ס"ט קי"ח רי' ע"ב. ובריש תיקון כ"א מ"ב ע"א וק"ס א' בהגר"א שם ע"ש.

אמנם בכ"ז היה מתגבר עליו יעקב אבינו ע"ה. ולא היה יכול לו הס"מ כלל. ועמד יעקב אבינו ע"ה בכולם. וכמ"ש בתי' ס"ט שם קי"ח ב'. מצרף לכסף דא אברהם. וכור לזהב דא יצחק. ובוחן לבות ה' דא יעקב. ואמרו שם עוד בענין אדם הראשון אשר חטא במחשבה ובמעשה. ונתקן בהג' אבות. כד אתא אדם בגלגול באברהם. אתנסי ביה בעשר נסיונין (ונתקן בו החטא דמחשבה שהוא הי' וכנ"ל. והוא הי' דהוי"ה אדנ"י וקוצו של ד' דאחד) כד אתגלגל ביצחק אתנסי ביה במעשה באברהם במחשבה. וביצחק במעשה. יעקב כליל תרוייהו כו'. ובוחן לבות ה' דא יעקב כו' ע"ש והוא בעת שנאבק הס"מ עמו. והטיל בו כל מיני תאוות ומחשבות עבו"ז. ובכולם לא היה יכול לו ונתגבר עליו יעקב אבינו ע"ה. עד דנגע בכף ירכו ובזה נצח לו וכנ"ל. והנה שהחטא הזה הרי הוא במעשה ונכשל בזה עכ"פ. אך עכ"ז הנה לא היה ביעקב ח"ו ע"ד שהיה באדה"ר וכמ"ש אדה"ר מושך בערלתו היה (ע' בהגר"א

בהגר"א תי' נ"ו ק"ה ע"א ותי' י"ט מ"א ע"א) כי ביעקב אבינו ע"ה, הרי היה זה באונס גדול וע"י שנגע בכף ירכו ממש כנ"ל והיה טרוד יעקב אז בכל כחו מאד להתחזק כנגד הס"מ אשר רצה להרגו ממש. כי אתלבש הס"מ בגופא דההוא עלמא כנ"ל וכן היה טרוד במחשבתו להרחיק את עצמו מכל מחשבת פיגול שהטיל בו. ועמד בכל כחותיו ומחשבותיו דבוק בהקב"ה בלי שום הטיה כלל ח"ו ומסר את כל גופו ונפשו רק לשמו יתברך לבד וע"י שהיה טרוד בכ"ז בכל כחותיו ומחשבותיו., הנה נשתה גבורתו ותשש חיליה בעת שנגע בכף ירכו פתאום. ונצחו אותו ונכשל בזה. והיה באונס גדול כנז'.

וזהו מה שאמרה התורה ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו. ולכאורה הרי אלו הב' תבות בהאבקו עמו שפת יתר הוא אך התורה העידה בזה על יעקב ע"ה. שלא היה לו אשמה בזה כלל שאירע לו המקרה הרע הזה באונס גדול והיינו ע"י האבקו עמו והיה טרוד במחשבתו לעמוד נגדו בכל כחותיו, ועי"ז כאשר נגע בו באתר דא פתאום תשש חיליה ונצחו לו בזה ומשום שהיה כ"ז באונס גדול לא נחשב לו לעון ח"ו ולכן כתיב אחריו ויזרח לו השמש, שנתרפא מצלעתו, וכמו שפי' רש"י ז"ל שם, והוא ממדרש רבה בראשית פ' ע"ח סי' ה' וכן כתיב ויבא יעקב שלם, ואמרו בתיקונים תי' ס"ט קל"א ע"א, דאשתלים י' בעקב ואתעביד יעקב וכן זוכה מאז לשם ישראל ואמרו בזוהר תרומה קכ"ו ע"ב, כיון דאשלים ואקרי ישראל כו' נטיל לעילא ונטיל לתתא ואשתלים בכלא, כי ישראל הוא בחי' דעת המבריח מן הקצה אל הקצה, כמ"ש הרב באכ"ך פ"ט, ועי' בתיקונים תי' ס"ט ק"ח ע"ב, שאמרו שם יעקב בגין דאיהו כליל תרווייהו הוי"ה אתמר ביה ישראל עלה במחשבה, בכתר עליון, דאיהו מחשבה סתימה ע"ש וכ"ז הוא ע"י שעמד בכל הנסיון הגדול הזה ונצח להס"מ, ונשאר כל מחשבתו ולבו קודש לה' דבוק ביחודו של עולם ב"ה, וכשם שנשאר הוא קודש לה', ולא רווח הס"מ ממנו אלא מה שפגם אותו במעשה ובאונס גדול, כן הוא סימן לבניו שגרם להם עי"ז כל הגלות והגזרות, וכמ"ש בב"ר פ' ע"ז סי' ג', אבל עכ"ז הנה הם דבקים בהקב"ה לעולם ונאמר עליהם קודש ישראל לה' הנה זהו שורש הענין דמאורע שביעקב אבינו ע"ה ויש בזה עוד דברים עמוקים למאד ויתבאר במ"א בעה"י,

ונחזור להענין לתשלום דבר הרמ"ע מפאנו ז"ל אשר בא למלאות אחר דברי הרמ"ק ז"ל הנ"ל בריש דברינו ואמר שם בפלח הרמון בשער ירך יעקב, כי זהו הענין מה שנמצא בקצת מדרשים (בילקוט ובתנחומא רמ"ב וישלח סי' ז' ועי' פרדר"א פ' ל"ז, ובב"ר פ' ע"ז ריש סי' ג' ופ' ע"ח סי' א' וסי' ג'. וברע"מ פ' בא ד' מ"א ע"ב) שמיכאל מלאך החסד הוא היה הנוגע בכף ירך יעקב, כי זה וזה איתא כי מאחר שגם החסד הסכים לדחות מאז את יניקת ההוד ממנו שלא יתמזג דיניו א"כ הרי הלך הס"מ ועשה את מה שעשה בכח ושליחות מלאך החסד ג"כ וכדי להתם פשע ולכלות רשע בכל הדינים ועונשים אשר נעשה בתולדות בני יעקב ע"י נגיעת הס"מ בירכו והנה מזה היה ג"כ כחו של ס"מ במה שהכשיל את ישראל גם בימי משה רבע"ה בכל העשרה נסיונות שנסו אבותינו להקב"ה, והיה כ"ז ע"י עטיו של נחש מהחטא דעהד"ע וכמו שכתבנו כ"ז בדע"ה ח"ב דרוש ה' בארוכה בזה ובארנו שם ג"כ עיקר הסבה מה שגרם כ"ז ליעקב אבינו ע"ה ע"ש.

ומעתה נבוא לענינינו ונאמר, כי הנה לפי דברי הרמ"ק ז"ל הנ"ל שהנצח וההוד היו מסודרים מששת ימי בראשית להיות יניקת הנצח מהשמאל וההוד מהימין ומטעם המתקת ומזיגת המדות הנה אין לנו עדיין מזה יסוד לדברינו לומר שהבחנת ההיפך אשר בהבריאה הוא נמשך מהנצח והוד, ע"י שנתהפכו אח"כ בהמעשה דצליעת יעקב וכנ"ל, דהרי בארנו לעיל דגדרי ההיפך הוא שישתנה מציאות אחת בשינוי החלטי מקצה לקצה וכאן בהנצח והוד הרי לא היה בהם שינוי החלטי כלל כי הרי יניקת הנצח אשר משמאל וההוד מימין אשר היו מסודרים כן מששת ימי בראשית, לפי דברי הפרדס הנה היה תכונת החסדים וגבורות שבהם אשר בהתחלה ג"כ רק בדרך הממוצע לבד שהוא ע"י המתקת ומזיגת המדות וכמו שמבואר בפרדס שם וכנ"ל, וא"כ כאשר שנתהפכו אח"כ להיות יניקת הנצח מימין והוד משמאל הרי לא נעשה בהם שינוי החלטי אשר מקצה לקצה אלא רק שנשתנה יניקתם מהאמצעי להקצוות ולא נקרא זה בשם היפך כלל ועוד כי מאחר שכל ההיפך הזה אשר נעשה בהם הוא רק ע"י המאורע דצליעת יעקב א"כ מאז ומאין היה נמשך כל עניני ההיפך שבהבריאה אשר מעת ששת ימי בראשית עד אותה המאורע דיעקב אבינו ע"ה,

אמנם הוא כי הנה עיקר הדברים מה שכתבתי לעיל ע"פ דרכו של רבינו הרמ"ק ז"ל בענין המאורע דנגיעת כף ירך יעקב איך שנפגם ע"י שהיה מקודם יניקת הנצח משמאל וההוד מימין והסבה אשר משום זה היפך אח"כ המאציל ית"ש שיהא יניקתם כסדרן וכמו שמבואר כ"ז בדבריו ז"ל בשער ירך יעקב ובדברי הרמ"ע מפאנו ז"ל שם ע"ש ושם, הנה כ"ז צריך עדיין לענ"ד מלח ותבלין הרבה ובאמת הנה כתב שם הרמ"ע מפאנו ז"ל כי בספר אור יקר כתב שם הרמ"ק ז"ל בעצמו עוד דרך אחר בכ"ז ועוד כי גם עיקר סברת הרמ"ק ז"ל מה שאמר כי בתחלה שהוא בעת ששת ימי בראשית ובאצילותם הראשון הנה נתייסד שיהא סדר יניקת הנצח משמאל וההוד מימין הנה כ"ז הוא לענ"ד קשה מאד לומר כן והגם שהאמת הוא כי המשכת השפע הוא עשוי להשתנות תמיד לפי הזכות והמעשים כי כשהרחמים מתגברים נכללו כולם בימין ומשפיעים כולם מצד החסד שבהם כי כ"א כלול מכולם ומיוחדים באחד ומסכימים כולם תמיד לדעת אחת להכלל בימין או בשמאל, וכן הוא נודע ג"כ שהי"ס הם מסודרים בכ"ב צינורות, ובקו האמצעי המכריע, ומקבלין דין מן דין ונוטים לפעמים לזכות ולפעמים לחובה ולפי מעשי התחתונים או ע"פ כבשי דרחמנא שהוא בהנהגתו הנעלמה שבהם. וכמו שבארנו בכ"מ מדברינו, אבל לומר שנתייסד בתחלה סדר המשכת השפע שהנצח יקבל מהשמאל, הגם שהוא ענף החסד וההוד יקבל מימין הגם שהוא ענף הגבורה ויהיה נמצא לפ"ז שהב' הצינורות אשר הם הולכים עתה במישור מחסד לנצח ומגבורה להוד (וכמבואר בפרדס שער הצינורות) הנה היו מסודרים בתחלה באלכסון מחסד להוד ומגבו' לנצח וע"י המאורע דצליעת יעקב נתהפך מציאותם ונתייסדו במישור, הנה כל זה הוא דבר זר מאד לענ"ד לומר כן [מעצמו באין מקום מפורש בזוה"ק על זה ודברי הזוהר בראשית כ"א ע"ב שם יתפרשו ע"פ עומק דברי האריז"ל ומבוארים המה ע"פ דבריו יותר היטב וכמו שאכתוב למטה], ומ"ש הרמ"ק ז"ל דלכך נסדרו מתחלה יניקת הנצח משמאל וההוד מימין משום המתקת ומזיגת המדות הלא פשוט הוא דגם עתה הם נמתקים ונתמזגו היטיב מצד עצמם. ע"י הקו האמצעי שהוא ת"ת המכריע בין החסד להגבורה, והנצח הוד מקבלים ממנו, וכן ע"י הצינור אשר מהנצח להוד, וכן גם אח"כ הרי נכלל כל השפע ביסוד שנקרא מעורב, על שבו מתערבים כל הכחות כולם כנודע. וכמו שכתב הרמ"ק ז"ל בעצמו בשער הצינורות ובשער המכריעין וא"כ הרי נמתק ונתמזג כל השפע היטיב.

ומה שמביא שם הרמ"ק ז"ל ראיה לדבריו מב' לשונות מהתיקונים והיינו אחד ממה שאמרו בהז"ח ד' ע' ע"ב שאמרו שם דהוד אתקשר בגבורה ונצח בחסד כו'. והשני מה שאמרו ג"כ בתיקונים תי' ל' ד' פ"ב ע"א שאמר שם, זה לשונו, דכמה דנצח אתקשר בימינא הכי הוד אתקשר בשמאלא כו'. וכתב על זה הרמ"ק ז"ל (שם בספ"ד) כי הלשון הזה הוא מורה באצבע שנקשר אח"כ. משום מעשה שהיה, מה דלא הוה הכי מקדמת דנא עכ"ל הרמ"ק ז"ל ע"ש. ומשמע מכ"ז ג"כ שלא נמצא בשום מקום אחר בזוה"ק איזה ראיה לדבריו כלל כי אילולא זה היה מביאים שהרי כל שערי הזוה"ק היו פתוחים לפניו כנודע מרוממת מעלת קדושת הנורא הזה, וא"כ הרי לנו כי לא נמצא לשון בזוה"ק המורה על

דבריו בזה אלא רק אותן הב' מאמרים הנז' לבד ולענ"ד אין שום ראיה גם מהם כלל דהרי בתיקונים שם תי' ל'. הרי אמר שם כ"ז בדרש הפסוק ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה. כי נצח והוד הם יום ולילה (איהו בנצח ואיהי בהוד שהם זו"ן יום ולילה כנודע) וחסד וגבורה הם אור וחשך, ואמר הכתוב ויקרא אלהים לאור יום כו'. ור"ל כי אתקשר נצח בחסד והוד בגבורה. ע"ש בביאור הגר"א. וא"כ הרי אדרבה הוא כי משם ראיה להיפך כי הרי הכתוב בששת ימי בראשית מדבר ואמר שמתחלת אצילותם אתקשר נצח בחסד והוד בגבורה. וכן משמע ג"כ בתיקונים שם סו' תיקון כ"ב. שאמר שם קם סבא ושאיל ואמאי אתקשר נצח עם חסד כו' וכן הוד עם גבורה כו' [וכן גוף וברית כו'] אלא בגין דדרועא ימינא לא אית בה אלא ג' פרקין וכן בשמאלא ובגין דא אתקשר שוקא ימינא דאית בה תלת פרקין עם דרועא ימינא. כדי לשריא ביה ה"א (שהוא מספר ו') וכן דרועא שמאלא עם שוקא שמאלא לשריא ביה ה"א וכן גוף וברית איכון ו' ו' ושריא בהון א' דאיהי אימא ואתעבידו י"ג וא"ו. יו"ד שריא בעשר אצבען כו' כו' ע"ש והרי לנו דכל ההתקשרות אשר מהנצח עם החסד, וההוד עם הגבורה הוא אינו מהמאורע דצליעת יעקב אלא שהיה כן מתחילת אצילותם וכדי להתלבש בהון הי' אותיות דהשם מ"ה וכמ"ש שם ג"כ באותו הענין מקודם לזה לבושא דיו"ד חסד, לבושא דה"א גבורה, לבושא דוא"ו ת"ת לבושא דה"א מלכו'. נצח קשורא דיליה חסד הה"ד נעימות בימינך נצח, הוד קשורא דיליה גבורה, צדיק קשורה דיליה עד"א, דגוף וברית חשבינן חד, מלכו' שלימו כו', והרי לנו דאמר לשון קשורא וכן הסבה אשר בזה על נצח והוד עם החו"ג כמו על היסוד עם הת"ת. כי באמת כולם נתייסדו בסדר הזה תיכף מהחילת תיקונם שהוא ביציאת השם מ"ה שאז נתקשרו כולם יחד להיות בקומה אחת ופרצו' אחד ומה שדקדק הרמ"ק ז"ל כי לשון אתקשר, משמע שנקשר אח"כ, מה דלא הוה הכי מקדמת דנא. הנה עומק כוונתם בזה הוא, כי משום שבעולם התהו יצאו מפורדים זה מזה כנודע ולא נתקשרו לחד אלא רק אח"כ ביציאת השם מ"ה לכן אמרו לשון אתקשרו, הן על נו"ה עם החו"ג, והן על היסוד עם הת"ת.

והאמת הוא כי על נצח והוד עם החו"ג יש עוד טעם פשוט מ"ש עליהם לשון אתקשר והוא משום כי הרי מצד עצמם הרי הם רחוקים זה מזה כי הרי יש הפרש והפסק דריחוק מקום בין יד לרגל, לכך נופל עליהם היטיב לשון אתקשר, ור"ל שהגם שהנצח והחסד וכן ההוד והגבו' הנה הם מצד עצמם רחוקים זה מזה, עכ"ז נתקשרו יחד להיות לאחד, וכמ"ש הגר"א בתי' ל' (בד"ה ויהי ערב) בד' פ"ב רי' ע"ב וזהו לשון אתקשר שאמרו [והקישור הנה הוא ע"י הצינורות אשר נתייסד מהחסד להנצח ומהגבורה להוד] אבל האמת הוא כי כל הקשר שבהם הנה הוא נעשה להם בתחלת מעת ששת ימי בראשית כי כ"ז הנה הוא מהתיקון דשם מ"ה ונסדר ונתייסד מאז ומקדם להיות הנצח יונק וקשור בהחסד, וכמו שהוא במציאותו בימין וכדרכו כי הוא ענף החסד, וכן ההוד הוא לעולם יונק וקשור בהשמאל וכדרכו שהוא ענף הגבורה, אבל לא כמו שכתב בזה רבינו הקדוש הרמ"ק ז"ל.

אמנם הנה בעיקר הענין דצליעת יעקב. אם שהיה בנצח או בהוד, כי בזוהר בראשית כ"א ע"ב מבואר שהיה בנצח, אך שם. כ"ו ע"ב וכן ברע"מ פנחס רמ"ג ע"א מבואר שהיה בהוד הנה יש לרבינו קודש הקדשים מרן האריז"ל דרך אחד בכל זה, וכמו שמבואר בשער מאמרי רשב"י בפ' בראשית ד' י"ג ע"ב וע' בשער הקדמות ד' כ"ה סע"ג ובפע"ח פ"א דתפילין, ועיקר הענין בקיצור הוא עפ"י מ"ש בשער מיעוט הירח פ"ב כי מהזמן דאברהם אבינו ע"ה מעת גזרת הגלות אשר בברית בין הבתרים, אשר זה היה לצרף את כל הנשמות שנבלעו בתוך הקליפות ע"י הזרע לבטלה שהוציא אדה"ר בהק"ל שנה שפירש מחוה, וכמ"ש בשער הקדמות ד' ס"ט ע"ד ובפע"ח חג המצו' פ"א, הנה היה אז המלכו' עם ז"א אחור באחור מהחזה שלו ולמטה שהוא בתנה"י שבו והרי היה עומד כל הקו ימין שלה שהוא החח"נ שבה בהג' פרקי דההוד דז"א, וכל הקו שמאל שבה שהוא הבג"ה שלה היה עומד בהג' פרקי דהנצח שלו. וידוע הוא כי מדת יעקב הוא ג"כ רק מהחזה דז"א ולמטה אלא שהוא עם ז"א אחור בפנים שכל הקו ימין שבו שהוא חח"נ דיעקב, הוא בג' פרקי נצח דז"א, והוה כל הנצח דיעקב בפרק התחתון דהנצח דז"א, וכל הקו שמאל דיעקב שהוא בג"ה שבו, הוא בג' פרקי דהוד דז"א, והוה כל ההוד דיעקב בפרק התחתון דהוד דז"א והפנים דיעקב עם הפנים דז"א הם נוטים שניהם לצד אחד, כי אחורי דיעקב הוא בנגד הפנים דז"א, שיעקב עם ז"א הם אחור בפנים פני הז"א לאחור דיעקב, וכמ"ש כ"ז בשער יעקב ולאה פ"ב ופ"ג, וא"כ נמצא שכאשר עומדים ז"א ורחל אב"א, הוה רחל עם יעקב ג"כ רק אב"א, וכמו שמבואר כ"ז ג"כ בפע"ח שער התפילין פ"ח, והרי נמצא לפ"ז כי הנצח דיעקב הוא מכוון כנגד ההוד דרחל, וההוד דיעקב כנגד הנצח דרחל, ולכן הוא כי באותה המעשה ומאורע כאשר נאבק שר של עשו עם יעקב אבינו ע"ה ונגע בכף ירכו ופגם אותו כנ"ל, הנה היה מגיע הפגם, בההוד דרחל ובהנצח דיעקב, והסבה בזה הוא כי לעולם הוא שאחיזת החיצונים הוא רק מצד הגבורות ומשמאל, שהוא מצד ההוד דנוק', וכמ"ש בשער תיקון הירח פ"ה, ולכן מסבת יניקתו אשר מהסוד דנוק', היה לו הכח להתגבר ונגע בו, ונפגם עי"ז ההוד דנוק' והיה מגיע הפגם להנצח דיעקב ג"כ אשר הוא כנגדו,

וזהו מ"ש בזוהר בראשית ד' כ"א ע"ב כד אתא (הס"מ) לגבי דיעקב נטל תוקפא (שהוא כחו וחוזקו) מההוא פנות ערב (שהוא מהגבורות וחשכת הדינין שבשמאל והוא מההוד דהנוק') בדינא תקיפא (יתבאר למטה) ויעקב הוה אתכליל ביה (שנצח דיעקב הוא כלול עם ההוד דנוק' ע"י שהם אב"א כנ"ל) ולא יכיל ליה (ר"ל כי לא היה יכול יעקב אבינו ע"ה לעמוד בזה ותשש חיליה,

והגם שהנצח דיעקב הרי הוא מקו הימין ויונק תמיד מהחסד כנ"ל בדברינו וא"כ אלמה לא סיגין הוא על ההוד דנוק' להרחיק יניקת הסמ' ותוקפיה משם, אך דע כי עומק הענין הוא בסבת עולם התהו כי בעולם התהו הנה יצא במלכי העגולים הגבורה קודם להחסד וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א וכן אמר ג"כ האריז"ל בספר הליקוטים פ' וישלח וכן הוא בספר זהר הרקיע ד' קנ"א ע"ב ולכן הנצח וההוד אשר הם תרי פלגי דגופא דת"ת ונמשך בהם החסדים והגבורות שבת"ת, יצא גם בהם הגבורות מקודם, ויצאו מתחלה הגבורות שבת"ת ונכנסו בהנצח ואח"כ יצאו החסדים שבת"ת ונכנסו הם בההוד וזהו מ"ש הגר"א בספד"צ פ"א בד"ה מלך השני כי בתחלה יצא נצח בסטרא דדינא והוד בסטרא דרחמי וכוונתו הוא על עולם התהו, שאז יצא מכולם הגבורות מקודם, ונכנסו הגבורות שבת"ת בהנצח, כי הוא קודם להקבלה והחסדים בההוד שהוא אחריו

הגהה:

והענין מה שבהמלכין דחסד וגבורה אמר הגר"א בספד"צ פ"א שם. כי משום שכל העולם הנקודות היו כולם מסטרא דדינא לכן יצא שם מלך הגבורה קודם למלך החסד (וכמ"ש ג"כ האריז"ל בספר הליקוטים פ' וישלח) אבל במלכין דנצח הוד אשר לשיטת הגר"א ז"ל בספד"צ פ"א שם הנה הם ג"כ שני מלכים. לא אמר הגר"א שיצא מלך הוד מקודם, אלא אמר שנתחלפו הנו"ה עצמן. ויצא הנצח בסטרא דדינא והוד בסטרא דרחמי הענין הוא כי בהמלכין דחסד וגבורה הנה הוה החסדים וגבורות. עצמות בהם ואי אפשר שיתחלפו כי כשיתחלפו יתבטלו ממציאותם משא"כ הנו"ה הנה אין חהו"ג עצמות בהם ר"ל שאין הנצח חסד בעצם ואין ההוד גבורה בעצם אלא החסד בנצח הוא רק מקרה דבוק בו. וזה נעשה בו רק לאחר התיקון, וכן הגבורה בהוד הוא רק מקרה דבוק בו והוא נעשה בו רק לאחר התיקון אבל עצמות מציאותם דנצח והוד הוא רק התפשטות מעצמות הת"ת שהוא ממוזג מחסד וגבורה וכלול משניהם ונצח הוד הם התפשטות ממנו. ולכן הם תרי פלגי גופה (בחיצוניות) ולכן אמר האריז"ל שהם שניהם יצאו רק

למלך אחד אך שיטת הגר"א ז"ל שבעולם הנקודות שיצאו כולם נפרדות הנה נפרדו הנו"ה ג"כ ויצאו לשני מלכים כ"א לעצמו אלא שיצא הנצח בסטרא דדינא והוד בסטרא דרחמי כי כללות הגבורות שבת"ת גברו הם לצאת בתחילה ונכנסו הם במלך הנצח הגם שהוא מצד הימין שבת"ת ואח"כ נתפשטו כללות החסדים שבת"ת ונכנסו הם במלך ההוד הגם שהוא מצד השמאל שבת"ת ויצא הוא בסטרא דרחמי וכ"ז הוא משום שבעצמות דנצח והוד הם בעיקר, ג"כ רק התפשטות הת"ת, שכלול משניהם ולכן יש בהם האפשרית להתהפך ואפשר להנצח לקבל את הגבורות ג"כ ולהוד לקבל את החסד ג"כ ומה שנקבע הנצח לאחר התיקון אשר נתייסדו מאז בג' קוין ונקבע הנצח בקו הימין לעולם הוא משום כי כן הוא מעיקרו ג"כ שהוא מצד הימין דת"ת וכן נעשה הוא לאחר התיקון לענף החסד ואתקשר הנצח בחסד ומאירים ומתפשטים בו החסדים לעולם כי כן הוא הראוי לו מצד עצמותו שהיא התפשטות מעצמות הימין דת"ת כנ' ולכן נעשו החסדים בו בבחי' מקרה דבוק לעצם וכן נקבע ההוד לאחר התיקון לצד שמאל ונעשה לענף הגבורה והוא משום כי כן הוא מעיקרו ג"כ שהוא מצד שמאל דת"ת ומתפשטים בו הגבורות לעולם ובבחי' מקרה דבוק לעצם. כי הרי כן הוא הראוי לו כצד עצמותו שהוא התפשטות מצד שמאל דת"ת. ועכ"פ הוא כי התפשטות החסדים בנצח והגבורות בהוד אשר נעשה בהם כ"ז לאחר התיקון ומאז ולעולם הנה הוא בהם כ"ז רק בבחי' מקרה דבוק לעצם משא"כ החסדים וגבורות אשר בספי' החסד וגבורה הנה הוא בהם בעצם כי רק זה הוא כל מציאותם ועצמותם.

אמנם הנה בעיקר הדברים אשר אמרתי בדברי רבינו הגראז"ל כי מה שאמר שבתחילה יצא הנצח בסטרא דדינא והוד בסטרא ורחמי כוונתו הוא רק על יציאת המלכים דנצח הוד אשר בעולם הנקודות הנה באמת אינו מבואר כ"ז בדבריו כלל ואולי הוא באמת כוונתו כדעת הרמ"ק ז"ל שהיה כ"ז גם לאחר התיקון שכן נתיסדו מששת ימי בראשית שיהא ינקת הנצח משמאל והוד מימין משום מזיגת המדות כנ"ל מדברי הרמ"ק בהפרד"ס. והיה כ"ז עד המאורע דצליעת יעקב. ומאז נשתנה ונתייסד שתהא יניקת הנצח מימין וההוד משמאל וע"ז הנה נעשה יניקתם מאז בלא מיזוג והמתקה והוא פגם גדול כי גם הנצח אעפ"י שנתקשר בימין עכ"ז הרי נעשה פגם ע"י נגיעת הס"ם בירך יעקב שהוא סוד הנצח. וע"ז לא היה נמשך אורו למטה עד דאתא שמואל ותיקן אותו קצת והוא מה שאמר גם נצח ישראל לו ישקר ואח"כ נשלם תיקונו ע"י דוד וזהו שאמר נעימות בימינך נצח וכמו שכתבתי כ"ז בפנים מדברי הרמ"ק ועל כ"ז יהיה כוונת הגראז"ל ג"כ במה שאמר כי מתחילה יצא הנצח בסטרא דדינא והוד בסטרא דרחמי ויהיה כוונתו גם על מציאותם אשר מששת ימי בראשית וכדברי הרמ"ק ז"ל והגם שלדעתי הם דברים תמוהים מאד וכמו שכתבתי בפנים. אך מה אני ומה דעתי:

אמנם הנה בדברי האריז"ל לא נמצא שום רמז בשום מקום לזה לומר שמתחילה נתחלפו הנו"ה ממדתם הראוי להם ויצא הנצח מתחילה בסטרא דדינא והוד בסטרא דרחמי ודעת האריז"ל בענין המאורע דצליעת יעקב הוא פשוט כי הנה ע"י היראה והכנעה שהראה יעקב לפני עשו באמרו כה אמר עבדך יעקב ובהמלאכים והמנחה ששלח לו הנה ע"ז ניתן רשות וכח לשרו של עשיו להאבק עמו ולפגוע בו ונפגם ע"ז ירך יעקב שהיא סוד הנצח וכן נעשה פגם בהוד ג"כ כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"א ב' וכ"ז כ' (וע' משפטים קי"א ב' תרומה קס"ח סע"ב פינחס רמ"א א' רמ"ג א' רמ"ד א') ומפרש האריז"ל דברי הזוה"ק בראשית הנז' בעומק נפלא. וכנ"ל בפנים והם דברים יקרים מפז ומפנינים ומתוקים מדבש ונופת צופים ואין כן הצורך כלל לומר שנתחלפו הנצח וההוד בשום פעם מתכונתן הראוי להם ואולי לא ראה הגר"א זללה"ה את דברי האריז"ל בזה כי בימיו עדיין לא נדפסו והיו כולם בכתובים ועיקרן היו בארץ ישראל וכמו שכתב הרב הקדוש בעל השל"ה כי אחר הסתלקות הרח"ו ז"ל היה חרם מחכמי ארץ ישראל שלא להוציא הכתבים לחוץ עד מאה שנה כ"ז נראה לדעתי והשית"ש ברחמיו יכפר, וע' דברינו עוד בענין המאורע דיעקב אבינו ע"ה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף ד' סי' ד' ה' ע"ש בארוכה ותמצא נחת בעה"ש. ע"כ הגהה.

וזהו כל הענין דעמידתם הזו"ן אב"א ונכלל אז הנצח דז"א בהוד דנוק' וההוד דז"א בהנצח דנוק' ולכאורה איך יכולים להכלל ולהשתוות זה בזה מאחר שהם שני הפנים כף זכות וכף חובה לך הוא הכל. רק מסבת שרשם הראשון שבעולם התהו, אשר אז היו הנצח והוד בהיפך מאשר עתה [ובזה תראה כי נתקיים ג"כ עכ"פ דברי הקדוש הרמ"ק ז"ל במ"ש שנו"ה נתחלפו וכנ"ל כי הסתכל עינו המעמיקה בשרשם הראשון ונגע בשורש הדברים בהשגתו הגדולה אלא משום שהיה חסר לו כל תורת האריז"ל לא עמד בזה על בוריין] ולכן הוא כי בעת שהם בהקטנות והדינין והם אחור באחור אשר הוא ג"כ רק מסבת הדינין דעולם התהו כנודע הנה יש להם השתוות זב"ז כי כן הוא מדת נו"ה שהם מתהפכים מרחמי לדינא ומדינא לרחמי, ולכן הוא כי בעת שהיה יעקב וז"א עם רחל אב"א לא הגין הנצח שלהם על הוד שלה לדחות את החיצונים משם כי גם הנצח עומד אז בבחי' הדינין ולכן נפגם הוד דרחל וגם הנצח דיעקב, וכן נפגם ג"כ הפרק תתאין דנצח דז"א ג"כ וכמ"ש בשער מאמרי רשב"י ד' י"ג ע"ב ובשער הפסוקים וכן בלק"ת פ' וישלח בפסוק וירא כי לא יכול לו ואמר שם דלכך נוהג גיד הנשה בירך ימין ושמאל, משום דהיה הפגם בימין דיעקב ובשמאל דרחל וזהו מ"ש הזוה"ק הנ"ל נטל תוקפא כו' בדינא תקיפא ור"ל מכח הגבורות והדינין דעולם התהו. וכמו שאמרנו בדברינו בדע"ה ח"ב דרוש ה' ענף ד' ה' ופשוט כי עיקר סבת המאורע הלז שביעקב אבינו ע"ה היה מהחטא דעה"ד אשר בסבת עולם התהו בארוכה והרי נתבאר כי עיקר הנגיעה אשר בכף ירכו. הנה היה בהוד דנוק' ובהנצח דיעקב.

אמנם מ"ש הרב בשער תיקון הירח פ"ה כי הנגיעה היתה בהוד דיעקב וכן הוא ג"כ בזהר בראשית כ"ו ע"ב כבר כתב הרב בעל שמן ששון ז"ל שהכוונה הוא על רחל נוק' שהיא נקראת בשם יעקב וכן כתב הרב עצמו בשער הקדמות ד' כ"א סע"ב ע"ש. כי רחל נקראת ג"כ בשם יעקב בזוה"ק ח"א ק"ג ע"א ורס"ו סע"ב. ובח"ב דף ב' סע"ב וכן הוא בדברי הרב בשער יעקב ולאה כפ"ג ובספר שער הפסוקים פ' ויגש סי' מ"ו ויותר נראה לי לומר (אם ניחא קמיה דקוב"ה) כי כשם שיש בחי' יעקב ברחל, וכמ"ש בעה"ח כפ"ב וכן בשער הכוונות בכוונת פורים ע"ש. והגם דשם מבואר דזהו דוקא בעת שמקבלת הנוק' המוחין שלה ע"י ז"א. אך עכ"ז הנה בעת שהיה יעקב אבינו ע"ה בעולם. היה מעמיד את אותו ההארה ברחל תמיד. וע"ד שכתב הרב שם בכוונת פורים באור דמרדכי. כן נראה לי לאלי. ואותו יעקב שברחל הרי הוא עומד עמה ג"כ אחור בפנים כמו יעקב שבז"א והוה ההוד דיעקב (שברחל) בההוד דרחל וזהו מ"ש בזהר בראשית כ"ו ב' כי נגע בהוד דיעקב בשוקא שמאלא והכוונה הוא על בחי' יעקב שברחל. כן נראה לענ"ד לומר ובזה ניחא הכל בפשטות היטב.

ענף ה'

והנה יצא לנו מדברינו עכ"פ כי נצח והוד הנה יש בהם כח ההיפך. שהם מתהפכים מרחמי לדינא ומדינא לרחמי. שהרי שרשם הראשון שבעולם הנקודות היו הפוכים מאשר עתה וכנ"ל. וכן כשעומדים הזו"ן אחור באחור דבוקים בכותל אחד, הוה הנצח דידיה בהוד דידה, וההוד דידיה בהנצח דידה. והרי מתהפכים מנצח להוד ומהוד לנצח וכן מתחלף בהם תמיד ההשפעה למטה לפי הזכות והמעשים. לפעמים נמשך מכל הנה"י כולם רק דינין לבד. וכידוע שבנה"י נכללו כל הכתרין תתאין שהוא כל הע"ס דילהון. וכמ"ש באד"ר קמ"ג א' ובאחרי מות ד' ס' ע"ב. וע' בהגר"א סד"צ פ"א בד"ה מלך החמישי וכן בדבריו שם פ"ג בד"ה כתיב ויאמר. ולפעמים נמשך מהם כולם חסדים גדולים. כי כל הודאה ומודים הוא בהוד. וכמ"ש הרב בתפלת מודים. וע' בזוהר תרומה קס"א ב' וכמו שידוע ג"כ מכוונת על הנסים. שנו"ה נקרא נסים. וכמ"ש בתיקונים תי' י"ג. והרי לנו כי נו"ה הם מתהפכים ומזה הוא כל ענין ההיפך שבהבריאה והרי נתבאר לנו שכל הבחנת. ריבוי. נגד. היפך. אשר אנו מוצאין בהבריאה הנה שרשם ויסודם הוא, מהו"ק חג"ת נה"י. כי הת"ת והיסוד הנה הם שורש להריבוי והחסד וגבורה הוא שורש להנגד והנצח וההוד הוא שורש להיפך.

אך ענין התמורות הנה הוא בהמלכו' וכמ"ש בתיקונים תי' כ"א בד' ס"ז ע"ב. ועל התמורה דא שכינתא תתאה (מלכו')

דאיהי התחלה תמיר"ה בההוא דאתמר ביה אל תמירני בו. ואינון ה' ס'. שהם בינה ומלכו' [והם הגאולה והתמורה (כמ"ש שם) וע' עוד שם בתי' כ"ו ע"ט סע"ב. וכן הוא ברע"מ פ' תצא ד' רפ"א ע"א על התמורה שכינתא תתאה. באן אתר אתטמרת בעולימא דילה מטט' כו' ע"ש. וע' בפרדס שער אבי"ע פ"ד ובשער הצירוף פ"ה. אך מה שנוגע לעניננו הוא, מ"ש בס' קהלת יעקב ערך תמורה שענין מה שהמלכו נקרא תמורה משום כי היא סוד להט החרב המתהפכת. (וכמ"ש בפ' וארא ד' כ"ז סע"ב) כי היא מתהפכת מרחמי לדינא ומדינא לרחמי כפי קבלתה מלמעלה וכולא בידה מסירין וכמ"ש בפ' בשלח ד' כ"א ע"א. אפקיד מלכא בידהא כל זיינין דיליה. כל אינון מארי מגיחי קרבא. כל אינון אבנין יקירין דמלכא. כל גנזייא דמלכא כו' כו' ע"ש וכן בפ' אחרי מות ע"ד סע"א והנה ממנה הוא כל התמורות. החיים והמות העושר והעוני. השלום ומלחמה. וכן כולם. כי כל הו"ק חג"ת נה"י שהם שורש. דריבוי נגד היפך. כנ"ל. הם כולם משתמשים בה כי היא קודם לכל ואחרון לכל כנ"ל ענ"ב. ובה ועל ידה מוציא כ"א את כחו לפועל שממנה הוא כל הריבויים והנגדיים וההפכים אשר בהבי"ע. כי היא ראשית לנבראים שכולם הם לצבאיה. ועל ידה נעשית הכל. וכן אח"כ יחזרו הכל אליה. וישובו כולם על ידה לאחדותם ולשרשם הראשון, ויתייחדו גם כל הו"ק כולם ג"כ על ידה. משום שהיא שורש הכל וסבת הכל ותכלית הכל כנ"ל ענ"ב.

ונאמר עוד. כי הנה הגם שאמרנו לעיל ענ"ג. שאלו הג' בחי' ריבוי נגד היפך שבהאצילות הנה יש להם בהכרח קדימה זה על זה. כי מקודם הוא הריבוי ואחריו הנגד ואחריו ההיפך. והם ג' בחי' מיוחדים שהרי אפשר להיות ריבוי בלתי נגד. וריבוי ונגד בלתי היפך. אמנם בשרשים העליונים. שהם הו"ק חג"ת נה"י, שם הוא אינו כן. כי הם נכללו כולם זב"ז. וגם כל הג' בחי' בכ"א מהם ובפרט שורש הריבוי יצא כלול משורש הנגד וההיפך. ג"כ. והיינו כי הנה היה יציאת הריבוי בב' מדרגות שאינם שוים והיה יציאתם זה מזה ובמה שיצאו בלתי שוים הנה זהו התחלת שורש, להריחוק והנגד, שהם התמורות, ובמה שיצאו זה מזה והוציא הראשון את השני לו בתכונת הריחוק והשינוי וא"כ הרי יש בכח הראשון עצמו להתחלף ולהשתנה וא"כ הרי זה ג"כ התחלת שורש להיפך והיינו כי הרי הת"ת והיסוד אשר הם שורש הריבוי. ויצא היסוד מהת"ת. הנה ידוע הוא כי הם אינם שוים במדרגה. כי ת"ת נוטה לימין ויסוד. לשמאל ות"ת ו' רבתא. ויסוד ו' זעירא. (כמ"ש בזוהר אחרי מות ד' ע"ד ע"ב) וא"כ הרי יש בהם הבחנת השינוי והריחוק שהוא שורש הנגד וההיפך כנז'. וכ"ז הוא הן בת"ת והן ביסוד, כי מאחר שיצא היסוד מהת"ת א"כ הרי כל התכונות שישנם בהת"ת ישנם ביסוד ג"כ כי תכונת הענף והשורש שוים לעולם. וכן הוא במכש"כ בהחסד וגבורה אשר הם שניים שהוא ריבוי והם הנגד. כי הרי הם הנגדיים עצמן ושניהם יצאו ממקור אחד שהרי הם שניהם מהדעת המתפשט מהבינה והרי יש בהדעת הכח להתחלף מקצה לקצה שהוא בחי' ההיפך, וכל התכונה והכח אשר בהמקור והשורש הנה ישנו ג"כ בהתולדה והענף, וא"כ הרי יש בהחסד והגבורה כח ההיפוך ג"כ בכ"א מהם. ומכש"כ בהנצח וההוד אשר בהם הוא בחי' ההיפוך כנ"ל הנה הוא כלול בע"כ מכח הריבוי והנגד, שכל היפוך הרי הוא רק ע"י הנגדיים, שהם שניים, שהוא ריבוי שהרי כל שימושו של ההיפך הוא רק על ידיהם כנ"ל ענ"ג, וא"כ נמצא כי כל הו"ק כולם הנה כלול כ"א מכל הג' בחי' דריבוי נגד היפוך, אלא שהגילוי העיקרי שבהם הוא בכ"א בפנ"ע, ויש לכ"א מקום מיוחד כי בת"ת ויסוד הוא הגילוי העיקרי דהריבוי. ובחו"ג הוא הגילוי העיקרי דהנגד, ובנו"ה הוא הגילוי העיקרי דההיפך. אבל באמת הנה כלול כ"א מכולם. וכ"ז הוא משום שכולם יצאו ממקור אחד שהוא מהדעת המתפשט מהבינה, אשר שם הוא השורש של כולם ונתייסד שם השורש לכל הג' בחי', רנ"ה, בשביל צורך תוצאות כל האצילות דבי"ע. שהם רק הריבוי נגד היפוך אשר הם יצאו ע"י הו"ק חג"ת נה"י. ומשום שכולם יצאו משורש אחד לכך כלול כ"א מכולם.

אמנם דע כי בעומק הענין הנה ישנם אלו הג' בחי'. ר' נ' ה' גם בהג"ר ג"כ וכמו שנודע שכל מה שיש למטה ישנם ג"כ למעלה בהעלם. כי בהו"ק נתגלה אלו הג' בחי' שם. בבחי' כח ויכולת. ובהג"ר הנה הם שם בבחי' רצון ומחשבה. אבל עכ"פ הוא כי כל מה שנתגלה בהו"ק בהכח והיכולת. הרי זה יצאו רק מהמחשבה והרצון שבהג"ר. והרי ישנם שם עכ"פ.

והנה הוא בדרך זה. כי הב' בחי' שבכתר שהם א"ין וא"א הנה הוא שורש השרשים להריבוי אשר בת"ת ויסוד. והב' בחי' שבחכמה שהם או"א עלאין. הם שורש השרשים להנגד אשר בהחו"ג והב' בחי' שבבינה שהם יששו"ת שם שורש השרשים להיפך אשר בנו"ה. וכן הדעת הנה הוא שורש השרשים להתמורות שבמלכו'. וכן אמר האריז"ל בפירושו לסד"צ בזוהר הרקיע ד' קכ"א ע"א. כי הכתר בהב' רישין שבו הוא בבחי' הת"ת והיסוד והחכמה הכלול מאבא ויש"ס, הוא בבחי' החסד והנצח, והבינה הכלולה מאימא עלאה ותבונה, היא בבחי' הגבורה והוד, וע"ש באריכה בזה אמנם משום גודל ההעלם אשר בכח"ב נכללו שם בתלת, כי הת"ת והיסוד אשר בהו"ק הם שניים, דאין ריבוי פחות משניים, הנה בהג"ר הם אחד, והוא הכתר הכולל א"ין וא"א, והחו"ג אשר בהו"ק הם שניים משום דאין נגד אלא ע"י שניים דוקא, אבל בהג"ר הוא אחד, והוא חכמה הכולל או"א, עלאין, והנצח וההוד אשר בהו"ק נתחלקו בפנימיותם לשניים ע"י התפשטות החו"ג שבהם, ומתהפכים לפעמים שניהם לחסד ולפעמים שניהם לדין ולפעמים אחד לחסד ואחד לדין כן הם מתחלפים מנצח להוד ומהוד לנצח, והיינו כשהם אחור באחור והם בעצמיותם שניים עכ"פ אבל בהג"ר הוא כלול באחד. והוא בינה הכולל יששו"ת באחד אבל בהעלם הרי הוא בהג"ר ג"כ ג' בחי' כי הם שורש השרשים דהג' בחי' רנ"ה אשר כ"א הוא רק ע"י שניים דוקא.

והוא בדרך זה כי הרי הב' רישין דא"א. מאחר שנבחנו לב' בחי'. והקד"א הרי הוא מפסיק בין האוירא עלאה להמ"ס א"כ הרי הוא שורש השרשים לבחי' הריבוי בודאי ומה גם כי הרי נודע הוא שבפרצופות הם ג' רישין והם נגד דעת ת"ת ויסוד. כי הראש העליון הוא בפנימיותם. ע"ד הדעת שהוא פנימית הו"ק אבל עכ"פ הוא כי הם נבחן בג'. וא"כ הרי הוא בחי' ריבוי בודאי. שרדל"א שהוא אחד הנה נתפשט ממנו עוד ב' רישין. והוא שורש השרשים לכל בחי' הריבויים. אבל או"א עלאין הנה הם בבחי' נגד. כי הרי הם זה מול זה זה מימין וזה משמאל והם שורש החסד וגבורה כנודע והרי הם שורש השרשים לבחי' הנגד : אך יששו"ת הנה הם בבחי' ההיפך כמו הנצח וההוד והוא במה שנודע כי עיקרן דיששו"ת הם מאחוריים דאו"א עלאין. שהם ע"ב וקס"א. גימ' זכו"ר ומהאחוריים שלהם שהוא קפ"ד ותקמ"ד גי' תשכ"ח ומזה נעשה הפנים דיששו"ת. והרי נתהפך ביששו"ת מזכו"ר לתשכ"ח ומשם הוא שורש השכחה. וכן אותן הקפ"ד ותקמ"ד אשר הם באו"א עלאין בחי' האחוריים נעשים הם ביששו"ת לבחי' מקד"ם וקד"מת שהוא ההוראה דפנים בפנים (וכמ"ש הרב כ"ז בזווגים פ"ו ובמב"ש בדרושי או"א פ"ג ע"ש) והרי נתהפך ביששו"ת מאחור לפנים והם שורש השרשים לבחי' ההיפך כי מהם נמשך בחי' שורש ההיפך אשר בהו"ק שהוא בהנצח והוד כנ"ל. וכן הדעת עלאה שהוא המזלין הנה הוא שורש השרשים להתמורות אשר מהמלכות. וכמ"ש הגר"א ז"ל בס' יהל אור בהיכלות בראשית היכל ו' בד' י"ט ע"ד. בשורה ל"א. דיקנא כו' ע"ש [וע' עוד בדבריו בסד"צ פ"א בד"ה וזכאה בריש"ה בהגהה שם בסופו] והרי לנו עכ"פ כי כל אלו הג' בחי' ריבוי נגד היפך. (וכן שורש כל התמורות) הנה הם מושרשים כולם בהג"ר ג"כ אלא שהם נכללו בתלת כי משום גודל ההעלם וגודל האחדות אשר שם. נכלל כל שניים מהם באחד וכנ"ל. אבל הם כלולים שם בהעלם עכ"פ.

וכאשר נתבונן בזה נאמר עוד. כי כל הי"ס כולם אשר הם נבחנים בג' מדרגות. היינו הג"ר מדרגה אחת והו"ק מדרגה שניה. ומלכו' מדרגה שלישית הנה אלו הג' מדרגות, הם הם הג' בחי' דריבוי נגד היפך והבחי' הד' שהוא התמורות היוצא מהם הנה הוא באמת רק בהעולמות בי"ע לבד, והיינו כי הנה

הג"ר הוא שורש הריבוי דלכך נבחנים בג' בחי' דאין רבים פחות משלשה ומה שנבחנו הם בג' מדרגות ג"כ וכנודע שאבא הוא למטה במדרגה מא"א וכן אימא היא למטה מאבא הנה הוא רק משום שהם השורש דהו"ק ומלכו' היוצאים מהם שהם הנגד והיפך אשר הם זה למטה מזה לכך כלול שרשם בהג"ר ג"כ כי ע"כ הוא שכל תכונת הענף ישנו בהשורש וכלול בכ"א מכל הבחי' וכמ"ש לעיל. אבל מצד עצמן הוו כל הג"ר במדרגה אחת. וכנודע שהם כחד חשיבן ועיקר שורש הנגד הוא רק בהו"ק כי הרי מתכונת הנגד הוא שיהיו שני מציאות ובאיזה ריחוק ביניהם דוקא וכנ"ל ענ"ג וזהו רק בהו"ק לבד. אשר הת"ת מפסיק בין החסד להגבורה וכן היסוד הוא מפסיק בין הנצח להוד והוא הב' קוין דימין ושמאל שהם הנגדיים מרוחק זה מזה. משא"כ בחו"ב הרי הם תרין ריעין דלא מפרשין כנודע וכמ"ש באו"א שפ"ז והם לעולם פב"פ שאין בהם בחי' אב"א כלל [וכמ"ש בשער השמות פ"ז בהמ"ת שם ע"ש] משא"כ בהב' קוין דהו"ק שהם חסד נצח גבורה הוד הרי הם לעולם מרוחקים זה מזה ע"י ת"ת ויסוד המפסיק ביניהם ועי"ז הנה עומדים הב' קוין בבחי' נגד ממש אמנם הת"ת והיסוד שהוא הקו האמצעי אשר ביניהם הנה הוא משורש הריבוי שבהג"ר להמציא ולהוציא מהם את כל בחי' הנגד בהו"ק וכמו שאמרנו לעיל ענ"ג כי הנגד הוא יוצא מהריבוי והוא אחריו שהריבוי הוא קודם אליו וממנו יצא הנגד ועל זה נתפשט ויצא הקו אמצעי שבת"ת ויסוד שהוא בחי' הריבוי להוציא את הנגד על מציאותו הראוי לו ובמקומו הראוי לו והוא הב' קוין דימין ושמאל חסד נצח גבורה הוד, שהם הנגד העיקרי, ומה שיצאו ב' בחי' שהם חג"ת נה"י ולא הספיק בחג"ת לבד. הנה הוא משום כי הנה"י הנה הוא הממוצע בין הנגד והיפך אשר הוא בהמלכו'. ויצאו הנה"י להמציא ולהוציא את בחי' ההיפך שבהמלכו' מהנגד . שבהחג"ת.

ודע והבן כי בכל ב' מדרגות הנה ישנם לעולם ב' בחי' אמצעים ביניהם אחד במקום העליון. שהוא סופו דהעליון. ואחד במקום התחתון שהוא ראשו דהתחתון, וכן היה כאן כי הג"ר שהוא שורש הריבוי, והו"ק שהוא שורש הנגד, הנה ישנם ב' אמצעיים ביניהם אחד במקום הג"ר עצמו ובסופא דילהון, והוא בחי' ישסו"ת, כי הם הממוצע בין הריבוי והנגד, והוא במה שנודע כי הזווג דישסו"ת הוא אינו תדירי דלזמנין מתפרשין, וכמ"ש באו"א רפ"ח ובמוחין פ"י ובכ"מ והרי יש ביניהם איזה בחי' ריחוק ג"כ, אשר הוא מתכונת הנגד, והנה הם שניים שהוא מתכונת הריבוי, והרי הם הממוצע בין הריבוי והנגד, והם במקום הג"ר עצמו ובסופא דילהון, והממוצע השני הנה הוא הקו האמצעי שהוא הדעת המתפשט בת"ת ויסוד, והאמצעי הזה הוא במקום התחתון עצמו, שהוא במקום הו"ק וברישא דילהון, כי מהדעת המתפשט מהג"ר שורש הריבוי, יוצא ונמצא הב' קוין דימין ושמאל תכונת הנגד, וכן הוא עד"ז בין הנגד להיפך שהוא בין הו"ק להמלכו', הנה ישנם ג"כ ב' אמצעיים ביניהם אחד הוא הנצח והוד שהם מתכונת הנגד שבהו"ק ובסופא דילהון שהרי הם סוף של הב' קוין דימין ושמאל. ויש בהם ג"כ מתכונת ההיפך וכנ"ל בדברינו והם האמצעי בין הו"ק להמלכו', אבל הם עומדים לעולם במקום הו"ק עצמן, והאמצעי השני הנה הוא היסוד. בשני הבחי' יסוד ועטרה שבו. והנה הוא נקרא. כ"ל. הכולל ה"ח וה"ג, וכשהוא עומד בז"א הרי נכלל בו הה"ח שבז"א וכנודע שהוא כללות דה"ח אבל הוא נכנס לפעמים בהמלכו' והרי הוא אז במקום המלכו' עצמה ומשפיע בה אז גם הה"ג כנודע. והנה מתהפך היסוד בהשפעתו, כי לפעמים משפיע חסדים ולפעמים משפיע גבורות, והוא מבחי' ההפך כי ממנו נמשך ההיפך שבמלכו'. והוא הממוצע בין הז"א להמלכו'. והוא רישא דילה. וכמ"ש הגר"א בסד"צ פ"א בד"ה מלך השמיני ועי' בתיקונים ר' ת"י י"ט אך עיקר ההיפך הוא רק בהמלכו' וכנ"ל שהיא נקרא להט החרב המתהפכת מדינא לרחמי ומרחמי לדינא. וכן בהתמעטה וירידתה בבי"ע נקראת עץ הדעת טו"ר. כמ"ש הרב בשער ציור עולמות בהקדמה והרי לנו כי הג' מדרגות דהג"ר וו"ק ומלכו', הנה הם הג' בחי' דריבוי נגד היפך אמנם התמורות הנה הם רק בהעולמות בי"ע עצמן. כי רק שם הוא עיקר הטוב והרע ויצא שם כ"א על מציאותו ממש. וכשהמלכו' משתמש בהם לפעול בזה או בזה. אז נקראת להט החרב המתהפכת (וכן עץ הדעת טו"ר) וכמו שאמרנו לעיל ענ"ג שכל ענין ההיפך הוא משתמש בהתמורות. והיינו בירידתה לבי"ע. וכמ"ש בתיקונים. ס"ז סע"ב ועל התמורה. דא שכינתא תתאה דאיהי תמורה בההוא דאתמר ביה אל תמירני בו וכנ"ל

וכן ע"פ כל הדברים שאמרנו הנה יש לנו לומר עוד. כי הג' קוין שבהספי' שהם כת"י חח"ן בג"ה שהם ימין ושמאל ואמצע. הנה כל קו האמצעי הוא שורש לבחי' הריבוי. כי אין רבים פחות משלשה והוא הג' ספי' דקו האמצעי והיה נמשך ההגלות הריבוי לאט לאט. בתחלה בהג' רישין אשר עם רדל"א ואח"כ בהג' רישין אשר בא"א עצמו וכמ"ש בשער א"א פ' בג"ד ואח"כ בדת"י והב' קוין דימין ושמאל הם שורש לבחי' הנגד ומתחיל הוראת הנגד להתגלות בהחכמה ובינה ונגמר בהחסד ונצח ובגבורה הוד. כי יציאת כל בחי' הוא רק לאט לאט כנודע. והמלכו' הוא שורש לבחי' ההיפך. והנצח והוד הם האמצעים לזה. כי בכ"א יש בחי' ממוצע וכנ"ל והתמורות הם בבי"ע והמלכו' בירידתה שם היא האמצעית לזה. שעל ידה ובכוחה יצאו בהבי"ע כל התמורות דטוב ורע. ויצאו ג"כ לאט לאט מבריאה ליצירה ומיצירה לעשיה. כי עיקר מציאותם דכל התמורות הוא בעשיה כנודע:

והרי נתבאר לנו מכל דברינו אשר עד כה כי הגם שעיקר כל הבחי' דריבוי נגד היפך הנה הם רק בהעולמות בי"ע אך שורשם הנה הוא באצילות עכ"פ כי כל ענין הג' קוין דהי"ס הנה הם לצורך המציאות דבי"ע אשר הם מיוסדים על ג' וד' תכונות שהם ריבוי נגד היפך והתמורות. ויצאו הי"ס בתיקון סדר ג' קוין כדי להעשות שורש לכ"ז. והוא בד' אופנים כמו שבארנו. א' כי הו"ק הם רנ"ה. והמלכו' בה ועל ידה הם התמורות, ב' בהג"ר והדעת כי הג"ר הם רנ"ה והדעת הנה על ידו הוא התמורות, ג' כי הג"ר הם הריבוי. והו"ק הם הנגד והמלכו' בה הוא ההיפך והתמורות הוא בבי"ע. ד' כי כל הקו האמצעי. כת"י הוא הריבוי. והב' קוין דחח"ן בג"ה הם הנגד, והמלכו' בה ההיפך, והתמורות הוא בבי"ע, וכל אלו הד' אופנים הנה ענין אחד לכולם. שס"ס בכלל הנה יש בהם השורש דרנ"ה והתמורות ונכלל כ"א מכל התכונות, ויצאו לגילוי העיקרי אשר לזה ע"י שנסדרו בג' קוין, וזהו ענין התיקון דג' קוין שנעשה ע"י השם מ"ה לייסד את כל הסדר דרנ"ה והתמורות, שיצא כ"א בסדר נכון מסודר במקומו ובזמנו ככל הראוי להנהגת המציאות. כי הנה ראה רצונו ית"ש לייסד את הבריאה כולה הן מציאותה והן הנהגתה בכל משך זמן דהעוה"ז עד עת קץ תיקון האחרון, רק ע"פ הסדר דרנ"ה ותמורות, כי רק בזה הנה נעשה כל השינוים והתחלפות כל הפעולות והמעשים בכל אשר נעשה תחת השמש, ורק בהם ועל ידיהם הנה הוא כל הכ"ח עתים דקהלת, וכל התמורות אשר בספר יצירה פ"ד ובמסכת תמורה. כי רק על ידיהם נעשה הטוב והרע והשכר והעונש, וכן מזה הרי נמשך ג"כ כל ענין הבחירה הניתן להאדם, והנה יסד הקב"ה כ"ז לסדר בהם את תהלוכות הנהגת דהמציאות כולו בכל משך זמן דהעוה"ז והוא ממחשבתו הקדומה והנעלמה אשר אין סוף בריה יכול לעמוד עליה. וכמ"ש שתוק כך עלה במחשבה לפני. והוא גזרה כבושה מלפניו ית"ש בכוונת כל הבריאה אשר הוא לצורך התכלית האחרון לייסד את כל כונתה, ר"ל סיבת התכלית, רק ע"י ההנהגה הזה דוקא אשר בכל משך זמן דהעוה"ז. וכמו שביארנו כ"ז בדברינו בספר הדע"ה ובכ"מ וכנודע, וגזרה רצונו ית"ש להעשות כ"ז רק ע"פ יסוד דהמציאות אשר נתייסדה ברנ"ה ותמורות, וכ"ז הנה נעשה ע"י הסדר דג' קוין אשר בהי' ספי', דאצילות. שהם שורשי דכל העולמות בי"ע בכל מציאותם והנהגתם. ונעשה הסדר דג' קוין אשר בהי' ספי', היסוד למציאת כל הכחות דרנ"ה ותמורות. והיסוד דרנ"ה והתמורות אשר בהם הוא כל ההנהגה דהעוה"ז. הנה הוא הסיבה לכל תכלית העתיד אשר בהעוה"ב. וכנז' וכ"ז הנה הוא מהנהגתו הנוראה והנעלמה מעיני כל חי, והרי נתבאר כי הסדר דג' קוין אשר נתייסד בהספירות. בעת התיקון דמעשה בראשית. ונתקנו בזה כל הנקודות כולם אשר מהם עצמם אחר שנתבררו. הנה הוא התחלת אריגת דכל העולמות כולם, בכל מציאותם אשר

גם בפרטי פרטות הנה נעשה כ"ז ר"ל כל הסדר דג' קוין אשר בכולם כי הוא היסוד בכל מה שנעשה תחת השמש בהנהגה של עתה, אשר הוא עצמו הנה הוא הסיבה לכל תכלית העתיד והוא בבחי' סוף מעשה במחשבה תחילה. כי כ"ז הוא ממה שעלה רצונו ית"ש במחשבתו הקדומה והנעלמה וכוון וגזר על כ"ז מאז ומקדם ומנהיג תמיד ע"פ כוונה זו ועל זה אנו אומרים עליו ית"ש בכל יום תמיד ברוך גוזר ומקיים. כי כולם הם רק פעולות וסיבובים לתכלית האחרון וכמו שעלה רצונו ית"ש על כ"ז בתחילה, וכן מסבב על זה הכל תמיד לכוונת התכלית ומעת שהתנוצץ להעשות בתחלו כל עד אחרי ככלות הכל הוא לעולם הכל רק גילוי רצונו ית"ש מה שיוצא מהעלם לגילוי, והולך ומאיר בלי הפסק כלל, עד שיאירו בכ"ז כל קדושיו עמו בהתיקון דסוד האחדות הנורא, יתברך ויתעלה שמו על גילויו היות גדול העצה ורב העליליה להאיר ולהזהיר בנועמו וזיוו הנצחית אשר באחדותו הפשוטה לכל הדבקים בו.

ענף ו'.

והנה נאמר עוד, כי הנה כל ענין דריבוי נגד היפך שאמרנו אשר כ"א הרי הוא רק ע"י שניים דוקא וכנ"ל עכ"ז הנה כל המקור והשורש דהשניים הוא בחי' דחסדים והגבורות, אשר ישנם בכל ספי' וספי' מראשית אצילותם אשר בעולם הנקודות, כי עצמות דכל ספי' הוא לעולם רק מחו"ג, אשר הם ג"כ בחי' מ"ה וב"ן, והיה כ"ז גם בעולם הנקודות עכ"פ. וכמו שבארנו כ"ז בדע"ה ח"א דרוש ד' בסי' ח' אות ל"ב ובסי' ע"ז אות כ"ט ע"ש, אלא דהמ"ה דהנקודות הוא נחשב ונקרא לאחר התיקון רק בשם גבורות וב"ן, וכמו שבארנו שם. אבל עכ"פ הוא כי היה בחי' חו"ג בכל ספי' גם בעולם הנקודות ג"כ, כי רק זהו עצמות המציאות דכל ספי', והנה כל הריבוי הוא מצד הגבורות, כי אור החסד הוא מתפשט באורו בלי גבול כלל. ואי אפשר שיהיה שום ריבוי על ידו. מאחר שהוא נמשך בלי הפסק, א"כ הרי כל מה שמתפשט ויורד הוא הכל אחד, אך מצד הגבורות שהוא הנותן מדה וגבול לכל אור, א"כ כאשר שמתגבר החסד ומתפשט עוד הנה נקראו ע"ז לשניים ע"י ההפסק והגבול אשר לכ"א, מצד הגבורות שבו. ומזה הוא כל בחי' הריבוי, ומכש"כ בחי' הנגד וההיפך, הרי פשוט הוא שכ"ז הוא רק ע"י בחי' הגבורות דוקא כי מזה הוא הריחוק והשינוי אשר מקצה לקצה והם ימין ושמאל זכות וחובה כנודע. והנה כלולים החו"ג בכל ספי' וספי' אלא שכל ספי' שהוא יותר תחתונה מתגלה בה הגבורות ביותר. אך משום שכולם יצאו ממקור אחד לכן אפשר להם להכלל ביחד וכן לבסוף יחזרו וישובו כולם לאחד ולמקורן. ותחלת גילוי הגבורות היה ע"י הצמצום דאור א"ס כנודע, וכאשר נאצל אח"כ ספי' הכתר מאחר הצמצום ולמטה. הרי היה כלול עי"ז מחו"ג. ומשום שנאצל רק ע"י הצמצום. אמנם משום גודל קרבתו אל המאציל ית"ש היה בין בחי' הגבורות שבו במיעוט היותר אפשרי. והיו בו החו"ג שבו רק להתגלות שורש לבחי' גילוי הריבוי לבד. אבל לא לגילוי הנגד וההיפך כלל ח"ו. ואח"כ הנה יצאו החב"ד מהכתר ונתגלה בהם שורש לבחי' הריבוי ממש. אבל היה כ"ז עדיין ג"כ רק בבחי' גילוי שורש להריבוי לבד. אבל לא להנגד וההיפך כלל. כי אין בהם הרחקה עדיין וכנ"ל עכ"ה. וכנודע שכל הג"ר הם כאחד חשיבן. ולכן אין הג"ר באמת רק שורש והריבוי לבד. ואח"כ כאשר מתפשט הדעת עוד למטה מהג"ר, ונתפשט במקום הו"ק, הנה נתגלה בו החו"ג עוד ביותר ויצאו החסד וגבורה ממנו בבחי' הרחקה ג"כ, כי הרי הת"ת מפסיק ביניהם ואז נתגלו ונעשו הם שורש לבחי' הנגד, והוא בספי' החסד וגבורה, וכן נעשו ג"כ שורש השרשים להיפך והוא בספי' הנצח וההוד, כי ע"י שנתפשט וירד הדעת בהת"ת [הדעת מלגאו, והת"ת מלבר] עוד למטה מהטבור. הנה נתגלה בהם החסדים וגבורות עוד ביותר ונמצאו שורש השרשים להיפך ג"כ. והוא ספי' הנצח וההוד שהם שורש השרשים להיפך. ואח"כ כאשר נתפשט וירד הדעת עוד למטה גם בהיסוד, הדעת מלגאו והיסוד מלבר. הנה נתגלה בהם החסדים וגבורות עוד ביותר, והמציאו הם את כל בנין קומת ספי' המלכות שהיא השורש לכל בחי' ההיפך ג"כ. והרי לנו עכ"פ כי כל בחי' הריבוי והנגד וההיפך. הנה הוא הכל רק מהגילוי דהחסדים והגבורות ע"י שהיו הולכים ומתגלים בהי"ם מגילוי לגילוי עד המלכות :

והנה הם בדרך זה, כי הג"ר אשר שם הוא עיקר הגילוי דהחסדים וגבורות רק לשורש הריבוי, הנה הם בסדר הזה, כי הכתר הוא עומד בבחי' החסד שבחסד והחכמה בבחי' הגבורה שבחסד (ע' שער א"א פ"ו) ובינה בבחי' החסד שבגבורה. והדעת בבחי' הגבורה שבגבורה. וכ"ז הוא בהגילוי דחסדים וגבורות שבהג"ר, אשר הם רק בהגילוי דשורש הריבוי לבד. וישנם באמת חו"ג בכ"א אלא שבכל מי שהוא יותר עליון מתראה בו החסדים ביותר. וכל מי שהוא יותר תחתון מתראה בו הגבורות ביותר. אבל עכ"פ הוא כי כל הגבורות שבהם הוא רק לבחי' שורש הריבוי לבד. אמנם בהו"ק הנה שם נתגלה החו"ג בגילוי יותר גדולה ועומדים שם בבחי' שורש הנגד שהוא בתכונת הריחוק ג"כ. והם בסדר זה, כי ספי' החסד הוא עומד בהנגד בבחי' חסד שבחסד. וספי' הנצח הוא גבורה שבחסד. כי הנצח מקבל מספי' החסד את הגבורות שבו והוא גבורה שבחסד. וספי' הגבורה (משום שהוא עדיין סמוך להג"ר) הוא החסד שבגבורה. וההוד מקבל ממנו את הגבורות שבו והוא הגבורה שבגבורה (ע' שער תיקון הירח פ"ה) אמנם הת"ת הרי אמרנו לעיל עכ"ה כי ענינו הוא שהוא נמשך ומתפשט מבחי' הריבוי שבהג"ר. להוציא את בחי' הנגד בהו"ק. ולכן לקח הוא את חלקו מהג"ר. והיינו את הדעת אשר הוא בחי' הגבורה שבגבורה מהג"ר כנז', הנה הוא אשר מתפשט מהג"ר ונכנס ומתלבש בהת"ת, וכנודע שהדעת הוא פנימית הו"ק ועיקרו הוא בת"ת, דעת מלגאו ות"ת מלבר, ונשאר הדעת לעולם נעלם שהוא אינו בחשבון הי' ספי' כנודע, כי ע"ז אמרו בספר יצירה, עשר ולא אחד עשר, וכל גילויו הוא רק בת"ת, ולקח אותו הת"ת לחלקו והוציא על ידו את הב' קוין דבחי' שורש הנגד שבהו"ק, שהם חסד נצח, וגבורה הוד, ונמצא כי הת"ת והדעת אחד הוא, זה מלגאו וזה מלבר, ולקח הת"ת את חלקו רק מהגבורה שבגבורה דהג"ר, אך ספי' היסוד הנה נודע הוא שהוא אין לו באמת אור בפנ"ע כלל וכמ"ש בשער עקודים פ"ג ובנקודות פ"ה ובשביה"כ פ"א ובכ"מ. [והטעם הוא כי אם היה לו אור בפנ"ע. היה פעולתו בלי הפסק, וזה אי אפשר עתה. ואינו מזדווג אלא לפרקים. ועוד כי מאחר שכל פעולתו הוא רק להוליד אור ונשמה חדשה, וכל אור חדש הנה הוא רק מה שלוקח מכל העליונים כולם. ולכן אין בהיסוד אור בפנ"ע אלא שניתן בו לעת הצורך מכל הקומה כולה, ואינו מיוחד בו אור בפנ"ע כלל (כי הוא אינו נבדל מלמעלה מאומה להיות לו חלק בפנ"ע) ולכן אין לו בהו"ק שהוא בבחי' הנגד, אור מיוחד כלל, אמנם לעת הצורך שהוא הזווג, הנה לוקח הוא ג"כ עיקר שפע, מהדעת אשר בפנימית הת"ת, ולוקח ממנו הן מכח העיקרי שבו שהוא מהג"ר ומהגבורה שבגבורות דהג"ר כנ"ל שהוא מהשורש דבחי' הריבוי, והן מכחו אשר התפשט בהו"ק והמציא שם את השורש דבחי' הנגד בהב' קוין דימין ושמאל, הנה מכ"ז לוקח היסוד ממנו להשפיע וליתן להמלכות בעת הזווג, נמצא שלוקח היסוד מהדעת שבת"ת הן את האור דכל שורש בחינות הריבוי שבהג"ר, והן את האור דכל שורש בחי' הנגד שבהו"ק, אלא שהאור דהג"ר הוא בפנימיותו ואור הנוגה שבהו"ק הוא בחיצוניותו, אבל עכ"פ הוא כי לוקח היסוד מכל הנ"ל עליונים כולם ויש בו מכל בחי' הריבוי ומכל בחי' הנגד. וכאשר נמשך כ"ז. הנה מתגלה בו החסדים וגבורות עוד ביותר. היינו להתחלף ולהתהפך בשינוי החלטי מקצה לקצה גם במציאות אחת. וככל תכונת ההיפך שבארנו לעיל עכ"ה וממשיך הוא את כל אורות הללו בתכונת גילוי ההיפך בהמלכיות. ונתגלה בה כל שורש דבחי' ההיפך ג"כ ובכל הראוי להמציאות דבי"ע. והיינו כי ע"י כ"ז הנה ישנם בה כל השרשי דהג' בחי' כולם. שהם שורש הריבוי אשר מהג"ר ושורש הנגד שמהו"ק ושורש גילוי ההיפך אשר נתוסף בהם ע"י ירידתם בהיסוד, וע"י יציאתם אשר מהיסוד להמלכו', וידוע הוא שהמלכו' הנה מקומה הוא נגד נה"י והם מאירים בה תמיד. והנה נעשה בה אור הנצח להחסד שבחסד וההוד הוא החסד

שבגבורה, כי מה שהוא למעלה גבורה שבחסד וגבורה שבגבורה נחשבים בה לחסד שבחסד ולחסד שבגבורה, ומה גם כי הנצח והוד הנה הם השחקים ששוחקים מ"ן ונתחדש בהם השפע לצורך הזיוג גם מהג"ר, ולכן נחשבים אז בה לחסד שבחסד ולחסד שבגבורה, אמנם יחודם בהמלכו', הנה הוא ע"י היסוד ולוקח אז היסוד מכל הי"ס כולם ומשפיע להמלכו' ועיקר קבלתה הוא הגבורות כנודע, ועומד בה היסוד בבחי' הגבורה שבחסד, והמלכו' עצמה היא הגבורה שבגבורה, כי כשיורדים בה האורות דחסדים וגבורות מכל הי"ס כולם, הנה מתגלה בה הגבורות עוד ביותר ונחשבים כולם בה לבחי' גבורה שבגבורות בערך הז"א. דהרי לכך מתגלה בה השורש דבחי' ההיפך ג"כ וכנ"ז.

והנה הרי לנו מכ"ז כי בהערך כל הג' בחי' הנ"ל זה מול זה. יהיו הכתר חסד נצח בגילוי אחת לפי מדרגת כ"א. כי הכתר הוא חסד שבחסד בשורש הריבוי וספי' החסד הוא חסד שבחסד בשורש הנגד והנצח הוא החסד שבחסד בשורש ההיפך. וכן עד"ז עומדים הבינה גבורה הוד בגילוי אחת. שכולם הם חסד שבגבורה. אלא שזה בהריבוי וזה בהנגד וזה בההיפך. וכן עד"ז חכמה נצח (בהנגד) יסוד הם כולם גבורה שבחסד זה בהריבוי וזה בהנגד וזה בההיפך וכן עד"ז הדעת ת"ת הוד (בהנגד) מלכו' הם כולם גבורה שבגבורה וכנ"ל. ואין כוונתי שהת"ת הוא גבורה שבגבורות בהנגד, כי הגבורה שבגבורות בהנגד הוא רק ההוד לבד. אך כוונתי בהת"ת הוא כי הוא אשר לוקח בתוכו את הדעת שהוא הגבורה שבגבורות מהג"ר ועל ידו מתקיימים ועומדים כל הו"ק על תכונתם וכנ"ל והבן [ובדברינו הללו יומתק לנו מ"ש הרב בשער תיקון הירח פ"ה בענין הדעת וההוד שיש להם השתוות זב"ז בסוד הכתוב משפטי ה' אמת צדקו יחדיו והם שוים יחד בגילוי הגבורות שבהם. כי הם שניהם בבחי' הגבורה שבגבורות כנז' ועי"ש ג"כ בענין הת"ת שמשתמשים בו ג"כ רק הגבורות ונשלם על ידם. ע"ד שהוא בהדעת ע"ש.] ומה שהנצח והוד הם נחשבים בשניהם היינו הן בהו"ק והן בהמלכו' והם מתחלפים כי הרי בהו"ק נחשבים הם לגבורה שבחסד ולגבורה שבגבורה ובהמלכות הם נחשבים לחסד שבחסד ולחסד שבגבורה הנה הוא מהטעם שאמרנו לעיל ענ"ה כי הם הממוצעים בין הנגד להיפך ולכן נחשבים הם לכאן ולכאן אלא שבהנגד נחשב הנצח רק לגבורה שבחסד ועומד בהנגד בערך מדרגת החכמה שבהריבוי אבל בההיפך נחשב הנצח לחסד שבחסד ובמדרגת ספי' החסד שבהנגד והכתר שבהריבוי. וכן עד"ז בהוד כי נחשב לכאן ולכאן ועומד בהנגד לגבורה שבגבורה ובמדרגת הדעת שבהריבוי, אבל בההיפך עומד ההוד לחסד שבגבורה ובמדרגת ספי' הגבורה שבהנגד והבינה שבהריבוי. אך היסוד הנה שהוא ג"כ ממוצע בין הנגד להיפך וכנ"ל ענ"ה עכ"ז אין לו אלא רק הבחנה אחת, והיינו הגבורה שבחסד אשר בההיפך והוא מהטעם שאמרנו לעיל כי בהו"ק שהוא בחי' הנגד אין לו שם אור מיוחד כלל וכל שפעת וגילוי אורו היסוד הוא רק כשנכנס בהמלכות שהיא שורש לבחי' ההיפך ולכן אין גם להיסוד אלא רק הבחנת אור אחד כמו המלכות משא"כ בהנו"ה הנה שהם ג"כ דידה כנודע עכ"ז יש להם אור מיוחד בהו"ק ג"כ וכנז'.

והרי נתבאר מכל דברינו ענין תכונת הי"ס ושינויים אשר מהג"ר להו"ק ומהו"ק להמלכות וענין יציאתם ותיקונם בג' קוין כי כ"ז הוא נצרך להתהוות העולמות דהבי"ע להמציאם בהתכונות דריבוי נגד היפך ובכל התמורות שבהם. וכמו שהם מסודרים לפנינו. והנה שכל הי"ס דאצילות הנה הם מיוחדים באמת באחדות גמור, והם כאלו מאור האחדות שבא"ס ית"ש אך הוא יתברך שמו הנה מגלה את היחוד לבחי' שונות ומייחד את השינויים לאחדות גמור. ונתייסד בהי"ס כל שרשי תכונות הללו הנה שהם מיוחדים באחדות גמור ולבסוף יתוקנו ויתייחדו גם כל העולמות בי"ע. הנה שהם נפרדים ע"י הג' סדרי התיקונים שאמרנו לעיל כלל ט"ו ענף י' אשר כ"ז הוא ע"י האור דשם מ"ה שיצא בעת התיקון דמעשה בראשית ועל ידו יחזרו ויתוקנו כולם. ר"ל גם כל העולמות בי"ע להאחדות השלימה בעת תיקון האחרון וכמ"ש מ"ה שהיה הוא שיהיה ומ"ה שנעשה הוא שיעשה כי ממנו יצא הט"ל של תחיה. כמ"ש בתיקונים סו' הקדמה שניה וישובו כולם על ידו לסוד האחדות ואז יתראה ויתגלה המקרא שנאמר יהוה הוא האלהים וכמ"ש בזוה"ק תרומה קס"א ב' ואז ונשגב ה' לבדו ביום ההוא בב"א:

כלל י"ז ענף א'.

ומעתה צריכין אנו לחקור ולדעת על כל העולמות שלמעלה מהאצילות כגון העקודים וא"ק וכן למעלה למעלה, וכן בהי"ס דההתפשטות הא' אשר להאצילות גופה, אם יצאו גם הם מסודרים בג' קוין או לא, כי להאורה יש פנים לכאן ולכאן, כי הרי לפי מה שאמרנו בכלל ט"ז שכל ענין דהי"ס הנה הם בבחי' ריבוי נגד היפך כי עצמות דהי"ס הוא חסדים וגבורות. וירדו החו"ג מגילוי לגילוי מהג"ר להו"ק ומהו"ק להמלכו' שהוא מריבוי לנגד ומנגד להיפך. וזהו עצמו הוא הענין דהג' קוין וכנ"ל באריכה. א"כ הרי ממקום שמתחיל הגילוי דהי"ס משם הוא מתחיל הבחנה דג' קוין. ומה גם כי הרי הענין דהג' קוין הוא הורקת דתכונת פרצוף אדם. וכמ"ש הרב בעגולים יושר ענ"ב וכן שם ענ"ד. וא"כ הרי מתחיל ענין דהג' קוין תיכף מאדם קדמאה דלכך נקרא בשם אדם קדמאה משום שהוא מסודר בג' קוין וכמו שמבואר בכל דברי הרב שם. וכן בכל עולם העקודים שהם האורות דאח"פ הרי הם מיוסדים ג"כ רק בתכונת ג' קוין (וכמו שמבואר באח"פ פ"א וטנת"א פ' א' ב' ובעקודים ספ"א ונקודות ספ"ב ובכ"מ) ולא עוד אלא גם בהקו דא"ס ית"ש אמרנו ג"כ בדברינו בחלק הביאורים בדרושי עגולים ויושר ענף ב' אות כ"ב דגם שם הוא נבחן בתכונת ימין ושמאל ואמצע ע"ש דברים עמוקים וא"כ הרי נמצא לפ"ז כי נבחן תכונת ג' קוים תיכף מהתגלות אור הראשון אשר מאחר א"ס ולמטה ועי' בדברי הרב בעגולים ויושר ענ"ב שאמר שם דגם בי"ס דהעגולים נבחן שם ג"כ בחי' ימין ושמאל ואמצע ע"ש. וא"כ הרי אין שום מקום בכל הנאצלים כולם אשר מאחר א"ס ולמטה שלא יהא נבחן בג' קוין אמנם הוא כי הרי כל ענין דהג' קוין בכלל הוא כי הנה רצה רצונו ית"ש ליתן מקום וגילוי להחסדים בפנ"ע ולהגבורות בפ"ע ושיתגלה כ"א בכוחותיו בפנ"ע וכדי שימשך מהם תולדותיהן כיוצא בהם מכ"א ואחד בפנ"ע. וכמ"ש גם את זה לעומת זה עשה האלהי"ם אך כאשר שהוא לבדו ית"ש שליט על הכל ומנהיג את הכל תמיד לכן נתן ג"כ מקום ומעון לשכינת עוזו יתברך להנהיג את שניהם ולפעול בהם כרצונו והם הם הג' קוין החסדים בימין והגבורות משמאל והורו ית"ש השולט על שניהם ומנהיגם הוא באמצע ובתוכם והרי פשוט הדבר שבכל עולם היותר עליון היותר קרוב לאור א"ס ית"ש מתמעט בהם הגילוי דהב' קוות ימין ושמאל כי נתמעט הריחוק שביניהם במיעוט היותר אפשרי הן מחמת עצמותם גופה משום שהם קרובים להמקור אשר משם יצאו שניהם ביחד והן ע"י תוקף האור דא"ס ית"ש אשר בתוכם ומייחדם. ואינו ניכר כ"כ כ"א לבא בפנ"ע והם קרובים זה לזה בתכונותיהם ומייחדים שניהם עם הקו האמצעי שבתוכם בכל האפשרי עד שבהעולם היותר עליון אינם ניכרים שהם ג' קוין כלל ועומדים כולם רק בגילוי קו אחד לבד ובשורש ג' תכונות ימין ושמאל ומכריע וא"כ נמצא שהגילוי דג' קוין הוא נידון בערכין ולפי גבהות המקום שכל עולם עליון נגד התחתון נחשב הוא בכל הג' קוין שבו רק לקו אחד לבד והתחתון בערך העליון הוא בבחי' ג' קוין נגדו.

אמנם עדיין לא יצאנו ידי חובת הביאור על דברינו כלל כי הרי אין החקירה שלנו עתה על העולמות שלמעלה מאצילות אם הם בתכונת ג' קוין או לא כי זה פשוט הוא שכל הבחנת תכונת ג' קוין וכן כל הבחנת הפרצופים והבחנת דהכלים וכן בחי' חלוקתם לי"ס הנה כ"ז הוא נידון בערכין ולפי גבהות המקום אלא כל חקירתינו עתה הנה הוא על סדרם איך שמסודר מאליה הי"ס אשר בכל העולמות שלמעלה מהאצילות בכל אחד ואחד לפי ערכו. אם שהם מסודרים ג"כ כמו שהוא באצי' חח"ן בימין ובג"ה בשמאל וכת"י באמצע והוא בסדר ג' קוין או שהם מסודרים שם כולם רק זה למטה מזה. חכמה למטה מהכתר. ובינה למטה מהחכמה. וחסד למטה מהבינה וגבורה למטה מהחסד וכן כו' כו'. שהוא רק בקו אחד, כי הנה מסדר ההתפשטות וההתהוות דהי"ס הראשונים. אשר מבאר הרב בעגולים ויושר ענ"ב הנה משמע ומוכח שם שאינם אלא רק בקו אחד לבד וזה למטה מזה שהרי אמר שם התחיל

קו האור להתפשט שם כו' והוא ספי' הכתר. ואח"כ נתפשט עוד הקו הזה ונמשך מעט כו' והוא ספי' החכמה עוד מתפשט יותר למטה כו' והוא ספי' הבינה. ועד"ז היה הולך ומתפשט כו' ע"ש ומכ"ז משמע שכל הי"ס דהקו הם רק זה למטה מזה והגם שהיה גם שם בודאי ענ"פ התכונה דימין ושמאל ואמצע וכמו שאמרנו בדברינו שם וכנ"ל אך פשוט הדבר כי לא היו אלא רק בבחי' כח לבד ולא בפועל כלל ח"ו וכן גם בהתהוות אדם קדמאה הנעשה ע"י הקו אשר אמרנו בדברינו בעגולים ויושר ענף ד' אות כ"ח שהוא באמת עולם בפנ"ע למטה לגמרי ממדרגת הקו. הנה הגם שאמר שם הרב בדרושי עגולים ויושר בפירוש שהוא מצוייר בג' קוין ואמר שם כי יש בו בחי' א"א ואו"א וזו"ן אך עכ"ז הנה מסדר התפשטותו והתהוותו של כל אותו הא"ק שאמר הרב שם, משמע ומוכח מדבריו שמסודר הי"ס שבו. ג"כ רק בזה למטה מזה. כי הרי מרכיב שם הרב כמה פעמים בדבריו (שם ענ"ב וענ"ד) את התהוות דא"ק עם שהתהוות דהקו עצמו. אשר כל הי"ס שבו. הם רק זה למטה מזה וכנז' ומפני הרכבת דבריו אשר מרכיב שם הרב את התהוות דא"ק עם התהוות דהקו טעו רבים והבינו שהקו עם הא"ק הוא דבר אחד אך האמת לא כן הוא. כי הקו והצלמות הוא עולם בפנ"ע. עליון נורא למעלה כולו מא"ק [וכן אמר ג"כ הרב דברי שלום ז"ל. ע' בדבריו בד' ב' ע"ב ד"ה יקשה. ובד' כ"ב שם ע"ב] ואינו מתחיל א"ק אלא רק מסיומו דהקו ולמטה. ע"ד כל העולמות כולם שכל התחתון מתחיל רק מאחר סיומו דהעליון. אלא שהרב זלה"ה אינו רוצה להאריך בענין הקו מחמת גודל העלמתו ומקצר ועולה בו ומה שמרכיב הרב את התהוות הקו עם התהוות דא"ק. הוא משום שהקו בקצה התחתון שבו הוא נשמת דא"ק וכמ"ש בענו"י ענ"ד סמוך לסופו שהקו דא"ס הוא מתפשט (ר"ל שמתפשט ממקומו) ויורד ומתלבש תוך פנימיות א"ק וא"ק הוא הראשון הקרוב אליו במדרגה ונתלבש א"ק בכלל ופרטיו ופרטו שבו ג"כ רק כסדר דאצילות דהקו ור"ל כי הנה שא"ק הוא כונס מלא ושלם ומסודר ג"כ בחמשה פרצופים שהם א"א או"א וזו"ן וכנ"ל מדברי הרב בענו"י ענ"ב בהמ"ה שם וכ"ה בשעה"כ פ"ו ועומד א"א שבו באמצע. ואו"א שבו מימינו ומשמאלו. וכן עד"ז הזו"ן שבו מטבורו ולמטה וכנודע. (ע' דברינו לעיל כלל ה' ו' ובכ"מ) וא"כ הרי הוא מסודר בג' קוין ע"ד האצילות. אך עכ"ז הנה הי"ס אשר בכל פרצו' ופרצו' שבו בפנ"ע הם אינם בג' קוין וע"ד שהוא באצילות. אלא רק שהי"ס דכל פרצו' שבו הם רק זה למטה מזה. וכולם רק בקו אחד. והוא ע"ד שהם מסודרים בהקו דא"ס. ולכן הרכיב הרב את סדר התהוות הי"ס דהקו עם התהוות דא"ק כיחד כי סדר אחד לשניהם וזהו מה שהראה בכל הענין לשון הרב שם ענ"ב שמתחיל את דבריו מהקו ומסיים בא"ק ועושה כל עיקר בדרוש רק ממנו. כי מהקו אינו רוצה לדבר כ"כ מחמת גודל העלמתו כנז' ומפני שהתהוות הי"ס אשר בשניהם היה בסדר אחד היינו בזה למטה מזה וכולם בקו אחד. לכן אמר דיבור אחד על שניהם יחד ומה שמבואר שם. פעמיים ושלוש. שא"ק הוא בצייור ג' קוין ובתכונת אדם. הנה הוא רק בציור כל הה' פרצופים שבו ביחד. כי פרצו' א"א שבו הוא הקו האמצעי שבו ופרצופי או"א שבו הם הב' קוין דימין ושמאל שבו והם בסוד ג' קוין. אבל הי"ס דכל אחד. הם באמת רק בקו אחד וזה למטה מזה וכנז' וכמו שיבואר הטעם בזה לקמן בע"ה.

וכן הוא עד"ז ג"כ בעולם העקודים אשר הוא למטה מטבורו ונקרא על שמו. הנה מסודר שם ג"כ כל הסדר אשר בא"ק ממש. והיינו כי הנה הוא ג"כ עולם מלא ושלם. וכמו ששמו מוכיח עליו שנקרא בשם עולם העקודים. (וכמ"ש בדברי הרב בשער עקודים פ' ג' ה' ו'.) ויש בו כל החמשה פרצופים א"א או"א זו"ן וכמ"ש בשער עקודים פ"ג ופ"ו. והנה הוא מסודר ג"כ ע"ד א"ק כי פרצו' א"א שבו הוא באמצעו. ופרצופי או"א שבו הם בימינו ובשמאלו. וכן עד"ז הזו"ן שבו. והרי הם ג' קוין. אמנם הי"ס אשר בכל פרצו' ופרצו' גופה. הם רק בקו אחד וזה למטה מזה. וכמו שמבואר בדברי הרב בשער עקודים פ"ג. וכן שם פ' ה' ו' וכן בשער מטי ולמ"ט פ' א' ב'. ע"ש ותראה מבואר. שכל סדר התפשטות הי"ס שבהם. הן בהתפשטות הראשון אשר להעקודים. אשר הוא בשער עקודים פ' ג' ו'. וכן בהתפשטות השני אשר בהעקודים. אשר הוא בשער מטי ולמ"ט פ' א' ב'. הנה היה כל סדר הי"ס שבהם רק זה למטה מזה וכולם בקו אחד. ועכ"ז הנה תמצא שאמר שם הרב ג"כ. בעקודים פ"ג סמוך לסופו. כי הזו"ן היו פב"פ. ואו"א היו אב"א. וכן אמר ג"כ שם פ"ו סמוך לסופו ע"ש. וכן אמר עוד בשער מטי ולמ"ט פ"ב, כי בהתפשטות הב' הנה היו או"א פב"פ והם כחדא נפקין וכחדא שריין, והרי מבואר מכ"ז שהם בג' קוין, ועומדים או"א וזו"ן בימין ובשמאל, וע' בספר שמן ששון בעקודים פ"ג אות ח' ופ"ו אות ה' שנשאר בזה בתימה, וע' עוד בדבריו בזה במטי ולמ"ט פ"ב אות ד', אך האמת הוא כי מה שמבואר מדברי הרב שהי"ס דהעקודים היה כולם זה למטה מזה וכולם בקו אחד, הוא רק הי"ס אשר בכל פרצו' ופרצו' עצמו, שהם כולם רק בקו אחד. ע"ד הקו דא"ס ית"ש, אבל הפרצופים בכללם, הם עומדים גם בהעקודים בג' קוים וע"ד שהוא באצילות, א"א באמצע ואו"א וזו"ן מימין ומשמאל, כי א"ק והעקודים הם הממוצעים, בין הקו דא"ס ית"ש, ובין עולם האצילות, לכן יש בהם ב' הסדרים שפרטות הי"ס שבכ"א גופה, הם בקו אחד ע"ד הקו דא"ס ית"ש, אבל הפרצופים בכללם הם עומדים בג' קוים ובמראה אדם ע"ד שהוא באצילות וכמו שיבואר לקמן ענף ג' בעה"י עיקר הענין בזה, ולא עוד אלא משום שהעקודים הרי הוא יותר קרוב לאצילות ורחוק קצת מהקו דא"ס ית"ש מעיקר א"ק עצמו, הנה היה בעקודים עוד ענין נוסף בזה, והיינו כי היה בו בחי' הג' קוין בכפליים, והוא במה שידוע כי העקודים הנה הם האורות דאח"פ, והם ג"כ רק בג' קוין, כי האורות דב' אזניים וכן מב' נקבי האף הרי הם ב' קוין דימין ושמאל, וכמ"ש הרב באח"פ פא' ובשנה"א פ' א' ב' ובעקודים פ"א, ואח"כ הם מתחברים יחד באורות הפה, בבחי' קו האמצעי, וכמו שמבואר שם כנודע, והרי הם ג' קוין, והנה היה הסדר בכ"א מהם ע"ד הנז', כי החמשה פרצופים אשר באורות האזניים הימנים והשמאליים, וכן החמשה פרצופים אשר באורות החוטם הימנים והשמאליים וכן החמשה פרצופים אשר באורות הפה, הנה הם עומדים בכ"א בג' קוין כנ"ל, אבל הי"ס הפרטיים אשר בכל פרצו' ופרצוף מהה' פרצופים דכ"א, הן אשר בהאזניים והן אשר בהחוטם וכן אשר בהפה, הנה הם כולם רק בקו אחד וזה למטה מזה, ונמצא כי בהעקודים הנה מסודר שם הסדר דג' קוין בכפליים, היינו הן בהג' אורות הכלליים שהם האח"פ, אשר בצירוף כולם, הרי הם עומדים בצורת ג' קוין ימין ושמאל ואמצע, וכן בכללות הה' פרצופים דהימין ושמאל שבכ"א מהם, הנה הם מסודרים ג"כ בג' קוין, היינו בצירוף כל הה' פרצופים יחד, ואין בהם הסדר דקו האחד אלא רק בהי"ס הפרטיים אשר בכל פרצו' ופרצו' גופה, מהה' פרצופים אשר הן בהאזניים והן בהחוטם וכן בהפה וכנז',

והנה יניקת סדר הג' קוין אשר בכללות האורות דאח"פ בצירופם וכן אשר בכללות הה' פרצופים שבכ"א בצירופם, הנה היה כל יניקת סדר הג' קוין שבהם, ע"י הג' קוין אשר בכללות הה' פרצופים שבא"ק וכנ"ל, כי הרי יניקת כל העקודים הנה הוא מהגלגלתא דא"ק (וכנ"ל כלל ד' וכלל ט"ו בענפים הראשונים שם) ומבחי' סדר הה' פרצופים אשר שם, ומפני שעומדים בו ג"כ הה' פרצופים בכללם, רק בתכונת סדר ג' קוין כנ"ל, הנה עי"ז ינקו כללות האורות דאח"פ וכן כללות הה' פרצופים שבהם, ג"כ בסדר ג' קוין, כי בחי' הא"א אשר בגלגלתא דא"ק, שהם עומדים גם בו על התכונת ב' קוין ימין ושמאל שיהיו זה כנגד זה, הנה מהם ינקו הב' קוין ימינים ושמאליים דהאח"פ, והיינו כי האורות שבאוזן ימין ובהחוטם ימין הם ינקו מאבא שבהגלגלתא דא"ק, אשר כל הי"ס שבו [אשר הם בקו אחד] עומדים שם ג"כ כולם רק בתכונת בחי' ימין שבו, והאורות שבאוזן שמאל והחוטם שמאל, הנה הם ינקו מהאימא שבהגלגלתא דא"ק, אשר כל הי"ס שבה [שהם בקו אחד] עומדים שם כולם רק על תכונת שמאל שבו, והאורות הפה שהם האמצעיים, והם מתחברים גם האורות דאוזן

חוטם, ונעשים שם בבחי' קו האמצעי דהעקודים, הנה הוא בכח הא״א שבגלגלתא דא״ק אשר הוא שם בכולם בפנימיות ובאמצעם [וממנו הוא אורות הפה שהוא כללות המלכו' כנודע ויצאה מא״א בסוד מגיד מראשית אחרית וכנודע], וכן הוא עד״ז הה' פרצופים שבכ״א מהאורות האח״פ, הימינים והשמאליים, אשר כללות אוזן הה' פרצופים עומדים בכ״א בג' קוין ע״י צירופם יחד וכנ״ל, הנה היה ג״כ האוזן תכונות דהג' קוין שבהם, ע״י הא״א ואו״א שבגלגלתא דא״ק אשר הם על שורש ג' קוין בצירופם וכנז', אמנם הי״ס הפרטיים שבכ״א מפרצופי האח״פ, אשר הם כולם רק בקו אחד לבד וכנ״ל, הנה הוא ג״כ, מאוזן הא״א ואו״א אשר בהגלגלתא דא״ק שהם שורשי האח״פ ומסודר גם בהם הי״ס הפרטיים שבכ״א רק בקו אחד ומזה נמשך לכל הי״ס הפרטיים שבכל פרצופי האח״פ שיהיו ג״כ רק בקו אחד, וכ״ז הוא משום שכל העקודים הוא קרוב במעלה לא״ק עצמו ונקרא על שמו, לכך ישנם בהם הסדר דקו אחד ג״כ עכ״פ בהי״ס הפרטיים שבהם וכמו בא״ק.

אמנם שורש הסדר דג' קוין הנמצא בא״ק ג״כ, בכללות הה' פרצופים שבו ע״י צירופם יחד וכנ״ל, הנה הוא נמשך גם זה, רק מהקו דא״ס ית״ש בעצמו, והוא כמו שאמרנו בדברינו בעגולים ויושר ענף ב', שהנה הגם שכל בחי' שורש הי״ס אשר בהקו דא״ס ית״ש הנה הוא באמת כולם שם רק זה למטה מזה ובקו אחד לבד, עכ״ז הנה כח והכונה דשורש ימין ושמאל ואמצע, הנה ישנם גם שם בהעלם עכ״פ, מאחר שהכל יצא רק משם, וכמו שאמרנו שם בארוכה ע״ש, ומזה יצא אח״כ בא״ק תכונת דג' קוין ממש בכללות הה' פרצופים שבו עכ״פ והיינו כי א״א שבא״ק הוא נמשך מאור הפנים דהקו, ואבא שבא״ק הוא נמשך מבחי' הימין דהקו, ואמא שבא״ק היא נמשכת מבחי' השמאל דהקו ומשום שבהקו הנה נבחן שם הי״ס רק זה למטה מזה, לכן כאשר המשיך הקו מבחי' הפנים שבו הי״ס דא״א שבא״ק, המשיכם ג״כ, ע״פ תכונתו, דהיינו זה למטה מזה. וכלם בקו אחד, וכן כאשר המשיך את הי״ס דאבא בא״ק מבחי' הימין שבו, הנה המשיכם ג״כ ע״פ תכונתו, שהוא רק זה למטה מזה, וכן עד״ז בהי״ס דאימא שבא״ק אשר מהשמאל שבו: אך משום שהם נמשכים, מהפנים, ומהימין, והשמאל, שבו, נסדרו עד״ז בא״ק ג״כ, הי״ס דא״א באמצע, והי״ס דאבא מימינו והי״ס דאימא משמאלו, ונעשה בכללות כולם, ג' קוין בא״ק, ונמצא כי הבחי' דתכונת ג' קוין יצאו ג״כ לאט לאט מהעלם לגילוי ומגילוי לגילוי עד האצילות, כי הבחינת דג' קוין עם הבחנת דהיכל י״ס, הוא דבר אחד ובהקו לא היה עדיין היכל י״ס כלל ומכש״כ היכל דג' קוין כלל, ובא״ק נתגלה היכל די״ס וכן היכל דג' קוין, רק בכללות ולא בפרטות, וכן היה בעקודים ג״כ, משום שהוא למעלה מעבודו והוא קרוב למדרגת א״ק, במעלתו ובהעלמתו, אמנם משום שהרי הוא קצת למטה ממנו עכ״פ, לכן נתגלה בעקודים ההיכל די״ס וג' קוין אשר בכללותו, בכפלים, כי הרי אור האזניים הוא בינה הכולל כל הג״ר כנודע. ואור החוטם הוא הו״ק ואור הפה מלכו'. כנודע כ״ז והם בג' קוין כנ״ל. וכן בהה' פרצופים שבכ״א מהם וכנז'. וידוע הוא כי עיקר העקודים הוא רק אורות הפה. אבל אורות האזניים והחוטם הם רק למעלה ופנימית העקודים והם רק שורשו ונמצא כי מתחיל בעקודים ההיכל די״ס וההיכל דג' קוין תיכף עם שרשם הראשון אבל בא״ק עצמו אינו מתחיל בו ההיכל די״ס וג' קוין אלא רק בעיקר עלמותו גופה אבל לא בשורשו כלל.

והנה בדברינו הללו יומתק לנו מאד להבין הטעם. על השם דאדם קדמון. שהוא רק שם כללי לבד. ולא נמצא עליו שם פרטי כלל. והרי ידוע הוא שהוא עולם מלא ושלם בפנ״ע ועכ״ז לא נמצא על עולמו שום שם פרטי כלל. כי שם אדם. הרי נקרא בו כל עולם ועולם מכל העולמות כולם. כגון אדם דאצילות. ואדם דבריאה. ואדם דיצירה וכן אדם דעשיה. כנודע וכמ״ש בתיקונים דף קל״ג ובדף קל״ח וקכ״ה וקנ״ו. ועכ״ז הרי יש לכל עולם ועולם שם המיוחד לו בפנ״ע. כגון אצילות. בריאה. יצירה. עשיה. משא״כ העולם דא״ק אין לו שם מיוחד כלל [ואין לומר כי הוא ע״ד אדה״ר שנקרא בשם אדם סתם שהוא ג״כ רק שם כללי ומשום שהוא הכולל לכל האנשים כולם יכולם יצאו רק ממנו כי האמת הוא. כי לאדה״ר היה השם אדם לשם פרטי ג״כ אשר הוא שייך רק אליו כי רק הוא אשר נלקח מן האדמה ממש] אך בדברינו הנ״ל הרי ניחא היטיב. כי הרי כל שם אשר לכל עולם הנה הוא לפי תכונתו ומעלתו, שהשם אשר נקרא בו, הוא מורה על מדרגתו אשר נגדל בו מזולתו, ועל זה הוא ג״כ השם דאדם קדמון, אשר הוא על עולמו כולו בכלל, כי הוא מורה, שלא נמצא בו תכונת אדם, אלא רק בכללותו דוקא והיינו כאשר נצרף את כל חלקי עולמו כולו, כל חלקיו זה עם זה, אז דוקא, הנה נמצא בו בכללות כולם יחד תכונת אדם שלם, אבל זולת כללות כולם יחד, לא נמצא בו מתכונת אדם מאומה, והוא ע״ד שאנו רואין בעוה״ז, שכל העולם בכלל הוא אדם שלם, וכמו שביאר הרמב״ם ז״ל במורה ח״א פ' ע״ב וכן ר' שבתי דונולי ז״ל בספר החכמוני אשר על ספר יצירה, והרי פשוט הוא כי כל הצורה אדם שבעולם הזה. הנה הוא רק בכללות כל חלקיו שבו, כאשר נצרפו יחד, אז הנה הם כולם יחד כדמות אדם שלם אבל לא בפרטיו שבו, וכן הוא עד״ז בענינינו בהעולם דאדם קדמון, כי אין בו בחי' אדם, אלא רק בכללות העולם כולו, בצירוף כל חלקיו שבו כולם יחד דוקא, ולכך נקרא כל עולמו בכלל רק בשם אדם, כי הוא מורה על תכונתו, שהשם אדם נעשה בו, רק ע״י עולמו כולו בכלל דוקא, משא״כ שאר כל העולמות כולם, הנה ישנם בכ״א בחי' אדם בפרטיו ג״כ, שכל אור פרטי הוא בחי' אדם וכמ״ש בתיקונים ריש תיקון ע' דף קל״ח ע״א דלית ספירה דלא אתקריאת אדם וכן כל אור ואור אשר מאצילות ולמטה כי הם שורש האישים הפרטיים שבעוה״ז, וכ״ז הוא ע״פ שאמרנו, כי כל בחי' הפרצופים שבעולם דא״ק, הנה מסודר בו כל בחי' הי״ס שבכ״א רק בקו אחד לבד, אשר אין זה ציור אדם כלל, ולא נקרא בו כל פרצו' פרטי שבו בשם אדם מאומה, אמנם סידור עמידת כל הפרצופים כולם זה עם זה, הנה מסודרים הם גם בא״ק רק בג' קוין א״א באמצע, ואו״א וזו״ן בימין ובשמאל והרי הם ג' קוין בצירוף כולם יחד דוקא, והוא ענין בחי' ציור אדם וג' קוין אשר אמר הרב בעגו״ ענ״ב וכנ״ל, ולכך נקרא עולמו כולו רק בשם אדם, להורות שאין בו בחי' אדם אלא רק על כללות עולמו כולו דוקא.

ענף ב

והנה ראינו לבאר עתה החילוק וההבדל הנעשה בכל הספי' וספיו מהי״ס. בין היותם בקו אחד להיותם בג' קוין. ונבארם בפרטיות. ונקדים ונאמר. כי הרי נודע הוא שאצילת הי״ס. הנה היה כדי להתגלה על ידיהם בבחי' גבול ומדה. וכמ״ש הרב בעגו״ ענ״ב. מזוה״ק פנחס דרנ״ז ב'. דכל ספי' אית לה שם ידיע ומדה וגבול ותחום כו' ע״ש. וכן אמר עוד הרב בדרושי אבי״ע רפ״ב. כי הי״ס הם עשר מדות כי יש בהם גבול ומדה כו'. [והכוונה בכ״ז הוא. כי יש בהם הכח דגבול ומדה להוציא על ידיהם כל מציאות הגבוליים אשר בהבי״ע. ועי' בזה בדברי רבינו עזריאל בספר דרך אמונה בתחילתו בסי' ג'] וכ״ז הנה היה ע״י שהיה יציאתם זה למטה מזה, ויצא כל ספי' מחברתה. למטה ממנה ומתחתיה. והרי מפסיק העליונה בינה לבין המאציל ית״ש שהוא האור דא״ס. ועי״ז יש אפשרית שיצא כל התחתון בכח גבול ומדה ובמדרגה הראויה לה לכ״א בפנ״ע אמנם הוא כי בסבה הזה לבד מה שיצאו זה למטה מזה. הנה אינו מספיק עדיין ליתן גבול ומדה לכל ספי' בפנ״ע שיהיה חלוק כ״א במדרגה בפנ״ע. כי הרי מאחר שנמשכו זה מזה בלי הפסק בנתיים כלל. א״כ הרי הם כולם רק כדמיון אור אחד ארוך הנמשך מעילא לתתא והוא כולו רק מדרגה אחת לבד ולא היה נופל עליהם שם י״ס כלל כי הוא רק ספי' אחת לבד היוצא מלמעלה ונמשך עד למטה. אך היה בזה עוד סבה אחת וגדולה מה שהיה גורם להם להיותם י'. וחלוק כ״א בפנ״ע והיינו כי הנה היה יציאתם רק לאט לאט. ובבחי' הפסק זמן לכ״א. ובזה נמצא כי היה בחי' נמנוס וסילוק לכ״א ואחד בפנ״ע. כי הרי נסתלק ונפסק השפעת האור הנמשך

בהעליון. בכל משך הזמן אשר נפסק עד שנאצל ונשלם התחתון. וכל למאום הוא בחי' גבורות. המוליד עביית ומסך. ועי"ז הנה יצא כל התחתון מעליון מלובש בעביית ומסך בפנ"ע. שהוא בחי' גוף וכלי. ור"ל כח המגביל את האור. כי ממנו הוא בחי' כל עביית והבן, ונעשה כ"ז ע"י שיצאו לאט לאט ובהפסק זמן בין כ"א ואחד. והרי נתחדש ונעשה לכ"א כח המגביל את האור. ע"י שהיה יציאתה בסילוק והפסק לאור דספי' העליונה ואותו הכח המגביל את האור הנה הוא הכלי אשר נעשה לכל ספי' וספי'. כי מתלבש בתוכה ומגבילה בכל סביבה והוא העבייה והמסך ועי"ז הנה יצא כ"א חלוק מהעליונה שעליה ובכל מדרגה הראויה לה, ונעשים י"ס. מיוחד כ"א באורו בפנ"ע וכ"ז שאמרנו הנה הוא בדרך כלל. אבל פרטית הענין דיציאתם לאט לאט. וענין התהוות הכלים והתלבשותם בהם. הנה הוא עמוק נורא מאד. והם עמוקים ורחבים מיני ים כאשר בארנו אצלינו בחלק הביאורים בס"מ. ועי' עוד לעיל מכלל י' עד כלל י"ד ממה שחננו הקב"ה לעמוד קצת על הענין הנורא בזה ע"ש

ומעתה נבוא לענינינו ונאמר. כי הנה אחר שיצאו השורש דכל הי"ס כולם בקו אחד וזה למטה מזה. וכמו שיבואר לקמן עג"ז. הנה חזר המאציל ית"ש. ושינה את מקומם וסידר אותם ע"פ סדר והכונה דג' קוין. שהוא תכונת דריבוי נגד היפך. כנ"ל כלל ט"ז וכל מה שהוא מתכונת הריבוי הוא נתייסד בקו האמצעי ועי"ז הנה נתעלה הת"ת להיות עולה ע"י הדעת ישר ומכוון עד הכתר וכן נתעלה היסוד להיות קרוב וסמוך אל הת"ת. ונמצא כי נתעלה הת"ת בחיצוניותו. שיעור מקום דב' ספי' שלימים כי מציאותו ויציאתו הראשונה [ר"ל לפי יסודו ומקורו אשר הם יצאו זה מזה והם כולם רק זה למטה מזה] הרי היה יציאת הת"ת רק מספי' הגבורה ולמטה הימנו ועתה עלה ומגיע עד הדעת ממש. שהוא במקום שהיה שם מתחלה ספי' החסד ולקח הת"ת את מקומו. והרי נתעלה הת"ת שיעור מקום דב' ספי' גמורים אך בפנימיותו שהוא עולה ע"י הדעת עד הכתר ממש הרי נתעלה שיעור מקום דד' ספי'. כי הרי לקח בזה גם המקום דחכמה ובינה וכן עד"ז נתעלה היסוד ג"כ שיעור מקום דב' ספי' גמורים בחיצוניותו שהרי מציאותו ויציאתו אשר ע"פ יסודם. ומקורם. שהם יצאו זה מזה והם כולם רק זה למטה מזה. והרי יצא היסוד רק מספי' ההוד והוא למטה ממנו. ועתה נתעלה היסוד ומגיע עד הת"ת ממש. ולקח את מקום דהנצח והרי נתעלה שיעור מקום דב' ספי' גמורים. אבל בפנימיותו אשר ע"י הדעת. הנה נתעלה היסוד ו' ספי'. כי הוא עולה ג"כ ע"י הדעת עד הכתר. וכמ"ש הרב בשביה"כ פ"נ מדברי הזוה"ק בסבא דמשפטים ד' ק"י.

והאמת הוא כי מה שאמרנו שנתעלה היסוד בחיצוניותו רק ב' ספי' לבד הנה הוא רק בעילויו אשר במדרגת הו"ק. אבל למדרגת הנ"ר הרי נתעלה היסוד גם בחיצוניותו שיעור מקום דד' ספי'. כי הרי לפי שרשם הפנימי ויסודם העיקרי אשר הם זה למטה מזה. הרי היה ההפסק אשר בינו להנ"ר ה' ספי'. שהם חג"ת נ"ה אבל לפי מצבם של עתה אשר הם בג' קוים. הרי אינו מפסיק בינו להנ"ר אלא רק ספי' הת"ת לבד, וכן הוא ג"כ בהת"ת כי מה שאמרנו שנתעלה בחיצוניותו רק ב' ספי'. שהם חסד וגבורה הנה הוא רק עילויו אשר במדרגת הו"ק עצמן אבל למדרגה הכתר. הרי נתעלה הת"ת גם בחיצוניותו ג' ספי'. כי הרי לפי שרשם הפנימי אשר הם כולם רק זה למטה מזה הרי היה ההפסק אשר בינו להכתר ד' ספי' היינו חו"ב וחסד וגבורה אבל לפי מצבם של עתה הרי אין הפסק ביניהם אלא רק שיעור ספי' אחת לבד, כי הרי החכמה ובינה הם עומדים עתה זה כנגד זה, והם כחדא שריין. ואין לשניהם באורך הפרצוי' אלא רק שיעור מקום דספי' אחת והוא אשר מפסיק בין הכתר להת"ת והרי נתעלה עתה הת"ת גם בחיצוניותו, בעילוי דג' ספי'. וכן נתעלה היסוד בהעילוי אשר למדרגת הכתר. שיעור ה' ספי' גם בחיצוניותו. כי הרי לפי יסודם הראשון היה מפסיק בין הכתר להיסוד ז' ספי'. שהם ח"ב חג"ת נצח הוד ועתה אין הפסק בין הכתר להיסוד אלא רק שיעור ב' ספי' לבד. כי חכמה ובינה הם כחדא שריין ואין תופסים באורך רק שיעור ספי' אחת לבד והשני הוא ספי' הת"ת. ואין בין הכתר להיסוד אלא רק השיעור דב' ספי' לבד גם בחיצוניותו והרי נתעלה בזה בעילוי דה' ספי'. ונמצא כי במדרגת הו"ק נתעלה הת"ת רק ב' ספי' ולמדרגת הכתר נתעלה ג' ספי', וכן היסוד הנה במדרגת הו"ק נתעלה גם הוא רק ב' ספי'. ולמדרגת הנ"ר נתעלה ד' ספי'. ולמדרגת הכתר נתעלה ה' ספי'. וכ"ז בחיצוניותם אבל בהפנימית שלהם אשר עולים ע"י הדעת עד הכתר ממש, הנה נתעלה הת"ת ד' ספי' והיסוד נתעלה ו' ספי'. וסימנך בהת"ת **בג"ד**. ובהיסוד **בדה"ו**. כי במדרגת הו"ק נתעלה הת"ת והיסוד רק ב' ספי'. ולהנ"ר נתעלה היסוד ד' ספי' ולהכתר הנה נתעלה הת"ת ג' ספי' והיסוד נתעלה ה' ספי'. ובפנימיותם אשר עולים ע"י הדעת הנה נתעלה הת"ת ד' ספי' והיסוד ו' ספי'. וזהו מה שאנו רואין בענין הכ"ב צינורות אשר יש בהי"ס מזה לזה הנה יש צנור אחד ישר ומכוון מהכתר לת"ת ומת"ת להיסוד. וכמו שמבואר בפרדס שער הצינורות פ"ח. וכן בהגר"א בספר יצירה פ"ה משנה ב' הובא בדברינו למטה ענ"ג אות ד' ע"ש. והוא בבחי' בפנימיותם אשר עולים ע"י הדעת עד הכתר ממש כנז' והגם נעשה בהם כ"ז ע"י שנסדרו בג' קוין וכנז'.

וכן עד"ז, הנה עלתה המלכות בכל העליות הללו ג"כ כי למדרגת הו"ק הנה עלתה בחיצוניותה ב' ספי' כי לפי יסודם הראשון אשר הם יצאו זה מזה, והם כולם רק זה למטה מזה, הרי רחוקה המלכות מהת"ת ג' ספי'. היינו נצח הוד יסוד שהיו מפסיקים בין הת"ת והמלכו'. אבל לפי מצבם של עתה אשר הם בג' קוין הרי אינה רחוקה המלכו' מהת"ת אלא רק בהפסק היסוד לבד ולמדרגת הנ"ר הנה עלתה בחיצוניותה ד' ספי' שהרי לפי יסודם העיקרי אשר הם זה למטה מזה הנה מפסיק בין המלכות להנ"ר ו' ספי'. שהם חג"ת נה"י ועתה אין הפסק ביניהם אלא רק הת"ת והיסוד לבד ולמדרגת הכתר. עלתה בחיצוניותה, ה' ספי'. שהרי לפי יסודם הראשון הוה ההפסק בין הכתר להמלכו' ח' ספי'. שהם ח"ב חג"ת נה"י ועתה אין הפסק בין הכתר להמלכו' אלא רק ג' ספי'. שהם חכמה ובינה אשר כחדא שריין. והם שניהם רק אחת לבד וכנ"ל והשני הוא ת"ת והשלישי הוא יסוד. וכ"ז הוא בחיצוניותה. אבל בפנימיותה הנה עלתה ו' ספי'. כי גם המלכות עולה ע"י הדעת עד הכתר ממש. וכמו שאנו רואין ג"כ בהצינורות. שיש צינור אחד ההולך ישר ומכוון מהכתר להת"ת ומת"ת ליסוד ומיסוד להמלכות: ועולה בפנימיותה אשר ע"י הדעת להכתר ממש. והיינו שמקבלת מהכתר עצמו. ע"י הת"ת והיסוד, והרי נתעלית בפנימיותה. ו' ספי'. ונמצא כי הסימן בהמלכו' הוא ג"כ **בדה"ו** כמו בהיסוד. כי שיעור דכל עליית המלכות הוא שוה ממש כמו בהיסוד. כי היא מיוחדת עמו והיא עולה על ידו תמיד והם שניהם שוים במדרגת העליות. וסימן אחד לשניהם.

והנה כ"ז שאמרנו הוא רק בקו האמצעי, והיינו בהת"ת ויסוד ומלכו' כי הם נתעלו כולם ע"י הסדר דג' קוין וכנז' אמנם בקוי הצדדים שהם חח"ן בג"ה, הנה יש מהם שנתעלו ע"י הסדר דג' קוין ויש מהם שירדו עי"ז כי הרי ספי' החכמה, אשר ע"פ יסודם, שהם כולם רק זה למטה מזה, והיה ספי' החכמה בקו אחד עם הכתר סמוך אליו ולאור א"ס שבו, ועתה כאשר פנה את עצמו ונטה לצד ימין, הרי הוא לכאורה ירידה אליו, כי הרי מקודם היה ישר ומכוון כנגדו לקבל ממנו שפעו ממקורו מכוון, ועתה הרי נתרחק את עצמו ונטה לצדדין, אמנם הבינה אשר אצילותה ויציאתה הוא רק מהחכמה, ועתה עלתה סמוך להכתר ממש וכנגד הצד שמאל שלו, הרי הוא זה עילוי אצלה, דהרי נתעלתה עי"ז להיות בשוה עם החכמה, וכן עד"ז בספי' החסד והגבו' כי הרי לפי יסודם הראשון אשר הם זה למטה מזה יצא החסד מהבינה, וגבורה מהחסד, הרי היה הפסק בין החסד להכתר, ב' ספי' שהם חו"ב וכן היה מפסיק ספי' הבינה בין החכמה להחסד, ועתה נתעלה החסד שאין בינו להכתר אלא רק ספי' החכמה לבד, ונעשה הוא ענף החכמה, ע"י הצינור אשר בין החכמה להחסד, כמבואר בפרדס שער הצינורות, וא"כ הרי נתעלה החסד בב' עליות, היינו אחד להכתר ואחד להחכמה, אמנם מספי' הבינה נתרחק שהרי הוא עומד עתה רק בקו ימין ולמטה מהחכמה, ובזה

הרי הוא בחי' ירידה אצלו, וכן נעשה לו באמת בחי' ירידה ג"כ בבחי' אחת גם מאור הכתר והגם שהוא עתה יותר קרוב אצלו כמו', עכ"ז הרי לפי יסודם הראשון אשר הם זה למטה מזה והנה אז הרי מקבל כל התחתון מהעליון מתכונתו כולו, היינו אורות דחסדים וגבורות ביחד, ובתכונה דקו האמצעי, ועתה כאשר נטה להצד ונקבע לו מקום בימין, הרי אינו מקבל אלא רק החסדים לבד, והוא חסרון בודאי, כי בתכונה אחת אינו נקרא שלם כלל, וצריך לעזר מזולתו, שהוא מאורות הגבורות ג"כ, כי בתכונה אחת אי אפשר לשלוט ולפעול מאומה, וכמו שבארנו בדע"ה ח"א דרוש ה', וכן אי אפשר להמציאות להשתמש בו ולהתקיים בזה, וכמו שיהיו השפעת עליהם רוב טובה אינם יכולים לקבל וכנודע, והנה שכפי מה שמבואר בפרדס בשער הצינורות פ"א ובפרט בספר אור נערב חלק ו' פ"ב אות י"א, כי יש ב' צינורות האחד ההולך מחכמה לגבורה והאחד ההולך מבינה להחסד, וא"כ הרי מקבל החסד מהבינה ג"כ גם עתה, והרי יש בהחסד מאורות הגבורות ג"כ [אמנם הגר"א זללה"ה אינו מסכים על זה כלל, וכמו שמבואר בדבריו בסוף ספר יצירה, בד' כ"ו ע"ב, שאמר שם, א"צ למה שנדחק הרמ"ק והוסיף (ב' צינורות) מחכמה לגבורה ומבינה לחסד כו' ע"ש, אך אפי' לפי דעת הרמ"ק זללה"ה] הנה פשוט הדבר כי מכיון שנעשה ספי' החסד סמוך אל החכמה ונקבע מקומו להיות תחתיו ובצד הימין, וכן נתקרב עי"ז להכתר ג"כ ונעשה קרוב אליו לצד החסדים שבו. א"כ הרי כל מה שמקבל מהצינור דהבינה את בחי' הגבורות ג"כ עכ"פ, הנה הוא רק במיעוט היותר אפשרי שהרי נתרחק ממנה, ועוד כי הרי לפי מה שמצייר שם הרמ"ק ז"ל את הציור דהצינורות הנה אנו רואין שאותו הצינור ההולך מהבינה להחסד, הוא נתערב עם הצינור ההולך מהחכמה להת"ת ועם הצינור הנמשך מהכתר להת"ת לבחי' קו האמצעי, וא"כ הרי לנו שמה שמקבל החסד מהבינה את בחי' הגבורות, הנה הוא רק אחר שמתערבים עם החסדים שבכתר ובחכמה, ובזה נמצא כי ספי' החסד עומד עתה לעולם רק בתכונות אורות החסדים לבד, וא"כ נמצא כי נעשה בזה ירידה וחסרון לספי' החסד בנטייתו לימין, דהרי עי"ז הוא מיוסד על תכונה אחת, ולכן נעשה באמת רק מבחי' הנגד כנ"ל כלל ע"ז.

וכן הוא עד"ז בספי' הגבורה, כי ע"י הסדר דג' קוין הנה נתעלה ב' עליות, אחד מה שנעשה סמוך וקרוב לספי' הבינה כי לפי יסודם הראשון אשר הם זה למטה מזה, הרי היה ספי' החסד מפסיק בין הבינה להגבורה ועתה הרי הוא סמוך וקרוב להבינה והוא ענף הבינה ע"י הצינור ההולך ישר ומכוון מהבינה להגבורה, וכן נתעלה עוד עילוי אחת גדולה ע"י הסדר דג' קוין כי הרי נעשה בזה קרוב הרבה גם לספי' הכתר, כי הרי לפי יסודם העיקרי אשר הם זה למטה מזה הרי זה מפסיק בין הכתר להגבורה, ג' ספי' שהם חכמה בינה חסד, ועתה כשהם מסודרים בג' קוין, אין בין הכתר להגבורה אלא רק ספי' הבינה לבד, אבל נגד זה, הנה ישנם בהגבורה ב' ירידות ג"כ, אחד מה שנתרחק מהחכמה ונעשה לענף הבינה ועומד בשמאל, והשני שגם אור הכתר אינה מקבל עתה אלא רק אור דתכונה אחת לבד, שהוא אור דגבורות אשר מצד השמאל דהכתר, וגם מה שמקבל הגבורה מהצינור דהחכמה [לפי דעת הרמ"ק ז"ל כנ"ל] הרי הוא ג"כ רק אחר שנתערב באורות הגבורות דהבינה, בהצינור הנמשך מהבינה להת"ת, כמבואר בציור הצינורות בפרדס שם, וע"י כ"ז הנה נתייחד ספי' הגבורות רק על תכונה אחת דאור הגבורות לבד, ונעשה ספי' הגבורה עי"ז לבחי' הנגד, וכנ"ל בחסד.

והאמת הוא שהב' העליות שאמרנו שנעשה לספי' החסד והגבו', הוא עצמו ענין הירידות ג"כ, כי הרי הכל הוא רק לסבה ולכוונה אחת, והיינו כי מה שנתעלה ספי' החסד להיות ענף החכמה הנה הוא כדי להתגדל ולשלוט באורות דחסדים לבד, וכן כל מה שנתקרב ג"כ לספי' הכתר הוא הכל רק לצד הימין שבו, וכדי שיהא קרוב להאיר ממנו מאורות החסדים שבו, וכן עד"ז מה שנתעלה ספי' הגבו' להיות ענף הבינה, הנה הוא כדי להאיר ולשלוט באורות דגבורות לבד, ומשום זה נתקרב ג"כ לספי' הכתר, והיינו לצד שמאל שבו, וכדי להתחזק ולעמוד על תכונת, אור דגבורות לבד, והרי היה כל עלייתם, כדי להאיר ולהתגדל כ"א על תכונתו, אשר זהו באמת רק בחי' ירידה וחסרון, כי תכונה אחת אינו שלימות כלל וצריך כ"א לסיוע מזולתו, דהרי בסבת זה נעשו אח"כ עי"ז לבחי' הנגד וכנ"ל, ואלו שהיה עלייתם ע"ד עליית הקו האמצעי, וכנ"ל שנתעלו ונתקרבו למעלה לקבל האור העליון מיותר קרוב, וקבלו את האורות דחסדים וגבורות ביחד ממקום יותר עליון אשר שם הם מיוחדים באחד והם שולטים ומאירים בזה למטה, הנה הוא בודאי עלייה ומעלה גדולה הרבה, אבל בספי' החסד והגבורה אשר נתעלו ע"י עלייתם, להיות כ"א רק על תכונתו לבד, הנה אין זה להם גופה באמת עדיין מעלה כלל, ואדרבא הוא כי נעשו עי"ז לשורש הנגד והפירוד, ולצורך המציאות דבי"ע שיצא מהם, ולכן צריכים הם באמת תמיד אור ותיקון, מהקו האמצעי, להכריע ביניהם ולבסמם לקשרם ולייחדם, וע"י האור דקו האמצעי אשר על ידו יתייחדו לבסוף גם הם להעשות ב' הקצוות לאחד ממש הנה אז יתגלה תועלתם מעילויים שנעשה בהם ע"י הסדר דג' קוין וכנ"ז, והיינו כי גם כל האורות הגדולים ותכונתם החזקה אשר קבל כ"א ונתחזק על תכונתו ע"י עלויים בסדר ג' קוין יתייחדו גם הם להיות לאחד בשלהובין דרחימו מזה לזה, אבל כל זמן שלא נעשה ולא נתגלה בהם היחוד העצום אשר מזה לזה הרי לא נראה עלייתם לשבח ולמעלה כלל, אלא אדרבא הוא כי רק עי"ז יצא ונתהווה כל בחי' הנגד והפירוד אשר בהבי"ע וכנ"ל כלל ע"ז, ונמצא כי להספי' שבהקו האמצעי היה הסדר דג' קוין לשבח ומעלה, כי נתעלו הם בעצמם וכן יתעלו ויתוקנו על ידיהם כל האורות כולם וכל המציאות כולו, אבל להספי' שבקוי הצדדים דימין ושמאל לא היה עתה עדיין הסדר דג' קוין לתועלת עצמן כלל, אלא רק לצורך המציאות דהבי"ע לבד, אשר לא נראה עדיין תועלתם כלל, ולא נתגלה תועלתם אלא רק לבסוף שהוא בהתיקון האחרון אבל עד התיקון הנה אדרבא הוא שיוצאים כל קוי הקצוות בכל תוקפם ומתחזק כ"א על תכונתו וכחו הניתן לו, ובפרט הקו הגבורה שהוא שולט בכל עוז, כי עיקר כח הנגד והפירוד הוא ממנו, וכן הוא עיקר סבת המציאות וההנהגה של עתה, ובו תלוי ג"כ כל התיקון העתיד כמו שבארנו בדע"ה ח"ב באריכה בזה, והרי נתבאר עכ"פ כי עליית דהחסד והגבורה אשר ע"י הסדר דג' קוין, לא נחשב להם עתה לעלוי כלל. אמנם להספי' שבקו האמצעי שהם, ת"ת יסוד מלכות הנה הם נתעלו בודאי ע"י הסדר דג' קוין וכנ"ל.

ונשלים דברינו גם בענין הנצח וההוד, כי הנה הם נתעלו ג"כ הרבה ע"י הסדר דג' קוין, כי הרי לפי יסודם הראשון אשר הם כולם זה למטה מזה, הנה היה ספי' הנצח, רחוק מהג"ר ג' ספי', כי החג"ת הם מפסיקים בין הבינה להנצח, ומהחכמה היה הנצח רחוק ד' ספי', בינה חג"ת, אבל כאשר הם בג' קוין הרי אין מפסיק בין החכמה להנצח אלא רק ספי' החסד לבד, וכן מהכתר להנצח אין הפסק רק ב' ספי', חכמה חסד, וכן מתקרב הנצח להבינה ג"כ רק בהפסק ספירה אחת, והוא ע"י מציאת הצינורות, אשר דרך הם, משפיע כל ספי' לחברתה ומתייחדים הספי' זה בזה, וכנודע מדברי הרמ"ק ז"ל בשער הצינורות, ויש צנור מבינה לת"ת ומת"ת לנצח, כמבואר בפרדס שם פ"ב, והרי מקבל הנצח מהבינה ג"כ רק בהפסק ספי' אחת, וכן ע"י הצנורות, הנה מקבל הנצח מהכתר ג"כ רק בהפסק ספי' אחת, כי הרי יש צנור מהכתר לת"ת ומת"ת לנצח, והרי יש להנצח עילוי רב כאשר שהם בג' קוים ממה שהם בקו אחד, כי כשהם בקו אחד הרי יש הפסק בהכתר להנצח, ה' ספי', חכמה בינה חג"ת, ומהחכמה ד'. ומהבינה. ג'. ומהחסד ב', אבל כשהם בג' קוים אין להנצח הפסק מהג"ר אלא רק ספי' אחת כנז' ומהחסד אין לה הפסק ספי' כלל, והרי יש להנצח ע"י הסדר דג' קוין עילוי רב.

וכן הוא עד"ז במכש"כ ובעוד יותר בההוד, כי הרי לפי יסודם העיקרי אשר הם כולם בקו אחד וזה למטה מזה, הנה רחוק

ההוד מהכתר בהפסק ו' ספי'. חכמה בינה חג"ת נצח. ומהחכמה ה' ספי', ומהבינה ד' ספי'. ומהחסד ג' ספי', גבורה ת"ת נצח, ומהגבורה ב' ספי', ומהת"ת ספי' אחת. כי הנצח הוא מפסיק ביניהם, משא"כ כאשר שהם מסודרים בג' קוין הרי הוא ההוד כמו הנצח. ר"ל שההוד הוא ענף הגבורה, ומקבל ממנו בלי שום הפסק ספי' כלל. כמו הנצח מהחסד וכן הם שוים זה לזה בקבלתם מהג"ר, שאין הפסק ביניהם רק ספי' אחת. ומהת"ת מקבלים שניהם במכוון בלי הפסק כלל וכנ"ל. והרי מתעלה ההוד ג"כ ע"י הסדר דג' קוין כמו הנצח ובעוד יותר, כי כל ספי' שהיא יותר תחתונה הנה נעשה בה ע"י הסדר דג' קוין העילוי ביותר, כמו שמובן ממילא סדר קרבותם דכ"א זה לזה ע"י היותם בג' קוין וכן סדר קבלתם זה מזה דרך הצינורות אשר ע"י הסדר דג' קוין, ואין כוונתי כי נה"י נתעלו ועלו יותר מחג"ת, אלא כוונתי הוא כי לפי ערכם אשר הם יותר למטה, הנה היה להם תועלת יותר בענין עלייתם אשר ע"י הסדר דג' קוין. יותר מהתועלת בענין העלייה אשר קבלו החג"ת עי"ז, אך הטעם מה שסידר המאציל ית"ש שיקבלו הנה"י לפי ערכם יותר תועלת, הוא משום כי הם לבר מגופא וכל מציאותם הוא רק לזולתם (ע' לעיל כלל ח' ענ"ה) לתקן את אשר למטה. לייחדם בהעליון, וכן להוליד אורות ונשמות חדשות. כי הם השחקים ששוחקים מ"ן לצדיקים: לצדיק וצדק (כמ"ש בזוה"ק ס"פ ויקרא, כ"ו רע"א, וכנודע) וכל אורות ונשמות חדשות הנה נמשך מלמעלה למעלה עד רום המעלות, וכן אור תיקון היחוד, לייחד את כל המדרגות זב"ז. שהוא נעשה ג"כ ע"י נה"י דכל עליון, הנה הוא נמשך ג"כ מלמעלה למעלה עד רזא דאור א"ס ית"ש, ולכן הנה נתעלו הנה"י. בעילוי רב יותר מערכם, כי כן הוא הצורך להם תמיד לצורך פעולתם. לקבל אור מרום המעלות.

וזהו הטעם ג"כ להעילוי דקו האמצעי. שהוא דת"מ, שהם נתעלו ג"כ הרבה ע"י הסדר דג' קוין וכנ"ל. כי הקו האמצעי הנה הוא העיקר בזה לקבלת אור העליון אשר מלעילא לעילא, כי הוא הבריח התיכון המבריח מן הקצה אל הקצה וכל התיקונים הוא נמשך לעולם רק ע"י הקו האמצעי' כנודע. ולכן נתעלה הוא ג"כ בעילוי רב. כי כן הוא הצורך אליו לפעולתו וכן הוא הראוי לו.

אמנם הוא. כי הנה שאמרנו, שנעשה לנצח הוד ע"י הסדר דג' קוין עילוי הרבה, עכ"ז הנה בכל אחד נעשה להם עי"ז חסרון ג"כ. והוא כי ע"י נטייתם להקצוות זה לימין וזה לשמאל, הרי נוטה כ"א לקצה אחד יותר מדאי, והוא חסרון גדול, וכנ"ל בענין החסד והגבורה, שנעשו עי"ז לשורש תכונת הנגד. והרי יצאו בזה מתכונת האחדות. והוא חסרון גדול, ובפרט הנצח הוד שהם יותר למטה, וגם הם למטה מהפרסא ונתמעט האור מהם. הנה נעשו הם ע"י הסדר דג' קוין. גם לשורש תכונת היפך. וכנ"ל כלל ע"ז. והוא יציאה מתכונת האחדות עוד יותר. והוא חסרון גדול.

והרי נמצא כי ע"י הסדר דג' קוין. הנה נעשה להם בכל אחד שבח וטובה. ובכל אחד הנה נעשה להם קלקול וחסרון. כי עי"ז הרי נעשה בהם שורש לכל הבחי' דריבוי נגד היפך. שכ"ז הוא יציאה מתכונת האחדות, משא"כ לפי יסודם הראשון, שכולם בקו אחד. הנה הם מיוסדים כולם על תכונת האחדות והם עומדים כולם ישר ומכוון נגד מקורם העליון לקבל אורו ביושר תמיד, ועי"ז הם מיוחדים עמו תמיד והם כולם אחד באור א"ס. והוא שבח ומעלה וטובה שאין למעלה מזה, והרי נמצא כי ע"י הסדר דג' קוין הנה נעשה בכל אחד שבח וטובה ובכל אחד הוא קלקול וחסרון. ויתבאר בזה עוד למטה, והרי נתבאר לנו עכ"פ ההבדל הנעשה בכ"א מהי' ספי' בין היותם בקו אחד להיותם בג' קוין:

ענף ג' אות א'

והנה ראינו עתה לדבר קצת בענין הצינורות אשר ישנם בהי' ספי' מזה לזה שהזכרנו אותם לעיל, ואח"כ נשוב לענינינו בעה"ית. אמנם דע כי ענין הצנורות בפרטות, הנה הם עמוקים מאד, ואין בכח אנושי לעמוד על פרטיהם כי הם מתרבים לריבוי רבואות אין חקר, והם מתחלפים תמיד בכל רגע ורגע. כי הם נתיבות להמשכת השפע מא"ס ית"ש. הנמשך ומתגלה ע"י הספירות והוא שפעת הנהגתו ית"ש המנהיג בהם תמיד את כל העולמות כולם, והרי מתחלף ההנהגה בכל עת. ובכל איש ואיש בפרט. בכל רגע ורגע, והרי מתחלפים המאורות בכל רגע. וכל אור הנה הוא מלובש בכלי. שע"י הכלי הוא מאיר ומתגלה המשכת האורות הנמשך מספי' לספי' ונמשך כל אור דרך כלי שהם הצינורות והוא סוד. הפותח בכל יום דלתות שערי מזרח ובוקע חלוני רקיע לצורך חידוש מעשה בראשית שבכל יום והם צנורות הספירות שמתחלפים ונפתחים בכל עת צנורות חדשות, והם עצמם ענין התתר"ף חלקים שבכל שעה. שהם מהתתר"ף צרופים דהשם הוי"ה ב"ה מהי"ב צרופי הוי"ה, אשר בהי"ב שעות היום ובהי"ב שעות הלילה, ושולט בכל שעה צירוף אחד מהי"ב. ובכל חלק מהשעה. צירוף אחר מהתתר"ף צרופים שבכל הוי"ה, כמבואר בפרדס שער פרטי השמות פ"ב: ובדברי הגר"א בליקוטים שבסוף ספר יצירה. ואותן התתר"ף מאורות המתחלפים ומאירים בכל שעה הנה הם עצמן בחי' הצנורות דהספירות, כי האור דכל צירוף. הנה הוא נמשך דרך צינור מיוחד, והרי הם מתחדשים ומתחלפים בכל יום ובכל שעה. ובכל חלק מהתתר"ף חלקים שבכל שעה. וכן הם מתחלפים לכל איש בפרט וכנז'. והרי אין להם שיעור וחקר אך כ"ז הוא בפרטות ופרטי פרטות, אך בכללות ובכללי כללות הנה יש לנו מסורת מקבלת הראשונים כי הם כ"ב צנורות. והנה הם הכ"ב אותיות התורה. שהם צנורות השפע אשר דרך הם נמשך אור שפעת המאציל ית"ש בכל ההנהגה כולו תמיד. וכמו שאותיות התורה הנה הם מתחלפים בצירופם תמיד בכל תיבה ותיבה (כי כשמצורף א' עם ב' הוא אב וכשמצורף עם מ' הוא אם, ועד"ז בכולם) כי מזה יצאו כל תיבות התורה, כן הם מתחלפים הצנורות תמיד בגילויים. מגילוי לגילוי, ע"פ האור הנמשך בו לפי צורך ההנהגה ועי"ז הם מתרבים לאין קץ וכנז'.

אמנם דע כי כל ענין הצינורות, הנה לא נמצא בדברי הזוה"ק וכן בדברי האריז"ל מהם מאומה. אלא עיקרם הם רק בקבלת הראשונים, והובא קצת מדבריהם, בהפרדס להרמ"ק שער הצנורות. ובספר פלח הרמון להרמ"ע מפאנו ז"ל שער ז', ע' שם ושם, אמנם בענין הכ"ב צנורות שהם הכללים. הנה נמצא גם להגר"א ז"ל בספר יצירה פ"ה מ"ב וכן בליקוטיו שם דף כ"ו ע"ב מדפוס ווארשא תרמ"ד, שמדבר שם ג"כ בזה ופליג קצת על הרמ"ק בזה, ולזאת נבוא ונעתיק את קיצור הדברים דהרמ"ק ז"ל וכן את דברי הגר"א ז"ל בזה, אמנם באשר שהם צריכים קצת הבנה לענ"ד, ולכן אעתיק אותם בסגנון אחר קצת, ע"פ הביאור הנראה לי, והשם יתברך יעזור לי למען שמו יתברך ויתעלה.

[ב] **הנה** הסדר דהכ"ב צנורות אשר ע"פ דעת הרמ"ק ז"ל: בספר הפרדס בשער ז' ובספר אור נערב חלק ו' פ"ב אות י"א, הנה הוא, כי הרי נודע הוא שהעמדת ספי' הם בג' קוין, חח"נ בימין, בג"ה בשמאל, כתי"מ באמצע, והג"ר שהם כחד, הם כענין סגולתא, ותחתיהם חג"ת כענין סגול, ותחתיהם נה"י סגול שני ותחתיהם המלכות באמצע תחת היסוד, והנה סדר הכ"ב צנורות לדעת הרמ"ק הוא בדרך זה כי מכתר נמשך ג' צנורות, אחד לימין והוא לחכמה ואחד לשמאל והוא לבינה ואחד באמצע והוא לת"ת, ומחכמה הנה נמשך ד' צנורות, שנים ביושר אחד באורך לימין והוא לחסד, ואחד ברוחב לשמאל והוא לבינה, ושניים באלכסון אחד מחכמה לת"ת ואחד מחכמה לגבורה, ומבינה הנה נמשך ג' צנורות אחד לגבורה והוא ביושר ושניים באלכסון אחד לת"ת ואחד לחסד, והרי נמשך מהג"ר עשרה צנורות, ג' מכתר ד' מחכמה ג' מבינה, ומהחסד הנה נמשך ג' צנורות אחד לנצח ואחד לגבורה ואחד לת"ת, ומהגבורה הנה נמשך ב' צנורות, אחד להוד ואחד לת"ת. ומהת"ת הנה נמשך ג' צנורות אחד לנצח ואחד להוד ואחד ליסוד, והרי נמשך מחג"ת ח' צנורות, ג' מחסד, ב' מגבורה ג' מת"ת, ומהנצח הנה נמשך ב' צנורות, אחד להוד ואחד ליסוד, ומהוד נמשך רק צינור אחד שהוא מהוד ליסוד ומהיסוד הוא ג"כ רק צינור אחד והוא מהיסוד להמלכות, והרי

נמשך

במסך מנה"י ד' צינורות, ב' מנצח ואחד מהוד ואחד מיסוד, והרי הם בכ"ה כ"ב צינורות, עשרה מהג"ר, וח' מחג"ת, וד' מנה"י, כ"ז הוא לשיטת הרמ"ק ז"ל, עי' דבריו בספר אור נערב, כי בפרדס שם, לא נתבאר בדבריו דבר ברור, ע"ש בדברי המגיה ספ"א, וגם בהציור שם ספ"א, בדפוס לבוב אשר תחת ידי, יש שם ט"ס וחסר שם ב' צנורות, אחד מחכמה לבינה ואחד מחסד לגבורה,

והנה אין להקשות בענין הצנורות אשר מחסד לת"ת ומגבורה לת"ת וכן מת"ת לנה"י, הרי נודע שכל הו"ק הם מיוחדים בת"ת והם כולם אחד עמו, וא"כ מה צריך לצנורות לחבר את החסד עם הת"ת והגבורה עם הת"ת וכן הת"ת עם הנה"י הרי הם קשורים ממילא ומיוחדים כולם עם הת"ת גם זולת הצנורות אך לא קשה כלל כי הגם שהו"ק הם כולם אחד בת"ת עכ"ז הנה יש לכ"א כלי בפנ"ע ג"כ, וכמו שמבואר בשער התיקון פ"ה כי הו"ק הם ו' כלים גמורים ע"ש מפורש, וכן בשער הצלם רפ"ב בכל פרצו' הוא י' כלים, וכן בשער הפרצופים בתחילתו ובכ"מ רבו מלספר והוא נודע ופשוט, וא"כ הרי גם בהו"ק עם הת"ת הנה מפסיק מסך הכלי דכ"א בין כל אחד ואחד, ולכן נצרך הצינורות גם מהת"ת לכל הו"ק, כדי להמשיך השפעת אור הפנימי מכ"א לחבירו, כי הצינור שבכ"א הוא בבחי' חלון בהכלי שלו להאיר דרך בו לזולתו:

ג] **הנה** כ"ז שאמרנו הוא שיטת הרמ"ק ז"ל, אמנם הגר"א בליקוטיו בסוף ספר יצירה, חולק בזה קצת על הרמ"ק היינו כי הב' צנורים אשר חושב הרמ"ק מחכמה לגבורה ומבינה לחסד, הנה בזה מיאן הגר"א לגמרי, וכן הב' צנורות אשר חושב הרמ"ק מחכמה לת"ת ומבינה לת"ת הנה גם על זה חולק הגר"א ג"כ, והרי חולק על ד' צנורות דהרמ"ק אלא שחושב הגר"א תחתיהן ד' צנורות בהדעת, והיינו מהחכמה לדעת ומבינה לדעת, כי הדעת הוא המייחד את החו"ב והוא המכריע ביניהם כנודע, ולכן אינו חושב הגר"א צנורות מחו"ב לת"ת אלא מחו"ב להדעת, עוד חושב ב' צנורות ג"כ מהדעת להחו"ג, אחד לחסד ואחד לגבורה, והרי נמצא כי העשרה צנורות אשר בהכח"ב להרמ"ק ז"ל וכנ"ל, הנה להגר"א ז"ל הם בכחב"ד, ג' בהכתר אחד לחכמה ואחד לבינה ואחד לת"ת, כמו להרמ"ק, ב' בחכמה, אחד לבינה ואחד לחסד, א' בבינה והוא מבינה לגבורה, ד' בהדעת, אחד מחכמה לדעת ואחד מבינה לדעת, וכן אחד מהדעת להחסד ואחד מהדעת להגבורה, והרי הם עשרה צנורות בכחב"ד, אמנם בהח' דחג"ת והד' דנה"י הנה בכ"ז הוא להגר"א כמו להרמ"ק וכנ"ל.

עוד זאת הפליא הגר"א ללמדינו שם, התחלקות הכ"ב צנורות על הכ"ב אותיות, והיינו כי הצנורות הם נבחנים ונחלקים בג' בחי', כי יש בהם עשרה יושרים, ג' יושרים הם ברוחב, וז' יושרים הם באורך, וכן יש בהם י"ב אלכסונים, והנה הם מיוסדים על חלוקת הכ"ב אותיות, שהם ג' אמות אמ"ש וז' כפולות וי"ב פשוטות, כי האותיות אמ"ש הם בג' יושרי הרוחב וז' כפולות בגדכפר"ת הם בז' יושרי האורך, והי"ב פשוטות ה'ו'ז' ח'ט'י' ל'נ'ס' ע'צ'ק', הנה הם בהי"ב אלכסונים, כי הם סוד הי"ב גבולי אלכסון כמ"ש הספר יצירה פ"ה.

והיינו כי הג' יושרי הרוחב הם מחכמה לבינה א', מחסד לגבורה ב', מנצח להוד ג' והם מהג' אותיות אמ"ש וז' יושרי האורך הם. מכתר לת"ת א', מחכמה לחסד ב' מבינה לגבורה ג' מחסד לנצח ד' מגבורה להוד ה' מת"ת ליסוד ו' מהיסוד להמלכות ז' ובהם הוא הז' אותיות ב'ג'ד'כ'פ'ר'ת כסדרן, והי"ב אלכסונים הם, מכתר לחכמה א' מכתר לבינה ב' מחכמה לדעת ג' מבינה לדעת ד' מדעת לחסד ה' מדעת לגבורה ו' מחסד לת"ת ז' מגבורה לת"ת ח' מת"ת לנצח ט' מת"ת להוד י' מנצח ליסוד י"א מהוד ליסוד י"ב, ובהם הוא הי"ב אותיות הפשוטות שהם, ה'ו'ז' ח'ט'י' ל'נ'ס' ע'צ'ק' כסדרן. עי' כ"ז בהציור להגר"א הנדפס בסוף ספר יצירה להגר"א בדף כ"ו ע"ב מדפוס ווארשא תרמ"ד ע"ש וכשתדקדק תמצא, אמנם באשר שאותו הציור כפי הנדפס שם הוא קשה ההבנה קצת לכן ראיתי לסדר את אותו הציור עצמו באופן שיהיה נקל להבינו לכל, למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן, ואייחד אליו אות בפנ"ע:

[ד) **וזה** לשון הספר שם ציור הכ"ב אותיות ג' אמ"ש וז' כפולות בג"ד כפר"ת וי"ב פשוטות הו"ז חט"י לנ"ס עצ"ק איך הם בקוי הספירות ואלכסונים לפי דעת הגר"א ז"ל בפירושו בפ"ה מ"ב עכ"ל:

וראיתי לכתוב בפרטות את כל הכ"ב אותיות כולם, מקומו של כל אות ואות בפרטות ונפרש אותם ע"פ הסדר שהם בהציור.

ה. הוא באלכסון אשר מהכתר להחכמה.
ו. הוא באלכסון אשר מהכתר לבינה.
ב. הוא ביושר אשר מהכתר לת"ת.
ש. הוא ביושר שברוחב, אשר מהחכמה להבינה.
ז. הוא באלכסון אשר מחכמה לדעת.
ח. הוא באלכסון אשר מבינה לדעת.
ג. הוא ביושר אשר מחכמה לחסד.
ד. הוא ביושר אשר מבינה לגבורה.
ט. הוא באלכסון אשר מדעת לחסד.
י. הוא באלכסון אשר מדעת לגבורה.
א. הוא ביושר שברוחב, אשר מחסד לגבורה.
ל. הוא באלכסון אשר מחסד לתפארת.
נ. הוא באלכסון אשר מגבורה לתפארת.
כ. הוא ביושר אשר מחסד לנצח.
פ. הוא ביושר אשר מגבורה להוד.
ס. הוא באלכסון אשר מת"ת לנצח.
ע. הוא באלכסון אשר מת"ת להוד.
ר. הוא ביושר ההולך מת"ת ליסוד.
מ. הוא ביושר הרוחב, אשר מנצח להוד.
צ. הוא באלכסון אשר מנצח ליסוד.
ק. הוא באלכסון אשר מהוד ליסוד.
ת. הוא ביושר אשר מיסוד להמלכות.

(ומ"ש שם בהציור הנדפס בספר יצירה דף כ"ו ע"ב אות מ, פעם ב' סמוך לסופו שם, הוא ט"ס ומיותר, ואולי הוא ר"ת מלכות, אך גם זה הוא מיותר, כי הוא מובן ממילא),

[**אמנם** ראיתי לחזור ולסדר אותם ג"כ ע"פ הסדר דאותיות, א' ב' כסדרן כדי להיות בטוח מן הטעות:

א. הוא ביושר שברוחב אשר מחסד לגבורה.
ב. הוא ביושר שבאורך אשר מהכתר לת"ת.
ג. הוא ביושר שבאורך אשר מהחכמה להחסד.
ד. הוא ביושר שבאורך אשר מהבינה לגבורה.
ה. הוא באלכסון אשר מהכתר להחכמה.
ו. הוא באלכסון אשר מהכתר להבינה.
ז. הוא באלכסון אשר מהחכמה להדעת.
ח. הוא באלכסון אשר מהבינה להדעת.
ט. הוא באלכסון אשר מהדעת להחסד.
י. הוא באלכסון אשר מהדעת להגבורה.
כ. הוא ביושר שבאורך אשר מהחסד להנצח.
ל. הוא באלכסון אשר מהחסד לתפארת.
מ. הוא ביושר שברוחב אשר מנצח להוד.
נ. הוא באלכסון אשר מגבורה לתפארת.
ס. הוא באלכסון אשר מתפארת לנצח.
ע. הוא באלכסון אשר מתפארת להוד.
פ. הוא ביושר שבאורך אשר מגבורה להוד.
צ. הוא באלכסון אשר מנצח להיסוד.
ק. הוא באלכסון אשר מהוד להיסוד.
ר. הוא ביושר שבאורך ההולך מתפארת להיסוד.
ש. הוא ביושר שברוחב אשר מהחכמה להבינה.
ת. הוא ביושר אשר מהיסוד להמלכות:]

וזה ציורו עם כל אות ואות בהצינור המתייחס אליו.

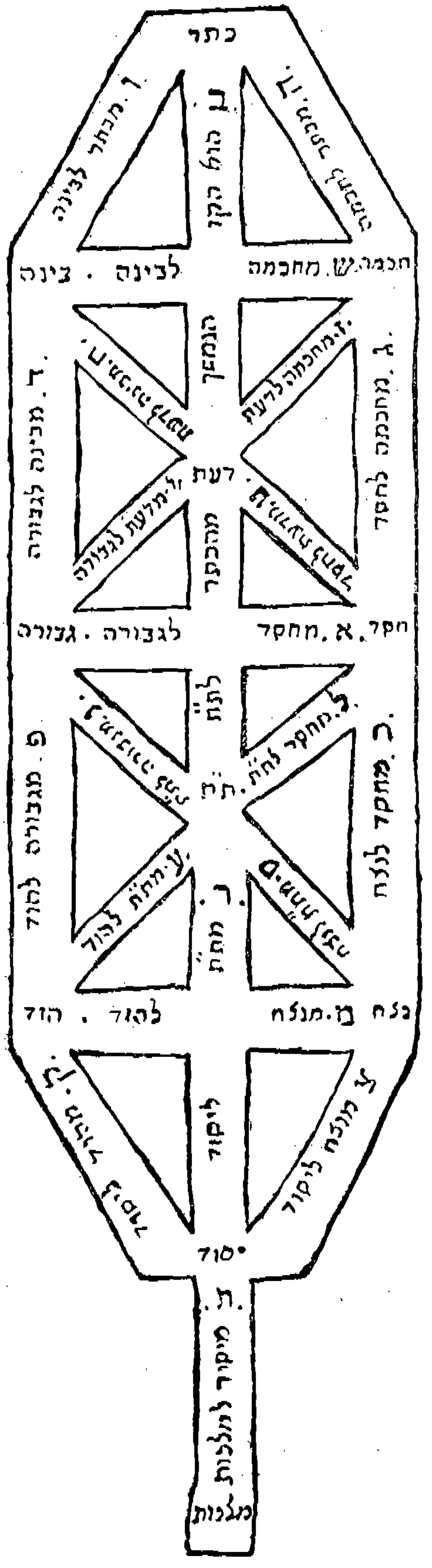

ומה שלא נמצא, להדעת. בשקו האמצעי דיושר שבאורך. נגוד מיוחד אליו ג"כ. הטעם בזה הנה הוא כי באשר ששם הרי הוא הגילוי דאור הכתר. ובמקום הכתר אין גילוי לאור הדעת כלל. והם שניהם אחד כנודע. וע' מוחין דצלם פ"ח.

והרי מבואר מכל הנז', כי האותיות אמ"ש, הנה הם בהקוין אשר בג' יושרי הרוחב. והאותיות ב' ג' ד' כ' פ' ר' ת הם בהקוין אשר בז' יושרי האורך והאותיות הי"ב פשוטות שהם. ה' ו' ז' ח' ט' י' ל' נ' ס' ע' צ' ק'. הנה הם בהי"ב האלכסונים וכנ"ל בדברינו.

אמנם מה שצריך ביאור. על הסדר דג' אותיות אמ"ש שהם מסודרים כאן שלא כסדרן כלל. כי הש' הוא מסודר כאן בראש כולם כי הוא בהקו היושר שברוחב אשר מהחכמה להבינה שהוא היושר שברוחב הראשון והעליון. והמ' הוא בסוף כולם שהוא בהקו היושר שברוחב אשר מהנצח להוד. שהוא היושר שברוחב התחתון. ונודע הוא מספר יצירה פ"ב. כי המ' הוא חסד והש' הוא דין. מ' דוממת. ש' שורקת. ע"ש בהגר"א. וכן שם פ"ג כי האותיות אמ"ש הם אויר ומים ואש. וע' בגר"א שם פ"ז. והוא נודע ופשוט. וא"כ הרי צריך להיות בהיפך. המ' למעלה שהוא בהקו היושר שברוחב העליון אשר מהחכמה לבינה. וכנודע ג"כ שהי' הוא חכמה והוא המ' דאמ"ש. והש' היה צריך להיות בהקו היושר שברוחב התחתון אשר מנצח להוד שהם דינין והוא הש' דאמ"ש.

אמנם הוא הרי נודע ג"כ בספר יצירה פ"ג כי ראש (שהוא כח"ב) הוא נברא מאש. שהוא הש' דאמ"ש. ובטן (שהוא נה"י) הוא נברא ממים. שהוא המ' דאמ"ש. וכן הוא בדברי הרב בענת"א פ"ו. והרי הוא הש' למעלה והמ' למטה. וא"כ הרי ניחא לכאורה פשוט הסדר אשר לפנינו. שהש' הוא בהקו היושר שברוחב העליון אשר מהחכמה להבינה. כי כ"ז הוא הראש שהוא נברא מאש. שהוא ש' דאמ"ש. והמ' הנה הוא בהקו היושר שברוחב התחתון אשר מהנצח להוד. כי הוא הבטן שהוא נברא ממים שהוא המ' דאמ"ש.

אך באמת הנה עיקר הדבר עדיין צריך ביאור גדול כי מאחר שהמ' דאמ"ש הוא מהי' דהשם הוי"ה ב"ה והוא חכמה. הרי צריך שיהא הוא בראש. אבל הש' שהוא דין. ש' שורקת. צריך שיהא הוא בבטן שהוא נה"י שהם דינין, וכן אמר באמת הרב בפנימית וחיצונית סוף דרוש י"ב כי האותיות אמ"ש הם במוח לב כבד, כי א' הוא אויר והוא במוח כללות הנ"ר. והמ' הוא בלב כללות התנ"ת [כי גם הלב הוא בבחי' חכמה, וכמ"ש. משלי י"ד ל"ג. בלב נבון תנוח חכמה. וכתב שם הגר"א כי החכמה אף שהיא במוח מ"מ לא שריא אלא בליבא. ור"ל כי שם הוא גילויה, והוא ע"י הבינה שהיא בלב (כמ"ש אליהו זל"ע בינה ליבא) כי הבינה הוא הכלי של החכמה ומתגלה החכמה ע"י הבינה, ע"ש בהגר"א. ולכן אמר הרב כי המ' הוא בלב]. והש' אמר הרב שם. שהוא בכבד שהוא כללות נה"י ע"ש, וכ"ז הרי הוא שלא כדברי הספר יצירה. וכן כדברי הרב ג"כ אשר בענת"א פ"ו וכנז'. וכן נמצא עוד בדברי הרב בשער פרקי הצלם פ"ה סמוך לסופו אמר שם כי האותיות אמ"ש הנה המ' הוא בקו ימין. שהוא חכמה חסדים, והש' הוא בקו שמאל, בינה גבורות. וא' הוא בקו אמצעי אויר. וכ"ז הוא בהיפך מדברי הספר יצירה שהש' הוא בראש, כח"ב. והמ' הוא בבטן, נה"י. אמנם הוא כי כבר האריכנו בזה בדברינו בענת"א פ"ו. ע"ש אות י"א י"ב י"ג, אך עכ"ז הנה נדבר כאן ג"כ בזה, ובפנים אחר ממה שאמרנו שם, כי כמה פנים לתורה, והוא ע"פ דברינו לעיל ענ"ב בענין היסוד דג' קוין אשר נתייסד בכל הד' עולמות אבי"ע וע"פ היסוד הזה הנה הוא הסדר דג' אותיות אמ"ש כהסדר שלפנינו.

[ה] **ענין** הג' אותיות אמ"ש אשר הם נסדרו בהג' קוין דיושרי הרוחב. ונסדר הש' בקו יושר הרוחב אשר מהחכמה לבינה והמ' בקו יושר הרוחב אשר מנצח להוד ואמרנו לעיל כי הוא ע"פ מ"ש בספר יצירה פ"ג ראש נברא מאש ובטן נברא ממים, הענין בזה הוא, ע"פ מה שאמרנו לעיל ענ"ב כי ע"י היסוד דג' קוין הנה נעשה שינוים שונות בכל הספי' כולן הן בכמות והן באיכות, ושינויים בכמות הוא במקומן, ושינויים באיכות הוא בתכונתן, ותלוי זה בזה, כי ע"י שינויים בכמות שנתחלפו ממקומן נשתנו באיכותן שנעשה להם עי"ז תכונות שונות ג"כ, כי מקודם, ר"ל משרשם ומקורם הראשון אשר בהקו דא"ק, הרי הם כולם רק בבחי' קו האמצעי. והגם שהם מעיקרם ג"כ בבחי' חסדים וגבורות, כי מציאותם הוא ע"י הצמצום והקו שהוא שורש חו"ג כנודע. עכ"ז הרי הם בשרשם מיוחדים זב"ז וכלולים באחד, כי הקו עם הצמצום הנה הם נעשים לאחד. והם רק ע"ד הקו האמצעי. דת"י. הכלול מחו"ג ומכריע. וגם זה רק בבחי' שורש נעלם לבחי' חו"ג כנודע. ועכ"פ הוא כי בהיותם בקו אחד. היינו בכל בחי' פרצופים הפרטיים שבא"ק וכנ"ל ענ"ב, הנה אין גילוי שם לבחי' חסדים וגבורות כלל. שגם הספי' דחסד גבורה שבהם, הוא תכונתם שם רק בכח לבד. אמנם ע"י הסדר דג' קוין שנעתקו החח"ן ובג"ה ממקומן ונעשו לקו ימין ושמאל. הנה עי"ז יצא כ"א מן הכח אל הפועל ומן ההעלם אל הגילוי, ונתגלה החסדים על תכונתן והגבורות על תכונתן, ולא עוד כי נתעלו עי"ז הגבורות כולם להיות כ"א שוה בשוה עם החסד שלו, ור"ל כי הרי הם משרשם ה' חסדים וה' גבורות. וכנ"ל כלל ט"ז סענ"א. וכל גבורה הוא למטה מהחסד שלה. כי בשרשם אשר בקו אחד. הרי הוא הבינה תולדת החכמה ולמטה ממנו (כי היא מנה הצמצום הכלול בהקו. וכנ"ל שהם כלולים באחד. והצמצום הרי הוא משרשו תולדת דאור א"ס ולמטה הימנו. וכן הוא כל גבורה מהחסד שלו. והבן) ושפי' הגבורה היא תולדת דספי' החסד ולמטה ממנו. וכן ההוד הוא תולדת הנצח ולמטה ממנו. אבל ע"י הסדר דג' קוין הנה נתעלה הבינה להיות שוה בשוה עם החכמה. והגבורה היא שוה בשוה עם החסד. וההוד הוא שוה בשוה עם הנצח והרי נתעלה. ע"י הסדר דג' קוין. כל גבורה להיות שוה בשוה עם החסד שלו. וכן נתעלו עוד. ע"י הסדר דג' קוין. להתקרב אל הכתר, אמנם בזה הנה נתעלו החסדים ג"כ. ומתגבר עי"ז כ"א על תכונתו. וכנ"ל ענ"ב כ"ז.

אמנם ענין עילויים אל הכתר הוא אינו בהם שבח ומעלה תמידי, והוא כי מאחר שנסדרו בג' קוין ועומדים החסדים וגבורות בבחי' ימין ושמאל, והרי נטו מאל פניו אל הצדדין הנה הוא מעתה כל קבלתם מהכתר אשר ע"י עילויים. רק מתכונת הקוות לבד להתגבר כ"א על תכונתו וזה אינו מעלה החלטי כלל כמו שיתבאר ואינם מקבלים מעתה שפע העיקרי דרזא דמתקלא מהכתר. וכן מלמעלה למעלה, רק דרך הקו האמצעי. דת"י. והגם שישנם צנורות ג"כ מהכתר אל חכמה ומהחכמה אל החסד וכן מהכתר אל הבינה ומהבינה אל הגבורה, אך קבלתם מהצנורות הללו הוא ג"כ הכל רק השפע דימין ושמאל לבד והוא אינו עדיין שלימות אמיתי כלל כי בזה הוא אדרבה שמתגבר כ"א על תכונתו והוא אינו עדיין שלימות כלל כנודע ועיקר השלימות כלל כנודע ועיקר השלימות הרי הוא רק מה שמקבלים מהקו האמצעי המכריע. וזה מקבל החסד גבורה רק ע"י הדעת והנצח הוד רק ע"י הת"ת, משא"כ בהיותם כולם בקו אחד הרי היה כל קבלתם זה מזה כל התחתון מהעליון שעליו הכל רק בחי' השפע דקו האמצעי לבד, ולזה הטעם ג"כ הנה נסדר מעתה בהחו"ב הכלליים שהם או"א. ובהכתר הכללי שהוא א"א. הנה עומדים או"א כלולים בהמזלין. שהם הדעת עלאה הדעת הכללי. והמזלין מכסים עליהם ונכנסים בהם ובתוכם. ע' לעיל כלל ח' ענף א' ב' סמוך לסופו. והרי הוא כל קבלת או"א ג"כ רק מהדעת והוא נמשך בפנימיותם. וכ"ז הוא ג"כ מהטעם הנז'. כי מאחר שנסדרו בג' קוין ועומדים הכח"ב כענין סגולתא והרי נטו או"א מתחת פני א"א קצת זה לימין וזה לשמאל. לכן נסדר שיהיו כלולים בהמזלין שהם הדעת עלאה הדעת הכללי, והוא נמשך בתוך או"א בפנימיותם, והרי הם מקבלים עי"ז שפע דקו האמצעי ג"כ ומיוחדים תמיד ברזא דמתקלא, אמנם עמידתם בנטיה קצת מתחת פני א"א ממש זה לימין וזה לשמאל הרי נתייסדו בזה עכ"פ להיות שורש לגילוי תכונות דחו"ג. כף זכות וכף חובה. והוא ירידת מדרגה ומעלה הרבה מהיותם בקו אחד. אמנם הוא כי כבר נתבאר בדברינו בכמה מקומות. כי ענין

מציאת הגבורות ויציאתם מכח לפועל. הנה נתייסדו מהמאציל ית"ש בשני פנים, היינו בטוב ורע. וכשהם ברעה אין רעה למטה מהם וכשהם בטובה אין טובה למעלה מהם. וכמ"ש הספר יצירה פ"ב אין בטובה למעלה מענג ואין ברעה למטה מנגע. וכן מהם הוא כל התמורות שאמר בספר יצירה פ"ד וכל הכ"ח עתים דקהלת ג' והנה נעשה כ"ז רק ע"י הסדר דג' קוין. כי הרי בזה הנה יצאו החסדים לעצמן ובכל תכונתן וכן הגבורות לעצמן ובכל תכונתן. אמנם הם מתנהגים ע"י הקו האמצעי שהוא המכריע ומכריע פעמים לכאן ופעמים לכאן לפי הזכות והמעשים, וכן נכלל על ידו שמאלא בימינא וימינא בשמאלא (ע' זוה"ק בראשית מ"ז ב' ע"ש כל הענין) והוא ג"כ בשני פנים אחד לטובה ואחד לרעה. וכשהוא לטובה הנה מתבסמין הגבורות בחסדים ומתמתקין ונעשים לרשפי אש שלהבת י"ה שלהובין דרחימו ובסוד שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. וכמ"ש בזוה"ק ויחי רמ"ה א' ופ' קדושים פ"ד א', ואז הוא מציאות הגבורות וגילויים, בטובה שאין למעלה מהם, כי אז הוא התכללות שמאלא בימינא וימינא בשמאלא (ע' רע"מ פ' עקב רע"ה א' ב' ופ' תרומה קנ"ט ב') בבחי' התהפכות דינא לרחמי. ע"ד שאמרו ב"ר פ' ל"ג סי' ג' וברע"מ פינחס רמ"ח א'. כי הגבורות בעצמם נעשו לטובה שאין למעלה מהם כנז'. כי מהם הוא כל טוב הצפון כנודע בדברינו.

והנה זהו הענין מ"ש בספר יצירה פ"ג. כי ראש נברא מאש ובטן נברא ממים והקשינו לעיל הלא המוחין הוא חכמה שורש החסדים, י' שבשם והוא מ' דאמ"ש. וצריך שיהא הוא בראש. אבל הש' שהוא אש. גבורה ודין. צריך שיהא הוא בבטן, שהוא נה"י שהם דינין, אך הענין הוא כי הגם שעיקרן דהכח"ב הם חסדים ועיקרן דנה"י הם דינין (כנודע בסוד ערבי נחל בפ' צו ל"א ב' וע"ש עוד כ"ד ב' ובדברי הרב בא"ח פ' ה' ו' ובכ"מ) אך ע"י התכללות שמאלא בימינא וימינא בשמאלא שנעשה בעת התיקון דמעשה בראשית, כמ"ש בזוה"ק בראשית ע"ז ב' וי"ז א', הנה עלה ע"ז הש' למעלה ונכלל במוחין, ונתגבר הוא בגילויו, כי משום שהוא שורש הגבורות לכן מתגבר הוא על החסדים. כי כן הוא הדרך לעולם כמ"ש בברית מנוחה ונברא הראש מהש' הגם שעיקרו דהראש שהוא המוחין הנה הוא מהי' שבשם והוא המ' דאמ"ש אך ע"י ההתכללות שמאלא בימינא ועלה הש' למעלה להתמתק ולהתבסם, הנה נעשה שם לרשפי אש שלהבת י"ה ונתגבר הוא בגילויו ונברא הראש ממנו. וזהו שאמר הספר יצירה כי ראש נברא מאש. וכן נמשך מזה למטה להיפך הכל ג"כ רק על צד הטוב ובגילוי החסדים כי ע"י התכללות ימינא בשמאלא, הנה נברא הבטן ממים, והוא המ' דאמ"ש שנתגלה פעולתם בנה"י. כי ע"י המתקת הגבורות למעלה. הנה נתהפכו הנה"י לרחמים ונמשך מהם שפע דחסדים, והוא המ"ד ומ"ן שמתגלים בנה"י. להמשיך רב ברכה מצדיק לצדק, ממשח רבות קודשא דלעילא, וזהו שאמר הספר יצירה ובטן נברא ממים. שהוא המ' דאמ"ש. כי ע"י התכללות ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא אשר בתיקון דמעשה בראשית, ועלה הש' למעלה בראש ונמתק ונתבסם. הנה נמשך ונתגלה שפעת המ' בבטן. שהוא הנה"י. ונעשו לבאר מים חיים כמיין צלילן מיין דכיין מיין מתוקין, והנה נעשה כ"ז רק ע"י הסדר דג' קוין כי ע"ז הנה יצאו החו"ג מתחילה כ"א על תכונתו מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי וכנ"ל ולכן כאשר חוזרים אח"כ ונכללים זב"ז ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא ונמתקו הגבורות ונתבסמו. הנה יצא ע"ז כל התיקון דמעשה בראשית על שלימותו. כמו שחתם עליה התורה ואמר וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד.

אמנם כ"ז הוא בבחי' גילוי הגבורות על תכונתן בפעולת הטוב שבהם אך כבר אמרנו כי נתייסד גילויים מהמאציל ית"ש על שני פנים היינו בטוב ורע ושניהם נתייסדו בהבריאה וכמ"ש בזוה"ק ח"ג פ' ע"א. אית אשא קדישא ואית אשא נוכראה אש זרה. וכן בפ' נח ס"ו א'. אית מיין מתוקין ואית מיין מרירן אית מיין צלילן ואית מיין עכירן אית מיין שלם ואית מיין קטטו. ושני מיני דינין הם אחד דינין דקודשא יראה ה' והוא שלהובא דרחימותא.

וכל התעוררות והשמחה ושכר העוה"ב וכל טובה הכל שם. וכמ"ש מה רב טובך אשר צפנת. בצפון. תערוך שולחן לפני כו'. והוא בצפון, והוא יין המשומר בענביו המשמח כו'. עין לא ראתה כו'. ויש יראה רעה לרעה בישא דינא דמסאבותא על ראש רשעים יחול (הגר"א בתיקונים מ"ז). וכן התכללות ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא הוא ג"כ על שני פנים אחד לטובה וכנ"ל. ואחד לרעה רח"ל. וכמ"ש בפ' ויקרא כ"ד ע"א. כל זמנא דבר נש חטי קמיה דקב"ה כו' אוסיף למחטי כו' כיון דאתתקן ימינא לקבליה ואסתכם עליה כיון שגרם החטא עד שגם ספי' החסד מסכים עליה לדינא, הא שמאלא זמינא לאתבסמא בימינא ולאתכללא ביה. כיון דשמאלא אסתכם בימינא כדין לא תליא בתשובה. ע' ראש השנה י"ז ב' י"ח א' והרי לנו כי ישנו בחי' התכללות ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא. לרעה ג"כ רח"ל. והוא בסוד שאמר ב"ר פ' ל"ג סי' ג'. אי להם לרשעים שהם הופכים מדת רחמים למדת הדין וכן הוא בזוה"ק פ' צו ל' ע"ב ופ' אחרי ס"ה א'. והרי ישנו התכללות ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא על שני פנים. כי הם ע"פ הזכות והמעשים כנז'. וע' פ' שמיני ע"ל ב' ופ' וארא כ"ו ב'. ונתייסדו שני הפנים בהבריאה בכלל וכן בפרצוף אדם בפרט. שהוא עולם קטן, ועל אלו ב' הפנים הוא מ"ש הספר יצירה, ראש נברא מאש ובטן נברא ממים והפנים אחד שהוא על הזכות והטובה הרי בארנו בסמוך וכנ"ל. ועד"ז הוא הפנים השני שהוא לרעה ולעונש רח"ל. והוא ע"י הרשעים שהופכים מדת הרחמים למדת הדין ואז הנה נמשך ונעשה גילוי הגבורות ויציאתם מן הכח לפועל. לדינין קשים. ועולה הש' שהוא אש למעלה בראש לאשא נוכראה אש זרה רח"ל, ויורד המ' שהוא מים למטה בבטן. בנה"י. ונמשך משם מיין מרירן מיין עכירן. שכ"ז הוא דינין דמסאבותא רח"ל. וכ"ז הוא ע"פ מה שאמרנו כי נתיסדו הגבורות ויציאתם מן הכח לפועל וגילויים על תכונתן. על שני פנים אחד לטובה ואחד לרעה. ונתייסדו שניהם בהבריאה, והוא מ"ש הספר יצירה ראש נברא מאש ובטן נברא ממים. שהוא על יציאתם מן הכח לפועל, וגילויים ופעולתם ואותן האש ומים אשר בראש ובטן הם על שני פנים כנז'. והם לפי הזכות והמעשים שהגילוי דאש ומים אשר בראש ובטן דכל פרצו' ופרצו' הנה הם על שני הפנים שאמרנו והם בכל אחד ואחד לפי זכותו ומעשיו וכן הם מתחלפים בו בכל עת הכל לפי הזכות והמעשים. והבן.

והרי נתבאר לנו באר היטב הענין מה שהש' דאמ"ש הוא בראש והמ' הוא בבטן. נה"י. הגם שעיקרן דכח"ב ונה"י הם להיפך. אך הוא ע"פ הגילוי דהגבורות אחר שיצאו בכל גילויים ע"י הסדר דג' קוין וע"י התכללות שמאלא בימינא וימינא בשמאלא הנה מתגלים הגבורות ביותר מהחסדים כי ע"י שהם גבורות הם מתגברים בגילויים ועומדים הם החסדים מבפנים והגבורות מבחוץ ונעשים כל הפעולות מהם ועל ידיהם. ע' ספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ב'. וזהו מה שהראש נברא מאש שהוא. ש'. גבורה. הגם שעיקר הכח"ב הם חסדים שהוא. מ'. אך מאחר שהגבורות נכללו שם ע"י התכללות כנ"ל הנה מתגברים הם בגילויים ונברא הראש מאש. ובטן נברא ממים. שהוא מ'. חסדים. הגם שעצמות הנה"י הם גבורות אך גם כל פעולת החסדים הם מתגלים ויוצאים ג"כ רק ע"י הגבורות כי רק על ידיהם נעשה כל פעולה ורק על ידיהם הוא יציאת כל שפע, ומשום שעצמות הנה"י הם גבורות, הנה יוצאים שם על ידיהם שפעת המים, שהם חסדים ונברא הבטן ממים כי שם הם גילויים, ומשם יוצא שפעת כל המ"ד ומ"ן והוא ע"י פנימית הנה"י ועצמותן העיקרי שהוא גבורות, והבן ודי בזה.

וזהו הענין ג"כ מה שנסדרו הג' אותיות אמ"ש בהג' קוין דיושרי הרוחב וכנ"ל אות ד'. כי מציאת הרוחב שבשם, הנה הוא רק בהסדר דג' קוין דוקא, כי בהיותם בקו אחד לבד הרי אין בהם הבחנת תכונת הרוחב כלל, וכבר אמרנו כי ענין היותם בג' קוין הנה הוא כדי להוציא את החסדים וגבורות מן הכח לפועל כ"א על תכונתו ואח"כ לייחדם זב"ז על ידי הקו האמצעי המכריע, ולהכריע בהם פעמים לכאן ופעמים לכאן. כי בסדר

הזה

שזה נעשה כל הבריאה, וכמ"ש בספר יצירה רפ"א, וברא את עולמו בשלשה ספרים בספר וספר וסיפור, בהם חב"ד ע"ש בהגר"א, וכן בזה נמשך כל ההנהגה כמ"ש הגר"א בספד"צ בתחילתו, והנה כ"ז הוא עצמן הג' אותיות אמ"ש, חכמה מים, בינה אש. דעת אויר, והם כף זכות וכף חובה ומכריע, כמ"ש בספר יצירה רפ"ב, ולכן נסדרו הג' אותיות אמ"ש בהג' יושרי הרוחב, כי הם כלם רק דבר אחד, כי הרוחב הרי הוא ע"י הג' קוין דוקא כנז', והג' קוין הם עצמן הג' אותיות אמ"ש. כף זכות וכף חובה ומכריע כנ"ל, ולכן הוא הג' אותיות אמ"ש בהג' יושרי הרוחב, כי כל הג' יושרי הרוחב הוא רק מהם, וכן הוא עד"ז הז' אותיות בגדכפר"ת הם בהז' יושרי האורך, כי הם ג"כ דבר אחד, כי הבגדכפר"ת הם הז' תחתונות שהם כולם פרצו' אחד הנמשך ומתפשט באורך, והם כפולות, כי הם הזו"ן, ע' שעה"א פ"ז, שכ"א הוא פרצו' בפ"ע הנמשך ומתפשט באורך, ולכן הוו הז' אותיות בגדכפר"ת בהז' יושרי האורך, אבל הי"ב פשוטות הנה הם בהי"ב אלכסונים, כי הם שורש הי"ב גבולי אלכסון אשר בכלל העולם, והם יסוד העולם, המקבל ומייחד כל הפרטים בהכלל, ועל ידיהם נמשכים כולם זה מזה וכן חוזרים זה לזה ונעשים הכל אחד, ע' ספר יצירה פ"ה, ובדברי הרב שעה"א פ"ז ובדברינו שם בעומק ואריכה, ובזה הנה נשלם דברינו בענין זה תהלה לאל ית"ש. ומעתה נחזור לענינינו הראשון דלעיל ענ"ב, בענף בפ"ע, למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

ענף ד' אות א'

הנה אמרנו לעיל שענ"ב כי ע"י הסדר דג' קוין הנה נעשה להם לכל אחד שבח ומעלה ולכל אחד נעשה להם עי"ז קלקול וחסרון וכמו שבארנו שם, אמנם כל החסרון שנעשה בהם הרי אמרנו כי היה כ"ז כדי להמציא עי"ז את העולמות הנפרדים אשר הם מיוסד בכל הבחי' דריבוי נגד היפך והמורות שכ"ז יצא ונעשה רק ע"י הסדר דג' קוין דוקא וכנ"ל כלל ט"ז, והרי הוא ע"ד שאמר האריז"ל בשביה"כ פ"ב כי התעלמות האור וכיסויו הוא תוצאת תיקונו כי עי"ז נעשה האפשרית שיתגלה למטה. והוא ע"ד שאמרו כי מחמת חבתם של ישראל לכנס שכינתו בין שני בדי הארון (ספרא פ"א. ב"ר פ"ד סי' ד'. שהש"ר פ"א פסוק י"ד סי' ג') כן הוא בענינינו כי התעלם את אור אחדותו הפשוטה ית"ש אשר בשורש הי' ספי' בבחי' היותם בקו אחד. וסדרם בג' קוין כדי להוציא מהם עי"ז את העולמות בי"ע בכל הבחי' דרנ"ה והתמורות שראה רצונו בהם, אמנם עכ"ז הנה אמת והעיקר הוא כי גם כל ההעלם והחסרון אשר נעשה בהי' ספי' ע"י הסדר דג' קוין וכן הקלקול אשר יצא מזה בכל הבחי' דריבוי נגד היפך תמורות הנה פשוט ונודע הוא כי נעשה כ"ז גם מתחילה רק בבחי' מקלקל על מנת לתקן, ולא עוד אלא הוא כי נתייסדו ממנו ית"ש שכל הקלקולים גופם יהיו הם עצמן סיבת התיקונים ור"ל כי לבד מה שיתוקנו מכל הקלקולים עצמן שבהם. אלא שיתוקנו להתעלה ג"כ בעילוי רב גם מכל עיקר עצמותם שבתחילה ויתעלו בעילוי אחר עילוי באין סוף ותכלית. וכ"ז יהיה ג"כ רק בסיבת יסוד כל הקלקולים של עתה וכמו שמתבאר עומק הדברים בזה בספר הקדו"ש שער י' ובספר הדע"ה בכ"מ וכאשר תתבונן בכל דברינו שם בזה תבין כי כל עומק הטעם אשר יסד המאציל ית"ש שהקלקולים עצמן יהיו הם סיבת תיקונם ועילויים הנה הוא מטעם כדי שיהיה כל עילויים רק מסיבת הנבראים עצמן אשר הם מצד עצמן פחותי ערך וריק מכל טובה והבן הדברים מאד ועכ"פ הרי לנו כי הנה יסד המאציל ית"ש את המציאות כולו, בקלקול ותיקון, ובבחי' מקלקל על מנת לתקן ועל מנת להעלה בעילוי אחר עילוי ושיעשה כל התיקונים ועילויים בסיבת הקלקולים עצמן וכנז'.

והנה תכלוכות כל הענינים הללו כולן. הנה נמשך כ"ז מיסוד הב' בחי' אשר נתייסד בהסדר דג' קוין, אחד שבח ומעלה ואחד בחי' קלקול וחסרון כי עי"ז הרי יצא ונעשה כל הבחי' דריבוי נגד היפך תמורות וכנ"ל. והנה עתיד להתתקן כ"ז ולהתעלה בעילוי אחר עילוי ג"כ ע"י הסדר דג' קוין עצמן והוא ע"י הבחי' דשבח ומעלה שבהם כי הרי גם הנצח וכן ההוד וכן המלכות אשר מהם הוא כל ההיפוך והתמורות הנה הם נתעלו ע"י הסדר דג' קוין בעילוי רב, ונתעלו הנצח וההוד לקבל גם מהכתר רק בהפסק ספי' אחת והמלכות בהפסק ב' ספי' וכנ"ל ענ"ב ולא עוד אלא שעולה המלכות גם עד הכתר עצמו כמ"ש הרב בשביה"כ ספ"ג, וע' ענת"א ספ"ו ובדברינו שם ובזוה"ק ח"א דף כ"ד א' ב'. ולכן הוא כי ע"י עליית המלכות אשר נתייסד בה אפשרית העלייה **להכתר** ע"י הסדר דג' קוין וכנז' הנה יתוקן ויתעלה לעתיד כל המציאות ג"כ כי כל המציאות כולה הנה הוא יצא ונעשה מהמלכות וכמ"ש בזוה"ק ח"א כ"ב א' וכ"ע ב' וכנודע ולכן בעלייתה. אשר בסוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה הנה יתעלה עי"ז כל המציאות כולה ג"כ עד אין סוף ותכלית.

והרי לנו כי ע"י הבחי' דשבח ומעלה אשר בהסדר דג' קוין הנה יתעלו עי"ז כל המציאות כולו אשר בהתיקון דלעתיד והרי נמצא כי הן ירידת המציאות אשר בכל הירידות של עתה. והן תיקונה ועלייתה אשר בכל התיקונים דלעתיד הנה הוא הכל ע"י הסדר דג' קוין, ע"י ב' הבחי' דירידה ועלייה שנתייסד בהם כנז', והירידות עצמן הוא סיבת עלייתן, כי ע"י הגילוי דהקצוות שיצאו החו"ג כ"א על תכונתן, הנה נעשה עי"ז מקום ומציאות לקבל אורו וגילויו ית"ש הנמשך ומתפשט ע"י קו האמצעי, כי ע"י יציאת החו"ג מהכח אל הפועל בכל תכונתן הנה נעשה עי"ז כל המציאות כולו וכנ"ל והרי ישנו מעתה מקום ומציאות לקבל אורו וטובו ית"ש המאיר ונמשך ע"י קו האמצעי וכן סיבת גילויו דאורו וטובו ית"ש אשר בקו האמצעי הנה הוא ג"כ רק ע"י יציאת תכונתן דהקצוות כי על ידיהם הוא ההתעוררות לכל הגילויים ולהמשכה כל טובו, ועכ"פ הוא כי הן כל הירידות של עתה והן כל העליות דלעתיד הנה הוא הכל ע"י הסדר דג' קוין והוא ע"י ב' הבחי' שבהם וככל מה שאמרנו:

[ב] **והרי** נתבאר מכל דברינו כי עיקר הכוונה בהסדר דג' קוין הנה הוא כדי להוציא את כחות החו"ג כ"א על תכונתו, כי בהם ועל ידיהם יוציא אור א"ס שבקו האמצעי, מהעלם לגילוי ומכח לפעולה ונשלם רצונו ית"ש תמיד רק על ידיהם, כי כל המציאות בכלל, וכל הפעולות בפרט, הנה נעשה הכל תמיד ע"י החו"ג, מאור רצונו ית"ש המתלבש בהם ומתייחד עמהם ומתגלה על ידיהם בכל פעולותיו ית"ש, וזהו ענין הסדר דג' קוין, שהוא יציאת החו"ג כ"א על תכונתו בהג' קוין ימין ושמאל, ויחודם באור א"ס המתגלה ומתייחד בהם ע"י הקו האמצעי.

והנה נעשה ענין הסדר דג' קוין בכל עולם, לפי צורך ענין הפעולה שיצא מהם, כי עולם האצילות אשר בו נתגלה המאציל א"ס ית"ש להיות שורש לפעולת כל הבי"ע ולכל ההנהגה שבה אשר מעולם ועד עולם בכללות ופרטות ופרטי פרטות, הנה נעשה באצילות הסדר דג' קוין, בכל פרטיו שבו ג"כ, וכמו שאמרו בתיקונים ריש תיקון ע', דלית ספירה דלא אתקריאת אדם, וכמו שהאריך בזה הגר"א בספד"צ בתחילתו, שכולם נתייסדו על רזא דמתקלא, שהוא בתלת תלת כי הם שורש לכל המציאות וההנהגה הפרטית אשר בכל העולמות בי"ע. אשר כולם הם רק מהסדר דג' קוין, וכנ"ל ענ"ג אות ד' ה' ולא עוד אלא הוא כי באשר שראה רצונו ית"ש לייסד בתחילה את המציאות דבי"ע וכל הנהגתה, על עומק הדין והמשפט, בראשית ברא אלהים, ומתנהג עתה העולם כולו עד עת התיקון, רק בהגילוי דשליטת הגבורות, ואור החסד הוא עתה בה רק בהעלם גדול, וכמ"ש והארץ היתה תוהו כו' שהוא רמז על כל המאורעות הנוראות שבעוה"ז, וכמ"ש ב"ר פ"ב ע"ש וכנודע, והאור הראשון אשר בו נתקן כל מעשה בראשית הרי הוא נגנז ואינו משמש עתה אלא בהעלם גדול, כמ"ש בפ' תרומה קמ"ט רע"א ומתנהג עתה ע"פ סדר דעולם התוהו כמ"ש בתז"ת דף כ"ז, ומזה הוא כל הריסות וכל הקלקולים אשר בכל משך זמן דהעוה"ז וכ"ז הרי הוא ממה שראה רצונו ית"ש לייסד מתחילה את כל ההנהגה רק בהגילוי דשליטת הגבורות, ומשום כי הם עצמן סיבת כל התיקונים דלעתיד כנודע בדברינו וכנ"ל, לכן הנה ראה

רצונו ית"ש להוציא מתחילה את קו הגבורות לבד והוא כל הי' ספי' דעולם הנקודות שהיו כולם רק גבורות ודינין והיו הז"ת שבהם בקו אחד נפרדות זו מזו, כי נתעלם אז אור א"ס מהם בהעלם גדול והם היו יסוד כל ההנהגה של עתה כנודע בדברינו בספר הדע"ה.

אמנם אח"כ הנה יצא אור החסד ובהגילוי והיחוד דאור א"ס, ונסדרו בג' קוין קו החסד בימין וקו הגבורה בשמאל, והגילוי והיחוד דאור א"ס באמצע, ונתקנו ונעשו עי"ז כל מעשה בראשית, וכן בהם הוא כל התלוכות ההנהגה אשר בכל משך זמן דהעולם הזה ודימות המשיח ודחיי העולם הבא עד אלף העשירי, העוה"ז הוא עיקרו בשליטת הגבורות, וקו החסד וקו האמצעי הוא עתה פנימית ופנימי לפנימית ודימות המשיח הוא בשליטת הקו החסד עם הגבורה ביחד ויתגלה החסד ע"י הגבורה ברשפי אש שלהבת י"ה שלהובין דרחימו ע"י היחוד דאור א"ס אשר בקו האמצעי, ודחיי העוה"ב הוא בשליטת הקו האמצעי ור"ל כי יעמדו אז כולם בקו אחד ויהיו כולם בבחי' הקו האמצעי של עתה ויתגלה אז יחודו ית"ש בכולם שוה כי יתגלה יחודו ית"ש בכל פעולות החסד והגבורה אשר נעשה מהם, ועליו נאמר זכריה י"ד והיה יום אחד הוא יודע לה' (והוא שליטת דקו האמצעי, הגילוי דאור יחודו ית"ש) לא יום ולא לילה, הם קו החסד והגבורה שהם יום ולילה, כי בגילוי דאור יחודו לא ניכרו לבחי' שונות כלל ויהיו כולם בבחי' הקו האמצעי ועל גילויו נאמר אודך על כי נוראות נפלאתי, וכמ"ש באד"ר קל"ד סע"ב.

והרי נתבאר לנו כי הגילוי דג' קוין שבאצילות הנה הוא לצורך פעולתם שבהעולמות בי"ע כי נתייסד ונתייחד זמן מיוחד לעיקר שליטת כ"א וכנז'. ומה גם כי בהעלם הנה שולטים באמת כולם גם עתה תמיד. כי הכל הוא לעולם רק על רזא דמתקלא וכנ"ל מדברי הגר"א בספד"צ בתחילתו. ומשום כ"ז הנה נתייסד כל האצילות הן בכללו והן בפרטיו הכל בסדר ג' קוין וכמ"ש התיקונים דלית ספי' דלא אתקריאת אדם וכנ"ל.

אמנם אדם קדמאה וכן עולם העקודים אשר כל גילויים ופעולתם הוא רק באצילות. הנה נסדר בהם הסדר דג' קוין רק בכלל ולא בפרט וכנ"ל ענ"ח. וכמו שמבואר בעגו"י ענ"ב בענין הי' ספי' דא"ק. ובשער מטי ולא מטי פ"ב בענין הי' ספי' דהעקודים ע"ש דברינו אות י"ד. כי משום שפעולת הא"ק והעקודים הנה הוא בעולם האצילות שהוא עולם היחוד. כי בו מתייחד אור א"ס ית"ש. וכל האצילות הוא כולו אחד. לכן הוה פרטי הי' ספי' שבא"ק והעקודים רק בקו אחד. כי כן הוא תכונת היחוד שלא להתחלק לקצוות ולגבולים. אלא להיות בקו אחד כולם ישר. ע"ד הקו דא"ס. ועומדים כולם כ"א נגד מקורו. ומקבל כ"א את שפעו ממקורו ישר ומכוון כל תחתון מהעליון שעליו. משא"כ כשהם בג' קוין הרי אינו עומד נגד מקורו אלא הקו האמצעי לבד. אבל הב' קוין ימין ושמאל הרי פנה כ"א ממקורו ונוטה להצד. ולכן הוה בא"ק והעקודים אשר כל פעולתם הוא בעולם האצילות שהוא עולם היחוד הנה הוה כל הי' ספי' הפרטיים אשר בכל פרצו' ופרצו' עצמו רק בקו אחד לבד. אמנם הפרצופים בכלל הנה עומדים גם בהם בבחי' ג' קוין. כי הוא השורש להג' קוין דהאצילות. והוה א"ק עם העקודים הכלול בו. בבחי' ממוצע. בין הקו דא"ס להאצילות.

והרי נתבאר לנו כי ענין יסוד וסדר דהג' קוין הנה הוא בכל עולם לפי ערך וצורך פעולתו הנמשך ונעשה ממנו, כי האצילות אשר פעולתו הוא בהעולמות בי"ע שהם מסודרים בריבוי נגד היפך תמורה. הנה מיוסד כל האצילות בהסדר דג' קוין דוקא. כי הם היסוד דכל בחי' רנ"ה ותמורות וכנ"ל כלל ט"ז. וכן הנה יש בהסדר דג' קוין כח היחוד והתיקון ג"כ. כי ע"י שהב' קוין ימין ושמאל הם מיוחדים בהקו האמצעי הרי הם מתקרבים בזרוע. ומתייחדים הב' קוין ימין ושמאל זב"ז. וכ"ז הוא שורש התיקון לקרב את המרוחקים ולייחד את הנפרדים. ועי"ז הנה הם מתקנים תמיד את כל בחי' הריבוי נגד היפך שיצא מהם בתחילה. וחוזרים ועולים בהם ומתתקנים ע"י היחוד דקו האמצעי. ויתוקנו כולם עי"ז בכל תיקון סוד היחוד דלעתיד. והרי נמצא כי הסדר דג' קוין שבהאצילות הנה הוא היסוד דכל הרנ"ה ותמורות שבתחילה וכן כל סוד תיקונם דלעתיד. אמנם כ"ז הנה הוא רק בהאצילות ומשום שהוא שורש לכל פעולת הבי"ע של עתה ולכל תיקונם דלעתיד והוה באצילות הסדר דג' קוין לצורך ולתיקון משא"כ בא"ק עם העקודים הכלול בו אשר כל פעולתם הוא בעולם האצילות שהוא עולם היחוד, הנה שם הוא אדרבה שיותר טובה ומעלה ושבח להם כשהם בקו אחד, כי בזה הם כולם מכוונים נגד מקורם. ומקבל כל תחתון מהעליון שעליו את שפעו ממקורו ישר ומכוון ולכן הוה שם הי' ספי' הפרטיים שבכל פרצו' ופרצו' רק בקו אחד. ומה שנקראו בשם פרצופים. הוא רק מצין ובדוגמא. ועל שם שהם השורש לפרצופי דהאצילות. אבל באמת אין בהם ענין פרצופים ממש כלל. כי הם בקו אחד. אמנם כללות הפרצופים יחד. הם גם בא"ק והעקודים בג' קוין. א"א באמצע ואו"א וזו"ן בימין ושמאל, כי הם השורש להג' קוין דהאצילות. וכ"ז הוא בא"ק והעקודים והאצילות. אבל בעולם הנקודות שהיו שם ג"כ בקו אחד זה למטה מזה והיה בהם כ"ז לחסרון וקלקול גדול הנה עיקר הסיבה שם הוא משום שהיו כולם בהעלם גדול מאור א"ס והיו נפרדות זו מזו וא"כ מה יועיל להם הקו אחד מאחר שנפרדו ממקורן וגם נפרדות זו מזו ובלא סדר כלל. ולכן נעשה להם כל תיקונם רק אחר שנסדרו בג' קוין דוקא ונתקשרו זב"ז ונתייחדו ע"י היחוד דקו אמצעי הנמשך ונתגלה מרזא דאור א"ס שהוא אור דהמ"ה אשר יצא להם בעת התיקון דמעשה בראשית.

והרי לנו כי ענין היותם בקו אחד או בג' קוין, הנה הוה חילוק בזה בין העולמות, כי בהעולם דקו ולמעלה וכן בכל העולמות דא"ס, ע' עגו"י רענ"ד, שם הוא הכל רק בבחי' קו אחד, ונעלם שם הבחי' דג' קוין לגמרי, כי בהיותם בקו אחד הם יותר מיוחדים זב"ז באשר שהם עומדים כ"א ע"פ סדר הולדתו ומקבלים שפעת אור שלמעלה דרך מקורו, אך בא"ק והעקודים שהם הממוצע בין העולמות דא"ס להאצילות, הנה שם הוה הסדר דג' קוין ג"כ, אך רק בכללות ולא בפרטות, ולא נעשה הסדר דג' קוין ממש אלא רק באצילות וכדי לתקן את החסרון והקלקול דהנקודות, כי כל ענין הסדר דג' קוין הנה הוא רק לקרב את המרוחקים כי ע"י הסדר דג' קוין שם נתקרבו בזרוע ונתקשרו זב"ז ומתייחדים עכ"פ, ועכ"ז הרי נעשו בזה עכ"פ ג"כ לשורש לכל הבחי' דריבוי נגד היפך תמורות.

אמנם כל עיקר הסיבה מה שנעשו לשורש להרנ"ה ותמורות, הוא משום שהם למטה מהפרסא ומפסיק הפרסא בין הגילוי העיקרי דא"ס לבין האצילות, לכן עכ"פ הוא כי רק בהסדר דג' קוין הנה נעשו לשורש להרנ"ה ותמורות, ולא היה הסדר דג' קוין לצורך ולתיקון, אלא רק לערך עולם הנקודות אשר יצא בתחילה, וא"כ הרי בהעולמות שלמעלה אשר שם הוא היחוד עלום מאד והם מיוחדים ממילא, הרי אין צריך לסדרם בג' קוין כלל ויותר טובה ומעלה להם כשהם רק בקו אחד כי בזה הם כולם מכוונים נגד מקורם וכנ"ל, והרי נמצא כי בכל מקום שהיחוד הוא יותר עלום הנה שם נתמעט בהם הבחנת הסדר דג' קוין, והוא רק בערכין, בכל עולם לפי ערכו ר"ל לפי ערך הגילוי דאור א"ס שבו, ובכל עולם היותר עליון אשר הגילוי דאור א"ס שבו הוא יותר עלום הנה נתמעט שם הבחנת הסדר דג' קוין, ובכל עולם היותר תחתון שנתעלם שם גילויו דאור א"ס ית"ש לצורך פעולתו בהתחתונים שהם בגבול ומדה הנה מתגלה שם הבחנת הסדר דג' קוין לצורך ולתיקון כנ"ל והם מתגלים ויוצאים בגילוי אחר גילוי עד האצילות כי שם הנה נעשה כל הבחנת הסדר דהג' קוין לצורך ולתיקון לכל פעולת והנהגת העולמות בי"ע שיצא ונעשה מהאצילות. וככל מה שאמרנו, והבן ודע כ"ז.

[ג] **ומעתה** הנה נאמר, כי מאחר שהעלינו שכל ענין הסדר דג' קוין שנתייסד באצילות הנה היה כ"ז רק לצורך ולתיקון, ר"ל לצורך הבי"ע ולתיקון הנקודות. והיינו, כי מחמת המיעוט דאור א"ס ית"ש שנתמעט, ר"ל שנתעלם, בעולם הנקודות ועי"ז נפרדו ונתפזרו, והיה הכרח לסדרם אח"כ בג'

להיות

קוין כדי לקברם ולייחדם עכ"פ, ועכ"ז הנה נתגלו עי"ז באמת להיות שורש לכל ענין דריבוי נגד היפך התמורות אשר נעשה ויצא אח"כ בעולמות בי"ע, אשר מזה הוא כל החסרונות והקלקולים שנעשו עתה בעוה"ז וכנ"ל, וא"כ הרי דעת לנבון נקל כי לעת קץ תיקון האחרון הנה יחזור הדבר לקדמותו, ויתוקנו כולם ביחוד האמיתי והעיקרי, היינו להתייחד ולהאיר ולהתגלה רק בסדר דקו אחד לבד, כי הנה אז הרי יתגלה אור היחוד גם למטה בכל העולמות בי"ע ויתבטלו כל התמורות והפכים והנגדיים וכן יתוקנו כל הריבוים, כי יוכללו כולם יחד להעשות לאחד, ע"י שיוסר כל העביות והמסכים שמפרידה, ויתעלה ויתייחד אז כל המציאות, דבי"ע באצילות, חד בכללא דאחרא משתכחא. בהמה בכללא דאדם. כמ"ש בספד"צ רפ"ד, ע"ש בהגר"א, וכן כל הספי' דאצילות יתעלו אז להאיר באור א"ס ממש, והנה יעמדו אז כלם רק בקו אחד לבד, כי תהיה כל. ספי' התחונה מיוחד עם העליונה שעליה בסוד שורשה אשר יצא ממנה, ביחוד עצום ואז הוא יותר שבח ומעלה להם כשהם כולם בקו אחד, כי עי"ז הם עומדים כולם מכוונים נגד מקורם הראשון שהוא הקו דא"ס ית"ש, ויתייחדו כולם בו והוא עמהם כולם בקו אחד כי יוכללו כולם בו, בבחי' פנימית ותיכונית, ויהיו כולם נקראים על שמו ואז הנה יאיר ויתגלה הוא ג"כ עד סוף כל המציאות של עתה. ויאירו כולם באור הקו דא"ס כי יוכללו כולם בו, ולא עוד אלא גם הוא עצמו הנה יתברך גם הוא בתוספות אור מאור א"ס המקיף. ויתגדל אורו בתוספות מרובה על העיקר לאין סוף ותכלית.

והוא סוד הכתוב, ישעיה מ"א י"ח, אפתח על שפיים נהרות ובתוך בקעות מעינות, אשים מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים, ומ"ש שפיים ר"ל על פתיחת החלון אשר בראשית הקו שהוא עתה רק חלון קטן לקו דק אבל אז הנה אפתח על שפיים נהרות, וכן הוא הכוונה על סוד השפה שנעשה למסך ופרגוד לפני אור א"ס המקיף, בלא יתפשט בתוך החלל דהצמצום, ע' דברינו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ה, ומ"ש בקעות, הכוונה על סוד גילוי אור המשכים דרך בקיעת הצינורות מכל סביבו דהמסך והפרגוד. ע"ד שאמר הרב בנקודות פ"א בסוד הכתוב. איוב י"ט כ"ו. ואחר עורי נקפו. וכנודע, ועל זה אמר הכתוב כי לעת תיקון האחרון אפתח על שפיים נהרות, ור"ל כי עתה הנה עומד השפה למסך ופרגוד לפני אור א"ס המקיף ולא נמשך ממנו אלא רק קו דק לבד. אבל לעת תיקון האחרון הנה יתגדל ויתרחב הקו, למקום נהרים יאורים רחבי ידים משפעת אור א"ס המקיף, וכן עתה הנה נמשך דרך בקיעת הצינורות דהמסך והפרגוד, רק גילוי אורות דקות לבד, אבל לעת תיקון האחרון יהיה בתוך בקעות מעינות, כי יפתחו דרך כל סביבו, מעינות תהום רבה, מעינות נכבדי מים, מאור א"ס המקיף והוא מ"ש עוד אשים מדבר לאגם מים, ור"ל על סוד הצמצום, שיהיה שם פלגים יבלי מים מאור א"ס המקיף, ועי"ז הנה יהיה הצמצום גופה אשר הוא עתה בבחי' ארץ ציה, וכל השפע הנה נמשך עתה רק דרך הקו, אבל אז הנה יהיה גם הצמצום עצמו למוצאי מים' אך כ"ז הנה יהיה רק אחר השלום תיקון כולם שהוא אחר שיתעלה כל המציאות כולו להכלל באצילות, שיתוקן סוד בהמה להכלל בכללא דאדם, ויתוקן אז כל האצילות בהתיקון דקו אחד וכנ"ל, ואז אח"כ הנה יתוקן גם הקו דא"ס מדקותו וכן כל הצמצום מצמצומו והעלמתו, ר"ל מהעלם אור א"ס שבו וככל הנז', והי' יכפר, וע' עיקר עומק הדברים בזה למטה כי שם יתבאר הכל בעומק וארוכה בעהית"ש:

[ד] **והנה** עתה עת דודים להעלות בזה ענין נורא אשר האיר הקב"ה את עיני, בערב יום הכיפורים דשנת תרנ"א, בהתבוננתי אז, בהענין אשר כתבתי לעיל כלל ב' סוף ענף א' בענין אור א"ס המקיף והמוקף כי הם סוד שורש דנחש בריח ונחש עקלתון ע"ש, ונתתי את לבי להבין עפי"ז, את דברי האריז"ל מה שאמר בשעגו"י ענ"ב. שהקו דא"ס הוא אינו מגיע להאור דא"ס המקיף אשר לאטה, וכנודע, הרי לכאורה יפלא, כי מאחר שהקו הוא סוד שורש דנחש בריח והאור דא"ס המקיף הוא סוד שורש דהנחש עקלתון הרי ידוע הוא שהנחש בריח שהוא החוורתא דפלגותא, הנה הוא מתפשט ונמשך מעבר אל עבר של הנחש עקלתון, ועובר בכל הראש כולו מצד זה לצד זה, כי התחלתו הוא מצד העורף, והולך ונמשך עד צד הפנים ממש, ומשם מתפשט ומתעקל אילך ואילך להמציאות דנחש עקלתון כולו עד שחוזר זנביה לרישיה שהוא לצד העורף, וכמ"ש בספד"צ פ"א, גלופי דגלופין כחיזו דחויא, אריך ומתפשטאן לכאן ולכאן, זנבא ברישיה, רישא מחזיר אכתפין כו', וע' בהגר"א שם ובדברינו בסוף ספר הקדו"ש בליקוטים ליקוט א' דף לט' ע"א בהגהה שם, ע"ש ותמצא, והרי לנו כי הנחש בריח הוא עובר באמצע כל הראש ובכל העקלתון כולו מעבר אל עבר, מהפנים עד סוף העורף, וא"כ הרי צריך בענינינו ג"כ, שהקו דא"ס יומשך ויתפשט עד למטה כולו ויגיע עד אור א"ס המקיף שבצד מטה.

וכן עפ"ז יהיה קשה ג"כ, בענין ב' המזלין, נוצר ונקה, שהם בבחי' נחש בריח ונחש עקלתון, ובסוד דו"ן, כמ"ש הגר"א בספד"צ שם, ועכ"ז הנה אינו מתפשט המזל עליון עד סוף כל המזל תחתון כולו. אלא הוא. כי המזל עליון הוא רק עד סוף החזה שהוא עד טבורא דליבא. והמזל התחתון הוא עד טבורא דגופא. וכמ"ש הגר"א בספד"צ דה"מ מזלא. בהגהה שם ובפ"א דה"מ אבא יתיב (והאריז"ל במאמרי רשב"י. דף ל' שע"ד ול"א רע"א נשאר בל"ע. בזה. אבל הגר"א הכריע כהנז'. וע' למטה בארוכה). והרי קשה ג"כ כי מאחר שהב' מזלין הם בבחי' הנחש בריח והנחש עקלתון. א"כ הרי צריך שיתפשט המזל עליון ג"כ בכל משך המזל תחתון כולו. שהוא עד טבורא דגופא. וע"ד הנחש בריח שמתפשט בכל הנחש עקלתון כולו.

אמנם ראיתי כי מב' התנינים שבראש שהם הנחש בריח והנחש עקלתון אין קושיא כלל. כי הנה אלו ב' התנינים אינם בבחי' דו"ן העיקריים. אלא שהם רק. בבחי' הדו"ן אשר בכל פרצו' עצמו. וכמו או"א עלאין אשר הם בניהם מהגרון עד טבורא דליבא שהוא החזה וכן ישסו"ת אשר הם בניהם מהחזה עד הטבור. ועד"ז הוא הב' הנינים שבראש כי הם בבחי' או"א עלאין אשר כחדא נפקין וכחדא שריין. וכן הוא לעולם כי הדו"ן שבכל פרצו' עצמו הנה מתפשט הזכר עד סוף הנוקבא שבו כולו. ולכן מתפשט הנחש בריח בהנחש עקלתון מעבר אל עבר.

והאמת הוא כי כאן הוא הענין עוד יותר עמוק, כי הרי נודע הוא. שיש בו ב' בחי'. חוורתא. ונימין. והנה העלינו בזה במ"א. כי החוורתא הם מסוד החכמה. והנימין הם מסוד הבינה והדיקנא הוא מסוד הדעת וכולם הם מהמ"ס. כמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א. וכן נמצא סברא זו גם בדברי האריז"ל ג"כ. בפירושו לספד"צ. במאמ"ר. כ"ז ע"א (וע"ש כ"ו רע"א מה שמסתפק בזה. והדברים הם ארוכים). כי המ"ס היא מוחא חדא דכליל תלת. חב"ד. ומהם הוא הג' מיני תיקונים הנז'. הי"ג חוורתא מהחכמה שבה. הי"ג נימין מהבינה שבה, הי"ג ת"ד מהדעת שבה. והנה הוה החוורתא והנימין שהם מהחו"ב דהמ"ס. הנה הוו הם בבחי' הדו"ן שבכל פרצו' גופה ע"ד או"א עלאין וע"ד ישסו"ת. ולכן מתפשטים החוורתא והנימין שניהם בשיעור אחד ובשוה. ע' בשער א"א פ"ה ופ"ז. כי הם שניהם רק בבחי' הדו"ן שבכל פרצו' גופה (ובספר הקדו"ש בליקוטים ליקוט א' אות י"א. ד' ל"ח תחילת ע"ג. בהמובאר שם. רמזתי על הנימין כי הם בבחי' ישסו"ת. אבל החוורתא הם בבחי' או"א עלאין. הכוונה הוא רק על שרשם בהעלם. אבל באמת הנה הם שניהם רק בבחי' הדו"ן שבכל פרצו' עצמו. ולכן מתפשטים שניהם בשיעור שוין) אבל הדו"ן העיקריים שבדיקנא דא"א. הנה הוא רק אורחא ומ"ס. כי אורחא הוא שורש אבא. ר"ל או"א עלאין. והמ"ס הוא שורש אימא. ר"ל ישסו"ת. ועומד האורחא עם המ"ס ג"כ האורחא למעלה. והמ"ס למטה וככל בחי' דו"ן העיקריים אבל החוורתא והנימין הנה הם כחדא נפקין וכחדא שריין. כי החוורתא והנימין. הנה הם שניהם רק בבחי' הדו"ן שבכל פרצו' גופה אמנם הנה הנחש בריח והנחש עקלתון אשר הן בהחוורתא והן בהנימין. הנה הם רק בסוד יסוד ועטרה. שישנם בכ"א גופה בפרטות והרי נמשך היסוד עד סוף כל העטרה שבסביבו. והוא עומק סוד

דנחש בריח ועקלתון אשר הן באחורתא והן בהנימין, כי הם רק שיעור חלק היסוד שבתוך העטרה. עם העטרה שסביבו. ולכן הוא גם סוד הבריח. כמ"ש בספר הקדוש בליקוטים ליקוט א'. וסוד האחורתא. הוא החסד המתגלה בפומא דאמא. וסוד הנימין הוא השערות שסביבו כדי להעלים ולכסות. כמ"ש באד"ר קכ"ט א'. ונמשכים שניהם מהחו"ב שבהמ"ס כנז'. והנימין הם מהבינה. כי הם בסוד החשמל (ע' א"א פ' י"ד) שהוא מבינה. וכדי להלביש ולכסות. כי כן חשמל גימ' מלבוש כנודע.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי מענין ב' התנינים שהם הנחש בריח ונחש עקלתון. מה שהבריח הוא עובר בתוך כל העקלתון כולו. הוא משום כי הם רק בבחי' פרטית הדו"ן שבכ"א גופה, אבל כל מה שהוא בבחי' דו"ן כלליים. הנה נתפשטו לעולם הנוק'. יותר למטה מהזכר. כי כן הוא גם באורות א"פ. שהח"פ הם זו"ן, הנה מתפשטים אורות החוטם עד החזה. ואורות הפה עד הטבור. וכן האוירא והמ"ס שהם הדו"ן העיקרים ברישא דא"א כנז' הרי מתחיל האוירא למעלה מהמ"ס ומסתיים המ"ס למטה מהאוירא כי ס' ספי' דהמ"ס הם מסתיימים בהגרון. כמ"ש במ"ן ומ"ד דרוש י"ד. וע' שער א"א פ"ח. וכן הב' מזלין עם או"א הכלולים בהם. הנה מסתיים המזל עליון עם כללות אבא הכלול בו. עד החזה דא"א. והמזל תחתון עם כללות אימא (ר"ל ישסו"ת) הכלול בו הוא מסתיים בהטבור דא"א. וכמ"ש באו"א פ' א' ב' ג' כי אבא הכלול במזל עליון כנודע הוא עד החזה. ואימא הכלולה במזל התחתון הוא עד הטבור:

[ה] **אמנם** גם בזה יש להעיר. כי הרי בשער א"א בכללים כלל א' וכן בהולדת או"א פ"ד ופ"ו מבואר שם. כי הב' מזלין הם שניהם מסתיימים בשוה. והוא עד חצי ת"ת דא"א. ואמר שם כי חצי ת"ת הוא נקרא בשם טבורא דליבא, והוא לכאורה שלא כדברינו כי אנחנו כתבנו בכמה מקומות. שטבורא דליבא הוא הגומא שתחת הלב. והוא סוף החזה והוא רק השליש עליון דת"ת. ושם מסתיים אבא עם המזל עליון. הכלול בו. וכמ"ש באו"א פ' א' ב' ובהולדת או"א פ"ג. וכן הוא ג"כ בספד"ל פ"ב שאמרו שם על המזל עליון, מזלא דכולא תלייא עד ליבא. ואמר שם הגר"א בהגהה שהכוונה הוא על טבורא דליבא, וכן הוא באד"ר ק"ל סע"ב. ולכן כתבתי בכ"מ שהוא עד סוף החזה. כי הרי שם מסתיים אבא כנז'. אשר הוא כלול במזל עליון. והחזה הוא נקרא ג"כ בשם לב. כמ"ש במשנה אהלות ספ"א. ששה במפתח של לב. ופירשו שם הרמב"ם והרא"ש וכל המפרשים. שהוא החזה, וע' בתפא"י שם שהוא עצמות החזה שסוגרים תחתם את הלב מג' רוחות ע"ש ומשום כ"ז כתבתי בכ"מ. שטבורא דליבא. אשר שם מגיע המזל עליון אשר בו כלול אבא. הוא הגומא שתחת הלב. שהוא ג"כ המקום דסוף החזה. והוא ג"כ הסיום דשליש עליון דת"ת אשר שם מסתיים אבא ר"ל או"א עלאין. אמנם הרי כ"ז הוא שלא כדברי הרב אשר בא"א פ"ה ובהולדת או"א פ"ו ובכ"מ שאמר שהב' מזלין מסתיימים בשוה והם עד סוף כל כללות או"א ר"ל גם עד סוף כל ישסו"ת. ואמר שהם כולם מסתיימים בחצי ת"ת וכן אמר ג"כ בא"א פ"ז. ובזה הוא סותר את עצמו ממה שאמר בכ"מ הנ"ל שכללות או"א מסתיימים בטבורא דגופא שהוא ב' שליש ת"ת. וכן מ"ש שטבורא דליבא הוא חצי ת"ת. גם זהו דוחק גדול כי בחצי ת"ת הרי כבר התחיל המעיים ואיך שייך לקרות שם בשם לב. גם קשה כי אם נאמר שהב' מזלין הם שניהם תליין בשקולא ר"ל שהם מסתיימים שניהם בשוה. א"כ הרי כלולה אימא ג"כ בהמזל עליון כמו אבא. וכן יהיה קשה עוד כי א"כ למה צריך להענין דכפיפת ראש אשר אמר בהולדת או"א פ"ד. עש"ה ותבין. אמנם כבר הרגיש האריז"ל עצמו בזה במאמרי רשב"י דף כ"ב ע"א. עש"ה ותמצא.

אמנם הנה דעת הגר"א בכ"ז הוא אינו כן. וכמ"ש בספד"ל פ"א דה"ע אבא יהיב. ע"ש כל הענין, ואמר שם. זה לשונו. ומזל העליון עד החזה ובו נכלל אבא. ומזל התחתון עד טבורו ובו נכלל אימא. שאבא מגיע עד החזה ומשם מתחלת אימא ומגעת עד טיבורו ובמזלא כלילן עכ"ל שם. וכן שם בספד"ל פ"ב בענין הי"ג ת"ד דה"מ מזלא בהגהה שם. אמר ג"כ כי המזל עליון הוא עד טבורא דליבא. והמזל התחתון הוא עד טבורא דגופא ע"ש. וזהו אשר כתבנו בכמה מקומות מדברינו כי טבורא דליבא הוא הגומא שתחת הלב. בין שתי צלעות הלב ושם הוא סיום החזה והתחלת הכרסא והמעיים. וכמו שיתבאר עוד כ"ז למטה מלשון הספד"ל והזוה"ק.

ועכ"פ הוא כי דעת הגר"א בענין סיום המזלין והאו"א. הוא לא כשיטת האריז"ל אשר בא"א פ"ה בכללים כלל א' וכן בהולדת או"א פ"ו. אלא כשיטת האריז"ל אשר באו"א פ' א' ב' ג' ובהולדת או"א פ"ג (ובז"א פ"א ובדרושי הצלם דרוש ה' ועוד בכמה וכמה מקומות) כי או"א עלאין מסתיימים בחזה דא"א. ר"ל בסוף החזה שהוא סוף שליש העליון דת"ת. ושם מסתיים ג"כ המזל עליון. ואימא הכללית. שהוא ישסו"ת. היא מגעת עד הטבור ר"ל טבורא דגופא שהוא סוף ב' שליש דת"ת. ועד שם מגיע ג"כ המזל תחתון. והוא שיטה הנכונה והעיקרית כי בזה יבוא הכל על נכון.

אמנם מה שגרם למרן קודש הקדשים האריז"ל להעלות את סברתו. אשר אמר בא"א פ"ה בכללים כלל א' כי הב' מזלין מסתיימים בשיעור שוה והם עם או"א הכלולים בהם מסתיימים כולם בחצי ת"ת דא"א ושם הוא הטבורא דליבא. הנה מה שגרם לו להעלות כ"ז בסברתו. הוא דברי האדרא רבא קדישא, וכן דברי הרשב"י באדר"ז עם הספד"ל. אשר הם לכאורה תמוהים מאד להשוותם יחד.

כי הנה הספד"ל פ"ב בענין המזל עליון דא"א אמר שם. מזלא דכולא תלייא עד ליבא כו'. ושם פ"ג בענין תיקון ו' דז"א. שהוא ג"כ בחי' המזלין שבו כנודע. אמר שם הספד"ל כי הוא תליין עד חדוי. והרי נראה בעליל כי יש חילוק בין זה לזה. כי בא"א אמר עד ליבא ובז"א אמר עד החזה. והרי צריך להבין כי הרי הלב והחזה שניהם הם במקום אחד אלא שהלב הוא מבפנים והחזה הוא מבחוץ אבל הם שניהם במקום אחד שהוא בשליש עליון דת"ת. ומה גם כי הרי באד"ר דף קל"ט ע"א אמר שם בענין התיקון ו' דז"א. שהוא תליין עד רישא דמעוי ע"ש. והוא בהגומא שתחת הלב. כי שם הוא התחלת המעיים, והרי הוא בסיום הלב ממש וכן הוא בסיום החזה ממש. וא"כ מפני מה מחלק הספד"ל ואמר בא"א שהוא עד ליבא ובז"א אמר עד חדוי, הרי שניהם הוא מקום אחד.

שנית הוא, כי הנה באד"ר ק"ל סע"א אמרו שם, דיקנא דהוא תליא בשעריו עד טבורא דליבא עכ"ל, והרי אין חילוק בזה בין מזל עליון להתחתון אלא שניהם הוא עד טבורא דליבא, וכן שם קל"א ע"א אמרו, תיקונא תמינאה נפיק חד חוטא כו' ותליין בשקולא עד טבורא, עוד שם תקונא תליסר דתליין שערן בתחות דיקנא כו' מחפיין עד טבורא עכ"ל, וכן אמרו ג"כ שם קל"ד א' ב' ע"ש, והנה על כרחינו צריכים אנו לומר כי מה שאמרו עד טבורא, הכוונה הוא עד טבורא דליבא, וכ"מ שם קל' וכנז'. אך עכ"פ הוא כי ב' המזלין הם מסתיימים בשוה והם שניהם עד טבורא דליבא, ובאד"ז רפ"ט ב. אמר, כי או"א הם במזלא תליין ואתכלילן ביה, וכן שם רצ"א א' כי או"א איגון סתימין במזלא קדישא, וכן הוא ג"כ שם רצ"ב א' וכנודע, והרי לנו מכ"ז כי התרין מזלין עם או"א הכלולים בהם הם כולם מסתיימים בשוה והם כולם עד טבורא דליבא ולפי כ"ז הרי מוכרחים אנו לומר, כי מ"ש הספד"ל פ"ב הנ"ל מזלא דכולא תלייא עד ליבא הכוונה הוא ג"כ על טבורא דליבא, וא"כ הרי אם נאמר שמקום הטבורא דליבא הוא כמו שאמרנו שהוא בגומא שתחת הלב והוא בהסיום הלב והחזה ממש שהוא סוף השליש עליון דת"ת וכנ"ל בדברינו לשיטת הגר"א, הרי יהיה קשה בשתים, א', כי א"כ הרי היכן הוא המקום לאימא הכללית, ר"ל ישסו"ת כי הרי השליש עליון דת"ת שם הוא המקום דאבא הכללי ר"ל או"א עלאין, ואין כאן מציאת מקום לאימא כלל, והרי הוא קושיא ופתירה מניה וביה, כי הרי אנו אומרים שכל כללות או"א עם הב' מזלין הם כולם מסתיימים בשוה שהוא בטבורא דליבא,

ותאחר

ומאחר שהטבורא דליבא הוא בסיום הלב והחזה ממש שהוא השליש עליון דת"ת, א"כ הרי אין שם רק המלאות דאבא לבד ואין שם מקום למלאות אימא כלל, והוא קושיא גדולה שאין עליה תשובה, ב', הוא, כי מאחר שהוכחנו לדעת מדברי האד"ר ק"ל סע"ב, שמה שאמר הספד"צ פ"ב, מזלא דכולא תלייא עד ליבא, הכונה הוא על טבורא דליבא וכנז', א"כ הרי באם שנאמר שמקום הטבורא דליבא הוא כסברתינו לדעת הגר"א, שהוא בגומת הלב, והוא בסיום השליש עליון דת"ת, שהוא בסיום הלב והחזה ממש, אשר שם תיקף מתחיל הפרסא והמעיים (שהוא כרס, בית הכוסות, המסס, קיבה, דקין), א"כ יהיה קשה מה שהקשינו לעיל בלשון הספד"צ, כי בפ"ב אמר מזלא דכולא תלייא עד ליבא, ובפ"ג שהוא בז"א אמר שם, תליין עד חדוי, ואמרו על זה, באדר' קל"ט א' וקמ"א א', שהוא עד רישא דמעוי, התחלת המעיים, ובאם שנאמר שטבורא דליבא הוא כסברתינו, ועל זה הוא מה שאמר הספד"צ פ"ב מזלא דכולא תלייא עד ליבא, וכנ"ז, א"כ מפני מה שינה הספד"צ בלשונו, כי בפ"ב, בהמזלא דא"א, אמר עד לביה. ובפ"ג. בהמזלא דז"א. אמר עד חדוי, הרי שניהם שיעור אחד הם, שהוא בסוף הלב והחזה אשר שם הוא התחלת המעיים. והוא ג"כ קושיא גדולה לכאורה.

והנה מחמת חומר אלו ב' הקושיות. המליא מרן קודש הקדשים האריז"ל סברא לנפשיה לומר. כי טבורא דליבא הוא אינו בגומת הלב שהוא בסוף שליש העליון דהחזה אלא הוא. באמצע הת"ת ממש. ומה שנקרא בשם טבורא דליבא. הוא מטעם. כי ת"ת דא"א נקרא לב. ולכן נקודה מחציתו נקרא לב. וכמ"ש בא"א פה בכללים כלל א'. והנה עד שם מגיעים ומסתיימים הב' מזלין עם כל כללות א"א הכלולים בהם. ובזה הרי יבא כל המעקשים למישור. כי הרי ישנו מקום היטיב לאימא הכללית. והוא מתחת החזה. סוף שליש העליון דת"ת עד חצי ת"ת. והוא אימא הכללית שלים מהאבא הכללי כי הוא מטבורו ולמטה. וכן יהיה ניחא לפ"ז ג"כ לשון הספד"צ. כי מ"ש בפ"ב. עד ליבא. ר"ל עד חצי ת"ת. שהוא טבורא דליבא. ומ"ש בפ"ג. עד חדוי. הרי הוא רק עד סוף שליש הת"ת.

ומה שקשה לפ"ז כי הרי בכ"מ מבואר שכללות אימא שהוא יסו"ת הנה הוא מסתיים בטבורא דא"א ממש שהוא בסוף ב' שליש ת"ת. הנה גם זה יש לתרץ בנקל כי הרי מבואר הוא בא"א פ"ג כי מה שיסו"ת מתפשטים עד טבורא דא"א ממש הוא רק בבחי' הירכין שלהם. ונודע כי הירכין הם לבר מגופא. וא"כ הרי יש לומר. כי מ"ש בכל כללות או"א הם כלולין בהמזלין והם מסתיימים כולם בחצי ת"ת. הכוונה הוא על עיקרן דיסו"ת כי הם מסתיימים ג"כ בחצי ת"ת ממש אמנם הירכין שהם לבר מגופא. הנה הם מתפשטים עד טבורא. והנה הם באמת למטה מהמזלין. כי המזלין הם מסתיימין בחצי ת"ת ממש כנז'. כ"ז הוא לשיטת האריז"ל אשר בא"א פ"ה בכללים כלל א' ובהולדת או"א פ"ד ופ"ו.

אמנם כבר אמרנו. מה שקשה לפי זה. כי א"כ. הרי הוא אימא כלולה ג"כ במזל עליון כמו אבא. ועוד כי א"כ למה צריך להענין דכפיפת הראש להוריד את כל המזל עליון עד סוף התחתון. כמ"ש בהולדת או"א פ"ד מאחר שלפי שיטה הנז'. הרי מתפשטים ממילא ומסתיימים שתי המזלין בשוה. ועוד כי מ"ש על טבורא דליבא שהוא באמצע הת"ת ממש. הוא דחוק מאד כי באמצע הת"ת כבר התחיל שם המעיים ולא שייך לקרא שם בשם לב כלל. גם הוא דוחק גדול מה שאמרנו לעיל לשיטת האריז"ל הנז' בכוונת הספד"צ. כי מ"ש שם פ"ב בהמזל עליון דא"א, תלייא עד ליבא יהיה שם הכוונה למטה ונמוך, ממה שאמר שם פ"ג בהמזלא דז"א. שהוא עד חדוי, ור"ל עד רישא דמעוי כנ"ל מאד"ר ואין הלשון סובל זה כלל. שלשון עד לביה יהיה למטה ונמוך מלשון עד רישא דמעוי. שהוא סוף הלב והתחלת המעיים. וכ"ז הוא דוחק גדול. וכבר כתבנו לעיל שיטת הגר"א בזה.

אמנם הוא כי הנה באמת כבר עמד והרגיש האריז"ל עצמו על כל הדוחקים הנז' וכן עמד האריז"ל עצמו ג"כ על כל סברת הגר"א ז"ל בזה. והוא במאמרי רשב"י בביאורו לספד"צ פ"ב. דף ל' סע"ב ול"א רע"א אמר שם האריז"ל, כי הנה לשון הספד"צ פ"ב. אשר אמר על המזל עליון שהוא עד ליביה לבד. אך באד"ר קל"א ע"א אמר. על הב' מזלין, כי הם שניהם עד טבורא. ושם ק"ל סע"ב אמר ג"כ. עד טבורא דליבא. ולא ידעתי מהו ול"ע עכ"ל והרי נשאר בל"ע ואמר ולא ידעתי מהו ע"ש. והרי לנו מכ"ז כי היה גם בעיניו דוחק גדול להוציא את לשון הספד"צ. מ"ש עד ליביה. מפשטיה. וכן היה בעיניו דוחק גדול ג"כ. להעמיס בלשון האד"ר. מ"ש טבורא דליבא. שהכוונה הוא על אמצע ת"ת. וכדי להשוות את הלשונות דטבורא סתם עם טבורא דליבא. כי טבורא דליבא. הנה הוא רק בסיום הלב והחזה ממש שהוא בגומת הלב כנז'. והרי אי אפשר להשוותו עם הלשון דטבורא סתם. שהוא רק בסוף ב' שליש דת"ת, ולכן נשאר שם האריז"ל בכ"ז בל"ע. ואמר ולא ידעתי מהו.

וכן גם בעיקר הדברים אם שהב' מזלין מסתיימין בשוה או לא הנה גם בזה מבואר שם דעת האריז"ל כי יש חילוק ביניהם. כי המזל תחתון הוא באמת לעולם עד טבורא דגופא סוף ב' שליש דת"ת. אבל המזל עליון עיקרו הוא באמת רק עד הלב והחזה, והוא ממש כסברת הגר"א וכנ"ל, אלא שהאריז"ל אמר שם. כי לפעמים הנה יורד המזל עליון ג"כ ומגיע עד טבורו, בשוה עם המזל תחתון. והוא ע"י הענין דכפיפת הראש הנ"ל. ע"ש במאמרי רשב"י דף ל' סע"ד. ודף נ"ב ע"א ע"ש (וזהו אשר אמרנו לעיל. שהאריז"ל עצמו העיר בזה מהענין דכפיפת הראש). ועכ"פ הרי לנו מדברי האריז"ל עצמו. אשר במאמ"ר ל' סע"ד ול"א רע"א ונ' ע"א. ג"כ ככל שיטת הגר"א ממש. שהמזל עליון הוא עד החזה ובו כלול אבא. ומזל תחתון הוא עד הטבור ובו כלול אימא. ומ"ש הספד"צ פ"ב על המזל עליון דא"א. עד ליביה. הכוונה הוא עד סוף הלב והחזה שהוא סוף שליש עליון דהת"ת. והוא המקום דגומת הלב. והוא הנקרא בשם טבורא דליבא. ועליו כוון ג"כ האד"ר דף ק"ל סע"א. מ"ש שם, דיקנא דהיא תלייא בשערוי עד טבורא דלבא. והכוונה שם הוא רק על המזל עליון. ומ"ש שם באד"ר קל"א א'. תיקונא תמינאה כו' עד טבורא. ר"ל טבורא דליבא. כמ"ש לעיל ק"ל סע"א. ומ"ש שם עוד. תקונא תליסר כו' עד טבורא. שם הוא הכוונה. על טבורא דגופא. כמ"ש הגר"א כ"ז בספד"צ פ"ב דה"מ מזלא, בהגהה שם ע"ש. וכן הוא כ"ז ג"כ שיטת האריז"ל אשר במאמרי רשב"י הנז'. אבל על שיטתו האחרת. הרי נשאר האריז"ל עצמו בל"ע וכנ"ל. והבן כ"ז היטיב.

אמנם מה שנשאר לנו לבאר. הוא דברי הספד"צ. מ"ש בפ"ב על המזל עליון דא"א שהוא עד ליביה. ובפ"ג בהמזלא דז"א אמר שהוא עד חדוי ואמרו ע"ז באד"ר קל"ט א' שהוא עד רישא דמעוי וכנ"ל. והדבר צריך ביאור. כי מאחר שאמרנו שהכוונה במ"ש בפ"ב. עד ליביה. הוא ג"כ עד סוף הלב והחזה. והוא המקום דגומת הלב שהוא סוף שליש העליון דת"ת וכנ"ל. א"כ מפני מה שינה הלשון. ואמר בא"א עד ליביה ובז"א אמר עד חדוי. הלא שניהם שיעור אחד הם.

אך דע כי ענין שינוי הלשון דספד"צ מ"ש בא"א עד ליביה ובז"א עד חדוי. הנה אין הכוונה על שינויים בכמות שהוא בשיעור המקום. כי באמת שניהם מקום אחד הוא. אלא הכוונה הוא רק להורות על שינויים באיכות. כי הנה הלב והחזה הנה הם בבחי' פנימית וחיצונית. הלב הוא מבפנים והחזה הוא מבחוץ. ובהלב הנה בו מתקבץ הארת כל המוחין דחו"ב. עד שהוא שני לגמרי. ע' בשער פרצופי זו"ן פ"ד ובעת"א פ"ה, בדבריו שם אות כ"ז כ"ח. ובהגר"א ספר יצירה התחלת פ"ו משא"כ החזה הנה אין בה עצמה הארת שום מוח כלל. אלא בה הוא ההתפשטות יסוד דבינה. ונמשך תיקף כל אורותיה בהלב.

והנה המזל העליון דא"א ששורשו הוא מהדעת דא"א שהוא מהדעת דרדל"א. הנה נמשך ומתגלה אורו בהלב עצמו ולכן אמר עליו הספד"צ בפ"ב בתיקון ח' שם, שהוא המזל עליון מזלא דכולא תליא עד ליבא כו' ולהורות שנמשך האור ממנו

ונכנס בפנימית הלב עצמו שבו ומתייחד עם אורות הלב ומאירים זה לזה, ועי"ז הנה נעשה הלב השני להמוח. ומתייחד המוח עם הלב לעולם. ולכן כלול ג"כ אבא שהוא חכמה. בהמזל עליון אשר הוא עד הלב. ומהם הנה הוא החכמה והמחשבה שבלב, אמנם בז"א אשר הוא למטה מהפרסא דא"א, וכל הט' תיקונין שבו, הוא מה שנמשך בו מהי"ג ת"ד דא"א. וכמ"ש בספד"צ פ"ג. תיקונין דדיקנא בתליסר אשתכחון דהיא עלאה, בתתאה בתשעה אתחזון. וכן שם רפ"ב התשעה אשקיין לגינתא, שהוא ז"א, כמ"ש הגר"א שם, הנה אינו נמשך בו האור דהמזל עליון שבו בהלב עצמו בפנימיותו, אלא רק בהחזה שהוא בחצונית הלב ולכן אמר עליו הספד"צ פ"ג, בתיקון ו' שהוא בחי' המזל עליון שבז"א. בחד חוטא תליין אוכמין תקיפין עד חדוי ולא אמר עד ליבא כי אין נכנס האור בפנימית הלב שבו אלא רק מה שמאיר עליו מבחוץ וגם אין נקרא בו בשם מזלא כלל משום שאין נמשך בו השפע העיקרי מהמזל עליון דא"א אלא רק הארתו וכל אורו העיקרי דהלב שבו אשר עי"ז נעשה גם הוא השני להמוח, ושורה בו אור החכמה הנה הוא רק מתנה"י דבינה המתלבש בו ומסתיים היסוד והעטרה שבה. בהלב דז"א, ויוצאים שם הטפין דחו"ג שהוא הדעת ע' דרושי הצלם דרוש ב' בדרושי חסדים וגבורות בתחילתו. בהמ"ק שם ושם בסדר ירידת חו"ג בהמ"ב, ע' שם ושם היטיב והמלא מבואר כי פי היסוד דאימא, הנה הוא נפתח בהלב דז"א ויוצאים שם האורות ומאירים ומתגלים בו, ועי"ז הנה נעשה הלב שבו השני למוח, אבל בחי' המזלין שבו שהם תיקון ו' ותיקון ט' שבו אינם מאירים הם בהלב שבו בעיקר אורם אלא רק בהארתם וזהו שאמר עד חדוי ולא אמר עד ליבא וכנז'. ולכך הנה עומד ז"א לעולם בבחי' גבורות בערך א"א והוא ג"כ ענין הוי"ה אלהי"ם, שמא שלים אשר הוא ע"י א"א וז"א וכנודע בספד"צ פ"ב ופ"ג וזהו שאמר הספד"צ ג"כ על התיקון ו' שבו, שהוא בחי' המזל עליון שבו בחד חוטא תליין אוכמין תקיפין עד חדוי כי הוא לעולם בבחי' גבורות בערך המזל עליון דא"א, הגם שמגלה עצמו הוא ז"א ג"כ רק חסד כמ"ש באד"ר קמ"א א' ע"ש אבל בענין מסך המקום הוו שניהם ר"ל המזל עליון דא"א והמזל העליון דז"א שניהם במקום אחד שהוא עד הלב והחזה דכ"א, כי הלב והחזה גבול אחד לשניהם אלא שהלב הוא מבפנים והחזה הוא מבחוץ. וכנ"ל שהם בבחי' פנימית וחיצונית.

והנה נתבאר לנו ממילא מדברינו כי בענין מה שהלב הוא השני למוח במעלה הנה יש חילוק בזה בין א"א לז"א כי בא"א הסיבה הוא מה שהמזל עליון שהוא מהכביעו דהמ"ס הנה הוא מתפשט בהלב ומאיר בו, וכן אבא ששורשו הוא מאוירא ריקא הנייגא, והוא חכמה הכללי דאצילות וכלול במזל עליון והוא נכלל ג"כ בהלב וע"י כ"ז הנה נעשה הלב השני במעלה להמוח אך בז"א הנה הסיבה הוא, מה שהיסוד דבינה שהיא מהג"ר והיא כללות כל הג"ר הנה מתפשט העטרה שבה עד הלב של ז"א ושם נפתח פיה ומאירים ומתגלים בו כל האורות שבה ועי"ז נעשה הלב השני במעלה להג"ר ולכל המוחין שברא"ש. וע' מדרש משלי פרשה א' על הפסוק והחכמה מאין תמצא (איוב כ"ח ב') פלוגתת ר' אליעזר ור' יהושע היכן החכמה מצויה (ר"ל מהיכן היא מתגלה ויוצאת מן הכח אל הפועל) ר' אליעזר אומר ברא"ש ר' יהושע אומר בלב כו' עיי"ש וסברת ר' אליעזר הוא שגם גילויה ויציאתה מהכח לפועל הוא ג"כ התחלתו מרא"ש. ומתפשטת מגילוי לגילוי עד הלב אך התחלתו הוא ג"כ מרא"ש אבל סברת ר' יהושע הוא כי יציאתה מהכח לפועל הוא רק בלב אבל ברא"ש אין גילוי לה כלל כי שם עומד החכמה רק בכח לבד ובאמת הם שניהם דברי א"ח כי בערך עיקר גילויה שבלב הוא התחלת גילויה שברא"ש רק בבחי' כח לבד

וכן הוא ג"כ כי דברי ר' אליעזר הוא מתקיים בא"א כי ע"י המזל עליון כנז' הנה נעשה בו המ"ס עם בחי' הלב שבו נעשו עי"ז שניהם לאחד והוה התחלת אור החכמה ברא"ש ומסתיים בלב ודברי ר' יהושע הוא מתקיים בז"א כי בחי' המוחין שבו הרי הם בז"א רק מבחי' הגדלות שהוא למעלה ממדרגתו והוא נעלם כי הג"ר הם רק מהנסתרות כנודע והוה הגילוי דאור החכמה שבו רק בלב והגם שהלב הוא ג"כ מכלל הגדלות ומכלל הנסתרות וכמו שאמר אליהו זל"ע חכמה מוחא איהו מחשבה מלגו בינה ליבא בה הלב מבין ועל אלין תרין כתיב הנסתרות לה' אלהינו וכן ברע"מ פ' נשא קכ"ג ב' אמר ג"כ רישא וגופא מלבר מוחא וליבא מלגאו, עכ"ז הנה יש חילוק כי המוחין שברא"ש עיקרן הוא ע"י עלייתן למעלה ובסוד מה שאמרו בפ' אחרימות ס"ה ב' בתר דינקא להוא הוי' מתעברת מינייהו ע"ש והכוונה הוא על עיבור שני דמוחין והוא נעשה ע"י עליית מ"ן דהזו"ן שעולים למעלה וכמ"ש במאמרי רשב"י דף כ"ג סע"ב ורע"ג ובדף כ"ח סע"ד וכ"ט רע"א וכן בע"ח שער הנסירה פ"ג ונעשים המוחין שברא"ש ע"י עליית מ"ן שהוא עיבור שני דמוחין אבל המוחין שבלב הנה הם נעשים בו רק ע"י התלבשות נה"י דבינה שמתלבשים בו וע"י פתיחת פי היסוד שבה שנפתח בהלב דז"א ונכנסים שם ומאירים ומתגלה בו כנז' ולכן הוא כי הנה הגם שהמוחין עצמן הם הגדלות והם מהנסתרות לעולם אך עכ"ז הם מתגלים ומאירים בו עכ"פ בגילוי ממש משא"כ המוחין שברא"ש אשר הם רק ע"י עלייתן למעלה וע"י עיבור שני דמוחין הנה הם לעולם נעלמים והוה המוחין שברא"ש רק בבחי' כח לבד ויציאתם מהכח לפועל עיקרן הוא רק בהלב וכנ"ל וזהו ג"כ מה שאמר אליהו זל"ע חכמה מוחא איהו מחשבה מלגו בינה ליבא בה הלב מבין והרי אמר על המוחין שברא"ש שהם מלגו והוא משום שהם נעשים ע"י עליית הזו"ן למעלה בעיבור שני דמוחין והרי הם נעלמים ועל הלב אמר בינה ליבא כו' וקורא הלב דשם בינה והוא משום שכל המוחין שבלב הוא מהיסוד דבינה ע"י התפשטותה וגילויה בהלב וכמו שאמרנו, ובזה נשלם מה שרצינו לבאר בזה בענין השיעור והמקום דהמשך המזלין והאו"א הכלולים בהם שיעור התפשטותם בדיוק אשר נראה לכאורה מבוכה רבה בזה בדברי הרב ז"ל ובדברינו הרי נתבררו הדברים הכל על נכון בעזהי"ת.

[ו] ומעתה נחזור לענינינו אשר לעיל אות ד' בענין הבחנת התפשטות כל דו"ן ואמרנו כי יש חילוק בזה כי הדו"ן שבכל פרצו' עצמו הנה הם מתפשטים ומסתיימים בשוה כי האוורתא והנימין שהם דו"ן כי הם מחו"ב דהמ"ס אמנם הם רק בבחי' דו"ן שבכל פרצו' עצמו לכן הם מסתיימים שניהם בשוה ומכש"כ הנחש בריח והנחש עקלתון שבכ"א מהם ר"ל אשר כן בהאוורתא וכן בהנימין שהם בבחי' יסוד ועטרה שבכ"א מהם (ר"ל חלק היסוד שבתוך העטרה) הנה הם מתפשטים ומסתיימים שניהם בשוה וכן או"א עלאין הרי הם כחדא נפקין וכחדא שריין והם שניהם עד החזה ועד"ז ישסו"ת מן החזה עד הטבור אבל הדו"ן אשר כ"א הוא פרצו' בפנ"ע הנה מתפשט הנוק' הרבה יותר למטה ולכן אורות האח"פ, שהם בבחי' בינה וזו"ן הנה מתפשטים אורות החוטם עד החזה ואורות הפה עד הטבור וכן האוירא והמ"ס שהם הדו"ן העיקרים ברישא דא"א הנה מגיע האוירא רק עד הקד"א והמ"ס היא מתפשט עד הגרון וכן המזלין עם או"א הנה מגיע המזל עליון עם האבא הכלול בו עד החזה והמזל תתאה עם אימא הכלול בו הם עד הטבור וכן זו"ן דאצילות הנה מתפשטת היא גם בהיכל ק"ק דהבריאה ע' שער כסא הכבוד פ"ב ושם פ"ה והרי לנו כי כל דו"ן שהם פרצופים גמורים הנה אינו מתפשט הזכר עד סוף הנוק' שבו אלא שהוא נפסק באמצע.

אמנם הנה עומק הענין בזה הוא באמת סוד נורא מאד. כי הנה הוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה שאמרו רז"ל ב"ב ע"ד ב' כי דע והבן שהגם שאמרנו שהדו"ן אשר בכל פרצו' עצמו הנה הם מתפשטים בשוה וכנ"ל עכ"ז הנה באמת הנה יש חילוק גדול ביניהם ג"כ כי גם או"א עלאין אשר הם כחדא נפקין וכחדא שריין וכן ישסו"ת וכנ"ל עכ"ז הנה הוא לעולם אבא טמיר וגניז יתיר [ע' א"א פ' י"ג זווגים ספ"ב ופ"ה הנ"כ פ"ח ובדברינו מטי ולא מטי פ"ג אות י"ב העלינו שם כי יש חילוק בזה בין האורות לבין הכלים כי בהאורות הוא לעולם אבא כלול באימא ואבא טמיר וגניז יתיר אבל בהכלים הנה נכללה אימא עלאה שהיא הו' ד' דמילוי יו"ד בהכלי דאבא עלאה שהוא הי' פשוטה וכן בהאוורתא והנימין שהם מחו"ב דהמ"ס והם בבחי' דו"ן שבפרצו' אחד ומתפשטים שניהם בשיעור שוה הנה מתגלים ומתפשטים האוורתין

החוורתין ג"כ רק ע"י הנימין, כי ע"י הנימין מתפשטין הארחין, ור"ל כי ע"י שנתצמצמו ע"י הנימין שבתוכם נעשה להם האפשרית להתפשט ולהתגלה, והרי נמצא כי גילויו דהחכמה הוא לעולם רק ע"י הבינה אבל הוא עצמו הנה הוא טמיר ונעלם, וכן כל עיקרן דהחוורתא הנה הם מהחו"ב דרדל"א המאירים בגלגלתא דא"א (ע' שער א"א פ"ו ובשער רזהק"ו בהיחוד דיודי"ן ווי"ן ושם בסופו) ומתפשטים החוורתא לש"ע רבוא נהורין, וישנם ש"ע אלף החכמה וש"ע אלף הבינה ואותן אשר מצד החכמה הם טמירין, והש"ע המתגלים הוא רק מצד הבינה כמ"ש בא"א ר"פ י"ד. והעיקר הוא כי הנה החוורתא והנימין הנה שהם מתפשטים שניהם בשוה עכ"ז הנה החוורתא הוא אינו מתגלה עתה כמעט כלל וכל גילויו הוא רק לעתיד בסוד חסד המתגלה בפומא דאמה וכמ"ש הספד"צ פ"א חד לאלף יומין זעירין אתגלייא ע"ש כל הענין בהגר"א משא"כ הנימין הנה הם מתגלים גם עתה ומתפשטים בהי"ג ת"ד שהם הי"ג מדות הרחמים שבהם מתנהג העולם ע' דברינו בספר הקדו"ש בליקוטים ליקוט א' אות י"א משא"כ החוורתא הנה אינם מתגלים הם עצמם עתה כלל והרי לנו כי הזו"ן שבכל פרצו' הנה הנם בהם שניהם מתפשטים בשוה עכ"ז הנה בחי' הזכר הוא לעולם גניז וטמיר יתיר וכן הוא ג"כ בענין הנחש בריח והנחש עקלתון שהנם שהבריח הנה הוא מתפשט בתוך העקלתון כולו מעבר אל עבר עכ"ז הנה ההפשטות כל המוחין הנה הוא רק מהעקלתון וכנודע בדברינו בספר הקדו"ש בליקוטים ליקוט א', כי הבריח אינו מתגלה עתה עד לעתיד לבוא והרי לנו מכ"ז כי גם הדו"ן שבכל פרצו' הנה שהם מתפשטים שניהם בשוה עכ"ז הנה בחי' הזכר הנה הוא טמיר וגניז וכל הגילוי הוא רק ע"י בחי' הנוק' שבו, ובפרט בכל דו"ן שהם פרצופים גמורים הנה המתפשט למטה הוא רק הנוק' אבל הזכר הוא נפסק באמצע כנ"ל, וכ"ז הנה הוא בסוד סירס את הזכר שאמרנו ושורש הדברים הנה הוא מ"ש הספד"צ על אורחא דפלגותא שהוא הנחש בריח, אעבר וזעיר נטיל וגניז, שהוא יורד ומתפשט מהגלגלתא דא"א דרך או"א וזהו שאמר אעבר ונמשך בז"א, ושם נתצמצם ומתקטן בו, וזהו שאמר, וזעיר, כי נתמעט בז"א, מן ש"ע רוחא לק"נ רבוא כמ"ש הרב בשער א"א פ' י"ד והוא מאד"ר קל"ס סע"ב, כי מאותן הק"נ הנה נתברכו ונתמלאו הו"ק שלו בשפע עלאה מא"א ונשלם עי"ז בפ' תיקונין, ונ' עם ו' הוא ע"ו, והוא ענין הק"ן אמנם ז"א עצמו הנה הוא נשלם, ומאיר בו אותו השפע דק"נ רבוא נהורין בכל קומתו כולו בגילוי גמור והוא מהחוורתא דא"א שהוא האור הראשון שהאדם מסתכל בו מסוף העולם ועד סופו אך כאשר מגיע אותו האור ביסוד שבו, הנה הוא נשאר שם ואינו יוצא משם ולמטה והוא ענין אור הראשון שנגנז, כי נגנז ביסוד ונשאר שם והוא גניזתו והוא סוד אור זרוע לצדיק כמ"ש בזוה"ק ח"א ל"ב רע"א וח"ב ל"ה א' קס"ו ב' ר"כ ב', והוא ג"כ סוד אמרו לצדיק כי טוב ישעיה ג' ור"ל כי בו גנוז האור הראשון הנאמר בו וירא אלהי"ם את האור כי טוב, וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל' ע"ב והנה נשאר עיקר האור ביסוד, ואינו נמשך להנוק' אלא רק תמצית הארה דרך דופני העטרה כמ"ש הרב בשער הארת המוחין פ"ט וע' בהגר"א בתיקונים תיקון מ' דף פ"ט ע"ג וזהו סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה כי הרי נשאר עיקר האור ביסוד שבו, ואינה מקבלת הנוק' מאותו האור העיקרי עצמו מאומה וע' כל הענין בזוה"ק תרומה דף קס"ז באורכה והוא ג"כ מ"ש בזוה"ק בראשית בתחילתו דף ה' ע"א, אור דאתברי ואתגניז ואתכלל בברית כו' והוא זרע קיימא באות ברית ממש וע"ש בדברי הרב במאמרי רשב"י וכן בדברי הרב בשער הכוונות בדף ל"ב ע"א ע"ש והרי לנו מכ"ז כי נשאר גנוז ביסוד הזכר והוא בסוד סירס את הזכר כנז'.

אמנם בכמה מקומות מדברינו אמרנו כי גניזתו היה ביסוד הנוק' וכן הוא בזוה"ק תרומה קס"ו ע"ב, האי אור זרע ליה קוב"ה בגנתא דעדנוי בגן עדן וכן הוא במדרש שמות רבה פ' ל"ה סי' א', האור שברא הקב"ה ביום ראשון כו' עמד וגנזו כו' והיכן גנזו, בגן עדן, והוא היסוד דהנוק' כמ"ש בשעה"כ דף כ"ד ע"ב, והוא הי' דאדנ"י זעירא שהוא מהי' דהוי"ה כי כמו שהוא בז"א, י' אתגלי בפומא דאמה והוא מאור הגנוז, כן הוא בה. ע' הגר"א ספד"צ פ"ג דה"מ וי"ה ובפ"א דה"מ כמה דה', ועכ"פ הוא כי האור שנגנז הוא ביסוד דהנוק' ומשם הוא ג"כ כל שורש נשמת ישראל וכמו שאמרו בפ' בראשית י"ג סע"א.

אך הענין בזה כי האמת הוא שהאור הראשון שנגנז הנה עיקר גניזתו הוא רק מהעולמות בי"ע ורק מאחר החטא דעהד"ע ולהלאה אבל בעולם האצילות הנה הוא משמש ומאיר לעולם והוא עד סוף האצילות כולו ונגנז ביסוד דהנוק' וכנז'. אמנם הנה גם באצילות הנה הוא נחלק ונבחן לבחי' שונות רבות אין חקר, ומה שמאיר ומתגלה בהעליון הוא נתעלם ונגנז מהתחתון ונידון גילויו וגניזתו הכל בערכין כי מה שנחשב לגילוי ואור בכל תחתון הנה הוא אינו נחשב לאור כלל בכל עליון ונגנז מדרגת האור דכל עליון ביסוד שבו, כי נעשה בכל דו"ן ודו"ן שבכל פרצו' סוד סירס את הזכר, ואינו מאיר להנוק' שלו, מגודל רום מעלת האור הגדול שבו אלא רק תמצית הארה ממנו דרך צדדי דופני העטרה שבו, וכ"ז הוא בכל דו"ן ודו"ן מכל זכר להנוק' שלו, אמנם אותו התמצית הארה אשר הנוק' דכל עליון מקבל ממנו הנה הוא נחשב בה ג"כ לאור גדול כי הרי הוא עדיין מאור הראשון עצמו, והנה יורד עד"ז מדרגא לדרגא עד סוף כל האצילות כולו והוא עד היסוד דהמלכות דאצילות כי עד שם הוא הכל רק מעצמות אור הראשון גופה והוא באשר כי הרי נודע הוא שגם כל הכלים דאצילות הם ג"כ אלהות גמור ולכן לא נחשבו כלי דופני העטרה באמת להפסק כלל והרי משמש ומאיר האור הראשון בכל האצילות עד סופו כולו ונגנז ביסוד דהנוק' [וכן אמר הרב ג"כ במאמרי רשב"י דף ד' ע"ג וע"ש דף ג' ע"ג ודף ע' סע"ד] כי משם ולמטה הוא כלים גמורים ונפסק האור משם מאחר החטא דעהד"ט ולהלאה, אמנם באצילות עצמו אשר שם נחשבו בחי' כלי דופני העטרה לכלים ממש, הרי נחשב גניזת האור אשר נשאר ביסוד דהזכר שבכל דו"ן ואינו מאיר להנוק' שלו רק דרך צדדי דופני העטרה, הנה נחשבו שם דופני העטרה להפסק ממש והרי נשאר נגנז האור ביסוד שאינו יוצא משם ולמטה והוא סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה כי הרי היא אינה מקבלת מאותו האור עצמו מאומה וכן הוא מכל דו"ן עליון לדו"ן תחתון, כי הכל בערכין כנז'.

וזהו מה שתמצא בדברינו בכמה מקומות ג"כ שהאור הראשון הנה הוא נשאר ונגנז בהקד"א דא"א ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה מסימן ג' והלאה ע"ש וע' עוד דברינו בספר הקדו"ש שער הפוכה קדים פ"ל, בהאור הראשון הנה הוא נגנז למעלה למעלה, בסוד צלם המלבוש במרכז י"ש אשר ביסוד דעולם המלבוש ע"ש, והרי נראים הדברים כסותרים זה את זה בענין המקום דגניזת האור היכן שנגנז, אך באמת אין סתירה כלל, כי אור הראשון העליון אשר בהעולמות דא"ס הוא נגנז ביסוד דעולם המלבוש, ואור הראשון אשר נתגלה לצורך התיקון המעשה בראשית בהרדל"א דאצילות, אשר הוא באמת רק תמצית הארה מהאור הגנוז אשר ביסוד דעולם המלבוש, הנה גם הוא נשאר עיקרו ונגנז בהקד"א דא"א ואינו יוצא ממנו ולמטה, אלא ג"כ רק תמצית הארה ממנו לבד, ואותו התמצית הארה הנה ממנו הוא כל אורות הנפלאים והנוראים דהי"ג חוורתא והי"ג נימין והי"ג ת"ד, הנמשכין ויוצאין מהמ"ס כנ"ל אות ד' ה', והנה הם כולם כלל אור הראשון אשר נתגלה מהמ"ס דא"א לצורך התיקון דמעשה בראשית דכל האצילות שהוא כללות ד' פרצופים או"א זו"ן, אשר הם נתקנו ונעשו ע"י אלו הג' מיני י"ג הנז' כנודע, והנה ישנם באצ"א מאלו הג' מיני י"ג, ג"כ בחי' דו"ן בכ"א מהם, והוא הנחש בריח והנחש עקלתון אשר בהחוורתא, והנחש בריח והנחש עקלתון אשר בהנימין ועד"ז, הנה ישנם בחי' דו"ן בהי"ג ת"ד, והם הב' מזלין נוצר ונקה שהם דו"ן כנודע. והנה כללות אור הראשון אשר בהמ"ס דא"א כנז', הנה נמשך עיקרו בהזכר דכ"א מאלו הג' מיני דו"ן, ובהגיע ביסוד שבו הנה הוא נשאר גנוז שם ואינו

נמשך ממנו להנוק' שלו אלא רק תמונת הארה לבד אבל האור העיקרי אשר בהזכר הוא נשאר נעלם כי הוא בסוד סירס את הזכר ואינו מתפשט אורו למטה, והוא מה שאמרנו לעיל כי כל הי"ג חוורתא הם מתפשטים כולם מהעתקלאון שהוא הנוק' כי האור דשבריה שהוא הזכר הוא נשאר נעלם ובסוד סירס את הזכר, וכן החוורתא והנימין אשר שניהם הם רק כללות דו"ן הנה אמרנו לעיל כי עיקר הגילוי עתה הוא באמת רק מהנימין אבל הגילוי העיקרי דהחוורתא הנה הוא החסד שמתגלה בפומא דאמה שאמרו באד"ר קמ"ב א' והנה הוא יתגלה רק לעתיד, וכמ"ש בספד"צ פ"ה, חד לאלף יומין זעירין אתגלייא, והוא בסוף אלף הששי בימות המשיח, אבל עתה הוא כל אורות החוורתא נעלם כי הוא בסוד סירס את הזכר, כמ"ש הגר"א שם ע"ש בארוכה, אבל הנימין שהם מבחי' נוק' הנה הם מאירים גם עתה, כי הם מתקבלים להב' פאות שהם שורש להי"ג ת"ד, שהם הי"ג מדות הרחמים שבהם מתנהג העולם, וכמבואר במבו"ש שער א"א מפ"י והלאה,

והרי לנו עכ"פ כי כל אורות הנפלאים והנוראים דהי"ג ת"ד, הנה הם ג"כ רק תמונת הארה מהאור הגנוז שבקד"א וגם אחר שנתעלם הנחש בריח בהעתקלאין והחוורתא בהנימין, ומהם הוא הי"ג ת"ד שהם נחשבים לאור הראשון דמעשה בראשית העיקרי הנתגלה לצורך פרצופי האצילות שהם או"א וזו"ן והרי לנו כי גם מה שנחשב לגילוי אור הראשון לכל האצילות, הנה הוא ג"כ רק אחר כמה בחי' דגניזת והתעלמות האור אשר למעלה, כי מה שנחשב למעלה שנגנז ונתעלם, והוא רק תמונת הארה לבד הנה הוא נחשב לאצילות, לתוקף האור שאין למעלה הימנו והוא אליו לאור הראשון דמעשה בראשית העיקרי, כי הכל נידון בערכין כנז', וכן הוא עד"ז ג"כ בהי"ג ת"ד עצמן כי נודע הוא שהם כלולים בהב' מזלין נוצר ונקה, והמזל עליון הוא עד החזה ובו כלול אבא, והמזל תחתון הוא עד הטבור ובו כלול אימא וכנ"ל אות ה'. והנה התפשטות המזל עליון שהוא בחי' זכר אשר הוא נפסק בהחזה הנה הוא בסוד סירס את הזכר ואינו מתפשט אורו למטה ונודע הוא כי תחת החזה שם הוא התחלת האימא ונמשך עד הטבור והרי נפסק אור המזל עליון וכן אור דהאבא העיקרי הוא נפסק מהאימא וכן התלבשות אימא על אבא הוא מהפרסא ולמטה שבו ועי"ז נעשה לשורש הגבורות ומסטרהא דינין מתערין כמ"ש בפ' בשלח ס"ד סע"א ופ' ויקרא י' סע"ב ופ' אחרי ס"ה א') והוא כמו שאמר הגר"א בספד"צ פ"א בדה"מ חד לאלף יומין, כי ענין סירס את הזכר הוא שנגנז ביסוד ואינו יוצא ממנו, והוא סוד הסירוס שאין היסוד מוליד והרג את הנקבה שאין מתפשט כלל למטה כי החסד שלה ר"ל החסד דאור הגנוז, הראוי לה לא ניתן בה ר"ל לא נתגלה בה עתה כלל, ומלחה לצדיקים לעת"ל שאז יתגלו שניהם והחילוק שבין הסירוס לבין הריגה כי אע"פ שאין יוצא החסד הזה ע"י פי היסוד מ"מ נהנין ממנו, כידוע בסוד נהיר לנוק' דרך דופן, ע' הארת המוחין פ"ט והוא החסד שמנהיג את כל הדורות וזן בחסדו כל בשר מקרני ראמים ועד ביצי כנים אלא שהוא בהסתר פנים ואין נסים נגלים עד לעתיד וכ"ז הוא מסוד הסירוס, עד לעתיד שאז יתגלה בפום אמה אבל אור הנקבה נתבטל הכל עד לעת"ל ולכן הנקבה היא עתה גבורה אבל חסד הזכר אינו נפסק אפי' רגע אחת (כמ"ש פ' תרומה קמ"ט רע"א, ופ' פקודי ר"ב ע"ב) עכ"ל הגר"א שם וכן הוא בענינינו כי מה שנפסק המזל עליון וכן האבא שכלול בו, בסוף החזה ואינם מתפשטים יותר למטה הנה כ"ז הוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה כי נעשה עי"ז האימא לשורש הדינין, וכן הוא בזו"ן שהם החו"ג הכלליים דאצילות, ז"א חסד ונוק' גבורות, הנה מתפשט אור החסד שלו רק עד היסוד ושם נשאר גנוז ונהיר לנוק' רק דרך דופני העטרה והוא בסוד סירס את הזכר ועי"ז נשארה היא רק גבורות לבד, והיא מתלבשת בבריאה, ועי"ז יצאו ממנה כל העולמות בי"ע בכל עביותם שהם.

והנה נמשך ענין גניזת האור שהוא סוד הסירוס, מלמעלה למעלה עד סוף כל האצילות כולו מכל זכר להנוק' שלו, כי אוירא ומ"ם שהם דו"ן ברישא דא"א הנה נפסק אור שאוירא ונגנז בקד"א ונעשה עי"ז המ"ם בסוד בוצד"ק, והב' מזלין עם או"א הכלולים בהם הנה נפסק המזל עליון והאבא, באמצע והיינו מתפשטים מהחזה ולמטה, וכן נפסק האור מהאימא ע"י הפרסא שבהאבא ונעשה עי"ז האימא לשורש הדינין וכן הוא עד"ז הנוק' בז"א כי התחלתה הוא מהפרסא ולמטה שבו, והיא עי"ז גבורות לבד, וכ"ז הוא מה שנוגע להתהוות עיקר עצמותם גופה של כל נוק' שנעשה עצמותה ע"י הפסק ועד"ז הוא אח"כ ג"כ בענין השפע שמקבלת ממנו ע"י הזווג, שגם נפסק השפע ממנה ע"י סוד סירוס כנז', והם הכל ענין אחד ר"ל ענין ההפסק וענין הסירוס הם הכל ענין אחד כי כ"ז הוא ענין גניזת האור העליון שנגנז ממנה והוא סוד הרג את הנקבה שלא ניתן לה מעצמות אור העליון מאומה והוא הוא ענין אור הראשון שנגנז,

ומזה שנקרא בשם אור הראשון מאחר שאמרנו שכן נתייסד גם מתחילה ענין גניזת האור גם למעלה למעלה שהוא גם בהעולמות דא"ס, בסוד עולם המלבוש כנ"ל וא"כ הרי לא נתגלה מעולם אך דע כי באמת הנה נתגלה האור הזה ג"כ ביום א' דמעשה בראשית בכל תוקפו ונעשה כל הבריאה כולו רק בעיקר האור עצמו אמנם היה כ"ז רק ביום ראשון לבד וכמו שבארנו בדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה ע"ש מס' ג' והלאה והיה גילויו אז בלא הפסק כלל ובלא סירוס כלל ע"ש שמבואר כי אח"כ היה בו כמה חלוקי מדרגות בענין גילויו מיום ראשון דמעשה בראשית עד החטא אבל נתגלה אז עכ"פ ולכן היה אז מצב מדרגת העולמות במעלה גבוה הרבה נורא מאד כנודע, וכן נתגלה אח"כ למשה רבע"ה ג"כ ובפרט במתן תורה, ע' זוה"ק בראשית ל"א ע"ב, ובדברינו בספר הדע"ה בכ"מ כי כל הנסים דיציאת מצרים ודור המדבר היה ג"כ בהגילוי דהאור הזה אלא שהיה בו כמה חלוקי מדרגות שונות אבל כבר נתגלה עכ"פ, וע' עוד דברינו בזה בספר הקדו"ש שער ו' פ' י' וי"א כי גם כל מציאת האבות וישראל וכן כל ברית אבות וישראל הוא ג"כ רק באור הזה, והרי נתגלה בראשונה וכן הוא עומד ומתקיים בהבריאה תמיד לעולם וכמ"ש בזוה"ק ריש פ' אמור ע"ש אלא שהוא בהעלם גדול,

אמנם שעיקר מה שנקרא בשם אור הראשון הוא באמת עוד יותר עמוק, והוא ע"פ דברינו כי כל העולמות כולם הנה נעשה כ"א ע"י ב' התפשטיות וב' הסתלקיות, והאור דההתפשטות הא' אשר לכל עולם הנה הוא מהעולם העליון שעליו אשר הוא בבחי' אור א"ס להתחתון והנה נתפשט הוא מתחילה במקום הראוי להתחתון כדי להעשות שורש נעלם אליו גם באור א"ס. שיהא מיוחד עמו תמיד, כי הוא המשפיע בו ומחייהו ומקיימו ומנהיגו לעולם וכן הוא המתקנו תמיד להעלותו לנסיק אליו, וכנודע כ"ז בדברינו והנה הוא לכל עולם האור הראשון שנגנז כי הרי התפשט בראשונה בההתפשטות הא' להיות שורש עליון לתיקונו ולתכליתו ואח"כ נסתלק ונגנז והוא ההסתלקות הא' ונשאר שם למעלה עד עת קץ תיקון תכלית האחרון שאז יתגלה כי אז יתייחד ההתפשטות הא' עם ההתפשטות הב' ויעשו לאחד ממש אבל עתה הרי הוא עלה ונסתלק ונעלם והוא האור הראשון שנגנז וכן כל פרטי גניזת האור בכל דו"ן ודו"ן שאמרנו לעיל שנשאר האור העליון גנוז למעלה ובסוד סירס את הזכר הנה הם כולם מהאור הכללי דההתפשטות הא', כי ממנו נמשכים כל אור שהוא תוספות ברכה ומעלה ושבת, להעולם בכלל וכן לכל פרצוף ופרצוף בפרט, הנה כולם נובעים ונמשכים מהאור הכללי דההתפשטות הא' אשר לאותו העולם, ולכן כל אור עליון הראוי לכל פרצו' אשר הוא נשאר גנוז למעלה ובסוד סירס את הזכר הנה הוא נקרא בשם אור הראשון משום שהוא מהאור ההתפשטות הראשון.

והרי נתייסד מהמאציל ית"ש הענין דאור הראשון שנגנז, הן בכלל וכן בפרט, כי בכלל כל עולם הרי אור הכללי אשר אליו הנה הוא עלה ונסתלק ונגנז, והוא כל האור דההתפשטות הא' אשר עלה ונסתלק בההסתלקות הא' ונשאר לעולם למעלה עד עת קץ תיקון תכלית האחרון, וכן בפרטות, הנה כל אור שיותר עליון

הראוי לכל פרצו' ונתגלה אליו בעת התיקון דמעשה בראשית, הנה הוא חזר ונסתלק ונגנז כנ"ל (וכמבואר בדברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה וע"ש עוד ענף ע"ו סי' ב' ובדברי הרב בשער הכוונות דרוש ב' דעמידה, בקונה הכל, דף ל"ב ע"א, ובמאמרי רשב"י דף ג' ע"ג ודף ד' ע"ג ודף ט' סע"ד, מדפוס"ח תרכ"ח, וע' עוד בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' ודרוש ח') והרי היה ענין אור הראשון שנגנז הן בכלל והן בפרט וע' עוד לקמן כלל ח"י ענ"ח סוף או"ג, והבן כל הדברים הללו אשר העלינו בכל אות זה, והתבונן בהם ויאירו עיניך בעסית"ש :

ז) ומעתה הנה נבוא לעיקר עומק הדברים אשר העלינו לעיל בתחילת אות ד' בענין אור א"ס ית"ש בבחי' המקיף והמוקף שהוא הקו דא"ס, מה שהוא נפסק באמצע ואינו מתפשט עד אור א"ס המקיף אשר לצד מטה, הנה עומק הענין בזה הוא ע"פ סוד כל דברינו הנ"ל, כי הרי כבר אמרנו לעיל כלל ב' כי אור א"ס המקיף והמוקף הנה הם בסוד הב' התפשטיות הא' והב' דאור א"ס, שהתפשט בהם מאמתתו הנעלמה להיות שורש השרשים לכלל העולמות כולם, והם ע"ד התפשטות א' וב' אשר לכל עולם ועולם שההתפשטות הא' הוא עלה ונסתלק, ונשאר הוא לעולם למעלה ובסוד הסתלקות הא', ואח"כ הנה חזר והתפשט ממנו אור ממועט ובבחי' אור קו דק והוא ההתפשטות הב', וממנו הוא עיקרו דכל עולם וכמו שבארנו בזה לעיל כלל ב' הדברים בביאור, וכנודע בדברינו בכל הספר הזה, וא"כ הרי מאחר שהעלינו לעיל בסמוך, כי ענין ההסתלקות הא', הנה הוא עצמו הענין דאור הראשון שנגנז, כי נתייסד מהמאציל ית"ש הענין דאור הראשון שנגנז בכל עולם ועולם, והוא הן בכלל והן בפרט, שהוא בכל פרצו' ופרצו' בכל דו"ן ודו"ן כי כ"ז הנה הוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה, כי ע"ז הנה נתמעט האור מכל עליון להתחתון, ונשתלמו העולמות והפרצופים ע"ז ממדרגה למדרגה בכל שיעור ריבוי המדרגות שרצה המאציל ית"ש בהם עד רדת להמציאות דהעוה"ז התחתון והנה נתבאר מדברינו לעיל, כי ענין גניזת האור הראשון שהוא ג"כ סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה הנה נתייסד על ג' בחי', אחד, כי עיקרו דכל זכר הנה הוא נפסק באמצע ואינו מתפשט למטה בכל הנוק' שלו שנית כי הנה נעשו גם הפסק להפסיק ביניהם שהוא מציאת הפרסא כי כל נוק' הנה היא למטה מהפרסא שבו והרי הם שני בחי' כי הרי מציאת כל נוק' הנה הוא מהנה"י של הזכר והרי נפסק עיקר אור הזכר באמצע כי הנה"י הרי הם רק לבר מגופא, וכן הרי נעשה גם הפרסא להפסיק ביניהם וכ"ז הנה הוא מה שנוגע לעיקר המציאות גופא דהנוק' שלישית הוא כי גם השפע אשר משפיע בה בעת הזווג הנה נשאר עיקר האור ביסוד שבו ונגנז שם ואינו משפיע להנוק' אלא הארה בעלמא דרך לדרי דופני העטרה כנ"ל והנה כ"ז הוא בפרטות כל דו"ן כי הנה נתייסד ענין אור הראשון שנגנז בכל דו"ן ודו"ן בכל זכר מהנוק' שלו ובסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה על ג' בחי' כי נתמעט אור הזכר ע"ז ונעשה הענין דסוד סירס את הזכר בג' מיעוטים וע"ז נעשה ממילא ג"כ הענין דהרג את הנקבה שאור החסד שלה הראוי לה לא ניתן בה עתה כלל, ואינה משפעת למטה אלא רק מהתמצית ההארה אשר מקבלת ממנו וכ"ז הוא בפרטות והנה כן הוא כ"ז עד"ז ג"כ בענין גניזת אור הראשון וסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר ישנו בכלל כל עולם ג"כ כנז', כי הנה ההתפשטות הראשון דא"ס אשר הוא עלה ונסתלק למעלה ונשאר שם לעולם הרי נגנז כל עיקר אור הראשון למעלה וכן נעשה ג"כ בחי' שפה ופרגוד שהוא בחי' מסך להפסיק בין אור העליון שנסתלק, וכמו שכתבנו בספר הקדו"ש שער הפונה קדים פ"ה ע"ש וכן בדברינו בחלק הביאורים במבו"ש ענ"ב אות כ"א, וכ"ז הרי הוא כמו שהוא בפרטות כל פרצוף, שנפסק פרסא להפסיק בין עיקר אור הזכר להנוק' שלו, שהוא ענין גניזת אור העליון אור הראשון שנגנז ונתעלם מלמטה ונעשה גניזתו בב' בחי', אחד מה שנפסק אור הזכר באמצע והרי נתרחק ועומד למעלה, שנית הפסק הפרסא שנעשה ביניהם, וכן הנה היה כאן ג"כ גם המיעוט דבחי' השלישית הנ"ל שהוא ענין מיעוט השפע אשר בסוד סירס את הזכר והוא מה שההתפשטות הב' שהוא הקו דא"ס אשר מתפשט בהחלל, הנה אינו מתפשט בכל החלל כולו, אלא הוא נפסק באמצע ועיקר התפשטותו עתה הנה הוא רק עד החזה דא"ק שהיא למעלה מהפרסא דא"ק, ומפסיק הפרסא בינו לבין כל העולמות אבי"ע וכנ"ל כלל י"ב וכלל ה' ו' בביאור ובארוכה והרי מקבלים כל העולמות אבי"ע מהקו דא"ס אלא רק הארה בעלמא דרך מסך הפרסא שבא"ק, וכ"ז הנה הוא בסוד סירס את הזכר וכנ"ל והרי נעשה בכלל העולמות ג"כ ענין המיעוט בג' בחי' היינו ריחוק והפסק וקבלת השפע דרך מסך,

אמנם הוא כי הנה כל האצילות כולו אשר עם הא"ק בבחי' כללות פרצו' אחד אלא שמטבורו ולמעלה הוא נקרא בשם א"ק ומטבורו ולמטה הוא נקרא בשם אצילות אבל הם רק כללות פרצו' אחד וכנודע בדברינו, ולכן הנה הגם שמפסיק הפרסא בין עיקר הא"ק שהוא מאיר בגילוי אור הקו דא"ס, לבין האצילות, עכ"ז הנה מקבל האצילות באמת אורות רבים גם מאור הקו שבפנימיותו ג"כ והוא ע"י אורות האח"פ שהוא העקודים המקיף על האצילות וכנודע ועוד כמה אורות רבים כמ"ש בדברינו במבו' ול"מ פ"ה אות י"ח ע"ש.

אמנם העולמות בי"ע שהם מהמלכות דאצילות כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ב א' כ"ט ב' והם כולם בבחי' נוקבא כמ"ש בזוה"ק פ' ויחי רמ"ו רע"ב הנה בהם נתעלם אור הקו דא"ס לגמרי ע"י המסך אשר בין אצילות לבריאה כנודע, ונתחשכו, ויצאו הם ע"ז גם ממדרגת אלהות כלל כי כל העולמות בי"ע הרי הם כולם רק נבראים נולדים נעשים ואינם אלהות כלל כנודע והם נתחשכו ונתעבו והנה החשכת והעביית שנעשה בהם הנה הוא בסוד הרג את הנקבה כי כולם עלמין דנוקבא כנז' ונמצא כי ענין הפסק הגילוי העיקרי דהקו דא"ס ית"ש מה שנפסק מאצילות ע"י הפרסא דא"ק כנ"ל, הנה הוא בסוד סירס את הזכר וההפסק דמדרגת אלהות אשר נפסק מתחת אצילות ולמטה ונעלם אור אלהותו ית"ש מתחת האצילות ונעשה שם ע"ז כל החשכת והעביית דהבי"ע הנה הוא בסוד את הנקבה.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי עומק הענין מה שהקו דאור א"ס ית"ש הוא נפסק באמצע ואינו מתפשט בהחלל דהצמצום מצד אל צד הנה הוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה, כי הנה הקו והצמצום הנה בסוד דו"ן, והפסקתו באמצע, הוא בסוד סירס את הזכר, והסתלקות האור אשר מהחלל דהצמצום אשר למטה ונשאר הצמצום שם ריקן מהאור לגמרי הנה הוא בסוד הרג את הנקבה, כי רק ע"ז הנה נעשה האפשרית להוציא ולהמציא את כל המציאות כולו בכל עביותו שהוא עתה,

אמנם כי הנה במה שכתבנו לעיל כלל ב' שענ"א כי אור א"ס המקיף והמוקף הנה הם בסוד הנחש בריח והנחש עקלתון, והם סוד שורש השרשים הנעלם דבחי' דו"ן העיקריים, הנה הוא הענין עוד יותר עמוק, והוא מה שאמר האריז"ל במבו"ש ענ"ב כי מא"ס המקיף לא נמשך עתה אור אלא רק בבחי' הארה ממועט לבד, ע"ש ענ"ג והרי נתצמצם אור המקיף שלא להשפיע ממנו עתה מעיקר אורו מאומה, והנה כ"ז הוא בסוד הרג את הנקבה, ומה שאור הקו, שהוא אור א"ס המוקף הוא נפסק באמצע הנה הוא בסוד סירס את הזכר.

והענין בביאור הוא כי הרי אמרנו לעיל אות ו' כי החילוק שבין סירוס להריגה הוא כי הסירוס הוא רק על עיקר רוממות מעלה אורו הגדול שהוא נשאר נעלם לגמרי ועכ"ז הנה משפיע הוא תמיד עכ"פ מעין תולדות אורו העיקרי והוא החסד שמנהיג את כל הדורות וזן בחסדו כל בשר מקרני ראמים עד ביצי כנים, אבל ענין הריגה הוא שלא ניתן בה אור החסד שלה כלל, והיא רק גבורות לבד וכל החסד שמשפיע הוא רק מה שמקבלת ממנו מאחר הסירוס הנז' אבל היא מעצמה אין לה אור החסד כלל, והוא מה שנודע דלית לה מגרמה כלום והיא אספקלריא דלא נהרא, כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"ג ב' וכן הוא כ"ז בענינינו, כי הקו דא"ס

דא"ס אשר הוא נפסק באמצע ואמרנו שהוא בסוד סירס וכנ"ל, עכ"ז הרי משפיע הוא הרבה כי הרי ממנו הוא מציאות הא"ק והאצילות וכל העולמות כולם וכן כל קיומם והנהגתם תמיד, כמ"ש הרב בעגו"י ענף ב' ג' וכנודע, משא"כ אור המקיף אשר הוא אינו משפיע עתה אור ממש מאומה, והוא בסוד הרג את הנקבה כנ"ל, הנה כל גילויו ופעולתו עתה הנה הוא רק בהצמצום לבד שבו, כי הצמצום הוא בו עצמו וממנו עצמו והוא החלל והאויר שבו הנושא בתוכו את כל העולמות כולם, שנעשו משפעת הקו, ע' לעיל כלל י' וי"א. והצמצום הנה הוא בחי' גבורות לבד כנודע ואין לנו עתה גילוי אחר מבחי' א"ס המקיף אלא רק הצמצום שבו כי אינו משפיע עתה האור המקיף, אור ושפע ממש מאומה והנה כ"ז הוא בסוד הרג את הנקבה כנ"ל, כי כל אור ושפעה חסד שמקבל הצמצום הנה הוא עתה ג"כ רק דרך הקו לבד כנודע כ"ז, והרי לנו כי כ"ז הנה הוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה והוא בסוד אור א"ס המקיף והמוקף מה שמאור א"ס שמקיף אין לנו עתה שום גילוי ממנו אלא רק הצמצום שבו לבד ואור א"ס המוקף הוא נפסק באמצע כי הם בסוד שורש השרשים הנעלם לבחי' דו"ן, סוד נחש בריח ונחש עקלתון, וככל מה שאמרנו, והבן הדברים וה"י יכפר.

והגם כי הרי מציאת הנחש בריח והנחש עקלתון אשר באורייתא דא"א הנה עובר הנחש בריח בהנחש עקלתון כולו מעבר אל עבר, אך כבר אמרנו לעיל אות ד' ואות ו' כי הבריח והעקלתון אשר בהאורייתא דא"א הנה הם אינם בסוד דו"ן העיקריים אלא הם רק בסוד דו"ן שבכל פרצוף גופה, והדו"ן שבכל פרצו' עצמו הנה הם מתקיימים באמת בשוה אלא שהזכר הוא לעולם יותר נעלם, ולא עוד כי ענין הבריח והעקלתון אשר הן בהאורייתא וכן בהנימין שגם הם באמת רק בסוד יסוד ועטרה, ר"ל חלק היסוד שבתוך העטרה המקיפו, וזהו מה שהבריח הוא בתוך כל העקלתון, אבל בחי' דו"ן העיקריים הנה נפסק לעולם עיקר אור הזכר באמצע, ועי"ז הנה אין בהנוק' אלא גבורות לבד, כי הוא בסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר נעשה הענין הזה עתה בכל דו"ן ודו"ן וכנ"ל בארוכה וכן סוף הענין הזה גם למעלה למעלה אלא שאם הוא בהעלם גדול נורא מאד וכנ"ל, ודי בזה וה"י יכפר:

[ח] **ואחר** כ"ז הרי דעת לנבון נקל כי כל הענינים הללו דסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר נתייסד עתה בכל דו"ן ודו"ן והוא מסוד שורש השרשים אשר למעלה למעלה כנ"ל. הנה כ"ז הוא רק לצורך שעה בלבד והיינו לצורך תולאות כל הבריאה אשר ראה רצונו ית"ש להמציאם בתחילה על יד המיעוט היותר אפשרי ובכח הקלקול והחסרון שנתייסד בהם אשר כ"ז הוא משום יסוד הבחירה אשר שולט בהבריאה בכל משך אותו הזמן דהעוה"ז של עתה עד עת תיקון האחרון אבל כאשר יגיע עת התיקון להשלים את כל החסרונות והמיעוטים ולהסיר את כל המסכים להאיר את כל המציאות באור פני מלך חיים ית"ש הרי יפתחו אז כל שערי אורה אשר מלמעלה למעלה לזכך את כל המציאות ולהחזירה לסוד האחדות הנעלם והנה יעשה כ"ז ע"י שיתוקן מתחילה כל המיעוטים אשר בסוד סירס את הזכר וכל החסרונות אשר בסוד הרג את הנקבה ויתגלו שניהם בכל תוקף אורם בזוהר אור הגנוז ברוב עוז והדר עד אין קץ,

והענין הוא כי הנה הרב אמר בעגו"י ענ"ב בסיבת הטעם מה שנפסק הקו באמצע ואינו מגיע לאור א"ס המקיף אשר למטה כי באם שהיה מגיע עד למטה והיה מאיר בו א"ס דרך ב' הקצוות הרי היה ב' הקצוות בבחי' ראשים שוים זה לזה, ולא היה אז בחי' מעלה ומטה כלל כי הרי היה חוזר לאור א"ס כבתחילה כן אמר הרב שם בסיבת טעם מה שנפסק הקו באמצע אמנם לעת תיקון האחרון דסוד האחדות הנעלם אשר יתוקן אז באמת כל המציאות כולו לחזור לאור א"ס הנה יתפשט אז הקו ויומשך עד למטה כולו ויגיע עד אור א"ס המקיף אשר למטה ויוצא מא"ס ויחזור לא"ס ויאירו אז כל הגילוים כולם אשר מעת מעשה בראשית עד אז רק בבחי' אור א"ס והוא התיקון דסוד האחדות הנעלם העתיד אשר אמרנו בכמה מקומות מדברינו והוא ע"י שנתייחד בחי' אור א"ס המוקף שהוא הקו דאור א"ס לאור א"ס המקיף, מב' הצדדים ויתוקן אז עי"ז כל המציאות כולו בהתיקון דסוד האחדות הנעלם שיאירו כולם באור דא"ס אמנם גם כל התיקון הזה מה שיתפשט הקו דא"ס ית"ש עד למטה כולו הנה הוא לדברינו הנ"ל ג"כ רק בחי' התיקון אשר מסוד סירס את הזכר.

אמנם הוא כי הנה יתוקן אז באמת ג"כ גם התיקון השני אשר מסוד הרג את הנקבה והוא באמת התיקון היותר גדול והיותר אחרון אשר אין למעלה מזה והנה הוא מה שאמרנו לעיל אות ג' בסוד הכתוב ישעיה מ"א י"ח אפתח על שפיים נהרות ובתוך בקעות מעינות אשים מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים והיינו כי יזדכך השפה והפרגוד אשר ישנו מבפנים להחלל דהצמצום לעבר האור דא"ס כנודע הנה יזדכך הוא מבחי' מסך ופרגוד כלל ויחזור להאיר שם אור א"ס כבראשונה, כמו בהתפשטות הא' דאור א"ס אשר בארנו לעיל כלל ב' והרי יתבטל אז כל הצמצום מצמצומו ויאיר רק א"ס לבד גם בכל מקום דעולמות כולם ור"ל שיתעלה הכל להתייחד באור א"ס ית"ש אמנם יעשה כ"ז רק לאט לאט והוא מה שכתוב אפתח על שפיים נהרות כו' כי יזדכך הצמצום וכל כלל המציאות שבו רק לאט להט, כדי שיוכלו לקבל את האור הנורא להתייחד עמו ועל אותו העת הנה יסדו ואמרו ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא כי יהיה אז כל הגילוי רק אור המלכות דא"ס לבד,

והנה התחלה התיקונים הללו הוא מאלף הז' והלאה כי אז באלף הז' שהוא אחד חרוב הנה יתחיל התיקון דהמציאות להתייחד באור אלהות"ו ית"ש כי ע"י כל התיקונים דימות המשיח ותחיית המתים שיתבטל אז כל הרשעה כולה וכל הזוהמה כולה וכן יזדכך אח"כ כל החומרית והעביות דהגופות כולם ע"י הג' סעודות דלויתן וזיז שדי ובהמות בהררי אלף, הנה יזדככו ויתוקנו עי"ז שהיו ראוים להתייחד באור אלהות"ו ית"ש ויחזרו אז כולם לשרשן בקודש פנימה שהוא בהמלכות דאצילות והמלכות תעלה אז עמהם תיכף לשרשן בקודש הקדשים שהוא בבינה דאצילות [כי עצמות דהמלכות הוא מהכתר אנ"י ראשון ואנ"י אחרון אלא שנתצמצמה וירדה בסוף כ"ה והיא בסוף כל עליון להיות שורש לכל תחתון (כמו הכתר שהוא שורש כולם) ולכך היא העטרה בכ"א וכן היא העטרה הכללית דהו"ק ולכן אחר הששת אלפים שנה שהוא גמר שליטת הו"ק הנה היא חוזרת לאימא בעטרה דאימא, כמ"ש הספד"צ בסופו, קרן ביובלא אתעטר עטירתא באימא, ותעלה היא עם כל המציאות כולו שהיא שרשם, בבטן אימא ביסוד שבה והוא אחד חרוב שהם כולם בעיבור במעי הבינה ומתתקנים שם להיחוד דאלהו"ת כמו האצילות של עתה,

והוא עומק התיקון דסוד הכלילות שאמרנו לעיל כלל ט"ו ענ"ד ובכ"מ כי יוכללו כולם באחד להתייחד באור אלהות"ו ית"ש, והוא הכנה והתחלה להתיקון דסוד האחדות הנעלם ויתחיל מאלף הז' ויומשך לאט לאט עד סוף אלף העשירי כי התיקון דימות המשיח הוא הכנה והתחלה להתיקון העיקרי דסוד הכלילות שהוא באלף הז' ומאז והלאה הוא הכנה והתחלה להתיקון דסוד האחדות הנעלם אשר מסוף אלף העשירי ולהלאה אך עיקר התחלה הוא יהיה מאלף הח' שהוא שליטת החכמה כי בהחכמה הוא ההתחלה הגילוי דאור א"ס כמ"ש בסוף שער השמות ובכ"מ (וע' בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ד ס"י ז' וע"ש עוד מה שנוגע לענינינו בדרוש ג' ענף ז') כי באלף הז' שהוא שליטת הבינה אשר אז תעלה המלכות עם כל צבאיה בהבינה והוא יחוד שכינתא תתאה בעילאה הנה אז יתעלה כל המציאות כולו למדרגת הבינה ואלף הח' שהוא שליטת החכמה הנה יתעלה אז כל המציאות כולו למדרגת החכמה ואלף הט' הנה יתגלה אז כל זוהרי תוקף אור דהי"ג תיקוני דיקנא שהם הדעת עלאה הדעת הכללי דאצילות וישמש כל אלף הט' בשליטת הדעת שהוא אור המקיף לכל האצילות ע' לעיל כלל ח' ענ"א ויתעלה אז כל המציאות כולו למדרגת תוקף

אור העליון הנורא הזה, שהוא הדעת עלאה הכללי דאצילות, שהוא המזלין וכללות כל הי"ג ת"ד, והוא השני במעלה לא"א עצמו, ובאלף העשירי שהוא שליטת הא"א עצמו, הנה יתעלה אז המציאות כולו למדרגת א"א,

והנה בכל עליית מדרגה ומדרגה הנה יתוקן הענין דסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר היה בה, וכנ"ל אות ו' ז' כי הענין דסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה הוא נתייסד בכל המדרגות כולם מלעילא לעילא עד סוף כל האצילות הן בכלל והן בפרט, אך לעתיד שהוא כאשר יגיע עת התיקון, הנה בכל עלייה ועלייה הנה יתוקן הענין דסירס את הזכר והרג את הנקבה אשר באותה המדרגה כי בימות המשיח שהוא עת שליטת דמלך הדר, עטרת היסוד שאז יתגלה חסד בפום אמה כנודע בספד"צ פ"א, הנה אז יתוקן הענין דסירס את הזכר והרג את הנקבה אשר בהזו"ן דאצילות והוא מ"ש הספד"צ שם חד לאלף יומין זעירין אתגלייא, ע"ש בהגר"א וכן בדבריו שם דה"מ מלך השמיני הדר. וכן ממילא הוא שיתוקן אז ג"כ ענין גניזת אור הראשון אשר הוא גם ביסוד דהנוק', שאמרנו לעיל אות ו. ע"ש שע"ז הנה יצאו כל המציאות הבי"ע בכל עביותם שהם עתה, אבל בימות המשיח כאשר יתגלה החסד בפום אמה דז"א הנה יתגלה אז החסד בפומא דהיסוד שלה ג"כ (ע' שעה"כ דף ק"א ע"ג ודף ק"ו ע"ב וכן בהגר"א ספד"צ פ"ג דה"מ וי"ה) ועי"ז יתוקן ויזדכך בימות המשיח כל העביות דהבי"ע וכסוד מ"ש ישעי"ה נ"א כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה כו', ושם ס"ה כי הנני בורא שמים חדשים וארץ חדשה כו' ולמ"ש בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב ע"ש מסי' ז' והלאה וכן שם דרוש ג' ענ"ה, וכ"ז יהיה ע"י החסד שיתגלה אז גם בפומא דהיסוד דהנוק' שהוא ג"כ מכלל האור הראשון שנגנז כנ"ל אות ו'.

ודע עוד כי מה שאמרנו לעיל אות ו' שגניזת אור הראשון אשר היה ביסוד דהנוק' דאצילות ואמרנו שם כי זהו הכוונה ג"כ מ"ש במדרש שמות רבה ר"פ ל"ה שהאור הראשון נגנז בגן עדן, כי היסוד דהנוק' דאצילות הוא נקרא ג"ע, הנה האמת כדיוק הוא, כי כוונת המדרש הוא גם על הג"ע התחתון ממש, כי הג"ע התחתון הוא האצילות דהעשיה ור"ל ג"כ על היסוד דהמלכות דעשיה, כמ"ש הרב בשעה"כ דף כ"ד ע"ב והוא ע"פ דברינו לעיל אות ו' כי ענין גניזת האור הנה היה הן בכללות והן בפרטות, כי כל מה שקיבל כל פרצוף התחתון מהעליון שעליו, הנה לא השפיע הוא לפרצוף אשר למטה הימנו אלא ג"כ רק תמונת הארה מהאור העיקרי שבו, כי הוא נשאר בו גופה ביסוד שבו ונגנז שם. והנה עד"ז הוא גם במלכות דעשיה כי גם מה שמקבלת מז"א דעשיה (אחר שנגנז גם בו והיא מקבלת תמונת הארה ממנו) דרך דופני העטרה שבו וכנ"ל בדברינו הנה נשאר עיקר אותו האור בה עצמה ונגנז ביסוד שבה והוא גניזת האור שבגן עדן שאמר המדרש והוא העונג הצדיקים שבגן עדן כי הם מתענגים באותו האור הגנוז שם כי הוא נשאר שם והוא גניז וטמיר מכל העוה"ז כולו ולכך עומד העוה"ז כולו עתה תמיד בדינים קשים כי אין להגבורות שבה במה להמתק, וכמ"ש האריז"ל במאמרי רשב"י דף ד' ע"ג ע"ש וכ"ז הוא עד ימות המשיח כי אז הנה יתגלה חסד בפומא דאמה דז"א וכן בפומא דהיסוד דהנוק' וכנ"ל והוא הגילוי דאור הגנוז שיתגלה לעתיד לבא ויתהפכו עי"ז כל הגבורות שבה לשלהובין דרחימו והוא מ"ש במדרש הנעלם פ' תולדות קל"ה רע"א עתיד הקב"ה לשמוח באותו זמן עם הצדיקים ולהשרות שכינתו עמהם. ויהנו מזיו השכינה והכל ישמחו באותה שמחה ישמח ה' במעשיו וכן נגילה ונשמחה בך והוא תקותינו אשר לימות המשיח יהי רצון שנהיה גם אנחנו מהזוכים.

[ט] **ונחזור** להענין כי בכל עלייה ועלייה אשר מימות המשיח והלאה הנה יתוקן הענין דסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר באותו העלייה. כי בימות המשיח עצמן שהוא בסוף אלף הששי שהוא עדיין בשליטת הזו"ן הנה יתוקן אז כל ענין דסירס את הזכר והרג את הנקבה אשר מהזו"ן דאצילות ולמטה, שהוא בכל זו"ן דאבי"ע והוא החסד שיתגלה בפומא דאמה הן בז"א והן בהנוק' שבכל עולם ועולם מהד' עולמות אבי"ע והם כל העונג והעינוגים דכל היעודים דימות המשיח אשר בארנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ע"ש ענ"ז וענף י"ב באריכות, ובאלף הז' שהוא שליטת הבינה הנה יתוקן אז סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר בישראל סבא ותבונה, והנה יושלם אז התבונה במוחין פנימים ותעלה עד הבינה ויהיה הו' שבאות ה' ראשונה אשר הוא עתה ו' קטיעה בלתי ראש. הנה יהיה אז ו' שלם עם ראש ע' זוגים פ"ד. וכן יושלם ג"כ הו' שבה' שניה ע"י שתעלה אז באימה כנ"ל ויעלו אז הז"ן ברזא דיהו"ה שאמר בזוה"ק ויקהל רע"ז ב'. ע' דברינו בדרוש ספיקות עגולים ויושר סי' ב' אות ח' הנדפס בסוף ספר הדע"ה ע"ש. וכ"ז הוא מענין התיקון דסוד סירס הזכר והרג את הנקבה אשר הוא עתה גם ביש"ס ותבונה שיתוקן כ"ז באלף הז' שהוא עת שליטת הבינה.

והאמת הוא כי מימות המשיח והלאה הנה יתחיל אז עוד ענין תיקון נפלא ונורא והוא בענין השתוות כל האורות הפרצופיים דמ"ה וב"ן כי עתה הרי אינם משתווים יחד בשום פרצוף בעתיק, לקח כל הכתר דמ"ה וה' ראשונות דכתר דב"ן וג"ר דחכמה דב"ן וד"ל דבינה דב"ן והכתרים דז"ת דב"ן וא"א לקח החכמה דמ"ה וה' תחתונות דכתר דב"ן ואבא לקח החצי בינה דמ"ה והז"ת דחכמה דב"ן ואימא לקח החצי שניה דבינה דמ"ה וו"ת דבינה דב"ן וז"א לקח הו"ק דמ"ה והו"ק דב"ן חוץ מהכתרים והנוק' לקח המלכות דמ"ה והמלכות דב"ן חוץ מן הכתר והרי אין משתווים המ"ה וב"ן בשום אחד מהם כי מן הראוי היה שעתיק וא"א שהם כללות הכתר ג"כ וז"ת יקחו שניהם כל הכתר דמ"ה וב"ן עתיק הג"ר שבכ"א וא"א הז"ת שבכ"א, ואבא יקח כל החכמה דמ"ה וכל החכמה דב"ן, ואימא כל הבינה דמ"ה וכל הבינה דב"ן, וז"א כל הו"ק דמ"ה וכל הו"ק דב"ן, והנוק' כל המלכות דמ"ה וכל המלכות דב"ן, אבל עתה הרי אינם משתווים המ"ה וב"ן בשום אחד מהם וכ"ז הוא מפני חסרון הבירור כמ"ש הרב בשביה"כ ספ"ו וכן באנ"כ ספ"א ולכן גם אלו שנתבררו לא עלו במקומם שראוי להם בהשם מ"ה ולא נשתוו יחד.

והנה כ"ז הוא ג"כ הענין דסוד חזרתן לשרשן באלף השביעי שהוא חזרת העולם לתוהו ובוהו, שאמרו בספד"צ פ"א וכן שם ספ"ה ובולא תייבין לאתדייהו כי יהיה חזרתם מדרגא לדרגא, עד הבינה דא"ק והוא ע"ד שאמר הרב בתיקון פ"א בענין עלייתם למ"ן, אשר לצורך התיקון דמעשה בראשית כן יהיה עד"ז ג"כ סדר עלייתן וחזרתם לשרשן אשר באלף השביעי לצורך התיקון הנצחי כי יעלו מדרגא לדרגא עד הבינה דא"ק ויתחדשו שם גם כל הפרצופי דאצילות בפנים חדשות כי ישתוו בכ"א המ"ה וב"ן כהראוי והוא עיקר הענין דחידוש העולם אשר אמרו רז"ל בסנהדרין צ"ב רע"ב שעתיד הקב"ה לחדש את עולמו וכן שם צ"ז ב' ואין הקב"ה מחדש את עולמו אלא לאחר שבעת אלפים שנה, כי יהיה החידוש לעולם האצילות ג"כ שיתחדשו אז כל הפרצופים כולם בהשתוות דמ"ה וב"ן ע"ד הנז' ויהיו כולם בפנים חדשות לגמרי והרי יהיה סוד עלייתן וחזרתן לשרשן אשר באלף השביעי לצורך חידוש האצילות ג"כ כי יהיה עלייתן מדרגא לדרגא עד שיעלה ויחזור כל האצי' בהבינה דא"ק וכמו בעת התיקון אשר לצורך מעשה בראשית וזהו שאמר הספד"צ בספ"ה ובולא תייבין לאתרייהו [ומ"ש שם פ"א שביעאה עלייהו דאתתקף בלחודי עומק, הכוונה הוא על הבינה דא"ק כי מדבר למטה ומרמז למעלה, ומ"ש הליבר יקים לון ברחמי עומק הכוונה הוא על עולם העקודים שהוא בחי' הי"ג ת"ד דא"ק ומ"ש וקמו כל איטן שתא עומק הכוונה הוא על כל האצילות בכלל שהוא בבחי' ו"ק להא"ק כמ"ש הרב הכלל בזה בסדר אצי' בקי' ספ"ג כי כל הה' פרצופים שבכל עולם הם בבחי' ו"ק לעולם העליון ודע כ"ז.

אמנם נראה כי הנה שעיקר תיקון ההשתוות דמ"ה וב"ן יחד אשר בכל הפרצופים כולם הנה יעשו ויתוקן רק ע"י חזרתן לשרשן באלף השביעי כנז' עכ"ז הנה בבחי' הארה ואור יומשך ויאר המ"ה להב"ן והב"ן להמ"ה כל חלק דהמ"ה עם החלק שכנגדו בהב"ן, ויאירו זה לזה בבחי' הראוי להשתוותם יחד גם בימות המשיח, כי כן מבואר בדברי הרב בשביה"כ ספ"ו כי התיקון דהשתוות המ"ה וב"ן יתחיל בביאת המשיח ע"ש אמנם התיקון העיקרי אשר בזה הנה פשוט הוא שזה אי אפשר אלא רק ע"י סוד עיבור ולידה

לידה, כי ע"י ההשתוות הרי יעשה שינוים גדולים גם בעיקר בנין ומציאות הפרצופים כמובן ממילא ובפרט א"א ואבא, הנה הם יעשו ע"י ההשתוות כנ"ל, בפנים חדשות לגמרי, וזה אי אפשר רק ע"י סוד עיבור ולידה והוא ע"י חזרתן לשרשן אשר באלף השביעי כנז'. והבן ודע כ"ז:

[יוד] **והנה** ע"י התיקון דהשתוות המ"ה וב"ן אשר יתוקן בזה כל פרצו' ופרצו', הנה יתוקן עי"ז ג"כ כל הענין דסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר ישנו עתה בכ"א כנ"ל בדברינו, כי הנה אמרנו לעיל אות ז'. שהענין דסוד סירס את הז' והרג את הנק' הוא נתייסד על ג' מיעוטים, האחד הוא מה שעיקר אור הזכר הוא נפסק באמצע ואינו מתפשט בכל משך הנוק' שלו, ב', מסך הפרסא המפסיק ביניהם, ג' הוא בהשפע שממשיך בה, כי נשאר עיקר האור גנוז ביסוד שלו ולא נמשך בה אלא הארה לבד דרך צדדי דופני העטרה והנה כל אלו הג' מיעוטים, הנה כולם הם בסיבת החסרון מה שלא נשתוו עתה המ"ה וב"ן בשוה פרצו' ופרצו' והוא באשר כי נודע הוא שעיקרו דהזכר הוא מהמ"ה ועיקרו דהנוק' הוא מהב"ן וכל התיקון דהב"ן הנה הוא מהמ"ה כי הוא תולדות אור הגנוז. עי' לעיל כלל ט"ו ענ"ז אות ה', ולכן כל זמן שלא נשתוו המ"ה וב"ן בכל פרצו'. הנה נתמעט אור הנוק' בכל הג' מיעוטים הנז' והנה תולה התיקון אשר בסוד סירס את הז' והרג את הנק', בהתיקון דהשתוות המ"ה וב"ן ולכן הוא כי מימות המשיח והלאה אשר אז יתחיל להאיר התיקון דהשתוות המ"ה וב"ן כנ"ל הנה יתחיל אז ג"כ התיקון אשר בסוד סירס את הזכר והרג את הנק' וכנ"ל אות ח'.

אמנם עיקר אלו ב' התיקונים הנה הם יתוקנו רק ע"י חזרתן לשרשן אשר באלף השביעי ואח"כ הנה יחזרו לצאת כ"א ואחד מתוקן לגמרי בחידוש העולם אשר אחר אלף השביעי כנ"ל, כי באלף הח'. שהוא זמן שליטת החכמה שהוא כללות אבא, או"א עלאין, ויתחדש אז כל בנייני ומציאותו בפנים חדשות כי יהיה הוא מהחכמה כולו דמ"ה ומהחכמה כולו דב"ן והרי ישתוו בו המ"ה וב"ן והנה יתוקן בו אז ג"כ כל הג' מיעוטים דסוד סירס את הז' והרג את הנק' והיינו כי יזדכך הפרסא שבו ויתבטל מבחי' מסך והפסק כלל [והוא בסוד אשר העלינו. בספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף י"ח כ'. כי לעת"ל הנה יתבטל כל צורך סוד אכילה דמלמטה למעלה וישתמשו כל העולמות אז רק בסוד האכילה אשר מלמעלה למטה ע"ש וא"כ הרי לא יהיה צורך אז לפרסא כלל ואדרבא הוא כי הפרסא שהוא ההפסק הוא אז הפסד וחסרון ולכן יתבטל אז כל בחי' מסך ופרסא, והבן הדברים מאד כי עמוקים הם] וכן יומשך ויתפשט אז עיקר האור דאבא עלאה ג"כ עד הטבור דא"א שהוא בכל משך אימא וכן גם בהשפע אשר ממנו לאימא הנה יהיה בגילוי החסד בפומא דאמה ויהיה כל זווגם בזווגא דלא פסיק גם בזווגא שלים תמיד ור"ל בבחי' הזווגא שלים אשר ברום מעלתם של אז ובזה ישתמשו העולמות כולם באלף הח' שהוא עת שליטת החכמה.

וכן הוא עד"ז אח"כ באלף הט' שהוא עת שליטת המזלין וכל הי"ג ת"ד שהם הדעת עלאה הכללי דאצילות כנ"ל כלל ח' ענ"א וישתמש כל אלף הט' בשליטת הדעת עלאה אשר הוא השני להכתר והוא למעלה מהחו"ב הכלליים דאצילות שהם או"א כי הוא מהדעת דרדל"א (כי הי"ג הוורתא והי"ג נימין והי"ג ת"ד שרשם הוא מחב"ד דרדל"א כנודע בדברינו) ויהיה כל אלף הט' עת שליטת הדעת. ר"ל הדעת עלאה הכללי.

והנה יתוקן אז בהם כל סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר ישנו עתה בהם ג"כ כנ"ל אות ז' ויתפשט מאז ולהלאה המזל עליון ג"כ עד טבורא דגופא שהוא גם בכל משך האימא כולה והנה תקבל אז האימא ג"כ את אור דהב' מזלין בגילוי גמור כמו אבא כי הנה אז יעמדו לעולם אבא עלאה עם יש"ס לחד וכן אימא עלאה עם תבונה לחד, והרי יתוקנו או"א הכלליים להיות בבחי' פרצוף אחד כי תתעלה אימא הכללית למדרגת אבא הכללי ויעשו שניהם לחד והרי תקבל אימא את אור הב' מזלין בהדיא כמו אבא כי הנה יעשו או"א הכלליים כאו"א עלאין, מעת אלף הח' ובאלף הט' הנה יתעלו הם עם כל המציאות כולו במדרגת אור המזלין וכל הי"ג ת"ד

והאמת והעיקר הוא כי מאחר שאמרנו כי מעת אלף הח' הנה יתעלה כל המציאות במעלת מדרגת או"א והרי יתעלה אז כל המציאות למעלה מטבורא דא"א ואין כוונתי על בחי' עליית מקום אלא הכוונה הוא על עליית מדרגה ומעלה כי הנה יתבטל מאז כל בחי' מסך ופרסא כנז' והרי יתעלה ממילא כל המציאות כולו בהעילוי אשר למעלה מהטבור כי יתעלו הנה"י בהעילוי דחג"ת (וא"כ הנה לא יהיה אז עוד ענין הפתיחות דלבר מגופא כלל כי לא יצומצם שם השפע מעתה מאומה (עי' הגר"א ספד"צ פ"ג ד"ה כתיב ויאמר והבן הדברים מאד ועי' לעיל כלל ח' ענ"ג) וכל העילוי הזה הנה הוא יתחיל מתחילת אלף הח' תיכף, כי אז הנה יתעלה כל המציאות כולו שהוא מהנה"י להעילוי דלמעלה מהטבור שהוא למדרגת או"א והוא ע"י זיכוך וביטול הפרסא כנז' אמנם עכ"ז הנה הוא עדיין רק בבחי' החג"ת לבד כי שם הוא המקום דאו"א. בחג"ת דא"א שהוא רק בחי' גופא דא"א, אבל באלף הט' יתעלו כולם אז בהעילוי דהמזלין וכל הי"ג ת"ד ואמרנו כי אז הנה יתפשט המזל עליון בכל שיעור המזל התחתון ויתפשטו שניהם בשיעור שוה וכנ"ל והנה יהיה התפשטותם אז באמת עד סוף כל המציאות כולו שהוא עד סוף כל העולמות כולם של עתה שהם ממדרגת הנהי"מ שהרי אמרנו שבאלף הח' הנה יתעלה מאז כל המציאות כולו בהעילוי דהחג"ת הכללים דא"א כי יתבטל אז כל הצמצום והעביות אשר בנה"י ויתעלה הכל בגילוי והאור דלמעלה מהטבור של עתה וכנ"ל בדברינו וא"כ הרי באלף הט' שהוא שליטת דזוהר אור המזלין אשר גילויים ואורם הוא בכל החג"ת דא"א הרי נמצא כי הם יתפשטו אז באמת עד סוף כל העולמות כולם כי הרי יתעלו אז כולם בהעילוי דהחג"ת.

וא"כ הרי נמצא כי מה שאמרנו כי יתפשט אז המזל עליון בכל השיעור דהמזל תחתון שהוא עד הטבור הנה באמת והעיקר הוא ביתפשטו שניהם אז עד סוף כל המציאות כולו, שהוא עד סוף כל העולמות כולם של עתה, ומה שאמרנו עד הטבור, הכוונה הוא רק על בחי' העילוי והמדרגה לבד

כו

אבני מלואים

והנה אנו רואין כי במשך זמן המציאות כולו הנה לא נמצא אלף מיוחד להמלכות כי הו' אלפים, הם הו"ק הג"ת נה"י ושמיש כ"א לאלף וכמ"ש בתז"ח דף פ"ט רע"ג וכן הוא בספד"צ פ"א שתא אלפי שנין תליין בשתא קדמאי ואלף הז' הוא בינה כנ"ל ואלף הח' הוא חכמה והט' הוא דעת והי' הוא כתר והרי אין אלף מיוחד להמלכות אלא שהדעת משלים במקומה שהוא אלף הט' כנז' אמנם בהימים, בהז' ימי שבוע הנה הששת ימי המעשה הם נגד הו"ק וכמ"ש בזוה"ק בראשית ל"א סע"א ויום שבת הוא נגד המלכות (עי' תיקונים תיקון ט' ותיקון מ"ח ורע"מ פנחס רמ"ג ב' ורנ"ז א') וכמ"ש הרב בשער המצוות פ' בהר וע' בהגר"א בספד"צ פ"א דה"מ שביעאה עלייהו, החילוק שבין שבת ליוה"כ ע"ש, ועכ"פ הוא כי בהז' ימי השבוע הנה ישנו יום מיוחד להמלכות ג"כ והוא יום השבת משא"כ במשך זמן המציאות אשר מן העולם ועד העולם שהם עשר אלפים שנה אשר הם הזמן דשליטת הי' ספי' הנה אין אלף מיוחד להמלכות כלל, אלא הדעת משלים לעשר שהוא אלף הט' כנז' וכן צריך ביאור עוד כי בהז' ימי השבוע עם שבת שהם הז"ת הנה הם מסודרים מלמעלה למטה מחסד עד המלכות כי יום א' הוא חסד יום ב' גבורה יום ג' ת"ת וכן כו' עד שבת שהוא המלכות (כמ"ש במאמרי רשב"י פ' ויקהל והוא מרע"מ פנחס רנ"ו ע"א וכן הוא בזוה"ק ח"א בהשמטות סי' כ"ד דף רנ"ז סע"ב ע"ש כל הענין (אלא ששם בסדר יסוד ומלכות קודם נצח הוד ומ"ל ת"ת יסוד ביום ג' ע"ש) וכן הששת אלפים שנה דזמן העוה"ז שהם מהו"ק כנ"ל הנה הם ג"כ ע"ס סדרם דמלמעלה למטה, כמ"ש בתז"ח דף מ"ט רע"ג כי אלף קדמאה שולטנותיה חסד באלף תניינא שולטנותיה גבורה וכן כו' ע"ש אבל מעת התחלת התיקון שהוא מאלף הז' והלאה הנה הם מסודרים מלמטה למעלה כי אלף הז' הוא שליטת הבינה ואלף הח' הוא שליטת החכמה ואלף הט' הוא דעת ר"ל הדעת עלאה אשר למעלה מחו"ב כנ"ל ואלף העשירי הוא כתר כנ"ל. והרי יהיה מסודר שליטתם אז ממטה למעלה.

אך

כי התפשטות המזלין הוא לעולם רק בהמדרגה והעילוי אשר מהטבור ולמעלה אמנם אז. הנה לא יהיה עוד באמת כל ענין הפחיתות דלמטה מהטבור כלל וכלל, כי יהיה למטה ג"כ בכל האור והעילוי אשר למעלה ולא יהיה עוד המדרגה דלמטה מהטבור כלל, וכל העילוי הזה הנה יהיה זה מכבר שהוא גם מהתחלת אלף הח' כי מאז הנה יתעלה כל המציאות במדרגת א"א שהוא בהעילוי דלמעלה מהטבור ולא יהיה מאז עוד בחי' למטה מהטבור כלל וא"כ הרי באלף הט' שיתפשט המזל עליון בכל השיעור דהמזל תתאין ויעלה ויתעלה כל המציאות במדרגתם ויוכלל כל המציאות בהמזלין הרי יהיה התפשטות המזלין עד סוף כל המציאות כולו שהוא עד סוף כל העולמות כולם של עתה כי הרי יהיו כולם מכבר שהוא גם מתחילת אלף הח' בכל העילוי דמהטבור ולמעלה אלא שאז באלף הח' יהיו במדרגת א"א אך באלף הט' הנה יתעלו גם בהמזלין עצמן אבל עכ"פ הוא כי יהיה אז התפשטות המזלין, עד סוף כל העולמות כולם של עתה כי יהיה אז כל המקום כולו דכל העולמות כולם בהעילוי אשר מהטבור ולמעלה מכבר שהוא מהתחלת אלף הח' וכנז' ודי בזה.

ומעתה נבאר ע"ד כל הנ"ל את העילוים אשר באלף העשירי ג"כ שהוא עת עליית הא"א עצמו שהוא הכתר הכללי והענין הוא כי הנה הנה שאמרנו בכ"מ מדברינו כי עיקר א"א הנזכר בכל מקום הנה הוא המ"ס רישא תליתאה, כי הב' רישין העליונים הם הא"פ ואין והם למעלה מהכתר כי הקד"א מפסיק ביניהם אמנם כ"ז הנה הוא רק עתה עד עת התיקון האחרון והוא כי הנה הפסק הקד"א אשר מפסיק בין אוירא למ"ס ולא נמשך להמ"ס אלא תמצית ההארה דרך הקד"א הנה כ"ז הוא ג"כ רק מעומק סוד סירס את הזכר ועי"ז הנה נשאר המ"ס בבחי' בוצד"ק שורש הגבורות שהוא ג"כ מעומק סוד, הרג את הנקבה, ועי' כ"ז הנה נתעלמו ג"כ כל אורות החוורתא והנימין וכן הב"ע נהורין והי"ג ת"ד, הנה נתעלמו הם כולם עתה ג"כ, כי החוורתא הנה כל גילויים עתה הוא ע"י הנימין והנחש בריח שבהם הוא עתה אעבר וזעיר נטיל וגניז כמ"ש בספד"צ פ"א והרי אינו מתגלה הוא עצמו עתה כלל, וכן הנחש עקלתון הנה הוא גופא נשאר ג"כ עיקרו למעלה, והנימין הנה הם אינם מתגלים אלא בהי"ג ת"ד ורק דרך פתחי הראש והתי"ד הנה המזל עליון הוא אינו מתפשט עתה אלא עד החזה והב"ע נהורין הנה הש"ע דחכמה הם מאירין ואינם מתגלים עתה כלל, והש"ע דבינה המתגלין, הם מתמעטין למטה לק"ן וכ"ז הוא הכל מסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר בהרישין דא"א, וכן אשר גם למעלה וכנ"ל אות ו' ז' ע"ש.

אמנם כאשר יגיע אלף העשירי שהוא זמן עליית הכתר הנה אז יתוקן כל הנזכר והיינו כי יזדכך הקד"א מבחי' מסך ויוכלל עם האוירא לאחד, ולא יהיה אז הפסק כלל בין האוירא להמ"ס, עי' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ג' ד' ואז הנה יוכללו כל הג' רישין זב"ז ויהיו לאחד ממש ועי"ז הנה יתוקנו ממילא כל הצמצומים הנ"ל אשר החוורתא והנימין והב"ע נהורין ויאירו ויזהירו כולם בכל תוקף אורם למטה עד שיתעלה עי"ז כל המציאות כולו וכל העולמות כולם למדרגת א"א עצמו בכל כללות הג' רישין עד רדל"א ור"ל כי הנה יהיה אז א"א ורדל"א לאחד ויהיה התחלתו מרדל"א ולכ"ז הנה יתעלה אז כל המציאות כולו ג"כ ומשום שרדל"א הנה הוא, מבחי' מדרגת אור א"ב לכן אמר הברית מנוחה בהקדמה

כי

אך הענין בכ"ז הוא כי הנה האמת והעיקר הוא כי הנה כל שליטת הי"ק אשר בכללות שהם הששת אלפים שנה דהעוה"ז וכן אשר בפרטות שהם הז' ימי שבוע שהם מהז"ת כנ"ל וכן גם כל שליטת הג"ר אשר לעת"ל באלף הז' והח' והט' והי' שהם שליטת בינה חכמה דעת כתר כנ"ל הנה כולם הם באמת רק כללות גילוי אור המלכות לבד אשר היא נתגלה בכל אותן הגילוים כולם אשר מן העולם ועד העולם, ור"ל שהם כולם גילויי דהמלכות דא"ס אשר נתגלה בהם להיות סיבה ותכלית לכל המציאות דהעולמות כולם עי' לעיל כלל ט"ז ענף י"א והנה גילוי ית"ש אשר בבחי' סיבה הנה היה גילויו בדרך ירידה שהוא מלמעלה למטה מכתר עד המלכות ונעשה בהם ההשתלשלות דכל העולמות כולם במדרגה למטה ממדרגה עד המלכות דאצילות ובה ועל ידה הנה נברא ונוצר ונעשה כל העולמות הנפרדים שהם העולמות בי"ע והרי היה גילויו ית"ש אשר בבחי' ירידה שהוא מכתר עד המלכות בבחי' סיבה לכל המציאות אמנם כל אותן הגילוים כולם הנה עצמותם הוא באמת רק אחד שהוא אור המלכות דא"ס אלא שנתצמצמה וירדה מגילוי לגילוי והיה כל גילוי לפי צורך הסיבה שגזרה רצונו עלאה להיות סיבה אליו אמנם לבסוף הנה היה הצמצום האחרון שהוא הגילוי האחרון בבחי' סיבה כזו אשר הוא לגילוי כבוד מלכותו ית"ש לבד והוא גילויו ית"ש אשר בהמלכות דאצילות ששם נתגלה שהוא מלך עולם ועד והוא סיבת הכל עי' לעיל כלל ד' ענ"ג וכלל ו' ענ"ה וכן הוא עצמו ג"כ תכלית הכל, וכמו שבארנו בכמה מקומות שגילוי כבוד מלכותו יתברך הנה הוא עצמו תכלית כל התכליות והנה היה סוף כל הגילוים בהמלכות ע"ד שכתיב ישעיה מ"ד אני ראשון ואני אחרון אני ראשון בהמלכות דא"ס ואני אחרון בהמלכות דאצילות ולכן הנה ונתגלה בסוף כולם ג"כ בהמלכות להורות שהוא הוא ואין בלעדו ובכל הגילוים הנה הוא רק הוא עצמו וכנ"ל שעצמות כולם הוא אחד אלא שנתצמצם בכ"א להיות סיבה לכל הפעולות שרצה ממנו כנ"ל אמנם כ"ז הנה הוא רק בבחי' גילויו בהם אשר לצורך סיבה כי לזה הנה היה כל גילויו בדרך ירידה כנז' אבל מאחר שנסתיים ירידתו בכל פעולותיו שרצה בהם בכוונתו ית"ש בהסיבה הנה יחזור להאיר ולהתגלה בכל אותן הפעולות עצמן את כוונתו ית"ש בהם בהתכלית אמנם הנה גילויו בזה ר"ל בהתכלית הנה יהיה כל גילויו רק בדרך עליה שהוא מלמטה למעלה והיינו כי אותו אור העצמות שהוא דמלכות דא"ס אשר ירדה בתחילה ונתצמצמה מגילוי לגילוי מכתר עד המלכות ונעשה ע"ו ר"ל ע"י הירידה והצמצום לסיבה בכ"א לרוציא את פעולתו עד שנעשית בגילוי המלכות דאצילות לסיבה ג"כ לפעולות העולמות בי"ע שהם הנפרדים הנה תחזור אז להתגלה ולהתפשט מצמצומה שבכ"א לזכך את פעולתה שיצא ממנה עד שתהיה ראויה להתיחד עמה כל פעולה כמו שיצא ממנו וכן תתפשט ג"כ מצמצומה אשר ע"י ירידתה לעלות מגילוי לגילוי באותו הסדר עצמו שירדה מתחילה ותחזור עם כ"א ועם פעולת כ"א לעלות מעלה מעלה עד עצמותה העיקרית שהיא המלכות דא"ס ותתגלה בכולם ותתיחד עם כולם והוא התכלית כל התכליות אשר לכולם שהוא תכלית האחרון לכל העולמות כולם לאור באור א"ס ולהתיחד עמו כנודע בדברינו.

והנה גילוי פעולתו ית"ש אשר בהסיבה הנה היה בכ"א בהי"ק שבו ע"י המלכות שבו כי הפעולה דכ"א היא כהז"ת כי שם הוא הבנין וכלים ובהם הוא עיקר הגילוי כנודע וכן העולמות בי"ע הנה הם מהז"ת הכללים דאצילות כי הם מהמלכות ע"י יהודא בו"א כנודע אבל תיקונם ועילויים הנה הוא לעולם ע"י הג"ר וכנודע גם עתה תמיד בסוד הקטנות והגדלות וכן יהיה עד"ז לעת"ל בענין התיקון דלעתיד שהוא רק ע"י הג"ר הכללים והרי לנו כי הנה כל גילויו ית"ש אשר בסיבת כל המציאות שהוא בדרך ירידה הנה היה בהי"ק ע"י המלכות ולכן נסדרו הם ר"ל גילויים בזמן המציאות ג"כ רק מלמעלה למטה שהוא בדרך ירידה כי בכ"ז הנה ירדה כל המציאות כולה על תכלית ירידתה אשר גזרה רצונו עליה אבל כשיגיע עת התיקון שהוא באלף הז' והלאה והוא להתגלה בכל המציאות כולה באור כוונת התכלית שבה והוא נעשה ע"י סדר העליה שמלמטה למעלה הנה יסודר אז הזמן ג"כ שהוא עת הבאתם לתיקונם ולתכליתם ג"כ רק בסדר דרך עליה שהוא מלמטה למעלה והוא אלף הז' אשר ישמש אז שליטת הבינה, ואלף הח' שליטת החכמה ואלף הט' שליטת הדעת ור"ל הדעת עלאה אשר למעלה מהחו"ב כנ"ל ואלף הי' שליטת הכתר כי על ידיהם יתעלה כל המציאות כולו לאט לאט באופן שיוכלו לקבל ויחכמו ויעלו מעלה מעלה עד תשלום תכליתם האחרון שאין לו תכלית והוא לבא ולהתיחד באור א"ס עצמו ית"ש לעד.

אמנם הנה הענין מה שסידר המאציל ית"ש את אלו ב' הגילוים שהם גילוי ית"ש אשר בהסיבה וגילויו ית"ש אשר בהתכלית שהם בסדרים הפוכים זה מלמעלה למטה וזה מלמטה למעלה וכנז' הנה הענין הוא כי ע"ז הנה יעשה בכל המציאות כולו את הבאתם לאור התכלית הכל רק ע"י האדם עצמו והוא טובה גדולה וחסד גדול להאדם וכמו שבארנו בארוכה בזה בספר הדע"ה ח"ב וכן הוא קצת

בזה

כי באלף העשירי לא יוכל האדם לדעת מה שיהיה.

והנה עד כאן הוא מה שיגיע המציאות בעילוי היותר גדול לעת קץ תיקון האחרון שהוא בזמן סוף אלף העשירי והוא בהקלה העליון דהקומה הנבול' הכללית דעשר ספי' הכללים דאצילות שהוא ברדל"א דאצילות שהוא הקלה העליון דהכתר הכללי דאצילות וכנ' אמנם כ"ז הנה הוא באמת ג"כ הכל עדיין רק מכלל התיקון דסוד הכלילות אשר אמרנו לעיל כלל ט"ו ענ"י כי יוכללו כל העולמות כולם זב"ז ויעלו זב"ז כל תחתון למדרגת העליון ויעלו מעילוי לעילוי עד כללות כל הא"ל עם רדל"א שהוא הכתר הכללי דאצילות כנז' וכ"ז הוא הכל עדיין, בבחי' עת וזמן, שהוא עד סוף אלף העשירי כמו שאמרנו והוא סיום הקלה העליון דאצילות אמנם אח"כ הנה יתחיל הגילוי אור דתכלית תיקון האחרון שהוא התיקון דסוד האחדות, והוא בעולמות דא"ס ושם אין זמן כלל כי הוא למעלה מהזמן והוא התיקון הכללי והנה הוא העלייה והעילוי שיעלה המציאות כולו למעלה מהטבור דא"ק והוא בהאו"א דהא"ק ובעולם העקודים שהוא האורות דהאח"פ אשר הם בבחי' הי"ג תיקוני דיקנא דא"ק ושם יעלה ויתעלה כל המציאות כולו בהתיקון הכללי אמנם הכוונה הוא ג"כ ע"ד שאמרנו לעיל, בהתיקון דאלף הח' והט' שאין הכוונה על עליית מקום אלא על עליית מדרגה ומעלה כי הנה יזדכך הפרסא דא"ק ויתבטל מבחי' מסך כלל ויהיה אז כל הבחי' אשר למטה מהטבור בהעילוי אשר למעלה מהטבור ועי"ז הנה יתעלו כל העולמות כולם ג"כ אשר הם כולם למטה מהטבור דא"ק הנה יתעלו כולם בהעילוי דלמעלה מהטבור שבו כי לא יהיה אז הפסיקות דלבר מגופא ולמטה מהטבור כלל וכ"ז הוא בהתיקון הכללי אשר למעלה מהזמן שהוא אחר אלף העשירי שיתעלו אז כל העולמות כולם שמהאצילות ולמטה בהעולמות דא"ס והנה יתעלה אז כל המציאות כולו' בהעילוי דמדרגת העקודים שהוא מהעולמות דא"ס כנודע וכן יעלו ויתעלו עד"ז ג"כ עוד למעלה למעלה עד כללות הכתר דא"ק שהוא בחי' הג' רישין שבו ג"כ כנודע בדברינו.

והנה הכתר דא"ק הנה הוא מיוחד בהעילוי דהקו דא"ס והרי יעלה ויתעלה אז כל המציאות כולו בהעילוי דהקו דא"ס שהוא שרשם ומקורם הראשון והעליון אשר ממנו יצאו מאחר הצמצום ולמטה וכנודע שכל מציאת העולמות כולם הנה כל מציאותם וקיומם הוא עתה העיקר רק מהשפע דהקו אמנם הוא הרי כבר אמרנו לעיל אות ז' ח' כי הענין מה שנמשך עתה עיקר השפע רק מהקו ולא מא"ס המקיף וגם ישנו בחי' מסך ופרגוד להפסיק בין אור א"ס המקיף להצמצום ועי"ז הנה נשאר כל הצמצום לשורש הגבורות לבד כי גם אור הקו הוא אינו מתפשט בכל הצמצום כולו מקלה לקלה אלא שנפסק באמצע הנה כ"ז הוא הכל רק מעומק סוד השרשים לגניזת אור הראשון, ולסוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר נתייסד ענין הזה בכל המציאות כולו בכלל ובפרט משום צורך השתלשלות המדרגות וירידתם זה מזה אשר רצה רצונו ית"ש להמציא גם מדרגות רבות שהם בבחי' ירידה כ"כ עד גם מציאת העוה"ז אשר הוא מצד עצמו חסר מכל טוב וגם נעלם בו אור קדושתו ית"ש והוא תוהו ובוהו וחושך ועי"ז הנה נתייסד בו כח הבחירה עם השכר והעונש אשר רצה רצונו ית"ש להיות כ"ז גופא הסיבה לעיקר הכוונה התכליתית שכוון בזה בכל המציאות כולו כנודע בדברינו והנה נעשה כ"ז ע"י ההתלשלות דריבוי המדרגות וירידתם זה מזה וכל מזה ג"כ לעיל כלל ט' ע"ש וכן בספר הקדו"ש ודי בזה.

ומה שהערינו בענין המלכיות מה שלא נגדר אלף מיוחד לשליטת המלכות אלא שהדעת משלים לעשר ובפרט כי הרי בשליטת הספירות אשר בימי השבוע הנה ישנו יום מיוחד לשליטת המלכות ג"כ והוא יום השבת וביותר קשה כי הרי נודע הוא שיום השבת הנה הוא רמז ליום שכולו שבת וכמ"ש בגמרא דר"ה ל"א א' והוא אלף הז' כמ"ש בגמרא שם וא"כ הרי מאחר שיום השבת הוא שליטת המלכות הרי צריך שיהיה אלף מיוחד כנגדה ג"כ כמו שיש אלף מיוחד לכ"א מהו"ק השולטים בהו' ימי השבוע והם הששת אלפים שנה דהעוה"ז כן היה צריך שיהיה אלף הז' שהוא נגד יום השבת האלף המיוחד רק לשליטת המלכות והיה צריך שיהיה היום שכולו שבת ג"כ רק בשליטת המלכות וע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב סי' י' שאמרנו שם כי הו' ימי השבוע שהם מהו"ק חג"ת נה"י הנה הם ישמשו בהתיקון דימות המשיח באור קדושת הו' מועדים שהם פסח ראש השנה שבועות ראש חדש (דאקרי ג"כ מועד כמ"ש שבועות דף י') סוכות שמיני עצרת והוא היום שכולו טוב, שהוא בימות המשיח שהוא אור קדושת התיקון דהק"ו שהם השורש דהו' מועדים הנז' ויהיה בימות המשיח יום שכולו מועד אבל אלף הז' שהוא נגד יום השבת הנה יהיה הוא יום שכולו שבת שהוא קדושת אור המלכות וא"כ הרי צריך שיהיה כל אלף הז' רק לשליטת אור המלכות.

והנה בדברינו הללו יתבאר לנו דרך אגב ענין אחד והוא במה שתיקנו לנו הקדמונים בין סוף ברכת המזון לומר הרחמן הוא ינחילנו יום שכולו שבת וביו"ט הרחמן הוא ינחילנו יום שכולו טוב והרי צריך ביאור כי בעוה"ז הנה הוה שבת ויו"ט בשני זמנים מיוחדים וחלוק השבת ויו"ט בזמן מיוחד לכ"א אבל בהתיקון דלעתיד איזהו הזמן והיום שהוא כולו שבת ואיזהו היום שהוא כולו טוב וכן בעוה"ז הנה הוה כל יו"ט בזמן מיוחד אבל בהתיקון דלעתיד איזהו הזמן מיוחד אשר לכל יו"ט בפנ"ע וכן בעוה"ז הנה יש חילוק ג"כ בין שבת ליו"ט בענין הנאות ותענוגי בני אדם והוא במלאכת אוכל נפש שמותר ביו"ט וכן בשמחת החג המחויב ביו"ט כמ"ש בפסחים ק"ט א' אבל בתיקון דלעתיד איזה חילוק יהיה אז בין שבת ליו"ט בענין הנועם והעונג הנוגע להנאת האדם אך הענין בכ"ז הנה יובן לנו ויומתק לנו ע"פ כל דברינו הנז' כי הנה כל הששת אלפים שנה דזמן קיום העולם דהעוה"ז הנה יסודם הוא הששת ימי בראשית אשר הם מתגלגלים ג"כ בכל שבוע שהם מהו"ק הו' ספי' חג"ת נה"י שהם השולטים בכל הששת אלפים שנה ומהם הוא כל הנהגת דעוה"ז וכמ"ש בספד"צ פ"ה שתא אלפי שנין תליין בשתא קדמאי וכן ביאת המשיח עם כל היעודים דימות המשיח שהוא תחיית המתים והג' סעודות דסוד לויתן ובהמות בהררי אלף וזיז שדי יהיה הכל רק באותן הששת אלפים שנה עצמן באלף הששי בסופו וכמ"ש בספד"צ פ"א חד לאלף יומין זעירין אתגלייא ע"ש בהגר"א ובדברינו בזה בביאור וארוכה בספר הדע"ה ח"ב וכן בהספר שלפנינו בכמה מקומות ויומשכו ימות המשיח עד תשלום אלף הששי כי אח"כ הנה יתחיל כל התיקונים דהעוה"ב שהוא מאלף השביעי והלאה ונודע הוא מאמרם ז"ל ברכות ל"ד ב' כל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעוה"ב עין לא ראתה.

וכן בימות המשיח מאחר תחיית המתים והלאה הנה יתגלה מאז כל סוד טעמי תורה והמצוה ויאירו ויתגלו ויתקיימו אז כולם רק בסוד שכרן לבד שהוא בסוד הכוונה שבהם (וע"פ מה שאמרו שכר מצוה מצוה) ובסוד תכליתן שהוא באמת בלי תכלית כלל ועיקר אור תכליתן הוא יאר ויתגלה רק לעוה"ב אשר עליו נאמר עין לא ראתה כו' אמנם עיקר הגילוי אשר לימות המשיח משכרן דהמצות שהם עצמן כל היעודים דימות המשיח הנה הוא רק בסוד טעמן ושכרן דכל המועדים הנאמר בתורה שהם בפרטות ששה מועדים כנז' והם כולם מאור קדושתו הו' ספי' הג"ת נה"י אשר יאירו ויתגלו הם בימות המשיח שהוא הכל עדיין ג"כ רק משליטת הו"ק כי כל ימות המשיח הם כולם רק באלף הששי בסופו ויתגלה אז כל אור קדושת הו' ספי' הג"ת נה"י בכל תוקף אורם והוא אחר שיתוקנו בבירור כל הניצוצין אשר מהם והם עצמם ג"כ הששת ימי בראשית אשר יתחדשו בימות המשיח ויתגלו אז בכל נועם זיום ויזהירו ויאירו בכל קדושת אורם בכל משך זמן דימות המשיח ויתגלגלו ויאירו הם כולם בכל שבוע ושבוע כ"א ביומו יום א' חסד יום ב' גבורה יום ג' ת"ת יום ד' נצח יום ה' הוד יום ו' יסוד יום ז' מלכות שהיא כלל כולם (ועיקרה הוא על עולם הבא שהוא יום שכולו שבת כמו שיתבאר) והם עצמן אור קדושת כל המועדים שהם בפרטות ששה כי חסד הוא אור חג הפסח והוא יאיר ויתגלה ביום ראשון דכל שבוע וגבורה הוא אור קדושת רה"ש והוא יאיר ויתגלה ביום שני דכל שבוע ות"ת הוא אור קדושת חג השבועות והוא יאיר ויתגלה ביום ג' דכל שבוע ולכן הוא יום שנכפל בו כי טוב כי הוא זמן מתן תורתינו ונצח הוא אור קדושת ראש חודש שנקרא ג"כ מועד כנ"ל כי אחר שתתוקן כל פגימת הלבנה הנה יהיה ראש חודש מועד גמור כמו כל המועדים והיא תתגלה ותאיר ביום ד' דכל שבוע כי אז הרי נתלו המאורות ויהיה אז קדושת ראש חדש כמו

הירידה והפחיתות אשר בכל תחתון מהעליון אשר אמרנו בזה עצמו הנה הוא הסיבה להכוונה התכליתית כנז' הרי אמרנו ג"כ שכ"ז נעשה ע"י סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה שנתייסד בכל עליון כי ע"י"ז הנה נתמעט האור מכל עליון להתחתון במיעוט אחר מיעוט וע"י"ז נעשו כל הירידות כולם שהם עצמם הסיבה לכל תיקונם ועלייתם אשר בכוונתו התכליתית ית"ש וכנז' וא"כ הרי לעת קץ הימין שיושלם כל הסיבה בכל די הצורך להתכלית הרי יתוקן אז כל סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה אשר מכל עליון להתחתון ויחזרו להתעלה ולעלות מירידתם שבתחילה, ויעלו מעלה מעלה מעילוי לעילוי וכנ"ל בכל דברינו עד מקורם הראשון דעניינו שהוא בהקו דא"ס.

והנה אז יתוקן גם שם כל סוד סירס את הזכר והרג את הנקבה והיינו כי יתפשט הקו בהשלמות מקצה לקצה ולא יהיה אז בחי' מעלה ומטה כלל, והוא עילוי המציאות מירידתם שיתבטל כל בחי' ירידה כי לא יהיה אז בחי' מטה כלל כי הרי יהיה נמשך האור דא"ס דרך ב' הקצוות ויהיו שניהם בבחי' ראשים שוים זה לזה כמ"ש הרב בעגו' ע"ב והרי לא יהיה בחי' מעלה ומטה כלל והוא עילוי המציאות בעילוי באין למעלה מזה כי הרי יהיה גם כל העשיה בדרגא דכתר דא"ק עצמו ועוד יותר למעלה שהוא באור העיקרי דהקו עצמו אשר יהיה אז מיוחד באור א"ס המקיף מב' הקצוות כנז'.

אמנם הוא כי הנה אחר שיגיע העילוי דהמציאות כולו להעילוי הגדול הזה שהוא העילוי דאור הקו עצמו, והרי יגיע המציאות למקורו הראשון שיצא ממנו הנה אז יתעלה עוד לעלות גם להרצון עצמו אשר רצה. בכ"ז ור"ל להרצון הנעלם עצמו אשר

קדושת כל המועדים והוא אור קדושת דספי' נצח אשר התגלה ותאיר ביום ד' דכל שבוע ויום ה' דכל שבוע יאר אז בנועם קדושת דחג הסוכות שהוא קדושת אור דספי' הוד שהיא ענף הגבורה אשר רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה שלהובן דרחימו ולכן הוא זמן שמחתינו והוא מאור דספי' הוד שתתגלה ותאר אז בכל יום ה' ויום ו' דכל שבוע יאר בנועם זיו קדושת אור דשמיני עצרת שהוא רגל בפנ"ע כלל כל המועדים והוא מאור קדושת ספי' יסוד הנקרא כל כנודע והוא תתגלה ותאר אז ביום ו' דכל שבוע וכל זה הוא בימות המשיח שהם עדיין רק מקדושת אור דהו"ק, אחר שיתוקנו בבירור כל הניצוצין שלהם והם הו' ספי' הג"ת נה"י שיתגלו ויאירו בכל תוקף אור קדושתם באלף הששי בסופו שהוא בכל ימות המשיח ויתגלגלו ויאירו הם בכל שבוע כ"א ביומו בנועם זיו אור דקדושת הרגל הנמשך ממנו והם ג"כ ו' מועדים פרטיים שיתגלגלו הם אז ג"כ בכל שבוע כ"א ביומו והרי יהיו כל ימות המשיח יום שכולו טוב כי ישמשו ויתגלגלו אז בכל שבוע כל הו' מועדים כולם ולכן נקראו ימות המשיח בלשון רבים כי יתחלף אז בכל יום הנועם והעונג והזיו כל יום בפנים חדשות שהוא כל יום ברגל המיוחד אליו כנז'. וזהו מה שתקנו לומר ג"כ הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח ולכאורה היה ראוי ביותר לומר הנוסח לזמן המשיח או ליעודי המשיח ומה צריך להזכיר בזה ולרמז בזה על ריבוי הימים ועל חילוף הימים שמתחלף כל יום מזלתו אך הכוונה הוא כמו שאמרנו משום שיתחלף אז נועם קדושת כל יום בפנים חדשות בכל זיוו ואורו ומה שתיקנו לומר ינחילנו יום שכולו טוב ואח"כ עוד יזכנו לימות המשיח הרי לפי דברינו דבר אחד הוא אך הלשון ינחילנו הוראתו הוא על נחלה וירושה כי הוא לנו נחלה וירושה מבית אבות כי הרי אנו בטוחים על כל היעודים דימות המשיח בין שנהיה זכאים לזה או לאו ח"ו וכמ"ש אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או בדור כו' ומאחר שאנו בטוחים ע"ז בין כך ובין כך לכן אני מבקשים שנזכה על זה בימינו ובקרוב ואח"כ אנו אומרים עוד הרחמן הוא יזכנו והתפילה הוא שנזכה לזה גם בזכות זכות הברית וע"ד שאמרו. (כמדומה שהוא בתדב"א) חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי מ"ש ינחילנו יום שכולו טוב הכוונה על ימות המשיח שאז יהיה הזמן דיום שכולו טוב אבל יום שכולו שבת הוא רק לעוה"ב והם שני זמנים מיוחדים זה אחר זה כי היעודים דעוה"ב יתחיל רק מאלף השביעי והלאה וכמבואר בכל דברינו אשר לפנינו אמנם מ"ש יום שכולו ארוך יום שצדיקים יושבים כו' כו' הכוונה על יום השביעי עצמו כי הוא היום שאין בו לא יום ולא לילה, יום יודע לה' כו' והוא היום שכולו ארוך ועליו אמרו בסנהדרין צ"ב רע"ב אותן הימים שעתיד הקב"ה לחדש בהם את עולמו שנאמר ונשגב ה' לבדו ביום ההוא צדיקים מה הם עושין כו' ע"ש ומ"ש עוד יום שצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם כי הוא בחידושי העולם שאחר אלף השביעי והוא ע"פ מאמרם ז"ל ברכות דף י"ז א העוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא כו' כו' ע"ש ועכ"פ הרי נתבאר לנו כל מה שהערינו בזה כי גם מה שהערנו לעיל כי מה חילוק הוא בהתיקון העתיד בענין הנועם והעונג בין יום שכולו טוב לבין יום שכולו שבת הרי מאחר שאמרנו כי היום שכולו טוב הוא על ימות המשיח והיום שכולו שבת הוא על חיי העוה"ב הרי החילוק פשוט ע"פ מאמרם ז"ל ברכות ל"ד א' כל הנביאים כולן לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעוה"ב עין לא ראתה כו' והרי בזה מה שנתגלגלו לנו הדברים בזה בדרך אגב ומעתה נחזור לענינינו בענין אלף השביעי שהוא היום שכולו שבת והוא זמן שליטת הבינה אשר עליו נאמר ונשגב ה' לבדו ביום ההוא כמ"ש בספד"צ פ"א וכנודע והרי נמצא כי אין זמן לשליטת המלכות כלל וכ"ז צריך ביאור כנ"ז:

[יא] **אך** הענין בזה הוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו לעיל כי האמת הוא שבכל גילויו ית"ש אשר מן העולם ועד העולם הן המציאות ההאורות עצמן אשר מהתחלת הקו וצמצום עד סוף המלכות דאצילות בכל גילויה אשר בהעולמות בי"ע והן גילויו ית"ש אשר בהזמן דשליטת כל האורות הנז' שהם הו' אלפים שנה דהעוה"ז והד' אלפים אשר בהתיקון דלעתיד וכנ"ל הנה כולם הם באמת רק עצמות אור המלכות לבד, והוא המלכות דאור א"ס אשר נתגלה בכל אותן הגילוים לצורך הסיבה והתכלית דכל המציאות והעולמות כולם ולכן חוזר לבסוף ונתגלה בגילוי מלכות במכוון והוא באור המלכות דאצילות להורות שרק היא לבדו הוא מראש ועד סוף והוא אחד בכולם וכנ"ל שעצמותם הוא אחד ולכן אין אלף מיוחד לשליטת המלכות אחרי שכולם הם רק היא לבד שכולם הם רק גילויה ופעולותיה ושליטתה הוא מן העולם ועד העולם ששליטת הו"ק אשר בששת אלפים שנה דהעוה"ז וכל קדושת אור תיקונם אשר יתוקני וישלמו בהם בימות המשיח ע"י החסד דאתגלי בפומיה דאמה וכן כל שליטת הד' ראשונות כחב"ד אשר בהד' אלפים דהתיקון העתיד שהוא תשלום כוונתו ית"ש בתכלית כל המציאות הנה כ"ז הוא הכל רק מאור המלכות דא"ס אשר מאיר ומתגלה בכ"ז והרי עומד שליטת אור המלכות מן העולם ועד העולם.

אמנם מה שישנו זמן מיוחד לגילוי פרטית המלכות דאצילות בכל שבוע ושבוע והוא ביום השבת הנה כ"ז הוא רק אחר שנתצמצמה אור המלכות דא"ס עתה שהוא בכל זמן דהששת אלפים שנה דהעוה"ז וירדה ממדרגה למדרגה כנ"ל ועומד כל גילויה עתה רק בבחי' סיבה לכל השתלשלות המדרגות כולם, והרי נתעלה בכ"א עד שלא ניכר עצמותה כלל ומטעם זה הנה חוזרה ונתגלה לבסוף בבחי' מלכות שהוא המלכות דאצילות להורות שרק היא היא מעולם ועד עולם כנז' אבל הרי נתעלמה עכ"פ עד שלא ניכרה כלל וזהו הענין ג"כ מה שהמלכות הנה היא לית לה נהורא מדילה ולית לה עתה מגרמה כלום כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"ב ב' ושם רנ"ו ב' והוא משום כי הרי כל עיקרה הוא מעצמות המלכות דא"ס אשר נתצמצמה עתה רק להגילוים דהט' ספי' ונתלבשה בהם ואין לה עתה גילוי זולתם כלל ולכן המלכות אשר היא נתגלה בה בסוף האצילות היא עתה אספקלריא דלא נהרא כי הרי אור העצמית שבה הוא נעלם עתה מאד ואינה מאירה רק אלא ע"י הט' ספי' העליונים כי כל אור עצמותה העיקרי שהוא המלכות דא"ס אינה מתגלה עתה אלא רק בהם ועל ידיהם ולכך הוא עתה כל אור המלכות דאצילות רק מהם וע"פ גילויים אבל היא עצמה היא אספקלריא דלא נהרא אמנם באשר שכל מציאותה הנה הוא להורות שרק היא היא מעולם ועד עולם ותחזור להאיר לבסוף כי רק היא התכלית של כולם ואז יחזרו כל הט' ספי' העליונים ג"כ אליה שיאירו כולם באור המלכות דא"ס והוא לבדו ימלוך נורא ולכן הנה ניתן לה עתה ג"כ זמן מיוחד לשליטתה והוא יום השבת שהוא תכלית כל המעשים והוא רמז על שליטתה בתכלית הכל שאז יחזרו כולם לשליטתה לבד וכנ"ל שיום השבת

הוא

המשיך הקו ממנו להיות מקור להאצילות והוא אור א"ס המקיף אשר ממנו נמשך הקו, אמנם הוא הרי מה שהוא בבחי' אור א"ס המקיף הרי הוא רק עתה ר"ל מאחר הצמצום ולהלאה אבל קודם הצמצום הרי היה ההתפשטות דאור א"ס בכל מקום בהשואה אחת כנודע והנה אמרנו לעיל בדברינו כלל ב' כי הנה היה כ"ז ג"כ רק מכלל הגילוים שהוא הגילוי הראשון מאמיתתו הנעלמה ית"ש. אשר שם הוא אסור הדבור וההרהור בו ונשלל שם מכל מחשבת זולתו והנה היה גילויו הראשון משם בבחי' אור א"ס פשוט והוא אור א"ס אשר היה מתפשט בתחילה בהשואה אחת בכל מקום והיה התפשטותו בבחי' ההתפשטות הראשון לאור א"ס לכל העולמות כולם והוא גילוי הרצון אשר להם והוא בחי' רצון הנעלם אשר בעצמותו עצמו ית"ש. והוא שורש השרשים לכל האצילות כולו אשר הוא בא"ס עצמו ית"ש והוא שורשם העיקרי אשר עליו הם תלוים תמיד לעולם בכל מציאותם וקיומם והנהגתם תמיד בכלל ובפרט וכנ"ל כלל ב' כ"ז והנה כ"ז הוא עומד עתה ר"ל מאחר הצמצום ולהלאה בבחי' אור א"ס המקיף ושם הוא עומד הרצון הנעלם. ושורש הנעלם והעיקרי לכל מה שהיה והוה ויהיה אשר מעולם ועד עולם וכנז' והנה כאשר יגיע האצילות לעילויו היותר עליון שהוא לאור הקו עצמו דא"ס והוא עלייתו וכניסתו למקורו הראשון והעליון אשר יצא משם. הנה יתעלה ויעלה עוד להתייחד גם עם אותו הרצון הנעלם עצמו והיינו כי הנה יתבטל אז כל בחי' הצמצום ויחזור כולו לא"ס כמקדם ואז הנה יתעלה כל האצילות כולו להעילוי דהתפשטות הראשון דא"ס והוא הוא עליית כל האצילות לסוד האחדות הנעלם שהוא תכלית כל התכלית שאמרנו בכמה מקומות מדברינו והוא אחר שיתוקן כל הג' מיעוטים שבסוד שירס את הזכר והרג את הנקבה הנמשך ונעשה גם בהקו והצמצום אחר ההסתלקות הראשון דאור א"ס וכנ"ל אות ו' ז' ח' (ע' עליהם והבן כי הם עתיקים) והנה אז יוחזר ההתפשטות הראשון דאור א"ס כמקדם אמנם אז הנה יהיה כ"ז עוד ביותר עילוי לאין חקר. כי הרי בתחילה הנה היה כל ההתפשטות הזה רק לבחי' רצון ולשורש השרשים לבד ולא היה שום אצילות זולתו כלל אבל אחר תכלית כל התיקונים וכל העילוים אשר בכל הנ"ל הרי יהיה אז כל ההתפשטות הזה לגילת ורנן כבוד הלבנון הדר הכרמל והשרון (ישעיה ל"ה ב') ור"ל לכל האצילות דהעולמות כולם אשר האציל מאותו הרצון הנעלם שורש השרשים הנז' שיתעלה הכל באור ההתפשטות הנורא הזה

הוא רמז על יום שכולו שבת והרי נמצא כי מה שניתן להמלכות זמן מיוחד הוא רק עתה שהוא אחר שנתצמצמה המלכות דא"ס להיות כל גילויה עתה רק במדרגת המציאות דהט' ספי' העליונים וחם גם הם נצטמצמו ג"כ להיות כל גילוים עתה רק בהו"ק ובבחי' גילויים ושליטתם דהו"ק אשר בהששת אלפים שנה דהעוה"ז לכן ניתן עתה זמן מיוחד לשליטת המלכות דאצילות ג"כ והוא יום השבת להיות רמז גם עתה על תכלית כולם אשר בהמלכות דא"ס וכנז' משא"כ לעת"ל שהוא אחר שיתוקנו כל הו"ק בקדושת אור תיקונם אשר בימות המשיח ויתנוצץ אז אור המלכות דא"ס לצאת ולהתגלה ותתפשט מצמצומה ומהתלבשותה והעלמתה לאט לאט מעת התיקון דימות המשיח עד סוף אלף העשירי הנה לא ניתן אז אלף מיוחד לשליטת המלכות דאצילות אחרי שעיקרה היא מעצמות אור המלכות דא"ס עצמו אשר כל התיקונים אשר מעת ימות המשיח והלאה הם יסובבו כו"ם על גילויה ושליטתה שתתפשט בהם מגילוי לגילוי עד גילויה ושליטתה העיקרי שהוא לבדו ימלוך נורא וכנז' והרי יומשך מעת התיקון דימות המשיח והלאה הכל רק על שליטת המלכות דא"ס ולכן חלילה ליתן אז זמן מיוחד שהוא אלף מיוחד לשליטת המלכות כי הוא נראה ח"ו לקיצוץ ולפירוד ח"ו שמפרידה מעצמותה העיקרי שהוא המלכות דא"ס ית"ש לצאת בגילוי בפנ"ע ח"ו ולכן לא נמצא אז אלף מיוחד לשליטת המלכות דאצילות כי נמשך גילויה ושליטתה בשליטת המלכות דא"ס עצמו ית"ש ודי בזה.

ומה שהעירנו לעיל עוד בענין מה שניתן אז אלף מיוחד לשליטת הדעת והרי יתגלה אז הדעת ג"כ בגילוי ממש משא"כ עתה הנה הדעת נעלם תמיד וכמ"ש במוחין דצלם פ"ה ס' ד' ובכ"מ וכנודע הנה הענין הוא לכאורה פשוט כי מה שהדעת הוא עתה נעלם הוא משום המסכים ולבושים והוא רק אור הפנימי ואינו כדאי להעולם עתה להשתמש בו אבל לעת"ל שיתפשט קב"ה מכל כנויין ומרכבות דלתתא ויזדככו כל המסכים והלבושים וכמ"ש ישעיה ל' ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך וכן שם נ"ב כי עין בעין יראו בשוב ה' את ציון והרי יתגלה אז כל אור פנימי בגילוי ממש ג"כ ובפרט אחר שיגיע העת דאלף הט' שהוא למעלה משליטת החכמה הנה יאר ויתגלה אז כל האורות דהמזלין וכל הי"ג ת"ד בכל תוקף אורם והוא באלף הט' שהוא שליטת אור הדעת עלאה הנמשך מהמ"ס דא"א שהוא יאר וישלוט בעת אלף הט' ויתעלו אז כל העולמות במדרגתו וכנ"ל בדברינו והרי לנו כי מה שנתייחד אלף הט' לשליטת אור הדעת הגם שהדעת הוא נעלם כי כל מה שהוא נעלם הוא רק עתה ע"י שעומד עתה כל המציאות כולו במסכים ולבושים ואין גילוי עתה לאור הפנימי כלל אבל לעת"ל כשיזדככו כל המסכים הנה יתגלה אור הפנימי היטב ולכן יהיה אז אלף מיוחד לשליטת אור הדעת ג"כ והוא אלף הט' שאז יהיה שליטת אור המזלין והי"גת"ד שהם הדעת עלאה (ע' כללי הי"ג כלל ט"ז ונסירה ספ"ג ודרושי מ"ן ומ"ד דה"י ומאמרי רשב"י דף נ"א רי"ש ע"א) ובו יתגלה אז כל המציאות כולו כנ"ל.

אמנם הוא כי האמת והעיקר הוא כמו שהעליתי לעיל כלל, ה' ענף א' ב' כי עיקר המזלין וכלל כל הי"ג ת"ד הנה כל שימושם הוא לעולם רק לבחי' מקיפים ומה שנקראים בשם דעת שהוא לעולם רק אור דפנימי הנה הוא משום שכן הוא הסדר לעולם בכל המקיפים שמשלחים את אורם תמיד בפנימית כל פרצוף להתייחד עם אור הפנימי העקרי שבו כי המקיפים הנה מתחדש אורם תמיד מלמעלה וכן הם משלחים את אורם תמיד בפנימית כל פרצוף והרי מתחלפים ממקיפים לפנימים ומתחדשים באורות המקיפים חדשים תמיד וכן הוא כ"ז בענין המזלין עם או"א כי עיקר המזלין הנה הם אורות מקיפין ואו"א מתכסיין בהון כי המזלין הם חופפים עליהם ומשלחים את אורם בהם תמיד וע"ז הנה מקבל אבא את אור מוח הדעת שבו מהמזל עליון ואמא מקבלת את אור מוח הדעת שבא מהמזל תחתון ועל שם זה הנה נקראו המזלין בשם דעת כי מהם הוא הדעת דאו"א וכן הם נמשכים מהדעת דהדל"א והם מקיפים על או"א כבחי' ל' מ' דצלם והם והדעת המייחדים ר"ל כי מהם נמשכים אור הדעת הן לאבא והן לאימא ומתייחדים ע"י אותו אור הדעת הנמשך להם ובהם מאור המזלין ומשמש אור המזלין באו"א למציאות הדעת בג' בחי' פרטיות לאור הדעת לאבא עצמו ולאימא עצמה ולאור הדעת המייחדם אך עכ"פ הוא כי עיקר אור המזלין הנה הם אורות מקיפים והם בגילויים תמיד אלא שמשתמשים ג"כ לבחי' דעת לאו"א כנז' והוא מה שנודע כי המזלין עם או"א הם בבחי' החב"ד הכלליים דאצילות אבל עיקרם הם באמת רק אורות מקיפים והם בגילויים תמיד וא"כ הרי לעת"ל לעת קץ תיקון האחרון והוא אחר הזמן דאלף הז' והח' שהם שליטת אור הבינה ואור החכמה אחר שיתעלו גם הם עוד למעלה שהוא שליטת אור המזלין עצמן והוא כאשר יגיע אלף הט' הרי לא יהיה נצרך אז עוד להשימוש דאור הדעת באו"א מאחר שיתעלו אז כל או"א גופה לאור המזלין עצמן שהם אורות מקיפים וגלוים והוא אורם העיקרי עצמו שהוא עוד למעלה מבחי' הדעת ומה שאמרנו לעיל כי אלף הט' הוא לשליטת אור הדעת, עומק הכוונה הוא רק משום שהמזלין הנה הם מהדעת הדדל"א וכנ"ל אבל שימושם אשר מא"א ולמטה הנה הוא עיקרם רק לאורות מקיפים אלא שעתה הנה הם משמשים ג"כ לאור הדעת דאו"א וכנ"ל אך באלף הט' שיתעלו גם או"א לעיקר אור המזלין. גופה הנה ישמשו אז רק בבחי' המקיפים שבהם לבד שהוא למעלה במדרגה מכל האצילות אשר מתחת הרישין דא"א ולמטה ובהם הנה יעלה אז כל האצילות כולו וכל המציאות כולו.

והנה יצא לנו מזה ג"כ כי הנה ישתמש אז כל המציאות דכל העולמות הן בכלל והן בפרט הכל רק באורות המקיפים לבד כי עתה הנה משתמש כ"א ע"י שניהם ועיקר הוא האור הפנימי אבל מאלף הט' והלאה הנה יתחיל כל ההשתמשות רק באור המקיף וכן עד"ז הנה יתעלה המציאות כולו ממקיף למקיף עד האור דא"ס המקיף ויחזור כל המציאות כולו אליו עצמו ית"ש וכמו שמתבאר בפנים ודי בזה: (ע"כ אבני מלואים)

זהו בסוד ההתפשטות הראשון דאור א"ס הנ"ל כלל ב' ויעמדו כולם באור הנורא הזה בנועם זיו כבוד ה' הדר אלהינו שיתעלה כל המציאות עצמו אשר מעולם ועד עולם הנה יתעלה ג"כ לסוד האחדות הנורא הזה והרי יוצא אותו סוד האחדות שיצא מהעלם לגילוי כי יתגלה ויאיר לכל המציאות כולו שיתעלה בו והרי יוצא מהעלם לגילוי. והוא עילוי גדול מאד כי אור א"ס עצמו ית"ש הנעלם בתכלית ההעלם והוא עתה נעלם גם מא"ק הנה יתגלה ויאיר אז בכל גילויו המפואר והוא לבדו ימלוך נורא ור"ל שיהיה אז רק גילוי אחדותו לבד.

אמנם הנה הענין הזה איך שיהיה ומה שיהיה הוא באמת נעלם עתה גם מכל השכלים העליונים כולם כי הרי הוא עתה רק בבחי' א"ס המקיף אשר הוא למעלה ונעלם גם מקו וצמצום וכו' ולכן קראנו אותו בדברינו תמיד בשם סוד האחדות הנעלם כי הרי הוא עתה הנעלם מהכל אך בתכלית האחרון שיחזור ההתפשטות כמקדם הנה יתגלה מאד כי יהיה אז רק גילויו ואורו לבד וכל מה שלמטה יוכלל הכל בו והרי יאיר ויתגלה והנה אז יושלם כוונתו התכליתית ית"ש בכל המציאות כולו והוא במה שיגיע עילוי המציאות לעצמות אור יחודו שיצא בלי שום מסך והעלם כלל והוא לבדו ימלוך נורא בכולם והבן הדברים והוא ית"ש יכפר על דברינו כ"כ כי כל כוונתינו הוא רק למען שמו ותורתו כי כ"ז הוא רצונו ית"ש בתורתינו הקדושה אשר נתן לנו לבאר ולפרש את תכלית גילויו ופעולותיו ית"ש אשר מן העולם ועד העולם איך שהכל יצא ונתהוה ונעשה רק ממנו לבד ואיך שכולם תלוים ועומדים רק עליו לבד תמיד ואיך שהכל ישובו לבסוף רק אליו עצמו כי רק זהו הכוונה התכליתית בכל המציאות כולו שישובו הכל אליו וכמו שהעמיק בזה גם הרמב"ם זללה"ה במורה ח"א פ' ס"ט וח"ג פ' י"ג

והנה יהיה עלייתם אליו כסדר כל גילויו אשר נתגלה בהם מתחילה לצורך מציאותם אלא שבתחילה הנה היה כל גילויו ית"ש לצורך ירידת המדרגות ונעשו כל עליון נעלם מהתחתון אבל לבסוף שהוא בתכלית הנה יחזרו לעלות ולהתעלה במדרגה למדרגה ויוכלל כל תחתון בהעליון ויאיר ויתגלה אליו עד שיתעלה כל תחתון בהעילוי דהעליון עצמו ע"י כלילותו ויחודו בו ויהיה עלייתם ועילויים ממדרגה למדרגה ע"פ אותו הסדר עצמו שנתגלה מתחילה והיינו כי הרי סדר גילויו הכלליים הנה הם ההתפשטות הראשון דאור א"ס שבתחילה שהיה רק אור א"ס. פשוט בכל מקום בהשואה אחת (שהוא ג"כ רק מכלל הגילוים כנודע בדברינו והנ"ל כלל ב') ואח"כ הקו והצמצום ואח"כ א"ק ומשם להג' רישין דא"א ומשם לאו"א ומשם לזו"ן ומשם לירידת דכל העולמות הנפרדים כן עד"ז הנה יהיה עלייתם ועילויים ג"כ רק בסדר זה ממדרגה למדרגה כי בימות המשיח בסופם הנה יתעלו בזו"ן. והוא מה שאמרו ב"ב ע"ה ב' עתידין צדיקים שנקראין על שמו של הקב"ה שנאמר כל הנקרא בשמי כו' כו' וע"ש ברשב"ם דה"מ נקראו באמר שיהא שם ה' עכ"ל והוא ע"י עילויים שיתעלו בזו"ן וזה יהיה בימות המשיח בסופן [ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף ה] שהוא בסוף אלף הששי ע"י החסד דאתגליא בפום אמה שהוא עטרת היסוד והוא התיקון דהזו"ן אשר באלף הששי בסופו וכמ"ש בספד"צ פ"ה חד לאלף יומין זעירין אתגליא ואז יתעלה כל המציאות בהעילוי דהזו"ן ואחר ימות המשיח שהוא בחי' העולם הבא הנה יתעלה המציאות עוד בהעילוי דהג"ר ג"כ מעילוי לעילוי באלף הז' בהבינה באלף הח' בהחכמה באלף הט' בהדעת עליון והוא בהמזלין וה"ג ק"ד שהם התפשטות הכתר ופנימית כל הט' ספי' שמחכמה ולמטה הוא הדעת עליון ואח"כ באלף העשירי

הגהה'

וכל מה שהוא לעתיד הוא עתה לפרקים כמ"ש בתדב"א באליה"ר פ"ג וכן הוא ג"כ במדרש ויק"ר פ' כ"ז ס' ד' וע' בב"ר ר"פ ע"ז על פסוק אין כאל ישורון אמרו שם אין כאל ומי כאל ישורון כו' ע"ש והוא מה שאמרו מגילה י"ח א' שהקב"ה קרא ליעקב אל וכן הוא בזוה"ק ח"א קל"ה א' ע"ש ובב"ר ס"פ ע"ט שיעקב קרא לעצמו אל. ע"ש וע' סוד הדברים בזה בזוה"ק ח"ג פ"ו א'

בכתר עצמו שהוא א"א ובהג' רישין שבו וכ"ז הוא בהעילוי דהמציאות שיתעלה מעילוי לעילוי באור הי' ספי' דאצילות אשר נתייסד שליטתם בבחי' עת וזמן והוא עד סוף אלף העשירי כנז' אמנם אחר כלות הכל הנה יתעלה עוד כל המציאות כולו שהם כלל הד' עולמות אבי"ע בהעילוי דהעולמות דא"ס שהוא למעלה מהזמן עולם הנצחי והיינו בהעילוי דהעקודים והא"ק וכן גם בהעילוי דהקו והצמצום ובהאור הקו עצמו עד שיתעלה גם אור הקו גופה ויתפשט אורו בהצמצום כולו מקצה לקצה עד שיזדכך ויתבטל כל בחי' הצמצום לגמרי כי יזדכך המסך והפרגוד אשר מא"ס המקיף להצמצום ויתבטל מבחי' מסך כלל וע"י יתבטל כל הצמצום מצמצומו ויחזור כל ההתפשטות דאור א"ס פשוט כמקדם ואליו ישובו כל הקו וכל מה שנמשך ויצא ונתהוה ממנו אשר מעולם ועד עולם כי יצאו מא"ס וישובו לא"ס וכוונתו העמוקה ית"ש אשר כוון מתחילה בכל המציאות כולו והוא תכלית כל התכליות שישובו הכל לאור ההתפשטות הראשון דאור א"ס אשר בתחילה והרי עכ"פ הוא כי סדר כל העליות והתיקונים הנה הוא ג"כ ע"פ סדר כל גילויו שבתחילה עד ההתפשטות הראשון דאור א"ס שהוא ג"כ מכלל הגילוים כנז' והנה עד כאן יש לנו רשות לדבר בסדר העליות אשר בהתכלית האחרון שהוא עד התחלה דראשית גילויו ית"ש אשר נתגלה בתחילה לצורך המציאות אבל למעלה מגילוייו ית"ש אלום פיך מלדבר ולבך מלהרהר כי נעלה מגם כל רעיון ותפיסה וכל מחשבה זולתו יתברך ויתעלה שמו לעד ולעולמי עולמים אמן ואמן.

ובהגהות מהרח"ו שם ועל זה מרמז הרמב"ן בפ' וישלח ל"ג כ' וכן הוא בקאנטי פ' וישלח ע' שם ושם ותבין ועכ"פ היא כי מה שקרא הקב"ה ליעקב אל הוא מעין תיקון העתיד כי כל מה שיהיא לעתיד הוא נמצא עתה ג"כ לפרקים וזהו ג"כ מה שאמרו בזוה"ק פ' בא ל"ח א' מאן פני האדון ה' דא רשב"י כי הוא מעין העתיד שנקראו הצדיקים בשם ה' כמ"ש הרשב"ם הנז' וע' דגר"א בתיקונים תיקון כ"א בתחלתו דף מ"ב ג"כ שייך לסופו.

ע"כ הגהה

ענף ה', אות א'

ונחזור להדברים בענין החקירה דמצב הספי' וסדרן בג' קוין אשר העלינו בזה לעיל ענף א' ב' ובענף ד' עד סוף אות ג' כי יש חילוק בזה בין העולמות וכן בין קודם התיקון לאחר התיקון כי לעת קץ תיקון האחרון יתוקנו כולם בבחי' קו אחד לבד כי יהיו כולם רק בבחי' הקו האמצעי כל עתה אשר בו הוא עיקר היחוד דאור א"ס המיוחד את הכל כי כן הוא הטוב והשבח והמעלה שלא לנטות לקצוות כלל אלא לעמוד ישר מכוון נגד הקו דא"ס לקבל אור פני מלך חיים תמיד ישר ומכוון דוקא, ומה שנעשה עתה כל עיקר תיקון האצילות ורק ע"י הסדר דג' קוין הנה הוא רק משום צורך העולמות בי"ע וכל ההנהגה של עתה דוקא, אבל באמת הנה הוא יותר שבח ומעלה להם כשהם מיוחדים בקו אחד דוקא וכנ"ל בכל דברינו וכן יהיו בתיקון העתיד, וזהו ג"כ מה שאמרו רואין כי הג' רישין עלאין, רדל"א ואוירא ומ"ס. הנה הם דא לעילא מן דא ודא לגו מן דא וכמ"ש בשער א"א פ"ג. והוא באד"ז דף רפ"ח ע"א, ואלו הג' רישין הם בבחי' כח"ב כנודע. וכן בעיקר א"א עצמו שהוא מהמ"ס ולמטה. הנה מבואר בדברי הרב בשער א"א פ"ח ובמלכים פ"ג כי הכח"ב דא"א הם זה על גב זה ובבחי' קו אחד, ולא עוד אלא גם בחי' החג"ת דא"א. אשר יכנס גם בו בהעלם עכ"פ. וכמ"ש הרב בא"א פ"ז. הנה אמר הגר"א בספד"צ פ"א. בד"ה מתקלא קאים בגופיה. שכל בחי' המתקלא אשר שם. שהוא הענין דג' קוין. הנה אין בא"א עצמו. אלא רק ע"י התלבשות או"א. שהם המתקלא שבו ע"י המזלין כנודע. והרי לנו מכ"ז כי עיקר השבח והמעלה. הנה הוא רק כאשר שהם כלולים זב"ז ומיוחדים בקו אחד דוקא. וכן יהיה לאחר התיקון. ודע עוד כי גם או"א דאצילות המלבישים על החג"ת דא"א. אשר מהם הוא עיקר התחלת גילוי דהמתקלא וכנז' מדברי הגר"א. הנה הוא באמת ג"כ רק עתה. כי הנה ירדו ממקומם לצורך הזו"ן אשר

הם למטה מהפרסא. ומשום צורך מצב סדר דהעולמות והנהגתם אשר עתה. אבל עיקרן דאו"א ומקומם הראוי להם. הנה הוא באמת ג"כ רק בבחי"ב דא"א. אשר הם רק בקו אחד וכנז'. וכמבואר בדברי הרב בשער רפ"ח פ"ב ובשער הפרצופים ריש דרוש ב'. וא"כ הרי בתיקון העתיד שיתעלו אז הזו"ן בעילוי דלמעלה מהפרסא וכנ"ל ענ"ד אות י'. הרי יתעלו אז או"א ג"כ במקומם הראוי להם שהוא בהחו"ב דא"א אשר שם הוא הכל רק בבחי' קו אחד לבד והרי נמצא כי הג"ר הכלליים שהם א"א ואו"א הנה עיקר מקומם ושלימותם הוא להיות בקו אחד וכן יתוקן הכל לכ"ז בתיקון העתיד והרי עכ"פ הוא כי לעת קץ תיקון העתיד שהוא אחר שיתחדש העולם מאלף הז' ולהלאה. הנה יתוקן הכל מאז רק בתיקון היחוד דקו אחד לבד:

ב] **ואמנם** הנה ראינו צורך לבאר הענין בביאור. כי איך יסודרו הי' ספי' כח"ב חג"ת נהי"מ זה אחר זה בהיותם בקו אחד. הרי הוא אינו לפי סדר גילויים ומציאותם. כי הרי גילויים ומציאותם הוא שהבינה הוא סמוך להכתר וקרוב אליו כמו החכמה ממש. אבל בהיותם בקו אחד הרי מפסיק החכמה ביניהם בהפסק גמור. וכן עד"ז בהחסד כי הרי לפי גילויים ומציאותם הנה הוא החסד ענף החכמה בלי הפסק ספירה ביניהם. אבל בהיותם בקו אחד הרי מפסיק הבינה ביניהם בהפסק גמור. ועד"ז הנצח עם החסד כי לפי גילויים ומציאותם הרי הוא הנצח ענף החסד ומקבל ממנו בלי הפסק ספי' ביניהם, אבל בהיותם בקו אחד הרי מפסיק ביניהם ב' ספי' שהם גבורה ת"ת. וכן עד"ז הנה נתרבה ההפסק וההרחק בכולם (לבד החכמה) בהיותם בקו אחד מגילויים ומציאותם של עתה אשר הם בג' קוים אמנם האמת הוא כי אין הקושיא על סדרם בהיותם בקו אחד כי כן הוא באמת תולדתם ויציאתם זה מזה והוא הבינה הג' והחסד הד' והגבורה הה' וכן כו' כו' כמבואר בעגו"י ענ"ב ובמטי ול"מ פ"ב ובנקודות פ"ד וא"כ הרי הוא כל התחתון בהפסק יותר ובהרחק יותר ממקורו העליון ע"י כל העליונים שעליו ואין בזה קושיא כלל כי הרי כן הוא תולדתם ויציאתם זה מזה וזה אחר זה אך הקושיא הוא רק על הסדר דג' קוין כי הרי איך נתעלה הבינה להיות בשוה עם החכמה מאחר שהיא תולדתו וכן עד"ז בכולם כי הרי בסדרן אשר בג' קוין הנה נתעלה כל התחתון שלא בסדר תולדתו כלל וכל מי שהוא יותר תחתון הוא נתעלה בעילוי עוד יותר וכנ"ל ענ"ב ומה גם כי הרי אנו רואין בדברי הרב בשער מטי ול"מ פ"ג אשר נעשה שם עלייה לכל ספי' רק בשיעור מקום אחד לבד הנה הקשה שם הרב ג"כ ואמר כי א"כ הרי העולמות נהפכו ע"ש ומכש"כ בעניננו בענין העליות אשר בהסדר דג' קוין שנתעלו כ"כ בעילוים גדולים שלא כסדר תולדתם ויציאתם זה מזה והרי נתהפכו לכאורה ע"ז מעצמותם העיקרי לגמרי והרי צריך ביאור להשוות את מציאותם ועילויים אשר ע"פ הסדר דג' קוין עם עצמותם העיקרי אשר ע"פ תולדתם ויציאתם זה מזה. שהם ממקורם רק כולם בקו אחד וזה למטה מזה. אך האמת והעיקר הוא כי שניהם ישנם. ור"ל שכל ספי' תחתונה היא מיוסד בכח העלייה והירידה. שלפעמים היא יורדת ממדרגה עליונה שעליה וכן יורדת עוד במדרגה למטה ממדרגה. ולפעמים היא עולה והיא שוה בשוה עם העליונה. וכן מתחלף כ"א מחסד לדין ומדין לחסד. ע"י שכ"א הוא כלול מכולם. וכ"ז הוא בכ"א גם מעיקר עצמותם גופה.

והענין הוא כי האמת הוא כי ענין עילויים אשר בהסדרי דג' קוים הרי כבר נתבאר מכל דברינו לעיל כי כל עלייתם אשר בהסדר דג' קוין הוא באמת אינו שבח ומעלה להם כלל. מאחר שעלייתם הוא ע"י נטיה להקצוות הנה הוא כל העלייה הזה בבחי' ירידה להם. כי הרי כמו מנול פניו ית"ש. ונעשו ע"ז לשורש לכל בחי' ריבוי נגד היפך תמורות. וכנ"ל בכל דברינו. אמנם כי הנה נקנה ונעשה להם התכונה הזה ג"כ רק ממקורם הראשון שהוא מהקו דא"ס גופה. והוא ע"פ מה שכתב הרב בעגו"י ענ"ב. כי נתייסד הקו על כל בחי' הו"ק. פנים ואחור ימין ושמאל מעלה ומטה. והרי לכאורה יפלא כי בשלמא המעלה ומטה הוא ניחא והוא ע"י שיש בהקו ראש וסוף. כמבואר שם. אבל הפנים ואחור ימין ושמאל הרי מהיכן נתהווה בו. וכתבנו בדברינו שם. כי הנה הם כולם מכח הצמצום הקודם להקו. כי כאשר נעשה הצמצום ע"י ההסתלקות דאור א"ס. וכל הסתלקות הנה הוא מבחי' דין. והרי נתגלה ונאצל ע"י ההסתלקות בחי' דין (וכל דין הוא נותן גבול ומדה וממנו הוא כל בחי' עביות וכלים) והנה נעשה ע"י אותו בחי' דין. בחי' מסך ופרגוד לפני אור א"ס המקיף. שלא יתפשט אורו בהחלל דהצמצום. ואח"כ ע"י הקו הנה נפתח ונעשה כעין פתח וחלון בתוך אותו המסך ונתפשט אור הקו. אמנם הנה היה התפשטותו. עם המסך ג"כ. ונתפשט האור ונרתקו עמו. ועי"ז הנה היה הקו בבחי' אור וכלי. כנודע בדברינו. והנה ע"י כ"ז הנה נעשה בהאור שנתפשט. בחי' פנים ואחור ימין ושמאל. כי מקום פתיחת הפתח והחלון הנה הוא בחי' פנים. כי שם הרי פנה את עצמו להאיר בהצמצום. וע"י הכלי המלבישו ומסתיר את אור פניו. הנה הוא בחי' אחוריים. שהוא היפך הפנים. וע"י שהאור הוא רק בבחי' קו דק והוא מצומצם ע"י הכלי המלבישו. הנה נקנה בהאור עצמו ג"כ כח ותכונת הצמצום שהוא בחי' דין וגבורות, והרי ישנו בהאור. בחי' תכונת פנים ואחור. שהוא מזרח ומערב. ובחי' חסד וגבורה שהם ימין ושמאל. דרום צפון. וכ"ז הרי הוא שורש השרשים לכל תכונות הו"ק. מעלה מטה. מזרח מערב. דרום צפון. והם מושרשים בהעצם דאור הקו גופה. והרי לנו כי גם בשורש דהי' ספי' אשר הם רק בבחי' קו אחד. הנה ישנם בהם בהעצם ג"כ כל תכונת הו"ק. אשר הם בבחי' ג' קוין.

וכאשר נעמיק להתבונן בזה. אנו רואין כי באותו הדרך עצמו אשר הוכחנו לדעת כי תכונת דהו"ק הנה הם טבעים ג"כ משורשם העליון עצמו אשר שם הם רק בתכונת קו אחד. הנה ע"פ אותו הדרך עצמו. נקל לנו להבין. כי גם שורש דכל ספי' וספי' עצמה הנה הוא מיוסד ג"כ על תכונת הו"ק כולם. כי הרי התפשטות אור הקו כולו. הנה הוא כולו על אותו הכוונה דמעלה ומטה פנים ואחור ימין ושמאל. ועי"ז הנה ישנו בהעצם בכל חלק וחלק ממנו. כל שורש תכונת הו"ק כולם. כי אין בחי' פנים אלא ע"י בחי' אחוריים. ואין מעלה בלא מטה. ולא ימין בלא שמאל. וא"כ הרי ישנו בהכרח בכ"א. הוצאת הפכו. ובזה נמצא כי מיוסד כ"א מתכונת הו"ק כולם. ומיוסד כל ספי' בבחי' פנים ואחור. ר"ל כי לפעמים היא בהארת פנים ולפעמים היא בהסתר פנים. וכן ישנו בכ"א בחי' עלייה וירידה שהוא המעלה ומטה אשר כל ספי' הוא כלול מאלו ב' הבחי' ועי"ז הנה יש בכ"א כח העלייה והירידה כי לפעמים היא עולה ולפעמים היא יורדת וכן לפעמים היא בגילוי החסד ולפעמים בגילוי דין והוא ע"י שכלול כ"א מחו"ג. וכ"ז הוא גם בשורשם אשר בקו אחד. והרי לנו כי כל תכונת הג' קוין הנה הם טבעים ויוצאים משורשם אשר בקו אחד עצמו, ואינם סותרים זה לזה כלל כי נתייסדו מתחילה על אלו ב' התכונות, והם אחד. לצורך המציאות והנהגת דהעולמות אשר עתה. ועומדים עתה בהסדר דג' קוין. ואחד. לצורך תיקון העתיד. אשר אז יתוקנו כולם בהתיקון דקו אחד לבד. כי יתייחדו אז תכונת הו"ק כולם זב"ז ביחוד עצום. ולא יהיה לא מעלה ולא מטה לא פנים ולא אחור לא ימין ולא שמאל. ע"י הגילוי דאור א"ס שיתגלה בכולם. ויהיו כולם מכוונים ישר נגד אור פני מלך חיים ומיוחדים בו באור קו אחד ישר בגילוי דאור א"ס ית"ש שיאיר ויתגלה בכולם. ודי בזה לכל חכם ומבין ליישב בזה את כל מה שהערינו. נכון היטב. כי הם נתייסדו מתחילה על אלו ב' התכונות ואינם סותרים זה לזה כלל.

ענף ו' אות א'.

והנה נשאר לנו לבאר המשך הדברים אשר התחלנו בזה לעיל תחילת ענף א' ויעדנו שם לבאר ג"כ בענין ההתפשטות הראשון אשר להאצילות וכן ההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע איך שיצאו שם סדר הי' ספי' שבהם אם בקו אחד אם בג' קוין. כי ההתפשטות השני שבהם שהוא עיקר המציאות דכל הד' עולמות אבי"ע. הנה שם הוא כל הסדר העיקרי דג' קוין. שהם השורש לכל המציאות דריבוי נגד היפך תמורות וכנ"ל בכל דברינו.

אבל

לכל ההתפשטות הראשון אשר להם שהוא נשאר למעלה ועיקרו הוא על תיקון העתיד, שאז יחזור המציאות דכל עולם אליו, עד ההתפשטות הראשון אשר לא"ס וכנ"ל שע"ד ובתיקון העתיד הרי אמרנו כי יתוקנו אז כולם בהתיקון דקו אחד וא"כ הרי צריכים אנו לדעת על ההתפשטות הראשון עצמו אשר להעולמות אבי"ע איך שהיו אז אם בקו אחד או בג' קוין:

אמנם הוא הרי לפי דברינו לעיל כלל ה' ו' בענין ההתפשטות הראשון אשר להאצילות כי הנה הוא מג' בחי' נהי"מ, שהם ג' בחי' מ"ה ב"ן דהאימא שבא"ק והאבא שבא"ק והא"א שבא"ק כי הנהי"מ דהאימא שבא"ק הנה הם היו ההתפשטות הראשון שהוא השורש הראשון להעגולים והיושר דהב"ן הכללי והנהי"מ דהאבא שבא"ק הנה הם היו ההתפשטות הראשון שהוא השורש נעלם להעגולים והיושר דהמ"ה הכללי והנהי"מ דהא"א שבא"ק הם היו ההתפשטות הראשון להגילוי דאור א"ס שבאצילות ע' כ"ז דברינו שם בארוכה וכבר אמרנו לעיל ענף א' כי הי' ספי' הפרטיים אשר בכל פרצוף ופרצו' שבא"ק הנה הם כולם רק זה למטה מזה וכולם בקו אחד אלא בצירוף כולם יחד הם בג' קוים כי הי' ספי' דאבא הם בימין והי' ספי' דאימא הם בשמאל. ודא"א הם באמצע אבל הי' ספי' דכ"א בפנ"ע הנה הם זה למטה מזה וכולם בקו אחד וא"כ הרי ההתפשטות הראשון דלהאצילות אשר הם הנהי"מ דכ"א, ור"ל כי יציאת ומציאת הנהי"מ דהא"א והאו"א שבא"ק הם. עצמן הנה הם ההתפשטות הראשון דלהאצילות וכמו שכתבנו לעיל כלל ה' ו' בארוכה ע"ש והרי היה כל ההתפשטות הראשון אשר להאצילות ג"כ רק בהסדר דקו אחד אמנם הוא רק בפרטות ולא בכללות כי בכללות כולם יחד הנה היה ההתפשטות הראשון אשר לאצילות ג"כ בבחי' ג' קוין והוא ממש ע"ד שהוא בהעקודים והא"ק עצמו וכנ"ל ענ"א.

והנה סיבת הענין ג"כ מה שיצאו הי' ספי' דהנקודות כולם בקו אחד והוא מפני שהרי יציאת כל הנקודות הנה היה מאותן הנהי"מ עצמן דכ"א אחר שנסתלקו האורות מהם ועלו למעלה בסוד מ"ן והוציאם אח"כ הע"ב הכללי דרך העינים וכן מהטבור והיסוד ומהם יצאו אח"כ מהצפר"ג כנודע כ"ז בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרושי בנ"ד ומאחר שאותן הנהי"מ אשר משם יצאו הנקודות כולם והם שורשם הנה הם רק זה למטה מזה ובקו אחד הנה היו ע"ז תולדותיהם ג"כ כיוצא בהם ולכן יצאו כל הנקודות ג"כ רק זה למטה מזה ובקו אחד אך מפני שהיו דינין וגבורות כנודע לכן יצאו הם נפרדים זה מזה אך יציאתם בקו אחד הנה היה מסיבת שורשם כנז' אמנם בשורשם שהוא בהנהי"מ דא"ק עצמו שם הוא הסדר דקו אחד לשבח ומעלה גדולה כנ"ל בכל דברינו אבל הנקודות אשר מציאותם ויציאתם הנה היה רק בהעלם גדול מאור א"ס ואחר פריסת הפרסא וכל יציאתם היה בסוד טפ"ק כנודע בדברינו בספר הדע"ה ויתבאר בעה"י עוד לקמן כלל י"ח ענף א' ב' הנה בהם היה יציאתם בקו אחד לחסרון גדול כי ע"י כל הנז' היו כולם בבחי' גבורות ודינין גדולים וכאשר יצאו בקו אחד הנה נתרחקו ונפרדו זה מזה ולא נסתייעו כ"א ע"י זולתו ויצא כ"א בכל כחו בפנ"ע ונעשה ע"ז כל הקלקולים כנודע בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' אך עכ"פ הוא כי ענין יציאתם אז בקו אחד הוא מפני כי כן הם משורשם אשר למעלה וכנז'

[ב] **והנה** בדברינו הנז' נקל לנו ליישב דברי הרב מ"ש בדרושי נקודות פ"א ושם פ"ג כי הנקודות הם מעגלים ומקיפים על הנה"י דא"ק מטבורו עד סוף רגליו ע"ד הזו"ן המלבישים לא"א ואמר שם פ"ג כי הח"בד דהנקודות הם בג' פרקין קדמאין דהנה"י דא"ק והחג"ת דהנקודות הם בהג' פרקין אמצעין דהנה"י דא"ק והנה"י דהנקודות הם בהג' פרקין תתאין דהנה"י דא"ק והכתר דהנקודות הוא מהטבור עד סוף הגוף ע"ש והרי מבואר מכ"ז כי הנקודות היו ג"כ בג' קוין ממש ולכאורה יפלא כי הרי נודע הוא שהנקודות היו רק בקו אחד זה למטה מזה כמ"ש בשביה"כ פ"ג ושם פ"ד ובתיקון פ"ה ובמלכים בפ"ה אך בדברינו הנ"ל יש ליישב כ"ז בנקל כי הנה אמרנו כי הנה שבכל הפרצופים שבא"ק הנה הי' ספי' שבכ"א מהם הנה הם ג"כ רק בקו אחד אך כללות הפרצופים יחד הם בג' קוין הי' ספי' דא"א שבא"ק הוא באמצע הי' ספי' דאבא שבא"ק הוא בימין הי' ספי' דהאימא שבא"ק הוא בשמאל וכבר בארנו תהלאית"ש בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' (ע"ש סי' ה' ס' י"ד) כי היו הנקודות משותפים מכל אלו הג' פרצופים הכלליים שבא"ק כי מהאימא שבא"ק הם מלכי העגולים ומהאבא שבא"ק הם מלכי היושר ובתוך שניהם בפנימיותם הנה היה הארת הא"א שבא"ק כי רק ממנו ומשפעו היה נעשה כל מה שנעשה וכמ"ש בספד"צ פ"א ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהויין וע' בדברי האר"י ז"ל במאמרי רשב"י דף כ"ב סע"ד (מדפוס"ה תרכ"ח) דה"מ או יאמר ע"ב והרי עכ"פ הוא כי היו הנקודות משותפים מכל הג' פרצופים שבא"ק שהם א"א ואו"א אשר בכללות כולם הם בג' קוים א"א באמצע אבא בימין אימא בשמאל וכנז', וכן עד"ז הנה הם ג"כ כללות כל הנקודות יחד אשר מכל אלו הג' פרצופים כולם הם ג"כ בג' קוים כי הנקודות דאימא הם בשמאל והנקודות אשר מהאבא הם בימין ודא"א הם באמצע ובהעריך אותם זה בערך זה הנה הוא כל הנקודות אשר מאימא בבחי' בג"ה שהוא קו שמאל וכל הנקודות שמאבא בבחי' חח"ן שהוא קו ימיני ואשר מא"א שהוא נשמתם ופנימיותם בבחי' קו האמצעי כדת"י והנה הם מלבישים על כללות נה"י דא"ק שמטבורו ולמטה (ובאמרן כללות ר"ל הכולל א"א ואו"א) החב"ד דהנקודות על הג' פרקין קדמאין דהנה"י והחג"ת דהנקודות על הג' פרקין האמצעין דהנה"י והנה"י דהנקודות על הג' פרקין תתאין דהנה"י והכתר דהנקודות, מהטבור ולמטה דהא"ק עד סוף הגוף שבו וכמ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ג והכוונה הוא עכ"פ מה שאמרנו על כללות הנקודות אשר מא"א ואו"א יחד שכל הנקודות שמאימא הם בבחי' בג"ה, וכל הנקודות שמאבא הם בבחי' חח"ן וכל הנקודות שמא"א הם בבחי' כדת"י כי הנה כללות כל הנקודות אשר מא"א ואו"א יחד הנה הם ג"כ בג' קוין והם מלבישים על כללות א"ק על הנה"י דכללות שמטבורו ולמטה אשר שם ג"כ בבחי' ג' קוין והיא בבחי' הכללות דא"א ואו"א שבו יחד כי בזה הנה נקרא כל הנה"י דאבא שבו בשם נצח וכל הנה"י דהאימא שבו בשם הוד וכל הנה"י דהא"א שבו בשם ת"ת (ור"ל השליש התחתון דת"ת) ויסוד אבל פרטות הנה"י דהאבא עצמו הנה הם באמת רק זה למטה מזה ובקו אחד וכן כל הנקודות שמהאבא בפנ"ע המלבישים עליו ר"ל על הנה"י שבו הם ג"כ רק בקו אחד והוא בקו ימין ופרטות הנה"י דהאימא עצמה הנה הם רק זה למטה מזה ובקו אחד וכן כל הנקודות שמהאימא בפנ"ע המלבישים על הנה"י שבה הם ג"כ רק בקו אחד והוא בקו שמאל אך דברי הרב אשר בנקודות פ"ג הנה הוא רק בכללות כי בכללות הנה הם ג"כ בג' קוין כן הנה"י דכללות וכן הנקודות דכללות וכמו שאמרנו והרי ניחא בזה דברי הרב היטב.

אמנם הנה יש להעמיד דברי הרב ג"כ על הנקודות אשר מהאימא לבד מהם מלכי העגולים והוא במה שנודע כי היו ו' מיני מלכים היינו מעתיק וא"א ואו"א וזו"ן והנה עתיק וא"א שבהנקודות דהעגולים שהם כללות הכתר מכלל הנקודות דהאימא הרי פשוט הוא כי יש להם ייחס עם הכתר הכללי שבא"ק, שהוא הא"א שבו וכן האבא שבהנקודות דהעגולים הנה יש לו ייחס עם האבא הכללי שבא"ק כי מה שהיו הנקודות דהאימא הכללי שבא"ק שהם הנקודות דהעגולים הנה היו ו' מיני מלכים עתיק א"א או"א זו"ן הרי הוא מפני שהאימא עצמה הנה היא כלולה מכולם וכולם כלולים בה וכנודע שהם כולם כלולים זב"ז ומיוחדים זב"ז ולכן יצאו הנקודות ג"כ בו' מיני מלכים שהם עתיק א"א או"א זו"ן ופשוט הוא והרי עכ"פ הוא כי המלכים דעתיק וא"א הנה יש להם ייחס עם הא"א הכללי שבא"ק וכן המלכים דהאבא שבהעגולים הנה יש להם ייחס עם האבא הכללי שבא"ק וכן צריכים אנו לדעת עוד כי שאמרנו כי היה חילוק בא"ק בין פרטות הי' ספי' שבכל פרצו' ופרצו' עצמו לבין כללות הפרצופים כי פרטות הי' ספי' שבכ"א היו בקו אחד אבל כללות הפרצופים שבו הנה היו בג' קוין הי'

ספי'

בפי' דהאבא שבו בימין והי' בפי' דהאימא שבו בשמאל והי' בפי' דהא"א שבו באמצע כי הם השורש למציאות העיקרי דבחי' הג' קוין אשר באצילות וכנ"ל ענ"א הנה כן היה עד"ז במכש"כ בהג"ר דהנקודות ג"כ (אמנם הג"ר אשר בכל הפרצופים עצמן דהא"ק הנה הם היו בכ"א ג"כ רק בקו אחד ע' לעיל ענ"ה אות א' אך הג"ר דהנקודות הנה הם היו ג"כ בג' קוין) ור"ל על הג"ר הכלליים שבהם כי הרי היו הנקודות מו' מיני מלכים מעתיק וא"א ואו"א וזו"ן וכנז' והנה היה המלכים דעתיק וא"א באמצע והם היו מעגלים ומקיפים על הנה"י דא"א הכללי דא"ק כי יש להם ייחס בהא"א הכללי וכנ"ל והמלכים דהאבא הם בימין והם מעגלים ומקיפים על הנה"י דהאבא הכללי שבא"ק כי יש להם ייחס עם האבא הכללי, והמלכים דהאימא הם בשמאל ומעגלים ומקיפים על הנה"י דהאימא הכללי עצמה ויהיה הכוונה והענין ג"כ ע"ד שאמרנו לעיל בהנקודות דהא"א ואבא ואימא הכלליים וכנ"ל כן יהיה עד"ז ממש בהנקודות דהעתיק וא"א ואו"א וזו"ן הפרטיים אשר מהו' מיני מלכים אשר בהנקודות דהעגולים גופה, כי המלכים דעתיק וא"א העגולים הם בבחי' כדת"י בכללות העגולים כולו והם מקיפים על הנה"י דהא"א הכללי אשר אותן הנה"י הנה הם בכללות כל הפרצופים הכלליים יחד שבא"ק רק בבחי' שליש התחתון דת"ת ויסוד והמלכים דהאבא דהעגולים הם בבחי' חח"ן בכללות העגולים כולן והם מעגלים ומקיפים על הנה"י דפרצוף אבא הכללי שבא"ק אשר אותן הנה"י הם בכללות כל הפרצופים הכלליים שבא"ק רק בבחי' נצח והמלכים דהאימא שבהעגולים הם בבחי' בג"ה דכללות העגולים כולן והם מעגלים ומקיפים על הנה"י דפרצוף האימא הכללי אשר אותן הנה"י הנה הם בכללות כל הפרצופים הכלליים יחד שבא"ק רק בבחי' הוד והמלכים דהזו"ן דהעגולים הנה הם שניהם רק בבחי' המלכות דהעגולים והם מקיפים על עטרת היסוד דהא"א הכללי וזהו שאמר הרב בדרושי נקודות פ"ג כי הכתר דהנקודות הוא על השליש התחתון דת"ת וחב"ד דהנקודות על הג' פרקין עלאין דהנה"י וחג"ת דנקודות על הג' פרקין האמצעין דהנה"י והנה"י דהנקודות על הג' פרקין תתאין דהנה"י ויהיה כוונת הרב על הנקודות דהעגולים עצמן שהם הנקודות אשר מהאימא הכללי לבד שהם מעגלים ומקיפים על הנה"י דהא"ק הכללי אשר מהטבור ולמטה שבו וכמ"ש ג"כ בדרושי נקודות פ"א בהמ"כ שם ע"ש.

[ג] **והנה** מה שאמרנו שהנקודות בכללם היו ג"כ בג' קוים הרי נתבאר בכוונתינו שהכוונה הוא על הו' מיני מלכים אשר אמר הרב בשביה"כ פ"ז כי היה ו' מיני מלכים מעתיק וא"א ואו"א וזו"ן ועי"ז אמרנו כי כל המלכים דעתיק וא"א היו באמצע וכל המלכים דהאבא היו בימין וכל המלכים דהאימא היו בשמאל והרי הוא בג' קוים, אמנם כל המלכים דהעתיק עצמו אשר באמצע הנה הם היו באמת רק בקו אחד וזה למטה מזה וכן כל המלכים דהאבא עצמו אשר בימין הנה היו ג"כ כולם רק זה למטה מזה ובקו אחד וכן כל המלכים דהאימא עצמם אשר בשמאל היו ג"כ כולם רק זה למטה מזה וכולם בקו אחד ועד"ז המלכים דהזו"ן והוא מה שנודע שהנקודות היו כולם בקו אחד.

אמנם במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו וכן שם ח"ב פ"א מבואר שם כי גם בהמלכים דכ"א עצמו היה ג"כ חילוק בין הג"ר להז"ת כי הג"ר היו בג' קוים והז"ת היו בקו אחד וכן הוא ג"כ בע"ח שער המלכים ספ"ה ולכאורה קשה כי הרי אמרנו לעיל אות א' כי סיבת יציאתם בקו אחד הוא משורשם אשר משם יצאו וכנ"ל ע"ש א"כ הרי אין חילוק בזה בין הג"ר להז"ת ובאיזה סיבה נשתנו הג"ר מתכונתם העיקרי שבשורשם העליון ונסדרו הם בג' קוים ובמבו"ש שם פ"ו אמר הטעם כי הוא משום ע"י שהג"ר לקחו מאורות האוזן ע' דרושי נקודות פ"ב אמנם לפי דברינו לעיל ענ"א הרי היו אורות האוזן בפרטות ג"כ רק בקו אחד.

אך הענין בזה הוא ע"פ דברינו לעיל אות ב' כי עומק שורש הג"ר אשר בכ"א הנה הוא בהג"ר הכלליים דהא"ק (ע' שער דרושי אבי"ע בהד' פרקים אחרונים בפ"ב שם) וכן הוא גם בפרטות כל הנקודות כי הגם שעיקרם הוא מהנה"י דהאימא שבא"ק אשר הם בקו אחד אך הג"ר שבכ"א אשר שורשם הנעלם הוא בהג"ר הכלליים דהא"ק אשר הם בג' קוים בכללם ולכן כאשר לקחו הם מאור שאוזן שהוא מהג"ר [כי אור האוזן הוא מהבינה שבהגלגלתא כנודע] הנה נתעורר בהם עי"ז השייכות והייחס אשר יש להם בהג"ר הכלליים ונמשך ונטה כ"א לצד שורשו הנעלם, הכתר דכ"א נמשך לצד הא"א הכללי שהוא באמצע והחכמה דכ"א נמשך לצד האבא הכללי שהוא בימין והבינה דכ"א נשאר בהנה"י דהאימא עצמה שהיא בשמאל ובזה היה נמצא שהג"ר דכל נקודה היו בג' קוים הגם שעיקר יציאתם הנה היו כולם מהנה"י דהאימא שבא"ק שהם בקו אחד וכנ"ל אות א' עכ"ז הנה היו הג"ר דכ"א בג' קוים כי ע"י קבלתם מאור האוזן הנה נתעורר ונתגלה בהם הייחס אשר להם בהג"ר הכלליים אשר בכללם והם בג' קוים כנ"ל ענ"א ונטה כ"א מהג"ר שבהנקודות לצד שרשו הנעלם אשר בהג"ר הכלליים ועמדו עי"ז ג"כ בג' קוים וזהו שאמר הרב הג"ר דהנקודות היו בג' קוים:

[ד] **והנה** ע"פ דברינו הנז' באות ב' ג' הנה יהיה הענין דבחי' ג' קוים אשר היה בהנקודות ג"כ על ג' פנים אחד בכללי כללות ואחד בכללות, ובאלו ב' הפנים לא היה חילוק בין הג"ר להז"ת, ואחד בפרטות כ"א אשר הן בהכללי כללות, (ר"ל בפרטות הכללות אשר בהם ג"כ ובערך הכללי כללות הנה הוא בחי' פרטי פרטות), ואשר הן בהכללות, ובזה הנה היה החילוק בין הג"ר להז"ת.

הפנים הא' אשר בכללי כללות הנה הוא מה שאמרנו לעיל אות ב' כי הנה היו הנקודות משותפים מכל הג' פרצופים הכלליים שבא"ק שהם א"א ואו"א שבו ובכללות כולם יחד הנה הם הג' קוים שבו ימין ושמאל ואמצע והנה הם מיוחדים בו באחד והוא כללות א"ק שהוא אחד כי כל א"א הכללי שבו הנה הוא בחי' כדת"ס שבו וכל אבא הכללי הוא בחי' חח"ן שבו וכל אימא הכללי היא בחי' בג"ה שבו וכן עד"ז הנקודות אשר מכללות כולם יחד ויצאו מהנה"י אשר מטבורו ולמטה דכללות ומעגלים ומלבישים עליהם הנה יהיו כל הי' נקודות אשר מבחי' א"א בבחי' כדת"ס דנקודות והם מלבישים על השליש תחתון דת"ת דכללות אשר מהטבור עד סוף הגוף ועל היסוד ועטרה דכללות והרי הם באמצע וכל הנקודות אשר מהאבא הנה יהיו הם בבחי' החח"ן דהנקודות והם מלבישים על הג' פרקי הנצח דכללות והרי הם בימין וכל הנקודות אשר מהאימא הנה הם בבחי' בג"ה דהנקודות והם מלבישים על הג' פרקי הוד דהכללות והרי הם בשמאל והרי לנו כי כל הנקודות בכללות הנה הם בג' קוים ימין ושמאל ואמצע ואין חילוק בזה בין הג"ר להז"ת כלל וכ"ז הוא בבחי' הנקודות דכללי כללות שהרי הם מכל הג' פרצופים הכלליים שבא"ק בכללות כולם יחד והם כולם אחד.

הפנים הב' אשר בכללות הנה הוא ג"כ ע"פ דברינו לעיל אות ב' כי היה כללות הנקודות אשר מכל פרצו' ופרצו' הכללי מו' מיני מלכים שהם עתיק א"א או"א זו"ן והנה היה כל הי' נקודות דהעתיק והא"א שבכל פרצו' באמצע וכל הי' נקודות דהאבא שבכל פרצו' בימין וכל הי' נקודות דהאימא שבכל פרצו' בשמאל וכל הנקודות דהזו"ן שבכל פרצו' [שהם שניהם מהמלכות (הכולל בתוכה כל הנה"י) והם מלבישים על עטרת היסוד והרי הם ג"כ] באמצע והרי הוא כללות הו' מיני מלכים שבכל פרצוף הכללי ג"כ בבחי' ג' קוים ואין חילוק בהם בין הג"ר להז"ת כי הרי כל הי' נקודות דהעתיק והא"א היו באמצע וכל הי' נקודות דהאבא היו בימין וכל הי' נקודות דהאימא היו בשמאל וכנז'.

אמנם בפרטות הי' נקודות אשר בכל מלך ומלך מהו' מיני מלכים הנז' בפרטות הי' נקודות שבכ"א גופה הנה בהם היה החילוק בין הג"ר להז"ת שאמר הרב במבו"ש הנ"ל אות ג' כי הג"ר דכל מלך הם היו עומדים בו ג"כ בג' קוים וכנ"ל

וכנ"ל אות ג', אבל הז"ת דכל מלך הנה היו זה למטה מזה ובקו אחד וכ"ז, הוא בפרטות הז"ת אשר בכל מלך ומלך מהז' מיני מלכים הנז' ומשום שעיקר גילוי הנקודות ופעולותיהם שנעשה ויצא מהם, הן בעת מלוכתם והן בעת מיתתם הנה הוא מהז"ת הפרטיים, לכן אמר הרב ברוב המקומות (בשעה"כ פ' ג' ד' ובתיקון פ"ה ובמלכים ספ"ה) שהנקודות היו בקו אחד הגם שבכללות ובכללי כללות היו הם ג"כ בג' קוים וכנ"ל.

והעיקר בזה הוא כי הגם שהאמת הוא שבכללות וכן בכללי כללות הנה היו גם הנקודות בג' קוים עכ"ז הנה לא היו מקושרים ומיוחדים זה בזה בבחי' פרצוף אחד ע"ד התיקון דג' קוים אשר לאחר התיקון ע"י השם מ"ה אלא שכל בחי' הז"ת אשר גם בכללות ובכללי כללות היו אז ג"כ כ"א לעצמו ולא היו מיוחדים וכ"ז כלל הגם שהיו עומדים בצורת ג' קוים כי ע"י תוקף גבורתם אשר בהז"ת הנה נפרדו והיו כ"א לעצמו גם בהכללות ובכללי כללות הגם שהיה עמידתם בצורת ג' קוים ולכן אמר הרב שהז"ת היו בקו אחד והבן ודי בזה.

[ה] **אמנם** עדיין הדברים צריכים ביאור כי הרי לפי דברינו אשר מאות א' עד כה הנה נמצא כי הז"ת דהנקודות אשר הם היו זה למטה מזה ובקו אחד הנה הם יצאו ג"כ מהנה"י דהאימא שבא"ק (ועד"ז הוא בהנקודות שבאבא והנקודות שבעתיק וא"א) אשר הם ג"כ בקו אחד וזה למטה מזה וכן הם מעגלים ומלבישים עליהם והנה מבואר הוא מדברי הרב בנקודות פ"ג כי החסד הנה הוא מלביש על הפרק האמצעי דהנצח והנצח הנה הוא מלביש על הפרק התחון דהנצח והגבורה הנה הוא מלביש על הפרק האמצעי דההוד והוד על הפרק התחון דההוד והת"ת הנה הוא מלביש על הפרק האמצעי דהיסוד והיסוד על הפרק התחתון דהיסוד וכמבואר כ"ז בדרושי נקודות פ"ג ע"ש והרי הוא קשה לכאורה מאד כי מאחר שאמרנו שהנה"י דהאימא היו זה למטה מזה ובקו אחד והרי היה כל ההוד למטה מהנצח וכן כל היסוד למטה מההוד וא"כ הרי הגבורה דהנקודות אשר הלבישה על הפרק תחתון דהנצח דהאימא הנה היה הוא למעלה מהגבורה דהנקודות אשר הוא הלביש על הפרק האמצעי דההוד דהאימא וכן היה למעלה הרבה מהת"ת דהנקודות אשר הוא הלביש על הפרק האמצעי דהיסוד דהאימא וכן ההוד דהנקודות אשר הוא הלביש על הפרק תחתון דההוד דהאימא הנה הי' הוא למעלה מהת"ת דהנקודות אשר הלביש על הפרק האמצעי דהיסוד דהאימא והיה סדרן לפי זה חסד נצח גבורה הוד ת"ת יסוד כי כן היה סדרן דהנקודות לפי הנזכר מאחר שהם כולם בקו אחד וזה למטה מזה ולא עוד אלא שיהיה נמצא שהנצח דהנקודות היה ג"כ גבוה למעלה גם מהבינה דהנקודות (וכן יהיו הגבורה וההוד למעלה מהדעת כי הגם שהגב"ר דהנקודות היו בג' קוים וכנ"ל אך הבינה הנה היא נשאר במקומה כי הרי היא מקו שמאל והיא מלביש על הפרק עליון דהוד דאימא וכמ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ג וההוד דאימא הרי הוא כולו למטה מהנצח שבה כנז' וא"כ הרי החסד והנצח דהנקודות אשר הם על הפרק האמצעי והתחתון דהנצח דאימא הנה יהיו הם גבוהים מהבינה דהנקודות אשר היא מלביש על הפרק עליון דההוד דהאימא והרי יהי' לפ"ז סדרן דהנקודות אשר הם זה למטה מזה ובקו אחד הנה יהיה סדרן חסד נצח בינה גבורה הוד דעת ת"ת יסוד וכ"ז הוא קשה מאד ולא אפשר להאמר כי הרי כל הז"ת הם יצאו מהבינה ע' נקודות פ' ד' ה' ושעה"כ פ"ג ואיך יהיה החסד נצח גבוהים ולמעלה ממנה וגם בענין הסדר דהז"ת הנה מבואר בדרושי נקודות פ"ד שהיה עמידתם זה למטה מזה חג"ת נה"י כסדרן וכל החב"ד היו למעלה מהם כמ"ש שם פ"ג וכן במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו ובכ"מ ופשוט הוא והרי נמצא כי סדרן דהכחב"ד חג"ת נה"י דהנקודות אשר הם בקו אחד זה למטה מזה והלבשתם על הנה"י אשר הם ג"כ זה למטה מזה ובקו אחד חב"ד על הפרקי עליונים והחג"ת על האמצעים והנה"י על התחתון הנה הם סותרים זה את זה.

אמנם הוא הנה כבר בארנו בהלאית"ס בכ"מ מדברינו כי ענין ההתלבשות דהעליון בהתחתון הנזכר בדברי האריז"ל הנה עומק הכוונה הוא על חלקי או"א הנמשך בטיפת הזרע דמ"ד וכ"ן להשתתף בבנין הולד כי כל טיפת זרע הנה מורכב מב' בחי' ור"ל מב' מציאות אחד ממציאות עצמות הולד עצמו ואחד מחלקי או"א המשתתפים בבניינו וכל טיפת הזרע בכללה הנה היא נלקח מהנה"י ור"ל כי שם הוא נתהווה ונתגלה ע' פרקי הצלם פ"א ושם בסופו וזהו עומק הענין דהתלבשות הנה"י דהעליון בהתחתון הנזכר בכל מקום והכוונה הוא על חלקי או"א הנמשך בטיפת הזרע שהוא מהנה"י דאו"א להשתתף בבנין הולד אמנם הוא נעשה בו לעצם מעצמיו ובשר מבשרו, וכמבואר כ"ז בשער המוחין מפ"ה והלאה אבל עיקר כל פרצוף הוא באמת בפנ"ע מראשו עד סיומו כולו כל עליון למעלה מהתחתון לגמרי אלא שההתלבשות וכ"ז הוא על חלקי דכל עליון הנמשך ומשתתף בבנין התחתון ונעשה בו לעצם מעצמיו וכנז'.

ואחר כ"ז הנה נקל לנו להבין היטיב את ענין ההתלבשות דהנקודות אשר הם בקו אחד כחב"ד חג"ת נה"י ומבינה והלאה הנה הם בקו אחד זה למטה מזה והם מלבישים על השליש תחתון דת"ת והט' פרקין דהנה"י (דפרצופי א"ק) אשר הם ג"כ בקו אחד וזה למטה מזה והלבשתם הוא חב"ד על הג' פרקין עלאין דהנה"י וחג"ת על האמצעין ונה"י על התתאין והקשינו בזה כי איך אפשר שיצוייר אלו ב' הסדרים יחד כי הרי יהיה החסד למעלה מהבינה והדעת וכן יהיה הנצח למעלה מהבינה והדעת והת"ת והגבורה וכן הגבורה יהיה למעלה מהדעת וההוד יהיה למעלה מהדעת והת"ת וכ"ז הוא דבר שלא אפשר להאמר וגם הוא נגד הסדר דכחב"ד חג"ת נה"י כסדרן אמנם מאחר שאמרנו כי כל ענין ההתלבשות הנה הוא רק על חלקי דאו"א הנמשך בטיפת הזרע להשתתף בבנין הולד ונעשה בו לעצם מעצמיו והנה הוא באמת רק בבחי' תמונת הצורה לבד מאו"א העיקריים כי עיקרן דאו"א הם בפנ"ע ולמעלה וא"כ הרי ניחא לנו ענין ההתלבשות אשר בענינינו ג"כ כי עיקרן דהנקודות הם באמת כחב"ד חג"ת נה"י כסדרן ומבינה ולמטה הם בקו אחד וזה למטה מזה אך הלבשתם על הט' פרקין דהנה"י אשר הם ג"כ בקו אחד זה למטה מזה, הנה הכוונה הוא רק על תמונת הצורה הנמשך ומתפשט מאותן הט' פרקין דהנה"י דא"ק להשתתף בבנין הנקודות כי כל מציאת הנקודות שורשם הוא מטבורו ולמטה דא"ק ומהט' פרקין דהנה"י שבו ונמשך בהנקודות תמונת הצורה מכולם ומתלבשים בהם ונעשים בהם לעצם מעצמיהם והוא משום כי מהם הם נמשכים ויוצאים ומ"ש הרב שחב"ד הם בהג' פרקין עלאין דהנה"י והחג"ת באמצעין ונה"י בתתאין הכוונה הוא על כחם ושורשם כי השורש דהחב"ד דהנקודות אשר ממנו הם יוצאים הנה הוא בהג' פרקין עלאין דהנה"י דא"ק והשורש דהחג"ת דהנקודות הוא בהג' פרקי האמצעים דהנה"י דא"ק והשורש דהנה"י דהנקודות הוא בהג' פרקין תתאין דהנה"י דא"ק אמנם סדרן ועמידתן הוא כחב"ד חג"ת נה"י כסדרן אלא שבהם הנה מתפשט ומתלבש תמונת הצורה מהט' פרקין דהנה"י שהם שורשם כנז' ואין להרהר ולומר כי הרי גם בזה עדיין אין ארוכה לקושיתינו הנז' כי הרי גם בזה יהי' נמצא ששורש החסד הוא למעלה משורש הבינה והדעת וכן שורש הנצח הוא ג"כ למעלה משורש הבינה והדעת והגבורה והת"ת וכן שורש הגבורה הוא למעלה משורש הדעת וכן שורש ההוד הוא למעלה משורש הדעת והת"ת וכקושיתינו הנ"ל כי מאחר שהנה הנה"י דכל פרצוף ופרצו' שבא"ק הנה הם ג"כ רק בקו אחד וזה למטה מזה והרי הוא הנצח בכל הג' פרקין שבו שהם שורש החח"ן למעלה מההוד בכל הג' פרקין שבו שהם שורש הבג"ה וכן ההוד בכל הג' פרקין שבו הנה הוא למעלה מהיסוד בכל הג' פרקין שבו שהם שורש הדת"י,

והרי יהיה הקושיא על השרשים ע"ד שהקשינו לעיל על מציאותם.

אך הענין בזה הנה הוא באמת עמוק מאד, ושמע והבן כי הנה עומק הענין מה שהנה"י דא"ק הגם שהם מסודרים בקו אחד זה למטה מזה ועכ"ז הנה נעשו הג' פרקי דנצח שורש לחח"ן והג' פרקי דההוד שורש לגב"ה והג' פרקי דהיסוד שורש לדת"י הגם שכ"ז הנה הוא רק ע"פ התכונה דג' קוין אבל כאשר שהם כולם בקו אחד הרי אינם בחח"ן בגב"ה דת"י אלא בחב"ד חג"ת נה"י זה למטה מזה אך הענין הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל ענף ה' אות ב' שתכונת ג' קוים הנה הוא באמת מיוסד בהם גם בהיותם בקו אחד ונעשה מציאותם בעצם וראשונה מיוסד על ב' התכונות יחד וכנ"ל ענ"ה אות ב' ע"ש וא"כ הרי ניחא מה שהג' פרקי נצח הם שורש לחח"ן והג' פרקי הוד הם שורש לגב"ה והג' פרקי יסוד הם שורש לדת"י כי כ"ז הוא מתכונה הג' קוין אשר מיוסד בהם גם בהיותם בקו אחד ואינם סותרים זה לזה כלל כי נתיסדו מתחילה על אלו ב' התכונות כנז'.

ואחר כ"ז הנה נאמר עוד כי הנה פשוט הדבר מה שהנצח הוא שורש לחח"ן והוד לגב"ה ויסוד לדת"י. הנה הוא משום כי בתכונת ג' קוים המיוסד בהם כנז' הרי נמצא כי הנצח הוא ענף החסד והחסד הוא מתפשט מהחכמה ועי"ז הרי כלול הנצח מהחסד והחכמה ולכן נעשה הנצח דהעליון שורש לכל החח"ן דהתחתון ועד"ז הוא בההוד שהוא ענף הגבורה והגבורה הוא מתפשט מהבינה ועי"ז הנה כלול ההוד מהגבורה והבינה ולכן נעשה ההוד דהעליון שורש לכל הגב"ה דהתחתון וכן הוא ביסוד שהוא ענף הת"ת והדעת והוא עולה עד הדעת והדעת מתגלה בו (ע' שבי"כ פ"ג ונסירה ספ"ג ושם פ"ח) והרי כלול היסוד מהת"ת והדעת. ולכן הוא היסוד דהעליון שורש לכל הדת"י דהתחתון.

והרי לנו מכ"ז כי כל מה שהפרק האמצעי דהנצח העליון הוא שורש להחסד דהתחתון הנה הוא רק משום החסד דהעליון הכלול בו וכן מה שהפרק עליון דההוד הוא השורש להבינה דהתחתון הנה הוא רק משום הבינה דהעליון הכלול בו. והרי נמצא כי עיקר השורש להחסד דהתחתון הנה הוא באמת רק החסד דהעליון עצמו ועיקר השורש להבינה דהתחתון הנה הוא באמת רק הבינה דהעליון עצמו ועד"ז בכולם והרי ניחא בזה מה שהקשינו על הנה"י דא"ק אשר הם בקו אחד והם השורש לי' ספי' דהנקודות, וא"כ הרי יהיה השורש דהחסד למעלה מהשורש דהבינה והדעת, והשורש דהנצח למעלה מהשורש הבינה והדעת והגבורה והת"ת וכן כו' כו' וכמו שהארכנו להקשות בזה לעיל אבל לפי דברינו עתה הרי הוא ניחא כי עיקר השורש לכל ספי' וספי' דהתחתון הנה הוא באמת רק אותה הספי' ממש אשר כנגדה בהעליון והרי הוא העליון שבעליון השורש להעליון שבהתחתון והתחתון שבהעליון השורש להתחתון שבתחתון ומה שאמר הרב שהט' פרקין דהנה"י דהעליון הם השורשים לכל הנקודות הכוונה הוא רק משום שבהם נכללים כל הי' ספי' דהעליון כנ"ל והם מתפשטים ומתגלים לצורך התחתון רק ע"י הט' פרקין דהנה"י אבל הכחב"ד חג"ת עצמן דהעליון הם נעלמים מהתחתון, ע' פרקי הצלם ספ"א. אבל באמת הנה עיקר השורש דכל ספי' וספי' דהתחתון הנה הוא רק אותה הספי' שכנגדה בהעליון העליון להעליון והתחתון להתחתון ומתפשט כחם ונמשך תמצית הארה מהם ויוצא מהכח לפועל בטיפת הזרע המתהווה מהנה"י ושם נכללים כולם באחד בטיפת המ"ד שמאבא ובטיפת המ"ן שמאימא ובעניננו שהוא בעולם הנקודות הנה יצאו המ"ד ומ"ן כ"א לעצמו כנודע בדברינו הספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' אבל עכ"פ הוא כי בטיפת מ"ד ומ"ן היוצא מהנה"י בתמצית הארה וכח מכל הט' פרקין שבהם הנה שם נכללים באמת גם כל התמצית הארה מכל הי' ספי' כולם דהעליון בהעלם גדול כולם יחד ומזה נעשה כל הי' ספי' דהתחתון ונעשה כ"א מהכח ושורש דכל ספי' עליונה שכנגדה אשר בהעליון והרי ניחא היטיב כל מה שהקשינו ודי בזה והבן.

והאמת הוא כי בדברינו הנז' הנה יש בזה עוד פנים ליישב את קושייתנו ג"כ נכון היטיב ביותר פשוט והיינו כי הרי כל קושייתינו הנז' בענין השורשים כי הם מתהפכים מעליון לתחתון ומתחתון לעליון, הנה הוא רק על היותם בקו אחד וכנ"ל, אבל מאחר שהעלינו כי מה שהג' פרקי דהנצח הם השורש להחח"ן והג' פרקי דההוד הם השורש לגב"ה והג' פרקי דהיסוד הם השורש לדת"י הגם שכ"ז הנה הוא באמת רק בהיותם בג' קוין דוקא אמנם הוא משום כי אלו ב' התכונות דקו אחד וג' קוין הנה ישנם בכ' ספי' לעולם שניהם יחד כי גם בהעולמות שלמעלה אשר שם הם גילוי דקו אחד הנה נתייסד בהם בהעלם תכונת דג' קוין ג"כ משום לורך הד' עולמות אבי"ע ולכל ההנהגה של עתה וכן בעולם האצילות אשר הוא בג' קוין הנה נתייסד בו בהעלם תכונת דקו אחד ג"כ (כי כן הם בשורשם שהוא בעולם הנקודות) והוא לצורך תיקון העתיד וכנ"ל ענ"ה אך עכ"פ הוא כי שרשי החח"ן דהנקודות אשר הם בהנצח דא"ק ושרשי הגב"ה שהם בההוד דא"ק ושרשי הדת"י שהם ביסוד דא"ק הנה כ"ז הוא רק ע"י התכונת דג' קוין אשר ישנם גם בהנה"י דא"ק לעולם ג"כ עכ"פ ובתכונת דג' קוין הרי הוא באמת החסד למטה ונמוך מכנגד הדעת והבינה והנצח הוא למטה ונמוך מכנגד הבינה והגבורה והדעת והת"ת וכן ההוד הוא למטה ונמוך מכנגד הדעת והת"ת ועד"ז הוא ג"כ בשורשם דהנקודות הנמשך מהחב"ד חג"ת העיקריים בהט' פרקין דהנה"י ע"פ התכונת דג' קוין הרי הוא הפרק האמצעי דהנצח שהוא שורש החסד הנה הוא כנגדה הפרק האמצעי דההוד שהוא למטה מהפרק עליון דההוד שהוא שורש הבינה והרי הוא שורש הבינה למעלה משורש החסד, וכן הוא הפרק האמצעי דהנצח ג"כ רק כנגד הפרק האמצעי דהיסוד שהוא למטה מהפרק עליון דהיסוד (כי התחלת היסוד הנה הוא מתעבור על ב' הכליות כמ"ש הגר"א בתיקונים תיקון כ"א דף נ' סע"ד) שהוא שורש הדעת והרי הוא בזה שורש החסד למטה משורש הדעת וכן הפרק תחתון דנצח דא"ק שהוא שורש הנצח דהנקודות הנה ע"פ תכונת דג' קוין הרי הוא כנגד הפרק תחתון דהיסוד שהוא למטה מהפרק האמצעי והעליון דהיסוד שהם שורש הדעת והת"ת וכן הוא נגד הפרק תחתון דהוד שהוא למטה מהפרק האמצעי והעליון דהוד שהם שורש הבינה וגבורה והרי הוא שורש הנצח למטה משורש הבינה והדעת והגבורה והת"ת וכן הפרק תחתון דהוד דא"ק שהוא שורש ההוד דנקודות הנה ע"פ תכונת דג' קוין הרי הוא כנגד הפרק תחתון דהיסוד שהוא למטה מהפרק האמצעי והעליון שבו שהם שורש הדעת והת"ת והרי הוא שורש ההוד למטה משורש הדעת והת"ת וכ"ז הנה הוא ע"ד הסדר דכל פרצופי האצילות אשר הנה"י דהעליון הוא השורש לכל הי' ספי' דהתחתון (כמ"ש בדרושי נקודות פ"ב) ושם הנה הוא הכל מכוונים היטיב כ"ז מאחר שהם שם כ"א בג' קוין הרי הוא השורשים מכוונים עם הענפים העליון להעליון והתחתון להתחתון וכן הוא ג"כ בעניננו כי הנה הגם שהנה"י אשר בכל פרצופי שבא"ק הנה הם בקו אחד זה למטה מזה אך עכ"ז הנה מיוסד בכ"ה התכונה דג' קוין ג"כ וכל מה שאמר הרב שהג' פרקי דהנצח הוא השורש להחח"ן והג' פרקי הוד להגב"ה והג' פרקי יסוד להדת"י הנה הוא רק ע"פ תכונת דג' קוין הכלול ומיוסד בהם ג"כ ועי"ז הנה מכוונים באמת השורשים עם הענפים היטיב העליון להעליון והתחתון להתחתון וכ"ז והרי ניחא בזה קושייתינו הנ"ל פשוט היטיב:

ענף ז' אות א'

ומעתה נשלים דברינו בענין ההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע אם שהיה בקו אחד או בג' קוין אם בכללות אם בפרטות וכנ"ל ריש ענ"ו ונאמר בזה כי הנה בארנו לעיל כלל ו' בההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע הנה היה החיצוניות.

החיצוניות דהפנים והאחור דהנה"י דא"ק אשר ירדו למטה מרגליו אחר ההסתלקות הראשון דלהאצילות והיה ירידתם במקום העתיד להבי"ע וגדי להעשות שורש להבי"ע וכ"ז הנה הוא ההתפשטות הראשון אשר להבי"ע וכמו שבארנו שם בארוכה ע"ש וא"כ הרי באותן הנה"י דא"ק הנה העלינו לעיל בכל דברינו כי בפרטות כל פרצו' שבו הנה היו בקו אחד אבל בכללות כולם יחד הנה הם בג' קוים הנה"י דהאבא שבא"ק בימין והנה"י דהאימא שבא"ק בשמאל ודא"א שבא"ק באמצע וא"כ כאשר ירדו החיצונית דכל אותן הנה"י למטה מרגליו לצורך ההתפשטות הראשון דלבי"ע הנה פשוט הדבר שהיה ירידתם ע"ד שהם למעלה הנה"י דכ"א בפנ"ע הם בקו אחד אך בכללות כולם יחד הם בג' קוים והיה ההתפשטות הראשון דלהבי"ע ע"ד ההתפשטות הראשון דלהאצילות וכנ"ל ריש ענ"ו והיה כל ההתפשטיות הא' אשר לכל הד' עולמות אבי"ע כולם שוים כי היה חילוק בהם בין פרטות לכללות כי בפרטות היו בקו אחד ובכללות היו בג' קוים וכמו שהוא בא"ק והעקודים וכנ"ל ענ"א וכן היה הסדר ג"כ בכל הנקודות וכנ"ל ענ"ו אות ד' אלא שבהנקודות היו נפרדות זה מזה ולא היו מקושרים יחד כהראוי גם בהג"ר שלהם בין היותם בקו אחד אשר בפרטות ובין היותם בג' קוין אשר בכללות משא"כ בא"ק והעקודים ובכל ההתפשטות הא' הנה היו מיוחדים וכ"ז לעולם אבל עכ"פ הוא כי היו כולם בסדר אחד ור"ל כי א"ק והעקודים וכל ההתפשטיות הא' אשר לכל הד' עולמות אבי"ע וכן הנקודות כולם הנה הם כולם היו בסדר אחד בזה כי בפרטות הי' ספי' דכל פרצוף הנה היו בקו אחד ובכללות ר"ל בצירוף כולם יחד היו בג' קוין אבל ההתפשטות הב' דכל הד' עולמות אבי"ע בהם המציאות העיקרי שבהם הנה הם בג' קוין ממש בכל ר"ל הן בכללות והן בפרטות אמנם העולמות דא"ס אשר למעלה מא"ק הנה בהם הוא הסדר להיפך כי הם כולם רק בקו אחד לעולם וכמו הקו דא"ס.

והרי נבחן בכל המציאות כולו בג' הבחנות העולמות דא"ס הם רק בקו אחד לעולם והעולמות אבי"ע מעת התיקון דמעשה בראשית אשר ע"י שם מ"ה הנה הם בג' קוין לגמרי והא"ק והעקודים וההתפשטות הא' אשר להאבי"ע וכן עולם הנקודות הנה בהם הוא החילוק בין הפרטות לכללות כי בפרטות הם בקו אחד ובכללות הם בג' קוין.

אמנם כ"ז הנה הוא ג"כ רק בבחי' הכמות שהוא בגילויים ומציאותם אבל בבחי' האיכות שהוא בכוונה ורצון הנה מיוסדים כולם באמת על ב' התכונות יחד כי גם הקו דא"ס הנה שהוא כולו רק קו אחד עכ"ז הנה מיוסד גם הוא על תכונת שורש דג' קוין ג"כ להיות שורש השרשים לכל הד' עולמות אבי"ע שהם רק בג' קוין כי ע"י הנה יצא ונעשה כל הבחי' דריבוי נגד היפוך התמורות אשר על ידם הוא כל הבחירה ושכר ועונש כי עליהם הוא כל התורה והמצוה ובהם הוא כל ההנהגה כולה של עתה עד עת התיקון דימות המשיח ותחיית המתים וכן כל העולמות אבי"ע הנה הנה בכל גילויים ומציאותם הוא על הבחי' דג' קוין עכ"ז הנה כלול בהם התכונה דבחי' קו אחד ג"כ כי הוא השורש להאור דתיקון העתיד המיוסד ועומד בכולם בהעלם לעולם כי לבסוף יוחזרו כולם ליחוד והעילוי דקו אחד לבד שיתייחדו ויאירו כולם באור פני מלך חיים בהגילוי ויחוד דאור א"ס ויתייחדו כולם בו ישר ומכוון בלי נטייה להקצוות. כלל ר"ל שיתבטל אז כל בחי' הקצוות והגבול ויאיר בכולם רק אור א"ס לבד ויעמדו אז כולם רק בהעילוי דקו אחד ובבחי' הקו דאור א"ס וכמו שכתבנו כ"ז בכמה מקומות לעיל ועכ"פ הוא כי אלו ב' התכונות דקו אחד ודג' קוין הם עומדים בהעלם שניהם יחד בכל העולמות כולם אשר מראשית הקו דא"ס ית"ש עד סוף כל העולמות אבי"ע אמנם בגילויים ומציאותם הנה נבחנו בג' הבחנות וכנז' וזכור ודע כ"ז:

[ב] **הנה** אמרנו כי בכללות הנה היה גם ההתפשטות הראשון אשר להבי"ע בג' קוין הנה"י דהאבא שבא"ק בימין הנה"י דהאימא שבא"ק בשמאל הנה"י דהא"א שבא"ק באמצע ור"ל על החיצוניות דהפנים והאחור שבהם אשר ירדו למטה וכנ"ל והנה יסוד דברינו בכ"ז הוא מדברי הרב אשר בע"ח בדרושי נקודות פ"ב ובמבוא"ש שע"ב ח"א פ"ג שאמר שם ושם כי אחר הצמצום שבא"ק שנסתלקו כל האורות דהנה"י למעלה מהטבור הנה נשאר למטה ריקן מאור והוחשכו חיצוניותם מאד וירדו למטה כו' כו' ע"ש וכבר אמרנו בספר הדע"ה ח"א דרוש א' סי' ד' כי כללות א"ק הנה נבחן בו ג"כ כל בחי' הפרצופים כמו האצילות אך א"ק עם האצילות יחד הנה נחשב א"ק לע"ב וס"ג שהם הג"ר א"א ואו"א וכל האצילות הוא המ"ה וב"ן שהם הז"ת זו"ן וא"כ הרי הנה"י דא"ק שאמר הרב הנה הכוונה הוא על הנה"י דכל פרצוף ופרצו' שבו דהא"א והאבא והאימא שירדו החיצונית דהנה"י דכ"א מהם למטה אחר שעלו כל האורות שמהטבור ולמטה דכ"א למעלה מהטבור דכ"א אך עכ"פ הוא כי עלו האורות של כולם למעלה כי הרי אמר שנשאר למטה ריקן מאור וא"כ הרי מה שאמר והוחשכו חיצוניותם וירדו למטה מרגליו ובמקום הבי"ע הכוונה הוא על החיצוניות של כולם ר"ל הן דא"א והן דאבא והן דאימא וכאשר ירדו למטה הרי פשוט הוא שהיה עמידתם שם באותו הסדר אשר הם למעלה אבא בימין אימא בשמאל א"א באמצע וזהו אשר אמרנו כי בכללות הנה היה ההתפשטות הראשון אשר להבי"ע ג"כ בג' קוין הנה שכל הנה"י דכ"א בפנ"ע הוא רק בקו אחד.

אמנם מה שיש להעיר בזה כי לכאורה הנה מדברי הרב במבוא"ש שם לא משמע כן כלל כי הנה אמר שם כי אח"כ שהוא אחר שיצאו האורות דהנקודות שהוא הנקודות דהעגולים מהעינים הנה ירדו הנקודות למטה אל אותן החיצונית הנז' והעלו אותם למעלה ועמדו כל החיצוניות באחורי העגולים דהנקודות ע"ש בארוכה בזה ונודע הוא בדברינו כי הנקודות אשר יצאו מהעינים שהם נקודות העגולים הנה הם רק מהנה"י דהאימא שבא"ק כי מהאבא שבא"ק הנה הוא רק הנקודות דהיושר אשר יצא מהפה"ג וכנודע בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וא"כ הרי משמע מדברי הרב אשר במבוא"ש הנז' שכל אותן החיצוניות שירדו הנה הם רק מהנה"י דהאימא לבד והם בפנ"ע הנה הם רק בקו אחד וכנ"ל בכל דברינו כי בהם שנאמר שירדו החיצוניות דהנה"י דהאבא ג"כ הרי מה שייכות להם לעמוד באחורי הנקודות דהעגולים אשר הם מהאימא אלא שהיה להם לעמוד באחורי הנקודות דהיושר שהם מאבא.

אמנם דע כי העיקר הוא כמו שאמרנו שירדו כל החיצוניות כולם וכמו שמוכח מדברי הרב שאמר שהיה ירידתם ע"י שנשארו ריקן מאור והוחשכו כו' וכנ"ל וא"כ הרי ע"כ הוא הוא שירדו החיצונית דהנה"י דהאבא ג"כ וכן דהא"א ג"כ והיה כלילותם בג' קוין וכנ"ל אך מה שאמר שעמדו כל החיצוניות כולם אחר שעלו באחורי העגולים הנה הענין הוא כי הרי אמרנו שכל אלו החיצוניות שירדו הנה הם ההתפשטות הראשון אשר להעולמות בי"ע שהוא שרשי הפנימים דהעולמות בי"ע העומדים באצילות ולכן חזרו ועלו למעלה ע"י הנקודות דהעגולים שהעלו אותם וכנז' ונשארו שם להיות שרשי העליונים להבי"ע ונודע הוא כי האצילות ובי"ע הנה עצמותם ועיקרם הוא מהמ"ה מהמ"ה וב"ן הכללים כי א"ק והעקודים הוא ע"ב וס"ג והאצילות הוא מ"ה כמ"ש אליהו זל"ע מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות ר"ל שכל אצילות סובב עליו כי הוא עצמות האצילות ונשמתו העיקרי שבו אבל העולמות בי"ע כל עצמותם הוא הב"ן כי הם בסוד בהמ"ה גימ' ב"ן ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב סי' ג' וכן משם ולהלאה בכ"מ והנה נודע הוא בדברינו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' כי המלכי יושר והעגולים הנה הם בבחי' מ"ה וב"ן כי שרשם הוא מהמ"ה וב"ן שבהמ"ם דא"ק ע' לעיל באבני מלואים שבתחילת הספר סי' א' אות ג' ד' ושם סי' ח' וכן שם סי' י"א וזהו מה שעמדו כל החיצוניות דהנה"י אחר שעלו הנה עמדו כולם ר"ל גם החיצוניות דהנה"י דאבא וא"א הנה עמדו כולם באחורי הנקודות דהעגולים שהם רק מאימא הנה הוא משום כי מאחר שנתלבשו ע"י ירידתם להיות לשרשי הבי"ע וכי החיצוניות דהנה"י

דא"א הם לשורשי הא"א דבי"ע והחיצונית דהתנה"י דאבא לשורשי האבא דהבי"ע והחיצוניות דהתנה"י דאימא לשורשי האימא דהבי"ע) ומשום שכל עיקר עצמות ופנימית הבי"ע הוא מהשם ב"ן לכן עמדו כולם ג"כ רק אחורי העגולים דהנקודות אשר הם ג"כ רק מהשם ב"ן כדי להתאחז על ידם ג"כ בכל בחי' הארת הב"ן הנצרך להעולמות בי"ע אשר הם שורשים להם אבל אם היה עלייתם אחורי הנקודות דהיושר וכמו שהם מעיקרם היו נכללים באור דשם מ"ה והיו מתבטלים מלהיות שורש להבי"ע שכל עצמותם הוא רק מהב"ן ולכך עמדו כולם אחורי העגולים שהם ג"כ רק מהשם ב"ן ונשלם בהם עי"ז כל כוונת ירידתם שהוא להשלים להיות שורש להעולמות בי"ע וכנ"ל.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי האמת והעיקר הוא שירדו כל החיצוניות כולם ר"ל הן דהא"א והן דהאבא והן דהאימא והיה ירידתם לצורך כל ההתפשטות הראשון דלהבי"ע והוא ירידת כל החיצוניות דהתנה"י דא"ק שירדו למטה מרגליו שהוא במקום הבי"ע שאמר במבו"ש שע"ב ח"א פ"ג ור"ל על החיצונית דתנה"י דהא"א שבא"ק ודאבא שבא"ק ודאימא שבא"ק והיו התנה"י דהאבא בימין ודהאימא בשמאל ודהא"א באמצע והרי הם בג' קוין אמנם התנה"י דכ"א גופה הם רק בקו אחד כי כן הוא כל פרצופי א"ק הוא הי' ספי' שבכ"א מהם רק בקו אחד אלא שבכללות כולם הם בג' קוין וכן היה ההתפשטות הראשון אשר להבי"ע ג"כ כי בפרטות הם כולם בקו אחד אך בכללות הנה הם בג' קוין וכנ"ל אות א' ובזה נשלם דברינו בכל הדרוש הזה יהי שם יהוה מבורך מעתה ועד עולם מן העולם ועד העולם אמן ואמן :

כלל ח"י

ענף א'

ועתה נשוב לסדר הדברים בענין התפשטות השני אשר לכל עולם אשר התחלנו בו בכלל י"ד ובארנו שם ענין ההתפשטות השני אשר באור דא"ס שהוא הקו אשר נתפשט בהצמצום ואח"כ בכלל ט"ו הנה בארנו שם ענין ההתפשטות השני אשר להעקודים ונמשך לנו הדברים מענין לענין עד כה ומעתה נבאר ג"כ ענין ההתפשטות השני אשר להאצילות בעזרת השם למען שמו יתברך ויתעלה.

אמנם דע כי בענין ההתפשטות השני אשר מהאצילות ולמטה שהוא בכל הד' עולמות אבי"ע הנה נעשה בהם שינוי גדול מסדר ההתפשטות השני אשר בכל העולמות שלמעלה והיינו כי בהם הנה נתחלק ההתפשטות השני אשר להם בשני חלקים שהוא בשני זמנים אמנם לא נדבר עתה מהעולמות בי"ע כי זה יתבאר בעז"ה לקמן ונדבר עתה רק מהאצילות·

הנה ההתפשטות השני אשר להאצילות שממנו נעשה המציאות העיקרי דכל האצילות הנה הוא נחלק לשניים חלק אחד הוא כל האורות והכלים דהנקודות אשר הוא נקרא בדברי האריז"ל בשם עולם הנקודות והוא מהב"ן הכללי דא"ק וחלק השני הוא השם מ"ה אשר יצא אח"כ בעת התיקון דמעשה בראשית והוא המ"ה הכללי דא"ק והרי הם שני חלקים אשר יצאו בשני זמנים אלא כי בעת התיקון הנה נתחברו שניהם ונתייחדו זב"ז ונעשו לאחד והוא עולם האצילות כי בחיבורם ויחודם יחד הנה נעשו לפנים חדשות ונתחדש להם השם והצורה דמציאות עולם האצילות ע' שער עתיק פ"א במה שאמר שם ואל תטעה כו' ובשביה"כ רפ"ז במ"ש שם כלל הדברים כו' והוא פשוט ונודע.

ומה שנקרא עולם הנקודות בשם עולם אין הכונה שהוא עומד גם עתה במציאות עולם בפנ"ע זולת העולמות אבי"ע, חלילה וחלילה, כי הנקודות עם העולמות אבי"ע הנה הם רק ע"ד כל זרע זרוע אשר יזרע וממנו הוא כל פרי עץ מאכל אמנם הזרע עצמו הוא בלה ונרקב ולא נקח ממנו אלא רק בחינתו וכחו שהוא תמצית הטוב הטמון בו בפנימיותו הנה זה לבד אשר נקח ממנה וממנו נעשה כל פריה וטובה אבל הזרע עצמה מציאותה ועביותה הנה הוא כלה ונפסד, כן הוא הנקודות עם כל הד' עולמות אבי"ע, כי כל הנקודות הנה הם רק בבחי' הזרע זרוע לכולם והיו מעורבים בסיגים ופסולת הרבה אמנם רב טוב היה צפון בהם, והוא שרשי המציאות דהד' עולמות אבי"ע אשר נתבררו ויצא מהם, וכן הם מתבררים תמיד, ומתחדש מהם בכל יום תמיד מעשה בראשית במציאות דכל הד' עולמות אבי"ע, ומה שנשאר אחר הבירור שהם הסיגים, הנה הם כלים ומתבטלים.

והנה היו שיעור הנקודות בשיעור כל פרטי המציאיות כולם אשר בכל משך ימי עולם כולו ובשיעור כל כחותיהם אשר בכל רגע ורגע מרגעי הזמן כולו כי כל מציאות פרטי וכל כח התהוותו וקיומו אשר בכל רגע פרטי הנה הוא הכל מאור קדושתו ית"ש אשר מאיר ומתגלה ע"י בירורי הפרטיים שמתברר מהם בכל רגע והוא רב טוב הצפון שניתנו ונכללו בהנקודות בעת יציאתם מהעינים דא"ק ומהמ"ס דא"ק, ובסוד כך עלה במחשבה לפני כנודע בדברינו בספר הדע"ה ונמצא כי מציאת ושליטת הנקודות הנה הוא באמת גם עתה תמיד כי הם היסוד דכל הד' עולמות אבי"ע והזרע זרוע לכל מציאותם ומקריהם ומאורעותיהם אשר מעת התיקון דמעשה בראשית עד ימות המשיח ור"ל עד עת תחיית המתים כי אז יושלם הבירור לגמרי ולא יהיו אז עוד בבחי' נקודות כלל שהם רק בבחי' זרעים וכקרני חגבים כי יושלמו כל הנקודות ויתוקנו כולם ויתגדלו כארזי לבנון ע' זוה"ק בראשית ל"ה ב' וב"ר ר"פ ט"ו.

והרי עכ"פ הוא כי הנקודות עם כל הד' עולמות אבי"ע אחד הם אמנם קודם כל התיקון דמעשה בראשית בעת יציאתו מהעינים דא"ק ובעת מלוכתם הנה אז היו נקראים בשם עולם הנקודות כי לא היו אז עדיין העולמות אבי"ע כלל ולא היה אז אלא הנקודות לבד שהם השרשים לבד והיו כולם רק כקרני חגבים לבד ולא היה אז עדיין שום מציאות בשלימות כלל ולכך היה נקרא אז רק בשם עולם הנקודות שהם רק השורשים לבד הפרטיים ופרטי פרטים דכל המציאות כולם שבכל העולמות כולם אבל לא היו אז כולם אלא רק שרשים קטנים וכקרני חגבים לבד וכנז'.

והוא מה שנודע כי לא היה מהנקודות גם הב"ן כולו אלא רק המלכיות לבד דהב"ן ע' שביה"כ פ"ח והם הם השרשים הראשונים אשר כקרני חגבים לכל פרטי המציאיות כולם אשר בכל הד' עולמות אבי"ע אמנם בכל עת מלוכתם הנה היו כולם רק בבחי' אצילות לבד אך אחר שמיתו ונשברו וירדו השברי כלים עם הניצוצין דס"ך ופ"ר ודפ"ח למטה מרגלי א"ק שהוא במקום העתיד להבי"ע הנה אז נעשה ונתגלו להיות שורשים הראשונים לכל פרטי המציאיות דהבי"ע ג"כ אבל בכל עת מלוכתם שעמדו אז רק במקום העתיד להאצילות שהוא מהטבור עד סוף רגליו הנה לא נתגלה בהם אז עדיין מבחי' הבי"ע מאומה והיו רק בבחי' שורשים להאצילות לבד.

והנה יציאתם מהעינים וכל עת מלוכתם אשר ירדו ועמדו מהטבור דא"ק עד סוף רגליו הנה זה היה ההתפשטות השני אשר ילדו ועמדו מהטבור דא"ק עד סוף רגליו הנה זה היה ההתפשטות השני אשר להאצילות כי הנה יצאו אז השרשים כולם לכל המציאיות דהאצילות ומשום שהיו רק השרשים לבד אבל המציאות העיקרי דהאצילות הוא יצא ונעשה רק אח"כ והוא בהשם מ"ה דהתיקון לכן אמרנו כי נתחלק ההתפשטות השני אשר להאצילות בשני חלקים כי

חלק האחד הוא יציאת השם ב"ן שהוא עולם הנקודות וחלק השני הוא יציאת השם מ"ה דהתיקון והיה כ"ז משום צורך יסוד הבחירה ושכר ועונש וכדי שיושלם המציאות כולו ותיקונו ע"י האדם עצמו ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ב' ענ"ה ושם דרוש ה' ענ"ב סי' ב' ובכ"מ שם לכך נתחלק ההתפשטות השני בב' חלקים ויצא מתחילה הב"ן בפנ"ע כי ממנו נתייסד ונעשה כל סוד יסוד הבחירה כמ"ש בשער המלכים פ"ה ובשער הכללים פ"ב וכנודע ונתייסד יסוד הבחירה מסוד עולם הנקודות שהם השרשים דכל הד' עולמות אבי"ע כי מציאותם תמיד הוא מה שנתברר מהנקודות אחר נפילתם בעולם התוהו וכנ"ל כדי שיעשה כל ענין דהעולמות עצמן ג"כ רק ע"י מעשה האדם והוא מה שנאמר ישעיה נ"א ואשים דברי בפיך לנטוע שמים וליסד ארץ והבן ודע כ"ז.

אמנם הנה לעיל כלל ה' ו' אמרנו כי השרשים הראשונים דהאצילות הוא ההתפשטות הראשון אשר להאצילות וכאן אמרנו כי הנקודות שהם החלק א' מההתפשטות הב' הנה הם השרשים אך דע כי שניהם אמת ושניהם ישנם כי ההתפשטות הראשון אשר אמרנו לעיל כלל ה' ו' הנה הם השרשים העליונים דהאצילות העומדים למעלה שהוא בא"ק עצמו ולכן הנה חזרו הם ונסתלקו ועלו למעלה מהטבור ונשארו שם לעולם להיות שרשי האצילות אשר בא"ק וכנ"ל כלל י"ב ע"ש אבל הנקודות שהם מההתפשטות הב' הנה הם שרשי האצילות אשר באצילות גופה וכמו הזרעים וגרעיני פירי שהם שורשי הדשאים והאילן אשר בהעוה"ז גופה ואלו השרשים הם ג"כ רק מההתפשטות הב' שהוא עיקר המציאות דאותו העולם עצמו אלא שהוא נחלק לשניים הב"ן ומ"ה והם יצאו בשני זמנים שהם הנקודות והתיקון והיו הנקודות החלק ראשון מההתפשטות הב' ויצאו אז רק השרשים לבד והמ"ה הוא החלק הב' ואז נשלמו ונשלם האצילו' ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי עולם הנקודות הנה הוא מההתפשטות הב' אשר להאצילות החלק ראשון שבו וכנז' וכבר אמרנו כי מה שנחלק ההתפשטות הב' אשר להאצילות לשניים ויצא מתחילה הנקודות שהם רק השרשים אשר בבחי' קרני חגבים לבד הנה הוא משום צורך עולם התהו ומשום יסוד הבחירה וכנ"ל ודע כ"ז.

ענף ב' אות א'

ודע עוד כי הנה יסוד וסיבה כל ענין הנקודות מציאותם אשר יצאו רק כקרני חגבים ותכונתם שהם גבורות ודינין ונעשו הם הסיבה לכל עולם התוהו ומשום יסוד הבחירה כנ"ל וכנודע, הנה האמת והעיקר הוא כי כ"ז הנה היה נמשך ובא להם מסוד סדר ההתפשטות הראשון עצמו והמשכתו אשר מלמעלה למעלה ונעשה ההכנה והיסוד לכל עניני הנקודות ומאורעותיהם גם בההתפשטות הראשון עצמו אשר להאצילות וכן למעלה למעלה ושמע והבן עומק הדברים ותבין בזה סוד מאמרם ז"ל מנחות כ"ט ב' שאמר הקב"ה למרע"ה שתוק כך עלה במחשבה לפני וכתבנו בכ"מ מדברינו שהכוונה הוא על כל סוד עולם הנקודות וכל מאורעותיה שהוא יצא ממחשבתו הנעלמה אשר לעילא לעילא שהוא המ"ס דא"ק והנה הגם כי באמת הנה כבר בארנו כ"ז בכ"מ בספר הדע"ה באריכה אמנם הוא הנה יסוד כל הדברים מקורם הוא ממה שהעלינו בחיבורינו זה אשר הוא מיוסד על סדר השתלשלות העולמות זה מזה ואריכתם זב"ז ומתבאר כאן כי נתייסד מעלה יסוד כל הדברים אשר נתהוה ונעשה מטה מטה וכמ"ש סוף מעשה במחשבה תחילה ובאמת הנה באו כל הדברים אשר בכל החיבורים שחננו ה' משולבים זב"ז ומתבאר בכ"א לפי ענין המדובר בו והם בכ"א בפנים חדשות ובצורה מיוחדת בגוונין מיוחדים המאירים ומזהירים זה על זה והם כולם בכלל מה שנאמר והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע.

והענין הוא כי הנה אמרנו לעיל כלל ד' ה' ו' ובכ"מ כי כל ההתפשטות הראשונים אשר לכל העולמות כולם הנה שורשם הוא בסוד לובן העליון הנתגלה ויצא מאוירא ובוצינא עלאין שהם הב' והג' אשר בכללות הכתר דא"ק והתפשטות הראשון אשר להאצילות הנה הוא נמשך ג"כ רק משם וכנ"ל כלל ו' כי משם נמשך כל לידת המציאות דא"ק אשר מטבורו ולמטה שהוא עצמו רק לצורך ענין ההתפשטות הראשון אשר להאצילות והנה הוא כלול מג' בחי' נה"י שהם כללות הנה"י דא"ק אשר מטבורו ולמטה והם נמשך מהג' פרצופים שבו. שהם א"א ואו"א שבו כי הנה הם מציאת הנה"י דכ"א אשר מהטבור ולמטה סוף רגליו דכ"א והנה הוא בחי' המ"ה וב"ן (הנכללים ביסוד ומלכות, דכ"א) הנולדים ויוצאים מהע"ב והס"ג דכ"א והיה לידת הנה"י דכ"א ע"י אור ומוחין הנמשך להם מהעקודים והנה לידת ומציאת כל אותן הג' בחי' נה"י דהא"א והאו"א שבא"ק אשר נולדו ויצאו ונתפשטו בו מהטבור עד סוף רגליו הנה כ"ז הנה הוא ההתפשטות הראשון אשר להאצילות שהוא שרשי האצילות הפנימיים אשר בא"ק עצמו ולכן חזר כל אותו ההתפשטות וחזר ועלה ונסתלק למעלה מהטבור שבו שהוא בעיקר הא"ק עצמו ונשאר שם לעולם וכנ"ל כלל י"ב ואינה נעשה באמת ההכנה ויסוד לכל עניני הנקודות ומאורעותיה גם בסדר ההתפשטות הראשון עצמו וכן גם בסוד לובן העליון עצמו אשר אותו ההתפשטות הראשון יצא ממנו והיינו כי הנה הלובן. העליון אשר יצא ונתגלה מאוירא ובוצינא דא"ק קד"א ומ"ס לצורך לידת האור דההתפשטות הראשון אשר להאצילות וכנ"ל כלל ו' ענ"ג הנה לא היה נעשה כ"ז ביחוד הראוי אשר בבחי' פב"פ העיקרי מהאוירא עם בוצינא אלא רק בבחי' היחוד דאב"א לבד ועי"ז הנה יצא אותו הלובן העליון אשר להתפשטות הראשון דלאצילות עיקרו רק בגילוי אור דהמ"ס לבד שהיא בולד"ק שורש השרשים דהגבורות ועי"ז הנה היה חסר בהא"א שבו סוד המתקלא ובהאו"א שבו היה חסר סוד השגחת אפין באפין וכן הנה לא נעשה כל לידת אותו ההתפשטות הראשון דלהאצילות שהוא התפשטות הנה"י יציאת ולידת המ"ה וב"ן אשר מהא"א ואו"א שבא"ק שנולדו ונתפשטו ויצאו בכ"א מהטבור ולמטה שבו עד סוף רגליו שבו שהם כללות הנה"י דא"ק הנה לא היה לידתם ג"כ ביחוד הראוי שבהם שהוא היחוד דפב"פ אלא ג"כ רק בבחי' היחוד דאב"א והוא סוד מה שאמרו בספד"צ פ"א לא הוו משגיחין אפין באפין ועומק הכוונה הוא על או"א שבא"ק כי לא התייחדו אז ביחוד דפב"פ והנה עי"ז הנה נתחלק מציאת ההתפשטות הראשון אשר להאצילות בב' חלקים כי היה ההתפשטות דהנה"י אשר מהא"א ואו"א כנז' מכ"א בפנ"ע והיו בג' חלקים [אמנם העיקר הוא כי היו רק בב' חלקים מהאבא בפנ"ע ומהאימא בפנ"ע, אבל ההתפשטות הנה"י דא"א שהוא הע"ב הכללי הנה הוא רק לבחי' היחוד דאור א"ס שבהם והוא רק בפנימיותם וכנ"ל כלל ו' ובכ"מ אך משום שלא היה גילוי יחודו בהם כהראוי דאם היה יחודו בהם כהראוי הרי היו גם הם מיוחדים זב"ז ומשום שלא היה יחודו בהם כהראוי לכן אמרנו כי הוא בג' חלקים אבל באמת הנה היה רק בב' חלקים מהאבא בפנ"ע ומהאימא בפנ"ע כי א"א הוא רק בפנימית שניהם ופשוט הוא] אך עכ"פ הוא כי היה ההתפשטות מהאבא בפנ"ע ומהאימא בפנ"ע וגם היו מבחי' גבורות משום חסרון היחוד הראוי אשר גם בהאוירא ובוצינא והיה גילויים רק מאור המ"ס לבד וכנ"ל בסמוך והנה כ"ז גרם להם ג"כ עוד חסרון שלישי והוא בענין ההסתלקות כי היה ההסתלקות ג"כ מכ"א בפנ"ע ונודע הוא בדברינו לעיל כלל י"ב כי ההסתלקות הנה היה בבחי' עליית מ"ן לקבל שם תוספות אור וברכה וכאשר שהיה ההסתלקות שהוא עליית המ"ן מכ"א בפנ"ע והיה כן ההתפשטות וכן ההסתלקות בלתי יחוד הנה עי"ז לא נעשה בהם אז גם היחוד דא"ס כהראוי כלל וכמ"ש בתז"ח ע"ו ד' ועילת על כל עלאין לא נחית עליה יחודיה עד דאפיק ליה בת זוגיה ולא השתתף בהם אור א"ס בעלייתם למ"ן להאציל

עליהם מעוטו ולהמשיך בהם תוספות אור וברכה אלא שהוא אותם ממקום שעלו בו ממש גופא לחוץ והוא ענין יציאתם דרך העינים ויצאו משם אותן המ"ן עצמם כמו שעלו והוא ענין הנקודות שיצאו מהעינים והיו רק בקרני חגבים לבד וכמו שבארנו כ"ז בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' ג' וכנודע בדברינו והיה כ"ז מסיבת חסרון היחוד אשר הן בהסתלקות הא' והן בההתפשטות הא' יען למעלה שהוא בהאוירא ובוצינא כנז' והרי נתבאר לנו כי סוד ענין כל הנקודות וכל מאורעותיהם הנה נעשה היסוד וההכנה לזה בכל המאורעות העליונים עד המ"ב דא"ק עצמו והוא סוד מ"ש כך עלה במחשבה לפני וכנודע כ"ז בדברינו בספר הדע"ה:

ב] **אמנם** עכ"ז הנה צריכים אנו לדעת מאד כי כל מה שאמרנו שנעשה הכנה לעניני הנקודות גם למעלה הנה היה כ"ז באמת רק בהעלם גדול מאד כי עד פריסת הפרסא הרי היה נקרא גם מהטבור ולמטה הכל רק ע"ס הס"ג הכללי עצמו והיה ההתפשטות הראשון עם הקו דא"ס ג"כ וכנ"ל כלל ה' ו' והרי היה אז הגילוי דאור א"ס עד למטה מרגליו וא"כ הרי היה עדיין היחוד אז עצום למאד אלא כל מה שאמרנו בענין ההסתלקות הראשון ובפרט בהתפשטות הראשון שהיה מכ"א בפנ"ע מהאבא בפנ"ע ומהאימא בפנ"ע ומכש"כ דכש"כ מה שאמרנו כי לא היה היחוד הראוי גם מהאוירא עלאה לבוצינא עלאה הנה כ"ז הוא רק בבחי' כוונה ורצון לבד כי היה הכוונה ורצון על מציאות הנקודות וכל עניניהם גם בעת היחוד דאוירא ובוצינא עלאין בעת שנתייחדו לצורך לידת המציאות דכל ההתפשטות הא' אשר להאצילות וכן יצא אח"כ באמת כל ההתפשטות הא' רק ע"פ כוונה זו וכן היה ההסתלקות הא' אבל היה כ"ז רק בבחי' כוונה ורצון לבד שהוא בהעלם גדול וגילויים בפועל היה רק בעת יציאת הנקודות ממש כי אז הנה נתחלקו לשניים ויצאו מאבא בפנ"ע והם המלכי יושר ומהאימא בפנ"ע והם המלכי עגולים וגם הם ר"ל היושרים והעגולים לא התייחדו זב"ז כלל וכן היה חסר בהם עוד כמה מיני יחודים עד שיצאו כולם נפרדות זה מזה כמו שיתבאר וכנודע אך לא נעשה ולא נתגלה כל החסרונות הללו בפועל ממש אלא רק בעת יציאת הנקודות לבד אבל קודם לזה שהוא בעת ההסתלקות ומכש"כ בעת ההתפשטות ומכש"כ דכש"כ בהאוירא ובוצינא עלאין הנה כל חסרון היחוד שאמרנו שהיה בהם הנה הוא רק בבחי' כוונה ורצון לבד בלא גילוי כלל כי עד פריסת הפרסא שהוא אחר ההסתלקות הנה היה נקרא כולו ע"ס ס"ג לבד כי היה בגילוי דאור הקו דא"ס המתפשט בו עד סוף רגליו והרי הוה היחוד בו עצום למאד אמנם הכוונה ורצון הנה היה בכולם שיתעורר כ"א לעצמו הן בההתפשטות והן בההסתלקות וכן להעלים היחוד הראוי גם מהאוירא לבוצינא והוא מה שאמרנו כי בהעלם הנה היה חסר שלימות היחוד בכולם והוה נעשה הכנה ויסוד לכל עניני הנקודות גם בההתפשטות הראשון עצמו וכן גם בשורש ההתפשטות הראשון אשר בהאוירא ובוצינא כי היה עיקר גילויו רק מהמ"ס לחוד שהוא בולד"ק וכנ"ל ודי בזה והבן.

ומעתה נאמר עוד כי מה שאמרנו כי היה חסר אז היחוד הראוי בהאו"א שבא"ק והיה ההתפשטות הראשון מכ"א בפנ"ע הענין בביאור הוא כי הנה כבר אמרנו לעיל כלל ו' (ע"ש ענ"ג) כי הנה מציאת או"א שבא"ק אשר במערכת השמות דעסמ"ב שבאבני מלואים שבתחילת הספר הנה הם הב' מיני שמות ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב שהוא כללות האבא שבא"ק ואשר בסי' ט' אות ל"ד שהוא כללות האימא שבא"ק והנה אותן הב' מיני ס"ג הם כלולים כ"א ג"כ מד' שמות עסמ"ב כללים ופרטיים והע"ב וס"ג הכללים שבהם הנה הוא עיקר עצמותם גופה והוא מהטבור ולמעלה דכ"א מהם והמ"ה וב"ן הכלליים שבהם הנה הם הד' שמות מ"ה וב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד והם המ"ה וב"ן הכלליים דהאבא שבא"ק והמ"ה וב"ן שבסי' ט' אות ל"ה ל"ו והם המ"ה וב"ן הכלליים דהאימא שבא"ק והנה הם מהטבור ולמטה הכללי שבכ"א מהם והם לא נעשו ולא יצאו אלא רק בהב' חלקי דההתפשטות הב' אשר להאצילות אך ההתפשטות הא' אשר להאצילות הנה היה רק המ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהע"ב והס"ג (הכלליים) עצמן כי כ"א הוא כלול מד' כנודע ויצאו המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג שבהב' מיני ס"ג הנז' והתפשטו מהטבור ולמטה דכ"א לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות והם אשר חזרו ועלו ונסתלקו בההסתלקות הא' מהטבור ולמעלה כי שם הוא מקומם ונשארו שם לעולם והם השורשים העיקריים לכל מלכי הנקודות והיוצר וכן לכל אורות התיקון שהוא לכל האצילות כולו והרי נמצא כי אותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' שהם ההתפשטות הא' כנז' הנה הם בבחי' או"א האחרונים אשר מהם יצא כל האצילות שהוא הב' חלקי התפשטות הב' דלהאצילות כי כל הב' חלקי התפשטיות הב' דלהאצילות שהם אורות הנקודות והתיקון הנה הם יצאו (וכן הם נמשכים ויוצאים תמיד רק מהם ר"ל) מאותן המ"ה וב"ן הפרטיים הנז' והרי הוו אותן המ"ה וב"ן הפרטיים בבחי' האו"א האחרונים לכל תולדות האצילות כולו אמנם לא נעשו לבחי' או"א להאצילות אלא רק ע"י ההתפשטות הא' כי עי"ז ר"ל ע"י ירידתם מהטבור ולמטה ולמקום העתיד להאצילות הנה נתלבשו ונתגלו לבחי' שרשי האצילות והה"נ ע"י ההסתלקות הא' והיה עלייתם בבחי' מ"ן וכנודע הנה קבלו עי"ז תוספות אור ומוחין ויצא ונולד מהם כל האצילות כולו והם לעולם בבחי' או"א להאצילות ור"ל האו"א הפרטיים אשר מהם יצא ונולד כל האצילות כולו והרי לנו ב' בחי' או"א, אחד כלליים ור"ל כללות האו"א שבא"ק והם הב' מיני ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב ואשר בסי' ט' אות ל"ד ור"ל הע"ב וס"ג שבהם, ואחד פרטיים והם המ"ה וב"ן הפרטיים שבאותן הע"ב וס"ג עצמן והנה על אלו ב' הבחי' או"א הנה על שניהם הוא סוד מה שאמרו בספד"צ פ"א כי עד דלא הוו מתקלא לא הוו משגיחין אפין באפין וענין המתקלא הוא הדעת עלאה המייחד את האו"א וכנודע שם מהגר"א ובהאצילות הנה הוא הב' מזלין הכוללים כל הי"ג ת"ד ובענינינו הנה הוא הב' שמות ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א ואשר בסי' ט' אות ל"ג ע"ש ולעיל כלל ו' ענ"ג (וע' דברינו בשער עקודים פ"ג אות מ' סי' ה' ובמבוי ול"מ פ"ד אות כ' נוראות בזה ע"ש) כי אלו הב' מיני ע"ב הם נובעים ונמשכים מאוירא ובוצינא עלאין הב' ריבין שבגלגלתא שהוא הא"ה שבא"ק ואותן הב' מיני ע"ב בהם בעקודים הם בבחי' הב' מזלין רזא דמתקלא שבא"ק הדעת עלאה שבו המייחד את האו"א שבו אך לצורך תולדות עולם הנקודות ולאלה הנה לא נתגלה הרזא דמתקלא הנז' בהאו"א ור"ל גם בהאו"א הכללים הנ"ל בסמוך ולא נתייחדו זב"ז כהראוי וזהו שאמר הספד"צ דעד דלא הוה מתקלא לא הוו משגיחין אפין באפין ועי"ז הנה יצא המ"ה וב"ן הפרטיים דכ"א מהם שהוא ההתפשטות הראשון אשר להאצילות הנה יצאו הם ג"כ כ"א לעצמו ולא התייחדו גם הם זב"ז וכבר אמרנו כי הם האו"א הפרטיים והרי היה חסר היחוד הן בהאו"א הכלליים והן בהאו"א הפרטיים וכ"ז הוא מפני חסרון המתקלא שהוא ע"י גילוי היחוד דאוירא ובוצינא שהיה חסר אז ג"כ כי המתקלא הוא נמשך משפעת יחודם וע"י שהיה חסר גילויי היחוד גם בהם הרי היה חסר אז הנביעו דאור המתקלא ולכן היה חסר היחוד בהאו"א הן בהכלליים והן בהפרטיים.

והנה כ"ז גרם חסרון עוד כי הנה כאשר חזרו ונסתלקו אמ"ב שהוא ההסתלקות הא' שחזרו ועלו מהטבור ולמעלה ונעשו שם לבחי' מ"ן כמ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב הנה היה עליית המ"ן דכ"א ג"כ מכ"א בפנ"ע מהאבא בפנ"ע ומהאימא בפנ"ע ועלה כ"א לשורשו והתעורר רק בשורשו לבד בלתי יחוד כלל והיינו כי הרי נודע מדברי הגר"א בספד"צ

בספד"ל פ"א כי שורש אבא הוא בהאוירא וקד"א רישא תניינא, ושורש האימא הוא בבוצינא שהוא המ"ס רישא תליתאה והנה היה עליית המ"ן דכ"א ג"כ רק בשרשו וכבר אמרנו כי לצורך תולדות עולם הנקודות וכל לאלאיה הנה נתעלם היחוד גם בהאוירא ומ"ס ולכן כאשר עלו המ"ן דאימא בהמ"ס לא נתעוררו בהאוירא והקד"א מאומה ועי"ז הנה לא קבלו המ"ן דאימא בעלייתם שום תוספות אור ומוחין כלל כי עיקר התוספות אור ומוחין הוא לעולם מרזא דבקיעו דאור א"ס המתגלה ונמשך ביחוד דהאוירא ובוצינא וכאן אשר היה חסר אותו היחוד כנז' הנה לא קבלו המ"ן דאימא בעלייתם להמ"ס שום תוספות אור ומוחין כלל, ועי"ז הנה יצאו משם גופא ולחוץ, ור"ל כי המ"ס עצמו אשר עלו בו הנה הוציא אותן ממקומו גופה ולחוץ והוא ענין יציאתם דרך העינים, כי העינים ר"ל ראיית העינים הוא מסוד מוח החכמה כמ"ש הרב באח"פ פ"א ובעניננו הוא המ"ס דא"ק רישא תליתאה שבו וכאשר עלו בו המ"ן דאימא לקבל שם תוספות אור ומוחין הנה ע"י חסרון היחוד כנז' הוציא אותן המ"ס ממקומו גופא לחוץ והוא יציאתן דרך העינים ולכך היו רק נקודות קטנות ונקראו חגבים משום שלא קבלו שם שום תוספות אור אלא שיצאו אותן המ"ן עצמן כמו שעלו בו והנה הם הנקודות שיצאו מהעינים שהם מלכי העגולים והם כולם רק מהמ"ן דהאימא שבא"ק.

אמנם המ"ן דהאבא שבא"ק אשר שורשו הוא בהאוירא רישא תניינא שמשם הוא לעולם הגילוי דאור א"ס ע' שער א"א פ"ד ופ"ו ועלה המ"ן שלו עד האוירא והתעורר גם שם והנה קבלו משם היטיב תוספות אור ומוחין להוציא תולדות והוא לידת אור חדש שאמר הרב בנקודות פ"ב שבקע וירד דרך הפרסא ונקרא אור חדש משום שהוא נתחדש בתוספות אור ומוחין ונעשה ע"ז לפנים חדשות וירד דרך האבא עצמו ויצא מהטבור והיסוד כמ"ש שם פ"ג ומהם יצא אח"כ האור דלפר"ג שהם המלכי יושר כמו שיתבאר והם מהמ"ן דהאבא כי משום ששורש אבא הוא בהאוירא אשר שם הוא היחוד דאור א"ס לכן כאשר עלה המ"ן שלו עד שם הנה גרם הוא יחוד וזווג מהאוירא להמ"ס והוא מ"ש הרב בנקודות פ"ב כי ע"י המ"ן אלו העולין שם הנה נזדווגו הע"ב שבגלגלתא עם הס"ג שבו ונמשך אור חדש מלמעלה מן הזווג הזה ובקע וירד דרך הפרסא כו' ור"ל על תוספות אור ומוחין אשר קבלו המ"ן דאבא בעלייתם שם ע"י הזווג דהאוירא והמ"ס, והיה כ"ז משום ששורש אבא הוא באוירא אשר שם הוא היחוד דאור א"ס לכן גרם המ"ן שלו זווג למעלה וקבלו משם תוספות אור ומוחין ונעשה מזה האור חדש משא"כ המ"ן דאימא אשר שרשה הוא בהמ"ס הרישא תליתאה בדא"ק הנה לא גרם המ"ן שלה שום זווג בעלייתם שם ולא קבלו המ"ן דאימא בעלייתם למעלה שום תוספות אור ומוחין והוציא אותן המ"ס ממקומו גופא לחוץ והוא יציאתן דרך העינים כנז' והם מלכי העגולים שהם מהמ"ן דאימא והם בלא תוספות אור ומוחין כלל אלא שהם אותן המ"ן עצמן שיצאו כמו שעלו משא"כ המ"ן דאבא אשר הם קבלו תוספות אור ומוחין הנה נתחדש אורם בפנים חדשות וחזרו וירדו דרך האבא עצמו ובקעו את הפרסא ויצאו דרך הטבור ויסוד בבחי' לידה מהאבא עצמו והוא האור חדש שאמר הרב וממנו יצאו אח"כ האורות דלפר"ג והם המלכי יושר שהם בחי' זכר משום שהם מהאבא אבל האורות שיצאו מהעינים שהם בלא זווג כלל ובלא תוספות אור ומוחין כלל אלא רק המ"ן דהאימא לבד כמו שעלו הנה הם מלכי העגולים והם בחי' נוק' אמנם הנה קבלו הם הארה וביסום קצת מהמלכי יושר שהם הזכר לצורך מלוכתם כרגע וכנודע.

[ג] **אמנם** הוא כי הגם שאמרנו שהמ"ן דהאבא הנה גרמו בעלייתם בחי' זווג מהאוירא להמ"ס הנה האמת הוא כי לא היה אז עדיין בבחי' זווג העיקרי שבהם כלל כי משום שהאו"א היו אז בלתי יחוד וכן העלו המ"ן כ"א לעצמו וכנ"ל הנה לא נשלם עדיין היחוד למעלה ג"כ וכמ"ש בתז"ח ט"ו ע"ד ועילת על כל עלאין לא נחית עליה יחודיה עד דאפיק ליה בת זוגיה כלילא מעשר ספירן וכל זמן שחסר היחוד למטה לא נשלם היחוד ג"כ למעלה אך מה שאמרנו שעליית המ"ן דהאבא גרמו היחוד למעלה הנה היה באמת רק מעין ובמקצת לבד ומ"ש הרב בנקודות פ"ד כי נזדווגו הע"ב שבגלגלתא עם בחי' הס"ג הנה הע"ב שאמר עיקר הכוונה הוא על השם ע"ב אשר כתבנו בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסי' א' אות א' והנה הוא האמת רק שע"ב דהמ"ס עצמו אלא שהוא מיוחד לעולם בהקד"א כמו שכתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' א' ע"ש והוא הע"ב שבגלגלתא שאמר אמנם השתתף עמו אור האוירא ג"כ משום שהוא שורש האבא כנ"ל אבל עיקר הזווג שהיה אז הנה היה רק מהע"ב והס"ג שבהמ"ס עצמו משא"כ הזווג אשר בעת התיקון לצורך האור דשם מ"ה הנה שם היה הזווג מהאוירא עצמו ממש וזהו אשר אמר הרב בתיקון רפ"ב בהזווג דהע"ב אשר לצורך האור דהשם מ"ה הנה הוסיף שם הרב ואמר אשר הם כללות בחי' המוחין דא"ק כו' ע"ש כי שם הנה היה הזווג מכל המוחין כולם שהוא גם מהאוירא עלאה עצמו שהזדווג הוא עם המ"ס לצורך תולדות אור המ"ה דהתיקון וכן הוא בזוה"ק בראשית ט"ז ב' בפסוק ויאמר אלהים יהי אור, אמר שם דא רזא סתימא, אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאויר עלאה סתימא, בקע בקדמיתא כו' וע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' שהכוונה הוא על אוירא עלאה שבקע את הקד"א והתייחד הוא עצמו בהמ"ס בלתי מסך כלל ונעשה היחוד הנורא הזה ביום ראשון דמע"ב לצורך הגילוי דאור המ"ה ומ"ש אתפשטותא דאתפשט ר"ל שהוא התפשט ונמשך מרדל"א כמ"ש הרב בשער א"א פ"ד ופ"ו ע"ש והוא מאד"ר קל"ה ב' והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא ור"ל שהוא נמשך מרדל"א ומבואר שם באד"ר ג"כ כי היחוד דאוירא וגלגלתא שהוא האוירא עם המ"ס הנה היה רק בעת התיקון אשר לצורך השם מ"ה וכמ"ש בזוה"ק בראשית הנז' שהוא מה שאמר הכתוב ויאמר אלהים יהי אור שהוא בעת התיקון כנודע ועכ"פ הרי מוכח מכ"ז כי מ"ש הרב בנקודות פ"ב בענין הזווג דהע"ב שבהגלגלתא אשר לצורך האור חדש שהוא המלכי יושר הנה לא היה אותו הזווג בהאוירא ממש כי הזיווג דהאוירא ממש הנה לא היה אלא רק אח"כ לצורך לידת האור דהשם מ"ה אלא הזווג דהע"ב שאמר בנקודות פ"ב הנה הכוונה הוא רק על הע"ב דהמ"ס גופא והוא הע"ב אשר בסי' א' אות א' אמנם הוא מיוחד בהקד"א והשתתף בו האוירא באיזה הארה ג"כ משום שהוא שורש אבא והתעורר בו המ"ן דאבא להשתתף גם הוא באיזה הארה עכ"פ אבל עיקר הזווג אז הנה היה רק בהע"ב דהמ"ס גופא ודע זה.

[ד] **ונחזור** להענין כי הנה היה חילוק גדול בין עליית המ"ן דהאבא לעליית המ"ן דהאימא כי המ"ן דאימא הנה הם לא פעלו בעלייתם מאומה כי לא התעורר על ידם שום זווג למעלה ולכן לא קבלו הם שום תוספות אור ומוחין כלל ולכן יצאו הם מהמקום שעלו משם גופה ולחוץ ור"ל כי המ"ן דאימא אחר שעלו למעלה הנה נשתנה עליהם סדרי בראשית מכל וכל, כי הרי מדרך כל מ"ן הוא שהם מעוררים בעלייתם זווג למעלה ומקבלים ע"ז תוספות

אור ומוחין ואח"כ הנה הם חוזרים ויורדים באותו הפרצוף עצמו דרך כל הקומה שלו בבחי' אור מים רקיע ויוצאים בבחי' לידה מהיסוד שבו בעת הזווג וכ"ז הן בהמ"ן דהאימא וכן בהמ"ן דהאבא שהוא מ"ד וע"י הזווג הנה מתייחדים המ"ן דאימא והמ"ד דאבא בבטן האם ושם הנה נעשה ונגמר מהם שניהם כל מציאות הולד אמנם כאן בענינינו שהוא בהמ"ן דהאימא שבא"ק כאשר עלו למעלה הנה משום שהיה כל ההתפשטות הה' וכל ההסתלקות הה' בלא יחוד כלל וכנ"ל אות א' ב' והיו כל המ"ן דאימא רק מסוד המ"ס לבד שהיא בולד"ק שורש כל הדינין הנה היו חסר בפעולת עליית המ"ן דאימא כל הד' בחי' הנז' והיינו כי הם לא התעוררו למעלה שום זווג כלל והוא א' וממילא שלא קבלו שום תוספות אור ומוחין והוא ב' וכן כי הנה הם לא חזרו לירד בפרצוף אימא לסוד אור מים רקיע ביסוד שבה אלא כי הנה המ"ס עצמה הוציא אותן ממקומו גופה לחוץ והוא יציאתן דרך העינים והוא ג' וממילא הוא כי לא התייחדו הם עם המ"ד דאבא ביסוד שבה אחר שלא חזרו הם לירד למטה כלל כנז' וכן כי הרי היה חסר אז הזווג בהם לגמרי כנ"ל וא"כ הרי לא נעשה כאן היחוד דמ"ד ומ"ן כלל והוא ד' והרי נשתנה בהמ"ן דהאימא שבא"ק אשר לצורך עולם הנקודות כל סדרי בראשית אשר בדרכי הנהגת המ"ן מכל וכל כי היה חסר בהם אז כל הד' בחי' הנז' משא"כ המ"ן דהאבא שבא"ק שהוא המ"ד הנה בהם לא היה חסר מכל הד' בחי' הנז' אלא רק בחי' אחת לבד כי הרי הם התעוררו בעלייתם זווג למעלה והם קבלו משם תוספות אור ומוחין והם חזרו לירד בהאבא עצמו עד היסוד שבו לבחי' אור מים רקיע ויצאו הם מהטבור והיסוד שבו והרי נעשה בהם הג' בחי' הנז' מסדרי דרכי המ"ן והגם כי באמת הנה לא היו גם הם בשלימות כלל כי הרי כל הזווג אשר התעוררו למעלה הרי לא היה הזווג הגמור מהאוירא ממש וכנ"ל אות ג' והרי ממילא הוא שהתוספות אור ומוחין שקבלו הנה לא היו ג"כ בבחי' מוחין עיקריים ולא היה גם בהם האור מים רקיע העיקרים וכמו שנודע שגם המלכי יושר שהם מהאבא שבא"ק הנה לא היו הם ג"כ אלא רק המלכיות לבד והרי לא היה נעשה אותן הג' בחי' גם בהמ"ן דאבא בכל הראוי כלל אך עכ"ז הנה מעין ובמקצת הנה היה נעשה בהמ"ן דאבא מאותן הג' בחי' עכ"פ ולא היה חסר בהם אלא רק הבחי' הד' שהוא היחוד דמ"ד ומ"ן ביסוד דאימא כי שבחי' הזה היה חסר מכל וכל כי לא הזדווגו או"א כלל זב"ז ומה גם כי הרי לא חזרו לירד המ"ן דהאימא ביסוד שלה כלל וכנ"ל והרי היה חסר כל הבחי' ד' בהמ"ן דהאבא ג"כ ולכן יצאו כל אותן המ"ן דהאבא ג"כ רק בבחי' עפ"ק והוא יציאתן דרך הטבור ויסוד ולא היה אפשר להם ג"כ להתקיים כלל כי לא היו מציאות גמורים אלא בבחי' עפ"ק לבד אמנם עכ"פ הוא כי הם היו יותר בשלימות הרבה מהמ"ן דאימא כי הרי בהם היה חסר כל הד' בחי' כולם ויצאו הם מהעינים שהוא המקום אשר עלו בו למ"ן כי סוד הראייה הוא מהחכמה והוא הע"ב דהמ"ס ושם הוא עליית כל המ"ן ובאשר עלו בו המ"ן דאימא לקבל שם תוספות אור וברכה הנה לא השפיע בו מאומה והוציא אותן הע"ב דהמ"ס ממקומו גופא לחוץ והוא יציאתן דרך העינים והם ג"כ בבחי' עפ"ק מהע"ב דהמ"ס כי יצאו ממנו בלא זווג עם הס"ג שבו שהוא הס"ג דאות ב' אלא הע"ב דאות א' הוציא אותן ממקומו ולחוץ בבחי' עפ"ק ממנו והם הנקודות שיצאו דרך העינים והם מלכי העגולים והרי נתחלקו ונשתנו מלכי העגולים מהמלכי יושר בחלוקות שונות הרבה ולכן הנה לא נתייחדו גם הם זב"ז כלל בבחי' זווג אלא כל השפע אשר היה ראוי שישפיעו המלכי יושר להמלכי עגולים בבחי' זווג הנה יצא מהמלכי יושר ג"כ רק בבחי' עפ"ק אמנם הנה לא יצא מהם בבחי' עפ"ק ממש מהיסוד שבהם כי שלטו בעצמם ונתחזקו להתאפק שלא להוציא שפע ממש מהיסוד ונתחזקו להוציא רק מהלפר"ג שבהם שהוא רק הארה בעלמא ובזה האירו להמלכי עגולים וקבלו העגולים תועלת מזה לצאת למלוכתם כרגע והנה אותן ההארות אשר יצאו מהלפר"ג דהמלכים דאבא הם עיקר המלכי יושר אשר הם מיתו ג"כ ונפלו ונשברו וירדו למטה עם העגולים יחד אבל עיקרן דהמלכים עצמן דהאבא אשר יצאו מהטבור והיסוד הנה הם נשארו לעולם במקום האצילות ע"ד הג"ר דהעגולים אמנם הנה הם לא נתקנו בהתיקון דשם מ"ה כמו מלכי העגולים כי היה תולה תיקונם במעשי אדה"ר וכמו שבארנו כ"ז בספר הדעה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ב' וע"ש עוד דרוש ג' ענף י"ט אך עכ"פ הוא כי עיקר המלכ' יושר שנפלו הם האורות דלפר"ג וגם הם בעת מלוכתם הנה לא התייחד עם מלכי העגולים בבחי' זווג ממש אלא האירו להם בהארה בעלמא לצורך מלוכתם כרגע ואח"כ הנה נפלו וירדו ונשברו גם הם עם מלכי העגולים ביחד ר"ל שירדו ונפלו הגילולין והשב"כ מהאורות דלפר"ג דהמלכי יושר עם הגילולין והשב"כ דהמלכי עגולים יחד אך בענין תיקונם, יש חילוק כי הגילולין והשב"כ דהמלכי עגולים אשר הם מהאימא הנה כל מה שהיה נוגע מהם למעשה בראשית הנה הם נתקנו ע"י הקב"ה בעצמו ע"י השם מ"ה אך מהגילולין והשב"כ דהמלכי יושר אשר הם מהאבא כנ"ל הנה כל מה שנוגע לתיקון הנשמות בני אדם הנה הם אינם מתתקנים בעצמם אלא רק ע"י מעשה האדם דוקא וכמו שמבואר כ"ז בספר הדע"ה שם, וע"ש ובספר הגלגולים פ"ז.

אמנם ע"י ההארה שהאירו המלכי יושר להעגולים בעת מלוכתם הנה עי"ז נתקנו ממילא כל מעשה בראשית כולם מאורות היושר ג"כ לעולם הגם שעיקר התיקון דהיושרים הוא תלוי במעשה בני אדם ושלימות התיקון דכל היושרים הוא רק לעתיד לבוא וכמו שבארנו בספר הדע"ה שם אך מהארת היושרים שהאירו בהעגולים בעולם הנקודות כמ"ש בדרושי נקודות פ"ב הנה ישנו מתיקון היושרים ג"כ בכל הבריאה כולה לעולם עכ"פ אבל בבחי' יחוד ממש הנה לא נתייחדו ולא נזדווגו המלכי יושר עם המלכי עגולים כלל וכנז'.

[ה] **והנה** נתבאר לנו מכל דברינו אשר עד כה כי בפרטיות הנה היה חסר בעולם הנקודות ח' מיני יחודים ונבאר אותם ממטה למעלה, יחוד אחד הוא במלכי היושר עם מלכי העגולים כי מלכי היושר אשר הם מהאבא שבא"ק הרי הם בחי' זכר שהוא ז"א ומלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק הרי הם בחי' נוקבין והם הנוק' דז"א ולפי התיקון האמיתי הרי היה ראוי שיתייחדו אלו הב' מיני מלכים ויעשו שניהם לאחד ממש והיינו כי המלכי יושר הרי הם מהמ"ן דאבא ר"ל המ"ן שהעלה האבא שבא"ק בהמיתין דא"ק וקבלו שם תוספות אור ומוחין וחזרו לירד בהאבא עצמו בסוד אמ"ר וק"ב עד היסוד שבו והם כללות טיפת הזרע דאבא שבא"ק שהוא מ"ד ועד"ז היה ראוי שיעשה כן בהמ"ן שהעלתה האימא שבא"ק כי הרי כפי הראוי היה צריך שיחזרו המ"ן דאימא ג"כ לירד בכל קומתה בסוד אמ"ר וק"ב עד היסוד שבה והם כללות טיפת הזרע דהאימא שהוא מ"ן והרי היה ראוי לפי תיקון האמיתי שבעת הזווג דהאו"א יתייחדו אלו המ"ד ומ"ן בבטן אימא ויעשו שניהם לאחד ממש בכל פרצוף ופרצוף מהו' פרצופים שבכ"א מהם ר"ל כי הרי המ"ן דאימא הם כלולים מו' פרצופים עתיק א"א או"א

זו"ן שהם הו' פרצופים דהנקודות שיצאו מהעינים שהם העגולים וכן עד"ז הוא ג"כ ו' פרצופים עתיק א"א או"א זו"ן במלכי יושר שמהאבא שהם כללות טיפת המ"ד אשר יצאו מהטבור והיסוד והרי היה ראוי שיתייחדו אלו הב' טיפין דמ"ד ומ"ן הכלליים בבטן אימא ע"י זווג דאו"א ויעשו בה משניהם יחד מציאות אחת הנולד ממנה והוא יהיה כלול מו' פרצופים עתיק א"א או"א זו"ן, והיה כ"א כלול מהמ"ד ומ"ן דהאו"א שהוא מהיושר והעגולים יחד כן היה ראוי לפי תיקון האמיתי אמנם הרי לא היה כן כי המלכי עגולים שהם מהמ"ן דאימא הם יצאו בפנ"ע והם כל הנקודות שיצאו דרך העינים ומלכי היושר שהם מהמ"ד דאבא הרי הם יצאו בפנ"ע והוא מהטבור והיסוד והרי לא נתייחדו היושר והעגולים ולא נעשו לאחד כלל וכלל והחסרון הזה הוא אינו מכלל החסרון הזה דזווגים אלא הוא חסרון דהיחוד ממש שהוא חסרון יותר גדול כי הרי מהראוי היה שיעשו שניהם המ"ד דאבא עם המ"ן דאימא לאחד ממש, וכמו כל מ"ד ומ"ן שנעשים לאחד כי משניהם יחד נעשה כל ולד אבל כאן הרי לא היה כן אלא יצא כ"א לעצמו ונתחלקו לשני מציאיות והוא מה שאמרנו. כי היה יציאתם בבחי' טפ"ק המ"ן דהאימא שבא"ק יצאו בבחי' טפ"ק מהע"ב דהמ"ס והיה יציאתם דרך העינים והמ"ד דהאבא שבא"ק יצאו בבחי' טפ"ק מהאבא עצמו והיה יציאתם דרך הטבור והיסוד שבו והרי כל החסרון הזה אשר היה באותן המ"ד ומ"ן עצמן הוא אינו מהחסרון דזווגים אלא מחסרון דהיחוד כי המ"ד ומ"ן עצמן הם אינם מזדווגים אלא מתייחדים וכאן היה חסר בהם היחוד ויצא כ"א לעצמו בבחי' טפ"ק והוא חסרון יותר גדול.

אמנם הנה היה בהם ב' חסרונות דזווגים ג"כ כי הרי מאחר שיצאו כ"א לעצמו והיו לשני מציאיות שהם מלכי יושר שהם בחי' זכרים והם כללות הז"א בעולם הנקודות ומלכי העגולים הם נוקבין והם כללות הנוק' בעולם הנקודות והנה היה ראוי שיזדווגו הם אח"כ בבחי' זווג אמנם הנה לא זכו גם לזה אלא הוא כי הנה כל השפע אשר היה ראוי שישפיעו מלכי היושר למלכי העגולים בבחי' זווג הנה יצא אותו השפע מהמלכי יושר ג"כ רק בבחי' טפ"ק אמנם לא היו טפ"ק ממש כי הנה שלטו בעצמם ונתחזקו שלא להוציא השפע ובטפ"ק ממש אלא שיצא מהם רק בבחי' כח והארה לבד ודרך הצפר"נ והוא אורות הצפר"נ שאמר הרב בדרושי נקודות פ"ג והכוונה הוא כי הם מהצפר"נ דהמלכי יושר עצמן כי השפע אשר היה ראוי שישפיעו המלכי יושר להעגולים בבחי' זווג הנה הוציאו רק בבחי' טפ"ק אמנם לא היה טפ"ק ממש אלא רק דרך הצפר"נ שלהם שהוא רק כח והארה בעלמא ומהארה הזה הנה האירו המלכי יושר להמלכי העגולים לצורך מלוכתם כרגע.

והנה אותן האורות דצפר"נ הם ג"כ מציאית בפנ"ע והם אשר מיתו וירדו בבי"ע ר"ל הניצוצין שלהם ש"ך ופ"ר ורפ"ח וכן השברי כלים שלהם והם העיקר מהמלכי יושר שירדו בבי"ע אבל האורות העיקריים אשר יצאו מהטבור והיסוד הנה הם עצמן לא ירדו בבי"ע אלא שנשארו למעלה במקום האצילות כמו הנ"ל דהעגולים והנה האורות דצפר"נ אשר אמרנו שהם נעשים ג"כ למציאית בפנ"ע והם המלכי יושר שמלכו ומיתו הנה גם הם לא נזדווגו ג"כ עם מלכי העגולים אלא האירו להם רק בהארה לבד גם בעת מלוכתם והרי נמצא כי חסרון הזווג מהמלכי יושר להעגולים הנה הוא א' שהוא ב' והא' הוא בהאורות העיקרים שבהם שהם האורות אשר יצאו מהטבור והיסוד שהם כללות האורות אשר יצאו מהאבא שבא"ק הנה לא הזדווגו הם עם האורות שיצאו מהעינים שהם מהאימא שבא"ק והב' הוא שגם המלכי יושר הפרטיים שיצאו אח"כ מהם עצמן והם האורות דצפר"נ הנה לא הזדווגו גם הם עם מלכי העגולים כלל והרי ישנם כאן ב' חסרונות דזווגים אשר היה חסר מהמלכי יושר להעגולים ועם החסרון דהיחוד הכללי מהמ"ד ומ"ן שאמרנו לעיל הרי הוא ג' חסרונות דיחודים שהיה חסר מהמלכי יושר להעגולים.

חסרון ד' דהיחוד הנה הוא מה שלא נזדווגו האו"א שבא"ק להוציא את הנקודות משניהם יחד ע"י זווג אלא שיצא המ"ד ומ"ן דכ"א מכ"א בפנ"ע והרי יצאו הנקודות שהוא החלק ראשון דההתפשטות הב' מהאו"א הפרטיים (הנ"ל אות ב') בלא זווג כלל כי הרי הנה הם לא הזדווגו יחד לצורך תולדות המלכי יושר והעגולים כלל כי הרי עי"ז הנה היה חסרון היחוד דהמ"ד ומ"ן שאמרנו כי יצאו מכ"א בפנ"ע והיו בבחי' טפ"ק כנ"ל ולא באו האו"א בזה לסדר הזווג כלל כי כל מה שהיה צריך להעשות לטיפת מ"ן ביסוד דהאימא הנה הם יצאו דרך העינים והטיפת מ"ד דהאבא הנה הוא יצא מהטבור והיסוד שבו בבחי' טפ"ק ממש ועכ"פ הוא כי לא באו האו"א לכלל זווג כלל לצורך תולדות כל הנקודות ויצא תולדות דכ"א ממקום בפנ"ע כי לא נזדווגו כלל והוא חסרון הד'.

והגם כי בדיוק הנה הוא עצמו החסרון דהיחוד מהמ"ד להמ"ן שהוא חסרון הא' הנ"ל עכ"ז הנה חשבנו אותו לשניים כי הם בסיבה ומסובב והם שניים בפרטיות והסיבה הוא כי לא נזדווגו האו"א שבא"ק לצורך הנקודות, והחסרון הזה הוא בהאו"א עצמם כי הם לא נזדווגו זה עם זה והמסובב הוא כי עי"ז הנה נתחלקו המ"ד ומ"ן לשני חלקים ונעשו לשני מיני מלכים שהם מלכי העגולים ומלכי היושר, והחסרון הזה הוא בהמלכים והרי הם בפרטות שני חסרונות והחסרון אשר היה באו"א הוא החסרון ד' דענינינו והחסרון אשר נעשה בהמלכים ר"ל בכללות המ"ד ומ"ן הוא החסרון הא' הנ"ל.

חסרון הה' הוא בההסתלקות הא' שחזרו ועלו כל האורות דהנה"י דהאו"א שבא"ק אשר נתפשטו מהטבור ולמטה והוא ההתפשטות הראשון שלהם הנה חזרו ועלו כל אותן האורות דהנה"י למעלה ונעשה עלייתם שם לבחי' מ"ן והנה היה עלייתם אז ג"כ בלא יחוד כלל שעלה כ"א לעצמו והתעורר רק בשורשו, ועי"ז הנה לא קבלו למעלה תוספות אור וברכה ולא נשלמו כלל, ועי"ז הנה יצאו המ"ן דהאימא דרך העינים ויצאו אותן המ"ן עצמן כמו שעלו נקודות קטנות כקרני חגבים והם כל הנקודות והיה כ"ז משום שהיה עלייתם בלא יחוד וכנ"ל אות ב' ע"ש.

חסרון ו' ז' הנה הוא בהאו"א הפרטיים והכלליים שלא התייחדו אז זו"ן כנ"ל אות ב', הכלליים הוא הב' מיני ס"ג אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסי' ו' אות כ"ב ובסי' ט' אות ל"ד ור"ל הע"ב וס"ג שבהם שהוא עיקר עצמותם והם לא התייחדו זו"ן לצורך לידת ההתפשטות הב' דהאצילות שהוא סמ"ה וב"ן שבהם ועי"ז הנה יצא ההתפשטות הא' דכ"א בפנ"ע ולא התייחדו הם ג"כ זו"ן ואותן ההתפשטות הא' הנה הם האו"א הפרטיים שבא"ק האו"א דכל האצילות תמיד, והרי היה חסר אז שהוא בעת צורך תולדות עולם הנקודות [שהוא החלק הא' מההתפשטות הב' אשר להאצילות והוא יצא מאותן ההתפשטיות הא' אחר הסתלקותם בההסתלקות הא' וכנ"ל בכל דברינו] הנה היה חסר אז סוד היחוד בהאו"א שבא"ק הן בהכלליים והן בהפרטיים וכנ"ל אות ב' והנה הוא חסרון הו' והז' דענינינו.

חסרון הח' הוא ההעלם דאור א"ס אשר נעשה אז גם למעלה למעלה שהוא גם ברישין דא"ק בעת צורך תולדות מציאת עולם הנקודות ועי"ז הנה לא נשלם אז היחוד הראוי גם מאורייתא לבוצינא שהוא המ"ס ולא נתייחדו גם הם ביחוד הראוי להם כלל כהצורך להמשיך שפעת דאור א"ס ברזא דמתקלא שהוא הדעת עלאה סוד התרין מזלין שבהעקודים כי כל העקודים הנה הוא בא"ק בבחי' הי"ג תיקוני דיקנא אשר בא"א דאצילות וישנם בעקודים ג"כ בחי' ב' מזלין המקבלים מאורייתא ובוצינא שבא"ק והם המייחדים את האו"א שבא"ק אשר מהם נמשך כל השפע לצורך תולדות כל העולמות כולם, ונמשך השפע בהמזלין דהעקודים ע"י היחוד דאורייתא ובוצינא שבא"ק מהגילוי דאור א"ס אשר שם אך לצורך תולדות עולם הנקודות הנה נתעלם שם הגילוי דאור א"ס לזה ונתעלם ג"כ הגילוי אור בהמזלין דהעקודים אשר לצורך היחוד האו"א שבא"ק ולא נתייחדו גם הם שהוא החסרון דו' ז' הנ"ל בסמוך ועכ"פ הוא כי היה חסר אז ג"כ היחוד. השלם והראוי גם בהב' רישין דא"ק שהם אורייתא והמ"ס והוא חסרון הח' דענינינו מהח'

חסרונות

הסרוגות דהיחודים שחשבנו מלמטה למעלה.

ובאמת הנה הוא החסרון הראשון והעיקרי כי בסיבת חסרון היחוד הזה דהב' רישין דא"ק אשר היה לצורך תולדות אצילות עולם הנקודות ומשום יסוד הבחירה וכנ"ל אות ה' ב' וכן לעיל ענ"א הנה מזה נמשך כל הסרוגות דהיחודים כולן אשר חשבנו בזה אחר זה והראשון לכולם הנה הוא חסרון היחוד דהב' רישין אשר היה לצורך ובכוונה כנ"ל והוא היה הראשון לכולם וסיבה לכולם ומה שחשבנו אותם ממטה למעלה הוא משום כי אנו למדנו אותם מהמאוחר אל הקודם והעלינו מסיבה לסיבה עד גם עומק סוד הסיבה ראשונה שהוא חסרון היחוד השלם והרצוי אשר היה חסר גם מהאוירא עם המ"ס כי שם הנה היה הכוונה והרצון על הכל וכנ"ל תחילת אות ב' ובסוד כך עלה במחשבה לפני וכנ"ל אות א'.

אמנם גם אחר כ"ז הנה ראוי לדעת מאד כי הגם שאמרנו שהיה אז חסרון היחוד בכולם עכ"ז הנה מעין ובמקצת האירו כולם זה לזה וקבלו הארה וביסום זה מזה דאל"כ לא היה אפשר לכל הנקודות לצאת מלוכתם אף כרגע כי כל מלוכתם וכן גם מיתתם ושבירתם וכל מאורעותיהם הוא הכל ממנו ית"ש בהשגחתו והנהגתו וכמ"ש בספד"צ פ"א ביה סליקו וביה סלקן דלא הוו והוו ויהויין וכמו שאמרנו שהכל הוא בכלל מ"ש כך עלה במחשבה לפני והוא המ"ס דא"ק שהכל הוא ממנו והמ"ס הוא מוחא חדא דכליל תלת [אד"ר ק"מ ע"א] והרי הוא כלול עכ"פ מכל הרישין כולן גלגלתא ואוירא ומ"ס הלא שיחודם בו הוא בשלם מאד אבל עכ"פ הוא כי הכל הוא בהנהגתו הנעלמה ית"ש כי אפס זולתו ופשוט הוא והוא ע"פ מה שאמרנו כי כן הם נתייסדו כולם מהמאציל ית"ש שיאירו ויתבסמו זה מזה באיזה הארה וביסום עכ"פ גם בעולם הנקודות ועי' במאמרי רשב"י בדפוה"ח תרנ"ח דף כ"ב ע"ד בסופו וכן בספר הדע"ה ח"א דרוש ב' סי' ד' אות ג' ע"ש:

ענף ג'

[א] **ומעתה** נחזור לענין ראשון לדברינו אשר לעיל ענ"א בענין הנקודות כולם שאמרנו כי הם ההתפשטות הב' אשר להאצילות אלא הוא כי כל התפשטיות הב' אשר להד' עולמות אבי"ע הנה נחלק כ"א בשני חלקים וכל הנקודות כולם הנה הם החלק א' מההתפשטות הב' אשר להאצילות וכנ"ל ענ"א והנה נבאר עתה על כל הנקודות כולם את מקומן ושמותם במערכת השמות אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר [ע"ד שבארנו לעיל כלל ט"ו בההתפשטות הב' אשר להעקודים וכן לעיל כלל ו' בההתפשטות הא' דלאצילות וכלל ד' בההתפשטות הא' אשר להעקודים] כי בזה הנה יתבאר לנו היטיב על כל הנקודות כולם ר"ל הן המלכי עגולים והן המלכי יושר מי שהם וכן שורשם וכל השתלשלותם אשר מלעילא לעילא עד סוף כל מציאותם אשר למטה.

והענין הוא כי הנה כבר אמרנו לעיל ענ"ב אות ב' כי האו"א הפרטיים שבא"ק אשר לכל האצילות כולו ור"ל הן לאורות הנקודות והן לאורות התיקון הנה הוא ההתפשטות הא' אשר להאצילות כי הוא אשר עלה למעלה בהסתלקות הא' ועומד שם לעולם בבחי' שורש עליון להאצילות והנה היה ההתפשטות הא' מסמ"ג הכללי הכלול מע"ב שבס"ג ומ"ג שבס"ג והם הב' שמות ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב ובסי' ט' אות ל"ד והם האו"א הכלליים שבא"ק הכלול כ"א מד' שמות עסמ"ב והמ"ה וב"ן שבהם הם ההתפשטות הא' אשר יצאו ונתפשטו מהטבור דא"ק עד סוף רגליו ואח"כ חזרו ונסתלקו ועלו למעלה ונשארו שם לעולם לשרשי כל הנקודות וכן לכל אורות התיקון והם האו"א הפרטיים שבא"ק שהם לעולם האו"א לכל האצילות כולו אמנם כי בתוכם ובפנימיותם הנה הוא ג"כ המ"ה וב"ן מהע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק שהוא היה בפנימיותם בההתפשטות הא' וכן הוא בפנימיותם תמיד אחר שעלו בההסתלקות הא' והנה הוא הא"א שבא"ק אשר לכל האצילות כולו שעומד לעולם תמיד בפנימית ההסתלקות הא' דהאו"א הפרטיים אחר שעלו מהטבור ולמעלה והנה בחי' הא"א שאמרנו אשר הוא בפנימית האו"א הנה הוא מרומז בהב' שמות ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א ואשר בסי' ט' אות ל"ג כי אותן הב' שמות ע"ב הנה כלול כ"א ג"כ מד' שמות עסמ"ב והמ"ה וב"ן שבהם הם בפנימית האו"א הפרטיים הנז' לבחי' א"א לכלל האצילות והרי לנו עכ"פ כי הא"א והאו"א הפרטיים אשר לכלל האצילות שהוא אורות הנקודות והתיקון הנה הוא כל בחי' המ"ה וב"ן אשר בהשמות ע"ב וס"ג דסי' ו' אות כ"א כ"ב ודסי' ט' אות ל"ג ל"ד.

והנה המ"ה וב"ן אשר בהס"ג דסי' ו' אות כ"ב הנה הם בבחי' או"א עלאין הפרטיים אשר להאצילות והמ"ה וב"ן אשר בהס"ג דסי' ט' אות ל"ד הנה הם בחי' ישסו"ת הפרטיים אשר להאצילות והנה באו"א עלאין הפרטיים הנז' הנה בהם היה בחי' זווג גם בעולם הנקודות כי מהם נולד האור חדש אשר אמר הרב בנקודות פ"ב אבל בישסו"ת הפרטיים הנז' הנה בהם לא היה שום זווג כלל בעולם הנקודות והוא כמו שאמרנו לעיל ענ"ב כי עליית המ"ן דהאבא אשר בההסתלקות הא' הנה היה מגיע ההתעוררות גם בהרישא תניינא אשר שם הוא הגילוי דאור א"ס לעולם ולכן הנה קבל הוא תוספות אור וברכה וחזרו המ"ן שלו עם התוספות אור ומוחין שקבלו וירדו תוך כל קומת פרצוף האבא עצמו ונעשה בו עי"ז בחי' זווג מיניה וביה והוא הזווג דאו"א עלאין שאמרנו ונולד מזה האור חדש שהם המלכי יושר כנ"ל ענ"ב משא"כ האימא שבא"ק אשר שרשה הוא רק במ"ס דא"ק הנה לא קבלו המ"ן שלה בעלייתם שום תוספות אור ומוחין כלל ולכן לא חזרו הם לירד תוך קומת פרצופה ולא היה נעשה בה שום זווג דמיניה וביה שהוא בישסו"ת שבה אלא שיצאו המ"ן מאותו המקום שעלו בו שהוא בהע"ב דהמ"ס והוציא אותן הע"ב ממקומו ולחוץ והוא יציאתן דרך העינים ויצאו וירדו והלבישו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו ושם היה מלוכתם וכל מציאת עולם הנקודות אמנם כאשר יצאו מהעינים לירד למקומם הנה עברו דרך העקודים וקבלו משם איזה הארה עכ"פ וכן קבלו ג"כ הארה מכל פרצו' האימא אשר עברו דרך עליה מבחוץ והרי נמצא כי הגם שלא זכו לצאת דרך פנימית כל הפרצופים ולקבל מפנימיותם אך הארה מבחוץ הנה קבלו גם הם מכולם ועי"ז הנה זכו לצאת למלוכתם אשר כרגע.

[ב] **והנה** מציאותם אשר במערכת השמות דעסמ"ב הנה הוא כי המלכי יושר אשר הם מהאבא הנה הם מציאת כל הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' ח' כי הם ירדו דרך כל פנימית פרצוף אבא ונולדו ממנו ע"י בחי' זווג דמיניה וביה ונמשכו מרישא דאבא מהמוחין שבו עד היסוד שבו הכל דרך פנימיותו ובסוד אור מים רקיע ונודע הוא כי אבא הוא כלול במזל עליון ומקבל משם וכן הוא באבא שבא"ק כי הוא כלול בהמזל עליון שבהעקודים ומקבל משם והאבא עצמו שהוא הס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב והנה הוא כלול מעסמ"ב וכנ"ל הרי כאשר נמשכו בו המ"ן שלו בכל פנימיותו דרך חזרתם ובסוד אור מים רקיע הנה נשרשו ונכללו ג"כ באור המזל עליון דהעקודים וקבלו הארה משם ואח"כ בחזרתם דרך הע"ב והס"ג שבו שהוא עיקר האבא עצמו הנה נשרשו ונכללו שם וקבלו הארה משם וכן נשרשו ונכללו אח"כ ג"כ בירידתם בהמ"ה וב"ן שבו וקבלו הארה גם משם והוא כל ענין אור מים רקיע הנעשה בכל טיפת מ"ן אחר עלייתה בחזרתה דרך פנימית הפרצוף והוא ע"י ההארה שמקבל מכל מדרגה ומדרגה בחזרתה דרך עליהם וכן הוא בענינינו כי המ"ן דהאבא הנה ע"י שזכו לירד דרך פנימיותו הנה היה המשכתם דרך עליו הכל ע"י בחי' זווג דמיניה וביה היינו מתחילה ע"י בחי' זווג דהע"ב וס"ג שבו וקבלו הארה משם ואח"כ ע"י בחי' זווג מהמ"ה וב"ן שבו וקבלו הארה משם ומכל זה הנה נשלם המ"ן שלו בכל הבחי' דאור מים רקיע והוא יציאתם ולידתם מהטבור והיסוד שבו והיו שלמים בכל בחי' אור מים רקיע וכן היו כלולים ומושרשים בכל המקומות שעברו דרך עליהם היינו בהמזל

עליון דהעקודים ובהע"ב והס"ג דהאבא עצמו ובהמ"ה וב"ן דהאבא עצמו.

והנה כל אלו הבחי' כולם אשר בהם נשלמו המ"ן דאבא ונעשה עי"ז להמלכי יושר דהנקודות הנה הם הם הד' שמות עסמ"ב שהוא מערכה הח' דסי' ח' הנרשם עליהם אות כ"ט ל' ל"א ל"ב, כי הע"ב דאות כ"ט הוא כלילותם בעקודים, והס"ג דאות ל' הוא כלילותם בהע"ב וס"ג שהם עיקר האבא הכללי עצמו שהוא או"א עלאין, והמ"ה דאות ל"א הוא כלילותם בבחי' הזו"ן דהאבא הכללי שהם המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג שבו (והם ג"כ בבחי' האו"א הפרטיים הנ"ל ענ"ב אות ב') והב"ן דאות ל"ב הוא כל המילואות דהמלכי יושר גופא אחר שיצאו מהטבור והיסוד, ועכ"פ הוא כי הד' שמות עסמ"ב אשר בהמערכה הח' הנה הם כל בחי' המלכי יושר דהנקודות וכל המשכתם והתפשטותם מהתחלה ראשית שרשם העליון עד מילואתם וגילויים העיקרי אחר שיצאו לחוץ.

והנה כל אותו המערכה הח' הנה הוא החלק ראשון דההתפשטות הב' מהאבא הכללי שבא"ק אשר להאצילות כי ההתפשטות הא' שבו אשר להאצילות הנה הוא המ"ה וב"ן הפרטיים עצמן דהע"ב והס"ג שבו וכנ"ל ענ"ב וכן לעיל כלל ו' אך ההתפשטות הב' אשר להאצילות הנה הוא המ"ה וב"ן הכלליים דהאבא שבא"ק והם המ"ה וב"ן אשר בהמערכה הו' שבסי' ו' אות כ"ג כ"ד ובעת ההתפשטות הא' הנה לא נתגלו הם ולא יצאו עדיין כלל כי הם יצאו רק בעת ההתפשטות הב' ור"ל שהם ההתפשטות הב' עצמו והב"ן דאות כ"ד הוא החלק א' דהתפשטות הב' והוא אשר יצא בעולם הנקודות כי הוא המ"ן דאבא וממנו הוא המלכי יושר דהנקודות והמ"ה דאות כ"ג הוא אשר יצא בעת התיקון שהוא אור המ"ה דהתיקון אשר מהאבא הכללי והוא החלק ב' דהתפשטות הב'.

אמנם מה שאמרנו כי הב"ן דאות כ"ד הוא אשר יצא בעולם הנקודות הנה האמת הוא שגם הוא לא יצא אז כולו וכנודע שלא יצא בעולם הנקודות רק המלכיות לבד דהב"ן אבל הט' ראשונות דהב"ן הם לא יצאו ג"כ אלא רק בעת התיקון והוא המהיטבאל אשר יצא עם מלך הדר ביחד ור"ל חלק הדר ומהיטבאל אשר מהאבא הכללי והם המ"ה דאות כ"ג והט"ר דב"ן דאות כ"ד ולא יצא בעולם הנקודות אלא רק המלכיות לבד דהב"ן דאות כ"ד והמלכיות הוא החיצונית דהב"ן והוא אשר יצא בעולם הנקודות ואותן המלכיות הנה שורשם והתפשטותם ומילואתם העיקרי הם הם הד' שמות עסמ"ב אשר בכל המערכה הח' שאמרנו כי כל אותה המערכה הח' הוא מהחיצונית דהב"ן דאות כ"ד והם המלכי יושר דהנקודות כנ"ל ועכ"פ הרי נתבאר לנו על המלכי יושר דהנקודות שורשם ומילואתם במערכת השמות דעסמ"ב כי הנה הם העסמ"ב הפרטיים דכל מערכה הח' שהוא כל הסי' ח' וכלילותם הוא בהחיצונית דהב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ד, ודי בזה כעת ועי' עוד בענין זה בדיוק לקמן ענף ד' ע"ש.

[ג] **ומעתה** נבאר עד"ז ג"כ למלכי העגולים את שורשם והתפשטותם ומילואתם באיזה מערכה שהם והנה שהרי כבר נתבאר מכל דברינו לעיל כי הם לא נשלמו בבחי' אור מים רקיע כלל כי הנה הם מהמ"ן דהאימא שבא"ק אשר הם לא חזרו לירד דרך פנימית פרצופה כלל אלא שהם יצאו מהמקום שעלו משם גופה ולחוץ והוא יציאתם דרך העינים וא"כ הרי מאחר שאין להם שום שלימות כלל הרי היה נראה לכאורה שאין להם שום גילוי ומציאת בשמות העסמ"ב כלל, אמנם הוא כי הגם שאמת הוא שבערך אורות התיקון אשר מהאור דמ"ה והט"ר דב"ן לא נחשבו הנקודות לאורות כלל כי כל מציאותם הוא רק בקרני חגבים וכנודע אך בבחי' עצמותם גופה הנה הוא כחם גדול מאד ואיכותם רב מאד והכונתם והכוונה בהם הוא חזק ותקיף ורב כל כך עד שתלויות כל ההנהגה כולה אשר מן העולם ועד העולם הוא רק בשבילם להוציא כחם לפועל ולהשלים אותם ולהאיר אור יחודו בהם והם לעולם שורש הכל ועצמותם הוא נובע ונמשך מסוד המחשבה העליונה מחשבה הנעלמה והם סיבת כל גילוייו ית"ש אשר בשבילם נגלה ולכן יצאו הם בתחילה כי הם סיבת הכל והיה יציאתם בקרני חגבים כי היה הכוונה לתקנם ולהשלימם רק ע"י מעשי בני אדם וע"י מאורעות בני אדם ועפ"ז הנה הוא פעולת כל ההנהגה תמיד וכדי לתקנם ולעשותם לארזי לבנון וכנודע ומובן כ"ז לכל חכם ומבין מדעתו, והנה בשביל עצמותם וכחם שגדול ורב כל כך, הנה על זה הוא יחס כל השמות דהעסמ"ב אשר מתייחסים עליהם כל הנקודות ג"כ, הגם שכל מציאותם אז היו רק בקרני חגבים.

והנה יחס השמות דעסמ"ב על מלכי העגולים שהם המ"ן דאימא הנה הם באותו הסדר ממש ע"ד סדר העסמ"ב אשר בהמלכי יושר שהם מהמ"ן דאבא, והגם שהמ"ן דאימא הם לא חזרו לירד דרך פנימיותה כלל אך מעין ובדוגמא הנה היה בהמ"ן דאימא כל אותן הסדרות ג"כ כמו המ"ן דאבא והיינו כי הרי כאשר שיצאו מהעינים לירד מהטבור ולמטה הרי עברו דרך העקודים וקבלו הארה משם וכמ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב והנה היה קבלתם מבחי' המזל התחתון שבהעקודים אשר בו כלול אימא וכן הנה כתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ג' סי' ה' אות י"א כי קבלו הארה גם משרשם הראשון שהוא האורות העיקריים שלהם הנשאר בהחזה דא"ק ע' נקודות פ"ב וכן קבלו הארה גם מהע"ב דהמ"ה אשר הוציא אותם דרך העינים כנ"ל וכן קבלו אור ג"כ מכללות האימא כולה מחילוניותה כאשר עברו דרך עליה מהעינים דא"ק לירד ולהלביש מהטבור ולמטה שבה. והנה מכ"ז הנה היה למלכי העגולים ג"כ מעין ובדוגמא דבחי' אור מים רקיע אשר להמלכי יושר ועי"ז הנה הוו המלכי עגולים ג"כ בבחי' הגילוי שמות דעסמ"ב כמו המלכי יושר והנה הם הד' שמות דעסמ"ב אשר כתבנו בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסי' י"א שם הנרשם עליהם אות מ"א מ"ב מ"ג מ"ד.

והיינו כי הנה כללות האימא שבא"ק הרי נתבאר כדברינו לעיל כי הנה היא השם ס"ג אשר בסי' ט' אות ל"ד והיא כלולה בהמזל תחתון שבהעקודים שהוא השם ע"ב אשר שם אות ל"ג כי שם הוא שורשה והנה אותו הס"ג הוא כלול ג"כ מד' שמות עסמ"ב שהם בחי' ישסו"ת וזו"ן שבה כי כל פרצוף הוא כלול מכולם כנודע וישסו"ת הוא הע"ב והס"ג שבה שהם עיקר עצמותה והמ"ה וב"ן הם הזו"ן שבה שהם למטה מהטבור והם לבר מגופה והם אותן השמות דמ"ה וב"ן אשר שם בסי' ט' ג"כ הנרשם עליהם אות ל"ה ל"ו והנה אותן המ"ה וב"ן דאות ל"ה ל"ו הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים דהאימא שבא"ק שהם הזו"ן הכלליים שבה ובעת ההתפשטות הא' אשר להאצילות הנה לא נתגלו הם ולא יצאו הם עדיין כלל וכמו שכתבנו לעיל כלל ו' וכלל י"ב שבכל ההתפשטות הא' הנה היה רק המ"ה וב"ן הפרטיים דהע"ב והס"ג שהם ישסו"ת המ"ה וב"ן אשר בהם עצמן אבל המ"ה וב"ן הכלליים שהם המ"ה וב"ן דאות ל"ה ל"ו הנה הם לא יצאו עדיין בעת ההתפשטות הא' מאומה כלל כי הנה הם לא נתגלו אלא רק בההתפשטות הב' דוקא.

והיינו כי הרי אמרנו לעיל ע"א שההתפשטות הב' אשר להאצילות הנה הוא נתחלק בשני חלקים. חלק אחד הוא מציאת כל עולם הנקודות והנה הוא הב"ן דאות ל"ו והחלק השני הוא השם מ"ה דהתיקון והנה הוא השם מ"ה דאות ל"ה ועכ"פ הוא כי כל אותן הב' שמות דמ"ה וב"ן דאות ל"ה ול"ו הנה הם הב' חלקי דההתפשטות הב' ולא יצאו הם מקודם והב"ן דאות ל"ו הנה הוא הב"ן אשר יצא בעולם הנקודות.

אמנם נודע הוא כי כל הב"ן דהנקודות הנה הוא רק המלכיות דהב"ן אבל הט"ר דהב"ן הם יצאו ג"כ רק אלא בעת התיקון כי הם המהיטבאל דמלך אימא אשר יצא עם מלך הדר שהוא המ"ה אשר מלך אימא ולא יצאו בעולם הנקודות אלא רק המלכיות לבד דהב"ן שהם החיצונית דהב"ן (וכמ"ש בשער פרצי' עי"ת פ"ג סמוך לסופו ע"ש ובאו"א פ"ב סמוך לסופו וכן הוא בכ"מ) ומאותן החיצונית דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו הנה הם כל הו' מיני מלכים דעתיק א"א או"א זו"ן שהם כל מלכי העגולים אשר יצאו מהעינים והנה הם הם כללות הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' י"א הנרשם עליהם אות מ"א מ"ב מ"ג מ"ד כי השם ע"ב דאות מ"א הנה הוא כלילותם

ושרשם אשר בעולם העקודים ובשורש האימא אשר שם ולכן הם מקבלים הארה מהעקודים ג"כ בעברם דרך שם וכנ"ל והס"ג דאות מ"ב הנה הוא שרשם אשר בהעיקרית דהאימא הכללי עצמה שהוא בהע"ב והס"ג שבה והמ"ה דאות מ"ג הנה הוא שרשם אשר בהמ"ה וב"ן הפרטיים אשר בהע"ב וס"ג עצמו שהוא התפשטות הא' אשר חזר ונסתלק והוא השרשו"ת הפרטיים לכל הנקודות והאצילות כנ"ל עג"ב ושם הוא שורש העיקרי דהנקודות אשר נאמרו בהחזה שאמר הרב בנקודות פ"ב ואותו השורש דהנקודות אשר נאמר בהחזה שהוא בהמ"ה וב"ן הפרטיים הנז' הנה אותו השורש הוא השם מ"ה אשר בסי' י"א אות מ"ג והב"ן דאות מ"ד הנה הוא כללות כל מלכי העגולים עצמן אשר יצאו מהעינים ולחוץ וירדו והלבישו מהטבור ולמטה אשר מהם הוא כל עולם הנקודות כי עיקר הנקודות הנה הם אותן אשר יצאו מהעינים כנודע והנה הם כלולים כולם בהשם ב"ן אשר בסי' י"א אות מ"ד ור"ל כי אותו הב"ן הוא עצמו כללות כל הנקודות שיצאו מהעינים וירדו והלבישו מהטבור ולמטה.

והרי לנו עכ"פ כי הד' שמות עסמ"ב אשר בכל הסי' י"א הנה הם על המליאות דהנקודות שיצאו מהעינים שהם מלכי העגולים משרשם הראשון וכל התפשטותם עד סוף מליאותם וכל גילויים העיקרי ועל כל זה הנה הוא הוראות פרטות הד' שמות עסמ"ב שבסי' י"א אות מ"א מ"ב מ"ג מ"ד אך כלילותם בכלל הנה הוא בהחיצונית דהב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ו ובכל מה שאמרנו ועי' עוד הענין בדיוק למטה בסמוך :

ענף ד'.

[א] **הנה** בארנו על מלכי יושר ועגולים שהם מהאו"א שבא"ק את מקומם במערכת השמות דעסמ"ב וכנ"ל בכל דברינו. אמנם הנה אמרנו כי כל המלכי יושר ועגולים שהם הנקודות כולם הנה הם החלק ראשון מההתפשטות. הב' אשר להאצילות וכבר אמרנו כי ההתפשטות הנה היה הן מהאו"א שהם הע"ב שבס"ג והס"ג שבס"ג וכן מהא"א שבא"ק שהוא הע"ב הכללי. והא"א הנה הוא בפנימית כל ההתפשטיות וההסתלקיות ולכל עניניהם כי הוא הנשמה לנשמה לכולם. והנה נבאר עתה ג"כ את התפשטות הא"א בחלקי הנקודות את מקומם ושמותם באיזה מערכות שהם.

והנה נאמר בזה כי הנה ראוי לדעת מאד כי האמת הוא שכל המערכות כולם אשר הם מסודרים כ"א בד' שמות עסמ"ב והם י"ג מערכות אשר מסודר כ"א בד' שמות עסמ"ב הנה האמת והעיקר הוא כי הם כולם רק בהאו"א דא"ק והם מבחי' הי"ג תיקוני דיקנא שבו, אמנם אין כוונתי שהם בבחי' הי"ג ת"ד שבו ממש כי הי"ג ת"ד דהאו"א שבא"ק הנה הם רק האורות דאח"פ שהם הה' מערכות הראשונים שהם כל עולם העקודים שהוא כולו רק למעלה מהטבור כנודע אלא כוונתי הוא כי אלו הי"ג מערכות ור"ל גם כל אותן אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג הנה הם כולם רק נביעין מבועין דנפקין מבחי' הי"ג ת"ד דהא"א שבא"ק ולכן הם י"ג מערכות אשר מסודר כ"א מד' שמות עסמ"ב כי הם כולם מהתפשטות הא"א שבא"ק המתגלה בעקודים וגילויו שם הוא מבחי' י"ג ת"ד ממש ומשם הוא מאיר ומתפשט בפנימית האו"א שבא"ק ובכל תולדותיהם שהוא כל ההתפשטות הא' אשר להאצילות וכן בהב' חלקי התפשטיות הב' אשר להאצילות שהוא כל אורות הנקודות והתיקון אשר הא"א שבא"ק הוא בפנימית כולם והוא לעולם בבחי' נשמה לנשמה ולכל עניניהם והוא ע"י המבועין דנפקין מבחי' הי"ג ת"ד שבו ומתפשט בכולם והם אותן הי"ג מערכות אשר מסודר כ"א מד' שמות עסמ"ב כי הם כולם המבועין המתפשטים מבחי' הי"ג ת"ד שבו לבחי' נשמה לנשמה לכולם. והרי עכ"פ הוא כי כל אלו הי"ג מערכות כולם הנה הם באמת עיקרם רק מההתפשטות הא"א שבא"ק וכל מה שאמרנו במערכה הח' וי"א כי מערכה הח' הוא על המלכי יושר ומערכה הי"א הוא על המלכי עגולים וכנ"ל כ"ז. הנה עיקר הכוונה בכ"ז הוא רק על התפשטות הא"א שבא"ק אשר בבחי' נשמה לנשמה בהם. כי התפשטות הא"א שבא"ק אשר לנשמה נשמה בהמלכי יושר הוא הד' שמות עסמ"ב אשר במערכה הח' סי' ח' והתפשטות הא"א שבא"ק אשר לנשמה נשמה בהמלכי עגולים הוא הד' שמות עסמ"ב אשר במערכה הי"א סי' י"א כי כל אלו הי"ג מערכות הנה הם באמת רק מא"א עצמו ר"ל התפשטות אורו אשר התפשט לבחי' נשמה לנשמה בכולם והוא שורש נעלם לכולם וכולל את כולם ע"ד הא"א דאצילות לכל האצילות:

[ב] **אמנם** מליאותם דהנקודות ושורשם אשר בהאו"א שבא"ק הנה הם אינם באמת באותן הי"ג מערכות עצמן אלא רק שנאצלים מהם ויונקים משם וע"ד האו"א גופא והנה הוא ממש ע"ד האו"א שבהאצילות שמליאותם הוא משפעת אור הי"ג ת"ד דהא"א ור"ל ע"י שיונקים מהם וכמ"ש בהולדת או"א פ"ד ופ"ו ובכ"מ וכן כל שפעת הזו"ן הנמשך מא"א הוא ג"כ לעולם רק ע"י יניקת או"א מהמזלין וכמ"ש במאמרי רשב"י כ"ה רע"ג שז"א אינו מקבל שפע א"א עצמו רק ע"י או"א כו' וכן הוא בע"ח שער א"א פ"ז כי אין יורד לו השפע רק דרך או"א (ועי' עוד בשעה"כ דף ל"ה סע"א ובדברינו לעיל כלל ח' ענ"ב) וכן הוא בעניננו כי מה שאמרנו לעיל בכל דברינו שאו"א שבא"ק הנה הם הב' שמות ס"ג הכלליים הס"ג דסי' ו' אות כ"ב והס"ג דסי' ט' אות ל"ד הנה אין הכוונה שהם עצמן. אלא הכוונה שהם נאצלים משם ויונקים מהם אבל עיקר אלו הב' שמות ס"ג הנה הם רק בהא"א עצמו שבא"ק אלא שהם בו רק לצורך אורו וגילויו אשר נתגלה להיות שורש לאו"א ומשתתף ומתלבש בהם. ומה שאמרנו לעיל על אלו ב' שמות ס"ג דאות כ"ב ול"ד שהם האו"א שבא"ק הנה עומק הכוונה בדיוק הוא רק שהם שורש או"א אשר בא"א שבא"ק אשר הוא מתפשט ומתלבש בהם בהאו"א שבא"ק לבחי' נשמה לנשמה הפנימית שבהם וכן הוא עד"ז בכל מה שאמרנו בהאבני מלואים שבתחילת הספר בענין המ"ה וב"ן הכלליים שהם אשר בסי' ו' ובסי' ט' וכן בכל תולדותיהם ופרטיהם אשר בכל אורות הנקודות כולם שהם אשר בכל הסי' ח' וי"א וכן בכל אורות התיקון כולם דהדר ומהיטבאל שהם אשר בסי' ז' י' י"ב י"ג הנה כ"ז הוא באמת רק על שרשיהם הפנימיים אשר בהא"א שבא"ק אך משום כי משם הם נאצלים ומשם הם נהוו ונתגלו וכן משם הוא כל קיומם לעולם כי משם הם יונקים ומשם הוא כל הנהגתם תמיד ר"ל כי כל ההויות ומליאת האו"א שבא"ק עם כל אורות הנקודות והתיקון הנה הוא הכל משרשם שבא"א דא"ק שהם כל אותן הי"ג מערכות הנז' ומשום כ"ז הנה הם מכונים ג"כ על שם אותן המערכות כולם ועל שם כל אותן העסמ"ב שבהם. אבל עיקר כל אותן הי"ג מערכות כולם הנה הם באמת רק בהא"א עצמו שבא"ק שרשם הנעלם שבו ותלייתם שבו ועל שם שרשם ותלייתם הנה מכונים הם ג"כ בכל אותן השמות כולן.

[ג] **אמנם** מה שנראה לי עוד בזה והוא העיקר כי מאחר שכל אלו הי"ג מערכות אשר בא"א עצמו הם באמת כולם נעלמים וכנודע שא"א עצמו הנה הוא נקרא בשם אין ע"ש גודל העלמו והוא עצמו הנה אין לו גילו בשום שם כלל וכמ"ש ברע"מ פינחס רכ"ח סע"א דכתר אין סוף אתקרי ועי' עוד בפ' בראשית ל"א רע"ב וכנודע וכל גילויו דהכתר הנה הוא רק ע"י החכמה וע"י כל הט' ספי' התחתונים כי עיקר גילוי השמות הוא רק בהם כי השם הוי"ה ב"ה הרי הוא רק מהחכמה ולמטה שפי' הוא חכמה וכן כל השמות דעסמ"ב הם רק מהחכמה ולמטה כי רק שם הם מתגלים אבל לא למעלה כי למעלה הוא רק שרשם ותלייתם אבל לא גילויים כלל. וכן הוא בעניננו ג"כ כי הנה הגם שכל עצמות אור דכל אלו הי"ג מערכות כולם הנה הם נביעין מבועין מהי"ג ת"ד דא"ק והם רק התפשטות דהא"א עצמו שבא"ק וכנ"ל. עכ"ז הנה במקומן אין להם גילוי כלל וכל גילויים הוא רק בהאו"א שבא"ק ובכל תולדותיהם שהוא בכל אורות הנקודות כולם ובכל אורות התיקון כולם אבל בא"א עצמו הם רק בבחי' כח ויוצאים מן הכח לפועל בהאו"א ובהאורות הנקודות והתיקון. כי בא"א הוא רק שורשם והם כולם שם בהעלם גדול אבל באו"א ובאורות הנקודות והתיקון הנה שם הוא מליאותם וגילויים ונעשה בהם כ"ז משורשם שבא"א אשר הוא בפנימיותם והנה הם בבחי' פנימית וחיצונית והרי עכ"פ הוא כי הם בכולם ר"ל כי כל אותן

הי״ג מערכות כולם אשר גם מסי׳ ו׳ והלאה הנה הם כן בא״א וכן בהאו״א ואורות הנקודות והתיקון כי הנה הא״א הוא השורש לכולם והוא בפנימית כולם ונשתלשלו בו כל אותן הי״ג מערכות בכל תהלוכותיהם וענייניהם אשר בארנו בכל אחד ואחד בבחי׳ שורש והעלם ומכל מערכה ומערכה שבו אשר מהמערכה דסי׳ ו׳ ולהלאה הנה יוצא מהם אח״כ מציאותם וגילויים ממש בהאו״א ובאורות הנקודות והתיקון ור״ל שכל מערכה ומערכה שבו אשר מהמערכה דסי׳ ו׳ ולהלאה הנה הוא מוציא אח״כ מן הכח לפועל ומהעלם לגילוי שהוא למציאות ממש את המערכה שכנגדו אשר להאו״א באו״א ובכל עניניהם. ואשר להנקודות בהנקודות ובכל עניניהם. ואשר לאורות התיקון באורות התיקון ובכל עניניהם. אך בא״א גופה הנה הוא כל הי״ג מערכות כולם כי מצד שהוא השורש לכולם ופנימי לכולם ולכן יכנס בו כל אלו הי״ג מערכות כולם אלא שהם בו כולם רק בשורש ובהעלם והוא מוציא אח״כ את כל מערכה ומערכה לגילויו ולמציאותו ממש לכל אחד ואחד מה ששייך אליו. המערכות דהאו״א (שהם מערכה הו׳ והט׳) בהאו״א והמערכות דהנקודות כולם (שהם מערכה הח׳ והי״א) בהנקודות. והמערכות דאורות התיקון (שהם מערכה הז׳ והי׳ והי״ב והי״ג) בהאורות התיקון. כי בא״א הנה יכנס בו כל הי״ג מערכות כולם מצד שהוא השורש לכולם אך הוא הנה הוא ממשיך לכל אחד ואחד רק את השייך אליו ובכל תהלוכותיו כהראוי לו.

והרי יוצא לנו מדברינו כי כל אלו הח׳ מערכות אשר מסי׳ ו׳ ולהלאה הנה הם באמת בשני בחי׳ ממש והם כפולים אחד הוא מה שהם כולם בא״א ושם הם בבחי׳ שורש והעלם ובבחי׳ פנימית ואחד הוא מה שהם יוצאים אח״כ במציאות ממש ובגילויים והוא בהמציאות דהאו״א שבא״ק ובהמציאות דאורות הנקודות והתיקון והרי הם כפולים אבל הם יכנס בכ״א עכ״פ בכל תהלוכותיהם וענייניהם אלא שבזה הם בבחי׳ פנימית ובזה הם בבחי׳ חיצונית וכמו שבארנו כ״ז בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ את כל הי״ג מערכות בא״א בהי״ג סימנים הראשונים ואח״כ בסי׳ י״ד את כל מוצאיהם בפרטות אשר גם בהאו״א ובאורות הנקודות והתיקון ע״ש וכן יתבאר עוד לפנינו בארוכה בעה״י לקמן כלל ח״י ענ״י בסי׳ י״ד וע״ו ע״ש ותמצא ודי בזה כעת.

ענף ה׳ אות א׳

אמנם מה שצריך לבאורה ביאור לפי דברינו הנ״ל כי מאחר שאמרנו שכל אלו הי״ג מערכות כולם הנה הם בא״א שבא״ק ג״כ כי הוא השורש לכולם והרי יכנס שורש לכל מלכי העגולים והיושר בהא״א שבא״ק והוא מערכה הח׳ והי״א אשר בו ג״כ וכנ״ל א״כ הרי יהיה קשה מאד במה שנמצא בדברי האריז״ל במאמרי רשב״י פ׳ תרומה בפירושו לספד״צ דף כ״ב ע״ב שאמר שם כי סיבת מיתת המלכים הנה היה מצד שלא היה להם שורש ואחיזה בעתיקא קדישא וע׳ דברינו בארוכה בזה בספר הדע״ה ח״א דרוש ׳ סי׳ א׳ אות ד׳ ה׳ ושם עוד דרוש ב׳ סי׳ א׳ אות ב׳ שהעלינו ם שהכוונה הוא על עתיק שבא״ק ע״ש בארוכה והרי במה שאמרנו עתה הרי נסתר לכאורה כל דברינו שם כי הרי היה להם שורש גדול גם בעתיקא קדישא דא״ק ואדרבא הוא כי שם הוא שורש כולם ומשם נמשכו וכנ״ל ועוד כי הרי לעיל עכ״ב אמרנו כי האו״א שבא״ק שהם הע״ב שבס״ג והס״ג שבס״ג אשר מהם הוא המלכי יושר ועגולים הנה מצד ששורש אבא הוא ברישא תניינא קד״א לכן הנה נשתנו עי״ז המלכי יושר לעילויא הרבה מהמלכי עגולים וכמו שבארנו שם וכן בדע״ה ח״א דרוש ב׳ ג׳ בארוכה וא״כ הרי הא״א שבא״ק שהוא הע״ב הכללי שבו הכולל כל הג׳ רישין כולן דא״ק ועולה גם עד רדל״א דא״ק אשר בו הוא עיקר היחוד והגילוי דאור א״ס ית״ש הרי איך שייך לכנות שם מניעת המלכים ועניינם חלילה וחלילה.

[ב] **אמנם** הוא כי הנה דע והבן כי כל מה שאמרנו שהא״א שבא״ק והע״ב הכללי שבו הנה השתתף הוא ג״כ בכל המציאות דהנקודות כולם וממנו הוא שורש כולם וכנ״ל. הנה עיקר הכוונה הוא רק על המ״ס דא״ק ארישא תליתאה שבו כי המ״ס הוא עיקר הא״א (כי הב׳ רישין קדמאין הם נקראים בשם א״ן ואפ״ס ועיקר גילוי הא״א ושמו הוא רק בהמ״ס) והוא ג״כ עיקרו מכלל הע״ב הכללי ע׳ דברינו בספר הדע״ה ח״א דרוש ה׳ סי׳ ד׳ אות י׳ וכן בדברינו בחל״ך הביאורים בשער מנח״א פ״א שהעלינו שם ושם כי בעומק ובדיוק הוא גם בא״ק כל הרישין כולן עד סוף העקודים (שהוא בבחי׳ הי״ג ת״ד שבו) הכל רק בהע״ב הכללי ועיקר הס״ג הכללי הנה הוא גם בא״ק רק מהגרון עד הטבור שהוא באו״א שבו אבל המ״ס דא״ק שהוא הא״א שבו עם כל העקודים כולו הנה הוא ג״כ מכלל הע״ב הכללי בערך האו״א העיקרים שבו ובפרט בערך האצילות וכל מה שאמרנו בכל דברינו לעיל כי היה ההתפשטות הא׳ אשר להאצילות וכן אח״כ גם השתתפו בהנקודות מהא״א שבא״ק ומהע״ב הכללי שבו הכוונה הוא בעומק ובדיוק רק על התפשטות והארת האור דהמ״ס לבד שבו כי עד ההתפשטות הב׳ שהוא הגילוי לאור המ״ס אשר נתגלה בעת התיקון דמעשה בראשית הנה היה כל גילויו ית״ש אשר הם לצורך עולם הנקודות הכל רק מאור המ״ס לבד שבא״ק והגם שאמרנו לעיל עכ״ב וכמ״ש שהארה שבא״ק הנה היא התעורר בעלייתו גם בהקד״א והאוירא ומכש״כ המ״ס גופה שהוא עיקר הא״א עצמו אשר היא השתתף ג״כ בכל ההתפשטות דהאו״א ובעלייתם והיה בהם לנשמה לנשמה בכל עניניהם וכנ״ל הרי מכש״כ הוא שהוא התעורר עוד למעלה למעלה עד רזא דאור א״ס ממש והמשיך אור גם משם ומה גם כי הרי המ״ס הוא מוחא חדא דכליל תלת כמ״ש באד״ר ק״מ ע״א והרי מגיע עצמותו גופה גם עד רישא קדמאה כי הג׳ רישין הרי הם הג׳ מוחין שבו והמ״ס הוא כולל כולם והרי נמשך ומיוחד אור המ״ס באור א״ס עצמו וגילויו. ואיך אפשר לייחס עליו ר״ל על התפשטות אור המ״ס שבא״ק מענין המלכים ומאורעותיהם ח״ו.

אך דע והבן כי כ״ז הנה הוא באמת מעומק סוד הצמצום והרי היה כל סוד הצמצום בתוך אור א״ס עצמו באמצעיתו כנודע וענין באמצעיתו הוא כביכול בתוקף איכותו דבחי׳ א״ס הנה בו עצמו נעשה הצמצום שהוא הפכו כביכול ונעשה הצמצום בא״ס עצמו וכן עומד בו לעולם והוא כביכול ע״ד שני הפכים בנושא אחד כי כ״ז גופה הנה הוא באמת ג״כ רק מבחי׳ א״ס שאין מניעה לפניו ועומד לעולם כח הגבול ובלתי גבול בהמציאות יחד ע׳ לעיל כלל ב׳ והוא בחי׳ שני הפכים בנושא אחד אמנם כי הנה הוא רק מלך עצמו ית״ש שהוא ברצונו אשר להמציאות והוא המלכות דא״ס כי שם הוא רצונו הנושא את המציאות ע׳ דברינו בספר הקדו״ש שער הפנה קדים פ״ג ושם הוא כל גילויו בבחי׳ הצמצום ונתגלה שם ברצון על שני הפכים בנושא אחד ועומד לעולם ברצון הזה בכל המציאות כולו אך איך שהוא ומה שהוא הרי הוא גלוי וידוע רק אליו לבד וזהו שאמרנו כי הוא רק מלך עצמו ית״ש. כי הוא ית״ש הנה עומד בהמציאות בב׳ הבחי׳ בגבול ובבלתי גבול והוא המלכות דא״ס שהיא הממוצע בין כח הגבול לבלתי גבול והיא כלולה משניהם ע׳ דרושי אבי״ע פ״א והמלכות דא״ס היא עצמותו ית״ש.

אמנם מה שנוגע להמציאות גופה הרי אינו מושג ואינו ניכר בו אלא רק כח הגבולי לבד אבל הכח דבלתי גבול הנה הוא נעלם בו מאד ואינו משיג אותו מאומה כלל הגם שבאמת הנה הוא נשוא לעולם רק עליו אך הוא נעלם בו ואינו ניכר בהמציאות רק כח הגבול שבו כי הרי ע״י כח הגבול שבו הנה יצא בריבוים שונים שהוא בפרטים רבים. כי כ״א הוא נגבל בגבול וכן יצא עי״ז ג״כ במדרגות רבות נבדל כ״א במדור בפנ״ע בבחי׳ מסך ומחיצה ביניהם וכנודע מענין המסכים אשר בין כל עולם ועולם וכן הוא גם בכל פרצוף ב׳ פרגודין אחד בין ג׳ ראשונות להז״ת והוא הקרום שתחת המוח ואחד בין החג״ת להנה״י שהוא הפרסא (ע׳ הגר״א ספר יצירה פ״א משנה י׳ בהגר״א דה״מ שלש אמות ושם מ״א אופ״ה) והרי נבדל כל תחתון מעליון הן בכמות והוא בהמסכים שביניהם והן באיכות. כי כל תחתון הוא במדרגה למטה מהעליון וכ״ז הוא מצד המציאות ומהותו שהוא בנוי ומיוסד בגבול. הן בכמותו שהוא במציאותו גופה והן באיכותו שהוא בכל מקריו ומאורעיו שמתחלף בו בכל עת אמנם מצד המאציל ית״ש הנה נשוא המציאות לעולם על בלתי גבול

ועל סוד אחדות הנעלם כי כל מקריו ומאורעות שבו הוא הכל לכוונה אחת ולתכלית אחד כי עי"ז גופה יתעלה ויעלה לבסוף כל מציאותו עצמו ג"כ לגיד האחדות הנעלם בו ולבלתי גבול ותכלית והרי נמצא כי כל אותו המציאות הגבולי עצמו עם כל מקריו והמאורעות שונות שעובר עליו הוא נשוא לעולם באמת רק על סוד האחדות הנעלם ומתנהג רק עליו ובהיות הכל הוא בכל כי כ"ז הוא מיסוד הראשון דהמציאות שנתייחד הנהגתו על בחי' שני הפנים בנוסח אחד וכנ"ל והבן הדברים:

[ג] **ומעתה** נבוא לענינינו כי כ"ז שאמרנו בענין היסוד הראשון הכללי אשר לכל המציאות בכלל שהוא המלכות דא"ס אשר בה נעשה הצמצום ואמרנו כי הנה עומד גילויו שם על בחי' שני הפנים בנוסח אחד שהוא בחי' א"ס ובחי' צמצום כן הוא גילויו ית"ש עד"ז ג"כ בהמ"ס דא"ק לכל מה שנוגע להמציאות דהד' עולמות אבי"ע. ולכל הנהגתם כי הנה עומד גילויו שם ג"כ בב' הבחי' כי מלך עצמו ית"ש הנה הוא בהמ"ס ג"כ רק בבחי' אור א"ס וכמ"ש בתיקונים קמ"א ע"ב מוחא סתימאה אתקרי אין סוף והוא הנושא לכל המציאות כולו תמיד מן העולם ועד העולם וכמ"ש בספד"צ פ"א ביה שניקו וביה סלקן דלא הוו והיו ויהוויין ע"ש במאמרי רשב"י דף כ"ב ע"ד וכן בהגר"א שם ומשם הוא סוד אור הגנוז שבו נברא העולם והוא בעיינין דא"ק אספקלריא המאירה והוא בהע"ב דהמ"ס אשר במערכה הא' אות א' והוא סוד השגחה פקיחא דלא נאים ונטיר הדירא וע"ש בהגר"א על מלת הדירא בסוף דה"מ תרין עוקבין שהוא מרומז גם על עולם הנקודות שיצא מעינים שהיה ג"כ רק מהשגחה פקיחא שהוא בהשגחתו והנהגתו ית"ש ור"ל על הכוונה התכליתית שבהם וכמו שאמרנו לעיל בסמוך כי הכל הוא לכוונה אחת ולתכליה אחד והוא מלך א"ס אשר בהיות הכל הוא בכל ולא נעתק האחדות הנעלם אשר בכולם לעולם כי הכל נשוא רק עליו והוא מלך א"ס אשר בהמ"ס.

אמנם מלך המציאות אשר הוא בגבול ומדה והוא כולו ג"כ רק מהמ"ס כי כל התיקונים כולם הי"ג נימין הי"ג ארחין הי"ג ת"ד שהוא התעלמות האור בלבושין ויוצא רק ע"י צינורות דקין, אשר עי"ז יצא ונעשה כל המציאות כולו בגבול ומדה כנודע הרי הוא כל התיקונים רק מהמ"ס (שהוא מוחא חדא דכליל תלת ומזה הוא כל הג' מיני י"ג הנז') והנה הוא כ"ז רק מלך הצמצום אשר בהמ"ס ומלך זה הנה הוא ג"כ כי נבדל כביכול המ"ס מהב' ריסין עלאין בבחי' מסך ומחילה ביניהם וכמ"ש בזוה"ק פ' נח ס"ה א' וכן בפ' פקודי רס"ח ב' חד פריסו להפריס והוא הקד"א המפסיק בין אוירא להמ"ס והינו מקבל המ"ס ממנו אלא רק בדרך מטי ולא מטי רצוא ושוב והנה נעשה עי"ז המ"ס לבולד"ק שורש כל הדינין כי בו גנוז גבורה דרדל"א כנודע וכ"ז הנה הוא מלך הצמצום אשר בהמ"ס ומלך זה הנה הוא מה שאמרנו כי נעשה המ"ס לשורש לעולם הנקודות ולכל תולדותיהם ובסוד כך עלה במחשבה לפני. והם כל אותן המערכות כולם אשר מסי' ו' עד סוף סי' י"ג שהם התפשטות הארת המ"ס לבחי' נשמה לנשמה ולשורש לכל אורות הנקודות והתיקון וכ"ז הוא רק מלך הצמצום אשר בהמ"ס כי מלך זה הנה הוא נבדל כביכול מהאוירא ע"י הקד"א המפסיק ביניהם ואינו מקבל מהאוירא אלא רק דרך הקד"א וגם רק בדרך מטי ולא מטי והנה היה חסר עי"ז היחוד הראוי מהאוירא להמ"ס בכל מה שהיה נוגע לצורך תוצאות מציאת עולם הנקודות וכנ"ל ענ"ב אות ה' והיה כל ההתפשטות הא' אשר לזה וכן כל תוצאות שרשי הנקודות הכל רק מהמ"ס לבד בלתי היחוד הראוי דהאוירא ועי"ז הנה היה עומד המ"ס בבחי' בולד"ק שורש הדינין ונעשה האפשריה עי"ז בהתפשטות אורה להעשות לבחי' נשמה לנשמה בכל הנקודות כולם וכנ"ל ענ"ד

אמנם הב' ריסין עלאין דא"ק וכן המ"ס עצמו ג"כ מלך א"ס שבו הנה הם נתעלמו מאד מלהשתתף בהנקודות מאומה והוא מ"ש האריז"ל במאמרי רשב"י הנ"ל אות א' כי לא היה להם שורש ואחיזה בעתיקא קדישא ור"ל בהגילוי דאור א"ס שבו כי התעלם אור א"ס מאד בכל מה שנוגע לתוצאות מציאת עולם הנקודות וכנודע בדברינו, הגם שהכל הוא באמת לעולם רק ממנו ית"ש אך היה בהם בהעלם גדול והוא מה שאמרנו כי גילויו ית"ש בהמ"ס הוא בבחי' שני הפנים בנוסח אחד והוא ע"ד כל סוד הצמצום שהוא בהמלכות דא"ס. כן הוא כל ענין שרשי הנקודות אשר בהתפשטות הארת המ"ס דא"ק שהוא מהמערכה הו' שבו ולהלאה וכנ"ל ענ"ד והרי יש להם רמז רושם רק גם בהמ"ס עצמו ג"כ עכ"פ ובפרט המלכי יושר וכנ"ל ענ"ב אות ג' רק הכוונה בכ"ז הנה הוא רק מלך הצמצום שבהמ"ס וככל מה שאמרנו כי מלך זה הנה הוא בבחי' בולד"ק והוא שורש השרשים ג"כ לכל הנקודות אבל מלך אור א"ס שבו הנה אין להנקודות שורש ואחיזה בו כלל. כי אור א"ס התעלם מהם וריחק אותם מעל פניו הגם שהכל הוא ממנו והרי עומד המ"ס דא"ק לכל המציאות כולו שיצא ממנו בבחי' שני הפנים בנוסח אחד וכנ"ל. ודי בזה. וה' יכפר.

ענף ו' אות א'

הנה אחר שבארנו בהלצית"ם את ענין יציאת הנקודות שהם החלק הראשון דההתפשטות הב' אשר לאצילות את מציאותם ושורשם וסיבתם והכוונה בהם וככל מה שאמרנו מתחילת ענ"א עד סוף ענ"ה והנה נתבאר מדברינו כי כל הסדר השלימות מה שנסדרו הנקודות לצאת מתחילה מחוסרי שלימות דוקא הנה הוא כדי שיהיו הם השורשים לכל ההנהגה של עתה שהוא הסיבה לתיקון העתיד ויצאו הם מחוסרי שלימות כדי להמציא מהם ועל ידיהם את כל אותו ההנהגה באצילות שיהיה הנהגת האצילות בכל מציאות העולמות בי"ע בדינין וגבורות ובעביית וחומרית ובכל תהלוכותיהם כמו שהם עתה כי כן גזרה רצונו ית"ש שרק, זה יהיה הסיבה לכל תיקון העתיד וכנודע בדברינו בכ"מ ונעשה כ"ז רק ע"י חסרון השלימות דהנקודות כי עי"ז הנה מיתו ונשברו וירדו השברי כלים עם הש"ך ופ"ר ורפ"ח נצוצין למטה במקום העתיד להבי"ע וקודם שירדו שהוא בעת מלוכתם היו במקום העתיד לאצילות ונעשו שם לשרשי האצילות וע"י חסרון השלימות שבהם הנה נעשו השרשי דאצילות ג"כ רק על פי מה שראוי מהם להוציא את כל העולמות בי"ע על ידיהם בכל תהלוכותיהם כמו שהם עתה והנה נעשה כ"ז רק ע"י הכלים דהנקודות כי הם שורש כל העביית והדינין וכמ"ש כגר"א בספד"צ פ"ג דה"מ כתיב ויאמר. אמנם כל ענין הכלים והעבייה שבהם הנה הוא ג"כ רק ע"י חסרון השלימות שבהנקודות. והאמת הוא כי הנה השורש דכל בחי' כלים הנה הוא למעלה כי שרשם הראשון הנה הוא מהצמצום שבא"ס וכמ"ש הרב בעגו"י שענ"ג ולכן ישנו בחי' כלי ג"כ בעקודים כנודע וכן הוא בכל העולמות כולם כמה בחי' כלים כי ע"י הכלים הנה נתצמצם ההנהגה עם כל המציאות עצמו דכל עולם בכל תהלוכותיו שבגבול ומדה שבו. בכל עולם ועולם לפי ערכו ועומד הצמצום בהם עד עת התיקון העתיד וכנ"ל כלל י"ז בארוכה כי הצמצום עצמו אשר בא"ס משם הוא עצמו סיבת תיקונו ותכליתו כנז' ולכן נתייסדו כל בחי' הכלים כי הם עיקר הסיבה להתכלית ולזאת הנה ראינו בעהית"ש לדבר בענין מציאות הכלים וסדרם כי הנה נמצא בזה לכאורה כמה מבוכות בדברי הרב בענין סיבתם ומציאותם ולכן נבאר בזה בכל האפשרי כיד ה' הטובה עלינו למען שמו יתברך ויתעלה.

[ב] **ונקדים** ונאמר כי הנה לפי דברינו בכל הדרושים הקודמים שבספר הזה וכן בכמה מקומות אשר שאבנו אותם כולם מדברי הרב זללה"ה הנה מתבאר כי עיקרן דכל בחי' כלים הם נעשה בכל עולם מההסתלקות הא' והוא מהעביית הנשאר אחר הסתלקותו וע"ד שכתב הרב בעקודים רפ"ג וע"ש פ' ה' ו' וכן היה בהעלם נורא גם בהצמצום הראשון דא"ס וכמבואר בעגו"י שענ"ג וכן הוא מבואר בדברי הרב ג"כ בענין הכלים דאצילות בשער סדר אבי"ע פ"א עי"ש ובפרט במ"ש שם חוזר לעלות בסוד אור חוזר למעלה למקומו ואז נגמר עולם האצילות בבחי' הכלים כו' וכנ"ל כלל ה' ע"ש ועכ"פ

הוא כי הכלים הנה הוא מהעביית הנשאר אחר ההסתלקות אמנם הנה לעיל כלל י"ב ענ"א אמרנו שם כי העביית אשר מהאור דההסתלקות הא' הנה לא נעשה אלא רק הכלים דהנ"ר אבל הכלים דהז"ת הנה הם לא נעשו אלא בההתפשטות הב' דוקא.

וכן נמצא באמת בדברי הרב זלל"ה ג"כ כמה סיבות וגרמות עוד בענין התהוות דהכלים דהעקודים והנקודות אשר הם צריכים ביאור כי בשער אח"פ פ' א' ב' מבואר שהכלים דהעקודים הנה הם נעשו מאור ההסתכלות וגם מבואר שם שהיה כלים גם בהעקודים והוא סותר למה שנודע כי בעולם העקודים הוא רק כלי אחת כמ"ש בעקודים פ"א ובמטי ול"מ פ"א וכן עד"ז בענין הכלים דהנקודות הנה מבואר הוא ג"כ שם פ"ב וכן רפ"ד וספ"ה כי נעשה הכלים מאור ההסתכלות דהעינים והוא לכאורה תמוה מאד הן על העקודים והן על הנקודות כי נודע הוא שאור הראיה הנה הוא מבחי' נשמה לנשמה והוא זך ודק מאד למעלה הרבה מהאורות דהאח"פ וכמ"ש באח"פ פ"א וא"כ איך אפשר שמאור ההסתכלות דהעינים יעשה כלים ועביית לאורות דהאח"פ ומכש"כ להנקודות שעיקרם הם רק מהנה"י דא"ק כנודע.

וכן אמר הרב עוד סיבה להתהוות הכלי דעקודים כי הנה היא נעשית ע"י בטישת אור הפנימי באור המקיף וכמ"ש בעקודים פ"א ע"ש והוא צריך ג"כ ביאור והסבר איך נעשה הכלי עי"ז וכן גם בענין הכלים דהנקודות הנה אמר הרב עוד סיבה להם שם בנקודות פ"א כי הנה הם נעשו ע"י ב' נקודות הראשונים שהם כתר חכמה של הנקודות והם נקודות דקמץ פתח הנה מהם נעשו הכלים אל כולם ע"ש והוא ג"כ צריך ביאור ע"ד הנז' כי איך אפשר שמהאורות היותר גדולים שהם זכים ובהירים הנה מהם יעשו הכלים שהם העביית והגוף לכולם וכן הנה נמצא עוד בדברי הרב גרמות וסיבובים שונים בענין התהוות הכלים דהעקודים והנקודות וכולם צריכים הבנה וביאור וכמו שיובא ויתבאר בעה"י למטה כל אחת בנימוקה וטעמה וכבר כתבנו קצת מזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ג' אות ו' וכן גם בחלק הביאורים באיזה מקומות אמנם לפנינו כאן הנה יתבאר הכל בביאור וארוכה ומסודר בעהית"ש.

[ג] **אמנם** דע כי האמת הוא כמו שאמרנו לעיל כי עיקרן דכל בחי' כלים הנה הוא מהעביית הנשאר למטה אחר הסתלקותו ע"ד שכתב הרב בעקודים פ"ג ע"ש אמנם הנה אותו העביית הנה הוא נעשה בהאור בההתפשטות הא' עצמו כי ע"י ההתפשטותו וירידתו וריחוקו ממקורו הנה נתעבה האור כמ"ש הרב בענת"א פ"א ובסדר אבי"ע פ"א וא"כ כאשר נסתלק האור ועולה למעלה שהוא ההסתלקות הא' הנה אי אפשר להעביית לעלות עמו ג"כ ונפרד הוא מהאור ונשאר הוא למטה לעצמו ועי"ז הנה נתעבה הוא עוד ביותר ע"י שנשאר למטה לבדו בלתי אור וזה העביית הנה הוא השורש דכל בחי' הכלים דכל עולם כי ההתפשטות וההסתלקות הנה הם ישנם בכל עולם ועולם כנודע בדברינו והנה זהו ג"כ סוד הלבוש הראשון דא"ם האמור בענו"י ענ"ב וסוד ענין הכלים שאמר שם סענ"ג כי הרי נודע בדברינו שגם בחי' א"ם הנה הוא ג"כ רק מגילויו ית"ש והוה כ"ז בבחי' התפשטות וכנ"ל כלל ב' ע"ש וכל ענין הלבוש הוא בחי' הסתלקות וכנ"ל כלל י' וא"כ הרי מתבאר כ"ז ע"פ מה שאמרנו והבן הדברים בעומקא דליבא והוא ית"ש יכפר ויסלח ועכ"פ הוא כי שורש הכלים הנה הם מהאורות עצמן ע"י יציאתם ממקורן והתפשטותם וירידתם כי עי"ז נעשה בהם חשכת ועביית כנז' ואותן העביית הנה הם נעשו לבחי' גוף וכלי להאור שמתפשט בהם אח"כ בההתפשטות הב' אמנם הוא הרי מובן הדבר כי הנה צריך על זה איזה גרם וסיבה להפריד האור מהעביית שיוצא העביית לעצמו וכדי שיוכל האור הזך להסתלק ולעלות למקומו למעלה וישאר העביית למטה לבדו כדי להעשות לבחי' כלי וכן הנה מובן הדבר עוד כי היות שכל כלי אשר לכל אור הנה הוא כמו גוף לנשמה ושניהם הם בבחי' פרצוף אדם (בכל עולם ועולם לפי ערכו) וא"כ הרי נצרך העביית שהיא נעשית לגוף וכלי לפעולה ומעשה לצייר אותה ולפתח בה כל פיתוח תואר ולצייר פרצוף אדם כהראוי לכל אבר ואבר לשימושו ולפעולתו כי העביית בעצמה כאשר נפרד האור ממנה הרי היא רק כגולמי כלים בלי תואר וציור כלל וצריך על זה פעולה ומעשה מזולתה על כל חלק וחלק ממנה לצייר אותה בציור הראוי לכל אבר וכהצורך לכל בחי' פרצוף, וכן הוא עוד כי היות שכל כלי ואור הנה הם מתאחדים ונעשים שניהם לאחד ממש וכמו הנשמה עם הגוף שמתאחדים יחד ונעשה הגוף כולו חי ע"י שהנשמה ממלא אותו בכל מלואו והרי צריך כל כלי שתזדכך כ"כ שתהיה ראויה להתאחד עם האור להעשות עמו לאחד כי מאחר שנפרד מתחילה לעצמה ויצא מהאור ונתחשכה ונתעבה ונעשית למציאות בפנ"ע שהוא מציאות העביית הרי אין לה מעתה השתוות כלל עם האור להתאחד עמו כלל והיא צריכה מעתה להכשר וזיכוך שתהיה מוכשר לקבל את האור בתוכה ולהתאחד עמו להיות לאחד ממש.

והרי על כל זה הרי נצרך כל כלי לגרמות וסיבובים שונים להשלים אותה על כל תיקוניה כהראוי לבחי' פרצוף אדם שלם וזהו מה שאנו רואין בדברי הרב שכתב כמה סיבות בההתהוות הכלים דהעקודים והנקודות ממה שנעשו ואיך שנעשו היינו כי באח"פ פ"א ופ"ג שם אמר כי נעשו הכלים מהסתכלות העינים בהאח"פ ובעקודים פ"א אמר כי נעשו ע"י בטישת אור הפנימי באור המקיף ושם רפ"ג וספ"ו אמר כי נעשו מהעביית אשר ע"י הסתלקות הא' ושם פ"ה אמר כי נעשו ע"י הכאת ובטישת האורות דאור ישר ואור חוזר ומבואר שם ג"כ וכן ברפ"ג ופ"ו כי הכלים היו בכח גם בהאורות עצמן (והוא כמ"ש בענת"א פ"א כי ע"י התפשטותם וירידתם וריחוקם ממקורם נתחשכו ונתעבו וכנ"ל) אלא שאח"כ יצאו מן הכח אל הפועל ע"ש ובמטי ול"מ פ"ג מבואר שם כי אין הכלי נגמר גם להנ"ר אלא רק בההתפשטות הב' דוקא וכמבואר שם הסיבה בזה ע"ש וכ"ז הוא בעולם העקודים שגם הוא רק כלי אחת והאורות הם י' וכל הי' אורות הם שם בכלי אחת וכנודע וכן באורות הנקודות שהם י' כלים הנה נמצא ג"כ בדברי הרב כמה סיבות בענין התהוות הכלים שלהם כי בנקודות פ"א אמר כי נעשו ע"י ב' נקודות הראשונים. דקמץ פתח ושם פ"ב אמר כי נעשו הכלים שלהם ע"י אורות האח"פ בעברם דרך הם וע"י הסתכלות העינים בהאח"פ ע"ש וכן שם ספ"ה ושם פ"ו מבואר כי נעשה הכלים שלהם ע"י האחוריים דאו"א ע"ש והרי מבואר כמה סיבות בהתהוות הכלים הן דהעקודים והן דהנקודות אך כ"ז הנה הוא על תיקוניהם לתקנם בכל הראוי לבחי' פרצוף וכנ"ל וכמו שיתבאר כ"ז בעה"י לקמן בדברינו באר היטיב אבל עיקרן דהכלים גופה עצמותם ומציאותם הנה הם כולם באמת רק מהעביית דהאורות עצמן אחר שנפרדו מהם ויצאו לעצמן וכנ"ל וכמו שיתבאר עיקר הדברים בזה למטה.

[ד] **אמנם** דע כי ענין כל הסיבות שונות אשר נצרך לתיקוני הכלים וכמו שאמרנו הנה הוא רק לכל מציאות הכלים אשר יצאו מתחילה לעצמן והיו איזה שעה לעצמן ולבדן בלתי אורות וכמו הכלי דהעקודים אשר מבואר שם פ"ג כי אחר הסתלקות הא' היו העביית לבדן עם ההתפשטות השני וכן בהכלים דהנקודות שיצאו מתחילה וירדו למקומם ועמדו שם לבדן עד אח"כ שנכנסו האורות בהם וכמבואר בנקודות פ"ד וכן עד"ז בהכלים הראשונים הכללים דהאצילות שהם מהעביית דהנה"י דא"ק אחר הסתלקות האורות משם ועלו למעלה מהטבור וכמבואר בנקודות פ"ב וכנ"ל כ"ז בדברינו כלל י"ב ושם כלל י"א וע' עוד לקמן עכ"ז הנה בכל מציאת הכלים הללו אשר עשייתם אשר נעשו לבחי' כלי הנה הוא ע"י שהיה מתחילה העביית לבדן בלתי אור והרי הם רק בבחי' גולמי כלים לבד ולכן הנה נצרך להם עוד סיבות שונות לתיקוניהם וכנז'.

אמנם כל הכלים דאצילות אשר אחר יציאת השם מ"ה, הנה בהם לא נעשה שום פעולה מיוחדת ובפנ"ע לעשייה הכלים כי בכל האצילות אשר אחר יציאת השם מ"ה הנה בהם נעשו הכלים דכל פרצוף עם האורות ביחד לעולם, כי הם נארגים יחד ונמתחים כאחד מתחילתן ועד סופן ולא נעשה פעולה מיוחדת לכ"א בפנ"ע כלל, והוא ע"ד כל המציאיות דעוה"ז שכ"א הוא מיוסד בחומר וצורה ואין חומר בלא צורה ולא צורה בלא חומר גוף ונשמה אור וכלי ואין קדימה לאחד על חבירו ונעשים שניהם בפעולה אחת וכן עומדים שניהם ביחד לעולם ר"ל כל עת מציאותם וע' טנת"א רפ"ה.

והענין בזה מה שנתייסד מהמאציל ית"ש שיצא שורש דהכלים מתחילה לבדן ובפנ"ע הענין בזה הוא כי הנה הוא ע"פ עומק סוד הדברים אשר אמר הרב בפנימית וחיצונית דרוש ד' כי בסוד עומק הנעלם הנה הוא החיצונית דכל פרצוף יותר גדול מהפנימית שבו וכן יתעלה לעתיד לבוא החיצונית על הפנימית ועד"ז הוא ג"כ בכלים עם האור כי לפי עומק סוד הנעלם הנה הוא הכלים ממדרגה יותר גבוה מהאור כי ע"ז הנה יש כח בכל גוף לצמצם את הנשמה שבו לעשות את כל פעולותיו רק בגבול ומדה והוא ע"י שהגוף הוא משורש יותר גבוה מהנשמה שבו והוא ע"פ דברינו הנ"ל כי עיקר שורש כל הכלים דכל עולם ועולם מהעולמות כולם הנה הוא מהאור דהתפשטות הא' אשר לכל עולם אבל האור והנשמה דכל עולם עיקרו הוא רק מהאור דהתפשטות הב' אשר הוא רק בבחי' אור קו דק מהתפשטות הא' כנודע בדברינו והרי נלקחו הכלים ממקום יותר גבוה מהאורות שבהם וכ"ז הנה הוא בהכלים דהעולמות כולם הן דהעקודים והאצילות ודהעולמות בי"ע כי שורש הכלים של כולם הוא מהעביית דאור ההתפשטות הא' הנשאר ממנו אחר הסתלקותו אשר אותו האור הוא לא ירד עוד למטה כלל כי הוא נשאר למעלה לעולם כי שם הוא מקומו כנודע בדברינו וא"כ נמצא שהעביית הנשאר מאותו האור הנה הוא מהעולם שלמעלה, והרי הוא שורש הכלים ממדרגה יותר גבוה מהאור העיקרי שבו כי האור העיקרי שבו הוא רק האור דהתפשטות הב' שהוא רק אור קו דק מהא' אבל שורש הכלים הנה הם ע"י מה שנשאר מהתפשטות הא' עצמו והרי נלקחו הם ממדרגה יותר גבוה ולכן יש כח לכל כלי להתגבר על האור ולצמצמו על כל פעולותיו וענייניו וכנז'.

אמנם כ"ז הוא רק קודם התפשטות הב' ואחר הסתלקות הא'. וכן בעולם הנקודות שאז יצאו הכלים לבדן וכנ"ל אבל בעת התיקון אשר ע"י השם מ"ה הנה חזרו כל הכלים ועלו למעלה ע' שער התיקון פ"א ותנ"ב פ"א בסוד עיבור ועי"ז הנה הם נארגים ונמתחים עם האורות ביחד והם מיוחדים זב"ז בכל ענייניהם לעולם ר"ל בכל עת מציאותם באותו העולם וכנ"ל והטעם הוא כי עי"ז הנה מזדככים הכלים תמיד ע"י האורות ומתתקנים על ידיהם אמנם תיקונם הוא לאט לאט משום שעצמותם הוא ממקום יותר גבוה כנ"ל ואין כח להאורות לשלוט עליהם ולכבוש אותם מכל וכל אלא רק לאט לאט.

ועומק הענין בכ"ז הנה הוא משום סוד הבחירה אשר על זה היה כוונת כל הבריאה ובזה תלוי תיקון הכל ותכלית הכל כנודע ולכן יצא ונעשה החשכה ועביית מתחילה ובכח יותר גדול, כי אלולא זה היה מתבטל הכלי להאור (וכמ"ש בענו"י שע"ג ע"ש. ולא היה כח הבחירה כלל ובזה תלוי כל התיקון לתקן את החשכה ועביית מכל סיג ופסולת שנעשה בהם אחר שירדו למטה ומטה מטה לתקנם מכל סיג ופסולת, ולזכך אותם ולחזור ולהעלותם מעלה מעלה למקורם הראשון אשר בקודש קודש הקדשים ותיקונם וזיכוכם ויחודם בהאורות אשר אמרנו הנה הוא ע"י התורה והמצוה וכן ע"י כל המאורעות כולם ועי"ז הנה הם מתתקנים תמיד עד שלבסוף הנה יתעלו ויעלו לאור מחצבתם, בעילוי שאין לה תכלית ואז ישמח ה' במעשיו בכ"א והבן הדברים ודע זה:

[ה] **אמנם** הוא כי הנה הגם שאמרנו שהכלים הראשונים הנה הם נעשו מתחילה לעצמן ויצאו לבדן כי הם מהעביית הנשאר מאור ההתפשטות הא' אחר הסתלקותו וכנ"ל בכל דברינו הנה האמת והעיקר הוא כי הנה מעולם לא נעשו שום בחי' כלים לבדן כלל כי הגם שיציאתם וגילויים הרי היה לבדן שהם העביית הנז' אבל התהוותם העיקרי אשר משרשם הנעלם הנה הוא באמת ג"כ רק ע"י שהם נארגים ומתהווים עם האורות יחד דוקא והוא ע"פ מה שאמר הרב במבו"ש שע"ב ח"א פ"ו כי אי אפשר להתחדש שום אור אלא בכח זווג והרי יצא גם כל אור ההתפשטות הא' עצמו אלא רק ע"י זווג דוקא ע' לעיל כלל ד' ו' ונודע הוא כי כל זווג הנה הוא באמ"ר וק"ב שהם בחי' אור וכלי כי האור מתלבש במים רקיע שהוא הכלי ע' זוה"ק פ' תרומה קס"ז סע"א והרי היה כל התפשטות הראשון עצמו ג"כ בבחי' אור וכלי והם נארגים ונמתחים ביחד כי כל מה שהוא ע"י זווג הנה נכללים החומר וצורה זב"ז ונמשכים כאחד כמ"ש הרב בטנת"א רפ"ה והוא מה שאמרנו לעיל כמה פעמים בדברינו כי היה נכלל העביית גם באור התפשטות הא' עצמו ועומק הכוונה הוא על בחי' הכלי אשר נתהווה עם האור ביחד מתחילת מציאותו וככל גוף ונשמה שהם נתרקמו כאחד מתחילת הזווג והלידה והרי יצא התפשטות הא' עצמו ג"כ כלול מאור וכלי אך בהסתלקות הא' שעלה האור למעלה ונסתלק ונשאר הכלי למטה לבדו הנה נתעבה עי"ז ביותר ונעשית עי"ז לגוף וכלי להאור דהתפשטות הב' שנכנס בו אח"כ וכמ"ש בעקודים פ"ג וכן בפ' ה' ו' וזהו מה שאמר הרב שם פ"ה כי עליית האורות אשר נסתלקו ועלו למעלה ונשארו הכלים לבדן למטה הוא כענין ביטול המלכים והוא ע"פ מה שאמרנו כי הרי מקודם הנה היו אור וכלי גוף ונשמה וכאשר נסתלק האור והנשמה הרי הוא כענין מיתת המלכים ח"ו אמנם עכ"ז הנה לא היה שם באמת בחי' מיתה כלל כי הכלים הרי לא ירדו ממקומם ח"ו ונשאר במקום העקודים שהוא מהטבור ולמעלה אשר שם תוקף האור דא"ס לעולם ר"ל גם אחר פריסת הפרסא אשר נסתלק האור מטבורו ולמטה אבל למעלה מהטבור הנה שם הוא תוקף האור לעולם ולכן העביית דעקודים אשר נשארו שם לא נחשב להם למיתה כלל וכן הוא ג"כ בהעביית אשר נעשה לשורש הכלים דהד' עולמות אבי"ע כאשר נשארו למטה אחר שנסתלק מהם האור דהתפשטות הא' וכנ"ל כלל י"ב י"ג הנה לא נחשב גם בהם לבחי' מיתה כלל ומהטעם שאמרנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ג' אות ז' ע"ש, אך עכ"פ כי האמת והעיקר הוא כי מעולם הנה לא נעשו שום בחי' כלים בשרשם לבדן ובפנ"ע אלא שהם נמתחים ומתרקמים עם האורות ביחד כי הם שניהם נמשכים ובאים לעולם בסוד אמ"ר וק"ב וכנ"ל והרי היה כל אותן העביית אשר הם נשארים למטה לבדן אחר ההסתלקות והם נעשו לכלים לכל האורות דהתפשטות הב' הנה כבר היו הם עצמם ג"כ לכלים מתחילה גם להאור דהתפשטות הא' אלא משום דכל כלל התפשטות הא' הנה הוא מדרגה יותר גבוה הרבה לכן לא נחשב הכלי שלו לבחי' כלי ועביית לאור ההתפשטות הב' אלא רק אחר שנתעבית ביותר ע"י שנשארה למטה לבדה אחר ההסתלקות אבל באמת כי גם בערך עצמותה הקודמות ובערך מדרגתו הגדולה דאור ההתפשטות הא'. הנה היה אותה העביית גם כמו שהיא מתחילה ג"כ בבחי' כלי ממש להאור דהתפשטות הא' כי הם נתהוו שניהם בסדר אמ"ר וק"ב שהוא אור וכלי וכנז' והרי נמצא כי התהוות הכלים הנה הם משרשם ג"כ ע"י שנתרקמו עם האורות יחד כי אילולא הכלים לא היה גילוי לשום אור והוא מה שאמרו (הרמב"ם ביסודי התורה פ"ד ס' ז' והגר"א בספר יצירה פ"א משנה ד' אופן ב') כי מעולם לא היה חומר בלא צורה וצורה בלא חומר וכח החומר בצורה וכן כח הצורה בחומר כי אין מציאות לזה בלא זה ומתהווים ומתגלים זה ע"י זה והוא ע"י שכל מציאות הוא נעשה ע"י אמ"ר וק"ב וכנ"ל והוא סוד עשרה מאמרות דמעשה בראשית שנאמר בכ"א מהם ויאמ"ר אלהי"ם שהוא גימטריא אמ"ר וק"ב כי רק בזה ר"ל ע"י אמ"ר וק"ב נעשו כל מעשה בראשית כולם וכן כל העולמות כולם בכלל ובפרט כנז' והרי לנו עכ"פ כי כל הגילויים כולם אשר נתגלה בהם מאמיתתו הנעלמה ית"ש הנה הם כולם בבחי' אור וכלי:

[ו] **אמנם** מה שאמרנו לעיל אות ד' כי עיקרן דהכלים הם יצאו מתחילה לבדן ובפנ"ע והם משורשם ממדרגה יותר גבוה מהאורות, כי מזה הוא כל סוד הבחירה וכנ"ל הנה הוא משום שהרי עיקרו דכל עולם הנה הוא נעשה רק בהאור דהתפשטות הב' אבל האור דהתפשטות הא' הוא נשאר למעלה לעולם אחר הסתלקותו וההתפשטות הב' הוא רק תולדתו והרי הוה האור והנשמה אשר בכל עולם רק מהאור הנולד מחדש משא"כ שורש הכלים דכל עולם הנה הם מאותן העביות עצמו הנשאר מההתפשטות הא' אחר הסתלקותו, והרי יצא ונעשה שורש ועיקרן דהכלים דכל עולם מתחילה וקודם להאור שלו והיו בכל אותו העת אשר מהסתלקות הא' עד שההתפשטות הב' לבדן ובפנ"ע והם מההתפשטות הא' אשר היו במדרגה יותר גבוה הרבה, ומה גם כי הנה כל בחי' אח"ר וק"ב אשר אמרנו שהיה גם שמציאות דכל ההתפשטות הא' מיוסד עליו הנה אין מהם היכר ולא גילוי כלל להתפשטות הב' כי הוא נעלם ממנו לגמרי כי כל אור עולם עליון הוא בבחי' א"ס להתחתון וכמ"ש במבו"ש שע"ב ח"ג פ"ה וכן הוא בשעה"ק דף ע"ה עמוד ד' והרי נעלם לגמרי כל בחי' הזווג והסדר דאח"ר וק"ב אשר ממנו יצא ובו נתייסד המציאות דההתפשטות הא' הנה הוא נעלם לגמרי מהאור דההתפשטות הב' כי כל ההתפשטות הא' הוא בבחי' אור פשוט בערכו ואין להבחין בו בחי' כלי מאומה וא"כ הרי העביות שנשאר ממנו אחר הסתלקותו ונעשה לבחי' כלי להאור שנכנס בו אח"כ בההתפשטות הב' הרי נמצא כי הכלי נעשית מתחילה כי הרי היא נעשית אז מתחילה וקודם להאור שבו והיא היתה אז (שהוא קודם שנכנס בה האור דהתפשטות הב') לבדה ובפנ"ע וככל מה שאמרנו בזה לעיל אות ד' והרי נתבאר כי הגם שהאמת הוא כי בסוד ובהעלם הנה הוה ההתפשטות הא' ג"כ רק בבחי' אור וכלי כי לעולם הוא שאין אור בלא כלי ולא כלי בלא אור והם נארגים ונמתחים כאחד וכנ"ל אות ה' עכ"ז הנה הוא במציאות כל עולם תחתון במציאותו העיקרי שבו אשר האור שבו הוא רק מההתפשטות הב' אבל שורש הכלים שלו הנה הוא מהעביות הנשאר מההתפשטות הא' הנה הוא נמצא כי יצא ונעשה שורש הכלים מתחילה וקודם, ולבדן ובפנ"ע וכנ"ל אות ד' והנה בזה היה נצרך כל הסיבות שונות בענין עשייתן וכנ"ל אות ג' אמנם בכל הכלים דאצילות אשר אחר יציאת השם מ"ה הנה הם חזרו ונתייחדו עם האורות באחד ממש ונתרקמו ונמתחו כאחד והם מיוחדים עם האורות מתחילתן ועד סופן ולא נעשה שום פעולה לזה בלא זה וכנ"ל באות ד' והנה כדי לבאר הענין הזה בדיוק ובפרטיות הנה נייחד לזה ענף בפנ"ע ובזה יתבאר הכל באר היטב למען שמו יתברך ויתעלה:

ענף ז' אות א'.

ונתחיל ונאמר כי הנה בסדר המציאות דגוף וכלים אשר בכל עולם הנה סידר בו המאציל ית"ש שני סדרים אחד כללי ואחד פרטי כי בהתחלת יציאת כלל כל עולם מן הכח אל הפועל מהעליון שעליו הנה נתהוו ונעשו בו הכלי מתחילה והוא ע"ד שכתוב וייצר ה' אלהי"ם את האדם עפר מן האדמה ואח"כ ויפח באפיו נשמת חיים אבל אח"כ שהוא בגמר תיקונו והשלמתו הנה נמשך ונארג לעולם האור עם הכלי ביחד והנה הראשונה הוא כללי והשניה הוא פרטי והיינו הוא כי הנה העביות הנשאר מאור ההתפשטות הא' אחר ההסתלקות הא' והנה הוא השורש דכל גוף וכלי לכל האור דהתפשטות הב' שנכנס בו אח"כ הנה אותה העביות הוא בבחי' הכלי הכללי כי ממנה ועל ידה הנה נמשך אח"כ כל הגופות והכלים פרטיים דכל הפרצופים דאותו העולם אשר בכל זמן קיומו והרי נמצא כי להעולם בכלל הנה נתייסד הכלי מתחילה כי העביות הנז' הוא יסוד כל הכלים והוא קודם להאור העיקרי שבו שהוא יוצא רק בההתפשטות הב' אבל לאחר התיקון הנה נמשך ונארג האור עם הכלי יחד בכל פרצוף ופרצוף בפנ"ע ונתרקמו ונמתחו שניהם יחד בכל פרצוף מתחילת יצירתו בטיפת המ"ד ומ"ן דאביו ואימו וכן אח"כ בימי העיבור ויניקה עד סוף תכלית גידולו כנודע וכנ"ל והוא בחי' הפרטי שאמרנו כי הרי לאחר התיקון הנה נעשה ונברר כל פרצו' ופרצו' בפנ"ע וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ובכ"מ וכנודע והרי נמצא כי בבחי' כללי שהוא ביציאת העולם בכלל ביציאתו מן הכח אל הפועל מהעולם העליון שעליו הנה יצא הכלי מתחילה ר"ל שהיה התחלתו מהכלי אבל בבחי' פרטי שהוא ביציאת ומציאת כל פרצו' ופרצו' הנה נמשך ונארג כ"א האור עם הכלי ביחד וכמבואר בשער המוחין מפ"ה והלאה וכן בכל שער הפרצופים.

והנה סיבת הדבר וטעם הדבר בשינויהם אשר בין הכללי להפרטי שאמרנו הנה הוא כי באשר ברצה המאציל ית"ש להמציא עולמות אין חקר במדרגות שונות רבות כל תחתון למטה מהעליון וכדי להעלותם אח"כ מעילוי לעילוי לייחדם זב"ז ולתקנם בכל הג' תיקונים שאמרנו לעיל כלל ט"ו וי"ז (וכן בספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף ה' ו' ז') כי רק בזה יהיה ניכר חסדו וטובו ית"ש ורק בזה יהיה נרגש כל הנועם ועונג והזיו והזוהר דלעתיד כי אין האור ניכר אלא מתוך החושך ואין עלייה אלא מתוך ירידה כמ"ש במדרש תרומה וכנודע ולכן ירדו העולמות מתחילה בירידה אחר ירידה וכדי להעלותם, וכל ירידת מדרגה הנה הוא רק ע"י העביות והגוף וכל עלייה ותיקון הנה הוא ע"י האור והנשמה ולכן נסדר בהתחלת יציאת כל עולם שיהא התחלתו מהגוף וכלי כי עי"ז ירד כל עולם תחתון במדרגה הרבה למטה מהעליון אבל אח"כ הנה נסדר שיהא יציאת ומציאת כל פרט שבו האור והכלי יחד דוקא כדי שיתייחדו הנשמה והגוף זב"ז שיזדכך הגוף ע"י הנשמה שבו כדי להתתקן אח"כ כנז' כי רק על זה היה כוונתו ית"ש בכל בריאת עולמו.

והנה נעשה יסוד הכלי שבתחילה שהוא הכלי הכללי שאמרנו ממדרגה יותר גבוה מהאור כי הרי היא מהעביות דאור ההתפשטות הא' אשר הוא עומד לעולם למעלה והוא רק השורש עליון דאותו העולם ממנו הוא נשאר העביות למטה ליסוד הכלי דאותו העולם והרי נעשה שיסוד הכלי שהוא הכלי הכללי מהשורש עליון דאותו העולם והרי הוא ממדרגה יותר גבוה הרבה מהאור דאותו העולם שהוא האור דהתפשטות הב' שהוא רק תולדות האור דהא' ובו ר"ל בההתפשטות הב' הנה נמשך ונארג האור והכלי ביחד תמיד בכל פרצו' ופרצו' שהוא הכלים הפרטיים והעיקריים והנה הם נמשכים מיסוד הכלי שבתחילה כמו שיתבאר בעה"י למטה בדברינו והרי נמצא כי יסוד הכלים הוא ממדרגה יותר גבוה מהאור והוא יטעם כי אילולא זה לא היה יכול להתגבר על האור לגילותו ולהגבילו ועימק הטעם הוא משום כי הרי רק עליו היה עיקר הכוונה כי ע"י הכלי שהיא מכח ההסתר והדינין והעביות הנה מזה הוא סוד הבחירה וכל ההנהגה דהעוה"ז וכדי לתקנו ולהעלות כנ"ל עכ"י ותיקונו הוא מוכרח שיהיה רק לאט לאט וכדי כחו שיוכל לסבול והיא ע"י אור הממועט הניתן לו להתתקן על ידו אמנם הוא כי ניתוסף לו תמיד אור על אור לפי זכותו ומעשיו כל מה שאפשר לו לקבל כי עיני המאציל ית"ש עליו תמיד להשפיע בו לפי כחו אבל עכ"פ הוא כי שורש כל כלי בתחילה הוא ממדרגה יותר גבוה ודע כ"ז:

[ב] **הנה** בענין הכלים הפרטיים שאמרנו היה חילוק גדול בזה בין העקודים להאצילות כי בעולם האצילות אשר נעשה בו כל פרצו' ופרצו' ע"י כמה סיבות ופעולות שונות שהם עיבור יניקה קטנות גדלות וכ"א הוא נמשך בזמן זמנים כי העיבורים הם ג' אחד דז' ואחד דט' ואחד י"ב ואח"כ ב' שנים דיניקה ואח"כ הקטנות עד י"ג שנים והגדלות עד כ' שנה והרי לא נשלם בהאור והמוחין כהראוי אלא רק בזמן זמנים וכ"ז הוא בההתפשטות הב' ונמשך ההתפשטות הב' מהתחלתו עד גמר תשלומו זמן זמנים ונעשה ונשלם ע"י פעולות שונות שהם עיבור יניקה ועיבור שני דמוחין וכ"ז הוא מסיבת הכלי כדי שיושלם ויתחזק הכלי כהראוי. ולכן נמשך בה האור רק לאט לאט ובפעולות שונות כדי שישתוו האור עם הכלי זב"ז בכל האפשרי ולא נעשה ולא נגמר הכלי אלא רק בההתפשטות הב' אבל מה שנעשה מההתפשטות הא' הנה הוא

רק היסוד דהכלי והשורש אליה כי ע"י אותו היסוד שהיא ממדרגה יותר גבוה מהאור דהתפשטות הב' וכנ"ל הנה עי"ז הנה ניתן כח וגבורה להכלי הנמשך עם האור דהתפשטות הב' שהיא הכלי העיקרי והפרטי דאותו העולם להתגבר על האור שבו ולצמצמו ולהגבילו והעיקר בזה הוא כי כל מציאת הכלי הנעשה בההתפשטות הב' הנה הוא ג"כ רק מסיבת היסוד הכלי הנז' כי הרי נודע בדברינו שמציאת כל כלי הוא מהעביית הכלול בהאור עצמו והנה נעשה כלילת העביית בהאור דהתפשטות הב' ע"י שהתפשטותו הנה היה בתוך היסוד הכלי הנז' וכנודע שהתפשטות הב' הוא מתפשט ונכנס בהעביית דהתפשטות הא' ועי"ז הנה נעשה חשכת ועביית בהאור דהתפשטות הב' ג"כ.

ועומה שענין הוא מסוד הצמצום הראשון האמור בעגו"י עכ"ב כי הוא סוד חשכת ועביית אשר נעשה מהסתלקות הראשון דא"ס ית"ש והיה הצמצום במקום העתיד להעולמות כולם ולכל עולם ועולם כהראוי לו ומזה נעשה בכל ההתפשטות אשר לכל עולם אשר היה לכל אחד ואחד התפשטות בפנ"ע הנה היה נעשה ונקנה בו חשכת ועביית שהוא יסוד הכלי כהראוי לכל עולם ועולם והוא ענין מ"ש הרב בסדר אבי"ע פ"א כי כל התפשטות מורה התעבות כי נתעבה ע"י ריחוקו ממקורו וכן הוא ג"כ בשער טנת"א פ"א ע"ש כי ע"י הצמצום אשר הוא מהסתלקות האור דא"ס והוא בבחי' חשכת ועביית שהוא רחוק ממדרגת אור א"ס הוא הגילוי הראשון דסוד חשכת ועביית אשר גילה המאציל ית"ש בהסתלקות הראשון דא"ס שהוא הצמצום הראשון הנה נעשה ונקנה עי"ז סוד חשכת ועביית בכל אור שמתפשט שם והוא ג"כ ענין ההשתלשלות דסוד אמ"ר וק"ב הנעשה בכל אור שמתפשט שהוא הכלי העיקרי וכל התפשטות והסתלקות ראשון אשר לכל עולם הוא בבחי' הצמצום הראשון אשר לאותו העולם שממנו הוא היסוד הכלי שהוא הכלי הכללי והיא נעשה בבחי' יסוד כללי אחת שהוא בבחי' כלי אחת כי היא אינה מתחלקת לפרטים ואח"כ בא ההתפשטות השני והוא לכל פרצו' ופרצו' בפנ"ע ובזמן זמנים ובפעולות שונות לכ"א ובו נעשה ונגמר עיקר הכלי אשר לכל פרצוף ועכ"פ הוא כי עיקר הכלי הוא נעשה רק בהתפשטות הב' והוא לכל פרצו' ופרצו' בפנ"ע והם הכלים הפרטיים והעיקריים, אמנם כ"ז הוא רק באצילות אבל בעולם העקודים לא היה כן כי שם היה כל הכלי רק העביית הנתגלה ונעשה ע"י הסתלקות הראשון באור ההתפשטות הראשון והוא היסוד דהכלי שהוא הכלי הכללי שאמרנו והוא היה משתמש בעולם העקודים להכלי העיקרי שבו והגם שהיא באמת רק זכה רכה ודקה אך לא היה בעקודים זולתה כלי אחרת כלל והיתה משתמשת היא להכלי העיקרי שבו והוא מ"ש הרב כי בעקודים הוא רק כלי אחת והוא כמו שאמרנו שהיא רק בבחי' כלי כללי שאינה מתחלקת לפרטים וכן נקרא אותה הכלי רק בשם כלי הכתר משום שהרי היא מהאור דהתפשטות הא' העומד למעלה ומקיף ומאיר לכל ההתפשטות הב' שהוא המציאות העיקרי דאותו העולם וההתפשטות הא' הוא השורש העליון אליו והוא כולו בכללו הכתר להתפשטות הב' וע' עיקר הדברים בזה בביאור היטיב ובארוכה בדברינו שער מטי ולא מטי פ"א ועכ"פ הוא כי בעולם העקודים היה כל הכלי רק העביית הנשאר מהאור דהתפשטות הא' לבד שהוא הכלי הכללי שאמרנו אבל ההתפשטות הב' הנה הגם שנעשו אז י' אורות וכמבואר במטי ולא מטי פ"א ובכל אור שיצא ממקורו ומתפשט למטה הנה נעשה בו עביית ע"י התפשטותו כנז' והוא הכלי אליו אך באשר שמציאת כל אור דהתפשטות הב' אשר להעקודים הוא אינו נפרד ממקורו כי הוא חוזר אליו תמיד במטי ולא מטי והרי לא יצא גם מתחילה להיות למדרגה בפנ"ע ממש חלוק מהעליון וכן לא נסדר במציאת ויציאת כל ספי' פרטי שבו כל סדר זמנים דעיבור ז' ט' י"ב ויניקה קטנות גדלות ע"ד שהוא באצילות הנה לא נסדר כ"ז בעקודים כלל, ולכן לא נעשה שם בההתפשטות הב' כלי ממש כלל, והיה כל בחי' כלי אשר מהעביית דהתפשטות הב' דעקודים, רק בבחי' מציאת הצלם, שהוא לבוש הנשמה, הוא בחי' ממוצע בין הנשמה להגוף, וכמ"ש בשער הצלם פ"א. אבל עיקר הכלי דהעקודים הנה הוא רק העביית אשר מהאור דהתפשטות הא' לבד ע"י שנשאר למטה לבדו אחר הסתלקותו. וכמ"ש בשער עקודים פ"ג. הנה זה היה משתמש להכלי העיקרי דעקודים ולכן היה בעקודים רק כלי אחת וגם היתה זכה ודקה בתכלית הזכות כמ"ש בעקודים רפ"א.

והרי נתבאר לנו עכ"פ כי היה חילוק גדול בין העקודים להאצילות בענין הכלים. כי באצילות היה עיקר הכלים רק מההתפשטות הב' והם הכלים פרטיים כנ"ל אות א'. ובהם הנה יש השוות כל אור עם הכלי והם תמיד מיוחדים זב"ז. אבל בעקודים הוא כל הכלי רק מההתפשטות הא'. והיא רק הכלי הכללי. ואין לה השוות כ"כ עם האור שבה. כי היא מההתפשטות הא' אשר האור הוא חוזר למעלה ונשאר שם לעולם. והאור שבה הוא רק האור דהתפשטות הב' שנכנס בה אח"כ. ע' לעיל כלל ט"ו ענף ט'. ואין לה השוות עמו כ"כ ואינם מתייחדים כ"כ. ולכן חוזר לה האור תמיד במטי ולא מטי הוא תמיד עולה ויורד בה. ר"ל באותה הכלי הכללי שהיא רק כלי אחת כנז'. ממקום למקום וכ"ז הוא משום שהאור הרי הוא מהתפשטות הב' אבל הכלי הרי היא מהתפשטות הא' ולא נמשכו כאחד ולכן אין מתייחדים הכלי עם האור זב"ז והוה האור תמיד בה במטי ולא מטי. אמנם כאשר האור הוא עולה ויורד בה הנה הוא עולה ויורד עם נרתקו עמו. ר"ל עם הצלם שהוא לבוש הנשמה אשר היה נמשך עמו. ר"ל עם האור דהתפשטות הב' מתחילת מציאותו. והוא מתייחד בו לעולם כי הוא ממנו עצמו כנז'. ולכן הוא תמיד ג"כ במטי ולא מטי עם האור ביחד. כשהאור הוא עולה ויורד הוא עולה ויורד עם אותו הצלם כי הוא תמיד מיוחד עמו והם שניהם במטי ולא מטי ממקום למקום בתוך הכלי הכללי שהיא הכלי אחת. והיא הכלי העיקרית דהעקודים כנ"ל. ועכ"פ הרי נתבאר לנו החילוק אשר בין העקודים להאצילות בענין הכלי. כי בעקודים היה כל הכלי רק הכלי הכללי. שהיא העביית הנשאר מהאור דהתפשטות הא' אבל באצילות הוה עיקר הכלים רק הכלים הפרטיים אשר הם מההתפשטות הב' אך בעקודים הנה לא נעשה בהתפשטות הב' רק הצלם לבד שהיא אינה כלי ממש כלל אלא היא ממוצע בין האור והכלי שעל ידה מתלבש האור בהכלי כנודע ולא נעשה בעקודים בההתפשטות הב' כלי ממש כלל. וכל ההסתלקיות הב' אשר להעקודים. שהוא עלייתם אשר ע"י מטי ולא מטי כמבואר לקמן כלל כ"ח. הנה הוה עלייתם עם בחי' העביית שבהם יחד. ואותה העביית הוא בחי' הצלם שאמרנו שהיא ממוצע בין האור והכלי ועל ידה שורה האור בהכלי שהיא. בעקודים. רק הכלי הכללי כנ"ל. והנה נעשה אותה העביית לבחי' צלם בהתפשטות הב' דעקודים. לכל ספי' וספי' שבה ביציאתה מהעליון שעליה ע"י סדר אמ"ר וק"ב. והבן כ"ז. ואותו הצלם הוא נמשך עם האור ביחד מתחילת יציאתו. ולכן היא תמיד מיוחד עמו והיא עולה ויורד עמו בכל מטי ולא מטי כנ"ל.

והרי נתבאר מכל מה שכתבנו כאן וכן באות א'. כי הכלים שבכל העולמות כולם. אשר כל עיקרם הוא רק מהעביית דהאורות עצמן כנודע בדברינו. הנה הם משרשם הנעלם. ממדרגה יותר גבוה מהאור. כי הם מסוד הצמצום הראשון שהוא מהתפשטות הא' דאור א"ס המקיף. ונסדר במציאת הכלי ב' סדרים אחד כללי ואחד פרטי. והכללי הנה היא רק יסוד ושורש הכלי. והיא נעשה בכל עולם מתחילה וקודם להאור שבו. ואינה מתחלקת היא אז לפרטים כלל. אבל הפרטי הנה היא הכלי העיקרי. והיא לכל פרצו' ופרצו' בפנ"ע וכן לכל ספי' וספי' בפנ"ע. ועל ידה נעשה כל פרצו' חלוק מזולתו ומיוחד במדרגתו. וכן כל ספי' וספי' מהספי' שבכל פרצו' הנה היא מתגלה במציאותה ופעולתה ע"י הכלי המיוחדת אליה ובזה ר"ל בהפרטי הנה יוצא האור עם הכלי ביחד. ונמשך ונארג אור כל ספי' וכל פרצו' עם הכלי שלו ביחד מתחילת יציאתו עד גמר השלמתו. והם תמיד מיוחדים זב"ז עד שנעשים שניהם לאחד. אמנם כל ההווית ומציאת כל אותו הכלי הפרטי הנה היא ג"כ רק מהאור עצמו. וכהדין קמצא דלבושיה מיניה. ונעשית בו. מכח הכלי היסודי שהיא הכלי הכללי כנז' אשר היא בכל עולם מקודם ובתחילה וכאשר יוצא האור לכל עולם הוא נמשך ומתפשט רק בה ועל ידה נעשה התהוות דבחי' כלי בהאור

עצמו ונמשך ונארג האור עם הכלי יחד מתחילתן ועד סופן והם האורות והכלים העיקריים והפרטיים שבכל עולם אמנם כ״ז שאמרנו בהכלים הפרטיים הנה הוא רק בעולם האצילות וכן משם ולמטה אבל בעולם העקודים הנה משום שהוא הממוצע בין העולמות דא״ס לעולם האצילות הנה לא נעשה בו כל המציאות דכלים הפרטיים מאומה כלל ואין בו אלא רק הכלי הכללי לבד. והיא באמת רכה דקה וזכה והיא היא הכלי האחת דעקודים אמנם האורות הם גם בעקודים י׳ אורות פרטיים וכן ישנו לכ״א בחי׳ צלם שהוא לבוש הנשמה וכל הי׳ אורות עם הצלמים שלהם הם כולם בתוך הכלי אחת והם תמיד בה במעי ולא מעי כל אור עם הצלם שלו כי הם שניהם מיוחדים לעולם באחד:

[ג] **אמנם** מה שאמרנו כי בהפרטים הנה נמשך האור עם הכלי יחד והם נארגים שניהם כאחד ומיוחדים זב״ז מתחילתן ועד סופן והוא בעולם האצילות וכן משם ולמטה וכנ״ל הנה כ״ז הוא רק מעת התיקון דמעשה בראשית אשר ע״י שם מ״ה ומאז ולהלאה אבל בעולם הנקודות הנה לא היה כן כי אז הנה היה הסדר בהכלים הפרטיים ג״כ ע״ד הסדר הכלי היסודי והכללי שנעשו הכלים מתחילה והוכנו במקומן ואח״כ ירדו האורות ונכנסו בהם ועי״ז הנה לא היה גם בהם היחוד דהאורות עם הכלים כהראוי כלל ולא היה השתוות ביניהם ולכן לא נתקיימו ומיתו.

אמנם הנה מציאת הכלים דהנקודות הנה היה ג״כ רק מהאורות עצמן כי כאשר יצאו האורות דרך העינים ולחוץ נתעבו ונתעבו, ונבדלו אותן העביות מהאורות ויצאו לעצמן וירדו למטה מהטבור, ונתפשטו מהטבור עד סוף רגליו, כולם זה תחת זה, כ״א לבדו. והרי נעשו והוכנו במקומן הכלים מתחילה. כל הי׳ כלים זה תחת זה ואח״כ ירדו האורות ג״כ ונכנסו בהם, וכמבואר כ״ז בנקודות פ״ד, והרי נעשו בעולם הנקודות הכלים פרטיים, ג״כ מתחילה להאורות, כי האורות היו מתחילה כולם כלולים בהכתר ולא נעשו לי׳ אורות אלא רק אח״כ, אחר שירד הכתר ונכנס בהכלי שלו וכמבואר שם אבל הכלים הנה נעשו הם לי׳ כלים תיכף ומתחילה, והרי נעשה בעולם הנקודות גם הכלים הפרטיים, ג״כ בפנ״ע וקודם להאורות והנה היה כ״ז לצורך ובכוונה משום צורך המיתה והשבירה אשר רצה המאציל בהם כי ע״י שיצאו הכלים לעצמן והאורות לעצמן לא נתייחדו זב״ז כהראוי ולא נשתוו זה בזה כי לא היו הכלים לפי מדתן כלל כי הם היו רק בערך עבירים מהאור כנודע ולא היה אפשר להם לסבול את האור שנכנס בתוכם ועי״ז מיתו ונשברו משא״כ לאחר התיקון שנמשך ונארג כל האור עם הכלי שלו יחד מתחילת התהוותן ונמשכים שניהם לאט לאט האור לפי מדת הכלי והכלי לפי מדת האור ומשתווים יחד ומתייחדים שניהם ומתקיימים אך בעולם הנקודות אשר לא היה כן הנה לא היה אפשר להם להתקיים כלל ועכ״פ הוא כי בעולם הנקודות הנה יצאו הכלים לעצמן ובתחילה גם בהכלים הפרטיים.

והנה הסיבה בזה הנה היה משום שבעולם הנקודות היה כל יציאתן שלא ע״י זווג וכנ״ל ענ״ב בארוכה כי כל מה שנמשך ונארג לאחר התיקון תמיד האור עם הכלי ביחד הנה כ״ז הוא ע״י כל ענין הזווגים כי תיכף בהזווג הרי יוצא כל טפה זרעית מחומר ולידה יחד כמ״ש בענת״א רפ״ה וכן אח״כ נמשכו ג״כ שניהם יחד תמיד בכל משך ימי עיבור ויניקה וגדלות כמ״ש בשער המוחין מפ״ה והלאה ובשער פרקי הצלם ובשער הפרצופים ובכמה דרושים ועי״ז נמשכים האור והכלי שניהם יחד תמיד כ״א לפי כח ומדת הבני, שיהא אפשר להם לסבול זה את זה, ועי״ז הם מתקיימים שניהם והשלום במעונם משא״כ בעולם הנקודות אשר היה חסר בהם כל הזווגים העיקריים כולם לכן היה חסר בהם ההשתוות והיחוד מהכלים להאורות גם בהכלים הפרטיים ג״כ והגם כי הרי בדברי הרב אשר בדרושי נקודות פ״ד מבואר שגם יציאת הנקודות זה מזה היה ג״כ ע״י זווגים כי מתחילה היו כולם כלולים בכתר ונזדווג הכתר מיניה וביה כי גם הוא כלול מדו״ן ובכח הזווג ההוא הוציאם לחוץ בכלי החכמה (כ״ה במבו״ש ש״ב ח״א פ״ו) ואח״כ נכנס החכמה בבינה בסוד זווג פב״פ והיו כולם בכלי הבינה כו׳ והיו בה בסוד מ״ן כו׳ ואח״כ נזדווגו הלו״א יחד ואז הולידה אימא את הז׳ מלכים אלו ע״ש ובמבו״ש שם, והרי היה יציאת הנקודות זה מזה ג״כ רק ע״י זווגים, אמנם דע כי כל הזווגים אשר היו בהנקודות ג״כ היה רק להאורות ולא להכלים כי הכלים הם יצאו מקודם ומתחילה, והם מהעביות אשר נפרשו מהאורות תיכף אחר שיצאו מהעינים ויצאו הם לעצמן אחר שיצאו מהעינים וירדו והוכנו במקומן שהוא למטה מהטבור מקודם ומתחילה והיה יציאתם שלא ע״י זווג כלל וכל הזווג אשר היה בהנקודות ג״כ הוא רק להאורות ולא להכלים וכן הכלים הם לא יצאו זה מזה אלא יצא כ״א לעצמו שהם העביות הנפרש מהאור והיה פרישת העביות מהאור בהיותם מהטבור ולמעלה אחר שיצאו מהעינים ואח״כ ירדו אחד לאחד למקומן שלא ע״י זווג כלל.

ומ״ש הרב בנקודות פ״א על הקמ״ץ פת״ח שהם הכתר והחכמה והם אשר הולידו והוציאו כלים להספי׳ אשר תחתיהן אין הכוונה על הולדה שהיה להכלים עצמן, כי הרי הפת״ח הוא לא נולד מהכתר אלא רק אחר שירד מהטבור ולמטה, אבל מקודם שירד הרי היו כולם כלולים רק בהכתר ולא היה שום גילוי עדיין להפת״ח כלל וכמבואר שם פ״ד, אבל כל הי׳ כלים הרי הם כבר הובדלו ונעשו כולם גם בהיותם מהטבור ולמעלה אשר אז לא היה עדיין הפת״ח כלל, אך מ״ש שהקמ״ץ פת״ח הם הולידו כו׳ הכוונה הוא על השפע הנצרך לתיקוני הכלים אשר היה מוכרח להם גם בעולם הנקודות לצורך מלוכתם כרגע הנה השפע הזה נעשה ונולד להם מהטבור ולמטה מהקמ״ץ פת״ח וכמו שיתבאר בעז״י לקמן אות ז׳ ע״ש אבל למציאת הכלים גופה הנה לא היה להם שום זווג כלל, וכל בחי׳ הזווג אשר אמר הרב בפ״ד הנז׳ וכן במבו״ש הנז׳ שהיה בהנקודות ג״כ אחר שירד הכתר מהטבור ולמטה הנה הוא רק להאורות דהנקודות כי הם יצאו מהכתר להחכמה ומהחכמה להבינה ונולדו הז״ת מהבינה ג״כ רק ע״י זווג ולידה אבל הכלים דהנקודות הם לא יצאו ולא נעשו ע״י זווג מאומה כלל.

והאמת הוא כי גם כל הזווגים הנז׳ אשר היה להאורות הנה היה כ״ז ג״כ רק מעין ובדוגמא לבד כי לא היה בהנקודות זווגים ממש כלל כי כל הזווגים הרי הוא רק ע״י אור הדעת אשר מרזא דמתקלא ובעולם הנקודות הרי לא היה עדיין סוד המתקלא כלל ומה גם כי כל האורות שיצאו דרך העינים הרי היו הם רק אלא מהמ״ן דהאימא לבד שהיא הס״ג דס״ג שבא״ק כנ״ל ענ״ב אמנם כל בחי׳הזווגים אשר אמר הרב בדרושי נקודות פ״ד ובשבי״הכ פ״א שהיו בהנקודות ג״כ הנה הוא רק ע״י בחי׳ הדעת אשר באותן המ״ן עצמן כי כ״א הוא כלול מכל הבחי׳ כנודע אבל הוא רק מהחיצונית והחיצונית דחיצונית והוא רק מעין ובדוגמא לבד וכ״ז הוא ג״כ רק להאורות ולא להכלים כי יציאת הכלים דהנקודות לא היה ע״י זווג מאומה (ולא כמו שראיתי בספר אחד שאמר שהכלים יצאו ג״כ ע״י זווג כי לא נמצא וכן לא משמע כן בדברי הרב כלל אלא העיקר הוא כמו שאמרנו) שהתהוות הכלים הנה מהעביות שהיה כלול באורות הנקודות עצמן והובדלו העביות מהאורות בהיות האורות עדיין למעלה מהטבור שהוא אחר יציאתן מהעינים ואז הובדלו העביות מהם (כמו שיתבאר לקמן בדברינו) ונעשו לי׳ כלים שלא ע״י זווג כלל וירדו מהטבור ולמטה והוכנו במקומן זה תחת זה והאורות היו אז עדיין מהטבור ולמעלה כולם כלולים בהכתר ואח״כ ירד האור ג״כ ונכנס כולו בכלי הכתר ואח״כ יצאו הט׳ אורות מהכתר ע״י זווג הכתר דמיניה וביה ונכנסו בכלי החכמה ע״י זווג דכלי הכתר וכן היה זווג מהחכמה להבינה ונולדו הז״ת מהבינה ע״י זווג אך כ״ז הוא רק להאורות כי יציאת האורות היה ע״י בחי׳ זווג אבל הכלים כבר היו שם מתחילה ולא היה יציאתם ע״י זווג כלל ודע זה, והרי לנו עכ״פ כי בעולם הנקודות הנה לא נמשכו אז יציאת האורות עם הכלים יחד אלא שיצאו כ״א בפנ״ע ועי״ז לא השתוו האורות עם הכלים ועי״ז לא אתקיימו ומיתו והרי נתבאר כי מה שאמרנו לעיל אות א׳ ב׳ שהכלים הפרטיים שהם הכלים העיקריים דכל עולם הנה הם נמשכים ונארגים עם האורות ביחד כ״ז הוא רק מאחר התיקון דמעשה בראשית ולהלאה אחרי שיצא האור דשם

מ״ה אבל בעולם הנקודות הנה לא היה כן אלא שם יצאו כ״א לעצמן והיה כ״ז בכוונה ורצון ממנו ית״ש וכנ״ל.

[ד] **והרי** נתבאר מדברינו כי כל מה שאמרנו שהכלים הם שניים כללי ופרטי והעיקרי הוא הפרטי והכלי הכללי הנה היא מקודם ומתחילה להאור דאותו העולם, אבל הפרטי הנה נמשך ונארג האור עם הכלי יחד ע״י זווג עיבור לידה יניקה קטנות גדלות הנה כ״ז הוא רק בעולם האצילות וכן משם ולמטה והוא אחר התיקון דמעשה בראשית אשר ע״י השם מ״ה אבל בעולם הנקודות הנה יצא ונעשה גם הפרטי שלא ע״י זווג כלל ומתחילה וקודם להאורות ובעולם העקודים לא היה הכלי הפרטי שהיא הכלי ממש הכלי העיקרי דכל ספי׳ ודכל פרצוף, הנה לא היה היא בעולם העקודים כלל והיה משמש העקודים רק בהכלי הכללי לבד. שהיא הכלי אחת דעקודים והיא נעשה באמת ג״כ מתחילה וקודם להאור דעקודים כי הרי היא מהעביות הנשאר מהאור דהתפשטות הא׳ אחר הסתלקותו, אבל האור דהעקודים הרי הוא רק האור דהתפשטות הב׳ שבא אח״כ, והוא רק תולדות האור דהתפשטות הא׳ והוא נכנס בתוך הכלי הנז׳ והרי הוא הכלי דהעקודים ג״כ מתחילה וקודם להאור שבו.

ומ״ש הרב כי בעקודים יצא האורות תחלה כבר כתבנו בזה לעיל כלל ט״ו ענ״ט ע״ש, אך הענין בפשיטות הוא כי משום שבהעקודים לא נבדל כ״כ האור דהתפשטות הא׳ מהאור דהתפשטות הב׳ שהרי הם חוזרים ומתייחדים תמיד ע״י מטי ולא מטי. לכן הוא כי הגם שכל האור דהתפשטות הא׳ הוא נשאר ועומד תמיד למעלה אחר הסתלקותו עכ״ז הנה הוא נחשב ג״כ מכלל העקודים ולכן אמר הרב כי בהעקודים יצא האורות מתחילה להכלי כי הכלי הרי היא נעשה רק מאותו האור אחר הסתלקותו והוא מהעביות שהיה כולל בו אך באמת ובדיוק הרי באשר שאותו האור הרי הוא עומד תמיד למעלה וכל האור העיקרי דהעקודים הוא האור דהתפשטות הב׳ שהוא רק תולדות האור דהתפשטות הא׳ והרי נעשה באמת גם בעקודים הכלי מתחילה וקודם להאור שבו כי אותה הכלי הוא הכלי הכללי כלי היסודי והיא בכל עולם מתחילה וקודם להאור שבו ובעולם העקודים היה משמש היא להכלי העיקרי שבו והרי נעשה גם בו הכלי מתחילה ועוד נוסף היה בעולם הנקודות כי שם נעשו הכלים הפרטיים ג״כ מקודם ומתחילה להאורות ומה שאמרנו כי הכלים הפרטיים הם נמשכים ונארגים עם האורות ביחד הנה הוא רק בעולם האצילות וכן משם ולמטה והוא מאחר התיקון דמעשה בראשית אשר ע״י האור דשם מ״ה,

והנה בכל הכלים הפרטיים אשר מאחר התיקון דמעשה בראשית והלאה שהם נמשכים ונארגים עם האורות ביחד מתחילת מציאותם עד סוף תיקונם דלעתיד הנה אין לנו מה לדבר בזה כי הרי מבואר הוא בדברי הרב בכמה דרושים (בשער ענת״א פ״ה ובשער אנ״כ ובשער המוחין ובפרצופים ובכל דרושי הצלם ובעיבורים ובכ״מ) אופן וסדר התהוותם וגידולם אמנם בהכלים הפרטיים דהנקודות וכן בהכלי הכללי דהנקודות והאצילות וכן בהכלי אחת דהעקודים הנה בכ״ז צריך ביאור גדול בסדר מציאותם ואופן התהוות הנמצא בדברי הרב בזה ונתחיל מן הכלי דעקודים ונאמר כי הנה אמרנו לעיל בענף ו׳ כי נמצא בדברי הרב כמה סיבות באופן וסדר התהוות הכלי דהעקודים והרי צריך ביאור על כל סיבה וסיבה תועלתה וענינה, והענין הוא כי הנה עיקר הכלי עצמותה ומציאותה הוא רק מהעביות דהאור התפשטות הא׳ הנשאר ממנה אחר הסתלקותו וכמ״ש בעקודים פ״ג והנה נעשה כלילת העביות בהאור ע״י יציאתו מהפה ולחוץ וע״י התפשטותו וריחוקו ממקורו ור״ל כי כאשר יצא מהפה ולחוץ הרי היה יציאתו במקום הצמצום הראשון שהוא חלל הצמצום האמור בענ״ו ענ״ב וע״י הצמצום שהוא כח המסתיר ומגביל את האור והוא שורש כל חשכת ועביות הנה נעשה ונקנה עי״ז בכל אור שמתפשט שם איזה חשכת ועביות והוא ג״כ סוד האמ״ר הנעשה בטיפת הזווג כי המים רקיע הם העביות הנעשה בהאור וכן היה בהאור הפה כאשר יצאו מהפה ולחוץ כי נעשה בו חשכת ועביות מכח הצמצום שהוא כח מסתיר ומגביל את האור אשר גלה המאציל א״ס ית״ש את הכח הזה בהסתלקות הראשון דא״ס והוא העביות אשר היה כלול בהאור שאמר הרב בעקודים פ״ג ופ״ה ור״ל כי נעשה בו העביות ביציאתו מהפה ולחוץ וע״י ריחוקו ממקורו והתפשטותו מהפה עד הטבור, ואח״כ כאשר חזר האור ונסתלק ועלה בהפה ולפנים הנה לא היה אפשר להעביות לעלות שם ונפרש העביות ונשאר למטה לבדו ונתעבה עי״ז עוד בעיבוי אחר עיבוי ומזה הוא עיקר עצמות ומציאות דכל כלי, והרי לנו כי סיבת התהוות הכלי אשר אמר הרב בעקודים פ״ג הנה הוא רק על עיקר עצמותה ומציאותה אמנם הוא הנה הסיבה הזה לבד עדיין אינו מספיק כלל כי הרי לכאורה אין הבנה להדברים כלל כי הרי מאחר שנתעבה האור ע״י יציאתו והתפשטות הרי איך נפרש ונבדל העביות ממנו להשאר הוא למטה לבדו והאור הזך נבדל ג״כ לבדו וחזר ועלה הלא איך נבדלו זה מזה כי הצורך וההכרח הוא כי מאחר שנתעבה האור הרי נשתנה ממה שהיה כי כלול בו העביות בכולו והוא עתה אור מעובה והרי אי אפשר לו מעתה לחזור ולעלות כלל שום שנתעבה האור גופא והרי אין מספיק הסיבה הנז׳ להעשות עי״ז מציאת כלי כלל אלא, שגם הנה האור כולו ונעשה אור חשוך קצת ומעובה, והנה כדי להעשות הכלי והיינו להפריש ולהבדיל את העביות מהאור שיעשה כ״א למציאות בפנ״ע, האור בפנ״ע והכלי בפנ״ע, הנה על זה נמצא בדברי הרב ג׳ סיבות בזה, אחד הוא מה שאמר באח״פ פ״א ופ״ג כי נעשה הכלי ע״י הסתכלות העינים באורות האח״פ ע״ש, והשני הוא מה שאמר בעקודים פ״א כי נעשה הכלי ע״י התחברות האור המקיף בהאור הפנימי. והג׳ הוא מה שאמר שם פ״ה כי נעשה הכלי ע״י הכאת האור חוזר באור הרשימו ועומק הכוונה בכ״ז הוא כי ע״י אלו הג׳ סיבות הנה נפרש האור מהעביות ונבדלו זה מזה האור בפנ״ע והעביות בפנ״ע, ונעשה העביות למציאת הכלי כי הג׳ אורות הללו הם כולם גבוהים ונעלים מהאור העיקרי דהתפשטות עצמו ולכן כאשר נמשכו הם על האור דהתפשטות הנה קלטו הם ממנו את האור הזך אצלם ונברר עי״ז מהעביות שבו ונבדלו עי״ז האור הזך לעצמו והעביות לעצמו ונתעבה עי״ז עוד בעיבוי אחר עבוי ונעשית עי״ז למציאת כלי; כי הנה אור ההסתכלות הנה הוא מהשם ע״ב דהמ״ם שבא״ק שהוא בחי׳ הא״א והאבא שבא״ק ע׳ לקמן ענף י׳ סי׳ ב׳ אות ה׳, והאור חוזר שאמר הרב בעקודים פ״ה כי לעולם אין אור המאציל נפסק אפי׳ רגע אחת כו׳ והוא משפיע תמיד ע״ש הנה שרשו דאותו האור חוזר הוא מהשם ס״ג דהמ״ם שבא״ק והוא נמשך מהשם ב״ן שבו אשר לקמן ענף י׳ סי׳ ב׳ אות ח׳ אבל ההתפשטות הראשון דאורות הפה עצמו הנה הם מהשם ס״ג דאותו הב״ן אשר שם בסי׳ ב׳ אות י״ח והנה היה ההתפשטות הראשון באור פנימי ואור מקיף והאו״מ הוא יותר גדול כנודע וכמ״ש בעקודים פ״ה והרי לנו כי הג׳ אורות הללו הם כולם גבוהים ונעלים מאורות הפה עצמו כי אור ההסתכלות הוא מבחי׳ א״א ואבא שבמ״ם והאור חוזר הוא מבחי׳ אימא שבהמ״ם וההתפשטות הראשון עצמו דאור הפה הרי הוא רק התולדה שלה כי הוא רק הס״ג דאות י״ח הנולד מהב״ן דאות ח׳ אשר מהס״ג דאות ב׳ וכן האור מקיף דאותו ההתפשטות הא׳ הרי הוא יותר גדול מהאור פנימי שבו והרי הוו כל אלו הג׳ אורות יותר גבוהים ונעלים מהתפשטות הא׳ דאור הפה ולכן כאשר באים הם על אור הפה הנה קלטו את האור הזך אצלם ובררו אותו מהעביות שבו ונבדל האור לעצמו והעביות לעצמו ונסתלק ועלה האור הזך למעלה שהוא ההסתלקות הראשון והעביות נשאר למטה לבדו ונעשית עי״ז למציאות כלי כמ״ש הרב בעקודים פ״ג,

אמנם מה שצריך ג׳ סיבות לזה, אור ההסתכלות שהוא מהע״ב דהמ״ם, הא״א והאבא שבו (ע׳ שביה״כ רפ״ו) האור חוזר שהוא מהס״ג דהמ״ם, האימא שבו. האור מקיף שהוא מהעקודים עצמו. הוא משום שהרי מכל אלו הג׳ הנה הוא נמשך ויוצא. כי אור פנימי הוא נמשך מאור המקיף והוא חלק ממנו. וכן הוא נמשך מהאימא שבמ״ם והיא משתתפת בו, וכן מהאבא והא״א שבמ״ם, ולכן כאשר נמשך עליו אור גדול מאלו הג׳ אשר הוא בא מהם, הנה קולט כ״א את האור הזך אשר מחלקו, ונבדל ונפרש האור מהעביות, זה לעצמו וזה לעצמו, והנה הוא ע״ד שמצינו בז״א דאצילות כי לצורך עיבור ראשון דז״א שהוא לעשות הגוף והכלי שלו הנה נסדר ונעשה ג׳ בחי׳ דתלת כלילן בתלת. חג״ת נה״י, אחד בא״א ואחד באו״א (כי עלו ישסו״ת שהם הנה״י והלבישו לאו״א עלאין

שהם החג"ת) ואחד בז"א עצמו וכמ"ש בשער או"א פ"ח ובהולדת או"א פ"ג ופ"ה וכן בעיבורים פ"ב, כי משום שמציאות הז"א הרי הוא מא"א ואו"א ועיקר הגוף וכלי הרי הוא בהפרצו' החיצון דהנה"י לכן נתעלם בכ"א החג"ת בהנה"י כדי להעשות הגוף וכלי כהראוי והעיקר בזה מה שנתעלה אז בכולם הנה"י על החג"ת עד הנה"י דא"א ונעשה העיבור ראשון בהנה"י דא"א משא"כ העיבור שני דמוחין שעיקרו הוא באו"א כמ"ש בעיבורים פ"ב ואז נכללו או"א בישסו"ת ע' דרושי הצלם דרוש ז' ובכ"מ הנה הטעם הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל אות א' כי מוכרח הוא שהכלי יהיה מקום יותר גבוה מהאור שבו ולכן נעשה פרצוף הנה"י פרצוף החיצון שהוא הכלי מהנה"י דא"א משא"כ העיבור שני דמוחין נעשה עיקרו רק מאו"א כי ע"ז יש כח להכלי להתגבר על האור שבו לצמצמו ולהגבילו אך עכ"פ הוא כי הנה אנו רואין שלצורך פעולת התהוות הכלי דז"א השתתף בזה א"א ג"כ ונעשה הכלי שלו ע"י ג' צמצומים דחג"ת בנה"י אחד מא"א ואחד מאו"א ואחד מז"א עצמו וכן היה עד"ז בעניננו כי לצורך הכלי דהעקודים היה בזה ג' סיבות ופעולות, אחד מהסתכלות העינים שהוא מא"א ואבא, ואחד מאור חוזר שהוא מאימא, ואחד מאור מקיף שהוא מאור העקודים עצמו כי ע"י ג' אלו נפרד האור מהעביית ונבדלו זה לעצמו וזה לעצמו ועלה האור למעלה ונשאר העביית למטה לבדו ונעשית ע"ז לבחי' כלי, כי משום שאור העקודים הרי הוא נמשך מא"א ואבא שבהמ"ס דא"ק ומאימא בבהמ"ס דא"ק לכן השתתפו גם הם בסיבת פעולת הכלי כי התגלה כ"א וקלט את האור הזך אשר מחלקו ונבדלו האור לעצמו והעביית לעצמו, והרי נתבאר לנו בזה ענין לצורך כל הסיבות שונות אשר נמצא בדברי הרב בענין התהוות הכלי דהעקודים וכנ"ל ע"ז כי הם כולם עולים לסיבה אחת שהוא לגילוי העבייה ולהבדילו לעצמו וככל מה שאמרנו וע' דברינו עוד בזה בשער עקודים פ"ה אות ו' ז':

[ה] **אמנם** מה שאנו צריכים עדיין לבאר הוא מ"ש הרב בשער אח"פ פ"א ופ"ג שע"י הסתכלות העינים הנה נעשה ל' כלים י' באורות האזן, י' באורות החוטם, י' באורות הפה, והרי קשה בשתיים א' כי הרי מבואר הוא בענת"א פ"א ופ"ב כי באורות האזן והחוטם לא נעשה בהם שום כלי כלל, ב' כי בשער עקודים פ"א מבואר כי כל הכלי דעקודים אשר נעשה באורות הפה היה ג"כ רק כלי אחת והוא נודע ומפורסם מכמה מקומות שלא היה בכל העקודים רק כלי אחת וכנ"ל בדברינו אות א' ב', אך הענין מ"ש כי נעשה באורות האזן והחוטם כלים ג"כ הנה הכוונה הוא רק בסופם ובסיומם ובמקום שמתלבשים באורות הפה כי הם מתלבשים זב"ז והם בבחי' כנ"ל וכמ"ש בענת"א ספ"ד ובאח"פ פ"ג ובסיום כולם שהוא כאשר הגיעו לגבול הטבור (והוא הנפש שבנפש שאמר באח"פ פ"ג ע"ש) הנה שם נעשה הכלי לכולם והיא באמת רק כלי הפה לבד, כי הרי עיקר האורות דאזן חוטם הם מסתיימים למעלה, אורות האזן בשבולת הזקן, ואורות החוטם בחזה, אלא שמתלבשים זב"ז ומתפשט הארת כולם עד הטבור, אבל העיקר שם הוא רק אורות הפה ונקרא על שמו, וכ"ז הוא פשוט, אך מ"ש שהם ל' כלים הנם שנודע הוא שבכל העקודים היה רק כלי אחת הענין בזה הוא, כי הרי לכאורה מצינו סתירה עוד בדברי הרב גם ענין האורות כי הרי בשער מטי ולא מטי פ"א מבואר כי מה שנעשו בעקודים ג"כ ל' אורות הנם שהכלי היא אחת הנה הוא רק בהתפשטות הב' ע"ש והרי לכאורה קשה הרבה כי הרי בכל דברי הרב אשר בשער העקודים פ' ג' ד' ה' ו' וכן בכ"מ מבואר שגם בהתפשטות הא' הם י' אורות י' ספי' אך האמת הוא כי מה שנקראו בכ"מ גם בהתפשטות הא' בשם י' ספי' הוא רק בקל מן הלשון ומשום שהרי לא אפשר להשתמש ולדבר בהם אלא רק ע"י קריאת שם לכ"א ואחד ונקראו רק על שם העתיד וכן הוא מובן מהענין כי הנה נודע הוא כי כל גילויים לי' ספי' ובשם הראוי לכ"א ואחד הנה הוא רק כאשר יוצאים מלמעלה למטה וכל תחתון ע"י עליון שעליו ונולד החכמה בכלילות כל הט' מהכתר והבינה בכלילות כל הח' מהחכמה ואח"כ נולדו הז"ת מהבינה ונתצמצמו ע"ז כ"א ואחד למדרגתו ומציאותו ולשמו כהראוי לו אבל בהתפשטות הא' הרי היה יציאתם ממטה למעלה והרי לא היה בהם אז שום סיבה במה לחלקם לי' ולהצטמצם כ"א לעצמו להיות נבדל מחבירו אלא היה כולם אז כאור אחד ארוך ומה שנקראו אז בשם י' ספי' ג"כ הנה היא רק על שורש הנעלם שבהם כי בהעלם ובכח הוה כל אור כלול מי' אבל באמת הנה לא היה בהם בהתפשטות הא' שום היכר וגילוי לי' ספי' כלל אלא שהיו כולם כאור אחד ארוך ועי"ד שאמר הרב במטי ולא"מ פ"א בענין הכללי ע"ש והנה עד"ז הוא ג"כ מ"ש הרב שהיה י' כלים באורות האזן וי' כלים באורות החוטם וי' כלים באורות הפה הוא ג"כ ע"ש כלילותם בי' בהעלם ובכח וכן ישנם להם בחי' עביית מיוחד לכל אחד ואחד בכח ובהעלם אשר הוא בחי' כלי אליו המגבילו והוא במה שאמרנו לעיל כי ע"י יציאתם והתפשטותם נתעבו ע"ז והרי ישנם בחי' עביית בכל אורות שאח"פ בכל כלילות הי' שבהם וע"י הסתכלות אור העינים בהם והם קולטים את האור הזך נעשו העבייה לבחי' כלים והרי הם י' בחי' כלים לכ"א מהאח"פ ג"כ אך כ"ז הוא רק בבחי' שורש הנעלם שבהם אבל באמת הרי לא נתגלו אורות האזן והחוטם בהעקודים כלל כי הם מתלבשים וכלולים באורות הפה ושם נתגלה הכלי בסופו וסיומו שהוא מהחזה עד הטבור כי רק שם הוא כל הגילוי דאורות הפה ושם הוא הכלי דהעקודים והיא רק כלי אחת ובתוכה עולים ויורדים כל הי' אורות שבה ממקום למקום במטי ולא מטי ומה שנמצא בדברי הרב (בעקודים פ"ה וכן בכ"מ) שמזכיר ומכנה בעקודים ג"כ שם כלי לכל ספ' וספי' הנה הוא רק על חלקי הכלי השייך לכל אור ואור העולה ויורד בה ממקום למקום אבל באמת הנה היא רק כלי אחת כי לא נעשה בעקודים כלים פרטיים כלל ולא היה שם אלא רק כלי אחת שהוא כלי היסודי רכה דקה וזכה ובתוכה עולים ויורדים כל אור ואור מהי' אורות שבה ממקום למקום במטי ולא מטי וכנ"ל בכל דברינו (וע' דברינו בכ"ז בחלק הביאורים שער מטי ולא"מ פ"א אות כ' כ"ג כ"ז ובכ"מ שם ותמצא שם יותר מבואר וע' עוד שם פ"ב אות ח' סי' ד' ה' ובשער עקודים פ"א אות ה' ופ"ב אות ז' ע' בכל המקומות הנז' ותמצא עומק דברים ורוב נחת בזה בעהי"ש.

ועכ"פ הוא כי מה שנמצא בדברי הרב ג"כ שהיה כלים באורות האזן והחוטם ג"כ ואמר שהיו י' כלים בכ"א הכוונה הוא רק על בחי' הכלילות דהאורות והכלים אשר בכח ובהעלם כי בהעלם ובכח הרי כלול כ"א מי' הן האורות והן הכלים, אמנם הוא רק על הארת אזן חוטם המתלבשים באורות הפה שהוא מהחזה עד הטבור ושם הרי מסתיימים באמת עיקר אורות האזן והחוטם לגמרי אלא שמתפשט הארתם ומתלבש באורות הפה אשר מהחזה עד הטבור ושם נעשה כלי לכולם והיא באמת רק כלי אחת לכל הי' אורות כולם כי לא נמצא שם בחי' כלי לכ"א ואחד להפסיק בין זו לזו אלא שהיא רק מבחוץ לכולם שבתוכה עומדים כל הי' אורות בלי הפסק מזה לזה וכ"א עולה ויורד בה ממקום למקום במטי ולא מטי ואותה הכלי אחת היא הכלי היסודי אשר אמרנו לעיל אות א' ב' והיא באמת רכה דקה וזכה וכנ"ל בדברינו שם ולא עוד אלא שחלקי הכלי אשר להנ"ר לא נגמר להעשות אלא רק ע"י התפשטות הב' וכמבואר במטי ולא מטי פ"א והנה נקרא אותה הכלי, רק בשם הכלי דכתר עליון כמ"ש במטי ולא"מ פ"א והוא משום כי באשר שהיא רק מהאור דהתפשטות הא' כנ"ל אות א' ואותו האור הרי הוא כתר עומד לעולם למעלה תמיד והוא בבחי' כתר עליון לכל התפשטות הב' כי הוא מכתירו ומקיף עליו מלמעלה, ומשום שהרי ישנו אור דספי כתר גם בהאור דהתפשטות הב' עצמו לכך נקרא כל האור הכללי דהתפשטות הא' כולו בשם כתר עליון, ולכן הוא כי גם כלי היסודי הנז' אשר היא רק ממנו, נקרא היא ג"כ בשם הכלי דכתר עליון וכמ"ש הרב במטי ולא מטי פ"א, והנה נתבאר לנו בכ"ז ענין הכלי דהעקודים מציאותה וסיבתה וענינה, ועתה נבאר ענין הכלי הכללי דהנקודות והאצילות וכן הכלים הפרטיים

דהנקודות

דהנקודה כי הכלים הפרטיים דהאצילות אשר הם נמשך ונארג בכל פרצו' ופרצו' האור והכלי ביחד מתחילתם ועד סופם, הנה הם מבואר היטיב בדברי הרב עצמו בכמה דרושים, וכנ"ל אות ד' אך הכלי הכללי דהנקודות והאצילות והכלים הפרטיים דהנקודות זה יתבאר בדברינו עתה בעה"י.

[ו] **ענין** הכלי הכללי דהנקודות והאצילות הנה מאיתה הוא ג"כ מהעביית הנשאר מהאור דההתפשטות הא' דלאצילות אשר בארנו ענינו לעיל כלל ה' ו' והוא מ"ש הרב בדרושי נקודות רפ"א ורפ"ב, כי מתחילה היה נתפשט הס"ג הכללי מטבורו דא"ק עד סוף רגליו ואח"כ נתצמצם ונסתלק ועלה האור למעלה ונשאר למטה ריקן מאור ובארנו בדברינו לעיל כלל ה' ו' כי כל ההתפשטות הזה אשר היה נתפשט הס"ג למטה מהטבור עד סוף רגליו הנה הוא רק לצורך ההתפשטות הראשון דלהאצילות, להעשות שורש נעלם אליו כי עיקר א"ק עצמו הוא מסתיים באמת רק עד מקום הטבור לבד וכל התפשטותו שהיה מתפשט בתחילה מהטבור עד סוף רגליו הנה הוא רק כדי להעשות שורש נעלם ומקום להאצילות כי שם הוא המקום דהאצילות ולכן חזר האור ונסתלק ועלה למעלה כי שם הוא מקומו לעולם והוא שורש עליון להאצילות אך העביית ממנו הוא נשאר למטה והוא מ"ש הרב כי נשאר למטה ריקן מאור והנה אותה העביית שהוא מהאור דהתפשטות הא' הנה היא הכלי היסודי והכללי דהנקודות והאצילות והיא מתחילה להם כי הרי היא נעשית מקודם וכל הנקודות אשר יצאו אח"כ מהעינים הם ירדו ומתלבשים שם ר"ל באותו המקום דהעביית הנשאר למטה ונעשה אותה העביית לבחי' מקום להם הנושא אותם וכן אח"כ כשנתקן האצילות הנה הוא ג"כ רק באותו המקום אשר מהטבור ולמטה עד סוף רגליו וכמ"ש בשער התיקון רפ"ג כי שם הוא המקום הנושא לכל העולמות אבי"ע והבן

אמנם אותה העביית הנה היא איננה רכה וזכה כ"כ כמו הכלי הכלל דהעקודים הנ"ל בדברינו כי שם הנה היה האור דהתפשטות הראשון מסוד הזווג עלאה דהרישין עלאין שבא"ק וכמ"ש בעקודים פ"א ע"ש דברינו אות ח' ובכ"מ, אבל כאן באור ההתפשטות הראשון אשר להאצילות הנה הוא רק מהבחי' האחרונות דהאו"א שבא"ק הכלולים בו מהגרון עד הטבור וכנ"ל סוף כלל ה' וכלל ו' והרי הוא במדרגה למטה הרבה מאד מהאור דהתפשטות הראשון אשר להעקודים, וכ"ז הוא בבחי' האיכות שבו וכן הוא גם בבחי' הכמות שבו, כי הרי היא היה נמשך ומתפשט למטה מהטבור ששם מסתיים עיקרו דהא"ק, ולכן הנה היה העביית הנשאר ממנו אחר הסתלקותו בבחי' עביית מעובה וכראוי להעשות על ידו הכלים גמורים דהאצילות, ולא עוד כי הנה מאותו ההתפשטות הראשון ור"ל מהעביית הנשאר ממנו בעת הסתלקותו הנה נעשה מזה אח"כ ההתפשטות הראשון אשר גם להעולמות בי"ע וכנ"ל בדברינו כלל ז' ועכ"פ הוא כי אותה העביית הנה היא היתה בבחי' עביית מעובה וכראוי להעשות על ידה כלים ממש ור"ל הכלים באצילות.

וכן הוא עוד כי הנה העביית אשר מההתפשטות הא' דלהעקודים הנה היא נשאר לעולם רק בבחי' כלי אחת וכנ"ל אבל אותה העביית אשר מההתפשטות הא' דלהאצילות הנה הגם שבתחילה שהוא כאשר נסתלק האור ממנה ונשארה ריקן בלתי אור וכמ"ש בנקודות רפ"ב, הנה היתה אותה העביית ג"כ רק בבחי' כללי אחת שהוא יסוד הכללי דהכלים אמנם הנה תיכף אחר שנסתלק האור ממנה ונשארה היא למטה לבדה הנה נתחלקה לכמה בחי' היינו לחיצונית ופנימית ונחלקו החיצונית מהפנימית וכן נתחלקו החיצונית ג"כ לשניים ולשלוש חיצונית דהפנים וחיצונית דהאחוריים ואח"כ חיצונית דאחוריים ונעשו הם לשרשים נעלמים להבי"ע וכנ"ל כלל ז' בארוכה מדברי הרב במבו"ש ושעה"ק שכל אותן החיצוניות הנה הם ירדו למטה במקום העתיד להעולמות בי"ע ונעשו לאור ההתפשטות הראשון דלבי"ע וכן גם הפנימית דהפנים והפנימית דאחוריים אשר הם לא ירדו הנה נתחלקו גם הם לפרטים שונים אחר שירדו אורות הנקודות שיצאו מהעינים וירדו מהטבור ולמטה ונעשו אז י' נקודות באורות וכלים שהוא יציאתם למלוכה באותה הרגע שמלכו הנה נתחלק אז גם אותן הפנימית דהפנים והפנימית דאחוריים לפרטים שונים כי נעשה מהם הכלים דהג"ר דכל נקודה ונקודה וכמו שיתבאר בעה"י לקמן בדברינו ועכ"פ הוא כי הנה הגם שאותה העביית הרי היא רק מאור ההתפשטות הראשון דלהאצילות והוא מכללות א"ק, עכ"ז הנה היא נעשה לעביית ממש ונתחלקה לפרטים שונים והרי נשתנה הרבה מכלי הכללי דהעקודים והוא משום שהיה כל ההתפשטות הזה רק מהטבור ולמטה אשר שם מסתיים עיקרו דהא"ק אך עיקר הסיבה בזה הוא משום פריסת הפרסא כי בהעקודים הרי לא נפרס פרסא ח"ו אחר הסתלקות האור להפסיק בינו לבין העביית שלו הנשאר למטה ולכן לא יצא אותה העביית ממדרגתה הקודמות לגמרי אבל כאן שהוא בהתפשטות הראשון דלהאצילות הרי נפסק פרסא אחר הסתלקות האור להפסיק בינו לבין העביית הנשאר למטה ולכן יצא אותה העביית ממדרגתה הקודמות לגמרי, אמנם עכ"ז הנה היא ג"כ רק בבחי' יסוד הכלי ולא הכלי ממש ולכך לא נעשה ממנה רק הכלי להג"ר אבל עיקר הכלים הרי הם הכלים דהז"ת וזה לא נעשה להם אלא רק בהתפשטות הב' וכמו שיתבאר והכלים דהג"ר הרי הם אינם כלים ממש והם ג"כ אלא רק בבחי' יסוד ושורש דהכלים, וכן הם ג"כ רק בבחי' כללי אחת וכנודע שהג"ר הם חשובים כאחד והם כוללים כל הז"ת.

אמנם מה שצריך ביאור לכאורה כי הרי מענין המציאת דהעביית ויציאתן לעצמן בהסתלקות הא' דלהעקודים הרי אמרנו לעיל אות ד' כי היה כמה סיבות וגרמות לזה להבדיל את האור מהעביית ולהפרידם זה מזה שיצא העביית לעצמן אבל כאן בההסתלקות הא' אשר להאצילות הרי לא נמצא לכאורה בדברי הרב שום סיבה וגרם במה שנבדל האור לעצמו והעביית לעצמו שיהא אפשר עי"ז להסתלק האור למעלה כי הרי בלתי סיבה המפרידן זה מזה הרי אי אפשר שיתגלה העביית כלל אלא שנעשה האור כולו אור חשוך קצת ע"י התפשטותו וירידתו ולא היה אפשר לו לחזור ולעלות למעלה ע"י שנתחשך אלא רק ע"י איזה סיבה וגרם להפריש ולהפריד האור מהעביית זה לעצמו וזה לעצמו, וכאן הרי לא נמצא לכאורה בדברי הרב שום סיבה וגרם לזה.

אמנם הוא כי באמת הנה כבר השמיענו הרב הסיבה בזה ג"כ בשער טנת"א פ"א בהמ"ב והוא במה שאמר שם והנה רצה להוציא גם מן מ"ה וב"ן שלו הפנימים לחוץ ואז עלו כל בחי' ס"ג הפנימים כו' ועלו עמהם מ"ה וב"ן הפנימים כו' וע"ש בדברינו בזה בארוכה כי הרי ההתפשטות הנה היה מהס"ג הכללי אשר הוא כולל בבחי' האחרונות שבו את המ"ה וב"ן הכללים והנה עיקר החשכת והעביית הוא מהב"ן כנודע, ולכן אחר שנעשה בו העביית ע"י התפשטותו וירידתו הנה כאשר עלה אור הס"ג ונסתלק למעלה משום שאין לאורו הגדול שייכות שם כלל, וכל ירידתו שם הנה היה רק כדי להעשות קצת גילוי להשורשי דמ"ה וב"ן הכלולים בהבחי' אחרונות שבו שמקומם הוא רק מהטבור ולמטה ולכן התפשט הס"ג הכללי ג"כ למטה כדי להעשותהתחלת גילוי להמציאות דמ"ה וב"ן, אבל הס"ג עצמו אין לאורו הגדול מקום כלל למטה מהטבור, ובפרט כי בתוכו ופנימיותו היה שורש ג"כ הע"ב הכללי, וכן הקו דאור א"ס ית"ש וכנ"ל כלל ה' ו', ולכן כאשר חזר הוא ועלה למעלה, הנה קלט עמו את האור הזך דשורש אור הב"ן אשר התחיל גילויו שם וקלט הס"ג אצלו את האור הזך דהב"ן

דהב"ן ובירר אותו מהעביות שנעשה בו והעלהו למעלה והרי נמצא כי סיבת הבדלת האור מהעביות ולהפרידם זה מזה הנה היה כאן ג"כ ע"י הע"ב והס"ג ע"ד שבארנו לעיל אות ד' בהעקודים.

אמנם הוא כי בעיקר הענין דהסתלקות הא' הנה לכאורה היה כאן משונה הרבה ממה שהיה בהעקודים כי שם הרי נשאר האור כולו למעלה והוא אור עליון נורא מאד והוא כולו, הכתר עליון העומד תמיד למעלה ומאיר ומכתיר לכל העקודים מלמעלה וכנודע בדברינו, אבל כאן הרי כאשר נסתלק ועלה האור למעלה הרי לא נשאר כולו למעלה אלא שחזר ויצא חלק גדול ממנו והוא כל חלקי המלכיות דאור הב"ן שבו הנה הם חזרו ויצאו דרך העינים שהם הנקודות כולם, והם החלק א' דהתפשטות הב' אשר הם מהתפשטות הא' עצמו, שיצאו לחוץ דרך העינים בההסתלקות הא' והם המ"ן דאימא וכנ"ל ענף א' ב' והם מההתפשטות הא' עצמו.

והענין בביאור הוא כי הרי נודע הוא בכל דברינו שהאור דהתפשטות הא' הוא נשאר כולו למעלה לעולם וכל האור דהתפשטות הב' הוא רק תולדתו ובבחי' קו דק ממנו כי בהסתלקות הא' נעשה לבחי' עליית מ"ן ונולד עי"ז ההתפשטות הב' שהוא בבחי' קו דק מהא' אבל כל אורות הנקודות שיצאו דרך העינים והם מההתפשטות הב' החלק א' שבו ולא יצאו הם ע"י זווג כלל וכנ"ל ענף א' ב' הרי הם מההתפשטות הא' עצמו והרי כ"ז הוא לכאורה שינוי גדול והוא שלא כהראוי אך האמת הוא כי בעיקר מציאותם לא היה כאן שינוי כלל אלא שהשינוי היה רק בסדר גילויים ויציאתם והיה נעשה השינוי הזה בהנקודות בכוונה ורצון מהמאציל ית"ש ומשום צורך עולם התהו, והיינו כי הרי נודע הוא בדברינו שכל הנקודות שיצאו דרך העינים הנה הם המ"ן דאימא שבא"ק ונודע הוא כי כל מ"ן הוא רק תמצית הארה וכח והם המלכיות המתמצים ונמשכים מהנה"י והנה כל המציאות דאותן המ"ן דאימא שהם הנקודות הנה הם נגד מה שנמצא בעולם העקודים כל המציאות דהרשימין אשר אמר הרב בדרושי העקודים פ' ד' ה' ו' וכן במטי ול"מ פ"א והם מאור ההתפשטות הא' עצמו ומשתמשים לעיקר גדול ג"כ גם בהתפשטות הב' וכן הוא כ"ז ג"כ כל ענין הנקודות אשר בעולם הנקודות וכן כמו שהיה באותן הרשימין הנשאר מאור ההתפשטות הא' דלהעקודים הנה היה שם כלול כל העביות אשר נעשית להכלי דהעקודים וכמו שמבואר במטי ולא מטי פ"ג, הנה כן היה ג"כ באורות הנקודות, כי היה כלול בהם גופה, כל העביות כאשר יצאו מהעינים אשר מזה נעשו כל הכלים הפרטיים דהנקודות וכמבואר בדרושי נקודות פ"ד וכמו שיתבאר בעה"י למטה בדברינו והרי נמצא כי לא היה בכ"ז שינוי כלל מהנקודות להעקודים כי המציאות דהנקודות אשר יצאו מהעינים שהם מההתפשטות הא' עצמו ומשתמשים להתפשטות הב' ובהם היה כלול העביות שנעשה מזה הכלים הפרטיים והעיקריים הנה כ"ז הוא נגד המציאות דהרשימין אשר בעולם העקודים שהם ג"כ מאור ההתפשטות הא' עצמו ומשתמשים לעיקר גדול גם בהתפשטות הב' ובהם היה כלול העביות שהוא הכלי אחת דהעקודים והרי עכ"פ הוא כי מציאת הנקודות אשר בעולם הנקודות הם נגד הרשימין אשר בעולם העקודים אלא שהנקודות יצאו בסוד אור חוזר והם דינין והרשימין הם בסוד אור ישר והוא רחמים, ודע וזכור כ"ז.

אמנם מה שנוגע לענינינו כי הרי נמצא לפ"ז שכל מה שאמרנו לעיל שנפרשו האורות מהעביות ונשאר מהטבור ולמטה ריקן מאור, ואמרנו שזה נעשה ע"י הס"ג הכללי שהוא קלט את האור הזך אצלו ועי"ז נבדלו העביות לעצמן ונשאר למטה ריקן מאור, הנה כ"ז היה רק בחלקי התנה"י אשר מהטבור ולמטה אבל לא בחלקי המלכיות שבהם, כי העביות אשר בחלקי התנה"י הנה היא הכלי היסודי הכללי דהנקודות והאצילות וממנה נעשה אח"כ הכלים דהב"ן דכל נקודה כנ"ל והיא אשר נעשה לבחי' עביות ונפרש ונבדל מהאור שבה תיכף בעת ההסתלקות הא' ע"י הס"ג הכללי כנז' אבל העביות אשר בחלק המלכיות הם לא נפרשו אז עדיין כלל אלא שנשארו עדיין כלולים בהאור שבה ועלו למעלה ויצאו דרך העינים כלולים בהאור ואחר יציאתן מהעינים הנה אז נפרשו גם הם ונבדלו לעצמן וכמו שיתבאר בעה"י לקמן בארוכה ומאותה העביות דהמלכיות נעשו הכלים דהז"ת דכל נקודה והם הכלים הפרטיים והעיקריים דהנקודות והרי לכאורה יפלא כי הרי נודע הוא שהעביות הנה היא נעשה בהאור ע"י התפשטותו ומאחר שנתעבה הנה אי אפשר לו לחזור ולעלות אם לא ע"י סבות שונות שנפרש עי"ז האור מהעביות וכנ"ל בכל דברינו וא"כ הרי איך היה אפשר לכל חלקי המלכיות שיעלו הם למעלה עם העביות הכלול בהם יחד ומה גם כי הרי התנה"י שהם למעלה מהם והעביות אשר בהם הרי פשוט הוא שהיא רק עביות רכה עכ"ז הרי אמרנו כי נפרש מהם האור מהעביות ע"י הע"ב וס"ג הכלליים ולא עלה רק האור הזך וחלקי המלכיות אשר הם למטה מהם והעביות שבהם הרי פשוט הוא שהם יותר מעובה עכ"ז הנה עלו הם עם העביות יחד.

אך הענין בזה הוא באמת עמוק מאד כי האמת הוא שכל אותן חלקי המלכיות שאמרנו הנה לא נתגלו הם לבחי' מלכיות ולמציאת מיוחד בפנ"ע אלא רק עם יציאתן מהעינים וכן הנה לא נעשה בהם שום בחי' עביות אלא רק אחר שיצאו מהעינים והוא כי הרי אמרנו שכל האורות שיצאו דרך העינים הנה הם המ"ן דהאימא שבא"ק שהעלתה אותן למעלה כדי לקבל שם תוספת אורות ומוחין חדשים ונודע הוא שכל מ"ן העולה הנה שהיא באמת רק מהמלכיות דאותו הפרצוף הנמשך ונתמלא מהנה"י שבו והיא מסוד עטרה דכל פרצוף עכ"ז הנה היא רק מהיותר פנימי שבה והיא רק הארה וכח לבד המיוחד מכל הפרצוף כולו. ולכן היא עולה לגבי המוח וכנודע כ"ז וא"כ הרי לא נתגלו למציאות מיוחד בפנ"ע ולבחי' מלכיות אלא רק ביציאתן מהעינים אבל קודם יציאתן הנה הם רק מהבחי' אחרונות שבו גופה המיוחד מכולו וכן מכש"כ שלא שייך להבחין בהם בחי' עביות קודם יציאתן כי הרי הם אז רק הארה וכח פנימי לבד אך אחר שיצאו מהעינים ולחוץ ונעשו למציאות בפנ"ע הנה אז נעשה בהם בודאי חשכת ועביות בהיותם בפנ"ע ולחוץ, והוא ע"י שהם מעיקרן רק דינין וגבורות ונמצא כי הגם שהם מעיקרן מאור ההתפשטות הא' עצמו והם רק הארה וכח פנימי לבד אשר עלה למעלה בההסתלקות הא' עכ"ז ע"י יציאתן מהעינים ולחוץ הנה נשתנו עי"ז ונעשו לפנים חדשות לגמרי ולשם בפנ"ע כי הם עתה המלכיות דהב"ן ונעשו לאורות הנקודות וקנו ונעשה בהם ג"כ חשכה ועביות אשר נעשה מזה הכלים הפרטיים והעיקריים דהנקודות וכן ע"י שנעשו לפנים חדשות ולמציאות בפנ"ע הכלול מאורות וכלים הרי נבחנים עי"ז למציאת התפשטות הב' הנמשך ונאצל מהא' הגם שעיקרו הוא באמת מהא' גופה אך הרי הוא עתה פנים חדשות ומציאות בפנ"ע והוא יציאתן מהעינים בבחי' התפשטות הב' והוא החלק א' שבו וכנ"ל ענף א'.

וכן היה עד"ז בהרשימין אשר בעולם העקודים כי אור הרשימו והעביות הנשאר מהאור דהתפשטות הא' עצמו הנה נשתמשו הם לעיקר גדול גם בההתפשטות הב' כי העביות הוא כל הכלי אחת דהעקודים והרשימו היא ג"כ עיקר גדול גם בהתפשטות הב' וכנ"ל בדברינו כלל י' ולא עוד כי בהכתר והחכמה נשתמש הרשימו לאור הזכר שבהם וכמ"ש במטי ול"מ פ"ג וכן הרי לא נעשו הרשימו והעביות למציאות מיוחד

בפנ"ע אלא רק אחר הסתלקות הא' ואז הנה נכללים הם ג"כ רק עם ההתפשטות הב' הגם שעיקרם הוא רק מההתפשטות הא' עצמו והרי נשתוה בכ"ז הנקודות להעקודים אלא שבהעקודים הנה הוא כל אותו העביית רק הכלי היסודי, הכלי הכללי כי אין בעקודים כלי אחרת רק זו לבד והוא הכלי אחת דהעקודים וכנ"ל אות ב' משא"כ העביית דהנקודות הנה הם להכלים הפרטיים העיקריים אבל הכלי היסודי אשר להנקודות והאצילות הנה היא מהתנה"י דא"ק הנעשו ריקן מאור אחר הסתלקות הא' ונעשה כל אותה ההסתלקות ע"י האור הגדול דהס"ג הכללי שהוא קלט את האור הזך אצלו והעלהו למעלה וכנ"ל ואותו האור הנה הוא נשאר לעולם למעלה מהטבור וכמ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב ולא יצא מהעינים ולחוץ אלא רק המ"ן שהוא תמצית הארה וכח מהבחי' האחרונות שבו ואחר שיצאו הנה נעשו למציאות מיוחד בפנ"ע ולפנים חדשות, ולכן נחשב יציאתן מהעינים להתפשטות הב' וכן נעשה בהם ביציאתן לחוץ, חשכת ועביית כנז' ומזה הוא הכלים הפרטיים והעיקריים והם הכלים דהנקודות וכמו שיתבאר.

[ז] **ועתה** נדבר בענין הכלים הפרטיים דהנקודות אחר שיצאו מהעינים ונפרדו אז הכלים מהם וירדו מהטבור ולמטה כמ"ש בדרושי נקודות פ"ד, והנה נדבר עתה בסיבת יציאתן דהעביית מן האורות שבהם למציאות בפנ"ע אשר עי"ז נעשו לכלים וכנ"ל, והענין הוא כי כאשר יצאו האורות מהעינים הנה באשר שהם מהמ"ן דאימא שהיא הס"ג דס"ג והרי הם דינין תקיפין, ולכן כאשר יצאו לחוץ ונפרדו ממקורן הנה נעשה בהם חשכת ועביית, והנה היה יציאתם לירד למטה ממקומם שהוא למטה מהטבור, כי באשר שהם מהבחי' אחרונות דהס"ג וכנ"ל הרי מקומם הוא רק ממקום הטבור עד סוף רגליו והרי בהכרח הוא שיורדים דרך העקודים והנה האור הגדול דהעקודים הוא אינו סובל שום עביית כלל ולכן הוא קולט אצלו את האור הזך דאורות שיצאו מהעינים ומברר אותו מהעביית שנעשה בהם ונפרשו עי"ז העביית מהאורות ונבדלו זה לעצמן וזה לעצמן ונעשו עי"ז לכלים וזהו מ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ב שאור העינים הוא לוקח אור מהעקודים לצורך עשיית הכלים של הנקודות והכוונה הוא כמו שאמרנו כי ע"י שעוברים דרך העקודים ומתחברים עמהם הנה נמשך אור מזה לזה ונתבררו עי"ז האור הזך דאורות העינים מהעביית שבהם ונבדלו זה לעצמן וזה לעצמן ונעשו עי"ז העביית לכלים וכן נעשה עי"ז עוד תועלת גדול לאורות העינים כי ע"י שמתחברים עם אורות העקודים ולוקחים אור מהם הנה נמתקו אורות העינים עי"ז מתוקף הגבורות שבהם ויצאו עי"ז למלוכתם כרגע ובפרט הג"ר דאורות העינים הם קבלו תועלת גדול ולא נשברו הם עי"ז וכמבואר בדברי הרב שם והרי נעשה ב' תועליות לאורות העינים מאור העקודים, אחד להאורות עצמן כי נמתקו עי"ז, ואחד לצורך עשיית הכלים ומבואר שם בדברי הרב כי המתקת האורות הנה היה בג' פנים שהכתר שבהם לקח גם מאור האוזן אבל החו"ב לקחו רק מאורות חוטם פה אך הז"ת הגם שהם לקחו ג"כ אך לא לקחו מאורם העיקרי אלא רק מהתפשטותם אשר למטה משבולת הזקן ולכן היה חילוק גדול בענין הפגם והביטול שבהם אבל עכ"פ הוא כי הז"ת לקחו ג"כ המתקה ובסום מאורות העקודים ועי"ז יצאו למלוכתם אשר מלכו כרגע וכ"ז הוא מה שלקחו לצורך תיקון האורות שיומתקו ויתבסמו אך לקחו עוד שנית והוא לצורך תיקון הכלים והיינו להפריש האור הזך מהעביית שיבדלו זה לעצמו וזה לעצמו ועי"ז נעשו העביית לכלים וכ"ז היה בהיותן למעלה שהוא במקום העקודים אך ע"י שיצאו לעצמן ונתעבו בעיבוי אחר עיבוי ונעשו לכלים הנה לא היו יכולים עוד לעמוד במקום גבוה כזו וירדו הם תיכף למטה מהטבור ונפרדו כ"א לעצמו וירדו זה למטה מזה והונחו במקומן זה תחת זה כ"א לבדו והרי ירדו הכלים מתחילה וכמ"ש הרב בנקודות פ"ד והאורות היו נשארים שם לקבל המתקה וביסום כנז' ואח"כ הנה ירדו האורות ג"כ להתלבש בהכלים.

והנה היה חילוק בין הכלים להאורות כי האורות היו כולם מיוחדים וכלולים זב"ז ע"י המתקם וביסומם והיו כולם כלולים בהכתר משא"כ הכלים אחר שיצאו לעצמן הנה נחלקו תיכף ונפרדו זה מזה ונעשו לי' כלים וירדו למטה מהטבור כנז' אבל האורות היו עדיין כולם כלולים בהכתר אמנם הנה באשר שהכלים הנה הם רק מהעביית דהאורות גופה לכן הגם שהם נתחלקו ונעשו לי' עכ"ז הנה היו כולם עדיין רק בבחי' כלי הכתרים לבד כי הרי הם מהאורות שהם כלולים כולם אז באור הכתר והרי היה אז האור כולו רק בבחי' כתר ולכן הנה היה ג"כ כל העביית שנפרש ממנו ונעשו לי' כלים היו כולם ג"כ רק בבחי' כלי הכתרים .וע' דברינו עוד בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ג' אות י' וכן בשער מטי ולא מטי פ"א אות ע' וי"א.

והנה האורות אשר שם היו כולם כלולים בהכתר הנה כאשר ירדו למטה מהטבור נכנסו הם בכלי הכתר ונזדווג הכתר בהזווג דמיניה וביה והוליד את אור החכמה וכל שאר הח' היו כלולים בו ונכנסו בכלי החכמה והגם שהכלי הרי היה רק בבחי' כלי הכתר וכנז' אך באשר שהחכמה הנה היא קרובה לתכונת הכתר הנה היה הכלי השתוות עמה ג"כ וגם ע"י שנכנס בה אור החכמה הנה נשתוה עמה עי"ז בכל האפשרי אמנם שאר הח' כלים אשר מאחר החכמה ולמטה הנה לא היה להם השתוות עם האורות כלל שיהיו ראוים להתלבש בהם כי האורות הנה הם יצאו ונולדו הג"ר זה מזה וכן הז"ת מהג"ר ע"י זווג כמבואר בדברי הרב בדרושי נקודות פ"ד ועי"ז הנה נעשו הי' אורות לי' ספי' כח"ב חג"ת נהי"מ ונעשה כ"א לאיכותה ותכונתה הראוי לה אבל הכלים הרי נאצלו הם מהאורות בהיותן כולם עדיין כלולים בהכתר והרי היו כולם רק בבחי' כלי הכתרים לבד וא"כ הרי לא היה השתוות כלל להאורות עם הכלים שיתלבשו בהם והנה נעשה להם התיקון הזה ע"י הכתר והחכמה כי אחר שיצא החכמה מהכתר ע"י זווג הכתר דמיניה וביה ונכנסה בהכלי שלה ונשלמה החכמה ג"כ הנה תיקנו הם את כל שאר הח' כלים אשר מהבינה ולמטה שיהיו ראוים גם הם להתלבש האורות בהם והגם שבאמת הנה לא היו כל הכלים דהנקודות מתוקנים כלל וכמ"ש הרב בשער העיבורים פ"ד אות ג' עכ"ז הנה היה בהם איזה תיקון קצת עכ"פ דאל"כ לא היה אפשר להם לצאת למלוכה כלל גם באותו הרגע שמלכו והנה נעשה להם התיקון הזה ע"י הכתר והחכמה כנז'.

וזהו שאמר הרב בדרושי נקודות פ"ה כי הב' נקודות הראשונים שהם כתר חכמה מהם נעשו כלים אל השאר והם אשר הולידו והוציאו כלים לספי' אשר תחתיהן, ואין הכוונה על הולדה ממש כי הכלים לא נולדו ע"י זווג כלל אלא הכוונה הוא כי מהם הנה יצא השפע ואור התיקון, לתקן את הכלים בהתיקון המוכרח להם לשיעור מלוכתם כרגע, והנה היה להם התיקון דכלי הבינה ג"כ רק ע"י הכתר והחכמה כי בענין הכלים היה שוה הבינה להז"ת והיא נקודת צירי אשר היא נשברה ג"כ וכמ"ש הרב שם ספ"א וכל תיקונה אשר לצורך מלוכתה כרגע הנה קבלה היא ג"כ רק מהנקודות דקמץ פתח שהם כתר חכמה כי הבינה היא בוצד"ק שורש הגבורות ולא הכלי שלה ג"כ בלא תיקון כלל אבל בענין האורות הנה היה שוה הבינה להכתר חכמה כי כל אורות הז"ת הרי נולדו ממנה ע"י זווגה עם החכמה וזהו מ"ש בדרושי נקודות פ"ד וכן בשביה"כ פ"א שגם הנקודות נולדו ע"י זווג והכוונה הוא על האורות אבל הכלים דהנקודות הנה לא היה במציאותם שום זווג כלל והם נעשים כולם למעלה מהטבור אשר אז לא

היה נתגלה עדיין נקודת הפתח כלל ולכן היו כל הכלים רק בבחי' כלי הכתרים וכנ"ל.

והרי נתבאר לנו ענין הב' סיבות אשר אמר הרב בהתהוות הכלים דהנקודות כי שם פ"א אמר שנעשו ע"י הקמץ פתח ושם פ"ב אמר שנעשו ע"י אורות העקודים אך הכוונה הוא כי ע"י אורות העקודים נבדלו העביות לעצמן ונעשו עי"ז לכלים, אמנם היו עדיין רק בבחי' כלי הכתרים לבד אך כאשר ירדו למטה מהטבור ונתגלה אז נקודת החכמה ג"כ שהיא נקודת פתח הנה אז תיקנו הקמץ פתח שהם הכתר והחכמה את שאר הח' כלים אשר מהבינה ולמטה שיהיו ראוים הם ג"כ להאורות להתלבש בהם וכדי לצאת למלוכה עכ"פ אמנם כ"ז הנה הוא רק בהכלים פרטיים דהנקודות שהם האורות אשר יצאו מהעינים ונעשו בהם הכלים פרטיים שהם הכלים העיקרים שבהם וכנ"ל אות ג' אך הכלי הכללי דהנקודות, שהיא ג"כ הכלי הכללי דאצילות הנה בארנו ענינה לעיל אות ו' וכן יתבאר בה עוד למטה בסמוך בעה"י.

[ח] **הכלי** הכללי דהנקודות והאצילות הנה אמרנו לעיל אות ו' כי היא מכללות התנה"י דא"ק אשר מהטבור דא"ק ולמטה אחר שנסתלק כל האור משם ונשאר מהטבור ולמטה ריקן מאור וגם נפרס פרסא להפסיק בין למעלה מהטבור לבין למטה מהטבור והרי נחשך ונתעבה שם הרבה ואותה העביות בכללה הנה היא הכלי הכללי דהנקודות והאצילות, וכבר אמרנו לעיל אות א' ב' כי הכלי הכללי הנה היא הכלי היסודי כי ממנה ובסיבתה נעשו אח"כ הכלים הפרטיים שהם הכלים העיקריים וכן הוא בעניננו כי הרי אמרנו ג"כ לעיל אות ו' כי אותה העביות הכללי דהתנה"י הנה ממנה נעשה כלי הג"ר דהנקודות ומאלו הג"ר הנה נתקנו כלי הז"ת לאחר התיקון וזהו מ"ש הרב בדרושי נקודות פ"ו כי הכלים דאחוריים דאו"א אשר נפלו בעת מיתת המלכים במקום הזו"ן דאצילות הנה מהם נצטיירו הכלים דהז' מלכים והכוונה הנה הוא על לאחר התיקון ור"ל כי נפילת האחוריים דאו"א במקום הזו"ן שנפלו בעת הנקודות הנה היה תועלת לתיקון הכלים דהזו"ן בעת התיקון כי הכלים דאו"א הנה הם מהעביות דהתנה"י דא"ק שהם הכלי היסודי והכללי ולכן נתקן על ידיהם הכלים הפרטיים דהזו"ן לאחר התיקון, ועכ"פ הוא כי דברי הרב אשר בדרושי נקודות פ"ו בענין ציור הכלים דהז"ת ע"ש הכוונה שם הוא רק על אחר התיקון ואין ענין זה לסיבת הכלים דהנקודות כלל כי סיבת הכלים דהנקודות הנה הם רק ב' סיבות לבד והם אותן שבארנו לעיל אות ז'.

והנה בענין הכלי הכללי דהנקודות והאצילות אמרנו לעיל אות ו' כי' היא נחלק לשתיים שהן ארבע והם פנים ואחוריים ועוד נחלק הפנים לפנימית וחיצונית וכן האחוריים לפנימית וחיצונית, ולא עוד אלא שהחיצונית דהאחוריים נחלק ג"כ לשתיים שהם חיצונית וחיצונית דחיצונית, והרי הם שתיים שהם חמש וכמבואר כ"ז במבו"ש ש"ב ח"א פ"ג וכן בשעה"ק דף י' רע"א וכ"ז הוא בהכלי הכללי והיסודי שהיא מהתנה"י דא"ק וכנ"ל ועד"ז היה ג"כ בהכלים הפרטיים דהנקודות כי הם נתחלקו ג"כ עד"ז ממש לשתיים שהם חמש וכמ"ש בשער אנ"כ ספ"ה וכן הוא הכוונה בשביה"כ פ"ז ע"ש והבן והנה מציאות השתיים שהם חמש אשר מהתנה"י הנה הם נתחלקו באופן זה כי הפנימית דהפנים והפנימית דאחוריים הנה מהם שניהם נעשו הכלים דהג"ר דהנקודות כי הרי היו שם ששה מיני מלכים עתיק א"א או"א זו"ן ונעשו הג"ר דעתיק וא"א ואבא ר"ל הכלים דהג"ר דעתיק וא"א ואבא הנה נעשו הם מהפנימית דהפנים דהתנה"י והכלים דהג"ר דאימא וזו"ן הנה הם נעשו מהפנימית דהאחוריים דהתנה"י כי בענין הכלים נשתווה הבינה להזו"ן וכנ"ל אות ז' והרי היו המציאות דב' הפנימית דהתנה"י הפנימית דהפנים שלהם והפנימית דהאחוריים שלהם להכלים דהג"ר דכל הששה מלכים והם לא מיתו ונתקיימו כנודע אך הג' מיני חיצוניות דהתנה"י, הנה הם שנתמשו ונעשו למציאות ההתפשטות הראשונים להג' עולמות בי"ע וכמו שכתבנו לעיל כלל ז' ע"ש באריכה ובעת מיתת המלכים הנה מיתו הם ג"כ כמו שכתבנו בזה בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ג' אות ח' ע"ש וכ"ז הוא נעשה בהמציאות דחלוקת השתיים שהם חמש אשר בהתנה"י דא"ק שהם הכלי היסודי והכללי דהנקודות והאצילות ונתחלקה היא ג"כ לחלוקות שונות וכמו שאמרנו לעיל אות ו, והנה עד"ז הוא ג"כ בהמציאות דשתיים שהם חמש אשר בהכלים הפרטיים דהנקודות אשר יצאו מהעינים דא"ק ויש בהם ג"כ פנים ואחוריים ובכ"א פנימית וחיצונית וכן חיצונית דחיצונית באחוריים וכל אלו הה' בחי' הם כולם מיתו ונשברו והם השרשים הראשונים דכל הד' עולמות אבי"ע כנודע בדברינו והנה נתחלקו הם ג"כ ע"ד הנז' כי הפנימית דהפנים והפנימית דהאחוריים הם לאצילות ר"ל כי מהם נעשו כלי הז"ת לכל הו' מיני מלכים שהם עתיק וא"א או"א זו"ן דאצילות כי הפנימית דהפנים הם לכלי הז"ת דמלכי עתיק וא"א ואבא והפנימית דהאחוריים הם לכלי הז"ת דמלכי אימא וזו"ן דאצילות והג' מיני חיצוניות דהנקודות שהם החיצונית דהפנים והחיצונית דאחוריים והחיצונית דחיצונית דהאחוריים הם להשרשים הראשונים דהג' עולמות בי"ע ומ"ש הרב בשביה"כ פ"ז כי הפנימית ירדו לבריאה כו' ר"ל על החיצונית דהפנים כי הם פנימית בערך החיצונית דהאחוריים והעיקר הוא כי גם חלקי האצילות אשר הם לקחו את הב' חלקי הפנימית דהפנים והאחוריים כנז' הנה כאשר מיתו ונשברו ונפלו בבי"ע הנה נתערבו הם עם חלקי הבי"ע עצמם ונעשו ונתחלקו ע"ד חלוקת הבי"ע ולג' בחי' ונפלו הפנימית של כולם לבריאה והחיצונית של כולם ליצירה והחיצונית דחיצונית לעשיה אבל שרשם ומציאותם העיקרי אשר מלמעלה הנה הוא חלקי האצילות מהב' פנימית שהם הפנימית דהפנים והפנימית דהאחוריים וחלקי אבי"ע הם מהג' חלקי החיצוניות וכנז' אלא שבמיתתם ושבירתם נכללו כולם יחד ע"י נפילתם בבי"ע, ומה גם כי הרי למעלה היו ג"כ מיוחדים יחד ולכן בנפילתם לבי"ע נכללו ונתחלקו לג' חלוקות לפנימית וחיצונית, וחיצונית דחיצונית, וכראוי לבי"ע, והבן כ"ז.

והרי נתבאר מדברינו כי העביות דהתנה"י דא"ק שהיא מההסתלקות הא' דלהאצילות ע' לעיל כלל י"ב, הנה השמש הוא להכלי הכללי והיסודי דהנקודות והאצילות ונעשה ממנה כלי הג"ר דהנקודות, וכן אותן העביות הם אשר נתפשטו להתפשטות הא' להעולמות בי"ע וכנ"ל כלל ז', אמנם הכלים העיקריים והפרטיים דהנקודות הנה הם מהאורות דהעינים מהעביות שבהם גופה, ומהם הנה היה כלי הז"ת דהנקודות, אבל מיתו ונשברו בירידתם למקום הבי"ע, ואז הנה נעשה מהם ג"כ השרשים הראשונים דכל פרטי המציאות שבכל העולמות בי"ע, כי הם נעשו מהשברי כלים, כנודע בדברינו, אך עכ"פ הוא כי כלל הכלים דהנקודות הנה הם מהעביות דהתנה"י דא"ק ומהעביות דהאורות הנקודות עצמן [והכלים דאצילות, ע' לעיל אות א' ב' ג' ד' וכן לעיל ענ"ו אות ד'].

עד כאן הגיע דברינו כעת בענין מציאת הכלי דהעקודים והכלים דהנקודות והאצילות, וככל מה שבארנו בענף זה וכן לעיל ענף ו' בעה"י.

ועתה נשוב לענין הראשון דלעיל ענף א', ונבאר בעה"י את החלק השני דההתפשטות הב' אשר להאצילות שהוא יציאת האור דשם מ"ה אשר יצא בעת התיקון, ונבאר את סדר יציאתו ואיך שנתקנו כולם על ידו, כיד ה' הטובה עלינו למען שמו יתברך ויתעלה לעד אמן ואמן:

הנה

ענף ח׳

[א] **הנה** אמרנו לעיל ענ"א כי מאחר עולם העקודים שהוא מהאצילות ולמטה הנה נחלק ההתפשטות הב' בשני חלקים, והחלק הא' הנה הוא. כל המלכין קדמאין שהם מלכי העגולים והיושר שהם מהמלכיות דב"ן והם כל עולם הנקודים, וכמו שבארנו ענינו, את הצורך לענינינו מענ"א עד שענ"ה, אמנם החלק הב' מההתפשטות הב' אשר להאצילות הנה הוא האור דשם מ"ה והט"ר דב"ן אשר יצא בעת התיקון והנה הוא יצא מתוקן ושלם מכל הח' חסרונות דהיחוד שהיה בעולם הנקודים אשר בארנו לעיל ענ"ב אות ה', הנה יצא אור המ"ה והט"ר דב"ן מתוקן מכולם ולא עוד כי הנה נתקנו אז ע"ז המלכיות דב"ן שהם הנקודים ג"כ, כי אחר מיתתם ושבירתם וירידתם בעולם התוהו הנה חזרו ועלו למעלה ע"י הופעת אור המ"ס הנעלם שהופיע עליהם בתחילה מרחוק, והוא זהר אור המ"ה דאור הגנוז שהאיר עליהם דרך המלא וכמו שיתבאר לפנינו הענין בביאור ואחר עלייתם הנה התייחדו שם עם הט"ר דב"ן ואור המ"ה העיקרי וחזרו ויצאו כולם יחד, מיוחדים באחד מתוקן מכל הח' חסרונות הנז' לגמרי, ומהם שניהם שהוא מכללות הב"ן (הכולל המלכיות דהב"ן דהנקודות עם הט"ר דב"ן דהתיקון) ומכללות המ"ה הנה נתקן ונעשה כל האצילות כולו בכללות ופרטות ופרטי פרטות עד שאין שום ניצוץ קטן שלא יהא כלול ממ"ה וב"ן [והוא בחי' הדו"ן, שכ"א הוא כלול מדו"ן, גם בפרטי פרטות וכמ"ש בשביה"כ פ"ז ומהם נבנו כל הפרצופים, ר"ל שמציאת כל הפרצופים אשר מעתיק עד הנוק' הנה הם עצמן מציאות כללות הי' ספי' דהמ"ה והב"ן, כמ"ש בשער עתיק פ"א, וכל אותן כללות כל הי' ספי' דהמ"ה וב"ן שאמרנו שהם יצאו מתוקנים בעת התיקון, הנה יציאתם מתוקנים, הנה הוא החלק הב' דההתפשטות הב' אשר להאצילות, אמנם הרי אמרנו כי היו כלולים מהמלכיות דב"ן ג"כ שהם אשר יצאו בחלק הא' דההתפשטות הב' כי חזרו ועלו ונתקנו כנז', והרי היה כלול החלק הב', מהא' ג"כ והיה הוא כללות כל ההתפשטות הב' כולו, ולכן נעשה הוא למציאות כל עולם האצילות כי כן הוא לעולם שההתפשטות הב' הוא עיקר אותה העולם גופה:

[ב] **אמנם** הנה סיבת יציאת ומציאת כל האור דמ"ה והט"ר דב"ן, יציאתם ממקורם וגילויים, הנה היה ע"י עליית האורות והנשמות דהמלכים אשר עלו למעלה בעת מיתתם כי הנה עלייתם אז, הרי היה אחר שיצא ונפרד מהם כל הש"כ ופ"ר ורפ"ח ניצוצין שהם שרשי דתוקף הדינין שנפרש מהם וירדו למטה עם השברי כלים והנה יצא הש"כ ופ"ר ורפ"ח הנז', מכל אור ונשמה דכל נקודה פרטי אשר בכל מלך ומלך שנפרטו לפרטים רבים אין קץ כנודע מתורת מהר"ש שרעבי ז"ל, ועי"ז הנה נשארו עיקרן דכל אורות ונשמות שעלו למעלה מהמלכים כולם בעת מיתתם הנה נשארו כולם זכים ובהירים מכל תוקף דינים קשים, והנה עלייה הזה אשר עלו האורות בעת מיתת המלכים הנה הוא חלק אחד מההסתלקות הב' אשר להאצילות, כי כשם שנחלק ההתפשטות הב' דלהאצילות לשניים, ויציאת הנקודות הוא החלק הא' שבו הנה כמו כן נחלק ג"כ ההסתלקות הב' דלהאצילות ג"כ לשניים ועליית האורות ונשמות אשר יצאו מהכלים דהנקודות ועלו למעלה בעת מיתתם, הנה הוא החלק א' דאותה ההסתלקות ועלו למעלה זכים ובהירים כנז' והנה היה העלייה הזה שהוא החלק א' דההסתלקות הב' הנה היה הוא ג"כ בבחי' עליית מ"ן ע"ד ההסתלקות הא' אשר בארנו לעיל כלל י"ב ולא עוד כי הנה נשתנו כאן לעילוי הרבה כי מאחר שנטהרו כל אותן האורות מכל תוקף דינים קשים דשורשי עולם התוהו ולכן הוא כי הנה הגם שאותן האורות עצמן הנה הם ג"כ רק גבורות ודינין וכנודע שכל המלכיות דב"ן הם כולם דינין אמנם הנה הם דינין דקדושא המעוררים רחימותא עלאה לאתחברא דא בדא ובסוד שמאלו תחת לראשי כמ"ש בזוה"ק ח"א קל"ג א' רמ"ה א' ובכ"מ ועי"ז הנה היה עליית המ"ן הללו ביחוד עצום מאד ור"ל כי הרי אורות ונשמות הללו שהם האורות דהנקודות אשר עלו למעלה אחר מיתת המלכים הנה היו מב' מיני מלכים אחד מלכי היושר שהם מהמ"ן דאבא שבא"ק ואחד מלכי העגולים שהם המ"ן דאימא שבא"ק וכנודע בדברינו ובעת ההסתלקות הא' דלהאצילות שהוא ג"כ ענין עליית דהב' מיני מ"ן הללו הרי לא היה אז עלייתם ביחוד כלל, ועי"ז הנה לא עלו ג"כ שניהם למקום אחד אלא כ"א לשורשו וכנ"ל בארוכה לעיל ענ"ב וכן לעיל כלל י"ב אמנם בעליית המ"ן דענינינו שהוא ההסתלקות הב' החלק א' שבו והוא עליית האורות ונשמות דהנקודות שעלו בעת מיתת המלכים והיה עלייתם אז אחר שנטהרו מתוקף הדינין שבהם ונעשו לדינין דקדושא הגורם חביבותא ושלהוביתא דרחימו עלאה והתדבקות רוחא ברוחא להתייחד זב"ז הנה התייחדו אז המ"ן דאבא ואימא שהם האורות דהב' מיני מלכים הנז' ביחוד עצום למאד ונעשו שניהם לאחד ממש, ועי"ז הנה עלו שניהם ג"כ למקום אחד והוא בהע"ב דהמ"ס דא"ק אשר בסי' א' אות א' אשר הוא מיוחד בהקד"א והתעורר עי"ז היחודא עלאה מהאוירא להמ"ס.

והוא מה שאמר הרב בשער התיקון רפ"ב כי ע"י עליית מ"ן הנז' שהם האורות הנ"ל, הנה נזדווגו כללות המוחין דא"ק אשר הם הע"ב הכללי והם גלגלתא ואוירא וקד"א שהם כולם מכלל הע"ב הכללי העיקרי הנה נזדווגו הם עם המ"ס שהוא הס"ג הכללי לצורך תולדות אור התיקון דהאצילות ונודע הוא כי האצילות הוא מקבל לעולם מהעקודים ע"ד הזו"ן שמקבלים מהי"ג ת"ד ולכן הנה נמשך כל אור התיקון דלהאצילות אשר מהזווג הנז' דהע"ב הכללי עם הס"ג הכללי עיקרו להשם ס"ג דאות ב' שהוא שורש פנימי דהאח"פ וכדי שיהא כל קבלת האצילות לעולם רק דרך העקודים והנה נולד מהם עי"ז אור חדש והוא האור הגנוז, שהוא נגנז בקד"א הנה יצא אז ונתגלה והאיר דרך המלא והיינו כי הנה בקע את הקד"א ונתגלה אז האור הגנוז עצמו והאיר דרך המלא ועליו נאמר ויאמר אלהים יהי אור והוא האור שהיה נסתם ונעלם ע"י הקד"א ונגנז בו הנה בקע אז את הקד"א ונתגלה והאיר דרך המלא ע' בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' והנה האיר ונתפשט האור הגדול הזה (הגם שהוא רק הארה בעלמא שהוא רק דרך כותל המלא) מבחוץ להא"ק בכל קומתו עד סוף רגליו והאיר מרחוק לכל הניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח ונתבררו עי"ז שורשי הניצוצין והשב"כ כל הצורך מהם לשורשי המציאות דהד' עולמות אבי"ע בכל שיעורם אשר יצאו במעשה בראשית הנה נתבררו הם אז ע"י האור שהאיר דרך המלא אמנם שאר כל הניצוצין והשב"כ כולם אשר הם השורשים לכל תולדות המציאות דכל משך ימי עולם הנה הם לא נתבררו אז כי הם ניתנו לאדם הראשון לתקן אותם וכמו שכתבנו בכ"מ מדברינו ולא נתברר ע"י אור המלא אלא רק שורשי הניצוצין והשב"כ הצורך לתיקון דמעשה בראשית וזהו שנאמר ויבדל אלהים בין האור ובין החושך כי עשה הבדלה והפסק להאור שלא יתפשט בהארתו אלא רק עד שיעור כל הצורך להתיקון דמעשה בראשית לבד.

ודע כי עכ"ז הנה נעשה באמת ע"י האור המלא הנז' תיקון גדול לכולם ר"ל גם לאותן שלא נתבררו אז, והיינו כי הנה בעת עולם התוהו הנה יצא אז הטומאה והזוהמא והרע במציאות גדול הרבה נורא מאד ובו נטבעו כל הניצוצין והשב"כ שנפלו במקום אבי"ע עם כל השרשים הראשונים דכל המציאיות כולם שיצא בעולם הנקודות וכנודע בדברינו בספר הדע"ה אך

ע"י אור הגדול אשר האיר ונתגלה דרך המלא הנה נכוו כולם מאורו ונעקרו ונשמדו כל הקליפות שיצאו אז ונתבטלו כולם, והיא מ"ש הרב בשער הקליפות פ"ג כי בעת התיקון דמעשה בראשית הנה היו אז כל הקליפות בתכלית המיעוט והוא כי נתקרבו ונעקרו ע"י האור הגדול דהמלא ולא נשאר מהם אלא רק הזוהמא והריח רע, אך היה רק בבחי' ריח רע שאין לו עיקר וגם זה היה עומד להתתקן ע"י אדה"ר, אבל עיקר הטומאה והרע הממשי שהם כל הקליפות הנוראים שיצאו בעולם התוהו הם נעקרו ונתבטלו ע"י הארת האור הגדול דהמלא אמנם הנה כחם ועצמותם אשר ממנו יצאו הנה נתהפך עליהם ונעשה לאש משפט וסער מתחולל על ראש רשעים יחול. כי כן הוא לעולם שאחר שיוצא הרע על תכליתו האחרון הנה כלה ונתבטל ונתהפך כח ושורש מציאותו, לאש משפט והרי לא היה כל מציאות הרע שנעשה אז לבטלה כי ממנו היא כל העונשים והתלאות אשר בעוה"ז וכן בעולם הנשמות שהם כולם לצרף וללבן את נפש החוטאת להביאו להתיקון העתיד וכנודע בדברינו בספר הקד"ש ובספר הדע"ה ע"ש ח"ב דרוש ב' ענ"ב ודרוש ד' ענף י"ז י"ח וכו'. נתבאר לנו גודל התועלת דהתיקון שהיה נעשה בכולם ע"י האור שהאיר דרך המלא כי נתבער וכלה על ידו כל הרע העיקרי דעולם התוהו ולא נשאר מהם אלא רק זוהמתם וריחם לבד אך שורשי הניצוצין והשב"כ אשר לצורך התיקון דמע"ב, הנה הם נתבררו לגמרי ע"י אור המלא מזוהמתם וריחם ג"כ, ועלו הם למעלה, וכמו שיתבאר וכ"ז נעשה ונתקן ע"י האור שהאיר דרך המלא שהוא מהאור הגנוז עצמו וכנז':

[ג] **ומעתה** נאמר עוד כי הנה נודע הוא כי כל הניצוצין דב"כ ופ"ר ורפ"ח והשב"כ אחר שנתבררו הנה הם השורשים דכל המציאות כולם דכל הד' עולמות אבי"ע, בכללות ופרטות ופרטי פרטות אשר מעולם ועד עולם. וכן הוא נודע ג"כ כי בירור הניצוצין ועלייתם הוא נעשה לבחי' מ"ן לעורר יחוד למעלה למעלה עד רזא דא"ס להמשיך משם תוספות אור וברכה ונמשך התוספות מרובה על העיקר. אורות ומוחין. אורות ונשמות. ומכל זה נבנו כל העולמות כולם בכלל וכל המציאות שבהם בפרט וכן בפרטי פרטות כנז' וכן הוא בענינינו כי הנה כאשר עלו שורשי הניצוצין והשב"כ את הצורך להתיקון דמעשה בראשית ע"י האור שהאיר דרך המלא דא"ק כנ"ל הנה היה עלייתם בהמקום אשר משם יצאו הניצוצין דהמלכי יושר שהם מהמ"ן דאבא שבא"ק עלו באבא והניצוצין דמלכי העגולים שהם מהמ"ן דהאימא שבא"ק עלו בהאימא אמנם היה עלייתם לאט לאט, מעתיק עד הנוק' כי מתחילה נתבררו את הצורך לעתיק אח"כ נתבררו את הצורך לא"א ואח"כ את הצורך לאו"א וכן כו' כו' עד הנוק' וכמ"ש בשער התיקון פ"א, וכן במ"ן ומ"ד דרוש א' ותפלה דרוש ד' ובדרושי אבי"ע בהד' פרקים אחרונים פ' ב' ג' אך עכ"פ הוא כי היה עלייתם בהמקום אשר משם יצאו הניצוצין דהמלכי יושר עלו בהאבא ודמלכי העגולים עלו בהאימא והנה נעשה עלייתם ע"י היחוד והזווג דאו"א ע' מוחין דצלם פ"ו כי עתה ע"י עליית האורות הנ"ל אות ב' הנה נמשך הגילוי דאור א"ס בכולם ומתייחדין עי"ז כולם ביחוד עצום ונעלם עי"ז המ"ן דניצוצין הנז' וכ"א ע"י היחוד דהאו"א והנה הם עולים עד המוחין דאו"א כי שם בהמוחין הוא עליית המ"ן ועי"ז הנה הם מתעוררים בעלייתם יחוד עליון ג"כ מהאוירא להמ"ס, כי שם הוא השורש דאו"א ובו נתגלה שם אור הגנוז כנ"ל אות ב', והנה מקבלים עי"ז כל הניצוצין העולים שם תוספות אור וברכה מרזא דאור א"ס ע"י והרי נמשך ע"י תוספות אור ומוחין בהמוחין דהאו"א בתוספות מרובה על העיקר מרזא דאור א"ס והנה הוא האור דשם מ"ה הנ"ל ונמשך בהמוחין דהאו"א שבא"ק בפנימיותם והוא אינו האור אשר האיר דרך המלא אלא רק תולדתו כי האור אשר נתגלה והאיר דרך המלא הוא מאיר הגנוז עצמו שבקע את הקד"א ונתגלה והאיר דרך המלא וכנ"ל אות ב' ועליו אמרו בזוה"ק בראשית ט"ז ב' על פסוק יהי אור [אור דכבר הוה] כי הוא אור דאוירא עלאה אוירא דלא אתפיס חכמתא עלאה סתימאה אלא שנגנז בקד"א ואינו מאיר מעצמו אלא דרך מסך הקד"א [אור דא רזא סתימא] כי הוא מרזא דאור א"ס אשר ברדל"א דלאו נהוריה בהאי רישא כמ"ש הרב בשער א"א פ"ד ופ"ו והוא מאדי"ר קל"ה ב' שאמר שם והאי אוירא הוא טמיר דטמירין דעתיק יומין ברוחא דגניז בהאי גולגלתא [אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאויר עלאה סתימאה] כי אתפשט אז מאוירא ובקע את הקד"א ונתגלה אז הוא עצמו והאיר דרך המלא, אמנם הנה עיקר האור הזה הוא חזר ונסתם תיכף ע"י הקד"א ביום הראשון גופה ונגנז בהקד"א והוא אור הראשון שנגנז ביום הראשון עצמו כמ"ש בזוה"ק פ' תרומה קמ"ח סע"ב ובכ"מ ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא רק דרך הקד"א אך ביום הראשון הנה נתגלה הוא עצמו ע"י בקיעת הקד"א כנ"ז, והרי לנו עכ"פ כי האור שהאיר דרך המלא הנה הוא מאור הגנוז עצמו והוא נתפשט ומאיר מבחוץ דרך כל קומת א"ק מראשו עד סוף רגליו והתהוותו ויציאתו וגילויו הנה הוא ע"י עליית המ"ן דהאורות והנשמות דהמלכים אחר שמיתו וכנ"ל אות ב' אמנם השם מ"ה העיקרי שהוא השם מ"ה הכללי אשר השתתף עם הב"ן הכללי ומהם שניהם נבנה כל האצילות הנה הוא אינו אור הגנוז עצמו אלא תולדתו והוא נולד ע"י עליית המ"ן דשורשי הניצוצין שנבררו ועלו ע"י הארת אור המלא כנ"ל והיה עלייתם ג"כ בהמוחין דהאו"א שבא"ק, ונתחברו שם עם האורות העיקריים דהמלכים אשר עלו בתחילה וע"י עליית כל המ"ן הזה בהמוחין דהאו"א הנה התעוררו ביחוד דאוירא ומ"ס שהם שרשם דהאו"א ועד שם מגיע עליית המ"ן דהמוחין שלהם ולכן התעוררו גם ביחוד דהאוירא ומ"ס עצמן וקבלו משם תוספות אור וברכה, והוא האיר דהשם מ"ה הכללי הכולל עמו גם הט"ר דב"ן וכ"ז הוא תולדות אור הגנוז אשר מרזא דאור א"ס אשר בהאוירא ומ"ס ונמשך כל אותו האור דהמ"ה הכללי בהמוחין דהאו"א שבא"ק בפנימיותם בסוד אור מים רקיע ונתייחדו אז האו"א בכל יחודם הראוי ונולד מהם כללות האור הזה שהוא אור דהמ"ה והב"ן הכלליים אשר מהם שניהם נבנה כל האצילות.

והוא מ"ש הרב בשער סדר אצילות בקיצור פ"ב כי מלך הדר אשר יצא בעת התיקון הוא תולדות היסוד דא"ק וכן אמר בשביה"כ פ"ח כי מלך הדר אשר יצא בעת התיקון הוא יסוד והוא כולל מ"ה וב"ן שהם המ"ה וב"ן הכלליים וכ"ז הוא מובן ע"פ דברינו כי המ"ה הכללי הנה הוא נתחבר עם הב"ן הכללי בהמוחין דאו"א שבא"ק בפנימיותם ונעשה כ"ז ע"י עליית המ"ן דהאורות והניצוצין דא"ק כי האורות עלו מתחילה בעת מיתת המלכים והניצוצין עלו אח"כ ע"י הארת אור המלא וכנ"ל ועי"ז התעורר ג"כ היחוד בהרישין דא"א שבא"ק אוירא ומ"ס כי הם השורשים דהאו"א כנודע ונמשך להם עי"ז מרזא דאור א"ס שבהאוירא האור דהמ"ה הכללי והט"ר דב"ן ונמשכו הם ג"כ בהמוחין דהאו"א בפנימיותם ואח"כ נמשכו ונתפשטו דרך כל פנימית קומת או"א בסוד אור מים רקיע עד שנולדו ויצאו מהיסודות דהאו"א שהוא כללות היסוד דא"ק והנה הוא לידת האור דשם מ"ה העיקרי שהוא נולד ויצא מהיסוד הכללי דא"ק וכ"ז הוא נוסף על האור שהאיר מתחילה דרך המלא כי שם היה הגילוי דאור הגנוז עצמו והוא התפשט בהארתו דרך כותל המלא והתפשט דרך כל קומת א"ק מבחוץ והוא רק בבחי' אור מקיף והוא שורש דאור המ"ה העיקרי כי השם מ"ה העיקרי הוא רק תולדתו ר"ל שהוא תולדות אור הגנוז וכן השם מ"ה העיקרי הנה המשכתו הוא דרך כל פנימית הא"ק ונולד מהיסוד שבו כנז' אבל הגילוי דאור הגנוז שהוא השורש המ"ה הוא מתפשט דרך המלא ומבחוץ וכן הוא עוד כי הגילוי דאור הגנוז אשר דרך המלא הנה סיבת גילויו הוא האורות שעלו בעת מיתת המלכים וכנ"ל אות ב' אבל יציאת המ"ה העיקרי הנה סיבת יציאתו הוא, עליית הניצוצין היותר עליונים והראשונים אשר נבררו ועלו ע"י הארת אור המלא וכנ"ל, אמנם הנה נתחברו הניצוצין עם האורות העיקריים דהמלכים הנה נתחברו שם שניהם בהמוחין דאו"א, כי

הרי הם שניהם הנה הם מהמלכיות דהב"ן שהם המלכים שמיתו, אשר עלו מלמטה למעלה למ"ן, בהמוחין דאו"א ונתחברו שם הם שניהם יחד עם אור המ"ה והט"ל דב"ן אשר ירד עליהם מלמעלה למטה מרזא דאור א"ס להמוחין דאו"א בפנימיותם ונתייחדו שם כולם יחד לעצם אחד ונתפשט ונמשך דרך פנימית כל קומת או"א שבא"ק ובסוד אור מים רקיע ונילד ויצא מהיסודות דאו"א ע"י יחודם הראוי שנתייחדו עתה ויצא כ"ז ונולד מהיסודות שלהם שהוא כללות היסוד דא"ק וכ"ז הוא המלך הדר דהתיקון שהוא כולל זו"ן הדר ומהיטבאל והם כללות המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות והרי נתבאר לנו מכל הנז' כי השם מ"ה הכללי והעיקרי אשר אמר הרב שהוא תולדות היסוד דא"ק הנה הוא אינו אותו האור עצמו אשר האיר דרך המצח אלא שהוא רק תולדתו. וכן נתבאר לנו ג"כ סיבת יציאת כ"א. ומקומו של כ"א כי זה הוא מבפנים וזה הוא מבחוץ והוא בבחי' אור מקיף וכן נתבאר לנו ג"כ כלל תועלת ותיקונו של כ"א בפרטיות, כי ע"י הארת אור המצח הנה נתבטל ונשמד וכלו כל תוקף הרע והקליפות העיקרים דעולם התוהו ונהפכו ונעשו לאש משפט ולסער מתחולל על ראש רשעים יחול והוא לצרף וללבן כנ"ל אות ב', וכ"ז נעשה ע"י הארת אור המצח הנז' וכן נתקן על ידו עוד כי נתבררו ועלו על ידו הניצוצין הראשונים לצורך התיקון דמעשה בראשית אך השם מ"ה העיקרי הנמשך ממנו והוא יצא ונולד מהיסוד הכללי דא"ק ויצא עם הב"ן הכללי יחד הנה הם שניהם, ר"ל אותו המ"ה והב"ן הם עצמם הנה הם הבנין דהאצילות כולו כנודע.

אמנם דע כי מה שאמרנו כי השם מ"ה הכללי הוא תולדות אור הגנוז מרזא דאור א"ס אשר בהאוירא ומ"ס דא"ק והוא יצא ונולד מהיסוד דא"ק הנה אינו מאיר כולו תמיד כמו שהוא בכל עיקרו, אלא הוא כי עיקרו נשאר לעולם הוא ג"כ רק ביסוד עצמו ובסוד אור זרוע לצדיק ולא יצא אורו עצמו אלא רק ביום ראשון דמעשה בראשית לבד כי כמו שורשו שהוא האור שהאיר דרך המצח הנה היה יציאתו אז ע"י בקיעת הקד"א כי בקע אז את הקד"א ונתגלה הוא עצמו והאיר דרך המצח וכנ"ל, והיה זה רק ביום ראשון לבד אבל הוא חזר ונגנז תיכף בהקד"א הנה כן היה כ"ז ג"כ בתולדתו שהוא אור המ"ה העיקרי אשר נולד מהיסוד הנה בתחילה יצא הוא ג"כ והאיר בעיקר אורו עצמו והוא החסד שנתגלה אז בפומא דאמה שאמרו בהאד"ר קמ"ב א', והוא מאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון אבל תיכף הנה חזר ונגנז גם הוא ונשאר ביסוד עצמו ובסוד אור זרוע לצדיק ואינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו. אלא רק דרך דופני העטרה ע' הערת המוחין פ"ט [וכמ"ש בזוה"ק פ' בא ל"ה א' ע"ש בהגהות מהרח"ו אות ג' ד', ובזוה"ק פ' תרומה קמ"ח סע"ב וקמ"ט רע"א, ושם קס"ו ב' וקס"ז א' כל הענין ופ' פקודי ר"כ ע"ב ופ' אמור פ"ח א'] ועכ"פ הוא כי אור המ"ה העיקרי הנה הוא עצמו לא נתגלה ג"כ אלא רק ביום הראשון והוא החסד שנתגלה אז בפומא דאמה אבל הוא חזר ונגנז תיכף ג"כ ביסוד עצמו ונשאר שם ובסוד אור זרוע לצדיק ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא רק בהארה לבד דרך דופני העטרה וכ"ז הנה הוא בסוד סירס את הזכר שכתבנו לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ו' ע"ש בארוכה, והרי נעשה סוד סירס את הזכר גם בא"ק ובאור המ"ה דהתיקון,

אמנם הארתו אשר דרך דופני העטרה הוא ג"כ אינו במצב אחד לעולם כי לפעמים מתגדל ולפעמים מתמעט, אבל הוא מתפשט בהארתו לעולם עכ"פ, כי רק בזה מתקיים העולם והוא החסד שמנהיג את כל הדורות וזן בחסדו כל בשר מקרני ראמים ועד ביצי כינים אלא שהוא בהסתר פנים ואין נסים נגלים עד לעתיד שאז יתגלה בפום אמה. כמ"ש כ"ז הגר"א בספד"צ פ"א. דה"מ. אד לאלף יומין זעירין אתגלייא ע"ש. אך אינו עומד במצב אחד לעולם כי לפעמים מתגדל ולפעמים מתמעט כנז'. ותולה הארתו בהארת האוירא עלאה אשר דרך המצח שהוא הרעוא דרעוין. כי כאשר הרעוא דרעוין משתכח הנה אז נתגלה ג"כ הארת היסוד ביותר. כי מתגדל הארתו אשר דרך העטרה, אבל עיקר אורו הוא נגנז לעולם בתוך היסוד. ובסוד סירס את הזכר. ונעשה גניזתו ג"כ ביום ראשון עצמו. ע"ד אור האוירא שנגנז בהקד"א ביום ראשון גופה כנ"ל. וכן הוא בזוה"ק פ' תרומה קס"ז א' על פסוק מה רב טובך אשר צפנת. דא איהו יסודא דעלמא דאקרי רב טוב בגין כו', אור קדמאה אקרי טוב סתם. והכא כלילן דכר ונוקבא כחדא (לכן נקרא הוא רב טוב). אשר צפנת. דהאי אתגניז. כגוונא דאור קדמאה דאתגניז ואתטמר. ור"ל כי נגנז האור המ"ה העיקרי ביסוד ואינו מאיר אלא רק דרך דופני העטרה. ע"ד שנגנז אור האוירא ואינו מאיר אלא דרך הקד"א.

אמנם הנה הגם כי הם נגנזו שניהם ביום הראשון גופה וכנז' עכ"ז הנה בכל ששת ימי בראשית היה משמש והולך היום הראשון בתוקף אורו אשר מהב' אורות הגדולים שהאירו בו. אחד האור האוירא שבקע אז את אור הקד"א והאיר דרך המצח והשני האור המ"ה העיקרי שהאיר אז דרך היסוד הוא עצמו ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה וכנ"ל כ"ז, הנה היה משמש והולך היום הראשון בכל תוקף אורו הגדול עם כל ששת ימי בראשית כולם. ונתקנו עי"ז כל מעשה בראשית באור המ"ה והט"ל דב"ן. והוא ע"י יום הראשון שהיה משמש והולך עם כולם. וכמ"ש בזוה"ק בראשית מ"ו ע"א. ההוא יום דנפיק אור קדמאה. אתפשט בכולהו יומי כו' יומא קדמאה אזיל עם כולהו. וכלהו ביה. שנכללו כולם זה בזה. וע' הגר"א בתיקונים דף ע"ה ג'. והנה עי"ז נתקנו ונעשו כל מעשה בראשית כולם. אמנם הנה הגם שהיה אור הראשון משמש עם כולם עכ"ז הנה היה חלוקות שונות באופן שימושו. בין קודם מיעוט הירח לאחר המיעוט. וכן אח"כ בין קודם שנברא אדם הראשון לאחר שנברא. וכמו שבארנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד'. וע"ש עוד ענף ע"ו סי' ג' ובדרוש מיעוט הירח אשר בסוף הספר שם. סי' ה' וכן ע' עוד בדברינו בזה. לעיל כלל ט"ו עכ"ז אות א' ע"ש

[ד] ונחזור על הדברים בקצרה כי הנה אור המ"ה שהאיר דרך המצח שאמר הרב בשער התיקון פ"ב עם השם מ"ה העיקרי אשר השתתף עם הב"ן. והם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות. הנה אלו הב' מיני מ"ה. הנה הגם כי בכללם ובעצמותם הנה הם אחד כי הם שניהם מנביעו דאור א"ס אשר בגלגלתא דא"א שבא"ק, הנמשך בו מרדל"א שבא"ק, ע' שביה"כ רפ"ו. אמנם הנה בפרטם ובגילויים הנה הם שניים. והם בבחי' שורש וענף. אב ותולדה וישנו סיבה מיוחדת לכל אחד מהם. ויצאו בשני זמנים. ר"ל בקדימה ואיחור. וכן נעשה יציאתם משני מקומות, אמנם הנה בזוהר אורם ר"ל במציאותם וגילויים שהוא למטה בפעולתם. הנה הם תלוים זה בזה תמיד. כשמתגלה זה, מתגלה זה וכשנכסתם זה נכסתם זה וכפי שעור גילויו של זה כן הוא שעור גילויו של זה. אלא כי אור כ"א הוא לפי ערכו כי הם במעלה ומטה עליון ותחתון אור התחתון הנה הוא עתה ר"ל עד עת התיקון העתיד, ע"י התלבשות גוף וכלי ואור העליון הנה הוא גם עתה בלתי התלבשות והביאור בכ"ז. הרי הוא ע"פ כל דברינו אשר לעיל. כי הנה אור המ"ה שהאיר דרך המצח הנה סיבתו הוא עליית המ"ן. דהאורות העיקריים דהמלכים שמיתו אשר אלו האורות הנה הם לא ירדו למטה במקום הבי"ע. אלא שעלו למעלה כי לא ירדו רק הניצוצין כנודע. והנה היה עלייתם לבחי' מ"ן: והתעוררו יחוד למעלה, עד אוירא ובוצינא, שהוא אוירא ומ"ס דא"א שבא"ק, והתייחדו שניהם ביחוד עצום עד שבקע האוירא את הקד"א והתייחד הוא עצמו בהמ"ס, ומהארה הגדולה הזה האיר דרך המצח ויצא האור לחוץ ונתפשט בכל קומת א"ק מבחוץ בבחי' אור מקיף, והוא האור המ"ה שהאיר דרך המצח ועומק הדברים בזה הוא כי הנה האוירא ומ"ס הם ע"ב וס"ג, ומיחודם הנה נולד מזה אור חדש, והוא אור המ"ה שהאיר דרך המצח, ונולד מהע"ב והס"ג דהאוירא ומ"ס וכאשר שהיא נולד מהיחוד אשר ע"י בקיעת הקד"א הנה הוא ג"כ מכלל אור הגנוז עצמו, כי אור הגנוז הנה היא אור אוירא שהוא נגנז בהקד"א, כי הקד"א הוא מקיפו מכל סביבו ועומד האוירא טמיר וגניז בתוך הקד"א המקיפו מכל סביבו, ועתה אשר נבקע הקד"א והתייחד האוירא עצמו עם המ"ס ונולד מהם האור דשם מ"ה אשר האיר דרך המצח הרי הוא יצא ונולד מאור הגנוז ממש. ולכן הנה הוא ג"כ מכלל אור הגנוז גופה וסיבתו הנה הוא

עליית המ"ן דאורות העיקריים דהמלכים שמיתו אשר עלו למעלה ומקומו הוא מהמלא ולחוץ בכל קומת א"ק מבחוץ והוא בבחי' אור מקיף.

והנה תועלתו ופעולתו הוא כי באורו הגדול הנה נעקרו ונתבטלו כל עיקרן דהקליפות והחיצונים אשר יצאו בעולם התוהו במציאות נורא מאד והיו תופסים את כל המקום שהיה עתיד להעולמות בי"ע, הנה ע"י האור הגדול שהאיר דרך המלא הנה נעקרו ונתבטלו עיקר הקליפות כולם והיינו כי מכל המקום העתיד להי' ספי' דבריאה ולהו' ראשונות דיצירה, הנה משם נעקרו ונתבטלו ממציאותם לגמרי ולא נשאר שם אלא רק הזוהמא והריח לבד, ובבחי' ריח רע שאין לו עיקר, אמנם בהמקום העתיד להד' תחתונות דיצירה ולהי' דעשיה, הנה שם נשאר עדיין מציאותם ג"כ, כי כ"ז נשאר לאדם הראשון לתקן אך מה שנשאר שם הנה היו ג"כ רק בתכלית המיעוט והרי נתקן ע"י אור המ"ה דהמלא ביטול הקליפות הרבה מאד כי הוא אור מקיף כנז' והם נסים מאורו וכן הנה נתקן על ידו עוד כי הנה בירר והעלה את הניצוצין הראשונים דהש"ך ופ"ר ורפ"ח את הצורך מהם לתיקון מעשה בראשית, הנה בירר אותם מזוהמתם ג"כ והעלה אותם למעלה והרי נעשה על ידו ב' תיקונים אחד ביטול הקליפות כנז' והשני בירור הניצוצין הנז' וכ"ז היה ע"י אור המ"ה שהאיר דרך המלא שהוא מאור הגנוז עצמו אשר יצא ונולד מהיחוד דאוירא ומ"ש אשר ע"י בקיעת הקד"א שנעשה ביום ראשון, אמנם הנה האור הגדול הזה עצמו הנה הוא חזר ונעלם תיכף כי הנה חזר ונסתם האוירא תיכף ע"י הקד"א ביום הראשון גופה והרי חזר ונגנז האור הראשון ביום הראשון עצמו, כי חזר ונגנז בתוך הקד"א, שמקיפו בכל סביבו והוא גנוז וטמיר בתוכו. והרי הוא נסתר ונעלם על ידו, והנה אינו מאיר מאז ולהלאה אלא רק דרך הקד"א ונמשך הארתו ג"כ תמיד רק דרך המלא, והוא רעוא דרעוין הנזכר בכל מקום (בספד"צ פ"א ובאד"ר קכ"ט א' ובאד"ז רפ"ח ב' ובדברי הרב בשער הכוונות דף ע"ב א' בכוונת מנחת שבת), והנה כ"ז הוא ענין מציאת ופעולת דבחי' הגילוי אור הגדול דהשם מ"ה שנתגלה. והאיר דרך המלא מבחוץ אשר הוא רק בבחי' אור מקיף כי הנה הוא אינו מתלבש בכלי כלל וכן אורו הגדול הנמשך ממנו ומתגלה למטה בעת הזכות והרצון, שהוא הרעוא דרעוין, הנה הוא ג"כ בלתי התלבשות כלל, כי הנה הוא מאיר ומזהיר לכל הזוכים אליו רק בבחי' אור ונשמה לבד מבחוץ להגוף ובבחי' אור מקיף אלא שמתעלה הגוף על ידו ג"כ ע"י שמזככו מבחוץ לפנים, אבל הוא עצמו הרי הוא בלתי התלבשות כלל ובבחי' אור ונשמה לבד.

אמנם אור המ"ה העיקרי אשר הוא השתתף עם הב"ן, והם המ"ה וב"ן הכללים אשר מהם שניהם נבנה ונעשה כל האצילות, הנה הם שניהם, הם נתחדשו ויצאו בעת התיקון רק דרך פנימית הא"ק והם רק תולדות היסוד שבו כי הם יצאו מהיסוד דא"ק בסוד החסד דאתגלייא בפומיה דאמה ועל ידן הנה נבררו ועלו כל הניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח, את הצורך מהם לכל המציאות דמעשה בראשית הנה נבררו ועלו על ידן ביום ראשון ונתקנו כ"א ביומו, אבל עכ"פ כי עיקרן דהמ"ה וב"ן הכללים הם נולדו ויצאו מהיסוד דא"ק ביום הראשון דמע"ב ובסוד החסד דאתגלייא בפום אמה, והנה סיבת לידתו הנה הוא עליית הניצוצין הראשונים אשר נבררו ועלו ע"י אור המ"ה דהמלא כנ"ל, והנה היה עלייתם בבחי' עליית מ"ן והתעוררו ביחוד דאוירא ומ"ש להמשיך משם עוד תוספות אור וברכה, אור ומוחין, באור המ"ה העליון הנ"ל אשר יצא ונולד מיחודם אשר ע"י בקיעת הקד"א כנ"ל. וע"ז הנה נמשך מאותו אור העליון דהמ"ה הנ"ל העומד בגלגלתא דא"ק, תוספות אור ומוחין בהמוחין דהאו"א שבא"ק והנה היה אותו התוספות אור ומוחין כלול מאורות רבים היינו אור המ"ה העיקרי והכללי ואור הט"ר דב"ן וכל אורות המלכים שמיתו שהם מהמלכיות דב"ן והניצוצין הראשונים אשר עלו ע"י אור המ"ה דהמלא הנה כל זה היה כלול בהתוספות אור ומוחין הנז' הנמשך ונתוסף בהמוחין דהאו"א שבא"ק אשר הם התייחדו עתה ג"כ ביחוד עלאה, ע"י הגילוי דאור א"ס שנתגלה עתה עליהם לצורך התיקון דמע"ב, בעליית המ"ן מהבירור דאורות המלכים שמיתו והנה ע"י היחוד הראוי דהאו"א כנז' הנה נמשך כל אותו התוספת אור ומוחין הנזכר הנתוסף וניתן בהמוחין שלהם הנה נמשכו שם דרך כל פנימיותם, בסדר אור מים רקיע וק' ברקאן, ונולדו ויצאו מהיסודות דאו"א שבא"ק שהוא כללות היסוד דא"ק ויצא אז כל האור הגדול הזה, הכלול מכל האורות רבים הנז' ונולד ויצא מהיסוד ולחוץ ובסוד החסד דאתגלייא בפומיה דאמה, והוא המ"ה הכללי והעיקרי שהוא תולדות היסוד דא"ק, ונמשך ויצא הוא דרך כל פנימיותו, והוא המ"ה העיקרי אשר על ידו נעשה כל התיקון, ונקרא בשם מ"ה, הגם שהוא כלול מכל הב"ן הכללי ג"כ כנ"ל, כי כאשר שהם שניהם ביחד נקראת היא על שמו כמו"ש בזוה"ק בראשית מ"ט א' ופ' תרומה קל"ח א' וקמ"ז ב' ובכ"מ ועכ"פ הוא כי עיקר אור המ"ה דהתיקון הנה הוא אור המ"ה שהוא תולדות היסוד והוא ג"כ סוד הדעת עלאה רזא דמתקלא הנמשך מאור א"ס המייחד את הכל והוא תמיד בפנימית כולם הנושא את כולם, ועליו הנה אמר אליהו זל"ט בתפילתו מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות שהוא פנימית האצילות ונשמתו והוא המ"ה דהתיקון ור"ל על אור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד כי הוא נמשך ויצא דרך כל פנימיה א"ק אבל האור המ"ה דהמלא הנ"ל הנה הוא רק בבחי' אור מקיף ועיקר התיקון הוא לעולם באור הפנימי כנודע, אמנם הוא כי הנה גם אותו אור המ"ה הפנימי הנה גם הוא חזר ונגנז תיכף ביום הראשון עצמו וגניזתו הוא ביסוד שאורו העיקרי הבריק ונתעלם תיכף ונשאר בו גופה בסוד אור זרוע לצדיק ע' פ' תרומה קס"ו סע"ב וב' פקודי ר"כ ע"ב ובכ"מ והוא ג"כ סוד אמרו צדיק כי טוב (ישעיה ג'), כי בו גנוז האור הראשון הנאמר עליו וירא אלהים את האור כי טוב וכמ"ש בפ' בראשית דף ל' ע"ב.

וכן שורשו טמיר וגניז ג"כ בנשמת כל צדיק וצדיק אשר גם בעוה"ז. כמ"ש בזוה"ק פ' תרומה קס"ו א', רזא דרזין לידעי חכמתא, כד אסתלק ברעותא דסתרא דכל סתרין. למעבד יקרא ליקריה (ר"ל להמציא התלבשות לאור הגנוז. כדי להתגלה על ידו למטה בגילוי כבודו ית"ש) אכשיב רוחא חדא מנקודה עלאה (הוא חכמה אבא, היוצא מאוירא עלאה אור הגנוז, כמ"ש בפ' בראשית ט"ז ב' ונפק ממנו רוחא חדא, וע"ד שכתוב ויפח באפיו כו' והוא כביכול משורש הרוח שבקרבו והוא רוח אלהים חיים, רוח הקודש והוא אור הגנוז, ע' ספר יצירה פ"א מ"ט בהגר"א שם). ושוי תקוניה לאתיישבא בהאי עלמא כו' שלימו דתקונא דהאי רוחא, רוחיהון דצדיקיא בהאי עלמא כו' הה"ד ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (בתוכו לא נאמר אלא בתוכם) וע' הגר"א בזה בתיקונים תיקון נ"ח דף ק"ו סע"ג, ועכ"פ הוא כי בנשמת הצדיקים הנה הוא טמיר וגנוז לעולם אור הראשון דמע"ב הנאמר בו וירא אלהים את האור כי טוב, והוא מה שנאמר אמרו צדיק כי טוב אמנם הוא רק נעלם בהם ר"ל בנשמתם ומשתמשים עתה רק בתמצית אורו ולאט לאט לפי ערך מדרגת כל צדיק, וכן הוא בצדיק דלעילא כי עומד עתה גנוז בו ואינו נמשך ממנו רק תמצית הארה דרך צדדי דופני העטרה, והוא החסד שמנהיג בו כל הדורות אבל אורו עצמו הנה הוא חזר ונגנז בו ביום הראשון גופה ואמרו בהקדמת זוהר בראשית דף ד' רע"א כי נטל קוב"ה מ"ה ושדי באבר ואתעביד אברהם והוא החסד דאתגלייא בפום אמה ביום הראשון דמעשה בראשית, אבל הוא נגנז תיכף ביום הראשון גופה וכמ"ש בפ' פקודי דף ר"כ ע"ב, וההוא נהורא דאברהם, גניז ליה קוב"ה והיה זה ביום הראשון עצמו וכמו שמפורש בתורה וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל גנזו לצדיקים לעת"ל כנודע וכן הוא בזוה"ק תרומה קמ"ח סע"ב וההוא אור לא שמש בעלמא בר יומא קדמאה ולבתר אתגניז ולא שמש יתיר כו' ע"ש והיה זה ביום הראשון גופה וכמו שמפורש בתורה ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא רק דרך צדדי דופני העטרה כנז'.

אמנם בכל הששת ימי בראשית כולן הנה היה משמש והולך היום הראשון בתוקף אורו אשר הן מאור המ"ה המקיף שהאיר דרך המלא וכן מאור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד בסוד

החסד דאתגלייא בפומיה דאמה הנה היה משמש והולך היום הראשון בכל תוקף הב' מיני אורות הללו עם כל הששת ימי בראשית כולם ונתתקן עי"ז כל מעשה בראשית מהמ"ה וב"ן הכללים וכמ"ש בזוה"ק בראשית מ"ו ע"א ההוא יום דנפק אור קדמאה אתפשט בכלהו יומי כו' יומא קדמאה אזיל עם כלהו וכלהו ביה כו' כי נכללו זב"ז והוא אור המ"ה ששימש בששת ימי בראשית ונתקנו ונעשו עי"ז כל מעשה בראשית, אמנם עכ"ז הנה היו חלוקות שונות באופן שימושו בין קודם מיעוט הירח שהיה ביום ד' לבין אחר המיעוט הירח, וכן בין קודם שנברא אדם הראשון לבין אחר שנברא, וכמו שבארנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' ע"ש, ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי אור המ"ה דהמלא עם אור המ"ה שהוא תולדות היסוד הנה משרשם הם אחד כי שניהם הם מגילוי דאור הגנוז שהיא אוירא עלאה הגנוז בקד"א אשר יגלה אז להתייחד הוא עצמו בהמ"ס שהוא היחוד דע"ב וס"ג ונולד מזה אור המ"ה, אמנם הנה הוא נתחלק לשניים אור מקיף ואור פנימי, והאור המקיף הוא אור המ"ה אשר דרך המלא והוא הרעוא דרעוין והאור הפנימי הוא אשר נמשך ממנו דרך כל פנימית א"ק ויצא מהיסוד שבו והאיר והבריק לפי שעה בסוד החסד דאתגלייא בפומיה דאמה והרי הם משרשם אחד אך בגילויים הם שניים, אמנם הנה גילויים ממש היה רק ביום ראשון אבל נגנזו שניהם תיכף אלא ביום ראשון היה משמש והולך עם כולם ועי"ז נתקנו ונעשו כל מעשה בראשית ועיקר תיקונם ע"י אור המ"ה הפנימי כי אור המקיף הוא רק מה שמאיר עליהם מבחוץ לזככם ולהאירם תמיד באור פני מלך חיים.

ונשלים דברינו בעוד דיבור אחד והוא בביאור הדברים מה שאמרנו לעיל איזה פעמים שע"י הארת אור המלא הנה נתבררו ועלו הניצוצין הראשונים וכנ"ל וכוונתינו הוא, כי הרי בירור כל הניצוצין הצורך מהם למע"ב כולם הרי נעשה באמת ג"כ רק ע"י המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד וכמ"ש הרב בסדר אצילות בקיצור פ"ב ובשביה"כ פ"ח וכנודע שעיקר התיקון הוא לעולם ע"י אור הפנימי כי הוא עיקר הנשמה המחיה את הגוף אך מ"ש הרב בשער התיקון פ"ב כי ע"י אור המ"ה דהמלא הנה נתבררו מהנקודות דס"ג מה שיכלו לברר מהם הנה הכוונה הוא כי לא נתבררו על ידו אלא רק הניצוצין הראשונים והעליונים שהם הניצוצין דעתיק וא"א כי הם ג"כ רק בבחי' מקיפים לעולם כנודע לכן היה בירורם ג"כ ע"י אור המ"ה המקיף, והאמת הוא כי תיקונם בשלימות גם דעתיק וא"א כל סדר מציאותם ושלימותם הנאמר בהם בכל דרושי הרב אשר בשער עתיק ובשער א"א הנה כ"ז נעשה בהם ג"כ רק אח"כ שהוא אחר שיצא אור המ"ה הפנימי שהוא תולדות היסוד ועל ידו דוקא כי לעולם הוא שעיקר התיקון להמציאות דכל פרצוף, הוא לעולם רק ע"י אור הפנימי כי הוא עיקר הנשמה המחיה ומעמיד ומתקן את הגוף ומה שנעשה ע"י הארת אור המלא, שהוא אור המ"ה המקיף הנה הוא רק עלייתם לבד מה שעלו למ"ן וכנ"ל בדברינו אמנם לא עלו ע"י אור המ"ה המקיף אלא הניצוצין דעתיק וא"א לבד כנז', והם הניצוצין הראשונים שאמרנו וע' סדר תיקונם בכלל בשער התיקון פ"א ופ"ה ובמאמרי רשב"י פ' פקודי דף ל"ג עמוד ג' ד', והבן ודע כ"ז וה' יכפר.

[ה] **הנה** אמרנו כי סיבת יציאת המ"ה הכללי וגילויו, הנה היה עליית המ"ן דאורות המלכים וכן הניצוצין שלהם אשר עלו למעלה כנ"ל ונבאר עתה את סדר עלייתם וכן ירידתם אח"כ בהתוספות אור וברכה שקבלו למעלה איך שהיה הכל ע"פ סדר היחוד והתיקון בכל פרטות הפרצופים כולם אמנם הוא כי הרי אמרנו שעלייתם הנז' הנה הוא מההסתלקות הב' אשר להאצילות אחלק א' שבו, וכנ"ל אות ב', והנה היה סדר עלייתם ע"פ אותו הסדר ממש אשר בארנו לעיל כלל י"ב בההסתלקות הא' אשר להאצילות ע"ש ענף ב' ג', אלא הוא כי ההסתלקות הא' הנה באשר שהיה שם הכוונה לצורך תוצאות כל עולם הנקודים ותולדותיה הנה היה אז כל אותה ההסתלקות עם כל עניניה שלא בסדר היחוד כלל, וכמו שבארנו לעיל ענ"ב בארוכה, אך ההסתלקות הב' דענינינו בחלק הא', שבו שהוא עליית האורות והניצוצין הנ"ל אות ב' בנ"ד שהיה כל עלייתם לכוונת צורך תולדות אור התיקון, הנה היה מעתה ההסתלקות הזה וכל פעולותיה הכל בסדר היחוד הראוי היותר אפשרי כי הנה נתגלה מעתה אור א"ס להתייחד בכולם ועי"ז הנה נתייחדו הם כולם ג"כ זב"ז בתכלית היחוד, וכמ"ש אליהו ז"ל ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון, והנה היה כל אותה העלייה וההסתלקות דענינינו באותן האורות והשמות כולם אשר בארנו לעיל כלל י"ב בההסתלקות הא', אלא כי עתה ע"י הגילוי דאור א"ס בהם, הנה כל עלייתם ע"פ סדר היחוד וכן באותן האורות והשמות אשר עלו שם הנה התייחדו הם כולם ג"כ בכל הראוי וכן התוספות אור וברכה שהוא תוספות אור ומוחין שנתוסף בכולם ע"י עלייתם למ"ן וכן תולדותם אשר נולד מהם עי"ז וכל דרך ירידתם וכל ההלוכותיהם אשר מלעילא לעילא עד סוף תיקונם במציאותם הראוי לכל אחד ואחד הנה היה מעתה הכל ע"פ סדר היחוד והתיקון, וכל הח' חסרונות דהיחוד שאמרנו לעיל ענ"ב (ע"ש אות ה') בההסתלקות הא' אשר לצורך הנקודות הנה נתקנו עתה כולם ע"י הגילוי והיחוד דאור א"ס בהם והיינו, כי הנה היה עליית המ"ן שהם האורות והניצוצין דהמלכים שמיתו. שהוא ההסתלקות הב' הנז', אשר חזרו ועלו בבחי' עליית מ"ן להאו"א שבא"ק, הנה היה אז ע"פ סדר היחוד דהאו"א בכל הראוי וכן נעשה במכש"כ אז ג"כ כל היחוד הראוי באוירא ובוצינא שהם השורשים דהאו"א. ונתגלה עי"ז אור הגנוז מהאוירא לבוצינא ונולד עי"ז אור המ"ה המקיף שמאיר דרך המלא ומזה נמשך ג"כ אור המ"ה הפנימי דרך האו"א שבא"ק בסוד החסד דאתגלייא בפום אמה הכל רק ע"י היחוד העלום שבאו"א, והנה נעשו עי"ז המלכי יושר שמאבא עם המלכי עגולים שמאימא. לאחד ממש בכל פרצוף ופרצוף ובכל ספי' וספי' שבו וכמו שבארנו ענין יחודם הראוי לעיל ענ"ב אות ה' ע"ש ותבין ונתייחדו בכל פרצו' ובכל ספי' וכנודע שכ"א הוא כלול מיושר ועגולים, והרי היה מתוקן כאן מכל הג' חסרונות הראשונים שהיה בהנקודות שכתבנו לעיל ענ"ב תחילת אות ה' ע"ש וכן ע"י היחוד העלום אשר נעשה עתה בהאו"א מכל וכל, וכן עליית המ"ן הנז' וכל ירידתם אשר חזרו וירדו עתה דרך האו"א שבא"ק שהיה עתה הכל ע"פ סדר היחוד בכל הראוי, הרי נתתקן עי"ז כל הד' חסרונות שהם חסרון ד' ה' ו' ז' אשר כתבנו שם ע"ש הרי היה הכל כאן מתוקן בשלימות ובפרט החסרון הח' אשר אמרנו שם, מההעלם דאור א"ס אשר היה אז גם למעלה, ועי"ז היה נעלם אז היחוד הראוי ג"כ אשר מאוירא לבוצינא בהרישון דא"ק וזה הנה היה באמת עיקר הסיבה לכל החסרונות כולם שהיו אז, כי שם הנה הוא הכוונה על הכל ובסוד כך עלה במחשבה לפני וכמו שכתבנו שם אמנם עתה שהוא בעת התיקון דמעשה בראשית הרי נתגלה בגילויו וטובו ית"ש והוא אור הגנוז אשר נתגלה בעת התיקון ונמשך אורו מאוירא לבוצינא ונתגלה עי"ז בהגילוי והיחוד דאור א"ס בכולם והרי נתתקן עתה ונשלם מכל החסרונות דהיחוד שאמרנו כי שם היה נמשך ונעשה כל הסדר דמעשה בראשית הכל בתהלוכות היחוד הראוי בכל אחד ואחד מהם.

אמנם סדר עלייתם דהאורות המלכים והניצוצין שהיה עלייתם בבחי' עליית מ"ן וכן חזרתם בכל התוספות אור וברכה שקבלו למעלה בתוספות מרובה על העיקר הרבה והוא אור המ"ה והע"ר דב"ן אשר בזה נשלמו המלכים כנ"ל אות ג' ד' והניצוצין ונתייחדו ויצאו כולם יחד מהיסודות דאו"א שהוא היסוד הכללי דא"ק בסוד החסד דאתגלייא בפומיה דאמה הנה סדר עלייתם וחזרתם הנה היה הכל באותו הסדר ממש אשר כתבנו לעיל כלל י"ב ענף ב' ג' והיינו כי הנה מבואר הוא בדברינו שם וכן בכ"מ כי המציאות דהאו"א שבא"ק הנה הם הב' מיני שמות ס"ג, אשר בהאבני מלואים שבהתחלת הספר, בסי' ו' שם אות כ"ב ובסי'

ובסי' ט אות ל"ד כי הנה אותן הב' שמות ס"ג הם כלולים כ"א ג"כ מד' שמות עסמ"ב והם תופסים בא"ק מהגרון שבו עד הטבור שבו, כי מהטבור עד סוף הרגלין שהם הנה"י שבו והם נעשין בו ע"י התפשטות הה' דהאצילות. ע' לעיל כלל ו' ענ"א הנה נעשה שם אחר התיקון כל המציאות דהאצילות עצמו שהוא כללות המ"ה וב"ן הכלליים שהם תולדות היסוד שנולד ביום ראשון בסוד החסד דאתגליא בפום אמה כנ"ל אות ג' ד'. ולכן הוא מקום האצילות מהטבור ולמטה. כי שם הוא התחלת היסוד כי התחלתו הוא מהטבור על ב' הכליות כמ"ש הגר"א בתיקונים דף כ' סע"ד. ולכן הנה מתחיל האצילות שהוא הכתר שבו מהטבור דא"ק ולמטה כמ"ש בשער התיקון רפ"ג ובכ"מ. כי שם הוא התחלת היסוד דא"ק, שהוא המקור לכל האצילות וע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"נ סי' ג'. ומתחיל היסוד שהוא המקור דהאצילות מהטבור דא"ק ושם מסתיימים האו"א שבא"ק שהם מהגרון שבו עד הטבור שבו, והם כללות הב' שמות ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב ובסי' ט' אות ל"ד, והנה הם כלולים כ"א מעסמ"ב שהם הד' פרצופים או"א זו"נ שבכ"א ומסתיים עיקרם במקום הטבור דא"ק אמנם ע"י התפשטות הה' וההסתלקות הה' שנעשה מהטבור ולמטה המקום דהאצילות והוא ע"י הרשימו והעביות שנשאר שם מההתפשטות דהנה"י שהם הזו"ן דהאו"א שבא"ק ור"ל הזו"ן הפרטיים דהע"ב וס"ג שבהם כי הנה הם הנה"י שנתפשטו ממקום הטבור ולמטה לצורך ההתפשטות הה' דהאצילות, ע' לעיל כלל ו' ענ"ג ואחר ההסתלקות הה', הנה נשאר שם מהם הרשימו והעביות שהוא המקום דהאצילות ע' לעיל כלל י"ב ענ"א, והנה שם באותו המקום ירדו אח"כ כל הנקודות וכן אחר מיתת המלכים הנה עמדו שם כל האורות דהנקודות, בכל הסדר המבואר בדברי הרב בשביה"כ פ' ג' ד' והנה כאשר עלו האורות למ"ן לצורך התיקון כמבואר בשער התיקון פ' א' ב' הנה היה עלייתם בתחילה ביסודות דהאו"א שהוא היסוד הכללי דא"ק, הנעשה מההתפשטות הה', כמ"ש לעיל כלל ו' ענ"א ולכן היה תחילת עלייתם למ"ן באותו היסוד, כי הוא שורשם והוא עומד עליהם ומשם הנה עלו אח"כ בכל או"א העיקריים עד המוחין שלהם ומשם לשרשם העליון שבהעקודים, שהוא בהשמות ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א ואשר בסי' ט' אות ל"ג והתעוררו ע"ז גם בכל שרשי העקודים שהוא בכל הד' שמות עסמ"ב דאות ה' ו' ז' ח' אשר בסי' ב' שם, וכן גם בשורשם אשר לעילא לעילא, שהוא בהע"ב והס"ג אשר בסי' א' אות א' ב' וזהו אשר אמר הרב בשער התיקון רפ"ב כי אותו עליית המ"ן הנה התעורר גם בעצמותן ופנימיותן דכל אורות האח"פ והוא מובן ע"פ דברינו כי הנה התעורר גם בהע"ב והס"ג דסי' א' אות א' ב'

והנה כאשר שהיה עתה כל עלייתם ע"פ סדר היחוד הראוי, הן באותן המ"ן עצמן והן בכל האו"א שהם כללות הב' שמות ס"ג דסי' ו' אות כ"ב ודסי' ט' אות ל"ד וכנ"ל שהיה עתה בגילוי אור א"ס בכולם וביחוד עצום בכולם הנה התעורר ע"ז עליית המ"ן דעניינו שיתגלה אז האור הגנוז ויצא מגרתיקו והוא כי הנה בקע האוירא את הקד"א והתייחד הוא עצמו בכל גילויו עם המ"ס ונולד ע"ז האור המ"ה המקיף והאיר דרך המצח וכן האור המ"ה הפנימי היה נמשך במוחין דאו"א וירד ונמשך ג"כ דרך כל קומתם בפנימיותם בסדר דאור מים רקיעו עד היסוד ושם נשלם בכל האור דקי' ברכאן כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' ו', ויצא ונתגלה אז מהיסוד באורו עצמו ובסוד החסד דאתגליא בפום אמה ונתקנו ע"ז כל מעשה בראשית וכנ"ל אות ג' ד', והרי לנו עכ"פ כי הנה בהגיע עת התיקון הנה אז נתגלה אור א"ס והאיר בכולם ונתייחדו כולם ע"ז וב"ז ביחוד עצום והיה עליית המ"ן ע"פ סדר היחוד דהאו"א שבא"ק בכל הראוי ונשלמו עתה מכל החסרונות כולם דלעיל ענ"ב שהיה בעת תוצאת עולם הנקודות והיה עלייתם ממטה למעלה עד שורשם העליון הכל בסדר היחוד הראוי ועי"ז הנה נתגלה אור הגנוז אשר בו נתקנו ונעשו כל מעשה בראשית כולם :

[ו] **אמנם** מה שצריכים אנו לבאר עוד בענין עליית המ"ן דעניינו אשר לצורך התיקון שאמרנו לעיל בכל דברינו כי היה עליית המ"ן הן מהמלכים והניצוצין דהמלכי יושר שמאבא והן המלכים והניצוצין דהמלכי עגולים שמהאמא והנה ראוי לדעת כי באמת הנה היה חלוק גדול ביניהם והוא כי הנה נודע הוא שהמלכים דב"א הם ו' מיני מלכים עתיק א"א, או"א, זו"ן, והיה יציאתם בעולם הנקודות שלא ע"י זווג דפב"פ כלל אלא מכ"א בפנ"ע ובכל הח' חסרונות דהיחודים שאמרנו לעיל ענ"ב אך בעת התיקון הנה חזרו ועלו שהוא עליית המ"ן הנז' והיה אז עלייתם ע"י הזווג דפב"פ שמאו"א וכן בכל היחוד הראוי בהמ"ן עצמם וב"ז כי היה עלייתם הכל ביחוד הראוי עד למעלה וקבלו שם עי"ז התוספות אור וברכה מהאור הגנוז שנתגלה אז ויצא מהיחוד דאוירא ובוצינא ועי"ז הנה חזרו וירדו ויצאו ע"י הזווג דפב"פ ונתקנו אז כולם ביחוד דפב"פ היותר מעולה עד שיצאו כולם בזוהר אור הגדול מאור החסד דאתגלייא בפומיה דאמה וכזה הנה עלו ונתבררו כל הניצוצין דס"ב ופ"ר ורפ"ח מכל המלכים הנז' את הצורך מהם למעשה בראשית ונתקנו ונעשה בהם כל התיקון דהד' עולמות אבי"ע בכל מציאותם אשר יצאו בששת ימי בראשית, וכנ"ל בכל דברינו והנה עי"ז ראוי לדעת כי הנה היה חלוק גדול בין עליית ותיקון הניצוצין דהמלכים דהנוק' לבין עליית ותיקון הניצוצין דהמלכים דעתיק וא"א ואו"א וז"א, וכן היה חילוק בזה גם בהנוק' עצמה בין הניצוצין דהמלכים דהנוק' שבמלכי העגולים לבין הניצוצין דהמלכים דהנוק' שבמלכי היושר. והיינו כי הנה נודע הוא שהנוק' הנה כל גילויה הוא רק לצורך העולמות בי"ע ולכן היא מכונה ג"כ בשם ראשית לנבראים משום שממנה נברא הכל והיא ראש לשועלים ראש הבריאה כמ"ש בהקדמת תיקונים י"ב סע"ב [וע' דברינו בספר הקדו"ש שער ז' פ"ה אות א' ב' ושם פ"ו אות א' ב' ג'], וכל הניצוצין דס"ב ופ"ר ורפ"ח שירדו מהמלכים דנוק' הנה הם לשורשי העולמות בי"ע, שהם מגבורות תקיפין ויש בהם אחיזה גדולה להחיצונים ועי"ז הנה גם אחר שנתקנה הנוק' עצמה כל מה ששייך לעיקר מציאותה גופה אשר באצילות, ונתקנה היא עצמה לחזור ולצאת ע"י יחוד דפב"פ העיקרי שבכל הפרצופים העליונים כולם אשר הן בא"ק והן באצילות ונשלמה עי"ז פרצופה עצמה בהיחוד דהיושר ועגולים אשר מהמלכי יושר דהאבא שבא"ק ומהמלכי עגולים דהאימא שבא"ק וכנודע שכל פרצוף הוא כלול משניהם וכן נשלמה ג"כ בכל מה ששייך אליה מהתיקון דאור הגנוז שהוא המ"ה והע"ר דב"ן הנמשך ויוצא מהיחוד דאוירא ובוצינא ומהיחוד דפב"פ דהאו"א שבא"ק עד החסד דאתגלייא בפומיה דאמה שהוא מכללות היסוד דא"ק וכנ"ל כי כ"ז הוא שלימות המציאות דכל פרצוף אשר נתקנו ונשלמו בכ"ז כל הפרצופים דאצילות בעת התיקון דמעשה בראשית כי חזרו ויצאו כל אורות המלכים השייך לכ"א ע"י יחוד דפב"פ מהאו"א שבא"ק ונתייחד בכ"א היושר ועגולים כל מה ששייך אליו מהמלכי יושר דהאבא ומהמלכי העגולים. דהאימא וכן נשלם כ"א כמה ששייך אליו מאור התיקון דהמ"ה והע"ר דב"ן אשר מהגילוי דאור הגנוז כי כ"ז הוא עיקר המציאות דכל פרצוף וכן הרי נשלמה בכ"ז גם המלכות הכללי דאצילות שהיא הנוקבא דז"א.

אמנם הנה גם אחר שנשלמה בכ"ז ונתקן כל עיקר פרצופה עצמה אשר באצילות, הנה לא היה אפשר לה להזדווג עם ז"א ולהעלות כל המ"ן שלה שהם הניצוצין השייך למציאת הנשמות דבי"ע מחמת אחיזת החיצונים שבהשרשי דהעולמות בי"ע ע"י שהם מגבורות תקיפין כנז' והיו כל הניצוצין השייך למציאת הנשמות דבי"ע טבועות ומשוקעים בהם ולא היה אפשר להם להתברר ולעלות כי תלה המאציל ית"ש את כ"ז רק בהמעשים טובים של אדה"ר ולא עוד כי הנה עי"ז הנה היו מוכרחים הזו"ן לעמוד ג"כ רק אחור באחור ולא היה אפשר להם לעמוד פב"פ כלל והוא משום כי הנה כל כח המ"ן ומ"ד דכל פרצוף המתגלה ויוצא מהכח אל הפועל ונמשך בטיפת הזרע להוליד הנה עומד הכח ההוא בחוט השדרה שבאחוריו בהמוח שבו (כי שם הוא מתעבה בהסדר דאור מים רקיע כהראוי להולדה אבל מנגד הפנים לא הי' אפשר להתעבות) ובאשר שהיה אחיזה להחיצונים בהניצוצין דמ"ן

ומ"ד השייך להנשמות דבי"ע כנז' הנה היה להם ג"כ יניקה מרחוק גם מהאחוריים דהנוק' אשר בשלילות כי שם הוא השורש דאותן המ"ן ומ"ד כנז'. ע' בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ב', ולכן היו מוכרחים הזו"ן לעמוד אז עדיין רק אחור באחור כדי שיהא האחוריים נעלם ומכוסה, ועוד כי הנה ע"י עליית המ"ן הנה ניתוסף אור ומוחין מלמעלה, והם עטרין דחו"ג היורדים מהיסוד דבינה, להשלים את המ"ן ומ"ד באור ומוחין להיות לפרצוף שלם והמשכת עטרין דחו"ג הוא דרך אחוריים שהוא דרך החוט השדרה כנז' ור"ל כי מאותן העטרין דחו"ג הנה מהם עצמן נשלם המילואות דהאחוריים וכמ"ש הרב בדרושי נקודות תחילת פ"ו וא"כ הרי כל זמן שלא נתבררו המ"ן ולא עלו הרי היה חסר עדיין כל המשכת העטרין דחו"ג ולא היה נשלם עדיין האחוריים כלל ולכן עמדו אז הזו"ן אחור באחור כי היו שניהם מחוברים בכותל אחור אחד המשמש לשניהם, והרי לנו מכ"ז כי ע"י שהמ"ן דהנוק' שהם הנצוצין השייך להנשמות דבי"ע הם קשים להתברר הנה לא היה אפשר להזו"ן להזדווג כלל והיו מוכרחים עי"ז ג"כ להיות רק אחור באחור.

אמנם הנה כדי להוציא את נשמת אדה"ר עם כל הנשמות הכלולים בו הנה העלה המאציל ית"ש את הזו"ן למעלה באו"א ונתלבשו או"א בהזו"ן בפנימיותם (כמ"ש בפנימית וחיצונית סוף דרוש ד', וע"ש דרוש ח' ובמוחין פ"ט ובמ"ן ומ"ד דרוש א') ואור דאו"א הם דוחים את החיצונים ועי"ז הנה נבררו ועלו המ"ן דהמלכות שהם הניצוצין השייך לנשמת אדה"ר ולכל הנשמות הכלולים בו, ונשלם עי"ז האחוריים וחזרו פב"פ ונזדווגו ונתעברה אז המלכות מאותן הנשמות וכ"ז היה בהיותן למעלה בחיק או"א אבל אח"כ הנה חזרו תיכף למטה במקומם גופא ושם חזרו אב"א והיתה הלידה והיציאה דנשמת אדה"ר עם כל הנשמות הכלולים בו רק בהיותן למטה ואחור באחור כי למטה במקומם לא היה אפשר להם לעמוד אז פב"פ והוכרחו לעמוד אב"א והרי נולד גם נשמת אדה"ר ג"כ רק בהיותם אב"א ולכן היו אדם וחוה בתחילה ג"כ אב"א וכמ"ש בפ' בראשית ל"ה רע"א ופ' פקודי רל"א א' ומשום שהיה לידתם בלתי תיקון שהוא רק בהיותם אב"א ע"י שליטת החיצונים שהיו שולטים אז עדיין למטה והיה אפשר להם לטעות ולינק הנה נתקיים בהם אז מ"ש לפתח חטאת רובץ וכמ"ש בזוה"ק ויקהל ר"ע סע"ב וזה היה שורש הסיבה בכל מה שנכשל אח"כ בחטאת דעה"ד והוא ע"י כי היה לידת והוצאת נשמתו ג"כ רק בהיותן למטה בבחי' הקטנות ואחור באחור, ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"ב באורכה בזה, וע' עוד בזה בדרוש עה"ד אשר שם בסוף ספר הדע"ה בס"י י"א וי"ד שם אך עכ"פ הוא כי המשכת נשמתו מלמעלה וכן הבירור ועליית המ"ן מהניצוצין דהנוק' השייך לנשמתו וכן לנשמת כל הנשמות הכלולים בו, הנה זה היה נעשה ע"י עליית הזו"ן למעלה באו"א ונתלבשו האו"א בפנימיותם ונעשה האימא לפנימית הנוק' [וכסוד מ"ש בהקדמת זוהר בראשית דף ב' ע"א כי אימא אוזיפת לברתא מאנהא וקשיטת לה בקישוטהא כו'] ובכחה, העלתה הנוק' את המ"ן שלה ונזדווגה עם ז"א פב"פ בהיותם למעלה ונתעברה אז מנשמת אדה"ר עם כל הנשמות הכלולים בו, אבל במקומם למטה הנה היו מוכרחים לעמוד אז רק אב"א וכנז':

[ז] **אמנם** הנה יש להקשות בזה בשתים א' הוא כי מאחר שכל עלייתם למעלה וזווגם דפב"פ הנה היה רק לצורך עליית המ"ן דהנשמות לבד אבל זולת זה הנה היו במקומם למטה והיו רק אב"א א"כ מהיכן נבראו ויצאו כל העולמות בי"ע אשר כלם הם ג"כ רק מהניצוצין דש"ך ופ"ר ודפ"ח אשר נתקנו ועלו בעליית מ"ן ע"י זווג זו"ן וניתוסף עליהם עי"ז שפע אור וברכה מאור המ"ה והע"ר דב"ן ויצאו ונולדו מהנוק' דז"א ג"כ רק בבחי' לידה ממש וכנודע וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' סמוך לסופו וע' בשער סדר אצילות בקיצור פ"ג בסיפו וכן בעיבורים פ"א ובכ"מ בזוה"ק בראשית כ"ב א' וכ"ע ב' ופשוט הוא וא"כ הרי מאחר שאמרנו כי זולת מה שנוגע לצורך הנשמות הנה היו אז הזו"ן אב"א ובכותל אחד לשניהם וכנ"ל מאין נעשה כל הזווגים וכל הבירור ועליית המ"ן אשר לכל מעשה בראשית כולם זולת אדה"ר, ב' כי הרי מאחר שהרי נתקנו ונבראו העולמות עכ"פ והרי היה בירור להמ"ן אשר לעולמות ג"כ גם זולת הנשמות א"כ מפני מה באמת הנה הי' עמידת הזו"ן במקומם למטה רק אב"א הרי מאחר שכבר נברר הכל הרי אין פחד מהחיצונים עוד כי אין להם יניקה עוד והרי היה צריך ג"כ שתתבטל הקליפה כולה מכל וכל וכמו שיהיה בתיקון העתיד וכנודע, אך בדבר הקושיא הא' הענין הוא כי הגם שבאמת הנה מבואר בכ"מ כי עד שלא נברא אדה"ר היו כל העולמות בבחי' אב"א וכמ"ש בשער מיעוט הירח פ"ד ואמר שם פ"ב כי היתה אז הנוק' אב"א עם ז"א מהחזה ולמטה שבו כי לא היו עדיין המ"ן של הנוק' מבוררים ומתוקנים כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' ולכך היו אז שניהם מדובקים בכותל אחור אחד כמ"ש בדרושי נקודות רפ"ו אמנם הנה בסדר אבי"ע פ' ד' ה' וכן בשעה"ק דף ע"ג עמוד א' ובספר הגלגולים פ"ז אמר שם כי הנה מה שכל הד' עולמות אבי"ע יצאו אז מתחילה בסוד זווג אחור באחור הנה הגם כי אין זווג אלא פב"פ אך הכוונה הוא כי כאשר החיצונית דהספי' הם מזדווגים זע"ז (והוא ג"כ בחי' הזווגא דלא שלים שאמר בשער הזווגים פ"א) הנה זה נקרא בשם זווג דאחור באחור אך כאשר שמזדווגים בבחי' פנימיותם הנה זה נקרא בשם זווג דפב"פ וע' עוד בספר חסדי דוד אות ע"ח ויצאו כל העולמות ע"י הזווג דהחיצוניות שזה נקרא בשם זווג דאחור באחור, אמנם מכל המקומות הנ"ל אשר אמר שהיה אז הנוק' אחור באחור עם ז"א מהחזה ולמטה שבו מחובר עמו בכותל אחד הנה אין לנו הבנה להדברים לחלק או בין החיצונית להפנימית ולומר כי החיצונית היה אפשר להם להזווג ובהם נבראו כל מעשה בראשית כולם, ועוד כי אם שנאמר שנאחזו החיצונית ונבדלו מהם והם אשר נזדווגו פב"פ הרי הוא קשה ג"כ כי מאחר שהזו"ן עצמם הנה הם הוכרחו לעמוד אב"א מפני פחד החיצונים שלא ינקו מאחוריהם בהיותם מגולים וכמ"ש בדרושי נקודות רפ"ו א"כ הרי כש"כ הוא על החיצונית שלהם שאי אפשר להם לעמוד פב"פ באחוריים מגולים מאותו הטעם ג"כ והגם כי הנה ישנם באמת זווג דחיצונית וזווג דפנימית והיינו כי לפעמים נמשך הזווג ר"ל טיפה הזרעית רק מהחיצונית דהפרצוף ולפעמים נמשך הזווג מכולו הן מהחיצונית והן מהפנימית וכנודע כי המלאכים והעולמות הנה הם רק מהחיצונית אבל הנשמות הם מהפנימית ר"ל גם מהפנימית [כי פנימית בלתי חיצונית אי אפשר, ע' שער פנימית וחיצונית דרוש י' ובעיבורים פ"א] אמנם הנה קודם שנברא אדה"ר אשר היתה אז הנוק' אב"א עמו מהחזה ולמטה שבו בכותל אחד לשניהם (וכמ"ש בנקודות רפ"ו ובמיעוט הירח פ"ב ושם פ"ד ובמ"ן ומ"ד דרוש א' ועוד בכ"מ) הרי אין מקום אז כלל גם לבחי' זווג דחיצונית והרי דברי הרב אשר אמר בכ"מ (בנקודות ספ"ו ובמיעוט הירח פ"ד ובסדר אבי"ע פ' ד' ה' ועוד בכ"מ) שהיה אז זווג דאב"א שהוא בחי' חיצונית הרי צריך הבנה וביאור להדברים אך עיקר הענין בזה הנה הוא ע"פ מה שאמר האריז"ל בשער מאמרי רשב"י בראשית דף ט' ע"ד כי ביום ראשון דמעשה בראשית ע"י הגילוי דאור הגנוז הנה היה אז באמת הזווג דפב"פ גם בזו"ן והיו אז גם הזו"ן כמו האו"א שהם כחדא נפקין וכחדא שריין דלא מתפרשין דא מן דא [וע' לקמן אות י"ב עיקר התועלת מהזווג הזה] אמנם כ"ז היה רק ביום ראשון לבד, כל זמן שהיה הגילוי דאור הגנוז אבל שוב אחר ונגנז תיכף ביום הראשון עצמו כנ"ל אות ג' ד' וחזרו אז הזו"ן ג"כ רק אב"א וכמ"ש במיעוט הירח רפ"ב אך עכ"פ הוא כי ביום הראשון היה גם בזו"ן הזווג דפב"פ העיקרי [וע' בסדר אבי"ע פ"ו ובשעה"כ ראש חודש דף ע"ו עמוד ג' שאמר שם ג"כ כי בתחילה היו הזו"ן בבחי' שני המאורות הגדולים שוים זה לזה וע' במפרשים שם, ואין כאן המקום להאריך בזה) ונודע הוא

מאמרם ז"ל בראשית רבה פ' י"ב סי' ד' וכן הוא שם פ"א סי' י"ד הובא ברש"י בחומש בפסוק יהי מאורות, כי נבראו ביום ראשון כל תולדות שמים וארץ כולם אלא שיצאו ונגלו ונתקנו כ"א ביומו והרי עכ"פ הוא כי עיקר הבירור ועליית המ"ן מכל הניצוצין דס"ג ופ"ר ורפ"ח אשר לכל מעשה בראשית כול' הנה היה נעשה ביום ראשון ג"כ רק ע"י הזווג דפב"פ בזו"ן אשר ע"י הגילוי דאור הגנוז אמנם שלימותם ותיקונם אשר נעשה לכ"א ביומו ע"י העשרה מאמרות אשר בכל ששת ימי בראשית, אשר כל מאמר ומאמר, הוא סוד אמ"ר וק"ב (כי ויאמר אלהים הוא גימט' אמ"ר ק"ב) הנמשך ונעשה ג"כ ע"י זווג, הנה כל הזווגים הללו הנה היו רק בסוד זווגי דאחור באחור דהזו"ן שהיא מחיצוניותם אשר מהכלים שלהם, ור"ל כי ירדו החיצונית דהכלים של הפנים של שניהם למטה ושם נזדווגו הכלים החיצונים. דז"א עם הכלים החיצונים דהנוק', וכמ"ש בדרושי פנימית וחיצונית דרוש י' ע"ש ומאותו הזיוג הנה נתקנו ונעשו כל העולמות בי"ע, כמ"ש הרב שם ע"ש והגם כי הרי במקומם הנה היו אז הזו"ן רק אב"א ולא שייך שום זווג אז, אך הנה ירדו החיצונית דהכלים שלהם בהיכל הז' שהוא היכל קודש הקדשים דהבריאה, והנה היה הירידה מהחיצונית הכלים דהפנים שלהם אשר בהם אין שום אחיזה להקליפה כלל ח"ו, כנודע, והם ירדו בהיכל קה"ק דהבריאה ונזדווגו שם פב"פ, ומזה נשלמו ונתקנו כל העולמות בי"ע ומשום שהם מהפנים הרי אין שליטה להחיצונים להאחז בהם כנז' ומשום שהם רק מהחיצונים דהכלים, לכן הוא נקרא בשם זווג דאב"א וכנ"ל הגם שזיווגם אחר שירדו בהיכל קה"ק כנז', הנה היה שם פב"פ, ועוד כי הרי הזו"ן עצמן הרי היו עומדים אז במקומם למעלה רק אב"א לכן הוא נקרא בשם זווג דאב"א הגם שכל זווגי דאותן החיצוניות אחר שירדו למטה הנה היה באמת פב"פ.

והנה ענין ירידת אותן החיצונית דהכלים שאמרנו הנה הוא מלוהו הענין ג"כ אשר אמר הרב בשער השמות פ' א' ב' כי מהג' כלים חיצון תיכון פנימי דכל פרצופי האצילות הנה נעשו העולמות בי"ע אמנם הם נמשכים כולם ע"י הזו"ן ע"י הזווג שלהם כי בטיפת הזווג דמ"ד ומ"ן שלהם הנה ממשיכים מלמעלה למעלה שהוא מכל פרצופי העליונים כולם ונכללו בהם וכן כל מה שמקבל הז"א הנה נכלל בהנוק' וממנה נתהוה כל העולמות בי"ע מהג' כלים חיצו' תיכון פנימי שבה ע"י שנכלל בה מכל הפרצופים העליונים כולם וכ"ז הנה הוא ע"פ מה שאמרנו כי ביום הראשון דמעשה בראשית אחר שנגנז האור הראשון והיו הזו"ן אחור באחור הנה ירדו החיצונית דהפנים של שניהם בהיכל קה"ק דהבריאה ושם נזדווגו והנה נקרא זווג זה (הגם שהוא מהפנים) בשם זווג דאב"א משום שהוא רק מהחיצונית דהכלים [והנה הוא ע"ד בחי' הזווג דיעקב ורחל אשר בברכת השכיבנו בשעה"כ דף כ"ב ע"ג ע"ש וע' דברינו בספר הקדו"ש בליקוטים ליקוט ב' סי' ג' דף ק"ב ע"א] ומן הזווג הזה הנה יוצאין טיפין וניצוצין (כמ"ש בפנימית וחיצונית דרוש י') ובהם נכללין כח והארה מכל הג' כלים דחיצון תיכון פנימי דכל פרצופי האצילות כולם והנה הם נכללים כולם בטיפת הזווג הזה אשר מהחיצונית דהפנים דהזו"ן כנז' והם ג"כ סוד הניצוצין שאמר הרב בשער השמות בתחילתו והכוונה הוא על סוד הטיפין והניצוצין אשר מסוד הזווג הנז' כמ"ש בפנימית וחיצונית דרוש י' וע' עוד באג"ב פ"י, ואמר בשער השמות שם עוד, כי אלו הניצוצין הנה הם סוד החותם שהם הי' ספי' דבריאה ור"ל כמ"ש בשעה"ק דף מ' סע"ב שכוונתו הוא ע"פ מה שאמרו בהקדמת תיקונים דף ז' רע"ב כי הי' ספי' דבריאה הנה הם בבחי' חותם מהי' ספי' דאצילות וכן הוא נ"כ בתיקון ס"ט ק"ט ע"ב והכוונה הוא כי מהארת הניצוצין אשר מהזווג דירידת החיצונית הנז', הנה נחתמו הי' ספי' דבריאה מהאצילות והם מהארת הפנימית דהכלים וכן נחתמו מהם אח"כ, בבחי' חותם ונחתם הי' ספי' דיצירה מהארת התיכונית דהכלים וכן הי' ספי' דעשיה מהארת החיצונית דהכלים, וכמבואר כ"ז בשער השמות שם.

אמנם דע כי כ"ז הוא קודם מיעוט הירח שהיה משמש אז עדיין האור הגנוז, ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד' והיה אז האור גדול מאד ולכן הנה היה מספיק אז הארת החותמות הנז' לכל המציאות דהעולמות בי"ע אבל לאחר המיעוט שנחשך האור הנה ירדו מאז המלכיות עצמן דכל הג' כלים פנימי תיכון חיצון דכל הפרצופים כולם, וכמ"ש במוחין דצלם ספ"ה ונכללו כולם ג"כ בהמלכות דהנוק' כי היא אחרונית מכולהו כמ"ש במיעוט הירח דפ"א וירדו הם עצמן ג"כ בפנימית הבי"ע כמ"ש בשער השמות פ' א' ב' ע"ש וע' דברינו בארוכה בזה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ה' ענ"א סי' ב' ג' ה' ע"ש היטב ותבין והנה נעשו מאז ולהלאה כל המלכיות עצמן דהג' כלים פנימי תיכון חיצון דכל הפרצופים כולם הנכלל במלכות דהנוק' הנה נעשו הם כולם עצמן לנשמת אבי"ע ולעיקר פנימיותם וכמ"ש בשער השמות פ' א' ב'.

והנה משתתפים מעתה כל אותן המלכיות עצמן עם ירידת החיצוניות דהפנים דזו"ן ובכל תולדות זווגיהם שהוא הזווג דאב"א הנ"ל בהארת הניצוצין והחותמות היוצא מהם הנה משתתפים עמהם מעתה כל המלכיות הנז' הם עצמן ג"כ בכל פעולת ההתהוות והנהגת דבי"ע כי קודם המיעוט שהיה האור גדול הנה היה מספיק להתהוות דבי"ע הארת הניצוצין לבד אשר מהזיווג דאב"א הנ"ל אבל לאחר המיעוט הנה היה יורדים ומשתתפים עמהם המלכיות עצמן ג"כ וע' דברינו דרוש מיעוט הירח אשר בסוף ספר הדע"ה בסי' ה' שם ודע כ"ז והבן היטב.

אך עכ"פ כי הנה נתבאר לנו מה שהקשינו בתחילה כי מאחר שקודם שנברא אדה"ר הנה היו אז הזו"ן אב"א בכותל אחור אחד לשניהם, והרי היו אז בלתי זווג כלל כי אין זווג אלא פב"פ א"כ מאין יצאו ונעשו כל העולמות דבי"ע אך הענין הוא כי הנה ביום הראשון דמעשה בראשית ע"י שליטת דאור הגנוז, הנה היו אז באמת גם הזו"ן פב"פ ובהזווג היותר מעולה ועי"ז הנה נתבררו ועלו אז כל המ"ן מהניצוצין דס"ב ופ"ר ורפ"ח כל הנצרך מהם למעשה בראשית כולם הנה עלו אז ביסוד דנוק' וקבלו עי"ז את אור המ"ה דהתיקון הנצרך להם והוא מה שאמרו רז"ל כי שרשי כל הנבראים כולם הנה נבראו ביום ראשון אמנם הנה תיקונם ושלימותם ויציאתם לפועל, שכ"ז נעשה ג"כ רק מהשפעת אור התיקון אשר ע"י זווג דהזו"ן, ונתקנו כ"א רק כ"א ביומו, ואז הנה היו הזו"ן רק אב"א מאחר שנגנז אור הראשון והיה גניזתו ביום הראשון גופה, אמנם הוא כי הנה ע"י זווגם הראוי דפב"פ שהיה ביום ראשון וקבלו אז כל התיקון העיקרי לכל מעשה בראשית כולם את כל הראוי להם מנה והארת דהג' כלים חיצון תיכון פנימי דכל פרצופים העליונים כולם הנה עי"ז הנה ירדו החיצונית דהפנים של שניהם שהיו כלול מכל התיקון העיקרי הנז' הנה ירדו הם בהיכל קה"ק דהבריאה ונזדווגו שם פב"פ ומהשפעת זווגם הנה נתקנו ונעשו ויצאו כל מעשה בראשית כ"א ביומו בכל תיקוניו הראוי לו כי באשר שהיה אותן החיצונית מהפנים הנה אין שליטה להחיצונים להאחז בהם ח"ו גם בהיותם בזווג פב"פ אך עכ"ז הנה נקרא הזווג הזה בשם זווג דאב"א משום שהם רק בהחיצונית לבד ועוד משום שהזו"ן העיקרים הרי היו אז אב"א והרי יצאו כל מעשה בראשית רק ע"י זווג דאב"א.

אמנם נשמת אדה"ר עם כל הנשמות הכלולים בו הנה הם יצאו ע"י הזווג דפב"פ ממש אשר בהזו"ן העיקרים גופה והוא ע"י עלייתם וכלילותם בא"א אמנם הנה גם זה היה רק בענין עיקר מציאת נשמתו והמשכתו ממקורו הנה כ"ז היה נעשה ע"י זווג דפב"פ העיקרי אשר גם בהזו"ן עצמן ע"י עלייתם וכלילותם בא"א ונתעברה הנוק' מנשמת אדה"ר עם כל הנשמות הכלולים בו, בהזווג דפב"פ ממש אבל אח"כ הנה ירדו תיכף הזו"ן למקומם וחזרו שם רק אב"א והיה לידת נשמתו ג"כ רק בהיותם אב"א

אב"א שהוא בבחי' הסתר פנים ושליטת הדינין אשר מהם הוא יניקת החיצונים ואחיזתם וזה היה עיקר הסיבה לכל מה שנכשל אח"כ בחטא דעהד"ע ודע כ"ז ודי בזה:

[ח] **ומעתה** נבאר ג"כ את מה שהקשינו לעיל ריש אות ז' בקושיא השניה ומזה נבוא לעניננו אשר התחלנו לעיל ריש אות ו', והיינו כי הנה הקשינו שם בהקושיא הב' כי מאחר שהרי נבררו ונתקנו כל המ"ן מהניצוצין דש"ב ופ"ר ורפ"ח את כל הצורך מהם למעשה בראשית כולם א"כ אמאי עמדו אז הזו"ן אחור באחור מאחר שנתקנו כל הניצוצין הרי נתבטלו כל הסיגים מעתה ונמתקו הדינין והרי היה אפשר היטיב שיזדווגו הזו"ן מעתה בהזווג דפב"פ ממש גם במקומן גופה כי אין מקום אז לאחיזת ויניקת החיצונים כלל, וכמו שנודע באמת מרום מעלת מדרגת כל העולמות קודם החטא.

אך הענין בזה הנה הוא כי כל מה שנבררו אז, הנה היו רק מה שהיה הצורך לכל המציאיות דמעשה בראשית לבד אבל כל הניצוצין שהם הכחות והשרשיים דכל תולדות השמים והארץ שהיה עתיד לצאת בכל משך ימי עולם דכל השתא אלפים שנה דזמן קיום העולם אשר הם כולם נפלו וירדו בעת עולם התוהו הנה הם לא נתבררו אז עדיין והוא מ"ש הרב בקליפת נוגה פ"ג וכן בשער המצות פ' עקב כי הדומם והצומח והבהמות בהררי אלף הם לא נבררו אז עדיין [כי כל חלקי החי אשר לא נבררו הם כולם כלולים בהבהמות בהררי אלף, ע' דברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ב] וכן גם מחלקי הנשמות אשר היו כולם כלולים בנשמת אדם הראשון והרי היו הם מבוררים עכ"ז הנה בחי' הצלמים שבהם שהוא הלבוש דהנשמה אשר על ידה מתלבש ומתחבק בהגוף והוא האמצעי בין הנשמה והגוף אשר על ידה מתקשר הנשמה עם הגוף וכמ"ש בשער הגלגולים פ"א הנה כל אותן הצלמים כולם הם לא נתבררו אז עדיין ג"כ כי הצלמים שהם האמצעים בין הגוף להנשמה הם מפנימית הד' יסודות ארמ"ע הכללים והפרטים והם תלויים בתיקון הדומם צומח חי ומאחר שהם לא נשלמו עדיין הרי היו חסרי בירור בהצלמים ג"כ ומה שנכללו באדה"ר הנה היו כלולים אז בהצלם שלו עצמו אבל הצלמים שלהם גופה הם לא היו מבוררים עדיין כלל ועיקר התיקון הנה הוא רק בהצלמים כמו שיתבאר לקמן אות י"א ע"ש וע' עוד ספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ז' והרי נמצא כי היה מחוסר תיקון הרבה גם להנשמות ג"כ הגם שהם עצמן היו מבוררים.

והעיקר הוא כי הנה לא נכללו בו אלא רק הנשמות אשר ממלכי העגולים שהם מהאימא שבא"ק ור"ל כי מה שנבררו מהניצוצין דש"ב ופ"ר ורפ"ח השייך להנשמות ונכללו באדה"ר הנה הוא רק מהניצוצין דמלכי העגולים לבד, שהם מהאימא שבא"ק [והנה הם מהשם ב"ן אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר בסי' י"א אות מ"ד] הנה רק הם נבררו אז ועלו בעת התיקון ע"י אור המ"ה דהמצח וכן נתקנו הם ג"כ בכל התיקונים דאור המ"ה הפנימי כנ"ל אות ג' ד' ה' אמנם הנה כל אותו אור המ"ה הפנימי הוא ג"כ רק אור הדר ומהיטבאל דהאימא [אשר בהאבני מלואים שבתחילת הספר סי' י' וי"ג] וכ"ז הנה רק מתיקוני היושר אשר ניתוסף במלכי העגולים לבד ונתקנו בהם בעת התיקון והם מעתה בעגולים ויושר שהם מ"ה וב"ן. אך כ"ז הנה הם הכל רק מכלל התיקון דמלכי העגולים אשר נתקנו הם באות המ"ה והיושר והם כולם רק מהאימא הכללי שבא"ק שהוא יש"ס ותבונה שבו אשר ממנה הוא כל מלכי העגולים שהם כולם מהמלכיות דב"ן שיצאו מהעינים ונתקנו הם בשע"ר דב"ן ובאור המ"ה אשר הם ג"כ רק מהאימא הכללי עצמה גופה [שהם הדר ומהיטבאל אשר בסי' י' ובסי' י"ג] והם היושר והמ"ה אשר גם בהאימא הכללי עצמה אשר נתקנו בהם המלכי העגולים אשר ממנה.

אמנם התיקון דהמלכי יושר אשר מכללות האבא שבא"ק שהוא האו"א עילאין הנה בכל מה שנוגע מהם להעולמות בי"ע כן להנשמות והן להעולמות עצמן הנה הם לא נתקנו כלל בעת התיקון דמעשה בראשית כי היה תולה תיקונם באדם הראשון שהוא יתקן כ"ז והוא מ"ש ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה כי הניחו הקב"ה בג"ע של מטה שהוא מסיד הג"ע של מעלה רזא דכנסת ישראל יסוד הנוק' שורש כל נשמת ישראל כמ"ש בזוה"ק פינחס דף ר"מ רע"ב ובראשית י"ג סע"א והניחו הקב"ה בגן עדן לברר ניצוצין ולהעלות מ"ן לכל מה שנוגע להתיקון דהעולמות בי"ע גם מאור המ"ה והע"ר דב"ן אשר גם מצד האבא הכללי שבא"ק שהוא להנשמות ולהעולמות אשר גם מהמלכי יושר שהם מהאבא, כי כל מה שהיה נוגע מהם להתיקון דהמלכי עגולים שמהאימא הנה הם נתקנו כל הצורך מהם למעשה בראשית ע"י הקב"ה בעצמו אבל כל מה שנוגע מהם להתיקון דהמלכי יושר שמהאבא הנה זה ניתן לאדה"ר לתקן ולא נתקנו הם בעת התיקון דמע"ב

ואין להרהר על זה מכל מה שאמרנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' וכן לעיל באבני מלואים שבתחילת הספר בסי' ז' ובסי' י"ב מתיקון הדר ומהיטבאל שהוא אור המ"ה והע"ר דב"ן אשר גם מצד האבא שבא"ק להתיקון דהמלכי יושר, אך דע כי כ"ז הנה הוא רק מה שנוגע לכל פרצופי האצילות עצמן כי הנה הם נבנו ונתקנו כולם גם מבירורי הניצוצין דש"ב ופ"ר ורפ"ח אשר גם ממלכי יושר ג"כ. ונתקנו הם היטיב מאור המ"ה דהתיקון אשר גם מצד האבא הכללי שבא"ק שהם אורות הדר ומהיטבאל אשר בסי' ז' ובסי' י"ב כי כל מה שנוגע לתיקוני כל פרצופי האצילות וכן גם להאצילות שבבי"ע הנה נתקן כ"ז היטיב גם ממלכי היושר באור המ"ה אשר גם מצד האבא הכללי אך כ"ז הוא רק מה שנוגע להאצילות שבהם אבל כל מה שנוגע להעולמות בי"ע שבכולם הנה זה היה חסר גם באצילות כי לא נבררו מבירורי המ"ן דהמלכי יושר ולא נתקנו בתיקוני דאור המ"ה אשר מהאבא הכללי שבא"ק. כל מה שנוגע בהם לצורך העולמות בי"ע כלל והנה היה חסר כ"ז עדיין גם באצילות. כי היה עומד להתתקן כ"ז רק ע"י אדה"ר וכנז'.

והוא ענין מ"ש הרב בלק"ת בראשית וכן בשער הפסוקים בראשית. בענין החטא דעהד"ע. כי היה חסר אז המוחין דחיה אשר מצד האבא והוא המוחין דגדלות שני כי היה עומד שיתוקן כ"ז ע"י אדה"ר. ע"ש בארוכה וכן בדברינו בארוכה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג ע"ש. אך כ"ז הנה הוא רק מה שנוגע להנשמות והעולמות בי"ע אבל כל מה שהיה נוגע לעיקר בנין כל פרצופי האצילות עצמן וכן לענין הי' ספי' דהבי"ע שהוא האצילות שבבי"ע הנה הם נתקנו מתיקוני דהאבא הכללי ג"כ ונבנה כל ספי' וכל פרצוף מבירורי המ"ן דהמלכי יושר ג"כ וכן מתיקוני דאור המ"ה אשר מהאבא הכללי ג"כ.

אמנם הוא כי הרי לפי"ז יהיה נמצא כי גם כל העולמות בי"ע הגם שהם כולם הנה לא נעשו אז רק מבירורי המ"ן דהמלכי עגולים לבד וכן הנה לא נתקנו הם בתיקוני דאור המ"ה אלא רק מהאימא הכללי לבד וכנז' עכ"ז הנה באשר שכל תיקונם ובניינם הרי הוא רק מהמלכות דאצילות הנוק' דז"א [וכמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ב א' וכ"ט ב' וכנודע] כי בה הוא עליית כל המ"ן וכל תיקונם אשר לכל העולמות בי"ע לעולם [כי רק היא השער לה' כמ"ש בזוה"ק תרומה קנ"ח והיא אלהי כל הארץ יקרא כמ"ש בפ' תצוה קפ"ו א' ב'] והרי נעשו כל העולמות בי"ע לעולם רק בה ועל ידה וא"כ הרי מאחר שהנוק' עצמה הנה היא נתקן היטיב מבירורי המ"ן דהמלכי יושר ג"כ ובתיקוני דאור המ"ה דהאבא הכללי ג"כ א"כ הרי כל בירורי המ"ן אשר גם להנשמות והעולמות בי"ע, הנה הגם שהם עצמן הנה היו רק מהמלכי עגולים לבד עכ"ז הנה מאחר שהם עלו בה ונעשו עמה לעצם אחד כי עובר ירך אמו הוא הרי היו מתוקנים ממילא הם ג"כ מתיקוני דהמ"ן דהמלכי יושר ג"כ ובתיקוני דאור המ"ה אשר מהאבא הכללי ג"כ.

וזהו עומק הענין מה שאמרנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' בסי' ז' וי"ב, וכן שם בסי' י"ד ועי"ז מתיקוני דאור המ"ה שמאבא שנתייחד עם תיקוני דאור המ"ה שמאימא ונעשו שניהם לאחד בכל המציאות דהעולמות כולם והרי נתקנו גם הנשמות והעולמות בי"ע מאור המ"ן דהמלכי יושר ג"כ ומתיקוני דאור המ"ה שמאבא ג"כ הנה כ"ז הנה הוא רק מה שנעשה ממילא גם לעליית המ"ן אשר להנשמות והעולמות בי"ע ע"י שעלו בהנוק' דאצילות אשר היא היה מתוקן מכל אורות התיקון דהאבא הכללי ג"כ והרי נתקנו ממילא בכ"ז ג"כ גם כל עליית המ"ן שעלו בה, כי הרי נעשים עמה לעצם אחד ע"י עלייתם בה כי עובר ירך אמו הוא.

אמנם כ"ז הנה הוא רק מה שזוכים אותן המ"ן ממילא להאיר בהורה ע"י שנעשים עמה לעצם אחד כנז' אבל התוספות אור וברכה שהוא אור ומוחין הנמשך מלמעלה לצורך אותן המ"ן לתקנם. ולהשלימם בכל הצורך הראוי להם הנה זה לא נמשך להם אלא רק מהתיקוני דאור המ"ה דהאימא לבד, משום שכל אותן המ"ן אשר לצורך הנשמות והעולמות בי"ע הנה לא היו הם ג"כ רק אלא ממלכי העגולים לבד שהם מהאימא אבל כל המ"ן דהגילוין של המלכי יושר, אשר לצורך הנשמות והעולמות בי"ע הנה הם לא נתבררו אז כלל כי היה תולה תיקונם במעשה אדה"ר וכנז', ומאחר שלא זכה אדה"ר לתקנם כלל ע"י שנכשל בהחטא דעהד"ע, הרי נשארו כל הגילוין דהמלכי יושר כל מה שנוגע מהם להנשמות והעולמות בי"ע הנה נשארו הם כולם בלועים וטבועים עדיין בכל זוהמת נחשת דעולם התוהו ולא יתוקנו הם אלא בביאת המשיח דוקא.

וכן האורות דהמלכי יושר אשר הם נסתלקו ועלו למעלה בעת מיתת המלכים (כי הגילוין ירדו למטה והאורות עלו למעלה כנודע), הנה כל מה שנוגע מהם להנשמות והעולמות בי"ע הנה גם הם לא נתקנו עדיין מאומה כלל גם בעת התיקון דמעשה בראשית ונשארו הם כולם במציאותם הראשון דאבי"א וכמו שיצאו בעולם הנקודות וכמו שבארנו לעיל ענ"ב שהיה אז מציאת כולם בלתי יחוד דפב"פ והיו מחוסרים בכל הח' חסרונות דהיחודים אשר בארנו שם אות ה' ע"ש.

והענין ביתר ביאור הוא כי הנה האורות דמלכי העגולים אשר הגילוין דהס"כ ופ"ר ורפ"ח שבהם הנה כל מה שנוגע מהם לצורך מעשה בראשית כולם הרי נתבררו הם בעת התיקון דמעשה בראשית ועלו למ"ן והנה הגיע עלייתם עד המוחין דהאו"א שבא"ק וקבלו שם תוספות אור ומוחין מאור המ"ה דהתיקון ונתייחדו בו וכן נתייחדו שם עם אורות העיקרים שלהם שהם האורות דמלכי העגולים אשר עלו למעלה בעת מיתת המלכים והגיע עלייתם עד המוחין דאו"א ובאור המ"ה דהתיקון והנה נתייחדו שם כולם יחד עד שנעשו שם כולם לעצם אחד וחזרו וירדו עפ"י הסדר דאור מים רקיע ע"י הזווג דפב"פ העיקרי דהאו"א שבא"ק עד שיצאו כולם יחד בעצם אחד מהיחוד ובסוד החסד דאתגלייא בפום אמה וכנ"ל אות ג' ד' והרי נתתקנו כל מלכי העגולים כולם אשר לצורך מעשה בראשית הנה נתקנו הם כולם באור המ"ה וחזרו ויצאו בעת התיקון דמע"ב ע"י זווג דפב"פ העיקרי שבכל הפרצופים כולם וכנ"ל אות ה' אמנם הגילוין דמלכי יושר אשר כל מה שנוגע מהם לצורך הנשמות והעולמות בי"ע הנה הם לא נתבררו אז כלל כי היה תולה תיקונם במעשה אדה"ר וכנז' וא"כ הרי ממילא היא שלא נתקנו אז עדיין ג"כ גם האורות העיקרים שלהם אשר עלו למעלה בעת מיתת המלכים הנה לא נתתקנו גם הם אז כלל באור המ"ה הפנימי כי הנה סיבת גילויו ויציאתו דאור המ"ה הפנימי והעיקרי הנה הוא ע"י בירור ועליית הגילוין וכנ"ל אות ג' ומאחר שהגילוין דמלכי יושר כל מה שנוגע מהם לצורך הנשמות והעולמות בי"ע הנה הם לא נתבררו אז, הרי לא נתתקנו אז עדיין ג"כ האורות העיקריים שלהם דהמלכי יושר השייכין להגילוין הנז' הנה לא נתקנו הם עדיין ג"כ באור המ"ה דהתיקון כלל והרי לא נתתקנו הם לחזור ולצאת מהזווג דפב"פ כלל אלא שנשארו הם כולם עדיין במציאותם הראשון דעולם הנקודות שהם בכל הח' חסרונות דהיחודים אשר אמרנו לעיל ענ"ב אות ה' והיו כולם רק במציאות דאב"א.

אמנם כ"ז הנה הוא רק מה שנוגע מהגילוין והאורות דהמלכי יושר ממציאותם אשר להנשמות והעולמות דבי"ע אבל כל מה שנוגע מהם לכל פרצופי האצילות עצמן עד סוף המלכות דהאצילות וכן גם להאצילות שבבי"ע שהם הי' ספי' דבריאה יצירה ועשיה אשר נחתמו מהי' ספי' דהאצילות בבחי' חותם ונחתם והם כולם אלהות גמור כמ"ש בשער השמות פ"א הנה כ"ז הנה נתבררו ועלו היטיב גם הגילוין דהמלכי יושר ונתייחדו עם האורות העיקרים שלהם ונתתקנו כולם באור המ"ה העיקרי דהתיקון וחזרו ויצאו כולם בכל תיקוני דהזווגי דפב"פ בכל הראוי והם מעתה כולם כלולים ומיוחדים מעגולים ויושר ומב"ן ומ"ה הכלליים אשר הן מהאימא הכללי שבא"ק והן מהאבא הכללי שבא"ק שהוא כל בחי' הגדלות שני ג"כ כי בכל מה שנוגע לבחי' האצילות שבכולם הנה בזה נתקנו הם כולם כהראוי בכל היושר ואור המ"ה אשר מהאבא הכללי ג"כ עד סוף כל האצילות כולו שהוא עד סוף המלכות דאצילות וכן גם עד סוף כל הי' ספי' דבי"ע שהם האצילות שבבי"ע שהוא אור אלהותו ית"ש השוכן בבי"ע תמיד, הנה כ"ז נתתקן ג"כ הכל כהראוי בעת התיקון דמעשה בראשית ע"י הקב"ה בעצמו.

אך כל מה שנוגע מהם להנשמות והעולמות דהבי"ע גופה הנה בזה לא נתקן בהתיקון דמע"ב מאור היושר והמ"ה דהאבא הכללי אלא רק מאור היושר והמ"ה דהאימא הכללי לבד, והם כל תיקוני דהדר ומהיטבאל. אשר בהאלכי מלוכים שבתחילת הספר. סי' י' וסי' י"ג, אבל התיקוני דהאבא הכללי שהם הדר ומהיטבאל אשר בסי' ז' ובסי' י"ב. הנה לא נתקנו מהם המלכי יושר אשר בסי' ח' אלא רק בכל מה שנוגע מהם לכל האצילות עצמו וכן גם להי' ספי' שבהבי"ע שהם האצילות שבבי"ע, אבל כל מה שנוגע מהם להנשמות והעולמות דבי"ע עצמן. הנה הם לא נתקנו עדיין ונשארו במציאותם דאחור באחור כמו שהיו בעולם הנקודות. כי היה תולה תיקונם באדה"ר. ולא נתקנו הם כלל.

וזהו הענין מה שאמר הרב בספר הגלגולים פ"ז כי הנה הנם שנודע הוא שנכללו כל הנשמות כולם באדה"ר. ואמר הרב בספר הגלגולים פ"א כי כל הנשמות והרוחות והנפשות היו כלם כלולים בו. וכמ"ש במדרש שמו"ר פ' מ' סי' ג'. כי יש שהיה תלוי בראשו של אדה"ר ויש שהיה תלוי בשערו ויש שהיה תלוי במצחו ויש בעיניו ויש בחוטמו ויש בפיו ויש באזנו כו' ועל זה אמר הקב"ה לאיוב איפה היית ביסדי ארץ כו' ע"ש, אמנם הוא רק על אותן הנשמות שהיו עתידים לצאת בהששת אלפים שנה דהעוה"ז והם כל הנשמות שבגוף. שאמרו רז"ל יבמות ס"ב סע"א. ואמרו אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף. (כמו שיתבאר למטה בעה"י). והם אשר היו כולם כלולים באדה"ר. אמנם הנה ישנם עוד מין נשמות, באותו המספר ג"כ. אשר הם לא היו כלולים בו. והם גבוהים במעלה הרבה מאותן שהיו כלולים בו. והם נאצלו ג"כ בעת אצילות הראשון שהוא בעולם הנקודות. והנה הם כל הנשמות דמלכי יושר שהם מהאבא הכללי שבא"ק. והרי גבוהים הם במעלה הרבה. ולא נכללו הם באדה"ר כי לא נתקני הם עדיין באור המ"ה כלל לחזור ולצאת בהזווג דפב"פ. ועומדים הם עדיין במציאותם הראשון. אשר יצאו אז בכל הח' חסרונות דהיחודים הנ"ל ענ"ב אות ה'. והיו רק מאחור באחור. והם עתידים להתתקן רק בתיקון העתיד. והם הנשמתין חדתין דעתידין למהוי על ישראל בעוה"ב כאמרו בזוה"ק בראשית כ"ח רע"ב ופ' וירא קי"ט א' ושמות דף י' ע"א, וכן הוא בתיקונים דף קי"ט ע"א ע' שם ושם.

ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי אותן הנשמות שאמר הרב בספר הגלגולים פ"ז שלא נכללו באדה"ר והם נשארו אחור באחור. הנה הם הנשמות אשר מהמלכי יושר שהם מהאבא הכללי שבא"ק. ולכן אמר שם שהם גבוהים במעלה מאותן שנכללו בו והם עתידים להתתקן ולבא רק בעוה"ב. ויתייחדו הם עם אותן שנכללו בו. שהם כל הנשמות דהעוה"ז. כ"א בבא זוגיה. כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ח סע"א ורע"ב. ועל זה נאמר והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. כמ"ש בזוה"ק שמות י' ע"א וע' עוד פ' וירא קי"ט ע"א.

אמנם דע כי הנה נשמת אדה"ר עצמו הנה היה באמת מתוקן לגמרי. והיה כלול באמת גם מהאבא הכללי ג"כ כי מה שהיה נודע לנשמתו גופה הנה נתברר ועלה גם מהניצוצין דהמלכי יושר ג"כ והתייחדו עם האורות דהמלכי יושר ג"כ ונתתקנו באור התיקון דהמ"ה ובהזווגי דפב"פ. ונעשה כ"ז ע"י עליית הזו"ן שעלו לאורכו בהיכלין דאו"א כמ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' וכנודע ומה שיצאו אדם וחוה בתחילה ג"כ רק אב"א (כמ"ש בזוה"ק בראשית ל"ה רע"א ופ' פקודי רל"א א'). הוא משום. כי הנה היניקה והלידה דנשמתו הנה היה ג"כ רק אחר שירדו הזו"ן למטה במקומם אשר היו שם רק אב"א. וכנ"ל אות ו' ז'. אבל המשכת נשמתו ממקורה הנה היה מזווגי דפב"פ. והיה מתוקן נשמתו עצמו גם מהתיקוני דהמלכי יושר ומהאבא הכללי ג"כ. וזהו שכתוב. ויפח באפיו נשמת חיים. כי היה נשמתו כלול מהאבא הכללי ג"כ שהוא המוחין דחיה. וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד סוף דרוש א'.

אמנם הנה בספר הדע"ה ח"ב דרוש ג' ענף י"ד העלינו שם כי מה שהיה לו המוחין דחיה ג"כ. וכן היה לו מאור היחידה ג"כ. הנה הוא רק ממדרגת העצמות של עתה ומזה הנה היה לו כל הנר"נ ח"י. אבל לפי מדרגת העצמות של אז הנה לא היה לו רק הנר"נ לבד (הגם שהוא באמת יותר גבוה מכל הנר"נ ח"י של עתה ע"ש). אך עכ"פ הוא כי אותן הנר"נ שהיה לו הנה היו מתוקנים וכלולים מהמלכי יושר ג"כ ומהתיקוני דאור המ"ה אשר גם מהאבא הכללי דהא"ק. אך כ"ז היה רק מה שנוגע לנשמתו גופה אבל כל הנשמות הכלולים בו. הנה הם היו רק מתיקוני דהאימא הכללי לבד. אבל לא מהאבא הכללי. כי הם אשר לא נתקנו עדיין ולא נכללו בו. ונשארו הם עדיין בלא תיקון והיה תולה תיקונם במעשים טובים דאדה"ר. כי משום שנשמתו עצמו הנה היה מהתיקוני דהאבא הכללי ג"כ הנה עי"ז היה לו הכח והיכולת לתקן בזה גם את כל הנשמות כולם. אמנם כ"ז היה רק קודם החטא. אך ע"י החטא הנה נסתלק ממנו. והוא הזיהרא עלאה דפרחא מיניה כנודע. ועי' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ג סי' ב'. ודי בזה:

[ט] **והנה** ע"פ דברינו הנז' הנה יתבאר לנו כוונת מאמרם ז"ל אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף וכנ"ל, ועי' רש"י עבו"ז ה' א' ד"ה עד שיכלו. שאמר שאוצר הנשמות הוא שמו גוף וכן אמר ג"כ ביבמות ס"ב סע"א. אמנם בתיקונים תיקון ס"ט קי"ט א' אמר שם. אלין תתקע"ד דרין כו' דאסתלקו קדם זמנייהו וזריק לון קב"ה על כל דרא ודרא כו' ודא הוא רזא דאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף כו' ור"ל עד שיכלו לצאת כל התתקע"ד דרין וכן הוא ג"כ במדרש ב"ר פ' כ"ד סי' ד' וכן בויק"ר פ' ט"ו סי' א' אין מלך המשיח בא עד שיבראו כל הנשמות שעלו במחשבה להיבראות כו' ע"ש והם התתקע"ד דורות וכמ"ש שם פ' כ"ח סי' ד' אלף דור עלו במחשבה להבראות וכמה נימוחו מהם תתקע"ד והרי לנו כי התתקע"ד דורות הנה הם הנשמות שבגוף ובזוה"ק ח"ב בהיכלות פקודי [שהם ההיכלות דזו"ן דבריאה] בהיכל ה' שם שהוא היכל אהבה חסד הנה אמרו שם רנ"ג א' דבהאי היכלא קיימין כל נשמתין וכל רוחין דזמינין לנחתא בבני נשא מיומא דאתברי עלמא, ועל דא, היכלא דא נקטא כל אינון נשמתין דנפקין מההוא נהר דנגיד ונפיק (ר"ל יסוד) ובגין דא היכלא דא לא קיימא לעלמין בריקנייא כו' וכד יסתיימון אלין כו' ר"ל שיכלו כולם לצאת וכדין ייתי מלכא משיחא כו' ופי' שם הגר"א שזהו מ"ש אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף כי היכל הזה שהוא בחסד הנה הוא הגוף כי הז"ת הם הגוף וכאשר יסתיימו כל הנשמות הניתנין בהיכל הזה אז יבוא משיח אמנם הנה בדברי הרב בשער הכלים פ"ב אמר שם כי כוונת מאמרם ז"ל הוא על הכלים שהוא לבוש להנשמה שעל ידה מתלבש הנשמה בהגוף ומתקשרים זב"ז כי היא אמצעי בין הגוף להנשמה, וכל הכלים כולם הנה הם מהרפ"ח ניצולין המתבררים וכשיגמרו להתברר כל הכלים כולם שהם כלל הלבוש והגוף לכלל כל הנשמות אז יבא משיח וזהו שאמרו עד שיכלו כל הנשמות שבגוף ור"ל עד שיושלמו כל הנשמות כולם בהגוף והלבוש הראוי לכ"א ואחד.

והנה כל הדברים הללו הם יתבארו ע"פ דרכינו כי הרי אמרנו כי כל הנשמות כולם דהעוה"ז הנה הם כולם רק מהאימא הכללי דהא"ק מהמלכי עגולים ומהתיקוני היושר והמ"ה שבה וכנ"ל בכל דברינו והנה האימא שהיא אשת אבא, הנה היא מכונה בשם גוף וכמ"ש בזוה"ק פ' וישב קפ"א ע"ב אמרו שם אשה, דא גופא וכן אמרו מנחות ל"ג ב' אשתו כגופו דמיא כי הרי כל אורות דאבא הנה נכנסים ומתכנסים בה ומתגלמים בה וכן אמר הרב בדרושי אבי"ע פ"ב סמוך לסופו וכן שם פ"ה כי בינה היא נקרא גופה כי היא בבחי' גוף להג"ר שבה הם מתכנסים והיא גוף להם וכן הרי היא אם הבנים ו"ק ומלכות שבהם הוא הכלים העיקרים והם נגמרים בה וממנה הם יוצאים והרי נעשה ונשלם הגוף והכלי בהבינה, וכן הוא ג"כ כי עולם העקודים שהוא מהס"ג (הע"ב דס"ג), שהוא בינה, הנה שם מתחיל בחי' כלי וכן אור הנשמה שהוא מבינה הנה הוא מתלבש בכלי הגוף שהוא המוח שבראש, משא"כ החיה ויחידה כנודע ולכן מכ"ז הנה האימא הכללי שהיא אוצר כל הנשמות כולם דהעוה"ז עד ביאת המשיח הנה הוא נקרא בשם גוף וזהו שאמרו אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף והוא עד שיוגמר להתברר ויושלם לצאת כל הנשמות דהאימא הכללי שהיא אוצר הגוף לכל הנשמות דהעוה"ז, ואז יבא בן דוד משיח צדקינו ויתחיל מאז ולהלאה התיקון לחדתא עלמא ולמלקט נשמתין חדתין (כמ"ש פ' ויקרא קי"ט א') שהם כל הנשמות אשר מהניצולין והאורות דהמלכי יושר ומהתיקוני דאור המ"ה אשר מאבא הכללי והנה יתייחדו הם עם כל הנשמות דהעוה"ז שהם מהמלכי העגולים ומהתיקוני דאור היושר והמ"ה אשר מהאימא הכללי, כ"א בבת זוגיה (כמ"ש בבראשית כ"ח א' ב') ויומשך כ"ז עד סוף אלף השביעי יום שכולו שבת שאז יתחדש העולם כמ"ש סנהדרין ל"ז ב' ועי' לעיל כלל י"ז ענ"ד אות ט' ואז יתלבשו בגופין אחרנין קדישין לאתקרי קדישין. (כמ"ש בפ' שמות י' ע"א) ויהויין כלהון בריין חדתין ואז ישמח ה' במעשיו כמ"ש בפ' ויקרא שם והרי נתבאר לנו כי דברי רש"י ז"ל אשר אמר כי אוצר הנשמות הוא שמו גוף הנה דבריו הם דברי א"ח והוא מובן ע"פ דברינו.

ונפלא הוא כי כעין לשון רש"י ז"ל הוא נמצא בזוהר חדש שה"ש דף כ"ד עמוד ד' מדפוס אמשטרדם, שאמרו שם על הזיהרא דנשמתא עלאה דפרחא מניה ע"י החטא כי היא עלה למעלה ונגנז בחד אוצר דאיהו גוף עכ"ל, והוא ביסוד דהנוק' דאצילות ששם הוא אוצר כל הנשמות כולן קודם שיורדים בבריאה ולכן היא נקרא כנסת ישראל, כמ"ש בפ' פנחס ר"מ רע"ב, ונמשכים בה מאוצר הכללי שהיא האימא הכללי כנ"ל והיסוד דהנוק' הוא הגן עדן ששם נגנז אור הגנוז וכן עלה שם הזיהרא עלאה דפרחא מניה כי היתה ג"כ מאור הגנוז ועכ"פ הוא כי בענין אוצר הנשמות שהוא גוף הנה אמר הז"ח ג"כ כלשון רש"י ז"ל ע"ש.

והנה עד"ז יתבאר לנו ע"פ דברינו ג"כ דברי התיקונים הנ"ל שאמר שהכונה הוא על התתקע"ד דרין וכן דברי הגר"א הנ"ל שאמר שהכונה הוא על הנשמות כולן שהם בהיכל אהבה דבריאה וכ"ז הוא מתבאר ג"כ ע"פ דברינו הנז' כי הרי כבר אמרנו בספר הדע"ה בתחילתו בהמאמר כללי שבתחילת הספר אות ג' שכלל כל הנשמות כולן הנה הם אלף דור והם כל הנשמות דהעוה"ז אשר עד ביאת המשיח והם כולם מהמלכי עגולים שהם מהאימא הכללי וכן ישנם עוד אלף דור נשמות ג"כ מהמלכי יושר שהם מהאבא הכללי והם הנשמתין חדתין שיתוקנו ויצאו לעתיד לבוא וכנז' והאלף דור נשמות דהעוה"ז הרי הוא עם התתקע"ד דורות דעולם התוהו כמ"ש במדרש ב"ר פ' כ"ח סי' ד' ועוד בכ"מ כי הרי הם חוזרים ויוצאים בעוה"ז תמיד וכמ"ש רז"ל בחגיגה י"ג י"ד, עמד הקב"ה ושתלן בכל דור ודור והן הן עזי פנים שבדור ומ"ש לשון עמד הוא מלשון המתין והתבונן, ע"ד שכתוב איוב ל"ז י"ד, עמוד והתבונן נפלאות א"ל, כי הקב"ה התבונן ונמלך ונתיעץ כביכול מה לעשות עמהם כדי לתקנם והוא כמו שכתבנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ז כי גם התתקע"ד

דורות יתוקנו לעת"ל ג"כ והנה הם מתתקנים תמיד ע"י שהתלן בכל דור ודור והגם שאמרו והן כן עזי פנים שבדור אך ממנו ית"ש הנה לא יפלא כל דבר והם מתתקנים עכ"פ. והיינו כי הנה הם מתגלגלים תמיד ובאים בגלגול אחר גלגול עד שמתתקנים עכ"פ ועל זה נאמר קהלת ח' ראיתי רשעים קבורים ובאו (כי הם קבורים ואח"כ באו מחדש) וממקום קדוש יהלכו כי שרשם הוא בקודש כי כל האלף דור שרשם הוא מהחו"ג שבדעת מהב' כתפין דא"א כמו שבארנו בספר הדע"ה שם וע"ש ענף י"ח ולכן מטפל הקב"ה בתקנתן עד שיתוקנו כולם עכ"פ וע' כ"ז בתז"ח דף ע"ל. ובהגר"א שם וכן בתיקון ס"ט ק"ט ע"א בהגר"א שם ע"ב שאמר שם ובכנהו אשר קומטו (שהם התתקע"ד דרין אשר עליהם נאמר אשר קומטו ולא עת) לא כהנך שכתוב בהם יפול מצדך אלף שהם הערב רב שסימנם, נג"ע ר"ע עם כל אבזרייהו ותולדותיהם כי הם יכלו לגמרי אבל התתקע"ד דורות הם יתוקנו עכ"פ, וע' עוד בתז"ח דף ל"ו.

אמנם הנה בספד"ל פ"א בהגר"א דה"מ לא הוו משגיחין אפין באפין הנה שם מרכיב הגר"א את התתקע"ד דורות עם הערב רב יחד ואמר שם התתקע"ד דורות שהן הע"ר כו' ע"ש אך דע כי משרשם הנה יש להם באמת שייכות וכ"ז כי הע"ר הנה הם ג"כ מסוד הדעת וכן ערב רב נימט' דעה כמ"ש הרב בשער הפסוקים והלקוטים פ' שמות אלא שהטוב שבהם שהוא מסוד הדעת דז"א הנה הוא בהם במיעוט גדול וזה | יתברר מהם לעת"ל והוא מאותו העצמות גופא שהוא השורש ג"כ דהתתקע"ד דורות וכן הרע שבהם הנה הוא נמשך ג"כ מאותו הרע עצמו דהתתקע"ד דורות ומזה הם כל הרשעים גמורים וכל המזיקים והקליפות שעליהם נאמר יפול מצדך אלף וכ"ז הנה הוא הולך ומתברר תמיד כל הרע דהתתקע"ד דורות ברע דהערב רב, שסימנם נג"ע ר"ע והם מתערבים ומתייחדים עם כל תולדות האדם בליעל כולו וכ"ז הנה יכלו ויתבטלו לגמרי ועליהם נאמר יפול מצדך אלף כו' והטוב שבהם שהוא עצמות העיקרי דהתתקע"ד דורות ושרשם שבעולם הנקודות הנה הוא הולך ומתברר תמיד בפנ"ע אם ע"י תורה ומצוות או ע"י צירוף וליבון כנודע בדברינו ובזה הנה יתוקנו כל התתקע"ד דורות לעת"ל ג"כ עכ"פ והבן,

ודע כי כ"ז הנה הוא מתנהג עד"ז ג"כ בכל האישים כולם וכן גם בצדיקים כי ע"י התערבות רע בטוב הרי יש בינים בכולם והנה נעשה בהבינים כל מה שנעשה והם הענשים והתלאות אשר בעוה"ז וכן בעולם הנפשות וכן כ"ז הרי הוא כל ענין המיתה והקבורה שהוא כדי לבטל את הזוהמא והוא ג"כ הענין מה שמצינו בדור המדבר כי גם אחר כל רוממות מעלתם שנאמר עליהם כי חלק ה' עמו גו' יסובבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון עינו ישאהו על אברתו ה' בדד ינחנו ואמרו בפדר"א ס"פ מ' כל אותו הדור ששמעו קולו של הקב"ה בהר סיני זכו להיות כמלאכי השרת ובמותם לא שלטה בהם רימה ותולעה אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא ועליהם הכתוב אומר אשרי העם שככה לו ועכ"ז הנה גם אחר כל השבח הזה הרי נאמר עליהם ג"כ בפ' שלח במדבר הזה יפלו פגריכם כו ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה והרי נאמר עליהם לשון קשה ולשון גנאי כזה אחר גודל רוממות מעלתם הנז' (כי פגר הוא לשון פיגול כמ"ש רש"י בפ' לך ט"ו י"א) אמנם מה שנאמר בפ' דברים וגם יד ה' היתה בהם להמם מקרב המחנה עד תומם והוא ג"כ לשון קשה מאד וכן קורא אותם שם בשם אנשי המלחמה. הנה שם הוא הכוונה בזה על הערב רב, אך הלשון יפלו פגריכם שהוא ודאי על הדור המדבר עצמו כמבואר שם בהענין. הוא ודאי קשה. אך הכוונה הוא. על הסיגים והפסולת והרע שהיה מעורב בהם מחלאת מצרים ואח"כ מחטא העגל. הנה על זה מבטיח להם הקב"ה שזה יפרש מהם ולא ישאר בהם ח"ו. והוא מה שאמר. במדבר הזה יפלו פגריכם. וכן שם. עד תום פגריכם במדבר. ור"ל על הרע. שהיה מעורב בהם מחלאת מצרים. שהוא פגר מובס. הנה זה יתברר מהם. והוא יפול וישאר במדבר. ועי"ז ישארו הם כסולת נקיה קודש ישראל לה' בטח בדד עין יעקב. וכמ"ש כ"ז בזוה"ק פ' שלח קס"ב רע"ב. ואמרו שם כי זהו מה שכתוב. יפלו. ולא כתיב תפלו ח"ו. ועל דא. במדבר הזה יתמו אינון פגרים ושם ימותו. בגין דרעותא דקב"ה. לשיצאה להני פגרים מעלמא

וכן ענין הזה דתערובות רע בטוב וענין הסיגים המעורב גם בצדיקים הנה זה היה ג"כ הענין דעשרה הרוגי מלוכה. ולא שלט ההריגה והיסורים בר' עקיבא וחבריו אלא רק בהסיגים שלהם אבל לא בגופם הקדוש ח"ו. כי גופם הקדוש נבדל אז לעצמו. והוא גווע ומת במיתה לצדיקים. וכמ"ש במדרש משלי פרשה ט' בר' עקיבא שהיה חבוש בבית האסורים ור' יהושע הגרסי היה משמשו (כמ"ש בעירובין כ"א ע"ב). כשהגיע יום הכפורים היה ר' יהושע הגרסי נפטר ממנו. ובא אצלו אליהו ואמר לו כי ר' עקיבא מת בבית האסורים. מיד הלכו שניהם לבית האסורים ולקחו אותו אליהו זל"ט ונטלו על כתפיו. אמר לו ר' יהושע הגרסי הלא אמרת לי שאתה כהן. וכהן אסור לטמא במת, אמר לו. בני. חס ושלום. שאין טומאה בצדיקים ולא בתלמידיהם. והיו מוליכין אותו כל הלילה עד שהגיעו לטרפילון של קסרין. כיון שהגיעו לשם. עלו שלש מעלות וירדו שלש מעלות. ונפתח המערה לפניהם. וראו שם כסא וספסל ושלחן ומנורה והשכיבו את ר' עקיבא על המטה ויצאו וכיון שיצאו נסתמה המערה ודלקה הנר על המנורה וכשראה אליהו כך פתח ואמר אשריכם צדיקים כו' אשריך ר' עקיבא כו' ע"ש ובהערות רש"ב שם. כי קצרתי. ואמר האריז"ל בספר הליקוטים פ' וישב כי אין זה סתירה כלל למה שנודע בדברי רז"ל שר"ע הוא מעשרה הרוגי מלוכה. כי זה היה רק בחלק הסיגים שבהם אבל לא בגופם הקדוש. ונבדל כ"א לעצמו וחלק זה נהרג וחלק זה מת מיתת עצמו. אמנם אחר שנהרג הנה אז נתתקן גם הוא וחזרו ונתייחדו שניהם ונעשה כולו קודש לה' וכמ"ש במדרש אלה אזכרה הנדפס בסוף ספר רב פעלים שמבואר שם שגם אותו חלק שנהרג נקבר ג"כ ע"י אליהו זל"ט ור' יהושע הגרסי באותו המערה ובאותו המטה ע"ש. ואמר האריז"ל עוד בספר הליקוטים פ' בשלח. כי ענין הסיגים שהיה בר' עקיבא הנה הוא. על הימים הראשונים שהיה עם הארץ, וכמ"ש פסחים מ"ט ב' וכתובות ס"ב סע"ב. ואמר שם האריז"ל עוד כי זהו הענין ג"כ בר' יוחנן בן זכאי, שאמר ברכות כ"ח ב'. שיש לפני שני דרכים כו'. הוא ג"כ על הימים הראשונים אשר עסק בפרקמטיא. כמ"ש ראש השנה ל"א ב'.

וזהו הענין ג"כ מ"ש בברכות שם. בשעת פטירתו אמר פנו כלים מפני הטומאה. הגם שאין טומאה בצדיקים כנ"ל. אך חשש על עצמו מפני המ' שנים הראשונים שעסק בפרקמטיא. ובזה מתורץ קושיית הב"ח ביו"ד סי' שע"ד מה שהעיר שם מברכות כ"ח הנז' על דעת מהר"ח כהן בתוספות כתובות ק"ג ב'. ומ"ש שם הב"ח ג"כ כי לענין טומאת כלים באוהל המת. הנה בזה גם מהר"ח כהן מודה. שלא נדחה הטומאה ע"ש. אמנם כ"ז הוא רק לפי ענין המדובר שם. בטור ובב"ח. שהטומאה נדחה מפני הכבוד ע"ש. אבל לפי דברינו שהטעם הוא משום שאין טומאה בצדיקים ואין ענין זה מטעם כבוד הנביא או גדול הדור. שהרי אמר אליהו זל"ט. שאין טומאה לצדיקים ולא בתלמידיהם וכנ"ל. וא"כ הרי אין כאן מקום לשליטת הטומאה כלל וכלל.

ואין להקשות על זה מר' בנאה דהוה מציין מערתא כי מטא למערתא דאברהם כו' אמנם הנה בכמה ספרים הביאו הגירסא שם ב"ב נ"ח דהוה מציין מערתא דרבנן ע' בעין יעקב ובמפרשים שם וא"כ הרי אין הטעם מפני הטומאה ח"ו אלא אדרבא שהוא מפני הכבוד להכיר מקומם וקדושתם כי השראת השכינה הוא עמה, בקברי הצדיקים כמ"ש הגר"א בתיקונים תיקון ו' כ"ב ע"ד.

אמנם לא נעלם ממני כי התוספות יבמות ס"א ע"א מיאנו בכ"ז ודחו כ"ז מהלכה ע"ש דה"מ ממגע ומשא וכן בתוספות ב"מ קי"ד ע"ב ע"ש (ואולי הוא כי דעת מהר"ח כהן הנ"ל אשר בכתובות ק"ג ב', הוא באמת אינו כן) אמנם כל מה שכתבתי הנה הוא ע"פ סודן של דברים והם הלכתא למשיחא ע"ד שאמרו סנהדרין נ"א ב' ובכ"מ כי אין העולם עתה כדאי להשתמש בזה ודי בזה.

[י] **ונחזור** לענינינו כי התתקע"ד דורות הנה הם הולכים ובאים בגלגול אחר גלגול ומתתקנים תמיד והם מכלל האלף דור שהם כלל כל הנשמות דהעוה"ז אשר עד ביאת המשיח כי אחר שמתתקנים מחלאתם דעולם התוהו הנה הם עולים למ"ן ביסוד דהנוק' ומעוררים יחוד עליון בזו"ן ומקבלים עי"ז תוספות אור וברכה ונשלמים ונעשים לנשמות מתוקנים ונולדים ויוצאים מיסוד דהנוק' כי משם הוא כל הנשמות (כמ"ש בזוה"ק ח"א י"ג סע"א וח"ב י"ב א' וח"ג ז' א' קע"ד ב'), ומשם הם נמשכים ונכנסים בהיכל אהבה דבריאה כמ"ש בפ' פקודי רנ"ג א' שכל הנשמות ניתנים שם כי שם הם מתגלמים ונעשים ראוים להכנס בבני אדם וכמ"ש הגר"א ביהל אור שם שהיכל הזה נקרא גוף וכנ"ל אות ט' והוא מה שאמרו שאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף והוא עד שיתוקנו כל הנשמות דהתתקע"ד דורות כמ"ש בתיקונים קי"ט א' והכוונה הוא כי הנה הם מכלל האלף דור נשמות דהעוה"ז שהם כולם רק מהמלכי עגולים והיושר דהאימא הכללי שבא"ק שהיא הגוף הכללי והם נמשכים עד היסוד דהנוק' דז"א שהיא הגוף באצילות כי כל אשה הוא גוף וכלי לבעלה ושם הם מתתקנים ונשלמים ומשם הם נמשכים בהיכל אהבה דבריאה שהוא הגוף להנ"ר כמ"ש הגר"א וכנז' כי שם הם מתגלמים ונעשים ראוים להכנס בבני אדם והנה כאשר יוגמרו לצאת כל התתקע"ד דורות שהם מהאלף דור דהגוף הכללי העליון ויתוקנו לצאת בהזווג דהזו"ן ומהיסוד דהנוק' שהיא הגוף באצילות אשר משם הם נמשכים ונכנסים בהיכל אהבה דבריאה שהוא הגוף בבריאה וכאשר יוגמרו כל הנשמות הניתנין שם להכנס בגופות בני אדם בעוה"ז והרי יכלו כל הנשמות שבגוף להתתקן ולצאת בעוה"ז אז יבוא בן דוד משיח צדקנו ואז יתחיל התיקון להתתקן ולצאת ג"כ כל האלף דור נשמות דהמלכי יושר אשר מהאבא הכללי דהא"ק עם כל תיקוני דהאור המ"ה שבו ג"כ שהם הנשמתין חדתין והוא מ"ש התיקונים שם אלין תתקע"ד דרין דאתקמטו ואסתלקו כו' ודא הוא רזא דאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף ור"ל עד שיתוקנו כל התתקע"ד דרין לנשמות מתוקנים ולצאת בעוה"ז כולם וכדין חדתין עתידין למיתי.

והרי נתבאר לנו כי דברי התיקונים שאמר הכוונה על התתקע"ד דרין, עם דברי הגר"א שאמר הכוונה על כלל כל הנשמות דהעוה"ז שהם נמשכים ויוצאים מהיכל אהבה דבריאה הנה הם שניהם דבר אחד כי כל הנשמות דהעוה"ז שהם אלף דור הרי הם התתקע"ד דורות אשר קומטו ולא עת עם הכ"ו דורות אשר מאדה"ר עד משה רבע"ה ותלוי הכל בתיקון התתקע"ד דורות כי כאשר יתוקנו הם ויתבררו ויעלו למ"ן אז יחזרו לצאת מתוקנים ע"י הזווג בזו"ן ומשם יומשכו להכנס בהיכל אהבה דבריאה להיות ראוים לצאת לנשמות בעוה"ז וכאשר יתבררו ויתוקנו כולם ליכנס בהיכל אהבה דבריאה ולצאת בעוה"ז אז יושלם האלף דור, והרי תלוי תיקון כל העולם כולו בתיקון התתקע"ד דורות כי בתיקונם יושלמו האלף דור דהעוה"ז אשר בהם הוא כל הנהגת דהעוה"ז עד ביאת המשיח והוא מה שנאמר דבר צוה לאלף דור ור"ל שהנהגת דהעוה"ז הוא צוה וגזר שימשך עד סוף אלף דור והוא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף שהם אלף דור וכנז' והם כלל כל הנשמות דהעוה"ז אשר עליהם היתה הכוונה בכל בריאת עולמו וכל ההנהגה שבהם אשר בעוה"ז הוא סיבה להתכלית ובסוד כך עלה במחשבה לפני וכמו שבארנו ענין האלף דור בספר הדע"ה במאמר כללי שבתחילתו וכן שם ח"ב דרוש ד' ענף י"ח סי' א' ע"ש והם התתקע"ד דורות הקודמים עם הכ"ו דורות אשר מאדה"ר עד משה רבע"ה וכנז'.

[יא] **והנה** עד"ז יתבאר לנו ג"כ דברי הרב בשער הכללים פ"ב שאמר הכוונה במאמרם ז"ל אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף שהכוונה הוא על הצלם שהוא לבוש הנשמה והגוף שלה וכנ"ל אות ט' ע"ש והנה הוא ג"כ ע"פ דברינו הנ"ל והיינו כי הנה נודע הוא כי הנשמה והרוח דהאדם הנה מצד עצמן לא היו הם צריכין תיקון כלל וכמ"ש הרב בזוהר הרקיע דף מ"ב ע"א וכן אמר ג"כ בשער הכללים פ"א בענין הצורה והחומר דהאדם כי הצורה הנה היא אין צריך תיקון כלל, וכל תיקונה הנה הוא רק בהחיצונית שבה שהוא אותו החלק ממנה המשתתף בהחומר אשר ע"י"ז היא מתלבש בו ונעשית עמו לאחד והוא חלק היותר חיצונית שבה ואותו החלק הנה הגם שהוא ממנה גופה, כי הוא כח החומר אשר בהצורה, כי הנה ישנם בכל עליון הכח להתהוות בהתחתון אלא שהוא בטל אצלו ואינו עולה בו בשם (ע' חסדי דוד סוף אות פ"א ומה שכתבתי שם בהגהות וביאורים אות ד') ועכ"פ הוא כי כח החומר הוא בהצורה והוא ממנו גופה, אמנם כי הנה בעת מיתת המלכים בעולם הנקודות הנה יצא מכ"א כל אותו הכח לעצמו והנה הם הניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח אשר ירדו עם השברי כלים ונפלו ונתלכלכו בחלאת עולם התוהו והם אשר צריכין תיקון הרבה להטהר ולחזור ולהתקדש בקדושה של מעלה משא"כ האורות עצמן שהם לא נפלו כלל ונשארו הם בקדושתם לעולם והנה אותן הניצוצין הנה הם לבושי הנשמה אשר על ידם מתלבש הנשמה בהגוף ומתקשרים זב"ז כי הגופות הם נעשים מהשברי כלים והנשמות הם מהאורות שנסתלקו למעלה. והלבושים הם מהניצוצין וישנם ג' לבושין אחד לנפש ואחד לרוח ואחד לנשמה כמ"ש בזוה"ק פ' ויחי רכ"ד ע"ב ונראה כי הם מהג' מיני ניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח שהם מחב"ד כנודע בדברינו כי מהש"כ שהם מהחכמה הנה מהם נמשך לבושי דהנשמה ומהפ"ר שהם מבינה הנה מהם נמשך לבושי דהרוח ומהרפ"ח, שהם מהדעת הנה מהם נמשך לבושי דהנפש (כי הלבוש הוא לעולם ממדרגה יותר גבוה ובסוד כנשר יעיר קנו כו' יפרוש כנפיו כו' כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א') והנה הם מתבררים ע"י עובדא ומלולא ורעותא דליבא שהוא הכוונה כי ע"י עובדא מתברר ונתקן לבושי דהנפש וע"י מלולא שהוא הדיבור מתברר ונתקן לבושי דהרוח וע"י הרעותא דליבא שהוא הכוונה מתברר ונתקן לבושי דהנשמה כן נראה לי וה"י יכפר ועי' פ' ויחי רכ"ו ב' ופ' ויקהל ר"י ריש ע"ב ואלו הלבושים הנה הם החלוקא דרבנן אשר על ידה עולה הנשמה ליהנות מזוהר אור דאספקלריא המאירה ובלתי זה אי אפשר לה לעלות וליהנות כלל וכמ"ש בפ' נח ס"ו ע"א ועי' פ' תרומה קמ"א ב' וקמ"ד ב' וקי"ג ע"א ועוד בכ"מ ועי' עוד בפ' תזריע מ"ג רע"ב שאמרו שם על אלו הלבושים שהם הצלמים דהנר"נ ובההוא צלם אשתתפו יומין דבר נש ותליין ביה ועל זה נאמר תהלים ל"ט, אך בצלם יתהלך איש ובפ' אמור ק"ד רע"ב אמרו שם עוד כי באותו הצלם הנה נברא כ"א ומתגדל בו ומתקיים בו והוא נמשך עמו מעת ריקומו בטיפת הזווג דמ"ד ומ"ן דאביו ואמו ובו הוא יוצא לעולם ובו הוא מתקיים עד סוף כל ימי חייו ע"ש ובפ' ויחי רכ"ז א' ושם ר"ך ב' ובפ' שמות י"ג ב' כי באותו הצלם הנה בו נמשך עיקר כל מוציאו דכ"א ולישראל הנה הוא נמשך מסטר קדישא ולעם קלישא ולהיפך הוא מסטרא דמסאבותא רח"ל כי גם את זה לעומת זה עשה האלהים.

והנה אותו הצלם הנה הוא מהניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח המתבררים בכל יום ונמשך בירורם ע"י הי"ב צירופי הוי"ה השולטים בכל יום י"ב צירופי פנים בהי"ב שעות דהיום וי"ב צירופי אחור בהי"ב שעות דהלילה ומתחלק ומתגלה כ"א לתתר"ף צירופים שהם תתר"ף רגעי השעה וכן גם כל אותן הצירופי הוי"ה הנה הם בכל יום ויום בגילוי מיוחד שאינו דומה אור הצירופים דיום אחד לחבירו ע' פרדס שער פרטי השמות פ"ב ובסגר"א בליקוטים סוף ספר יצירה דף כ"ג ע"ד מדפוס ווארשא תרמ"ד ע"ש והמלא כ"ז והנה מזה הוא שינוי ההנהגה והמאורעות שבכל יום והוא לפי חילוקי איכות הניצוצין המתבררים בכל יום שמשונים בכל יום מזולתו כמ"ש בפע"ח שער התפילה פ"ז וכן בשעה"כ נ"ט סע"א ונעשה בירורם בכח אור הצירופים דהשם הוי"ה ב"ה המתחדשים ג"כ ומתגלים ומתחלפים בכל יום כנז' ומאותן הניצוצין המתבררים ומתחדשים בכל יום ע"י הי"ב צירופי הוי"ה ב"ה המתחדשים ג"כ בכל יום הנה מחדש הקב"ה

בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית והוא במה שנודע כי הניצוצים הנה הם כלולים מספי' ונשמות ועולמות ור"ל כי מהם הנה הוא הצלם הן להספי' והן להנשמות והן להעולמות, והרי אמרנו כי מהצלם הנה נמשך כל שמליאות דכ"א כי בו הוא נברא ובו הוא מתרקם ובו הוא גדל ובו הוא מתקיים כנ"ל והרי נעשה בחידוש הניצוצין שבכל יום חידוש כל מעשה בראשית שבכל יום.

ובעניננו שאנו מדברים עתה בענין הנשמות שהצלם הנה הוא לבוש הנשמה אשר בו הוא מליאותה ובו ועל ידו היא עולה לצרור החיים להתענג בנועם זיו אור דאספקלריא המאירה כנ"ל הנה ראוי לדעת כי הנה נעשה שלימות כל הצלם לזכות על ידו לכל נועם זיו העתיד רק ממספר כל ימי חייו של האדם, כי הרי הוא נעשה ונארג לכ"א כהראוי לפי מדתו רק מהניצוצין המתבררים על ידו בכל יום והוא בכח גילויי אור דצירופי הוי"ה המתחדשים בכל יום והרי מתאחדים הניצוצין המתבררים בכל יום בהאור דצירופי הוי"ה שבכל יום, ומתלבש הנשמה בהם והוא מספר הימים דכ"א רק לפי מדת לבושו הראוי אליו שהוא הצלם לזכות על ידה לטוב העתיד והרי נעשה שלימות הלבוש שהוא הצלם מכל המספר דימי חייו דוקא,

וזהו סוד הכתוב תהלים ל"ט ומדת ימי כי מספר הימים דכ"א הוא לפי מדת הצלם הראוי אליו ועי' זוה"ק ויחי רל"ג ב' ולכן מתאר את סכום מספר הימים בשם מדה כי הם לפי מדת הצלם הראוי לנשמתו ונקרא הצלם בשם, מדה, כי הוא לכ"א רק במדה וקצבה. לפי מדרגתו ותכונתו ע"ד שאמרו ב"ב ע"ה א' שכל אחד נכוה מחופתו של חבירו ובשבת קנ"ב א' שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו ובמדרש תהלים ל"ד בסופו כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפנ"ע וגן עדן בפנ"ע, ולמדו זה ממקרא שכתוב קהלת י"ב כי הולך האדם אל בית עולמו שיש לכ"א רק עולם המיוחד אליו דוקא, והנה הוא מוכן אליו מימי קדם שהוא מהניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח השייך לנשמתו דכל אחד ואחד לפי ערך נפילתם בעולם התוהו ולפי ערך בירורם ותיקונם אשר מעת התיקון דמעשה בראשית והלאה עד ביאת המשיח. כי כאשר יתוקנו כל הצלמים כולם ר"ל כאשר יושלם התיקון דכל הצלמים אשר לכל הנשמות כולם דהאלף דור שבעוה"ז כנ"ל אות י' אז יבוא משיח צדקינו ויתחיל משם ולהלאה התיקון דנשמתין חדתין שהם ג"כ אלף דור כמו שבארנו בספר הדע"ה בהמאמר כללי שבהתחלתו אות ג', וסדר תיקונם הנה בארנו שם ח"ב דרוש ג' ענף י"ח י"ט כ' וע"ש עוד דרוש ד' ענף כ"ג ס' ב', אמנם סדר תיקונם דהאלף דור שבהעוה"ז הנה הוא אם ע"י תורה ומעשים טובים אם ע"י צירוף וליבון שהם התלאות והעונשים אשר בעוה"ז ובעולם הנפשות כנודע בדברינו אך הם הולכים ומתתקנים עכ"פ.

וזהו שאמרו אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף ור"ל עד שיושלם להתתקן כל הצלמים כולם לכל האלף דור דהנשמות שבהעוה"ז שהוא הלבוש והגוף הראוי לכ"א אשר על ידו היא עולה ליראות את פני ה' ליהנות מזיו אור דאספקלריא המאירה וכנ"ל וכבר אמרנו כי עיקר התיקון להתתקן מלחכת וזוהמת דעולם התוהו הנה עיקרו הוא רק על הצלמים כי הם נעשו מהניצוצין דש"ך ופ"ר ורפ"ח אשר הם נפלו ונבלעו בחלאת הזוהמא ובהם הוא הבירור כנודע אבל הנשמות עצמן הנה הם מהאורות דהנקודות אשר הם עלו למעלה בעת מיתת המלכים ולא נתלכלכו שם בזוהמת דעולם התוהו כלל אמנם כאשר נתקן ונתברר איזה ניצוץ הראוי לצלם ועולה למ"ן הנה נעשה ע"ז זווג עליון ונמשך ע"ז מלמעלה את אור הנשמה הראויה לאותו הצלם והנה היא נמשך ממקורה העליון שהוא האימא הכללי שבא"ק הכולל ישסו"ת כי שם הוא השורש דכל הנקודות שיצאו מהעינים כנודע וכן שם הנה היה עליית האורות שלהם ג"כ בעת מיתת המלכים והיה אז עלייתם ג"כ בבחי' מ"ן ויצא ונתגלה ע"ז אור המ"ה דשמלא כנ"ל אות ג' ד', ולכן כאשר נתברר איזה ניצוץ הראוי לצלם ועולה למ"ן ונעשה ע"ז זווג עליון, הנה נמשך ע"ז את אור הנשמה הראויה אליו ע"י הזווגי דפב"פ בכל הפרצופים כולם ובכל התיקוני דאור המ"ה שבהם ומתלבש באותו הצלם ויורדת בעוה"ז והרי תלוי יציאת הנשמות דכל האלף דור שבהעוה"ז בבירור הצלמים דוקא כי אינו נמשך שום נשמה ממקורה העליון לירד מלמעלה למטה עד שנתברר הצלם שלה ועולה מלמטה למעלה,

וכבר אמרנו שכל הנשמות כולם דהאלף דור הצריכים לצאת בהעוה"ז הנה הם התתקע"ד דורות אשר קומטו להבראות עם הכ"ו דורות אשר מאדה"ר עד משה רבינו ע"ה, והם מתתקנים תמיד ויוצאים כולם בעוה"ז עד ביאת המשיח כי בלתי זה אי אפשר כי כן גזרה רצונו ית"ש. ועל דבר זה נכרת ברית וכמ"ש דבר צוה לאלף דור אשר כרת את אברהם כי הנה כ"ז הוא עומק סוד כריתת ברית בין הבתרים שיתוקנו ויצאו ממנו ועל ידו כל האלף דור כולם כי יתבררו ויתלבנו ויצרפו כולם כאשר מצרף בצירוף אחר צירוף ובליבון אחר ליבון עד שיצרפו כולם עכ"פ כצרף כסף והוא מה שהראה לו הקב"ה השמש באה ועלטה היה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים ר"ל על אותן שנגזרו להבראות שהם התתקע"ד דורות כמ"ש רש"י בחגיגה י"ג סע"ב כי בהם תלוי תיקון כל העולם כולו כנ"ל אות י', והוא ג"כ סוד מ"ש בין הגזרים, האל"ה, כי הפגם דהתתקע"ד דורות הנה הוא בסוד האותיות אל"ה מאלהי"ם שנפרדו אל"ה ממ"י שהוא קיצון בנטיעות רחמ"ל כנודע מזוה"ק ח"א דף ב' ע"א וכן הוא בזוה"ק משפטים ק"ה ע"א דהשתא בגלותא אסתלק מ"י לעילא כביכול והוה מ"י ואל"ה בפרודא אבל לזמנא דאתי יתחברון כחדא ושמא דאלהי"ם יהא שלים על תיקוניה כו' וזה סוד הכתוב מי אלה כעב תעופנה כו' ע"ש וכן היה בהתתקע"ד דורות כי אז היה הפגם בהאותיות אלה שלא נתייחדו במ"י וזהו שאמר בין הגזרים. האל"ה, כי עובר תנור עשן ולפיד אש, שהם הצירופים והליבונים כולם אשר בכל משך ימי עולם עד ביאת המשיח בשביל אותן שנגזרו להבראות שהם התתקע"ד דורות על הפגם דאותיות אל"ה אשר בכל משך ימי הגלות וכנז' והנה תלוי כל תיקונם בתיקון כל הצלמים כנז' כי כאשר יתבררו הם אז יתוקנו כל האלף דור נשמות הנז' לצאת בעוה"ז מתוקנים בהתיקון דאור המ"ה, ע"י הזווגי דפב"פ כהראוי.

והנה כל אותן האלף דור נשמות הרי הם מהאימא הכללי שבא"ק שהיא בחי' הגוף שבו וכאשר מתתקנים לצאת ממנה בכל תיקוני דאור המ"ה שבה אז הנה הם נמשכים ויורדים בהיכל אהבה דבריאה, שהוא ג"כ הגוף בהבריאה וכנ"ל כ"ז באות ע' י' ע"ש ומשם הנה הם יוצאים ומתלבשים כל נשמה ונשמה בהצלם שלה שהוא הלבוש והגוף שבה, ויוצאת בעוה"ז, וזהו מה שאמרו אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף והכוונה הוא עד שיתוקנו ויצאו כל האלף דור נשמות מהאימא הכללי שבא"ק שהיא הגוף שבו ויתוקנו ויצאו ממנה בהתיקוני דאור המ"ה שבה והנה נמשכים ממנה בדרך תוספות אור ומוחין בכל פרצופי האצילות כולה עד הנוק' דז"א שהיא הגוף באצילות וביסוד שבה, ומשם הם יוצאים ונמשכים בהיכל אהבה דבריאה שהוא הגוף בבריאה אמנם כל סדר יציאתם ממקורם ותיקונם והמשכתם עד היכל אהבה דבריאה שהוא יציאתם וירידתם מלמעלה למטה הנה הוא תלוי בתיקון הצלמים בבירורם ועלייתם מלמטה למעלה כי הצלם הוא הלבוש והגוף דהנשמה אשר בו היא מתלבשת ועל ידו היא מתתקנת בכל תיקוניה הנז' ויוצאת ויורדת בעוה"ז והרי נעשה ונשלם יציאת כל הנשמות שבגוף ע"י תיקון הצלמים דוקא שהם הגוף דהנשמה כי בתיקון דהצלמים שהם הגוף דהנשמה יכלו לצאת כל האלף דור דהנשמות כולם אשר נגזר עליהם לצאת בעוה"ז ויכלו ויצאו כולם מכל בחי' גוף אשר בא"ק ואצילות ודבריאה.

והרי לנו מכ"ז כי כל הכוונות כולם אשר נמצא בזה למאמרם ז"ל היינו התיקונים שאמר שהכוונה הוא על התתקע"ד דרין עד שיושלמו ויתוקנו הם כולם לצאת מתוקנים בהתיקון הראוי לצאת בעוה"ז והגר"א שאמר שהכוונה הוא על הנשמות כולם אחר שנשלמו ונתקנו לצאת בעוה"ז שהם בהיכל אהבה דבריאה והרב שאמר שהכוונה הוא על תיקון הצלמים כולם הנה

אלו הנ' כוונות הם עולים כולם בקנה אחד, כי התתקע"ד דרין הרי הם מתחלף דור נשמות הנגזר לצאת בכל משך ימי עולם דהעוה"ז ואשר מתתקנים לצאת בהתיקון הראוי להעוה"ז, והיינו כאשר מתתקנים לצאת ע"י הזווג דפב"פ דזו"ן הנה אז הם יוצאים מהיסוד דהנוק' דאצילות ונמשכים ונכנסים בהיכל אהבה דבריאה, כי שם הוא האדר דכל הנשמות כולם קודם שיוצאים בעוה"ז כמ"ש בזוה"ק פקודי רנ"ג ע"א אמנם תיקון כ"ז שהוא יציאתם ממקורם וכל תיקונם והמשכתם הנז' אשר מלמעלה למטה הנה הוא תלוי ונעשה ע"י תיקון הצלמים שהם לבושי דהנשמות אשר הם מתתקנים ונעשים מבירורי הגילוין דש"כ ופ"ר ורפ"ח אשר מתבררים ועולים מלמטה למעלה ותיקונם הוא אם ע"י תורה ומצות אם ע"י מאורעות שהם הצירוף והליבון ועי"ז או עי"ז הנה הם מתבררים ומתתקנים ועולים למ"ן עד הנוק' דאצילות ועי"ז הנה נסבב ונעשה כל תיקוני דהנשמות יציאתם והמשכתם אשר מלמעלה למטה והם מתתקנים והולכים תמיד עד"ז ע"י תיקוני דהצלמים עד שיכלו לצאת בעוה"ז כל הנשמות שבגוף שהוא מבחי' כל גוף הנז', והוא יציאת כל האלף דור נשמות הנגזר עליהם לצאת בכל משך זמן דהעוה"ז ואז יבוא בן דוד משיח צדקינו ויתחיל מאז ולהלאה התיקון דנשמתין חדתין, ואז ישמח ה' במעשיו בב"א:

[יב] **ומאחר** שנמשך לנו את כל הנז' מענין לענין הנה נבאר עוד דבר אחד מדברינו גופה הצריך ביאור, ואח"כ נבוא לענינינו בעה"י והוא במה שאמרנו לעיל אות ח', שכל מה שהיה נוגע לפרצופי האצילות וכן גם להאצילות דבי"ע הנה כ"ז נתקנו בתיקוני דהאצה הכללי ג"כ ועי"ז הנה צריך ביאור כי באם שנאמר שהיו הזו"ן מתוקנים בתיקוני דהאצה הכללי ג"כ והוא המוחין דחיה הגדלות שני, וא"כ הרי מפני מה עמדו אז הזו"ן אב"א הרי בהמוחין דחיה הנה הם נשלמים ומתוקנים היטיב להיות פב"פ בכל הראוי כמ"ש בעקודים פ"ב ופ"ח וכנודע ומה שאמרנו שם כי תיקונם ושלימותם בהמוחין דחיה הנה היה רק מה שנוגע לשלימות פרצופם גופה אבל בכל מה שנוגע להנשמות והעולמות בי"ע הנה בזה לא נמשך להם מהמוחין דהאצה הכללי כלל, אלא רק מהאימא הכללי לבד וכנ"ל שם, הנה כ"ז גופה צריך ביאור, כי מאחר שכל מה שנוגע להם גופה הנה הם נשלמו בהמוחין דחיה הרי נופל מעתה פחדם על כל החיצונים והקליפות כולם, כי נכוו מגחלתם כמ"ש הרב בעקודים פ"ב ובלאה ורחל פ"ז, וע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ד סי' ג', והרי אפשר להם היטיב להזדווג פב"פ ולהעלות מ"ן גם בכל מה שנוגע להעולמות בי"ע ג"כ ולהמשיך בהם ג"כ תוספות אור וברכה ואורות ומוחין גם מהאצה הכללי שבא"ק כי העלאת המ"ן והמשכת המוחין הנה הוא לעולם לפי שלימות הפרצוף ומאחר שכל מה שנוגע להזו"ן גופה הנה הם נשלמו בכל התיקוני דהאצה הכללי ג"כ, הרי נמשך בדרך זה כל עניני זווגם והעלאת המ"ן והמשכת המוחין מלמעלה הכל על צד היותר שלימות גם בכל מה שנוגע להנשמות והעולמות בי"ע ג"כ, וא"כ הרי באם שנאמר שהזו"ן עצמן היו מתוקנים בכל התיקוני דהאצה הכללי ג"כ הרי הם פב"פ היטיב וכן הנה הם מעלים מ"ן מכל הגילוין אשר להנשמות והעולמות בי"ע מחלקי דהמלכי יושר ג"כ, ועוד כי הנה בדרושי הרב בזה, בלק"ת ושער הפסוקים בראשית, בענין החטא דעהד"ע, הרי אמר שם כי לא היה לז"א רק המוחין דמצד אימא, והכתר שלו הנה היה רק השליש תחתון דהת"ת דאימא, ומבואר שם מכל דבריו בזה כי היה חסר לו להז"א עצמו ג"כ, ר"ל גם מה שנוגע אליו גופה, הנה היה חסר לו ג"כ המוחין דמצד אבא, ולא היה לו אלא רק המוחין דמצד האימא לבד, כי זה הנה ניתן לאדה"ר לתקן ע"י מעשיו, ע"ש שמבואר כ"ז.

והאמת הוא כי פשטות הדברים הנאמר בזה בלק"ת ושער הפסוקים הוא לכאורה דבר שאי אפשר להאמר, כי הרי מאחר שאדה"ר לא תיקן כלל אלא אדרבה שנכשל ונתקלקל כמבואר שם וכנודע וא"כ הרי נשארו זו"ן בלא תיקון לעולם ח"ו, כי החטא דאדה"ר הוא לא נתקן עדיין ולא יתוקן אלא בביאת המשיח דוקא כנודע והרי נמצא כי נשארו זו"ן בלא תיקון לעולם והוא דבר שאי אפשר להאמר, ומה גם כי הרי התורה חתם על מעשה בראשית כולם שם מלא. אלה תולדות השמים והארץ כו' ביום עשות הוי"ה אלהי"ם, שם מלא על עולם מלא (ב"ר פ' י"ג סי' ג'), והוא שמא שלים, הכולל כל היחודים כולם וכל תיקון הז"א כולו, כמבואר בדברי הרב בכוונת שים שלום ע"ש, וע' רוב גודל מעלת דהיחוד הזה, בדברינו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף ט' סי' ב' ג' ד', ואמרנו שם כי הנה מפני גודל רוב מעלתו, הנה לא נמצא היחוד הזה בכל התורה כולה מאחר שגורש אדה"ר מגן עדן, אך בחתימת סדרי מעשה בראשית הנה נזכר אז היחוד הזה כ' פעמים ואדרבה הוא כי הנה לא נזכר אז שם הוי"ה לבד, אלא בהיחוד הזה דוקא, הוי"ה אלהי"ם, והוא על רזא דעתיקא קדישא ורזא דזעיר אנפין (כמ"ש באד"ר קמ"א ב') שהיו כלולים זב"ז, עשר ספי' דז"א בעשר ספי' דעתיקא קדישא ולכן נזכר אז היחוד הזה כ' פעמים, והנה היחוד הזה הוא מורה ג"כ על יחוד זו"ן בכללות העולמות כולם, שנכללו כולם זב"ז, וכמ"ש בזוה"ק פקודי רס"ב א', והכא אתכליל ואשתלים כלא כחדא עילא ותתא בנסירו חדא, לאשתלמא שם מלא, יהו"ה אלהי"ם, כו' ע"ש באריכה, ובדברי הרב בכוונת שים שלום, וע' עוד בזוה"ק בראשית כ' ע"א ויעש אלהי"ם את שני המאורות הגדולים בקדמיתא בחבורא חדא, [והוא כמ"ש האריז"ל במאמ"ר בראשית, הנ"ל אות ז', כי מתחילה היו הזו"ן פב"פ] רזא דא, שמא שלים כחדא, יהו"ה אלהי"ם, אע"ג דלא איהו באתגלייא אלא בארח סתים (יתבאר למטה), וע' עוד בענין גודל רוב מעלת השם מלא הוי"ה אלהי"ם, בפ' תרומה קס"א א' ב' ע"ש באריכה ובפ' ואתחנן רס"ד א' ולכן הנה לא נזכר היחוד הזה בכל התורה כולה (זולת סוף פ' וארא, כמ"ש הטעם בזה בספר הדע"ה שם ע"ש) אלא רק בחתימת מע"ב, ושם הנה לא נזכר השם הוי"ה ב"ה לבד, אלא רק הוי"ה אלהי"ם, ונזכר הוא שם כ' פעמים, והוא על גודל רוב מעלת דמדרגת העולמות כולם שהיו אז קודם החטא כנודע, וכן הוא בזוה"ק בראשית כ' סע"א, יום שתיתאה דאתתקן דיוקנא דאדם תקונא כדקא יאות כו' וכדין אתתקן כורסייא עלאה וכורסייא תתאה (ר"ל הנוק' שהיא כסא לבעלה, ועולם הבריאה שהוא כסא לאצילות עולם הכסא) ועלמין כלהו אתיישבו בדוכתייהו ואתוון כלהו אתתקנן על גלגלוי, ר"ל שנתייסד אז כל תהלוכות ההנהגה כולה, וכן הוא ג"כ בפ' תזריע מ"ח סע"א, בששי נברא אדם כו' כיון דנברא אדם אתתקן כלא כל מה דלעילא ותתא כו'. והרי לנו מכל הנז' כי בחתימת מעשה בראשית נשלם הכל על תיקונם, והוא מה שחתם התורה וירא אלהי"ם את כל אשר עשה והנה טוב מאד וא"כ איך אפשר לומר שהיו אז הזו"ן שהם עיקר היסוד דכל העולמות בי"ע בלא תיקון הראוי להם.

אמנם מ"ש האריז"ל כי לא נשלם הז"א בהמוחין דחיה כלל והרי לא היה ראוי לזווג כלל והיו הזו"ן רק אב"א, וכן אמרו ג"כ בזוה"ק בראשית ל"ה א' וכן בפ' פקודי רל"א א', הנה הכונה הוא רק ע"פ מדרגת העולמות שהיו אז אחר שהושם אדה"ר בגן עדן, והנה אז הנה עלה ז"א בא"א, בהא' דמילוי וא"ו דהס"ג שבו, והנוק' עלתה באבא הכללי ר"ל בחו"א עלאין, וחו"א הכלליים עלו בהב' רישין גלגלתא ואוירא, וא"א הנה הוא עלה בא"ק עצמו מהטבור ולמטה שבו ור"ל במדרגתו עצמו, ורדל"א דאצילות הנה הוא עלה בא"ק עצמו מהחזה עד הטבור, וכמ"ש כ"ז בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"ח סי' ב', ואולי הוא, כי הנה אז בעלייה השנייה, הנה עלו רדל"א וא"א גם למעלה מן הפרסא שבו ובאו"א עצמן שבא"ק, והעלייה השלישית שהיו עתידים לעלות אילולא החטא הנה הוא על הזדככות הפרסא וביטול המסך כי היה מזדכך הפרסא מבחי' מסך כלל, וכמ"ש בדע"ה שם ענף כ"ה סי' ד', וע' דברינו בחלק הביאורים במטי ולא מטי פ"ה אות י"ח, ועכ"פ ~~שהוא כי הנה בעלייה השנייה שהוא אחר~~ שהושם את האדם בגן עדן הנה עלה הנוק' באבא וז"א בא"א ואו"א בהב' רישין וא"א עם רדל"א בא"ק עצמו, וכן עולם הבריאה הנה עלה

אז במקום האימא של עתה והיצירה ועשיה במקום הזו"ן של עתה וזהו שאמרו בזוה"ק בראשית כ' סע"א, כי ביום שאיתאה דאתתקן דיוקנא דאדם תקונא כדקא יאות (והוא בחצות היום דערב שבת כאשר הכניסו הקב"ה בגן עדן והנה אז נשלם העלייה שניה) ועלמין כלהו אתיישבו בדוכתייהו, כי זהו המקום העיקרי דכל העולמות כולם, כמ"ש הרב במאמ"ר פ' קדושים והגם דהו' אחרונות דהעשיה הנה היו אז עדיין למטה והיו הם בסוד עץ הדעת, אך כ"ז נשאר משום צורך הבחירה כמו שבארנו בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף ג' ד' ובכ"מ שם, והרי הוא ג"כ כראוי ולצורך, וכן עפ"ז הוא ג"כ מ"ש בפ' תזריע מ"ח סע"א, כיון דנברא אדם, אתתקן כלא וכל מה דלעילא ותתא, והוא כי הרי אז הנה נתעלו העולמות כולם בכל העילוי הנורא הנ"ל והיו כולם במקומם העיקרי וכנז', וכן כ"ז הוא ג"כ הענין מה שהיה שולט ומאיר אז אור היחוד דשמא שלים וכנ"ל, והוא ג"כ משום העילוי הגדול דהעולמות כולם שהיה אז, והוא טעם שהכניסו הקב"ה בגן עדן עד החטא.

אמנם כ"ז הנה היה רק מה שנוגע להעולמות הפרצופים והעולמות עצמן, והוא כמו שאמרנו לעיל בתחלת הספר לעיל כלל ב' ובכ"מ כי יסודם הראשון דהעולמות כולם הנה הוא האור הגנוז אשר ברזא דאור א"ס ועליו נתייסדו כל העולמות כולם וכן הוא שולט באמת בפנימיותם לעולם אלא שהוא עתה בהעלם גדול אבל באמת הנה רק הוא הנושא אותם ומנהיגם תמיד והוא הנהגתו הנעלמה ית"ש והוא כל הכבשי דרחמנא העומד תמיד בהבריאה שהוא מהנהגתו הנעלמה מעיני כל חי כי הוא המסבב את הכל תמיד לתכלית תיקון האחרון סוד האחדות הנורא והוא מ"ש בזוה"ק בראשית כ' ע"א על האור דשמא שלים שהיה שולט אז, אמר הזוה"ק, אע"ג דלא איהו באתגלייא אלא בארח סתים, ור"ל כי הגם שהוא עיקר יסוד העולם אשר רק עליו נתייסד, אבל הוא בהעלם מאד.

והנה עיקרו דאור הגנוז היה נתגלה ביום הראשון והיה אז בעוד יותר גילוי' מביום ו', כמ"ש בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כ"ה סי' ד', ולכן הנה היו אז הזו"ן ג"כ בהזווג דפב"פ כנ"ל אות ז', וכן הוא ג"כ בזוה"ק בראשית ל"א רע"א, ואמרו שם כי זהו סוד מה שנאמר, ויבדל, ור"ל על סוד הנסירה וכדי לזווגם פב"פ ע"ש, אמנם עיקר פרי ההולדה דהזווג הזה, הנה היה אז רק על האצילות דבי"ע, העשר ספירין דבי"ע, אבל לא על הבי"ע עצמן, כי הם נעשו רק מהזווג דאב"א כנ"ל אות ז', והנה חזרו אב"א ביום הראשון גופה, כי עיקר תוקף האור הראשון הנה הוא נגנז ג"כ ביום הראשון גופה, וכמ"ש בזוה"ק תרומה קמ"ח סע"ב ובכ"מ, והוא כי הנה נסתם ונתעלם אז ע"י הקד"א ונעשה הסתימא הזה ביום ראשון גופה וכמו שכתבנו בספר הדע"ה שם, והנה חזרו מאז הזו"ן אחור באחור, והגם כי הרי אחר שנברא אדם הראשון והושם בגן עדן הנה נתעלו אז כולם ועלו בכל העילוי הנז' והיה שולט אז אור היחוד דהוי"ה אלהי"ם, וא"כ איך אפשר לומר שהיו אז אחור באחור משום שהיה חסר לז"א המוחין דאבא, אחר שאז הרי היה ז"א במדרגת א"א, כי עלה והאיר באור הא' דמילוי וא"ו דהשם ס"ג דהמ"ה שבו, והרי הוא עוד למעלה גם מכל האבא כולו של עתה, וכן הנוק' הנה היא עלתה אז ג"כ בכל האבא כולו, אמנם הנה ענין אחור באחור שאמר הרב, שהיו אז אב"א, אין הכוונה על בחי' אב"א לפי מדרגת העולמות של עתה, אלא הכוונה הוא, רק ע"פ מדרגת העולמות של אז, וכמו שאמר הרב עצמו במיעוט הירח פ"ד, אמר שם, וכבר נתבאר בדרוש מדרגות העולמות איך היו קודם שנברא אדם הראשון (ר"ל מעת שנברא עד החטא שהיה אז) מעלת העולמות עליונים מאד, ובהיות זו"ן שם למעלה במקום או"א היו גם שם בבחי' אב"א כו', והגם כי הז"א הנה היה אז בא"א והנוק' באבא עכ"ז הנה היו אב"א, כי האו"א אשר הם היו אז בגלגלתא ואוירא, הנה לא המשיך האבא את המוחין שלו בז"א לצורך זווג, והיה חסר לז"א את המוחין דחיה, אשר לפי מדרגות העולמות של אז, ולכן היו רק אב"א ור"ל לפי מדרגתם הנעלם של אז, אמנם כ"ז היה רק מה שהיה נוגע להמשכת המוחין אשר לצורך ההולדה, הנה בזה נתעכב אז מהזו"ן, המוחין דהאבא הכללי שהוא או"א עלאין, שהיו אז בבחי' הגלגלתא והטלא דבדולחא דביה, [והוא ע"פ שיטת הגר"א בספד"צ פ"א דה"מ קרומא דאוירא, (כי באו"א עלאין הוא אימא עמירא יתיר, כמ"ש באד"ר פ"ח, ועי' דברינו במטי ולא מטי פ"ג אות י"ב], ולא היה נמשך אז בהזו"ן המוחין דחיה לצורך ההולדה ולכן היו אז אחור באחור, כי היה תולה תיקונם במעשי אדה"ר אך כ"ז היה רק מה שהיה נוגע להמשכת המוחין אשר לצורך ההולדה דהנשמות והעולמות דהבי"ע גופה, אך בכל מה שנוגע לעצם המציאות דהזו"ן עצמן ור"ל להאצי' שבהם וכן גם להאצילות דבי"ע שהם העשר ספירין דבי"ע הנה כ"ז נעשה היטיב ע"י היחוד גמור דהאו"א הכלליים שהם או"א עלאין עם ישסו"ת ויצאו ונשלמו הזו"ן בכל מה שנוגע לעצמותם גופם, בהמוחין דחיה ג"כ, אמנם כ"ז הוא רק להאצילות שבהם וכן מה שנוגע מהם להאצילות דבי"ע ולכך היו ביום הראשון בהזווג דפב"פ ונמשך בהם אז המוחין דחיה אשר לצורך ההולדה ג"כ כי זה היה לצורך תולדות העשר ספירין דבי"ע שהם האצילות דבי"ע כי כל מה שהוא לצורך האצילות הנה בזה נשלמו בהמוחין דחיה ג"כ, אבל כל מה שהיה נוגע להם לבחי' בי"ע ממש הנה בזה נתעכב להם המוחין דחיה, כי היה תולה תיקונם במעשה אדם הראשון.

והענין בביאור הוא ע"פ מ"ש הרב בפנימית וחיצונית דרוש ב' כי ישנם בז"א ג"כ בחי' בי"ע דחיצוניות ובחי' בי"ע דפנימיות, והוא לבד האצילות שבו שהוא עיקר עצמותו, והנה הגם שהם כולם רק אצילות והם כולם אלהות גמור אך הבי"ע דפנימית שבו, הנה הם שורש להנשמות דבי"ע, והבי"ע דחיצונית שבו הם שורש להעולמות בי"ע עצמן אמנם בכ"א יש אור וכלי כנודע, וכל אלו הבי"ע שרשם הוא בינה ת"ת מלכות כנ"ל, אבל האצילות עצמו הוא מחכמה, חיה נשמה לנשמה, ע' כ"ז דרושי אבי"ע פ"ה ומבו"ש דרושי פנימי ומקיף דף כ"ה ע"ד ודף כ"ו מדפוס"א תרס"ד והנה כל בחי' האצילות שבכל הנז' הן האצילות דהזו"ן הן האצילות שבבי"ע שהם העשר ספירין דבי"ע הם כולם יצאו מהיחוד דהאו"א הכלליים אשר גם במדרגת העולמות של אז שהם גלגלתא ואוירא ונשלמו כל בחי' האצילות גם בהמוחין דחיה כראוי, כי כל האצילות הרי הוא עצמו בחי' חיה כנז' ומזה יצא ג"כ העשר ספירין דבי"ע שהוא האצילות דבי"ע ביום ראשון דמעשה בראשית ויצאו מהזו"ן ע"י הזווג דפב"פ כראוי כנ"ל אמנם אח"כ הנה חזרו הזו"ן אחור באחור והיה זה ביום הראשון עצמו כאשר נגנז תוקף דאור הראשון, ויצאו אח"כ כל מעשה בראשית כולם דהששת ימי בראשית, שהם העולמות בי"ע והנשמות דבי"ע הנה יצאו הם כולם מהזווגי דאב"א ובלתי המוחין דחיה וכן היה למעלה החסרון הזה ג"כ היינו בהבי"ע דהזו"ן עצמן שהם שורש דהנשמות והעולמות בי"ע שבהם, ולא נשלמו הם ג"כ בהמוחין דחיה כי כל הבחי' דבי"ע נשארו עדיין בלא תיקון כי היה תולה תיקונם במעשה אדה"ר, אמנם כ"ז הוא רק ע"פ מדרגות העולמות של אז, אשר גם אחר כל החסרון הזה הנה היו הם בעוד יותר נעלה מתיקונם אשר עתה, אבל עכ"פ הוא כי לפי מדרגות העולמות של אז הנה היה חסר המוחין דחיה לכל בחי' בי"ע כולם ולכן היו אב"א ור"ל שהיה חסר להם המוחין דחיה אשר ממדרגתם של אז לכל מה שנוגע לשרשי הבי"ע של אז ולכן היו מוכרחים להיות רק אב"א, והרי עכ"פ הוא כי לא זכו להתברר ולהעלות כל בירורי המ"ן דהבי"ע בהזווגי דפב"פ דהזו"ן כי הרי עמדו אז רק אב"א.

והרי נתבאר לנו מעתה מה שהערינו לעיל בתחלת דברינו כאן כי מאחר שהזו"ן עצמן הנה הם נתקנו ונשלמו בהמוחין דהחיה הכללי אשר גם מהאבא הכללי שבא"ק ומהניצוצין והאורות דהמלכי יושר ג"כ וכן מהתיקוני דהאור המ"ה שבו ג"כ א"כ הרי אפשר להם היטיב להיות פב"פ ולהעלות מ"ן גם מהניצוצין דהמלכי יושר הנוגע להנשמות והעולמות בי"ע ג"כ כי העלאת המ"ן דכל פרצוף הנה הוא לעולם לפי ערך מעלתו וכחו ועצמותו, וכן הערינו לעיל עוד ג"כ כי א"כ הרי איך

אמר האריז"ל שלא היה לו רק המוחין דהאימא לבד, ובפרט אחר שנודע גודל רום מעלת דכל הפרצופים והעולמות שהיו אז כולם בעילוי נורא מאד מעת שהכינם הקב"ה לאדה"ר בגן עדן עד החטא וכנ"ל בדברינו כ"ז עיין עליהם, אך ע"פ מה שהעלינו עתה הרי הוא ניחא הכל, כי כל שלימות הזו"ן אשר גם מהאבא הכללי שבא"ק ג"כ הנה היה רק לבחי' אצילות שבהם שהוא עיקר עצמותם גופה מה שנוגע לשם עצמם, אבל כל בחי' הבי"ע שבהם, שהוא השורש דכל הנשמות והעולמות בי"ע שישנו בהזו"ן, הנה כ"ז לא ניתן בהם ולא נשרש בהם בעת התיקון דמעשה בראשית אלא רק מהניצוצין והאורות דהמלכי עגולים וכן מהתיקוני דהאור המ"ה אשר להם, שהם כולם רק מהאימא הכללי לבד אשר בא"ק, אבל כל מה שנוגע להנשמות והעולמות דבי"ע עצמן וכן להשורש לכל בחי' בי"ע אשר בהזו"ן, בכל מה ששייך לכ"ז מהמלכי יושר וכן מתיקוני דאור המ"ה אשר מצד האבא הכללי שבא"ק, הנה כ"ז היה כוונת המאציל שיתוקן ע"י האדם והיה עומד להתתקן ע"י אדה"ר דוקא, ולא נתתקנו בעת התיקון דמע"ב מאומה, ונודע הוא כי כל כח העלאת מ"ן שבכל פרצוף הנה הוא ע"י השורש דאותן המ"ן שעומד בו, ובאשר שלא ניתן כלל בהזו"ן מבחי' שרשי הבי"ע דהמלכי יושר ומהתיקוני דאור המ"ה שלהם מאומה הרי לא היה אפשר להם להעלות מ"ן כלל מחלקי הניצוצין דהמלכי יושר בכל מה שנוגע מהם להנשמות והעולמות דבי"ע והרי נשארו הם בלא תיקון כלל, ומשום זה הנה היו מוכרחים הזו"ן לעמוד אז אחור באחור ע"י כל אותן הניצוצין דהיושר שנוגע להנשמות והעולמות דבי"ע שנשארו טבועים עדיין בעמקי התוהו, ולא היה אפשר להזו"ן להעלות מהם מאומה ולתקנם אחר שגם כל בחי' הבי"ע מהמלכי יושר וכן מתיקוני דאור המ"ה שלהם הראוי להזו"ן עצמן שהוא שורשי הבי"ע שבהם הנה היה חסר גם בהזו"ן גופה, כי זהו מ"ש האריז"ל שהיה חסר לז"א המוחין דמצד אבא ור"ל על אור התיקון דהמ"ה והט"ר דב"ן אשר לכל שרשי הבי"ע שבז"א מהמלכי יושר דהאבא הכללי שבא"ק הנה כ"ז היה חסר לז"א גם אחר גודל רום מעלתו של אז, ולא היה לו מהמוחין אשר לשרשי הבי"ע שבו אלא רק מהאימא הכללי לבד שהוא התיקוני דאור המ"ה אשר לשרשי הנשמות והעולמות דמלכי העגולים לבד, אבל לא מהמלכי יושר שמהאבא, כי היה תולה תיקונם באדה"ר כנז',

אמנם כ"ז הוא מה שנוגע לשרשי הבי"ע שבהזו"ן אבל כל מה שנוגע לעצמותן גופה ולכל בחי' אצילות, הנה בזה היו הזו"ן מתוקן מהאבא הכללי כמו מהאימא הכללי, וכמו שנתבאר בספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ז' וסי' י"ב ושם סי' י"ד וט"ו איך שנעשה ונבנה כל האצילות מתיקוני דאור המ"ה והט"ר דב"ן אשר הן דהאבא הכללי והן דהאימא הכללי וכן מהבירורים שנתבררו ונתקנו הן מהמלכי היושר והן מהמלכי עגולים ומתיקון כולם יחד הנה נעשה ונבנה כל האצילות וכמו שנתבאר שם וכל הדברים אשר בספר הדע"ה שם הרי הם סולת נקיה מדרושי הרב זללה"ה כמבואר לכל חכם ומבין, וע' עוד דברינו בדרוש ספיקות עגולים ויושר אשר שם בסוף ספר הדע"ה אך מ"ש הרב בשער הפסוקים בראשית בדרוש עהד"ע כי לא היה בז"א רק המוחין דמצד אימא בלבד, הכוונה הוא רק על בחי' הבי"ע שבז"א וכמ"ש בפנימית וחיצונית דרוש ב' ובכ"מ, ואותן הבי"ע שבו הנה הם השורשים דכל הנשמות והעולמות אשר לבי"ע ממש שיצאו ונבראו אח"כ מהמלכות דאצילות ע"י זווגה בז"א (ע' זוה"ק ח"א כ"ב א' כ"ט ב', ובח"ב י"ב א' וח"ג ז' א' י"ט א' קע"ד ב' וע' עוד ח"א י"ג סע"א וח"ב נ"ה א'), וכל מה שנוגע להתהוות דכל בחי' בי"ע שבז"א הנה לא נמשך בו המוחין לזה אלא רק מצד האימא הכללי בלבד אבל המשכת המוחין אשר לזה אשר מצד האבא הכללי הנה היו תלויים ועומדים בהמעשים טובים של אדה"ר ובאשר שלא זכה העולם לזה ע"י החטא דעהד"ע הנה נשאר ז"א בכל מה שנוגע לשרשי הבי"ע אלא רק בהמוחין דמצד האימא בלבד, ועי"ז הנה נשארו כל חלקי הנשמות והעולמות (בי"ע) אשר מהמלכי יושר הנה נשארו הם כולם בלא תיקון כלל, והם הנשמתין חדתין אשר יתוקנו רק לעתיד לבא ע"י הקב"ה לבד, אמנם מה שיתייחדו לבסוף כ"א בבת זוגיה הנה זה יהיה ג"כ רק ע"י תיקון כל הנשמות שבגוף אשר בכל משך זמן דהעוה"ז, וכנ"ל אות ח' ט' י' י"א, אשר הם מתתקנים והולכים תמיד, וכאשר יוגמרו הם להתתקן כולם שהוא בביאת המשיח הנה אז יתחיל התיקון דנשמתין חדתין שהם מהמלכי יושר ויתוקנו הם אז ג"כ מכל בחי' חסרונות דהיחוד, אשר לעיל ענ"ב ויחזרו אז לצאת בכל התיקוני דפב"פ ובכל התיקוני דאור המ"ה אשר מהאבא הכללי ג"כ עד הנ"ל אות ס', ויתייחדו שם כ"א בבת זוגיה שהוא בכל הנשמות שבגוף דעוה"ז ואז ישמח ה' במעשיו כנ"ל.

[יג] **ודע** כי הנה בהמשכת המוחין דחיה שהוא המוחין דאבא הכללי כאשר שיומשכו הם גם בבחי' הבי"ע שבז"א הנה אז יתוקנו השמות אלהי"ם שבו בהמוחין דגדלות ויאירו הם כולם באור דהשם הוי"ה ב"ה והוא ענין התיקון דירידת השמות אלהי"ם שיירדו בבי"ע, שאמר הרב במוחין דקטנות פ"ג וע' אנ"כ פ"י ובמבו"ש שער הקליפות פ"ב והוא עיקר מקומן דהשמות אלהי"ם, ר"ל גילויים, שהוא רק בהעולמות בי"ע ולא למעלה כי שם הם נעלמים מאד כי הנה כל הגילוי דהשם אלהי"ם הנה הוא מסוד מיעוט הירח, כמ"ש בזוה"ק בראשית כ' ע"א, והם הק"כ צרופי אלהי"ם אשר כל גילויים הוא רק מזו"ן דבריאה ולמטה כמ"ש בשמות פ"ה ושם הוא מקומם העיקרי אמנם באשר כי ע"י החטא דעהד"ע הנה לא נמשך בז"א המוחין דהאבא הכללי המוחין דחיה שהם המוחין דגדלות שני ולא נתייסדו הם בו בקביעות אלא רק לפעמים ולעתים שהוא רק בעת הצורך לזווגי דפב"פ אשר דישראל עם רחל כנודע ולא נתייסדו בו בקביעות אלא המוחין דהאימא בלבד, וע' מוחין דצלם פי"ו ומבו"ש ש"ה ח"א פ' ט"ו לכן הנה ישנם עתה שהוא בכל משך זמן דהעוה"ז הגילוי דשם אלהי"ם בז"א ג"כ וכמ"ש בזוה"ק פ' אחרי ס"ה ע"א כי השם אלהי"ם שירותיה מז"א הוא וביה אתאחיד כו' ע"ש וכן הוא ג"כ בדברי הרב בשעה"ק דף ל"ו ע"ב סמוך לסופו אמנם הוא רק בבחי' הבי"ע שבז"א כמ"ש בפנימית וחיצונית דרוש ב' שהם שרש להבי"ע התחתונים שבו וזהו שאמר הזוה"ק הנז' ביה אתאחיד אבל לא באצילות שבו שהוא עיקר עצמותו כי שם הוא רק האור דהשם הוי"ה ב"ה לבד (ומ"ש במאמרי רשב"י דף מ' מענין סוד שמות אלהי"ם אשר למעלה ע"ש הנה האמת הוא כי שם הם נעלמים מאד ואינם מתערבים שם בעיקר הפרצופים כלל ע"ש וע' דברינו בזה לעיל כלל ט' ענף י"ד באבני מלואים שם) ועכ"פ הוא כי הגילוי דשם אלהי"ם הנה עיקרו הוא בעולמות בי"ע כי הוא מסוד מיעוט הירח כמ"ש בפ' בראשית כ' ע"א וגלויו בז"א הוא מסיבת החסרון דהמוחין דחיה שלא נתייסד בו בקביעות בעת התיקון דמעשה בראשית והיה תולה תיקונו באדם הראשון כנ"ל, ועכ"ז הנה עומד כל גילויו בז"א רק בשרשי הבי"ע שבו וכמ"ש בפנימית וחיצונית דרוש ב' אבל לא באצילות שבו וכאשר נשלם ז"א בהמוחין דחיה שהוא המוחין דגדלות שני הנה אז נעשה הענין דירידת השמות אלהי"ם, שיורדים בו ממדרגה למדרגה עד הנוק' וכאשר נשלמה הנוק' ג"כ בהמוחין דחיה ונשלמו שניהם בהמוחין דגדלות שני אז יורדים מכל הנוק' ג"כ ויורדים בבי"ע, כי שם הוא עיקר מקומם כנ"ל, וכמ"ש במוחין דקטנות פ"ג, וע' אנ"כ פ"י (ובטנת"א ספ"ו ושם פ"ה) ומבו"ש שער הקליפות פ"ב,

וענין ירידתם בבי"ע הכוונה הוא כי שורשם שבז"א, שהוא אצילות הוא יורד ומתייחד עם הבי"ע ומאיר ומתגלה עי"ז אור האצילות בבי"ע והנה אז הנה הם מאירים שם ג"כ בהאור דשרית הוי"ה, כי בערך הבי"ע ממש הוא שורשם שבאצילות ג"כ בבחי' אור דהוי"ה, כי הכל נידון בערכין כנודע.

וזהו עומק הכוונה מ"ש הרב במוחין דקטנות פ"ג, כי כל מה שיורדים הם מתמעטים. והם מתמעטים מס"ה לק"כ. ומק"כ לס'. ומס' לל'. ומל' לע"ו. ומע"ו לה' ע"ש. כי ענין מיעוטם הוא משום שכל מה שהאורות העליונים מתגלים ביותר ויורדים יותר למטה הנה הם עומדים שם בבחי' אור דשמות הוי"ת ולא בשמות אלהי"ם. והרי נתמעט האור דשמות אלהי"ם בכל ירידה וירידה. כי בערך מקום התחתון הנה נחשב האור דשם אלהי"ם אשר למעלה, בבחי' אור דשם הוי"ה ב"ה (כי כל עיקרו דהשם אלהי"ם. הרי הוא מסתעף באמת רק ממנו והוא שורשו כנודע) ולכן כל מה שיורדים ביותר הם מתמעטים כי הנה לא נשאר אז בהגילוי דשמות אלהי"ם רק היותר חיצוניים שבהם.

אמנם דע כי כל מיעוטם שאמר הרב שם. הנה הוא רק על שורשם שבז"א (שאמר בפנימית וחיצונית דרוש ב' וכן באנ"כ פ"י) היורדים בבי"ע. אבל הק"כ צרופי אלהי"ם אשר בבי"ע עצמם והם מהזו"ן דבריאה ולמטה. וכמ"ש בשער השמות פ"ה. היינו כ' באחוריים דזו"ן דבריאה. וכ' באחוריים דה' פרצופי דיצירה. וכ' בהאחורים דה' פרצופי דעשיה. הנה הם אינם מתמעטים לעולם מגילויים דבחי' אלהי"ם והם שם לעולם בהגילוי דק"כ צרופי אלהי"ם. כי כ"ז הוא בחי' הבי"ע בעצמם. ר"ל עיקר עצמותם וכחם. ואלו שיתבטלו גם הם ויהפכו להוי"ת. אז יתבטל כל בחי' בי"ע ויתהפך לאצילות. והוא רק בסוד תיקון האחרון וכנ"ל כלל י"ז ענ"ד, אבל עד התיקון האחרון הנה נעשה כל המיעוטים דשמות אלהי"ם. והיפוכם ועילויים להוי"ת. רק בשרשי הבי"ע שבזו"ן דאצילות וכנז'. וזהו הענין מה שהמיעוט היותר אחרון הוא מע"ו לה' כנ"ל. שהם הה' אותיות אלהי"ם השורש דהק"כ כמ"ש הרב שם, והוא משום כי הם השורש דהק"כ צרופי אלהי"ם אשר בבי"ע עצמם. ואי אפשר שיתמעט גם הם כי מוכרח הוא להיות להם שורש למעלה,

אמנם אלולא החטא והיו נתעלו העולמות עוד בעלייה השלישית הנה היה נעשה אז באמת. מסבת בראשית והלאה. כל מה שהיה עתיד להעשות בסוד התיקון האחרון והיה נעשה כ"ז מאז. תיכף. שהוא מסבת בראשית והלאה. אבל מאחר שע"י החטא הנה לא הגיע לעלייה השלישית. לכן הנה הגם שהעלייה השנייה הרי היה ג"כ בעילוי נורא מאד. אך משום שכ"ז הרי היה שלא ע"י מעשה אדה"ר כלל אלא מהקב"ה בעצמו. הנה לא היה נמשך עדיין המוחין דחיה בשרשי הבי"ע שבז"א. והיו עומדים הם ג"כ בכל גילויי דהק"כ צרופי אלהי"ם. והם ג' מיני ק"כ צרופים מהג' מוחין שבו. כמ"ש הרב שם במוחין דקטנות פ"ג. כי אלו הג' מיני ק"כ הם שרשי דהג' עולמות בי"ע (אשר כ"א הוא כלול מבי"ע כנודע והם ק"כ בכ"א). והיו עומדים אז כל שרשי הבי"ע שבז"א בגילויי שמות אלהי"ם.

אמנם משום גודל רום מעלתם דכל העולמות כולם אז אשר במדרגת האימא הכללי עצמו. ובפרט כי הרי כל מה שנוגע לכל בחי' אצילות שבהם הרי נשלמו כולם בהאורות דהאבא הכללי ג"כ וכנ"ל אות י"ב ואות ח' וכן הרי היה אז גם קדושת העולמות בי"ע ג"כ בעילוי נורא מאד הגם שהם היו רק מהעגולים והיושר דהאימא. הכללי שבהא"ק ממנה לבד אך במדרגתה עצמה הנה היו אז העולמות בי"ע ג"כ בקדושת עילוי נורא מאד ולכן ע"י כ"ז הנה היה מאיר ושולט אז אור היחוד דהוי"ה אלהי"ם בכל העולמות בי"ע עד סוף כל העשיה כולו וכנ"ל אות י"ב. והיה אז עולם הבריאה בבחי' לבוש על האצילות וכמ"ש בפ' בראשית כ"ג ע"ב כי היו מיוחדים זב"ז והוא יחוד קוב"ה ושכינתיה כי היה נתגלה כבודו וקדושתו ית"ש עד סוף כל העשיה כולו ולכן היה מאיר ושולט אז היחוד דהוי"ה אלהי"ם בכל העולמות כולם.

אמנם עכ"ז הנה באשר שכל העילוים דהעולמות בי"ע הנה היה גם אז עדיין רק מכל התיקוני דאור המ"ה אשר מהאימא הכללי לבד. שהוא במה שנוגע לתיקון הנשמות ולחלקי העולמות בי"ע אשר ממלכי העגולים לבד. אבל מכל התיקוני דאור המ"ה דהאבא הכללי שבא"ק הנוגע לנשמות ולחלקי העולמות בי"ע אשר מהמלכי יושר הנה שם לא נתגלו עדיין כי היה תולה תיקונם באדם הראשון כנ"ל. ועי"ז הנה היו אז כל שרשי הבי"ע שבז"א. כולם עדיין ג"כ רק בגילוי השמות אלהי"ם. והוא מסיבת החסרון דהמוחין דחיה שהוא מהאור דהאבא הכללי כנז'. והרי נשארו עדיין כל הגילולין דס"ג ופ"ר ורפ"ח דהמלכי יושר. כל מה שנוגע מהם להנשמות וחלקי העולמות בי"ע. הנה נשארו הם כולם טבועים עדיין בעמקי התוהו בלא תיקון כלל. ועי"ז הנה היו מוכרחים אז שיעמדו הזו"ן אחור באחור דוקא גם במדרגתם הגבוה ועילויים הנורא שהיו אז. והוא באשר כי כל חלקי המ"ן שלהם מהמלכי יושר הנוגע להנשמות ולחלקי הבי"ע היו טבועים עדיין בהקליפות והחיצונים. ועי"ז הנה לא היו האחוריים שלהם שהם שרשי הבי"ע הנה לא היו הם מתוקנים כלל והיו מוכרחים לעמוד אחור באחור. וכמ"ש הרב בשער העקודים פ"ב ובנקודות פ"ו. והגם שהרי הם עצמם. ר"ל כל מה שנוגע לאצילות שבהם הנה היו מתוקנים ושלימים מכל תיקוני דאור המ"ה אשר להאורות והגילולין דהמלכי יושר ג"כ שהם מהאבא הכללי שבא"ק והרי נשלמו הם בהמוחין דחיה ג"כ. אמנם באשר ששורשי הבי"ע שבהם שהוא האחוריים שלהם (ע' פנימית וחיצונית דרוש ב' ואנ"כ פ"י) הנה הם לא נשלמו אז מהאורות דהאבא הכללי כלל. והרי היה עדיין אחוריהם בלא תיקון כלל גם במדרגתם הגבוה אשר אז ולכן הנה היו מוכרחים לעמוד עדיין רק אב"א. ומה גם כי הרי אמרנו לעיל כי גם כל מה שנתקנו ונשלמו מהאורות דהאימא הכללי שהוא מכל התיקוני דהמלכי העגולים. הנה היה ג"כ רק מה שהיה נוגע להתיקון דמעשה בראשית. אשר בששת ימי בראשית לבד. אבל כל מה שהיה עתיד להעשות בכל משך זמן דששת אלפים שנה דקיום העולם כולו. הנה לא נתקנו אז ולא נתבררו עדיין מהמלכי העגולים ג"כ כי היה תולה תיקונם ג"כ רק באדה"ר.

והנה זהו הענין מה שאמרנו לעיל אות ו' כי היה חילוק גדול בין כל תיקוני ובירורי המ"ן דכל הפרצופים העליונים. לבין תיקוני ובירורי המ"ן דהמלכות. וכן היה בה גופה ג"כ חילוק בין תיקוני ובירורי המ"ן דהמלכי עגולים לבין תיקוני ובירורי המ"ן דהמלכי יושר. והיינו כי הרי כל בחי' המ"ן השייכים ומתייחסים לכל הפרצופים כולם זולת המלכות. הנה הם כולם רק לבחי' אצילות לבד, והגם שנודע הוא כי יש גם בהעולמות בי"ע ג"כ בחי' עתיק א"א או"א זו"ן בכ"א מהם. ע' ענוי' ענ"ה ושביה"כ פ"ז ודרושי אבי"ע פ"ב ופ"ה ובכ"מ, אך כל אלו הה' פרצופים שבכל עולם שהם הי' ספי' שבכל עולם הנה הם ג"כ רק בחי' אצילות שבהם. שהם כולם אלהו"ת גמור. כמ"ש בשער השמות פ"א. והנה הוה כל תיקון ובירור המ"ן דכל פרצוף עליון. לצורך המציאות דהפרצוף תחתון. אשר הוא ג"כ רק מבחי' אצילות. ונתקנו הם מכל וכל כי כל בחי' אצילות הנה הוא היה מתוקן מתיקוני דאור המ"ה דהאבא הכללי ג"כ והיה נשלם כל בחי' אצילות מהאורות והגילולין דהמלכי יושר ג"כ משא"כ המ"ן דהמלכות שהיא סופא דכל דרגין ובה מסתיים האצילות, והנה היא ראשית לנבראים וכל המ"ן שלה הרי הנה הם רק מה שנוגע לתיקוני הנשמות והעולמות בי"ע עצמן הנה הם לא נתקנו אלא רק מהתיקוני דאור המ"ה אשר מהאימא הכללי לבד ולא נתקנו בהם אלא מהאורות והגילולין דהמלכי עגולים לבד, וכנ"ל בכל דברינו והרי היה חילוק גדול בהמ"ן דהמלכות עצמה בין עליית ובירור הגילולין דהמלכי עגולים שבה, לבין עליית ובירור הגילולין דהמלכי יושר שבה כי מהמלכי עגולים שבה הנה הם נתקנו היטיב כל הצורך מהם להנשמות ולחלקי העולמות אשר יצאו ונעשו בששת ימי בראשית כי כל מעשה בראשית כולם הנה הוא רק מהם אבל כל מה שנוגע להנשמות ולחלקי העולמות בי"ע אשר מהגילולין דהמלכי יושר שבה הנה הם לא נתקנו אז כלל, כי הנה היה תולה תיקונם בהמעשים טובים דאדם הראשון וכנ"ל אמנם בכל הפרצופים כולם אשר זולת המלכות אשר כל המ"ן שלהם הנה הוא רק לתיקוני האצילות הנה הם עלו ונתבררו מהמלכי יושר ג"כ וכן נתקנו הם בתיקוני דאור המ"ה אשר מהאבא הכללי ג"כ והרי היה חילוק גדול גם בין תיקון המ"ן דהנוק', לבין תיקון

המ"ן דשאר כל הפרצופים כי המ"ן שלהם הרי נתקן מהיושר ג"כ אבל המ"ן שלה שהם רק להנשמות והעולמות בי"ע הנה הם לא נתקן עדיין מהמלכי יושר כלל, והוא עתיד להתתקן כולו אלא רק מביאת המשיח והלאה.

והדר נמצא כי החילוק אשר היה בין המ"ן דהמלכי עגולים שלה לבין המ"ן דהמלכי יושר שלה הוא חילוק אחד הכולל שתיים, אחד בין המ"ן דהעגולים לבין המ"ן דהיושר שלה עצמה, ואחד בין המ"ן דמלכי יושר שלה לבין המ"ן דהמלכי יושר דכל הפרצופים העליונים כי הרי הם כולם לבחי' אצילות ומה שהיה נוגע לבחי' אצילות הנה נתקנו היטיב תיכף בהתיקון דמעשה בראשית מהמלכי יושר ג"כ ובכל התיקוני דאור המ"ה אשר מהאצלה הכללי ג"כ.

אמנם העיקר הוא כי הנה היה באמת עוד חילוק גדול בין תיקוני המ"ן דהמלכות לבין תיקוני המ"ן דשאר כל הפרצופים כולם, גם בכל חלקי הניצוצין דהמלכי עגולים ג"כ ובכל תיקוני דאור המ"ה אשר מהאצילות הכללי ג"כ והיינו, כי הרי כל מה שנתקן מבירור ועליית הניצוצין לכל התיקוני דהעולמות בי"ע בהתיקון דמעשה בראשית שהם כולם מהמ"ן דהמלכות כי היא השם אלהי"ם אשר ברא שמים וארץ לתתא, עלמא תתאה, שהם העולמות בי"ע כמ"ש בזוה"ק בראשית כ"ב א' כ"ט ב' ע"ש, והם מהמ"ן דהמלכות אשר נתבררו ועלו מהניצוצין דהמלכי העגולים ומהם נתקנו כל מעשה בראשית דהעולמות בי"ע ע"י כל תיקוני דאור המ"ה דהאצילות הכללי כנ"ל בכל דברינו והנה גם כל תיקונים אשר נתקנו אז הנה לא נתקנו אלא רק את הצורך למעשה בראשית לבד אבל כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך זמן הששת אלפים שנה דקיום העולם כולו, הנה לא נתבררו ולא נתקנו אז, גם מהמלכי עגולים כלל. כי היה תולה תיקונם ג"כ רק בהמעשים טובים דאדה"ר, וכנודע בדברינו בספר הדע"ה בכמה מקומות והוא מה שאמר האריז"ל (בשער קליפת נוגה פ"ג וכן בשעה"מ פ' עקב דף מ"ב ע"א מדפוה"ח הרש"ה ועי' שעה"פ בראשית דף ח' ע"ב בדרוש ד') כי מהדומם צומח חי הנה לא נתבררו כולם ע"ש ולא נתבררו כולם אלא רק מהנשמות, ר"ל הנשמות כולם שהיו עתידים לצאת בכל משך זמן דהעוה"ז עד ביאת המשיח הנה הם נתבררו אז כולם כל חלקי הניצוצין שלהם אשר ממלכי העגולים והיו כלולים בנשמת אדה"ר וכנ"ל אבל מכל שאר חלקי העולם דומם צומח חי, הם לא נתבררו אלא רק את הצורך למעשה בראשית לבד, והרי לא נגמרו להתברר מהמ"ן דהמלכות גם מהניצוצין דהמלכי עגולים להתתקן ע"י התיקוני דאור המ"ה אשר גם מהאצילות הכללי אלא ג"כ רק מה שהיה צורך למעשה בראשית לבד, וכ"ז הוא משום כי המ"ן דהמלכות הנה הם רק לצורך העולמות בי"ע והנה כל מה שהיה נוגע לבחי' הבי"ע עצמן הנה הם מהדינים קשים והיה תולה תיקונם רק בהמעשים טובים של אדה"ר עי' מאמרי רשב"י פ' פקודי ל"ג ע"ד, וכן בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' אמנם שאר כל הפרצופים כולם זולת המלכות, אשר המ"ן שלהם הנה הוא לעולם רק לבחי' אצילות הנה נבררו הם כולם לגמרי ונתקנו שלם ולא היו הם תולים בהמעשים טובים של אדה"ר אלא רק להוסיף שפע אור וברכה להתעלה מעילוי לעילוי עד אין קץ. אבל כל מה שנוגע לבירורם ותיקונם מנפילתם בעולם התוהו, הנה כזה נתבררו לגמרי ע"י הקב"ה בעצמו בעת התיקון דמעשה בראשית וזה היה ג"כ הסיבה למעלתם הגדולה דהעולמות כולם ולעילויים הנורא אשר לו והוא ע"י הבירור הנמרץ דכל הפרצופים העליונים שנתבררו הם לגמרי, אמנם אח"כ ע"י החטא דעה"ד"ע הנה חזרו וירדו כולם והם מתבררים ומתתקנים רק מעט מעט עד ביאת המשיח, וכמ"ש מהרח"ו ז"ל בספר עולת תמיד דף כ"ו ע"ב ועיין בשעה"ק ש"ז ב' ובפע"ח ר"ה שם אבל בעת התיקון דמעשה בראשית הנה נבררו אז הם כולם לגמרי.

והדר לנו חילוק גדול בין המ"ן דהמלכות לבין המ"ן דשאר כל הפרצופים כולם גם בהניצוצין דהמלכי עגולים כי המ"ן דכל הפרצופים כולם הנה הם נבררו לגמרי ע"י הקב"ה בעצמו בעת התיקון דמעשה בראשית אבל המ"ן דהמלכות הנה לא נבררו הם ג"כ מחלקי הניצוצין דהמלכי עגולים אלא ג"כ רק את הצורך למעשה בראשית לבד, שהם כל הנבראים אשר נבראו בהששת ימי בראשית אבל כל מה שהיה עתיד לצאת בכל משך ימי עולם כולו, הנה היה ג"כ בירורם תלוי ועומד רק בהמעשים טובים של אדה"ר.

והדר נתבאר לנו כי היו ב' חילוקים בין בירור ועליית הניצוצין אשר להמ"ן דהמלכות לבין בירור ועליית הניצוצין אשר להמ"ן דשאר כל הפרצופים כולם ואלו הב' חילוקים הנה אחד הוא בהמלכי יושר ובאור תיקון דהמ"ה אשר מהאצלה הכללי, וחילוק שני הוא גם בהמלכי עגולים ובאור התיקון דהמ"ה אשר גם מהאצילות הכללי, והיינו כי הרי המ"ן דכל הפרצופים כולם הנה הם נגמר בירורם מכל וכל הן מהמלכי יושר והן מהמלכי עגולים וכן הנה נתקנו הם בכל התיקוני דאור המ"ה אשר הן מהאצלה הגלוי והן מהאצילות הכללי משא"כ המ"ן דהמלכות הנה נשתנה מהם בב' שינוים אחד ביושר ואחד בהעגולים והשינוי אשר ביושר הנה היא בגלוי, כי הרי המ"ן דכל הפרצופים הנה הם נתקנו מהיושר ג"כ בכל תיקונם הראוי אבל המ"ן דהמלכות הנה הם לא נתקנו מהיושר כלל לא בהנשמות ולא בהעולמות כי הם רק הנשמתין חדתין דלעתיד. כנ"ל אות ח' וכן הם השמים החדשים והארץ החדשה, הנאמר בישעיה ס"ה י"ז וס"ו כ"ב, והשינוי אשר בהעגולים ג"כ הנה הוא כי הנה מה שנתקן מהם בהמ"ן דהמלכות, הנה הוא ג"כ רק את הצורך מהם למעשה בראשית לבד, אבל בשאר כל הפרצופים כולם, הנה נתקן המ"ן שלהם מהעגולים ג"כ מכל וכל, אמנם מה שנוגע לתיקון הנשמות הנה בזה נתקן המ"ן דהמלכות ג"כ בהנשמות אשר מהעגולים גם בכל הנשמות כולם דכל משך ימי עולם כולו. כי הם אשר נכללו באדה"ר כנ"ל, וכן מה שהיה נוגע לנשמת אדה"ר גופה הנה בזה נתקן בה מהיושר ג"כ, כי ע"ז היה הכח לאדה"ר לתקן גם את כל תיקוני דהיושר וכנ"ל אות ח' ע"ש:

[יד] **אמנם** הנה צריכים אנו לבאר עוד בזה, כי הנה אמרנו לעיל מאות ט' והלאה שכל הנשמות כולם שהיו כלולים באדה"ר. שהם כל הנשמות העומדים לצאת בכל משך זמן דהעוה"ז עד ביאת המשיח, הנה הם כללות כל הנשמות שבגוף שהם אלף דור, אשר עליהם נאמר סוף פרשה ואתחנן שומר הברית והחסד וגו' לאלף דור, והם כל הנשמות דהעוה"ז וכן אמרנו שם ג"כ כי הענין האלף דור הנה הם בחשבון התתקע"ד דורות אשר קומטו להבראות קודם שנברא העולם עם הכ"ו דורות אשר מאדה"ר עד משה רבע"ה, אשר עליהם נאמר דבר צוה לאלף דור וכנ"ל בדברינו וכן בספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"א סי' א' ובכ"מ ועל זה הרי צריך ביאור גדול כי א"כ הרי נמצא לפ"ז שגם התתקע"ד דורות הנה הם בכלל האלף דור נשמות דכל משך זמן דהעוה"ז אשר עד ביאת המשיח אשר היו כולם כלולים בנשמת אדה"ר והרי יהיה נמצא שגם כל התתקע"ד דורות היו ג"כ כלולים בנשמת אדה"ר, והוא באמת דבר שאי אפשר להאמר. כי הרי בפירוש אמרו רז"ל עליהם חגיגה י"ג ע"ב, שקומטו להיבראות קודם שנברא העולם, ולא נבראו, עמד הקב"ה ושתלן בכל דור ודור והן הן עזי פנים שבדור, ועי' לעיל אות ט' ואות י"א והרי לא היו הם כלולים בנשמת אדה"ר כלל וכלל ח"ו, ועוד כי הרי כל אותן הנשמות שנכללו באדה"ר הנה הם נתקנו כולם בעת התיקון דמעשה בראשית בהתיקוני דאור המ"ה ובהיחודי דפב"פ וכנ"ל אות ה' אלא שע"י החטא הנה חזרו וירדו כנודע אבל מתחילה הנה נתקנו הם בכל תיקונם הראוי, משא"כ התתקע"ד דורות הנה הם לא נתקנו אז כלל, וכל תיקונם הוא רק אח"כ ע"י גלגולים וע"י צירופים וליבונים אשר בכל משך ימי עולם וכנ"ל אות ט' וי"א, והנה היה מתחיל תיקונם ע"י אשו של גיהנם אשר התחיל שנברא ביום ב' דמע"ב, עי' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף י"א סי' ח' ע"ש. אך עכ"פ הוא כי הם לא נתקנו אז כלל. אלא שנמשך תיקונם לאט לאט והוא רק בכל משך ימי

עולם כולו. והרי ע"כ הוא פי האלף דור נשמות אשר נתקנו ונכללו באדה"ר הם זולת התתקע"ד דורות. ולפי"ז בכל דברינו הרי מבואר היטב שכל ענין דאלף דור הם רק בחשבון התתקע"ד דורות עם הכ"ו דור אשר מאדה"ר עד משה רבינו ע"ה. וכמ"ש במדרש ב"ר פ' כ"ח סי' ד' ובכ"מ וכנודע. והרי היו כולם כלולים באדה"ר והוא היפך מהנ"ל והרי צריך הדבר ביאור גדול להתאימם יחד.

אך הענין בזה הוא כי הנה מציאות כל התתקע"ד דורות. הנה הם רק מהגילולין דש"ך ופ"ר ורפ"ח אשר נפלו בעולם התוהו וכ"ל הגילולין שנפלו מאורות הנשמות העיקריים שבהם והענין הוא כי נודע הוא שהנקודות כולם הנה היה כל נקודה כלול מה' מחלבים. מחלב הספי'. מחלב הנשמות. מחלב המלאכים. מחלב גלידת הדינין (אשר מזה נעשה אח"כ כל הזוהמא כולה). מחלב העולמות. ע' ספר הדע"ה ח"ב דרוש ב' ענ"ח. וכאשר מיתו המלכים. שיצאו האורות מהכלים ועלו האורות למעלה והשברי כלים עם הגילולין הם ירדו למטה. ויצא ונעשה אז עי"ז למטה. כל שרשי האצילות. בבחי' כקרני חגבים, מכל הד' מחלבים התחתונים. נשמות. מלאכים קליפות עולמות. והם יצאו ונעשו מהשברי כלים. ע"י הגילולין דש"ך ופ"ר ורפ"ח שבהם. כי הגילולין השתמשו להם אז במקום אורות ונשמות. ונעשה ע"י הגילולין. השרשים דכל מחלב. בבחי' שרשים קטנים וכקרני חגבים. וכמו שמתבאר כ"ז בדברינו בארוכה בספר הדע"ה שם. אך מה שנוגע לענינינו בענין הנשמות. כי הנה אחר שמיתו המלכים. ויצאו האורות מהכלים ועלו האורות למעלה, והנה לא ירדו למטה אלא רק השברי כלים עם הגילולין דש"ך ופ"ר ורפ"ח. והנה יצאו אז מהגילולין דמחלב הנשמות ומהשברי כלים שלהם. כל המציאות דהתתקע"ד דורות. והרי לא נעשו הם כולם רק אלא מהגילולין לבד. אבל עיקר האורות השייך להם. שהם הנשמות העיקריים. הרי הם עלו למעלה בעת מיתת המלכים. ולא נפלו ולא יצאו הם אז כלל והם הנשמות העיקריים השייך להתתקע"ד דורות עצמן. אלא שהם לא יצאו אז בעולם התוהו ולא נפגמו הם כלל. ונודע שעיקר האורות עלו למעלה. וכל התתקע"ד דורות שיצאו. והפגם והקלקול הנעשה בהם. הנה הוא רק בהגילולין דש"ך ופ"ר ורפ"ח אשר מהם. אבל האורות עצמן שהם הנשמות העיקריים גופא הרי הם לא יצאו אז ולא נפגמו הם כלל. ונשארו הם כמו שהיו בעולם הנקודות. והנה הם אשר נתקנו בעת התיקון דמעשה בראשית בתיקוני דאור המ"ה וביחוד דפב"פ. והם אשר נכללו באדם הראשון. ונמצא כי הנה הם באמת מחשבון התתקע"ד דורות כי הם הנשמות העיקריים שלהם. השייך להם. כי התתקע"ד דורות הם כולם רק מהגילולין שלהם כנז' ולא יצאו בעולם התוהו אלא רק בחי' הנשמות אשר מהגילולין לבד. והם התתקע"ד דורות הנזכר בכל מקום. אבל בעת התיקון דמעשה בראשית הנה אז יצאו האורות העיקריים ג"כ שהם הנשמות העיקריים שלהם עצמן והם אשר היו כולם כלולים באדה"ר. והרי נמצא כי האלף דור נשמות אשר אמרנו שהם בחשבון התתקע"ד דורות עם האלף דור נשמות אשר אמרנו שהיו כלולים באדה"ר. הנה הם באמת דבר אחד. כי התתקע"ד דורות הם מהגילולין שבהם. אלא שבעולם התוהו הנה לא יצא אז אלא רק הגילולין לבד. ובעת התיקון דמע"ב הנה אז יצאו העיקריים שבהם ג"כ והם אשר נכללו באדה"ר. וכבר אמרנו כי התתקע"ד דורות הנה נמשך תיקונם רק לאט לאט שהוא בכל משך ימי עולם כולו וכנ"ל. וא"כ הרי נמצא כי בהנשמות הנה נפרדו הגילולין מהאורות גם בעת התיקון דמעשה בראשית. כי הרי האורות הם נתקנו אז היטב בתיקוני דאור המ"ה וביחוד דפב"פ. כי הם הנשמות שנכללו באדה"ר כנז', אבל הגילולין אשר מהם הוא התתקע"ד דורות כנודע. הנה הולך תיקונם בהצירופים והליבונים דכל משך ימי עולם. והרי נפרדו בהנשמות הגילולין מהאורות גם בעת התיקון דמע"ב.

ואין להקשות בזה כי איך אפשר שיתוקנו האורות בלתי תיקון דעליית המ"ן דהגילולין. ומה גם כי הרי אמרנו לעיל אות ג' ד' שכל תיקוני דאור המ"ה הפנימי הוא נעשה רק ע"י עליית הגילולין ע"ש. וא"כ הרי כאן בהנשמות אשר כל הגילולין שהם התתקע"ד דורות הנה הם לא נתקנו אז עדיין כלל. א"כ איך נתקנו האורות שהם הנשמות בלתי עליית מ"ן דהגילולין, אך דע כי האמת הוא שכל תיקון נשמת אדה"ר עם כל הנשמות שנכללו בו הנה היה רק בבחי' נס ובחסד המאציל ית"ש, והוא מ"ש הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש א' כי היה לידת נשמת אדה"ר בלתי עליית מ"ן דהמלכות, אלא שעלו הזו"ן למעלה בחיק או"א והשתמשו בהמ"ן דאימא וכנודע, אך עכ"פ הוא כי בהנשמות, הנה נפרדו האורות מהגילולין גם בעת התיקון דמע"ב כי הנשמות נתקנו אז אבל הגילולין הנה הם נשארו עדיין בלא תיקון.

וסוד הדברים בזה הוא, ע"פ עומק הדברים שאמרנו לעיל אות י"א בסוד הצלמים, שהם לבושין דהנשמות אשר על ידם עולה הנשמה להאיר באור דאספקלריא המאירה, והנה אותן הלבושין הנה הם באמת מהנשמה עצמה, וכהדין קמצא דלבושיה מיניה (ב"ר פ' כ"א סי' ה'), כי הנה הם מהגילולין דש"ך ופ"ר ורפ"ח, שהם הגילולין שירדו מהאורות עצמן, ובהם הוא כל התיקונים כנ"ל אות י"א, וכאשר מתתקנים הם, הנה מתלבש בהם הנשמה לעלות ולקבל אור פני מלך חיים אמנם בעולם התוהו הנה השתמשו אז אותן הגילולין לאורות ונשמות, והוא ע"ד הקטנות וגדלות כי המוחין דקטנות נעשין לקרומין שהם לבושי המוחין דהגדלות, ע' מבו"ש שער ה' ח"א פ' י"ג וכן הוא בשער הכללים פ"ב ואמר שם כי מוחין דעיבור נעשים קרום החיצון להמוחין דגדלות ומוחין דיניקה נעשין קרום הפנימי להמוחין דגדלות ע"ש, והקרומין הנה הם מהגילולין, ע' מוחין פ"א ושעה"ק דף כ"ט ע"א וכן הוא בכ"מ, והרי לנו כי בקטנות הנה אז משמשים הגילולין למוחין, ובגדלות הנה הם נעשין לקרומין ולבושין, והנה כן הוא כ"ז ג"כ בענינינו בענין האורות דהנשמות, כי בעולם התוהו שהוא אחר מיתת המלכים, שעלו האורות למעלה וירדו הגילולין עם השב"כ למטה, הנה שימשו אז הגילולין, לאורות ונשמות, והם התתקע"ד דורות הנזכר בכל מקום, וכאשר שהגילולין הנה הם מהסיגים ומתוקף דינים קשים, לכן יצאו הם אז כולם שורש רע, וכמ"ש במדרש תהלים מזמור ל' סי' י"ג שהיו כולם רעים, והנה הם מתגלגלים ומתצרפים ומתלבנים תמיד בכל משך ימי עולם בצירוף אחר צירוף עד שלבסוף יתוקנו כולם, וכאשר הם מתתקנים הנה נעשו הם לצלמים, שהוא לבושים, להאורות והנשמות העיקריים אשר הם נתקנו בעת התיקון דמעשה בראשית והם כל הנשמות שנכלל באדה"ר והם מהאורות העיקריים שעלו למעלה בעת מיתת המלכים, והם האורות העיקריים דאותן הגילולין עצמן שירדו למטה שהם התתקע"ד דורות כנז', וכאשר מתצרפים התתקע"ד דורות ומתתקנים, הנה נעשו הם לצלמים ולבושים על הנשמות העיקריים, וזהו תיקונם התכליתית שהוא תיקונם האחרון, שיתוקנו להעשות לצלמים עליהם.

והנה חסרון התיקון דאותן הצלמים מה שלא נתקנו הם בהתיקון דמע"ב אלא שנשאר תיקונם לכל הזמן דמשך ימי עולם כנז', הנה זה נגרם ג"כ חסרון גדול גם בתיקון האורות והנשמות העיקריים עצמן, והיינו כי הנה הגם שהם נתקנו בתיקוני דאור המ"ה ובכל היחודי דפב"פ, כי הם הנשמות שנכללו באדה"ר וכנ"ל, אמנם כבר אמרנו כי מציאותם נעשה רק ע"י בחי' נס, והוא ע"י עליית הזו"ן למעלה בהיכלין דאו"א, אבל במקומם היו הזו"ן רק אב"א, ושם היה לידת דאותן הנשמות ג"כ, במקום הזו"ן עצמן בהיותם אב"א ובבחי' שליטת הדינין וכנ"ל אות ו' ז', והיה כ"ז בסיבת חסרון התיקון בהגילולין שלהם שהם הצלמים כנ"ל, והנה אמרנו לעיל אות ו' ז' שענין לידת הנשמות בהיותן אב"א הנה זה היה שורש הסיבה דהחטא דעה"ד, והרי נמצא כי הענין דהתתקע"ד דורות. שהוא מהחסרון דתיקון הגילולין הצלמים וכנז'. הנה זה היה ג"כ שורש הסיבה דהחטא דעה"ד וזהו ג"כ מה שאמרנו לעיל אות י"א כי תיקון העולם כולו הוא תלוי בהתיקון התתקע"ד דורות, כי כל זמן שלא נשלם תיקונם הרי לא נשלם עדיין התיקון דהמ"ן דהמלכות ומורידים עי"ז הזו"ן אב"א כי ישנם עדיין מקום לאחיזת החיצונים, וכן הרי חסר עדיין התיקון דהצלמים שהם לבושי דהנשמות שאין להם במה להתלבש ואי אפשר להם לנחת לגופין, והרי לא נשלמו עדיין האלף דור שהם כל הנשמות שבגוף, כנ"ל

אות י״א, מחמת שישנו עדיין מציאות הרע בעולם, ע״י יניקתו ואחיזתו בהצלמים הנז׳, שהוא שורש החטא דעהד״ע ושורש כל חטא ופשע אשר בכל דורות עולם, כי כל זמן שלא נתקנו הזו״ן ביחוד דפב״פ כהראוי, והוא ע״י חסרון דתיקון הצלמים כנז׳, הנה נעשה לידה כל הנשמות בשליטת הדינין, ועי״ז נתקיים מה שנאמר לפתח חטאת רובץ, וכמ״ש בזוה״ק ויקהל רי״ט ב׳, וכנ״ל אות ו׳ והוא שורש כל שאור שבעיסה הגורם כל חטאת, והרי עכ״פ הוא כי הכל תלוי בתיקון התתקע״ד דורות שהוא עצמו השלום תיקון כל הצלמים, ואז יכלו כל הנשמות שבגוף לצאת בעוה״ז שהם כלל כל הנשמות והם האלף דור נשמות שהיו כלולים באדה״ר, ואז יבא בן דוד משיח צדקנו בב״א.

וענין מה שהם אלף דור, הנה בענין הגילולין כבר אמרנו שהוא בחשבון התתקע״ד דורות אשר הם יצאו זה מזה. זה אחר זה, עם הכ״ו דורות אשר מאדה״ר עד משה רבינו ע״ה, אמנם בענין הדורות העיקריים עצמן שהם שרשי דהתתקע״ד, והם אשר נכללו באדה״ר כנ״ל. מה שהם אלף, הנה הוא ע״פ מ״ש הרב בשער רוח הקודש ביחוד הזכירה בדף ל׳ ע״ב שמבואר שם כי כל הנשמות כולם הנה שרשם הוא מהב׳ כתפין דא״א שכל כתף הוא גימט׳ תק׳ והם מתלבשים באו״א וכן מהגלה הוד דא״א שהם מתלבשים בהזו״ן ונגלה הוד הוא שם נצחות בכ״א מהם ושם נצחות עם הכולל הוא גימט׳ תק׳ והרי הם אלף ומשם הוא השורש דכל הנשמות ולכן הם אלף דור ועי׳ עוד במבו״ש שער א״א פ׳ י״ז ובשעה״ק דף כ״ט ע״ב, והובא בספר חסדי דוד אות קי״ט, עי׳ שם ושם ותמצא. ואותן הדורות כולם הנה הם יצאו אחד לאחד ונולדו ג״כ רק זה מזה, והרי הם אלף דור והנה הם כל הנשמות הפרטיים אשר לכל אישים הפרטיים שבכל דור ודור אשר בכל משך זמן דהעוה״ז והם כולם רק מאותן האלף דור העקריים עם הגילולין כי מהגילולין נעשה הלבושים שהם הצלמים שעליהם והם מתתקנים ע״י האדם בכל מספר ימי חייו כמ״ש בשער הצלם וכנ״ל אות ט׳ י׳ י״א, ויש בהם הרבה שהם מהתתקע״ד דורות ג״כ וכמ״ש ושתלן בכל דור, והם אשר קשה תיקונם מאד, אמנם הם מתתקנים עכ״פ וכנ״ל וכאשר יושלם תיקונם ג״כ, הנה אז יתוקן העולם במלכות שדי ית״ש ואז ישמח ה׳ במעשיו והיה ה׳ למלך על כל הארץ בב״א:

ענף ט׳ אות א׳

ומעתה נבוא לסדר הדברים שהוא לעיקר הענין דלעיל ענ״ח בתחילתו, בענין אור המ״ה דהתיקון הנה העלינו שם כי הוא נתגלה ויצא בשני בחי׳, אחד מקיף ואחד פנימי, כי האור שהאיר דרך המצח ומבחוץ הוא בחי׳ אור מקיף והנה הוא מהאור הגנוז עצמו, שבקע את הקד״א והאיר דרך המצח, אמנם כל שימושו הוא רק לבחי׳ אור מקיף אך עיקר אור התיקון אשר ממנו נתקנו הנקודות וכל האצילות כולו וכל מעשה בראשית כולם הנה הוא האור המ״ה הפנימי כי הוא מבפנים לכולם וכמ״ש אליהו זל״ט מלגאו איהו יו״ד ה״א וא״ו ה״א דאיהו ארח אצילות איהו שקיו דאילנא כו׳ וכן הוא נמשך ויצא דרך פנימית כל הא״ק והוא תולדות היסוד שבו חסד דאתגלי בפום אמה והוא באמת אינו עיקר אור הגנוז עצמו שהוא אור האוירא עלאה אלא הוא רק תולדתו כי הוא יצא ונולד רק מהיחוד ומלכות דא״ק ע׳ זוה״ק פ׳ בא ל״ה א׳ בהגהות מהרח״ו שם אות ג׳ ד׳ ע״ש.

ור״ל כי הנה הגם שגם הארת האור שיצא דרך המצח, הנה הוא ג״כ אינו אור האוירא עצמו ממש אלא הוא ג״כ רק מה שנולד ממנו ע״י זווגו עם המ״ס והוא הזווג דע״ב העליון עם הטעמים דס״ג שאמר הרב בשער התיקון רפ״ב והוא הזווג דהב׳ רישין דהא״ק האוירא עם המ״ס שנתייחדו אז זב״ז ע״י בקיעת הקד״א ונולד עי״ז מהמ״ס אותו האור שהאיר דרך המצח והרי נמצא כי בדיוק הנה הוא גם האור שהאיר דרך המצח ג״כ אינו האור הגנוז עצמו אלא רק תולדתו אמנם הנה משום שהוא נולד מהמ״ס גופה וע״י הזווג אשר מהאוירא עלאה עצמו, (ר״ל בלתי מסך הקד״א כי היה ע״י בקיעת הקד״א כנז׳) לכן אמרנו שהאור שהאיר דרך המצח הנה הוא מהאור הגנוז עצמו כי הרי הוא נולד מהיחוד דהאוירא עלאה עצמו עם המ״ס ויצא הארתו דרך המצח.

אמנם האור הפנימי שהוא תולדות היסוד הנה הוא לא יצא להאיר מהמ״ס עצמו אלא שהוא נמשך ונתפשט דרך העקודים ועד המ״ס דא״א שאורו הוא נמשך דרך הי״ג ת״ד ומהב׳ מזלין נוצר ונקה ע״י זווגם ומהם מקבלים או״א ומהם נמשך להזו״ן [וכמ״ש בנסירה פ״ג, כי אין כח מוחא עלאה עצמו יורד עד או״א כי גדלה מעלתו עד אין קץ אלא שכל גילויו הוא בדיקנא ובהב׳ מזלין ומהם מקבלים או״א ומהם הוא נמשך לזו״ן כו׳ ע״ש] וכן היה כאן באור המ״ה הפנימי שהוא נמשך מהמ״ס דא״ק דרך העקודים ע״י כל בחי׳ הזווגים ג״כ אשר שם, ומהם הנה נמשך להאו״א שבא״ק ומהם ר״ל ע״י זווגם הנה יצא ונולד האור המ״ה הפנימי מהיסודין שלהם, שהוא כללות היסוד דא״ק ובסוד חסד דאתגלי בפום אמה והרי יצא ונתגלה האור המ״ה הפנימי מהיסוד דא״ק רק אחר כל הזווגים דכל הפרצופים העליונים שבו׳ ונודע הוא כי כל אור עליון המתגלה למטה ונמשך דרך העליונים הנה נשאר שרשו קיים בכל מקום שיורד ורק הארתו נמשך למטה כמ״ש בנסירה פ״ז ובכ״מ, וא״כ הרי אור המ״ה הפנימי דענינינו הנה הגם שעיקרו הוא נמשך ג״כ מהאור הגנוז שהוא מהיחוד דהאוירא עלאה עצמו עם המ״ס וכנז׳ עכ״ז הנה מה שנמשך ממנו ויצא ונתגלה למטה בסוד החסד דאתגלי בפומא דאמה שהוא האור המ״ה העיקרי דהתיקון הנה הוא אינו האור הגנוז עצמו אלא רק תולדתו מבא״כ אור המצח הרי הוא נמשך מהמ״ס עצמו והאיר דרך המצח, והרי הוא מהאור הגנוז עצמו.

ואין להקשות ממ״ש הרב בשעה״כ פ״ו שאמר שם על אור המצח שהוא ענפי המ״ה ועל האור הפנימי אמר שם שהוא השם מ״ה ממש, ומשמע מדבריו שם כי האור הפנימי הוא יותר גדול מהאור המצח והרי הוא שלא כדברינו כי לפי דברינו הרי הוא אור המצח יותר נעלם הרבה מהאור הפנימי וכנז׳ אך הענין הוא כי הנה אור המצח הרי לא נתגלה ולא יצא ממנו אלא רק הארה לבד דרך דופני כותלי המצח ולכן אמר הרב שהוא רק ענפי המ״ה כי הרי נשאר עיקרו מבפנים וגם אותה ההארה אשר נתגלה ויצא לחוץ הנה הוא אינו משתמש אלא רק לבחי׳ אור מקיף והרי הוא אינו עיקר האור המקיים ומחיה את העולמות, הגם שהוא מעיקרו יותר גדול ונעלה הרבה, כנודע, אך עיקר האור אשר ממנו נתקנו ונבנו כל העולמות כולם הנה הוא רק האור המ״ה הפנימי שהוא תולדות היסוד והוא אשר נכנס ועומד לעולם מבפנים לכל העולמות כולם והוא עיקר נשמתם תמיד המקיים ומחיה אותם ולכן אמר הרב כי האור הפנימי הנה הוא השם מ״ה ממש וכ״ז פשוט הוא ועכ״פ הרי נתבאר לנו כי האור המ״ה דהתיקון הנה הוא יצא בב׳ בחי׳ אחד מקיף והוא אור המצח אשר אמר הרב בשער התיקון פ״ב ואחד פנימי והוא תולדות היסוד אשר אמר הרב בסדר אצילות בק׳ פ״ב והאור המקיף הוא מהזווג עליון דהמוחין אוירא ומ״ס והאור הפנימי הוא מהזווג התחתון דהיסוד ומלכות עי׳ זוה״ק פ׳ בא ל״ה א׳ בהגהות מהרח״ו שם אות ג׳ ד׳:

[ב] **ונבאר** מעתה את סדר ההתפשטות והשתלשלות דהאור המ״ה דהתיקון, מהתחלת יציאתו ממקורו שבא״ק, עד סוף כל גילויו שבאצילות ע״פ סדר המערכות דהשמות עסמ״ב שבא״ק אשר בארנו בספר הדע״ה ח״א דרוש ד׳ והובא בקצרה בהספר הזה בתחילתו בהאבני מלואים שם וע״ד שבארנו באורות הנקודות לעיל ענף ג׳ ד׳ ונתחיל ונאמר כי הנה נתבאר לעיל ענ״ח (מהתחלתו עד סוף אות ה׳) כי כל אור התיקון שהוא השם מ״ה והט״ר דב״ן, הנה הם נמשכים

במשכים ובאים ע"י הגילוי דאור א"ס ויחודו בהג' רישין דא"ק ודרך העקודים, ומבח' היחוד דהב' מוחין אשר שם אשר בהם נכללים האו"א הכלליים שבא"ק ואח"כ ע"י גילוי המשכת האו"א הפרטיים, (ע' לעיל ענ"ב אות ב') וכ"ז הוא ע"י אור הא"א שבפנימיותם שהם הג' מיני התפשטות הראשונים של הע"ב הכללי והס"ג הכללי הע"ב דס"ג וכס"ג דס"ג (ע' לעיל כלל ה' ו'), ומהם כולם מבחי' סוד אמ"ר וק"ב אשר ע"י יחודם, הנה נמשכים ובאים כל האורות דהמ"ה והע"ר דב"ן, מהעטרין דחו"ג שבכ"א מהם ומזה נתקנו הנקודות ונעשה ונבנה כל האצילות והנה ע"ז נבאר עתה את כל סדר המשכת אור התיקון הנז' מציאותו וגילויו בכל שם ושם מה"ג מערכות דהעסמ"ב סדר המשכתו ממקורו והתפשטותו דרך כולם וגילויו שבכ"א מהם בכל שם ושם בפרט איזה שמות שמתייחסים לאור התיקון דהמלכי יושר אשר מהאבא הכללי שבא"ק הגילוי דאור התיקון שבהם אשר מצד אבא ואיזה שמות שמתייחסים לאור התיקון דהמלכי עגולים אשר מהאימא הכללי שבא"ק ר"ל הגילוי דאור התיקון שבהם אשר מצד אימא באיזה שמות מכל אלו הי"ג מערכות שנתגלה תיקונו דכ"א מהם:

[ג] **וביאור** הדברים בזה הוא כי הנה מתבאר מדברינו לעיל ענ"ח כי סוד אור התיקון שהוא מרזא דאור א"ס הנה הוא מהאוירא עלאה שברישא דא"ק הנמשך בו מהרדל"א שבו שהוא לעילא מגלגלתא דיליה כי הוא מהדעת דרדל"א דאחזי נהוריה בהאי רישא והרי הוא הוא מכלל הקרקפתא דא"ק שהוא סוד הע"ב הכללי העיקרי שבו, אשר באמת הנה אין לנו רשות לדבר בו כלל אמנם הרי אמרנו לעיל ענ"ח כי כל גילויו הנה הוא מהמ"ס דא"ק ע"י הבטישו עלאה (ר"ל זו"ג נעלם) מהאוירא עם המ"ס והוא יצא ונולד מהמ"ס כנ"ל ענ"ח והמ"ס הרי הוא הס"ג הכללי אשר ממנו הוא התחלת הדיבור כנודע וכבר אמרנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' א' וכן בהקדמה שם ובכ"מ כי הע"ב דהמ"ס הנה מקומו הוא למעלה מהאזנים והוא מיוחד עם הקד"א לעולם והנה בעת הגילוי דאור התיקון שהוא נמשך מהאוירא כנז' הרי אמרנו לעיל ענ"ח כי היה יציאתו ע"י בקיעת הקד"א והתייחד האוירא עצמו עם המ"ס כי הוא סוד מ"ש בזוה"ק בראשית ט"ז ב' על פסוק יהי אור, אור דא רזא סתימא אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאויר עלאה סתימא בקע בקדמיתא ואפיק כו' דהא אין סוף בקע מאוירא דיליה וגלי כו' ע"ש כי האוירא הנה הוא לעולם גניז וטמיר בו הקד"א המסבבו מכל סביביו, והוא אור הגנוז שהרי הוא גנוז בהקד"א אבל ביום ראשון דמעשה בראשית, לצורך התיקון דמעש"ב כולם הנה נבקע הקד"א והתייחד האוירא עצמו עם המ"ס והנה היה נכלל אז הע"ב דהמ"ס באוירא עצמו והאויר הוא אז ג"כ באור דהע"ב הכללי ממש ובהאור הגדול הזה יצא ונולד כל אור התיקון שהוא המ"ה והע"ר דב"ן שהם מעטרין דחו"ג דהאוירא והמ"ס שהם בבחי' דו"ן, הדו"ן ברישא דא"א כנודע, ועכ"פ הוא כי כל אור התיקון הנה הוא נמשך ויוצא ע"י הגילוי הנודע דאור האוירא עצמו שנתגלה אז ע"י בקיעת הקד"א והיה נכלל אז הע"ב דהמ"ס עם האוירא עצמו וקיבל המ"ס את אור התיקון מהאוירא עצמו בלתי מסך, אמנם תיכף אח"כ הנה חזר ונסתם האוירא ע"י הקד"א ונגנז האור תיכף ביום הראשון עצמו והוא האור הגנוז, אבל המציאות דכל אור התיקון כולו הנה הוא נמשך מהאוירא עצמו ע"י יחודו וגילויו שבתחילה בהע"ב דהמ"ס שהוא השם ע"ב אשר במערכה הא' אות א' והרי נתבאר לנו כי ראשית יציאתו וגילויו דאור התיקון הנה הוא בהע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב דאות א:

[ד] **והנה** כבר בארנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' סי' א' כי הע"ב דהמ"ס, שהוא הע"ב דאות ה', הנה הוא סוד אספקלריא המאירה, והוא השורש והמקור דאור הראייה נשמה לנשמה, והוא כח הפנימי דהראייה שבמוח עצמו, והיא גופה הנה היא אינה מתגלה למטה כלל אלא רק תמונת הארה ממנו הוא אשר מתפשט ונמשך בעינים, והוא הראייה שמשתמש בה האדם, ע' דברנו שם בארוכה קצת וע' שם עוד סי' ב' בענין הע"ב דאות ה' ע"ש, והנה על סוד שורש העינים שהוא כח הפנימי דהראייה אשר בהמוח עצמו אשר בשורש הנעלם לנעלם אשר למעלה הנה הוא הע"ב דהמ"ס דהא"א שבא"ק שהוא הע"ב דאות א', הנה עליה רמוז בספד"צ פ"א, בתיקון ד' ה' מהז' תיקוני דגלגלתא (אשר לפי שיטת הגר"א), הנה אמר בתיקון ד', רעוא דרעוין כו' [והוא הארת אור אוירא עלאה] אתגלייא בצלותא דתתאי כי ע"ז נתגבר הרחמים ומתעורר הגילו דאור התיקון דמע"ב, ואח"כ בתיקון ה' אמר, אשגחא פקיחא דלא נאים, ונטיר תדירא כו', והנה הוא מהע"ב דאות א' ע"י יחודו וכלילותו בהאוירא וכנ"ל, והרי נמשך התיקון ה' מהתיקון ד', והנה אמרנו כי בו ועל ידו הנה נתגלה ויצא כל אור התיקון כולו, והרי יצא אור התיקון ג"כ מסוד שורש העינים דא"ק, והוא השגחא פקיחא דלא נאים, ונטיר תדירא, כנז', כי הנה הגם שעיקרו הנה הוא חזר ונגנז ביום הראשון עצמו, וכן גם האור הגדול אשר ממנו, (ר"ל מה שנשאר ממנו אחר גניזתו ביום הראשון, ושימש בכל הז' ימי בראשית ובפרט ביום ו' אחר שנברא אדם הראשון), הרי הוא נתמעט אח"כ ונתעלם הרבה ע"י החטא דעה"ד, אך עכ"ז הנה תמונת הארה ממנו, הוא משמש תמיד לעולם כי בו מתקיים העולם, והוא החסד שמנהיג את כל הדורות וזן בחסדו כל בשר מקרני ראמים עד ביצי כנים, אלא שהוא בהסתר פנים ואין נסים נגלים עד לעתיד שאז יתגלה בפום אמה, אבל בהעלם והסתר הנה הוא עומד ומשמש תמיד כי בו אנו חיים וקיימים, וזהו שאמר הספד"צ ונטיר תדירא, ועכ"פ הוא כי כל האור התיקון הנה הוא נמשך ג"כ מסוד אור העינים.

אמנם הוא אינו ע"ד הנקודות ח"ו שיצאו מהעינים דא"ק, כי הנקודות הרי הם יצאו מהעינים ולחוץ וקבלו רק תמונת הארה לבד מהע"ב דאות א', וגם אותו ההארה היה עיקרו אז רק מאור עצמותו גופה שהוא מהמ"ס, כי אז הנה נתעלם היחוד גם מהקד"א להמ"ס והיה אז המ"ס רק על עצמותו לבד בסוד בולד"ק, דינין וגבורות וגם עיקרן דהנקודות הרי כל מציאותן הנה הוא רק מהנה"י דא"ק אלא שעלו למעלה ויצאו דרך העינים, וכנודע כ"ז בדברינו, משא"כ אור התיקון הנה הוא אינו יצא מהעינים ולחוץ ח"ו וח"ו, אלא מה שאמרנו שהוא ג"כ מסוד אור העינים הכוונה הוא רק על מקורו ומציאותו, כי מקורו ומציאותו, דכל אור התיקון הנה הוא מסוד אור העינים הפנימי אשר למעלה, סוד אוירא עלאה, אור הגנוז, שהיה נמשך ונתגלה אז בהע"ב דהמ"ס, כי אז לצורך התיקון, הנה התייחד האוירא עצמו עם המ"ס, ונכלל הע"ב דהמ"ס באוירא ונתגלה האוירא, בו ועל ידו, בכל אור התיקון כולו, אמנם הנה לא הוציא הע"ב דהמ"ס את אור התיקון ממקומו

גופא ולחוץ ח"ו שהוא דרך העינים, ח"ו ות"ו, אלא שנמשך בכל המ"ס כולו בפנימיותו בכל קומתו, והאציל בו המ"ס ג"כ ליתן בו חלק מכל עצמותו כולו ג"כ, כי נמשך בה ונולד ממנה בסוד אמ"ר וק"ב, כי האוירא עם המ"ס הם בסוד דו"ן שברישא, ומשתתף בה בהולד ליתן בו חלק מכל עצמותו כולו, ונמשך כל חלק שמכ"א ע"פ סדר סוד אמ"ר וק"ב כנודע בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ה' ו' וכן היה כ"ז כאן בהמציאות דאור התיקון שהוא מהדו"ן דרישא דא"ק אוירא ומ"ס שבו, ונעשה מציאותו מהם שניהם, ע"פ סדר דאמ"ר וק"ב שבכ"א מהם אמנם יציאתו ולידתו הנה לא היה מהמ"ס ממש, כי אין כח מוחא עלאה עצמו יורד למטה כי גדלה מעלתו עד מאד (כמ"ש בהסירה פ"ד ע"ש], אלא הוא, כי מהמ"ס, הנה היה נמשך ומתפשט להעקודים, דרך כל השמות עסמ"ב אשר בהם, (כמו שיתבאר למטה), ומהעקודים להאו"א שבא"ק, הכלליים והפרטיים, דרך כל השמות עסמ"ב ג"כ שבכ"א מהם, עד שיצא ונולד כל האור המ"ס דהתיקון בכל גילויו ממש מהיסוד הכללי דא"ק ובסוד החסד דאתגלייא בפומא דאמה כנ"ל עכ"ח, והרי היה יציאת אור התיקון, מפנימית הרישין דא"ק ומפנימיות כל העקודים ומפנימיות כל האו"א שבא"ק, כי יצא דרך פנימית כל הפרצופים שבא"ק עד שיצא מהיסוד הכללי שבו ומה שאמרנו שהוא מהע"ב דאות א' הכוונה כי שם הוא ראשית גילויו כי מהאוירא הוא נעלם, וראשית גילויו הוא בהע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב דאות א' שהוא המקבל הראשון מהאוירא, ובו הוא ראשית גילויו, אבל התפשטותו ויציאתו למטה לאורך כל האצילות, הנה הוא באמת דרך כל פנימית בחי' הפרצופים שבא"ק כולו, וכמו שיתבאר לפנינו, התפשטותו וגילויו, בכל שם ושם, מהד' שמות עסמ"ב שבכ"א מהם:

[ה] **הנה** אמרנו כי אור התיקון שהוא מהסוד דהאוירא ומ"ס הנה היה נמשך ומתפשט דרך פנימית כל העקודים והיינו, כי הנה אחר שקיבל אותו הע"ב דהמ"ס שהוא הע"ב דאות א' ושהוא הבח' הפנימי דאור העינים, סוד הנשמה לנשמה, והוא הכתר והחכמה דהמ"ס הנה אחר שקיבל את אור התיקון) ע"י יחודו וכלילתו בהאוירא וכנ"ל אות ב' ג', הנה המשיך אותו הע"ב דאות א' להס"ג דאות ב', כי אותן הע"ב וס"ג דאות א' ב' הנה הם הדו"ן שבהמ"ס גופה כי כ"א הוא כלול מדו"ן כנודע, והס"ג דאות ב' הוא שורש הפנימי והנעלם לכל האורות דהאח"פ (כמ"ש בדע"ה ח"א דרוש ד' סי' א' ב') והרי נמשך האור התיקון מהע"ב דהמ"ס להס"ג דהמ"ס, והנה השתתפו הם ג"כ ליתן בו כ"א, חלק מעצמותו, ע"פ סוד סדר אמ"ר וק"ב וכנ"ל, כי הם בבחי' דו"ן כנז', הע"ב דאות א' הוא הכתר והחכמה דהמ"ס, והס"ג דאות ב' הוא הבינה דהמ"ס, ובהע"ב הוא השורש נעלם לאור העינים ובהס"ג הוא השורש נעלם לכל האורות דהאח"פ, אמנם ענין היותו שורש להאורות דהאח"פ הנה הוא ע"י התפשטותו וגילויו בכל הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ב' אות ה' ו' ז' ח', וכמו שיתבאר שם ע"ש, והנה נמשך אור התיקון מהס"ג דאות ב' שהוא הס"ג דהמ"ס עצמו, שהוא עיקרו דהמ"ס גופה, ומתפשט ומתגלה בהד' שמות עסמ"ב שבסי' ב', שהם השרשים הפנימים העיקריים לכל האורות דהאח"פ, ונמשך ומתפשט האור התיקון בכולם, מהס"ג דאות ב' להע"ב דאות ה', ומהע"ב דאות ה' להס"ג דאות ו', ומהס"ג דאות ו' להמ"ה דאות ז', ומהמ"ה דאות ז' להב"ן דאות ח' ומתפשט בכולם בפנימיותם והנה ע"י"ז הנה השתתף כ"א ליתן בו ג"כ חלק מעצמותו ע"פ סוד סדר דאמ"ר וק"ב ע"ד הנ"ל והשתתפו כולם ליתן בו חלק מעצמותם והרי קיבל אור התיקון תוספות אור וברכה ג"כ מכל אותן הד' שמות עסמ"ב דסי' ב' שהם השרשים פנימים דהאח"פ בהתפשטותו דרך הם ובפנימיותם.

והנה אח"כ הנה התפשט אור התיקון עוד גם בכל המציאות העיקרי דכל אורות האח"פ הן בכל ההתפשטות הא' דכ"א וכן בכל ההתפשטות הב' דכ"א והנה היא בהד' שמות עסמ"ב דסי' ג' שהם ההתפשטות הא'. והב' דאור האוזן, והד' שמות עסמ"ב דסי' ד' שהם ההתפשטות הא' והב' דאור החוטם והד' שמות עסמ"ב דסי' ה' שהם ההתפשטות הא' והב' דאורות הפה ונכנס ונתפשט האור התיקון בהם כולם בפנימיותם ונתפשט וירד מאור האוזן לאור החוטם ומאור החוטם לאור הפה וקיבל מכולם תוספות אור וברכה מכ"א מהם ג"כ בסוד סדר אמ"ר וק"ב ע"י אשר השתתף בו כ"א ונתן בו חלק מעצמותו והנה נודע הוא מ"ש הרב בסיבות מיתות המלכים כי סיבה אחת הוא משום שלא לקחו מאור האוזן ע' דרושי נקודות פ"ב אך אור התיקון הנה היא לקח היטיב מאור האוזן ג"כ כי נתפשט וירד דרך בו בפנימיותו והשתתף בו אור האוזן ג"כ ליתן בו חלק מעצמותו בסוד אמ"ר וק"ב כנז'.

והענין בזה הרי באלנו בספר הדע"ה ח"א ח' דרוש ו' סי' ג' אות א' ב' כי הטעם מה שלא לקחו הנקודות מאורות האוזן הנה הוא ע"פ מה שאמרנו לעיל כלל י"ב ענ"ב כי שורשן דהאו"א שבא"ק אשר בהאח"פ הנה שורש האבא הוא באורות האוזן ושורש האימא הוא באורות חוטם פה (הג"ה ע' בזה לקמן ענ"י סי' ב' אות ח' סעי' ז' ע"ש בזה בארוכה קצת ע"כ הג"ה) והוא ע"ד או"א דאצילות שאבא הוא עיקר יניקתו מהמזל עליון שהוא נוצר חסד שהוא מהבינה דהמ"ס וכמ"ש בא"א פ"י וכנודע כן הוא בהאבא שבא"ק הוא שורשו אשר באורות האח"פ באור האוזן שהוא בינה ואימא דאצילות אשר עיקר יניקתה הוא מהמזל תתאין ונקה שהוא מהחסד שבכתר, כמ"ש שם בא"א פ"י והחסד שבכתר הוא שורש ז"א וכן בהיותם הי"ג ת"ד בבחי' פרצוף בפנ"ע ואז הנה נבחן הג' תיקונים הראשונים בבחי' הג' גלגלתות העליונים שהם למעלה מהכתר (ע' שער עתיק ספ"ה ובהפרדס להרמ"ק בשער הצחצחות פ"א ופ"ד, בשם רב האי גאון ורב חמאי גאון ע"ש), והעשרה תיקונים האחרונים הם בבחי', עשר ספי' שבהם, והיינו כי תיקון ד' ארך הוא כתר, אפים, הוא חכמה, ורב חסד, הוא בינה ואמת, הוא דעת, [ופי"א תרין תפוחין שורש החו"ג דודי צח ואדום והוא בז"א, אבל כאן הם תרוויהו חוורין והם נהרין וחוורין אדירא כמ"ש באד"ר קל"ג סע"ב אך מ"מ שרשם כאן ולכן הם ג"כ תרין תפוחין, והבן והי' יכתר] נוצר חסד, הוא ת"ת, אמנם הוא חלק הת"ת העליון הסמוך לגרון שהוא בינה (וכנ"ל שהוא מהבינה דהמ"ס), ואותו החלק העליון דת"ת, הוא בבחי' למעלה מהחו"ג והוא ע"ד ההיכלות שהיכל הרצון הוא למעלה מהיכל אהבה והיכל זכות שהם חו"ג לאלפים הוא חסד נושא עון הוא גבורה ופשע הוא נצח, וחטאה הוא הוד, ונקה הוא יסוד (ע' כ"ז בשעה"כ בכוונת שבת דף ע"ה ע"ב ובדברינו במטי ולא מטי פ"ד אות ח'), אבל המלכות לא נתגלה שם, ע"ד שאמר בשער א"א פ"ב בהמ"ק, ומה גם בהי"ג ת"ד שהם עצמם כולם בחי' נוק', כי הז' תיקוני גלגלתא הם סוד ז"א והי"ג ת"ד הם סוד נוק',

והרי עכ"פ הוא כי בבחי' היותן כל הי"ג ת"ד בבחי' פרצוף בפנ"ע, הנה אז הוא המזל תתאון בבחי' יסוד, שהוא ג"כ רק בחי' ניק', כי כל נה"י הם דידה כנודע, אך בבחי' היות הי"ג ת"ד כלולים בהכתר והחכמה דהגלגלתא, הנה זה המזל התתאון בבחי' החסד שבכתר שהוא סוד ז"א, והרי נמצא כי האימא אשר היא כלולה בהמזל תתאון שהוא בבחי' חסד ויסוד הנה היא בסוד שורש הזו"ן, ולכן הנה כן הוא ג"כ בהאימא שבא"ק הנה שורשה ותליתה הוא באורות חוטם פה, שהם כללות הזו"ן דהעקודים, וזהו שאמרנו לעיל כלל י"ב ענ"ב, כי שורש האבא שבא"ק הוא באורות האזן, ושורש האימא שבא"ק הנה הוא באורות חוטם פה, ולכן הנקודות שיצאו מן העינים, שהם רק מהאימא, כנודע בדברינו, הנה לא לקחו הם מאורות האזן, משום שבשרשם שהיא האימא, הנה לא היה לה אז שייכות שם, אמנם לאחר התיקון, ר"ל כאשר נתגלה אור א"ס ית"ש בהרישין דא"ק לצורך התיקון דמעשה בראשית, הנה התייחדו אז האו"א לאחד, במקורן ושורשן, וכן התייחדו ג"כ תולדותיהם, שהם הנקודות דעגולים ויושר ג"כ לאחד, והתייחדו אז כולם באחד באור התיקון כולו וכנ"ל ענ"א אות ה' ע"ש, והרי קיבל אור התיקון כולו, ר"ל גם חלקי אור התיקון אשר מצד האימא שבא"ק הנה קיבלו הם אז ג"כ מעצמות דאור האזן היטיב בעברם דרך פנימיותם ובסוד סדר דאמ"ר וק"ב וכנ"ל.

אמנם עכ"ז, הנה מתייחס קבלת כ"א, עיקרו רק אחר שורשו המיוחס אליו דוקא, והיינו, כי הנה חלקי אור התיקון אשר מצד האבא שבא"ק, אשר שורשו במכוון הנה הוא באור האזן הנה מתייחס קבלתו, אחר הס"ג אשר בסי' ב' אות ו', שהוא השורש פנימי דאור האזן וכן אחר הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' ג', שהם הב' התפשטיות, הא' והב' דאור האזן, אבל חלקי אור התיקון אשר מצד האימא שבא"ק, אשר שורשה במכוון, הנה הוא, באורות חוטם פה, הנה מתייחס קבלתו, אחר הב' שמות מ"ה וב"ן דסי' ב' אות ז' ח', שהם השרשים פנימים דאורות חוטם פ"ה וכן אחר הב' מיני שמות עסמ"ב דסי' ד' ה', שהם הב' התפשטיות הא' והב' דאור החוטם ואור הפה, והגם שאמרנו כי מעת התחלת הגילוי דאור התיקון הנה מתייחדים אז האו"א מכל וכל, הן בעצמותם והן בקבלתם מלמעלה וכן בכל עניניהם, והרי מקבל היטיב האימא מאור האזן ג"כ, ע"י יחודה עם האבא, וכן מקבל היטיב האבא מאורות חוטם פה ג"כ, ע"י יחודו עם האימא, אמנם עכ"ז הנה מתייחס קבלת כ"א, רק אחר שורשו העיקרי אשר אליו, והגם כי ע"י יחודם זב"ז הנה מקבל כ"א מהשורש אשר להשני ג"כ, אך עכ"ז הנה נחשב בזה רק טפל להשני, אבל עיקר קבלה כ"א הרי פשוט הוא כי הוא רק מהשורש העיקרי אשר אליו ממש והרי מתייחס חלקי אור התיקון אשר מצד אבא רק להשם ס"ג דסי' ב' אות ו' ולהד' שמות עסמ"ב דסי' ג' שהם השמ"ס דהשורש והמציאות דאור האזן וחלקי אור התיקון אשר מצד האימא הנה הם מתייחסים רק להשמות מ"ה וב"ן דסי' ב' אות ז' ח' ולהב' מיני שמות עסמ"ב אשר בסי' ד' ה' שהם השמות דהשורשים והמציאות דאורות חוטם פה, והרי נתבאר לנו בכל דברינו עד כה על אור התיקון, את סדר התפשטותו ממקורו עד סוף עולם העקודים ומקומו בכל שם ושם אשר בהם שהם כל פרטי הד' שמות עסמ"ב אשר עד סוף סי' ה' וקבלתו מכ"א מהם הן בחלקי אור התיקון אשר מצד אבא שבא"ק והן בחלקי אור התיקון אשר מצד האימא שבא"ק איזה שם שמתייחס לכ"א מהם ביותר אשר ממנו הוא עיקר קבלתו וכנ"ל בדברינו ועתה נבאר בעז"ה ג"כ את מקומו דאור התיקון גם בהעסמ"ב אשר בהאו"א עצמן שבא"ק וסדר ירידתו מכל שם ושם שבהם עד בואו למקומו שהיא לגילויו ומציאותו העיקרי אשר באצילות.

[ו] **מציאות** אור התיקון אשר בפרטי שמות העסמ"ב דהאו"א שבא"ק והתפשטותו בהם והמשכתו מהם הנה הוא ג"כ ע"פ מה שכתבנו בספר הדע"ה ח"א דרוש ד', וכן כאן בס' אבני מלואים שבתחילת הספר כי מציאת האו"א ושורשם אשר בהמ"ס וכן בכל אותן הי"ג מערכות שבאדמ' שם, הנה הוא מתחילה בהשמות מ"ה וב"ן דהמ"ס אשר בסי' ה' אות ג' ד' כי שם הנה נרשם בהעלם שורש להאו"א וכמו שכתבנו בדברינו שם אות ג' ד' אמנם כי כבר כתב הרב בנסירה פ"ג (וכן הוא במאמ"ר דף כ"ג ע"ד) כי אין כח מוח עלאה עצמו יורד באו"א כי גדלה מעלתו עד מאד אלא כל ירידתו וגילויו הוא בהי"ג ת"ד ומשם הוא נמשך לאו"א ע"ש וכן הוא כאן בהמ"ס דא"ק עם האו"א שבא"ק כי מציאותם מהמ"ס הנה הוא רק דרך העקודים והנה הוא הב' מיני שמות ע"ב אשר שם בסי' ו' אות כ"א ובסי' ט' אות ל"ג כי הע"ב דאות כ"א היא השורש דהאבא הכללי שבא"ק אשר בבחי' המזל עליון שבהעקודים והע"ב דאות ל"ג הוא השורש דהאימא הכללי שבא"ק אשר בבחי' המזל תתאון שבהעקודים ונמשך אלו המזלין עם כללות העקודים כולו מהמ"ס דא"ק ומה ששייך לאו"א שבו הנה הוא נמשך מהמ"ה וב"ן דהמ"ס שהוא המ"ה וב"ן דסי' ה' אות ג' ד' וכנז', והנה כ"ז הוא בשורשן ומקורן דהאו"א כנז' אשר בהמ"ס דא"ק ובהעקודים והנה הוא בהמ"ה וב"ן דסי' ה' אות ג' ד' ובהב' שמות ע"ב דסי' ו' אות כ"א ודסי' ט' אות ל"ג וכנז' אמנם מציאתם העיקרי דהאו"א שבא"ק וגילויים הנה הוא בהב' שמות ס"ג אשר שם בסי' ו' אות כ"ב ובסי' ט' אות ל"ד כי הס"ג דאות כ"ב הוא האבא הכללי שבא"ק שכל מציאותו וגילויו אחר השתלשלות כל המדרגות אשר מהרישין דא"ק עד אליו שהוא המשכתו ויציאתו ממקורו ושורשו שבהמ"ס והעקודים הנה הוא יצא ונמצא בהגילוי דהשם ס"ג אשר בהמערכה הו', מהי"ג מערכות דכל גילויי הא"ק והוא השם ס"ג דאות כ"ב כי בו הוא מציאותו וגילויו דהאבא הכללי שבא"ק וכן מציאותה וגילויה דהאימא הכללי שבא"ק אחר השתלשלות כל המדרגות והמשכתה ויציאתה ממקורה ושרשה שבהמ"ס והעקודים הנה היא יצאה ונמצא בהגילוי דשם ס"ג אשר בהמערכה הט' מהי"ג מערכות דכל גילויי הא"ק והוא השם ס"ג דאות ל"ד כי בו הנה הוא מציאותה וגילויה דהאימא הכללי שבא"ק,

והאי נמצא מכ"ז כי הנה כל חלקי אור התיקון אשר הן מצד האבא שבא"ק והן אשר מצד האימא שבא"ק אשר בארנו לעיל אות ה' את סדר המשכתם בהד' שמות עסמ"ב דכל הס' מערכות הראשונים, אשר עד סוף אות כ' וכנ"ל אות ה' הנה הם נכללים כולם בהב' שמות ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א ואשר בסי' ט' אות ל"ג כי הם סוד הב' מזלין שבהעקודים שהם כללות כל העקודים (עד הב' מזלין דת"ד שהם כללות כל הי"ג ת"ד) ובהם הנה נכללים האו"א שבא"ק ויונקים מהם ע"ד האו"א דאצילות בהמזלין דהת"ד וכן הוא ג"כ כאן והנה נמשך כל אור התיקון כולו משורשו אשר לעילא לעילא הנה הוא נמשך ונכנס באלו הב' שמות ע"ב שהם שורשי דהאו"א שבהעקודים ומתייחדים אלו הב' שמות ע"ב בבחי' היחוד דהב' מזלין ומשפיעים ונותנים תוספות אור וברכה לאור התיקון שנכנס בהם ע"פ סדר סוד אמ"ר וק"ב והרי משתתפים אלו הב'

שמות ע"ב ג"כ ליתן חלק מגופם ונפשם ג"כ בכל אור התיקון, ומשם הנה נמשך ויורד בהאו"א עצמן בכל פנימיותם, והוא בהב' שמות ס"ג דאות כ"ב ודאות ל"ד שהם המליאות העיקרי דהאו"א שבא"ק וכנז', והנה אחר שמקבלים הם את כל אור התיקון בבחי' תוספות אור ומוחין, הנה מתייחדים הם ג"כ ע"ז ביחוד עליון, ומשתתפים הם ג"כ ליתן בו חלק מגופם ונפשם, ע"פ סוד סדר דאמ"ר וק"ב ונולד מהם שניהם אור התיקון כולו והם המ"ה וב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד עם המ"ה וב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ה ל"ו, כי המ"ה וב"ן דאות כ"ג כ"ד הנה הם כל חלקי אור התיקון אשר מצד האבא שבא"ק והמ"ה וב"ן דאות ל"ה ל"ו הנה הם כל חלקי אור התיקון אשר מצד האמא שבא"ק כי הנה אלו הב' מיני מ"ה אשר בסי' ו' אות כ"ג ואשר בסי' ט' אות ל"ה הנה הם שניהם יחד מיוחדים באחד והוא המ"ה הכללי דהתיקון שילא ונולד מאו"א שבא"ק והוא אשר יצא ונתגלה מהטבור דא"ק ולמטה ולמליאות האצילות עצמו אמנם היה הוא כלול מכל מה שלמעלה למעלה וכנ"ל אות ה' וכן לעיל בסמוך [והנה הוא ג"כ הב' מיני עסמ"ב, אשר כתבנו שם בסי' י"ב אות מ"ה מ"ו מ"ז מ"ח, ואשר שם בסי' י"ג אות מ"ט נ' נ"א נ"ב, כי הטס"מ שבשניהם הוא מה שכלול בו מלמעלה למעלה והב"ן שבשניהם הוא אשר ירד למטה למליאות האצילות עצמו ע"ש ותבין] וכ"ז הוא בהב' מיני מ"ה דאות כ"ג ודאות ל"ה שהם שניהם המ"ה דהתיקון ועד"ז הוא ג"כ בהב' מיני ב"ן דאות כ"ד ודאות ל"ו כי הנה אלו הב' מיני ב"ן הם הב' מיני מהיטבאל אשר מצד אבא ואשר מצד האימא, והנה הם הב' מיני עסמ"ב אשר שם סי' ז' וסי' י' כי הטס"מ שבהם הנה הוא כל האורות הכלול בהם מלמעלה למעלה וכנ"ל אות ה' ולעיל בסמוך והב"ן שבהם הוא אשר ירד מהטבור ולמטה למליאות האצילות עצמו וכמו שכתבנו שם בסי' ז' אות כ"ח וסי' י' אות מ' אמנם הנה היה כלול בהם ג"כ כל הב' מיני עסמ"ב דסי' ח' ודסי' י"א שהם המלכי יושר והעגולים שהם התחלינית דב"ן אות כ"ח ומהתחלינית דהב"ן אות מ' כי בעת התיקון הרי נתקנו גם הם ונכללו עם הט"ר דב"ן דכ"א והם כולם מהב"ן הכללי דהתיקון ואותו הב"ן הכללי עם המ"ה הכללי הנז' הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם נבנה כל האצילות ר"ל שכל האצילות הנה הוא רק פרטי האורות דכל אותן המ"ה וב"ן הכלליים עצמן והם גופה ר"ל כל מליאותם הוא רק כללות האצילות לא זולה, וכמ"ש הר"ב בעתיק פ"א ע"ש במ"ש ואל תטעה כו' ועכ"פ הוא כי הם המ"ה וב"ן דהתיקון כי מהם נתקן ונעשה כל האצילות וכ"ז הנה הם המ"ה וב"ן הכלליים ר"ל דכללי כללות אך בכללות הנה הם הב' מיני מ"ה וב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד ואשר בסי' ט' אות ל"ה ל"ו ובפרטות הנה הם הד' מיני עסמ"ב אשר בסי' י"ב ובסי' ז' [ונתקן ונכלל בהם גם כל העסמ"ב דסי' ח'] ואשר בסי' י"ג ובסי' י' [ונתקן ונכלל בהם כל העסמ"ב דסי' י"א] ומכ"ז הנה נבנה כל האצילות אשר עיקר גילויו הוא רק מבחי' העסמ"ב אשר בסי' י"ד אות כ"ו ע"ש היטיב ותבין,

והרי נתבאר לנו בכ"ז על אור התיקון כולו ענין מליאותו וגילויו בכל הי"ג מערכות אשר בספר הדע"ה ח"א דרוש ד' וכן כאן לעיל בתחילת הספר בהאבני מלואים ע"ש כי המשכתו ממקורו והגיעו עד בואו למליאותו הנה הוא לאט לאט ועי' השתלשלות מדרגות רבות והוא מהתחלת מערכה הא' שהוא מהסע"ב דסי' א' אות א' עד סוף כל העסמ"ב דסי' ה' וכ"ז הוא המשכתו אשר ברזא דאור א"ס שהוא עדיין בהעלם מאד ואח"כ הנה נעשה יציאתו מהכח לפועל בהע"ב וס"ג דסי' ו' אות כ"א כ"ב. כי שם הוא, המשכתו בבחי' סוד אמ"ר וק"ב הנמשך ומתגלה בהמוחין דהאבא שבא"ק עד רדתו בבחי' טיפת הזרע מהיסוד שבו והוא המליאת דמ"ה וב"ן דאות כ"ג כ"ד הכולל בתוכם כל העסמ"ב דסי' י"ב וכן כל העסמ"ב דסי' ז' ח' וכ"ז הנה הוא נמשך מהאבא ויוצא בסוד טיפת מ"ד ונכנס בהאימא שבא"ק כי היא מקבל מאבא והוא בהע"ב והס"ג דסי' ט' אות ל"ג ל"ד ונשלם בה בבחי' עיבור והרי משתתף היא בו ג"כ בכל סוד סדר דאמ"ר וק"ב אמנם עדיין הוא סתום ונעלם בה כעלמים בבטן המלאה עד דאתפתחת ויוצא ונולד ממנה בגילוי גמור והוא המ"ה וב"ן דסי' ט' אות ל"ה ל"ו, שכלול בתוכם כל העסמ"ב דסי' י"ג וכל העסמ"ב דסי' י' וי"א והרי לנו עכ"פ כי אור התיקון הנה הוא נעשה ונבנה מכל הי"ג מערכות כולם אמנם גילויו אשר במליאת האצילות ממש הנה הוא רק בחי' הד' שמות עסמ"ב אשר בסי' י"ד אות כ"ו וכמו שבארנו בדברינו שם ע"ש והרי נתבאר לנו כל מה שרצינו והתחלנו לבאר בזה לעיל אות ב' שבח ותהלה לקדוש ישראל ומושיע יתברך ויתעלה שמו אמן ואמן:

[ז] **אמר** המחבר הנה אחר שכתבתי כל הדברים הנז' עיינתי מה שכתבתי בזה במהדורא קמא זה למעלה מעשרים שנה וכתבתי שם כל אותן הדברים ג"כ בסגנון אחר קצת ובאשר שהם עמוקים ונוראים חסתי עליהם להשמיטן ח"ו וקבעתי להם מקום בקודש להביא אותן כאן ואין ביהמ"ד בלא חידוש אמנם אקצר בכל האפשרי כדי לשמור מן הכפל שלא להלאות את המעיין וזה לשוני שם ומעתה נבאר את כל אותו האור דהחלק השני של ההתפשטות הב' אשר להאצילות שהוא המ"ה והט"ר דב"ן היכן הוא מקומן במערכת השמות והפרצופים אשר כתבנו בדע"ה ח"א דרוש ד' וכן לקמן ענף י', כי הרי אמרנו שאותו המ"ה והט"ר דב"ן הנה הם נמשכים ובאים מהג' רישין שבא"ק ומהעקידים מהב' מזלין אשר שם ומאו"א הכלליים שבא"ק וכן מאו"א הפרטיים לכל האצילות שהם הג' מיני התפשטיות הא' אשר להאצילות מהע"ב הכללי ומהע"ב דס"ג ומהס"ג דס"ג (ע' לעיל ענ"ב אות ב' ולעיל כלל ט' ו') ומהם כולם הנה נמשכים ובאים האורות דהמ"ה והט"ר דב"ן מהעטרין דהחו"ג שבהם וא"כ הרי צריכין אנו לדעת על כל אותן העטרין דחו"ג היכן הוא מקומם בכ"א מהם וע"ד שבארנו כ"ז ג"כ באורות הנקודות שהם החלק הא' דההתפשטות הב' אשר להאצילות כנ"ל ענף ג' ד' ה',

ונתחיל ונאמר כי הרי אמרנו כי לצורך מליאת האור דשם מ"ה והט"ר דב"ן הנה נתגלה האור דא"ס ית"ש אשר בפנימית הע"ב הכללי שבגלגלתא דא"ק ונתייחדו ע"ז הב' רישין קדמאין שבו שהם, אפס ואין רדל"א וגולגלתא הכלול מהאוירא (כי סיום הגלגלתא הוא עד סוף האוירא) והנה נתייחדו הם שניהם ונכללו באחד ועי"ז הנה התייחד ג"כ האוירא עם המ"ס שהיא רישא תליתאה והם הדו"ן העיקריים שברישא הנה התייחדו הם זב"ז ממש היינו ע"ז בקיעת הקד"א (כנ"ל) ונולד עי"ז מהמ"ס סוד המתקלא שהוא הדעת עלאה אשר הוא מרזא דאור א"ס כי הוא מהעטרין דחו"ג דהאוירא ומ"ס והוא אור התיקון סוד המ"ה והט"ר דב"ן אשר על ידו נתקנו האורות והכלים דהנקודות

ונתייחדו כולם יחד ויצאו ונתפשטו מהטבור ולמטה והוא ההתפשטות הב' אשר להאצילות שממנו הוא כל המציאות דהאצילות כולו כנודע בדברינו אמנם הוא כי הנה להבחין פרטי השמות בהעטרין דחו"ג אשר מהגלגלתא והאוירא שבא"ק הנה זה אי אפשר לנו כי עד סוף האוירא הנה הוא מהע"ב הכללי שאין לנו רשות לדבר בו כמ"ש הרב בעגת"א פ"א כנודע ולכן לא נדבר בזה אלא רק מהמ"ם שבו ומבחי' האזניים שבו ולמטה, כי משם הנה הוא מתגלה בהעקודים ובהאו"א הכלולים שם וכ"ז הנה היא מהשמות ס"ג מ"ה ב"ן אשר בסי' ה' אות ב' ג' ד', שהם השורש לכ"ז. כמו שכתבנו בדברינו שם ע"ש כי הנה אותן הס"ג מ"ה ב"ן הנה הם בחי' בינה וזו"ן דהמ"ם, והס"ג שהוא הבינה הוא השורש להעקודים והמ"ה וב"ן שהם הזו"ן דהמ"ם הם השורש להאו"א שבא"ק ולכל האצילות שיצאו מהם הן להנקודות והן לאור התיקון אמנם אור התיקון הנה הוא לא נתגלה באותן המ"ה וב"ן דהמ"ם אלא רק ע"י היחוד הנז' אשר מהאוירא ע"י שנתייחד הוא עצמו עם המ"ם לצורך התיקון וכנ"ל, ויצא ונולד מהיחוד הזה כל שורש אור התיקון כולו בהמ"ה וב"ן דאות ג' ד' כי הנה הוא מהעטרין דחו"ג שלהם אמנם גילויו למטה הנה הוא רק ע"י כל העקודים שהוא דרך כל הה' מערכות דהעסמ"ב אשר עד סוף סי' ה' והם נכללו בהב' שמות ע"ב אשר בסי' ו' אות כ"א שהוא שורש האבא שבהעקודים ובהע"ב אשר בסי' ט' אות ל"ג שהוא שורש האימא שבהעקודים ומהם יצאו האו"א ממש והם הב' שמות ס"ג אשר בסי' ו' אות כ"ב ואשר בסי' ט' אות ל"ד, כי הס"ג דאות כ"ב הוא האבא שבא"ק העומד בו מהגרון עד החזה, והוא הע"ב דס"ג והס"ג דאות ל"ד הוא האימא שבא"ק אשר היא מהחזה עד הטבור שבו והיא הס"ג דס"ג והנה אותן הב' מיני ס"ג הנה הם כלולים כ"א ג"כ מעסמ"ב והמ"ה וב"ן שבהם הם שרשי האצילות ר"ל שעיקר קבלת האצילות הוא לעולם רק על ידם כי הנה הם אשר יצאו מתחלה ונתפשטו מהטבור ולמטה עד סוף רגליו להעשות שורש להאצילות והוא ההתפשטות הראשון להאצילות, והם בחי' האו"א הפרטיים להאצילות כי הם המ"ה וב"ן הפרטיים שבהב' מיני ס"ג הנז' שהם האו"א הכלליים, והמ"ה וב"ן מהם הנה הם האו"א הפרטיים להאצילות, כי הם שורשי האצילות העומדים למעלה מהטבור לעולם אחר הסתלקותן בהסתלקות הא' כנ"ל כלל י"ב, וכל קבלת האצילות היא לעולם רק על ידם.

והנה ע"פ סדר זה הנה היה ג"כ בעת התיקון, כי הנה ע"י היחוד הנ"ל אשר מהאוירא עצמו עם המ"ם והיה נמשך האור התיקון מרזא דאור א"ס להס"ג דהמ"ם שהוא שורש העקודים ומהס"ג היה נמשך להמ"ה וב"ן דהמ"ם שהם שורש להאו"א, ומהמ"ה וב"ן הנה נמשך וירד האור להעקודים עצמו, שהוא בכל הה' מערכות הראשונים אשר עד סוף אות כ' ומשם להשם ע"ב דאות כ"א וכן להשם ע"ב דאות ל"ג שהם השורשי דהאו"א שבהעקודים ומשם להב' שמות ס"ג דאות כ"ב ודאות ל"ד שהם האו"א עצמן ונתמלאו כולם באור התיקון עד שנמשך ונתגלה ג"כ בהמ"ה וב"ן הפרטיים דאותן הס"ג עצמן שהם האו"א הפרטיים להאצילות כנז' וע"י כ"ז הנה יצא ונולד מהם הב' מיני שמות דמ"ה וב"ן אשר בסי' ו' אות כ"ג כ"ד שהם הדר ומהיטבאל אשר מלך אבא וכן המ"ה וב"ן אשר בסי' ט' אות ל"ה ל"ו שהם הדר ומהיטבאל אשר מלך האימא, והנה הם אשר ירדו גם מהטבור ולמטה ונעשה שם מהם כל האצילות כולו והם הם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מקומם היא מהטבור עד סוף רגליו כי כל זמן שהיו מהטבור ולמעלה שהוא עד סוף כל הס"ג דאות כ"ב ודאות ל"ד הנה לא היו עדיין בגילוי מ"ה וב"ן כלל כי היו עומדים עדיין בפנימיות כל הפרצופים העליונים והיה נק"א אז רק בשם רזא דמקבלא שהוא אור הדעת עלאה אשר ברזא דאור א"ס אמנם אחר שיצאו מהב' מיני ס"ג הנז' (דאות כ"ב ודאות ל"ד) וירדו מהטבור ולמטה הנה אז נתגלו לשם מ"ה וב"ן והם המ"ה וב"ן הכלליים אשר מהם הוא כל האצילות שהאצילות הוא כללותם כי הם האצילות עצמו לא זולת והנה הם כל המיני עסמ"ב אשר מסי' ז' עד סוף סי' י"ג כי כ"ז הנה הם פרטי האורות דהדר ומהיטבאל אשר הן מלך האבא שבא"ק ואשר הן מלך האימא שבא"ק מראשית שרשם אשר בעקודים עד סוף ירידתם וגילויים בהאצילות וכמו שמתבאר שם ע"ש והרי נתבאר לנו עכ"פ על אור התיקון כולו כי הנה הוא קשור ומיוחד בכל הי"ג מערכות כולם כי יציאתו אשר ברזא דאור א"ס הנה הוא בהמערכה הא' והשתלשלותו אשר דרך העקודים הנה הוא עד סוף מערכה ה' ואצינתו באו"א שבא"ק הוא בהע"ב וס"ג דסי' ו' ודסי' ט' ויציאתו מן הכח אל הפועל הוא בהמ"ה וב"ן דסי' ו' ודסי' ט' והראות גילויו מכל מה שלמעלה ופעולות תיקונו בהנקודות ויחודו עמהם עד יציאתו וגילוי למציאת האצילות הנה הוא בכל המערכות כולם אשר מסי' ז' עד סוף סי' י"ג והרי הוא קשור ומיוחד בכל הי"ג מערכות כולם:

[ח] **אמנם** הוא הנה כל מה שאמרנו עד כה הרי הוא בחלקי האורות הנקודות והתיקון אשר מלך האו"א שבא"ק שהם הס"ג העיקרי הע"ב דס"ג והס"ג דס"ג כנודע בדברינו אך כבר אמרנו בכ"מ כי גם הע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק הנה השתתף הוא ג"כ בכל בנין האצילות כולו, הן בההתפשטות הא' דלהאצילות והן בכל חלקי ההתפשטות הב' דלהאצילות וכנ"ל כלל ו' ובכ"מ מדברינו והרי צריכים לדעת ג"כ היכן הוא מקומו וגילויו בכל השתלשלות השמות דהי"ג מערכות שבא"ק וכן סדר התפשטותו בהם.

אמנם הנה כבר אמרנו לעיל כלל ו' ובכ"מ כי כל ההתפשטות דהע"ב הכללי אשר השתתף הוא ג"כ עם האו"א במציאת כל האצילות וכן בכל פעולותיה וכן בסיבתה ותכליתה הנה הוא רק לצורך הגילוי דאור א"ס שיתראה איך שהכל תלוי רק עליו ונעשה הכל תמיד רק על ידו, כי רק הוא ית"ש סיבת הכל ותכלית הכל כי ע"י הע"ב הכללי שבא"ק אשר בו שורה אור א"ס, הנה ע"י שנשתתף הוא בכל בנין האצילות כולו, הנה על ידו שורה ומתייחד תמיד אור א"ס ית"ש בהאצילות בכל התהוותה ומתנהג הכל רק על ידו, אבל המציאות דמדרגת האצילות גופה הנה הוא ע"י האו"א שבא"ק אך ע"י הע"ב הכללי שהוא הא"א שבא"ק הנה הוא היחוד דאור א"ס באצילות וכדי שיסובב כל פעולותיה והנהגתה תמיד רק לסיבתה הראשונה ולכוונת תכליתה האחרון שהוא לאור א"ס לבד כי רק הוא סיבת הכל ותכלית הכל, כמו שהארכנו בזה לעיל כלל ב' ע"ש ובכ"מ מדברינו, ועכ"פ הוא כי הע"ב הכללי הנה על ידו שורה ומתייחד אור א"ס באצילות והוא הנשמה לנשמה לכל האצילות כולו, וכל האצילות כולו הוא גילויו, שכל השמות כולם הנאמרים באצילות הם כולם רק זוהרי אורו אשר בהם הוא מאיר ומתגלה בכל פעולותיו, וכנודע שכל השמות הם כולם רק הכחות פנימיים ונשמת כל הפעולות כולם וא"כ

זא"כ הרי כל התפשטות אור התיקון וקישורו ויחודו בכל הי"ג מערכות כולם וגילויו בהם ועל ידיהם אשר אמרנו בו בכל דברינו לעיל הנה כ"ז הוא הכל רק מפעולת ווהרי אור בהע"ב הכללי כי הוא הנשמה לנשמה לכ"ז ע"י אור א"ס שבו אשר רק ממנו נעשה הכל כנז', והרי הוו כל הי"ג מערכות כולם וכל פעולתם והשתתפם בהתהוות ופעולת דאור התיקון הנה הוה כ"ז רק פעולת דהע"ב הכללי עצמו והוא מאור א"ס שבו שמתגלה בכ"ז, והרי הוו כל הגילוי דכל הי"ג מערכות כולם רק הגילוי דהע"ב הכללי לא זולת כי הם גילוים דא"ס ית"ש אשר בהם ועל ידיהם הנה הוא מתגלה בכל פעולת והנהגת דכל העולמות כולם תמיד:

ואחר כ"ז הרי לא נצרך לנו שום ביאור על הע"ב הכללי היכן הוא מקומו וגילויו באיזה מערכה מהי"ג מערכות כי האמת והעיקר הוא שכל הי"ג מערכות כולם וכל מה שאמרנו בהם בדע"ה מ"א דרוש ד'. וכן כאן לעיל בענף זה בענין אור התיקון הנמשך מהם וסדר גילויו בהם הנה כ"ז הוא הכל רק פעולת הע"ב הכללי עצמו לא זולת כי ענינו הוא שהוא רק בבחי' נשמה לנשמה בהם וכל מה שנעשה בהם הוא רק ממנו והרי הוו כל הי"ג מערכות כולם רק פעולתו כי אין להם מקור ושורש אחר זולתו כלל וכן הוא אין לו גילוי אחרת פעולה אחרת זולתם מאומה כי כל מציאותם ופעולתם הוא רק ממנו, וכל גילויו ופעולתו הוא רק בהם.

אמנם הוא כי הנה גילויו ופעולתו בהם הנה הוא בשני בחי' אחד הוא מה שנעלם למדרגתם גופא למדרגת כ"א כהראוי לו, להעקודים לפי ערכו, ולהאו"א שבא"ק לפי ערכם, ולהאצילות לפי ערכו, וכן בפרטי פרטות לפי ערך מדרגת כל אור פרטי שבכ"א מהם, ואחד הוא מה שנתפשט בהם הע"ב הכללי עוד לצורך הגילוי דאור א"ס שבהם, והוא להנהיג את הכל תמיד ע"פ הכוונה התכליתית, ומזה הוא כל הכבשי דרחמנא הנמצא תמיד בההנהגה, וכן כל ההנהגה הנסיית וכן כל העליות דהפרצופים והעולמות, הוא הכל ג"כ רק מהגילוי אור דא"ס ית"ש המנהיג את הכל תמיד לכוונת תיקון האחרון, ועכ"פ הוא כי הנה אור א"ס ית"ש הנה הוא עומד תמיד בפנימית כולם להנהיג את הכל תמיד ע"פ הכוונה התכליתית והנה מתייחדים אלו ב' הנהגות יחד בהעלם תמיד, אמנם הוא כי בגילויים הנה הם ב' הנהגות מצומצמת ובלתי מצומצמת ונמשכים שניהם רק מאותן הי"ג מערכות כי מהם הוא כל ההנהגה כולה אשר מן עולם ועד העולם וכ"ז הוא הכל מפעולות הע"ב הכללי שבפנימיותם שהוא אשר מאיר ומתגלה בהם באלו ב' הנהגות וכן הוא אשר מייחד אלו ב' הנהגות יחד תמיד כנז', ועכ"פ הוא כי הכל הוא ממנו אך כל גילויו הנה הוא רק באלו הי"ג מערכות לא זולת ודע כל זה ע"כ ממהדורא קמא.

ים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים ונשא הוא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים
כותל המערבי
זכרו את ה' מרחוק וירושלם תעלה על לבבכם